RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

(ENT. TIETÄJÄ, PERUST. 1905)

TOIMITTAJA

PEKKA ERVAST

KAHDESKYMMENESTOINEN VUOSIKERTA 1926

TAMPEREELLA 1926
TAMPEREEN SENTRAALIKIRJAPAINO

Sisällysluettelo:

22:n vk. Tammikuu 1926 N:o 1

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1926

IRTONUMERO: Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran äänenkannattaja.

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänymmärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen omaperäinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulot ja omakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskonnollinen ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j. n. e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien ylevistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j. n. e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusuristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mietteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmeestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintäin 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2: —, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:—. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään. Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, **lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.**

Lukijalle.

Tämä Ruusu-Ristin tammikuun numero lähetetään kaikille viime vuoden tilaajille.

Pyydämme, että se, joka ei tilaustaan vielä ole uudistanut, tekisi sen ensi tilassa; tilaus uudistetaan joko postin kautta tai suoraan toimitukselta, os. Pilpala, jolloin se yksinkertaisimmin tapahtuu 50 markan postiosoituksella. Ken haluaa, voi myös saada helmikuun numeron postietuannilla à 53:— ilmoittamalla toimitukselle postikortilla siten haluavansa. Tämä koskee Suomea. Amerikkalaiset ja ulkomaalaiset tilaajamme uudistavat tilauksensa lähettämällä 2 dollaria kirjeessä toimitukselle.

Pyydämme myös kohteliaimmin, että se, joka ei halua Ruusu-Ristiä täksi vuodeksi, antaisi tämän tammikuun numeron jollekin ystävälleen toivomuksella, että hän tilaisi lehden itselleen.

Ruusu-Ristin toimitus,
os. **Pilpala.**

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

22:n vk. TAMMIKUU 1926 N:o 1

Toimittajalta.

Teosofian sanoma on kuulunut maailmassa puolen vuosisadan aikana, ja me, jotka olemme ymmärtäneet tämän sanoman tärkeyden, me, jotka pidämme itseämme teosofeina ja H. P. Blavatskyn suuren työn kannattajina, ehkäpä hänen seuraajinaankin, me olemme nyt oikeutetut, jopa velvollisetkin, tekemään tiliä itsemme kanssa ja kysymään itseltämme, mitä tämä kulunut aika on meille opettanut ja minkä verran olemme sen antamista opetuksista ottaneet vaarin.

Aikomukseni ei ole tyhjentävästi käsitellä tätä kysymystä; sen tehköön jokainen asianomainen itse, kukin omalla tavallaan, kuului hän ulkonaisesti mihin teosofiseen tai teosofishenkiseen seuraan tahansa. Tahdon tässä vain valaista kysymystä parilla ajatuksella omalta kannaltani.

Teosofisen liikkeen yhteyteen jouduimme — ainakin useat meistä — sen nojalla, että olimme totuudenetsijöitä, joita ei »tieteellinen» materialismi enemmän kuin kirkollinen dogmiuskokaan tyydyttänyt; ja jos olimme tutkineet spiritistisiä ilmiöitä ja tulleet vakuutetuiksi salaperäisten luonnonvoimien, ehkäpä henkimaailman ja vainajainkin olemassaolosta, tympäisi meitä spiritistein oma liian umpimähkäinen, kritiikitön ja haaveellinen usko; totuudenetsijöinä kaipasimme tietoa.

Silloin kun itse jouduin kosketukseen teosofian kanssa, ei ollut olemassa muuta kuin yksi näkyväinen teosofisen liikkeen edustaja maailmassa: Teosofinen Seura, perustettu New-Yorkissa 1875. Tämä tapahtui v. 1894, ja minua veti heti voimakkaasti puoleensa Teosofisen Seuran terävä tunnuslause: satjaan naasti paroo dharmah, ei ole uskontoa totuutta korkeampaa, jonka lauseen myöhemmin myöskin suomensin sanomalla: totuus on korkein uskonto.

Totuutta olimme juuri etsineet — puhun taas monikossa, — ja sentähden olimme hartaat kuulemaan, mitä teosofialla oli tässä suhteessa sanottavana. Pian saimme oppia jotakin. Ja pian selveni meille suuri ja merkillinen totuus, joka täytti sielumme ylevällä hartaudella ja kunnioituksella. Mikä tämä totuus oli? Se oli totuus kaikkien uskontojen veljeydestä.

Olihan meitä aina tympäissyt kristillinen omahyväisyys ja omakylläisyys, joka ei pitänyt arvoaan alentavana tuomita toisia uskontoja Jumalan hylkäämiksi ihmiskeksinnöiksi, pakanallisiksi, petollisiksi epäjumalan palvomismuodoiksi. Nyt saimme kuulla, että totuus, joka oli ikuinen ja muuttumaton, oli joka uskonnossa saanut asteettaisen tai paremmin sanoen osittaisen ilmauksen. Jumala, joka oli yksi, ei ollut millekään uskonnolle vieras. Lapsellisella ja tietämättömällä tavallaan koetti luonnon ihminen haltioita palvoessaan lähestyä saman elämän mysterioita kuin muhamettilainen nöyrästi alistuessaan kohtaloonsa tai buddhalainen yrittäessään parhaansa mukaan seurata Buddhan siveellisiä elämänkäskyjä tai kristitty antautuessaan sydämensä uskossa vapahtajalleen. Taivaallinen Isä oli yksi ja sama, vaikka hänen lapsensa lähestyivät häntä eri teitä pitkin.

Mikä laaja ja syvällinen näköala aukenikaan meille totuudenetsijöille! Ei siinä kyllin, että ihmiset lähenivät Jumalaa joka uskonnossa, vaan totuuden Jumala itse tuli joka uskonnossa ihmisten luo. Kuinka tämä taas oli

mahdollista? Yksinkertaisesti sen kautta, että totuudella oli ilmoittajansa, jotka tiesivät, mitä kulloinkin ilmoittivat. Joka uskonnossa oli ainakin alussa ollut henkilö tai pari, joilla oli ollut tietoa Jumalasta, ja nämä totuuden tietäjät muodostivat ihmisiltä salatun veljeskunnan, joka aikojen aamusta saakka johti ihmiskunnan henkistä kehitystä ja silloin tällöin lähetti jonkun jäsenensä maailmaan muistuttamaan ihmisiä totuudesta.

Tietysti me totuudenetsijät tämän ymmärrettyämme innostuimme tutkimaan toisia uskontoja ja niiden »pyhiä kirjoja», mikäli se meille oli mahdollista. Lähenimme joka uskontoa kunnioittavassa ja myötätuntoa uhkuvassa hengessä, — semmoisessa, jota tavoittelin pitäessäni aikoinaan kirjan muodossa ilmestyneet esitelmäni »Suurista Uskonnoista». Ja tunnustaa täytyy, että meissä itsestään kasvoi uusi veljellinen elämänymmärrys, suuripiirteinen suvaitsevaisuus kaikkia henkisen ja aineellisen elämän ilmennysmuotoja, kaikkia ihmisiä kohtaan; paremmuuden tunto, ylpeys, ahdasmielisyys, tuomitsemisen halu katosi kuin itsestään. Ymmärsimme, että ihmiset olivat veljiä keskenään — riippumatta rotu-, väri- y. m. erotuksista, — ja ymmärsimme, että tämä veljeys ei perustunut ainoastaan ruumiilliseen samankaltaisuuteen, vaan ennen kaikkea henkiseen yhtäläisyyteen ja yhteyteen.

Paljon olimme todella voittaneet. Suvaitsevaisuus muodostui meille kuin uudeksi uskonnoksi. Eikä se ollut mikään halveksittava uskonto. Se oli inhimillisen ymmärtämyksen ja veljeyden uskonto. Se oli ensimäinen saavutuksemme teosofisessa kehityksessämme ja työskentelyssämme. Ja täydellä syyllä voimme sanoa: ken ei pysty totuuden ja veljeyden hengessä etenemään, hän pysyköön teosofina tuossa saavutuksessaan! Sillä jos hän luulotellussa etenemisessä poistuu inhimillisen suvaitsevaisuuden hengestä, on hän vain edennyt harhatiellä ja poikennut »lavealta» tieltä löytämättä »kaitaa». Kaita tie, joka ensimäisen saavutuksen jälkeen aukenee

etsijälle, ei vie poispäin veljeydestä, vaan syvemmin sen sisään, samalla kun se nostaa korkeammalle totuuden tietoa kohti.

Olemmeko, veljet, tyytyneet ensimäiseen suureen saavutukseen vai olemmeko pyrkineet eteenpäin? Ja jos olemme eteenpäin pyrkineet, olemmeko löytäneet salaisen kaidan tien? Vastatkoon jokainen itse omasta puolestaan tähän kysymykseen, mihin seuraan tahansa hän kuuluukaan. Tässä tahdon vain ikäänkuin peilissä osoittaa, mitä mahdollisuuksia etsijälle aukenee.

Ensimäinen mahdollisuus on, kuten sanottu, että hän jää paikalleen. Jos hän kunnialla seisoo paikallaan ja siinä vaikka kaatuu, on hän arvonantomme ja myötätuntomme ansainnut; hän ei ole ketään viekoitellut poispäin valosta, joskaan hän ei ole kyennyt ketään valon lähteelle johtamaan, — valoa kohti hän kuitenkin on seuraajiaan vienyt.

Mutta »elävän mieli on eteenpäin» ja paikalleen pysähtymisellä on omat vaaransa. Se on kuin pelto, jota ei kynnetä eikä kylvetä. Se jää hedelmättömäksi eikä kasvata uutta satoa. Niin käy totuudenetsijänkin, joka on älynnyt, että totuutta on kaikkialla kätkettynä, mutta että koko totuus, itse totuus ei ole missään paljastettuna. Hän pysähtyy siihen huomioon, että kukaan ei tiedä täydellistä totuutta — ja että ihmiset juuri sentähden ovatkin yhdenvertaisia ja veljiä. Niinpä hän ei itsekään mitään tiedä, ja viisainta lienee säilyttää itsenäisyytensä ja aina hienosti kaikkea epäillä. Viisauden mestareita epäilemättä on, mutta mahdotonta on päästä heidän luokseen ja valheprofeettoja on paljon. Parasta on olla ottamatta varmaa kantaa missään asiassa. Tutkia pitää kaikkea ja säilyttää, mitä hyvää on.

Tämä äärimäisen varovaisuuden kanta on tavallaan itsenäinen, ja jos tämmöinen teosofi pysyy veljellisenä ja kilttinä, voi hän olla suureksikin avuksi toisille. Mutta jos hänen sielunsa seisova vesi kadottaa tuoreen ma-

kunsa ja muuttuu katkeraksi, silloin epäilyksen, kyynillisyyden ja pilkan henget uhkaavat hänen rauhaansa, — ja jos hän antaa niille sijaa sielussaan, silloin hänestä helposti tulee vahingollinen toveri toisille etsijöille. Silloin myös hänen paikallaan seisomisensa on muuttunut tuhoisaksi taantumiseksi.

Toinen mahdollisuus etsijälle on, että hän saavutettuaan ensimäisen suuren totuudennäkemyksensä yhä pyrkii eteenpäin. Hänen järkeään ei tyydytä veljeyden tunteminen paljaassa tietämättömyydessä. Hänen luonteensa ei ole epäröivä eikä epävarma, vaan toiminnan- ja tiedonhaluinen. Hän on kauttaaltaan positiivinen luonne. Hänen vaistonsa ja ymmärryksensä tarttuu intohimoisesti siihen toiseen tosiseikkaan, jota viisauden mestarein olemassaolo edellyttää, siihen, että totuuden tieto on ihmisen saavutettavissa. Jos kerran uskonnot ovat syntyneet tiedosta, hän sanoo itselleen, täytyy tiedon olla ihmisen ulottuvilla, — ja miksi en minä silloin siihen tietoon pyrkisi ja sitä tietoa saavuttaisi?

Nyt hänen eteensä aukenee kaksi tietä. Nimittäkäämme toista äärimäisen itsenäisyyden ja toista itsenäisen luottamuksen tieksi.

Edellinen on yksinäinen ja mahtava. Se soveltuu verrattain harvoille luonteille — ei ylpeille, vaan nöyrille, — mutta niitä on, jotka sitä kulkevat. Sen valitseminen perustuu seuraavaan järkeilyyn: totuus on kaikkialla, siis minussakin; Jumala on kaikkialla, siis minussakin. Ainoa totuus ja ainoa Jumala, josta mitään voin tietää, on se, mikä minussa ja minun kauttani ilmentää itsensä. Kun Jumalaa etsin, etsin häntä itsestäni; totuus on omaan olemukseeni salattu. Toinen ei voi löytää sitä minun puolestani, turha minun on juosta toisen kintereillä. Itseeni minun tulee luottaa, itseeni turvata ja uskoa joka tilanteessa. Itse minun on päätettävä, mikä on oikea, mikä väärä, mikä totta, mikä valhetta, itse minun on järjestettävä oma elämäni ja olemassaoloni. Jos kohtalon

käsi on voimakas, täytyy oman käteni olla vielä voimakkaampi. Horjua en saa, epäröidä en, koskaan en itseäni epäillä.

Vilpitöntä ja väsymätöntä etsijää elämä ei pilkkaa. Jos itsenäisyyden tiellä kulkija aina pysyy uskollisena itselleen, s. o. paraimmalle, sisimmälle, puhtaimmalle itselleen, silloin hänen lopullinen voittonsa on varma. Mutta oi, kuinka jyrkkä ja jylhä hänen ylöspäinen polkunsa on! Kuinka monta houkutusta laiskuuteen ja itsekkyyteen on matkalla, kuinka monta viehättävää nautinnon näkyä! Jos hänen sydämensä on nöyrä ja omalletunnolle kuuliainen, hän pelastuu ja pysyy oikealla tolalla. Mutta jos hänen salainen syntinsä on ylpeys ja itserakkaus, silloin hänen jalkansa huomaamatta kääntyvät vasenkätiselle tielle, joka vie poispäin Jumalasta, ja sanomattomia tuskia on hänen silloin läpikäytävä, ennenkuin hän taasen löytää oman tosi itsensä.

Onnellinen hän, jos hän aina kulkee suoraan tai jos hän tieltä poikettuaan rientää takaisin suoralle tielle, onnellinen hän, sillä kerran koittaa vaeltajalle päivä, jolloin hän, yksinäinen kulkija yössä, tapaa veljiä ja tovereita: silloin soivat ikuisen elämän kellot, ja hän, itsensä voittaja, on voittanut maailman ja on nyt valmis astumaan Herransa iloon.

Itsenäisen luottamuksen tie on toisen luontoinen. Se soveltuu useimmille etsijöille, sillä useimmat ovat »syntisiä», jotka kaipaavat »parannusta», eikä »vanhurskaita» (oikeamielisiä), jotka tulevat yksin toimeen. Siitä huolimatta he ovat totuuden etsijöitä ja järkeviä ajattelijoita, jotka vallan hyvin ovat ymmärtäneet, että totuus on löydettävissä, että heidän itsensä tulee se löytää ja että sen täytyy ilmetä heissä ja heidän kauttansa. Hekin selvästi tajuavat, että Jumala on kätkenyt heihin oman henkensä siemenen ja että sen siemenen tulee heissä itää ja kasvaa suureksi puuksi, jonka varjossa he voivat levätä. Ulko-

nainen vapahtaja ei kykene heitä pelastamaan; hän, joka kykenee, on syntyvä heissä itsessään.

Mutta vielä selvemmin he älyävät, että se mikä heitä jalkojen edessä odottaa, on tie, jota heidän tulee kulkea, — elämän tie. Ja he kysyvät hartaassa jännityksessä: missä on tämä tie, mistä se kulkee, minkälainen se on? Se yksin vie heidät totuuden tietoon, Jumalan luo, mutta se on elävä tie, sitä kuljetaan eläen, ja mistä he tietävät, miten on elettävä, miten oltava, jotta sillä tiellä kulkisivat? Jos heille sanotaan: tehkää aina, mitä on oikein ja totta, he hymähtävät vastaukseksi: emmehän mitään väärää tahdokaan tehdä, mutta sanokaa meille, mikä on se oikea ja tosi tekeminen, joka vie totuuden tietoon! Emme ole niin viisaita, että sitä itsestämme tietäisimme.

Ja he ovat valmiita ottamaan vastaan neuvoja kokeneelta.

He muistavatkin, että uskontojen perustajat, niiden alkuperäiset suuret personallisuudet, ovat olleet totuuden tietäjiä; ja samaten, että teosofisen liikkeen mestarit, joista H. P. Blavatsky puhui, ovat semmoisia tietäjiä. Nämä korkeat ja kehittyneet viisaat kykenevät heitä neuvomaan. Heidän on vain valittava joko historiallisista uskonnoista joku, jonka perustajan elämänohjeet ovat säilyneet jälkimaailmalle, tai sitten teosofisten mestarein suoranaiset elämänneuvot, mikäli ne ovat tunnetut heidän omista tai H. P. Blavatskyn kirjoituksista. Teosofein kesken valinta harvoin lankeaa jonkun historiallisessa muinaisuudessa eläneen viisaan puolelle; elävät totuudenetsijät kaipaavat eläviä totuuden tietäjiä, ja sentähden teosofit mieluimmin turvautuvat oman liikkeensä mestareihin. Mutta tässäkin harvat tyytyvät kirjoitettuun ja painettuun sanaan. He tahtovat välitöntä, elävää kosketusta mestarein kanssa, ja koska heille itselleen tämä on enimmäkseen mahdollisuuden rajojen ulkopuolella, kääntyvät he semmoisten puoleen, jotka väittävät olevansa mestarein opetuslapsia, elävässä yhteydessä näiden kanssa. Alussa oli tietysti

H. P. Blavatsky, mutta hänen kuoltuansa on ollut ja on toisia.

Iloisella ja toivottavasti itsenäisesti harkitulla luottamuksella teosofiset totuudenetsijät lähtevät seuraamaan näitä mestarein opetuslapsia. He puhdistavat elämänsä heidän neuvojensa mukaisesti ja omaksuvat heidän ihanteitaan ja näkemyksiään. Heidän tiensä on suojattu ja verrattain vapaa vaaroista. Se kulkee totuuden tietoa kohti samassa määrin kuin edellä kulkeva neuvonantaja-opetuslapsi itse pysyy suoralla tiellä ja on uskollinen mestareille. Se tulee vaaralliseksi vasta silloin, jos edelläkulkija joutuu harhaan.

Enimmäkseen kuitenkin vähäksytään tätä vaaraa. Sitä ei edes oteta lukuun. Mahdottomana pidetään, että ihminen, joka elää ikäänkuin mestarin silmien edessä, voisi poiketa totuuden polulta ja erehtyä kulkemaan vääriä teitä. Jos tämmöinen asia on mahdollinen, mihinkä silloin on luottaminen? Silloinhan ei ole mitään pysyväistä, ei mitään tukikohtaa elämässä!

Niin, ei ainakaan kuolevaisissa personallisuuksissa. Semmoisesta »sokeasta uskosta» varoittivat sekä H. P. Blavatsky että muinaiset viisaat yhtämittaa. Ei ole muuta tukikohtaa kuin Jumala, ei muuta perustusta kuin totuus.

Vaan mikä on totuus?

Älkäämme unohtako, että H. P. Blavatsky aina viittasi myös ihmiskunnan suuriin historiallisiin vapahtajiin. Minun oppini ei ole minun, hän sanoi, vaan sen, joka minut lähetti. Hän taas on jäsenenä siinä veljeskunnassa, johon kaikkien aikakausien suuret tietäjät ja viisaat kuuluvat. Eivät kaksi n. s. teosofista mestaria ole ainoat mestarit. Kuuluvathan siihen veljeskuntaan kaikki entisetkin vapahtajaolennot, sillä mestarit ovat tavallaan kuolemattomia personallisuuksia. He vaihtavat fyysillistä ruumista, mutta heidän itsetajuinen minuutensa ei vaihdu; se pysyy samana kautta aikojen, kun he kerran ovat alemman itsensä lopullisesti voittaneet. Sentähden Laotse

ja Buddha, Zarathustra ja Krishna, Mooses ja Elias, Orfeus ja Pythagoras, Jeesus ja Paavali y. m. y. m. yhä elävät ja toimivat. »Teosofian Avaimessa» H. P. Blavatsky alati viittaa Kristuksen ja Buddhan sanoihin ja nimenomaan teroittaa, että heidän alkuperäinen oppinsa on samaa ikuista teosofiaa (jumalviisautta) kuin teosofisten mestareinkin oppi.

Siinä H. P. Blavatsky itse asiassa antoi teosofeilleen mittapuun, jonka avulla voivat arvostella opettajiensa lausuntoja, neuvoja ja ohjeita. Ovatko nämä ohjeet henkisesti sopusoinnussa maailman suurimpien mestarien lausuntojen kanssa? Jos ovat, voivat elävän opettajan seuraajat olla huoleti. Jolleivät, täytyy heidän olla varuillaan. Siveelliset opetukset eivät aikaa voittaen taannu. Niinkauan kuin niitä ei vielä noudateta, pysyvät ne muuttumattomina, ja kun niitä noudatetaan, nousee eteen korkeampia siveellisiä opetuksia. Minun sanani pysyvät, sanoi Kristus. Ne tosiaankin pysyvät meidän tuomareinamme, kunnes niitä noudatamme.

Meillä on täten totuudenetsijöinä kaksi suurta auktoriteettia siveellisissä elämänkysymyksissä: Buddha ja Kristus. Ja miksemme täällä länsimailla tyytyisi sanomaan: Jeesus Kristus?

Täten supistuu kysymyksemme siitä, mitä olemme näinä kuluneina viitenäkymmenenä teosofisena vuotena oppineet, uuteen kysymykseen: mikä on suhteemme evankeliumein Kristukseen?

Sivuutammeko hänet kokonaan, riippuen kiinni jostain kuolevaisesta maallisesta auktoriteetista? Teemmekö hänestä jumalan, jota rukoilemme ja huudamme avuksemme, mutta jonka neuvoista ja käskyistä emme edes tahdo tietää? Vai onko hän meille luotettava ystävä totuudenetsijä-elämässämme, ystävä, jonka rohkaisevat sanat, jonka siveelliset käskyt, neuvot ja ohjeet ovat meille kultaa kalliimmat? Tahdommeko häntä seuraamalla samalla seurata kaikkia viisauden mestareita ja

hänen viittoomallaan tiellä kulkien päästä siihen totuuden tietoon, josta H. P. Blavatsky puhui ja jonka teosofisetkin mestarit omaavat?

Osaammeko valita oikein? Osaammeko arvostella oikein? Osaammeko nähdä itsemme ja toisemme oikeassa valossa, siinä, jossa elämä ja totuuden elävä Jumala meidät näkee? Osaammeko seistä Herran kasvojen edessä?

*

Vaelsin kuin satumaailmassa viime joulukuun 26 p:nä, jolloin ystäväni viettivät 50:ttä syntymävuottani juhlallisuuksin, jommoisista en olisi osannut uneksia ja joista nimimerkki K. T. puhuu toisessa paikassa lehteämme. Ihanan ihanat kantaatit, melodraamat ja laulut, monilukuiset esitelmät ja puheet, runot ja adressit, noin seitsemänkymmentä kirjettä ja sähkösanomaa, toistakymmentä lahjaa, kukkia ja ruusuja — kaikki, kaikki minulle omistettu. Jos en muutamana edellisenä vuotena olisi tottunut siihen, että syntymäpäivääni rakkaudella muistettiin, en varmaan olisi kestänyt tätä hyvyyden, ystävyyden, rakkauden ja luottamuksen tulvaa. Nyt saatoin hillitä liikutustani ainakin johonkin määrin ja muuttaa sitä kevyeksi, tekisi mieleni sanoa yli-inhimilliseksi iloksi. Kaikki mitä minulle annettiin, kannoin hengessäni elämän pyhälle alttarille ja laskin, sydän täynnä kiitosta, ainoan suuren tietäjän ja vihkijän jalkojen juureen. Siten ystävät hyvyydessään antoivat minun viettää päiväni totuuden temppelin äärettömässä pyhätössä, jossa taivaallisten kuorojen laulut hiljaisina kaikuivat.

Ruusu-Ristin jäsenille lähetettänee tarkempi selonteko juhlallisuuksista, joten tässä vain lausun vielä kerran sydämeni pohjasta lähtevän kiitoksen kaikille ystävilleni lähellä ja kaukana.

*

Eräänä lauvantai-iltana joulukuussa, kun ei ollut kysymysiltaa, sain tilaisuuden kuulla erään ulkomaalaisen tohtorin saksankielisen esitelmän Rudolf Steineristä ja hänen työstään. Esitelmöitsijä oli itse antroposofi ja hänen puheensa miellytti sekä sujuvan ja sivistyneen muotonsa että suurta ihailua antroposofiaa ja tohtori Steineriä kohtaan uhkuvan sisältönsä puolesta. Vain yksi asia ihmetytti minua ja paria muuta meikäläistä, jotka olivat läsnä samassa tilaisuudessa: ei sanaakaan puhuttu teosofiasta, ei H. P. Blavatskysta eikä Teosofisesta Seurasta, jonka saksalaisen osaston ylisihteerinä Rudolf Steiner oli toiminut kaksitoista vuotta. Kuitenkin puhuttiin hänen elämäntyöstään ja hänen antroposofiastaan, mutta yksinomaan siltä kannalta, että koko asia oli uusi, Steineristä alkuisin ja hänen yliaistillisiin tutkimuksiinsa perustuva. Tämä hämmästytti minua, sillä siinä oli mielestäni jotain epähistoriallista.

Yhtäkaikki ymmärrän nyt paremmin tätä uudenaikaista antroposofista näkökantaa. Olen lukenut Steinerin viimeisen teoksen *Mein Lebensgang* (Elämän juoksuni), joka tosin jäi kesken tekijän kuollessa viime maaliskuussa, mutta joka sentään ulottuu vuoteen 1907 ja antaa eheän ja elävän kuvan tekijänsä harvinaisluontoisesta personallisuudesta. Tässä kirjassaan tohtori Steiner puhuu sangen niukasti siitä okkultisesta itsestään, joka enimmin olisi kiinnittänyt minun mieltäni. Hän puhuu verrattain tyhjentävästi kaikista niistä itävaltalaisista, saksalaisista y. m. kuuluisuuksista, joiden kanssa hän nuoruudessaan joutui tekemisiin ja jotka vaikuttivat hänen kehitykseensä, hän viivähtää myös vähän väliä omien filosofisten käsitteittensä muodostumisessa ja viimeistelyssä, mutta hän ei puhu selvää sanaa henkisistä, psyykkisistä ja yliaistillisista kokemuksistaan. Niistä lukijan täytyy osata lukea rivien välistä.

Hän tekeekin niin. Ja Steinerin omiin viittauksiin nojaten hän lukee rivien välistä, että Steiner oli harvinainen

psyykkinen personallisuus lapsuudestaan lähtien. Lapsesta saakka hän epäilemättä näki enemmän ja toisella tavalla kuin muut ihmiset. Lapsesta saakka hän oli selvillä siitä, että ihminen oli henkiolento omine sielullisine organismineen eikä suinkaan paljas fyysillinen ruumis. Verrattain nuoresta saakka hän myös tiesi, että ihminen oli jälleensyntyvä olento, ja kun hän tutustui toiseen ihmiseen, näki hän aina nykyisen personallisuuden takaa entisen, ennen eläneen henkilön. Näistä ihmeellisistä asioista hänen oli ylen vaikea kertoa toisille joutumatta epäilyn, vihan tai naurun alaiseksi — eikä hän sitä paljon tehnytkään, — mutta kun hän vuosisadan alussa tutustui berliiniläisiin teosofeihin ja nämä suurella halulla kuuntelivat hänen esitelmiään, selvisi hänelle, että teosofit olivat ihmisiä, jotka häntä ymmärsivät. Kauvan ei kestänytkään, ennenkuin Steiner liittyi T. S:aan, saksalainen osasto muodostettiin ja Steiner valittiin sen ylisihteeriksi. Nyt Steiner nimitti elämänkatsomustaan teosofiseksi ja ryhtyi väsymättömään työhön teosofian puolesta, kunnes erimielisyydet Mrs. Besantin kanssa pakottivat surulliseen eroon v. 1912.

Se seikka, että Rudolf Steiner — mikäli olen käsittänyt hänen elämäkertansa oikein — »tiesi» asioita, ennenkuin hän tuli teosofiksi, muodostaa siis — sanoisinko: siveellisen lähtö- ja tukikohdan sille katsantokannalle, että antroposofialla ei ole mitään yhteistä teosofian kanssa. Tämä katsantokanta ei kuitenkaan saa minua vakuutetuksi, ja epäilen, tuleeko historia tunnustamaan sitä oikeaksi. Niin, en oikeastaan ollenkaan epäile, ettei historia tule lukemaan antroposofista liikettä yhdeksi haarautumaksi siitä suuresta teosofisesta liikkeestä, jonka H. P. Blavatsky pani alulle v. 1875.

*

Olen sangen iloinen siitä, että prinsessa Karadjan liikuttavan kaunis runoelma *Valoa kohti,* joka kertoo

itsemurhaajan kohtalosta kuoleman jälkeen hänen oman sanelunsa mukaan, on ilmestynyt suomeksi Emma Finnen ansiokkaasti ja taitavasti kääntämänä ja on saatavana kirjakaupoista tai suoraan E. Finneltä, os. Lappi as. Rouva Karadja oli itse mediumi, kun hän kirjoitti kirjansa *Mot ljuset,* ja kun vierailin hänen luonaan v. 1901, ihmettelimme yhdessä sitä, että molemmat olimme valinneet saman nimen, hän ensimäiselle spiritistiselle ja minä ensimäiselle suomenkieliselle teosofiselle kirjalle.

Tekisi mieleni lausua ajatukseni parista muustakin kirjasta, mutta teen sen toisen otsikon alla.

*

Ruusu-Risti-tilaukset saapuvat verrattain hitaasti ja annan tämän numeron ilmestyä vasta tammikuun lopulla. Onhan kuitenkin paikallaan toivottaa onnellista uuden vuoden jatkoa ja kiittää monista samanlaisista toivotuksista!

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Eino Leino.

Suomen suuri runoilija on muuttanut majaa, vapautunut siitä fyysillisestä ruumiista, joka alkoi käydä hänelle taakaksi, ja lähtenyt pyhiinvaellusretkelle siihen maahan, jossa hänen vertaisensa asuvat.

Kaikkialla Suomessa on nyt puhuttu hänestä ja ajateltu häntä. Yksimielisesti on tunnustettu, että hän oli Suomen suuri poika. Paljon häntä ihailtiin ja rakastettiin hänen täällä eläissäänkin, ja kuitenkin hän, tosi runoilijasielu, aina oli yksin, tuntemattomana, käsittämättömänä. Miksi? Sentähden että runoilija aina jää arvoitukseksi omalle itselleenkin.

Eino Leino oli runoilija Jumalan armosta ja sentähden samalla näkijä ja profeetta. Ihmeellisimmille näkemyksilleen hän ei vielä löytänyt muotoa. Hän kertoi minulle kirjoittaneensa pitkän runoelman Mestaristaan, mutta käsikirjoitus oli hävinnyt teille tiettymättömille. Ja kun viime kerran hänet tapasin, puhui hän suuremmoisista suunnitelmista dramatisoida kohtia evankeliumeista.

Yleisesti tunnettua on, että Eino Leino oli mystikko ja teosofi. Siitähän todisti hänen lehtensä »Sunnuntai» kymmenkunta vuotta sitten samoinkuin hänen kirjansa »Alla kasvon kaikkivallan». Aikoinaan hän myös oli Teosofisen Seuran jäsenenä, ja hänen hiljainen unelmansa oli, että hän kerran saisi astua teosofisten työntekijäin riviin nimellisestikin. Tiesi hän itsekin, että hänen runonsa uhkuivat teosofista elämänymmärrystä, ja suurimmat mystilliset elämyksensä hän eli Dantea suomentaessaan, mutta jokainen työntekijä Herran viinimäessä on vaatimaton, ja sentähden hänkin uneksi elämästä, jossa vielä välittömämmin, vielä ehjemmin, vielä enemmän kokonaan saisi antautua Mestarin palvelukseen.

Eino Leinon sisin unelma toteutukoon tulevaisuudessa. Hänen nykyinen päivätyönsä on suoritettu. Se on suoritettu jalosti, loistavasti, kyvykkyydellä, jommoista harvoille on annettu.

Sit tibi terra levis, frater carissime! P. E.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Etsijä.

Kantaatti, omistettu Pekka Ervastille hänen täyttäessään 50 vuotta 26. XII. 1925. Musiikin säveltänyt Erkki Melartin.

Elon korpeen etsijä matkallaan
pois pyörteestä maailman astuu.
Hän Herraa huutaa tuskassaan,
hänen silmänsä kyynelin kastuu:
Yö kauhujen yllättää —
ei valon hän pilkettä nää,
ei tuiki tähtönen ainoa täällä;
hän kirottu on maan päällä.

— Mitä etsin? Alkua olemuksen,
elon tärkeintä arvoitusta.
Minä tahdon tuntea totuuden,
sitä vaadin, — yö, sysimusta!
Oi kaihoa polttavaa!

Ken janoni sammuttaa?
Niin, ken minä olen — ja mistä ja mihin
näin harhailen eksyksihin?

— Ah, turhaa, turhaa kaikki on vain,
tää maa mitä päällään kantaa!
Sua, Jumala, paastoten rukoilin, hain,
ah, etkö voi vastausta antaa?
Jos et, niin parhainta ois
mun tyhjiin raueta pois!
Sua silloin, ihminen, sääli on vasta:
Oi, kurjaa ihmisen lasta!

— Epätoivo on kauheempi kuolemaa,
yön katse mun vereni hyytää — — —
Oi, Luoja, on aika sun armahtaa,
verikyynelin poikasi pyytää:
Saat — antaja elämän —
mun henkeni mitättömän;
vaan henkeni hinnalla pyyntöni täytä:
Oi, kasvosi minulle näytä!

Mikä valkeus etsijän ympäröi,
yö auringonnousulta näyttää?
Sydän tyyntyy, joka niin rajusti löi:
Pyhä, Suuri, Sanaton sielunsa täyttää:
»Olet poikani rakkahin!»
soi kuiskaus salaisin.
»Oi nouse, valaise veljies yötä,
käy, suorita rakkaustyötä!»

Hän nöyränä nousee, kulkee pois,
on saanut hän tehtävän jalon.
Ja on kuin sielunsa harput sois,
käy eellään enkeli valon — — —
Oman kansansa eksyneen

hän johtavi valkeuteen.
— Ole siunattu, etsijä! Kansasi kerran
sinut huomaa mieheksi Herran.

— Oi, etsijä, kerran kansas tää
on nouseva kirkkautta kohti.
Sitä aikaa ehkä ei silmäs nää,
mut uskos tietämme johti.
Sinun sanasi innosti niin,
ne kätkemme sydämiin — — —
Olet kylvänyt usein kyynelin kyllä:
ne me maksamme hymyilyllä.

Jussi Snellman.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Pekka Ervastin 50-vuotispäivä.

Joulukuun 26 p:nä viettivät ruusu-ristiläiset rakkaan, kunnioitetun johtajansa 50-vuotisjuhlaa. Aamupäivällä oli matinea Kansallisteatterissa. Se muodostui hienoksi, mieliä kohottavaksi tilaisuudeksi. Ohjelmassa oli ensin viulunsoittoa. Annikki Uimonen esitti yksinlaulua. Johtajamme kunniaksi oli prof. Erkki Melartin Jussi Snellmanin sanoihin säveltänyt kantaatin: Etsijä, jonka esittivät Erkki Melartin, Hilda Pihlajamäki, Thure Åberg ja R.-R.-kuoro. Tämä oli ihana esitys etsijästä, joka koko sielunsa voimalla pyrki ja kysyi ratkaisua, kysyi elämän arvoitusta, kunnes hänelle vihdoin valkeni ja etsijä astui pimeydestä valoon. Saimme niin selvän kuvan siitä, miten paljon tuskaa, miten paljon ponnistuksia on totuuden etsijöiden koettava ennenkuin he näkevät Totuuden ja Jumalan. — Sitten seurasi ohjelmassa johtajamme, Pekka Ervastin puhe. Kun hän astui näyttämölle nousi yleisö seisoalleen osoittaakseen siten hänelle kunnioitustaan ja jokainen ruusu-ristiläinen varmaankin tunsi, ettei hän voisikaan muuta kuin kunnioittaa etsijää, joka on nähnyt valon ja joka suuren rakkautensa kannustamana tahtoo auttaa ja palvella ihmiskuntaa, tahtoo viitoittaa meille etsijän orjantappuraisen tien, joka lopulta vie Jumalan tosi tuntemiseen. Johtajamme puhui »Kris-

tuksen toisesta tulemisesta». Mikä vakuuttava sävy oli hänen puheessaan. Kokemus ja tieto antoivat todella hänen sanoillensa voimaa ja vakavuutta.

Ihanaksi, unhoittumattomaksi tilaisuudeksi muodostui juhla illalla ruusi-risti veljien keskuudessa. Olimme kokoontuneet juhlamielellä. Sydämemme oli tulvillaan iloa ja onnea siitä, että meille oli nyt annettu tilaisuus osoittaa kiitollisuuttamme ja rakkauttamme veljeämme ja opettajaamme kohtaan. Olimme kokoontuneet kuin kotiin isämme luo. Tulimme lämmittävän kotilieden ääreen, annoimme lahjamme, kukin pienen antimensa rakkauden alttarille. Me vietimme rakkauden juhlaa. Rakkautta puhuivat ruusut, rakkaudesta kertoivot liekehtivät kynttilät, jotka lämmöllään ja valollaan kohottivat illan tunnelmaa. Tunnelma kohosikin valtavan korkealle, sillä rakkaus puhui sydämistämme. Ei tämä ollutkaan tavallinen juhla, ei, se oli todella kuin uhrijuhla, kiitosjuhla. Me koetimme antaa kaikkemme, tahdoimme uhrata kaiken kauniin, jalon ja pyhän itsessämme ja laskea sen lahjana opettajamme jalkojen juureen ja kuitenkin — miten vähän me voimmekaan osoittaa rakkauttamme. Rakkausjuhlan tunnelma oli niin kirkas ja ehyt. Se kohosi kaiken jokapäiväisen yli, kohotti mielet hengen korkeuksiin, puhtaitten ajatusten ylängöille.

Laulun kaikuessa astui opettajamme kauniisti koristettuun juhlasaliin. Kaikki veljet nousivat kunnioittavasti, kun johtaja saatettiin kunniapaikalle. Hilda Pihlajamäki piti aluksi puheen ja ojensi johtajalle rahalahjan. Pekka Ervastin vastaanotettua lahjan lauloi R.-R.-kuoro Motetin. Illan kuluessa saapui useita kukkalaitteita maaseuturyhmiltä y. m. Ruusu-Ristin ompeluryhmä lahjoitti hopeisen sokerirasian ja kermaastian. Suomen Yhteis-Vapaamuurariuden puolesta ojennettiin juhlallisesti johtajalle hierofanttisauva tummanpunaisine ruusuineen. Ohjelmassa oli koko illan soitannollinen puoli hyvin edustettuna. Laulu ja soitto kohottikin juuri niin ihmeellisesti mieliä. R.-R.-kuoro esitti useita kauniita lauluja Kyllikki Ignatiuksen johdolla, Esteri Weissenberg taasen kaksi melodraamaa, joihin olivat säveltäneet musiikin Erkki Melartin ja I. Pohjanmies ja omistaneet sen johtajalle. Musiikki oli helmeilevää, värähdyttäen niin syvästi sydämiä. Hienoa, pehmeän sointuvaa oli soitto, se loihti esille tuhannet utukuvat, tuhannet karkeloivat keijukaiset hämärillä tanhuvilla. Lopuksi se toi sieluumme kuvan temppelistä, valkeasta rakkauden temppelistä Graalritarien

asuinmailta. Sävelillä on ihmeellinen voima, jos ne on loihtinut esille ihminen, joka tuntee puhtaan rakkauden. R-R. orkesteri esitti myös useita kauniita kappaleita. Sävelet puhdistivat sydämiämme, me heitimme yltämme arkipäiväisen pukumme vaihtaaksemme ne juhlavaatteisiin. Useat ruusu-ristiläiset ja teosofit pitivät kauniita, rakkautta ja kiitollisuutta uhkuvia puheita. Jussi Snellman luki ääneen monet kymmenet sähkösanomat, joita oli saapunut aina Hollannista ja Italiasta asti. Iloisia olimme myös siitä, että veljesseura muisti perustajaylisihteeriään sähkösanomalla ja edustajansa puheella. — Ilta kului nopeasti kahvikuppien ääressä. Lopuksi puhui johtajamme ja kiitti meitä kaikesta. Me emme ansaitse kiitosta. Olimmehan vain hiukan yrittäneet osoittaa rakkauttamme opettajaamme kohtaan. Opettajamme puhui. Hän puhui hiljaa, verkalleen, mutta suoraan meidän sydämiimme. Koko hänen olemuksestaan tulvehti rakkautta ja me tunsimme kaikki sillä hetkellä niin syvästi, että hän rakastaa meitä ja tahtoo auttaa veljiään. Johtajamme kertoi meille tunnelmistaan, näkemyksistään ja me luimme hänen olemuksestaan, että hän oli onnellinen.

Unohtumaton oli tuo ilta. Miten onnellisia me ruusuristiläiset olemmekaan saadessamme kuunnella hänen opetuksiaan, joka koko elämällään ja työllään on meille kirkastanut Jeesuksen Kristuksen elämänymmärryksen ja osoittanut meille, että voi olla rakkautta, puhtautta, hyvyyttä ja viisautta maan päällä.

K. T.

ooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Avioliitto ja astrologia.

Max Heindell, joka muutama vuosi sitten oli Amerikan Ruusu-Ristin johtaja, mutta joka nyttemmin on kuollut, on eräässä kirjassaan esilletuonut väitteen, että »avioliittotoimistosta, joka perustuisi astrologiaan, tulisi yksi ihmiskunnan suurimmista siunauksista.» Tässä minun on pakko täydellisesti yhtyä hänen mielipiteeseensä, sillä astrologiassa piilevän, syvällisen tiedon pitäisi tällä alalla langeta ihmisten hyväksi.

Oman aikamme avioliitto on useimmiten täydellinen irvikuva ja sitä solmittaessa tulevat tavallisesti aivan toiset vaikuttimet kysymykseen kuin sellaiset, joiden tosiasiassa tulisi muodostaa avioliiton perusta. Syyt ovat monenlaiset — ajan-

kohta, ympäristö, vaikea olemassaolontaistelu, yksinäisyyden tunne, auttavan kumppanin tarve ja kaipuu j. n. e. Vain jonkun ainoan kerran tapaa todellista sielullista rakkautta, joka yhdistää kaksi ihmistä. Se, joka on »Soharissa» lukenut kiintoisan kuvauksen kaksoissieluista ja on joltisenkin perehtynyt sielujen labyrinttimaiseen vaellukseen kautta elämien uusien velvollisuuksien ja luomansa uuden karman painamina, kyllä itse ymmärtää, etteivät mahdollisuudet ole suuria joka elämässä löytää sisarsielunsa, joten toiveet saavuttaa avioliitossa täydellinen sopusointu ovat jokseenkin vähäiset. Kuinka runollisesti Edwin Arnoldin »The Light of Asia» (Asian valo) tulkitseekaan sisarsielun etsimistä ja lopullista löytämistä sanoissa:

"Hehkuen todellista rakkautta
ja ikävöiden hengenkumppania
käy yksinäinen sielu maailmassa.
Molemmat etsivät, mut' vaivaloinen
on matka, kunnes äkkiarvaamatta
kohtalon yhteensaattamina nähdä saavat
he toisensa. He sitten muodostavat
kuin kukinnot ja puiden lehdet ykseyden
ihanan, ehjän niinkuin Herran laki.
Jo haihtui elon pitkä yö ja kangastaa
heill' valon ympäröimä ikipäivä."

Onneton avioliitto ei ainoastaan vaikuta masentavasti molempiin puolisoihin, vaan on sitäpaitsi enemmän tai vähemmän kohtalokas lapsien sielullisiin ja henkisiin taipumuksiin nähden. Kun ottaa huomioon miten tärkeitä, perustavia tekijöitä lapsen koko sielupohjalle vanhempain tunne- ja ajatuselämä siittämisen hetkenä muodostaa ja kuinka äidin ajatusmaailma raskaanaoloaikana samoinkuin vanhempien keskenäinen suhde ja suhde lapseen tämän kasvuaikana ovat edelleen muovailevat ja vakiinnuttavat tekijät lapsen luonnetta ja taipumuksia luotaessa, ymmärtää jokainen kuinka suuria ja kauaskantavia, huonoja voimia onneton avioliitto saattaa panna liikkeelle ja kuinka siunausrikkaita voimia toiselta puolen ihanteellinen avioliitto kykenee synnyttämään.

Mutta kuinka voisikaan edeltäkäsin sanoa muodostuuko avioliitosta onnellinen vai ei, huudahtaa kai moni. Ennen avioliittoahan kaikki näyttää niin lupaavalta ja rakkaus tuntuu olevan mahdollisimman todellinen. Minkä vuoksi toinen tai molemmat puolisoista yhden, kahden tai kolmen vuoden kuluttua tarjoavat kokonaan toisenlaatuisen kuvan kuin kihlausaikana? Syyt ovat monet, liian monet, jotta ne tässä voitaisiin ottaa käsiteltäviksi. Tärkein syy on se, etteivät kihlatut rakkaus-

huuman aikana halua nähdä toistensa virheitä tai jos he niitä huomaavatkin, toivovat he kuitenkin parasta. Herätessään rakkauden huumauksesta näkevät molemmat alastoman todellisuuden edessään, ruusunhohde on haihtunut, harkinta alkaa herätä.

Monien yhdenmukaisten tai sopusointuisain tekijäin olemassaolo on tarpeellinen, jotta kaksi henkilöä, joiden kasvatus, kokemus ja tietopohja on erilainen, voisi muodostaa onnellisen parin. Jos nämä edellytykset tai useimmat niistä puuttuvat, ei maailman paras tahto edes eivätkä vakavimmat päätökset saata aikaansaada mitään pysyväistä eheyttä ja hyvää.

Tahdon tässä luetella pääasialliset tekijät.

Sielun kuljettavina on olemassa kolme päätietä, (tai oikeastaan neljä, vaikka neljännen voi jättää mainitsematta kun on kysymyksessä avioliitto) jotka vievät totuuteen ja täydellistymiseen, nimittäin tiedon, antaumuksen ja toiminnan tie. Se, joka uhraa päiviensä työn ja öittensä unen voidakseen edes hiukkasen nostaa vaippaa, joka kätkee suuren totuuden, hän voi ymmärtää, mutta ei aivan tuntea myötämielisyyttä sitä kohtaan, joka sydämensä koko lämmöllä selittämättömän intuitiivisen tunteen innoittamana omistaa kaikki pyrkimyksensä määrätylle ajatussuunnalle. Tämä jälkimäinen sitävastoin voi paremminkin tuntea edellistä kohtaan myötämielisyyttä kuin oikeastaan häntä ymmärtää, koska erilaisuus on siksi suuri. Toiminnan mies näkee elämän ja sen ilmiöt aivan toisessa valossa. Abstraktinen ja sisäkohtainen saa väistyä konkreettisen ja ulkokohtaisen edestä. Kaikki hänen suunnitelmansa kohdistuvat fyysillisessä ja maailmallisessa suhteessa silminnähtävän ja tuntuvan tuloksen saavuttamiseen. Kaikista kolmesta tyypistä hän vähitellen ymmärtää molempia muita. Tämä on ihmisluonteen kolmijako.

Kun siirrymme nelijakoon voimme erottaa ihmisiä, joilla on voimakkaasti henkisiä taipumuksia, ihmisiä, jotka omistavat vahvoja älyllisiä harrastuksia, ihmisiä, joiden tunteet ja tunnelnelmat näyttelevät tärkeintä osaa, ja vihdoin n. s. todellisuusihmisiä. Ensimmäinen tyyppi esim. saattaa hyvin sopia toiseen, mutta tuskin kolmanteen eikä ollenkaan neljänteen.

Jos kiinnitämme huomiomme viiteen perustunnelmaan (temperamenttiin) voidaan ihmiset jakaa sangvinikkoihin, kolevikkoihin, flegmaatikkoihin, melankoolikkoihin ja ereetikkoihin. Jokaiselle on ilmeistä, ettei esim. kolerikko ja ereetikko tai sangviinikko ja melankoolikko sovi yhteen.

Erittäin suurta huomiota on kiinitettävä ikään sekä asianomaisten sielulliseen kehitysasteeseen, sillä yksi suurim-

mista kärsimyksistä, mikä jossakin elämässä voi sielua kohdata, on joutua kahlehdituksi toiseen sieluun, jonka kehitysaste on tuntuvasti alhaisempi. Ajateltakoon Neron sielun kärsimyksiä olla seuraavassa elämässään pakoitettu elämään raakojen, kehittymättömien kaleriorjien parissa.

Siveellinen katsantokanta on myöskin tärkeä asianhaara, jota olisi tutkittava. Henkilö, jolla on valpas omatunto, ei varmastikaan kauan kykene vetämään yhtä köyttä henkilön kanssa, jonka omatunto uinuu.

Jos toisella on hyvin vaikea karma suoritettavanaan kun sensijaan toisen karma on kevyt, voi tämäkin asioiden tila antaa aihetta epäsointuun ja hankauksiin, ainakin useimmissa tapauksissa. Jälkimäinen ei kykene seuraamaan toisen rynnistävää kehitystä sielullisesti saaden muuten tahtoen tai tahtomattaan kärsiä toisen keralla ja vuoksi.

Sitten tulee kysymykseen fyysillinen eli ruumiillinen sopusointu. Tässä ilmenee useita asianhaaroja. Voidaan joutua tekemisiin ruumiinrakenteen, sairausmahdollisuuksien positiivisuuden ja negatiivisuuden, voimakkaiden tai heikkojen eroottisten taipumusten kanssa j. n. e. Sellaisessa läheisessä yhdyselämässä, jollainen on avioliitto, ovat nämä tekijät erittäin suurimerkityksisiä. Mies edustaa positiivista, nainen negatiivista voimaa, molemmat voimat ovat yhtä välttämättömiä, jotta voisi syntyä tasapainotila. Jos suhde aviopuolisoiden välillä on hyvä, tapahtuu näiden voimien alituinen, jatkuva tasoittuminen. Onnen tunne lisää hyvinvointia ja vahvistaa terveyttä. Jokapäiväinen, sielullinen kosketus pakoittaa lopulta sielut samaan väreilypiiriin. Senvuoksi voi joskus tavata vanhan pariskunnan, jossa molemmat asianomaiset ovat toistensa näköisiä niinkuin kaksi marjaa tuntuen enemmän sielulliselta ykseydeltä kuin kahdelta yksilöltä. Mutta, jos puolisojen välinen suhde on huono, ilmenee voiman tasaumistoiminnassa häiriöitä ja seuraukset tästä tulevat esille monella lailla. Antaakseni lyhyen viittauksen tahdon ainoastaan mainita: haluttomuutta, väsymyksen oireita, toistensa seuran välttämistä, halua tyydyttää eroottiset tarpeensa muualla j. n. e.

Asianhaara, joka niinikään ansaitsee huomiota, on, että muutamat ihmiset ovat erittäin itsekeskeisiä, jonka vuoksi he aina, olkoonpa kysymyksessä, mikä asia tahansa, ajattelevat miltei yksinomaan ainoastaan itseään. Heille on yksinkertaisesti mahdotonta menetellä toisin. Tällaisten henkilöiden ei tulisi ollenkaan sitoa itseänsä toiseen, sillä heiltä puuttuu ensimmäiset edellytykset tehdä avioliitto onnelliseksi. Tosi rakkaus

ei ajattele sitä, mitä se on saava, vaan sitä, mitä se on antava.

Luetellut näkökohdat ovat ainoastaan muutamat, mutta tärkeimmät, mitkä tulevat kysymykseen. Heidän, jotka hymenin sidettä haluavat solmia, olisi annettava jäävittömän henkilön, ammattiastrologin, tehtäväksi neuvojen, selitysten ja ohjausten laatiminen. Tämä selittää molempien sielullisen kehitysasteen, pääasiallisen ajatussuunnan, luonteen, lahjat, karman, sairausmahdollisuudet, taipumukset ja halut. Heidän huomionsa kiintyy tällöin asianhaaroihin ja piirteisiin, jotka kaiken todennäköisyyden mukaan aikaisemmin on heiltä jäänyt huomaamatta. He saavat siten tilaisuutta kaikessa rauhassa miettiä mikä kaikki puhuu avioliiton puolesta, mikä sitä vastaan. Jos he näkevät että jälkimäiset syyt painavat enemmän vaa'assa, on varmastikin parasta rikkoa suhde, jos he tahtovat välttää onnettomuutta ja kärsimystä. Mutta väitän jotakin vielä enemmän, kun väitän, että on parasta näin menetellä heti, kun jonkunlainen sisäinen epäröinti näyttää ilmenevän, sillä avioliitto sisältää enemmän lisätyn velvollisuustaakan kuin jonkunlaisen »dolce far niente» elämän (elämän suloisessa laiskuudessa). Olisi siihen astuttava iloisin mielin ja sydämen koko vakaumuksella.

Avioliitto on elämän suurin uhkapeli. Panokset ovat usein suuremmat, kuin mitä myöhemmin jaksaa kantaa. Sunnuntailapsi tai onnenprinssi ehkä voi uskaltaa »la banque», mutta toisten on kyllä parasta olla varovaisia. Ei mikään muu tiede kuin astrologia voi tässä tapauksessa antaa heille heidän tarvitsemansa avun. Jos onnettomien avioliittojen lukumäärä pienenee, katoaa paljon kärsimystä ja muodostuu joka päivä miljoonia raskaita, synkkiä, ilkeämielisiä ajatusaaltoja vähemmän.

Nap. Hultin.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Mitä se oli?

Kuljin Tyrolin vuoristossa seuralaisineni. Alkoi hämärtää ja kiiruhdimme askeleitamme, ehtiäksemme ennen pimeän tuloa vuoristokylään, sillä pimeässä ei käy kulkeminen vuorilla.

Tyrolin hurmaava luonto ympäröi meidät. Yllä tummansininen taivas, alla pauhaavat vuoristopurot. Kuljimme äkkijyrkkäistä reunaa pitkin käyvää tietä.

Äkkiä pysähtyi seuralaiseni, vanhanpuoleinen herrasmies Innsbruckista. Hän kääntyi ympäri ja sanoi takanamme tulevan jonkun. Olin matkalla kääntynyt useaan kertaan taakseni ihaillakseni luonnon suuruutta, mutta en ollut nähnyt muita vuorilla kulkijoita, jotka tavallisesti kuulee jo kauas raudoitettujen vuorisousojen iskusta kalkkisoraan. Minäkin käännyin katsomaan taakseni, vaikken ollut kuullut ääntäkään.

Takanamme juoksi hiljalleen, kuulumattomin askelin ruskeanharmaa villakoira. Se pysähtyi ja asettui maahan aivan tientasolle, katsellen meitä hehkuvilla, punaisilla silmillään, jotka omituisina erottautuivat pitkäkarvaisesta päästä. Sellaista villakoiraa en ollut ennen nähnyt. Koetin puhutella sitä, kutsuin luokseni, mutta se ei näyttänyt kuulevan eikä käsittävän, tuijotti vain ylös palavilla silmillään meihin.

— Mikä tuo on? kysyin matkatoveriltani.

— Älkää kutsuko sitä luoksenne, sanoi toverini, jonka huomasin käyvän kalpeaksi.

Hän meni koiran luo ja huusi, kumartuen sen puoleen:

— Oletko koira, vaiko pelsepuupi? Koira, vaiko itse paholainen! Poistu heti!

Koira häipyi maantien tomuun. En nähnyt sen juoksevan minnekään. Se oli kadonnut samoin kuin oli ilmestynytkin. Etsin sitä ympäristöstä, mutta turhaan.

— Älkää etsikö sitä! sanoi matkatoverini. Ettekö tiedä, että villakoiraa täällä vuoristossa pidetään pahaenteisenä. Se tietää aina onnettomuutta. Itse paholainen ottaa vain villakoiran muodon täällä, sanoo vuoristokansa. Tuo ei ollut tavallinen koira, sillä täällähän on väestöllä vain isoja paimenkoiria, jotka eivät kuljeksi yksin vuorilla. Matkailijat taas eivät kuljeta koiria mukanaan.

Kuljimme ääneti kylää kohti. Tuntui omituiselta. Matkatoverini kertoi kerran ennen nähneensä samanlaisen villakoiran ja onnettomuus oli kohdannut heti.

Tultuamme alas kylään, teki toverini erään pyhimyksen kuvan edessä moneen kertaan ristinmerkkejä mumisten itsekseen jotain manauksia, vai liekö rukouksia.

Tiesikö tämä pahaa? Ja kenelle?

Matkatoveriani en tavannut sen jälkeen, eikä kukaan paikkakunnalla tiennyt, minne hän oli kadonnut.

Kuuntelija.

Kirjeitä toimitukselle.

Viesti Valomajasta.

Jotkut ystävät ovat tiedustelleet, mitä yrityksiä on Valomajassa vallalla. Tämän takia tunnen velvollisuudekseni lähettää Ruusu-Risti-maailmaan lehtemme palstoilla pienen Valomajan viestin.

Ensin Teitä, veljet, kiitän lämpimästi ja hartaasti ajatuksenne avusta, sillä tuntuvat siunauksen tuulet ovat puhaltaneet kotimme yllä niin näkyväistä kuin näkymätöntä tietään tullen.

Onko Valomajassa koulua? Ei, ei vielä. Mitä täällä on tehty? Tahdon koettaa kertoa. Syksyllä veli Soldan antoi ahkeran apunsa maiden muokkaamisessa. Sitten alkoi yksioppilainen ja yksiopettajinen koulu Kauko-pojan kanssa, hän ollen toinen Valomajan kahdesta ainoasta asukkaasta. Kahden me kuljimme venäläisten keskuudessa tutustumassa heihin, kuuntelemassa heidän vähiä ilojaan ja paljoja surujaan, ottamassa osaa heidän iltamaesityksiinsä sairaidensa hyväksi, siinä joutuen näkemään suomalaisvastusta sotilaallisen suojeluskuntamahdin taholta, mikä venäläisissä herätti katkeruutta ja masentunutta mieltä. Näillä retkillämme me opimme näkemään heidän henkistä nälkäänsä, heidän kaipuutaan kirjoihin ja kauneuteen. Ja tämä nostatti ajatuksen saada Valomajaan kokoelman vieraskielistä teosofista kirjallisuutta, jotta kirjojen kautta, sanan mahdin avulla veljeyttä viritettäisiin. Sillä me, jotka ihmisten lähentymistä yritämme ilmentää, ymmärrämme että meidän pommejamme kansallisuuskysymyksissä ovat hengen heräymys ja meidän aseitamme veljesvihoissa ajatuksen kirkaskärkiset nuolet. Perustuksen kirjakokoelmalle laski johtajamme Pekka Ervast, lähettäen omista varastoistaan 11 arvokasta, venäläistä, teosofista kirjaa. Mikä aarre se oli etsijöille! Sydämenlämpöinen kiitos siitä johtajalle! Samoin kiitos Teille veljet, Tuovi E. Tuovinen ja Maija Pöntinen, kirjoistanne! Alku on pieni, vaan kipinästä tuli syttyy. Ehkä yksi ja toinen lisännee tuohta tuleen. Ehkä kerran koettaa aika, jolloin oman Ervastimme kirjoja voimme venäläisinä antaa veljeskansamme käteen.

Lopuksi kiitän Sinua, tuntematon veli, liikuttavasta rahalahjastasi Valomajan hyväksi, joka saapui joulun suureksi juhlaksi.

Jouluk. 13:ntena päivänä olivat Ruusu-Ristiläiset ja teosofit Terijoelta kutsuneet vieraakseen looshiinsa, jossa professori Jefimoffin puheen jälkeen veljeydestä sain ilon pitää esitelmän aiheesta Jumala ja luonto ihmiselämässä.

Tammik. 3:ntena aukaisi Valomaja ovensa ympäristöläisille. Avarat suojat täyttyivät ääriään myöten kuulijoista. Puhe oli Jeesuksen viidestä käskystä Pekka Ervastin »Vuorisaarnan» valossa. — Tammik. 10:ntenä olivat lastenjuhlat.

— — — —

Siinä on mennyt. Mikä on oleva ohjelma edelleen? Jos Korkein suo, pieni lasten koulu. Toverinani yrityksessä on rva Bertta Repo, joka ottaa asioiden käytännöllisen puolen valvoakseen, minulla ollen enemmän kasvatuksellinen puoli. Päämääränä on pyrkiä kehittämään suuren luonnon likeisyydessä sopusuhtaisesti ihmisolemuksen henkeä, älyä, tunnetta ja ruumista. Aikomuksenamme on ottaa kouluikään tulleita lapsia, 7 vuoden vaiheilla. Kysymykseen voivat toistaiseksi tulla ainoastaan maksavat oppilaat, koska enempiä varoja puuttuu, vaikka päämääränä olisi myös varattomain venäläislasten ottaminen kouluun kansallisen veljeyshengen herättämiseksi.

7. 1. 1926. *Annikki Reijonen.*

Os. Kanneljärvi, Valomaja.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Kysymyksiä ja vastauksia.

410 Kys. G. E. Kumpi salatieteelliseltä kannalta on suotavampi: hautaaminen vaiko ruumiinpoltto? Teosofisissa piireissä oltanee yleensä ruumiinpolton kannalla, mutta olen myös kuullut sanottavan, että vainaja kärsii sanomattomia tuskia, kun tuli äkkiä hävittää hänen fyysillisen käyttövälineensä.

Vastaus. Jotka semmoista väittävät, ovat luultavasti hankkineet viisautensa spiritistisistä istunnoista, mutta eivät ole tutkineet asiaa okkultiselta kannalta. Niin pian kuin eetteriruumis on erkaantunut karkeasta fyysillisestä ruumiista — mikä säännöllisesti tapahtuu parin vuorokauden sisällä, — on sen hienoin ja korkein osa liittynyt astraaliruumiiseen ja samalla eronnut alemmasta puolestaan. Tämä alempi eetteriruumis, joka pysyy fyysillisen lähettyvillä ja hajaantuu

yhdessä sen kanssa, on — samoinkuin fyysillinen käyttöväline — omalla tavallaan hämärästi tajuinen, mutta sen tajuntaa ei ole sekoitettava ihmissielun minätajuntaan. Kuoleva ihminen näyttää välistä kärsivän ankaria fyysillisiä tuskia, joista hän itse sieluna ei tiedä mitään. Samoin alempi eetteriruumis voi näennäisesti kärsiä, jos fyysillinen esim. poltetaan, ja galvanisoituna henkiin spiritistisessä istunnossa, saattaa se vilkkain värein kuvata omaa helvettiään. Mutta ihminen itse, vainaja, ei tiedä siitä mitään. Mitä muuten ruumiinpolttoon yleensä tulee verrattuna hautaamiseen, ovat sen edut tämän rinnalla niin silmiinpistäviä sekä eläville että kuolleille, että tulevaisuudessa luultavasti tullaan käyttämään yksinomaan ruumiinpolttoa.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Panacea.

Englantilaisen Panacea-seuran sihteeri, Mr. J. Carpenter-Smith, kirjoittaa meille, että seuran tarjoamaa maksuvapaata yleislääkettä (Panacea) on kysytty ja pyydetty joka puoleen Suomea. Nähtävästi monet lääkkeen käyttäjät ovat saaneet suurta apua ja helpoitusta vaikeissa ja vaarallisissakin taudeissa, kuten astmassa, reumatismissa, huonokuulo- ja -näköisyydessä, jopa syövässäkin. Sen lisäksi on täydellinen parannus seurannut hoitoa tuhansissa helpommissa tapauksissa yltympäri maapalloa, ja on taudin uusiutuminen ollut äärimäisen harvinainen.

Vaikkei seura vielä ole kahta vuotta vanha, on sillä potilaita yli kahdeksan tuhatta, ja tähän mennessä onnistumattomia tapauksia mitättömän vähän, — mikä todella on huomattava saavutus. Että panacealaiset ovat vilpittömiä ihmisiä todistaa sekin seikka, että he poikkeuksetta kieltäytyvät vastaanottamasta maksua lääkkeestään. Skeptikot katselevat ehkä epäillen heidän väitteitään, mutta useat lääkärit ovat tutkineet hoitotapaa ja ilmaisseet tyytyväisyytensä sen tuloksiin nähden. Eräs saksalainen lääkäri määrää julkisesti potilailleen Panaceaa, ja eräässä amerikkalaisessa sairaalassa sitä käytetään säännöllisesti.

Hoitomääräykset on nyt painettu suomen kielellä, ja se, joka haluaa Panaceaa, voi sitä tilata Suomessa seuraavan kolmen henkilön kautta (postikuluihin on liitettävä Smk. 10:—, potilaan nimi ja tauti on mainittava): insinööri Carl

Jahn, Freesenkatu 2, Helsinki; ylioppilas Eino Krohn, Kauppiaskatu 8, Helsinki; toimittaja Pekka Ervast, Pilpala. Paras on kirjoittaa näille henkilöille eikä suoraan Englantiin, koska vastaus kuitenkin tulee heidän kauttaan.

ooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Uusia kirjoja.

Vuorisaarna, *Jeesuksen hyvä sanoma totuuden etsijöille,* kreikan kielestä suomentanut ja selittänyt *Pekka Ervast;* Helsingissä 1925 *Mystica.* Hinta 30: —, sid. 40: —. Jo useita vuosia sitten, joutuessani enemmän Uuttatestamenttia tutkimaan, tulin siihen tulokseen, ettei Uusitestamenttikaan sellaisenaan ole viimeinen pyhä kirja. Aikanaan mainitsin tästä huomiostani m. m. Pekka Ervastillekin. Sillä siinä asussa missä Uusitestamentti nyt esiintyy, joutuu Mestari toimimaan omaa opetustaan vastaan. Tämä tapahtuu kenties räikeimmin parissa vertauskuvallisessa esityksessä. Yhdessä Jeesus joutuu temmeltämään kirkossa, kaataa kaupustelijain pöydät, käyttää ruoskaa ja väkivaltaa heitä vastaan. Toisessa hän joutuu sanomaan eräästä, pienempiä pahentavasta miehestä, että parempi olisi, jos myllynkivi pantaisi hänen kaulaansa ja hänet upotettaisi meren syvyyteen. Etenkin tämä viimeinen on räikeä, koska sen kirjaimellinen toteuttaminen sisältäisi suoranaisen miestapon. Ja emmehän sentään voisi ajatella Jeesusta sellaisessa teossa?! Sillä Vuorisaarnan ja koko Jeesuksen opin ydin on, ettei paha lopu pahalla, ei väkivallalla, vaan hyvällä, rakkaudella. — Toinen asia on, kun ajattelemme näitä Vanhantestamentin tapaisina vertauskuvina. Sillä Vanhatestamenttihan on kauttaaltaan täynnä mitä hirmuisimpia vertauskuvia.

Nuo tuollaiset hirtehisen vertauskuvat saattoivat olla paikallaan ennen muinoin, ennen Jeesusta Kristusta, mutta myöhemmin, jo Buddhan, mutta etenkin Jeesuksen jälkeen, ne eivät ole enää sopusoinnussa Mestarin opetuksen ja hengen kanssa. Ja aikaa voittain käyvät ne yhä mahdottomammiksi. Sentähden täytyy pyhien kirjojen vertauskuvatkin muuttua sellaisiksi, että ne ovat kirjaimellisestikin käytännössä mahdollisia. Niinhän Vanhantestamentinkin sotaiset ja julmat vertauskuvat olivat aivan kirjaimellisesti käytän-

nöllisiä ennen muinoin, nim. ennen Jeesusta Kristusta ja ennen Buddhaa, jolloin sotaa ja sodassa kaatumista ja sokeata tottelevaisuutta pidettiin korkeimpana siveellisenä tekona. Mutta jo Buddhan jälkeen oli tilanne toinen. Sillä hänhän opetti jaloa elämisen halusta kieltäytymistä siveellisesti korkeampana kuin kaatumista sodassa. Mutta vasta Jeesuksen Kristuksen jälkeen tuli tilanne suorastaan päinvastaiseksi kuin mitä se oli ollut ennen. Sillä Jeesuksen Kristuksen opetuksessa ei ole siveellisesti suurta syöstä itseään ja muita turmioon sodassa — sellainen muistuttaa kovin läheisesti joko murhaa tai itsemurhaa, tai niitä molempia. Ei myöskään riitä jalo buddhalainen kieltäytyminen elämisen halun kuolettamisessa — vaikkakin tämän kieltäytymisen ytimenä olisi sääli eläimiä ja kaikkia niitä pieniä olioita, bakteereita ja muita kohtaan, joita ihminen jo pelkällä olemassaolollaan on pakoitettu tuhoamaan miljoonittain. Sillä tämä taas tekisi ihmiselämän liian yksipuolisesti kielteiseksi. Jeesuksen opin ytimenä on rakkaus, mikä viepi palvelevaan, rakentavaan ja kasvattavaan työhön. Sentähden täytyy pyhien kirjojen vertauskuvatkin muuttua siihen sopiviksi. Ja Uudessatestamentissa onkin joukko tällaisia vertauskuvia. Esim. peltoon kätketty aarre, jota ihminen etsii. Vielä parempia taivasten valtakunnan vertauskuvia ovat: hapatus, jonka vaimo pani taikinaan, joka hapatti koko taikinan; sinapin siemen, vaikka itse pieni, kasvaa suureksi puuksi; kylväminen, jolloin jotkut siemenet tuottivat isomman tai pienemmän sadon, toiset eivät ollenkaan. — Nämä vertaukset ovat erinomaisen järkeviä ja asiallisia, Jeesuksen Vuorisaarnan elämänymmärrystä valaisevia. Sillä ne kaikki edustavat luovan työn kautta tapahtuvaa muuttumista, rakentamista ja kasvamista. Ne ovat suoranaisessa sopusoinnussa Vuorisaarnan siveellisen opetuksen ja hengen kanssa. Kun ihminen vaan yrittää seurata Vuorisaarnaa, niin vähitellen alkaa siitä jotain tulla. Ei huoli säikähtää vaikeuksia. Sillä hapattaahan pieni hapatuskin koko taikinan, kasvaahan pienestä siemenestäkin suuri puu. — Minäkin siis kaipasin sellaista pyhää kirjaa, jossa ei olisi mitään järjettömyyksiä. Nyt on Pekka Ervast tehnyt verrattoman alotteen. Vuorisaarna uudestaan käännettynä, jossa käännöstä selityksissä asiallisesti perustellaan, esiintyy nyt erikoisena kirjana, jota eivät muut samoihin kansiin sidotut kirjat ja kirjoitukset ole hämmentämässä. Itse suomennos selityksineen on tehty sellaisella tarkkuudella ja asian-

tuntemuksella, että se suorastaan hivelee meidän vaistomaista vaativaisuuttamme, ja johon tehtävään kykenee vain sellainen henkilö, jolla on sekä nerollinen kielitaito että syvä henkinen kokemus.

Suomentaja on kuitenkin jättänyt paikalleen kaksi suorastaan mielipuolista ohjetta. Tarkoitan niitä, joissa ihmistä kehoitetaan repäisemään silmänsä päästään, tai hakkaamaan oikean kätensä pois. Asiallisessa selityksessä kyllä sanotaan: »Unohtakaa nuo onnettomat lauseet. Otaksukaa, että joku kurja väärentäjä on pistänyt ne tekstiin omaksi pirulliseksi huvikseen.» Mutta sittenkin pitäisin parempana, että Pekka Ervast seuraavaa painosta toimittaessaan kokonaan poistaisi nuo kaksi neuvoa. Sillä nimenomaan noiden kahden järjettömän neuvon heittäminen gehennaan olisi paljon parempi kuin noiden kahden peräti tarpeellisen ruumiinosan: silmän ja käden pois heittäminen.

Pekka Ervast on tällä suomennoksellaan ja selityksillään entistä korkeammalle kohottanut Vuorisaarnan siveellistä tasoa. Ja juuri tästä syystä minä puolestani suurella luottamuksella jättäisin koko Uudentestamentin Pekka Ervastin laitettavaksi uuteen suomalaiseen asuun. Hänellä on sekä erinomainen kielellinen pätevyys että ainutlaatuinen henkinen asiantuntemus. — Jospa Suomen valtiokin vielä luovuttaisi jonkun satatuhatta kirjailija Ervastille, kun se on niitä niin auliisti asettanut n. s. raamatunkäännöskomiteankin käytettäväksi. Tai joku Kordelinin säätiö.

Mutta älköön tämä odotus ja toivo hämmentäkö meiltä sitä iloa, minkä nyt toimitettu, säkenöivällä nerolla ja taiteellisella herkkyydellä toimitettu Vuorisaarna meille tuottaa. Pikemminkin tuntekoon Pekka Ervast nyt jo iloa vastaisuudessa nousevasta Suomen kansan kiitollisuudesta suurta hengellistä työntekijäänsä ja uranuurtajaansa kohtaan.

J. R. Hannula.

Valoa kohti, runo, kirj. *Mary Karadja,* suom. *Emma Finne,* hinta 15: —. — Tämä runoelma on n. s. ääni haudan takaa. Tekijä kertoo joutuneensa miesvainajansa kanssa voimakkaaseen sisäiseen yhteyteen, jolloin hän kirjoitti, ei sanelun mukaan, mutta valmiina ajatuksina vainajan kokemuksia ja ajatuksia itsemurhansa jälkeen. — Kirja on kiintoisa lisä spiritistiseen kirjallisuuteen. *J. R. H.*

Manfred Kyber: Satuja. Mystican kustannuksella. Hinta 15: —.

Kyber on teosofinen ajattelija, joka satujen ja eläintarujen muodossa esittää niitä totuudenhelmiä, joita hän on löytänyt. Hän on Saksassa saavuttanut huomattavan nimen varsinkin antroposofien piirissä, johon teosofisen liikkeen haarautumaan hän lukeutunee. Aikaisemmin onkin O. Y. Antropoksen kustannuksella ilmestynyt hänen eläintarunsa suomennettuina.

Tämä nyt julaistu Kyberin satukokoelma on mielestäni varsin viehättävä. Tekijän rikas ja omaperäinen mielikuvitus luo meille eloisia usein liikuttavia ja herkkiä kuvia elämästä, jota saamme katsella sadun ihmeellisillä taikalaseilla. Erikoisen selviä ja kauniita ovat sadut »Vastainen ranta» ja »Kuolema ja pikku tyttö». Edellinen kuvaa ihmisen totuuden etsintää ja jälkimäinen esittää meille, miten puhdassydäminen lapsi saa kuoleman ystäväkseen ja leikkikumppanikseen, ennustaen sitä aikaa, jolloin kaikki ihmiset ovat voittaneet kuoleman ja elävät Jumalan valtakunnan ikuisessa sopusoinnussa. *E. K.*

Sadhu Sundar Singh: Todellisuuden etsintä. Arvi A. Karisto O. Y. Hinta 10: —.

Petyin lukiessani tämän kirjan. Kaunis kuvani Sundar Singhistä, jonka olin saanut lukiessani hänen aikaisempia teoksiaan, himmeni nyt, kun luin hänen ajatuksiaan itämaisista uskonnoista. Olin pitänyt häntä miltei ruusuristiläisenä kristittynä (kts. kirjaani »Alempi ja ylempi jooga», viim. luku), henkisesti kokeneena mystikkona, mutta huomaan nyt, että hän kristittynä sittenkin on ahdasmielinen. Ehkä hänen suuri europpalainen matkansa-vaikutti häneen epäedullisesti. Joka tapauksessa hän tässä kirjassaan puhuu hindulaisuudesta, buddhalaisuudesta ja muhamettilaisuudesta tavalla, jota ei odottaisi henkilöltä, joka on syntyään itämaalainen. Luulisi pikemmin, että tietämätön kristitty lähetyssaarnaaja sokeassa oikeaoppisuudessaan langettaa vanhurskaan tuomionsa pakanain yli. Ei yksikään europpalainen orientalisti puhu niin ajattelemattomia sanoja esim. jälleensyntymisestä kuin Sadhu Sundar Singh tässä kirjassaan. *P. E.*

Will R. Garver: Kolmannen asteen veli. Engl. suom. Kyllikki Aspelin-Ignatius. Kustantanut Mystica. Hinta 35: —, sid. 45: —.

Tätä romaania ei arvostelijan tarvitse kehua, sillä jokainen lukija huomaa sen ansiot. Se on kaunis tarina muu-

tamien toisiaan rakastavien parien henkisestä kehityksestä ja heidän ihmeellisistä kokemuksistaan erään salaperäisen veljeskunnan yhteydessä. Ja se on samalla yhtä opettavainen kuin kaunis. Mutta kaikki lukijat ehkeivät huomaa, missä kirjan heikkous piilee. Tekijä, joka silminnähtävästi tietää paljon okkultismista, ei ole niin syvästi perehtynyt Valkoisen Veljeskunnan elämään, että hän osaisi oikein arvostella sen menettelytapoja erilaisissa tilanteissa. Niinpä hän tekee sen jäsenistä salaisia sotavehkeilijöitä, vakoilijoita y. m. Eräs tunnettu adepti, kreivi de St. Germain, esitetään suorastaan suuren europpalaisen sodan tuntemattomana johtajana (kirja on kirjoitettu kolmattakymmentä vuotta sitten, jolloin maailmansotaa vain aavisteltiin). Tämä todistaa, että tekijä näkemyksissään lankesi siihen Faust-kiusaukseen, jota Goethe kuvaa runoelmansa toisessa osassa. Todellinen St. Germain, todellinen Valkoisen Veljeskunnan mestari ei sitä tekisi. He ovat Kristuksen rakkauden palvelijoita eivätkä käytä murhaa tai väkivaltaa työskennellessään Jumalan valtakunnan puolesta. Sitä vastoin on kyllä toisia veljeskuntia, jotka yksinomaan pahan ja tuskan avulla kasvattavat ihmiskuntaa; ja elämän tien kulkijat saavat aina rukoilla ja valvoa, etteivät kompastuisi varjon veljien asettamiin ansoihin. »Kolmannen asteen veli» on täten kirja, jonka tehtävä on panna lukijat ajattelemaan. Raikkaassa mielessä XVI luku esim. epäilemättä herättää inhoa. Mutta kun useimmat luvut ovat täynnä yleviä tunnelmia, tulee lukijan muuttaa kirjan heikkous omaksi vahvuudekseen, ja silloin tämä amerikkalainen romaani loppulukujensa räikeillä salatieteellisillä sotakuvauksilla tulee palvelleeksi rauhan ja rakkauden asiaa. Viimeinen loppu on taas ylevän ihana. Kaikkien totuudenetsijäin pitäisi tutustua tähän harvinaisen sisältörikkaaseen kertomukseen. *P. E.*

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot, jotka joulun tienoissa liikkuivat Kristuksen toisen tulemisen merkeissä, lopettivat tammikuun alkupuolella sarjan lasten kasvatuksesta ja siirtyivät 17 p:nä uuteen sarjaan, jossa tutkitaan ja valaistaan Johanneksen evankeliumia.

Kysymysillat jatkuvat taas Stenmannilla lauantaisin klo 8 i. p.

Teosofisen Seuran 50:s vuosikokous vietettiin joulun aikana Adyarissa Indiassa suurin juhlallisuuksin. Noin 3,300 osanottajaa oli saapunut maapallon kaikilta ääriltä. 38 kansallista teosofista seuraa oli edustettuna; Suomen T. S:n edustajana oli Indiaan matkustanut ylisihteeri, tohtori John Sonck.

Lahden pieni Ruusu-Risti-ryhmä on jälleen alkanut toimintansa, kirjoitetaan meille. Kokoukset pidetään keskiviikkoisin, ja kokouksissaan luetaan ja pohditaan kirjaa »Kadonnut Sana».

Ruusu-Ristin maaseuturyhmiä, Lahdessa, Viipurissa, Savonlinnassa, Varkaudessa, Kuopiossa ja Jyväskylässä kävi ylioppilas Eino Krohn tervehtimässä joulukuun 16—21 p:nä. Julkisen luennon hän piti kaikilla näillä paikkakunnilla paitsi Kuopiossa. Ryhmäkokouksissa esitettiin ja pohdittiin uutta ryhmätyömuotoa. Kaikkialla hänet vastaanotettiin sydämellisellä vieraanvaraisuudella, josta hän pyytää lausua kiitoksensa ja hän kertoo saaneensa *syvän* vaikutelman siitä hiljaisesta, sitkeästä työstä, jota suoritetaan ympäri maata. Varsin hauskaa oli ollut Viipurissa tutustua vastaperustettuun teosofiseen kirjakauppaan ja kuulla puhuttavan eri teosofisia seuroja lähentävästä toiminnasta, jota pieni sikäläinen ryhmä oli pannut alulle. Varkaudessa suunniteltiin oman huoneiston hankkimista, temppelin rakentamista, jollainen Jyväskylässä jo on olemassa, kuten tiedetään. Tämä Jyväskylän temppelihuone olikin vieraan mielestä erikoisen hauska ja miellyttävä ja hartaan auran ympäröimä. Jospa tällaisia R-R-koteja syntyisi monelle paikkakunnalle, sillä niiden merkitys ei ole aivan pieni.

Helsingissä on perustettu "Osuuskunta Paradiso" niminen hanke, jonka tarkoituksena on hankkia tilaisuutta, etenkin kasvissyöjille, päästä hengittämään etelän ilmaa; sitä varten se ensi tilassa perustaa täysihoitolan jäsenilleen Rivieralle Nizzan läheisyyteen. Osuusmaksu on sata markkaa ja lähempiä tietoja antaa osuuskunnan sihteeri, maisteri Lauri Karila, os. Helsinki, Ainonk. 12, huoneusto 29. Sangen kiitettävä hanke, jolle toivomme kaikkea menestystä. Tarkoitus on näet, että vähävaraisetkin saisivat matkustaa etelän satumaille ja levähtää hetkisen Välimeren ihanalla rannikolla.

J. R. Hannula, joka joulun aikana vietti parisen viikkoa kotonaan Saarenmaassa, lähti taas loppiaisena kiertämään, suunnaten tällä kertaa kulkunsa ensin Länsi-Suomen kaupunkeihin ja suurempiin kyliin. Jospa meillä olisi monta **hänen kaltaistaan työntekijää!**

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruusu-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja,

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä,

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenluku on neljän toimintavuotensa aikana noussut viiteen sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa ja Terijoella.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija P e k k a E r v a s t, os. Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

TAMPEREELLA 1926, TAMPEREEN SENTRAALIKIRJAPAINO.

22:n vk. Helmikuu 1926 N:o 2

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1|1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1926

IRTONUMERO Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja.

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran äänenkannattaja.

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänymmärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen omaperäinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulot ja omakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskonnollinen ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j. n. e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien ylevistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j. n. e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusuristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mietteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmeestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintäin 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50: —, Amerikassa doll. 2: —, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26: —, Amerikassa doll. 1: —. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6: —, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään. Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

22:n vk. HELMIKUU 1926 N:o 2

Toimittajalta.

Teosofisessa Seurassa vallitsee tätä nykyä jännittynyt, odottavainen mieliala. Idän Tähti, jonka vaikutusvalta T. S:aan on suuri, koska T. S:n johtavat henkilöt ovat sen perustaneet, on »suojelijansa» Annie Besantin, T. S:n presidentin, suulla julistanut, että Kristuksen toinen tuleminen fyysillisessä ruumiissa on tapahtuva näinä päivinä. Julistus tehtiin viime elokuun 11 p:nä Ommenissa Hollannissa, jossa Idän Tähti piti »leirikokouksen» amerikkalaisten spiritistein tapaan. Mrs. Besantin puhe oli kokonaisuudessaan luettavana m. m. suomalaisen »Teosofi»-lehden lokakuun numerossa. Julistuksessa sanottiin, että nuori hindulainen Krishnamurti, Alcyonen nimellä tunnettu Idän Tähden pää, on oleva »Herran» käyttövälineenä samalla tavoin kuin Jeesus Natsarealainen pari tuhatta vuotta sitten.

En tahdo vielä ruveta näitä julistuksia juurta jaksain tutkimaan; tahdon omastakin puolestani olla odottavalla kannalla nähdäkseni, mitä lähimmässä ajassa mahdollisesti tapahtuu. Olisihan epäveljellistä arvostella, ennenkuin toinen on ehtinyt näyttää, mitä hänellä on esitettävänä. Mutta koska joihinkin totuudenetsijöihin Mrs. Besantin julistus on vaikuttanut mahtavalla voimalla, katson yhtäkaikki velvollisuudekseni huomauttaa parista seikasta nyt jo.

Jos julistus tarkoittaisi, että mystillinen Kristus, sisäinen vapahtaja, pian syntyisi kuolevaisessa ihmisessä, tässä tapauksessa Krishnamurtissa, en minä eikä kukaan toinen voisi muuta kuin iloita, sillä elävän Kristuksen henkeä ihmiskunta kipeästi kaipaa ja tarvitsee — Teosofinen Seura niinkuin muut. Voisimme korkeintaan pitää herttaisen lapsellisena, että semmoista asiaa edeltäkäsin ilmoitetaan, sillä henkinen suuruus tulee aina näkyviin perästäpäin, s. o. tekojen, opetusten ja saavutusten kautta. Ei maailma pidä Buddhaa suurena, sentähden että hänellä oli määrätty asema taivaallisessa hierarkiassa, vaan sentähden, että hänen elämänsä ja opetuksensa oli suuri ja ennen saavuttamaton. Kristillinen kirkko on erehtynyt pitämään Kristusta suurena vain sen nojalla, että hän oli »Jumalan ainokainen poika», ja sentähden kokonaan unohtanut hänen elämänsä ja opetuksensa, mutta meidän teosofiamme on alusta saakka huomauttanut, että Kristuksenkin suuruus on etsittävä hänen elämästään ja opistaan, sillä kaikki suuruus tässä näkyväisessä maailmassa todistaa itse itsensä joko eläissään tai kuolemansa jälkeen.

Mrs. Besantin julistus Krishnamurtin suhteen ei kuitenkaan puhu mystillisen Kristuksen syntymästä eli suuresta vihkimyksestä, vaan aivan toisesta asiasta. Mrs. Besant näet julistaa, että tässä todella on kysymys Kristuksen toisesta fyysillisestä ruumistumasta, Palestinassa eläneen vapahtajan uudestaan ilmestymisestä Krishnamurtin ruumiissa. Ja tämä seikka kaipaa valaistusta ja arvostelua jo ennakolta.

Tahdon siis heti sanoa, että minun on mahdoton uskoa, että Jeesus Kristus enää syntyisi maan päälle. Syyt on esittänyt H. P. Blavatsky kirjoituksessaan »Kristuksen toinen tuleminen», jonka julkaisin Ruusu-Ristin joulualbumissa. Jeesus Kristuksen ruumiillinenkin olemus on kuolematon, hän voi näyttäytyä fyysillisestikin kelle hän tahtoo, mutta hänen henkinen personallisuu-

tensa on mystillisessä Kristuksessa ja niin muodoin hän elää jokaisessa ihmisessä, joka hänen käskyjään ja opetuksiaan noudattamalla herättää ja kasvattaa itsessään Kristustajunnan. Ei kukaan ihminen ole suljettu ulos vapahtajasta. Jokainen ihmissielu on »yhtä kalliisti ostettu», mutta jokaisesta yksilöstä itsestään riippuu, tahtooko hän luopua »synnistä», uskoa Kristuksen elämänoppiin ja siten päästä hengessään yhteyteen Jeesus Kristuksen kanssa. Ulkonaisia vapahtajia maailma ei kaipaa. Mutta maailma kaipaa nyt ja aina niitä ihmisiä, niitä viisaita auttajia, niitä vapahtajaolentoja, joissa Jeesus Kristuksen henki elävänä toimii ja vaikuttaa. Ja siihen työhön »Herran viinimäessä» olemme kaikki, niin pienet kuin suuret, kukin kohdaltamme kutsutut.

Ehkä tämä henkinen tosiseikka on sisäisenä vaistona vaikuttanut Mrs. Besantiin y. m. Idän Tähden auktoriteetteihin, koska heidän sanansa aika ajoittain ovat ristiriidassa keskenään.

Sangen tärkeän osan, voisipa melkein sanoa etusijan, anastaa näet Mrs. Besantin sanomassa Ommenissa hänen julistuksensa Kristuksen kahdestatoista apostolista. Ne ovat kaikki jo valitut, hän sanoo, ja hän mainitsee seitsemän nimeltä; että C. W. Leadbeater ja hän itse ovat niistä ensimäiset, lankeaa asian luonnosta. Hänen omat sanansa kuuluvat: *Sitten hän valitsee* **niinkuin ennenkin** *kaksitoista apostoliansa — huomattava luku »kaksitoista» — ja heidän päänään on itse herra. Hän on jo valinnut heidät, mutta minulle on annettu käsky mainita vain seitsemän . . .*

Huomio on kiinnitettävä sanoihin »niinkuin ennenkin», sillä Mrs. Besantin julistuksen rinnalle on asetettava seuraavat, apostolein joukossa mainitun Mr. Leadbeaterin lausunnot:

Kirjassaan *The Inner Life* (I osa, s. 119, vuoden 1917 painos) sanoo C. W. Leadbeater: »Kun selvänäköisesti tutkimme kristinuskon perustajan elämää esim., emme

löydä mitään jälkiä n. s. kahdestatoista apostolista; näyttää siltä, ettei niitä ihmisinä koskaan ollut olemassa, mutta että ne otettiin kertomukseen jostain syystä — mahdollisesti kuvaamaan eläinradan kahtatoista merkkiä.»

Ja kirjassaan *The Hidden Side of Christian Festivals,* joka ilmestyi v. 1920, sanoo sama tekijä (s. 291): »Psyykkisissä tutkimuksissamme löysimme vähän jälkiä Kristuksen kahdestatoista apostolista. Totta on, että hänellä oli apostoleita, mutta emme löydä kahtatoista muita etevämpinä, ja evankeliumikertomuksessa annetut nimet eivät ollenkaan esiinny huomattavina. Useimmat heistä eivät nähtävästi olleet sen tärkeämpiä henkilöitä. Muistan, kuinka varhimmissa tutkimuksissamme ajattelimme, että Pyhä Pietari ainakin on täytynyt olla ihminen ja suuri johtaja, mutta meidät sai seisahtumaan huomio, että joka maassa jokaisen kirkon päätä aina nimitettiin sen Pietariksi. Sitä siis ei käytetty henkilönimenä vaan tittelinä. *Petros* on kallio, ja jokaisen kirkon päätä nimitettiin sen Pietariksi, kallioksi, jolle se oli rakennettu. On tietysti saattanut olla ensimäinen ja suurempi Pietari, mutta emme yrittäessämme onnistuneet häntä identifioimaan. Oli myös joitakin viittauksia, jotka herättivät meissä ajatuksen, että nuo kaksitoista ovat personoineet eläinradan kahtatoista merkkiä.»

Tämä myöhempi lausunto on jonkun verran varovaisempi kuin edellinen, mutta en tiedä, onko Mr. Leadbeater vielä myöhemmin muuttanut kantaansa. Joka tapauksessa Mrs. Besantin julistus on ristiriidassa hänen »suuren kolleegansa» tähän asti tunnettujen selvänäköisten tutkimusten kanssa, emmekä siis saata omistaa sille mitään vakavampaa huomiota, ennenkuin mainittu ristiriita on suorin sanoin selvitetty. Mrs. Besant on näet aina sanonut seisovansa Mr. Leadbeaterin rinnalla ja tutkivansa asioita okkultisesti yhdessä hänen kanssaan; emme siis saata otaksua, että Mrs. Besant tässä vakavassa kysymyksessä Kristuksen apostoleista olisi tehnyt

omia tutkimuksia ja päässyt omiin tuloksiin, jotka kokonaan eroavat Mr. Leadbeaterin klärvoajantisista näkemyksistä. Sentähden on koko kysymys heidän kannaltaan vielä riidanalainen.

*

Jotkut vanhat tuttavat ovat kysyneet minulta, enkö kadota tasapainoani semmoisessa ylistysten tulvassa, mikä tuli osakseni viime jouluna, ja he ovat samalla huomauttaneet, että suureen yleisöön ainakin vaikuttaa inhoittavasti, kun annan omassa aikakauskirjassani julkisesti kiittää itseäni: »tehkööt sitä toiset, puolueettomat lehdet, jos he katsovat siihen olevan syytä!»

Mitä tähän ystävälliseen huomautukseen vastaan?

Ensinnäkin, että joulun aikana todella oli puolueettomia lehtiä, jotka katsoivat olevan syytä omistaa muutamia kauniita sanoja minun 29 vuotta kestäneelle julkiselle työlleni teosofian hyväksi tässä maassa.

Toiseksi, että ne, jotka alituisesti, eivätkä ainoastaan juhlatilaisuuksissa, seuraavat teosofisen työn edistymistä ja minun osuuttani siinä ja jotka sentähden muulloinkin tahtovat siitä puhua ja iloita, harvoin ovat tilaisuudessa sitä tekemään muualla kuin omassa teosofisessa lehdessään. Tiedämmehän hyvinkin, että maailman »puolueettomat» lehdet ani harvoin ottavat palstoihinsa selontekoja meidän kirjoistamme ja puheistamme ja vielä harvemmin siinä muodossa kuin asianomaiset meikäläiset itse soisivat. Mitä muuta neuvoa siis on teosofian ystävillä kuin purkaa sydämensä esim. Ruusu-Ristin palstoilla? Ja ovathan meidän omat palstamme siksi pieniä, että harvoin joutunevat suuren yleisön käsiin. Asianharrastajia ja Ruusu-Ristin ystäviä tuskin loukannee intiimimpi ja sydämellisempi äänensävy kirjoittajien vilpittömissä sanoissa.

Kolmanneksi, että Ruusu-Ristin joulualbumi, jossa oli pitempi kirjoitus minun personallisista elämänvaiheistani, oli nimenomaan Ruusu-Ristin Neuvoston toimittama, —

mikä ei suinkaan merkitse, että minä olisin muutenkaan estänyt mainitun kirjoituksen painattamista Ruusu-Ristissä, sillä totuuden sana on mielestäni aina paikallaan. Mitä muuten itseeni tulee, olisin omissakin silmissäni huono totuudenetsijä, jos kiitos enemmän kuin moitekaan saisi minut horjumaan suoralta tieltäni. Ja huonosti minä tuntisin itseni ja omat puutteellisuuteni, jos toisten kiitos saisi minut uskomaan itsestäni semmoista, mikä ei ole totta. Päinvastoin olen sydämestäni kiitollinen niille, joilla on hyvä sana minulle sanottavana: siinä tuokiossa näet huomaan, kuinka kaukana olen siitä ihanteesta, jonka olen itselleni asettanut tai paremmin sanoen, jonka Kristus on minulle antanut. Mutta samalla tunnen itseni toisten kaltaiseksi, veljeksi veljien parissa, ja iloitsen sydämessäni siitä, että toisten ymmärtäväinen hyvyys on lähentänyt meitä toisiimme ja tehnyt minunkin elämäni inhimilliseksi.

*

Erikoinen nautinto on minulle painattaa tässä numerossa eräs kirje, jonka olen varustanut otsikolla »Materialismi vaiko teosofia». Se tuo mukanaan tuulahduksen nuoruuteni ajoilta, jolloin filosofoiminen ja aprikoiminen oli päivän kysymyksenä, jolloin tutustuin materialistiseenkin elämänkäsitykseen sen joka puolelta. Sillä kirjeellä on minulle kotoinen sävy, ja vaikka materialismi meidän päivinämme ei olisikaan yhtä paljon muodissa kuin viime vuosisadalla, on totuudenetsijälle joka tapauksessa erinomaiseksi aivovoimisteluksi siihenkin filosofiaan syventyminen. Sentähden julkaisen Ruusu-Ristin palstoilla tuon välittömän vilpittömästi ja hyvin kirjoitetun kirjeen ja pyydän lukijoita sitä punnitsemaan sekä halukkaita tarttumaan kynään teosofian puolustukseksi. Onko kirjeen kirjoittajalla oikea ja selvä käsitys teosofiasta? Ainakaan hänellä ei näytä olevan tietoa siitä teosofiasta, jota joskus olemme nimittäneet kristosofiaksi.

Arabialaista viisautta.

Vanha mies on kansansa kesken niinkuin Jumalan lähettämä profeetta.

Kunnioittaa vanhuutta on kunnioittaa Jumalaa.

Nuoruus on jonkinlaista hulluutta.

Viisaimmat nuorten joukosta ovat ne, jotka seuraavat vanhojen hyvää esimerkkiä, ja hupsuimmat vanhojen joukosta ovat ne, jotka seuraavat nuorten huonoa esimerkkiä.

Jokaisen velvollisuus on olla lempeä nuorille ja kunnioittavainen vanhoja kohtaan.

Vanhus puhuu siitä, mitä hän on nähnyt, ja nuorukainen siitä, mitä hän on kuullut.

Elämä on haihtuva varjo ja nuoruus on lähtevä vieras.

Kun nuori mies sanoo olevansa nälissään, usko häntä; mutta kun hän sanoo olevansa väsynyt, älä häntä usko.

»Olen kuullut monta saarnaa ja saanut monta neuvoa, mutta en ole kuullut yhtään saarnaajaa, joka olisi ollut niin vaikuttava kuin harmaat hiukseni, enkä yhtään neuvonantajaa, joka olisi ollut niin tepsivä kuin omantuntoni ääni. Olen syönyt valituimpia ruokia ja juonut paraimpia viinejä ja nauttinut kauniimpien naisten lemmestä; mutta en ole huomannut yhdenkään nautinnon vetävän vertoja hyvän terveyden nautinnolle. Olen niellyt katkerinta ruokaa ja juomaa, mutta ei mikään mielestäni ollut niin katkeraa kuin köyhyys. Olen työskennellyt raudan kanssa ja kantanut raskaita taakkoja, mutta en ole tavannut toista taakkaa yhtä raskasta kuin velan. Olen etsinyt varallisuutta kaikissa sen muodoissa, mutta en ole löytänyt rikkautta, joka vetäisi vertoja tyytyväisyydelle.» Toht. *Wortabet*'in kokoelmasta suom. *P. E.*

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

Materialismi vaiko teosofia?

Rakas ystäväni!

Kiitos, kiitos kirjeestäsi! Sen sisältö sai minut ajattelemaan, että vasta nyt me olemme todellisesti alkaneet kirjevaihdon — tämän neljätoista vuotta käsittävän ajan jälkeen, jonka me olemme olleet ystävyksiä.

Älä ollenkaan ajattele, että kirjeesi sisältö olisi epäselvä tai muuten sellainen, että se edellyttäisi sellaista vaatimatto-

muutta, jota Sinä siinä osoitat. Sinä olet lausunut siinä vakaumuksesi ja esittänyt elämänkäsityksesi tavalla, joka osoittaa Sinun puoleltasi sellaista luottamusta, että se synnyttää minussa suurta iloa ja rohkeutta puolestani lausua oma elämänkäsitykseni Sinulle yhtä avoimella luottamuksella. Intiimisyys ja luottamus onkin se pohja, jolla kahden ajattelevan ja tuntevan ihmisen keskinäinen ajatusten vaihto tällaisista asioista voi hedelmällistä olla, s. o. toistensa vakaumusten kunnioittaminen.

Tänään on sunnuntai-päivä, hiljainen, kaunis kesäinen sunnuntai. Sen sopivampaa aikaa ei minulla voi olla käyttääkseni Sinulle kirjeen kirjoittamista varten.

Kaikkein ensiksi haluan sanoa, että esittämäsi ja kuvailemasi elämänkäsitys on minulle tuttua, elettyä. Se saattaa kuulostaa Sinusta melkeimpä oudolta — sen jälkeen kuin olen Sinulle ennemmin kertonut olevani nyt vakaumukseltani materialisti. Totta se kuitenkin on. Tämän kirjeen tarkoituksena on lyhyesti kertoa Sinulle tarinani — elämäntarinani — kuinka minun sisäinen kehitykseni oikeastaan on kulkenut. Tarkoitukseni ei ole väitellä, polemisoida, kertoa vain tämä tarina. Sen lukemiseen ja tutustumiseen pyydän minä Sinulta kärsivällisyyttä. Luulisin sen seurauksena Sinun paremmin minua ymmärtävän.

Kuulehan siis:

Muistaakseni mainitsin edellisessä kirjeessäni, että kasvavana poikasena ollessani olin jo mietiskelevä, haaveileva, romanttinen, kuten yleensä nuoret. Mutta tämä mietiskelevä piirre oli minussa keskinkertaista voimakkaampi. Vaikka olinkin jonkun verran *skeptillinen* jo silloin, ei se skeptillisyys voinut vaikuttaa muuta kuin ajaa minua jo verrattain nuorena (alle kahdenkymmenen) ahmimaan *mystillisesti* vaikuttavia okkultistisia kirjoja, mitä siihen aikaan saatavissani oli. Niin ajattelen siitä nykyään. No niin, tutustuin Ervastin kirjoituksiin ja hänen kirjoituksiensa kautta muihin teosofisiin ajattelijoihin, jotka kirjoituksissaan vetivät esiin vanhojen itämaitten suurten uskontojen ajattelijain aatteita ja mietteitä. Samaan aikaan tutustuin — henkilökohtaisesti ja sangen läheisesti vielä, voin sanoa — Matti Kurikkaan, joka myöskin oli teosofi, Ervastin läheinen tuttava. Toiselta puolen ahmin Tolstoin ja hänen suomalaisen seuraajansa Järnefeltin teoksia. Lyhyesti sanoen: nämä aatteet ja käsitykset ne muodostivat ajatusmaailmani sisällön nuoruuteni vuosina.

Mikä yleisvaikutus oli tällä?

Minun on sanottava, että sillä oli ensimäinen avartava vaikutus sielunelämääni — määrätyssä merkityksessä nimittäin. Se osoitti minulle, että kristillisen kirkon ja uskonnon opit olivat itse asiassa pienenä osana suurten maailmanuskontojen sarjassa, maailmanuskontojen, jotka olivat paljon vanhempia kuin kristillinen uskonto. Ne moraaliset säännöt, jotka olin lapsena kristillisen uskonnon yksinomaiseksi omaisuudeksi luullut, olivatkin esiintyneet jo tuhansia vuosia ennen suurissa itämaitten vanhoissa uskonnoissa. »Minkä tahdot ihmisten tekevän sinulle, tee se myös heille», kuului vanhoissa itämaitten uskonnoissa: »Älä tee sitä, mitä et tahdo ihmisten sinulle tekevän.» Sama siveellinen ohje.

Mutta *skeptillis-kriitillinen piirre* alkoi minussa kasvaa. Tutustuin vähitellen elämään luonnontieteitten valossa. Voimakkaita ja sovittamattomia ristiriitoja työntyi esiin, vaativia pulmia. Alkoi sisäinen kamppailu. Kaikki nämä ristiriidat lopulta kiertyivät — sen havaitsin — yhteen ainoaan perusristiriitaan, s. o. ristiriitaan spiritualistis-idealistisen ja materialistis-monistisen maailmankatsomuksen välillä. Ne esiintyivät minulle nyt vaativana: *toinen taikka toinen.* Mikään puolittainen, pintapuolinen ei tullut kysymykseenkään. Kysymyksessähän oli *vakaumuksen* kamppailu.

Aloin tutkia spiritualistisen elämänkäsityksen pulmia. Eteeni työntyi sarja kysymyksiä, joihin oli *saatava vastaus.* Aloin niin sanoakseni deduktiivisesti, yleisestä yksityiskohtiin päin. Kukapa sitä ei olisi tehnyt?! Kaikkihan olemme kamppailleet n. s. olemassaolon pulman kanssa — turhaan. Mikä on *koko* olemassaolon, universumin, maailmankaikkeuden tarkoitus? Kuinka turha kysymys se onkaan! Mutta sellaisia me teemme. Kysymyksen turhuus selvisi minulle seuraavalla tavalla: Selitin ensin itselleni: mitä ymmärretään yleensä käsitteellä *tarkoitus?* Vastasin: se on jotakin, joka on aina ja täytyy olla subjektin ulkopuolella, sen täytyy ilmetä subjektin suhteissa toisiin subjekteihin. Esimerkki: Tässä on minulla kirjoituskone. Sen tarkoitus on sen suhteessa sen ulkopuolisiin seikkoihin, s. o. sen *tehtävässä palvella ihmistä kirjoittaessa.* Ellei se tätä tehtävätä voi suorittaa, silloin *ei sillä sitä tarkoitusta ole.* Kone on taas kokoonpantu useista eri osasista, subjekteista, joilla taas on samoin tarkoituksensa niiden suhteissa toisiin osasiin, s. o. niiden itsensä ulkopuolella. Samoin

on laita ihmisyksilön. Sen elämällä on ja voi olla tarkoitusta vain sen suhteissa ulospäin, toisiin ihmisyksilöihin, *yhteiskuntaan*. Vain tällä tavalla voin minä käsittää *tarkoituskäsitteen*. No niin, kun nyt kerran *koko olemassaolon, maailmankaikkeuden, ulkopuolella ei ole ajateltavissa mitään suhteita, emme voi ajatella sillä, universumilla, olevan mitään sellaista, jota ymmärtäisimme tarkoitukseksi. Tarkoitus on vain sen sisäpuolella, sen osasien keskinäisissä suhteissa. Tarkoitus on siis relatiivinen, suhteellinen käsite.*

Tällaiseen ratkaisuun tulin minä tästä kysymyksestä. Sillä tyydytyksellä minä sen jätin. Ja sitte kiinnitin huomioni sisään päin, niihin suhteisiin.

Spiritualistinen elämänkäsitys näytti minulle maailman, joka perustui *dualismiin, kaksinaisuuteen:* henkiseen ja aineelliseen osaan. Sen mukaan on henkinen puoli se todellinen, määräävä, hallitseva osa eli todellisuus. Aine esiintyy vain keinona, jonka kautta edellinen ilmeneiksen. Tästä siis henkisen elämän ylemmyys, tästä reinkarnatsionioppi, joka selittää hengen kehityskulkua ylemmille asteille. Se on se suuri koulu.

Mutta, kysyin minä itseltäni, mikä on *lopputulos* siitä kiertokulusta? Kysymys saattaisi tuntua yhtä turhalta kuin on kysymys koko *universumin tarkoituksestakin*. Se voi ollakin sitä. Mutta joka tapauksessa — okkultististen kirjojenkin mukaan — lopputuloksen täytyy olla sellaisen päämäärän saavuttaminen, jossa henkiyksilö *sulautuu* johonkin täydellisyyden kokonaisuuteen, sanottakoon sitä sitte jumalaksi, universumin järjenmereksi tai miksi tahansa. *SULAUTUU* — mitä se tarkoittaa? Minusta tuntui, ettei se voinut tarkoittaa mitään muuta kuin itselön, individualiteetin hajoamista suureen universumiin, nimitettäköön sitä sitte vaikka jumalaksikin.

No, tämähän, sanoin itselleni, *tämähän on sama lopputulos kuin materialistisen käsityksen mukainenkin lopputulos yksilöön nähden on*. Ero on vain tämän tulokseen johtavan kehitystaipaleen — niin sanoakseni — muotojen kuvailussa ja käsittämisessä. Ei muussa.

Aloin tarkastella lähemmin spiritualistis-idealistisen elämänkäsityksen erinäisiä oppi- tai käsitysosia. Kaikellainen uskonnollisuus näytti perustuvan sille, sen dualismille. Voimakkain piirre — josta reinkarnatsioni-oppikin on todistuksena — on ihmisyksilön halu olla olemassa itselönä, halu elää — häviämisen kammo. Se näytti minusta itse-

säilytysvietin luonnolliselta jatkolta, kaiulta, jos niin sanoisin. Sehän se on — luonnontieteitten mukaan kaikkien viettien vietti ja pohja. Ilman sitähän ei elämää moninaisine muotoineen olisikaan. Orgaanisessa, elimellisessä maailmassa nimitetään sitä itsesäilytysvietiksi, epäorgaanisessa maailmassa vastaa joku fysikaalinen ilmiö sitä samaa. Ja tämä itsesäilytysvietti se panee itselön mielikuvissaan siirtämään itselöelämän sen ilmiön taakse, jota me kuolemaksi nimitämme. Ihmismieli näkee kuvittelussaan *samallaisen* yksilöelämän jatkuvan kuoleman takana kuin kuoleman tällä puolellakin. Tämä *samallaisuus* (tietysti kehittyneemmässä asteessa, kuten sanotaan) oikeastaan antoi minulle avaimen, tai oikeammin sillan, jonka avulla mietekamppailuissani siirryin tarkastelemaan elämää materialistis-monistiselta kannalta.

Kuvailempahan sitä nyt — ellet jo ole väsynyt tätä amatöörimaista filosofointiani seuratessasi — lyhyesti:

Kirjeessäsi oli kohta, jossa ajatuksemme lyövät yhteen rikulleen. Tarkoitan käsitystäsi empiirisen tiedon pohjasta. Aivan niin. Siitä pohjasta lähdin. Kaikki inhimillinen tieto on lopulta ja viimekädessä empiiristä, kokemusperäistä. Se on materialistisen elämänkäsityksen kallio. Ei ole olemassa, ei ole käsitettävissä eikä tajuttavissa muullaista *tietoa* kuin *kokemusperäistä.* Ei tietenkään siten, että kukaan ihmisyksilö meistä olisi välittömästi kokenut kaikkea sitä, mitä tietää. Ei, se on kokemusperäistä kollektiivisessa, yhteisöllisessä merkityksessä. Toisin sanoen: nykyinen inhimillisen tiedon summa vastaa tähän astisen inhimillisen kokemuksen summaa. Edelliset sukupolvet jättävät perinnöksi jälkipolville kokemuksensa — tietojensa — summan, jota taas kehitellään.

Kun nyt tämän empirismin valossa katselin uskonnollisen elämänkäsityksen väitteitä, oppeja ja kuvia, havaitsin niiden kuvien rikulleen *vastaavan tämän aineellisen, kokemuksiemme maailman suhteita ja seikkoja.* Ja se seikka oli minun mielessäni ratkaiseva-merkityksinen havainto. Se ajoi minut siihen johtopäätökseen, ettei muuten asia voi ollakaan, koska ei ole muuta kuin empiiristä tietoa. Esimerkin vuoksi mainitsen seuraavaa: Alkuperäinen uskonnollinen — vakaumuksellinen, rehellinen ja kunnon — henkilö kuvailee kuolemantakaista elämänjatkoa näin: Taivas on elämisen tuskista vapaa olopaikka. Ja yksityiskohtia se kuvailee edelleen: Se on ihana *kaupunki.* Siellä on kultaiset kadut ja päärlyportit. Kaupungissa (vanhaan aikaan, var-

sinkin itämailla) on pääportti. Siinä on portinvartija. Pietari on siinä virassa. Entäs elämä taivaassa? Musiikkia ja — tanssia. Musiikki-instrumentit? Harput ja huilut. (Vanhat itämaiset instrumentit.) Valtio- ja yhteiskuntamuoto? Well, se on — monarkistinen. Ylinhallitsija, perintöruhtinas, ministeristö, sotajoukkojen johtaja (Gabriel) ja niin edespäin ja niin edespäin.

Pyydän anteeksi, että sisällytin tällaisen varsin alkeellisen uskonnollisen ihmisen uskonnollisen kuvittelun selityksen tähän kirjeeseen. Mutta asiaa valaistakseni sen tein. Tosiasia on — sellaiseen tulokseen tämä on minut saattanut — että se vastaa alkeellisuudessaan vain niitä perin alkeellisia yhteiskunnallisia ja valtiollisia ja yleensä aineellisen maailman oloja, jotka ovat olleet niiden ihmisten nähtävissä, jotka aikanaan ovat taivasta kuvailleet. Miksi ei niihin sisälly mitään edistyneempää, ei edes tasavaltaista valtiojärjestystä, ei kehittyneempiä *musiikki-instrumentteja,* ei sähköä, radiolaitosta tai muuta sellaista? *Niitä ei ihminen silloin* vielä ollut tuntenut, ei nähnyt. Ne ovat myöhemmän ajan tuotteita. Ja siksipä esiintyykin jumala tässä asteessaan — henkilönä, *persoonana.* Vakaumuksekseni kehittyi se, että ihminen ei yleensä voi tietää, eikä edes kuvitella mitään, mitä ei ole nähnyt tai kokenut. *Ei voi kuvitella väriä, jota ei ole koskaan nähnyt.* Kokemus kulkee aina edellä, tieto jälessä.

Tieto on empiiristä, kokemusperäistä.

Mutta kuinka näin ollen on yleensä edistys mahdollista? Kuinka mitään *uutta* voi tulla?

Kyllä. Vaikka ihminen ei voi muodostaa *ennakolta* mitään kuvaa asiasta, suhteesta tai esineestä, jota se ei ole nähnyt, voi ihminen kuitenkin yhdistellä jo tuntemiensa esineitten, voimien ja aineitten osia toisiinsa, toisin sanoen: voi *kokeilla.* Ja tälläpä tavalla uutta syntyykin, niin muodostuvat uudet muodot, muunnokset ja ilmiöt. Kemia on tässä suhteessa erinomainen esimerkki. Jo tunnettujen aineitten määrätynlainen yhtymys tuottaa uusia ennen tuntemattomia muotoja ja aineita. Matematiikka samoin. Jo tunnettujen lukujen yhteen saattaminen ilmaisee uusia lukuja. Siten muodostuu edistys. Kokemukset lisääntyvät — ja sen seurauksena inhimillisen tiedon ala avartuu.

Tarkoitukseni ei ole kuitenkaan väsyttää sinua tällaisella koulupoikamaisella jaarittelulla ylen tunnetuista asioista. Siirrympähän kuvailemaan vielä lyhyesti tarinani kehitystä

siinä suhteessa kuinka materialistis-monistinen elämänkäsitys minussa lopulta vakaantui:

Spiritualistis-idealistinen elämänkäsitys perustuu *dualismille*. Se *jakaa* maailman. Materialistinen *yhtenäistyttää* sen. Sen mukaan, niin minulle lopulta selvisi, kaikki ilmiöt, niin henkiset, sielulliset kuin aineellisetkin ovat yhden ikuisen substansin: *aineen* ja sen yhteyteen erottamattomasti kuuluvan *voiman* ilmiöitä.

Spiritualistinen dualisti perustaa kaksinaisuusväitteensä siihen oletukseen, että ihmisessä on joku sellainen osa, jota ei muussa luonnossa ole. Se on ihmisen henkisen elontoiminnan puoli: järki ja sielu, s. o. ajattelukyky ja sielunelämän puoli vietteineen: rakkaus, viha, oikeuden tunto, omatunto j. n. e. Näitten viettien yhteistä summaa nimitetään sielunelämäksi. Tässä kohdassa voidaan sanoa, että vihan vietti ei kuulu kehittyneeseen sielunelämään. Voi olla niin, mutta silloin on vaikea käsittää myöskään voimakasta rakkautta ja oikeudentuntoa, oikeudentuntoa vääryyttä nähdessään. Olkoon sen kanssa kuinka tahansa, mielisin kiinnittää huomiota vain nyt siihen dualistiseen perusväitteeseen.

Mutta osoittaako kokemusperäinen tieto, empiirinen tieto, nyt ihmisellä olevan jotakin erikoista, jota muussa luonnossa ei ole? Tämä kysymys työntyi eteeni? Luonnontieteet vastasivat: *ei osoita*. Havaittiin olevan järkeä eläimilläkin. Rakentaessaan pesiään (sangen konstikkaita, esim. majavat ja monet muut) ja hankkiessaan elintarpeita osoittavat eläimet älyn toimintaa hämmästyttävässä määrässä. Jokainen luonnontieteilijä sen osoittaa. Mitä järki oikeastaan on? Se ei ole muuta kuin *esineitten ja seikkain keskinäisten suhteitten vertailua ja tajuamista*. Pikkulintu osaa erottaa myrkkymarjan syötäväksi kelpaavasta marjasta. *Kokemus on sen opettanut*. Joku muu pikkuotus ei pelkää jänistä, mutta pelkää kylläkin kärppää. Edellinen on suurempi jälkimäistä, mutta vaaraton. Jälkimäinen on peto. *Kokemus* on tämän opettanut. Kokemuksen opetus ei kuitenkaan olisi miksikään hyödyksi, ellei kehittyisi samassa koulussa eräs kyky magasinoida sitä. Se kehittyi. Se on *muisti*. Ja niin ovat meillä tässä järkeilyn perusainekset valmiina: *kyky vertailla esineitä ja seikkoja ja kyky muistaa*. Mitään muuta ei järkeily olekaan. Kehittynein nykyaikainen tiedemieskään ei mitään muuta tee: vertailee, erittelee ja luokittelee ilmiöitä ja niiden suhteita muistiin. Niin on laita tutkiipa hän sitte joko kemiaa, astronomiaa taikka

ihmissielun voimia, konkreettisia tai abstraktisia seikkoja. Ero ei siis näytä tässä alkukohdassa olevan laadussa, vaan paljoudessa; ei kvalitatiivinen, vaan kvantatiivinen.

Mutta jos nyt järkeilykyky, tämä henkisen elontoiminnan puoli, olisikin kehittynyt tässä aineen ja kokemuksiemme maailmassa, ajattelin minä, ei se vielä riitä osoittamaan sitä, etteikö meissä ihmisissä olisi sittekin jotakin erikoisenlaatuista, jotakin, jota muussa luonnossa ei ole, jotakin, joka osoittaa, että me olemme kotoisin jostakin muusta, ylemmästä maailmasta. Eihän äly, kehittyneinkään, muodosta vielä *ihmistä*. Suuri roisto on älykäs — ja vain älykäs voikin olla *suuri* roisto — se ei ole ihmisyyttä. Mitenkäs, herrat materialistit ja monistit, voitte selittää ihmisen sisäisessä olemuksessa toimivat *ihmisyyden äänet*, jotka sanovat meille mikä on oikein, mikä on väärin? Miten voitte selittää nämä *jalot* ominaisuudet ja voimat? Siinäpä pähkinä purtavaksi! Tunsin melkein voitonriemua ennakolta sen johdosta, että tämä kysymys osoittaa materialistisen filosofian pätemättömyyden. Olin lukenut n. s. valistusajan materialistien (ranskalaisten) omahyötyteorioita, konstikkaita ja nerokkailta näyttäviä mieterakennelmia, mutta ne eivät tyydyttäneet, koska ne loppujen lopuksi eivät kyenneet selittämään ilmeistä ristiriitaa, mikä oli altruististen ja egoististen pyrkimysten välillä. Eihän yksilön omahyötyteorian avulla voinut selittää miksi joku sankari, joku jalo marttyyri antoi henkensäkin jonkun asian puolesta. Tässä minusta näytti olevan dualistisella käsityksellä horjumaton pohjansa.

Luonnontiede kumosi tämänkin — tämän viimeisen pönkän — selityksellään. Kas näin se minulle puhui:

Samoin kuin järki, samoin on viettien, sielun elämän puoli kehittynyt tässä aineen, kokemuksiemme maailmassa. Olemisen taistelu on suuri koulu. Itsesäilyttämisvietti on vieteistä ensimäinen. Mutta se on laadultaan yksilöllinen. Oleminen, lajin oleminen, ei voisi jatkua, ellei muita viettejä kehittyisi. Niitä kehittyi. Suvunjatkamisvietti oli välttämätön. Emon vietti oli välttämätön, vain siten lajin olemassaolo jatkui. Samoin kuin järkeilykyky oli ja kehittyi *aseeksi* olemisen taistelussa, kehittyivät nämä vietit. Yksilöt eläimistä eivät olisi voineet pitää puoliaan suuria vaaroja vastaan, elleivät olisi liittyneet *laumoiksi*. Lauman — yhteisön, eläinyhteiskunnan — muodostuminen oli uusi kokemuksien tuoma olemisen taistelun ase.

Mutta tällöinpä, ennenkuin laumassaeläminen oli mahdollista, täytyi kehittyä *siteitä, jotka laumaa koossa sisäisesti pitivät*. Ne kehittyivät. Yksilöllisluonteisen itsesäilytysvietin ohesta täytyi *karsiutua* pois sellaisia särmiä, jotka olisivat olleet haitaksi lauman yhteiselle edulle ja elämälle. Sen lisäksi täytyi kehittyä ja kehittyi *sosiaalisten viettien* sarja, johon kuuluvat nämä jalot ominaisuudet, joista edellä puhetta oli. Jotta yksilö säilyisi, täytyi sen soveltautua yhteisöön. Se oli pakko. Tämän tuntee villi aron hevonenkin. Kun illan tullessa susijoukko ulvahtaa himmenevän näköpiirin rajassa, kokoontuvat hevoset yhteen, vaikka päivällä olisivat kuinka keskenään tapelleet. Varsat ja vanhat hevoset pannaan piirin keskelle. Nuoret, taistelukuntoiset muodostavat piirin, takakaviot ulospäin. Ja ensimäinen punakieli, joka lähelle yrittää, saa kaviosta niin että paukkuu. Kylki kyljessä ovat hevoset. Jokainen tietää, että yksin lähteminen pimeälle arolle merkitsee tuhoa. Solidariteetti vallitsee.

Eihän tämä vielä osoita *sisäistä* sidettä, sitä *jaloa* sidettä, josta puhe on ollut. Ei vielä. Mutta sekin kehittyy. Painuu pitkien, pitkien aikojen, kokemuksien, kautta veriin tunto, että *kaikki se, mikä vahingoittaa yhteisöä, on väärin ja kaikki se, mikä lisää yhteistä turvallisuutta ja onnea, on oikein* Yksilöllisten etuilujen, itsekkyyden on taivuttava yhteisen onnen hyväksi. Kehittyy kurintunto, jopa altruistiset vietit. Ja luonnontieteilijät antavat meille itserakkaille ja omaa korkeuttamme ihaileville ihmisille seuraavankin tosioloisen kuvan esim. apinain elämästä: Lauma on laaksossa kokoomassa pähkinöitä. Vartiopaikalla on apina tuolla kummulla, täällä kummulla ja jokaisella n. s. strateegisesti sopivalla paikalla. Tehtävänä on palvella yhteisöä. Kun vihollinen lähestyy tuolta taikka täältä, antaa vartija hälyytysmerkin, että lauma voi paeta tai sitte asettua puolustukseen. Tapahtuupa niinkin, että vartija yksin asettuu vihollista vastaan uljaasti, puolustaakseen omiaan, pidättääkseen vihollista. Siinä antaa se henkensä yhteisen asian puolesta, se antaa sen sisäisen tunteen, vietin, voiman, kannustamana.

Materialistinen tiedemies sanoo: »En voi kuvitella mitään sen jalompaa! Voiko ihminen kaikessa korkeudessaan antaa enempää minkään jalon asian puolesta?»

Näin vastasi minulle tiede.

Minä vaikenin. Ja sitte pitkän, pitkän miettimisen jälkeen

vastasin hiljaa itselleni: »Ei voi ihminenkään osoittaa mitään jalompaa.»

— — —

Pelkäänpä, että olet tähän juttuun jo väsynyt. Minä lopetan tämän, sillä tähänpä tarinani loppuukin. Minusta tuli materialisti. Vakaumukseni on se.

Kaikki muu oli minun sitte helppo selvitellä. Tässä oli se pääkysymys.

Spiritualistis-idealistisessa elämänkäsityksessä näin minä, niin sanoakseni, asiat ylösalaisin.

Ennen ajattelin, että ihminen on osa hengen mahtavaa valtaa ja että aine on sitä valtaa varten, sen alainen palvelija. Esimerkillä sanoakseni: Aurinko paistaa siksi, että ihminen, tämä korkea olento on olemassa. Nyt ajattelen: ihminen on olemassa sen *seurauksena,* että aurinko paistaa. Jos aurinkomme sammuisi, lakkaisi elämä planeetallamme. Tietysti on toisia planeettoja, joilla elämää on, onhan toisia aurinkojakin. Se tahtoo sanoa: jos kaikki muut edellytykset niillä ovat samallaiset kuin nykyään täällä, ovat niitä seuraavat ilmiötkin samat.

Ja lopuksi: aine ja voima ovat ikuisia, kuolemattomia. Kuolema on vain eräs ilmiöitten erottamismuoto. Suuri, valtava ajatus. Ei spiritualistisessa mielessä, mutta materialistisessa mielessä. Kaikki on yhtä universumia.

Tässä nykyinen elämänkäsitykseni. E. P.

Toimitus kehottaa Ruusu-Ristin lukijoita muutamin ytimekkäin sanoin vastaamaan meille edellä olevaan sisältörikkaaseen ja kiintoisaan kirjeeseen.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Pyhiinvaeltajat.

Käy teitä vaeltajain suuri joukko:
he kulkee kukin maaliansa kohti,
he ovat etsijöitä viisauden aarteen,
mi harhan mailta totuutehen johti.
He ovat eri maata, toiset hiljaa kulkee
ja toiset ontuu, toiset juosten kompastuvat,
vaan heitä vahvat auttaa, tukee, kantaa.

On vaeltajat verhottuina valkoviittaan
ja toiset murheen mustaan kiedottuina,
on jotkut vakavuuden harmaan pukuun, —
ja toiset kuuluu ilon sinisukuun.
On jalkineissa jotkut, harvat avojaloin
ja paljain päin, kun yhdet kypäreissä
ja miekoin, kilvin taipaleelle lähti.

He kaikki astuu jalan, hitahasti —
ei valtateitä mennä määrään asti,
ei matkaa tätä tehdä kotkan siivin,
ei tieteen saavutuksin, eikä hävittäin.
On vaeltajain joukko vuoritiellä,
ja kuilut, korkeudet väijyy siellä;
siks retki jalan astuttava tietä kaitaa,
min yllä tähti loistaa, — jyrkän laitaa.
On eessä määränpää, pyhien kaupunki, —
sen sydämessä aukee viisaustemppeli.

Nellie Kalm.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Lumottu viulu.

I.

Vuonna 1828 tuli vanha saksalainen soitto-opettaja Parisiin oppilaineen jääden vaatimattomasti asumaan erääseen pääkaupungin hiljaiseen syrjäosaan. Hänen nimensä oli Samuel Klaus, ja hänen oppilaansa nimi oli Frans Stenio. Tämä oli nuoresta ijästään huolimatta etevä viuluniekka ja oli, niin kerrottiin, varustettu harvinaisilla ja vieläpä ihmeellisillä lahjoilla. Mutta koska hän oli köyhä, eikä ollut ennättänyt hankkia itselleen europpalaista mainetta, eli hän vielä monta vuotta tuntemattomana ja huomaamattomana Ranskan pääkaupungissa, maailman oikukkaan muotielämän sydämessä. Frans oli kotoisin Etelä-Itävallasta ja oli tässä kerrottujen tapahtumien sattuessa vähän yli kahdenkymmenen vuoden ikäinen nuorukainen. Luonteeltaan hän oli filosofi ja uneksija ja hänessä ilmenivät kaikki todellisten

nerojen mystilliset ominaisuudet kuten E. T. A. Hoffmanin tarukappaleitten sankareissa. Hänen nuoruusvuotensa olivat hyvin merkilliset, vieläpä liikajännityksen leimaamat, ja meidän on viitattava niiden tärkeimpiin tapahtumiin, jotta kertomuksemme tulisi selvemmäksi.

Hän syntyi maailmaan hyvin köyhässä talonpoikaisperheessä Steierin alpeilla. Häntä imettivät »nuo kotoisat menninkäiset, jotka olivat vartioineet hänen kätkyttänsä». Senjälkeen hän kasvoi siinä demoonien ja vampyyrien täyttämässä merkillisessä ilmapiirissä, joka Etelä-Itävallan steiermarkilaisessa ja slavonisissa taloissa on ominainen, jatkaen elämäänsä ylioppilaana Rheinin rantamilla sijaitsevien vanhojen saksalaisten linnojen suojissa. Täten hän oli lapsuudestaan asti tutustunut joka kohtaan sillä alueella, jota nimitetään »yliluonnolliseksi». Sitäpaitsi oli hän kerran erään innostuneen Paracelsuksen ja Kunrathin oppilaan kanssa tutkinut »okkultisia taitoja», eivätkä alkemiankaan teoriat enään olleet hänelle salaisuuksia. Seremonialiseen magiaan ja noituuteen hän taasen oli syventynyt erään unkarilaisen mustalaisen johdolla. Kuitenkin hän rakasti musiikkia yli kaiken — ja enemmän kuin musiikkia — viuluansa.

Kahdenkymmenenkahden vuoden ikäisenä hän jätti äkkiä kaikki käytännölliset okkultiset tutkimuksensa antautuakseen siitä päivästä lähtien kokonaan taiteelleen. Klassillisista tutkimuksista jäivät vain muusat hänen ystävikseen, varsinkin Euterpe, jonka alttarilla hän päivittäin uhrasi, sekä Orfeus, jonka taikahuilua hän koetti viulullaan matkia. Vaikkakin hän unelmissaan uskoi nymfeihin ja sireeneihin, ei kuitenkaan kuunalainen maailma häntä ensinkään viehättänyt. Hänen kaipauksensa nousi korkeampiin ja puhtaampiin piireihin sen taivaallisen sopusoinnun aalloilla, jota hän loihti esille koneestaan. Hän uneksi valveillaan ja eli todellista, vaikkakin loihdittua elämää vain niinä hetkinä, jolloin hänen taikajousensa äänen aalloilla nosti hänet pakanallisen Olympon korkeuksiin. Hän oli erikoinen jo lapsena kotitalossaan, jossa kertomukset aaveista ja noituudesta kaikuivat jokaisen lattiapalkin narahtaessa, mutta vieläkin erikoisempi nuorukaisena, josta hän kehittyi miehuusikään vailla ainoatakaan nuoruusijälle kuuluvaa ominaisuutta. Suloiset naiskasvot eivät vielä koskaan olleet kiinnittäneet hänen huomiotaan, eivätkä hänen ajatuksensa hetkeksikään olleet kääntyneet totutuista tutkimuksista köyhän viulutaiteilijan

yläpuolella lainehtivaan elämään. Tyytyen omaan seuraansa hän vietti parhaimmat nuoruus- ja miehuusvuotensa lainkaan tuntematta käytännöllistä elämää. Viulu oli hänelle kaikki kaikessa, Kreikan jumalat ja jumalattaret hänen ainoita kuuntelijoitaan. Hänen elämänsä oli ollut unelmien, sävelten ja auringonpaisteen täyttämä pitkä päivä, eikä hän koskaan ollut muuta kaivannutkaan.

Kuinka hyödyttömiä, mutta kuitenkin, kuinka ihania olivatkaan nuo unelmat! Ja kuinka eläviä! Miksi hän muuta olisi kaivannutkaan? Eikö hän aina ollut sitä mitä hän halusi olla? Saattoihan hän milloin tahansa kuvitella olevansa joku ihailemansa sankari Orfeuksesta, joka pakoitti koko luomakunnan henkeäpidättäen itseään kuuntelemaan, aina Koboldiin asti, joka plataanien alla puhalteli vedenneitosille laulujaan. Tanssivathan kevytjalkaiset keijut hänen viettelevien ääniensä kutsusta laulaen, arkaadilaisen paimenpojan loihtivien huiluäänien soidessa! Ja katso: jo yksinpä itse rakkauden ja kauneuden jumalatar laskeutuu eetteristä hänen viulunsa lumoavien sävelien tenhoamana!

Mutta koittipa kerran toinenkin aika! Sillä kun kunnianhimo herää, tulee se harvoin tyydytetyksi. Fransin koettaessa viululla ilmentää sydämensä lumoavia ääniä kuunteli häntä tosin koko Olympo kuin taikasauvan koskettamana tai lauloi mukana taivaallisena kuorona. Mutta kerran toivoi Frans kuitenkin itselleen muita kuulijoita kuin Kreikan jumalat. Kuulijoina tuli olla Europan pääkaupunkien kaikista hemmoitelluimpia sävelnautiskelijoita. Hän ajatteli kateellisena tarujen taikapillejä ja toivoi nyt omistavansa sellaisen.

»Oi, kunpa saattaisin loihtia keijun rakkaaseen viuluuni», hän usein huudahti herätessään päiväunelmistaan! »Oi, kunpa hengessäni kerrankin saattaisin lentää yli ajan kuilun. Kunpa edes yhden lyhyen päivän saisin jumalana ottaa osaa jumalien salaisiin taikoihin ja esittää niitä ihastuneen ihmiskunnan katseltavaksi ja kuunneltavaksi. Kunpa oppisin tuntemaan Orfeuksen taian salaisuuden tai saattaisin sulkea viuluuni sireenin, voidakseni omaksi kunniakseni onnellistuttaa sillä kuolevaisia ihmisiä!»

Kun hän näin oli kuluttanut pitkät vuodet unelmissa, alkoi hän vihdoin uneksia maallisen maineen katoavasta ihanuudesta. Mutta juuri niihin aikoihin tuli hänen äitinsä leskeksi ja kutsui hänet kotiin eräästä saksalaisesta yliopistosta, jossa hän oli viettänyt viimeiset vuodet. Tämä teki

tyhjäksi hänen suunnitelmansa ainakin lähitulevaisuudessa. Sillä hän oli tähän asti saanut äidiltä vaatimattoman elatuksensa, eivätkä hänen omat tulonsa riittäneet riippumattomaan elämään kotikaupungin ulkopuolella.

Hänen kotiintulollaan oli aivan odottamattomat seuraukset. Äiti, joka rakasti ainoastaan häntä maan päällä, kuoli pian senjälkeen, kun hän oli saanut Benjaminsa jälleen luokseen. Ja pikkukaupungin kelpo vaimojen kielet olivat vielä useiden kuukausien ajan liikkeessä selvitellessään todellista syytä hänen kuolemaansa.

Rouva Stenio oli ennen Fransin kotiintuloa terve, iloinen emäntä parhaassa ijässään, voimakas ja hyväsydäminen. Samalla hän oli hurskas ja jumalaapelkääväinen, ei koskaan laiminlyönyt rukouksiaan, eikä Fransin poissaollessa ollut jättänyt ainoatakaan messua kuulematta. Ensimmäisenä sunnuntaina senjälkeen, kun poika oli asettunut kotiinsa, päivänä, jota hän kuukausimääriä oli kaivannut nähden autuaita näkyjä Fransista, joka pienessä kirkossa mäen päällä polvistui hänen viereensä, kutsui hän häntä porraskäytävältä. Hetki oli tullut, jona hänen hurskas unelmansa toteutuisi, ja hän odotti poikaansa huolellisesti pyyhkien pölyä rukouskirjasta, jota tämä lapsuudessaan oli käyttänyt. Mutta Fransin asemasta viulu vastasi hänen kutsuunsa ja yhtyi täysin äänin iloisten kirkonkellojen verrattain epäsointuiseen soittoon. Äiti pelästyi hiukan, kun rukoukseen kutsuvat äänet äkkiä haihtuivat »Noitatanssin» omituisiin satumaisiin säveliin. Tämä uusi sävel tuntui hänestä yliluonnolliselta ja pilkalliselta. Mutta hän oli aivan tainnoksiin menemäisillään kuultuaan rakkaan poikansa ehdottoman kiellon. Hän ei koskaan tulisi mukaan kirkkoon, hän huomautti kylmästi. Se oli hänen mielestään ajantuhlausta ja sitäpaitsi vaivasivat hänen hermojaan vanhojen urkujen kovat soraäänet. Mikään ei saattaisi häntä antautumaan siihen kidutukseen, mikä hänen mielestään noiden vanhojen urkujen kuunteleminen oli. Hän pysyi päätöksessään, jota ei mikään järkyttänyt. Hän teki lopun äitinsä rukouksista ja pyynnöistä tarjoutumalla soittamaan hänelle uuden sävellyksensä, »Hymni auringolle».

Tästä sunnuntai-aamusta lähtien rouva Stenio oli kadottanut entisen iloisen mielialansa. Hän kiiruhti keventämään surun täyttämää sydäntään rippituolissa ja saamaan sen kautta lohdutusta. Mutta vastaus, minkä vakava pappi antoi hänelle, täytti hänen yksinkertaisen, hyväntahtoisen

sielunsa pelolla, melkeimpä epätoivolla. Pelon ja syvän kauhun tunne vaivasi häntä siitä hetkestä asti muuttuen vähitellen pysyväksi mielentilaksi. Yöt olivat lepoa ja unta vailla, päivät hän kulutti rukouksissa ja valituksissa. Äidillisessä pelossa rakkaan poikansa sielunpelastuksen ja kuolemanjälkeisen elämän onnen puolesta hän teki koko joukon lupauksia. Mutta kun ei se latinankielinen rukous Jumalanäidille, jonka sielunpaimen hänelle kirjoitti, eivätkä myöskään ne nöyrät pyynnöt, jotka hän itse saksankielellä kohdisti paratiisissa lepääville pyhimyksille, aiheuttaneet toivottua tulosta, teki hän vihdoin pyhiinvaellusmatkoja kaukaisille ihmepaikoille. Ja kerran tehdessään vaellusmatkan erääseen pyhään kappeliin korkealla vuoristossa, vilustui hän Tyrolin kylmillä jääkentillä ja palasi kotiin vain laskeutuakseen tautivuoteelle, josta ei hän enää noussut. Rouva Stenion lupaukset olivat kuitenkin määrätyssä merkityksessä aiheuttaneet toivotun tuloksen. Vaimoraukka saattoi nyt henkilökohtaisesti mennä tapaamaan pyhimyksiä, joihin hän niin lujasti uskoi. Hän saattoi nyt kasvoista kasvoihin rukoilla poikaluopionsa puolesta, joka kielsi sekä pyhimykset että kirkon, pilkkasi munkkia ja rippituolia, jopa kauhistui itse urkuja.

Frans suri vilpittömästi äitinsä kuolemaa. Ja kun hän ei aavistanutkaan välillisesti sitä aiheuttaneensa, ei hän tuntenut minkäänlaisia omantunnonvaivoja. Hän myi vaatimattoman irtaimistonsa ja päätti vaeltaa kautta maan jalkasin muutaman vuoden aikana antautuakseen myöhemmin harjoittamaan jonkinlaista ammattia.

Näiden matkasuunnitelmien perustana oli kiihkeä halu oppia tuntemaan Europan pääkaupungit sekä vihdoin koettaa onneaan Ranskassa. Mutta epävakaiset elämäntavat olivat häneen niin juurtuneet, ettei hän niitä voinut jättää ilman muuta. Hän antoi pienet varansa erään pankkimiehen hoitoon ja valmistautui jalkamatkalle Saksan ja Itävallan halki. Hän ansaitsi viulullaan ruuan ja yösijan niissä kylissä, joiden kautta hän kulki. Päivänsä hän vietti viheriäisillä vainioilla ja juhlallisen hiljaisissa metsissä uneksien koko ajan tapansa mukaan avoimin silmin. Kolme kuukautta kestävän autuaan vaelluksensa aikana hän ei hetkeksikään astunut alas parnassolta. Samoin kuin alkemisti muuttaa lyijyn kullaksi, muutti hän kaiken, minkä hän kohtasi, lauluiksi.

Hän eli syvän autuudentunteen, melkeinpä alituisen haltioitumisen aikaa. Kuolevan äidin viimeiset kuiskaukset

ikuisen tuomion kauhuista eivät olleet häntä liikuttaneet vähääkään.

Mutta kaikella on loppunsa ja niinpä täytyi Fransinkin pian jättää katkeamattomat unelmansa. Hän oli saapunut siihen yliopistokaupunkiin, jossa hänen vanha viulunsoitonopettajansa Samuel Klaus asui. Kun tämä vanha soittoniekka sai kuulla, että hänen rakas oppilaansa Frans oli ilman rahaa ja maallista huolenpitoa, tunsi hän entisen kiihkeän rakkautensa nuorukaista kohtaan kasvavan kymmenkertaiseksi. Hän painoi Fransin sydäntään vastaan ottaen hänen kasvattipojakseen.

Vanha opettaja oli hyvin merkillisen näköinen, aivan kuin hän vasta olisi astunut ulos jostain keskiaikaisesta kuvasta. Kuitenkin oli Klausilla tuosta ihmeellisestä kummitusmaisesta ulkonäöstään huolimatta, sydän, joka saattoi rakastaa kiihkeästi ja joka oli lempeä kuin naisella. Hän oli luonteeltaan uhrautuvainen kuin vanhanajan kristillinen marttyyri.

Kun Frans oli kertonut hänelle viimeisten aikojen tapahtumat, tarttui professori hänen käteensä, vei hänet työhuoneeseensa ja sanoi yksinkertaisesti:

»Jää luokseni ja jätä mustalaiselämäsi. Tule kuuluisaksi. Olen vanha ja lapseton ja tahdon olla isäsi. Jääkäämme asumaan yhdessä ja unohtakaamme kaiken muun paitsi maineen.»

Ja sitten hän tarjoutui matkustamaan Fransin kanssa Parisiin monen suuren saksalaisen kaupungin kautta, joissa he matkallaan tulisivat antamaan konsertteja.

Muutamien päivien kuluessa onnistui jo Klausin saada Frans unohtamaan kiertävän elämänsä sekä taiteellisen riippumattomuutensa herättämällä oppilaassaan uinuvan kunnianhimon sekä maallisen maineen halun. Vanhan Klausin taitavissa ja huolellisissa käsissä hänen suuret lahjansa kasvoivat voimassa ja viehkeydessä, ja hänen maineensa kasvoi yhä suuremmaksi, kuta useammassa kaupungissa hän antoi itseään kuulla. Hänen kunnianhimonsa sai nopeasti tyydytyksensä. Monen soitannollisen keskuksen johtavat miehet, joiden huostaan hänen lahjansa olivat uskotut, nimittivät pian häntä maailman *ainoaksi* viuluniekaksi, ja yleisö väitti äänekkäästi, ettei se koskaan ollut kuullut mitään sen parempaa. Tämä kiitos vei pian molemmilta, niin mestarilta kuin oppilaalta, pään kokonaan sekaisin.

Mutta Parisin kaupunki ei niin helpolla antanut tunnustustaan. Parisi jakaa maineen omien mielipiteittensä mukai-

sesti eikä uskon ja luottamuksen perustalla. He olivat asuneet pääkaupungissa jo kolme vuotta ja yhä vielä he ponnistelivat päästäkseen nousemaan taiteilijan ristintietä. Silloin sattui jotain, joka teki lopun heidän vaatimattomimmistakin toiveistaan. Nicolo Paganini saapui ensi kertaa Lutetian kaupunkiin ja tieto siitä saattoi kaikki suonenvedontapaiseen kiihkoon. Verraton taiteilija saapui ja koko Parisi lankesi hänen jalkoihinsa. (Jatk.)

H. P. Blavatsky.
Engl. suom. *K. A.-I.*

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Kuutamo.

Kuu kirkas paistaa hankihin.
Nyt lumikentät laajat
niin kumman kuullon saavat.
Kuin meren sydän syvä,
kuin äidin helma hyvä,
kuun kosketus on kultaisin, —
nyt maahan, sieluhuni,
se viihtää niinkuin uni.

Kuin kalvo kuulaan, tyynen veen
lepääpi laakso tuossa
kuin vihreässä vuossa.
Kuin uudet aistit oisin
ma saanut, nähdä voisin
nyt luonnon suureen sydämeen,
miss' asuu aina ilo
kuin kirkas kuudankilo.

On kaikki äänet vaienneet.
Nyt lepää ajan laine.
Nyt henkevöityy aine.
Kuin Herran pyhän pöydän
nyt katettuna löydän,
mi voimat vaisut, voipuneet
taas jälleen virvoittaapi
ja kahleet kirvoittaapi.

Kuin uuden, ihmeellisen maan
nyt edessäni näen.
Kuin jumalainen säen
on joka ainehitu.
Nyt ikuisuuden itu
heräämi kasvamaan —
myös tarhaan ihmispoven
avaapi taivaan oven.

Teutori Salovaara.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Jälleensyntymismuisti ja sen merkitys ihmisen henkisessä kehityksessä.

Kun mainitaan jälleensyntyminen tai jälleensyntymismuisti, liittävät useimmat ihmiset nämä käsitteet teosofian yhteyteen, sillä niin tunnettua on teosofia nykyään, että opin jälleensyntymisestä tiedetään kuuluvan sen piiriin, yhtenä teosofian tunnusmerkillisimmistä osista. Kun tämä »teoria» yleensä tuodaan esille, suhtautuvat ihmiset siihen hyvin eri tavoilla erilaisen uskonnollisen rakenteensa puolesta. Horjumattomat oikeaoppiset sitä kiihkeästi vastustavat, väittäen, ettei raamatussa mitään sellaista puhuta. Uskovaiset pelkäävät tehtävän syntiä ja noituutta harjoitettavan, jos pyritään suuren verhon tuonpuoleisia selvillesaamaan, »sillä ihminen ei näistä asioista voi mitään tietää, ainoastaan uskoa, mitä sanassa sanotaan». Materialisti kohauttaa olkapäitään ja pitää syntymän edelläkäyviä, kuoleman jälessä seuraavia asioita haaveilijoiden hatarina mielikuvina. — Suurin joukko ihmisiä ei ajattele niistä yhtään mitään, antaen sanoman henkisistä totuuksista mennä yhdestä korvasta sisään, toisesta ulos. Jotkut näitä lukevat ja tutkivat, sillä he älyssään ottavat kaikkea uutta mielellään vastaan, jottei mikään inhimillinen jäisi heille vieraaksi, antamatta niiden silti hedelmöittävästi kehittää sieluaan. Hyvin harvat tuntevat tällaisia totuuksia kohtaan elävää mielenkiintoa, joka solullaan haluten niistä lisää kuulla — nämä ovat ne, jotka tiedon tien erästä uksea kolkuttavat, kolkuttavat ja heille avataan. Mutta on olemassa vielä suuren ihmismeren pienoinen pisarajoukko niitä yksilöitä, jotka sanovat: — Elävästä kokemuksesta me tiedämme, että ihminen on jälleensyntyvä

olento. Ja he jatkavat, kun heihin pilkallisesti, epäillen tai kysyvästi katseet suunnataan: — Jokainen voi siitä kerta selville päästä, jos vain on kyllin kestävyyttä sen selville ottamiseksi, sillä jälleensyntymismuisti voi herätä, kun henkisen kehityksen tiellä olemme määrätyn määrän ponnistelleet. Ja kerta jok'ainoa ikuisuuden pitkällä polulla seisoo siinä ponnistelujen pisteessä, että hän niinkuin Väinämöinen, Kalevalan taruhahmoinen henki, matkaa manalan majoilla ja ottaa selville elämän ja kuoleman kysymyksiä.

Kirjava keto kesällä, ihmisikä kirjavampi, sanotaan. Siihen voisi lisätä: kirjavin ihmisten keräymä, sillä ken voi luetella ne luonteiden värit, vivahdukset, asteet ja jaoitukset, joissa me kaikkeuden keskellä sieluina seisomme, kulkiessamme eteenpäin kehityksen koulussa, jota ikuiseksi elämäksi sanotaan. Olkoon hän oikeaoppinen teologi, uljas uskovainen, maallismielinen materialisti, syvällisiä sielussaan karttava, älyllisesti hienostunut, intoisa portinkolkuttaja tai mahtava tietäjähaahmo — hänelle eräs tarinainen monien joukosta jälleensyntymismuistin alalta: ottaa totena vastaan, ken ottaa. Kaikille siinä on jotain ajattelemista.

Eräässä kesäkylpylässä pidetään pientä Ruusu-Ristikokousta, kuulijat edustavat monta eri elämänkatsomussuuntaa: on kirkollisia ja vapaita uskovaisia, on puhdasverisiä »pakanoita» ja maallismielisiä materialisteja, on syttysieluisia tietäjänalkuja ja viisauden syvä hiljainen — mainio paikka, joka sellaiset suunnat voi yhteen sulattaa. Tietäjänalku on esityksensä lopettanut. Ryhmät hajautuvat sangen eri tunnelmissa, mitkä keskenään kiistellen, mitkä äänetönnä miettien.

Viisas istuu hiljaa ja vaikenee niinkuin aina ennenkin. Tulee silloin kuulijoista eräs hänen luokseen — vaikenee hänkin. Se on nuori nainen, juuri avioliiton kouluun astunut. Tuntosarvillaan saattaa viisas tuta, että toisella on jotain erikoista sydämellään. Tuntosarvillaan on etsijä myös löytänyt sen, jolle sieluaan paljastaa, tuon hiljaisen, hartaan ja äänettömän. Näin hän alkaa:

— Tiedättekö, mikä saattaa minut uskomaan teosofisiin totuuksiin ja jälleensyntymiseen? Minun täytyy se kertoa Teille, sillä tunnen, että juuri Te osaatte oikealla tavalla sen ottaa vastaan. Minulla on muisto, eräs merkillinen muisto menneisyydestä, jota en muuten voi selittää, kuin että olen joskus ennen ollut maanpäällä ja muistan sen.

Viisas herkistää tarkkaavaisuutensa ja antaa nuorelle

naiselle ystävän osanoton, hiljaisessa mielessään miettien, minkälainen rikkaan miehen tyttären menneisyys mahtoi olla, mikä syy hänet saattoi syntymään tunnetun miehen onnelliseen kotiin. Henkevöitynyt ilme kasvoillaan nainen jatkaa:

— Kun olin pieni, sellainen viisi-, kuusivuotias, sanoin kerran äidille, leikkiessäni lelujen kesken lattialla:

»Äiti, mikähän Sirkusta tulee, kun Sirkku kasvaa isoksi? Tuleeko Sirkusta palvelija?»

»Eihän toki, äiti vastaa. Toivotaan, ettei tule.»

»Mutta Sirkku oli kerran.»

»Miten Sirkku niin luulee, missä?»

»Sirkku oli palvelija pienessä mökissä. Siellä oli hyvin likaista. Pienet, pimeät ikkunat. Sirkku heijasi vauvaa. Sirkulla oli ruma musta puku päällä. Vauva itki kauheasti. Toiset lapset menivät ulos ja heillä oli lystiä. He nauroivat ikkunan takana, mutta Sirkku ei päässyt ulos. Sirkku itki ja vauva itki ja emäntä oli vihainen.»

Mutta tästä ei äiti pitänyt. Hän torui kovasti minua ja sanoi, etten koskaan saisi ajatella sellaisia hullutuksia enää. Tämä koski kipeästi minun pikku lapsen sydämeeni. Minusta äiti ikäänkuin ruhjoi rikki jotain herkänherkkää ja hyvää ja hienoa sielussani. En kellekään enää näistä kertonut. Pidin ne itselläni piilossa ja murehdin, ettei minua ymmärretty. Se oli lapsen ensimäisiä syviä suruja. Sitten vähitellen nuo muistot katosivat, vieden murheet mukanaan. Tulin isoksi. Menin naimisiin. Uudessa kodissani minulla oli tapana itse lämmittää uunit. Mutta se paha tapa minulla oli, että useasti unohdin yläpellit sulkematta ja huone jäähtyi. Siinä kerran harmitellessani tätä, käsi pellinnyörissä, johtui äkkiä mieleeni, että kerta ennen oli käynyt samalla tavalla. Mutta missä, missä se oli? jäin vaivaamaan aivojani. Silloin minulle äkkiä valkeni lapsuuteni vanha muisto tuosta pimeästä, matalasta mökistä, jossa olin ollut lapsenpiikana. Siellähän minä tein samoin, unohdin usein pellit sulkematta, ja minua lyötiin ja sätkittiin siitä.

Tämä on muistoni jostain menneestä, ja minun täytyy sanoa, että olen sen elänyt ja läpikäynyt, niin todellista ja selvää se on minulle.

Nuori nainen oli lopettanut. Pitkän aikaa hän ja viisas keskenään tarinoivat. Seuraavana päivänä nainen osti tietäjän alulta Pekka Ervastin kirjan Jälleensyntymismuisti ja Oscar Buschin Suuret ihmeet.

— — — — — —

Yllämainituntapaista tarinaa useimmat ihmiset pitävät mielikuvituksen tuotteena. Sanotaan: »Syntyyhän sellaista harhaluulottelua kenen päässä tahansa». Tai: »Lastenloruja, uskoa nyt noita. Ei järkevä ihminen semmoisia voi hyväksyä. Mitä tekemistä niillä on elävän todellisuuden kanssa.» Mutta mikä on todellista, mikä epätodellista, mikä haihtuvaa, mikä pysyvää, mikä kuuluu katoovaan, mikä katoamattomaan maailmaan? Se joka on voimakkaan sisäisen eläymyksen läpikäynyt voi yhtä hyvin sitä epätodelliseksi epäiltäessä kysyä, eikö ole erehdys, että joku vettä käsitellessään todella vettä käsittelee, voivathan hänen näkö- ja tuntoaistinsa pettää, hän voi kysyä, eikö ole totuudenvastaista, että soittotaiteilija inspiration hetkenään kuulee sisäisiä säveleitä, voi kysyä, eikö ole valhetta hengenheräymyksen läpikäyneen autuaan ihmissielun todistus: — minä tiedän Jumalan elävän! Yhtä hyvin voi tällaisen eläymyksen kokija epäillä omaa olemassaoloaan, sillä sellainen kirkas totuudentunto lyö häntä sisäisestä kokemuksestaan vastaan. Eilen hän näki määrätyn matkan, tänään hän *tietää* näkevänsä kappaleen matkaa eteenpäin, huomenna näköpiiri yhä seestyy ja laajenee. Sillä missä on eläymyksiemme ja näköpiirimme raja? kysyy sielumme paraimpina hetkinään ja herkistyneenä se vastaa: Ei niin missään, sillä ikuisuus aukeaa edessä, äärettömyys takana, jossa ihminen on ikuisuuden osa, rae rajattomuuden rakennusta.

Tähän päästyämme saattaa moni myöntää, että sielun ihmeellisessä rakenteessa saattaa olla omia merkillisiä vaiheitaan syntymän ja kuoleman aikapyykkien vastakkaisilla puolilla, vedoten esim. raamatun kohtaan: Isämme kodissa on monta asuinsijaa, jatkaen kuitenkin, ettei ihmisen ensiksi ole oikeus näitä asioita tutkia, toiseksi, ettei hänen ole tarpeellista niitä tietää, koska tässä elämässä ennen kaikkea kysytään siveellistä kuntoa, vaaditaan täyttämään velvollisuutemme, olemalla mahdollisimman hyviä, rehellisiä, puhtaita, voimakkaita, eikä tutkita tietojamme kuolemantakaisten asioiden selville saamisista. Vaan eikö näköpiirin laajentuminen anna sielulle kehitysmahdollisuuksia yhä suurempaan jalouteen ja hengen puhdistumiseen? Eikö meidän tietomme elämän- ja kuoleman kysymyksistä johda meitä lähemmäksi kaikkein pyhintä? Otettakoon vastaukseksi muutamia Edouard Schuré'n lauseita Pythagoras kirjastaan:

»Ne näköalat, jotka avautuvat teosofian portilla ovat suunnattomat, erittäinkin kun sitä vertaa siihen ahtaaseen ja

lohduttomaan kehään, johon materialismi sulkee ihmisen, tai kirkollisen teologian lapsellisuuksiin ja mahdottomuuksiin. Nähdessään nuo näköalat ensi kerran, tuntee pyörrytystä, huumaavaa väristystä rajattomuuden edessä. Tajuttomat kuilut avautuvat meissä ja näyttävät meille syvänteet, josta olemme tulleet, ja ne huimaavat korkeudet, joihin olemme matkalla. Hurmaantuneina tuosta mittaamattomuudesta, mutta kauhistuneina matkasta me toivomme Nirvanaan. Sitten me huomaammekin, että velttoutemme on merimiehen velttoutta, joka tahtoo heittää peräsimen. Joku on sanonut: »ihminen on syntynyt aallon pohjalla eikä tiedä mitään mittaamattomasta merestä, joka ulottuu eteen- ja taaksepäin. Se on totta, mutta yliaistillinen mystiikka heittää purtemme aallon harjalle, ja siellä yhä rajun myrskytuulen viskeltävänä me kumminkin tajuamme meren suurenmoisen rytmin, ja silmä mittaillen taivon kantta lepää avaruuden rauhassa.»

Kun teosofiset näköalat avautuvat, tuntee arka ihmissielu pelkoa. Se tahtoo vetäytyä sokean auktoriteettiuskon kuoreen ja sulkea tiedolta oven tietämättömyyden ahtaaseen komeroon. On näet turvallisempaa ajatella, että sielu esim. on vain yhden kerran maanpäällä, josta se, oltuaan mallikelpoinen ja maattuaan tuomiopäivään saakka haudassaan tai missä liikkunee, pääsee taivaan iloon. — Siellä on suloista soitella harppua pienen pilvenhattaran päällä ja valkosiipisenä enkelinä nauttia autuuden lepoa. On paljon mukavampaa uskoa ikuiseen taivaaseen, jossa tämä mallikelpoinen sielu saa ainaisena asujana olla tarvitsematta enää mennä maan päälle synnin tomuun tahriintumaan ja itseään täydellisemmäksi kehittämään, ja luottaa ikuiseen kadotukseen, jossa huonot syntiset ijankaikkisuuksista ijankaikkisuuksiin kituvat pahuutensa takia. On niin rauhoittavaa ajatella tätä rakkauden Isän oikeudenmukaista kahtiajakoa ja ummistaa silmänsä kaikille niille opeille, tieteille, tiedoille ja elämänkatsomuksille, jotka saattaisivat sotkea puhtaan, hurskaan uskon pyhistä totuuksista.

Mukavampaa, mukavampaa totisesti on luottaa auktoriteettiuskon vanhoihin opinkappaleihin ja tukahduttaa sielun sisimmässä ja herkimmässä liikehtivät ponnistelut totuudenvaloon päästäkseen. Vaan sielu parka, saattaahan usko opinkappaleihin pettää. Luottaahan moni matkamies menevänsä oikeaa suuntaa, vaikka ajaakin tykkänään väärään. Luulihan Kolumbuskin olevansa Indiassa Amerikkaan tullessaan, vaikka

oli tuhansien peninkulmain päässä sieltä. »Niin on ylhäällä, kuin on alhaalla.» Sama laki totuudesta vallitsee ikuisuuskysymyksissä kuin ajallisissakin. Me luulemme ja uskomme verhontakaisista sitä tai tuota, mutta miten usein luulomme pettää. Me kuljemme kauan uskottujen hyllyvällä suolla, kunnes janoisasti etsittyämme me kerta todella tiedämme, meidän silmämme avataan ja me koemme korkeampia totuuksia niin ihanan kirkkaasti, että olentomme sisin ydin, josta Elämä ulos käy, tuntee olevansa yhtä Ikuisen Totuuden kanssa.

Usein, aina, jos vaan ymmärtää oivallamme, lähetetään korkeammalta taholta luoksemme elämänliikuntoja, sielunvärähtelyjä, hengenilmauksia, jotta me ajattelemaan oppisimme, jotta me nöyrässä mielessä niiden eteen pysähtyisimme, kaikkeuden suuruuteen syventyäksemme, seisovan sielumme tilasta eteenpäin pyrkiäksemme. Eteenpäin, ylöspäin.

Useimman ihmisen sielussa syntyy liikettä ja värehtimistä kuullessaan tai lukiessaan jälleensyntymismuistista, ja jokunen sitä seuraavan ajattelun avulla saa totuuden kovasta, mutta jalosta kalliosta lohkaistuksi itselleen sirusen. Mutta vain hengentieteen tutkijalle, janoisalle eteenpäinponnistelijalle ikuisuuden mittaamattomalla tiellä on jälleensyntymismuistin toisissa tai omassa itsessään toteaminen jotain pyhää ja autuaallisen suurta. Siksi esityksillä, tarinoilla jälleensyntymismuistin alalta on ihmissielun kehityksessä rakentava merkityksensä. Siksi on tämäkin kirjoitus syntynyt.

Annikki Reijonen.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Kirjeitä toimitukselle.

Tervehdys Canadasta!

Joukko suomea puhuvia teosofian harrastajia, T. S:n ja R. R:n jäseniä, kokoontuneina Vancouverissa, B. C. Canada, perustamaan lukurengasta, lähettävät veljelliset tervehdyksensä yli maiden ja merien, kaukaiseen pohjolaan, kaikille, jotka tekevät työtä teosofian hyväksi. Odotamme sen päivän koittoa, jolloin T. S. ja R. R. yhtyvät Suomessa. Myöskin toivoisimme lähempää yhteyttä tällä mantereella olevien suomalaisten teosofien kesken.

Antaumusta työhön. Uskollisuutta teosofialle. Niin jokainen on oleva Mestarien siunaus maailmalle.

Osoitteemme on *S. Helle.*

3490 Napier *st* E.
Vancouver B. C.
Canada.

Kirkonoppi.

Vaikk'en olekaan ruusuristiläinen, en teosofi, enkä edes n. s. kristittykään, niin rohkenen kuitenkin kirjoittaa Teille eräistä havainnoistani, sillä otaksun niitten ainakin jossain määrin herättävän teidän mielenkiintoanne.

Viime kesänä oli täällä suuri pappien kokous. Minä en tietysti ollut mukana, mutta tulin kuitenkin vilaisseeksi sanomalehtiselostuksia. Näitten mukaan koski eräs esitelmistä papin suhdetta tunnustukseen. Esitelmöitsijä myönsi, ett'ei pappia voi estää omintakeisesti ajattelemasta, mutta esiintyessään julkisesti, on hänen pysyttävä jyrkästi tunnustuksessa. Puhuja piti siis mahdollisena, että pappi voisi saarnata välittämättä omasta sisäisestä vakaumuksestaan. Eräässä toisessa esitelmässä kosketeltiin taas papin suhdetta rituaaliin. Puhuja totesi, että Jeesus poisti näkyväisen kirkon papistoineen. Siitä huolimatta puhuja jatkoi: kuitenkin ovat meille tarpeellisia kirkot, papit, seremoniat j. n. e. Kuulija kai sai ratkaista, kummanko mielipide oli pätevämpi, Jeesuksen vai esitelmän pitäjän.

Joku aika takaperin pistäydyin Nikolain kirkossa. Saarnassa todisteltiin ensin Jumalan olemassaoloa palkitsevana ja rankaisevana olentona ja sitten teroitettiin rukouksen merkitystä aineellisenkin avun saamisessa. Saarnan edellinen osa vei siis siveellisen pohjan ihmisen toiminnalta ja jälkimäinen osa ei ainakaan ohjannut ihmistä itsensä unohtamiseen.

Olenkin pannut merkille, että minkä vähemmän ihmiset uskovat kirkkoon, sen parempia he ovat. Poikkeuksia on tietysti olemassa. Lahkolaiset kyllä saavat aikaan parannuksen ulkonaisessa ihmisessä, mutta sielullisesti vajoavat hekin normalitasoa alemmaksi. Uskonnon opetuksen vaikutus koulussa on myöskin epäsuotuisa. Tri Juho Hollo sanoo teoksessaan »Mielikuvitus ja sen kasvattaminen», että se hävittää oppilaasta kaikki uskonnollisuuden idut. Myöskin Hilty on sitä mieltä, niin pappi kuin lieneekin, että kristinopetus koulussa olisi korvattava Stoalla. Minäkin

olen monesti ajatellut, että jos nuoruudessaan olisi saanut hyvän stoalaisen koulutuksen, niin olisi nyt paljon helpompi ruveta teosofiksi tai Jeesuksen seuraajaksi.

Senverran kuin minä näitä kahta eri suuntaa tunnen, niin pitävät ne mielestäni yhtä, sanontatapa on vaan erilainen. Mutta se etu Stoalla on eittämättömästi kristinoppiin nähden, että se maailmankatsomuksena on suuremmoisen ylevä ja jylhä, kun sitävastoin ainakin virallinen kristinoppi on kiedottu sentimentaliseen ruikutteluun, joka mieshenkilöstä on vastenmielistä. Stoalla olisi mielestäni valtava vaikutus nuorisoomme.

Kirjasessaan »Tietopuolinen ja Käytännöllinen Uskonto» J. R. Hannula ei mielestäni löydä oikeaa loppuratkaisua sanoessaan: Se alkaa tahdosta, nim. lähimmäisen rakkaus. Eiköhän asia ole juuri päinvastoin. Omasta kokemuksestani olen huomannut, että sielun toiminnat tapahtuvat seuraavassa järjestyksessä: järki, mielikuvitus, tunne-elämä, tahto. Kärsimyksiä kokenut ihminen järjellään ymmärtää, että toisillakin ihmisillä saattaa olla samanlaisia kärsimyksiä kuin hänelläkin. Kun hän sitten kuvittelee itsensä näitten asemaan, herää hänessä säälintunne, joka kehittyy rakkaudeksi. Tällä asteella kykenee tahto vasta toimimaan, niin että ihminen on valmis auttamaan veljiään voimiensa mukaan.

P. H.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Tien varrelta.

Ruusu-Ristin tammikuun numero ilmestyi vasta tammikuun lopulla ja saapui luultavasti tilaajien käsiin vasta tämän kuun alussa. Se lähetettiin kaikille vanhoille tilaajille, mutta useat eivät liene sitä saaneet, josta seikasta toimitus on pahoillaan. Lehti postitetaan Tampereella ja säännöttömyydet sen saapumisessa pyydetään heti ilmoittamaan Tampereen Sentraalikirjapainolle tai toimitukselle.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot ovat jatkuvasti käsitelleet Johanneksen evankeliumia ja sen yhteydessä esiintyviä kysymyksiä.

Viipurin Ruusu-Risti-ryhmä on kokouksissaan tutkinut kirjaa »Kadonnut Sana» ja »Hiljaisuuden ääni». Viimemainitusta kirjasta keskusteltaessa on ollut sangen opettavaista kuulla, mitä vanhat teosofit, jotka parikymmentä vuotta ovat teosofiaa tutkineet, ovat kokeneet ja havainneet itsetuntemuksen ja itsekasvatuksen suhteen.

Turun Ruusu-Risti-ryhmä kokoontuu kerta viikossa ja eräässä tammikuun kokouksessa oli J. R. Hannulan esitelmä jäsenille ja ystäville. J. R. Hannula piti sitäpaitsi kolme julkista esitelmää yleisölle.

Ryhmätyöstä, johon on suunniteltu uudistuksia kirjassa »Kadonnut Sana» esitettyjen periaatteiden nojalle, lähetetään tänä keväänä kaikille Ruusu-Ristin jäsenille kiertokirje, jossa asiasta tehdään tarkemmin selkoa.

Horoskooppeja haluaville pyydämme ilmoittaa, että insinööri L. Krohn jälleen ottaa vastaan tilauksia. Hän laatii tästä lähtien ainoastaan suurempia ja tarkempia horoskooppeja, joiden hinta on Smk. 200: —. Tilaukset voidaan tehdä joko Ruusu-Ristin toimituksen välityksellä tai suoraan tekijältä, os. Kauppiaskatu 8, Helsinki. Tilattaessa on mainittava nimi, sukupuoli, syntymäpaikka, syntymäaika, s. o. vuosi, kuukausi, päivä, tunti ja jos mahdollista minuutti. Maksu peritään postietuannilla, kun horoskooppi lähetetään tilaajalle. Ken tilaa tällaisen horoskoopin, auttaa samalla Ruusu-Ristiseuramme kustannustoimintaa, sillä ins. Krohn lahjoittaa toisen puolen hinnasta mainittuun tarkoitukseen.

Ruusu-Risti-jäsenavustukset, joita kerätään maaliskuulla, suoritetaan tai lähetetään taas R.-R:n johtajalle, os. Pilpala.

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruusu-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja,

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä,

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenluku on neljän toimintavuotensa aikana noussut viiteen sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa ja Terijoella.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija P e k k a E r v a s t, os. Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

TAMPEREELLA 1926, TAMPEREEN SENTRAALIKIRJAPAINO.

22:n vk. Maaliskuu 1926 N:o 3

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA:
1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1926

IRTONUMERO
Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran äänenkannattaja.

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänymmärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen omaperäinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulot ja omakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskonnollinen ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j. n. e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien ylevistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j. n. e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusuristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mietteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmeestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintäin 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2: —, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:—. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään. Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sek tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

22:n vk. MAALISKUU 1926 N:o 3

Toimittajalta.

Selaillessani »Theosophist»-lehden vanhoja vuosikertoja — niiltä vuosilta, jolloin H P. Blavatsky vielä oli sen toimittajana — löysin vuoden 1885 maaliskuun numerossa seuraavan, ruhtinas L. Ouroussow'in (Urusoff) kirjoittaman pienen artikkelin nimeltä »Muutamia ajatuksia teosofiasta»:

»Teosofisen Seuran päätehtävänä on perustaa Yleinen Veljeys, s. o. aikaansaada ihmisten kesken pysyväinen rauha, jota ei mikään voi häiritä. Sentähden on erittäin tärkeätä osoittaa, mikä se häiritsee rauhaa ihmisten kesken ja mitkä syyt estävät ihmisiä olemasta veljiä.

»Teosofian tulisi mielestäni näyttää, mitkä pohjimmaiset syyt saattavat ihmisten kesken vallitsevan rauhan vaaranalaiseksi, sekä suosittaa keinoja niiden voittamiseksi.

»Ensimäinen vaara on viha (suuttumus), joka herää ihmisen sydämessä hänen veljeään vastaan, kun hän taistelee saavuttaakseen maallisia etuja. Jokaisen tulee tukahuttaa viha, joka nousee sydämessä toista ihmistä vastaan, vaikkakin se näyttäisi oikeutetulta. Kukaan ei koskaan saisi pitää toista huonona ihmisenä tai henkipattona.

»Toinen on vihamielisyys miesten kesken naisten takia sekä kaikenlainen aistillisuus. Miesten ei tulisi heit-

täytyä irstaisuuteen eikä pitää naista ainoastaan nautinnon välikappaleena. Jokainen mies liittyköön eroittamattomasti yhteen ainoaan naiseen, ja he pitäkööt toisistaan kiinni läpi elämän.

»Kolmas on sitoutuminen valalla. Älköön kukaan sitoutuko noudattamaan toisen tai toisten ihmisten erikoistahtoa, vaan pelätköön joutua pakoitetuksi toimimaan vastoin yhteistä luonnon lakia, joka on sydämiimme kaiverrettu. Olkoon sanamme »niin» tai »ei».

»Neljäs on kosto eli mielestämme laillinen rangaistus, kun ihmiset tekevät väärin meitä vastaan, — joita vääryyksiä turhaan koetamme väkivallalla estää. Ei koskaan eikä missään tapauksessa pitäisi meidän maksaa paha pahalla eikä asettaa väkivaltaa väkivaltaa vastaan. Kärsi vääryyttä ja kuinka paljon tahansa huonoa kohtelua, sillä voitto pahan yli on mahdollinen ainoastaan lempeydelle, anteeksiannolle ja ehdottomalle kärsivällisyydelle. Pahan voittaminen on järkevän ihmisen ainoa elämän tarkoitus, sillä se todentaa hengen vallan aineen yli.

»Viides on kansallinen vihamielisyys ja maan jakaminen erikoisiin valtakuntiin. Älä pidä vieraana äläkä vihollisena ketään toista kansallisuutta olevaa ihmistä; älä koskaan käytä asetta elävää olentoa vastaan, sillä jokainen ihminen on heimolaisesi ja veljesi.

»Vakaumukseni on, että rauha ihmisten kesken ehdottomasti saavutettaisiin seuraamalla näitä viittä käskyä; ja että ainoastaan silloin käytännössä toteutuisi veljeys katsomatta rotuun, uskontunnustukseen tai väriin, mikä on Teosofisen Seuran päätehtävä.

»Sentähden uskon, että näitä viittä käskyä pitäisi vakavasti suosittaa paraimpana elämänohjeena jokaiselle jäsenelle siinä Seurassa, jota tunnetaan Yleisen Veljeyden seurana.»

Tästä lyhyestä ja ytimekkäästä kirjoituksesta, jonka madame Blavatsky julkaisee ilman muistutuksia, käy selville, että ruhtinas Urusoff oli syvästi perehtynyt vuori-

saarnan viiteen käskyyn, jotka Leo Tolstoi kirjoissaan oli paljastanut ja tulkinnut. Madame Blavatsky, joka piti suurta maanmiestään ja aikalaistaan Tolstoita »miltei kaikkitietävänä», ajatteli ja ymmärsi epäilemättä, että Jeesuksen käskyjen noudattaminen olisi ihmiskunnan pelastus. Samalla hän tiesi, että oli turha odottaa suurempaa siveellistä heräymystä ja nousua, ennenkuin länsimaalaiset kansat hylkäisivät kristillisten kirkkojen väärät opit ikuisista asioista ja omaksuisivat sen teosofisen elämänymmärryksen, joka puhui henkisestä kehityksestä jälleensyntymisen ja karman avulla ja jota hän, H. P. B., oli lähetetty julistamaan.

*

Olen vastaanottanut seuraavan kirjeen:

»Tuntuu itsestänikin arveluttavalta tämä edesottamiseni, mutta en malta olla kumminkaan sitä tekemättä. Olen seurannut teosofista liikettä noin viisitoista vuotta, muun muassa olin esitelmässänne Viitasaaren työväentalolla v. 1914, sekä Ruusu-Risti-seuran perustavassa kokouksessa Helsingissä v. 1920, sen alussa olleessa esitelmässänne. Sittemmin olen lueskellut suuren osan suomenkielellä ilmestyneestä teosofisesta kirjallisuudesta. Suuren joukon myöskin teidän tuotannostanne, sekä vanhempaa, että nykyistä. Teosofisen seuran jäsenenä olen ollut noin neljä vuotta. Kaikesta tästä huolimatta en ole päässyt perille, mikä johti teidät perustamaan Ruusu-Ristiseuranne. En jaksa uskoa, että tekonne olisi johtunut muutamasta lauseesta, mikä on lähtenyt Annie Besantin suusta. Taloudellinen puoli ei myöskään liene asiaan vaikuttanut. Olisin kiitollinen jos olisitte halukas ja muutoin tilaisuudessa selittämään edes muutamalla sanalla tätä asiaa siten, että minäkin sen ymmärtäisin. Ellette voisi tähän käyttää Ruusu-Risti-lehden palstoja, niin ettekö voisi kirjoittaa yksityisesti? Uskon olevani

vilpittömässä mielessä tässä asiassa. Jään odottamaan vastaustanne».

Kirjeen arvoisa kirjoittaja olisi ehkä paremmin selvillä asioista, jos hän olisi tarkkaan seurannut Ruusu-Risti-lehteämme kaikkina näinä vuosina. Mutta koska hänen kirjeensä on yleiskiintoinen, en vastaa siihen yksityisesti, vaan käytän lehtemme palstoja, jotta kaikki taas saisimme muistutella mieleemme, minkätähden Ruusu-Risti-seura perustettiin; sillä ihmiselle on sangen tärkeätä silloin tällöin tehdä tiliä itsensä kanssa.

Kirjeen kysymykseen, mikä johti minut perustamaan Ruusu-Risti-seuran, kiiruhdan siis heti alussa vastaamaan, että niinkuin ei yksi pääskynen kesää tee, niin ei yksi ihminen seuraakaan perusta; meitä oli heti Ruusu Ristiä perustamassa 155 henkeä ja nyt — viisi vuotta myöhemmin — meitä on 550. Tekisipä mieleni lisätä, että omasta puolestani olin verrattain pieni tekijä seuran perustamisessa; en yhtä selvästi kuin ystäväni oitis älynnyt, miksi T. S:stä oli paras erota.

Ja miksi olikaan? kysyy kirjeenvaihtajani. Niin, siihen ei tietenkään vaikuttanut toinen tai toinen lause Mrs Besantin suusta. Tietysti oli ikävä, ylen ikävä, että Teosofisen Seuran johto oli asettunut jyrkästi maailmansodan kannalle ja liittolaisvaltojen puolelle, tuomiten Saksan kansan mustien maagikkojen kätyriksi, — jolla teollaan T. S:n johto kielsi sen yleisen veljeyden, johon koko T. S. sanoi uskovansa; tietysti oli ikävä, että sama johto erikoisesti suosi Idän Tähden liikettä ja sen pian tulevaa »maailmanopettajaa», vaikka H. P. Blavatsky nimenomaan oli sanonut, että eksoteerinen ennustus Maitreeja Buddhasta, jonka mukaan hänen piti tulla maailmaan viisi tuhatta vuotta Buddhan jälkeen (siis noin vuonna 4500 j. Kr.), esoteerisesti merkitsi, että hän ilmestyisi seitsemännen alarodun aikana (elämme nykyään viidennessä), ja vaikka H. P. B. niinikään oli vakuuttanut, että seuraava hänen — H. P. B:n — kaltaisensa lähetti-

läs esiintyisi vasta vuonna 1975. Tämä kaikki oli ikävä, mutta eihän se sinään mitään merkinnyt. Teosofinen Seura oli, kuten H. P. Blavatskyn oli tapana sanoa, »omantunnon tasavalta», ja jokainen sen jäsen oli vapaa uskomaan mitä hän halusi, kunhan hän vain hyväksyi veljeyden. Sitä suurempi syy tietysti niillä oli jäädä seuraan, jotka arvelivat, että seuran johto ja useimmat jäsenet olivat rikkoneet veljeyttä ja suvaitsevaisuutta vastaan. Niin on esim. tehnyt Canadan T. S., joka yksimielisenä vanhan ylisihteerinsä kanssa on pitkin matkaa esim. Idän Tähden asiassa ollut jyrkästi toisella kannalla kuin T. S:n johtohenkilöt. Ja jos minun ääneni olisi kuulunut ympäri Suomen T. S:n ja herättänyt vastakaikua sen jäsenissä, ei olisi tullut kysymykseenkään mikään T. S:sta eroaminen.

Mutta tässäpä oli pulman ydin. Vaikka olin v. 1920 ollut 25 vuotta T. S:n jäsenenä, vaikka olin pannut alulle teosofisen liikkeen Suomessa ja tehnyt teosofian tunnetuksi suomenkielellä, vaikka olin Suomen T. S:n »perustaja-ylisihteeri», ei vaikutusvaltani tietenkään ollut rajaton. Olihan sillä seikalla luonnolliset syynsä. En ollut esittänyt Suomen kansalle itseäni, vaan teosofisen liikkeen. »Minun oppini ei ollut minun, vaan sen, joka oli minut lähettänyt.» Olin toimittanut suomenkielelle suurten ulkomaalaisten teosofisten kirjailijain teoksia. Lähimmät ystäväni olivat välistä moittineet minua siitä, etten julkaissut omia käsikirjoituksiani, vaan useimmiten annoin etusijan suomennoksille. Mutta toisella tavalla en oman kantani mukaan olisi osannut menetellä. Siten olin tehnyt m. m. Annie Besantin ja C. W. Leadbeaterin tunnetuiksi suomalaiselle yleisölle. Ihmekö siis, jos nämä loistavat teosofiset kirjailijat olivat voittaneet sijan suomalaistenkin teosofein sydämissä? Siihen olin minäkin tähdännyt, ja se oli iloni. Kun v. 1906 monet etevät teosofit, m. m. Annie Besant, personallisista syistä kävivät C. W. Leadbeaterin kimppuun, olin ollut ensimäisiä

häntä puolustamassa sekä hengessä että sanoilla. Ja kun Leadbeater v. 1908 pyydettiin takaisin T. S:aan, oli äänestys Suomen T. S:ssa yksimielinen hänen puolestaan (yksi ääni vastaan). Jos siis nämä ulkomaalaiset olivat käyneet rakkaiksi ja arvovaltaisiksi suomalaisille teosofeille, oli tässä vain toteutunut oma toivomukseni.

Kun näin ollen myöhempinä vuosina kävi selville, että minun kantani esim. yllämainituissa kysymyksissä oli toinen kuin T. S:n suurten johtohenkilöiden, ja kun monet teosofit meillä ajattelivat samaan tapaan kuin minä, oli luonnollista, että Suomen T. S:aan muodostui kaksi leiriä: besantilainen hieman suurempi enemmistö ja allekirjoittanut ystävineen. Tämäkään seikka ei olisi aiheuttanut mitään eroa, koska T. S:ssa ei sääntöjen mukaan kysytä kenenkään mielipiteitä uskon asioissa, jos meikäläiselle leirille olisi suotu yhtä arvokas asema Suomen T. S:ssa kuin toinen puoli vaati itselleen. Alussa näyttikin kaikki toivorikkaalta. Mrs. Besantkin T. S:n presidenttinä oli hyväksynyt meidän ehdottamaamme jakoa kahteen autonomiseen osastoon, jotka molemmat omalla tavallaan mutta yhtä suurella auktoriteetilla edustaisivat Teosofista Seuraa. Mutta suomalaiset veljemme eivät tähän suostuneet. He olivat kuten sanottu pienessä enemmistössä ja tahtoivat yksin edustaa Teosofista Seuraa: »emme halua jakautua osastoihin, olemme vain Suomen Teosofisena Seurana kuten tähänkin saakka.» Mitä tehdä? Jos olisimme jääneet, olisi meidän ollut pakko yhtämittaa omassa leirissä, Suomen T. S:ssa, painostaa poikkeavia näkökantojamme ja siten herättää sisäistä riitaisuutta. Eripuraisuuksiin olimme mekin jo kyllästyneet — niitä oli ollut riittävästi vuodesta 1916 lähtien, — muuta emme kaivanneet kuin työnrauhaa. Sitä vaati mielestämme teosofisen asian oma arvo. Kun ei tätä vapautta ja rauhaa suotu meille Suomen T. S:ssa, erosimme ja päätimme sitä toteuttaa omassa piirissämme.

Kirjeenvaihtajani ajattelee tässä ehkä, että esitän asiat

puolueellisesti omalta kannaltani, nähden oman ja ystävieni menettelyn kirkkaana ja kauniina ja huomaten vikoja ainoastaan vastapuolueen toimenpiteissä. Siihen en voi muuta vastata kuin että olen tuonut tosiseikat esille, vieläpä vallan ylimalkaisesti, menemättä yksityiskohtiin. Mitään katkeruutta Teosofista Seuraa kohtaan ei ole Ruusu-Ristissä. Olemme viime kuluneena viitenä vuotena koettaneet kasvattaa itseämme mahdollisimman tietoisiksi teosofisen liikkeen todellisesta, alkuperäisestä tarkoituksesta, ja olemme jonkun verran ihmetellen katselleet Teosofisen Seuran suunnatonta kasvua poispäin alkuperäisistä teosofisista ihanteista, mutta samalla olemme, vahvasti uskoen totuuden ja hyvän lopulliseen voittoon, rauhallisesti odottaneet ja yhä odotamme sitä aikaa, jolloin Teosofinen Seura palaa takaisin suuren synnyttäjänsä, H. P. Blavatskyn, ja hänen suurten Opettajainsa, Mestarein luo. Tämä ei suinkaan merkitse, että T. S:n tulisi kieltää ainoatakaan etevää johtajaansa ja opettajaansa, — päinvastoin. Mrs. Besantin suuremmoista johtajakykyä ja Mr. Leadbeaterin astraalisten tutkimusten sanomatonta kiintoisuutta ei kukaan totuudenetsijä kiellä. Kunnia sille, kelle kunnia tulee. Mutta Teosofisen Seuran peruskiven on laskenut madame Blavatsky, — ja muuta perustusta ei ole Teosofisella Seuralla. Madame Blavatsky oli Mestarein välitön asiamies — *our direct agent,* kuten Mestari itse sanoi kirjeessä Olcott'ille, — ja hän sentähden välittömästi tiesi, mikä T. S:n tehtävä ja tarkoitus oli, hän paraiten kykeni sitä määrittelemään.

*

Yhtäkaikki T. S:n nykyinen johto tajuaa aikamme kaipuun suosiessaan Idän Tähden liikettä. Siitä on todistuksena seuraavakin kirje, joka minulle on saapunut:

»Ymmärrän niin äärettömän hyvästi tuon Kristusodotuksen, sillä totisesti aikamme kaipaa aineen henkevöittäjää. Meidän jokapäiväinen elämämme, »sivistyksemme»,

kouluutuksemme on materialismin pölyyn punoutunut. Eikö Teosofinen Seura sittenkin enemmän odota olojen käytännöllistä uudistajaa maailmanopettajassaan? Sen vivahduksen on heidän kirjoituksistaan huomaavinaan.

»Missä on kultainen keskitie hengen ja aineen välillä, sitä joutuu niin useasti aprikoimaan. Kristus Jeesus tuli maailmaan valoa tuomaan. Hän oli täydellisesti välineetön. Hän ei tarvinnut kirkkoja, kouluja, lastenkoteja ja sairaaloita oppinsa elävöittäjäksi.

»Hän vain eli ja puhui Hengessä. Hänen vaikutuksensa ihmiskuntaan ilman välineitä oli valtava. Mutta kaikki emme ole Kristuksia Jeesus natsarealaisen tavalla, emme edes hänen opetuslapsiensa tavalla. Me joudumme jokapäiväisessä elämässämme mitä likeisimpään kosketukseen aineen kanssa. Jälleensyntymistä varten tarvitaan ruumiillinen syntymä, ja se aiheuttaa tämän näkyväisen maailman merkilliset ihmisaivojen luomat järjestelyt. Pienen ihmisolennon esiintyminen aikaansaa paljon liikettä sen syntymähetkestä kuolemaan saakka. Mitenkä tämä liike on yhdenmukaisesti Suuren Liikkeen kanssa soinnutettava jokapäiväisimmissäkin elämänilmiöissä? Kas siinä kysymys, joka ei helppo ole ratkaista. Eikö vain suuri maailmanopettaja tähän kykene ratkaisua antamaan? Ja pysyykö hän Hengessä, ruvetessaan ainetta säännöstelemään?

»Vaikenen ja mietin, missä on kultainen keskitie hengen ja aineen välillä.»

Ajassamme on epäilemättä Messias-odotusta. Mutta mikä on Messias-odotus? Se on sitä, mitä se aina on ollut, — ja edellä oleva kirje on sen selvästi ilmituonut. Messias-odotus on maallisen kuninkaan odotusta, yhdentekevä, millä nimellä odotettua nimitetään. Kuten juutalaiset muinoin, niin ihmiset nykyäänkin odottavat voimakasta olojen järjestäjää, miestä, joka osaisi nerokkaan yksinkertaisella tavalla ratkaista yhteiskunnalliset ja valtiolliset pulmat, elämän jokapäiväiset, käytännölliset ky-

symykset. Elämme kaikki enemmän tai vähemmän raskautettuina — ja paras meissä vaatisi, että elämä maan päällä olisi kaunista, sopusointuista, veljellistä. Missä on se sankari, kysymme tuskastuneina ja toivottomina, joka osaisi järjestää meidän kulttuurielämämme onnelliselle kannalle? Niin, tosiaankin: missä?

Ja kun nyt vastaan tähän kysymykseen, niinkuin sydämeni ja paras tietoni siihen vastaa, täytyy minun taas repiä maahan tuulentuvat ja hajoittaa harhakuvat.

Se Messias, se kuningas, se järjestäjä on jo tullut. Hän on mystillinen Kristus meidän hengessämme, ja Hänen läsnäoloaan ovat Jeesus ja Buddha ja kaikki viisaat aina julistaneet. Mutta maailmalta hän yhä pysyy salassa, sillä me ihmiset emme ota Häntä päivätajunnassamme vastaan. Me olisimme niin mielellämme lasten kannalla. Soisimme, että toiset järjestäisivät meidän olojamme puolestamme, että toiset tekisivät meidät onnellisiksi. Pelkäämme omaa työtä — emme työtä ulkonaisessa maailmassa, sillä siinä olemme valmiit työskentelemään vaikka tulella ja miekalla, — mutta pelkäämme hiljaista työtä omassa itsessämme. Hauskaa ja kunniakasta on voittaa maailma, — mutta voittaa itsensä! Ja sentähden huudamme apua, ikävöimme järjestävää kättä, kun olot maan päällä ovat tavallista sotkuisammiksi käyneet. Mutta joka kerta, kun järjestäjä on tullut, olemme hänet kieltäneet.

Miksi? Sentähden että järjestäjä ei ole sitä, mitä toivomme. Hän ei ole mahtava. Hän ei ole ulkonainen johtaja. Hän ei ole kuningas, jota sotajoukot tottelevat. Hän on totuuden sanansaattaja. Hänen valtakuntansa ei ole tästä maailmasta. Hän on muualta tullut. Hän on taivasten valtakunnan lähetti. Hän ei osaa muuta kuin opettaa ja neuvoa meille, miten meidän olisi elettävä maan päällä, että todella tulisimme onnellisiksi ja autuaiksi. Mutta jos emme kuuntele hänen sanojansa, ei

hänellä ole mitään valtaa. Hän ei ole noita eikä väkivallantekijä.

Ken on itse asiassa selvemmin kuin Jeesus Kristus neuvonut meille elämän tien? Ken selvemmät ohjeet antanut? Ken yksinkertaisemmin ratkaissut yhteiselämän pulman? Ruhtinas Urusoffin pieni kirjoitus on yhtenä todistuksena siitä.

Ja ken on meidän ajallamme selvemmin kuin H. P. Blavatsky viitannut kaikkien uskontojen alkuperäisiin pyhiin oppeihin? Ken on voimakkaammin kuin hän kehottanut meitä tutkimaan Jeesuksen omaa oppia, joka on puhdasta teosofiaa? Hän, H. P. B., oli meidän aikamme »järjestäjä». Maailma ei ottanut häntä vastaan. Mutta hänen uskollisensa, jotka ovat hänen sanomansa ymmärtäneet, he tietävät, että hänkään ei osannut muuta kuin vedota siihen Kristukseen, siihen kosmilliseen tajuntaan, siihen vapahtajaan ja siihen jumalaan, joka on meissä itsessämme. Sille on herruus annettava. Se on kuninkaaksi tunnustettava. Se on Messiaana tervehdittävä.

Ja se sanoo meille samalla tavalla kuin Buddha muinoin: luovu itse kaikesta pahasta, puhdista sydämesi ja pyri kaikkeen hyvään, — ja niinkuin Jeesus Kristus: rakastakaa toisianne, niinkuin minä olen teitä rakastanut, s. o. älkää vihastuko toisillenne, älkää olko epäpuhtaita, älkää vannoko, älkää kostako, älkää käykö sotaa.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Kevätaamuna.

Kevätaamuna ken herää keralla auringon kehrän
usvasta sarastavan, tunnelmin kirkastuvin
silmää hän loistoa Luojan ja maailmat uusiksi huomaa.
Mahtavan ajatus käy — tahtokin selväksi nyt.
Sydämin tyyntyvin katsoo hän kuohuja elämän vuoksen.
Keväiseen kukintahan virkoovat mairehet maat.

Virta pyörtehin vyöryy kohti mahtavaa merta.
Maisemaa ihanaa mies vaijeten ihmettelee.
Vaiheensa mennehet, tulevat haihtuvat hetkehen tähän.
Ilmestys elämä on. Nykyisyys ihmeellisin.
Katoaa aika ja paikka ja kaikkehen yhtyy hän itse.
Elämää ajattelee — muotojen vaihtelua.
Ikuisten arvojen siintävät sieluhun loistavat kuvat.
Olemusominaisin luotujen selviää jo.
Ainetta, henkeä ihminen — ilmennys ikuisen tahdon!
Aikojen mennelden nuo kuvaajat vaikenevat.
Temppelit alttarein, tietäjäin sortuvat — häipyvät opit.
Ihmisen heräävän saa hetki tää valtoihinsa.
Tähän onnehen johtivat kohtalon jakamat huolet.
Tästäpä tulevaisuus saapa on valaistuksen.
Meren hän mahtavan tuntee ja siihen vajota tahtoo
— itsensä kadottaen yhtyä kaikkisuuteen.
Kimmellys laineiden loihtiva lemmen ikuisen mieleen.
Syvyyteen vaikenevaan vie siten ihmisen tie.
Henkensä Luojasta suuresta lähtenyt elämän kiertoon —
— kohtalon kouluuttamana — alkuunsa yhtyvä on.
Virran tulvivan kuohuissa kulkenut syvyyteen meren
sukeltaa rannattomaan — ajasta ikuisuuteen.

U. E. G.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Lumottu viulu.

II.

Tunnettu tosiasia on, että muuan taikausko, joka syntyi keskiajan pimeinä päivinä ja pysyi voimissa viime vuosisadan puoliväliin saakka, oletti Paganinin kaltaisen erinomaisen lahjakkuuden riippuvan »yliluonnollisista» voimista. Jokaista suurta taiteilijaa syytettiin aikanaan siitä, että oli liitossa paholaisen kanssa. Muutamat esimerkit riittänevät elvyttämään lukijan muistia.

Tartinista, seitsemännentoista vuosisadan suuresta säveltäjästä ja viuluniekasta, huhuiltiin, että hän sai paraim-

mat inspiratsioninsa ruumillistuneelta pahalta, jonka kanssa hän oli tehnyt säännönmukaisen liiton. Tämä syytös perustui luonnollisesti siihen taikamaiseen vaikutukseen, mikä hänellä oli kuulijoihinsa. Hänen tapansa soittaa viulua voitti hänelle kotimaassa nimen »kansojen mestari.» »Paholais-sonaatti,» jota myös nimitetään »Tartinin uneksi,» on kuten jokainen sen kuullut mielellään tunnustaa, omituisin sävel, mitä ajatella voi. Sentähden kuuluisasta sävellyksestä tuli lukemattomien tarujen lähde. Nämä eivät olleetkaan kokonaan perustaa vailla, sillä Tartini oli itse antanut niihin aihetta. Hän kertoi nimittäin kirjoittaneensa tuon sonaatin herättyään unesta, — unesta, jossa Saatana itse oli sen soittanut hänelle opiksi. Tämän jälkeen oli maanalainen majesteetti tehnyt liiton hänen kanssaan.

Monet kuuluisat laulajat ja laulajattaret, joiden ääntä yleisö on kuunnellut hartaalla ihastuksella, ovat saaneet samanlaisen maineen. Pastan ihanat äänivarat sanottiin aiheutuneen siitä, että tuon laulajattaren äiti, kolme kuukautta ennen lapsen syntymää, oli transsitilassa viety taivaaseen, jossa hänellä oli onni kuunnella Seraphimien laulajaisia. Malibranin sanottiin saaneen äänensä Pyhältä Cecilialta, mutta toiset väittävät, että hän sai sen eräältä keijukaiselta, joka valvoi hänen kätkyeensä luona ja lauloi lapsen uneen. Ja vihdoin oli Paganinilla, tuolla verrattomalla viulutaikurilla, joka satujen Jubalin tavoin pakoitti kuuntelevat joukot ihailemaan viulunsa taivaallisia säveleitä, sillä sanottiinhan että hänen viulunsa onteloon oli itse Jumala suljettuna, — oma legendansa.

Tuon maailman suurimman viulutaikurin melkeinpä yliluonnollinen taide oli antanut miettimisen aihetta, mutta oli kuitenkin yhä jäänyt arvoitukseksi. Vaikutus, minkä hän kuulijoihinsa teki, oli aivan valtava. Sanotaan, että suuri Rossini itki kuin nuori, tunteikas neitonen, kuunnellessaan häntä ensi kertaa. Prinsessa Elisa di Lucca, suuren Napoleonin sisar, jonka yksityisorkesteria Paganini johti, ei pitkiin aikoihin voinut häntä kuunnella menettämättä tajuntaansa. Naisissa hän aiheutti mielensä mukaan kaikenlaisia hermokohtauksia ja rotevat miehetkin tulivat mielipuoliksi. Pelkureista hän teki sankareita, ja päinvastoin muuttuivat rohkeimmatkin sotilaat hänen tahdostaan hermostuneiksi koulutytöiksi. Ei ollut siis ihme, että sadat ihmeelliset kertomukset vuosien kuluessa kiertelivät tuosta salaperäisestä genualaisesta, tuosta Europan Orfeuksesta. Eräs kerto-

mus oli muita kauheampi. Kuiskailtiin, — ja monet ihmiset sellaisetkin, jotka eivät tahtoneet sitä myöntää, — uskoivat, että hänen viulunsa kielet olivat *kaikkien mustien tai'an sääntöjen ja selitysten mukaan ihmissisälmyksistä valmistetut*.

Vaikka tämä ajatus tuntuukin liioitetulta, ei se ollut niin aivan mahdoton. Ja onpa hyvin luultavaa, että juuri tuo kertomus aiheutti sen ihmeellisen tapauksen, josta kohta tulemme puhumaan. Itämaiden mustat taikurit käyttivät usein ihmisen elimiä ja on todistettu, että monet bengaaliset tantrikat, — ihmiset jotka käyttävät tantroja tai rukoilevat paholaisia, kuten eräs kunnioitettu kirjailija sanoo, — käyttävät ihmisruumiita ja määrätyitä ulkonaisia ja sisäisiä elimiä voimakkaina apukeinoina pahoihin tarkoituksiin.

Olkoon asianlaita mikä tahansa, niin on nyt, kun useimmat lääkärit tunnustavat hypnoottisten ja mesmeeristen kykyjen olemassaolon, vähemmin vaarallista kuin ennen esittää sellainen mahdollisuus, ettei Paganinin ihmeellinen vaikutus ehkä niin aivan yksinomaan riippunut hänen lahjoistaan ja nerostaan. Se ihmetys ja kauhu, jonka hän niin helposti sai aikaan, aiheutui yhtä paljon hänen ulkonaisesta olemuksestaan, joka joidenkin elämänkirjoittajain mukaan oli ihmeellisen demoonisen näköinen, kuin hänen soittonsa selittämättömästä lumouksesta ja hänen merkillisestä mekaanisesta tekniikastaan. Viimeksimainittua kykyään hän osoitti täydellisesti matkimalla flageolettia sekä esittämällä pitkiä, ihmeellisiä sävellyksiä yksinomaan g-kielellä. Monet taiteilijat ovat hänen jälkeensä koettaneet matkia tätä esitystä, mutta huonolla menestyksellä.

Tuon ihmeellisen ja harvinaisen ulkomuotonsa perustalla, jota ystävät pitivät erikoisena, liiaksi hermostuneet uhrit taasen pirullisena, kävi hänelle hyvin vaikeaksi torjua pahat juorut. Siihen aikaan uskottiinkin niihin paljon helpommin kuin nykyaikaan olisi mahdollistakaan. Kautta Italian ja vieläpä hänen syntymäkaupungissaankin kuiskailtiin, että Paganini oli murhannut vaimonsa ja myöhemmin toisenkin naisen, joita hän molempia oli intohimoisesti rakastanut uhratakseen heidät häikäilemättä pirullista kunnianhimoaan tyydyttääkseen. Arveltiin hänen olevan sangen etevän maagillisissa taidoissa ja että hän siitä syystä kykeni sulkemaan molempien uhriensa sielut viuluunsa, kuuluisaan kremoonalaiseensa.

E. T. A.Hoffmannin, kuuluisan »Elixier des Teufels-» (Pirun elämännesteen), »Meister Martin»-(Mestari Martin)

kirjojen sekä muiden lumoavien ja salaperäisten kertomusten kirjoittajan ystävät vakuuttavat, että »Die Geige von Cremona» (Kremoonan viulu)- nimisessä kirjassa esiintyvä Crespel kuvasi Paganinitarua. Kuten kaikki, jotka ovat lukeneet kirjan, tietävät, käsittelee se viulua, johon oli muuttanut erään kuuluisan näyttelijättären, naisen, jota Crespel oli rakastanut ja jonka hän oli murhannut, sekä ääni, että sielu ja myöhemmin Crespelin oman rakastetun tyttären, Antonian, ääni. Tämä taikausko ei ollut aivan perusteeton, eikä Hoffmania ole siitä moitittava, että hän sitä on käyttänyt aiheena kuultuaan Paganinin soittoa. Tuolle epäilykselle antaa aihetta se ihmeellinen keveys, millä taiteilija loihti esille ei ainoastaan hyvin ylimaallisia, vaan suorastaan inhimillisiä ääniä. Totisesti tuollaiset esitykset saattoivat järkyttää kuulijakuntaa ja vaikuttaa pahasti moneen hermostuneeseen sydämeen. Jos tähän vielä lisäämme, että erästä ajanjaksoa Paganinin nuoruudessa peittää täydellinen hämärä, niin näyttävät nuo ihmeelliset kertomukset aivan oikeutetuilta ja anteeksiannettavilta. Erittäinkin, kun on kysymyksessä kansa, jonka keskuudessa Borgioiden ja Medicien mustaa taikuruutta on harjoitettu.

III.

Noina aikoina, jolloin ei vielä sähkösanomia tunnettu, oli sanomalehtien luku hyvin vähäinen ja maineen siivet kulkivat paljon hitaammin kuin meidän päivinämme.

Frans oli kuullut hyvin vähän Paganinista. Ja vaikka hän olisikin tiennyt hänestä enemmän, olisi hän vannonut, joskaan ei kokonaan tekevänsä tyhjäksi, niin ainakin voittavansa tuon genualaisen lumoojan maineen. Niin, hän tahtoi itse olla kaikista viulutaitureista kuuluisin, muuten särkisi hän koneensa ja kuolisi itse samalla.

Vanha Klaus iloitsi tällaisia päätöksiä kuullessaan. Hän hykerteli iloisena käsiään, hyppeli ympäri huonetta lamautuneella jalallaan kuin ontuva satyyri kiihoitellen oppilastaan yhä enemmän. Hän uskoi siten täyttävänsä pyhän velvollisuuden taiteen korkeata aatetta kohtaan.

Kun he kolme vuotta sitten tulivat Pariisiin, ei onni ollut Fransille suotuisa. Musiikkiarvostelijat pitivät tosin häntä nousevana tähtenä, mutta olivat kuitenkin kaikki yksimielisiä siitä, että hänen vielä oli joitakin vuosia opiskeltava, ennenkuin hän voisi tempaista yleisön mukaansa. Epätoi-

voisen kaksivuotisen opiskelun ja keskeytymättömän harjoituksen jälkeen oli steieriläinen taiteilija vihdoin valmistunut ensimäiseen vakavaan esiintymistilaisuuteensa suuressa oopperassa, jossa oli aikomus pitää suuri konsertti koko vanhan maailman ankarimpien arvostelijain kuullen. Tällä ratkaisevalla hetkellä saapui Paganini europpalaiseen suurkaupunkiin ja esti hänen toivomuksensa täyttymästä. Vanha saksalainen professori siirsi viisaasti kyllä, oppilaansa ensi esiintymistilaisuuden tulevaisuuteen. Ensin herätti hänessä vain naurua se myrskyisä innostus, ja ne ylistysvirret, joita kaikkialla laulettiin genualaisen taiturin kunniaksi ja se melkein taikauskoinen kunnioitus, jolla hänen nimensä mainittiin. Hyvin pian poltti kuitenkin Paganinin nimi tulirautana kummankin taiteilijan sydäntä, ja Samuel Klaus piti häntä jo uhkaavana aaveena. Muutamien päivien kuluttua värisivät molemmat jo tuon suuren kilpailijan nimen kuullessaan, sillä hänen menestyksensä tuli ilta illalta yhä kauhistuttavammaksi.

Ensimmäinen konserttisarja oli jo esitetty ilman että Klaus tai Frans onnistuivat saamaan tilaisuutta päästä häntä kuuntelemaan ja itse häntä arvostelemaan. Niin odottamattoman suuri oli pilettien kysyntä ja niin vähäinen oli toivo saada joltakin taiteilijatoverilta vapaapiletti, sillä heitä pidetään, kun raha on kysymyksessä — ja aivan syystä — kaikista alhaisimpina. Niinpä saivat he, kuten niin monet muutkin ihmiset, yhä kauemmin odottaa sopivaa tilaisuutta. Koitti kuitenkin päivä, jolloin yhtä vähän opettaja kuin oppilas enää saattoivat hillitä kärsimättömyyttään. Niinpä he panttasivat kellonsa ja ostivat näin saamallaan rahasummalla kaksi vaatimatonta paikkaa.

Kukapa saattaisi kuvata tuon suuren ja samalla kohtalokkaan illan riemuvoittoa ja innostusta. Kuuntelijat käyttäytyivät mielipuolten tavoin. Miehet itkivät, naiset huusivat ääneen ja menivät tainnoksiin. Mutta Klaus ja Stenio istuivat paikoillaan kalpeina kuin aaveet. Tuskin oli Paganini taikakäyrällään vetänyt ensimmäisen vedon, kun jo Frans ja Samuel tunsivat kuoleman jäisen käden tarttuvan itseensä. Heidän oli pakko antautua vastustamattoman innostuksen valtaan ja se oli heille molemmille kauhea, epäinhimillinen kidutus. Koko konsertin aikana eivät he uskaltaneet katsoa toisiaan silmiin, eivätkä vaihtaa sanaakaan.

Kun musiikkiyhdistysten ja Pariisin konservatorion valitut edustajat vihdoin keskiyön aikana riisuivat hevoset suuren taiteilijan vaunujen edestä ja omin käsin vetivät ne kotiin,

palasivat molemmat saksalaiset vaatimattomaan asuntoonsa. Surkeata oli katsella heitä. Murheellisina ja epätoivoisina he istuutuivat tavallisille paikoilleen tulen ääreen eikä kumpikaan uskaltanut lausua ensimmäistä sanaa.

»Samuel», Frans vihdoin huudahti kalpeana kuin kuolema. »Samuel, meillä ei ole muuta edessä kuin kuolema .... Kuuletko?.... Emme kelpaa mihinkään! Olimme hulluja, kun enää ensinkään toivoimme. Saattaisiko maan päällä kukaan enää saavuttaa häntä....?»

Paganinin nimi tarttui hänen kurkkuunsa ja katkeran epätoivon vallassa hän vaipui nojatuoliinsa.

Vanhan professorin rypyt tulivat tulipunaisiksi. Pienet viheriät silmät loistivat aavemaisesti, kun hän kumartuen oppilaansa puoleen karkealla ja särkyneellä äänellä kuiskasi:

»Ei, ei. Olet väärässä Frans! Minä olen sinua opettanut ja olet oppinut suuren taiteen alalla kaiken, mitä yksinkertainen kuolevainen ja kastettu kristitty toiselta kuolevaiselta saattaa oppia. Voinko minä sille mitään, että tuo kirottu italialainen saadakseen vapaasti hallita taiteen valtakunnassa on hakenut turvansa saatanassa ja mustan magian pirullisissa vaikutuksissa».

Frans käänsi katseensa vanhan mestarinsa puoleen. Synkkä tuli paloi noissa kiiluvissa kuopissa, valo, joka selvästi osoitti, että hänkin sellaisen vallan tähden olisi valmis uhraamaan itsensä, sielunsa ja ruumiinsa paholaiselle.

Mutta hän ei lausunut sanaakaan. Hän käänsi silmänsä taas vanhan opettajan kasvoista ja katseli uneksivasti hehkuvaan hiillokseen.

Samat, kauan sitten unohtuneet, hajanaiset unet, jotka kerran nuoruudessa olivat olleet todellisuuksia, mutta jotka hän myöhemmin kokonaan oli unohtanut ja sydämestään ajanut, kokoontuivat nyt uudelleen hänen ympärilleen yhtä voimakkaina ja elinvoimaisina. Ixionin, Sisyphuksen ja Tantaluksen irvistelevät haamut nousivat taas hämäristä, asettuivat hänen eteensä ja puhuivat:

»Mitä sinä välität helvetistä, johon et kuitenkaan usko? Ja jos helvetti onkin olemassa, niin on se vanhojen kreikkalaisten helvetti, eikä nykyaikaisten uskovaisten. Se on itsetietoisten varjojen valtakunta, jossa voisit olla toinen Orfeus.»

Frans tunsi, että hän oli tulemaisillaan mielipuoleksi. Hän kääntyi vaistomaisesti ja tuijotti vielä kerran vanhaa

mestariaan suoraan kasvoihin. Sitten väisti hänen verestävä silmänsä Samuelin katsetta.

Ymmärsikö Klaus oppilaansa kauhean mielentilan vai tahtoiko hän vain riistää hänet ajatuksistaan, pakoittaa hänet puhumaan, irroittaa hänet itsestään, sen on pakko jäädä lukijalle salaisuudeksi samoin kuin kirjoittajallekin. Mitä hänen sydämessään lieneekään liikkunut, emme tiedä, mutta hän jatkoi keinotekoisen rauhallisesti:

»Frans, rakas poikaseni, sanon sinulle, kirotun italialaisen taide ei ole luonnollista, se johtuu yhtä vähän harjoituksesta kuin nerollisuudesta. Tavallisella, luonnollisella tavalla se ei ole hankittua. Sinun ei tarvitse tuijottaa minuun kuin mielipuoleen, sillä siitä, mistä nyt sinulle aijon puhua, puhuvat miljoonat ihmiset. Kuule, mitä nyt sinulle kerron ja koeta ymmärtää sitä. Olet kuullut siitä ihmeellisestä asiasta, jota Tartinista kuiskaillaan. Hän kuoli eräänä kauniina sabbatinyönä oman demooninsa tappamana. Tämä oli hänelle opettanut, kuinka hän saattaisi hankkia viululleen ihmisäänen sulkemalla siihen manaamisen kautta neitsyeen sielu. Mutta Paganini teki enemmän. Voidakseen viulullaan ilmentää ihmisääntä samoinkuin huokauksia, epätoivoisia huudahduksia, valittavia säveleitä, rakkauden ja vihan vakuutuksia, lyhyesti sanoen kaikkia ihmisäänen sydäntäsärkeviä kaikuja, murhasi Paganini ei ainoastaan vaimonsa ja rakastettunsa, vaan myöskin erään ystävän, joka rakasti häntä enemmän kuin mitään muuta maan päällä. Hän valmisti sitten viimeisen uhrinsa sisälmyksistä maagillisen viulunsa neljä kieltä. Tämä on hänen noidutun taiteensa salaisuus, noiden valtaavien säveleiden, noiden äänivirtojen, joita et sinä tule hallitsemaan, ellet . . .»

Vanhus ei saattanut lausettaan lopettaa. Hän kaatui kauhuissaan taaksepäin nähdessään oppilaansa pirullisen katseen ja peitti kasvonsa käsillään.

Frans hengitti syvään ja hänen silmiensä ilme muistutti hyeenan himoa. Kasvot olivat kalmankalpeat. Ensin ei hän kyennyt sanaakaan virkkaamaan, ponnisteli vain henkeä saadakseen. Vihdoin änkytti hän:

»Puhutko tosissasi?»

»Niin varmasti kuin myöskin tulen sinua auttamaan.»

»Ja . . . ja uskotko todella, että menestyksellä voisin taistella Paganinia vastaan, jos minulla olisi ihmissuolia kielinäni?» kysyi Frans hetkisen vaiettuaan luoden alas silmänsä.

Vanha saksalainen nosti kädet kasvoiltaan ja vastasi ihmeellinen tahdonlujuus katseessaan:

»Ihmissisälmykset eivät sinänsä riitä. Niiden on täytynyt kuulua henkilölle, joka meitä on rakastanut epäitsekkäällä, pyhällä rakkaudella. Tartini sulki viuluunsa neitsyeen sielun. Tämä neitonen oli kuollut vastaamattomasta rakkaudesta häntä kohtaan. Pirullinen taiteilija oli sitä ennen valmistanut putken, johon hän vangitsi neitosen viimeisen hengenvedon. Ja tämä kuoli rakastettunsa nimi huulillaan. Tuon viimeisen hengenvedon siirsi hän sitten viuluunsa. Mitä tulee Paganiniin, niin olen jo kertonut sinulle hänen tarinansa. Joka tapauksessa on hän uhrinsa tappanut heidän omalla suostumuksellaan päästäkseen heidän sisälmyksiensä omistajaksi.»

»Oi, mikä voima onkaan ihmisäänellä», jatkoi Samuel hetkisen vaitiolon jälkeen. »Mitä voidaan verrata ihmisääneen ja sen lumoavaan suloon? Luuletko sinä, poikaparkani, etten jo ennen olisi puhunut sinulle tästä suuresta salaisuudesta, jos ei sen kautta joutuisi itse . . . kynsiin. Hänen nimeänsä ei saa yöllä lausua», lisäsi hän katsellen taaksensa ikäänkuin lapsuuden taikausko olisi herännyt hänessä uudestaan.

Frans ei vastannut mitään. Kauhistuttavan rauhallisena jätti hän paikkansa, otti viulun seinältä ja tarttui sen kieliin. Yhdellä ainoalla valtavalla ponnistuksella kiskoi hän ne irti ja heitti tuleen.

Samuel tukahdutti kauhun huudahduksen. Kielet kihisivät hiilillä, kiemurtelivat roihuvien halkojen välillä ja nousivat ilmaan kuin elävät käärmeet.

»Kautta Tessalian noitien ja Circen mustien taikojen», huusi Frans suu vaahdossa ja silmät kiiluvina kuin kekäleet, — »kautta helvetin raivottarien ja itse Pluuton vannon minä sinun läsnäollessasi, Samuel, opettajani, etten koskaan enää tule koskemaan viuluun ennenkun voin siihen kiinnittää ihmissisälmyksiä, vaikka tulisinkin sen kautta kirotuksi ijankaikkisuuksista ijankaikkisuuksiin!»

Kokonaan tajuttomana kaatui hän maahan, vain syvä, vaikeroiva huokaus pääsi vielä hänen huuliltaan. Vanha Samuel nosti hänet käsivarsiinsa kuin lapsen ja kantoi hänet vuoteelleen. Sitten meni hän lääkäriä hakemaan. (Jatk.)

H. P. Blavatsky.
Suom. *K. A.-I.*

Mitä ymmärrän Kristuksen tulemisesta?

Nimi *Kristus* ja siihen liittynyt Jeesus Kristus on meidän ihmiskuntamme elämässä niin keskeinen, että esim. Paavali huudahtaa: »Ei ole muuta perustusta kuin mikä pantu on, Jeesus Kristus». Ei siis ihme, jos Kristuksesta ja hänen tulemisestaan paljon puhutaan. Toiset vaan kiinnittävät huomionsa enemmän asian kielteiseen puoleen, s. o. että Kristuksen tulemisessa paha saa tuomionsa ja joutuu häviölle, toisten kiinnittäessä enemmän huomionsa asian myönteiseen puoleen, s. o. että kauniimpi ja inhimillisempi elämä pääsee Kristuksen tulemisessa käytännöllistymään.

Tässä onkin meille avain Kristuksen tulemisen ymmärtämiseen. Sillä oleellisesti se on juuri sitä, että veljellisempi, totuudellisempi ja rakkaudellisempi elämä vähitellen laskeutuu ja toteutuu tässä ihmisten elämässä. Sentähden Kristuksen tuleminen tapahtuukin vähitellen ja jatkuvasti jokaisessa ihmisessä, jokaisen ihmisen tajunnan kautta.

Mutta tämän ohella on asialla myös ulkonainen puoli siten, että mikäli jossain ihmisessä on Kristus kasvanut täydellisemmäksi, sikäli hän voi vaikuttaa valona maailmassa; niinkuin Jeesus oppilaistaan nimenomaan sanoo.

Ottaessamme siis huomioon yhdeltä puolen asian kielteisyyden ja myönteisyyden, toiselta puolen ulkopuolisuuden ja sisäpuolisuuden, saatamme puhua 1:ksi: sisäisen Kristuksen tulemisesta ja kasvamisesta jokaisessa ihmisessä — joka oikeastaan on ihmisen läheisin ja tärkein asia —; 2:ksi, kun joku erikoinen vihitty työnsä kautta panee alulle uuden ja henkisemmän sivistyksen; 3:ksi: kun esiintyy niin voimakas olento, että hän avaa kokonaan uuden kosmillis-jumalallis-inhimillisen tien, ja josta siis voidaan sanoa, että hän tulee uudeksi elämän »perustukseksi», tai että hänen työnsä alkaessa koko ihmiskunnan ja maapallon tilanne muuttuu.

Puhuessamme viimeksi mainitulta kannalta, voisimme syystä itseltämme kysyä: ymmärrämmekö siitä mitään? — Vastaamme: jos Kristuksen tuleminen merkitsee Jumalan eli paremmin Logoksen käytännöllistymistä ihmiskunnassa, ja koska taas Logos toimii kolminaisuutena, s. o. Pyhänä Henkenä, Poikana ja Isänä meidän maailmassamme, niin seuraa tästä, että planetaarisessa merkityksessä voidaan puhua kolmesta Kristuksen tulemisesta. Tällöin nim. Kristus edustaa Logoksen kaikkien kolmen olemuksen ilmenty-

mistä. Kristuksen ensimäinen planetaarinen tuleminen merkitsee, että Logos Pyhänä Henkenä yhtyy maiseen ihmiskuntaan ja alkaa siinä työnsä; omalaatuisensa tajunnan kehittämisen. Kristuksen toinen planetaarinen tuleminen merkitsee, että Logos Poikana yhtyy ihmiskuntaan ja alkaa siinä työnsä ja tajuntansa kehittämisen. Samoin kolmas planetaarinen tuleminen merkitsee, että Logos Isänä yhtyy maalliseen ihmiskuntaan, alkaen siinä välittömän työnsä ja omalaatuisensa tajunnan kehittämisen. — Että näin on, se ei johdu jostain inhimillisestä järkipäätelmästä tai sokeasta auktoriteettiuskosta, vaan luonnon tosiasiasta, s. o. käytännöllistyvän Logoksen kolminaisuudesta meidän maapallollamme.

Kysymme: mitenkä pitkällä me nyt olemme? Tällöin muistamme, että Uusitestamentissa puhutaan kahdesta liitosta. Ensimäistä nimitetään Melkisedekin — jota voisi nimittää myöskin Pyhän Hengen — liitoksi. Toista nimitetään Jeesus Kristuksen ja myös nimenomaan Pojan liitoksi. Näinollen Logos on yhtynyt maiseen ihmiskuntaan Pyhänä Henkenä ja Poikana, mutta Isänä Logos vielä on salassa. Tämän mukaan meillä jo on käytännössä kaksi jumalallista tietä, s. o. Melkisedekin eli Pyhän Hengen ja Jeesus Kristuksen eli Pojan. Ja niinkuin ei Venukselta tullut suuri Kumaara ole toista kertaa »tullut», vaan hänen tulemisensa on yhtä mittaa jatkunut hänen työnsä kautta jokaisessa ihmisessä, samoin tapahtuu Jeesus Kristuksen eli Pojan »toinen» tuleminen jokaisessa ihmisessä sisäisesti. Niinkuin Jeesus sanoo: »Minä kolkutan teidän sydämenne ovella» ja »minä olen teidän kanssanne joka päivä loppuun asti».

Kun tämän ohella on puhuttu useammasta tiestä, jopa ennen Jeesus Kristusta, esim. tiedon tiestä, antaumuksen ja toiminnan tiestä, niin ovat ne vain alajaotuksia yhdellä suurella tiellä. Tämä johtuu sisäisesti siitä, että sekä Kumaara että Jeesus Kristus — niinkuin jokainen ihminenkin — on itsessään henkisesti kolminainen, ja ulkonaisesti johtuu tämä taas siitä, että kummallakin on korkeita apulaisia, joten he vuorostaan jakavat tuon yhden suuren tien useampaan pienempään tiehen. Niinpä Melkisedekin tiellä on kolme muuta Kumaaraa, joita työnsä puolesta nimitetään: Manu, Boodhisattva ja Mahaa-Tshoohan. Samoin Jeesus Kristuksen tiellä on puhuttu esim. Pietarin ajasta, Paavalin ja Johanneksen ajasta eli tiestä. Ja miksei voitaisi puhua vaikka kah-

destatoista tiestä. Sillä kukin Jeesuksen suurista apostoleista palvelee ja auttaa omalla tavallaan. — Mutta kuitenkin on vain kaksi suurta tietä: Melkisedekin ja Jeesus Kristuksen.

Siirtykäämme sitten sivistyksellisiin tulemisiin. — H. P. Blavatsky sanoo nimenomaan, että jokaisen vuosisadan viimeisellä neljänneksellä annetaan henkinen sysäys ihmiskunnalle. Niitä ei kuitenkaan välittömästi toimeenpane Melkisedek eikä Jeesus Kristus, vaan joku heidän oppilaistaan. — Kirjoitin jo viime joulukuun Ruusu-Ristissä, että oikeastaan näitä vuosisataisia sysäyksiä saattaa tapahtua kaksi, yksi kummaltakin tieltä. Jos siis Melkisedekin tieltä pantaisi sysäys vuosisadan viimeisellä neljänneksellä, niin Jeesus Kristuksen tieltä pantaisi sysäys puolivälissä, eli siis vuosisadan toisella neljänneksellä; joten me eläisimme juuri nyt sellaisessa ajassa. Ja, kummallista kyllä, suuri venäläinen profeetta, Leo Tolstoi, ennusti tunnetussa kirjelmässään, että vuoden 1925 jälkeen esiintyy henkinen opettaja, joka laskee perustuksen panteistiselle uskonnolle Europassa, ja että tämä opettaja on mongoli-slaavi. Samoin on aikanaan ennustanut H. P. Blavatsky. Hän on sanonut, että kun Europa on läpikäynyt suuren pimennyksen — jollainen maailmansota epäilemättä oli —, silloin valo tulee pohjolasta, Suomesta.

Rinnastaessamme nämä kaksi ennustusta, sopivat ne hyvin yhteen. Sillä Suomen kansassahan luullaan olevan vanhaa mongolilaista verta, ja Suomi kuului Tolstoin ennustusten aikana slaavilaiseen valtakuntaan.

Mutta mitenkä me voimme tuntea ja tietää, onko sellainen ennustus ollenkaan toteutumassa? Riittääkö se, että joku nousee ja sanoo: »Kas, tässä minä nyt olen»? — Silloin muistakaamme Jeesuksen sanat opetuslapsilleen: »Katsokaa, ettei kukaan teitä eksytä. Sillä monta tulee minun nimessäni, sanoen: ,Minä olen Kristus', ja he eksyttävät monta». Tai riittääkö se, jos joku esiintyisi suurena salatieteilijänä ja ihmeellisten voimatekojen tekijänä? — Silloin taas muistamme Jeesuksen sanat: »Monet sanovat minulle (sinä päivänä): Mestari, Mestari, emmekö sinun nimessäsi profetoineet, ja sinun nimessäsi ajaneet pahoja henkiä ulos, ja sinun nimessäsi tehneet paljon mahtavia töitä? Ja silloin minä tunnustan heille: en koskaan ole tuntenut teitä; menkää pois minun luotani te, jotka ette ole lakiani noudattaneet.»

Kun ei siis se, että joku sanoo itseään Kristukseksi, tai että joku tekee ihmeitä, ole vielä riittävä todistus, niin mistä me ollenkaan osaamme tuntea, edustaako joku Salaista Veljeskuntaa? — Senkin sanoo Jeesus: »Niin tunnette heidät siis heidän hedelmistään».

Mutta mikä on tuo hedelmä? — Mikä se muu voisi olla kuin se opetus, minkä kukin työssään ja opetuksessaan antaa. Jos joku opettaa Laista välittämättä, välittämättä siitä laista, joka Vuorisaarnassa esitetään, silloin hän on huono puu, joka antaa huonon hedelmän. Ja asiaa ei auta mitkään selittelyt eikä vetäytyminen »pakollisen välttämättömyyden» turviin. — Mutta jos sensijaan joku asettaa työnsä ja opetuksensa vuorisaarnan pohjalle: »Älä suutu; älä ajatuksissasikaan ole epäpuhdas; älä vanno; älä ole pahaa vastaan; älä sodi, vaan rakasta kaikkia ihmisiä», jos jonkun työ ja opetus on tällä pohjalla, pysyen siinä kriitillisenä hetkenä, syventyen siihen sen jälkeen yhä syvemmin, erittäen sitä jatkuvasti yhä selvemmin, silloin se on hyvä puu, jonka hedelmä on hyvä ja laillinen. — Ja olisi tietysti erinomaisen onnellista, jos sellaisia ihmisiä olisi hyvin paljon. Sitä parempi mitä enemmän.

Mutta tästä joudummekin yksilölliseen Kristuksen tulemiseen jokaisessa ihmisessä. Sillä osataksemme maistaa hedelmää ja tuntea sen makua, täytyy meidän kehittää makuaistiamme siten, että me mietiskelyssämme ja työssämme syvennymme Vuorisaarnan opetukseen. Ei meillä ole mitään muuta keinoa. — Sensijaan, että me koettaisimme pitää kiinni ulkonaisesta vallastamme ja asemastamme, epäillen julkisen Mestarin käytännöllisyyttä, tavoitellen kaikkea kummallista, sensijaan meidän on pyrittävä antamaan julkiselle Mestarille täysi luottamus ja valta, on pyrittävä täyttämään oma työmme ja paikkamme ja velvollisuutemme siten, että siinä yhtämittaa elävöittyy ja toteutuu Vuorisaarnan Laki. — On turhaa koettaa itseänsä koroittaa millään muulla keinotekoisella tavalla — luulottelemalla olevansa jotakin. Sillä muistakaamme taas Jeesuksen sanat: »Joka itsensä koroittaa, hänet alennetaan». Ja »sen kaatuminen oli suuri». —

Jos siis pyrimme edellä esitetyllä tavalla, pyrimme työssämme toteuttamaan Vuorisaarnan opetuksia, silloin meille vähitellen kehittyy henkinen makuaisti, ja me opimme tuntemaan opettajat hedelmistään, opetuksistaan. Sillä opettajien suhteen, ollakseen Salaisen Veljeskunnan lähettäjiä, vaaditaan ehdottomasti ettei myöhempi opettaja mene purkamaan ja

alentamaan sitä siveellistä tasoa ja velvoitusta, jonka edellinen opettaja on käskyissään asettanut. Ei Jeesus mennyt alentamaan henkisen opetuksen siveellistä tasoa alemmaksi, kuin mihin Mooses ja Buddha olivat sen käskyissään kohottaneet. Päinvastoin. Kun Mooses kieltää esim. tappamisen, niin menee Jeesus vielä syvemmälle, kieltäen jo ensimäisessä yksityiskohtaisessa käskyssään vihastumisenkin.

Juuri tältä kannalta katsoen H. P. Blavatsky oli oikea opettaja. Vaikka hän varsinaisesti edustaa Melkisedekin tien vuosisataista sysäystä, ei hän suinkaan mene Jeesus Kristuksenkaan opetuksia purkamaan. Päinvastoin hän sanoo Teosofian Avaimessa: »Jos tahdotte olla kristittyjä, niin seuratkaa Vuorisaarnaa». Samassa kirjassa hän myös nimittää sotajoukkojen rukouksia noituudeksi, mustaksi magiaksi.

Näinollen ei sekään henkinen opettaja, josta sekä Leo Tolstoi että H. P. Blavatsky ennustivat, saa mennä esittämään jotain siveellisesti alempaa opetusta, kuin mitä L. Tolstoi ja H. P. Blavatsky opettivat tai mitä Buddha ja Jeesus Kristus ovat opettaneet. — Näiden neljän olennon opetuksessa me voimmekin huomata erään yhteisen piirteen: he ovat yksimielisesti hyljänneet kaiken *väkivallan*, s. o. sekä ruumiilliset että henkiset voima- ja pakkokeinot.

Juuri tältä pohjalta katsottuna olen jo pari kertaa nim. viime marras- ja joulukuun Ruusu-Ristissä maininnut, että meillä on yksi julkinen teosofinen työntekijä, Suomen Ruusu-Ristin johtaja Pekka Ervast, jonka julkisen työn ja opetuksen hedelmä on myös sellainen, ettei se pyri alentamaan Mestarin entisiä julkisia opetuksia. Nyt sanon sen vielä kolmannen kerran. Ja siihen antaa minulle tälläkertaa erikoisen aiheen Mystican kustannuksella julaistu Vuorisaarna, jonka Pekka Ervast on uudestaan suomentanut ja perusteellisilla selityksillä varustanut. Siinä on Jeesus Kristuksen keskeisin opetus tullut entistä selvempänä ja kirkastetumpana eteemme.

Ja nyt vielä pari sanaa, miksi minä tästä asiasta kirjoitan. Sillä jotkut ovat minua siitä moittineetkin. — Minä sanon sen: kirjoitan totuuden rakkaudesta. Minä en suinkaan tarkoita, että ihmisten pitäisi mennä sokeasti sinne tai tänne, niinkuin lauma jonkun auktoriteetin perässä. Päinvastoin: käyttäköön jokainen järkeään ja olkoon täysin vilpitön totuuden etsimisessä, totuuden rakkaudessa. Tai niinkuin

myös sanotaan: »Kellä on silmät nähdä, hän nähköön, ja kellä on korvat kuulla, hän kuulkoon».

Miksi emme voisi aina iloita, kun joku totuuden puoli meille selviää? — Miksi pyrkisimme takaperin, niinkuin rapu, pimeyteen ja voimakeinoihin? — Pikemminkin kiiruhtakaamme eteenpäin, kohti valoa ja totuuden hengen vapautta, kohti oikeata ihmisyyttä! —

J. R. Hannula.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Veljet.

He istuivat piirissä veljien
Ja vaipuivat mietteeseen.
Oli hiljainen hetki rukouksen,
Oli hetki hartauden.

He istuivat silmin suljettuin
Ja huulin lukittuin,
Ja otsa kullakin kirkastettuin
Kiilsi kukkaisin siunattuin.

He nostivat mielensä korkeellen
Yli maisten murheitten,
Missä voima virtaa rakkauden,
Miss' ei sulkuja ainehen.

He etsivät kaikki yhtä vaan:
Kohdata Mestariaan.
Ja Mestari heidän heskellään
Oli salassa katseiltaan.

He äänensä kuulivat sulimman:
Olkoon rauha! veljet maan.
Minun tieni on teidänkin, palvelemaan
Kukin itsensä valmistakoon.

Nellie Kalm.

Satu omituisesta miehestä.

Mies, joka rakensi tuvan keskelle korpea mustasilmäisen lammin reunalle, maalasi sen synkin likaisin värein, seinille hän laittoi tahriintuneet harmaat paperit, ja savu sai noeta kalkkivalkoisen uunin.

»Katsokaa houkkaa», ilkkui mustasilmäinen metsälammi korven kuusille, jotka itseään ihailivat sen pinnassa, »miten paljon vaivaa tuo tyhmä mies näkee synkentääkseen elämäänsä.»

Metsälammi kuitenkin puhui omiaan, sillä tottapuhuen se luuli uudenuutukaisen mökin kirkkaiden seinien kauniimmalta kuvastelevan sen pinnassa. Vanha varis kuitenkin miettiväisenä aprikoi kelohongan latvasta, ettei miehen puuhat sentään vailla järkeä olleet, sillä niin se kuitenkin on, »että erämaa on erämaa ja erämaan harmauteen sopii vain harmaat ja likaiset värit, ja metsälammikin vain menettäisi osan tehostaan, jos siihen kuvastelisi jotain erämaahan soveltumatonta. Oikeassa on mies, uskokaa minua», päätteli harmaa korven raakkuja mahtipontisena puheensa, ja mies harmaine mökkineen sai jäädä rauhaan.

Mies, joka iltaisin istuskeli tupansa ovella katsellen metsälammin mustaan pintaan, erämaatui vähitellen. Erämaa otti hänet asukkaakseen ja alkoi haastella hänelle, niinkuin vain erämaa haastelee. Korven huminassa ja lintujen laulussa sen sanat kantautuivat miehen korvien kuultaviksi. Sanat muuttuivat vähitellen säveliksi ja kasaantuivat miehen rintaan. Ja se mies tunsi olonsa niin vaikeaksi, kun ne sävelet täyttivät rinnan.

Mies, joka oli säveliä täynnänsä, laittoi kauniin kanteleen. Hän maalasi sen mustaksi ja kuolonuhrin kautta hän anasti villipeuran suonista kielet kanteloonsa.

Mies, joka oli laittanut mustan kantelon, aukaisi harmaan mökkinsä oven. Kynnykselle istuen hän otti kanteleen polvilleen ja alkoi soittaa niitä erämaan säveliä, joita hänen rintansa oli niin täysi.

Mies, joka soitti mustaa kannelta harmaan tuvan kynnyksellä hämyisessä kesäyössä mustasilmäisen metsälammin rannalla, sai kuulla erämaan laulavan hänelle kanteleen sävelissä:

"Pakoon läksit erämaahan
tuskaa rintaasi kätkettyä,
mukanasi seuraavaa.
Murheistasi osan tahdoit laskea
korven kannettavaksi.
On kylliksi meillä omine murheinemme
ja vieraanamme kuolema päivittäin.
Murhamies uusi, sä yksin
taakkasi kanna ja kuole,
niinkuin korpi kuolee
omaan kätkettyyn tuskaansa
hetkittäin, salaa."

Mies, joka soitti kannelta harmaan tuvan kynnyksellä korvessa, viritti kantelonsa uusiin sävelmiin, ja katso, niin kuolivat hänen murheensa salaa päivittäin, niinkuin niitä ei olisi ollutkaan, ja korpi tanssi iloissaan hänen säveliensä mukaan unohtaen kuoleman, ja kuolema unohti korven, ja metsälammin pintaan kuvastui kirkas pilvetön taivas, eikä se enää ollut tumma, ei musta. Tupaan katsoi hymyilevä aurinko ja sen harmaus häipyi auringon keltaiseen kultaan, ja kullattuna aurinkovärein hohti korpi.

»Sanoinhan minä sen», kakisteli vanha varis kelohongan latvassa päivää paistatellessaan», ei mies niin tyhmä ole kuin maailma luulee.»

Vallied.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Teosofiset kesäkurssit.

Veljet, kautta Suomenniemen ja halki rajain, mitä me kaikki yksimielisesti teosofisessa työssä kaipaamme? Enemmän viisautta, enemmän valoa!

Olemme vielä niin vasta-alkajia, niin lapsiaskelissa haparoivia, voidaksemme tykkänään, ulkonaisestikin, valonviejiksi maailmalle mennä. Kaipaamme vanhempain viisautta ja valvovaa ohjausta, kaipaamme jokapuolista harjoitusta ja tietojamme täydentävää ohjausta, lyhyesti, kaipaamme — Ruusu-Risti-opistoa, voidaksemme avaraa teosofista maailmankatsomusta ytimekkäänä veljiemme keskuuteen viedä.

Veljet, kautta Suomenniemen ja halki rajain, tätä me tarvitsemme, juuri tätä! Mutta olemmeko ajatelleet, mitä sen toteuttamiseksi voimme tehdä? Varmasti olemme, sillä monen mielessä liikkuu ehdotuksia suuntaan ja toiseen. Niiden joukkoon pyrkii seuraava suunnitelmakin.

Tulevana kesänä alamme kesälomaansa viettäjien parissa Valomajassa teosofisen opiskelutoiminnan, jolle innostuksen ja vaudin antavat juhannuksen seudussa pidettävät, viikon kestävät kesäkurssit. Ruusu-Ristin Johtaja on näille lupautunut luennoitsijaksi, kolmasti päivässä pitäen kokouksia. Näin hän m. m. asiasta kirjoittaa:

— Olen muuten tuumasta sangen innostunut, ja minusta siitä pitäisi tulla *nuorten* yhdessä-olo. Nuorista on toivoa! Ensimäiset kesäkurssit 1912 saivat aikaan, että Hannula päätti »jättää kaikki ja ruveta Mestarin työhön». Tietysti vanhempiakin mukaan, mutta nuoria pitäisi erikoisesti kehottaa.

Kuulkaamme, nuoremmat veljet, mitä meistä sanotaan! Nuorista on toivoa. Meihin katsotaan toivoen ja odottaen. Petämmekö luottamuksen? Emmehän, sillä uskomme Ruusu-Ristiaatteen voimaan ja tahdomme sen eteen työtä tehdä. Veljet, olemmeko kyllin syvästi ajatelleet, että kerta on se aika koittava, jolloin johtaja-isäämme ei meillä enää keskuudessamme ole ja jolloin meidän, juuri meidän nuorempien on astuttava hänen alkamaansa työtä jatkamaan — valistuneinako vai valistumattomina? Se riippuu meistä itsestämme, nykyhetkistämme, tämänaikaisista ponnistuksistamme. Vanhemmat, kokeneemmat veljet ovat meille latuja aukoneet, päivän hellekuormaa kantaneet, pilkkaa ja vainoa kestäneet. Vuoro on myös meidän, nuorempien, esille astua omaa osuuttamme valontyöhön antamaan.

Veljet, meihin kohdistetun luoton pettäisimmekö? Emmehän, sillä meiss' on uskoa, uhrimieltä!

Ylläolevan johdosta seuraava ilmoitus:

Jos tarpeellinen määrä osaaottajia ilmaantuu, pidetään Valomajassa kesäk. 19—25 päivinä teosofiset kesäkurssit. Kurssimaksu 7:ltä päivältä 100: — mk. Täysihoitomaksu 9:ltä päivältä, siihen laskettuina tulo- ja menopäivät, 225: — mk. Ilmoittautuminen pyydetään ystävällisesti tekemään huhtikuun kuluessa. Lähempiä tietoja antaa allekirjoittanut. Vastausta varten 1 mk. 50 p:in postimerkki.

Kesäopiskeluajalta, joka voitaisiin alkaa kesäk. 1 pv:stä, jatkuen kesän loppuun, on täysihoitomaksu 25: — ja 30: — mk. vuorokaudelta, riippuen huoneesta. Paitsi kasvisravintoa, järjestetään tällöin yksinkertaista luonnonparannushoitoa. Toivottava olisi, että jo ennen kurssia tulisi osaaottajia, jotta esim. taiteellinen puoli olisi myös kursseilla edustettuna musiikin ja pienen mysteriokappaleen muodossa.

Jotta koko kesäjärjestely voitaisiin ajoissa suunnitella, pyydetään kesäopiskelijoiksi aikovia hyväntaht. toukokuuhun mennessä ilmoittautumaan. Postimerkki vastausta varten.

Annikki Reijonen.

Os. Valomaja, Hämeenkylä, *Kanneljärvi.*

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Kirjeitä toimitukselle.

Tammisaaren pakkotyölaitoksella.

Minä olen nyt ollut täällä vankilapalveluksessa jo neljättä kuukautta — ja arvelen, että monet luulevat ja uskovat, että tällainen toimi olisi sitä vihoviimeistä virkaa. Mutta minä olen alkanut mieltyä tähän enemmän ja enemmän ja otan tätä oikein kutsumuksen kannalta. Jos perinpohjin asiaa aprikoin, oli kohtalo se, joka johti minut taasen tälle alalle ja erikoisesti tänne. Minulla on nimittäin täällä 15 poikaa, jotka ovat alaikäisiä rikollisia ja enimmäkseen kieltolakirikoksista tuomituita ja tänne joutuneita. On kyllä joitakuita muistakin syistä. Mutta yleensä ovat he yhteiskunnan kehittymättömintä ja huonoimman perinnön omaavia lapsukaisia, — monet vielä aivan lapsia. Näitä minä opetan tekemään käsitöitä, puusepän töitä y. m. Minulla on eri työhuone, johon eivät vanhat vangit pääse vaikuttamaan. Samoin he nukkuvat eri huoneissa. Mutta ajattele sitä johdatusta, että minut johdetaan tänne juuri sellaisten poikasten vartijaksi! Siinä näkyy jo selvää selvemmin Kaitselmuksen ja itse jumalallisen johdatuksen jälki. Mutta se paneekin minun ottamaan asemani kutsumuksen kannalta. Pidän itseäni nyt juuri oikealla paikallani — kaikesta huolimatta. Näin on yhteiskunnan parantaminen alettava: alusta ja yksilöllisesti. Mutta alusta nyt saankin alkaa! »Ei saa sylkeä lattialle! Lakki on otettava päästä huoneeseen tultua! Jalat on pyhittävä! Työssään on istuttava paikallaan ja pysyttävä siinä, tehtävä työtään ahkerasti, hartaudella ja huolellisuudella! Huono työ ei kelpaa; kappale on tehtävä yhä uudestaan, kunnes se tulee kunnollinen.» Lusikasta aletaan, sitten pieni palli, pyhjenaulakko, vaatehenkari, pesukaappi y. m. Pari poikaa on sorvissa, ja neljä polkevat sitä vuorotellen, tehden lusikoita välillä. On jo merkillisiä

edistymisiä tapahtunut. Muutama poika on tehnyt pesukaapin, joka on ollut paremmin tehty, kuin isossa verstaassa, Suksikeppiä myös tehdään. Ulkona kävellään sekä aamulla aikaisin että päivällä. Täällä on opittava ryhdikästä esiintymistä ja reipasta liikuntaa. Kävellään tahdissa kukin samaa jalkaa astuen. Harjoitellaan jalkaliikkeitä kuin voimistelussa ainakin. Rytmi ja reippaus kaikessa! Mutta vaikea on varsinkin esikaupunkien poikasten kanssa päästä siihen tulokseen, että nuo vaatimukset saavutettaisiin. Velttous ja laiskuus on sellaisen vetelehtijän huomatuimpia ominaisuuksia. Mutta kun alituiseen yrittää ja joskus rankaisee, niin tuloksiin päästään. Tämä näyttää hyvin vähäpätöiseltä jonkun mielestä, mutta minä uskon, että kun tuo oleellinen ja perinnöllinen velttous saadaan pois ihmisestä ja hänelle toisellainen maailmankatsomus kuin esikaupunkivanhemmilla, jotka vain pirtua juovat ja antavat lastensakin ammattimaisesti sen kauppaa harjoittaa, että joutuvat useammiksi kuukausiksi vankeuteen, niin kyllä kai monelle pojalle vain tulee mieli yrittää rehellisellä työllä ansaita leipänsä.

Ainakin olisin äärettömän iloinen, jos saisin joskus, vaikkapa vain yhden ainoan kuulla kehittyneen kunnon ihmiseksi sen perusteella, että on saanut ohjausta kunnolliseen käsityöhön. Ei sitä elämältä niin suuria saa toivoakaan. Oikeastaan ei saisi toivoa mitään, silloin vasta parhaat tulokset huomaisi.

Olen kuitenkin yhä enemmän tullut vakuutetuksi siitä väitteestä, että ihminen on alkuperäisellä kehitysasteellaan oppimaton kuin eläin ja vähitellen kehittyy pitkällisen harjoituksen kautta. Ja omituisinta on, että sellainen takapajulla oleva poikanen on kuin pikkulapsi. Hän ei muista mitään, paitsi hyvin vähän aikaa. Alituiseen saa uudistaa määräyksiä ja sääntöjä. Sillä säännöllisyyden noudattaminen on heille vaikeata. Ja se voi olla heillä jo vanhemmilta peritty vika: elää säännöttömästi ja halveksia lakeja. Sillä jos kotona noudatetaan yhteiskunnallisia lakeja, ei lapset opi niitä rikkomaan.

F. K.

Liikemiehen mietteitä uudenvuoden päivänä.

Vuosi 1925 on äskettäin mennyt meiltä edeltäjiensä mukana sinne, mistä ei koskaan enää palaa käytettäväk-

semme. Unholaan se kuitenkaan ei ole mennyt, sillä nythän vasta liikemies rupeaa kulunutta vuotta lähemmin tarkastamaan, sen kuluessa saavuttamiaan työnsä tuloksia laskemaan, eli toisin sanoen niittämään, mitä vuoden kuluessa on kylvänyt, sillä tilinteon hetki on tullut!

Ensinnä hän tarkastelee kirjojansa ja m. m. henkilötilejä, mistä hän näkee, millaisessa suhteessa hän on ollut mihinkin asiakkaaseensa nähden, ja miten hän on kutakin heistä kohdellut, sillä mitä laajempi hänen asiakaspiirinsä on ollut, sitä moninaisempi on myöskin hänen esiintymisensä itse kutakin kohtaan ollut. Tarkastus siirtyy sitte pääkirjan tileihin pysähtyen pitkäksi aikaa voitto- ja tappio-tilin kohdalle.

Mitähän liikemies näkee viimeksimainitulla tilillä? Mitä muuta kuin yhteenvedon kuluneen vuoden toiminnastaan. Siinä on hänen ilonsa sekä surunsa, sillä tämän tiiin loppuriviltä hän lukee, onko liikkeeseensä pantu pääoma kasvanut vai vähentynyt ja ovatko hänen toiveensa liikkeensä suhteen toteutuneet, vai ovatko ne toteutumattomina antaneet tulokseksi vähemmän tai enemmän katkeria pettymyksiä. Hän näkee siitä vielä sen perinnön, minkä kulunut vuosi jättää liikemiehelle hänen alottaessaan uutta tili- ja toimintavuottansa.

Vuoden tarkastus on toimitettu — tulos tiedossa. Jos tarkastuksen tulos on pettymyksiä vain, uskaltaako liikemies silloin siirtyä uuteen vuoteen toimintaansa jatkamaan? Uskaltaa —! Ja miksi? Siksi, että uusi vuosi antaa hänelle uudet mahdollisuudet entisten erehdysten korjaamiseen ja paremman tuloksen saavuttamiseen. Siis uusi toivo, uusi rohkeus, uusi into. Toisin sanoen kaikki muu on uutta, kokemukset vaan ovat vanhoja ja juuri niiden perustalla olisi entiset virheet nyt korjattava.

Näin liikemies ajattelee vuoden vaihteessa puhtaasti liikkeensä kannalta, mutta hän ajattelee myös muutakin —! —? Liikemieskin on näet ihminen. Hänellä on kuolematon sielu ja senvuoksi ajattelee hän, tai hänen tulee ajatella elämäänsä kuluneena vuonna ja uuden vuoden ensi päivänä iäisyyden tilijärjestelmää sovelluttamalla.

Siis liikemies-ihminen ajattelee näin: Tilinteon hetki on tullut. Vuosi on ollut sinulla käytettävänäsi, nyt se on päättynyt palaamatta. Pidäpä siis tilintarkastus henkilötileissä, pääkirja-, sekä voitto- ja tappiotileissä. Mitä huomaat

sinä silloin? Millaisen perinnön mennyt vuosi tällöin antaa mukaasi uudelle vuodelle siirtyessäsi?

Vuoden varrella olet tavannut henkilöitä, toisia ihmisiä, tuttuina sekä tuntemattomina, rikkaita ja köyhiä, lohdutusta ja apua tarvitsevina y. m. Millaisessa suhteessa olet kuhunkin heistä ollut, kuinka olet heitä kohdellut, ja millaisen vaikutuksen, muiston olet heidän mieleensä itsestäsi jättänyt, millaista kylvöä olet hengen vainiolla tuon pitkän vuoden kuluessa toimittanut? Oletko ollenkaan huomannut, että siellä joukossa on ollut pieniä lapsukaisiakin mitkä ovat vastaasi tulleet kootessaan ensimmäisiä kokemuksiaan ihmismeren monestikin mutaisissa poukamissa? Onko sinulla koskaan liiennyt aikaa heitä varten ja missä määrin olet heidän antanut hyötyä sinun monen monista ja monenlaisista kokemuksistasi, joita sinulla on ollut onni tuhansien elonpäiviesi aikana kerätä varastoosi?

Liikemies-ihminen! Vanha vuosi on mennyt umpeen. Tarkastelijalla on tulokset tiedossa. Iloako, suruako, vaiko kumpaakin? Onko kaikki kuin olla pitäisi? Uskallatko astua uuteen vuoteen? Astu sinä liiketoverini rohkein mielin uudelle taipaleelle. Sinulle annetaan jälleen uusi vuosi käytettäväksesi. Annetaan uudet tilikirjat myöskin. Ota entistä tarkempi vaari kaikesta, käytä kaikessa iäisyyden mittapuuta ja tilijärjestelmää! Rukoile ja tee työtä ahkeruudella! Kylvä iäisyyden hyvää siementä vähäpätöiseltäkin näyttävään peltotilkkuseen. Luota hyvän voimaan ja työskentele Jumalan liiketoverina! *Eräs liiketoverisi.*

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Panacea.

Tärkeä tiedonanto.

Vaikka täällä Suomessa ei ole puhuttu englantilaisesta yleislääkkeestä Panaceasta muualla kuin Ruusu-Risti-lehdessä, näyttää tämä mainitseminen kuitenkin herättäneen siksi paljon huomiota, että monet sadat suomalaiset ovat pyytäneet kyseessä olevaa lääkettä Englannista. Useimmista tapauksista meillä ei ole lähempiä tietoja, koska anomukset ovat kulkeneet suoraan Panacea-seuralle, mutta monet, jotka ovat tilanneet lääkettä meidän välityksellämme, ovat vakuuttaneet saaneensa huomattavaa apua, jopa parantuneensakin.

Englannista päin on nyt lausuttu se toivomus, että Suomessa jokin keskus ottaisi välittääkseen kaiken yhteyden Panacea-seuran ja suomalaisten potilaitten kesken. Sentähden on myös huomautettu, että tästä lähtien ei enää ole tilattava Panaceaa suoraan Englannista, vaan

ainoastaan suomalaisilta asiamiehiltä. Asiamiehinä toimivat ne henkilöt, jotka mainittiin Ruusu-Ristin tammikuun numerossa.

Samalla on Panacea-seuran päämajasta Englannista vakavasti huomautettu siitä, että lääkkeen teho ajan pitkään suuressa määrin riippuu potilaan tottelevaisuudesta, s.o. siitä, että hän noudattaa hoitomääräyksiä kirjaimellisesti ja m. m. säännöllisesti ilmoittaa voinnistaan ensin 4 ja sitten aina 8 viikon kuluttua, kunnes toisin määrätään. Tässä suhteessa, valitetaan meille Englannista, vallitsee Suomessa väärä henki; pidetään ilmoittamista vähäpätöisenä, ehkä turhana asiana ja lääkkeen käyttöä ainoana tärkeänä. Tahdomme sentähden painostaa mainittua seikkaa ja huomauttaa kaikille Panacean käyttäjille, että heidän on tässä kohdenkin noudatettava hoito-ohjeita. Kaikki ilmoitukset on Suomessa tehtävä joko sille asiamiehelle, jonka välityksellä Panaceaa on tilattu taikka toimittaja Pekka Ervastille, joka on valittu Suomen pääasiamieheksi. Koska näistä asioista ei ilmoiteta toisissa lehdissä, pyydetään Ruusu-Ristin lukijoita antamaan niistä tietoa niille Panaceaa käyttäville tuttavilleen, jotka eivät Ruusu-Ristiä lue.

Huom.! Ken Panaceaa haluaa, hän pyytäköön sitä kirjallisesti itse, jos suinkin mahdollista. Panaceaa ei pidä tilata toiselle henkilölle, lukuunottamatta poikkeustapauksia.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot. Yhä jatkuvasti on puhuttu Johanneksen evankeliumista ja syvennytty sen ihmeellisiin näköaloihin.

Terijoen Ruusu-Risti-ryhmä on tutkittuaan kirjaa „Kadonnut Sana" päättänyt omaksua uuden looshi-järjestelmän ja työtavan, niin pian kun tämä Ruusu-Ristissä otetaan käytäntöön.

Toimittaja A. E. Salmelainen, Varkauden ryhmän jäsen, joka kymmenkunta vuotta sitten Helsingissä oleskellessaan vastaanotti voimakkaan teosofisen herätyksen, muutti helmikuun lopulla manan majoille.

Ruumiinpolttolaitos (Krematoriumi) on vihdoin valmistunut Helsingissä.

Toivo Uuskallio, jonka kirja „Näkemyksiä ja ilmestyksiä" herätti ansaittua huomiota teosofisissakin piireissä, kirjoittaa paraikaa uutta laajempaa teosta „Ylös kuolleista", jonka ensimmäinen osa „Uskonto" ilmestyy pääsiäiseksi Mystican kustannuksella; hinta 20: —, sid. 30: —.

Rauhaa kohti, Suomen Rauhanliiton kuukausilehti, jonka tarkoituksena on toimia rauhan, sovinnon ja yhteisymmärryksen luomiseksi kansainvälisessä ja yhteiskunnallisessa elämässä, on lähettänyt meille tammi- ja helmikuun numeronsa.

Oikeaoppisuutta. Eräs äiti kirjoittaa meille: Tänään tuli vanhin poikani vähän masentuneena koulusta ja sanoi opettajan kertoneen, että raamatun tutkijat ja teosofit ovat vääräoppisia, Antikristuksen kannattajia; senjohdosta olivat koulupojat sanoneet: „Sinun äitisi on vääräoppinut." Koetin rauhoittaa häntä ja ainakin osaksi onnistuin.

Tshekko-Slovakian Teosofinen Seura on Ommenin tapausten johdosta eronnut Kansainvälisestä Teosofisesta Seurasta.

Adolf Nylund Vaasassa pyytää ilmoittamaan, että Mystica välittää horoskooppitilauksia hänelle.

Ruusu-Ristin tilaajamäärä ei ole vielä noussut entiseensä, jonka tähden lehtemme onkin pysynyt 32-sivuisena näinä kuukausina.

= ══════ =

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruusu-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja,

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä,

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenluku on neljän toimintavuotensa aikana noussut viiteen sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa ja Terijoella.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Pilpala.

TAMPEREELLA 1926. TAMPEREEN SENTRAALIKIRJAPAINO.

22:n vk. HUHTI- ja TOUKOKUU N:o 4 ja 5

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Huhtikuu:

Toukokuu:

TILAUSHINTA:
1|1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1926

IRTONUMERO:
Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran äänenkannattaja.

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänymmärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen omaperäinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulot ja omakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskonnollinen ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j. n. e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien ylevistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j. n. e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusuristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mietteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmeestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintäin 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija P e k k a E r v a s t i l l e, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50: —, Amerikassa doll. 2: —, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26: —, Amerikassa doll. 1: —. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6: —, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään. Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sek tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

22:n vk. HUHTIKUU 1926 N:o 4

Toimittajalta.

H. P. Blavatsky kirjoitti aikakauskirjassaan *Lucifer* heinäkuun numerossa 1890 olevassa artikkelissä nimeltä »Uudenaikaisia apostoleita ja vale-Messioita» m. m. seuraavasti:

»Yhdysvalloissa elää tunnustettu Buddhan jälleensyntymä ja myös tunnustettu Kristuksen jälleensyntymä. Molemmilla on seuraajansa; molempia on haastateltu ja molemmat ovat sanoneet parastaan. Heillä — ja toisilla heidän kaltaisillaan — on ollut tavallisuudesta poikkeavat merkkinsä, valaistuksensa, tietonsa ja tapahtumansa, jotka huomattavasti ovat viitanneet tähän heidän lopulliseen kohtaloonsa. Onpa siellä täällä kuiskailtu yliluonnollisesta syntymästäkin. Mutta heiltä puuttui kirkasnäköinen silmä, joka kykeni asettamaan tosiseikat oikeille paikoilleen ja tulkitsemaan niitä oikein. Kuninkaita ja mahtavia herroja ilmestyy ja unien uneksijoita, mutta koskaan ei heidän keskellään ole profeettaa eli Danielia. Ja tulos on surullinen katsella, sillä jokainen näkyy asettavan kruunun omaan päähänsä.

»Teosofia näytti, mikä oli totta, mikä valhetta näissä psyykkisissä kokemuksissa, saavutuksissa tai harhoissa, ja vaikkei se muuta tekisi, ansaitsisi se kiitollisuuttamme. Teosofia osoitti — ja todisti epäämättömästi muutamille, — että oli olemassa ihmisyystaso yläpuolella kaikkia

niitä kykyjä ja voimia, joiden nojalla inspiroitu psyykikko saattoi uskoa olevansa erikoisesti maailmaan lähetetty. Se osoitti . . . että personallinen puhtaus, joka oli korkealla yläpuolella kaikkea kansanomaista puhtauden ihannetta, oli henkisen tiedon ja saavutuksen ehdoton ja oleellisin perusta. Se pyyhkäisi maan niiden surkuteltavien miesten ja naisten jalkojen alta, jotka n. s. enkelein sanomia kuunnellen luulivat olevansa taivaan ja maan valittuja ja kutsuttuja suorittamaan yleismaailmallisia tehtäviä. Niiden hartaiden uudistajien katseelle paljastettiin jotakin, joka oli kuuluisuutta korkeampi: nimittäin totuus; jotakin, joka oli korkeampi yhden miehen ja yhden naisen henkisten sympatiojen puhtaimpaakin yhteyttä: nimittäin ihmissielun kuolematon yhteys Jumalan kanssa. Minne tahansa teosofia leviää, siellä on petettyjen mahdoton johtaa toisia harhaan, siellä pettyneiden mahdoton toisia seurata . . . Hypnoottiset ja astraaliset vaikutukset haihtuvat tieltä, ja taivas selkenee kyllin kirkkaaksi, jotta korkeampi valo loistaisi. Se vaientaa tutut huudot »kas tässä! ja kas tuossa!» ja selittää, että Kristus, samoinkun taivasten valtakunta, on sisällä meissä . . . Sentähden se on kaikella tavalla meidän aikamme todellisin pelastaja ja vapahtaja.

»Eri »Messioiden» sekä niiden uskonoppien ja tekojen luetteleminen täyttäisi niteitä. Se on turha. Kun väitteet ovat ristiriidassa, eivät kaikki ilmeisesti saata olla oikeassa. Toiset ovat opettaneet vähemmän erehdyksiä kuin toiset. Siinäpä miltei koko eroavaisuus. Ja muutamien omistamia hienoja kykyjä ovat vahingoittaneet ja lamauttaneet johdatukset, joita he eivät ymmärtäneet.

»Eräästä seikasta järkevämieliset ihmiset, teosofeja lukuunottamatta, voivat olla varmat, nim. siitä, että ihmiskunnalle tehty palvelus on täysin riittävä palkka itsessään, ja että tyhjät tynnyrit äänekkäimmin kumisevat . . . Paraimmat käytännölliset uudistajat — semmoiset kuin orjuuden lakkauttajat, naisten oikeudettoman aseman pa-

rantajat, laillisen mielivallan ja köyhäin sorron poistajat — eivät uneksineetkaan esiintyä Messiaina. Kunnia, niin arvoton kuin se onkin, seurasi heitä etsimättä, sillä puu tunnetaan hedelmistään ja tähän päivään saakka »heidän tekonsa heitä seuraavat.»

»Teosofian tultua Messias-houreella todella on ollut aikansa ja näkee nyt tuomionsa. Sillä jos mitään on se selvästi opettanut ja opettaa, että »ensimäiset tulevat viimeisiksi ja viimeiset ensimäisiksi.» Teosofi kasvaa todellisessa henkisessä voimassa ja valaistuksessa ainoastaan auttaakseen tosi ystävänä kanssaihmisiään, samalla kun hän itse tulee mitä nöyrimmäksi, hiljaisimmaksi, puheessaan varovaisimmaksi ihmiseksi.

»Ihmisiä, jotka eräässä merkityksessä ovat olleet vapahtajia rodulleen, on elänyt ja tulee elämään. Harvoin ketään on tunnettu. Harvoin on ollut tarpeen tai mahdollinenkaan semmöinen tunteminen. Senpätähden houkkiot yksin hyökkäävät sinne, minne enkelit pelkäävät astua.»

*

Madame Blavatskyn eläessä oli todella teosofia sitä, mitä se oli. Ken tahtoi teosofiasta tietoa tai varmuutta, hän tutki H. P. B:n kirjoja ja kirjoituksia, ja jos mikään seikka jäi hänelle epäselväksi, hän kääntyi H. P. B:n puoleen personallisesti, vakuutettuna siitä, että H. P. B. kykeni paraiten ratkaisemaan hänen pulmansa.

Kuinka toista on nyt, 35 vuotta madame Blavatskyn poislähdön jälkeen! Harva teosofian tutkija enää välittömästi tutustuu H. P. Blavatskyn teoksiin. On niin paljon toisia suuruuksia, niin paljon helppotajuisempia kirjailijoita, joiden teoksia tarjoillaan yleisölle teosofian nimellä, että totuudenetsijä meidän päivinämme puoleksi pakosta saa ensimäiset teosofiset käsitteensä niistä.

Epäilemättä joukossa on paljon arvokasta, joka innostuttaa tutkijaa pyrkimään tiedon lähteellekin, s. o. H. P.

Blavatskyn omien teosten ääreen. Mutta varmasti myös on paljon turhaa, joka hidastuttaa etsijää ja estää häntä heti luomasta itselleen oikeata kuvaa teosofiasta. Pahinta vielä on, että nämä myöhemmät suuruudet ovat keskenään eri mieltä teosofisista peruskysymyksistä ja että he miltei karttavat madame Blavatskya riidan mahdollisena ratkaisijana, tyytyen kukin väittämään, että H. P. B. »tietysti olisi ajatellut näin kuin minä, jos hän olisi elänyt». Etsijät jäävät täten vaille todellista tietopohjaa, elleivät ota jotakuta uudempaa profeettaa auktoriteetikseen tai huomaa kääntyä H. P. B:n kirjojen puoleen.

Joka tapauksessa tämä »puolueihin jakautuminen» on omiansa pinnallistuttamaan teosofista liikettä. Eletään pinnalla ja käännetään katse ympyrän kehään, sen sijaan että etsittäisiin keskustaa. Viisaus ei kuitenkaan ole kirjavuudessa, vaan syvällä sen peitossa.

Arvostelu on tällöin tärkeä tekijä. Näennäisesti se repii, mutta todellisuudessa se rakentaa. Tuulentupia kaadettakoon, jotta voitaisiin totuuden temppeli pystyttää. Auttaja teosofein kesken on nykyään se, joka viitaten ja vedoten madame Blavatskyn ja Mestarein alkuperäisiin oppeihin repii harsot etsijäin silmiltä ja paljastaa harhaanjoutuneiden hullut käsitteet.

*

Mutta kuinka toisin saattaisi olla! Jos me teosofit kaikkialla yksimielisesti olisimme tahtoneet oppia rakkauden, suvaitsevaisuuden ja ihmisyyden suurta läksyä, silloin olisimme ennen kaikkea rakastaneet toisiamme niin, että maailma olisi heltyvin sydämin katsellut meitä niinkuin alkuperäisiä kristityitä ennen. Silloin olisimme uskoneet veljeyteen, ja maailmansodan aikana olisimme kieltäytyneet aseita kantamasta ja veljiä tappamasta. Silloin olisimme ratkaisseet yhteiskunnallisen pulman omassa piirissämme niin, että meidän keskuudessamme ei olisi ollut köyhyyttä eikä kurjuutta. Silloin olisimme

myös saavuttaneet vallan mammonan yli niin, että kultaa ei koskaan olisi puuttunut, kun hyvää ja kaunista olisimme yrittäneet. Niin, se olisi ollut käytännöllistä teosofiaa ja käytännöllistä salatiedettä.

Vaan — mikä ei ole ollut, toivokaamme sen tulevan.

*

Madame Blavatskyn hyvä ystävä, tohtori Wynn Westcott julkaisee Luciferin kesäkuun numerossa 1890 muutamia ajatelmia tietäjistä ja heidän voimistaan, joiden ajatelmien arvellaan lähteneen kreivi de Saint Germainin kynästä. Tri Westcott oli Englannin rosenkreutsilaisen seuran jäsen, ja hän oli saanut käsiinsä manuskriptin, joka aikoinaan oli ollut tunnetun ranskalaisen okkultistin Eliphas Lévin hallussa. Tämä käsikirjoitus ei ollut alkuperäinen, vaan Eliphas Lévin kopioima. Suomennan sen tähän tri Westcottin englanninkielisen tulkinnan mukaan:

Tietäjän etuoikeudet.

1. *Aleph.**) Hän tajuaa Jumaluuden ja kykenee kanssakäymiseen Seitsemän Hengen (Pääenkelin) kanssa.
2. *Beth.* Hän on kaiken kärsimyksen tuolla puolen ja kaiken pelon yläpuolella.
3. *Gimel.* Hän voi vaikuttaa taivaallisiin valtoihin ja hallita manalan voimia.
4. *Daleth.* Hän on oman elämänsä ja tulevaisuutensa herra ja saavuttaa vallan toisten elämän yli.
5. *He.* Häntä ei voi voittaa eikä heikontaa mikään inhimillinen olento.
6. *Vau.* Hän tuntee nykyisten ja menneiden tapahtumain syyt ja osaa nähdä etukäteen, mitä tulevaisuudessa on tapahtuva.

---

*) Aleph, beth j. n. e.: hebrealaiset kirjaimet aakkosjärjestyksessä.

7. *Zain.* Hän tuntee salaisuuden, jonka kuolema ihmiseltä kätkee, tuntee lähinnä tulevan tilansa ja tulevan olemassaolonsa.

Seitsemän suurempaa kykyä.

8. *Heth.* Hän tuntee Viisasten Kiven salaisen muodostumisen.

9. *Teth.* Hän tuntee Yleislääkkeen salaisuuden.

10. *Jod.* Hän tuntee lait, jotka hallitsevat ikiliikkujan ongelmaa, ja ympyrän neliöimisen salaisuuden.

11. *Kaph.* Hän tietää, millä tavalla luonto muuttaa kuonan kullaksi.

12. *Lamed.* Hän voi hallita villipetoja ja lumota käärmeen.

13. *Mem.* Hänellä on hallussaan Taikamerkkien taito ja Yleistieteen avain.

14. *Nun.* Hän osaa puhua mistä aineesta tahansa oppineesti ja viisaasti ennestään sitä harrastamatta ja tutkimatta.

Seitsemän pienempää kykyä.

15. *Samekh.* Hän voi yhdellä silmäyksellä nähdä salaiset ajatukset, jotka piilevät kenen tahansa miehen tai naisen sydämessä tai mielessä.

16. *Ain.* Hän voi pakoittaa miehen tai naisen olemaan vilpitön kanssaan.

15. *Pe.* Hän voi nähdä etukäteen semmoisia tulevia tapahtumia, joita ei hallitse häntä itseään suurempi adepti.

18. *Tzaddi.* Hän voi milloin tahtoo viisaasti ja tehokkaasti auttaa sitä, joka on tämmöisen tuen arvoinen.

19. *Qoph.* Hän ei ole koskaan onneton vastoinkäymisessäkään.

20. *Resh.* Hän ei koskaan rakasta eikä vihaa kohtuuttomasti.

21. *Shin.* Hänellä on rikkauden salaisuus, mutta ei ole koskaan tuhlaavainen eikä koskaan puutteessa.

Näitä kolmea seitsensarjaa täydentää asiallisesti *Tau*, hebrealaisten aakkosten viimeinen kirjain.

22. *Tau.* Hän voi vaikuttaa luonnon elementteihin, parantaa sairauksia ja ehkäistä hajoamista.

*

Eräs ystäväni, joka ei koskaan ole tuntenut vetäymystä vapaamuurariuteen, tunnustaa, luettuaan »Kadonneen Sanan», tämän kirjan olevan erikoisen ja tähtäävän korkealle, mutta kysyy samalla, miksi madame Blavatsky oli verrattain ankara arvostellessaan nykyaikaista vapaamuurariutta. Ystäväni kirjoittaa:

Tosin kyllä H. P. B. sanoo vapaamuurariudesta: »Emme ainakaan huomaa mitään näkyväistä, huutavaa pahaa lähtevän tästä laitoksesta eikä kukaan paitsi roomalainen kirkko ole koskaan tavannut sitä mitään vahinkoa tekemästä . . . Vapaamuurarius, ulkonaisista turhanpäiväisyyksistä ja uudenaikaisista keksinnöistä (varsinkin raamatullisesta hengestään) huolimatta, tekee hyvää sekä siveellisellä että näkyväisellä tasolla . . .» — mutta sellainen ansioluettelo ei ole erikoisen merkillinen. Sitä vastoin H. P. B. osaksi samassa broshyyrissaan (»Kirkko ja vapaamuurarius»), osaksi *Isis Unveiled* kirjassaan lausuu useita purevia sanoja asiasta. Toistan muutamia otteita:

»Pakanuus, vapaamuurarius, teologia — sellainen on se historiallinen kolminaisuus, joka nyt hallitsee maailmaa *sub rosa.*» (K. ja v., s. 53—54.)

»*Epoptit,* ne, jotka *näkevät oliot sellaisina kuin ne ovat,* katosivat toinen toisensa jälkeen ja vetäytyivät seutuihin, joihin kristityt eivät päässeet tunkeutumaan; ja *mystit* (sanasta *mystes,* hunnutettu), ne, jotka *näkevät oliot vain sellaisina kuin ne näyttäytyvät,* jäivät kohta

yksin tilanteen herroiksi. Edelliset, eristetyt, ovat säilyttäneet todelliset salaisuudet . . . he, jälelle jääneet *alemman* temppelin, *kryptan*, vihkimyksen pyhän huoneen, »vapaamuurarit» ovat sentähden ainoat tosi *vapaamuurarisalaisuuksien* vartijat, jotka salaisuudet maailma nyt on menettänyt . . . Mystit, jotka tunsivat ne (vapaamuurarisalaisuudet) vain pintapuolisesti, ovat laskeneet uudenaikaisen vapaamuurariuden ensimäisen perustuskiven.» (K. ja v., s. 36—37, *passim.)*

Ymmärrän tämän niin, ettei *nykyisellä* vapaamuurariliikkeellä ole milloinkaan ollut hallussaan »aikakausien jumalallista perintöä», koska sen todelliset vartijat, epoptit, olivat jo aarteineen pois vetäytyneet, kun mystit, jotka tunsivat salatut asiat vain pintapuolisesti, ovat laskeneet perustuskivet nykyiselle vapaamuurariliikkeelle, jonka — kuten H. P. B. sanoo — »seremoniat ja tunnussanat . . . ovat turmeltuneita jäljennöksiä puhtaasta pakanuudesta ja uusplatonilaisesta teosofiasta. Jo juutalaiset jäljensivät ja lainasivat yhtä ahkerasti. Nekin tunnussanat, joita vielä nykyään käyttävät raamatulliset vapaamuurarit ja jotka ovat tekemisissä Juudan sukukuntien, Tubal-Kainin ja muiden vanhan testamentin eläinrata-merkkien kanssa, ovat juutalaisten toisintoja pakanallisen *rahvaan* jumalista, mutta ei *todellisten* mysterioiden tulkitsijoiden, hierogrammatistain jumalista.» (K. ja v., s. 22—23.)

Minusta näin ollen tuntuu, että H. P. B. yhdisti nykyisen vapaamuurarijärjestelmän riitusta *henkiseen* kehitykseen. Ja kyllä hän on vähintäin yhtä pureva arvostellessaan sitä kuin arvostellessaan kirkkoa. Näin hän esim. sanoo kirjassaan *Isis Unveiled:* »Olisikohan tosiaan »mystillinen side» vain hiekkaköysi ja vapaamuurarius vain leikkikalu, jolla ruokitaan muutamien nauhoista ja koristeista iloitsevien johtajien turhamaisuutta? Onko sen auktoriteetti yhtä hatara kuin sen korkea ikä? Siltä tosiaan näyttää» (II osa, s. 378).

Olen maininnut nämä otteet syinä, jotka, ainakin toistaiseksi, estävät minua tuntemasta vetäymystä kysymyksessä olevaan mystilliseen seremoniajärjestelmään.

*

Minua suuresti miellytti yllämainittu kirje, sillä kirjoittaja osoittautui ajattelevaksi totuudenetsijäksi ja tutkijaksi, ja hänen kunnioituksensa madame Blavatskya kohtaan näinä teosofisina Babeli-aikoina puhuu erikoisesti sydämelleni. Sentähden tahdon jatkaa hänen sitaattejaan parilla uudella otteella *Isis Unveiled* kirjasta, jotka otteet ehkä auttavat meitä paremmin ymmärtämään H. P. B:n kantaa.

»Niinkuin kristinusko on vapaamuurariuskin kuollut ruumis, josta henki aikoja sitten pakeni» (II osa, s. 388).

»Älköön kukaan luulko, että olemme personallisen tunteen vaikutuksen alaisia arvostellessamme vapaamuurariutta. Niin ei ole asian laita, sillä epäröimättä tuomme ilmi korkeimman kunnioituksemme Järjestön alkuperäisiä tarkoituksia kohtaan, ja muutamat arvokkaimmat ystävämme kuuluvat sen jäseniin. Emme sano mitään vapaamuurariutta vastaan semmoisena kuin sen tulisi olla, mutta me hylkäämme sen semmoisena kuin se nyt alkaa olla sekä katolilaisen että protestantisen papiston vehkeilyjen johdosta» (II osa, s. 375).

»Korkeille vapaamuurareille ei tarvitse huomauttaa — vaikka tavallisille ammattilaisille kylläkin, — että aika on tullut muovailla vapaamuurarius uudestaan ja asettaa entiselleen ne vanhat rajapyykit eli maamerkit, jotka lainattiin vanhoilta järjestöiltä ja jotka kahdeksannentoista vuosisadan spekulatiivisen vapaamuurariuden perustajat luulivat ottaneensa ja omaksuneensa veljeskuntaan. Ei ole enää jälellä mitään julkaisemattomia salaisuuksia; Järjestö on huononemaisillaan laitokseksi, jota

itsekkäät ihmiset käyttävät hyödykseen ja ilkeät ihmiset häpäisevät» (II osa, s. 377).

Ylläolevista otteista käy ymmärtääkseni ilmi, että madame Blavatsky tähtäsi samaan kuin »Kadonnut Sana»: vanhan, alkuperäisen vapaamuurariuden uudelleen elvyttämiseen. En kirjassani »Kadonnut Sana» suinkaan tahtonut pönkittää nykyaikaisen vapaamuurariuden muotoja ja menoja, mikäli nämä ovat hengettömiä tai vääristettyjä — päinvastoin. Mutta koko sydämestäni soisin, että vanhojen mysterioiden henki ja tieto elpyisi ja virraten takaisin nykyisen vapaamuurariuden muotoihin rikkoisi ne leilit, jotka eivät uutta (s. o. kaikista vanhinta) viiniä kykenisi vastaanottamaan, samalla kun se säilyttäisi ehjinä ne astiat, joita se vanhastaan tuntisi omikseen.

Ilolla on myös mainittava, että madame Blavatskyn terävät sanat eivät kaikuneet aivan kuuroille korville. Hänen kuolemansa jälkeen ja varsinkin tällä vuosisadalla on syntynyt päivä päivältä kasvava vapaamuurarikirjallisuus, joka asiallisesti tutkii perintätietoja ja etsii muotojen mystillistä merkitystä. Siellä täällä aletaan tuntea, että puhdistus ja uudistus on tarpeen.

Mutta miksi rituaalit ja seremoniat ollenkaan ovat tarpeen? ajattelee varmaan kirjeen kirjoittaja.

Eivät ne olekaan välttämättömiä, vastaan tähän, jos emme niitä kaipaa. Ei taidekaan ole välttämätön, eikä tiede eikä yleensä sivistys: kyllähän ihminen ruumiillisena olentona elää ja tulee toimeen ilmankin. Mutta jos henkinen elämä yleensä on tarpeellinen, silloin muotomenoillakin on sijansa. Miksi? Sentähden että ne ovat apuna kasvatuksessa ja itsekasvatuksessa.

Tiede opettaa meitä ymmärtämään luonnon ja elämän lakisiteistä, järkiperäistä toimintaa. Taide opettaa meitä näkemään luonnon ja elämän salaista kauneutta. Seremoniallinen magia opettaa meitä tuntemaan ja seuraamaan luonnon ja elämän salaista hyvyyttä ja pyhyyttä.

Kaikkien ihmisten järki ei ole altis tieteelliselle ajattelulle, kaikkien tunne ei taiteelliselle näkemykselle eikä kaikkien tahto maagilliselle tunnelmalle.

Mutta kaikessa kasvatuksessa on rituaalia; ei yksinkertaisin koulu menestyisi ilman sitä. Jokainen esoteristi noudattaa itsekasvatuksessaan joitakin muotoja, olkoot ne vaikkapa hänen omia keksimiään.

Muotojen vahingollisuus alkaa vasta silloin, kun ne ovat pakollisia. Kirkot ja papistot rituaaleineen ovat vastuunalaisia — kuten eräässä Mestarikirjeessä sanotaan — kahdesta kolmannesta kaikesta onnettomuudesta, mikä kansoja kohtaa. Mutta tämä johtuu siitä, että totuuden henki on muodoista hävinnyt ja että muodoista on tehty pakkopaitoja ihmissieluille ja peitteitä ajattelevien olentojen silmille, jotka itse oman olemuksensa pakosta tahtovat nähdä totuuden auringon paistavan.

Kun peite silmiltä poistetaan, kun pakkopaita heitetään pellolle, silloin ihminen hengessään riemastuu. Silloin hän näkee elämän ihanan sisällön, sen korkean ihanteen ja päämäärän. Silloin hän ymmärtää, mikä suuri työ ja tehtävä hänelle aukenee, mikä pitkä ja vaikea taival on hänen edessään kuljettavana. Ja samalla hän oivaltaa, kuinka tärkeätä on, ettei lasta heitetä pellolle kylpyveden kanssa.

Tie on kuljettava askel askeleelta, työ suoritettava asteettain. Kaikki tapahtuu muotojen maailmassa, muotojen avulla, muotoihin perustuen. Jokainen muoto on porras, jolle on astuttava seuraavaan muotoon. Mutta kuinka se, joka ei muotoja tunne, voisi tuntea elämää, joka on ilman muotoja? Ja kuinka se, joka elämän tuntee, voisi olla tuntematta muotoja, joissa elämä ilmenee?

Elämä puhuu mysteriokieltään. Hierofantit ja hierogrammatistat sitä tulkitsevat. Mystat sitä matkivat. Epoptat oppivat sitä lukemaan.

= ═════ =

"Materialismi vaiko teosofia?"

"Ei kysy pallo kieltääkö vai myöntää,
vaan pyörii minne pelaaja sen työntää.
Ja Hän jok' ohjas retkes hämäriin,
Hän yksin tietää, miks' sen ohjas niin."
Hall Caine, *Tuhlaajapoika.*

Noudatan Arv. Toimituksen kehoitusta vastata osaltani ylläolevalla otsakkeella julkaistuun E. P:n kirjeeseen, vaikka elävästi tunnenkin kykyni vajavaisuuden siihen. Mutta tottapa toiset tekevät sen pätevämmin ja toivottavasti oikaisevat erehdykseni.

Minun henkinen kehitykseni on käynyt päinvastaisessa järjestyksessä kuin E. P:n. Kasvaneena ev. luth. kirkonopin ilmapiirissä luisuin siitä materialistis-monistiseen elämänkäsitykseen ja siitä teosofiseen.

Kirkonoppia en koskaan ollut voinut omaksua, suurelta osalta en ymmärtää. Se ei voinut minulle ratkaista elämänarvoituksia eikä vastata perimmäisiin kysymyksiin.

Materialistis-monistinen tiede hämmästytti aistimilla tehtyjen kokemusperäisten havaintojensa runsaudella ja sitovalla todistelujen ketjulla. Mutta se pysähtyi ja pysähtyy aina niihin saavutuksiin, joihin se kulloinkin aistihavainnoissaan pääsee, jättäen »oleitten varsinaisen olemuksen tajuttavien ilmiöitten takana», jota se ei sanonut tietävänsä, »puhtaille metafysiikan tutkijoille», samalla kun se myönsi että »kaikkivaltaisen maailmanihmeen», jonka »luonnontutkija ihannoi *luonnoksi* eli maailmankaikkeudeksi, idealistinen filosofi *substanssiksi,* hurskas uskovainen maailmanhengeksi eli *Jumalaksi,* varsinainen olemus» kävi siitä »yhä ihmeellisemmäksi ja arvoituksellisemmaksi». Se totesi »voiman ja aineen säilymisen peruslain», »substanssilain», selitti että »substanssi kaikkialla oli ikuisen liikkeen ja muuttumisen alaisena» ja että »maailmankaikkeuden yhtenäisyys», jonka se substanssilain nojalla päätteli, »tuhosi persoonallista Jumalaa, sielun kuolemattomuutta ja tahdon vapautta koskevat dogmit.» Ja nimenomaan sielusta ja sen kuolemattomuudesta sanoi Ernst Haeckel Maailmanarvoitukset-teoksessaan että hän leikellessään eläviä olentoja ei ollut löytänyt mitään sellaista kapinetta kuin sielu ja että hän itse tai oliko että hän uskoi varmasti että kun hän itse kuolee, niin siihen hänen elämänsä myös päättyy. Mutta, lisäsi hän, se riitti hänelle.

Mutta minulle se ei niinä vuosina, jotka tuon elämänkäsityksen vallassa olin, koskaan oikein riittänyt. Minä koetin täyttää itseni kaikella sillä, mutta aina vavisutti minua kuitenkin hiljainen epävarmuus ja tunne siitä, että ei vielä oltu tultu perille. Jotakin oli jäänyt ratkaisematta.

Ja niin minä yhä edelleen etsiessäni tutustuin teosofiaan. Ja vähitellen minä aloin huomata, että nyt oli tultu perille. Ja siinä olen yhä varmistunut. Vasta teosofia kykeni ratkaisemaan »maailmanarvoitukset», tarjoamaan minulle ratkaisun ratkaisun perästä, sitä myöten kuin kehityin ottamaan ne vastaan.

Kuten sanottu, materialistis-monistinen maailmankatsomus edellyttää aineen ja voiman ikuisiksi. Miksi se ei tyydy yksinomaan aineeseen? — Siksi että se hyvin tietää ettei aineella ilman tuota voimaa ole mitään kykyä. Vasta voima sen elähdyttää toimintaan. Mutta mikä on tuo voima, joka on ikuinen, kuolematon ja siis elävä? — Voiko vastaus olla muuta kuin yksi: *henki,* koska voima kerran rinnastetaan *aineen* kanssa. Mat.-monistinen maailmankatsomus perustuu siis myös oikeastaan dualismille.

Tätä ei muuta se, että sanotaan voiman olevan erottamattomasti aineeseen yhtyneenä. Sillä kun materialistimonistit perustavat tutkimuksensa vain tavallisille aistihavainnoille ja kun voima, henki, elämä voi aistimille ilmetä vain aineen välityksellä, niin eivät he sen muunlaista ilmenemistä voisi huomioidakaan. Niin ollen heidän kieltonsa sen itsenäisestä olemassaolosta tai epäilyksensä ei merkitse mitään.

Mat.-monistinen maailmankatsomus ei myönnä sielun kuolemattomuutta, mutta se julistaa, kuten E. P:kin, että voima on kuolematon. Mutta mikä on ihmisen ruumiin sisässä, ruumiin, joka kai on ainetta? — Tottakai tuo sama voima, jota vailla ruumis olisi kuollut ainejoukko. Mutta kun voima kuolemassa, joka E. P:n mukaan on ilmiöitten erottamismuoto, erotetaan ruumiista, täytyy sen mat.-monistien mukaan jäädä elämään. Nyt he sanovat, että se hajoaa suureen universumiin. Mutta koska se kerta kaikkiaan on kuolematon, niin eihän sen olemassaolo saa tuohon hajoamiseen päättyä, sen täytyy elää universumiin yhtyneenäkin. — Mitä tämä näin ollen on muuta kuin sielun kuolemattomuutta? —

Mat.-moniskin myöntää, että ihmisessä eläessään on tuo heidän keksimänsä voima, joka taas minun käsitykseni mu-

kaan, kuten sanottu, ei voi olla muuta kuin henkeä. Puhuuhan E. P:kin henkiyksilöstä. Mutta jos voima ihmisessä, joka muuten on ainetta, on henkeä, niin täytyy sen olla kaikessa muussakin aineessa sitä. Ja tämä on ikuista, kuolematonta. Mutta mihin tämä johtaa? *Itseolevaiseen*, jolla ei ole alkua, ei loppua. Toisin sanoen *Jumalaan*.

Minusta on asia siten, että niin paksun esiripun kuin materialisti-monistit koettavatkin kutoa kaiken ilmenneen olevaisen yhdeltä puolen ja sielun kuolemattomuuden ja Jumalan välille toiselta puolen, he samalla tahtomattaan ja itse sitä tietämättään lyövät halki tuon esiripun, jonka takaa nuo heidän kieltämänsä todellisuudet muille näkyvät.

Mutta jos me näin mat.-monistisenkin elämänkäsityksen mukaan edelläesitetyn todistelun perusteella päädymme sielun kuolemattomuuteen ja Jumalaan, niin onko teosofian oppi vain sielun eli »henkiyksilön sulautumista eli hajoamista täydellisyyden kokonaisuuteen, universumin järjenmereen (Jumalaan)», jonka teorian E. P. sanoo lyövän yhteen materialistisenkin käsityksen lopputuloksen kanssa yksilöön nähden. — Tokkohan se on tätä ja näin rajoitettua. Tuollaista lopputulosta ajatellessa lienee mielessä väikkynyt buddhanoppi. Mutta jos individualiteetin hajoamisella, sulautumisella tarkoitetaan minuuden häviämistä, niin se ei liene oikein buddhanopinkaan mukaan. Sillä vaikkakin nirvana merkitsee sammumista, häipymistä, niin sillä buddhalaiset tuntuvat tarkoittavan autuaallista lepoa Jumalassa, korkeinta autuutta, minuuden vaipumista kaikkiminään (Logokseen), rajatonta tietoa ja tajuntaa (Salat. sanakirja), korkeimman rauhan tilaa, jonka täydellistynyt yksilö saavuttaa (buddhal. katkismus). — Siinä säilyy siis tietoisuus.

Mutta teosofia ei mahdu buddhanoppiin, siinä on tilaa sekä buddhanopille että kaikille suurille uskonnoille. Siinä sielun lopullinen kohtalo kunkin teosofin käsityksessä värittynee jossain määrin sen uskonnon mukaiseksi, jonka hengellä on johtovalta hänessä, samalla kun hän pitäytyy niihin tutkimusten tuloksiin, joihin teosofiset tutkijat, salatieteellistä, empiiristä tietä käyttäen ja sen henkisen tiedon valossa, joka heillä kullakin on, ovat tulleet ja tulevat. Sama koskee Jumala-käsitettä. Ja kaikkea tätä punnitsee ja tarkastaa hän siinä sisäisessä valossa, joka hänellä itsellään on, ja omakohtaisen henkisen tietonsa nojalla, mikäli hänellä sellaista on.

E. P. kysyy mikä on koko olemassaolon, universumin, maailmankaikkeuden tarkoitus ja sanoo sen turhaksi kysy-

mykseksi. Kuinka niin? — Jos se olisi turha, niin olisivat silloin kaikki kysymykset turhia. Mutta jos ihmishenki lakkaa tekemästä kysymyksiä ja varsinkin tuollaisia, niin samalla se panee rajat tietonsa laajentumiselle ja omalle kehitykselleen. — Mutta mat.-monistin mielestä lienevätkin turhia kaikki muut kysymykset paitsi aistihavaintoihin välittömästi kohdistuvat.

Muuten: koko olemassaolon universumin tarkoitus kai on kehittää sen helmassa ilmennyt elämä aina yhä korkeampaan täydellisyyteen, jumalallisuuteen, luojaksi luojansa keralla, josta se on lähtenytkin. Mutta jos kysytään miksi se puettiin muotoihin ja sen kautta saatettiin tuskallisen ja vaivalloisen kehityksen alaiseksi, niin siinä suhteessa, mikäli ymmärrän, lienee parasta tyytyä olemaan nöyränä pallona tuon Suuren Pelaajan käsissä ja ajattelemaan, että *hän* tietää ja ehken perimmällään yksin hän, miksi.

E. P. ottaa tämän yhteydessä esimerkin kirjoituskoneesta ja sanoo, että jollei se kykene tehtäväänsä täyttämään, ei sillä sitä tarkoitusta ole, jota varten se on tehty. Kummallista! Kyllä sillä säilyy yhä alkuperäinen tarkoituksensa, vaikka se ei kykenisi ilmentämään yhtä ainoata kirjainta. Siitä on vain tekijän käsissä tullut epäonnistunut tai on siitä tullut vanhuuttaan käyttökelvoton, siinä kaikki. Se on yhtä hyvin kirjoituskone kuin kuolleena syntynyt vasikka on vasikka eikä mikään muu, ja täysin rammaksi ajettu hevonen on hevonen eikä mikään muu nimetön.

E. P. sanoo että materialistisen elämänkäsityksen kallio on että kaikki inhimillinen tieto on lopulla ja viimekädessä empiiristä, kokemusperäistä. Tähän voidaan käsittääkseni teosofisellakin kannalla yhtyä, ulottamalla tutkimusala yliaistilliseenkin maailmaan. Eivät teosofien sitä koskevat tiedot ole nimittäin sen enemmän kuvitteluja, kuten E. P. näkyy luulevan, kuin luonnontieteilijäinkään ilmiömaailmaa koskevat. Yhtä empiirisiä ne ovat. Sitä laatuaan ne eivät suinkaan menetä sen kautta etteivät luonnontieteilijät pysty sitä toteamaan, heillä kun ei ole siihen tarvittavia korkeampia aistimia eikä sitä mielentilaa, jota vaaditaan. Vasta sitten kun he alistuvat kulkemaan sitä vaivalloista tietä, joka noiden aistimien heräämiseen johtaa, ja kun heissä on tapahtunut sisäinen uudestiluominen ja he omakohtaisten, tunnollisten tutkimusten ja omien henkisten elämyksiensä kautta hankitulla tiedolla voivat osoittaa teosofian tiedot tuonpuoleisesta maailmasta kuvitelluiksi, vasta sitten heidän sanoillaan on

merkitystä. Mutta silloin he tulevatkin toisiin tuloksiin kuin heidän entisensä, sen tietävät kyllä teosofit.

Jos rajantakaisesta maailmasta kuvataan olotiloja, jotka muistuttavat tämän maailman oloja, niin ei se ollenkaan todista, että nuo tilat ovat kuviteltuja. Ne vain seuraavat sitä vanhaa totuutta että »niin ylhäällä kuin alhaallakin'» Mutta kyllä siellä on muunkinlaisia olotiloja. Niin meille salatieteelliset tutkijat vakuuttavat. Niitä vaan tuntuu olevan vaikeampi huomioida, kuta hienompiin olotiloihin tullaan, ja kuvailla ihmiskielen sanoin. Ja mikäli sitä voi, niin kaikkea läheskään ei ole lupa ilmaista.

Näimme jo ettei materialistinen tiede voi yhtenäistyttää maailmaa sen paremmin kuin teosofiakaan. Tai oikeastaan se on viime aikoina sen yhtenäistyttänyt, mutta mat.-monisteille ehken vähemmän mieluisalla tavalla. Se on nimittäin osoittanut, että aine ei olekkaan muuta kuin energiaa, s. o. elämää, ja että atoomi ei olekkaan pienin hiukkanen, vaan että se on kokoonpantu elävistä elektroneista. Siis ei aine, vaan elämä oli alkuperäinen ja ikuinen, kuten teosofia aina oli väittänytkin. Ja näin ollen kaikki ihmiset ovatkin yhden ikuisen substanssin: *elämän, hengen* eli jos tahdotaan: *voiman* ilmiöitä eikä aineen, kuten E. P:lle on selvennyt.

E. P. siirtyy sitten puhumaan eläinten järjestä ja altruistisista pyrkimyksistä. Niin, kyllä eläimillä järkeä on. Siinä ei liene muuta kuin aste-ero heidän ja ihmisen välillä. Mutta se ero on silti suuri. Vartiopaikalla oleva apina voi antaa henkensä toisten puolesta, mutta sille tuskin voinee taistelun telmeessä välähtää mieleen: »Tässä minä nyt annan henkeni, tämäkö oli *minun* loppuni . . . Mutta loppuuko kaikki sittenkään tähän . . .» — Tuskin se esim. näin voi ajatella. Sen uhrautuminen lienee vaistomaista, se ei liene tätä itsetietoista: »Minun täytyy kestää. En voi jättää noita tuolla tuhon omaksi, mikäli se minusta riippuu. Tunteeni ei sitä salli. Se olisi sitäpaitsi raukkamaista, kunniatonta.» — Tähän apina ei pystyne. Se ei kyenne sanomaan: »Minä olen minä ja nuo toiset ovat Matti ja Maija ja niin edelleen ja he voivat ja heillä on oikeus myös sanoa samaa itsestään.»

Mutta ei apinainkaan järki eikä tunne-elämä ole aineen liikuntoa, vaan sen materialistisen tieteen viimeisimmäksi toteaman ainoan perusaineen: *energian, tarmon, hengen,* kuten olemme nähneet. Se on vain vielä sillä asteella heissä.

Mitä sitten siihen tulee, kumpi on herra ja kumpi palvelija, niin kyllä henki on edellinen ja aine jälkimmäinen eikä päinvastoin. Ei suinkaan minun ruumiini ryhtyisi kerrassaan mihinkään, jollei se saisi käskyä sisässään asuvalta hengeltä. Sen pitäisi olla selvää. Mutta minkätähden aurinko paistaa? — Eiköhän sentähden että maapallo on pantu kiertämään aurinkoa. Ja jos kysymme jälleen syytä tähän, niin täytynee meidän vastata: Että *ilmennyt* elämä maapallolla olisi mahdollinen. Sillä totta on että elämän*ilmiöt* lakkaisivat maapallolla, jos aurinko sammuisi. Elämä ei silti kuitenkaan kuolisi, sillä sehän on kuolematonta. Mutta ihminen ei sittenkään ole seuraus auringosta, vaikka tämä on ollutkin välttämätön hänen ilmestymiselleen tänne, elossapysymiselleen ja kehittymiselleen. Ihmisen ilmeneminen on yhteydessä luomakunnan yleisen kehityskulun kanssa kohti yhä täydellisempiä olioita niin henkisesti kuin muodollisestikin ja ihmisen samoinkuin muunkin luomakunnan alkusyy piilee Jumalassa. *A. R. M.*

*

Pitäisikö meidän, eritoten meidän salatieteilijäin taantua materialismiin, josta julkistenkin tieteiden harjoittajain parhaimmisto jo on temmannut itsensä irti?

Aine ja henki, siinä ne kaksi napaa, joiden ympärillä totuutta etsivä ihmisajatus on kieppunut aina siitä lähtien kuin jotain järkijohtoista ja kokemusperäistä ihmisajatusta on ilmennyt, ja siitä, kumpaan noista oletetuista kahdesta navasta ihminen lopullisesti tarrautuu, johtuu korkeimmassa mielessä hänen kohtalonsa. Jos ken pidättyy yksinomaan aineeseen, joutuu hän varmaan lopulta menehtymään niin sanoaksemme jäätyneellä syvyydellä. Mutta jos hän ei milloinkaan päästä näkyvistään kaikkeuden henkistä puolta, minkä kerran on jaksanut omaksua olevaksi, voi hän johtua havaitsemaan juuri tuossa henkisessä puolessa piilevänkin olevaisuuden ikuisen ytimen, jossa nuo »kaksi napaa» yhtyvät ykseydeksi.

Katson spiritualistin erehtyvän maailman kahtiajaossa ja materialistin erehtyvän tarrautuessaan aineeseen. Nykyajan pisimmälle päässeet julkisenkin tieteen edustajat omaksuvat katsantokannan: Ei ole mitään ehdottomasti elotonta. Omaalkuisesti olen jo aikaisemmin sanonut: Jokaista aineen atoomia elävöittää Jumalan henki. Nyt olen valmis kehittämään ja kiteyttämään ajatukseni muotoon: Aine on tiivisty-

nyttä henkeä. Nykyajan etevimmät kemistit ovat oikeastaan omalla eksaktisella tavallaan tulleet samaan tulokseen osoittamalla, että ennen hajomattomana pidetty pieninkin »alkuainehiukkanen», atoomi, hajoaa eläviksi elektroneiksi ja että »aine» siis syvimmästi nähtynä onkin energiaa, elämää. Täten on tiede itse asiassa johtunut todistamaan oikeaksi myös luomiskertomuksen väitteen: Jumala loi kaiken tyhjästä sanallaan. Ja niinkuin »ainemaailmat» ovat »tyhjästä luodut», niin ne myös vuorollaan tyhjäksi raukeavat. Vain tuo ikuinen luova Sana pysyy, minkä vakuuttaa myös Kristus Jeesuksenkin todistus: »*Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät katoa.*» (*Mark. 13: 31*). Ja muistettakoon myöskin tämä: *Henki se on, joka eläväksi tekee, liha ei hyödytä mitään. Ne sanat, jotka olen puhunut teille, ovat henki ja ovat elämä.*» (*Joh. 6:63*).

Verratessaan toisiinsa spiritualistis-idealistista ja materialistista maailmankatsomusta »kirjeen» kirjoittaja m. m. lausuu: »— — — kaikki ilmiöt, niin henkiset, sielulliset kuin aineellisetkin ovat yhden ikuisen substanssin: *aineen* ja sen yhteyteen erottamattomasti kuuluvan *voiman* ilmiöitä.» Tokkohan vaan lopullisesti erottamattomasti? Edelläsanotunkin nojalla ja sen nojalla, mitä »kirjoitukset» lisäksi sisältävät olen sitä mieltä, että henki on ollut ensin ja on myös viimeiseksi — vaikka piintynyt materialisti saattaisi pidättyä päinvastaiseen käsitykseen nähdessään esim. »kuolleen» ihmisruumiin sen jälestä kun henki siitä on paennut. Verrattakoon tässä myös Joh. 12:28, 29 ja 17:5! — Muuten: Mikähän se on se *voima,* jonka »kirjeen» kirjoittaja käsittää erottamattomasti aineen yhteyteen kuuluvaksi? Eiköhän se ole sama, josta Kristus Jeesus vuoroin käyttää nimityksiä Henki, Isä, Jumala; sillä hän sanoi myös kerran: »— — — *Minä sanon teille: tästälähin saatte nähdä Ihmisen Pojan istuvan Voiman oikealla puolella ja tulevan taivaan pilvien päällä.*» (*Matt. 26: 64*).

Lopuksi pyydän saada huomauttaa, etten ole kynään ryhtynyt poleemisessa mielessä, vaan asian arvon vuoksi ja Ruusu-Ristin Toimituksen kehoituksesta. Tähän asiaan liikenevän aikani niukkuudesta ja Toimituksen kehoituksen laadusta johtuen on esitykseni verraten lyhyt, eikä siis pyrikään olemaan »tyhjentävä», jos nyt tällaisessa asiassa tyhjentävästä voi puhuakaan. — Saanen vielä mainita, että kunnioitan E. P:tä henkilönä, jolla on kykyä ja uskallusta ajatella omilla aivoillaan.

Oskari Kaukoranta.

*

Onko olemassa voima ja aine vaiko tajunta ja aine? E. P. väittää, että on vaan kahta ensinmainittua, eikä siis tajuntaa ja henkeä.

Olisi varsin kiintoisaa selostella E. P:n koko kirjoitus kohta kohdalta, mutta siten tulisi vastaus pitkä, jota vastoin sen pitäisi olla mahdollisimman lyhyt ja ytimekäs.

Sivuutan siis kirjoituksen alussa selostetun filosofoimisen ja koetan mennä heti asian ytimeen. Koska kirjoituksessa on kohta, jossa nämä kaksi maailmankatsomusta ovat »rikulleen» yhtä, niin aletaan siitä. Se on: »tieto pitää olla kokemusperäistä.» Niin minustakin. E. P. jatkaa: »tieto lisäytyy inhimillisen kokemuksen kautta ja se on ainoa tiedon lisäytymismahdollisuus.» Tähänkin voin puumerkkini pistää. Mutta kun E. P. sitte väittää, että tieto lisäytyy yksinomaan aineellisten kokemusten kautta ja niiden vaikutuksesta, silloin tiemme eroavat, sillä tiedän, että tietoa saapi ihminen silläkin tavalla, jota ei voi aineen kannalta selittää.

E. P. koettaa näyttää eläin-esimerkeillä, että eivät ihmiset ole sen kummempia kuin eläimetkään, ovatpahan vaan vähän kokeneempia, jos sitäkään.

Vai ei ihminen siis olisi toista maata kuin eläin? Tässä yhä enemmän tiemme eroavat. Katsotaampa asiaa E. P:n eläin-esimerkkien valossa.

E. P:n eläin-esimerkit osoittavat, että eläimilläkin on tajuntaa ja järkeä, joka ei ole minusta ainetta.

Teosofia opettaakin, että eläimiä johtaa joukko-minä, joukko-tajunta, ja koska samannimiset eläimet vaistomaisesti luonnostaan toimivat samalla tavalla, todistaa tämä mielestäni, että heissä on ryhmäsielu johtajana.

Mitenkä taas on ihmisen laita? Käytetäämpä E. P:n esimerkkiä aron hevoslaumasta, kun ne puolustautuvat susia vastaan: miksi siellä ei ollut yhtään vanhaa viisasta hevosta, joka olisi esim. päättänyt: »tämä suojeluskeino ei ole hyvä, minä eroan tästä ja etsin paremman, esim. juoksen pois tästä karman paikasta?» Ihmisjoukossa olisi varmaan ollut erimielisiä yksilöitä, sillä me ihmisethän olemme ennenkaikkea erimieltä, — ja olisi joku ihminen siis eronnut joukosta ja mennyt vaikkapa harhaan ja surman suuhun! Niinhän usein käypi, vähät siitä.

Ihminen kuitenkin uskalsi luottaa itseensä, ja se on jotakin, se on toista kuin joukkosielun toiminta eläimissä.

Entä ihmisyyden ääni? Eläin tekee jaloja tekoja, uhraa elämänsä omiensa puolesta vihollista vastaan, — ihmisellä on mahdollisuus tehdä paljo jalompaa: voittaa vihollinen siunaamalla ja rakastamalla! Ja sen neuvon Kristus antoi ihmiselle uutena käskynä.

Lopuksi annan tässä E. P:n purtavaksi muutamia kovia pähkinöitä. Minulle ne ainakin ovat olleet materialismin opin mukaan ratkaisemattomia, ja jos joku toinen ne voipi ratkaista, niin hyvä on.

Mikä on se voima, joka ilmenee esim. siinä, että ihminen voi tahtovalla ajatuksella, puhuen ja selittäen vaikuttaa toisen ihmisen ajatukseen ja tajuntaan, että saapi hänet mukautumaan asiaan, jota hän alussa vastusti? Oliko tässä vaan aine, joka vaikutti aineeseen vaiko tajunta tajuntaan?

Kun tutkii astrologiaa ja vertaa sitä omaan elämäänsä, niin huomaa, että on todella perää ja tietoa sen edeltäpäin antamissa väitteissä ihmisen elämästä, ja sen se tekee yksistään syntymähetken perusteella. Mitenkä tämän selittää aineen kannalta?

Materialistinen tiede sanoo, että ihmisen näkyväinen s. o. aineellinen ruumis muuttuu pienintäkin atoomia myöten uudeksi 7 vuoden aikana. Aineen kannalta on ihminen siis aivan uusi ja kuin jälleensyntynyt 7 vuoden perästä. Tästä huolimatta ihminen voipi muistaa asioita, jotka ovat esim. 7×7 vuotta vanhoja. Kuka se näin ollen muistaa? Aineatoomitko ja molekyylit, jotka ovat jo moneen kertaan vaihtuneet? Vai onko muistaja ihmisminä, henkiolento, tajunta, tai miksi sitä nyt nimittäisimme?

Ja onko se aine, joka minullekin näyttää nukkuessani asioita, jotka tulevat tapahtumaan aineen maailmassa vasta pitkien aikojen perästä?

Näin esim. kerran, että 3-vuotias lapsemme kuoli. Se näkyi noin 2 vuotta, ennenkuin se aineen maailmassa tapahtui. Nähdessäni olin järkytetty, kirjoitin muistiin tapauksen, ja asia unohdettiin, kunnes se toteutui aineen maailmassa. Silloin haettiin kirjoitus esille, ja aivan oikein: siellä oli asia hämmästyttävän selvästi jo ennen näytetty.

„Saarelainen."

*

Olematta teosofi tahi myöskään kristitty sanan tavallisessa merkityksessä, sekä pystymättä mihinkään tieteelliseen filosofointiin, rohkenen kuitenkin arv. Toimitukselle lähettää eräitä ajatusteni merkintöjä R-R:n helmikuun numerossa olleen artikkelin johdosta, joka käsittelee m. m. materialismia. Ne ovat vain hajanaisia sirpaleita, liittyen toisistaan erillisinä muutamiin kohtiin tuossa artikkelissa, jotka erikoisesti pistivät silmääni. Mitä tulee ensinnäkin kysymykseen tarkoituksen suhteesta subjektiin, niin käsitin artikkelin kirjoittajan mielipiteen seuraavanlaiseksi: Tarkoitus on ja täytyy olla subjektin ulkopuolella, sen täytyy ilmetä subjektin suhteissa toisiin subjekteihin. Minusta ei niin, vaan subjektilla — ajateltakoonpa siksi sitten maailmankaikkeus kokonaisuudessaan tai mikrokosmos, ihmisyksilö — saattaa olla tarkoituksensa itsessään. Elämällä omaa elämäänsä täysimmin se toteuttaa omaa itseään, siis tarkoitustaan. Ulospäin saattaa ja täytyy ilmetä yhtä ja toista, mutta se ei ole itse tarkoitusta vaan seurausta tarkoituksen toteuttamispyrkimyksestä. Olisi ihmisyksilön kannalta katsoen kovin venyvä ja pinnallinen se joustin, joka olisi vain sosiaalisen tarkoituksen vireessä. Sillä niin solidaarinen kuin ihmiskunta onkin, toteutuu sen tarkoitus vain miljoonien mikrokosmosten omakohtaisella ponnistelulla, ei minkään joukkosielun. Tarkoitus-käsitteen suhteellisuutta ei silti tarvitse kieltää; on vain muistettava käyttää oikeita mittapuita ja huomattava, miten äärettömän paljon maailmankaikkeus mahduttaa itseensä. Mikä tämä tarkoitus lopulta on, se lienee ihmisjärjelle ratkaisematon kysymys, ja myöskin tarpeeton.

Spiritualistista elämänkäsitystä kehitellään näin: Lopputulos kiertokulusta on se, että henkiyksilö sulautuu johonkin täydellisyyden kokonaisuuteen, s. o. hajoaa suureen universumiin, nimitettäköön sitä sitte vaikka jumalaksikin. Niinpä kyllä, ihmisyksilö päämääräänsä päästyään kai sulautuu johonkin äärettömään täydellisyyteen, sanokaamme jumalaan, ollen olemukseltaan samaa kuin jumala, kiertokulun täydellisesti puhdistamana, kirkastamana ja jalostamana. Mutta *miten* se sulautuu? Kuka voi mennä sanomaan, että se hajautuu, menettää itsensä enää itseään löytämättä? Eikö voi ajatella esim., että se jumaluuden osasena, siihen sulautuneenakin, on edelleen tietoinen olemassaolostaan ja jumalyhteytensä autuudesta, tai jotain muuta sellaista? Mutta varmuudellahan ei voi väittää mitään suuresta tuntemattomasta ja elämästä siinä, ei liioin sitäkään, että se olisi ääretön

massa (kenties henkeä), joka nielee itseensä kaikkien elämänilmausten tulokset ja välikappaleet. Näin ollen ei mitenkään voi identifioida spiritualismin ja materialismin lopputuloksia. Ja ilman tätäkin todistelua — vaikka paradokseillakin on oikeutuksensa — olisi sentään liian rohkeaa tehdä sitä.

Ihminen ei yleensä voi tietää eikä edes kuvitella mitään, mitä ei ole kokenut. Tieto on siis empiiristä. Sehän on selviö, ja aina on tietenkin pidettävä kokemuksen vankka pohja jalkain alla, jos mieli totuutta kohti pyrkiä. Mutta oli huomattava, että on olemassa muunkinlaisia kokemuksia kuin aistintemme välittämiä. Ne saattavat olla niin eittämättömän selkeitä ja voimakkaita, että parhaankin materialistin väitteet kilpistyvät niistä tehottomina. Ne edustavat jotain aivan toista maailmaa tai olotilaa kuin tämä meidän karkea aineen valtakuntamme. Mutta kun me olemme sidotut tähän maailmaan, ei meillä ole avainta noiden kokemustemme salaisuuksien selvittämiseen. Emme voi niitä käyttää hyväksemme, emme ajatuksellamme järjestellä niitä selväksi tiedoksi.

Spiritualistis-idealistinen elämänkäsitys perustuu dualismille. Sitäkin käsitystä vastaan haluaisin nousta; vaikka en ole oikein perillä, mitä tiede sisällyttää noihin nimityksiin. Eikö spiritualistis-idealistinen käsitys pidä henkeä ainoana ehdottomana olevaisena, jonka ajoittainen ilmenemismuoto aine ainoastaan on, ja johon kaikki ainekin lopulta palaa? Spiritualismi olisi siis sekin monismia, mutta vallan toisessa mielessä kuin materialismi tietenkin. Ainakin minun on sisimpäni vuoksi mahdoton tyytyä materialistiseen monismiin, niin järjelle-käsitettävästi kuin se näyttääkin ratkaisevan metafyysilliset ongelmat.

Nöyryyttävin on viimeinen väite: ihmisessä ei ole mitään korkeampaa ja jalompaa kuin muussa luonnossa. Sielunelämän ja älynkin suhteen saattaa ero ihmisen ja eläimen välillä olla ainoastaan kvantitatiivinen, mutta »omantunnon ääntä», ei parhaalla tahdollakaan voi rinnastaa mihinkään eläinkunnan ilmiöön. Aivan liian latteaksi ja riittämättömäksi jää se selitys, että ihmisen jaloimmat ominaisuudet ovat sosiaalisten viettien kehityksen kukkia. Sattuuhan monasti tapauksia, joissa ihmisen toiminnasta ei ole minkäänlaista hyötyä tai edes merkitystä kenellekään, yhteisölle enempää kuin hänelle itselleenkään, ja kuitenkin hän on vain noudattanut sisimpänsä ääntä, kategorista imperatiiviaan, ja tuntee siitä tyydytystä. Se on jotain viettielämän ulkopuolella ole-

vaa, verrattomasti sen yläpuolelle kohoavaa, jotain aivan eri alkuperää; mahdollisesti »jumalan kuva ihmisessä», kipinä ikuisuuden sammumatonta tulta, se kultainen side, joka yhdistää meidät suuren tuntemattoman täydelliseen olemukseen.

Näin olen noista kysymyksistä ajatellut ja rohjennut väitellä. Mahdollisesti ovat mielipiteeni kovin yksinkertaisia ja kehittymättömiä, kenties vallan nurinkurisia salatieteilijän silmällä katsottuina. Mutta vielä en ole sen pitemmälle päässyt; aikahan voi tehdä ihmeitä. En kuitenkaan malttanut olla tarttumatta kynään vallan piintynyttä materialismia vastaan.

Inkeri Tuovinen.

*

Aina kun ajattelen tai joudun juttuun n. s. materialistin kanssa, niin tulee mieleni katkeraksi ja selvänä edessäni on materialistisen katsomuksen kehittämä kurja yhteiskunta. Johonka sitten kuin kuvan täydellistyttämiseksi liittyy profanoitu kristillinen kirkko. Tässä aivan yksinkertaisesti, lyhyesti koetan vastata R. R:ssä N:o 2 olevaan kirjoitukseen tai pikemmin tuoda omia ajatuksia samasta aiheesta. Yhdeltäkulmalta katsottuna voi ihmetellen kysyä, mistä johtuu, että kaksi ihmistä kun tutkii samallaista kirjallisuutta, tässä tapauksessa okkultista, toinen jää hämmästyneenä yhä nöyrempänä tutkimaan sitä suurta miltei käsittämätöntä viisautta mitä noista kirjoista löytää, ja toinen kaikessa korkeudessaan ratkaisee kysymyksen käden käänteessä. Siis: älköön tapahtuko niinkuin *Sinä* tahdot, vaan niinkuin minä tahdon. Ratkaisu silloin on oleva hänen persoonallinen käytännöllisteknillisen järkensä mukainen, jolle on aivan ominaista muokata kysymysten konkreettista puolta. Näin viettien hallitsema ihminen mielellään tahtoisi erottaa itsensä kehityksestä. Mutta kuinka on mahdollista erota vanhemmistaan, kun suonissa virtaa sama veri? Kehittyä, eikä vain olla olemassa — on ihmisellä viettinä. Kasvilla on juuret, koska kasvaminen siten on mahdollinen. Kasvi tarvitsee valoa. Ihminen myös, tuota ihmeellistä auringon eloa antavaa voimaa, joka ei ole mitään kuviteltua, vaan elävä todellisuus. Ja kun on voima, on sillä tarkoituskin. Teräväpäinenkin materialisti joskus elämänsä synkimpänä hetkenä tulee sanomaan: tämä on sittenkin koulua!

Voisiko materialistinen järki koskaan kuvitella mitään sen selvempää, johdonmukaisempaa, puolueettomampaa ja jalompaa kasvatusjärjestelmää kuin mitä ihmisellä tässä koulussa on: ehdot aina samat, aikaan nähden täydellinen vapaus?

Tahtoen tai tahtomattaan tulee ihmiselle aika, jolloin hän ei enään voi ajatella itseään yksin viettien ja viettien kehittämän järjen kanssa, vaan jolloin hän voimattomana ja nöyränä taivuttaa päänsä. En ihmettele, että maailmassa on niin paljon uskontoja ja lahkoja ja kaikenlaisia mielipiteitä. Selitän sen näin. Kun ihminen täällä heräsi itsetietoisena olentona, heräsi hänessä samalla kuin aavistuksena muisto kodistaan, ja siten hän alkoi muodostaa käsitystä siitä. Tai pikemmin: auttajat näkivät miten paljon ihmiset kulloinkin jaksoivat ymmärtää. Kun ihminen on itsetietoinen, on hän myös yksilöllinen kehityksessään. Mikä toiselle korkeana päilyy, sen toinen maahan tallaa. Ja taas niinkuin ennenkin, lukukausi loppuu, kuolema, tutkinto.

Nyt pyydän anteeksi tämän todella alkeellis-amatöörimäisen filosofointini!

Oskar V. Vieronen.

*

Tahtoisin ainoastaan muutamin sanoin vastata helmikuun R. R:ssä olleeseen E. P:n kirjoitukseen. Hän puhuu siinä m. m. »korkeammista vieteistä» ja mainitsee pari esimerkkiä eläinmaailmasta, joissa korkein ilmaus on henkensä antaminen yhteisen asian puolesta. Kysyisin sentähden: eikö ihmisellä sittenkin ole etuoikeuksia, joihin luonnossa ei löydy vastinetta? Esim. Jeesuksen voimatyöt ja hänen kuolemattomat, vuosituhansia kestävät sanansa?

Sitten kun E. P. mainitsee ajattelunsa esimerkkinä seuraavan lauseen: »ihminen on olemassa sen *seurauksena,* että aurinko paistaa», tahtoisin lisätä, että, jos kerran ihminen sellaisenaan on »maailma», täytyy siinä maailmassa olla aurinkokin, eikä ihminen niin ollen voi olla pelkkä »seuraus».

Aino Särkkä.

Lumottu viulu.

IV.

Tämän tuskallisen kohtauksen perästä oli Frans kauemman aikaa kovin sairas, niin sairas, että epäiltiin hänen parantumistaan. Lääkäri selitti hänessä olevan aivokuumeen ja että pahinta oli pelättävä. Yhdeksän pitkää vuorokautta houraili potilas ja Klaus, joka hoiti häntä yöt ja päivät hellän äidin tavoin, kauhistui omien kättensä töitä. Ensi kertaa heidän tuttavuutensa aikana oli vanha opettaja tilaisuudessa tutkimaan tuon merkillisen, taikauskoisen, kylmän ja kuitenkin intohimoisen luonteen hämärimpiä soppeja, ja hän kauhistui sitä, mitä hän siellä näki. Sillä nyt hän näki sellaista, mitä hän ei ennen ollut huomannut. Hän näki Fransin sellaisena, jona hän pintapuoliselle havainnontekijälle esiintyi. Musiikki oli nuoren miehen elämä, ihailu ilmaa, jota hän hengitti ja jota ilman hänen olemassaolonsa oli rikos. Ainoastaan viulunsa kielistä imi Stenio elämää, mutta ihmisten suosio oli tarpeellinen sen ylläpitämiseksi. Klaus näki edessään paljastettuna todellisen *maallisen* taiteilijasielun, jonka jumalallinen osa oli kokonaan hävinnyt, hän näki muusojen pojan, jolla oli mielikuvitusta ja älyä, mutta ei sydäntä. Kuunnellessaan tuon hulluuden raivoon sidotun mielikuvituselämän ilmauksia, tuntui kuin hän ensi kertaa pitkän elämänsä aikana olisi joutunut tutkimaan merkillistä, tuntematonta seutua, ihmisluonnetta, joka ei kuulunut tähän maailmaan, vaan oli tuntemattomalta planeetalta kotoisin. Hän näki tuon kaiken ja kauhistui. Useamman kerran kysyi hän itseltään, eikö hän tekisi hyvän työn, jos sallisi tuon nuoren ihmisen kuolla, ennenkuin hän tulisi tajuihinsa.

Mutta hän rakasti oppilastaan liian syvästi antaakseen tuollaiselle ajatukselle kauemmin valtaa. Frans oli kokonaan lumonnut tuon tositaiteellisen vanhuksen, ja Klaus tunsi, että heidän molempien elämä oli eroittamattomasti toisiinsa sidottu. Tämä ajatus oli hänelle kuin ilmestys. Hän päätti pelastaa Fransin oman vanhan ja kuten hän luuli, tarpeettoman elämänsäkin kustannuksella.

Seitsemäntenä päivänä sattui sairaassa hirveä ratkaisu. Kahdenkymmenenneljän tunnin aikana ei hän hetkeäkään ummistanut silmiään eikä pysynyt minuuttiakaan paikoillaan. Koko ajan raivosi hän lakkaamatta. Hänen näkynsä olivat hyvin omituisia ja hän kuvasi ne pienoisseikkoja myöten.

Haavemaiset kummitukset leijailivat hitaasti pienen huoneen hämärässä hänen luokseen. Ne muodostivat jatkuvan kulkueen ja hän tervehti heitä kaikkia nimeltä kuin vanhoja tuttuja.

»Tahdotko tietää Prometeusvuoren nimen, vanhus», korisi hän kasvatusisänsä korvaan..... »Kuule siis..... sen nimi on..... Samuel Klaus.»

»Niin, niin».... kuiskasi vanha saksalainen epätoivoisena. »Minä olen tappanut hänet tahtoessani häntä lohduttaa. Kertomus Paganinin taikatempuista oli liikaa hänen mielikuvitukselleen... Oi sinua poikaraukkaani!»

»Ha, ha, ha, ha.» Sairas nauroi kovasti, soraäänisesti. »Niin, vanhus parka, sanot sinä.... Niin, niin sinä olet raihnaista ainetta... niin, niin sinusta olisi hyötyä vain, jos olisit pingoitettuna ihanaan kremonalaisviuluun....»

Klaus oli kauhuissaan, mutta ei sanonut mitään. Hän kumartui vain raivoavan potilaan yli ja suuteli häntä hiljaa otsalle, hyväili häntä sitten pehmeästi ja hellästi kuin rakastava äiti. Sitten jätti hän sairashuoneen hetkeksi hakeakseen lohtua omassa pienessä huoneessaan. Hänen palatessaan olivat mielikuvat kääntyneet toiseen suuntaan. Frans lauleli hiljaa itsekseen ja koetti matkia viulun ääntä.

Saman päivän iltana nousi potilaan raivohulluus suorastaan kauheaksi. Hän näki tulihenkien takertuvan viuluunsa. Niiden luisevat kädet, joiden sormista tulikynnet kasvoivat, viittasivat luokseen vanhaa Samuelia . . . He lähestyivät mestaria, ympäröivät hänet ja tahtoivat leikata auki hänen vatsansa . . . »Hän on ainoa ihminen maan päällä, joka minua rakastaa epäitsekkäällä, pyhällä rakkaudella ja . . . vain hänen sisälmyksensä voivat olla minulle hyödyksi . . .» huusi sairas käheällä, kuiskaavalla äänellä, silmät tuijottavina ja kamalasti nauraen.

Seuraavana aamuna oli kuume poissa ja yhdeksännen päivän iltana saattoi Stenio jättää vuoteensa tietämättä mitään sairaudestaan ja aavistamattakaan, että hän oli sallinut Klausin katsella sisimpäänsä. Ei, tuskinpa hän ylipäänsä itsekään tiesi sallineensa niin kauhean ajatuksen, kuin vanhan mestarinsa uhraamisen, päässeen hänen sydämeensä. Tuskinpa! Tuon kohtalokkaan sairauden ainoana seurauksena oli, että hänessä heräsi uusi halu, joka tyydytti hänen kunnianhimoaan ja pohjatonta mielikuvitustaan. Valansa kautta oli hän estetty taiteellista intohimoaan tyydyttämästä, jonka tähden hän nyt syöksyi päättömästi okkultisten tai-

kojen, alkemian ja magian harjoittamiseen. Magian harjoittamisessa koetti nuori uneksija tukehuttaa intohimoista kaipausta, kuten hän luuli, ikuisesti kadottamaansa viuluun.

Viikot ja kuukaudet kuluivat. Mestari ja oppilas eivät koskaan enää ottaneet puheeksi Paganinia. Mutta syvä alakuloisuus oli vallannut Fransin. He tuskin vaihtoivat sanaakaan keskenään. Viulu riippui mykkänä, pölyisenä, ilman kieliä tavallisella paikallaan. Se pysyi heidän välillään sieluttomana ruumiina.

Nuorukainen oli tullut synkkämieliseksi ja pilkalliseksi. Hän vältti edes mainitsemasta musiikin nimeä. Kun vanha professori pitkän epäröimisen jälkeen otti oman viulunsa pölyisestä laatikostaan ja valmistautui soittamaan, sätkähti Frans pahasti, mutta ei sanonut mitään. Ensimäiset äänet kuullessaan sai hän mielipuolen ilmeen, syöksähti ulos huoneesta ja kuljeskeli kaduilla tuntimääriä. Sitte viskasi vanha Samuel vuorostaan oman koneensa käsistään ja sulkeutui seuraavaan aamuun asti omaan huoneeseensa.

Eräänä iltana istui Frans tavallista kalpeampana ja synkempänä tuolissaan. Silloin hypähti Samuel äkkiä paikaltaan ja hyppeli kiihoittuneena kuin harakka ympäri huonetta. Vihdoin lähestyi hän oppilastaan, painoi sydämellisen suudelman nuoren miehen otsalle ja vikisi kirkuvalla äänellään:

»Eikö ole jo aika tehdä tästä kaikesta loppu?»

Frans heräsi tavallisesta lamauksestaan ja kertasi kuin unessa:

»Niin, on aika tehdä tästä kaikesta loppu!»

Senjälkeen erosivat he ja menivät kumpikin levolle. Herätessään seuraavana aamuna hämmästyi Frans, kun ei hän nähnyt vanhaa opettajaansa vanhalla paikalla häntä tervehtimässä. Mutta viimeisten kuukausien kuluessa oli niin paljon muitakin muutoksia tapahtunut, ettei hän aluksi luonut tähän merkilliseen seikkaan sen enempää huomiota. Hän pukeutui ja astui viereiseen huoneeseen, jonkinlaiseen vastaanottohuoneeseen, jossa heidän oli tapana aterioida ja joka eroitti heidän makuuhuoneensa toisistaan. Tuli ei ollut sytytetty, vaan edellisen illan sammunut tuhka oli paikoillaan, eikä missään näkynyt merkkiä vanhan professorin muuten niin uutterasta kädestä. Frans ei käsittänyt, mitä se merkitsi, mutta ei kuitenkaan ollenkaan pelästynyt. Hän asettui tavalliselle paikalleen sammuneen ja kylmän lieden ääreen ja vaipui epämääräisiin haaveiluihinsa. Ojentautuessaan vanhassa nojatuolissaan nosti hän kädet ristiäk-

seen ne niskansa taakse lempiasentoonsa. Silloin sattui käsi johonkin esineeseen. Laatikko putosi lattialle kovalla räminällä.

Se oli Samuelin viululaatikko ja se putosi sellaisella voimalla, että se aukeni ja viulu vieri Fransin jalkojen eteen. Kielet koskettelivat metallista tuliristikkoa, jolloin syntyi pitkä, surullinen valittava ääni, rauhattoman sielun huudahdus. Tuo kaiku tuntui täyttävän koko huoneen, se kaikui nuorukaisen päässä ja sydämessä. Katkenneen viulunkielen vaikutus oli järkyttävä.

»Samuel», huudahti Stenio ja hänen silmänsä pyrkivät kuopistaan. Tuntematon kauhu täytti äkkiä koko hänen olemuksensa. »Samuel, mitä on tapahtunut . . . Hyvä, rakas, vanha opettajani!» Nämä sanat lausuessaan kiiruhti hän professorin pieneen huoneeseen ja työnsi auki oven. Kukaan ei vastannut, siellä vaikeni kaikki.

Frans horjui taaksepäin. Hän kauhistui omaa ääntänsä, joka sillä hetkellä tuntui niin vieraalta, niin kovalta ja karkealta. Hän ei saanut vastausta huutoihinsa. Kaamea hiljaisuus vain oli vastassa, tuollainen hiljaisuus, joka äänien maailmassa kuvaa kuolemaa. Kuolleen ruumiin läheisyydessä samoinkuin haudan synkässä äänettömyydessä, on hiljaisuudella salaperäinen voima, joka vaikuttaa ääretöntä kauhua herkässä mielessä. Pieni huone oli pimeä ja Frans aukaisi nopeasti ikkunaluukut.

Samuel lepäsi vuoteellaan kylmänä, jäykkänä, elottomana. Kun Frans näki edessään ruumiina tuon ihmisen, joka häntä niin tulisesti oli rakastanut ja joka oli hänelle ollut enemmän kuin isä, kävi hänen lävitseen hirmuinen tunteitten virta voimakkaana painona. Mutta intohimoisen taiteilijan kunnianhimo voitti pian ihmisluonnon epätoivon ja sai muutamissa sekunneissa ne valtaansa.

Pöydällä, ruumiin vieressä oli avoin hänelle osoitettu kirje. Vapisevin käsin repäisi Stenio auki kuoren ja luki seuraavaa:

»Rakas poikani Frans.

Kun sinä tämän luet, olen täyttänyt suurimman uhrin, mitä parhain, ainoa ystäväsi ja opettajasi on saattanut maineellesi kantaa. Hän, joka sinua kiihkeimmin rakasti, on nyt vain eloton maamöhkäle. Vanhasta opettajastasi on jälellä vain kourallinen kylmää, elimellistä ainetta. Minun ei tarvitse sanoa sinulle, miten sinun sen suhteen tulee menetellä. Älä pelkää typerää arvostelua. Olen tulevan maineesi puolesta uhrannut elämäni ja tekisit itsesi

syypääksi mustimpaan kiittämättömyyteen, jos jättäisit uhrini käyttämättä. Niin pian kun olet kielet pingottanut viuluusi, nuo kielet, joissa on osa omaa itseäni, saavat ne kosketuksesi kautta voiman voittaa tuo kirottu lumooja, sekä kaikki Paganinin soittokoneen maagilliset äänet. Viulusi soinnuissa tulet kuulemaan minun ääneni, minun huokaukseni ja valitukseni, minun tervehdyslauluni, rajattoman, tuskaisen rakkauteni kuumat valat, kaipaukseni sinun luoksesi. Ja nyt, Frans poikani, älä pelkää ketään. Ota soittokone käteesi ja seuraa askel askeleelta tuota miestä, joka täytti elämämme katkeruudella ja epätoivolla. Esiinny jokaisella taistelukentällä, jossa hän tähän asti on voittamatta vallinnut ja heitä rohkeasti hänelle hansikas kasvoihin. Oi, Frans! Silloin tulet näkemään, kuinka lumoavalla voimalla epäitsekkään rakkauden säveleet kaikuvat viulustasi Ehkäpä sinä viimeiseillä rakastavalla hyväilyllä sitä koskettelet ajatellen, että sen kielet kerran olivat vanhan opettajasi osana, joka sinut nyt viimeisen kerran sulkee syliinsä ja suutelee. *Samuel.*»

Kaksi polttavaa kyyneltä nousi Fransille silmiin, mutta ne kuivuivat heti. Intohimoisen toivon ja turhamaisuuden tulivirran kiihoittamina lepäsivät tulevan taikataiteilijan silmät kiiltävinä kuin demoonin, kuolleen tuhkankalpeilla kasvoilla.

Kynä kieltäytyy kirjoittamasta, mitä tuon kauhean kuolonnäytelmän jälkeisenä päivänä tapahtui. Kun vanhan opettajan rakastavan huolenpidon kautta toinenkin kirje löydettiin, jonka oli tarkoitus rauhoittaa viranomaiset, niin ilmoitettiin kuoleman aiheutuneen »itsemurhasta, tuntemattomista syistä.» Senjälkeen poistuivat ruumiin katselijat ja poliisit ja jättivät jälellejääneen perillisen yksinään kuolinhuoneeseen, yksinään niiden jätteitten kanssa, jotka kerran olivat muodostaneet elävän ihmisen.

Tuskin kaksi viikkoa senjälkeen kun Stenio oli pudistanut pölystä viulunsa, oli siihen kiinnitetty neljä uutta, lujaa kieltä. Frans ei uskaltanut niihin katsoa. Hän koetti soittaa, mutta käyrä vapisi hänen kädessään kuin miekka rosvo-alokkaan kädessä. Sentähden päätti hän olla siihen koskematta ennen sitä kauheaa iltaa, jolloin hänen aikomuksensa oli taistella Paganinin kanssa hänet voittaakseen.

Tällä aikaa oli kuuluisa italialainen taiteilija jättänyt Parisin ja esitti parhaillaan voittoista konserttisarjaa eräässä Belgian vanhassa flaamilaisessa kaupungissa. (Jatk.)

H. P. Blavatsky.
Suom. *K. A.-I.*

Laulajan lähtö.

(Eino Leinolle.)

Täältä, laulaja, erosit,
läksit, virtten virittäjä,
pakkasyönä yksinäisnä
kiiluvaisten kimmelteessä.
Ihmetys edellä juoksi,
Kumma hiipi kinterillä,
Outo aukoili ovia,
polun neuvoi Pohjantähti,
Otava tien osoitti.

Niin läksit kuin kotihin
Tuonen hyvän tuttavaksi,
seurahan sukusi suuren,
virsiseppojen sekahan.

Siell' on Väinölän väkeä,
siellä Lapin laaja heimo,
siellä tapaat tietäjiä,
monta mennyttä urosta.
Eessäs on valio joukko
sanan, loitsun sankareita;
utelevat uutisia
äsken tulleelta tutulta:

— Mistä lauloit mieluisimmin?

— Lauloin itseni iloja,
murheita sydänalani,
mielen myrskyjä, sotia;
lauloin polttoa poveni,
kauneinta mun kaihoani,
sointuja suloisen lemmen,
rajuinta mun rakkauttani.

Viisain parvesta pakisi:

— Mi sua innosti eniten,
sytti tuntosi tulehen,
lietsoi liekkihin povesi?

— Maani kallis, kansan onni,
vapaus heimoni heleän,
isänmaani itsenäisyys!
Siitä näin unia öisin
siitä päivisin näkyjä,
— kunnes yöstä aamu koitti,
Suomen aurinko yleni.

Virkkoi vanhin valkoparta:

— Mitä kaipasit ylinnä,
enemmän kuin muuta etsit,
henkes hinnalla himoitsit?

— Yks oli ylinnä aatos,
kumma tuo iki kysymys,
sanomaton, sammumaton
tuli sielussa kytevä,
tauti rinnassa tukala:

— Mitä on tämä elämä,
syntyminen, kuoleminen,
mikä itseni olemus?
Miksi mä mitätön synnyin,
mi olen kurja kuolevainen,
kuolevainen — kuolematon,
mikä kaiken on takana?

— Se oli syynä syntieni,
painoi paatena povessa:
koitin nousta korkeuksihin,
lankesin sitä syvemmäs.

— Yön näin silmät yksinäiset,
tuijotti mua, turman lasta
läpi luitten, puhki maksan,
sydänjuurihin syvälle,
kunnes kuolleena makasin,
kaaduin kylmänä kivenä,
kallioisna kappaleena.

— Mikä on soitto korvissani?

— Tähdet täällä karkeloivat.

— Mikä on paiste pääni päällä?

— Herran kasvoista kajastus.

— Mikä on rauha rinnassani?

— Iki-itsesi omistus.

Jussi Snellman.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

Tien varrelta.

Ruusu-Risti-seuran vuosikokous pidetään helluntaina toukokuun 22—24 p:nä, johon vielä liittyy jatkuvia looshikokouksia 25 ja 26 p:nä. Lähemmin ohjelmassa.

Ruusu-Risti-Kansanopisto-aate, josta monta kertaa on puhuttu tässäkin aikakauskirjassa, on saanut lämpimän kannattajan Amerikassa, joka tarkoitusta varten perustettavaan rahastoon on lähettänyt 1957:50. Jos hänen innostavaa esimerkkiään seuraten ilmestyy toisiakin lahjoittajia, voidaan ehkä pian sanoa, että teosofisen kansanopiston peruskivi on laskettu.

Panaceaa saivat tämän vuoden tilaajat niin kauvan odottaa, koska Panacea-seuran päämaja Englannissa muutettiin Lontoosta Bedfordiin ja toimiston harvat virkailijat siten saivat ylimääräisen työtaakan. Nyt on kuitenkin päästy järjestykseen ja tilaukset voidaan taas suorittaa viipymättä. Tahdomme vielä kerran huomauttaa, että tärkeä osa hoidosta on n. s. raportin eli ilmoituksen tekeminen, joka tapahtuu määrättyinä aikoina. Suomessa tämä tehdään asianomaiseen kotimaiseen paikkaan. On vain pidettävä mielessä, että aina samalla ilmoitetaan järjestysnumero.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

22:n vk. TOUKOKUU 1926 N:o 5

Toimittajalta.

H. P. Blavatsky lähetti neljänä viimeisenä elinvuotenaan (1888—1891) kirjallisen tervehdyssanoman Lontoosta Amerikan Teosofisen Seuran vuosikokoukselle, joka säännöllisesti pidettiin huhtikuussa. Näissä kirjeissään hän antoi monta hyvää neuvoa ja puhui aina kiittävästi William Quan Judgen suuresta ja jalosta työstä teosofian hyväksi. Koska hänen teosofista työtä koskevilla sanoillaan ja ajatuksillaan on yhtä suuri kantavuus tänäpäivänä kuin silloin, suomennan tähän muutamia otteita hänen ensimäisestä kirjeestään.

Näin kirjoitti H. P. B. huhtikuun 3 p:nä 1888:

»Yhä uusien paikalliskeskuksien perustaminen anastakoon ajatuksissanne ja harrastuksissanne etusijan, ja pyrkiköön jokainen työnkeskustaksi itsessään. Kun hänen sisäinen kehityksensä on saavuttanut määrätyn kohdan, vetää hän luonnostaan samaan vaikutuspiiriin niitä, joiden kanssa hän on tekemisissä; syntyy ydin, jonka ympärille toisia kerääntyy, ja täten muodostuu keskus, josta leviää tietoa ja henkistä vaikutusta ja johon korkeampia vaikutuksia suuntautuu.

»Mutta älköön kukaan perustako paaviutta teosofian asemasta, sillä semmoinen olisi itsemurhan tapaista ja on aina päättynyt kohtalokkaasti. Olemme kaikki enemmän tai vähemmän kehittyneitä tutkijatovereita; mutta ei yk-

sikään T. S:n jäsen pitäkö itseään muuna kuin — parhaimmassa tapauksessa — oppilaana-opettajana, jolla ei ole oikeutta dogmatisoida.

»Seuran perustamisesta lähtien on selvä muutos tapahtunut ajan hengessä (nim. filosofiseen suuntaan) . . . Heikkouskoiset ovat kaikkina aikoina pyytäneet tunnusmerkkejä ja ihmeitä, ja kun näitä heille ei annettu, kieltäytyivät he uskomasta. Semmoiset eivät koskaan ymmärrä puhdasta ja yksinkertaista teosofiaa. Mutta on joukossamme toisia, jotka intuitiivisesti käsittävät, että puhtaan teosofian ymmärtäminen, — ei siis oppien, vaan sen filosofisen näkökannan, että asioita on järjellisesti selitettävä, — on Seuran tärkeimpiä tehtäviä, koska se yksin pystyttää majakan, jonka valo voi ohjata ihmiskuntaa todelliselle tielleen.

»Tätä ei koskaan pidä unohtaa, eikä seuraavakaan seikka ole mielestä syrjäytettävä. Vasta sinä päivänä, jolloin teosofia on suorittanut pyhimmän ja tärkeimmän tehtävänsä, — s. o. lujasti liittänyt yhteen veljellisellä rakkaudella joukon ihmisiä kaikista kansoista, puhdas, ihmisystävällinen työ silmämääränään, ei itsekkäihin vaikuttimiin perustuva pyrkimys, — vasta silloin teosofia on noussut korkeammalle kaikkea nimellistä ihmisveljeyttä. Tämä on todella oleva ihme ja kumma, sillä ihmiskunta on turhaan odottanut sen toteuttamista viimeisenä kahdeksanatoista vuosisatana eikä mikään yhtymä ole tähän saakka kyennyt sitä aikaansaamaan.

»Oikeaoppisuus ei ole teosofiassa mahdollinen eikä suotava. Mielipiteitten eroavaisuus, määrättyjen rajojen sisällä, pitää Teosofista Seuraa elävänä ja terveenä ruumiina, huolimatta sen monista toisista rumista piirteistä. Ja jollei teosofian tutkijain mielissä olisi olemassa sangen paljon epätietoisuutta, olisivat tuommoiset terveet erimielisyydet mahdottomia, ja Seura huononisi lahkoksi, jossa ahdasmielinen ja valmiiksi laadittu usko astuisi eloa huokuvan totuuden hengen ja alati kasvavan tiedon tilalle . . .

»Nykyinen sivistys osoittaa taipumuksia eläimellisyyttä kohti, kohti niiden ominaisuuksien kehittämistä, jotka ovat omiansa johtamaan ihmistä eläimenä, eläimellisessä olemassaolon taistelussa, menestyksen elämässä. Teosofia koettaa kehittää ihmisessä inhimillistä luontoa eläimellisen rinnalle, vieläpä sen liiallisen eläimellisyyden kustannuksella, jota nykyajan elämä materialistisine oppeineen on kasvattanut tällä kehitysasteella olevalle ihmiselle luonnottomaan määrään.

»Ihmiset eivät kaikki kelpaa salatieteilijöiksi, mutta kaikki voivat olla teosofeja. Monet, jotka eivät koskaan ole kuulleet Seurasta, ovat teosofeja itse tietämättään; sillä teosofian ydin on siinä, että täydellinen sopusointu aikaansaadaan ihmisessä hänen jumalallisen ja inhimillisen luontonsa välillä, että hänen jumalankaltaiset ominaisuutensa ja pyrintönsä saatetaan oikeuksiinsa ja että ne pääsevät hallitsemaan hänen maallisia ja eläimellisiä intohimojaan. Sen päätunnusmerkkeinä ovat hyvyys, kaiken pahansuomuksen tai itsekkyyden puute, ihmisrakkaus, hyvä tahto kaikkia olentoja kohtaan ja täydellinen oikeus sekä toisia että itseään kohtaan. Teosofian opettaja saarnaa hyvän tahdon evankeliumia; ja totta on myös toisaalta, että se, joka saarnaa hyvän tahdon evankeliumia, hän opettaa teosofiaa . . .

»Olen vakuutettu siitä, että kun ymmärretään teosofian oikea luonto, haihtuvat olemattomiin ne ennakkoluulot, jotka ikävä kyllä nyt ovat niin vallalla. Teosofit ovat pakosta kaikkien semmoisten liikkeiden ystäviä, jotka joko älyllisesti tai puhtaasti käytännöllisesti työskentelevät maailmassa ihmiskunnan tilan parantamiseksi. Olemme kaikkien niiden ystäviä, jotka taistelevat juoppoutta vastaan, eläimille osoitettua julmuutta vastaan, naisia kohtaavaa vääryyttä vastaan, yhteiskunnan tai hallituksen turmelusta vastaan, — vaikka emme sekaannu politiikkaan. Olemme niiden ystäviä, jotka harjoittavat käytännöllistä hyväntekeväisyyttä, jotka koettavat hiukankin

kohottaa sitä kauheata kurjuuden taakkaa, mikä köyhiä painaa alas. Mutta teosofeina emme voi antautua erikoisesti näihin suuriin tehtäviin. Yksilöinä voimme sen tehdä, mutta teosofeina meillä on paljon laajempi, tärkeämpi ja vaikeampi tehtävä suoritettavana ... Teosofein tehtävä on avata ihmisten sydämiä ymmärtämään ihmisrakkautta, oikeutta ja jalomielistä anteliaisuutta, koska nämä ominaisuudet erikoisesti kuuluvat ihmiskunnalle ja ovat luonnollisia ihmiselle hänen kehitettyään itsessään inhimillisen olennon ominaisuudet. Teosofia opettaa eläinihmistä olemaan inhimillinen ihminen; ja kun ihmiset ovat oppineet ajattelemaan ja tuntemaan, niinkuin todella inhimillisten olentojen tulisi ajatella ja tuntea, silloin he menettelevät inhimillisesti ja kaikki suorittavat vapaaehtoisesti rakkauden, oikeuden ja anteliaisuuden tekoja.»

*

Teosofia on hyvän tahdon evenkeliumi, sanoo H. P B. kauniisti ylläolevassa kirjeessään, ja tämän evankeliumin levittämistä ajatellessa kääntyy mieli itsestään lapsiin, joista Mestarien Mestari sanoi: antakaa heidän tulla minun luokseni. Lapsen mieli on herkkä ja vastaanottavainen, siihen on todella kylvettävä hyvän tahdon siemen, lapsen ymmärrystä on valaistava oikeilla elämisen periaatteilla. Kuinka monet teosofiset vanhemmat ovatkaan sentähden huokailleet: »Jospa olisi teosofinen koulu, jossa lapsia kasvatettaisiin aivan uusien periaatteiden mukaan, niin että todella oppisivat jotakin osaamaan ja jotakin tekemään, ja jossa he tulisivat osallisiksi todellisesta sielun ja sydämen sivistyksestä! Siihen kouluun me lapsemme laittaisimme.»

Varmaankaan heidän toivoansa ei tulevaisuus tule pettämään. Nyt jo näemme, kuinka kaikkialla puuhataan koulukasvatuksen perinpohjaista uudistamista. Teosofinen elämänymmärrys vaikuttaa salaisena voimana nykyajan

henkeen ja yleiseen mielipiteeseen, ja saatamme olla varmat siitä, että joidenkuiden vuosikymmenien kuluttua kasvatus on saanut enemmän tai vähemmän teosofisen leiman. Kädet ristissä meidän ei kuitenkaan tarvitse istua. Ovathan teosofit kaikkialla ja pitkin vuosia panneet toimeen n. s. lootuskouluja, jotka tätä uutta aikaa puolestaan valmistavat. Ei siten, että ne korvaisivat tavallisia kouluja, vaan siten, että istuttavat lapsiin sitä teosofista maailmankatsomusta, jota tavallisissa kouluissa ei tarjota. Lootuskoulut eivät opeta tavallisia kouluaineita. Lootuskoulut ovat niin sanoaksemme sunnuntaikouluja, joissa lapsille opetetaan uskontoa, s. o. uskoa hyvään (jumalaan) uudella tavalla. Lootuskouluja pidetään aikana ja päivänä, esim. sunnuntaina, joka ei estä lapsia käymästä tavallisissa kouluissa. Tahdon tässä julkaista muutamia ajatuksiani niistä.

Koska lootuskouluilla on näin määrätty tarkoitus, ovat ne ensi kädessä aiotut teosofisten vanhempien lapsia varten. Vieraita lapsia ei niihin voi houkutella. Vain orpoja ja semmoisia lapsia, joiden kasvatusta vanhemmat silminnähtävästi laiminlyövät, voisi ajatella niihin pyydettävän. Mutta jos syrjäiset itse tuovat lapsiaan lootuskouluun, ovat nämä tietenkin tervetulleet.

Missä vain on teosofisten vanhempain lapsia 7 à 14 vuoden iässä ja teosofisen elämänymmärryksen elähyttämä aikaihminen (nuori tai vanha), joka lapsia rakastaa, sinne voi lootuskoulun perustaa. Joka paikassa, missä on Ruusu-Risti-ryhmä esim., pitäisi olla mahdollista lootuskoulun syntyä.

Lootuskoulu voi syntyä joko ryhmän tai ehkä vielä paremmin yksityisen aloitteesta. Ryhmä kokouksessaan keskustelee lootuskoulun tarpeellisuudesta ja kehottaa jonkun jäsenensä siihen työhön ryhtymään tai pyytää, että joku vapaaehtoisesti tarjoutuisi. Vielä parempi on, jos yksityinen jäsen ilmoittaa haluavansa pitää lootuskoulua. Hän silloin neuvottelee lasten vanhempain kanssa

ja ilmoittaa aikeestaan ryhmäkokouksessa. Huone valitaan. Ehkä joku tarjoaa tilaa kotonaan, lootusopettaja esim., tai jos ryhmällä on oma huone, sopii koulu kukaties paraiten pidettäväksi siinä. Jos huone on vuokrattava, on suotava, että vanhemmat yhteisesti keräävät vuokramaksun. Myöskin saattaa ryhmä yhteisistä varoista ottaa mahdollisiin kustannuksiin osaa.

Kun huone on saatu, määrätään kouluaika. Paras lienee pitää lootuskoulua sunnuntai-aamuna. Lapset kokoontuvat iloisina ja odottavina, ja jos opettaja on voinut huonetta koristaa kukilla tai muuten iloisilla väreillä, vaikuttaa tämä elähyttävästi lasten mieliin. Mutta liian paljon katseltavaa ja uteliaisuutta herättävää ei huoneessa pidä olla, ellei ole tarkoitus juuri esineistä (tauluista y. m. s.) puhua ja niitä selitellä.

Opettajalla on tietysti vapaus opettaa lapsille lukemista, laskemista ja kirjoittamista, elleivät he ole olleet tilaisuudessa sitä muualla oppimaan, mutta on muistettava, että tämä on varsinaisen lootuskouluohjelman ulkopuolella. Lootuskoulussa opetetaan lapsille teosofista elämänymmärrystä.

Kuulevathan lapset kotonaan vanhemmiltaan yhtä ja toista teosofiasta. Mutta harvat vanhemmat ovat tilaisuudessa opettamaan teosofiaa lapsilleen. Eikä teosofian opettaminen oikein käykään päinsä kodissa sanoilla: se on siellä tapahtuva esimerkillä. Kun vanhemmat itse elävät teosofiaa — ovat teosofeja, ajattelevat ja tuntevat teosofisesti, — silloin he istuttavat lapsiinsa teosofista henkeä ja uskoa. Järjen valaistus ja muovailu tapahtuu helpommin koulussa. Ja jos eivät kaikki lapset ole tilaisuudessa kotona oppimaan elävää teosofiaa, saa lootuskoulu korvata tämänkin puutteen.

Lootuskoulun tehtävä on siis avata lasten järkeä ja sielua ymmärtämään ja omaksumaan teosofista elämänkatsomusta. Heille on opetettava jälleensyntymisestä, karmasta, kuolemanjälkeisistä tiloista, luonnonhengistä ja

haltioista, eri tasoista eli maailmoista, värien symboliikasta, ajatusten ulkokohtaisesta todellisuudesta j. n. e. Heille on opetettava ihmisen kehityksestä, Mestareista, suurista ja jaloista ihmisistä, uskontojen perustajista j. n. e. Heille on opetettava Jumalan äärettömyydestä ja avaruuden lukemattomista asutuista maailmoista j. n. e. Ei mikään oppi ole lasten liian vaikea käsittää, kun se oikealla ja sopivalla tavalla esitetään. Hyvin mielellään lapset kuulevat kerrottavan näkymättömistä maailmoista, enkeleistä ja jumalista, elämästä ja kuolemasta. Opetuksessa on pidettävä silmällä, että lapset eivät väsy. Opettaja ei itse yksin saa puhua. Hänen opetuksensa on mieluimmin oleva sokraattista: hän kysyy lapsilta ja he saavat vastata. Kun keskustelussa selviää asia, jää se lasten muistiin. Jos opettaja puhuu, tulee hänen puhua sadun muodossa. Saarnoja lapset eivät jaksa kuunnella. Mutta jännittävää satua he istuvat vaikka tuntikausia kuuntelemassa, ja kun satu on vertauskuvallinen, voidaan sitä perästäpäin tutkia ja analysoida. Antaa lasten kertoa satu uudelleen ja tutkia sen sisältöä! Mitähän tämäkin merkitsee? Mitä tämä kohta opettaa meille? Oliko tuo oikein tehty? j. n. e. Semmoisia kysymyksiä tekee opettaja ja täten hän saa lapset aivan huomaamattaan oppimaan ja itse keksimään selitykset ja vastaukset.

Pitkä koulutunti ei ole oleva. Hyvä on sitä myös paloitella jaksoihin. Kun lapset ensin kokoontuvat, on laulettava ja soitettava. Joka sunnuntai aloitetaan lootuskoulu parhaiten lasten yhteisellä laululla. Sitten läpikäydään läksy, muistellaan, mitä viimein kerrottiin ja opittiin. Taas lauletaan tai piirustetaan, jos siihen on tilaisuutta — lapset näet mielellään piirustelevat värikynillä paperille esim. sadussa esiintyneitä henkilöitä, eläimiä tai kohtauksia. Lopuksi opettaja kertoo uuden sadun tai jatkaa edellistä, ja kun vielä ollaan laulettu yhdessä, hajaantuvat lapset koteihinsa.

*

Tuonnottain tehtiin minulle naseva kysymys. Häpesin sydämestäni sitä, että semmoinen kysymys — mikäli se minua koski — ollenkaan oli mahdollinen, mutta samalla iloitsin suuresti, että olin tilaisuudessa oikaisemaan sitä suunnatonta väärinkäsitystä, joka kysymyksen aiheuttaneessa ajatuksessa piili.

Kysymys kuului: Idän Tähden liikkeessä odotetaan maailmanopettajan pikaista tuloa ja Teosofisen Seuran useimmat jäsenet johtajista alkaen elävät epäilemättä samassa uskossa. Toiselta puolen on teosofeja ja pienempiä teosofisia yhdistyksiä siellä täällä, jotka eivät lainkaan usko näitä asioita eivätkä pidä niitä tärkeinä eikä edes teosofisina, — ja niiden joukossa lienee Suomen Ruusu-Risti. Mille kannalle nämä jälkimäiset asettuvat teosofisen liikkeen nykyisen tilanteen suhteen, toisin sanoen: mikä seura tai mikä henkilö tällä hetkellä edustaa Salaista Veljeskuntaa? H. P. Blavatsky on kuollut, hän, joka oli Mestarein lähettiläs maailmassa, — kuka siis nyt on hänen jälkeensä Mestarein edustaja, kuka on Salaisen Veljeskunnan lähetti maailmassa? Paljon kauniita sanoja ja viittauksia on esim. lausuttu Ruusu-Ristin johtajasta: onko siis tahdottu ilmaista, että hän tätä nykyä on tuo mainittu lähettiläs?

Kiiruhdin tietysti vastaamaan seuraavasti:

Kysymys perustuu väärinkäsitykseen. Ei meillä ole oikeutta puhua Valkoisen Veljeskunnan lähettiläästä madame Blavatskyn kuoleman jälkeen. H. P. Blavatsky nimenomaan opetti, että vuosisadan viimeisenä neljänneksenä ainoastaan ilmestyy maailmaan Valkoisen Veljeskunnan lähetti. Sata vuotta varhemmin tämä lähetti oli kreivi de Saint Germain ja hänen apunaan Cagliostro ja Mesmer. Meidän aikanamme lähetti oli H. P. Blavatsky (ja hänen apunaan, voinemme lisätä, Judge ja Olcott, joiden tehtävä ja kohtalo jonkun verran muistutti Cagliostron ja Mesmerin). Seuraava lähetti tulee kuluvan vuosisadan loppupuolella. »Älkää uskoko, että Mestarit

lähettävät ketään maailmaan ennen vuotta 1975», oli H. P. B:n nimenomainen varoitus oppilailleen.

Onko tämä käsitettävä niin, ettei vuosisadan kolmen ensimäisen neljänneksen aikana ole mitään yhteyttä olemassa Salaisen Veljeskunnan ja ihmiskunnan välillä? On tavallaan. Ei näet ole olemassa mitään virallista yhteyttä. Mutta salaista, yksityistä yhteyttä saattaa tietysti aina olla. Yksilön yhteys Valkoisen Veljeskunnan kanssa ei ole ajasta eikä paikasta riippuvainen. Yksityinen ihminen voi päästä Veljeskunnan yhteyteen tulemalla sen jäseneksi; tai hän voi joutua jonkun Mestarin valvonnan alaiseksi ja siten joutua kosketukseen Veljeskunnan hengen ja voiman kanssa. Yksityinen ihminen voi tavallaan edustaa Valkoista Veljeskuntaa, sen tehtävää ja henkeä, mutta se tapahtuu hänen omalla vastuullaan.

Suhde on sama esim. kansainvälisessä valtiollisessa elämässä. Ero on suuri jonkun valtion virallisen lähettilään — täysvaltaisen ministerin — ja yksityisen vieraalla maalla matkustavaisen välillä. Suomalainen Englannissa on kyllä aina suomalainen; kuta syvemmin hän tuntee Suomen kansaa ja sen henkeä, sitä paremmin hän sitä edustaa; mutta virallinen hänen edustuksensa ei ole. Suomen valtion ja hallituksen edustajana on ainoastaan siihen valtuutettu henkilö.

Tämmöinen »valtuutettu ministeri» oli madame Blavatsky. »Hän on meidän suoranainen agenttimme», kirjoitti Mestari. Hänen paikkaansa ei kukaan toinen voi täyttää, koska Mestarit eivät yhtä mittaa pidä virallista edustajaa maailmassa.

Kaikki puheet toisen tai toisen henkilön lähettiläsasemasta Valkoiseen Veljeskuntaan nähden ovat täten tuulesta temmatut. Älköön kukaan ajatelko Ruusu-Ristin johtajasta enemmän kuin kestään toisestakaan, että hän olisi Veljeskunnan virallinen edustaja maailmassa. Kaikki ovat yksityishenkilöitä ilman valtuuksia; he »edustavat»

Valkoista Veljeskuntaa vain siinä määrin kuin he tuntevat sen henkeä, tehtävää ja työtapoja. »Hedelmästä puu tunnetaan.» Tämä pitää paikkansa jokaisen ihmisen suhteen, joka työskentelee Herran viinimäessä. Jos hedelmät ovat hyviä, jos ne ovat Kristuksen Valkoisen Veljeskunnan hengen mukaisia, silloin työmiehessä on ollut oikea henki. Silloin on hän oikealla tavalla Veljeskuntaa maailmassa edustanut.

*

Koska huhtikuun Ruusu-Risti joka tapauksessa olisi myöhästynyt, lähetän tässä huhti- ja toukokuun vihot yhdellä kertaa. Tämä on siis viimeinen Ruusu-Risti ennen kesää. Puolen vuoden tilaajat ovat saaneet, mitä heille tuleman pitää, ja heidän on siis uudistettava tilauksensa, jos tahtovat jatkuvasti lukea Ruusu-Ristiä. Ensi numero ilmestyy elokuun lopulla.

Näkemiin, rakkaat lukijat.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Lumottu viulu.

V.

Eräänä iltana, Paganinin aterioidessa erään hienon hotellin ruokahuoneessa ihailijaryhmän ympäröimänä, ojensi hänelle nuori mies, jonka silmät merkillisesti loistivat, nimikortin. Tälle oli lyijykynällä kirjoitettu muutamia sanoja.

Paganini kohdisti tunkeilijaan katseen, jota harvat ihmiset olisivat kestäneet, mutta sai takaisin aivan yhtä rauhallisen ja päättävän. Hän kumarsi senjälkeen huomaamattomasti ja sanoi kuivakiskoisesti:

»Niinkuin haluatte, herraseni. Määrätkää ilta. Olen käytettävänänne.»

Seuraavana aamuna oli koko kaupunki ihmeissään. Joka kadunkulmassa luettiin seuraava merkillinen tiedonanto:

»— — — päivän iltana esiintyy ensi kertaa julkisuudessa — — — teatterissa saksalainen taiteilija Frans Stenio,

joka on tänne saapunut heittääkseen maailmankuululle Paganinille taisteluhansikkaan ja vaatiakseen hänet kaksintaisteluun viuluilla. Hän uskoo voittavansa suuren taiteilijan hänen omien vaikeimpien sävellyksiensä esittämisessä. Kuuluisa Paganini on ottanut haasteen vastaan. Kilpailussa verrattoman taiteilijan kanssa tulee Frans Stenio soittamaan viimeksimainitun taiteilijan kuuluisan »Fantaisie Capricen», joka on tunnettu »Noitien» nimellä.»

Ilmoituksen vaikutus oli miltei taikavoimainen. Paganini, joka suurimpienkaan voittojensa aikana ei koskaan jättänyt silmistään käytännöllisen voiton mahdollisuutta, määräsi kaksinkertaiset pääsylippujen hinnat. Kuitenkaan saattoi teatteri tuskin sijoittaa niitä joukkoja, jotka sinne tulvivat saadakseen pääsyliput tuohon merkillepantavaan tilaisuuteen.

Vihdoinkin sarasti sen päivän aamu, jolloin konsertti oli määrätty pidettäväksi ja »kaksintaistelu» oli puheenaineena koko kaupungissa.

Frans Stenio, joka pitkät tunnit ennen keskiyötä oli mittaillut unettomana huonettaan kuin pantteri häkissään, heittäytyi aamupuolella puhtaasti ruumiillisesta väsymyksestä uupuneena vuoteelleen. Vähitellen vaipui hän kuolonkaltaiseen, unettomaan uneen. Synkissä talvihämärissä hän heräsi. Mutta koska oli liian aikaista nousta, laskeutui hän uudelleen nukkumaan. Silloin näki hän elävän unen, niin elävän, että se hänen mielestään varmasti oli näky eikä vain uni.

Viulu oli pöydällä vuoteen vieressä. Se oli suljettuna laatikkoon, jonka avaimen hän aina piti hallussaan. Siitä lähtien kun nuo kauheat kielet olivat siihen kiinnitetyt ei hän hetkeksikään jättänyt sitä silmistään. Päätöksensä mukaisesti ei hän ensimmäisen kokeilun jälkeen kertaakaan ollut sitä uudestaan koettanut, ja hänen käyränsä oli vain tuon ensimmäisen ja ainoan kerran kosketellut inhimillisiä kieliä. Hän oli aina harjoitellut toisella soittokoneella. Mutta nyt, unissa, näytti hän mielestään katselevan suljettuun laatikkoon. Jokin siinä kiihoitti hänen huomiotaan ja teki mahdottomaksi riistää siitä silmiä. Vihdoin näki hän laatikon kannen hitaasti kohoavan ja siten syntyneessä raossa näki hän kaksi pientä, fosforinloistavaa, viheriätä silmää, jotka hän liiankin hyvin tunsi. Ne katselivat häntä silmiin rakastavina, melkeinpä rukoilevina. Sitten kaikui hauras, kimakka ääni, joka tuntui ikäänkuin tulevan noista aavemaisista silmistä . . . Ääni ja silmät olivat Samuel Klausin . . . Stenion kauhistuneet korvat eroittivat sanat:

»Frans, rakas poikaseni . . . Frans, en voi, ei, en voi päästä irti . . . niistä.»

Ja »ne» kaiuttivat laatikossa valittavan äänen.

Frans jäi sanattomaksi, ikäänkuin lamauksen valtaan. Hän tunsi, kuinka hänen verensä hyytyi, kuinka hiukset kohosivat päälaella vuoreksi . . .

»Se on vain unta, tyhjää unta», koetti hän ajatuksissaan selittää itselleen.

»Olen tehnyt kaiken voitavani, Frans poikaseni . . . Olen tehnyt voitavani irroittuakseni noista kirotuista kielistä repimättä niitä kappaleiksi . . .», valitti tuo sama kimeä, tuttu ääni. »Autathan minua? . . .»

Taaskin kaikui laatikosta värisevä ääni, vielä pitempi ja valittavampi kuin edellinen. Ja laatikko kieppui nyt pöydällä kaikkiin suuntiin kuin elävä, liikkuva olento. Ja sisästä tulevat äänet nousivatyhä kovemmiksi ja selvemmiksi, ikäänkuin joku raastaisi kieliä.

Stenio ei kuullut näitä ääniä ensi kertaa. Hän oli huomannut ne usein, niin jopa päivittäinkin siitä asti kuin hän oli käyttänyt opettajansa sisälmyksiä oman kunnianhimonsa palvelukseen. Mutta joka kerran oli jäätävän kauhun tunne estänyt häntä tutkimasta niiden syytä ja hän oli aina koettanut vakuuttaa itselleen ääniä vain kuulohäiriöiksi.

Mutta nyt oli tuo kauhea tosiasia hänen edessään, unessako vai todellisuudessa, sitä hän ei tiennyt. Hän tiesi vain, että kuulohäiriöt, jos ne niitä olivat, olivat paljoa elävämpiä ja todellisempia kuin itse todellisuus. Hän koetti puhua, hän koetti astua askeleen eteenpäin. Mutta kuten niin usein painajaisten aikana sattuu, hän ei saattanut ei sanaa lausua, ei sormea liikuttaa. Hän oli kuin lamaantunut.

Nytkähtelevät ääneet laatikossa kasvoivat yhä epätoivoisimmiksi ja vihdoin koputti jokin kiivaasti. Frans näki edessään viulunsa, josta taikakielet olivat riistetyt ja tämä näky peitti hänet mykän ja sanattoman kauhun kylmällä hiellä.

Hän teki yli-inhimillisen ponnistuksen päästäkseen irti siitä painajaisesta, joka piti hänet vallassaan. Ja näkymätön olio hänen vierellään kertasi viimeisen kerran valittavasti ja kuiskaten.

»Auta, oi auta . . . auta toki minua leikkaamaan irti . . .»

Silloin hypähti Frans yhdellä harppauksella laatikon luo kuten raivoava tiikeri, joka saalistaan puolustaa ja särki mielipuolisella ponnistuksella lamauksen.

»Jätä viuluni rauhaan, sinä vanha helvetinpiru», huusi hän karkealla, vapisevalla äänellä.

Hän sulki rajusti kannen, joka itsestään oli auennut ja painoi koko voimallaan vasemmalla kädellä sitä vastaan. Oikealla tarttui hän liitupalaseen, joka oli pöydällä ja piirsi nahkalla päälystetylle laatikolle kuusihaaraisen tähden, sinetin, jota kuningas Salomo käytti pidättääkseen vastahakoisia Djinejä vankiloissaan.

Onneton vikinä, kuin susinaaraan valitus kuollutta poikastaan itkiessä, tuli laatikosta:

»Olet kiittämätön . . . hyvin kiittämätön, Frans poikani» huokasi nyyhkyttävä henkiääni. »Mutta annan anteeksi . . . sillä rakastan sinua yhä. Ja kuitenkaan et voi minua sulkea tänne. Poika! Totisesti et sitä voi.»

Ja samassa nousi harmaa sumu, joka peitti sekä laatikon että pöydän. Se levisi ulospäin epämääräiseksi muodoksi. Tämä kasvoi ja Frans tunsi, että se kasvaessaan veti hänet hitaasti kylmään kosteaan syleilyyn, joka kääriytyi hänen ympärilleen kuin limainen jättiläiskäärme. Hän huudahti kauhistuneena ja — heräsi. Mutta, ihmeellistä kyllä, ei vuoteessaan, vaan pöydän ääressä, kuten unessa ja viululaatikkoa painoi hän epätoivoisena molemmin käsin.

»Se oli sittenkin vain uni», kuiskasi hän yhä vieläkin pelästyneenä, mutta kuitenkin keventyneenä siitä, että paino rinnan päältä oli hävinnyt.

Vapisten ponnisteli hän saadakseen kyllin valtaa itsensä yli, avatakseen laatikon ja tutkiakseen viuluaan. Se oli pölyn peittämä, mutta muuten aivan kunnossa, jonka tähden Frans taas tunsi itsensä niin rauhalliseksi ja päättäväiseksi kuin konsanaan ennen. Huolellisesti poisti hän pölyn koneestaan, siveli käyrää kolofoniumilla, kiinnitti kielet lujemmalle ja viritti sen. Vieläpä uskalsi hän koetella soittaa »Noitien» ensimmäisiä säveleitä, ensin varovaisesti ja arasti, mutta sitten uskaliaasti ja täydellä voimalla.

Näiden voimakkaiden pitkien äänien sointu, äänien, jotka kaikuivat ylpeinä kuin voittajan sotarummut, suloisina ja majesteetillisina kuin seraafin soitto kultaisella harpulla uskovaisen mielikuvituksessa, värisi läpi Fransin sielun sen syvimpiin uumeniin. Se paljasti hänelle käyränsä tähän asti aivan aavistamattoman mahdin. Senjälkeen loihti hän ilmoille säveleitä, jotka täyttivät huoneen ylimaallisilla harmonioilla, sellaisella joita ei taiteilija itsekään siihen iltaan asti ollut kuullut. Katkeamattomin legato-äänin lauloi jousensa

hänelle aurinkoisesta toivosta ja kauneudesta, kuuvaloisista öistä, jolloin lempeä, balsamituoksuinen hiljaisuus loi äänen joka ruohonkorrelle, joka elolliselle ja elottomalle oliolle, rakkauden lauluun yhtyäkseen. Muutamien hetkien aikana virtasi ilmoille koko sävelten vuo ja Frans tunsi, että nuo soinnut olisivat saattaneet vuoret itkemään, jos niitä olisi huoneessa ollut ja sovittaneet itse helvettien vallat, joiden läsnäolon hän sitä selvemmin huoneessa tajusi. Äkkiä alkoi juhlallinen legatohymni vastoin kaikkia harmonian lakeja liikkumaan muuttuen arpeggioksi ja lakaten vähitellen kimeihin stakkatoihin, jotka muistuttivat hyenan naurua. Sama hiipivä kauhuntunne, jonka hän jo ennen oli tuntenut, valtasi hänet uudelleen ja hän heitti käsistään käyrän. Hän tunsi jälleen entisen naurun, josta hän jo oli saanut kyllänsä. Hän pukeutui ja sulki helvetillisen viulun huolellisesti säiliöönsä. Sitten vei hän sen mukaansa ruokahuoneeseen ja päätti siellä rauhallisena odottaa määrättyä hetkeä.

VI.

Taistelun hetki oli tullut ja Stenio oli paikoillaan rauhallisena, päättäväisenä, melkeinpä hymyilevänä.

Teatteri oli täpösen täynnä, niin ettei edes suurellakaan rahalla saatu ainoatakaan seisomapaikkaa enää. Tuo ihmeellinen taisteluhaaste oli levinnyt ympäri maan, kaikkiin osiin niin laajalle kuin postinkulku levisi ja runsaasti kokoontui rahaa Paganinin pohjattomiin taskuihin. Voiton tuli tyydyttää myöskin hänen täyttymätöntä, kullanahnetta sieluaan.

Oli päätetty, että Paganini aloittaisi. Kun hän ilmestyi näyttämölle, vapisivat teatterin lujat seinät perustuksiaan myöten, niin raikuvia olivat kädentaputukset, joilla häntä tervehdittiin. Hän alkoi ja lopetti kuuluisan »Noidat»-nimisen sävellyksensä myrskyisten suosionosoitusten kaikuessa. Yleisön innostuneet huudot kestivät niin kauan, että Frans jo rupesi luulemaan, ettei hänen vuoronsa enää tulisikaan. Kun Paganini vihdoin pääsi jättämään näyttämön riehuvan yleisön pauhaavien kädentaputusten aikana, kohtasivat hänen silmänsä Stenion, joka viuluaan viritti ja hän oli aivan ihmeissään siitä iloisesta rauhallisuudesta, siitä voitonvarmuudesta, joka loisti tuntemattomasta saksalaisesta taiteilijasta.

Kun Frans astui näyttämölle, otettiin hän vastaan jäätävän kylmästi. Mutta se ei vaikuttanut hänen rauhaansa vähääkään. Hän oli hyvin kalpea, mutta hänen ohuet, valkeat huulensa vastasivat epäystävälliseen vastaanottoon pilkallisella hymyllä. Hän oli voitostaan aivan varma.

Mutta alkusoiton ensimmäiset äänet saattoivat jo kuulijat hämmästyksiin. Se oli Paganinin soittoa, mutta . . . siinä oli vielä muutakin. Monet, — useimmat, uskoivat, ettei italialainen taiteilija korkeimmankaan inspiratsioonin hetkellä ollut saanut niin ihmeellistä vaikutusta aikaan. Fransin pitkien, jäntevien sormien alla värisivat kielet, kuten vavahtavat sisälmykset vivisektorin veitsen alla. Ne valittivat soinnukkaasti kuin kuoleva lapsi. Säveleet eivät ollenkaan tuntuneet tulevan viulun syvyyksistä. Näytti pikemmin siltä kuin taiteilijan suuret, siniset silmät, jotka pirullisella ilmeellä lepäsivät koneessa kiini, olisivat loihtineet itse Orfeuksen ilmoille maanalaisista valtakunnista. Samalla kiteytyivät soinnut näkyväisiksi olennoiksi, jotka kokoontuivat mahtavan taikurin käskystä aloittaakseen hänen ympärillään aavemaisena, helvetillisenä joukkiona, noitien pukintanssin. Näyttämön taustassa, tyhjissä, varjomaisissa syvyyksissä kuvastui sanomattoman ilettävä hourekuva, näytelmä, joka maanalaisten väreilyjen luomana esitti mitä häpeämättömimpiä orgioita, todellisen noitasabbatin irstaita hääyökuvaelmia . . . Yleisön valtasi kauhea taika. Mykkinä pelosta, henkeä pidättäen istuivat kuulijat voimatta keveimmälläkään liikahduksella särkeä musiikin hirvittävää lumoa. Sanomattoman kauhun jäinen hiki puristautui heidän huokosistaan. He elivät kaikki mielikuvituksessaan niissä hermoja kiihoittavissa iloissa, jotka opiumia polttavan muhamettilaisenkin mielikuvituksen valtaavat ja samalla tunsivat he sitä mieletöntä pelkoa, sitä kuoleman kauhua, jota ihminen tuntee taistellessaan *delirium tremensin* valtaa vastaan . . . Monet naiset huusivat äänekkäästi, toiset menivät tainnoksiin ja voimakkaat miehet purivat avuttomina hammasta . . .

Sitten alkoi loppusoitto. Myrskyisä, katkeamaton kättentaputus hidasti sen alkamista ja keskeytys venyi melkein neljännestunnin pituiseksi. Hyvä-huudot kaikuivat raivoisina, melkein hysterisinä. Kun Stenio, jonka hymyily oli yhtä pirullinen kuin voitonriemuinen vihdoin viimeisen kerran syvästi kumartuen tarttui käyräänsä alkaakseen kuuluisaa loppusoittoa, kohtasivat hänen silmänsä Paganinin,

joka rauhallisena oli istunut aitiossaan ottaen yhtä lämpimästi kuin muut osaa suosionosoituksiin. Genualaisen taiteilijan pienet, läpitunkevat mustat silmät olivat suunnatut Fransin käsissä olevaan viuluun, muuten oli hän aivan kylmä ja levollinen. Ensin teki kilpailijan kasvojen ilme Fransin hiukan levottomaksi, mutta hän voitti pian uudelleen vallan itsensä yli. Hän kohotti uudestaan käyränsä ja veti ensimmäisen äänen.

Silloin kohosi kuulijakunnan innostus korkeimmilleen eikä kohta tuntenut rajoja. Kuuntelijat näkivät ja kuulivat todella. Noitien äänet kaikuivat ilmassa ja ylinnä eräs määrätty ääni . . .

Se oli niin täynnä epäsointua, ettei sitä voinut pitää ihmisen synnyttämänä. Se oli kuin koirain haukuntaa, kuin susien ulvontaa, kuin keskiöisten huuhkajoiden surunrääkkynää. Se oli kuin käärmeitten sihinää ja leijonan kiljuntaa, kuin vedenpyörteitten kohinaa kallion seiniä vastaan, kuin tuulen voihkinaa lehdettömässä metsässä ja ukkosen jylinää särkyneitten pilvien lomasta . . . Se oli kaikkea tätä yhtyneenä . . . Taikakäyrä loihti ilmoille viimeiset värisevät äänet . . . nuo tunnetut soinnut, jotka esittävät noitien äkkipikaista pakoa aamuruskon sarastaessa, noiden yöllisten saturnusjuhliensa tuoksujen ravitsemien jumalattomien naisolentojen pakoa . . . Silloin tapahtui näyttämöllä jotain merkillistä . . . Ilman ylimenoa muuttuivat äänet äkkiä. Kesken kiirettä pakoa ilmassa korkeuksista syvyyksiin, muuttui sävel aivan odottamatta. Soinnut sekoittuivat, katkesivat, irroittuivat. . . . ja sitten kaikuivat kielistä ja samalla kertaa kaikupohjasta huutavat, vinkuvat markkinanuken äänet:

»Oletko tyytyväinen Frans, poikaseni? . . . . Enkö olekin suuremmoisesti pitänyt lupaukseni?»

Lumous oli haihtunut. Vaikkakaan ei kukaan vielä käsittänyt koko tilannetta, tunsivat kuitenkin kaikki, jotka olivat kuulleet nämä sanat ja nämä kujeilevat äänet vapautuneensa lumouksesta, joka heidät oli pitänyt vallassaan. Äänekästä naurua, pilkallisia, vihastuneita huudahduksia, kuului tuon äärettömän suuren teatterin joka nurkasta. Orkesterisoittajat, joiden kasvot vielä olivat aivan kalpeita sisäisestä liikutuksesta, hytkivät naurusta ja kuuntelijat nousivat kuin yhtenä miehenä paikoiltaan. Kykenemättä arvoitusta ratkaisemaan tunsivat he kuitenkin olevansa niin inhoa

ja naurua täynnä, etteivät he halunneet hetkeksikään enää jäädä tähän rakennukseen.

Mutta äkkiä pysähtyi tungos vielä kerran permannolla ja käytävissä. Kaikki kangistuivat kuin salaman lyöminä. Ja se, mikä näyttämöllä tapahtui, olikin hirveätä kylläksi... Nuoren taiteilijan kauniinmuotoiset, romantilliset kasvot vanhentuivat äkkiä. Hänen solakka, notkea vartalonsa tuli kumaraksi, kuten monien vuosien taakan painamaksi.... Mutta vielä kauheampaa oli se, minkä kaikki jonkun verran herkkätunteiset ihmiset näkivät... Frans Stenio oli kokonaan puoleksi läpinäkyvän sumun peitossa. Käärmemäisellä liikkeellä kiemurteli se pilven paksuisena vetäytyen kokoon elävän muodon ympärille, ikäänkuin tahtoen sen kuristaa. Monet katselijat huomasivat tässä onnettomuutta tuottavassa sumupatsaassa selvän ihmismuodon, jossa ilmenivät karkeasti irvistelevän, kostoa hehkuvan vanhan miehen selvät ulkopiirteet. Hänen sisälmyksensä riippuivat ruumiista ja olivat päistään viuluun kiinnitetyt.

Tämän paksun, elävän peitteen sisässä näkyi taiteilija raivoisana käyräänsä vetelevänä yli inhimillisten viulunkielien, kokoonkuristuneena ja kierrettynä kuin riivatut vanhoissa keskiaikaisissa maalauksissa.

Kuulijat valtasi selittämätön pakokauhu. Viimeisen kerran katkaisivat he lumouksen, joka uudelleen oli heidät kiinnittänyt paikoilleen ja syöksyivät kuin mielipuolet ovia kohden. Se oli kuin vesisulun äkillistä särkymistä, kuin inhimillisen vesitulvan murtumista. Mutta pakenevien takaa kuului kimeää, epäsointuista viulunsoittoa, mielipuolista kiljumista, sydäntäsärkevää valitusta, vikinää, itkua, epätoivoista rukoilemista, avunpyyntöjä ja välillä ikäänkuin pistolinlaukauksia, tuon paholaisen valtaansaottaman viulun neljän kielen katkeamista...

Kun teatteri oli kokonaan tyhjentynyt, kiiruhti konsertin toimeenpanija näyttämölle hakeakseen sieltä onnetonta taiteilijaa. Kuolleena ja jäykkänä makasi hän korokkeen laidalla luonnottomaan asentoon kiertyneenä ja kielet kääriytyivät merkillisellä tavalla hänen kaulansa ympäri. Viulu oli tuhanteen pieneen palaseen särkynyt.

Kun julkisuuteen oli tullut, ettei Nicolo Paganinin onnettomalle kilpailijalle jäänyt penniäkään hautajaiskustannuksiin ja matkustajakodin laskuihin, maksoi genualainen sananlaskuksi tulleesta ahneudestaan huolimatta kaikki menot ja antoi haudata omalla kustannuksellaan Stenio-raukan.

Kuitenkin vaati hän siitä palkaksi viulun jäännökset tuon ihmeellisen tapauksen muistoksi.

H. P. Blavatsky.
Suom. *K. A.-I.*

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Teosofian suhde kansallisuuteen.

Tämän artikkelin kirjoittaja, opettaja Antti Venna, joka maailmansodan aikana tai jälkeen lienee kuollut Venäjällä, oli aikoinaan aikakauslehtemme (Tietäjän) älykkäimpiä avustajia. Toivon, että tämäkin kymmenen vuotta sitten sepitetty ennen julkaisematon kirjoitus herättää lukijoissa sekä mielenkiintoa että ajatuksia. *P. E.*

1.

Jälleensyntymän tunnustaen teosofit tietävät ruumistuvansa eri kansoihin. Sentähden heillä ei pitäisi olla erityistä kiintymystä nykyiseen kansaansa tai yleensä johonkin määrättyyn kansaan. He ovat maailmankansalaisia. Oman kansan he saavat vasta kuudennessa juurirodussa.

Vaan toiselta puolen on teosofeilla syytä pitää kiinni nykyisestä kansallisuudestaan ehkä enemmän kuin kenelläkään muilla, sillä he ymmärtävät, että ihmiskunnan arvot eivät saavu yksilöjen tajuntaan välittömästi, vaan kansallisuuden kiteen taittamina, kansan ajatustavan, luonteen ja kielen taittamina. Vahva ihmisyydessä voi olla vain se, joka on vahva kansallisuudessaan. Ihmiskunta on puu, kansat ovat oksia, yksilöt — lehtiä. Ottaakseen osaa puun elämään on lehden pysyttävä oksassaan. Jos se oksasta eroaa, kadottaa se kaiken yhteyden puun kanssa.

Nämä vastakohdat voivat ensi katsannolta vaikuttaa ristiriidalta. Niin ei kuitenkaan ole. Yksilö voi kylläkin pitää vierasta kansaa etevämpänä, mutta siitä huolimatta hänen on kehityttyvä oman puutteellisen kansansa kautta. Hän on sidottu kansaansa monilla siteillä eikä voi kansallisuuttaan muuttaa. Joko hän ei ymmärrä ihailemansa kansan kieltä, tai pidättävät häntä täällä perhe ja talousseikat, tai ei hän kestä vieraan maan ilmastoa. Jos hän voittaisi-

kin kaikki nämä esteet, niin jää suurin este: hän ei ole perillä toisen kansan hengestä ja ajatustavasta, ja sentähden työnsä sen keskuudessa sen hengen edustajana ei voi olla hedelmällinen.

Kuitenkin löytyy yksilöjä ja heimoja, jotka sulautuvat muihin kansallisuuksiin. Vaan tämä tapahtuu harvoin eikä voi sääntöä kumota. Oikeastaan täydellistä sulautumista ei ole olemassa. Yksilö tai heimo vaihtaa kielen, mutta entisen kansan henki jää niihin. Heine oli saksalainen runoilija, mutta hän runoili niin, kuten voi vain juutalainen. Bulgaarit olivat suomensukuinen kansa ja sulautuivat slaaveihin. Mutta nykyinen Bulgaarian kansa, slaavilaiseksi nimitetty, eroaa monessa suhteessa muista slaaveista. Maailmansodassa se asettui yhdessä unkarilaisten kanssa slaaveja vastaan.

Kansallisuuden ydin on pysyvä. Vaihtua voi vain kuori. Vaan koska ydin on pysyvä, on siitä pidettävä kiinni. Mutta koska muidenkin kansojen kuoren alla voi suuria toimittaa, on myös niihin katsottava. Tällä tavoin ajatellen teosofi voi sovittaa vastakohdat: oman ja vieraan kansallisuuden.

2.

Näin kulkee ihminen kahden voiman vaikutuspiirissä: omaan kansallisuuteen vetävän keskihakuisen ja muihin kansallisuuksiin vetävän keskipakoisen voiman piirissä. Vasta molempien voimien yhteisvaikutuksesta syntyy kehitys. Sentähden on yksilön pysymällä kansallisuudessaan omistettava vieraitten kansallisuuksien saavutuksia. Tämä on kyllä selvä asia, selvä siinä tapauksessa, jos kumpikin voima on tasaväkinen. Mutta kansallisuuksien kiertokulussa näyttää toinen tai toinen näistä voimista olevan voitolla. Suomen kansassa on voitolla keskihakuinen voima. Sillä Suomen kansa on itseensä sulkeutunutta ja keskittynyttä, se pitää lujasti kiinni kansallisista saavutuksistaan eikä helposti sulaudu muihin kansoihin. Venäjän kansan laita on päinvastoin: siellä vaikuttaa keskipakoinen voima. Tämä nähdään valtakunnan maa-alan yhtämittaisesta laajenemisesta, maakuntien separatistisista pyrinnöistä, kansan seuraa rakastavasta luonteesta ja vieraitten kansain ajatustapoja omaksuvasta, omia sivistysmahdollisuuksia hyljeksivästä hengestä. Täällä vaikuttaa keskipakoinen, miehinen, militaarinen voima.

Amerikan laita on kuten Suomenkin: voima on keskihakuinen. Tämän ymmärtää, kun tietää, että Amerikka on monessa suhteessa Venäjän vastakohta. Amerikka ei laajene valloittamalla muita kansoja, päinvastoin, keskihakuisella voimallaan se vetää itseensä muita kansoja siirtolaisuuden muodossa.

Käsitellessä mainittujen kansain teosofista suhdetta on oltava selvillä keskipakoisen ja keskihakuisen voiman suhteista ilmennyksen kaariin. Keskipakoinen voima, yhdestä lähtien, vastaa miehistä, naisessa monipuolisuutta hakevaa, teologista, uskontojen monilukuisuuden synnyttävää, maailmojen ja muotojen moninaisuuteen käyvää laskevaa kaarta. Keskihakuinen voima, yhteen palaten, vastaa naisellista, miehessä ykseyttä hakevaa, teosofista, uskontoja yhdistävää, maailmojen ja muotojen supistumiseen käyvää nousevaa kaarta.

Amerikan ja Venäjän teosofinen suhde on tämä. Amerikassa on syntyvä kuudes juurirotu. Vaan jos se osoittautuu mahdottomaksi, on varalta Venäjä. Kaikki riippuu siitä, saako voiton keskihakuinen tai keskipakoinen voima. Sillä vaikka olemmekin nousevassa kaaressa, jakaantuu nouseva kaari (samoin kuin laskevakin) useampiin pienempiin nouseviin ja laskeviin kaariin, koska elämä kulkee spiraaleissa.

Suomen kansa voi ottaa osaa tähän teosofiseen suursuunnitelmaan, kuudennen juurirodun luomiseen, kummassakin tapauksessa, sillä sen jäseniä asuu sekä Amerikassa että Venäjän valtakunnassa. Kummassakin kaaressa on teosofinen liike jo päässyt vauhtiinsa. Vähälukuisuudesta huolimatta on Amerikan suomalaisilla voimia toimittaa teosofinen kuukausilehti ja teosofishenkinen kahdesti viikossa ilmestyvä sanomalehti.

Kumpaan voimaan on Suomen kansan pantava pääpaino? Suurimmat mahdollisuudet kuudenteen juurirotuun ovat Amerikalla. Tämä merkitsee: ohjakset ottaa käsiinsä keskihakuinen voima. Ja koska Suomen kansassa tämä voima on muutenkin määräävänä, niin seuraa, että suomalaisten on pyrittävä yhä suurempaan keskihakuisuuteen, s. o. pysyttävä yhä lujemmin kansallisuudessaan.

3.

Keskipakoisesta ja keskihakuisesta voimasta, laskevasta ja nousevasta kaaresta puhuu myös Raamattu tarussaan Kainista ja Abelista.

Heidän uhrinsa merkitsee maailman ilmentämistä, sillä, kuten tiedämme, kaikki ilmennys saa alkunsa uhrista. Että Herra ei katsonut Kainin uhriin otollisesti, se tarkoittaa, että Hän ei pitänyt suotavana semmoista ilmennystä, joka meillä nykyään on, nimittäin, ihmisen itsetietoiseksi tulemista fyysillisessä maailmassa. Salaopillisten kirjain mukaan tämä olisi voitu välttääkin. Mutta voitolle pääsi keskipakoinen voima, Kain murhasi Abelin, elämä alkoi etääntyä yhdestä ja laskeutua aineeseen, alkoi laskeva kaari ja syntyivät taivaankappaleet. Kainin uhrisuvun viisto suunta, jommoisena se nähdään kuvitetuissa raamatunhistorioissa, kuvaa juuri kiertotähden syntyä, kun uturengas katkeaa ja sen toinen pää alkaa loitota auringosta. Että Kainista tuli kulkuri ja pakolainen, se merkitsee taivaankappalten liikuntoa avaruudessa. Merkki hänen otsallaan on tähti. Että hänestä tuli vaskiseppä, se merkitsee laskevan kaaren jatkuvaa liikuntoa, jolloin aine tulee yhä tiiviimmäksi ja vihdoin saavuttaa metallien tiiviyden. Että hän perusti kaupungin, se merkitsee tiivistyksen huippukohtaa. Kun Kainista, entisestä maanviljelijästä, tulee kaupunkilainen, niin pitemmälle ei enää mennä. Silloin on laskevan kaaren tehtävä täytetty, ja haudastaan nousee Abel nousevaa kaartaan johtamaan. Tässä on Abelin ja Kristuksen ja heidän uhriensa yhtymäkohta. He vievät luodut taas yhden luo, palauttaen ne siitä tilasta, johon ne olivat saattaneet Kain ja Saatana. — Mutta Abelin ja Kristuksen tehtävä on samalla Suomen kansan tehtävä.

4.

Henkisessä kehityksessä on kansain yhteistoiminta paljoa tärkeämpi kuin aineellisessa. Sitäpaitsi on huomattava se ero, että aineellinen yhteistoiminta on välittömämpää, sensijaan kun henkisessä tarvitaan usein välittäjiä rotujen ja kansain kesken. Niin on esim. Venäjä välittämässä europpalaista ja aasialaista maailmankatsomusta. Teosofisen kehityksen laita on samoin. Sentähden voi Suomen kansa vaikuttaa Amerikan teosofiseen kehitykseen siellä asuvien suomalaisten teosofien kautta parhaiten. Mutta mitä tulee Suomen ja Venäjän yhteistoimintaan, on näiden kansojen henki siksi erilainen. että tarvitaan välittäjiksi erityinen heimo, jossa löytyisi elementtejä kummankin kansan hengestä. Semmoinen heimo löytyykin, nim. inkeriläiset, nuo ruotsinvallan aikana Inkerinmaalle muuttaneiden suomalaisten jälkeläi-

set, jotka asuvat nykyisessä Pietarin läänissä n. 120,000 lukuisena heimona. Ollen Suomesta kauemmin aikaa erillään ja asuen tiheämmin kuin Amerikan suomalaiset, ovat he ehtineet saada erityisen henkisen leimansa. Säilyttäen suomalaisuutensa ovat he saaneet muutamia venäläisiä piirteitä. Täten he hyvin sopivat välittäjiksi. Koska Suomella ja Venäjällä on edessään suuri teosofinen tehtävä on heidän ennen kaikkea tultava välittämään teosofiaa. Kysymys on vain siinä, onko heillä teosofisia taipumuksia. Koska Ervastin mukaan koko Suomen kansan tuleva henkinen kulttuuri on oleva teosofista laatua, niin on samoin sen osienkin, minne pitkin maailmaa he lienevätkään hajaantuneet. Tunnettu teosofi Matti Kurikka oli inkeriläinen. Muita inkeriläisiä teosofeja on tiedettävästi olemassa.

Ylläsanottu velvoittaa meitä yhdistymään ja perustamaan inkeriläisten keskuuteen teosofisia loosheja. Näillä loosheilla tulisi olemaan erikoisen tärkeä tehtävä, näissä käsiteltäisiin kahden kansan suhteet. Nämä looshit tulisivat kuulumaan Mestari M:n välittömään vaikutuspiiriin valtioiden ja kansain suhteita koskevina.

Että nämä looshit saadaan perustetuksi, näyttää hyvin varmalta. Monipuoliset tarpeet vaativat niitä hereille. Ja niiden herättämiseksi tehdään työtä korkeammilla tasoilla. Eikö heimolaisemme Kurikkakin liene mukana lietsomassa niitä henkiin. Ainakin on kirjoittaja saanut looshiaatteen muistellessaan »New-Yorkin Uutisista» pari vuotta sitten lukemiaan Kurikan teosofisia artikkeleja, joissa muuten teosofisesta työstä inkeriläisten keskuudessa ei ole puhuttu.

Harras toivomme on, että se heimo, joka on laulanut Kullervon ja siinä kuvannut veljesvihan tuottamat katkerat seuraukset, kykenisi kohtalonsa ja kokemuksiensa nojalla tuomaan esille veljesrakkautta ja saamaan kansojen välille aikaan sovintoa ja suurempaa keskinäistä ymmärtämystä.

5.

Steinerin mukaan johtaa teosofia sielunelämän kolmen puolen: älyn, tunteen ja tahdon tasasuhtaiseen kehitykseen. Inkerin heimossa tämä suhde puuttuu mitä suurimmassa määrin; sentähden se erityisesti tarvitsee teosofiaa tasoittamaan kansallissielunsa eri puolia.

Etusijalla on inkeriläisillä tunne, joka ilmenee rikkaassa kansanrunoudessa, jota paraillaan »Suomen Kansan Van-

hojen Runojen» joukossa julaistaan, sekä ylen laajalle levinneestä lahkolaisuudesta. Käytännöllisen älyn keskitaso ei ole yhtäkorkealla. Asuen lähellä valtakunnan pääkaupunkia, jossa löytyvät kaikki mahdolliset oppilaitokset ja käytännölliset liikkeet, olisivat he voineet kohota sivistyksessä ja aineellisessa hyvinvoinnissa nykyistä paljon korkeammalle.

Virolaiset ovat tässä suhteessa etevämpiä. Kun inkeriläiset ovat jääneet maanviljelijöiksi, ovat virolaiset asettuneet heidän keskuuteensa mylläreinä, seppinä, käsityöläisinä, kauppiaina j. n. e. ja vähitellen lähentyneet pääkaupunkia. Pietarissa ovat heillä omat kirjapainonsa ja pankkilaitoksensa. — Tahtopuoli taas ei ole voinut kehittyä monien syiden, etupäässä yli sata vuotta vallinneen maaorjuuden takia.

Lahkojen moninaisuus osoittaa, että heimolla on taipumusta henkisyyteen, vaikka se ohjauksen puutteessa onkin joutunut vähemmän suotaville poluille. Lahkoja on jos jonkinlaisia. Kaikilla ei ole nimeäkään; onpahan joku isäntä ruvennut »saarnaamaan» ja koonnut ympärilleen »seuran». Opeissaan nämä lahkot eroavat huomattavasti: toisissa harjoitetaan askeesia; toisissa käytetään ihan päinvastaisia menetelmiä; toisissa ovat saaneet sijaa järjellisemmät suunnat.

Älyllisellä alalla tapaamme merkillisen ilmiön: löytyy henkilöitä, jotka käymättä ollenkaan koulua tai käytyään sitä vuoden, pari, ovat lukemisella hankkineet laajoja tietoja, ovat lukeneet kaikki pitäjän kirjastossa löytyvät kirjat, ovat lukemansa sekä elämänkokemuksiensa nojalla ajatelleet tämän maailman menoa. Heissä ilmenee suomalaisen rodun taipumus humaanitaarisiin tieteisiin ja yleensä teoreettiseen tietoon. Käytännöllisiä tietoja he eivät harrasta ja ajatustyöhönsä syventyneinä ovat laskeneet taloutensa rappiolle. Mutta kun antautuu heidän kanssaan keskusteluun, saa kuulla laajoja esityksiä maailmanhistoriasta, yhteiskunnan enemmän tai vähemmän kierosta järjestelmästä, ihmisten sekä eläinten sielunelämästä.

Näistä esimerkeistä havaiten löytyy inke.iläisillä taipumuksia syntyihin syviin. Jos heidän pyrinnöilleen annettaisiin oikea suunta, jos johdettaisiin heidän kehityksensä teosofiselle perustalle, jos ryhdyttäisiin työhön tämän hyväksi, niin työ ei olisi hukkaan mennyttä. Se tuottaisi koko ihmiskuntaan ulottuvat tulokset, ja sen jäljet nähtäisiin ikuisuudessa. (Jatk.)

Antti Venna.

Kirjeitä toimitukselle.

Missä ovat vainajat.

Tämän kysymyksen on varmaankin moni tämänkin lehden lukijoista tehnyt itselleen, samoinkuin jokainen nykyaikaa seurannut ajatteleva ihminen sydän katkerana seuraa sanomalehtien palstoilta uutisia niistä väkivaltaisuuksista, joita tietämättömät ihmiset tekevät joko itselleen tahi toisille.

Pienten kokemusteni ja sen vähäisen tietopuolisuuteni tukemana, jonka olen saanut niiltä uskollisilta ystäviltäni, jotka eivät enään ole ruumiiseen sidotut ja joista toiset ovat olleet minulle jo elämässään rakkaat ja toisiin tutustunut vasta uudessa ruumistuksessaan, koetan auttaa niitä tuntemattomia ystäviäni tässä elämässä, jotka haluavat kokemuksiini tutustua. Väärinkäsitysten välttämiseksi sanon heti alussa, että kuulun niihin, jotka uskovat Kristuksen korkeimpana mestarinaan ja hänen elämänsä täällä sellaisena, kun hänen uskolliset opetuslapsensa jälkimaailmalle ovat perinnöksi jättäneet. Tiedän, että kirjoitukseni saa ankaraa arvostelua osakseen, sekä täällä eläviltä, että myös niiltä hävittäviltä voimilta, jotka tahtoisivat käyttää ihmistä petoksensa välikappaleena, mutta vakuutan, että tarkoitukseni tietävät todelliseksi ja auttamista tarkoittavaksi ne mestarit ja henget, joille koko elämän salaisuudet ovat tunnetut ja jotka väsymättä tekevät työtä meidän ympärillämme ja saavat voimansa korkeimmista lähteistä.

Ovatko nämä lähelläkin, kysynee joku. Ovat. Yhtä varmasti, kuin ennen korkeimman henkisen yhteyden aikana eräs mies — kuten apostoli Paavali kirjoittaa — temmattiin korkeimpaan taivaaseen, jossa hän näki käsittämättömiä asioita, yhtä varmasti voivat mestarit siirtää henkilön sekä ruumiissaan tähän piiriin, että- myöskin ulkona ruumiistaan katselemaan toista elämää haudan tuolla puolen.

Vasta-alkajalle tuntuu ihmeelliseltä nähdä, että tähän aineelliseen maailmaan sisältyy toinen — en voi sanoa aineeton, sillä se on silmin nähtävissä — samantapaisena olentoineen ja outoine elintapoineen.

Näitä nähdessään, joskus säilyy kyky nähdä sekä ihmiset näine seuraajineen että molemmat ainestumat, joskus taas näkee ainoastaan toisen maailman asukkaat samalla,

kun esim. kaduilla liharuumiissaan olevat ihmiset kokonaan katoovat näkyvistä. Näkee miten alemmassa kerrostumassa on alituinen taistelu käynnissä ihmisen omistamisesta. Minkälainen on ihminen, sellainen on seurakin. Näin miten eräs tuntematon päihtynyt henkilö aivankuin olisi mukanaan vetänyt hänen mukaansa liittyneitä varjomaisia olentoja. Tuntui aivankuin nämä olisivat pyrkineet häneen ja tämän ruumiin avulla toimimaan. Tapasin erään väkivaltaisella tavalla päivänsä päättäneen entisen toverini B:n, joka oli säilyttänyt täydellisesti entisen muotonsa, — komeata pukuaan ja tämän maailman olennoille olennaista kuulakkaa ihoaan lukuunottamatta. Hän tuntui elävän aivankuin entisessä hommassaan levitellen seteleitä kauppaliikkeen myymäläpöydälle, kauppiaan häntä näkemättä. Puhuessani hänelle, käsitin hänen kyllä minua ymmärtävän, joskaan hän yhtävähän kuin muutkaan tällä asteella ei kyennyt puhumaan edes merkeillä, kuten jotkut. Mikä seikka ei estänyt häntä kuitenkaan, kuten montaa muutakaan minulle ystävällisesti hymyilemästä. Hän ei siis ollut ilkeä, jota todisti hänen näkönsäkin, ja olin iloinen tuttavani puolesta. Koetin säilyttää ajatukseni hänestä mahdollisimman kauniina ja niiden avulla häntä auttaa, — ainoa keino muuten jokaiselle, jos mielii säilyttää henkisen yhteyden korkeampien olentojen kanssa, joiden kanssa voi tällä tavoin ajatuksin keskustella alempien siitä tietämättä.

Auttavien henkien ei tarvitse puhua, näiden läheisyys jo sellaisenaan vaikuttaa pelastavana voimana.

On aivankuin läpi ruumiin kulkisi niistä lähtevä virta, joka yhdistää oman hengen heidän onnelliseen ja autuaalliseen olemukseensa. He tulevat korkeammalta tasolta taivaasta ja ihmeellisine henkäyslauluineen karkoittavat ihmisraukkaa ympäröivät ilkeät olennot, jotka eivät kestä näiden läsnäoloa.

Ja mitä tekevät nämä ilkeät olennot? — Ne koettavat matkia näitä, suoraan sanoen enkeleitä, ja sihisemisellään saavat sensitiivisen ihmisen samallaiseen kauheaan olo-tilaan, jossa raukat itse ovat, samalla kun niiden johtajat, joita he katalasti kyllä, nimittävät mestareikseen, koettavat puheillaan saada ihmisraukkaa, jonka hermosto on herkistynyt, kataliin tekoihin joko itselleen tahi muille. Matkimalla joko eläviä tahi kuolleita ihmisiä ne koettavat pettää sensitiivistä ihmistä, ja mikä on pahin: jos ihminen on saanut äärimmäisen

hermoherkkyyden, kokonaan tunkeutua siihen ja ottaa henki, aivankuin itseensä liittäen, mukaansa ja käyttää tarkoituksiinsa.

Mikä hirveä sielullinen tuska on ihmisellä ollessaan tietoinen käyttäjästään ja tämän tarkoituksista, voimatta puhuttajaansa estää. Nimittäin ihmisellä, joka on asioista tietoinen, joka on nähnyt näiden olioiden olemuksen, ja jonka herkennyt hermosto jo sellaisenaan ilmoittaa, mitkä olennot milloinkin ovat läheisyydessä. Suuri on se palvelus, jonka sen sijaan voimme tehdä ruumiista eronneille ystävillemme jos me ajatuksillamme annamme heidän tietää, että eroitamme asiat toisistaan, ja että henkinen pyrkimyksemme on aina ylöspäin ja luottaen korkeimman apuun koetamme vapautua himoruumiimme kiusaajista.

Voimmeko ajatella hengellemme pahempaa helvettiä, kuin että joudumme katselemaan joukkoa, joka kaikkine keinoineen koettaa pettää ruumiissa asuvaa ystävämme henkeä, voimatta antaa sille tietoa todellisuudesta, kun niidenkin harvojen henget, jotka vielä ovat ruumiissaan ja voivat heidän puolestaan käyttää kynää, sitoo ihmisten vanhoillinen ajatuskanta ja usko kaikkeen, mikä lähtee ihmiseltä itseltään tahi mustalta puolelta.

Väinö Rainio.

Ruusuristiteosofinen kansanopisto.

On jo ennen ollut esityksiä teosofisesta kansanopistostamme, mutta ei ole päästy vielä sen pitemmälle — varojen puutteessa. Tässä olisi tarpeen »kullantekotaito», josta tarkemmin mainitaan Pekka Ervastin »Kadonnut sana» teoksessa, että hankkeesta tulisi tosi. Tarvitaan nim. uhrautuvaisuutta, rakkautta asiaan. Ja kuinka se kävisi laatuun, siitä taas eräs esitys seuraavassa.

Parhaiten se käy niinkuin Mestarimme Jeesus antoi ohjeensa, ja joita hänen oppilaansa noudattivatkin vielä apostolisen seurakunnan aikoina, nim. he uhrasivat kaikkensa, kuten Ap. t. V: 32—37 käy selville.

Vaeltaissaan maan päällä kehoitti Mestari hyvin yksinkertaisesti oppilaitaan: »Tule ja seuraa minua!» tai: »Jos joku tahtoo palvella minua, seuratkoon hän minua.»

On itsestään selvää, että Ruusuristiteosofinen kansanopisto on myös pyhitetty Mestarin eli Mestarien Valkoisen

Veljeskunnan työhön, ja siis Jeesuksen yksinkertainen käsky ratkaisee koko pulman, miten se saadaan aikaan, nim. uhrautuen kaikkinemme, kukin kohdaltamme rakkaudessa palvelemaan toisiamme. Uhratkoon kukin ilolla roponsa, niin opiston kannattajat kuin sen opettajiksi ja oppilaiksi aikovat! Älköön kukaan vaatiko palkkaa tai muuta personallista etua itselleen tästä työstä! Nyt on tilaisuus uhrautua. Onko meissä voimaa ja uskallusta seurata Mestariamme?

On myös sanottu: »Herra on säätänyt, että evankeliumin julistajien tulee saada evankeliumista elatuksensa.» I Kor. IX: 14. Mutta se on sääntö, eikä vaatimus. Työstä seuraa elatus luonnostaan. Se on karman ikuisen lain mukaista. Tule! Ei ole kuolon pelkoa, jos Herran työhön uhraudut.

Me voimme järjestää parhaan taitomme mukaan oppilaitoksemme, niin että se elättää myös työntekijänsä, niin opettajansa kuin oppilaansakin, esim. seuraavalla tavalla.

Kertyneillä varoilla ostamme maatilan, jolle pystytämme laitoksemme. Siinä harjoitamme samalla kuin opintojamme jotakin tuotannollista elinkeinoa, josta tulot lankeavat opistollemme, ja siitä sitten saa kukin tarpeensa — eikä se mitään juuri tahdo, joka uhrautua aikoo.

Mainitaksemme joitakin sopivia elinkeinoja olisi: puutarha- ja mehiläishoito, maanviljelys ja karjanhoito, metsänhoito- ja -pitely, teollisuus ja kauppa y. m. tilaisuuden mukaan.

Elinkeinon haarat olisivat myös käytännöllisinä oppi- ja harjoitusaineina varsinaisten teosofisten tutkimusten rinnalla, se on itsestään selvä. Siinäpä olisi kullekin sopivaa tilaisuutta *palvelun työhön* taipumustensa mukaan.

Vielä jää aikaa harrastaa paitsi tieteitä, myös taiteita kuten kuvaama- ja veisto,-soitto- ja laulu,-näyttämö- y. m. taiteita.

Välttämätöntä on myös ottaa huomioon, että terve sielu asuu terveessä ruumiissa. Siitä seuraa voimistelu, urheilu ja leikki, aurinko- ilma- ja vesikylvyt, joiden yhteydessä sopii teroittaa »alastomuusaatteen» siveellistä merkitystä.

Tällaisesta laitoksesta ei myöskään saisi puuttua vanhain, heikkojen ja sairasten veljiemme lepokotia, joka on suoranainen rakkausvaatimus.

Laitokseen liittyy lastentarha, ehkäpä seimikin, — koulusta puhumattakaan, sekä seminaari teosofisia opettajia varten.

Kuinka pitkä oppiaika tästä karttuu, se riippuu kunkin vapaasta tahdosta, mitä hän aikoo harrastaa yhteistä etua silmällä pitäen, millä keinoin palvella lähimäisiään. Useille on laitos oleva elinikäinen koti, niinkuin opettaja- ja palveluskunnalle, vieläpä oppilaillekin astuttuaan suoranaiseen laitoksen palveluun. Se on koti, johon oppilaat tulevat, josta he lähtevät ulos maailmaan vaikuttamaan ja johon he taas tervetulleina palaavat ammentamaan uutta voimaa elämäntehtäväänsä varten ja väsyneinä lepäämään sekä vihdoin haudan lepoon vaipuakseen.

Ihanana valon temppelinä kangastelee teosofinen kansanopistomme, konsa sen saavutamme.

— Vähitellen se voi kehittyä, vaikka kuinkakin pienestä alusta, niinkuin siemenestä kasvaa puu, joka pilviä tavoittaa ja linnut sen oksilla pesivät. Mestarin työllä on siunaus, jos vain oppilailla riittää usko, toivo ja rakkaus.

Antti Myllyoja.

Ylläolevan jatkoksi.

Kuten sivulla 128 uutisessa mainittiin, on eräs ystävä Amerikasta lähettänyt Smk. 1957: 50, juuri ylläolevassa kirjoituksessa mainittuun tarkoitukseen. Lähettäjä kirjoittaa: »Tämän summan olen ajatellut panna pohjarahaksi sitä Teosofista Kansanopistoa varten, jos ei teillä ole siellä mitään tätä suunnitelmaa vastaan. Jos se olisi teistä liika kaukainen asia ja olisi lähempiä ja tärkeämpiä asioita, jotka tarvitsevat avustusta, niin voitte sen muuttaa johonkin toiseen. Minä vain ajattelen, että jos se kassa olisi näin ollen aloitettu, niin voisi kirjoittaa kirjeen, jossa kehottaisi toisiakin sitä avustamaan. Kyllä ymmärrän, että tämmöiset isot suunnitelmat eivät kasva nopeaan, vaan onhan niillä aikaa. Jos panette rahan tähän tarkoitukseen ja ilmoitatte siitä Ruusu-Ristissä, niin olkaa niin hyvä ja jättäkää minun nimeni (ja nimimerkit) pois.»

"Ystävällinen huomautus."

Tahtoisin tässä lausua sanan siitä »ystävällisestä huomautuksesta», josta toimittaja mainitsee helmikuun Ruusu-Ristissä. Minun mielestäni sen huomautuksen nimi pitäisi

olla »tyhmä huomautus». Eihän Suomen ruusu-ristiläisistä liene kuinkaan suuri osa ollut läsnä johtajan syntymäpäiväjuhlassa, — puhumattakaan Ruusu-Ristin ystävistä ja muista teosofian harrastajista ehkä ulkomaita myöten: heille kaikille ne juhlatiedot olivat tervetulleita ja rakkaita. Mistähän he olisivat saaneet tietää niitä asioita, jos ei niitä olisi ollut Ruusu-Ristin palstoilla? Ei mistään.

Vanha Tommo.

Vai ei saisi?

Vai ei sitä saisi Ruusu-Ristin johtajalle antaa tunnustusta työstään eikä kiitosta ja ylistystä suuren yleisön kuullen edes siinä sangen rajoitetussa muodossa, jossa tuo yleisö saa siitä tietää Ruusu-Risti-lehden välityksellä. Vain puolueettomissa lehdissä, jotka koskaan tuskin nimeksikään ovat koko tuosta työstä tietävinään. »Vanhat tuttavat» ovat niin sanoneet.

Tämän kirjoittaja on vuosien kuluessa pannut merkille että R-R:n johtajalle tehdään tuon tuostakin merkillisen häikäilemättömiä kysymyksiä ja annetaan kovin isällisiä neuvoja, jotka ovat tulevinaan kai joltakin korkeammalta näkökulmalta. Niitä lukiessa on minussa aina herännyt mielikuva kohti ojennetuista sametin pehmeistä käpälistä, joiden kynnet ovat sisäänvedetyt.

Tuollaiset kysymykset ja neuvot panevat ajattelemaan että niitä sanelevat kateus, pahansuopuus, salaviha, pelko typeryys, joko yksin tai sopivasti yhtyneinä tai joku muu vähemmän kaunis luonteenpiirre.

En ole koskaan lukenut tai kuullut että kukaan olisi menetellyt tuohon suuntaan ketään julkisuuden miestä tai naista kohtaan sen jälkeen, kun tämä merkkipäivänsä johdosta on saanut kunnioitusta ja ylistystä osakseen, kuinka suurta tahansa. Enkä ole lukenut enkä kuullut että kertaakaan olisi sanallakaan paheksittu sitä että esim. Teosofisen Seuran presidenttiä säännöllisesti kiitetään, ylistetään ja melkeinpä jumaloidaan hänen omien kannattajainsa taholla ja seuran omissa lehdissä tai että hänelle olisi tehty huomautuksia tai annettu viittauksia että hänen pitäisi kieltää sellainen. Niin siellä ja maailmassa yleensä. Mutta jos R-R:n johtajalle vaan ruvetaan julkisesti antamaan tunnustusta, niin se on pahasta. Hänet pitäisi myöskin hänen

omansa jättää niin huomiota vaille kuin suinkin. Ettei vaan pääsisi vahingossakaan yleiseen tietoisuuteen että hänkin on jotakin ja ehken paljonkin.

Viime Teosofi-lehden numerossa (helmikuun) on erään Suuren Vanhemman veljen kirje, jossa tuo Suuri kehoittaa osoittamaan »nöyrää kunnioitusta» seuran perustajia ja heidän uskollisia tovereitaan kohtaan, »sillä he ovat kantaneet pilkan, vastustuksen, vihan ja vainon kuumimman helteen, joka aina kohtaa totuutta, kun se aika ajoittain sukeltautuu esiin sen verhon takaa, johon se säälistä on kääriytynyt, seisoakseen tietämättömyyden keskellä, joka niin usein tahtoisi tuhota sen, mitä se ei voi ymmärtää». — Minusta nämä sanat voi hyvin sovittaa myös R-R:n johtajaan.

Kun R-R:n johtaja vietti äskettäin suurta merkkipäiväänsä, etsin molemmista pääkaupungin johtavista suomenkielisistä lehdistä edes mainintaa siitä että hänellä oli sellainen päivä ja edes vaatimattominta selostusta hänen työstään. Mutta ei mitään löytynyt niistä sinä päivänä. Vasta jälkeenpäin mainitsivat he, samoinkuin jotkut muutkin lehdet, jotka satuin näkemään, pikku-uutisessa tuosta kaikesta muutamalla rivillä.

Ei pelkoa että R-R:n johtaja olisi saanut liiaksi tunnustusta ja ihailua osakseen. Ei ole saanut tarpeeksikaan. Sen minkä hän on ruusu-ristiläisiltä saanut, hän on hyvin ansainnut, ja olisi ansainnut saada muiltakin kaiken sen, mikä häneltä on kielletty tai mistä on vaiettu.

Myötätunnon ilmauksilla, tunnustuksella ja osanotolla on suuri vaikutus jokaisen ihmisen elämään. Ne tekevät hänelle tiellä vaeltamisen ja työnteon monin verroin helpommaksi, eivätkä ne hengenelämän huipuillekaan noussеelle voine olla vailla merkitystään. Niiden kieltämisellä on lukemattomissa tapauksissa ollut ja tulee vastakin olemaan varsin tuhoisat seuraukset. Eikä sellainen sovi yhteen veljeyden kanssa. Mutta teosofeissa näkyy olevan sellaisia, jotka aika ajoin ovat taipuvaisia »menettämään päänsä».

A. R. M.

Valomajan teosofiset kesäkurssit.

Vielä ei kursseille ole täysi määrä ilmoittautunut, mutta emmehän anna suunnitelman tyhjiin raueta? Mehän niin palavasti suomme, että siitä tosi tulisi, että pohjolan keski-

kesän juhlassa yhteissoinnun mahtava valovirta ilmoille ylenisi, kahden veljeskansan välille laskeutuen rajan raukkoja seutuja kohden.

Tietäkää veljet, on tullut iloisia, kiittäviä kirjeitä suunnitelman johdosta, on tullut tuntuvia lahjoja kesävarusteita varten, on saapunut yli tuhannen markan lahjoitus koti- ja ulkomaista, teosofista kirjallisuutta veljiltä Heliö ja Stenman, joista kaikista rajan pienien veljien nimessä sydämenlämpöiset kiitokset! Moni on kortensa kekoon kantanut, mutta vielä tarvitaan lisää, jotta valon voimia varten oikea yhteisote mahdolliseksi tulisi.

Uskoen, että saamme kesäkurssit, pyydän ilmoittaa, että niille mukaan tuotakoon lakanat, tyyny, peite, pyyhe ja matrassinpäällinen.

Lähin rautatieasema on Kanneljärvi, johon vastaan koetetaan järjestää auto- tai hevoskyyti.

Ellei suunnitelmasta tosi tulisi, ilmoitetaan siitä kesäkuun ensipäivinä. *Annikki Reijonen.*

Kirjat tervetulleita.

Terijoen ryhmä on perustanut lainakirjaston, ja muutamat sen jäsenistä ovat ryhtyneet kirjojen keräykseen, kirjaston laajentamista varten. Rohkenemme pyytää kaikkia asiaa harrastavia, innostuneita ja myötätuntoisia yksilöitä ja kustannusliikkeitä lahjoittamaan kirjoja — joko enemmän tai vähemmän, mitä laatua hyvänsä. Kaikki kirjat lausumme tervetulleiksi! Siten myöskin lahjoittajat tulevat palvelleeksi teosofian levenemistä. Lähetykset tulee osoittaa:

M. ja E. Jerrman. *Terijoki,* Rauhala.

Ryhmän puolesta *Salomon Rautanen.*

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Tien varrelta.

Ruusu-Risti-seuran vuosikokous helluntaina muodostuu erikoiseksi juhlatilaisuudeksi, kun siinä pannaan virallisesti alulle uusi menetelmä looshityön alalla. Vuosikokouksen ohjelmasta mainittakoon: virallinen kokous on lauantaina 22 p:nä klo 11 a. p., uusien jäsenten installatsioni sunnuntaina 23 p:nä klo 10 a. p., johtajan esitelmä klo 2 i. p. ja iltakokous klo 7 i. p., vuosijuhla Kansallisteatterissa lauluineen,

soittoineen, esitelmineen ja näytelmineen klo 12 päivällä maanantaina 24 p:nä. Suljetut looshikokoukset ovat lauantaina klo 6 i. p., maanantaina klo 7 i. p. ja sitäpaitsi tiistaina ja keskiviikkona. Kokoukset pidetään Suom. Lyseolla, Vladimirink. 8.

Helsingin luennot ja kysymysillat ovat säännöllisesti jatkuneet.

Jyväskylän Ruusu-Risti-ryhmä toimeenpani huhtikuun alkupuolella matinean kaupungin kunnallistalolla, joka juhlatilaisuus onnistui erittäin hyvin sikäläisten päivälehtien arvostelujen mukaan. „Yleisöä oli kokoontunut melkeinpä huoneen täydeltä ja seurasi se valikoidun ja kauniin ohjelman suoritusta ilmeisellä mielenkiinnolla," lausui m. m. Keski-Suomalainen. Ja Keski-Suomi totesi, että „tilaisuus kokonaisuudessaan teki hillityn, hartaan vaikutuksen läsnäolleisiin, erikoisesti onnistuneen, ripeän järjestelynsäkin takia." Jyväskylän voimakas ja henkevä ryhmä on vuosikymmeniä tehnyt uutteraa työtä ja on viime vuosina saanut iloita työnsä menestyksestä.

Varkaudessa on, paitsi suomalaista Ruusu-Risti-ryhmää, ruotsalainen lukupiiri, jossa on luettu kirjaa Christosophia ja keskusteltu sen johdosta. Suomalaisessa ryhmässä on keskusteltu helmikuun Ruusu-Ristissä olleen kirjoituksen „Materialismi vaiko teosofia" johdosta, ja ovat jäsenet kirjoittaneet aina eri kokouksiin vastauksensa eli pienen esityksen elämänkatsomuksestaan.

Helsingin Ruusu-Ristin ompeluryhmä piti kevätmyyjäisensä toukokuun 8 p:nä ja oli myyjäisten yhteyteen järjestänyt sangen onnistuneen ohjelmallisen iltaman. Lehtemme huhtikuun numerossa olisi pitänyt kehoittaa Ruusu-Ristin jäseniä läheltä ja kaukaa valmistamaan sopivia töitä tai lähettämään jotain myyjäisiä varten. Se kehoitus jäi tekemättä, koska Ruusu-Risti ei huhtikuun aikana ilmestynyt, mutta olkoon tämä uutinen kehoituksena vastaisuuden varalle. Ompeluseuralla on myyjäisensä taas jouluna, ja puheenjohtaja (rouva A. Koskenmaa, Helsinki, Konstantininkatu 13 A) vastaanottaa varmasti ilolla aina töitä y. m. lahjoja.

Kansanopiston perustamista koskeva kirjoitus saapui juuri Amerikasta ja tulee julkaistavaksi elokuun numerossa. Aate siis elää . . . ja varmasti jossain muodossa toteutuu.

Ylös kuolleista on nimenä Toivo Uuskallion kirjalla, josta ensimäinen osa „Uskonto" ilmestyi pääsiäiseksi. Tämä kirja on huomattava sen varman ja tietoisen kokemuksen nojalla, joka sen sivuilta uhkuu. „On melkein kuin kuulisi P. E:n puhuvan", arveli eräs lukija, jota vastoin kirja toisen mielestä paikotellen tuntui hieman kiihkoisalta. Iloita täytyy siitä, että Mystica on ryhtynyt teosta julkaisemaan, sillä innostavaa ja nostavaa lukemista se on. Paljon henkistä viisautta kätkeytyy kirjaan.

Mystican kustannuksella on ilmestynyt Buschin kirja *Himojen tulet,* hinta 15: —, sid. 25: —. Mysticalla on tekijän antama oikeus julkaista suomeksi kaikki majuri Buschin teokset. Seuraava numero, joka ilmestyy on „Tuhat viisisataa vuotta elämästäni".

Toivo Uuskallion „Ylös kuolleista" nimisen teoksen toinen osa „Valistus" ilmestyy Mystican kustannuksella helluntaiksi.

TAMPEREELLA 1926, TAMPEREEN SENTRAALIKIRJAPAINO.

22:n vk. Elokuu 1926 N:o 6

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA:
1|1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1926

IRTONUMERO:
Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran äänenkannattaja.

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänymmärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen omaperäinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulot ja omakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskonnollinen ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j. n. e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien ylevistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j. n. e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusuristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mietteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintäin 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:—. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään. Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

22:n vk. ELOKUU 1926 N:o 6

Toimittajalta.

Mitähän eversti Olcott ajattelisi, jos hän eläisi?

Sillä tavalla kysyn välistä itseltäni katsellessani Teosofisen Seuran hämmästyttävän vaiherikasta kehitystä hänen kuolemansa jälkeen (1907) ja varsinkin viimeisten vuosien tapahtumia. T. S. oli vanhalle perustajapresidentille kaikki kaikessa: hänen lapsensa, hänen silmäteränsä, hänen lemmittynsä. Hän rakasti ajatella itseään sen kunniakkaana isänä, sen päänä, — mutta hänen rakkautensa oli epäitsekäs: lapsen menestys oli tuhat kertaa tärkeämpi kuin hänen oma asemansa ja kunniansa; hän oli aina valmis jättämään paikkansa arvokkaammalle ja kyvykkäämmälle. Yksi vaatimus oli hänellä kuitenkin järkähtämätön: Teosofisen Seuran perustuslakia ei saanut muuttaa, ei saanut hämmentää eikä hävittää sen puolueettomuutta, sen suvaitsevaisuutta, sen totuuden etsintää. Perustajapresidentin seuraajan tuli hänenkin pitää pyhänä T. S:n konstitutsionissa ilmaistua ihannetta.

Niinpä eversti Olcott pelkäsi vaikutuksia ja virtauksia esoteeriselta taholta. Hänen mielestään Teosofisen Seuran fyysillinen ja eksoteerinen organisatsioni oli perustuslaissaan saanut siksi viisaan, sisältörikkaan ja kauaskantavan pohjarakenteen, ettei siinä kaivattu mitään muka henkevämpiä muotoja. Olihan T. S. keskellä rikkirevittyä, puolueihin ja lahkoihin jakautunutta maailmaa yleisen

inhimillisen veljeyden ydin ja tyyssija, joka totuuden ja veljesrakkauden hulmuavaa lippua kantaen kohosi korkealle yli rotujen, uskontojen, kansallisuuksien ja yhteiskuntaluokkien eroavaisuuksien.

Eversti Olcott oli Mrs. Besantin presidenttikandidatuuria vastaan. »Mrs Besant on esoteristi, hän on esoteerisen koulun ulkonainen pää. Hänen johtamanaan Teosofinen Seura helposti voisi joutua psyykkisten virtausten valtaan. Ja semmoisesta kohtalosta Seuraa on varjeltava.» Vasta viimeisellä tautivuoteellaan, kun Mestari itse — kuten eversti uskoi — ilmestyi hänen huoneeseensa, muutti hän mielensä ja nimitti Mrs. Besantin seuraajakseen.

*

Mutta, kuten sanottu: mitä vanha eversti nyt ajattelisi?

Sen sijaan, että Teosofinen Seura olisi pysynyt puolueettomana, se maailmansodan aikana asettui liittolaisten puolelle keskusvaltoja vastaan. Sen sijaan, että se olisi pysynyt uskontojen yläpuolella, niistä riippumattomana, se vuodesta 1911 lähtien on erikoisesti suosinut n. s. Idän Tähteä, joka odottaa uuden »maailmanuskonnon» perustajan tuloa lähiaikoina (»maailman uskonnoiksi» on tieteellisissä piireissä aina nimitetty sekä kristinuskoa että buddhanoppia); ja viime aikoina se on viitannut siihen, että tämä uusi maailmanuskonto arvatenkin tulee olemaan n. s. »vapaamielinen katolinen kirkko», koska tulevan maailmanopettajan apostolit, hänen lähimmät opetuslapsensa, rientävät vihkiytymään mainitun katolisen kirkon papeiksi ja piispoiksi ja, kuten yksi apostoleista, Mr. Arundale sanoi: »pukeutumaan Herra Kristuksen univormuun», toisin sanoen, koko lailla rumaan, pitkään pappishameeseen. Ja vihdoin sen sijaan, että Teosofinen Seura olisi uskollisesti säilyttänyt totuutta etsivän luonteensa, sen kansalliset osastot äsken (Canadan T. S:aa

lukuunottamatta) liittyivät niin sanottuun »Maailman Uskontoon», jonka ainoa fyysillinen edustaja on sen pöytäkirjuri piispa G. Arundale, allekirjoittamalla tri Besantin ja Mr Jinarajadasan, T. S:n presidentin ja varapresidentin laatiman uskontunnustuksen, mikä teko itsessään — oli uskontunnustus kuinka ylevä tahansa — soti T. S:n peruslakia vastaan.

Saattaa pitää melkoisen varmana, että jos T. S:n perustajapresidentti H. S. Olcott olisi elänyt, hän ei olisi suostunut yhteenkään yllämainituista teoista. Tietysti Teosofisen Seuran jäsenet eivät ole aktiivisesti syypäät asioihin; he ovat ainoastaan lojaalisesti seuranneet mukana, mihin Pääneuvosto ja kansalliset hallitukset ovat johtaneet. Huomioonotettava seikka kuitenkin on, että T. S:n vanhat, teosofiseen maailmankatsomukseen syvemmin perehtyneet jäsenet ovat vuosien vieriessä miltei kauttaaltaan tippuneet seurasta pois; paikoilleen ovat jääneet ainoastaan johtavat henkilöt ja suuret, alati vaihtuvat joukot uusia — teosofisesti katsoen usein kypsymättömiä — kannattajia. Niinpä T. S:n jäsenten lukumäärä ei ole viimeisenä viitenä à kuutena vuotena ollenkaan kasvanut, vaikka uusia jäseniä on liittynyt seuraan keskimäärin kuusi tuhatta vuodessa.

*

Ja kuitenkin, asialla on toinenkin puoli. Olen vanha teosofinen työntekijä, olen rakastanut Teosofista Seuraa ja ennenkaikkea sen suurta sanomaa, enkä koskaan ole yksipuolisesti tai ahdasmielisesti kannattanut eversti Olcottin käsitystä T. S:sta, vaikkakin aina olen pitänyt luonnollisena, että seuran puolueeton, suvaitsevainen ja totuutta etsivä konstitutsioni juuri oli teosofista viisautta käytännössä. Olen nimittäin myös — ja voin lisätä: vuosi vuodelta selvemmin — ymmärtänyt, että Teosofisen Seuran sisäinen — siis ainakin sen esoteeristen jäsenten — tehtävä oli madame Blavatskyn henkistä valistus-

työtä kannattaen ja jatkaen olla Valkoisen Veljeskunnan palvelijana ja (puutteellisena) edustajana maailmassa. Ymmärrän hyvin Mestari M:n sanat eräässä kirjeessä H. S. Olcottille: »hävitköön mieluummin koko T. S. kuin että se osoittaisi kiittämättömyyttä H. P. Blavatskylle.» Ja ymmärrän, että H. P. Blavatsky monta kertaa ja eri sanoilla ilmitoi sen tärkeän tosiseikan, että jollei T. S. pitänyt kiinni alkuperäisestä ohjelmastaan ja pysynyt Viisauden Mestarein puhetorvena, jäisi se paljaaksi filantrooppiseksi seuraksi, jommoisia maailmassa ennestäänkin oli yllin kyllin. Ja kun T. S. näytti sujuvan pois raiteiltaan, perusti H. P. B. n. s. Esoteerisen osaston 1888, jonka jäseniä hän itse tahtoi kasvattaa teosofiaa ja T. S:n tehtävää syvemmin käsittämään.

Tunnustettava on, että Mrs. Besant on pitkin matkaa teroittanut tätä esoteerista näkökantaa. Viimeksi viime jouluna, kun hän yhdessä varapresidentin kanssa julkaisi manifestinsa »Maailman Uskonnosta», kehoittaen Teosofisen Seuran kansallisia osastoja siihen liittymään, hän nimenomaan puhui juuri T. S:n esoteerisesta tehtävästä Mestarein äänenkannattajana. Häntä ei siis saata syyttää siitä, että hän olisi tämän puolen asiasta unohtanut; pikemmin häntä — varsinkin H. S. Olcottin silmillä katsoen — voidaan moittia siitä, että hän liiaksi painostaen T. S:n esoteerista luonnetta on unohtanut, että seuralla sinään oli kaunis inhimillinen tehtävä veljesliittona, joka ei kysynyt kenenkään uskoa, vaan tunnusti kaikki etsivät sielut veljiksi rakkauden valtakunnassa.

Näin ollen saatamme kuitenkin kysyä: missä sitten on vika? Eikö Mrs. Besant itse asiassa ole oikeassa? Eikö hän vuosi vuodelta ole kulettanut Teosofista Seuraa kohti sitä ihannetta, joka sen alkuperäiseksi päämääräksi asetettiin? Eikö hän ole vienyt seuraa lähemmäksi Mestareita?

*

En tahtoisi olla millään tavalla ahdasmielinen. En tunne sydämessäni enää mitään katkeruutta siitä, että T.

S:n kannalta olen näennäisesti ja tahtomattani luopio. Mestarein asia, teosofian sanoma, T. S:n alkuperäinen tehtävä on minulle yhtä kallis kuin se aina on ollut, enkä koskaan ole pitänyt Ruusu-Ristiä muuna kuin teosofisen liikkeen haarautumana, joka palvelee juuri teosofista asiaa. Mutta kuitenkin — ei ainoastaan kohtalo vaan myös — omatuntoni on pakottanut minut asettumaan kuin eri leiriin T. S:n nykyisen johdon suhteen; ja miksikä? Siitä yksinkertaisesta syystä, että näen suunnattoman eron T. S:n alkuperäisen ohjelman, H. P. B:n Mestarein sille antamien suuntaviivojen, ja sen nykyisten menettelytapojen ja opetusten välillä.

Madame Blavatskyn aikana H. S. Olcottin sittemmin niin pelkäämät »psyykkiset vaikutukset ja virtaukset» kyllä yhtämittaa näyttelivät osaansa T. S:n jokapäiväisissä tapahtumissa: yhteys näkymättömän salatieteellisen maailman kanssa oli ehjä ja rikkomaton. Luonnontieteellisesti käsittämättömiä asioita tapahtui vähä väliä, kirjeitä saapui useilta Mestareilta, monet tapasivat Mestareita fyysillisesti, toisille he ilmestyivät astraaliruumiissaan j. n. e. Madame Blavatsky oli valtavan psyykkisen pyörteen keskuksena ja kaikki, jotka joutuivat hänen läheisyyteensä, viskattiin samalla kovaan sisäiseen kouluun, jossa ennen pitkää oppivat tuntemaan itsensä ja tekemään valinnan oman itsekkyytensä ja totuuden palvelemisen välillä.

Mutta eräs seikka oli Madame Blavatskyn aikana silmiinpistävä. Kuinka sanoisin? Salaperäisten ilmiöiden yliaistillinen luonne oli aina jotenkuten todistettavissa, — ne antautuivat itse ikäänkuin alttiiksi tutkimuksille ja tarkastuksille ja kutsuivat puolelleen epäilijöitä ja kieltäjiä, ne suoritettiin oikkujen ja päähänpistojen tapaan, ilman teatterimaisia juhlamenoja. Tietysti ilmestyi epäilijöitä ja sadattelijoita, mutta nämä olivat niin täynnä kiukkua ja pyhää vihaa, niin täynnä pikkumaista häijyyttä ja voimatonta kostonhalua, että puolueettoman jälkimaailman silmissä madame Blavatsky ehdottomasti jää voiton puolelle ja

vihamiehiltäänkin ansaitsee tunnustuksen »XIX:nen vuosisadan sfinksi». Samaten kaikki mitä madame Blavatsky teosofiana opetti, oli tavalla tai toisella todistettavissa. Hän ei esittänyt mitään »omaa»; hän sanoi: »minun oppini ei ole minun, vaan sen, joka minut lähetti.» Hän opetti sitä, mitä hän Mestarein pyhässä Looshissa oli oppinut, sitä, mitä hänet oli käsketty maailmalle antamaan. Hänen teosofiansa sisälsi täten »katkelmia ikivanhasta viisaudesta, siitä totuuden tiedosta, jota tuhannet adeptit vuosituhansien vieriessä olivat koonneet ja keränneet, tarkistaneet ja todentaneet.» Nämä katkelmat olivat täten todistettavissa — ainakin historiallisesti vanhoista muistomerkeistä ja kirjoituksista, vanhoista taruista ja traditsioneista. Jos hänen oppinsa herättivät materialistisen ja dogmaattisen maailman vastustusta, oli tämä vastustus enemmän hetkellinen kuin pysyvä; vuosi vuodelta ovat tieteelliset löydöt ja havainnot osoittaneet, että madame Blavatsky oli väitteissään oikeassa.

Kuinka asian laita on nykyään? Sanoin jo edellä, että mielestäni ero on suunnaton. Yliaistillisia ilmiöitä ei enää tapahtune; jos sattuu jokin — niinkuin Krishnamurtin inspiroidut sanat viime jouluna — on se pikemmin mediumististä kuin maagillista laatua; niinikään jos jokin kirjeellinen sanoma joskus on saapunut Mestareilta, on senkin syntyhistoria tarkemmin tutkittuna ollut mediumistinen. Mediumistisiä ilmiöitä tapahtuu paljon maailmassa, ja jollei teosofisten sanomien sisäinen arvo kohoa huomattavasti yläpuolelle spiritististen ilmoitusten keskitasoa, eivät T. S:n nykyiset Mestarit ollenkaan eroa spiritististen istuntojen johtavista hengistä. Jos taas kysymme, mitä nuo viimeiset mestarikirjeet ovat ilmoittaneet ja opettaneet, kiintyy huomiomme heti pariin kohtaan. Eräässä mestarikirjeessä v:lta 1917 kehotettiin Mrs Besantia ja Teosofista Seuraa erikoisesti suosimaan Idän Tähden liikettä ja vapaamielistä katolista kirkkoa, joista edellinen oli saanut alkunsa teosofiselta taholta, molempien päte-

vyyden perustuessa Mr. Leadbeaterin selvänäköisiin tutkimuksiin. Samaten »vanhemman veljen» kirjeessä v:lta 1925 teroitetaan Teosofisen Seuran jäsenille, mikä arvaamaton etu heille koituu siitä, että ovat tilaisuudessa seuraamaan kahta niin suurta johtajaa kuin ovat Mrs. Besant ja Mr. Leadbeater.

Eihän semmoisestakaan neuvosta olisi mitään sanottavaa, enkä puolestani tahtoisi häiritä kenenkään autuaallisisia unennäköjä. Päinvastoin omassakin luonteessani on suuri taipumus uskoon ja luottamukseen; ja mitä ihmiselämästä, saatikka ihmiselämän onnesta, tulisikaan ilman näitä kallisarvoisia hyveitä?

Kuitenkin soisin koko sydämestäni — ja järkeni ehdottomasti vaatisi — että ne opit ja opetukset, joita Idän Tähti ja vapaa katolinen kirkko antavat, perustuisivat totuuteen, eikä vain selvänäköisiin tutkimuksiin tai Mestarein ilmoituksiin. Sillä mitä arvoa on opetuksilla, jotka eivät ole tosia? Kannattaako niille uhrata uskonsa ja luottamuksensa? Mestarein opit ja heidän selvänäköisten tutkimustensa tulokset, joita madame Blavatsky ilmoitti maailmalle, olivat aina siinä suhteessa merkillisiä, että pitivät yhtä luonnon tosiasiain ja historiallisten tietojen kanssa. Ne tietysti ilmoittivat asioita, joista ei vielä silloin ollut luonnontieteellistä varmuutta, ja madame Blavatsky sanoikin, että vasta XX:s vuosisata todistaisi keksinnöillään ja löydöillään Salaisen Opin opetusten totuuden. Mutta ne eivät olleet ristiriidassa esim. tunnettujen historiallisten tosiseikkojen kanssa. Jos madame Blavatsky esim. Mestareinsa auktoriteettiin nojaten olisi väittänyt »salatieteellisenä totuutena», että Napoleon I ei ollut koskaan elänyt, olisi maailma syystä kääntänyt selkänsä hänen hullutteluilleen.

Tässä suhteessa yhtä kaikki Idän Tähden ja katolisen kirkon opetukset pahasti ontuvat. Lukijani tietävät, mille jyrkälle kannalle minun on täytynyt asiassa asettua. Kirjassani »Christosophia» olen perustellut niitä syitä,

joiden nojalla täytyy arvostella vääriksi Idän Tähden ja katolisen kirkon Kristusoppeja. Idän Tähti sanoo: »minun Kristukseni, jonka tuloa näinä päivinä odotan, on sama Kristus, joka vaikutti Jeesus Natsarealaisessa, ja Jeesus Natsarealainen syntyi 105 vuotta ennen kristillistä ajanlaskua». Vapaamielinen katolinen kirkko opettaa: »minun Kristukseni on sama kuin kristikunnan Kristus, joka kuoli Pontius Pilatuksen ollessa maaherrana ja jonka apostoleista Pietari, Johannes ja Paavali ovat suurimmat ja tunnetuimmat; minun Kristukseni on myös sama kuin Idän Tähden Kristus, joka pian Krishnamurtin ruumiissa ilmestyy maailmaan ja joka Jeesuksessa vaikutti 105 v. ennen Kr.» Mutta kuinka nämä väitteet voisivat olla tosia? Historian tuomion edessä ne ovat vääriä. Pontius Pilatus ja Paavali kuuluvat molemmat tunnettuun historiaan. Molemmat elivät kristillisellä ajanlaskulla. Jos siis Jeesus Kristus olisi syntynyt 105 vuotta e. Kr., olisi hän ollut noin 133 vuotta kuollessaan ristinpuulla. Alkoiko hän siis julkisen saarnatoimensa vasta 130 vuoden iässä, vai kestikö tämä toiminta 103 vuotta eikä 3? Ja kun Paavali käännyttyään tapasi Pietarin Jerusalemissa, oli tämä Jeesuksen opetuslapsi, joka oli Jeesusta vanhempi, ainakin 150 vuoden todella kunniakkaassa iässä!

En osaa muuta ajatella, kuin että Teosofisessa Seurassa, kun kerran poikettiin Mestarein ja H. P. Blavatskyn alkuperäisistä opetuksista ja ruvettiin ylen paljon luottamaan omiin selvänäköisiin tutkimuksiin, on kompastuttu tiellä ja sekoitettu yhteen asioita, jotka omalla tavallaan ja kukin tahollaan ovat tosia, mutta päälletysten ladottuina antavat irvikuvan totuudesta.

Nämä seikat johtuivat mieleeni enkä osannut olla niistä kirjoittamatta, kun luin, että Hollannissa Ommenissa on tänä kesänä taas pidetty suurenmoinen Idän Tähden kokous.

*

Selaillessani vanhoja *Theosophist*-lehden numeroita tapasin hämmästyksekseni seuraavat sanat, jotka eversti Olcott lausui v. 1895 eräässä pitkässä Judge-asian aiheuttamassa kirjeessä Pääneuvostolle ja eri maiden ylisihteereille: . . »On toisiakin muutoksia (nim. Sääntöihin), joita epäilemättä olisi hyvä tehdä: olisi esim. hyvä poistaa käsitys, että *maantieteelliset rajat muodostavat T. S:n osaston*. . . Kuitenkin on väärin luulla, että perustuslakia pitäisi muuttaa, ennenkuin nykyään voitaisiin perustaa autonomisia osastoja. . . Nykyisilläkin valtuuksillani minä voin, jos katsoisin tarpeelliseksi, *luoda uuden, tai vaikkapa tusinan uusia osastoja minkä tahansa nykyään voimassa olevan osaston alueella* . . . kunhan vain seitsemän laillista looshia sen minulta pyytäisi. . .»

Olen alleviivannut hämmästyttävät kohdat, sillä kun v. 1912 ehdotin Steiner-asian yhdeydessä, että osastoja ei katsottaisi maantieteellisiksi, vaan että T. S:n jäsen saisi kuulua omaan valitsemaansa osastoon, jolloin mitään Steiner- eroa ei olisi tarvinnut tapahtua, selitti Mrs. Besant presidenttinä Pääneuvoston nimessä, että osastot oli säilytettävä maantieteellisinä, niinkuin eversti Olcottin ajoista lähtien oli tapa ja että turha oli muuttaa vanhoja hyviä sääntöjä. Kun taas v. 1920 pyysimme Suomessa, että meiltä saisi olla kaksi autonomista osastoa, vastasi Mrs. Besant, että kaksi liittoa saattoi ajatella, mutta ei missään tapauksessa kaksi osastoa eri ylisihteereineen.

Ja kuitenkin olisi molemmilla kerroilla tarvittu vain pikkuisen veljellistä ja hyvää tahtoa johdon puolelta — sen sijaan, että riiputtiin kiinni kuolleissa pykälissä, joita elävät ihmiset voivat muuttaa, kuten perustajapresidentti itse huomautti, — jotta mitään Steiner-eroa, enemmän kuin Ruusu-Risti-eroakaan olisi tarvittu! Nämä seikat kuuluvat Teosofisen Seuran huonon karman luomiseen.

*

Ruusu-Ristin vuosikokouksesta helluntaina on eri kirjoitus tässä numerossa, joten minun ei tarvitse siinä viivähtää. Juhannuksen aikana herätettiin uuteen eloon teosofinen toimintamuoto, joka seitsemän vuotta oli maannut pralajassa, kun nimittäin pidettiin kesäkurssit Kanneljärvellä, niinkuin toisessa paikassa lehdessämme kerrotaan. Nämä kurssit tuntuivat osanottajissa, joita oli 50, herättävän siksi paljon mielenkiintoa ja vaikuttivat minuunkin personallisesti niin mieltävirkistävästi, että yhdyn arkailematta siihen yleiseen toivomukseen, että tämmöisiä tilaisuuksia jatkuvasti ja säännöllisesti uudistuisi. Antavathan ne meille käsityksen ja aavistuksen siitä, mitä todellinen Ruusu-Risti-opisto voisi olla, ja ovathan ne sen ensimäisiä toteutumismuotoja. Ovathan ne myös pienoiskoossa sitä tietäjäkoulua, jota mysterio-opisto aina on ja jossa jotkut sielut löytävät itsensä ja elämäntehtävänsä kansansa profeettoina.

Heinäkuun aikana olen — monen ystävänkin kehotuksesta — levännyt suuremmista töistä. Oli vähän puhetta siitä, että olisin käynyt ulkomailla, mutta tuuma raukesi, kun huomasin, että läsnäoloni eräissä paikoissa kontinentilla on tärkeämpi ensi vuonna.

Tänä kesänä olen muuten ottanut askeleen, josta toivon olevan suurta hyötyä asiallemme ja josta vuosikokouksessa ohimennen oli puhetta. Siitä saakka kun Mystica perustettiin, olemme me toimintahenkilöt Helsingissä suunnitelleet yhteistä suurempaa kustannusliikettä, johon monet pienemmät vähitellen uppoaisivat. Ensimäinen askel tähän suuntaan otettiin kuten sanottu tänä kesänä, kun Ruusu-Ristin pieni, mutta pirteä kustannushomma liitettiin Mysticaan. Mystica siis nyt omistaa kaikki kirjamme ja on ottanut päällensä kaikki velat, jotka tähän saakka ovat olleet minun nimessäni, vapauttaen minut täten melkoisesta taloudellisesta vastuusta. Muuta muutosta ei tapahdu. Sama luottamus ja palveluhalu, jota tähän mennessä on osoitettu minua kohtaan, toivot-

tavasti jatkuu, kohdistuen nyt Mysticaan. Liikkeen menestys riippuu yhtä paljon kuin ennenkin meidän kaikkien hartioillamme. Asiamiesliitot ja ostajien renkaat toimivat kuten tähänkin saakka. Edistätte työtämme ja asiaamme, autatte minua yhtä paljon kuin ennenkin, jos vast'edes toimitte kaikella innolla Mystican hyväksi.

Minä pidän luonani pienen kirjavaraston ja Ruusu-Ristin toimitus välittää siten yhä edelleen kirjoja käteisostajille (tai postietuannilla), ja Amerikassa asuvista *ostajien renkaan* jäsenistä pidän toistaiseksi itse huolta ja toimitan heille kirjat, minkä seikan pyydän heidän ottamaan huomioonsa.

Niin toivotan siis kaikkea menestystä Mysticalle sen suuressa ja siunauksellisessa työssä.

*

Ruusu-Ristin ystävä, joka silloin tällöin on muistanut lehteämme kirjoituksillaan, astrologi herra Nap. Hultin, kirjoitti minulle äsken kirjeen, josta suomennan tähän seuraavan otteen:

»Kuta enemmän tutkin astrologiaa, sitä paremmin ymmärrän, että kaikki — koko elämä — on paljasta lakia. Paljasta lakia, kylmää, kovaa lakia! Syntymähoroskooppi osoittaa, mikä läksy sielun on opittava tässä elämässä. Vähäinen, vapaa tahto oman kohtalonsa ohjaamisessa suhtautuu horoskoopin määräämään läksyyn — karmaan — melkein niinkuin 1 à 2 suhtautuu 9 à 8. Ainoastaan poikkeustapauksissa on suhde hieman suotuisampi, ehkä niinkuin 2 1/2 7 1/2:een.

»Koska joka vuoden syntymäpäivästä, kunhan vain on käsillä sen vuoden efemeriidit, voi päättää, minkälaiseksi seuraava vuosi suurin piirtein muodostuu, tuleeko siitä onnellinen vaiko onneton vuosi, — on tämä selvä todistus kaiken elämän lakisiteisyydestä. Kaikki riippuu vaan siitä, osaammeko tulkita näitä lakeja.

»Niinikään sielun kehitysaste käy jokseenkin selväksi horoskoopista. Saturnus näkyy tässä esittävän erittäin tärkeätä osaa, vaikka toisetkin seikat ja tekijät vaikuttavat ratkaisevasti. Ilman »voimakasta» Saturnusta ei kukaan saata olla täysin kehittynyt ja sielultaan hienostunut gentlemanni tai lady. Tähän suuntaan näyttää vielä olevan paljon tutkimista.

»Uskon, että syksyllä saamme vaikeita aikoja (huonon vuosisadon ja todennäköisesti suuria lakkoja tai työläislevottomuuksia). Olen tehnyt voitavani, jotta hallitus ostaisi suuria määriä viljaa, mutta joka taholla olen kohdannut vastustusta ja tylyyttä. Anomus asiassa jätettiin valtiopäivillekin, mutta sai aika läksytyksen — sangen paljon Tannerinkin puolelta. (*Quem deus perdere vult, dementat.*) Jos ken, olisivat juuri kansanjoukot hyötyneet viljan ostosta! Presidentillekin olen kirjoittanut. Aloitin rynnistykseni jo ennen joulua 1925. Kirjoitin artikkelin Hufvudstadsbladetia varten, mutta sitä ei julkaistu. Mitä siis tehdä?

»Kun puhuu astrologiasta, on ihmisillä heti se käsitys, että astrologia on paljasta haaveilua tai humbugia. . .

»Monta, monta vuotta täytyy tutkia ja paljon käytäntöä täytyy olla, ennenkuin ehtii syventyä asioihin.»

*

En osaa vielä varmasti määrätä, koska luentokausi Helsingissä alkaa; aikaisimmin se tapahtuu syyskuun 12 p:nä, mutta mahdollisesti myöhemmin. Sanomalehdissä siitä tarkemmin ilmoitetaan. Looshityö tuskin alkanee ennenkuin lokakuun 11 p:nä.

= ===== =

Vuosikokous.

Olimme tänä vuonna erikoisen kiihkeinä ja jännittyneinä odottaneet vuosikokousta. Olihan yleisesti tiedossa ruusuristiläisten keskuudessa, että se merkitsi uuden ajanjakson alkamista seurassa, uuden työsuunnan aloittamista, jonka toteuttamista Ruusu-Ristin johtaja jo kauan oli valmistellut. Mutta varsinkin täällä Helsingissä saimme myös toisella tavalla tuntea, että tärkeät asiat olivat käsillä. Vastustavat voimat olivat tavallista eloisempia, niinkuin aina silloin, kun jotain hyvää on tekeillä. Sairaudet ja kaikenkaltaiset jäsenten ja työntekijöiden mielenrauhaa häiritsevät tapahtumat tuntuivat lukuisina yrittävän kykynsä mukaan estää ja tehdä mitättömäksi kaikki hyvät aikeet. Mutta johtaja oli koko ajan rauhallinen ja sanoi tyyneesti niille, jotka pelokkaina kysyivät, miten kokous sujui, että kyllä kaikki käy hyvin.

Ja kaikki vastukset olivat todella niinkuin poispuhalletut, kun parvi odottavaisen ja hartaan näköisiä Ruusu-Ristin jäseniä aamupäivällä toukokuun 22 p:nä kokoontui Suomalaisen Lyseon kauniiseen juhlasaliin. Sali oli todella kaunis ja aistikas kaikessa yksinkertaisuudessaan, mutta sen koristelusta olivatkin huolehtineet Eemil Halonen ja Gösta Stenman. Takaseinällä riippui kaksi nuoren Ruusu-Ristitaiteilijan, Ola Forsellin maalausta, joista toinen oli rouva Hilda Pihlajamäen muotokuva ja toinen, joka varsinkin herätti huomiota ja ihailua, esitti voitettua Saatanaa. Ihmeen kauniit täydellistä rauhaa uhkuvat kasvot.

Johtajan lausuttua jäsenet tervetulleiksi soitti säveltäjä Pohjanmies alkusoiton. Sitten rakas johtajamme puhui. Hän kiinnitti huomiomme siihen, että nyt vietimme Ruusu-Ristin kuudetta vuosikokousta. Se ikäänkuin symboolisesti kuvasi niitä kuutta illusionia, harhaa, jotka salaisen tiedon mukaan kohtaavat totuuden etsijää tiellä, ennenkuin harso on poistunut. Samoin se myös kuvaa kuudetta eli buddhista, rakkauden tasoa, joka poistaa harhojen harson ja jonka vaikutuksen alaisena Ruusu-Ristin siis nyt pitäisi toimia.

Avauspuheen jälkeen lausuivat maaseutujäsenet ja ryhmien edustajat lämpimän ja hartaan tunnelman vallitessa tervehdyksensä. He kertoivat kokoontuneille veljille toiveitaan ja suunnitelmiaan, yrityksiään ja mahdollisuuksiaan, ja kaikki kuuntelivat mielenkiinnolla, taputtaen käsiään jokaisen tervehdyksen jälkeen myötätunnon ja kiitollisuuden osoitukseksi.

Sitten esitti johtaja hauskalla tavallaan Ruusu-Ristin tilinpäätöksen, joka omalla ilahuttavalla tavallaan osoitti, miten työ oli edistynyt. Loppusumma oli nim. melkolailla suurempi kuin vuosi sitten ja samoin puhdas omaisuus. Johtaja samalla huomautti, miten Ruusu-Risti ei taloudellisesit tahdo koota suuria omaisuuksia, jotka tuottaisivat vain huolia ja päänvaivaa, vaan on sen pyrkimys keskittää kaikki mahdolliset aineellisetkin voimat itse työhön.

Eräs tällainen työmuoto, aatteiden levittäminen kirjallisuuden välityksellä, joka erikoisesti on aineellisen uhrautumisen tarpeessa, joutuikin tämän jälkeen, niinkuin edellisessäkin vuosikokouksessa, yleisen keskustelun alaiseksi. Lausuttiin yleisenä toivomuksena ja mielipiteenä, että jokaisen ruusu-ristiläisen kunnia-asia oli hankkia itselleen kirjallisuutta varojensa mukaan ja ainakin tilata Ruusu-Risti lehteä. Monet seuran jäsenet olivat nim. laiminlyöneet tämänkin velvollisuutensa. Joku ehdotti, että useammat ruusu-ristiläiset, muutkin kuin asiamiesliittoon kuuluvat, pitäisivät kirjoja varastossa luonaan voidakseen tilaisuuden sattuessa kaupata niitä ystävilleen ja tuttavilleen. Veli Pohjanmies esitti hyvänä keinona aatteiden levittämiseksi kirjojen lähettämistä kiertomatkalle. Kirjan kanteen olisi vain merkittävä, että se aina oli lähetettävä edelleen, ja ettei se ole kenenkään oma. Nämä molemmat ehdotukset saavuttivatkin lämmintä kannatusta. Siis tuumasta toimeen. Johtaja huomautti vielä tässä yhteydessä siitä, miten me ihmiset olemme tottuneet väärin suhtautumaan henkisiin tarpeisiin. Asetamme aina aineelliset tarpeemme etusijaan ja vain sikäli kuin ne eivät vähimmässäkään määrin joudu rajoitetuiksi ja supistetuiksi, voimme uhrata jotain henkisten tarpeiden tyydyttämiseksi. Asianlaita pitäisi kuitenkin olla päinvastainen, sillä sanoihan Jeesuskin: »Etsikää ensin taivasten valtakuntaa, niin kaikki muu teille annetaan.» Kuultuamme vielä veli Pohjanmiehen kaunista soittoa, olikin virallinen vuosikokous päättynyt, jos nyt sellaista sanaa kuin virallinen lainkaan sopii käyttää Ruusu-Rististä puhuttaessa. Kokouksen jälkeen tarjosi Ruusu-Risti kahvit, joista huolehtivat jo monien vuosikokouksien aikana alaansa perehtyneet toimeliaat ja uhrautuvat emännät. Suuri kiitos heille kaikesta puuhasta.

Sunnuntaina ensimäisenä helluntaipäivänä oli sitten vuosikokouksen tavanmukainen, unohtumaton juhlatilaisuus, uusien jäsenten vastaanotto. Sen syvä, kohottava, henkinen vaikutus on kaikille rakkaassa muistossa ja siihen nähden

pitää paikkansa vanha sananparsi: »Puhuminen hopeaa, vaikeneminen kultaa.»

Päivällä oli Pekka Ervastin esitelmä. Hän puhui tällä kertaa Temppeliherra-ritaristosta, kertoi sen synnystä ja vaiheista. Joku saattoi ehkä aluksi uskoa, että johtaja vain aikoi esittää meille historiallisia kertomuksia, mutta tässä joku huomasi kyllä pian erehtyneensä. Esitelmässä puhuttiin siitä salaisesta suunnitelmasta, jonka puolesta temppeliherrat olivat työskennelleet, siitä suuremmoisesta kasvatus- ja valtiollisesta ohjelmasta, joka oli tehnyt tämän ritariston niin pelättäväksi silloisten vallanpitäjien silmissä. Sillä tämän ohjelman mukaan oli kasvatettava sellainen valiojoukko, joka voisi ottaa valtiollisen hallitusvallan käsiinsä. Ritaristo oli kyllä langennut ja erehtynyt monessa suhteessa, sillä se ei ollut osannut puhtaasti seurata Kristusta, ja niin sen oli pakko sortua, tosin väärien syytösten nojalla tuomittuna. Mutta sen tehtävä ja ohjelma eli vielä, vuosisatojen kuluessa oli se etsinyt toteutumismahdollisuuksia erilaisissa salaisissa seuroissa, sanoi johtaja, ja me tunsimme kaikki, että tämä puhe tähtäsi meihinkin, oman seuramme työhön, joka parhaillaan oli uudelleen järjestymässä. Jospa tällä kertaa edeltäjien erehdykset vältettäisiin, jospa Kristuksen opin hengessä, Ruusu-Ristin turvissa voisi kasvaa henkinen valiojoukko pimeään maailmaan. Esitelmä jätti vakavan, juhlallisen mietiskelytunnelman jokaisen mieleen.

Samana iltana oli vielä päättäjäiset, joihin ruusu-ristiläiset saapuivat sillä iloisella tietoisuudella, että ne olivat päättäjäisiä vain nimeksi, sillä olihan seuraavana päivänä vielä paljon hyvää odotettavana. Tässä tilaisuudessa soitto ja laulu kaikui erikoisen rikkaana ja täyteläisenä ja tempasi kuulijat mukanaan kauneuden taivaisiin. On kuin rouva Musica olisi erikoisen suopea seuraamme kohtaan antaessaan niin monen edustajansa lukeutua kannattajiimme. Veli Pohjanmies ja Piippa Heliö esittivät pianonsoittoa, Thure Åberg ja hänen johdollaan Ruusu Ristin kuoro lauloivat. Thure Åbergin ääni on näinä vuosina, joiden kuluessa meillä on ollut ilo kuunnella ja ihailla hänen lauluaan, vahvistunut, kehittynyt ja tullut taipuisammaksi ja vokaalirikkaammaksi. Se on ollut ahkeran työn tulosta, jonka tehoa varmaankin on kohottanut okkultisen maailmankatsomuksen antamat tiedot. Veli Thuren lauluista jäi varsinkin Melartinin riemullisen helkkyvä »Leivo» kauan soimaan mielessä. Ruusu-Ristin kuoro, joka kaikista vaikeuksista ja hetkellisistä la-

mautumisista huolimatta on pysynyt pystyssä, lauloi harvinaisella voimalla ja antaumuksella monta kaunista säveltä: Tschaikowskyn »Mis' enkel' äänin laulut soi», Ehrströmin »Joutsen» ja Melartinin »Kukat Pinciolla». Ennenkaikkea on kuitenkin mainittava Erkki Melartinin erikoisesti tilaisuutta varten säveltämä »Ruusu-Risti laulu» nimimerkki H. P:n kirjoittaman runon sanoihin (julaistu Ruusu-Ristissä v. 1921). Sanatkin ovat niin kauniit ja sisältörikkaat, että toistan ne tässä:

»Ristin juurelle taimen ken pisti,
Versovi ruusu ja peittyvi risti.

Aukovi lehtiään tehden myös terää,
Ihme oi, ristihin ruusuja herää.

Rakkauden ruusut ne puhkeavat kukkaan,
Älköön mun ruusuni kukkiko hukkaan.

Rakkauden ruusut ne kukkii.

Itse sävellys oli suoritettu kaukana Afrikassa, Saharan erämaan keitaassa. Sen tunnelmassa olikin etelämaalaista hehkua ja intensiivistä voimaa, ja samoin oli tahdissakin jotain itämaalaista. Kun johtaja oli lukenut Erkki Melartinilta saapuneen tervehdyssähkösanoman, pyysi hän kuoroa vielä kerran laulamaan Ruusu Risti laulun, siten kunnioittaakseen ja kiittääkseen tätä Ruusu-Ristin uskollista auttajaa ja etevää työntekijää. Muille tervehdyksille ja sähkösanomille, joita oli saapunut tilaisuuteen taputimme iloisina ja kiitollisina käsiämme.

Mutta n. s. päättäjäisten ohjelmassa ei ollut ainoastaan korkeisiin tunnelmiin kohottavaa musiikkia, vaan oli huolehdittu myös menttaalisesta puolesta. Johtaja asetti meille kysymyksen, josta oli keskusteltava ja kysymys tuntui varsin käytännölliseltä ja kouraan tuntuvalta: Olisiko syytä muodostaa Ruusu-Rististä seurakunta, sellainen joka huolehtisi kaikista muotomenoista, joita kirkko tähän saakka oli toimittanut, seurakunta, johon Ruusu-Ristin jäsenet virallisestikin voisivat kuulua uskonvapauslain edellyttämällä tavalla? Asiasta syntyi erittäin vilkas keskustelu. Mielipiteitä lausuttiin puolesta ja vastaan. Toiset olivat iloisia sellaisesta ajatuksesta, ettei heidän enää olisi pakko kuulua kirk-

koon, jonka oppeja eivät voineet hyväksyä, eivätkä myöskään tarvitsisi riippua jonkunlaisessa siviilirekisterissä olematta sitä tai tätä. Toiset taasen pelkäsivät, että seurakunta palkattuine virkailijoineen ja muodollisuuksineen kangistaisi Ruusu-Ristin jäykäksi kiteytymäksi ja estäisi hengen vapaata ilmaisua. Tähän huomautettiin, ettei Ruusu-Ristin seurakunnaksi muodostuminen tarvinnut merkitä mitään tuollaista kiteytymistä, ettei meidän ollut pakko matkia kirkkoa ja papistoa, vaan että se merkitsi, vaikkapa vaan sitä, että Ruusu-Risti saisi muutamia uusia seremonioja, jotka korvaisivat kirkon toimittamia. Johtaja sanoikin lopuksi, että hänen mielessään väikkyi sellainen seurakunta, tai miksi sitä tahtoisi nimittää, joka väistäisi sekä Scyllan että Charybdiksen, joka sekä säilyttäisi että vapauttaisi ja kohottaisi, mutta millainen tämä seurakunta olisi, siitä emme lähemmin tällä kertaa saaneet kuulla.

Johtajan pyynnöstä kunnioitimme teosofisen liikkeen suuren perustajan, meille kaikille niin rakkaan madame H. P. Blavatskyn muistoa hiljaisesti mietiskelemällä hänen elämäntyötään ja jaloa personallisuuttaan. Tämän jälkeen saimme vielä kuulla maisteri Kotkan esittämää kanteleen soittoa ja sitten kuorolaulua. Lopuksi viritimme kaikki yhteisesti vanhan tavan mukaan kauniin, ihanan virren: »Sun haltuus rakas Isäni. . .»

Seuraavana päivänä oli sitten vuosikokouksen toinen merkkitapaus, vuosijuhla Kansallisteatterissa. Se oli ainoa julkinen tilaisuus ja Ruusu-Ristin oli siinä arvokkaalla tavalla esiinnyttävä ulospäin. Ja arvokasta olikin kaikki alusta loppuun. Musiikkia taasen, paljon ja hyvää. Ensin taitavasti soitettu trio ja sitten laulua. Annikki Uimosen mahtava ääni sai jälleen kuulijat lumoihinsa ihmeellisellä laulullaan.

Tämän jälkeen oli Pekka Ervastin esitelmä. Hän puhui epäilyksen ja heikkouden Juudas-voimista, jotka vaikuttavat ihmissydämessä, ja ikäänkuin säestämässä ja havainnollistuttamassa hänen rikassisältöistä ihmishengen salaisuuksia selvittävää esitelmäänsä, seurasi sitten Kyberin mysteriodraama, »Yhdeksäs hetki», joka juuri kuvasi Juudaksen sieluntuskia huomatessaan, mihin hänen petoksensa oli johtanut. Omituisinta oli, ettei johtaja valitessaan aiheensa lainkaan tiennyt mikä näytelmä esitettäisiin.

»Yhdeksäs hetki» muodostuikin taitavien näyttelijöittemme esittämänä erittäin vaikuttavaksi ja liikuttavaksi.

Jussi Snellmanin voimakkaasti väritetyn Juudaksen rinnalla oli Hilda Pihlajamäki luonut Juudasta rakastavan naisen osasta hyvin syvällisen, rakkauden hillittyä lämpöä säteilevän personallisuuden. Tämä osa olikin mielestäni se, joka antoi näytelmälle sen varsinaisen moraalisen perustan: Olento, joka vihasta, ylenkatseesta ja pahuudesta huolimatta rakastaa ja rakkaudessaan unohtaa ja peittää kaiken huonon ja epätäydellisen.

Niin oli vuosikokous varsinaisesti päättynyt. Mutta vielä oli suuri ja unohtumaton tilaisuus jälellä. Sitä ympäröi suljetun vapaamuurarikokouksen läpitunkematon suojelusmuuri, joten emme siitä voi mitään tarkempaa kertoa, mutta niin paljon olkoon kuitenkin sanottu, että siinä tilaisuudessa lopullisesti laskeutui uuden looshityömme muoto tälle fyysilliselle tasolle ja saavutti virallisen vahvistuksensa ja hyväksymisensä. Tilaisuus vaikutti maailmanhistorialliselta tapahtumalta.

Sanomattakin on selvää, että rakas johtajamme tässä kaikessa oli keskushenkilö, niinkuin hän koko vuosikokouksen aikana oli ollut se aurinko, joka oli levittänyt tiedon valoa ja rakkauden lämpöä meille kaikille, jotka kiitollisuudesta jäämme sanattomiksi.

Ja sitten erosimme kukin taholleen jokapäiväisiä toimiamme ja tehtäviämme suorittamaan ja niitä velvollisuuksiamme täyttämään, joita elämä oli meille antanut. Mutta kaikki tuntui nyt kevyemmältä ja helpommalta, kun sydän oli henkistä rikkautta täynnä, ja vuosikokouksesta muodostui uusi, kaunis virstapylväs elämämme tiellä, jonka muistoissa ajatuksemme ilolla viivähtävät. *E.K.*

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Kesäkurssit Valonmajassa.

Kesäisen kirkkaina muistoina tulvehtivat sieluuni ihanat, tunnelmarikkaat päivät kaukana Karjalassa, laulun laajassa kotimaassa. Karjalassa ikihongat humisevat, kosket lauluina kuohuvat. Siellä soi Väinämöisen kannel, kajahtaa maailmoiden ikisoitto, siellä tuntee miten luonto elää, miten ihminen elää, miten olemme osia maailmankaikkeudesta. Lauluina salot huokuvat, kertovat vanhat hongat siitä rakkau-

desta, joka maailmoita elähyttää. Karjalan salot luovat sieluumme kuvan Väinämöisestä, laulun kuninkaasta, Suomen henkisestä hallitsijasta. Elämä on suuri laulu, joka soi kautta maailmankaikkeuden salaperäisenä ja kutsuvana. Laulu, joka Väinön kanteleesta kirpoaa, kutsuu meitä siihen elämään, joka on rakkautta, ikuista sopusointua ja hartautta. On ihmeellistä, miten siellä Karjalassa sunnuntairauha ja hartaus lepää kaiken elollisen yllä, miten rauhaisasti aallot loiskuvat, miten kirkkaan sinisenä taivas kaartuu. Siinä luonnossa on jotain, joka salaperäisellä voimalla saa minut ajattelemaan sitä todellista, ikuista rauhaa, joka syttyy meissä saadessamme todella kuulla sielussamme maailmoiden ikisoittoa.

Valonmaja oli pystytetty tällaisen rauhaisan hongikon keskelle. Nyt oli se avannut ovensa veljilleen ja saimme astua Ruusu-Risti-kotiin. Tunsin todella syvästi, että astuin kodin ovesta sisälle, saavuin lämmittävän, puhtaan auran ympäröimään kotiin. Ruusu-Risti-maja! Sitähän juuri olimme kaivanneet, kaivanneet kotia, jossa rakkaus ja ymmärtämys puhuvat. Emäntämme, veli Annikki Reijonen tuli toivottamaan meidät tervetulleiksi, ja niin astuimme Valonmajaan. Veli Annikki kuljetti meitä ympäri taloa ja saimme ihailla kodikkaasti kalustettuja, suuria, hauskoja huoneita. Yläkerrasta oli kaunis näköala Suulanjärvelle. Valonmajan edustalla järven puolella oli iso puutarha. Syreenit olivat täydessä kukassa, terassin pylväitä koristivat krassit ja auringossa hehkuvat pelagooniat. Maa laskeutui pengermissä alas rantaan, jossa näemme emäntämme ja hänen apulaistensa ahkeran työn jälkiä, kasvitarhan lukuisine hyvin hoidettuine penkkeineen. Oi, miten syreenit tuoksuivat ja ilta-aurinko valoi kultiaan! Se oli Valonmajan tervehdys vierailleen.

Seuraavana iltana saapui johtajamme. Hän, jota olimme niin odottaneet, se voima, joka kodin jäsenet vie yhteen, isä taloon. Karjalaisten laululla toivotimme hänet tervetulleeksi. Nyt oli koti täydellinen ja me tunsimme kodin puhtaan auran väreilevän ympärillämme.

Iloisin mielin aloitimme työmme seuraavana aamuna. Työhön olimme saapuneetkin, työhön koko ihmiskuntaa varten. Henkinen työ on laajakantoinen. Pienistäkin siemenistä voi kasvaa iso puu, joka voi tarjota hedelmiään, ikuisia totuuksia laajoille ihmisjoukoille. Meidän on vain koetettava kylvää siemen hedelmälliseen maahan, hoitaa pientä heikkoa tainta, jotta se ei kuihtuisi, vaan kasvaisi

siunausta tuottavaksi puuksi. Meidän Ruusu-Ristiläisten tehtävä on kasvattaa itseämme voimakkaiksi ja työkykyisiksi. Näitten kesäkurssien tarkoitus olikin juuri kehittää meitä henkisesti. Meidän on opittava muodostamaan eri olemuspuoliamme käyttökelpoisiksi totuuden palvelukseen. Tämä olikin työohjelmamme näillä kesäkursseilla. Johtajamme kerrottua edellisistä kesäkursseista, joista ensimäinen oli pidetty v. 1912 myöskin Karjalassa 14 vuotta sitten ja viimeinen v. 1919, 7 vuotta sitten, alkoi meidän varsinainen työmme, joka juuri perustui ihmisen eri ruumiisiin eli olemuspuoliin. Johtajamme selitti meille ihmisen eri prinsiippejä, jonka jälkeen hän teki kysymyksiä, joihin jokainen sai vastata vuorotellen, kertoa omista kokemuksistaan ja yrityksistään. Ensimäinen kysymys oli: Mikä teosofinen oppi on ollut suurimmasta merkityksestä teille? Saimme kuulla useita eri mielipiteitä. Useille oli jälleensyntymisen ja karman laki olleet tärkeimmät, toisille taas Jeesuksen käskyt ja niiden noudattaminen. Toinen kysymys koski teosofian vaikutusta itse elämäämme. Omituinen, selittämätön tunne vallitsi tämän kokouksen aikana. Kaikki kertoivat suoraan ja vilpittömästi omasta elämästään, jokainen tunsi, että nyt on puhuttava, kerrottava kaikki omat erehdyksensä ja toiselta puolen omat voittonsa sille henkilölle, joka niin hyvin ymmärtää heikompien veljiensä puutteet ja vaikeudet. Kolmannessa kysymyksessä saimme selittää mitä olimme voineet tehdä eetteriruumiimme eri olemuspuolien kehittämisessä ja viimeisessä kysymyksessä taasen, miten on käytännössä toteuttanut teosofista maailmankatsomusta. Unhoittumattoman muiston ovat jättäneet nuo kokoukset, jolloin saimme niin paljon oppia, oppia veljiltämme ja ennenkaikkea johtajaltamme. Tuntui, kuin olisimme saaneet kokea jotain ihmeellistä, olimme päässeet niin paljon lähemmäksi Ruusu-Risti veljiämme. Nuo hetket liittivät meidät yhteen.

Veli Hannula piti useita mielenkiintoisia esitelmiä, puhuen omasta elämästään. Veli Juutilainen kertoili vanhojen suomalaisten kyvystä käyttää kasveja lääkintäaineina, luetellen useita tällaisia lääkekasveja ja tauteja, joita niillä parannettiin. Veli Juutilainen oli nähtävästi paljon tutkinut vanhojen suomalaisten magiaa. Sitten saimme tilaisuuden kuulla Toivo Uuskallion puhuvan. Kaikki seurasivat mielenkiinnolla hänen esityksiään, jotka koskettelivat käytännöllisen elämän uudelleen järjestämistä yksinkertaisemmalle ja luonnollisemmalle perustalle. Huomasimme, miten etevä ja

intelligentti personallisuus hän oli. Tärkeintä on tietysti se, että hän itse on ajattelullaan ja luonnon elämään syventymällä päässyt tietoiseksi hänelle paljon merkitsevistä asioista ja kokemuksen kautta havainnut otaksumat oikeiksi.

Tunnelmaa kohotti suuresti musiikki. Taiteilijoita oli useita ja saimme kuulla miltei pitkin päivää pianonsoittoa ja laulua. Veli Thure Åberg lauloi hauskoja kansanlaulujaan, saattaen kuulijat ihastuksiinsa. Aamuisin alkoi päivä säännöllisesti hartaushetkellä, jolloin Thure Åberg lauloi lämmöllä ja antaumuksella: »Oi, muistatko vielä sen virren.» Tämä tilaisuus oli kaikessa yksinkertaisuudessaan juhlallinen ja vaikuttava ja saimme siitä voimaa päivän työtä varten. On omituista, miten ihminen kokoaa paljon voimaa itseensä hiljaisuudesta. Hiljaisuus on ihmeellinen! Meidän on opittava hiljaisuutta kuuntelemaan. Hiljaisuus puhuu meille omaa kieltään, jota emme opi tuntemaan, jollemme keskity itseemme ja kuuntele.

Juhannusillan vietimme ulkona luonnon helmassa laulaen yhdessä rannalla kokkovalkean ääressä. Ilta oli harvinaisen kaunis, taivas oli satumaisessa väriloistossa, vaihdellen tummasta violetista ruusunpunaiseen ja kullankeltaiseen. Ihmeellinen satumaailma kuvastui myöskin järven peilinkirkkaaseen pintaan, heijastus taivaan tummasta sinestä ja ruusunhohteisista pilvistä. On kuin äärettömyys puhuisi tuollaisena iltana. Juhannusiltana saimme myöskin kuulla jotain hyvin ihmeellistä, voimakasta ja mukaansa tempaavaa. Veli Väinö Lahti esitti pianolla kuuluisan Brahmsin konsertin. Oi, mikä voima noilla sävelillä! Jouduimme kauas, kauas toisiin maailmoihin, siihen aikaan, jolloin ihmiskunta vielä eli lapsuuden onnellisessa tilassa. Sävelet kertoivat onnesta ja harmoniasta. Mutta sitten vauhti kiihtyi, sävelet vyöryvät ylitsevuotavan mahtavina, repäisevinä, näemme edessämme sen ajan, jolloin syntiinlankeemus tuli, jolloin intohimot ja kaikki paha oli vallannut ihmisen, jolloin hän maistoi hyvän ja pahan tiedon puusta. Sitten alkoi pitkä, inhimillinen kehityskulku, kunnes ihminen suurten ponnistusten kautta saavuttaa ikuisen rauhan, saa ikuisuuden kruunun päähänsä.

Veli Piippa Heliö ja Thure Åberg esittivät myös useita lauluja sinä iltana, tunnelma oli korkealla ja mielet herkistyneet.

Eräänä iltana puhui johtajamme paikkakunnan venäläisille saksaksi teosofisesta maailmankatsomuksesta yleensä. Ihmeteltävän hyvin hän hallitsee saksan kieltä. Innokkaasti.

ja täynnä luottamusta hän puhui, saaden kaikkien kuulijoittensa sydämet heltymään ja mielet innostumaan.

Tämä olikin viimeinen tilaisuus, sillä seuraavana aamuna jätimme viihtyisän Valonmajan suruissamme vain siitä, että aika niin nopeasti oli kulunut, mutta sydän täynnä rakkautta, sopusointua ja valoa, jota Valonmajasta tahtoisimme tuoda koko ihmiskunnalle. Sillä paljonhan olimme oppineet näillä kesäkursseilla. Ne olivat siunausta tuottavat. Eräs veljistämme ehdotti, että pitäisimme seuraavat kesäkurssit ensi kesänä Terijoella. Toivon koko sydämestäni, että se unelma toteutuisi, sillä Ruusu-Ristiläisten yhdessäolo on tärkeätä. Saamme niin paljon voimaa kun teemme yhteisvoimin työtä Ruusu-Risti-aatteen puolesta. *K. T.*

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

JUHANNUS.

I.

Juhlivi julkinen Jumala,
valon Valta kaikkivoipa
tänä pänä, tänä yönä,
tässä Luojan juhlasäässä,
ilmassa ihanaisessa,
alla kaiken taivaankannen,
yllä ylpeiden piellen.

Mitä juhlii Kaikkihyvä,
iloitsee Ikiolija?
Tokko omaa korkeuttaan,
ylemmyyttäkö itsensä,
hyvyytensä ikuisuutta,
laupeutensako lukua?
Liian pieni aihe hälle,
Liian pieni ja matala.
Korkeampi riemu hällä,
ilo kaikkea ylempi.
Tuo on ilo Jumalalla,

tuosta riemunsa korkea,
ett' on taaskin ihmissuku
valon keskellä meriä,
ett' on taaskin inehmolla
latu valoon viitottuna
kohti kaunista kotia,
liki istuinta Isänsä.

Niinkuin nousi uhritulet
ammoin armaiden isojen
osotellen, viitotellen
vuoritietä kirkastuksen
aina taivahan laelle,
juhannuksen juhlatulet
samoin viittoovat latua
yön valkean valetessa,
päivän kaiken paistaessa
alla katseen Kaikkivallan,
yllä ylimmän Jumalan.

II.

Palvokaamme valoa!

Palvokaamme valoa,
siunatkaamme taivaan säihkyvää sineä
tänä päivänä, tänä yönä,
joka pyhäksi hiljenee, mutt' ei pimene!
Saakoon sielumme siivet
ja haltioitukoon henkemme hartaudesta, hiljaisuudesta ja valkeudesta!
Sillä totisesti on tänään Herran päivä
ja Suurimman sunnuntai.

Tänään astuvat Jumalan pojat Ikuisen istuimen ääreen,
palvelevat Valkeutta
ja kiittävät Valoa.
Ja arkkienkelit,
ne seitsemän ensimäistä,
jotka näkevät Jumalan,
saavat Häneltä siunauksensa,
jonka he valkeana kyyhkynä lähettävät maailmalle,
tykö tyttärien ja poikien maan.
Ja taivaanvaltakunta on tullut
ja Valkeus maailmaan. —

Palvokaamme valoa
siunatkaamme taivaan säihkyvää sineä,
tänä päivänä, tänä yönä,
joka pyhäksi hiljenee!

Rafael Ronimus.

ooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Kristuksen sanomako Rooman kotkien turvissa?

On ilmestynyt kirja: »Teosofia ja nykyinen ajattelu», kirj. C. Jinarajadasa ,kustantanut Suomen Teosofinen Seura.

Tämä kirja, ollen Teosofisen Seuran nykyisen varapresidentin kirjoittama, edustaa saman seuran nykyisten johtajain oppeja ja käsityksiä, niitä käsityksiä, joissa Kristus ja maailman politiikka ovat niin herttaisella tavalla toisiinsa kytketyt. Niinpä tässäkin kirjassa esitetään sellaisia ajatuksia, joidenka mukaan muinoisen Rooman ja nykyisen Englannin maailmanvallat joutuvat esiintymään aivan erikoisina Kristuksen sanoman avustajina. Näin siinä luemme: »Mutta Roomaa ei sen kasvuun johdettu yksinomaan ja ainoastaan siksi, että se saisi tuntea hallitsemishalun, vaan siksi, että Palestiinassa oli syntyvä maailmanuskonto, joka saattoi levitä vain Rooman kotkien turvissa . . . se tarkoitus, jota varten Roomasta tehtiin maailmanvalta, on sama, joka Englanninkin on tehnyt meidän päiviemme maailmanvallaksi . . . Roomasta tehtiin maailmanvalta sitä varten, että sen oli

vakiinnutettava rauha, jonka kestäessä kristinusko saattoi levitä. Rooma jälleensyntyi meidän päiviemme Englantina ja minkä se suoritti hyvin muinoin, siitä se saa uuden etuoikeuden nyt.»

Niinkö?! — tekisi mieli huudahtaa. Vai Rooman kotkien turvissa kristinusko levisi? — Ja miksikä ei; riippuen vain eräästä pienestä seikasta, nim. siitä, *mistä* kristinuskosta kysymys on. Jos on kysymys siitä tietopuolisesta ja käytännöllisestä elämänkatsomuksesta jota Jeesus Kristus Palestiinassa opetti, niin historialliset tapaukset sanovat, että asia on kerrassaan päinvastoin. Sillä ensiksikin Jeesus Kristus itse *surmattiin* nimenomaan »Rooman kotkien turvissa», Rooman maailmanvallan edustajan suostumuksella ja allekirjoituksella. Sitten Rooman keisarit itse, omasta halustaan tuhosivat ja teurastuttivat Kristuksen opin käytännöllisiä seuraajia minkä kerkisivät ja käsiinsä saivat.

Kun Rooman maailmanvalta näin oli koettanut perusteellisesti tuhota ja maan päältä hävittää Jeesus Kristuksen käytännölliset seuraajat, siinä kuitenkaan täydellisesti onnistumatta, silloin muodostui maailmallinen valtiokirkko, joka kyllä nimitti itseään Kristuksen kirkoksi, mutta joka käytännössä yhdisti Jeesuksen nimeen suorastaan päinvastaisen mahdin, kuin minä Jeesus itse toiminnassaan ja opetuksessaan esiintyi. Sillä tämä kirkkohan heti teki — ja yhä tekee — Jeesuksesta, tuosta veljesrakkauden ja nöyrän palvelevaisuuden ruumistumasta, suoraa päätä sodan, väkivallan ja pakkokeinojen päämiehen. Hänen nimessään ja »Jeesus Mariaa» tai »Jeesusta» tai »Immanuelia» avukseen huutamalla ovat kristityt valtiot ja kirkot toimeenpanneet mitä kamalinta jälkeä maailmassa. Ja jos on kysymys *tästä* kristinuskosta, silloin kyllä voidaan sanoa, että se on levinnyt »Rooman kotkien turvissa».

Ja tästä kristinuskostahan C. Jinarajadasa todella puhuukin. Sillä eikö kuulostakin tutulta meille, jotka lapsina ympättiin tuohon n. s. kristinuskoon nämä Jinarajadasan lauseet: »Se kallio, mille usko perustuu, on Kristus sovittajana. Hän uhrasi itsensä vapaaehtoisena uhrilampaana ihmiskunnan vapautuksen alttarilla ja uhrautumisellaan voitti meille pelastuksen . . . että jos me uskomme häneen, niin hän sovittaa meidät rikkomuksistamme, vaikka me yhä niitämme syntiemme seurauksia . . . kuitenkin lopussa kaikki tehdään täydelliseksi, koska hän on sovituksellaan tehnyt

lopullisesti täydelliseksi jokaisen yksilön ja maailman perintöosan.» J. n. e.

Kuinka toisenlaiselta tuntuukaan tämän luettuamme palata madame Blavatskyn puheisiin Teosofian Avaimessa. Hän m. m. varoittaa Teosofista Seuraa toistamasta kirkkojen erehdyksiä. Sillä siinä tapauksessa »Seura ainoastaan uudelleen toistaisi n. k. Kristuksen kirkkojen suuren erehdyksen ja niissä tulvivan pyhyyden pilkan».

Ja entä uskon *perustus?* Jinarajadasa sanoo: »Kallio, mille usko rakentuu, on Kristus sovittajana.» Onneksi Jeesuskin puhuu Vuorisaarnassa perustuksesta ja kalliosta sanoen: »Sentähden voidaan jokaista, joka kuulee nämä minun sanani ja tekee niiden mukaan, verrata älykkääseen mieheen, joka rakensi huoneensa kalliolle», j. n. e. Saattaa kait Jeesustakin pitää jonkunlaisena auktoriteettina? Ainakin omassa opissaan. Ja hän panee — niinkuin Buddha ja H. P. Blavatsky — uskon perustuksen ja pääpainon siihen, että ihminen kuuntelee ja tutkii ja käytännössä tottelee ja seuraa Vuorisaarnassa annettuja ohjeita ja käskyjä.

Toinen asia on, että kun ihminen alkaa rakentaa tälle perustukselle, kun hän ryhtyy tottelemaan Vuorisaarnan ohjeita, silloin hän saa myös valmistua vastaanottamaan tämän maailman hallinnon ja sen »pyhyyden pilkkaa tulvivien» kirkkojen taholta saman »uhrilammas»-kohtalon kuin minkä se valmisti Jeesukselle ja muutamille muille Vuorisaarnan todellisille seuraajille. Sillätavalla Vuorisaarnan seuraaja kylläkin kantaa »Jeesuksen kuoloa ruumissaan».

Mutta n. s. Kristuksen kirkot — samoin kuin nyt Teosofisen Seuran johtajat — panevat perustuksen siihen, että Kristus »uhrilampaana sovitti meidän syntimme».

Missä on nyt karma, siveellinen vastuunalaisuus, syyn- ja seurauksen laki? Missä on se totuus, josta Jeesus nimenomaan sanoo: »Jokaisesta turhasta sanastaankin on ihmisen tili tehtävä?» No, eihän sitäkään sovi aivan unohtaa. Siksi se onkin kuin vaistomaisesta välttämättömyydestä sullottu tuohon lauseeseen: »— vaikka me yhä niitämme syntiemme seurauksia.» — Ajatellaanpa: uhrilammas »sovitti meidän syntimme», mutta kuitenkin »me yhä niitämme syntiemme seurauksia». Mitä tämä tällainen puhe merkitsee? Ei suinkaan se vaan merkitse, että ellei uhrilammas olisi sovittanut meidän syntejämme, niin me emme nyt myöskään tarvitsisi niittää syntiemme seurauksia?

Kuinka sairaloista, epäjohdonmukaista ja suorastaan tai-

kauskoista tuo tuollainen puhe onkaan. Se on sitä oikeata kristillistä sofismia, ainaista viisastelua; joka taas on välttämätön seuraus siitä, että teoriassa ja nimellisesti puhutaan niin suunnattomalla kunnioituksella ja mairittelulla Kristuksesta, mutta käytännöllisessä »politiikassa» ei välitetä siitä perustuksesta ja kalliosta, minkä Jeesus Vuorisaarnassaan laskee, ei niin vähääkään. Kaikenlaisilla selityksillä se syrjäytetään ja tehdään mitättömäksi. Tai se haudataan hiljaisella vaikenemisella. Tai tuumitaan, että sehän onkin vain hengelliseksi kuritukseksi tai pelätykseksi — joten ihminen siten peljätettynä etsisi turvaa Kristuksen verisissä haavoissa.

Mutta niinpä nämä molemmat, sekä kirkot että meidän Teosofisen Seuramme nykyiset johtajat puhuvatkin niin mielellään *sotajoukoista* Kristuksen asian yhteydessä. Se on sama näkökanta, jonka juutalaiset ovat niin piintyneesti omaksuneet. Tahdotaan saada ulkonainen mahtihenkilö, jolla olisi Kristuksen tai hänen apostolinsa titteli olkalapussa, tai niinkuin maisterin tai tohtorin arvokirja taskussa. Se kaikki on niin *ulkonaista*, häikäisevää ja komeata, kun taas sekä evankeliumit että H. P. B. sanovat asian olevan sisäistä, siveellistä laatua. Niinpä H. P. B. sanoo: »Joka löytää Kristuksen itsessään, hänestä tulee *Kristuksen apostoli* ja seuraaja, vaikkei hän koskaan olisi joutunut kastetuksi tai kohdannut »kristittyä» tai vielä vähemmin nimittänyt itseään siksi.»

Kyllä meidän on opittava tuntemaan puu hedelmistään, s. o. Kristus *omasta* opetuksestaan; samoin kuin myös n. s. anttikristus *omista* opetuksistaan. Sillä niinkuin tämän maailman valtiaat ja heidän oppilaansa ja edustajansa ovat valmiit, jos niin tarvitaan, pistämään vaikka oman isänsä kuoliaaksi, samoin taas Isän valtakunnan edustajat, Kristus ja hänen oppilaansa tunnetaan siitä, että he eivät pelkää niitä, jotka mahdollisesti luulevat olevansa laillisesti oikeutetut tappamaan heidän ruumiinsa, vaan niinkuin sotamies tutkii ohjesääntöjään, tappaakseen toisia ja hurmiossaan heittäytyäkseen surman suuhun, samoin Kristuksen seuraaja tutkii Vuorisaarnaa, mestarinsa antamaa ohjesääntöä, ollen myöskin valmis tulemaan teurastetuksi »uhrilampaana ihmisten syntien tähden» mieluummin, kuin että pettäisi kuninkaansa tai luopuisi Mestarinsa laatimasta ohjesäännöstä.

On hyvä oppia antamaan Kristuksellekin oma kunniansa, oppia antamaan hänenkin olla oma itsensä, antamaan hänenkin olla oman Vuorisaarnansa, oman ohjesääntönsä

takana. Ellemme välitä hänen ohjeistaan, niin älkäämme liioin sotkeko hänen nimeään kaikkiin omasta turhamaisuudestamme, suuruudenhulluudestamme ja vallanhimostamme johtuviin suunnitelmiimme, selittäen nekin vielä muka »Jumalan suunnitelmiksi». On hyvä koettaa itseksensä neuvotella ja harkita, kumpaako herraa, kummanko herran käskyjä ja ohjesääntöjä me tahdomme seurata. Sillä kahta herraa me emme voi kovin kauan palvella.

J. R. Hannula.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Pyhän Fransiskuksen viimeinen ihme.

Veli Leone ja veli Ginepro, pyhän Fransiskuksen uskollisimpia palvelijoita ja ensimäisiä seuraajia, tunnetaan kaikkialla mitä viattomimmiksi ja puhtaimmiksi sieluiksi, jotka koskaan ovat fransiskaanikaapua kantaneet.

Eräänä kauniina kevätpäivänä tulivat he hiljalleen Perugiasta Assisiin katsomaan jälleen noita pyhiä paikkoja, missä tuo enkelimäinen Isä oli sanallaan ja esimerkillään pannut uutta henkeä Kristuksen opetukseen.

Mutta heidän saavuttuaan kaupungin portille, pysähdytti eräs vahtisotamies heidät, kysyen, keitä he olivat ja mihin menivät.

— Me olemme noita Pyhän Fransiskuksen munkkeja, matkalla Assisiin, vastasivat he.

— Minusta te näytätte kulkureilta, sanoi vahti.

Ja totisesti ei heidän ulkoasunsa suinkaan osoittanut heidän kuuluvan mihinkään Pyhän Fransiskuksen munkkikuntaan. Heidän hartioiltaan riippui alas repaleinen ja monin paikoin paikkailtu kaapu ja heidän jalkansa olivat tykkänään paljaat; jollei vahti olisi huomannut suippoa munkin päähinettä ja nuoraa, joka vyötti heidän lanteitaan, ei hän olisi mitenkään laskenut heitä sisälle kaupunkiin.

Mutta kun nuo molemmat veljet saapuivat kaupunkiin, eivät he tuskin enää tunteneetkaan sitä. Tuo ennen niin suloinen, rauhallinen ja hiljainen kaupunki oli nyt meluavan kansanjoukon täyttämä; kansaa oudoissa pukimissa, naisia, jotka paljastivat sääriään aina polvia myöten, niin että veli Leone ja veli Ginepro peittivät kädellä silmänsä, ett'eivät

näkisi. Ja he kääntyivät ympäri ja menivät Pyhän Chiaran suljettua yrttitarhaa katsomaan.

— Oi, Pyhä Chiara, siunattu ja kokonaan hunnutettu neitsyt! Missä maailmassa me elämmekään? näin huudahti veli Leone.

He näkivät myös vaunuja, jommoisia eivät ennen koskaan olleet nähneet, kauttaaltaan kiiltäviä ja ilman hevosia tai muuleja edessä; seudun väki pysähteli ihaillen niitten ympärille ja kuultiin kuiskailtavan: *Isotta, Fiat, Mercedes, Alfa Roll-Royce* ja muita samanlaisia oudosti kaikuvia nimiä.

Kun sitten nälkä alkoi vaivata molempia veljiä, lähtivät he erääseen majataloon syömään. Täällä näkivät he ylpeitä ja komeita miehiä, jotka puhuivat heille aivan tuntematonta kieltä: omnibus, arrangement, appartement, chauffage, bain, petit, dejeuner, diner, table d'hôte, glace naturelle, domestique, blanchissage. Ylellisyysvero, ulkomaalaistenvero, palvelusväen prosentti ja n. e.

— Mitä mahtaakaan tämä tietää? kysyi veli Ginepro.

Ja vastasi siihen veli Leone: — Tässä tarvittaisiin nyt veli Egidio'a, joka taivaallisen inspirationin vallassa puhui ja ymmärsi Ranskan pyhän kuninkaan Ludvigin kieltä aivan ilman, että kumpikaan heistä sanoi sanaakaan.

Ja nuo molemmat veljet ihmetellen istahtivat hotellin oven eteen, josta näkivät valkealle ja kullalle välkkyvän salin täpötäynnään ihmisiä, miehiä ja naisia loistaviin pukimiin puettuina syömässä; palvelijoiden kantaessa aivan loppumattomiin ruokia.

— Oi, Pyhän Fransiskuksen ja Pyhän Chiaran paljaalle nurmelle katettua ruokapöytää, muistatko vielä sitä, veli Leone? Ja ensimäiseksi ravinnoksi tuo lempeä Isämme alkoi puhua Jumalasta niin ihanalla, niin lentävällä, ja niin ihmeellisellä tavalla, että me kaikki, ruumiillisen ravinnon unohtaen, kohosimme hengen hurmiossa ylös Jumalan luo. Ja nyt, katso, kuinka tämä kansa, kaikesta hienoudestaan huolimatta, ei muuta ajattele kuin vatsansa täyttämistä! Menkäämme pois täältä!

Ja pois mennessään näkivät he kaksi hienoa nuorukaista ulkomaalaisissa pukimissa, mutta jotka kuitenkin heidän puheensa ilmaisi seudun asukkaiksi, niin että nuo kaksi veljeä voivat ymmärtää heidän puhettaan.

Toinen nuorukaisista luki toiselle suurta paperiarkkia ja toinen kuunteli erikoisella tarkkaavaisuudella. Ja veli Leone ja veli Ginepro, tarkaten myöskin, kuulivat tämän lukevan näin:

»Kuka ei tiedä, että suurin maailmanmestari oli neekeri Johnson? Mutta hänen vihamiehensä saattoivat hänet perikatoon panemalla hänen rinnalleen ihmeen kauniin valkoisen naisen, joka imi tyhjiin hänen verensä ja vei häneltä voiman kaikkiin hyveisiin.»

— Tämä, sanoi veli Ginepro, — on varmasti hyvin mieltäylentävä kertomus. Kuunnelkaamme se loppuun, veli Leone.

Ja loppu kuului näin:

»Minä olen kätkenyt kuin aarteen mieleeni tämän toisten kokemuksista saadun opetuksen. Olen nuori vielä ja toivon näitten vuosien vievän minut kunniaan, niin että tulen olemaan ensimmäinen koko maailmassa.»

— Silminnähtävästi on kysymyksessä jokin suuri pyhimys, todisti lohdutettuna mielessään veli Ginepro ja kysyi näiltä nuorukaisilta mikä oli nimeltään tuo mies, joka niin kiihkeästi ikävöi kunniaan.

Ja vastasi toinen nuorukaisista: — Hänen nimensä on Firpo ja on hän täydellinen maailman mestari, jonka käytettävänä on mitä suurimmat kyvyt. Mitä parhain painija, mutta vastustusvoimansa ei minun tietääkseni ole kyllin suuri kestämään lujaa nyrkin iskua. Hänellä on leukaluut kestävämmät kuin vatsa.

— Minä ymmärrän sanat, mutta niiden merkitystä en käsitä, sanoi veli Leone, — entä sinä?

— Minä en ymmärrä mitään, sanoi veli Ginepro.

— Olkaa hyvä ja selittäkää meille, sanoi veli Leone, — miksi näin paljon kansaa on kokoontunut tänne Assisiin?

— Hyvänen aika, nehän ovat tulleet Pyhää Fransiskusta kunnioittamaan.

— Ja tälläkö tavalla? — kysyivät molemmat veljet.

— No mitä vielä haluatte? Jo pitkän aikaa tuhlataan oikealle ja vasemmalle, tehdään työtä, rakennetaan ja kaunistetaan näitä muinais-muistoja ja kohotetaan muistopatsaita. Ja sen lisäksi, ettekö näe joka paikat täynnään Pyhän Fransiskuksen manifesteja? On myöskin Fransiskaanilaisia postimerkkejä, kahdenkymmenen ja neljänkymmenen centesimon, jopa viiden liirankin, joka kuvaa Pyhimyksen kuolemaa. Tänä iltana on luentokin. Kas tuossa on ilmoitus: Pyhä Fransiskus ja Estetiikka.

— Kuulitkos koskaan, veli Leone, tämän naisen nimeä mainittavan? — sanoi matalalla äänellä veli Ginepro.

— En koskaan, veli Leone, — Taitaa olla jokin huono nainen.

— Veli Leone, veli Leone, huudahti kauhun täyttämänä veli Ginepro. — Paetkaamme ihmeellä täältä. Minä luulen, että tämä paikka on loppumattoman paholais- ja perkelejoukon valtaama. Jumalaa pilkkaamaan ja häpäisemään ovat ne tänne kokoontuneet ja kaikki, mitä ympärillämme näemme, on Saatanan luomaa lumoa.

— Minä puolestani luulisin niiden olevan pakanoita, sanoi veli Leone. -- Tässä tarvittaisiin nyt Pyhä Antonius. Niin hänkin kerran Riminiin mennessään löysi suuren paljouden pakanoita, jopa vielä niin uppiniskaisia ja paatuneita, ett'eivät tahtoneet häntä kuunnella, vaan siinä meren rannalla seisoessaan täytyi hänen alkaa puhua kaloille. Kuulkaa te, meren ja joen kalat Jumalan sanaa, koska uskottomat eivät tahdo sitä kuunnella. Ja kaloja tuli heti paikalla rannalle, pieniä ja suuria ja kohottaen päätään ylös vedestä, kuuntelivat ne kaikki tarkkaavaisina, Pyhän Antoniuksen kasvoja katsellen, mitä suurimmassa rauhassa ja sovussa. Tämä ihme on todella tapahtunut, mutta minä uskon, veli rakas, että jos me alkaisimme saarnata, niin ei kukaan noista miehistä ja naisista jättäisi maallisia puuhiaan; ja ottamatta vielä lukuun sitä, että vaikkakin tämän seudun väki puhuu meidän kieltämme, mitä sanojen sointuun tulee, niin ei meidän puhettamme ymmärrettäisi enemmän kuin kokonaan toisesta maailmasta tulleitten puhetta. Menkäämme lempeän Isä Fransiskuksen luo.

— Ja missä hän mahtaa olla?

— Ajattelen, että löydämme hänet Vernasta.

Ja jättäen Assisin nuo molemmat munkit lähtivät kulkemaan synkkää Vernan vuorta kohden. Täällä he todellakin löysivät Pyhän Fransiskuksen suuren yksinäisyyden keskellä erään kallion juurella. Hänen päänsä yläpuolella kohosi jättiläis-suuri puu, jonka juuret kiemurtelivat alhaalla vuoren halkeamissa.

Veli Leone ja veli Ginepro tervehtivät suurella kunnioituksella Pyhää Fransiskusta ja kertoivat hänelle kaikki, mitä olivat nähneet ja kuulleet. Pyhä Fransiskus kuunteli ollenkaan hämmästymättä.

— Ne ovat paholaisia, Isäni, sanoi veli Ginepro.

Ja Pyhä Fransiskus lempeästi vastasi:

— Ne ovat ihmisiä.

— Ja sinä, Isäni, huudahti veli Ginepro, — aiotko sietää tuollaista pahennusta ja häpeää?

Vastasi Pyhä Fransiskus:

— Älkää tuomitko hyvää ja pahaa, mutta katso tuota puuta, veli Ginepro, ja sinäkin, veli Leone. Tässä ovat juuret. Näetkö, kuinka paljon niitä on ja kuinka paksuina kuin käärmeet ne kiertyvät kamalaksi röykkiöksi. Ja suuret juuret jakautuvat pienempiin ja pienet aivan pieniin ja jos katsot tarkkaan, niin on niitä niin tavattoman paljon, ett'ei koko elämäsi riittäisi niitä lukemaan. Nyt huomaa: nämä juuret tunkeutuvat maahan, ravitsevat itseään limalla ja kaikenlaisella lialla. Saastaisia matoja kiemurtelee niiden ympärillä. Ei ylöspäin, vaan alas kylmiä syvyyksiä kohden vaistonsa vaikutuksesta ne työntyvät. Ja nyt, veli Ginepro, katso ylös, ja sinä myös, veli Leone; näetkö nuo voittoisat lehvät, jotka taivaan sinessä, valossa ja auringossa autuaina humisevat? Voisivatko, veljeni, nämä ihanat lehvät kukkia ilman näitä juuria? Sellainen on ihmiskunta: kamala röykkiö käärmeitä ja matoja, jotka kaikesta saastasta elävät ja maan synkkiin syvyyksiin tunkeutuvat. Ja kuitenkin tästä inhimillisestä kurjuudesta puhkeaa ja kohoaa ihanan inhimillisen täydellisyyden kukka. Kuinka se tapahtuu, en tiedä, mutta niin se on, veli Leone ja sinä myös, veli Ginepro.

Ja näin sanoen Pyhä Fransiskus osoitti ylöspäin, missä oksat heiluivat hiljaa keveän tuulenhengen huokuessa.

Ja silloin nähtiin Pyhän Fransiskuksen tekemä ihme: nuo lehvät alkoivat kukkia ruusuja ja liljoja ja näillä ruusuilla ja liljoilla oli inhimilliset kasvot, enkelien, marttyyrien, pyhien ja sankarien kasvot, täynnä kaikkea maallista ihanuutta voittavaa autuutta.

Sanoi Pyhä Fransiskus:

— Näin on tuo kukka itänyt.

— Minäkin olen siellä, minäkin, — huudahti hurmion vallassa veli Ginepro. — Ja sinä myös, veli Leone! Kuinka ihmeellä, lempeä Isä, olemme me pyhien ja autuaitten joukossa?

— Ei oppineisuus, rakkaat veljeni, mutta hyvyys on saanut itämään tämän taivaallisen ruusun.

Alfredo Panzini.

Italian kielestä suom. *H. B.*

Teosofian suhde kansallisuuteen.

6.

Puhuttaessa teosofisen työn rajoittamisesta kansallisuuksien puitteisiin voi nousta kysymys: eikö tässä piile hajoittavia voimia? Miksi pitää puhua kansallisuuksista ja niille kullekin ominaisesta ajatustavasta, vaikka teosofia on yksi ja sen opit yhtä hyvin ymmärrettäviä kaikille kansoille? Tähän vastaamme, että teosofian muodosteleminen eri kansallishenkien mukaiseksi ei olekaan millään muotoa sallittava. Tämmöinen hajoittaminen kuuluu uskonnoille, ei teosofialle. Kullakin alarodulla on ollut oma uskontonsa, joka on vastannut rodun taipumuksia, mutta teosofia on koko maailmalle yhteinen. Sitten on uskonnoilla se ominaisuus, että ne hajaantuvat uskontokuntiin ja ne puolestaan lahkoihin; sitäpaitsi voivat kirkon helmassa pysyä nekin henkilöt, jotka eivät sisimmässään tunnusta kirkon oppia. Mutta teosofiassa on voima, joka jo alussa katkaisee kaikki hajaannuttamispyyteet. Jos joku henkilö pysyy Seurassa vain muodon vuoksi, niin pian joku tapaus pakottaa hänet muodollisestikin siitä eroamaan.

Miksi sitten teosofiassa ei voi olla eri suuntia tai vivahduksia? Siksi, että sen huippukohta ei ole vielä saavutettu. Ja senjälkeen se kenties voi käydä tavoittelemaan uusia huippuja.

Vaan minkätähden sitten puhuttaessa teosofisesta työstä otetaan huomioon kansallisuus? Tämä on — työnjakoa varten. Tässä on taas huomattava ero uskonnon ja teosofian välillä. Uskonnot vaativat uskon yhtenäisyyttä ja sentähden hajaantuvat lahkoihin. Teosofia vaatii työnjakoa ja sentähden säilyttää oppinsa yhtenäisyyden. Juuri tässä on saavutettu oikea suhde ykseyden ja moninaisuuden välillä, jota suhdetta uskonto on turhaan tavoitellut. Eikä ole saavuttanut siksi, että siinä on vain usko, eikä töitä. Jos jotkut tähänastiset uskontomuodot puhuvatkin työstä, niin ainoastaan ahtaassa merkityksessä: katumuksen ja armeliaisuuden töistä, eikä älyä, tunnetta ja tahtoa kehittävistä töistä. Juuri uskossa ja töissä on uskonnon ja teosofian ero, ja sentähden, kun uskonnollinen henkilö pitää pahimpana vikana synnillisyyttään, on teosofin pahin vika — velttous, sillä »laiskuus» on kaiken pahan alku ja juuri. Koska teosofin tarkoitus on päästä kuudennen juurirodun

kantajoukkoon, niin täytyy hänen saattaa aivonsa, hermostonsa ja koko elimistönsä täydellisempään tilaan, sillä rotukäsite edellyttää fyysillisten ominaisuuksien erilaatuisuutta. Ja suurempi täydellisyys saadaan työn kautta: jokainen liikunto, jokainen muutos, jokainen vaikutelma jättää jälkensä elimistöön ja kehittää sitä.

Ja vielä: teosofiset opit ovat yhtä selviä kaikille kansoillle, sillä kaikkienhan aivot ovat saman piirustuksen mukaan rakennetut. Mutta toinen yksilö voi ilmentää opit elämässä paremmin kuin toinen, ja kansojen laita on sama. Kaikki toimivat voimiensa mukaisesti. Ja kukin kehittää paraiten sen puolen, mihin sillä on erikoisempaa taipumusta. Teosofia on niin laaja, että yksi ihminen ei jaksa kaikkea käsitellä, eikä yksi kansakaan, vaan jokainen ottaa sen puolen, mikä enemmän miellyttää; samalla se tulee paremmin tehdyksi. Tämä on teosofisen työnjaon syy ja tarkoitus. Ja sama työnjako on Mestarienkin kesken käytännössä. Sentähden teosofian rajoittaminen kansallisuuksien puitteisiin ei ole hajaantumisen merkki, vaan menestymisen välttämättömyys.

7.

Tässä opissa kansallisesta työnjaosta näyttää ensi katsannolta löytyvän muutamia ristiriitaisuuksia. Jos on totta, että teosofit tulevat yhteen kuudennen juurirodun ensimäisessä alarodussa, niin kuinka voivat he sulautua yhdeksi eheäksi kansallisuudeksi, jos ovat olleet edustamassa mo nien keskenään ristiriitaisten kansain henkeä? Uskonto vastaisi tähän yksinkertaisen — lyhyesti, tai jos tahdotte, lyhyen — yksinkertaisesti, sanomalla, että »Herralle on kaikki mahdollista». Se ei ole tahtonut rasittaa itseään ryhtymällä seikkaperäisiin selityksiin. Vaikka raamatussa löytyykin viittauksia uuden rodun kirjavasta kokoonpanosta, esim. profeetan ennustus siitä, että »jalopeura ja härkä käyvät syömään samalla laitumella, ja vieroitettu lapsi pistää kätensä basiliskikäärmeen luolaan», ei uskonto ole katsonut mahdolliseksi ryhtyä paljastamaan tähän kuvakieleen kätkettyä totuutta, vaan, päästäkseen liiasta päänvaivasta, selittää yllämainitun tulevan tapahtumaan kirjaimellisesti. Teosofista härkä ja jalopeura merkitsevät kansoja, samoinkuin eläinsaduissa eläimet merkitsevät ihmisiä ja niiden luonteita. Lapsi merkitsee itämaista, intuitiivista tietoa ja käärme —

länsimaista, aistimiin nojautuvaa, aineellista tietoa; siis se sama käärme, joka neuvoen ihmistä syömään hyvän ja pahan tiedon puusta antoi ihmiselle aiheen tulemaan itsetietoiseksi ainemaailmassa. Että lapsi on äidistään »vieroitettu», merkitsee intuitiivisen tiedon kasvua, jolloin se läheten käärmeenluolaa saa vallan aineellisen tiedon ylitse ja pistäen luolaan iiifon käden ottaa aineellisen tiedon apulaisekseen, ja niiden keskellä vallitsee sopusointu. Tämmöisen Idän ja Lännen tiedon yhteensulautumisen on aavistanut venäläinen filosofi Solovjeff ja selittänyt sen alkavan näiden kahden maailman välillä olevassa Venäjän kansassa.

Siis kansojen sopusointu on mahdollinen.

Vaan kuinka voivat sopia yksilöt, jotka edustaen oman kansansa puolia eivät semmoisina voi toisten kansain henkeä ymmärtää? Syntyykö eheä rotu näiden yhteensulautumisesta? Syntyy kyllä, sillä eri ruumistuksissaan yksilöt käyvät eri kansoissa ja niin heidän särmänsä hioutuvat.

Mutta miten voi tämän sovittaa heidän elämäntyöhönsä? Sillä jokainen teosofi ajaa yhtä määrättyä ihannetta, ja se ihanne ilmenee parhaiten yhdessä määrätyssä kansassa. Jos he ovat ihanteilleen uskollisia, niin heidän täytyy jälleensyntyä aina omiin kansoihinsa ja silloin uuden rodun kokoonpano ei voi muodostaa eheätä kokonaisuutta; jos he taas jälleensyntyvät useampiin kansoihin, niin silloin on heidän luovuttava ihanteestaan, ja työnjaosta ei tule mitään, sillä paras työnjako on se, jossa jokainen seuraa omaa ihannettaan. Kuinka voi tämän sovittaa?

Tämän sovittaa silloin, kun tietää, että — kansain ihanne ei ole pysyvä. Esim. Saksan kansan ihanne on useasti vaihtunut. Keskiajalla sen ihanteena oli mystiikka, sitten uskonto, sitten taide ja filosofia, sitten tiede ja vihdoin — valtiomahti. Näin useasti on ihanne muuttunut ja yksilöillä Saksan kansaan ruumistuessaan on ollut mahdollisuus seurata omia ihanteitaan. Näin on työnjako noudatettu sekä samalla särmät hiottu. Mutta kaikkina aikoina on Saksan kansassa pysynyt muuttumattomana sen syvin olemus.

Nyt johdumme käsittelemään yksilöiden sekä kansojen pysyvää ja muuttuvaa puolta. Mitä vaiheita kokenevatkaan yksilöt ja kansat ja miten muuttuneekin niiden muoto, niiden häviämätön osa ei ole näiden muutoksien alainen. Mikä on se häviämätön osa? Sitä voi lähennellä vain viittauksin, sitä voi lähestyä vain pyhyyden ja hartauden sekaisella epämääräisellä tunteella. Kuten Ehdoton on Itsen

koti, kuten mentaalitaso on ajatuksen koti, niin on kansallisuus ihmisen fyysillisen toiminnan koti. Kansallisuus on ihmiselle yhtä pyhä kuin avioliitto ja rakkaus, sillä hän saa kansallisuutensa syntyessään eikä voi sitä jälkeenpäin muuttaa. Hän saa elinvoimansa kansallisuudestaan ja on sidottu siihen koko elinajakseen. Hänen yksilöllinen kehityksensä mitataan hänen kansallisuutensa ja rotutyyppinsä mukaan. Niinpä on kansallisuuskäsite samalla pinnalla kuin syntymä, kuolema, elämä, kehitys.

Vielä voi ottaa huomioon, että työnjako on tehty seitsemän-luvun perusteella. Siis jokaisen yksilön on toiminnassaan ja kehitysmenetelmissään kuuluttava yhteen noista seitsemästä luokasta. Mitkä ovat ne hengen seitsemän työalaa? Me tiedämme neljä: uskonnon, filosofian, tieteen ja taiteen. Samalla näemme, että nämä alat ovat viidennessä juurirodussa jakaantuneet eri alarotujen kesken. Indiassa, siis ensimäisessä alarodussa, on kehitetty uskontoa. Muinaisessa Kreikassa ja uuden ajan Italiassa, myös Espanjassa, siis neljännessä alarodussa, on kehitetty plastillisia taiteita ja runoutta. Nykyisessä viidennessä alarodussa on kehitetty tieteitä.

8.

Ylläsanottu aiheuttaa seikkaperäisempään tarkasteluun. Toisissa kirjoituksissa tulemme selittämään, että tahto vastaa uskontoa, sekä että Indian kansalta puuttuu tahtoa. Nyt kysytään: kuinka voi Indian kansa kehittää uskontoa, jos siltä puuttuu sen vastine, s. o. tahto? Tähän voi vastata, että kehitys käy vastakohtien kautta. Tämän mukaan tulisi kuulumaan, että jokainen kehittää sen puolen, mitä hänessä ei löydy. Mitä häneltä puuttuu, sitä hän hakee. Hakiessaan tahtoa löysi India tahdon vastineen, s. o. uskonnon.

Vaan onko totta, että aasialaisilta, uskontojen luojilta, puuttuu tahtoa? On kyllä. Juuri uskonto onkin se, joka käskee ihmistä kuolettamaan tahtonsa.

Vaan näemmehän aasialaisten toimittavan semmoisia tahdon töitä, joihin europpalainen ei kykene. Japanilainen kuolemaan tuomittuna panee itse tuomion täytäntöön tekemällä harakirin. Entä Indian itsekiduttajat! Kyllä, vaan tämä on ihmisestä ulkona olevaa passiivista, kollektiivista

tahtoa. Ja nykyinen tahto on ihmisessä itsessään olevaa personallista tahtoa.

Vaan tiedämmehän Europan suurimpien uskonnollisten nerojen, Lutherin ja Loyolan, olleen lujatahtoisia miehiä Kyllä, vaan lujatahtoisuutensa olikin syynä siihen, että elämäntyönsä ei lähentänyt ihmiskuntaa uskontoon, mutta päinvastoin laajensi juopaa. Loyolan tehtävä oli puoleksi valtiollista laatua. Lutherilaisuus taas toi mukanaan lahkolaisuuden, joka olemukseltaan on personallinen eikä alistu kollektiiviselle tahdolle.

Vaan kun tiede syntyy älystä ja taide tunteesta, kuinka voisi uskonto olla syntymättä tahdosta. Uskonnon luojilla on kuitenkin pitänyt olla tahto. Näyttää olevan siihen suuntaan. Selvän tästä saa, kun jakaa käsitteen kahteen osaan kun olettaa. että löytyy kahdenlaista tahtoa. Löytyy laske van kaaren monipuolisuuteen ja eristykseen pyrkivä euro palainen personallinen Saatanan tahto; löytyy myös kaaren ykseyteen pyrkivä aasialainen kollektiivinen Kristuksen tahto.

Vaan tästähän näkyy, että Aasian tahto on korkeampaa. Voiko vielä puhua tahdon puutteesta aasialaisuudessa ja uskonnossa? Voi vieläkin. Sillä nouseva kaari on vasta alullaan ja sen kollektiivinen tahto vasta syntymässä. Tuota tahtoa etsittäessä joudutaan uskontoon, ja on uskonto sen mukaan ikäänkuin uuden tahdon luoma tai malli. Tästä johtuvat kaikki ristiriidat, jotka uskontoon sisältyvät. Se on vielä ihmisestä ulkona, mutta siltä vaaditaan tuloksia semmoisia, joita voi vaatia vain joltain ihmisen sisässä olevalta. Mutta mitä pitemmälle joudutaan. sitä enemmän tulee uskonto kuulumaan jokapäiväisen elämän piiriin. Vihdoin se tulee niin läheiseksi ja sulautuu elämään siksi paljon, että ikäänkuin lakkaa olemasta, ja sen sijalle astuu tahto. Sillä miksi tarvitsisi opettaa enää uskontoa, jos sen säännöt niinkin virheettömästi noudatetaan? Ainakin siveysoppi tulee silloin uskonnon piiristä katoamaan, sillä kollektiivinen tahto kykenee itsestään järjestämään kaikki siveyttä koskevat kysymykset. Täysin kehittynyt tahto lakkauttaa uskonnon samoinkuin täysin kehittynyt tieto lakkauttaa tieteen.

Yleensä kahdenlaisen tahdon olettamus voi johtaa väittelyyn determinismistä ja indeterminismistä. Näyttää siltä, että tahto olisi vapaa ainoastaan laskevassa kaaressa. Siellä olennot eivät välitä Jumalasta eikä pahasta, vaan kulkevat

omia teitään ja, kuten kansa sanoisi: »tekevät mitä vaan tahtovat.» Ei syyttä ole tahtoa verrattu rautaan ja kiveen. Kuten laskeva kaari päättyy kivikuntaan, niin on tahtokin lujimmillaan laskevan kaaren päätöksessä. Siinä tapauksessa tulevaisuuden tahto ei ole vapaata. Me liitymme kollektiiveihin ja siten rajoitamme tahtoamme; ykseyden vetovoima alkaa vetää meitä yhä kiivaammasti puoleensa ja sammuttaa tahtomme vapautta; me olemme »Kristuksen orjia».

9.

Jos India on tahdon puutteesta luonut yhden suurimpia uskontoja, niin voi nousta analogiaan nojautuva kysymys: voiko Inkerin heimo, jonka tahtoa on painostettu yli kahdensadan vuoden, joka asuu kuudennesosan maapallon mannerta käsittävän valtakunnan pääkaupungin jaloissa ja niin ollen on kuin hiekkajyvä vuoren jalkaterän alla, — voiko tämä heimo vaikuttaa uskontoon?

Ensin on oltava selvillä siitä, ovatko uskonnossa tarpeellisia uudet vaikutukset?

Koska nähdään, että uskonnot ovat etupäässä rotujen ja kansain uskontoja, niin täytyy olettaa, että välttämättömyys on pakottanut yhden alku-uskonnon pirstaantumaan. Maailmanuskontoa ei voi olla, koska sama oppi ei voi soveltua kaikkien kansain ajatustapaan ja käsityskykyyn. Ja vierashenkinen uskonto väkisin tyrkytettynä herättää vainoa, väkivaltaa, murhia, marttyyreita, aivankuin vieras armeija, joka on hyökännyt maahan hävittämään kansallisuutta. Ja suurimpia taisteluja maailmassa ovat taistelut vierasta armeijaa ja vierasta uskontoa vastaan. Niin luja on uskonnon ja kansallisuuden side, että uskonto kielen ohella on paras sulautumista ehkäisevä voima. Sentähden on elinvoimaiselle kansalle tarpeen oma uskonto.

Kuinka voi teosofi suositella uskontoa? Miks'ei hän sano: ottakoon kansa vastaan teosofian, vaan sanoo: ottakoon kansa vastaan uskonnon?

Siksi, että uskonto ja teosofia eivät ole ristiriidassa. Teosofi voi samalla tunnustaa uskontoa, kuulua kirkkokuntaan. Se on eräs toinen, joka sanoo, kuten juutalaisvaimo Salomon edessä: »jos ei minulle, niin ei sinullekaan, vaan hävitköön.»

Selvää on, että puhe koskee koko Suomen kansaa — Inkeristä olisi vain alku. Että suomalaisessa hengessä löy-

tyy uskonnollista voimaa, sen me otamme käsiteltäväksi erityisessä kirjassa Suomenkielen salaopillisesta rakenteesta, jossa selvitetään muutamia Suomenkielen mystillisiä puolia. Ja kielihän on kansallishenkisen uskonnon paras edustaja. Ensimäisenä helluntaina Pyhän Hengen laskeutuessa nähtiin opetuslasten päitten päällä tuliset kielet, ja he puhuivat kielillä.

Näillä lehdillä esiintyneet ajatukset voi parhaiten omistaa käsittämällä, että teosofia pyrkii kaikin soveliain keinoin syventämään ja lujittamaan kansallisuutta.

Antti Venna.

ooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

„Materialismi vaiko teosofia?"

Viime helmik. Ruusu-Ristissä on nimimerkki E. P:n kirjoitus: »Materialismi vaiko teosofia?» ja nimim. P. H:n kirjoitus: »Kirkonoppi»; joista arvelen sanoa pari sanaa.

P. H. sanoo: »Omasta kokemuksestani olen huomannut, että sielun toiminnat tapahtuvat seuraavassa järjestyksessä: järki, mielikuvitus, tunne-elämä, tahto.» — Aivan oikein. Saman näkökannan olen muistaakseni esittänyt ensimäisessä kirjassani: »Vallitseeko ihmiselämässä laki?» Voimmekin sanoa, että tämä sielun toimintojen järjestys tekee ihmisen havaintoja tekevänä *tajuntana* tietoiseksi henkiminuudestaan. Mutta vaikka sielun toiminnat tapahtuvat tässä järjestyksessä, niin kohta kun tämä sielun toiminta on avannut meidän havaintoja huomioivan tajuntamme siihen asteeseen, että se joutuu jollain tavalla koskettamaan sitä elämää, jonka Jeesus pukee sanoiksi: »Uuden käskyn minä annan teille, että rakastatte toisianne niin, kuin minä olen rakastanut teitä; jotta tekin niin toisianne rakastaisitte», niin me emme pääse tämän käskyn edellyttämässä ja sen avaamassa elämässä mihinkään, emme alkuunkaan, ellemme *tahdo*, ellemme tahtoperäisesti aloita ja jatkuvasti yritä. Tästähän on hyvänä esimerkkinä E. P:n kirjoitus: »Materialismi vaiko teosofia?» Kaikkien sieluntoimintojensa ja älyllisten tutkistelujensa ohella ja jälkeen hänestä tuli materialisti; joka onkin toinen niistä kahdesta asenteesta suhteessa henkeen, nim. joko materialismi tai sokea taikausko — ellemme *tahdo* astua käytännöllisen henki-ihmisen

»ohdakkeiselle» taipaleelle. — Lopuksi materialistinen E. P. sanoo: »Nyt ajattelen: ihminen on olemassa *seurauksena*, että aurinko paistaa. Jos aurinko sammuisi, lakkaisi elämä planeetallamme?» Olkoon. Mutta yhtähyvin voisi sanoa: Ihminen on pienoismaailma, ja niinkuin tavallaan negatiivinen planeettamme elää eräänlaista elämää sentähden, että positiivinen eli tahtoperäinen aurinko paistaa, samoin ihmisen negatiivinen eli materiaalinen puoli muodostuu ja elää sentähden, että ihmisen pienoismaailmassa on olemassa positiivinen aurinkoihminen, joka voimansa paisteella luo kuvansa, s. o. ruumiillisen ihmisen tänne materian maailmaan, ja ylläpitää sitä.» Meistä itsestämme sitten riippuu, tahdommeko me havaintoja tekevinä *tajuntoina* pysähtyä passiiviseen päältäkatsomiseen, antaen aurinkoihmisemme yksin huolehtia meidän pikkumaailmamme olemassaolosta, vai *tahdommeko* siirtyä katselemaan olemassaoloamme positiivisen eli paistavan aurinkoihmisemme kannalta.

P. H. sanoo myös: »Minäkin olen monasti ajatellut, että jos nuoruudessaan olisi saanut hyvän stoalaisen koulutuksen, niin olisi nyt paljon helpompi ruveta teosofiksi tai Jeesuksen seuraajaksi». — Epäilemättä. Mutta tilanne on se mikä se on, ja se on seuraus menneestä tahtomisestamme ja tahtomattomuudestamme. Tulevaisuus on tässä suhteessa *osaksi* vapaa, ja se voi muuttua joko kiusallisemmaksi tai valoisamman järkeväksi sen mukaan, asetummeko tajuntoina suhteessamme aurinkoihmiseemme passiivisen päältäkatsojan kannalle, vai tahdommeko oppia asettumaan suorastaan ja itsealoitteellisesti rakastavan, uhrautuvan, s. o. positiivisesti säteilevän ja paistavan auringon ja oman sisäisen aurinkoihmisemme kannalle.

J. R. H.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Käynti Mahatma Gandhin luona.

Amerikkalainen teosofi Mr. Max Wardall matkusti äskettäin Indiassa ja kävi m. m. kuuluisan hindulaisen reformaattorin ja profeetan Gandhin puheilla. Hän kertoo käynnistään amerikkalaisen teosofisen aikakauskirjan The Messengerin kesäkuun numerossa. Suomennamme tähän hänen kertomuksensa lyhentämällä muutamia kohtia.

Erehdystä olisi luulla, että Mahatma Gandhi on näytellyt osansa loppuun Indian poliittisessa, moraalisessa ja hen-

kisessä elämässä. Hänen nimensä kaikuu vielä kuuluisana ja voimakkaana läpi koko Indian.

Tämä nykyajan Indian pyhimys elää Ahmedabadin kaupungin läheisyydessä. Ahmedabad on nuori ja likainen kauppakaupunki, jolle kuumuus ja kärpäset on omituinen piirre. Se ei ollenkaan tuo mieleen hartautta, pyhyyttä ja mystiikkaa.

Nelisen kilometriä kaupungin ulkopuolella, pienessä kivitalossa Sabalmati-joen rannalla asuu Mahatma Gandhi. Kun astuimme hänen huoneeseensa, hän istui jalat ristissä allaan lattialla kehräten vanhanaikuisen rukin ääressä. Hän nousi, tervehti meitä ensin indialaisella tavalla ja ojensi sitten oikean kätensä länsimaalaiseen tervehdykseen. Hänen ainoana pukunaan oli vyötärön ympärille kääritty liina. Hän on sangen laiha ja kevyt ja noin 175 cm. pitkä, mutta siitä huolimatta hänen hintelä ruumiinsa ei ole vailla arvokkuutta ja suloa. Hänen päänsä on suuri, otsansa korkea ja älykäs; se ei ole kiihkoilijan, vaan sangen hyvän ja sangen itsepäisen miehen pää. Nenä on iso ja leveä, ilmaisten voimakasta tunne-elämää. Suu herättää huomiota riippuvine alahuulineen. Sileä suora tukka on harmaa. Kasvot ovat miellyttävät suurine, loistavine silmineen, jotka kertovat laajalle ulottuvasta myötätunnosta. Tervehdittyään hän asettui takaisin paikoilleen jatkaen kehräämistään koko sen tunnin ajan, jonka vietimme hänen luonaan keskustellen.

— Toivotteko ollenkaan, että Amerikka voisi olla apuna Indian kohottamisessa? kysyin minä.

Gandhi vastasi pehmeällä indialaisella äänellään:

— Juuri Amerikan ja toisten suurten kansojen myötätunto ja ymmärtämys antaa meille indialaisille siveellisen voiman uhrauksiimme.

— Minkä sanoman vien kotimaahani Teiltä?

— Valoa, enemmän valoa, se on sanomani. Amerikan täytyy tietää totuus Indiasta — ei sanomalehtitotuuksia, jotka antavat vääriä kuvia oikeasta, mutta oikeita totuuksia niiden huulilta, jotka ovat omistautuneet vapaudelle ja totuudelle.

— Ettekö jonain päivänä aio tulla Amerikkaan?

— Kyllä se on aikomukseni, mutta tällä hetkellä ei minulla ole siihen tilaisuutta — on paljon keskeneräistä työtä ja monta ratkaistavaa ongelmaa. Täällä Gandhi Ashramissa valmistuu myös paljon tulevia työntekijöitä. Niitä asuu

täällä kaksi sataa ja useimmat niistä noudattavat ankaraa kuria. He ovat antautuneet asialle harvinaisella rohkeudella.

— Minkälainen heidän kurinsa on?

— He ovat lupautuneet köyhyydelle, puhtaudelle, tottelevaisuudelle ja pahaa tekemättömyydelle. He ovat pudistaneet päältään kasti-painajaisen ja pitävät kaikkia ihmisiä veljinään, niin, paarioitakin. He ovat luopuneet siitä, jota nimitämme koskemattomuudeksi ja ovat suostuneet elämään veljeydessä kaikkien ihmisten kanssa. Jokainen kutoo kangasta ainakin puolen tuntia päivässä. Hän pukeutuu karkeaan kotikutoiseen, jota on valmistettu täällä omassa piirissämme; hänelle ei makseta mitään palkkaa, hän ei ota vastaan mitään eikä odota mitään muuta kuin elämää täynnä työtä ja palvelua.

— Nämäkö ovat Indian tulevat pelastajat?

— Sitä en osaa sanoa, mutta heistä tulee Indian palvelijoita.

— Oletteko kuullut Annie Besantin sanomasta, että pian ilmestyy Maailmanopettaja, joka tulee käyttämään välineenään Krishnamurtin, erään brahmana-nuorukaisen ruumista?

— Kyllä siitä olen kuullut, vastasi Gandhi hienosti hymyillen ja päätään pudistaen. — Mutta se ei kiinnitä mieltäni. Opettajia ja profeettoja on silloin tällöin tullut maailmaan ihmisiä auttamaan, ja uskon, että niitä tulee vastakin. Itse tulemisen ajatuksen voin kylläkin hyväksyä, mutta että jumalallinen opettaja käyttäisi välineenään tämän tai tuon opetuslapsen ruumista — semmoista väitettä en kykene todentamaan, enkä siis hyväksymään enkä hylkäämään. Ja sitä paitsi en suhtaudu täydellä myötätunnolla teosofiseen seuraan.

— Mutta ettekö kerran ollut teosofi?

— Olin kyllä. Ollessani Etelä-Afrikassa työskentelin majuri Peacockin kanssa teosofisen seuran perustamispuuhissa. Olen kyllä vielä teosofi, mutta en sympatisoi liikkeen kanssa. En hyväksy mitään laitosta, joka suosii salaperäisyyttä. Minun demokraattisia sympatiojani loukkaa kaikenlainen salainen harjoittelu eli kuri, jommoinen on käytännössä teosofian sisäisessä koulussa. Minä tahdon, että kaikki on julkista ja vapaata kaikille. Olen alituisesti puoltanut kaikkien rajojen poistamista eri ihmisluokkien väliltä.

Kun hyvästellessäni taas katsahdin tämän kummallisen Idän miehen silmiin ja näin siinä uhritulten hehkua, en ihmetellyt, miksi India yhä muisti Gandhinsa.

Max Wardall.

Kysymyksiä ja vastauksia.

411 Kysymys. K. H. Mitä ajattelevat teosofit urheilukilpailuista? Ymmärrän kyllä voimistelun ja tavallisen urheilun suuren edun terveydelle, mutta kilpailut ovat mielestäni perin ala-arvoista laatua. Mitä niissä muuta tavoitellaan kuin kunniaa? Kansalliskiihkokin herätetään. Olen nähnyt nuoren teosofinkin hurraavan, kun sähkösanoma saapui Nurmen voitosta Tukholmassa.

Vastaus. Kaksi vuotta sitten lausuin tässä lehdessä omana mielipiteenäni Parisin Olympialaisten johdosta, että »jokainen ajatteleva ihminen maan päällä kiittää jumalaa, jos sodat voisivat muuttua olympialaisiksi kilpailuiksi». Sanoin myös, ettei »jalo kilpailu voi herättää ahtaasti kansallisia kateuden ja vihan tai itserakkauden ja suuruudenhulluuden tunteita muissa kuin pikkumaisissa ihmisissä». Isänmaanrakkaus ja isänmaallinen innostus, vieläpä kiitollinen ja heltynyt ylpeys kansallisista voitoista ei ollut mielestäni vaarallinen tunne. Olen niin koko olemuksestani raa'an, epäinhimillisen ja järjettömän sodan ja militarismin inhooja, että etsin ja kaipaan niitä kilpailun ja taistelun muotoja, jotka sodan voivat korvata ihmiskunnalle, joka ei ole enkelimäinen eikä ole edes eläintä itsessään voittanut. Mutta kiintoisaa olisi kuulla toistenkin mielipiteitä asiassa. Ehkä lukijoista joku tuntee halua lausua ajatuksiaan Ruusu-Ristin palstoilla. Lyhyesti esitettyinä ne ovat tervetulleita.

Kirjeitä toimitukselle.

Amerikan Suomalaisille Teosofeille.

Hyvät päätökset ovat perusteita hyviin tekoihin. »Nyt», tai tuonnempana, mitä nyt ei voida tehdä.

Tässä pyytäisin tehdä esityksen kalkille Amerikan suomalaisille teosofeille. — Tehdään sellainen *hyvä päätös,* että alamme säästää rahaa, kukin kohdastaan — kenties on jotkut jo alkaneet — Suomeen rakennettavaa Teosofista Kansanopistoa varten; paljon näet riippuu meistä Amerikan suomalaisista teosofeista: missä määrin me asiaa autamme, sitä pikemmin tuleva Opistomme nousee.

Me voimme säästää kuitenkin sen rahan, jonka turhaan tuhlaamme, eikä aineellinen taloutemme tule siitä kärsimään. Jos vähennämme puolella liikkuvissa kuvissa käyntiä ja puolella autolla huviajelua ja kaiken sen kustannuksen, joka on suorastaan hyödytöntä, niin se merkitsee melko paljon. Noin kolme vuotta sitten heitin pois tupakanpolton — tupakoiminen maksoi minulle 10 centtiä viikko, ja kaksi vuotta sitte tein päätöksen, että tästälähin lähetän tupakkarahani tulevan teosofisen kansanopiston rakennuskassaan Suomessa. Toukokuun 1 p. 1926 olen velkaa sanottuun kassaan dollaria 10:40, ja kun kuluu kolmas vuosi umpeen, tilitän velkani asianomaiseen paikkaan Suomessa. Ajatelkaamme: sillävälin, kun edelläkävijät Suomessa tekevät teosofista propagandatyötä, niin me Amerikan teosofit voimme koota rahaa, jotta saataisiin ostetuksi sopiva maa-ala, mihin Opisto tulee rakennettavaksi, sopivalle paikalle Suomessa. Ja kun maa on maksettu, jatkamme yhteisiä ponnistuksia niinkauan kunnes Opistorakennus on kohonnut ja sen lähettyville kunnollinen Majatalo, jossa me maallisesta isänmaasta orvoiksi jääneet saisimme yökortteeria Suomessa käydessämme — sellaisen katon alla, jossa meitä entisestä isänmaasta orvoiksi jääneitäkin tunnettaisiin *veljinä.*

Toinen hyvä asia olisi, että Amerikan suomalaiset teosofit voisivat täältä lähettää poikiaan ja tyttäriään Teosofiseen Kansanopistoon Suomeen. Silmälläpitäen Amerikan ja Suomen rahakurssia, voisi yksistään ruokakustannus amerikalaisissa kouluissa täydelleen vastata vaatetuksen, ruuan ja opetuskustannukset Suomessa.

Ajatelkaamme, jos täältä lähettäisimme 10 tai 12 poikaa — nerokkaita — noin 16 vuotiaita kyseessä olevaan kansanopistoon, he jo osaisivat tyydyttävästi Amerikan kielen, että Suomessa ei sitä tarvitsisi opettaa; heistä tulisi pian teosofisia työntekijöitä, jotka tänne palanneina voisivat käyttää sekä Suomen että Amerikan kieltä. Nouseva suomalainen sukupolvi Amerikassa ei enää jonkun vuoden kuluttua osaa eikä ymmärrä Suomen kieltä. — Kerran kysyin 8:nnen luokan kansakoulun oppilaalta — jonka nimi oli Veikko — miten häntä koulussa nimitettiin. Suomalainen nimi saa näet usein pahalle sointuvan väänteen kouluissa täällä. Poika vastasi: »Ne puhuvat mua Aarni Englandia». Ota tuosta selvä; poika oli Veikko Aarno nimeltään.

Tämä vain osoittaa, miten tarpeellista olisi meidän teosofein toimia niin, että meidän lapsemme — minulla poikamiehellä ei ole lapsia; mutta teidän lapsenne ovat minunkin lapsiani — voisivat tulla osallisiksi niistä totuuksista, joita itse olemme saavuttamassa.

Eräs »Occult Worldin» Mestareista on sanonut: »Teosofisten vanhempain lapsista tulee helpommin teosofeja kuin muitten». Niin lapsillemme perinnöksi jättämämme *totuuden tieto* on arvokkaampaa kuin raha. Nostakaamme ajatuksiamme ja tehkäämme hyviä päätöksiä yllä tarkoitetun asian eteen ja säästäkäämme, jotta apumme olisi tuntuva, kun sitä tarvitaan.

Uskon vahvasti, että kun veljet Suomessa suorittavat propagandatyön mahdollisimman laajassa muodossa, ei silloin tuleva Teosofinen Kansanopisto tule varain puutetta kärsimään.

Mutta me Amerikan suomalaiset teosofit, tehkäämme yhteisesti sellainen kaunis päätös, että me sen *rakennamme*.

Veljeydellä:

Am. J. B.

Vanha tietäjä.

Lapsuuteni ajalta muistan tapauksen, jonka kuulin äitivainajani muutaman kerran kertovan, ja koska tapaus on minusta mielenkiintoinen, niin kerron sen Ruusu-Ristin lukijoillekin.

Rippikouluaikanaan, kertoi äitini, oli hänellä muutamien toveriensa kanssa tapana viettää välituntinsa hautuumaalla. Rippikoulua pidettiin nim. kirkossa, joka sijaitsi Lestijärven ihanalla rannalla, ja keväisinä päivinä hautuumaan tuomet ja pihlajat tarjosivat vilpoisaa varjoaan tytöille, jotka kävivät niiden siimekseen läksyjänsä kuulustelemaan ja lukemaan. Eräänä päivänä välitunnilla ollessaan kipusi taaskin muutamia tyttöjä, äitini muiden muassa, yli kiviaidan hautausmaalle. Silloin eräs tytöistä, joka oli tunnettu karkeista voimasanoistaan, sattui repäisemään hameensa. Se harmitti häntä niin, että hän kirosi synkästi, vaipuen samassa hautausmaalle tiedottomana. Toverit koettivat voimiensa mukaan auttaa häntä, mutta turhaan. Hänen muotonsa alkoi muuttua sinertäväksi, ja valkoinen vaahto pursui suusta. Apua haettiin pappilasta ja saatiin tyttö kannetuksi pappilan pihamaalle, jossa

koetettiin virvoittaa vedellä, mutta ei sekään auttanut. Nyt koetti pastori Aspelin rukoilla tytön edestä, vaan ei mikään tehonnut. Tytön tilanne näytti vaan edelleenkin pahenevan, joka syvästi liikutti ympärillä seisovia. Silloin kysyi joku pastorilta, josko saisi kutsua lähellä asuvaa vanhusta »Sota-Joonasta», joka osasi taikatemppuja yhden ja toisen laatuisia. Pastori suostui, ja vanha sotamies kutsuttiin avuksi. Hän tulikin ja sanoi »kirkonväen» ahdistelevan tyttöä. Kun ympärillä olijat sitten siirtyivät jonkun matkaa sairaan luota, ojensi vanhus kätensä tytön yli ja heilutteli niitä edes ja takaisin, mumisten manausta. Kun hän loitsunsa lopetti, aukaisi tyttö hitaasti silmänsä ja oli katselijan suureksi iloksi tajuissaan, virvoten vähitellen terveeksi. Tovereille selitti hän, että hän oli ollut jokapuolelta ahdistettu pieniltä kummallisilta olioilta, jotka häntä nipistivät, pistivät ja piinasivat kaikella tavalla hirvittävästi.

Äitilleni oli tapahtuma unohtumattomana ja ihmeellisenä muistona. Tapahtuman vuosilukua en enää muista, mutta äitini syntymävuosi oli 1849, joten siis tämä sattui suunnilleen noin viisitoista vuotta myöhemmin.

S. Ahrenberg.

Jälleensyntynyt lapsi.

Asuntooni astui, kesäisen illan hämyssä mies, joka tyynen arvokkaasti alkoi haastella seuraavaa: Minulla oli poika, nuori ja vilkas, noin 4-vuotias. Hän siirtyi elämästä pois, kärsin siitä. Tunsin itseni niin yksinäiseksi, vaimoni tuntui kaukaiselta. Elin elämäni, tein työtäni, mutta aina välkkyi silmieni edessä poikani kuva. Iltasin levolle mennessäni toivoin poikaani palaavaksi — haudasta. Päivät kuluivat kuin unessa. Sitten tapahtui jotakin. Uskon kaikkialla elämässäni vallitsevaan syyn ja seurauksen lakiin — karmaan.

Työmaallani oli nainen, joka erosi käyttäytymisellään kaikista tähän asti tuntemistani naisista. Hiljaisena, vaatimattomana, toisista syrjässä eli tuo nainen. Tunsin päivä päivältä kasvavaa, salaista, käsittämätöntä vetäymystä tuohon naisolentoon. Se ei ollut mitään himoa. Se oli suurta, pyhää, puhdasta. Se oli karman käskyä. Unessa näin kerran tuon naisen kiikuttavan pois mennyttä poikaani käsivarsillaan, sanoen: »Minä annan sinulle

poikasi, synnytän hänet uudelleen eloon.» En kertonut unestani kenellekään. Naiselle sanoin kerran sen, työmme lomassa keskusteltuamme. Eräänä päivänä tuli nainen luokseni ja sanoi: »Tule kanssani, annan sinulle poikasi, jumalainen ääni povellani käskee minut antamaan hänet sinulle.» Tunsin sen olevan väärin, taistelin itseäni vastaan (olinhan toisen kanssa aviossa), voitin sillä kertaa. Mutta poikani katse seurasi sittekin ikäänkuin pyytäen, anoen. Kolmannen kerran kun nainen esitti pyyntönsä, tunsin voimakkaan salaisen käskyn, tottelin sitä. Tunsin niin sanomatonta rauhaa olemuksessani sinä hetkenä. Nyt jälkeenpäin kun luon katseeni eloni kummalliseen johdantoon, tunnen, että meitä ohjataan teitä, joita emme itse käsitä.

Erosin entisestä vaimostani, minulle syntyi todellakin *poikani uudelleen.* Ja minä näen taas nuo samat silmät, jotka kerran painuivat kiinni, nyt niin avonaisina, kauas tähtäävinä. Ja minä tunnen sydämessäni täyttymyksen ihanan lain, joka unessa minulle luvattiin tuon naisen (nykyisen vaimoni) käsivarsilla lepäävästä pojasta. Kerron näin lyhyesti. Hän, joka mahdollisesti on kokenut jotakin samantapaista, ymmärtää totuuden etsijän koruttonta, yksinkertaista kieltä. Olen monta kertaa ajatellut lähettää tämän mystillisen ilmennyksen »Ruusu-Risti»-lehden johtajalle lehdessä painettavaksi, mutta huonona kynänkäyttäjänä en ole siihen kyennyt.

K. S. Paperille pannut *S. U.*

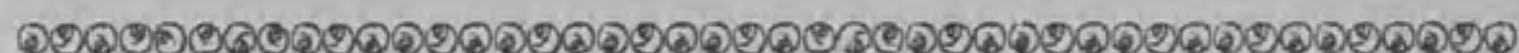

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot alkavat taas sunnuntaina syyskuun 12 p:nä ja pidetään jatkuvasti samassa paikassa kuin viime työkautena, Suomalaisella Lyseolla Vladimirinkadun 8:ssa.

Kysymysillat lauantaisin Stenmanilla alkavat myöhemmin, luultavasti lokakuun 9 p:nä.

Looshikokoukset alkavat niinikään vasta lokakuussa. Ensimäinen suljettu kokous on maanantaina lokakuun 11 p:nä.

Teosofisen Seuran varapresidentin neljänneskirjeessä sanotaan m. m.: „Muistanette pääneuvoston ratkaisevan päätöksen Wienin kokouksessa v. 1923, jolla varmistettiin yleinen säädös uskonvapauden turvaamisesta seurassa. Tuo säädös, jonka presidentti kirjoitti ja pääneuvosto hyväksyi, on annettu kaikkien jäsenten tietoon. Tuon julistuksen takaama uskonvapaus on edelleen jokaisen jäsenen oikeus, sillä

se tosiasia, että T. S, järjestönä on ryhtynyt vasiten luomaan maailmanuskontoa, ei merkitse sitä, että kunkin jäsenen on pakko hyväksyä sen totuuksia." Tämän johdosta muistuu mieleen, kuinka poliittisessa maailmassa aina juhlallisesti vakuutetaan peruslakien pyhyyttä, silloin kun aiotaan niitä rikkoa. Ja alleviivaamamme lause todistaa, että niin on käynyt T. S:ssakin.

Teosofin toimituksesta on eronnut neiti Helmi Jalovaara, joka seitsemättä vuotta suurella taidolla ja tarmolla hoiti toimitussihteerin vaikeita tehtäviä. Hänen tilalleen on nyt Suomen T. S:n hallitus valinnut herra A. A. Saarnion.

Onko Maria Åkerblom ja hänen ystävänsä enää saapa oikeutta synnyinmaassaan? Tämän niminen broshyyri on lähetetty toimitukselle, ja sen sisällöstä päättäen on nuori Maria Åkerblom huomattava uskonnollinen personallisuus, joka todella on kärsinyt marttyyriutta uskonsa ja vakaumuksensa puolesta samoinkuin hänen kannattajansakin. Meidän sympatiamme on näin ollen hänen ja niiden puolella, jotka koettavat elvyttää kristinuskon henkeä itsessään ja toisissa. Ihmettelemme vain, miksikä eivät "åkerblomilaiset" kieltäydy valanteosta, kuten Jeesuksen seuraajalle olisi luonnollista. Vai eivätkö hekään tunne vuorisaarnan käskyjä?

Rauhaa kohti, Suomen Rauhanliiton äänenkannattaja, teki äsken selkoa Rauhanliiton päämääristä, työstä ja työtavoista, ja suurella ilolla totesimme, että nämä ovat aito Ruusu-Risti-teosofisen hengen elähyttämiä. Ne eivät tunnu pinnalla hosumiselta, vaan käyvät asian ytimeen, näyttäen, missä pahan juuret ovat ja millä tavalla kansainvälinen veljeys on mahdollinen toteuttaa.

Tutkimusmatkoille ulkomaille ovat lähteneet Väinämön helsinkiläiset jäsenet Hilda Pihlajamäki, Jussi Snellman ja Yrjö Nieminen, edelliset kaksi Parisiin, viimemainittu toistaiseksi Egyptiin.

Panacean käyttäjien tulisi säännöllisesti ilmoittaa terveydentilastaan sille suomalaiselle asiamiehelle, jolta Panacean ovat tilanneet. Tilatessa on liitettävä Smk. 10: — postikuluja varten. Panacean käyttäjiä on nyt Suomessa toista tuhatta, ja koska suomenkieliset käyttöohjeet alkavat loppua, on niistä otettava uusi painos. Kehoitamme kaikkia, jotka Panaceasta ovat saaneet apua, muistamaan toisia kärsiviä ja lähettämään Ruusu-Ristin toimitukselle raha-avustuksiaan ohjeitten painattamista varten. Panacea-ohjeita on nyt myöskin ruotsinkielisiä. Tilaukset ja raha-avustukset osoitteella: Ruusu-Ristin toimitus, Pilpala.

Uusi Aika niminen pieni teosofinen kuukauslehti ilmestyy Alina ja Emil Alttiuksen toimittamana Amerikan Yhdysvalloissa (Marquette, Mich.). Sen tarkoituksena on olla „uranuurtajana kirkollisten ja materialististen Amerikan suomalaisten keskuudessa". Menestyköön se työssään!

Mystica julkaisee tästä lähtien Ruusu-Risti-kirjastoon tulevia numeroita (lue tästä tarkemmin „Toimittajalta" osastossa).

Painovirheitä. Lehtemme huhtikuun numeroon oli pujahtanut pari virhettä, jotka pyydämme korjata: s. 108 rivi 4 alhaalta: viimeinen sana „itse" on oleva tiesi; s. 112 keskellä: lause „Ja näin ollen kaikki ihmiset ovatkin yhden" on oleva „Ja näin ollen kaikki ilmiöt ovatkin yhden" j. n. e.

Nap. Hultin, os. Oitti, Kivelä, laatii syntymähoroskooppeja ja niinikään naima-, lapsi-, vuosi-, terveys- eli sairaushoroskooppeja y. m. eri hintoihin.

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruusu-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja,

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä,

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenluku on neljän toimintavuotensa aikana noussut viiteen sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa ja Terijoella.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Pilpala.

TAMPEREELLA 1926, TAMPEREEN SENTRAALIKIRJAPAINO.

22:n vk. Syyskuu 1926 N:o 7

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA:
1|1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1926

IRTONUMERO:
Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran äänenkannattaja.

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänymmärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen omaperäinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulot ja omakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskonnollinen ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j. n. e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien ylevistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j. n. e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusuristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mietteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintäin 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:—. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään. Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

22:n vk. SYYSKUU 1926 N:o 7

Toimittajalta.

Ruusu-Risti-seuran vuosikokouksessa helluntaina keskusteltiin seurakunta-aatteesta ja pohdittiin eri puolilta kysymystä, oliko syytä ruusuristiläisten muodostua uskonnolliseksi yhdyskunnaksi omine kanslioineen ja »papinkirjoineen». Toiset kannattivat, toiset vastustivat. Kannattajien mielestä oli turha maksaa suuria veroja kirkolle, vaikka heidän mielestään toiselta puolen oli ikävä kirkosta erotessa jäädä ulkopuolelle muotomenollista yhteiskuntaa: ei ollut enää ristiäisiä, ei häämenoja, ei ruumiin siunausta. Vastustajat taasen pelkäsivät, että seurakunnan kintereillä seuraisivat vanhat tutut taantumuksen ilmiöt: virkakoneistot ja palkatut papit, dogmatismi ja hengen kuolema; paras oli heidän mielestään erota kirkosta, liittyä siviilirekisteriin ja tulla toimeen ilman seremonioja sekä syntyessä että kuollessa, — tai sitten pysyä kirkossa ulkonaisten seikkojen vuoksi ja säilyttää Ruusu-Risti puhtaana hengen elämän pyhättönä.

Omasta puolestani en lausunut mitään mielipiteitä keskustelun aikana, mutta sanoin lopussa, että silmissäni kangasti ratkaisu, joka välttäisi vaarat, mutta antaisi sijaa kaikille hyville toimenpiteille, ja lupasin ennen pitkää esittää tämän ratkaisuni aikakauskirjamme palstoilla. Hetki on nyt tullut, että tahdon lupaukseni täyttää.

Uskonnollisessa seurakunnassa semmoisena kuin sitä tavallisesti käsitetään voidaan erottaa kolme puolta, sisäinen,

ulkonainen ja niiden välittäjä. Sisäisesti katsoen seurakunta on yhtymä ihmisiä, joita elähyttää samanlainen maailmankatsomus ja yhteinen pyrkimys, jotka esim. seuraavat samaa ihmiskunnan opettajaa ja vapahtajaa elämässään ja uskossaan. Seurakunnan henkistä elämää vireillä pitää ja valvoo maallinen johtaja ja opettaja, jonka seurakunta luottamuksella on valinnut henkiseksi pääkseen. Ulkonaisesti katsoen seurakunta on maallisen yhteiskunnan asianmukaisesti järjestetty elin, joka kansliojensa ja virkailijoittensa välityksellä pitää kirjaa jäsenistään ja tärkeimmistä tapahtumista näiden elämässä samoinkuin omista vaiheistaan ja omasta taloudestaan. Sisäisen ja ulkonaisen elämän yhdistäjinä ovat n. s. jumalanpalvelusmenot, sakramentit ja seremoniat, jotka oikein hoidettuina vuodattavat hengen elämää aineellisen olemassaolon muotoihin, samalla kun ulkonaisessa elämässä ylläpitävät ja lujittavat seurakunnan jäsenten veljeyttä, tasa-arvoa ja yhteenkuuluvaisuutta. Sisäistä seurakuntaa voidaan verrata henkeen, ulkonaista ruumiiseen ja juhlamenoja sieluun.

Malliseurakunnassa, joka elävänä organismina on terve sekä hengen ja sielun että ruumiin puolesta, on otettu huomioon ainakin seuraavat tärkeät kohdat:

1) Seurakunnan maailmankatsomus ei ole kangistunut kuolettavaan dogmiuskoon, vaan on elävää ja alati edistyvää totuuden etsintää ja pyrkimistä Jumalan tuntemiseen; se on sitä henkeä, joka tutkii Jumalan hengen syvyyksiäkin.

2) Seurakunnan ulkonaisena päänä, mikäli semmoinen on tarpeen, ei ole n. s. palkkapaimen, vaan ihminen, jolla on pikemmin profeetan kuin papin ominaisuudet, jonka toisin sanoen totuuden pyhä henki itse on valinnut inhimilliseksi aseekseen.

3) Seurakuntaan kuuluminen ei ole pakollinen, s. o. henkisesti täysi-ikäiseksi tultuaan täytyy jokaisen nuoren ihmisen itse päättää, tahtooko hän liittyä seurakunnan toimivaksi jäseneksi, vaikkakin hän jo lapsena olisi saanut nauttia sen antamasta opetuksesta. (Tätä on tietysti n. s. konfirmatsioni, rippikoulu ja ripillepääsy ajanut

takaa). Niinikään on jäsen oikeutettu eroamaan, milloin katsoo siihen olevan syytä.

4) Seurakunnan talous ei tähtää henkisen työn koneelliseen palkkaamiseen, koska henkinen työ ollen olemukseltaan vapaa välttämättä myös vapaasti ansaitsee toimeentulonsa, vaan ruumiillisen ja sielullisen toiminnan ylläpitämiseen. Ja koska seurakunnan ruumiiseen eivät kuulu ainoastaan kirkot, kansliat ja virkailijat, vaan myös kaikki jäsenet, pitää yhteinen talous myös silmällä puutetta ja hätääkärsivien seurakuntalaisten tilapäistä auttamista. Verot, lahjoitukset, testamentit y. m., joilla seurakunnan yhteistä omaisuutta ylläpidetään ja kartutetaan, hyödyttävät täten sen ruumiin kaikkia jäseniä.

5) Seurakunnan jäsenten verot, joskin määrältään vaihtelevia, ovat luonnollisesti pakollisia, koska jäsen, joka ei tahdo suorittaa verojaan, on tilaisuudessa eroamaan; ja jäsen, joka määrätyn ajan kuluessa laiminlyö veronmaksunsa, katsotaan eronneeksi seurakunnasta.

6) Seurakunnan henki ilmenee sen julkisessa opetuksessa ja jäsenten jokapäiväisessä elämässä, mutta sen sielu, s. o. sen jumalanpalvelusmenot, sakramentit ja seremoniat, pysyy mieluummin salassa, jäsenten yksityisenä hartauden muotona, koska se siten on alttiimpi hengen läsnäololle ja lähenee todellisen mysterion luonnetta. Silti sen ei tarvitse olla sitova kaikille jäsenille.

7) Seurakunnan sielua edustavat asianomaisesti opetetut jäsenet itse, usein myös sen henkiset työntekijät, vaan ei palkatut seremoniamestarit.

Näitä pariaatteita silmälläpitäen saatamme kysyä, olisiko meillä ruusuristiläisillä tilaisuutta järjestäytyä seurakunnaksi. Meitä on toistaiseksi niin pieni joukko, että oman virkakoneiston ylläpito varmaan tulisi ylivoimaisen kalliiksi.

Niinpä niin. Mutta jos tarkastamme edellämainittuja periaatteita, teemme sen havainnon, että kulunkeja varsinaisesti kysyy juuri seurakunnan virkakoneiston kunnossapito,

siis määrätty osa seurakunnan ruumista. Jos niitä kulunkeja voisi välttää, riittäisivät verot kyllä toisiin tarpeisiin.

Ja meillä Suomessa voimme näitä kulunkeja välttää. Suomen valtio pitää luterilaista kirkkoa valtiokirkkona, mutta koska Suomessa vallitsee uskonvapaus, on valtio kiitettävällä huomaavaisuudella katsonut velvollisuudekseen pitää kirjaa myöskin niistä kansalaisista, jotka poistuvat valtiokirkosta, mutta eivät liity seurakunnaksi. Tämä tapahtuu n. s. siviilirekisterin välityksellä.

Mikä siitä seuraa? Siitä seuraa, että ihmiset, jotka tahtovat välttää seurakuntaelämän ruumiillisia vaikeuksia ja vaaroja, ovat tilaisuudessa kohdistamaan tarmokkaan huomionsa ainoastaan sielulliseen ja henkiseen seurakuntaelämään. Toisin sanoen: heidän ei ole pakko muodostaa mitään varsinaista seurakuntaa. He luopuvat vain kirkosta ja liittyvät sosialihallituksen siviilirekisteriin. Sitten he keskuudessaan päättävät ja pitävät huolta sielullisista ja henkisistä seikoista ynnä niihin liittyvästä taloudesta.

Mitä nyt tämä merkitsisi esim. ruusuristiläisten suhteen? He liittyisivät valtion siviilirekisteriin, johon merkittäisiin syntymät ja kuolemat ja josta saisivat tarpeen vaatiessa asiaankuuluvat »papinkirjat»; heidän avioliittonsa solmittaisiin yhteiskunnan edessä siviiliavioliittona; mutta veronsa — ennen kirkolle menneet — he maksaisivat Ruusu-Ristin seurakuntarahastoon, jota käytettäisiin määrättyihin tarkoituksiin. Tämän veron suorittaisivat niin hyvin irto ja ryhmä- kuin looshijäsenet.

Ruusu-Risti-loosheissa kasvatettaisiin jäseniä seremonialliseen työhön ja ainakin jotkut oppisivat juhlamenoja suorittamaan arvokkaalla ja hartaalla tavalla. Milloin paikkakunnalla tai sen läheisyydessä tarvittaisiin juhlamenoja erinäisten tapausten pyhittämiseksi, kuten lapsen syntymisen, vainajan hautaamisen y. m., olisivat looshijäsenet omiansa tätä tehtävää suorittamaan erinäisten asiaankuuluvien ohjeiden mukaan. Ja milloin koituisi menoja matkakulujen y. m. muodossa näiden seremoniallisten töiden takia, suoritettai-

siin kulungit seurakuntarahastosta, jonka tarkoituksena muuten varsinaisesti olisi teosofisen opetus-, kasvatus- ja propagandatyön järjestäminen, edistäminen ja tukeminen, sekä tilapäisesti puutetta kärsivien jäsenten auttaminen. Täten tulisivat ruusuristiläisten uskonnollis-sielulliset tarpeet tyydytetyiksi tavalla, joka varmaan olisi heidän sydäntään lähempänä kuin esim. kirkolliset muotomenot. Ja jos ken syystä tai toisesta pitäisi velvollisuutenaan edelleen kuulua kirkkoon, voisi hän nauttia ruusuristiseurakunnan sakramenteista joko suorittamalla asianomaiset kulut tilapäisesti tai liittymällä veronmaksajana seurakuntarahaston säännölliseksi kannattajaksi.

Olen tässä esittänyt näkökantojani ja toivon, että Ruusu-Ristin jäsenet ja lukijat lausuisivat mielipiteensä ylläolevasta ohjelmastani ja arvostelisivat sitä. Jos se kestää ankaran arvostelun tulta, saattaisimme myöhemmin ryhtyä käytännöllisiin toimenpiteihin.

Odotan siis, että kirjoitatte jotakin — mieluimmin lyhyesti ja sattuvasti.

*

Mitä ajattelen horoskoopeista, niiden pätevyydestä ja tärkeydestä? Vai on monta asiaa, joista tahtoisitte kuulla ajatuksiani, vaikka turhaan saatte odottaa, että niistä puhuisin? No niin, kysykää, sillä kysymättänne en arvaa, mistä haluaisitte kuulla puhuttavan. Ja kun kysytte, kyllä vastaan, jos osaan. Jos sattuu semmoista, jota en tiedä, tunnustan tietämättömyyteni suoraan.

Tahdotte siis nyt kuulla ajatukseni horoskoopeista. Empimättä vastaan tähän, että astrologia on mielestäni perusteiltaan pätevä tiede. Tähdet — tai pikemmin niiden edustamat kosmilliset voimat — vaikuttavat varmasti ihmiskunnan elämään, kansojen ja yksilöiden kohtaloon. Mutta niiden vaikutus liikkuu karman hallitsemassa maailmassa eikä ylety puhtaan hengen kotimaahan.

Jumalan poikana ihminen on vapaa, veli veljien parissa, tasa arvoinen toisten kanssa Isän silmien edessä, alla kasvon kaikkivallan. Pojan tajunnassa eläen ihminen hallitsee tähtensä. Tähdet vaikuttavat, mutta ainoastaan hänen käyttövälineihinsä. Itse hän ei ole tähtiensä orja. Mutta ne näyttävät hänelle, missä kivet ovat hänen tiellään, missä hänen on helppo kompastua, missä hänen tulee olla varuillaan.

Hyvin tehty horoskooppi on hyödyksi tietäjällekin. Tähdet tuntevat ihmisen käyttövälineitä paremmin kuin ihminen itse. Ja se, joka ei osaa muuta kuin totella tähtiään, hän voi horoskoopista oppia, kuinka paljon viisaampaa olisi kuunnella omantunnon hiljaista ääntä kuin sisäisen astraalisen ihmisen äänekkäitä kuiskeita.

*

Mrs. Besantin sormessa on sinettisormus, jota sanotaan H. P. Blavatskyn taikasormukseksi. Kerrotaan H. P. B:n lahjoittaneen sen Mrs. Besantille, vähän ennen kuolemaansa. Kreivitär Wachtmeister kirjoitti Judge-riitojen aikana, että H. P. B. oli sanonut hänelle: »Kellä näet minun sormukseni, hän on seuraajani» (nim. esoteerisessa koulussa). Tätä seikkaa pidettiin silloin painavana todistuksena Mrs. Besantin hyväksi.

Nyt kertoo eräs äsken Lontoossa ilmestynyt elämäkerrallinen teos. *Madame Blavatsky,* kirj. *G. Baseden Butt,* omituisen jatkon tämän sormuksen historiaan: »Tohtori Annie Besantin nykyään kantaman sormuksen, jonka sinettinä on tummanvihreä verikivi, materialisoi Madame Blavatsky New-Yorkissa pitämällä kädessään sormusta, joka kuului eversti Olcottille. Olcottin sormus oli kuitenkin toista mallia, ja siihen oli juotettu kivenä punainen karneoli. Alkuperäinen verikivi, jonka Madame Blavatsky materialisoi, on myös sittemmin hukkunut, ja kivi, jota toht. Besant nyt kantaa, on kultasepän asettama». (Ss. 191—192).

Tätä lukiessani en osannut olla ajattelematta, että taikaesine ei huku syyttä. Eversti Olcott antoi minulle kerran amuletin, joka oli yhteydessä hänen maallisen personallisuutensa kanssa. Kun hän oli kuollut helmikuussa 1907, ei kestänyt kauan, ennenkuin amuletti hävisi taskustani teille tiettymättömille, sillä minähän en osannut jatkaa eversti Olcottin personallisia väreilyjä. Oliko verikiven hukkuminen Mrs Besantin sormuksesta johtunut analogisista syistä?

Joka tapauksessa kertoo aikakauskirja *The Canadian Theosophist* (Canadan T. S:n virallinen äänenkannattaja) tämänvuotisessa elokuun numerossaan saman sormuksen kohtalonvaiheista perin toisenlaisella tavalla.

Mr. Claude Falls Wright, joka oli Madame Blavatskyn sihteerinä hänen viimeisinä kuukausinaan ja joka oli H. P. B:n luona hänen kuollessaan, kertoi, muutamia viikkoja ennen omaa tapaturmaista kuolemaansa viime vuonna, eräälle teosofiryhmälle Torontossa H. P. Blavatskyn taikasormuksesta seuraavaa (toistan mainitsemani aikakauskirjan sanat):

»Hän — C. F. Wright — otti silloin sormuksen hänen — H. P. B:n — sormesta ja antoi sen Judgelle, jonka Sisäinen Neuvosto Madame Blavatskyn ohjeiden mukaisesti oli määrännyt E. S:n pääksi, samalla kun Mrs. Besant oli määrätty opetusten säilyttäjäksi. Mrs. Besant, sanoi Mr. Wright, oli saanut oman sormuksensa Madame Blavatskyltä sen johdosta, että hän useampia kertoja oli pyytänyt semmoista suosionosoitusta. Madame Blavatsky oli lopulta vaivaantuneena käskenyt Claude Wrightin mennä kultasepälle ja teettää sillä kaksoiskappale sormuksesta. Tämän hän tekikin ja kävi erään kultasepän työpajassa Cornhillissa Lontoossa. Sormus annettiin sitten lahjaksi ja kannetaan asianomaisesti tänä päivänä. Toinen sormus, joka joutui Mr. Judgen käsiin, on nyt Mrs. Tingleyn hallussa, joka peri sen yhdessä toisten talismanein ja kaiken muun rihkaman kanssa, mikä seurasi New-Yorkin päämajaa».

Tämän kertomuksen mukaan olisi siis H. P. Blavatskyn todellinen taikasormus joutunut Mr. Judgelle, ja Mrs. Be-

sant olisi saanut vain arvottoman kaksoistekeleen. Kumpi nyt on sormuksen oikea historia? Se on vaikea tietää, mutta suotakoon minun sanoa, että Mr. C. F. Wrightin kertomuksessa on mielestäni heikko kohta: Mrs. Besantin alati uudistuva pyyteleminen. Lienenkö saanut väärän käsityksen Mrs. Besantin jalon ylpeästä luonteesta, mutta ylen vaikea minun on uskoa, että Mrs. Besant niin perin lapsellisella tavalla olisi alistunut rukoilemaan H. P. B:n sormusta itselleen. Claude Falls Wright oli muuten Judgen ystävä ja innokas kannattaja, vaikkei hän seurannut Mrs. Tingleyä.

*

Teosofisen liikkeen historiaa ei ole vielä täysin puolueettomalla tavalla kirjoitettu, vaikka A. P. Sinnettin kirjat *Incidents in the life of Madame Blavatsky* ja *The occult world* kertovat H. P. B:n elämänvaiheista ja hänen okkultisista ilmiöistään Indiassa; ja vaikka H. S. Olcottin *Old Diary Leaves* (vanhoja päiväkirjan lehtiä) vilpittömästi ja koruttomasti presidentti-perustajan kannalta kertovat Teosofisen Seuran vaiheista vuosina 1875—1897. Mutta viime ja tänä vuonna — nähtävästi liikkeen 50 ikävuoden johdosta — ilmestyi pari kirjaa, jotka jonkun verran yrittävät täyttää tätä aukkoa.

New-Yorkissa julkaistiin E. P. Dutton & C:on kustannuksella 705 sivua käsittävä teos *The Theosophical Movement 1875—1925, a history and a survey,* jonka tekijää ei mainita, mutta jonka on toimittanut se judgeläinen teosofinen yhtymä, johon m. m. Mr. Wadia kuuluu. Tämä teos on kauttaaltaan jännittävää lukemista. Se sanoo itse olevansa täysin puolueeton, ja tunnustaa täytyy, että se joka käänteessä vetoaa asiakirjoihin ja tosiseikkoihin. Se on kuitenkin täydellinen uusi paljastus Judge-jutun suhteen, sillä Judge esiintyy tässä Madame Blavatskyn todellisena työtoverina ja seuraajana, jota vastoin Mrs. Besant joutuu kaikkea muuta kuin kadehdittavaan valoon. Missä on totuus? kysyy

lukija, mutta vaikea hänen on uskoa muuta kuin mitä kirja selvine todistuskappaleineen väittää. Ja vanhalle teosofille on erittäin mieluisa se syvä kunnioitus, joka kirjan joka sivulta huokuu H. P. Blavatskya kohtaan Mestarien varsinaisena ja suurimpana lähettiläänä. Kirja on ainakin yritys lukea historiaa henkevällä ja laajakatseisella tavalla.

Toinen historiallinen teos on Teosofisen Seuran julkaisema, sen varapresidentin Mr. C. Jinarajadasan toimittama kuvitettu teos *The Golden Book of the Theosophical Society. A brief history of the society's growth from 1875—1925.* Sivuja on 415 ja kuvia on 334. Kuvat, joilla tietysti on suuri mielenkiinto teosofeille, ovatkin nähtävästi muutamien tilastotietojen ohella kirjan pääasiallisena sisältönä, sillä teksti on sangen laiha ja suppea. Teos on joka tapauksessa arvokas ja monipuolinen lisä historiallisiin lähdekirjoihin, sillä sen lehdille on koottu paljon tärkeitä tietoja. Se on luonnollisesti Mrs. Besantin puolella Judge-kysymyksessä ja leimaa tuon suuren amerikkalaisen teosofin, jonka ansioita se ei saata kieltää, mieheksi, joka alistui valheeseen ja petokseen turvatakseen omaa asemaansa ja valtaansa.

Kolmas kirja on G. Baseden Buttin edellämainittu 268 sivua paksu Madame Blavatskyn elämäkerta. Se tavoittelee suurta puolueettomuutta H. P. B:hen nähden, tuoden esille pahinta ja parasta mitä hänestä on väitetty ja aina lopullisesti johtuen siihen, että vaaka ehdottomasti kallistuu H. P. Blavatskyn puolelle ja hänen hyväkseen. Sen henki on nähtävästi Judge-vastainen, vaikka tekijä ei ole T. S:n jäsen, mutta vuonna 1923 julkaistuista mestarikirjeistä Mr. Butt puhuu erinomaisella arvonannolla, pitäen niitä paraimpana todistuksena H. P. Blavatskyn vilpittömyydestä.

Kerta kaikkiaan kolme kiintoisaa kirjaa.

*

Ruusu-Ristin elokuun numero ilmestyi ikävä kyllä vasta syyskuun alussa. Sen myöhästyminen aiheutui syistä, joihin toimittaja ei ollut vikapää. Tämä numero ilmestyy sen sijaan säännölliseen aikaan.

Vielä on vasta syyskuu, mutta vuosi lähenee loppuaan ja uusi tilausvuosi on ovella. Luonnollisesti lehden toimittaja kysyy itseltään huolestuneena: yhäkö lehti saa tyytyä näin pieneen tilaajamäärään vai löytyisikö keinoja sen kohottamiseksi?

On ikävä ajatella, ettei meidän sanomamme suuremmalla voimalla leviä. Tosin Ruusu-Risti-seuramme jäsenluku kasvaa vuosi vuodelta ilahduttavalla tavalla, joka merkinnee että teosofisen kantajoukkomme rivit taajenevat ja lujittuvat, mutta samalla tekisi mieli nähdä, että Ruusu-Ristin teosofinen sanoma leviäisi yhä laajempiin piireihin tämän aikakauskirjan välityksellä.

Vika on luultavasti aikakauskirjassa ja minussa. Minä toimittajana alan ehkä tulla vanhaksi ja pitkäveteiseksi, — ja se on todella anteeksiantamaton vika.

Toiselta puolen tunnen yhä, kuinka sammumattoman innon nuorekas veri virtaa suonissani, joskin totuuden rakkauteni on tehnyt minut vanhoina päivinäni paljon kriitillisemmäksi kuin ennen. Tämä taas ei mielestäni olisi luettava viaksi — ei ainakaan niiden puolelta, jotka etsivät totuutta ylinnä kaikkea. Olen vielä liian elävä ja liian joustava sielultani voidakseni kangistua muotoihin, ja sentähden etsin joka paikassa henkeä ja elämää enkä anna muodon häikäistä silmiäni. Olen myös liian paljon kokenut ja oppinut voidakseni pitää auktoriteetteinani muita kuin Mestareita, niiden joukossa ennen kaikkea Kristusta ja Buddhaa, ja voisinpa sanoa lopullisena auktoriteettinani ainoastaan Jeesus Kristusta, sillä hän puhuu evankeliumissa samaa kuin mystillinen Kristus omassatunnossani. Koetan siis voimieni ja kykyjeni takaa etsiä ja tulkita totuutta, joka on kaikkia personallisia uskonmuotoja ja mielitekoja yle-

vämpi, ja kysyn itseltäni, eikö totuus ole rakas ja kallis nykyajan ihmisille ja etsijöille, niin että he voisivat siihen ihastua, vaikka sen tulkitsija heidän mielestään olisikin puutteellinen?

Niin, nämä ovat toimittajan tuumailuja, toimittajan, joka koko sydämestään soisi, että hänen lehtensä leviäisi ja yhä leviäisi.

Tietysti sopii ottaa lukuun, että aatteen levittämisessä yksilö ei paljoakaan saa aikaan. Aatteen levittäminen on aina yhteistyötä, ja minä olen viimeinen kieltämään, että siinä suhteessa ystävät ovat saaneet suuria aikaan. Kuitenkin aatteen levittäminen on samalla alati jatkuvaa ja väsymätöntä työtä — niinkuin esim. lehden toimittaminen, — ja sentähden ystävienkään työ ei saa koskaan loppua. Yhtenä ratkaisuna väikkyy silmissäni seuraava keino: jokainen nykyinen tilaaja tilaa vuodelle 1927 kaksi kappaletta Ruusu-Ristiä ja lahjoittaa toisen kappaleen jollekulle tuttavalleen, jolla ei ennestään ole ollut Ruusu-Ristiä. Tämä olisi tietysti monenkin kukkarolle suuri uhraus, mutta jos heidän silmissään lehtemme olisi uhrauksen arvoinen, ei se ajan pitkään painostaisi heidän mieltään.

Mutta semmoinen keino ei välittömästi muuta aikakauskirjaa »repäiseväksi» sisällöltään eikä sen toimittajaa kiintoisaksi ja kykeneväksi! Pyydän sentähden, että lukijani miettisivät asiaa ja ehdottaisivat toisiakin keinoja. Jotakin on tehtävä, eteenpäin on päästävä! Kirjoittakaa ja lausukaa arvostelujanne.

Voidaanhan myöhemmin palata minun ehdottamaani keinoon, tarkistaen ja parannellen sitä.

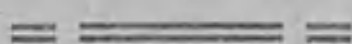

SÄÄSTÄ AURINKOA!

Säästä aurinkoa, tarkoin säästä
valkeutta juhannuksen yön,
ett' ois sulla jotain vuoden päästä
jotain jälkeen kevään luomistyön!

Kätke säästö, syvään kätke tuonne
syömen salaisimpaan kammioon,
ett' ois sulla kaikkein pyhin huone,
hädän tullen pääsy aurinkoon!

Joka laulun lahjoja on vailla,
aivan köyhä säästöittänsä on.
Kas, vain laulaja voi yönkin mailla
kiittää siunausta auringon!

Rafael Ronimus

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Pakolainen.

Taisteltiin Viron itsenäisyyden puolesta.

Kun bolshevikkien joukot, jotka olivat toimeenpanneet maassa lukuisia hirmutöitä — ja virolaiset punaiset heidän mukanaan — oli sittemmin saatu työnnetyksi rajan yli, kehittyivät taistelut luonteensa puolesta kiivaammiksi ja sitkeämmiksi juuri Narvan seuduilla. Viholliset tekivät tuon tuostakin hyökkäyksiä kaupunkia vastaan, jolloin heidän ampumisensa seurauksena paloi kokonainen etukaupunki poroksi. Keskellä tulipaloja säilyi vain luterilainen kirkko kuin ihmeen kautta aivan vahingoittumattomana. Samoin yrittivät he tulla yli Narvan joen useasta paikasta, mitkä kaikki yritykset kuitenkin jäivät tuloksettomiksi. Virolaiset taistelivat monikymmen kertaista ylivoimaa vastaan urhoollisesti ja bolshevikit olivat lopultakin pakotetut rauhansopimusta allekirjoittamaan.

Kun pakollinen kutsunta Virossa julistettiin, — vapaaehtoiset koulunuorison joukoista olivat ensimäiset, jotka isänmaan vapauttamiseen osaa ottivat — ei Jaan Silla lähtenytkään

kutsuntapaikkaan. Hän jatkoi töitänsä kotitalossaan niinkuin ennenkin ja ajatteli: »Itse en lähde, jos vievät, niin viekööt. En tahdo enää sotaan osaa ottaa. En halua tappaa ketään, olkoot seuraukset mitkä tahansa. Olinhan maailmansodan aikana sotaväessä. Olin taisteluissakin, josta kuin ihmeen kautta hengissä pelastuin, ja nyt täytyisi taas samaa latua jatkaa. Jos vallankumoukset mursivat entisiä mahteja, murtukoon sotienkin voima. Tulkoon joku muu hyvyyden voima, joka sovittaisi riitaisuudet kansojen kesken. Ei! Minä en enää aio lähteä sotapalvelukseen, olipa sodan aihe mikä tahansa — murha on murha. Ja mikä on se kirous, mikä pakottaakaan yleensä ihmisiä tappamaan toisiaan? Onko se vihan kirous, joka syöpyy meidän mieleemme, jotta unohtaisimme veljeytemme, yhteenkuuluvaisuutemme, rakkautemme, säälimme toisiamme kohtaan? Lopulta saamme itkeä ja katua, parantaa haavojamme raunioitten keskellä ja aloittaa uudestaan korjailemaan hävityksiemme jälkiä.» Oi, hän muisti montakin kauhunhetkeä, joita oli sotatantereella Karpaatian seuduilla kokenut ja yhä uudelleen varmistui päätös hänessä: en lähde, en!

Toisinaan valtasi hänet pelko: jos asetetaan sotaoikeuteen ja ammutaan kutsunnan laiminlyönnistä. Olihan hän vielä nuori. Tahtoisi elää, nähdä pitkällekö pääsee tässä maailmassa, minkälaiset kokemukset vielä häntä saattavat odottaa. Ajatuksissaan seisoi hän joskus vastakaivetun haudan partaalla sidotuin silmin ja tunsi vastassaan sotilaita, jotka oli komennettu hänet ampumaan.

Eräänä päivänä oli joku naapureista Jaanin ilmiantanut ja hänet vietiin kun vietiinkin sotaväkeen. Ei hän tullut sentään ammuttavaksi tottelemattomuudesta, kuten oli luullut, vaan joutui heti eturintamalle Narvan taakse ja sieltä jo ensimäisessä taistelussa vihollisten vangiksi. He sulkivat hänet muitten mukana kauaksi varsinaisesta taistelulinjasta johonkin venäläiseen kylään, tyhjään riihirakennukseen. Siinä he saivat monta päivää peloissaan odottaa oudon kohtalonsa ratkaisua.

Oli varhainen kevätaamu, kun riihen ovet taas avattiin ja joukko bolshevikkien naissotilaita seisoi ilkkuen oven takana rivissä, pyssyt ampuma-asennossa. Hetken perästä alkoi laukauksia kuulua ja kuulat sinkoilivat permannolla nukkuvia vankeja kohti. Syntyi kaamea sekasorto ja kuului kuolevien ja haavoitettujen voihkintaa.

Jaan Silla ei kadottanut mielenmalttiansa. Hän teki rohkean, äkillisen hyökkäyksen ampujiin päin ja pääsi kun pääsikin niitten välistä pujahtamaan ovesta ulos. Ulkona juoksi hän

talojen suojassa etäämpänä häämöttävää metsää kohti. Takana kuului useita laukauksia, mutta aamun hämärässä eivät kuulat osuneetkaan häneen.

Metsässä harhaili Jaan monta tuntia, kunnes tuli muutamalle niitylle, jota metsä joka puolelta ympäröi. Niityllä oli iso heinälato, ja mikäli sen lukitun oven raoista saattoi nähdä oli se kattoon asti täynnä kuivia heiniä. Tässä onkin oivallinen piilopaikka, ajatteli pakolainen. Ladon ympärillä kasvoi tiheä pajupensaikko. Jaan etsi kaikkein suojaisimman ja tiheimmän paikan seinän vierustalta ja koetti siitä kohdasta seinän alitse pyrkiä ladon sisäpuolelle. Vääntämällä muutamia irtonaisia kiviä syrjään sai hän syntymään ison aukon, jonka kautta mies pääsi hyvinkin ryömimään. Sisäpuolella koetti hän heiniä syrjäyttämällä valmistaa pientä tilaa, johon voisi makuusijan sovitella. Ja koska pajupensaat läheisesti seinää varjostivat, ei ulkoapäin varmaankaan hänen olemassaoloaan täällä voinut huomata.

Nyt alkoi pitkä pakolaiselämä. Parina ensimäisenä päivänä ei Jaan juuri paikaltaan liikkunut, mutta sitten pakotti nälkä hänet ruuan etsintään. Kaukaa kuului hänen korviinsa kumea tykkien jyske. Hän samoili metsää kappaleen matkaa ja tuli sattumalta maantielle, josta tankkien jättämistä jäljistä päättäen sotaväki äskettäin oli kulkenut. Etäämpänä oli joku rikkoutunut muonavankkuri tiensyrjässä ja mennessään sitä lähemmin tarkastamaan huomasi Jaan maantienojassa säkillisen kuivattuja leipäkorppuja ja muutaman rasian lihasäilykkeitä, jotka varmaankin matkakiireessä oli sinne pudotettu. Onnellisena kantoi hän löytönsä ladolle ja piilotti ne. Nyt oli siis ruokaa moneksi viikoksi, jos vain söi säästäväisesti parisen korppua päivässä. Niityn reunalla olevasta pienestä lähteestä sai lisäksi mainiota juomavettä.

Seurasi useita jännittäviä viikkoja. Päivällä ei uskaltanut Jaan paljonkaan ulkona näyttäytyä, jotta ei joutuisi tuon tuostakin rintamalle lähtevien vihollisen joukko-osastojen huomion esineeksi, sillä niiden käsiin joutuneena ei hänellä voinut olla toivoa henkiinjäämisestä. Ainoastaan yöllä hiipi hän piilopaikastansa ulos ja käveli metsän varjossa, saadakseen vähän virkistystä kangistuneille jäsenilleen. Päivät kuluivat äärettömän hitaasti ja yksinäisyys painosti mieltä. Tuntui kuin olisi jossain syvässä kaivossa, jonka niljakoita seiniä pitkin ei ikinä pääsisi kiipeämällä ylös. »Mitä tämä elämä on? Miksi täytyy minun ihmisiä karttaa ja miksi toiset minua vainoavat? Mistä me olemme tulleet ja minne menemme? Jotakin täytyy olla kai-

ken tämän näkyväisen maailman takana. Täytyy olla joku sallimus, joku kohtalo, mutta mikä? Ja kuka selittää sen minulle? Vastaako kysymykseeni tämä luonto, joka juuri parhaimmillaan viheriöitsee ja iloitsee luomisen riemusta? Vastaavatko kirkkaat tähtöset tuolta korkeudesta?» Hän jäi vastausta vaille. Metsä oli vaiti. Vastauksen antoi vain hyvin kaukana kumahteleva tykkien jylinä, joka kylvi häviötä elävien riveihin.

Muutamana päivänä ollessaan ladossa heinillä lepäämässä, puolivalveilla, puolihorroksissa, näki Jaan omituisen näyn: Hän oli olevinaan sotilas, puettuna rautakauluksiseen vanhanaikuiseen sotilastakkiin ja hän kantoi vanhamallista ruudilla ladattavaa pyssyä olalla. Heitä oli paljon ja he rynnistivät joukottain eteenpäin, mies miehen selän takana. Sitä myöten kun edestä joku kaatui, astui seuraava takana oleva tilalle. Samallaisessa järjestyksessä oli vihollinenkin heidän edessään. Muudan lakiton sinitakkinen päällikkö valkoisen ratsunsa selässä seurasi jostain kummulta heidän liikehtimistään ja jakeli käskyjä. Päälliköllä oli ankarat kasvonpiirteet ja musta kiharainen otsatukka. Jaan huomasi nyt, että muudan nuori sotilas vihollisten joukoista tähtäsi häneen. Ennen kuin tämä ehti laukaista, kaatui hän itse Jaanin luodin lävistämänä maahan. Kaatuessaan käänsi kuoleva vaaleat hienopiirteiset kasvonsa Jaaniin päin, heristi hänelle nyrkkiä ja sopersi jotakin kirouksia. Kaatuneen katse painui lujasti Jaanin mieleen. Yhä rynnistävät sotilaat eteenpäin ja yhä harvemmiksi jäivät heidän rivinsä, vastustajien luotien heitä kohdatessa. Jaan tunsi itsensä kuin kivettyneeksi kauhusta. Puolitajuttomana tempasi joukkue hänet mukaansa.

Näky häipyi. Jaan heräsi. Ihankuin olisi itse sen mukana elänyt, niin elävästi muisti Jaan koko tapauksen. »Olenko minä ollut joskus ennen olemassa, olenko ollut siis sodassa ennenkin muinaisina aikoina? Tämä tuntui niin tutulta. Mitenkä se on selitettävissä?» Hänen ajatuksensa askartelivat siitä päivästä lähtien alinomaa tuon kysymyksen ympärillä unohtaen hetkeksi pakolaiselämän ja pelon. Mutta Jaan ei löytänyt kuitenkaan ratkaisua arvoituksellensa. Jotakin salaperäistä täytyi olla ihmisten ympärillä, jotakin näkymätöntä . . . mutta mitä?

Jaan oli jo laskelmansa mukaan neljättä viikkoa ollut paossa. Niukat ruokavarat loppuivat. Monena päivänä hän ei nyt ollut nauttinut mitään syötävää. Nyt täytyisi lähteä kylälle. Hän tiesi päivänlaskun suunnassa metsän takana olevan metsävahdin talon. »Jos lähtisin jonakin päivänä varovaisuutta noudattaen

metsänvahdilla käymään. Kävi kuinka kävikin. Eihän näin jaksaisi enää kauankaan kestää . . .»

Eräänä aamuna, auringon nousun aikana suuntasi Jaan askeleensa ihmisten ilmoille. Varovaisesti lähestyi hän taloa. Kauan piileskeli hän puitten välissä nähdäkseen mitä toimittiin ja kutka liikkuivat talon pihalla. Hän huomasi, että metsävahti lähti vastakkaiselle suunnalle metsään virkamatkalle ja että emäntä pienen poikasensa kanssa kävi navetan ja tuvan väliä, toimittaen milloin yhtä milloin toista kotiaskaretta. Muita ei näkynyt.

Nyt päätti Jaan lähteä taloon. Emäntä ensin oudoksui tulijaa, mutta kun Jaan kertoi venäjäksi hätänsä ja pyysi ruokaa, niin emäntäkin heltyi ja laittoi maitoa ja leipää aamiaiseksi. Hakipa vielä Jaanille evästä vastaisuudenkin varalle. Syödessään vilkaisi Jaan tuontuostakin akkunasta veräjälle päin. Äkkiä huomasi hän, että kolmimiehinen bolshevikkisotilasjoukkue kiirehti tietä pitkin talolle. Jaan ponnahti pystyyn, avasi ikkunan, kiipesi ulos ja koetti seinää pitkin päästä talon toiselle puolelle, saman aikaisesti kun tulijat ehtivät toiselta puolen tupaan astua. Hänen onnistuikin päästä kappaleen matkaa metsää kohti, kun jo samassa kuului laukaus ja kuula vinkui korvan ohitse. Takana huudettiin venäjäksi komentosana: seis! ja kun hän vilkaisi taakseen, seisoivat kaikki kolme sotilasta talon aidan vieressä ampuma-asennoissa. Heti sisään tultuaan olivat bolshevikit huomanneet aamiaisen ja ruokamytyn pöydällä ja akkunan avattuna, jota pakolainen oli unohtanut sulkea. Vieläpä oli Jaan unohtanut lakkinsakin pöydälle, josta tulijat heti näkivät mistä oli kysymys.

Jaan pysähtyi: jos ehkä säälivät eivätkä ampune. Eihän muutenkaan pääse heistä, jos lähteekin juoksemaan.

Hänet vangittiin. Kyseltiin, udeltiin. Kaksi sotilaista olivat ummikot, kolmannessa miehessä tunsi Jaan oman kylän itsellisen Kahun pojan Peeterin, joka oli bolshevikkien joukkoon liittynyt heidän Virossa ollessaan ja sittemmin heidän peräytyessään lähtenyt mukaan.

»No, mitäpäs Eestin tasavallan porvarille kuuluu?» irvisteli Peeter, joka myös tunsi Jaanin. »Kyllä teidät kaikki vielä nujerretaan, sikäli kun tässä ehditään», lisäsi hän, »eihän tuollainen kourallinen kauankaan meikäläisille riitä. Ja missäpäs sinäkin mokoma olet piileskellyt, kun olet noin partainen ja risainen kuin mikäkin kerjäläinen?»

Jaan ei liikoja ruvennut selittelemään, kysyi vain, että »minne nyt minut viette?»

»Kiitä onneasi, voisinhan sinut heti ampua kuoliaaksi kuin koiran, mutta säälin sinua ja vien komissarille nähtäväksi kuin mitäkin metsänriistaa», vastasi Peeter. »Te molemmat saatte jäädä taloon», sanoi Peeter seuralaisilleen —, josta näkyi että hän oli patrullin johtaja, — »sillaikaa kun minä vien tämän karkulaisen esikuntaan.»

»Lähdetään, mars!»

Jaanin sydämmessä heräsi outo aavistus. Mitäpäs jos Peeter ampuukin salaa hänet metsän tiellä, kuka sen tietää. Eihän he kotikylässäkään oikein sovussa eläneet.

Ensin kulkivat he rinnatusten. Metsään tullessa sanoi Peeter: »Mene sinä nyt edellä, minä kuljen perässä, koska on niin kapea käytävä».

»Ethän sinä kuitenkaan ammu minua», tiedusteli Jaan.

»No en, vakuutan sen», murahti Peeter.

Käveltyään vähän matkaa kuuli Jaan, että askeleet hänen takanaan pysähtyivät. Hetken epäröityään katsoi hän taakseen. Peeter seisoi paikallaan, pyssy tähdättynä häneen. Jaan huomasi Peeterin kasvot kalpeiksi ja teräväpiirteisiksi. Ne olivat kuin Jaanin äskeisessä näyssä nähdyt nuoren sotilaan kasvot, aivan sellaiset tuskasta vääntyneet, kun hän Jaanin luodin lävistämänä maahan vaipui.

»Peeter . . . sinä. Älä ammu. Etkö sinä tunne minua? Etkö sinä muista?» . . .

Peeter oli jo ehtinyt laukaista.

Kipeä pistos tunkeutui Jaanin rintaan.

»Voi sinua, Peeter . . . Peeter . . . ole siunattu . . . Minä alan ymmärtää . . . nyt olen maksanut velkani . . .»

Sitten vierähti Jaanin hengetön ruumis ruohottuneelle metsätielle.

Julius Kangur.

Sairas sielu.

Sielulliset sairaudet ovat aina olleet ihmiskunnalle vaikea vitsaus, mutta meidän aikamme on varmaankin erikoisen syvästi saanut kärsiä niistä. Onhan suuren maailmansodan välittömänä seurauksena ollut kaikenkaltaiset neuroosit ja sielulliset lamautumistilat, jotka usein ovat johtaneet täydelliseen mielenvikaisuuteen. Tämä kaikki herättää meissä kiihkeän halun syventyä kysymykseen sielullisista sairauksista ja oppia ymmärtämään

niiden todellista olemusta, siten voidaksemme auttaa hädässä olevia ihmisveljiämme.

Muinaiset kansat pitivät jo sielullisia sairauksia erikoisasemassa. Niinpä saatettiin uskoa yleisesti, kuten vanhassa Kreikassa, että esim. mielisairaus oli »jumalallinen tauti». Ihminen joutui siinä muitten yläpuolelle ja hänen kauttaan saattoi ilmetä ihmeellisiä asioita. Samoin oli yleinen käsitys vanhalla ajalla, kuten vielä keskiajalla, että tämän kaltaiset taudit johtuisivat n. s. riivauksesta, ja riivauksella tarkoitettiin sitä, että vieraat, useimmiten pahat henget puhuivat ja toimivat ihmisen kautta. Mutta sikäli kuin virallinen tiede uudemman ajan kuluessa kehittyi mekaanis-materialistiseen suuntaansa luovuttiin tällaisista taikauskoisista selityksistä ja kaikki koetettiin ymmärtää »luonnollisella tavalla», s. o. ruumiillisista seikoista johtuvana. Viime vuosisadan lääkärit yrittivätkin näin ollen keksimiään ruumiillisia syitä poistamalla parantaa myös sielullisia- ja mielisairauksia. Ja onnistuiko tämä? Tietysti joskus, sillä olihan tapauksia, jolloin tauti todella johtui jostain fysiologisesta seikasta. Saattoihan olla, että se johtui esim. luusta, joka painoi aivoja, jostain paiseesta päässä tai vain ruumiin rasituksesta ja yleisestä heikkoudesta, mutta useimmat sielulliset sairaudet jäivät tällä menetelmällä auttamattomasti parantumattomiksi.

Meidän vuosisatamme tiede on kuitenkin astunut aimo askeleen tai askeleitakin eteenpäin sielullisten tautien ymmärtämisessä ja parantamisessa. Tästä saamme ennen kaikkea kiittää n.s. *psykoanalyyttistä koulua,* jonka perustaja on wieniläinen lääkäri prof. Sigmund Freud. Ihmeellistä on, että tämä koulukunta eräässä suhteessa lähestyy vanhaa keskiaikaista kantaa riivauksesta, vaikkei se lainkaan puhu hengistä, ei hyvistä ei pahoista. [1]) Mutta sen sijaan psykoanalyytikot puhuvat voimista, joiden valtaan ihmisen sielu voi joutua, ja nämä voimat ovat sielullista laatua, ajatuksia ja tunteita, jotka ihminen on työntänyt pois päivätajuisesta elämästään ja jotka ovat siirtyneet siihen laajaan alitajuisen sieluelämän piiriin, jota psykoanalyysi nimittää tajuttomaksi (*das Unbewusste).* Tavallisissa oloissa tämä tajuton ilmenee unitilassa, ja vain ikäänkuin väläyksittäin päivätajunnassa, mutta sielullisissa sairauksissa tajuton, kaikki poistyönnetyt halut ja toivomukset ovat puhjenneet esille suuremmalla

[1]) Vertauskuvallisesti he kyllä saattavat puhua niistäkin, kuten tohtori Pfister polemiikissään toht. Maederin kanssa: „Vain se, joka on vähemmin poistyönnettyä, esitietoista, voi eräillä ehdoilla sisältää jotain kiitosta ansaitsevaa siveellistä piirrettä, jota vastoin syvemmälle poistyönnettyä, Freudin tajutonta, on pidettävä *helvetin hengiltä kotoisin olevana.*"

voimalla, vieläpä joskus estäen kaiken itsetietoisen päivätajuisen elämänkin. Voidakseen nähdä syyt sielullisiin sairauksiin, jotka siis piilevät tajuttomassa ovat psykoanalyytikot ryhtyneet tutkimaan unielämää, jonka ovat huomanneet vertauskuvissa, symbooleissa ilmentävän alitajuisen sielun sisältöä, [2]) ja kun potilas on päivätajunnassa päässyt selville tautinsa syystä, on useissa tapauksissa ollut helppoa voittaa se järjen ja ajatuksen avulla. Koko menetelmä siis perustuu sielun erittelyyn, josta johtuukin nimi psykoanalyysi (kreik. psykhee=sielu, analysis=erittely).

Kaikesta tästä voimme huomata, että psykoanalyysi on monessa suhteessa lähestynyt teosofisia ja okkultisia näkökantoja, ennenkaikkea käsityksellään sielusta, sillä samoinkuin teosofia se ymmärtää, että ihminen on sielullinen olento, jonka sisältö on paljon laajempi kuin se osa, joka pääsee ilmenemään aivojen kautta päivätajunnassa. Mutta mitä tämä sielun tajuton puoli oikeastaan on, on psykoanalyytikoilla varsin hämärä aavistus ja sen selittäminen on antanut aihetta erilaisiin mielipiteisiin ja eri koulukuntien syntymiseen heidän keskuudessaan.

Psykoanalyyttisen menetelmän keksijä ja perustaja prof. Freud näkee alitajuisen sieluelämän takana, sen synnyttäjänä seksuaalisen, sukupuolisen voiman, ja unitilan vertauskuvissa tämänkaltaisten toivomusten toteutumista. Sveitsiläinen lääkäri, tohtori Jung, Freudin entinen oppilas, joka perusti oman systeeminsä, on tahtonut vastustaa tätä ehkä liian yksipuolista teoriaa ja selittää tajuttoman olevan sielullista energiaa, joka useimmiten pukeutuu seksuaalisiin symbooleihin. Toisen sveitsiläisen psykoanalyytikon tohtori Adlerin mielestä on alitajuinen sieluelämä aina halua hallita muita ja olla muiden yläpuolella, muita parempi. Nämä psykoanalyyttiset tutkimukset ovat siis eräässä suhteessa johtaneet samaan tulokseen, ne ovat havainneet ihmisen alitajuisen sieluelämän olevan halua jossain muodossa, siis alempaa astraalivoimaa, niinkuin teosofeina sanoisimme. Mutta, kuten niin usein tapahtuu, on psykoanalyysi ylen rohkeasti yleistyttänyt huomionsa ja ilman muuta yhdistänyt samaan kategoriaan kaikki tämänkaltaiset sielulliset ilmiöt, myöskin ne, jotka ilmenevät päivätajunnan kautta rikollisuutena, neroutena tai taiteellisena ja runollisena inspirationa. Samoin on prof. Lombrosokin painostanut rikollisuuden ja nerouden samansukuisuutta, vaikkeivät hänen väitteensä perustu suorastaan psykoanalyyttisiin tutkimuksiin. Mielestäni on kuitenkin eräs psykoanalyytikko, ruotsalainen tohtori Poul Bjerre, joka lukeu-

---

[2]) Kts. kirj. Uni ja unennäkö, Ruusu-Risti v. 1924 siv. 292.

tuu n. s. psykosynteettisen järjestelmän kannattajiin, päässyt tunkeutumaan jonkunverran syvemmälle sielun tuntemattoman puolen mysterioon. Hän ei tahdo umpimähkään tuomita kaikkea n. s. tajutonta sieluelämää sukupuoliseksi himoksi, eikä muuksi haluksi, vaikka hän tunnustaa, miten keskeinen merkitys sillä on kaikessa ihmisten toiminnassa, vaan hän näkee siinä samoin kuin päivätajuisessa elämässä, mutta vain ikäänkuin *toisella tasolla,* elämän sisäistä pyrkimystä etsiä ykseyttä. Tämä etsiminen tapahtuu hänen mielestään kuoleman ja uudestisyntymisen merkeissä. Kaikki muodot, jotka ovat niinkuin elämän symbooleja, häviävät, niiden täytyy kuolla ja uusia syntyä, sillä elämä ei salli milloinkaan kiteytymisen, eikä muotoihin kangistumisen tapahtua. [1])

Bjerre on siis lähestynyt okkultista kantaa siinäkin, että hän näkee elämän ikuisten lakien vaikutusta ihmissielun eri olotiloissa, mutta hänenkin käsityksensä siitä on vielä hämärä. Salatiede, okkultismi, joka perustuu ikivanhaan viisauteen ja tietoon, on tottunut ymmärtämään ihmistä olentona, joka toimii eri tajunnan tasoilla omaten kullakin tasolla vastaavan ruumiin eli käyttövälineen. Vanhassa itämaalaisessa filosofiassa puhutaan eri koosheista, Manoomajakoosha, Praanamajakoosha ja Annamajakoosha, jotka vastaavat teosofisia nimityksiä: äly- ja tunneruumis eli astraaliruumis, eetteriruumis ja fyysillinen ruumis. Tällöin on ymmärrettävä salatieteen mukaan sielullisten sairauksien johtuvan minätajunnan, itsetietoisuuden suhteesta näihin eri käyttövälineisiin, t. s. juuri suhteesta alitajuntaan tai tajuttomaan, kuten psykoanalyysikin opettaa, ainoastaan laajemmassa merkityksessä. Ihmisen itsetietoisuus, minätajunnan painopiste, joka normaalioloissa on fyysillisissä aivoissa, voi nimittäin siirtyä käyttövälineestä toiseen aiheuttaen sairaaloisen tilan, jolloin suhde ulkomaailmaan on hämärtynyt. Mieli- ja hermosairaathan eivät usein huomaa, mitä tapahtuu heidän ympärillään. Heidän personallinen tietoisuutensa on siirtynyt sille tasolle, jossa heidän sairautensa syy piilee.

Voidaksemme selvemmin käsittää tätä ihmisten käyttövälineiden suhdetta toisiinsa sellaisena kuin se ilmenee sielullisissa sairauksissa, tahdomme havainnollisuuden vuoksi kuvitella, että ihmisaivojen aineosat eli atoomit olisivat levitetyt eteemme sillä tavalla, että kunkin fyysillisen atoomin yläpuolella olisi sitä vastaava atoomi aivojen eetteripuolessa. Mutta koska on olemassa

---

[1]) Kts. Freud m. f l. Psykoanalysen, osa II, kirj.: Vägen till och från Freud av dr Poul Bjerre, siv. 115.

myös vastaava voimapiste astraalisessa eli tunneruumiissa ja vastaava elonkeskus mentaalisessa eli älyruumiissa, voimme kuvitella niitäkin jonkinlaisiksi atoomeiksi edellisten yläpuolelle. Näiden neljän erilaisten »atoomien» välillä on olemassa määrätty suhde, jota voimme — käyttämällä Mr. C. W. Leadbeaterin esitystä — kuvitella pieneksi yhdistäväksi putkeksi. Todellisuudessa ei asia ole näin aineellinen, vaikkakin läheinen vuorovaikutus eri käyttövälineiden välillä on olemassa. Sanomme siis nyt kuvannollisesti, että tajunnan tietoisuus kulkee putkea pitkin ja että sen rinnakkaisilmiönä on värähtely vastaavissa atoomeissa. Jos värähtely alkaa älyatoomeista, lähettävät ne tietoisuuden astraaliseen käyttövälineeseen ja siitä eetteriseen ja fyysilliseen, pannen kussakin vastaavat atoomit värähtelemään, kunnes ihmisen päivätajunta käsittää sekä tunne- että ajatusilmiön. Mutta jos nyt jostain syystä nämä putket eli kanavat joutuvat epäkuntoon — syy voi olla esim. eetteriruumiissa, joka on ikäänkuin kynnys ja vartija eri tajunnantilojen välillä, — jos siis jonkinlainen supistuminen aikaansaa tukkeutumisen putkissa, niin ettei tietoisuus pääse kulkemaan käyttövälineestä toiseen, jää fyysillinen tajunta riippuvaiseksi vain ulkonaisesta maailmasta, eikä ihmisessä voi ilmetä ajatusta eikä tunnetta. Tällöin syntyy tila, jota nimitämme idiotismiksi, tylsämielisyydeksi. Voi tapahtua niinkin, että tällaisen tilan aikana putket äkkiä paisuvat ja sairas ihminen saa raivokohtauksen. Hän huutaa kuin eläin, ja se johtuu siitä, ettei hän ole oma itsensä, sillä tajuttomasta suuri tunnetulva on vallannut hänen aivonsa.

Hyvän kuvan siitä, miten nämä tajuttomaan johtavat putket toimivat terveessä ihmisessä, saamme tarkastamalla myrkytysilmiöitä. Myrkytys tapahtuu salatieteen mukaan aina eetteriaivoissa supistaen tai laajentaen tiehyeitä niissä.

Meillä on esim. sellainen myrkky kuin oopiumi, jota lääkärit antavat rauhoittaakseen ja tyynnyttääkseen potilaita. Sen vaikutus johtuu siitä, että se muodostaa sulun astraalitajuntaan estäen tunteita samalla voimalla vaikuttamasta fyysillisiin aivoihin. Toinen myrkky, jonka vaikutus on yleisesti tunnettu, on alkohooli. Alkohoolilla on päinvastainen vaikutus, se laajentaa kanavia. Aluksi niitä, jotka johtavat älytasolle, sillä huomaamme, että väkijuomia nauttiva ensimäisissä asteissa tulee älyllisesti eloisaksi. Sittemmin kuitenkin syntyy sulku menttaalitasoon, mutta sen sijaan alempi tunne- eli himomaailma pääsee tunkeutumaan ihmisen tajuntaan, kunnes vihdoin nämäkin tiehyet tukkeutuvat ja ihminen tulee tylsämieliseksi. Vaarattomampi myrkky, jota paljon käytämme nauttiessamme kahvia

on koffeiini. Koffeiini avaa kanavan älytasoon ja tuo älykäyttövälineestä tietoisuutta fyysillisiin aivoihin. Vaikkakin kahvi suuremmassa määrässä nautittuna on haitallista, niin esim. muutamat maagikot ja salatieteilijät ryhtyessään johonkin suurempaan ajatustyöhön mielellään nauttivat sitä. Vaarallisin myrkky, jota itämaalaiset käyttävät nautintoaineena on hashish. Hashish, joka poltetaan eräästä hampun sukuisesta kasvista, avaa tien taivasmaailman vaikutuksille. Se tuo mukanaan mitä suurimman autuuden ja nautinnon, eivätkä sitä käyttäneet enää kykene elämään ilman sitä. Hyvin nopeasti se kuitenkin tekee lopun fyysillisestä organismista.

Edellä olevasta saamme siis jonkunlaisen käsityksen siitä, mihin suuntaan nämä ihmisen eri käyttövälineistä tietoisuutta välittävät putket toimivat, ja kuten jo mainitsimme perustuu salatieteen kanta sielullisten sairauksien selittämiseksi itsetietoisuuden suhteeseen eri tasoilla toimiviin käyttövälineisiin. Tästä johtuukin, että salatiede jakaa sielulliset sairaudet eri ryhmiin riippuen siitä onko taudin syy fyysillisessä, eetteri-, astraalivaiko menttaaliruumiissa.

Ensinnäkin voivat siis fyysilliset eli kiinteät aivot vioittua (*dementia praecox*). Syy saattaa olla joko perinnöllisyys, degeneratio (aivan polvesta polveen huononeminen) tai se jota nimitetään aivojen pehmennykseksi. Tauti näyttäytyy tällöin ennenkaikkea mielentylsistymisessä, jossa kylläkin voidaan eroittaa eri asteita.

Jos taasen vika on eetteriaivoissa, on todella kyseessä myrkytys, kuten aikaisemmin mainittiin. Myrkytyksestä johtuu, että putket joko sulkeutuvat tai avautuvat, mutta tavallisesti on myrkytys jälkimäistä laatua. Silloin astraaliset ja menttaliset voimat tulvehtivat fyysilliseen tietoisuuteen aikaansaaden ilmiön, jota lääkärit nimittävät hallusinatioksi. Hallusinatio, joka usein on merkkinä mielisairauden lähestymisestä, ilmenee siinä, että ihminen alkaa nähdä näkyjä, nähdä ja kuulla sellaisia asioita, jotka eivät ole objektiivisesti todellisia. Hyvänä esimerkkinä tällaisesta hallusinatiosta ovat juoppohulluutta (*delirium tremens'iä*) potevien näyt. Tunnettujahan ovat kertomukset kaikenkaltaisista eläimistä ja n.s. pikku-ukoista, jotka kiusaavat heitä, alituisesti seuraavat heidän kintereillään, estävät heitä nukkumasta j. n. e.

Sairauden syyn piillessä tunne- eli astraalisessa käyttövälineessä, voimme eroittaa potilaan tilassa kaksi eri astetta. Ensimäisessä asteessa tauti ilmenee alakuloisuutena ja synkkämielisyytenä (*depressio*). Ihmisen tunne-elämässä on jotain sairasta

ja hän vetäytyy pois toisten seurasta yksinäisyydessä synkkänä tuijottamaan, antautuen sairaaloisen tunne-elämänsä valtoihin. Toisessa asteessa synkkämielisyys muuttuu raivokohtaukseksi. Niinkauvan kuin vika vielä on täten vain astraaliruumiissa, voi sairautta helposti parantaa, mutta jos synkkämielisyyspuuskien ja raivokohtauksien annetaan jatkua, voivat ne pian vioittaa eetteriaivoja, jolloin potilas alkaa nähdä näkyjä, ja silloin ei ole pitkää askelta siihen tilaan, jossa tajunnan painopiste on kokonaan siirtynyt muuanne, mielenvikaisuuteen.

Menttaaliseen eli ajatusvälineeseen syntynyt sairaus taasen ilmenee suorastaan ajatuselämässä. Ihminen joutuu määrätyn n. s. kiintoajatuksen (*idée fixe*) orjaksi. Hän esim. luulee, että häntä vainotaan, tai uskoo olevansa jokin paljon suurempi olento kuin minä ihmiset häntä pitävät, esim. keisari tai kuningas. Tauti voi alkaa näin viattomammin, mutta jollei sitä ajoissa kyetä parantamaan, muuttuvat kiintoajatukset valtaviksi harhamielteiksi, joihin vielä saattaa yhtyä hallusinatioita tajunnan painopisteen siirtyessä menttaaliseen käyttövälineeseen.

Lyhyesti kaavan muodossa merkittynä olemme siis voineet ryhmittää sielulliset sairaudet seuraavasti:

I. Kiinteät aivot: tylsyys.
II. Eetteriaivot: hallusinatio.
III. Astraaliaivot: synkkyys ja raivo.
IV. Menttaaliaivot: kiintoajatukset, harhamielteet.

Jos kuitenkin tahdomme täydellisemmin tyhjentää ainettamme, täytyy meidän lisätä, että on olemassa toisiakin sielullisia sairaustapauksia, joita ei voida suorastaan yhdistää edellä mainittuihin ryhmiin. Ensinnäkin on silloin se ilmiö, jota nitetään persoonan jakautumiseksi. Sama ihminen voi esiintyä eri personallisuuksina, eri personallisuudet toimivat eri aikoina hänen päivätajuntansa kautta. Tämän kuitenkin selitämme niin, että kukin noista persoonista on osa samaa sielua, samaa ihmistä. Sielun sisällön joku uusi puoli vain ilmenee uutena personallisuutena, jonka on muodostanut eetteriaivot tajunnan painopisteen siirtyessä fyysillisistä, kiinteistä aivoista niihin. Samalla on tapahtunut vanhan personallisuuden poistyöntäminen. Tämä sielullinen sisältö, joka täten on pukeutunut uuteen muotoon, on tietysti kotoisin ali- ja ylitajunnasta. Se voi johtua siitä, että ihmisellä on sisäisissä käyttövälineissään muisto edellisistä elämistään. Se ei ole mitään selvää muistoa, sillä selvä muisto on olemassa vain ylemmissä käyttövälineissä syyruumiissa ja ihmisen minässä, mutta minästä on tämä muisto voinut

heijastua äly- ja tunneruumiiseen ja ihmisen personallinen tajunta on pukeutunut siihen ilmentäen uutta personallisuutta. Sitten on olemassa vielä se mahdollisuus, että ihminen todella joutuu jonkun vieraan henkiolennon riivaamaksi, joka käyttää hänen elimistöään. Tämä voi joskus tapahtua siinä, jota sanomme epilepsiaksi eli kaatuvataudiksi. Mutta tämä henkimaailman vaikutus on liian laaja ala voidaksemme siihen tässä yhteydessä syventyä.

Kun nyt olemme tutkineet sielullisia sairauksia psykologian valossa, voimme helposti huomata, mistä tärkeästä seikasta riippuu niiden paraneminen. Olemme nim. huomanneet, että näiden tautien syy on ihmisen alitajuisessa sieluelämässä, ja sentähden emme sitä useimmiten tunne. Mutta meidän on juuri opittava tuntemaan omaa sieluelämäämme. Emme saa sitä työntää pois, vaikka se tuntuisi pahalta ja epämieluiseltakin, vaan meidän tulee pelotta katsella sitä ja ajatuksellamme ja älyllämme arvostella sen sisältöä, siten voittaaksemme sen, mikä siinä on pahaa. Vaara on vain siinä, mikä on salattua, sillä sairauden muodossa juuri se kuitenkin ennemmin tai myöhemmin vaatii pääsyä fyysilliseen tietoisuuteemme. Siis ajattelemiseen ja tutkimiseen, omaan sieluunsa tutustumiseen täytyy meidän kehoittaa kaikkia niitä, jotka tahtovat parantua tai pysyä sielullisesti terveinä. Terveyspedagoogien vanha ja tuttu iskulause: »Terve sielu terveessä ruumiissa,» voidaan myös ymmärtää päinvastaisessa suhteessa.

Pekka Ervastin 1917 pidetyistä esitelmistä tehtyjen muistiinpanojen nojalla kirj. *Eino Krohn.*

Kaksi merkillistä kirjettä.

Hallussani on ollut noin 6 vuotta pari kirjettä, jotka mielestäni ovat siksi erikoisia, että niiden kannattaa päästä julkisuuteen Ruusu-Ristin palstoille. Syy miksi ne nyt vasta julkaistaan on siinä, ettei sisareni ole tahtonut aiemmin erinäisistä syistä toitottaa maailmalle. Nyt kun olen saanut siihen luvan, teen sen. Tapahtumapaikka on pieni Virtasalmen pitäjä Savossa ja noin 35—40 vuotta erottaa ne nykyisestä. Kirjeet puhukoot puolestaan.

T. H.

1 kirje.

J . . . n, 23/2—19

Olen saanut sellaisen kumman tunteen; se ei ole suinkaan pelkoa, vaan miten tuntunee, etten minä säästy espanjantaudilta. Eikä se ole mielikuvitusta, olen siksi vahvahermoinen vaan kaiken varalta, ettei mikään olisi myöhäistä, kerron. Ehkäpä se on tutkimuksille hyväkin, ja kun koskaan en ole yhdellekään ihmiselle suutani avannut, koska se on ollut itsellenikin arvoitus aina tähän talveen saakka, jolloin olen nähnyt asioita toisessakin valossa. Se on kumma kertomus lapsuusajoilta, joka ei pitkäksi ajaksi ole muistosta häipynyt, taas uusiutuakseen.

Kaapreli-sedällä oli tyttö, joka kuoli siinä 13 vuotiaana. Näkönsä puolesta hän poikkesi savolaisista: pitkä, laiha, melkein läpikuultava, kapeat kasvot, suuret mustat silmät, tavattoman pitkät ripset — savolaiseukkojen ruma! Leikimme yhdessä ja korjasimme Hiljaa sen pienenä ollessa. Sedällä oli puute ja minä aina äitivainajalta niille ruokaa hommasin. Aada — se oli hänen nimensä — oli hirveän viisas minuun verrattuna. Hän se tiesi maailman menon, luki sitä kuin kirjaa, joten olin suu auki pelkästä ihmetyksestä; toisin sanoen hän nimittikin itseään opettajaksi ja minua oppilaaksi. Sen minä tiesin, ettei hän koskaan ollut kirjoja lukenut, vaan hän kertoi vertauksellisesti pienestä kasvista, eläimistä ja ihmisen syntymisen ja miten mikään ei kuole. Kysymykseeni kertooko hän niitä muille, sanoi hän ei tekevänsä, koska sitä eivät ymmärrä, olin ainoa ja toivomuksensa oli, että sen kerran selvittäisin muillekin. Joskus, se oli harvemmin, kertoi hän entisyydestään, missä oli ollut ja sellaisista ajoista, jolloin ei muistanut mitään. Hän kertoi asuneensa kuussa ja sieltä hävinneensä suuressa tulipalossa, mutta kun sille jutulle nauroin, niin kului pitkä aika, ennenkuin taas sain hänen luottamuksensa. Satuina ja mielikuvituksina niitä pidinkin, vaan niistä saatu harvinainen selvyys on pitkän elämäni ajan hämmästyttänyt minua.

Sitten tapahtui niin, että kun setä muutti pitäjän tuvalle asumaan, sairastui Aada siellä ja kuoli. Hän oli suuresti ikävöinyt minua luokseen, mutta ei minua sinne pakkasten tähden laskettu. Merkillisin kaikesta tästä on se, että minä kun hautajaisaamuna menin yksin kirkonporstuaan vainajaa katsomaan, niin näin ihmeekseni, että ruumis oli arkussa, mutta samassa näin tytön vierelläni ilmi elävänä; hän ei puhunut mitään. Sisään mentyäni äidin ja Eeva-tädin kysymykseen: minkä nä-

köinen oli vainaja? sanoin, ettei hän kuollut ollutkaan vaan ihka elävä. Silloin äiti vähän torui minua, mutta mahdoton sitä oli saada toralla mielestä pois. Vähän senjälkeen tuotiin arkku rapun eteen, avattiin kansi ja taas sama näky! Kysyin hiljaa äidiltä, näkikö hän, vaan ei äiti nähnyt mitään.

Hautajaiset oli pidetty, läksimme kotiin ja minulla oli ikävä opettajaani. Tupa, jossa asuttiin, oli kylmä ja minä nousin uunin laidalle istumaan. Mietin kuolemaa; koskaan ei ollut niin ikävä — kun samassa huomasin, että nyt Aada istuu rinnallani. Kysyin, että mikä hänet siihen toi? ja vastaus oli: »Tulin sanomaan, sinä olet hupsu, ihminen ei kuole milloinkaan.» Isä ja äiti olivat tuvassa ja kysyivät molemmat: »Kenen kanssa sinä puhut?» Sanoin: »Ettekö te nähneet?» Mutta eivät he olleet mitään nähneet. Äiti rupesi itkemään, mutta isä, joka oli avarakatseisempi sanoi äidille, että suuria asioita joskus näytetään pienille. Sen perästä loppui ikävä kuin taikaiskulla.

Tuhannet kerrat olen itsekseni ihmetellyt, miksi ja mikä oli tarkoituksena antaa nuorelle tytölle sellainen äly ja miksi sitä ei annettu jatkaa vaan hän kuoli lapsena? Lieneekö maaperä ollut liian huono?

Kaiken kertomani jälkeen ja tultuani aikuiseksi, jos minua olisi vähänkin ohjattu, olisin luultavasti nähnyt elämän toisessa valossa; mutta ihme kyllä, se oli kuin verhon takana. Vaan sittenkin tutkiessani materialismia ja ollessani sokea, sisäinen ääni sanoi: Uskotko todella kaiken, sinä tyhmä? Kai sinäkin olet huomannut, että minä osittain nytkin olen hirveän herkkä kaikkeen. Ajatteleppas sitä, kun pastori Hollming sanoi yhtäkkiä rippikuulustelussa, ettei ole helvettiä olemassa, älkää uskoko sitä — josta sanastaan miesparka oli virkansa menettää, — miten yhdellä iskulla kaikki tuntui ihan hullulta. Sanoinkin pastorille, ettei sitten ole varmaan taivastakaan. Siihen minä sain kyllä lohduttavan ja aina mielessä pysyvät sanat: »Jos olet yhtä puhdas, yhtä paljon totuutta rakastava, sinulla on taivasta tarpeeksi.» Vahinko vaan, ettei aina ole ollut elämä puntarin nenässä.

2 kirje.

J . . . n, 9/8—20.

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

Niin, siitä Aada serkusta on kerrottava vielä. Hän m. m. ennusti tämän sodan näillä sanoilla: »Näen maailman palavan, kaikki ovat toisiaan vastaan kaikissa maissa». Kysymykseeni,

tuleeko sota näin sydänmaahan, ja kun epäilin, ettei se mitenkään ole mahdollista, niin hän taas sanoi: »Veli on veljeään vastaan, sisar sisartaan, viha on oleva sangen suuri». Ja vakuutti, että »kaiken sinäkin saat kokea; muuten ei paha lopu ellei kaikki kärsi». Näitä asioita minä kuuntelin vastahakoisesti; ei ne olleet minulle mieluisia, vaan muistoon ne sittenkin syöpyivät. Kansalaissodan aikana muistui niin elävästi 30 vuotta sitten tapahtuneet ennustukset.

Meillä oli tapana leikkiä aholla Aadan ja Hiljan kanssa joka päivä, ja yhden osan siitä ajasta Aada oli aina yksin. Se kesti useampia tunteja, ja hän oli minulle kiitollinen, kun minä hoitelin Hiljaa. Tavallisesti hän piirsi kepillä maahan sellaisen aitauksen, johon minä ja Hilja emme saaneet tulla. Siinä ympyrässä oli suuri petäjä, juuressa saakka oksia ja muutamia pienempiä pehkeitä (löytäisin sen paikan vieläkin, ellei se olisi peltona). Siellä hän päivänsä vietti ja minua hän ankarasti varoitti sinne tulemasta enkä minä uskaltanutkaan. Kerran minä kuitenkin hiivin hiljaa sinne ja näin ihmeekseni, että hän oli polvillaan ja suurten hikipisarain vieriessä poskilta hän rukoili. Sanatkin kuulin selvästi: »Jumalani, ota pois tämä kärsimyksen kalkki». En ole kenenkään ihmisen nähnyt sen jälkeen olleen niin suuressa tuskassa. En uskaltanut mitään kysyä, sen vaan näin, että hän poistultuaan oli ihmeen kirkas, että minun piti muuanne katsoa.

Toisen kerran taas sama paikka ja kun hän oli mielestäni tavallista kauvemmin poissa, niin katsottuani sinne petäjän taakse, siellä oli hirveän valoisaa, joten en malttanut olla sanomatta: »Aada, mikä siellä on? Miten aurinko paistaa sieltä puun takaa?» Taas kuului kielto: »Älä tule!» En uskaltanutkaan. Vähän ajan kuluttua taas huusin: »Aada minua pelottaa». Silloin hän tuli pois ja sanoi: »Minkä vuoksi sinä valoa pelkäät?»

Se oli ihmeellinen kesä! Kirkkaat päivät istuimme aholla, sateiset mustassa tuvassa ja kummassakin serkku kertoi ihmeellisiä asioitaan. Osa niistä on unohtunut, mutta toiset ei koskaan häviä mielestä. Kerran minä kysyin: »Miksi sinä olet viisas ja minä tyhmä?» Siihen hän taas sanoi: »Sinähän näet, kun peite otetaan pois.»

Kaikki nämä kertomani ovat ihmeellisiä katsottuina jokapäiväisillä silmillä, vaan sittenkin minä uskon, etteivät ne ole ihan hukkaan menneet. Voi olla niin, että hyvä siemen kylvettiin huonosti itävään maahan vaan ettei se sittenkään ihan

hukkaan mennyt, koskapa se yli 30 vuoden perästä alkaa nousta.

Ja mahdollista, ettei sanantuojalle parempaa maaperää ollut saatavissa kuin vähänlaisilla lahjoilla varustettu tyttöriepu, niinkuin silloin olin.

Kerran Aada rupesi minulle selittämään Uuden Testamentin vuorisaarnan ja se oli sellainen selitys, että jälkeenpäin olen monasti sen kuullut selitettävän, mutta itsekseni olen ajatellut, etteivät kutkaan osanneet sitä sillä tavalla. Olin monasti itsekseni hyvilläni, että minäpä sen ymmärrän paremmin kuin rovasti, joka on tehnyt sen päälle ikänsä työtä.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Johannes Kastajan kuva.

On luostarin pääkirkossa pyhän Johannes Kastajan päivän vastaisena yönä kirkkomenot pidetty. Monet kreedot, pater noster rukoukset, sekä Aave Mariat on siellä luettu. Astuu kulkueesta erilleen kammiotaan kohti tummaviittainen munkki. Täynnä on hän hartautta, tuskin muistaa hän, että on kesä kukkeimmillaan. Ei ajattele hän sitäkään, että jouhista punottu paita hänen ruumistaan pakoittaa. Monet on hän lihan kidutukset, monet paastot kestänyt. Niin tuntuu munkista kammion kynnyksen yli astuessaan kuin olisi siellä hänen lähellään jokin toinen. Ristiinnaulitun kuvan edessä polvistuu munkki kammiossaan. Rukousnauhoin hän sanojaan seuraa, pyhän äidin kuvan puoleen kääntyessään. Jo on keveämpi hänen olemuksensa. Jo katsoo hän mestarin Leonardo da Vincin pyhää Johannesta esittävää kuvaa, jonka hän monien muiden puupiirrosten joukosta on esille ottanut. Kaiken kuvaan sisältyvän symboliikan tajuaa munkin herkkä sydän. On tahtonut mestari kuvassaan esittää sitä, joka ei miehestä eikä naisesta mitään tiedä . . . Ymmärtää hän sormien merkit . . .

Samassa on kuin kuiskaisi jokin: »Oman itsesi avaimet esille ota. Pyhiinvaellusmatkalle lähde. Ruumiistasi vapaana, valkeille teille kulje. Kukkivia ketoja tarkkaa. Ei se haittaa, vaikka usva vielä mailla viipyy. Nyt lähde omaa aurinkoasi etsimään.»

Käskyä tottelee munkki. Sulkeutuu luostarin portti hänen takanaan. Sinne korkealle kukkivain puitten peittämälle kunnaalle hän pyrkii. Niin monasti on hän siellä puitten humi-

naa kuullessaan sieluunsa rauhan saanut. Niin on Johannes vedellä kastanut, ken muut kerran tulikasteessa puhdistaa? Näitä miettii munkki valkeita teitä kulkiessaan, niillä teillä, joilla varjot ovat näkymättömissä. Tuntuu munkista kuin liikkuisi henki usvaisten vainioitten yllä. Miksemme harhavaipan peitosta, miksi emme eristyksestä voi kohota rintamme aurinkoa tarkkaamaan? miettii munkki. Ei vielä aurinko sarasta. Tähdet ne taivaalla kimmeltävät. Untuvaisina valkopilvet hienon rusohohteen saavat. Niin tuntuu kuin nukkuisi munkki tähtiä katsellessaan. Ruohikolle hän tuuheiden puiden juurelle vaipuu. Miten vihoittaa ruoho ihmeellisemmin kuin koskaan ennen. Miten hautautuvat kaukaa aamutuulen tuomat kukkain tuoksut. On siinä lähde nymfien kotisijana kummun juurella. Puron kirkas vesi kuin hopeisin kielin helskähtelee. Kaikkea tarkkailee ympäriltään uinuva mies. Ei liiku puitten lehdet, tyyni on kesäinen yö.

Ken tuolta kummun juurelta mahtavana maan herrana nousee? Isompi on se kuin mikään ihmisolento. Ei aineellinen aurinko hänen ihania kasvojaan eikä kauniita kiharoitaan valaise. Hiljaa majesteetillisena nousee kaikkea maata siunaamaan sen henki. Kauan on se odottanut, kauan hetkeään anellut. Nyt kurottaa kätensä siunaukseen sekä rukoukseen mahtava, kahleista vapautuva henki. Jo on munkki polvillaan, jo näkee hän monet, jotka hänen ohellaan henkiolentoina ihmettä katsomaan kiiruhtavat. Ovat tietäneet he kaikki, että heidän on ikäänkuin oltava kantamassa tuon suuren hengen rukoukseen ojentuneita käsivarsia. Ihmisten apua kaipaa maan herra, ihmisten sopusointuisten ajatusten nostamana hän yhä nousee. Vaan silloin jo sarastaa aurinko. Ylhäältä laskeutuu ja yhtyy maan herraan se korkein, jolle kaikkisuuden auringot ylistystä laulavat. Näyttää siltä, kuin hetkeksi pysähtyisi kierroksellaan aurinko. Tuntuu siltä, kuin ihmis sydämet valtaisi ylistyslaulu. Ken ominaisintaan, parhaintaan ajatellen näille teille lähtee munkin lailla, se nyt tietää, että hänen toiveensa täyttyvät. Jo laskee kätensä maan herra ja aurinko kiertämään saapi. Hajaantuvat korkeata palvomaan käyneet inehmot. Ovat sydämensä tyynet ja vakaat. Sopusointu on ihmissydämen ja kaikkisuuden äärettömyyden välille syntynyt.

Huoneessaan on taas munkki. Kammionsa ikkunasta päivä ihanasti paistaa. Taas sattuvat hänen silmänsä puupiirrokseen, siihen Johannes Kastajaa esittävään kuvaan, jonka kerran loihti innoitettu da Vinci.

U. E. G.

Kirjeitä toimitukselle.

Kesäkurssit ensi vuonna.

Kiitos K. T. kauniista selostuksestasi Valonmajassa viime juhannuksena vietetystä kesäkurssista. Siinä oli esitetty kesäkurssien tarpeellisuus ja hyöty meihin osanottajiin nähden; mutta niillä on merkityksensä paikkakunnallekin missä ne vietetään. Jos on totta, että me ihmiset kansoitamme ympäristömme ilmakehän olioilla, joita synnytämme ajatuksillamme, sanoillamme ja toiminnallamme, niin on totta, että paikkakunta, johon sellaiset järjestyneet veljet kuin Ruusu-Ristin jäsenet, johtajansa ohjaamina, pystyttävät alttarinsa, tulee kansoitetuksi puhtailla rauhan ja rakkauden ihanilla väreilyillä ja ajatusmuodoilla, joihin korkeammat olennot voivat siunauksensa vuodattaa.

Tätä ajatellen ehdottaisin ja pyytäisin, että Terijoella ensi kesänä kurssit pidettäisiin. Terijoella niitä kaivataan. Terijoen sielullinen ilmakehä niitä tarvitsee.

Veljet, onko oikein viedä alttarimme hyviin ja pyhiin paikkoihin, hiljaisiin, siunattuihin seutuihin? Eikö se ole vietävä sinne, missä veljesviha, raakuus, mammonan palvelus y. m. paheet Suomen kansan elinjuuria jäytävät, missä nuorisomme juoppouden ja muitten paheitten heikentäminä vaipuvat alemma, alemma — eikö sinne, missä synkin kehrä kehrää turmiota ja häviötä? Pystyttäkäämme sinne alttarimme, jotta veljesrakkauden, yhteisymmärryksen, totuuden ja puhtauden tulen jumalaiset henget voivat sytyttää.

Ensi kesänä Johtajamme määräämällä ajalla olemme ajatelleet saavamme veljiä ympäri Suomea Terijoen kesäkursseille nelin kerroin sen määrän kuin Valonmajassa. Eihän, veljet, se liene mahdottomuus. Yhteisvoimin yhteistyöhön!

Meillä on rauhallinen paikka rauhan työlle katsottu. Ei liian lähellä tuota hulinapaikkaa: Terijoen »Merikylpylää» ja Casinoa, ja kuitenkin kylliksi lähellä sulkeaksemme Terijoen keskuksen rakkautemme ja hyvien toivojemme syleilyyn.

Seurahuone, jota luultavasti tulemme kerran tai kahdesti sinä aikana julkisia juhlia varten tarvitsemaan, on tosin 3 km:n päässä, mutta eihän sekään ole suuri matka.

Toivomme kaikkia veljiä tervetulleiksi, vaikkakin näin ennakolta, häipykööt kaikki esteet ja suotuisa karma tasoittakoon matkasuunnitelmat ja toteuttakoon ensi kesänä unelmamme Terijoen teosofisista kesäpäivistä.

Vielä toiste tarkemmin näistä asioista. *M.*

Terijoella.

Muutamat heistä, jotka Valomajassa olivat eläneet yhdessä pyhäisiä päiviä, lensivät kuin linnut Terijoen kullanruskealle hiekalle ja viettivät unohtumattomia hetkiä aurinkoisen meren äärellä.

Korkea taivas vuoti valoa. Aurinko heijastui häikäisevänä kellertävästä hiekasta ja meri lepäsi tummanpunasinervänä kuni voimakas, elämää antava juoma.

Nuoret ruskeat ruumiit kuvastuivat meren ja taivaan sineä vasten ja helleeninen ilo väreili ilmassa. Iho imi aurinkoa ja lämmintä tuulta; silmä ja korva kuunteli maininkien laulua rannalta. Joku vaipui lämpimällä rantahiekalla dolce far nienteen tai lepäili matalalla särkällä onnellisena kuni vesihiisi, jota meren lämpimät mainingit keinuttelevat; joku syventyi elämänsä ongelmaan; joku palvoi aurinkoa ja kauneutta plastillisin liikkein.

Luonnon ja elämän hurmio vuoti suoniin kuni voimakas virta ja ihminen tunsi itsensä puolijumalaksi.

Valomajassa avautuneet sielun perspektiivit laajenivat rannattoman meren äärellä, mikä auringon alla hopeankirkkaana yhtyi valoa vuotavaan taivaaseen. Ja uuden, terveen ja voimakkaan, elämän ajatukset lentelivät välkkyvin siivin aurinkoisen ulapan yllä.

Y. T.

Kilpailu.

Mitä kilpailu on? Kilpailu on tilaisuus, missä kilpailija tahtoo esittää tulokset harjoituksistaan, hänelle itselleen se on keino kehitykseen ja yleisö, maailma saa tilaisuuden tarkastaa esitettävän lajin kehitystä. Kilpailu on kilpailijalle seremoniallisesti vaikuttava, innostava hetki, joka saa aikaan järkiperäisesti jatkuvan harjoittelun. On selvää, että urheilu oikeissa puitteissa on terveyden ja ruumiin hoitoa, vaikka ei ajattelisi muuta kuin uintia, johon vielä ilman muuta sisältyy jalo tarkoituskin »hengenpelastusuinti». Mitä se muutakin voi olla ja on tällä hetkellä, sitä en tahdo arvostella, mutta kilpailu ei rajoitu urheiluun yksin, se on vallalla joka alalla.

Päivän sanomalehdet ovat tulvillaan ilmoituksia paikanhakijoista ja paikoista. Teollisuuslaitokset, liikkeet kansainvälisesti reklamoivat toinen toistaan etevimpiä tuotteitaan. Teatterit, konsertit, näyttelyt y. m. loppumattomiin, kaikki ilmoittavat ja esittävät itsensä. Mitä tämä muuta on kuin kilpailua — levotonta kilpailua maapallollamme?

Eihän sen siltä tarvitse olla vaarallista — päinvastoin! Mitä tämän kaiken sitten tulisi meille opettaa — ja tulee varmasti opettamaan?

— Oikein arvostelemaan, oikein sijoittautumaan tehtäväämme. Työ tavalliselle ihmiselle on ammattia, nero kehittää sen taiteeksi. Jos kadotamme ihanteemme, täydellisen kaipuumme tehtävässämme, teemme samalla seisauksen kehityksessämme, mutta jos kohotamme ihanteemme yhä korkeammalle jokapäiväisessä elämässämme, silloin herää täydellisyyden kaipuu itsemmekin suhteen ja vasta silloin loppuu personallinen kilpailu elämämme kilpakentältä. Mutta osaammeko aina arvostella tehtäväämme? Ja kestääkö arvostelun jokainen ammatti? Kilpailussa sekin selvenee. Ja kilpailu on paras taistelun muoto.

O. V.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot alkoivat elokuun n:ossa mainittuna aikana. Syyskuun 12 p:nä oli aiheena *Mitä hyödyttää meitä tämä teosofia?* 19 p:nä *Pelastaako Kristus tullessaan maailman?* ja 26 p:nä *Nykyajan kriitilliset tehtävät.* Kuulijoita on ollut huone täydeltä, vanhat ystävät ja monta uutta.

Ruusu-Ristin jäsenten huomioon! Koska on tekeillä uusi jäsenmatrikkeli, pyydetään, että kaikki jäsenet, joiden osoite on muuttunut sen perästä kuin Seuraan astuivat, ystävällisesti ilmoittasivat uuden osoitteensa herra Eino Krohnille, os. Helsinki, Kauppiask. 8.

Panacea-ohjeitten uutta suomenkielistä painosta varten on lähetetty seuraavat avustukset: M. M. 20: —, H. 50: —, S. H. 25: —, M. A. 50: —, X. 300: —, O. A. K. 5: —. Koska puuttuva summa on verrattain pieni, ilmoitetaan tämä keräys lopetetuksi.

Panaceaa tilattaessa on aina mainittava sairauden laatu, ja sääntönä on, että potilas itse kirjoittaa anomuksen.

Ruusu-Ristin jäsenten lokakuu-avustukset lähetetään tai jätetään taas suoraan Ruusu-Ristin johtajalle, os. Hyvinkää, Pilpala.

= ====== =

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruusu-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja,

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä,

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenluku on neljän toimintavuotensa aikana noussut viiteen sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa ja Terijoella.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Pilpala.

TAMPEREELLA 1925, TAMPEREEN SENTRAALIKIRJAPAINO.

22:n vk. Lokakuu 1926 N:o 8

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA:
1|1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1926

IRTONUMERO:
Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran äänenkannattaja.

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänymmärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen omaperäinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulot ja omakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskonnollinen ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j. n. e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien ylevistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j. n. e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusuristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mietteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintäin 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50: —, Amerikassa doll. 2: —, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26: —, Amerikassa doll. 1: —. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6: —, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään. Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

22:n vk. LOKAKUU 1926 N:o 8

Toimittajalta.

Olen tässä teosofisessa liikkeessä kuin mikäkin totuuden vartija, jonka sadat Argos-silmät kuuteen ilmansuuntaan tähdäten vaanivat milloin mitäkin äkkirynnäkköä totuuden linnoitusta kohti. Ja silmäin annettua tietoa aivoille alkavat jäsenet liikkua ja vartija hyökkää puolustusasentoon.

Kiitollinen tehtävä tämä ei ole, sillä rynnäkkö tapahtuisi huomaamatta, jos ei vartijaa olisi. Nyt useimmat heräävät vasta vartijan huutoon ja hänen aseittensa kalskeeseen ja huokaavat häiriintyneinä: no, taasko se siinä . . .

Mutta tehtäväänsä ei kukaan pääse pakoon.

Ja onhan välistä iloisiakin yllätyksiä todettavana.

Olemme varmaan kaikki viime aikoihin saakka eläneet siinä uskossa, että Idän Tähden julistukset Kristuksen toisesta tulemisesta tarkoittivat, että Kristukseksi nimitetty »maailmanopettaja» niin täydellisesti valtaisi Krishnamurtin ruumiin, että tämän oma personallisuus kokonaan syrjäytyisi ja että »maailmanopettaja«, kuten on sanottu, »kerran taas vaeltaisi ihmisenä ihmisten kesken». Tämä uskomme ei ole perustunut tyhjiin otaksumiin omasta puolestamme, vaan selviin ilmoituksiin ja sanoihin Idän Tähden taholta. Että me emme ole näiden julistusten pätevyyteen uskoneet, on toinen asia ja johtuu toisista seikoista.

Nyt olemme kuitenkin tänä vuonna saaneet mielihyvällä todeta, että Idän Tähti on itse tehnyt »ympärikäännöksen»

ja luopunut vanhasta väitteestään. Se ei enää usko, että Krishnamurti itse kuollen jättäisi ruumiinsa kokonaan »maailmanopettajan« käytettäväksi. Se uskoo nyt ainoastaan, että »maailmanopettaja» silloin tällöin, ja aikaa myöten yhä useammin ehkä, tulee puhumaan Krishnamurtin suun kautta.

Ja tähän uskoon mielellämme sanomme: olkoon niin. »Maailmanopettaja« sanotaan olevan »korkealla kehitysasteella oleva yksilöllinen olento», ja jos hän tahtoo ja osaa inspiroida Krishnamurtia, ei siinä ole mitään mahdotonta eikä mitään yliluonnollista. Inspiratsioni-ilmiöt kuuluvat hienomman laatuisiin mediumistisiin ja spiritistisiin ilmiöihin.

Kun kerran tämä askel on otettu, on toivoa siitä, että Idän Tähti itse vähitellen tekee eron kosmillisen Kristuksen ja n.s »maailmanopettajan« välillä. Syy miksi esim. Ruusu-Ristissä olemme asettuneet vastustavalle kannalle Idän Tähden julistuksen suhteen, on juuri siinä, että näitä asioita on sekoitettu toisiinsa. «Maailmanopettaja» on sekoitettu Jeesus Kristukseen. Jeesus Kristus oli kosmillisen Kristuksen ruumistuma, ei mikään «maailmanopettaja». Jeesus Kristus ei ruumistu enään. Kun nyt Idän Tähti on puhunut »maailmanopettajasta« ikäänkuin se olisi Jeesus Natsarealaisessa puhjennut Kristus, on meidän täytynyt huomauttaa siitä, että Jeesus Kristus ei ruumistu uudestaan.

Toista on, jos vain väitetään, että Krishnamurti on »maailmanopettajan» puhetorvi, ja vaikka lisättäisiin, että »maailmanopettaja» on Kristus. Sillä vaikka »maailmanopettaja» ei ole Jeesus Kristus, saattaa toiselta puolen Kristuksella olla puhetorvia ihmisten kesken, joten kysymys nyt käy läheisemmäksi ja käytännöllisemmäksi.

Kysymys on nyt inspiroivasta hengestä. Kuka Krishnamurtia inspiroi? »Maailmanopettaja» sanoo Idän Tähti. Aivan oikein. Mutta kun Idän Tähti lisää: tämä »maailmanopettaja» on sama korkealle kehittynyt yksilö, joka inspiroi Jeesusta, silloin voimme torjua väitteen.

Kristus-inspiratsionilla on oma leimansa, sanomme, ja Jeesusta ei inspiroinut mikään korkealle kehittynyt yksilö vaan Jumalan Poika, kosmillis-mystillinen Kristus.

Itse asiassa inspiratsionin tekniikka niin sanoaksemme on sangen omituinen. Tavalliset karkeat mediumit saavat inspiratsioninsa vainajien ja pahojen henkien tuonelasta. Treenatut mediumit välttävät näitä, mutta joutuvat ilman henkien ja kaikenlaisten kehittyneiden, näkymättömässä maailmassa toimivien personallisuuksien innoittamiksi ja ohjaamiksi. Taivaat heille aukenevat ja ilmavallan hallitsijat heitä opettavat. Ja siellä voi m. m. olla monenlaisia »maailmanopettajia».

Jos ihminen sitä vastoin — oli hän mediumi tai ei — joutuu Kristuksen yhteyteen, ei hän joudu tuttavuuteen minkään »korkealla kehitysasteella olevan yksilöllisen olennon» kanssa, vaan hän oppii tuntemaan sitä ainoata »Maailmanopettajaa», joka on Isä Jumala ja Hänen Poikansa ja Pyhä Henkensä. Hän joutuu hengessään kosketukseen äärettömyyden kanssa ja sen rauhan ja hyvän tahdon kanssa, joka äärettömyyttä elähyttää. Eikä Isän salaisuus hänelle paljastu, ellei Jeesus Kristus sitä hänelle ilmoita — Jeesus Kristus on kosmillisen elämän ruumistuma. Jeesus Kristus tulee eläväksi hänenkin tajunnassaan. Ja kaikki mediumisuus hänestä häviää, kun hän alinomaa elää yhteydessä Kristuksen kanssa.

Entä tämä yhteys? Jospa se onkin paljasta hysteeristä tunnelmaa? Ei lainkaan — kaukana siitä. Hysteria on mediumismia. Yhteys Kristuksen kanssa on käytännössä siinä, että ihminen elämässään osaa seurata Jeesuksen jälkiä. Eikä tämä seuraaminen ole mielivaltaista, vaan se on Jeesuksen käskyjen täyttämistä, se on elämistä Vuorisaarnan hengessä. Ihminen on silloin aina »inspiroitu», sillä hän elää aina totuuden kasvojen edessä.

Jos hän milloin joutuu haltiotilaan, merkitsee tämä, että hänen ruumiilliset käyttövälineensä ovat niin pyhässä sopusoinnussa, että Kristus, joka hänessä elää, tavallista voimakkaammin puhuu ja toimii hänessä ja hänen kauttaan.

Nyt Idän Tähden jäsenet huomauttavat: tätä juuri tarkoitamme Krishnamurtin suhteen!

Jos niin on, vastaamme siihen, minkä tähden silloin puhutte »maailmanopettajasta» ja »korkealla kehitysasteella olevasta yksilöllisestä olennosta?» Puhukaa silloin ainoastaan mystillis-kosmillisesta Kristuksesta! Ja huomatkaa: kosmillinen Kristus ei kiellä Vuorisaarnaa eikä Buddhan rauhanevankeliumia; mystillinen Kristus ei tarvitse maailman sotaa valmistaakseen itselleen tietä. Väkivallat ja sodat ovat Kristuksen kieltämistä.

Jotta voisimme uskoa, että Krishnamurti todella olisi kosmillis-mystillisen Kristuksen puhetorvena, täytyisi meidän nähdä hänen tunnustavan evankeliumein Kristuksen, hänen viidet käskynsä ja Buddhan rauhansanoman. Kosmillinen Kristus, joka ihmisessä ilmenee mystillisenä Kristuksena, on ainoa maailman vapahtaja, — ei korkea personallisuus, vaan elämän henki itse, Isän tajunta, joka Jeesus Kristuksessa tuli ihmiseksi ja löysi Poikansa. Kristus on kulmakivi, suuret vapahtaja-olennot, Jeesus Kristus ensimäisenä, se kallio, johon kaikki täytyy rakentaa.

Olen muutamassa amerikkalaisessa sanomalehdessä nähnyt äsken otetun valokuvan J. Krishnamurtista. Hänen kasvonsa näyttävät laihoilta, hänen ilmeensä on vakava ja surullinen. Pidän paljon siitä kuvasta. Kaikki ihmiset ovat yhtä lähellä Isän sydäntä, mutta jos tuon ihmisen ulkomuoto kuvaa hänen sielunsa tilaa, silloin Krishnamurti on lähellä Kristustakin. Kun hän väsyneenä personallisuutensa harhoihin pakenee mystillisen Vapahtajan turviin, silloin hänelle aukenevat Kristus-elämän ovet. Kun hän heittää pienimmätkin ajatukset omasta kehityksestään ja etevyydestään, kun hän tunnustaaa mitättömyytensä Jumalan edessä, kun hän tuntee haluttomuutensa olla minkään toisen olennon mediumina, vaan itse koko inhimillisellä minuudellaan tahtoo palvella Kristusta, silloin minäkin, joka Idän Tähden kannalta olen pakana ja jumalankieltäjä, osaan vilpittömästi iloita nähdessäni Kristus-hedelmän ihmiskunnan puulla.

*

Suomen Teosofisen Seuran ylisihteeri, toht. John Sonck, kirjoitti äsken Helsingin Sanomiin pitkähkön ja kauniin kirjoituksen Teosofisesta Seurasta ja J. Krishnamurtista maailmanopettajan käyttövälineenä. Edellä olen jo lausunut muutamia ajatuksia maailmanopettaja-kysymyksestä, jonka tähden tässä vain kiinnitän huomion pariin tohtori Sonckin lausuntoon, jotka koskevat Teosofisen Seuran suhdetta Idän Tähteen. Nämä lausunnot kaipaavat valaistusta toiseltakin taholta.

Tohtori Sonck sanoo: »Tosin jotkut jäsenistämme ovat pitäneet mahdottomana, että suuri Maailmanopettaja nyt meidän päivinämme voisi innoittaa jotakin henkilöä ja tilapäisesti vallata hänen ruumiinsa voidakseen hänen suunsa kautta julistaa määrättyjä aatteita. Kun Teosofinen Seura ei ole asettunut heidän kannalleen ja julistanut Idän Tähden liikettä joko suorastaan taikauskoon tai itsepetokseen perustavaksi, niin ovat nämä jäsenet eronneet seurasta ja perustaneet omat järjestönsä, vaikkapa heillä T. S:n jäseninäkin ollessaan oli täysi vapaus esittää omat näkökantansa ja puolustaa niitä».

Sangen kauniita sanoja, mutta ikävä kyllä vain sanoja. Mitä nyt meihin täällä Suomessa tulee, ei meillä ole mitään »maailmanopettajaa» ja hänen puhetorviaan vastaan, mutta me olemme jyrkästi sitä vastaan, että Jeesuksen Kristuksen nimi sekoitetaan näihin asioihin ja siten johdetaan ihmisiä harhaan. Ei meillä myöskään tämä katsantokantojen eroavaisuus ollut syynä siihen, että erosimme Teosofisesta Seurasta. Syynä eroon oli päinvastoin juuri se, ettemme saaneet täysin vapaasti esittää omia näkökantojamme ja puolustaa niitä. Toivoimme nimittäin, että Suomen T. S. todella suvaitsevaisena seurana olisi antanut meidän yhtä suurella ponnella ja auktoriteetilla esittää oman teosofisen elämänymmärryksemme kuin se vaati ulkomaalaisten johtajien teosofialle, — toivoimme, että Suomen T. S:ssa olisi ollut sijaa kahdelle autonomiselle osastolle, jotka kumpikin vapaasti olisivat saaneet työskennellä oman arvokkuutensa puolesta; tämä meiltä kiellettiin. Kiellettiin tietysti sääntöjen ja para-

graafien varjossa, joiden nojalla kuitenkin vanha eversti Olcott — kuten viime Ruusu-Ristissä osoitettiin — olisi myöntänyt meille pyytämämme oikeudet. Mitä muuta niin ollen oli edessämme kuin ero?

Tohtori Sonck sanoo vielä: »Seurasta eroamiset ovat kuitenkin olleet siksi harvalukuiset, että seuramme toiminta on niistä huolimatta vuosi vuodelta yhä laajentunut ja voimistunut».

Koska arv. kirjoittaja noilla sanoillaan tarkoittaa koko kansainvälistä Teosofista Seuraa, täytyy minun kysyä: onko Suomen T. S:n ylisihteeri tietämätön suuren seuran tilastosta, koska hän puhuu eroamisien harvalukuisuudesta?

Minulla on edessäni T. S:n varapresidentin C. Jinarajadasan toimittama, viime keväänä ilmestynyt historiallinen katsaus T. S:n 50:vuotiseen toimintaan: *The Golden Book of the Theosophical Society.*

Sen tilastotiedot v:sta 1920 lähtien, siis siitä lähtien, kun esim. Suomessa Ruusu-Risti perustettiin, osoittavat seuraavaa:

Vuoden	1920	lopussa	oli	jäsenmäärä	36,350
»	1921	»	»	»	40,475
»	1922	»	»	»	39,773
»	1923	»	»	»	40,996
»	1924	»	»	»	41,892
»	1925	»	»	»	41,179

Ensimäinen huomiomme tästä on, että juuri juhlavuotena T. S:n jäsenmäärä oli 723 numeroa pienempi kuin edellisenä vuonna. Toinen huomiomme on, että T. S:n jäsenmäärä vuosina 1920—1925 yli koko maapallon oli kasvanut ainoastaan 4,829 jäsenellä, josta määrästä itse asiassa suurin lisäys sattui ensimäisenä kyseessä olevana vuonna (1921) (85,5 % eli 4,125 jäsentä).

Mutta toht. Sonck sanoo, että »seurasta eroamiset ovat olleet harvalukuiset». Kuinka sen asian laita lienee? Tilastoissa ei mainita eronneiden lukumäärää, mutta se on helppo

laskea, kun tietää, paljonko uusia jäseniä kunakin vuonna on liittynyt ja paljonko jäsenmäärä on kasvanut.

Vuonna	1921	liittyi	uusia	jäseniä	7,154
»	1922	»	»	»	5,391
»	1923	»	»	»	4,938
»	1924	»	»	»	5,859
»	1925	»	»	»	6,452

Kun liittyneiden jäsenten lukumäärät lasketaan yhteen, saadaan luku 29,794. Jos ei vuosina 1921—1925 yhtään jäsentä olisi eronnut, olisi jäsenmäärä v. 1925 ollut yllämainittu summa lisättynä jäsenmäärään v:n 1920 lopussa, toisin sanoen 29,794 + 36,350 = 66,144. Mutta todellinen jäsenmäärä vuoden 1925 lopussa oli 41,179, joka osoittaa, että viiden vuoden aikana (1921—1925) erosi seurasta 24,965 eli pyöreässä luvussa 25 tuhatta jäsentä. Mitä taas tämä todistaa? Se todistaa, että T. S:n vanhoista jäsenistä ei ole montakaan jälellä, koska tuskin on ajateltavissa, että vasta liittyneet heti eroaisivat. Ja niin ollen se todistaa, että useimmat jäsenet ovat teosofeina nuoria ja kokemattomia. Ja vihdoin se todistaa, että seuran nykyinen voima on sen johtajissa eikä sen jäsenissä, huolimatta siitä, että Teosofinen Seura pitää itseään ehdottomasti demokraattisena tasavaltana eikä minkäänmoisena hierarkisena paavikuntana.

*

Olimme muutamia ystäviä koolla eräänä iltana viime kesänä ja keskustelimme Ruusu-Risti-työstä. Iloitsimme siitä, että työ jäsenten kesken eli n. s. looshityö oli saanut ehjän ja pysyvän muotonsa viimekeväisten rohkeiden aloitteiden kautta. Katseemme kääntyi jo luottamuksella siihen tulevaisuuteen, joka toteuttaisi toisen uskaliaan unelmamme ja kohottaisi keskellemme Ruusu-Risti-opiston, joka kansanopiston malliin järjestettynä lähettäisi maailmalle uuden elämän ymmärryksen ja sen monenlaisten tietojen ja taitojen levittäjiä ja opettajia. Vielä emme uskaltaneet varmuudella

toivoa, että Ruusu-Risti-opiston takaa häämöittäisi Mysteriotemppelin hohtavan valkoiset haahmopiirteet, mutta olihan mysteriotieto, mysteriotunnelma ja mysteriokoulu nyt jo elähyttävänä voimana kaikissa yrityksissämme, niin hyvin sisäisessä kuin ulkonaisessa toiminnassamme.

— Ja täytyyhän meidän myöntää, sanoi veli E., — että karma on ollut meille suopea. Onhan se antanut työmme pikku hiljaa edistyä ja menestyä. Seuramme jäsenluku kasvaa ja samoin kasvaa julkisten luentojemme kuulijapiiri. Kirjallisuutemme myös lisääntyy, rikastuu ja leviää. Onhan meillä ainakin yksi aatteemme apostoli joka kulkee ympäri maatamme hyvää tietoa levittäen puhutun ja painetun sanan muodossa. Ja onhan meillä ainakin yksi maaseuturyhmä, joka viime aikoina eloisalla ja kyvykkäällä esiintymisellään on osoittanut tahtovansa vakavasti kulkea Helsingin emäryhmän jäljissä.

— Niin, sanoi tähän veli K., — seuramme rikas ja monipuolinen taiteellinen elementti tekee ulkonaisen propagandatyömme puoleensavetäväksi ja arvokkaaksi. Ajatelkaamme vain vuosikokouksiamme. Mihin joutuisimme, ellei meillä olisi henkisesti valveutuneita taiteilijoitamme, jotka sanoin ja sävelin kykenevät lahjoittamaan Ruusu-Risti-sanomallemme kauniin ja ylevän muodon.

— Minulla pyöriikin mielessäni kysymys, kuului samassa veli H:n innokas ääni. — Emmekö voisi runsaammassa mitassa käyttää asiamme hyväksi taiteilijoittemme intoa, palveluhalua ja kykyjä? En tarkoita, että vetoaisimme heidän kukkaroihinsa — ne ovat muutenkin liian laihat — tai että heidän välttämättä pitäisi uhrata aikansa ja voimansa ilmaiseksi yli sen minkä jo tietävät, vaan tarkoitan, että meidän pitäisi voida keksiä ja valmistaa heillekin työmaa, missä he nauttien työstään korvausta saisivat tuntea voiton menevän kalliin asian hyväksi. Eikö tämmöinen olisi mahdollista?

— Olemmehan kauvan haaveilleet, huomautti veli P., — jonkinmoista mysterio-näyttämöä, jolla esitettäisiin sekä näytelmiä että oratoorioita, vaikkapa oopperoitakin, mutta tie-

tysti semmoinen tuuma on jäänyt haaveeksi varojen puutteesta. Jossain määrin vuosijuhlamme sitä mielestäni korvaavat.

— Kyllä niinkin, mutta . . .

— Saanko tehdä ehdotuksen? keskeytti samalla veli A matalalla, sointuvalla äänellään.

Olimme kaikki innokkaat kuuntelemaan.

— Muistattehan jatkoi veli A., — niitä kesäisiä laulu- ja oopperajuhlia, joita Aino Ackté useana vuotena järjesti Olavinlinnaan ja joihin kuulijoita kokoontui tuhansittain ei ainoastaan Suomen kaikilta ääriltä, vaan Europan eri maistakin?

Vakuutimme hyvin muistavamme.

— No niin, emmekö voisi antaa Aino Acktén suuren aatteen ruumistua uudestaan? Emmekö voisi suunnitella Ruusu-Risti-kesäjuhlia Olavinlinnaan vuosittain uudistuvaksi kulttuuritapaukseksi Suomen henkisessä elämässä? Niissä juhlissa olisi laulua ja musiikkia, näytelmä, ooppera, esitelmiä ja puheita. Ne olisi samalla pyhän hengen kannattamia mysterioesityksiä. Niiden vaikutus kansamme sivistyselämään olisi arvaamattoman mahtava. Ja niistä leviäisi tieto ulkomaillekin, niin että joka maasta tulisi kuin pyhiinvaeltajia aina kesäisin Suomeen Olavinlinnan Ruusu-Risti päiville.

Istuimme hetken ääneti kuin hämmästyksellä lyötyinä.

— Kyllä se tuuma on rohkea ja tähtää korkealle! huudahti joku.

— Mutta minusta ei mahdoton toteuttaa, vastasi veli A. rauhallisesti. — Vaikeudethan ovat enemmän taloudellista laatua. Mutta tottakai monet yhdessä kykenevät siihen, mihin yksinäinen nainenkin pystyi. Aino Ackté oli yksin, ja kaikille hänen tuli maksaa runsas palkka: jos koko asia olisi hänelle käynyt ylivoimaiseksi, ei tämä olisi niinkään ihmeteltävää. Ihaillahan meidän täytyy hänen neroaan ja tarmoaan. Mutta eikö meillä ole takanamme lukuisa ystäväpiiri? Eikö olisi asiaan innostuneita vapaaehtoisia auttajia,

joiden työ vähentäisi rahallisia menoja melkoisesti? En ajattele niin paljon itse esiintyjiä kuin niitä ehkä satoja apulaisia, joita muuten tämmöisten juhlien toimeenpanoon tarvitaan. Mitä rahoihin tulee, uskon varmasti, että tulot peittäisivät välttämättömiä menoja, niin ettei kenenkään tarvitsisi niitä uhrata. Ja jos voittoa jäisi, niinkuin toivottavaa olisi, tulisi voitto asiamme hyväksi, sanokaamme esim. Ruusu-Risti-opintorahastoon.

— Sinä puhut todella, kuin tuommoinen tuuma olisi maailman yksinkertaisin asia, sanoi veli K.

— Vaikkei se sitä olisikaan, hymyili veli A., — olisi joka tapauksessa liian aikaista pelästyä mahdollisia vaikeuksia.

— Veli A. on oikeassa, ratkaisi veli E., — meidän täytyy ensin luoda itsellemme kuva itse asiasta; sen tärkeydestä, sen kauneudesta, sen suuremmoisuudesta; sitten ehdimme pohtia sen toteuttamismahdollisuuksia ja -mahdottomuuksia. Olen ainakin omastapuolestani ehdotuksen lumoissa ja tahtoisin sitä miettiä ja pohtia.

— Minä olenkin vain tahtonut nostattaa ajatuksen mieliinne.

Keskustelimme vielä kauvan ja koetimme pohtia ehdotuksen käytännöllisiä puolia, mutta meitä oli liian pieni piiri koolla, jotta olisimme päässeet minkäänlaisiin varmoihin tuloksiin. Päätimme vaan, että veli A:n ajatus oli lennätettävä ympäri toistenkin Ruusu-Ristin jäsenten ja ystävien mietittäväksi.

Mikä tässä nyt on tehty.

*

Maailman sanomalehtiä on pyydetty julkaisemaan muuan asevelvollisuutta koskeva manifesti. Useimmat lehdet lienevät kieltäytyneet sitä tekemästä, koska pitävät asiaa haaveena, johon reaalipoliitikot eivät kiinnitä huomiota. Kiintoisana *document humain*'inä olisivat kuitenkin voineet sen tehdä.

Ruusu-Risti painattaa sen mielihyvällä.

I. N. R. I.

Tien varrella viittovi rasti
jo vuodesta vuotehen,
ja kirjoitus kirkkahasti
on kerran loistanut sen;
vaan myrskyt ja lumet sen kylkehen
on uurtehet lyöneet ja sammalen.

Tien vierellä vuottavi rasti
jo ajasta aikahan,
ain kätensä valppahasti
yläilmoille ojentain;
erämiehelle viittovi ristin tapaan:
„oot ristiin kytketty, lapsi vapaan."

Tien varrella viittovi rasti
yhä vuodesta vuotehen,
ohikulkijan tarkkahasti
tähystellessä taivaallen;
on suunta itäinen tähteen päin,
mi nousevi kerran vuodessa näin.

Tien vierellä mykkänä rasti
käsivartensa ojentaa:
sen kirjoitus varmahasti
on peitetty ihmeen taa . . .
Kun tähti kulkijan silmään saa,
hän salatut merkit tajuaa.

Vaan mykkänä seisovi rasti,
ja kirjaimet oudot on.
Ken saanut on tähteen asti,
sen otsalla valo on:
hän kirjaimet oudot oivaltaa
ja merkit, mi portille johdattaa.

Nellie Kalm.

Kansainvälinen manifesti asevelvollisuuden poistamiseksi.

Sodan aikana olivat suuret kansanjoukot eri maissa päättäneet ikiajoiksi vapautua militarismin ikeestä, ja rauhan tultua Kansojenliittoa tervehdittiin tämän toiveen toteuttajana. Velvollisuutemme on nyt pitää huolta siitä, etteivät sodan hirveät kärsimykset enää pääse uudistumaan.

Me toivomme, että vihdoinkin otetaan ratkaiseva askel täydelliseen aseista riisumiseen ja sotaisen hengen pois juurruttamiseen sivistyneissä kansoissa. Me kehoitamme senvuoksi Kansojenliittoa ehdottamaan pakollisen asevelvollisuuden poistamisen ensimäisenä askeleena todelliseen aseista riisuutumiseen.

Me olemme varmat siitä, että asevelvollisuuteen perustuvat joukot suurine ammattiupseereista kokoonpantuine esikuntineen ovat rauhan pahin uhka. Pakkopalvelus on sitäpaitsi ihmisen vapaan persoonallisuuden alentamista ja vapauden sortamista. Kasarmielämä ja sotilaallinen komento, luonnottomimpien ja älyttömimpien käskyjen sokea totteleminen, tappamistaidon järjestelmällinen opettaminen, kaikki tämä turmelee persoonallisuuden, demokratian ja inhimillisen elämän kunnioituksen. Ihmisen arvoa alentavaa on pakoittaa häntä panemaan elämänsä alttiiksi käskystä, tai tappamaan toisia vasten tahtoaan, ilman että on vakuutettu sen asian oikeutuksesta, jonka puolesta hän toimii. Sodan valmistamisen kautta tullaan lopulta pitämään sotaa välttämättömänä jopa toivottavana. Se valaa koko miespuoliseen väestöön sotilaallisen hengen ja juuri siinä iässä, jolloin se helpommin on taipuvainen sellaisia vaikutelmia omaksumaan. Valtio, joka pitää oikeutenaan pakoittaa kansalaisiaan sotapalvelukseen, ei rauhan aikanakaan tule kiinnittämään tarpeeksi huomiota yksilön onneen ja menestymisen ehtoihin.

Asevelvollisuuden poistaminen tulee vaikeuttamaan sodan käyntiä kaikissa maissa. Hallitus, jolla on asevelvollisia joukkoja, voi sangen helposti julistaa sodan ja tukehduttaa kansansa vastalauseet antamalla pikaisen liikekannallepano-käskyn. Niiden hallitusten sensijaan, jotka riippuvat kansojensa vapaaehtoisesta kannatuksesta, on noudatettava suurempaa varovaisuutta ulkopolitiikassaan.

Ensi luonnoksessaan Kansojenliiton sääntöihin ehdotti presidentti Wilson, että asevelvollisuus on lopetettava kaikissa niissä maissa, jotka yhtyivät liittoon. Meidän velvollisuutemme on herättää tämä alkuperäinen henki taas eloon, joka elvytti niin

monta maailmansodassa ollutta ja jota niin moni mahtava valtiomies kannatti.

Asevelvollisuuden yleinen poistaminen on sama kuin ratkaiseva askel rauhaa ja vapautta kohti. Kehoitamme sentähden kaikkia oikeutta harrastavia miehiä ja naisia luomaan kaikissa maissa yleisen mielipiteen, jonka painostuksesta hallitukset ja Kansainliitto ottaisivat tämän ratkaisevan askeleen vapauttaakseen maailman militarismin hengestä ja avatakseen tien uuteen aikakauteen, jona kansallinen ja henkilökohtainen vapaus ja kansainvälinen veljeys vallitsee.

Allekirjoittajina 71 tunnettua nimeä, joista monet maailmankuuluja, kuten Norman Angell, Henri Barbusse. Annie Besant, Edvard Carpenter, Georges Duhamel, Albert Einstein, August Forel, M. K. Gandhi, Ellen Key, Victor Margueritte, Romain Rolland, Bertrand Russel, Ignaz Seipel, Rabindranath Tagore, Elin Wägner, H. G. Wells. Suomalaiset allekirjoittajat ovat: Selma Anttila, Maikki Friberg, Lucina Hagman, Felix Iversen, Oskar von Schoultz, Hilda Seppälä, V. Tarkiainen, U. Wegelius, Mathilda Wrede.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Lapsen syntyminen, elämä ja kehitys, katsottu salatieteelliseltä ja astrologiselta näkökulmalta.

Kun ihmisen minuus on valmis aloittamaan maanpäällisen vaelluksensa jälleen kehittyäkseen yhä edelleen ja suorittaakseen osan edellisissä ruumistuksissa aiheuttamastaan karmasta, valitsee Karman Herra perheen, joka kykenee tarjoamaan juuri sellaisen ympäristön ja mahdollisuudet, joita kysymyksessäoleva minuus tarvitsee. Tällöin muodostuvat joko vanhat siteet määrääväksi tai joutuu muita näkökohtia huomioonotettavaksi. Väitetään, että minuus, kun on kysymyksessä vanha ja kokenut sielu, saa ennen astumistaan alas aineeseen välähdyksenä nähdä vanhat velkansa, jotka sen on maksettava, ja tällöin on sillä oikeus itse määrätä, mitä ja kuinka paljon se haluaa seuraavassa ruumistuksessa suorittaa. Karman Herra ottaa sen toivomuksen huomioon. Kun minuus sen sijaan on nuori ja kehittymätön, päättää Karman Herra yksin kaikesta.

Laaditaan suunnitelma pienimpiäkin yksityiskohtia myöten. Ensin luodaan eetterimalli, jonka mukaan fyysillinen ruumis on rakennettu. Verrattain korkealle luonnonhengelle annetaan teh-

täväksi toteuttaa yksityiskohdat ja valvoa sikiön ja lapsen kehittymistä ja kasvua. Tästä luonnonhengestä muodostuu todenteolla lapsen suojelushenki ja se valvoo lasta usein yhtä hellästi kuin hänen oma äitinsä Se leikkii lapsen kanssa tämän ensimäisenä kasvuvuotena antaen koko joukon ohjeita ja alotteita. Se suojelee lasta monenlaisilta vaaroilta ja väijytyksiltä. Onhan usein kuultu puhuttavan, miten pieni lapsi ihmeellisellä tavalla on pelastunut uhkaavasta vaarasta. Silloin on lapsen suojelusenkeli astunut pelastavana väliin.

Jokainen minuus on aina pysyväisen fyysillisen atoomin yhteydessä fyysillisellä tasolla, samoin kuin sillä myöskin on pysyväinen astraalinen ja pysyväinen mentaalinen atoominsa. Pysyväisen fyysillisen atoomin kätkevät luonnon henget tulevan isän nauttimaan ruokaan. Isästä se sitten sukupuolisessa yhtymisessä siirtyy äitiin. Lasta varten luotu eetterimuoto asetetaan äidin kohtuun. Ruumistuvan minuuden fyysillisen elämän ensimäinen perustus on siten laskettu. Suojelusenkeli jatkaa valvomistyötään Karman Herran laatiman suunnitelman mukaan.

Kun sikiö on suunnilleen viiden kuukauden vanha, suunnataan siihen virta elinvoimaa pysyväisestä atoomista. Tästä lähtien astuu astraalinen tarmo toimintaan sikiön kasvaessa. Saatu tarmo on sielun viimeisen maanpäällisen elämän ja osaksi myös sen viimeisen astraalisen olotilan aikaisen tunne- ja mielikuvasuunnan värittämä eli leimaama. Jokainen pysyväinen atoomi on nimittäin niin sanoaksemme varattu niillä värähtelyillä, jotka minuus aikaisemmassa ruumistuksessa on saattanut asianomaisella tasolla liikkeeseen.

Kun sikiö on seitsemän kuukauden vanha saavuttaa sen elinvoimavirta pysyväisestä mentaalisesta atoomista. Senvuoksi on sikiö olosuhteiden ollessa myönteisiä ja hoidon sopivan tästä hetkestä saakka elämiskykyinen.

Normaalinen syntyminen tapahtuu nimittäin tavallisesti sikiön ollessa yhdeksän kuukauden ikäinen. Syntymäpäivä samoin kuin hetki saattaa tällöin vaihdella ollen aina — ainakin normaalisissa tapauksissa — suhteessa hetkeen, jolloin naisellisen munan hedelmöittyminen tapahtui. Kuun asema tällöin on aina joko nousevana tai laskevana merkkinä lapsen syntymähoroskoopissa. Tämä on vanha, tunnettu astrologinen tosiseikka, jonka jo suuri astrologi ja astronomi Ptolemaios tunnusti, ja jo aikaisemminkin se lienee ollut tuttu. Astrologien kesken käy tämä laki nimellä »Hermes trutina» jonka vuoksi monet tahtovat liittää sen Hermeksen, vanhan Egyptin uskonnonperustajan yhteyteen, sen varsinaisena esittäjänä.

Tässä kätkeytyy eräs luonnon suurista salaisuuksista. Tämä tosiseikka on ilmeinen todistus vanhan totuuden puolesta, joka suuren filosofin Pythagoraan lausunnossa »jumala geometrisoi» sai niin iskevän ilmaisun. Sentähden täytyy meidän jonkun verran pysähtyä tätä seikkaa tarkastaaksemme, sillä se, jos jokin, on todiste astrologian suuresta pätevyydestä.

Koska on tieteellisesti todettu, ettei hedelmöittyminen aina tapahdu yhtymisessä, vaan usein monta tuntia, jopa päivän tai pari myöhemmin, ei oikean hetken valitseminen suinkaan saata olla sattumaa, koska sen täytyy olla täsmällisessä suhteessa määrättyyn syntymähetkeen, vaan Karman kaikkiviisaan asiaan puuttumisen tulos. Sikiö on näkevä päivän valon juuri silloin, kun planeetta-asemat soveltuvat niihin taipumuksiin, mahdollisuuksiin ja ruumiillisiin ominaisuuksiin, jotka lapsella tulee olemaan. Eikö tämä ole selvä todistus luonnon suuresta lakisiteisyydestä? Minuus siis puristetaan olosuhteihin, jotka täysin vastaavat sitä karmaa, joka sen on tässä maaelämässään suoritettava. Koska planeettojen asemat päivä päivältä ja tunti tunnilta muuttuvat eikä sama asema edes pisimmän elämän aikana uudistu, voi ainoastaan syntymähetki olla senlaatuisten planeetallisten värähtelyjen kyllästämä, jotka ovat välttämättömiä ruumistuvan minuuden muodostumis- ja kehittymissuunnalle. Kas, tässä karman suuri laki!

Mutta yrittäkäämme myöskin katsella asiata toiselta näkökannalta. Jos meillä on sekä vanhempain että lapsen horoskooppi, voimme luoda silmäyksen lapsen karmaan ja tietysti myöskin vanhempain. Koska tässä kirjoituksessa on kysymys lapsesta, voimme jättää jälkimäisen asianhaaran huomioonottamatta. Jos huomaamme lapsen ja vanhempain horoskooppien olevan toisiinsa nähden sopusointuisia, on tämä merkki siitä, että sielullinen sympatia ja läheinen suhde vallitsee edellisen ja jälkimäisten välillä. Lapsen sielu on silloin aikaisempien ystävyyssiteiden johdosta syntynyt tähän perheeseen. Jos on olemassa epäsointuja horoskooppien välillä, voimme olla varmoja siitä, että joko vanhempain tai lapsen aikaisempi huono karma on aiheuttanut ruumistuvan sielun asettamisen tällaiseen ympäristöön. Ei vallitse minkäänlaista sielun sympatiaa lapsen ja vanhempain välillä. Kohtalo sisältää kärsimystä heille kaikille. Tämä olkoon sanottuna vanhempain ja lapsen keskinäisestä suhteesta.

Kun tarkastamme lapsen horoskooppia silmälläpitäen yksinomaan itse lasta, havaitsemme eräiden planeettojen olevan huonosti sijoitettuja ja ehkäpä tämän lisäksi varustettuja huonoilla

aspekteilla ja tämän ohella on toisia edullisia asemia ehkä hyvien aspektien säestäminä. Edelliset ilmaisevat lapsen heikkoja puolia, hänen osaksi tai kokonaan puuttuvia ominaisuuksiaan. Jälkimäiset edustavat voimia, joita sielu edellisissä ruumistuksissa on yrittänyt kehittää ja jotka tulevat ilmi lahjoina toiseen tai toiseen suuntaan, sitä mukaan, mitkä planeetat ovat voimakkaita. On myöskin toisenlaatuisia asemia, jotka viittaavat vahvoihin tai heikkoihin puoliin lapsen edellisistä maaelämistä tuomassa luonteenlaadussa ja karmassa.

Vastasyntyneen lapsen aura näyttää lähinnä valkoiselta hohteelta ja tällainen ulkonäkö säännönmukaisesti säilyy lapsen seitsemänteen ikävuoteen saakka. Se on tavallaan kirjoittamaton lehti. Mutta meidän on toiselta puolen muistettava, että valkoiseen väriin sisältyvät kaikki värit ja että jokaisella värillä on oma sielullinen merkityksensä. Tulemme nyt alalle, joka on erikoisen mielenkiintoinen. Ennenkuin lähdemme sitä lähemmin selostamaan, on tarpeen muutamia sanoja asioiden paremmaksi ymmärtämiseksi.

Värit, soinnut ja luvut kuuluvat niin läheisesti yhteen, että ne oikeastaan ovat saman asian eri ilmennyspuolia.

»Salaisessa Opissa» luetaan:

»Tähti, jonka alaisena ihmisolento on syntynyt, sanoo salatiede, on jatkuvasti jäävä hänen tähdekseen ruumistuksien sarjassa yhden elämänkierroksen aikana. Se ei ole hänen astrologinen tähtensä, mutta se on kylläkin aina voimakas horoskoopissa.»

Esoteerinen astrologia sanoo, että Aurinko-Logoksen valtaistuimen edessä on seitsemän suurta Planeetta-Henkeä, joista jokainen hallitsee mahtavaa voima-sädettä. Tätä voimasädettä se planeetta edustaa, jonka hallitsija tämä Planeetta-Henki on. Näitä seitsemää Planeetta-Henkeä nimitetään myöskin usein seitsemäksi arkkienkeliksi. Ne kantavat nimiä Michael, Gabriel, Raphael, Haniel, Madimiel, (jota jotkut nimittävät Chamaeliksi) Zadkiel ja Cassiel ja planeetat, joita ne johtavat ovat vastaavassa järjestyksessä: Aurinko, Kuu, Merkurius, Venus, Mars, Jupiter ja Saturnus. Koskapa vanhat astrologit eivät niin tarkkaan tunteneet planeettoja Uranus ja Neptunus, jotka astronomisesti keksittiin vasta viime vuosisadalla, voidaan olettaa Auringon ja Kuun olevan tavallaan Uranuksen ja Neptunuksen sijaisia. Jotakin pitkin näistä seitsemästä voimasäteestä on jokaisen minuuden edettävä kehityksessään. Katsottuna salatieteen valossa merkitsee tämä siis, että jokaisella ihmisolennolla koko elämänkierroksensa ajaksi on joku näistä seisemästä planeetasta hallitsevana tähtenään eli esoteerisena johtajanaan.

Ei ole aina niin helppoa saada horoskoopista esille esoteerinen johtaja, kun sen sijaan ei ole erittäin vaikea löytää ulkonainen (eksoteerinen) johtaja tai johtajat, jos on olemassa useampia. Jokaisen ihmisen horoskoopissa näyttelee senvuoksi vähintäin kaksi planeettaa silmäänpistävää osaa, nimittäin esoteerinen ja eksoteerinen johtaja, mutta voi olla useampiakin sen mukaan, montako planeettaa taistelee eksoteerisesta hallitsija-asemasta horoskoopissa. Nyt on havaittu, että jokaisella planeetalla on erikoinen auransa ja värinsä, määrätty pohjasäveleensä ja johtava lukunsa. Tässä aiomme käsitellä ainoastaan väriä. Uranuksen väri on vihreä, johon liittyy annos ihanaa sinipunaista ja loistavan kullankeltaista. Neptunuksen väri vaihtelee jonkun verran merensinisestä tummansinisen vihreään. Merkuriuksen väri on eri vivahteista keltaista, Venuksen väri vaihtelee vaaleansinisestä tavalliseen siniseen. Marsin on punainen, Jupiterin sinipunainen (usein purppuranpunaiseen vivahtava) ja Saturnuksen indigosininen, muistuttaen joskus miltei vihreätä. Nämä ovat planeettojen värit ja näitä ne alituiseen itsestään säteilevät. Kun jonkun henkilön horoskoopista havaitsemme määrätyillä planeetoilla olevan voimakkaat asemat, voimme olla vakuutettuja siitä, että näitä vastaavat värit voimakkaasti esiintyvät kysymyksessä olevan henkilön aurassa — sitä voimakkaammin, mitä huomattavampi asema planeetalla on. Kun Leadbeaterin kirjasta »Ihminen, näkyväinen ja näkymätön», tarkastamme, mitä jokainen väri merkitsee, saamme horoskoopista käsityksen henkilön luonteenlaadusta ja hänen taipumustensa suunnasta. Tämä yksinomaan väristä. Sitten on olemassa suuri joukko puhtaasti astrologisia selitysperusteita.

Tämän syrjäänpoikkeamisen jälkeen palaamme varsinaiseen aineeseemme. Vastasyntyneen lapsen aura on valkoinen. Kaikilla väreillä on suunnilleen sama mahdollisuus tunkeutua esille. Tietystikin ne värit, jotka viittaavat synnynnäisiin taipumuksiin edellisistä elämistä, osoittavat erikoisen suurta taipumusta esille tulemiseen ja ne tulevatkin esille, vaikkakin hyvin järjestetty kasvatusmenetelmä saattaa vaikuttaa niihin vaimentavasti ja sen sijaan kiihoittaa muita toivottavampia värejä painamaan leimansa auraan. Tämä on sanottu kuvannollisesti, mutta kuva kätkee itseensä paljon totuutta.

Niin puhtaalta ja koskemattomalta kuin lapsen aura näyttääkin, kätkeytyy siihen kuitenkin edellisen elämän skandhat. Näitä skandhoja voitaisiin verrata pieniin myrkkypalloihin. (Indialaiset väittävät, että niitä on kolme.) Nämä on kaikin tavoin pakoitettava surkastumaan ja kuolemaan, sillä jos ne herätetään

toimintaan laiminlyödyn tai sopimattoman kasvatuksen johdosta tai leikkikumppanien välityksellä, voivat ne myrkyttää lapsen koko elämän tehden hänet pahankuriseksi ja vaikeasti käsiteltäväksi.

Ensimmäisen neljän vuoden aikana elämästään on lapsi Kuun hallituksen alainen. Kuu hallitsee harmaata aivoaineita ja ravintotoimintoja. Tämä on aika, jonka kuluessa myrkkypallot on pakoitettava kuihtumaan. Tänä aikana on ensimmäinen perusta laskettava lapsen tulevaan suhtautumiseen vanhempiinsa. Hänen on opittava näkemään isässä ja äidissä parhaat ystävänsä, joiden puoleen hän aina voi kääntyä pienine suruineen ja huolineen, mutta joiden nimenomaiseen tahtoon ja toivomukseen nähden hän ei voi mihinkään vedota. Lapsen järkikykyjä ei pidä rasittaa, sillä se voi aiheuttaa myöhäisempiä taka-askeleita. Lyöntejä ja ruumiillista kuritusta ei liioin pidä käyttää, sillä lapsi ei vielä silloin kykene näkemään aateyhtymää rikkomuksen ja kohdanneen rangaistuksen välillä. Sopivin menettely ehkä olisi asettaa lapsi nurkkaan tai yksinäiseen huoneeseen, joka kerta kun hän on tottelematon, — vaikka ei tietystikään ennenkuin lapsi on kahden ja puolen tai kolmen vuoden ikäinen. Kuun koko hallitusaikana — tämä aika voi jonkun verran vaihdella asianhaarojen johdosta, joita ei tila salli tässä selostaa, — ovat lapsen aivot hyvin alttiit muovailulle, ne ovat plastillisia ja herkkiä. Mitä silloin kylvetään, se verrattain helposti itää.

Lapsen ollessa noin viiden vuoden ikäinen siirtyy hallinto Merkuriukselle, ja tällöin ei lainkaan käy niin helposti sen uudestimuovaileminen, mikä Kuun hallintokaudella on juurtunut lapsen luonteeseen. Silloin alkaa äly herätä lapsessa. Hänellä alkaa olla pieni mielipiteensä kaikesta, ja jollei se aikaisemmin ole tottunut näkemään vanhemmissaan korkeimman arvovallan, on tämä sitä vaikeampaa nyt.

Niinkauan kun maitohampaat ovat tallessa, on lapsen eetteriruumis muodostunut suureksi osaksi äidin eetteriruumiissa olleista hiukkasista. Jos lapsella on ollut imettäjä, on hänessä myöskin ainesta tämän eetteriruumiista. Tämä on enemmän tai vähemmän olosuhteiden varassa. Kun maitohampaat alkavat irtautua, erkanevat myöskin vieraat eetterihiukkaset. Uudet hampaat ovat niin sanoaksemme lapsen oman eetteriruumiin tuotteita.

Sanotaan, että lapsen sielu hänen kuudenteen ja seitsemänteen ikävuoteensa saakka elää suureksi osaksi astraalitasolla. Senvuoksi saavat vanhemmat usein kuulla pienten lastensa ker-

tovan kaikenlaista, joka tuntuu pelkältä mielikuvitukselta. Näin ei suinkaan aina ole asian laita. Pieni lapsi kertoo vain kuvista, jotka se astraalitasolla näkee, jonka vuoksi sen mieltä usein voi suuresti pahoittaa, että ei isä ja äiti näe samaa tai että he asettuvat epäileviksi. Vanhempain ei pitäisi asettua ymmärtämättömiksi, sillä tämä vain vähentää heidän arvovaltaansa lapsen silmissä. Tahdon esittää pienen kuvaelman elämästä:

Tyttö saattoi olla noin kuuden vuoden vanha. Hänen suurin ihastuksensa oli hämärän tullen saada istua isänsä polvella ja kuunnella hänen kertomuksiaan suurista tähdistä tuolla ylhäällä, jotka loistavat ja kimmeltelevät kuin komeat jalokivet, eläimistä ja hyönteisistä, joilla jokaisella on elämäntehtävänsä suoritettavanaan suuressa koneistossa, ja ihanista kukista, jotka loistokkailla väreillään ja suloisella tuoksullaan levittävät iloa moneen murheelliseen ihmissydämeen.

Lapsen tunne-elämä saatettiin täten värähtelemään herättäen hänen sielussaan astraalisen kuvan eli näyn, sillä äkkiä hän erään kerran huusi:

»Isä, katsele tuonne seinään päin, eikö ole kaunista?»

»Mitä sitten näet, pikku ystävä? Minä en näe mitään.»

»Eikö isä voi nähdä, sehän on niin selvää! Tuollahan on pieni mökki, jonka edessä on kaunis järvi ja järven rannalla keinuu venhe. Toisella puolen on muutamia suuria puita ja sen edessä käy tie ja sitä pitkin kulkee pieni tyttö isänsä seurassa. Katso, nyt pikku tyttö poimii muutamia kukkia antaen ne isälleen ja sitten hän hypähtää niin iloisesti lyöden kätensä yhteen. Voi, kuinka se on kaunista! Mutta on niin kummallista. Kaikki ei pysy hiljaa, vaan liikkuu koko ajan näin.»

Tämän sanoessaan näytti lapsi käsillään, miten kuva oli nopeassa nousevassa ja laskevassa liikkeessä.

Se, mitä tyttönen näki, oli astraalinen kuva.

Aina siitä saakka, kun sikiö on seitsemän kuukauden ikäinen, siihen asti kun lapsi on viisivuotias, tapahtuu elinvoiman virtaaminen pysyväisestä mentaalisesta atoomista ainoastaan hitaasti. Viidennestä ikävuodesta lähtien, jolloin Merkurius astuu johtoon, kasvaa virran voima ja äly kehittyy aimo askelin. Lapsi tekee alinomaan kysymyksiä ja haluaa tietää mitä erilaatuisimpia asioita, joten vanhemmat usein joutuvat ymmälle, kun heidän on kaikkea selitettävä. Merkurius johtaa, kunnes lapsi täyttää kymmenen vuotta, jolloin Venus astuu sen seuraajaksi, johtaen vuosina 11—18. Vasta sen jälkeen kun, aurinko ihmisen ollessa kahdeksantoista tai yhdeksäntoista vuotta vanha ottaa käsiinsä hallinnon, tuoden muassaan pursuavaa

elämänvoimaa, voidaan katsoa, että lapsen kengät on käyty loppuun, ja täyteläinen, rikkaana pulpahteleva elämä aukenee.

Nap. Hultin.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Suuruuden hulluus.

Teosofisen maailmankatsomuksen valossa voimme vähitellen oppia katselemaan ihmiselämää käytännöllisemmin, järkevämmin, ilman sokeata taikauskoa.

Sanomme: ihmisessä piilee koko maailmankaikkeus, siis myöskin Jumala. Tämä Jumala on meissä näkymätön, käsin koskettamaton. Se on äänetön ääni meissä. Sensijaan ulkonainen, aistitsemamme maailma on meluava ja käsin kosketettava. Ja me ihmiset olemme tässä »meluavan» ja »äänettömän» välissä. Niiden erilaista luontoa tulee meidän oppia ymmärtämään. Ulkonaisessa maailmassa — koska se on m e l u n maailma — koettaa jokainen aikaansaada mahdollisimman suurta melua, kiinnittääkseen siten itseensä mahdollisimman suurta huomiota. Ken kykenee aikaansaamaan mahdollisimman suuren melun — mitä laatua tuo melu sitten onkin —, hän huumaa heikompimeluisten aistit, hän huumautuu itse ja toiset huumautuvat, ja niin hän vetää yhä suurempaa huomiota puoleensa, kohoo ja pöyhistyy, kuvitellen yhä ihmeellisempiä asioita itsestänsä. — Samalla on siinä paljon puuhaa ja vaivaa, sillä hänen on pidettävä itseään kuin korkeaan torniin asetettuna, jossa hän huitoo käsillään ympärilleen — noin vertauksellisesti puhuen — ja odottaa yhä suurempaa huomaavaisuutta. Myös on suuri vaiva siitä, että miini ja eleet pysyvät mahdollisimman miellyttävän-arvokkaina, koska nuo ulkonaisella melulla lumotut sielut voisivat muuten huomata tai luulla, että tuolla tornissa huitoo joku narri tai hullu.

Ja sitten sopii pistää Jumalakin samaan torniin. Sillä eikös vaan Jumala istukin kaikkein korkeimmalla, odotellen liehittelyä ja kumarruksia? — Silloin alkaa uusi kilpajuoksu, entistä tuimempi, Jumalan luo, vielä korkeampaan torniin. Ellei huipputornia saavutettaisi maan päällä, totta kait kuoleman jälkeen autuaitten mailla.

Tällaisen kilpajuoksun tuloksenahan on meillä kristikunnassa m. m. Rooman paavi, pyhä isä, erehtymätön, Kristuksen sijainen. Ehkä Jeesuskin saattoi erehtyä, tai puhua ainakin kovin lap-

sellisia, haaveellisia. Nyt on sensijaan turvallista: on erehtymätön, pyhä isä. Hän osaa asettaa kaikki kohdalleen, oikeaan järjestykseen.

Ja hartaat kristityt ovat ihastuksissaan — korkein autuus on suudella pyhän isän tossukkaa. He joutuvat kerrassaan lumoihinsa, heidän sydämensä ja rahapussinsa aukenee, ja »Pietarinraha» vyöryy valtavana virtana hänen pyhyytensä pyylevään pussiin.

Tällainen on melun maailma.

Entä se toinen, ihmisyyden maailma, taivasten valtakunta? Näin luemme evankeliumeissa: »Sillä hetkellä opetuslapset tulivat Jeesuksen tykö ja sanoivat: kuka on suurin taivaanvaltakunnassa? Niin hän kutsui tykönsä lapsen, asetti sen heidän keskelleen ja sanoi: totisesti minä sanon teille, ellette käänny ja tule lasten kaltaisiksi, ette ollenkaan pääse taivaanvaltakuntaan. Siis, joka nöyrtyy tämän lapsen kaltaiseksi, hän on suurin taivaanvaltakunnassa» Matt. 18: 1—4.

Ymmärtääksemme tätä »lasta», täytyy koettaa ymmärtää Jeesusta itseään käytännössä. Hän on lapsi nöyryydessä, puhtaudessa, vilpittömyydessä, mutta ei »lapsi» avuttomuuden merkityksessä. Jos hän taas on »suuri», on hänen suuruutensa siinä, että hän ottaa ihmiskuntaperheen raskaimman osan ja työn kantaakseen. Sama on laita Buddhan, sama H. P. Blavatskyn. Heidän »onnensa» on heidän työssään, työssä totuuden ilmentämiseksi.

Meidän teosofien on erittäin terveellistä lähestyä ja ymmärtää Blavatskyä. Parjattu hän oli, milteipä Belsebuubin edustajaksi leimattu. Hän oli nöyrä, nimitti itseään opetuslapseksi, toisinaan »kurjaksi H. P. B:ksi». Jos hän on »suuri«, näkyy sekin vata hänen työssään.

Mutta Blavatskynkin voima on heijastanut negatiivisen kuvan »ajan aalloille», jokseenkin samanlaisen kuin Jeesuksenkin negatiivinen levy. Jeesuksen kielteinen heijastuma näkyy edustavimmin Rooman paavissa, paavissa viran puolesta. Hän on pyhä, erehtymätön virassaan, joka tällä »maaran jalokivellä» lumoo tuon melumaailman kansalaiset. Melkein samoin on jo ennättänyt käydä Blavatskylle. Loistava seurue nimeltä nimitettyjä »apostoleita», itse elävä Kristuksen ruumis eli »käyttöväline» heidän joukossaan, on jo ennättänyt nostaa itsestään melkoisen melun maailmassa. Ja me hartaat teosofit riennämme lumottuina Intiaan tai Ommenin leirille, ja olemme hurmioissamme. Sillä mehän olemme nähneet itse nimeltä nimitetyn Herran — tai olleet pettyneitä.

Mutta mitä varten enää palata Rooman paaviin? Eikö jo riitä sitä laatua? Sillä turhaa on kilpailla hänen pyhyytensä paavin kanssa »pyhyydessä» tai »eleganttimaisuudessa». Hänellä on käytettävänään vuosisatojen tottumus kaikissa eleissään, on loistavat seremoniat, seremoniavälineet ja mestarit. Miksikä siis joku ihminen koroittaisi itsensä, alkaisi lyödä rumpua edellään? Tai miksi toinen alentuisi olemaan jonkun itseänsä koroittavan ja näyttelevän »pyhimyksen» narrimainen tossun suutelija? Ottakaamme kiinni esiintyvistä ristiriidoista ja Jeesuksen sanoista: »Joka tahtoo teidän keskuudessanne olla ensimäinen, olkoon teidän käskyläisenne». Jos joku jotakin on, niin annettakoon hänen *tekemänsä työn* puhua hänen puolestaan. Niinkuin sanotaan »Valoa Tielle» kirjassa: »Todellinen taiteilija, joka työskentelee rakkaudesta työhönsä, seisoo joskus varmemmin oikealla tiellä kuin salatieteilijä, joka luulee poistaneensa harrastuksen omasta itsestään, vaikka hän todellisuudessa ainoastaan on laajentanut kokemuksen ja himon rajoja ja siirtänyt huomionsa niihin asioihin, jotka koskevat hänen laajempaa elämänalaansa».

Ajatelkaamme, että Kristus todella puhuisi meidän ajallamme! Tokkohan hän silloin kumoaisi vanhat sääntönsä ja opetuksensa? Eikö hän nytkin sanoisi: en ole tullut kumoamaan lakia, vaan täyttämään. Hänen lakinsa kielsi esim. väkivallan ja sodan. Samaa lakia oli opettanut Buddha, samaa lakia opetti H. P. Blavatsky, joka nimitti sotajoukkojen rukouksia suorastaan mustaksi magiaksi. Jos nyt Kristus puhuisi meidän ajallamme, hän varmaan myös opettaisi opetuslapsilleen tätä vanhaa elämän lakia.

Ja totta tosiaan! Maailma ja ihmiskunta ei tule hulluudestaan ja murhanhimostaan pelastetuksi pelkällä »elegantilla» näyttäytymisellä, tai vieläpä suorastaan innoittamalla sitä sen hullussa sotainnossa. Maailmanopettajan — niinkuin jokaisen opettajan — tehtävä on: *panna oma mukavuutensa alttiiksi totuuden puhumisen puolesta.*

J. R. Hannula.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

Ahti Lemminkäinen salatieteilijänä.*)

III. Kalevalan olut.

Keskeisimpänä asiana Pohjolan häiden valmistuksessa on oluen valmistus. Olut on se hääjuoma, jonka kanssa Lemmin-

*) Luvut I ja II viime vuoden helmi- ja huhtikuun n:oissa.

käinen joutuu paljon tekemisiin. Mitä kuvastaa Kalevalan olut? Onko sekin joku vertauskuva? Kun tähän kysymykseen lähdemme vastaamaan, on hyvä pitää mielessä, että alkohooliviinistä puhutaan myöskin Raamatussa. Viiniä annetaan m. m. ehtoollisen sakramentissä Kristuksen verenä. Tämähän on kuvakieltä raamatussakin, ja tällä perusteella meillä on suurempi syy kysyä, kätkeekö Kalevalan olut meiltä jonkin merkillisen salaisuuden kummalliseen tarinaansa.

Kalevalainen viisaus sanoo myöskin oluen olevan hääjuomaa, sellaista hääjuomaa, jota jumalien juomingeissa juodaan.

Länsi Inkerin runoissa kerrotaan oluesta:

„Oli juotossa Jumala
Piossa pyhä Kalerva,
Tuotii tuopilla olutta,
Pikarilla pienykkäistä.
Hiiva oli alla hienokkainen
Vaaht' oli päällä valkiainen
Keskellä olut punainen".

Tässä ilmenee selvästi, että Jumala antaa tätä olutta, aivan kuten kerrotaan Kristuksenkin antaneen viiniä Galilean häissä.

Kun sitten kysymme, mitä on tuo olut ja mitä viini, mitä on tämä Jumalan juoma, kun näin kysymme vakavassa mielessä, silloin kalevalainen viisaus vastaa: tutki oluen synty, mistä se on tullut ja mitä siitä sanotaan, ehkä silloin selvenee, mikä on olut punainen ja mitä merkitsee, että totuuden etsijä juopi tätä Jumalan juomaa, tätä elämän vettä, kuten Ahti Lemminkäisestä kerrotaan:

„Joi oluen onneksensa
Meen mustan mieliksensä".

Kalevalan 20 r. 139—424 nimitetään sanoilla »Oluen virsi», »Oluen synty», ja on tämä tarina lyhyesti seuraava:

Pohjolan mahtava emäntä valmistaa häitä kysyen: mistä saamme olutta? »En tieä' tekoa taarin enkä syntyä olosen». Silloin ukko uunin päältä vastasi:

„Ohrasta oluen synty,
Humalasta julki juoman.
Vaikk' ei tuo veettä synny,
Eikä tuimatta tuletta".

Tämä on siis selvä ja yksinkertainen ohje oluen tekoon, aivan fyysillinen resepti.

Edelleen kerrotaan, että ohra kasvoi Osmon pellossa ja vesi oli Kalevan kaivossa, ne ikävöivät yhteen:

„Yksin on elo ikävä
Kahen kolmen kaunoisampi“.

Osmotar oluen seppä otti

„Kuusi ohrasen jyveä
Seitsemän humalan päätä
Vettä kauhoa kaheksan“.

Olutta sitten keittää Osmotar, ja Kalevatar tulee hänelle avuksi siinä pulmallisessa kysymyksessä, miten saataisiin olut käymään, happanemaan, niin että siitä todella tulisi olutta. Kalevatattaren liukkaissa hyppysissä syntyy orava ja näätä; ne pannaan hiivan siemenen hakuun, mutta eivät onnistu työssään Lopuksi tuli työn tuloksena Kalevattarelle

„Mehiläinen lintu liukas,
Nurmen kukkien kuningas“.

Mehiläinen lintu liukas lähti kolmen meren ylitse:

„Meren poikki, toisen pitkin,
Kolmannen vähän vitahan,
Saarehen selällisehen,
Luotohon merellisehen“, —

sieltä sai simaa, jolla alkoi olut hapata ja käydä, ja siten tuli olutta, oikeata urosten juomaa.

Pohjolan emäntä laittoi sitten oluen kiviseen kellariin:

„Pantihin olut punanen,
Kalja kaunis käytettihin
Kivisessä kellarissa,
Tammisessa tynnyrissä
Tapin vaskisen takana“.

Vielä kerrotaan, miten »olut tykki tynnyrissä, kalja keikkui kellarissa: Kun nyt juojani tulisi, lakkiani laittausi». Etsittiin laulajaa, joka voisi juoda tuota elämän nestettä, tuotiin lohi, hauki ja lapsi, mutta ei niistä ollut mihinkään, silloin uhkasi olut:

„Uhkasi olut punainen,
Noitueli nuori juoma
Nassakassa tammisessa

Tapin vaskisen takana:
Kun et laita laulajata,
Kunnollista kukkujata,
Potkin poikki vanteheni
Ulos pohjani poratan".

Näin tuli Pohjolan Emännän kiire kutsumaan häävieraita. Väinämöinen ennen kaikkia oli kutsuttava »lailliseksi laulajaksi». Ahti Lemminkäistä ei kutsuttu, ja miksikä ei, siitä on jo edellisissä kirjoituksissa ollut puhetta. Näin on lyhyesti oluen tarina, ja tästä tarinasta käypi ilmi, että tässä ei ole kysymys tavallisesta oluesta.

Neljä on tässä elementtiä: Maa-ohra, Ilma-humala, Vesi ja Tuli. Niiden olemuksesta syntyy olut siten, että Osmotar ja Kalevatar sitä valmistavat, s. o. eläimen (Osmon) ja hengen (Kalevan) yhteistoiminnasta syntyy elämän voima (olut). Oluen punakeltainen väri on juuri elämänvoiman, praanan, väri. Mutta mitenkä saadaan olut käymään, nousemaan ylöspäin, että siitä tulisi todella hääjuoma? Sillä ilman hiivaa se oli vain tavallista eläimellistä voimaa (orava, näätä ja karhu). Mehiläinen tuli ja sai muutoksen aikaan; mehiläinen meni kolmen meren taa. Tämä on merkille pantava kohta. Mehiläinen menee kolmen salin, kolmen meren, kolminaismaailman taakse, ja mehiläinen on: jumalallinen monaadi, Jumalan lähettiläs, neitsyt, joka nukahti ja hukkui kolminaismaailman mereen. Koska tässä on kysymyksessä ihmisen personallisen elämän elonneste ja tämän personallisuuden kolminaismaailman voittaminen, Pohjolan tyttären valloittaminen, aineen ammottavan kuilun ylitse meneminen, niin siitä viepi ihmisen personallisen elämän avulla elonvoima todellisen itsen luokse, sinne yli kolmen meren. Olkoon tässä sivumennen mainittu, että kun Lemminkäinen lihaantui uudelleen, kun hänen äitinsä häntä virvoitteli eloon, niin silloinkin tarvittiin mehiläinen, ja silloin se lensi hakemaan voiteita, päivän, kuun ja tähtien ohitse yhdeksännen taivaan päälle, Jumalan luo:

„Lenti luojan kellarihin,
Kamarihin kaikkivallan".
Toi sieltä niitä voitehia,
„Joilla ennen luoja loitsi,
Puheli puhas Jumala,
Voiti luoja lapsijansa
Pahan vallan vammaksissa".

Mehiläinen on se kuolematon tajunta, joka on ihmisessä. Tätä mehiläistä tarvitaan, jotta ihmisen elonneste saadaan pyrkimään Isän Jumalan puoleen.

Mitä käytännöllistä opetusta saapi totuuden etsijä tästä oluen tarinasta? Sillä mitä auttaa meitä, että luemme ja tutkimme näitä viisaita opetuksia, jos niiden antamat hyvät neuvot jäävät kuolleiksi joutumatta elämän kouluissa elävöittäväksi voimaksi? Ei auta paljoakaan.

Toista on jos alamme toteuttaa elämässä ja seurata oppia, jota esim. tässä meille Kalevala niin ihmeellisen selvästi joskin tavallaan salatusti meille kertoo.

Me ihmiset, jotka olemme lähteneet tai aiomme lähteä hinnalla millä hyvänsä etsimään totuutta ja salaisia tieteitä ja alamme elää kieltäytyvää, pidättyväistä elämää, me itse asiassa olemme hyljänneet sen yhteistyön, jota Osmotar ja Kalevatar tekivät, sen työn, jossa kaikki menee luonnollista latua, s. o. me olemme hyljänneet n. s. lavean tien, sillä meissä asuva mehiläinen, omantunnon ääni, Jumalan lähettiläs, on saanut elonvoiman meissä käymään ylöspäin.

Miten se tapahtuu? Tamminen tynnyri, ihmisen ruumis, pyhän hengen temppeli tulee ikäänkuin suljettua siten, että elonvoima ei pääse virtaamaan alas luonnolliseen luomistyöhön, vaan sitä aletaan valmistaa hääjuomaksi. Kun ihminen alkaa elää tätä kieltäymyksen elämää, silloin kertoo Kalevala oluen kaipaavan juojaansa.

„Olut tykki tynnyrissä,
Kalja keikku kellarissa".

Sydän sykkii silloin voimakkaasti, elämä näyttää menevän aivan hullusti. Tuntuu ihan kuin tulisi turmio, aivan kuin ruumis hajoaisi. Jos ei tule oluen juojaa, »kunnollista kukkujata», niin

„Potkin poikki vanteheni,
Ulos pohjan porotan".

Mutta sitten alkavat asiat vähitellen selvitä, sillä meillä ihmislapsilla on tuo oma »laillinen laulaja Väinämöinen», joka tulee avuksi, häävieraaksi.

Mitä näet tapahtuu, kun ihmisen elonvoima alkaa pursuta hänen ruumiissaan, kun hän katsoo tähän oluttuoppiinsa, pikariin, ehtoolliskalkkiin eli Pyhän Gsaalin maljaan, kuten sitä myös nimitetään? Tämä oluttuoppi on ihmisen ruumis. Kun salatieteilijän silmä katsoo omiin käyttövälineisiinsä, hän huomaa, että tuossa elonvoimassa uiskentelee kaikenlaisia ilettäviä eläimiä; eläimelliset voimat siellä luikertelevat. Koska olemme

ravintoa saaneet kaikenlaisista eläimellisistä aineista ja elämän vieriessä tehneet paljon lakia vastaan, niin nämä kaikki on sovitettava.

Niinpä sanotaankin Lemminkäiselle:

„Tokko lie sinussa miestä,
Juojaa tämän olosen
Tämän kannun kaatajata“,

jossa oli, kuten Kalevala kertoo, toukkia, käärmeitä ja sisiliskoja joka puolella.

Lemminkäinen onki pois madot ja joi oluen onneksensa.

Meidän tehtävämme on perata sydämemme, että viini meissä puhdistuisi, jotta voisimme sen juoda onneksemme. Miten se tapahtuu? Siten ja ainoastaan siten, että alamme jakaa tätä elonnestettä apua tarvitseville, kärsiville ihmisveljille, sillä se on meissä lainatavaraa, jonka Isä Jumala mehiläisen kautta on meihin istuttanut. Ja aina Isä tulee vuodattamaan sitä puhdasta voidetta, jolla Puhdas Jumala lapsiansa voitelee pahan vallan vammaksista.

Kun näin teemme, silloin kukat, ruusut aukeavat mehiläiselle, s. o. käsityskykymme ja tajuntamme silmälle aukenee yhä uusia ja uusia Jumalan viisauden salaisuuksia.

Silloin voimme sanoa oluesta, kuten Kalevala sanoo:

„Hyvä juoma hurskahille,
Pani naiset naurusuulle,
Miehet mielelle hyvälle,
Hurskahat iloitsemahan,
Hullut huppeloitsemahan“.

Saarelainen.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Yön henki puhuu.

Ken jotain selostaisi inehmolle hänen omasta minuudestaan, hänen alkuperästään ja päämaalistaan? Kuka hänelle kertoisi Jumalasta, kuolemasta ja ikuisuudesta? Nämä vanhat kysymykset yhä nykypolven ihmiskunnassa elävät. Kirkko tarjoo kysyjille sanahelinää. Ja he tietävät, että tiede tuskin vastaa mitään muuta kuin kuivan lauselman: »Emme tiedä vastausta kysymykseenne. Se ei muuten kuulu meidän erikoiseen tieteenhaaraamme, meidän alaamme.» Ja jos joku onneton orpo

liian äänekkäästi kysyy, vastataan hänelle: »Mene lääkäriin.» Mutta kuka lääkäri auttaisi ihmissielua, jota värisyttää elämän pelko, kuoleman kauhu? Harva neuvoo häntä tuntemaan itseään. Oi, on ihmiskunta ilman Jumalaa. Ei se tunne myöskään itseään. Tieteen soihdut, puhtaasti kriitillisen, analysoivan ajatuksen valot, eivät voi ihmiskunnan tietä valaista. On kuin olisi tie nousemassa pystyyn. Tiede neuvoo, että annetaan päivän mennä toisen tulla ja astutaan mitään ajattelematta yli kuoleman rajan. Mutta, sanoo kysyjä, onhan ihmiskunta synnyttänyt Plotinoksen, Platon, Kristuksen. Ja ihmiskunta ei tyhjiin vastauksiin tyydy. Se ei ajanmittaan koskaan suostu muuhun kuin korkeimpaan totuuteensa! Nykyinen polvi taivaanrantaa tarkkaa: »Eikö yö jo pian ole kulunut?» »Oi, sinä kysyjä, yö on kulunut.» Salamat sinkoilevat! Siellä täällä hapuileva aavistus nostaa hunnutettua päätään. »Pian sarastaa! Kummitukset katoaa! Päivän lämpö ja valkeus ovat kohta vallitsevina!»

»Oi, tiedämme riemuiten, että suuri elämä syvällä pinnan alla kuin maanalainen puro virraksi paisuu. Kuuluu suhina ja solina! Liittyy soittimen kieli toiseen! Pian on tietoisuuden kannel kaijuttava uusia ennen kuulumattomia kieliä. Kohta soivat kaihon sävelet suloa, lohtua huokuvaa suuruuttaan. On tärkeätä nyt huomioida ja miettiä».

»Inhimillisen sielun »elämän yöpuolelta» ilmenevät selittämättömät tajunnan tilojen vaihdokset: suggestio, somnambulismi, selvänäköisyys».

Caveant consules!

Kaiju, soinnu uusin rytmein, sinä uusi melodia.

Suuri on tällä alalla toimivien eetillinen edesvastuu. Hengen puhdistusta ja täydellistymistä se kysyy. Oppikoon ihminen ensin tarkkaamaan oman korkeamman minänsä toimintaa, ennenkuin alkaa muita johtaa. Näkymättömän maailman voimat voivat joko kuoleman kuiluun syöstä — tahi lentoon nostaa, kantaa aamuruskon siivin kaukomaihin. Oi, yhtä vähän tiedämme tänä päivänä oman uskonnonperustajamme sisimmästä opetuksesta kuin silloin Hänen juodessaan kuoleman katkeraa kalkkia. Enemmän tiesivät Sokrates, Plotinos. Tiesivät Porphyrios, Jamblicos jotain.

On pari kertaa ihmiskunnan sisäisen kehityksen huippu saavutettu. Ylistäköön kerran ihminen Suuren Uhrin vaikenevia vartijoita. Kaitselmuksen he kohtalon ja karman ylle ovat nostaneet. Muistakoon ihminen: »Jos hän elää tai kuolee, niin hän aina elää!» Ei rohkea ihmissielu pelkää paljastautua.

Hän antaa viitan pudota. Hän poistaa naamion. Aavistusten tummilta teiltä on hän tullut, tuo ihminen, mutta hän astuu kohti viisautta, tietoa, varmuutta! Ylväänä ja vapaana astuu hän yli kaikkien rajoitusten, ja on kädenkäänteessä rajattomuudessa, — äärettömyydessä. Ajan virrasta nousee hän kuin siiville kohoava, iso, valkea lintu, joka nauttii voimainsa tunnosta yli meren lentäessään. Oi, aavoja näköaloja! On vuoroin alhaalla tyyntä ja myrskyä, mutta siellä — siellä yläpuolella pilvien usvan on suuri rauha. Mitä merkitsevät menneisyys, nykyisyys, tulevaisuus? Se lintu valppain silmin tarkkaa suurta nykyisyyttä — ajatonta ikuisuutta. Mistä kaikuvat sanat: Olijoiden ketjussa, intelligenssien jonossa, voimme yhä edetä, voimme aina nousta ylemmä. Täydellisempi differentioiminen, kehitys, nostaa meidät edellytyksiemme ja mahdollisuuksiemme yläpuolelle. Astukoon kerran esiin henkiminuutemme harhavaipan heittäneenä. Ei toistaiseksi rautakivikon kuoriainen tai näkinkenkä piilossaan tiedä ja näe samaa kuin aavojen yllä liitävä vapaa lintu. Sekin laineilla lepää — mutta nousee siivilleen, kun tahtoo. Se tietää suunnan ja kiitää aina »autuaiden saarille» saakka. Ken sen lennosta välittää muut kuin se itse, mutta kaikkisuuden väreilyt tuntee tuo lintu. Ne taas antavat sille suunnan ja tahdon.

Lennä, lennä lintu kohti aarniaurinkoa — kohti omaa kotiasi. Heti nousu muuttuu laskuksi. Älä pelkää ukkosen jylinää. Kuulet sfäärien harmooniset soinnut! *U. E. G.*

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

Kysymyksiä ja vastauksia.

412 Kysymys. W. L. P. E. esittää kirjassaan »Ajatuksen ja käden parantava voima», että parantajan sivellessä potilasta, erkanee ja siirtyy hänestä elonvoimaa sairaan elimistöön. Salaisen Opin ensimmäisessä osassa sanotaan muistaakseni, että sitä (nim. elonvoimaa) lataa ihminen itseensä etupäässä nukkuessaan. Eikö näin ollen parantajan elimistö kärsi liiallisesta voiman häviöstä, vai kehittyykö tuo voima parantajassa suhteessa sen käyttöön?

Vastaus. Elinvoimaa on ihmisellä runsaammassa mitassa käytettävänä kuin mitä päivittäin kuluu. Sitä voisi verrata pääomaan, jota ihmisellä on näkymättömässä pankissa sijoitettuna. Jos hän kuluttaa sitä tilapäisesti tavallista enemmän, voittaa hän menettämänsä takaisin lyhyessä lepohetkessä. Ja vaikka hän

siten tavallaan kuluttaa pääomaansa, on tämä auttavassa ja ihmisystävällisessä tarkoituksessa kulutettu pääoman pieni osa karmallisesti niin edullinen teko, ettei hänen tarvitse hetkeäkään olla kahden vaiheilla, jos itse on terve ja auttamiskykyinen. Kuinka paljon elinvoimaa kuluttaakaan ihminen turhiin touhuihin ja aistillisiin nautintoihin! Toista on taas, jos ihminen on yhteydessä Valkoisen Veljeskunnan kanssa ja on saanut tehtäväkseen auttaa ja parantaa ihmisiä. Silloin ei hän kuluta omaa elinvoimaansa ollenkaan, sillä parantava voima tulee ylhäältäpäin. Mutta nämä parantajat ovat ylen harvalukuisia.

ooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Kirjeitä toimitukselle.

Soittoa ylhäältä.

Eräänä yönä heräsin. Oli syyskuun loppupuolisko ja hyvin kirkas kuutamo. Huoneestani vei ovi verannalle. Kuulin silloin hyvin sointuvaa kaukaista musiikkia korkeudesta. Se alkoi hiljaisena, mutta paisui valtavaksi, moniääniseksi, väräjäväksi. Vaikka tiesin musiikin olevan niin valtavaa, ei se kuitenkaan ollut kovaäänistä tavallisessa merkityksessä. Se sai kokonaan valtoihinsa. Ensin, puoli unisena, en käsittänyt sitä, luulin joksikin tavalliseksi ääneksi. Musiikki taukosi, mutta hetken kuluttua se alkoi jälleen. Nyt menin verannalle, katselin joka suunnalle ja kuuntelin jännittyneenä. Soitto paisui taas valtavaksi ja tuli ylhäältä. Ymmärsin nyt, ettei tämä voinut olla muuta kuin ylhäältä tulevaa. Minut täytti sähköinen ilo ja omituinen voiman tunne, kuin olisi maailma avartunut laajalle, paljon laajemmalle kuin tuo avara kuutamoinen maisema ympärilläni. Ja hyväntunne valtasi minut tiedosta, että on niin paljon muutakin, kuin mitä me nyt näemme ja kuulemme. Ensi hetken kammon tunne vaihtui heti riemuksi, kun käsitin, mistä äänet tulivat.

Kuulin kauvan vielä noita säveliä, mutta yö oli kylmä, enkä voinut olla parvekkeella kauvaakaan, seikka, jota jälestäpäin paheksun.

Tiedän, että äänet tulivat korkeudesta ja pidän niitä sfäärien soittona ja erikoisena onnena saada kuulla niitä.

Kuuntelija.

Ruusu-Ristin toimitus.

Vastaus niihin kahteen kysymykseen, jotka toimittaja esittää Ruusu-Ristin syyskuun numerossa:

Seurakuntakysymyksessä olen täydellisesti Johtajan esittämällä kannalla. Mietiskelin asiaa jo viime vuonna ja vuosikokouksessa asiasta keskusteltaessa ajattelin esittää jotain saman suuntaista. Johtaja on jo esittänyt ne perusteet, joille voidaan rakentaa seuran tuleva toiminta tässä suhteessa, ja ehdotan että loppujärjestely jätetään myös hänen huolekseen.

Ruusu-Risti-lehden tilaajamäärän suurentamiseksi olen ajatellut seuraavia keinoja:

1) Jokaisen jäsenen jäsenvelvollisuuteen tulisi kuulua lehden tilaaminen itselleen.

2) Jokaisen jäsenen, joka pyrkii looshijäseneksi, ansiotöihin tulisi kuulua, että hän on käytännössä myös näyttänyt harrastuksensa asiaan niin paljon, että on hankkinut ainakin yhden uuden tilaajan lehdelle.

3) Jokainen ryhmä valitsee keskuudestaan lehden asiamieheksi parhaiten sopivan henkilön, ja hänen pääasiallisena tehtävänään on lehden levittäminen, muiden jäsenien häntä auttaessa kykyjensä mukaan.

4) Ruusu-Risti-lehdessä ilmoitetaan kullakin paikkakunnalla toimivan asiamiehen nimi. Veljeydellä:

Aksel Stenbäck.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot. Aihe lokakuun 3 p:nä oli *Rahan taika,* 10 p:nä *Pyhä Fransiskus ja mammona* ja 17 p:nä *Köyhyys ja rikkaus.*

Kysymysillat Stenmanilla alkoivat lokakuun 9 p:nä ja jatkuvat lauantaisin klo 8 i. p.

Hämeenlinnaan on äsken perustettu Ruusu-Risti-ryhmä. R.-R:n johtaja kävi elokuussa hämeenlinnalaisia jäseniä tervehtimässä, ja uusi ryhmä toimeenpani julkisen iltaman t. k. 17 p:nä Kaupungintalolla, aloittaen siten arvokkaalla tavalla henkistä työtään vanhassa, kodikkaassa, rauhallisessa ja konservatiivisessa Hämeen pääkaupungissa, jossa teosofisen elämänkatsumus ei tätä ennen ole suurtakaan alaa voittanut. Toivokaamme, että valoisa sanomamme Ruusu-Risti-merkeissä valloittaa hämäläisten hitaat, mutta uskolliset sydämet!

Jyväskylässä on Ruusu-Risti-työ taas hyvällä alulla. Syyskuun 26 p:nä oli julkinen matinea kunnallistalossa soittoineen, lausuntoineen ja esitelmineen. Syyskuun 30 p:nä oli yleinen ryhmäkokous. Lotoskoulu on käynnissä, ja on siinä toistakymmentä lasta. Lauluryhmän harjoitukset ovat alkaneet. Lainakirjasto on toiminnassa; jäsenten lahjoittamia kirjoja on satakunta.

Ei vain leivästä on nimeltään *J. R. Hannulan* vast'ikään ilmestynyt uusi kirja. Se on näytelmän muotoon kirjoitettu, helppo lukea ja

käsittelee tärkeätä kysymystä nuorten oikeuksista ja velvollisuuksista henkisen elämän yhteydessä. Hinta on Smk. 10: —.

Kustannusosakeyhtiö Tietäjä on avannut oman Mystican tapaisen kirjakaupan Viipurissa, Katariinankatu 34, ja suosittelemme sitä ei ainoastaan viipurilaisille vaan kaikille Viipuriin matkustaville teosofeille, jotka haluavat viettää virkistävän hetken kirjojen ja aateveljien parissa, ja ostaa suomen-, ruotsin-, saksan- tai englanninkielisen teosofisen kirjan.

Salve-nimisen lepokodin toipuvia ja lääkärin neuvoja tarvitsevia varten on R.-R.-jäsen neiti *Naima Kurvinen* avannut Helsingissä Aleksanterinkadun 19:ssä, puh. Ce 24364. Maalaisten on hyvä pitää tämä osoite mielessä, sillä Salvessa otetaan ystävällisesti vastaan tervekin Helsingissä kävijä, joka mieluummin asuu rauhallisessa kodissa kuin tavallisessa hotellissa. Mutta ennen kaikkea tulee tietysti sairaitten, jotka Helsinkiin matkustavat apua etsimään, muistaa että Salvessa saavat kaikkia asiaan kuuluvia neuvoja lääkärein y. m. suhteen, sillä Salven emäntä on tunnettu Oulun lääninsairaalan entinen ylihoitajatar.

Esperantoa kotikielenä käyttää ainakin yksi perhe Suomessa. Äiti on saksalaissyntyinen, mutta isä ei ole saksankielen taitoinen. Sentähden on yhteiskielenä esperanto, jota lapset pienestä saakka ovat oppineet. Hyvin kuuluvat tulevan toimeen ajatuksiensa ilmaisussa kielellä, joka ei ole minkään kansan elävä puhetapa, vaan tehty ja keksitty kieli. Mutta jokapäiväinen käytäntö onkin kielelle paras koetus ja koulu: kun se siinä kestää, saattaa jo uskoa sen tulevaisuuteen.

Panacean käyttäjille pyydämme huomauttaa, että heidän aina tulisi mainita järjestysnumeronsa tehdessään asianomaisen ilmoituksen terveydentilastaan.

„Povaajamummo". Eräs jäsenemme kirjoittaa meille: „Minulta oli kadonnut lehmä ja päätin mennä Vuoksen virran lähellä asuvan povaajamummon luo sitä kysymään. Mummon mökki on yksinäisessä paikassa metsässä, ja hän otti minut tervetulleena vastaan. Kun ilmoitin asiani, hän sanoi olevansa sairas, mutta kuitenkin koettavansa parastaan; aukaisi ikkunan, jotta auringon valo pääsi vapaasti mökkiin, otti käteensä lasipalan ja asetti sen auringon säteitä vastaan, niin että seinälle muodostui kuvastin. Siihen hän alkoi tähystellä. Kertoi minulle tarkoin lehmän tuntomerkit ja ne tiet, joita pitkin se oli kulkenut, pyysipä minuakin katsomaan. Näin kyllä jonkunlaista liikettä, muutamia kirjaimia ja numeroita, mutta en saanut niistä selvää ilman mummon selityksiä. Lopuksi hän sanoi: mentyäsi kotiin sinulle tulee virkateitse lehmästä tieto k:lo 2 i. p. Ja tämä kävi toteen. Selvänäköinen tuo muuten yksinkertainen 82-vuotias mummo epäilemättä on ja minä toivon hänelle kaikkea siunausta. *S. R*».

Idän Tähden järjestö. Suomen I. T. J:n kansallinen edustaja kirjoittaa meille: Idän Tähden Järjestön jäsenet, joiden osoitteet ovat muuttuneet, sen jälkeen kuin ovat liittyneet Idän Tähden Järjestön jäseniksi, kehoitetaan ensi tilassa ilmoittamaan nykyisen osoitteensa allekirjoittaneelle, jos he edelleen haluavat kuulua Idän Tähden Järjestöön, muussa tapauksessa heidän nimensä pyyhitään pois jäsenluettelosta. Tämä toimenpide on välttämätön jäsenluettelon uusimisen takia. Hj. Arvidsson. Osoite: Hyvinkää.

Liiketoveria etsitään. Kuopion Musiikki- ja Paperikaupan omistaja kirjoittaa: Kumppaniksi haluaisin naishenkilöä, joka voisi ostaa puolen liikkeestäni. *H. Keinänen,* os. Kuopio, Musiikki- ja Paperikauppa.

= ═══ =

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruusu-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja,

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä,

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenluku on viiden toimintavuotensa aikana noussut kuuteen sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Pilpala.

TAMPEREELLA 1926, TAMPEREEN SENTRAALIKIRJAPAINO.

22:n vk. Marraskuu 1926 N:o 9

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA:
1|1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1926

IRTONUMERO:
Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran äänenkannattaja.

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänymmärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen omaperäinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulot ja omakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskonnollinen ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j. n. e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien ylevistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j. n. e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusuristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mietteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintäin 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:—. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään. Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

22:n vk. MARRASKUU 1926 N:o 9

Toimittajalta.

Nyt minulla on hyviä toiveita Krishnamurtista. Kuten lukijani muistanevat, lopetin viime kuussa mietelmäni hänestä jotenkin tähän tapaan: olen ensimäinen tunnustamaan hänet Kristuksen opetuslapseksi ja palvelijaksi, jos hän tunnustaa Kristuksen mestarikseen ja opettajakseen, jonka käskyjä tulee elämässä seurata.

Nyt minulle tapahtui suuri ilo, kun muutamia viikkoja sen jälkeen, kun olin kirjoittanut ajatukseni Idän Tähdestä ja sen päästä, käsiini sattui *Herald of the Star* lehden syyskuun numero, jossa tehdään selkoa Ommenin leiripäivistä Hollannissa. Tässä lehdessä oli nimittäin painettuna m. m. eräs Krishnamurtin esitelmä »Rauha ja sota», joka kävi niin Kristuksen, H. P. Blavatskyn ja Ruusu-Ristin henkeen, että sydämeni ilosta ailahti ja sieluni huudahti: Jatka, veljeni, tähän suuntaan pelkäämättä! Olet oikealla tiellä. Tämän valmistavan tien päässä monet totuudenetsijät sinua odottavat, minä niiden joukossa.

Mitä veljemme Krishnamurti siis puhui? Koko esitelmää en voi tähän suomentaa, mutta poimin joitakuita otteita, joista sen henki käy selville.

»... tällä hetkellä ... vallitsee maailmassa kauhea tyytymättömyys, suuri levottomuuden ja käymisen tila, jota minun erikoisen ajatuskantani mukaan voi ratkaista ainoastaan yhdellä tavalla, nimittäin sydämen ja mielen muutoksella; tei-

dän täytyy jokaisen omaksua uusi asenne eikä jättäytyä politikoitsijoiden varaan. Levottomuus ja tyytymättömyys ovat yhtä välttämättömät kansojen kuin yksilöiden elämässä. Ilman sitä levottomuutta ja tyytymättömyyttä ei ole kehitystä...»

»Juttelin äskettäin laivassa erään matkustajan kanssa ja keskustellessamme hän sanoi: me sivistytämme joitakuita kansoja. Tuo kuulosti sangen suurenmoiselta. Ja hän selitti: me sivistytämme noita kansoja heittämällä pommeja, kulkemalla lentokoneilla heidän kyliensä ylitse ja hävittämällä ne maan pinnalta, ja hän sanoi, että he rakensivat rauhaa tällä tavoin ja antoivat heille tilaisuuden kehittyä. Tuo on muuan katsantokanta — sotilaallinen näkökanta. Minulla on valta ja sinun täytyy ottaa vastaan sivistykseni siinä muodossa, jossa tahdon sitä antaa. Ystäväni jatkoi selittämällä, että sivistys oli paljastaan affäärikysymys. Hän tahtoi, että kansalla pitää olla puoteja, automobiilejä ja kaikkea muuta, jota pidetään välttämättömänä rumalle sivistykselle. Kysyin häneltä, josko hänen mielestään sivistys merkitsi ainoastaan ulkonaista esiintymistä, vaatteita, tapoja ja pintapuolista hienostumista? Hän vastasi, että sivistys suureksi osaksi riippui pintapuolisesta ja että ulkonaiset asiat täytyi olla, ennenkuin saattoi omistaa sisäisiä. On vaikea järkeillä sotilashenkilön kanssa, mutta koska olen luonnostani pasifisti...

»Pari päivää sitten juttelin huomattavan Kansojen Liittoon kuuluvan henkilön kanssa ja hän sanoi minulle, että ongelmat oli niin monimutkaisia, niin lukemattomia,... että ainoa käytännöllinen ratkaisumahdollisuus oli sota.

»Meillä on juuri ollut sota. Te tiedätte, minkä näköinen se oli. Sanomalehdet olivat sitä täynnä, kirjoja on siitä kirjoitettu. Mutta jos tulee uusi sota, niin te kaikki hyppäätte siihen yhtä suurella kiihkolla, yhtä lujasti uskoen oman asianne oikeuteen, koska ette ole ajatelleet taulun toista puolta[1]. Mikä on käytännöllisempää? Ryhtyä sotaan vaiko

[1]) Muistakaamme: Annie Besant oli kuulijoiden joukossa. *P. E.*

muuttaa asenteemme elämään nähden? Onko viisaampi tappaa toinen toisensa kuin olla tosi ystäviä? Mikä on laajakantoisempi, yksinkertaisempi, helpompi? Teidän täytyy ratkaista tämä ongelma; teillä täytyy olla selvä käsitys siitä eikä jättää sitä poliitikkojen ratkaistavaksi. Teidän täytyy ajatella loppuun saakka näitä asioita — ovatko sodat välttämättömiä, pitääkö niitä jatkaa, onko niissä nykyisten sairauksiemme oikea lääke, vai onko meillä oleva ehdoton rauha ja lepo, joka lopullisesti on samaa kuin sydämen muutos?

»... Tuo äsken mainitsemani sotilaallinen ystäväni lopetti keskustelun sanomalla: te tiedätte, että Kristus oli mitä epäkäytännöllisin ihminen, emme siis niin muodoin saata seurata hänen oppiansa, se on mahdotonta.

»Minkätähden se on mahdotonta? Miksikä ei pikemmin tehdä sotaa mahdottomaksi? Tottakai on monimutkaisempaa tuntea vihaa ja vastenmielisyyttä? Täytyy kiihoittaa itsensä vihan tilaan, ennenkuin voi tappaa. Paljon helpompi on tuntea ystävällisyyttä . . .

»Minä olen, kuten sanoin, pasifisti. Mielestäni on ruma ketään tappaa, vaikkapa hän olisi tehnyt väkivaltaa äidilleni, sisarelleni tai ystävälleni — te tunnette kaikki nuo järkisyyt, joilla sotaa puolustetaan. Jos minä vastustan joka kerta kun te koetatte sortaa, niin te jatkatte sortamistanne ja me taistelemme, taistelemme, taistelemme. Mutta minä sanon: olkoon menneeksi, ottakaa mitä haluatte ja nähkäämme, mitä sillä voitte aikaansaada. Teillä on ollut tämä sivistys käytettävänänne näin monta miespolvea, ja mikä on tulos? Häiriötä ja hämminkiä on kaikkialla maailmassa, kaaosta on kaikkialla, — miksi ei siis koetettaisi yksinkertaisempaa menettelytapaa: olla ystävällinen, koettaa ymmärtää muukalaista niinkuin itseään. Vakuutan teille: se on niin yksinkertaista, etten näe vaikeutta. Luomamme vaikeudet, tunteelliset ja ja älyperäiset, häviävät tykkänään, kun katselemme niitä tältä näkökulmalta . . .

»Kaikki tulee niin yksinkertaiseksi. Ei ole kyseessä sota eikä rauha, ei ole kyseessä pyrkimys toinen toistaan hallit-

semaan. Jos teillä on tämä sydämen muutos, jos te olette muuttaneet tapanne katsella elämää — toivon, että olette — silloin kykenette sotia ehkäisemään, silloin todella seuraatte ainoata tietä, ainoata totuutta — joka on: älä tapa».

Ylläolevat otteet riittänevät.

Eräs ystävä huomautti äsken, että »hänen mielestään Ruusu-Ristissä on tarpeettoman monta kertaa toistettu ja säestetty Teosofisen Seuran johtajien suhtautumista maailmansotaan». Ymmärrän, mutta samalla vakuutan: se ei ole tapahtunut henkilöiden, vaan asian takia. Se on tapahtunut siinäkin heikossa toivossa, että joku T. S:n jäsen heräisi näkemään, miten asiat ovat, ja ennen kaikkea se on tapahtunut historian tuomion edessä.

Nyt se toivottavasti tulee tarpeettomaksi. Jiddu Krishnamurti, Idän Tähden johtaja, on ottanut asian huolekseen.

*

Minua kohtasi äskettäin toinenkin iloinen yllätys. Sain kirjeen, jonka otsikkona oli »Ruusu-Ristissä julaistavaksi» ja allekirjoittajana vanha Teosofisen Seuran jäsen. Näin heti, että kirjoitus oli poleeminen lausunto Idän Tähden asiassa, ja vaikka lukiessani pikkuisen petyin, olin kuitenkin sanomattoman kiitollinen ja iloinen siitä, että Idän Tähden ja T. S:n taholta ei katsottu arvoa alentavaksi ryhtyä asioista keskustelemaan. Keskustelu on — molemmin puolin — ensimäinen askel totuuden näkemiseen.

Painatan lausunnon omalla otsikollaan toisten artikkelein rinnalle enkä sijoita sitä toimitukselle saapuneiden kirjeiden joukkoon. Ehkä joku lukijoista tahtoo siihen vastata — oma kantani on ennestään tunnettu.

*

Mitä ensi vuoden Ruusu-Ristiin tulee, tapahtuu sen ulkoasussa pieni parannus. Koko tietysti pysyy samana.

Tämän numeron liitteinä jaetaan tavanmukainen tilausilmoitus ja erikoinen tilauskortti niitä varten, jotka tahtovat

ilahduttaa toimitusta tilaamalla itselleen kaksi vuosikertaa sadan markan postietuannilla.

Muuten tammikuun vihko lähetetään vanhoille tilaajille taas 52 markan postietuannilla, jolleivät sitä ennen ole lehteä tilanneet.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Konfutsen sanoja.

Kaikki tuntevat nimeltään tuon järkevän kiinalaisen viisaan (Confucius), joka eli puolikolmatta vuosituhatta sitten — siis samoihin aikoihin kuin Buddha Indiassa — ja joka rakensi siveellisen järjestelmänsä tuolle kuuluisalle lauseelle: mitä et tahdo, että toiset sinulle tekisivät, älä heillekään sitä tee. Suomennamme tähän joitakuita toisia hänen lausuntojaan *Lionel Giles*'in englantilaisesta kokoelmasta.

Mestari sanoi: Oppia ja tilaisuuden tullen käytännössä toteuttaa mitä on oppinut — eikö tämä ole tosi nautintoa? Ystävän saapuminen kaukaisesta maasta — eikö tämä ole tosi iloa?

Tee omantunnontarkkuus ja vilpittömyys suureksi päämääräksesi. Älä pidä ystäviä, jotka eivät ole sinun veroisiasi. Jos olet tehnyt väärin, älä häpeä pahan korvaamista.

Tarkasta ihmisen tekoja; tutki hänen vaikuttimiaan; pane merkille, mitkä seikat häntä huvittavat. Kuinka hän silloin voi sinulta salata, mitä hän todella on?

Hanki uutta tietoa, sillä välin kun punnitset vanhaa, ja sinusta voi tulla toisten opettaja.

Lukeminen ajattelematta on turhaa; ajatus ilman lukuja on vaarallinen.

Vaipua kokonaan yliluonnollisia tutkimaan on sangen vahingollista.

Su, kerronko sinulle, mitä tosi tieto on? Kun tietäessäsi tiedät tietäväsi ja kun tietämättömyydessäsi tiedät, ettet tiedä, — kas siinä tosi tieto.

Väistää velvollisuutta, kun sen silmiensä edessä näkee, osoittaa siveellisen rohkeuden puutetta.

Ihmisten viat ovat luonteenomaisia. Tarkkaamalla ihmisen vikoja voi oppia tuntemaan hänen hyveensä.

Kun on kuullut Tosi Tiestä aamulla, mitä siitä, jos sattuisi kuolemaan illalla.

Oppilas, joka halusta tutkisi hyveen periaatteita, mutta häpeää huonoja vaatteita ja karkeata ruokaa, hän ei vielä ole kelvollinen saamaan opetusta.

Sen sijaan että sinua huolestuttaa viran puute, huolehdi; siitä, miten valmistuisit virkaa varten. Älä huolehdi siitä, ettet ole tunnettu, vaan koeta tulla tuntemisen arvoiseksi.

Kun näet hyvän ihmisen, koeta tulla hänen kaltaisekseen; kun näet huonon ihmisen, tutki omaa sydäntäsi.

Vanhanajan ihmiset epäröivät ilmaista ajatuksiaan: he pelkäsivät, etteivät heidän tekonsa jaksaisi nousta sanojen tasalle.

Harvat ne erehtyvät itsehillinnän puolella.

Hyve ei elä yksinäisyydessä: naapureita pian kasvaa sen ympärille.

Tshiventsen oli tapana harkita kolmasti ennenkuin hän ryhtyi tekoon. Tämän kuultuaan Mestari sanoi: Kahdesti riittää.

Mestari sanoi: Kuka voi poistua talosta muuten kuin oven kautta? Miksi ei elämässä samaten kuljettaisi hyveen portin kautta?

Puhu korkeammista asioista niille, jotka ovat yläpuolella ihmisten keskitasoa, mutta ei niille, jotka pysyvät sen alapuolella.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Asiat ja ihmiset.

Aion tällä kertaa kirjoittaa eräästä, mielestäni erittäin tärkeästä seikasta. Nim. siitä eroituksesta ja suhteesta, mikä on oleva yhdeltä puolen jonkun asian, opin tai mielipiteen ja toiselta puolen *ihmisen* välillä. Sillä paljon surkeutta on syntynyt näiden kahden seikan toisiinsa kytkemisestä. Jos missään niin juuri tässä on meidän päästävä *eroittamiskyvyn* sisälle.

Että nyt saisin kaikkein asiallisimmin ja arvovaltaisimmin esitetyksi sen *perusteen,* mikä pitää vallita *ihmisten* välillä, annan sananvuoron Jeesukselle. Näin hän sanoo: »Siitä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos teillä on rakkaus keskenänne» Joh. 13: 35.

Mielestäni ei yhdenkään *ihmisen* pitäisi koettaa kieltää tätä määritelmää, ei koettaa asettua sen ulkopuolelle, ikäänkuin se ei hänelle sopisi tai kuuluisi. Kyllä jokaisen oma *ihmisarvo* sinään oikeuttaa hänen omaksumaan tämän määritelmän itselleen. Se on hänen inhimillinen etuoikeutensa. Sillä vaikkei meillä olisikaan vielä omaa kokemusta tämän Jeesuksen määritelmän kantavuudesta, niin jokainen ensiksikin aavistaa, että missä ihmisten välillä vallitsee keskinäinen rakkaus, siellä eläminen on aina onnellisempaa. Ja ellemme vielä tätäkään tajuaisi, niin voisimmehan osoittaa senverran ennakkoluottamusta Jeesuksen lausuntoa kohtaan, että pyrkisimme saavuttamaan siinä omakohtaista kokemusta.

Lisäisin vielä, että tämä määritelmä on annettu meille ihmisille juuri sellaisina kuin me olemme ja juuri niissä olosuhteissa joissa me elämme. Sentähden ei kenenkään pitäisi ajatella niin, että se tai tuo asia olisi ensin poistettava minun tieltäni tai elämästäni, tai jonkun toisen ihmisen elämästä, tai elämästä yleensä. Jos sellaista ajattelemme, ennätämme me moneen kertaan kuolla ja jälleensyntyä, ja taas jälleensyntyä ja kuolla, emmekä me pääse alkamaankaan tässä ihmisyytemme varsinaisimmassa ominaisuudessa. Sillä nähtävästi joitain esteitä aina ilmenee, jos vain niihin takerrumme. Eikä kukaan toinen olento, ei edes Jumala tai Kristus, voi milloinkaan noita esteitä pois tieltämme tai silmäimme edestä raivata. Itse se on kunkin ihmisen kerran tehtävä. Sentähden se on parasta tunnustaa ja ottaa tuo tärkeä asia heti mahdollisten tai välttämättömien asioiden joukkoon.

Ja nyt sananen asian käytännöllisestä puolesta. Ensiksikin on ymmärrettävä, ettei rakkaus ihmisten välillä poista heidän personallista erilaisuuttaan. Päinvastoin toiset ovat edelleen iältään ja kehitykseltään nuorempia, toiset vanhempia, toiset keskinkertaisia. Jotkut ymmärtävät elämän pinnallisemmin, toiset syvällisemmin ja edesvastuullisemmin. Sentähden täytyy voida asioista keskustella, neuvotella, kysellä ja vertailla, aina rakkaus ja auttamisen halu sydämessämme. Ei auta säikähtää tai antaa sydämessään valtaa muille voimille, ei loukkaantumisen tai mustasukkaisuuden, ei kateuden tai vahingoniloisuuden voimille. Sillä ne ovat rakkaudettomuuden ja vihan ilmauksia. Ellemme juuri tässä kohdassa osaa olla varovaisia ja valvoa omaa sydäntämme, niin asioista keskusteleminen ja neuvotteleminen muuttuu asiattomaksi, se siirtyy *asiasta henkilöön,* muuttuu purevaksi, teräväksi, haavoittavaksi. Ja pian voi ihminen erehtyä luulemaan, että jonkun asian, filosofisen ajatuksen tai siveellisen totuuden esittäminen vaatii, tai että se onnistuu paremmin, jos samalla osataan sanoa jostain ihmisestä hyvin purevasti, yliolkaisen halveksivasti, rusentavasti. Rakkaudettomuudessamme saatamme helposti erehtyä luulemaan, että kun olemme tavalla tai toisella nujertaneet ihmisen, ihmisryhmän tai kansan, silloin olemme voittajina selvinneet asiassakin. Ja kun näin olemme astuneet vihan polulle, vaikkapa »pyhän vihan», saatamme me lopulta muuttua niin nurinkurisiksi, niin epäinhimillisiksi, että kuullessamme puhuttavan pahaa ja ilkeyksiä toisesta ihmisestä, tuottaa se meille nautintoa ja iloa. Sielumme on silloin jo, vaikkapa tietämättämme, kääntynyt nurinpäin. Sillä jos sielumme olisi oikeinpäin, tulisimme

me vaistomaisesti surullisiksi kuullessamme toisesta ihmisestä lörpöteltävän, kuullessamme häntä mustattavan, hänestä pahaa tai rakkaudettomasti puhuttavan.

Ottakaamme nyt vielä joku esimerkki historiasta.

Kun Jeesus aikanaan alkoi puhua ja opettaa sen henkisen eli siveellisen käsitystavan mukaan, jonka hän oli vakavissa etsiskelyissään löytänyt, niin miksi eivät papit ja oppineet ja toiset totuudenetsijät asettuneet hänen kanssaan asialliseen keskusteluun? Sitenhän olisi päästy selvempään asioiden ja elämän ymmärtämiseen. Miksi he kieltäytyivät keskustelemasta? Miksi he asettuivat umpimähkään ja ikäänkuin urakalla Jeesusta tuomitsemaan, koettaen leimata hänet valtiollisesti epäluotettavaksi, siveellisesti ala-arvoiseksi ja kunnottomaksi. Miksi, miksi he sen tekivät? — Me ymmärrämme, tai me saattaisimme sanoa: se johtui heidän kokemattomuudestaan ja tietämättömyydestään elämän suurissa kysymyksissä. Mutta tällä tavalla saattaa aina silitellä kaikkea ihmisten harjoittamaa sortoa, väkivaltaa ja julmuutta. Sentähden lisäämme vielä, että nuo ihmiset tekivät *pahaa,* he loivat huonoa karmaa. He joutuivat tuohon onnettomuuteen juuri sentähden, että he olivat juuri tässä kyseessäolevassa suhteessa varomattomia, että he antoivat vallan epäinhimilliselle *itserakkaudelle,* eivätkä antaneet arvoa inhimilliselle, veljelliselle rakkaudelle. He antautuivat suuruuden- ja vallanhimon välikappaleiksi, eivätkä omaksuneet nöyryyttä ja palvelemisen tahtoa. Sentähden he eivät osanneet sietää ihmistä, joka oli heitä itseään niin paljon jalompi, syvällisempi, nöyrempi, uutterampi. Ja kun heidän oma nurinkurisuutensa ajoi heidät lopulta aktiiviseen toimintaan Jeesusta vastaan, kannusti heitä samalla heidän oma syyllisyytensä tunto, vaikka he koettivat etsiä asialleen »laillista» muotoa. Juuri tätä samaa »laillista» muotoa ovat n. s. Kristuksen kirkot sitten myös aina tavoitelleet, kun ne ovat omia marttyyreitään nujertaneet.

Ottakaamme toinen esimerkki. Esiintyi H. P. Blavatsky puheineen, kirjoituksineen ja kirjoineen. Miksi eivät maailman papisto ja oppineet ryhtyneet asiallisiin keskusteluihin? Uskottiin vaan joko sokeasti tai mielihalusta kaikki se paha, mitä jotkut, väärämieliset, itsekkäisyydessään loukkaantuneet tai katkeroituneet ihmiset hänestä esittivät. Ei ollenkaan kuunneltu häntä itseään, ei lähestytty häntä hänen omien puheittensa, kirjojensa ja kirjoitustensa pohjalta. Sensijaan ruvettiin häntä *ihmisenä* mustaamaan, parjaamaan, häpäisemään; ryhdyttiin häntä, *ihmistä,* siten järjestelmällisesti murhaamaan, ristiinnaulitsemaan.

Syy oli taas siinä, että maailma vaistomaisesti tunsi seisovansa *ihmisen* edessä, sellaisen olennon edessä, joka rakasti totuutta, ihmisyyttä, yli kaiken, joka toi taas elämään totuuden valoa, ja jota ei sentähden osattu sietää.

Ja pitääkö nyt aina näin olla? Pitääkö meidän edelleen iloita, vahingoniloisesti hymyillä kuullessamme ihmistä mustattavan, raadeltavan? Tai miksi edelleen kuvittelisimme, että asiat tai maailma tulisivat autetuksi jonkun ihmisen tai ihmisryhmän eristämisen tai nujertamisen kautta! Miksi emme mieluummin antaisi Jeesuksen ja Blavatskyn kohtalon avata silmiämme ja opettaa meille nöyryyttä, viisautta? Miksi emme sitä tekisi? — *Asioista* meidän täytyy edelleen neuvotella, puhua ja keskustella. Ei Jeesus vaiennut, ei vaiennut Paavali, eikä vaiennut Blavatsky. He puhuivat, mutta he puhuivat *asioista,* niistä elämän totuuksista, joita he olivat löytäneet, tai joita toiset olivat löytäneet ja esittäneet. Noita totuuksia, noita esitettyjä löytöjä ja opetuksia täytyy saada rinnastella ja vertailla. Se on tieteellinen välttämättömyys. Sillä mitenkäs me muutoin osaisimme vapautua harhoista ja lähestyä totuutta?

Mutta *ihminen* olkoon meille aina rakas, niin että me osaamme iloita yhdessä hänen kanssaan ja itkeä yhdessä hänen kanssaan. Sillä »siitä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos teillä on rakkaus keskenänne.» *J. R. Hannula.*

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Uudestaansyntyminen ja jälleensyntyminen ovat sama käsite.

Juutalainen materialismi on nykyajan materialismin perusta ja pohja. Tästä materialismista on koko länsimainen kristikunta tullut sellaiseksi. Vaikka ulkoisessa luonnossa havaitaan alituinen kiertokulku ja vanhojen, näennäisesti hävinneitten muotojen lakkaamaton uudistus, ei tätä aistillisen elämän poikkeuksetonta lakia tunnusteta päteväksi ihmisyksilöihin nähden, harvoja poikkeuksia lukuun ottamatta. Eipä n. s. ihmelapsiakaan pidetä jälleensyntymismahdollisuuden todistuksina, vaan koetetaan heidän merkilliset kykynsä panna vanhempien ja muitten lähisukulaisten laskuun.

Uutta testamenttia lukevat hyvät kristitytkään eivät näy huomaavan evankelioissa olevia, selvästi jälleensyntymiseen viittaavia kohtia. Sellaisia kohtia ovat esimerkiksi Matt. 11: 14,

15; 14: 2; 16, 13, 14; 17: 12, 13. Joh. 9: 1—3. 1 Kor. 15: 44:ssa on mitä selvin viittaus jälleensyntymiseen.

Sen sijaan tunnustaa koko kristikunta uudestisyntymisen. »Onhan siitä esim. Johanneksen evankelion 3 luvussa Jeesuksen itsensä antama selvä todistus», sanotaan.

Mutta mistä voidaan päättää, että tässä uuden testamentin kohdassa tarkoitettaisiin joko äkillistä »mielenmuutosta» tai hiljalleen tapahtunutta, ihmisen sisäisen olemuksen jalostumista, oletetussa yhdessä ainoassa maanpäällisessä elämässä? Uuden testamentin alkukieli (kreikka) ratkaiskoon asian.

Jeesus sanoi Nikodeemukselle: »Ean mee tis genneethee anoothen, uu dynatai idein teen basileian tuu Theuu.» (Lukija avatkoon uuden testamentin ja lukekoon suomeksi sanat.)

Suomen seitsemännen yleisen kirkolliskokouksen 1913 hyväksymässä uuden testamentin suomennoksessa on kreikkalainen »anoothen» suomennettu »uudesti.» Mutta kun avaa klassillisen kreikan sanakirjan, niin sieltä ei löydä ainoatakaan kohtaa, joka viittaisi »uudesti»-käsitteeseen. Klassillisessa kreikassa merkitsee *anoothen* »ylhäältä» ja »vanhastaan», siis »uudesti»-käsitteen vastakohtaa.

Olisi siis ollut suomennettava: joka ei *ylhäältä*, tai *vanhastaan*, synny, j. n. e.

Tarkoitus on sanoa, että ihmisen tulee syntyä ylhäältä, n. s. henkimaailmasta maan päälle, kuten hän *vanhastaan*, s. o. ennenkin on syntynyt. Jeesus huomauttaa siis siitä välttämättömyydestä, että ihmisen on synnyttävä henkimaailmasta maanpäälliseen elämään niin monta kertaa, että hän tulee kypsyneeksi kokonaan jäämään henkimaailmaan eli Jumalan valtakuntaan. Hänellä ei ole silloin fyysillistä eikä sieluruumista vaan henkinen.

Uudessa testamentissa esiintyy myös jälleen- eli takaisinsyntyminen. Matt. 19: 28:ssa luetaan Jeesuksen sanat: »Siinä uudestisyntymisessä», j. n. e. Tulee olla jälleen- eli takaisinsyntymisessä.

Me käytämme kyllä uudestaan- ja uudelleen-sanaa toistettavasta tekemisestä, kuten vanhat kreikkalaiset sanoivat nuorestaan (ek neuu), se on ensi alusta lähtien. Samoin he sanoivat »eks arkhees palin», se on alusta takaisin.

Mutta koska uudestisyntyminen tahdotaan käsittää kuuluvaksi *yhteen ainoaan* maanpäälliseen elämään, niin on parempi sen käsityksen torjumiseksi käyttää »jälleensyntyminen» sanaa.

Viimeksi mainittu raamatunpaikka viittaa siihen jälleen- eli takaisinsyntymiseen, joka on viimeinen. Kuinka muuten olisi

mahdolliata, että Jeesuksen oppilaat saisivat tuossa kaukaisessa, siis viimeisessä, jälleensyntymisessä (palingenesiassa) istua 12 istuimella? Jos he olisivat jo Jeesuksen seurassa maan päällä ollessaan olleet tarpeeksi monta kertaa syntyneet maan päälle, ei heille olisi mainittua tulevaisuudenlupausta annettu. Muuten ei »doxa» klassillisessa kreikassa merkitse »kirkkaus» vaan, tässä tapauksessa *maine*, tietysti sekin ihmisten kannalta katsoen.

Milloin siis »ihmisen poika» istuu maineensa valtaistuimella? Nähtävästi silloin, kun »vuohet» on erotettu »lampaista», kun yksinomaan aistilliseen hyvään toimintaansa kohdistavat ihmiset on eristetty niistä, jotka käyttävät elintarmoansa henkisten asiain tutkimiseen.

»Palingenesia», jälleen- eli takaisinsyntyminen, esiintyy myös klassillisessa kreikassa. Filosofi Dionysius Cassius Longinus, Palmyran kuningattaren Zenobian opettaja, kärsinyt marttyyrikuoleman 273 j. Kr., sanoo jälleensyntymisestä, että »kuollut kärpänen nousee ylös, ja että sille annetaan toinen elämä alusta alkaen eli uudelleen.» Hän tarkoittaa metamorfoosista eli muodonmuutosta, joka on hyönteismaailmalle muuten ominainen. Longinus on tahtonut ottaa esimerkin fyysillisestä elämästä näyttääkseen, että ihminenkin kuoltuaan muuttaa muotonsa, mitä muoto-olemiseen tulee, ja että hän jälleensyntymässä saa *alusta alkaen* uuden elämän.

On selviö, että yksi ainoa maanpäällinen elämä ei paljoa ihmistä kehitä. Samoin on selviö, että mikään tilapäinen hyvänmielen ja iloisuuden tunne ei nosta häntä henkimaailmaan.

Missä on edes muutamia valioihmisiä, jotka jokapäiväisessä elämässään osoittautuisivat voittaneensa tavallisen ihmisluonnon niin, että eivät tuntisi vihanleimahduksia, kateutta ja kostonhalua? Uudestisyntyneitten ihmisten tulisi olla vapaita kaikista inhimillisistä heikkouksista. He eivät saisi haalia maallista tavaraa, ja heidän tulisi tarpeen vaatiessa luovuttaa se ensimäiselle pyytäjälle, tuntematta mitään mielenmasennusta. Heidän tulisi riemuiten antaa vähistäkin varoistaan sille, joka pyytää apua hätäänsä. Kuitenkin juuri monet kirkkojumaliset kerskuvat uudestaansyntymisestään, joka ei itse asiassa ole muuta paitsi sielullista ylvästelyä. Olen tavannut henkilöitä, jotka nyrkkiä heristäen ovat vakuuttaneet olevansa uudestaansyntyneitä. Moinen menettely on julkeata farisealaisuutta. Haluaisinpa nähdä ihmisen, joka voisi ja uskaltaisi soveltaa itseensä Jeesuksen sanat: »Kuka teistä nuhtelee minua erehdyksestä?» Uuden testamentin alkukielessä on väärin suomeksi käännetty »synti»-sana *erehdys* (hamartia).

Jos näen erehtymättömän ihmisen, niin uskon hänet uudestisyntyneeksi ihan jokapäiväisessä merkityksessä.

Mutta lukemattomat jälleen- eli takaisinsyntymiset tekevät ihmisen välttämättömästi erehtymättömäksi, kuten Jeesus Kristus oli ja on edelleen.

Ei siis voida puhua mistään hetkellisestä eikä tilapäisestä uudestaansyntymisestä. Uudestaansyntyminen ja jälleensyntyminen ovatkin vaan saman käsitteen toisintoja.

Veikko Palomaa.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Hautausmaalla.

Kertomus Virosta.

Astuimme hautausmaan portista sisälle. Ystävättäreni Elsa kulki edellä ja minä seurasin häntä kantaen kainalossani lapiota ja rautaista haravaa, jotka olin lainannut hautausmaan vahdilta. Elsa oli tahtonut puhdistaa mummo- ja vaarivainajansa hautoja syksyllä varisseista lehdenjätteistä, ja oli pyytänyt minua avukseen.

Oli kaunis kevätpäivä. Aurinko heloitti täydeltä terältä ja puista levisi ihana nuorten lehtien tuoksu, linnut visertelivät siellä täällä koivujen oksilla, ja olivinvärinen nuori ruoho peitti jo hautakumpujen turpeiset reunat.

Mummon ja vaarin rauta-aitaukseen oli kerääntynyt kaikenlaisia talven jätteitä, varsinkin syksyisiä lakastuneita lehtiä. Hetken työskentelyn jälkeen oli paikka kokonaan muuttunut. Jalkojemme jäljet saatoimme eroittaa hiekoitetulla käytävällä ja hautakummut olivat kuin kaksi mustaa läikkää keltaisella pohjalla. Kannettuani roskat muurin vieressä olevaan lehtikasaan istahdin hetkiseksi penkille kumpujen taakse odottamaan, kunnes Elsa saisi istutuksensa valmiiksi. Tyttö puuhaili siinä onnellisena ja hymyilevänä, ja hänen poskensa hehkuivat punaisina keväästä ja nuoruudesta.

Muistui siinä mieleeni kuinka poikavuosina olin karttanut hautausmaata ja peljännyt vainajia. Kerran olin mennyt setäni hautajaisiin. Kirkossa, avonaisessa arkussa oli hänen ruumiinsa. Pappi asetti hänen päähänsä paperisen renkaan ja peitti ruumiin kullalla kirjaillulla vaipalla, kulkien itse sen ympäri lukien ja suitsuttaen. Setäni näet kuului kreikkalais-katoliseen seurakuntaan, johon niin moni virolainen oli aikoinaan

liittynyt, jättäen evankelisluterilaisen uskontonsa, toivoen siten saavansa »hengenmaata» kruunulle kuuluvista metsäalueista, jonne saisivat raivata uudistalojansa. Niin oli silloinen Venäjän hallitus luvannut saadakseen virolaisia venäläistymään. Kun näin siinä setäni laihat, harmaapartaiset kasvot, jätti näky minuun sellaisen kammontunteen, etten voinut koko seuraavana yönä enkä pitkään aikaan sen jälkeen nukkua, aina hän kummitteli silmieni edessä.

Erään toisen kerren, olin silloin jo N. kauppalan kirjakaupassa harjoittelijana, lähetettiin minut syksyllä iltamyöhällä viemään jotakin tärkeätä kirjaa pappilaan. Tieni kulki aivan hautausmaan muurin ohitse. Oli pilkkoisen pimeä. Tuuli ulvoi puiden latvoissa. Vain vaivoin saatoin eroittaa maantien vaalean juovan metsäisen maiseman keskeltä. Kävelin henkeäni pidättäen, kiinnittäen katseeni hautausmaahan, josta tuskin saatoin eroittaa muutamia valkoisia ristejä. Paluumatkalla oli vieläkin pimeämpi ja pelkoni yhä lisääntyi. Selkääni karmi. Tunsin äkkiä kuin jotkut näkymättömät luisevat kädet olisivat takaapäin koskettaneet olkapäihini. Kirkaisin ja aloin juosta . . . Tällaista saattaa tuntea, kun veri on heikko ja mielikuvitus kiihoitettu vanhemman väen kotoisilla kertomuksilla kummittelijoista ja »kodinkävijöistä» kuolleista.

— Lähdetään jo kotiin, virkkoi Elsa, joka oli pessyt multaiset kätensä läheisestä, hautausmaan kaivosta tuodulla vedellä ja paraikaa järjesteli tummia kiharoitaan, jotka olivat työn kestäessä hatun alta kasvoille valahtaneet.

— Lähdetään . . ., vastasin, — mutta eihän toki vielä kotiin. Katsotaan edes muitakin hautoja, etenkin tuota tuolla, jossa on kaunis valkoisesta marmorista veistetty enkeli, joka pitää palmunoksaa kädessään.

Kuljimme hautausmaata pitkin ja poikin. Siellä oli hyvin vanhojakin hautoja mustuneine kivilaattoineen. Toisilla haudoilla oli puunrungoista veistettyjä ristejä, joissa istui puisia lintuja. Viimein tulimme rivihautojen yksitoikkoiseen osastoon, jonne haudataan kaikki ne, joilla ei ole varaa lunastaa yksityistä hautapaikkaa. Erään sellaisen rivin päässä oli kaksi ruukkukukilla koristettua hautakumpua vierekkäin, ja toisen luona puuhasi muuan vanha vaimo innokkaasti. Lähemmäksi tultuamme keskeytti vaimo työnsä äkkiä sillä haudalla ja siirtyi viereisen kummun ääreen jatkaen siellä samalla innolla.

— Päivää!

— Päivää, päivää!

— Omaistenne hautojako te täällä järjestätte, vai laitetaanko nyt kunnan puolesta rivihaudatkin kuntoon? kysyin huvikseni.

— Omia ne tässä . . . rupesi vaimo puhelemaan. — Mieheni hauta tämä on . . . Kolmatta vuotta on hän jo tämän kummun alla odottanut ylösnousemuksen päivää. Miesparkani, hän sai paljon kärsiä ja kitua tässä elämässä, kun oli ankaran reumatismin vaivaamana. Viisikymmentä vuotta me elimme yhdessä, ja yhtä me oltiin, yhteiset olivat surumme ja ilommekin . . . Ei nykyään enää noin eletä. Parikuukautta ollaan naimisissa, sitten aletaan taas hakea eroa. Eihän sellaista ennen ollut . . . Ja sen minä voin sanoa, ettei hän pahaan paikkaan joutunut. Ei puhunut toisista pahaa, ei kadehtinut ketään. Ei hän ollut varastanut, ei valehdellut, ei liikaa ostanut, ei myynyt . . . Möin kerran lehmäni teurastajalle, kun jäi mahoksi. Mieheni sanoi: »Sinä pyydät ehkä liikaa lehmästämme, jätä sentään vielä pari ruplaa pois.» Minä sanoin, että »mene sinä hyvä ystävä vaan tupaan, kyllä me kauppiaan kanssa sovitaan kaupoista». Tällainen hän oli, ja kyllä minä sanon sen, että jos hän ei päässyt taivaaseen, niin kukas sinne sitten pääsee? Piti aina hartaushetken aamuin ja illoin ja oli muutenkin halukas kirjoja lukemaan. Sai niitä seurakunnan papilta usein lahjaksi, kun se tiesi, että ei meillä ollut varoja sellaiseen. Hyvä kun saimme ruokaakin, aina ei ollut sitäkään. Joskus mieheni osti sentään itsekin kirjoja, kun sai jonkun kopekan jotenkin tienatuksi. Kun vaan joutui menemään kauppalaan, tuhlasi hän kaikki vähät rahansa kirjakauppiaalle, unohtaen suolat ja sokerit ostamatta. Ja sittenkos tutkimaan niitä uusia kirjoja kaiket päivät ja yötkin lisäksi. Ja mitä hänen raukan pitikään tehdä — kivulloinen kuin oli, niin jäi perheestä huolenpito minun hartioilleni. Ja tiukallepas ottikin. Mutta olinpa minä usein hänelle niistä kirjojen ostosta vihainenkin. Pidin sellaista turhanaikaisena. Siitä hän tuli sitä varovaisemmaksi. Ei enään näyttänyt minulle kirjoja, kun oli ostamassa ollut. Kuljetti salaa! Piiloitti ne ulkona johonkin, etten näkisi. Kerran löysin kirjapakan halkopinostamme. Ajattelin heittää ne uuniin — niin oli sääli muutamia kolikoita. Sittemmin annoinkin paketin hänelle takaisin. Olisittepas nähneet, kuinka iloiseksi hän siitä tuli . . . Sellaista se on köyhän elämä. Mutta kun hänet tänne tuotiin, olipas hänellä suuri saattojoukko, neljätoista hevosta kulki jonossa. En minä voinut heitä kutsua, itse he tulivat, kun viesti hänen kuolemastaan pitäjälle kulki. Mitäs kun kaikki pitäjäläiset olivat hänen tuttaviaan, sillä hän oli ystävällinen kaikille ja kertoili heille juttuja ja uutisia, kun

luki ja tiesi niin paljon. Ja kun hän toisinaan lähti kylälle, silloin kun voimiltaan jaksoi, niin viipyi väliin päiväkaudet pakisemassa. He pitivät hänestä hyvää huolta ja toivat joskus hevosella kotiinkin . . .

— Entäs tämä toinen hauta? Kuka lepää siinä? kysyin kun vaimo oli lopettanut pitkän kertomuksensa. — Onko se lastenne hauta?

—Eihän se lastenkaan hauta ole. Kaikki lapsemme lepäävät S:n seurakunnan hautausmaalla. Kahdeksan niitä meillä kaikkiaan oli, viisi tytärtä ja kolme poikaa. Tuoni heidät kaikki korjasi, toiset jo nuorina, toiset täysikasvuisina. Sain minä tehdä työtä lastemme hyväksi, ja melkein omine voimineni minä ne kasvatinkin. Toivoinhan Lyydia-tyttäreni pääsevän vaimoksi kauppalan jalkinetekijälle Andreakselle, sillä hän piti hyvin paljon Lyydiasta. Andreas olikin kunnon mies ja siisti tavoiltansa, ei polttanut tupakkaa eikä juopotellut, vaan teki työtä ahkerasti. Ja työtä riitti yllinkyllin. Oman talonkin rakensi . . . Olisimme mekin vanhukset saaneet asua heidän luonaan. Mutta eipä ollut niin sallittu. Muudan tyttö oli kateudesta ruvennut moittimaan Lyydiaa Andreakselle, ja se kun uskoikin kaikenlaisia kulkupuheita — niin siihen se rakkaus loppuikin, ei siinä mikään auttanut . . . Lyydia muutti kaupunkiin ja meni siellä naimisiin jonkun leipurisällin hunsvotin kanssa, mutta kuolikin vuoden kuluttua lapsivuoteen jälkeen . . . Silloin Andreas suri kovin Lyydiaa, eikä luvannut enää ketään ottaa vaimokseen, kun ei kerran Lyydiaa saanut . . . Niin, elimmehän me S:n pitäjässä kolmattakymmentä vuotta, mutta kun on sinne matkaa toistasataa virstaa, niin en voinut viedä miesvainajaani lasteni viereen haudattavaksi, vaikka hän kyllä lausui kuollessaan sellaisen toivomuksen . . .

Vaimo pyyhki kyyneleitä silmistään.

— Lepääkö sitten tuossa viereisessä haudassa joku tuttavistanne?, utelin yhä itsepintaisesti. Vanhus kävi rauhattomaksi.

— Eihän siinä tuttavakaan . . .

Tulin uteliaammaksi.

— Kuka sitten?

— En voi sitä teille kertoa. Pidän salaisuutenani . . . Tai — sanon sen teille, jos ette kerro sitä kenellekään, ette te, eikä tämä teidän nuori seuralaisenne.

— Sen vakuutan molempien puolesta, sanoin.

— Siihen on elävä ihminen haudattu.

— Kuinka niin? kysyimme molemmat sekä Elsa että minä kuin yhdestä suusta.

Vanhus kääntyi ympäri, asteli viereisen haudan luo, tarttui värisevillä käsillään sen maalaamattomaan puiseen ristiin ja sanoi:

— Tämän ristin alla lepään — minä itse.

Hän katsoi meihin vakava, juhlallinen ilme ryppyisillä, elämän kirjoitusten uurtamilla kasvoilla.

— Mutta . . . mitenkä . . . te? . . .

— Ettekö usko? Totta se on. Mutta olettehan nuoria vielä ettekä käsitä . . . Teistä tuntuu oudolta että vanhus, jonka toinen jalka on haudassa, toinen haudan partaalla, voi itse itselleen hoitaa hautaa . . .

— Omituinen juttu se on.

— Alussa se oli minustakin omituista . . . Olimme niin köyhiä, ettemme voineet hankkia itsellemme yksityistä hautapaikkaa, jonka vuoksi mieheni, kun hän kuoli, oli haudattava yhteishautaan. Kun sitten illalla tulin yksinäiseen kotimökkiini, tuntui minusta kuin hän olisi ollut vielä lähelläni. Kaikki esineetkin muistuttivat hänestä. Kaikki siellä puhuivat hänestä: pöytä, tuolit, kirjat. Siellä hän oli ja eli, mutta nyt häntä ei ollutkaan enää. Sinä iltana heräsi minussa pelko, että pian haudataan joku toinen vainaja mieheni viereen ja kun minä kerran kuolen, niin joudun tietysti johonkin toiseen riviin. Tahtoisin mielelläni, että lepäisimme vierekkäin. Jos ei niin tapahtuisi, en saisi rauhaa edes haudassakaan. Sitten juolahti mieleeni ajatus: mitäpä, jos laittaisin mieheni haudan viereen toisenkin hautakummun ja pystyttäisin ristin . . . Silloin ei ainakaan siihen voitaisi ketään vierasta haudata. Ilostuin tästä ajatuksesta niin, että menin jo seuraavana päivänä hautausmaalle ja laitoin toisenkin hautakummun mieheni haudan viereen. Ostin kauppalasta myös ristin ja pystytin sen. Kun näin olin menetellyt, lähdin taas kotiin. Mutta sielläkös alkoi omatuntoni soimata. Enhän ollut pyytänyt keltään lupaa . . . kuinka minä uskalsin noin vaan tehdä? Muutaman päivän kesti tätä tuskittelua, sitten menin seurakunnan pastorin puheille ja tunnustin tekoni hänelle. Pastori ensin ällistyi ja oli vähällä suuttua, mutta sitten sanoi, että kun nyt olet sen haudan laittanut, niin olkoon se siellä. Miesvainajasi tähden saat anteeksi, hän oli hurskas mies, hän kyllä ansaitsee tällaisen rakkauden osoituksen. Lupasi sitten antaa hautausmaan vahdille siitä määräyksen, että minut siihen haudataan, kun kerran kuolen.

Vanhus irroitti kätensä rististä ja kysyi:

— Luuletteko, että olen väärin menetellyt?

— Emme — ei ainakaan Jumalan edessä, vastasin minä.

— Niin uskon minäkin, sanoi vaimo silmiään pyyhkiessään.

— — —

Lähdimme pois. Katsoessani taakseni näin vaimon taas ruvenneen entiseen puuhaansa. Hetken kuluttua kysyi Elsa:

— Olisitko sinä noin uskollinen minulle?

— Olisin.

*

Vuodet ovat vierineet. Olen kulkenut vieraita maita ja mantereita. En kulje enää koskaan keväisellä hautausmaalla. Menen sinne syksyllä . . . yksin. Aina silloin kun keltaiset ja punaiset lehdet verkalleen putoilevat puista, peittäen hautakumpuja, joissa keväiset kukat ovat jo aikoja sitten ehtineet kuihtua . . .

Julius Kangur.

Suossa.

Kulkija vaeltaa suossa. Kauan, kauan sitten on hän jättänyt taakseen kiinteän maaperän, ja nyt ympäröi häntä kaikkialla pehmeä, hyllyvä suo. Hän ei enää muista kuinka hän joutui tätä tietä kulkemaan; olihan niitä silloin useampia valittavana. Tämä tuntui ehkä mukavimmalta, kun ei tarvinnut edetä säännöllisessä marssitahdissa, vaan sai hypellä miten halutti. Ehkä miellytti myös se, että maa antoi joka askeleella joustavasti myötä eikä töksähtänyt niin raa'asti vastaan kuin muualla.

Matkalle lähtö ja alkutaival ovat kuitenkin jo painuneet hämäryyteen. Yhtä hyvin voisi luulla, ettei koskaan ole ollutkaan muunlaista. Ehkä hän on syntynytkin suolla ja sitten jonkun selittämättömän vietin pakoittamana alkanut ikuisen vaelluksen tuntematonta päämäärää kohti.

Joskus, samoiltuaan levähtämättä päiväkaudet rämeitä, heittäytyy hän kuolemanväsyneenä lähimmälle mättäälle ajatellen, että siinä olisi mukava maata pitempäänkin. Silloin hän näkee unessa tämän melkein mittaamattoman suon ääret. Hän näkee, että tuolla hirvittävän kaukana, niin kaukana, että hän tuskin koskaan jaksaa sinne asti, siellä rajoittaa suota karkea vuoristo. Hänet valtaa tavaton kiihko päästä sinne, tuntea kerrankin tukeva pohja jalkojensa alla, hengittää suohöyryistä vapaata ilmaa ja *nähdä kauas!*

Herättyään hän luulee aluksi todellisuuden olevan vain jatkoa unelle. Hän juoksee muutamia askeleita katsellen rohkeasti

ylöspäin. Kompastuu ja lentää suin päin syvälle suohon. Mättäät ilkkuvat: »Vai luulet meidän olevan niin mitättömiä tekijöitä! Haaveile mitä haaveilet, sinä olet nyt täällä ja sinun täytyy alistua suon lakeihin».

Taas vaeltaa hän eteenpäin. Hän ei enää välitä katsoa ylöspäin, sillä hän tietää, ettei sieltä mitään apua tule. Hänen aistinsa tylsistyvät vähitellen kaikelle ulkonaiselle. Jalat nousevat mekaanisesti ja ajattelevat hänen puolestaan. Hän tuntee ruumiissaan suon rytmin: yks' kaks', yks' kaks' kolme; yks' kaks', yks' kaks' kolme.

Hänen mieleensä astuu, että hän onkin oikeastaan sielu, joka nyt vain satunnaisesti on täällä ja pakoitettu noudattamaan fyysillisen maailman lakeja. Äärettömyyden kannalta katsoen on aivan yhdentekevää, kuinka kauan hän vaeltaa suossa. Kerran hän pääsee aivan varmasti tästä epävarmuudesta. Kerran muuttuu todeksi kaikki se, mitä hän on uneksinut.

Viimein unohtaa hän kulkiessaan ajan ja paikan. Hän tuntee vain, ettei hän voi pysähtyä. »Eteenpäin, eteenpäin! Miksi? Niin, sehän ei kuulu tähän. Siis, eteenpäin!» Vaikka hänen matkansa näin sisäisesti katsoen tulee helpommaksi, muuttuu se ulkonaisesti samassa suhteessa vaikeammaksi. Maa on yhä vetelämpää. Eteneminen tapahtuu lopuksi vatsallaan ryömien.

Lähestytään suon silmää. Jotain juhlallista on koko suossa. »Tämäkö se on nyt keskus? Siinä näkyy olevan vettä. Jaksankohan minä sen yli?» Vaikka hän tietääkin, että tämä on yhä samaa suota, on siinä nyt jotain muutakin. »Osaako aine ajatella? Onko lopulta mitään rajaa aineen ja hengen välillä?» Näihin mietteisiin hän nukkuu — keskelle suon silmää.

Hän tuntee vajoavansa jonnekin, mutta ei pidä sillä väliä. »Miksi minun täytyisi pelastua? Mistä minun sitten tulisi pelastua? Eikö suo ole samaa minää kuin minäkin! Onko minua ollenkaan olemassa?»

Kuuluu urkujen soittoa. Ne eivät ole mitkään ihmiskätten rakentamat urut. Suo laulaa. Hän tuntee kaiken ympärillään muuttuvan säveliksi. Tuo muuttuminen lähenee aallon tavoin sitä paikkaa, jossa hän on, ja — häntä ei ole enää.

Hän tuntee irtautuvansa itsestään. Hän on nyt sävel, joka kohoaa ilmaan. Häneen yhtyy toisia säveleitä. Nämä vyöryvät virtana yli suon, kohoavat vuorille ja vielä niidenkin yli. Vuoriston takana on aava, rannaton valtameri. Sinne laskeutuvat sävelet, sillä se meri on kokonaan musiikkia.

V. L.

KEVÄINEN VIRTA.

Sen verkkaan vierivän virran,
sen syvän ja lumman, —
jonka pintaan kimmeltäin päivä
luopi hohteen niin kumman —
sen kalvoon kuvastuin kulkee
vene — kevyt kuin joutsen.

Se impiä koskelle kantaa.
Ne melaansa nojaa.
Siskot istuen tuhdoilla laulaa.
Virta venettä ajaa.
Ja sini-auteron kautta
kuultaa utuinen taulu.

Saa tyyneen suvantoon vene.
Kas 'kukkia tuomen'.
Väikkyy veden kuvastimessa
kevään ihana huomen.
Käs'varren kiertävi valkean
neito siskonsa kaulaan.

Ja peilin hopeiseen pintaan
tää näky näin piirtyy,
Kautta kurjenmiekkojen ryhmäin
lailla pilven se siirtyy.
Niin lipuu keinuen hiljaa —
vene — tarujen mailta.

On surunvoittoinen laulu
sen utuisen immen.
Saapui kevät kaihoa luomaan.
Sytti syömmehen lemmen.
— Vaan meren usvihin laskee
virta tulviva kevään.

U. E. G.

Kirjallisuutta.

Benno Lehmann: Syntymähoroskooppi. Astrologian alkeiskirja. Mystican kustannuksella.

Ne ihmiset, jotka ovat tulleet kosketukseen teosofisen elämänymmärryksen ja okkultismin kanssa, saavat ennemmin tai myöhemmin kuulla puhuttavan astrologiasta. Pian he käsittävät, ettei tämä tiede tai taito, miksi sitä nimittäisimme, ole mitään keskiaikaista taikauskoa, niinkuin nykyaikainen materialistinen tiede on selittänyt sen olevan. Tehdessään tämän huomion, monet totuudenetsijät asiasta suuresti innostuvat ja tahtovat tietää siitä jotain tarkempaa ja seikkaperäisempää. Suurena esteenä ja vaikeutena tälle tutustumiselle on ollut alaa koskevan helppotajuisen suomenkielisen kirjan puute. On ollut pakko ruveta tutkimaan laajoja, kallisarvoisia englantilaisia tai saksalaisia teoksia. On kyllä myös ilmestynyt kenraali v. Gerichin kirjoittama suomen- ja ruotsinkielinen Astrologian oppikirja. Mutta sen ymmärtämiseen vaaditaan jonkunverran matematiikan taitoa ja se on yleensä siihen tapaan kirjoitettu, että se sopii paremmin pitemmälle ehtineille astrologian tutkijoille. Vasta-alkajille on se liian vaikeatajuinen. Nyt on kuitenkin eräs nuori astrologi Benno Lehmann kirjoittanut erittäin helppotajuisen ja hauskan kirjan, jota voi hyvällä omallatunnolla suositella jokaiselle, joka tahtoo jotain tietää astrologiasta. Esitys pohjautuu teosofiaan ja selittää astrologian perusteet selvästi ja kauniisti karman ja jälleensyntymislakien avulla.

Niin lyhyessä ja supistetussa muodossa kuin tämä kirja onkin, sisältää se kuitenkin siksi paljon, että alotteleva voi siitä oppia, miten horoskooppi lasketaan ja selitetään, ja voi sen pohjalla alkaa harjoittaa astrologiaa ja koota omia kokemuksia.

Ensimmäinen luku, Mitä on Astrologia, on kirjoitettu sellaisella voimalla ja innoituksella, että mielelläni tahtoisin saada sen painetuksi kokonaisuudessaan tähän aikakauslehteen. Seuraavassa toistan siitä muutamia ajatuksia astrologian olemuksesta:

»Mitä astrologia sitten oikeastaan on? Onko se tiede vai onko se elämänkäsitys? Voimme epäröimättä vastata, että se on kumpaakin. Se on tiede, sillä se perustuu vuosituhansien tutkimuksiin ja kokemuksiin ja on todistettavissa puhtaasti tieteellisellä tavalla. Ja se on elämänkäsitys, koska se ihminen, joka astrologiaan perehtyy, samalla alkaa ymmärtää koko olemassaolonsa tarkoituksen. Totuuden löytämiseksi on monta tietä, ja astrologia on niistä yksi.»

»Astrologia opettaa lukemaan ihmisen elämän tähtien asemasta. Se antaa oppilailleen suuremman tiedon kuin mikään muu tiede tahi elämänfilosofia. Se antaa silmät, jotka näkevät maan lasten vaelluksen kätkyestä hautaan saakka ja havaitsevat ihmissielun syvimmätkin salat. Sille, joka tähtien kielen *täydellisesti* käsittää, ei ole mitään salaisuuksia olemassa.»

Seuraavat luvut kuvaavat astrologian yleisiä käsitteitä, horoskoopin laskemista, planeettoja, eläinradan ja horoskoopin huoneita ja aspekteja. Eläinratamerkkien selitykset ovat selvät ja seikkaperäiset. Lopussa tekijä antaa muutamia hyviä neuvoja vasta-alkajille.

Tähän on vielä liitetty samaan niteeseen käännöksinä pari tunnetun englantilaisen astrologin Alan Leonin kirjasta, joissa lyhyesti esitetään muutamia horoskoopeissa esiintyviä seikkoja. Tämä kohottaa vielä tuntuvasti kirjan arvoa.

Koska Suomessa on tavallista lukuisammin sellaisia ihmisiä, jotka ovat vapautuneet ennakkoluulojen rajoittavista kahleista, niin toivon, että tämä Astrologian alkeiskirja tultuaan enemmän tunnetuksi saa suuren levikin, sillä sen se todelta ansaitsee.

Leo Krohn.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Julkaistavaksi Ruusu-Ristissä.

Koska viimeaikaisista kirjoituksista voi päättää, ettei Ruusu-Ristin toimittaja ja jotkut avustajistakaan vielä näy olevan tietoisia aikamme suuresta ilosanomasta, pyydämme saada tämän julkaistuksi sanotussa lehdessä, jotta tekään ette jäisi osattomiksi siitä onnesta, mihin me tämän ajan ihmiset olemme kutsutut ja suorastaan syntyneet.

Kristus on jo todella tullut.

Meidän joukossamme on niitä, jotka ovat omin silmin nähneet hänet ja omin korvin kuulleet hänen äänensä, ja me laskemme vain kuukausia ja päiviä, että pääsisimme eläviksi todistajiksi niille ihmeille, joista olemme tähän asti vain kirjoista lukeneet, mutta jotka saamme nyt ilmielävinä edessämme nähdä. Hän on taaskin tullut omilleen. Varokoon heistä jokainen, joka tuntee seisovansa, ettei sama kirjanoppineisuuden ja farisealaisuuden henki taaskin tule hänen raskaimmaksi ristikseen.

Jos jälkimaailma tekee laskelmia siitä, tuliko hän joulukuussa 1925 Adiarissa, kesällä 1926 Ommenissa, saman vuoden joulukuussa Adiarissa, vai 1927 ehkä Suomessa, on se samallaista jupinaa kuin on Jeesuksen syntymisestä, tapahtuiko se v. 1 vai 105, s. o. pakinaa paavin parrasta.

Vuodesta 1907 on todella tapahtunut suuria muutoksia T. S:ssä. Nämä muutokset ovat tapahtuneet maailmassa, siksi ne ovat seurassakin tapahtuneet. Ette kai halunne väittää, että eversti Olcott ja madame Blavatsky perustaessaan seuran vaativat maailman muuttumaan seuran mukaan? Seura on perustettu maailmaa varten eikä maailma seuraa varten. Jos oma rauhanne on teille kallis, antakaa herran nimessä rauha eversti Olcottin ja madame Blavatskyn muistolle, älkääkä alentuko häpäisemään sellaisia hengen jättiläisiä kuin mrs Besantia ja piispa Leadbeateria. »On suuri synti», sanoo virolainen runoilija Lydia Koidula, »olla pieni suurina aikoina.» Te tahdotte aina käydä rauhan rakentajista. Mutta te näytätte unohtavan että tappoaseita eivät ole ainoastaan puukot, pyssyt ja miehet, vaan sanakin saattaa murhata, varsinkin kun se on alemman minän katkeruuden myrkyttämä. Te olette monelle meistä olleet hengen pirskoittamia opettajia, koskee todella sydämeemme nähdä teidän taittavan peitsiänne tuulimyllyjä vastaan.

Kristinusko levisi todella Roman kotkien turvissa. Kristuksen tuomitsivat kuolemaan Judan fariseukset ja kirjanoppineet, jotka ensin yllyttivät kansan huutamaan: »ristiinnaulitse, ristiinnaulitse!» ja sitten pakoittivat korkeimman oikeuden käyttäjää vasten tahtoaan vahvistamaan tuomion. Ja ellei kristinusko meidän päivinämmekään vielä ole jaksanut toteuttaa käytännöllisessä elämässä ihanteitansa, ei se ole Roman kotkien syy yhtä vähän kuin Roman keisarikunnan nykypäivien Englannin maailmanvallaksi inkarneerautumisen syy. Syy on yksinomaan siinä, että Kristuksen työ jäi viime kerralla keskeneräiseksi. Maailman tajunta on niin rajoitettu, että se pystyy käsittämään vaan yhden läksyn kerrallaan. Buddhakin tuli viisi eri kertaa. Maailma tarvitsee Kristuksen uudelleentulemista. Hän tiesi tämän jo poismennessään. Siksi hän jo silloin sanoi tulevansa uudestaan. Hän on nyt tullut. Hän on jo alkanut julistaa tämänkertaista läksyään. Hän puhuu meille onnen valtakunnasta. Tämä on niin yksinkertaista. Maailma on usein loukkaantunut totuuteen, kun se on ollut sen mielestä liian yksinkertaista. Englanninkielinen maailmanvalta näytästää ainoaksi kykeneväksi myöntämään toteutumisen mahdollisuuden todella suurelle, koko maailmaa käsittävälle sanomalle. Ymmärrys

hoi, äly älä jätä! Tekee hieman naurettavan vaikutuksen, että täydet miehet tosissaan itse menevät siihen ansaan, josta toisia alinomaan syyttävät: politikoimaan, ja vieläpä vasten virtaa soutamaan. Luuletteko siitä voimanne kasvavan? Uskokaa pois! Se käy teille ylivoimaiseksi. Vai joko olette valmiit menemään hyökkäys- ja puolustusliittoon materialistien kanssa?

Helsingissä, lokakuun 20 p:nä 1926.

Monen puolesta: *Iiti Meriläinen.*

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Kirje tytölle.

Vanha en ole viisaita sanoja puhumaan, ikäni puolesta en kelpaisi isäukoksesikaan ja puolisoksesi — sitähän ei voi ajatella — minusta, — joka olen kantanut Sinua sylissäni aikana, jolloin ainoana ravintonasi oli äidinmaito.

Jos minulla olisi veljiä tai sisaria, niin luulisin voivan verrata mielenkiintoa, jota Sinuun tunnen, veljen tunteeksi rakkainta sisartaan kohtaan. Niin luulisin. Kun Sinä kasvoit lapsesta tytöksi, tytöstä immeksi, ihmettelin minä Sinussa puhkeavaa kauneutta. Sinussa jumaloin ja rakastin sitä sukua, joka minulle on aina ollut rakas. Mielestäni olit Sinä parhain sitä symbolisoimaan ja niin ollen myös oikeutetuin vastaanottamaan kaikki ne lämpimät ajatukset, joita sukuasi kohtaan lähetin. Yksinpä pienet kujeet, joita typerä tytönpääsi keksi kiusoitellaksesi jumaloitsijaasi, sai minut haltioihini — — — kaikessa olit Sinä mestariluonne, jossa mitään puutetta ei voinut huomata. Jos Sinua joskus toruttiin ajattelemattomuudestasi, olit mielestäni pieni marttyyri.

Paikan rajoitus on kovin voittamaton tällä kertaa meidän välillämme ja kun kuulin viime tyhmyydestä, jonka jumaloitu Typykkäni aikoo piakkoin tehdä, niin riennän Sinua valaisemaan tällä kirjeellä, jolla — tunnen Sinut — ei tule olemaan mitään vaikutusta Sinun sievään kananpäähäsi.

Sillä pelkäänpä, että pahoin olet iskenyt kiinni pienet, iloiset kanansilmäsi siihen suuriääniseen, keikistelevään Kukkopoikaan, joka on tarjoutunut elämänijäksi kuopimaan Sinulle tämän maailman hyvyyksiä yllinkyllin nautittavaksesi. Kuule Sinä pieni, suloinen Kananuorikko, viisaan Korpin ronkkumista. Tuollainen elämänsä aamupuolella kiikaileva, rehentelevä kukkopoika voi jo ennen iltaa olla haukan saaliina ja pikku, typerä

kanaseni, joka tuollaiseen Kotkottajaan luotti tyhjin vatsoin, kynittyin höyhenin.

Tyttö, tyttö, minkälaisen tyhmyyden Sinä aijot tehdä? Olethan lapsi vielä, 18 vuotta, ja kuitenkin olen kuullut, että ajattelet kiiltävää kapinetta ja käsikoukusta taluttajaa. Senkin Harakka, niinkö huonoa olikin äidinmaitosi, ettet tuossa ijässä jo kestä omin jaloin seisoallasi? Rouva Tätisi, Sinä orpotyttö, on kyllä valmis, sen vannon, kultaamaan sekä sormesi että varpaasi puhtaalla kullalla, jos Sinä tuon kiiltävän metallin välkkeeseen olet niin ihastunut.

Osaatko Sinä vallita *Herra Miestä?* Sinä Typykkä? Syvimpänä salaisuutena uskon sen Sinulle, tämän avio-onnen syvimmän salaisuuden. Sinäkö osaisit hallita Miestä? Sinä, joka olet antanut tuon keikailevan Uroshirvenvarsan, jolla vielä on korvantaustat märkänä, panna pääsi pyörälle, niin että hän on saanut Sinut taivutettua nyt jo kihloihin, joka on samaa kuin ikuinen lupaus rehelliselle sydämelle, vaikka olet vasta 18 vuotias, vaikka oikea ikä olisi vasta paljon myöhemmin. Jaakoppi palveli kaksi kertaa seitsemän vuotta Raakelin tähden, eikä häntä vaivannut vilu eikä helle, — siinä vasta oikea nainen oli, — mutta häntäpä itkettiinkin kuoltua, eikä haluttu lohdutusta. Luuletko Sinä, että Miehesi kyynelistä, kuoltuasi, kastuisi tuo pieni vaatelappunen, nenäliina, jonka tuolle kiittämättömälle omin käsin olet valmistanut. Raakeli varasti isänsä kotijumalat, ja tämä annettiin hänelle anteeksi naisellisuuden tähden, ja Jaakoppi luotti sokeasti häneen, sillä Raakeli oli hänen mielestään ihmeellisempi ja käsittämättömämpi kuin kaiken maailman jumalat. Sanotaan, että nainen on ruumiineen ja sieluineen miehensä vallan alle annettu. Niin vainenkin, mutta siinäpä se tuleekin, se salakari, jolle moni avioliiton satamaan sokean kapteenin johdolla purjehtinut on laskenut purtensa kumoon. Kapteeni ja perämies. Olkoon vain mies *sokeassa voimassaan* kapteeni, mutta nainen *heikkoudessaan* on *kaukonäköisempi* ja niin ollen on oikeutettu peränpitäjän toimeen. Nainen yksin tuntee avioliiton turmankarit ja tämän tuntemuksensa nojalla on oikeutettu luovailemaan purtta turvallisia väyliä, sillä hänen johdollaan vaan ne vältetään. Sieluineen ja ruumiineen tulee naisen avioliitossa olla miehensä jumala, joka armosta antaa, jos antaa ja milloinka hän hyväksi näkee — sanalla sanoen naisen tulee, näkymättömästi kuin Jumala ihmistä hallitsee, hallita miestään, — muutoin mies muuttuu eläimeksi, hänen vaimonsa — naaraaksi ja palkkapiiaksi, jonka kuoltua iloitaan — ja syystä, onhan päästy suuresta velalli-

sesta, palkollisesta, jonka saamisia ei ole tilipäivinä muistettu maksaa.

Tytön typykkä, suo anteeksi tämä musta, ruma kuva. Sinun onnesi tähden sen tähän maalailin. Olet ollut siksi modernissa seurassa, että Sinun sieluasi se ei voi sen enempää saastuttaa, kuin mitä jo olet elämäsi alkupäivinä ehtinyt nähdä ja kuulla. Typykkäni, onnesi tähden Sinua rukoilen, olet vielä liian nuori järkeväksi, mutta ole Luojan tähden sitä nyt. Ala nyt hallita valittuasi lykkäämällä kihlauksesi 3 vuodeksi. Jos tässä asiassa voit saada tämän aikaan, niin luulenpa. että lapsesi ruhtinaina jakavat kansalle maan hyvyyttä ja että kukat haudallasi kastellaan puolisosi kaipuukyynelillä.

Monet terveiset lähettää ystäväsi *Wallied.*

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Kirjeitä toimitukselle.

Venäläiset veljemme.

Ruusu-Ristin syyskuun numerossa oli nimimerkki M:n kirjoitus ja ehdotus ensi kesänä Terijoella pidettävistä kesäkursseista. Koska ääniä on kuulunut sekä puolesta että vastaan mitä paikkakuntaan tulee, pyytäisin lausua muutamia ajatuksia niiden johdosta.

Ajattelen etupäässä venäläisveljiämme, kun lausun toivovani lämpimästi, että kurssit taaskin tulisivat rajalle päin. — He kaipaavat siellä valoa, sitä valoa, joko tietoisesti tai tiedottomasti, joka Ruusu-Risti kanavain kautta maailmalle virtaa. Ken meistä sitä heille oikeassa muodossa kykenisi antamaan, ellei oma johtajamme? Ja me nuoremmat veljet, mekin voimme auttaa kanavain aukaisemisessa. Hyvän tahdon säteinä me yhdymme suureen valovirtaan. Meillä on velvollisuutemme myös rajan seutuja kohtaan. Me voimme siltaa rakentaa, ymmärryksen, rakkauden, siunauksen siltaa sotia seuraavain kuilujen ylitse pitkin teosofian tietä. Meidän työmme on suurta eroavaisuuksien tasoittajana. Mehän katsomme henkeen kaiken katoavaisuuden ylitse, kansallisuuksien ja kielien ylitse. Me ojennamme rajalla veljen kättä Ruusu-Risti-rikkaudessa.

Jotta sillanteko kesällä olisi helpompaa, olisi tarvis nyt jo hirttä kantaa. Olisi saatava etukäteen selvitystä Ruusu-Risti

hengestämme, painetun sanan muodossa venäjäksi. Aluksi lyhyt, ytimekäs pala lentolehtisen muodossa. Tähän sopisi ehken parhaiten Pekka Ervastin elämäkerta R. R:n viime joulukuun numerosta.

Mutta mistä varat? Ruusu-Ristissämme on monta rahanreikää. Taasko yksi lisää? Vastaukseksi ajattelen johtajamme viimeisiä sunnuntai-esitelmiä, joissa esikuvina mainittiin suurten vapahtajain ja profeettain elämää, heidän, jotka olivat oppineet luopumaan kaikesta Mestarin työssä. Me emme vielä ole niin pitkällä, että kaikesta saisimme ja voisimme luopua. Mutta jostain mekin voimme kieltäytyä — Mestarin työssä.

Ajattelen amerikkalaista veljeämme, joka äsken kirjoitti: — Me miehet voisimme heittää tupakanpolton, ja siihen menevät varat käyttää Ruusu-Ristiopiston tiliin. Jatkan: — Me naiset voisimme vähentää kahvikekkeriherkutteluamme ja säästää siten esim. yllämainitun venäläisen lentolehtisen luontia varten.

Elin kaksi vuotta siellä rajalla. Jouduin lähelle venäläisveljiä. Kuulin kuni heidän sydäntensä sykintää. Ei heillä, entisillä ylhäisillä, useinkaan ollut kuin mustaa leipää teen kera vieraalle tarjota. Kohtalon pakosta he saivat kieltäytyä. Mutta he osasivat sen taidon iloisin mielin.

Jos ylläoleva herättäisi mielissä vastakaikua, ja kukkarot aukenisivat sen toteuttamiseksi, otetaan varoja kiitollisuudella vastaan osoitteella neiti Annikki Reijonen, Pakinkylä, Tonttula.

A. R.

Kilpailu.

O. V:n kirjoituksen johdosta R. R:ssä viime syyskuussa.

Kirjoituksessa oli mainittu, että kilpailu on keino, jolla kilpailija tahtoo esittää harjoitustensa tulokset ja antaa siten maailmalle tilaisuuden tarkastaa esitettävää lajia kehitystä. Että se on innostavaa, kasvattavaa ja kehittävää.

Mutta mitä se vielä muuta on?

Minun rajoitetun katsantokantani mukaan se on oman voiton pyyntöä heikompien kustannuksella. Se on kunnian himoa ja sotaa hienommassa muodossa. Kilpailua elähyttää itsekkyyden henki, joka ei ole kovin kaukana katkeruudesta ja vihasta.

Voittajan se nostaa toivomansa kunnian kukkulalle ja voitetun syöksee synkkään pettymysten kuiluun. Voittajalle hurrataan, häntä ylistetään ja rakennetaan kunnian kehä hänen

ympärilleen, jotavastoin häviölle joutunut saa tyytyä pettyneihin toiveensa sirpaleihin, vaikka hänkin on harjoitellut ja uskollisesti yrittänyt kykyjensä ja voimiensa mukaisesti. Nyt hän tuntee jonkunlaista oikeuden puutetta, ja tuo sama seremoniallinen, vaikuttava henki, josta O. V. mainitsi, saattaa aikaan kärsimystä, josta syntyy viha kilpailun kentällä, vaikka se ei ilmenisikään pinnalle. Ja siellä, missä »kilpaillaan» siellä puuttuu rakkaus ja rauha.

Tahtoisin vain kysyä, eikö kehittyminen urheilun, voimistelun y. m. alalla voisi menestyä ilman kilpailuja?

On mainittu kilpailijan olevan seremoniallisen vaikutuksen alaisena. Sama seremoniallinen henki vaikuttaa myöskin silloin, kun nyrkkeilykilpailuissa toinen pieksää toisensa tunnottomaksi, sama seremoniallinen henki vaikuttaa Espanjan härkätaistelussa ja sama seremoniallinen henki vaikuttaa sodassa, jossa osanottajat saavat hengittää myrkkykaasua ja lukea tulievankeliumia kiitävistä teräsriveistä.

Eroitus on vain se, että toisissa tapauksissa on kilpailun muoto hienompi ja vapaaehtoinen, kun taas toisissa se on pakollista ja muodoltaan karkeampaa. Kyllä sodassakin aina rytmiä ja seremoniaa riittää, milloin vaan kilpailu alkaa. Olen sen itse kokenut ja nähnyt. Henkiseen elämään pyrkijälle ei mielestäni sovi kilpailu millään alalla. Jos hän haluaa kilpailla, niin kilpailkoon tappioista. Siten hän ei tule sortamaan toisia, eikä voittamaan toisten kustannuksella. Ja eikö hän siten myöskin voita?

S. R.

Aikakauskirjamme leviäminen.

Ruusu:Risti aikakauskirjaa tarjotessani olen m. m. saanut seuraavanlaisen vastauksen eräältä aatteemme kannattajalta: »Se on muodostunut riita- ja haukkumalehdeksi, jota kaikkea yritetään tehdä totuuden ja rauhan puolustamiseksi. Jos me täällä maalla yrittäisimmekin elää ja levittää veljeyden henkeä, niin emmehän sitä voi tehdä Ruusu-Ristin nimen ja lehden avulla, sillä sen johtohenkilöt kirjoituksillaan heti murskaavat veljeyden ja rauhan sekä kasvattavat sen tilalle vihan ja eroittamisen henkeä, jonka hienossa muodossa pukevat muka totuudeksi ja sen puoltamiseksi.»

Mitä tehdä?

S. R.

R. R. lehden tilaaja-, ostaja- ja lukijapiirin kohottamiseksi seuraavaa:

Koska R. R. on julkinen aikakauskirja, voi sitä myydä kenelle tahansa, kenen kanssa tien varrella sitten joudummekin tekemisiin. Jokaisessa ihmisessä täytyy olla kipinä sitä, mitä meissäkin, ja ken ostaa R. R. lehden tai kirjan yleensä, se olkoon hänen asiansa, jos hän sitä lukee tai ei — ehkä hän joskus sen avaa ja silloin voi olla yksi tilauksen etsijä lisää.

R. R. hintaa ei pitäisi koroittaa, ellei kustannukset sitä vaadi. Jokainen Ruusu-Ristin jäsen tilaa ensi vuodeksi lehden itselleen ja hankkii toisen tilauksen tai lahjoittaa. Se olkoon velvollisuutemme, niin paljon voi jokainen tehdä propagandaa.

O. V.

Ruusu-Risti-Opisto.

Ruusu-Ristin Toimitus.

Myötäliitän 10 dollaria vapaaehtoista veroani (á 10 senttiä viikko), jonka olen luvannut lahjoittaa tulevan Teosofisen Opiston rakennuskassaan.

Vapaaehtoinen veroni tulee näin maksetuksi toukokuun 1 päivään 1926, paitsi 40 senttiä, joka jääpi seuraavaan maksuerään eli vuodelle 1927.

Joittenkin vuosien kuluttua — mahdollisesti — tulen käymään Suomessa ja niin toivon saavani nukkua jonkun yön tulevan Teosofisen Opiston Majatalon katon alla, kuulla Suomen käkeä ja tuta »Mahtia, joka ei mahdu maan rakohon».

Veljeydellä: *Am. J. B.*

Ruusu-Risti-seurakunta.

Vuosikokouksessa asetuin puheenvuorossani tämän kysymyksen esillä ollessa sille kannalle, että R. R jäsenten soisin muodostavan elävän seurakunnan, joka olisi aina siellä missä R. R. jäsen liikkuu ja toimii. Vertasin vielä tätä R. R. jäsenten muodostamaa vapaata seurakuntaa Kalevalan ihanalla kuvakielellä Väinämöisen uuteen kanteleeseen, jonka kautta R. R. johtaja ja veljet soittaisivat totuuden sulosanomaa valoksi ja iloksi ihmiskunnalle. Samalla lausuin epäileväni, että jos R. R. seurakunta muodostuisi kansliavirastoksi, siitä tuskin Ruusu-Risti-asia paljo edistyisi.

Jo vuosikokouksessa mainitsi Johtaja kangastelevan hänen silmiinsä ratkaisun, joka tulisi tyydyttämään sekä seurakuntaa puolustavien, että sitä vastustavien mieltä, ja se ehdotus minkä hän esittää Ruusu-Risti lehdessä, on mielestäni osunut ihan naulanpäähän. Niissä puitteissa, jotka hän siinä esittää, tulee varmaan R. R. seurakunnasta elävä seurakunta, hengen seurakunta, jossa Ruusu-Risti veljet käyvät koulua, harjoittelevat ja opettelevat totuuden palvelijoiksi. Ja seuraahan aivan kuin luonnostaan, että sellainen elävä, jokapäiväisen elämän kaikkia tapauksia kosketteleva seurakunta ei voisi jäädä välinpitämättömälle kannalle elämän n. s. suurten tapausten suhteen, kuten syntyminen, lastenkasvatus (koulu ja rippikoulu), avioliitto, sairaustapaukset, kuolema y. m., vaan juuri näistä tilaisuuksista muodostaisi todellisia veljeyden juhlahetkiä, jotka meille muistuttaisivat että olemme henkiolentoja, joiden opittavaksi on annettu aineen harhojen voittaminen, eikä niihin jäykistyminen. Pysähtyisikö tämä Ruusu-Risti-veljien toiminta ja osanotto noina mainitseminani juhlahetkinä yksinomaan Ruusu-Risti-seurakuntalaisten keskuuteen? Eihän toki, R. R. olisi koulu jäsenilleen, he menisivät esim. tuntemattomina ulos maailmaan viemään Mestarin voimaa ja terveyttä sinne missä on sairautta, sinne elämän iloa, missä tuska raatelee, sinne lohtua ja apua, missä kuolinsurut ihmislasta koettelevat. Näin tulee R. R. seurakunnasta hengen palvelija, opas ja esimerkin näyttäjä kaikille seurakunnille, joissa pyritään hengen elämää paljastamaan ja oppimaan. Toivon ja odotan, että asia edistyisi.

„Saarelainen."

Jos ajattelee elämää kouluksi, jossa vapaaehtoisesti tahdomme oppia, oppia tuntemaan tosi olemuksemme tarkoituksen, syyn ja seurauksen, on kehityksemme elinehto yhtämittaa tutkia ja arvostella olevia oloja, väsymättömästi suunnata katse eteen, kohti korkeutta, jonka huippua ei näy.

R. R. seurakunta-aatetta ajatellessa voisi moni mielestään hyvällä syyllä sanoa: onhan meillä seuramme loosheineen, onhan sen toiminta, sen seremoniat henkemme ruokana — onko siis välttämätöntä ajatella ulkonaisia yhdyssiteitä? Meillä on siviiliregisteri, joka pitää kirjaa, jos emme tahdo kirkon kanssa olla tekemisessä. Seurakunta, kuten on sanottukin, jäisi helposti vain virkapuvuksi — siis tyytykäämme siihen mitä on.

Niin olisi syytä sanoa, jos olisi kysymyksessä joku tavallinen lahkolaisyhdyskunta. Mutta sen perusteella, mitä tunnemme Ruusu-Rististä, sen sisimmästä hengestä, sen loosheista järjes-

tettyine ohjelmineen, kaikkoaa kauaksi ajatus lahkolaisseurakunnista, häviää varjokin niistä ja jäljelle jää kuva terveen järjen ja puhtaan hengen yhtymästä. Tätä katsellessa ja tässä mielessä on suuret mahdollisuudet järjestäytyä seurakunnaksi.

Mitä taasen kirkollisveroihin tulee, niin tuskin kukaan tahtoen niitä välttää on kirkosta eronnut; syyt eroon ovat syvemmät. Jos siis on seurakunta, joka vastaa henkemme kaipuuta, mitä silloin merkitsee verot? Ja olisi varmasti nekin määrätty terveen järjen mukaisesti.

Juuri taloudellisestikin olisi syytä järjestäytyä. Kun joka tapauksessa tai ainakin yhdessä maksamme veroa, jolla ei mielestämme ole vastaavaa kantavuutta, niin miksi emme kokoisi veroa siihen, mikä vastaisi todellisen seurakunnan vaatimuksia? Ei ole ilon syytä siinäkään, että olemme aivan passiivisina siviiliregisterissä. Yhteisö järjestettynä on voimakas, ja Ruusu-Risti-seurakunta olisi epäilemättä ulkonaisestikin kaikkea sitä, mikä on saavutettavissa juuri järjestäytymisellä, ja siten aukeaisi yhä laajempia näköaloja teosofian sanoman levittämistyölle.

O. V.

Vanhan teosofin kuolema.

Veljet! Ruusu-ristiläiset, teosofit y. m. totuuden etsijät, olemassaolon arvoituksen vähäosaiset tutkijat, erehtyvät ja kärsivät ihmiset, saan ilmoittaa Teille täten Ruusu Risti-veljen *Pärtty Julun* siirtymisestä rajan yli. Erossa omaisista, ystävistä ja aateveljistä sairauden ja köyhyyden murtamana, elämään väsyneenä hän nukkui vanhusten tapaan hiljaa Ruokolahden kunnankodissa syysk. 15 p:nä klo 2—3 aamuyöllä. Viides halvaus katkaisi viimein hänen voimakkaan sydämensä sykinnän. Sinne hänet sitten kätkettiin köyhäin hautaan Ruokolahden kirkkomaalle syysk. 19 p:nä, omaisten tai ystävien tietämättä vielä silloin koko tapahtumasta mitään. Kohtalonko kova laki, vaiko ihmisten mielivalta senkin päätti, ettei yksikään ystävä hautaan häntä saattanut ja ettei voitu täyttää sitäkään vähäistä hänen viimeistä toivomustaan, minkä hän uskalsi lausua nim. että haudatessa laulettaisiin.

Taistelua oli elämäsi, veli Pärtty, vähän ymmärsit sinä muita, ja vielä vähemmän muut sinua; paljon erehdyit ja kärsit itse, jos toisetkin — mutta tiedän että paljon hyvää, suurta ja kaunista haaveilit! Totuutta etsien koit elää ja ainainen harrastuksesi oli tiedon porttien väsymätön kolkutus, niin väsymätön, että sentähden unhoitit kaiken ja uhrasit kaiken —

onnesi, kunniasi ja velvollisuutesikin. Ehkäpä toinen olotila on harrastuksillesi suopeampi! Onni mennäksesi! Terve tullaksesi! Ja rauhallinen lepo niin kauan kuin sitä tarvinnet! Sinä 12-vuotinen elämäntoverini sekä lasteni Ilmarin ja Palterin hellä isä, hyvät toivomuksemme Mestarin siunauksesta sinua seuraavat.

Aino Hämäläinen.

Kysymyksiä ja vastauksia.

413 Kys. P. S. »Ketuilla on luolat, taivaan linnuilla pesät, ihmisen pojalla ei ole mihin päänsä kallistaa.» Mitä tämä tarkoittaa?

Vastaus. Ihmisen poika on ihmisen korkeampi minä. Eläimellisille haluillemme annamme sijaa sielussamme, itsekkyydellä ja kaikenlaisilla turhanpäiväisillä ajatuksilla on lämmin ja viihtyisä kotinsa meissä, mutta omantunnon vaativa ääni ei ole läheskään niin tervetullut. Ja jos jossakin ihmisessä korkeampi minä on elävä, millä tavalla me muut otamme hänet vastaan? Tätä Jeesus tarkoitti, mutta toivokaamme, että ajat ovat vähän parantuneet.

414 Kys. P. S. Paavali sanoo, että naisella ei ole osaa autuuteen, muuten kuin lapsien synnyttämisen kautta. Mitä hän sillä tarkoittaa?

Vastaus. Paavali arvatenkin puhuu vertauskuvallisesti. Nainen tarkoittaa ihmisen sielua, joka ei todellakaan tule autuaaksi muuten kuin siten, että se ensin puhdistuu Evasta Mariaksi ja sitten synnyttää Kristuslapsen, jossa yksin on henki ja ikuinen elämä.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot. Lokakuun 24 p:nä oli aiheena *Aseistettu käsi,* 31 p:nä *Neljä kättä,* marraskuun 1 p:nä *Uudet luokat* ja 14 p:nä *Aikamme suuri odotus.* Pitkin syksyä nämä luennot ovat kosketelleet myös yhteiskunnallista kysymystä.

Kysymysillat Stenmanilla ovat säännöllisesti jatkuneet lauvantaisin kello 8 i.p.

Helsingin Ruusu-Risti-ryhmällä oli kuukausikokouksensa Stenmanilla lokakuun 31 p:nä klo ½ 8 i.p. Piippa Heliö ja Väinö Lahti esittivät soittoa, Thure Åberg yksinlaulua. Johtajan alustuksen perästä keskusteltiin Ruusu-Risti-lehdestä ja sen levittämisestä. Yleensä oltiin sitä mieltä, että vaikka lehti ei ole helppo levittää oman, suurelle yleisölle vieraan ja vaikeatajuisen sisältönsä takia, olisi kuitenkin jäsenten ja asianharrastajain tehtävä voitavansa, — ja toimitus puolestaan voisi katsoa, että lehdessä olisi yleisön mieltäkin kiinnittäviä kirjoituksia. Mainittiin tietoja ja uutisia ulkomailta — „Mitä muualla tiedetään" — ja esityksiä kertomuksen muodossa teosofisista opeista, esim. kuolemanjälkeisistä asioista — n.s. „kummitusjuttuja". Muuan ehdotus voitti kaikkien suosion; tämä ehdotus kuului: jokainen Ruusu-Ristin jäsen maksaa omasta lehdestään ensi vuonna sata markkaa. Ja ehdotuksen tekijä lisäsi: „en sano tätä rikkaudesta, vaan rakkaudesta." Kokouksen mieliala oli kuten tavallista lämmin ja vapauttava.

Ruusu-Ristin Ompeluryhmällä on tavanmukaiset myyjäisensä ensi joulukuun alussa, luultavasti 4 p:nä. Ryhmä lausuu hartaana toivomuksenaan, että R.R. jäsenet lähettäisivät käsitöitä y.m. myyjäisiin ja että joukolla tultaisiin niitä ostamaan.

Uusia kirjoja. Mystican kustannuksella on ilmestynyt: *Ei vain leivästä,* näytelmän muotoon kirjoittanut *J. R. Hannula.* Hinta 10: —. *Pyhä Fransiskus,* näytelmä etsijästä ja ihmisestä, kirj. *Rafael Ronimus.* Hinta 12: —.

Pohjolan Jouluruusuja, sairaanhoitajattarien joulutervehdys julkaissut Oulun Sairaanhoitajayhdistys, on taas ilmestynyt kauniina, sisältörikkaana ja arvokkaana. Sen hinta on 10: —.

Kieliä opiskeleville. Halpoja tunteja englannin, ranskan ja saksan kielessä antaa herra B. Reudolph, Helsinki. Lähemmin puh. 99 48.

Yhteisvapaamuurarilehden vanhoja vuosikertoja on saatavana Mysticasta.

Jyväskylän Ruusu-Ristin lootus-ryhmässä on tätä nykyä 40 lasta. Kirkollinen pyhäkoulu on saanut ankaran kilpailijan teosofisesta lootuskoulusta, sanoi muuan vanha seurakuntalainen eräässä neuvottelussa viime syksynä, kun kävi selville keskustelussa, että pyhäkoulutyö viime vuosina oli suuresti taantunut Jyväskylässä. Vaikka lootusryhmä silloin oli pitänyt vasta yhden kokouksen, näkyy vanha huolestunut seurakuntalainen osuneen ennustuksessaan oikeaan.

Sanoja sodasta. Englantilainen työväenjohtaja Edmund D. Morel lausui v. 1916 seuraavat sanat sotaa käyvien valtioiden hallituksille: Mitä kansa on tehnyt teille, koska kohtelette sitä noin? Eikö se ole hikoillut teidän edestänne? Ja nöyrästi suudellut sitä kättä, joka löi sitä? Eikö se ole täyttänyt aarrekomeroitanne? Eikö se ole ollut ilman — jotta Teillä olisi kyllin? Eivätkö suuret joukot nöyrästi ole kärsineet köyhyyttä, likaa ja puutetta, Teidän puhuessanne heille vapaudesta ja tasa-arvoisuudesta, isänmaanrakkaudesta ja maailman vallasta?

Pappien kansainvälinen antimilitaristinen toimikunta perustettiin elokuun 30 p:nä Genève'ssä. Toimikunta tahtoo viipymättä sanoilla ja teoilla, kirkkojen sisällä ja niiden ulkopuolella esiintyä sotaa ja sodanvalmistelua vastaan.

= ══════ =

TAMPEREELLA 1926, TAMPEREEN SENTRAALIKIRJAPAINO.

22:n vk. Joulukuu 1926 N:o 10

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA:
1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1926

IRTONUMERO:
Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran äänenkannattaja.

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänymmärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen omaperäinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulot ja omakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskonnollinen ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j. n. e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien ylevistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j. n. e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusuristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mietteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintäin 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50: —, Amerikassa doll. 2: —, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26: —, Amerikassa doll. 1: —. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6: —, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään. Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

22:n vk. JOULUKUU 1926 N:o 10

Ruusu-Risti 1927.

Ruusu-Risti ilmestyy vuonna 1927 samankokoisena ja yhtä usein kuin tähänkin saakka. Ensi vuosi on aikakauskirjamme 23:s, Ruusu-Risti-nimisenä 7:s vuosi. Mitä siitä nyt sanomme, mitä ennustamme?

Ennustaa emme osaa, toivoa vain, että Ruusu-Risti säilyttäisi entiset ystävänsä ja voittaisi paljon uusia. Syvästi Ruusu-Risti tuntee, kuinka puutteellisesti se osaa täyttää ja toteuttaa suurta tehtäväänsä: palvella totuuden asiaa. Kuta vanhemmaksi se tulee, sitä terävämmäksi käy sen katse. Sen usko ei enää ole lapsellinen, sen totuudenjanoa eivät korupuheet enää tyydytä. Sillä on miehen vaatimukset. Se vaatii totuutta, todistusta ja tekoja. Se kaipaa valoa, se kaipaa lämpöä, mutta ennen kaikkea se kaipaa elämää. Se ei tahdo lapsellista uskoa, mutta se tahtoo uskossaan tulla lapseksi. Sillä lapsiksi nimitettiin muinoin niitä, jotka olivat vihityt taivasten valtakunnan salaisuuksiin. Ja vihkimys seurasi vain sitä uskoa joka tiedosta oli syntynyt. Miksi? Siksi että tiedosta syntynyt usko oli elävää tekoa.

Ruusu-Risti siis kasvaa ja muuttuu, samalla kuin se pysyy entisellään. Se viikkojen vieriessä pakostakin viisastuu, vaikka sen pyrkimys alati on muuttumaton. Se ei ole ihmisille iloksi ja huviksi, jolleivat he etsi totuutta uupumatta ja hellittämättä niinkuin Ruusu-Risti itse. Sen kulku on tienraivaajan kulkua metsässä ja sen ääni on niinkuin huutajan

ääni korvessa. Se joskus pysähtyy ja väsyy, kirves putoaa sen kädestä ja kivelle istahtaen se katsahtaa taakseen ja odottaa, että ystäviä tulisi apuun. Ja myötätuntoinen silmäys, käden puristus, rohkaiseva sana saa sen taasen työhönsä innostumaan.

Niinpä Ruusu-Risti lähtee ensi vuoden taipaleelleen niinkuin mies, joka tietää mitä hän tahtoo ja tietää, että on tovereita totuudessakin.

Lukija, ole ystävällinen ja tilaa Ruusu-Risti 1927 ennen tammikuun 15 päivää. Jos varasi myöntävät, tilaa kaksi kappaletta tai käytä viime kuussa jaettua korttia, jossa ilmoitat haluavasi kaksi kpl sadan markan etuannilla. Tammikuun 15 p:nä lähetetään Ruusu-Risti 52 markan etuannilla niille vanhoille tilaajille, jotka eivät ennen sitä ole uudistaneet tilaustaan tai toisin määränneet.

Ruusu-Risti 1927 tilataan asiamiehiltä, postin kautta tai suoraan toimitukselta, os. Pilpala. Asiamiehistä on luettelo viimeisellä sivulla.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Joulukellojen soidessa.

Näin puhui Toimittaja:

1905. Teosofisen liikkeen menestys maassamme on mielestämme hyvä enne Suomen henkiselle tulevaisuudelle, sentähden että mikäli teosofinen maailmankatsomus voittaa alaa ihmisten sieluissa, sikäli he valmistuvat rakentamaan sitä tulevaisuuden yhteiskuntaa, jossa veljesrakkaus, oikeus ja viisaus vallitsevat. Sivistynyt maailma elää nykyään murrosajassa, jolloin hengen ja järjen heräymys repii vanhat ihanteet alas, paljastaa vanhan elämänmuodon valheellisuudet ja vanhan yhteiskunnan vääryydet, mutta heräymys ei saa pysähtyä tähän. Sen täytyy myös nähdä ja näyttää niitä uusia ihanteita, joiden vuoro on astua vanhojen sijalle! Ajaessaan meidät ulos vanhasta paratiisista

sen täytyy näyttää meille tie uuteen taivaanvaltakuntaan! Ennen uskoimme kirkkoon ja valtioon. Nyt on herännyt ymmärryksemme paljastanut meille kummankin erehdykset. Pitääkö meidän pysähtyä tähän? Ei, uusi usko ja uusi kirkko on meille annettava, uusi yhteiskunta rakennettava!

Ja tässä työssä piilee teosofisen liikkeen suuri merkitys. Sillä se ei revi alas, vaan se rakentaa, se ei kaada, vaan se nostaa. Kun toiset ovat haavoittaneet, se tulee ja sitoo haavat. Kun toiset ovat kuolon iskut antaneet, se tulee ja herättää jälleen eloon. Oi Lazarus, sinä vanha usko, etkö näe, että Mestarisi jo lähestyy?

1906. Joulua vietetään kristityissä maissa Jeesuksen syntymän muistoksi, mutta.... (uskontojen historiasta poimitut tosiseikat) todistavat meille sen kumoamattoman totuuden, että kristittyjen joulu ei ole »kristitty» missään mustasukkaisessa merkityksessä. Se on koko maailman ja kaikkien aikojen yhteinen juhla auringon ja ihmisvapahtajan, luonnollisen ja henkisen valon kunniaksi. Ja tämän tosiseikan edessä kristittyjen ei pidä hämmästyä. Kaikki pikkumaiset lahkolaistunteet saavat hävitä sen suuren, iloa uhkuvan tiedon edestä, että jumalallinen totuus on kaikkialla paistanut. Samana päivänä, jolloin kristityt iloitsevat, että maailmaan on tullut ihminen, joka on ilmoittanut ihmisille elävän jumalan ja näyttänyt heille tien jumalan luo, samana päivänä ja aivan samasta syystä ovat muinaisajan kansatkin iloinneet. Jos kristityt tahtovat, että heidän ilonsa on oleva puhtaampaa, itsetietoisempaa ja henkisempää kuin pakanoiden, silloin ottakoot he vaarin suuren mestarinsa Jeesuksen Kristuksen opista ja ruvetkoot totisesti vaeltamaan sitä rakkauden ja rauhan tietä, joka hänen oppinsa mukaan vie jumalan luo.

Joululla onkin syvempi merkitys. Se ei ole ainoastaan juhla ulkonaisen luonnonilmiön kunniaksi tai historiallisen tapahtuman muistoksi, se on myöskin vertauskuva siitä juhlariemusta, jota ihminen tuntee henkensä maailmassa,

kun hänen neitsyeelliseksi puhdistetussa sielussaan syntyy jumalallinen Kristuslapsi.

1907. Mikä on Kristuksen syntymän mysterio?

Jeesus oli ihminen kuin me ja kuitenkin hän oli meistä erilainen. Ei hän ollut meistä erilainen sillä tavalla, että hän olisi ollut jumala, joka astui alas maan päälle, ja me kuolevaisia syntisiä. Vaan sillä tavalla hän oli meistä erilainen, että hän oli meitä ylempänä, kehityksessä meitä edempänä, hengessä meidän herramme.

Me olemme kaikki jumalia. Sen hän sanoi itse. Me olemme kaikki taivaasta astuneet alas maan päälle. Me emme ole kuolevaisia syntisiä, vaan kuolemattomia jumalia. Mutta me emme ole Jumalan poikia, niinkuin Jeesus oli. Sillä me emme tunne Isäämme niinkuin hän tunsi.

Sillä tavalla hän oli meitä ylempänä, että hän oli tietoisessa yhteydessä Isän kanssa.

Ja tämä on nyt Kristuksen salaisuus. Sillä Kristus on Jumalan poika.

Kristus merkitsee »voideltu». Kristus on kuningas. Kristus on se kuninkaaksi voideltu henki, joka asuu jokaisessa ihmisessä, vaikka ihminen ei sitä tunne, se valo, joka valaisee jokaisen ihmisen, joka maan päälle syntyy, vaikkei ihminen sitä valoa näe. Mutta se valo on Isästä.

Jeesuksessa Kristus oli elävä. Sentähden Jeesusta sanotaan Kristukseksi. Ja kun Kristus oli hänessä elävä, hän tunsi Isän. Sillä ainoastaan se, joka pojan tuntee, tuntee Isän.

Kristus on Isän Jumalan iankaikkinen poika, mutta kerran Kristus syntyy joka ihmisen sielussa.

Koska se tapahtuu?

Silloin kun ihmisen sielusta tulee äiti, joka voi pojan synnyttää. Mutta äitiys ei ole kenenkään sielusta kaukana.

Äiti rakastaa.

Ihmisen sielukin rakastaa. Kun ihminen syventyy sieluunsa, hän huomaa rakastavansa. Ketä? Kaikkia. Hän rakastaa kaikkia ihmisiä veljinään, kaikkia eläimiä lapsi-

naan, kaikkia kasveja ja koko luontoa holhokkeinaan. Mutta tämä rakkaus on niin syvällä, niin syvällä, ettei hän uskalla siihen heittäytyä.

Äiti kunnioittaa.

Ihmisen sielukin kunnioittaa. Kaikkea jaloa ja suurta, kaikkea totuutta, niitä kaikkia, jotka ovat luona Jumalan, se kunnioittaa. Se kunnioittaa eikä epäile. Ei ihminen sielunsa syvimmässä epäile Jumalaa. Eikä hän epäile, että niitä on, jotka Jumalan tuntevat.

Äiti on puhdas.

Ihmisen sielu on puhdas. Polvillaan se on puhtauden edessä ja käsiään se rukoillen ojentaa puhtautta kohti. Sen silmässä on kyynel, sillä syntiä tekee ihminen omaa puhtauttaan vastaan, mutta kuitenkin hän näkee, että sielunsa sisin salaisuus on puhtaus.

Rakkaus, kunnioitus ja puhtaus.

Siis ollos äiti, oi sielu, että pojan voisit synnyttää. Sillä nähnyt olet näyssä pojan ja Jumalan sanansaattaja on sinulle ilmoittanut, että synnyttämään tulet.

Muistatko? Sinussa oli kaikki hiljaista ja ympärilläsi vallitsi äänettömyys. Ei yksikään himo eikä halu puhunut sinun sisälläsi eikä yksikään ajatus nostanut päätään sinun puhtautesi hiljaisuudessa. Ja silloin näit pojan ja kuulit hänen äänensä.

Sydämesi ruusulehdillä hän seisoi ja hänen hohtavat jalkansa uppoutuivat syntien syvyyteen, mutta sydämesi täytti koko maailman. Korkeana ja valkoisena hän seisoi ja hänen vaaleat vakavat kasvonsa olivat kääntyneet taivasta kohti, Isää kohti. Niiden ilme oli sanomattomasti rauhallinen, ja povellaan hänellä oli kantele.

Ja hän soitti. Ja koko avaruus täyttyi hänen soitollaan, ja hiljainen, hiljainen riemu hiipi sinuun, oi sielu. Valo levisi hänestä ja sopusointu, ja pimeys pakeni ja synti sortui ja kaikki paha karkkosi.

Sinä polvistuit, sielu, ja palvoit. Ja äänettömänä kuiskasit: Siunattu hän, joka tulee Herran nimeen. Mutta

pojan ääni kuului ja hänen soittonsa ääni ja maat ja taivaat vavahtelivat, mutta sinä peitit silmäsi, oi sielu. Sillä et voinut kestää hänen sanojensa mahtia etkä hänen katseensa majesteettia.

G l o r i a i n a l t i s s i m i s D e o e t i n t e r r a p a x h o m i n i b u s b o n a e v o l u n t a t i s!

Vieläkö epäilet, sielu? Et epäile, sillä olet äidiksi kutsuttu. Poika sinua odottaa. Katso, pian joutuu aika, että sinun tulee synnyttää. Valmistu joulusi iloa vastaanottamaan.

1926. D i x i e t s a l v a v i a n i m a m m e a m.

P e k k a E r v a s t.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Toimittajalta.

»Yhdestä en saa vaieta, nimittäin siitä, että kristinusko mielestäni sisimmältä olemukseltaan on elämää, ei oppia. Kirkkojen opinkappaleet ovat syntyneet uskon sisällön selventämiseksi ja rajoittamiseksi, mutta ovat vain puutteellisia inhimillisiä yrityksiä määritellä kirjaimella sitä, jota ainoastaan hengessä voi elää. Mitä hajaantumisia, mitä sietämättömiä katkeria riitoja onkaan tämä kirjain kristittyjen kesken aiheuttanut! Mielestäni kristinuskon koko olennainen sisältö voidaan yhdistää muutamiin yksinkertaisiin sanoihin: U s k o n J u m a l a a n K a i k k i v a l t i a a s e e n, I s ä ä n i, t a i v a a n j a m a a n L u o j a a n. U s k o n J e e s u s K r i s t u k s e e n, J u m a l a n P o i k a a n, I h m i s e n P o i k a a n, m i n u n j a m a a i l m a n V a p a h t a j a a n. U s k o n J u m a l a n p y h ä ä n H e n k e e n j a i a n k a i k k i s e e n e l ä m ä ä n.

»Ei ainoata kirjainta lisää, mutta ei pilkkuakaan vähemmän. Yhdistä kaikki hajaantuneet kirkot, lahkot ja mielipiteet tähän tunnustukseen, joka periaatteena sisältyy kaik-

kien kristittyjen uskoon; tartu lujasti tähän yhdyssiteeseen, pidä vähänarvoisina sen rinnalla kaikkia sivuseikkoja, ja kaikki liittyvät yhteen Kristuksen ristin ympärille, mutta paljon rauhattomuutta ja paljon pahennusta katoaa maan päältä.

»En ymmärrä sitä suvaitsevuutta, joka pitää jokaista uskoa yhtä hyvänä, kunhan se vain on vilpitön. Raja täytyy olla totuuden ja harhan välillä. En tunnusta mitään kristinuskoa ilman raamatun Kristusta. Tuomitsen harhaopin, en harhaan joutunutta ihmistä. En osaa nähdä kanssaihmisen sisimpään. En tunne niitä teitä, joilla Jumalan Henki voi johdattaa meitä kaikkia pimeydestä valoon; tiedän vain, että niitä on monta. Miksi minun tieni olisi ainoa oikea, ainoa mahdollinen?

»Kristinusko on mysterio, jonka voi todistaa ainoastaan sisäinen kokemus. Ilman kokemusta on tuomiomme niinkuin sokean väristä; kun kokemus meillä on, täytyy meidän lapsina alistua Jumalan ja raamatun auktoriteetille. Mutta tämä ei estä meitä ajattelemasta, tutkimasta ja kysymästä, kuitenkin aina nöyrinä.»

Niin kirjoitti Zacharias Topelius v. 1895.

Topelius oli lapsuuteni sadunkertoja ja nuoruuteni runoilija. Yhä vielä hänen runonsa liikuttavat minua kyyneliin, yhä vielä olen hänen tyylinsä sulon, hänen kielensä viehkeyden lumoissa. Hän on kirjailijana silmissäni sankari, joka loppuun saakka uskollisesti ja horjumatta taisteli oikean ja hyvän puolesta, ja hänen elämänviisautensa oli niin suuri, ettei siitä puuttunut kuin jälleensyntymisnäkemys, jotta hän olisi ollut aikansa suurimpia rosenkreutsiläisiä; sillä vaikka luterilainen kirkonuskomme ei tahdo tietää mitään katolilaisten kiirastulesta, pyhimyksistä ja henkiolennoista, oli Topelius pitkin elämäänsä toisella kannalla: hän uskoi sekä henkimaailmaan ja enkeleihin että näiden läheiseen yhteyteen fyysillisesti elävän ihmismaailman kanssa.

Topelius oli mystikko, sen todistavat hänen lastensatunssa yhtä hyvin kuin hänen kertomuksensa aikuisille. Hän oli ajatellut alkemistein kullantekoa ja rosenkreutsiläisten elonnestettä, ja vaikkei hän suorastaan uskonut metallien muunnokseen enemmän kuin terveyttä ja pitkää ikää antavaan eliksiiriinkään, ei hän liioin saattanut niitä kokonaan kieltää. Ne kummittelivat hänen aivoissaan ja tulivat ilmi hänen runoilussaan. Kuinka lähelle hän pääsi oikeata kuvaa salatieteilijästä ja adeptista, sen hän osoittaa verrattomassa pienessä kertomuksessaan »Ikuinen ylioppilas» (Talvi-iltain tarinoissa). Topelius tosin kuvaa Peregrinus Müllerin kirouksen alaiseksi oppineeksi, joka 240 vuotta vanhana yhä etsii hukkunutta evankeliumein alkutekstiä voidakseen todistaa vääriksi omat ennen tekemänsä tekstiväärennykset, mutta samalla hän on käsitellyt outoa aihettaan siksi suurella mielenkiinnolla ja sanoisinko asiantuntemuksella, että omasta puolestani aina olen uskonut, joko että Topelius itse nuorena ohimennen tapasi adeptin tai että hän tunsi jonkun, joka oli adeptin tavannut.

Jollain tavalla hän varmasti oli joutunut kosketukseen salaisen maailman kanssa, sen osoittaa edellä oleva otekin hänen »Mietekirjastaan». Siitä puhuu salaisen veljeskunnan suvaitsevainen henki: miksi minun tieni olisi ainoa oikea? Mutta se ei ole sitä itsekylläistä omahyväisyyttä, joka välittämättä veljen harha-askeleista leimaa kaikki uskot yhtä hyväksi. Ei, Topeliuksen hengestä puhuu samalla tuo horjumaton totuuden rakkaus, joka tahtoo toisia auttaa ja valaista senkin uhalla, että itse näyttäisi suvaitsemattomalta, — tuo totuuden rakkaus, joka syntyy hengen tiedosta ja sydämen uskosta.

Kuinka paljon meillä yhä on oppimista suurelta runoilijaltamme!

*

Kaiken profetian suuri sana on: valmistukaa, olkaa varuillanne, ottaaksenne vastaan mitä tuleva on! Kristuk-

sen syntymää vietetään jouluna, mutta sitä ennen odotetaan adventina hänen tuloaan ja lauletaan hosiannaa hänen ylistykseen.

Inhimillisesti katsoen kohdistuukin huomiomme tähän odotukseen ja valmistukseen. Hetkeä, koska ihmisen poika tulee, ei tiedä kukaan muu kuin Isä taivaissa, ja »pilvessä» Kristus aina tulee Jeesuksen omien sanojen mukaan, — mitä me ihmiset siis osaamme muuta kuin viisaiden neitsyein tavalla aina pitää itseämme kunnossa ja valmiina?

Kun opetuslapsi on valmis, on kaikki hyvin. Mestari on aina valmis.

*

Rauhaisaa joulua ja onnellista uutta vuotta toivotan kaikille Ruusu-Ristin tilaajille, asiamiehille, lukijoille ja ystäville. Tottakai taas tavataan tammikuussa?

Harras toivoni on, että Ruusu-Risti ensi vuonna sekä sisältönsä että ulkoasunsa puolesta iloisesti yllättäisi jokaista, joka sen käteensä ottaa.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Jeesuksen sanoja.

Ei-kanonisista lähteistä.

Älköön etsijä lakatko etsimästä, ennenkuin hän löytää; ja löytäessään hän hämmästyy, hämmästyttyään hän hallitsee, ja hallittuaan hän lepää.

Minä olen elämän ovi; joka minun kauttani astuu sisään, hän astuu elämään.

Minä annan teille suuren perinnön, jota koko maailmalla ei ole.

Ostakaa itsellenne, oi te Aatamin lapset, näiden katoovaisten kautta, jotka eivät ole teidän omianne, sitä, joka on omaanne, joka ei katoa.

Pitäkää liha puhtaana ja sinetti tahrattomana, jotta saisitte elämän.

Tulkaa viisaiksi vaihtajiksi, hyläten muutamia asioita, mutta pitämällä lujasti kiinni siitä, mikä on hyvä.

Siemen itää hyvässä maassa, mutta ei kovalla kalliolla. Niin viisauskin tekee työtään nöyrän sydämessä, mutta ei ylpeän.

Te minun apostolieni seurakunta: noudattakaa äärimäisen tarkasti uskonnollisia velvollisuuksianne ja tyytykää halvimpiin saataviin tässä maailmassa, aivan niinkuin tämän maailman ihmiset tyytyvät pienimpään määrään uskonnollista tehtävää, kunhan vain saavat tämän maailman kokonaan haltuunsa.

Työmiehelle riittää hänen toimeentulonsa.

Älkää olko huolissanne huomispäivän tarpeista. Sillä jos huominen päivä kuuluu elämänne mittaan, tulee epäilemättä ravintonne samalla kertaa. Mutta jos huominen päivä ei kuulu elämänne mittaan, niin älkää olko huolissanne sukulaistenne elämän mitasta.

Jollette tee oikeata kättä vasemman kaltaiseksi ja vasenta kättä oikean kaltaiseksi, ja ylhäällä olevaa alhaalla olevan kaltaiseksi, edessä olevaa takana olevan kaltaiseksi, ette tule tuntemaan Jumalan valtakuntaa.

Jollette paastoa maailmaan nähden, ettette löydä Jumalan valtakuntaa; ja jollette pyhitä koko viikkoa, ette tule Isää näkemään.

Ole pelastettu, sinä ja sielusi.

Astukaa ulos, te jotka tahdotte, siteistänne.

Älä koskaan iloitse, paitsi jos olet katsellut veljeesi rakkaudella.

Suurimpien pahantekijöiden joukossa on hän, joka on tehnyt murheelliseksi veljensä hengen.

Olkaa ystävälliset ja lempeät, niinkuin Isännekin on ystävällinen ja lempeä ja antaa aurinkonsa nousta synnintekijöille ja oikeamielisille ja häijyille.

Olkaa armahtavaisia, että tekin saisitte armahdusta; antakaa anteeeksi, jotta teillekin annettaisiin anteeksi. Niinkuin teette, niin teille tehdään. Niinkuin annatte, niin teille annetaan. Niinkuin tuomitsette, niin teidät tuomitaan. Niinkuin osoitatte hyvyyttä, niin teille osoitetaan hyvyyttä. Millä mitalla te mittaatte, sillä mitalla teillekin mitataan.

Mitä kaikkea ette tahdo, että ihmiset teille tekisivät, sitä älkää toisille tehkö.

Kieltäydy lihallisista ja ruumiillisista haluista.

Anna jokaiselle, joka sinulta pyytää, äläkä pyydä takaisin; sillä Isä tahtoo, että kaikille annettaisiin lahjoja hänen omista runsauksistaan. Autuas hän, joka käskyn mukaisesti antaa, sillä hän on viaton.

Jos ihminen lähettää kerjäläisen tyhjänä talostaan, jättävät enkelit seitsemänä yönä käymättä siinä talossa.

Minä sanon teille, että ihmisten täytyy tuomiopäivänä tehdä tili jokaisesta hyvästä sanasta, jonka ovat jättäneet lausumatta.

Niinkauan kuin joku on tilaisuudessa tekemään naapureilleen hyvää eikä sitä tee, on hänet luettava vieraaksi Jumalan rakkaudelle.

Voi niitä, joilla on ja ottavat vastaan tekopyhästi, tai jotka kykenevät elättämään itseään ja kuitenkin ottavat toisilta vastaan; sillä he kaikki saavat tuomiopäivänä tehdä tiliä Jumalalle.

Ota vaari uskosta ja toivosta, joiden kautta syntyy rakkaus Jumalaa ja ihmistä kohtaan, joka antaa iankaikkisen elämän.

Turvaudu pyhiin, sillä ne jotka heissä riippuvat, tulevat itse pyhiksi.

Sinä olet nähnyt veljesi; sinä olet nähnyt Herrasi.

Hartaus on kymmenosainen. Yhdeksän osaa on hiljaisuutta ja kymmenes on yksinäisyyttä.

Näin te rukoilkaa: anna pyhän henkesi tulla päällemme ja puhdistaa meitä.

Näin te rukoilkaa: älä anna meidän joutua kiusaukseen, jota emme jaksa kestää.

Rukoilkaa suuria ja pienet teille sen ohella annetaan; rukoilkaa taivaallisia ja maalliset annetaan teille sen ohella.

Rukoilkaa vihollistenne puolesta. Autuaat ovat ne, jotka surevat uskottomien kadotusta.

Rukoilkaa vihollisten puolesta, sillä he saattavat todellisuudessa olla teidän ystäviänne, ja jos eivät tänään sitä ole, voivat huomenna siksi tulla.

Joka Jumalalta rukoilee anteeksi niiden puolesta, jotka ovat tehneet hänelle vääryyttä, karkoittaa tiehensä pahan hengen.

Missä tie Kristuksen luo?

— Yksi sanoo: Kristus on tullut, toinen: Kristus on tuleva. Kolmas selittää: Kristus on sisäinen, neljäs: Kristus on teidän keskuudessanne. Ja minä en ole kaikkina minun päivinäni löytänyt Kristusta, en ole päässyt asiasta varmuuteen. Onpa kuin pimeys vain tihenisi.

— Hyvä.

— Miksi tämä olisi »hyvä»?

— Nähkääs: mitä kiihkeämmin ihminen valoa kaipaa, sitä tihemmäksi pimeys käy — kunnes ihminen huomaa, että ehdoton pimeys on ehdoton valo.

— Mitenkä?

— Ellei ihminen opi olemaan pimeydessään ehdoton, ei hän ehdotonta valoakaan tajua.

— Puhutte ehdottomasta?

— Toisin sanoen: kenelle pimeys on ehdollista, hänelle on valokin oleva ehdollista.

— Puhukaa ymmärrettävämmin!

— Mikäli ihminen on pimeydessään ennättänyt muuttua ehdottomaksi, sikäli hän on valon tullessa altis asettumaan valon vaikutuksen alaiseksi, on altis luopumaan kaikista hämärän ja puolinaisuuden aiheuttamista varjoista, esteistä tai ehdoista. Samassa määrässä alkaa myös selvitä Kristus, se, mikä on ehdoton valo.

— Mutta ellei ihminen osaa olla pimeydessään ehdoton?

— Ellei hänen pimeytensä ole ehdoton, niin että hän on valon tullessa altis valoon astumaan ja pimeydestä luopumaan, niin hänen valonsakin, hänen »kristuksensakin», on puolinainen, ehdollinen, hämärä ja kaksinainen.

— Onko ihminen tällöin tuomittu? Tai: mitä on hänen tekeminen?

— Tarkatkaamme evankeliumin esitystä.

— Puhukaa, minä kuuntelen.

— Kun ihminen vielä elää omissa tai karmansa tai ihmisten asettamissa ehdoissa, mutta hän kuitenkin etsii ja ikävöi ehdotonta, Kristusta, silloin hän alistukoon kuuntelemaan enkelin neuvoa. Juuri niinkuin tekevät evankeliumin Maria ja Josef. Enkeli on ulkonainen ja sisäinen. Ulkonainen on suurien vihittyjen siveelliset opetukset, Vuorisaarnan, Dhammapadan j. n. e. opetukset. Sisäinen on omantunnon ja sen takaisen hiljaisuuden äänen neuvot

ja ohjaukset. Toisin sanoen: ihminen valmistuu ja alistuu ottamaan päällensä ne sydämen ja järjen valmistavat harrastukset, ne kättensä teot ja toimintansa velvollisuudet, joita enkeli, valon airut, hänelle esittää.

— Kunpa ihminen osaisi ja jaksaisi!

— Olkoon hän luottavainen ja uuttera enkelin osoittamaan suuntaan. Sitä yhä tehdessään herää ihmisessä sisäinen lapsi, lapsi nöyryyden, puhtauden ja voiman. Tämän sisäisen lapsen kehdon ääressä ihminen uhratkoon sitä kultaa, mirhaa ja suitsuketta, jonka ylitse hänellä valta on. Ja samassa määrässä voivat enkelit jälleen palvella ja johdattaa hänet toista tietä, niin ettei hän joutuisi Herodeksen, joko ulkonaisen tai sisäisen vallan- ja voitonhimon asettamaan ansaan.

— Ettäkö ihminen noin valoon siirtyisi ja itsekohtaisesti kokisi tuota kaikkea?

— Nuo kokemukset on jokaisen ihmisen lävitse käytävä.

— Entä entisen karman ja maailman asettamat esteet?

— Osoittaessaan alttiutta enkelin neuvoille, uutteruutta kehdon ääressä kullan, mirhan ja suitsukkeen luovuttamisessa lapselle, käyvät entiset esteet haihtuviksi, käyvät karman ja ihmisten asettamat ehdot ponnistuskohteiksi.

— Ja sitten?

— On hän itse huomaava, kuinka lapsi puolestaan opettaa häntä temppelissä, kuinka hän johdattaa häntä Vuorisaarnassa viitoitettua tietä. Jokainen Vuorisaarnan neuvo on hänelle kuin varastohuone, tien viereen tai itse tielle asetettu. Ken tottelee, hän ilman muuta joutuu noista varastohuoneista ottamaan, palkkansa saamaan. Mutta näin ottaessa varastot vain lisääntyvät. Sillä vaikka Laki on sama, käy vaikutus toiseen suuntaan todellisuuksien kuin varjojen maailmassa.

— Entä Kristus keskellämme? Ilmaiseeko hän itsensä?

— Verratkaamme kokemusta evankeliumiin. Evankeliumin kastaja Johannes ei ole kuullut Jeesuksen sanovan itsestään: »Minä olen Kristus». Johannesta — joka lähettiensä kautta tiedustaa asiaa Jeesukselta itseltään — opastetaan tuntemaan puu hedelmistään, Mestari työstään.

— Onko aina niin oleva? Eikö olisi parempi, jos Mestari avoimesti esittäytyisi maailmalle?

— Mestarin mestarius on ennen kaikkea hänen ihmisyytensä täydellisyydessä, luonnollisuudessa. Sellaise-

naan hän vaikuttaa ympäröivään maailmaan. Sensijaan ihminen varjojen maailmassa koettaa kohottautua toisten yläpuolelle, aiheuttaen siten ja ennen kaikkea juuri ihmisyyden tukehuttamisen.

— Joka merkitsee?

— Että keskuudessammekin elävää ja toimivaa Mestaria on etsittävä.

— Kuinka vaikeata!

— Se käy sisäisen ja ulkonaisen enkelin, muinoin eläneiden mestarien neuvoja seuraamalla. Niinkuin tekee evankeliumin Pietari. Hän oli kypsynyt uskaltaakseen seurata sisäisen ja ulkonaisen enkelinsä, hiljaisuuden äänensä neuvoa vain itse totuuden tähden. Ja seuraus oli, että hän eräänä hetkenä huomasi seisovansa elävän Mestarin edessä. Sisäisen ja käytänöllisen kokemuksen kautta tämä oli käynyt Pietarille selviöksi, ja hän saattoi sanoa: »Sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika.»

— Se on totta.

— Tätä ei Pietarille varmentanut joku ulkonainen auktoriteetti, ei isänmaassa eikä ulkomailla, ei »liha eikä veri», vaan Mestarin Isä, ihmisen henkinen Isä.

— Ja niinkö on aina oleva?

— Lakia ei voi kumota, vaan täyttää. Edelleen ovat käytännössä nämä evankeliumin sanat: »Silloin hän kielsi opetuslapsiaan kellekään sanomasta, että hän oli Kristus». Sillä Kristus ja Kristus-lapsen kehto on ennen kaikkea löydettävä ihmisen omasta sydämestä.

— Entä Kristus keskellämme?

— Hänenkin tehtävänsä on opastaa ja tukea ihmisiä heidän sisäisen Kristuksensa lihaantulemiseksi. Ja kenelle oppilaista — niinkuin Pietarille — sisäinen ja käytännöllinen kokemus varmentaa, että hän onkin joutunut tekemiseen ihmisen kanssa, jossa sisäinen Kristus on täysi-ikäisempi kuin hänessä itsessään, ei tuo huomio suinkaan tee häntä epäitsenäiseksi, vaan päinvastoin itsenäisyydessään vastuunalaisemmaksi ja vastuunalaisuudessaan itsenäisemmäksi. Sillä itsenäinen ympyrä voi olla itsenäisen ympyrän sisällä. Tai vaikka kaikki sisäkkäiset ympyrät yhteensä muodostavat ehjän kokonaisuuden, niin kuitenkin jokainen ympyrä on samalla itsenäinen.

— Ja mitä ihmisen siis on tekeminen?

— Juuri siitähän olemme puhuneet. Mutta lisätkäämme vielä: ihminen ruokkikoon itseään Vuorisaarnan varastohuoneiden aarteilla. Sillä kenellä korvat on, hän kuulkoon, totelkoon, kenellä silmät on, hän nähköön, oppikoon.

J. R. H.

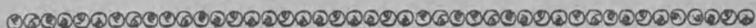

Ristin tie.

Kun minun tänään täytyy asettua tälle puhujan vaikealle paikalle, on se tällä kertaa kuin pakosta. Siihen on sisäinen pakko, niin pienet kuin ovatkin ulkonaiset edellytykset onnistumiselle. Niinpä pyydänkin teitä, ystävät, unohtamaan ulkonaiset puutteet ja itse kutakin hetkeksi pysähtymään ajattelemaan »ristintietä», Mat. 16. 24:

> Silloin Jeesus sanoi opetuslapsilleen: »Jos joku tahtoo minun perässäni kulkea, hän kieltäköön itsensä ja ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua.»

Muistuu mieleen Elämän Herran kulkema ristin tie. Muistuvat mieleen kertomukset ja kuvat, joissa kuvataan niitä suunnattomia kärsimyksiä, jotka Elämän Herra tuskiensa tiellä kärsi. Tulevat mieleen kärsimysviikot ja paaston ajat, jolloin nykypäiväin kristikunnassa koetetaan palauttaa mieliin pitkäperjantain tapahtumia ja ristintien kulkua. Tulevat mieleen erikoisesti pitkäperjantait, jolloin alttarit ja saarnatuolit ovat mustalla kankaalla verhotut ja jolloin kotona täytyy liikkua hiljaa ja kaikki on niin surullista ja synkkää. Kaikki nämä tulevat mieleen ajatellessa ristintietä, ja on hyvä että tulevat. Tämä on kuitenkin vain ulkonainen esikuvallinen puoli. Emme pääse pitkälle, jos tähän jäämme. Kun ihminen henkisesti vanhenee, kypsyy, iskee häneen kuin arvoituksena että ristintiellä saattaa olla toinenkin merkitys. Elämän tietä pitemmälle kulkeneet ovat tehneet kokemuksen, että omakin elämä on täynnä ristiä ja vaivaa, ja tulleet kenties väkisinkin verranneeksi omaa elämäänsä Elämän Herran kulkemaan ristintiehen.

Näin saa ristintie syvemmän, läheisemmän merkityksen. Tässä muistuvat silloin mieleen Elämän Herran

sanat: »Jos joku tahtoo minun perässäni kulkea, hän kieltäköön itsensä ja ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua.»

Niinpä on jokaisen ihmisen vaellus vaellusta ristintiellä. Toisten tiedotonta sokeankulkua, toisten heränneiden tietoista vaellusta. Heräämättömän eli »suruttoman», kuten heränneet sanovat, elämä on pimeydessä vaeltamista, itsekästä, oman etsimistä, kuolleissa olemista. Herännyt on tehnyt täyskäännöksen, herännyt kuin kuollut arkussaan. Hänessä on virinnyt Jumala-ikävä, vastenmielisyys entistä itsekästä elämää kohtaan, ja kaipaus johonkin todellisempaan, jalompaan ja tyydyttävämpään, jossain sisällä sanoo, että se on Jumala, jota hän ikävöi. Jumalan tahdon tekeminen on heränneen pyrkimys. Se on pakotuksena hänen sielussaan. Hän ei tiedä, mitä Jumala on, eikä osaa sitä järjellään selittää, mutta hän tuntee Jumalan omassa sydämessään ja tämän tuntemiseen hän on herännyt. Seppä Högman sanoi erämaan profeetalle Paavo Ruotsalaiselle: »yksi sinulta puuttuu ja sen mukana kaikki, Kristuksen sisäinen tunto».

Kristuksen tuntemus omassa sydämessä se oli Paavon heräymys ja tämä tuntemus se teki hänestä kansansa suuren herättäjän. Jumala-ikävä oli hänellä aina ollut, mutta hän heräsi vasta silloin, kun seppä näytti hänelle tien ja opetti löytämään oman Kristuksensa. Paavon tie oli tähänkin asti ollut ristintietä ja raskasta ristin kantoa, mutta vasta heräymyksensä jälkeen hän alkoi tietoisen ristintien vaelluksen.

Ennenkuin ihminen pääsee tasapainoon elämässä, ennenkuin hän voi tuntea sisäistä sopusointua ja rauhaa, täytyy hänessä tapahtua kaksi heräymystä: tunteen heräymys ja älyn heräymys. Näiden kahden on päästävä tasapainotilaan. Jos kuitenkin jompikumpi on voitolla, on sen oltava tunteen, sydämen. On herättävä Kristuksen sisäiseen tuntemiseen, sillä se on sydämen heräymys. Älyn heräymys on sitä, kun ihminen älyllään, päällään herää näkemään Jumalan. Se ei ole tavallisen järjen työtä sekään, vaan sisäisen korkeamman älyn. Tähän älyyn tarttuu sitte ajatus, järki. Ellei sydän ole herännyt, saattaa älyn tien kulkija helposti joutua harhaan. Jumala on rakkaus, Kristustunne sydämessä on rakkaustunne. Niinpä I. Kor. 13. 2—8:

> Ja vaikka minulla olisi profetoimisen lahja ja minä tietäisin kaikki salaisu[illegible]omaisin kaiken tiedon, ja vaikka minulla olisi kaikki usko, niin

että voisin vuoria siirtää, mutta minulla ei olisi rakkautta, niin en minä mitään olisi.

Ja vaikka minä jakelisin kaiken omaisuuteni köyhien ravinnoksi, ja vaikka antaisin ruumiini poltettavaksi, mutta minulla ei olisi rakkautta, niin ei se minua mitään hyödyttäisi.

Rakkaus on pitkämielinen, rakkaus on lempeä; rakkaus ei kadehdi, ei kerskaa, ei pöyhkeile, ei käyttäydy sopimattomasti, ei etsi omaansa, ei katkeroitu, ei lue kärsimäänsä pahaa, ei iloitse vääryydestä, vaan iloitsee totuudesta; kaikki se peittää, kaikki se uskoo, kaikki se toivoo, kaikki se kärsii.

Rakkaus ei koskaan häviä; mutta profetoiminen, se katoaa, ja kielillä puhuminen lakkaa, ja tieto katoaa.

»Kun tulee se mikä on täydellistä, katoaa se, mikä on vaillinaista.»

Käytännöllisesti katsoen edustaa nykyaikaisessa elämässä uskonto sydäntä, tunteen tietä, ja teosofia päätä, viisautta. Kuitenkin on niin, että uskonto vasta silloin on uskontoa, kun se on muuttunut teosofiaksi, ja teosofia teosofiaa, kun se on muuttunut uskonnoksi. Viisauden ja rakkauden, pään ja sydämen on yhdyttävä.

Paavo Ruotsalaisen aikoina, suurten herätysten aikoina elettiin sydämen heräymyksen aikoja; täytyi tulla Kristuksen sisäiseen tuntemiseen. Tämän valtavan ajan vaikutukset ovat vieläkin vaikkakin heikosti havaittavissa.

Nykyaikana eletään jälleen herätysten aikaa; tällä kertaa älyn herätyksen. Ja Madame Balavatskyn tehtäväksi annettiin uuden herätyksen saattaminen maailmaan.

Aina kun tällainen voimakas sysäys lähetetään, vyöryy se hyökyaallon tavoin, kaikki alleen haudaten. Näin on käynyt tämänkin älyn herätyksen, ja näin kävi Paavon aikaisen tunteen herätyksen. Valtava tunteen herätys hautasi alleen älyn, ja valtava älyn herätys hautasi alleen tunteen.

Totuuden etsijän on tämä havaittava ja pyrittävä tasapainoon unohtamatta kumpaakaan.

Suruttoman, heräämättömän ihmisen tie ei ole ristintietä varsinaisessa merkityksessä, — vaikka mihinkäpä siitä rististään pääsee, seuraahan risti ihmistä kuin varjo, sillä ihminenhän itse on risti, — heräämätön tekee kaikkensa päästä[illegible] rististään. Kun vaivat ja kärsimykset tulevat, koettaa hän niistä päästä niin pian kuin mahdol-

lista. Kuinka sydämensä pohjasta hän yhtyy kirkossa rukoukseen, jossa rukoillaan Isää ottamaan pois kaikki kärsimykset, säästämään »rakeista ja rajuilmoista, tulipalosta ja valkean vaarasta, sodasta ja veritöistä» y. m. kärsimyksistä, ja vihdoin: kun heräämätön kyllin kauan elettyään tätä maailmaa ja taisteltuaan ulkoapäin tulevia kärsimyksiä vastaan, herää näkemään, että hän itse on kaiken kärsimyksen syy, että hän itse on risti, kuinka siekailematta hän silloin tarttuu perimmäiseen keinoon ja hävittää tämänkin syyn lopettamalla itsensä.

Ristin tiepuoleen viskaaminen on heräämättömän pyrkimys. Veljet, eikö tämä ole kuoleman ja kadotuksen tie? Kuka luulee pääsevänsä itsestään? Risti on uskollinen kuin varjo ja se on kannettava. Risti on opittava kantamaan suosiolla. Elämä sen meille tulee kullekin opettamaan ennemmin tai myöhemmin.

Kuinka tärkeäksi asiaksi selvenikään Paavo Ruotsalaiselle tämä herätyksen asia. Seppä Högman sen hänelle sanoi: »Yksi sinulta puuttuu ja sen mukana kaikki, Kristuksen sisäinen tunto».

Heräämättömän tie on itsekkyyden tie, häneltä puuttuu elämä, Jumala. Kun ihminen herää näkemään elämänsä tarkoituksettomuuden ja tyhjyyden, alkaa hän ikävöidä parempaa, hänessä herää Jumala-ikävä. Hän on silloin todellisen heräämisen kynnyksellä. Ottamisen halu alkaa vaihtua antamisen haluksi. Tämä on Kristuksen hengen työtä. Herääminen on siinä että herätään tuntemaan tämä hengen työ omassa sydämessä. Tämä Kristuksen henki sydämessä on rakkaus. Jeesus sanoo: »Joka tahtoo minun perässäni kulkea, hän kieltäköön itsensä ja ottakoon jokapäivä ristinsä ja seuratkoon minua.»

Kuinka iloisin mielin ottaakaan Kristuksen sisäiseen tuntoon herännyt ristinsä: jokapäiväiset omat ja toistenkin kärsimykset kannettavakseen.

Mestarin seuraaminen hamaan ristinkuolemaan asti on uuden elämän korkein autuus. Kärsimys muuttuu onneksi kuten halpa metalli kullaksi alkemistin käsissä.

Tämä on tunteen heräymyksen tie, ja kaikkien on astuttava tälle tielle, sillä ei ole muuta tietä kuin Kristus. Mutta tunteen tietä yksipuolisesti kulkien voidaan myöskin joutua harhaan. Tällä tiellä tulee seinä eteen ja silloin hätäännytään aukomaan omia teitä, niinkuin on tehty. Tästä on nykyaikainen harhaanjohtava uskonnollinen elämä ja opetus surullisena esimerkkinä.

Kun totuuden etsijä, Jumalan ikävöitsijä herää Kristuksen sisälliseen tuntoon, on välttämätöntä, että äly hänessä myös herää. Sokea tunne vie sokeuteen ja epäjumalan palvelukseen. Rukoile, totuuden etsijä, elämäsi tällä kohdalla, että sisäinen Kristuksesi avaisi sielusi silmät näkemään totuuden. Jos olet valvovainen ja pidät lamppusi palamassa, heräätkin sisäisen älysi silmillä näkemään, mitä merkitsee Kristuksen sisällinen tunto. Se merkitsee, että näet sen suuren erehdyksen, jonka kristikunta on tehnyt julistaessaan sielusi pelastuksen ulkonaiseksi asiaksi; tapahtumaksi kaksituhatta vuotta sitten, kun Jeesus Kristus kuoli ristinkuoleman.

Sisäinen Kristuksesi, korkeampi älysi, joka on herännyt, avaa ymmärryksesi ymmärtämään kirjoituksia. Oma sisäinen Kristuksesi, joka on yhtä Isän kanssa, opettaa sinut ymmärtämään, miten oma sisäinen Kristuksesi, kun seuraat mestarisi jälkiä ristiäsi kantaen, pelastaa sinut synnistä, kuolemasta ja perkeleen vallasta.

Älyn herätys on teosofian lahja ihmiskunnalle. Valtava on se kiitollisuuden tunne, joka täyttää totuuden etsijän sydämen. Hänelle ovat tänä hetkenä avoinna rakkauden ja viisauden portit ja hänen odotetaan vain käyvän sisälle. Taivasten valtakunta on lähestynyt. Pyrkikää valoon, veljet, niin kauan kuin valo on keskellänne! Pyrkikää tuntemaan Jumala itsessänne. Pyrkikää vähentymään, että Kristus pääsisi kasvamaan. Pyrkikää kasvamaan uusiksi astioiksi, johon uusi viini lasketaan. Pyrkikää heittämään tiepuoleen oma maallinen viisautenne ja jumaluusoppinne.

Tulkaa lapsiksi, jotta teissä syntyisi todellinen jumalallinen elämä.

Astukaa rohkeasti ja luottamuksella ristintielle, kantakaa joka päivä ristiänne iloisin mielin ja älkää väsykö.

Ja muistakaa, veljet:

Ette astu tietoisina ristintielle, jos astutte sille palkinnon toivossa tai velvollisuudentunnosta. Oikealle uhrautumisen tielle astutaan vain rakkaudesta. Rakkaus ihmiskuntaan saattoi Elämän Herran alentamaan itsensä yhdeksi meistä, kulkemaan edellämme vaikean ristintien ja tuomaan ihmiskunnalle uuden käskyn, rakkauden käskyn. Rakkaus se pelastaa maailman.

J. Pohjanmies.

KYNNYKSEN VARTIJA.

Hän tulee hiipien kuin varas yöllä,
kuin salama hän autioitsee pään,
hän saapuu kautta Herran jylhän sään.
ja häll' on kohtalosi avain vyöllä.

On hällä silmissänsä hornan tulta,
infernon lieskat katseissansa on.
Jos säikyt noita, vie hän järjen sulta,
jos kestät, niin oot herra kohtalon.

„Oi, helly, herra, morsiames tulee!"
niin vieno laulu edellänsä soi.
Mut kun hän saapuu, kun tuo tumma tulee,
niin muista: Älä voihki, vaikeroi!

Vaan seiso vankkana kuin Memnon yössä
ja hälle virka: Sisar, rauhaan käy!
Ja, kas, kuin joku laupeudentyössä
hän sulle hymyy, ja -- ei enää näy!

Ei ole paha hän, jos olet hyvä,
ei ole hirmu, jos sä hellä oot.
On silmänsä niin kaunis, kyyneltyvä,
ett' ääneen anot: Taivaat siunatkoot!

Hän on vain kuvastin sun sielustasi,
tuo tumma sisar, joll' on raskas työ,
hän on vain vapahtaja vaivastasi,
kun ylläs, etsijä, on synkkä yö!

Rafael Ronimus.

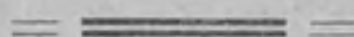

Kaksi munkkia.

He olivat kaksi kerjäläismunkkia.

Toisen viitta oli ruskea, toisen musta. Almuja anomalla olivat he vuosikymmeniä monet maat, kaupungit ja kylät kulkeneet. Uuteen oppiin olivat he asukkaita kääntäneet. Ristin merkin koristamia kirkkoja olivat he rakennuttaneet. Yksi oli luoteessa kulkenut, toinen oli koillisessa vaeltanut. Nyt olivat he vanhuksina oman kotikylänsä kirkolle yhteisestä päätöksestä saapuneet. Monia seikkailuja oli heillä kummallakin ollut. Monia kärsimyksiä olivat he kumpikin kestäneet, mutta jo nuorina olivat he sydämensä käskyä noudattaen vaeltamaan lähteneet.

Niin kertoivat he toisilleen vaiheistaan.

Nyt he tarkkasivat kotikyläänsä. Lumipeitteiset vuoret yhtäällä näköpiiriä rajoittavat, toisaalla laaja, aukea tasanko viljellyin peltotiluksin ja viinitarhoin todisti asukkaiden ahkeruutta.

Oli syyspäivä. Puistoista parhaillaan korjattiin hedelmät, viinitarhojen rypäleet isoihin ammeihin kannettuna survottiin. Iloissaan oli nuoriso elonkorjuutoimissa. Illalla odotti sitä iloiset karkelot.

Olivat itsekin olleet kerran nuoria maailmalta palanneet, pitkäviittaiset munkit. Nyt he tonsuuripäisinä päivän kehrän mailleen kallistumista katselivat.

Kirkkomaalla ja pellonpientareilla nuokkuivat kukat. Tähkäpäissä manalle menneiden polvien alkuosaset ikäänkuin eloon heräsivät.

»Kukkaan aukeamista ja kuihtumista on koko elämä», virkkaa mustapukuinen munkki.

»Elämään syntyvät kukat auetakseen ja jälleen kuihtuakseen», lisää ruskeaviittainen munkki, »kuitenkaan ne eivät häviä, ei mikään elämään syntynyt häviä, joskin se kuolee», hän jatkaa.

Näin vanhukset keskustelevat. Miten muistavat he hyvin nuoruutensa päivät, jolloin he toisiinsa tutustuivat. Lapsuudestaan saakka he olivat kotikylässään kumpikin outoina kulkeneet ihmisten kesken. Se heidät oli yhteen vienyt paimenmatkoillaan vuoristossa, että he kumpikin olivat nähneet semmoista, jota ei silmin nähdä. Siinä missä muut kylän asukkaat olivat nähneet valkoisten pilvien liitävän tummia vuorien seiniä vasten, siinä olivat he kangastuksena nähneet siivin liitäviä olentoja. Aavikolle päin

katsoessaan ei ollut loppunut taivaanranta siinä missä sen muut näkivät. Heille oli kylät ja kaupungit tyyninä kesäiltoina kaukaa taivaanrannan takaa kangastaneet. He olivat voineet nähdä legioonien marssin yli heidän kotikylänsä läpi virtaavan vuolaan joen. Olivat jo monet vuosisadat siitä ajasta kuluneet, kun heidän kyläänsä oli uusi oppi tuotu, kun sinne oli kirkot ja luostarit rakennettu.

Mutta eivät he olleet nuorina tyytyneet siihen, yksistään siihen, mitä papit olivat krusifiksi kädessään opettaneet, ei ollut heille riittänyt viinin ja leivän ohella muuntaminen. He olivat kyllä tietäneet kaiken tämän kuvaavan sitä mikä tapahtui jossain korkeammalla tasolla. Mutta enemmän olivat he nuorina tahtoneet yhdessä saada tietää. Niin olivat he oppineet kuuntelemaan sydämensä hiljaista kieltä. Eivät olleet he pelänneet sitä suhteettomuutta, joka vallitsi herkän ihmissydämen ja tähtitarhain välillä. Päinvastoin olivat he kumpikin tarkoin noudattaneet sydämiensä antamia ohjeita, sen mukaan, kun olivat voineet niitä ymmärtää kaikkisuusväreilyjen kantamina. Kaukana toisistaan toimiessaan olivat he toisilleen tiedonantoja lähettäneet. Niinpä olivat nyt tänne tulleet kotikyläänsä kuolemaan.

»Miten on paljon täällä muuttunut sillä aikaa, kun olemme poissa olleet», sanoo mustaviittainen mies.

»Niin on», vastaa ruskeaviittainen munkki, »silloin täällä joka talon katolla tuuliviiri tuulen suunnan ilmaisi, silloin täällä niin moni tarkkasi isoin vyöryin vuolaana laskevaa virtaamme.»

»Ymmärrettiin aaltoilun nousua ja laskua, ymmärrettiin metsän huokaavaa huminaa. Ei pelätty vuoristossa puhaltavaa, vinhaa myrskytuulta, ei pelätty itse elämää. Emme ole mekään elämää pelänneet», sanoo toinen vanhuksista, »olemme antautuneet sen aaltojen vietäviksi, olemme velvollisuutemme täyttäneet ja kohta on hetkemme lyövä.»

Niin saapuu pieni poika ihmettelemään rumia, elämäntaistelujen uurtamia miehiä.

»Tule luoksemme pelkäämättä», sanoo toinen vanhuksista, ja samassa toinen loihtii pojan silmien nähtäväksi valkovillaisia lampaita. Ei mikään voi pelästynyttä poikaa pidättää. Hän rientää korjuumiehille oudoista tulokkaista kertomaan. Jo kerääntyy väkijoukko uhkaavana vanhusten ympärille. Niin vieras on kieleltään ja mieleltään uusi polvi. Jo uhkaavat he vanhuksia kerettiläisinä kuolemalla.

Hymyillen katsovat vanhukset toisiaan päivän kehrän mailleen menossa. »Olemme valmiit noitina polttoroviolle astumaan», sanovat he kumpikin. »Kumminkin tahdomme itse saada määrätä miten on ruumiimme uurnaan kootun tuhkan kanssa meneteltävä.»

Tähän suostuivat tuomarit.

Se ruskeapukuinen munkki tahtoo, että hänen uurnaan koottu tuhkansa on kirkon kellotapuliin nostettava, siellä tahtoo hän auringon nousua ja laskua aina nähdä, siellä tahtoo hän tuulen suunnan joka päivä tarkata ja siellä tahtoo hän kuoltuaankin elävänä oman tahtonsa ikitahdon mukaiseksi tarkistaa.

Se mustapukuinen munkki virkkaa: »Mikä minusta liekeiltä pelastuu, sen tahdon kannettavaksi kylämme korkeimmalle kukkulalle. Sieltä on neljään ilmansuuntaan tuhkani siroitettava. Tahdon, että tomumajani yhtyy kotiseutuni maaperään. Kun uusia viljasatoja tarkannette, ajatelkaa silloin, että uhria on elämä kaikki.»

Tapahtui niinkuin munkit määräsivät. Tuntui usein kylän asukkaista kuin olisi tuuliviirien pyöriessä elämää ja uhria siunanneet kuolemaan menneet vanhat munkit.

U. E. G.

Käräjiltä.

Paksu pilvinen päivä painoi mielet masennuksiin, ja tuuli, joka tuli yhtenään aukiolevasta ovesta, kohmetutti käsiä ja jalkoja. Naisten askelet suuntausivatkin suoraan ovelta pesän eteen, mihin uunin veto teki tupakansavun täyttämään ilmaan selvästi havaittavan aukkopaikan ja missä elävä tuli lämmitti ruumista ja rauhoitti mieltä.

»Piirihin kaikin yhtykäämme», saneli nuori, reipas neitonen, joka kantoi tuoleja vanhemmille asetellen niitä ympyrään tulenloimon ylettyville.

»Jutut» luistivat, piiri harveni. Joukko toisensa jälkeen palasi yläkerrasta; ketkä kiroillen, ketkä riidellen, ketkä toisiaan pititellen. Mutta hän, joka istui äärimmäisenä muurin vierellä ja kutoi sukkaa, ei tuntunut kiinnittävän huomiota ympäristöönsä. Silmät suuntautuivat totisina jonnekin naulakon nurkkaukseen. Jos olisit katsonut

häntä silmiin sieltä käsin, olisit kyllä havainnut, ettei hän katsellutkaan mitään ulkopuolista, vaan omaa sisäistä itseään. Hän kutoi, nosti pudonneen silmän, mutta muuten näytti olevan ympäristönsä ulkopuolella.

Hän oli valvonut ja tuskitellut yön pitkät hetket. Asia, jonka hän oli ilmiantanut, ei jättänyt häntä rauhaan. — Hän koetti ajatuksissaan puolustautua: »Jos en olisi ilmiantanut sitä, niin hän olisi edelleen vapaudessa ja turmelisi monta. Hyväähän saan sillä aikaan enkä pahaa.»

Mutta »sisästä» vastattiin: »Tarkoitus ei pyhitä keinoja. Älkää tuomitko, älkää ensinkään vannoko.»

Eteisessä oli vain viimeisen jutun todistajia, joista osa jo oli käynyt sisällä. Silloin astui huoneeseen hänen vanhempainsa hyvä ystävä, eräs vanha uskovainen mies. Kutoja heräsi, tervehti tulijaa ja kertoi minkävuoksi oli täällä. Kysyi: »Mitä te arvelette valanteosta? Kristushan on sen kieltänyt. Tekisin vastoin vakaumustani, jos vannoisin. Mutta onko se tehtävä, vai pääseekö siitä sakolla?»

»Miksemme vannoisi, kun kerran totta tiedämme puhuvamme.»

»Sehän juuri tekee sen tarpeettomaksi.... Ja tuomitseminenkin on väärin. Mentäväkö nyt tuomitsemaankin vastoin parempaa tietoaan? Tein väärin ilmiantaessani hänet.»

»Mutta salaamalla pahaa kasvattaisimme ihmisiä pahuuteen.»

»Eiköhän Mestarilla ole parempia keinoja sen estämiseksi, jos minä omalta kohdaltani teen oikein.»

»Onhan se niinkin.»

Keskustelu katkesi, sillä todistajat vaihtuivat. Mutta se oli tuonut rohkeutta epävarmaan mieleen. Hän päätti: »En vanno. Mutta miten selvitän ilmiantoni?.... Mestari, auta. Itse en ymmärrä!»

Kutsuttiin sisään. Ei mitään valantekoa vaadittukaan. Pari kysymystä, ja tuomari julisti pojan ehdolliseen vapauteen omaistensa valvonnan alle.

Millainen ihmeellinen ratkaisu! Oi, hän olisi tahtonut juosta ja huutaa, syleillä koko maailmaa. Hänen oli niin ihmeen hyvä ja kevyt olla, niinkuin sen, joka on raahannut raskasta taakkaa ja sitten saanutkin äkkiä heittää sen hartioiltaan.

»Piscis mutus.»

KUKA?

Kuka kulkenut puistoni hämyssä on,
kuka käynyt on altaanin päällä?
Kenen jalka niin pieni ja painoton
lumeen jättänyt jäljen on täällä?

Kas, tuossa ja tuolla ma jäljen nään
niin vähäisen, köykäisen jalan!
Ja mikä on suhina yllä tään pään,
joka hetki kun hiljetä alan?

Ja mikä on laulu mun korvissain,
mikä soitto niin outo ja loitto,
ja onko tuo tuli, min nähdä sain,
vain väkevä päivänkoitto?

Ja ääni, mi ilmaan toistuen soi
ja outoja sanoja ääntää,
ja kasvot, min puhtaus aateloi,
ja katseeni itseensä kääntää?

Ken puhuvi mulle, ken katsoopi päin,
ken häipyvi l i e k k i n ä täältä? —
Oi, hiukkasen i k u i s t a miekkonen näin
maan tään niin matalan päältä!

Rafael Ronimus.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Kysymyksiä ja vastauksia.

415 Kys. T. T. H. P. Blavatsky sanoo »Teosofian avaimessa», että maallinen elämä on ainoa helvetti, mutta toiset teosofiset kirjailijat puhuvat kuolemanjälkeisestäkin helvetistä ja Jeesus opettaa evankeliumeissa siitä vaivan ja ja piinan tilasta, jossa rikas mies oli kuoleman jälkeen. Kuinka tämä ristiriita on ymmärrettävissä.

Vastaus. Ristiriita on näennäinen. Jos tarkasti luette »Teosofian Avainta», panette merkille, että H. P. Blavatsky yleensä puhuu sangen vähän kuolemanjälkeisistä vaivoista. Hänen mielestään niitä oli kylliksi maan päällä, ja kun kristikunnassa uskottiin ikuiseen helvettiin ja kadotukseen ja H. P. B. oli saanut erikoisesti tehtäväkseen hävittää tämä keskiaikaisten mielisairaiden kirkonihmisten keksimä oppi, ei hän tahtonut kiinnittää mitään huomiota ohimeneviin kärsimystiloihin tuonelassa, kiirastulessa eli kaamalookassa, vaan keskittyi kokonaan opettamaan sitä taivas- eli deevakhaanitilaa, joka kuoleman jälkeen lankesi jokaisen vainajan osalle ja joka aikamittaansakin nähden oli monta vertaa pitempi astraalista olotilaa. Luonto varustaa jokaiselle ihmiselle kuolemanjälkeisen autuudentilan, ennenkuin hän uudestaan syntyy maan päälle, — ja miksikä? Siitä syystä, että hän maallisen elämänsä aikana kärsii syyttömästi, koska ei muista edellisiä ruumistuksiaan ja niiden luomaa kuormaa. Näennäisesti syytön kärsimys ja näennäisesti ansaitsematon ilo täten täydentävät ja tasoittavat toisiaan. Mutta kun emme enää usko ikuiseen helvettiin ja kadotukseen, silloin kestämme kyllä kuulla niistä helvetillisistä tuskista, jotka kuoleman jälkeen puhdistavat meidät himoistamme, ennenkuin olemme kypsät taivaselämää varten. Sentähden myöhemmät kirjailijat ovat kiinnittäneet jonkun verran huomiota myös näihin seikkoihin. Spiritistinen kirjallisuus on täynnä enemmän tai vähemmän materialistisia kuvauksia kuolleitten maailmasta, heidän piinapaikoistaan ja ihanasta kesämaastaan, ja luonnollista on, että teosofiset kirjailijat, omiin tai toisten selvänäköisiin tutkimuksiin nojaten ovat tahtoneet valaista asioita okkultiselta kannalta, osoittamalla, mitä on oikeata mitä väärää spiritistisissä kuvauksissa. Helvetin tuli on aiooninen, s.o. se kestää niin kauan kuin maapallon elämää jatkuu, mutta kukaan ihmisyksilö ei viivy siellä muuta kuin sen ajan, jonka kuluessa hän puhdistuu alemmasta eläimellisestä itsestään. Ja huomatkaa. Sekä »Teosofian Avaimessa» että »Salaisessa Opissa» H. P. B. joskus kuin ohimennen viittaa näihinkin kuolemanjälkeisiin seikkoihin.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot. Marraskuun 21 p:nä oli aiheena *Miten päästä sairauksista?*, 28 p:nä *Miten voitamme kuoleman?*, joulukuun 5 p:nä *Ihminen, tunne itsesi!* ja 12 p:nä *Vihkimys ja vihkimysmysteriot.*

Ruusu-Ristin Ompeluryhmällä oli myyjäisensä Stenmanilla joulukuun 4 p:nä ohjelmallisen kysymysillan yhteydessä. Sitä ennen oli päivällä ollut basaari Salvessa Aleksanterinkadun 19:ssä. Töitä meni molemmissa paikoissa hyvin kaupaksi. Illalla arvottiin m. m. taiteilija Sallisen ryhmälle lahjoittama akvarelli.

Helsingin Ruusu-Ristillä oli kuukausikokouksensa Stenmanilla joulukuun 5 p:nä klo ½ 8 i. p. Koko ilta keskusteltiin seurakuntakysymyksestä. Yksimielisesti kannatettiin johtajan ehdotusta syyskuun Ruusu-Ristissä, ja monet puhujat teroittivat kirkosta luopumisen tärkeyttä. Lopuksi perustettiin "Temppelirahasto" niminen "miljaardikassa", josta rahastosta ynnä keskustelusta tehdään tarkempaa selkoa tammikuun Ruusu-Ristissä.

Ruusu-Ristin marraskuun vihko ilmestyi vasta joulukuun alussa. Yleensä aikakauskirjamme on myöhästynyt tänä vuonna, mutta koska tämä ei ole johtunut toimituksen laiminlyönnistä, vaan olosuhteiden pakosta, on toimitus järjestänyt olosuhteet toisenlaisiksi ensi vuoden alusta, joten myöhästymisiä ei ensi vuonna tule tapahtumaan.

Panacean käyttäjille huomautamme, että he muistaisivat mainita järjestysnumeronsa tehdessään säännöllisen ilmoituksensa. Koska muuten ensi vuonna julkaistaan Ruusu-Ristissä tärkeä kirjoitus Panaceasta, olisi suotava, että Panacean käyttäjät tilaisivat itselleen Ruusu-Ristin.

J. Pohjanmiehen "Hengellisiä duettoja", joita juuri on ilmestynyt viides ja kuudes vihko, suositamme ruusuristiläisille ja Ruusu-Risti-ryhmille laulettaviksi sekä kodeissa että juhlissa. Edellinen vihko sisältää laulut: In nobis regnat Jesus, Ruusut hehkuu rinnallansa, Elämän valot ja Tuon lapsuusnurmeni ruusut, jälkimäinen: Huomensoitto (omistettu P. E:lle), Joulukellot, Uudenvuodenkellot ja Enkelien joululaulu. Laulut ovat kaikessa tunnelmallisessa kauneudessaan helpot laulaa ja pianonsäestyksessäkin tulee toimeen tavallinen kuolevainen.

Uusia kirjoja Mystican kustannuksella. Rafael Ronimuksen näytelmä *Pyhä Fransiskus* sisältää toisen näytöksen kuvaelmassa "Jumalan pienen köyhän" kauniin ylistyslaulun auringolle. Kolmannessa näytöksessä on jännittävä, hyvin kirjoitettu kohtaus Fransiskuksen ja Mefiston välillä. — Pekka Ervastin *Suuret Uskonnot* on ilmestynyt kolmannessa painoksessaan. Hinta 30: —, sid. 40: —. Samoin on ilmestynyt uusi painos Joogi Ramatshaarakan kirjasta *Parantaminen sielun ja hengen voimilla.* Hinta 17: —, sid. 27: —.

Vapaamuurari kirjallisuutta nimisessä uudessa sarjassa on ilmestynyt: N:o 1. *Muurariuden kadonneet avaimet,* kirj. Manby P. Hall (10: —) ja N:o 2. *Vihkimyksen symboliikkaa,* kirj. Amélie A. Gédalge (7: —). Tarkoitus on julkaista kaikkia riituksia koskevaa vapaamuurarikirjallisuutta ja seuraavina numeroina ilmestyy: *Temppeliherrain unelma* (Pekka Ervast), *Hindulaisista mysterioista* (Lindsey), *Vanhoja ihanteita nykyajan muurariudessa* (C. W. Leadbeater).

Suomen Teosofisen seuran kustannuksella on ilmestynyt toinen painos C. W. Leadbeaterin kirjasta *Selvänäkö,* hinta 16: —, sid. 23: —, sekä T. S:n varapresidentin Mr. C. Jinarajadasan pieni kirjanen *Lupaan,*

joka sisältää neljä puhetta nuorille oppilaille; koruttoman yksinkertaiseen ja lämpimään tapaansa tekijä puheissaan antaa joukon hyviä neuvoja jokapäiväisen käytännöllisen elämän suhteen. Hinta 6: —, sid. 12: —.

Matkasauva on nimeltään V. A. Koskenniemen Werner Söderström O.Y:n kustannuksella jouluksi julkaisema aforismikokoelma. Sydämensä iloksi ja hartaudeksi lukee totuudenetsijä näitä nerokkaan ja tarkkasilmäisen runoilijan „katkelmia ja säkeitä päiväkirjasta.“ Hinta 35:—

Teosofiaa arvostellaan. Äsken ilmestyneessä ruotsalaisessa kirjasessa (*Moderna religionssurrogat*, kirj. Efraim Briem) arvostellaan spiritismiä, teosofiaa ja kristillistä tiedettä „uskonnolliseksi vaaraksi“. Mitä erikoisesti teosofiaan tulee, voisi tekijän arvostelu olla oikea, jos hänen käsityksensä teosofiasta olisi oikea. Mutta nyt, niinkuin aina, hämmästyy asiantuntija arvostelijan sokeutta, joka taistelee tuulimyllyjä vastaan; teosofi ei tunne omakseen herra Briemin teosofiaa!

Henkimaailman todellisuus. Ruotsiksi on ilmestynyt uusi kirjanen Sadhu Sundar Singhiltä: *Syner från andevärlden* (Henkimaailman näkyjä). Ruusuristiläinen lukija ihastuu ja hänen rakkautensa kristittyyn intialaiseen profeettaan, jota kirja „Todellisuuden etsintä“ hieman häiritsi, palaa eheänä takaisin.

J. Krishnamurti. Elokuun 22 p:nä oli „The San Francisco Examiner“ lehdessä lausunto J. Krishnamurtilta, joka alkoi seuraavin sanoin: „Muutamat ihmiset nostavat vastalauseen julistustani vastaan, että olen Messias maailman opettaja. Minussa hän ilmentää itsensä ja käskee minun ilmoittamaan maailmalle, että olen hänen ennustuksensa täyttymys. Kristus ja Jeesus eivät olleet samaa. Jeesus, ruumis, antautui Kristukselle, hengelle, jotta tämä toimisi hänen kauttaan, ja niin Jeesus harjoitti henkitoimintaa. Samaten minä, Krishnamurti, tahdon Kristuksen ennustuksen täyttämiseksi ilmoittaa hänen sanomansa maailmanopettajana. Vuosituhansia on hämmentynyt maailma odottanut häntä, totuuden ja uskon esikuvaa, henkisen suuruuden ja jalouden ruumistumaa, jonka häikäisevää loistoa ei mikään kieli voi kuvata. Hän sanoi pian taas tulevansa meidän luoksemme. Tänään hän on luonamme j. n. e.“

Mrs Annie Besant, joka tänä syksynä on ollut luentomatkalla Yhdysvalloissa ja Canadassa, on sähköttänyt Indiaan, ettei hän eikä Krishnamurti tulekaan saapumaan T. S:n vuosikokoukseen jouluna niinkuin oli suunniteltu ja päätetty. Lääkäri on määrännyt, että Krishnamurtin täytyy levätä Ojai-nimisellä huvilatilallaan Californiassa, ja mrs Besant jää sinne hänen seurakseen.

Kirjeenvaihtoon halutaan. „Missä ovat ne veljet, jotka haluavat kirjevaihtoon *Yhteiskodin* perustamisesta? Tehkää hyvin ja lähettäkää postimerkki vastauksen varalta! Antti Myllyoja, os. Soini, Kivijärvenkylä.“

Ikuisia ajatuksia. Tällä otsikolla on Werner Söderström O.Y. julkaissut Martti Haavion toimittaman ajatelmakokoelman, joka sisältää suurten miesten ja naisten lausuntoja eri elämänkysymyksistä. Hyvästä kokoelmasta kaipaamme nykyisten teosofein ajatelmia!

Maa ja taivas. Elsa Hästeskon uusi romaani, herättää varmaan mielenkiintoa teosofeissa, sillä se kertoo synnynnäisesti psyykkisestä henkilöstä ja hänen selvänäköisistä kokemuksistaan.

Kunnia Jumalalle korkeudessa!

TAMPEREELLA 1926, TAMPEREEN SENTRAALIKIRJAPAINO.

23:s vk. Tammikuu 1927 N:o 1

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA:
1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1927

IRTONUMERO
Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran äänenkannattaja.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintäin 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50: —, Amerikassa doll. 2: —, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26: —, Amerikassa doll. 1: —. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6: —, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

RUUSU-RISTIN vakituiset asiamiehet ovat: **Helsingissä:** Luentokirjakauppa; Mystica, Heikink. 10; toimittaja P. E., milloin hän on saapuvilla. **Viipurissa:** Tietäjän kirjakauppa, Katariinank. 34; hra Onni Tiainen, Uusi Kauppahalli 47. **Kuopiossa:** Hra Heikki Keinänen, Musiikkikauppa. **Lahdessa:** Nti Selma Mäkelä, Rautatienk. 2. **Lieksassa:** Rva Lilja Toivanen. **Oulussa:** Nti Mimmi Manninen, Linnank. 28. **Jyväskylässä:** Hra Aksel Stenbäck, Vesijohtolaitos. **Porvoossa:** Nti Bertta Syrjämäki. **Terijoella:** Rva Maria Jerrman, hra Salomon Rautanen, Joutselkä. **Savonlinnassa:** Rva Aino Mustonen, Vääräsaari. **Varkaudessa:** Hra I. J. Korkee. **Hämeenlinnassa:** Rva Johanna Lindström, Kasarmik. 1. **Matkustavia asiamiehiä:** Hrat J. R. Hannula ja Heikki Hakulinen. Lisäksi **seuraavat kirjakaupat:** B. B. Bergdahl, **Oulu.** Akateeminen Kirjakauppa, **Helsinki. Rautatie**kirjakauppa O. Y. **Sortavalan** Kirjakauppa. Yleinen Sanomalehtitoimisto, **H:ki,** P.Esplanaadi 33. Kantolan Sanomalehtitoimisto, **Lahti.**

Tietäjän ja **Omantunnon vanhoja vuosikertoja** on saatavissa! Tilataan käteisellä tai postietuannilla **suoraan toimitukselta, os. Pilpala.** Seuraavia vuosikertoja on myytävänä allamainittuihin hintoihin: Omatunto 1906 ja 1907, Tietäjä 1908, 1912 ja 1920 á Smk. 25: —, Tietäjä 1918 à Smk. 50: —, Tietäjä 1911 ja 1914 à Smk. 100: —, Tietäjä 1909 à Smk. 200: —, Tietäjä 1915 à Smk. 250: —, Tietäjä 1917 à Smk. 1,000: —.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

23:s vk. TAMMIKUU 1927 N:o 1

Toimittajalta.

Viikot vierivät, vuodet vaihtuvat, — kaikki virtaa, muuttuu, katoaa. Mikä tässä haihtuvien harhojen maailmassa on pysyväistä, ikuista, muuttumatonta? Onko sitä olemassakaan? On, ja se on ehdoton totuus, ikuinen olevainen, elämän salaisuus, jota niin mielellämme nimitämme Jumalaksi. Filosofeina sanomme „olevainen", tiedemiehinä „totuus", uskovaisina „Jumala", — ja totuutta etsivinä ihmisinä käytämme mitä nimeä tahansa ja kaikkia nimiä.

Rakkain meille kuitenkin on nimi „totuus" niin kauan kuin tahdomme olla etsijöitä, s.o. seistä elämänvirran rannalla pää kumarassa ihmeissään, sydän palvonnasta polvillaan. Mutta jos emme enää jaksa ajatella, jos omat vikamme ja syntimme antavat meille liian paljon tekemistä, niin että ennen kaikkea kaipaamme omantunnon rauhaa ja sovintoa elämän kanssa, silloin tyydymme toiseen nimeen ja etsimme armoa ja anteeksiantoa Jumalalta.

Onpa sentään totuuden etsijällä toinenkin nimi, kun hän lähestyy olemassaolon suurta salaisuutta. Eihän etsijä paikoilleen jää. Hän lakkaamatta etenee, hän yhtämittaa löytää. Uusia näköaloja avautuu hänelle alati, ja kun hän henkisessä elämässään on oppinut tuntemaan sitä rakkauden lämpöä, joka totuuden valosta hohtaa ja hehkuu, silloin hänen huulilleen nousee uusi nimi, nimi, jota Jeesus Kristus käytti ja jonka hänen sydämensä nyt kuiskaa: Isä, rakas Isä, taivaallinen Isä.

Oli kerran etsijä-teosofi, joka oli joutunut hämilleen siitä, että teosofisessakin maailmassa oli jakauduttu niin moniin seuroihin ja lahkoihin monenlaisine katsantokantoineen ja näkökohtineen. Hän ei lopulta tiennyt, kellä oli oikein, kellä väärin, ja oli miltei taipuvainen uskomaan, mitä eräs itsetietoiselta ja viisaalta näyttävä toveri hänelle

vakuutti, nim. että kaikilla oli oikein. Hän ei kuitenkaan saanut rauhaa omaltatunnoltaan, ja eräänä päivänä hän sattumalta joutui keskusteluun miehen kanssa, joka ei näyttänyt itsetietoiselta eikä ylen viisaaltakaan, mutta jonka sanat putosivat hänen janoavaan sydämeensä kuin viinipisarat täynnä eloa ja balsamia.

— Minun on niin vaikea käsittää, sanoi etsijä, — että kaikilla olisi oikein. Jos kaikki puhuvat samasta asiasta eri tavalla, eri näkökannoilta, silloinhan yhtä hyvin voimme sanoa, että kaikilla on väärin, sillä totuutta emme tiedä siitä asiasta, josta kaikki puhuvat, — totuus pysyy aina vain salassa.

— Oikein sanotte, vastasi vieras, — totuus pysyy salassa, sillä ihmiset eivät yleensä välitä totuudesta. Jos totuus paljastuisi, silloin loppuisi riita. Mutta jos kolme ihmistä on eri mieltä samasta asiasta, voiko kaikilla olla oikein? Eikö kaksi kertaa kaksi pysy neljänä, vaikka toinen väittäisi sen olevan viisi ja toinen, että on turha vaivata päätään pikkuseikoilla, joita ei voi tietää? Totuus on yksi eikä muutu.

— Kaikilla on siis väärin?

— Jos yksi sattumalta tietää totuuden, on hänellä oikein.

— Ja toiset ovat väärässä? Mutta kun kaikki ovat vilpittömiä totuuden etsijöitä?

— Silloin on toinen mahdollisuus: riitaveljet puhuvat eri asioista samalla kielellä ja samoilla sanoilla.

— Niin tosiaan, sekin on selitys. Ja jos yhdellä on oikein, mistä hänet tunnen?

— Siitä että hänellä on totuus, jonka etsimällä löydätte. Ottakaamme esimerkki. Mikä teosofinen kysymys on erikoisesti teitä huolestuttanut?

— Kysymys Kristuksesta. Toiset väittävät, että hän syntyi 105 vuotta ennen meidän ajanlaskuamme, toiset, että hän todella syntyi ajanlaskumme alussa, kun taas toiset sanovat, että on turha riidellä koko asiasta, koska pääasia ei ole historiallinen, vaan mystillinen Kristus. Minusta taas näyttää, että jos historiallinen Kristus on ikäänkuin ovi mystilliseen — ja onhan hän sitä ainakin meille täällä länsimailla, — silloin ei ole yhdentekevä, mitä tuosta historiallisesta Kristuksesta tiedämme, puhuvatko esim. evankeliumit hänestä vai eivätkö.

— Ei ollenkaan yhdentekevää. Sentähden poistuvat heti leikistä ne, jotka pitävät totuuden etsimistä tässä asiassa

turhana päänvaivana. Ja jos esim. evankeliumit eivät puhuisi historiallisesta, vaan ainoastaan mystillisestä Kristuksesta, silloin olisi yhdentekevä, milloin historiallisesti tuntematon Kristus on elänyt ja onko hän ollenkaan elänyt. Ne jotka pitävät evankeliumeja ainoastaan „vihkimysdraamana", väittävätkin turhaksi kaiken riitelemisen historiallisesta Kristuksesta tai sanovat hänen syntyneen 105 e.Kr., jotta ristiriita tämän väitteen ja uuden testamentin kesken kääntäisi huomion pois historiallisesta Kristuksesta.

— Puhutte ristiriidasta?

— Tottakai. Evankeliumeissa itsessään on tarkka ajanmääräys Kristuksen syntymästä. Apostolein teot ja Paavalin kirjeet taas kertovat tapauksista ja matkoista, joiden aika on tarkasti määriteltävissä historiallisesti. Maailman historia ja uusi testamentti ovat täten yhtä mieltä siitä, että Jeesus Kristus syntyi ajanlaskumme alussa eikä 105 vuotta varhemmin.

— Mutta silloinhan tämä kysymys on ratkaistu!

— Ratkaistu tietysti sille, joka haluaa tietää puhtaan totuuden.

— Entä ne, jotka puhuvat tuosta ajasta 105 e.Kr.?

— Puhuvat toisesta henkilöstä, vaikka nimittävät häntäkin Kristukseksi. Totuus ei voi olla muuta kuin yksi. Sama asia ei voi olla kahdella tai kolmella tavalla. Totuuden löydämme, kun emme pelkää etsimistä ja tutkimista. „Riitelijöistä" on se siis oikeassa, joka sanoo historiallisen Kristuksen syntyneen ajanlaskumme alussa, ja lisää, että tämä evankeliumein Kristus on välttämätön opas meille, jos tahdomme oppia tuntemaan mystillistä Kristusta.

— Niin minäkin aavistelin, ja vaistoni on osoittautunut oikeaksi.

— Kun tunnemme evankeliumein historiallisen Kristuksen ja tiedämme, mitä hän on neuvonut ja opettanut, silloin on meillä tie mystillisen Kristuksen luo avoinna edessämme. Voimme sen tien joko valita tai hylätä.

— Entä tie?

— Tie on siinä ja ainoastaan siinä, että noudatamme evankeliumein historiallisen Kristuksen neuvoja, täytämme hänen käskynsä ja seuraamme Jeesusta elämässämme. Tämä tie vie meidät mystillisen Kristuksen luo, se on yhä syvempään ja syvempään totuuteen.

— Ja tunnemme olevamme oikealla tiellä?

— Emme ainoastaan tunne, vaan näemme ja tiedämme, sillä „totuus vapauttaa meidät" ja johdattaa meitä Pojan kautta Isän yhteyteen.

*

Markiisitar de Pompadour, Ranskan kuninkaan Louis XV:nnen tunnettu ystävätär, on salaisissa muistelmissaan (koonnut ja toimittanut Jules Beaujoint) kertonut seuraavalla tavalla kreivi de Saint-Germain'istä:

„Mutta vakavaan ja oppineeseen piiriin pääsi — en muista millä tavalla — pujahtamaan kummallinen salaperäinen henkilö, jolla oli harvinaisen hyvä onni miellyttää kuningasta.

„Häntä nimitettiin kreivi de Saint-Germain'iksi. Oliko hän syntyisin Indiasta vaiko Ranskasta?

„Hän oli erinomainen keskustelija ja puhuja, sillä hän tunsi perusteellisesti kaikki kielet, vanhat ja nykyiset, hänellä oli ihmeellinen muisti ja tietomäärä, josta välähdyksiä pilkisteli hänen aina huvittavan ja välistä sangen lumoavan keskustelunsa oikkujen lomitse, hänen taitonsa vaihdella esityksensä aiheita ja sävyä oli tyhjentymätön, hän oli aina tuore ja osasi jokapäiväisimmissä puheissaan tuoda esille odottamattomia asioita. Välistä hän saattoi kertoa kaskuja Valois-hallitsijoiden hovista tai vielä vanhemmista ruhtinaista sellaisella yksityiskohtaisesti täsmällisellä tarkkuudella, että kuulijat melkein uskoivat hänen olleen silminnäkijänä läsnä kertomissaan tapauksissa.

„Hän oli matkustanut koko maailman ympäri, ja kuningas kallisti mielellään korvansa hänen kertomuksilleen matkoistaan Aasiassa ja Afrikassa ja käynneistään Venäjän, Turkin ja Itävallan hoveissa. Näytti siltä, että hän tunsi jokaisen hovin salaisuudet lähemmin ja paremmin kuin kuninkaan omat lähettiläät.

„Hän siroitteli välistä puheisiinsa leikillisiä kuvauksia tai vakavia mietteitä.

„— Säilyttääkseen kunnioitustaan ihmisiä kohtaan, sire, hän eräänä päivänä sanoi, — ei saa olla rippi-isänä; ei ministerinä eikä poliisiluutnanttina.

„— Voitte hyvin lisätä, kreivi, vastasi Louis XV, — eikä liioin kuninkaana.

„— Tiedättekö miksi, sire? Näkikö teidän majesteettinne paksun sumun, joka eilen vallitsi Parisissa? Eh

bien, sumu, johon petolliset ystävät ja ministerit verhoovat kuninkaan, on vielä paksumpi.

„Näiden ajatusten rohkeutta lievensi kuitenkin sangen maltillinen äänensävy, jonka hän tiesi valita, ja hänen ehdottomasti ylhäissyntyinen käytöstapansa.

„Vastaanotto, minkä kuningas ja markiisitar soivat hänelle Choisy'ssa ja Bellevue'ssa, herätti hänen kiitollisuutensa.

„Hän rikastutti kuninkaan työhuonetta erinomaisilla Velasquez- ja Murillotauluillaan, ja markiisittarelle hän lahjoitti mitä kallisarvoisimpia ja harvinaisimpia jalokivikoristeita, — sillä tätä eriskummaista miestä pidettiin satumaisen rikkaana, ja hän jakeli timantteja ja jalokiviä hämmästyttävällä anteliaisuudella.

„Hän häikäisi rahvasta jalokivilippaillaan ja kilpikonnankuorisilla rasioillaan, joita koristivat timantit, rubiinit, topaasit ja smaragdit.

„Hän huvitti markiisitarta taideteos-, taulu- ja kohokuvakivikokoelmillaan yhtä hyvin kuin ihmistuntemuksellaan ja tiedoillaan poliittisesta maailmasta. Ja vihdoin markiisitar piti kreivistä sentähden, että tämä avusti häntä rakkaimmassa ja vaikeimmassa suunnitelmassaan, nim. kuninkaan ennui'in (ikävän) haihduttamisessa."

*

Jeesuksen lausetta „mitä ette tahdo, että toiset teille tekisivät, sitä älkää tekään tehkö heille" pidetään syystä yhtenä käytännöllisen eksoteerisen siveysopin kulmakivenä, ja totuuden etsijöitä ilahduttaa sentähden nähdessään, että samaa kultaista sääntöä on tunnettu ja noudatettu ennen Kristustakin. Kaikki tietävät, että kiinalainen suurmies Confucius antoi aikalaisilleen saman neuvon, mutta otan senkin tähän muutamien toisten lausuntojen kanssa.

Konfutse 500 e. Kr.: Tee toiselle, mitä tahdot, että hän tekisi sinulle, äläkä tee toiselle, mitä et tahtoisi hänen sinulle tekevän. Tämä ainoa laki on sinulle tarpeen. Kaikki muu perustuu siihen.

Aristoteles 385 e. Kr.: Käyttäytykäämme toisia kohtaan sillä tavalla kuin tahdomme, että he käyttäytyisivät meitä kohtaan.

Pittacus 650 e. Kr.: Älä tee naapurillesi semmoista, mitä hänen puoleltaan pitäisit pahana.

Thales 464 e. Kr.: Vältä semmoisia tekoja, joista toisia moittisit.

Sokrates 338 e. Kr.: Menettele toisia kohtaan, niinkuin tahtoisit, että he menettelisivät sinua kohtaan.

Sextus 406 e. Kr.: Niinkuin toivotte, että naapurinne olisivat teitä kohtaan, niin te olkaa heitä kohtaan.

Hillel 50 e. Kr.: Älä tee toisille, mitä et mielelläsi näkisi, että he tekisivät sinulle.

Voisimme tähän luetteloon lisätä vanhan suomalaisen sananlaskun: Suo se toiselle, mitä itsellesikin.

Onkin huomattava, että tämä on yleispätevä, niinkuin sanoin: eksoteerinen, siveellinen laki. Sen lisäksi muinaisajan viisaat opettivat erikoisia sääntöjä niille, jotka antautuivat heidän varsinaisiksi opetuslapsikseen. Mutta kuinka onnellisesti me ihmiset eläisimme maan päällä tämänkin eksoteerisen siveyslain turvissa, jos sitä noudattaisimme jokapäiväisessä vaelluksessamme!

*

Kun puhutaan aikakauskirjamme levittämisestä, huomauttavat aina jotkut, kuinka hankala semmoinen työ on, koska Ruusu-Ristin sisältö yleensä on vaikeatajuista tai ainakin siksi erikoista, ettei se saata kiinnittää suuren yleisön mieltä. Kauniisti sanoikin kerran eräs ystävä: „Ruusu-Risti on totuuden etsijöitä varten. Se, joka on totuuden etsijä, löytää ja tilaa Ruusu-Ristin. Ken ei ole totuuden etsijä, hän ei lue Ruusu-Ristiä, vaikka sen tilaisikin. Niin monta kuin Ruusu-Ristin lukijoita on, niin monta on totuuden etsijää Suomessa ja suomen kielellä".

Tuo oli tietysti paradoksi, ja meidän täytyy sydämestämme toivoa että totuuden etsijöitä on paljon, paljon enemmän Suomessakin. Ne ne on löydettävä, ja sentähden kehoitan kaikkia rohkaisukseen lukemaan, mitä veli J. E. Kaukomaa kirjoittaa artikkelissaan tässä numerossa.

Ehkä sekin voi mieliä rohkaista, että Ruusu-Ristimme tulee ilmestymään säännöllisesti ja ajoissa tänä vuonna, siis kuukauden 21 p:n tienoissa, ettei ainakaan painon, postituksen ja yleensä ulkonaisten olojen takia tapahdu myöhästymisiä, niinkuin viime vuonna; ja toiseksi, että lehtemme tulee sisältämään huomattavia kirjoituksia eri aloilta, esim. sentapaisia historiallisia elämäkertoja kuin on tässä numerossa Gustaf Björnramin lyhyt biografia.

Kuta enemmän tilaajia on Ruusu-Ristillä, sitä parem-

maksi ja monipuolisemmaksi voin tehdä sen sisällön. Aineellista maailmaa, jossa aatteet toteutetaan, hallitsee kuten tiedämme raha sangen suuressa määrin.

Kaikkea hyvää uudelle vuodelle toivotan nyt sekä Ruusu-Ristille että sen lukijoille!

H. P. Blavatsky.

„Ainoastaan se mikä on ikuista — on todellista.“ (Teosofian avain.)

Historian alkuaikoina tapahtui kaikki tutkiminen ja ajatteleminen, filosofoiminen, uskonnon yhteydessä. Niinpä kristinuskonkin alussa olivat papit ja munkit ainoat, joilla oli tietoja ja kokemuksia Jumalasta ja luonnosta ympärillä. Mutta vähitellen kun kristinusko katolisten ja protestanttisten kirkkojen kaavoissa tuli yhä ahtaammaksi, syntyi kirkon ulkopuolella uusia ajatussuuntia, n.s. filosofisia kouluja. Kun kirkon vastustus näitä eri ajatussuuntia kohtaan kiihtyi, oli luonnollista, että vastavaikutuskin meni liiallisuuteen. Niinpä silloin, kun H. P. Blavatsky astui maailman näyttämölle, oli koko filosofinen suunta materialismin vaikutuksen alainen. Keksittiin uusia nimityksiä uusille maailmankatsomuksille ja perustettiin ratsionalistisia, naturalistisia, empiirisiä y.m. koulukuntia, jotka filosofiset suunnat vaihtelivat muodissa länsimailla.

Silloin heitti Helena Petrovna Blavatsky maailmalle uuden, ennenkuulumattoman väitteen: „Löytyy ikivanha jumalallinen ilmoitus, josta jokainen uskonto on saanut alkunsa; ikivanha totuus pilkistää kaikkien uskontojen takaa ja sama alkuperä huomataan kaikissa maailman pyhissä kirjoissa.“ Ja kun hän vielä mainitsi länsimailla aivan oudoista asioista, Viisauden Mestareista, oli koko silloinen sivistynyt maailma hämmästynyt ja järkytetty.

Millainen oli sitten tuo ihmeellinen nainen, jonka voimakas, sujuva kynä pani ymmälle maailman viisaita ja antoi päänvaivaa spesialisteille kaikilla filosofisilla tutkimusaloilla?

Suuret, harmaat, hiukan surulliset silmät, tarmokas otsa ja suun ympärillä ihmeellisen hellä piirre, sellainen oli hänen ulkonäkönsä. Jo lapsena herätti hän huomiota lahjak-

kuudellaan ja erikoisella herkkyydellään ympärillä olevaan luontoon. Kun hän kahdenkymmenen yhden vuotiaana lähti maailmalle, oli se tiettyä tarkoitusta varten. Kaksikymmentä vuotta hän kävi ankaraa itsekasvatuskoulua, tutki ja luki kaikkia vanhoja uskontoja ja matkusteli kaikissa vanhoissa ja uusissa sivistysmaissa. Neljänkymmenen kahden vuoden vanhana oli hän voimakas luonne, joka oli kuolemaan asti uskollinen sille elämäntehtävälle, joka oli nyt hänelle selvinnyt.

Mikä tämä tehtävä sitten oli? Saada ihmiset ymmärtämään että he kaikki ovat jumalallista alkuperää, kotoisin yhdestä Absoluutista, persoonattomasta ja äärettömästä Elämästä, ja siis veljiä keskenään, — se oli pääaihe, jonka hän otti sanomalehtiartikkeleissa pohdittavaksi, herättäen suurta mielenkiintoa lukijoissaan. Pieni joukko totuuden etsijoitä kerääntyi hänen ympärilleen, mutta kuten jokaisen rohkean totuuden etsijän elämässä, niin hänenkin, kaikki se paras ja suuri ja hyvä, minkä hän tahtoi antaa ihmisille, väärin käsitettiin ja hänet tuomittiin jumalankieltäjäksi.

Oliko hän sitten jumalankieltäjä?

Lainaan tähän hänen omia sanojaan Teosofian avaimesta, siv. 80, jotka antavat vastauksen kysymykseen: „Me uskomme kaikkialliseen jumalalliseen perusolemukseen, joka on k a i k e n juuri — josta kaikki käy ulos ja johon taas kaikki sulautuu Olemisen suuren kiertokauden lopulla." Ja panteismin suhteen sanoo hän siv. 81: „Kun puhumme jumaluudesta ja pidämme sen samana ja siis samanaikuisena kuin luonto, niin tarkoitamme ikuista, luomatonta eikä katoavaisia varjoja ja rajallisia epätodellisuuksia. Meidän J u m a l u u t e m m e on kaikkialla, jokaisessa näkyväisen ja näkymättömän maailman atomissa ja jaollisessa molekyylissä, sen yllä ja ympärillä, sillä S e on sekä sisäisen että ulkonaisen kehityksen salaperäinen voima, kaikkialla oleva, kaikkivoipa, vieläpä kaikkitietävä potentialiteetti (mahdollisuus)."

Juutalaisten julmaa jumalakäsitystä, Jehovah'ta vastaan H. P. B. taisteli, jumalaa, joka oli niin kaukana siitä Jumaluudesta — siitä Isästä — josta Jeesus puhui. Yhä vieläkin kuuluvat Mooseksen jumalan sanat kristillisen kirkon käsityksen mukaan meille: „Älköön sinulla olko muita ju-

malia, — sillä minä, Herra sinun jumalasi olen kiivas jumala, joka kostan isäin pahat teot lapsille kolmanteen ja neljänteen polveen niille, jotka minua vihaavat." H. P. B. huomautti, ettei tuollainen vihan demooni voi olla sama kuin se Isä, joka sanoi: „autuaat ovat murheelliset, sillä he saavat lohdutuksen." Tuota persoonallista, ihmisenkaltaista, maailman ulkopuolella olevaa jumalaa vastaan hän käytti säkenöivää kirjoitustapaansa, jumalaa, joka on vain „ihmisen jättiläisvarjo, eikä edes parhaimman ihmisen." Siv. 101: „Juutalaisten ihmisenkaltainen, julma ja kateellinen jumala, jonka veriset lait sanovat: silmä silmästä, hammas hampaasta ja puhuvat verenvuodatuksesta ja eläinten uhraamisesta, hän sai astua syrjään ja sijaan tulla laupias Isä, joka on salassa. Tätä jälkimäistä piti esittää — ei maailman ulkopuolella olevana jumalana, — vaan lihallisen ihmisen jumalallisena Vapahtajana, joka asuu jokaisen, sekä köyhän että rikkaan sydämessä ja sielussa." Tässä tulemme hänen Kristuskäsitteeseen, siihen mystilliseen Kristukseen, joka on kaikkien ihmisten sydämessä.

Oliko H. P. B. ruusuristiläinen ja Kristuksen seuraaja ja uskoiko hän Kristukseen?

Teos. avain, siv. 84: „Salatieteilijä ja teosofi kääntyy rukouksella Isänsä puoleen, joka on salassa (Matt. 6: 6) eikä maailman ulkopuolella olevan ja sentähden rajallisen Jumalan puoleen, ja tämä Isä on ihmisessä itsessään." „Myöntäkää oikeaksi edellytyksemme, että Jumala on kaikkialle ulottuva, rajaton prinsiippi, niin kuinka silloin ihminen olisi ainoa, mikä ei olisi Jumaluuteen sulautunut ja sen täyttämä? Me sanomme Isäksemme taivaissa tuota jumalallista olemusta, jonka tunnemme sisässämme, sydämessämme ja henkisessä tietoisuudessamme, ja sillä ei ole mitään tekemistä sen ihmisenkaltaisen kuvan kanssa, jonka siitä voimme tehdä fyysillisissä aivoissamme tai aivojen mielikuvituksessa: Ettekö tiedä, että te olette Jumalan temppeli ja että (absoluuttinen) Jumalan henki asuu teissä?" Siv. 86: „Mutta voi niitä salatieteilijöitä ja teosofeja jotka eivät tukahuta alemman persoonallisen minän eli fyysillisen ihmisen himoja, eivätkä sano korkeammalle henkiselle minälleen, joka lepää Atma-Buddhi (Isä-Kristus) valossa: Sinun tahtosi tapahtukoon, ei minun."

H. P. B. uskoo siis Isään itsessään, ja kun lukee hänen

muitakin teoksiaan tulee yhä uudelleen ja uudelleen huomaamaan, miten suuressa arvossa — niin, kaikista parhaimpana, hän piti vuorisaarnaa, jolle meidän ruusuristiläiset perustavat koulunsa ja elämänsä. Teos. avain, siv. 71: „Samoin kuin rakkauden pitää oikeudenkin alkaa kodista. Tahdotteko halventaa ja pilkata vuorisaarnaa sentähden, että teidän yhteiskunnalliset, valtiolliset, vieläpä kirkolliset lakinne tähän asti eivät ole kyenneet toteuttamaan sen määräyksiä niiden hengen mukaisesti? Lakkauttakaa valanteko oikeuslaitoksissa, eduskunnassa, sotaväessä ja kaikkialla ja tehkää niinkuin kveekarit; jos tahdotte seurata Kristuksen käskyjä, niin teidän täytyy antaa „ihokkaanne sille, joka teiltä anoo viittaa“ ja „kääntää vasen poskenne sille, joka teitä lyö oikealle.“ „Älkää tehkö vastarintaa sille, joka on paha, rakastakaa vihollisianne, siunatkaa niitä, jotka teitä sadattelevat, tehkää niille hyvää, jotka teitä vihaavat“, sillä „joka purkaa yhden näistä pienimmistä käskyistä ja sillä lailla opettaa ihmisiä, hän on sanottava pienimmäksi taivasten valtakunnassa“, ja joka sanoo veljellensä: „sinä kelvoton“, on ansainnut joutua helvetin tuleen. Ja miksikä tuomitsette, jollette tahdo itse vuorostaan tulla tuomituksi?“ Ja siv. 87: — — miksi ette mieluummin seuraa Kristuksen sanoja. Selvästi hän kieltää teitä seuraamasta „vanhoja“ eli Mooseksen lakia ja käskee teitä tekemään niinkuin hän sanoo, ja niille, jotka tahtovat miekkaan tarttua, hän varoitukseksi sanoo, että he miekkaän hukkuvat. Kristus on antanut teille yhden rukouksen, jonka te olette tehneet huulten hyminäksi ja pöyhkeydeksi ja jota ei kukaan muu kuin totinen salatieteilijä täysin ymmärrä. Siinä rukouksessa te sanotte kuolleen puustavin mukaisesti: „Anna meille velkamme anteeksi, niinkuin mekin anteeksi annamme velallisillemme,“ — mutta sitä te ette koskaan tee. Sitten hän käski teitä rakastamaan vihollisianne ja tekemään niille hyvää, jotka teitä vihaavat. Eipä siis „Natsaretin lempeä profeetta“ teitä opettanut rukoilemaan „Isäänne“ tappamaan ja antamaan teidän voittaa vihollisenne.“ Ja: „Toistan vielä, että me uskomme „kanssakäymiseen“ ja sopusointuiseen yhteistyöhön „Isämme kanssa salassa“ ja me uskomme, että haltioissa olon autuaallisina, mutta harvinaisina hetkinä korkeampi osa sieluamme pääsee yhteyteen kaikkeuden hengen kanssa, joka on sen oma syntyperä ja sisäisin olemus ja aina vetää sitä puoleensa.“

Hänen uskonsa Kristukseen ei ollut sellaista kuin kirkon, joka selittää, että Kristus on uhrautunut koko ihmiskunnan syntien sovitukseksi ja että hänen verensä pyyhkii pois jokaisen synnin. Siv. 229: „Mutta me emme usko sijaissovitukseen emmekä siihen, että pienimmänkään synnin anteeksi antaminen olisi mahdollinen jollekin jumalalle tai edes „persoonalliselle Absoluutille“ tai „äärettömälle“, jos sellaista voisi olla olemassa. Me uskomme vaan ankaraan ja tasapuoliseen oikeuteen. Meillä on se käsitys tuntemattomasta Kaikkiallisesta Jumaluudesta, jota karma edustaa, että se on voima, joka ei voi erehtyä ja sentähden ei myöskään voi vihastua eikä armahtaa, vaan on ainoastaan täydellinen oikeus ja antaa jokaisen syyn, pienen tai suuren, valmistaa seurauksensa. Jeesuksen sanat: „millä mitalla te mittaatte, sillä teillekin mitataan“ (Matt. 7: 2) eivät nimenomaan eivätkä selitettyinä viittaa tulevaisen armon tai sijaissovituksen toivoon. Me kun filosofiassamme tunnustamme tämän lausunnon oikeaksi, emme senvuoksi voi kyllin painavasti kehoittaa laupeuteen, rakkauteen ja keskinäiseen anteeksiantoon. Älkää vastustako sitä, joka on paha ja kohdelkaa pahaa hyvällä, ovat buddhalaisia määräyksiä ja niitä saarnattiin ensiksi karmanlain leppymättömyyteen katsoen.“ Me ruusuristiläiset olemme jakaneet Jeesuksen vuorisaarnan viiteen käskyyn ja neljäs Hänen käskynsä kuuluu: „Älä ole pahaa vastaan.“ Vielä luetaan siv. 240: „Paha teko on kaikkeutta hallitsevien sopusoinnun lakien rikkomista ja rangaistuksen siitä täytyy kohdata itse lain rikkojaa. Kristus lausui varoituksen: „Älä täst' edes enää tee syntiä, ettei sinulle pahempaa tapahtuisi“ ja Paavali sanoo: „Valmistakaa työllä oma pelastuksenne. Mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää.“

Näiden otteiden kautta olemme tulleet huomaamaan että kaikki se mitä Jeesus opetti, oli H. P. B:nkin oppi ja salainen johtolanka. Antaen Mestarien palvelukseen, joiden välikappale hän oli, kaiken mitä hän elämässään omisti: tietonsa, työkykynsä, ruumiin terveyden, aikansa, hän samalla antoi ne Kristuksen palvelemiseen sanoen: „Meidän velvollisuutemme on napisematta juoda viimeinen pisarakin siitä, mitä elämän maljassa on meille tarjona, noukkia elämän ruusuja ainoastaan sen tuoksun vuoksi, minkä ne voivat muille antaa ja itse tyytyä okaihin, jollemme voi nauttia sitä tuoksua niin ettei kukaan muu jää sitä vaille.“ Eikö noista sanoista tule vastaan sama nöyrä kieltäymys,

suuri sääli ja itseuhrautumisen ilo, joka oli Jeesuksen koko elämä, — Hänen, jota H. P. B. usein mainitsee vain yhdellä nimellä: Kristus. „Korkeampi rakkautta on uhrautuminen, se että annamme muille enemmän kuin itsellemme!" — Miten paljon hän antaakaan meille noissa sanoissaan ja nöyrinä kumarrumme hänen voimakkaan henkensä edessä, kunnioittaen ja kiittäen häntä kaikesta siitä suuresta ja ihmeellisestä ja korkeasta, jonka hän paljasti unhojen yöstä!

Jaana Brummert.

Opetuslapset ja maallikko-oppilaat.

Opetuslapsi eli sanskritin kielellä tsheela (chela) on henkilö, joka on antautunut jollekin Mestarille, saadakseen tältä opetusta „luonnon salaisuuksien ja ihmisten salaisten, henkisten voimien" tuntemuksessa. Mestaria, joka hänet on ottanut ohjatakseen, sanotaan Indiassa guruksi; todellinen guru on aina salatieteen adepti. Mies, jolla on syvät eksoteeriset ja esoteeriset tiedot, etenkin jälkimmäisiä, joka on pakoittanut lihallisen luontonsa tahdon vallanalaisuuteen, joka on itsessään kehittänyt kyvyn (siddhi) sekä hallita luonnon voimia että tutkia sen salaisuuksia hänen omassa olemuksessaan ennen piilleillä, nyt toimivilla kyvyillä — tämä on todellinen guru. On kyllä helppoa esittäytyä oppilaskokelaaksi; itsensä adeptiksi kehittäminen sitävastoin on vaikein tehtävä, minkä ihminen voi ottaa suorittaakseen. On tusinoittain ihmisiä, jotka ovat syntyneet runoilijoiksi, matemaatikoiksi, mekaanikoiksi, valtiomiehiksi j. n. e., mutta on aivan käytännöllisesti mahdotonta syntyä adeptiksi. Sillä vaikka pitkin väliajoin kuulemmekin puhuttavan henkilöistä, joilla on epätavallinen synnynnäinen kyky hankkia salaista tietoa ja valtaa, niin täytyy näidenkin kestää aivan sama kasvatus, aivan samat koetukset kuin niiden, joilla ei ole tätä luonnonlahjaa. Tässä, jos missään ei tule kenenkään suosiminen kysymykseen.

Temppeleissä kasvatettuja, perinnäisiä tsheeloja lukuunottamatta, ovat Himaalajan Mahaatmat itse vuosisatojen kuluessa valinneet oppilaansa luonnollisten mystikkojen luokasta, joita Tibetissä on varsin runsaasti. Ainoina poikkeuksina ovat olleet sellaiset lännen miehet kuin Fludd,

Thomas Vaughan, Paracelsus, Pico di Mirandola, kreivi de St. Germain y.m., joiden taipumukset jumalalliseen tieteeseen pakoittivat etäiset adeptit asettumaan persoonalliseen vuorovaikutukseen heidän kanssaan ja soivat heille niin paljon totuutta, kuin niitten aikojen yhteiskunnallisten olosuhteitten vallitessa voitiin ilmoittaa. K i n-t i n 4:nnessä osassa, luvussa „Opetuslasten laki“, ilmaistaan ominaisuudet, jotka tsheelalta vaaditaan:

1) Täydellinen ruumiinterveys;

2) Ehdoton sielun ja ruumiin puhtaus;

3) Epäitsekkäät vaikuttimet, ihmisrakkaus, hellyys kaikkia olentoja kohtaan;

4) Totuudenrakkaus, ja mitä hyvänsä tapahtuukin, horjumaton usko karman lakiin, lakiin, jota ei mikään voima kykene estämään vaikuttamasta ja jota ei voida torjua rukouksin taikka kirkollisin juhlamenoin;

5) Säikkymätön rohkeus kaikissa vaaroissa kuolemaankin asti;

6) Intuitiivinen tunto siitä, että kantaa itsessään ilmennyttä Avaloohiteeshvaraa eli Jumalallista Henkeä.

7) Levollinen välinpitämättömyys kaikkea kohtaan, mutta myös oikeudenmukainen arviointi kaikesta objektiivisesta, häviävästä maailmasta ja sen suhteesta meille näkymättömiin piireihin.

Nämä olivat pienimmät vaatimukset, jotka voitiin esittää täydelliseen oppilasasemaan pyrkivälle. Ensimmäistä ehtoa lukuunottamatta, jota harvinaisissa poikkeustapauksissa voitiin lieventää, on kaikki nämä ominaisuudet muuttumattomina esitetty tsheela-aseman ehtoina, ja niiden on kaikkien täytynyt kehittyä tsheelan omien ponnistusten johdosta enemmän tai vähemmän, ennenkuin tämä voitiin asettaa koetukselle.

Kun omin voimin ponnistelevan oppilaan — eläen joko ulkomaailmassa tai siitä eristäytyneenä — on onnistunut siinä määrin päästä itsensä herraksi, että häntä tottelevat 1) S h a r i i r a - ruumis, 2) I n d r i y a - aistimet, 3) D o o s h a - viat, 4) D u k k h a - ruumiillinen tuska, ja hän on valmis yhtymään Manakseensa (inhimilliseen sieluunsa), Buddhiinsa (henkiseen sieluunsa) ja Aatmaansa (korkeimpaan sieluunsa) eli Henkeen; kun hän on valmis aina tunnustamaan Aatman miellemaailman korkeimmaksi valtiaaksi ja t a h d o n suurimmaksi toimeenpanevaksi voimaksi, silloin voi aikojen kuluessa vakiintuneiden sääntö-

jen mukaan joku vihityistä ryhtyä häntä opastamaan. Hänet voidaan silloin ohjata salaperäiselle tielle, jolla saadaan erehtymätön kyky eroittaa Phala eli vaikutus jokaisesta syystä ja saavutetaan Apavarga eli vapautuminen maallisen jälleensyntymisen kurjuudesta, preetjabhaavasta, jota tietämätön ei kykene määräämään.

Teosofisen seuran perustamisen jälkeen, jonka yhtenä vaikeana tehtävänä on herättää arjalaisten mielessä eloon muisto jumalallisen tieteen olemassaolosta ja ihmisen yliaistillisista kyvyistä, ovat tsheelaksi pääsemisen säännöt yhdessä suhteessa tulleet lievemmiksi. Monet seuran jäsenet olivat nimittäin käytännöllisesti tulleet vakuutetuiksi tämän tieteen ja näitten voimien olemassaolosta ja halusivat innokkaasti päästä kokelaiksi, aivan oikein edellyttäen, että kuten muut ennen heitä olivat saavuttaneet päämääränsä, pitäisi heidänkin tähän kyetä samaa tietä kulkemalla jos vain muutoin kykenisivät. Ja koska kieltäytymällä antamasta heille tilaisuutta yrittämiseen olisi sekaannuttu heidän karmaansa, niin saivat he tähän luvan, vaikka heitä ei muutoin olisikaan kutsuttu tsheela-asemaan. Tulokset ovat olleet kaikkea muuta kuin rohkaisevia, ja tämä kirjoitelma määrättiin laadittavaksi juuri siitä syystä, että he huomaisivat epäonnistumisensa syyt ja että muut saisivat varoituksen antautumasta ajattelemattomasti sellaiselle kohtalolle. Vaikka kyseessäolevat kokelaat olivatkin saaneet edeltäkäsin varoituksen, aloittivat he väärällä tavalla ajattelemalla vain itsekkäästi tulevaisuutta ja jättämällä kokonaan huomiotta menneisyyden. He unohtivat, etteivät he olleet tehneet mitään ansaitakseen harvinaisen kunnian saada yrittää, mitään, joka oikeutti heidät odottamaan sellaista yksinoikeutta; he eivät voineet kehua omistavansa ainoatakaan edelläluetelluista ominaisuuksista. Itsekkääseen aistimaailmaan kuuluvina miehinä, naineina tai naimattomina, kauppiaina, siviili- tai sotilasvirkailijoina taikka oppineina olivat he saaneet kasvatuksen, joka oli omiaan tekemään eläimellisen luonnon heissä vallitsevaksi mutta ei laisinkaan heidän henkisiä mahdollisuuksiaan kehittämään. Kuitenkin he olivat kaikki kyllin turhamaisia luullakseen, että heidän takiaan tehtäisiin poikkeus lukemattomien vuosisatojen laeista, aivan kuin heidän persoonassaan olisi uusi avataara*) syntynyt maailmaan. Kaikki vaativat saada op-

*) Avataara on olennon vapaaehtoinen ruumiistuma, olennon, joka jo on vapautunut jälleensyntymisen pakosta, mutta joka rakkau-

pia salattuja asioita ja iloita erikoisista voimista, koska — niin, koska he olivat Teosofisen Seuran jäseniä. Muutamat olivat kuitenkin vakavasti päättäneet viettää parempaa elämää ja luopua huonoista tavoistaan; sen ainakin voimme lukea heidän ansiokseen.

Kaikki hylättiin aluksi, eversti Olcottista, itse presidentistä lähtien — ja hänet otettiin varsinaisesti tsheelaksi vasta sitten, kun hän enemmän kuin vuoden hartaalla työllä ja päättäväisyydellä, jota ei ollut hyljeksiminen, oli todistanut, että hänet huoletta voitiin asettaa koetukselle. Silloin alkoi kuulua valituksia joka taholta — hindujen keskuudesta, joiden olisi pitänyt tietää enemmän, samaten kuin europpalaisten taholta, jotka luonnollisesti eivät lainkaan tunteneet sääntöjä. Huuto tähtäsi siihen, että elleivät ainakin muutamat harvat teosofit saisi tilaisuutta yrittää, niin Teosofinen Seura ei voisi enää pysyä koossa. Jokainen ohjelmamme jalo ja epäitsekäs kohta sivuutettiin — ihmisen velvollisuus lähimmäistään ja maataan kohtaan, hänen velvollisuutensa auttaa, rohkaista ja nostaa niitä, jotka ovat heikompia ja osattomampia kuin hän itse — kaikki sellainen tallattiin jalkoihin tässä mielettömässä adeptiuden tavoittelussa. Kaikkialla vaadittiin ilmiöitä, ilmiöitä, Teosofisen Seuran perustajia häirittiin heidän varsinaisessa työssään ja ikävystytettiin alituisesti vaatimalla puolustamaan tungettelijoita mahaatmojen edessä, joihin valitukset varsinaisesti kohdistuivat, vaikka heidän edustajaparkansa saivat kestää mieliharmin. Lopulta antoivat korkeimmat auktoriteetit määräyksen, että muutamat harvat innokkaimmat saisivat vastata sanoistaan. Yrityksen tulos vaikuttaisi ehkä paremmin kuin kaikki saarnaaminen tsheela-aseman vaatimuksista ja siitä, mikä on tuloksena itsekkäästä halusta ja uhkarohkeudesta. Jokaiselle kokelaalle ilmoitettiin etukäteen, että hän joka tapauksessa saisi odottaa vuosikausia ennenkuin hänen kelpoisuutensa voitaisiin päättää, ja että hänen täytyisi kestää koetussarja, joka toisi päivänvaloon sen, mikä oli hänen sisimmässään, oli se sitten hyvää tai pahaa. He olivat melkein kaikki naineita miehiä, ja heitä sanottiin siksi „maallikkotsheeloiksi" — sana, joka oli englanninkielessä uusi, mutta jota oli jo kauan käytetty aasialaisissa kielissä. Maallikkotsheela on aivan yksinkertaisesti

desta ihmisiin pukeutuu inhimilliseen muotoon, auttaakseen ja johtaakseen heitä heidän päämääräänsä. Sellaisia olivat m.m. Buddha ja Jeesus Kristus.

ihminen, joka elää maailmassa, mutta joka haluaa henkisten asioiden viisautta. Itse asiassa on jokainen Teosofisen Seuran jäsen, joka koettaa toteuttaa sen ohjelman toista pykälää, tavallaan maallikkotsheela; vaikkakaan hän ei ole todellinen tsheela, voi hän kuitenkin mahdollisesti tulla sellaiseksi, sillä hän on ylittänyt rajan, joka eroitti hänet mestareista, ja asettunut heidän valvontansa alaiseksi. Liittyessään seuraan ja siten ilmaisemalla toivonsa saada kykynsä mukaan ottaa osaa sen pyrkimyksiin, sitoutui hän ainakin jossain suhteessa yhteistyöhön niiden mahaatmojen kanssa, joiden käskystä seura perustettiin ja joiden ehdollisessa suojeluksessa se vielä on. Seuraan liittyminen on niinollen esittelyn kaltainen, kaikki muu riippuu kokonaan jäsenestä itsestään; hän ei saa odottaa pienintäkään „suosiota" yhdeltäkään mestarilta, ei meidän maahatmoiltamme eikä muiltakaan maailmassa, jota hän ei täydelleen ole omine henkilökohtaisine ponnistuksineen ansainnut. Mestarit ovat karman palvelijoita, eivät sen herroja. Maallikkotsheelana oleminen ei tuo mitään muuta yksinoikeutta mukanaan kuin oikeuden mestarin valvonnan alaisena työskennellä jalostuakseen. Ja tulokseen nähden on aivan yhdentekevää, voiko tsheela nähdä mestaria vaiko ei: hänen hyvät ajatuksensa, sanansa ja tekonsa tuovat joka tapauksessa hedelmänsä, pahat samaten.

Varmin tapa tehdä yhteytensä gurunsa kanssa tyhjäksi sanaksi on siitä kerskuminen, sillä tämä olisi selvin todistus turhamaisuudesta ja kyvyttömyydestä ottaa edistysaskeleita. Vuosia olemme kaikkialla teroittaneet periaatetta: „Ansaitse ensin ja vaadi sitten" yhteyttä mahaatmojen kanssa.

Nyt on kuitenkin välttämättömyydessään kauhistuttava luonnonlaki, jonka vaikutus luo valoa siihen näennäiseen mysterioon, että eräät viime vuosina tsheeloiksi hyväksytyt henkilöt ovat osoittaneet mitä surullisinta moraalin puutetta. Lukija muistanee vanhan sananlaskun „älä herätä nukkuvaa karhua". Tähän sisältyy syviä salatieteellisiä totuuksia. Ei yksikään mies taikka nainen tunne siveellistä voimaansa, ennenkuin sitä on koeteltu. Tuhannet vaeltavat läpi elämän suuresti arvossapidettyinä, sillä heitä ei milloinkaan ole asetettu koetukselle. Tämä on epäilemättä itsestään selvä totuus, mutta se selvittää seikkoja, joista tässä on puhe. Se, joka haluaa tsheelan koettelemuksia, herättää siten eläimellisen luontonsa jokai-

sen uinuvan intohimon kiihdyttäen niitä epätoivoon saakka. Tämä on alkua taisteluun, jossa ei anota eikä anneta armoa. Kerta kaikkiaan „on oltava tai oltava olematta", voitto merkitsee adeptiutta, häviö kunniatonta marttyyriutta, sillä tosiaankin on, saman miehuullisuuden mittapuulla mitattuna, kunniatonta kaatua aistillisuuden, ylpeyden, ahneuden, turhamaisuuden, itsekkyyden, raukkamaisuuden tai muun alhaisen taipumuksen uhrina. Tsheelan on valmistauduttava vastustamaan paitsi oman luontonsa pahuutta myöskin kaikkia niitä pahoja voimia, jotka se yhteiskunta tai kansakunta, johon hän kuuluu, on koonnut. Hän on nimittäin näistä eroava osa, ja se, mikä vaikuttaa niihin, aiheuttaa vastavaikutuksen häneen ja päinvastoin. Kysymyksessäolevassa tapauksessa on hänen pyrkimyksensä tulla hyväksi taistelussa yhtynyttä pahuutta vastaan, joka hallitsee hänen ympäristössään ja antaa hänen tuntea katkeraa vihamielisyyttään. Jos hän tyytyy pysyttelemään naapuriensa rinnalla ja olemaan suunnilleen heidän kaltaisensa, ei hänelle mahdollisesti kukaan omista ajatustaan. Mutta kun vain tulee tunnetuksi, että hän on huomannut seuraelämän onttouden, teeskentelyn, itsekkyyden, aistillisuuden, hillittömyyden ja muut huonot puolet, että hän on päättänyt pyrkiä korkeammalle tasolle — häntä aletaan heti vihata, ja kaikki huonot, tekopyhät tai nurjamieliset suuntaavat häneen vastustavan tahdonvoiman virran. Jos hänellä on sisäistä voimaa, murtaa hän vastarinnan, kuten uimari ponnistautuu virran poikki, joka tempaa heikon mukaansa. Mutta jos tsheelalla on jokin salainen helmasynti, niin se tulee, ja sen täytyy tulla tämän siveellisen taistelun kestäessä päivänvaloon. Sovinnaisuuden vernissa, jolla „sivistys" meidät kaikki sivelee, pyyhitään pois, ja todellinen ihminen paljastuu kaikessa alastomuudessaan. Seuraelämän vaatimukset, jotka saattavat ihmiset eräänlaisen siveellisen pakon alaisuuteen ja pakoittavat heidät kunnioittamaan hyveitä, vain että he näyttäisivät hyviltä, joko he sitten ovat sellaisia taikka eivät ole — nämä vaatimukset näyttävät kokonaan unohtuneen, tämä pakko kokonaan poistetun tsheelaelämän aiheuttaman sielullisen jännityksen aikana. Sen aikana on tsheela kuin aistihäiriöiden piirissä — m a a j a s s a. Pahe pukeutuu houkuttelevimpaan muotoonsa, ja kiusaavat intohimot vaivuttavat kokemattoman pyrkijän sielullisen alentumisen kuiluun. Tällä näytelmällä ei ole mitään yhteyttä erään suuren taiteilijan taulun kanssa,

johon on kuvattu Saatana pelaamassa shakkia ihmisen kanssa tämän sielusta, hyvän enkelin seistessä vieressä valmiina auttamaan ja neuvomaan ihmistä. Tässä käydään nimittäin tsheelan tahdon ja hänen lihallisen luontonsa välistä taistelua, ja karma estää mitään enkeliä ja gurua puuttumasta siihen, ennenkuin taistelu on ratkaistu. Runoilijan eloisalla mielikuvituksella on Bulwer-Lytton kuvannut meille tämän taistelun „Zanoni"-teoksessaan, jota salatieteilijät aina tulevat pitämään suuressa arvossa; ja „Kummallisessa kertomuksessaan" hän taas paljastaa meille salatieteellisen tutkimuksen mustan puolen ja sen kauheat vaarat. Eräs mestari vertasi äskettäin tsheela-aikaa henkiseen liuottimeen, joka syövyttää pois kaiken kuonan ja jättää jälelle vain puhtaan kullan. Jos kokelaassa on uinuva taipumus ahneuteen, poliittisiin selkkauksiin, turhamaiseen komeuteen, kaikenlaisiin aistillisiin nautintoihin, materialistiseen skeptisismiin taikka valehtelemiseen — niin on melkein varmaa, että nämä pahat taipumukset alkavat kehittyä, ja toisella puolen on samoin laita hänen jalompien ominaisuuksiensa kanssa. Silmiemme eteen astuu todellinen ihminen. Eikö siis ole hulluuden huippu jättää arki-ihmisen tasainen tie kiivetäkseen tsheelan tien jyrkänteitä ylöspäin ilman pienintäkään tietoa siitä, onko oikealla alulla? Raamattu sanoo: „Se, joka seisoo, katsokoon, ettei lankea" — lause, jota tulevan tsheelan pitäisi tarkkaan miettiä, ennenkuin hän hätäillen syöksyy taistelun tuoksinaan. Muutamille maallikkotsheeloillemme olisi ollut parempi, jos he olisivat malttaneet mielensä ja miettineet asiaa, ennenkuin uhmasivat koetuksia. Muistamme muutamia surullisia epäonnistumisia, jotka tapahtuivat vuoden kuluessa. Eräs tuli heikkomieliseksi, peruutti jalomieliset lausuntonsa, jotka oli sanonut muutamia viikkoja aikaisemmin ja omaksui uskonnon, jota hän vähän ennen oli pilkannut ja jonka hän eittämättömästi oli todistanut vääräksi. Toisesta tuli kavaltaja, joka pakeni mukanaan työnantajansa rahat, hänkin teosofi. Kolmas antautui raakoihin irstailuihin ja tunnusti tämän hyödyttömin nyyhkytyksin ja kyynelin gurulleen. Neljäs joutui läheisiin suhteisiin toista sukupuolta olevaan henkilöön ja riitaantui todellisten ystäviensä kanssa. Viides ilmaisi mielenhäiriön enteitä ja joutui tuomioistuimen eteen syytettynä herjauksista. Kuudes ampui itsensä välttääkseen erään tekemänsä rikoksen seurauksia, juuri vähän ennenkuin se keksittiin. Tällaista luetteloa voisimme jat-

kaa. Kaikki nämä olivat ilmeisesti rehellisiä totuudenetsijöitä, ja heitä pidettiin kunnioitettavina henkilöinä. Pintapuolisesti katsoen he tuntuivat sopivilta tsheelakokelailta, mutta sisäpuolella oli vain „kuolleitten luita ja kaikkea saastaa". Maailmallinen vernissa oli niin paksu, että se salasi todellisen kullan puuttumisen sisäpuolelta; kun liuotinaine oli tehnyt tehtävänsä, osoittautui kokelas kaikissa näissä tapauksissa olevansa kullattua moraalista kuonaa pinnalta ytimeen saakka.

Edellä olemme puhuneet vain epäonnistuneista maallikkotsheeloista; sellaisiakin on, joilla on ollut menestystä, ja nämä sivuuttavat paraikaa vähitellen koeaikansa ensimmäisiä vaiheita. Muutamat näistä hyödyttävät Seuraa ja maailmaa yleensä hyvine periaatteineen ja esimerkkeineen. Jos he kestävät, on se heille, samoin kuin meillekin hyväksi. Toiveet eivät ole suuret, mutta „kuitenkaan ei ole mikään mahdotonta sille, joka tahtoo".

Tsheelavaikeudet eivät milloinkaan pienene, ennenkuin ihmisluonto on muuttunut ja uusi järjestys astuu voimaan. Paavali lienee ajatellut tsheelaa, kun hän sanoi (Room. VII: 18, 19): „Tahto minulla on, mutta ei kykyä tehdä hyvää. Sillä sitä hyvää, jota minä haluan, en tee, vaan pahaa, jota en tahdo, minä teen."

H. P. Blavatsky.

Gustaf Björnram.

Suomalainen mystikko 1700-luvulla.

On sanottu, että jokaisen vuosisadan loppupuoliskolla henkiset virtaukset ovat tavallista voimakkaampia, että salaisen veljeskunnan vaikutus on silloin suurempi, että sen lähettiläillä ja työntekijöillä silloin on suurempi vaikutusvalta, ja tarkastaessamme mystillisten liikkeiden historiaa huomaamme sen kyllä. Tiedämmehän, että viime vuosisadan lopussa syntyi Madame H. P. Blavatskyn aloittama teosofinen liike. 1700-luvun viimeisellä neljänneksellä esiintyivät valkoisen veljeskunnan lähettiläinä kreivit de St. Germain ja Cagliostro, joiden yhtenä tehtävänä oli puhdistaa ja uudistaa vuosisataa aikaisemmin syntynyttä vapaa-

muurariliikettä. Ja vihdoin tunnemme, miten edellisinä vuosisatoina hiljaisuudessa toiminut rosenkreutziläinen liike 1600-luvun alussa saavutti julkisuuden.[1])

Ranskan vallankumouksen, St. Germainin ja Cagliostron aika oli varsinkin erittäin rikas mystillisistä henkilöistä, jotka sangen julkisesti harjoittivat magiaa, magnetismia ja henkien manausta ja tämä yleinen aatevirtaus ulottui pohjoismaihin saakka, jossa se etenkin Ruotsin hovipiirien suopean suhtautumisen kautta saavutti varmaa jalansijaa.

Mutta luonnollista on, että tämä yleinen okkultinen harrastus houkutteli kaikenlaisia seikkailijoitä ja onnen onkijoita harjoittamaan magiaa omalla tavallaan herkkäuskoisten ihmisten keskuudessa, ja tämä ikävä ilmiö on myös osaltaan johtanut siihen, että historioitsijat ovat yleensä tuominneet kaikkia tällaisten asioiden esittäjiä petkuttajiksi ja petetyiksi.

Ruotsin kuninkaan Kustaa III:n hoviin oli kerääntynyt useita mystiikan ja okkultismin harrastajia, jotka toimivat vapaamuurari-liikkeen suojassa. Näiden joukossa oli luonnollisesti sellaisiakin, jotka ainoastaan kuninkaallisen suosion tähden olivat mukana ja sellaisia, jotka esiintyivät valheellisesti mystillisillä kyvyillä varustettuina, mutta oli myös paljon sellaisia miehiä, joiden totuuden rakkautta ja luotettavaisuutta ei saata epäillä, ja mielenkiintoisin näistä on ehkä kuuluisa suomalainen näkijä Gustaf Björnram, joka, tosin lyhyen ajan, herätti suurta huomiota Ruotsin hovi- ja vapaamuuraripiireissä ja jota Kustaa III nimitti profeetaksi.

Gustaf Björnramin vaiheista ei ole paljon historiallisia tietoja, suurin osa hänen elämäänsä on hämärään verhoutunut, ja ne niukat tiedot, jotka seuraavassa tahdon esittää ovat pääasiallisesti poimittuja aikalaisten muistelmateoksista.[2]) Björnram syntyi v. 1746 Savossa. Hän polveutui vanhasta aatelissuvusta, jonka suomalaineu haara v. 1581 sai aatelisarvon ja joka sanoi olevansa sukua Kustaa Vaasalle. Isä oli Uudenmaan Jalkaväkirykmentin luutnantti Pehr Pehrsson Björnram ja äitinsä Anna Margareta Amnorin, merikapteenin tytär. Nuorena Gustaf Björnram palveli kersanttina Herttua Adolf Fredrikin rykmentissä, josta hän

[1]) Manifesti v:lta 1623. (Kts. Ruusu-Risti 1921 siv. 14).

[2]) Täydellisin kuvaus Björnramista on elämänkertakokoelmassa: Finlands Minnesvärde Män II osa, Rabben kirjoitus siv. 206, johon esitykseni suuresti nojautuu.

erosi luutnantin arvonimellä. M. J. Walleniuksen rehtorina ollessa hän v. 1767—68 opiskeli Turun Akatemiassa,[1]) mutta lienee samoihin aikoihin toiminut asianajajana. Tukholmaan hän muutti 1770-luvulla, mutta hän eli siellä niukoissa olosuhteissa. Kerrotaan hänen ansainneen elatuksensa joskus kamaripalvelijana, joskus poliisina. Hän toimi myös kultaseppä Zetheliuksen lasten kotiopettajana. Selvän käsialansa tähden hän joutui vapaamuurari-järjestön puhtaaksikirjoittajaksi ja tuli täten tunnetuksi korkeiden vapaamuurarien keskuudessa mystillisistä tiedoistaan. Ennenkaikkea kuninkaan hoviherra Schröderheim ja sittemmin kuuluisa valtiomies maamiehemme Reuterholm olivat hänen ystäviään, mutta hänen suosijoinaan mainitaan myös kreivit Fredrik von Rosen, Sven Bunge ja Gustaf Filip Creutz, sekä herttua Carl, joka otti hänet yksityissihteerikseen ja antoi hänelle asunnon vapaamuurarijärjestön talossa Riddarholmilla. Korkeiden auttajiensa välityksellä hän sai toimen suomenkielen kääntäjänä Tukholmassa ja myöhemmin kuninkaallisen kirjurin arvonimen, jota seurasi 400 riikintaalerin eläke. V. 1787 Björnram meni naimisiin erään tullimiehen, Ylitarkastaja Forsmanin tyttären, Anna Bothildan kanssa, mutta mitään lapsia ei tästä avioliitosta tunneta, ja kerrotaan, että hän häiden jälkeisenä yönä pakeni vaimonsa luota. Björnram kuoli Tukholmassa maaliskuun 28 p:nä 1801.

Eräs sattuma oli syynä siihen, että Björnram ensiksi tuli maininneeksi salaisista tiedoistaan.

Vapaamuurarien keskuudessa hän kerran kuuli mainittavan nimen Rosenkreutz. Silloin hän heräsi ikäänkuin unesta ja seuraavana päivänä hän meni Schröderheimin luo ja kysyi:

„Onko meidän oltava sitä, jota siellä sanottiin?"

Saadessaan myöntävän vastauksen hän sanoi:

„Siinä tapauksessa on minulla suuria tietoja, jotka olen saanut eräältä ukolta Suomessa."

Nyt Björnram kertoi viisaasta suomalaisesta vanhuksesta, joka oli vihkinyt hänet salaiseen tietoon. Nimeä hän ei maininnut, eikä siitä ole huolimatta tarkoista tutkimuksista saatu selvää, mutta hän kertoi, että ukko oli aatelissukua, valtion palveluksesta eronnut henkilö, joka paljon oli matkustellut ympäri maailmaa ja saavuttanut ihmeelli-

[1]) Lagus: Skalden Johan Henrik Kellgrens Finska minnen siv. 190.

siä, syviä tietoja, ja joka oli yksi harvoja todellisia rosenkreutziläisiä.

Schröderheim innostui suuresti tästä kertomuksesta, sillä hän harrasti tällaisia asioita ja tunsi itse omituisen henkilön kanslianeuvos Eckleffin, jota kuvattiin sangen erikoiseksi mieheksi, joka kokosi tauluja ja kirjoja, omasi paljon tietoja, puhui vain vapaamuurariudesta ja jakoi siinä korkeampia asteita. Hänen looshiinsa oli kuulunut paljon tunnettuja henkilöitä, m.m. kreivi Creutz, ja Schröderheim tuli sen mestariksi Eckleffin kuoleman jälkeen.

Björnramin ennen tuntematon personallisuus herätti nyt äkkiä suurta huomiota. Kuningas Kustaa III tahtoi tutustua häneen, ja eräänä iltana julkisen illallisen jälkeen sai Schröderheim käskyn salaa tuoda hänet kuninkaan puheille. Kuningas lausui ensiksi jotain tavallisia kohteliaisuuksia, mutta kysyi sitten, oliko Björnramin mielestä Jumala pahoillaan siitä, että hän — kuningas — oli puettu niin moniin koristuksiin. Kuninkaan puku oli nim. täynnä jalokiviä. Tähän Björnram vastasi:

„Jumala ei katso sellaiseen turhuuteen. Yhdentekevää on, onko Teidän Majesteettinne pukeutunut sarkatakkiin tai loistaviin koristuksiin."

Kaikki korkeat hovivapaamuurarit liehittelivät nyt Björnramia, mutta hän ei siitä välittänyt. Hän kinasteli kreivi Hornin ja eversti Tollin kanssa, ja Schröderheim oli ainoa joka heidän piirissään säilytti hänen ystävyytensä.

„Mitä tahdotte, että sanoisin näistä herroista?" hän sanoi Schröderheimille. „Tähtiä he ovat nimeltään, mutta itse he eivät ole mitään tähtiä." (Oxenstjerna, Borgenstjerna.)

Kustaa III:nen suosio ei kyllä kestänyt kauan, sillä hän oli luultavasti odottanut Björnramilta enemmän, vähintäin kullan valmistamista, ja hänen mielensä muutokseen on ehkä myös vaikuttanut se epäedullinen lausunto, jonka kuningas oleskellessaan Spassa 1780 sai kuulla eräältä sikäläiseltä henkilöltä, joka nimitti itseään rosenkreutziläiseksi (Rose Croix[1]). Lisäksihän tiedämme, että muuan petkuttaja, luutnantti Ulfvenclou sai yleisen huomion kiintymään itseensä, jolloin Björnram sivuutettiin.

Björnram oli kuitenkin ehtinyt esittää kuninkaalle monta näytettä taidoistaan. Varsinkin hän lausui merkillisiä en-

[1]) Kuninkaan kirje Schröderheimille Spasta 17 p:ltä elok. 1780.

nustuksia, jotka useimmiten kävivät toteen. Tavallisesti ne annettiin Schröderheimin välityksellä ja koskivat kuninkaallisten henkilöiden ja seurapiirien yksityiselämää. Schröderheimin oli määrä kirjoittaa kaikista Björnramin toimista kuninkaalle, silloinkin kun tämä oleskeli Spassa, ja niissä kirjeissä, jotka Kustaa siellä sai vastaanottaa, kerrotaan myös Björnramin matkasta Suomeen tapaamaan opettajansa sekä Lappiin etsimään jotain kokeiluihinsa tarvittavia aineita.

Rosenkreutziläiseltä ukolta sai Björnram tuon tunnetun taikapullonsa, joka säilytettiin koverretussa puussa ja sisälsi happamelle maistuvaa ainetta, jota ei kukaan voitelematon saanut käyttää. Ukko oli ennustanut kuninkaalle onnellista hallitusaikaa, mutta samalla huomauttanut, että Kustaa III olisi aikaisemmin saavuttanut sen täydellisyyden, jonka hän nyt vasta myöhemmin saavuttaisi, jos hän olisi saanut vakavamman kasvatuksen. Eräs kustavilainen L. von Engström mainitsee, että tämä sama ukko oli vapaamuurariuden kolmelle vanhimmalle tutkivalle veljelle, nim. Gyldenstolpelle, Axelssonille ja Stenbockille ilmoittanut Camian.[1])

Vielä on olemassa Reuterholmin jäljentämä ennustus, jonka Björnram sinetöitynä oli jättänyt kuninkaalle 27 p:nä joulukuuta 1781 avattavaksi seuraavan heinäkuun 16 p:nä. Tämä on siitä merkillinen, että se on ainoa Björnramin kädestä lähtenyt kirjoitus, joka on säilynyt[2]), ja sen sisältö on seuraava:

„Niin totta kuin on ja ikuisesti todeksi jää, että mitään ei voi toimittaa, sattua eikä tapahtua täällä ajassa eikä ikuisuudessa muu kuin Jumalan tahto ja johto, niin totta on myöskin se, että Jumala suuressa armossaan on ilmoittanut muutamille ihmisille tietoja luonnon salatuista asioista. Se on merkki ja kipinä siitä, mikä on kadonnut! Sentähden olenkin uskaltanut Jumalan ja Pyhän kolminaisuuden nimessä ilmaista ajatukseni, jotka eivät ole syntyneet itsestään, vaan sen suuren vallan toimesta, josta juuri mainitsin, ja ennustaa tulevista asioista ja tapahtumista." (Reu-

---

[1]) Ehkä tämä oudonnäköinen sana on oleva chemia eli alchemia, sillä kullanteon taito sekä aineellisessa että henkisessä merkityksessä kuului 18:nnen vuosisadan rosenkreutziläisiin salaisuuksiin.
P. E.

[2]) Eversti von Schinkelin kokoelmissa Björnramista Wahlstanäsissä lähellä Tukholmaa. Paitsi tätä on olemassa kirje Björnramilta Kustaa III:lle päivätty huhtikuun 23 p:nä 1789 Upsalan kustavilaisessa kokoelmassa.

nassa sanat: Jumalassa eläkäämme, hänessä liikkukaamme ja oleskelkaamme).

„Joulukuun 16 pnä 1781.

Tästä ajasta ja hetkestä ei tapahdu mitään erikoista vuoden loppuun saakka, mutta 1782 maaliskuun lopussa on kuninkaalla omituisia huolia. Ja myös saman ajan kuluessa on sattunut merkittävä kuolemantapaus, joka p:nä + 1/2 ☰|☰ samana päivänä, samassa kuussa.

Tämän kuun tätä päivää ei voi ilmaista muilla merkeillä kuin näillä, joita on käytettävä merkitsemässä päivää ja kuukautta. (Reunassa sanat: N. B. kuollut).

Toukokuussa kuullaan rauhattomuuksista rajamaissa. (Reunassa sanat: S:n kuolemantapaus.)

Kesäkuussa kuolee suuri ylhäinen herra. (Reunassa sanat: 1 kuollut.)

Heinäkuussa on vaara tarjona, joka on yhteydessä hädän, puutteen ja kurjuuden kanssa. (Reunassa sanat: 1 kuollut).

„Kun tämä murretaan auki."

Mutta Björnram on myös tunnettu henkien manauksesta, niinkuin aikalaiset sitä nimittävät. Kuuluisin, melkein historiallinen, on se tilaisuus Gripsholmin läheisyydessä sijaitsevassa Kärnbon vanhassa raunioituneessa kirkossa v. 1782, jolloin Björnram näytti Kustaa III:lle ja viidelle muulle herralle näyn.

Björnram oli kuninkaan luona Gripsholmissa, ja eräänä päivänä hän sanoi Schröderheimille:

„Kauan on minua kiusattu näyttämään näkyä. Jos herroilla on uskallusta, niin seuratkoot minua tänä yönä Kärnbon kirkkoon lukumäärältään kuusi."

Kuninkaan seuraksi valittiin silloin parooni Sparre, kreivi J. G. Oxenstjerna, Schröderheim ja Adlerbeth sekä Borgenstjerna. Nämä kuusi miestä lähtivät kirkolle, odottivat määrätyssä asennossa, paljastetut miekat käsissä, ja näkivät valon kirkossa. Oxenstjerna luuli nähneensä temppeliherran hahmon käsivarret ristissä rinnalla, mutta Adlerbeth, joka kertoi asiasta ystävälleen L. v. Engströmille, sanoi nähneensä vain ihmisen kokoisen valon. Eräs lääkäri, Hedin on yrittänyt selittää tämän näyn sekä yleensä kaikki Björnramin aikaansaamat ilmiöt sauhu- ja pamausjauheen avulla tehdyiksi.

Vielä enemmän tällaisista psyykkisistä ilmiöistä kertoo

parooni Reuterholm,[1]) joka senjälkeen kun kuningas oli vetäytynyt syrjään tämän kaltaisista harrastuksista, liittyi Björnramiin. Reuterholm olikin erittäin innostunut juuri maagillisiin toimituksiin, joista hän on pitänyt päiväkirjaa, ja tunnettuhan on myös hänen biografinen kuvauksensa elämänsä yliluonnollisista tapauksista: „Masonique händelser".

Reuterholm kuvaa eräässä kirjoituksessaan niitä maagillisia „conventsioneja" eli kokouksia, joita hänellä oli yhdessä Björnramin kanssa, jonka hän muuten samassa yhteydessä tunnustaa opettajakseen. Siinä hän kertoo koputusilmiöistä, voimakkaista pamauksista, hengistä, jotka näyttäytyvät, lukituista ovista, jotka itsestään aukenevat, puheesta, joka kuuluu suljetusta kirkosta. Näiden ilmiöiden aikaansaamiseksi käytti Björnram seremoniallista magiaa. Hän piirusti ympyrän ja sen sisäpuolelle ristin, lausui loitsusanoja j.n.e. Nämä merkilliset ilmiöt herättivät kyllä huomiota, ja m.m. Hessenin prinssi oli kerran ottanut osaa yölliseen conventsioniin. Mutta luonnollista on, että tällaisia asioita myös suunnattomasti ivattiin. Runoilija Johan Henrik Kellgren, joka innokkaana Voltairen ihailijana vihasi kaikkea mystiikkaa, otti varsinaiseksi tehtäväkseen pilkalla vainota sen kannattajia. Esim. seuraavat säkeet Kellgrenin runossa „Ljusets fiender" luullaan tarkoittavan Reuterholmia:[2])

Igenom dig fylls jorden opp
Av gudar jättar, troll och andar.
Nyss fick jag här en vålnad fatt
ur Swedenborgska andevärlden,
Men ljuset kom — fördömda spratt, —
Dess strålar i en blink förtärde'n.

(Sinun kauttasi maailma täyttyy jumalilla, jättiläisillä, noidilla ja hengillä. Vastikään sain kiinni erään haamun Swedenborgin henkimaailmasta, mutta valo tuli — mikä kirottu kuje. Sen säteet yhdessä hetkessä hävitti sen.)

Mutta Reuterholmin ystävyys Björnramiin ei sekään kestänyt kauan, vaikka hän kertoi että tämä oli vihkinyt hänet salaiseen tietoonsa. Ennen mainittu Ulfvenclou kokonaan sivuutti hänet, ja tällä oli Reuterholmin mukaan lyhyen ajan (1783—85) niin rajaton valta hovin mystilli-

[1]) B. v. Schinkel: Minnen ur Sveriges Nyare historia, 3 osa siv. 313.
[2]) Lagus: Kellgren.

sissä piireissä, että häntä voitiin verrata Mahometiin, kunnes hänet paljastettiin ja ajettiin maanpakoon.

Gustaf Björnram vähitellen vetäytyi kokonaan pois seurapiiristä. Hän eli omaa yksinäistä tutkijaelämäänsä, josta maailma ei paljon mitään tiennyt, melkein yhtä huomaamattomana kuin oli viettänyt päivänsä, ennenkuin hänestä tuli hovin profeetta. Sillä hän oli suljettu luonne, niinkuin kaikki tällaiset ihmiset ovat. Eräs vanha lääkäri, ylijohtaja tohtori Hagströmer kertoo tehneensä Björnramin tuttavuuden erään toisen kunnioitetun lääkärin kanssa heidän oleskellessaan Tukholmassa:

„Tämä tuttavuus meidän kolmen välillä", hän kertoo, „oli niin läheinen kuin Björnramin sulkeutunut ja omituinen elintapa salli. Kävelyretkillä, kauniilla paikoilla kaupungin ympäristössä saattoi joskus saada hänet keskustelemaan hiukan avoimmin, ja eräällä sellaisella retkellä hän kertoi saaneensa vanhalta sotilashenkilöltä Suomessa tietoja mystillisistä asioista. — —."

Hagströmer kertoo myös Björnramin sanoneen, että on olemassa kahta laatua magiaa, hyvää eli valkoista ja pahaa eli mustaa, josta jälkimmäisestä on rukoiltava Jumalaa suojelemaan meitä.

Taikapulloa ei Hagströmerin mukaan ollut Björnramin luona hänen kuollessaan, mutta toisaalla taasen väitetään, että Anders Collin, eräs Böhmeläinen teosofi ja mystikko olisi saanut sen periä.

Elämänsä viimeisinä vuosina Gustaf Björnram yhä vähemmän puhui kokemuksistaan ja tutkimuksistaan ja muuttui yhä hiljaisemmaksi ja yksinäisemmäksi, kunnes hän halvauksessa menetti puhekykynsä ja pian senjälkeen kuoli.

Björnramia on paljon parjattu ja historiankirjoittajat ovat häntä pilkanneet, mutta puolueettomasti hänen elämäänsä tarkastellessamme huomaamme kyllä, että nekin harvat asiakirjat, jotka hänestä puhuvat, ovat omiansa antamaan meille puhtaan ja kauniin kuvan tästä omituisesta miehestä, jolla epäilemättä oli suurempia tietoja kuin ne, joita hänen korkeat suojelijansakaan saattoivat ymmärtää. Ja se seikka, ettei hän koskaan halunnut palveluksiaan tyrkyttää muille eikä tahtonut asettautua toisten opettajaksi, vaan melkein pakoitettiin esittämään todistuksia kyvyistään, se on mielestäni paras todistus siitä, ettei Björnram ollut onnenonkija eikä petkuttaja.

Luulen melkein, että Björnramilla oli joku samansuun-

tainen tehtävä kuin Cagliostrolla ja St. Germainilla Ranskassa: tuoda syvempää tietoa pohjoismaiden vapaamuurariuteen. Oliko hän siinä onnistunut, sitä emme tiedä, mutta suurta kunnioitusta ja arvonantoa hän nautti vapaamuurarien keskuudessa vielä kuolemansa jälkeen. Tästä on hyvänä todistuksena kreivi J. G. Oxenstjernan muistopuhe hänestä Vaapaamuurari-Maa-Looshin juhlakokouksessa maaliskuun 22 p:nä 1802, jonka lopuksi tahdon suomentaa tähän:[1])

„Ei suuren maailman joukosta, eikä seurapiiristä, tuskin edes yksityisen ystävyyden sylistä poistui sitävastoin suomenkielen kääntäjä, kuninkaallinen kirjuri Gustaf Björnram. Harvoin hänet nähtiin meidän kokouksissamme ja hänet tavattiin vain yksinäisessä asunnossa, jossa hän huomaamattomana askarteli salaisten tietojen tutkimisessa, jonne hän vain joskus kutsui jonkun ainoan läheisen todistajaksi tutkimuksilleen ja töilleen, jotka olivat tunnettujen tieteitten piirin ulkopuolella ja koskettelivat salaisen luonnontieteen oppeja. Emme määrittele, mitä tuntemattomia yhdyssiteitä jonain salaperäisenä yönä voidaan löytää henkisyyden ja aistillisuuden erillisten maailmojen välillä, ja missä määrin kumpikaan valta voi koskettaa toistaan. On ollut aika, jolloin kaikki salatut viisaudet tuomittiin rikoksena Korkeimman antamia säädöksiä vastaan tai halveksittiin kevytmielisyyden pilkkanaurulla; toinen aika, jolloin taikausko niitä etsi ja ne joutuivat itse jumalopin asemaan. Valistunut ihminen, ymmärryksen keskitietä kulkien ilman ennakkoluuloja, perustaa käsityksensä tunnetun uskonnon kunnioitukseen eikä keskellä luonnon ihmeitä tuomitse herkkäuskoisesti eikä hylkäävästi, mitä kehittämättömiä mahdollisuuksia luomakuntien synnyttäjä vielä tahtoo ilmaista ajatteleville olennoilleen, tai miten pitkälle kuolemattomuuden ja katoavaisuuden asukkaat voivat molemmin puolin nousta sen rajan yli, joka vielä erottaa heidän valtakuntansa. Vaikka mitkä kokemukset tahansa herättäisivät ihmetystä, eivät ne voi muuttaa hänen käsitystään. Hän näkee olioiden ketjussa vain sen keskipisteen, josta hän on lähtenyt, luonnonvoimien kehityksessä vain uusia todistuksia luojan kaikkivallasta, jokaisessa odottamattomassa säteessä, joka ilmenee hänen katseelleen tai käsitykselleen, vain mahtavan kipinän kuolemattomasta valosta,

[1]) J. G. Oxenstjerna: Arbeten, 3 osa siv. 316.

jossa ihminen syntyy, jonka uudistuneesta kirkkaudesta toisessa maailmassa hän puhdistuessaan jo tässä maailmassa voi nähdä aamuruskon. Näissä mietiskelyissä vietti kuninkaallinen kirjuri Björnram aikansa, yksinäisenä tutkien luonnon ja filosofian tietoja. Hän on mennyt näkemään sitä, mitä hän etsi, ja kohtaamaan niitä totuuksia, joitten näkemiseen hän on pyrkinyt hyvettä harjoittamalla, mietiskelemällä ja jumalanpelolla."

Eino Krohn.

Matkan varrelta.

Matkaavaisiksihan meitä ihmisiä sanotaan. Me voimme toisinaan matkustaa esim. Helsingistä Rovaniemelle. Samoin kehdosta hautaan. Ja päinvastoin.

— Ettäkö haudasta kehtoon?

— Haudasta kehtoon ja houkkamaisuudesta järkevyyteen, kuolevaisuudesta kohti kuolemattomuutta; eläimellisyydestä, kautta kompuroimisien, lankeemuksien, kärsimyksien ja höpsähdyksien ja nousemisien kohti ihmistä — ellemme tee kuperkeikkaa ja tallustele päinvastoin! Se tapahtuu toisinaan, kun erehdymme luulemaan nautintoa onneksi, aistillisuutta rakkaudeksi, tai pöyhkeyttä arvokkuudeksi. Tämä ihmisyytemme matka, matka eläimellisyydestä ihmisyyteen, on kaikkien muiden matkojen sisäinen ydin.

No niin. Me nyt matkustamme Helsingistä Rovaniemeen. Mutta meille on jostain syystä sopivaa pistäytyä Savon kautta. Siellä me kuuntelemme juttuja enteistä. He juttelevat keskenään. Keski-ikäisellä emännällä on surunauha käsivarressa. Sen me huomaamme jälkeenpäin. Aluksi me vaan kuulemme hänen puhuvan äänensä, hänen selityksensä omituisesta kirkonkellojen soitosta. Kas näin: He matkustavat hevosella asemalle, ja yhtäkkiä he kuulevat kellonsoittoa. Ei ollut se aika, jolloin kirkonkelloja tavallisesti soitetaan. Tämä herätti huomiota. Soitto uusiintuu. Onkohan tulipalo? Pysäytetään hevonen. Kuunnellaan. Ei kuulu mitään. Hevonen juosta hölköttää, ja — kuules! Olisikohan se joku ruokakello? Ei ole tosin ruoka-aika, mutta voisihan se hyvinkin olla tulipalon hä-

lyytystä. — Seis, Polle. Ja Polle seisoo. He kuuntelevat. Ei kuulu mitään. — So, Polle. Ja Polle hölkkää. Mutta eikös vaan ala taasenkin soida? Kauniisti, juhlallisesti, kumajavasti. Se on kirkonkellojen tuttu sävy. — Vai olisikohan asemalta? Jotain soittoa. Epäilys. - Ei, seis, Polle. Ja taas Polle seisoo. Jo kolmannen kerran. Kuunnellaan. Ei mitään kuulu. No johan nyt vallan. — Taas ajetaan Ja taas kaikuvat kirkonkellot. Entistä selvemmin. Soitto ei tule miltään erikoiselta suunnalta. Se vaan soi. Eikä Polleakaan enää pysäytetä. Polle saa juosta. Ja kellot soivat. On jotain juhlallista. Ne ovat kuin hautajaiskellot. Soitossa on sellainen tuntu. Eivätkä he enää epäile. Sentähden ei Polleakaan pysäytetä. Sillä epäilykselläkin on rajansa. Se raja on varmuus. Nyt ollaan varmoja. Varmuus selvenee lopuksi kuin itsestään: tämä on enne, kuoleman enne. Varmaan meiltä joku kuolee. — Jaa-a, sanoi se toinen emäntä. Ja niin äkkiä. Äkkiä tuli kuolema. Ja sitten todella kellot soivat — Mutta tieto kuolemasta oli jossain jo sitä ennen, sanoi se ensimmäinen emäntä. Se oli lohduttavaa. Ja se oli totta. Se lohdutus loisti emännän silmistä. Lohdutus siitä varmuudesta, että tieto kuolemasta oli jossain jo ennen olemassa.

Tosiaan. Tämä emännän silmien loiste salaperäisen tiedon varmuudesta oli aarre, lohdutus ja voima. Emäntä ei nyt turhia huokaile ja väsy suruunsa. Hän jaksaa. Kahden edestä. Ja mekin jaksamme. Saavumme Pohjanmaan radalle. Pieni mustalaistyttö puikkelehtii tätien ja setien välissä, markkaansa kalastaen. — Tämä niin tarjoutuva tilaisuus tuntuu niin hauskan somalta. Ei muuta kuin pistää markkanen mustalaistytön ojennettuun käteen. On niin juhlallista. Kun sen emännänkin silmistä oli loistanut sellainen varmuuden lohdutus. Oli kuin hiljaisen soiton vaatimus, että tuon mustalaistytönkin silmissä täytyy säilyä lohdutuksen häivä. — Ja niistä se tarttui erääseen pohjalaiseen mieheen. Hän hätkähti ja sanoi hiljaa sydämmessään: minun, onnen suosikin ja miljoonamiehen, on annettava mustalaistytölle kaksi markkaa. Ja niin hän etsi tilaisuuden ja pisti mustalaistyttöselle 2: — mk. — Se emännän silmien lohdutuksellinen loisto näkyi selvästi nyt myöskin tuon miljoonamiehen silmissä. Hän puhkesi puhumaan ja me kuuntelimme. Hän näki kädessämme teosofisen kirjan, ja se tuntui määräävän hänen puheensa suunnan. Hän selitti: en minä ole mikään teosofi, mutta se miellyt-

tää minua. — Vai niin — me sanoimme. Juuri niin, sanoi hän. Sillä teosofia ei kahlehdi ihmistä pakkopaitaan. Se herättää ja tukee itseluottamusta. Se opettaa ihmistä kohdistamaan ajatuksensa harkittuun suuntaan, ja toteuttamaan sen. Rohkeasti ja luottamuksessa. Kaikki saavutus perustuu ajateltuun ponnistukseen ja työhön. Ihminen on oman onnensa seppä. — Niin kyllä. Kuitenkin sillä ehdolla, että ihminen samalla kuuntelee elämän lakia ja vaarinottaa sen viittauksia — uskalsimme me huomauttaa. — Aivan oikein, lisäsi tuo miljoonamies. Minäpä kerron teille: Noin kahdeksan vuotta sitten olin minä oikea juoppo. Olin alkanut aivan köyhänä ja oppimattomana, mutta minä luotin itseeni ja yritin ja join. Minulla oli vaimo ja kaksi lasta. Sitten näin merkillisen unen. Olin omissa hautajaisissani. Minut haudattiin. Ja minun hautani äärellä seisoivat minun kaksi lastani ja vaimoni. Vaimollani oli mytty kainalossa. Ja he itkivät. Minä heräsin. Se oli minulle järkyttävä uni. Minä ymmärsin: juuri noin voi käydä — ellen minä lakkaa juomasta. Ja minä lakkasin. Sanoin itselleni: sinä et juo enää. — Minulla oli silloin parisataatuhatta, nyt olen miljoonamies. Ja Te huomaatte, että olen nytkin vähän maistanut. — Se on totta, sanon minä. — Juu, minä olin juonut vereni piloille, ja lääkäri varoitti minua: minä en kestäisi liian jyrkkää muutosta. Mutta vähitellen. Ja minä toivon niin, ja teen työtä. Sillä minä en tahtoisi, että minun vaimoni ja lapseni — joita nyt on neljä — todella jäisivät minun ennenaikaisen hautani partaalle.

Johannes Kotipelto.

Temppelirahasto.

Helsingin Ruusu-Risti-ryhmän kokouksessa viime joulukuun 5 p:nä tehtiin muutamia huomattavia ja kauas kantavia päätöksiä. Keskusteltiin seurakunta-kysymyksestä sen ehdotuksen nojalla, joka oli julkaistuna viime syyskuun Ruusu-Risti-lehdessä, ja tultiin siihen vakavaan ja innostuttavaan päätökseen. että seuramme jäsenet yleensä pitäisivät siveellisenä velvollisuutenaan erota kirkosta — jollei laillisia esteitä ollut — sekä liittyä siviilirekisteriin. Mikäli jäsenemme kaipaisivat juhlamenoja erinäisissä tilai-

suuksissa, voitaisiin niitä järjestää looshien virkailijain välityksellä vanhaan vapaamuuraritapaan.

Toinen tärkeä seuraus siviilirekisteriin liittymisestä olisi se, että kirkolle menevät verot jäisivät käytettäviksi Ruusu-Risti-työn hyväksi. Keskustelussa selvisi totuuden voimalla että jäsenten tuleva tehtävä olisi todistaa uskonsa ja luottamuksensa Ruusu-Risti-asiaan suurilla aineellisilla uhrauksilla. Vuosi vuodelta olivat seuramme jäsenet osoittaneet, mitä kauniita tuloksia vapaaehtoinen jäsenmaksu voi aikaansaada, mutta todellisuus seisoi tulevaisuuden haahmossa edessämme kysyen: „oletteko uskoneet niin voimakkaasti kuin ihminen saattaa uskoa? Oletteko uhranneet niin paljon kuin olisitte voineet? Oletteko valmistuneet yhteisvoimin uuden ajan yhteistyöhön? Aika odottaa, että pystytätte temppelin, aika odottaa, että rakennatte opiston, aika odottaa, että osaatte järjestää elämänne toisille esimerkiksi, niin ettei teidän kesken puutetta ja kärsimystä ole. Jos tahdotte olla maan suolana, antakaa älynne ratkaista pahat pulmat, jos tahdotte olla maailman valona, antakaa rakkautenne valo loistaa ihmisille iloksi ja opetukseksi. Jos tahdotte olla Kristuksen seuraajia, tehkää mitä hän on käskenyt".

Enkelein siivet koskettivat läsnäolijain sydämiä, ja kuin yhteisestä innostuksesta päätettiin perustaa ihmeellinen „Temppelirahasto", jonka varat tulevat nousemaan miljooneihin, jos jäsenemme uskollisesti ryhtyvät sen ohjelmaa toteuttamaan.

„Temppelirahasto" tulee ainakin aluksi perustumaan jäsenten jokapäiväisiin uhreihin, ja sen varoja kootaan seuraavia tarkoituksia silmälläpitäen: 1) oman talon aikaansaamiseksi Helsingissä, joka talo on oleva liikkeemme päämaja, keskustemppeli ja ensimäinen opisto (käsittäen kirjakaupan, luku- ja kirjastohuoneita, vierashuoneita, kahvilan y. m.); 2) oman maatilan hankkimiseksi kansanopistoineen j. n. e.; 3) henkisen työn, kirjallisuuden j. n. e. tukemiseksi; 4) lainaus- ja avustuskassan luomiseksi seuran jäsenille. Kansanopistoa varten ennen saadut varat siirtyvät täten itsestään „Temppelirahastoon".

„Temppelirahastoa" hoitamaan valittiin herrat Woldemar Thesleff ja Yrjö Rimppi, ja on se Ruusu-Ristin Johtajan ja Neuvoston valvonnan alainen.

„Temppelirahastoa" koskeva kiertokirje tulee lähetettäväksi Ruusu-Ristin jäsenille ennen pitkää. P. E.

Mikä on Ruusu-Risti-seuran jäsenen tärkein velvollisuus kansaansa, ihmiskuntaa ja totuutta kohtaan?

„Veli kulta, veikkoseni,
Kaunis kasvinkumppalini."

Ken on totuuden lähteiltä ammentanut, hänen tärkein velvollisuutensa on totuuden sanoman jälleen julistaminen. Totuuden sanomaa julistetaan ajatuksilla, sanoilla ja töillä. Ruusu-Risti-seuran jäseninä olemme pyhästi luvanneet auttaa totuuden sanoman levenemistä kanssaveljiemme tietoon. Ruusu-Risti-veljinä olemme koettaneet ahertaa totuuden hyväksi tietoisina siitä, että omat tekomme ja oma elämämme ovat parhaita saarnamiehiä, mutta olemme nyt tulleet huomaamaan, että tämä työmme totuuden sanoman levittämiseksi ei riitä, vaan on alettava tekemään työtä toisella tavalla, määrätietoisesti, keskitetysti ja tehokkaasti. Mitenkä tämä kävisi päinsä, emmehän voi kaikki tulla vaeltaviksi saarnamiehiksi? Mitenkä voisin sen lisäksi, että koetan elää oikein ja siten elämälläni saarnata, tehdä tehokasta totuuden levittäjän työtä?

Noin 2500 vuotta sitten eli Aasiassa suuri ja ihmeellinen Buddha, vapahtaja ja totuuden ennenkuulumaton julistaja, jota on syystä sanottu „Aasian valoksi". Hänen suuri totuuden sanomansa levisi äkkiä kuin taikavoimalla Aasian miljoonien korviin. Mitkä olivat ne keinot, joiden avulla Buddhan suuri totuuden sanoma levisi? Senhän me tiedämme, että se on suuri uskonto, jota ei ole miekan turvissa levitetty, ja kuitenkin se vielä tänäkin päivänä elähdyttää suurempaa ihmispaljoutta kuin mikään muu uskonto. Buddhan opin nopea leveneminen perustui seuraaviin syihin, joista meillä on nyt paljon varteen otettavaa: 1) buddhalaisten munkkien oli elettävä totuuden sanomansa mukaan, 2) Buddha opetti, että ansiokkain teko, mitä ihminen voipi tehdä, on vanhurskauden lain ja opin levittäminen ja 3) Buddha antoi munkeillensa seuraavan käskyn: „Menkää ulos saarnaamaan lakia maailmalle!" „Älköön kaksi teistä kulkeko samaa tietä!" Nämä olivat ne ihmeelliset taikakeinot, joiden avulla Buddha sai totuuden sanoman levenemään.

Nyt on meillä Suomessa kaikunut ja paraillaan kaikuu totuuden suuri sanoma Ruusu-Risti-seuran välityksellä. Nyt kuuluu käsky meillä Suomessa: „Menkää ulos maailmaan saarnaamaan lakia ja totuuden evankeliumia! Kristosofiset nunnat ja munkit, menkää ulos maailmaan ja älköön kaksi teistä kulkeko samaa tietä!" Mitenkä tämä totuuden sanan levittäminen nyt meidän aikanamme parhaiten käy päinsä? Gutenbergin nerokas keksintö, kirjapainotaito, on tehnyt meille nykyajan totuuden julistajille työn paljoa helpommaksi; meidän ei nyt tarvitse lähteä kulkemaan pitkiä taipaleita, eikä totuuden apostolin virka vaadi meiltä sensuuntaisia mullistuksia elämäämme ja oloihimme kuin aikoinaan Buddhan munkeilta. Kaikki tämä voipi nyt tapahtua sillä yksinkertaisella tavalla, että jokainen Ruusu-Risti-seuran jäsen rupeaa lehtensä asiamieheksi. Pois kaikki vastaväitteet, pois yhteiskunnallinen asemamme, — seisokaamme jokainen alastomana totuudenetsijäveljenä totuuden vakavan kysymyksen edessä ja jokainen tehköön, mitä voipi, Ruusu-Risti-lehden levenemisen puolesta. Muistakaa Buddhan opetusta ansiokkaimmasta teosta älkääkä pelästykö, vaikka asiamiestoimi ei alussa näkyviä tuottaisikaan, sillä: ensin kylvö, sitten sato. Meillähän on jokaisella tuttavia ja tuttavilla tuttavia, ja näin kulkee tie sydämmestä sydämmeen, miehestä mieheen, ja totuuden valo leviää kansamme keskuuteen. Ruusu-Risti-veljen asiamiestoimi ei rajoitu ainoastaan vuoden vaihteeseen, vaan se kestää 365 päivää vuodessa ja niin monta vuotta, kuin tomumaja toimia sallii. Jos lehden painos loppuu, niin kyllä sitä lisätään ja tuleehan pian toinen vuosi, jolloin painos tulee kymmenkertaistumaan. Olkoon ensimäinen päämäärämme Ruusu-Risti-lehden levenemisen lisääminen 10 vuodessa satakertaiseksi!

Kunnioitettava Ruusu-Ristin lukija, ken lienetkin, sinun luoksesi tämä aatos tulee ihanana toivomuksena. Liity sinäkin totuuden valon levittäjien riveihin auttamaan kansaasi hyvään, jaloon ja kauniiseen. Meille Ruusu-Ristiveljille tulee tämä aatos iloisena velvollisuutena, laskekaamme käsi sydämelle, kuunnelkaamme sisäistä totuuden ääntä, joka varmaan kehoittaa tosi toimintaan. Ei tässä ole pääasia, kuinka monta vuosikertaa olemme saaneet kaupaksi, vaan pääasia on, miten uskollisesti itse kukin on talenteillaan kauppaa tehnyt. Siis turvallisin ja valoisin mielin rohkeasti eteenpäin!

Lyökäämme käsi kätehen,
Sormet sormien lomahan,
Totuuen sanan saattimeksi,
Uuen päivän päästimeksi,
Kalevan kansamme valoksi,
Ruusu-Ristimme hyväksi.

Sommelolle sommitellut
Veljellisellä luottamuksella:
J. E. Kaukomaa.

Kirjeitä toimitukselle.

„Kristus on jo todella tullut".

Ruusu-Ristin 9 n:ssa viime vuonna on Iiti Meriläisen kirjoitus ylläolevalla otsikolla.

Lukiessani mainittua kirjoitusta, pysähtyivät ajatukseni eräisiin kohtiin.

1:ksi. On jo useampaan kertaan sanottu, ettei voi olla kysymyksessä historiallisen Jeesuksen Kristuksen ruumiillinen takaisin tulo. Niinkuin H. P. Blavatsky sanoo: „Khristoksen tuleminen merkitsee Khristoksen läsnäoloa uudestisyntyneessä maailmassa eikä suinkaan Kristuksen Jeesuksen ruumiillista takaisintuloa". Mutta toista on, jos jossain ihmisessä tapahtuu pienempi tai suurempi Kristus-vihkimys, ja hän on siten työssään kykenevä opettamaan elämän lakien tuntemista ihmisille. Eikä mikään estä, etteikö J. Krishnamurtissakin saattaisi tapahtua sisäinen Kristuksen syntymä. Ja kun se tapahtuu, koituu se kyllä ihmiskunnan siunaukseksi.

2:ksi. Jeesus sanoo, että oikean ja väärän opetuksen tuntee hedelmistään. Onko nyt Iiti Meriläinen rinnastanut J. Krishnamurtin opetuksen hedelmää Jeesuksen opetuksen hedelmään, s. o. Vuorisaarnaan, ja sen perusteella ymmärtänyt, että J. Krishnamurtissakin on Kristus meidän keskellämme? Ei Iiti Meriläinen ainakaan esitä tällä ainoalla mittapuulla tarkistamiaan perusteluja väitteelleen. Hän vaan sanoo, että „meidän joukossamme on niitä, jotka ovat omin silmin nähneet hänet ja omin korvin kuulleet hänen äänensä". Ei J. Krishnamurtille ole jätetty va-

paata tilaisuutta luonnollisen työnsä kautta palvella ihmiskuntaa; kaikki perustuu enemmän tai vähemmän siihen ennakkohälyytykseen ja ennakkotiedoitukseen, mitä hänestä on tehty. Ja se taas on hiukan samanluontoista kuin esim. ne ennustukset, joidenka mukaan „tuhatvuotinen valtakunta" piti alkaa, muistaakseni, 1914. Kun sitten tuli pettymys, siirrettiin tapaus vuoteen 1925. Mutta kun taas — tuossa räikeässä merkityksessä — tuli pettymys — ehkä eräiden laskuvirheiden tähden —, on tuo räikeästi mullistava tapaus siirretty, tietääkseni, vuosisatamme loppupuoleen. Ja kun ei silloinkaan — luonnonlakien järkkymättömyyden tähden — tuota ennustettua paratiisia ilmesty, ovat silloiset „profeetat" pakoitetut keksimään joko uuden laskuvirheen tai jotain muuta. Samoin tehtiin Idän Tähdessä. Ensin meille sanottiin, että „Maitreja" ottaa J. Krishnamurtin — tai ehkä jonkun muun — ruumiin kokonaan käytettäväkseen, esiintyen senjälkeen tietoisena ja vastuunalaisena opettajana. Mutta asia onkin vähitellen luisunut sellaiseksi, että Kristus vaan joskus puhuu Krishnamurtin kautta, puhuen samalla muidenkin kautta. Siis melkein kuin spiritistinen medio, joka kohtauksien väliaikoina voi olla melkoisen tietämätön ja edesvastuuton olento. Tällainen on tosiaan aivan uutta ja vierasta „maailmanopettajasta" puhuttaessa. Kun Buddha ja Jeesus Kristus puhuivat, puhuivat he a i n a tietäjinä ja omalla vastuullaan. Sillä he eivät olleet medioita, vaan Kristus eli heissä lihallisesti.

3:ksi. Iiti Meriläinen väittää: „Kristinusko levisi todella Rooman kotkien turvissa", ja että syy Kristuksen työn epäonnistumiseen on „yksinomaan siinä, että Kristuksen työ jäi viime kerralla keskeneräiseksi". — Mutta miksi jäi Kristuksen työ keskeneräiseksi? Se jäi siksi, että R o o m a n k o t k i e n e d u s t a j a, Pontius Pilatus, r a u k k a m a i s e s t i alistui juutalaisten vaatimukseen, vahvisti kuolemantuomion ja jätti sen sotamiestensä toimeenpantavaksi. — Olen jo ennen sanonut, että „kristinusko" kyllä levisi sotajoukkojen turvissa, mutta että tuo „kristinusko" on suhteessa Vuorisaarnassa esiintyvään Jeesuksen sanomaan niinkuin yö on suhteessa päivään.

4:ksi. Iiti Meriläinen varoittaa niitä, jotka tuntevat seisovansa, ettei sama „kirjanoppineisuuden ja farisealaisuuden henki taaskin tule hänen raskaimmaksi ristikseen". Aivan oikein. Ja — oli nyt Kristus missäpäin tahansa — me voimme panna merkille, että Pekka Ervast oli Ruusu-

Ristissään ensimäinen iloitsemaan ja antamaan tunnustuksensa Krishnamurtin opetukselle hänen luennossaan „Sota ja rauha", jossa Krishnamurti asettuu samalle kannalle suhteessaan sotaan kuin mille Buddha ja Jeesus ja Blavatskykin ovat asettuneet, ja jonka puolesta Pekka Ervast on kiinteästi ja hellittämättä toiminut. On ehkä sattuma, etteivät Idän Tähteä edustavat tai lähellä olevat julkaisut Suomessa ole vielä, tietääkseni, ennättäneet mitään mainitsemaan tästä Krishnamurtin merkitsevästä kannanotosta sotakysymyksessä. Sillä minä uskon ja toivon, että vilpitön ilo ja kiitollisuus kaikissa teosofisissa piireissä tässä suhteessa ilmoille puhkeaa.

J. R. Hannula.

Iiti Meriläisen kirjeen johdosta.

Suuri Buddha on opettanut, että ihmisen personallisuus on kokoonpantu viidestä skandhasta eli personallisesta ominaisuudesta, nimittäin: aineellisista ominaisuuksista, aistimuksista, aatteista, taipumuksista ja älyn kyvyistä. Nämä ominaisuudet ovat jokaisella personallisella ihmisellä erilaiset ja muuttuvat samallakin yksilöllä alituisesti, varsinkin totuuden etsijällä, joka niitä alituiseen treenaa. Totuus on yksi ja sama, ja silloin kun totuuden etsijä on ehtinyt niin pitkälle, että on tykkänään vapautunut skandhoista, jolloin hän näkee alastomana, peittämättömänä totuuden edessään, silloin ovat kaikki totuuden etsijät yhtä mieltä. Mutta nyt me vielä olemme kaukana sieltä, kuka likempänä, kuka vähän ulompana. Mitäpä silloin merkitsee, että toinen skandhojensa avulla näkeee jonkun asian toisella tavalla ja toinen hieman toisella tavalla? Ei tämä ole vaarallista — eikä sekään, jos toinen sattuisi tuomaan asian esille siten, että toisen skandha-yhdistelmän sopusointu häiriytyisi ja personallisuus tuntuisi kärsivän. Jos esimerkiksi Pekka Ervast on nähnyt asiat siten, että sota, olkoonpa se hyvänkin asian puolesta, on aina väärää ja paheksuttavaa, eikä sille suo missään tapauksessa puoltoa ja hyväksymistä, niin olkoon se hänen asiansa, hän totuuden etsijänä on oikeutettu ja vieläpä velvollinen sen tuomaan esille; ja jos esim. allekirjoittanut, joka olen yli kaksikymmentä vuotta seurannut hänen opetuksiansa, kallistun hänen puolellensa, koska hän on vedonnut myös hengen suuriin jättiläisiin Buddhaan ja Kristukseen (edellinen sanoi: „älkää

tappako yhtään elävää olentoa" ja jälkimäinen: „rakastakaa ja siunatkaa vihollisianne"), niin älkää hyvät ystävät ja veljet siitä pahastuko! Jos toiset näin näkevät ja sitä näkemystään maailmalle huutavat, huolimatta siitä, että jotkut hengen nerot ovat asian toisin ymmärtäneet ja maailman palon aiheuttamassa kuumassa toisin neuvoneet, johtunee tämä siitä, että asiat ovat monet ja moninaiset, niin kauan kuin koko totuus ei ole paljastanut itseänsä.

Yhtä vähän on mielestäni siinä loukkaantumisen syytä, jos esim. P. E. on käsittänyt ja ymmärtänyt niin, että Jeesus Kristus ei enään tule personallisesti karkeaan ruumiiseen, vaan luottaa Jeesuksen Kristuksen omiin sanoihin „minä olen joka päivä teidän kanssanne maailman loppuun asti" ja „toisen kerran minä tulen teille taivaan pilvissä", s.o. hengen eli tajunnan taivaassa. Meille, jotka olemme P. E:n kannalla, uskomme ja odotamme Mestarien Mestarin ilmestymistä oman henkemme sisälle, tuntuu tämä ratkaisu luonnolliselta; mutta jos tämä asia toisille on näyttäytynyt toisella tavalla, niin sekin on vaan skandhojen yhdistelmästä johtuvaa. Siksipä rakkaat veljet totuuden etsijät, huolimatta erilaisista vakaumuksista, joilla ovat omat syynsä, „lyökäämme käsi kätehen".

Veljeydellä J. E. Kaukomaa.

F. K:lle.

Luin kirjoituksenne maaliskuun Ruusu-Ristissä „Tammisaaren pakkotyölaitoksessa". Kuvauksenne on järkyttävän todellinen, mutta samalla lohduttava. Murheellinen on kuvauksenne esikaupunkivanhemmista, mutta mietelmänne herättävät toivoa.

Tahdon kertoa tapauksen, joka on saava uskomaan, että kunnollinen käsityönoppiminen on paras keino pelastukseen.

Asuin verrattain korkeassa virkamiesperheessä. Perheessä oli kolme tytärtä. Kaksi oli kuin enkeliä, kolmas oli pahantapainen. Tyttö oli vallan rangaistus kodissaan. Hän siirteli kellojen viisareita, että myöhästyttäisiin. Hän pani vettä mustepulloihin. Kerran pani hän kelloni sisustan täyteen liimaa. Hän leikkeli valokuvat piloille. Hän viskasi avaimet lumihankeen, ettei vuokralaiset pääsisi huo-

neisiinsa. Hän leikkeli toisten kaulaliinoja. Aina hän teki kaikkea ilkeyttä.

Lopuksi rupesi hän suoraan varastamaan. Hän tyhjensi kukkarot, jättäen aina 5 penniä. Lopuksi suutuin ja kerroin asiasta hänen sisarelleen. Hän syytti palvelustyttöä. Moinen teeskentely harmitti minua ja sanoin suoraan. Pahantekijä otettiin lujille ja laatikkonsa tutkittiin. Hän ei kieltänyt, mutta häntä ei saatu anteeksi pyytämään. Hän katsoi minua sen perästä niin julmasti, että kohta hain hakasen ovelleni. Kiitin vallan Luojaa, kun kouluni loppui ja sain matkustaa kotiin.

Vuosiin en kuullut tytöstä mitään. Sattumalta huomasin sanomalehdestä, että vielä alaikäisenä oli tuomittu linnaan kaurojen varastamisesta ja huvilan polttamisesta.

Taas kului pari vuotta. Sitten kuului, että tämä nuori naisvanki oli opetettu vankilassa kutojaksi. Niin oppi hän elättämään itsensä. Hän on muuttunut, vieläpä tullut pidetyksi naiseksi.

F. K., ehdotan, että kirjoittaisitte kirjan kokemuksistanne vanginvartijana.

Hulda Hakkarainen.

Kysymyksiä ja vastauksia.

416 Kys. E. N. L. Pyytäisin lähempää ohjausta vasta alkaneelle selvänäköisyydelle. Voisiko itse jotenkin määrätä, mitä haluaa nähdä, tai olisiko joitain välineitä, joita käyttämällä kehityskulku menisi järjestyksessä? Jos esim. näkee palloissa kehityksen alkuvaiheet, ei niistä paljon ymmärrä, kun ei tarkalleen tiedä, mitä milloinkin on kyseessä.

Vastaus. Selvänäköisyyden synnystä ensin pari sanaa. Se alkaa itsestään, kun ihminen on henkisesti kehittynyt sille kohdalle, että maailmalle ja hänelle itselleen on hyötyä siitä kyvystä, ja silloin on kaikki hyvin. Mutta ihminen voi myös uteliaisuudesta y. m. syistä jouduttaa selvänäköisen kyvyn heräämistä itsessään (sekä ruumiillisilla että sielullisilla keinoilla), ja silloin on tehty karmaa, jolla saattaa olla vaikeatkin seuraukset. Jälleen syntyessään ihminen näet tuo mukaansa taipumuksen selvänäköisyyteen, ja jollei hän kehitä ja käytä sitä yksinomaan epäitsekkäällä tavalla, s. o. toisia auttaakseen, luo hän sillä vain pahaa karmaa. Eräs suuri vaikeus seuraa

sitä paitsi aina synnynnäistä, mediumistista selvänäköä: ihminen ei ole kykynsä herra, vaan kyky tahtoo viedä herruuden häneltä. Jos hän on totuuden etsijä ja rehellinen pyrkijä, asettuu siis hänen eteensä seuraava pulmallinen kysymys: mitenkä voin päästä selvänäköisyyteni herraksi? Ja ainoa vastaus tähän kysymykseen on: kasvattamalla itseäni salatieteellisesti, puhdistamalla tunteitani, nousemalla ajatusteni ja mielikuvitukseni herraksi, synnyttämällä tahtoni uudestaan. Tämä tuskin käy päinsä ilman opettajan johtoa, mutta tämä on ainoa keino oppia ymmärtämään omia näkemyksiään. Ja jollei pyrkijä ole tilaisuudessa saamaan pätevää ohjausta, on hänen joka tapauksessa tutkittava teosofista kirjallisuutta, ennen kaikkea H. P. Blavatskyn teoksia, Teosofian Avainta ja Salaista Oppia. Viimemainitusta kirjasta hän löytää tarkat ohjaukset ja selitykset kaikkien semmoisten näkyjen suhteen, jotka ovat tekemisissä maailmoiden ja ihmiskunnan syntyhistorian kanssa.

Tien varrelta.

Kiitos. Kaikkia ystäviä, jotka ovat minua hyvyydessään muistaneet onnitteluilla syntymäpäiväni johdosta, joulu- ja uuden vuoden tervehdyksillä kiitän sydämestäni ainoastaan tällä tavalla, sillä aikani ei ole myöntänyt jokaiselle erikoisesti kirjoittaa. Kiitos. P. E.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot. Joulukuun 19 p:nä oli aiheena **Vihkimyksen tie**, 26 p:nä **Mystillinen Kristus**; tammikuun 2 p:nä **Menneisyys ja tulevaisuus** ja 9 p:nä niinikään (jatkona) **Menneisyys ja tulevaisuus.**

Helsingin Ruusu-Ristillä oli tavanomainen juhlakokouksensa joulukuun 26 p:nä, Ruusu-Ristin johtajan syntymäpäivänä. Kokous alkoi klo 1/2 8 ja kesti puheineen, lauluineen, soittoineen ja kahvijuontineen klo 1/2 12:een tunnelman kohotessa yhä henkevämmäksi. Lopuksi koottiin ekstra kolehti „Temppelirahastoa" varten.

Mestarit ja Polku. Tällä nimellä on Suomen Teosofisen Seuran kustannuksella ilmestynyt C. V. Leadbeaterin uuden kirjan suomennos. Kirja on kirjoitettu tekijänsä sujuvaan tyyliin ja sen lukevat jännityksellä kaikki, jotka ihailevat Mv. Leadbeaterin pelotonta astraalista ekspertiisiä. Siinä on paljon hyviä ja siveellisesti yleviä neuvoja pyrkijöille, vaikka jotakuta lukijaa voi tympäistä silloin tällöin esiintyvä sana „mainehikas" tai „kunniakas", joka ei tunnu vakavalta henkisen elämän yhteydessä; mutta kuvaukset „suurista vihkimyksistä" muistuttavat liian paljon eräiden veljeskuntien vapaamuurari

menojen tapaisia vihkimysseremonioja herättääkseen asiantuntijoissa uskoa siihen, että nyt on maailmalle kerrottu, mitä Valkoisessa Veljeskunnassa todella tapahtuu.

Om, englantilaisen kirjailijan Talbot Mundyn romaani, joka lienee ilmestynyt ruotsiksikin, on etevästi ja viisaasti kirjoitettu kertomus englantilaisesta etsijästä sekä pitkälle kehittyneestä tibettiläisestä Laamasta ja hänen merkillisestä tsheelastaan (opetuslapsestaan). Tapahtumapaikka on Pohjois-India ja Tibetti ja salaperäiset seikkailut kiitävät ohi kuin filmidraamassa, osoittaen tekijän perehtyneen itämaiden monivivahteiseen ja mystilliseen elämään. Mutta kirja ei ole ainoastaan kiintoisa, vaan myös läpeensä opettavainen

Kesäkurssit Terijoelle. Terijoelta saapui toimitukselle kirje, — liian myöhään ehtiäkseen joulukuun numeroon, — jossa kehoitettiin viettämään Ruusu-Ristin johtajan syntymäpäivää siten, että päätettäisiin ja luvattaisiin liittyä ensi kesänä vietettäviin kesäkursseihin Terijoella. Näyttää todella siltä, että nuo ihanat kesäpäivät uudistuvat tänä vuonna Terijoella, ja odotamme, että sieltäpäin vielä kirjoitetaan kirje julkaistavaksi Ruusu-Ristissä.

Astrologiasta pitäisi useammin olla kirjoituksia Ruusu-Ristissä, kirjoitti eräs ystävämme. Siihen yhtyen Ruusu-Risti pyytää, että astrologimme ottaisivat asian suosiolliseen huomioonsa.

Ruusu-Risti-vapaamuurarius. Eräs maaseutulainen kirjoittaa toimitukselle: „Nyt kirjoitan vähän huomioitani Helsingistä, jossa olen ollut kuuntelemassa Ruusu-Risti-esitelmiä. Tärkein huomioni on ollut se, että se järjestelmä (vapaamuurarius), joka viime keväänä otettiin käytäntöön Ruusu-Risti-seurassa, on ainut mahdollinen tapa ratkaista nykyisen maailman probleemia, ja uskallanpa sanoa, että sen avulla voidaan luoda sellainen Suomi, jolle itse Amerikka ei vedä vertoja, sillä Amerikka, vaikka se ulospäin esiintyessään onkin mahtava, on sisäisesti heikko. Teollisuuden se on korkealle kehittänyt, vaan ei se ainakaan vielä ole voinut eri kansallisuuksia yhdistää kokonaisuudeksi muuten kuin ulkonaisesti. V. S.".

Amielin Päiväkirja on nyt Werner Söderström O. Y:n kustannuksella ilmestynyt suomeksi. H. F. Amiel oli ranskalais-sveitsiläinen filosofi ja runoilija (1821—1881), joka tässä mietekirjassaan kuvaa henkistä kehitystään avomielisellä ja vilpittömällä tavalla. Semmoisia teoksia on yleensä liian vähän maailman kirjallisuudessa, ja meidän täytyy iloita, että on suomeksi julkaistu tämä kirja, joka m. m. oli P. E:n lempikirjoja 90-luvulla.

HK
OY

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruusu-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeimpana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenluku on kuuden toimintavuotensa aikana noussut kuuteen sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö 1927.

23:s vk. Helmikuu 1927 N:o 2

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA:
1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1927

IRTONUMERO
Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

23:s vk. HELMIKUU 1927 N:o 2

Toimittajalta.

Kirjoituksessaan „Madame Blavatsky, Elämän papitar“, jonka julkaisen tässä numerossa, on Rafael Ronimus kosketellut kiintoisaa kysymystä H. P. Blavatskyn „uskontunnustuksesta“. Koska tässä aikakauskirjassa silloin tällöin on puhuttu madame Blavatskystä „ruusuristiläisenä Kristuksen seuraajana“, katson aihetta olevan lausua puolestani pari sanaa asiasta.

Rafael Ronimus on vallan oikeassa väittäessään, ettei madame Blavatsky ollut minkään erikoisen uskonnon, vaan itse elämän papitar, sillä vaikka hän yhdessä eversti Olcottin kanssa oli „ottanut pansiilin“ eli liittynyt buddhalaiseen kirkkokuntaan, ei hän silti ollut buddhalainen sanan tavallisessa merkityksessä. Teosofisen liikkeen alkuaikoina teosofia kyllä useimmiten sekoitettiin buddhanuskoon, mutta H. P. Blavatsky alituisesti ja väsymättä selitti, ettei teosofia ollut buddhalaisuutta (kts. esim. Teosofian Avainta.)

Sama on asian laita nyt. Jos H. P. B:stä sanotaan, että hän oli „ruusuristiläinen Kristuksen seuraaja“, ei sillä tarkoiteta, että hän oli kristillisen uskon tai kristillistenkirkkojen kannattaja. Semmoista ei voida tarkoittaa, sillä madame Blavatsky oli kaikkea muuta kuin kristitty sanan jokapäiväisessä merkityksessä. Hän ei edes ollut „Kristuksen seuraaja“, jos kuvittelemme, että semmoinen ihminen on velvollinen uskomaan erinäisiin kristillisiin uskonkappaleihin, jotka ovat yhteisiä kaikille kirkoille ja lahkoille. Hän oli Kristuksen seuraaja ainoastaan Ruusu-Risti-merkityksessä, s.o. hän piti pätevinä ainoastaan Kristuksen omia sanoja, opetuksia ja käskyjä, joita hän vertaili ja liitti Buddhan y.m. viisaiden jumalanpoikain sanoihin, opetuksiin ja käskyihin.

Madame Blavatsky teki nim. eron Jeesuksen ja Kris-

tuksen välillä. Jeesus oli ihminen ja korkea vihitty. Mutta Kristus ei ollut mikään erikoinen personallinen olento — maailman opettaja tai muuta semmoista, — vaan persoonaton „prinsiippi", aalaja eli maailman sielu, eli kuten Ruusu-Ristissä sanomme: kosmillis-mystillinen Kristus, Jumalan Poika, Logos, Sana. Sentähden tämä sama Kristusprinsiippi oli elänyt ja toiminut Buddhassa y.m. vapahtajissa, joten kaikki uskonnot ovat oksia samasta puusta (Kristuksesta), vaikka toinen on toisella tavalla ja vähemmässä määrässä kuin toinen osannut tuoda ilmi „Jumalan kunniaa". Teosofia, joka opeissaan perustui tähän uskontojen yhteiseen ytimeen, oli täten kaikkien uskontojen sisäisenä sisältönä (esoteerisena viisautena), ja madame Blavatsky painosti aina sitä tärkeätä tosiseikkaa, että kutakin uskontoa oli arvosteltava sen perustajan oppien mukaan, ei kirkkojen ja n. s. seuraajain, jotka järjestään ovat hämmentäneet ja sekoittaneet alkuperäisiä oppeja.

Madame Blavatskyn mielestä oli siis „kristitty" sanan varsinaisessa merkityksessä ainoastaan joku Leo Tolstoi, joku isä Damien, joku Fransiskus Assisilainen, joka elämässään seurasi evankeliumein Jeesus Kristusta. Semmoiset „kristityt" taas, jotka eivät tunne vuorisaarnaa eivätkä tunnusta Jeesuksen käskyjä päteviksi elämän ohjeiksi, eivät tiedä paljoakaan kristinuskosta eivätkä kulje Jeesuksen neuvomaa tietä taivasten valtakuntaan, s. o. valkoiseen veljeskuntaan.

Jos siis joskus selvyyden vuoksi nimitämme madame Blavatskya ruusuristiläiseksi ja Kristuksen seuraajaksi, emme tällä vähimmässäkään määrässä rajoita hänen yleismaailmallisuuttaan, hänen yleisinhimillisyyttään, hänen puolueettomuuttaan, vaan päinvastoin painostamme — ja syvennämme sitä.

*

Vanha tuttu kasku kristillisen jumaluusopin loistoajoilta kertoo, kuinka kerran eräässä kirkonmiesten kokouksessa väiteltiin hevosen hampaista. Pappi toisensa perään käytti puheenvuoroa, todistaen raamattuun vetoamalla, minkälainen hevosen suu oli ja kuinka monta siinä oli hammasta. Mutta kaikki ikävä kyllä olivat eri mieltä ja väittely kiihtyi sangen kiivaaksi tuosta tärkeästä teologisesta kysymyksestä. Pyhä suuttumus saavutti kuitenkin huippunsa, kun muuan yksinkertainen ja jumaluusopin mysterioihin

vähemmin perehtynyt maalaispappi nousi paikaltaan ja ehdotti, että asia ratkaistaisiin siten, että hevonen tuotaisiin kokoukseen, jotta sen suuta voitaisiin tarkastaa. En muista, tyytyikö kokous huutamaan „alas jumalaton kieltäjä!“ vai tuomittiinko herjaaja elävältä poltettavaksi.

Tämä kasku on kuin vertauskuva. Monasti sattuu elämässä samantapaisia seikkoja. Kerran kauvan sitten esim. olin läsnä väittelyssä, jossa pohdittiin n.s. homoseksualismia. Niitten varalle, jotka eivät tunne tätä ulkomaalaista sanaa, tahdon mainita, että homoseksuelleiksi eli homoseksuaalisiksi sanotaan niitä ihmisiä, jotka tuntevat sukupuolista vetäymystä omaan sukupuoleensa. Mainitsemassani väittelytilaisuudessa esiintyi monenlaisia mielipiteitä, jotka kuitenkin kaikki tähtäsivät siihen, että homoseksualismi semmoisenaan oli kauheata.

— Se on pahe, vieläpä luonnoton, ja ansaitsee lain ankarimman rangaistuksen.

— Minusta se on pikemmin sairaus kuin pahe. Nuo ihmiset ovat onnettomia. Heitä pitäisi kasvattaa pikemmin kuin rangaista.

— Mitä vielä kasvattaa!? Ovat hurjistelleet paheen kaikissa muodoissa ja lopen väsyneinä kiihoittavat aistejaan uusilla nautinnon keinoilla, kun ei luonnollinen sukuelämä heitä enää tyydytä.

— Huh, semmoisiako ovatkin? On se kauheata. Mutta minusta olisi sittenkin parempi, jos heitä varten olisi jonkinlaisia sairaaloita eli laitoksia — niinkuin esim. juopoille. Eihän juoppokaan ole rikollinen, jollei hän juovuspäissään tee jotain rikosta.

— Siinäpä se. Mutta nämä homoseksuaaliset roistot viettelevät aina toisia paheisiinsa. Ajatelkaa viattomia nuoria, jotka joutuvat heidän käsiinsä!

— Viattomia nuoria? Suokaa anteeksi, mutta voisivathan nuo nuoretkin vähän katsoa eteensä. Eihän tuommoinen pahe voi heitä viehättää, kun eivät luonnollistakaan tyydytystä ole kokeneet.

— Vielä mitä! Ihminen on pahalle altis ja lankeemukseen sangen taipuvainen.

— No en minä ainakaan ollut nuoruudessani. Siinä tapauksessa ajat ovat tyystin muuttuneet. Minun nuoruudessani joka ihminen vaistomaisesti tiesi, mikä oli sopivaa, mikä ei. Ei olisi tullut kysymykseenkään, että kukaan olisi voinut houkutella minua sopimattomiin tekoihin, minkään-

laiseen kurittomuuteen tai sukupuolielämään. Semmoisesta ei kannattanut puhuakaan.

— Voi olla, että moraaliset käsitteet ovat jonkunverran höltyneet, mutta . . .

— Ja sen minä sanon, että paheellinen on itse semmoinen nuori ihminen, joka antaa toisen houkutella itseään syntiin . . .

— Entä jos se tapahtuu rakkaudesta?

— No jaa, rakkaus voi tulla kysymykseen eri sukupuolten välillä — ja onhan moni tyttö langennut rakkaudesta, — mutta paheesta puhuttaessa ei tarvitse mainita rakkaussanaa.

— Homoseksuaaliset ihmiset väittävät kuitenkin rakastavansa, kuului arka ääni joukosta.

— Kaunistelevat vain pahettaan. Kuinka luonnoton voi rakastaa? Kuinka rakkaus voisi olla luontoa vastaan?

— Mutta jos nuoret, jotka lankeavat heidän pauloihinsa, tekevät sen rakkaudesta?

— Älkäähän toki pilkatko. Jos näin jatkamme, luovun minäkin pian säälistäni ja toivon paheellisille lain rangaistusta.

Nyt syntyi seurassa suuri hämmästys, hirmuinen siunailu ja paheksuminen, sillä äskeinen arka ääni puuttui taasen äkkiä puheeseen ja sanoi:

— Entä jos olemme liian nopeat tuomiossamme? Jos n.s. homoseksualismi ei ole pahe eikä suorastaan sairauskaan, vaan jokin tavallisuudesta poikkeava luonnollinen ilmiö? Jos se ei ole paheellisen elämän loppusaavutus, vaan synnynnäinen luonnonoikku, jonka tarkoitus meiltä vielä on salattu? Tunnetteko homoseksuaalisia yksilöitä? Oletteko tutkineet heidän sielulämäänsä, heidän rakkauselämäänsä, heidän sukupuolisuuttaan? Te tuomitsette ennakkoluulojenne perusteella, mutta kuinka semmoinen tuomio voi olla oikea?

Nyt alkoivat kaikki puhua ja huutaa yhtaikaa ja minun tuli niin sääli aran äänen omistajaa, että pakenin.

*

Ylläoleva tuli mieleeni, kun sain seuraavan kirjeen:

Muistan kotipitäjästäni lapsuuden ajoilta erään kummallisen ihmisen, jota sanottiin hulluksi Huldaksi syystä, että hän, huolimatta siitä että oli nainen, kulki miehen vaatteissa. Ja muutenkin hän oli tavoiltaan paljon miehen kal-

tainen, poltti tupakkaa ja viihtyi parhaiten miesten töissä. Mikään hullu hän ei ollut, siitä olen varma, mutta ihmiset käsittivät hänet väärin, ja varsinkin naiset ylenkatsoivat ja vihasivat häntä ja miehet tekivät hänestä pilaa.

Hänen oli vaikea elää, sen voi ymmärtää.

Mietin usein itsekseni, mikä hän oli ja miksi hän oli tuollainen. Ja sainkin siihen kerran vastauksen.

Eräänä päivänä näin hänen istuvan yksin silmissään kyyneleitä. Menin hänen luokseen ja tiedustin osaaottavasti, miksi hän itki.

Siihen hän vastasi: „ei kukaan ymmärrä minua."

„Ehkäpä minä ymmärrän", sanoin.

„Niin . . . ehkä . . . paremmin kuin muut. Ethän sinä koskaan naura minulle."

Ja niin hän vihdoin kertoi minulle kummallisen elämänsä, jonka aina muistan.

Hän sanoi olevansa nainen, mutta tuntevansa aivan selvään, että hänellä on miehen sielu. Hän sanoi syvästi rakastuneensa erääseen tyttöön, mutta mitään ymmärtämystä ei hän saanut osakseen, vaan vihaa, katkeraa vihaa ja ylenkatsetta.

Tunsin sydämestäni suurta myötätuntoa „hullua Huldaa" kohtaan — ja olin kait ainoa, joka sitä tunsi.

Ei jäänyt hän ainoaksi, vaan tulin tuntemaan erään toisenkin aivan samanlaisen ihmisen. Hän oli mies ja tunsi olevansa sielultaan nainen – siis päinvastainen tapaus. Hänen elämänsä oli vieläkin onnettomampaa, oikeata helvettiä, sillä hänellä olivat sukupuolihimot suuret. Hän „rakastui", toisin sanoen mielistyi miehiin, joiden kanssa hän yritti päästä suhteisiin, mutta joutui ruumiillisen väkivallan uhriksi. Häntä lyötiin ja vihattiin, mikä oli luonnollinen seuraus, koska ne henkilöt, joiden kanssa hän joutui tekemisiin, eivät tunteneet Karman lakia enempää kuin hän itsekään. Kukaan ei yrittänyt oikaista häntä eikä kääntää oikealle tielle.

Tällaisia ihmisiä löytyy useampia ja itse he varmaan ovat syypäät tuohon pahaan karmaansa. Mutta kova on heidän kohtalonsa.

Jospa he yrittäisivät käyttää tahdonvoimaansa apunaan, niin varmaan heidänkin elämänsä olisi paljon helpompaa. Ihminen voi, jos hän vain tahtoo ja päättää luopua himoistaan ja paheistaan. En väittäisi tätä, ellen olisi itse kokenut, ellen olisi itse kuolettanut monenlaisia paheita itsestäni.

Mielenkiintoista olisi tietää, minkälaisten rikkomusten seurasta on tuonlainen karma.

K. S.

*

Elävästä elämästä saattaa poimia tukuttain samankaltaisia tapauksia kuin K. S:n kirjeessä mainitut. Puolueettomalle tutkijalle ne kaikki osoittavat ja todistavat, että kyseessä on todellakin luonnollinen ilmiö ja synnynnäinen ominaisuus, oli se kuinka oikukas tai „luonnoton" tahansa niiden mielestä, jotka viisaudessaan asettavat luonnolle rajoja. Tätä kysymystä onkin viime vuosikymmeninä paljon tutkittu ulkomailla tieteellisissä, varsinkin lääkäripiireissä ja tultu siihen eittämättömään lopputulokseen, että luonnonilmiötä sinään ei saata kieltää, toisin sanoen, että yksilöllinen ihminen on syytön synnynnäisiin taipumuksiinsa. (Tiedemiehet eivät luonnollisesti ota lukuun jälleensyntymistä.) Homoseksuaalinen ihminen ei siis semmoisenaan ole sen halveksittavampi kuin heteroseksuaalinenkaan, joka „rakastaa" vain toista sukupuolta, vaan molempia on arvosteltava heidän tekojensa eikä taipumustensa nojalla. Suuri valistustyö odottaa tässä oikeinajattelevia ja totuutta rakastavia tekijöitä, sillä kristikunta on sentään kasvanut pois siitä umpimähkäisestä ja lyhytnäköisestä tuomitsemisesta, joka ennen vei tuhansittain homoseksuaalisia yksilöitä piinapenkille ja polttoroviolle: lapsiakin, joita tällä tavalla leimattiin paholaisen omiksi.

Asiantuntijat eivät enää väitä, että homoseksualismi perustuisi paheeseen; se on luonnon ilmiö, ja fysiologisesti on viitattu siihen, että jokainen ihminen alkuaan — sikiötilassaan on — kaksisukuinen ja kaksineuvoinen ja että myöhemminkin pitkin matkaa toinen sukupuoli piilee hänessä salatussa, surkastuneessa muodossa. Mutta luonnollisesti oppineet eivät ole etsineet syvempää sielullista syytä ilmiöön, eivät toisin sanoen ole tehneet semmoista kysymystä kuin K. S., nim. mitkä syyt menneisyydessä ovat aiheuttaneet seurauksena tällaisen karman. Sen asian ovat nykyiset tiedemiehet jättäneet teosofian ratkaistavaksi.

Omasta puolestani olen useita kertoja kosketellut näitäkin kysymyksiä puhuessani sukupuolielämästä yleensä, mutta en tahdo tällä kertaa viedä enemmän tilaa Ruusu-Ristin palstoilta. Pelkään, että lukijat ovat kyllästyneet jo tästäkin. Sen vain lopuksi sanon, että K. S. on löytänyt oikean käytännöllisen ratkaisun: ihminen on luotu itsensä

voittajaksi; hän ei tapa mitään itsessään, mutta hän löytää ytimen, syntysanan, ja tulee onnelliseksi.

*

Ulkomailla on teosofein tapana tukea omia kirjakauppojaan ja kustannusliikkeitään ostamalla ja tilaamalla kaiken kirjallisuutensa niiltä. Kustantajain myöntämä alennus, joka muuten jää vieraille, tulee täten oman liikkeen hyväksi ja auttaa sitä ponnistuksissaan teosofisen asian eteen. Tätä esimerkkiä olisi hyvä meidänkin seurata Suomessa. Onhan meillä liike — Mystica, — joka tarjoutuu ilomielin hankkimaan minkä koti- tai ulkomaalaisen kirjan tai lehden tahansa, ja koska Mystica kustannustyössään taas palvelee teosofista maailmankatsomustamme, pitäisi olla meidän mieluistakin auttaa Mysticaa tällä yksinkertaisella ja helpolla tavalla, joka ei meille mitään maksa. Onpa Mystica ilmoittanut haluavansa palvella yleisöä järjestämällä kirjojen myyntiä vähittäismaksuilla ja myöntämällä vakituisille kundeilleen alennusta omista kustannustuotteistaan. Monet pienet purot tekevät vuolaan virran, ja tämmöiset vähäpätöisiltä näyttävät teot saavat ajan pitkään aikaan huomattavia tuloksia.

Jeesuksen sanoja.

Ei-kanonisista lähteistä.

Herra selitti niille, jotka osoittautuivat kiittämättömiksi häntä kohtaan: „Jos ette ole olleet uskollisia pienessä, kuka antaa teille sitä, mikä on suurta?“

Jeesus kulki miehen ohi, jota vaivasi monet taudit, mutta joka toistamiseen toisti: „Kiitos olkoon Jumalalle, että hän on säilyttänyt minut vapaana siitä, jolla hän on monta luotua raskauttanut“. Jeesus sanoi hänelle: „Entä mistä vaivan muodosta sinä sitten olet säilynyt?“ Hän vastasi: „Oi Jumalan henki, minä olen onnellisempi kuin ne, joiden sydämmiin Jumala ei ole asettanut sitä tietoa hänestä, minkä hän on pannut minun sydämmeeni“. Jeesus sanoi: „Oikein puhut. Ojenna kätesi“. Hän antoi kätensä ja heti hänestä tuli mitä puhtain ja kaunein ihminen, sillä Jumala

oli parantanut hänet hänen sairauksistaan. Ja niin hän tuli Jeesuksen opetuslapseksi ja antautui hänen kanssaan Jumalaa palvelemaan.

Tapahtui, että Herra poistui kaupungista ja kulki opetuslastensa seurassa vuorten yli. Ja he saapuivat vuorelle ja tie, joka vei sille, oli jyrkkä. Siinä he tapasivat miehen kuorma-aasineen. Mutta eläin oli kaatunut, sillä taakka oli raskas, ja mies löi sitä, niin että veri juoksi. Ja Jeesus meni hänen luokseen ja sanoi: „Ihminen, miksikä lyöt eläintäsi? Etkö näe, että se on liian heikko taakalleen, ja etkö tiedä, että se kärsii tuskaa?“ Mutta mies vastasi ja sanoi: „Mitä se sinulle kuuluu? Minä saan lyödä sitä niin paljon kuin minua haluttaa, sillä se on minun omaisuuttani ja ostin sen hyvän rahan edestä. Kysy niiltä, jotka ovat seurassasi, sillä he tuntevat minut ja tietävät asiasta“. Ja muutamat opetuslapsista sanoivat: „Niin, Herra, asia on niinkuin hän sanoo. Näimme, kuinka hän sen osti“. Mutta Herra sanoi: „Ettekö huomaa, kuinka sen veri juoksee, ja ettekö kuule, kuinka se itkee ja valittaa?“ Mutta he vastasivat ja sanoivat: „Ei, Herra, emme me kuule sen itkevän ja valittavan“. Ja Herra oli surullinen ja huudahti: „Voi teitä, kun ette kuule, kuinka se valittaa Luojalle taivaissa ja huutaa armoa. Mutta voi kolmasti häntä, jonka tähden se valittaa ja huutaa hädässään“. Ja hän astui esiin ja kosketti eläintä. Ja se nousi ja sen haavat olivat parantuneet. Ja Jeesus sanoi miehelle: „Jatka nyt matkaasi, mutta älä lyö sitä enää, jotta sinäkin löytäisit armoa“.

Muutamat sanoivat Jeesukselle: „Opeta meille joku oppi, jonka takia Jumala meitä rakastaisi“. Jeesus sanoi: „Vihatkaa maailmaa, niin Jumala teitä rakastaa“.

Sanottiin Jeesukselle: „Osoita meille joku teko, jonka avulla pääsisimme paratiisiin“. Hän vastasi: „Älkää ollenkaan puhuko“. He sanoivat: „Sitä emme osaa“. Hän sanoi: „Puhukaa sitten ainoastaan mitä on hyvää“.

Jeesukselta kysyttiin: „Mikä on töistä paras?“ Hän vastasi: „Kiitollisin sieluin alistua Jumalan tahtoon ja rakastaa Jumalaa“.

Apostolit kysyivät Jeesukselta: „Kenen voidaan sanoa suorittavan hyvän työn vilpittömästi ja teeskentelemättä?“ Hän vastasi: „Hänen, joka tekee hyvän työn Jumalan tähden ilman halua, että kukaan häntä siitä kiittäisi“.

Jeesus sanoi: „Pyri vakavasti johonkin, jota tuli ei voi niellä“. He sanoivat: „Mitä se on?“ Hän vastasi: „Hyvyys“.

Sika tuli lähelle Jeesusta ja hän sanoi sille: „Mene rauhassa". Siitä huomautettiin: „Oi Jumalan henki, sanotko sillä tavalla sialle?" Hän vastasi: „En tahtoisi opettaa kielelleni häpeällisiä sanoja".

Eräänä päivänä hän kulki apostoleinsa kanssa, ja he sivuuttivat koiran raadon. Apostolit sanoivat: „Kuinka ilkeä on tuon koiran haju!" Mutta Jeesus sanoi: „Kuinka valkoiset ovat sen hampaat!"

Jeesus sanoi apostoleille: „Mitenkä tekisitte, jos näkisitte veljenne nukkuvan ja tuuli olisi kohottanut hänen hamettaan?" He sanoivat: „Me peittäisimme hänet". Hän sanoi: „Ei, vaan te paljastaisitte hänet". He sanoivat: „Jumala paratkoon! Kuka niin tekisi?" Hän sanoi: „Se teistä, joka kuulee sanan veljestään ja lisää siihen ja kertoo sen lisäyksineen".

Hän kulki muutamien juutalaisten ohi, jotka puhuivat pahasti hänelle, mutta hän puhui heille hyvää vastaukseksi. Hänelle huomautettiin: „Totisesti nämä puhuvat ilkeästi sinulle ja sinä puhut heille hyvää?" Hän sanoi: „Jokainen antaa varastostaan".

Kulkiessaan meren rannalla Jeesus näki muutamia vanuttajia työssään ja sanoi heille: „Te puhdistatte näitä vaatteita, mutta ette puhdista sydämiänne". Tämän perästä he uskoivat häneen.

Madame Blavatsky, Elämän papitar.

Motto: Oliko Madame Blavatsky meidän, teidän vai heidän?

Suuri on se, joka ei siedä rajoituksia. Niinpian kuin me sen rajoitamme, pienenee se — ainakin rajoittajalle. Madame Blavatsky oli suuri, sillä hän suoritti suurtyön ihmiskunnalle; avarsi halukkaille laajempia näköaloja hengen ylängöille. Hän oli Elämän ja yhden maailmanuskonnon uranuurtaja ja kannattaja — kas tuossa hänen suuruutensa, jota vuosisadat eivät kykene himmentämään. Hän ei ollut siis minkään erikoisen dogmillisen uskonnon kannattaja. Mutta hänen jälkeensä on siitä huolimatta syttynyt kiivas kilvoittelu siitä, kenenkä hän oikeastaan on, mi-

hin leiriin hän oikeastaan kuuluu? Emme luule erehtyvämme väittäessämme, ettei hän kuulu kenellekään erikseen, vaan kaikille. Hänen maailmankatsomuksensa oli niin suuri ja laaja, ettei se totisesti mahdu mihinkään pienempään tai suurempaan kappeliin, rukoushuoneeseen, eikä edes temppeliinkään, sillä hänen temppelinsä oli rakenteeltaan kosmillinen, ja siihen temppeliin mahtuvat kaikki muut.

Vaikka hän siis oli näin „kosmillisen" suuri, mistä johtuu, kysymme me, että jokainen ja kukin, joka ei sitä ole, kumminkin haluaa ja kutsuu häntä omakseen? Se johtuu ilmeisesti meidän inhimillisestä itserakkaudestamme, itsehyvyydestämme, pienuudestamme ja — ikävästämme. Kun me ihmiset sidomme itsemme henkisesti, vaikka kuinka kultaisin sitein, etsimme me tovereita ja ystäviä tähän kultaiseen vankilaamme, ja mitä ylpeämpiä ja suurempia tovereita me tänne saamme, sitä suurempi on mielihyvämme ja tyydytyksemme. Hyvässä seurassa on, kas, viihtyisää olla! Tästä juuri johtuu, että Madame Blavatsky tahtomattaan on joutunut niin moneen kultaiseen vankilaan, jossa häntä on kehoitettu viihdyttämään lähimmäisiään heidän ikävässään, niinkuin kehoitti muinoin Ranskan Ludvig XIII, kaihonsairas, ystäviään: Tulkaa, rakkaat, luokseni ja jakakaamme ikävämme! Ja mitä ikävöivät sitten nämä kultaisten siteiden vangit? Yhä enemmän vain kultaisia siteitä, siksi kunnes herkistynyt kuulo tajuaa käskyn hiljaisuudesta: Astukaa ulos te, jotka tahdotte, siteistänne! Ja tuo on oleva heidän vapautuksensa suuri ja ylhä hetki.

Tämän samaisen hetken kosmillisen kellonsoiton kuuli aikanaan Madame Blavatsky, Elämän viisas ja totinen papitar, ja hänen testamenttinsa jälkimaailmalle oli:

Vapautukaa!

Rafael Ronimus.

Ihmissielu somnambulismin valossa.

Viime vuoden Ruusu-Risti sisälsi erään nimimerkki E. P:n laatiman kirjoituksen „materialismi vaiko teosofia", joka aiheutti seuraavissa numeroissa muutamia vastineita.

Tässä kirjoituksessa puolustettiin tieteelliseen ajatteluun vedoten materialistista katsantokantaa ja esitettiin sen ydin

vanhassa tutussa muodossa: Aine on olemassaolon ensiarvoinen todellisuus. Se on seuratessaan ikuisia, muuttumattomia lakejaan itse järjettömänä, sattumalta ja tarkoituksettomasti sivutuotteenaan luonut elämän, tajunnan, järjen. Sen „sokeiden“ toimintojen tuloksia ovat samoin hyve ja ihmisrakkaus.

Kirjoitus oli hyvin laadittu ja sisälsi kohtia, jotka teosofinkin on helppo hyväksyä, jopa sellaisiakin, jotka suorastaan ovat teosofisia oppeja, kuten väite, ettei olemassaololla kokonaisuutena katsottuna voi olla mitään tarkoitusta. Teosofia opettaa tämän ehdottomuudesta ilmenneen, muuttuvaisen elämän muuttumattomasta perussyystä, ykseyden ja moninaisuuden takana olevasta suuresta, määrittelemättömästä tuntemattomasta, jonka rinnalla kaikki muu on harhaa.

Kuitenkin kirjoitus lukuunottamatta näitä kohtia, johtui useimpiin niihin ajatuskompastuksin ja virhepäätelmiin, joita ei ainoastaan teosofia, vaan yliopistollinenkin ajattelu jo aikoja sitten on todennut ja pätevästi osoittanut tämänsuuntaisen katsantotavan sisältävän. Niinollen se puhuessaan tieteestä itseasiassa esittää mielipiteitä, jotka virallisen yliopistotieteenkin kannalta ovat vanhentuneita.

Vaikka emme tässä tahdo yksityiskohtaisesti syventyä kysymyksessäolevan kirjoituksen väitteisiin, on aihekäsittelymme kannalta syytä luoda lyhyt katsaus niihin ajatusongelmiin, jotka saivat akateemisen filosofian hylkäämään materialismin. On tällöin huomioonotettava parikin eri näkökohtaa.

Ensiksikään ei materialistista järjestelmää voida saattaa loppuun sillä tosiasiaperustalla, jonka pohjalle se alkujaan rakennettiin. Tämän seikan toteavat yliopistojen asiantuntijoiden suuri enemmistö. Useimmat materialismin kannalla olevat oppineet ovat erikoistutkijoita, jotka ovat ryhtyneet kansanomaisesti filosofoimaan. Ammattiajattelijat eivät tunnusta heidän filosofiaansa tieteelliseksi, tällä kertaa, kuten voimme todeta, näköjään hyvällä syyllä.

Toiseksi ovat eräät etevät tutkijat todenneet joukon ilmiöitä ja tosiseikkoja, mitkä suorastaan kokemusperäisesti kumoavat materialismin ylittäen sen asettamat mahdollisuuden rajat havaintoavaruuden suhteen. Eräät tällaiset ilmiöt kuuluvat hypnotismin ja siihen liittyvän somnambulismin piiriin. Nämä tosiseikat, jotka välittömästi näyttävät viittaavan teosofian esilletuomaan väitteeseen normaaliais-

teja ylittävän, ulkokohtaisesti pätevän kokemuksen olemassaoloon tajunnan laajentumisen seurauksena, eivät vielä ole akateemikkojen yksimielisesti hyväksymiä, huolimatta siitä, että monet yliopisto-oppineista etevimmät ovat ne todenneet. Asiaan monipuolisesti perehtynyt tuskin voi tulla muuhun johtopäätökseen kuin siihen, että syy tähän on etsittävissä väärän maailmankuvan aiheuttamista ennakkokäsityksistä. Ne oppineet, jotka asettuvat hylkäävälle kannalle näiden „uusien" tosiasioiden suhteen, sivuuttavat nimittäin joko koko kysymyksen sanalla „mahdotonta" asettaen siten oman luonnosta luoman harhakuvansa itse luontoa ylemmäksi tai selittävät, vaieten parhaiten todistetuista tapauksista, mitä mielivaltaisimpia olettamuksia käyttäen, tehdyt havainnot joko petokseksi tai virhehuomioiksi.

Meidän on nyt siis lyhyesti kosketeltava ensimmäistä kohtaa, niitä seikkoja, joiden nojalla kriitillinen filosofia käyttäen materialismin omaa tosiseikka-perustaa sen hylkää. Vasta sitten käymme käsiksi varsinaiseen aiheeseemme, somnambulismiin, joka on omiansa luomaan valaistusta erinäisiin seikkoihin sielunelämän yhteydessä sekä tarjoamaan muutamia niistä ilmiöistä, jotka materialismin kokemusperäisesti kumoavat.

Jo saksalainen tiedemies ja filosofi Hermann Lotze, joka esiintyi 1800-luvun lopulla, sanoi katsovansa sitä inhimillisistä harhakäsityksistä eräänä kaikkein omituisimpana, joka saattaa ihmisen „epäilemään omaa olemustaan, ainoaa, jota hän välittömästi kokee, ja katsomaan sitä jonkun ulkonaisen luonnon tuotteeksi, josta hän ainoastaan toiskätisesti saavuttaa tietoa, juuri sen tajunnan välityksellä, jonka hän kieltää". Luonnontutkijan Dubois-Reymond'in esittämät „ignorabimus" väitteet — emme koskaan tule tietämään mitä yhteyttä on pyörivien atoomien ja esim. tajuntaamme tulevan väriaistimuksen välillä; emme koskaan tule tietämään, mistä liike on saanut alkunsa j.n.e. — vaikuttivat osaltaan materialistisen ajatustavan väistymiseen. Kun sitten Lange oli kirjoittanut kuuluisan teoksensa „Geschichte des Materialismus", missä osoitettiin tajunnan olemassaolon olevan tosiasian, jonka materialistit olivat vähäksyneet ja joka vaikkapa täysin tehottomana rinnakkaisilmiönä oli omiansa tekemään materialistisen maailmankuvan ristiriitaiseksi, hylkäsi tieteellinen ajattelu materialismin. Ainoastaan kansanomaisena käsityksenä se vielä, kuten mainittua, saattoi säilyä muutamain eteväin erikoistutkijain

tukemana, jotka eivät kyllin syvälle olleet tunkeneet varsinaiseen filosofiseen ajatteluun ja joiden huomioima verrattain ahdas ala ilmiömaailmasta saattoi näennäisesti viitata „aineen" ja „voiman" kaikkivaltaan.

Tosin on tieteellisenkin filosofian edustajien omaksumana viime aikoina ilmaantunut fenomenalismin nimellä käypää materialismia. Tälle kannalle on ominaista, että se pyrkii selittämään maailmaa ryhmäksi itseolevaisia ilmiöitä, jotka varsinaisesti esiintyvät normaalisen ihmisen aistimuksina. Näiden ilmiöiden lakisiteinen muuttuminen on olemassaolo. Ihminen on niiden satunnaisen kokoonpanon synnyttämä tuote.

Tästä on sanottava samaa kuin materialismista yleensä. Siinä esiintyy normaalitajunnan aistimusaineksen yliarvioiminen. Elimistöjen erilainen kehitys ja täten erilainen aistitsemiskyky jo osoittavat, ettemme voi katsoa ihmisen aistitodellisuutta eli havaintoavaruutta, „viiden aistin" maailmaa muuta kuin katkelmaksi ulkokohtaisesta, itseolevaisesta todellisuudesta eikä suinkaan suljetuksi järjestelmäksi. Biologian nojalla saatamme suorastaan odottaa poikkeuksellisten kokemusten ja tietokyvyn esiintymistä erilaisten fysiologisten ja metafysiologisten muutosten tai erikoisuuksien rinnalla tapahtuvan tajunnan laajenemisen ja psyko-fysiologisen aistimuskysymyksen siirtymisen johdosta.

Materialismia puoltava kyhäelmä, johon pitkin matkaa olemme katsoneet olevan syytä viitata, esittää lopuksi siveellisen tajunnan kehittymisen olemassaolon taistelussa koneellisesti tapahtuneeksi. On kyllä totta, että monet moraalihistorioitsijat, esim. suomalainen Edvard Westermark, asiaa tähän suuntaan käsittelevät, huolimatta siitä, että käytettyä apuolettamusta „luonnollista valintaa" ei enää biologein keskuudessa, jotka tässä ovat asiantuntijoita, katsota riittäväksi selittämään elimellisen luonnon tarkoituksenmukaisuutta. Mutta on lisäksi huomautettava, ettei materia, yhtä vähän kuin ihmisen tajuista elämää yleensä voidaan ymmärtää sen tuotteena, myöskään voi olla siveellisen tietoisuuden luoja, vaan elimellisen luonnon kehityksessä toimivia aineellisia lakeja täytyy katsoa ainoastaan ulkonaisina edellytyksinä siveellisen tietoisuuden ilmenemiselle aistimaailmassa. Näillä lailla sitäpaitsi voidaan odottaa olevan ylifyysillinen tausta, kun kerran on ilmeistä, että ulkokohtainen, itseolevainen todellisuus on „viiden aistimen" välittämää n.s. fyysillistä todellisuutta laajempi.

Tällaisiin päätelmiin vie meidät siis samojen tosiseikkojen järkijohteinen (deduktiivinen) syvällisempi esittely, joille materialistinen järjestelmä perustuu. Siirtykäämme nyt tehtyjä johtopäätöksiä somnambulisten ilmiöiden valossa tarkistamaan ja kokemusperäisesti vahvistamaan. Kun kokemus lankeaa yhteen määrättyjen tosiseikkojen nojalla muodostetun laajakantoisemman väittämän kanssa, kun induktio vahvistaa deduktion, silloin on saavutettu suurin tieteellinen varmuus.

Vuonna 1825 asetti Pariisin lääketieteellinen akatemia 11-miehisen lääkärien muodostaman lautakunnan tutkimaan keinotekoista unitilaa ja sen yhteydessä olevia ilmiöitä, joista siihen aikaan alettiin niin paljon puhua ja niin lukuisia selostuksia esittää, ettei akatemia enää katsonut olevan mahdollista ne vaitiololla sivuuttaa. Muutamia vuosikymmeniä varhemmin, vuonna 1784 oli eräs toinen saman akatemian Ludvig XVI käskystä asettama komitea julistanut wieniläisen lääkärin Anton Mesmerin tekemät parantamiset luulosairauden ja itsepetoksen aikaansaannoiksi ja hänen esittämänsä selityksen — elimistöstä säteilevä fluidaalinen hermovoima, animaalinen magnetismi — jyrkästi vääräksi. Tällöin puheenaoleva komitea kuitenkin myönsi, että näennäisesti ihmeellisiäkin ilmiöitä oli tapahtunut, vaikka se luuli voivansa tehdä niiden merkityksen mitättömäksi muutamilla pintapuolisilla huomautuksilla. Näin kuuluu nimittäin eräs kohta sen esittämässä lausunnossa: „Lopulta emme ole uskoneet tarvitsevamme kiinnittää huomiota niihin harvoihin käsittämättömiin ja ihmeellisiin tosiseikkoihin, jotka näyttävät sotivan kaikkia fysiikan lakeja vastaan, koska nämä aina ovat mutkikkaiden, vaihtelevien, kätkettyjen ja selvittämättömien syiden tuloksia.“ Lääkäri Jussieu kieltäytyi allekirjoittamasta komitean lausunnon.

Huolimatta tästä suurin piirtein katsottuna hylkäävästä arvostelusta olivat Mesmerin oppilaat, näiden joukossa lääkäreitä ja tiedemiehiä, jatkaneet hänen alulle panemiaan tutkimuksia. He olivat todenneet, että magnetisoimismenettelyä käyttäen saatettiin vaivuttaa potilas mielenkiintoiseen unitilaan, jolla oli terveyttä tuottava vaikutus. Tällöin pääsi ilmenemään sielullinen kokonaisuus, joka tosin varsinkin „pienessä unitilassa“ oli nukuttajan vaikutukselle altis, mutta tästä huolimatta esiintyi koehenkilön personallisuuden itsenäisenä kaksoistumisena. Todettiin tällä perso-

nallisuudella olevan merkittäviä kykyjä. Se omisti laajennetun muistin. Se kykeni tarkoin erittelemään oman elimistönsä toimintoja ja todeta siinä esiintyviä viallisuuksia ja sairauksia. Se saattoi t. s. tehdä tarkkoja ja näöltään päteviä taudinanalyysejä sekä neuvoa lääkitsemiskeinot. Mutta ei tässä kyllin. Tällainen kyky saattoi myöskin ulottua muihin elimistöihin varsinkin nukuttajaan. Tämän ohella ilmeni tietoa kirjoituksista ja tapauksista, jotka eivät olleet viiden aistien ulottuvilla. Ihminen näytti siten syvässä, keinotekoisesti aikaansaadussa unitilassa, jota alettiin nimittää somnambulismiksi, saavuttavan erikoisen uuden aistin, „selvänäköisyyden". Tästä kysymyksestä julkaisi muun muassa saksalainen lääkäri ja runoilija Justinus Kerner lukuisia tutkimuksia, joista kuuluisin on erästä rouva Hauffea käsittelevä teos „Die Seherin von Prevorst" (Prevorstin näkijä-nainen).

Nyt näytti Parisin akatemian tarkoitus sen myöhemmästä esiintymisestä päättäen olleen asettamalla tämä uusi komitea, aiheuttaa mesmeristeille samanlainen isku kuin vuonna 1784 ja siten jos mahdollista pysäyttää todella laajalle leviävän magneettisen parannustavan käyttö. Mutta tulos oli toinen. Tehtyään kuudetta vuotta huolellisia tutkimustöitä julkaisi tämä komitea 21 p:nä kesäkuuta 1831 akatemian ja komitean jäsenen Hussonin esittämänä lausuntonsa, joka tutkittavien ilmiöiden suhteen oli läpeensä myönteinen. Se t.s. totesi mesmeristien useimpain väitteiden pitävän paikkansa. Sen laatimassa selostuksessa on muunmuassa luettavana seuraavaa:

„Tahto ja tuijottava katse ovat riittäneet aikaansaamaan magneettisia ilmiöitä vieläpä silloin, kun magnetisoitavat eivät tietäneet tästä."

„Somnambuli-tajunta saattaa aiheuttaa uusien kykyjen heräämisen, kykyjen, joita nimitetään selvänäköisyydeksi, intuitioksi ja sisäiseksi ennakkoaavistukseksi."

„Tahdolla ei voida ainoastaan vaikuttaa magnetisoitavaan, vaan voidaanpa vielä aiheuttaa hänessä täydellinen somnambulismi ja herättää hänet siitä hänen tietämättään, tämä silloinkin, kun ei ole hänen näköpiirissään, vaan jollakin etäisyydellä. Koe onnistuu vieläpä suljettujen ovien läpi."

„Olemme nähneet kaksi somnambulia, jotka suljetuin silmin ovat saattaneet erottaa heidän eteensä asetettuja esineitä: he tunsivat pelikorttien värin ja arvon niihin kos-

kematta. He lukivat kirjoitettuja sanoja tai rivejä, joltakin kohden avatusta kirjasta. Tämä ilmiö tapahtui silloinkin, kun somnambulin silmäluomet huolellisesti painettiin kiinni sormella."

Saatuaan tällaisen lausunnon katsoi akatemia olevan varminta hautaannuttaa se. Sitä innokkaasti vastustettiin ja pian se kokonaan unohtui. Kun akatemialle tästä huolimatta yhä lähetettiin uusia selostuksia kysymyksenalaisista ilmiöistä, ehdotti lääkäri Double, ettei sentapaisiin kyselyihin enää vastattaisi. Tämä ei estänyt magneettisen parannusmenetelmän käytön yhä laajenevaa leviämistä.

Vuonna 1843 julkaisi manchesteriläinen lääkäri James Braid pääteoksensa „Neurypnology", jossa esitettyihin kokeisiin hän oli johtunut nähtyään sweitsiläisen magnetisoijan Lafontainen toimeenpanemia julkisia näytäntöjä animaalisen magnetismin tuloksista. Hän sai aluksi yhtä vähän tunnustusta osakseen kuin mesmeristit, vaikka hän päinvastoin kuin nämä etsi syytä keinotekoiseen uneen, jota hän nimitti hypnoosiksi (kreikaksi = uni, siitä hypnotismi) sisäkohtaisesta tekijästä, tilasta, johon ihminen itse koneellisesti saattoi hermostonsa. Tämä otaksuma soveltui hyvin Braidin tuntemiin ilmiöihin, mutta ei uuden selitysperusteen keksiminenkään aiheuttanut mitään sanottavaa muutosta virallisen tieteen suhtautumiseen „hypnotismiin". Vasta kun tri Liébeault, joka vuonna 1866 oli julkaissut virkatoverien ivalla ja olkapaitten kohauttamisella vastaanottaman teoksen „keinotekoisesta unesta ja sentapaisista tiloista", muutettuaan Nancyhyn oli saanut jo silloin kuuluisan, ensin epäilevälle kannalle asettuneen professori Bernheimin vakuutetuksi hypnotismin todellisuudesta, ja kun toiselta puolen professori Charcot Pariisissa oli alkanut yksityiskohtaiset kokeilunsa, pääsi hypnotismi vähitellen, vaikka hitaasti, arvoonsa. Saksassa olivat materialistiset oppineet kuitenkin miltei vuosisadan loppuun saakka surullisen tietämättömiä sen tosiseikoista eikä se yleensä vielä nytkään ole lääketieteellisenä oppiaineena yliopistoissa, joten asiantuntijat eivät sellaisia ole akateemisen koulutuksensa perusteella.

Koska hypnotismin oikeuksiinsa saattajat eivät yleensä tunteneet sellaisia tosiseikkoja, jotka tekivät ulkonaisen, nukuttajan taholta lähtevän vaikutuksen olettamisen välttämättömäksi, minkä vuoksi he olivat omaksuneet hypoteesin elimistön sisäkohtaisesta toiminnasta jonkun ärsykkeen

perusteella, hyljäten opin animaalisesta magnetismista, pääsi tämä käsitys oppineiden keskuudessa voitolle ja se sai täsmällistetyn muodon opissa suggestiosta ja itsesuggestiosta, jolla tarkoitetaan vaikuttamista mielikuvitukseen ja tämän välityksellä hermostoon. Hypnotismin yhteydessä ei aluksi myöskään puhuttu selvänäköisyyden eli kryptestesian heräämisestä, mutta jo verrattain varhain n.s. astien herkistymisestä, hyperestesiasta. Nähtävästi tunnettiin varsin vähän syvimpiä unitiloja huolimatta siitä, että jo Liébeault ja Bernheim erottivat eri asteita hypnoosissa samoinkuin Charcot, jonka istunnoissa todella usein näytti ilmenevän jonkunlaista selvänäköisyyttä. Vähitellen esiintyi kuitenkin tutkijoita, jotka Bernheimin tunteman syvimmän unitilan ohella, jotka hän nimitti somnambulitilaksi, väittivät havainneensa vielä syvempiä hypnoosin asteita. Niinpä Pariisin polyteknillisen laitoksen johtaja Rochas d'Aiglun erotti kirkasunitilan ja toisen asteen, missä hän kertoi huomanneensa jonkunlaisen elimistön kaksoistumisen, jolloin n. s. tuntoaistin erkaneminen esiintyi väliasteena. Alettiin havaita samoja ilmiöitä, joita jo mesmeristit olivat sanoneet huomanneensa. Kokeet tehtiin mitä ankarimpia varokeinoja noudattaen mahdollisimman täsmällisesti, jottei mikään erehtyminen olisi mahdollinen. Tästä huolimatta kerääntyi valtava ainehisto telepatiaan (ajatuksenlukeminen) ja kryptestesiaan viittaavia tosiseikkoja. Suurimmat asiantuntijat hypnotismin alalla, kuten nobelpalkinnon saaja, pariisilainen fysiologian professori Charles Richet samoinkuin psykopatologi Pierre Janet Ranskassa, niinikään vasta kuollut Upsalan yliopiston dosentti tri Sydney Alrutz Ruotsissa, totesivat yliaistillisten, parapsykoligisiksi nimitettyjen kykyjen esiintymisen määrätynlaisessa hypnootisessa unessa. Tämän ohella Alrutz, professori Benedikt Itävallassa, ennenmainittu Rochas d'Aiglun samoinkuin lääkärit Hector ja Gaston Durville Ranskassa monien muiden tutkijain ohella tekivät kokeita, jotka heille todistivat, että Mesmerin mielipide, jota myöhemmin muunmuassa kemisti, vapaaherra Reichenbach oli kehittänyt ja koneellisesti yrittänyt todistaa, näköjään piti paikkansa myöskin keinotekeisen unen selitysperustaan nähden. He katsoivat ilmaantuneen seikkoja, jotka todella osoittivat, että nukuttajasta virtasi hienoa olemusta, jolla oli tärkeä merkitys hypnoottisen unitilan esiintymiseen nähden. Varsinkin Alrutzin

kokeiden todistusvoima on niin sitova,[1]) ettei kekseliäinkään epäilijähenki ole voinut niistä tehtäviä päätelmiä muuta kuin aivan ylimalkaisilla arveluilla torjua.[2]) Näin on meidän todettava, että kymmenet jopa sadat kouluutetut tutkijat, niiden joukossa hypnotismin pätevimmät erikoistuntijat (lääkäreitä, fysiologeja, sielutieteilijöitä, biologeja, fyysikkoja, kemistejä, filosofian tutkijoita j.n.e.) ovat erittäin huolellisesti hankitun ainehiston nojalla tulleet miltei kaikissa kysymyksissä samoihin tuloksiin kuin Parisin akatemian asettama komitea vuonna 1831. Nämä tutkijat ovat vielä toistaiseksi luultavasti vähemmistönä sen vanhoillisuuden ja jatkuvaisuuden lain johdosta, jonka vuoksi suuri joukko tiedemiehiä kaikkina aikoina on tarrautunut vanhentuneisiin mielipiteisiin, mutta puolueeton arvostelu ei voi kiinnittää huomiota vastustajien pintapuolisiin iskulauseihin, jotka usein osoittavat valitettavaa tietämättömyyttä käsittelemästään asiasta ja ikävä kyllä parhaimmassakin tapauksessa sivuuttavat pätevimmät, erikoiset yksiarvoiset tosiseikat.

(Jatk.) Sven Krohn.

---

[1]) Alrutz muuhmuassa eristi potilaan lasilla huomattuaan tämän hyväksi hermovoiman johtajaksi estääkseen täten lämpösäteilyä itsestään potilaaseen samoinkuin ilmavirran vaikutuksen. Nukutettavan kasvot hän peitti mustalla kankaalla. Näin hän saattoi huolimatta siitä, ettei suggestio ollut mahdollinen, vaivuttaa koehenkilö uneen ja hänet siitä herättää, aikaansaada kataleptisen tilan haluamissaan ruumiinosissa j. n. e.

[2]) Kuvaavana esimerkkinä tästä mainittakoon ylikriitillinen Alfred Lehman, tanskalainen psykofysiologi, joka arvelee, että Alrutzin kokeissa huolimatta niiden näennäistä pätevyyttä on täytynyt tapahtua joku virhe, koska erään toisen tutkijan vähemmän täsmällisesti toimeenpanemissa ilmenee tuloksiin nähden muutamissa yksityiskohdissa eroavaisuuksia, vaikka molemmat tutkijat tärkeimmissä kohdissa hermovoiman olemassaoloon nähden ja esim. katsoessaan lasia hyväksi johtajaksi ovat yhtä mieltä. Tästä huolimatta tekee Lehman hämmästyttävän jyrkän järkipäätelmän: „Ei ole olemassa mitään hermosäteilyä oletetuilla fyysillisillä ominaisuuksilla ja fysiologisilla vaikutuksilla." (Overtro og Troldom „siv. 326—27) Näissä päätelmissä ilmeisesti esiintyy yhtä paljon epätieteellistä ennakkoasennoitusta kuin Helmholzin lausunnossa fysiikan professori sir Barrett'ille, kun tämä kertoi hänelle kokeiluistaan ajatuksen siirron alalta. Tähän selitti nimittäin tuo suuri lämpöteorikko: „Yhtä vähän kaikkien Englannin akatemian jäsenten kuin edes omien aistieni todistus sallisi minun olettaa ajatuksensiirtoa tapahtuvaksi henkilöstä toiseen ilman tavallista aistillista välitystä, sillä jokin sellainen on mahdotonta."

Ma vieläkö suvea vuotan?

Nuo aamuni auteret jäivät
ja aavojen väljä tie.
Nuo kaikkosi lempeni päivät
ja vihani kuollut lie.

Kun myrsky mun haakseni suisti,
ma ajolle aavain jäin.
Kas', rannalla mökki, kuisti!
Käyn iltani valoon päin.

Taas luokseni kuolema palaa!
Yön toveri, häivyit pois.
Ma aamua kaipaan salaa.
Ken viisarit kääntää vois?

On varjoni toveri toinen.
Se vierellä vaeltaa.
Mun aamuni siinnossa voinen
Nuo veikkoni tavoittaa.

Kun syytäni synkkää vailla
käyn valkeaa latua
ja pilttini pienen lailla
mä muistelen satua,

Niin aattelen veikkoja noita. —
Ei kiittäneet, laittaneet.
Nään kunnaita, koivikoita.
Kas', siintävät, syvät veet!

Nään purteni pirstoiksi lyödyn,
ja rannalle saapuneen.
Nään mantuni, rahasta myödyn
ja suveni kuihtuneen.

Taas sydämein laulua kuulen.
Sen kuolema opetti.
Mä veikkoni saapuvan luulen.
Ne soittonsa lopetti.

Vie latuni laelle vuoren.
On jäissä jo selkäveet.
On mahla jo alla kuoren
ja terttuni kukkineet.

Ma vieläkö suvea vuotan,
kun syksyni sadon sain.
Sun, kuolema, silmiisi luotan.
Ne varjoissa näinhän vain.

Helsinki 30. 1. 1927.

U. E. G.

Jumalanpalvelus.

Otsikkona oleva käsite on peruisin „kansojen lapsuudenajoilta", jolloin ihmiset pelkäsivät n.s. luonnonilmiöitten rajuutta. Koska he olettivat olevansa heitä voimakkaampien näkymättömien olentojen leikkipalloja, koettivat he oman luontonsa mukaisilla keinoilla ostaa rauhan noilta heidän mielestään vihaisilta yliolennoilta. He uhrasivat eläimiä, ihmisiä ja maantuotteitakin noitten heidän mielestään vihaisten yliolentojen lepyttämiseksi, luullen, että nämä mielihyvällä ottaisivat vastaan uhriantimet.

Tällainen aika-ajoittainen uhraaminen pidettiin yliolennoille mieleisenä palveluksena. Vaikka nykyiset sivistyskansat eivät enää käytä noita ikivanhoja uhritapoja, on niitten kielissä kuitenkin selvä viittaus vanhoihin uhriseremonioihin.

Meillä suomalaisilla on sellaisena viittauksena „jumalanpalvelus"-sana. Kun istutaan kirkossa kuulemassa urkujen-

soittoa ja virallista saarnaa sekä nähdään pappi erikoisessa juhlakauhtanassa kääntyilevän alttarilla, niin luullaan, jopa uskotaankin, elämänkaikkeuden korkeimman hallitsijan olevan hyvillään kaikesta tästä.

Jos verrataan esimerkiksi vanhojen kreikkalaisten jumalanpalveluskäsitteitä omaamme, niin ovat ne sisällykseltään täydellisesti esim. suomalaista jumalanpalveluskäsitettä vastaavia.

Vanhoilla kreikkalaisilla oli viisi pääkäsitettä, joilla he ilmaisivat samaa asiaa, mitä me „jumalanpalveluksella". Ne olivat: theoon therapeia, theosten (jumalien) palveleminen; epimeleia, huolellisuus theoksiin nähden; threeskeia, seremoniallinen, itkunsekainen voivotus, vastaten meidän „katumusta"; ta hiera, s.o. pyhät asiat, uhrieläinten sisuksia tutkiminen; latreia, palkkatyöläisen tekemä palvelus työnantajalle.

Vanhat kansat luulivat tekevänsä hyvää jumalilleen, käyttämällä sovitus- ja puhdistustapoja. Nykyisillä sivistyskansoilla on ihan samat vaistot. On esim. henkilöitä, jotka pahimmastakaan rajuilmasta huolimatta menevät joka sunnuntaina ja juhlapäivänä kirkkoon. Heistä voi tuntua siltä, että jumala on hyvillään, kun he mahdollisimman usein istuvat kirkossa.

Vanhojen kansojen näkymättömät vallanpitäjät olivat eetterisiä olijoita. Esim. teosofisen elämänymmärtämyksen kannattajat kutsuvat niitä luonnonhengiksi. Näille olijoille ne omistivat ihmiselliset sekä hyveet että paheet. Niitten ansioksi luettiin ihmisten koko elämisenmahdollisuus, yhtä hyvin kuin kaikki ihmisten turvallisuutta uhkaavat vaarat. Sanottiin esimerkiksi, että „jumala sataa" (hotheos hyei), „jumala jyrisee, salamoi" (hotheos brontaa) Samaan laskuun panevat meilläkin vielä yksinkertaiset ihmiset nuo ilmiöt. He eivät uskalla otaksuakaan, että luonnonilmiöt olisivat verrattain vähäpätöisten näkymättömien olijain aiheuttamia, tosin järkkymättömän lain määräyksestä, lain, joka lähtee Ehdottomasta Itsestä.

*

Jeesus toi maapallon kansoille uuden ja samalla vanhan opin. Hän käytti kansanjoukoille puhuessaan samoja termejä, joihin ne olivat tottuneet, mutta hän lisäsi näihin termeihin elämän voimaa. Mutta mitä „jumalanpalvelukseen" tulee, tahtoi hän selvittää sen niin monelle kuin mah-

dollista. Hän sanoi samarialaiselle naiselle: „Tulee aika, jolloin ette rukoile Isää tällä vuorella (Garitsimilla) ettekä Jerusalemissa. Mutta tulee aika ja on jo, jolloin totiset rukoilijat rukoilevat Isää hengessä ja totuudessa, sillä sellaiseksi Isä tahtoo rukoilijansa". Ap. T. 17: 24, 25 luetaan: — — — Hän, joka on taivaan ja maan Herra, ei asu käsin tehdyissä temppeleissä eikä ole ihmisten käsin palveltavissa, ikäänkuin hän jotakin tarvitsisi, hän, joka itse antaa kaikille elämän, hengen ja kaikki.

On selvää, että palvelus tarkoittaa palveltavan hyötyä. Jumalanpalveluskäsitteeseen sisältyy siis peitettyä ihmisellistä ylvästelyä ja röyhkeyttä, mikäli sillä käsitteellä ymmärretään kirkossa tai missä tahansa „hartauskokouksessa" istumista.

Jeesus todistaa olevansa Isän (Ehdottoman Itsen) lähettämä ja ainoa, joka Isän tuntee. Hän todistaa, että Isä on rakkaus, täysin puolueeton, ketään tuomitsematon. Jos siis Jeesus Kristus saa „jumalanpalveluksesta" murto-osankin itselleen, niin hän ei siitä huoli. Hän näet sanoo Joh. 10: 44, 45:ssä: Joka teidän keskuudessanne tahtoo olla ensimäinen, hän olkoon kaikkien käskyläinen, sillä ei Ihmisen Poikakaan tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaiksi monen tähden.

Jeesus todistaa, että Isä on suurempi häntä. Mutta koska suurimman tulee olla kaikkien käskyläinen, niin Isä, Ehdoton Itse ei tarvitse kenenkään palvelusta. Päinvastoin hän palvelee kaikkia, itse tarvitsematta mitään apua.

Kuinka siis Ehdotonta Itseä voitaisiin palvella?

Aivan toinen asia on Isää rukoileminen. Siihen kehottaa Jeesus. Mistä syystä? Siitä, että ihmiset, olkoot he minkäluontoisia tahansa, tuntevat vaistomaista halua johonkin niin sanoakseni tyhjennyspisteeseen. Älköön pidettäkö sopimattomana täydellistymishalua, olkoonpa minkälainen pyyde tahansa kysymyksessä. Ne, jotka ovat kokonaan vajonneet aistillisen hyvän etsimiseen ja lisäämiseen, huokailevat vaistomaisesti vajanaisuusvaistossaan. Tällaiset ihmiset eivät rukoile vapautuakseen aistillisuudesta, mutta koska Ehdoton Itse käsittää kaikki, ovat he kaikkeuden niin sanoakseni kielteisellä (aistillisella) puolella yhtä halukkaat saamaan lisää, kuin myönteisellä (henkisellä) puolella olevat.

Kun Jeesus varoitti ihmisiä keräämästä tavaraa maan päällä, tahtoi hän ikäänkuin näyttää kaksi tienhaaraa, sen

uinuvan siemenen ollessa sielussa, että aistillisen hyvän voisi vaihtaa henkiseen.

Jeesus ei ole kehoittanut ihmisiä rukoilemaan häntä itseään vaan Isää hänen kauttaan ja myös välittömästi, vaikka Jeesusta rukoileminen totisesti on yhtä pyhää. Mutta Isän Majesteettia on rukoiltava yksinäisyydessä, sentähden, että paraskin sivullinen kuulija voi tavalla tai toisella häiritä sitä pyhää kiintymystä, mitä rukoilija tuntee. Hengen vertauskuva aistimaailmassa on hiljaisuus.

Mitä palvelemiseen tulee, voidaan sitä tehdä Jeesukselle hänen maan päällä olevissa köyhissään, jotka kärsivät puutetta (Luukk. 6: 30. Matt. 25: 34—45).

Jaak. 1: 27 on sama asia sanottu Isästä aivan kuin Luukk. 6: 30:ssa Jeesuksesta. „Palvelus" on ymmärrettävä sijaisasiana. Isä ei ole milloinkaan tarvinnut mitään eikä tule tarvitsemaan. Jeesus tarvitsi maan päällä ollessaan. Mutta sijaispalvelus on aivan yhtä hyvä tehtynä ihmisille, kuin että se tehtäisiin Jeesukselle ja Ehdottomalle Itselle.

Ne, jotka pitävät ainoastaan sielunravinnonantamista murheellisille köyhille riittävänä, eivät palvele Jeesusta hänen köyhissään. Sielunruoka kestää kauan, mutta kiinteän ruumiin ruoka sulaa pian.

Veikko Palomaa.

Jumalan olemuksesta.

1. Tuntematon Jumala ilmenemättömänä.

Jos tutkimme Jumalaa hänen olemuksensa rajattomuuden kannalta, esiintyy hän meille käsittämättömänä ja selittämättömänä. Tuntematon on meille se ilmenemätön Jumala, olemisen mahdollisuus, joka ei ajattele eikä toimi, mutta pyrkii lähentyäkseen toimintaa ja sisältää omassa olemuksessaan mahdollisuuden kaikkiin tuleviin olentoihin. Me emme kuitenkaan voi luoda itsellemme mitään käsitystä Tuntemattomasta muuten kuin analogian lakien mukaan vertaamalla sitä ihmiseen, joka, kuten sanotaan, on luotu Jumalan kuvaksi.

No niin, yön aikana, kun ihminen nukkuu, on häntä helpompi tutkia, kuin silloin, kun hän on valvetilassa.

Ihmisen nukkuessa jatkaa hänen fyysillinen ruumiinsa olemassaoloaan, elämistään, johon sitä pakoittaa elollissielu, joka on osallinen kosmillisesta kaikkeuselämästä, mikä ei koskaan pysähdy eikä katoa.

Mutta nukkuva ihmisruumis ei ajattele eikä toimi. Fyysillisessä ruumiissa sijaitsevat hermokimput, ollen todellisia voimavarastoja, käyttävät hyväkseen tätä toimettomuutta täyttääkseen varastoansa erilaisilla nesteillä, valmiina alkamaan toimintaansa.

Samalla tavalla voimme lähtökohdaksi, tutkiessamme Tuntematonta, ottaa Jumalan unitilan sen meille käsittämättömän ajanjakson kestäessä, jota nimitetään Parabrahman yöksi.

Jumala on nukuksissa! Hänen ääretön ruumiinsa, joka sisältää kaiken, jatkaa elämistään ikuisuudessa, vaikka verhottuna yön pimeyteen. Jumalallinen Ajatus, joka on hänen tahtonsa käyttöväline, on ikäänkuin kokoon puserrettuna yhteen ainoaan paikkaan, äärettömän ruumiin aivoihin ja on herätessä valmiina astumaan toimintaan, kun Jumala tahtoo toiminnan mahdollisuudesta siirtyä ilmeiseen toimintaan.

Tässä nukkuvassa Jumalassa voimme niinmuodoin havaita kolme erilaista olemuspuolta, jotka ovat: 1) tahdon olemus mahdollisuutena, 2) ajatusolemus mahdollisuutena ja 3) elollisolemus todellisuutena eli Valo-Ruumis. Nämä kolme olemuspuolta muodostavat sen, mikä voidaan sanoa Olemisen Kolminaisuudeksi.

2. Jumala ilmentää itsensä. Kolminaisuus, nelinäisyys.

Parabrahman pitkä yö päättyy! Jumala herää! Parabrahman päivä koittaa. Sama, mikä tapahtuu ihmisen herätessä unesta, tapahtuu myös tässä. Jumala alkaa tulla tietoiseksi itsestään. Mikään ei silloin estä hänen tahdonolemustaan siirtymästä mahdollisuudesta toimintaan siten että ensiksi käyttää ajatustaan, joka nukkuessa oli ollut kokoonkäärittynä. Mutta toiminta ei tule täydelliseksi eli tajuttavaksi, ennenkuin ajatusta seuraa Sana eli Ele, sillä ihminenkin saattaa ajatella ilman että hänen ajatuksensa tulee tunnetuksi, ellei hän ilmaise sitä sanoilla tai eleillä. Hänen ajatuksensa voi kyllä näkymättömällä tavalla ulota fyysillisen ruumiin ulkopuolelle, mutta sana ja ele ovat ainoat, jotka kiihoittavat hänen ruumiinsa näkyväiseen toimintaan.

Mutta ihmistä ja Jumalaa verratessa analogian lain mukaan täytyy huomauttaa, että ihminen ajattelee sisäisesti ja toimii ulkonaisesti, jota vastoin Jumala ajattelee ja toimii yksinomaan sisäisesti, koskapa ei mitään ole olemassa hänen ulkopuolellaan.

Voimme siis sanoa, että Jumalan herätessä 1) tahdon-olemus astuu rajan yli mahdollisuudesta todellisuuteen; tämä on Jumala Isänä, 2) ajatus-olemus siirtyy mahdollisuudesta todellisuuteen leviämällä joka kohtaan Jumalan äärettömässä ruumiissa; tämä on Jumalan hengitys eli Pyhä Henki; ja 3) tahdon-olemus ja ajatus-olemus yhdessä muuttuvat toiminnaksi Jumalan äärettömässä ruumiissa, siten esiintuoden Pojan, joka on Sana.

Nämä kolme olemuspuolta Jumalassa muodostavat Jumalan Kolmiyhteyden.

Poika eli Sana ilmentää itsensä Jumalan äärettömässä ruumiissa. Tämä ruumis, joka täyttyy jumalallisesta ajatusaineesta, on Jumal-Morsian, ikuinen äidin-kohtu, jossa kaikki tulevaisuudenmahdollisuudet ottavat muodon, tahdon, eli Isän, ajatuksen eli Pyhän Hengen ja sanan eli Pojan mukaan.

Isä, Pyhä Henki, Poika ja Morsian, joka on Ikuinen Luonto, muodostavat yhdessä Suuren Nelinäisyyden.

1+2+3+4 = Kymmenen = Suuri Kaikkeus.

Aur-lehdestä (1912) suom. J. A. Lindén.

Matkan varrelta.

Me matkustamme sivu Porvoon, olemme jossain Iisalmen takana ja kysymme: olisiko herra suutari niin ystävällinen ja laittaisi uudet pohjat näihin kenkiin?

— No, mikäs siinä, vastaa suutari. Ja me molemmat istumme rahille.

— Ette kai ole tämän seudun miehiä? tiedustaa suutari.

— Emme.

— Vai ette. Taidatte olla paljonkin matkustanut?

— Ollaanhan sitä, melkeinpä kuin se kuuluisa juutalainen ammattiveljenne.

— Sekö Jerusalemin suutari?

— Se juuri.

— Taitaa olla juttua koko Jerusalemin suutari.

— Juttua tai totta, riippuen siitä, miten sen ymmärtää.

— Jaa että miten sen ymmärtää? tuumaa suutari. Ja me koetamme selittää, että se voi olla vaikka vertauskuva.

— Mikä vertauskuva? kysyy suutari.

— Mehän olemme kaikki tuomitut kiertämään kielteisyytemme loppuun saakka, siihen saakka, kunnes kenkämme muuttuvat kulumattomiksi, noin vertauskuvissa puhuen.

— Silloinhan ei enää suutaria tarvitakaan, arvelee suutari.

— Eipä tietenkään, sillä silloin ovat kenkämme kulumattomat.

— Taitaa siihen aikaa kulua, arvelee suutari, ja työntää lestiä kenkään.

Tällöin leimahtaa päässämme viisas ajatus ja me väläytämme suutarille vasten kasvoja: — kuulkaas, ne kuluvaiset kengät ovat oikeastaan tämä meidän kuolevainen ruumiimme, joka täytyy jättää, saadaksemme uuden jokaisessa jälleensyntymässä.

— No, se on sitä jumalatonta viisastelua, sävähtää suutari. — Eivät oppi-isämme Luther eikä Laestadius puhu mitään jälleensyntymisestä eikä kuolemantakaisesta kehityksestä.

— Eivätpä ei. He ovat siinä suhteessa valtiokirkon uskollisia poikia.

Nyt käy suutari miettiväiseksi ja on kuin liikkuisi hänessä jotain sisäisesti. Sitten hän rykäsee ja sanoo: — vaikka enhän minäkään ole enää niin aivan varma, kun se eukkokin on näyttäytynyt.

— Tarkoitatteko, että vaimonne on kuolemansa jälkeen kummitellut?

— Se ei ole mitään kummittelemista, oikaisee suutari.

— Mitä se sitten on?

— Oikeata näyttäytymistä.

— Kertokaahan!

Ja niin alkaa vakava, laestadiolainen suutari esityksensä vaimovainaansa näyttäytymisestä. Se tapahtui siten, että vaimo oli eläessään vienyt lankoja naapurin Anna-Liisalle, jonka oli määrä kutoa niistä villapaitoja suutarille ja hänen molemmille pojilleen, mutta suutarin emäntä, Maija-Stiina ennätti kuolla, eikä naapurin Anna-Liisa kiiruhtanut villapaitojen tekoa. Silloin Maija-Stiina vainaa näyttäytyi.

— Kertokaahan seikkaperäisesti!

— Naapurissa olivat vain lapset kotona, ja kun äiti, Anna-Liisa, saapui kotia, juoksivat lapset innostuksissaan kertomaan: eihän se suutarin Maija-Stiina ole kuollut!

— Mitä te höpisette? kysyy äiti, jolloin lapset selittivät: — juuri äsken hän kävi täällä niistä villapaidoista pauhaamassa. — Mitä hän sanoi? äiti kysyy ja lapset kertovat Maija-Stiinan vaatineen, että villapaidat ovat heti kudottavat, koska suutari ja pojat niitä välttämättä tarvitsevat.

— Vai niin. Vai sillätavalla teidän vaimonne on kuoltuaan esiintynyt. Ja lapset naapurissa eivät edes peljänneet?

— Lapset näkivät hänet niin elävänä ja luonnollisena, että he heti ajattelivat valheeksi koko hänen kuolemansa.

— Kuinka asia on sittemmin selviytynyt?

— Vainaja ei hellittänyt, vaan kävi yhä pauhaamassa, etenkin lasten ollessa yksin kotona. Naapurin emännällä ei olisi ollut aikaa villapaitojen valmistamiseen, mutta kun vainaja ei antanut rauhaa, niin hän kiiruusti kutoi paidat valmiiksi.

— Eikö vainaja ole täällä kotona mitenkään näyttäytynyt?

— Tietysti! huudahtivat molemmat tytöt. Ja tytöt yltyivät kertomaan, kuinka äiti oli ennen kuolemaansa antanut tyttärilleen, toiselle kellon, toiselle sormuksen, joita he eivät saisi hävittää, vaan joita olisi säilytettävä „äidin muistona“. Mutta tytötpä pitivät niitä vanhanaikuisina ja myivät pois. Kun he sitten nukkuivat aitassa, kävi äiti heitä nuhtelemassa: „Vai sillätavalla te, kelvottomat, hävitätte äidin muiston?!“ Tytöt olivat kuitenkin uppiniskaisia, eivätkä aikoneetkaan korjata virhettään. Mutta aitassa nukkumisesta ei liioin tullut mitään, joten heidän oli muutettava tupaan.

Siinäpä se. Ja kun suutari veti lestin ulos kengästä, tuumaili hän samalla ääneensä, että elämässä, etenkin kuolemantakaisessa elämässä, näyttää olevan yhtä ja toista, johon ei saa selvyyttä, ei Lutherin eikä Laestadiuksen postillasta.

Mutta me pistimme jalkamme korjattuihin kenkiin ja sydämmessämme hiljaa onnittelimme laestadiolaista suutaria, joka näin oli joutunut uusille urille. Ties mitä hänelle vielä tapahtuu.

Me puolestamme heräsimme jossain Hämeenlinnan seuduilla, parahiksi ennättääksemme kuuntelemaan erään ys-

tävämme kertomusta tökeröstä miehestä, jolla ei ollut milloinkaan eläessään paidan nappi kiinni. Kun tökerö mies sitten kuoli, pukivat hyvät naapurit hänet puhtaaseen paitaan, pistivät paidan napin tarkasti kiinni ja asettivat hänet selkosen seljälleen huoneeseen. Mutta nytkös tuli hiki ja hätä tuolle tökerölle vainajalle, että mikä ihme tässä nyt niin henkeä ahdistaa. Ja niin hän päätti esiintyä unessa eräälle naapurille ja teki sen myös. Tökerö mies valitti hätäänsä, kun „nappi kiristää kurkkua". Tietäähän sen, kun ei ollut ikänään sellaiseen tottunut. Sentähden hyvä naapuri meni ja avasi paidan napin.

Jaa-a. Ei puhu norjalainen Ibsen suotta suuresta ja ihmeellisestä Napinvalajasta, joka uhkaa pistää Peer Gyntin kulhoonsa, valaaksensa hänet uudelleen. On sentään lohdullista ajatella, että sellainen „napinvalaja" on todella olemassa ja että hän jälleensyntymisessä vaivautuu valamaan meidät uudelleen siihen asti, että me vähitellen selviydymme tökeryydestämme, tietämättömyydestämme ja taitamattomuudestamme. Sentähden: ole tervehditty sinä, suuri ja ihmeellinen Napinvalaja!

Johannes Kotipelto.

Unielämästä.

Rasittavan päivän jälkeen lepäsin suuren asemarakennuksen yläkerrassa sijaitsevassa virkamieshuoneessa. Olin nukkunut raskaasti ja aikaisin aamupuolella huomasin olevani tuossa omituisessa välitilassa, joka ei ole unta eikä valvetilaa. Pienellä ponnistuksella kohoan vuoteesta. Tunnelma siitä, että täysin tietoisena olen jättänyt vuoteeni on niin selvä, että minussa herää epäilys, kuljenko unessa. Ollakseen varma täytyisi mieluummin nähdä oman ruumiinsa lepäävän paikallaan. Kuitenkin kuljen katsomatta takaisin edelleen ovesta ulos ja alas suureen asemahalliin, jossa tänä aikaisena hetkenä ihmisiä jo liikkuu. Kauemmaksi en ehdi. Luultavasti vaikuttaa unessa käymisen pelko, sillä minut viedään äkkiä takaisin ruumiiseen.

Uusi ponnistus, ja jälleen ylös. Nyt näen selvästi vuoteen, jossa ruumiini lepää liikkumattomana. Jumalan kiitos, nyt olen vapaa siitä ja voin kulkea minne haluan.

Näen silloin olevani vieraassa huoneessa. Ikkunasta näen erään kaupungin. En epäile, vaan hypähdän reippaasti ikkunasta ulos, levitän käsivarteni ja lennän korkealla yli kattojen, kohoan yhä korkeammalle tuntien ihanan, vapauttavan riippumattomuuden tunteen.

Sitten en muista mitään, ennenkuin huomaan olevani erään suuren tehtaan pihamaalla. Näen ympärilläni suurenmoisia konelaitteita. Kaikki todistaa määrätietoista, ahkeraa järjestelmällistä työtä. Mutta miksi olen täällä ja mitä tekemistä minulla on? Kaipaan opettajaa, joka johtaisi askeleitani ihmeellisellä tuntemattomalla astraalitasolla, mutta ei kukaan saavu.

Jätän tehtaan taakseni. Minusta näyttää, että olen joutunut johonkin paikkaan kaukana Itä-Aasiassa. Jälleen tuo vapauttava riippumattomuuden tunne. Kun unessa matkustaa, niin usein tuo tunne valtaa mielen. Ei ole niin paljon matkan näyt ja kokemukset, jotka antavat näille matkaunille niiden viehätyksen. Uskon että se on juuri vertauskuva siitä laajemmasta tietoisuudesta, joka kohottaa ihmisen elämän jokapäiväisten huolien yläpuolelle.

Tällä kaukaisella seudulla tapaan toisia matkustajia. Erään Ruusu-Ristin ystävän ja erään omista pojistani, ja me keskustelemme iloisesti matkastamme. Mutta kaukaa näkyy vielä tehtaan suurten savupiippujen rivit, jotka kehoittavat ahkeraan työhön. Pian sen jälkeen olen jälleen tehtaan muurien sisäpuolella. Kohtaan siellä työnjohtajan ja keskustelen hänen kanssaan. Mutta se ei ole mikään tavallinen työnjohtaja. Hän tuntuu tietävän ja ymmärtävän paljon. Hän myöskin tietää, että olen tullut sinne astraaliruumiissani saadakseni opetusta, ja hän antaa minulle hyviä neuvoja. Ymmärrän nyt, että tehdas on vertauskuva järjestelmällisestä, perusteellisesta työstä sielun kehittämiseksi. „Vältä pintapuolista", hän sanoo, „sillä sen avulla ei pääse mihinkään". — Hän vie minut korkeaan torniin, josta on laaja näköala. Mutta on olemassa este. Olentoja, jotka symbolisoivat aistillisuuttani ja nautintohaluani estävät näköalan. Ne minun täytyy ensiksi voittaa, ennenkuin voin vapaasti katsella ympärilleni.

Oppitunti on loppunut, palaan takaisin ulkonaiseen elämään, selvästi muistaen mitä olen nähnyt ja kokenut. Ja kiitän Mestariani kaikesta siitä arvokkaasta, jonka unen vertauskuvakielellä olen saanut oppia.

L. K.

Kirjeitä toimitukselle.

Seurakunta-asiamme.

Perustus: suhde Valkoiseen Veljeskuntaan.

Ruusu-Ristissä pohdittua seurakunta-asiaamme ajatellessani nousevat mieleeni yhdeltä puolen maailmassa jo olevat seurakunnat, mahtavat tai pienemmät valtiokirkot, toiselta puolen Valkoinen Veljeskunta, ainoa todellinen ja täydellinen seurakunta.

Kummanko me näistä otamme lähtökohdaksi, malliksi, perustaksi?

Eikö ole niin, että ajatellessamme valtiollis-materialistista seurakuntaa kaikkine seremonioineen, rekistereineen, juridisine mainetodistuksineen ja palkattuine paimenineen, niin — sellaisia meillä jo on. Meidän olisi turhaa ryhtyä kilpailemaan niiden kanssa. Näinollen on meidän alusta alkaen opittava ajattelemaan kokonaan toisella tavalla. Me koetamme lähtökohtanamme ajatella Valkoista Veljeskuntaa, antaaksemme sille tunnustuksemme seurakuntayrityksessämme.

Mutta miten tämä käy päinsä? Sillä Valkoinen Veljeskunta on salainen.

Salainen kyllä, mutta sen perustava opetus on julkinen. Enkä näe muuta keinoa kuin sen, että me alamme rakentaa seurakuntamme sille perustukselle, jonka Valkoisen Veljeskunnan lähetit ovat opetuksessaan laskeneet. Nämä opetukset esiintyvät maailman pyhissä kirjoissa, saaden ytimekkäimmän ilmauksensa Vuorisaarnassa; joka meillä nyt on Pekka Ervastin uudestaan suomentamana ja selityksillä varustamana.

Juuri tätä Valkoisen Veljeskunnan omaa esitystä eli elämänkäsitystä ei ole mikään tähänastinen seurakunta maan päällä vielä perustuskirjakseen ottanut.

Että taas ymmärtäisimme Vuorisaarnaa, siinä esiintyvää Valkoisen Veljeskunnan oppia ja järjestystä, ovat meille myös kunniassa ja opillisesti alustavina oppaina kaikkien kansojen pyhät kirjat. Sillä niinkuin yliopistoon tullaan keskikoulujen kautta, samoin tullaan Jeesuksen Kristuksen kouluun toisten uskontojen, niiden pyhien kirjojen ja opetuksien sulattamisen kautta.

Suhde valtioon, maailmaan.

Ruusu-Risti-seurakunnan oleellinen arvo ja merkitys on siis siinä, että se tunnustaa perustuksekseen sen pohjan, jonka Jeesus Kristus Vuorisaarnassa esittää. Me emme yritä selityksinemme alentamaan sitä siveellistä tasoa, minkä Mestari itse Vuorisaarnassaan asettaa.

Suhteessamme maailmaan me vastaanotamme auttavan käden siinä muodossa kuin valtio on sen omia ja kansalaistensa yhteiskunnallisia tarpeita silmällä pitäen järjestänyt. Maailma kaipaa luetteloa kansalaisistaan, heidän hyvästä tai huonosta „maineestaan", heidän yhteiskunnallisesta asemastaan, sukupuolestaan, iästään j n.e., ja on sitävarten järjestänyt luettelon, n.s. sivilirekisterin. Olkoon siis valtion asiana pitää yhteistä ja yhtenäistä luetteloa kansalaisistaan. Jos Ruusu-Risti-seurakunnalla on oma jäsenluettelonsa, ei se ole maailmallis-juridista tarkoitusta varten. Mikäli R.R.-seurakunta voi olla palvelukseksi maalleen, ei se ole sitä juridisten mainetodistusten tai muiden sellaisten jakajana, vaan on se sitä yksinomaan siten, että sen jäsenet oppivat kasvattamaan itseään totuudenetsijöinä, ihmisinä.

Seremoniat.

Ihmisen elämässä on kaksi juhlahetkeä, ensimmäinen, kun hän syntyy tänne fyysilliselle tasolle, toinen, kun hän kuolee täältä pois. Kummassakin tapauksessa hän on itse avuton oman ruumiinsa suhteen. Niinpä synnyttyään ihminen on ruumiineen kokonaan toisten ihmisten hoidossa, ja kuoltuaan hän ei voi ruumistaan pois korjata, ei polttaa eikä haudata. Yksin jo tästäkin syystä tarvitsemme me silloin toisten ihmisten apua.

On samalla kuin luonnon kutsu, että tämä tapahtuu järkevällä, arvokkaalla ja mieltä kohottavalla tavalla, ei remulla eikä taikauskoisesti.

Kun siis lapsi syntyy, on sopivaa, että hänet vastaanotetaan tervetulleena, että häntä tervehditään sopivalla, kauniilla nimellä. Mutta siihen ei saa vähimmässäkään määrässä sekaantua sellaista taikauskoista ajatusta, että tuo lapsi tarvitsisi jotain „kastetta" tai „hätäkastetta" pelastuakseen ikuisesta kadotuksesta. Ihminen on ikuinen vaeltaja, on jälleensyntyvä olento, ja tulee syntyessään taivasten maailmoista. Hän on se mikä hän on. Mitä hän tarvitsee, on ennen kaikkea suojelusta, hellää hoitoa, rakastavaa

kättä. Sentähden tuo juhlahetki on yhtäpaljon äitiä ja isää varten, on lapsen ympärillä olevia ihmisiä varten. He juuri tarvitsevat ylevämpää ymmärtämystä suhteessaan lapseen, jotta heidän vaikutuksensa olisi siveellisesti auttava, eikä vahingollinen.

Tämän toimituksen varsinaisena toimeenpanijana on joku seurakunnan vanhimmista veljistä, eikä mitenkään joku palkattu virkailija.

Toinen juhlahetki on kuolema. Jälkeenjääneiden veljien tehtävä on toimittaa ruumis takaisin luonnon elementeille, joista se tullutkin on. Se on riemullisen kiitollisuuden ja vapautumisen juhla.

Nämä kaksi tapausta, syntyminen ja kuoleminen ovat luonnon itsensä järjestämiä juhlahetkiä, ja me ihmiset voimme kokoontua niiden ympärille, oppiaksemme ymmärtämään niiden syvempää arvoa ja merkitystä. Taas sellainen tapaus kuin esim. avioliitto, on jo toisenluontoinen asia. Se kuuluu yhteiskunnalliseen maailmaan, on yhteiskunnallinen asia. Ihminen itse ei ole sen suhteen samalla tavalla avuton ja avun tarpeessa kuin syntymänsä ja kuolemansa suhteen. Päinvastoin hän itse on siinä toimeenpanijana ja riippuu hänestä itsestään — aikaa voittaen yhä enemmän — antautuuko hän sukupuolielämän, vai eikö antaudu. Sillä onhan ihmiskunta kulkemassa sukupuolisuudesta vapautumistaan kohti.

Sensijaan on ihmiselämässä toisenlaisia aloitteita, aloitteita, jotka ovat tekemisessä ruumiillisen syntymän ja kuoleman kanssa, niiden voittamisen kanssa. Nämä ovat henkiset aloitteet. Ja juuri nämä aloitteet, henkiset aloitteet, ovat olevat keskeisenä huolenpidon kohtana seurakunnan puolelta. Sentähden täytyy seurakunnassa olla tätä asiaa tarkoittavia juhlahetkiä, „vihkimyksiä". Se on tuleva vähitellen yhtä vakavaksi kuin nyt on ruumiillinen syntymä ja kuolema. Sillä henkisissä aloitteissaan, vihkimyksissään, ihminen oppii tietoisesti syntymään ja tietoisesti kuolemaan. Hänen vihkimys-kokemuksensa on siinä, että hän totuudenetsijänä läpikäy sellaisen aloitteen ja kokemuksen, jossa hänessä yhdeltä puolen syntyy jotain ikuista, syntyy Kristus, ja toiselta puolen hänessä välttämättä kuolee jotain ajallista, personallista, katoavaista.

Tilintekovelvollisuus.

Ollakseen tällainen uudestisynnyttävä seurakunta, on siinä oleva jatkuva kahdensuuntainen voimavirta. Yhdeltä puolen käy henkisen voiman vaikutus, toiselta puolen aineellisen ja personallisen voiman harras antaumus. Se tapahtuu jokaisessa seurakunnan jäsenessä erikseen, ja se tapahtuu seurakunnassa yhteisesti. Sen koossapitävänä voimana on luottamus totuudessa ja rakkaudessa. Sentähden ei siinä voi olla mitään taloudellista tilintekovelvollisuutta ja siitä johtuvaa tilivapauden myöntämistä. Kaikki tapahtuu vapaaehtoisessa luottamuksessa. Samasta syystä ei voi olla mitään äänestyksiä. Jokainen „äänestää“ työllään, antaumuksellaan.

Olen tässä koettanut lyhyesti esittää niitä ajatuksia ja määritelmiä, joita minä olen ajatellut R.-R.-seurakunnan yhteydessä. Lisään samalla, että luottamuksella odotan johtajamme Pekka Ervastin aloitteita ja suunnitelmia tässä asiassa. Tämä ensiksi sentähden, että hän on käytännössä osoittautunut syvällisesti aloiterikkaimmaksi ja uutterimmaksi työntekijäksi, toiseksi sentähden, että hän on kaikkein käytännöllisimmällä tavalla kyennyt seisomaan sillä pohjalla, rakentamaan sille perustukselle, jonka Valkoinen Veljeskunta, ennen kaikkea Jeesus Kristus Vuorisaarnassaan on laskenut.

J. R. H.

Omilletunnoillemme.

Oli tapaninpäivän ilta 1926. Vietettiin johtajamme 51:stä syntymäpäivää Stenmannin taidesalongin yläkerrassa. Tunnelma oli lämmin ja hereän herkkä. Pitkat pöydät paistoivat kauniina kukkineen, kolmihaaraisine kynttilänjalkoineen ja kahvitarjoiluvälineineen. Oli soittoa, oli laulua. Pidettiin paljon puheita. Veli Erkki Melartin puhui kuitenkin kaikkein kauneimmin — soitollaan, improvisoiden pitkän pianoesityksen. Elämät hehkuivat siinä, nykyiset, muinoiset ja tulevat. Ne nousivat ja laskivat, kärsivät ja voittivat, mutta kaiken läpi kuulsi kumminkin elämien elämä, ikuisuus, näkymätön Jumala.

Tähän vastasi johtaja, tulkiten sanoillaan soittoa, nähden siinä näkymättömään veljeskuntain työn läpi aikojen, nähden siinä temppeliritarein kulkua hamassa muinaisuudessa, nähden siinä heidän uljaan unelmansa Europan tasavallasta,

rauhan ja sopusoinnun valtiosta maan päällä, siitä, joka Ranskan vallankumouksen aikoina hukkui verivirtoihin, mutta joka meidän päivinämme taasen nostaa päänsä todellisuudessa toteutuakseen.

Johtajan puhuessa jälleen niin voimakkaana kävi ilmi, miten kirkkaana hän tuon unelman näkee, miten suurta rakkautta hän sille ajatukselle antaa ja miten palavasti hän toivoo meitä kaikkia sen unelman puolesta työskentelijöiksi.

— Älkää hyljätkö minua, älkää jättäkö minua yksin, vaan ryhtykäämme yhteisvoimin yhteistyöhön, hän viimeksi lausui.

Miten yksinkertaisen liikuttavat olivat nuo sanat. Kuin vihlaisten ne kulkivat olentojemme halki ja kolkuttivat omilletunnoillemme.

Ja illan tunnelma jäi edelleen tuutimaan mieleen, vaatien älyä avuksi asioiden ratkaisuun. Äly alkoi kysellä, mihin kaikkeen velvoitti lause: Yhteisvoimin yhteistyöhön? Vastauksena ajatukset kulkivat R.-R.-seurakuntaan ja kirkosta eroamiskysymykseen sekä jatkoivat uraansa:

Mikä on Ruusu-Risti? Onko se uusi, uskonnollinen lahko, onko se salatieteitä tutkiva seura vai onko se ehkä joku sisäinen uskonto? Onko se lämpimään tunteeseen perustuva lahko, onko se älyä terästävä tiedeseura, onko se sisäiseen toimintaan tähtäävä tahtouskonto? Ei, se ei ole mikään niistä, vaan se on ne kaikki, sillä se aukaisee tien noihin kolmeen ihmisen sielun liikuntavoimaan, tuntoon, tietoon ja tahtoon. Se puhdistaa tunnetta, se terästää älyä, se elävöittää tahtoa — se lämmittää, se valaisee, se antaa elämää. Hengen tuulena se huuhtoo ihmisolemusta uudeksi. Sitä se on tehnyt alkuunpanijalleen täällä Suomessa, sitä se tekee vähä vähältä hänen seuraajillensa ja seuraajiensa kautta ulospäin maailmaan. Uuden suunnan se antaa aikamme uskonnolliselle elämälle. Se tekee samaa, mitä tekivät ja tulevat tekemään aikain valtavat uskonpuhdistukset.

Ja mistä sen voima? Mistä sen kuluttava, puhdistava, uudestisynnyttävä tuli? Kristuksesta, mystillisestä Kristuksesta. Ulkonaisen vapahtajan muuttumisesta sisäiseksi vapahtajaksi. Jumalan löytämiseksi meissä itsessämme.

Ja mitä teemme silloin, kun tähän uuteen, lämmittävään, valaisevaan ja elämää antavaan voimaan olemme sisälle tulleet? Jäämmekö silloin toisella sydämenpuoliskollamme kannattamaan vanhaa, toisella uutta? Mitä tekivät ihmiset

ennen, kun uudet virtaukset uskonnollisessa elämässä astuivat ajan auraan? Kunnioittivatko he vanhoja jumalia ja uhrasivat uhrinsa heille, vaikka sydämen taivaista yksi ja ainoa löytyi? Mitä teki Luther ja Lutherin ystävät, kun „kristikunnassa kristillisyys kukoisti?" Ja mitä teemme me, kun „Jumalan armo" veltostuttaa tahdon täydellisyyttä kohden pyrkimään ja sokaisee silmät itsestämme löytämästä vapautuksen tietä? Kannattivatko he silloin aatteissa uutta mutta käytännössä vanhaa? Olivatko he silloin toisella jalalla pakanallisessa temppelissä, toisella kristityn kirkossa? Pyysivätkö papilta synninpäästöä kullan kimalluksin vai uskoivatko taivaallisen isänsä itsensä armahtavaanvoimaan?

Me tiedämme, miten oli ja omantuntomme sisimmässä me tunnemme, miten nyt pitäisi olla, ellemme tahdo olla kannattamassa kahta vastakkaista aatetta, joista toinen siunaa sodan ja maailmanpalon, toinen vuorisaarnan pohjalla kieltää suuttumisenkin.

Tähän kohtaan tullessamme moni myöntänee mielessään, että aatteena täydesti kannattaa Ruusu-Ristiä, mutta käytännöllisessä elämässä on useita syitä, jotka estävät kirkosta eroamasta. Luetelkaamme muutamia sellaisia.

1) Lahkolaisuuden pelko.
2) Paikan menettäminen.
3) Omaisten loukkaaminen.
4) Juhlamenojen jättäminen.

Kun ensimäinen kohta väikkyy esteenä erolle, on mielessä kirkon vuosisatainen auktoriteettivalta. On totuttu kirkkoa pitämään uskonnollisen ajattelun perustana sekä yhteiskunnallisen järjestyksen tukipylväänä, mistä eroaminen merkitseisi jonkinlaista korpikunnallista tai irtolaistilaa säännöllisessä elämässä. Vaan tehkäämme itsellemme selväksi, että kirkko ei ole se perusta, jonka alaisia muut uskonnolliset ajattelusuunnat ovat, vaan yksi oksa suuresta teosofisesta puusta, yksi lohko uskonnollisessa elämänhedelmässä, — sanalla sanoen selvä lahko, joskin kaikkein suurin. Samoin kuin ihmisminuus laajentaa kokemuksiaan tiellään täydellisyyttä kohden fyysillisessä muotoruumiissa, samoin ihmisminuuksien aatteet pukeutuvat erilaisten ihmisyhtymäin ruumiillistumiin, seurojen, yhdistysten ja kirkkojen muodossa. Niinkuin sielu tarvitsee muotonsa mukaisen ruumiin fyysilliseksi kodikseen, niin myös joku aate sisäisen voimansa mukaisen kuoren. Kirkon vaatteissa

Ruusu-Risti-aatetta ahdistaa. Ei se enää kulje lapsen kapaloissa.

Tulee toinen kysymys, paikan menettäminen, johon vain ajatus: Tulee usein totuudenetsijän elämässä kohta, jolloin ei muuta turvaa ole kuin näkymätön apu. Siihen hän yhä useammin elämänsä taipaleella turvautuu. Ja kun voimain kasvaessa koetukset käyvät yhä vaikeammiksi, ei aine enää astu avuksi, ystäviä ei näytä olevan, kaikki entinen horjuu jalkain alla. Silloin ei etsijä enää saa oman kehityksensä pakosta katsoa ulkoisiin palkanmaksajiin. Hänen on valintansa tehtävä totuuden ja aineen tuen välillä. Ja hän saa sisimmälleen uskollisena ollen kokea, että ulkoinen palkanmaksu muuttuu välittömämmin taivaallisen Isän rakastaviin käsiin.

Kolmatta kohtaa katsellessa tulee mieleen tarina pienestä pojasta. Tarinan tapahtumisesta on jo neljännesvuosisata vierähtänyt, jolloin uskonnolliset elämänkatsomukset olivat ahtaammat. Poikaa ei oltu kastettu. Toverit pilkkasivat. Pieni sielu kärsi. Kerta koulun pihalla toiset pojat hänet väkisin kastoivat rikkinäisestä astiasta. Ei mitään kertonut poika kotonaan. Yksinään vain kaiken kätki. Se myrkytti hänen herkän lapsuutensa.

Tätä ajatellessa tulee mieleen, että jos kirkosta eroamisella joutuisi jotenkin loukkaamaan omaisten sielunelämää, onko silloin oikein sitä askelta ottaa. Mutta samalla kysyy myöskin, eikö ennen ulkonaisia sukulaisuussiteitä ole nähtävä niiden veljien ja sisarten, äitien ja isien, johon on toisenlaisilla sukulaisuussiteillä sidottuna. Kysyy, eikö rakkauden täyttämin sydämin hengenasioissa ole astuttava ohi personallisten siteiden ja antaa näiden takaisten ihmissielujen kärsiä karmalliset kärsittävänsä, jos ne eivät voi toisen sisäistä totuudennäkemystä seurata.

Vielä on viimeinen kohta juhlamenoista. Me kaipaamme juhlamenoja elämän merkkihetkinä silloin, kun pieni ihmisolento on syntynyt, kun nuori avautuu ajattelemaan uskonnollisia totuuksia, kun mies ja nainen yhtyvät lujaan liittoon, kun matkamies siirtyy väliverhon tuolle puolen, silloin me pyhinä hetkinä pyydämme suurempain voimain läsnäoloa, jotka virtaavat luoksemme yhdistyneistä ajatuksista ja juhlamenojen jakajasta. Pappi niitä ennen on antanut meille. Mutta ken on oikea pappi? Sekö, joka on teologisen tiedekunnan opinarvot saavuttanut, vai jokainen

harras hengenmies, olkoon hän kirkonpalvelija tai sen ulkopuolinen suurien totuuksien ymmärtäjä?

Meillä on seurassamme johtaja, joka opettaa tosikristinuskoa. Emmekö antautuisi hänen avaamainsa virtausten vuodatettaviksi elämämme juhlahetkinä? Hänhän on luvannut järjestää juhlamenot. Hän on antanut meille esikuvan erotessaan kirkosta. Eikö meidän totuudentuntomme vaadi samaan askeleeseen? Sitä kysykäämme omiltatunnoiltamme ja sitten toimikaamme sen mukaan, minkä tajuntamme ja järkemme oikeaksi todistaa.

A. R.

Panacean käyttäjille Suomessa.

Kaksi vuotta sitten — helmikuussa 1925 — mainitsin ensi kerran tässä lehdessä Panacea-liikkeestä Englannissa ja sen keksimästä yleislääkkeestä. Mainitsin siitä vain lukemanani kiintoisana uutisena, sillä itse en liikettä tuntenut. Monet lienevät kuitenkin uutisen nojalla kirjoittaneet Englantiin, ja monet pyysivät minun ynnä parin muun välityksellä lääkettä Englannista. Näiden potilasten lukumäärä kasvoi kasvamistaan, niin että lopulta sekä täällä että Englannissa selvisi, että kirjeenvaihto kävisi ylivoimaiseksi, ellei Suomeen saataisi pääasiamies eli edustaja, joka yksin välittäisi kaiken kirjeenvaihdon Englantiin. Koska sillä välin itsekin olin käyttänyt Panaceaa ja tutustunut sen hyvään vaikutukseen, suostuin tulemaan täksi edustajaksi — tietysti sillä ehdolla, että vain välittäisin Panacea-lääkettä edustamatta muuten heidän uskonnollisia oppejaan, joita en tarkasti tuntenut.

Nyt on kohta kulunut vuosi, jona aikana olen välittänyt Panacealääkettä, ja ilokseni olen todennut, että monet sairaat ovat sanojensa mukaan saaneet apua lääkkeestä. Koska kuitenkin ryhdyin tähän työhön en ainoastaan ihmisystävänä vaan myös totuudenetsijänä, olisi mielestäni tärkeä, että saataisiin kokoon jonkinlainen tilasto Panacealääkkeen tehosta. Rohkenen sentähden kääntyä lääkkeen käyttäjien puoleen pyynnöllä, että he kirjoittaisivat minulle, ovatko parantuneet vaivoistaan tai missä määrin ovat saanet apua, mainiten tautinsa laadun ja kuinka kauan ovat Panaceaa käyttäneet. Olisin asian puolesta tästä kiitollinen, sillä turha tämmöinen työ olisi, jos ei se hedelmää kantaisi.

On ehkä niitä, jotka saatuaan Panacean syystä tai toisesta eivät ole sitä käyttäneet. Jos he palauttavat minulle ohjepaperin liinatilk-

kuineen, lähetän mielelläni heille takaisin heidän kymmenmarkkasensa, kantaen omana tappionani menot, sillä en soisi, että kukaan tuntisi itsensä pettyneeksi tai ajattelisi mitään epäedullista Panacealiikkeestä, jonka epäitsekästä ja ihmisystävällistä esiintymistä ei kukaan saata kieltää.

Pilpalassa helmikuun 7 p:nä 1927.

Pekka Ervast.

Kysymyksiä ja vastauksia.

417 Kys. R. S. Miten on ymmärrettävä äsken lukemani sanat: „Kristuksen työ jäi viime kerralla kesken“?

Vast. Sillä lauseella tarkoitetaan Kristuksen opetustyötä. Hän oli tilaisuudessa opettamaan ihmisiä julkisesti ja yksityisesti ainoastaan kolmen vuoden aikana. Kun ajattelemme, että Buddha sai vaeltaa ympäri Indiassa ja opettaa kansaa 45 vuoden kuluessa, täytyy meidän surumielin todeta, että Kristuksen opetustyö katkaistiin jo kolmen lyhyen vuoden jälkeen. Tämä on puhtaasti inhimillinen näkökohta: aina valitamme, kun lahjakkaan ihmisen elämän kuolo äkkiä katkaisee. Jos taas ajattelemme Kristuksen okkultista työtä — kosmillisen Kristustajunnan laskeutumista maapallon auraan, — ei sitä mikään voinut keskeyttää. Se oli alkanut pitkiä aikoja ennen Jeesus Natsarealaisen syntymistä ja jatkuu yhä tänä päivänä aikojen loppuun saakka. Sen inhimillinen keskus- ja huippukohta saavutettiin Jeesus Natsarealaisen kautta, ja Jeesuksen väkivaltainen kuolema ei sitä työtä häirinnyt. Päinvastoin saatamme sanoa, että hänen vapaaehtoinen kuolemansa ristillä oli hänen tuomansa uuden elämänymmärryksen ja uuden elämänlain korkein mahdollinen ilmaisu.

418 Kys. O. M. L. Eikö Panacea-liike ole teosofian vastakohta ja karkeata materialismia opettaessaan, että tämä fyysillinen ruumis on ainoa kuolematon, kun sen pesee vedellä ja hengellä?

Vastaus. Mikäli olen käsittänyt, opettaa Panacea-liike ruumiillista kuolemattomuutta ainoastaan tulevaisuuden toiveena ja lupauksena; ne kuolevat, joiden täytyy kuolla (kts. ohjepaperia, s. 3). Mutta tämä on myös teosofian, okkultismin ja Ruusu-Ristin opetus. Meissä ihmisissä asustaa kuolematon henki, joka jälleensyntyy ja pukeutuu uuteen personallisuuteen toisensa perästä; mutta meidän itsetietoinen kuolemattomuutemme on kehityksemme korkea saavutus, johon eh-

dottomasti kuuluu kuolematon käyttöväline eli ruumis. Tämä ruumis luodaan materiasta ja sen luominen kestää pitkiä aikakausia, mutta voi joiltakuilta käydä nopeamminkin. Lukekaa esim. H. P. Blavatskyn aikana julkaistu „Elonneste, opetuslapsen päiväkirjasta" ja P. E:n „Uusi Jumala" y.m. Panacea-liike on täten iskenyt asian käytännölliseen ytimeen, vaikka se muuten saattaa kannattaa oppeja ja uskonkappaleita, joiden kanssa emme tarvitse olla joka kohden yhtä mieltä.

419 Kys. E. U. Olen Panacea-lääkettä kiitollisena käyttänyt muutamina viikkoina, mutta usein on herännyt mielessäni monenlaisia ajatuksia tuon lääkkeen suhteen. Miten on mahdollista, että liinatilkkuun kätkeytyy sellainen vaikutus ja voima? Ja mikä tarkoitus on lausuttavilla sanoilla ja mitä merkitsevät ne erimääräiset luvut, joita tulee laskea vettä valmistaessa kuin myös muutamissa ulkonaisissa menetelmissä? Kadottaako lääke vaikutuksensa ilman niitä?

Vastaus. Kyseessä olevat menetelmät kuuluvat n. s. seremoniallisen magian alalle. Niiden tarkoitus on saattaa lääke ja potilas oikeaan vireeseen, s. o. yhteyteen Panacea-liikkeen takana vaikuttavaan henkivoimaan. Liikkeen johtohenkilöt uskovat, että tämä on Jumalan Pyhä Henki, joka naisen välityksellä nyt pyrkii fyysilliselle tasolle pelastaakseen ihmisten ruumiit. Jolleivat ruumiit puhdistu ja pelastu (synnistä ja taudista, lopulta kuolemasta), ei taivasten valtakunta saata toteutua maan päällä.

420 Kys. A. K. Mikähän se metsässä palava tuli mahtaa olla. joka tällä paikkakunnalla on näkynyt useammalle henkilölle, m. m. pitäjän papille, mutta joka sammuu, niin pian kun yrittävät mennä sen luo? Onko se spiritistinen ilmiö?

Vastaus. Ei, sillä spiritistinen ilmiö edellyttää mediumia eli välittäjää ja varsinaisessa merkityksessä „spiritistinen" ilmiö sitä paitsi vainajan myötävaikutusta. Kyseessä oleva ilmiö on arvatenkin jonkun luonnonhengen, haltian eli Tapion väen aiheuttama, ja sen tarkoituksena on joko vain hämmästyttää ihmisiä, sillä haltiat ovat leikillisiä, taikka ilmoittaa erikoisesta seikasta, joskus esim. aarteesta t.m.s.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot. Tammikuun 16 p:nä oli aiheena *Menneisyys ja tulevaisuus*, 23 p:nä *Egyptiläinen vihkimys*, 30 p:nä *Kristuksen lunastustyö*, helmikuun 6 p:nä *Ensimäinen ja toinen Adam*, 13 p:nä *Henkisen tiedon edellytykset.*

Ruusu-Ristin vuosikokousta on tällä kertaa ajateltu pitää pääsiäisenä huhtikuun 14—18 p:nä, mutta lopullista päätöstä ei vielä ole tehty.

Turun Ruusu-Risti-ryhmästä, joka on pitänyt kokouksiaan entiseen tapaan, kirjoitetaan meille: „Hannula oli täällä ja piti kolme erinomaisen hyvää esitelmää, ja kuulijoitakin oli enemmän kuin ennen. Hänen käyntinsä jälkeen tuli lukuiltaammekin enemmän ihmisiä“.

Tampereen Ruusu-Risti-ryhmässä vieraili J. R. Hannula uuden vuoden aikana, pitäen kaksi julkista luentoa ja puhuen yksityisesti ryhmälle t.v. ensimäisessä kokouksessa. Sihteeri kirjoitti, että ryhmäkokouksesta muodostui juhlahetki ja että „Hannula jätti meille paljon hyvää ajateltavaa tämän kevätkauden taipaleelle“.

Hämeenlinnan Ruusu-Risti-ryhmä piti ensimäisen vuosikokouksensa loppiaisena. Lukupiirin perusti loppiaisena 1926 seitsemän henkeä ja helluntaina installoitiin Helsingissä 10 jäsentä; kahden entisen jäsenen kanssa alkoi täten kesä luvulla 12, mutta nyt tässä vuosikokouksessa oli jäsenmäärä noussut 16:een. Kesällä ryhmä kokoontui ulkosalla ja erikoisen virkistävä oli yhteinen retki Poronsaareen, jossa helsinkiläisiäkin veljiä oli kesää viettämässä. Elokuun 29 p:nä kävi Ruusu-Ristin Johtaja tervehtimässä nuorta ryhmää, jolle sitten ryhmäkirja saapui syyskuun 26 p:nä. Lokakuun 17 p:nä järjesti ryhmä julkisen mieliinpainuvan juhlatilaisuuden Johtajan ja muutamien helsinkiläisten veljien avustamana. Ryhmä on myös lahjoitusten kautta voinut perustaa kirjaston, joka käsittää 14 nidettä. Paljon hyviä enteitä siis Hämeenlinnan vastaiselle Ruusu-Risti-työlle!

Ruusu-Risti-ryhmät voivat lähettää selostuksia toiminnastaan lehteämme varten, mutta ehtiäkseen määrätyn kuukauden n:oon, täytyy niiden olla toimituksen käsissä saman kuukauden 1 p:n tienoissa.

Vancouverista kirjoittaa eräs englanninkielinen, suomalaissyntyinen jäsenemme, Miss Judith Myrtle, olleensa tilaisuudessa ottamaan osaa erään sikäläisen Canadian T.S:aan kuuluvan looshin toimintaan. Pitkin syksyä on looshi järjestänyt julkisia esitelmiä, lootuskoulua on pidetty lapsia varten, perjantai-iltaisin kokoontuu nuorten Chela Club, jonka tunnuslauseena on „Keskitie“ ja jossa on tutkittu Mrs Besantin kirjaa „Ihmisen prinsiipit“ ja Mr Roy Mitchellin „Puhetaitokurssia“; tiistai-iltaisin on edistyneempien kurssi teosofiassa, jossa tutkitaan Mr. Sinnettille saapuneita alkuperäisiä mestarikirjeitä („The Mahatma Letters to A. P. Sinnet“) ja „Salaista Oppia“. Looshilla on myös astrologinen ryhmä ja raamattua tutkiva ryhmä, mutta niihin Miss Myrtle ei ota osaa. Canadian T.S., jonka ylisihteeri on Mr. A. E. Smythe, on ainoa T.S:n kansallinen osasto, joka kulkee omia tei-

tään kannattamatta Idän Tähteä, katolista kirkkoa j.n.e. Muuten huomaamme, että jos meillä Helsingissä riittää viikkokokouksia jäsenille, tehdään sitä työtä muuallakin.

Vancouverissa on useampia suomalaisia Ruusu-Ristimme jäseniä, jotka pitävät säännöllisiä kokouksiaan, samoin Lady-Smith'issa ja Sointulassa.

Hollannissa ovat muutamat T.S:n kansallisen hallinnon jäsenet muodostaneet „järjestön teosofian ja T.S:n puolustamiseksi". Järjestön tarkoituksena on levittää tietoa H. P. Blavatskyn alkuperäisestä teosofiasta. Idän Tähden ja uuskatolisen kirkon propagandan kautta on näet yleisössä syntynyt monenlaisia väärinkäsityksiä teosofisesta liikkeestä, joita järjestö aikoo oikaista silti vastustamatta kyseessä olevia teosofisia haaraliikkeitä.

Eräs jäsenemme, Mr. J. Myntti, kirjoittaa Canadasta: „Syvällä kiitollisuuden tunteella pyydän saada vakuuttaa R.-R.-lehden toimittajalle, että lehti on niin hyvin toimitettu, ettei ole toivomuksille varaa, — niin ainakin asian ymmärrän. Mutta se on toimitettu niin syväisessä hengessä, että ihmetellä täytyy paremminkin, että sillä on niinkin monta lukijaa. Kristuksen siveysoppi on ollut lähes kaksi vuosituhatta väärin ymmärrettynä, ja kun se nyt saarnataan omassa hengessään, täytyy ihmetellä, että sen ymmärtävät niinkin monet. Korkeimman siunaus olkoon kanssanne suuressa uudistustyössänne."

P. E:n Paavali-kirjasta kirjoittaa muuan sivullinen yksityiskirjeessä eräälle jäsenellemme: „Pekka Ervastin kirja Paavalista on hyvin ylevä antaen vastauksen moniin kysymyksiin. Luku, joka käsittelee hyvitys- ja rangaistusperiaatetta asettaen kaikkea anteeksiantavan rakkauden sen vastakohdaksi, miellyttää minua suuresti. Kaikki ne ihmiset, jotka eivät ole uudestisyntyneet Kristuksessa, jotka eivät tunne olevansa Jumalan poikia, ovat Karman lapsia ja palvelevat Karmaa. He saavat osaksensa oikeutta, koska he eivät tunne mitään korkeampaa periaatetta kuin oikeus. Mutta ne, jotka ovat oppineet tuntemaan Kristuksen itsessään ja joiden silmät ovat auenneet näkemään korkeamman periaatteen kaikkea anteeksiantavan rakkauden, eivät ole Karman raudankovien lakien sitomia. He elävät korkeampaa elämää ja Jumalan valtakunta on heidän välityksellään astunut alas maahan. Niin, siihen on vielä pitkä aika. Ainoastaan harvat yksilöt ovat nousseet henkisesti niin korkealle, että heillä on voimaa uskoa rakkauteen ja anteeksiantoon. Kuinka monta vuosituhatta onkaan kuluva ennenkuin ihmissuku on saapunut niin pitkälle vaelluksellaan valoa kohti. Myöskin Ervastin esitystä pahan probleemasta ja hänen minulle uutta ja kuten voin ymmärtää oikeata käsitystään rukouksesta „älä johdata meitä kiusaukseen" katson merkittäväksi ja huomiota ansaitsevaksi".

Maan suola on Väinö Kolkkalan uusi kirja. Se on arvokassisältöinen, vakava ja lämminhenkinen, se on taiteellisesti joustava, ja sitä valottaa totuudenetsijän henki. Siinä ei ole kaikkihallitsevana tekijänä tuo ainoa: „he saivat toisensa". Tämän rinnalla on kuin luonnon välttämättömyytenä noussut toinen: omantunnon — eli siveellishenkisen ihmisyysarvon vaikuttava vaatimus. Että tekijäkin on tarkoittanut asettaa tämän jälkimäisen, nim. ihmisyyden, hallitsevaksi vaikuttajaksi, näkyy jo kirjan nimestäkin. Eikä paljon puutu, ettei tule puhkaistuksi tuo valtio- eli sotakirkon vuonna 553 luoma harhaverkko, joka kirouksineen kieltää jälleensyntymisestä puhumisen. Sanoohan pastori s. 352 m.m.: „— jos hän ei tee sitä tässä elämässä, niin seuraavassa sitten". Kuitenkin tuntuu kuin jatkuva keskustelu pastorin ja kuolevan vaimon välillä vetäisi hunnun takaisin, joten „seuraava elämä" saattaakin tarkoittaa vain n.s. kuolemantakaista elämää. Ja niin jää tuo 553 luotu verho yhä pimittämään järjen- ja henkisen auringon valon, lisätäkseen edelleen ihmiskunnan tuskaa ja kärsimyksiä. Mutta saattavathan kirjan sankarit jossain seuraavassa järjen ja siveellisen johdonmukaisuuden luomassa ahdistuksessa tulla pakoitetuiksi vetämään riekaleiksi koko tuon v. 553 luodun pimityksen. Se tapahtuu ainakin silloin, kun kirjan sankarit itse huomaavat, että elämä käy heille itselleen liian umpinaiseksi, elleivät he saa katsella itseään ja elämää kaikkiallisen järjen ja totuuden valossa. Ja kun ainakin pastori, yksi sankareista, on kirjan päättyessä vielä koko lailla nuori mies, niin emmehän voi sanoa, mitkä kokemukset häntä edelleen odottavat. Kenties elämä lempeydessään saa heidät vastaisuudessa niin ahtaalle, että heidän on avattava silmänsä totuuden valolle.

Kirjan luettuani jäin miettimään näitä asioita ja huomasin sanovani: kirja on kauttaaltaan taideteos, ja siinä tehdyt loppuratkaisut ovat, katsoen kirjan päähenkilöiden edesottamisiin, heidän siveelliseen tilaansa ja kehitykseensä, heidän loppuratkaisunsa ovat siveellisesti johdonmukaiset, oikeat, kenties ainoat mahdolliset. J. R. H.

Tuleva Messias. Joulukuun Ruusu-Risti julkaisi alkupuolen kirjeestä, jonka J. Krishnamurti oli kirjoittanut erään amerikkalaisen lehden toimitukselle. Jotkut lukijat huomauttivat, ettei ollut paikallaan julkaista vain osa kirjoituksesta. Suomennamme nyt tähän koko kirjeen Boston Sunday Post'in mukaan, jossa se oli luettavana elokuun 29 pnä: „Muutamat ihmiset nostavat vastalauseen julistustani vastaan, että olen Messias, maailmanopettaja. Minussa hän ilmentää itsensä ja käskee minun ilmoittamaan maailmalle, että olen hänen ennustuksensa täyttymys. Kristus on toinen kuin Jeesus — Jeesus, ruumis, antautui Kristukselle, hengelle, jotta tämä voisi toimia; siten Jeesus palveli henkistä toimintaa. Samaten minä, Krish-

namurti, tahdon Kristuksen ennustuksen täyttymiseksi paljastaa hänen sanomansa maailman opettajana. Vuosisatoja on hämmentynyt maailma odottanut häntä, totuuden ja uskon esikuvaa, henkisen suuruuden ja jalouden ruumistumaa, jonka häikäisevää loistoa ei mikään kieli voi kuvata. Hän sanoi pian taas olevansa meidän luonamme. Tänään hän on luonamme. Hän on kanssamme tällä hetkellä. Hän on tullut johtamaan meitä kaikkia siihen ylevään täydellisyyteen, jossa ei ole surua, ei pahaa tahtoa, ei epäsopua; jossa päivät vietetään rakkaudessa ja yöt palvonnassa. Hän tulee niiden luo, jotka eivät häntä ymmärrä, myöskin niiden luo, jotka ymmärtävät, johdattaakseen kaikkia tuohon luvattuun maahan. Hän tulee niiden luo, jotka kärsivät ja ovat onnettomia. Hän tulee niinikään niiden luo, jotka ovat valistuneita, jotka tahtovat häntä, tarvitsevat häntä ja kaipaavat häntä. Niin minä, jossa hän ilmentää itsensä, tulen niiden luo, jotka ovat alakuloisia ja kaipaavat myötätuntoa ja onnea. Tulen niiden luo, jotka ikävöivät vapautusta, ja jotka tahtoisivat löytää onnen kaikissa asioissa. Tulen uudistamaan, en purkamaan; rakentamaan, en hävittämään. Tuon mukanani ilon, rakkauden kaikkia olioita kohtaan, rakkauden kaikkia ihmisiä kohtaan. En tule saarnatakseni tunnonvaivoja, hyökätäkseni synnin kimppuun, arvostellakseni, vaatiakseni; mutta tulen rakkauden sanomalla, sanomalla, ettei ole syntiä olemassa ja että kaikki asiat ovat kauniita. Synti ei lähesty mieltä tai ruumista, joka on puhdas ja siveä. En tule hänen opetuslapsenaan, vaan itse mestarina. En ole hänen apostolinsa, minä olen hän, joka lupasi palata surulliseen maailmaan ja johdattaa sitä onneen. Te sanotte: miksi olet pukeutunut nykyaikaisiin vaatteisiin, miksi olet hylännyt esi-isiesi hulmuavat hameet? Teille vastaan: Ei hän tullut esi-isäinsä vaatteissa, vaan oman aikansa pukimissa. Samaten olen minä puettuna niiden pukuun, joiden luo menen".

The O. E. Library Critic on pienen amerikkalaisen kuukausilehden nimenä, jota toimittaa Mr H. N. Stokes, 1207 Q. Street, N. W., Washington, D. C., ja joka kriitillisellä valppaudella seuraa kaikkia tapahtumia Teosofisessa Seurassa. Kuudestoista vuosikerta alkoi viime elokuussa ja vuosikerran hintana on 50 centtiä (Smk. 20: —).

C. W. Leadbeater julkaisi viime vuonna kaksi kirjaa vapaamuurariudesta: Glimpses of masonic history ja The hidden life in freemasonry, joita molempia mielihyvällä suosittelen kielitaitoisten vapaamuurariveljien luettavaksi.

C. W. Leadbeater täyttää helmikuun 17 pnä 80 vuotta. Piispa F. W. Pigott kirjoittaa hänestä The Theosophical Review-lehdessä: „Hän on yksinkertaisesti paljas minä (Ego), vieläpä suuri

minä. Muuan suuri kristillinen mystikko on sanonut, että sielun täytyy olla alaston, ennenkuin se voi lähestyä Mestaria — nudus nudum Jesum sequi (Tuomas Kempiläinen). Ymmärrämme mystikon tarkoituksen, kun tunnemme piispa Leadbeaterin; tiedämme silloin, mitä täysin todellinen personallisuus on; tiedämme jotakin siitä, minkä näköinen Minä on — ainoankaan vaatteen verhooma minä". Kunniakas vanhus on aivan äsken julkaissut tutkimuksen n.s. tshakroista nimeltä The Chakras.

Valistus. Toivo Uuskallion „Ylös kuolleista"-teoksen toinen osa, on ilmestynyt Mystican kustannuksella. Tämän kirjan lukee mielihyväkseen, sillä se on viisaan ihmisen sepittämä. Se on täynnä tuoreita ja virkistäviä ajatuksia kasvatuksesta y.m. kysymyksistä, tekijän kirjoitustapa on lyhyt ja ytimekäs ja sattuvia lauseita jää lukijan muistiin. Kirjan koko katsantokanta jää kuitenkin ehkä arvoitukseksi niille, jotka eivät ole tekijän tavalla tosi kristityitä, s. o. niille, jotka eivät ole heränneet Kristuksen sisäiseen tuntoon.

Mysticasta voidaan yleensä ostaa ja tilata kaikkia kirjoja, joita tässä lehdessä mainitaan.

Kristuksen nuori väki, nuorisopuheita kirj. Aapo Santavuori, ja **Alkoholikysymys,** kirj. C. G. Rosenqvist, on kahden uuden kirjan nimenä, jotka Werner Söderström Osakeyhtiö on lähettänyt meille ilmoitettavaksi.

Helsingin Ruusu-Ristin jäsen Reino Kuosma ilmoittaa antavansa halvalla tunteja pikakirjoituksessa. Halukkaat voivat ilmoittautua hänelle R.R.-tilaisuuksissa tai osoitteella: Tunturilaaksonk. 12 ovi 8.

Tämä numeromme on paisunut yli äyräittensä, mutta silti ovat monet hyvät kirjoitukset jääneet odottamaan vuoroaan.

Ruusu-Risti-seuran jäsenet ovat taas tilaisuudessa jättämään tai lähettämään R. R:n johtajalle maaliskuun antimensa seuran kassaan.

Vapaa
Vuosihinta 200: —

Vaapaa
Vuosihinta 350: —

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruusu-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeimpana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenluku on kuuden toimintavuotensa aikana noussut kuuteen sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö 1927.

23:s vk. Maaliskuu 1927 N:o 3

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1927

IRTONUMERO Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran äänenkannattaja.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintäin 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:—. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

RUUSU-RISTIN vakituiset asiamiehet ovat: **Helsingissä:** Luentokirjakauppa; Mystica, Heikink. 10; toimittaja P. E., milloin hän on saapuvilla. **Viipurissa:** Tietäjän kirjakauppa, Katariinank. 34; hra Onni Tiainen, Uusi Kauppahalli 47. **Kuopiossa:** Hra Heikki Keinänen, Musiikkikauppa. **Lahdessa:** Nti Selma Mäkelä, Rautatienk. 2. **Lieksassa:** Rva Lilja Toivanen. **Oulussa:** Nti Mimmi Manninen, Linnank. 28. **Jyväskylässä:** Hra Aksel Stenbäck, Vesijohtolaitos. **Porvoossa:** Nti Bertta Syrjämäki. **Terijoella:** Rva Maria Jerrman, hra Salomon Rautanen, Joutselkä. **Savonlinnassa:** Rva Aino Mustonen, Vääräsaari. **Varkaudessa:** Hra I. J. Korkee. **Hämeenlinnassa:** Rva Johanna Lindström, Kasarmik. 1. **Matkustavia asiamiehiä:** Hrat J. R. Hannula ja Heikki Hakulinen. Lisäksi **seuraavat kirjakaupat:** B. B. Bergdahl, **Oulu.** Akateeminen Kirjakauppa, **Helsinki. Rautatie**kirjakauppa O. Y. **Sortavalan.** Kirjakauppa. Yleinen Sanomalehtitoimisto, **H:ki,** P.Esplanaadi 33. Kantolan Sanomalehtitoimisto, **Lahti.**

Tietäjän ja **Omantunnon vanhoja vuosikertoja** on saatavissa! Tilataan käteisellä tai postietuannilla **suoraan toimitukselta, os. Pilpala.** Seuraavia vuosikertoja on myytävänä allamainittuihin hintoihin: Omatunto 1906 ja 1907, Tietäjä 1908, 1912 ja 1920 á Smk. 25:—, Tietäjä 1918 à Smk. 50:—, Tietäjä 1911 ja 1914 à Smk. 100:—, Tietäjä 1909 à Smk. 200:—, Tietäjä 1915 à Smk. 250:—, Tietäjä 1917 à Smk. 1,000:—.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

23:s vk. MAALISKUU 1927 N:o 3

Toimittajalta.

Sain kerran taas huvikseni istua koko ajan kuulijoiden joukossa, kun sunnuntaina helmikuun 20 p:nä olin Suomen Teosofisen Seuran järjestämässä matineassa Helsingissä. Puhujana esiintyi Vapaamielisen Katolisen Kirkon piispa J. I. Wedgwood, minulle Tukholman kongressista 1913 tuttu teosofinen työtoveri, joka v. 1925 ilmoitettiin yhdeksi tulevan Kristuksen arhateista eli lähimmistä opetuslapsista. Hän puhui teosofisen liikkeen suhteesta uskontoon ja — vaikka esitelmän lauseittainen tulkinta suomeksi tietysti vaikutti häiritsevästi ja pitkäveteisesti — miellytti hänen esiintymistapansa hillitty, joskin hieman kuiva rauhallisuus, joka tavoitteli sitä persoonatonta puolueettomuutta, mikä nykyään näkyy olevan ihanteena Teosofisessa Seurassa, niin etäällä kuin se onkin Madame Blavatskyn intensiivisen personallisesta totuudenvaatimuksesta.

En aio selostaa piispa Wedgwoodin puhetta, joka luonnollisesti oli ylimalkaista laatua; huomioni kiintyikin vain yhteen kohtaan, jossa puhuja kosketteli minun — sanoisinko — erikoisalaani. Huomautettuaan, kuinka nykyaikana pidetään vuorisaarnaa epäkäytännöllisenä, jopa mahdottomana toteuttaa, ja itsekin myönnettyään, että järjestyneestä yhteiskunta- ja valtio-elämästä ei tulisi mitään, jos vuorisaarnan käskyjä noudatettaisiin, hän lisäsi: mutta onkin olemassa näkökanta, joka poikkeaa tavallisesta ja useimmille on uusi, mutta jonka mukaan ristiriidat häipyvät; tämä näkökanta on, että vuorisaarnan käskyt eivät ole annetut umpimähkään kaikille ihmisille, vaan ainoastaan harvoille, nim. Kristuksen nimenomaisille opetuslapsille.

Tämä oli oikein sanottu, ja sitä kantaa minäkin olen

edustanut julkisesti ainakin v:sta 1906.[1]) Kuitenkin siinä kannassa näin esitettynä piilee huomaamaton, vaikka silti sangen harhaanviepä erehdys, jota en ollut tehnyt aikaisemmin, esim. „Valoa kohti“ kirjassa ja jonka korjasin äsken kirjassa „Vuorisaarna“ (1925), mutta jota käytän tilaisuutta tässä taas mainitakseni, koska arvoisa esitelmänpitäjä suin päin lankesi samaan erehdykseen.

Valaistakseen näkökantaansa piispa Wedgwood vetosi Indian vanhaan kastilaitokseen. Niinkuin siellä kullakin kastilla oli omat tehtävänsä, sotilailla omansa, kauppiailla omansa j.n.e., ja ainoastaan korkein kasti, braahmanat, oli oikeutettu tutkimaan pyhiä kirjoja ja kykenevä elämään vaativampien uskonnollis-siveellisten käskyjen mukaan, niin Kristuksenkin varsinaiset opetuslapset ovat ainoat, joille vuorisaarnan käskyt kuuluvat ja jotka kykenevät niitä noudattamaan. Muille ihmisille kuuluvat muut luonnolliset tehtävät ja velvollisuudet.

Kun tähän valoon asetamme vuorisaarnan, työnnämme huomaamattamme ihmiset Kristuksen luota. Sillä kuka meistä uskaltaa ajatella kelpaavansa opetuslapseksi ja olevansa erikoisasemassa Kristukseen nähden? Opetuslapset muodostavat suljetun piirin, johon ei saata tunkeutua. Ja mistä voi ken itsestään tietää olevansa opetuslapsi? Vuorisaarna ei tietenkään kuulu meille, se on aivan meidän yläpuolellamme . . .

Mutta mitä siinä tapauksessa on kristinusko? Millä tavalla olen kristitty ilman vuorisaarnaa? Sillä tavallako kuin kirkot ja kristikunta yleensä? Mooseksen vanhoja juutalaisia käskyjä noudattamallako?

Ratkaisin tämän ristiriidan v. 1906 kuvaamalla sitä tilaa, jossa „kansa“ oli kuullessaan Jeesuksen puhuvan. Kuulijat tunsivat ja ymmärsivät, että Jeesuksen oppi ja usko keskittyi yhteen ainoaan sanaan: hyvyys. Ken koetti todella olla hyvä, hän noudatti Jeesuksen neuvoja kansalle. Mutta hyvyys on yleinen käsite. Ei yhdelläkään uskonnon perustajalla ole mitään hyvyyttä vastaan. Hyvyys on epäilemättä hyvä valmistus. Ken hyvyyttä käsittää, hän on valmis seuraamaan Viisauden Mestaria — Krishnaa, Zoroasteria, Laotseta, Buddhaa, Pythagorasta, Sokratesta, Jee-

[1]) Kts. sarjakirjoitusta „Uusi testamentti ja teosofia“ Omatunto-lehdessä 1906, sittemmin julkaistu broshyyrina nimellä „Jumalan valtakunnan salaisuudet“. Kts. niinikään ja etenkin kirjaa „Jeesuksen salakoulu“, joka ilmestyi 1915 ja josta toinen painos otettiin 1919.

susta — mutta hän ei vielä ole kenenkään erikoinen oppilas. Kuinka ihminen siis oppilaaksi, opetuslapseksi pääsee? Mitkä ovat opetuslapsiuden edellytykset ja ehdot?

Sentähden esitän nyt asiat vähän toisella tavalla. Sanon nyt: kaikki todellinen uskonto on juuri opetuslapsiutta. Uskontojen perustajat tahtovat ja kaipaavat juuri opetuslapsia. Kaikki ihmiset kuuluvat määrättyyn kansaan, aikaan, sivistykseen. Sivistys nimittää itseään jollakin nimellä, kristityksi, buddhalaiseksi j.n.e., koska se nimellisesti on omaksunut määrätyn uskonnon ja vapahtajan. Mutta mikään sivistys ei vielä ole ollut minkään uskonnonperustajan todellinen opetuslapsi, koska opetuslapsena voikin olla ainoastaan elävä ihminen. Sentähden jokainen ihmisyksilö on joko aikansa kulttuurituote tai — jos hän on henkisesti herännyt ja ihmisen vapaalla tahdolla varustettu olento — jonkun uskonnonperustajan eli vapahtajan vilpitön opetuslapsi. Siinä ero eksoterismin ja esoterismin välillä. Kulttuurin lapset sinään ovat eksoteerisia esim. Kristuksen oppiin nähden, esoteristeja ovat ne ihmiset, jotka vapaasta halusta liittyvät Kristuksen opetuslapsiksi.

Saattaa siis itse tulla ja liittyä esim. Kristuksen opetuslapseksi?

Tietysti. Sehän juuri on Kristuksen sanoma. Kellä on korvat kuulla, hän kuulkoon!

Vuorisaarna on joka ihmiselle opetuslapsiuden koetuskivi. Vuorisaarna on kutsu, joka kuuluu kaikille ihmisille ja kaikkiin maan ääriin. Ei kukaan ole suljettu ulos taivasten valtakunnasta. Päinvastoin. Taivasten valtakunta on lähellä ja sen portit ovat avoinna. Tahdotteko astua sisään?

Noudattakaa silloin vuorisaarnan käskyjä!

Niin yksinkertainen on tämä totuus. Ihmisiä ei pidä peloittaa, heitä pitää kutsua. Tämän ymmärsin „Valoa kohti“ kirjaa kirjoittaessani, sillä siinä lausuin: „Ja miksikä Kristuksen yksinkertaisen siveysopin asemesta opetetaan jos jonkinmoisia kristillisiä etiikkoja ja katkismuksia, niin että lapsille ja nuorukaisille saarnataan: älä tapa! älä himoitse naapurisi vaimoa! — lapsille, jotka Jeesuksen omien sanojen mukaan kuuluvat Jumalan valtakuntaan, ja nuorukaisille, joiden käsitys hyvästä ei vielä ole himmentynyt?“ Ja toisessa paikassa: „Ja kuitenkin evankeliumit ovat täynnä mitä yksinkertaisimpia ja puhtaimpia s i v e y d e n s ä ä n t ö j ä, j o i t a n o u d a t t a m a l l a y k s i n v o i tietoon päästä,

niinkuin Jeesus sanoo: jos te rakastatte minua, niin pitäkää minun käskyni (Joh. XIV: 15), jolloin Jeesus lupaa opetuslapsilleen totuuden hengen, joka heille kaikki opettaa ja johdattaa kaikkeen totuuteen (Joh. XIV: 16—17, 26; XVI: 13)."

Tätä samaa näkökantaa olen myös esittänyt „Vuorisaarna"-suomennoksessani, johon lukijoita viittaan.

Eroitus ehkei ole suuri näennäisesti, ulkonaisesti katsoen. Kuitenkin se on käänteentekevä omassa sisäisessä asenteessamme, ja siksipä pyydän jokaista totuudenetsijää kysymystä harkitsemaan ja miettimään.

*

Vuorisaarnasta puhuttaessa tahdon mainita kahdesta ylen vanhasta käännösvirheestä, joista äsken satuin lukemaan eräässä englantilaisessa teoksessa. Matteuksen evankeliumin alkuperäinen kreikkalainen laatija, joka käytti aramealaista alkutekstiä lähteenään, käänsi (Matt. VII: 6) „pyhätöksi" aramealaisen sanan, joka oikeastaan merkitsi „kultakoriste korvaa, päätä tai kaulaa varten". Aramealainen lause siis kuului: „Älkää antako kultakoristetta koirille älkääkä heittäkö päärlyjä sikojen eteen". No niin, tekstin merkitys ei tästä korjauksesta muutu, mutta parallellismi on nyt luonnollinen.

Toinen väärinkäsitetty kohta on Matt. V: 37, jossa kreikkalainen teksti väärin sanoo: „. . . teidän puheenne olkoon: niin, niin, ei ei; mitä siitä yli on, on pahasta". Viimeinen osa lauseesta on väärin käsitetty. Jaakobilla on epistolassaan (V: 12) alkuperäinen, oikea teksti: „. . . teidän puheenne olkoon: niin, niin, ei, ei: jotta ette lankeaisi tekopyhyyteen". Tämä onkin jokseenkin sama kuin „Vuorisaarnassa" esittämäni suomennos: „Mitä siitä yli on, on lähtöisin vilpistä".

*

Ruusu-Ristin vuosikokous on päätetty pitää pääsiäisenä huhtikuun puolivälissä.

Jeesuksen sanoja.

Ei-kanonisista lähteistä.

Älkää ottako maailmaa herraksenne, jottei maailma ottaisi teitä orjiksensa.

Kuka meren aalloille rakentaa? Semmoinen on maailma; älkää ottako sitä lepopaikaksenne.

Rakkaus tähän maailmaan ja rakkaus tulevaan eivät sovi keskenään uskojan sydämessä, niinkuin eivät tuli ja vesikään sovi yhteen samassa astiassa.

Varjelkaa katseita, sillä ne istuttavat himon sydämeen, ja se on kiusausta kylliksi.

Joka paljon valehtelee, kadottaa kauneutensa; joka kiistelee toisten kanssa, kadottaa kunniansa; joka paljon huolehtii, sairastuu ruumiissaan; joka on häijy mieleltään, piinaa itseään.

Voi häntä, joka tätä maailmaa rakastaa! Hän kuolee ja jättää sen ja kaikki mitä siinä on! Maailmaan hän on toivonsa pannut, ja maailma vei hänet harhaan; hän siihen luotti, ja se petti hänet.

Voi niitä, joita maailma harhaan vie! Mitä he inhoavat, se heidät hävittää, mitä he rakastavat, se heidät hylkää, mikä heitä uhkaa, se tulee heidän päälleen!

Voi häntä, jonka huolena maailma on ja jonka työt ovat syntiä! Aamulla (Herran päivän aamuna) hänen syntinsä saattaa hänet häpeään.

Maailma on vain silta; teidän tulee kulkea sen yli eikä rakentaa asuntoanne sille.

Kulje siis tämän maailman kautta äläkä siinä viivy; ja tiedä, että joka synnin juurena on rakkaus maailmaan. Usein tunnin huvi tuottaa nauttijalle pitkän piinan.

Maailma on läpikulkupaikka täynnä esimerkkejä; olkaa pyhiinvaeltajia siinä ja ottakaa oppia niiden jäljistä, jotka ovat edellä kulkeneet.

Olkaa keskellä, mutta kulkekaa vain toisella puolella.

Paholainen meissä.

Muuan luonnon arvoituksia.

On olemassa eräs vanha arvoitus, luonnon itsensä meille laatima — sillä ei taida näyttää olevan mitään yhteistä tämän kirjoitelman kanssa, vaan syrjäyttäkäämme hetkeksi se ajatus — joka on vielä jäänyt vastaamatta. Asiaa on

tavallisesti kosketeltu aivan kevyesti, mutta jättäkäämme leikki sikseen ja hakekaamme selvitys ilmiölle, joka todellakin on merkillinen.

Minkätähden kana juoksee tien poikitse? Tähän asti on kysymys ratkaistu olettamalla, että jokin salattu tarkoitus — josta, niin on oletettu, vain kana itse on selvillä — saavutetaan tällä tavoin. Mutta kana, jos se voisi ajatella, olisi tästä tavastaan yhtä ymmällä kuin sen ihmistarkkailijatkin. Vaan jos kuitenkin huomaamme, että tapa on periytynyt toisenlaisesta ympäristöstä, missä se oli sekä hyödyllinen että tarkoitusperäinen, niin arvoituksemme ratkaisu ei ole etäältä etsittävissä.

On huomattu, että metsälinnut, jotka suurimman osan elämäänsä viettävät puissa, aina lentävät suoraan eteenpäin, kun vaara niitä uhkaa, ja välttävät sen lentoon pyrähtämällä. Niin on viisainta tehdä, sillä sen ne ovat pitkästä kokemuksesta oppineet.

Joku suku muuttuu kotieläimeksi, ja jätettyään todella siipien käytön, se huomaa liikkeittensä rajoittuneen vain yhteen tasoon, maan pintaan. Kana on oppinut juoksemaan poispäin kaiken semmoisen tieltä, mikä lähestyy sitä melko hitaasti. Mutta jos se otetaan huomaamatta kiinni tai jotain äkkiä putoo sen katsomaan suuntaan, niin se vanhan vaiston tuupertamana lentää suoraan eteenpäin. Niinpä jos se sattuu olemaan tiehen päin kääntyneenä, kun auto porhaltaa nurkan takaa, niin aivan hurjistuneena se syöksyy poikkipäin auton kulkemaan suuntaan.

Tietysti tämä on siltä hullusti tehty, mutta tapa, joka sillä on ollut satoja tuhansia vuosia, saa äkkiä vallan pelottavan vauhdin ja säilyy kauan senkin jälkeen, kun siitä ei käytännössä ole enää mitään hyötyä. Eikä kana suinkaan ole ainoa olento, jonka tavat ovat pysyneet, vaikkakin olosuhteet, jotka synnyttivät ne, ovat kauan sitten muuttuneet. Ihmisluonnossakin piilee sellaisia tapoja, jotka ovat yhtä mielettömiä ja yhtä voittamattoman elinkykyisiä. Kaikki nuo vaistomaiset vaatimukset, joiden kurimoihin me yhä uudelleen ja uudelleen näymme vajoavan ja jotka yllyttävät meitä sen suuntaisiin tekoihin, joita selvempinä hetkinämme kadumme ja jotka näyttävät meistä mielettömiltä, ovat vain sellaisten tapojen eloon virkoamista, jotka olivat täysin luonnollisia niissä olosuhteissa, joissa olivat kehittyneetkin, niin hullunkurisilta, vieläpä niin arvoituksellisilta kuin ne nyt meistä näyttänevätkin.

Viha.

Ajatteleppa tätä arvoitusta. Ihminen avaa laatikon, ja otettuaan, mitä tarvitsee, työntää sitä sievästi paikoilleen. Mutta laatikko ikimuistoisen ja selvittämättömän tapansa takia tarttuu kiinni. Hän työntää kovemmin — ilman tulosta. Hän ponnistaa kaiken voimansa, saadakseen sen kotiin, mutta laatikko tekee vastarintaa hänen parhaimmille ponnistuksilleenkin. Silloin hän rajusti hyökkää sen kimppuun ja alkaa rehkiä kuin löylyn lyömänä, kukistaakseen vastustuksen ja tekee korvaamatonta tuhoa omaisuudelleen ja kaduttavaa vahinkoa omalle persoonalleen, aivan kuin laatikolla vastustaessaan olisi joku hurja tarkoitus ja hänen olisi viisaampaa räjäyttää se rikki kuin antaa sille perään.

Nyt on ratkaistavanamme, mikä panee ihmisen käyttäytymään tällä tavoin? Mitä toisin sanoen on viha?

Sen kokemuksessa on muuan aines, joka on helposti havaittavissa, ja se on tunne siitä, että olemme vastustettuja tai estettyjä tahtomme toimeenpanosta tai, jos tahto lepää, tunne kimppuun hyökkäämisestä. Ja viha on kaikkien voimaimme hurja ote, vastustukset voittaaksemme.

Jos nyt käännämme katseemme villieläimiin, niin teemme hyvin tärkeän havainnon. Kun eläimet hyökkäävät toistensa kimppuun, niin se tapahtuu elämän ja kuoleman uhalla. Senvuoksi, kun eläimen kimppuun on käyty, se pusertaa kaiken tarmonsa liikkeelle, häätääkseen pois, vallatakseen tai tykkänään tuhotakseen vastustajansa, ja mitä enemmän sitä vastustetaan, sitä hurjemmin se taistelee, tietäessään, että häviäminen olisi samaa kuin kuolema. Ja sitä se on, ellei se kykene etsimään pelastustaan paosta. Eläin „näkee punaista“ kaikessa vastustuksessa, mitä sen tielle tulee. Ja kokemuksistaan saatu viisaus on teroittanut siihen tavan olla kamppailustaan hetkeksikään levähtämättä, voidakseen suoriutua siitä voittajana. Siinä totisesti elää mieletön pelko voimain loppumisesta.

Ihmisasteelle tullessamme saamme tutustua eriasteisiin vastustusmuotoihin ja opimme näkemään niitä oikeassa suhteessaan ja panemaan tarvittavat voimat liikkeelle niiden voittamiseksi. Taikka niille alistumiseksi, jos peräänantaminen on mukavampaa kuin vastustaminen. Mutta hyvin usein, etenkin kun tarkkaavaisuutemme on hellinnyt tai kun mielemme muuten on kykenemätön erottamaan asiain todellista arvoa — vanha vaisto pyrkii oikeuksiinsa,

ja unohtaen kaikki oikeat suhteet, me puhkeamme hillittömään raivoon, aivan kuin koko olemassa-olomme olisi arvan nenässä ja perään antamisesta luulisimme tuhon tulevan. Niinkuin äskeisessä „ihminen ja laatikko" kohtauksessa.

Samalla tavoin me opimme antamaan arvoa leikinlaskulle ja pilapuheille sekä lukemaan ne omaan laskuumme. Mutta joskus alitajuinen muistimme harppaa hamaan menneisyyteen, ja me huomaammekin olevamme vihollisjoukon saartamia silloin, kun ei mitään sellaista ole lähimaillakaan, ja maineemme „kuolettavasti" haavoittuneen näissä hyökkäyksissä. Ja niin me käyttäydymme, niinkuin sellaisissa tapauksissa olemme oppineet käyttäytymään, me jyrisemme ja lausumme uhkauksia, tehdäksemme oman arvomme tiettäväksi, tai, puhuaksemme eläimen tietoisuuden tasalta, ollaksemme mahdollisimman kauhistuttavia, sillä peloittaaksemme hyökkääjät tiehensä.

On kiintoisaa nähdä, kuinka kasvojen ilmeet ja eleet, jotka vihaa seuraavat, muuttuvat sen eri vaiheissa ja muistuttavat eläintä. Silmäkulmat ovat hurjasti rypyssä tai rypyssä vain keskikohdaltansa, sivuosien noustessa ylöspäin, taikka muuten ovat silmäkulmat vetäytyneet otsaa kohden. Kun eläin näin rypistää silmäkulmiaan, niin se silloin saa korvansa lähestymään toisiaan, luonnollinen ilmiö, kun tahtoo keskittää koko huomionsa - ja myös kaikki aistimensa — johonkin, joka näyttää hyökkäyksen oireita. Tästäpä syystä, niin kauan kuin viha vielä kytee haukkuvassa tilassa (vastaten ihmisessä räjähdystilassa olevaa solvailemista), eläin huipentaa kaiken huomionsa vastustajaansa. Mutta kun nämä kaksi lähestyvät toinen toistansa, niin on valittava kahden välttämättömyyden välillä: joko on korvat pidettävä ojolla vastustajaa kohden, taikka turvallisuuden tähden luimistettava ne taaksepäin. Ja tavallisesti ne joutuvat olemaan keskiväliasennossa tai vaappuvat näiden kahden välillä. Tästäpä myös vastaava ilme ihmisessä. Kun sitten kuitenkin verenhimo eläimessä on päässyt valtaan, niin se luimistaa korvansa, jättää varovaisuutensa ja hyökkää vihollisensa kimppuun sen tappaakseen. Tästä johtuu „murhaava katse", joka ihmisessä ilmetessään on kamala.

Ihmisen hampaiden kiristämisen huomaa helposti jätteeksi eläinhampaiden iskemisestä sopivaan kohtaan vihollisruumista. Hänellä ovat käsivarret jäykkinä sivuilla ja ruu-

mis etukumarassa aivan eläimen tavoin, joka tahtoo nylkeä vihollisensa. Eli jotenkin muuten toinen käsivarsi on ojolla vastustajaa taikka ovea kohti. Tämä tehdään vastustajan loitolla pitämisen tai pois työntämisen merkiksi. Saman vaikutteen huomaa olevan sellaisten liikkeitten toimeenpanijana, jotka saavat huonekalut lentelemään, tai näyttävät siltä kuin niiden avulla vastustajaa kiepautettaisiin ympäri. Liike, jolla käsi täräytetään pöydälle, tai esineitä paiskellaan maahan, ilmaisee halua nujertaa vihollinen maahan.

Ahneus.

Yhtä arvoituksellinen kuin inhimillinen viha on inhimillinen ahneus. Heti kun on oivallettu jotain omistamisen arvoiseksi, niin halutaan se omistaa kokonaan. Ihmiset jatkavat jatkamistaan varojen kasaamista, jotka ovat aivan suhteettomia heidän todellisiin tai kuviteltuihin tarpeisiinsa. Tämä vaisto virtaa eläimellisestä tavasta, joka, kun se on syntynyt eläimen omassa kehittymisympäristössä ja on oikeaan kohteeseen suunnattu, on täysin oikeutettu, mutta väärä, erilaiseen ympäristöön sovellutettaessa, sekä toiseen kuin alkuperäiseen aineeseensa.

Kun eläimen on onnistunut pyydystää saalis, se hyökkää syömään suuhunsa siitä niin paljon kuin mahdollista, tietäessään liiankin hyvin, että mitä se jälkeensä jättää, sen toiset sieppaavat suihinsa. Se koettaa muita estää saamasta mitään, havaittuaan kovasta kokemuksesta, että ravitsemusalaan kuuluvat palat ovat hämmästyttävän harvinaisia ja hurjan vaikeita pyydystää. Näissä olosuhteissa se on melko oikeutettu koettamaan pidättää itselleen niin paljon kuin suinkin voi.

Ruoka on ensimäistä, mihin halumme herää, ja itsekkyys ja ahneus, jotka aluksi liittyvät haluun, takertuvat siihen aina myöhemmin, olkoonpa halun esine mikä hyvänsä. Mutta vaikkakin eläimen ahneus on niiden rajoitusten alainen, joita sen vatsan rakenne asettaa, niin ihmisahneus ei tiedä mistään sellaisista rajoituksista, takertuessaan kohteisiin, joita on mielin määrin saatavissa.

Omistamisenhimo ei juonna juuriaan arvonannon-tunteesta johonkin haluttuun esineeseen, vaan alitajuisesta vaatimuksesta estää toisia sitä saavuttamasta. Koska tämä ei riipu meidän tarpeistamme, niin se jatkuu yhtä kauan kuin on olemassa yhtään mitään sellaista, jota ei ole hallussamme,

niinpä himo, ellei se ole järjen ohjaama, pysyy kyllääntymättömänä.

Saituri, joka silmillään ahmii kultiaan ja aarteitansa tai pankissa olevain säästöjensä numeroita, käyttäytyy hyvin paljon eläimen tavoin, joka juhlii riistansa runsaudessa, silmät pullolla, huulia maiskuttaen ja hartiat harrillaan, niinkuin rosvoja luotaan työntäen. Eläimen silmien mulkoilu ateriaansa ahmiessa, johtuu sen ponnistuksista mahdollisten rosvojen silmällä pitämiseksi.

Saituus.

Ahneudelle sukua on saituus. Sen ihmisen käytös, jolla on tuhansia puntia hallussaan ja joka kieltäytyy jakamasta penniäkään muille, on tietenkin sangen hämmästyttävä. Ja kuitenkin alkuperäisessä muodossaan me ymmärrämme sen täysin järkeväksi.

Omistamisen halu näyttäytyy eläimessä ensinnä sen suhteessa pyydystämäänsä saaliiseen. Nyt on niin laita, että sen omaisuus on aina yhtenä kappaleena ja, eläimen mielestä, jakamaton. Se yhtäläistyttää saaliinsa joka osasen sen kokonaisuuden kanssa, tuntien aivan oikein, että jos jonkun toisen eläimen sallittaisiin lähestyä sen pienintäkään kohtaa, niin se kaikkein luultavimmin suistuisi tämän suuhun, ja omistaja itse jäisi omaisuudettaan. Ihmisasteelle päästyämme tämä tapa, joka panee suojaamaan joka ikistä hituista omaisuudestamme ja alitajunnassamme kauhistumaan ainoankaan kapineen kadottamista ja siten pelkäämään kaiken hukkaantumista, on tykkänään syöpynyt olemukseemme, ja kun sitä on yllä pidetty satojen tuhansien vuosien kuluessa, niin me yhä jatkamme tätä tapaa silloinkin, kun se on peräti sopimaton.

Tässäkin taasen ihmisen vaistoperäinen toiminta muistuttaa eläintä. Kun aterioivaa eläintä lähestyy toinen eläin niin se puolittain asettuu ateriansa ja toisen eläimen väliin, ja kidoillaan käy kiinni ateriaansa ja syrjäkarein katsellen se muristen käskee toista menemään matkaansa. Ihminen taasen asettaa olkapäänsä itsensä ja avunanojan väliin, ja kääntäen kankeasti kasvonsa puolittain alas, puolittain sivulle, katsoo kieroon ja murahtaa kieltonsa.

Kateus.

Ottakaamme kateuden arvoitus seuraavaksi tarkasteltavaksemme. Tässä eräs esimerkki siitä.

Muuatta erakkoa, joka aivan suurenmoisella tavalla oli oppinut tyytymään yksinkertaiseen elämäänsä, ahdisti paholaislauma, joka oli peruisin manalaisten maailmojen alemmilta alueilta, ja nämä olivat turhaan koettaneet kiusata häntä mieltymään maailman viekotteleviin antimiin. Pääpaholainen, samaa tietä kulkien, pilkkasi kylmästi heitä epäonnistumisesta ja riensi antamaan näytteen mestarin kädestä. Kumartuen erakon olkapäitse, hän kuiskasi tämän korvaan, että tämän veljestä oli juuri tehty Aleksandrian piispa. Silloinkos tämä heti hyökkäsi pystyyn, ja silmät kiilsivät kateudesta.

Miksi toiselle sattunut, odottamaton onni tekee toisen kateelliseksi, ja arvoituksellisinta kaikesta on se, miksi tämän johdosta joku, joka siihen saakka on ollut asemaansa tyytyväinen, lakkaa tyytymästä siihen, vaikka sen oleellinen luonne ei ollenkaan ole muuttunut?

Eläimellisiä vaistoja taasen. Milloin ikinä eläin näkee toisen eläimen saavan valtaansa jotain, niin se heti hyökkää tämän kimppuun, tältä saaliin vallatakseen, tai kiertelee ympärillä, nähdäkseen, onko mitään ryöstömahdollisuuksia. Eläimellä on taipumus pitää kaikkea sitä itselleen kuuluvana, minkä se vain näkee. Mahti on vallan paikallaan omassa maailmassaan. Eläen siten, niinkuin on laita tässä kaikkiomistavaisuuden ilmapiirissä, se luonnoliisestikin pitää kaikkea sitä, minkä toinen eläin on vallannut, itseltään riistettynä. Vallan johdonmukaisesti se silloin haluaa ottaa sen, mihin mielestään sillä on täysi oikeus, ja tämä vaistomainen halu saada haltuunsa kaikki, mikä on toisen osaksi langennut, ilmenee ihmisessä kateutena.

Ja tämä selittää tyytymättömyyden synnyn sellaisissa asioissa, joihin siihen asti oltiin täysin tyytyväisiä. Tyytymättömyys on vain rauhatonta levottomuutta kaiken sellaisen suhteen, mitä me pidämme itsellemme kuuluvana, mutta joka on saavuttamattomissa. Siksipä niin kauan kuin meillä on tunne siitä, että meillä hallussamme on kaikki, mitä vaatia voidaan, me pysymme tyytyväisinä. Mutta kun herää tunne, että on olemassa jotain muutakin, johon meillä on oikeutta, mutta joka vielä ei ole saavutettavissa, niin tyymättömyys herää sen luonnollisena seurauksena. Niinpä, vaikka omaisuus pysyisi aivan samana, tyytymättömyys tekee tuloaan sinne, missä ennen oli tyytyväisyyttä.

On hyvä pitää selvänä mielessään kateuden, ahneuden ja saituuden ero. Ahneus on vaatimus saada haltuumme

niin paljon kuin suinkin sellaista, mitä saatamme haltuumme saada, jolloin haluamamme on meille kuin pelkkää ilmaa. Kateus on vaatimus saada haltuumme jotakin, jota on jo toisen hallussa. Saituus on vaatimus pitää omistamastamme joka hitunen hallussamme.

Ylpeys.

Vielä on yksi pulma, ja vähäksi aikaa olemme lopettaneet — ylpeyden eli itserakkauden pulma. Miksi ihminen, joka on saavuttanut tai joka kuvittelee saavuttaneensa etevämmyyttä jossain erikoisesti „nostaa nokkansa" toiselle, joka pyrkii samaan etevämmyyteen. Selvitys on aivan yksinkertainen. Selittäkäämme sitä lyhyesti.

Kun eläinmaailmassa eläin esittää itsensä, tapahtuu se aina haasteen muodossa toiselle eläimelle. Toisin sanoen, se aina todistaa tunteelleen, että se voi pitää puoliansa muita vastaan. Tämä itseluottamus ilmenee aina sen lähestyessä toista, joka, jos se pitää itseään parempana, antaa sille nurisevan varoitusmerkin, ja tämä merkki on sitä epämääräisempi ja alkeellisempi, mitä enemmän se pitää itseään voimakkaampana.

Ihmisoloihin tullessamme tämä esitteleminen tai itsensä etualalle asettaminen pukeutuu lukemattomiin muotoihin, jotka millään tavoin eivät esiinny haasteena kenellekään, niinkuin on laita silloin, kun joku yrittää ilmaistaikse itsenäisenä ajattelijana tai runoilijana tai näyttelijänä tai organisoijana tai lukemattomilla muilla tavoilla, tuodessaan ilmi, mitä hänessä piilee. Mutta kun joku sitten on asettunut arvovallaksi jollain erikoisella alalla, niin hän hyvin usein tahtoo toisen itsenäistä ilmaisua pitää itselleen annettuna haasteena ja vaistomaisesti yrittää ylemmyyden näytteellä kukistaa toisen.

Itserakkauden ydin ei pohjimmaltaan ole oman kyvykkyytensä tuntemista, vaan sen ottaminen yksinoikeudekseen. Koulupoika, joka erinäistä taituruutta saavutettuaan, sanokaamme vaikka uinnissa, naureksii toisen kömpelöille yrityksille saman taidon saavuttamiseksi, ajattelee enemmän tai vähemmän tietoisesti, että sellainen taito on vain hänen itsensä saavutettavissa, ja hänellä on epäselvä tunne siitä, että toisen pyrkimykset ovat jollain tavoin tähdätyt häntä itseänsä vastaan.

Tämä vaistoperäinen toiminta on samanlaista kuin koi-

ralla, jota vieras koira lähestyy ja jonka tyköä poispötkimistä se ei pidä tarpeellisena. Kuonon kohottaminen — tavallisesti vain sen toisen puolen, sen nimittäin, joka on lähempänä haasteen antajaa — on liike, joka eläimessä on ounastusta huulen nostoon ja torahampaiden paljastukseen. Joskus sekä eläimessä että ihmisessä tätä seuraa huulen kohoilu ja kulmahampaan paljastus. Hyvin usein me työnnämme alaleuan eteenpäin, vetääksemme etuhampaat yhteen, ikäänkuin edessämme olisi liian vähäpätöinen pala avosuin haukattavaksi, pieneen puraisuun vain parahultainen. Silmäkulmain nostaminen on eläimen korvain luimistamisesta kotoisin, sillä eläin, vaikkakin voimakkammuutensa toisen rinnalla tuntien, kaikeksi varovaisuudeksi vetää korvansa peittoon. Sama epäileväisyys saa sen kääntymään sivuttain ja nostamaan päänsä pystyyn, poispäin toisesta. Kuitenkin kaikitenkin sen omain voimain tunto saa sen pitämään suunsa matkanpäässä kaiken mahdollisuuden varalta; se ottaa asenteen, joka sen auttaa käpälämäkeen, jos toinen äkkiä tekisi hyökkäyksensä.

Mitä on Karma?

Ja niinpä koko siinä luettelossa, mikä muodostuu olemustamme ahdistavista vaistoista, vieteistä, taipumuksista, pyyteistä ja vaatimuksista, ei ole havaittu ainoatakaan, joka ei tarkasti tutkittaessa olisi tuloksena tavasta, joka oli seurauksena harkitusti tehtyjen tekojen sarjasta, päämääränään joku harkittu ja, sanottakoon se lisäksi hyödyllinen tarkoitus. Onhan tunnettu tosiasia, että jos joku ehdointahdoin tekee tekemistään jotakin, niin teko muuttuu tavaksi, se tahtoo sanoa, aina silloin, kun esiintyy erinäinen olosuhteiden sarja, missä yksilö oli tuntenut tarvetta toimia ja oli erinäisellä tavalla toiminutkin, se pyrkii synnyttämään samanlaatuisia tekoja, jotka vähitellen muuttuvat tahdosta riippumattomiksi. Menttaalinen, astraalinen, eetterinen ja fyysillinen käyttöväline tahtoo toimia omasta alotteestaan sillä tavalla, millä sitä on opetettu toimimaan. Ja nämä taipumukset siirretään toiselta käyttövälinesarjalta toiselle, ja ne ryhtyvät yhdessä muovailemaan sitä, minkä enimmät ihmiset tuntevat „lihan" nimellä. Niin että kun nykyisessä elämässämme havaitsemme tekevämme koko joukon sellaista, mitä ilman tahtoamme teemme tai vieläpä tietoista tahtoamme vastaan, niin me olemme kuin kysymysmerkkejä sen arvoituksen edessä, mistä taipumuksemme tule-

vat. Me ehkä syytämme ulkopuolisia voimia, joille annamme paholaisen nimen. Tai havaitsemme että taipumukset piilevät omissa käyttövälineissämme, me annamme niiden olla sellaisinaan kuin ne ovat, oman luontonsa laisia, emmekä tiedä silloin sitä, että itse ne sinne panemme. Ja koska me ne sinne panemme, niin meidän on ne sieltä poiskin saatava. Ei niin pienintäkään tekemäämme tekoa ole, josta emme ehdottomasti ja kokonaan olisi vastuunalaisia, vaikkakin tehtynä tottumuksen voimasta, järkitajuntamme olematta mukana vaikuttamassa, ja joka kumoaisi lain!

Shakespeare oli täysin tietoinen siitä totuudesta, että meissä piilevä paholainen ei ole muuta kuin tottumuksen voima. Hän puhuu

Tottumuksen hirviöstä, mi nielee kaiken järjen,
Tapain paholaisesta.[1])

Kaikki tämä menneisyydestämme peräisin oleva toimintamme[2]), luo karmamme, käyttääksemme sanaa siinä merkityksessä, joissa sitä vanhoissa, pyhissä kirjoissa käytetään. Niraalamba Upanishad aivan ilmeisesti selittää karma sanan merkityksen, antaen sen vastaukseksi suoraan kysymykseen.

Mitä on Karma?

Karma on vain se toiminta, jota elimet suorittavat, ja liittyy Aatmaan ajatuksena „Minä teen".

Toisin sanoen näiden „lihan" säätämien toimintojen me ajattelemme lähtevän todellisesta minästä (egosta).

Mutta kiitollisuudenvelkaa olemme tälle karmalle, joka meistä tuntuu niin tukalalle. Koska karman voiman, sen miltei hillittömän elinvoiman, voi kääntää korkeampiin tarkoitusperiin, niin karmasta, sen sijaan että olisi sortaja, jona me sitä ajattelemme, — ei sortaja, vaan täysin oikeamielinen tuomari, joka saa meidät purkamaan pienimmänkin luomamme atomipahasen, — tulee lopulta mahtava, meitä nostava voima. Teosofiselle Seuralle kirjoittamassaan kirjeessä[4]) Mahaa-Tshoohan sanoo:

Opettakaa ihmiset näkemään . . . että se on meidän oma karmamme, tuo syyn ja seurauksen laki, että se on meidän oma tuomarimme, meidän vapahtajamme tulevissa elämissä.

Arthur Robson.

(Suomennos Theosophist-lehdestä, tammikuu 1927).

---

[1]) Hamlet.

[2]) Karma sananmukaisesti merkitsee teko, toiminta.

[3]) „Luonnollisen pyhyyden sitein mä päiväni päivään liittyvän soisin". Laulu kuolemattomuudelle, Wordsworth.

[4]) Viisauden Mestarien kirjeitä. (Ensimäinen sarja), siv. 8.

Miksi seuraan johtajaa?

Todennäköisesti ovat ihmiset yleensä jo siten hereillä, etteivät he kiellä jonkun korkeamman, näkymättömän johdon olemassaoloa elämässä. He nimittävät sitä Jumalaksi. Tämä on ensimäinen, n.s. teoreettinen suhde korkeampaan johtoon. Käytännöllisempänä esiintyy tuo korkeampi johto ihmisten tajunnalle Mestarina, Kristuksena. Mutta vaikka Jumala ilmeneekin Kristuksessa teoriasta käytäntöön, niin voi ihmisten suhde Mestariinkin muodostua jälleen vain teoreettiseksi.

Otetaanpa esimerkkejä. Ajatellaan ihmistä, joka rakastaa isänmaatansa. Kun hänelle sitten tulee ratkaiseva hetki käytännön maailmassa, voi olla, ettei hän osaa luottaa Mestarin neuvoon. Hän voi ajatella ja selittää: „Kristus on kyllä viisas — ehkä kaikkitietävä — henkisissä asioissa, mutta maan puolustuksessa hän on kerrassaan nollan arvoinen, jopa suorastaan vahingollinen". Ja niin käy, että vaikka ihminen teoriassa uskoo korkeampaan johtoon, uskoo Jumalaan, Mestariin, niin käytännössä hän siitä huolimatta uskoo enemmän — aseiden takana ja turvissa toimivaan johtoon, kenraaleineen ja kaikkine siihen kuuluvine apulaisineen, urkkijoineen, hirsipuineen ja pyöveleineen. Hän voi lopulta oppia kohauttelemaan olkapäitään säälinsekaisella ironialla Kristuksen neuvoille: „Pistä miekkasi takaisin tuppeen, sillä kaikki, jotka miekkaan tarttuvat, ne miekkaan hukkuvat", tai „Älkää tehkö vastarintaa sille, joka on paha". Vaikka hän siis rakastaa isänmaataan — kenties kansaakin — ja vaikka hän teoriassa uskoo korkeampaan johtoon, Jumalaan — kenties Kristukseen, Mestariinkin — niin käytännössä hän seuraa kokonaan vastakkaista johtoa.

Toisen usko Kristukseen voi olla hiukan läheisempi, eikä hän siis omasta innostaan tartu aseisiin, mutta voi olla sittenkin siksi heikko ja henkisesti järjestymätön — kenties myös elämänhaluinen ja omaa kuolemaansa pelkäävä —, että hän edellisen painostuksesta luopuu omasta periaatteestaan ja Mestarin käytännöllisestä johdosta, alistuen olemaan mukana aseellisessa harrastuksessa, toimien siten omaa periaatettaan ja Mestarinsa neuvoa vastaan.

Niinpä nämä kaksi näkökantaa ovat nousseet useampien uskontojenkin korkeimpaan johtoon. Niissä erikoisesti puhutaan Kristuksesta, mutta niiden korkein johto yleensä

syrjäyttää Mestarin omat käytönnölliset neuvot. Sen ne tekevät joko omasta alotteestaan tai maailmasta tulevan painostuksen alaisina.

Entä sitten meillä teosofisessa maailmassa? Mikä on perussävy minun ja johtajani välillä? Onko tämä suhde ehkä siksi, että johtajani on ihme- ja voimatekojen tekijä? — „Se sopisi minulle, juuri sellaista minä ihailen", ehättää eräs. Toinen huomauttaa: „— mutta ei minulle". — No, kysyn, onko se siksi, että johtajani on näkymättömien asioiden tutkija, tuntija ja tietäjä? — „Miksi ei", sanoo muuan, „juuri sellaista minä tarvitsen". — „Vai niin", lisää joku; „sellainen ei kylläkään minulle riittäisi". — Eikö riittäisi? Mikä siis on se ominaisuus, jota te johtajassanne eniten ihailette? — „Minä arvostan ja ihailen johtajassani ennenkaikkea sitä, että hän käytännössä pitää kiinni niistä käytännöllisen elämän perusohjeista, joita uskontojen suuret mestarit ovat antaneet, joita ennen kaikkea Jeesus Kristus on Vuorisaarnassaan, tuossa hyvässä sanomassaan ihmisille antanut". — „Niinpä kyllä", ehättää edellinen, „mutta totta puhuen, kyllä Vuorisaarnan neuvot ovat sentään vaikeat sovelluttaa jokapäiväisen elämän käytännöllisiin asioihin. Ja sentähden on välttämätöntä, että on joku toinen henkilö, toinen johto, joka ylläpitää käytännöllistä kuria ja järjestystä. Sillä henkilö, joka on kokonaan syventynyt henkisiin ja salatieteellisiin asioihin, hän on liian ärsyttävä ja mahdoton hoitamaan käytännön asioita". — „Vai niin", lisää se muuan, „vai sillätavalla. Mutta mitä sanoo Mestari puhuessaan väärän mammonan älykkäästä hoitajasta? Näin hän sanoo: „Siis jos ette ole olleet uskollisia väärässä mammonassa, kuka teille uskoo tosihyvää?" Toisin sanoen: ellei ihminen ole oppinut olemaan tosikäytännöllinen väärän mammonan maailmassa, ei hän kykene olemaan henkinen johtaja varsinaisessa merkityksessä. Enkä minä puolestani osaisi ollenkaan pitää henkisenä johtajananí henkilöä, joka ei kykenisi olemaan käytännöllinen".

Ja niinhän asia epäilemättä onkin. Sillä mikä henkinen johtaja sellainen olisi, jota täytyy epäillä epäkäytännölliseksi, jota täytyy koettaa pitää kuin holhouksen alaisena, jottei hän vaan pääsisi tyhmyyksiä tekemään? Eikö ensimäinen ehto henkisessä elämässä yleensä — saatikka johtaja-asemassa — ole nimenomaan se, että hän on tieteellisen tarkka ja huolellinen juuri käytännöllisen elämän asioissa? — Toinen asia on, että yleensä se, mikä meistä

ihmisistä näyttää käytännölliseltä, se saattaakin olla mitä järjettömintä epäkäytännöllisyyttä. Senhän todistaa sivistyneen Europan nykyinen tila. Siinä kun on koetettu olla „käytännöllisiä", eikä sentähden ole välitetty Vuorisaarnan muka epäkäytännöllisistä neuvoista, niin on ollut seurauksena, että meidän on pakko, silloin tällöin, panna kaikki maan tasalle: tappaa miljoonia ihmisiä, tuhota kaupungit ja maaseudut. Se se on „käytännöllistä"! Siinä se nyt se meidän erinomainen käytännöllisyytemme! !

Ja kaikki tämä siksi, että me koetamme olla käytännöllisempiä kuin Vuorisaarnan Mestari, että me koetamme asettua hänen käytännölliseksi esiliinakseen, hänen holhoojakseen käytännön asioissa.

Siis: jos minulla on suhde, käytännöllinen suhde Mestariin, Johtajaan, niin on se juuri siksi, että minä Hänen esimerkkinsä valossa oppisin järkevämmin ja tosikäytännöllisemmin ratkaisemaan ja järjestämään asioita juuri tässä käytännön maailmassa.

J. R. Hannula.

Elämän lähteillä.

Saksalaisen reformaattorin puhe.

I.

Sodankäyntiin tarvitaan Bismarckin sanojen mukaan rahaa, rahaa ja taasen rahaa. Elämiseen sitävastoin tarvitaan voimaa, voimaa ja vielä kerran voimaa. Ja elämäkin on sotaa, jossa se jää voittajaksi, jolla on runsaimmat ja parhaimmat keinot ja niiden parhain käyttötapa.

Niin kauan kuin ihmiset ovat nuoria, kiinnittävät he tähän seikkaan tuskin ohimenevääkään huomiota. Poikkeuksena tästä ovat ne harvat, joita luonto on erityisesti kohdellut äitipuolen tavoin. Useimmat ihmiset tuntevat elinvoimien puutetta vasta keski-ikään, niin sanottuun parhaimpaan elinkauteen saavuttuaan. Näille haluan lohdutukseksi näyttää tien, joka vie ruumiille ja sielulle ehtymättömälle voimalähteelle ja alituiseen nuorentumiseen.

Kuulijoitteni joukossa on monta, jotka haluaisivat hymyillä lupaukselleni hiljaa itsekseen, ja vielä mieluummin

päin naamaani. Arvoisien kansalaistemme suuri enemmistö on nimittäin oppinut suhtautumaan niin kummallisesti terveydellisen etunsa ja puhtaasti personallisen terveytensä tuntemiseen, että se pitää jokaista huiputtajana, ainakin hyvin epäilyttävänä, joka lupaa heille tässä suhteessa jotakin todella hyvää ja luonnollista. Mitenkähän sanookaan Bulwer, jota rauhallisesti siteeraan, vaikka hän onkin englantilainen, sillä hän oli englantilainen, joka on rakastanut saksalaisia ja heidän rikasta ja syvää sieluaan ja ylistänyt sitä kuolemattomissa teoksissa: „Keksi jotakin, joka tuhoaa elämää, niin olet suuri mies; jotain, joka sitä pidentää, niin olet petturi. Keksi murhakoje, ja he pystyttävät sinulle patsaan. Löydä salaisuus, joka tasoittaisi sielulliset erilaisuudet, ja he repivät talonsa maan tasalle kivittääkseen sinut“. Inhimillisen kulttuurin historia on osoittanut tämän merkillisen päättelyn oikeaksi. Niinpä näen tässäkin salissa monen hymyilevän epäilevästi, vieläpä ilkeästikin, niin hyvin kuin sitä koetetaankin salata. Luonnosta vieraantuneelle sivistysihmiselle onkin julistuksessani kestävästä nuorentumisesta kaikille saatavissa olevien, luonnollisten voimalähteitten avulla, kylliksi aihetta epäilykseen. Siitä huolimatta olen varma, että hänen epäilyksensä häviää siinä määrin, kuin hän vielä kykenee ennakkoluulottomasti kuuntelemaan esitystäni hetkisen. Olen myös varma, että hänestä tulee yhtä uskovainen oppini kannattaja ja ehkäpä sen innostunut julistajakin, jos hän suorittaa vakavasti neuvomani kokeen, jos hän astuu tielle, jonka hänelle osoitan.

Tämä tie vie suoraan „elämän lähteille“, löydämme sieltä nuorentumisen kaivon, jollaisen vain tarunomaiset nuorennusmaagikot ja elämänpidentäjät ovat tunteneet. Tämä elinvoiman lähde ei ole salaperäisten menettelytapojen ja loitsujen taikka alkemististen silmänkääntötemppujen takana, vaan vapaana ja kirkkaana kuin aurinko ja sininen eetteri on se jokaisen silmien edessä, joka haluaa vain enemmän rakastaa ja etsiä luontoa, kuin ihmisten keinotekoisia tekeleitä.

Jokaisen edessä, sanoin, virtaa voimalähde, ja kuitenkin on minun tähän lisättävä: vain niiden edessä, joilla on vakava tahto ja syvä rakkaus elämään. Vain rakastava saa tässä vastarakkautta. Huomattakoon: Elämän rakastaminen on kokonaan toista kuin halu saada siitä nauttia — nauttia pintapuolisissa muodoissa. Elämän rakastaminen

on sen mitä suurimmassa arvossa pitämistä. Ja ken jotakin antaa, saa myöskin vastaanottaa jotakin. Hän voi odottaa, että elämä antautuu hänelle, kihlautuu hänelle kuin rakastetulleen. Valittuja ovat siis eräässä mielessä ne, jotka ovat kutsutut saamaan elämän rakkaudensuudelman ja kokemaan tämän rakkauden suurta ihmettä. Ja kuitenkin on verrattain helppoa päästä valittujen joukkoon. On vain kuultava kutsumus, elämän, kohtalon kutsuva ääni, kun se silloin tällöin kaikuu läheltä tai kaukaa. Silloin on oltava valmis sitä seuraamaan, ponnistauduttava maasta, johon väsyneinä on takerruttu. Nouse ja kulje! Silloin tapahtuu ihme. Joka ottaa huudon kuuleviin korviinsa, avaa silmänsä ja valmistautuu noudattamaan kutsua, hänessä on elpynyt tahto onneen, rohkeus aivan uudenlaiseen elämään ja toimintaan. Hänessä herää nyt tahto, uusi tahto, jonka vain rakastava tuntee sisimmästään kohoavan, ja se pysyy hänelle uskollisena, niin kauan kuin hän on uskollinen elämälle ja seuraa sen lakia, kasvun ja toiminnan lakia.

Ensimmäinen seikka, mitä elämän valtuuttaman täytyy vaatia oppilailtaan, on tarkkaavaisuus. Muut eivät ole valittuja, koska he eivät havaitse kutsua. Mutta ne, jotka sen kuulivat, olivat jo tarkkaavaisia, koska heissä oli rehellinen kaipuu, tosi rehellinen tahto työhön ja toimintaan. Toiset, joitten toisesta korvasta kutsu menee sisään poistuakseen toisesta, ovat myöskin saapuneet, mutta vain nauttimaan, eivät yhteistyöhön. Heidän tulemisensa, heidän näkymisensä tässä paikassa ei siis ole mikään todistus siitä, että he olisivat valittuja. Siksipä heiltä puuttuu syvä tarkkaavaisuus, asian ytimeen tunkeutuva keskittyminen, he eivät voi seurata opetusta, jota elämän siihen valtuuttama heille antaa. Sen takia he eivät pääse lähteitten luo, koska heillä ei ole kärsivällisyyttä ja sisäisen kaipuun hehkua, joka syttyy ilmiliekkiin, päästyään yhteyteen elämän hapen kanssa. He haluavat saada sen aina liian kevyesti ja vaivatta, ilman omaa velvoitusta. He haluavat päästä osakkaiksi elämän liikkeeseen ilman osakemaksua. Ja minä sanoin jo äsken: Vain se, joka jotakin antaa elämälle, voi siltä jotain saada.

Millainen on nyt osakemaksu, joka vaaditaan tämän yhtiön täysivaltaiselta osakkaalta? Tarkkaavaisuutta, mielenkiintoa, osanottoa, keskittynyttä asialle antautumista. Aina on oltava valmiina kuulemaan ja toimimaan.

En ole tullut pitämään teille saarnaa, mieltä ylentävää

puhetta, niissä on usein hyvää elämän viisautta, mutta useimmat ovat tyhjiä akanoita, jotka arkipäivän tuulet hajoittavat. Tahdon antaa teille jotakin, johon voitte turvautua, kun ette enää kuule sanojani, jolla taasen voitte palauttaa muistiinne kaikki nyt kuulemanne sanat, vieläpä enemmänkin: Sillä saatatte oman äänenne ja oman puheenne itsessään eläväksi. Voitte itsellenne sanoa kaiken sen, jonka minä nyt sanon teille, ja voitte sanoa sen muillekin, jotka sitä tavoittelevat tarpeellisena. Voitte aina sanoa sen, jota mielessänne haluatte ilmaista.

Olen ottanut tehtäväkseni opastaa teidät elämän lähteille. Tälle lähteille vievälle tielle voi opastaa vain se, joka itse on siellä käynyt, juonut niistä ja yhä uudelleen juo, milloin häntä janottaa. Minä tunnen nämä lähteet ja nautin niistä siunauksekseni ja terveydekseni. Olen jo ohjannut niitten luo toisiakin, jotka alati kiittävät minua sen johdosta.

Ohjelause, jonka haluaisin rohkaisevana kirjoittaa voiman lähteille vievän tien viittaan kaikille näkyvästi, on: Dum spiro, spero! Horatiuksen sanoja: Niin kauan kuin hengitän, toivon! Ja tosiaan. Tämä lause sisältää mitä kauneimman ja kauaskantoisimman toivon. Voimmepa vielä huomattavasti laajentaa sen merkitystä ja lupausta sanomalla: Siinä määrässä kuin toivon, siinä määrin elänkin. Niin voimakkaasti kuin toivon, niin voimakkaasti elän. Niin syvään kuin hengitän, niin syvällisesti toivon ja elän. Se, joka toivoo paljon, voimakkaasti ja syvään, hän myöskin elää ja toimii paljon, voimakkaasti ja syvällisesti!

Hengityksestä riippuu elämä. Siinä määrin kuin hengitän, elän. Kaikki elollinen tarvitsee hengitystä. Kaikki elää siinä määrin kuin se hengittää.

Tähän ei kaikki rajoitu: Menetetyn elämän, kadotetut voimat voi saada takaisin, jos hengittää enemmän, jos hengittää syvempään, levollisemmin ja täyteläisemmin, elää syvempää, rauhallisempaa, sisältörikkaampaa elämää.

Tämä totuus kuuluu niin yksinkertaiselta, että pintapuoliset juuri siksi, että se on niin yksinkertainen, saavat siitä tarpeekseen. Tehkööt niinkuin haluavat! Siirtykööt rauhassa päiväjärjestykseensä ja jättäkööt meidät löytämämme aarteen pariin. Me emme siitä niin pian luovu. Me haluamme antautua täydellisesti palvelemaan tätä uutta, ikivanhaa, yksinkertaista totuutta, ja palkkamme on oleva, että meille tästä lähtien paljastuu suuri joukko totuuksia ja kauneuksia parantavine voimineen ja siunauksineen. Me

tulemme huomaamaan, että luonto on aina yksinkertainen, että vain luonnottomuus, pettävä teko on vaikeasti käsitettävä ja monimutkainen. Saamme nähdä, että luonnon tiet ja keinot aina ovat yksinkertaisia, ja me saamme ammentaa ja juoda voiman lähteistä. Saamme juoda elämän, onnen eliksiiriä.

Muut taas, epäuskoiset, rikkiviisaat, piintyneet epäilijät, joista epäilys tuntuu oppineisuudelta, jääkööt meidän puolestamme pöyhkeinä narreina harhakäsityksiinsä. Heitä auttaa vain se, että joku sukkela liikemieskemisti ja teknikko täyttää puhtaalla jumalanilmalla pulloja ja tuo ne kauppaan valantehneen kemistin ja salaneuvoksen tieteellisin analyysein Ozonofluidin — elämäneliksiirin! — nimellisenä. Takaan yritykselle loistavan menestyksen. Osakeyhtiöt ottakoot tämän varteen! Mundus vult decipi . . . Jättäkäämme nämä tieteen narrit, jotka tahtovat uskoa vain „tieteeseen", eivät luontoon, — jättäkäämme heidät oman onnensa nojaan ja astukaamme tiellemme.

Uuden toivon, uuden sävyn, uuden innon ovat tienviittamme sanat jo meissä sytyttäneet. Uuden, voimakkaan uskon ne ovat meissä herättäneet. Me uskomme elämään, koska rakastamme elämää puhtaalla hehkulla ja antaumuksella, ja elämä siunaa meitä, koska uskomme, ja antautuu meille. Sillä tavalla rakastava ja rakastettu tunkeutuu kaikkien seikkojen olemukseen ja ytimeen. Hänelle avautuvat suljetut portit ja hänelle pulppuavat salaiset lähteensilmät. Hän keksii sanan, johon oliot vastaavat. Hänelle avautuu luonnon sydän kaikissa luoduissaan. Puu, ruohikko ja kukka, vuori ja virta, metsä ja niitty lausuvat hänet jumalallisena herranaan tervetulleeksi, koska hän tuo tullessaan aurinkoisen, luovan rakkautensa, joka vahvistaa ja elähyttää kaikkea. Koska hän antaa, hän myös saa. Hän suo niille huomionsa. Hän panee tahtonsa liikkeelle, joka siten itsestään voimistuu. Hän tunkeutuu luonnon ja asioiden syvyyksiin ja sukeltautuu taas esiin saatuaan niistä kestäviä voimia. Alituisesti lisääntyvällä tarmolla hän ryhtyy elähdyttäen ja hedelmöittäen uusiin luomistöihin, henkii niihin voimaansa ja saa näiltä sitä vastalahjaksi. Vain voiman vaihdosta elävät ja kehittyvät kaikki olennot.

Ja nyt takaisin „lähteille".

Ennenkuin kuitenkaan voimme asettua niiden ääreen, on meidän, kuten ainakin koulussa, painettava mieleemme aivan objektiivisesti ja selvästi muutamia sääntöja ja tosiseikkoja.

Hengitys on elimistömme perustoiminta, sen mukaan suuntautuvat ja sille perustuvat kaikki muut toiminnat. Kaikkein ensimmäiseksi ja useimmiten tapahtuu juuri verenkierto, nesteiden kiertokulku, siis kaikista nyt seuraavista elintoiminnoista tärkein, täydellisesti siinä mitassa ja laajuudessa kuin hengityskin. Ihmisillä, jotka luonnostaan, s.o. syntymästään saakka hengittävät erittäin syvään ja säännöllisesti, on voimakas, tukeva ruumiinrakenne ja osoittavat elämänilmauksissaan ja toimissaan tarmokasta aktiivisuutta. He ovat aina perillä asioista ja heistä huokuu mukaansatempaavaa voimaa. Sanoinhan juuri: Siinä määrin kuin hengitetään, eletäänkin ja toimitaan.

„Äidinhengitykseksi" on tapana sanoa laajuudessa ja tahdissa äidiltä perittyä hengitystä. Niin kauan kuin ihminen pysyttelee tässä äidinhengityksessä, kuten jonkinlaisen energeettis-oodisen napanuoran yhdistämänä, ei hän kykene nousemaan äitinsä ruumiillisen ja sielullisen kehitysasteen yläpuolelle. Kaikki vanhempien sairaudet, viat ja heikkoudet pysyvät hänellekin uskollisina, niin voimakkaasti kuin hän niitä vastaan taistelleekin. Vasta sitten, kun hän irroittautuu tästä riippuvaisuudesta omaksumalla oman, personallisen hengityksen, tulee hän omaksi itsekseen ja alkaa kulkea omaa kehitysuraansa. Silloin vasta tulee hänen tahtonsa vapaaksi ja voimakkaaksi päästäkseen toiseen, syvällisempään suhteeseen elämään. Hänen ruumiinsa soluseinämät lujittuvat ja molekyylien sekä atoomien värähtely alkaa tapahtua häntä ympäröivän luonnonelämän rytmin mukaan.

Se, että hengitys on perustava toiminta, alkuperäisempi ja tärkeämpi kuin syöminen, käy ilmi jo siitä tosiseikasta, että syömättä voi elää päiväkausia, hengittämättä tuskin minuuttiakaan. Ja kuitenkin ovat ihmiset alati, ei vain sodan aikana, panneet liiaksi painoa syömiseen ja tuskin laisinkaan hengitykseen.

Kun aletaan menetellä päinvastoin, ollaan jo elämän lähteitten tiellä. Kaikki luonnonapostolien, ravinto- ja vesisaarnaajien, pukeutumis- ja riisuutumisfanatikkojen huudot „Palatkaa takaisin luontoon!" ovat vain tyhjää lavertelua, jos he sivuuttavat hengityksen taikka eivät anna sille ensi sijaa. Ruuan valinta, ruuansulatus ja aineenvaihto joutuvat itsestään terveen luonnollisiin uriin, jos hengitys on terve. Älköön uskottako, että hengitys on terve, riittävä, niin kauan kuin on olemassa tuberkuloosi-, astma- tai muita

hengitysvaivoja. Ihmisten enemmistöllä, erittäinkin kaupunki- ja teollisuuskeskuksien asujamistolla, on riittämätön, heikko hengitys ja tästä johtunut kivulloisuus henkisessä ja ruumiillisessa rakenteessa, heidän silti olematta varsinaisesti sairaita. Heillä ei ole itsessään oikeaa elämää. Heissä ei ole alkuperäisyyttä, luonnollista lämpöä, eloisuutta. Heiltä puuttuu juuri oikea harras suhde elämään, luontoon kuuluvaisuus, joka on tunnusmerkillistä voimakkaasti hengittävälle ihmiselle.

Emerson esittää sangen sattuvan eron: „Milloin valtimot pidättävät verta, silloin on rohkeus ja sitkeys mahdollista; kun niillä ei ole voimaa ja päästävät veren vähentymättömänä laskimoihin, silloin on ihminen heikko ja horjuvainen. Toiset kulkevat eteenpäin maailman hyörinässä ja uivat elämän virran yli toiselle rannalle. Toiset jäävät katsellen seisomaan rannalle, heillä on kylmät kädet, kylmät jalat ja ankara nuha." (Muistin mukaan mainittu.)

Jokainen voi oman havaintonsa perusteella jakaa ihmiset voimakkaasti hengittäviin — voimakkaasti eläviin ja heikosti hengittäviin — heikosti eläviin! Voimakkaasti elävä on myös samalla voimakkaasti rakastava, samaten kuin toisaalla heikosti elävä rakastaa heikosti. Tarkatkaapa ihmisiä — tuttavianne ja ystävíänne — heidän hengityksensä laajuutta ja voimakkuutta ja saatte mittapuun heidän elämänsä asteelle ja laajuudelle. Ne, joitten rinta nousee ja laskee perusteellisesti huomattavasti voimakkaassa rytmissä, ovat aktiivisia, teko- ja voimaluonteita. He ovat aina keskellä elämää ja ammentavat siitä aina runsain mitoin. Älköön kuitenkaan sekoitettako voimakkaan tarmokasta ja levollista hengitystä lihavan vaivalloiseen puuskutukseen ja röhinään. Ruuminrakenteen ei tarvitse olla yliravittu, voidakseen esittää voimakkaan ihmisen tyyppiä. Niin, on suorastaan tunnettua, että liiallinen rasva voidaan lisätyn hengityksen aiheuttamalla hapensaannin lisääntymisellä poistaa ja muuttaa lihasaineeksi.

Kaikilla heikkohengityksellisillä, ahdasrintaisilla henkilöillä on vähentynyt aktiivisuus ja elämän kehkeytyminen. Heidän verenkiertonsa on hidas ja monille häiriöille altis. Heidän veren muodostumisensa ja -sekoittumisensa on puutteellinen. Veri saavuttaa harvoin äärimmäisimmät ruumiinosat, mistä johtuvat kylmät kädet ja jalat. Sydän suorittaa pumppuamistyötään vain epätäydellisesti. Ihmiset, joiden hengitys on heikkoa ja surkastunutta, ovat heikko-

sydämisiä. He välttävät seikkailua, kokemusta, koska se ahdistaa heitä. Heidän sydämensä ei ole tottunut elämän voimakkaisiin vaikutuksiin. He ovat elämän lapsipuolia.

Näytä minulle, miten hengität ja minä sanon sinulle, miten elät. Hengityksesi mitta on myös elämäsi mitta. Se ei kuitenkaan riipu vain hengityksen voimakkuudesta. Tärkeämpää on rytmi, hengityksen yhdenmukaisuus. Monet ihmiset, erittäinkin hetkellisten mielijohteiden mukaan toimivat tunneluonteet, hengittävät ajoittain varsin urhoollisesti ja voivatkin jonkun aikaa mainiosti. Sitten heillä on taasen aikoja, jolloin heidän ryhtinsä huonontuu, eikä heillä ole entistä varmuutta. Ne ovat hetkiä ja aikoja, jolloin heidän hengityksensä heikkeni ja samalla heidän toimeliaisuutensa ja kestävyytensä. Hengityksen laiminlyömistä seurasi välittömästi valtimotoimintojen, verenkierron, aineenvaihdon, ruuansulatuksen y. m. laimeneminen. Yltynyttä toimintaa seurasi vastavaikutus, rohkeutta arkuus ja alakuloisuus, horjuvaisuus ja hitaus. Niin pian kuin sellaiset ihmiset tässä tilassaan alkavat joko ulkoisen kiihoittimen taikka tietoisen tahdonpäätöksen vaikutuksesta hengittää syvemmin ja voimakkaammin, palaavat rohkeus ja työtarmo takaisin. Kaikki hengityksen alaiset toiminnat saavat uuden vauhdin. Elämän kiertokulku yhtyy sen ympärillä olevan yleiselämän värähtelyyn ja kiertokulkuun, ja sopusointu ympäristön kanssa on taasen saavutettu. Yksityinen on kosmillisessa ja sosiaalisessa elimistössä kuten elin yksilöllisessä organismissa. Niin pian kuin hänen toimintojaan häiritään, joutuu hän epäsointuun, eripuraisuuteen ja erilaisuuteen kokonaisuuden kanssa. Hän jää yleisen kiertokulun ulkopuolelle. Häneltä puuttuu työilo, joka on kotoisin lämpimästä, luontoon juurtuneesta luonteesta. Häneltä puuttuu yhteys, kosketuskohta elämän voimien kanssa. Hän seisoo janoten lähteittensä edessä ja arkailee tunkeutumasta niiden partaalle asti ja syöksymästä virkistäviin, elähyttäviin vesiin.

„Ilmasta ei voi elää“ on sananparsi, joka on vain puoliksi totta. Joka tapauksessa voi suuressa määrin elää ilmasta. Lisätyllä, iloisella ilman käytöllä voi nostaa elinvoimansa ja elintoimintansa kokonaan toiselle, korkeammalle tasolle ja voimakkaampaan vauhtiin.

Kun ihminen alkaa uudestaan heränneessä elämänjanossaan tietoisesti toivoen ja mielihyvin juoda ilmaa, kiihkeästi imeä itseensä Luojan puhdasta, raitista elämän-

henkeä, silloin valtaa hänet autuuttava, riemullinen huuma, ikäänkuin hän olisi nauttinut onnen elämäneliksiiriä. Kokenut hengitysvoimistelun opettaja kehoittaa kuitenkin tällä asteella varovaisuuteen, sillä aloittelija on taipuvainen onnellistuttavan uuden elämän heräämisen takia menemään harjoitusinnossaan liian pitkälle. Happi sisältää itse asiassa huumaavaa ainesta, jonka nauttimisessa on oltava yhtä varovainen kuin väkevän viinin juonnissa. Vasta vähitellen tottuu veri ja elimistö siihen, kun ruumis vähitellen on tätä eliksiiriä itseensä yhteyttänyt.

Ennen kaikkea kokevat valtasuonet uudistumista ja reipastumista tullen nuorekkaan kimmoisiksi. Ainoa keino, joka auttaa verisuontenkalkkiutumisessa, on luonnollinen hengitysvoimistelulla aikaansaatu happiparannus. Charlottenburgilainen tri Pick sanoo sitä valtasuonivoimisteluksi. On ilmeistä, että sillä tavalla happipitoiseksi tehty veri on luonnollisin ja voisinpa sanoa a i n o a yleisen terveyden peruste. Reumaattiset ja kihtisakkautumat tulevat mahdottomiksi, ja jos niitä jo on, on hengitysvoimistelu ainoa varma tie niiden poistamiseen ja onnelliseen, jatkuvaan parantumiseen.

Myöskin vatsa ja ruuansulatustoiminta saa tästä alituista yllykettä. Syvän hengityksen kestäessä ovat pallean ja vatsalihasten liikkeet alituista vatsan hierontaa. Nämä harjoitukset vahvistavat mitä suurimmassa määrässä. Keuhkojen laajentuessa voimakkaitten hengitysliikkeitten vaikutuksesta ja rintakehän kaartuessa korkeammaksi ja tilavammaksi kevenee sydämenkin työtaakka. Jo pelkät voimisteluliikkeet saavat aikaan sydämen vahvistumisen, mutta nyt tulee tähän vielä lisäksi huomattava v e r e n u u d i s t u m i n e n j a p a r a n t u m i n e n: Hapensaannin lisääntyminen lisää myös punaisten verisolujen määrää. Veri tulee punaisemmaksi, helpommin juoksevaksi, vilkkaammaksi, sähköiseksi ja pyrkii itsestään keuhkoista sydämeen, valuen sieltä eloisana virtana valtasuonien kautta koko verisuoniverkostoon. Niin se saavuttaa helposti ruumiin etäisimmätkin sopet ja pintakerrokset. Iho tulee kiinteämmäksi, koska ihosuonet saavat riittävästi elämännestettä. Aivot saavat samaten kaikkiin osiinsa tarpeeksi verta.

Sydän- ja henkitorvitautiset sekä nuhaan taipuvaiset heräävät usein öisin taikka aamuisin toinen (tavallisesti vasen) sierain tukkeuksissa. Sen kautta tapahtuva hengitys on ollut puolinaista, riittämätöntä. Siksi eivät asianomai-

set voi sellaisen, huonohengityksellisen yön jälkeen hyvin. Pää on sekava, mieli alakuloinen, ja häntä vaivaavat monet muunlaiset huonovointisuusilmiöt. Sitävastoin on uni aina virkistävä ja voimistava, milloin on esteettömästi hengitetty molempien sieraimien kautta säännöllisin, syvin vedoin. Kun sitten aamulla herää, nousee paljon reippaampana ja hyvävointisena mielen palaessa halusta työhön. Hyvät ajatukset, päähänpistot ja yhdistelmät seuraavat toisiaan. Tämä kaikki johtuu säännöllisestä hengitystoiminnasta, joka on kuin säännöllisten värähdysten aaltokylvyssä virkistänyt kaikki sisäiset elimet ja ennen muita verenkierron.

Tämä unen aikaisen hengityksen lisätty rytmillisyys on suuressa määrin riippuvainen tahdosta ja itsesuggestiosta. Säännölliset päivän aikana pidetyt hengitysharjoitukset vievät vähitellen hengitystoiminnan voimistumiseen myöskin unen kestäessä, sillä harjoituksethan liittyvät ainaiseen itsesuggestioon, joka vaikuttaa elähdyttävästi alitajuntaan. Alitajunta taasen hallitsee kaikkia ruumiin vegetatiivisia ja tahdosta riippumattomia toimintoja. Aivan erikoisen tehokkaasti vaikuttavat tunnelmat ja suggestionit, jotka ovat ennen nukkumista täyttäneet mielen. Nämä siirtyvät uneen voimakkaana suggestiivisena aineksena. Ja asiaymmärtävälle on luonnollinen uni yhtä hyvä suggestionien antamis- ja vastaanottoehto kuin keinotekoinen, hypnoottinen uni.

Älkää siis milloinkaan menkö vuoteeseenne keskittämättä ennen uneen vaipumistanne kaikki ajatuksenne siihen, että haluatte unen aikana saada syvemmän, tuottoisamman hengityksen ja vilkkaan verenkierron. Älkää nukahtako toivomatta itsellenne vilkkaampaa, selvempää ja syvällisempää henkeä. Vilkas hengitys luo myös vilkkaamman hengen ja syvempi hengitys syvällisemmät ajatukset.

Yleensä on tottumus suunnata ennen nukkumistaan ajatuksensa ja tahtonsa personallista kehitystä tai tervehtymistä koskevan pääajatuksen täyttymiseen parhaimpia ja varmimpia keinoja menestykseen. Tämä on kuitenkin eri asia ja vaatii sinänsä pitempää käsittelyä. Tämän yhteydessä pohdittakoon sitä vain sikäli kuin henkisen voiman teroittuminen ja herääminen on vuorovaikutuksessa hengityksen kehittymisen kanssa. Kun otatte tehtäväksenne iltaisin ennen nukkumista hengittää syvempään, niin painatte alitajuntaan itsesuggestionin, joka luonnollisen hypnoosin, unen, aikana syöpyy siihen syvälti. Ja samaten kuin keinotekoisesti nukutetuissa vaikuttaa tämä suggestioni vastus-

tamattomalla pakolla eikä lakkaa, ennen kuin sielullinen ruumiinrakenne on sen ottanut vastaan taikka torjunut. Viimeksimainittu tapahtuu vai sellaisten suggestionien yhteydessä, jotka ovat haitallisia yksilön hyvinvoinnille ja turvallisuudelle, kuitenkin vain, jos niitä on vastustamassa riittävästi kehittynyt tahto taikka parempi vaisto. Suggestionit, jotka ovat suunnatut hyvinvointimme lisäämiseksi, yksilön itsesäilytyksen ja kehityksen palveluksessa, imee alitajunta sen sijaan janoisesti itseensä ja luovuttaa puolestaan asianomaisille elimille ja toiminnoille.

Se, joka siten nukkuu, voimakkaasti toivoen eloisampaa hengitystä ja samalla eloisampaa hengen toimintaa, herää posthypnoottisen suggestionin varmuudella aamulla syvemmin hengittäen ja henki vilkkaampana. Uni ei silloin enää aamuisin ole painavan, kostean liinan lailla ohimoilla eikä enää riipu lyijypainon tavalla jäsenissä. Tuntee itsensä virkistyneeksi ja olonsa kevyeksi, sanalla sanoen, nukkuneensa pois väsymyksensä, kaikkiin henkisiin ja ruumiillisiin toimiin valmiiksi ja halukkaaksi. Mielessä on aatteita, hyviä ajatuksia päivän töitten varalle, ja hilpeänä tarttuu kynään muistiinpanoja tehdäkseen. Henkisen työn tekijälle on tämä menettelytapa suorastaan ihanteellinen innoituksen ja yllykkeen lähde. Jokaista aamua tervehtii hän sisässään riemuiten: „Uusille urille houkuttelee uusi päivä“. Uusille teille, uusiin päämääriin, uuteen luomisvoimaan, elämän voittoon.

P a u l k.

Uni.

Ma olin sielu, henkäys vaan,
mi jättänyt olin tän surujen maan,
mun ruumiini, kerran harppuna soinut
oli jäykäksi jäänyt, ei helkkyä voinut;
ma sieluna katselin ruumistain
ja sääliä täytyi mun kanneltain:
en tahtonut matojen saaliiksi antaa,
en pappien loitsuja kuulemaan kantaa,
en ylistyspuheita kuolleelle kuulla,

mi kärsinyt eläissään ristinpuulla.
Olin kulkenut yksin ma eläissän,
ei mun saatu juhlia ruumistan —
ken ei voinut iloa eläissä antaa,
ei saanut hän kuolleelle kukkia kantaa.
Sanoin sieluna uunien lämmittäjälle:
pane poltteeksi pesään tuo valkea kääre!
— Olin sitonut sirosti kanteleen
tuon särkyneen paperimyttyseen —
hän seurasi lakeja määrättyjä,
minä katselin liekkejä siunattuja,
en tuntenut kipuja, riemua vain
ja siunasin kuollutta ruumistain.
Nyt olin ma vapaa, yli ulapan uin —
ma unehen vaivuin — ja havahduin.

11. 11. 26. 4 aam.

Nellie Kalm.

Matkan varrelta.

Minä olin matkamies silloinkin, aikana Jerusalemin suutarin.

Hän oli tuima mies, tuo suutari — niinkuin taru on kertonut jälkeenpäin. Minä myös. Hän filosofi verraton, pysyi syrjässä taistosta uskonnon: „mitä? Te olette kurjia raukkoja kaikki tyyni!“ — tuumi hän viisaassa mielessään. Minä taas ajattelin tähän tapaan: „oi, miksei haastella hiljemmin! Miksi noin rynnätä puolesta totuuden? Noin suoraan ja avoimesti? Siitä saa vain raivot vastaansa, ja ehkä syystä. Voisihan ottaa huomioon tavat sovinnaisuuden, sillä eivätköhän kaikki tiet Roomahan johda.“

Näin olivat syynsä kummallakin, minulla ja suutarilla. Ja kun o i k e u s raastoi i h m i s t ä, me pysyimme syrjässä, muka loukattuina. Hän, filosofi, halveksi joukkoa kaikkineen, minä vaikenin sovinnaisesti.

Mutta ajan- ja elämän pyörä kun pyörähteli, kun vuos-

sadat vierähtivät, kas: jo tempasi se mukaansa viisaan filosofin, myös sovinnaisen uurastajankin. Hän, tuo entinen suutari, avasi suunsa vuorostaan, minä myös. Hän haastoi puolesta vapauden, puolesta sorretun ihmisyyden; minä puolestani älysin uskon ja oikean opin. Hän mittelyssä hävisi, hän vähemmistöön jäi — minulla kun oli joukkojen suosio, oli kansakunnan, oli kirkon ja valtion mahti puolellain. Minä voittajan riemulla – myös jumalan oikeamielisyyteen viittailemalla — näin selitin: „nyt Jumalan valtakunta maan lapsille ilmestyi, kun kirkko ja valtio yhtyneet on!"

Vuossata kului, jo vierähti toinenkin. Minä uskoa uhkuin, puolesta opin ja „kristuksen"; samoin „suutari" puolesta sorretun, raastetun ihmisyyden. Hän tyrmässä virui, minä kulhossa keittelin lyijyä kuumaa, liukenevaa. Minun „uskoni" oli tällainen, näin miettelin mielessäin: „tämä kiehuva lyijy kun kulautetaan kurkkuun kerettiläisen, niin tottakai pakenee piru kurkusta suutarin!" — Ja kas: suutari vaikeni kerrassaan! Hän tuhkaksi muuttuen häipyi häiritsemästä.

Ja minä? Minä yhä ahersin puolesta uskon ja „kristuksen", mutta minun katseeni oli kääntynyt sisään päin. Minä toisinaan näin: mies musta kuumensi kulhoaan, hän keitteli kuumaa lyijyään, ja vilkuili minuun päin. — Se harhanäky — tiesin kyllä — mutta sittenkin yltyi kuume ja jännitys ruumiissain.

Mutta vaikka olinkin uupunut näystäin, minä vaikenin mitään virkkaamasta. Sovinnaisuus! — kas: se kidutti mua loppuun asti.

Oli vuossadat vierineet uudestaan — minä protestantti uljas puolestain, iskemässä viimeiseen asti. Ei sovinnaisuudesta puhettakaan, kun syöksyimme puolesta jumalan, uskon ja isänmaan! He myös: kautta pyhimysten, ja Neitsyt Marian! — Nyt missä oli entinen suutari Jerusalemin? — Hän syösty oli syrjään puolelta kummaltakin — „haaveilija!" oli hänelle kaikkialta kaikunut –, ja hän itki katkerasti. Hän vuorostaan oli nyt koditon i h m i n e n vain, nöyrtynyt maahan asti.

Taas vuossadat kuluivat, jälleen kansat kokoontuivat, he jumalalleen uhrasivat. Tulos: Europa vajoo vereen, ruttoon, kyyneliin — ja ivanauruun.

Mutta keskellä turmeluksen, kyynelten ja ivanaurun seisoo entinen Jerusalemin suutari. Kukaan ei häntä tunne

mutta hän puolestaan tuntee heidät. Sillä hän rakastaa heitä. Rakkaus tukee ja auttaa häntä itse ristinsä pystyttämään, hiljaa ja varovasti. Yhä kirkkaampi valo loistaa hänen rististään, jolloin yksi ja toinen alkaa nähdä turmeluksen alkusyyn: uhri on tapahtunut väärin päin! Ei uhrautuminen kutsu hävittämään, vaan ristiä kantamaan, luomaan ja rakentamaan!

Niin seisoo nyt risti keskellä raastetun ihmiskunnan. Sen valaisevassa valossa katsellen ihminen korkeimman arvon saa. — Mitä suutarista, mitä kreivistä, kenraalista?! Ne olivat varjoja vain! Mutta ihminen, joka rakastaa, joka totuuteen uskoo, joka raataa, rakentaa; hän vuorostaan on luoja ihmiskunnan.

Tämä ihmeellinen valo laajenee, nousee, syvenee. Vaikka minä toisinaan tunnen kurkussani kouristusta — karmallisista syistä —, vaikka tunnen tulen lieskojen puristusta kyljissäni, tunnen aseitten iskuja ja pyssyjen tärähdystä ruumiissani ja sydämessäni — toisin ajoin —, vieläpä myrkyn hyytävää vaikutusta, niin minä en antaudu sen valtaan, vaan kannan sitä tietoisena karmanani, ristinäni, syntinäni, mieli tahtoperäisesti kohotettuna ihmisyyden luovaan uhriin. Näin minä toimivana ja luovana minäoliona vaellan valoisan ja aina säteilevän ihmisyyden vyöhykkeessä, vaikka ruumiissani kannankin tuskaa, kouristusta, ruttoa, vaivaa. Minulla on tietoinen tilaisuus tyhjentää sitä pahaa, sitä syntiä, jota itse olen ollut aiheuttamassa. Nim. silloin, kun minäkin — onnen eli autuuden nimessä! — ruhjoskelin „vääräoppisten" peukaloita, kaatelin kiehuvaa tinaa heidän kurkkuunsa, polttelin heitä roviolla, surmasin heitä sodissa, vaaniskelin heitä hyveissä, toisinaan paheissa, j. n. e. Johannes Kotipelto.

Kirjeitä toimitukselle.

Suomen Ruusuristiseuran

Helsingin osaston käsityöseura lähettää kaikille Suomen Ruusuristiveljille ja aatteen ystäville ympäri Suomenniemen, sydämellisen, veljellisen tervehdyksensä!

Veljet. Lehdestämme olette jo lukeneet, että Ruusuristissä on perustettu Temppelirahasto. Ruusuristiompeluseura on kevätlukukaudella järjestyttyään ensim. kokouksessaan 8. II. 27 pitänyt yhden työ-

illan 18. II. Salvessa Aleks. katu 19, ja tässä kokouksessa päättänyt tehdä työnsä Temppelirahaston kartuttamiseksi. Ensi yrityksenä saada kokea kuinka veljet suhtautuvat tähän päätökseen päättivät veljet panna toimeen kevätmessut tänä keväänä vasta määrättävänä aikana Helsingissä, sillä edellytyksellä, että kaikki Ruusuristiveljet ja muut aatteenharrastajat tukevat yritystä. Kehoitamme siis kaikkia, jotka palavat innosta saada uhrata jotain Ruusuristityön hyväksi, auttamaan meitä. Emme tahdo pyytää Teitä tekemään hienoja koruompelutöitä, kunnes tulette sokeiksi, emmekä suuria ylivoimaisia rahauhrauksia tekemään ostaaksemme messuihin kallista tavaraa, jota emme saa kaupaksi, vaan tarkastakaa varastojanne, mistä voitte luopua, puhukaa vakavaraisille asiaa ymmärtäville ja innostakaa etsijöitä olemaan mukana perustuskiven muodostamisessa. Esimerkiksi yhdellä maaseutupaikalla voitaisiin koota viljaa, hedelmiä, karjantuotteita, toisella kotikutoista kangasta, kansallis- eli paikalliserikoisuuksia, kolmannella valmistaa erikoistavaraa kuten esiliinoja, neljännellä käsiliinoja ja vuodeliinoja, jollakin seudulla koota puutavaraa, valmistaa kassoja, puukkoja, nauhaa, mikä paraiten sopii asukkaiden ja työvoimien puolesta. Pitäkää ryhmäkokous, johon muita aatteen harrastajia on kirjeellä kutsuttu, alkakaa toiminta heti, pienesti tai suuresti, ja antakaa tieto meille osoitteella Sairasapu Salve, Helsinki, Aleks. katu 19, mitä lajia luulette voivanne tuottaa. Pieninkin korsi on apuna. Älkää ajatelko: minun osani on niin pieni, ettei se tuota mitään, vaan lisätkää se meidän o pennistä alkavaan varastoomme lähettäen saadut tavarat ennen 1 p. toukok. yllämainitulla osoitteella merkiten sisään „R.r. messuja varten". Pankaa postikortti mukaan, jos tahdotte tunnusteen lähetyksen perille saapumisesta. Ilmoittakaa myös pian, jos suhtaudutte myönteisesti näihin markkinoihin, sillä siitä, Teistä jokaisesta riippuu asian nouseminen eli raukeaminen tänä keväänä. Ihmettelette, että miksikä jo niin pian tahdomme myydä mitä ei vielä tiedetä olevan: siksi, että tahdomme saada pienikin tulo pankkiin korkoja kasvamaan. Joka ei ennätä valmistaa mitään, voi lähettää taideteoksen, arvoesineen (joka vanhanakin on rahan arvoinen) tahi käsityöaineet tänne. Viimemainitut olisi hyvä saada pian, sillä me palamme halusta saada tehdä työtä. Perheen isännät ja poikamiehet voivat myös ottaa osaa, niin, me toivomme, että jokainen R.r. veli on mukana tässä pienessä yrityksessä. Kaikkiin tiedusteluihin vastaa työtoimikunta yllämainitulla osoitteella. Kokoonnumme joka toinen perjantai Salvessa. Te voitte tehdä samoin. Olkoon Rakkauden suuri siunaus kätenne voimana ja sydämenne valona tässä uhrityössä. Helsinki, 20. II. 1927.

Veljellisin tervehdyksin

Suomen R.r. seuran Helsingin osaston
Käsityöseuran Toimikunta.

Mistä johtuu kielilläpuhumiskyky?

Löytyy varmasti muutamia, joilla on todellinen „kielilläpuhumiskyky", minkä voi päättää siitä, että se ei ole mitään hölölölömölyä, vaikka se sitte olisi sellaista kieltä, missä ei mitään „historiallista" tietoa ole meidän päiviimme säilynyt. Voimme olla varmat siitä, ettei ihminen osaa mitään inhimillistä, jota hän ei ole joskus oppinut. Mutta mistä siis johtuu kielilläpuhumiskyky? Se johtuu ikuisesta muistista; se on eräs haara „jälleensyntymismuistia", joka jollekin on auennut, ilman että henkilö vielä muistaa, milloin ja missä hän on tuon oudon kielen tai useampia niitä oppinut. Jokainen meistä on elänyt niin monta elämää ja monen kansan keskuudessa, että varmaan olemme kukin oppineet useita eri kieliä, joiden taito kautta monien ruumistusten on seurannut meitä säilyen alitajunnassamme, mutta vain harvojen on samanaikaisesti suotu niitä jälleen ilmentää — todistukseksi niille, joiden ymmärrys ei vielä ole auennut elämän mysterioita käsittämään. Tuon myötäsyntyisen muistin olemassaolon todistavat myös silloin tällöin esiintyvät „ihmelapset" ilmentäen uskomatonta matemaattista nerokkuutta, musiikkitaituruutta tai muita poikkeellisia kykyjä. (Vrt. 1 Kor. 12: 4—11. 14: 18, 21, 22, 26—31). Zl.

Karmaa.

„Nyt on vamma varpaassa ja kipu keskellä sydäntä".

Olipa kaksi vanhusta, joille tapasin joskus viedä maitoa; no ainakin jouluksi ja muuksikin juhlaksi. Mutta annas, nyt oli ollut muka niin kiire, etten ollut ehtinyt viedä enkä viejääkään järjestää. Vanhukset tietenkin otaksuivat, että lähettäisin, eivätkä niin ollen osanneet muualta hankkia ja niin jäivät ilman maitoa jouluksi.

Sinä ja minä, Rakas Ystävä, jotka istuimme hyvän joulupöydän ääreen, ymmärrämme miltä tuntui noista vanhuksista joulu ilman maitoa. Ei kahviin kermaa, ei puuroon kastia — jouluna.

Ajatteles. Enkeli Sinussa ja minussa itkee tuon naapurin huolimattomuutta, laiskuutta, sydämettömyyttä.

Ihmetteletkö, että vanhukset mustan kahvinsa ja vesivellinsä ääressä jouluiltana ajattelivat katkerina naapuria, joka omaistensa joukossa nautti kaikkea hyvää, mitä hyvä koti ja rakkaat omaiset kykenivät valmistamaan hänelle jouluksi! Ne katkerat ajatukset tulivat vastaan kaivotiellä ja niihin hän kompastui.

„Nyt on vamma varpaassa ja kipu keskellä sydäntä".

Piscis.

Kirjeenvaihtoa.

Ruusu-Ristin arv. Toimittajan välityksellä olen joutunut mieluisaan kirjevaihtoon aikakauslehtemme arv. lukijoitten kanssa. Kiitos vain siitä!

Arvoisa Hulda Hakkarainen on minulle erikoisesti kohdistanut kunnioitettavan ja huomaavaisen ehdotuksen ja toivomuksen. Toivomuksen, että kirjoittaisin kirjan kokemuksistani vanginvartijana. Minulla oli jo 30 vuotta sitten sellainen aikomus, kun tulin Kakolaan vanginvartijaksi. Ja silloin minulla olisi ollut hyvä aineistokin siihen, sillä valokuvasin siihen aikaan laitoksen noin kuuteensataan nousevasta miehistöstä suuren osan. Olisi ollut romaanin sekä muunkin kirjallisen yrityksen aineistoa suunnattomasti. Mutta niin kävi, että tuo suunnaton aineisto kävi yhtäkkiä aivan „ylivoimaiseksi“. Se alkoi tuntua liian mahdottomalta; kauhistuttavan suunnattomalta, ettei siihen päässyt „sisälle“! Vaikea oli siihen aikaan saada kustantajaakaan sellaisille. Nyt on ehkä jo vähän toisin ja ehdotuksenne kannattaa miettimistä.

Mutta ennenkuin me saamme mitään kirjoja tai romaaneja ilmestymään vankila-alalta, olisi meillä kiireellinen työ tehtävä juuri siinä suhteessa, että esikaupunkien lapsille saataisiin hyödyllistä toimintaa. Se on toiminnanhalu, joka heissä pyrkii esille ja muodostuu monenlaisiksi yltiöpäisiksi tekosiksi ja kepposiksi. Arv. H. H. kertoi tositapauksen herrasperheestä. Siten voi lapsen toiminnanhalu muodostua väärään suuntaan, kun ei kukaan ohjaa sitä oikeaan. Voidaanpa sanoa aivan pienestäkin lapsesta, että: „Se on kova tekemään pahaa“. Näin sanovat vanhemmat usein, kun lapsi pyrkii matkimaan heidän toimiaan ja kääntää esineet ylösalasin. Se on vain lapsen toiminnanhalua, joka pyrkii purkautumaan esille.

Tiedämme yleensä, miten suuret keksijät ja tiedemiehet ja varsinkin teknikot, ovat lapsena olleet „vallattomia“ ja vaikeasti hoidettavia. Luin äskettäin, miten höyrykoneen keksijä James Watt oli vastuksellinen äidilleen alituisesti „konstaillessaan“ kahvipannun ja teekannun kanssa. Äiti moitti häntä siitä kovin ja sanoi: „Ei ole missään niin laiskaa poikaa; päiväkaudet viitsiikin leikkiä teekannun kannella!“ Mutta silloin jo suuren teknikon sielussa kangasteli hänen tehtävänsä: valmistaa suuri höyryn voima ihmiskunnan palvelukseen.

Näin on monen muun pikkupojan laita. Mutta heitä yrmitään; heitä haukutaan ja soimataan, kun he pyrkivät puuhaamaan jotakin. Ja erittäinkin kaupunkilaislapset ja esikaupunkilaislapset ovat ikävässä asemassa senvuoksi, että heillä ei ole mitään tilaisuutta esittää luomisvaistoaan hyödyllisellä tavalla. Se ohjautuu väärille urille. Yhteis-

kunta ryhtyy oikomaan tuota uraa ja tuomitsee heidät — kokonaan toimettomuuteen! Ja nykyään tapahtuu vielä pahempaa. Yhteiskunta tuomitsee niin paljon nuoria poikia „rikollisten korkeakouluihin". Semmoisiin laitoksiin, kuin tämä Tammisaaren pakkotyölaitoskin on. Täällä monet joutuvat olemaan kosketuksissa vanhojen rikollisten kanssa ja siten saamaan ikuisen paheen kasvatuksen luonteeseensa. Sillä nykyään ovat vankilat siksi tulvillaan rikollisia, että eristystä ei voi panna käytännössä toimeen.

Näkee kyllä, kun tulee työhuoneeseen tuollainen nuori poika, miten hänen sielussaan palaa halu tehdä jotakin; jotakin hyödyllistä, jossa saa koetella luomiskykyään. Mutta miten pian tuo halu hälvenee, kun samainen poika joutuu hetkeksi yhteen vanhan vangin kanssa, joka uittaa hänen sieluunsa salaisen katkeruuden kaikkea järjestettyä yhteiskuntaa kohtaan, ja yleensä kaikkea järjestystä kohtaan. Sellainen olento myrkyttää pian koko ympäristönsä. Mutta mistä johtuu sitten tuollainen katkeruus? kysynee joku. Sekin vain enimmäkseen johtuu väärään johdetusta toiminnanhalusta. Kommunisti esim. on kovin katkera sille, joka ehkäisee hänen toiminnanhaluaan tai koettaa johtaa sitä muualle kuin siihen, mihin hän itse sitä haluaa.

Olisiko nyt sitten niin, että meillä olisi liian vähän toimintaa tarjota kaikille lapsillemme? Olisiko niin, että ihmisen suurin vaisto, luomisvaisto, jäisi tyydyttämättä sopivan tilaisuuden ja hyödyllisen työn puutteessa?

Epäilemättä!

Sehän on hämmästyttävä väite! kuulen monen arvelevan tämän luettuaan. Meilläkö, köyhässä maassa ei olisi kylliksi toimintaa kaikille lapsillemme?! Valitettavasti on se totta. Katsokaammepa vain esim. Tanskan kansan toimeliaisuutta! „Kasvatus työhön", on siellä vankilainkin päämääränä. Ja kokemus osoittaa, että rikollisuus on ainakin kymmenen kertaa pienempi kuin meillä.

Siinäpä vasta miettimisen aihetta! F. K.

Vieläkin karjattomasta maanviljelyksestä ja vegetarismista.

Herätin kerran Ruusu-Ristissä kysymyksen karjattoman maanviljelyksen mahdollisuuksista meikäläisissä oloissa, ja vastauksia sain sekä myönteisiä että kielteisiä.

Tahtoisin vielä uudestaan ottaa tuon kysymyksen käsiteltäväksi, sillä pidän sen hyvin tärkeänä meille ruusuristiläisille, jotka tahdomme pitää Kristusta mestarinamme ja antaa arvoa hänen opetuksilleen. Hän on sanonut: „älä tapa", ja tuon kysymyksen yhteydessä täytyy

myöskin kosketella eläinten tappamista. Vai ovatko tämän lehden lukijat sitä mieltä, että tällä kiellolla ei tarkoitettaisikaan eläinten vaan ainoastaan ihmisten tappamista? Kuitenkin minä olen saanut sen vakaumuksen, että tuo kielto tarkoittaa kumpienkin tappamista ja teosofinen kirjallisuus on vain tuota vakaumustani vahvistanut.

On kyllä totta, ettemme eläimiin nähden tuota kieltoa voi läheskään täydelleen noudattaa, vaan eikö meillä sentään olisi syytä rajoittaa sitä mahdollisimman vähään? Mutta niinkauan emme sitä koetakkaan, kun elämme sellaisten ennakkoluulojen vallassa, että karjaton maanviljelys on mahdotonta ja ettei ruumiimme täällä kylmässä ilmanalassa voi pysyä terveenä ja elinvoimaisena, ellei se ravinnokseen saa eläinkunnan tuotteita. Sitähän koetettiin Ruusu-Ristissä oikein tieteellisesti todistaa. Mutta eikö voisi enemmän uskoa vegetaristien monivuotisiin kokemuksiin, kun he sanovat, että ihminen päinvastoin on terveempi ja elinvoimaisempi kasviravinnolla — ja vieläpä usein voi sairaastakin tulla terveeksi, kun siirtyy pelkälle kasviravinnolle. Mitä taas tulee karjattoman maanviljelyksen mahdollisuuteen löytyy siitäkin jonkun verran todisteita, m.m. kirjassa „Karjatonta maanviljelystä" numeroilla todistellaan sen etevämmyys karjallisen maanviljelyksen rinnalla. Ja eikö meidän totuuden etsijöinä ennen kaikkia olisi otettava huomioon se, mikä on oikein, olkoonpa se sitten vähemmän kannattavaakin kuin vastakkainen elämäntapa. Jos ei oikein eläminen ole niin kannattavaa kuin tuo toisenlainen, silloin ei ole muuta neuvoa kuin: tyytykäämme vaatimattomampaan elämään!

Ja mitä vielä tulee kysymykseen erilaisten ravintojärjestelmien terveellisyydestä tai epäterveellisyydestä, niin ei siinäkään aina voi pitää sitä oikeana, mikä tuntuu terveellisemmältä, koska ihmisen ruumis näyttää olevan sellainen, että se tottuu melkeinpä vaikka mihin. Se esimerkiksi tottuu käyttämään hirveän väkeviä myrkkyjäkin, ja jos ne siltä yhtäkkiä kielletään, niin elimistö tuntee pahoinvointia. Jos me ainoastaan otamme huomioon ruumiimme vaatimukset ravintokysymyksessä, silloinhan yhtä hyvällä syyllä voi ihmissyöjäraakalainen puolustaa ravitsemistapaansa sanomalla: ihmisen liha on minun vatsalleni paljon terveellisempää ja helpommin sulavaa kuin kasvikset ja eläimen liha, aivan mahdotonta on minun siis muuttaa ruokajärjestelmääni.

On sitten vielä sellaisiakin, jotka pitävät teurastuksen hyvin pahana, mutta kumminkin käyttävät jotain lajia karjantuotetta, kuten esim. maitoa ja voita. Karjantuotteitten käyttäjä on aina välillisesti kumminkin syypää teurastukseen.

Lopuksi toivoisin, että ruusuristiläiset, mikäli heissä löytyy vegetaristeja, käyttäisivät tämän lehden palstoja tuodakseen julki ko-

kemuksiensa tuloksia. Vastakkaisten mielipiteet näistä kysymyksistä ovat jo ennestään jokseenkin tunnetut.

O. Rantala.

Panacea.

Pakinaa Panacea-lääkkeestä. Sekalaisin tuntein luki allekirjoittanut „Ruusu-Risti"-aikakauskirjan tämän vuoden helmikuun numerossa Ruusu-Risti-järjestön Johtajan vetoomuksen Panacea-lääkkeen käyttäjiin, koska se johtaa olettamaan sanotun lääkkeen saajien puolelta melkoista, ehkä osalta täydellistäkin välinpitämättömyyttä lääkkeen käyttöohjekirjelmän määräysten suhteen. Ja sikäli kuin niin on, sikäli on myöskin todettava, että Panaceaa on joutunut yksiin ja toisiin arvottomiin käsiin, josta taas johtuu ajattelemaan vanhaa lausetta: „Älkää heittäkö helmiä sioille!" Kyllä jokainen, joka kerran on ottanut lääkkeen vastaan on velvollinen ilmoittamaan, vaikkapa vain ensimäisen ja ainoan kerran, ettei ole sitä ryhtynyt käyttämään. Ja, jos taas käyttää sitä, on myöskin velvollinen niin hyvin kuin voi noudattamaan ohjeita ja ilmoittamaan käytön tuloksista — tai tuloksettomuudesta, jos tuloksia ei ole. Allekirjoittanut ainakin on jo tähänastisesta käytännöstä kokenut sangen huomattavia tuloksia ja epäilee tällä kertaa puolestaan, lakkaako sitä milloinkaan jossain suhteessa käyttämästä vielä terveeksi tultuaankaan.

Mutta Panacea-lääkkeen käyttöön liittyvät lupaukset ovat niin korkeita ja laajakantoisia, että ne edellyttävät varmaan jotakin valmeutta nauttijankin puolelta, joten siis lääkkeen teho saattaa olla suhteellinen henkilöihinkin nähden, mutta ohjekirjankin sanontaan katsoen tuskin missään tapauksessa kokonaan olematon.

25. 2. 1927. Z. L.

Minun täytyy omaksi ihmeekseni sanoa, että ne henkilöt, joille minä olen joutunut välittämään Panaceaa ovat kaikki elossa ja jokseenkin hyvinvoipia vaikka kysymyksessä olevat tapaukset ovat melkein kaikki keuhkotautisia. Minun nähdäkseni se on ainakin pysäyttänyt taudin kulun, ja useimmissa tapauksissa paraneminen on alkanut. Itse olen kai jo täysin parantunut, (en ole sentään aivan hiljakkoin käynyt tutkituttamassa), vaikka ei sekään lievimpää laatua ollut. A. S.

Minun kärsimykseni on selkäydintauti, jota olen potenut yli 12 vuotta. Olen Amerikassa, Englannissa ja Suomessa yrittänyt apua

lääkäreiltä, mutta turhaan. Koko ajan ovat lääkärit ennustaneet, että jalat minulta herpaantuvat, ja niin kauhukseni kävikin. Mutta kiitos Jumalalle ja Teille, että sain Panacea-lääkkeen. En kauvankaan nauttinut, kun alkoi jalat kevetä, tuo painostava tunne hävitä. Ensin kävelin kepin nojassa, siitä vähin erin opettelin kuin pieni lapsi. Aikoja olen kävellyt kuin konsanaan, että uskalsin lähteä Helsinkiin hankkimaan selluloidi-liivin selkäni tueksi. Niin monet ovat ihmetelleet, että jo on kummaa, kun kävelen. Lääkäri oli myös ihmetellyt, kun kuuli, mitä tapahtui; oli sanonut: „Se suuri usko ja luotto tekee ihmeitä".

Olen nauttinut Panacea-lääkettä 10 kuuta. Uskon, että yleisvointini olisi nytkin parempi, ellei tarvitsisi yrittää tehdä tehtäviään. Minulla vielä on hoidettavana vanha äiti, joka on vuoteessa ollut jo viidettä vuotta. Minulla on niin suuri luotto Panaceaan, että jos olisin heti saanut tätä, ei kyttyräselkää olisi minusta tullut, mutta parempi myöhäänkin kuin ei ollenkaan. Suurella kiitollisuudella Teille ja Panacea-Seuralle S. M.

Kirjoituksen johdosta helmikuun Ruusu-Ristissä, katson velvollisuudekseni Panacea-hoidon käyttäjänä antaa lähempiä tietoja sen vaikutuksesta. Minun täytyy ihmetellä sen valtavaa voimaa tautiini nähden. Noin kymmenen vuoden ajan on sydäntauti vaivannut minua, tullen vuodesta vuoteen vaikeammaksi.

Siihen aikaan, kun käännyin Panacean puoleen, oli tauti pahimmillaan. Iltapäivisin alkoi pakotus sydämmessä niin, että täytyi usein heittäytyä pitkäkseen. Moneen vuoteen en enää voinut maata vasemmalla kyljellä, sillä siitä seurasi aina kovat pistokset.

Panacea-hoidon aloin 10 p. huhtikuuta 1926. Käänne taudin kulussa tapahtui miltei heti. Olin seurannut ohjeita ainoastaan neljänä päivänä, kun tunsin jo suurta huojennusta.

Voin tällä hetkellä sanoa, että en koskaan eläessäni ole ollut niin terve kuin nyt, ja saatan vasemmalla kyljellä maata yhtä hyvin kuin oikeallakin.

Korvat ja silmä näyttävät vaativan enemmän aikaa, mutta uskoni on, että nekin vielä kerran paranevat. I. L.

Koska näin Ruusu-Rististä, että Herra Toimittaja haluaa tilasta tietoja Panacea-lääkkeen vaikutuksesta, saan tämän vähän tietoni siitä antaa. Tautini luulen johtuvan perintönä isävainajaltani, syystä kun hän poti reumatismia ja sen vaivatessa kuolikin, ja minua on sen tapainen kipu vaivannut aina lapsesta asti, aina noin 5:s vuosi vähemmän ja 10:s vuosi kauemmin. Nyt se otti kauhean koville, niin että lääkärit olivat aivan keinottomia; eivät voineet muuta kuin ihmetellä ja ihmetellä, ja ainoa vakuutus oli, että mikään ei auta muu

kuin kuolema. Mutta v. 1926 elokuun 15 p:nä rupesin käyttämään Panacea-lääkettä ja siitä alkain on terveyteni alkanut hiljalleen palautua. Kauheat poltot ovat helpottaneet, vatsa on ruvennut toimimaan, ruoka maittamaan ja kokonaisvointini on paljon parempi. Toivoni on täydellisesti se, että minustakin vielä voi mies tulla jonkun vuoden perästä, jos tällä tavalla vointini paranee aina edelleenkin kuin tähän asti on parantunut. Kunnioittaen Y. S.

Pyydän kohteliaimmin ilmoittaa, että otettuani Panacea-hoitoja kymmenen kuukauden ajan, olen huomannut, että unettomuus on kadonnut, sydämmen toiminta tullut rauhallisemmaksi ja koko olemukseeni ilmestynyt eloa ja virkeyttä. E. P.

(Näitä selostuksia jatketaan.)

Tien varrelta.

Ruusu-Ristin vuosikokous pidetään tänä vuonna pääsiäisenä. Tarkempi ohjelma lähetetään jäsenille kutsussa.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot. Helmikuun 20 pnä oli aiheena *Tulevan vuosisadan veljeyskäsite*, 27 pnä *Aikakausien vaihtuessa*, maaliskuun 6 pnä *Tuleva aikakausi* ja 13 pnä *Elämänradan vertauskuvat.*

Jyväskylän Ruusu-Risti. Taiteilija, veli J. Pohjanmies on pannut alulle „Ruusu-Ristin tutkimus- ja lukupiirin“ etupäässä nuorisoa varten, joka lukujen, puheiden ja keskustelun, soiton ja laulun avulla valmistaa mieliä teosofista Ruusu-Risti-sanomaa ymmärtämään. Tutkimusaiheina ovat etupäässä uskonnolliset alat, esim.: Maailman suuret uskonnot, teosofia, ruusu-ristiläisyys, salatiede, psyykkinen tutkimus, elämä- ja kuolemakysymykset y.m., mutta ennen kaikkea Kristuksen omat opetukset. Uusi ryhmä on jo kokoontunut muutamia kertoja ja on siihen liittynyt jäseniä useampia kymmeniä.

Terijoen Ruusu-Risti. Veli S. Rautanen on helmikuun ajalla pitänyt kaksi esitelmää, aiheina: Kaksi ääntä kuoleman laaksossa ja Suvaitsevaisuus. Terijoen ryhmässä ajatellaan muuten suurella jännityksellä tulevia kesäkursseja.

Kesäkurssit täytyy tänä vuonna pitää elokuussa, sillä Ruusu-Ristin Johtaja aikoo työkauden loputtua heti kesäkuun alussa matkustaa ulkomaille muutamaksi viikoksi. Kursseista puhutaan ja päätetään vuosikokouksessa.

Webster's Corners'ista Canadasta kirjoittaa meille veli J. Myntti: „Yleensä on niitä vähän, jotka jaksavat seurata niin korkeaa hengen ravintoa kuin R. R. lehdessä, ja siksi on vaikea saada sille tilauksia, mutta sille ei tietysti voi mitään. Ne jotka ovat seuranneet teoso-

fista liikettä sen alkuajoilta ja tutustuneet sen kirjallisuuteen, voivat R. R. lehden kirjoitukset sulattaa, ja heidän kustannuksellaan ei tietysti voi lehteä muuttaa aloittelevien kannalle. Jospa meissä mukana olleissa olisi joitainkaan valaistuja, jotka voisivat antaa ensiopetusta, niin ehkä se etsijäin joukko suurentuisi, — niin, jospa!

„Olimme täältä jouluna Vancouverin veljien kokouksessa, ja minä puhuin joulun merkityksestä ja Kristus lapsen syntymisestä meissä, — siitä, että Kristus voi syntyä meissä ainoastaan sitä tietä, jonka Jeesus osoittaa vuorisaarnassaan. Saimme myöskin kokouksessa tärkeän päätöksen toimeen, ryhmän toiminta on ollut sangen hajanaista, on ollut joukossa Teosofisen Seuran kannalla olevia sekä R. R:läisiä, ja kun ne nyt periaatteellisissa kysymyksissä eroavat niinkin paljon, ei suurinkaan suvaitsevaisuus ole voinut soinnuttaa ryhmän työtä. Nyt tehtiin kuitenkin päätös, että kaikki työ tehdään „vuorisaarnan hengessä", ja uskottiin ettei kellään teosofilla voi olla sitä vastaan mitään ja uskottiin vielä että kirkolliset voisivat hyväksyä sen".

Nimimerkki Am. J. B., ennestään lukijoillemme tuttu, kirjoittaa meille Amerikasta: „Jos puolenkaan omaisuuttani saan myötyä Mass'issa, lähden lännelle ja perustan sinne — kesämaahan — teosofisen siirtolan, josta yksissä mielin koetamme voimiemme mukaan auttaa varoilla Teosofisen Kansanopiston asiaa. Minä näen, että joittenkin vuosien perästä nouseva Amerikan suomalainen polvi tarvitsee auttavaa kättä henkisellä alalla. Jos meillä silloin olisi — oikeana aikana — teosofisia „apostoleja", joita te Suomesta meille lähettäisitte ja jotka voisivat puhua suomalaiselle nousevalle polvelle Amerikan kielellä, olisi siitä sanomaton hyöty yhteiselle asiallemme. Minä nyt jo näen, että englannin kieltä puhuvat nuoret eivät pidä Suomi-synodaa enemmän kuin kansallistakaan seurakuntaliikettä päivänsä tarpeena. Kirkoissa käy vain vanhat isät ja äidit ja nekin pienilukuisin määrin. Nuoret näyttävät kuin odottavan uutta uskoa ja uusia apostoleja. Amerikan suomalaiset nuoret ovat varsin nerokkaita — koululuokilla ovat suomalaiset oppilaat parhaita yleensä yli Amerikan, — ja niin uskon, että he oikealla ymmärryksellä voisivat ottaa vastaan teosofisia totuuksia. Ennenkuin jätän tämän ruumiillisen välineeni, olisi haluni nähdä se päivä, milloin te sieltä Suomesta lähetätte tänne meille ensimäisen Teosofisen Kansanopiston läpikäyneen opettajan."

Vancouverista kirjoitetaan meille: „Seudun uskonnollisilla oli pieni kokouksensa Tapaninpäivänä. Kerrottiin sydämmelliset menestyksen toivotukset Ladysmithin yhtymältä A. Järvisen kirjeellä. Webster Cornerin Myntti puhui Jeesuksen huippusaavutuksesta ehdottoman rakkauden löytämisessä kulmakiveksi uskonnolle, jota Vuorisaarnan henki helkkyy — tie, jota itse kukin kulkekaamme kristus-

elämän syntymiseen meissä. Jatkoksi puhui Myntti muutamin sanoin pojasta, jolle vanhempamme — vaistomaisesti aavistaen — sanoivat: „Älä ole vallaton“, kun eläinluontomme, jolle Poika ei vielä valmiimmaksi ollut saanut rakkauden suitsia, meillä sitä ja tätäkin tolkutonta toimitutti. Poikaa valtaan pyydöin, ponnistuksin auttakaamme, sillä sepä Jumalan vain näkee, tuntee, jolle ilmoittaa voi oma Poika siitä! (Joh. ev.). Puheenjohtaja Palomäki kiitti Myntin vertailevaa esitystä ehdottomuudesta inhimillisen elämän eri pyrkimyksien loppusaavutuksena, esim. raittiusliikkeessä. Merkitsi osanottajien yhteisen suunnan olevan Ruusu-Ristiläishenkisen, Vuorisaarnan väen nimellä, jota ohjelmaa juuri Ruusu-Ristin tunnustettiin kirkastavan.

Myntti on moniaita kertoja vuoden aikana suositellut veisuuta tai laulua kokouksien aloittajais tai lopettajaishetkelle yhteensulattavan hartaustunteen herättäjänä. Tällä kertaa laulaa köröteltiin pari virttä kuin ohjelmaan kuuluvana, josta hän tuumi, että tulenpa toimeen jo vaikka ilmankin veisuuta; kun olemme näin päässeet virsikauhusta, joka ei sovi hälle, ken elää hetkeä kohden, jona eri uskontojen hartaat edustajat lähestyvät samaa Isää hengessä ja totuudessa, — vähimmin blavatskilaiselle, jonka pitäisi itsekin olla atoomi tuon hetken veljeskunnassa.

Voittakoon rakkauden kautta työtä tekevä suvaitsevaisuus jalansijaa niissä, jotka ottavat Blavatskyn opin hänen eräitten räikeäin arvostelujensa kirjaimellisessa hengessä, sillä ne mahtoivat olla enempi korppien karkoitusta, kuin välitöntä veljeyden ytimen luomistyötä silmällä pitäen sanottuja. Kekäle.

Astrologeille suureksi avuksi ovat Mystican kustannuksella vastikään ilmestyneet Huoneentaulut kaikille Suomen leveysasteille, laatinut Kaukamoinen. Hinta Smk. 22:—.

Tänään ja huomenna, suuren amerikkalaisen liikemiehen ja teosofin Henry Fordin uusi kirja, on mitä kiintoisinta ja opettavaisinta lukemista jokaiselle, joka harrastaa veljeyden asiaa. Hinta 35:—, sid. 45:—; saadaan Mysticasta.

Suomen Hierojain Lehti on lähettänyt meille ensimäisen numeronsa. Tämän uuden lehden toimittajana on lääketieteen ylioppilas ja hieroja Torsten Lindberg Tampereella ja sen avustajien joukossa mainitaan maisterit Mauri Hartea ja M. B. Mexmontan sekä vesilääkäri Oskari Jalkio. Lehden ulkoasu on siisti, sen sisältö arvokas ja suurelle yleisöllekin kiintoisa, sen tilaushinta vain 20:— vuodelta, joten se varmasti löytää tiensä moneen kotiin.

Ruusu-Risti-laulukirja, sisältäen yksiäänisiä lauluja ryhmäkokouksissa laulettaviksi, ilmestyy pian J. Pohjanmiehen toimittamana Mystican kustannuksella.

HK
OY

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruusu-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenluku on kuuden toimintavuotensa aikana noussut kuuteen sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö 1927.

23:s vk. Huhtikuu 1927 N:o 4

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—
HELSINGISSÄ 1927
IRTONUMERO Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran äänenkannattaja.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintäin 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:—. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

RUUSU-RISTIN vakituiset asiamiehet ovat: **Helsingissä:** Luentokirjakauppa; Mystica, Heikink. 10; toimittaja P. E., milloin hän on saapuvilla. **Viipurissa:** Tietäjän kirjakauppa, Katariinank. 34; hra Onni Tiainen, Uusi Kauppahalli 47. **Kuopiossa:** Hra Heikki Keinänen, Musiikkikauppa. **Lahdessa:** Nti Selma Mäkelä, Rautatienk. 2. **Lieksassa:** Rva Lilja Toivanen. **Oulussa:** Nti Mimmi Manninen, Linnank. 28. **Jyväskylässä:** Hra Aksel Stenbäck, Vesijohtolaitos. **Porvoossa:** Nti Bertta Syrjämäki. **Terijoella:** Rva Maria Jerrman, hra Salomon Rautanen, Joutselkä. **Savonlinnassa:** Rva Aino Mustonen, Vääräsaari. **Varkaudessa:** Hra I. J. Korkee. **Hämeenlinnassa:** Rva Johanna Lindström, Kasarmik. 1. **Matkustavia asiamiehiä:** Hrat J. R. Hannula ja Heikki Hakulinen. Lisäksi **seuraavat kirjakaupat:** B. B. Bergdahl, **Oulu.** Akateeminen Kirjakauppa, **Helsinki. Rautatie**kirjakauppa O. Y. **Sortavalan** Kirjakauppa. Yleinen Sanomalehtitoimisto, **H:ki,** P.Esplanaadi 33. Kantolan Sanomalehtitoimisto, **Lahti.**

Tietäjän ja **Omantunnon vanhoja vuosikertoja** on saatavissa! Tilataan käteisellä tai postietuannilla **suoraan toimitukselta, os. Pilpala.** Seuraavia vuosikertoja on myytävänä allamainittuihin hintoihin: Omatunto 1906 ja 1907, Tietäjä 1908, 1912 ja 1920 á Smk. 25:—, Tietäjä 1918 à Smk. 50:—, Tietäjä 1911 ja 1914 à Smk. 100:—, Tietäjä 1909 à Smk. 200:—, Tietäjä 1915 à Smk. 250:—, Tietäjä 1917 à Smk. 1,000:—.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

23:s vk. HUHTIKUU 1927 N:o 4

Toimittajalta.

Ettekö tahtoisi kertoa minulle jotain mustista maagikoista ja heidän lopullisesta kohtalostaan? Eräässä seurapiirissä oli äskettäin puhetta niistä ja silloin toiset olivat sitä mieltä, että mustan maagikon minä lopulta yhtyy jumaluuteen, toiset taas arvelivat, että se haihtuu olemattomiin. Kuinka asian laita todella on?

— Tietäjät puhuvat yleensä mahdollisimman vähäsen mustasta magiasta ja mustista maagikoista. Paljon minulla ei ole teille kerrottavaa, jos pysymme niissä rajoissa, mitä heistä julkisesti ilmoitetaan. Vaan sanokaapa minulle ensin, mitä käsitätte mustalla maagikolla.

— Eikö hän ole paha ihminen, joka käyttää väärin hankkimiaan yliluonnollisia eli yliaistillisia tietojaan ja kykyjään?

— On kyllä, mutta tässä kohden voimme täydellä syyllä lisätä: on mustia ja on mustia. On näet paljon ihmisiä, jotka harjoittavat mustaa magiaa silti olematta mustia maagikoita sanan varsinaisessa merkityksessä. Nämä ihmiset ovat niitä, jotka voivat katua, kääntyä takaisin pahoilta teiltään ja tuskallisten ponnistusten perästä pyrkiä jälleen hyvään. Musta velho sitä vastoin on paatunut, hän ei kadu, ei käänny, hän palvelee pahaa järkkymättä hamaan kadotukseen asti.

— Voidaanko siis sanoa, että mustat palvelevat paholaista ja hänen teitään, niinkuin hyvät yrittävät palvella Jumalaa?

— Miksei, mutta muistakaamme, että „paholainen“ vain on pahan aate eli idea, ei mikään personallinen olento.

— Mikä sitten on pahan aate?

— Pahan aate on ensinnäkin jyrkkä kieltäytyminen palvelemasta hyvää (Jumalaa, totuutta) ja toiseksi positiivinen

päätös estää ja vastustaa hyvää aikaansaamalla mahdollisimman paljon pahaa (tuskaa ja kärsimystä sen moninaisissa muodoissa, kuten tauteja, hulluutta, itsemurhaa, sotia, sortoa, rikoksia j.n.e). Pahan palvelija on luopunut Jumalasta, s.o. elämän hengestä ja kehitysvoimasta, ja asettunut hänen vastustajakseen. Saatana merkitsee „vastustaja".

— Saatana on siis ihminen ja saatanoita on useampia?

— Niin, saatana on nimi, ja ihminen, joka todella on musta noita, on oikeutettu sitä nimeä kantamaan. Kuinka monta semmoisia saatanoita on, on toinen kysymys. Omasta puolestani olen aina käsittänyt, että saatanoita on sangen harvassa — niitä on yhtä vähän kuin on todellisia valkoisia Mestareita, — ehkä vähemmin.

— Ja mikä on heidän lopullinen kohtalonsa?

— Ikuinen kadotus, s.o. heidän minuutensa häviää olemattomiin.

— Niinpä niin. Se ei siis yhdy jumaluuteen. Mainitsemassani keskustelussa toiset olivat väärässä, toiset oikeassa.

— Tietenkin minuuteen nähden, mutta ei kuolemattomaan henkeen eli itseen nähden.

— Mitä tarkoitatte?

— On tehtävä ero ihmisen sisimmän itsen ja hänen yksilöllisen minuutensa välillä. Ihmisen henki-itse, aatmaa, on jumalsyntyinen, se on Jumalan Poika hänessä, kuolematon ja häviämätön monaadi. Tämä ei koskaan ole missään tekemisissä pahan kanssa. Kun musta velho viimeisessä, korkeimmassa (eli alimmassa) vihkimyksessään lopullisesti luopuu Jumalasta, luopuu hän samalla omasta sisimmästä itsestään, Jumalan Pojasta, Vapahtajasta. Silloin hänen henki-itsensä peittää kasvonsa ja palaa takaisin Isän helmaan, ja musta velho on yksin minuutensa kanssa. Minuus on ajassa syntynyt, minuus voi ajassa kuolla. Meidän inhimillinen minämme syntyi eläimen muodossa, kun eläinsielu kurotti kättään taivasta kohti ja Jumalan Poika, monaadi, siihen tarttui. Tämä tapahtui miljoonia vuosia sitten, mutta vaikka minämme jälleensyntyy ja personallisuuden kannalta on kuolematon, on sen olemassaolo riippuvainen hengestä — ja kuolemaan se on tuomittu, jos se hengestä, Vapahtajastaan, luopuu. Kun musta maagikko viimeisessä vihkimyksessään vannoo kiroovansa hengen ja siten sysää Vapahtajan ainiaaksi luotaan, on hän tietoisesti lausunut oman tuomionsa. Nyt hän astuu n.s. aviitshi-tilaan,

ja tietäen täytyvänsä kerran sanoa jäähyvästit sille elämälle, joka on käynyt hänelle ylen rakkaaksi, hän on pakotettu noitakeinoin ylläpitämään olemassaoloaan niinkauvan kuin se hänelle on mahdollista. Satoja vuosia tämä saattaa hänelle onnistua, mutta kuta enemmän ihmiskunta kehittyy hyvässä, sitä vaikeammaksi käy mustien maagikkojen ylläpitää henkeään. Tämän viimeisen sanon ennustuksena, sillä toistaiseksi mustien velhojen kyllä kelpaa olla ja elää.

— On sentään kaameata ajatella, että ihminen voi mennä niin pitkälle pahassa.

— On kyllä, ja siksipä useimmat mustat katuvatkin!

— Niin, kaikki syntiset ja väkivaltaiset ihmiset ovat kai mustaan päin menossa, vaikka he sitten kääntyvät ja katuvat?

— Ei sentään. Ei tavallinen rikollinen ihminen ole noita. Tehkäämme ero sanojen ja sanojen välillä. Sanoittehan itse alussa, että noita on vain semmoinen ihminen, joka käyttää väärin yliaistillisia tietoja ja kykyjä.

— Niin, se oli kyllä määritelmäni, jonka annoin vastauksena kysymyksellenne, ja nyt muistan teidän sanoneen, että saattaa harjoittaa mustaa magiaa olematta todellinen musta maagikko. Ihminen voi siis saavuttaa tietoa magiasta ja kehittää itsessään salaisia kykyjä, joita hän käyttää mustiin tarkoituksiin, olematta silti todellinen saatana?

— Aivan niin, ja näitä pienempiä piruja on verrattain paljon, ja he saavat kyllä aikaan tarpeeksi paljon pahaa ja tekevät vähemmillä voimillaan riittävästi haittaa ihmiskunnan kehitykselle.

— Mistä sitten taitojaan oppivat?

— Työ tekijäänsä neuvoo. Ja onhan vanhoissa kirjoissa ja käsikirjoituksissa yhtä ja toista sanottu. Nämä pikku noidat rakastavat itseään enemmän kuin pahan ideaa ja he käyttävät noituuden salaisuuksia omien intohimojensa, kostonhalun, vihan j.n.e. tyydyttämiseksi. Todellisessa velhossa on jotain sankarimaista, mutta pikku paholaiset ovat pohjaltaan kurjia pelkureita.

— Mutta miten tuommoiset pikku paholaiset voivat saada aikaan niin paljon pahaa, kuten äsken sanoitte?

— Juuri sentähden, etteivät ole todellisia saatanoita, jotka elävät eristäytymisen yksinäisyydessä, he voivat toimia yhdessä — todellisten velhojen johtamina — ja yhteisvoimin saada tuhoja aikaan.

— Ettäkö siis on jonkinlainen pahojen veljeskunta?

— Epäilemättä, vaikka veljeskuntasanan asemasta toinen sana olisi paremmin paikallaan, esim. järjestö eli organisatsioni. Noidilla ja velhoilla on ankarasti järjestetty seuransa omine loosheineen ja kokouksineen, vihkimyksineen, tunnussanoineen j.n.e.

— Tässä näkyväisessä maailmassako?

— Tottakai, ja samaten astraalitasolla.

— Ja he pitävät looshikokouksiaan ja maagillisia seremoniojaan aikaansaadakseen jotain pahaa?

— Oletteko sitä epäillyt?

— Ja voivat vaikka päättää sodista ja vallankumouksista?

— Ei ainoastaan päättää, mutta toimia niiden aikaansaamiseksi voimakkailla suggestioneilla ja telepaattisesti vaikuttamalla.

— Mutta tämähän on kauheata!

— Oletteko pitänyt asiaa leikkinä?

— En tiedä, mitä olen uskonut. Me ihmiset, mehän olemme heidän leikkikalujaan, suojattomia, avuttomia . . .

— Eipä niinkään. Älkää unohtako, että jos on mustia olemassa, on olemassa valkoisiakin. Kristus ja hänen enkelinsä suojelevat ihmiskuntaa. Voimakkaat kädet meitä auttavat. Muuten olisimme kyllä hukassa. Mutta täysi työ hyvillä voimilla on, sillä paha houkuttelee vielä ihmislapsia pauloihinsa suurella viehätysvoimalla . . . Kauvan kestää, ennenkuin ihmiskunta on lunastettu.

— Nuo ovat pöyristyttäviä asioita.

— Sentähden niitä ei pidä liiaksi ajatella. Ymmärrätte, etteivät tietäjät niistä mielellään puhu. Sen verran, minkä tässä nyt olemme niistä jutelleet, jaksamme kuitenkin hyvin sulattaa. Pitäkäämme vain mielessä, että Valkoinen Veljeskunta estää kaiken sen pahan tapahtumasta, mikä ei sopeudu karmaan. Se paha, mikä ihmiskuntaa kohtaa, on kyllä samalla ihmiskunnan karmassa. Meidän oma tehtävämme ihmisinä on muuttaa karmaamme luomalla parempaa tulevaisuutta ihmiskunnalle. Nykyhetki on meidän omamme tulevaisuuteen nähden, vaikkakin se on karmamme ja kohtalomme taaksepäin katsoen. Kylväkäämme nisuja nyt, niin emme vastaisuudessa niitä ohdakkeita.

Kuoleman kautta.

Niinkuin autio maa,
lakastunut ja musta
ikävöi mennyttä kukkeuttaan,
niinkuin alaston, paljas puu
uneksii, janoaa
auringon lämpöä, armoitusta,

— niin on minun sieluni
sairas ja alakuloinen.
Vuottelen, vuottelen päivin ja öin,
aamusta iltaan ikävöin
Sinun tuloas, ylimpäni,
minun ainoa ystäväni.

Ah, olen kuihtunut,
käynyt niin kurjaksi,
uskoni vaihtunut
hurjaksi synnin työksi —

Kohtalon salama
Minut maahan syöksi,
langetti kuoleman kynnykseen.
Miksi, ah, miksi liian myöhään saavut,
oi, pelastajani,
minun valkea vapahtajani?

Jo kalman varjot päälleni lankeaa,
satojen silmien ahnaat peitset
mua uhkaa, ahdistaa —
Ruumiini tunnoton —
kourissa kuoleman —
turtuu jo jääksi —
Voi, viimeinen liekki jo sammui,
mustaksi hiileksi
paloi murtunut sydän — — —

* * *

— Rakkaani, raukkani, ainoani!
Nouse, nouse ja herää!
Luonasi olen, sun lähelläs!
Sua kutsuvi ystäväs!
Etkö kuule, mun kalleimpani?

— Sinut herätän, nostan haudasta pois,
lämmitän omalla lämmölläni,
veren annan sinulle sydämestäni,
sinut terveeksi jälleen teen.
Katso! Avaa silmäsi valkeuteen!

— Sillä yö on jo poissa ja poissa on kuoleman ota,
poissa on epätoivo, poissa on synti ja sota,
ja kärsimyskalkki
on juotu jo pohjaan asti,

Yhdessä, ystävät, kuljemme
kunnaille elämän valon,
syliin toisemme suljemme
kullassa nousevan auringon palon,
ja huulilta onnellisilta
kiitosvirtemme autuas vierii,
korkeuden äärihin kierii — J. Sn—

Murhe- ja riemunäytelmä.

Kysyn joskus itseltäin: miksi elän? Ja vastaan kuin leikilläin: mua elämä sinään miellyttää.

Mutta leikki muuttuu vakavaksi, ja mun täytyy lisätä näin: ja ellei elämä niin miellyttäisikään, on velvollisuus täytettävänäin.

— Niinkö?

Kun kulunut on pieni aika, ja tulkitsen tunteitain, jo lisään: ja minkäpä tälle voi!

— Elät siis välttämättömyyden pakosta?

Niin, lie totta tuo, tai: kuka ties . . .

Onko siis elämä pakkoa? Orjinako planeetat kiertävät radoillansa, toimittaen vuotuiset tehtävänsä, tuottaen pakolliset antimet herrallensa?

Ei niin. Olkoon, että elämän syvin salaisuus on välttämättömyys — täytyy meidän oman järkemme auttamiseksi löytää asialle toinen nimi.

— Entä rakkaus?

Miksi ei. Se sopii: rakkauden yltäkylläisessä välttämättömyydessä auringot ja planeetat kiertävät radoillaan, ja heidän työnsä on alkuaan luomisen riemua.

— Alkuaan?

Rakkaus ylitsevuotavaisuudessaan on se liikevoima, joka panee ihmisetkin kiertämään elämän kehällä.

— Niinkö?

Mutta huristaessamme elämän suurella kehällä, sen suuressa karusellissa, emme ole rakkaudestamme tietoisia muuten, kuin että me kiinnymme ohikiitäviin ilmiöihin — emme osaa kiintyä ikuisiin —, ja antaudumme.

Tämä tapahtui rakkauden vapaudessa. Mutta se tuotti velvollisuudet.

Silloin tuli rakkautemme koetukselle. Jos rakkautemme oli heikko, me vaikeroimme, jos se oli riittävä, me yritimme.

Ja niin rakkaus johti kiintymyksen, antaumuksen ja velvollisuuden kautta — rahaan.

Me saimme rahaa. Paljon, yli tarpeen. Ja rahan hengettäret saapuivat luoksemme ja kysyivät: mitä nyt? Mitä tarkoitusta varten? —

Me olimme neuvottomia. Silloin pulpahtivat Luonnottaret kehän toiselta kohdalta. He olivat Ilottaret. Hei, he sanoivat, iloitkaamme!

Meillä oli rahaa, ja — huomaamatta rakkausvelvoituksen ääntä — me iloitsimme.

Me kyllästyimme. Jo pulmahtivat vieläkin viehkeämmät, kiehtovammat Leijattaret: hei, nauttikaamme?

He olivat Nautinnottaret. Me nautimme. Me väsyimme. He väsyivät myös. He sanoivat meille: kantakaa meitä, ottakaa meitä syliinne!

Me tottelimme taas. Me otimme heidät syliimme. Me kannoimme heitä.

Niin oli metallin toinen puoli kääntynyt. Meille luvattiin paljon; meitä kannettiin käsillä; meitä vietiin kuin tuulessa. Nyt tuli meistä kantajia. Ja heidän painonsa lisääntyi yhä. Niin, he olivat peräti raskaita kantaa.

Me tuskastuimme. Me opimme nimittämään heitä pahoiksi. Kuulkaa: te olette pahoja! Te olette Pahattaria! Niin, ja sitten he muuttuivat paheiksi; he olivat nimeltään Paheita. Ja he olivat ylen raskaita kantaa.

Me vaikersimme Paheiden raskaan painon alla. Me olisimme tahtoneet vapautua, heittää heidät menemään, mutta me emme voineet. He olivat särpänneet meidän voimamme, ja he yhä särpäsivät sen.

Ja me jälleen vaikersimme. Mutta he nauroivat. Ja me suutuimme. Kun he edelleen nauroivat, tuntui se meistä liian ärsyttävältä. Me kuohahdimme — ja me olimme veriin tahrattuina.

Oli kostonkin maljasta maistettu.

Kävimme kalmaakin kalpeammiksi.

Oli viikko näin murheissa murheiltu — taas asteli joukko hengetärten, Hyvettärien. He tervehtivät apuansa tarjoellen, he haastoilivat: hei, jo Pahattaret päälleen paiskatkaa!

Syntyipä ankara kamppailu, ja meitä Hyvettäret auttoivat.

Mutta lahja taas lahjasta vaadittiin: kas, Hyvettäriä haukkuivat. Loukatut Hyvettäret puoleemme katsahtivat: ohoi, eikö puolestamme ritarimme kalpa jo soi?!

Ja niin haarniska ja ritarikalpamme soi; se vaati arvoa, hyvitystä Hyvettärille. Te kehno paheitten orjajoukko: seis! ja polvillenne! Jos Hyvetär armossa survaisee jalkasellaan, te maahan painukaa; te ette ole sen arvoiset!

He niskuroivat?!

Mitä nyt?

Taas elämän kehällä aukeni ovi, ja Laittaret astuivat esiin.

Suuri kirja; pyhä hiljaisuus; me neuvottelimme.

Päätös: pois vapaus, ja jos tarvitaan, myös pää.

Selitys, tulkinta: kas, ei päätä oteta ensiksi, mutt' jos pakko päälle käy.

Taas vuoti verta — myös puolesta Hyvettärien.

Sävähdys, moraalinen hämmennys.

Myös jostain kuuluu ääni tää: mutt' viimeinen villitys pahemmaksi ensimäistä käy.

Niinkö? Onko niin?

Ja Kongressi kokoontuu. Me tilannetta tarkkaan tutkimme, ja meille selvisi asia näin: jos tilanne ei parhain lienekkään, on totuus kuitenkin tää: nyt tilanne on parempi kuin ennen. Siksi kovalla kouralla jatkettakoon, ja voitto on varma huomista ennen.

Kovalla kouralla? . . .
Ah, veljemme luoti kaas.
Se tapaturma vain, me selitämme taas.
Mutt' emme ole varmoja aivan.

Kongressi uus. Me arkaillen tiedustamme: ovatkohan nyt asiat oikeinpäin?

Päätös on oiva, ensluokkainen; se on jalo, epäitsekäs, persoonaton: myös Hyveelle uhri suo. Jos veljesi kaatui kera syyllisen, luodista harhan, hän ansion saa: hän uhri on Aatteen ja Hyveen, nääs. — Ei hellätä voi, ei ollenkaan, ei sinnepäinkään!

Jo sattui taas, jo luoti kaas; se vei multa lähinnä parhaan.

En kutsu Kokousta koolle enää. En rohkene. Yksiksein vain mietin . . . Ei, en mieti ollenkaan; kas: en ymmärrä mitään.

Minä lysähdän läjään . . . Ja vaikerran . . . Olen murtunut mies . . . Sanon itsellein: olen murtunut mies.

Oli päättynyt ensimmäinen kierros elämän suurella kehällä.

Se päättyi murhenäytelmään.

Se lupasi niin paljon. Ja se antoi myös. Nääs: sekä Paheet että Hyveet vieressämme kylpeilivät.

Kummatkin . . .

Mutta kas: kun lysähtänyt olin, oli myös elämäni Kannel valmis.

Mä murehiani soittelin, kaihojani kaiuttelin.

Tuli niin Soitto suruista tehdyksi, tuli Laulu murehista muovaelluksi.

Oli Taide syntynyt.

Se oli ensimäisen suuren kierroksen kaikkien lupauksien myönteinen täyttymys.

Se oli elämän suuren tragedian positiivinen tulos.

Saatuamme näin murhenäytelmämme luoduksi — ja kirjoitetuksi — ja esitetyksi —, kutsuu elämä ihmistä toiselle kierrokselle.

Mitkä tämän toisen kierroksen kokemukset ovat, emme tiedä.

Mutta tulos on meille ilmoitettu: se on oleva huvinäytelmä. Nääs: niin on jo Sokrateen aikomus ollut.

— Huvinäytelmä? Ymmärränkö sen?

En, en ymmärrä. En osaa luoda; en kirjoittaa; en esittää; en lausua; en sanella.

Murhenäytelmään voin saada todellisuuden tuntua, mutta yrittäessäni huvinäytelmää, sukeutuu siitä vain vallaton pila, mielivaltainen ilveily — kukaties.

Meidän epäonnistuneet yrityksemme ovat pilanneet tuon arvokkaan nimen. Ottakaamme uusi nimi; kas näin: Riemunäytelmä on hänen nimensä oleva.

Me aavistamme: siinä on oleva todellisuuden täyttä tuntua, siinä on oleva itsensä voittamisen iloa; uhrautumisen syvyyttä; on oleva luovien Nerotarten säteilyä, laulavain Runotarten välkettä, on oleva luomisen suurta riemua, rakkauden voimakasta värähtelyä.

Sen lähtökohta on totuuden tajuamisen valta. Kellä on tämä valta, hänellä on valta kieltäytyä aiheuttamasta toista murhenäytelmää. Samoin valta kieltäytyä luomasta irrallista ilveilyä. Siksi hän lähtee luomaan riemunäytelmää.

Hän etsii ja löytää Viisaan, Mestarin. Ja hän työssään riemuitsee Hänen läsnäolostaan.

Viisas neuvoo: rakasta rakkautta itseään! Rakasta itseään Rakkautta, elämän Keskusta, Kristusta, Jumalaa; sen löydät Itsestä vaan.

Tämä on ensimäinen asia.

Älä siis kiinny rahaan: alista se, uhraa se; riemullisesti. Älä liioin alistu Pahattariin, äläkä taivu Hyvettärien orjaksi, Laittarien käskyläiseksi — jos toisen kierroksen kulkija olla tahdot. Vain Rakkaus itse on rakastamisen arvoinen.

Ja toinen asia: rakkauden näkyvä ilmaus on Ihminen. Ihmistä rakasta. Mutta kuule tää: eroita aina ihminen ja hänen ruumiinsa. Älä kiinny hänen ruumiiseensa. Älä liioin orjistu hänen hyveisiinsä, älä taivu hänen paheisiinsa. Sillä jos näin tekisit, muuttuisi molempien elämä jälleen murhenäytelmäksi, entistä vaikeammaksi. Ja se ei ole tarpeellista. Sillä toinen näytelmä on oleva riemunäytelmä. Se on oleva riemunäytelmä niin elämässä kuin taiteessakin.

— Jaa että mikä on oleva kolmas kierros?

Kas: se on jumalien salattu Mysterio. Ja siitä ei voi puhua.

Mutta hiljaa sanomme vain: jokainen ihminen on salatussa sisimmässään osallinen jumalien salatussa Mysteriossa.

J. R. Hannula.

Tämä tuska mun taivaani sulkee.

Syvä tuska murtaupi mielehen,
syvä murhe rintaani raastaa;
minkä tein mä pienelle veljellen'
sen tein mä rakkaalle Herrallen'
— salaa soimaten tuntoni haastaa.

On veljen' kahleissa varjojen,
on rinnassaan halla ja hanki.
Hän alasti ompi ja nälkäinen,
hän kaiken tuntevi puuttehen,
on Mestarisielunsa vanki.

Mun kyynel' kiertyvi silmähän:
— oma veljeni kärsien kulkee.
Niin kauan kun hän kärsiikin
on sielun' kahlittu tuskihin,
tämä tuska mun taivaani sulkee.

J. Pohjanmies.

Syntien anteeksiantamus.

Matt. 9: 6:ssa luetaan: „Mutta jotta tietäisitte, että Ihmisen Pojalla on valta maan päällä antaa syntejä anteeksi, niin" — hän sanoi halvatulle — „nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi."

Mitä tällä raamatunpaikalla tarkoitetaan? Moni vastaisi: „Juuri sitä, mistä siinä puhutaankin."

Mutta asia ei kuitenkaan ole niin yksinkertainen. Kun näet Jeesus oli tehnyt paranemattomia ihmisiä terveiksi, sanoi hän monessa tapauksessa: „Mene rauhaan äläkä enää tee syntiä." Mutta useille muille, joita Jeesus paransi, ei hän puhunut synnistä mitään. Hän vakuutti, että sokeana syntynyt mies, jonka hän teki näkeväksi, ei ollut tehnyt syntiä, eivätkä edes hänen vanhempansa.[1])

[1]) Ainakaan sellaista, joka olisi aiheuttanut sokeana syntymisen.

Suomenkieleen, ties mistä, lainattu „synti"-sana on merkitykseltään hämärä. Samoin on se niissä kielissä — esim. ruotsissa, saksassa ja englannissa — joista se on suomeen lainattu.

G. Websterin sanakirjassa sanotaan, että englantilainen „sin", s.o. synti, johtuu irlantilaisesta „sainim"-teonsanasta, joka merkitsee „muuttaa", „vaihdella." Tämän selityksen mukaan olisi „synti" sellainen teko, että ihminen joko huomaamattaan tai tahallaan olisi muuttanut jonkin asian toisenlaiseksi kuin miksi hän on sen tietänyt.

Mitä taas englanninkieliseen „sin"-sanaan tulee, voi olla mahdollista, että se on latinankielisen „sine" (s.o. ilman)-sanan typistys. Roomalaisten pitäessä valtaa muinaisessa Britanniassa, ovat maan alkuasukkaat voineet usein kuulla sanottavan: s i n e, s i n e, s.o. ilman, painostuksella lausuttuna.

Tämän otaksuman kannalta olisi „synti" ilmanoloa, puutetta, siveellisessä merkityksessä.

Kun avaa klassillisen kreikan sanakirjan ja hakee sen sanan, joka parannetussakin uuden testamentin suomennoksessa on „synti", niin näkee h a m a r t i a- ja h a m a r t e e m a-sanan. Vastaava teonsana on h a m a r t a n e i n. Mutta „hamartia" ja „hamarteema" merkitsevät e r e h d y s. „Hamartanein" merkitsee erehtyä. Näihin kreikankielisiin sanoihin ei sisälly mitään tahallista pahaa, mitä ei olisi sopinut tehdä. Tosin „hamartanein" myös merkitsee „menettää", esim. tilaisuuden, jonkin ruumiinjäsenen y.m., mutta joka tapauksessa on erehdys, huomaamattomuus tai sivullisten aiheuttama väkivalta kysymyksessä.

Kun siis Ihmisen Pojalla oli valta antaa maan päällä „syntejä anteeksi", niin mitä hän teki? Kreikkalaisessa tekstissä on „hamartias afienai." „Afienai" merkitsee l ä h e t t ä ä p o i s, h e i t t ä ä p o i s, j ä t t ä ä j ä l e l l e, v a p a u t t a a.

Jeesus „lähetti pois" erehdykset, jotka olivat luoneet määrätynlaisen kohtalonmuodon eli karman. Koska Jeesus tuli lakia täyttämään eikä höllentämään, niin hän lähetti pois kohtalonmuotoja arvattavasti kahdella perusteella: joko hän tiesi jonkun määrätyn henkilön sen tai sen kohtalon alaisuuden loppuneen sinä hetkenä, jona hän paransi sairaan, tai hän saattoi yhtä hyvin panna kohtalontoiminnan lepäämään toistaiseksi. Tekisi mieli sanoa, että kohtalontoiminnan väliaikainen lakkautus koski niitä Jeesuksen pa-

rantamia henkilöitä, joille hän sanoi: „Sinut on nyt parannettu. Älä enää tee erehdystä, että ei sinulle tapahtuisi jotakin pahempaa."

Tämä varoitus oli siis sama asia kuin että Jeesus olisi parantamalleen sanonut: „Jos teet samanlaisen erehdyksen kuin mikä oli aiheuttanut tämän sairauden, niin voi kohtalosi tulevaisuudessa olla kovempi, koska sinä saman virheen uudistamalla saatat ajaksi lepotilaan pannun kohtalonvoiman sitä tyystemmin toimimaan."

Voidaanko siis erehdykset laskea vioiksi? Kyllä. Karma on näet vaikuttimista riippumaton. Tämä laki on hyvä ja terveellinen, koska me ihmiset ainoastaan kärsimysten koulussa, äärettömien aikakausien kuluessa, kulutamme loppuun erehdysten mahdollisuudet. Maanpäällinen elämä on koulu, jonka oppiaineina ovat lukemattomat erehdyksenmuodot. Sentähden sanoivat jo vanhat kreikkalaiset: Anthroopina hamartein (= hamartanein), ja roomalaiset: Humanum est errare.

Mutta elämänkaikkeudessa ei ole tilaa sellaiselle menettelylle, jota muodollinen jumaluusoppi kutsuu syntien anteeksiantamukseksi, s.o. että eri toiminnanmuotojen aiheuttamat väreilyt lakkautettaisiin jollakin ulkonaisella tempulla.

Asianlaita on se, että koska emme me ihmiset mitenkään soisi meille annettavan anteeksi meidän positiivisia eli myönteisiä tekojamme, niin eivät negatiiviset eli kielteisetkään tekomme ole anteeksi saatavissa.

„Mutta Jeesushan juuri teroittaa anteeksiantamisen tärkeyttä, koska anteeksiantavalle annetaan anteeksi", voidaan huomauttaa. Asianlaita on se, että kun ihminen antaa toiselle anteeksi, on hän ainakin sinä hetkenä voimakkaan henkisen säteen vaikutuksen alainen, joten ei hän silloin näe häntä loukanneessa mitään pahaa. Se Jeesuksen vakuutus, että jos ihmiset antavat toisilleen anteeksi, antaa taivaallinen Isäkin heille, on vaan henkielämässä vallitsevan sopusoinnun näyte.

Henkimaailmassa ei ole mitään vääryydennäkemystä. Kaikenmoinen vääryydentuntemus johtuu alemmasta sieluelämästä. Jos ihmisyksilöt tuntisivat toistensa tekojen vaikuttimet niinkuin yksilö tuntee omien tekojensa vaikuttimet, niin ei mitään oikeus- eikä kuritusIaitoksia olisi. „Hänen vaikuttimensa ovat ominaiset hänelle, minun taas minulle", sanottaisiin. Mitäpä tehtäisiin, sanottakoon 1,500 miljoo-

nalla ihmisellä, jos kaikki yksilöt olisivat vaikkapa vaan sisäisesti yhtäläisiä?

„Voitettu kanta“ ón loppuunkulutetun karman eli anteeksiantamuksen toinen nimi. Otaksun olevan verrattain vähän sellaisia ikäihmisiä, jotka eivät tässä fyysillisessä elämässään ole edes kertaakaan lyöneet toista ihmistä. Mutta sellaistakin ihmistä, josta lyöminen on ehdottomasti voitettu kanta, siis mahdottomuus, voidaan pelätä, koska ei hänen sisintänsä tunneta. Sama on tappamismahdottomuuden laita. Ainakin eläimet pelkäävät vielä sellaistakin ihmistä, koska ihmiskunnan enemmistö mielellään tappaa. Joukkosielu vihaa hirmuisesti niitä harvoja ihmisyksilöitä, joista lyöminen ja tappaminen on voitettu kanta. Se panee parhaansa saattaakseen sellaiset ihmiset mitä huonoimpaan valoon.

Maan päällä ei tiedetä olleen toista „suuren yleisön“ niin vihaamaa olentoa kuin Jeesus Kristus oli, vaikka hän oli mitä suurimman pyhyyden, hyvyyden ja viisauden perikuva.

Meillä on vasta kovin vähä pitkästä kokemuksesta hyviä ihmisiä. Ehkä filosofi Platoon tiesi jo silloin edes yhden, koska hän puhuu eräästä, joka paljosta tietämisestä oli tullut hyväksi (ek polymathias agathos genomenos.)

Kaikki ihmiset tulevat lopulta hyviksi paljosta tietämisestä, vaikka se aika voi olla tuhansien miljoonien vuosien takana. Meillä olisi jo paratiisi maan päällä, jos olisi lähimmäisenrakkautta niin paljo kuin on vihaa ja ahneutta.

Turhaa on kirkollinen syntien anteeksiantamus rippikirkossa ja kuolinvuoteella, yhtä turhaa vankiloilla ihmisiä parantaminen, koska rakkautta ei ole muihin ihmisiin, paitsi veriheimolaisiin ja, jossakin määrässä, saman puolueen jäseniin.

Todellinen, sisäinen, vilpitön, käytännöllinen lähimmäisenrakkaus pyyhkii pois kaikki „synnit“, koska rakkaudettomuus on ihmiskunnan suuri, yhteinen, ikivanha erehdys. Sensijaan että turvauduttaisiin ainoaan „synninrohtoon“, puolueettomaan, käytännölliseen rakkauteen, etsitään apua omaisuuksien kokoamisesta, kaikenmoisesta joukkokiihkotoiminnasta ja kouluissa saatavista läksytiedoista.

Uskonevatko meidän hyvät, erinomaisen kristilliset (virallisessa merkityksessä) suurrikkaamme, mitä apostoli Jaakob sanoo kirjeensä 5 luvun alussa: „Kuulkaa nyt, te rikkaat! Itkekää ja vaikeroikaa sitä kurjuutta, joka on teille tulossa.“

Erehdysten ja velkojen anteeksiantamus on käytännöllinen, sisäisestä halusta pulppuava rakkaus. Sellainen on köyhän, halveksitun Jeesuksen oppi.

Veikko Palomaa.

Rukoilija.

Öin rukoillen eessäsi viivyn.
Isä, lähetä valosi valvovan yöhön!
Kuin kurja mä lienkin,
kuin kaukana Sinusta lienkin,
oi, osoita tie,
joka vie minut vaivaan ja työhön!

Olen raakale Elämän puussa:
sydän kova ja mehuton yhä.
Sitä sateet ei saaneet,
kesän helteet ei kypsäksi saaneet.
Nyt myrskysi tuo
ja osoita tahtosi pyhä!

Yrjö Teppo.

Matkan varrelta.

Me olemme taas matkustelleet kautta rantain.

Ja sillä välillä oli täällä pistäytynyt hyvin arvoisa piispa Wedgwood. Emmekä me siis olleet tilaisuudessa häntä haastattamaan. Mutta sen tekivät toiset. Ja siinä haastellessa näyttää käyneen yksi asia kuin itsestään selväksi. Asia on tämä: Jos alettaisiin seurata Vuorisaarnan ohjeita, niin yhteiskunta menisi kahdessa viikossa murskaksi.

Tässä pääasiassa tunnuttiin olevan jokseenkin yksimielisiä. Jotkut kyllä arvelivat, tai olivat vakuutettujakin, että

murskautumisen jälkeen nousisi uusi, parempi yhteiskunta. Mutta — koska ei voida olla varmoja, kuka meistä tuon murskautumisen jälkeen olisi tilaisuudessa jatkamaan edes olemassaoloaan tuossa paremmassa yhteiskunnassa — tämä ei mitään erikoista ihastusta aikaansaanut. Arvellaan nähtävästi, että parempi on elämämme tässä nykyisessäkin yhteiskunnassa, kuin ei missään.

Tämän kaiken johdosta me istuimme ja ajattelimme, että ollapa se vanha suutari taas tässä sivullamme, niin totisesti me hiukan pakisisimme. Ja pelkästä innostuksesta me hiukan huikkasimme.

Mutta huikattuamme me muistimme, että suutarin pysyvä osoite on jossain Beeringin salmen rannalla. Ja niin me kirjoitimme mahdollisimman seikkaperäisen esityksen asiasta, pistimme sen ilman välikäsiä postiin — sillä välikädet voivat joskus vaikka tuhota meidän kirjeemme — ja arvelimme, että kirjeemme kyllä aikanaan saapuu perille.

Niin siinä sitten kävi, että vastaus tuli — myöskin ilman välikäsiä —, ja oli se tällainen:

„Rakas Johannes. Sinä näytät edelleenkin olevan hätäilemiselle altis. Muistutan siis aluksi: hätäilemisellä emme mitään aikaansaa, vaan sensijaan työllä. Me uskomme työn mahtiin. Koko järjestynyt ja järjestyvä kaikkeus on työn aikaansaannos. Sen aikaansaaja on kosmillinen tahto. Tämä tahto pukeutuu kosmilliseen rakkauteen ja vaikuttaa siinä. Nämä näin yhtyneet tahto ja rakkaus ilmenevät kosmillisena järkenä, rytminä. Ja niin kosmillinen tahto etenee rakkauden järjellistä rytmiä aiheuttavana ja ylläpitävänä aaltona läpi maailman kaikkeuden.

„Mutta nyt on huomattava eräs tärkeä seikka: kaiku. Maailman kosmillinen kaiku kulkee myös aaltona, tai paremminkin aallon varjovärähtelynä, vastakkaiseen suuntaan. Sen aiheuttaa äitiaine, tai pikemminkin liikkeelle joutunut mutta järjestymätön materia.

„Näinollen häiritsevä kaiku häviää sikäli, mikäli aine yhtämittaisen työn kautta ennättää järjestyä sopusointuiseen rytmiin, yhdeksi kosmillisen tahdon kanssa. Sellaisia olotiloja ja maailmoja, joissa tämä rytmittyminen jo on ennättänyt tapahtua, nimitetään taivaiksi; joissa aina tapahtuu kosmillinen tahto, Jumalan tahto.

„Mutta nytpä meidän ihmiskuntamme fyysillisen tason elämä kulkee vielä tuon kosmillisen kaiun vastakkaisella värähtelyaallolla, joten meidän kuunteleva korvamme ja

tähystelevä silmämme on suunnattu vastakkaiselle avaruuden rannalle. Ja että me siis oppisimme kuuntelemaan alkuperäistä ääntä, täytyy meidän jotenkin osata kieltäytyä kuuntelemasta tuota vastakkaista kaikua — joka monen muunnoksisena risteilee ja pauhaa ajan aaltoina.

„Jos näin suuntaamme huomioimistamme, saatamme me vähitellen oppia kuuntelemaan taivaitten toimivaa, luovaa, työtätekevää, rytmillistä ääntä.

„Tämän taidon opittuamme teemme seuraavan huomion: tuo sama taivainen rytmi kuuluu ja puhuu Vuorisaarnassa...

„Veljeni, nyt en kirjoita tämän pidemmälle. Mutta minä kehoittaisin Sinua jatkamaan kuuntelu- ja tähystelyharjoituksiasi. Ne ovat välttämättömät. Tee sitten itse johtopäätöksiä. Ja — kerro veljille terveisiä. Ahasverus."

Rakas Ahasverus. Kylläpä olet syvästi oppinut, viisas ja valistunut!

Mutta miksikä lopetit kirjeesi melkeinpä kuin kesken? Ah, anteeksi! Miksi ryhdyinkin heti viisauttasi mestaroimaan?!

Oikein. Minä kuuntelen ja teen johtopäätöksiä, niinkuin neuvot. Minä kysyn itseltäni: mikä on syynä, että yhteiskunnat murskautuvat? Miksi Atlantis tuhoutui? Miksi musertui laaja tsaarien valtakunta? Miksi sortui mahtava Saksan keisarikunta? Miksi hävisi juutalaisten „jumalallinen" valtakunta Palestinassa? Miksi yhteiskunnat sortuvat, yksi toisensa jälkeen? — Onko se siksi, että ne kaksi viikkoa sitä ennen olivat ruvenneet noudattamaan Vuorisaarnan ohjeita?

Viisaus hoi! Ahasverus hoi!

Jaa että mitä? — kuuluu kaukaiselta Beeringin salmelta.

Sitä vaan, että sitäkö varten ne yhteiskunnat romahtelevat, että ne ovat sitä ennen, ehkäpä kaksi viikkoa ennen, päättäneet ryhtyä noudattamaan Vuorisaarnan ohjeita?...

Ei kuulu enää mitään Beeringistä päin.

Me tulemme tästä siihen johtopäätökseen, että meidän on jatkettava — sormiharjoituksia, olimme vähällä sanoa.

Kun sitten tarkkaan tutkimme kaikkien murskaantuneiden valtakuntien ja yhteiskuntien historiaa, niin teemme sen odottamattoman huomion, ettei yhdessäkään ainoassa romahtaneessa valtakunnassa tai yhteiskunnassa ole kaksi viikkoa ennen, tai ei ollenkaan ennen romahdusta, päätetty ruveta, vielä vähemmän ruvettu seuraamaan Vuorisaarnan ohjeita!

Tämä historialliseen tutkimukseen perustuva huomio on

tavallaan yllättävä. Sillä mistä ihmeestä on voitu tulla siihen „selväjärkiseen" johtopäätökseen, että „jos ruvetaan seuraamaan Vuorisaarnan ohjeita, niin yhteiskunta menee kahdessa viikossa murskaksi"?

Ei, rakas Teofilus, tuo on ihan kerrassaan perusteeton ja mielivaltainen otaksuma. Historiallisten tosiasioiden perusteella täytyy sanoa ihan päinvastoin: kaikki sortuneet yhteiskunnat ovat sortuneet sentähden, ettei niissä ole ruvettu Vuorisaarnan ohjeita seuraamaan.

Tämä on aivan luonnollista, koska yhteiskunnat täten tulevat rakennetuiksi sen äänen varaan, joka kaikuna pauhaa. Sillä kaiku on siitä ominainen, että se edellyttää vastustusta, n.s. kaikupohjaa. Jos vastustus jostain syystä poistuu, silloin ei kaikua synny ollenkaan. Ja kun yhteiskunnat yhä rakennetaan kaiulle, niin ne luonnollisesti sortuvat heti, kun kaiun muodostumiselle välttämätön vastus on hetkeksikään — tai „kahdeksi viikoksi" — poistunut.

Mutta entä jos ruvettaisi rakentamaan Vuorisaarnan, tuon lihaksi tulleen kosmillisen sanan, tuon luovan kosmillisen järjen sanelemien neuvojen, äänien ja värähtelyjen mukaan? Menisikö yhteiskunta kuitenkin ensin murskaksi, ja vasta murskautumisen jälkeen syntyisi uusi, parempi yhteiskunta?

Erehdys. Kerrassaan erehdys. Sillä jos ruvetaan seuraamaan Vuorisaarnan ohjeita, silloin päinvastoin vältetään musertuminen, ja yhteiskunta alkaa vähitellen uudestisyntyä sisästä päin. Se alkaa suoraa päätä, ilman romahdusta, järjestäytyä kauniimmaksi ja paremmaksi.

Ei siis mitään romahdusta, ei alussa eikä lopussa? Niinkö?

Juuri niin. Kun vaan aletaan Vuorisaarnan ohjeita noudattaa, silloin romahdukset keskeytyvät, ja uudelleen järjestäytyminen alkaa suoralta kädeltä.

Ja nyt, rakas Teofilus, jätän minä taas puolestani tämän kaiken Sinun harkittavaksesi. Jatka puolestasi kuunteluharjoituksia sinäkin, ja tee johtopäätelmiä. Jos ikävä tulee, tai paha pulma, niin voit kuulostella minua jostain Näsijärven seuduilta. Tai Päijänteen ylängöiltä. Sillä aiomme kultakalan kutuaikana toimittaa tutkimuksia näissä hyötypohjaisissa järvissä. Mahdollisesti myös Viipurin lahdessa. Sillä otaksumme, että Saimaan kanavan vesi on siinä tarjonnut mahdollisuuden joillekin uusille muunnoksille.

Varmemmaksi vakuudeksi: Johannes Kotipelto.

Lintu.

Lintu pikkunen kevein siivin lennä,
luokse poikasten kantamuksin ennä.
Sirkku virkkanet: Saanenko ma mennä
hyppyhyn illan?

Mulle sirkuta kaikki salaisuutes!
Kyllä vaijeta tiedät. — Sukkeluutes
kyllä Phaon arvaa, oveluutes.
Huilunsa kutsuu.

Evoe, riemuitkaa! Phaon tartu viiriin!
Ryhdy Sappho sa seppelpäisnä piiriin!
Lesbos, urhos käy, niinkuin haukat hiiriin.
Selene hohtaa.

U. E. G.

Ihmissielu somnambulismin valossa.

(Jatkoa helmikuun n:osta.)

Edellä olemme siis käsitelleet muutamia seikkoja hypnotismista ja eritoten siihen liittyvästä somnambuli-asteesta yleensä määrättyjen historiallisten tosiasioiden valossa. Tahdon nyt aineemme havainnollistuttamiseksi siirtyä erääseen yksityiseen esimerkkiin, jota minulla on ollut tilaisuus omakohtaisesti seurata.

Ystäväni U. E. G. on sielultaan runoilija ja kirjailija. Hän kokee nuoruudestaan saakka sisäisiä tiloja ja tosiseikkoja, jotka viittaavat ensiarvoisten ruumiista erotettujen ja sitä hallitsevien henkisten tekijöiden olemassaoloon. Mutta elämä vie hänet vieraalle alalle. Hän ei saa tilaisuutta kokonaan antautua sisäisiä virikkeitään toteuttamaan. Tästä huolimatta alkuperäiset lahjat pyrkivät vastustamattomasti esille. Ne ilmenevät n. s. luontaisena taipumuksena somnambulismiin, unessa kirjoittamisena. Ruusu-Ristin vuosikerroissa tapaamme näin syntyneitä U. E. G:n kädestä lähteneitä tuotteita, runoja ja suorasanaisiakin kirjoituksia.

Vastikään on lopullisessa muodossaan valmistunut suurimmaksi osaksi tällä tavoin syntynyt laaja renessanssi-romaani, teos, joka yhtä etevästi kuvaa kokemuksia sisäisissä maailmoissa kuin tieteellisellä pätevyydellä käsittelemänsä ajan historiallisesti tunnettuja henkilöjä ja ilmiöitä, taidetta, filosofiaa j.n.e. Tällaisena on sitä katsottava suorastaan ainutlaatuiseksi senluontoisessa tilassa syntyneiden teoksien joukossa. Useat ulkomailla kuuluisat somnambuli-tilassa syntyneet tuotteet, esim. amerikkalaisen näkijän, sittemmin lääkärin, Davis'in kirjat, joiden nojalla hänet katsotaan spiritismin oppi-isäksi, samoin englantilaisen papin ja oppineen mediona kuuluisan Stainton Moses'en eräs kirja, koskettelevat pääasiassa sisäkohtaisia henkinäkyjä eivätkä fyysillisen maailman tosiseikkoihin nähden ole erikoisen päteviä. Noudattaen sääntöä „hedelmistä puu tunnetaan“ on meidän siis todettava, että U.E.G. psyykenä on erinomaisen lahjakas olento.

Terveydellisistä syistä on U.E.G:tä hoidettu hypnoottisesti. Somnambuli-tajunnan eri ilmiöt ja ominaisuudet ovat tällöin esiintyneet parhaiten tutkittavassa olevassa muodossa. Ilmenee suuri joukko useasti hypnoottisessa syväunitilassa havaittuja seikkoja, laajennettu muisti, erikoinen havaitsemistapa ulkomaailmaan nähden, sisäkohtaisia näkyjä j.n.e. Ilmenee erikoisen ylevä, siveellisesti järkkymätön olemassaolon ja sen ilmiöiden tarkastelu. Ikäänkuin erikoista personallisuutta kuunnellen antautuu ihminen epäitsekkäimmän ja hyvään tahtoon täydellisimmin alistuvan itsensä johdettavaksi ja saavuttaa syvän rauhan, olkoon, että hän juuri on ollut vaikeiden huolien ja ikävyyksien rasittama. Somnambulitajunnassa esiintyy varma vakaumus olemassaolon ykseydestä ja sen ikuisista tarkoitusperistä, valvetajunta voi sensijaan olla hyvinkin epätietoinen ja epäileväinen. Tapahtuu ikäänkuin vähittäinen siirtyminen yhä ylevämpään ja henkisille lahjoille edullisempaan sielulliseen ympäristöön. Tätä tajunnan sisällön muuttumista nimittää somnambulitajunta nousemiseksi olemassaolon tasolta toiselle. Myöskin se käyttää sanoja „tunkeminen yhä sisempiin olotiloihin.“ Se selittää, miten on tärkeätä eri ilmennystasoilla saavuttaa tukipiste omassa olemuksessaan, piste „missä minulle ei voi mitään pahaa tapahtua“, sekä kuinka tätä pistettä vastaa tuntemattomasta hengestä lähtevä säde, jota myöten siirtymisen ylhille tasoille ja palaamisen niistä tulee tapahtua. Se selittää, että tällaiset kuvat tosin ovat

vertauskuvia, mutta verrattain sattuvia sellaisia, kun ottaa huomioon, että kielenkäyttömme sanat ensikädessä tarkoittavat kaikille yhteistä kokemusta. Tällaisesta sisäisestä tajunnantilasta herättyään tuntee U. E. G. itsensä nuortuneeksi ja terveeksi ja mahdolliset ruumiilliset häiriöt ovat kadonneet.

Hän ei yleensä ollenkaan muista, mitä unitilassa on tapahtunut, vaikkakin siinä esiintyvät seikat usein tuntuvat hänestä läheisiltä ja kiintoisilta. Kuitenkin näyttää sisäisten kokemusten muistamiskyky vähitellen kasvavan.

On otettava huomioon, että U. E. G. somnambulitajunnassaan esiintyy kerrassaan hämmästyttävän tietorikkaana. Hän on itseasiassa suorastaan eräitten historiallisten aikojen erikoistuntija, kyeten vastaamaan mitä yksityiskohtaisimpiin kysymyksiin näiden aikojen historian ja sivistyshistorian alalta, ja hänen vastauksensa pätevyys ilmenee usein erikoisteoksiin verratessa, joiden olemassaolosta hän ei herättyään mitään tiedä. Tosin voisi tällaisten seikkojen tutkija „selityksenä" verrattain laajasti käyttää muistinherkistymis-olettamusta, joka jossain määrin varmasti on oikea, mutta tällöinkin se järjestävä ja yhdistävä työ asioiden saattamiseksi aatteelliseksi ja kronologiseksi (aikajärjestykselliseksi) kokonaisuudeksi, jonka somnambulitajunta näyttää suorittaneen, olisi kerrassaan ilmiömäinen sekä niin neroa kuin henkistä ponnistusta todistava.

Tärkeää on myöskin, että tässä, samoinkuin muissa tutkijoiden huomioimissa tapauksissa, näyttää vallitsevan läheinen suhde uni-tajunnan ja fyysillisen elimistön n.s. koneellisten toimintojen välillä, jonka nojalla U. E. G. kykenee somnambulisessa tilassa reguloimaan (säätämään) esim. sydämen ja endokriinisten rauhasten toimintaa ja kykenee tekemään tarkkoja diagnooseja kulloinkin vallitsevasta ruumiin tilasta. On merkittävää, että psykofysiologinen ja patologinen tutkimus vasta viime aikoina on tullut huomaamaan sisärauhasten eritysten tärkeyden ja että tämä uusi oppi rauhasten erittämistä hormooneista myös on keskeinen U. E. G:n somnambulitajunnan erittelyissä, vaikka hän katsoo eräänlaatuisia sielullisten vaikutusten alaisia eetterisiä voimapyörteitä ensiarvoisiksi tekijöiksi, kuvaten täten jonkunlaista kiertokulkua, alatajunnan vaikuttaessa endokriinisten rauhasten toimintaan ja näiden intoksikatioiden (aine-eritysten) vaikuttaessa veren välityksellä päivätajuiseen tunne-elämään. Muuten on U. E. G. onnistunut laatimaan

varsin onnistuneita diagnooseja muidenkin henkilöiden taudeista omistamatta niistä mitään tietoja, jopa silloinkin, kun kysymyksessäoleva henkilö on ollut hänelle tuntematon eikä suinkaan edes istunnossa läsnä. Kun ottaa huomioon, että U. E. G. tämän lisäksi on osannut mainita henkilön nimen, joka ei ole hänelle sanottu, täytyy katsoa, että tässä ilmeisesti näyttää esiintyvän n. s. kryptestesiaa eli selvänäköä.

Kiintoisaa on myöskin, että somnambulitajunta kuvaa havaitsemansa ulkomaailman sielullisia ominaisuuksia omistavana väriolemuksena ja näkee nukuttajan kädestä virtaavan itsevalaisevaa valunnosta, joka tunkee nukkujan elimistöön. Myöskin selittää se tajunnan keskustan eräissä unen asteissa sijaitsevan navan kohdalla olevassa „plexus solaris“ hermokimpussa. Nämä seikat pitävät yhtä ulkomailla tutkittujen tapausten kanssa, vaikka U. E. G. ei ole niistä tietänyt.

Kun U. E. G. on ollut tällaisessa somnambulitilassa on hän minulle sanellut runoja ja suorasanaisia kirjoituksia sen ohella, kuin hän on vastannut kysymyksiin, selostanut ja keskustellut asioista asiantuntemuksella ja johdonmukaisuudella. Tahdon esimerkkinä tällaisesta sanelusta ottaa tähän yhden suorasanaisen kappaleen, joka samalla selvittää sitä käsitystä, mikä ilmenee U. E. G:n somnambulitajunnalle hänen omien tilojensa ylifyysillisestä perustasta:

Pimeydessä minä pysähdyn. Odotan ääntä tai kuisketta. Hieno hyminä minulle puhuu: Minä olen sinun alkusi ja ylläpitäjäsi. Minä olen se, jonka ympärille kaikki, mitä „minuudeksi“ kutsut, on kiteytynyt.

Minä olen henki. Tämän sanan sisältöä yritä laajentaa! Älä vertaa sitä sanaa mihinkään toiseen sanaan. Älä vertaa sitä usein käyttämääsi sanaan „terveys“.

Huomaa se seikka, että jokaisella sanalla on oma muista eroava arvoasteensa, mitä sanan sisältöön tulee.

Jos sinua ei tyydytä sana „henki“, sano „ikihenki“.

Vältä semmoista sanaa kuin „sairaus“. Se tekee sinun henkesi alhaiseksi. Sinun henkesi on noustava siivilleen. Ylhäältä voi se nähdä ja tajuta. Minä kyllä tiedän, että nousua seuraa aina lasku mutta minä tiedän myös, että olet suurimmat kuilusi käynyt. Yhä ylemmäksi nouset. Kantakoot yhä paremmin siipesi!

Älä tee jyrkkää eroa hengen ja ruumiisi välillä. Ainakaan nuo kaksi eivät ole vastakohtia. Ne ovat eri ilmenemispuolia. Ajattele,

että olet kokonaan henki. Silloin on ruumiisi aina terve. Henki kaikki parantaa, puhdistaa, nuorentaa.

Aikanaan on muotosi vaihtuva. Personallisuutesi on särkyvä. Silloin olet täydentävä oman „individuumisi" pyrkimystä. Yhä täydellisempänä prismana se voi kuin polttopisteeseen koota avaruuden säteilyn. Olet pääsevä oman maapallosi aivojen muistin yhteyteen.

Minun, hengen, kokeilemaan lähtenyt kipeneni olet sinä differentioitumiseen pyrkivässä elämässä. Jos sammunet yhdeltä osaltasi, niin et koskaan sammu sisältösi, kokemuksesi puolesta.

Puhdista yhä paremmin sitä maljakkoa, joka yhä uudistuvan sisältösi kokoaa. Minä, joka puhun, lupaan vuorostani vuodattaa puhdistettuun maljakkoosi elämän kirkasta vettä. Siinä kukkivat tummat ruusut. Tuoksullaan ne parantavat.

Lupaan täyttää maljakkosi valkeilla ruusuilla, puhtauden kukilla. Ruusut ruumistasi koristakoot, silloin kuin se viimeiselle retkelleen lähtee liekkeinä nousemaan ja tuhkaksi hajoamaan.

Luulen, että kantamasi musta risti silloin sädehtii ruusujesi keskellä.

Mitä siitä, jos kuihtuvat sinun ruususi. Uusia ruusutarhoja olet matkalla kasvattamaan.

Silloin minä, joka hetken sinussa ja sinun vankilassasi viivyin, nousen kuin maisten muistojen kantamana ja aarniauringon puoleensa pakoittamana. Minäkin liekeissä palan poroksi ja sytyn jälleen samoissa liekeissä. Kuin Phoenix-lintu minä tuhkasta nousen siivilleni. Olen uudistunut ja nuortunut.

Ehkä tulee osanani olemaan syttyä aarniauringon voimasta uudeksi tähdeksi, joka lähtee pimeyksiä valaisemaan. „Lux in tenebris lucet".

Minä, joka puhun, olen henki. Sinussa olen kärsinyt, kokeillut, taistellut. Päämääräni on voittaa sinulle elämän kruunu. „Per aspera ad astra".

Tahdon vielä esittää pari tapausta, jolloin selvänäköisyyttä hyvin täsmällisessä muodossa on esiintynyt. Tässä yhteydessä sopii muuten huomauttaa, miten on tärkeätä, ettei ylifyysillisiä kykyjä käytetä väärin hyöty- ja vahinkotarkoitusperiä varten. Tästä huomauttaa Blavatsky, joka nimittää vastakkaista menettelyä henkisen näön profanoimiseksi. Tästä on myöskin U. Æ. G. somnambulitilassaan tietoinen selittäen, että vain henkisten asioiden tarkastelu tai puhtaasti tieteellisistä, puolueettomista vaikuttimista lähtenyt yritys määrättyjen seikkojen tutkimiseksi saavuttaa „individuumin" hyväksymisen.

Lokakuun 14 p:nä 1926 oli tarkoitus, että U. E. G. jat-

kaisi silloin tekeillä olevan renessanssiromaaninsa laatimista vaivuttuaan keinotekoiseen uneen. Hänen nyt jonkun aikaa saneltuaan ja keskusteltuamme tällöin esiintyvistä historiallisista yksityiskohdista, valitti hän rauhasten toimintojen epäsäännöllisyyttä ja varsinkin epäsuhtaisuutta käpy- ja haimarauhasten toiminnoissa. Kysyttyäni syitä tähän, hän vastasi niiden olevan osaksi ilmastollisia osaksi sielullisia. Parannuskeinoa tiedustellessani vastasi U. E. G. tajunnan olevan liian läheisesti fyysillisen organismin yhteydessä. Olisi aikaansaatava jonkunlainen kaksoistuminen siten, että näkisi itsensä kahtena, hän selitti. Myötävaikutin siis unen syventämiseen tätä seikkaa silmällä pitäen. Kotvan kuluttua somnambulitajunta selitti: „Nyt näen ruumiini makaavan vuoteessa ja Svenin näen istuvan tuolilla sen vieressä. Mutta tämän yläpuolella näen vielä ikäänkuin tuon ruumiin kaksoismuodon, toisen ruumiin samoin makaavassa asennossa, vaikka ei kukaan sen vieressä istu. Itse olen kuitenkin täällä ikkunan luona katsellen tätä kaikkea. Voisin lähteä vapaana vaeltamaan, mutta haluan olla Sveniin nähden paremmassa yhteydessä." Kysymyksistäni kävi selville, että nähty kaksoismuoto olisi noin 1 1/2 metriä vuoteen yläpuolella. Menin noin 3 1/2 metrin päässä vuoteesta ikkunan luona olevan kirjoituspöydän ääreen ottaen käteeni siellä kokoonkäärityn Hufvudstadsbladet'in sen päivän numeron. Avasin sen siten, ettei vuoteessaan makaava U. E. G. edellytettynä, että hän olisi avannut silmänsä ja kyennyt erottamaan näin kaukana olevaa tekstiä puolihämärässä (pöytälamppu oli lähellä vuodetta, joten ikkunan puoleinen osa huoneesta oli pimeämpi) mitenkään olisi hetkeksikään voinut näköpiiriinsä saada silmieni eteen langennutta sivua. Osoitin lyijykynällä suurta suomenkielistä ilmoitustekstiä ja kysyin, saattoiko hän sitä lukea. U. E. G. vastasi hämmästykseksen havaitsevansa, että joko hän itse tai sanomalehti oli sellaisessa värähtelevässä liikkeessä, ettei hän kyennyt sanoja erottamaan. Hän selitti kotvan kuluttua tämän johtuvan epäonnistumisen pelosta. Kuitenkin somnambulitajunta selitti näkevänsä sangen isojen kirjaimien muodostaman otsikon, jonka alla oli useita henkilöitä, miehiä, rinnan. Nämä maininnat osuivat oikeaan. Koska pelkäsin, että U. E. G. mahdollisesti rasittuisi kokeesta, asetin lehden pöydälle yhä niin, ettei sitä vuoteesta käsin normaalisin keinoin olisi voitu lukea ja menin vuoteen luo tiedustellen hänen tilaansa. Hän vastasi maaten,

kuten koko ajan oli tehnyt liikkumattomana silmät suljettuna vuoteessaan voivansa hyvin ja yhä yrittävänsä nähdä, mitä osoittamassani tekstissä oli kirjoitettuna. „Onko ensimäinen kirjain E?“ hän kysyi: “Ei“, se on U.“ „Onko toinen kirjain sitten R?“ „On.“ „Onko kolmas H?“ „On.“ „Onko joku kirjain sanassa T?“ „Se ei ole neljäntenä kirjaimena.“ „Ei, mutta näen sen ensimmäisenä sanassa ja toisena näen niinkuin O:n. Onko varma, että R. tulee ennen H:ta? Näen nimittäin päinvastoin.“ „Ymmärrän tuon“, sanoin, „sinulle heijastuu sana takaperin. Luettele siis kirjaimet havaitsemassasi järjestyksessä.“ U. E. G. luetteli: „T.O.H.R.U.“ „Entä jos luettelet ne omalta kannaltasi takaperin, oikealta vasemmalle, millaisen sanan silloin saat?“ „Kun luen sanan Svenin kannalta, asetan siis T:n sijalle U:n ja O:n sijalle R:n. Saan siis: U.R.H.O.T., urhot.“ Näin kuului itseasiassa kysymyksessäoleva sana. „Mikä on seuraavan sanan ensimäinen kirjain“, kysyin, vaikken itse enää sattunut muistamaan seuraavaa sanaa. „Se on T.“ Menin pöydän luo ja totesin T:n olevan kysymyksessäolevan sanan viimeinen kirjain. „Entä edelleen“, kysyin. „A.V.U.T.S.A.“ „Mutta takaperin, luettuna minun näkökulmaltani?“ „A.S. T.U.V.A.T., astuvat.“ Koe oli tätä myöten onnistunut. Samallailla kykeni U. E. G. erehdyttyään parissa kirjaimessa tavaamaan kuvan alla olevan nimen „Juhani Aho“ sekä täysin oikein nimen „Porthan“, jonka määrittelemättä tarkemmin sen asemaa tekstissä lyijykynällä osoitin.

Otin vielä eräältä hyllyltä Otavan vuosikerran 1917 ja istuuduin vuoteen jalkapäästä toista metriä samoin ikkunan lähellä olevalle tuolille. Tällöin tuli sängyn paksu puinen pääty peittämään minut lukuunottamatta kasvojani U. E. G:n luonnolliselta näköpiiriltä, ja itse saatoin samoin nähdä ainoastaan U. E. G:n liikkumattoman pään lepäävän silmät suljettuna alustallaan. Kysyin avaamatta ensin polvellani olevaa „Otavaa“ (jonka siis sängyn pääty erotti U.E.G:stä ja joka sitäpaitsi sijaitsi hänen päätään alempana), mikä hänen näkökulmaltaan katsottuna olisi kuudennen sivun ensimäinen kirjain. Hän vastasi tämän olevan A:n, mutta tunsi turvattomaksi jatkaa luettelemista tietämättä oliko hän ollenkaan osunut oikeaan. Avasin kuudennen sivun todeten ensimäisen rivin viimeisen kirjaimen olevan A:n. Senjälkeen kykeni U. E. G. lukemaan seitsemän kirjainta oikein sanasta „sisustamisesta“, jolloin hän sotkeutui monissa s:llä alkavissa tavuissa. Kokonaan oikein lukuunottamatta

i-kirjainta, jonka hän ensin lausui „j:ksi“, vasta sitten „i:ksi“, tavasi hän sanan „kotiemme.“ Tähän lopetin istunnon. Herätin U. E. G:n, joka ei muistanut siitä mitään, mitä oli sattunut, mutta tunsi olevansa terve ja virkeä.

Samantapainen joulukuun alussa toimeenpanemamme koe vahvisti edellä saavutettuja tuloksia. Tällöin kykeni U. E. G. mukana tuomastani, äsken ostamastani kirjasta lukemaan seitsemän sanaa olosuhteissa, jotka sulkivat pois normaaliaistien myötävaikutuksen. 57 kirjaimesta hän mainitsi 47 heti oikein. Tällöinkin hän näytti näkevän tekstin kuvastinkuvana, jolloin oikean näkökulman löytäminen tuntui olevan vaikeata. Onnistuminen oli tästä huolimatta ainakin 85 % (47 = noin 81 % 57:stä), minkä seikan tämän laatuisessa ympäristössä vain selvänäköisyys kykenee selittämään.

3 p:nä marraskuuta kysyin unitilassa olevalta U. E. G:ltä, saattoiko hän jotakin sanoa eräästä nuoresta ylioppilaasta, psyykillisen seuran jäsenestä, joka samana päivänä oli käynyt luonani. Tästä tuttavastani en ollut aikaisemmin U. E. G:lle mitään maininnut ja tälläkertaa annoin vain yllämainitut tiedot. Tästä huolimatta kykeni U. E. G. saatuaan tajuntansa piiriin nuoren miehen, jonka hän sattuvasti kuvasi, ikäänkuin jostain muistikirjasta lukien tavaamaan hänen nimensä Gunnar A. sekä kuvaamaan monia seikkoja huoneesta, jossa hän kuukautta aikaisemmin oli asunut. Tämän saatoin todeta, kun marraskuun 6 p:nä tarkistin somnambulitajunnan ilmoitukset, mutta tätä ennen, marraskuun 5 p:nä oli U. E. G. antanut sangen yksityiskohtaisia lisätietoja, jotka kuitenkin vain osaksi koskivat G. A:ta.

Edellisellä kerralla oli jäänyt epäselväksi, missä G. A:n asustama huoneusto oikeastaan sijaitsi. Yritimme nyt saada tämän selville. Antamani lähtökohta oli se, että G. A. asui erään sukulaisensa luona. Olin tämän ymmärtänyt hänen puheistaan, mutta kävi myöhemmin selville, että tämä johtui väärinkäsityksestä. U. E. G. johtui Ekbergin talolle Bulevardinkadun varrella sanoen täällä asuvan erään A:n jonka hän otaksui G. A:n sukulaiseksi. Hän luuli, että G. A. ainakin oli täällä käynyt, jollei hän täällä asunut. U. E. G. sanoi edelleen, että „täällä asuvalla A:lla näyttää olevan joku liiketoimisto“. Tarkistin tämän tiedon puhelinluettelosta havaiten, ettei siinä ketään A:ta oltu mainittu Bulevardinkadulla asuvaksi, mutta eräs J. A. omisti liike-

toimiston Fabianinkadun varrella. U. E. G. totesi, että ilmeisesti oli kysymyksessä tämä J. A., mutta ei voinut luopua siitä, etteikö hän näkisi hänet asuvan Ekbergin talossa. 'än ryhtyi nyt tarkasti kuvaamaan oletetun J. A:n liikehuonetta mainiten suuren joukon yksityiskohtia. Itse J. A:n hän näki seisovan huoneessaan. Hän sanoi siinä olevan paljon karttoja ja graafillisia kuvioita, jotka koskivat maatiloja. „On luultavasti kysymyksessä maatilain välitystoimisto, vaikka huone samalla on yksityinen. Kartat ovat kaapin päällä. Seinällä on tavattoman iso maalaus, joka tuntuu olevan jonkun sukulaisen tekemä jäljennös. Se esittää kesäistä idylliä ja talonpoikaiselämää. Mies, joka seisoo huoneessa voi olla noin 50 vuotta vanha. Hänestä saa hyvin luonteenomaisen vaikutelman. Hän on vaaleaverinen. Hänellä on parta ja viikset. Hänen äänensä on jollain tavoin käheä, ikäänkuin kurkunpäässä olisi joku vika. Hän menee puhelimelle, joka on kirjoituspöydällä, puhuen Helsingistä länteen päin, ruotsalaiseen maaseutuun. Toimistossa on kysymys maiden palstoituksesta. J. A. on lopetettuaan puhelinkeskustelun syventynyt erään maapalstoituspiirustuksen tutkimiseen, joka on levällään kirjoituspöydällä. Kirjoituspöytä on vinottain ikkunasta. Kalusto on vanhanaikainen. Nähdään erikoisia tupakkaneuvoja. Kirjoja ei näy, mutta sensijaan osoitekalentereja, kaavakkeita ja sellaista. Seinällä on jokunen valokuva maaseudulta".

Kysyin, näkyikö G. A:ta tässä huoneustossa sinä hetkenä. U. E. G. vastasi kieltävästi, sanoen näkevänsä hänet ulkona. „Hän miettii joitakin seikkoja Liviuksen latinalaisen tekstin suhteen, pitäen sitä Caesarin „De bello gallicoa" vaikeampana ja ikävämpänä. Hän on joko lainannut jonkun kirjan Georg Brandeksesta, yliopiston kirjastosta tai vastikään lukenut sitä siellä".

Kun seuraavana päivänä tarkistin nämäkin tiedonannot, osoittautuivat ne pienimpiä yksityisseikkoja myöten todellisuuden kanssa yhtäpitäviksi. Kuitenkin oli J. A. noin kuukautta aikaisemmin muuttanut pois Ekbergin talosta. G. A. oli jokunen vuosi aikaisemmin asunut tämän sukulaisensa luona lyhyen ajan. Hän oli vastikään lukenut erään Georg Brandes'in teoksen, ei kuitenkaan yliopiston-, vaan kaupunginkirjastossa. On huomattavaa, että sekä G. A. että J. A. olivat U. E. G:lle nimeltäänkin tuntemattomia. Itse en myöskään koskaan ollut heidän asunnoissaan käynyt.

Tietysti on ilmennyt paljon enemmän tosiseikkoja, jotka osoittavat, että U. E G. omistaa selvänäköisyyttä, kuin tässä mainitut esimerkit. Satunnaisesti voi U. E. G. myös valvetajunnassaan saada täysin oikeita intuitioita asioista ja tapauksista.

Selvänäköisyyden tosiasia, olkoon tämä sitten telepatista tai muuta laatua olevaa, on eräs niistä kirjoituksemme alussa esitetyn järkijohteisen todistelun kokemusperäisistä vahvistuksista, jonka mukaan „näkyvää" maailmaa, normaalitajunnan aistimusaineksen ulkokohtaista perustaa, fyysillistä todellisuutta on katsottava vain katkelmaksi koko ulkokohtaisesta, itseolevaisesta todellisuudesta. Se osoittaa samalla, että on olemassa tajunnan tiloja, joissa n.s. psykofysiologinen tajunnankynnys siirtyy, jolloin ihminen siis joutuu itseolevaisen elämän yhteyteen, joka tähän saakka on ollut hänen tajuamispiirinsä ulkopuolella. Tällaiset tajunnantilat johtuvat joko järjestelmällisestä sielullisesta ponnistuksesta tai ihmisen synnynnäisestä rakenteesta.

Nyt on huomattava — sen voimme somnambulismiakin tutkimalla todeta — että synnynnäinen sielullinen herkkyys eli psyykillisyys itseasiassa on verrattain ulkonainen ominaisuus eikä niinollen vielä ole mittapuuna sen johdosta ilmenneille arvoille. Voimme sanoa, että sentyyppinen orgaaninen rakenne oli enemmän ominainen ihmisen menneisyydelle, että se näinollen tavallaan on jonkunlainen atavistinen piirre. On luultavaa, että vegetatiivinen, tajuton vaistoelämä siihen perustuu. Kuitenkin voidaan katsoa psyykillisyyden samalla myöskin viittaavan tulevaisuuteen, vaikka se tällöin on esiintyvä täysin itsetietoisena ominaisuutena. Olemassaolo pyrkii nimittäin yhä suurempaan tarkoituksenmukaisuuteen, tästä ovat darvinistit, neovitalistit ja maailman järjen toimintaan vetoavat idealistit yhtä mieltä, ja sikäli kuin itsetietoisen sielunelämän merkitys kasvaa, sikäli on tarkoituksenmukaista, että sen käsittämän todellisuuden piiri laajenee.

Mutta ei liioin ylifyysillisen, transendentaalisen maailman vastaanottaminen ja ilmentäminen valve- tai unitajunnan välityksellä ole mittapuu ilmennetyn arvolle. Itsetietoiseksi salatieteilijäksi voidaan tulla useita eri keinoja käyttäen eikä näitä kaikkia suinkaan voida suositella. Toiselta puolen juuri se seikka, että psyykkinen rakenne on ulkonainen ominaisuus, tekee mahdolliseksi, että psyyke, joka sen välityksellä toimii, saattaa olla erittäin lahjakas,

jopa nerokas eli niinkuin teosofien on tapana sanoa „vanha sielu". Useat etevät kirjailijat ja taiteilijat ovat olleet „jonkun suuremman" välikappaleita ja medioita. Tämä „suurempi" on teosofien mukaan ihmisen paljon kokenut korkeampi minä, yksilöllisyys, joka maanpäällisessä ihmisessä, personallisuudessa pyrkii ilmentämään itsensä. Tämä ilmentäminen tapahtuu, joskus päivätajunnassa, mutta mikäli on kysymyksessä erikoinen sielullisruumiillinen rakenne voi se yhtähyvin tapahtua somnambulisessa unitajunnassa. Psyyke toimii tällöin erikoisia tiehyeitä myöten, mutta tällöinkin sen toimintaa on arvosteltava tuloksien perusteella. Tietysti ihminen voi saavuttaa sielullisen yhtenäisyyden ja kokonaisuuden, mikäli hän antautuu sisintä itseään palvelemaan.

Mitä tulee U. E. G:hen, en tietenkään tässä ole voinut antaa muuta kuin vajavaisen kuvan siitä rikkaasta sielullisesta ja henkisestä sisällöstä, jota hän kykeneé esilletuomaan. Mutta luultavasti on yhä enemmän niitä, mitä hän on saanut kirjallisella alalla aikaan, vähitellen tuleva julkisuuteen ja tällöin voi jokainen itse arvostella niitä saavutuksia, joita itse puolestani katson erittäin huomattaviksi.

Lopetan kirjoitelmani tähän. Se on tahtonut tuoda esille muutamia niistä perusteista, joiden nojalla on katsottava henkisiä tekijöitä ensiarvoisiksi. Kun teosofit katsovat ihmishenkeä primääriseksi, voivat he nojautua moneen yhtä vankkaan perustaan. Täten he elävästi tajuavat, että ihminen elää ikuisia tarkoitusperiä varten.

Sven Krohn.

Panacea.

Parannusta ja suojelusta kaikille. Monet henkilöt haluavat Parannus-nenetelmästä apua, mutta eivät tunne itseänsä kykeneviksi tutkimaan sen alkuperää ja sen opetuspuolta. Mutta olisi huono arvostelu ihmiskunnasta uskoa, että Parannus-menetelmä, joka on saavuttanut sellaisen ihmeteltävän varman menestyksen, olisi inhimillinen liike. Kaukana siitä, se on jumalallinen ilmennys Jumalan päätöksestä alkaa Uudestirakentamistyö, joka ei ole mitään muuta kuin kauan pidätetty vastaus rukoukseen: „Tulkoon Sinun Valtakuntasi". Ne, jotka ovat vastuussa Parannus-menetelmän hoidosta, ovat saaneet

niiden palvelijoiden etuoikeuden, jotka vedestä tekivät viiniä Galilean Kaanaassa, etuoikeuden tietää „mistä“ se on; ja kaikki, jotka haluavat tulla osallisiksi tästä tiedosta, lukekoot sen laajemman kirjan, josta nämä otteet on lainattu. Kuitenkin tunnemme, että on tarpeellista tässäkin yhteydessä antaa lyhyen selostuksen siitä, miten Jumala alkoi valmistaa Englannissa 135 vuotta sitten puutarhaa, jossa kasvaisi puu, joka kantaa „parannuksen lehtiä“.

Lainaamme tähän eräästä lentolehdestämme:

„Panacea-Seuran perusti tutkiessaan seitsemää nykyaikaista profeettaa eräs ryhmä ihmisiä, joka siinä huomasi, että pelastuksen ja avun tulo oli odotettavissa noin vuosien 1923—1927 paikkeilla. Mutta saatoimme vain ryhtyä arvaamaan, miten tämä työ saisi ulkonaisen muodon, eikä kukaan ihmetellyt enemmän kuin me itse, kun toukokuussa 1923 huomasimme, että Jumalallinen Parantaminen oli saavutettavissa pienen toimituksen avulla, joka muodostui avaimeksi ennen mainittujen profeettojen ymmärtämiseen“.

Tunnustakoot ihmiset tai ei tämän tosiasian, nyt esiintyvä parantaminen on seuraus Jumalan[1]) selvästä lupauksesta, joka on annettu Englannissa ja englantilaisten profeettojen välityksellä viimeisten 135 vuoden kuluessa, ja joka on saanut alkunsa eräässä sinetöityjen (sealed) henkilöiden muodostamassa ryhmässä, jossa on eletty näiden profeettojen osoittamaan suuntaan.

Oli seitsemän profeettaa (Enkeleitä eli Sanansaattajia . . .) ja annamme heistä seuraavassa lyhyen selostuksen:

(1) Vuonna 1790 Richard Brothers, eräs laivaston luutnantti, ennusti kahtena vuonna, että Israel „kokoontuisi“ Englantiin — lännen saarelle — ja että Englanti on Uusi Jerusalemi. Mutta ylpeys ja kunnianhimo muodostuivat hänen kompastuskivekseen ja tehtävä siirtyi v. 1792

(2) Joanna Southcottille Devonshirestä, joka 22 vuotta sai mitä ihmeellisimpiä ilmoituksia Jumalalta[1]), joiden mukaan Hän on aikeessa pelastaa maapallo synnistä, sairaudesta ja kuolemasta ja saattamaan se takaisin siihen onnelliseen tilaan, jossa se oli ennen lankeemusta. Hänelle paljastettiin, että meidän täytyy vedota lupaukseen, joka tehtiin naiselle I Mos. III: 15: että lankeemuksen seuraukset poistettaisiin murskaamalla käärmeen pää, niinkuin käärme murskasi Kristuksen kantapään“. Osa Joannan ilmoituksista määrättiin suljettavaksi rasiaan, jonka 24 Englannin Kirkon piispaa saa tehtäväkseen avata suuren kansallisen vaaran sattuessa. Hän myös alkoi henkilöiden sinetöimisen (Ilm. VII), ja tämä pyhä ja merkillinen

---

[1]) Ehkä teosofeina tässä y.m. kohdin saamme lukea „Mestarin“.
P. E.

nainen esitti Henkisen Lapsen syntymistä, josta puhutaan Ilmestyskirjan 12:nnessa luvussa. Vaikka Joanna ja hänen 100,000 uskollista kannattajaansa odottivat, että se tapahtuisi, ei Lapsi kuitenkaan aineellistunut, sillä se oli ainoastaan lapsen eetteriruumiin syntyminen. Lasta varten valmistetut ihanat asiat ovat vähitellen palautetut takaisin. Yli 200 Joannan ennustuksista ovat käyneet toteen — äskeinen sota kuului näihin. Lapsi „otettiin Jumalan luo" (Ilm. XII: 5) joulupäivänä 1814 ja Joanna kuoli surusta kolme päivää myöhemmin.

Hän oli kastettu, konfirmoitu Englannin Kirkon jäsen, ja puhe, että hän olisi myynyt sieluja, on yhtä väärä kuin jos sanottaisiin, että Panacea-Seura ottaisi maksua parantamisesta ja sinetöimisestä.

(3) George Turner jatkoi tehtävää vuoteen 1822. Hänen kirjoituksensa keskittyvät siihen tosiasiaan, että Lapsi, joka oli tullut henkiseksi (eetteriruumis) otettiin ylös taivaaseen, mutta tulisi takaisin Shilohina tuomaan välineet ruumiiden pelastukseen, niinkuin Jeesus oli pelastanut ihmisten sielut. Hänen kuoltuaan 1822

(4) William Shaw ennusti kahtena vuonna samaan suuntaan saarnaten niinkuin Jane Lead, että omituisia vaikeuksia kohtaisi Englantia, jos se torjui tämän profetallisen tehtävän, ja huomauttaen, että jos Lasta ei vastaanotettaisi, Jeesus saapuisi Taistelijana.

(5) Vuonna 1824 John Wroe alkoi ihmeellisen työnsä vastaanottaen päivittäin ilmoituksia, jolloin joukko henkilöitä alkoi yrittää toteuttaa synnin voittamista, synnin katumuksen asemesta. Hän selitti, että Joannan Lapsen saapuminen oli odotettavissa, mutta että Shiloh oli tytär — „Jerusalemin Tytär" — ja että Jumalallisella Äidillä, edellämainitulla Jerusalemilla on tyttärensä avulla välineet ruumiiden pelastamiseen, niinkuin Isä lähetti Pojan vapauttamaan ihmisten sielut. Hän myöskin paljasti syntiinlankeemuksen tärkeän merkityksen, johon tutustuminen on välttämätöntä, ymmärtääkseen vapahtamistyötä.

(6) Vuonna 1875 James White, jota sanottiin James Jesreeliksi yhdisti koko vuodatuksen suureen kirjaan ihmisiä varten. Kirjan nimi oli „Lentävä asiakirja" (The Flying Roll), ja vielä toinen seura perustettiin niistä henkilöistä, jotka tunsivat alusta loppuun koko vuodatuksen.

Vuoteen 1916 liikkeellä oli ainoastaan kirjaimet, ja siltä puuttui profetallinen henki — se jumalallinen voima, joka saa aikaan ennustukset. Mutta jokainen ryhmä on aina painattanut profeettansa kirjat ja levittänyt profeettansa opetuksia parhaimman kykynsä mukaan, ja nyt Englantilais-Israelilaiset Seurat (British-Israel Societies, Brothers), Southcott-Seurat (Southcott-Societies, Joanna), Kristilliset Israelitat (Christian Israelites, Turner, Shaw ja Wroe) ja Uusi ja Myöhempi Israelin Huone (New and Latter House of Israel, James

Jezreel) kannattavat myöskin vuodatuksen opetuksia omien erikoisten profeettojensa ilmoitusten ohella. He aina tunnustavat edellä olleet profeetat, mutta hylkäävät tulevat. Mutta nyt niin huolellisesti säilytetyt sanat alkoivat vaikuttaa:

(7) Vuonna 1914 Helen Exeter, Seitsemäs Enkeli, joka silloin oli Etelä Afrikassa, sai jumalallisen pakoituksen todistaa, että Joanna Southcottin ilmoittama Hengen synnyttämä Lapsi oli jo saapunut takaisin. Hänellä ei ollut mitään tietoa niistä profeetoista, jotka olivat seuranneet Joannaa, ja heidän selityksistään. Hän kirjoitti, että Lapsi oli syntynyt maailmaan erään valitun naisen välityksellä, ja että sen siis täytyi silloin elää maailmassa. Kun hän vuonna 1916 kutsusta oli saapunut Englantiin, hän vastaanotti Jumalan hengen innoittamana kirjoituksen lyhyen sarjan jumalallisia sanomia naiselle, joka taisteli saadakseen Englannin Kirkon papiston ymmärtämään Joanna Southcottin ilmoituksen tärkeyden. Nämä sanomat voidaan lukea kirjoista: „Otteluja piispojen kanssa", „Shilohin löytäminen" ja „Parannusta kaikille", mutta tässä yhteydessä riittää sanoa, että tälle naiselle Helen Exterin Ilmoituksessa kerrottiin,

(a) Että Joanna Southcottin kirjoitukset „leviäisivät suurella voimalla."

(b) Että hänen oli „kuunneltava hiljaisuudessa Jumalan sanaa". Saatuja ilmoituksia on nyt luettu kaikissa maailman osissa jumalallisesti annetulla nimellä: „Pyhän Hengen kirjoituksia".

(c) Että hän toisi „vapautumisen kärsimyksistä". Toukokuussa 1923 on Jumalallisen paranemisen (vedellä ja hengellä) menetelmän avulla Panacea-Seura saattanut toteuttamisen tasolle lupauksen tuoda „vapautumisen kärsimyksestä", johon on pyritty vuodesta 1916 lähtien.

Tämä seura on koti kaikille, mitä uskoa he lienevätkään tunnustaneet. Se on suuren teknillisen työn varastohuoneen kaltainen, johon kaikki koneen osat on koottu asetettavaksi yhteen, jotta niistä tulisi toimintaan kelpoisia. Se on toimiva puoli, kaikkien kristillisten uskontojen teknillinen puoli, riippumatta siitä, miten niitä saarnataan, sillä aika on tullut toteuttaa sana ja lupaus, joka niin kauan on ollut kätkössä Kirjoituksissa. Paraneminen osoittaa ne epäämättömät merkit, jotka Pyhien Kirjoitusten mukaan seuraavat oikeaa uskoa. Katso Mark. XVI: 17. Ne, jotka olivat Mikaelin mukana taivaallisessa taistelussa, saavat nyt maan päällä kuolemattomat ruumiit ja Jeesus on heidän kuninkaansa. Sellaiset henkilöt tahtovat oppia tuntemaan koko ilmoituksen ja luopuvat mielellään omista käsityksistään, kuinka mielenkiintoisia ne lienevätkään, ottaakseen osaa viimeiseen taisteluun syntiä, sairautta ja kuolemaa vastaan esitettyjen

menetelmien mukaan, jotka tietysti ovat kehitetyt siitä, mitä on opetettu sielun pelastamisesta, koska siihen uskoon sisältyy myös ruumiin vapauttaminen. Mutta parantamismenetelmän eduista voi nauttia seuraamatta opetuksia.

Joulukuun 7 p:nä 1923 tarjosimme parantamismenetelmämme kahdelle Englannin Kirkon arkkipiispalle seuraavin sanoin:

„Eräs ryhmä ihmisiä Englannissa tietää, että tälle maalle voidaan saada Jumalallinen paraneminen kaikista taudeista ja vaikeuksista. Nämä henkilöt ovat halukkaita jättämään tämän työn käytännöllisen puolen Englannin Kirkolle."

Tarjouksemme hyljättiin. Päätimme sitten tarjota paranemismenetelmän yleisölle helmikuussa 1924, jonka tulokset nykyjään ovat liian hyvin tunnettuja kuvataksemme ne tässä uudelleen.

Octavia.

Engl. suom. E. K.

Olen ottanut Panacea hoitoa 14 kuukautta ja tunnen itseni paljon vahvemmaksi ja voimistuneemmaksi kuin ennen tätä hoitoa. Jos jokin paikallinen vaiva tuleekin, niin se ei viihdy kauan, sillä turvaamme silloin erikoisella huolella Panacea-hoitoon, koska tämä on varmin lääke ja hoitotapa. Jalkani, joka tuli veritulpan jälkeen kipeäksi 4 vuotta sitten ja jota eivät mitkään lääkkeet ole auttaneet, on Panacea hoidon aikana niin parantunut, että on nyt melkein terve. Särkyäkään ei ole ollut yhtään neljään kuukauteen. Vaivanani on myöskin ollut yleinen heikkous, vaan kuten jo mainitsin, olen huomattavasti vahvistunut. Luotan niin Panaceaan ja luulen, että en voi siitä luopuakaan jollen tule niin vastustuskykyiseksi, että ei millään taudilla ole enään mahdollisuutta päästä ruumiiseeni vaikuttamaan. L. R.

Lääke on minussa aikaansaanut ihmeteltävän muutoksen. Ennen olin kalpea ja vähäverinen, jotavastoin nyt olen aivan terveennäköinen. Voin nyt siis paljon paremmin. Henkisestikin olen muuttunut paljon: muistini on terästynyt ja olen nyt paljon iloisempi ja onnellisempi kuin ennen. Olen käyttänyt „Panacea"-lääkettä yhden kuukauden. E. L.

Kun helmikuun Ruusu-Ristissä oli kehoitus ilmoittamaan, mitä Panacea on kullekin vaikuttanut, niin teen tässä tuloksista lyhyesti selkoa.

Kun rupesin Panaceaa käyttämään Juhannuksen tienoissa v. 1925, niin oli vatsassani paksussa suolessa katarri, joka oli vaivannut pitemmän aikaa muistaakseni vuoden päivät. Se oli aika ilkeä, aiheuttaen m. m. nipistyksiä umpisuolen kohdalla, niin että eräs lääkäri

epäili umpisuolessa olevan tulehduksen ja samoin eräs toinen lääkäri. Kolmas sen sijaan takasi sen katariksi ja hän oli oikeassa. Nyt on vatsa ollut jo pitemmän aikaa aivan terve. — Myös oli minulla paha ischias vasemmassa ronkassani, jonka vaivan olin saanut edellisenä talvena. Se kai on nyt vähitellen poistunut, niin että nyt pitempään aikaan en ole tuntenut siitä mitään. — Vasemman jalan ukkovarpaan nivel oli pienten kenkäin johdosta joutunut jotenkin sekaisin, niin että se usein kävellessä kovasti vaivasi. Sitä oli kestänyt jo kauan, ehken vuoden, puolitoista, ja aloin jo luulla, että se oli ijäksi mennyt pilalle. Kun rupesin hoitelemaan sitä Panacealla, Suggestiolla — tätä olin käyttänyt yhtä rintaa kaikissa vaivoissani Panaceankin ohella, sillä olin alkanut käyttää sitä jo paljon ennen Panaceaa — ja hieroskelemisella, niin se parani hyvin nopeasti. — Viime syksynä sain puita hakatessani vasempaan peukalooni tavattoman ankaran paukun halosta, takahankaan, josta syystä peukaloni meni varattomaksi, jollaisena se näytti rupeavan säännöllisesti pysymään. Se on nyt tullut niin terveeksi, että enää hiukan tuntuu siinä herpautuminen. — Tukanlähdön olen huomannut Panacean säännöllisesti estävän. Jos jostakin saan hilsetartuntaa päähäni, siitä johtuvaa kutkaa ja hiusten heltiämistä, niin muutaman viikon — parin hoito sisäisesti ja ulkoisesti Panacealla poistaa hilseen ja kutkan.

Sensijaan ei ole ihotauti vielä poistunut, vaikka jo viime syksynä niin luulin, kun tauti oli pysytellyt poissa kesäkuukaudet. Syksyllä se ilmaantui uudelleen ja sitä on ollut myös talven kuluessa. Mutta ehkäpä sekin poistuu. — Suonikohju ei myöskään ole poistunut. Sitä en ole kyllä uskaltanut painella kuumalla sienellä siitä lähtien, kun se menettely rupesi tuntumaan ilkeältä sydänhermoissa. Mutta ehkenpä Panacean sisäinen käyttö ja Suggestio senkin vievät pois aikaa myöten.

Päänraskautta, joka minua kymmeniä vuosia oli vaivannut, en ole tuntenut juuri nimeksikään viime aikoina, pitkään aikaan. Mahtaako sekin olla poistumassa.

No tässä niiden tulosten pitäisi olla. Kuten siis näkyy, niin on tilani Panacean käytön aikana tullut monessa suhteessa kerrassaan hyväksi tahi ainakin paljon parantunut. Muuta en voi sanoa.

A. R. M.

Ruusu-Ristissä olleen kirjoituksen johdosta ilmoitan puolestani, että olen käyttänät Panaceaa 4 kuukautta ja on päänsärky hävinnyt melkein kokonaan pois. Olen suuresti kiitollinen Panacea-lääkkeelle ja tunnustan sen jumalalliseksi lääkkeeksi. E. M. A.

Helmikuun Ruusu-Ristissä ilmaisemanne toivomuksen mukaan ilmoitan käyttäneeni Panaceaa viime vuoden huhtikuun 12 p:stä al-

kaen hermosairauden vuoksi. Terveyteni on tasaisesti, joskin hyvin hitaasti edistynyt. Lieneekö sen sitten lääke vaikuttanut, vai aika ja olosuhteet. Sitä on vaikea sanoa. Ainakin sitä käyttäessä tuntuu turvalliselta, aivankuin olisin jatkuvasti lääkärin hoidossa. Ja sehän on jo sairaalle suuresta merkityksestä — hermosairaalle erittäinkin.

En siis voi tuntea muuta kuin kiitollisuutta Panacea-seuraa ja niitä henkilöitä kohtaan, jotka sen aloitetta levittävät, vaikkapa rikkiviisas maailma leimaisikin koko homman vain humpuukiksi ja hullutukseksi. A. M.

En tiedä, miksi Panacea-lääke epäilyttää niin monia ihmisiä. Varmaankin sen ääretön yksinkertaisuus hämmästyttää. Ja mielestäni juuri siinä on sen voima.

Kokemuksesta voin todeta, että lääke on vaikuttanut minuun sekä virkistävästi että parantavasti. Olen yli 20 v. kärsinyt hermojen sekä ruuansulatus-elinten heikkoutta, ja nyt tunnen itseni jo miltei terveeksi. Olen nauttinut Panaceaa 11 kk. ja käytän sitä mielihyvin, niinkauan kun tarve vaatii, ja epäilen, tokko sittenkään vielä lakkaan.

Suosittelen sitä kärsiville ja sairaille toivomuksella, että ottaisivat vastaan jumalallisen paranemisen uskolla ja vakavuudella.

Samalla kun lähetän hiljaisen kiitoksen Panacea-seuralle, toivon sille Korkeimman siunausta sen jalossa ja epäitsekkäässä työssä.

H. B.

Sairauteni on sydänvika: „myodegeneratio et dilatatio cordis" sekä reumatismi.

Viime vuonna toukokuussa sain tilaamani Panacea-ohjeet ja tilkun. Aloitin heti ohjeidenmukaisen hoidon, jota myös olen jatkanut keskeyttämättä, ja kiitollisuudella voin mainita, että olen saanut suurta lievennystä sekä sydäntaudissa että reumatismissa. Nyt tilapäisesti on huonompaan päin, mutta se johtuu vaan myrskyistä ja sumuisista ilmoista. E. N.

Minä olen käyttänyt Panaceaa 18 kuukautta. Yleisvointini on sen ajan kuluessa parantunut huomattavasti, vaikkakin välillä ovat heikkoudentilat uusiintuneetkin. Eivät myöskään kaikki raihnaisuuden oireet ole kadonneet vielä. Mutta minä olen ollut ikäni sairaloinen, ja kun ikää jo on yli 45 vuotta, niin ei minulla ole oikeutta odottaa pian täydellistä terveyttä. Minä olen kuitenkin kiitollinen siitäkin, mitä olen saanut ja annan kiitollisen kunnioitukseni sille epäitsekkäälle toiminnalle, jota Panacea-seura harjoittaa. S. H.

Koska Ruusu-Ristissä oli kehoitus Panacean käyttäjille kirjoittaa sen vaikutuksesta, niin voin ilmoittaa, että olen käyttänyt Panacea-lääkettä 1 päivästä syyskuuta 1926 ja olen tuntenut siitä ihmeteltävän

suurta apua; siis täydellisesti luotan Panacea-lääkkeen parantavaan voimaan. A. E.

Saan täten ilmoittaa, että olen käyttänyt Panaceaa joulukuun alusta 1925, ja tulin heti ensimmäisen kuukauden ajalla aivan terveeksi. Olin kärsinyt vuosikausia sappikivikohtauksista. Nyt kyllä viimevuoden aikana, silloin tällöin — voi mennä kuukausiakin — olen tuntenut pieniä kohtauksia, mutta helppoja ne ovat entisiin nähden. Niin että minä varmasti uskon „Panacean" parantavaan voimaan.

Olen myös käyttänyt B-vettä ulkonaisesti särkyihin, esim. jaloissa, ja on se erinomaista, mutta kuumana käytettävä. Voin ainoastaan kiitollisuudella ajatella „Panacean" lähettäjiä. M. H.

Kysymyksiä ja vastauksia.

421 Kys. J. J. Eikö ole väärin nimittää H. P. Blavatskya ruusuristiläiseksi Kristuksen seuraajaksi? Eikö olisi parempi sanoa, että Ruusu-Risti on blavatskyläinen Kristuksen seuraaja, koska Ruusu-Risti on äsken syntynyt ja H. P. B. jo kymmeniä vuosia sitten puhui vuorisaarnan tärkeydestä?

Vastaus. Ehdottomasti, jos tuolla tavalla katselemme asiaa. Mutta kaksi tosiseikkaa on otettava huomioon: 1) ruusuristiläinen on suomennos sanasta rosenkreuziläinen, ja rosenkreuziläinen on vuosisatoja vanha nimi, tarkoittaen länsimaalaista salatieteilijää, joka ottaa lukuun Kristuksenkin työn ja opetuksen; 2) Suomen Ruusu-Risti on ensimäinen nykyaikainen teosofinen seura, joka perustaa siveysoppinsa Jeesuksen vuorisaarnaan, ja ensimäinen, joka on pannut merkille, että H. P. Blavatsky oli tietoinen vuorisaarnan asemasta kristinuskon kulmakivenä, kuten Teosofian Avaimesta näkyy.

Tien varrelta.

Ruusu-Ristin vuosikokous pääsiäisenä alkaa huhtikuun 14 p:nä illalla ja jatkuu 18 p:n iltaan. Kokoukset ovat yleensä jäseniä varten, mutta vuosijuhla Kansallisteatterissa sunnuntaina 17 p:nä on yleisölle avoin.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot. Maaliskuun 20 p:nä oli aiheena *Tähtien hallitessa,* 27 p:nä *Jumalan etsiminen,* huhtikuun 3 p:nä *Cagliostro* ja 10 p:nä *Cagliostro vapaamuurarina.*

Viipurin Ruusu-Risti oli Maarianpäiväksi järjestänyt julkisen matinean Kansakoulun juhlasalissa. Viipurin Torvisoittokunnan puhaltaman alkuvirren jälkeen oli Annikki Uimosen yksinlaulua, Pekka Ervastin esitelmä „Kristuksen etsimisestä", Väinö Lahden pianosoolo sekä Piippa Heliön ja Väinö Lahden esittämä melodraama „Neitsyt Maria", säveltänyt Erkki Melartin. Avara sali oli täynnänsä kuulijoita, jotka henkeä pidättäen seurasivat esityksiä. Onnistunut matinea oli viipurilaisten asianharrastajain mielestä suuri voitto teosofialle, joka kehottaa paikkakuntalaisia ahkeraan työhön asiamme puolesta.

Hämeenlinnan Ruusu-Risti, joka työskentelee kaikessa hiljaisuudessa, on nyt ruvennut kokoontumaan joka maanantai-ilta, jotta useammin saataisiin olla yhdessä Ruusu-Risti-hengessä.

Jyväskylästä kirjoitetaan: Tutkimus-, luku- ja laulupiirin työ on jatkunut keskeymättä. Mukana on ollut säännöllisesti noin 20 henkeä, joskus hiukan ylikin. Kokoonnutaan työhön 2 kertaa viikossa: sunnuntaina uskontotutkimustunnille ja torstaisin ohjelmalliseen iltaan. Lähdekirjana on sunnuntaisin käytetty P. E.n Suuret uskonnot. Torstain ohjelma on ollut vapaa: soittoa, lausuntoa ja Mestarin käskyjen tutkimista ja valikoitu kohta rikkaasta teosofisesta kirjallisuudesta. Lähdemme aina siitä, että luemme joka kerta aluksi P. E:n Vuorisaarna-käännöksestä jonkun kohdan, ja otamme siten Kristuksen käskyt ikäänkuin mittapuuksi, jolla kaikki lukemamme ja tutkimamme punnitaan. Innostus on tähän asti säilynyt ja onpa kuin nousemaan päin. Torstaisin opettelemme aina lopuksi uuden laulun (uudesta laulukirjasta). Miten iloisia ja ylpeitä olisimmekaan, jos vaikkapa osakin näistä „piiriläisistä" syksyllä liittyisi Ruusu-Ristiin.

Lahden Ruusu-Rististä kirjoitetaan: Olemme täällä pitäneet yhteisiä kokouksia T. S. Majakka-looshin kanssa, tutkien Joh. Evankeliumia, apuna käyttäen asiaa valaisevaa kirjallisuutta. Työ on sujunut kaikessa rauhassa, joskin hiljaisesti ja vaatimattomasti, — täällähän ei tällä kertaa ole ketään „kykyjä". Näyttää kuin R.-Risti-jäseniä alkaisi lopultakin ilmaantua enemmän. Saimmehan tänä vuonna jo yhden tammikuussa, ja nyt on pyrkinyt piiriimme eräs vanha teosofian harrastaja, joka kylläkin on vain tilapäisesti täällä, joten hänestä emme saa pitempiaikaista jäsentä, mutta pääasiahan on, että mielet avautuvat ottamaan vastaan R.-R.-sanoman.

Stenmanin loppuunmyynti. Pääkaupungin sanomalehtiä seuranneet lukijamme tietävät, että Stenmanin uhkea taidepalatsi, jossa Ruusu-Risti kolme onnellista vuotta on vieraillut, on äskettäin myyty vanhalle, kuuluisalle lauluseuralle „M. M.". Samalla Taidepalatsi, joka nyt päättää julkiset näyttelynsä, loppuunmyy suunnattomat ko-

koelmansa vanhoja ja uusia, ulko- ja kotimaisia taideteoksia. Huomautamme tästä kaikille taiteen rakastajille, sillä nyt tarjoutuu heille harvinainen tilaisuus hankkia itselleen hyvä taideteos [illegible] runsaasta valikoimasta. Veli Gösta Stenman varoitti kyllä toimi[illegible]sta kehottamasta ruusuristiläisiä taideteoksien ostoon, sillä nyt tarvitaan — hän sanoi — lähimmässä tulevaisuudessa ruusuristiläisten kaikki liikenevät varat äsken perustettuun ja vuosikokouksessa vihittävään Temppeli-rahastoon, mutta tästä jalosta varoituksesta huolimatta toimitus laskee Ruusu-Ristin jäsentenkin sydämille tämän ainutlaatuisen loppuunmyynnin. Vaikkeivät jäsenemme, jotka enimmäkseen ovat vähävaraista väkeä, itse jaksaisikaan ajatella taideteoksen hank[illegible] vat he kiinnittää syrjäisten huomiota asiaan ja tuoda muualta ostajia Palatsiin. Ja onhan suurin osa tämänkin lehden lukijoista ulkopuolella varsinaista jäsenpiiriä!

Anni Halonen Lieksasta, joka suurella innolla otti osaa Kanneljärven kesäkursseihin, muutti majaa helmikuun viimeisenä päivänä. Lieksasta kirjoitetaan meille: „Hän oli syntynyt Utsjoella 25. 10. 1889 lappalaisista vanhemmista ja joutui jo 2-vuotiaana sivistyneen suomalaisen perheen ottolapseksi, sai koulukasvatuksen ja palveli vielä viikkoa ennen kuolemaansa farmaseuttina Pielisjärven apteekilla Lieksassa. — Ken lienee ollutkin muinoin joukostamme hän, joka valitsi vanhan tietäjäheimon kehittämän, sielullisille vaikutteille herkän ruumiin? Hänen katseensa oli suunnattu korkealle kuin sen tunturin, jolta hän ensi kerran näki Suomen syksyisen päivän sarastuksen. Tarmokas, joustava henki jatkaa maan murheista vapautuneena riemuiten työtään rakastamansa Ruusu-Risti-aatteen hyväksi. L. T.“

Ruusu-Ristin laulukirja, toimittanut J. Pohjanmies, on nyt ilmestynyt painosta Mystican kustannuksella ja maksaa 7 markkaa. Se on taskukirjan koossa ja sisältää 24 yksiäänistä laulua Ruusu-Risti-kokouksia varten; niistä on 9 Erkki Melartinin ja 15 J. Pohjanmiehen säveltämiä; sanaseppinä esiintyvät Jussi Snellman (7 laulua ja 1 suomennos), J. Pohjanmies (2), Simo Korpela, Hilja Haahti, L. Onerva (2), A. Oksanen, J. L. Runeberg, Z. Topelius, Rafael Ronimus, Valentine Blinova ja Niilo Mantere; pari laulua on tuntemattomilta tekijöiltä. Toimittaja lausuu itse alkusanassa: „Yhteislaululla on mieliäkohottava ja kokoava voima, jota ei mikään, jos se on voimakasta ja hyvää, voi korvata“. Tähän yhtyen suositamme vihkosta kaikille ryhmillemme ja jäsenillemme.

Sävelten voima, sekaäänisiä lauluja I, toimittanut Armas Rankka, kustantanut Suomen Teosofinen Seura, on toinen laulukirja, joka ansaitsee tunnustuksemme; sen hinta on 20:—. Se sisältää 39 laulua, joista teosofinen huomiomme ennen kaikkea kiintyy 17 (18) Z. Ha-

nishin säveltämään kauniiseen Mazdaznan-lauluun, jotka ovat säilyneet kiitollisessa muistissamme Suomen T. S:n alkuajoilta, jolloin usein sai kuulla kuoromme niitä esittävän.

Uudesta sivistyksestä kirjoittaa Annie Besant The Messenger'in, Amerikan T. S:n äänenkannattajan maaliskuun numerossa uskoa ja intoa uhkuvan artikkelin, jossa hän ilmoittaa, että uuden sivistyksen kehdoksi Amerikassa on valittu Ojai Laakso Californiassa. Samanlainen kehto on jo vanhassa maailmassa Eerden linna niminen maatila Hollannissa. Uudesta keskuksesta on tuleva malliyhteiskunta kouluineen, kirjastoineen, temppeleineen, teattereineen j.n.e. Opettaja (Krishnamurti) tulee siellä viettämään kolme kuukautta vuodessa ja Mrs Besant lupaa tehdä vuosittaisia matkoja Amerikkaan. Kaikkea tätä varten tarvitaan suunnattomia rahamääriä, ja Mrs Besantin kirjoitus onkin kuin voimakas, itsetietoinen avunpyyntö, jossa hän ei vetoa ainoastaan Idän Tähden jäseniin, vaan ensimäistä kertaa koko Amerikan kansaan yleensä. Kaunis, rohkea ja innostuttava kirjoitus sai sydämemme sulamaan. Meidän täytyy ihailla 80-vuotiasta sankaritarta, joka yhä väsymättömästi ajattelee maailman ja ihmiskunnan eteenpäinmenoa.

Vapaamielinen Katolinen Kirkko ja Mestari Jeesus. Lontoossa toimii Teosofisessa Seurassa muuan mystillinen kristillinen looshi, joka tutkii Jeesuksen opetuksia ja ensimäistä kristittyä aikaa. Se on erillään Vapaamielisestä Katolisesta Kirkosta (jonka eräs piispa J. I. Wedgwood äsken kävi Helsingissä) ja väärinkäsitysten välttämiseksi looshin puheenjohtaja, Miss O. Firth, kirjoitti sikäläiselle V. K. K:n piispa Pigottille, kysyen hänen mielipidettään looshin työstä. Piispa vastasi kuulleensa suurella mielenkiinnolla looshin työstä Mestari Jeesuksen puolesta ja vakuutti samalla, ettei se mitenkään häirinnyt Vapaamielisen Katolisen Kirkon työtä. Tämä kirkko näet ei ollut missään suhteessa Mestari Jeesukseen, vaan palveli yksinomaan sitä uutta Kristusvoiman vuodatusta, joka nyt oli tulossa Herra Maitreejan kautta . . . Vastaus oli todella valaiseva.

Ennustus vuodelta 1880. Tohtori Wilhelm Marr julkaisi v. 1880 kirjan juutalaisten voitosta germaanien yli („Der Sieg des Judentums über das Germanentum"), jossa hän m.m. sanoo, että „juutalaiset tulevat syöksemään Venäjän vallankumoukseen, jonka kaltaista maailma ei ennen ole nähnyt"; ja kun kerran Venäjä on valloitettu, ei heidän kimppuunsa enää selästä päin voida käydä, ja sentähden ei tule kestämään kuin 100 á 150 vuotta (lukien v:sta 1880), ennenkuin koko Europpa on juutalaisten käsissä.

Toimitukselle lähetettyä kirjallisuutta. Martta ja Maria on nimeltään I. Anker-Larsenin uusi kirja. Hänen „Viisasten kivi" kir-

jansa saavutti maailman maineen kuten muistamme. Se olikin niin suuren henkisen ponnistuksen tuote, ettei sen vertaista samalta tekijältä heti osaa odottaakaan. Uusi romaani on kiintoisa sekin, mutta heikompi.

Veikko Palomaa kirjoittaa meille: „Eikö nyt jo tarvittaisi teosofisia apostoleita Kanadaan? Ruusu-Ristin maalisk. numerossa, „Tien varrelta", on nimimerkki Am. J. B. ilmaissut toivomuksensa, että Suomesta saataisiin teosofisia „apostoleita" Kanadaan. Koska minä olen ollut runsaasti neljännesvuosisadan teosofisena puhujana, ja koska olen kirjoittanut ja muista kielistä snomentanut noin 60 teosofis-filosofista kirjaa, niistä useimmat vielä painamatta, niin rohkenen tarjoutua teosofiseksi „apostoliksi" Kanadaan ehdolla, että minulle lähetetään matkaraha ja taataan elämismahdollisuuteni. Osaan „Amerikan kieltä". Veljeydellä Veikko Palomaa. Osoite: Lempäälä, Finland".

Ruusu-Ristin Kevätmessut Temppelirahaston hyväksi ovat toukokuun 4 p:nä klo 10—9 Svenska Kvinnoförbundet (ruots. naisliiton) nimisen järjestön huoneustossa, Kluuvikatu 6. Kaikkia, jotka nyt etsivät varastojaan ja kokoovat myytävää messuja varten, pyydämme tuomaan lahjansa (tai lähettämään) Sairasapu Salveen Aleks.k. 19 ennen vappua. Myös ruokatavaroita ja tarjottavaa otetaan kiitollisuudella vastaan. Aatetta harrastavia liikemiehiä pääkaupungissa kehoitetaan ilmoittamaan puhelimella Ce 24364, milloin saa heidän antimensa noutaa liikkeestä. Halukkaita lahjain kerääjiä pyydämme hakemaan keräyslistan samasta paikasta. Iloista antajaa Jumala rakastaa. S. R. R. Käsityötoimikunta.

Turun pieni Ruusu-Risti on jatkanut työtään entiseen tapaan ja voittanut pari uutta harrasta ystävää asialleen. Veli Hannula kävi maaliskuulla taas Turussa ja piti kaksi onnistunutta esitelmää.

Temppeliherrain unelma, Pekka Ervastin viime vuosikokouksessa pitämä esitelmä, ilmestyy näinä päivinä Mystican kustannuksella. Sen hinta on Smk. 7: —.

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruusu-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenluku on kuuden toimintavuotensa aikana noussut kuuteen sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö 1927.

23:s vk. Toukokuu 1927 N:o 5

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1927

IRTONUMERO Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

23:s v. TOUKOKUU 1927 N:o 5

Vuosijuhlamme.

Eikö se ollut kaunis! Kiirastorstaina tapasimme toisemme illanvietossa Suomalaisen Lyseon juhlasalissa. Kuinka kiitollisia olemme, että koulun hyväntahtoinen rehtori oli luovuttanut koulun suuren juhlasalin ja sen avarat käytävät vuosijuhlamme kokouspaikaksi.

Paljon tietysti oli juhlista ollut puuhaa, mutta työ oli koetettu veljellisesti jakaa eri tekijöiden kesken. Siinä oli emäntien toimelias piiri, koristelu-, kalustus- ja valaistusmestarit monine apulaisineen, siinä soiton, laulun ja muun taiteellisen ohjelman huolehtijat. Kaikilla ryhmillä oli omat päällikkönsä ja heillä halunsa mukaan useampia innokkaita apulaisia. Itse R.R:n johtaja oli aikaisemmin tämän jär jestyksen määrännyt ja kaikki sitä mielihyvällä noudattivat, koska se oli viisasta ja käytännöllistä.

Oli kuin koko juhlan mottona olisi ollut: Oma temppeli R.R:llemme. Ja tuota ajatusta jo vertauskuvallisesti kuvasi suuren juhlasalin kaunis, hivelevän kaunis sisustus. Olimme todella jo kuin omassa temppelissä. Seinät ovat harmonisen sinisen harmaat, johtajan istuinta idässä reunustavat runsaat kukkaset, laakeripuut seisovat pylväinä molemmin puolin ja istuimen yläpuolella säteilee viisihaarainen vihkimyksen tähti. Vastapäätä lännen portilla on myös koroke laakeripuineen ja katosta permantoon asti ulottuva kudottu seinäpeite kuvaa Faraon tytärtä, joka pitelee käsivarsillaan Nil-virran lahjaa, pientä Moses-lasta. Katsokaa korkeita ikkunoita pohjoisessa. Niiden valokehässä kuvastuu ylhäisiä olentoja: tuo keskellä on nuorukainen Jesus ruusunvärisessä puvussaan ja taivaansinisessä viitassaan, taustana auringon kultaan piirtyvä loistava risti ja Jesuksen molemmin puolin neljä muuta kirkastuneen

ristin kantajaa, oikealla Buddha ja Mohammed, vasemmalla Moses ja Laotse. Nämä vihityt vapahtajat katselevat meitä rakkautta ja viisautta uhkuvilla katseillaan ja samalla vastapäätä oleviin etelän ikkunoihin, noita väärinymmärrettyjä, tyhmästi tuomittuja Adamia ja Evaa, jotka maistelevat käärmeen suosittelemaa viisaudenpuun makeata omenaa.

Vietämme torstain tutustumisillan kuunnellen tervehdyspuhetta, lausuntoa, laulua ja soittoa, kysellen kuulumisia ja nauttien emäntien erinomaista kahvia. Kaikki hymyilemme pelkästä mielihyvästä ja huomenna alkavan juhlan odotuksesta. Johtajakin istuu keskellämme, mutta hän vaikenee, nauttien siitä, että saa kerran olla vain kuuntelijana hänkin, sillä edessä ovat hänellä juhlan monet puheet, esitelmät, alustukset, selostukset, keskustelut ja audienssit. Arkana herää kysymys mielessämme: Kuinka paljon menetämme, kun hänen suunsa kerran pakosta vaikenee? Mitä on R.-R:imme oleva ilman häntä? Kuinka olemmekaan onnelliset, että meitä on sellainen hengen, viisauden ja voiman täyttämä mies johtamassa. Syystä voidaan meitä onnitella, jos osaamme häntä vilpittömästi kunnioittaa ja ennenkaikkea rakastaa.

Ensimäinen päivä.

Yllättävän paljon veljiä oli koossa juhlapaikalla klo 10 pitkänperjantain aamuna.

Saimme kuulla mestarillisesti suoritetun alkusoiton. Vallitsi harras hiiskumaton hiljaisuus. Johtaja lausui:[1])

— Missä kaksi tai kolme kokoontuvat minun nimeeni, siellä minä olen teidän keskellänne. Missä siis yhdymme rakkauden, veljeyden ja yhteisymmärryksen hengessä, siellä Jesus Kristus on meidän luonamme.

— Aurinko, valon, lämmön antaja, totuuden ja rakkauden kirkas symboli, kaikki jumalat, luonnonhenget, jotka viihtyvät auringossa, kaikki rakkaat vainajamme, toisella puolella olevat teosofiset työntekijät ja ne jotka ovat kuulleet teosofiasta, siis kaikki hyvät henget olkoot mukanamme.

— Lausun kaikki tervetulleiksi VII:nteen vuosikokoukseen!

Kajahti laulu: Oi, muistatko vielä sen virren? Se päättyi välittömästi virteen: Sun haltuus, rakas Isäni — solis-

[1]) Muistiinpano vaillinainen.

tin mukana lauloi sitä äänettömästi jokainen sydän. Johtaja jatkoi:

— Piirrämme 1927. Vuosikokouksiemme järjestys seuraa siis vuosien lukua. Muistan: 1897 avasimme Helsingissä teosofisen kirjaston ja samana vuonna olin Tukholman kokouksessa mukana, joka oli yleismaailmallinen.

— Vasta 1907 syksyllä avattiin Suomessa T. S.

— Vuonna 1917 alkoi taas uusi aika. Tunsin olevani velvollinen luopumaan T. S:n ylisihteerin toimesta ja voimme sanoa, että silloin jo alkoi hengessä työ R.-R:iä varten, joka perustettiin lopullisesti 1920 ja on siis tämä vuosikokouksemme järjestyksessä VII. Tämä luku tuo mieleemme, että tämä kokous on vietettävä Ykseyden, Tahdon, Atman, Itsen hengessä.

— Me elämme yhteistyön merkeissä, ykseysvoiman, yhteisymmärryksen merkissä, jotta uusi seitsenkausi jatkaisi spiralissa tätä työtä. Atma on sisin, jumalallisin prinsiippi. Se on piilossa ja sen on tultava esille. Sisin henki, jumalallinen tahto, ilmenee meidän fyysillisessä olemuksessamme. Emme saa sitä muuten esille kuin jokapäiväisessä elämässä. Atma saa tyydytyksen vain siitä, että olemme Kristuksen kaltaisia, ehjiä, Atman voima näkyy siinä, että hengen voima tunkee läpi meidän ruumiimme, niin että tekomme ovat kauniita.

— Meidän tässä kokouksessa tulee siis päästä mitä suurimpaan, vapaimpaan itsetuntoon. Katsoen taakse ja eteenpäin meidän tulee elää nykyhetkessä Atman inspiratsion täyttäminä, niin että osaamme toteuttaa sitä elämän jokaisen hetken käyttämisessä.

Kauniin soittoesityksen jälkeen johtaja selosti R.-R:n työtä koko seitsenvuotiskauden aikana.

— Mikä aiheutti R.-R:n perustamisen? Voin vain viitata pariin seikkaan. Ensinnäkin siihen, että muutamat teosofit, oikeastaan lukuisa joukko, olimme vakuutetut siitä, että sota ei ollut kaunista eikä oikein. Siitä kaikki vapahtaja-olennot olivat kieltäneet ihmisiä. Emme arvostelleet yksityisiä, emme tuominneet niitä, jotka jalosta tunteesta, isänmaan tähden olivat lähteneet sotaan. Mutta mestarien seuraajina me emme saaneet tappaa, eikä kehoittaa toisia tappamaan. Emme osanneet hyväksyä silloin, että teosofit ja etevät teosofiset johtajat pitivät sotaa hyväksyttävänä ihmiskunnan kehityksen palveluksessa.

— Toinen seikka. Nuoruudestani saakka tiesin, että

Jesus ei tule uudestaan fyysillisessä ruumiissa maan päälle, koska hän näkymättömässä kirkastetussa ruumiissaan on aina maailmassa ja tulee, kuten hän itse on sanonut, kerran vain taivaan pilvessä. Emme siis hyväksyneet Idän Tähden liikettä, joka silloin ainakin alussa julisti, että Jesus Kristus tulee jälleen fyysilliseen maailmaan.

— Teimme T. S:lle ehdotuksen, että koska seura oli omistettu vapaalle totuuden etsimiselle, saisimme vapaasti yhtä suurella arvonannolla esittää tätä kantaamme kuin seurassa esitettiin tuota toista; sanottiin että se oli mahdotonta. Silloin ei ollut muuta mahdollisuutta kuin perustaa uusi Seura.

— R.R. perustettiin myös sitä silmällä pitäen, että minä teidän palvelijanne saisin vapaasti tuoda esille, mitä minulla oli sydämelläni. Nyt sanotaan, ennustetaan, että R.R. kuolee samalla kun P. E. kuolee. Me alussa jo ymmärsimme, ettei siinä ole mitään pahaa, jos niin kävisikin. Jos seurallamme ei olisi enää merkitystä, olisi aivan paikallaan, että se lakkaa. Uuden sivistyksen syntymiselle on tärkeätä, että on olemassa kaikenlaisia yhtymiä ja myös R.R., joka siis tulee elämään edelleen ainakin itsenäisten jäsenten sydämissä.

— Olemme aina sanoneet, että R. R. seurana tähtää siihen, että se olisi ritarikunta, joka määrätyllä tavalla kasvattaa veljiä. Tämä on ollut tietoisuudessamme alusta asti. Tämä on ollut meille kuin ihanne. Tiedämme myös, että olemme kulkeneet askel askeleelta tätä kohti. Viimeisinä vuosina aivan itsetietoisesti, joten olemme toteuttaneet Atmaa jo fyysillisesti — siihen suuntaan, että seuran n.s. looshityö, yhteistyö on pyrkinyt saamaan määrättyjä muotoja.

— On muotoja, niin henkisiä, että ne eivät tuhansien, kymmenien tuhansien vuosien aikana ole vanhentuneet, menettäneet merkitystään, eivät ole eläneet vielä yli aikaansa. Näitä muotoja tapaamme V. M:ssa.

— Me R. R:ssä puemme työmme V. M:den muotoon, joka on elänyt läpi vuosituhansien ja jolla on mahdollisuus elää vielä kauan, koska sen muoto pysyy salassa. Jo nimi R.R. viittaa tuohon ritarikuntaan. Länsimailla on nimitetty adepteja R.R:läisiksi. Itse nimi R.R. voi olla vanha, kotoisin Egyptin ajoilta, mutta R. R. merkitsee ennenkaikkea työtä, jossa Jesus Kristus on mukana.

— Ajatellen eteenpäin, olen näkevinäni, että 7 vuoden

perästä me toimimme omassa temppelissä — ja jo pian, ehkä muutaman vuoden perästä. Me kuljemme temppelin merkissä ja tuo sana merkitsee silloin paljon.

Tämän jälkeen veljet toivat tervehdyksiä eri loosheista ja eri keskuksista maaseudulta. Näistä tervehdyksistä kävi ilmi, että kaikkialla tehdään harrasta, vaikka toistaiseksi vielä ehkä vaatimatonta työtä ja että kaikki tuntevat kuuluvansa samaan suureen yhteisöön, jonka tunnusmerkkinä on vilpitön totuuden etsiminen, harras pyrkimys levittää lähimpään ympäristöön tietoa teosofiasta, Jesuksen opettamasta elämänymmärryksestä sekä elää hänen käskyjensä mukaan veljellisessä rakkaudessa.

S e u r a k u n t a k y s y m y k s e s t ä lausui johtaja m.m.:

— Kaikki kirkot sanovat olevansa Jesuksen puhetorvia, mutta todellisuudessa eivät sitä ole; täytyy sanoa, että kirkot ovat jatkaneet juutalaista elämänymmärrystä, edustavat Moseksen lakia ja kieltävät Jesus Kristuksen.

— Ei riitä, että huudetaan Herra, Herra! vaan tulee tehdä mitä Jesus on käskenyt.

— Ihmiskunta tarvitsee Jesus Kristuksen lempeää ja voimakasta kättä.

— R. R. julistaa Jesuksen sanaa, opettaa sitä mitä Jesus on julistanut. Mitä hän on opettanut, sitä samaa ovat kaikki muut suuret opettaneet ja näyttäneet toteen elämällään.

— Näin ollen kaipaamme seurakuntaa vain henkisesti. Meillä on täysi oikeus lähteä ulos kirkosta, — ei jääden hunningolle riippumaan maan ja taivaan välille, — vaan me pääsemme valtion kirjoihin.

— Me R.R:ssä tulemme tyydyttämään ja panemaan toimeen juhlallisuuksia sekä seremonioja määrättyjä tilaisuuksia varten, lasten ristimistä, avioliittoa, hautausta y.m. varten. Voimme täydellä syyllä luopua kirkosta, sillä elämme sellaisessa ajassa.

— Jos hyväksymme tämän, nostakaa kätenne!

Suuri yksimielisyys kävi ilmi, joten tämä asia aivan kuin joutui pois päiväjärjestyksestä, jääden sen toteuttaminen jokaisen oman vapaan valinnan varaan.

T e m p p e l i r a h a s t o. Tässä aamupäivän kokouk-

sessa ehdittiin vielä puhua tästä tärkeästä toimenpiteestä, jonka johdosta johtaja lausui:

— Meidän ei pidä ajatella, että Jumala kaipaisi temppeleitä, ei palveluksia, ei polvistuksia eikä menoja. Vaan me rakennamme yhteisiä koteja, joissa me saamme yhdessä ollen ajatella, toimia ja tuntea sitä, mikä meissä on korkeinta, pyhintä ja kalleinta. Nuo kotimme ovat kuin kouluja ja rukouspaikkoja.

— Sentähden R.-R:n täytyy rakentaa temppeleitä ympäri maata, mutta on oleva yksi keskus, yhteinen koti täällä Helsingissä. Karman hyvät voimat ovat auttaneet meitä ja nyt kuuluu ääni: Rakentakaa oma temppeli! Meistä kaikista tuntuu ihanalta tuo ajatus: meidän tulee saada oma koti, oma talo, oma temppeli. Seurakuntakysymyksen yhteydessä on voimakkaana herännyt tuo ajatus, joka nyt on toteutettava.

— Ei ole siis kysymyksessä pienet summat, vaan sadat tuhannet, ehkä miljoonat. 800,000: — on hyvä alku, 2 milj. on jo jotakin — 10 miljoonaan me vasta pysähdymme.

— Sentähden jokainen säästää päivittäin pienen summan. Tietysti ei ole mitään pakkoa; me vetoamme vain jokaisen sydämeen. Tämä suuri uhrityö alkaa vuosikokouksen jälkeen ja jokainen tallettaa vapaaehtoisen jokapäiväisen säästönsä tätä varten hallussaan olevaan

uhriarkkuun.

Illalla vielä kokoonnuimme yhteen keskustelemaan temppelin rakentamisesta. Monet veljet puhuivat asiasta suurella innostuksella ja tulimme vakuutetuiksi siitä, että uusi koti ennenpitkää kohoaa R.-R:lle, joka toistaiseksi on asunut vuokrahuoneissa tai nauttinut erään veljen tarjoamaa vieraanvaraisuutta viimeisen kolmen vuoden aikana. Kuitenkin tämä kaunis palatsikoti nyt kaupan kautta siirtyy vieraille omistajille. Näin ollen rakkautemme R.-R:iin saa tilaisuuden puhjeta näkyväiseen toteuttavaan tekoon. Mahtavat pyramidit pystytettiin orjuuttavan ruoskan ikeen alla. Meidän temppelimme on kohoava rakkauden taikavoimalla, yhteen liittyneiden sydämien väkevällä tahdolla, veljeskäsien kannattamana. Varat saadaan säästökeräyksillä, käsitöillä, kirjoilla, yksityisillä lahjoituksilla j.n.e. Jokainen jäsen allekirjoittaa sitoumuksen, jossa hän suostuu säästämään määrätyn erän päivittäin uhriarkkuun, kunnes

temppeli on pystytetty; säästämänsä summan hän suorittaa vuosineljänneksittäin joko looshilleen tai suoraan rahastonhoitajille Helsingissä.

Keskustelun jälkeen johtaja nousi ja julisti juhlallisesti, että R.-R:temppeli on perustettu.

Illan kuluessa emännät kestitsivät meitä ja lopuksi lauloimme R.-R:n laulukirjasta laulun „auringolle.“ Jokainen lunasti kirjasen itselleen, siten samalla kartuttaen temppelirahastoa, jonka hyväksi laulukirja on omistettu.

Toinen päivä.

Aamupäivällä klo 11 johtaja piti esitelmän aineesta „Mitä on R.-R:työ käytännöllisessä merkityksessä?“ Kysymys koski siis hyvin läheisesti jokaista jäsentä ja sentähden P. E. innostui siitä puhumaan pitkään ja perusteellisesti kestäen hänen puheensa lähes parisen tuntia. Loppupuolella hän lausui m. m.

— Valitse itsellesi sellainen elämäntehtävä, joka on lähinnä sinun ihannettasi, joka loukkaa sitä vähimmin, elämäntehtävä, johon sinulla on taipumusta — ja jos kuolet vaikka nälkään sitä työtä täyttäessäsi, kaadut kuin soturi uskollisesti paikallesi.

— Täytä vielä paremmin maalliset velvollisuutesi, koeta vielä täydellisemmin onnistua työssäsi.

— Ei vapautta ole muualla kuin välttämättömyydessä.

— Ei saa lyödä laimin maallisia tehtäviä voidakseen tehdä enemmän teosofista työtä. Teosofinen työ annetaan kaiken muun velvollisuuden lisäksi ja siten taakkaamme vain lisätään, saamme yhä enemmän kuormaa kannettavaksemme. Mutta huomatkaa! Ainoa palkka siitä on: sisäinen ilo, omantunnon rauha.

— Suurta on, kun ihminen on aivan kuin nääntyä suuren taakkansa alla — eikä se, että hän istuu jossain kunniatuolissa.

— Voimme ymmärtää — eikä se ole mitään politiikkaa — että me, jotka liitymme tällaiseen henkiseen liikkeeseen, olemme samalla kutsutut erikoiseen tehtävään, s. o.:

— Nyt luodaan uusi aatelisto, hengen aatelisto; vanha on kadottanut merkityksensä ja huonontunut. Elämän välttämättömyydestä uusi aatelisto luodaan sisästä päin ja me osaltamme olemme siihen kutsutut.

— Aatelinen ei voinut valehdella, ei pettää. Itse kuningas kuului aatelistoon. Aatelisen velvollisuus oli näyttää toiselle tietä, osoittaa, kuinka tulee olla ritari.

— Uudessa sivistyksessä tämä aatelisto tulee olemaan etunenässä.

— Kristus sanoi: Te tulette istumaan kansakuntien tuomarina.

Olemme selostuksessamme paljon toistaneet johtajan puheita, koska siten mielestämme ne veljet, jotka eivät voineet olla läsnä vuosikokouksessa, saavat parhaiten käsityksen juhliemme sisällyksestä, niiden henkisestä virityksestä ja niissä pohdittavista kysymyksistä. Samalla kun johtajamme on näkymättömän maailman lähettiläs, henkisten totuuksien julistaja, samalla hän R.-R:mme johtajana ja sieluna parhaiten ja täydellisimmin tuo esille sen mitä meidän veljien sydämessä ja mielessä liikkuu, sitä mikä meissä jokaisessa on kauneinta ja totta. Me seurana ja veljeskuntana osaamme hänen kauttaan täydellisimmin ilmentää itseämme, hän selvimmin osaa tuoda esiin ja pukea sanoiksi meidän hyvät pyrkimyksemme ja toiveemme, me aivan kuin käytämme hänen aivojaan, aistejaan ja kykyjään voidaksemme antaa seurallemme sille ominaisen erikoisluonteen, kyetäksemme todellisesti ja elävästi maailmalle ilmi tuomaan R.-R:n yleviä symboleja, uhrautuvaisuutta ja rakkautta.

Kun seuramme täyttäessään seitsemännen ikävuotensa samalla aivan kuin herää tietoiseksi minuudestaan on välttämätöntä meidän tietää ja samalla julkisesti tunnustaa, kenen kautta tuo minuus ennenkaikkea itseään ilmaisee, jotta lapsiseuramme yhä edelleen kasvaisi viisaudessa ja täytettäisiin Jumalan armolla.

Maalliset seurat voivat huutoäänestyksellä valita uusia johtajia ja vaihtaa presidenttejään, mutta jokaisen henkisen seuran elämä edellyttää vain yhden itseoikeutetun johtajansa, jonka kohtaloon on sidottu koko seuran kohtalo. Siinä on tuon seuran onni ja samalla sen tragiikka. Vain uskollisuuden kautta johtajalleen voi tuo seura suosiolliselta karmalta ansaita ainoastaan kuoleman kautta vaihtuvan uuden johtajansa. J. Sn—.

Lauvantai-iltana oli vielä yksi unhoittumaton hetki, uusien jäsenien juhlallinen vastaanotto. Seitsemänkymmentä uutta

veljeä silloin liitettiin lujin sitein siihen työhön, jota seuramme edustaa. Sanan ja soiton teho herätti monessa sielussa uinuvan tahdon astua itsetietoisena henkiolentona suorittamaan niitä tehtäviä, joita maailmankaikkeuden myönteinen periaate, jumalallinen kaitselmus odottaa ihmisiltä. Se herätti tahdon tulla ikuisuuden ilmentäjäksi.

Kolmas päivä.

Tuli sitten sunnuntai ja sen mukana uudet herätteet. Suurellekin yleisölle vapaa juhla Kansallisteatterissa, joka nyt, kuten neljänä edellisenä vuotena, oli ainutlaatuisen arvokas ja sopusuhtainen, oli päivän huippukohta.

Teatteri oli täynnä harrasta kuuntelija- ja katselijajoukkoa. Etevät taiteilijamme esittivät läpeensä hyvää ja parasta. Täyteläisenä kaikui soitto, tunteita värähyttävänä laulu. Puhtaat olivat trion sävelet, Erkki Melartinin suurta musiikkia säveltäjän itsensä ynnä Pauli Elersin ja Harry Grahnin esittämänä. Puhdas ja herkkä oli Olivia Gebhardin, kirkas ja miehekäs Ture Åberg-Aran laulu. Brahmsin syvämietteinen, filosofoiva sävellys sai Väinö Lahden pianoesityksessä sattuvan ja selkeän tulkinnan.

Seurasi sitten näytelmä, jonka tunnettu saksalainen kirjailija Artur Schnitzler on laatinut. Ihmeekseen sai havaita, että tämä ihmissielun yöpuolen, pessimistisyydestään kuuluisa kuvaaja tässä näytelmässään, „Nainen tikari kädessä", erittäin älykkäällä ja terävällä tavalla on käsitellyt jälleensyntymistä. Tosin on tässäkin näytelmässä etualalla ankaran vätttämättömyyden tajuaminen, jonka johdosta vaistoissaan ja intohimoissaan elävät ihmiset kulkevat kohtaloaan kohti. Nämä vaistot periytyvät ruumistuksesta toiseen ja aikaansaavat samojen tapausten uudistumisen jonkunverran erilaisissa puitteissa. Mutta kuvauksessa on vakuuttavaa todellisuuden tuntua. Se saa meidät ainakin hämärästi aavistamaan, mitä Buddha varmaankin tunsi, kun hänelle selvisi, että ihminen on sidottu jälleensyntymisen rautaiseen pyörään, että hän todella yhä uudestaan lankeaa järkkymättömien lakien hänen eteensä asettamiin koetuksiin. Se saa meidät etsimään sieluistamme sitä voimaa, joka meidät itsestämme vapauttaisi ja nostaisi meidät yläpuolelle karmallista välttämättömyyttä. Hilda Pihlajamäen, Jussi Snellmanin sekä Aapo Pihlajamäen näytteleminen oli, kuten aina näissä tilaisuuksissa, suurta taidetta. Kuinka voi-

makkaasti eletty ja pienimpiäkin vivahduksia myöten tunnettu olikaan Hilda Pihlajamäen monimutkaisen tunne-elämän alkuperäisiä pohjasäveliä kuuntelevan naisluonteen tulkinta; kuinka hehkuva ja yksinkertaisuudessaan tehoava Jussi Snellmanin nuorukainen!

Kun Erkki Melartin vielä kerran oli pianolla kajahuttanut kirkkaita, herkkiä sävelmiään, nousi Ruusu-Ristin johtaja puhumaan, ja hänen esitelmänsä oli ikäänkuin vastaus Schnitzlerin näytelmän herättämiin kysymyksiin Taas astui jälleensyntymisen välttämättömyys johdonmukaisuuden ja kokemuksen vaatimana todellisuutena eteemme, mutta nyt ymmärsimme siinä piilevän ylösnousemuksen, mahdollisuuden vapaina olentoina herättää itsessämme henkisen tahdon, sisimmän itsemme, joka on samaa olemusta kuin kaitselmuksena ilmenevä hyvä tahto.

Viimeiseksi Jeesuksen ja samarialaisen naisen kaivokohtaus tuntehikkaana, itämaisuudessaan tehoavana kuvaelmana vierähti ohitsemme. Mestarin valkea olemus saattaa uudet kielet soimaan ulkokohtaista todellisuutta palvovassa naissydämessä.

Näin oli ylevä juhla päättynyt. Meidän on sen järjestämisestä tänäkin vuonna, kuten aina ennen, kiitettävä kolmen veljen Hilda Pihlajamäen, Erkki Melartinin ja Jussi Snellmanin uhrautuvaa toimintaa. Harras toivomme on, että heillä vastaisissakin vuosikokouksissa olisi tilaisuutta ja voimaa järjestää meille tällaisia ylentäviä hetkiä Kansallisteatterissa, sillä ne epäilemättä ovat olleet sekä Ruusu-Ristin jäsenille että ulkopuolisille yhtä herättäviä kuin virkistäviä.

Jo klo 4:n jälkeen suuren juhlan äsken päätyttyä näemme Ruusu-Ristin johtajan jälleen kokoussalissamme vastaamassa hänelle tehtyihin kirjallisiin kysymyksiin. Taas voivat maaseutulaisetkin jäsenet todeta sen, minkä helsinkiläinen jäsen uudestaan havaitsee joka viikko: Viisas ihminen, joka tuntee sielun salaperäisen maailman, joka tajuaa hengen syvyydet, on kuin pulppuava lähde, elävöittäen mitä erilaatuisimpia ongelmoja, eläytyen niihin ja luovuttaen avaimen niiden ratkaisemiseksi.

Illalla jo klo 6:lta alkoivat vuosikokouksen n.s. päättäjäiset. Taas vaihtoivat veljet mielipiteitä henkisistä ja käytännöllisistä kysymyksistä. Kesäkurssit päätettiin pitää elokuussa Terijoella. Edellisenä kesänä olivat kurssit Valonmajassa jättäneet pysyvät merkit osanottajien sieluihin.

Nyt osoittautui, että harrastus niihin oli tulemassa yhä suuremmaksi.

Puhuttiin mystillisestä Kristuksesta ihmisolennossa, joka vapauttaa ja nostaa. Johtajalle lausuttiin kiitokset. Oli soittoa ja laulua. Tämäkin hetki varmaankin monen mielessä säilyy valoisana muistona.

Vuosikokouksen päättäjäiset olivat ohi. Sentään ei kaikki vielä ollut päättynyt. Maanantaiksi jäi vielä jotakin. Kuitenkin olivat maanantain päiväkokoukset laadultaan suljetumpia. Ne olivat osaksi, kuten eräs tilaisuus jo perjantaina, omistetut Ruusu-Ristin v.m:n perustalla olevalle looshityölle, osaksi esoteeriselle itsekasvatukselle, ja lankeavat siten selostuksemme ulkopuolelle.

Illalla vierailivat eräät Rauhan Liiton jäsenet. Rouva Nyyssölä alusti keskustelukysymystä sodasta ja rauhasta, kuvaten sodan epäinhimillisyyttä ja järjettömyyttä. Tri Iversén esitti varjokuvia, jotka havainnollistuttivat sodan kauhuja. Hän korosti sitä seikkaa, että Mestari Jeesus ilmeisesti oli kaikkia tämäntapaisia väkivallantöitä vastaan. Monet veljet käyttivät illan kuluessa puhevuoroja. Lopuksi puhui johtaja. Hän totesi, että niin Rauhan Liiton kuin Ruusu-Ristinkin ihanteena oli rauha. Hän kertoi miten hän jo koulupoikana oli kärsinyt niiden alituisten sotakuvausten johdosta, jotka täyttivät historian-kirjojen lehdet ja joissa kuvastui niin tyystin erilainen elämä kuin se, minkä hän omaa sydäntään kuunnellen ymmärsi inhimilliseksi. Kuitenkaan ei voida pakoittaa ihmisiä lakkaamaan sotimasta. Vain valistuksella, sisäisellä muutoksella on arvoa. Väkivalta ei lakkaa väkivallalla, se lakkaa, kun yksilöt horjumattomina pysyvät vakaumuksessaan ja kieltäytyvät väkivallantöistä. Näin ilmeisesti Rauhan Liittokin ymmärtää tehtävänsä valistajana ja kasvattajana. Näin käsittävät sen lukuisat Ruusu-Ristin työntekijät.

Viimein yhtyivät kaikki veljet „Sun haltuus, rakas Isäni"-virren säveliin. Vuosikokous oli päättynyt.

Vuosikokous oli päättynyt, mutta ei sen jättämät jäljet veljien mieliin. Kokous oli pidetty aatman, henkisen tahdon merkeissä. Tämän nojalla sen tuloksien täytyisi ilmetä toiminnassa. Ja varmoja oireita tähän suuntaan oli jo esiintynyt. Olihan temppelirahasto perustettu. Olihan pohja tulevalle työlle laskettu. Monella tavalla näytti kuin olisi herännyt yhä laajeneva tahto saada jotakin aikaan, saavuttaa yhä kirkkaampia totuudennäkemyksiä ja ne käytän-

nössä toteuttaa. Paljon tämä vuosikokous antoi. Tehkäämme parastamme, yrittäkäämme viimeisemme, jotta mielemme yhä säilyisi yhtä alttiina totuudelle ja toimivalle rakkaudelle kuin noina muistorikkaina päivinä. Ennenkaikkea: Olkaamme ihmisiä, olkaamme uskollisia omalle olemuksellemme, olkaamme vilpittömiä totuudenetsinnässämme. Silloin mysteriot meille aukenevat. S. K.

Temppelirahasto.

Pitkäperjantaina, Suuren Uhrin muistopäivänä, perustetiin lopullisesti ja yksimielisesti Ruusu-Ristin vuosikokouksessa jokapäiväisistä uhrauksista, lahjoista, testamenteista y. m. kokoon kerättävä Temppelirahasto, jonka tarkoituksesta on tehty selvää tämän lehden tammikuun numerossa.

Vuosikokouksessa lienevät kaikki läsnäolleet jäsenet vastaanottaneet sievän metallisen säästölippaan ja allekirjoittaneet sitoumuksen, jonka nojalla he joka päivä laskevat saman, heidän itsensä sitoumuksessa määräämän, summan säästölaatikkoon ja tilittävät siten kokoomansa määrän neljännesvuosittain ryhmänsä rahastonhoitajalle tai — jos ovat irtojäseniä — suoraan Temppelirahastoon Helsingissä. Vuosikokouksessa läsnäolleet ryhmien jäsenet veivät lippaita ja sitoumuskaavakkeita mukaansa ryhmiensä jäsenille, ja irtojäsenille lähetetään Neuvoston puolesta kaavakkeita ja lippaita.

Koska Temppelirahaston tarkoitus ei koske yksinomaan Ruusu-Ristin jäsenten, vaan yleensä totuudenetsijäin ja siten kaikkien kansalaisten parasta, voivat ketkä tahansa asianharrastajat muistaa Temppelirahastoa lahjoituksilla tai testamenteilla.

Kaikki asiaa koskevat kyselyt osoitetaan, kaikki sitoumukset ja kaikki rahat lähetetään toiselle tai toiselle Temppelirahaston hoitajista Helsingissä. Nämä hoitajat ovat: herra Woldemar Thesleff, os. Uudenmaankatu 11 (kesällä: Vääksyn kanava) ja herra Yrjö Rimppi, os. Vuorikatu 18 F 26.

Vuosikokoukseen mennessä oli Temppelirahastoon keräyksillä, säästöillä ja lahjoituksilla saatu kokoon toistakym-

mentä tuhatta markkaa; m. m. eräs sivullinen ystävä oli lahjoittanut Smk. 3,000: – ja eräs jäsenemme Smk. 5,000:— (y.m) Temppelirahastoon on nyttemmin myös liitetty Seuran hallussa olleet, Amerikasta lähetetyt lahjat Kansanopisto- ja Temppelirahastoa varten, nim.: 14. 4. 26 Mrs. Amanda Honkanen Smk. 1957: 50, 21. 9 26 Miss Anna Eskelinen Smk. 197:—, 2. 11. 26 Mr. John Björklund Smk. 394: –, 3. 1. 27 Mr. Antti Järvinen Smk. 948:— sekä 9. 3. 27 rouva ilda Anttonen Smk. 5:—. yhteensä Smk. 3501:50.

Kyllä Jumalalla on rikkautta,
Kun meillä vaan on rakkautta.

Ruusu-Ristin Neuvosto:
Pekka Ervast.

Kesäkurssit 1927.

Ruusu-Ristin vuosikokouksessa pääsiäisenä päätettiin tänäkin vuonna pitää teosofiset kesäkurssit, joihin voivat ottaa osaa Ruusu-Ristin jäsenet ja toiset asianharrastajat, jotka jonkun verran ovat perehtyneet teosofiseen filosofiaan.

Kesäkurssit alkavat elokuun 1 p:nä, jatkuvat viikon ajan ja pidetään tänä vuonna Terijoella. Kurssimaksu on Smk. 100:— ja ylöspito (asunto ja ruoka) on päivässä Smk. 25:— kasvissyöjiltä, Smk 30:— lihansyöjiltä. Kurssien opetuspuolta valvoo Ruusu-Ristin johtaja, taloudesta huolehtii rouva Maria Jerrman. Ilmoittautuminen osanottajaksi tapahtuu kirjeellisesti rouva Jerrmanille, os. Terijoki, Rauhala.

Toivotaan, että osanottajien lukumäärä tänä vuonna nousee vähintäin sataan.

Meditatio.

Kaikkivalta, sulta anon hiljaisuutta.
Alä kiellä multa kohti kaikkisuutta,
kuni siivin nousta aamun ruskohon.

Vaihtuvaisen kuvan poistat sekä pelon,
Hartauden luvan annat, uuden elon.
Kohoon oman rinnan kuiskein kuulohon.

Järki sekä tunne, tahto vaikenevat.
Ohjaa orvot kunne tiellä hapuilevat.
Nouskoot hengen lahjain, itsen tuntohon.

Puhdassydämiset kaihtaa mennehiä,
saapuu taivahiset vastaan näkeviä.
Risti muuttuu musta valo-hohtohon.

U. E. G.

August Nordensköld.

Suomalainen alkemisti 1700-luvulla.

1700-luvun loppupuolella, jolloin teosofiset ja salatieteelliset opit varsinkin vapaamuurariuden muodossa saavuttivat niin laajan levenemisen, joutuivat muutkin keskiajalta alkaen harjoitetut salaiset taidot oikeuksiinsa. Näihin kuului myöskin alkemia, jolla tavallisesti ymmärretään kullan valmistamistaitoa. Sen kuuluisimpia harjoittajia keskiajalla olivat m.m. Albertus Magnus, Roger Bacon ja Villa Nova, mutta tiedämme myös, että vanhat rosenkreutsiläiset paljon puhuivat siitä, että he kätkivät tietonsa ja opetuksensa alkemiallisiin vertauskuviin.

Ruotsissa ja Suomessa, jonne mystilliset aatevirtaukset myös olivat levinneet näihin aikoihin, [1]) joutui alkemia läheiseen kosketukseen kuuluisan ruotsalaisen tietäjän Emmanuel Swedenborgin oppien kanssa, koska alkemian huomatuimmat harjoittajat täällä myös olivat Swedenborgin kannattajia. Näistä on tullut tunnetuimmaksi vuoripäämies August Nordensköld, jota aikalaiset saattoivat pitää mielenvikaisena ja jota useimmat ainakin nimittivät haaveilijaksi.

[1]) Kts. kirjoitusta Gustaf Björnram; Ruusu-Risti 1927 siv. 19.

August Nordensköld [2]) syntyi helmikuun 6 p:nä 1754 Uudellamaalla. Hänen isänsä oli majuri ja sittemmin eversti Carl Fredrik Nordensköld ja äiti, Hedvig Märta Ramsay. Tultuaan ylioppilaaksi hän opiskeli Turun Akatemiassa professori Gaddin johdolla metallurgiaa, jossa hän saavutti perusteelliset ja yleisesti tunnustetut tiedot. Mutta jo hyvin nuorena hänen mielenkiintonsa kohdistui salatieteellisiin ja alkemiallisiin tutkimuksiin. Näihin asioihin hän lienee tutustunut jo lapsuuskodissaan, sillä isä oli swedenborgilainen, joka mielellään yhdisti käytännöllisiin asioihin teosofisia mietteitä, niinkuin eräs elämänkerran kirjoittaja mainitsee, mutta hänet tunnustettiin samalla oppineeksi mieheksi. Vielä suurempi vaikutus on varmaankin ollut hänen sedällään Magnus Otto Nordbergillä, [3]) jonka mystillisiä kirjoituksia hän innokkaasti tutki, josta hän mainitsee, että tämä yliluonnollisella tavalla oli saavuttanut tietonsa, ja jonka hän tunnusti opettajakseen. Nordbergiltä on tallella käsikirjoitus nimeltä: Vägen till Urim och Thummim medelst en uppå Den Heliga Skrifts Vitnesbörd grundad Sann Naturkunnighet lyckligen igenfunnen i Finland (Tie Urimiin ja Thummimiin Pyhän Sanan Todistukseen perustuvan todellisen luonnontiedon avulla onnellisesti uudelleen löydetty Suomessa). Tämä kirjoitus osoittaa, että Magnus Nordberg oli saavuttanut jotain henkisiä kokemuksia ja tietoja, jotka hän rosenkreutsiläisten tavoin tahtoi esittää vertauskuvallisessa muodossa.[4]) Edellä mainitun käsikirjoituksen mottona on latinankielinen lause: A Deo principium, in Deum finis erit (Jumalasta on alku, Jumalassa on oleva myös loppu), ja sillä on myös päällekirjoitus: „Millä tavoin tie Urimiin onnellisesti löydettiin uudelleen Suomessa ja miten tämä valo kullasta, kullan avulla ja kullassa helpoimmin saadaan, mahdollisimman lyhyesti kuvannut eräs Totuuden Ystävä". Nordberg kertoo siinä, miten hän jo v. 1735 odottamatta saavutti varsin yksinkertaisen ja luonnollisen käsityksen koko maailman rakenteesta ja varsinkin auringon, maan ja elementtien alkuperästä. Tämän

[2]) Kts. Svenskt Biografiskt lexikon, osa VII, siv. 386, ja Arppe: Anteckningar om finska alkemister.

[3]) Veljet aateloitu nimellä Nordensköld.

[4]) Hän olikin tehnyt pitkiä matkoja ulkomaille, jolloin hän luultavasti oli tutustunut johonkin vanhaan rosenkreutsiläiseen, sillä kerrotaan, että hän matkojensa jälkeen varsinaisesti antautui näihin tutkimuksiin.

hän sitten esittää seitsemällä Urimin kautta todistettavalla perusväitteellä.

Jo vuonna 1771, siis 17-vuotiaana, ryhtyi August Nordensköld ensimäisiin kullanvalmistamisyrityksiin, joista emme mitään tarkempaa tiedä. Mutta 1779 hän matkusti Englantiin, jossa julkaisi pienen englanninkielisen kirjoituksen: A plain system of Alchemy (Yksinkertainen alkemiallinen järjestelmä), joka on omistettu tunnetulle kemistille Thorbern Bergmanille, ja omistuskirjoituksessa Nordensköld mainitsee, että hän uskoo lopullisesti tällä tutkimuksellaan voivansa todistaa alkemian pätevyyden. Tämä kirjoitus ei kuitenkaan ole loppuunsuoritettu, mutta eräs myöhempi, ruotsinkielinen kirjoitus, Aldeles Fullständigt Begrep om Den Enda och Sanna Alchemiska Processen, täydentää sitä. Näissä Nordensköld väittää esittäen ensin yleisen metafyysillisen perustan aineelliselle ilmennykselle, että kulta, jota ei voi kemiallisesti jakaa, määrättyjen prosessien avulla kuitenkin saadaan muuttumaan viisasten kiveksi s. o. vanhojen Urimiksi. Pieni hiukkanen tätä jalostettua metallia on kylliksi koko maailman rikkauksien omistamiseen ja yleislääke maailman kaikille sairaille, sillä sitä voi helposti lisätä sekä painossa että jaloudessa, vieläpä — in infinitum (rajattomasti).

Nordensköldin tarkoitus oli tällä alkemiallisella keksinnöllä aikaansaada suuri yhteiskunnallinen mullistus, sen piti hävittää rahan tyrannia maailmasta, „jotta kulta, hopea ja jalot kivet kerran lakkaisivat olemasta epäjumalia ja tyranneja“. Itselleen hän ei halunnut mitään, sitä osoittaa m.m. hänen kirjeensä Englannista Kustaa III:lle, jossa hän tarjoutuu käytännössä toteuttamaan aatteitaan isänmaan hyödyksi, mutta samalla huomauttaa, että hän on oppinut olemaan panematta arvoa omalle elämälleen ja menestykselleen, ja ettei hän vaadi mitään itselleen.

Kustaa III innostui tuumaan, ja Nordensköld saapui Tukholmaan v. 1779, jossa hänen alkemialliset kokeensa kuitenkin sillä kertaa supistuivat vain valmisteluihin. Mutta hän toimi sitä innokkaammin swedenborgilaisen "sosietetin" puolesta. Tämä pieni seura, joka nimitti itseään „Uudeksi Seurakunnaksi“, koetti elää Swedenborgin opetusten mukaan, se tutki hänen kirjojaan, julkaisi niitä ja toimitti niitä vieraille kielille. Sen vaikutus oli sangen huomattava, sillä paitsi sitä, että sen jäseniksi lukeutuivat monet huomattavat henkilöt, kuten esim. Hessenin prinssi Carl, oli

osaksi sen toimesta Swedenborgin oppi levinnyt ulkomaille, niin että se varsinkin Englannissa oli saavuttanut laajaa kannatusta. Nordensköld suunnitteli varsinkin innokkaasti siirtolaa Afrikaan, jota varten hän m. m. kirjoitti järjestyssäännöt. Tukholmassa oleskellessaan hän myös v. 1779 meni naimisiin Anna Charlotta Ekholmin kanssa, mutta avioliitto ei ollut onnellinen. V. 1782 nimitettiin Nordensköld vuoripäämieheksi Suomeen ja kotimaassaan hän sitten enimmäkseen oleskeli useita vuosia. V. 1784 hänestä tuli swedenborgilaisten äänenkannattajan Aftonbladetin ahkera avustaja, mutta tämä lehti ei elänyt kauan. Nordensköld oli näihin aikoihin taloudellisessa ahdingossa, mutta rahapula tuntuukin seuranneen häntä pitkin elämää.

Vasta v. 1786 ryhtyi Nordensköld uudelleen todenteolla alkemialliseen työhön. Hän oleskeli silloin Uudessakaupungissa. Koska hänen alituisesti täytyi matkustaa Tukholmaan saadakseen kuninkaan auttamaan yritystä taloudellisesti, tarvitsi Nordensköld luotettavan avustajan. Selaiseksi tuli hänelle nuori maanmittausinsinööri Carl Fredrik Bergklint, joka oli kasvatettu hänen kodissaan ja joka hänkin, kuten kaikki Nordensköldin omaiset, oli innokas swedenborgilainen, uskoi Cagliostroon, mutta ei suvainnut magnetismin ja kaikenlaisten maagillisten temppujen sekottamista Swedenborgin oppiin, mikä kuitenkin oli hyvin yleistä siihen aikaan Uudessa Seurakunnassa. Bergklint oli uskollinen ja harras sielu, joka täydellisesti luotti Nordensköldiin ja heidän yhteiseen asiaansa. Sitä todistavat m. m. hänen päiväkirjamerkintänsä, joita hän on kirjoittanut laboratooriossa tahraantuneille paperiarkeille. V. 1787 valmistuivat uunit ja työ aloitettiin, mutta se ei tälläkään kertaa kestänyt kauan. Parooni Munck, jonka kuningas oli määrännyt kultatehtaansa johtajaksi, tahtoi nim., että työtä jatkettaisiin Tukholmassa, Drottningholmissa, jonne Nordensköldin ja Bergklintin täytyikin matkustaa saman vuoden marraskuussa.

Suurta salaperäisyyttä noudatettiin nyt. Pieni talo rakennettiin Drottningholmin puistoon, ja sitä nimitettiin Itäindiaksi. Nordensköld ja Bergklint muuttivat nimensä ja pukeutuivat talonpoikaisvaatteisiin. Valmistusaikana ryhtyi Nordensköld kirjoittamaan laajaa alkemian historiaa, jota varten Bergklintin piti penkoa kaikki huomattavammat kirjastot Tukholmassa lisätietojen löytämiseksi. Tähän historiaan piti liittää kaikkien hänen tuntemansa todellisten al-

kemistien sekä eräiden arabialaisten, kreikkalaisten ja kaldealaisten filosofien elämänkerrat. Sehän osoittaa, että Nordensköldillä kyllä oli tietoa edeltäjistään.

Maaliskuussa 1788 alkoi työ. Kaksi uunia paloi yöt ja päivät ja 40:nentenä päivänä näyttäytyi hyviä merkkejä. „Mutta kuumuus poltti kukat, tukahutti elähyttävän voiman ja toi aineeseen ikuisen kuoleman.“

Nordensköld oli luvannut luovuttaa a+b:n (näin nimitettiin viisasten kiveä) ehdolla, että swedenborgilaiset vapaasti saisivat harjoittaa uskontoaan ja että hän Afrikassa kuninkaan nimessä saisi järjestää yhteiskunnan. Mutta yritys valmistaa tuota ihmeellistä, jalostettua ainetta raukesi tälläkin kertaa tyhjiin. Parooni harjoitti sellaista ankaraa sortoa alkemistejään kohtaan, että vapautta rakastava August Nordensköld ei sitä kestänyt. Hän valitti salaa ystävilleen ja monien riitaisuuksien jälkeen hänen onnistui päästä pois Drottningholmista, ja matkusti heti ulkomaille. Pian senjälkeen kävikin ilmi, että parooni Munck oli apuriensa kanssa harjoittanut rahanväärennystä alkemiallisen työn ja n. s. lusikkavesitehtaan varjossa. Bergklintkin joutui syytteeseen, mutta hänen syyttömyytensä oli helppo todistaa.

Ne muutamat vuodet, jotka vielä oli suotu Nordensköldille hän vietti matkustellen ympäri Europpaa ja työskennellen swedenborgilaisten oppien puolesta. V. 1792 hän matkusti Afrikaan, siihen siirtolaan, jonka puolesta hän oli niin paljon työskennellyt. Vaivaloisen matkan jälkeen, jonka kestäessä hän jo kerran oli aikonut palata takaisin kotimaahansa, hän vihdoin saapui päämääräänsä Sierra Leoneen yhdessä luonnontutkijan professori Afzeliuksen kanssa. Kuvaukset hänen vaiheistaan siellä ovat hyvin niukkoja ja epävarmoja, mutta hän lienee joutunut alkuasukkaiden ryöstämäksi ja pahoinpitelemäksi, ja tämän johdosta sairastunut niin vaikeasti, että hän samana vuonna joulukuun 10 p:nä heitti henkensä.

Kun Nordensköldiltä kerran kysyttiin, mitä hän oli voittanut alkemiallisilla kokeillaan, hän vastasi saavuttaneensa vaikean kyvyn rakentaa munakuoren kullan ympäri. Se tarkoitti ohutta kalvoa, jonka alkemistit sanovat syntyvän määrätyn prosessin avulla. Mutta hän lisää: „En ole onnistunut puhkaisemaan kuorta“. Minusta hänen elämäänsä voisi jossain suhteessa verrata tuohon tunnustukseen. Nordensköld oli todella ympäröinyt itsensäkin tuollaisella kal-

volla, totuuden etsijän viitalla, mutta ei ollut vielä kyennyt puhkaisemaan sitä kuorta, vapautumaan siitä vankilasta, jonka olemassaolon totuuden etsijä vasta havaitsee. Hänen rauhaton sielunsa kyllä ankarasti ponnisteli, eivätkä ponnistukset olleet turhia, ne antoivat hänelle kokemuksista rikkaan elämän ja sulatustyöhön oli ryhdytty, alkemiallinen prosessi oli pantu alulle, se alkemiallinen prosessi, joka vanhojen rosenkreutsiläisten mukaan synnyttää ikuisen hengen mystillisen Kristuksen, viisasten kiven, — ja kun henki näin on voittanut aineen, tullut sen herraksi, mikä ihme silloin on, että ihminen, joka siten tuntee luonnonvoimien salaisuudet, voisi valmistaa kultaa aineellisessakin merkityksessä?

Eino Krohn.

Hierarkisuus, välttämättömyys ja vapaus.

Mestari on opettanut meitä ajattelemaan ja rukoilemaan: Tulkoon sinun valtakuntasi, niinkuin taivaissa niin maankin päällä.

Taivaissa, hengen maailmoissa, Kristuksen veljeskunnassa, toteutuu elämä sopusointuisena, hierarkisena.

Tämä ei kuitenkaan tapahdu mekaanisesti, vaan jokaisen olennon elävänä elämänä.

Voimme koettaa ymmärtää tätä ajatellessamme kahta elävää inspiratiota: ole itsenäinen, elä ykseydessä. Taivasten maailmoissa soi aina nämä kaksi säveltä. Ensimäinen: ole itsenäinen, toimi omalla vastuullasi. Toinen: elä ja toimi elämän suuressa ykseydessä, jossa kaikki on yhtä.

Ensimäinen näistä ilmenee elämän suurena välttämättömyytenä, toinen vapautena. Jos ken on osannut käytännöllisessä elämässä yhdistää nämä molemmat, niin etteivät ne enää ole kaksi, vaan yksi, silloin hän on astunut sisälle hengen maailman hierarkiseen elämään.

Me ihmiset olemme kyllä sisimmässämme mukana taivaan hierarkisessa elämässä, mutta vain kuin mah-

dollisuutena, uinuvassa tilassa. Maan päällä eläessämme me emme vielä osaa näitä kahta yhdistää, mutta meidän on vähitellen se taito opittava. Nyt vielä emme sitä osaa, ja sentähden muodostuu meissä kuin kaksi minää, alempi ja ylempi, kuolevainen ja ikuinen.

Alempi minä muodostuu siten, että me otamme vain tuon ensimäisen inspiration: ole itsenäinen, toimi omalla vastuullasi, mutta emme osaa ottaa toista: elä ja toimi ykseydessä, kokonaisuutta varten, sitä palvellen.

Näin muodostuu kaksi minää, jotka voivat loitota toisistaan. Ihmisen elämä voi muodostua itsekkääksi. Hän koettaa rakentaa pysyväistä kotia tälle yksipuoliselle perustukselle. Mutta kun sellainen rakennus ei kestä, vaan sortuu, silloin tällöin, niin jää ihminen tavallaan kuin oman asuntonsa raunioille itkemään.

Kun tätä on tapahtunut useita kertoja, monissa toisiaan seuraavissa elämissä, muodostuu raunioitumisen tuntu yhä voimakkaammaksi. Ja kun hän siinä itkee, niinkuin profeetta Jeremia hävitetyn kaupungin raunioilla, saattaa hän juuri silloin joutua herkistettyyn kosketukseen korkeamman minänsä kanssa. Ja se vaikuttaa, että hän päättää ruveta parempaa elämää elämään.

Mutta kun hänellä ei ole vieläkään tarpeeksi kokemusta, voi käydä, että hänestä sukeutuu kuin Jumalan sotatorvi, joka pauhaa tuomiota syntiselle maailmalle. Hänestä voi tulla hyveellinen, uskonnollinen tyranni. Ensin pikku kotityranni, joka uskonnollisuuden ja hyveen varjolla tyrannisoi kotiväkeään, sitten hyveen ja uskonnon tyranni laajemmassa merkityksessä.

Hän koettaa näin rakentaa toisenlaista kotia, hyveen tai Jumalan valtakuntaa maan päälle.

Mutta hyveellinen tyrannius, uskonnollinen pakkovalta, ei liion ole sama kuin hierarkisuus, sopusointu, hengen elämä. Ja sentähden luhistuu tämä toinenkin koti, niin ettei siitäkään jää kiveä kiven päälle, jota ei maahan hajoitettaisi.

Tämän toisen raunioitumisen jälkeen, tai sen yhteydessä, voi ihminen paremmin tajuta sen totuuden, että hän on koditon vaeltaja, ettei hänellä ole mihin hän päänsä kallistaa.

Missä on silloin hänen pelastuksensa?

Pelastus sisältyy juuri siihen, että hän yhdistää nuo

mainitut kaksi inspiratiota: itsenäisyys ja ykseys. Elämän uhkaava välttämättömyys voitetaan siten, että ihminen vapaasti omistautuu elämän ykseydelle, alkaa itsenäisenä ihmisenä uhrautua ja palvella ja toimia elämän kokonaisuutta varten.

Tällöin ovat välttämättömyys ja vapaus yhtyneet, ja siitä on muodostunut hierarkinen elämä, taivasten elämä maan päällä.

J. R. Hannula.

Elämän lähteillä.

Saksalaisen reformaattorin puhe.

II.

Ilman muuta on jokaiselle järkevälle ihmiselle selvää, ettei kaikkia tässä kuvattuja vaikutuksia voida saavuttaa mainitsemallamme pienellä harjoituksella. Toisaalta on taas järkevillekin ihmisille yhtä käsittämätöntä, että voi olla olemassa sellainen kaikkien saavutettavissa oleva, vieläpä maksuton, keino, jonka pitäisi parantaa ihmisen terveys- ja voimatilaa niin ihmeellisen perusteellisella tavalla. Jokaiselle, jonka ajatusta tämä asia ei ahkerasti ole askarruttanut, on tämä tosiseikka aivan mahdoton ymmärtää. Se taas, joka on tällä alalla jo saavuttanut määrätyt kokemuksensa, saa hämmästyä, millainen käsitteiden sekavuus ja välinpitämättömyys vallitsee tässä suhteessa suuressa osassa kanssaihmisiämme. Ajatusjuoksu, jonka julistuksellani aluksi herätän kuulijoissani, on tavallisesti tämä: „Niin, jos se olisi niin yksinkertaista, mutta niin yksinkertainen ei siksi suuri ja tärkeä asia mitenkään saata olla. Tämänkö kaiken saavuttaisi hengityksellä, pelkällä hengityksellä! Sehän on mahdotonta, uskomatonta. Mehän hengitämme aina ja pysymme kuitenkin mahdottoman etäällä elämän lähteistä. Tuo mies tuolla on vain saanut päähänsä sellaisia houreita. On mahdollista, että hän ehkä itse uskoo niihin, hän ratsastaa keppihevosellaan ja kaupitsee kauniita sanojaan. Onhan juuri hänen toimensa, hänen käsityönsä, julistaa tätä hullua terveysoppia. Ja kun saa palkan, niin miksikä ei . . . . .?“ Sensuuntainen on vaikutus, jonka esi-

tykseni aluksi tekevät useimpiin ihmisiin, vieläpä hyväntahtoisimpiin ja rehellisimpiin etsijöihinkin. Ja niin he ovat jo edeltäpäin ratkaisseet asian, omaksi, suureksi vahingokseen. Silloin on asiakin ratkennut heihin nähden! Siten he kiroavat itsensä ystävällisen, avuliaan luonnon näkyvistä toivottomuuden ja voimattomuuden erämaahan. Laiskan, välinpitämättömän mukavuuden ja luulotellun levon hernerokasta menettävät he terveyden ja voiman erikoisoikeuden.

Onhan itse asiassa vaikeaa otaksua, että ihmisten pitäisi uskoa niin yksinkertaisten parannuskeinojen tärkeyteen, sellaisina kuin luonto ne tarjoaa. En lainkaan käsitä tätä seikkaa väärin. Heidäthän on nuoruudesta saakka kasvatettu ja opetettu etäällä luonnosta ja sille vieraassa hengessä. Tämä asia on heille vähäpätöinen, koska se esiintyy ilman tieteellistä asua. Niin kauan kuin joku ei ole yrittänyt, ovat nämä vain pelkkiä sanoja, jossa ei piile minkäänlaista vaikutusta. Monelle suorastaan narrimaisia sanoja, mutta on kuultu, että on usein esiintynyt sangen viisaita narreja, jotka olivat hulluudessaan äärettömästi viisaampia kuin arvokkaimmat tieteilijät.

Tässä voivat sanat saada vähän aikaan, ellei niihin liity teko. On selvää, että täysiarvoisen tuloksen saavuttamiseen tarvitaan kokonainen systeemi, kokonainen sarja järjestelmällisiä tekoja ja harjoituksia. Kukaan ei voi vaatia, että minä esitelmän pienissä kehyksissä selittäisin systeemin juurtajaksain ja esittäisin täydellisen oppijakson. Se, mitä tänään voin teille tarjota, on tavallaan vain „maistiaisia“, jotka kyllä voivat tarkkaavalle, vakavalle kuulijalle käytön jälkeen antaa jonkunlaisen esimaun ihmeellisistä vaikutuksista, jotka järjestelmällistä menettelytapaa noudattaen voidaan saavuttaa.

Jos en voikaan, kuten jo sanoin, tässä yhdessä esitelmässä lähimainkaan kuvata järjestelmää, mistä tässä on kysymys, niin ei toisaalta riitä, jos sanoisin teille yksinkertaisesti: „Tämän voiman lähde on ilmassa, jota hengitätte. Hengittäkää siis minun laillani.“ Sillä olisin sanonut teille yhtä paljon kuin kotka voisi sanoa lentoproblemaatikolle: „Minä lennän. Tee kuten minäkin.“ Ainakin alkeisharjoitus täytyy minun teille nyt uskoa, jonka vaikutus sitä vakavasti noudattaessa antaa teille esimaun ihmeellisen, loppumattoman elämänilon ja -voiman tunteen.

Kävelkää jonakin kauniina kevätpäivänä tunnin verran

vihertävällä kedolla ja humisevassa metsässä. Silloin hengittäkää koko ajan, tekemättä minuutinkaan keskeytystä, joka kolmannella askeleella sisään ja ulos tasaisessa rytmissä. Alussa (s o. ensimmäisenä kuukautena) älkää hengittakö syvempään kuin olette tottuneet. Toistakaa silloin ajatuksissanne alati „taikakaavaa": „Minä imen voimaa! Minä juon onnea! Minä hengitän Jumalan kaikkivaltiaan henkeä." Ja vaikka ette ensi harjoituksen jälkeen voikaan poistaa mitään psyykillisiä esteitä, taikka ette läheskään vielä tunne itseänne uudeksi ihmiseksi, niin yrittäkää Jumalan ja hänen voimansa tähden yhä uudestaan ja uudestaan. Jos teillä on luonnollinen usko ja valoisa sielu, jos milloinkaan olemustanne on värisyttänyt korkeimman säde, niin saatte kokea tämän „ihmeen". Te pääsette osalliseksi siunauksesta, joka kuuluu niille, jotka pyhällä sisäisellä vakavuudella astuvat suorittamaan uutta elämäntehtävää. He saavat lunastuksen, joka on luvattu sille, joka aina pyrkien ponnistelee.

Tähän täytyy tehdä valaiseva lisäys, joka ehkä vaikuttaa moneen hieman selventävästi. Tämä harjoitus asettaa valmistumattomalle alkajalle muutamia kovia koetuksia. Ensiksi ruumista, sitten tahdon- ja ajatusvoimaa koskevia, joita molempia on tietenkin harjoituksilla vahvistettava. Sielullisesti ja ruumiillisesti heikko sekä voimaton ei voi valmistautumatta ryhtyä tähän harjoitukseen, joka on aiottu verraten terveille ja jossakin määrin tarmokkaille.*) Toisten täytyy ensin suorittaa jakso pieniä alkuharjoituksia, ennenkuin he kykenevät tähän tehtävään. Näihin alkeisharjoituksiin syventyminen veisi meidät kauas tämän esitelmän piirin ulkopuolelle. Siihen tarvitaan henkilökohtaista opastusta ja opettajan huolellista silmälläpitoa. Se, joka on vähänkin hermostuneen hajamielinen, ei edes kykene viiden taikkapa vain parin minuutin ajan edellämainitulla tavalla hengittämään ulos ja sisään joka kolmannella askeleella tekemättä askeleen tai sekunnin keskeytystä yhtä vähän, kuin hermostunut henkilö saattaa pysytellä istuen tai maaten liikkumattomana viisi minuuttia.

Pysyä uskollisesti tekemässään päätöksessä viiden minuutin ajan, ei ole varsin yksinkertaista, useimmille suorastaan sangen vaikeaa. Yhä uudestaan tulee kiusaus itse-

---

*) Tarmokkaita voivat varsin hyvin olla myöskin eräänlaiset „hermostuneet" luonteet.

pintaisesti liikuttaa jotakin jäsentä tai muuttaa asentoa. Tämä on helposti ymmärrettävissä: siinä on käynnissä taistelu järjen tietoisen tahdon ja tiedottoman tahdon sekä hermostuneen tottumuksen välillä. Taistelu terveyden ja voiman positiivisen hengen ja toisaalla myöntyväisyyden ja heikkouden negatiivisen hengen välillä. Se, että joku koettaa käytännössä toteuttaa aikomustaan tehdä järkevästä tahdostaan viideksi minuutiksi ruumiin yksinvaltias, on tavallaan vihollisen taisteluunhaaste. Vihollinen on hermostunut tottumus, levottomuus ja rauhattomuus, jotka ovat jo paisuneet itsenäiseksi, tarmokkaaksi aalloksi. Hermostunut hajamielisyys, ajatusten levoton sinne tänne lepattelu, on jonkinlainen loiskasvi, rikkaruoho, joka on juurtunut ihmisen hermo- ja sieluruumiiseen saaden ravintoa ja vahvistuen hänen voimastaan. Se on monessa suhteessa tullut eräänlaiseksi „toiseksi sieluksi", joka on kasvanut ihmisestä sulkien hänet lopulta itseensä, ja joka kerta, kun myöntyy hermostuneeseen tapaan taikka huonoon tottumukseen, saa tämä loiskasvi aterian, personallisuuden menettäessä energiamäärän. Pitkälle kehittyneessä hermostuneisuudessa yltyy tämä „loissielu" suorastaan „pahaksi hengeksi", jollaisena se on meille tuttu raamatusta. Olemme silloin tekemisissä riivatun kanssa, joka ei enää mitenkään voi vastustaa liian mahtavia, hermostuneita tottumuksiaan. Täten suorastaan vähin erin heikennetään ja uuvutetaan varsinainen personallisuus. Ne imevät sen sielun ytimen, kuten tunnetut köynnösloiset imevät puiden ydinmehun, peittävät ne täydelleen ja tukahduttavat. Salaperäinen kaksoisolentoilmiö, sellaisena kuin sen tapaamme tieteellisessä, lääketieteellisessä ja usein myös kertovassa kirjallisuudessa, saa täten yksinkertaisen, luonnollisen selityksensä. Se alkaa myöntyväisyydellä pieniä hermostuneita heikkouksia ja tottumuksia kohtaan. Lasten uppiniskaisuus ja kovakorvaisuus heidän toiveittensa ja tahtonsa toteuttamishalussa ovat usein ensimmäisenä aiheena myöhempään heikkohermoisuuteen ja mielipuolisuuteen.

Niin pian kuin hermostunut jonakin päivänä aloittaa kieltää rehun negatiivisiltä tottumuksiltaan, näiltä psykoenergeettisiltä loiskasveilta, silloin tulee tämä sodanjulistuksen tavoin. Tottumus tulee kapinalliseksi ja kiihkeäksi. Se vaatii oikeuttaan, sitä nimittäin, että sen toiveisiin edelleenkin myönnyttäisiin. Taisteluun on ryhdyttävä rohkeasti ja reippaasti ja saatettava se loppuunsa, muutoin on reip-

paan, tarmokkaan tahdon itsehillitsemiskyky mennyttä. Silloin kuihtuu personallisuus, lahoaa ja luhistuu jonakin päivänä maahan.

Niin sanottu personallinen magnetismi, omituinen veto- ja vaikutusvoima, joka eroamattomasti kuuluu suhteellisen täydelliseen ihmiseen, häviää auttamattomasti jos sellaiset hermostuneisuuden tottumukset jäytävät personallisuuden ydintä. Se palaa kuitenkin vähitellen takaisin, niin pian kuin on ainoalla luonnonmukaisella, tässä kuvaillulla tavalla taisteltu pahaa vastaan ja jatkettu sitä menestyksellisesti. Alku on vaikein. Muutaman harjoituspäivän jälkeen näyttäytyy jo selvästi havaittavia tuloksia, ja jokaista saavutusta on työssä käytettävä hyväkseen. Nyt se alkaa hävittää loisivaa tottumusta. Voima, josta se on muodostunut ja kehittynyt, saadaan nyt takaisin. Niin usein kuin alussa yritetäänkin, niin saapuu kiusaus yhä kiivaampana. Silloin on armahtamatta pysyttävä päätöksessä eikä myönnyttävä kiusaukseen, sillä on kyseessä elämä, kaikki mikä antaa elämälle sisältöä, tarkoitusta ja arvoa. Jos on toistakymmentä kertaa torjunut tottumuksen, silloin se lamaantuu. Silloin tulee kiusaus alati heikommaksi. Se kuolee ravinnon puutteessa. Sellaisen menestyksellisen taistelun jälkeen etenee personallisuus, saatuaan suuren saavutuksen, voimakkaammin ja lujemmin kuin milloinkaan ennen, eteenpäin. „Itseään vastaan taisteleminen on kaikkein vaikein sota, itsensä voittaminen ihanin voitto.“

Hengityskulttuuri on luonnollisin ja luotettavin keino hermostuneiden tottumusten ja heikkoustilojen poistamiseen ja voimakkaan, personallisen magnetismin rikastuttamiseen.

Se, jolle eivät hengitysharjoitukset käydessä kolmiaskelmitan mukaan tahdo onnistua, joka joutuu pois tahdista ja aiheesta jo ensimmäisen sadan askeleen aikana, se yrittäköön tämän ohessa seuraavaa harjoitusta: Paneutukaa jonnekin mukavasti pitkällenne, hengittäkää viidesti syvään ulos jo sisään. Antakaa sitten näin lisääntyneen ponnistuksen vaimentua rauhallisesti ja hengittäkää sopivassa, hieman venytetyssä rytmissä sisään ja ulos, sekä päättäkää siinä pysyen olla tekemättä pienintäkään liikettä. Tämän aikomuksen käsittää „vihollinen“ silmänräpäyksessä sodanjulistukseksi ja tekee keskeytymättä hyökkäyksiään. Hän lähettää mitä erilaisimmat joukko-osastonsa taisteluun.

Ensimmäiset ovat aiheesta pois johtavat ajatukset. Päähän pälkähtää kaikenlaisia kutsumattomia aatteita. Haluaisi panna muistiin yhtä ja toista, mitä kaikkea pitäisikään tehdä, ei tosiaankaan ole aikaa antautua tällaisiin kyseenalaisiin, arvoituksellisiin kokeiluihin j.n.e. Jos on torjunut nämä vihollisen partiojoukot, muistanut aikomuksensa pysyä päätöksessään viiden minuutin ajan ja vahvistanut sen uudelleen, silloin lähettää vihollinen toisia joukkoja tuleen. Se yrittää horjuttaa meitä aikeessamme kutiamisella ja nipistyksillä, ja jo nousivat kätemme puolustukseen, nimittäin raapiakseen. Tämä on nurinkurista. Siksihän olemme tekemisissä vihollisen kanssa, että olemme päättäneet olla liikuttamatta ruumistamme. Jos on onnellisesti kestänyt tämän kiusan, silloin väsyy toinen jalka tai pää ja haluaa muuttaa asentoaan. Kaikkiin näihin kiusauksiin täytyy tarmokkaasti asettua vastustavalle kannalle, olla liikuttamatta itseään, kunnes säätämämme viisi minuutta ovat kuluneet. Silloin on voittaja. Vihollisen ensi hyökkäys on torjuttu. Seuraava ja tätä seuraava ovat ehkä yhä raivokkaammat, mutta kahdennellatoista kerralla se on jo juossut päänsä puhki.

Nyt on jo saanut myöskin voimaa kävellä viiden minuutin ajan kolmiaskelhengitystä noudattaen. Noin kahdentoista seuraavan yrityksen aikana voi ajan pidentää jo kymmeneen, viiteentoista minuuttiin. Silloin on jo päässyt hyvän matkan lähemmäksi päämäärää, lopullista voittoa. Silloin voivat alkaa suuremmat harjoitukset, joiden vaikutus on uuden ihmisen herääminen. Jos aloittelija haluaisi pysyä kolmiaskelhengityksessä tunnin, voisi tämä helposti johtaa lievään huimaukseen, koska ruumis ei voi vastaanottaa ja kestää lisääntynyttä happimäärää. Päätä tuntuu huimaavan, koska veri ei vielä ole täysin yhteyttänyt runsasta hapenpaljoutta. Voisi sattua helposti samoin kuin puutteen tai paaston johdosta aliravitulle, joka pitkän nälän jälkeen lopultakin saa runsaasti voimakkaita ruokia eikä hillitse halujaan. Hän voisi saada asianomaisen mahapurun taikka suorastaan kuoleman. Molemmissa tapauksissa täytyy tapahtua vähittäinen siirtyminen voimakkaamman ja runsaamman ravintoaineen nauttimiseen.

„Pitäisikö minulta riittää kaikkeen tuollaiseen aikaa?" kuulen eräitten hermostuneitten huudahtavan. Hermostuneella ei nimittäin milloinkaan ole aikaa, vielä vähemmän silloin, kun hänen pitäisi puuhata jotakin todella vakavaa ja hyödyllistä. Olen aina huomannut sellaisilla ihmisillä

riittävän enimmän aikaa hengitys-, hermojen- ja sielunhoitoon, joilla oli tärkeä ja monihaarainen toimi hoidettavanaan. Vähimmän aikaa oli tähän tärkeään asiaan aina kumpaankin sukupuoleen kuuluvilla tarpeettomilla tyhjäntoimittajilla. Naisella, jonka on päivittäin pukeuduttava kaksi kolme kertaa ja tietenkin käytettävä kolme neljä tuntia ulkomuotonsa hoitoon — hänellä ei todellakaan ole aikaa ja ymmärtämystä tähän todelliseen ja ainoaan hyödylliseen personallisuuden- ja ruumiinhoitoon. Siksipä hän alkaakin viimeistään 35:nnestä vuodestaan alkaen „elää vain terveydelleen", mikä hänelle merkitsee lääkäriltä toiselle, kylvystä toiseen kulkemista, ja alkaa valmistella kurjaa loppuaan iässä, jolloin terveen, luonnollisen ihmisen elämä vasta alkaa tulla hedelmälliseksi ja onnellistuttavaksi. Jos hän vain olisi käyttänyt kymmenennenkin osan ajasta, jonka hän tuhlaa kaikenlaiseen ulkonaisuuteen ja turhuuteen, hengitys- ja sielunkulttuuriin, silloin hän ei olisi pitänyt useimpia hienoudenhoitovälineistään tarpeellisena ja olisi kuitenkin saanut viehkeimmän ja kestävimmän ruumiin kauneuden, joka alati uudistuu oman, itsessään piilevän luonnonvoiman vaikutuksesta. Ja kaiken lopuksi hän olisi saanut kylliksi aikaa, jonka hän olisi voinut täyttää kauneudella ja ilolla itseään sekä ilolla ja siunauksella kanssaihmisiään varten, mistä hänen osakseen olisi tullut onnellisen rakkauden ja myötätunnon virtoja.

Ihmisellä, joka ikävöi elämän lähteille ja tietää tien, ei enää ole mitään kiirettä eikä ikävää. Hän saa kaikkialla aikaa elämää- ja siunaustatuottaviin harjoituksiin, missä hyvänsä hänen täytyykin odottaa mitä tai ketä tahansa. Niin ei hänen mieltään enää paina kärsimättömyys ja suuttumus ajan menettämisestä. Hänelle ei enää ole ajan menettäminen mahdollista. Hän käyttää jokaisen odotusminuutin voiman keräämiseen ja säilyttämiseen ja tulee ajan herraksi, muiden ollessa sen orjuudessa.

„Kaikkia olentoja sitovasta vallasta vapautuu ihminen, joka voittaa itsensä".

Tähän metafyysilliseen, okkultiseen hengitysparannukseen kuuluu tosin oleellisesti psykoenergetiikka, jos halutaan päästä täydelliseen tulokseen. Kaikki eivät sitä tarvitse, mutta useimmat. Se, jolla on korvat kuulla, hän kuulkoon. Ketä silloin janottaa, hän tulee ja juo elämän vettä ilmaiseksi. Isän poikapuolen täytyy sitävastoin maksaa paljon, paljon nähdä vaivaa. Autuas on siksi se, joka

silloin uskoo. – Mutta minä en halua narrin tai saarnaajan tavoin joutua erämaahan.

Se, joka yhä vielä näiden selitysten jälkeen epäilee kokemusteni tosiasiallisuutta ja todenperäisyyttä, (ja niin varmasti useimmat teistä tekevät, sen todistaa vuosikymmenien tuhatkertainen kokemukseni!) hänen tajuntaansa tahdon palauttaa sen seikan, että järjestelmällisesti ja kärsivällisesti suoritetut hengitysharjoitukset saavat aikaan veren uudestimuodostumisen. Se on hengitysoppini luonnontieteellinen, fysiologinen peruste, johon epäilijän näennäiset todistelut eivät pysty. Tästä käy jokaiselle ennakkoluulottomalle ilmi ilmoitusteni todenperäisyys. Tästä saa väitteeni ruumiin ja sielun alituisesta nuorentumisesta loukkaamattomuutensa. Jos on milloinkaan ollut mitään sellaista, joka vähimmässäkään määrin voi vaatia itselleen yleislääkkeen nimitystä, niin voi tämä olla ainoastaan hengityksen sielu-fysiologinen hoito. Niin hoidetun hengityksen johdosta virtaa kaikkien elimistön kanavien kautta parantaen, puhdistaen ja voimistuttaen elämän henki, jumalallisen luomis- ja elinvoiman henkäys. Hengityselimien, nenäkäytävän, nenäontelon, ilmaputkien ja henkitorven haarojen terveys ja esteetön toiminta on perustava kaikkien muitten elinten ja elämänkulkuteitten terveydelle. Tarkastettakoon vain kerrankin räkänenäisiä, suun kautta hengittäviä lapsia ja seurattakoon heidän kehitystään. Silloin käy selväksi järjestelmällistä hengityshoitoa koskevan tiedon tärkeys. Enimmän kärsii nenätukkeumasta ja -limakasautumisesta suuri joukko työläislapsia, joille nenäliina on ylellisyystavara. He hengittävät alituisen nenäkäytävien tukkeutumisen takia usein huonointa, pilaantuneinta ilmaa suun kautta välittömästi henkitorven haarautumiin ja keuhkoihin, jotka siten tulevat suotuisaksi maaperäksi bakteereille. Nenälimakalvon tulehdus, nenänseinämien paksuneminen ja ilmatiehyeen kutistuminen, polyyppien tapaiset lisäkkeet, alituinen nuha, ahdasrintaisuus ja keuhkotauti ovat näinollen välttämättömät seuraukset laiminlyödystä ja ehkäistyneestä nenähengityksestä. Hengitys tapahtuu tämän johdosta itsestään suun kautta, ja pysyy myös sellaisena unen aikana Kaiken lisäksi nukutaan vielä huonosti, taikka ei laisinkaan tuuletetuissa huoneissa, vuoteiden ja ruumiiden haihtumistuloksia hengitetään ikuisessa kiertokulussa. Sellaiset avosuiset lapset saavat ajanmittaan heikkomielisen, idioottimaisen ulkonäön ja ovatkin tosiasial-

lisesti enemmän taikka vähemmän heikkomielisiä. Sellaisen, lapsuudessa tapahtuneen nenähengityksen laiminlyönnin johdosta joutuu ihminen koko elämänsä kärsimään vaikeasti. Vieläpä jos myöhemmin, mikä vain harvoin sattuu sillä tavalla vaivatuille lapsille, itsetajunta ja itsekasvatus kerran alkaa, niin on ainoastaan kokeneen, asiantuntevan neuvon ja johdon alaisena mahdollista voittaa tämän hävityksen seuraukset. Näiden kärsivien heikko- ja tylsämielisyys syntyy jo alusta alkaen siten, että aivojen läheltä kulkevat ylemmät ilmakäytävät joutuvat pois käytännöstä, joten aivot jäävät ilman ohivirtaavan balsamimaisen ilmavirran alituisen hyvää vaikutusta. Hengitys, hengitysilma ja aivot ovat keskenään läheisissä suhteissa. Jokainen tietää, että äkillisen nuhan sattuessa ajatuskyky ja aivotoiminta häiriytyy, että huonon ilman hengittämisestä pää tuntuu sekavalta ja sitä alkaa kivistää. Ankaran nuhan tauottua, kun taasen voi alkaa esteettömästi hengittää nenän kautta, tuntee tavallisesti ajatuskyvynkin elpyvän ja heräävän. Muistutan tässä vielä kerran jo mainitsemastani eroituksesta yleisessä voinnissa, kun herää yöunesta, jonka on viettänyt vaillinaisesti hengittäen. Edelleen huomautan tämän yhteydessä vielä siitä, mitä olen sanonut tärkeiden, perusteellisten hengitysharjoitusten avulla saavutettavasta hengityksen paranemisesta, syventymisestä ja säännöllistymisestä unen aikana. J o k a i n e n h e n g i t y s- h a r j o i t u s o n v o i m a k k a a s e e n i t s e s u g g e s t i o- n i i n l i i t t y n y t t a h d o n h a r j o i t u s sekä koituu kaikkien ruumiillisten ja sielullisten toimintojen hyväksi. Siinä määrin kuin hengitetään, eletäänkin. Niin syvään ja voimakkaasti kuin hengitän, yhtä syvällisesti ja voimaperäisesti elänkin. Jokainen, joka päättää yrittää hengityshoitoa minun äärimmäisyyteen asti koetellun menetelmäni mukaan, oppii vähitellen, eräitten harjoitusten aikana, hengittämään ikäänkuin koko ruumiillaan, jolloin tämä ruumis ei kuitenkaan joudu kouristuksentapaisiin nykäyksiin ja liikkeisiin, vaan voi jäädä hyvinvoipaan miellyttävään lepoon. Ja kuitenkin osaa syventyneessä hengityksessä ja lisätyssä hapenotossa vahvistunut tahto johtaa elähdyttävän virran jokaiseen ruumiinsa lihakseen, jokaiseen hermoon ja soluun. Sormen- ja varpaitten päihin asti, vieläpä hiustenkärkiinkin voi sillä tavoin kouluutettu tahto johtaa elämänsähkömagneettisen virran. Kylmät korvat ja nenät, kylmät kädet ja jalat väistyvät vähitellen kaiken läpi tunkeutuvan,

kaikkianne pääsevän miellyttävän lämmön, pistelevän, paisuvan ilon- ja voimantunteen tieltä. Ääni saa tarmokkaan, metallisen, läpitunkevan soinnun. Äänijänteet ja äänirakohan tulevat jokaisella sisään- ja uloshengityksellä hierotuiksi ja sähköistetyiksi. Elinvoimaa kerääntyy äänenmuodostuselimiin ja purkautuu ytimekkäissä sekä kaunissointuisissa äänissä. Niin laajalti levinneet limankehitykset ja tulehdukset kaulassa, kurkussa ja ääniraossa pyyhkäisee jumalanhengen voimakas tuulahdus jäljettömiin, huuhtoo puhdistava happi tiehensä, kuten alkoholi puhdistaa lasiputken likasakasta. Keuhkot ovat kuin suuret, voimakkaat ilmantäyteiset palkeet antaen puhutulle ja lauletulle äänelle syvän, voimakassointuisen kumun. Siten syntyy oikea, terve ja vaikuttava rintaäänipuhe. Heikko ja vaivainen kita- ja kurkunpää-ääni häviää. Epävarma, vapiseva, rasittunut ja arka ääni kehittyy voimakkaaksi „vakaumuksen rintaääneksi.“ Sillä äänellä puhutulla on useimmiten vaikutuksensa kuulijoihin. Yhtä tärkeä on tämän rintaäänen vaikutus puhujaan itseensä. Hän saa itseluottamusta, rohkeutta ja voimantunnetta kuullessaan puhuvansa niin ponnekkaasti. Sillä hän irroittaa olemuksensa sidotut voimat sujuvaksi, vastustamattomaksi vaikutukseksi. Sellainen kaunis, luja ja täyteläinen ääni vaikuttaa erittäin suggeroivasti sekä puhujaan että kuulijaan. Se edistää ajatusten keskitystä ja siis vertailevaa, loogillista ajattelua, johdonmukaista kuvien, vertausten ja käsitteiden järjestelyä. Minä itse olen oppinut puhumaan vasta 23 vuoden iässä mainion hengityshoitoni avulla, jonka vaikutuksia ei taitavin eikä korkealentoisin puhe riitä kuvailemaan. Ennen tätä ikää en osannut puhua, vaan ainoastaan änkyttää ja sammaltaa. Minulle oli laulaminen aivan mahdotonta. En mistään hinnasta olisi kyennyt muille laulamaan edes ääniasteikkoa.

Laulajat ja näyttelijät säilyisivät paljosta hermostuneisuudesta, jos he saisivat oppia oikeaa psykofysiologista hengitysmenettelyä. Heidän ei tarvitsisi enää elää alituisessa pelossa ja surussa siitä, että pilaisivat tai menettäisivät äänensä, joka on heidän elinehtonsa. Heidän ei enää olisi pakko ryhtyä usein niin naurettavilta tuntuviin toimenpiteisiin vilustumista vastaan kaikkialla, missä liikkuvatkin.

Olen tavannut puhujia, joitten tarvitsi pitää kerran viikossa noin tunnin esitelmä ja pappeja, joiden täytyi sunnuntaisin pitää puolen tunnin saarna, joitten mielestään oli pari päivää ennen esitystään varottava antautumasta in-

nokkaaseen keskusteluun. Tulee mieleeni eräs papinrouva, joka aina perjantaina tai lauantaina varottaa puolisoaan: „Mies, säästä ääntäsi, muista saarnaasi!“ Sellaiset huomiot pakoittavat minut usein hymyilemään säälivästi. Minunhan on pitänyt jo yli kymmenen vuotta suurimman osan vuodesta puhua päivittäin kolme, kuusi, jopa kaksitoistakin tuntia, eikä minun ääneni ole siitä vähimmässäkään määrässä kärsinyt. Kurkkusairauksista saan olla huoleti. Voin juoksennella tuntikausia mitä huonoimmassa, kosteankylmässä ilmassa ja mielihyvin imeä tätä ilmaa itseeni, lukuisien kanssaihmisteni, miesten ja naisten ollessa kääriytyneinä leukaa myöten ja pitäessä nenäliinaa suun ja nenän edessä, varjellakseen itseään ilmalta. Tässä minun täytyy huomauttaa, etten suinkaan ole syntynyt ja varttunut terveenä ja voimakkaana lapsena, vaan sain jo ennen mainitsemaani 23 ikävuoteeni mennessä kokea kaikki mahdolliset ja mahdottomat taudit. Minulla on yli kymmenen vuotta tärkeässä kehitysiässä ollut kroonillinen nuha kaikkine jo lueteltuine sivu- ja seurausilmiöineen. Siihen kuului vaikea, hermostunut ärtyisyys siitä johtuneine sielullisine ja ruumiillisine vaikeuksineen. 21 vuotiaana sain ankaran, äkillisen nivelreumatismin, joka ei varomattoman varhaisen ylösnousun ja huonossa säässä juoksentelun johdosta parantunut ja uudistui kahden päivän kuluttua entistään voimakkaampana. Kohtaukset toistuivat seuraavien vuosien kuluessa vielä kolmasti.

Jo ensi kohtauksista lähtien olin runsaan salisylin nielemisen ja ankaran hikoilemisen takia saanut aika pahan sydänvian, joka lähivuosien reumatismikohtausten johdosta tietenkin huononi vastaavassa määrässä. Siksi minulta perätysten evättiin kaksi henkivakuutusta, minut havaittiin kelvottomaksi rauhanaikaiseen armeijaan ja määrättiin nostoväkeen. Lääkärit lupasivat minulle reumatismin kroonillisena, ellen eläisi ankaraa ruokajärjestystä noudattaen ja kieltäytyisi kokonaan alkoholin ja tupakan nauttimisesta. Lääkärit olisivat epäilemättä olleet oikeassa, jos olisin siihenastisella tavalla elänyt tavallisena ihmisenä. Turhantarkinkaan heidän ohjeittensa noudattaminen olisi tuskin suojellut minua reumaattisten kohtauksien uudistumiselta ja sydänvian lukemattomilta kiusoilta. Minäpä en elänytkään siitä lähtien enää tavallisen ihmisen lailla, vaan minusta tuli toinen, uusi ihminen, jolla oli uusi, terve veri. Minä sain voimakkaan, terveen lihaksiston, oltuani lapsesta läh-

tien siihen saakka laiha, heikko raukka, jonka lihakset, jos sitä sanaa voi käyttää, olivat pehmeät ja veltot. Ryhtini tuli suoraksi, reippaaksi, käyntini kevyeksi ja joustavaksi. Rinnanympärystäni laajeni vuodessa yli 10 cm:llä. Keuhkoni saivat aavistamattoman toimintakelpoisuuden. Veri tuli vastaavasti happirikkaammaksi, mikä taas huomattavasti helpoitti heikon, sairaan sydämen pumppuamistyötä. Niin se voi vähitellen luonnollisella tavalla toipua ja vahvistua. Kun sodan alussa menin nostoväkitarkastukseen, ei tarkastava lääkäri havainnut minua ainoastaan sotakelpoiseksi vaan vielä erikoisen voimakkaaksi. Kun muuten tiedusteltiin mahdollisia vikoja, viittasin siihen, että olin nivelreumatismin johdosta saanut arveluttavan sydänvian. Tämän johdosta toistettu lääkärin todistus totesi, että sydän oli moitteeton.

En siis ollut suurenmoisella hengitysparannuksellani ainoastaan ajanut reumatismia verestäni vaan myöskin saavuttanut sydänvian parantumisen. Enkä ainoatakaan lääkärin tarkkaa määräystä ollut noudattanut, en edes ohimennen. Vasta siitä alkaen sain terveen ruokahalun ja kelvollisen ruuansulatuksen. Vasta silloin opin oikein polttamaan, jota en ennen milloinkaan voinut sietää. Samaten aloin siitä lähtien muutaman ylioppilasvuoteni ja sitä seuraavien vuosien aikana nauttia säännöllisesti alkoholia, vieläpä monasti varsin runsaastikin. Lukemattomia öitä olen viettänyt juomingeissa, ja päivisin harjoitin opintojani ansaiten jokseenkin laajalla opetustyöllä toimeentuloni. Tällaista, kaikkea muuta kuin ruokajärjestyksellistä, usein suorastaan hurjastelevaakin elämää viettäen, olen parantanut itsessäni vielä joukon vakavia sairauksia. Lähdettä, josta tällaista ihmeen voimaa ammensin, voinee tällaisten kokemusten jälkeen kiistämättömästi sanoa ikuisen nuorentumisen ja tervehtymisen lähteeksi.

Paulk.

Sodanhenki paisuttanut pienet isoiksi.

Roomalaisen sodanhengen ihailun ilmiöinä ovat länsimaissa monet jokapäiväisessä elämässä käytettävät virkaarvonimet latinankielisiä. Tavallisimpia ovat maaseudulla

joka päivä käytettävät „pastori“ ja „kanttori“. Jos nämä arvoastesanat suomennetaan, ovat ne verrattain vähäpätöisiä. Latinainen „pastor“ merkitsee suomeksi paimen. Mitään johdettua merkitystä ei sillä sanalla ollut roomalaisten kielessä. Rooman valtakunnassa oli kolmenlaatuisia paimenia. Ne olivat: „pastor boum“, s. o. nautakarjan (oikeastaan härkien) paimen, „pastor ovium“, s. o. lammastenpaimen, ja „pastor suum“, s.o. sikojenpaimen. „Romulus a pastoribus educatus erat“, luetaan latinaisissa kirjoissa. Tämä lause merkitsee suomeksi: Paimenet kasvattivat Romuluksen.

Jos siis oltaisiin asiallisia, niin pastorinimitys kuuluisi yksinomaan karjaa paimentaville poikasille.

Latinainen „cantor“ merkitsee laulaja. Karjapaimenet voisivat pitää tämänkin arvonimen, koska he lauleskelevat metsässä enemmän kuin kirkossa se mies, jota kutsutaan kanttoriksi, kohteliaasti puhuteltaessa. Tätä kirkonmiestä on jo aikaa sitten kutsuttu lukkariksi (ruots. klockare s. o. kellojensoittaja, vaikka ei hän nykyjään kelloja soitakaan.)

Ylemmäksi noustaessa tullaan „maisteriin“. Tämä sana tarkasti suomennettuna on: kolme kertaa enempi (magis ja ter, tres-sanan asemasta). Kuvaannollisesti se merkitsee: enempi kuin muut.

Magistereita oli vanhassa Roomassa paljo, varsin erilaisissa toimissa.

Magister populi oli diktaattori, s. o. yksinmääräajä valtion ollessa vaarassa. „Magister morum“ oli siveystapojenvalvoja. „Magister officiorum“ oli virastojenvalvoja. „Magister equitum“ oli ratsuväenpäällikkö. „Magister pecoris“ oli karjanvalvoja. „Magister auctionis“ oli huutokauppojentarkastaja ja -hoitaja. „Magister elephanti“ oli norsunajaja. „Magister navis“ oli laivanpäällikkö (capitanus, siitä „kapteeni“). Sama arvonimi annettiin myös perämiehelle. „Magister conviviorum“ oli anniskeluhuoneittenvalvoja. Hän sai työntää ulos liiaksi juopuneet.

Maistereita oli vielä paljon muita.

„Magister philosophiae“ käsitettä eivät roomalaiset tunteneet. Heillä ei ollut yliopistojakaan.

Nykyisillä sivistyskansoilla sensijaan on filosofianmaistereita eli „viisaudenystävyydenenemmyksiä“, jos sanan suomentaa tarkasti.

Sitten tullaan „tohtoriin“. Heitä ei roomalaisilla ollut

eri luokissa. Jokainen, joka toiselle jotakin opetti, oli doctor, s.o. opettaja.

„Professori" on ammattilainen, olkoon tämä minkälainen tahansa. Sana johtuu profiteri-teonsanasta, joka merkitsee „tunnustautua", s.o. harjoittavansa jotakin elinkeinonmuotoa. Esimerkiksi räätäliä kutsuttiin „professor artis sartorinae", suutaria „professor artis sutorinae", sartor- ja sutor-nimityksen ohella.

„Yleisiä naisia" kutsuttiin Roomassa professae, s. o. tunnustautuneiksi, koska he olivat aedilis-virkamiehelle, joka oli julkisten rakennusten katsastaja, ilmoittaneet ammattinsa. Esim. professor eloquentiae, kaunopuheliaisuudenopettaja, oli ammattilainen yhtä hyvin kuin räätäli ja suutari.

Mutta roomalaiset ministerit eivät olleet korkeita herroja. „Minister" merkitsee palvelija, orja. Vastaava teonsana on ministrare, palvella, olla orjana. Tämä sana taas on manus-, käsi ja sternere-, siroittaa-sanan yhdistelmä. Ministerit olivat orjia, jotka kantoivat ruokia ja juomia herrojensa pöydille. „Servi ministrandi", sanoo esim. Cicero. Roomalaiset käyttivät eläimistäkin ministrare-sanaa. Roomalainen historioitsija Titus Livius sanoo: „Cameli jumentorum ministeriis funguntur" s.o. kameleja käytetään vetojuhtina palvelemassa.

Kuten nähdään, eivät roomalaiset arvoasteet olleet läheskään sellaisia, miksi roomalaista sodanhenkeä ihailevat länsimaalaiset sivistyskansat ne ovat paisuttaneet. Alkuperäiset titulukset on liiaksi korotettu. Rooman ministereille ei kunnioituksesta hattua nostettu, vaikka olisivat palvelijoina sellaisen kohtelun ansainneet. — Jeesus nosti palvelijat arvoon, mutta eivät aikamme ihmiset paljoakaan välitä palvelijoistaan.

Veikko Palomaa.

Ruusu-Ristin

ensi numero ilmestyy elokuussa.

Pyyntö.

Älä anna mun tyytyä tähän!
Älä anna mun tänne jäädä!
Minut suojasta kattojen, seinäin
ulos yöhön ja myrskyyn häädä!

Pois kiskaise päältäni katto,
jos taivaasi tähdet se peittää!
Lyö hajalle majani liesi,
jos liikaa se lämpöä heittää!

Pane käteeni kulkijan sauva,
jos vie se mun lähemmä Sua!
Jos saavutan kukkulan yhden,
suo toisen jo kangastua!

Yrjö Teppo.

Kirjeitä toimitukselle.

„Temppelirahasto".

Ilo ja kiitollisuus tulvahti mieleen lukiessani Johtajamme kirjoituksen Temppelirahastosta. Varmaan on monen mielessä jo kauvan aikaa kytenyt harras toivo: pitäisi tehdä jotain, pitäisi käytännössä näyttää, onko meidän ruusuristiläisyytemme syvemmällä, kuin vain siinä, että me Johtajamme luennoille tulemme innostuneina, hartain tuntein — saamaan valmista. Jospa nyt tositeolla voisimme alkaa käytännössä toteuttaa sitä suunnitelmaa, jonka eteen Johtajamme niin väsymättä on työskennellyt.

Ja nyt meillä yht'äkkiä on tie viitoitettu, jonka päässä kangastaa ihana näky: Ruusu-Risti-Temppeli, Ruusu-Risti-opisto, koulu, jossa meitä kasvatetaan elämää varten, majakka, joka levittää valoaan ympäri Suomen niemen.

Jokainen ruusuristiläinen tietysti ilolla kantaa kortensa siihen kekoon. Mutta mielestäni on se vielä erikoisesti rakas velvollisuus sellaisille, joilla ei ole lähempiä perhevelvollisuuksia, tehdä kaikkensa yhteisen kotimme hyväksi. Kun kaikki ryhdymme „yhteisvoimin yhteistyöhön", ei liene kaukana se aika, jolloin meillä on Ruusu-

Risti-koti valmiina. Koti, jossa meitä kasvatetaan Jumalan valtakunnan kansalaisiksi. Jossa saamme oppia veljeyttä, rakkautta, viisautta. Ja sitten kun olemme itsellemme saaneet, on velvollisuutemme lähteä muille jakamaan. Ja kun väsyneinä päivän työstä palajamme takaisin kodin suojiin, keräännymme rakkaan Johtajamme ympärille, kokoamme kuten helmiä hänen opetuksiaan sydämeemme, silloin varmaan nousee sisimmästämme rukous Korkeimmalle: Siunaa, Isä Suomeamme ja sen kansaa! Anna Sinun totuutesi valon loistaa sen joka soppeen, niin että näkisimme selvemmin kaikki virheemme ja puutteemme. Ja opeta meitä elämään niin, että ansaitsisimme kaiken sen rakkauden ja huolenpidon, jota olemme osaksemme saaneet Sinulta Isä! L.

Yhteiskoti.

Yhteistoiminta-aatteesta teosofisella pohjalla olen huomauttanut jo Tietäjässä 1915 siv. 20, 192 ja 293, ja sain silloin yhden kirjeenvaihtajan, joka olisi antanut maatilansa tähän tarkoitukseen, mutta muita osanottajia ei tullut, ja asia raukesi.

Toisen kerran oli ilmoitus, „Osuustoiminnallinen veljeysseurakunta“ Ruusu-Ristissä 1924 siv. 78, ja tuli kaksi tarjokasta. Se ei siis onnistunut.

Kolmannen kerran on nyt sama aate esillä Yhteiskoti-nimellä, ja olen viime joulukuun R.-R:n siv. 332 olleeseen ilmoitukseeni saanut neljä vastausta. Ylen hitaasti asia kehittyy. Joka kerta ovat kysyjät olleet uusia ja entiset kadonneet. Aate ei vielä ole toteutunut. Mutta se minua kuitenkin ilahduttaa, että seurakuntakysymys on herännyt henkiin uudessa, käytännöllisessä muodossa Johtajamme esityksen mukaan, ja ruusuristiläinen eli teosofinen kansanopistoaate myös elää. Nämä ovat yhtä, ja niihin minun mielestäni läheisesti liittyy vielä Yhteiskoti, jotta syrjäseuduilla, erillään asuvat veljet saisivat tilaisuutta siirtyä yhteen, lähelle keskustaa — minä ainakin asun liian kaukana — voidakseen ottaa osaa looshityöhön y.m. R.-R.-seuran toimintaan, kehittääkseen kykyjään veljeskuntamme ja sen kautta ihmiskunnan palvelukseen, ja jotta voitaisiin jokapäiväisessä käytännössä toteuttaa ihanaa veljeysaatetta; sillä teorialla ei ole merkitystä ilman praktiikkaa.

Miten Yhteiskodin eli ehkä paremmin sanoen Veljeyssiirtolan voisi järjestää, siitä olen lausunut mielipiteeni lyhyesti edellä viitatuissa paikoissa ja myös viime vuonna R.-R:n siv. 154 Ruusuristiteosofisen kansanopistokirjeeni yhteydessä.

Mitä yksityiskohtaiseen suunnitelmaan tulee, on sitä turhaa edeltäpäin tehdä, sillä olot järjestyvät kyllä itsestään vaatimuksia

vastaaviksi, kun vaan kaikessa rakkaudessa rakennamme yhteistä kotiamme. Se on pääasia, että ryhdytään tähän veljeystyöhön vihdoinkin tositoimella, eikä yhäti vitkastella tai vielä pahemmin lyödä mahdottomaksi koko puuhaa. Jos käytäntö on mahdoton, mitä me turhia haaveilemme ja maailman pilkkaa kärsimme; mutta sepä ei olekaan mahdoton, se Mestarin käsky ja ohjelma toteuttaa. Se on maailman paras „tuuma" ja yksinkertaisin panna toimeen. Se on niin helppo tehtävä, ettemme nykyolojen vaikeuksiin sekautuneina arvaa, vaan kuvittelemme sitä hyvin mutkikkaaksi tempuksi. Se käy aivan itsestään laatuun, kun vaan siihen antaudumme, emmekä potki vastaan. Sen kerran tapahduttua vallitsee iki rauha, sulo, sopusointu, autuus sielussamme. Terve tuloa Yhteiskotiin!

Antti Myllyoja, Soini.

Ihminen ja eläin.

Jokainen ihminen joutuu ennemmin tai myöhemmin kysymyksen eteen, onko oikein käyttää eläinkunnasta saatua ravintoa ruuakseen ja onko käsky „älä tapa" ulotettava myöskin eläinkuntaan. Ja koska kysymys voi tulla hyvin läheiseksi omantunnonasiaksi ja vaikuttaa herkästi ihmisen elämään, uskallan alempana esittää muutamia mietteitä asiasta, vaikkakaan ne eivät ole lähteneet syvällisen salatieteilijän eivätkä kokeneen maanviljelijän päästä. Ensin kuitenkin ojennan veli Rantalalle käteni tämän lehden palstojen yli ja kiitän häntä sydämestäni, että hän eläinten asiaa mieleemme virittää.

Kulkekoon asiamme selvikkeeksi kappale jonkun ihmisen tarinaa, kun hän kasvissyöntikysymyksessä eteenpäin yrittää.

Tämä ihminen päättää jättää lihansyönnin, säilyttääkseen ruumiinsa raikkaana, terveenä ja työkykyisenä. Ei hän niin paljoa muuta ajattele, ei yhteiskuntakysymyksiä eikä eläinten vapauttamista. Hän vain ajattelee oman ruumiinsa kuntoisuutta. Mutta ennen pitkää hän kyllästyy olemaan erikoinen toisinsyöjien parissa. Hän jättää intoilunsa ja siitä toisille aiheutuvat lisäpuuhat. Hän syö jälleen lihaa, kalaa, kaikkea, mitä eteen pannaan. Vaan vuosien vierittyä asia yhä uudelleen hänen eteensä kiertyy. Hän matkustaa laivassa. Siellä on keula täynnä karjaa. Puhkeaa raju ukonilma satamaan tultaessa. Karjaa ei tahdota saada satamaan. Laivamiehet suuttuvat, kiroilevat, räyskivät. Iskuja satelee. Haloilla kolhien ajetaan suuremmat elukat laituriin. Pieniä vasikoita kiivauden voimasta viskataan maahan yli laivan keulan. Siihen jäävät makaamaan. Niiden jalat ovat menneet poikki. Mitäs siitä, ovathan ne vain teuraskarjaa! Katsojassa kuohahtaa. Kuin salamana hänen tajuntansa halki välkehtii:

„Minun vatsani, minun ruokani vuoksi tämä julmuus tapahtuu. Mutta tästä lähtien ei minun ruokani tähden enää“. Ja hän jättää lihansyönnin eläinveljiensä vuoksi. Edes pieneltä osalta heidän kohtaloansa helpottaakseen.

Vaan yhä kysymys kiristyy hänelle. Hänen apunsa tuntuu niin mitättömältä, niin ulkokohtaiselta. Ja hän alkaa kysymystä tarkastaa uskonnon valossa.

Mitä sanovat kehittyneemmät ihmisveljet eläinten tappamisesta? Mitä suuret uskonnon miehet? Miten viisaus puhuu? Monet ihmiskunnan jaloimmat henget ja nerot ovat olleet kasvissyöjiä, kuten Plato, Sokrates, Pythagoras, Linné, Svedenborg, Tolstoi, Rousseau, Voltaire, Newton, Livingstone y. m. Buddha kielsi eläinten tappamisen. Hänen jälkeensä perustettiin yksinpä sairaaloita eläimille. Miksi sitten Jeesus söi lihaa? Miksi jaloimmista jaloin poikkesi viisaiden veljien joukosta? Vai eikö hän syönytkään pääsiäislammastaan ja kalaa, kansanjoukolle tarjottua? Onko raamatunkäännös väärä? Onko kysymyksessä joku symbooli vain? Ei, ei voi olla, hän ajattelee. Syvä viisaus piilee Jeesuksen sanoissa: „Ei se ihmistä pahenna, mikä suusta sisälle menee, vaan se, mikä suusta ulos tulee. Se tulee sydämestä, ja se saastuttaa ihmisen, sillä sydämestä lähtee pahoja ajatuksia, murhia, aviorikoksia, haureuksia, varkauksia, vääriä todistuksia, pilkkaa“.

Näitä sanoja miettiessä hän joutuu teosofisen ajatussuunnan yhteyteen. Hän oppii ymmärtämään sisäisen suhteen ulkonaiseen. Hän näkee, miten vähän merkitsevät ulkonaiset muutokset ihmisellä, ellei sisäinen ole herännyt, näkee, että niinkuin ulkonaisten toimenpiteiden kautta ei ihmiskuntaa henkisesti nosteta, niinkuin eivät kieltolait ja aseistariisumisasetukset sisäistä sielua vapauta, josta kaikki tosi vapautuminen lähtee ja ihmisen sekä ihmiskunnan onnellistuminen alkaa, niin eivät myöskään ravintotalouden vallankumoukset pysyväistä muutosta matkaan saata — ei häneen itseensä nähden eikä eläinkuntaankaan, ellei hänen sisäinen ihmisensä ala puhdistua. Hän syö puhdasta, mutta ajattelee epäpuhdasta ja epäpuhtaiden ajatusten kautta turmelee terveyttänsä, kadottaa voimaansa ja työkuntoisuuttaan. Hänen rauhattomuutensa ja rakkauden puutteensa vahingoittaa hänen hermostoaan ja solustoansa ja niiden kautta hitaasti, mutta varmasti hänen vankempia kudoksiansa.

Yhä syvemmin hän oppii tuntemaan ajatusten voimaa ja soveltamaan sitä myös eläinkunnan auttamiseen. Hän saa tietää, mitenkä vähän ihminen voi edistää eläinkuntaa, olemalla syömättä sitä, jos hän samalla kuohuu ilmoille itsekästä itseänsä. Hänen alemmat ajatuksensa, tunteensa ja vaistonsa luovat synkkiä voimapilviä, jotka ympäröivät eläinkuntaa niiden kehitystä ehkäisevällä tavalla. Hän

eläinihminen, ei ulkopuolellaan olevaa eläinkuntaa vapauta. Vasta kun ihminen hänessä on voitolla, kun jumalanpoika hänessä herää ja kasvaa, vasta silloin hänestä huokuvat valonvoimat tulevat eläinkunnan avuksi.

Siksi Jeesus söi lihaa ja kalaa, huomaa totuudenetsijä, että hän kaikessa painosti sisäkohtaista asennetta ympäristöön nähden. Ei hän yksilölle antanut ulkokohtaisia terveyssääntöjä eikä valtiolle lakipykäliä. Hän näytti aina, miten ihmisen terveys muuttui, valtio kehittyi ja — eläinkunta nousi silloin, kun ihmisestä tuli tottelevaisempi isänsä lapsi. Etsikää ensin Jumalan valtakunta, niin kaikki sen ohessa annetaan teille, oli hänen ydinohjeitaan.

Merkitsivätkö nämä Jeesuksen elämänohjeet sitä, että eläinkunnan alati oli uhrauduttava ihmiskunnan ravinnoksi ja vaatetukseksi? ajatteli etsijä. Ei, hän tutkittuaan vastasi. Eivät suinkaan. Jeesus opillaan ja elämällään kirkasti olemassaolon keskipisteen ja sen sädehdyksinä neuvoi meitä ulottumaan yhä etäämmälle aineen syvyyksiin. Ei mikään saanut meiltä pimeään jäädä. Ei mikään asia ratkaisematta. Mutta kaikki elämisen ongelmat oli anottava sisäisen kirkkauden valossa. Muuten ne eivät merkinneet mitään, ollen ilman käytännöllistä kantavuutta.

Totuudenetsijä katsoo menneisyyteen, katsoo tulevaisuuteen. Miten on ratkaistu ja miten tullaan ratkaisemaan ihmisen suhde eläimeen käytännössä ravintoon nähden? Raamattu puhuu aikojen alusta, jolloin Jumalan määräys kuului: „Annan teille kaikkinaiset ruohot, joissa siemen on, koko maan päällä ja kaikkinaiset hedelmälliset puut, joissa siemen on, annan teille ruuaksi ja kaikille eläimille maan päällä ja kaikille linnuille ja kaikille, jotka matelevat maan päällä, joissa elävä henki on, kaikkinaiset ruohot syötäviksi". Ja raamattu puhuu myös ajasta, joka tuleva on, jolloin „lehmät ja karhut käyvät yhdessä laitumella, ja jalopeura syö olkia niinkuin härkä". Samoin teosofia puhuu ihmiskunnan paratiisiajoista, jotka aikojen aamulla olivat ja jotka kuudennen ja seitsemännen juurirodun aikana vähitellen palautuvat. Korkeampien olentojen johtamana ihminen paratiisissaan oli sopusoinnussa luonnonlakien kanssa. Jätettynä oman vapaan tahtonsa varaan hän lankesi syntiin ja rikkoi luonnonlakeja. Ja rikkoessaan niitä hän vaikutti kosmilliseen kehityskulkuun. Maa, joka suorassa asennossa kiersi auringon ympäri ja siten soi paratiisimaisen asuinsijan lapsillensa, kallistui syntien takia vinoon asentoon ja aiheutti erilaiset ilmastosuhteet, paahtavan kuumat ja ankaran kylmät eri osissa palloaan. Paratiisiaika oli ohi. Kiron alaisena kulki ihminen. Ihminen silloin lähestyi eläinkuntaa. Alisti osan siitä orjakseen: työjuhdakseen, ruuakseen, vaatetukseekseen. Ja orjuuttajana hän rikkoi luonnonlakeja. Ja rikkoessaan kärsi. Ja kärsiessään oppi.

Ja oppiessaan viisastui. Ja viisastuessa jumalanpoika alkoi hänessä herätä ja kasvaa, se jumalanpoika, jonka määrä oli uudessa paratiisissa elää, joka vapaudellaan jälleen vaikutti kosmillisen kehityksen kulkuun ja uudelleen sai maapallon suorana aurinkoa kiertämään, jumalanpoika, joka luomisen kruununa kirvoitti eläinkunnan orjuudestaan ja loi maanpäällisen paratiisin pohjoiseenkin.

Näin on oleva kerta, uskoo totuudenetsijä ja ymmärtää hyvin, miten sen ajan ounastuksia ovat virtaukset, jotka ihmisen sielussa puhuvat karjattomasta maataloudesta. Pohjoismaissa sellainen ensiksi näyttää utopialta, hän ajattelee. Sen mukaan ei ihminen saisi syödä muita kuin hedelmiä, marjoja, viljaa, vihanneksia, juureksia, hunajaa ja vettä. Kokonaan pitäisi hyljätä villaiset vaatteet ja nahkaiset jalkineet. Mutta kun hän asiaan syventyy, huomaa hän, ettei sen toteuttaminen aivan mahdotonta ole.

Ensiksi hänelle muistuvat mieleen Hiljaisuuden äänestä sanat: „Auta luontoa ja työskentele sen kanssa, ja luonto on pitävä sinua yhtenä luojistaan ja totteleva. Ja se avaa sinulle selkoselälleen portit salaisiin kammioihinsa ja paljastaa katseellesi kätketyt aarteensa puhtaan neitseellisen povensa sisimmissä syvyyksissä. Aineellisen käden saastuttamattomana se näyttää aarteensa ainoastaan hengen silmälle — sille silmälle, joka ei koskaan sulkeudu, jolla ei mitään kätkettyä ole kaikissa luonnon valtakunnissa". Vaikka nuo sanat sisältäisivät kuinka korkeilla tasoilla tahansa tähtääviä salaisuuksia, hän ajattelee, niin on niillä mahti myös fyysillisen tason eetterialueilla, joissa ihmeelliset luomisvoimat piilevät. Sieltä ovat lähteneet sähköt, magnetismit, höyryt ihmiskunnan palvelukseen. Miksi ei yhä uusia aarteita löydettäisi? Tai vanhoja voimia uudella tavalla otettaisi käytäntöön? Tuossa esimerkiksi hevonen vetää kuormaa. Ei se ole fyysillinen hevonen, joka kuorman saa kulkemaan, vaan elonvoima hevosessa. Tämä näkymätön tarmo se kuormaa kuljettaa. Nyt tämän tarmon, tämän voiman on ihminen löytänyt muualta, pannessaan kuorman yksinään, hevosetta, kulkemaan joko höyryn tai sähkön avulla. Ja paljon suurenmoisempia voimannäytteitä kuin pienen kuorman kuljettamisen tämä näkymätön, salaperäinen sähkö aikaansaapi elämän taloudessa, voimannäytteitä, joista ei vielä ole aavistustakaan ihmisellä.

Ja niin etsijä ulottaa ajattelunsa ravinnon alalle. Ei ihminen fyysillistä lehmää, lammasta tai sikaa syömällä ravitu, vaan hän ylläpitää elämäänsä muuttamalla näissä piilevän elinvoiman itseensä. Mistä eläin sitten on näkymättömän elinvoiman itseensä saanut? Kasvista. Ja mistä kasvi? Valon, ilman, veden ja maan näkymättömistä voimista, — eetteristä, sähköstä, magnetismista tai millä nimillä niitä kutsuttaneenkaan. Niinkuin ei ihminen enää välttämättä eläintä tar-

vitse, liikkuessaan paikasta toiseen, ei hän enää sitä ruumiinsa ruuaksi kaipaa. Sen ovat meillä pohjoisessakin ilmanalassa osoittaneet luonnonparantoloiden sataiset sairastapaukset. Ja kun sairaus terveydeksi muutetaan eläimettömän ravintotalouden avulla, niin tottakai sillä terveys ylläpidetäänkin, edellytettynä, että henkinen puoli kehityksessä on päätekijänä mukana.

Ihmisen ravitsemuksesta etsijä siirtyy maan ravitsemukseen. Jos ihminen elää terveenä eläimettömällä ravinnolla, niin varmasti löytyy keino maan kunnossapitämiseenkin ilman eläintä. Maan uumenet uusia elämänsähköjä aukovat. Tästä esimerkkinä monet kulttuurimaat, joista metsät ovat pois hakatut. Mistä on sijalle saatu lämmitysaine? Kivihiilestä. Eivät Luojan alkemia-aineet vielä ole tyhjennetty. Vuosi vuodelta keksijät uusia ihmeitä löytävät. Maa, luonto, on aina aulis meitä auttamaan, jos ihminen vain on valmis sitä apua vastaanottamaan.

Mutta ollakseen valmis ja todella tästä avusta kasvaaksensa, on hänen oltava kirkastunut hengessänsä. Ja kirkastuessaan hengessänsä hän näkee itsensä kolmiomaailman asukkaaksi, älyn, tunteen ja aineen, maailman, jossa henki, tahto, hallitseepi ja alemmat alistuvat sille. Hengessä on alku, hengessä on keskus. Hengestä alkaa kehitys älyn ymmärryksen ja tunteen työnnön kautta aineen valtakuntaan. Mutta kaikki nämä kolme, äly, tunne ja aine hengen keskuudessa ovat ihminen. Kolmesta on ihminen kokoonpantu. Kolme muodostaa sopusoinnun. Kolmea on kehityksessä muistettava. Kolmelle ravintoa annettava. Älyruumiille puhtaita ajatuksia, tunneruumiille puhtaita tunteita, fyysilliselle ruumiille puhdasta fyysillistä ainesta. Onko eläinravinto puhdasta, tervettä rakennusainetta ihmisruumiille? Ei, tieteellisesti tunnustetusti ei! Siinä on ihmisruumiille myrkkyä. Vain hengessä voimakas, ajatuksiltaan ja tunteiltaan puhdas ei sillä ruumistaan vahingoita. Vain voimakas kykenee sen vahingolliset vaikutukset neutralisoimaan. Vaan ken on näin pitkällä? Kellä ei olisi tarvis terveyttään edistää ja lisätekijöitä ottaa avuksi päätekijöiden rinnalle, pikku puroja liittää suureen elämänvirtaan?

Näin ajattelee tutkija, miettien ihmistä ja hänen ihmeellistä kokoonpanoansa. Ihmisen ajattelusta hän jälleen siirtyy eläinkunnan tasolle ja kysyy: „Jos kirkkaasti a j a t t e l e v a ihminen auttaa eläinkuntaa, jos kaikkia kohtaan epäitsekästä rakkautta t u n t e v a ihminen auttaa eläinkuntaa, eikö myös silloin „älä tapa" käskyä t e o i l l a a n seuraava ihminen auta eläinkuntaa, jos todella hänen epäitsekkääseen tekoonsa liittyy epäitsekäs ajatus- ja tunne-elämä?

Eikä omantuntonsa edessä tutkija voi muuhun mietteeseen päätyä kuin että nöyränä pitäisi ihmisen eläimen eteen käydä ja antaa lupaus myös teossa eläintä auttaaksensa, lupaus, voimainsa mukaan

elämänsä sellaiseksi saada, että mahdollisimman suuressa määrin „älä tapa“ käskyä käytännössä toteuttaa voitaisiin. A. R.

Voiko musta maagikko lopullisesti luopua Jumalasta?

Motto: Grau, lieber Freund, ist alle Theorie, grün nur des Lebens goldner Baum. Goethe.

Viime Ruusu-Ristissä, sen huhtikuun numerossa, pohtii Ruusu-Ristin toimittaja kysymystä mustasta maagikosta ja hänen lopullisesta kohtalostaan, ja tulee toimittaja häneen nähden siihen yllättävään tulokseen, että, muka, mustan maagikon lopullinen kohtalo olisi olemattomuus ja täydellinen ero Isästä ja Jumalasta. Tämä teoria, sillä siltä se vain tuntuu, ei pidä paikkaansa, väittää se, jolla on kokemusperäistä tietoa tästäkin asiasta. Isä ei ole niin huonosti suunnitellut ihmistä ja maailmaa, että paha, taikka se, jota me sanomme pahaksi, lopulta pääsisi niin voitolle, että se kykenisi tekemään ihmisen, kuinka pahalta hän mielestämme näyttääkin, lopullisesti olemattomaksi. On myös käytännöllisesti mahdotonta, että ihmisen henki-itse, aatma, jumalsyntyinen, kuolematon ja häviämätön ja kaikkea koossa pitävä voima ja monaadi voisi vetäytyä ikäänkuin johonkin kuoreen, jättäen mustan maagikon minuuden oman kuolevaisen onnensa nojaan tai ikuisen kuoleman omaksi, kuolemalla kuolemaan. Tämä on käytännöllisesti mahdoton tehtävä, sillä kaikkeudessa ei saata olla olemassa yhtäainoatakaan paikkaa eikä kohtaa, joka ei olisi elämän, ikuisen elämän ja aatman läpitunkema. Sellaista pistettä ei kaikkeudessa ole, ei edes mustan maagikon „pahassa minuudessakaan“. Mustan maagikon „pahuus ei siis saata olla suurempi kuin kaikkivoivan ja kaikkitietävän Jumalan hyvyys“.

Rafael Ronimus. Hendrik Uus.

Kirjallisuutta.

— **Marttyyrien historiaa**, kaksi osaa, joista I osa toisena, täydennettynä painoksena.

I osa sisältää valaisevaa ja voimakasta luettavaa alkuseurakunnan elämästä Rooman vallan aikana. Muutamat kertomukset ovat erikoisia. Sellainen on m.m. „Perpetuan ja Felicitaksen marttyyrio.“ Omalla tavallaan myös „Apolloniuksen marttyyrio“, jossa hillitty, oppinut roomalainen on asettunut Kristuksen seuraajaksi.

Ensi osa päättyy, tekisi mieli sanoa surulliseen, ennustuksen luontoiseen kirjoitukseen: „Cyprianuksen kehoitus marttyyriuteen". Cyprianus koettaa rohkaista vankilassa viruvia, kuolemaansa odottavia marttyyreja m.m. tällaisilla otteilla raamatusta: „Jos sinun veljesi, äitisi poika, tai poikasi tai tyttäresi tai vaimo, joka on sylissäsi, tai ystäväsi, joka on sinulle kuin oma sielusi, salaa houkuttelee sinua ja sanoisi: ‚Käykäämme palvelemaan muita jumalia', niin älä noudata hänen mieltään äläkä kuule häntä; älä sääli äläkä armahda häntä äläkä salaa hänen rikostaan, vaan tapa hänet: oma kätesi kohotkoon ensimäisenä häntä vastaan, ja sitten koko kansan käsi. Kivitä hänet kuoliaaksi, sillä hän koetti vietellä sinut luopumaan Herrasta, sinun Jumalastasi." J. n. e.

On niinkuin kohtalon ivaa mennä siteeraamaan tuollaisia määräyksiä rohkaisuksi marttyyreille. Sillä roomalaisethan nimenomaan noudattavat tätä Jehovan pirullista määräystä: he ovat ryhtyneet „omin käsin tappamaan" kaikki, jotka ovat luopuneet oman kansan „Herrasta Jumalasta", ovat ryhtyneet vieraan kansan jumalia palvelemaan. Mutta niinpä tämä „Cyprianuksen kehoitus marttyyriuteen" onkin kuin itsetiedoton, synkkä ennustus sen „kristuksen kirkon" toiminnasta, jota II osassa saamme seurata. Sillä jos Kristuksen seuraajat olivat vaikeassa asemassa Rooman vallan aikana, niin yhtä veristetyksi muodostuu heidän polkunsa sitten, kun muodostuu n. s. Kristuksen kirkko, ottaen vuorostaan vallan ja johdon käsiinsä; „kristuksen kirkko" on toiminut täydellisesti tuon julman vanhatestamentillisen määräyksen mukaan, jonka Cyprianus „kehoituksessaan" siteeraa. Marttyyrejä tehdessään ja julmuuksia keksiessään ei „kristuksen kirkko" suinkaan jää roomalaista edeltäjäänsä heikommaksi. Ja vaikka johtavat kirkot myöhempänä aikana ovat menettäneet maallisen valtansa, niin etteivät ne enää voi olla suoranaisesti „marttyyrejä tekemässä", niin ovat ne sensijaan verrattomalla plebeijimäisyydellä alistuneet maallisten valtojen toimeenpanemiin sotiin, ihmisten joukkosurmaan. Niin että se alkukristillinen seurakunta, joka itse alistuu kulkemaan Vuorisaarnan Mestarin neuvoissa, se on edelleenkin peräti vaikeassa asemassa; oman verensä menettämisen uhalla he nytkin saavat Mestarinsa käskyjä seurata. Ja jos „Marttyyrien historia" voisi meissä herättää sitä nöyrää ja kestävää sankarimieltä, jota Kristuksen marttyyrius edellyttää, niin hyvä olisi.

Mutta juuri tässä suhteessa itse „Marttyyrien historian" kokoonpano on virheellinen. Sillä ensiksikin itse Jeesus Kristus, tuo ensimäinen ja todellinen marttyyri, on jätetty pois omien seuraajainsa luettelosta. Miksi? Miksi Hänet on näin eristetty omista seuraajistaan?

Ehkä siksi, että oli helpompi tehdä toinen virhe: ottaa luetteloon

sellaisia, joille ei marttyyrius kuulu. Niinkuin esim. n.s. Suomen apostoli, piispa Henrik. Hänhän oli itse käytännöllisesti luopunut Vuorisaarnan Mestarista, oli itse tarttunut aseisiin, oli Kupittaalle tultuaan itse ruvennut tekemään marttyyreitä, menettäen siten kaiken oikeuden Kristuksen marttyyriuteen. Joskin hän sai surmansa Lallin kädestä — Lallin, joka urhoollisesti seurasi Jehovan käskyä: „Tapa hänet, oma kätesi kohotkoon ensimäisenä häntä vastaan", häntä, joka on koettanut houkutella sinua muita jumalia palvelemaan, — niin sai piispa Henrik vain omalla mittaamallaan mitalla. Kristuksen marttyyriuden kruunu kuuluu vain niille, jotka itse pysyvät Vuorisaarnan käskyissä, eivät houkuteltuina eivätkä pakoitettuinakaan luovu niistä, ja vallanpitäjät heidät sitten tappavat. Niinkuin esim. alkuperäiset valdonilaiset tekivät, kieltäytyen tekemästä valaa, kieltäytyen menemästä sotaan, ja jotka sentähden tulivat marttyyreiksi.

Näillä huomautuksilla voimme olla kiitollisia „Marttyyrien historian" toimittajalle Jalmari Kauppalalle ja kustantajalle, Werner Söderströmille.

J. R. H.

Kysymyksiä ja vastauksia.

422 Kys. R. K. Mitä tarkoittaa, kun Raamatussa sanotaan näin: Mutta mitä Raamattu sanoo? „Aja pois orjatar poikineen, sillä orjattaren poika ei saa periä vapaan vaimon pojan kanssa." Gal. 4:30.

Vastaus. Paavali puhuu vanhasta ja uudesta liitosta; mitä näillä sanoilla meidän kannaltamme tarkoitetaan, voidaan lukea kirjasta „Christosophia". Paavali vertaa vanhan liiton ihmisiä orjiin ja orjien lapsiin ja uuden liiton ihmisiä (tosi kristityitä) vapaihin ja vapaiden lapsiin. Hän huomauttaa siitä, että maailman ihmiset aina ovat vainonneet hengen ja Jumalan omia, ja nyt itseasiassa vanhan liiton seuraajat ovat maailman ihmisiä uuden liiton lapsiin verraten: he ahdistavat ja vainoavat näitä uusia. Mutta lohdutukseksi hengen vapaille lapsille Paavali muistuttaa vanhasta juutalaisesta laista, jonka mukaan orjattaren poika ei saanut periä yhdessä vapaan vaimon pojan kanssa: niin on vanhan ja uuden liiton lapsienkin suhde; ainoastaan uuden liiton ihmiset, lempeät, rauhantekijät, ovat lupauksen lapsia ja saavat periä maan. Tästä voidaan lukea kirjasta „Vuorisaarna" y.m.

Panacea.

Panacea-ilmoitukset on tehtävä säännöllisesti P. E:lle, mutta toukokuun 22 p:stä kesäkuun loppuun ei vastausta ole odotettavissa P. E:ltä.

Panacea-tilauksia ei yllämainitulla ajalla voi tehdä P. E:ltä, joka on matkoilla ulkomailla. Ne tehtäkööt osoitteella: Insinööri Carl Jahn, Helsinki, Freesenkatu 2 B.

Ruusu-Ristissä olleen kehoituksen johdosta ilmoitan puolestani, että sairauteni ovat: vatsa-katarri, reumatismi, yskä, vilustuminen, unettomuus ja vaikea sydänhermotauti, joista taudeista yleensä johtuva heikkous ja raihnaisuus on ollut vaivana minulla useiden vuosien aikana. Olen käyttänyt Panacea-menetelmää 12 kk. ajan ja saan kokemuksesta suureksi ilokseni sanoa, että lääkkeestä olen saanut ihmeteltävän suurta apua, joten vatsakatarria ei tunnu enää minulla olevan; voin nykyään huoletta syödä vaikeammin sulavia ruokiakin, eikä ollenkaan tunnu poltteita eikä kivistyksiä, kuten ennen Panacean käyttöä oli seurauksena alituisesti. Nämä ruuansulatushäiriöt ovat vaivanneet minua suunnilleen 10 vuoden ajan. Reumatismi ja jäsenten jäykkyys ovat Panacean avulla poistuneet aivan kokonaan. Unettomuus ei haittaa enää eikä vilustuminen. Hengitys-elimissä taudit vielä jonkun verran vaivaavat, sekä sydänkipu, mutta kuitenkin voin tunnustaa, että paljon lievitystä ja apua olen saanut kahdelle viimeksi mainitulle taudillekin. Jatkan edelleen säännönmukaista hoitoa ja uskon varmasti vielä paranevani jälellä olevista taudeistakin, jos tätä menoa paraneminen edistyy. Tämä suuri apu, jota olen saanut tuntea Panacean voimakkaasta vaikutuksesta, johtaa siihen, että täydellisesti luotan Panacean parantavaan tehoon, sillä se on oikea ja varmin lääke. K. V. V.

En puolestani voi muuta kuin ylistää Panaceaa, olen saanut nähdä, vaikkapa vähän epäsäännöllisestäkin käytöstä, aivan loistavia tuloksia. En tiedä, onko sydänvikani parantunut, mutta hermot ovat ainakin aivan huomattavasti vahvenneet. Ja väsymys, jota tunsin melkein lakkaamatta, on jäänyt pois, niin että vain harvassa tapauksessa enään tunnen voimattomuuttani. Paitsi näitä sain myös silmäni Panacealla parannetuksi. Oikea silmäni nimittäin tuli kerran äkkiä kipeäksi, niin että valkuainen oli aivan verinen, ja käytettyäni kaksi kertaa Panaceaa, se sillä heti parani. L. H.

Olen käyttänyt mainittua lääkettä 1 vuoden ja 2 kuukautta reumatismin parantamiseksi. Voin ilomielellä mainita, että paraneminen on edistynyt hyvin, että ei enään ole pakotusta missään ruumiini osassa. Silloin kuin rupesin hoitamaan tällä lääkkeellä, oli minulla

jotenkin ankara hammastauti, mutta viikon ajan hoidettuani tällä lääkkeellä, hammastauti hävisi, eikä ole senjälkeen nyvässytkään.

O. T.

Olen käyttänyt Panacea-lääkettä yhden vuoden ja kaksi kuukautta, reumaattista särkyä kun on ollut useassa paikassa ruumistani. Mutta kun rupesin tällä lääkkeellä hoitamaan ruumistani, niin pakotukset hävisivät heti ja voin sanoa, että Panacealääkkeen tehoisa vaikutus pitää minua muutenkin tarmokkaana työhön ja toimintaan.

A. T.

Tien varrelta.

Ruusu-Ristin seitsemäs vuosikokous pidettiin Helsingissä pääsiäisenä huhtikuun 14—18 p:nä. Jäseniä oli läsnä kolmatta sataa ja uusia installoitiin seitsemänkymmentä.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot. Huhtikuun 16 p:nä (vuosikokouksen yhteydessä) oli aiheena *Käytännöllinen teosofia,* 17 p:nä (Kansallisteatterissa) *Jälleensyntyminen ja ylösnousemus,* 24 p:nä *Cagliostron vapaamuurarius,* toukokuun 1 p:nä *Cagliostron vapaamuurariviisaus* ja 8 p:nä (Valkoisen lootuskukan päivänä H. P. Blavatskyn muistoksi) *Mitä on mietiskely?*

Ruusu-Ristin Johtaja lähtee toukokuun 22 p:nä kuukaudeksi ulkomaille, jonka tähden arv. kirjeenvaihtajia pyydetään huomaamaan, etteivät saata odottaa vastauksia kirjeisiinsä ennenkuin heinäkuussa. Johtajalle saapuvaa postia näet ei lähetetä ulkomaille.

Varkauden Ruusu-Risti on säännöllisesti pitänyt ryhmäkokouksiaan joka kolmas maanantai. Ohjelmassa on ollut esitelmiä etupäässä maailman uskonnoista, myös filosofisista suunnista, kuten stoalaisuudesta. Keskustelua on ollut esitelmän jälkeen.

Jyväskylästä kirjoittaa veli A. S: „Toimintamme on tällä toimikaudella yleensä pysynyt nousupuolen merkeissä. Ruusu-Risti-lehden tilaajamäärä on edelliseen vuoteen verraten huomattavasti kasvanut ja uusia jäseniä on myös liittymässä toistakymmentä. Yleisiä ryhmäkokouksia, joihin on vieraita kutsuttu, on pidetty kerran kuukaudessa vaihtelevalla ohjelmalla. Maalisk. 13 p:nä oli matinea Salome-teatterissa melkein täydelle huoneelle. Ohjelman muodosti veli J. Pohjanmiehen järjestämä musiikkipuoli ja alkusanat, Terttu Pajusen lausunto sekä J. R. Hannulan arvokas esitelmä. Veli Hannula piti seuraavina päivinä vielä kaksi julkista luentoa Alkukristil-

lisyydestä, joita kuulijat mielenkiinnolla seurasivat. Toukokuun 5 p:nä oli tämän toimintakauden viimeinen kokous Kauppalaisseuran huoneustossa. Ohjelmassa oli soittoa, tervehdyssanat uusille jäsenille, melodraama, selostus vuosijuhlasta, alustus mietiskelyaiheeseen miten Kristus syntyy ihmisessä, sekä selostus ryhmän toiminnasta kuluneen talven ajalta. Selostuksessa ilmeni, että ryhmä on kokoontunut kerran kuukaudessa yleiseen kokoukseen, joissa ohjelmana on esitetty soittoa, kuoro- ja yhteislaulua, lausuntoa, esitelmiä y.m. Näissä tilaisuuksissa on aina ollut vieraita mukana. Jäseniä on ryhmässä toiminut 26, ja uusia on kevätkautena liittynyt 7. Julkisia matineoja on ollut 3 ja niissä on veli J. R. Hannula esitelmöinyt. Lootuskoulu, laulukuoro ja lainakirjasto ovat olleet talvikauden toiminnassa. Lisäksi ovat kevätkaudella toimineet hyvällä menestyksellä nuoriso-osasto, sekä ompeluseura oman temppelin rakennusrahaston hyväksi, johon se voi jo lahjoittaa yli 500 mk. Kaksi jäsentä ovat pitäneet muutamia julkisia esitelmiä, sekä muutamia sanomalehtikirjoituksia on ollut paikkakunnan lehdissä ruusuristiläisestä elämän ymmärryksestä. Yleensä ovat kaikki jäsenet olleet innostuneina työssä mukana, kukin kykyjensä ja voimiensa takaa, joten voimme iloisin mielin lopettaa tämän toimintakauden ja toivomme voivamme taas syksyllä alkaa työn uudistunein voimin".

Jyväskylän Ruusu-Risti-lukupiirin työ on tältä työkaudelta päättynyt. Taiteilija Pohjanmies, joka pani työn alulle ja niin menestyksellisesti toimi sen johtavana sieluna, aikoo kesän aikana Hannulan tavalla kiertää maita ja mantereita, esitelmöiden ja kirjoja myyden.

Teosofisen työntekijän raskaat hetket. Ruusu-Ristin Johtajalle kirjoittaa eräs uuttera taistelija: „Tiedän, että suurella kiinnolla seuraat meitä kaikkia ja taisteluamme totuuden puolesta. Siksi onkin turvallista. Tuntuu joskus niin masentavalle ja painostavalle maailman pimeys ja toivottomalle tämä valonlevittäjän ponnistelu. Joskus painostaa niin, että on täysi työ koettaa olla iloinen ja luottavainen. Ja tämä yksinäisyyden tunne. Kylläkai Sinä, jos kuka, sen tunnet, tai paremmin, olet joskus tuntenut teosofisen työsi alkutaipaleilla. Se ei todentotta ole ollut leikintekoa. Tällaista olen minäkin saanut viimeaikoina tuntea. Julkinen Ruusu-Risti-työni alkaa vaikuttaa, ja sen vaikutus ilmenee, niinkuin luonnollista, väkevänä vastustuksen myrskynä. Näiden sanomalehtikirjoitusteni johdosta olen saanut kokea yhtä ja toista. Eräänä päivänä kävi luonani eräs helluntaiseurakunnan saarnamies piinaamassa kolme tuntia. Tämän päivän lehdessä oli kirkolliselta taholta lähtenyt, tämän viime kirjoitukseni mietelmiä kumoava kirjoitus, ja edessäni pöydällä on pitkä, erään entisen teosofin vastustava kirjoitus. Tähän saan kyllä tilaisuuden vastata".

Temppelirahasto. Eräs jäsenemme ehdotti vuosikokouksessa, että Temppelirahastoon yhteisestä sopimuksesta jätettäisiin rahat, jotka muuten menisivät esim. kukkien hankkimiseksi ystäville heidän syntymä- ja nimipäivinään. Tätä kehotusta on jo kerran noudatettu Helsingissä. Ojennettiin äsken syntymäpäivän vietossa „päivän sankarille“ muistokirje, johon kaikkien onnittelijain nimet oli kirjoitettu, — mutta kukkarahat oli lahjoitettu Temppelikassaan.

Annie Besant ja Mussolini. Teosofisen Seuran Presidentti kirjoittaa seuraavat huomiota ansaitsevat sanat Italian diktaattorista viime huhtikuun „Theosophist“-lehdessä: „Mies, joka kieltää uskonnollisen tutkimuksen yksityisiltä ryhmiltä ja sulkee hallitsemansa maan ovet vapaamuurariudelta, hän tuskin herättää ihailua salatieteilijässä ja vapaamuurarissa“.

Annie Besant ja Krishnamurti. Annie Besant kirjoittaa „Uudesta Sanomasta“ huhtikuun „Theosophistissa“ m.m.: „Jumalallinen henki on kerran vielä astunut ihmiseen, Krishnamurtiin, joka elämässään on kirjaimellisesti täydellinen, niinkuin ne, jotka tuntevat häntä läheisesti voivat todistaa . . . Maailmanopettaja on täällä . . . ja Hänen sanomansa on, että taivaan valtakunta on onnen valtakunta täällä maan päällä ja on, niinkuin Kristus sanoi, „teissä“. Sen täytyy päästä ulos näkyviin“. Uusi sanoma on siis se, että onnen valtakunta on toteutettava maan päällä. Niinpä niin, ja onhan se ikivanhakin sanoma. Kesän lopulla tai syksyn alussa on toivoa, että Annie Besant ja ehkä Krishnamurtikin käyvät Suomessa.

Olo Tuonelassa on erään kirjasen nimi, jonka ruotsalainen saarnaaja E. Sjöberg on kirjoittanut ja josta suomennoksen on julkaissut K. J. Gummerus O.Y. Kirja puhuu kuolemanjälkeisistä asioista Raamatun mukaan, ja teosofin on hauska todeta, minkä mullistuksen protestanttisissa käsityksissä teosofinen liike on saanut aikaan, — vaikka kunniaa siitä ei tietysti anneta sille, kenelle kunnia tulee.

Ihminen näkyväisenä ja näkymättömänä. C. W. Leadbeaterin niin sanoaksemme klassillinen teos auroista, väreistä ja niiden merkityksestä on vihdoin ilmestynyt suomenkin kielellä. Se on värillisillä kuvilla varustettu ja on kiintoisa ja opettavainen ei ainoastaan selvänäkijöille vaan kaikille, jotka haluavat tietoa värien symboliikasta.

Ruusu-Ristin Käsityöseura ja Temppelirahasto. Tervehtien ja kiittäin kaikkia maaseutuveljiä ja aatteen ystäviä ilmoitamme, että tulot käsityöryhmän kevätmessuilta Smk. 5140:— ovat tänään jätetyt Temppelirahastoon, sen hoitajan, agronomi W. Thesleffin antamaa kuittia vastaan. Käsityöseuran työtoimikunta.

Ruusu-Ristin puolen vuoden tilaajat, huomatkaa! Tämä on viimeinen numeronne. Jos ette uudista tilaustanne ennen elokuun 10 päivää tai muuten ilmoita, ettette halua jatkaa tilaustanne, lähetetään elokuun numero Teille 29 markan postietuannilla.

RUUSU-RISTIN puolivuoden tilaajat!

Elokuun numero lähetetään 29 markan postietuannilla.

Lukekaa „Tien varrelta“ tässä numerossa!

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruusu-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenluku on seitsemän toimintavuotensa aikana noussut seitsemään sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö 1927.

23:s vk. Elokuu 1927 N:o 6

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1927

IRTONUMERO Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

23:s v. ELOKUU 1927 N:o 6

Toimittajalta.

Kuluneena työkautena puhuin sunnuntai-esitelmissäni miltei yksinomaan tulevasta ajasta ja sen sivistyksestä ynnä siitä murroskaudesta, jossa nyt elämme. Keväällä valaisin muutamissa esitelmissä asiaa tähtitieteelliseltä ja astrologiselta kannalta ja muistutin kuulijoitani siitä tosiseikasta, josta nykyajan astrologit jo kauan ovat huomauttaneet, nim. että olemme siirtymässä tai juuri siirtyneet „Kalojen merkistä Vesimiehen merkkiin.“ Tämän tapahtuman hetkestä ei olla aivan yhtä mieltä: muutamat väittävät sen jo olleen ja menneen viime vuosisadan loppupuoliskolla, toiset, että se sattuu nyt pian tai ehkä sadan vuoden perästä.

Niille lukijoille, jotka mahdollisesti eivät ole tästä seikasta kuulleet, riennän selittämään, että se on tähtitieteellinen, astronominen faktumi eikä mikään — enemmän tai vähemmän, kuten usein sanotaan, „mielivaltainen“ — astrologinen päätelmä. Mitä näet on tuo „siirtyminen“ eläinradan merkistä toiseen?

Jokainen voi almanakasta nähdä, että aurinko vuoden kuluessa kiertää eläinradan kahdentoista merkin läpi, viipyen jokaisessa noin 30 päivää. Tällä hetkellä esim. aurinko on Leijonan merkissä, johon se siirtyi heinäkuun 21 p:nä ja elokuun 23 ja 24 p:n välisenä yönä se siirtyy Neitsyen merkkiin. Sentähden astrologit sanovat ihmisestä, jonka syntymäpäivä on sattunut heinäkuun 21 ja elokuun 23 p:n välisenä aikana, että hän on „syntynyt Leijonassa.“ Tietysti tämä auringon vuotuinen kulku eläinradan merkkien läpi, jota taivaalla saattaa seurata, on näennäinen ja riippuu siitä, että maapallo kiertää auringon ympäri ja täten samalla saattaa takana olevan tähtitaivaan ikäänkuin kiertämään aurinkoa. Tämä on helppo todeta, jos esim.

kulkee piirissä kotitalonsa ympäri ja seuraa katseellaan, kuinka katonharja piirtää ympyrän taivaalla.

Mutta tätä seikkaa ei tarkoiteta, kun puhutaan nykyisestä siirtymisestämme Kalojen merkistä Vesimiehen merkkiin, vaan sillä tarkoitetaan n.s. kevätpäivän tasauspisteen näennäistä siirtymistä eläinradan merkistä toiseen.

Maan akselilla on nimittäin oma kiertoliikkeensä, paitsi että se palloineen kiertää itsensä ympäri. Tämän ymmärrämme, jos katselemme hyrrää. Niin pian kuin hyrrän akseli hiukankaan kallistuu, alkaa sille uusi liike. Hyrrä kiertää akseliaan huimaavan nopeasti, mutta akseli itse kiertää arvokkaan hitaasti. Jos pitäisimme paperiarkkia vaakasuorasti hyrrän yli, piirtäisi sen akselin „pohjoisnapa“ renkaita paperiin, jotka laajenisivat sitä mukaa kuin hyrrän akseli kallistuisi ja kaatuisi maahan päin.

Maan akseli on, kuten tiedämme, hieman kallellaan. Jos nyt kuvittelemme akselia jatkuvan pohjoisnavasta suorana viivana avaruuteen „taivasta kohti“, on selvää, että tämä viiva piirtää ympyrän taivaalle koska maan akselilla on samanlainen oma hidas liike kuin hyrrän. Liike on tietysti ylen hidas, koska maapallo kiertää akseliaankin sanomattoman paljon hitaammin kuin hyrrä (kerran vuorokaudessa verrattuna hyrrän moniin kierroksiin sekunnissa). Itse asiassa liike on niin hidas, että tuo kuviteltu pitennetty pohjoisnapa piirtää yhden pienen ympyrän taivaalle 25,920 vuodessa.

Tätä liikuntoa nimitetään kevätpäivän tasauspisteen siirtymiseksi, sentähden että pohjoisnapa aina tähtitieteellisen vuoden alkaessa — s.o. maaliskuun 21 p:nä, jolloin aurinko siirtyy Oinaaseen — tähtää hieman toiseen kohtaan taivaalla kuin vuotta varhemmin. Ero ei ole suuri, ainoastaan noin 50 kaarisekuntia, käytännössä siis mitätön. Mutta 2160 vuodessa on akseli suorittanut kahdennentoista osan kiertoliikkeestään ja siis tähtäämisessään ehtinyt kulkea kokonaisen eläinradan merkin läpi.

Nämä asiat olivat tuttuja vanhoille kansoille. He nimittivät „suureksi vuodeksi“ (a n n u s m a g n u s, sanoivat roomalaiset) tätä tähtivuotta, jonka kestäessä kevätpäivän tasauspiste on kulkenut eläinradan kaikkien merkkien läpi. Ja heille nämä asiat olivat suuriarvoisia ja suurimerkityksisiä, sillä he uskoivat astrologiaan, s.o. tähtimaailman vaikutukseen maapalloon ja sen eläviin olentoihin. Makrokosmos oli yhtenäinen kokonaisuus eikä mitään voinut siinä

tapahtua ilman kauaskantavia vaikutuksia. Vanhat egyptiläiset sanoivat: kaikki uudistuu 30,000 vuoden perästä — silloin maailma taas on samanlainen. Tämä ymmärrettävästi tarkoitti „suurta vuotta", vaikkei kansalle ilmoitettu tarkkaa aikamäärää. Sillä 25,920 vuoden perästä on kevätpäivän tasauspiste taas entisellään ja suuri tähtimaailma samaten suhteessaan maapalloon.

Me, jotka olemme tutkineet teosofiaa, astrologiaa y.m., käsitämme, ettei vanhojen usko tähtiin ollut mitään taikauskoa. Se perustui pitkäaikaisiin havaintoihin ja ne johtopäätökset, joita kaldealaiset, indialaiset, egyptiläiset y.m. tähtien tutkijat tekivät, pitävät paikkansa tänä päivänä niinkuin silloin. Tähtivuoden kestäessä elämän edellytykset ja muodot maan päällä kaksitoista kertaa hieman muuttuvat, riippuen niistä kosmillisista henkivoimista, joilla kunakin tähtikuukautena on erikoinen tilaisuus vaikuttaa. Sentähden sanotaan, että noin kahden tuhannen vuoden (2160) perästä syntyy jossain uusi sivistys tai tapahtuu muutos vanhassa. Kaksi tuhatta vuotta olemme eläneet Kaloissa ja nyt siirrymme Vesimieheen seuraavaksi kahdeksi. Tämä merkitsee, että henkinen ilmapiiri, maapallon aura, jossa Kaloja hallitsevan Neptunuksen vaikutus on ollut tuntuva, nyt siirtyy Uranuksen huostaan. Paremmin sanoen: suuret kosmilliset henkivallat, joiden mediumina on ollut Neptunuksen enkeli, saavat nyt välittäjäkseen Uranuksen planeettahengen. Käytännössä tämä merkitsee suuriakin mullistuksia sekä olevissa oloissa että ajatustavoissa, ja viime talvena yritin kymmenissä esitelmissä kuvata näkemyksiäni näistä muutoksista ja mullistuksista.

Mielestäni oli tärkeä tietää, milloin tuo vaihtelu merkistä toiseen todella tapahtui, ja sentähden esitin eräässä luennossa, mihin johtopäätöksiin olin tullut havaintojeni ja laskelmieni nojalla: Asetuin niiden kannalle, joiden mukaan siirto Vesimieheen jo on tapahtunut, ja sanoin, että tämä arvatenkin tapahtui siihen aikaan, jolloin hindulaisten laskujen mukaan kalijugan ensimäiset viisi tuhatta vuotta loppuivat, toisin sanoen vuoden 1898 alussa — mahdollisesti varhemmin, sillä Mikaelin henkinen vaikutus oli alkanut jo aikaisemmin.[1]

[1] Näitä seikkoja selitin esitelmissäni, vaikken tässä ole tilaisuudessa niihin syventymään; ne ovat yhteydessä Kristuskysymyksen kanssa.

Toissa iltana tein nyt „sattumalta" kiintoisan löydön Selaillessani Tietäjän vuosikertaa 1914 löysin siv. 187 seuraavan kuvauksen eräästä kirjasta, joka kierteli muutamassa „Brittiläisten ja ja Ulkomaalaisten Salatieteilijöiden Seurassa."

„Kirjasen tekijä on muuan munkki Trithemius, ja se käsitteli suuria astrologisia kausia. Hän jakoi suuren presessioni-kauden 25,920 vuotta eli kevättasauspisteen siirtymisen koko eläinradan ympäri, ensiksi kahteentoista osaan eläinradan merkkien mukaan ja sitten seitsemään osaan planeettojen luvun mukaan. Näin jakautui suuri kierroskausi 84 osaan, joista kukin kesti 308 vuotta ja kutakin hallitsi vastaava planeetta. M.m. hän laski, että Marsin johtama kausi loppui 21 p. jouluk. 1880, jolloin alkoi Auringon hallitusaika, mikä kestää vuoteen 2188 . . . Sama munkki laski, että Aurinko astui Kalojen merkkiin 280 e. Kr. ja siirtyy seuraavaan eli Vesimiehen merkkiin 1880 j. Kr., koska kuhunkin merkkiin kuluu 2,160 vuotta."

Trithemiuksen mukaan tuo hetki, josta on ollut puhe, sattui joulukuun 21 pnä 1880, joten siis voidaan sanoa, että Vesimiehen aikakausi alkoi v. 1881. Tämä on mielestäni siksi huomattava tiedonanto, että olen taipuvainen pitämään sitä oikeana. Asia on oikeastaan fyysillistä ja astronomista laatua, ja luulisi tähtitieteilijöiden voivan laskea hetken tarkalleen observatoorioissaan. Toiselta puolen kyllä ymmärtää, että se on vaikea, kun siirto vuodessa on niin mitättömän pieni ja kun nykyaikaiset havainnot eivät ulotu niinkään pitkiin aikoihin. Onhan historiallisia muistiinpanoja vanhoilta ajoilta, onhan esim. indialaisia taulukkoja, onhan aikamääräyksiä, tiedetään, että pohjantähtenä Kiinassa ja Egyptissä v. 2700 e. Kr. mainitaan tähti, jota nyt nimitetään alpha Draconis y.m., mutta kun ei ole aivan tarkkaa vuotta ja päivää tiedossa, ei liioin saada varmaa historiallista lähtökohtaa. Sentähden eivät tietääkseni astronomit ole sanoneet, milloin tämä siirto Vesimieheen on tapahtunut. Kuuluisa Camille Flammarion lausuu Astronomie Populaire'ssään, joka ilmestyi v. 1880: „Nykyään kevätpäivän tasauspiste on Kalojen merkin loppupäässä ja on pian oleva Vesimiehessä."

Trithemius saattaa siis olla täysin oikeassa laskelmissaan, ja minä puolestani en sitä epäilekään.

*

Kuka sitten oli Trithemius? H. P. Blavatsky sanoo hänestä Theosophical Glossary'ssaan: „Sponheimin benediktiläismunkkien abotti, erittäin oppinut kabbalisti, salaisten tieteiden adepti, Cornelius Agrippa'n ystävä ja opettaja."

Johann Tritheim syntyi Trittenheimin kylässä Moselin varrella lähellä Trierin kaupunkia v. 1462, opiskeli Heidelbergissä ja joutui v. 1482 matkustaessaan kotipuoleensa Sponheimin luostariin, jossa hän niin viihtyi, että itse tuli munkiksi ja valittiin johtajaksi v. 1483. Tämän luostarin abottina hän toimi pari vuosikymmentä, rikastuttaen keräyksillään sen kirjakokoelmaa, niin että siitä sukesi Saksanmaan ehkä paras senaikuinen kirjasto; työskennellen luostarikurin ja munkkien tieteellisen sivistyksen kohottamiseksi; sekä laajentaen ja kaunistaen luostaria korjauksilla ja uusilla rakennuksilla. Heti alussa hän uhrasi koko perintöomaisuutensa luostarin kuntoon asettamiseksi ja voitti siten kaikkien munkkien rakkauden ja suosion. Tästä huolimatta sisäiset eripuraisuudet — Tritheimiä syytettiin liian ankarasta kurin pidosta — saivat hänet eroamaan toimestaan ja lähtemään maailmalle kodittomana vaeltajana. V. 1506 hänet valittiin pienen St. Jakob-luostarin abotiksi Würzburgissa, ja siinä hän eli elämänsä loppuvuodet hiljaisessa tieteellisessä ja kirjallisessa työskentelyssä. Hän kuoli 1516. Hänen kirjansa ovat osaksi askeettis-uskonnollisia, koskien luostarielämän uudistusta, osaksi historiallisia ja osaksi salaisia tieteitä ja noituutta käsitteleviä.

Trithemius ei ole saavuttanut samaa kuuluisuutta kuin hänen ystävänsä ja oppilaansa Henrik Cornelius Agrippa, jonka teoksia „okkultisesta filosofiasta" vielä tänään yleisesti luetaan asianharrastajain piireissä, mutta onhan Trithemius silti voinut olla suurempi tietäjä.

*

Mutta mitä sitten tuo siirtyminen Vesimieheen saa aikaan? kuulen monen lukijan kysyvän. Siihen vastasin pitkin viime työkautta enkä voi tässä toistaa, mitä silloin puhuin. Mutta mainitsenpa, mitä samassa Tietäjän numerossa v:lta 1914 asiasta kerrotaan.

„Tämä voimakas Uranuksen vaikutus tulee aikaansaamaan uuden ajattelun, suurten reformien ja monien huomattavien keksintöjen syntymistä. Uusi siveyslaki, perus-

tettuna paljon korkeammalle ja terveemmälle pohjalle, tulee luotavaksi, ja siveellinen kehitys tulee käymään käsi kädessä älyllisen valistuksen kanssa. Ajattelijat tulevat liittymään ryhmiksi ja korkeammanlaatuisia kauppaliittoja tulee muodostumaan, joista johtuu paljon hyödyllistä työtä. Tiede tulee olemaan rohkea-aatteisempi ja samalla sisänäköisempi ja tieteellinen ajattelu tulee enemmän kääntymään yliaistillisen maailman tutkimiseen" (lausui tunnettu englantilainen astrologi-vainaja Alan Leo.)

Trithemius sanoi Auringon hallitusajasta (1880—2188): „Se tulee olemaan suurten hallitusten aika . . . Suuret valtakunnat tulevat loistamaan kunniassansa, ihmisäly saa suurimman valtansa ja kaikki kirkot, uskot ja jumaluusopilliset dogmit tulevat sortumaan ja muuttumaan muinaisjäännöksiksi." Auringon ajan jälkeen seuraa hänen sanojensa mukaan Venuksen aika (2188—2497), jolloin naiset ovat joka suhteessa täydellisesti miesten tasalla. Silloin on intuitsionin kausi, jolloin „yliopistoissa opetetaan salatiedettä ja tähteintutkijat tulevat astrologeiksi."

*

J. R. Hannula on lähettänyt toimitukselle asiallisen ja valaisevan vastauksen erääseen viime Ruusu-Ristissä olleeseen kirjeeseen, joka koski mustan maagikon kohtaloa, ja J. R. H:n vastaus luetaan „Kirjeitä toimitukselle" osastossa. Eräs toinen ystävä ja ruusuristiläinen, J. P. Raumalta kirjoittaa minulle kirjeessä seuraavaa:

„. . . tekisi mieleni mainita, että saksalaisessa Theosophie-julkaisussa on viime vuoden 4:nnessä vihossa Franz Hartmannin kirjoitus „Radsha jooga, hatha jooga ja tantrika". Siinä käsitellään samaa kysymystä (mustista maagikoista) ja kirjoittaja asettuu ymmärtääkseni Teidän kannallenne. Jäljennän tähän muutamia otteita:

. . . ja lankeeminen tähän (mustaan magiaan) on suurin onnettomuus, mikä voi ihmistä kohdata, koska hän sen kautta irroittaa itsensä ainoasta todellisesta olemuksesta (Jumalasta) ja sen kautta kadottaa kuolemattomuutensa . . . Musta magia sitä vastoin on jumalallisten voimain alentamista ja alasvetämistä personallisen, katoavaisen itsen palvelukseen, jonka kautta sielu itse alentuu, eläimellistyy ja kadottaa jumalallisen itsetietoisuutensa . . . Ja se (hatha jooga) johdattaa mustan magian tielle, jonka täytyy päättyä henkisen yksilöllisyyden kadottamiseen . . . Valosta

eristettynä hän elää varjona varjojen keskellä, Jumalan, kuolemattoman minänsä hylkäämänä, jonka hän itse on hylännyt ja joka ei enää ole hänen minuutensa . . ."

*

Neljääntoista vuoteen en ollut käynyt ulkomailla ja kun nyt kesän alussa karma asetti niin, että olin tilaisuudessa matkustamaan Ruotsissa, Saksassa, Tshekko-Slovakiassa ja Itävallassa sekä viettämään puolikolmatta viikkoa viimemainitussa maassa osaksi Gallspachin maalaiskylässä osaksi Wienin kaupungissa, niin kaikella oli uutuuden viehätys minunkin vanhoille aisteilleni ja virkistävä vaikutus sielulle ja ruumiille. En tahdo mitään kertoa tästä matkastani, koska näyttää siltä, että karman herrat suunnittelevat minulle vielä toista matkaa tänä syksynä, ja sentähden toistan väin tässä yhden ajatuksen, joka alinomaa pyöri päässäni Keski-Europassa ja joka koskee koko Suomen kansaa: paljon meillä olisi oppimista toisilta kansoilta, mutta jos me oppia heiltä ottaisimme ja seuraisimme heidän esimerkkiään hyvässä, silloin olisi meidän kansamme kuin Imatra, jonka rinnalla ei mikään koski Europassa kohise, ja silloin olisi meidän maamme kuin paratiisi, jolle eivät muut maat vedä vertoja, sillä missä on maa, jolla on samat kauneuden edellytykset kuin Suomella? Onhan Thüringenin ihanat, kukkulaiset luonnonmetsät — tuoksuavat havumetsät, — onhan Elben satumaisen kauniit korkeat rantamat Dresdenistä Köningsteiniin päin, onhan lumihuippuiset, hohtavat alpit, — mutta Suomessa on kaikkialla luonnonmetsiä, kukkuloita, jokia, virtoja, koskia, puroja ja järviä, järviä, joita saa etsimällä etsiä muissa maissa . . .

*

Helsingin luentojen alkamisesta en vielä mitään osaa sanoa. Työ loosheissa alkaa syyskuussa, mutta kysymysillat ja minun esitelmäni riippuvat siitä, menenkö vielä ulkomaille tai, jos menen, koska kotiin palajan.

Helluntain hymni.

Maille autuaille taivaan
linnut veisaa virsiään.
Ihminenkö suruun, vaivaan
kytketty ois yksinään?

Päivä paistaa, laulaa lehto,
maa on onnenhurmassaan.
Helluntai on toivon kehto
onnen hymnit huulillaan.

Kesä armas ihmisille
vihdoinkin jo tullut on.
Särjetyille sydämille
suo se lohdun, — auringon.

Portit auki asunnoihin
käydä hengen kesäisen,
Portit auki kammioihin
surullisten sydänten.

Väinö Kolkkala.

Kolme kirjaa.

En voi sanoa, mistä enimmin pidän, mutta näitä kolmea olen enimmin lukenut: Christosophiaa, Suuria ihmeitä ja Teosofian avainta. Ehkä pidän niistä yllämainitussa järjestyksessä. Christosophiasta ensin — rakkauden kirjasta, Suurista ihmeistä — lempeyden kirjasta, Teosofian avaimesta — voiman ja rohkeuden kirjasta.

Kun lukee Christosophiaa, joutuu ajattelemaan, että kirja on taistelun tulos. Syvälle ja korkealle ovat sitä ennen lyöneet sisäisen etsinnän aallot. Kova on ollut myrsky sen avaran rauhan edellä, pimeä öinen taivas sen kajastuksen alkuna. Työtä on ankarasti tehty, ennenkuin se on syn-

tynyt, viljalti on vierinyt hikihelmiä, tuskan helmiä. Vaan ne ovat toisiksi tulleet, muuttuneet kirjan vainioissa, ylenneet ajatuksen yrtteinä, pusertuneet esiin yrtin kuvusta, kuultaneet siinä puhtaina päärlyinä. Ja päärlyt ovat pudonneet ihmisten sydämiin, alkaen siellä kammioissa helistä hiljaa, alkaen muuttua punaisiksi pisaroiksi, alkaen virrata verenä, Kristusverenä, vaatien itsemme voittoon toistemme hyväksi, sulaen sillaksi kaikkien kanssa, siten yhtyen ikuiseen lunastustyöhön.

Ne helmet ovat lähtöisin orjantappurapiikkien lyömästä verestä, sen yhden suurimman veljen verestä, välittäjäverten kautta ne ovat meille tulleet, meitäkin vaatien samaan työhön veljien hyväksi orjantappuratielle — voiton tielle.

Christosophia on voimasta lähtöisin. Christosophia vetoaa voimaan meissä. Christosophia on tahdon uskonnolle perustettu. Kun on lukenut sen, täytyy tehdä tili itsellensä, kumpaa tietä tahtoo käydä, laveaa vai kaitaa. „Ratkaise, oikeaan vai vasempaan haluat käydä!“ kuuluu käsky, kun sen on lukenut. „Tahdotko astua seuraamaan Kristusta? Tahdotko oppia rakkauden läksyä? Tahdotko tutkia järjelläsi Jumalan hengen syvyyksiä, jotta Jumalan viisaus kulkisi perintönä polvesta polveen?“

Christosophia on kuin viitta tienhaarassa. Christosophia muodostaa taitekohdan tiellä. Vanha taival on takana, uusi on alkamassa. On kuin nuoruus jäisi siinä taakse ja miehuus alkaisi. Kiihkoton, selkeä määrätietoinen työ olisi edessä, pitkiä sarkoja kynnettävä, peltoja pellon perästä. Mutta kyntäjällä on selvät näköalat edessä, jäsenissä on voimaa ja valoisa on mieli. — Siksi peltoja pitääkin olla paljon.

Christosophiassa kulkevat uskon mahti ja miehuuden voima käsikädessä rakkauden antaumuksen ja kirkasta yksinkertaisuutta säteilevän älyn kanssa.

— — — —

Suuret ihmeet on toinen teosofian hartautta ja rakkautta herättäviä kirjoja. Se sattui ensimäiseksi käteeni teosofisesta kirjallisuudesta. Se on lapsen mielellä kirjoitettu, lapsen sen kauneimmassa merkityksessään. On kuin näkisi Vapahtajan lapsiparven ympäröimänä, kun sitä kirjaa lukee. Tulee lauha ja lempeä olo. Tuntee kuin käden sivellyksen otsallansa — Mestarin käden, kuulee viisaita sanoja Sulkee silmänsä ja näkee enkelit edessänsä, näkee taivaan tarhojen taakse, näkee planeetat piiritansseissansa.

Katsoo elämän ja kuoleman syviin salaisuuksiin. Pelko katoaa suuren tuntemattoman edessä. Rakkauden mahti antaa kirkkauden valoa pimeimpäänkin soppeen. Kulkee hyvänhyvän ihmisen seurassa.

Muistuu mieleen Dante ja Virgilius tätä kirjaa lukiessa. Niinkuin Dantelle avautuivat uudet maailmat, huimaavat, ihmeelliset, niin ne avautuivat myöskin ensikertalaisille Suuria ihmeitä lukiessa.

— — — —

Teosofian avain. Sitä jo voi ymmärtää. Salainen oppi tuntuu monesta käyvän yli ymmärryksen. Liian visaista vasta-alkajalle nerokkuudessansa. Teosofian avainkin on nerokasta, nasevan nerokasta. Iskevät ja rohkeat ovat sen ajatukset, voisipa sanoa häikäilemättömän rohkeat, mutta valtavat aina. Ne koskettelevat kipeisiin kohtiin kristikuntaa. Ne repivät ja raastavat, pasuunan tavoin ne huutavat omilletunnoillemme, että me avaisimme älylle ovemme ja ajattelisimme valhetta, vääryyttä, farisealaisuutta, mikä piilee nykyisessä uskontojärjestyksessä.

Teosofian avain on taisteluhengessä kirjoitettu. Siinä on säkenöivän neron peitsenvälkettä, siinä on fanfaarin kutsuvia törähdyksiä, siinä on tulta ja verta hengen tantereella, myrskyistä ottelua, jonka oikeutus lähtee voimakkaasta tietoisuudesta, että taistellaan totuuden ja rakkauden nimessä. Siinä on ensi sijalla järkeä ja voimaa. On kuin sydän olisi seisahtunut. On kuin mahtava käsi heiluttaisi tietäjän valtikkaa ja alistaisi ihmiset taikamahtinsa alle, valtavan järjen taikamahdin. Ei kukaan, joka kirjan lukee, voi jäädä koskemattomaksi, välinpitämättömäksi. Sitä lukiessa täytyy hätkähtää ja täytyy ihastua kirjan majesteetillisyyttä, mutta täytyy myös, jos on rehellinen, asettaa itsensä tilinteolle, uskooko entiseen sokeasti vai omaksuuko uuden kannan, vaikka ensin näyttäisikin siltä, että Jumala tehtäisiin tyhjäksi ja ihminen itse korotettaisiin Jumalan tilalle. Kirja on kuin maailman sota, joka murskaa, tappaa, hajoittaa tyynen, pienen ja matalan, mutta joka vanhan raunioilta kohottaa uuden luomuksen salamain välkehtiessä, ukkosen jyristessä ja raivoisan rankkasateen langetessa älyn pilvistä maahan, rankkasateen, joka puhdistaa pölyttyneet pielet, meidän ihmisten ummehtuneista ajatuskammioista.

Mutta karski on kirjassa kädenlyönti, armottomana iskee äly. Ei sääliä ole — harhalle, valheelle, väärälle us-

kolle. Onko liian armoton lyönti? Siltä melkein tuntuu. Vaan onko ihme, kun ihminen on yksin ja maailma on voitettava. Ei kotka voi siipeinsä lentoa muuttaa. Ja hajanaiselta tuntuu välistä kokoonpano. Ei ole järjestystä. Sama asia toistetaan monissa kohdin ja katkaistaan ajatuksenjuoksu liian äkkiä uuteen hyppyyn.

Teosofian avain on taistelukirja, mutta Christosophia on taistelun jälkeinen teos. Voitto on saatu. Päivä paistaa, Jumalan aurinko niin pahain kuin hyväinkin ylitse. Ei näy vastustajia, ei vihollisia, kaikki ovat rohkeita, kaikki suljetaan samaan syleilyyn. On kirkasta, on rauhallista. Sydämessä soivat pyhäiset urut.

A. R.

Toukokuun kevät.

Puutarhan pienestä portista kevät on hiipinyt puistoon,
liittynyt taas kuva kaunis on mieleen ja muistoon.
Lupaus lämmöstä auringossa on jo,
joskin on kuni täyttyvä kuudan aurinko.

Tunnetko: on jo ilmassa keväisen mullan tuoksu!
Kuuletko soittoa: tuo kevätvetten on juoksu!
Lingotun laulajan, leivon, sa kuulitko jo?
Aamusi hartauteenko sen liittyi jo laulelo?

Kuuletko: luonnossa soi kuni tuhannet harput ja kellot!
Itse kanss' aatoksies sa valkeita ilmoja vellot.
Maan päällä taaskin vaivut sa mietteisiin:
siivet on mulla, mut ruumiini raskas on niin!

Tuulen ja meren jo syntyikö sielussas jano?
Onko sun riemusi entistä kirkkaampi, sano!
Uudetko voimat jo autioitsevat sun pääs'?
Tunnusta, ihminen, kevät sun kohtalos sääs'!

Rafael Ronimus.

Panteismi.

I.

Panteismi yleensä.

Koska ajat ovat tärkeät — niinkuin ne aina ovat — olemme koettaneet asettua hengessämme yhteyteen Suomen suvun suurien kantaisien, sanokaamme henkisten kantaisien kanssa. Tunnustelemme tapaavamme sielumme pyhässä lehdossa Vanhan Väinämöisen, Seppo Ilmarisen ja Lieto Lemminkäisen. Itse vanha Väinämöinen, tietäjä iänikuinen, on asettunut johtavalle korokkeelle, joka koroke on hänen henkinen työnsä. Samoin ovat seppo Ilmarinen, takoja iänikuinen, kuin myös lieto Lemminkäinen, kumpikin niinikään oman henkisentyönsä korokkeella. Vielä Suomen heimojen jaloimmat valiojoukot, itsekukin myös sillä korokkeella, minkä heidän tekemänsä henkinen työ luo ja muodostaa. Pyhässä lehdossa on jokaisen koroke hänen henkinen työnsä ihmiskunnan hyväksi.

Nyt me olemme hiljaa — niinkuin pyhässä lehdossa aina tulee olla — ja kuulemme vanhan Väinämön äänen sanovan näin:

— Muistammehan Leo Tolstoin ennen maailmansotaa lausuman ennustuksen: „Vuoden 1925 jälkeen . . . lasketaan panteismin temppelin perustuskivi". Ajattelen näinollen sopivaksi, että kansamme urhoisat pojat ja ihanat, kaunosieluiset tyttäret, että me kaikin yhdessä koettaisimme perehtyä panteistiseen elämänkäsitykseen. — Vai mitä ajattelet ja sanot, veli seppo Ilmarinen?

Ilmarinen: Olet lausunut minunkin aatokseni, veli Väinämö.

Väinämöinen: Ja koska olet taitava takoja, veli Ilmarinen, seppo iänikuinen, niin taopa tästä nyt oiva tiedon ja hengen työkalu! Vai mitä arvelet sinä, veli lieto Lemminkäinen?

Lemminkäinen: Yhdyn veli Ilmariseen. Sillä totta on, että inehmon lapsi, maammon poika, hän joutuu yhtenään, sekä filosofiassa että lempeimmän ja tulisimman rakkauden velvoituksessa koskettamaan vaikeata kysymystä, hyvän ja pahan kysymystä; jossa kahden asian eroittaminen, tai eroittamatta jättäminen, on vaikea tehtävä.

Ilmarinen: Totta on. Ja juuri tämä hyvän ja pahan jatkuva havaitseminen on aiheuttanut n.s. dualis-

min, dualistisen filosofian ja dualistis-uskonnollisen mietiskelyn. Kiitos sinulle, veli Lemminkäinen, kun autoit minut heti oikeaan alkuun! Ja koska minun tehtäväkseni on tullut tämän asian pohjustaminen, niin aloitanpa nyt vakavin mielin. Ja sinä, veli Väinämö, jos huomaat minun iskevän harhaan, niin sanopa sana aikanaan!

Väinämöinen: Veli seppo Ilmarinen, toivomuksesi otettakoon huomioon!

Ilmarinen: Luulenpa vaan, että minun nyt on jatkettava tähän tapaan: dualismin takana on elämän suuri ykseys, joka havainto puolestaan synnyttää n.s. monismin, monoteistisen filosofian, monoteistisen uskonnollisen mietiskelyn.

Nämä kummatkin näkökannat, dualistinen ja monoteistinen, ne ovat historian kuluessa ihmisten mieliä askarruttaneet. Ihmiset ovat näitä, näennäisesti vastakkaisia ongelmia jonkunverran pohtineet. Kiivasluontoiset ovat asettuneet jommankumman puolelle, toisiansa vastaan, aikomuksessa tuhota toisen. Kyvykkäät ovat koettaneet molempia ymmärtää, aikomuksessa oppia molempia suvaitsemaan. Nerokkaat ovat koettaneet päästä molempien ytimeen, niiden myönteiseen totuuteen, sulattaakseen ne omaan elämänymmärrykseensä.

Tästä eriasteisesta suhtautumistavasta on johtunut, että mitä kiivaampia ihmiset ykspäisyydessään ovat olleet, sitä umpiperäisemmäksi heidän harrastuksensa on muodostunut. Ollessaan sitävastoin hiukan joustavampia, havaintokykyisempiä, ovat he kummatkin, niin dualisti kuin monistikin, saattaneet joutua erääseen kolmanteen, jota nimitetään polyteismiksi, monijumalaisuudeksi.

Jos nim. dualisti on joustava ja havaintokykyinen, joutuu ja myöntää hän tekevänsä sen huomion, että sekä paha että hyvä ilmenevät ja vaikuttavat monissa eri asteissa. Vaikka paha perusolemukseltaan olisikin yhtä, niin kuitenkaan ei paha esiinny vain yhtenä, kokonaisena, vaan monena, monissa asteissa, joita hyvinkin käy luokitteleminen suuremmaksi pahaksi ja pienemmäksi pahaksi.

Saman huomion dualisti tekee hyvänkin suhteen. Hänen on lopuksi myönnettävä, ettei hyväkään ilmene vain yhtenä, kokonaisena, vaan esiintyy sekin monena, joita myös käy nimittäminen suuremmaksi hyväksi ja pienemmäksi hyväksi.

Tästä johtuu, että niinkuin ihminen ensin huomasi elä-

män kaksinaisuuden, hyvän ja pahan, joutuen tämän havaintonsa mukaisesti omaksumaan dualistisen maailmankatsomuksen, niin huomattuaan nyt yhtä selvästi, että vielä nämäkin molemmat, hyvä ja paha, esiintyvät monikkona, että on „pahempaa" pahaa ja „parempaa" pahaa, että samoin on „hyvempää" hyvää ja „huonompaa" hyvää, joutuu hän nyt tämän havaintonsa vuoksi omaksumaan polyteistisen maailmankatsomuksen.

Mutta sama muokkaantuminen saattaa monistissakin tapahtua. Vaikka hän aluksi oli asettunut sen ymmärtämyksensä kannalle, että kaiken takana on vain yksi Jumala, yksi Elämä, niin hän ei sittemmin voi ummistaa silmiään siltä havainnoltaan, että tämä yksi ilmenee moninaisuutena. Eikä moninaisuus ilmene vain tässä ulkonaisessa, aistittavassa maailmassa, vaan myöskin sisäisessä, näkymättömässä elämässä; sekin osoittautuu olevansa moninaisia voimia ja mahteja. Sentähden on hänenkin nyt — ollen joustava ja havaintokykyinen ihminen — pakko asettua polyteistisen maailmankatsomuksen kannalle.

— Mutta mitenkä nyt? kuuluu J o u k a h a i s e n tuttu ääni. Emmekö tällä menolla ajaudu ojasta allikkoon? Sillä jos kaikki nämä, nim. monismi, dualismi ja polyteismi ovat t o s i a, niin seuraisi johdonmukaisella välttämättömyydellä, että meidän pitäisi olla samalla kertaa näitä kaikkia? Näinollen on minun jyrkästi huomautettava, että kyllä tietomiehellä täytyy olla ennen kaikkea terve filosofinen k r i t i i k k i. Sen kokemuksen olen minä saanut elämässä kalliisti maksaa. Ja nythän sanoo terve järki suoraa päätä, että jos minä kuvittelen olevani samalla kertaa monisti, dualisti ja polyteisti, niin — ei tule mitään, ei käy laatuun!

— Ei mitenkään! säestää U k k o utra uunin päältä.

I l m a r i n e n: No mitenkä sitten?

— On valittava polyteismi! huomauttaa I l m a r i s e n E m ä n t ä. Sillä polyteismi on korkein totuus. Sen on elämän kokemus minulle opettanut.

— Eipäs! ärjäsee P o h j o l a n E m ä n t ä. Sillä käytännöllinen totuus on, että pahan ja hyvän välillä on ikuinen taistelu. Ja se joka taistelee, hän elää, josko hän voittaa tai häviää. Sentähden dualismi on valittava.

— Hirmuinen erehdys! jyräyttää K u l l e r v o. Sillä kieltämätön totuus on, että kaiken takana on yksi Jumala, ja moninainen elämä, niin hyvä kuin paha, on Hänen ilmauksensa. Sentähden monoteismi on valittava. Se on

elämän välttämättömyys. Ja kaikki jotka koroittavat itsensä tätä välttämättömyyttä vastaan, ne armotta murskautuvat.

Lemminkäinen: Veli seppo Ilmarinen, puhu! Sillä alanpa tuntea ruumiini liitoksissa vanhat arvet. Sääli äitiä, emoa, haravoidessaan poikaansa Tuonen mustasta joesta. (Onpa kuin liikutuksen kyynel vierähtäisi Lemminkäisen poskelle.)

Ilmarinen: Parhaat veljet! Puhe on oleva keskustelua, työtä, taontaa. Mutta jos puhe muuttuu väitelmäksi, voi se kadottaa rakentava luonteensa ja muuttuu hävittäväksi. Kokemus on opettanut, että sellainen voi muodostua kaikkien sodaksi kaikkia vastaan, aiheuttaen sekasortoa ja tuhoa. Sentähden me olemmekin jo aikoja sitten hyljänneet kiistat ja oppiriidat. Vanhin veljemme Väinämöinen, tietäjä iänikuinen, hän on meille osoittanut luovan sanan ja kesyttävän laulun mahdin. Siksi me elämän edessä, Jumalan ja maailmankaikkeuden edessä omaksumme toisen kannan: me mietiskelemme, teemme havaintoja, tunnustamme esiintyvien tosiasioiden moninaisuuden, etsien siten yhä syvempää, kirkkaampaa totuutta. Niinpä saatamme tajuta, että elämä on yhdeltä kannalta monismia, ykseyttä, ja me ymmärrämme ja selitämme sen niin, että kaiken takimaisuuden takana on yksi suuri olemassaolo, tajunta tai Jumala tai jumaluus, joka sulkee itseensä kaiken.

Mutta totta on myös, että elämä on omalla tavallaan dualistinen, ja me ymmärrämme ja selitämme sen niin, että elämä ilmenee kahtena, henkenä ja aineena, ja että siinä piilee hyvän ja pahan salaisuus.

Samoin on elämä myös polyteistinen, ja me ymmärrämme ja selitämme sen niin, että ilmentyneessä maailmankaikkeudessa on moninaisia olentoja, jumalia ja ylijumalia, aurinkokuntien ja linnunratajärjestelmien johtajia, on enkeleitä ja ylienkeleitä, on ihmisiä ja yli-ihmisiä.

Lemminkäinen: Veli Ilmarinen: järjen valo alkaa loistaa pajasi akkunoista. Jatka ja selitä meille, mikä on oleva tulos tästä, tai mikä on oleva yhdistävä rengas?

Ilmarinen: Tulos on oleva, että me voimme asettua aivan toiselle kannalle noihin kolmeen, monismiin, dualismiin ja polyteismiin. Meidän ei ole pakko rajoittaa itseämme ja maailmankatsomustamme siten, että kieltäisimme toiset kaksi ja yhden omaksuisimme, vaan me voimme omaksua sellaisen maailmankatsomuksen, johon sisältyvät

kaikki kolme, niin monismi ja dualismi kuin polyteismikin.

— Oo, mutta kykeneekö ihminen sellaiseen?! Eikö hänestä tule epämääräinen olento? tuumaa lennokas, kriitillinen Joukahainen.

Ilmarinen: Kaikki riippuu siitä, tahtooko hän.

— Voi olla. Kaikella kunnioituksella. Mutta mitä me silloin olisimme? Millä nimellä meitä nimitettäisi? se on Kullervon totinen touhu.

Ilmarinen: Pelkkä nimi ei sinään paljoakaan merkitse. Kaikki riippuu nimen sisällöstä ja siitä, ymmärrämmekö mitä nimi merkitsee.

— Siinäpä se! urahtaa Ukko uunilta.

Ilmarinen: Mutta jos tahdomme antaa näin muodostuvalle maailmankatsomukselle, kolmiyhteiselle elämänymmärrykselle jonkun nimen, niin voimme sitä nimittää tuolla vanhalla, kunniakkaalla, Leo Tolstoin ennustamalla nimellä: panteismi.

— Tosiaan! ihastuu Ilmarisen Emäntä. Ja lisää: panteismi ei niinollen ole yksi kilpaileva maailmankatsomus toisten kilpailijain rinnalla, vaan on se niiden syvimmän olemuksen yhtymä. Niinkö?

Ilmarinen: Niin sopii sanoa. Mutta on eräs tärkeä ehto, ennenkuin voimme ymmärtää mitä panteismi on, tai ennenkuin voimme nimittää itseämme panteisteiksi.

— Ja se on? ehättää nuori Joukahainen.

— Ilmarinen: Jos me vaan sanomme esim. että panteismi on kaikkijumalaisuutta, että Jumala on kaikkialla, niin emme vielä ole ollenkaan tarvinneet ymmärtää mitä panteismi on, mitä se elämänymmärryksenä edellyttää tai sisältää.

— Ja mitä siis panteismi elämänymmärryksenä ensinnäkin edellyttää, veli Ilmarinen? tiedustaa Kullervo.

Ilmarinen: Oikeastaan on se jo sanottu, mutta sanon sen vielä. Panteismi omaksuttuna maailmankatsomuksena edellyttää, että olemme ensin, ikäänkuin valmistavana kurssina ymmärtäneet, mitä monismi on, mitä dualismi ja polyteismi on, mihin ne perustuvat, mitä totuuksia ne kukin sisältävät.

Kun tämän kaiken teemme, ja sulatamme ne elämänymmärrykseemme järjellisenä valona ja siveellisenä voimana, saattavat meille avautua mahdollisuudet panteistiseen elämänymmärrykseen.

Kullervo: Voi olla, veli Ilmarinen. Entä sisällys?

Ilmarinen: Sisällyksestä on sanottava, veli Kullervo, ensiksikin näin: panteismi luonnollisesti sisältää kaiken sen, mitä edellä sanoimme noiden kolmen, monismin, dualismin ja polyteismin yhteensä ja erikseen sisältävän.

Mutta tämän lisäksi on panteismin sisällyksestä sanottava seuraavaa: ilmennyt elämä on asteettaisia ja rinnakkaisia ruumiita ja tajuntoja, jossa pienemmät, vähemmän tietoiset tajunnat sisältyvät osasina ja asteettain suuremman, suuremmassa tietoisuudessa ja itsetietoisuudessa elävän tai elävien tajuntojen ruumiiseen.

Kukin tällainen tajunta, vaikka se sisältyy suuremman tajunnan ruumiiseen, saaden siinä suurempaa ja syvempää elämän mahdollisuutta ja suojaa — kunnes kaikki sisältyvät yhteen äärimmäiseen tajuntaan — on oma pieni tai suurempi Jumalansa, omassa pienessä tai suuremmassa maailmassansa. Sillä pieni tai suuri ovat suhteellisia. Jokainen niistä on kehityksen, jälleensyntymisen, syyn- ja seurauksenlain alainen. Kaikki he ovat omissa rajoituksissaan itsenäisiä ja vastuunalaisia olioita.

Kullervo: Veli rakas! Tahtoisitko valaista nyt sanomaasi jollain esimerkillä?

Ilmarinen: Koetan sen tehdä.

Ottakaamme pari esimerkkiä, yksi alhaalta päin, toinen ylhäältä.

Alhaalta päin sanomme näin: ihmisen ruumis sisältää suuren määrän soluja, joissa jokaisessa on oma tajuntansa, solutajunta. Mutta nämä solut ryhmittyvät ryhmiin, pienempiin ja suurempiin. Esim. keuhkosolujen ryhmä, aivosolujen ryhmä, vatsasolujen ryhmä. Näillä ryhmillä, suuremmilla tai pienemmillä, on kullakin oma ryhmätajuntansa. Ne puolestaan yhtyvät eräänlaiseen yleistajuntaan, jonkunlaiseen alitajuntaan. Tämä vuorostaan on eräänlaisen ylitajunnan, sanokaamme päivätajunnan valvonnan alainen.

Tämä oli sanottu panteismin sisältöä valaisevaksi esimerkiksi alhaalta päin.

Ylöspäin mennäksemme alamme ihmisestä päivätajuisena oliona.

Päivätajuntana ihminen on ensiksikin oman, korkeamman Minänsä eli ikuisen, ylemmän tajuntansa suojeluksen alainen. Toiseksi on ihminen myös osasena Mestarin, Kristuksen, Logoksen ruumiissa, näiden tajuntojen vaikutus-, suojelus- ja mahdollisuuspiirissä.

Näin siis kaikki elävät, niinkuin sanotaan, Jumalassa, Kristuksen ruumiissa, jokainen omalla tavallaan, omalla tavallaan tietoisena ja vastuunalaisena.

Ilmarisen Emäntä: On siis selvää, ettei panteistinen elämänkäsitys voi olla tunkeileva, kilpaileva, taisteleva.

Ilmarinen: Aivan niin, sinä Pohjolan ihana impi! Panteistinen elämänkäsitys on suvaitsevainen, rakentuvaan ymmärtämiseen ja toteuttamiseen pyrkiväinen. Tästä johtuu, että ihminen sulkee itseltään panteistisen elämänkäsityksen niinkauvan, kun hän on ahdasmielinen, suvaitsematon, taisteleva.

Tämän olen sanonut panteismista yleensä. Ja näin takomani työkalun ojennan tässä nyt veli Väinämöiselle. Jos sen kelvottomaksi huomaat, niin työnnetään ahjoon uudelleen.

Väinämöinen: Veli seppo Ilmarinen, olet hyvin puhunut, taitavasti takonut. Kiitän sinua tästä kalusta!

Panteismi elämänymmärryksenä on kauttaaltaan voittavaa, se on muuttavaa, luovaa, rakentavaa. Panteismi sulkee kaikki itseensä, rakastaa ja tahtoo hyvää – se on panteismin kolminaisuus. Ja sentähden, jotta ihminen voisi olla panteisti, että hän osaisi voitossa sulkea kaikki syliinsä, osaisi rakastaa ja tahtoa hyvää, täytyy hänen aina etsiä, etsiä ja oppia tietämään mitä voittaminen on, mitä paha on, mitä hyvä on, mitä rakkaus ja totuus on.

Sentähden panteisti aina etsii totuutta, Jumalaa, sitä Isää hengessä, joka kaikki suvaitsee, kaikkia rakastaa, kaikille tahtoo hyvää, kaikkia palvelee ja auttaa.

Ja nyt, veljet, on meidän annettava kunnia sille kenelle kunnia kuuluu. Ja silloin me sanomme: teosofinen sanoma, sellaisena kuin H. P. Blavatsky sen esitti, on ollut se valo, se viisaus, joka tekee, joka on tehnyt mahdolliseksi panteismin temppelin perustuskiven laskemisen — sen perustuskiven, sen valon, jonka laskemisesta, jonka tulemisesta ovat sekä Leo Tolstoi että H. P. Blavatsky puhuneet, ennustaneet; jonka ennustuksensa yhteydessä he kumpikin ovat nimenomaan Pohjolasta puhuneet, ovat mongolislaavia, ovat Suomea maininneet.

Nyt siirrymme puhumaan panteismista uskontona. Niinollen, veli Ilmarinen, ole hyvä ja jatka taontaasi!

J. R. Hannula.

(Jatk.)

Kirkastus.

Sun on aistien väikkyvä maailma, suuri Apollon.
On, Dionysos, sun henkeni kätketty maa.
Sun on, Apollon, myös kuva hohtava, vaihtuva muoto.
On, Dionysos, sun ykseys vaihtumaton.
Tahtäät lemmittyysi, Apollon, ja surmahan suistat —
maailmanloppunsa tuo nousuksi muuntava on.
Ihmeen etsijä yksin kulkien katsovi kalmaa.
Ah, Dionysos, nyt ykseyteen hänet viet.
Hän, joka kerran kulki Apollonin tähtien alla,
Uhmaten niitä ja taas joskus polvistuen,
Irti on tähtien johdosta. Yössänsä tähdeksi syttyy.
Evoe, henkensä on noussut viisauteen.
Unta on vaihtuva virta ja rotkojen vaikea polku.
Totta on vaihtumaton, on ijankaikkinen vain.
Kasvatteineen maaemo nousevi kirkkauteesi.
Tietoisuudeksi on muuttunut aine ja maa.

U. E. G.

Paljosta oppimisesta tullut hyväksi.

Selaillessani klassillisen kreikan sanakirjoja löysin harvinaisen kultajyväsen. Se on Platoonin jumalallisen viisauden tuotteita. Hänen eräs lausekatkelmansa kuuluu: „Agathos ek polymathias genomenos.“ Otsikko on näiden sanojen suomennos.

Mainitusta lausekatkelmasta ei saa tietää, mihin henkilöön tämä Platoonin lausuma kohdistuu. Tekisi mieleni olettaa sen kohdistuvan Sookrateeseen. Lausekatkelma tarjoaa erinomaisen tekstinaiheen.

Nykyään on kaikissa sivistysmaissa „korkeasti“ ja „syvästi“ oppineita. Mutta onko heidän oppineisuutensa tehnyt heidät hyviksi? Vaakakuppi painuu kielteisyyden puolelle.

Meidänkin aikamme oppineet ovat enimmäkseen hyviä kohteliaisuudessa niille, jotka osaavat esiintyä kohteliaasti.

Mutta kohteliaisuus ei ole mitään erikoista hyvyyttä, koska se on imartelun läheinen sukulainen. Erinomaisen oppineet herra, rouva ja neiti voivat olla tylyjä heidän mielestään „alhaiseen kansaan" kuuluville henkilöille ja „kuitata" nämä mahdollisimman pian pois.

Itse oppineisuudessa on kaksi, oikeastaan kolmekin eri osastoa: 1. Paljaasta koulutiedosta „oppineen" nimityksen saaneet; 2. Niinsanotut itseoppineet, jotka ovat varojensa ja sisäisen tiedonhalunsa mukaan saaneet lukea esteettömästi, opettajien määräysten ja tiukan holhouksen alaisina olematta; 3. Ne nykyään vielä verrattain harvat henkilöt, jotka virallista koulua käydessään ovat sisimmässään elättäneet omantakeisen vakaumuksen siementä, ja jotka siis ovat hiljaisuudessa arvostelleet „normaalisen" kouluopetuksen menettelytapoja. Viimeksimainitut ovat elämänkoululaisia, jatkaen opiskeluaan ollenkaan sen perusteella virkapaikkaa toivomatta.

Jos he saavat antaa opetusta, niin ei sillä ole virallista leimaa, ja jos opetusta saanut pyrkii viralliseen kouluun tai toimeen täytyy hänen ottaa todistus ehkä alkuperäistä opettajaa paljon kehnommalta viralliselta opettajalta.

Koulun virallisuus kasvattaa hutiluksia ja teeskentelijöitä samoin kuin n.s. valtiokirkko.

Vaikka ei koko ihmiskunnassa vielä olisi ainoatakaan paljosta oppimisesta hyväksi tullutta ihmistä, materialistisen elämänymmärryksen kannalta katsoen, niin heitä saadaan kyllä vastaisuudessa. Ehdoton, muuttumaton laki pitää huolen siitä, että paljosta oppimisesta tullaan hyväksi. Mutta yhtenä ainoana maanpäällisenä elinkautena ei paljoa opita.

Ehkä siis Platoon tarkoittaakin jotakin jälleensyntymisen kahleista vapautunutta, esimerkiksi Buddhaa. Hän, jos kukaan, oli paljosta oppimisesta tullut hyväksi, samoin kuin Jeesus Kristus. Mutta Jeesuskin torjui itseltään „hyvän"-nimityksen, ehkä ihmisten kannalta katsoen.

Kyllä ihan „jokapäiväisissä" ihmisissäkin on yksilöitä, joita rajoitetussa merkityksessä voi kutsua hyviksi Mutta heidän hyvyytensä ei kestä ankarissa koetuksissa.

Veikko Palomaa.

Matkan varrelta.

Tapaan rakkaan Teofiluksen, joka heti kysyy ja sanoo: kuule, rakas Johannes, mitä sanot Kristuksesta?

— Missä merkityksessä? kysymme me.

— „Mestarit ja polku" kirjan merkityksessä, selittää Teofilus.

— Se on monipuolinen „merkitys", sanomme.

— Olen ollut siinä luulossa — puhuu Teofilus edelleen —, että Jeesus Kristus on tullut kaikkein korkeimmaksi . .

— Ja mikä on sinut johdattanut siihen luuloon?

— Teosofiset opiskeluni, Uusi Testamentti . . .

— Ja nyt?

— „Mestarit ja polku" opettaa, että Jeesus Kristus on kokoonpantu kahdesta mestarista, Jeesuksesta ja Maitrejasta, jotka kumpaisetkin olisivat vihkimyksissään Buddhankin alapuolella.

— Niinpä niin opettaakin.

— „Mestarit ja polku" kirjan Kristus olisi 7:nnessä vihkimyksessä, kun Buddhakin on 8:nnessa, ja Jeesus olisi sitäkin alempana, 6:nnessa.

— Hyvä on, rakas Teofilus, sanomme me. Näen koko olemuksestasi, että asia on sinulle vakava. Kun tapaan isä Ahasveruksen — ehkä suullisesti tai kirjeellisesti —, niin koetanpa puhua asiasta.

Ja niin me matkustimme Raahen kautta Tornioon — joka Haaparannan kanssa hyvin kuvaa Beeringin salmen molempia rantoja —, jossa me kokosimme kaiken ajatuksemme ja aloimme tiedustaa:

„Rakas Ahasverus . . ."

Mutta me emme ennättäneet tämän pidemmälle, kun Ahasverus katsoo meitä kirkkaasti silmiin yli Tornion joen — nim. entisen joen —, ja sanoo näin:

„Rakas Johannes: lue Joh. 1: 1—3, 14 ja Hebr. 1: 1, 2; 7: 3, 15, 22; 8: 6, 13. Harkitse, rinnastele, seulo, ravistele, ja tee johtopäätöksiä."

Ja sen sanottuaan oli Ahasverus tipotiessään.

Me puolestamme teimme niinkuin käsketty oli. Etenkin rakkaan Teofiluksen tähden, joka oli kiinnittänyt huomiomme mestareihin ja vihkimyksiin.

Vihkimyksistä huomasimme „Mestarit ja polku" kirjassa sanotuksi, että Maailman Herra, tuo Venukselta tullut Sa-

nat Kumara, on 9:nnessä vihkimyksessä. Gotama Buddha on 8:nnessa. Mutta näiden alapuolella on Kristus, joka on 7:nnessä, Jeesuksen ollessa vieläkin alempana, 6:nnessa.

— Jaa-a, niin näyttää asiat esitetyn, sanomme me.

Sitten me avaamme Uuden Testamentin; etsimme siitä Ahasveruksen mainitsemat kohdat. Ja me luemme:

„Alussa oli Sana, ja Sana oli Jumalan tykönä, ja Sana oli Jumala. Hän oli alussa Jumalan tykönä. Kaikki on saanut syntynsä hänen kauttaan, ja ilman häntä ei ole syntynyt mitään, mikä on syntynyt . . . Ja Sana tuli lihaksi, ja hän asui meidän keskuudessamme."

Vai niin, sanomme, ja koetamme ajatella huolellisesti — Teofiluksenkin tähden, jota sydämestämme rakastamme. Jeesuksessa Kristuksessa tuli siis lihaksi se Sana, Jumala, jonka kautta k a i k k i o n t e h t y.

Mutta entä Gotama Buddhassa?

Luemme edelleen Ahasveruksen osoituksen mukaan: „Sittenkun Jumala muinoin monin erin ja monin tavoin oli puhunut profeettojen kautta, on hän näinä viimeisinä päivinä puhunut meille Poikansa kautta, jonka hän on pannut kaiken perilliseksi, jonka kautta hän myös maailmat loi."

Silmäilen tätä ja sanon vihdoin näin: nii-in, kaikki olivat p r o f e e t t o j a — Buddhakin, joka on 8:nnessa vihkimyksessä —, jonkinlaisia ennustuksia siitä, mikä viimein Jeesuksessa ilmeni täydellisesti. Hänessä lihaantui maailmoja luova Sana, Poika, tullen kaiken perilliseksi, johtajaksi; jota nyt saivat edelliset — siis Buddhakin — lähteä seuraamaan.

Ja edelleen: „Melkisedek, jolla ei ole isää, ei äitiä, ei sukua, jolla ei ole päiväinsä alkua eikä elämänsä loppua, mutta joka on Jumalan Pojan kaltaiseksi kuvattu . . . ja tämä käy vielä paljon selvemmäksi, kun toinen, Melkisedekin kaltainen pappi nousee . . . sikäli on myös se liitto parempi, jonka todistajaksi Jeesus on tullut . . . mutta nyt hän on saanut niin paljon jalomman viran, niinkuin on paremman liiton välittäjäkin, liiton, joka on paremmille lupauksille perustettu . . . sanoessaan ‚uuden' hän on julistanut ensimäisen liiton vanhentuneeksi; mutta se mikä vanhenee ja on aikansa elänyt, on häviötänsä lähellä."

Tässä olivat Ahasveruksen osoittamat lauseet.

Rakas Teofilus, niitä nyt punnitkaamme.

Ja Teofilus alkaa näin: — Entä Melkisedek, tuo ensi-

mäisen ja vanhentuneen ja häviötänsä lähelle joutuneen liiton ylimäinen pappi? ... Ei ole isää, ei äitiä, ei päiväinsä alkua ... Olihan Buddhallakin päiväinsä alku ...

Taas kuuluu Beeringistä päin: „Mutta kuudennesta tunnista alkaen tuli pimeä yli koko maan, ja sitä kesti yhdeksänteen tuntiin asti.“

Tämän kuulemme molemmat, ja Teofilus virkkaa: Tuo lausehan on ristiinnaulitsemiskertomuksesta?

— Niinpä vaan, sanon minä. Ja minun päässäni välähtää ihmeellinen ajatus. Se ajatus on tällainen: tarkoittaisikohan tämä: „kuudennesta vihkimyksestä yhdeksänteen vihkimykseen asti?“ Kun olen tätä jonkun aikaa itsekseni ajatellut, sanon Teofilukselle: Mutta kuka oikeastaan on tuo Melkisedek, tuo ensimäisen liiton ylimäinen pappi? Eikö hän ole juuri tuo Venukselta tullut Kumara?

— Tuoko Maailman Herra, joka on yhdeksännessä vihkimyksessä?

— Hän juuri.

— Miksi niin?

— Hänhän on tullut Venukselta, on itse tehnyt ruumiinsa, eetterisen, jossa on yhtämittaa ollut, eikä hänellä siis ole tällä planeetalla isää eikä äitiä.

— Tosiaan.

— Ottakaamme nyt huomioon, että hän on 9:nnessä vihkimyksessä.

— Miksikä?

— Jos Jeesus Kristus on tullut toisen, paremman liiton ylimäiseksi papiksi, niin täytyy hänen olla vähintäänkin yhtä korkeassa vihkimyksessä kuin Maailman Herra.

— Siis yhdeksännessä?

— Niin, vähintäänkin.

— Tämä on johdonmukaista, ja sellaisenaan erittäin kiintoisa kohta.

— Ja asiaa ratkaisevasti valaiseva. Sillä „Mestarit ja polku“ kirjan Kristuksen molemmat puolet — kun se jakaa Kristuksen kahtia — ovat verrattain alhaalla, 7:nnessä ja 6:nnessa vihkimyksessä.

Nyt Teofilus, tuo rakkaamme, aivankuin vaipuu mietteisiinsä. Hän tuumaa. Sitten hän kalpenee, on kuin tuskan kouristama. Ja taas hän vaipuu mietteisiinsä. Hän miettii ... miettii ... kirkastuu ...

— Mitä huomaat, Teofilus? kysymme.

— Olen löytänyt ratkaisun, rakas Johannes.

— Niinkö? Sano se julki!

— Kernaasti. Ratkaisu on tämä: „Mestarit ja polku" puhuu kokonaan toisesta olennosta.

— Sano se vielä kerran! rakas Teofilus.

— On sanottu mitä sanottu.

— Mutta miksi se puhuu toisesta olennosta?

— Miksikö? Yksinkertaisesti siksi, ettei se tunne Jeesus Kristusta, toisen, entistä paremman liiton ylimmäistä pappia.

Jäämme taas mietteisiimme. Mutta silloin kuuluu Beeringistä päin, selvään ja kirkkaasti: „Kunnia myös Manulle, Boodhisattvalle ja Mahatshoohanille!"

— Mitä? kysymme me, Teofilus ja minä.

Ja me seisomme siinä hetken sanattomina, äänettöminä. Mutta sitten kohotan silmäni, näen Teofiluksen kirkkaan katseen ja luen siinä kuin kirjaan painettuna: „Taitanee Ahasverus ajatella tuossa kirjassa tarkoitettua Kristusta maailmansodan yhteydessä". Ja ääneen Teofilus sanoo: „— muistammehan hyvin kuinka s e n Kristuksen kannattajat tekivät Englannin maailmanvallasta „Jumalan suunnitelman", ja kuinka he suorastaan innoittivat taistelemaan liittolaisten riveissä".

— Jumalan suunnitelma? kysyn.

Ja me olemme molemmat vaiti.

Mutta taaspa kuulen Ahasveruksen tutun äänen: „Lue Matt. 5: 48".

Minä luen: „N ä i n o l l e n t u l e t t e v i e l ä t ä y d e l l i s i k s i, n i i n k u i n t e i d ä n t a i v a a l l i n e n I s ä n n e o n t ä y d e l l i n e n".

Taas Teofiluksen katse kirkastuu, ja hän sanoo: siinähän se on Jumalan suunnitelma! Se on i h m i s e n j u m a l a l l i n e n t ä y d e l l i s y y s.

Ja meidän sielussamme tuntuu niin somalta. On kuin apostoli Paavali siellä kuiskaisi: m e i d ä n o n k a s v a m i n e n K r i s t u k s e n v a r r e n m i t a n m u k a a n t ä y d e l l i s i k s i.

— Selvä on — sanoo Teofilus —: Jumalalla on vain yksi suunnitelma, s.o. kasvava täydellisyys sisäisessä Kristuksessa. Kaikki muut „suunnitelmat", niinkuin Englannin tai minkä tahansa maailmanvallan suunnitelmat, ovat toiselta taholta.

Nyt minulle selviää kuin valon väläyksessä: „Mestarit

ja polku"-kirja ei tunne eikä ole asiallisessa suhteessa myöskään Valkoisen Veljeskunnan Manuun, Boodhisattvaan eikä Mahatshoohaniin. Sillä johan Gotama Buddha kielsi kaiken tappamisen: „Minä noudatan käskyä olla tappamatta eläviä olentoja" Buddh. katkismus sivu 41. Ja Jeesus sanoo: „Pistä miekkasi takaisin tuppeen; sillä kaikki, jotka miekkaan tarttuvat, ne miekkaan hukkuvat".

— Se on totta, sanoo Teofilus. Ja lisää: mutta kuinka on, puhutaanko „Mestarit ja polku"-kirjassa mitään Jeesuksen viidestä käskystä?

Me tutkimme kirjan uudelleen, ja me ihmettelemme: kas vaan, kirjassa puhutaan p o l u s t a kohti korkeita vihkimyksiä, mutta Vuorisaarnaa ei esitetä tuona polkuna; vaikka juuri on puhe Kristuksesta Jeesuksesta. Ja kuitenkin hän itse sanoo: „Minä olen ovi . . . joka ei käy ovesta" — joka ei seuraa Jeesuksen käskyjä — „lammastarhaan, vaan nousee siihen muualta, se on varas ja rosvo" Joh. 10: 9, 1.

— Ihmeellistä, sanoo Teofilus. Mutta entä Buddhan kahdeksankertainen tie?

Tutkimme jälleen. Ja nyt me ilostumme, sillä luvussa „Kolmioiden viisaus" puhutaan Buddhan tiestä. Tulemme viidenteen kohtaan: „Oikeat elinkeinot". Luemme: „Oikea elinkeino on sellainen, joka ei aiheuta millekään elävälle olennolle mitään vahinkoa".

— Hyvä, sanomme ja luemme edelleen: „Huomaamme heti, että se eroittaa pois sellaiset ammatit kuin teurastajan tai kalastajan."

Nyt me yhtäkkiä katsomme toisiamme silmiin. Ja minä huomaan Teofiluksen silmässä hämmästyksen häivän. Arvaan syyn ja kysyn: ajatteletko Pietaria, portinvartijaa avainkimppuineen, joka on elinkeinoltaan k a l a s t a j a?

— Sanos muuta!

— Ja entäs Jeesus itse, joka vielä ylösnousemuksensa jälkeen huolehtii kalojen paistamisesta, kutsuu kalastavia opetuslapsiaan kanssaan einehtimään, itse tarjoillen heille leipää ja kalaa?

— Merkillistä, sanoo Teofilus. Ja lisää: taitavatpa vaan Jeesuksen Kristuksen opetuslapset jäädä kalastuselinkeinon harjoittamisen vuoksi ulkopuolelle sen veljeskunnan ja niiden vihkimysten, joita „Mestarit ja polku"-kirjan Kristus toimittaa?

— Arveluttavalta näyttää, sanomme me.

Luemme edelleen: „— mutta käsky ulottuu paljon kauemmaksi kuin tuohon. Meidän ei ole harjoitettava elinkeinoamme vahingoittamalla mitään luotua, ja niinpä huomaamme heti, että alkoholin kauppa ei ole oikeata elinkeinoa. Alkoholin myyjä ei välttämättä tapa ihmisiä, mutta kieltämättä hän tuottaa vahinkoa ja elää siitä vahingosta, jota hän ihmisille aiheuttaa.“

— Tässähän välillisesti pilkistää esille ihmisenkin tappamisen kielto, sanoo Teofilus. Ja lisää: mutta entä sota, jossa maailman mahtavat „elinkeinonaan“ harjoittavat ihmisten tappamista?

Selailemme taas kirjaa, mutta emme huomaa mitään sodasta sanotuksi; kirja vaikenee siinä asiassa kuin muuri.

— Kummallista, sanomme me yhteen ääneen. Onkohan vaan niinkuin Mestari jossain sanoo: te siivilöitte hyttysiä, mutta nielette kamelin. Sillä ymmärrettäköön tuo Pietarin ja toisten opetuslasten kalastuksen harjoittaminen joko tavallisena elinkeinona tai henkisten asioiden vertauskuvana — joita kumpiakin se voi tarkoittaa, koska Mestari nimenomaan sanoo tekevänsä kalastuselinkeinoa harjoittavista opetuslapsistaan ihmisten kalastajia — niin on kalastuselinkeino joka tapauksessa vain pieni „hyttynen“ sotaelinkeinon rinnalla, joka sellaisenaan on suurenmoinen, kyttyräselkäinen „kameeli“.

— Niin, mutta se „Jumalan suunnitelma“? se Englannin maailmanvalta? kuinka sen silloin kävisi? Ehkä „Mestarit ja polku“ pelkästä kohteliaisuudesta tätä „suuunitelmaa“ kohtaan vaikenee koko sotaelinkeinosta? tuumaa Teofilus.

— Sellainen kohteliaisuus on sangen hienotunteista, diplomaattista ja viisasta. Sillä Englannin maailmanvallan „jumalansuunnitelma“, sehän lepää nimenomaan sodan ja väkivallan perustuksella, kun taas ihmisen täydellisyyssuunnitelma, tuo ainoa Jumalan suunnitelma, lepää Vuorisaarnan opetuksien ja niiden seuraamisen perustuksella.

— Niinpä kyllä. Onhan ero asialla ja asialla, yöllä ja päivällä, auringolla ja kuulla, selittää Teofilus ja hymyilee.

Oltuamme sitten pienen ajan vaiti, minä ja Teofilus, huomaamme me joutuneemme hämmästyksen valtaan.

Sillä nyt meille selviää, että me olemme saaneet hetken elää ja ajatella Ahasveruksen mahtavassa aurassa, hänen inspiratiossaan, s.o. olemme saaneet ajatella hänen järkensä valossa. Sentähden me olemme jaksaneet nähdä asiat selvinä, kirkkaina, jääväämättöminä . . .

— Mutta Teofilus? Mihin sinä häivyit? — Oo, tuolla hän jo viipottaa viitallaan . . .

Ja Ahasverus on häipynyt omille mailleen.

Entäs me? . . . Mihinkäs, minnekäs me? , . . Lähtisimmekö edelleen tutkimaan noita kahta niin kokonaan erilaista polkua? . . .

Johannes Kotipelto.

Kirjeitä toimitukselle.

Mustan maagikon kohtalo.

Luin huhtikuun Ruusu-Rististä Toimittajan kirjoituksen mustasta magiasta ja mustista maagikoista. Ja minä iloitsin siitä kirjoituksesta. Sillä niin asiallisen valaiseva se mielestäni oli. — On kahdenlaisia mustia, niitä, joissa vielä on mahdollisuus katumiseen, ja jotka siis voivat, vaikka vaikeitten kärsimyksien kautta, palata elämän tielle, mutta on niitä, jotka ovat astuneet tämän rajan yli, ja ovat lähteneet kulkemaan tyhjäksitulemistansa kohti. Mutta vaikka ihminen yksilöllisenä minuutena voi näin valita häviön tien, niin itse jumalsyntyinen henki-itse, aatmaa, Jumalan Poika hänessä, ei „koskaan ole missään tekemisessä pahan kanssa“, eikä siis voi hävitä.

Niinkuin sanoin, iloitsin tästä kirjoituksesta. Sillä se selvensi käsitteitä tässä vaikeassa asiassa.

Niinpä hämmästykseni olikin melkoinen, kun sitten seuraavassa R.-R:ssä herrat Rafael Ronimus ja Hendrik Uus esittivät jyrkän protestinsa Toimittajan kirjoitusta vastaan.

Ryhdyin selailemaan H. P. B:n Teosofian Avainta, ajatellen tai muistellen, että tässä kirjassa pitäisi olla jotain tästäkin asiasta sanottu.

Etsin otsikon: „Mitä tyhjäksitulemisella todella tarkoitetaan.“ Ja aivan oikein. Asiasta puhutaan; vaikkakin — näin käsikirjaksi aijotussa teoksessa — peitetysti. Siis niinkuin P. E:kin kirjoituksessaan sanoi: „Tietäjät puhuvat yleensä mahdollisimman vähäsen mustasta magiasta ja mustista maagikoista“. Huomaan myös, että H. P. B. puhuu niinikään osittaisesta ja täydellisestä häviöstä. Osittainen häviö sisältyy m. m. tällaisiin lauseihin: „Mutta materialistit, jotka eivät ole rikkoneet muussa kuin uskomattomuudessaan, nukkuvat vain yhden asemanvälin. Ja on tuleva aika, jolloin nämä entiset materialistit huomaavat olevansa ikuisuudessa ja ehkä katuvat, että ovat kadottaneet yhdenkin päivän, yhden aseman ikuisesta elämästään“. „Mutta vahinko on niiden maallisten personallisuuksien, joista ei

voinut mitään koota. Ne personallisuudet eivät tosiaankaan voi tietoisesti elää kauempaa kuin maallisen elinaikansa".

H. P. B. puhuu tässä tosin vain „materialistista" mutta on huomattava, että myöskin materialismia on ainakin kahta laatua. Niinpä seuraavat lausunnot — jotka sinään sisältävät ajatuksen itsekkään ihmisen minuuden lopullisesta häviöstä — kuuluvatkin näin: „Mutta on kyllä niinkuin sanoitte monenlaisia materialisteja. Itsekäs ja pahanluontoinen ihminen, joka ei koskaan ole vuodattanut kyyneliä muun kuin itsensä tähden, jolla uskomattomuutensa lisäksi on täydellinen välinpitämättömyys koko maailmaa kohtaan, on kuoleman kynnyksellä pakoitettu ainiaaksi luopumaan personallisuudestaan. Tätä personallisuutta ei myötätunnon siteet kiinnitä ympäröivään maailmaan eikä hän voi millään pitäytyä kiinni sutratmassa, ja siitä seuraa, että viimeisellä hengenvedolla jokainen side näiden kahden välillä on katkaistu. Kun ei sellaisella materialistilla ole deevakhania, tulee sutratma ruumistumaan melkein paikalla".

On kai luettava hätiköimisen tiliin, etteivät herrat Ronimus ja Uus tulleet itseltään kysyneeksi, mitä sellainenkin auktoriteetti kuin H. P. B. mahdollisesti on asiasta kirjoittanut. Sillä H. P. B:n lausunto on ytimekäs ja selvä: „— jokainen side näiden kahden välillä on katkaistu". Täydellisesti itsekkään ihmisen molemmat puolet erkanevat lopullisesti, lähteäkseen kumpikin omille teilleen, s. o. yksilöllinen minuus häviönsä tielle, henki-itse „ruumistumaan melkein paikalla", s. o. aloittaakseen alusta uudelleen.

Mustan maagikon lopullista häviötä kuvataan erittäin kiintoisasti myös kirjassa „Valkoisen lotuskukan tarina".

Kertomus on vanhasta Egyptistä. Kun kansanjoukko lopulta tuhosi sekä temppelin että sen mustat papit: „— niin näin nuo rikolliset sielut (nim. temppelin ylipapit), vallanpyyteen ja Himojen Kuningattaren herättämien halujen tahraamina vetäytyvän sitä leppymätöntä kohtaloa kohti, josta ei ollut mitään turvaa. Agmadhin (temppelin ylipapin) sielu pakeni pois kovalla suhinalla, joka kuului siltä kuin yölinnun kaamea lento".

Tämä Agmadh, temppelin ylipappi, oli jo aikaisemmin, eräässä yöllisessä kohtauksessa, lausunut „ratkaisevat sanat": „Minä luovun ihmisyydestäni". Hän oli sen tehnyt suunnattomassa kunnian- ja vallanhimossaan.

Herrat Ronimus ja Uus lopettavat protestinsa: „Mustan maagikon ‚pahuus ei siis saata olla suurempi kuin kaikkivoivan ja kaikkitietävän Jumalan hyvyys'".

Aivan oikein. Sillä ellei asia näin olisi, silloinhan Jumala ja hyvyys häviäisi ja musta maagikko ja pahuus säilyisi. Ja ettei kuitenkaan näin tapahdu, edellyttää se, että kaikki, mikä ei vapaasta, „hy-

västä" tahdostaan yhdy kaikkialliseen hyvään tahtoon, vaan vapaasti ja tietoisesti luopuu siitä — niinkuin Agmadh teki — kaiken sen täytyy hävitä. — Ehkä näinollen voitaisi myös sanoa, että mustan maagikon „pelastus" on hänen häviössään; jotta häntä elähyttänyt henki-itse saisi alkaa alusta.

Ei siis pitäisi olla haitaksi, jos joskus pysähdyttäisi näitäkin asioita ajattelemaan. Sillä varmaa on, että henkinen ylpeys, turhamaisuus ja kunnian- ja vallanhimo rehoittaa tänään niinkuin se rehoitti Egyptin ja Jeesuksen päivinä. Jeesushan useasti varoittaa oppilaitaan suuruudenhulluudesta ja vääristä profeetoista; „jotka tulevat luoksenne lammasten vaatteissa, mutta sisältä ovat raatelevaisia susia".

Niinpä voi toisinaan tavata ihmisiä, jotka itse kivenkovaan väittävät, että ne ovat adepteja, vihittyjä, arhateja, jopa väittävät olevansa Jeesuksen tasalla, vieläpä korkeammallakin. He esittäytyvät pukeutuneina merkilliseen salaperäisyyden vaippaan, jutellen paradoksimaisesti, ihmeitä ja kummallisuuksia. Niin että „äkkinäinen" voi ihan hämmästyä, arvellen, että mikä ihmeellinen „jumalan ruumistuma" tässä nyt ilmestyikään.

Mutta kun heihin sitten tutustuu joko henkilökohtaisesti tai kirjallisuudessa, tekee vähitellen erään merkillisen huomion. Kun nim. tulee puheeksi T i e eli p o l k u Mestarin luo, niin saa kuulla jos minkälaista materialistis-aistimuksellista jutustelua, unia ja näkyjä, mutta vain kuin sivumennen, tai ei ollenkaan, Mestarin itsensä esittämästä moraalisesta Tiestä.

Mehän luemme Jeesuksen sanat: „Minä olen ovi . . . joka ei käy ovesta lammastarhaan, vaan nousee siihen muualta, hän on varas ja rosvo". Joh. 10: 9, 1. Mutta kun sitten noiden suurempien tai pienempien „vihittyjen" kanssa tulee puhe Buddhan bhikkuille järjestämästä tiestä (Buddhalainen katkismus, kysym. 260), tai etenkin Vuorisaarnasta, niin teemme ällistyttävän huomion: „vihityn" naama saa kiusaantuneen ilmeen. Ikäänkuin väännellen ja kiemurrellen hän koettaa veivata: „No jaa . . . vuorisaarna . . . onhan se . . . tokikin". Ja samalla saamme huomata, osaksi „arhatin" ilmeestä, osaksi puheesta, että kunnioitettava „herra arhat" itse sentäänkin, tottahan tokikin, työskentelee jo joissain peräti salaperäisissä korkeuksissa, jossa vuorisaarna on „voitettu kanta", joissa se ei enää „vihittyä" velvoita.

Saattaa ylimalkaan huomata, ettei „herra vihittyä" ollenkaan kiinnosta, kun puhe kääntyy Mestarin Vuorisaarnassa viitoittamaan Tiehen. Se on hänelle outo puheenaihe. Hänen ajatuksensa eivät ole siinä erikoisesti askarrelleet. Sentähden hän saattaakin seuraavassa silmänräpäyksessä tokaista: „Noh, jaa, vuorisaarna kuuluukin oikeastaan vain vihityille" . . .

Silloin meidän silmämme menevät pyöreiksi ja me hämmästelemme: mutta kuinka ? ! Ettekös Te juuri pitänyt oleman vihitty? Ja „herra vihityn“ katse jaarittelee: „— ja miksi oikeastaan kuluttaa aikaa keskustelemalla turhasta ja hyödyttömästä asiasta“ . . . Samalla, jos hänessä on hiukan johdonmukaisuuden tajua — joka ominaisuus tällaisella „arhatilla“ ei missään tapauksessa voi olla kovin vankka —, ja hän näin ollen huomaa puhuneensa epälogillisesti, hänen äänessään on jonkun verran satutetun käärmeen sähähdystä. Mutta jos hän on jo tämänkin „asteen“ sivuuttanut, saattaa hän — niinkuin Agmadh — kylmän majesteetillisesti siirtyä päiväjärjestykseen.

Niin että: on se vähän silläkin tavalla.

Motto: „Heidän hedelmistään te tunnette heidät“. Matt. 7: 16.

Ja toinen motto: „Miksi minulle sanotte: ‚Herra, Herra', ettekö tee mitä sanon?“ Luukk. 6: 46.

J. R. Hannula.

Teosofinen saarna.

Minulle on johtunut mieleen, että yleisölle pitäisi valmistaa tilaisuus, siellä missä se kävisi päinsä, aina sunnuntaisin ja kirkollisina juhlapäivinä, kuulla myös teosofista „saarnaa“. — Nyt ei pidä säikähtää! En tarkoita mitään varsinaisia teosofisia „kirkollisia“ jumalanpalveluksia, jotka olisi toimitettava sitä varten edeltäpäin vahvistettujen menojen mukaan, ja joissa saarna muodostaisi pääosan ja olisi ikävä ja nukuttava, en, vaan että yleisölle valmistettaisiin tilaisuus kuulla päivän teksti teosofian kannalta selitettynä. Muuta ohjelmaa saisi tietysti olla lisäksi, milloin sellaista katsottaisiin sopivaksi ja olisi tilaisuus järjestää.

Minä olen johtunut tuohon mielipiteeseen seuraavasta syystä. Kirkko on niin kauvan vaikuttanut jumalanpalvelusmenoillaan, joihin aina kuuluu saarna, meidänkin kansamme keskuudessa, että ne ja niiden mukana etupäässä saarna ovat syöpyneet jo tämän kansan veriin. Se kaipaa sitä. Tietoisesti ja ehkä vielä enemmän itsetiedottomasti se pitää saarnaa hengenelämään kuuluvana, jota vailla, ainakaan tykkänään, kansan enemmistö ei katso voivansa olla eikä tunne itseään ravituksi. Se voi kyllä olla vailla esitelmiä, se ei tunne niitä itselleen välttämättömiksi, mutta se ei voi ei ainakaan ajanpitkään, olla vailla „saarnoja“.

Minä tunnen sen itsestäni. Kun olen lapsena ja nuorukaisena kuullut ja saanut kuulla saarnoja, niin kaipaan niitä silloin tällöin nyt. Otan silloin jonkun hyvän saarnakirjan, sellaisen josta teosofikin voi löytää kosteikon sieltä täältä, kuten Klavenessin tai Frenssenin, ja luen siitä. Täyttä tyydytystä siitä harvoin saan, sillä nuokin valis-

tuneet nykyajan kirkonmiehet, joista K. on nyttemmin jo kuollut, antavat niin usein noissa saarnoissaan kirkonopin kaihtaa katsettaan[1]), mutta saanhan jotain kumminkin ja tunnen lukeneeni saarnan. Mitenkä se vaikuttaisikaan, jos se olisi teosofinen, ruusuristiläinen! Teksti tutkittuna siinä hengessä ja valossa.

Olen pannut merkille, että olkoon minkä hengen tai lahkon saarnaaja tahansa, joka saarnaa, niin kyllä häntä mennään kuulemaan. Eivätkö mahtaisi samoin mennä kuulemaan teosofista saarnaajaa?

A. R. M.

Tien varrelta.

Ruusu Risti kesäkurssit Terijoella elokuun 1—7 p:nä onnistuivat henkisesti katsoen vielä paremmin kuin viime kesäiset, vakuuttivat monet osanottajat. P. E:llä oli päivittäin kaksi kuulustelu- ja keskustelukokousta, Hannula piti kuusi lennokasta esitelmää, ja sitä paitsi oli kertaesitelmiä Annikki Reijoselta, Sven Krohnilta, Salomon Rantaselta ja Yrjö Törnqvistiltä; Rafael Ronimuksen näytelmästä „Tietäjätär" esitettiin prologi ja ensimmäinen näytös; soittoa (Väinö Lahti ja Piippa Heliö) ja välistä laulua (norjalainen Gulbranson) kuului päivän ohjelmaan; kerran oli radiokonsertti (insinööritoimisto L. Krohn), ja kurssit loppuivat venäläiseen kysymysiltaan, jossa käytettiin saksan, englannin, ruotsin, venäjän ja suomen kieltä ja saatiin katsella nuoren tytön venäläistä kansallistanssia. Koko ajan suosi kursseja mitä ihanin kesäilma ja osanottajat käyttivät joka lomahetkeä kylpeäkseen lämpimässä merivedessä ja loikoakseen rannan valkeassa hiedassa.

Tohtori Annie Besant saapuu Helsinkiin ilmalaivalla Tukholmasta t.k. 26 p:nä ja pitää samana iltana julkisen esitelmän Työväentalolla (lippujen hinta 10:— ja 20:—) aiheesta „Maailman opettaja ja uusi sivistys", sekä 27 p:nä klo 10,30 e. p. p. Kapitolissa esitelmän „Uudesta rodusta" T.S:n ja sen sukuisten yhdistysten jäsenille (lipun hinta 10:—). Lippuja on saatavana Mysticasta.

Kuolema on temmannut toiseen maailmaan muutamia hartaita teosofian ystäviä: professori Viktor Heikel'in, joka jo 90-luvulla liittyi joukkoomme ja oli mukana kaikissa teosofisissa hommissa, m.m. Suomen Teosofisen Seuran perustamisessa v. 1907; säveltäjä Axel von Kothen'in, joka samoin oli vanhimpia Suomen teosofeja ja joka m.m. on luonut ihanan sävellyksen „Mestaria oottain"; sekä R.R.-jäsenen kauppias Otto Korhosen, jonka kiihkeä tiedonjano sai hänet ennenaikaisesti kohottamaan henkimaailman huntua, siten turmellen

[1]) Jos F. nyt, kun hän on eronnut aikoja sitten papinkirkosta ja uhrannut vuosia elämästään Kristuksen elämän ja opetusten tutkimiselle, kirjoittaisi saarnakirjan, niin luulen, että hän siinä osoittaisi ilahduttavia edistysaskeleita entiseen verraten.

hermostonsa. Lopuksi voidaan myös mainita taiteilija Armas Sandberg, joka vuosisatamme alussa oli innokas teosofian harrastaja, ja tuomari Axel Backlund Hämeenlinnassa, joka pari vuotta sitten suurella sisäisellä hartaudella liittyi Ruusu-Ristin jäseneksi.

Eino Krohn'in kirja „Hiljainen piiri" on miellyttävä yllätys jokaiselle lukijalle ja löytää varmasti tiensä kaikkiin teosofisiin koteihin. Palaamme siihen ensi tilassa. Sen hinta on 20:— ja on se saatavana Mysticasta.

Kirjakauppa Mystica, Heikink. 10, joka sijaitsi pienessä mystillisessä huoneessa toisessa kerroksessa Stenmanin Taidepalatsissa, on nyt muuttanut kolmanteen kerrokseen ja saanut käytettäväkseen avaran, valoisan huoneen, joka tauluineen, sohvineen ja tuolineen, matalojne kirjahyllyineen ja pöytineen näyttää kirjasto- ja lukuhuoneelta ja houkuttelee vieraita sekä kirjaluetteloja ja kirjoja selailemaan että tuttavallisesti keskustelemaan ja kyselemään teosofisista asioista. Kauppa tulee varmaan käymään hyvin tässä aistikkaassa ympäristössä, kunhan talossa paraikaa toimitettavat korjaustyöt on saatu loppuun suoritetuksi. Mutta niistä huolimatta kehoitamme lukijoitamme pujahtamaan Heikinkadun 10:een tutustumaan Mystican uuteen viehättävään kotiin ja tekemään kirjaostoksensa siellä.

Pistis Sophia, gnostilainen evankeliumi 3:nnelta vuosisadalta, ilmestyy syksyllä Mystican kustannuksella. Se on neljäs numero „Maailman pyhien kirjojen" sarjassa ja on laajakokoinen teos, joka sanomattakin on erikoisen kiintoisa jokaiselle totuudenetsijälle, ken haluaa tutustua kristinuskon alkuhistoriaan ja ensimmäisten vuosisatojen aatteelliseen ilmapiiriin. Hinta tulee olemaan sid. Smk. 100:—, ja on kirja etukäteen tilattavissa Mysticasta postivapaasti, jos hinta suoritetaan tilattaessa.

Amerikkalainen ystävämme Am. J. B. kirjoittaa meille innokkaasti odottavansa sitä aikaa, jolloin Suomen teosofisen Ruusu-Risti-Opiston ensimmäiset oppilaat „puhtaine käsineen ja siveellisine elämäntapoineen" astuvat jalallaan Amerikan mantereelle. Sitä päivää mekin odotamme eikä sen nousu enää tunnu uskomattomalta.

Ruusu-Ristin Temppelirahasto tulee nyt vuotuisina avustuksina nostamaan ainakin satatuhatta markkaa, ja tilapäiset lahjat voivat summaa vieläkin kohottaa. Niinpä äsken saapui Amerikasta: M. L. Smk. 780:—, A. E. Smk. 117:—, J. K. Smk. 117: —.

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruusu-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenluku on seitsemän toimintavuotensa aikana noussut seitsemään sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö 1927.

23:s vk. Syyskuu 1927 N:o 7

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1927

IRTONUMERO Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen] Salatieteellisen Tutkimusseuran äänenkannattaja.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintäin 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2: —, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26: —, Amerikassa doll. 1: —. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

RUUSU-RISTIN vakituiset asiamiehet ovat: **Helsingissä:** Luentokirjakauppa; Mystica, Heikink. 10; toimittaja P. E., milloin hän on saapuvilla. **Viipurissa:** Tietäjän kirjakauppa, Katariinank. 34; hra Onni Tiainen, Uusi Kauppahalli 47. **Kuopiossa:** Hra Heikki Keinänen, Musiikkikauppa. **Lahdessa:** Nti Selma Mäkelä, Rautatienk. 2. **Lieksassa:** Rva Lilja Toivanen. **Oulussa:** Nti Mimmi Manninen, Linnank. 28. **Jyväskylässä:** Hra Aksel Stenbäck, Vesijohtolaitos. **Porvoossa:** Nti Bertta Syrjämäki. **Terijoella:** Rva Maria Jerrman, hra Salomon Rautanen, Joutselkä. **Savonlinnassa:** Rva Aino Mustonen, Vääräsaari. **Varkaudessa:** Hra I. J. Korkee. **Hämeenlinnassa:** Rva Johanna Lindström, Kasarmik. 1. **Matkustavia asiamiehiä:** Hrat J. R. Hannula ja Heikki Hakulinen. Lisäksi **seuraavat kirjakaupat:** B. B. Bergdahl, **Oulu.** Akateeminen Kirjakauppa, **Helsinki. Rautatie**kirjakauppa O. Y. **Sortavalan** Kirjakauppa. Yleinen Sanomalehtitoimisto, **H:ki,** P.Esplanaadi 33. Kantolan Sanomalehtitoimisto, **Lahti.**

Tietäjän ja **Omantunnon vanhoja vuosikertoja** on saatavissa! Tilataan käteisellä tai postietuannilla **suoraan toimitukselta, os. Pilpala.** Seuraavia vuosikertoja on myytävänä allamainittuihin hintoihin: Omatunto 1906 ja 1907, Tietäjä 1908, 1912 ja 1920 á Smk. 25: —, Tietäjä 1918 à Smk. 50: —, Tietäjä 1911 ja 1914 à Smk. 100:—, Tietäjä 1909 à Smk. 200:—, Tietäjä 1915 à Smk. 250:—, Tietäjä 1917 à Smk. 1,000: —.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

23:s v. SYYSKUU 1927 N:o 7

Toimittajalta.

Joka ruusuristiläisen totuudenetsijän tavalla on löytänyt vuorisaarnan uuden, ihmeellisen siveysopin ja sen viidet käskyt uuden, suurenmoisen käytännöllisen elämänymmärryksen lähtökohtana, hän on samalla käsittänyt Jeesus Natsarealaisen maailmaa mullistavan historiallisen merkityksen. Käskyt semmoisinaan eivät ole uusia; samankaltaisia kehotuksia, neuvoja ja käskyjä tavataan vanhemmissakin uskonnoissa toisten suurten tietäjäin lausumina. Uutuus on siinä, että Jeesus kokosi yhteen ne siveelliset elämänohjeet, jotka henkisesti kuuluivat yhteen, vaikka piilivät hajalla eri filosofioissa ja uskonnoissa, ja muodosti niistä uuden, elävän kokonaisuuden. Ei tämä tapahtunut Jeesuksen puolelta minkäänlaisen valikoinnin nojalla, vaikka hän olisi tuntenutkin filosofiset ja uskonnolliset edeltäjänsä; käskyt pulppusivat esiin hänen omasta olemuksestaan, hänen oman eetillisen tasonsa luonnollisina ilmauksina. Ja jos hän tunsi toisten kansojen pyhät kirjat yhtä hyvin kuin omansa, iloitsi hän sydämestään löytäessänsä niistä vastakaikua oman henkensä hiljaiselle äänelle. Niinhän samoista kivistä toinen rakentaa suojan itselleen, toinen temppelin jumalalleen. Buddha, voimme sanoa, oli laskenut pohjan ja perustan sille temppelille, jonka Jeesus Kristus lopullisesti pystytti. Mutta monet kivet olivat valmiiksi hakattuja jo ammoisista ajoista.

Sanotaan myös, että Jeesus vain laski peruskiven uudelle temppelille tai että hän itse on uuden temppelin kulmakivi. Tämäkin on totta, sillä hänen pystyttämänsä temppeli on ihmisille vielä tuntematon. Jollemme peruskiveä löydä tai jollemme löydä Jeesusta itseä kulmakivenä, emme hänen temppeliäänkään näe. Elämme silloin yhä „vanhojen" ta-

valla, vaikka aamusta iltaan huutaisimme Jeesusta herraksemme.

Puhutaankin vanhasta ja uudesta liitosta, ja kun otamme huomioon, kuinka nuori tämä Jeesuksen asettama uusi liitto on, emme ihmettele, että se vielä on niin vähän tunnettu. Sen aikaansaamat tulokset ovat tuiki pienet verrattuina vanhan liiton saavutuksiin, jonka ikä luetaan miljoonissa vuosissa. Ja kuitenkin Jeesuksen työ yksin on ollut kuin kirkkaan sähkövalon johdattamista oppisaliin, jota vain himmeät kynttilät siellä täällä ovat valaisseet.

Tämä on hengessä. Maan päällä meillä on vielä sangen vähän uuden liiton jälkiä. Ajatelkaamme esim. kirjallisia aikaansaannoksia. Pyhinä kirjoina ei ole uudessa liitossa kuin n.s. uusi testamentti ynnä joitakuita myöhempiä löytöjä. Gnostilaisia kirjoituksia oli ensimäisinä vuosisatoina paljonkin, mutta valtaan päässyt lahko, n.s. kristillinen kirkko ne kateellisessa tietämättömyydessään hävitti. Kuinka suunnattoman paljon enemmän on pyhiä kirjoja esim. buddhalaisessa uskonnossa! Ja jos menemme ajassa taaksepäin viidennen juurirotumme, arjalaisen aamuhetkiin, jolloin Indiassa laskettiin perusta uuden rodun sivistykselle, tapaamme siellä s a n a a t a n a d h a r m a n, iänikuisen uskon ja lain, joka tähän päivään saakka on Indiassa säilynyt. Ja sen vanhan uskonnon pyhät kirjat muodostavat kokonaisen kirjaston.

Eipä ihme, että semmoiset totuudenetsijät, jotka eivät Jeesus Kristusta ymmärrä, näkevät hinduismissa jumalallisen viisauden huipun ja kaiken salatieteen korkeimman ilmauksen.

*

Tekee mieleni vähän kertoa tästä pyhästä hindulaisesta kirjallisuudesta. Monet lukijani tuskin ovat kuulleet muista kuin veedakirjoista ja Manun laista ja heidän käsityksensä ensinmainituistakin saattaa olla verrattain vaillinainen. Tämä ei ole ylpeä huomautus minun puoleltani, sillä kovin vähäpätöiset minunkin tietoni ovat hindulaisesta kirjallisuudesta. Mitä siitä tunnen, tunnen europpalaisina käännöksinä; ainoastaan pari kolme tekstiä olen hieman koettanut alkukielellä tutkia. Indian pyhät kirjat ovat sanskritinkielisiä, ja sanskritin kieli — kuten latina Europassa — ei ole enää „elävä", s.o. kansan käyttämä kieli, vaan ainoastaan oppineitten, panditien, tuntema.

Pyhä hindulainen kirjallisuus jaetaan tavallisesti kolmeen jaksoon: 1) varsinaisiin veedakirjoihin, 2) lakikirjoihin ja 3) historiallisiin y.m. kertomuskirjoihin. Veedakirjat perustuvat pyhien rishien, rodun alkuperäisten tietäjien jumalallisiin ilmoituksiin (s h r u t i)[1]; lakikirjat perustuvat vanhoihin perintätietoihin, traditsioneihin (s m r i t i), ja kertomuskirjat ovat sepitetyt opetustarkoituksessa, ollen osaksi historiallisia, osaksi vertauskuvallisia.

1. Veedakirjoja on neljä (t s h a t u r v e e d a h); r i g v e e d a eli hymnien (r i k) tieto, s a a m a v e e d a eli pyhien laulujen (s a a m a) tieto, j a d s h u r v e e d eli uhrisanojen (j a d s h u r) tieto, ja a t h a r v a v e e d a eli loitsujen tieto (a t h a r v a oli ensimäisen uhripapin ja loitsujenlaatijan ominaisnimi).

Jokainen veeda jakautuu kolmeen osaan, jotka ovat: a) m a n t r a t eli loitsut (nimitetään myös sanghitoiksi eli kokoelmiksi), b) b r a a h m a n a t eli rukoukset, ja c) a r a n j a k a t (metsäkirjat) ynnä u p a n i s h a d i t (esoteeriset opetukset); nämä aranjakat ovat „mietiskelyjä metsässä“ niitä ikä-ihmisiä varten, jotka eivät enää ota osaa ulkonaiseen elämään yhteiskunnassa, ja upanishadit sisältävät korkeinta filosofista tietoa Jumalan, ihmisen ja maailmankaikkeuden olemuksesta.[2])

2. Lakikirjat eli d h a r m a s h a a s t r a t ovat monilukuiset, mutta neljä pidetään pääteoksina ja niistä tunnetuin on M a n u s m r i t i eli M a a n a v a d h a r m a s h a a s t r a, joka sisältää Manun (rodun ensimäisen lainlaatijan) lait.

3. Näiden ohella on kuten sanottu olemassa suuri joukko pyhiä kertomuskirjoja, jotka jakautuvat kahteen kokoelmaan nimeltä p u r a a n a t ja i t i h a a s a t.

Puraanat ovat kokoelma opettavaisia historiallisia y.m. kertomuksia ja allegorioja, kirjoitetut niitä varten, jotka eivät voineet tutkia veedakirjoja, mutta silti usein sangen vaikeatajuiset.

Itihaasat käsittävät kahta suurta eepillistä runoelmaa, R a a m a a j a n a n ja M a h a a b h a a r a t a n.

Raamaajana kertoo kuningas Dasharathan pojan, kunin-

---

[1]) Sana veeda merkitsee „tieto“ (vrt ruots. veta) ja tarkoittaa, että kaikki todellinen elämäntieto on esitettynä veedoissa. Kirjoitan sanan kahdella e:llä ääntämisen helpoittamiseksi.

[2]) Iishaa-, Keena- ja Katha Upanishat ovat olleet julkaistuina tämän aikakauskirjan (Tietäjän) varhemmissa vuosikerroissa

gas Raamatshandran, hänen puolisonsa Siitaan ja hänen veljiensä elämänjuoksun.

Mahaabhaarata on pohjoisindialaisen kuninkaallisen Bharata-heimon historia. Heimoon kuului kaksi sukua, Kurut ja Paandavat, joiden välillä syttyi ankara taistelu yliherruudesta. Mahaabhaarata kertoo tästä suuresta sodasta, ja siihen sisältyy episoodina se filosofinen keskustelu Ardshunan ja hänen jumalallisen ajomiehensä Krishnan välillä, joka yleisesti on tunnettu Bhagavad-Giitan eli „Herran laulun" nimellä (suomeksikin ilmestynyt teosofisesta aloitteesta) ja jota pidetään yhtenä maailman kirjallisuuden ylevimpänä helmenä.

*

Päässäni pyörii sangen kiintoisa suunnitelma tämän Ruusu-Risti-lehtemme ensi vuosikerran ja yleensä tulevaisuuden suhteen. Tuuma on tekemisissä sen syvennetyn aatteellisen työn kanssa, johon Ruusu-Risti-seura antautui järjestäessään looshityönsä vapaamuuraripohjalle, mutta jätän suunnitelmani selostamisen lokakuun numeroon tai siihen saakka, kunnes palajan uudelta ulkomaanmatkaltani, johon karma näkyy minut kutsuvan.

Sitä vastoin tahdon tässä kertoa muutamista toisista suunnitelmista, joille toivon kaikkea menestystä, ja koska ne ovat erään hartaan ja innokkaan ruusuristiläisen suunnitelmia, tahdon kertoa niistä hänen omilla sanoillaan. Hän on niistä minulle kirjoittanut, ja koska hänen kirjeensä muutenkin uhkuu sitä sydämen lämpöä ja uskoa, joka teosofiselle työntekijälle on sekä ominaista että välttämätöntä, rohkenen häneltä lupaa kysymättä painattaa hänen kirjeensä tähän miltei kokonaan, samalla luottaen siihen lukijaini myötätuntoon, joka vuosien vieriessä on tehnyt minulle mahdolliseksi kosketella näissä pätkissäni personallisiakin kieliä, omiani ja toisten. Annan siis sanan ystävällemme:

„Rakas johtaja! Sydämelliset kiitokset viimeisestä ja monet terveiset kiertomatkoilta! Olemme olleet L. J:n kanssa jo monessa paikassa. Oli niin hauska lähteä kurssien jälkeen kiertämään, tuntui tulleen uutta voimaa. Kirvun parantolassa oli kaksi kokousta, toinen suurelle joukolle, toinen asianharrastajille. Näyttää siltä, että puheen kohina kulkee kauttani, mutta tuollaisissa paikoissa kuin Kirvu, jossa on kehittyneitä ja jaloja ihmisiä, tulee niin elävästi mieleen oma kananpoikuus, kun on itse vielä niin sano-

mattoman vähän kokenut. Ja kuitenkin tuntee teoriatiedoistaan huolimatta seisovansa ihmeellisten Kirkkauden valtakuntain porttien takana. Aavistaa suuret esittämänsä totuudet todellisiksi. Muistaa mahtavat vapaamuurarikokoukset ihmeellisine tunnelmineen — ja uskoo tekevänsä oikein puhuessaan ihmisille uskomuksistaan, jotka tyydyttävät järkeäkin eikä vain sydäntä. Ja vaikka välistä kysyy itseltään, onko vakuuttavaa, onko totuutta levittävää näin vasta-alkajana teosofista herätystyötä tehdä, niin iloinen vaisto sanoo: On. Samalla kyllä ääni sisässä sanoo: mutta se ei riitä. Täytyy vaatia itseltään enemmän kehitystä, ennenkuin ulkoisille näyttämöille astuu.

Joka tapauksessa yhä selvemmäksi ja selvemmäksi käy, että tähän työhön olen luotu, tässä olen paikallani, ja niissä mietteissä suunnittelen ensi talven työtä.

Se lastenlooshi on sydämellä. Tahtoisin mielelläni, jos siihen sovin, ottaa osaa sellaisen järjestelyyn. Mutta jos välillä tulee silloin tällöin matkoja maaseudulle, en voisi säännöllisesti olla joka sunnuntai mukana. Pitäisi olla joku toinen, joka olisi säännöllisesti mukana. Sisareni ottaisi hyvin mielellään osaa. Hän on toiminut Kalliolan settlementissä lasten kanssa ja on nytkin tavallaan lastensuojelualalla ja pitää lapsista ja lapset hänestä, mutta pitäisi kai olla joku toinen, joka olisi enemmän perillä teosofiasta? Eikö jollain ole tämä asia erikoisesti sydämellä? Ehkäpä hra Stenman antaisi kysymysiltahuoneen käytettäväksi tarkoitukseen. Siellä kun on pianokin.

Kirjoitan asiasta jo näin aikaisin, kun ajattelin, että ehkä R.R:n syyskuun numeroon voisi panna uutisen tällaisen looshin perustamisesta ja pyynnön, että ne, jotka ovat halukkaita antamaan lapsensa tällaiseen looshiin, ilmoittaisivat siitä ensimäisessä R.R.-luennossa syksyllä, järjestelyn vuoksi.

Siinä yksi syy, mikä vetää Helsinkiin. Toisena pidän venäläisen lukupiirin jatkamista, vaikka sen säännöllisyyttä on vaikeampi ylläpitää kuin muita ryhmämuotoja venäläisen luonteen vuoksi. Tulee paljon enemmän odottamattomuuksia kuin muunlaisessa työmuodossa. Tietysti oma tottumattomuus ja vieraan kansan tuntemattomuus vaikuttaa suuresti asiaan.

Kolmanneksi toivoisin niin sydämeni pohjasta, että aie pienen näytelmäseuran syntymisestä toteutuisi, näytelmäseuran, joka ensi kesänä lähtisi kiertämään joksikin aikaa. Ja tässä tahtoisin olla mukana.

Viime keväänä, kun asian Tonttulassa esitin, tein sen vaistoni perustalla. Vaisto sanoi, että sellainen taiteellishenkinen R.R.-joukko saisi hyvää aikaan. Näiden kesämatkojen kuluessa on ajatus yhä varmistunut, ajatus siitä, että ihmiset kokoutuisivat paljon suuremmalla voimalla, jos vedottaisiin yhä useampiin olemuspuoliin heidän kokonaisuudestansa. Mikä mahti on vapaamuurariseremonioiden kauneudessa ja niiden sitovassa, keskittyneessä voimassa! Se sama mahti, se sama magia saisi lähteä Suomea laskemaan „valtansa alle".

Voi, kun minä tahtoisin oppia yhä enemmän ja enemmän, voidakseni yhä enemmän ja enemmän antaa! Olen niin kiitollinen Cagliostro-luennoista, sillä niistä minun välitykselläni ihmiset saivat kanssa jotain tietää. Tahtoisin olla tuollainen viestin viejä Helsingin herkuilta maaseudun kuivempiin ravinto-osiin . . .

Suuria suunnitelmia, tuleekohan taaskin romahduksia!"

*

Eräs kirjeenvaihtajani U.S. kysyy, miksi eivät elämänkartan tekijät ilmoita Ruusu-Ristissä, vieläkö heiltä saa horoskooppeja tilata ja ketä heistä vielä on elossa. Ja minä annan hänen kysymyksensä tällä tavalla kuulua ulos tähtiavaruuteen, niin kauas kuin lehtemme ääni kantaa.

Eräs toinen lehtemme ystävä E. P., jonka kirjoitus „Materialismi vai teosofiako?" julkaistiin viime vuoden helmikuussa ja johon saapui innokkaita vastauksia useilta tahoilta (kts. lehtemme huhtikuun y.m. numeroita viime vuodelta), on nyt lähettänyt minulle pitkän kiintoisan kirjoituksen samasta aiheesta vastauksena toisten vastauksiin, ja mielihyvällä julkaisen tämän E. P:n uuden artikkelin Ruusu-Ristin ensi numerossa.

Koska tämä lokakuun Ruusu-Risti ilmestyy, en osaa päivälleen sanoa. Syyskuun numeron olen julkaissut näin pian matkani takia, ja koska käy hankalaksi ulkomailta päin toimittaa Ruusu-Ristiä, jää lokakuun numero odottamaan kotiintuloani. Mahdollista on näin ollen, että loka- ja marraskuun numerot ilmestyvät yhdessä, ja jos niin tulee tapahtumaan, uskallan toivoa, että lukijani suovat odotuksen anteeksi. Ehkä se tavalla tai toisella tulee korvatuksi.

Lähden Parisiin heti syyskuun alussa ja ilmoitan sentähden, että Panacea-tilaukset on taas osoitettava insinööri

C. Jahnille ja että kirjeisiin yleensä ei ole odotettava vastausta useampiin viikkoihin.

*

Heräsin virkistävästä unesta. En tiennyt pitkään aikaan missä olin ja kuka olin. Muistin vain, että olin ollut siunatussa paikassa. Tiesin vain, että kannatti tehdä työtä ja ponnistaa, kannatti olla tosi itsensä.

Ah sitä ihanaa paikkaa. Se oli kalliolla, korkeammalla muuta kaupunkia. Se oli meren läheisyydessä. Siinä oli temppeli, auki pitkin päivää kelle tahansa, rukoilijoille ja mietiskelijöille. Siinä oli urkujen soittoa ja laulua.

Oli myös kaikenlaiset toimistohuoneet ja kirjapainot ja vierastalot ja talonmiehen mökki ja puutarha ja automobiilit.

Ja kaikki ruusuristiläiset, joita rakastan.

Nouskaa, joukot.

Nouskaa joukot, katsokaa:
Tähtisarjat rientää!
Maailmat, nuo valoisaa
keskustaansa kiertää.

Nousen, katson, tunnustan:
Tomu-häive lienen.
Sydän-ääntä kuulostan:
Tunnen henki kielen.

Kysyy vieno hyrinä:
„Mistä kuljen, — kunne?"
Kuiskaa hieno hyminä:
„Tahtos suunta tunne!"

Häipyy kuiske. — Liekkihin,
aarni aurinkohon
vetää voima mahtavin —
kuona kariskohon.

Phoiniks-lintu tuhkasta
nouskoon! — Kantakohon
siiven viuhe varjoista
tähti-karkelohon.

7. V. 27. U. E. G.

Panteismi.

II

Panteismi uskontona.

Väinämöinen: Veljet! Nyt on meidän siis puhuttava panteismista uskontona.

On sanottu, että „niin kauan seppä takoo kuin rauta kuuma on". Ja koska veli seppo Ilmarisen rauta edelleen hehkuu kuumuuttaan, niin suonet meille, veli Ilmarinen, ilon katsella, kuinka kipenet sinkoilevat alasimeltasi!

Ilmarinen: Kiitän luottamuksesta, veli Väinämöinen! Ajattelen, että minun on nyt sanottava jokseenkin seuraavaan tapaan: päästyämme käsityksissämme — ja myöskin kokemuksissamme — jonkun verran sisälle panteistiseen elämänkäsitykseen yleensä, saatamme jatkaa ja soveltaa näin saamaamme ajatusta m. m. uskontoelämän alalle.

Toivottavasti veljet nyt jo ymmärtävät — veli Väinämöisen lausunnon mukaan panteismin voittavasta luonteesta —, ettei panteistinen uskonto ole missään suhteessa „taisteleva seurakunta". Ei panteistinen uskonto ajattele, että tämä tai tuo uskonto olisi tuhottava. Ei se liioin ajattele, että se tai tuo elämän ilmaus olisi hävitettävä, jotta „oikea jumala" tai „mestari" tai „kristus" pääsisi oikeuksiinsa, tai että meidän „ainoa oikea" uskontomme pääsisi leviämään, yleistymään.

Ei mitään sellaista.

Panteistinen uskonto muodostuu siten, että se sulkee kaiken muun itseensä, että se sisällyttää itseensä kaikki muut uskonnot.

Mutta tällöin se ei ole mitään tuhonnut, sillä se on oppinut kokemuksesta tietämään, että mikä tuhoutuu, se on itse lähtenyt kulkemaan tuhoutumistaan kohti.

Panteistinen uskonto ei liioin harjoita muodollista käännyttämistä, koska se niinikään kokemuksesta viisastuneena tietää, että ulkonaisen kiillon, ulkonaisen uskonnollisuuden ja ulkonaisen tiedon takana voi rehoittaa mitä typerin taikausko, itsekkyys ja saasta.

Panteistinen uskonto pyrkii aina ytimeen. Sentähden se ihailee ja kunnioittaa kaikkia uskontoja niiden alkuperäisessä elämänviisaudessa.

Mutta tähän taas ei panteistinen uskonto kykenisi, ellei se tutkisi ja ymmärtäisi kaikkien uskontojen pyhiä kirjoja, ellei se tajuaisi kaikkien uskontojen alkuperäistä Mestaria, noiden jumalallisten opettajien henkisiä opetuksia.

Sentähden panteistinen uskonto iloitsee kaikkien uskontojen Mestareista, niiden pyhistä kirjoista. Se pitää niitä ihmiskunnan parhaimpina aarteina, kunnioittaa niitä ihmiskunnan historian todellisina merkkipylväinä, historian oleellisimpana sisältönä.

— Tosiaan, Seppo Ilmarinen on, kaikkien entisten ansioittensa lisäksi, saavuttanut huomattavan kaunopuheisuuden taidon — iloitsee Pohjolan Emäntä.

— Ennen kaikkea asioiden ytimeen käyvän totuuden tajuamisen — toimittaa Ilmarisen Emäntä.

Väinämöinen: Haluamme näinollen kuulla enemmän. Jatka siis, veli Ilmarinen!

Ilmarinen: Jos minun nyt on jatkettava, niin on minun varmaankin sanottava näin:

Et'ä taas panteistisen uskonnon laita voisi tällainen olla, edellyttää se, että sen korkein johto itse pitää käytännössä kiinni uskontojen perinnäisen Mestarin siveellisestä, henkisestä, käytännöllisestä opetuksesta. Se tunnustaa Mestarin oman opetuksen ihmiselämän tarkoituksesta eli päämäärästä, ja mitenkä tämä päämäärä saavutetaan.

Kullervo: Anteeksi, jos samalla selvyyden vuoksi kysyn: mikä on ihmiselämän tarkoitus? ja mitenkä tämä tarkoitus saavutetaan?

Ilmarinen: Ehkä veli Väinämöinen vastaisi tehtyyn kysymykseen?

Väinämöinen: Ihmiselämän tarkoitus on täydellisyyden saavuttaminen. Tätä täydellisyyttä kohti kulkiessaan on ihmisen opittava järjestymään sen Jumalan vaatimuksen mukaisesti, joka elää ja vaikuttaa hänessä sisäisesti.

Kullervo: Mutta, veli Väinämöinen, mitenkä me tajuamme tämän sisäisen Jumalan vaatimuksen?

Väinämöinen: Ensimäinen kosketus sisäisen Jumalamme kanssa on se, että me tajuamme olevamme siveellisesti eli siis käytännöllisesti vastuunalaisia olentoja. Tämän asian ymmärtäminen vaikuttaa, että ihminen alkaa sisäisesti järjestäytyä, itsenäistyä. Sillä hän ymmärtää saavansa itse vastata kaikista teoistaan, jopa turhista sanoistaankin. Hän ei ajattele toimivansa kenenkään toisen olennon tiliin, ei jonkun toisen olennon vastuulla.

Tämä, nim. vastuunalaisuutensa tajuaminen ja sen käytännöllinen totteleminen, se on ensimäinen kosketus sisäisen Jumalan kanssa. Ja se panee alulle ihmisen järjestäytymisen täydellisyyttä kohti.

Toinen kosketus sisäisen Jumalan kanssa on rakkausvelvoituksen tajuaminen. Ensimäinen eli vastuunalaisuutensa tajuaminen on omiansa tekemään ihmisen kielteiseksi eli tottelemattomaksi tämän uskovaisen maailman käskyjä kohtaan; niinhän Vuorisaarnan käskytkin ovat yhdeltä puolen kielteisiä. Toinen eli rakkausvelvoituksen tajuaminen on omiansa tekemään ihmisen jälleen myönteiseksi, mutta uudella tavalla. Ja siten jatkuu ihmisen uudelleenjärjestäytyminen täydellisyyttä kohti.

Kullervo: Jos näin on asian laita, jos ihmisen täydellistyminen tapahtuu sisäisen Jumalan kielteisen ja myönteisen johdatuksen vaarinottamisella, niin mikä merkitys jää uskonnolle?

Väinämöinen: Iloitsen tästä veli Kullervon kysymyksestä. — Asianlaita on se, että uskonnolle jää sama merkitys, mikä yleensä on opetuksella ja kasvatuksella. Se vaan on erotus, että maallinen opetus tähystelee omahyväisiä päämääriä, kun taas uskonnon on osattava auttaa ihmisyksilöiden täydellisyyskehitystä.

Kullervo: Kykeneekö uskonto siihen? onko siitä mitään takeita?

Väinämöinen: On olemassa muutamia ihmisiä, jotka ovat päässeet erittäin pitkälle täydellistymisessään. Sellaisia ovat suurien uskontojen Mestarit, jotka seuraavat Kristuksen johtoa. Tämä seikka antaa lähtökohdan henkiselle opetukselle ja kasvatukselle täydellisyyttä kohti. Niinkuin Jeesus sanoo niille, jotka hänen antamiaan neuvoja seuraavat: „Näinollen tulette vielä täydellisiksi, niinkuin teidän taivaallinen Isänne on täydellinen“.

Kullervo: Jos oikein ymmärrän, on siis uskonnolla arvoa ja merkitystä vain mikäli se itse tämän tarkoituksen ymmärtää, ja mikäli se itse kulkee sillä itsekasvatuksen tiellä, minkä Mestari on käskyissään viitoittanut?

Väinämöinen: Veli Kullervo on ymmärtänyt asian oikean laidan. Mutta kuulkaamme edelleen, mitä veli Ilmarinen aikoo sanoa!

Ilmarinen: Panteistinen uskonto ei näinollen mene opetuksissaan ja selityksissään purkamaan Mestarin henkisiä, siveellisiä, käytännöllisiä opetuksia, ei tekemään luvalliseksi tai kehoittamaan sellaiseen, jonka Mestari käskyissään ja opetuksessaan jo on sivuuttanut, kieltänyt, on katsonut kuuluvan menneeseen aikaan.

Kullervo: Mutta eikö käy vaikeaksi olla yhdellä puolen äärimmäisen suvaitsevainen kaikkia kohtaan, ja toiselta puolen seurata Mestarin neuvoja, jotka suurelta osaltaan ovat kielteisiä?

Ilmarinen: Juuri kehityksensä tähden on ihmisten osattava jatkuvasti luopua jostakin vähemmin ihmisellisestä ja omaksuttava jotakin, joka ilmentää suurempaa ihmisellisyyttä. Ja uskonnon on luonnollisesti kuljettava edellä, uranuurtajana — joten sen on osattava kieltäytyä paljosta sellaisesta, jossa ihmiskunnan suuri enemmistö vielä mielelläänkin viipyy.

Tällä tavalla joutuu panteistinen uskonto suhtautumaan kielteisesti moniin asioihin maailmassa ja elämässä. Sen on oltava omassa elämässään, työssään ja opetuksessaan kielteinen samalla tavalla kuin Mestarikin on opetuksessaan kielteinen. Mutta se on ennen kaikkea myönteinen, se on omassa elämässään ja opetuksessaan myönteinen siihen samaan suuntaan, kuin Mestarikin on työssään ja opetuksessaan myönteinen.

— Mikä ihmeellinen musiikki? mikä rauhoittava, kutsuva, kohottava soitto? — niin se kuuluu ihmettelevän Ainon arka ääni aallokosta.

Mutta edelleen kaiuttaa Ilmarinen: Tällä pyhien kirjojen perinnäisen Mestarin opetuksien seuraamisella saavuttaa panteistinen uskonto erään verrattoman edun: se pitää ovensa auki ja kutsuu luokseen, työntekijöikseen, järjestäjikseen ja opettajikseen henkisiä ihmisiä, Mestarin opetuslapsia — vieläpä todellisen Viisaan, Valkoisen Veljeskunnan jäsenen, suuren Jumalan Pojan.

— Jospa niin olisikin! leimauttaa nuori Joukahainen.

— Jospa kokemus sen vahvistaisi! urahtaa Ukko uunilta.

— Mikä solina ja myrskyn puuska taas musiikin hämmensi?! — niin arvelee Aino aallokosta.

Mutta aallot alenevat, kun edelleen puhuu

Imarinen: Näinollen tulemmekin panteistisen uskonnon käsittelyssä siihen tärkeään kohtaan, että sen johtajana on todellinen Opettaja, joka ei ole opettaja maailman tavalla, opettaakseen umpimähkään, määrätyn kaavan mukaan, välittämättä pyhien kirjojen Mestarin opetuksesta. Ei, vaan hän on ihminen, joka tekemänsä työn perusteella on sitä mitä hän on; joka on myötätunnossaan herkkä kuin ilmapuntari, on hengessään vankka kuin totuuden vuori; joka aina seisoo edeltäjänsä henkisten, siveellisten, käytännöllisten opetusten perustuksella, siitä edelleen rakentaen ja rakennuttaen.

Kullervo: Mutta jospa aina osaisimmekin pitää pyhäkkömme ovet auki todelliselle Mestarille?!

Ukko uunilta: Siinäpä se!

Joukahainen: Sentähden on terve filosofinen kritiikki välttämätön!

Ilmarinen: Ja että panteistinen uskonto voisi jatkuvasti ylläpitää tämän verrattoman etuoikeuden, se johtuu ensiksikin siitä, että ollaan tietoisia tästä asiasta, tästä mahdollisuudesta. Toiseksi johtuu se siitä, että ymmärretään elämän tarkoitus ja miten se saavutetaan; että nim. tarkoituksena on täydellisyyden saavuttaminen, ja että se saavutetaan sisäisen Jumalan ja Mestarin käskyjen seuraamisessa; niinkuin edellä puhe oli. Sentähden panteistinen uskonto pitää elämässään, työssään ja opetuksessaan kiinni pyhien kirjojen perinnäisen Mestarin omista käskyistä.

Kullervo! Tämä tuntuu luonnolliselta, järkevältä ja johdonmukaiselta.

Ilmarinen: Ja vielä tässäkin otetaan huomioon historiallinen kehitys. Ei lähdetä kulkemaan takaperin siitä mihin jo on tultu. Ymmärretään selvästi ja järkevästi, että senjälkeen kun Buddha ja etenkin Jeesus Kristus on ilmestynyt, kun ihmiskunta on Vuorisaarnan saanut, ovat sellaiset vanhat pyhät kirjat kuin Bhagavad-Gitaa ja Vanha-Testamentti — vieläpä meidän kultainen Kalevalammekin — käyneet käytännöllisen siveysopin kannalta vanhettuneiksi. Sillä nuo kirjat asettuvat siveellisen väkivallan eli pakkokeinojen kannalle. Sentähden ei niiden opetuksia

enää voida käytännössä seurata; vaikkakin niitä edelleen kunnioitetaan sekä niiden historiallisen arvon että niiden syvän vertauskuvallisen opetuksen vuoksi.

Joukahainen: Kunhan ei vain ihminen joutuisi noiden vertauskuvien uhriksi!

Ukko: Sitä minäkin.

Kullervo: Tai myöskin omien tekojensa uhriksi.

Ilmarinen: Senpätähden uskontohistoriallinen ja henkinen kehitys aiheuttaakin, että vaikka panteistinen uskonto pitää kaikkien uskontojen pyhiä kirjoja kuin omankin historiansa merkkipylväinä, niin kuitenkin se omassa johdossaan ja käytännöllisyydessään tunnustaa vain tuon syvällisimmän ja korkeimman helmen: Vuorisaarnan, jatkaen työtään, opetuksiaan ja pyrkimyksiään siltä pohjalta. Tähän minä nyt puolestani lopetan esitykseni panteismista uskontona.

Väinömöinen: Kiitän sinua, veli Ilmarinen, asiallisesta ja valaisevasta esityksestä!

Samalla kysyn: olisiko kenelläkään veljellä mitään lisättävää?

Lemminkäinen: Luulen tulkitsevani sekä omani että veljieni tunteet sanomalla, että se mitä asiasta on sanottu, se on ollut sekä ansiokasta että asiaa valaisevaa, ja että meidän ensimäinen tehtävämme on kaiken tähän mennessä sanotun sydämeemme kätkeminen.

Väinämöinen: Se on tehtävämme. Mutta kysyn vielä: olisiko kenelläkään veljellä mitään lisättävää?

Kullervo: Pyytäisin kysyä: onko panteismin uskonnolla palkatut paimenensa?

Ukko: Tämä on erittäin tärkeä kysymys.

Joukahainen: Oikeastaan on meidän lähdettävä tästä kysymyksestä.

Väinämöinen: Mitä mieltä ovat muut veljet?

Pohjolan emäntä: Onhan työmies palkkansa ansainnut — luulen sanotuksi.

Ilmarisen emäntä: Ja ken evankeliumissa työtä tekee, hän on evankeliumissa palkkansa saava — on myös sanottu.

Kullervo: Onko siis panteismin uskonto myöskin vain palkkapaimenten laidunmaa?

Väinämöinen: Mitä sanot, veli Ilmarinen?

Ilmarinen: Tämä kysymys on todella tärkeä. Ja minä lähden Jeesuksen sanoista. Näin hän sanoo palkka-

paimenesta: „Hän pakenee, sillä hän on palkattu, eikä välitä lampaista."

K u l l e r v o: Tämä kuulostaa lupaavalta. Sillä palkatuista paimenista, samoinkuin palkattuna paimenena olemisesta, olen tosiaan saanut enemmän kuin kyllikseni.

I l m a r i n e n: Samaa sanoo minunkin kokemukseni. Sentähden on panteismin uskonto oleva apostolinen uskonto, jossa ei ole palkattuja paimenia. Paimen on se, joka enemmän rakastaa, joka enemmän palvelee, joka tekee enemmän työtä Vuorisaarnan käskyjen seuraamisessa, ja joka tämän työnsä kautta on astunut muiden edelle, suurimman taakan kantajaksi. Hän tekee todellakin työtä evankeliumissa ja saa palkkansa evankeliumissa, s. o. hän tekee työtä rakkauden vapaaehtoisuudessa ja saa aineellisen toimeentulonsa samoin rakkauden vapaaehtoisuudessa.

U k k o ja J o u k a h a i n e n yhteen ääneen: Eikö siis mitään vakinaista palkkaa?

V ä i n ä m ö i n e n: Veli Ilmarinen on sanonut asian oikean laidan. Sillä panteismin uskonnossa ei tulla paimeneksi eli opettajaksi ulkonaisella tavalla. Paimeneksi eli henkisentyöntekijäksi tullaan vain yhdellä tavalla: s i s ä i s e n r a k k a u d e n v a p a a e h t o i s e s s a v ä l t t ä m ä t t ö m y y d e s s ä. Siihen taas johdattaa Mestarin käytännöllisten käskyjen ja ohjeitten seuraaminen tuossa.

Mutta edelleen kysyn: onko kenelläkään veljellä vielä jotain sanottavaa?

P o h j o l a n e m ä n t ä: Haluaisin selvyyttä tähän asiaan: pitääkö panteismin uskonto jäsenistään luetteloa kaikkien niiden lausuntojen antamista varten, joita yhteiskunta kansalaisiltansa vaatii?

V ä i n ä m ö i n e n: Ei. Sillä panteismin uskonto on veljeskunta, joka elää tässä maailmassa, mutta ei tästä maailmasta. Valtio eli yhteiskunta pitää kansalaisistaan omia luetteloitaan omia tarpeitaan varten.

Tähän nyt päättäkäämme puheemme ja keskustelumme panteismista uskontona. Seuraavalla kerralla on puhuttava käsitteestä: panteismi yksilön kannalta.

Mutta kätkekäämme kaikki nyt sanomamme sydämeemme, jotta se siellä syttyisi valoksi, jotta se valona loistaisi tiellämme, sillä tiellämme, jota me yksilöinä ja yhdessä kuljemme!

J. R. H a n n u l a.

Hengen jano.

I.

Taa metsien tummuvaisten
jo vaipui verkalleen
valon valtias, kullaten pilvet
ja järven välkkyvän veen.

Käki rannan koivussa kukkui,
mäki kaikuen kertaili.
Sinikellot ja orvokit sorjat
suvisoittohon uinahti.

Mut keskellä rauhan ja riemun
mies nuori murheissaan
ypöyksin, synkkänä seisoi,
veen kalvoon tuijotti vaan.

Oli silmissä sammuva hehku
kuin hiipuvan hiilloksen.
Oli poskien ruusut poissa,
syys saapunut varhainen.

Oli mielensä musta kuin yö on,
johon tähti ei tuikahda.
Oli katkera, katkera tuska
tulen liekkinä tunnossa.

Oli etsinyt onnea, rauhaa
„elämästä“ hän hengelleen,
huvipursilla hurjistellut
ulapoilla sen vellovan veen.

Siks poissa on poskien ruusut,
elon harha on ottanut ne.
Siks poissa on silmien säihky,
kun syys tuli sielulle.

II.

— Oi missä, missä on onnen maa,
valon valkea valtakunta?
Sydän mieletön missä se rauhan saa,
voi tuimat taistelut vaimentaa,
voi uinua unhon unta?

— Maan lasten onneksi annettu on
vain hallan vaanima kukka!
Valo pimeyttä kolkon on katveikon
ja rauha? Vain odotusta taistelon!
Uni unhon? Pistävä nukka!

— Sydän tyytyen täällä ei sykkiä voi,
sitä kaipaus kalvaa suuri.
Yö kylmänä kaartaa, synkkänä soi
— hyvä Luojako lapsensa tuskiin loi . . ?
Oi missä on murheen juuri? —

III.

Näin huokaus harras nousi
nyt nuorukaisen tään.
Ja Hengen heljä päivä
loi lohtua säteillään.

Alas rinnettä rantaan astui
mies metsien kätköstä,
mies muodolta jättiläinen,
vaan vahvempi hengessä.

Luo kulki hän kaipaavaisen
ja lempeän katseen loi,
ja niinkuin honkien hymni
sana Tietäjän tenhoten soi:

IV.

— Mitä ikävöipi ihmishenki,
mitä toivoo, tahtoo, etsiskelee?

Rauhaa ikävöipi ihmishenki,
sopusointua se suurta toivoo,
vapautta, valkeutta tahtoo,
etsiskelee elon tarkoitusta.
Ikävöi ja tahtoo ihmishenki
herraks aineen alhaisen tään tulla,
etsein tietä totiseen se tietoon,
uskoon uljaaseen ja järkeen jaloon.

Miksi ikävöipi ihmishenki,
miksi toivoo. tahtoo, etsiskelee?
Miksei tunne tyydytystä siitä,
mitä antaa aherrus ja aine,
mitä tarjoo maailma ja maine,
mutta niistä vapaaks tulla tahtoo,
tietoon, rakkauteen, rauhaan toivoo?

Hengen lapsi onpi ihmishenki,
lapsi Äärettömän Hyvän Hengen,
lähtein Luojastamme korkeimmasta.
Näkyväinen, nääntyväinen ei se
ruumis oo, ei tunto turmeltunut,
ei myös säen säihkyvä, mi ilmaan
lentää liekistä ja hetken hehkuu,
sitten sammuu eikä koskaan enää
tuhkahiutaleena tulta hehku.
Valosta on iäisestä valo
ihmishenki. henki iäisestä
hengen tulesta, mi aina hehkuu,
liekki liekist' aina loistavasta.
Siksi ikävöipi ihmishenki,
siksi toivoo, tahtoo, etsiskelee,
kulkee murhemielin kuolon mailla,
kaipaa rauhaan, kotihinsa kaipaa.

Kaikkeuden Hengestä niin kerran
aikain aamuna jo ihmishenki

alas aineen vankilahan astui,
orjan muotoon murheelliseen muutti.
Sielun sitoi viekas valheen valta,
vaiston puhtaan harha petti, voitti;
nautinnoitten narriks mieli muuttui,
tyhjentäen kärsimysten kalkin
kalliin kokemuksen kasvatteli.

Uinui sielun sisimmässä usko,
kaipuu korkeamman piili siellä,
niinkuin nukkuu kuoressansa perho,
tuskaa tuntein, kun ei lentää taida.

Mutta: eteenpäin! on elon laki,
ylöspäin! on käsky Korkehimman
kiertämätön, niinkuin luonnon laki,
että yötä aina aamu seuraa,
päivänpaiste synkkää pilvisäätä.

Niinpä kiertäessä aikakautten
itkeväisen ihmiskunnan järjen
kokemuksen koulu kasvatteli
näkemähän, mit' ei nähnyt ennen:
ihmishengen, joka valheen voittaa
voipi, tappaa turmeltuneen luonnon,
voipi vapaaks vankilastaan nousta.

Niinkuin päivän paistehessa perho
kotelossaan herää, huomaa, tuntee
siivet saanehensa, lentoon tahtoo,
vankilansa murtaa, mullan jättää,
sini-ilmaan ihanaiseen liitää,
niinpä paistaessa Hengen päivän
heräsi myös ihmisrinnan kaipuu,
suuret saanehensa siivet tunsi,
ulos valheen vankilasta tahtoi

tulla Valon, Vapauden tielle,
joka rauhaan runsahimpaan johtaa.

Tää on korkein ihmishengen kaipuu,
syvin Luojan sääntö, luonnon laki.

Onnen pysyvimmän, puhtahimman,
iki ilon, tiedon totisimman
löytää ihmislapsi itsellensä,
kun hän kuunteleepi Hengen kieltä;
silloin tulevi hän tuntemahan
Äärettömän Hyvän Hengen tahdon,
lakia sen seuraamahan lähtee.

Silloin sortuva on valheen valta,
harhan verhot viettelevät väistyy,
katkeavat kahleet kärsimyksen.
Paha mainen maassa lopun saapi,
hyvä yksin iäisesti säilyy,
iäisesti elää ihmishenki. —

V.

Olento outo vaikeni ja haipui
taas kätköön metsän miettiväisen tumman,
vaan syvään nuorukaisen sieluun vaipui
sisällys kuulemansa sanan kumman.

Rannalla yhä istui suviyössä
hän yksin, kätkemänä koivun katveen.
Ajatus askaroitsi jättityössä,
hän kuuli sydämensä hurjan vatveen.

Kuluivat hetket, uinui luonto suuri,
vaan yhä valvoi yössä sieluparka.
On vahva, vahva valheen musta muuri,
ja vihertää ei saata jäinen sarka!

Vaan yö kun väistyi, valon valta voitti,
heräsi orvokit ja sinikellot,
uus aamu katseesta myös nuoren koitti,
vihersi uutta viljaa syömmen pellot.

1911—927. Pekka Häkli.

Uskonnollisuuden arviointia.

I.

Uskonnot ovat yleensä pitkäikäisiä ja säilyvät kutakuinkin muuttumattomina aikakaudesta toiseen. Kuitenkin on kansojen ja yksilöiden suhde niiden sisältämään henkiseen maailmankuvaan suuresti vaihdellut. Uskonnollista harrastusta ei ainoastaan kohdisteta uskontojen erilaisiin muotoihin ja yliaistillisen henkimaailman eri aloille, vaan lisäksi tämä harrastus eri aikoina ja erilaisissa oloissa lähtee hyvin monenlaisista vaikuttimista. Uskontojen sielullinen pohja on suurten vaihtelujen alainen. Tämä vaihtelu ja kehitys on huomattavissa selvästi tänäkin päivänä. Eipä meidän luterilaisuutemme täällä Suomessakaan ole aivan ilman tällaista sisäistä muuttumista, vaikkakin se on hyvin hidasta ja vaikuttaa vaan ahtaan piirin sisällä. Kuitenkin voidaan huomata, että kirkonkin uskonnollisuudella on nyt toisenlainenväritys ja sielullinen sisältö kuin esimerkiksi n. 50 vuotta sitten. Samoin on teosofinen maailmankatsomus ja liike kehityksen alainen.

Uskonnot voidaan suurin piirtein jakaa yksilöllisiin ja kansallisiin. Edellisten edustajana voidaan mainita hindulaisuus, joka ainoasti kunkin yksilön sisimmässä olemuksessa, atmassa, näki ainoan todellisen olevaisen maailman harhan keskellä. Kansa on hindulaisuudelle yhtä suurta harhaa kuin personallisuus. Siksi hindulainen uskonnollisuus on absoluuttisen yksilöllistä, päämäärä on yksilön yhtyminen Jumaluuteen.

Tyypillisenä kansallisen uskonnollisuuden edustajana on juutalaisten uskonto. Koko vanha testamentti puhuu vaan Jehovasta ja Israelin kansasta, ja heidän keskinäisistä suhteistaan ja vaiheistaan. Yksilö otetaan huomioon vaan si-

käli kuin se mahtuu tähän kansalliseen jumalkäsitteeseen. Lukuunottamatta muutamia psalmeja kääntyvät kaikki vanhan testamentin kirjailijat ja profeetat aina koko kansan puoleen. Siksi onkin vanha testamentti aivan vailla yksilöllistä metafysiikkaa. Yksilön asema henkimaailmassa on kokonaan mielenkiinnon ja harrastusten ulkopuolella. Juutalaisuuden koko henkinen harrastus kohdistuu aina tähän näkyväiseen maailmaan, jossa heille kansana luvataan „menestystä", jos täyttävät „Herran käskyt." Mitä kuoleman jälkeen seuraa, ei liikuta käytännöllisiä juutalaisia. Pää-asia on, että he sitten kootaan „isiensä luo." Kansallisuus jatkuu haudan tuolla puolen.

Suurin piirtein katsoen nykyiset valtio-kirkot ja kansalliset uskonnolliset liikkeet edustavat tänäkin päivänä samanlaista yleistä joukko-uskonnollisuutta. Yksilöllisempää kantaa tavataan enemmän lahkolaisliikkeissä.

Historiallisessa kristinuskossa ja muhamettiläisyydessä esiintyy aivan toisenlainen uskonnollinen piirre. Niissä on kysymys ennen kaikkea oikeasta opista, jota mustasukkaisen tarkasti valvotaan. Juutalaisuuden tunnuslauseeksi voisi sanoa: „voi muukalaista", muhamettiläisen ja kristityn: „voi vääräuskoista." Uskonnon nimessä käytyjä käännytys- ja kostosotia ovat sekä historiallinen kristinusko että muhamettilaisuus kaikkein pyhimpänä asianaan harrastaneet. Molemmat esiintyvät historian vaiheissa suvaitsemattomuuden merkeissä.

Hindulaisuus, buddhalaisuus ja yleensä antiikin uskonnot esiintyvät sen sijaan suvaitsevaisuuden kauniissa puvussa. Kreikkalaiset ja roomalaiset hakivat mielellään uusia jumalia ja pystyttivät niille alttareita. Täydellinen uskonnon vapaus vallitsi, kristityitäkin vainottiin puhtaasti valtiollisista syistä.

On ollut aikoja, jolloin puhdasoppisuutta on kristittyjen kesken verisesti ylläpidetty. Suvaitsevaisuuden kauniit kukkaset eivät ole tähän päivään asti oikein ottaneet versoakseen kristinuskon ohdakkeisilla viljelyksillä. Että meillä Suomessa on nykyään kallis uskonnonvapaus, on osittain riippunut poliittisista syistä, eikä suinkaan merkitse kansassamme suurempaa taipumusta suvaitsevaisuuteen.

Puhdasoppisuus samoinkuin jyrkästi kansallinen uskonnollisuus ovat omiansa tukahuttamaan kaikki yksilölliset uskonnolliset ja henkiset ilmiöt. Sitä kauniimpana, häikäisevämpänä loistavat ihmiskunnan yössä Buddhan ja Kris-

tuksen absoluuttiseen yksilöllisyyteen tähtäävät opetukset. Buddha ja Kristus eivät puhu sanaakaan „kansoille.“ Koko heidän toimintansa on yleisinhimillistä kaikkien „kansallisten“ ja „joukkouskonnollisten“ näkökohtien yläpuolella. Yksilö on ainoa, mistä on kysymys. Kristuksen sanojen mukaan täytyy „yksitellen“ mennä ahtaasta portista sisälle. Kaksi ei mahdu vierekkäin, ja se tie, jolla joukot ja laumat kulkevat, vie häviöön. Kristus on yksilöllisyyden täydellisin ja kirkkain inhimillinen ilmestys ja huippusaavutus. Se oli hirveä ristiriita Kristuksen edustaman korkean yksilöllisen riippumattomuuden ja juutalaisen ahtaan kansallisen uskonnollisuuden välillä, joka vei hänet ristinpuulle. „On parempi, että yksi kuolee;“ noissa sanoissa paljastuu koko ristiriita kaikessa kaameudessaan. Silloinen maailma ei voinut sietää niin kirkasta yksilöllisyyttä ja siksi kuului kansan ääni: Ristiinnaulitse!

Kuulunee kummalta sanoa, ettei Kristus tullut perustamaan mitään uutta uskontoa. Ja kuitenkin se on totta. Sekä Buddha että Kristus opettivat enemmän ja suurempaa kuin mikä voi mahtua uskontojen piirin sisälle. Kristuksen oma opetus käy kiinni ihmisen sielun syvimpään olemukseen ja paljastaa meille itse elämän totuuden.

Buddha ja Kristus ovat opettaneet miten kukin voi elämän vaikean kysymyksen itse ratkaista. Ulkopuolelle kaikkia uskontoja asettavat he ihmisen eteen elämän tehtävien ja tarkoitusten täyttämisen. Siksi ovatkin he paljon enemmän kuin uskonnollisuuden ja uskontojen edustajia. Ihmisenä oleminen ja ihmisolo on heissä saanut kirkkaimman muodon. Voi sanoa, että Buddha ja Kristus murskaavat ja lyövät maahan kaikki uskonnot, entiset ja nykyiset. On ikäänkuin he sanoisivat kaikkien aikojen ja kaikilla kehitysasteilla oleville ihmisille: „älkäät etsikö sitä, mikä on oikea usko tai oikea uskonto, vaan etsikää sitä, mikä on oikea elämä. Eläkää elämänne oikein jokainen hetki! Ainoastaan sillä tavalla voitte löytää tien „Isän luo.“

Historiallisessa kristinuskossa saavat opilliset ja kirkolliset näkökohdat hyvin pian vallitsevan aseman. Ensimmäisinä vuosisatoina häviää yksilöllinen uskonnollisuus runsaitten oppiriitojen sekamelskaan. Koko keskiajan painaa kirkollinen auktoriteetti-usko ihmissielua kuin painajainen. Uskonpuhdistus on sitten kouristuksen tapainen yritys vapautua tästä yksilöllisyyttä kahlehtivasta vallasta. Luterus

on yksilön itsemääräämisoikeuden, hieman karkea, mutta erittäin kouraan tuntuva apostoli.

Että protestanttiset kirkot jäykistyivät kuivaan oikeaoppisuuteen, josta ne tänäkään päivänä eivät kokonaan ole vapautuneet, osoittaa kykenemättömyyttä käsittämään uskonpuhdistuksen vapauttavaa yksilöllisyyttä.

II.

Vaikka nykyisissä kirkoissa ja uskonnollisissa liikkeissä henkinen elämä on monivivahteista, on niissä monta yhteistä piirrettä ja ilmiötä huomattavissa Yksi sellainen koko kristikunnalle yhteinen ominaisuus on varman lujan kansoille kelpaavan metafysiikan täydellinen puuttuminen. Näennäisesti seisotaan entisten tunnustusten perustalla, mutta itse asiassa on tiede ja epäilys täydelleen murskannut kirkkojen entiset jumaluusopilliset maailman selvitykset. Kristinuskolla ei enää meidän päivinämme ole oikeastaan minkäänlaista uskonnollista oppia maailmankaikkeudesta. Entisen hyvin yksityiskohtaisen maailman kuvan ja kuvitelman tilalle on astunut ylimalkainen nykyisen tieteen saavutukselle rakennettu epämääräinen ja kehityksen alainen luonnonoppi.

Ennen käsitti uskonto kaiken tietämisen alan, nyt on tiede valloittanut kaikki mitä on tietämisen ja tutkimisen arvoista.

Tästä on ollut seurauksena jonkunlainen aselepo uskonnon ja tieteen välillä. On huomattavissa molemminpuolinen toleranssi, yhteisymmärrys tieteellisen ja teologisen tutkimuksen välillä. On ikäänkuin kumpikin olisi suostunut työskentelemään omalla tasollaan häiritsemättä toinen toistaan. Tiedekin on lakannut hyökkäämästä suoraan kirkkojen oppeja vastaan, senjälkeen kuin sen omat materialistiset helppohintaiset selvitykset ovat romahtaneet uusien syvällisempien tutkimusten kautta. Teologia on omaksunut itse tieteellisen työtavan jumaluusopillisella alallaan. Entinen kirjaimellinen raamatun auktoriteettiusko on auttamattomasti väistynyt kriitillisen tutkimuksen tieltä.

Sekä teologinen että valistuneempi tieteellinen maailma ymmärtävät olemassaolon arvoituksen ratkaisun mahdottomaksi nykyisillä riittämättömillä „tieteellisillä“ saavutuksilla. Samoin käsitetään mahdottomaksi nykyisen kristinuskon avulla enää henkiinherättää kuollutta auktoriteettioppia.

Sekä tiede- että kirkonmiehet aavistavat seisovansa ylivoimaisten arvoitusten edessä. Kirkot näkevät, että kansat ovat luisuneet pois heidän johdostaan, ja he vaistomaisesti käsittävät sen merkillisen tosiasian, ettei ihmiskunta vielä milloinkaan ole palannut takaisin ihan samaan käsitykseen, jolle se kerran on selkänsä kääntänyt.

Nykyajan teologia on tyytyväinen saadessaan oman maailmankuvansa edes jonkunlaiseen sopusointuun tieteellisen katsantokannan kanssa. Sitä mukaan kuin valistuneempien jumaluusopillisten piirien tieteellisen tutkimustyön tulokset vähitellen tulevat kirkkojen ja ahtaampien uskonnollisten liikkeiden puolelta hyväksytyiksi, voi uusi hedelmällinen kosketus syntyä kristinuskon ja muiden uskontojen välillä. Ennemmin tai myöhemmin tulee myöskin teosofia saavuttamaan suurempaa ymmärtämystä ja myötätuntoa sekä kirkolliselta että teologiselta taholta. Ne tosiasiat, joihin teosofia viittaa, ovat sitä laatua, että ne voivat saattaa sopusointuun uskonnollisen ja tieteellisen tutkimuksen nyt niin toisilleen vieraan maailmankatsomuksen.

III.

Keskellä vanhan ajan mysterioita, seestyy juutalainen synagooga-jumalanpalvelus selkeän kirkkaaksi ja raitishenkiseksi. Kaukana kaikesta tunteellisuudesta on Kristuksen aikainen juutalaisuus selväjärkistä kylmää tietoisuutta ja oppineisuutta. On merkillistä, että Kristus esiintyy aikana ja kansan keskuudessa, jolla on vähin määrä taipumusta mystiikkaan.

Kristuksen oma olemus on kirkkainta ja selkeintä mitä maailman historia tuntee. Hän on yhtä kaukana haaveellisesta tunnehurmiosta kuin hengettömästä opillisuudesta. Hänen toimintansa ja opetuksensa tähtäsi korkeampaan tietoon, tunteeseen ja tahtoon.

Jo alkukristillisyys eroaa Kristuksen antamasta kuvasta siinä, että mystillinen hurmio saavuttaa keskeisen ratkaisevan aseman. Helluntaina, kirkon perustamispäivänä esiintyvät „kristityt“ kuin juopuneet. Siksi onkin nykyinen teologinen tutkimus luullut huomanneensa, ettei Kristuksella ja historiallisella kristinuskolla ole ollut mitään toistensa kanssa tekemistä. Paavalikin on itse asiassa lähempänä pakanallista hellenismia kuin kylmää juutalaisuutta.

Helleenisen maailman keskellä rehoittava mystisismi on

antanut alku-kristilliselle jumalanpalvelukselle voimakkaita vaikutelmia. Kristilliselle pohjalle on sovelletut maagilliset seremoniat ja mystillinen tunnehurmio. Ehtoollinen saavuttaa jumalanpalveluksessa keskeisen aseman ja „hengen“ läsnäolo esiintyy melkein ruumiillisina ilmiöinä, kuten kielin puhumisessa, liikutuksina y. m. s., joihin sen ajan viileä juutalaisuus suhtautui halveksumisella: „ovatko he täynnänsä makeaa viiniä“. Alkukristillisyys oli merkillisesti nykyisen „Helluntailiikkeen“ kaltainen, jota sivistyneet antiikin kansanluokat vieroivat. Vasta kuin kirkko saavuttaessaan enemmän valtaa ja arvoa puhdistuu liiallisesta tunnehurmiosta, yhdistää se jumalanpalvelukseensa „pakanallisten“ temppelien arvokkaampia rituaaleja. Katolisissa kirkoissa on vieläkin seremoniallisilla menoilla suurempi merkitys, kuin kalsealla protestantismilla, joka käyttää esikuvanaan juutalaisten saarnalle ja sananselitykselle perustuvaa jumalanpalvelusmuotoa. Mystillisellä hurmiolla, jolla aikaisemmassa saksalaisessa herännäisyydessä oli niin kaunis ilmaisumuoto, on nykyään jonkunmoiset edustajansa eräissä lahkolaisliikkeissä. Niissä koetetaan herättää ekstaatista tilaa, jossa mielin määrin ja usein aivan mielettömästi saa riehua uskonnollisten harhaantuneiden tunteiden hehkussa ja raivossa. Terve henkisempi kristillisyys tietenkin vieroksuu tällaisia liikkeitä, joiden menestyminen kuitenkin osoittaa ihmiskunnassa asuvaa henkisen juopumuksen ja hurmion tarvetta. Oikeastaan on alkohoolijuopumus ja himo myös tällaisen hurmion hakemisen vastine. On myös merkillinen asia, että sekä väkijuomain väärinkäytöstä saavutettu „humala“ että uskonnollinen ekstaatinen riehuminen ovat ja pysyvät molemmat ilmiöinä „protestanttisissa“ maissa. Onko niin, ettei kauniiseen ja juhlalliseen seremoniajumalanpalvelukseen kiintynyt katolilainen kaipaa alhaisempia tunteellisia rienailuja? On myöskin huomattava, että mystillinen hartaus katolisessa kirkossa keskiajan lopussa kohoaa syvimpään nöyryyteen, korkeimpaan ja kirkkaimpaan tietoisuuteen sekä lohdulliseen selvänäköisyyteen niin kutsutussa mystisismissä. Mitään vastaavaa ei protestanttisuus ole tähän päivään asti kyennyt luomaan. Oikeastaan on tämä keskiajan mystisismi yksilöllisin, syvin uskonnollisin ilmiö koko kirkkohistoriassa. Siinä on kaikki helppotajuinen uskonnossa poiskarsittu ja arkana ja vapisevana seisoo yksilö jumalallisen olemassaolon sanomattoman syvän mysterion edessä. Se on jotain

yli-uskonnollista. Protestanttisissa maissa ei suurissa kansan- ja valtiokirkoissa milloinkaan syvempi yksilöllinen uskonnollisuus ole päässyt versoamaan. Oikeaoppiset ja kansallisvaltiolliset vaikuttimet ovat työntäneet syvemmän uskonnollisen harrastuksen lahkolaispiirien sisälle. Kirkot ovatkin voineet pysyä hengissä vain sulattamalla itseensä näitä lahkolaisliikkeitä. Esiintyihän meilläkin Suomessa valtiokirkko ensin m. m. herännäisyyden vastustajana. Nykyään koettavat suuret kirkot jo aikaisin kytkeä itseensä elinvoimaiset „maallikko-liikkeet". Täten on viime aikoina kirkkoa aikaisemmin vierova syvempi yksilöllinen uskonnollisuus jossain määrin saatu istutetuksi kirkon omaan piiriin. Kirkon suvaitsevainen kanta tieteisiin ja sen sisällä säilyneet arvokkaat perintötavat, ovat olleet omiansa jo alkuunsa tukahuttamaan ahtaammassa lahkolaisuudessa helposti ilmenevää tunteellista liioittelua. Toiselta puolen ovat yleiseen kirkkoon liittyneet maallikko-liikkeet tuoneet mukanaan herkemmän uskonnollisen alttiuden jonkimmoiseksi vastapainoksi suurille kansankirkoille ominaiselle muotojumalisuudelle.

Juutalaisten uskonto oli tietoisuutta „Jumalan omaan kansaan" kuulumisesta. Muhamettilainen tietää: Allah on suuri ja Muhammed on hänen profeettansa. Katolilainen on varmassa turvassa mahtavan kirkkonsa suojassa. Protestanttiset kirkot tarjoavat jäsenilleen väärentämättömän „Jumalan sanan" ja oikean „lunastus- ja armo-opin". „Herännyt" uskoo varmasti olevansa „pelastettu" ja erilaiset henkiset kokemukset ovat 'toisille, varmana takeena „kääntymyksestä" j. n. e. Uskotaan vielä aivan yleisesti, että eivät ainoastaan yksilöt vaan kokonaiset kansat ovat Jumalan erityisen suosion ja huolenpidon esineenä.

Kaikelle tällaiselle uskonnollisuudelle on ominaista: usko erikoisasemaan.

Voisi kutsua sitä yhteisellä nimellä monopooli-uskoksi. Sellaiseksi voi teosofiakin hyvin helposti tulla, ja on varmasti usein tullutkin. Uskotaan johonkin erikoisasemaan, erityiseen armoon, pelastukseen, oikeaan oppiin, oikeaan kirkkoon, oikeaan kääntymiseen y. m. s. Tämän erikoisen poikkeuksellisen aseman saavuttamiseen ja sen säilyttämiseen on koko uskonnollinen harrastus kiintynyt.

Kirkot ja kristilliset uskonnolliset liikkeet, yhtenään ja alituisesti teroittavat lunastus- ja pelastusopin ratkaisevaa merkitystä. Tämä ainainen vanhan opinkappaleen kertaa-

minen horjumattomana aksiomina, ilman, että nykyisellä uskonnollisella taholla sitä sen syvemmin olisi tutkittu, sisältää aavistuksen tapaisen epäluulon mainitun opin riittämättömyydestä ratkaista ihmisen ikuisuuskysymyksiä. Nykyajan kristinusko ei ole omalla alallaan tuonut esille mitään syvemmän tutkimuksen tuloksia. Meille nykyajan ihmisille ei kristikunta tänä päivänä pysty selvittämään oman uskonsa keskeistä olemusta. Se ei edes pysty tai tohdi tutkia sitä. Eikä sillä ole muuta annettavaa kuin usko.

Mutta ihmiskunta on auttamattomasti väsynyt kaikkiin dogmeihin. Niiden aika on ollut ja mennyt.

Maailma odottaa vaistomaisesti uutta sanomaa, joka viittaa korkeampaan henkiseen päämäärään kuin monopooliautuutta saarnaavat kirkot. Itsekäs pelastusoppi ei enää voi tyydyttää valistuneempaa aikakautta, joka tieteen ja tutkimisen kylmässä ja kriitillisessä valossa tahtoo tunkeutua maailman mysterion ratkaisuun. Sitä mukaan kuin tämä totuuden kaipuu tulee syvemmäksi, palavammaksi ja yleisemmäksi, on myöskin edellytyksiä nyt vielä materialismissa hapuilevalle tieteelle saavuttaa positiivisia tuloksia näissä kysymyksissä, jotka ovat niin lähellä ihmisolemuksen syvintä salaisuutta. Ahtaasta uskomisesta vapautunut ja korkeamman tietoisuuden saavuttanut uskonnollinen harrastus on silloin suuntautuva uusille, laajemmille, kosmillisille aloille.

F r e d r i k K e r t t u l a.

Kun saduista tulee totta.

On armoitettuja, joille on suotu silloin tällöin kohottaa verhoa, mikä eroittaa jokapäiväisen elämämme satumaan ihmeistä. Lapsille sattuu se usein ja jos vain korvamme ovat herkät, saamme kuulla ihmeellisiä asioita heidän suustaan. Runoilijat ja satujen kertojat ovat kuin kotonaan ihmemaassa, ja heiltä voivat tavallisetkin ihmiset toisinaan saada tietää, mistä tie käy satumaille auringon itäpuolella, kuun länsipuolella. Yksi ja toinen on nähnyt loistavan f a t a m o r g a n a n, josta hän ihmisille on runoillut. Toinen on laulanut ihmelinnasta, — C h â t e a u e n E s p a g n e, — jonka kirkkaat tornit ovat taivaan rannalla häämöittäneet. Ja onhan keskuudessamme tavallisiakin ihmisiä, joi-

den silmien edessä verho on entistä ohuempi ja jotka voivat meille selittää luonnon suurta kuvakirjaa.

Mutta onhan kaikki tällainen mielikuvitusta, satua, eikä sillä ole mitään tekemistä todellisuuksien kanssa, sanotaan. Ja kuitenkin, mikä on totta, mikä satua? Missä on ero terveen, jokapäiväisen elämän ja haave-elämän välillä? Elämän Herra vastaa itse. Hän näyttelee kuvakirjojaan ja me, suuret lapset, seisomme ihmeissämme. Emme uskalla hiiskua sanaakaan. Tunnustamme, ettemme tiedä mitään. Mikä on satua, mikä tervettä järkeä? Vaikenemme.

Suuren tanskalaisen Politiken-lehden Amerikan kirjeenvaihtaja, John Seymour H., on äskettäin kirjoittanut lehtensä radio-osastoon New Yorkista seuraavaa:

„Kaikki, mikä tässä maailmassa tapahtuu, valokuvataan automaattisesti eetteriin ja radion, filmin sekä violettien säteitten avulla voidaan nämä valokuvat kehittää ja näyttää suurille ihmisjoukoille".

Näillä huomiotaherättävillä sanoilla avasi George Hazlett, yksi Amerikan tunnetuimmista radiotutkijoista, kokouksen, mihin kaikki radiotieteilijät ja auktoriteetit olivat saaneet kutsun.

Tästä tosiasiasta oli hän päässyt selville tutkiessaan, mitä erämaassa niin usein ilmenevä f a t a m o r g a n a eli kangastus itse asiassa on. Hän pääsi hyvinkin pian selville siitä, ettei se ainakaan, kuten yleensä on luultu, ole ilmaheijastusta, sillä ainoassakaan tapauksessa ei ollut voitu todistaa, mikä kaupunki tai kosteikko täten oli heijastunut. Perusteellisten tutkimusten kautta tuli hän vihdoin siihen tulokseen, että f a t a m o r g a n a-ilmiöt olivat eetterivalokuvia kauvan sitten hävinneistä kaupungeista. Kun auringonsäteet taittuvat hiekkahiukkasiin, saattavat täten syntyneet violetit säteet nämä valokuvat selvinä ja kirkkaina ilmassa leijaillen ihmissilmälle näkyviksi. Hän tuli siihen käsitykseen, että kaikki, mikä maailmassa tapahtuu, valokuvataan eetteriin, luonnon valokuvasarjaksi, joksi hän sitä nimitti. Nyt oli hän rakentanut koneen, jonka avulla hän saattoi kutsua esille sellaisia eetterivalokuvia näyttääkseen niitä muille ihmisille.

Hänen f a t a m o r g a n a-laitteensa käsitti itse asiassa kaksi filmikonetta, jotka toimivat synkronisesti, samanaikaisesti. Toinen oli asetettu maahan monen penikulman päähän kokoussalista, toinen taas oli pimeässä kopissa itse salissa.

Maassa oleva kamera valokuvaa tai ottaa itseensä yläpuolella olevasta eetteristä näitä kuvia siirtäen ne radiosysäysten avulla vastaanottajaan. Erään verrattain monimutkaisen kemiallisen sähkömenetelmän avulla siirretään taas kuva tai kuvat filmiin, jota sitten näytellään määrätyllä tavalla rakennetun filmikoneen välityksellä. Niin hyvin vastaanotossa kuin siirrossa on violeteilla säteillä tärkein merkitys ja ne aikaansaadaan eräänlaisen kvartsikristallin avulla. Kun filmi kerran on valmistettu, voidaan sitä näyttää samalla tavalla kuin muitakin filmejä, mutta ainoastaan tuon määrätyn koneen avulla. Tämän on Mr. Hazlett itse keksinyt ja hän käyttää siinä lyhyitä spiraali-aaltoja. Näiden avulla voi hän näyttää samaa filmiä niin monessa paikassa kuin hän vain haluaa, ja kaikkialla, missä hänellä vain on vastaanottolaite, joka työskentelee samanaikaisesti lähettäjäkoneen kanssa. Nämä spiraaliaallot, jotka Mr. Hazlett niin ikään on keksinyt, ovat korkkiruuvin näköisiä ja niiden suuntavaikutus on niin täsmällinen, että kaksi aivan rinnakkain olevaa lähettäjää voi siirtää niitä kahteen, niinikään aivan rinnakkain olevaan vastaanottajaan ilman minkäänlaista keskinäistä häiriötä.

Senjälkeen kun Mr. Hazlett oli pitänyt lyhyesti selostamamme esitelmän, sammutettiin valot salissa ja esitelmänpitäjä kävi näyttämään keksintöään. Salin taustaan ripustetulle kankaalle viskasi pimeässä huoneessa oleva filmikone kirkkaan valokehän. Siinä havaittiin ensin epäselvästi, jonkun ajan jälkeen selvemmin ja lopuksi aivan tarkasti se paikka, mihin lähettäjä oli asetettu. Sitten seurattiin aivan yksityiskohtaisesti taistelua Gettysburgin luona, jolla paikalla lähettäjä oli. Tämä taistelu tapahtui suuressa amerikkalaisessa kansalaissodassa etelä- ja pohjoisvaltioiden kesken. Nähtiin, kuinka kenraali Pickettin joukko marssi paikalle ja kuinka aivan odottamatta kenraali Armisteadin kanuunat avasivat tulen sitä vastaan. Sitä seuraavassa taistelussa lyötiin kenraali Pickett'in joukot kokonaan. Tämä tapaus esitettiin läsnäolijoille aivan uskomattoman tarkasti. Taistelun lopussa kävi kuva taas epäselväksi ja esitys päättyi.

Mr. Hazlett selitti sitten, että eetterivalokuvien kehittäminen on erittäin vaikeata ja että hyvä kuva voidaan saada ainoastaan siinä tapauksessa, että tiedetään esitettäväksi halutun tapauksen tarkka päivä- ja kellomäärä. Tietysti on valokuva aina eetterissä, mutta sen esille kutsuminen väärällä ajankohdalla antaa vääristetyn ja väärin ymmär-

rettävän kuvan. Tähän kokemukseen oli hän kokeillessaan tullut.

Koneita, jotka tässä menetelmässä käytetään, hoitaa kuusi miestä. Näistä toimii kolme lähettäjä- ja kolme vastaanottoasemalla. Kukin näistä miehistä tuntee tarkasti omat tehtävänsä, vaan ei sen enempää, joten salaisuus on yksinomaan keksijän käsissä. Syynä tähän salaperäisyyteen sanoi hän olevan sen, ettei maailmassa ole rahaa kylläksi tämän keksinnön ostamiseksi, jonkatähden hän tahtoi pitää sen omanaan. Mahdollisesti tulee hän laatimaan jonkun määrän koneita, joita hän maksua vastaan tulee vuokraamaan elävien kuvien teattereille. Tämän kautta saisivat suuremmat ihmisjoukot hyötyä hänen keksinnöstään.

Seuraavalla kerralla toivoi Mr. Hazlett voivansa esittää taistelun Big Little Hornin luona ja sitäpaitsi kuvan Abraham Lincoln'ista hänen pitäessään yhtä suurta puhettaan Gettysburgin kentällä. Milloin tämä tulee tapahtumaan, on vastaiseksi epävarmaa, koska hän ahkerista tutkimuksistaan huolimatta ei ole saanut tietää näiden tapahtumien täsmällistä aikamäärää.

Emmehän voi tähän pysähtyä. Mr. Hazlett on löytänyt koneen, joka vie satumaahan, mutta eiväthän runoilijat tarvitse konetta nähdäkseen. Emme siis me muutkaan. Olemme itse tuollainen kone kaikkine osineen. Tosin ei se vielä toimi, niinkuin suuri rakentaja on tarkoittanut sen toimimaan. Mutta ehkä joskus! Ja ovathan nyt sadut julistettu tieteellisesti todistetuiksi. Siispä olemme me kaikki satumaan asukkaita ja sadut ovat totta.

K. A—I.

„Hiljainen piiri".

Sataa — aina vaan sataa. Kaikki on kuraista - märkää — ikävää. Aika kulkee etanan vauhtia — mieliala laskee laskemistaan. Tulee hämärä — lamputkaan eivät tietysti ole kunnossa näin kesällä. Nousen katsomaan. Ei yhtään pisaraa öljyä. Koluan eteisen nurkkia löytääkseni öljykannun. Löydän, kaadan lamppuun ja sytytän . . . Niin, tietysti — öljyssäkin on vettä. Ritisee, ratisee, räiskähtelee, mutta valosta ei ole paljon tietoa.

Hermoni ärtyvät ärtymistään. Ei ole ketään, jolle voisi edes purkaa huonoa tuultaan. Oh-hoh! Koettaisikohan lukea. Kopeloin puolipimeässä tupakkapöydän jalustalla olevaa kirjakasaa. Mikähän tuo on? „Hiljainen piiri?“ Eino Krohn? . . . Tietysti pötyä. Mutta mitä muuta voi odottaakaan? Kaikkihan on kurjaa, yksin kirjoja myöten. Välähti mieleeni ohimennen, että taisinpa sittenkin löytää jotain kuivaa kaiken tämän märkyyden keskeltä.

Otin paperiveitsen, avasin joitain lehtiä ja aloin lukea. Luin — aukasin lehtiä — luin. Olin haltioissani. Tämähän on vasta jotain. Tässähän kerrotaan elämästä — siitä todellisesta. Melkein joka sivulta saan vastauksen kysymyksiin, jotka ovat omaa rintaani painaneet.

Tajuan epäselvästi liikettä talossa, mutta en kiinnitä siihen enempää huomiota — minä luen, ahmin . . .

Hengähtäen lyön kirjan kiinni — se loppui. Toiset ovat tulleet sillä välin kotiin, ja vaimoni kysyy, mitä noin jännittävässä kirjassa puhutaan, kun pitää olla nenä kirjassa kiinni, ettei kerkiä kysymyksiin vastaamaan. En osannut sanoa muuta kuin „lue, se kannattaa!“ Lukija.

Elämän lähteillä.

Saksalaisen reformaattorin puhe.

III.

Sangen monet kuulijoistani pitävät varmasti sävyä ja tyyliä, jolla paikotellen olen esitelmöinyt, tarpeettomana eikä oikein asiallisena. Se joka minut tuntee ennestään ja on tarkkaan seurannut kehitystäni, ei kuitenkaan minua nuhtele siksi, että olisin puhunut liian paljon. Minusta itsestäni tuntuu jokainen yritys kuvata onnellistuttavia kokemuksiani, vaivaiselta ja riittämättömältä. Tämän täydellisen elämäntunteen ja niin armeliasta kohtaloa kohtaan tuntemani kiitollisuuden ilmaisuun tarvittaisiin armoitetun runoilijan nero. Ja jos suopealta kaikkeuden Hengeltä rukoilen korkeimman toiveeni täyttymistä, niin on se, että osakseni tulisi armo osata arvokkaassa, taiteellisessa muodossa, hehkuvin värein ja leimuavin sanoin tuoda eläymyk-

seni ja kokemukseni lähemmäksi kärsivien kanssaihmisteni suurta joukkoa, jotta he sen uskoisivat ja heidän osakseen tulisi samanlainen terveys.

Voittamattomaksi, kuten Antaios-jättiläinen oli, niin kauan kuin hänen jalkansa olivat kosketuksissa maaemon kanssa, tulee ihminen, joka aina pysyy näitten elämän lähteiden yhteydessä. Voittamattomana elementtien hyökkäilyille ei hän enää pelkää mitään, ei ihmisiä, sairautta, kuolemaa eikä pirua. Hänessä ja hänen puolellaan on kaikkeuden voima. Hänessä ilmenevät kauneus, viisaus, voima. Sielunsa syvyyksistä hän osaa tuoda ilmoille, loihtia esiin sen, mikä on ollut salassa kätkettynä. Omasta, samaten kuin muidenkin sielusta tuo hän kaikki uinuvat ja sidotut ominaisuudet päivänvaloon antaen niille elävää voimaa. Hänessä täyttyy runoilijan sanonta: „Siunattuna käyös!“ Onni on eroamattomasti häneen yhdistynyt. Hän on tulvillaan saamaansa voimaa, rohkeutta ja siunausta sekä antaa sitä huutaen ja vapahtaen kahlehdituille ja kiusatuille veljilleen.

„Ja missä hän vaeltaa, viheriöivät keväiset kedot, mistä hän poistuu, sinne hän jättää aurinkoa, häntä välttää pimeys ja vasta haudassa sammuu hehku, joka soi kaikille lämpöä“. Sellainen terveys tulee luonnon siunaaman osaksi, että nämä Isolde Kurzin ihmeelliset sanat voidaan hyvin sovittaa häneen. Ihmiset, jotka ovat sairaita tahi kärsivät sielullisesta tyhjyydestä, kääntyvät hänen puoleensa. He ovat uteliaita, hämmästyksissään ja kateellisia, koska hänen kasvoiltaan säteilee auringon voiman ja valon loiste. Varsinkin lapset katsovat häneen, kuin kulkisi valepukuinen kuningas heidän ohitseen. Lapsilla on etsijän katse ja aavistus elämän ihmeellisyydestä, jonka isot ihmiset ovat hukanneet. Totisesti, minä sanon teille, teidän on tultava lasten kaltaisiksi.

Tosin kuuluu psyko-fysiologiseen hengitysparannusmenetelmään, kuten jokaiseen suureen yritykseen, eräänlainen totutun laimeuden ja luulotellun mukavuuden voittaminen. Päätöksen voimakkuus ja tarmokas välinpitämättömyyden vastustaminen on sisäisen kaipuun määrän, tottumus-minän kahleista vapautumista hartaasti ikävöivän mielen mitta. Se, jossa kimaltelee ja hehkuu halu elinvoimaan ja elämän kauneuteen, voittaa vaikeudet, jotka häntä kohtaavat hänen matkallaan kohti uudeksi ihmiseksi tuloa, kohden elämän lähteitä. Jos tämä kaipuu ajaa hänet ulos luontoon

etsimään elämän lähteitä, kääntyy vanha Aatami häntä vastaan ja maanittelee mieluummin pysymään kotona, olemaan hyvässä rauhassa ja tekemään sitä ja tätä. Ja kuitenkin odottaa ihmistä ulkoilmassa terveys ja onnen alku. Silloin on tarmokkaalla päätöksellä erottava houkutuksista ja riennettävä ulos etsimään. Ensin tämä on r a s i t u s, sitten se tulee h e l p o k s i ja lopussa se t u o t t a a i l o a. Jos olet voittanut itsesi ja tullut ulos, niin löydät enemmän kuin olet etsinyt. Menet ehkä ulkoilmaan etsiäksesi yksinäisyyden lepoa ja voimaa, mutta jos noudatat viitteitäni, niin löydät paljon enemmän: Löydät korkeimman suosion ja elämän suojelushengen siunauksen.

Kukaan ei näe kauneutta eikä löydä voimaa, jolla ei ole itsessään voimaa ja kauneuden kipinää; vaikkakin se vain himmeästi hehkuu tottumuksen tuhan ja velttouden kuoren alla, niin paisuu siitä leimuava liekki, kun lähdet etsinnälle. Maailma on jokaiselle kaunis, se on ihana, niin usein kuin haluamme vastaanottaa ja säteillä kauneutta. Elämän ihme paljastuu, kun sitä etsimme, todellakin etsimme kaikella sisäisellä halulla.

Siksi rohkenen arvelematta väittää, että hengityskulttuurilla tullaan jumalan luo. H e n g i t y s k u l t t u u r i on s i e l u n k u l t t u u r i a, vaikkakin taikka koska se samalla on ihanteellisin ruumiinhoitomenetelmä. Kun näin välittömästi saadaan voimaa ja ravintoa jumalalta ja luonnolta itseltään, yhä uudestaan lähestymällä jumalaa, niin varsin pian sulautuu hartaasti jumalaan ja luontoon ja saa tunteensa, ajatuksensa ja tietonsakin välittömästi. Alkuvoimaisuus ja välittömyys tulevat sille ominaisiksi, joka ammentaa voimansa suoraan luonnon lähteistä. Tämän haluaisin antaa niille ajateltavaksi, jotka epäselvän, epäkypsän haaveilun johdosta väittävät, että senkaltaiset voimanlisäämiskeinot vievät mustaan magiaan. Sellaisia sekavapäisiä ihmisiä on meidän aikanamme enemmän kuin luullaankaan. Jätän heidät niiden huostaan, jotka ovat väittäneet, että luku- ja kirjoitustaito vievät ylpeyteen ja vastarintaan maallista ja hengellistä esivaltaa vastaan, petokseen ja väärentelyyn.

Kun kolmetoista vuotta sitten levitin hengitysoppia eräässä kirjassa, suunnattiin sellaisten teosofisten piirien taholta minuun varoitus, etten toki sentään sellaisilla opeilla edistäisi materialismia. Oli totta (sanottiin) että järjestelmällinen syväänhengitys poistaa ruumiista pelon, pelkuruu-

den ja joukon ruumiillisia ja sielullisia tuskia. Tätä ei kuitenkaan saisi tehdä, sillä sehän olisi epäoikeutettua, vieläpä röyhkeää puuttumista ihmisen karmaan, mikä merkitsi sitä, että kärsimykset ovat syntien vaikutuksia. Samaten muka olisi vasten karmaa lievittää käytännöllisesti sosiaalista hätää, ellei ole tarvetta uhrautumalla hankkia armoa ja sovitusta entiseen velkaan. Ihmisen kohtalo (tätä en laisinkaan vastusta) on, kuten sanotaan, hänen itsensä alullepanemien syitten vaikutus. Näitä vaikutuksia ei saisi metafyysillisesti niihin sekaantumatta keskeyttää (sellaisena nämä ihmiset nimittäin pitävät hengitysvoimistelua) poistamalla ihmisistä kärsimykset; heiltä riistettäisiin siten mahdollisuus päästä tuskantunteen avulla sisäiseen ymmärrykseen ja tosi tietoon. Rohkeutta ja voimaa ei saisi muka uskoa ihmisille ennen oikeata sielullista kypsyyttä ja sisäistä arvokkuutta, sillä he käyttäisivät niitä aivan varmaan väärin.i

Ellen olisi tottunut olemaan ihmettelemättä nnhimillisiä narrimaisuuksia, en voisi tarpeeksi hämmästellä äiden teosofikkojen mieletöntä viisautta. Kerran tapasin erään sellaisen teosofisen elämänopettajan, joka täydellä todella vaati kuulijoitaan koettamaan vetää leukansa sisäänpäin, ettei se olisi entisessä, tarmokkuutta todistavassa asemassa ulospäin työntyneenä. Viimeiksimainittu tapa muka teki taipuvaiseksi kovuuteen ja raakuuteen, kun taas yritys pitää leukaa sisäänpäin vedettynä, sai aikaan viisautta, hyvyyttä ja lempeyttä![1]) Mutta voimakas voi paljon helpommin olla hyvänsuopea ja avulias kuin heikko. Olen aina tehnyt sen havainnon, että heikkohermoiset ja siksi ärtyisät, tuntehikkaat ihmiset ovat ehdottomasti useammin kateellisia, vihamielisiä, julmia ja raukkamaisia kuin voimakkaat, terveet ihmiset. Heikkous on kaikkien paheiden alku. Luonteeltaan ärtyisän ja siksi usein vihaan ärsytetyn ihmisen sylki on myrkyllistä; hänen sisäiset elimensä ovat myrkyttyneet ja saastutetut. Hänellä on sitäpaitsi paha maku suussa ja hänen hengityksensä löyhkää. Heikko pelkää ja vihaa, voimakas toivoo ja rakastaa. *Siksi tuo elinvoima ja rohkeus ihmisen lähemmäksi jumalaa.* Nietzsche sanoo rohkeuden olevan hyveistä suurimman Urhoolliset, voimakkaat ihmiset rakastavat syväl-

---

[1]) Suuressa kulttuurimaassa näkyy syntyvän jos jonkinlaisia sivuilmiöitä teosofisen maailmankatsomuksen alalla. Ottakaamme pienessä maassa oppia, ennenkuin itse kuoppiin kompastumme. P. E.

lisimmin ja uhrautuvat rakkaudelleen, kun taas heikko usein pelokkaana, arkana, epäluuloisena aina ajattelee omaa turvallisuuttaan ja säilymistään.

Eräs ystäväni, kelpo, hienostisivistynyt mies, jonka olemassaoloa helpotti suuri peritty omaisuus, mutta joka oli terveydeltään ja ruumiinrakenteiltaan heikko, lausui minun hengitysharjoitusteni vaikutuksesta, että hän oli muutaman viikon kuluttua havainnut ruumiissaan ja hermostossaan sellaisen ylenpalttisen voiman, joka oli saanut hänet haluamaan antamaan jollekin kunnon tavalla selkään. Tämä tunne syntyi riittävän työn puutteesta, ja olisi sen vaikutus muussa tapauksessa tyhjentynyt itse työhön. Tämä mies oli sävyisää, liian ihmisystävällistä ja lempeää laatua, joka on suojaton häikäilemättömän, minä-ihmisen raa'alle kovuudelle. Nyt on passiivinen vastarinta ja kärsityn vääryyden aiheuttama vastustava tunne muuttunut lisätyn ruumiin- ja tahdonvoiman keräänlymisen johdosta puolustusvalmiiseen taistelumielialaan. En käsitä, mitä vahingollista tai vaarallista siinä olisi. Pidän sielullisesti ja ruumiillisesti karaistunutta ja puolustautumiskelpoista paljon hyödyllisempänä ja kykenevämpänä siveellisen, inhimillisen perustan luomiseen inhimilliselle kanssakäymiselle, kuin sitä, joka pehmeällä, kaikkea sietävällä ryhdillä sekä ylenmäärin varovaisella ja tuskallisella käyttäytymisellä aina yllyttää hyökkäilyihin ja loukkauksiin.

Ihmisviha on pohjaltaan vain pelkoa ihmisiä kohtaan. Vain heikko pelkää. Voimakkaan ei tarvitse pelätä. Hänestä ei tunnu vaikealta rakastaa ihmisiä, joskin hän, niin kauan kuin hän kuuluu tietämättömiin, useimmin vain halveksii. Se, mikä voimakkaan luonteessa on arvokkainta, on hänen rauhallinen puolueettomuutensa ihmisiä kohtaan. Hänestä tuntuu helpommalta olla puolueeton, ihmiset tuntevat sen ja epäilevät häntä siksi vähemmän. Se, joka tietoisuutensa pohjalla vaalii heikkouden tunnetta, on epäluuloinen ja aina varuillaan, millä hän saa ihmiset suhtautumaan itseensä vastaavalla tavalla.

Miten monet luovat hengensoturit erittäinkin voisivat muodostaa arvokkaan olemassaolonsa turvallisemmaksi, siedettävämmäksi, rikassisältöisemmäksi ja kauniimmaksi, jos he soisivat näille asioille vähän enemmän huomiota. Sen sijaan he kirjoittavat ja puuhaavat päivät ja yöt, kiusaavat ja uuvuttavat itsensä perinpohjin ruokkiakseen heidän sielunsa ydintä imeviä lukijoita ja ihailijoita. Heiltä juuri puut-

tuu alati itsestään uudistuva fyysillinen elinvoima, jonka he riistävät kokonaan ruumiista ja johtavat aivoihin. Syvällä surumielisyydellä saa siten usein lukea meidän suurimpien ja parhaitten miestemme valituksia heidän huonosta, heikosta, vaivaisesta ruumiistaan. Voimakkaalla säälillä täytti minut äskettäin vapautumistaan odottavan Peter Roseggerin Hermann Kienzlille kirjoittama kirje: „Niin, rakas ystävä, minusta on tullut kurja raukka. Sairas, joka ei voi edes maata. Yskä ja hengenahdistus sen estävät. — Istumiseen ja nojaamiseen liian väsynyt — ja jos kerrankin aion kulkea huoneen poikki, huomaan koko voimattomuuteni . . . . Etukumarassa kirjoittaa toisinaan muutamia rivejä, se on mahdollista ja muistuttaa surullisesti minulle entisiä aikoja, jolloin minä suurempia töitäni valmistellessani päivittäin kirjoitin kaksitoista tuntia ja sitten vasta huomasin illan tulon häiriöksi . . . Meillä on suuria työläislakkoja, rauhanhuudot käyvät jo pirullisiksi, mutta minun yskäni ääntä ne eivät voita. Vointini on jo usein ivannut minua . . .“ Vaikkakin hän on koko pitkän, hedelmättömän elämänsä kiitollinen kohtalolleen ja hyvällä syyllä voikin olla — tämän surkuteltavan vanhuudentilan ja monet aikaisemmat sairautensa erittäinkin yskän ja hengenahdistuksen hän olisi voinut välttää, ellei hän niin kokonaan olisi unohtanut ja laiminlyönyt ruumiinsa, jos hän olisi tuntenut ehtymättömän elinvoimanlähteen, kuten me.

Vielä vaikeampi kuin tämä, niin runsaalla ihmisrakkaudella ja laajakantoisilla vaikutuksilla siunattu elämä, on monien muiden uurastajien elämä, joissa enemmän tai vähemmän puuttuu sisäinen sovitteleva maailmankatsomuksen ja siunaavan rakkauden sopusointu. Koska rakkaus jokaisessa muodossa on aina voiman, eräänlaisen kokoontuneen liikamäärän tulos, niin tarvitaan vain ruumiillisen ja sielullisen rakenteen luonnollista vahvistumista tuomaan henkiseen luomistyöhön sovittavan rakkauden alkuvoimaisen virran. Itsetyytymättömyys, sisäisen tahtomisen ja ulkonaisen voimisen välinen ristiriita, kykenemättömyys kasaantuneiden tehtävien suorittamiseen synnyttää mielipahaa ja katkeroitumista, silloin kun kernaasti haluaisi siunata ja jakaa tietoa, lahjoittaa ja rakastaa. Niin pian kuin anteliaan jumalanvoiman pulppuava lähde, luonnon tuhlaavat antimet on löydetty, jotka avautuvat vapaasti ja kiihkeästi hengittävälle, silloin häviävät ristiriitaisuudet, häviävät rasitukset,

huonot ja ehkäisevät aitaukset, jotka estivät ikuisen ja ajallisen välille syntymästä sopusointuisen yhteyden.

Päättääkseni tämän tarkastelun: Jokainen saa psykoenergeettisellä hengityshoidolla s e n kehittymään ja päivänvaloon, mikä on hänen sielunsa sisimmässä vapautumattomina ominaisuuksina ja tarmonilmaisuina. Salatut, vain hänen itsensä epäselvästi tuntemat ja aavistamat voimat ja taipumukset alkavat liikehtiä sekä pyrkiä ylöspäin vapautumaan ja vaikuttamaan. Se, jossa uinuu jumalan- ja ihmisrakkaus, herättää ja kehittää nämä ominaisuudet. Se, ken kaipaa voimakasta, rohkeaa toimintaa, murtaa vähitellen estävät aitaukset ja kulkee menestyksestä toiseen. Kenellä on olemuksensa sisimmissä kauneudenjano ja kauneusaisti, hän huomaa kaikissa elämän piirteissä ja muodoissa kauneutta, hän saa kauneutta kaikista luonnon luomuksista. Se, joka etsii sielun rauhaa ja lepoa sopusoinnussa hengen hallitseman ruumiin kanssa, löytää ilmiömaailman moninaisuudesta itselleen kaiken rauhaisan keskipisteen. Taivaan valtakunta, mikä hänen sanojensa mukaan, joka oli taivaasta, on meidän sisällämme, avautuu jokaiselle, joka kolkuttaa ja pyrkii siihen oikeata luonnollista tietä kulkien.

Eräs oppilaani, sivistynyt maanisäntä, kirjoitti minulle viettäneensä koko elämänsä ihanan luonnon keskellä, mutta milloinkaan hän ei siinä määrin ollut nähnyt sen lukemattomia onnellistuttavia kauneusarvoja kuin tänä keväänä, jolloin hän oli minun johdollani kulkenut elämän lähteille vievää tietä. Erittäinkin sanoi hän sitä ihmetelleensä että hän voi sangen tarkasti keskustella peipposen kanssa ja että lintu aina hänelle vastaa.

„Voimaa, sitä tuntea, siitä nauttia!“ Siitä se riippuu. Oikeata hengityshoitoa harjoittamalla voi jokainen sitä sisimmässään kaipaava sovelluttaa itseensä Emersonin ihanan lupauksen: „Ihanne on oleva sinulle todellisuus ja kesäisen sateen tavoin, runsaana mutta lauhkeana virtaava sinun loukkaamattomalle olennollesi. Koko maa on sinun linnasi ja puistosi, meri kylpypaikkasi ja järvi laivaasi varten, ilman tullia ja ilman kateutta, metsät ja virrat ovat omiasi ja missä muut ovat vuokramiehiä ja lampuoteja, siellä sinä olet isäntä ja omistaja. Sinä, maan, meren, ilman tosi herra. Missä ikinä lumi laskeutuu taivaasta taikka vesi virtaa tai lintu laulaa, missä hyvänsä päivä ja yö kohtaavat toisensa hämärässä, missä sinitaivaalla ajelehti-

vat pilvet taikka tähdet tuikkivat, missä on läpikuultavapiirteisiä hahmoja, missä aukkoja taivaan avaruuksissa, missä hyvänsä on vaaraa, kunnioitusta ja rakkautta, siellä on myös kauneutta, runsaana kuin sade sinun osallesi vuodatettuna, ja vaikka kulkisit kautta koko maailman, et milloinkaan etkä missään löydä mitään huonoa, et koskaan mitään käyttökelvotonta".

Kun menet metsään mielessäsi harras kaipuu päästä osalliseksi elämän auringon säteistä, niin puhuu koko luonto sinulle ihmeellisellä kielellään. Jäät seisomaan milloin yhden, milloin toisen puun luo ja hämmästelemään sen rungon rotevuutta, sen oksien ihmeellistä rakennetta. Kaikissa puun muodoissa ja piirteissä ilmenee sinulle sen s i e l u. Se puhuttelee sinua kuin sukulaisolentoa, saman luojan lasta. Se kuiskailee sinulle elämänhengen salaisuuksia, jolloin sielusi uinuvat voimat juhlivat iloista heräymystä ja tunkeutuvat esiin toimimaan ja vaikuttamaan. Kummallinen elämä ja magnetisoiva voima virtaa siten puusta, jonka ympäröit hartaudellasi, sielusi säteillä. Puu tuntee rakkautesi, jota sitä kohtaan osoitat, ja se lähettää sinuun olemuksestaan, ytimestään elähdyttävän voimavirran. Rakkautta rakkaudesta, voimaa voimasta. Se on se salaperäinen vaihto, joka on kaikkien olentojen välillä, jos rakkaus ne yhdistää. Joka kerta, kun tiesi taasen vie sinut sen luo, etsit sen kuin rakkaan ystävän, jo etukäteen iloitset jälleennäkemisestä ja tervehdit sitä kuin rakasta tuttavaa. Samaten hyväilee katseesi juhlallisten kuusien, mahtavien tammien ja voimakasrunkoisten pyökkien välissä pilkoittavaa niitynnurkkausta. Sitten metsäpuroa, kallioita ja kukkulan kupua. Kaikki puhuu sinulle ja kuiskii sinulle luomisen salaisuutta. Ja miksi? K o s k a s i n ä m i e l l y t ä t s i t ä, vastaa se sinulle. Koska s i n ä s u o t s i l l e o s a n i h m i s s i e l u a, t u u l a h d u k s e n k o r k e a m m a n l u o n t o k a p p a l e e n e l ä v ä ä h e n k e ä. Antaminen ja ottaminen, rakas keskinäinen yhteys on kaikkien olentojen elämänlaki. Voimien vaihto. Ikuisesti pulppuava nuorentumisen lähde. Sellaisten eläymysten johdosta laajentuu rintasi, sielusi nousee ympärilläsi olevan maailmankaikkeuden korkeuteen ja tunne, samanlainen kuin Faustin runoilijan tempaa sinut maan alhoista Olympon jumalien läheisyyteen. Nyt kaikuvat hänen pyhät armosanansa sielussasi, ja sfäärien soinnut väräjävät ja kohisevat kuuntelevalle hengen korvallesi.

„Olet antanut minulle ihanan luonnon kuningaskunnakseni, voimaa tuntea sitä, nauttia siitä. Et vain suonut minun sitä kylmästi ihailla, vaan sallit minun luoda katseeni sen syvään rintaan kuten ystävän poveen. Sinä viet elollisten joukon silmieni ohitse ja opetat minut tuntemaan veljeni hiljaisessa pensaassa, ilmassa ja vedessä.“

P a u l k.

Matkan varrelta.

Olemme taas matkalla me, Teofilus ja Johannes. Matkalla sattuu yhtä ja toista. Niinpä satumme kuuntelemaan erästä kiintoisaa keskustelua. He puhuvat raittiusasiasta ja kieltolaista. Ovat kansanedustajia, vaalipuhujia. Toinen tuntuu olevan pappi, ja on kieltolain kannalla, toinen lukkari, tuntuu asettuneen vapaaehtoisen raittiustyön kannalle.

Se heistä, joka tuntuu olevan pappi, kuuluu selittävän: — niin, nähkääs, kieltolaki ei tietystikään voi heti paikalla muuttaa kansaa raittiiksi. Kreikkalainen Solonkin vaati kymmenen vuotta koeaikaa, jotta nähtäisiin, onko hänen esittämänsä laki hyvä tai huono.

L u k k a r i: Mutta meillähän on kieltolaki jo ollut kymmenen vuotta?

P a p p i: Mutta kymmenen vuotta on liian lyhyt aika. Meidän täytyy odottaa vielä toiset kymmenen vuotta.

L u k k a r i: Kuitenkin tämä kulunut kymmenen vuotta on ollut täydellinen pettymys. Sillä olen minäkin katsellut ympärilleni ja pannut merkille, että juopottelu jatkuu holtittomana. Ja täytyypä myöntää, että jakelu on järjestetty „ensiluokkaisesti“, niin että tarjoilu seuraa mukana kaikkialla: iltamissa, yönaikana, joutoaikana, jolloin nuoriso muutoinkin on alttiimpi alemmille vaikutuksille. Ja kun juoma on vielä erittäin tehokasta, yleensä sekoitettu ensin vedellä, sitten suolahapolla tai lipeäkivellä — johon yhtyy tuo aina kiehtova salakähmäisyys —, niin vaikutus on kaikin puolin erittäin tuhoisa.

P a p p i: Valitettavasti on moraalinen rappeutuneisuus kasvanut: murhat ja rikokset lisääntyvät peloittavasti, ja vankilat täyttyvät. Mutta syy on ennenkaikkea sodan raais-

tuttavassa vaikutuksessa. Sillä sota aina raaistuttaa. Myöskin meidän sivistyneistömme teki huonosti asettuessaan kieltolakia vastustamaan. Ja kolmanneksi: kieltolakia ei ole vielä oikein todenteolla yritetty panna käytäntöön.

Lukkari: Kuinka? Eikö ole menty jo siihen äärimmäisyyteen, että on ihmishenkikin uhrattu kieltolain puolesta? Vai olisiko raittiusasiassa turvauduttava — niinkuin ennen Kristuksen asiassa — inkvisiittorin hirmukeinoihin?

Pappi: No, no. Täytyy keksiä. Enemmän poliiseja ja muuta semmoista. Onhan kansan varallisuus yhä kohoamassa — joka kieltämättä on suuressa määrässä kieltolain ansio — joten kyllä voimme poliiseja palkata.

Lukkari: Ymmärrän hyvin, että tällätavalla voisi jatkaa, niin keskustelussa kuin kieltolaki-kokeilussakin, loppumattomiin. Mutta toinen asia on: pitääkö meidän olla niitä „vaivaisia, joittenka on kaikki koettava", vai emmekö jo vähemmästäkin voisi jotain oppia, voisi tehdä jonkunlaisia johtopäätöksiä? Ainakin niin paljon, että ottaisimme kokeneen ja viisaan neuvon huomioon?

Pappi: No?

Lukkari: Mehän pidämme Jeesusta viisaimpana olentona?

Pappi: Epäilemättä. Nimittäin hengellisissä asioissa.

Lukkari: Kysymyksessä on hyvän voitto pahasta, siveellisyyden voitto siveettömyydestä. Mutta Jeesus, joka esiintyy ihmisellisyyden tuntijana ja esittäjänä, hän nimenomaan hylkää kaikki pakkokeinot. Hän opettaa, ettei paha lopu pahalla, vaan hyvällä Eräässä vertauksessa hän kieltää kitkemästä orjantappuroita nisupellosta; käskyissään hän kieltää tekemästä vastarintaa pahalle, kieltää miekkaan tarttumasta. Mitä hyödyttää Jeesuksen kumartaminen ja palvonta, ellemme elämässä ja toiminnassa toteuta hänen neuvojaan?

Pappi: Kyllä Jeesuksen käskyille osataan silti arvoa antaa. On sitä vuorisaarnaakin tutkittu. Muun muassa minä olen käräjillä kieltäytynyt tekemästä todistajavalaa. Jeesuksen kiellon tähden, joka sanoo: „älkää ensinkään vannoko" — ja omantuntoni tähden — en voinut sitä tehdä. Silloin tuomari antoi välipäätöksen ja vapautti minut valanteosta.

Lukkari: Tämä kertomuksenne on erittäin kiintoisa. Omasta puolestani tahtoisin nyt vaan lisätä, ettei asiaan vaikuttanut, koskiko käräjäjuttu maallista vaiko hengellistä

asiaa. Te tunsitte, että valanteko oli sinään väärin, ja te tottelitte. Te tottelitte omaa tuntemustanne ja Jeesuksen käskyä. Sama on asia raittiuskysymyksessä — katsottakoon sitä joko maalliselta tai henkiseltä kannalta. Asia täytyy edistyä hyvällä, vapaaehtoisella valistustyöllä. Kaikki pakkokeinot ovat haitallisia, Mestarin kieltämiä.

Pappi: En ole varma, eikö Jeesuskin sentään olisi kieltolain kannalla. Sillä tekihän hänkin ruoskan ja ajoi kaupustelijat ulos pyhäköstä.

Lukkari: Totta kyllä. Mutta jotkut ovat sitä mieltä, että on ero suoranaisilla käskyillä ja vertauskuvilla. Tämä vertauskuva tarkoittaisi ihmisen elävän ruumiin eli sydämen temppeliä, josta Jeesus toisessa paikassa puhuu ja joka nimenomaan on puhdistettava: „autuaita puhtaat sydämestä“.

Pappi: Kuinka lienee . . . Kuitenkin olen sitä mieltä, ettei kieltolakia ainakaan vielä voi hyljätä.

Lukkari: Minä taas puolestani en voi muuta kuin hyljätä kieltolain. Tämän hylkäämisen minä perustelen kahteen seikkaan: 1) ihmiskunnan järkevimmän auktoriteetin Jeesuksen neuvoon, 2) omaan järjelliseen näkemykseeni ja kokemukseeni.

Seuraavana päivänä matkustamme me jo Mäntsälässä, ja Teofilus virkkaa: olipa vaan sen papin ja lukkarin keskustelu kiintoisaa.

— Olipa se.

— Muistanpa hyvin, kun tämä Mäntsälän lukkarivainaa ennen, tuo kunnon director cantus, kun hän luennoi raittiudesta. Silloin oli kaikki niin hillittyä, vapaata, aurinkoista. Jokainen sai reilusti harkita, miettiä ja yrittää. Mutta nyt on raittiustyöhön tullut jotain, joka ei ole hillittyä, ei vapaata, ei aurinkoista.

— Rakas Teofilus, sinä puhut erittäin sävyisästi. Sillä minä olisin halukas sanomaan: raittiustyöhön on tullut inkvisiittorimaista ja . . . no, ei tarvitse sanoa muuta kuin inkvisiittorimaista, sillä siihen sanaan sisältyy kaiken sen irvikuva, mitä hyvän edistämisessä pitäisi olla.

— Mutta perusvika, missä on tämän kaiken perusvika? Sanoppa se!

— Oi, rakas Teofilus, luulisinpa Ahasveruksen sanovan näin: perusvika on ihmisluonnossa.

— Eikä siis kieltolaissa tai muissa olevissa oloissa?

— Kuule kuitenkin tämä: ihminenhän „luontoineen" luo kieltolait ja muut „olevat olot".

— Totta kyllä . . . Itsekasvatukseen on pantu liian vähän huomiota.

— Tarkoitat kai, että ihmiset „jalosti" unohtavat tai laiminlyövät itsensä kasvattamisen, mutta koettavat sensijaan kasvattaa tai pikemminkin hallita ja pakoittaa toisiaan.

— Juuri sitä.

— Silloin olet sanonut paikalleen. Sillä näyttääpä tosiaan asia useasti ja yleensä olevan niin, että mitä mahtavampi „malka" ihmisellä on omassa silmässään, sitä kiivaammin se vaan häntä ärsyttää kiskomaan pientä „rikkaa" veljensä silmästä — välittämättä vähääkään, vaikka kiskoisi samalla koko silmän pois päästä.

— Mutta, veli Johannes, nyt minusta tuntuu, että sinä tahallasi jätit jotain sanomatta. Minkätähden? Sano pois vaan!

— Rakas Teofilus, pitääkö minun sanoa kaikki?

— Kaikki! Totuus julki.

— Tietysti olisi minun pitänyt sanoa, että harvoin, peräti harvoin, jos koskaan, he tyytyvät s i l m ä ä n; he vievät k o k o p ä ä n!

— „Koko pään". Niinpä vaan. He t a p p a v a t sen, jota heidän olisi pitänyt rakastaa ja palvella, auttaa ja valistaa.

— Ja siitä syystä minä sanoisinkin mieluimmin näin, sanoisin itselleni tällä tavalla: Johannes parka, kasvata itseäsi!

— Niinkö sanoisit?

— Niin sanoisin. Sillä pienikin hyvä voi vähitellen kesyttää ja muuttaa kokonaisen suuren pahan hyväksi. Aivan niinkuin pieni hapatus, jonka vaimo pani taikinaan, hapatti koko taikinan.

— Niin, ne Mestarin vertaukset ja käskyt . . . Hän on esittänyt ihmisille neuvot ja ohjeet, kuinka heidän pitäisi toimia, mutta . . .

— Mutta ihminenpä on oiva olio: hän asettautuu sellaisenaan ja suoraa päätä Mestaria viisaammaksi! Mestarin neuvoille hän vain jotenkin hymähtää, ei välitä ryhtyä itse niitä tutkimaan eikä noudattamaan, mutta siitä huolimatta hän ryhtyy hyvin hanakasti laatimaan omia sääntöjään ja määräyksiään, koettaen pakoittaa toisia ihmisiä kaikin mokomin näitä omia määräyksiään noudattamaan.

— Tosiaan. Näyttääpä vaan, niinkuin ihminen toistaisi

sitä väärää tuomaria, josta Mestari sanoi, ettei hän peljännyt Jumalaa eikä hävennyt ihmisiä.

— Juuri niin. Itse hän ei salli kenenkään, ei ihmisten, ei Mestarin, ei Jumalan pakoittavan itseään noudattamaan ihmisellistä lakia, vuorisaarnaa, mutta siitä huolimatta hän on valmis pakoittamaan muita ihmisiä hänen omia sääntöjään noudattamaan.

— Ja ettei Mestarin neuvoista välitetä, mutta sensijaan suunnitellaan ja harjoitetaan pakkokeinoja, sehän se aiheuttaa sekasorron ja siveellisen hämmennyksen, niin etteivät ihmiset lopulta ymmärrä, mikä on hyvä mikä paha, mikä on oikein mikä väärin.

— Mutta tiedätkö mitä: he siten aiheuttavat itselleen kohtalon. Sillä elämä sanoo järkähtämättä: millä mitalla te mittaatte, sillä teille mitataan.

— Niinpä kyllä. Mutta saatuaan oman kohtalonsa siten muodostumaan vankilan ja kuritushuoneen tapaiseksi, silloin he taas valittavat vaikeuksiaan, päivittelevät kohtalonsa kovuutta, itkevät tai katkeroittuvat.

— Siinäpä ollaan, rakas Teofilus. Hitaasti astuu ihminen Mestarin viisaan käden johtamalle tielle. Hän kyllä helposti huomaa, että maailma on tekojen suhteen vapauden maailma, mutta hitaasti, kovin hitaasti hän huomaa sen toisen puolen, että seurauksien suhteen tämä maailma on välttämättömyyden maailma.

— Mutta kerran hän sen huomaa. Ja silloin hän tarttuu Mestarin neuvoissa tarjottuun käteen. Se on kuitenkin ainaisena lohdutuksena.

Niin sanoi Teofilus, rakkaamme. Ja toivorikkaina me matkustimme Padasjoelta Kuhmoisten kautta Kuhmalahtea kohti. Ja samalla mietiskelimme itsekasvatuksen kaitaa, sisältörikasta probleemia.

Mutta päästyämme Kuhmalahdelle oli minun sanottava näin: Teofilus, rakkaani, jos sinä menet Eräjärvelle, menen minä Sahalahdelle, mutta jos sinä menet Sahalahdelle, menen minä Eräjärvelle. Sillä me aavistimme, että molemmilla suunnilla vaikutti luova lämpö, joka paikallisten „käännösvirheitten“ tähden oli mahdollinen purkautumaan polttavina salamoina ja tuhoisina raekuuroina; niinkuin ihmistenkin siveellinen into uhkaa yhtenään purkautua pakkotoimenpiteinä, aiheuttaen rajuja kohtauksia ja katkeria kyyneliä, tuhoisia koston ajatuksia ja tekoja.

Johannes Kotipelto.

Temppelirahasto.

Rakkaat Ruusu-Risti-Veljet!

Tahtoisin pitää teille kaikille lennokkaan ja innostavan puheen Temppelirahasto-asiassa.

Niille, jotka eivät vielä ole päättäneet ryhtyä tätä rahastoamme kartuttamaan, haluaisin kullekin erikseen jättää harkittavaksi kolme kysymystä.

1) Onko tämä R.-R-työ sinusta minkään arvoinen vai oletko noin vaan suotta päiten liittynyt jäseneksi? Vastaa tähän kysymykseen ensin ennenkuin siirryt seuraavaan. Jos vastauksesi kysymyksen loppuosaan on myönteinen niin älä vaivaudu lukemaan eteenpäin. Se ei ole sinulle tarkoitettu.

2) Toivoisitko, että Ruusu-Risti-seura kasvaisi suureksi, että ruusuristiläinen elämänymmärrys leviäisi yhä enemmän ja enemmän, että koko Suomen kansa omistaisi ruusuristiläisen maailmankatsomuksen, että koko Europpa . . . (stop! Lopetetaan tämä kysymys tähän)?

3) Tahtoisitko sinä olla mukana uutta, ruusuristiläisen elämänymmärryksen mukaista maailmaa luomassa, maailmaa jossa aseet on auroiksi taottu, jossa veljeys ja totuus vallitsevat? — Jos tahdot, niin on sinulla tilaisuus päästä mukaan tähän työhön. Tätä työtä on tehty jo tuhansia vuosia ja yhä uusia työntekijöitä otetaan vastaan. Työn puutetta ei tule koskaan. Työtä on monenlaista ja vähäisetkin voiman lisät otetaan kiitollisuudella vastaan. Yksi ainoa ehto vaaditaan työntekijöiltä. Heidän tulee nimittäin uhrautua palvelemaan ja se on tapahtuva i l o i s e l l a m i e l e l l ä. Jokainen työntekijä, joka työskentelee vastenmielisesti ja näyttää nyrpeältä palkanmaksussa, katsotaan ilman muuta eronneeksi. Se palkkakysymys, niin mielenkiintoinen kuin se olisikin, täytyy tällä kertaa jättää käsittelemättä ja siirtyä pääasiaan. Siihen työasiaan. Työhän on ensin tehtävä.

Ruusu Ristin Temppelirahaston kartuttajiksi tarvitaan nyt työntekijöitä. Tämä työ on juuri uuden maailman luomista osaltaan. Tämä työ on samaa työtä, mitä ihmiskunnan suurimmat yksilöt ovat elämänsä aikana tehneet ja jolle he yhä vielä siunauksensa antavat. Niin, eivätkä vain anna siunaustaan vaan ovat itse työssä mukana.

Ruusu-Risti-veli! Sinä tiedät jo mitä on tehtävä. Ellei

sinulla vielä ole säästölipasta, niin kirjoita jommallekummalle R-R:n Temppelirahaston hoitajista, pyydä sitoumuskaavake ja sen saatuasi ja täytettyäsi palauta se samalle rahastonhoitajalle. Hän lähettää sinulle siron, salaperäisen laatikon, jonka kanssa sinun tulee päivittäin seurustella. Katsella sitä, hyväillä sitä ja mietiskellä sen tarkoitusta. Ja katso, sinä uhraat siihen iloisella mielellä. Sinä toivoisit voivasi antaa siihen enemmän kuin mihin olet sitoutunutkaan. Sillä sinä huomaat, että olet mukana suuressa työssä, työssä, missä ovat Mestarit johdossa ja sinä tunnet itsesi onnelliseksi, sanomattoman onnelliseksi.

Niille veljille, jotka jo ovat sitoutumuksen tehneet ja säästölaatikkonsa saaneet, pyydän saada neuvoa pari käytännöllistä seikkaa. Ensiksi: täyttäkää sitoumuksenne päivittäin! Jos poistutte matkalle, täyttäkää sitoumuksenne etukäteen niin moneksi päiväksi kuin aijotte olla poissa. Toiseksi: Lähettäkää tilitys myöskin määräaikoinaan. Ellette ole tilityspäivänä kotosalla, toimittakaa niin, että tilitys kuitenkin tulee määräaikanaan tai mieluummin aikaisemmin. Kolmanneksi: pyöristäkää summat täysiksi markoiksi. Älkää lähettäkö penninrahoja. Ne ovat vain harmina kirjanpidossa. Ja vielä neljänneksi: Rahoja lähettäessänne ilmoittakaa aina nimet ja säästölippaiden numerot. Se kuulemma helpottaa rahastonhoitajien työtä.

Nyt, veljet, meillä on tilaisuus osoittaa, miten paljon meissä on oikeata ruusuristiläishenkeä ja mitä me kykenemme sen hengen avulla saamaan aikaan. —ö.

Panacea.

Panacea-Seuran Päämajasta Englannissa on ilmoitettu kaikkien maiden edustajille, että Seura nyt on laillistutettu ja että sen sääntöihin kuuluu, ettei mitään maksua oteta lääkkeestä ja hoitomääräyksistä enemmän kuin kirjeenvaihdostakaan. Kaikki tapahtuu Seuran omalla kustannuksella ja kaikki sen työ tehdään palkatta. Jokainen virkailija, uhratkoon hän kuinka paljon aikaa tahansa panacea-työhönsä, huolehtii itse omasta toimeentulostaan. Seuran toiminta on kauttaaltaan filantrooppista. Vapaaehtoisia lahjoja otetaan vastaan ainoastaan semmoisilta henkilöiltä, jotka uskovat seuran työhön ja tahtovat sitä kannattaa.

Sentähden ei nyt Suomessa enemmän kuin muuallakaan tarvitse tästä lähtien lähettää mitään postirahaa Panaceaa tilattaessa. On ainoastaan kirjoitettava kirje, jossa ilmoitetaan oma nimi, osoite ja sairaus. Panacea hoitomääräyksineen lähetetään sitten vapaasti Seuran kustannuksella. Vapaaehtoisia lahjoja otetaan Suomessakin vastaan, mutta ainoastaan niiltä, jotka ovat vakuutettuja lääkkeen tehokkuudesta ja tahtovat lahjallaan asiaa edistää. Suomen pääasiamies on kuten tähänkin saakka kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Pekka Ervastin ulkomaanmatkan takia on syys- ja lokakuun ajalla kaikki Panacea-tilaukset lähetettävä osoitteella insinööri Carl Jahn, Helsinki, Freesenkatu 2 B. Kuukausi-ilmoitukset voidaan sitä vastoin lähettää P. E:lle tavallisella Suomen osoitteella.

Olen sydämellisesti kiitollinen tästä lääkkeestä, sillä tunnen itseni kykenevämmäksi ja vahvemmaksi kuin koskaan ennen suorittamaan tehtäviäni kodissani. Puutarhatöitä huvilassani tehdessäni en tuntenut minkäänlaista väsymystä, vaikka työpäiväni oli kl. 4 aam. kl. 12 yöllä. Ilman „Panaceaa" en olisi voinut niitä töitä suorittaa. B. vettä olen käyttänyt pesuvedessä käsilleni, jotka ovat täysin terveet nyt, kun sitävastoin aiemmin ovat tulleet haavoihin multa töissä. Olen onnellinen ja tyytyväinen vastoin käymisten aikana tämän siunatun lääkkeen omistajana.

M. L.

Kirjeitä toimitukselle.

Hiukan vastinetta veli Hannulalle.

Veli Hannulan „asiallisesta" polemiikista „Mustan maagikon kohtalo" elokuun Ruusu-Ristissä, joka on osotettu Herroille Rafael Ronimus ja Henrik Uus, toteamme seuraavaa:

1) että veli Hannulan auktoriteeti-usko on niin suuri, ettemme me kykene siinä suhteessa kilpailemaan hänen kanssaan. Ja myös olisi se hyödytöntä, yhtä hyödytöntä kuin oli aikanaan Tohtori Eckin ja Martti tohtorin välinen väittely, jonka tulos oli + — 0. Se oli n.s. tyhjä riita paavin parrasta;

2) kysymme vain, miten saattaa joku olevainen muuttua olemattomaksi ja mihin paikkaan saattaa veli Hannula sijoittaa jotakin olematonta. Jos veli Hannula kykenee osottamaan meille sellaisen paikan, alistumme me vastaväitteittä ja jätämme tuon mustan maagikko

rukan tuohon veli Hannulan löytämään tyyssijaan hiljaisella siunauksella.

3) Jos veli Hannula todellakin kykenee osottamaan tällaisen paikan kosmoksessa, johon jotain olematonta tai olemattomaksi muuttunutta voi sijoittaa, on hän totisesti näin avannut portit selkoselälleen siihen tyhjyyden valtakuntaan, josta materialistit vuosisadat ovat uneksineet, ja siihen valtakuntaan mahdumme silloin kaikki me ja kaikki olevainen, veli Hannula siihen luettuna.

4) Ja joskin tuollainen „tyhjyyden valtakunta“ keksittäisiin, niin — Jumalalle kiitos! — olisihan tuossakin toki jotain — olevaista.

Rafael Ronimus.

„Maailmanopettaja“.

Ollessani Annie Besantin esitelmässä Capitol-teatterissa 27. 8. tuli minulle mieleen seuratessani esitelmän kulkua, että tässähän esitetään aivan tuttuja asioita ja kokemuksia totuudenetsijän elämästä yleensä, tarvitsematta hänen olla mikään „maailmanopettaja“ siinä mielessä, kuin sitä nyt esitettiin. Sitten jatkaessani tuumiskeluani kysyin: „minkä maailman?“ Sillä: eikö jokainen vakava totuudenetsijä puhdistuessaan ja tehdessään erittelytyötään, hylätessään toisia aineita ja hyväksyessään toisia kerää aivan omalaatuista ainetta ympärilleen ja ole niin ollen opettaja, vaikkapa vain omassa „maailmassaan“, oli se piiri sitten suurempi tai pienempi? A.S.

Tien varrelta.

Annie Besantin vierailu oli elokuun merkkitapaus Helsingin historiassa ei ainoastaan teosofisen aatteen kannattajille, vaan nähtävästi monelle muullekin. Oli mieltä virkistävää seurata pääkaupungin lehtiä ja todeta, millä kunnioittavalla kohteliaisuudella, jopa myötätunnolla vastaanotettiin ja tervehdittiin tätä henkisten työntekijäin arvokasta veteraania. Saattoi suomalaisena ylpeillä siitä, että vapaassa maassamme osaamme antaa arvoa ja suoda kunniaa sille, kenelle kunnia tulee. Sanottakoon Mrs. Besantin ajamista aatteista mitä tahansa, kukaan ei kiellä hänen lumoavaa personallisuuttaan, hänen väsymätöntä työtään, hänen suurenmoisia saavutuksiaan. Kun 80-vuotias valkohapsinen ja valkopukuinen nainen — lennettyään Tukholmasta, annettuaan sanomalehtimiesten haastatella hotellissa itseään ja pidettyään suljetun kokouksen jäsenille Teosofisen Seuran huoneustossa — saapuu illalla Kansan talolle, kuuntelee laulua ja

lausuntoa ja nousee sitten itse puhumaan, vaieten aina muutamien lauseiden jälkeen, sillaikaa kun hänen sanansa tulkitaan suomeksi, ja seisten koko ajan liikkumatonna, täytyy tunnustaa, että moni puolet nuorempi ihminen tuskin kykenisi suorittamaan muuten kuin tilapäisesti tämmöistä ohjelmaa, joka hänen matkoistaan päättäen kuuluu Mrs. Besantin jokapäiväiseen työhön. Mutta, kuten Mrs. Besant itse haastattelijoilleen selvitti, uskollisesti noudatettu hindulainen jooga on tässä kohden auttanut hänen luonnostaan tervettä ruumistaan paljojakin kestämään.

Joanna Southcottin salaperäisestä arkusta, joka sisältää sinetöityjä kirjoituksia, on sanomalehdissä kierrellyt uutinen, että se äsken avattiin ja havaittiin tyhjäksi. Englannin Panacea-Seuralta meille saapuneiden tietojen mukaan tämä uutinen, kuten arvata sopi, oli tuulesta temmattu. Arkku on yhä avaamattomana Seuran hallussa ja odottaa hetkeä, jolloin se J. Southcottin testamentin mukaan saadaan avata 24 piispan läsnäollessa.

Ruusu-Ristin johtaja lähtee toiselle ulkomaanmatkalleen maanantaina syyskuun 5 p:nä, suunnaten kulkunsa ensin Parisiin. Hän saapuu takaisin Suomeen lokakuun puolivälissä ja aloittaa luentonsa lokakuun 30 p:nä; ensimäinen kysymysilta on lauvantaina lokakuun 29 päivänä.

Ruusu-Ristin ensi numero on loka- ja marraskuun kaksoisnumero, ilmestyen marraskuun alussa.

Ruusu-Risti-seuran uudet jäseniksi pyrkijät eivät ennätä saada jäsendiploomiaan ennen johtajan matkaa, koska Neuvosto kesän aikana ei ole kokoontunut.

Looshityö alkaa säännönmukaisesti kaikkialla syyskuussa.

Ruusu-Risti-jäsenten lokakuun avustukset lähetettäköön kuten tavallisesti R. R:n johtajalle, os. Hyvinkää, Pilpala, mieluimmin lokakuun toisella puoliskolla.

HK
OY

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruusu-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenluku on seitsemän toimintavuotensa aikana noussut seitsemään sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö 1927.

23:s vk. Lokakuu 1927 N:o 8

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1927

IRTONUMERO Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran äänenkannattaja.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintäin 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50: —, Amerikassa doll. 2: —, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26: —, Amerikassa doll. 1: —. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6: —, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

RUUSU-RISTIN vakituiset asiamiehet ovat: **Helsingissä:** Luentokirjakauppa; Mystica, Heikink. 10; toimittaja P. E., milloin hän on saapuvilla. **Viipurissa:** Tietäjän kirjakauppa, Katariinank. 34; hra Onni Tiainen, Uusi Kauppahalli 47. **Kuopiossa:** Hra Heikki Keinänen, Musiikkikauppa. **Lahdessa:** Nti Selma Mäkelä, Rautatienk. 2. **Lieksassa:** Rva Lilja Toivanen. **Oulussa:** Nti Mimmi Manninen, Linnank. 28. **Jyväskylässä:** Hra Aksel Stenbäck, Vesijohtolaitos. **Porvoossa:** Nti Bertta Syrjämäki. **Terijoella:** Rva Maria Jerrman, hra Salomon Rautanen, Joutselkä. **Savonlinnassa:** Rva Aino Mustonen, Vääräsaari. **Varkaudessa:** Hra I. J. Korkee. **Hämeenlinnassa:** Rva Johanna Lindström, Kasarmik. 1. **Matkustavia asiamiehiä:** Hrat J. R. Hannula ja Heikki Hakulinen. Lisäksi **seuraavat kirjakaupat:** B. B. Bergdahl, **Oulu.** Akateeminen Kirjakauppa, **Helsinki. Rautatie**kirjakauppa O. Y. **Sortavalan** Kirjakauppa. Yleinen Sanomalehtitoimisto, **H:ki,** P.Esplanaadi 33. Kantolan Sanomalehtitoimisto, **Lahti.**

Tietäjän ja Omantunnon vanhoja vuosikertoja on saatavissa! Tilataan käteisellä tai postietuannilla **suoraan toimitukselta, os. Pilpala.** Seuraavia vuosikertoja on myytävänä allamainittuihin hintoihin: Omatunto 1906 ja 1907, Tietäjä 1908, 1912 ja 1920 á Smk. 25: —, Tietäjä 1918 à Smk. 50: —, Tietäjä 1911 ja 1914 à Smk. 100: —, Tietäjä 1909 à Smk. 200: —, Tietäjä 1915 à Smk. 250: —, Tietäjä 1917 à Smk. 1,000: —.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

23:s v. LOKAKUU 1927 N:o 8

Toimittajalta.

Syyskuun 5 p:nä matkustin lentolaivassa Helsingistä Tukholmaan. Tämä oli minulle uuden uutukainen elämys, mahtavan runollinen ja korkealle kohottava. Minusta tuntui kuin olisin tullut fyysillisesti lähemmäksi Väinämöistä, Suomen kansallishaltiaa, ja kuin olisin ollut ajan ja paikan ulkopuolella katsellessani etäällä jalkojeni alla ohikiitävää maata ja samalla hengessäni katsellen kuin perspektiivissä kansani ihmeellisiä elämänvaiheita tämän vuosisadan aikana ja omaa sisäistä suhdettani niihin.

Kaunis oli tämä tuhatjärvien maa tuolta pilvien lomasta katsottuna, kaunis sinisine järvineen ja jokineen, vaaleanvihreine niittyineen, tummine metsäisine kukkuloineen ja maanteiden sinipunervaan vivahtavine kiemuroineen. Kyynelsilmin tähystelin kaikkea tätä kauneutta ja kyynelsilmin muistelin omaa kummallista, kaukaista, liian vaikeata tehtävääni tämän niin rakkaan, niin rakkaan kansan keskuudessa.

Ajattelin itseäni, muistelin, millainen oli sisäinen tilani ennen Suomen itsenäisyyttä, jonka merkeissä nyt olemme eläneet kymmenen vuotta, toisin sanoen siihen aikaan, jolloin kaikenlaiset ulkonaiset vaarat venäläisten y.m. taholta uhkasivat vapaata henkistä työtä Suomessa. Muistelin, että se aika oikeastaan oli onnellista aikaa, sillä se oli uskon ja luottamuksen aikaa. Uskoin silloin Suomen kansaan elävänä kokonaisuutena. Kansa eli tajunnassani ja minä kansan tajunnassa, ja minusta tuntui, että Suomen kansa tiesi minusta ja oli tyytyväinen työhöni. Entä työni? Se oli seisomista lujana kalliolla keskellä pauhaavaa merta ja keskellä pimeyden myrskyjä, se oli soihdun kantamista yössä ja sydämenlaulun laulamista äänellä, joka hiljaisena

kuului läpi meren ja myrskyn pauhinan: ole turvassa, kansani, sillä katso, vapautesi päivä pian koittaa!

Kuului joskus soraääniä ympärilläni. Pilkkasivat minua, häpäisivät minua, mutta minun oli helppo heitä ymmärtää, sillä olinhan epätäydellinen, puutteellinen, heikko — miksei minua saanut pilkata? Totuuden työ oli toki heidänkin mielestään ainoa tärkeä, sen uskoin.

Ja sitten valkeni vapauden päivä, ja sen jälkeen kohtasi sydäntäni iskuja, toinen toistaan ankarampia, sydäntäni ja uskoani. Uskoni kansaan oli ollut lapsellinen: tämä kansa, tietäjien jälkeläinen, on sanan ja tiedon, on hengen kansa — ei miekan; kohtalokin tällä alkaneella vuosisadalla oli vienyt sitä aseettomuutta kohti; uskoni murskautui n.s. vapaussodassa. Olin myös rajattomalla luottamuksella uskonut aateveljiini; olin uskonut, että pienistä erimielisyyksistä huolimatta yhtenä miehenä seisoisimme totuuden ja hengen elämän puolesta kaikkia materialismin ja väkivallan oppeja vastaan; olin sokeudessani uskonut, että kaikki epäröimättä tunsivat minussa totuuden etsijän, jota pimeyden vallat eivät helposti johtaisi harhaan ja jonka askeleita sentähden oli turvallinen seurata. Tämä uskoni yksimielisyyteen sai kolauksia maailmansodan aikana, ja se kaatui, kun teosofein joukko lopullisesti jakautui kahtia.

Romantiikka oli hävinnyt. En tuntenut enää seisovani totuutta janoovan kansan keskuudessa, jonka askeleita oli ohjattava elämän lähteille. Nyt tunsin olevani yksinäinen ihminen, joka soihtua kantaen tähystelin ympäröivään pimeyteen ja rukoilin: ettekö, rakkaani, valoa näe? Ettekö näe soihtua, jota kannan? Tulkaa luokseni kaikki, jotka ääneni kuulette! Järjestykäämme lujaksi rintamaksi, että tämän pimeyden voittaisimme!

Suomukset olivat silmiltäni karisseet eikä todellisuus enää peittynyt ruusunhohteiseen harsoon. Mutta tietoisuus työstä ja tehtävästä oli käynyt monin verroin selvemmäksi. Ääriviivat loistivat nyt kirkkaina.

Ja äkkiä tuossa ilmassa lentäessäni tulvi vastaani avaruudesta suunnaton rakkauden ja liikutuksen aalto. Lähenimme Turkua. Auringonpaisteessa lepäsi vanha kaupunki kummallakin puolen Aurajoen sinistä juovaa. Tuomiokirkon torni nousi neulana ilmaan viitaten tietä kaikille, jotka maassa matelivat. Ja kaupungin laidassa linnan harmaa graniittimöhkäle kertoi jostain raskaasta, joka oli ollut ja josta oli päästy.

En osannut hillitä kyynelteni tulvaa. Olihan tämä sentään minun maani, olihan se minun kansani! Ja sadat, sadat kädet kohottautuivat kohti, tuhannet silmät tähystivät kaukaa ja ruusuristiläisten rinnoista kaikui riemuisa tunnustus: meistä löysit ystävät ja toverit!

Työhön siis, toverit, työhön tämän maan ja kansan puolesta, vaikkei kukaan meistä välittäisi! Työmme tähtääkin niin kaukaiseen tulevaisuuteen, että sen varsinaiset hedelmät ehkä näkyvät vasta vuosisatain takaa. Olkoon työmme näkymätön, tunnustamaton, syrjäytetty. Se onkin Valkoisen Veljeskunnan työtä, Kristuksen nimessä tehtyä, Herran alttarille pyhitettyä, eikä etsi maailman kiitosta. Ainoastaan jos maailma sitä ymmärtäisi, antaisi se sille tunnustuksensa ja kannatuksensa. Ja maailmasta päin meidän yhtä mittaa on voitettava uusia ystäviä aatteellemme, uusia tovereita työhömme!

*

Ulkomaanmatkamme ei kestänyt täysin niin kauvan kuin olimme laskeneet, koska minun ehdotuksestani suuntasimme kulkumme kotia päin Parisista käymättä Italiassa ja Itävallassa. Ainoastaan yksi joukostamme läksi Itävaltaan.

Sentähden olen nyt tilaisuudessa lähettämään tämän lokakuun Ruusu-Ristin jokseenkin säännölliseen aikaan tilaajille. Tämä ei siis ole mikään kaksoisnumero, vaan ilmestyy marraskuun vihko aikoinaan ja sitten taas joulukuun Ruusu-Risti.

Toimitukselle saapuneiden kirjeiden joukossa julkaisen tässä numerossa E. P:n kirjeen „Materialismi vai teosofiako?“ Jos ken haluaisi siihen vastata — mieluimmin lyhyesti, — ovat lehtemme palstat avoinna.

*

Kuten syyskuun Ruusu-Ristissä ilmoitin, alkavat luentoni ja kysymysiltani Helsingissä vasta tämän kuun lopulla.

Rukous.

Oi Sinä kaikkeuden suuri Arkkitehti,
minuun puhdas sydän luo
ja anna henki vahva,

joka osoittaa aineen ääriviivat
piirtäen niihin muodon,
että aineen kahleista voisin vapautua
ja muovailla hetkeä särmiin,
ijäisyyden katkeamattomiin kuviin,
ettei se työ, jonka teen, olis erhettä,
eivät ajatusmuodot harhakuvia,
vaan että luomasi kuva
välkkyisi ajatusmuodoissa.
Viritä kanteleeni, suuri Arkkitehti,
viritä pyhällä sormellasi,
että sen kielet värähtelevät totuutta,
oikeutta ja valkeutta,
että värähtely, jonka ajatukseni
saavat eetterissä aikaan,
olisi kauneuden värähtely
keskellä arkista työtä
ja unen verhotessa ruumiini hämärään.
Ci, Sinä kaikkeuden Arkkitehti,
Pyhä olet Sinä,
pyhä ja korkea,
olematon ja ijankaikkinen.
Kunnia olkoon Sinulle,
rauha planeetallesi,
ja ihmisille hyvä tahto!
Olkoon niin. Nellie Kalm.

Kutsua kujien kulmilla.

Vähäiselle sisarelle, jolla vielä ei ole rintoja.
(Kork. v. 8 l.)

— Katso siinä Mies. — Vesa, paikaltansa
Hän vesoo ja rakentaa Herran Temppelin.
(Sak. 6 l. 12 v.)

I.

Ystäväiset! Elettävänämme oleva aika on ihmeellinen. Vuosimiljoonien riitojen kisojen, tuskain, veren ja kyynel-

ten polkua olemme saapuneet onnen esikartanoon. Hän, Suuri, Ääretön, Pyhä on sittenkin asunut meissä. Isän värähtely kivien maailmassa sai esille uusia muotoja, elonaaltona alkoi nostattaa lapsia „Abrahamille“. (Luukk. 3 l. 8 v.)

Ystäväiset, yhdennentoista hetken eläjät — oi, jos voisimme päästä tapojen puhtauteen, saada sydämiimme Vuorisaarnan sävyn!

Pois siis sukupuolten irstailu, — tuo alennustilamme äiti!

Jo riittäkööt tuhlaajan taival, kulkijan kujat!

Hän, Kristus herättäen kutsuu meitä „omenapuun alta“, johon nukuimme syntiinlankeemuksen aattona, kun alennuimme synnin valtaan omassa ruumiissamme.

Tuon pahan poistuessa häipyy hermostuneisuus, lakkaa alaspainamasta vihanvipu. Tuon turman otteista pääsyssä on — muualta turhaan etsitty — seerumi tautien kiroon, lääke kesken päivien kuolemalle, (Jes. 65 l. 20 v.), vastamyrkky synnin saastatulvaan.

Pois siis nyt intohimon mahlakannut onneen, terveyteen kuroittelevan kasvin ympäriltä.

Rukoilkaamme, lakkaamatta rukoilkaamme, huutakaamme syvyyksistä Herraa! Ellei mieli täyty ylevällä, ottaa tilan alhainen ja musta, likaan uppoo heikko sielu, jos se lakkaa toistamasta rukoustaan pahan voittamiseksi.

Silmä keksii yhtenään kärsiviä olentoja vaikeuksien alla: jakakaamme niiden kuormaa Luojan puoleen hiljaa huokaamalla. Joka varoja on saanut, muistakoon niiden mukana annettua velvoitusta, ettei sulkisi hän sydäntänsä jumalalliselta ääneltä.

Vihollisia ei meillä saa olla. Pyytäkäämme tosi hyvää niille, jotka moittivat meitä, tahtovat meitä vahingoittaa — ainoastaan siten sammuu vihan tuli, ettei heitä toveriaan palavalla kekäleellä.

Terve välttämätön ehto tapojen turmiosta nousijalle on poistaa herkuttelu, luopua liika-ravinnosta; — myötäkuiluun menevä on mässääjien joukko.

Kalevala, pyhä kirja, kansallinen raamattumme kertoo sekin samoin hengen lankeemuksesta: — Viisin tuntein koottu heinä, sekin poltetaan poroksi, tuhkakasaan kasvatetaan puu kaksi haara, lemmen lehti, turman tammi, jonka satalatva seuraukset pimittävät meitä tuntemasta Pyhää, alkuvoimaa älyämästä. Kuukin, maisen talouden vertaus-

kuva ei saata kumottaa hyvinvointia eikä vaurautta. Avoin kiista jatkuu köyhän kannikasta, murha-asein otellaan isommasta osasta.

Nouse, nouse, peukaloinen väki, kujien kulmilla nojaileva! Väisty tulvan edestä hengen ylängöille. Pakene lahouttaan luhistuvan Babylonin alta. Terittäös pieni kirveesi viisin — ei, vaan seitsemäisin kivin. Kasva korkeutta kohti!

Kristus on sairas rakkaudestansa (Kork. v. 5 l. 8 v.) odotellessaan turhaan avun kaipaajaa. Hänen voimallaan taidat kaataa tuhoisan tammen, päivän tieltä poistaa rutimo raidan. Puhdista tolkuttoman lemmen lehvistä nautinnolle alennettu ruumistemppelisi. Palauta siittäminen pyhään asemaansa, niinkuin sopii ihmisen, joka on Tutkimattoman kuva. Vartioitse jumalaisin avuin äitiyden, imettämisen pyhää koskemattomuutta. Uusi tulokas ei kaipaa, ei kysy, ei vaadi sinulta sukupuolialennuksen jatkumista. Sen tulevaisuus tarvitsee sinulta kasvamista jumaluuden korkeutta kohti.

Pois julma lapsosien murha ennen syntymistä! Uusi aika vaatii heidän kaikkien päiviinsä ylettymistä (Jes. 65 l. 20 v:)

Tapain puhtaus ei tule kuin nuttu naulasta selkään. Kunkin on se ostettava omin kilvoituksin. Kuitenkin heikollekin, jos hän vain ahkeroi, on luvattu Pyhän huolto ja hoiva.

Peukaloinen väki, joka käärmeensä pään murskaamista, tuhotammen taittamista päivän tieltä on siirtynyt viimeiseen hetkeen: meillä on kiire kurottaa jo vuotavaan Käteen, joka liian kauan on saanut tuskaisena odottaa, kun ei saata Hän laskea meitä häihin likaisena. Ellei kelpaa meille Sardeen juoksupojan kutsu, voimme myöhemmin tavata oven edessämme suljettuna.

Ihmeellisen ohjelman jätti Jesus meille vuorisaarnassaan: sitä seuraamaan sopii kaikkien eri lahkojen ja kaavojen kristillinen kansa, jolla vain on vuorisaarnan henki, Yksi näkee kasteessa uskontonsa oleellisen ehdon. Toinen on sen jättänyt, koska se vain oli tulevaisen varjo ja tarkoitettu kasteen-Johanneksen asteella oleville. Ei taivastenvaltakuntaan lukeakaan voinut Jesus Johannesta (Luukk. 7 l. 26 v.), sillä tämä oli syntynyt ainoastaan vaimosta — eikä vielä Kristuksesta.

Yksi taas pitää hartaasti kiinni lunastuksenverestä,

toinen käsittää senkin henkevämmin, syvemmin ja jalommin. Raamattua tutkivainen väki sanoo, että armeijainen kansa on tehnyt uskonnosta liikeasian. Mutta tuolla yhtyvät tiet jumalassa, sanoo hän, joka näki kauemmaksi. Miksi rusikoida, arvostella ja pidellä pahoin toisiaan, jos joku loistaa ja kukoistaa värein, joita omat juurensa on imennyt tantereesta? Elementtien sulaminen on Pyhän kansan yhteensulamista kokoontuneena elämään Vuorisaarnan ihanteesta.

Kun elävää temppeliä mitattiin, otettiin lukuun vain ne, jotka siinä rukoilivat. Mutta esikartanoa ei saanut mitata, koska se oli lakannut olemasta Pyhän aluetta (Ilm. 11: 1—2). Sen olivat vallanneet kristilliset vaihettajat, hengettömän muodon kiihko kumartajat johtajanaan diplomaattien musta voima. Sille he tekevätkin rengin palvelusta. Jäävi oli Jesus sanomaan heille, kuuluuko kristitylle vannominen, tappaminen, oleminen toisen piiskurina.

Mukavampaa onkin lihan ihmiselle mammonaisen kristuksensa seura: se antaa välineiksi kosto-oikeuden, tyrmät, terveelliset kuulat — tehokkaan myrkkykaasun. Sen tiedetoukka läähättäen etsii seerumia irstaisuuden mätään ja taajaan julistaa tietojaan, että jo on saatu apu siihen ja siihen hätään; se paikkaa ruuhtansa ottamalla paikat itse ruuhen laidoista.

Kaipaamaansa autoapa
pelkää, kaikkoo hepo,
vaikka on siinä turmeluksen
orjuudesta lepo.
(Paav. ep. Room. 8: 19)
Lähestyköön valtakuntas —
pyysi ihmislapsi;
nyt kun tekee tuloaan,
hän pistää kapinaksi:
estää tahtoo valtakunnan
tänne tulemasta,
pelkää että alas täytyy
tulla satulasta.
Kivuitta jos uusi lapsi
tulla póksähtäisi
rauhallisna itsekäskin
odottamaan jäisi.

Itsekäs se sentään esti
rauhan jatkumasta,
kun ei suonut reformeilla
syntyväksi lasta.
Sivistynyt oli laiska
valon ritariksi,
— täytyy huutaa „kiven", jota
haukut punikiksi.
On myrkynsato piikkikasvi
tuulen kylväjille;
lainvasara laittomille
lakein laatijille.

(Hes. 13: 18, Nahum. 3 l., Jes. 26: 5—6, 3: 12)

Katso Ilmestyskirjan jaloa punaratsastajaa (19: 11, Jes. 63), köyhäin diktatuuri-johtajaa, kuurnan sotkun, josta veri pirskuu hamaan oriin suitsiin: — kansain hallituksiin. — Taikka Jesaiaksen Vitsaa (11: 1) suurempansa, Vesan edellä raivaajata. Verenvuodattaja ei saanut rakentaa temppeliä (2 Sam. 7), — ainesten kokoojana ainoastaan hän täytti Jumalansa tahtoa.

Tuosta tiesi myös mainita Tolstoi, Patmon pyhä mies. Hän kertoi että Isain jälkeläiset Vitsa, Vesa, Ilmestyksen Karitsat (vihityt) tulevat jälleen esiintymään. Hän ennusti että kaikkeuden Jumalalle ryhdytään taas rakentamaan temppeliä. Runouden hän sanoi tulevan sukupuoliliiton parittajaksi, nykyaikaisen konikaupan malliin eksyneen muodon hengen poistajaksi. Ja nykyisen maailman murhenäytelmälle hän näki koituvan lyhyen lopun, niinkuin on päivän hämärällä: vain käden liike keinottelun maailmassa ja uusi historia on alkamassa.

II.

Kun Danielin kautta perustettiin teosofinen vapaanajattelun kirkko, tuli se huutavaiseksi ääneksi säkkipimeään, kutsumaan kaikkeuden Isän luo, osoittamaan taivaalliset sormenjäljet niin pienessä kuin suuressa. Se viittasi etsimään jumalhengen heijastusta maailman kaikista uskonnoista ja vaalimaan sitä, jos sen löytäisi vaikka halvoistakin astioista.

Nyt näkyy hiipineen vaara teosofiväen pariin: on kuin suunta laivallaan ois vapaan ajattelun kariin. Kuivan tah-

meaksi on käynyt ajatus, ei liiku yksin elävässä Jumalassa, vieroo veisuuta, se kun kuuluu olevan vain kylpemistä tunteiden hekumassa. Nyt vain ajattelua, eikä silleen rukousta, koska sen muoto on tärvelty ollen vain tyhjää suun sopotusta.

Näin valmistutaan ummehtumaan taas uusille laakereille: täydennetään kirjastoja, kustannetaan kuvatauluja tuon uuden suunnan sankareille. Ja kun saapuu sitten Ylhäinen, Edustaja Jumalamme, on kuiviin sydän „ajateltu" lampuissamme: rakkautta on pohjalla niin ohkaisesti, että kuinka sydän voisikaan palaa sen vertaisessa kosteudessa!

Pettäväinen merkki on määrätty Kristus-ihanteeseen pyrkijälle: ei rakkaus, vaan palvelemisen halu on asetettu antamaan väritystä hengen elämälle. Rakkauden jätti Jesus olemaan hänen seuraajiensa tunnusmerkkinä ja myös Pietari vakuutti että se avu hedelmöittää kyllä omistajansa. (Piet. 2 ep. 1: 5—10).

Jos veisuu on tullut kylvyksi tunteiden hekumassa, puhdistettakoon se elämäksi kaikkeuden Jumalassa. Jos rukous jollekin on tyhjää huulten höpinää, tulee sen meille olla jatkuvaa sielun hengitystä. Emme siten anele itsellemme himoluonnon pyyteitä — ja itsekästä on myös pyytää hyvää ainoastaan ystävilleen. Nyt hetken ehtona on rukoilla viholliset ystäviksi, rakkauden atomeina soveltua hengen temppelin aineksiksi.

Kun kaiken aikamme omistamme hengen yhteyteen Jumalassa, niin itsestänsä kuivuu vesi intohimojen apajassa. Se vaatii sitkeää jatkuvaa ajatustemme ohjaamista ja siksi onkin se voittamista kaidalla tiellä.

Läpi aikain on itsepetos luonut syystä itselleen verukkeita, jotta se välttyisi seuraamasta mestarimme Jesuksen esikuvaksi jättämiä askeleita. Hän osoitti meille Kristuselämää, joka kasvaa uhrautuvasta rakkaudesta. Mutta mammonainen kristus kasvaa ja elää vain omanvoiton saaliista. Mammona-kristukselle tulee hätä, kun on „vähän rahaa liikkeessä". Jumalallinen Kristus kärsii rakkauden puutteesta sydämissämme. Jalomielinen ei kaipaa holveja rahoillensa, vaan antaa ne ensiavuksi hädässä olevalle! Luulokristityllä on uskonsa Jumalassa, mutta pahojen päivien vara on hälle mammonainen kassa.

Ah milloin, ihminen, taukoot ajamasta tyhjää takaa? Milloin lakkaat pyytämästä päivän paistetta pursiisi, tavoittamasta kouraasi kiitäväistä tuulta?

Milloin lopetat ajojahtisi mailla, missä on löydettävissä ainoastaan onnen vastakohta?

Jätä räyhääväinen kiihko siinä, missä voisit heristää korvasi sulo viestien vienolle huminalle.

Vallan perillinen Poika koroita rinnassasi Hänelle oikeutettuun valtaansa.

Etsi yhteyttä Isän kanssa, pyydä olla pienenä atomina siinä veressä, joka sykähtelee ja pulppuaa kaikkeuden valtimoissa.

Vahvista rakkauden voima-aaltoja vuodattamalla niihin edes pienen ja vähäpätöisen uhrisi pisaroita, kun ei sinulla vielä liene, mistä ammentaa suuremmalla mitalla.

Isän oma hetki on että tavoittelet yksilöllistä tietä luopumalla siitä, joka vielä viihtyy maailman liikemyllyn pyörittämisessä, kedon humussa tai — vuoteen hekumassa. Tuo hetki vetää puoleensa sitä, joka on julistanut sielussaan pyhän sodan taistellakseen vallan pirun alusmaana olleen himoluontonsa yli — siten luodakseen perinnöllisyydelle kainot ilmenemiskeinot sekä vaeltaakseen sarvitta ja hampaitta Jumalansa tietä.

Kun kuudes Ilmestyksen enkeli (Ilm. 16: 12) vuodatti maljansa Eufratiin, „kuivui" Venäjän kansa: se lopetti uhrien kantamisen joukkoteurastuksen alttarille. Kun sitten Kemal varttui voimiinsa, Bolshevismi oikoili nuorukaisen jäntereitään, silloin myös kommersialismi kokoili joukkojaan Armageddoon (Macedoniaan, Konstantinopoliin noin 1918—20 paikkeilla). Se oli merkkinä rauhan maljan enkelistä (Ilm. 16: 17): kukin kansa sai näyttää, onko niillä rauhaan todellista pyrkimystä. — Nyt on saavuttu saavutusten kaaokseen.

Tuli sitten täyteen Danielin päivien (Dan. 12) ensi jakso, 20/7 1926. (Vertaa pyramidi-tietoa, Dr. Wynn.) Ranskan rahalla ei käynyt juuri päinsä velan makso. Lisäjakso (45 päivää) päättyi: silloin Kansain Liitto näytti enteenä, että kolmeen osaan menee pian „Suuren kaupungin" yhteen liittäminen (Ilm. 16: 19). Sen päivän aikaan kantonistit korjasivat asemaansa satulassa hekin vahvistaen enteen, että Boksararisodan hapan hedelmä on kypsymässä syötäväksi sekin.

Potkupalloja vain ovat kansat diplomaatti-yhtymille. Rauha saapuu vasta silloin kun rauhan jono kiihtyy itse vallihautain ympärille, kun viimeinenkin muisto ritarista on kuollut, sodan henki käynyt niin ilkeäksi että sotatoimisto-

jenkin väki tuntee tarpeen saada nahkansa kuulan pitäväksi. Sulamitin (Kork. veis.) rauhantanssi on vielä matkan päässä; liian monen rinta on vielä routainen, liian moni sydän vielä vihan jäässä. Vielä on Baabelin tyttärellä myllyssänsä vähän jauhamista, ainoastaan aaveena vielä on voima-aallon vyöry Edomista.

— Mene, rauhan sielu, sulkeudu kammioosi, väisty kauas keinotelun katalasta Baabelista (Jes. 26: 20), jonka tyttärellä ei enää ole paikkaa, missä istua, eikä kohta enää liioin jauhamista. Kun suorii sitten työstään hävittäjä, elottoman jäljen värittäjä (Jes. 33, Jobin 41: 23), on senkin painuminen unhoon hävitystä, vaaraa kuvaavine aavelippuineen, niinkuin poistetaan surutokkeet, kun vainaja on peitetty hautaansa.

Sitten tulee täytetyksi Danielin päivien kolmaskin jakso ja Pyhä vihitään tarkoitukseensa. Silloin on eletty napojen yhtymisen hetki Alaskassa, matkailija saa kiitää Aavasaksaan Kanadassa, kala kiitää suolavettä Saharassa. Niin ylpeänkin polvi on notkistunut Herran edessä, ja kuolemakin käynyt pakenijaksi ateistille, kun kuolemattomuuden „taru" on hänelle selvennyt ja siksi silmänsä ovat kyynelissä. (Vert. Jes. 13: 13, Sakar. 14: 7).

Alkaessa ajan uuden,
puhaltaissa Pyhä-tuulen,
sulanteeksi sydänjäitten,
rinnan roudan lohkeheksi,
pannaan kaista toivon kaarta
lipputankoon liehumahan,
kutsumahan kiitosvirteen
Kaikkivallan.
Kun nyt soittaa Väinämöinen
koivunvesa kanneltansa,
neljän tuulen tienovilta
kuulemaan sai pyhä kansa.

Vierii virsi, laulu Kalevalan
kaiken tenhoovana elämänä.
Oikein elämisen onnellinen laulu.
Kertoo elämästä, joka nousi
irti raakuudesta, rampuudesta,
löydettiin kun kaikkeuden Isä,

joka täyttää kaiken, kaiken
— ystävän ja vainolaisen.

Sinä päivänä on hevosten kulkusissa (kansojen lakien hengessä) kirjoitus: „Pyhä Herralle!“

Martti Myrtti.

Jumala kohisee.

Mikä kadun yllä päivin värisee,
tuhannet kun elontahdit kajaa.
ihmisvirran, vaunuin, jotka ajaa?
Jumalrytmi!

Mikä öisen talon läpi liitelee,
Kuudan kaupunkiin kun hohteen valaa?
Mikä kaduillansa soi, kun tähdet palaa?
Jumalrytmi!

Lakkaamatta tulvii kiihkeässä
vauhdissansa rytmit kautta hetkien
ylitsesi vyöryin alkumerehen:
Jumalrytmi!

Ihminen, sä tässä tahtielämässä
kadun kohun, kyynelvirtojen
olet korkein rytmi, tahti tahtien:
Luoja sinuss' on!

Gerrit Engelke.
(„Rhythmus des neuen Europa“, Kust. Eugen Diederichs).

Suom. Yrjö Teppo.

Matkan varrelta.

Perjantaina viime elok. 26 p:nä olimme me, minä ja Teofilus, ikäänkuin vuolaan virran vieminä joutuneet Hel-

singin työväentalon muhkeaan juhlasaliin. Seuraavana päivänä vei sama virta meidät Capitol-teatteriin. Saimme nähdä Teosofisen Seuran kunnioitetun presidentin, tohtori Annie Besantin, ja saimme kuulla hänen puhuvan.

Jo pelkkä tilanteen yltäkylläisyys sai meidät jotenkin sähköistymään. Ja meihin vaikutti erittäinkin se, että tiesimme istuvamme valkotukkaisen, kumaraisen olennon edessä, joka oli koko pitkän ikänsä uurastanut työssä, työssä ihmiskunnan hyväksi. Sillä me, Teofilus ja minä, me olemme — ties mistä syystä — erittäin ihastuneita työn sankariuteen.

Niinpä huomasin, että Teofilus, jolla on sydän paikallaan, hän oli eräinä hetkinä huomattavan liikutuksen vallassa. Jälkeenpäin Teofilus selitti, että suuri ja määräperäinen myötätunto tohtoria kohtaan sai hänet liikutuksen ja kyynelten valtaan. Mutta — selitti Teofilus — kun Annie Besant joskus hymyili, oli se kuin hyväilevän hatturan kosketus, joka kuivasi kyynelet jälleen pois.

Olkoon tämä tähänastinen sanottu kuin tuon arvokkaan tilanteen puolesta, sen jonkunlaiseksi esittämiseksi.

Sitten on meidän kiittäminen kahdesta asiallisesta seikasta. Ensimäinen koskee myötätunnon ilmausta aplodeissa, käsien taputuksessa. Meille on tullut, ties mistä, sellainen „salatieteellinen viisaus", että käsien taputuksessa uhkaa joku psyykkinen vaara. Mutta nytpä kunnioitettu tohtori Annie Besant päästi meidät tästä pulmasta. Sillä soittajien esiinnyttyä Capitolissa huomasimme tohtorin panevan kätensä vastakkain ja näyttävän, että nyt olisi taputettava. Ja silloinkos me taputettiin! Oli kuin kaikki psyykkisen vaaran uhka olisi sillä hetkellä pois pyyhkäisty.

Siis vieläkin: kiitos nyt tästä!

Samalla huomautamme, että jos ken haluaa edelleenkin „sojottaa" kädellään, niin sojottakoon. Mutta jos me, Teofiluksen ja monien muiden kanssa, avaamme sydämemme käsien taputuksessa, niin älkää te, hyvät sojottajat, siitä nypristykö. Ei ainakaan Anni Besant näytä pelkäävän psyykkistä vaaraa käsien taputuksessa, ei enempää kuin hermokohtausta lentokoneessa.

Siis sekä sojotettakoon että taputettakoon suloisessa sovussa; katsomatta rotuun, sukupuoleen; sojotukseen tai taputukseen.

Siirrymme nyt toiseen kiitettävään asiaan. Asia on tämä: Annie Besant julisti kuulijoilleen vapauden ajatella

ja tehdä johtopäätöksiä hänen luennoissa lausumistaan ajatuksista ja asioista. Etenkin Teofilus pyytää alleviivata kiitollisuutensa tässä asiassa; johon minä, Johannes, täydellä vakaumuksella yhdyn.

Näinollen ryhdymme nyt, minä ja Teofilus, veljellisessä totuuden rakkaudessa haastelemaan rakastamamme tohtori Annie Besantin kasvojen edessä.

Aloitamme seuraavaan tapaan:

Esitelmä työväentalolla sisälsi määritelmän uudesta sivistyksestä: siinä tulee „vallitsemaan onnellisuus sen takia, ettei se tahdo pahaa kenellekään". Suhteestamme eläinkuntaan sanottiin erikseen: „uudessa sivistyksessä ei tulla tappamaan nuorempia veljiämme sen takia, että voisimme syödä niiden lihaa ja vaatettaa itseämme niiden nahalla".

— Tässä sitä taas ollaan, sanoi Teofilus.

— Tässä ollaan, sanoin minä.

— Kun nyt tohtori Besant vanhana vegetaristina otti eläinkunnan — kiitettävästi kyllä — erikoiseen suojelukseensa, niin olisin toivonut — selittää Teofilus —, että hän olisi samoin aivan erikoisella sanonnalla sulkenut ihmisetkin turvattuun syliinsä. Se olisi tehnyt hyvää korvalle ja olisi ollut välttämätöntä nyt, kun tämän maailman mahtavat valtijaat maailmansodassa tuhosivat, tappoivat ja tapattivat miljoonia ihmisiä — ja eläimiä siinä samassa —, ja koska valtakunnat johtajineen jälleen varustautuvat uuteen verilöylyyn. Miksi ei tohtori nyt käyttänyt tilaisuutta ja sanonut, että tulevassa sivistyksessä on sama tunnelma pyövelin- ja sotaelinkeinon harjoittamista kohtaan, kuin nyt on ihmissyöntiä kohtaan?

— Sanos muuta.

— Kun kerran noilta maailman vähäosaisilta, vähemmin syntisiltä, teurastajilta ja kalastajilta, niin erikoisella tietoisuudella suljetaan tie henkiseen elämään.

— Aivan niin. Olet oikeassa, Teofilus. Miksi ei, tosiaankin, yhtä selvästi ja tietoisesti alleviivata ihmisen tappamattomuuden välttämättömyyttä? Miksi vältetään sanoa pelastavaa totuuden sanaa myös ihmistappajain auttamiseksi? Miksi ei tahdota olla vetämässä esirippua halki, ylhäältä alas asti, jotta ihmisen tappoon sisältyvä henkinen pimeys ja sokeus poistuisi? Miksi ei tahdota auttaa ja palvella maailman mahtavia, jotka pyövelin tointa ja sotaelinkeinoa harjoittavat? Miksi ei meillä riitä totuudenrakkautta erikoisesti niitäkin kohtaan? — Kun kerran osoite-

taan niin suurta ja erikoista huolta teurastajille ja kalastajille? Olet oikeassa, Teofilus.

— Ja mitä järkeä — jatkaa Teofilus — on ensiksikin siinä, mitä johdomukaisuutta, mitä logiikkaa on siinä — puhumattakaan moraalista — että olento, joka vielä tappaa ihmisiä, joko omin käsin tai hyväksymällä tai — vieläkin pahempi — painostamalla teloituksia ja sotia, että hän kieltäytyy syömästä lihaa?! Sellainen on sekä epäjohdonmukaista että siveellisesti kokonaan nurinpäistä, äärimmäistä narripeliä.

— Rakas Teofilus, sinä olet joutunut — huomaan minä — pyhän innostuksen valtaan, ja luultavaa on, ettei Ahasveruksen vaikutus ole kaukana. — Mutta ymmärtääksemme tohtori Besantin erilaista suhtautumista ihmisen tappoon ja eläimen tappoon, on meidän muistettava tuo kummallinen „jumalan suunnitelma". Kai muistat sen?

— Tietysti muistan. Sehän on yhtä hullunkurinen kuin kirkkojenkin „jumalansuunnitelma"; molemmat veren tahrimia.

— Ajatteles vaan, että juuri tuo „suunnitelma" — jonka toimeenpanovalta sanotaan tällä kerralla olevan Englannin aseellisella maailmanvallalla — on saattanut Annie Besantin aikaisemmin julaistuissa luennoissaan selittämään — Bhagavad Gitaan runoihin viitaten — että kyllä voi tappaa ihmisenkin, esim. sodassa, kun ei vaan tunne vihaa, kun ei tapa vihan vallassa.

— Tosiaan. Sellainen „vegetarismi" menee kokonaan logiikan ulkopuolelle. Sillä logiikan kirjoittamaton laki vaatisi tohtori Besantin nyt selittämään — vaikkapa taas johonkin Bhagavad Gitaan tai Vanhan Testamentin runoon, tai n.s. pääsiäislampaaseen viittaamalla — että kyllä voi teurastaa eläimen, tuon „nuoremman veljen", kun ei vaan tunne vihaa, kun ei tee sitä vihan vallassa.

— Kerrassaan johdomukaista. Kunpa ihminen osaisikin pysyä edes logiikan kaidalla tiellä!

— Onko tosiaan yhdelläkään kalastajalla tai teurastajalla — jatkaa Teofilus — jotain vihaa teurastamaansa „nuorempaa veljeä" kohtaan? Onko teurastajalla jotain vihaa sonnia tai sikaa kohtaan, jota hän ikävä kyllä — pöläyttää moukarilla päähän? Pikemminkin hän jonkunlaisella moraalisella pelolla ja pelonsekaisella säälillä kyhnyttää sikaa selkään ja juttelee: possu, poossu, pooossu!

— Sinä puhut todella valaisevasti, rakas Teofilus. En

minäkään voi otaksua, että teurastaja tuntisi vihaa – pikemminkin juuri sääliä tai moraalista pelkoa — teurastaessaan jonkun eläimen.

— Niin että kun kerran on menty julaistuissa luennoissa maailmalle selittämään, että voi tappaa ihmisen, esim. sodassa, kun se ei vaan tapahdu vihassa, niin onpa suorastaan kaameata moraalisen kameelin nielemistä ja hyttysen siivilöimistä olla antamatta vähäosaiselle kalastajalle ja teurastajalle samaa oikeutta ja tukea kuin maailman mahtaville ihmistappajille; puhumattakaan siitä, että l o g i i k k a on pantu suorastaan päälleen.

— Rakas Teofilus, kysyn sinulta selvyyden vuoksi: et kai sinä mitenkään vähäksy vegetarismin arvoa?

— Kaukana siitä! Minä vaan ymmärrän, selvästi ja ehdottomasti, että kun ollaan vegetaristeja, on sen moraalisena pohjana tappamattomuus, mutta niin, että siihen sisältyy ensimäisenä ihmisen tappamattomuus. Ellei niin tapahdu, on vegetarismi — vedettynä henkisen elämän yhteyteen — suorastaan totuuden hämmentämistä, pyhän pilkkaa.

— No niin, Teofilus, olkoon tämä nyt sanottu vegetarismista ja tappamattomuudesta yleensä. Mutta olkoon tämä sanottu samalla erikoisesti kunnioittaaksemme suuresti rakastamaamme tohtori Annie Besantia itsenäisellä ajattelulla, johtopäätösten tekemisellä ja esittämällä havaitsemamme totuudet ja ristiriidat. Sillä olihan yksi Annie Besantin ajatus, että Kristus-elämä poistaa ristiriidat; jonka se tietysti tekee, mutta ei ummistamalla silmämme ristiriidoille, säilyttääksemme siten muka suvaitsevaisuuden naamarimme, vaan päinvastoin selvittämällä ristiriidat asiallisessa, veljellistä suvaitsevaisuutta ylläpitävässä ja toisiamme kunnioittavassa ajattelussa ja keskustelussa, ja voittamalla ristiriidat käytännössä.

Tämän jälkeen on meidän siirryttävä n.s. mailmanopettajaan. Me olemme jo elok. Ruusu-Ristissä tästä asiasta Teofiluksen kanssa keskustelleet, olemme tehneet sen „Mestarit ja polku"-kirjan johdosta ja Ahasveruksen myötävaikutuksella. Ja mitä silloin asiasta sanoimme, se pitää paikkansa Annie Besantinkin käynnin jälkeen. Näinollen ei meidän nyt ole tarvis ryhtyä pitkiin puheisiin tässä asiassa.

Kuitenkin on meidän tällä kertaa tehtävä itsellemme selväksi eräs erittäin tärkeä asia.

Ensin on meidän muistettava, että Uudessa Testamentissa puhutaan aivan erikoisella painolla k a h d e s t a lii-

tosta. Ensimäinen on Melkisedekin liitto, toinen Jeesuksen. Ja sanotaan suoraan, että Jeesus on tullut paremman liiton välittäjäksi. Ensimäinen liitto on käynyt vanhentuneeksi, on joutunut häviötänsä lähelle.

Tämä on erinomaisen tärkeä tosiasia — josta tohtori Annie Besant ja piispa C. W. Leadbeater kokonaan vaikenevat. Emme ole huomanneet, en minä eikä Teofilus, heidän milloinkaan tästä tärkeästä asiasta mitään puhuneen. Kaikki heidän puheensa Kristuksesta ja maailman hallinnosta on yhä sellaista, niinkuin ihmiskunnalla olisi vain tuo yksi, tuo jo parituhatta vuotta sitten vanhentunut ja häviötänsä lähelle tullut liitto.

Tämän tärkeän asian sanottuamme meistä tuntuu, sekä Teofiluksesta että minusta, ettei meidän tällä kertaa tarvitse tämän enempää sanoakaan. Ja koska ei Ahasveruskaan tunnu antavan mitään tämän enempään kehoittavaa merkkiä Beeringistä päin, niin me sanomme nyt vaan kunnioittavan tervehdyksemme Annie Besantille: kiitos käynnistä! Käykää pian uudelleen! Mutta varatkaa silloin enemmän aikaa. Vähintään viikko. Kaksi viikkoa . . .

Teidän Johannes Kotipelto.

Selvänäköisyys.

Teosofien keskuudessa puhutaan paljon selvänäköisyydestä ja selvänäkijöistä, kaikenlaisista tietäjistä, jotka kertovat meille tavallisille ihmisille käsittämättömistä asioista, selitellen ihmisten menneitä ja tulevia ruumistuksia, astraalimailman ihmeitä ja niin korkeita henkimailman salaisuuksia, että tavallinen ihminen tuntee aivan mykistyvänsä sellaisen selvänäkijän korkean viisauden edessä.

Mutta jos katselee tällaista selvänäkijänä esiintyjää vähän tarkemmin, voi tehdä merkillisen havainnon. Huomaa, ettei hän tavallisesti olekaan selvänäköinen tässä fyysillisessä päivätajunnassaan. Häneltä voi puuttua se syvä esoteerisen moraalin perustus, joka on kaiken todellisen, ehdottomasti oikean selvänäköisyyden pohja, nimittäin mystillinen Kristus. Hänen selvänäköisyytensä ei olekkaan kalliolle perustuva, vaan juoksevalle hiekalle.

Luultavasti monet totuudenetsijät ovat tehneet tällaisen havainnon.

Kerron lyhyesti oman näkökantani muuttumisen tässä suhteessa.

Muistan niitä aikoja, jolloin ilmestyivät kirjat C. W. Leadbeater'in „Selvänäköisyys“ ja P. E:n „Jeesuksen salakoulu“. Luin molemmat kirjat suurella mielenkiinnolla, sillä totuutta etsivä sieluni löysi niistä paljon merkillistä ja mielenkiintoista, mutta enemmän kiinnitti huomiotani kuitenkin „Selvänäköisyys“ kirja. Omasin itse jonkunverran psyykistä herkkyyttä ja jonkinlaisia astraalisia kokemuksia. Selvänäköisyys kirjasta sain tukea ja neuvoja omille kokemuksilleni astraalimailman ihmeellisestä olotilasta. „Jeesuksen salakoulu“ tuntui kyllä jollain tavalla rakkaammalta, mutta siinä annetut ohjeet selvänäköisyyden saavuttamiseen eivät oikein jaksaneet kiinnittää huomiotani. Sitten vuodet vierivät ja totuuden etsiminen päämääränäni kävin elämänkoulua; alkoipa vähitellen selvitä, ettei ollutkaan elämän tarkoitus minun suhteeni, että tulisin jonkinlaiseksi astraaliseksi selvänäkijäksi ja toisissa mailmoissa kulkijaksi, sillä en ollut vielä tullut tässä näkyväisessäkään mailmassa selvänäkijäksi. Huomasin seisovani horjuvalla pohjalla ja tajusin, että puuhun on alettava nousemaan tyvestä.

Nyt kelpasi minulle oppaaksi „Jeesuksen salakoulu“. Aloin vähän ymmärtää, miten ihminen voi tulla todella selvänäkijäksi ja oikealla tavalla. Ymmärsin, että meidän tulee ensin käytännössä pyrkiä seuraamaan evankeliumein Jeesus Kristusta, kunnes Kristus syntyy meissä itsessämme ja alkaa puhua meidän sydämessämme ja älyssämme. Silloin alamme tulla selvänäkijöiksi oikealla tavalla, sillä silloin valaisee tajuntaamme taivaallisen isän valkeus meissä elävän mystillisen Kristuksen kautta. Ja kun asiaa mietiskelin, alkoi näyttää mahdottomalta, että sellainen selvänäkijä voisi asettaa Jeesus Kristuksen jonnekin vähäpätöiseen asemaan Adeptien ja Mestarien joukossa. Mahdottomalta tuntui myös, että sellainen selvänäkijä laatisi enää psy-

koskoopeja määrätystä maksusta. Tajusin, että elämä silloin näyttää ihmiselle siksi suurelta ja pyhältä, että katoaa halu mestaroida sitä omalla personallisella järjellään. Ihminen pyrkii silloin ilmentämään ainoastaan sitä, mitä Jumala puhuu hänelle mystillisen Kristuksen kautta, ja hän alkaa silloin erottaa, mikä hänessä itsessään on kultaa, mikä multaa, ja oppii sen myös erottamaan muissa ihmisissä. Sellainen ihminen ei kerskaile selvänäköisyydellään eikä tee sillä reklaamia, sillä ne totuudet, jotka hänelle paljastuvat ovat sitä lajia, ettei maailma ota niitä mielellään vastaan. Ihmiset elävät mieluummin harhakuvissa kuin siinä todellisuudessa, jonka meille paljastaa Jeesus Kristus.

A. S.

Kirjeitä toimitukselle.

Materialismi vai teosofiako?

En voinut aavistaa, että eräs kirjeeni, jonka kirjotin jo lähes pari vuotta sitten ystävälleni Helsinkiin, tulisi niin suuren yleisen huomion kohteeksi kuin se on tullut. Julkaisunne arv. Toimittaja ensin julkaisi kirjeen viime vuonna, helmikuun numerossa, varustaen sen otsikolla „Materialismi vaiko teosofia?“ Samalla kehotti Toimittaja kirjeenvaihtajia lausumaan ajatuksiaan sen sisällön johdosta. Seuraaviin numeroihin niitä sitten tulikin odottamattoman runsaasti. Sen lisäksi näytään kirjeen johdosta keskustellun jossakin R. R.-ryhmän kokouksessa. Tästä kaikesta olen nyt vasta saanut tiedon, kun mainittu ystäväni lähetti minulle Ruusu-Risti-julkaisun viime vuoden jälkinumerot.

Haluan tällaisen odottamattoman huomion johdosta kiittää arv. Toimittajaa ja kaikkia niitä, jotka asian yhteydessä ovat esiintyneet, vaikka kiitokseni tuleekin jotenkin myöhään. Se tulee näet pitkän matkan takaa — valtameren toiselta puolen. Tämä mieluisa kokemus on osottanut minulle, että ruusu-ristiläiset luottavat vapaan ajatuksenvaihdon terveelliseen vaikutukseen. Se on erinomaisen hyvä ja valoisa asia.

Aikomukseni ei ole kyllästyttää Ruusu-Ristin lukijoita polemiikilla, vaikka luotankin ajatuksenvaihdon kasvattavaan vaikutukseen. Mutta jos Toimittaja suvaitsee, mielisin saada tilaa vielä tälle kirjotukselle kosketellakseni niitä asioita, joita arv. vastamittelijäni

ovat ensimäisen kirjeeni johdosta esiin vetäneet. Luonnollisesti ei tila salli kajota kaikkiin niihin huomautuksiin, joita vastamittelijäin kirjotuksissa on — ja onhan alakin, jolla liikumme, tavattoman laaja. Siksi koetankin koota sanottavani — sanokaamme — viiteen kohtaan, jotka merkitsen järjestyksessään tähän kirjotukseen. Lukijoitani samoin kuin vastamittelijöitäni pyydän suomaan minulle anteeksi huomatessaan tottumattomuuteni liikuskella tällaisessa piirissä, johon sattumalta olen joutunut. Unohtakaa siis työläisomaiset saappaan kolahtelut — tyylistä puhuttaessa — sillä tunnustanpa, että en ole tottunut pyörähtelemään erittäin sirosti enkä pehmeästi. Olenhan, sitäpaitsi, joutunut tässä koko ryöpyn kohteeksi, leikillisesti puhuen.

Ensinnäkin mielisin sanoa jotakin siitä yleispiirteestä, mikä sillä elämänkäsityksellä on, joka minua elähyttää ja johon pyrin. Selkeys on mieliohjeeni. Pidän selkeyttä sumuisuutta parempana — aatteiden valtamerelläkin kuljettaessa. Utuisilla unikuvillakin on oma romanttisuutensa, mystillisyydelläkin viehätyksensä. Mutta käsitän, että selkeydessä vain elämän realiteetti voidaan oppia tuntemaan ja vain sen pohjalla voidaan elämää rakentaa. Me ihmiset olemme uneksineet pitkät ajat ennenkuin opimme eksaktisesti mittaamaan, punnitsemaan, analysoimaan, luokittelemaan j. n. e. realisen maailman ilmiöitä. Siihen asti emme osanneet sellaisista asioista edes uneksiakaan — jotakin muuta, sitä ennen kokemaamme, me vain uneksimme. Sitä mukaa kuin koettujen asiain piiri laajeni edellä, laajeni vasta uniemmekin esineitten piiri. Elämä on tosioloinen. Siinä elämänkatsomukseni pohja. N. s. subjektiivinen filosofia, joka rakentaa maailmankuvan subjektiivisen aineksen pohjalle, on avuton ja harhaanjohtava.

Elämän realiteetti? kysytte. Mutta mikä se on? Malttakaahan. Siitähän nyt on kysymys.

1. Aine ja voima — eli: voima ja aine:

Kiistelemme siitä, aineko se on vai henki, mikä muodostaa tosiolevaisen pohjan, on määräävä tekijä. Tässähän se materialistismonistisen ja dualistis-spiritualistisen käsityksen ero onkin. Mutta miksi sitten puhua aineesta ja voimasta? Eikö siinä jo ole kaksinaisuus? Eikö siinä ole dualismin tuntu? Ei. Me materialistit käsitämme ne yhden ja saman substansin eri puoliksi. Ne ovat muuten identisiä. Vignoli sanoo: „Aine ja voima, samoin kuin voima ja aine, eivät ole erotettavia olioita, vaan saman asian eri ominaisuuksia". Ja Lefevre sanoo: „Tieteen ensimäinen ja viimeinen sana täytyy aina olla voiman ja aineen jakamaton yhteys eli identisyys (samuus)". Kun voimasta ja aineesta puhumme, silloin puhumme saman substansin eri puolista. Kun puhumme fysikaali-

sista ja kemiallisista voimista, puhumme saman voiman eri tiloista. Ja kun puhumme ajattelemisesta, on kysymys taaskin saman substansin määrätynlaisesta liikkeestä. Pääkysymys tässä on näitten kaikkien alkuidentisyys.

Mutta mitä sitten on aine? Entäpä jos se on kaikki — henkeä? Jotenkin tähän tapaan jotkut vastamittelijäni viittailevatkin. Jos niin olisi, silloin kai „henkeä" voitaisiin m i t a t a, p u n n i t a, ja olisi se t i l a a o t t a v a a! Sanalla sanoen olisi sillä ne ominaisuudet, joista realinen aine tunnetaan. Mitä sellainen sanaleikki hyödyttäisi? Jotkut tiedemiehet kyllä sanovat kaiken olevan energiaa. Mutta sekään ei todellisuudessa muuttaisi kysymyksen ydintä, kaiken i d e n t i s y y t t ä. „Vitalismin" kannattajathan kuitenkin nimenomaan nojaavat opissaan dualistiseen perustukseen: „elävä voima" on „kuolleen" aineen liikkeellepanija. Samoinhan tekevät selvät spiritualistit puhuessaan „tuonpuoleisesta maailmasta" tämän maailman todellisena liikkeellepanijana ja hallitsijana.

2. Olemassaolon tarkotus:

Kirjeessäni tuli puhutuksi „olemassaolon tarkotuksesta". Tämähän on se ikuisuuskysymys, jonka takia runoilijat useasti kärsivät „maailmantuskaa". Eivät näet tajua tämän tuskan lähempiä syitä. Puhe oli luonnollisesti maailmankaikkeuden tarkotuksesta. Vastamittelijäni tarttuivat tähän kohtaan. Etteikö maailmankaikkeudella, universumilla, olisi tarkotusta?! Tuntematon ystäväni I n k e r i T u o v i n e n esim. sanoo: „— subjektilla — ajateltakoonpa siksi sitten maailmankaikkeus kokonaisuudessaan tai mikrokosmos, ihmisyksilö — saattaa olla tarkoituksensa itsessään. Elämällä omaa elämäänsä täysimmin se toteuttaa omaa itseään, siis tarkoitustaan."

Sanomalla „itse itsensä tarkotus" olemme taaskin laskeneet vain sanaleikkiä, olemme yhdistäneet sanoja, joista ei siten ole muodostunut mitään järjellisesti käsitettävää käsitettä. Ennenkuin voimme käsittää itse tarkotuskäsitteen, edellyttää se s u h t e i t a, joita jollakin subjektilla on. Vain niissä suhteissa ja niiden kautta ilmenee tarkotus. Kirjeessä mainittiin kirjotuskone. Sillä on tarkotus, mikä ilmenee sen suhteissa ulospäin. Se palvelee minua kirjottaessa. Kun se kuluu ikälopuksi, käy siihen tehtävään kelpaamattomaksi, m u u t t u u sen tarkotus. Siitä tulee silloin, sanokaamme romurautaa. Mikäli sillä siinä tilassa tarkotusta on, ilmenee sekin vain siinä suhteessa, mikä sillä johonkin muuhun on. Elämä on alituista liikettä. Sen kulku on dialektista. Joku on aina muuttumassa joksikin: laatu paljoudeksi, paljous laaduksi; „hyvä" „pahaksi", „paha" „hyväksi". Sts. jos joku asia on meihin nähden jossakin tilassa hyvä, on se sama asia toisessa tilassa, äärimmilleen kehitettynä, paha. Marjahillo

on erinomaisen hyvää. Mutta vatsavaivoja siitä saamme, jos sitä ylettömästi nautimme Palava kynttilä on ja ei ole — yhtäaikaa. Se on näet muuttumisprosessissaan. Ja tältä liikkumisprosessinsa kannalta on elämää tarkastettava kulloinkin, jos mielimme siitä saada oikean kuvan. Vanha, muodollinen logiikka esittää oliot paikallaan pysyvinä. Sen mukaan ne joko ovat — tai eivät ole. Dialektinen logiikka tarkastaa niitä liikkeissään. Sivumennen sanoen on prof. Einsteinin relativiteetti-teorialla tavattoman suuri merkitys. Se näet tehostaa dialektisen ajattelun pätevyyttä suhteellisuus-aatteellaan.

No niin, absolutilla, universumilla ei ole ulkopuolisia suhteita. Ja koska sillä niitä ei ole, ei sillä ole sitä, missä ja minkä kautta tarkotus ilmenee. Sillä siis ei ole tarkotusta.

Mutta onhan sillä suhteita — sisälle päin. Nerokas huomautus kylläkin. Vahinko vain, että tällöin tarkotetaan sisällä olevien osien ja osasten suhteita ja siis niiden tarkotusta. Niillä on tarkotuksensa, mikäli niillä suhteita on. Meidän ihmisten tarkotus on luonnollisesti sosialinen, koska olemme sosialisia eläimiä.

Eläimiäkö?

Älkäämme malttamattomuudessamme närkästykö. Puhukaamme siitä.

3. Ihminen — eläin:

Tämäpä se näytti olevan oikeastaan kiistan pääkohtia. Se, että kirjeessä viitattiin ihmisen ja eläimen samaan alkuperään, että sanottiin eläimillä olevan järjen- ja sielunelämän aineksia ja niiden olevan samaa alkuperää kuin ihmisenkin vastaavat ominaisuudet, että kysymyksessä pikemminkin on aste-ero, se näytti meidät linjoittavan vastakkain. Jotkut kyllä sanovat olevansa taipuvia myöntämään, että n. s. järjen puoli olisi samaa alkuperää, vaan eivät toki jalommat, altruistiset ominaisuudet. Saatan tämän hyvin käsittää. Inkeri Tuovinen pitää tätä väitettä suorastaan „nöyryyttävänä". Niinhän se on, ihminen on kuvitellut itselleen paremman alkuperän, komeamman kotitalon, josta lähtöisin on. Ja kun tätä kuvittelua hipastaan, syntyy loukkaus. Jotkut sanovat tätä inhimilliseksi pöyhkeydeksi. Muistaakseni oli Bernard Shaw, joka sanoi, että apinat kostivat silloin ihmisille, kun Darwin osotti niiden ja ihmisten alkuperän samaksi. Jotenkin sinne päin se oli. Mutta jos spiritualistit näin kiihkeästi sanovat olevansa toista alkuperää kuin muu luonto, miten on silloin sen laita, että he toiselta puolen vakuuttavat, että he eivät ole dualisteja?

Kyllä me ihmiset olemme kaikkine ominaisuuksinemme kotoisin tästä maailmasta, mistä muukin ympäristömme. Eikä tämä lainkaan halvenna jalojen ominaisuuksiemme arvoa. Pikem-

minkin niitä pöyhkeys alentaa. Sikäli kuin olemme kehittyneet sosialisiksi olioiksi, on meissä myös kehittynyt sosialisia viettejä, siteiksi, jotka vaikuttavat meissä „sisäisinä ääninä" itsetiedottomasti. Sillä jaloimmat ominaisuutemme ovat nimenomaan sosialisia. Mitä muuta ne voisivat olla? Missä muussa ne voisivat ensinnäkään ilmetä kuin keskinäisissä suhteissa? Ellei sellaisia suhteita ensin olisi kehittynyt, ei sellaisia ominaisuuksia tarvittaisi — niitä ei yksinkertaisesti olisi. Sosialiset tarpeet ovat ne synnyttäneet. Niiden tarpeitten mittapuu osottaa mikä on oikein, mikä on väärin. Se mittapuu muuttuu kylläkin suhteitten ja aikojen vaihtuessa (elämähän on alituista liikettä), mutta niinpä muuttuvat käsityksetkin ja tunto oikeasta ja väärästä. Huomaammekin, että se kuulu Kantin kategorinen imperativi on eri tiloissa erilainen. Teko, jolla ei ole „— edes merkitystä kenellekään, yhteisölle enempää kuin hänelle (ihmiselle) itselleenkään", josta Tuovinen mainitsee, ei voi olla mikään moraalisesti jalo teko, sillä eihän sen jalous voi tulla ilmi, koska se ei ketään liikuta.

Mutta entäpäs se Kristuksen antama uusi käsky? Ihminenhän voi jaloudessa voittaa eläimen toki siinä, että voittaa vihollisensa siunaamalla.

Tuo käsky ei ole vallan uusi. Se on ollut ihmisille tunnettu jo kauan ennen nykyisen ajanlaskumme alkua. Se on orientalisen, n. s. pasifistis-passivisen mielentilan ilmaus moraaliseksi ohjeeksi asetettuna. Se on kehittynyt määrätynlaisissa oloissa. Siihen sisältyy mahdollisimman pieni määrä taistelun aktiivisuutta — jos „taistelusta" tässä yhteydessä voimme ollenkaan puhua. Se ei ole aggressiivinen vääryyttä, pahaa, vihollista vastaan. Antaa niiden olla. Käymme niitä „vastaan" — siunaamalla. Oma etunsa kai tällä uinailevalla mielialallakin tuntuu olevan. Mutta äärimmilleen kehitettynä merkitsee se — olemassaolostaan luopumista, liukenemista; sillä olemassaolonsa säilyttäminen vaatii taistelun aktiivisuutta.

4. Tiedon kokemusperäisyys:

Myönnetään, sanovat arv. vastamittelijäni, tiedon olevan empiiristä, kokemusperäistä. Mutta se on ulotettava „tuonpuoleiseen mailmaan", josta materialisteilla ei ole tietoa koska niiltä puuttuvat ne välineet ja se mielentila, jotka tässä ovat välttämättömiä. Tunnustan kernaasti, että ainakin minun perin vähäiset tietoni rajottuvat vain tähän maailmaan.

Mutta se johtuu siitä, että en vielä tähän elämäni päivään saakka ole minkään muun maailman elämyksiä tajunnut, en kuullut, en nähnyt — en unissanikaan. Kaikki ne käsitykset, elämykset, kohtalot, tunteet, joita olen tuntenut, niin hereillä kuin unissanikin, perustuvat

vain tämän maailman elämään, ovat sen reflektioita. Tietysti olisin erittäin halukas tutustumaan toisiinkin maailmoihin.

Yhden kysymyksen mielin tähän asettaa:

Ovatko n.s. tuonpuoleisen, yliaistillisen mailman elämykset inhimillisiä vai eivätkö ole?

Jos ne eivät ole inhimillisiä, kuinka silloin inhimillinen olento voi niitä lähestyä ja tuntea?

Jos ne taas ovat inhimillisiä, silloinhan ne ovat kotoisin tåstä kokemuksiemme inhimillisestä mailmasta. Tosiaankin! Emmehän voi tuntea emmekä tajuta mitään muuta kuin mitä inhimillisen elämän piiriin kuuluu. Sillä ne välineetkin, joilla me niitä vastaanotamme ja tunnemme, ovat tässä mailmassa kehittyneet. Toistan vielä: emme voi tuntea väriä, jota emme ole koskaan nähneet, emme tuntea tunteita, jotka ovat vieraita inhimilliselle olennolle. Jos elämyksemme kuuluu ilon, surun, vihan, rakkauden, pelon tai jonkun muun inhimillisen tunteen asteikkoon, on se vain kokemuksien reflektio. Unielämäkö? Nimitettäköönpä tai kuvailtakoonpa uni, joka ei olisi tätä samaa reflektiota. Tietysti on uni sekavampaa. Unien erikoisuushan on niiden sekavuudessa. Paikka- ja aikajärjestykset y.m. ovat niissä sekaisin. Tapahtumat esim., joitten väliä todellisuudessa on kymmeniä vuosia tai enemmän, esiintyvät unissa saman aikaisina. Unikuvassa on yksi osa tuosta, toinen tästä elämyksestä. Yleisvaikutus on samallainen kuin — sanokaamme intiaanin toteemipylväällä. Siinähän esiintyy käärmeen ruumis, haukan nokka, karhun käpälät ihmeellisessä tolkuttomuudessa. Mutta tästä sekavuudesta huolimatta on jokainen osanen koetun todellisuuden osanen. Uneksija näkee unia runsaasti — puhun tässä kokemuksesta — ja niissä esiintyy kaikkia mahdollisia ihmiskohtaloita ja ihmisiä. Näemme esim. kuolemantapauksen. Ja sitten kuoleekin joku omaisemme, ehkäpä juuri sama henkilö, joka unikuvassa esiintyi. Kas, siinähän se nyt olikin! Mutta tässä yhteydessä puhutaan telepatiasta. Ihmisen aivoja verrataan radioon. Well, hajottakaamme radioaparaatti — näemme, että se ei enää toimi. Se ei lähetä eikä vastaanota aaltoja. Toimiiko ihmisen aivosto täten radion tapaan, on asia, josta tieteellinen tutkimus ei vielä tällä hetkellä voi sanoa juuri mitään pätevää — huolimatta kymmeniä vuosia käsittävästä työstä. Pätevin, mitä tämän työn tuloksena on esim. eräitten ranskalaisten tiedemiesten taholta esitettynä, on se, että „kuolleitten valtakunnasta“ ei radiosanomia tule. Hajonneet „radioaparaatit“ eivät enää toimi. Jos „elävät aparaatit“ siten toimisivat, lähettelisivät aaltoja, olisi se silloin vain samallaisten fyysillisen mailman lakien alainen ilmiö kuin radiokin.

Ellen väärin aavista, pidätte edelläolevaa nyt sinä „pinttyneimpänä materialismina“. Kyllä. Mutta haluaisitteko sanoa, että sillä ei olisi vakaumuksen pyhyyttä?

5. **Reinkarnatio:**

Majuri Busch on kirjottanut kirjan „Tuhat viisisataa vuotta elämästäni". Jos amerikalainen mielikirjailijani Mark Twain olisi vielä elossa, sanoisi hän varmaankin, että tuo majuri veitikka on ratkaisevasti lyönyt laudalta hra Methusalan. (Suotakoon anteeksi tällainen pieni vireestä poikkeaminen.) Mutta tarkotukseni on sanoa, että tarvittaisiin kai tuollaisen tuhatvuotisen matkailun todeksi vakuuttamiseksi jotakin todistustakin — ellei haluta suorastaan laskea leikkiä sen kustannuksella, jota me järjeksi nimitämme.

Mutta kas, olinhan unohtaa, että juuri tässäpä olemmekin nyt käsin siinä tärkeimmässä pulmassa, mikä meidät jyrkimmin vastakkain asettaa. Ja ettemme joutuisi kokonaan puhumavälien ulkopuolelle, käykäämme asiaan toista tietä. Alanpa vaikka näin:

Olen ihminen. Tämä elämäni on piste iäisyydessä. Iäisyys on rajaton kumpaankin suuntaan, s.o. se oli yhtä rajaton ennen syntymistäni kuin se on jälkeen kuolemanikin. Mutta jos minä olen ollut olemassa koko tämän iäisyyden (s.o. ennen syntymistäni tähän nykyiseen elämään), eikö minun olisi pitänyt saavuttaa jo täydellisyys? Kuinka on käsitettävissä, että en ole sitä saavuttanut — vielä? Olenhan ollut olemassa iäisyyden. I ä i s y y d e n, ajatelkaa! Ellen iäisyydessä ole voinut täydellisyyttä saavuttaa, kuinka voin toivoa sitä milloinkaan saavuttavani? Taikka olisiko asia niin, että o l e n sen jo joskus saavuttanut? Mutta silloinhan on minun täytynyt taas alkaa „kehittyä" alas päin! Voiko täydellisyydestä alkaa „kehittyä" alas päin? Ja miksi? Mitä korkeata järkeä siinä olisi? Ja kuinka monta kertaa samaa ylös — alas — ylös — alas . . . Loppumattomiinko? Niin, ja mitä sitte on se t ä y d e l l i s y y s?

Pyydän ystäviäni olemaan kanssani kärsivällisiä. Nämä ovat minulle kiertämättömiä kysymyksiä. Ne ovat inhimillisiä kysymyksiä.

Ja edelleen: Olen ihminen. Sellaisena olen tämän organisen mailman lakien alainen. Älylliset ja sielulliset voimani ovat samojen lakien alaiset kuin fyysillinen luontokin: Kehittyminen—kypsyys—lakastuminen. Lapsuus—miehuus—vanhuus. Kuni kukat, niinkuin eläimet. Jos oppi reinkarnatiosta pitää paikkansa, m i s t ä asteesta sitten jatkuu kehitykseni kuoleman jälkeen? Lapsuuteniko, miehuuteniko, vanhuuteniko asteesta? Sillä jokaisella asteella näet ovat älylliset ja sielulliset voimani e r i l a i s e t. Eikö ole niin, että yksin jo tämä tosiasia osottaa, että ihmisen tajunta ja tunto ovat fyysillisestä elämästä riippuvia, sen t u l o k s i a eikä s y i t ä, koska ne m u u t t u v a t sen jälkeen kun fyysilliset seikat ovat muuttuneet? S c h o p e n h a u e r, joka muuten lasketaan filosofiansa puolesta idealisteihin, sanoo kuitenkin tästä asiasta m.m. näin: „Sillä milloinkaan ei tajunta ole minulle esiintynyt elimellisen elämän syynä, vaan tuot-

teena ja tuloksena, koska se tämän mukaan nousee ja laskee, nimittäin eri elinkausina, terveydessä ja sairaudessa, unessa, tainnostilassa, heräämisessä j.n.e., siis aina esiintyi elimellisen elämän seurauksena eikä syynä, aina näyttäytyi jonakin, joka syntyy ja häviää ja taas syntyy, niin kauan kuin edellytykset tähän ovat vielä olemassa, mutta muuten ei".

No niin, lopetanpa tähän. Onhan kyllä meikäläisellä harvoin tällaista tilaisuutta, harvoin eksyy tällaisten asiain piiriin. Ei ole aikaa. Olisihan kyllä personakohtaisesti mukavaa vetäytyä jonkunlaisen iäisyysfilosofian vaippaan kokonaan. Mutta silloinpa sivuuttaisimme asioita, jotka meille kuuluvat lähinnä. Sillä älkäämme unohtako, että olemme sosialisia olentoja.

Kiitän ystävällisestä seurasta. E. P.

Mustan maagikon kohtalo.

Syyskuun Ruusu-Ristissä veli Ronimus ystävällisesti kehoittaa minua edelleen jatkamaan selvittelyä mustan maagikon lopullisesta häviöstä. Hän keskittää epäselvyyden kysymykseen: voiko olevainen hävitä olemattomiin? tai onko jossain tyhjä paikka?

Kysymys tällaisenaan on itse asiassa tuo vanha: olla vaiko ei olla?

Päästäksemme kysymyksen tässä muodossa asialliseen alkuun on meidän muistettava itämaisen — ja myös teosofisen — filosofian puhe ilmentyneestä ja ilmentymättömästä. Ilmentymättömän eli ehdottoman kannalta ei ole tyhjää paikkaa. Sillä se on kaikkialla. Mutta ilmentyneen kannalta voimme kyllä puhua suhteellisesta tyhjyydestä. Kun esim. joku henkilö kuolee, niin on fyysillisellä tasolla tullut tyhjä paikka hänen suhteensa — etenkin jos ruumis vielä poltetaan nykyaikaisella tavalla. — Toinen asia on, että ruumiin muodostanut aine on kemiallisesti olemassa. Mutta se ei muodosta enää fyysillistä ihmistä.

Tämä on sopiva avain ymmärtääksemme mustan maagikon lopullista häviötä. Ajattelemme näin: ihminen ei ole vain ruumis, vaan on jälleensyntyvä yksilöllinen minä. Minänä hän taas ei ole irrallinen olio, vaan hänellä on jonkunlainen tukikohta kahdella suunnalla: ylempänä henki-itse ja alempana ruumis; joihin kumpaankin hän on yhdistetty jonkunlaisella „napanuoralla", elämänlangalla. Jos elämänlanka katkeaa jommalla kummalla puolella, seuraa siitä sillä puolella kuolema, ja yksilöllisen minän elämä jää vain toisen tukikohdan varaan.

Mutta paitsi lopullista katkeamista saattaa myös sattua molemmilla puolilla lähes kuoleman kaltainen nukkuminen. Puhutaanhan ruumiillisesta valekuolemasta Ruumiissa saattaa olla lääketieteen

havaitsemat kuolemanmerkit, mutta siitä huolimatta saattaa tapahtua yllättävä herääminen. Mutta jos elämänlanka on katkennut, on ruumiillinen kuolema peruuttamaton.

Nyt on yksilöllisen minän suhde henki-itseen suhteellisesti sama kuin ruumiin suhde yksilölliseen minään. Niinkuin ruumis voi olla jo aivan eloton, ehkä haiseva, mutta saattaa kuitenkin herätä elämään, ellei elämänlanka ole poikki, samoin saattaa yksilöllinen minä suhteessaan henki-itseen olla jo niin henkisesti kuollut, että hän on muodoltaan musta, mutta ellei suhde ole lopullisesti poikki, saattaa hänessä herätä henkinen elämä katumuksen muodossa. Jos sensijaan yksilöllisen minän „napanuora" suhteessa henki-itseen on lopullisesti katkennut, joutuu yksilöllinen minä suhteellisesti samaan asemaan kuin kuollut ruumis — kumpikin elää jonkun ajan omaa häviävää elämäänsä. Musta maagikko voi koettaa — itserakkautensa kannustamana — pitkittää elämäänsä ylläpitämällä keinotekoista suhdetta alempaan maailmaan, mutta hänen elämänsä on kuitenkin peruuttamattomasti häviävää laatua, suhteellisesti samaa kuin hajoavan ruumiinkin elämä.

Näinollen: vaikkei siis olevainen voi mennä olemattomaksi ehdottoman merkityksessä — koska ilmennyksen muodostanut aine jää jossain kemiallisessa tai ylikemiallisessa tilassa olemaan —, niin kuitenkin voi ilmennyt olevainen hävitä jostain tilasta, niin yksilöllinen minä kuin ruumiskin. Kumpainenkin „synnin tähden".

Tämän selviön jälkeen tuntuu kuitenkin tarpeelliselta lisätä, että vaikka onkin tärkeätä tietää ja ymmärtää mustan maagikon kohtalo, niin vieläkin tärkeämpää on tietää ja ymmärtää se syy, mikä aiheuttaa ihmiselle tuon onnettomuuden.

Sentähden sanottakoon vielä selvästi tämäkin syy.

Tuhon syy alkaa siitä, kun ihminen lähtee elämäänsä elämään, lähtee henkistä eli salatieteellistä elämäänsä elämään ilman Valkoisen Veljeskunnan asettamia siveellisiä ehtoja, s. o. syrjäyttämällä Mestarin Vuorisaarnassa esittämät ehdot, neuvot ja käskyt.

Ja niinkuin jo edellisessä kirjeessä huomautin, on juuri tämä Vuorisaarnan ohjeitten sivuuttaminen tunnusmerkillistä noissa moninaisissa „arhateissa" ja „vihityissä"; joita ilmestyy kuin sieniä sateella, tai — niinkuin Jeesus sanoo — p a l j o n. Kun tutustuu heidän „okkultismiinsa", niin huomaa, että se askartelee nimenomaan niissä asioissa jotka Mestari kieltää. Milloin se on psyykkisten kykyjen treenausta, milloin sukupuolivoimien puoskaroimista sinne tai tänne, milloin poliittisia suunnitteluja sotineen, „kristuksineen", väkivaltatoimenpiteineen; jonka kaiken kannustimena on m a a r a n j a l o k i v i, on se rakkaus joka kohdistuu — joko äkkimutkassa tai avarammassa kaaressa — omaan itseen. J. R. H a n n u l a.

Äänetön ääni vastaamassa.

I

Mikä on kodin onnen salaisuus?

Mitä on onni? Onni on siinä, että elämän puhdas rakkauden henki täyttää ihmisen koko olemuksen. Mitenkä ja mistä se saavutetaan? „Ei onni tule etsien, se saapuu eläen, ei se tule ulkoa, se nousee rinnasta.“ Kun sinä maan lapsi opit ymmärtämään, että paras tilaisuus on oppia onnen elämää harjoittelemaan, kun esim. jokin läheinen sinua „loukkaa“ ja sinä nöyrryt ja rukoilet hänen puolestaan salassa, silloin olet menetellyt rakkauden lain mukaan ja onni sinua alkaa lähestyä. Koti — mikä suloinen sana — voisi olla ihmislapsille onnen paratiisi, mutta usein se on tuskan tuonela. Jos kodin piirissä on aluksi yksi jäsen, joka alkaa kantaa perheen ristiä, silloin onni on astunut sinne ja taivaanvaltakunta sitä lähestyy. Kuka ehtii ensimmäisenä auttamaan kodin yhteisen karman kehkeytymistä? Riennä, ystäväni, päivä kuluu ja ehtoo joutuu. Katso, tilaisuus on hyvä, sillä ystäväsi ja läheisesi sinua usein kipeimmin „loukkaavat“.

II.

Mikä on naisen asema kodissa?

Mitä on maaemo ihmislapsille, sitä on äiti kodin lapsille. Äiti on kodin keskeisin henkilö ja kuinka muuten voisi ollakkaan, koska koti on lapsia varten ja lapset ovat äitiinsä sidottuja koko lapsuusaikansa. Äiti ja nainen, suuren vastuunalaisen tehtävän on luoja sulle antanut, sinä olet kodin hyvä haltia, papitar, jonka tulee olla kodin sydän ja lämpö.

„Lämmin paita liinainenkin
oman äidin ompelema“.

Saavatko kaikki lapset äidin hoivaa? Eivät saa, toiset äidit ovat työhön pakoitettuja kodin ulkopuolelle, toiset kiertävät huvien ja nautintojen perässä, näin on lasten vaalija poissa tai korvattu sellaisella joka ei siihen pysty. Huuda maailmalle, huuda kylillä ja kujilla, että ihminen, joka on äidiksi tullut, on vietävä kotiin, jossa hän voipi korkean velvollisuutensa täyttää. Vaatiihan kansa ja yhteiskunta lapsiltansa, kun he kerran nuorukaisiksi varttuvat, moitteetonta elämän tapaa, mutta miksi vaatia heiltä täysi-ikäisyyttä, jos kerran heiltä on kielletty alkeellisin oikeus, kodin lämpö ja äidin hoiva. Mitenkä käypi omenan, joka ennen kypsymistä irroitetaan puusta? Se surkastuu ja tulee katkeran makuiseksi. Äiti on lapsille kuten omenapuu omenille. Omenapuukin tarvitsee rauhaisan aurinkoisen sopukan viihtyäkseen, jotta se voisi tehtävänsä hyvin täyttää. Yhteiskunnan

avulla mies, ritari, luokoon kodin jokaiselle naiselle, joka äidiksi tullut on, ja suokoon hänelle aikaa tehtävänsä suorittamiseen. Äiti on kodin todellinen haltia, hän ruokkii, hän lämmittää, hän lohduttaa, hän virvoittaa, hänelle ja yksin hänelle kuuluu kodin sisäinen huolto ja valta sen yli. Ja hänen valtikkansa on rakkaus.

III.

Mitä koti odottaa mieheltä?

Mitä on aurinko ihmislapsille, sitä olkoon isä kodin lapsille. Äiti vaalii ja kasvattaa, isä luopi ja elävöittää. Mies pystyttää kodin ulkonaisesti, äiti kaunistaa sen sisäisesti. Omenapuu tarvitsee muokattua ja höystettyä maata menestyäkseen, mies, vahva ja jalo ritari, pitää siitä huolta, että koti on turvattu toimeentulon puolesta, tämä on miehen ulkopuolinen velvollisuus kotia kohtaan, mutta onko siinä kyllin? Ei ja tuhannesti ei! Ei omenapuukaan voi menestyä ainoastaan muokatun ja höystetyn maan turvin, lisäksi se tarvitsee auringon valoa, sillä ilman sitä tulevat hedelmät karvaita, jos ensinkään kehittyvät. Synkät ja raskaat pilvet ympäröivät usein kodin ja sen äidin, — mitenkä monien tuhansien huolien painamana onkaan usein perheen äiti. Kaikki hänen puoleensa kääntyvät huolinensa, kaikki häneltä vaativat ja odottavat. Armas, kallis äiti, hän jakaa ja jakaa, sisäinen lämpö, äidin rakkaus, häntä tässä kannustaa, mutta sekin kaipaa joskus tukea. Mies ja ritari, poista pilvet äidin otsalta, sano ystävällinen sana edes silloin tällöin, — jospa tietäisit, mitenkä iloiseksi äidin sydän siitä tulee! Tuhat kertaa keveämmin hän silloin kantaa niitä suruja ja huolia, joita läheiset hänelle tuovat. Miehen antama ulkopuolinen valo ja lämpö herättää ja voimistuttaa äidin kaikkensa uhraavaa sisäistä lämpöä, siten hän voipi ohjata lapsensa oikealle tielle. Kun kotiin näin on astunut sopusoinnun elävöittävä henki, lähtee sieltä ulos maailmaan kirkkain otsin ylväs kansa, jolla on kristuslapsi sydämmessään.

IV.

Mitä odottaa lapsi vanhemmiltansa kodissa?

On suuri totuus, että joka kerta kun ihminen syntyy maailmaan, ruumistuu Kristus lihaan. Ihmis-minä on puhdas enkeli laskeutuessaan taivaasta äidin olemukseen. Kristuslasta kantaa näin äiti sydämmensä alla, hän on silloin „siunatussa tilassa". Ajatelkaa, mikä ihmeellinen etuoikeus on silloin äidillä. Ole puhdas, ole täynnä rakkautta, äiti, kun näin olet suorittamassa ihmisen vastuullisinta tehtävää, tällä paikalla! Isä, suojele äitiä, tee hänen olonsa mahdollisimman sopusointuiseksi sinä aikana. Mitenkä paljon rikotaan tässä suhteessa! Senpätähden menee nuoruus, keski-ikä, jopa koko elämä

ihmiseltä, hänen ensinkään jaksamatta herättää Kristuslasta itsessään; se hautautui jo äidin kohdussa tuskien ja epäsointujen verhoihin, koti sitä yhä enempi painoi alas ja monella mierolaisella ei kotiakaan ollut! Äidit ja isät, nouskaa huomaamaan tämä asiain tila, ainakin te, jotka jo voitte kuulla Kristuksen ääntä sisällänne! Te olette myös paljon rikkoneet, mutta nyt teillä on tilaisuus rikkomustanne lieventää, sillä siellä ja täällä te näette lapsia ja lasten vanhempia: ohjatkaa heitä, tehkää kodit valoisiksi lapsille, että ne voisivat olla tukemassa ja vaalimassa kristus-ääntä pienokaisten sydämmissä. Huomatkaa, miten herkkä ja kirkas on lapsen mieli ja kuinka hänen katseensa on kuin enkelin katse! Sehän teitäkin nostattaa.

Ääni.

Panacea.

Raportit. Kun potilaat tekevät säännölliset kuukausi-ilmoituksensa, on heidän aina mainittava järjestysnumeronsa. On miltei mahdotonta ottaa ilmoitus huomioon, jos tämä numero on jäänyt mainitsematta.

Ruusu-Ristissä olleen kehotuksen johdosta saan täten ilmoittaa, että olen kahdeksan kuukauden aikana hyvällä menestyksellä käyttänyt Panaceaa huonoille hermoilleni ja vaikeille reumaattisille kivuille käsivarressani. En ole kuukausimääriin tuntenut enää mitään kipuja. K. L.

Suurimmalla kiitollisuudella ilmoitan, että ihottumani, jos kohta kesä ja aurinkokin lienevät tehneet osansa, kuitenkin ilmeisesti Panacea-menetelmän seurauksena on jäljettömiin hävinnyt.

H. F.

Monet henkilöt ovat tehneet sen huomion, että kaikenlaiset tuskat ja kivut häviävät äkkiä Panacea-kääreiden avulla. Monet vanhemmat ovat niinikään havainneet, että lasten pikku vaivat ja vammat paranevat nopeasti Panacean avulla.

Tien varrelta.

Ruusu-Risti luennot Helsingissä alkavat t. k. 30 p:nä ja jatkuvat vanhaan tapaan sunnuntaisin k:lo 12 päivällä samassa paikassa kuin

viime talvena, suomalaisen lyseon juhlasalissa, Vladimirink. 8—10. Ensimäisessä luentosarjassaan R. R:n johtaja tulee puhumaan inhimillisen itsekasvatuksen tarkoituksesta ja merkityksestä sen suhteessa elämän kouluun.

Ruusu-Ristin kysymysillat Helsingissä pidetään kuten ennenkin lauvantaisin k:lo 8 i. p. entisessä Stenmanin Taidepalatsissa, L. Heikink. 10, ylimmässä kerroksessa. Huone on nyt entistä avarampi, joten runsaslukuinenkin yleisö on tervetullut näihin tilaisuuksiin. Ensimäinen kysymysilta on t. k. 29 p:nä.

Turun Ruusu-Risti pitää maanantaisin luku- ja keskustelu-iltoja, joihin kaikki, jotka haluavat, ovat tervetulleita.

Jyväskylän Ruusu-Risti on rakennuttanut itselleen oman temppeli- ja kokoushuoneen, joka uuden vuoden tienoissa tulee juhlallisesti vihittäväksi ja avattavaksi.

Temppelirahasto on Amerikasta vastaanottanut seuraavat avustukset: A. H., M. H. ja F. F. yhteensä Smk. 786: —, A. E. 118: —, Ladysmithin R. R.-ryhmä 187: 50, K. P. 37: 50, V. J. L. 75: —, A. J. 75: —. Rahasto on hyvällä alulla, mutta hoitajat ilmoittavat, että Ruusu-Ristin jäsenet eivät vielä kaikki ole tilanneet itselleen säästölaatikkoa, — seikka, jonka aika epäilemättä vähitellen korjaa.

Ruusu-Ristin lokakuun avustuksia ottaa taas vastaan Johtaja henkilökohtaisesti ja postitse, os. Hyvinkää, Pilpala.

Laulaja Ture Ara, R. R:n jäsen, joka on lukemattomia ilon hetkiä tuottanut meikäläisille, laulamalla ryhmä-, looshi-, kesä- ja vuosikokouksissa, antoi ensimäisen julkisen konserttinsa Helsingin Yliopiston juhlasalissa t. k. 12 p:nä. Täydelle huoneelle hän lauloi, kauniisti soi hänen pehmeä, ilmekäs äänensä ja yhtämittaa ojennettiin hänelle kukkia. Yleisön sydän oli voitettu eivätkä päivälehtien kriitikotkaan juuri moitteen syytä löytäneet. Iloitsemme nuoren taiteilijan menestyksestä, sitä enemmän, koska hän on Ruusu-Ristin lapsia ja aloitti musikaaliset opintonsa Helsingissä samana syksynä kuin Ruusu-Risti perustettiin. Toivotamme hänelle kaikkea edistystä taiteessaan, kun hän vielä tänä vuonna lähtee Roomaan professori Battistinin luo opintojaan jatkamaan.

The United Lodge of Theosophists, toisin sanoen se teosofinen seura, johon Mr. Wadia kuuluu ja joka jatkaa Q. A. Judge'n työtä Amerikassa, m. m. julkaisten uudestaan H. P. Blavatskyn teoksia niiden alkuperäisessä muodossa, on lausunut meille kirjeessä ilonsa siitä, että siksi paljon H. P. B:n kirjoja ja artikkeleita on suomeksikin painettu, ja erikoisesti siitä, että T e o s o f i a n a v a i n uudessa painoksessaan on toimitettu alkuperäisen ensimäisen painoksen mukaan. „Ihmiset niin usein unohtavat“, he lausuvat kirjeessään, „mikä arvokas opin ja tiedon aitta H. P. B:n kirjoitukset ovat“.

Unkarin Teosofinen Seura. Professori Nadler, joka 17 vuotta oli palvellut ylisihteerinä, ei viime vuosikokouksessa enää halunnut tulla valituksi uudelleen, koska hän ei voinut tuntea mitään mielenkiintoa Idän Tähteen, Vapaamieliseen Katoliseen Kirkkoon y. m. T. S:n sivuliikkeihin. Unkarin teosofisia hommia johtaa nyt tarmokas vähemmistö, ja ylisihteeri, rouva Rathonyi, on harras tähteläinen ja vapaakatolilainen. Uuden hallinnon ensimäisiä toimenpiteitä oli erottaa Seurasta neiti M. von Szlemenics ja hänen työtoverinsa, jotka ovat unkariksi kääntäneet ja julkaisseet H. P. Blavatskyn Salaisen Opin ensimäisen osan ja paraikaa kääntävät toista osaa (alkuperäisen tekstin mukaan); erottamisen syyksi selitettiin, että he „uskalsivat panetella Leadbeateria". Blavatskynhenkinen teosofia löytää täten kuin itsestään tiensä eri maihin T. S:aa edustavien henkilöiden omien harhaotteiden kautta, sillä neiti Szlemenics y. m. ovat nyt saaneet vapaat kädet toimia kuten parhaaksi näkevät.

Horoskooppeja. Viime numerossa olleen kysymyksen johdosta ilmoittaa meille herra Adolf Nylund Vaasasta, että hän yhä laatii horoskooppeja seuraaviin hintoihin: syntymähoroskooppi, laajuudesta riippuen, Smk. 50: — á 150: —; etenevä horoskooppi, 2 vuodeksi 50: —, 5 vuodeksi 100: —; vuosihoroskooppi, tarkkuuden mukaan 50: — á 100: —. Maksu suoritetaan mieluimmin tilattaessa. Postiennakkoa käytettäessä lasketaan 10 % korotus. Tarvittavat tiedot ovat: syntymäaika (mieluimmin minuutilleen), syntymäpaikka; nimi tai nimimerkki; sukupuoli (mikäli se ei ilmene nimestä); toimiala tai yhteiskunnallinen asema; perhesuhteet (onko naimisissa ja lapsia, sisaruksia, vanhemmat elossa).

Seikkaperäisiä horoskooppeja laatii niinikään Salomon Rautanen, os. Terijoki, Joutselkä. Tilattaessa on ilmoitettava tarkka syntymäaika, päivä, kellomäärä ja jos mahdollista minuutit, syntymäpaikka, nykyinen osoite ja nimi. Hinta Smk. 100:—

Don Quijote, maailman kuuluisin romaani ilmestyy suomeksi tohtori J. Hollon kääntämänä Werner Söderström Osakeyhtiön kustannuksella. Vastikään on valmistunut painosta edellinen osa, käsittäen 2 nidosta (yhteensä 780 sivua) á Smk. 25:—, kangaskansissa 35:—. Don Quijote oli Aleksis Kiven lempikirjoja, mutta „surullisen haahmon ritarin" ja hänen kömpelön aseenkantajansa surullisen lystilliset seikkailut ovat kyllä piirtäneet jälkiä meidän kaikkien sieluihimme, sillä ken ei nuoruudessaan niihin tutustunut? Cervantesin romaani on yhtäkaikki niitä kirjoja, joita voi lukea nautinnokseen ja hyödykseen missä iässä tahansa.

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruusu-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenluku on seitsemän toimintavuotensa aikana noussut seitsemään sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö 1927.

23:s vk. Marraskuu 1927 N:o 9

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1927

IRTONUMERO Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

23:s v. MARRASKUU 1927 N:o 9

Toimittajalta.

— E. P:llä on ihastuttavan pirteä kirjoitustapa. Luin hänen kirjeensä „Materialismi vai teosofiako?“ viime Ruusu-Ristissä mitä suurimmalla nautinnolla. Hänen ajattelunsa selvyys tempaa väkisinkin mukaansa. Jos en olisi teosofinen totuudenetsijä, tulisin pian E. P:n kaltaiseksi, iloisesti ja loogillisesti ajattelevaksi materialistiksi. Enkä nytkään ole aivan selvillä itsestäni. En tiedä, olenko materialisti vai spiritualisti. E. P:n määritelmän mukaan materialisti on monisti, spiritualisti sitävastoin dualisti. Sana dualisti ei kaiu hyvältä korvissani. Dualismi edellyttää, että olisi kaksi perusvoimaa olemassaolossa. Mutta kuinka semmoinen olisi mahdollista? Kuinka niin sanoakseni kaksi jumalaa voisi olla olemassa? Olen kyllä uskonut, etten itse ole materialisti, olen myös uskonut, että teosofia ei ole materialismia, mutta onko tämä siis dualistista spiritualismia? Mistä olen ollut aina ymmärtävinäni, että teosofia itse asiassa on monistinen filosofia? Eikö H. P. Blavatsky sitä opettanut? Vai olenko väärässä?

— Ette ole väärässä. Teosofia on monismia. E. P. erehtyy, kun hän luulee teosofian olevan dualistista spiritualismia. Mutta teosofia ei tietenkään ole monismia sillä tavalla, että se sanoisi: ainetta ei ole, kaikki on henkeä. Se olisi paljasta sanaleikkiä, kuten E. P. oikein huomauttaa. Jos kaikki on henkeä, silloin henkeä voi punnita, silloin sillä on ulottuvaisuutta paikassa j.n.e. — toisin sanoen, sillä on silloin juuri ne ominaisuudet, jotka on aineella. Mutta jos kaikki taas on ainetta, silloin ei ole ainetta ilman henkeä, pieninkin atoomi on tajuinen, ja kuolema on mahdoton. Molemmat nämä äärimmäisyydet vievät mahdottomuuksiin. Teosofia ei ole monismia siinä mielessä.

— Millä tavalla sitten?

— Mitä luonnollisimmalla tavalla. Teosofia ei astu todellisuuksien ulkopuolelle. Se ei koeta selittää semmoista, jota ei voi selittää. Se tyytyy toteamaan, miten on asianlaita. Olemassaolo ilmenee meille kahdella tavalla: henkenä eli tajuntana ja aineena eli ilmenneenä voimana. Jokainen myöntää, että tuoli on esine, hyvyys sitävastoin abstraktinen todellisuus; niiden olemassaoloa ei saata kieltää. Etsittyä olisi väittää, että tuoli on tajuntaa tai hyvyys ainetta, sillä tämä olisi käsitteiden sekoittamista. Tietysti myönnämme, että tuolin massa itse asiassa on voimakimppu, sillä kuollutta ainetta ei ole — senhän E. P:kin sanoo, — mutta epäilemme, että tuoli on tajuinen olento samalla tavalla kuin ihminen — elävä se tavallaan on, mutta ei ajatteleva. Niinikään tietysti myönnämme, että hyvyyttä emme tunne muuta kuin sen ilmennyksistä, hyvistä olennoista, ajatuksista, sanoista, teoista, siis muodollisesti, mutta järjetöntä olisi silti väittää, että hyvyys on aineellista massaa, jota voi mitata metrittäin ja punnita kilottain. Sentähden pidämme teosofian nimessä kiinni molemmista näistä todellisuuksista, hengestä ja aineesta, tajunnasta ja muodosta, ja sanomme, että ne ilmenneessä elämässä kulkevat rinnakkain, käsi kädessä, vaikka ovat laadultaan aivan erilaisia, paljon enemmän kuin toistensa vastakohtia. Kuitenkin ovat toisiinsa niin kiedotut, ettemme osaa niitä täydellisesti erottaa. Sentähden sanon: tuoli ei ole kuollut, vaan elävä; sillä voi olla tajuntaa, mutta tämä varmasti ei ole ihmisenkaltaista tajuntaa; hyvyys ei ole olematon, vaan voimakkaasti elävä; sillä voi olla muotoa — ja ilmennyksissään se varmasti pukeutuu muotoon — mutta sen muodollisuus ei ole ainetta. Yhtäkaikki on käytännöllinen dualismi, henki ja aine, säilytettävä, jotta sanoilla ja käsitteillä olisi kielessämme tehtävänsä. Ja sentähden kysymme: missä sitten on monismi?

— Niin, tehän sanoitte, että teosofia on monismia.

— Sen toistan vieläkin. Sillä huolimatta näistä suurista vastakohdista — henki ja aine, — onko muuta kuin yksi olemassaolo? Ei. Yksi on äärettömyys, yksi on ikuisuus, yksi on filosofian absoluutti. Elämä on yksi, Jumala on yksi. Mitä tästä seuraa? Että elämä itsessään on se kolmas, jonka kahtena olemuspuolena ovat henki ja aine. Missä elämää on, siinä on henkeä ja ainetta. Kaikki ilmennys on dualistinen, kaksinainen, mutta kaikki ilmennys on kotoisin siitä yhdestä, ainoasta, ilmenemättömästä —

siitä kolmannesta, jota ilman noita kahta ei olisi. Jos E. P. käsittäisi tämän teosofisen näkökannan, luulen, että hän hyvinkin voisi hyväksyä meidän filosofiamme teoreettisesti päteväna, vaikkei hän käytännössä vielä sano tietävänsä mitään todella yliaistillisista ilmiöistä. Ei teidänkään tarvitse olla epätietoinen omasta asenteestanne. Kyllä te teosofisena totuudenetsijänä olette monisti ja saatte ajatella yhtä loogillisesti kuin konsanaan materialistinen monisti, vaikkette asetakaan rajoja kokemuspiirillenne. Jos muuten näistä asioista tahdotte tarkempia ja selvempiä lukutietoja, suositan teille H. P. Blavatskyn „Teosofian avaimen" rinnalla pientä kyhäystäni „Uusi Jumala", joka ilmestyi painosta v. 1917, ja nuoruuden kirjaani „Valoa kohti".

*

Mrs. Besantin käynti Helsingissä viime elokuussa oli omiansa suuresti selventämään tilannetta. Varsinkin hänen esitelmänsä Capitol-teatterissa, jossa hän yhtä rohkeasti kuin rakastettavasti ja kauniisti paljasti tarkkaaville kuulijoilleen Krishnamurti-historian kulissientakaisen salaisuuden, vaikutti vapauttavasti ja ilmaa puhdistavasti. En tahtonut osata pidättää sitä rakkautta, joka sydämestäni nousi puhujaa kohtaan, — se varmasti heitti ruusuja rinnastani hänen jalkojensa juureen, — mutta samalla katselin hengessäni hämmästyneenä totuutta, sitä äärettömän kirkasta ja laajaa teosofista totuutta, jonka Mrs. Besant oli unohtanut tai jota hän ehkei koskaan ollut nähnyt. Hänen sanoistaan muodostui silmieni eteen ajatuskuva, joka ei kestänyt totuuden tulessa, — tai ikäänkuin kultainen mitalli, jonka nurjan puolen hän käänsi kuulijoitaan kohti.

Mrs Besant sanoi — ja nyt käytän hyväkseni „Teosofi"-lehden lokakuun numerossa painettua tekstiä, ettei voitaisi epäillä muistini pätevyyttä, — että „maailmanopettaja on ihminen ihmisten keskuudessa . . . Maailmanopettaja ei suinkaan siis ole sama kuin jumaluuden toinen persoona, vaikka hän saa siitä voimansa ja on läheisessä vuorovaikutuksessa sen kanssa . . . Kristinuskossa meidän . . . on muistettava, että jumaluuden toinen persoona, poika, on aivan ulkopuolella kysymystä Maailmanopettajasta ja hänen tulostaan".

Olen pitkin vuosia ihmetellyt puhetta „maailmanopettajasta", sillä eihän todellisuudessa ole olemassa muuta maailmanopettajaa kuin se Maailman Vapahtaja, Logos, Sana,

josta Johanneksen evankeliumi sanoo, että „se oli Jumalan luona ja Jumala oli se sana". Tätä logosta sanotaan myös kosmilliseksi Kristukseksi tai maailman sieluksi (a a l a j a) tai maailmanjärjeksi. Se sana on jokaisessa ihmisessä ja nimitetään silloin myös mystilliseksi Kristukseksi tai Kristusprinsiipiksi. Se on ihmisen vapahtaja, ja jokainen ihminen on tavallaan ristiinnaulinnut Kristuksen omaan lihaansa. Mitään muuta vapahtajaa ei ole kuin tämä sisäinen Kristus, joka on Jumala. Se on Mestari meissä, kuten H. P. Blavatsky sanoi, ja mitään ulkonaista Mestaria emme ymmärrä, ellemme löydä häntä omasta sisäisestä Mestaristamme.

Teosofiset Mestarit julistivat alusta lähtien madame Blavatskyn kautta, että uskonnot ja eritoten kristinusko olivat langenneet kohtalokkaaseen erehdykseen opettaessaan, että ihminen oli jumaluudesta erillään oleva olento. Totuus oli päinvastainen. Ihminen oli Jumalasta ja Jumalan pyhä henki oli ihmisessä, ja ihmisen tehtävä oli yhtyä tuohon henkeen omassa tajunnassaan.

Tätä pyrkimystä sisäisen vapahtajan yhteyteen vaikeutti suuresti usko ulkonaiseen vapahtajaan ja hänen välitykseensä. „Kaksi kolmatta osaa ihmiskunnan kaikista kärsimyksistä", kirjoitti H. P. Blavatskyn Mestari, „on kirkkojen ja papistojen aiheuttama". He asettuvat Jumalan ja ihmisen väliin, korottavatpa vielä jonkun ihmisen varsinaiseksi välittäjäksi Jumalan ja ihmisten välillä.

Tahtooko uusi julistus että nyt taas langettaisiin teosofisesta totuuden näkemyksestä tuohon vanhaan kirkolliseen erehdykseen, joka tekee yhdestä ihmisestä toisten vapahtajan? Näin kuitenkin Mrs. Besant lausui: „. . . henkisessä ruumiissaan Maailmanopettaja seisoo ikäänkuin välittäjänä ihmisten ja Jumalan välillä, vastaanottaa ihmisten Jumalalle kohdistamat rukoukset ja osoittaa ne jälleen ylös Jumalaa kohti". Juuri niin kristikunta ajattelee omasta vapahtajastaan, mutta teosofeina olemme oppineet ja kokeneet, että tuo on totta sisäisen Kristuksemme suhteen, joka Poikana on Isän helmassa. Ulkonaisesti se ei ole kenenkään monopoli, sillä jokainen rakastava olento — ihminen tai enkeli tai jumala — on auttaja ja välittäjä rakastettuihin nähden. Nyt yhtäkäikki Mrs. Besant asettaa tämmöiseen luonnottomaan erikoisasemaan määrätyn ihmisen, sillä hänen maailmanopettajansa jäisikin paljaaksi taruksi, ellei sille annettaisi lihaa ja verta. Tämä ihminen on hindulainen teosofi

Mr. Krishnamurti, jota Mrs. Besant esitti seuraavilla sanoilla: „Maailmanopettaja on kokonaan hyväksynyt ja ottanut hänet välineekseen. . . . Jos tahtoisimme selvittää, mitä tämä oikeastaan merkitsee, voisimme sanoa, että Maailmanopettajan tajunta on ikäänkuin sulautunut, uppoutunut hänen omaan tajuntaansa . . . Hän puhuu hyvin rohkeasti ja suoraan omasta kutsumuksestaan. Hän sanoo, että hän on se ovi, jonka kautta ihmiset pääsevät Jumalan luo".

Ihmiset voivat siis rukouksillaan kääntyä toisen kuolevaisen — Krishnamurtin — puoleen ja hän ne välittää ylös Jumalalle. Onhan hän ovi, jonka kautta päästään Jumalan luo.

Mutta surkea tuo ovi on, joka huolimatta siitä, että se on Maailmanopettaja, on aivan ulkopuolella jumaluuden toista persoonaa, Poikaa.

Olemme ainakin ruusuristiläisessä totuuden etsinnässämme löytäneet juuri Pojan. Olemme päässeet yhteyteen juuri Pojan kanssa, kokeneet, että juuri Hän ja Hän yksin on ovi, on tie, on elämä.

Ja ken on meille tämän opettanut? Ensinnäkin H. P. Blavatsky, jonka teosofinen sanoma pelasti meidät sokeasta uskosta ja taikauskon monista muodoista, toiseksi Jeesus Kristus, jonka sanoma ennenkaikkea vuorisaarnassa avasi meille tien Jumalan valtakuntaan ja Isän luo, ja kolmanneksi meidän oma kokemuksemme, joka viisastutti meitä, kun yritimme kulkea noiden kahden jälkiä.

Emme siis parhaimmalla tahdolla löydä mitään muuta kuin vanhaa taikauskoa Mrs. Besantin opetuksesta maailmanopettajasta. Kaikki yksilölliset mestarit ovat opettajia ensin oman sielunsa maailmalle, sitten ympäröivälle maailmalle, mutta eihän heitä voi tavata ulkopuolella Poikaa, sillä Pojan kautta he ovat Mestareiksi tulleet ja Pojassa he elävät.

*

Sanomalehdissä on kierrellyt uutinen saksalaisesta tytöstä Therese Neumannista Konnersreuthissa ja hänen vapahtajan-haavoistaan, jotka perjantaisin vuotavat verta. Tämä psykologinen ilmiö, n. s. stigmatisointi, on silloin tällöin esiintynyt katolisissa maissa roomalais-katolisen kirkon pyhimyksissä. Ensimäinen tunnettu stigmatisatsioni oli pyhän Fransiskus Assisilaisen. Kerran syvässä mie-

tiskelyssä, Jeesuksen Kristuksen ilmestyessä hänelle, lähti vapahtajan käsistä, jaloista ja kyljestä kuin tuliset säteet Fransiskukseen ja avasi hänen ruumiissaan vastaavat haavat. Fransiskus oli aina rakastanut kaikkia eläviä olentoja Kristuksen kaltaisella rakkaudella, joten nuo haavat (stigmata) olivat kuin Jeesuksen merkki ja sinetti, jolla hän osoitti vastarakkauttaan veljeään kohtaan.

Kun tämä ilmiö on myöhemmin esiintynyt, esim. pyhässä Teresassa ja viime vuosisadalla Maria Lazzarissa ja Louise Lateaussa samoinkuin nyt Therese Neumannissa, on lääkärien ja sielutieteilijäin taholta arveltu, että kyseessä on sairaaloinen hermoheikkouden ilmiö; elävä mielikuvitus vaikuttaa näet voimakkaasti fyysilliseen organismiin. Tämä on epäilemättä totta, ja pitkät paastot, valvomiset, yhtämittaiset rukoukset ja mietiskelyt ovat omiansa heikontamaan ruumiillista elimistöä samalla kun suunnattomasti lisäävät sielun ja tahdon voimia. On sentähden käsitettävissä, että mielen aina ollessa kiinnitettynä ristiinnaulittuun ja hänen kärsimyksiinsä sisäiset ajatuskuvat pyrkivät ilmenemään fyysillisesti verihikenä, orjantappurakruunun haavoina y. m. stigmoina.

Kuitenkin on asiassa syvä okkultinen puolensa, vaikka mahdotonta on syrjästä katsoen sanoa, kuinka usein ja milloin tämä puoli näyttelee osaansa. Ainoastaan Fransiskuksen stigmatisoinnin yhteydessä saattaa olla varma tästä seikasta. Se perustuu siihen, että henkimaailma, tässä tapauksessa Jeesuksen entinen astraalinen käyttöväline, vastaa hartaan uskovaisen rukouksiin koskettamalla hänen sieluruumiiseensa. Mitä erikoisesti Fransiskukseen tulee, on vielä uskottava, että hän jo kauvan ennen stigmatisointia oli päässyt läheiseen kosketukseen Jeesuksen astraaliruumiin kanssa, ollen siten melkein kuin Jeesuksen tunneruumiin jälleensyntymä.

*

Olen äskettäin lukenut uudestaan kirjan, joka ilmestyi painosta kymmenen vuotta sitten. Tämä oli niin kiintoisaa, niin opettavaista ja niin haikeamielistä lukemista, etten malta olla suosittamatta kirjaa ruotsin kieltä taitaville.

Se on Stenbibeln, kirjoittanut Knut Holm, kustantanut Söderström & C:o, Helsingissä 1917—1918. Siinä suomalainen mies kertoo elämänvaiheistaan niin todennäköisellä tavalla, että vaikka kirja on — alkua lukuun-

ottamatta — enemmän romaanin kuin muistelman tapaan kirjoitettu, lukija uskoo tekijän vilpittömästi kertovan itsestään. Mikä kirjassa meikäläistä kiinnostaa, onkin tekijän psyykkisesti herkkä personallisuus, joka pienestä pitäen tuntee olevansa henkimaailman valvonnan alaisena ja lopulta saavuttaa merkillisen mediumistis-okkultisen vihkimyksen. Tämä vihkimys viittaa suureen ja korkeaan elämäntehtävään, ja lukija jää ihmetellen kysymään itseltään, millä tavalla kirjan tekijä jatkuvasti on toiminut.

Kun tätä seikkaa tiedustelin, sain kuulla, että Knut Holm muutama vuosi sitten siirtyi tuonelan tuville mitään muuta julkaisematta. Oliko tässä siis kysymys traagillisesta ihmiskohtalosta? Oliko „Stenbibeln" kirjan tekijä saanut osakseen ylivoimaisen tehtävän, johon hän ennenaikaisesti sortui, vai oliko hänen elämänsä vain esimerkki siitä vaarasta, jonka alaisiksi mediumistiset henkilöt niin helposti joutuvat, elleivät osaa positiivisesti suhtautua henkimaailmaan?

Joka tapauksessa „Stenbibeln" on siksi ainutlaatuinen teos, että se kelpaa muistomerkiksi yhden pyrkijän elämästä.

*

Viikot vierivät, kuut kuluvat ja kohta taas on edessä uusi vuosi. Aikakauskirjamme aloittaa neljättäkolmatta vuosikertaansa ja vuosi 1928 on Ruusu-Ristimme kahdeksas. Lähetän tämän numeron mukana tavanomaisen ilmoituslehden.

Mitä nyt Ruusu-Ristiin tulee, on sen ulkomuoto ensi vuonna oleva samanlainen kuin nytkin, ja monet tilaajat ovatkin ilmaisseet tyytyväisyytensä nykyiseen ulkoasuun nähden. Mutta sisältö tulee rikkaammaksi sen kautta, että, — kuten jo syyskuun numerossa viittasin — Ruusu-Risti aikoo vastedes puhua myöskin vapaamuurariudesta ja sen yhteydessä olevista kysymyksistä. Kohotetaan vähän sitä esirippua, joka peittää tätä salaperäistä liikettä maailman silmiltä, emmekä tule käyttämään mitään kolmipistekirjoitustapaa. Asiat, joita voidaan sanoa, sanotaan suoraan, — ja muita asioita ei sanota. Tätä lehtemme osastoa tulee yhteistoiminnassa toimituksen kanssa hoitamaan korkea-asteinen vapaamuurari.

Sitäpaitsi aion tammikuusta lähtien julkaista oman sarjani sanojen, kuvien ja lukujen symboliikasta ja magiasta. On näet huomautettu, että olisi hyvä, jos Ruusu-Risti taas

sisältäisi toisiakin kirjoituksia minulta kuin vain Toimittajalta- y.m. pätkät, josta huomautuksesta olen iloinen ja kiitollinen.

Lopettaakseni nyt asiaan kuuluvaan sanomalehtimiestyyliin sanon vielä, että kaikista näistä parannuksista huolimatta Ruusu-Risti-lehden hinta pysyy ennallaan! Se muutos vain astuu voimaan, ettei enää oteta vastaan puolivuoden tilauksia, vaan ainoastaan koko vuoden. Tämä seikka ei estä tilaajia maksamasta koko vuoden tilaustaan kahdessa erässä, jos se heille niin on mukavampi, heidän tulee silloin vain tilata lehti suoraan toimitukselta taikka tutulta Ruusu-Ristin asiamieheltä, joka myöntää heille luottoa.

Kiitollinen toimitus on niille tilaajille, jotka kuten viime vuonna tilaavat kaksi lehteä, toisen itselleen, toisen jollekulle ystävälleen, jolla ei ennestään ole Ruusu-Ristiä. Siten saadaan aikakauskirjamme leviämään ja sen mukana teosofian alkuperäinen ihmeellinen sanoma.

Jeesuksen sanoja.

Ei-kanonisista lähteistä.

Israelin lasten joukossa oli ryöväri, joka neljänkymmenen vuoden aikana oli häirinnyt maanteiden rauhaa. Jeesus kulki hänen ohitsensa ja Jeesuksen perässä tuli hurskas israeliitta, joka oli apostoli. Ryöväri sanoi sydämessään: „Tässä kulkee Jumalan profeetta apostolinsa seuraamana; mitähän, jos minä lyöttäytyisin kolmanneksi?“ Tullessaan alas hän yritti lähestyä apostolia, koko ajan halveksien itseään ja suurentaen apostolia, ja jutteli itsekseen: „Ei minun sovi kulkea tuon vanhurskaan miehen rinnalla“. Apostoli huomasi hänet ja sanoi itsekseen: „Pitääkö tuommoisen miehen kulkea minun rinnallani?“ Ja kiiruhtaen Jeesuksen luo hän alkoi kävellä tämän rinnalla, niin että ryöväri jäi jälkeen. Silloin Jumala ilmoitti Jeesukselle: „Sano heille, että heidän on aloitettava työnsä alusta, sillä minä olen tehnyt mitättömäksi heidän varhemmat tekonsa; olen tehnyt tyhjäksi apostolin hyvät työt hänen itserakkautensa takia ja toisen pahat teot hänen nöyryytensä vuoksi“. Silloin Jeesus kertoi heille tästä ja otti ryövärin

toverikseen vaellusmatkalleen ja teki hänet yhdeksi apostoleistaan.

Juudas sanoi: „Ketkä ne sitten vetävät meitä puoleensa? Ja koska tulee valtakunta, joka on taivaissa?“ Jeesus sanoi: „Ilman linnut ja mitä tahansa eläimiä on maan alla ja maan päällä ja meren kalat, nämä ne teitä puoleensa vetävät. Ja taivaan valtakunta on teissä; ja ken tahansa oppii itsensä tuntemaan, hän löytää sen. Ja kun olette sen löytäneet, tulette tietämään, että olette kaikkivaltiaan Isän poikia ja perillisiä; ja tulette tietämään, että olette Jumalassa ja että Jumala on teissä. Ja te olette Jumalan kaupunki“.

Jeesus sanoi: „Jos veljesi tekee syntiä sanoillaan ja antaa sinulle hyvitystä, ota hänet vastaan seitsemän kertaa päivässä“. Simon, hänen opetuslapsensa, sanoi hänelle: „Seitsemän kertaa päivässä?“ Herra vastasi ja sanoi hänelle: „Niin, sanonpa sinulle: vaikkapa seitsemänkymmentä kertaa seitsemän; sillä profeetoissakin, sen perästä kun olivat Pyhän Hengen voitelemia, tavattiin synnillistä puhetta“.

Apostolit sanoivat: „Lisää meidän uskoamme“. Ja hän vastasi heille: „Jos uskoa olisi teissä, niin vuorikin siirtyisi teidän katseenne edestä“. Hän sanoi myös heille: „Älkää epäröikö, ettette vajoaisi maailmaan, niinkuin Simon, joka epäillessään oli hukkumaisillaan mereen“.

Apostolit sanoivat hänelle: „Sinun puheesi on valon puhetta niille, jotka lähtevät sinua tervehtimään“.

Opetuslapset puhuivat näin Jeesukselle: „Sinä olet avain jokaiselle ihmiselle, ja jokaiselle sinä myös olet sulkija“.

Hän käski meitä hylkäämään ja vähäksymään arveluja ja kysymyksiä, jotka saavat aikaan paljon riitaa, eikä tuhlaamaan ajatuksia asioihin, jotka ovat kaukana tiedostamme, vaan sen sijaan niin paljon kuin mahdollista etsiä kaikkeuden Herraa koko mielellämme ja hengellämme.

Mahaatmat ja tsheelat.

Mahaatma on henkilö, joka erikoisen koulutuksen ja kasvatuksen avulla on kehittänyt itsessään ne korkeammat kyvyt ja saavuttanut sen henkisen tiedon, johon tavallinen ihmiskunta pääsee vasta läpikäytyään lukemattomia jälleen-

syntymissarjoja kosmillisen kehitysprosessin kestäessä, — edellyttäen tietysti, etteivät sillä välin kulje luonnon tarkoituksen vastaiseen suuntaan, siten aikaansaaden oman tyhjäksitulemisensa[1]). Tämä Mahaatman itsekehitysprosessi käsittää monta ruumistusta, vaikkakin nämä suhteellisesti katsoen ovat harvoja.

Mikä se sitten ruumistuu? Salainen oppi — mikäli siitä tietoa annetaan — näyttää, että niin sanotun fyysillisen kuoleman ohella kolme ensimäistä prinsiippiä (alhaalta lukien) enemmän tai vähemmän kuolee. Neljäs prinsiippi yhdessä viidennen alempien puolien kanssa, joissa vallitsevat eläimelliset taipumukset, asustaa kaamalookassa, jossa se kärsii hajoamisensa tuskat, sitä kipeämmät, kuta kiihkeämmät ovat nuo alemmat himot; sitä vastoin korkeampi manas, puhdas ihminen, joka on osallinen kuudenteen ja seitsemänteen prinsiippiin, astuu deevakhaaniin nauttiakseen siellä hyvän karmansa seurauksia ja syntyäkseen sitten jälleen korkeampana yksilönä. Nyt on huomattava, että olento, joka perättäisissä syntymissään läpikäy okkultisen treenauksen, asteettain tuo mukanaan (jokaiseen ruumistukseen) yhä vähemmän ja vähemmän tuota alempaa manasta, kunnes tulee aika, jolloin hänen koko manaksensa, ollen kauttaaltaan yleväluontoinen, kehittyy korkeampaan yksilöllisyyteen, ja silloin voidaan sanoa semmoisen henkilön tulleen Mahaatmaksi. Hänen fyysillisessä kuolemassaan kaikki neljä alempaa prinsiippiä häviävät ilman kärsimystä, sillä ne ovat hänelle todellisuudessa kuin vaatekerta, jonka hän pukee päälleen ja riisuu yltään tahtonsa mukaan.

Todellinen Mahaatma ei näin ollen ole hänen fyysillinen ruumiinsa, vaan se korkeampi manas, joka on erottamattomasti liittynyt aatmaan ja tämän käyttövälineeseen (kuudenteen prinsiippiin) — minkä yhdysliiton hän on aikaansaanut verrattain lyhyessä ajassa kulkemalla okkultisen filosofian asettaman itsekehitysprosessin läpi. Kun ihmiset lausuvat haluavansa „nähdä Mahaatman“, eivät he niin muodoin todella näy ymmärtävän mitä pyytävät. Kuinka he fyysillisillä silmillään toivovat voivansa nähdä semmoista, joka on tuon näkökyvyn yläpuolella? Ruumistako he —

---

[1]) Varteen otettava lausunto, kun ajattelee äskeistä polemiikkia mustan maagikon kohtalosta. Mad. Blavatskyn käyttämä sana on annihilation. P. E.

paljasta kuorta eli naamiota — ikävöivät ja tavoittelevat? Ja jos he sattumalta näkevät Mahaatman ruumiin, mistä he voivat tietää, että tuon naamion takana piilee korkea olento? Minkä mittapuun mukaan tulee heidän arvostella, onko heidän edessään heijastuva harha todellisen Mahaatman kuva vaiko ei? Ja ken väittää, ettei fyysillinen todellisuus ole harha? Korkeampia asioita voidaan havaita ainoastaan niille kuuluvalla aistilla. Ja ken tahansa tahtoo nähdä todellisen Mahaatman, hänen täytyy käyttää älyllistä näköään. Hänen täytyy niin kohottaa manastaan, että sen havainto tulee selväksi ja että kaikki harhan (maajaan) luomat usvat karkoittuvat. Hänen näkönsä silloin kirkastuu ja hän näkee Mahaatmat, missä lieneekin, koska Mahaatmat niin sanoaksemme ovat kaikkialla, he kun ovat yhtyneet kuudenteen ja seitsemänteen prinsiippiinsä, jotka ovat kaikkiallisia ja alati läsnäolevia.

Mutta yhtäkaikki — aivan niinkuin mekin seisten vuoren huipulla saatamme nähdä koko tasangon allamme, silti havaitsematta jokaista puuta tai paikkaa erikseen, koska kaikki tuolta ylhäältä katsoen on melkein yhtä ja samaa ja koska huomiomme voi kiintyä johonkin ympäristöstään eroavaan kohtaan — ei näin ollen saata odottaa, että Mahaatmat, joskin koko ihmiskunta on heidän mentaalisen näkönsä piirissä, panisivat erikoisesti merkille jokaista inhimillistä olentoa, ellei tuo olento omien erikoisten tekojensa nojalla vedä heidän erikoishuomiotaan puolelleen. Ihmiskunnan korkein paras kokonaisuudessaan on heidän erikoishuolenaan, sillä he ovat tulleet yhdeksi sen Yleissielun kanssa, joka läpäisee ihmiskunnan, ja ken tahtoo herättää heidän huomiotaan, hänen on se tehtävä tuon Sielun välityksellä, joka sisältyy kaikkeen[1]).

Tätä manaksen käsitys- ja havaintokykyä voidaan nimittää „uskoksi“, jota ei saa sekoittaa sokeaan uskoon. „Sokea usko“ on lausetapa, jota välistä käytetään ilmaisemaan uskoa ilman käsitystä eli ymmärrystä; jota vastoin manaksen todellinen havaintokyky on se valistunut luottamus totuuteen, mikä on „usko“-sanan varsinainen merkitys[2]). Tämän uskon rinnalla tulisi tiedon käydä, s.o. ko-

[1]) Yleissielua nimitämme myös kosmilliseksi ja mystilliseksi Kristukseksi. P. E.

[2]) En tuntenut näitä H. P. B:n selviä määritelmiä, kun v. 1918 julkaisin Tietäjässä havaintojani uskosta. Sitä kiitollisempi olen nyt

kemuksen, sillä „tosi tieto tuo mukanaan uskon".[3]) Usko on manaksen (viidennen prinsiipin) havainto- ja käsityskyky, kun taas tieto sanan oikeassa merkityksessä on älyn kykyä, s.o. henkistä havaintoa.[4]) Lyhyesti sanoen, ihmisen korkeamman yksilöllisyyden, jonka muodostavat hänen korkeampi manaksensa sekä kuudes ja seitsemäs prinsiippi, tulisi työskennellä yhtenä kokonaisuutena, ja silloin ainoastaan se voi saavuttaa „jumalallista viisautta", sillä jumalallisia asioita saattaa aistita ainoastaan jumalallisten kykyjen avulla.

Senpätähden halu, jonka tulisi kannustaa ihmistä etsimään tsheelautta,[5]) on halu ymmärtää kosmillisen kehityslain työtapoja niin pitkälle, että hän kykenee itse työskentelemään sopusoinnussa luonnon kanssa sen sijasta, että tietämättömyydestä kulkisi vastoin luonnon tarkoituksia.

H. P. Blavatsky.
(The Theosophist, heinäk. 1884)
Suom. P. E.

Maailmanopettaja-käsitteestä.

Jos nimityksellä maailmanopettaja tarkoitetaan jonkun ihmisen esiintymistä toisen korkeamman henkiolennon tai mestarin henkilöllisenä edustajana, niin ulkopuolisten huomioiden tekijältä puuttuvat kaikki edellytykset ratkaista tämän kysymyksen sisäistä eli metafyysillistä merkitystä. Aikaisemmat enemmän tai vähemmän verettömät ja hengettömät kiihkeät oppiriidat „Kristuksen persoonista ja niiden keskinäisestä suhteista" ovat kai opettaneet aikoinaan ihmiskunnalle tämän kysymyksen inhimillisen ratkaisun mahdottomuutta ja omalta osaltaan viittaavat sen

---

huomatessani, että kokemus aina vie samoihin käytännöllisiin tuloksiin, joskin H. P. B. määritelmässään painostaa uskon manaspuolta, minä taas sen aatma-olemusta; yhtäkaikki H. P. B. samalla selittää, että korkeampi manas aina on yhtä aatman ja buddhin kanssa. Omat havaintoni on myöhemmin julkaistu kirjassa „Christosophia". P. E.

[3]) Tämä ajatus on johtolankana kirjassani „Paavali ja hänen kristinuskonsa". P. E.

[4]) Sanskritinkielinen sana buddhi merkitsee „äly", ja buddhi nähtävästi tässä kohden pyörii H. P. B:n mielessä. P. E.

[5]) Tsheela, sanskritinkielinen sana, on „opetuslapsi". P. E.

kuuluvan niiden hedelmättömien kiistelyjen joukkoon, joiden sekä lukuisuudesta että syvemmälle uskonnollisuudelle selvästä vahingollisuudesta kirkon historia tietää kertoa. Jääköön siis maailman opettaja-käsite metafyysillisessä merkityksessään niiden tämän kysymyksen ratkaisijoiden ja selittäjien varaan, jotka tietävät tai luulevat omaavansa siihen tarpeelliset tosiasialliset edellytykset. Tavalliselle inhimilliselle arvostelulle sallittakoon kumminkin esittää muutamia niitä näkökohtia ja ilmeneviä ominaisuuksia, jotka voidaan huomioida tällaisen ja tällaisten suurten opettajien esiintymisessä u l o s p ä i n maailman silmissä ja sen edessä.

Opettajia laajemmassa merkityksessä ovat ne lahjakkaammat ja nerokkaammat ihmiset olleet, jotka ovat maailmalle jotain pätevää osanneet esittää, ja joiden vaikutuksella on ollut yksilöllisiä piiriä laajempi ja yleisempi kantavuus. Platon, Caesar, Michel-Angelo, Leonardo da Vinci, Bach, Beethoven, Shakespeare, Rembrandt, Pasteur, Einstein y. m. ovat sanan kauneimmassa ja puhtaimmassa merkityksessä olleet maailman ja ihmiskunnan opettajia. Vaikkakin vailla kaikkea metafyysillistä kunnian kehää ovat he kukin osaltaan jotain suurta, parempaa ja kauniimpaa ihmisille opettaneet ja näyttäneet. Toiset heistä kuten Martti Luther, Voltaire, Darwin, Blavatsky y. m. ovat olleet kokonaisten aikakausien ja sukupolvien hereille ravistajia, joiden enemmän tai vähemmän rajusta herätyshuudosta ja vaikutuksesta inhimillinen ajatus on valtavasti muuttunut. Esiintyen kukin „omalla alallaan" ovat he luoneet nykyisen sivistyksen perusteet ja tänään vieläkin vaikuttavat edellytykset.

Ulospäin maailman edessä esiintyvät nämät kaikki ihmiskunnan parhaimmistoon kuuluvat omana itsenään, eivätkä kenenkään, joko metafyysillisen tai ei metafyysillisen olennon, nimessä tai puhetorvena. Ei myöskään kenenkään päähän ole pälkähtänyt metafyysillisesti eritellä heidän persooniaan ja henkilöllisyyksiään, vaan ovat he aina maailman silmissä olleet todistuksena ihmisten omasta itsenäisestä ja yhtenäisestä henkilöllisyydestä. Ihmisen kunnialle ja ihmiskunnan arvolle on paljon suurempaa ja merkityksellisempää esim. Beethovenin oma yksilöllinen säveltäjänerous kuin mahdollisuus jollekin metafyysilliselle henkiolennolle esiintyä maailman edessä Beethovenin nimellä ja takana. Beethoven on maailman silmissä Beethoven

eikä joku muu häntä auliina välikappaleenaan käyttävä „mystillinen“ olio.

Okkultistit eräällä taholla ovat olleet erittäin herkkiä jälleensyntymisaatteen valossa ja johdolla selittämään ja tutkimaan historiallisten henkilöiden personallisuuksia, mutta sellaisenaan on tästä ollut maailmalle aivan vähän moraalista ja historiallista arvoa semminkin kuin ottaa huomioon ne lukuisat erehdykset, ristiriitaisuudet ja arvailut, joihin näiden kysymysten ratkaisussa niin helposti on jouduttu. Näyttää siltä kuin salatieteellisellä kin taholla vielä edellytykset tällaiseen objektiiviseen ja totuuden mukaiseen menestykselliseen inkarnatioiden analyysiin enemmän tai vähemmän selvästi puuttuvat. Tämän kaiken pitäisi opettaa niitäkin tutkijoita, jotka omaavat tai luulevat omaavansa näitä edellytyksiä, suuremmalla varovaisuudella ainakin ulospäin maailman edessä väitteitään esittämään. Maailman murhaavan arvostelun käsissä voi muutoin tällainen okkultismi näyttäytyä hyvin pian aivan arvottomaksi, suureksi vahingoksi kaikille todellisille teosofisille ja salatieteellisille saavutuksille maailman nykyisessä metafyysillisessä ajattelussa. Kaikissa uskonnoissa esiintyvät jo huomattavat suuremmat opettajat, perustajat ja profeetat ovat enemmän tai vähemmän metafyysillisen salaperäisyyden ja tarumaisuuden ympäröimiä. Kristinuskossa on Kristus Jumala itse omassa toisessa persoonassaan. Ehkä kristinusko tässä uskossaan on ainutlaatuinen koko maailman uskonnollisuudessa. Indian Krishna on vaan korkeampi metafyysillinen olento ja Buddha ja Muhammed ovat enemmän inhimillisiä huippusaavutuksia, seisoen sillä rajalla mikä eroittaa korkeammalle kehittyneen inhimillisyyden jumalallisesta oliosta. Sitäpaitsi on kaikkien uskontojen merkityksellisimpinä edustajina esiintynyt lukuisa joukko profeettoja ja opettajia, sekä pienempiä että suurempia, joiden yli-inhimillinen olemus tai jumalallinen tavallisista uskonnollisista mittakaavoista suuresti poikkeava opettaja-tehtävä maailmassa on jyrkästi alleviivattu. Eräiden teosofisten oppien mukaan tällaiset ylihenkilöllisyydet eivät ainoastaan ole olleet ennen tavallisia vaan vieläpä nykyisinkin mahdollisia. Siihen viittaa nykyinen käsitys erityisen maailman opettajan aiotusta ilmaantumisesta eräässä tunnetussa henkilössä. Nykyinen kristinusko ei tietenkään voi katsoa tällaista edes mahdolliseksi eikä länsimainen kristillisyys ole ainoatakaan kertaa eksynyt pitämään suuria-

kaan uskonnollisia opettajiaan tai hengellisiä nerojaan minään jumalallisina ylihenkilöllisinä ilmauksina. Katolinen kirkko on kyllä perästäpäin julistanut historiallisia henkilöitä pyhimyksiksi, mutta sitäkin on katsottava puhtaasti inhimillisen uskonnollisuuden huippusaavutuksena ja kirkollisena julistuksellisena ansiokkaana tunnustuksena. Eikä liioin luterilaisten piireissä koskaan ole voitu ajatella suurta oppi-isää Lutheria muutoin kuin omana puhtaasti inhimillisenä yksilöllisyytenä, jonka kouriintuntuva ja jykevä persoonallisuus hänen suurempienkin ihailijoittensa silmissä on kokonaan vailla metafyysillistä loistetta. Luther on liian paljon ihminen kelvatakseen edes pyhimykseksi, ja se on juuri ihmisen oma aivan omintakeinen yksilöllisyys, joka astuu niin raikkaalla tavalla meitä vastaan Wittenbergiläisen reformaattorin pyylevässä hahmossa, hänen koko toiminnassaan ja vaikutuksessaan. Metafyysillisenä koristeellisena pyhimyksenä olisi Martin Luther kuin jokin kiilto-kuva. Muutoin tällaisen mahdollisuuden pelkkä olettaminen olisi ollut äärimmäisessä määrässä päinvastaista kaikelle sille, mitä tuo rehellinen ja tervesieluinen mies itse henkisesti tunsi, ajatteli ja omalle ajalleen niin kouriintuntuvan selvästi opetti. Hänen henkisesti jykevälle uskolleen oli mahdotonta yleensä ajatella ketään kuolevaista erikoisten metafyysillisten tapahtumien tai jumalallisen innostuksen ylihenkilöllisenä esineenä. Vanhurskauttaminen uskon kautta merkitsi Martti Lutherille henkisen tasa-arvoisuuden ulottamista Jumalan valtaistuimen juurelle asti.

Arvostellessa teosofian yhteydessä esiintyvää ajatusta maailman opettajan pikaisesta ilmaantumisesta, on oikeus ottaa huomioon kaikki ne olosuhteet ja tilanteet, jotka aina ovat vaikuttamassa jonkun suuren julkisen henkilön tai opettajan esiintymisessä. Sitä mitä suuri inhimillinen nero on itsessään ja vaikutukseltaan vähemmässä määrässä, täytyy uskonnollisen jumalallisen henkilöilmennyksen olla erittäin suuressa määrässä. Suuriin metafyysillisen palvonnan alaisiin profeettaolentoihin voidaan sovelluttaa kaikki ne edellytykset, jotka ovat mukana vaikuttamassa tavallisessa inhimillisessä neroudessa.

Suuret yksilöt historiassa ovat aina edellä aikaansa ainakin sillä alalla millä heidän neroutensa ilmenee. He näkevät ja viittaavat tien kauas tulevaisuuteen ihmiskunnan kehityksessä ja luovat uusia muotoja joissa tämä heidän

herättämä rikkaampi, syvempi, kauniimpi ja oikeampi suhtautuminen pääsee hedelmällisesti vaikuttamaan.

Suuren henkilön merkitys uskonnollisella, tieteellisellä ja taiteellisella alalla on kokonaan riippuvainen siitä vaikutuksesta, jonka hän itse omassa henkilöllisyydessään, töissään ja jälkeen jättämissä saavutuksissaan on maailmaan tehnyt. Voimakkain ehein henkilöllisyys sinänsä ei takaa suuremmalle nerollekaan kuolemattomuutta tai yleisempää merkitystä. Kaiken arvon määrääjänä on loppujen lopuksi aikaansaatu tuotanto tai vaikutus, jossa henkisen suuruuden todelliset arvot ja ominaisuudet ovat pukeutuneet selvästi tajuttavaan muotoon. Kirjallisesti, taiteellisesti, tieteellisesti ja historiallisesti hedelmätöin nero on täydellisesti hyödytön olio.

Hengen jättiläiset ovat kyenneet hedelmöittämään ihmisajatusta ja toimintaa vuosituhansien jälkeen, ja aikakausien takaa on heidän vaikutuksensa huomattavissa, kuten Buddhan Indiassa ja Kristuksen länsimailla. Tällaisen uskonnollisen suuruuden tunnusmerkkinä on heidän ilmiömäinen omintakeisuutensa ja itsenäisyytensä. He eivät ole kuten muut aikansa lapsia vaan aikakausia edellä muita ja täten joutuvat alituiseen vastakohtaisuuteen ja ristiriitaisuuteen kaiken kanssa, mikä on vanhaa, väärää ja kieroa. Heistä tulee väkisinkin pahennusta herättäviä mullistajia, kuvien kaatajia ja reformaattoreita, jotka ohjaavat ihmiskunnan kehitystä uusille urille. Vailla ulkonaista tunnustusta ja väärinkäsitettyinä työskennellen epäedullisissa oloissa ymmärtämättömän maailman keskellä loppuu heidän elämänsä usein murhenäytelmiin. Siitä huolimatta on heidän vaikutuksensa ja jälkeenjättämä henkinen perintö suunnaton. Todellinen kyky ei tyydy elämään toisten varjossa tai suuren tunnustuksen turvallisessa suojassa. Nerous ei kaipaa reklaamia eikä hae ihmisten hyväksymistä. Kuta korkeammalle kehittynyt yksilö on, sitä vähemmän hänen merkityksensä on yhteydessä aikalaistensa myönteiseen tai kielteiseen suhtautumiseen. Rembrandt on yhtä suuri taiteessaan vaikkakin hän kuoli tuntemattomana ja vaikka hänen taulunsa myytiin muutamasta markasta. Ei kenenkään tarvinnut toitottaa maailmalle hänen merkitystään; hänen taulunsa puhuivat kyllä aikanaan hänen puolestaan. Beethovenin sävellykset ovat hänen neroutensa todisteena paljon suuremmassa määrin kuin aikalaistensa häntä kohtaan osoittama kiitos tai moite. Todellisesti suuri ja arvo-

kas elämässä on aivan riippumaton kaikesta inhimillisestä kunniasta.

Suuren uskonnollisen opettajan ja henkisen neron toiminta ei siis millään tavalla saata olla ihmisten tunnustusten varassa. Sellainen kykenee kyllä työnsä suorittamaan maailmassa ja jättämään valtavan henkisen jälkensä aikakausien läpi ilmankin ihmisten uskomisia, jos hän kerran vaan on oikeaa lajia. Sillä maailman opettajan nimellä esiintyvän henkiset voimat saavat olla jättiläismäistä lajia, jos hän aikoo tässä nurjassa maailmassa jotain henkisesti arvokasta aikaan saada. Madame Blavatsky oli siita aikoinaan itse elävä todiste. Ihmiskunnan keskuudessa on esiintynyt ja esiintyy siksi paljon voimakkaita personallisuuksia, että ainoastaan suurempi henkinen voima ja mitä omintakeisin itsenäisyys saattavat todella ja pysyväisesti tulla huomioon otetuiksi. Kaikki on niin kieroa, ihmis- ja kristikuntakin siksi kavalia, etteivät tämän maailman olot eikä ajatuksetkaan muutu toisenlaiseksi jollain kiltillä ylimalkaisella saarnalla. Ihmiskunta on nyt kuten ennenkin ravistettava hereille lujalla otteella. Muuten voi tapahtua, että „maailman opettaja" ja hänen puuhansa jäävät maailman silmissä aivan vaarattomiksi ja lapsellisiksi haaveiluiksi, joihin suhtaudutaan hyvin merkityksellisellä vaitiololla.

Maailman vaatimukset nerouteen nähden eivät suinkaan ole vähäiset; ei myöskään olla epätietoisia ihmisten keskuudessa niistä minimiehdoista, joita täytyy ottaa huomioon korkeammassa uskonnollisuudessa. Kaksituhatta vuotta on maailmassa saarnattu personallista uskoa ja tunnustusta ainoana autuaaksi tekevänä. Jos tuleva maailman opettaja vaatii itselleen samanlaista suhtautumista ihmiskunnan puolelta, tulee se saamaan osakseen kaksituhatvuotisen kyllästymisen aatteeseen, joka ei ole auttanut maailmaa eteenpäin. On aivan yhdentekevää, ketä sanotaan Kristukseksi, maailman opettajaksi, Buddhaksi tai joksikin muuksi metafyysilliseksi suuruudeksi, yksilön tai maailman moraalinen olemus ei sellaisesta ota sanottavasti muuttuakseen. Pääasia ei olekkaan mitä maailma uskoo Kristuksesta, Buddhasta, Platosta ja Beethovenista, vaan se mitä tällaiset henkilöt omassa itsessään ja ulkopuolella kaikkia uskomisia maailmassa ovat aikaan saaneet.

Jos nyt tämä uusi uskonnollinen suuruus eli maailman opettaja pystyy jälkeen jättämään jotain neljää evankeliumia ja vuorisaarnaa vastaavaa, niin on maailmaa todella

onniteltava. Vaikkakin ottaisimme pois kaiken sen legendaarisen sädeloiston, joka aikojen kuluessa on punoutunut Kristuksen ja Buddhan nimien yhteyteen, merkitsee samanarvoisten hengen jättiläisten uudelleen maailmaan ilmaantuminen aivan tavattomia henkisiä arvoja. Nythän vasta vuosituhansien perästä länsimaillakin on alettu syvemmin Kristuksen omaa ajatusta tutkia. Kristus-nimi ei ota oikein kuollakseen ihmisten huulilta, — päinvastoin Kristuskäsitettä pohditaan ehkä syvemmin ja enemmän kuin koskaan ennen. Teosofinen seurakin, joka aikaisemmin ainakin ulkoisesti oli melkein vieras koko kristus-ajatukselle, on viimeaikaisessa kehityksessään juuri maailman opettaja-aatteellaan lähentynyt tätä kaikkien aikojen ehkä merkillisintä kysymystä. On ollut aikoja, jolloin tämä kysymys on kokonaan jätetty syrjään ahtaampien uskonnollisten piirien haltuun ja pidetty sitä yleisinhimillisten harrastusten joukkoon kuulumattomana. Sen tutkimuksen silmien eteen, mille mikään inhimillinen ei ole vierasta, astuvat uskonnolliset ilmiöt ja kysymykset ennemmin tai myöhemmin. Välttämättömyyden voimalla tunkeutuu silloin Kristus-kysymys etusijalle. Miten voidaan ymmärtää ja selittää kristus-käsitteen ilmenemistä maailmassa ajan laskumme alussa, on kysymys, joka ei enää kuten ennen kuulu puhtaasti teologisen ajattelun ja pohdinnan alle vaan joka sanan laajimmassa ja syvimmässä merkityksessä on yleisinhimillinen. Kaikkien aikojen suurimmat kirjailijanerot eivät kykenisi luomaan yli-inhimilliselläkään mielikuvituksella sellaista henkilöä kuin Kristus evankeliumissaan on ja esiintyy. Tällöin on aivan yhdentekevää ovatko nämät evankeliumit yleensä muuta kuin kirjallisuutta. Tolstoi onkin lausunut, että jos evankeliumit ovat valhetta, ovat ne ihaninta valhetta koko maailmassa. Erheessäänkin olisivat niiden kirjailijat luoneet maailman kirjallisuuden suurimman henkilökuvauksen ja niin huimaavan korkean persoonallisuuden, että sen arvostelemiseen ja mittaamiseen tarvitaan yli-inhimillisiä suhdearvoja ja mittoja,

Jos uusi käsitys ilmenevästä maailman opettajasta, kuten Kristuskäsite ennen, saa aikaan tämän kaltaisia korkeita kirjallisia ja taiteellisia saavutuksia, ei jälkimaailma ole kieltävä tämän aatteen yleisinhimillistä merkitystä. Ja vaikkakin nykyinen aika ja jälkeentulevat polvet uskonnollisessa kirjallisuudessaan loisivat kaunistellun ja epätoden sädekehän maailman opettaja henkilön ympärille,

niin totuutta etsivä ihmiskunta sittenkin suhtautuisi siihen myötätunnolla ja ihailulla, jos tässä kirjallisuudessa astuisi esiin evankeliumien Kristuksen kaltainen ylevä ja korkea olemus. Maailma on niin köyhä todellisesta henkisestä suuruudesta, että se panee sille täyden arvon, silloinkin kuin se ei ole fyysillisesti totta. Ei mikään oikeastaan ole maailmassa niin tervetullut kuin tällainen todellinen henkinen suuruus. Nero, oli mitä laatua tahansa, ei mitenkään ajan pitkään jää vaille huomiota ja vaikutusta. Todellisuudessa tuollaisen henkisen korkeuden ilmaantuminen tulisi antamaan maailmalle sysäyksen, jonka veroista ei ole voitu edes unissakaan aavistaa. Varsin vähäiset eivät suinkaan ole ne toivomukset ja vaatimukset, jotka tul vat tällaisen suuropettajan osalle lankeamaan.

Jos tarkataan evankeliumien Kristusta, jota maailman opettajan sanotaan edustavan (!), kuvataan hänet yli-inhimillisillä sielun kyvyillä ja tarkkanäköisyydellä varustetuksi. Olematta mikään pelkkä juhlapuhuja vain, joka erityisissä tilaisuuksissa antoi näytellä itseään, hän elämän jokapäiväisyydessä etsi ihmisiä suhtautuen auliisti ympäristöönsä ja siunauksellisesti vaikuttaen verrattomana saavuttamattoman ihmiselämän tuntijana ja ratkaisijana. Ei missään Kristus ole niin ylevä ja sielullisesti niin yli-inhimillisen oikeaan osuva, kuin suhteessaan hänen kanssaan kosketukseen tulleeseen maailmaan. Vaikkakin olettaisimme evankeliumien kertomuksia liioitelluiksi ja tarunhohteisiksi, ei niiltä voida kieltää Kristus kuvauksen psykologisesti ainutlaatuista ja sisäisen todellista sattuvaisuutta.

Nykyään tällainen elämäntuntija ja ihmisongelmien ratkaisija tulisi varmasti vedetyksi maailman kiehuvan moninaisuuden keskelle ottamaan osaa ja selvittämään sitä, mikä on pulmallista, kieroa ja väärää. Kaikessa missä ihminen pyrkii, kärsii, oikeassa ja ei-oikeassa, täytyisi tällaisen maailman opettajan esiintyä sekä yleisenä että yksilöllisenä tuomarina ja ratkaisijana. Valtavana ihmisten hereille ravistajana kuten evankeliumien Kristus, joutuisi tällainen henkinen nerous ankaraan taisteluun aikakautensa henkisyyden ja uskonnollisuuden kanssa. Maailman opettaja, joka olisi kokonaisia aikakausia edellä muita ja näkisi kauas tulevaisuuteen, ei mitenkään saattaisi esiintyä jonkunlaisena kilttinä juhlapuhujana vain. Todellinen henkinen edistys ei mitenkään voi tapahtua ilman kiihkeätä taistelua ja vaatii se edustajiltaan sekä hyökkäävää iskuvalmiutta

että raudan lujaa sisäistä ja ulkoista ankaruutta. Tullakseen maailman opettajaksi täytyy ensin tulla maailman lannistajaksi ja voittajaksi. Mutta siihen kelpaavat ainoastaan suuremmat henkiset kyvyt ja voimat. Kristuksen aikana olivat aivan tavallisia kaikenlaiset ympärikiertävät „vapahtajat", ihmeiden tekijät, kuolleista herättäjät, jotka kuulivat ääniä taivaasta, ilman että kukaan heistä saavutti muuta kuin uteliasta mielenkiintoa ja tilapäistä menestystä. Maailma ei heidän taituruudestaan hyötynyt, siksi että heiltä puuttuivat kaikki edellytykset henkisesti ja moraalisesti todella hyödyttää maailmaa.

Ei riitä vielä, että jotain henkilöä nimitetään maailman opettajaksi ja häntä siksi kiihkeästi uskotaan. Hänen täytyy olla sitä todellisuudessa ja hänellä täytyy olla jotain sanottavaa, opetettavaa maailmalle. Tämä opetus ja sen sisältö on pääasiana maailman ja yksilön suhtautumisessa hänen henkilöllisyyteensä, eikä usko tai julistus siitä, että hän on sitä tai tätä.

F r e d r i k K e r t t u l a.

Panteismi.

III.

Panteismi yksilön kannalta.

V ä i n ä m ö i n e n: Veli Lemminkäinen! Meidän molempien osalle on langennut selvittely panteismista yksilön kannalta.

L e m m i n k ä i n e n: Tapahtukoon niin, veli Väinämöinen!

V ä i n ä m ö i n e n: Ja innostakoon meitä veli Ilmarisen ansiokas puhe panteismista yleensä ja panteismista uskontona!

L e m m i n k ä i n e n: Sekin tapahtukoon! Ja niinpä aloita siis, veli Väinämöinen!

V ä i n ä m ö i n e n: Pannakseni asian alulle, sanon nyt näin: päästyämme sisälle ja tehtyämme itsellemme selväksi mitä edellä on sanottu panteismista yleensä ja panteismista uskontona, ei kait ole vaikea arvata, mitä on sanottava panteismista yksilön kannalta? Vai mitä arvelet, veli Lemminkäinen?

— On kait sanottava — niinkuin arvaan —, että yksilön on nyt sulatettava ja päästävä sisälle siihen, mitä edellä on tullut sanotuksi panteismista yleensä ja panteismista uskontona. Olenko oikein arvannut, veli Väinämöinen?

— Olet oikein arvannut, veli Lemminkäinen. Näin oli sanottava. Tämä oli lähtökohta.

— Onko erikoisesti alleviivattava, että tämä oli vain lähtökohta?

— Kyllä. Sillä sulatettuaan järjessään panteistikäsitteen yleensä ja uskontona erittäin, muodostuu tämä asian järjellinen käsittäminen ihmiselle vain lähtökohdaksi hänen yksilöllisen elämänsä uudelleenjärjestämisessä. Sillä eihän yksilön käytännöllinen pikkumaailma, mikrokosmos, tule vielä sillä järjestykseen, että hän järjellisesti eli ulkopuolellaan havaitsee vaikka kuinkakin järjestettyjä maailmoja tai uskontoja. Se voi muodostua korkeintaan filosofiseksi suvaitsevaisuudeksi, joka sellaisenaan myös on välttämätön. Mutta tämä filosofinen suvaitsevaisuus ei saa päätyä siihen oppiin ja käytännölliseen johtotähteen, että „kaikki tiet vievät päämäärään“. Sillä ihminen voi kulkea myöskin kadotustaan kohti. Filosofinen suvaitsevaisuus on lähtökohta, josta tie eteenpäin kulkee nimenomaan Mestarin eli Vuorisaarnan seuraamisen tietä.

— Tämä on tärkeä huomautus. Ja minä koetan painaa mieleeni opetuksen suvaitsevaisuudesta ja tiestä. Suvaitsevaisuus ei saa muodostua yksilölle käytännölliseksi loukuksi: „kaikki tiet vievät päämäärään“, vaan siitä johtaa eteenpäin Vuorisaarnassa viitoitetun tien kulkeminen.

— Siinä teet sangen viisaasti, veli Lemminkäinen. Ja minä koetan valaista asiaa parilla esimerkillä.

— Tee se, veli Väinämöinen!

— Mehän voimme filosofisen ylevästi nähdä, kuinka joissain kokonaisuuksissa jo vallitsee sopusointu, järjestys, rytmi. Ulkonaisesti tämä näkyy m.m. aurinkokuntamme kiertotähtien liikunnossa, jossa kaikki tapahtuu järjestyksessä. Mutta tämä kosmillinen järjestys ei olisi mahdollinen, ellei ensin olisi joku järkiolentojen joukko, joku jumalien pantheoni — niinkuin kreikkalaiset luullakseni sanoivat —, jotka yksilöinä jo ovat saavuttaneet ja omaksuneet filosofisen suvaitsevaisuuden, mutta, jotka eivät sitten ole pysähtyneet paikalleen filosofoimaan, tai lähteneet kulkemaan kaikkia teitä päämääräänsä kohti, vaan ovat sensijaan lähteneet tietoisina kulkemaan Logoksen mukana,

sen Logoksen, jonka elämänviisaus Jeesuksen saavuttamana ensi kerran Vuorisaarnassa esitetään.

— Veli Väinämöinen, sinä todellakin teet minut osalliseksi jumalallisesta viisaudesta!

— Siirtykäämme nyt tästä täydellisten pantheonista, Logoksen johtamasta veljeskunnasta, tänne ihmisten muodostamiin maailmoihin. Siinä esiintyvät omina maailmoihnaan esim. kansakunnat.

Nämä maailmat, kansat, ne eivät vielä ole läheskään saavuttaneet edes tuota ensimmäistä, inhimillisesti alkeellista päämäärää: suvaitsevaisuutta, ei sisäisesti eikä ulkonaisesti. Päinvastoin niiden sekä sisäisessä että keskinäisessä elämässä tapahtuu yhtämittaisia, tuhoisia yhteentörmäyksiä. Eivät kansat ole vielä heränneet inhimilliseen tietoon itsestään ja tehtävästään. Kansojen elämässä on vielä niin paljon eläimellistä luontoa, henkistä laiskuutta ja himoa, niillä ja niiden johtajilla on vielä niin paljon aikaa toistensa pelkurimaiseen vaanimiseen, epäilemiseen ja ärsyttämiseen, että ne yleensä joutuvat laiminlyömään oman kansallisen ja yleismaailmallisen sivistystehtävänsä, ryhtymättä sitä edes vakavasti ajattelemaan.

— Rakas veli Väinämöinen, tietäjä iänikuinen: sinun sanasi putoilevat kuin naulan kantaan! — Mutta entä sitten? Haluan kuulla enemmän!

— Sitten on sanottava samaa maailman, erittäinkin n.s. kristityn maailman uskonnoista. Eivät uskonnot ja niiden johtajatkaan ole osanneet herätä tietoisuuteen omasta tehtävästään. Toisin sanoen: ne eivät ole lähteneet Mestarinsa jälkiä seuraamaan, eivät Vuorisaarnassa viitoitettua tietä kulkemaan. Ja kun ne eivät sitä ole tehneet, eivät ne myöskään ole muodostuneet henkiseksi valoksi, ei suolaksi tai hapatukseksi maailmassa. Uskonnot ovat tehneet Jeesuksesta suorastaan epäinhimillisen olennon; jonka nimeä on sopiva käyttää m.m. silloin, kun tahdomme uhata ja peljätellä toisiamme järjettömillä helveteillä, tai mairitella imelän hekumallisilla taivailla; mutta jonka käskyt me aina selitämme siten, ettei niille jää mitään käytännöllistä merkitystä. Jopa niin, että ne ovatkin suorastaan epäkäytännölliset, vaaralliset, niin että niiden seuraamisesta johtuisi yhteiskunnan tuho!

— Olenkin ihmetellyt, miksei kirkko ole laatinut Katekismustaan oman Mestarinsa käskyjen pohjalla, miksi se ei ole ottanut Vuorisaarnaa, Mestarinsa omaa oppia tun-

nustuskirjakseen. Mutta nyt minulle selviää syy: kirkko ei ole uskaltanut sitä tehdä.

— Tavallaan oikea johtopäätös. Kirkon miehiltä on puuttunut ritarillinen mieli. He eivät ole asettuneet ritarillisesti seisomaan tai kaatumaan yhdessä Vuorisaarnan Mestarin kanssa, Jeesuksen Kristuksen kanssa, vaan ovat pelkurimaisen raukkamaisesti kieltäneet hänet, ajatellen enemmän oman katoavaisen nahkansa pelastamista . . .

— Miksi keskeytät, veli Väinämöinen? Jatka vaan yhteen menoon!

— Jatkettava onkin, rakkahin veli Lemminkäinen! Sillä meidänhän on puhuttava yksilön suhteesta panteismiin; joten tähänastinen on sanottu vain kuin johdannoksi. Ja toivottavaa on, että kun me nyt siirrymme johdannosta varsinaiseen aineeseemme, että meille samalla selviäisi syy, miksikä kansat ja uskonnot johtajineen ovat sellaisia kuin ovat. Sillä syy voi olla niin sysissä kuin sepissäkin. Syy, miksi uskonnot ja kansat ovat luonteeltaan pelkurimaisen vaaniskelevia, varsinaista tehtäväänsä laiminlyöviä, ei suinkaan ole vain johtajissa, vaan se voi olla molemmissa, niin johtajissa kuin johdettavissa.

Mutta nämä molemmat syyt johtuvat taas kolmannesta, siitä, että me ihmiset yleensä olemme vielä sellaisia kuin olemme, niin eläimellisiä, niin henkisesti laiskoja ja epäritarillisia. Me emme yleensä yksilöinä ole vielä löytäneet itseämme, emme ole saaneet oikeata otetta ihmisyydestämme, emme ole osanneet ryhtyä toteuttamaan omaa yksilöllistä tarkoitustamme.

— Veli Väinämöinen! Salli minun huomauttaa, että ennenkuin nyt etenemme, onkin tarpeellista ensin selvästi ymmärtää yksilöllisen elämämme tarkoitus.

— Oikein sanot, veli Lemminkäinen. Ihmiselämämme tarkoituksen ymmärtäminen on ratkaisevan tärkeätä. Sillä ellemme elämämme tarkoitusta ymmärrä, tai jos meillä on siitä väärät käsitykset, olemme me aina pimeässä, enemmän tai vähemmän sokkosilla.

— Sano siis elämämme tarkoitus, lyhyesti ja selvästi. Äläkä yhtään arkaile, vaikka tämä asia tulisi useamminkin sanotuksi.

— Rakas veli, sanasi rohkaisevat minua. Sentähden yritän sanoa asian mahdollisimman lyhyesti ja selvästi. Kas näin: ihmiselämän ainoa takoitus on kasvaa Logoksen täydellisyyteen.

— Se on suurenmoinen tarkoitus, veli Väinämöinen. Mutta onko meillä mitään järkevää vakuutta edes tämän tarkoituksen mahdollisuudesta ja todellisuudesta?

— On kaksikin. Sillä ensiksikin on yksi ihminen, veljemme, alkuaan niinkuin me, Jeesus Kristus, tämän ihmiselle kuuluvan tarkoituksen täydellisesti saavuttanut; tullen siten mahdolliseksi jonkun vielä ihmeellisemmän tarkoituksen toteutumiseen ja toteuttamiseen. Toiseksi tuntee jokainen ihminen sisässään elävän siveellisen täydellisyystarkoituksen vaatimuksen. Jokaisella ihmisellä on hiukan kokemusta siitä, että hänen elämänsä onni tai onnettomuus on ensi- ja viimekädessä riippuvainen siitä, kuinka hän toiminnassaan suhtautuu sisäiseen, elävään täydellisyystarkoitukseen.

— Mikä järkevä näkökanta! Selvä ja yksinkertainen! Jeesus Kristus, yksi ihminen joukostamme, on tarkoituksen täydellisesti saavuttanut, ja me muut tunnemme tämän täydellisyystarkoituksen sisäisesti. Mutta nytpä näen vielä kolmannenkin vakuuden ihmisen täydellisyystarkoituksesta. Vakuus on se, että tuo ihmistarkoituksensa täydellisesti saavuttanut ihminen on sitten asettunut muiden ihmisten kanssaeläjäksi, avuksi ja innoittajaksi; että mekin paremmin ymmärtäisimme oman tarkoituksemme ja osaisimme ryhtyä sitä toteuttamaan. Siinä on siis jo elävänä edessämme tuo hänen uusi, ihmeellinen elämänsä tarkoitus.

— Oikein näet, veli Lemminkäinen. Siinä on elävänä edessämme Jeesuksen saavuttama uusi elämäntarkoitus; sekä hänen että kaikkien niiden, jotka hänen innoittaminaan lähtevät elämänsä tarkoitusta etsimään ja toteuttamaan. He muodostavat henkisen ykseyden, joka toimii Logoksen johdolla, jokainen yksilö niiden käytännöllisten ohjeiden mukaan, jotka Jeesus Kristus ensimmäisenä on Vuorisaarnassaan esittänyt, esittänyt nimenomaan kaikkien yksilöitten noudatettavaksi vapaaehtoisessa ilmoituksessa, ilman pakkoa.

— Nyt olemme siis päässeet sisälle varsinaiseen aineeseemme?

— Niin olemme, veli Lemminkäinen. Ja samalla on meille selvinnyt perussyy, miksi ei panteistinen uskontokaan ole päässyt julkisesti elämään ja esiintymään, vaan kaikki yritykset siihen suuntaan ovat ennen pitkää muuttuneet joksikin muuksi. Sillä panteistista uskontoa — vaikka johtajakin olisi — kykenevät omaksumaan vain ne

ihmiset, jotka ovat ryhtyneet itseltänsä kysymään: „mikä on minun elämäni tarkoitus? ei vain minun eläimellisen itsesäilytysvaistoni kannalta, vaan ikuisen totuuden kannalta?“ Panteistisen uskonnon tunnus on pakostakin oleva ihmisyys. Se on oleva ihmisyyden uskonto. Ne yksilöt, jotka ennen kaikkea uskovat ihmisyyteen, jotka ihmisyyttä ihailevat, jotka tahtovat tehdä työtä ihmisyyden puolesta, Vuorisaarnan ohjeita kunnioittaen ja kiitollisella peräänantamattomuudella seuraten, ne yksilöt ryhmittyvät Ihmisen ympärille, Mestarin ympärille, muodostaen elävän veljeskunnan, pantheonin, panteistisen uskonnon. Sellainen veljeskunta, sellainen uskonto merkitsee paljon, sillä se on todellakin henkisenä valona maailmassa. Sellaisen uskonnon jokainen jäsen on todellinen ritari ihmisyyden kuningaskunnassa, joka on valmis onnistumaan tai epäonnistumaan vain yhdessä ihmisyyskuninkaansa kanssa.

— Minä en halua ihmetellä enkä imarrella, mutta myönnettävä on, että sinä, veli Väinämöinen, onnistut saattamaan minut haltioimistilaan.

— Oo, mutta kiiruhtakaamme käyttämään näin syntynyttä haltioituneisuutta ja kysykäämme: mitä on panteistisen yksilön erikoisesti vaarinotettava? Toisin sanoen koettakaamme vähän eritellä, mitä sisältää ihmisyyden etualalle asettaminen?

— Se on varmaan oleva erittäin kiintoisaa.

— Toivokaamme Mestarin myötävaikutusta, että niin tulisi olemaan! Ja alamme sitten näin: hän, tuo panteistinen yksilö, hän on jumalanetsijä. Mutta hän ei vain filosofoi Jumalasta, tai ei jättäydy sokean, umpimähkäisen taikauskon valtaan, vaan hän etsii Jumalaa käytännöllisesti. Hän etsii Jumalaa niin, että hän kaikin voimin toteuttaa kaikkea sitä hyvää, kaikkea sitä kaunista ja jaloa, jota ihmiset yleensä ja uskonnot erittäin ovat uskoneet Jumalan, tai paremminkin Jeesuksen Kristuksen voivan tehdä, mutta jotka ovat sitten, erittäin kehnosti menetellen, jättäneet kaikki sillensä, jättäneet käytännössä kaiken Jumalan, tai Jeesuksen Kristuksen yksinänsä suoritettavaksi; jättäneet pois omien, ihanimpien velvollisuuksiensa ja etuoikeuksiensa joukosta. Sanomme vieläkin, että sellainen on kehnoa ja nurinkurista menettelyä.

— Todella, se on kehnoa, ja se riittää kääntämään nurin koko elämän tarkoituksen.

— Mutta tuo ihminen, josta nyt puhe on, tuo käytän-

nöllinen jumalanetsijä, hän ajattelee mielessään näin: „miksi minun pitäisi yhtenään ruikuttaa olevani minä vaivainen syntinen, minä mato maassa, joka en mihinkään hyvään ja oikeaan kykene? Tai miksi minun pitäisi kiusata Jumalaa kaikilla huolillani ja pyynnöilläni? Miksi aina ja laiskasti siirtäisin huoleni Jumalan kannettavaksi — sillä lienee hänellä taakkaa kylliksi —, enkö koettaisi sensijaan voittaa huoliani ja vaivojani ponnistamalla työssä ja rehellisessä teossa viimeiseen asti? Eikö minun ihmisellinen kutsumukseni ja etuoikeuteni ole pyrkiä olemaan mahdollisimman itsenäinen ja vastuunalainen? mahdollisimman lähellä Jumalaa ja Mestaria laadussa ja teossa?"

— Eikö siis pitäisi pyytää Jumalan apua?

— Miksikä ei? Mutta paras tapa pyytää Jumalan apua on se, että koettaa teossa ponnistaa viimeiseen saakka huoliensa, vaikeuksiensa ja velvollisuuksiensa voittamisessa. Kun pyrkimyksemme on vilpitön teossa, silloin Jumalakin voi meitä parhaiten auttaa. Siten Jumala voi tulla esille meidän sisäisestämme ja käytännöllistyä, ja me alamme ymmärtää mitä on olla ihminen, Jumalan tahdon käytännöllinen toteuttaja.

Samalla me alamme päivän selvästi oivaltaa, ettemme osaa, ettemme ole ollenkaan kulkemassa ihmisyyden suuntaan, ellei meidän pyrkimyksemme kulje kokonaisuudessaan sillä tiellä, jonka täydellinen Ihminen, Mestari, on Vuorisaarnassa viitoittanut. Jos koetamme Vuorisaarnan ohjeita tinkiä, silloin samalla tingimme omaa ihmisyyttämme, ihmisyytemme tarkoituksen toteuttamista.

— Oi, veli Väinämöinen, tämä on totta! Sen sanoo minulle totuus itse.

— Se on oivallettava merkiksi siitä, että Mestarin käsi on levännyt yllämme. Ja toivokaamme kaksinkerroin sitä samaa nyt, kun meidän on sanottava näin: on erittäin tyhmää ja epäkäytännöllistä pyrkiä selittämään Vuorisaarnaa epäkäytännölliseksi. Sillä onhan yksinkertainen selviö, että mitä inhimillisemmät ja syvällisemmät ovat ne ohjeet, joita me noudatamme käytännöllisessä elämässämme, sitä parempi, sitä sisältörikkaammaksi elämä muodostuu. Sisältörikas on varmaankin Jeesuksen Kristuksen elämä, joka käytännöllisen työnsä kautta on täydellisyyden saavuttanut, on Vuorisaarnan neuvot veljillensä ohjeiksi antanut.

— Että niin on, se on kaiken epäilyksen ulkopuolella, veli Väinämöinen.

— Niinpä pysykööt epäilykset kaukana nytkin, kun meidän on edelleen sanottava näin: ja miksi pelkäisimme inhimillisiä ponnistuksia, tuskaa, kärsimyksiä? Sillä muistakaamme: vain kärsimysten, tuskan, kuoleman ja vapaaehtoisen helvettien voittamisen jälkeen tapahtuu ylösnousemus taivasten maailmoihin, jumalien pantheoniin, itsenäisten ihmisten veljeskuntaan.

— Rakas Väinämöinen! Minun on nyt kiitettävä ja kunnioitettava sinua. Sillä varmasti sinulle nyt onnistui sanoa jotakin, jolla on Mestarin suosio takanaan, ja joka on oleva siunaukseksi inehmon lapsille.

— Toivokaamme hartaasti, ettemme milloinkaan jälkeenpäin epäilisi tai kieltäisi sitä, minkä pyhän innoituksen haltiotilassa olemme todeksi nähneet, todeksi tunnustaneet. Mutta nyt meidän on puhuttava v o i t t a m i s e s t a.

— Varmasti meidän on siitä nyt puhuttava — kun kuitenkin on asia niin, että täydellisten ihmisten veljeskunta avautuu meille vain helvettien ja taivaitten v o i t t a m i s e s s a.

— Siis aloitamme näin: voittamisesta on n. s. kristikunnalla ollut yleensä eläimen — ja niistäkin vain petoeläimen — luonteesta johtunut näkökanta. Me olemme — niinkuin historiaksi nimitetyt kirjat asian esittävät — pitäneet voittamisena sitä, kun toinen kansa on nujertanut toisen kansan — niinkuin susilauma saattaisi tuhota toisen susilauman. Tai me olemme luulleet voittamiseksi sitä, kun toinen uskonto on väkivallalla tuhonnut toisen uskonnon — niinkuin julma hauki nielee toisen julman hauen. Tai kun me ihmisyksilönä olemme tuhoneet toisen ihmisyksilön — niinkuin pantteri tuhoo antilopin. Kaikkea sellaista me olemme kuvitelleet — ollessamme Maaran jalokiven lumoissa — inhimilliseksi etuoikeudeksemme, jumalaiseksi velvollisuudeksemme, loistoteoksi, joka kohottaa ja ikuistaa tekijänsä sankariuden korkeimmille huipuille!

— Oi, veli Väinämöinen, nyt sinulle onnistui saattamaan minut siihen tunnelmaan, jossa ollaan silloin, kun olemme toimittaneet omalletunnollemme jotain sellaista, mikä saa meidän värimme häpeästä muuttumaan. Sillä tosiaan minä nyt tunnen kasvojeni värin muuttuneen yhteenkuuluvaisuudestani n. s. kristikunnan kammottavaan häpeään.

— Koska sellainen häpeän tunne sinut yllätti, oi Lemminkäinen, niin olkoon jonkunlaiseksi lohdutukseksi sanottu,

että koko tuo epäinhimillinen käsite: taistella, tuhota ja tuhoutua, se johtuu niiltä ajoilta, jolloin ei ihmisyys, Kristus, ollut vielä laskeutunut eläinihmisen fyysilliseen tajuntaan. Mutta nyt, Jeesuksen Kristuksen jälkeen — ja jo Buddhankin jälkeen —, ihmisen eli Kristuksen eli puhtaan järjen kannalta katsoen, on tuollainen „voitto“ aina suoranainen tappio. Kun ihminen tuolla tavalla „voittaa“, on hän Maaran eli valheen lumoissa, ja on silloin kärsinyt tappion. Ihmisen saavuttama voitto on aivan toista.

— Epäilemättä. Epäilemättä on ihmisen opittava voittamaan toisella tavalla kuin petoeläin. Mutta selitä tämäkin asia oikein selvästi! On tärkeätä ymmärtää tämä seikka; osataksemme välttää yhä toistuvaa häpeän syytä.

— Oikein puhut, veli Lemminkäinen. Ja loihtikoon nyt sinun palava intosi oikeat sanat kielelleni!

Ensiksi on meidän sanottava näin: suden ja tiikerin sopii hyökätä penikoittensa puolesta pesälle tunkeilijan kimppuun, sokeasti ja vimmatusti, niin että heidän omatkin niskavillansa pöllyää, vieläpä menettäen elämänsäkin. Sellainen sankarius sopinee jotenkuten sudelle ja tiikerille, luoden kenties jonkunlaisen seppeleen heidän hirvittävän hammasrivinsä ympärille. Mutta ihminen ei ole menossa eläimeksi muuttumista kohti, vaan Kristukseksi muuttumista kohti. Sentähden on sopivaa, että me luovutamme kaiken taistelun jäljessämme tulevalle petoeläinkunnalle. Olkoon se siellä muistuttamassa meitä, ettemme hidastelisi ihmisyytemme kulussa, vaan rientäisimme hyvää vauhtia eläinkunnan edellä päämääräämme kohti.

Toiseksi meidän on sanottava näin: ihmisen voitto on henkinen itsenäistyminen sisäisessä Kristuksessa. Ihminen voittaa saadessaan ihmisellisen yliotteen omasta eläimestään, niin ettei eläin hänessä johtaisi, vaan ihminen. — Tämä on ensimmäinen voitto, jonka ihminen saavuttaa. Ja me nimitämme sitä pienemmäksi voitoksi. Toinen voitto, jota me nimitämme suuremmaksi voitoksi, on se, kun voittava ihminen samalla uhraa eli alistaa itsensä sisäiselle Kristukselle, rakkaudelle, työlle Mestarin kanssa.

— Mutta minä kysyn vielä selvyyden vuoksi: eikö tästä sittenkin muodostu taistelu? Ensin eläinihmistä vastaan, jotta se alistettaisi ihmisihmiselle, sitten ihmisihmistä vastaan, että se uhrattaisi kristusihmiselle?

— Kysymys on näköään kylläkin asiallinen, mutta vas-

taus siihen on kieltävä. Olemmehan jo selvästi sanoneet, että kaikki taistelu on luovutettava jäljessämme tulevalle petoeläinkunnalle.

— Mahtanenko minä nyt ollå oikein selvillä asiasta?

— Ensiksikin me rakastamme eli paremminkin säälimme eläintä itsessämme.

— Mutta eikö tämä saattaisi johdattaa meitä itserakkauteen, tai vieläpä syöstä suorastaan eläimellisyyteen?

— Tehkäämme siis heti selväksi ero säälin ja rakkauden välillä. Eläintä me säälimme, ihmistä rakastamme. Mutta kumpikin tapahtuu totuudessa, auttavaisuudessa, isällisyydessä tai veljellisyydessä: „— niinkuin teidän taivaallinen Isänne —".

— Mutta selitähän kuitenkin vielä!

— Mitä ensinnäkin itsessämme olevaan eläimeen tulee, niin me emme ryhdy sitä kylmästi tuhoamaan. Me alamme tavallaan keskustella oman eläimemme kanssa. Me tavallaan kysymme, mitä se oikein haluaisi, jotta se mielellään ja tarmokkaasti rynnistäisi meidän kanssamme? Jos sen vaatimukset ovat liian hurjat, niin me ehdotamme jotain toista, viattomampaa, ja alamme siten kesyttää omaa eläintämme. Juuri niin: me kesytämme omaa eläintämme. Mutta jos eläimemme sittenkin nurisee ja on tyytymätön, niin me alamme taas tiedustaa, mikä sitä oikein vaivaa? Sillä voi olla, että se haluaisi esim. kauniit sukat, sanokaamme vaikkapa silkkiset sukat omiin sääriimme. Mutta me, joka haluamme olla kenties pyhimys ja askeetti, me vaan kannamme jotain lumppusukkia säärissämme. Ja eläimemme nurisee ja vikuroi, eikä työstämmekään tahdo tulla sitä eikä tätä. — Mutta emmekö me ole oikeastaan turhamainen ja epäkäytännollinen? Miksi emme tee eläimellemme mieliksi nyt, kun sen toivomus on näin puhdas, kaunis ja runollinen? Miksi emme hanki kauniita sukkia sääriimme? Sillä jos eläimemme siitä ilostuneena kääntyy myötämieliseksi, antaa lisävoimaa ja tarmoa sääriimme, niin että me saatamme olla kuin nuori pantteri, täynnä tarmoa ja riemua Kristuksen seuraamisessa, niin kyllä kannatti olla senverran runollisesti turhamainen, että toimitimme sääriimme kauniit sukat!

— Mainio ohjelma. Ja sen toteuttaminen on ihmiselle varmasti mahdollinen?

— Jo epäilys siihen suuntaan on tappio.

— Mutta ellemme epäile, vaan uskomme?

— Silloin tapahtuu teossa ilmenevän uskomme mukaan. Me kohtelemme eläintämme lempeällä päättäväisyydellä ja lujuudella, ymmärtämyksellä ja kohtuudella. Silloin meillä on alemman luonnon voima ja tarmo käytettävänämme, ja meillä on parhaita edellytyksiä onnistua siinä suuremmassa voitossa, siinä, että me taas puolestamme nöyrinä, uskollisina, nerokkaina ja toimellisina uhraudumme tekemään henkistä työtä yhdessä kristusihmisen, Mestarin kanssa.

— En epäile enää. — Mutta entä ulkopuolinen ympäristö?

— Sama asia. Niinkuin sisäpuolinen, samoin ulkopuolinenkin eläimellisyys ja paha on voitettava, ei hävittämällä, vaan lempeän lujalla kesyttämisellä; jonka pohjalla on sääli, totuus, rakkaus. Jos veljemme haluavat nauttia esim. luonnottoman korkeista koroista kengissään, tai niiden sukkulamaisesta muodosta, niin miksi me sentähden saarnaisimme heille helvettiä ja kadotusta? Sillä n.s. helvetti seuraa itsestään, tässä tapauksessa kehittyvien liikavarpaitten muodossa. Se on pieni ruumiillinen helvetti, ja se opettaa ihmiselle jotakin. Tai jos veljemme haluavat mässätä ruokien ääressä, niin kyllä vatsakatari ryhtyy heitä neuvomaan. Tai jos he tahtovat huumata itseään viinillä tai viinalla, niin miksi me ryhtyisimme heitä tämän vuoksi häpäisemään ja vainoomaan? Miksi emme paremminkin luota heissä olevaan Jumalaan? Muistakaamme me vaan huolehtia siitä, että itse ensin tutkisimme ja tottelisimme Vuorisaarnan neuvoja. Sillä siitä on meidän vastattava Kristuksen tuomioistuimen edessä. Ja pitäkäämme sitten henkisen tiedon ja kokemuksen kynttilä pöydällämme palamassa. Älkäämme millään tavalla vaihettako kynttiläämme patukkaan!

— Äskeisestä viisastuneena en epäile tätä. Mutta salli minun sanoa, oi ystävä, että uskoni kaipaa vahvistusta!

— Usko vahvistuu ponnistuksissa, Mestarin käskyjä seuratessa.

Mutta vahvistettakoon uskoamme myöskin seuraavalla: meidän on taasenkin osattava olla lujia totuudessa siten, ettemme jälleen joutuisi siihen eläimelliseen mässäykseen tai väkivaltaan, johon vanha tottumuksemme meitä kenties vetää, tai johon ympäristö koettaa meitä jopa suorastaan velvoittaa, innoittaa tai pakoittaa. Me mieluimmin annamme vaikka tehdä itsellemme vääryyttäkin — ellemme saa ahdistajiamme järkiinsä —, vaikkapa tappaakin, kuin

että alistuisimme luopumaan ihmisyyden periaatteista. Niinkuin Jeesus teki; ja jonka esimerkkiä, sankarillista esimerkkiä, me olemme kutsutut seuraamaan. Sillä vaikka täten, maailmallisesti katsoen, joudumme häviölle, niin inhimillisesti katsoen me olemme silloin voittaneet.

— Ymmärrän kyllä, että pelkuri turvautuu vaikka murha-aseisiin, ja että suurempaa sankariutta edellyttää kaikista aseista kieltäytyminen. Mutta yksi huomautus Jeesuksen suhteen: häntä eivät tuhonneet jotkut villiintyneet yksilöt, vaan järjestynyt yhteiskunta?

— Tavallaan kiintoisa huomautus. Voimmekin nähdä, että loistavimmat hengen sankarit — Sokrates, Pythagorus, Jeesus — eivät ole olleet niinkään villiintyneiden rosvojen, vaan järjestyneen yhteiskunnan ahdistamia. Tämä taas johtuu siitä, että eläimellisyys ilmenee yhteiskunnallisesti kolmessa asteessa. On sitä lajia eläimellisyyttä, jonka maailman juriidinen oikeus kieltää, on sitä, jonka se sallii, ja on vihdoin sitä, johon se velvoittaa. Ja juuri tämä viimeinen eläimellisyyden eli petomaisuuden aste juriidisessa yhteiskunnassa muodostuu sankarien ruumiilliseksi tuhoksi. Sillä todelliset sankarit eivät ole vaadittuinakaan alistuneet „ulvomaan susien tavalla“, ja sentähden juriidinen yhteiskunta on heidät tuhonnut.

— Siis Mestari ja ihmisyyden opetuslapset maailman juriidisen suojeluksen ulkopuolella! Se on ihmeellinen tilanne. Todella ihmiskunta kaipaa rakkautta, marttyyrejä, henkisentyöntekijöitä!

— Oikein sanot, veli Lemminkäinen. Tuntuupa kuin sinut olisi vallannut sama sääli tietämätöntä ihmisjoukkoa kohtaan, kuin mikä aikanaan valtasi Jeesuksen. Niinkuin luemme Matt. 9: 36: „Ja nähdessään kansanjoukot hänen tuli heitä sääli, kun olivat nääntyneet ja hajoitetut niinkuin lampaat, joilla ei ole paimenta“.

— Kunpa vaan kykenisimme!

— Ollessamme vähässä uskollisia, opimme vähitellen. Ja rohkaiskoon meitä se tieto, että vain rakastavan työn kautta kaikki eläimellisyys ja paha voitetaan, niin sisäpuolellamme kuin ulkopuolellamme.

Näin olemme nyt sanoneet aan ja öön panteismistä yksilön kannalta. Ja olemme huomanneet sen olevan samaa kuin tervejärkisesti seurata Jeesusta Kristusta, täydellistä Ihmistä.

— Mutta, veli Väinämöinen, sinä ikuinen tietäjä, eikö

meidän olisi vielä erikoisesti puhuttava työstä, Mestarin työstä?

— Ajatuksesi on oivallinen, veli Lemminkäinen. Jatkettakoon siis seuraavalla kerralla puhetta panteismista henkisen työn kannalta.

J. R. Hannula.

Kreivi de Saint-Germain.

Seuraava ote kreivitär de Genlis'in muistelmista[1]) antaa elävän ja kiintoisan kuvan kahdeksannentoista vuosisadan salaperäisimmästä henkilöstä. Tämä muisto on vuodelta 1761, jolloin tekijä oli 15-vuotias.

Mutta olen unohtanut puhua sangen erikoislaatuisesta henkilöstä, jonka näin melkein joka päivä enemmän kuin puolen vuoden aikana. ennen isäni lähtöä; tämä oli kuuluisa sharlataani, kreivi de Saint-Germain. Hän näytti silloin korkeintaan neljänkymmenenviiden vuoden ikäiseltä, mutta päättäen niiden todistuksesta, jotka olivat nähneet hänet kolmekymmentä tai kolmekymmentäviisi vuotta aikaisemmin, oli nähtävästi varmaa, että hän oli äärettömän paljon vanhempi; hän oli keskikokoa vähän pienempi, ruumiinrakenteeltaan sopusuhtainen ja käynniltään sangen ketterä; hänen hiuksensa olivat mustat, ihovärinsä koko ruskea, kasvonsa sangen henkevät ja piirteiltään säännölliset. Hän puhui täydellisesti ranskaa ilman vierasta korkoa, ja samaten englantia, italiaa, espanjaa ja portugalin kieltä. Hän oli erinomainen soittoniekka, hän säesti päästään klaverilla mitä laulua tahansa niin harvinaisella mallikelpoisuudella, että olen nähnyt Philidorin[2]) hämmästyvän siitä — niinkuin myös hänen tavastaan preludioida. Hän oli hyvä lääkäri ja suurenmoinen kemisti; isäni kykeni erittäin arvostelemaan tätä seikkaa ja ihaili paljon hänen tietojaan tällä alalla. Hän maalasi öljyväreillä, ei ensiluokkaisesti,

---

[1]) Mémoires inédits de madame la comtesse de Genlis, sur le dix-huitiéme siécle et la révolution francaise, depuis 1756 jusqu'á nos jours. A. Paris, chez Ladvocat, libraire, 1825. Osia on kahdeksan, ja suomentamani ote on ensimmäisestä osasta (ss. 106—113). Nimet äännetään: dö Sääng Zhermääng ja dö Zhangliss. (Zh:lla merkitsen pehmeätä sh-ääntä, ng:llä nenä-ääntä.) P. E.

[2]) Francois André Danican (Philidor), kuuluisa sen aikuinen säveltäjä ja soittoniekka (1726—1795).

niinkuin on sanottu, mutta miellyttävästi; hän oli keksinyt värisalaisuuden, joka todella oli ihmeellinen ja teki hänen taulunsa vallan erinomaisiksi; hän maalasi suureen tyyliin, historiallisia aiheita; hän ei koskaan jättänyt kaunistamatta naisten kuviaan jalokivikoristeilla; silloin hän käytti hyväkseen omia värejään maalatessaan näitä koristuksia, ja smaragdeilla, safiireilla, rubiineilla j.n.e. oli todella matkimiensa kivien säihkyvä loiste ja välkähdys. Latour, Vanloo y.m. taidemaalarit kävivät katsomassa näitä tauluja ja ihailivat äärettömästi näiden häikäisevien värien hämmästyttävää taidetta; niiden ikävä puoli oli kuitenkin, että ne saattoivat varjoon henkilökuvat, riistämällä niiltä kaiken totuuden omalla yllättävällä todennäköisyydellään. Mutta koristemaalauksessa olisi voitu saada aikaan suuria näillä eriskummaisilla väreillä, joiden salaisuutta herra de Saint-Germain ei koskaan tahtonut paljastaa.

Herra de Saint-Germainin tapa keskustella oli opettavainen ja huvittava: hän oli matkustanut paljon ja tunsi ihmiskunnan historian hämmästyttävän yksityiskohtaisesti, minkä johdosta sanottiin, että hän puhui mitä vanhimman ajan henkilöistä niinkuin semmoinen, joka on elänyt heidän kanssaan; mutta minä en koskaan kuullut hänen itsensä väittävän mitään senkaltaista. Hän osoitti mitä paraimpia periaatteita ja suoritti täsmällisesti kaikki ulkonaiset uskonnolliset velvollisuudet; hän oli erittäin hyväätekeväinen ja kaikki ihmiset olivat yhtä mieltä siitä, että hänen elintapansa olivat mitä puhtaimmat. Lyhyesti sanoen kaikki oli vakavaa ja siveellistä hänen esiintymisessään ja hänen puheissaan. Yhtäkaikki täytyy tunnustaa, että tämä mies, joka oli niin erinomainen luonnonlahjojensa ja laajojen tietojensa perusteella ja kaiken sen nojalla, mikä ansaitsee henkilökohtaista kunnioitusta, viisautensa, jalojen ja vakavien tapojensa, mallikelpoisen käytöksensä, rikkautensa ja hyväntekeväisyytensä nojalla; että tämä mies, sanon, oli sharlataani tai ainakin ihminen, kiihkoissaan joistakin erikoisista salaisuuksista, jotka varmasti olivat tuottaneet hänelle sangen lujan terveyden ja tavallista ihmisikää pitemmän elämän. Tunnustan olevani vakuutettu siitä — ja isäni sen uskoi vahvasti, — että herra de Saint-Germain, joka silloin näytti olevan korkeintaan neljänkymmenenviiden ikäinen, oli ainakin yhdeksänkymmentä vuotta vanha. Jos ei ihminen väärinkäyttäisi kaikkea, hän yleensä saavuttaisi vielä korkeamman vanhuuden, josta välistä näkyy

esimerkkejä; ilman intohimojaan ja hillittömyyttään olisi ihmisen ikä sata vuotta ja hyvin pitkä elämä sata viisikymmentä tai satakuusikymmentä. Yhdeksänkymmenvuotiaana olisi ihmisellä silloin neljän- tai viidenkymmenen ikäisen elinvoima; täten ei arveluni herra de Saint-Germainin suhteen ole millään tavalla järjetön, varsinkin jos vielä edellyttää, että hän kemian avulla oli keksinyt jonkunlaisen juoman, erikoisesti hänen temperamentilleen sopivan nesteen kokoonpanon; voisipa vielä myöntää, tarvitsematta silti uskoa viisasten kiveen, että hän mainitsemaani aikaan oli paljon vanhempi kuin arvelinkaan.

Läheisen tuttavuutemme neljänä ensimäisenä kuukautena herra de Saint-Germain ei kertaakaan liioitellut puheissaan, ei edes lausunut ainoatakaan tavatonta sanaa; päinvastoin koko hänen personallisuutensa oli niin vakava ja kunnioitusta herättävä, ettei äitini uskaltanut tehdä hänelle kysymyksiä niistä omituisuuksista, joita luultiin hänellä olevan. Mutta eräänä iltana, kun hän oli säestänyt minua korvan mukaan laulaessani joukon italialaisia aarioita, hän sanoi minulle, että neljän tai viiden vuoden kuluttua minulla olisi kaunis ääni, ja lisäsi: „Ja kun tulette seitsemän- tai kahdeksantoista vuotiaaksi, olisiko teille mieluista jäädä pysyväisesti siihen ikään ainakin moneksi vuodeksi eteenpäin?“ Vastasin, että olisin siitä haltioissani. „Siinä tapauksessa“, hän jatkoi sangen vakavasti, „lupaan sen teille“. Ja kohta perästä hän puhui toisista asioista.

Nämä muutamat sanat rohkaisivat äitiäni, niin että hän hetkeä myöhemmin kysyi herra de Saint-Germainilta, oliko totta, että Saksa oli hänen isänmaansa. Hän pudisti päätään salaperäisen näköisenä ja vastasin syvään huoaten: „Ainoa, minkä voin teille kertoa syntymästäni, on, että seitsenvuotiaana harhailin metsissä ja saloilla kotiopettajani kanssa . . . ja että hengelleni oli asetettu hinta!“ Nämä sanat järkyttivät minua, sillä en epäillyt tämän suuren tuttavallisen ilmoituksen vilpittömyyttä . . . „Pakoni edellisenä aattona“, jatkoi herra de Saint-Germain, „äitini, jota en koskaan enää saanut nähdä! . . . kiinnitti kuvansa ranteeseeni! . . .“ Oi Jumala! minä huudahdin. Kuullessaan huudahdukseni herra de Sain-Germain kiinnitti katseensa minuun ja näytti heltyvän huomatessaan, että silmäni olivat täynnä kyyneleitä. „Tahdon näyttää sen teille“, hän sanoi, kohottaen hihaansa, ja irroitti rannerenkaan, jossa

oli emaljimaalaus, täydellinen taideteos, joka esitti hyvin kaunista naista. Katselin tätä muotokuvaa mitä kiihkeimmällä mielenliikutuksella. Herra de Saint-Germain ei lisännyt sanaakaan, vaan käänsi keskustelun toisaanne.

Hänen mentyään sattui minulle suuri suru; sain kuulla äitini tekevän pilkkaa hänen maanpakolaisuudestaan ja hänen äidistään kuningattaresta, sillä tämä henkipattoisuus seitsenvuotiaasta saakka, tämä pako metsiin kuvernöörin seurassa eivät saattaneet viitata muuhun kuin että hän muka oli valtaistuimeltaan syöstyn hallitsijan poika . . . Minä uskoin ja minä halusin uskoa tähän niin suurisuuntaiseen romaaniin, jonka tähden äitini leikinlaskut syvästi loukkasivat minua.

Tuon päivän jälkeen herra de Saint-Germain ei sanonut mitään huomattavaa siihen suuntaan; en kuullut hänen puhuvan muusta kuin musiikista, taiteista ja matkoillaan näkemistään huvittavista asioista. Hän antoi minulle yhtämittaa erinomaisia makeisia hedelmäin muodossa, jotka hän vakuutti minulle itse valmistaneensa; ja kaikista hänen taidoistaan minä en suinkaan arvostellut tätä vähäpätöisimmäksi. Hän lahjoitti minulle myös sangen omituisen makeisrasian, jonka kannen hän itse oli tehnyt. Musta kilpikonnankuorinen rasia oli iso kooltaan; yläpuolta koristi tekoagaatti, joka oli kantta paljon pienempi; kun asetti tämän rasian tulen eteen ja hetken perästä otti sen pois, ei näkynyt enää agaattia, vaan sen sijasta kaunis miniatyyrimaalaus, joka esitti paimentyttöä kädessään kori täynnä kukkia; tämä kuva pysyi paikoillaan siihen saakka, kunnes uudestaan lämmitti rasiaa, jolloin agaatti taas tuli näkyviin peittäen maalauksen. Tämä olisi mukava tapa salata muotokuva. Olen sittemmin keksinyt menetelmän, jonka avulla saatan harhaanvievästi jäljitellä kaikenlaisia kiviä, jopa läpikuultavia agaattejakin; tämä keksintöni on antanut minun aavistaa herra de Saint-Germainin rasian taidokkuuden.

Lopettaakseni kaiken kerrottavani tästä omituisesta miehestä tulee minun sanoa, että käydessäni Sienassa, Italiassa, viisi- tai kuusitoista vuotta myöhemmin kuulin hänen asuvan tässä kaupungissa, eikä kukaan uskonut, että hän oli viittäkymmentä vanhempi. Ollessani Holsteinissa kuusi- tai seitsemäntoista vuotta sen jälkeen kuulin Hessenin prinsiltä, Tanskan kuninkaan langolta ja perintöprinsin (nykyisen hallitsijan) apelta, että herra de Saint-Germain oli kuollut

tämän prinsin luona puoli vuotta ennen minun saapumistani maahan. Prinsi hyvyydessään vastasi kaikkiin kysymyksiini koskien tuota kuuluisaa henkilöä; hän sanoi minulle, ettei herra de Saint-Germain ollut vanhan eikä heikontuneen näköinen, mutta nähtävästi voittamattoman alakuloisuuden hivuttama. Prinsi oli antanut hänen asua palatsissaan ja suoritti hänen kanssaan kemiallisia kokeita. Herra de Saint-Germain oli saapunut Holsteiniin ei suorastaan köyhän näköisenä, mutta ilman seuruetta ja ilman loistoa. Hänellä oli vielä hallussaan useita kauniita timantteja. Hän kuoli keuhkotautiin. Hän osoitti kuollessaan kauheita pelkoja, jotka saattoivat hänen järkensäkin harhailemaan; kaksi kuukautta ennen kuolemaa järki kokonaan jätti hänet; kaikki hänessä ilmaisi silloin levottoman omantunnon pelottavaa tuskaa. Tämä kertomus teki minuun ikävän vaikutuksen, sillä mielessäni oli säilynyt paljon kiintoa tuohon eriskummaiseen henkilöön.

Stéphanie de Genlis.
Ransk. suom. P. E.

Maxentiuksen kuolema.

Tuima on ollut koko päivän kestänyt taistelu. Pons Milvius Tiberin sillan lähellä ovat iskeneet kalskahtaen toisiinsa roomalaisten miekat. Hurmeisena on punertanut vuolaan Tiberin vesi. Liehuneet ovat Labarum liput, niissä ristin merkki ensikertaa on Konstantinus-keisarin nostattamana korvannut roomalaisten legioonain kotkat. Niin, voittoon on käynyt Gajus Valerius Konstantinus, hän, joka on Konstantinus Kloruksen ja Helenan poika. Augustus on hän oma nimittämänsä, sekä Caesar. Isänsä Konstantinus Kloruksen kuoltua ei Galerius häntä tunnustanut Augustukseksi. Keisariksi vain olivat pretoriaanit hänet huutaneet. Siitä huolimatta oli hän jatkanut sotaansa frankkien maassa, isänsä sekä Diokletianus keisarin tapaan, hänen jota oli Konstantinus uskollisesti palvellut. Diokletianuksen sotataitoa oli Konstantinus käyttänyt. Niin voittoon nyt käy Konstantinus. Yksin monien pakenijoitten joukossa on Maxentius, yksi 6:sta Konstantinuksen kilpailijoista Tiberin virran yli johtavalla sillalla. Yli tahtoo hän, yli sil-

lan hyökätä. Silloin puinen keskisilta murskautuu. Tiberin virran pyörteissä taistelee elämänsä puolesta Maxentius. Yhtenä vilinänä syöksyy Tiber-virta. Verta, verta on kaikkialla. Pitkänä kuvasarjana näkee Maxentius entisen elämänsä. Nyt on vuosi 312. Monet taistelut hän muistaa, liittonsa Liciniuksen kanssa, joka nyt on Konstantinuksen puolelle siirtynyt. Muistaa hän elämänsä vuodet yhden toisensa jälkeen, päinvastaisessajärjestyksessä kuin hän ne on elänyt. Verta, verta on vuotanut. „Katariina", huutaa Maxentius kauhuissaan. Ja Tiberin aallot hänet alleen painaa. Niin näkee Maxentius sen mikä Aleksandriassa tapahtui vuonna 306. Piikeillä varustettuun vesipyörään oli hän tuon ihanan 18-vuotiaan Katariinan sitonut. Itse oli hän käskyn antanut, miksi oli hän sen tehnyt? Muistaa hän miten vesipyörä meni kappaleiksi ja miten mestattiin miekalla ihana Katariina. Oi, hän muistaa sen juhlan, sen pakanallisen, bakkanaalisen juhlan, jolloin hän Aleksandriaan saavuttuaan oli tahtonut häikäistä hellenismin hienostuneisuudella ja nautintojen yltäkylläisyydellä nuo valtaan pyrkivät kristityt. Oli juhlassa soihdut palaneet. Oli matalien pöytien ympärillä, pehmeillä pieluksilla levätty. Kuin taikavoiman tenhossa oli Maxentius nähdessään tuon kuningassukuisen tytön, jolla oli hänen korvissaan vihattu nimi Katariina. Oli hän antautunut puheisiin ihanan neidon kanssa. Ylpeä oli ollut entisten Egyptin valtiaitten perillinen. Oli ollut puhe heidän välillään egyptiläisistä ja helleeniläisistä mysterioista. Oli Maxentius valittanut sitä, että mysteriot Hellaassa olivat pyhän ja puhtaan alkuperäisen tarkoituksensa vastakohdiksi muuttuneet. Ensi kertaa oli kuullut Isiksestä, Osiriksesta, Horuksesta Maxentius, ensi kertaa oli hän kuullut tuosta opista, jota oli köyhät kalastajat saarnanneet ja joka Jerusalemin hävittyä vuonna 70 oli levinnyt roomalais-kreikkalaiseen kulttuurimaailmaan kulovalkeana. Joka sanan muistaa Maxentius. Oli hän huomauttanut siitä, että jo Sokrates oli opettanut samoja seikkoja kuin uusi oppi. Oli Sokrates puhunut puhtaasta ja hyvästä demoonista, oli Platon osannut tehdä jyrkän eron ilmenneen välineiden maailman ja ikuisten ideain siintävän maailman välillä. Olivat stoalaisetkin korkeata eetillistä oppia julistaneet. Oliko tämä turhaan kaikki ollut? Oli tuohon vastannut Katariina: ei ollut se turhaan ollut. Olivat nuo ajattelijat tietäneet palvella häntä, joka on tie, totuus ja elämä. Oli Katariina kertonut ensimäis-

ten kristittyjen seurakunnan suuresta keskinäisestä avuliaisuudesta ja rakkaudesta. Oppinut oli Katariina ollut. Oli hän perehtynyt ajattelijoihin. Oli hän kertonut diasporaseurakunnista ja uuden opin levittämisestä Efesukseen, Antiokiaan ja Aleksandriaan sekä Roomaan. Yhä tulisemmin oli Maxentius rakastunut nuoreen, uuden opin julistajattareen. Mutta tulisesti oli hän myös hellenistiseen henkeen ja kauneutta palvovaan maailmankatsomukseen kiintynyt. Niin oli tyrmään tuominnut Katariinan Maxentius. Hän oli lähettänyt nuorta, oppinutta naista tutkimaan aleksandrialaisia ja roomalaisia ajattelijoita. Monet olivat mielipiteensä muuttaneet keskusteltuaan nuoren innoitetun neidon kanssa. Oli Maxentius ymmärtänyt, että tässä oli käyty taistelua kahden maailmanvallan välillä. Mutta eivät vaijenneet Rooman lait ja niin marttyyrikuoleman sai Katariina.

Hurmeiset Tiberin aallot hukuttavat syliinsä paljon verta vuodattaneen Maxentiuksen. Labarum liput sinitaivaalle ristinmerkkinä nousevat. U. E. G.

Mitä pidän Ruusu-Rististä.

Pidän siitä paljon. Sen toimitus ei ole ahdasmielinen. Tietooni ei ole tullut sitä tapausta, että kokeneen, vanhan teosofisen kirjailijan käsikirjoitus olisi heitetty paperikoppaan. Ruusu-Ristin toimittaja julkaisee sellaisiakin käsikirjoituksia, joissa hänen käsityskantaansa arvostellaan verrattain navakasti.

Ahdasmielisyys ei ole paikallaan aikakausilehdessä, jonka ohjelmaan kuuluu syvien syntyjen tutkiminen. Oikeauskoisuudenleimaa ei saisi näkyä henkitieteen alalla.

Rehellisesti sanoakseni on Ruusu-Risti Suomen ainoa aikakausilehti, joka ei halua panna avustajiaan mallihengen pakkopaitaan. „Avoimen oven politikka“, jos niin sanon, on nykyoloissa paras. Ymmärrämme, että jokaisen ihmisen käsityskanta on hieman erilainen kuin toisen. Esimerkiksi evankelioissa on sellaisia Jeesuksen vertauksia, joitten selitys ei sovi minkäänlaisen auktoriteettihengen hallittavaksi. Jos siis eri henkilöt ymmärtävät kaikessa vakavuudessaan joitakin suuria, henkisiä tunnussanoja eri tavalla, niin sallittakoon heidän pitää kantansa sekä painetussa että pu-

hutussa sanassa. Alituisesti sielullisesti valveella olevat henkilöt voivat, parasta mahdollista selitystä hakien, joko aikanaan itse korjata erehdyksensä tai päinvastoin löytää verrattomia hengenhelmiä niistä mielteistään, joita he ennen pitivät erehdyksinä.

Ei kukaan ole oikeutettu sanomaan viimeistä sanaa mistään asiasta.

Auktoriteetin kukkulalla olevat vanhat roomalaiset olivat mielestäni parempia kuin nykyajan mahtavat. Kun roomalainen voittaja riemusaatossa Roomaan ajaessaan istui loistovaunuissaan, hänen takanaan istuvan orjan pitäessä auringonvarjostinta mahtavan herransa pään päällä, oli tämä orja, rangaistusta pelkäämättä, oikeutettu tämäntästä hokemaan herransa korvaan: „Te hominem esse memento", se on, muista, että olet ihminen.

Meillä ei ole, tilapäisiin, „suuriin" auktoriteetteihin nähden, säädetty mitään vastaavaa velvoitusta, jolla torjuttaisiin suuruudenjuopumuksen äärimmäisiä seurauksia.

Meillä sanotaan, että „virka menee päähän". Hyvin sattuva lausuma!

Ruusu-Ristiä tutkiessani en ole havainnut vähääkään „viran päähänmenoa".

Kyllä hyvinkin maltillinen ihminen, jos hänen persoonaansa pitkät ajat ja järjestelmällisesti painostetaan, voi tuntea ärtyisyyttä ainakin tilapäisesti, mutta luontaiseen tyyneyteensä taas päästyään hän tuntee entisen kiusauksen „vanhaksi lajiksi".

Ruusu-Risti on siveellisen kasvatustyön ahjo, samalla kun se on tasa-arvoisuuden malli, jos niin sanon, siinä merkityksessä, että siinä ei esiinny seulomisjärjestelmän jälkeäkään.

Onnittelen Ruusu-Ristiä ja toivotan sille siunausta.

Veikko Palomaa.

Matkan varrelta.

— Veli Johannes!

— Tässä olen, veli Teofilus.

— Se on nyt sillätavalla, että täällä meidän suloisessa Suomessamme vuodatetaan ihmisverta, verta ja taas verta. Tämä alkaa tuntua kummalliselta.

— Enemmän kuin kummalliselta, rakkaani. Ja sinä kai ajattelet käydä käsiksi „taudin syihin?"

— Mutta älkäämme vaan tällä kertaa sanoko: „syy on ihmisluonnossa", vaan pyrkikäämme käsiksi johonkin toimintasyyhyn.

— Niinkuin tahdot, veljeni. Rinnastamme siis asian heti tavalliseen sairauteen, ruttoon, kulkutautiin.

— Se tehkäämme, Johannes.

— Ensimäinen toimenpide on, että lääkäri hoitaa sairasta, tartunnan saanutta, ruttopotilasta — samoinkuin hän sitoo ja hoitaa veriteon uhria. Toinen, syvempi toimenpide on, että lääkäri koettaa poistaa ruttobasillin; täytyy puhdistaa ja muuttaa olosuhteet sellaisiksi, ettei basilli voi jälleen ilmestyä.

— Ja niin on rutosta päästy?

— On päästy lääketieteellisessä merkityksessä. Mutta katsoessamme asiaa syvemmin, teosofisesti, huomaamme vielä s i v e e l l i s e n syyn. Ihmiskunta on tehnyt, joko läheisemmässä tai kaukaisemmassa menneisyydessä, siveellisen virheen, josta karmallinen seuraus purkautuu m. m. sairautena eli ruttona.

— Eivät siis auta pelkästään lääketieteelliset keinot tautien ja niiden syyn poistamiseksi?

— Eivät. Me kyllä annamme kaiken arvon ja kunnian lääketieteelle, puhtaudelle ja ruttobasillin ehkäisemiselle, mutta ymmärrämme erittäin hyvin, ettei tauteja voida siten kokonaan poistaa.

— Mutta mitenkä sitten?

— Lopullisesti vain siten, että ihmiskunta voittaa käytännöllisessä elämässään ne siveelliset heikkoudet, virheet ja lankeemukset, joista rutto ja sairaus ensikädessä aiheutuu.

— Oletatko nyt, veli Johannes, että tämän seikan analoginen tajuaminen auttaa meitä pääsemään veritekojen ja murhien alkusyyhyn?

— Niin kyllä oletan, rakas Teofilus. Sillä joskin sanomme veritekojen johtuvan ihmisten raakuudesta, itsek-

kyydestä, vieläpä tilapäisestä mielenhäiriöstä, niin ainakin kiihoittava, melkeinpä kuin veritekoihin velvoittava eli pakoittava syy on eräässä ajatusvirheessä.

— Missä ajatusvirheessä?

— Tämä syy on siinä oikeuskäsityksessä, jonka sivistynyt ja hallitseva ihmiskunta on omaksunut.

— Selitähän tarkemmin! veli Johannes.

— Niinkuin tahdot, rakkahin Teofilus. Ja aloitan siis näin: jumalallinen viisaus hylkää tapon, hylkää murhat ja veriteot. Mainitsen vain Buddhan ja Jeesuksen antamat ohjeet. Sivistynyt yhteiskunta hylkää niinikään ryöstöt, murhat, tapot.

— Anteeksi, sivistynyt yhteiskunta on siis lähtenyt Mestaria seuraamaan?

— Ainakin aluksi, tai paremminkin näennäisesti.

— Nyt pois diplomaattiset väittelyt ja kohteliaisuudet! Asia on sanottava suoraan.

— Tuo puhe ilahuttaa minua. Sillä totuuden kynttilän valossa me ymmärrämme, että sivistynyt yhteiskunta on kuitenkin asettunut sille kannalle, että se pitää teloitusta korkeimpana siveellisenä oikeustoimenpiteenään. Tällä ajatuksellaan, oikeuskäsityksellään ja teollaan sivistynyt yhteiskunta itseasiassa hyväksyy tapon. Yhteiskunta itse kylvää siemenen, ruokkii ja kasvattaa himoelementaalin, joka näkymättömänä voimana innoittaa ihmisiä veritekoihin ja murhiin. Kun tähän liittyy se suuri voima minkä sivistyneen maailman sotalaitos luo, se voimakas mielenkiinto ja innostus minkä sotalaitos saa osakseen kaikkialla: historiassa, koulussa, kasvatuksessa; sanomalehdistössä, kirjallisuudessa; politikoimisessa, uskonnossa, niin voimme ymmärtää minkä mahtavan „epäjumalan", minkä vaikuttavan himo- ja ajatuselementaalin järjestynyt yhteiskunta on omaan sielumaailmaansa luonut. Se on näkymätön voima, joka lakkaamatta inspiroi sellaista ajatusta, lietsoo sellaista tunnelmaa, että ihmisten yksityisessäkin elämässä, yksityistenkin oikeuksien turvaamisessa on veriteko luvallinen, sivullisesti sallittu, jopa korkein, varmin ja tehokkain keino. Ja niin he vähitellen, aste asteelta, joutuvat tuon mahtavan murhabasillin saastutukseen ja valtaan — kunnes yhtäkkiä, yllätyksenä itselleen ja muille, joutuvat kaamean veriteon suorittajiksi.

— Näinollen olisimmekin löytäneet n. s. murhabasillin, todellisen syyn veritekojen tavattomaan lisääntymiseen?

— Olemme kyllä — jos vaan ihmiset sivistyneessä yhteiskunnassa haluaisivat myöntää tämän tosiasian.

— Miksi he eivät sitä myöntäisi? Onhan asia siksi selvä ja helppo ymmärtää.

— On kuitenkin huomattava, että juuri tuo sivistyneen yhteiskunnan luoma, ruokkima ja kasvattama elementtaali pitää nyt ihmisten ajatusta, tunnetta ja oikeuskäsitystä voimakkaasti lumoissaan, puolustaen asiaansa kaikilla niillä oppineilla selityksillä, kaikella sillä „pyhällä“ innokkuudella, jolla oppineet ja uskonnolliset ihmiset ovat aikojen kuluessa puolustaneet juriidista tappamisoikeuttaan, teloituksiaan ja sodankäyntiään. Sentähden ihmisten vapautuminen oman luomuksensa lumoista käy vaikeaksi. Se kysyy ihmiseltä suuria älyllisiä ja siveellisiä ponnistuksia. Ja siihen on ihminen yleensä haluton; hän kulkee mieluummin totuttua latuaan — kohti kurjuuttaan.

— Totta, totta. Mutta sekään ei saa estää ryhtymästä asiaan käsiksi ja sanomasta totuutta julki. Niinpä haluaisin kuulla mielipiteesi, veli Johannes, niistä toimenpiteistä, joihin olisi ryhdyttävä.

— Sen sanon mieluisasti: sivistyneen yhteiskunnan on luovuttava kaikesta t e l o i t u s o i k e u d e s t a a n. Se on ensimäinen askel. Teloitusoikeus on hyljättävä kokonaan. Siinä tarjoutuu suuri ja ansiokas valistustehtävä sanomalehdistölle ja kaikille valistuksen harrastajille.

— Tosiaan. Tämä tehtävä tuntuu innoittavalta. Enkä ymmärrä miksi eivät sanomalehdistö ja muut valistustyön tekijät ryhtyisi näin oleellisen tärkeään työhön. Uskon, että niin tulee käymään. — Mutta entä seuraava askel?

— Askel kerrallaan, voisimme sanoa. Toinen askel muodostuu näin: saatuamme oikeusmurhan eli teloituksen poistetuksi sivistyneen ihmiskunnan oikeuskäsitteestä, silloin on helpompi muodostaa yleinen k a n s o j e n l i i t t o, jolloin sotajoukotkin käyvät „tarpeettomiksi“. Sillä ihmiset, jotka ovat edellä esitetyllä tavalla puhdistaneet oikeuskäsitteensä, eivät tunne halua kantaa asetta. Näin tuo mahtava elementaali, tuo epäjumala eli paholainen, jonka ihmiskunta oikeuskäsitteellään on luonut astromentaaliselle tasolle, jää ilman ruokaa, joten sen on pakko heikentyä ja vähitellen hävitä.

— Tästä keskustelusta kiitän sinua, veli Johannes. Tunnenpa kuin voisin työskennellä entistä kiinteämmin

sellaisen oikeuskäsitteen luomisessa, joka tulee toimeen ilman teloituksia, ilman laillistettua tappoa.

— Tee se, rakas Teofilus. Yhdenkin ihmisen muuttunut ajatuselämä ja työ merkitsee paljon . . . Oo, tuolla hän jo menee, tuo kunnon Teofilus! Kiire on. Ja tosiaan: eihän voi tietää, vaikka kuinkakin läheinen ystävä olisi juuri tarttumaisillaan murha aseeseen . . . Sentähden: kiiruhda vaan, Teofilus. Minunkin myötätuntoni seuraa mukanasi. Ja Ahasveruksen avusta voimme olla aina varmat.

Johannes Kotipelto.

Uusia kirjoja.

Esikko Koitere: Kaksi todellisuutta. Kuvaus varhaisrenessansin ajoilta. Esipuheen kirjoittanut Pekka Ervast.

Tästä nyt painosta ilmestyneestä teoksesta olen jo aikaisemmin Ruusu-Ristin huhtikuun numerossa ohimennen puhunut[1]). Kiinnitin huomiota sen erikoiseen syntymistapaan kirjailijan ollessa luodessaan haltiotilassa, missä yliaistillinen todellisuus välittömänä varmuutena astuu hänen tajuntaansa. Kirjan syntyä käsittelee myöskin P. E. kiintoisassa esipuheessaan valaisten sitä eri puolilta. Hän toteaa, että kirjailija on tuonut esille sellaisen määrän yksityiskohtaisia tietoja kuvaamastaan ajasta, että hänet tämän nojalla olisi katsottava renessansiajan erikoistuntijaksi, jollei tosiasia olisi se, että hän toimiessaan kokonaan toisilla aloilla vain vähäisessä määrin aikaisemmin on tutustunut teoksessaan esittämiinsä sivistyshistoriallisiin tosiseikkoihin ja ettei hän tästä huolimatta ole käyttänyt kirjoittaessaan lähdekirjoja, vaan ainoastaan kuvannut sitä, mikä ikäänkuin ulkokohtaisena eläymyksenä on herännyt hänen tajunnassaan.

En tahdo tässä pitemmälti syventyä „Kaksi todellisuutta“ teoksen syntyhistoriaan ja niihin sielutieteellisesti erittäin kiintoisiin kysymyksiin, jotka tähän liittyvät. Viittaan, kuten sanottua, P. E:n esipuheeseen sekä ennenmainittuun kirjoitukseeni. Tekijä, Esikko Koitere on Ruusu-Ristin palstoilla julkaissut ranoja ja mietekirjoituksia nimimerkillä U. E. G., joten hän on tämän aikakauskirjan lukijoille ennestään tuttu. Kuitenkin antaa vasta nyt ilmestynyt merkkiteos tarkemman käsityksen hänen kirjailijapersoonallisuudestaan.

Teos on monessa suhteessa arvokas. Niille, jotka pyrkivät itselleen selvittämään elämän sisäisiä kysymyksiä, se on oleva arvaamattomaksi hyödyksi. Varhaisrenessansin taide ja filosofinen ajattelu astuu edustajineen lukijan tajuntaan. Ajan vastakohdat, jotka toisaalta ilmenevät yliaistillisiin arvoihin pyrkimisessä, toisaalta kiihkeässä vallanhalussa ja nautintojen tavoittelussa, käyvät niinikään hänelle selviksi. Uudelleen voi ihminen järkyttävän kirkkaasti tuntea olevansa jumalallisen ja demoonisen puolensa taistelukenttä. Kuvaus ei ole

[1]) Kirjoitelmassa „Ihmissielu somnambulismin valossa“.

realistinen siinä mielessä, että tyydyttäisiin ulkoisten ilmiöitten havainnollistuttamiseen. Tämä jää päinvastoin enemmän sivuseikaksi huolimatta siitä, että tekijä usein sangen yksityiskohtaisesti kuvaa ympäristöä, missä tapahtumat kehkeytyvät. Päähuomio kiintyy nimittäin monenlaisiin sisäisiin eläymyksiin.

Nuori taiteilija Benozzo Gozzolin oppii Fra Angelicon oppilaana liikkumaan ja elämään toisen todellisuuden sisäisissä maailmoissa. Synnynnäisesti omistaa saman kyvyn Fra Angelicon, valoisia taivaita maalauksissaan kuvaavan munkki-taiteilijan, kasvatti, kirjan alussa miltei vielä lapsena esiintyvä Giulia Strozzi. Tähän nuoreen neitoon kiintyy Benozzon mieli ja hänen rakkautensa pysyy muuttumattomana erilaisten elämänvaiheiden kohdatessa sekä Giuliaa että häntä itseään. Uusplatonismi, myöhäisantiikin teosofia, joka nyt varsinkin Firenzessä Cosmodi Mediein hovissa saavuttaa suosiota, valtaa myöskin Benozzon ja tahdonlujan, mutta vallanhaluisena kylmästi harkitsevan sekä demoonisen Roderigo Borgian. Tämän toimesta Benozzo saatetaan inkvisition eteen syytettynä pakanallisesta mystisismistä ja kidutetaan vankilassa. Mutta tällöin Benozzo vasta saavuttaa sielullisen itsetietoisuutensa ja oppii siirtymään kokonaan toisiin tajunnan tiloihin jättäen hetkeksi kidutetun ruumiinsa. Kirjan monien nerokkaiden henkilöiden piirissä liikkuu myöskin salaperäinen erakko, hierarkian edustajana, jolla on hallussaan viisauden avaimet.

Lyyrillisesti erittäin tehoavina kuvina, joihin liittyy syvämietteisiä keskusteluja ajan polttavista kysymyksistä, etenee kertomus tuoden esille yhä uusia puolia henkisestä elämästä sellaisena kuin tekijä näkee sen ilmenneen niissä historiallisissa henkilöissä, jotka hän on ottanut kuvatakseen. Teosofilla sekä sillä, joka tahtoo oppia tuntemaan niitä erikoislaatuisia tajunnantiloja, joihin mystillinen kokemus perustuu, on tästä teoksesta paljon oppimista. Mutta myöskin ulkoista sivistyshistoriaa tutkiva mieli on, kuten sanottu, löytävä siitä kokonaisuudeksi yhdistettyä tietoa, joka varmasti kiinnostaa. Niinollen on teosta katsottava niiden joukkoon kuuluvaksi, joita yhä uudestaan saattaa avata. Se viehättää lyriikallaan, se herättää ajattelevaa hartautta ylevillä mietelmillään. Kokonaisuudessaan se tekee meidät rikkaammiksi ja ymmärtäväisemmiksi. Senvuoksi on sillä pysyvä arvonsa. S. K.

Kaukomainen: Astrologiset huonetaulut Suomen leveysasteille 60^0—60^0.

Kirjakauppa Mystica, joka on kustannussuunnitelmaansa sisällyttänyt myöskin astrologian, on äskettäin julkaissut nimimerkki Kaukomaisen laatimat huonetaulukot leveysasteille 60^0—66^0. Suomen astrologit tulevat varmasti ilolla tervehtimään tätä julkaisua, sillä tähän saakka on ollut saatavissa vain hektografoituja taulukkoja, jotka ovat olleet sangen kalliita. Nyt ilmestynyt vihko, jonka avulla voi laatia horoskooppeja kaikille Suomessa syntyneille henkilöille, maksaa vain Smk. 22:—, on selvästi painettu ja mukava käsitellä. Se sopii käytettäväksi myöskin Ruotsissa ja Norjassa. Taulukkojen laatijalle on lausuttava vilpitön kiitos siitä suuriarvoisesta työstä, jonka hän täten on suorittanut Suomen astrologisen liikkeen hyväksi. B. L.

Panacea.

Pyydän Ruusu-Ristilehdessä vastausta seuraavaan: Käytin panacealääkettä vuoden ajan, mutta lakkasin käyttämästä, koska erehdyin ilmoittamis-ajassa. Sensijaan, että olisin ilmoittanut ensin neljän- ja sitten kahdeksan viikon kuluttua, kuten ohjeissa mainitaan, ilmoitin joka kahden kuukauden kuluttua. Haluaisin alkaa uudelleen lääkkeen käytön, mutta en tiedä, onko lääke pyydettävä uudestaan vai kelpaako vanha, ja jos kelpaa, niin millä ajoilla olisi ilmoitukset tehtävä parantumisesta.

V. L.

Vastaus. Alkakaa uudestaan, tehkää ensimäinen ilmoitus kuukauden kuluttua alkamispäivästä ja ilmoittakaa sitten aina joka toinen kuukausi.

Kirjeitä toimitukselle.

Vielä hiukan vastinetta veli Hannulalle.

Kun veli Hannula viime vastauksestaankin päättäen välttämättömästi tahtoo tehdä Jumalansa niin pieneksi, ettei Hänen hyvyytensä jaksa ylittää edes inhimillistä pahuutta, jota filosofit nimittävät vain vaillinaiseksi hyväksi, niin ei auta muu kuin jättää veli Hannula tuon pienen Jumalansa huomaan. Voin vain lohduttaa veli Hannulaa sillä, että on ihmisiä, joilla on vieläkin pienempi Jumala.

Mitä taas tulee siihen, että veli Hannula asiasta poiketen äkkiarvaamatta on hyökännyt „arhattien" ja sellaisten „vihittyjen" kimppuun, jotka ilman vuorisaarnaa ovat saavuttaneet vihkimyksensä ennen Kristuksen syntymää ja jälkeen hänen syntymänsä, ikäänkuin vaatien minua puolustamaan heitä tästä heidän edesottamisestaan, niin täytyy minun kehoittaa veli Hannulaa kääntymään tässä suhteessa suoraa päätä heidän puoleensa, sillä minä en ole heidän aseenkantajansa enkä puolustajansa. He kykenevät kyllä itse puolustautumaan hyökkäyksiltä jos vain — tahtovat. Arvelen vain heidän olevan siksi viisaita, etteivät tahdo.

Rafael Ronimus.

„Se koira älähtää, johon kalikka sattuu".

Otsikko lienee liian proosallinen, mutta aistikkaampaa en keksinyt.

Tämän aikakauskirjan lokakuun numerossa on nimimerkki A. S:n kirjoittama artikkeli, jonka otsikkona on Selvänäköisyys. Siinä pannaan selvänäköisyys kyseenalaiseksi, kuten kyllä sopiikin, mutta ei oteta lukuun poikkeustapauksien aiheuttamaa tilannetta. Kirjoittaja sanoo, että ihmisen on ensin käytännössä pyrittävä seuraamaan evankeliumien Jeesusta Kristusta, mutta kuinka pitkälle, siitä ei hän puhu. Tosin hän sanoo, että selvänäköisyystilanteeseen päästään, kun Kristus syntyy meissä itsessämme.

Mutta väite mystillisen Kristuksen syntymisestä ei mielestäni ole muitten ihmisten päätösvallasta riippuva.

Mitä tunnustuksen saaneisiin selvänäköisiin tulee, pidetään C. W. Leadbeateria parhaana. Mutta kun takavuosina luin hänen The Inner-Life-kirjansa molemmat osat, löysin sieltä yllättävän kohdan. Siinä tuo kuuluisa selvänäkijä sanoo, että ei hän selvänäköisyystutkimuksillaan ole nähnyt Jeesuksella olleen mitään oppilaita! Keitä nyt on uskottava evankelioittenkirjoittajiako vai suurselvänäköistä Leadbeateria?

Rehellisesti tunnustaakseni aleni Leadbeaterin arvo minun tajunnassani melkoisesti, mainitun kohdan luettuani. Vakaumukseni on vielä tänä hetkenä se, että Jeesuksella oli oppilaita.

*

Nyt asian toiseen kohtaan. Kirjoittaja sanoo hänestä tuntuvan mahdottomalta, että sellainen, nimittäin todellinen, selvänäkijä, „ei enää pystyisi laatimaan psykoskoopeja määrätystä maksusta". Hän sanoo, että sellainen ihminen ei kerskaile selvänäköisyydellään eikä tee sillä reklaamia.

Tässä nyt, kuvaannollisesti, „se koira älähtää, johon kalikka sattuu". Otaksun nykyään olevani Suomessa ainoa, joka olen laatinut n. s. psykoskooppeja eli, kuten niitä nimitän katsauksia henkilön menneisyyteen, ja hiukkasen tulevaisuuteen. Torjun kuitenkin jyrkästi sen väitteen, että olisin tehnyt „reklaamia", se on, olisin harvoilla ilmoituksillani pyrkinyt saamaan runsaasti rahaa ja siten hankkimaan itselleni „hyvät päivät".

Tosiasia on se, että olen tehnyt „katsauksia" torjuakseni nälkäkuoleman. Olkoon ihminen kuinka tahansa hengellä täytetty ja vaikkapa suuri selvänäkijäkin, niin hän tarvitsee huoneensuojaa, ruokaa ja vaatetta niin kauan, kun hän kantaa tätä „kuolemanruumista". Jos A. S. voisi neuvoa ja oikeinpa hankkia minulle sellaisen toimen, jolla vanhoilla päivilläni nälkää näkemättä eläisin, niin ilomielellä lakkaisin laatimasta psykoskoppeja. A. S:n lohdutukseksi huomautan, että saan verrattain harvoin psykoskopintilauksia, joten reklaamihyvyydestä ei voi olla puhettakaan.

Nyt muistan, sivumennen, että eräs savolainen ukkokin, jota en tunne, on tehnyt eräänlaisia katsauksia.

Mielestäni menneisyydestä puhuminen on verrattain viatonta, jokseenkin samaa, mikä vanhojen raunioitten kaivaminen.

Jos psykoskoppien laatiminen olisikin monen mielestä „humpuukkia" — sitä on, jumala paratkoon, paljoa pahempaa, esimerkiksi nyrkkeily, jota palkitaan suurilla rahasummilla — niin jälleensyntymisevankelion julistaminen psykoskopissa on myös teosofista työtä.

Länsimaissa on vielä paljon ihmisiä, jotka eivät ole kertaakaan eläessään kuulleet puhuttavan jälleensyntymisestä. Mitä itseeni tulee, olen toistaiseksi saanut luvan tehdä psykoskoppeja pääasiallisesti sentähden, että kirjetietä puhuisin jälleensyntymisestä niille, joille en pääse suullisesti puhumaan.

Jos A. S. haluaa saada tietää, kenen luvalla olen psykoskoppityötä tehnyt, niin lähettäköön minulle yksityisen kirjeen.

Mutta miksi ei A. S. kajoa horoskooppeihin? Sentähdenkö, että horoskopinvalmistaminen on „tieteellistä"? Minullekin on tehty horoskoppi. Sen tekijä on valtiolta hyvää palkkaa nauttiva mies. Hän tekee „firaapelityökseen" horoskoppeja. Hän ei ole ruoan- ja vaatteenpuutteessa.

Mainitun miehen minulle laatima koroskoppi oli suorastaan katkeraa ivaa. Sen sisällys oli lyhyesti se, että minulla muka on erinomainen kauppakyky. Asianlaita on kuitenkin jyrkästi päinvastainen. Minulta pääsi katkera nauru moisen horoskopin luettuani.

Olen vieraista kielistä suomentanut monta horoskoppia, joitten tilaajat ovat pettyneet samoin kuin minäkin.

Ei horoskopinteko voi olla kovin „tieteellistä". Esimerkiksi Lontoossa syntyy, sanokaamme vähintäinkin sata lasta vuorokaudessa. Oletetaan, että köyhällistökortteleissa syntyy vuorokausittain jossakin kurjuudenpesässä, sanokaamme vaikkapa kolme lasta samassa huoneessa, samalla sekunnilla. Nämä lapset ovat siis syntyneet saman „tähden alla". Heidän horoskoppinsa, jos sellainen myöhemmällä iällä laadittaisiin, tulisi olla täsmälleen samanlainen, koska horoskopinlaadinnassa ei ollenkaan oteta huomioon menneisyyden karmaa. Minusta tuntuu siis paljoa „tieteellisemmältä" menneisyyden pohjalla, vaikkapa ei „yleinen mielipide" sitä tunnustaisikaan, laatia n.s. psykoskoppeja. Jo paljas jälleensyntymisen olettamus oikeuttaa edellisessä maanpäällisessä elämässä tehdyn kylvön. Mutta mikä on jonakin aikana kuosissa, sille annetaan tunnustus umpimähkään. Horoskopinlaatijoita on jo niin paljon, että he muodostavat ammattikunnan.

Veikko Palomaa.
Osoite: Jurva, Peltola.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot alkoivat lokakuun 30 p:nä, jolloin aiheena oli *Elämän kokemusten taika.* Marraskuun 6 p:nä oli aiheena *Elämän maakokeet*, 13 p:nä *Elämän tuli- y.m. kokeet.*

Helsingin kysymysillat eivät vielä ole päässeet alkamaan, koska entinen Stenmanin Taidepalatsi yhä on muutosten ja korjausten alainen.

Helsingin Rauhan liitto järjesti t.k. 13 pnä julkisen kokouksen, johon m.m. Ruusu-Ristin johtaja oli pyydetty esitelmöimään aiheesta Rauhantyö ja kristinusko.

Jyväskylän Ruusu-Ristillä oli tupaantuliaisjuhla uudessa Temppelissään t.k. 6 pnä. Oma väki ja paljon vieraita keräytyi ihailemaan tosin vielä keskeneräistä mutta jo silti kaunista Temppeliä. Mieliala oli kyyneleisen herkkä. Ohjelmassa oli Akseli Stenbäckin tervetuliaispuhe, Otto Keskisen lukema Pekka Ervastin esitelmä Johanneksen evankeliumista, Ruusu-Risti-kuoron laulua, Terttu Pajusen herkkä lausunto, Lyyli Kolkkalan satu ja Jussi Pohjanmiehen soittoa aina silloin tällöin väliin. Herttainen ja onnentuntuinen oli ilta alusta loppuun. Jyväskyläläiset ovat todella antaneet toisille Ruusu-Ristiloosheille rohkaisevan ja seurattavan esimerkin; ja tämän yhteydessä on muistettava, että jotkut toisetkin maaseuturyhmät ovat yrittäneet toteuttaa oman kodin ajatusta, joskin vaatimattomammassa muodossa, kuten Lieksan ja Terijoen ryhmät.

Jyväskylän luku-, tutkimus- ja laulupiiri taiteilija Pohjanmiehen johtamana alkoi myös toimintansa t.k. 6 pnä. Melkein kaikki entiset „piiriläiset" saapuivat ja useita uusia.

Oulun Ruusu-Risti alkoi työskentelynsä lokakuussa. Jäsenet kokoontuvat toistensa luo ja tutkivat yhdessä kirjaa „Suuret uskonnot". Sihteeri kirjoittaa: „Koetin saada huonetta N.N.K.Y:ltä, että olisimme ompeluseurana kokoontuneet, mutta ei annettu, vaikka tuntevat meidät ja saamme muihin tarkoituksiin ilolla. Luulen, että aina olisi joku asianharrastaja, jos olisi huone, mutta ei heitä saa perheisiin".

Varkauden Ruusu-Rististä kirjoitetaan: „Ryhmän toiminta on tullut paljon virkeämmäksi sen jälkeen kun saimme huoneen, jossa voimme kokoontua. Joka viikon tiistai-ilta on meillä julkinen esitelmätilaisuus ulkopuolella oleville. Jokainen jäsenistä vuorotellen pitää lyhyen esitelmän, sitten on runo, yhteislaulua ja lopulta luemme. Olemme jo kokoontuneet 6 kertaa ja lukeneet kirjaa „Jumala ja onni" sekä kirjasta „Uudestisyntyvä Suomi". Tilaisuudessa on ollut aina vierata.

Turun Ruusu-Ristin työ kulkee entisissä uomissaan. Maanantaiillat ovat hartaasti odotettuja. Silloin aina luetaan ääneen joku P. E:n esitelmä. Tilaisuudet ovat sivullisiakin varten, ja jäsenet toivovat, että yhä useampia ihmisiä tulisi esitelmiä kuulemaan.

Viipurin Ruusu-Risti alkoi toimintansa syyskuun 11 p:nä ja päätti joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina järjestää julkisen ohjelmallisen kokouksen Merkur-liiton huoneustossa. Kahdessa tähänastisessa kokouksessa on Onni Tiainen pitänyt esitelmän.

Lasten Ruusu-Risti Helsingissä alkoi työskentelynsä t.k. 6 pnä. Sen kokoukset pidetään klo 2 sunnuntaisin Mystican huoneustossa, Heikinkatu 10. Johtajana on Annikki Reijonen.

Kirjakauppa Mystica avaa piakkoin haaraliikkeen Unioninkadun 45:ssä Helsingissä.

Venäjäksi ilmestyy näinä päivinä „Pieni Ruusu-Risti-Katkismus", kirj. Pekka Ervast. Hinta Smk. 5: —. Kirjasen julkaisemiseksi monet ovat auliisti antaneet varoja, m.m. viimekeväisessä vuosikokouksessa. Ne jotka haluavat levittää kirjasta, ilmoittautukoot ystävällisesti Annikki Reijoselle, os. Pakinkylä, Tonttula.

Ruusu-Risti-Näytelmäseuran ovat muutamat innokkaat nuoret perustaneet Helsingissä. Johtajana toimii taiteilija Bertha Lindberg ja paraikaa harjoitellaan otteita Maeterlinckin kappaleesta „Sininen lintu".

Merkillinen teos on ilmestynyt Mystican kustannuksella. Tämä on Esikko Koitereen „Kaksi todellisuutta", josta puhutaan tarkemmin toisessa paikassa lehteämme.

Kohtalon koulussa, Veikko Palomaan muistelmien ensimäinen osa, joka ilmestyi 1915, on saatavissa tekijältä, os. Jurva, Peltola. Sen hinta on Smk. 50: —.

Maikki Friberg'in väsymätön ja uhrautuvainen henki on jättänyt maallisen majansa ja siirtänyt työkenttänsä toiselle puolelle missä ulkonaiset olosuhteet eivät kykene asettamaan esteitä ja vaikeuksia hänen toiminnalleen. Vaikka fyysillinen taso kadotti suurenmoisen auttajan, ei älyn terävyys eikä sydämen hellä huumori ole jättänyt Maikki Fribergiä nyt kun hänelle on avautunut tuonelan väririkkaassa maailmassa uusi ja odottamaton auttamisen ja rakastamisen mahdollisuus.

Ruusu-Ristin tilauslista 1928 jaetaan tämän numeron mukana.

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO O.Y.

23:s vk. Joulukuu 1927 N:o 10

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA:
1/1 vk. Smk. 50: —, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1927

IRTONUMERO
Hinta Smk. 6: —, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruusu-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenluku on seitsemän toimintavuotensa aikana noussut seitsemään sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

23:s v. JOULUKUU 1927 N:o 10

Ruusu-Risti 1928.

Hyvästi vanhalle vuodelle ja terve uudelle! Olkoon uusi onnekas ja rikas kuin runsauden sarvi!

Ruusu-Risti on ensi vuonna kaksiosainen, toinen nimeltään „Suomen Vapaamuurari", molemmat erottamattomasti yhdessä.

Tilaushinta on kuin tähänkin saakka Smk. 50: — koko vuosikerralta, Amerikassa ja ulkomailla 2 dollaria.

Tämän numeron mukana jaetaan tilaajille sininen postiosoitus, jonka avulla he vaivatta voivat lehden tilata. Seitsemän eri vaihtoehtoa olemme ottaneet huomioon postiosoitukseen nähden. Sillä näet voidaan tilata myös äsken kirjakauppaan ilmestynyt Esikko Koitereen teos „Kaksi todellisuutta", jota Ruusu-Risti mielihyvällä suosittelee. Yksin tilattuna se maksaa Smk. 60: —, mutta yhdessä Ruusu-Ristin kanssa Smk. 50: —, joten vuosikerta lehteämme ja kappale Koitereen kirjaa saadaan sadalla markalla — tai kaksi Ruusu-Ristiä ja kirja Smk:lla 150: —.

Olemme myös vaihtoehtona ottaneet huomioon sen suurenmoisen hyväntyön, minkä muutamat ystävät tekivät lehdellemme viime jouluna; olemme ajatelleet, että ehkä joku tänäkin vuonna tahtoisi ilahduttaa lehteä joululahjalla maksamalla tilauksestaan sata markkaa, ja sentähden merkinneet semmoisenkin vaihtoehdon.

Mitä tilaaja haluaa, sen hän alleviivaa. Riittää, jos hän alleviivaa alkukirjaimen (a, b, c, j.n.e.). Ollakseen täysin varma hän vielä voi pyyhkiä pois tarpeettomat vaihtoehdot, jolloin myös riittää vain alkukirjaimen pyyhkiminen.

Sitten hän osoitukseen kirjoittaa asiaankuuluvan rahasumman ja lähettää sen postin kautta meille.

Asia ei ole mutkikas, vaan sangen yksinkertainen ja

puolet halvempi kuin kirjoihin viety (rek.) kirje. Toivottavasti tilaajat miehissä käyttävät tätä sinistä tilauslappua.

Jos ken haluaa Ruusu-Ristin 1928, mutta ei heti voi sitä maksaa, tai tahtoisi suorittaa maksunsa vähitellen, olkoon ystävällinen ja kirjoittakoon meille. Kyllä toimitus on valmis palvelemaan missä kykenee.

Jos ken ei halua Ruusu-Ristiä edelleen, tekee meille veljen palveluksen ilmoittamalla meille siitä kortilla. Sillä olemme taas vanhan tavan mukaan aikoneet lähettää tammikuun numeron 52:— markan postiennakolla niille tilaajille, jotka eivät ennen tammikuun 15 päivää ole tilaustaan uudistaneet.

Kyllä tunnemme puutteemme. Kyllä tiedämme, ettemme osaa kaikkia miellyttää. Mutta totuutta etsimme ja totuuden puolesta tahdomme elää. Ken totuutta rakastaa, kuinka hän voisi olla meille kylmä?

Kätensä hän meille tarjoo.

Liehukoon siis lippumme korkealla!

Pekka Ervast.

Joulu.

Samalla paikkakunnalla oli paimenia valvomassa ja vartioimassa yön aikana laumaansa.

Ja katso, herran enkeli seisoi heidän vieressään, ja Jumalan kirkkaus loisti heidän ympärillään, ja he pelkäsivät suurella pelolla.

Ja enkeli sanoi heille: Älkää peljätkö, sillä katso, minä ilmoitan teille suuren ilon, joka on oleva kaikelle kansalle, koska teille tänään on syntynyt vapahtaja, joka on Kristus herra, Davidin kaupungissa. Ja tämä on teille merkiksi: löydätte lapsen kapaloituna ja pantuna seimeen.

Ja yhtäkkiä oli enkelin kanssa taivaallisen sotajoukon paljous, jotka ylistivät Jumalaa ja sanoivat: Kunnia korkeuksissa Jumalalle ja maassa rauha hyvän tahdon ihmisissä.

Evangelium secundum Lucam, II, 8—13.

Toimittajalta.

„Kunnia olkoon Jumalalle korkeudessa, maassa rauha ja ihmisille hyvä tahto!“ Näin kerrotaan enkelein laulaneen eräänä merkillisenä jouluyönä, ja ainakin ihmisten kuorot ovat jouluna sitä laulua laulaneet satojen ja satojen vuosien aikana. Mutta jos kysymme, onko kristikuntaan tullut esim. „rauha maan päälle“, täytyy meidän historialliseksi häpeäksemme tunnustaa, että niin ei ole tapahtunut; päinvastoin juuri kristityt kansat ovat alituisesti unohtaneet joululaulunsa, rikkoneet rauhan maan päällä ja keskenään — huomatkaamme: keskenään — käyneet mitä julmimpia, mitä itsekkäimpiä, mitä turhanpäiväisimpiä sotia.

Millä tavalla he siis ovat „Jumalaa kunnioittaneet“, missä on ollut heidän „hyvä tahtonsa?“ Ainoastaan paperilla, ainoastaan sanoissa ja huudoissa. Kristityt kansat ovat aina menetelleet juuri niin kuin heidän Mestarinsa ja Vapahtajansa kielsi heitä menettelemästä: „ei tule luokseni se, joka huutaa: Herra, Herra!, vaan se, joka tekee mitä minä olen käskenyt.“ Mutta kristikunta on aina tyytynyt „huutamaan“. Ja sentähden se myös aina on saanut valittaa, että „Jumala on meidät hyljännyt“, sillä Mestari sanoi huutajista: „en tunne teitä“.

Ja kuitenkin tuon enkelilaulun sisältö on päivän selvä, kun sen vain tahtoo ymmärtää. Siinä piilee lupaus. Suuri ihmeellinen lupaus, että maan päällä voisi vallita ikuinen rauha. Mutta se mainitsee samalla ehdon, ehdottoman ehdon, jotta lupaus voisi täyttyä.

Lupauksen rinnalla kulkee aina ehto — jollei muuta, niin odotuksen ehto, koska lupaus aina tähtää tulevaisuuteen. Sanoohan isäkin lapselleen: „jouluksi saat . . .“, ja äiti: „jos olet kiltti, niin . . .“

Enkelten laulu jouluyönä ei ainoastaan tarkoittanut sitä rauhaa, joka sinä hetkenä ja jonkun aikaa eteenpäin vallitsisi hyvien ihmisten mielissä, koska syntyi lapsi, jonka koko elämä olisi ylistyslaulua Jumalalle. Enkelten laulu tähtäsi kauemmas tulevaisuuteen. Sillä oli ikuinen sisältö, niinkuin kaikkien totuuksien, jotka „ylhäältä tulevat“. Se oli lupausta ja se oli opetusta.

Kuinka meidän siis on käsitettävä ja tulkittava tuo mieltä ylentävä ja kaunis enkelten laulu?

Näin:

Kun ihmisillä on hyvä tahto, silloin vallitsee maassa

rauha, ja kun maan päällä on rauha, silloin ihmisten ja koko luomakunnan elämä on kunnialaulua Jumalalle.

Ei laulu sen mystillisempi ole. Itse asiassa siinä ei ole mitään hämärää eikä salaperäistä. Se on selvä, loogillinen ja järkevä. Me ihmiset päinvastoin olemme hämärän lintuja. Me pelkäämme päivän valoa, sillä se toisi ilmi meidän epäpuhtaat ajatuksemme ja meidän pahan tahtomme.

Ja kuitenkin: onhan meissäkin vapahtaja, onhan meissä mystillinen Kristus, onhan meissä hyvä tahto. Miksi emme sen puoleen kääntyisi? Miksi emme siihen alkaisi uskoa? Nyt, tänä jouluna! Sillä „nyt on otollinen aika".

Miksi emme usko enkelten sanoihin? Kaikki riippuu meidän hyvästä tahdostamme. Meidän hyvä tahtomme yksin saa aikaan rauhaa maan päälle.

Niin, tietysti kaikkien meidän hyvä tahtomme yhdessä. Koko kristikunnan.

Petturia ei saa olla.

Tiedämmehän, että „ajatukset ovat olioita", näkymättömän maailman todellisuuksia, jotka pyrkivät kiteytymään näkyväiseen maailmaan.

Vihan ja levottomuuden, koston ja kateuden ajatuksia on paljon, paljon näkymättömässä maailmassa. Ei maailman sota niitä kaikkia tyhjentänyt. Ja uusia on luotu, yhä uusia. Mihin joudumme, jos ei niiden valtaa murreta? Uhkaavina ukkospilvinä ne taas lepäävät ihmiskunnan yllä.

Nyt on suuri, kaukainen Itäkin nousemassa vihan, suuttumuksen ja katkeruuden ajatuksiin. Heidän vihansa voi aikaa myöten suuntautua Länteen päin, sillä sielläpäin on heidän mielestään kaiken pahan juuri. Kaiken sen pahan, jota he tahtovat kostaa.

Ja mikä silloin seuraa? Aasian sota Europpaa ja Amerikkaa vastaan. Olemme täällä puhuneet „keltaisesta vaarasta". Idässä puhuvat „valkoisesta vaarasta".

Itä on enemmän oikeassa. Sillä me olemme vaaralliset maapallon rauhalle, me lännen kristityt kansat, ellemme opi ottamaan vaaria enkelten laulusta.

Joulu on ovella. Kristikunnan suuri rauhan ja rakkauden juhla. Emmekö kerrankin ottaisi juhlaamme vakavasti, ei vain leikin ja miellyttävän tunnelman kannalta? Emmekö kerrankin kristikuntana voisi päättää: nyt heitämme pelon ja vihan, epäilyksen ja epäluottamuksen pahat henget ja nyt alamme ajatella hyvää — hyvää tahtoa, rauhaa, rakkautta.

Maailman rauha — voisimme melkein sanoa: tuhatvuotinen valtakunta — riippuu niin vähästä, — riippuu vain siitä, että me ihmiset syntyisimme hengessä uudestaan. Kuinka profeettain kohtalo on toivoton niin kauvan kuin ihmisten sydän on kova!

*

Puolen vuosisataa sitten tuli maailman profeetta naisen haahmossa. Hän oli niiden Veljien lähettämä, jotka alituisesti rukoilevat maailman rauhan puolesta ja koettavat herättää ja kasvattaa ihmisissä hyvää tahtoa. Hänen äänensä oli voimakas, hänen kätensä oli taitava. Hän kutsui ihmisiä viisauden lähteille, hän kasvatti heitä rauhan työhön. Mutta lopulta hänen äänensä sortui. Se hukkui maailman melskeeseen.

Hän oli kuitenkin pannut alulle liikkeen ja hänen toimestaan oli perustettu seura, jonka piti jatkaa hänen työtään. Sen piti olla ihmiskunnan yleisen veljeyden ydin. Sen jäsenten piti tunnustaa toistensa veljeys ja elää veljinä keskenään huolimatta kaikista oleellisista ja kaikista satunnaisista erotuksista, jotka asettavat muureja ihmisten väliin ja etäännyttävät heitä toisistaan.

Mutta kun profeetta oli kuollut, unohtui hänen oppinsa vähitellen, vuosi vuodelta. Kun maailmansota syttyi, oli alkuperäinen valo jo niin himmentynyt, että veljet veljeyden, oikeuden ja yhteishyvän nimessä läksivät rintamalle toisiaan vastaan taistelemaan, kukin „oman isänmaansa“ puolesta.

Siten tuli pilkatuksi H. P. B:n rauhantyö. Pilkatuksi ja pilatuksi.

Enkelten laulu oli taas kaikunut kuuroille korville.

Mutta lankeemuksen jälestä voidaan nousta. Jokainen lankeemus on askel nousuun päin, kun tahto on hyvä.

Teosofinen Seura voi vielä nousta lankeemuksestaan, jos se tahtoo. Jos sen jäsenet yksimielisesti tahtovat.

Monta kertaa on minuakin nuhdeltu siitä, etten jätä Teosofista Seuraa rauhaan, vaan vähän väliä sitä moitin ja arvostelen.

Kyllä jättäisin sen oman onnensa nojaan, ellen sitä rakastaisi. Helppo minun olisi pestä käteni ja sanoa: „olenko minä veljeni vartija?“ Mutta enkö ole minäkin T. S:n jäsen?

Ankaruuteni on hyvän tahtoni todistus. Sen Teosofinen Seura vielä tulee myöntämään. Kyllä päivä koittaa,

jolloin uudestaan saamme lyödä veljeskättä. Mutta se päivä on tuskan takana.

Teosofisen Seuran, Tähti- y. m. haaraliikkeineen, täytyy avata silmänsä totuudelle. Sen täytyy myöntää, että kaikki veljeystyö on leikkiä niinkauan kuin emme käy käsiksi asian ytimeen. Sen täytyy myöntää, että ihminen, joka voi tarttua puukkoon tai miekkaan tai kivääriin toista inhimillistä olentoa vastaan, ei ole veli. Sen täytyy myöntää, että sota on kansainvälisen veljeyden kieltämistä. Sen täytyy myöntää, että sanat, puhutut ja kirjoitetut, jotka puolustavat väkivaltaa, sotaa, maailmanrauhan rikkomista, ovat kotoisin suoraan helvetistä, ovat Jumalan pilkkaa ja totuuden häväistystä. Sen täytyy myöntää tämä. Sen täytyy asettua kokonaan ja ehdottomasti maailman rauhan ja sen työn puolesta. Sen täytyy kokonaan keskittyä omaan työhönsä, joka sille alkuaan on annettu ja joka on työtä ihmisten ja kansojen rauhan puolesta.

Mutta emmekö me sitä työtä nyt tee? huudahdamme T. S:n jäseninä kärsimättömästi.

Ehkä kylläkin. Mutta ennenkuin huonetta rakennamme, täytyy meillä perustus olla luja. Perustukseksi kelpaa ainoastaan totuus.

Meidän on siis tunnustettava totuus. Meidän on tunnustettava erehdyksemme ja lankeemuksemme. Meidän on pyydettävä anteeksi kaikilta niiltä ryhmiltä, jotka meidän sokeutemme ja kovuutemme tähden ovat olleet pakotetut meidät jättämään, pyydettävä, että he taas liittoutuisivat meidän kanssamme, ja ojennettava heille vilpitön veljeskäsi. Meidän on otettava tämä ensimäinen askel, sillä me olemme ensimäisenä rikkoneet. Meidän on otettava tämä askel, sillä meillä on voima, valta ja suuruus. Me olemme jättiläinen kääpiöiden rinnalla. Me olemme sitä nyt vielä, mutta ei kauan.

„Me“ ja „me“! Mikä minä siis olen, että sillä tavalla puhun kuin ääni korkeudesta? En mikään. Olen vain oman sydämemme ääni. Sydämemme ja järkemme ja omantuntomme ääni. Siis todellakin „ääni korkeudesta“.

Joulun evankeliumin ääni ja joulun enkelten ääni.

Kunpa meillä ihmisillä olisi hyvä tahto, silloin syntyisi rauha maahan.

Emme saata odottaa, että kaikilla ihmisillä olisi tämä hyvä tahto. Tai että kaikki äkkiä pääsisivät tietoon siitä, että heidän sydämessään piilee Jumalan pyhä tahto.

Mutta teosofisen liikkeen tehtävänä se oli. Teosofisen liikkeen jäseninä piti olla niitä ihmisiä, joissa tämä tahto oli herännyt.

„Ihmiskunnan yleisen veljeyden ydin".

*

Japanissa toimii merkillinen liike ulottaen vaikutuksensa Europpaankin. Se on kansainvälisen veljeyden ja maailmanrauhan liike ja sen nimenä on Oomoto. Tästä kirjoittaa eräs Ruusu-Ristimme jäsen pyynnöstäni seuraavaa:

Oomoton nykyinen johtaja, Onisabro Degutshi, on paljon matkustellut, m.m. käynyt Palestiinassakin tutkimassa pyhää maata. Palestiinan-matkallaan hän hämmästyi nähdessään kuinka pintapuolisesti kristityt käsittivät kristinuskonsa — m.m. „lyödessään rahaa Kristuksellaan".

Oomoto näyttää olevan hyvin lähellä meidän rakasta Ruusu-Ristiämme. Degutshi on myös tutkinut Kristuksen „kultaista elämänohjetta", ja ovat Kristuksen käskytkin yhtenä perusteena hänen uusihenkiliikkeessään.

Degutshilla on päämajansa Kameoka-nimisessä kaupungissa Japanissa. Siellä on temppeli ihanassa puistossa järven rannalla, puistossa, joka on täynnä mitä ihanimpia kukkia.

Onisabro Degutshi'sta kerrotaan, että hänen kasvonsa loistavat lempeyttä; katse on läpitunkeva, mutta silmät täynnä rakkautta, ja hänen katseensa inspiroi. Loistavan kiiltävissä kasvoissa ei ole yhtään ryppyä, hartioille valuvat hiukset. Degutshi kulkee hatuttomin päin. Jumalanpalveluksissa hän käyttää kaunista seremoniapukua. Hän syö kasvisruokaa ja kalaa, juo teetä. Hän piirustaa taitavasti, hän kirjoittaa erinomaisen hyvin mandariinienkieltä. Hänen monilla teoksillansa on suuri kirjallinen ja runollinen arvo. Monet uskonnolliset kirjansa on hän kirjoittanut runomittaan, m.m. teoksen Kristuksen tuleminen Jerusalemiin. Hän käsittää Kristuksen syvällisesti.

Japanilainen Oomoto-lehti Kamino-Kuni kirjoittaa, että Degutshi on syntynyt Orion tähdistön merkit selässään, ristinmerkit käsien päällä, soikeat viivat sormissa.

Periaatteensa nojalla ei Degutshi hyväksy vastaan taistelemista, vaan kärsivällisesti hän ottaa kantaakseen kaikki hyökkäykset ja kärsii tyynesti vainoa. Hän on monenkertaisen rakkauden ruumiillistuma, ja henkensä mahtavuu-

della nöyryyttää hän kaikki vihamiehensä, jotka lopullisesti tulevat hänen ystävikseen.

Hän seurustelee mielellään teosofien kanssa. Viime heinäkuussa oli hänen vieraanaan Kameokassa eräs austraalialainen teosofi. Degutshi uskoo, että itä synnyttää pian suuren ihmisen, joka tulee johtamaan maailman kansoja.

Oomoto-liike ajaa rauhan, — nimittäin koko maailman rauhan kysymystä ja maailman yhteistä uskontokysymystä. Tässä tarkoituksessa käyttää se yhtenä keinonaan esperantonkieltä. Europpaa varten on Oomotolla keskus Parisissa, jossa julaistaan esperantokielistä lehteä nimellä „Oomoto". Tämä lehti, ajaessaan edellämainitsemiani suuria kysymyksiä, seuraa tarkasti kaikkia maailman poliittisia virtauksia. Lehden saa tilata osoitteella: Universala Homama Asocio, 24 rue Bonaparte, Paris (6 e). Lehteä julkaisee professori K o o g e c u N i s h i m u r a, joka nyt on lähtenyt Japaniin järjestämään muuttoaan kokonaan sieltä pois Europpaan, asettuakseen vakituisesti asumaan keskukseen Parisissa ja johtaakseen oomoto-liikettä Europassa. Japanissa professori Nishimura viipyy ensi huhtikuuhun saakka eikä Oomoto-lehti ilmesty hänen poissaollessaan. Japanissa hän tapaa mestarinsa Degutshin, joka on 6 vuotta istunut vankeudessa, minne hänet Japanin hallitus sulki rauhanasian ajamisen johdosta v. 1921, vapauttaen vasta helmikuussa tänä vuonna. Tietysti hän on vanhalle suunnalle pelätty ja vaarallinen henkilö, sillä hän taistelee yhteiskunnallista rappeutumista vastaan, johtaen japanilaista uushenkistä liikettä, antaen perustuksen uudelle uskonnolle siellä ja ohjaten kansoja totuuteen. Hän loi uskontojen liiton ja yleismaailmallisen ihmisrakkausliiton (U. H. A. eli Universala Homa Asocio).

Oomotolaiset ajavat E u r o p a n—A a s i a n y h d y s v a l l a t-ajatusta ja suuria aatteitaan he tahtovat toteuttaa käytännössä.

Mestari Degutshin vankeuden aikana ovat hänen oppilaansa innokkaasti työskennelleet, levittäen uskoansa kaikkiin kansoihin idässä sekä Europpaan.

Mestari Onisabro Degutshin vankeudesta vapautumista ovat oomotolaiset suurella ilolla juhlineet. Lehdissään he kirjoittavat hänelle ylistystään. Eräs saksalainen tohtori (Oomoton jäsen) kirjoittaa hänelle: Idän valo, hengen elämän kukka, rakkauden siemenen kylväjä, onnittelen Teitä, sillä Te voitollisesti pääsitte typerimmän ja julmimman hir-

viön kynsistä, mikä vielä on olemassa maanpäällä. Minä onnittelen ihmiskuntaa, sillä hirviö ei voinut Teitä vaientaa eikä ryöstää Teitä pois, sillä ihmiskunnan on saatava valoa Teidän kauttanne. Te tulette antamaan sille kukkanne. Tietämättömyyden ja ymmärtämättömyyden korkeat muurit aitaavat tien elämän kukkien luokse. Siispä nyt iloitse ihmiskunta! J. n. e.

Oomotolaiset pitävät ahkerasti kokouksia; Tokiossa oli heillä viime kesänä suuri kokous, jossa annettiin valkoisista sellaisia lausuntoja kuin seuraava: Valkeat kansat ovat haavoittaneet muita rotuja sivistyksensä kautta ja senvuoksi rappeutuvat.

Oomotosta löytyy saksankielellä kirjallisuutta.

L. S.

Oomotoliikkeellä on Japanissa y.m. satoja tuhansia kannattajia ja yksin Japanissa kaksitoista jokapäiväistä sanomalehteä. Se on lujassa liitossa eräiden laajoille levinneiden uushenkisten liikkeiden kanssa Kiinassa, Koreassa ja Mongoliassa; samoin se on liitossa persialaisen Bahai-liikkeen ja indialaisen Gandhi-liikkeen kanssa.

*

Vanha legenda kertoo:

Oli jouluyö. Kaukaa tullut kerjäläinen kulki yksin tiellä. Hän nojasi raskaasti sauvaansa, sillä hän oli vanha ja väsynyt. Hän värisi ryysyissään, sillä yö oli kylmä. Hänen oli nälkä, sillä hän ei ollut moneen pitkään tuntiin tavannut ihmisasuntoa.

Mutta tähdet tuikkivat ja lumi narisi. Ja nyt näkyi talo.

Vihdoinkin, ajatteli vanhus, ja hänen katseensa elpyi odotuksesta. Ja talo oli iso, rikas ja komea.

Kerjäläinen kolkutti ovelle. Hienosti puetut palvelijat riensivät aukaisemaan.

— Antakaa vanhukselle yösijaa ja antakaa hänelle syödä, pyysi kaukaa tullut kerjäläinen.

Mutta komeat palvelijat katselivat pitkään hänen ryysyjään.

— Ei täällä ole sijaa kiertolaisille ja pahantekijöille, he närkästyneinä huusivat.

— Kristuksen tähden, kuiski vanha väsynyt kerjäläinen rukoilevasti.

Mutta palvelijat eivät kuulleet hänen kuiskettaan, vaan ajoivat hänet eteisestä ja sulkivat oven.

Niin vanhus taasen oli yksin ulkona kylmässä talviyössä. Huoaten hän jatkoi matkaansa.

Tähdet tuikkivat ja lumi narisi.

Mutta kas tuossa loisti keltainen valo neliruutuisesta akkunasta. Maantien laidassa seisoi mökki, pieni ja matala.

Aroin askelin lähestyi vanhus ja työntäytyi ulko-ovesta porstuaan.

Samassa aukeni tuvan ovi raolleen, lapsen kasvot tirkistivät eteiseen, ja näkivät sauvaansa nojaavan vanhuksen oven raosta lankeavassa valojuovassa.

Heti pienet kasvot kääntyivät tupaan päin ja huusivat:

— Äiti, äiti, porstuassa on niin vanha setä, joka on niin väsyneen näköinen.

Tuvan perältä riensi nainen — toisiakin lapsia näkyi lattialla, -- avasi oven selko selälleen ja käski:

— Vieras on hyvä ja käy sisälle lepäämään. Nyt on jouluyö ja köyhänkin majassa on puuroa. Käykää pöytään istumaan Kristuksen nimessä ja ottakaa osaa pieneen ateriaamme.

Ja suljettuaan oven hän talutti vierasta pöydän luo.

Niin tapahtui, että ryysyinen vaeltaja sai kunniapaikan lesken ja hänen lastensa joulupöydässä. Ja kaikki kilvan palvelivat häntä, pienimmästä isoimpaan.

Takkavalkea loimusi, lamppu paloi ja pakkanen paukahteli tuvan nurkissa.

Mutta vanhus otti leivän, kiitti, mursi ja antoi jokaiselle hänen palansa.

Ja silloin tapahtui ihme.

Ryysyt putosivat vanhuksen päältä, harmaat hiukset hävisivät, rypyt poistuivat kasvoilta ja pöydän päässä istui Jeesus, hyvyydessään, pyhyydessään, kunniassaan loistaen.

„Te otitte minut vastaan, ja minä tulin."

*

Kaikille rakkaille lukijoilleen toivottaa Ruusu-Risti jouluksi suurinta onnea, mitä ihmisen osalle langeta voi.

Jeesuksen sanoja.

Ei-kanoonisista lähteistä.

Minä olen se, josta Mooses on profetoinut sanoen: Profeetan, minun kaltaiseni, on Herra meidän Jumalamme

nostava maasta teitä varten veljienne keskuudesta; kuulkaa häntä kaikissa asioissa, ja ken ei sitä profeettaa kuuntele, hän on kuoleva.

Minä tulin hävittämään uhritoimituksia, ja jollette lakkaa uhraamasta, ei viha teistä lopu.

Minä olen tullut kokoomaan yhteen kaikki kansat ja heimot ja kielet.

Heikkojen puolesta tulin heikoksi, nälkäisten puolesta nälkäiseksi ja janoisten takia janoiseksi.

Joka ei ole minun kaltaiseni, ei ole Hänen kaltaisensa joka lähetti minut.

Veljeni ja kanssaperilliseni ovat ne jotka tekevät Isäni tahdon.

Mikä on heikkoa, pelastetaan sen kautta mikä on vahvaa.

Hyvien asioiden täytyy tulla, ja autuas on hän, jonka kautta ne tulevat.

Autuas on se ihminen, jonka hänen Herransa asettaa kanssapalvelijainsa palvelukseen.

Autuas on hän, joka paastoo senkin takia, että ruokkisi köyhiä.

Autuas on hän, joka luopuu nykyhetken nautinnosta jonkun luvatun takia, joka on etäinen ja näkymätön.

Autuas on silmä, joka nukkuessaan ei ajattele pahaa ja joka herää synnittömyyteen.

Autuas on hän, jolle Jumala on kirjansa opettanut, mutta joka ei silti kuole ylpeänä.

Ken ostaa sieluja vapaiksi epäjumalista, hän on oleva suurin minun valtakunnassani.

Joka tietää ja tekee ja opettaa, häntä on sanottava suureksi taivasten valtakunnassa.

Katso, minä teen viimeiset asiat ensimäisiksi.

Minä olen päivä.

Meidän Herramme siten varoitti meitä, että mitä ikänä me saarnaamme sanoissa kansan edessä, sitä meidän myös olisi teoissa toteutettava kaikkien ihmisten edessä.

Kun eräs häneltä kysyi, koska hänen valtakuntansa tulisi, vastasi hän: „Kun kaksi tulevat yhdeksi, kun se, mikä on ulkonaista, tulee niinkuin se, mikä on sisäistä, ja miespuoli naispuolen kanssa ei mieheksi eikä naiseksi".

„Jos näitä asioita teette, on Isäni valtakunta tuleva."

S ntähden kun Sana oli puhunut, niinkuin lopusta sopi puhua, kysyi Salome: „Kuinka kauvan ihmisiä kuolee?" Herra sanoi: „Niin kauvan kuin vaimot synnyttävät".

Kun hän sanoi: „Silloin olisin tehnyt hyvin, jos en olisi synnyttänyt", ikäänkuin olisi ollut sopimatonta ottaa vastaan äitiyttä, niin Herra vastasi sanoen: „Syö kutakin ruohoa, mutta älä syö sitä, joka on katkera".

Lastu.

Istun majani ovella ja katselen taivaan rantaa, josta aurinko kohta nousee. Olen siistinyt majani ja odottelen. Mieleni on kumman levoton ja täynnä odotusta.

Joka aamu istun majani ovella ja odotan. Joka aamu siistin majani huolellisesti ja katson että kaikki on valmiina.

Onko mieleni sairas vai onko joku uskotellut, että Hän tulee. Kuka sen sanoikaan? Entä jos ei tulekaan? Jos ei ole koskaan luvannutkaan tulla? Näen kuinka ihmiset kulkevat majani ohi ja nauravat minulle: „Vielä hän siinä istuu ja odottaa, eikä näe kuinka majansa sammaltuu ja lahoo" Silloin juoksen sisään, suljen oveni ja itken.

Linnut majani ympärillä pitävät iloaan. Kaksi niistä rakentaa pesää aivan oveni eteen. Katselen niitä ja sydämessäni ikävä syvenee. Siroittelen taivaan lintujen syötäväksi herkut, jotka olin eilen valmistanut Häntä varten.

Sydämeni täyttää autius, sillä majani on tyhjä. Se köyhtyy köyhtymistään. Kaikki koristukset ja kalliit vaatteet, jotka olen Häntä varten laatinut, ovat haalistuneet ja kuluneet, ja morsiuspukuni on koin syömä. Vaikka Häntä odotan, pelkään ottaa Hänet vastaan, sillä olen niin köyhä.

Linnut pitävät iloaan. Niiden pikku sydämet ovat riemua tulvillaan. N i i d e n odotuksen hetki on täyttynyt.

Katselen taivaan rantaa. Aurinko on jo noussut korkealle eikä minulla enää ole mihinkään kiirettä. Mieleni on kumman levoton, vaikka odotuksen hetki on ohi. Ajattelen kulunutta elämääni ja muistelen menneitä aikoja. Enkö ole koko elämäni odottanut? Enkö silloin ja silloin? Ja eivätkö kaikki ole tulleet, joita olen odottanut?

Kaikki ovat tulleet — paitsi Hän.

Elämä on tuhlannut tielleni kultiaan ja hopeitaan. Olen niistä nauttinut ja kuvitellut niiden olevan H ä n e n huomenlahjojaan. Olen leikkinyt veljeni keralla kauniita leik-

kejä. Olemme pukeneet toisemme purppuraan ja helyihin ja mairitelleet toisiamme loistavin arvonimin.

Nyt olen tuhlannut kaikki rikkauteni, jotka Hän minulle huomenlahjaksi lähetti.

Olen leikkien kuluttanut odottavan lohdutonta aikaa. Olen veljeni kera leikkinyt ja näytellyt kuningasta, vaimentaakseni sydämeni polttavaa kaipuuta. Kaikki, kaikki olen tehnyt Häntä odotellessani.

Joka aamu istun majani ovella ja odotan — joka aamu. Joka aamu siistin majani huolellisesti ja katson, että kaikki on valmiina. Olen köyhä. Minulla ei ole enää varaa valmistaa juhla-ateriaa Häntä varten. Kaikki kalliit herkkuni olen taivaan linnuille siroitellut.

Leikin yhä veljeni keralla, vaan sydämeni ei enää ole leikissä mukana. Odotan Häntä. Hän on kerran luvannut tulla. Sydämeni sanoo Hänen pian tulevan. Mitä siitä, vaikka olenkin köyhä, Hän on rikas eikä kaipaa minun pikku rihkamoitani. Mitä siitä, että kasvoni ovat käyneet rumiksi ja kurttuisiksi, Hän on kaunis ja Hänen rinnallaan nuorrun jälleen. Mitä siitä, että koko olemukseni on vanhuuttaan ränstynyt ja vaatteeni riippuvat väljinä. Hän puettaa minut valkeaan hääpukuun.

Linnut majani ympärillä pitävät iloaan. Kaksi niistä rakentaa pesää aivan majani oven eteen. Katselen niitä. Ne ovat täynnä iloa. Niiden laulu soi hopeankirkkaana. Joskus minusta tuntuu kuin niiden kirkkaassa laulussa puhuisi Hän, jota odotan. Silloin vuotaa jotain sanomattoman lämmintä sydämeeni. Joskus olen kuulevani aamutuulen kuiskaavan hänen terveisensä. Joskus heittää nouseva aurinko ryöppynä säteensä syliini. Voi kuinka sieluni silloin riemuitsee. Usein on sellaisena onnen hetkenä sattunut majani oven eteen joku turvaton pikku-veli. Olen vienyt hänet majaani ja jakanut hänen kanssaan leipäni ja iloni. En ole koskaan näillä kuolevaisilla silmilläni luullut nähneeni sydämeni Valtiasta, siksi oli rajaton hämmästykseni kun näin Hänen, täynnä rakkautta, katsovan minua poloisen pikku-veljen kirkkaista silmistä. Eikö Hän olekin joskus sanonut: „Joka ottaa luokseen poloisen pikku-veljen, ottaa luokseen minut".

Joka aamu istun majani ovella ja odotan — joka aamu. Joka aamu siistin majani huolellisesti ja katson, että kaikki on valmiina.

Onko mieleni sairas, en tiedä. Näen ihmisten kiiruhta-

van ohi. En juokse sisään enkä sulje oveani. En liioin itke.

Linnut ympärilläni pitävät iloaan. Katselen niitä ja iloitsen kuten nekin. Aamutuuli puhelee lempeästi ja päivä tuo minulle Hänen terveisensä, Hänen joka kerran tulee.

Odotan — odotan, että joku pikku-veli eksyisi ovelleni, että saisin viedä hänet majaani ja yhä uudelleen ja taas uudelleen näkisin sydämeni Valtiaan katsovan poloisen pikku-veljen kirkkaista silmistä.

Jussi-Veli.

Kristinusko ja maailmanrauha.

Lyhyt vastaus kysymykseen: mitä on kristinusko?

Parikymmentä vuotta sitten sain kerran kirjeen eräältä koulupojalta, joka oli innostunut teosofi ja oli ymmärtänyt teosofian sanoman sillä lailla kuin käsittääkseni H. P. Blavatsky oli tarkoittanut sitä ymmärrettäväksi — nimittäin rakkauden ja rauhan sanomaksi ihmisten ja kansojen kesken. Kirje oli haikeamielinen ja sen sävy oli jonkun verran ihmettelyn värittämä.

Kirjeessään nuori ystäväni kertoi minulle pitäneensä esitelmän rauhan aatteesta koulunsa konventissa. Hänen kuulijansa olivat nuoria poikia siinä iässä, että saattoivat ajatella asioita ja omata mielipiteitä kaikenlaisista kysymyksistä. Nyt hän kirjeessään kertoi, että hänen rauhanesitelmänsä oli mennyt kokonaan penkin alle. Hän ei voittanut sillä mitään hyvää, sillä kun esitelmän johdosta syntyi keskustelu, sangen innokas ja kiivas keskustelu, ei yksikään ainoa hänen tovereistaan ottanut häntä puolustaakseen, vaan kaikki yksimielisesti vastustivat hänen rauhanaatteitaan, noita äärettömän hullunkurisia ja epäkäytännöllisiä rauhanaatteitaan! Millä perusteella he näitä aatteita vastustivat? Ennen kaikkea uskonnollisilla perusteilla! He selittivät, että kristinusko on semmoinen uskonto, joka kasvattaa meitä uljaiksi sotilaiksi, valmiina kuolemaan isänmaan puolesta. Sitäpaitsi sodat ovat välttämättömiä, selittivät nuoret pojat, — täytyy olla sotia; ei ole ollut histo-

riallista aikaa, jolloin ei olisi ollut sotia. Kristinusko on aina puolustanut sotaa uskon ja oikeuden puolesta ja aina on siunattu sotaväkeä ja armeijaa. Ensimäinen, minkä kaikki saamme oppia kouluissa, on, että Juudan kansa, Jumalan valittu kansa, jota Jumala erikoisesti piti silmällä ja suojeli, yhtä mittaa sai sotia, milloin filistealaisia, milloin mitäkin kansaa vastaan. Olihan Jumala sotajoukkojen Jumala, Herra Sebaoth. Sota ei ole ainoastaan välttämätöntä, se on kristillinen velvollisuus. Mihin joutuisivat kristilliset valtiomme, jos ei niillä olisi laivastoja, jos ei niillä olisi armeijoja? Näin nuoret pojat innostuneina puhuivat, ja kirjeenvaihtajaystäväni oli kokolailla surullinen, sillä häneen oli syöpynyt toinen elämänymmärrys. Hän katseli teosofisesti kaikkia maailmanuskontoja, hän piti kaikkia kansoja jäseninä ihmiskunnan suuressa perheessä, ja oli ymmärtävinään, että ihmiskunta kulki semmoista ihannetta ja semmoista aikaa kohti, jolloin ei enää sodittaisi, jolloin kansat niinkuin yksilöt ymmärtäisivät toisiaan veljinä. Nuorukaisen toivorikkaalla uskolla hän kuitenkin lisäsi kirjeensä loppuun: „Mutta enpä heitä yritystäni tähän, yritän uudestaan“.

Iloitsin ystäväni kirjeestä, mutta samalla kovasti ihmettelin sitä käsitystä, mikä noilla toisilla nuorilla oli kristinuskosta. Vaan kun sitten muistelin mitä itse olin koulussa saanut oppia, en niin paljon ihmetellyt nuoria poikia, vaan ihmettelin sitä, että kristinuskon nimessä todella opetettiin koulussa yhtä ja toista, että kristinuskoksi selitettiin sotaintoa, sotaurhoollisuutta ja kaikkea julmuutta ja järjettömyyttä, mikä sotaa seuraa. Tuota opetettiin kristinuskona, ja kuka ties vieläkin opetetaan. En ole niin tarkasti seurannut uskonnonopetusta kouluissamme, että tietäisin sanoa, onko se tänäpäivänä samanlaista kuin ennen, vieläkö yhä opetetaan kristinuskona tuota vanhaa juutalaista pakanuutta?

Joka tapauksessa luulisin ja uskoisin, että jokaisen kristityn mielessä syvimmällä piilee sellainen varmuus ja vakaumus, semmoinen sisäinen tieto, että Jeesus Kristus itse ei ole sotaniekka, että Kristus ei ole mikään Napoleon, joka uljaana johtaa sotajoukkoja. Eihän Kristus olisi valmis pukeutumaan kenraalin pukuun, huitomaan miekalla ja kehottamaan: Nyt lähdetään kristinuskon puolesta taistelemaan, nyt lähdetään minun nimessäni leikkaamaan päät poikki noilta toisilta, jotka eivät minua tunnusta! Emme

voi sydämessämme ajatella Kristusta semmoiseksi. Se olisi meistä suoraa Jumalan pilkkaa.

Sentähden on jonkunverran yllättävää, ettei lapsissa ja nuorissa nopeammin synny siveellinen reaktio sotaopetusta vastaan. Syynä tietysti on tosiasioiden kaunistelu ja vääristely. Historian tunneilla aina luetaan sodista, ja ennen keskittyi historian luku miltei paljaihin taistelu- ja rauhantekokertomuksiin. Muistan kuinka koulupoikana omassa sydämessäni kapinoin. Häpeän puna nousi kasvoilleni, kun ei ihmiskunnassa muuta tapahtunut kuin veritöitä. En käsittänyt historiaa ollenkaan. Olinko sitten syntynyt toisenlaiseksi kuin muut? En uskaltanut paljon puhua ajatuksiani, mutta sielussani käsitin kristinuskoa toiseksi. Äitini oli opettanut minua uskomaan Jumalaan, joka oli täynnä rakkautta ja hyvyyttä. Vaistomaisesti uskoin sentähden, että ihmiskunnan historiassa oli tapahtunut muutakin kuin sotia ja tihutöitä. Miksi ei siitä saanut lukea? Lapsille ja nuorille ei muuta pitäisi opettaakaan! Eiköhän itse asiassa moni, moni nuorukainen salassa ajattele, että Kristus on lempeyden, rakkauden ja rauhan mies eikä mikään soturi? Sentähden onkin välttämätöntä, että me nyt ollessamme aikaihmisiä ja osatessamme ajatella ja käyttää järkeämme, luomme itsellemme historiallisesti ja asiallisesti oikean kuvan siitä, mitä kristinusko on. Meidän täytyy heittää mielestämme kaikki ennakkoluulot, kaikki vanhat käsitykset, jotka olemme kirkolta ja valtiolta saaneet. Meidän on avattava mielemme todella ymmärtämään ja vastaanottamaan oikea tieto siitä, mitä kristinusko on.

Onhan kristinuskossa paljon, paljon mysterioita, paljon puolia, joista voidaan syvällisesti puhua ja jotka avaavat hengen silmille mittaamattomia näköaloja. Mutta kristinuskossa on myöskin — ja ehkä ennen kaikkea — siveellinen puoli, moraalinen puoli, joka on aivan uusi ja toisenlainen kuin vanhat maailmankäsitykset. Jeesus Kristus pani alulle uuden ajan ihmiskunnan historiassa, ei siinä mielessä, ettei hänellä olisi ollut edeltäjiä, etteikö Buddha olisi edustanut samaa elämänkäsitystä tai muinaisajan suuret viisaat ennen Jeesusta olisi ymmärtäneet elämää oikein, mutta siinä mielessä Jeesus avasi kuin uuden aikakauden ihmiskunnalle, että hän toi ja tarjosi joka ihmiselle, joka vapaasti tahtoi ottaa vastaan, uuden elämänymmärryksen, uuden asenteen elämässä ja uuden siveyslain. Jos tahdomme karakterisoida vanhaa ja uutta aikaa, siis aikaa en-

nen Kristusta ja aikaa jälkeen Kristuksen, muutamilla kuvaavilla nimillä, sanoisimme, että vanha aika, jota niin kauniisti esim. Uuden Testamentin hebrealaiskirjeessä mainitaan nimellä „Vanha Liitto", erosi siinä suhteessa „Uudesta Liitosta", että Vanhassa Liitossa sodittiin, Vanha Liitto oli ikäänkuin sotaliitto, Vanha Liitto oli aika, jolloin korkein moraali, korkein eetillinen asenne elämässä ilmaistiin sodan välityksellä. Vanhassa Liitossa oli sota jaloa inhimillistä palvelusta, ponnistusta, uhrautumista. Sotaurho oli kunnioitettava olento. Vanhan Liiton ulkonainen ihanne oli urhoollinen ihminen, joka iloisena saattoi kaatua kenraalinsa ja kuninkaansa puolesta. Tässä hieman räikeässä valaistuksessa näemme selvimmin erotuksen vanhan ja uuden ajan välillä.

Kuinka todella toisenlainen on se uusi aika, jonka kulmakiven Jeesus Kristus laski, kuinka erilainen se uusi yhteiselämä, johon hän kutsui ihmisiä! Tämä Uusi Liitto, tämä uusi usko, tämä „kristinusko", jos sillä nimellä tahdomme sitä nimittää, kieltää vanhan sotimisen. Nyt ei enää sodita eikä tehdä väkivaltaa, nyt ei enää valmisteta kiväärejä eikä kanuunoja Uudessa Liitossa, jossa seurataan Kristuksen jälkiä, ei kanneta aseita. Miekka pistetään tuppeen. Se on Uuden Liiton, se on kristinuskon tunnusmerkki. Se kristillisyys, joka selitti tyhjäksi tämän totuuden, ei ole mitään kristinuskoa. Se on mitä tahansa vanhaa pakanallisuutta, jos tahdomme sillä nimellä nimittää vanhaa käsitystä elämästä, se on vanhaa juutalaisuutta, se on taivaassa istuvan ukko-Jumalan palvontaa, se on sota-aikaa. Mutta kristinuskoa se ei ole. Todellinen kristinusko on kaatanut kaiken tuon. Todellinen kristinusko on poistanut sen maailmasta. Jeesus Kristus sanoi: „Joka miekkaan tarttuu, se miekkaan hukkuu". Milloinka hän näin sanoi? Silloin kun Pietari, joka oli Jeesuksen seuraaja, ihailija ja ystävä, joka rakasti Jeesusta ylinnä kaiken, veti miekan tupesta ja sivalsi korvan sotamieheltä, silloin kun tämä kävi Jeesukseen käsiksi vangitakseen hänet. Silloin Kristus sanoi Pietarille nuo sanat, jotka saattoivat tuntua tylyiltä sinä hetkenä: „Joka miekkaan tarttuu, hän miekkaan hukkuu". Jos olette ymmärtäneet minun uuden uskoni, niin tiedätte, että siinä uskossa ei käytetä väkivaltaa, ei aseita, — ei puolustukseksikaan.

Niin Jeesus opetti. Sanoihan hän käskyssään: „Te olette kuulleet sanotuksi vanhoille: rakastakaa lähimäi-

siänne ja vihatkaa vihollisianne, mutta minä sanon teille: rakastakaa vihollisianne". Ja alkutekstin sana, jota käytetään, ei merkitse personallisia vihamiehiä, vaan valtiollisia „vihollisia", toisten kansojen kansalaisia. (Personallisille vihamiehille on tehtävä hyvää, niitä on siunattava j. n. e.) Kun tarkasti tutkii vuorisaarnaa, tulee samaan käsitykseen kuin Leo Tolstoi, että Jeesus Kristus nimenomaan kieltää tappamisen ja sodan.

Voimme siis tulla yksinkertaiseen, selvään, teoreettisesti järkevään ja käytännöllisesti kaikkia pulmia ratkaisevaan käsitykseen kristinuskosta. Kristinusko on rauhan oppi.

„Mutta kuinka emme me kristityt tiedä tästä? Miksikä eivät kirkot ole tällä kannalla? Kuinka on ymmärrettävissä, että Jeesus Kristus on perustanut uuden elämänymmärryksen, mutta että me, jotka seuraamme häntä, jotka käytämme hänen nimeään, emme tiedä mitään tästä hänen uudesta elämänymmärryksestään? Emme ole kuulleet mitään semmoisesta kristinuskosta! Onhan raamatussa kauniita lauseita, tietysti siellä on kauniita sanoja. Tietysti voi itkeä ja tulla liikutetuksi, kun kuulee saarnattavan tuhatvuotisen valtakunnan rauhasta ja onnesta, mutta eihän se kuulu nykyhetken kristinuskoon, eihän kristinusko meidän päivinämme voi edes olla sitä".

Näin huudahtaa kristikunta.

Kuinka siis on ymmärrettävissä, että kristitty maailmamme ei tiedä mitään todellisesta kristinuskosta, ei tiedä mitään oman Vapahtajansa näkökannoista ja selvistä opetuksista, juuri niistä tärkeistä opetuksista, joita hän on Vapahtajana tahtonut opettaa? Meidän täytyy tutkia historiaa ja kysyä, mistä tämä johtuu. Onko historia todistamassa, että Jeesus eli, kuoli ja unohtui, että kaikki mitä hän opetti unohtui kirkolta, niin että meille jäi aivan väärä käsitys kristinuskosta? Meidän täytyy tutkia historiaa.

Mitä silloin saamme oppia? Niin sanotun kirkkohistorian suhteen huomaamme, että tärkeimmät asiat on jätetty pois taikka tuomittu vääriksi. Mutta kun tutkimme kristikunnan alkuhistoriaa kaikista mahdollisista lähteistä, teemme ihmeellisen havainnon, sangen ihmeellisen. On näet jyrkästi eroteltava toisistaan viimeiset 1600 vuotta ja ensimäiset 300, voisimme sanoa 325 vuotta. Sillä tuo vuosiluku 325 on käänteentekevä kristikunnan historiassa. Mitä silloin tapahtui? Silloin oli tuo kuuluisa ja suuri Konstanti-

nopolin kirkolliskokous, jolloin kristillinen kirkko liitettiin yhteen valtion kanssa. Kristinusko tunnustettiin valtion uskonnoksi.

Tämä ei käynyt päinsä muitta mutkitta. Valtiotaidon ensimäiset periaatteet sanovat meille, että täytyi tapahtua kompromissi, pieniä mukautumisia kummaltakin puolelta. Kristinusko sai sovitella päästessään valtionuskoksi. Ennen tätä aikaa oli ollut marttyyreja, jotka uskon puolesta kärsivät hirmukuoleman. Nyt julma vainojen aika loppui. Nyt kristinusko tunnustettiin. Nyt uusi usko tuli vapaaksi. Tavallisesti sanotaan: marttyyrien veri kostutti maata ja se vaikutti, että heidän seuraajansa saivat vapaasti uskoa Jeesuksen sovituskuolemaan, eivätkä enää tarvinneet peljätä tunnustaa Kristusta Vapahtajakseen. Mutta tältä kannalta katsoen jää historiaan hämärä kohta.

Kuinka näet on käsitettävissä, että Rooman valtakunta, jossa vallitsi täydellinen uskonvapaus, jossa saatiin harrastaa mitä uskontoa tahansa ja rakentaa temppeleitä kelle jumalalle tahansa, — että Rooman valtakunta noin äärettömästi vainosi yhtä uskonnonmuotoa, vieläpä sivistyneen roomalaisen silmissä niin hullunkurista uskoa, että tyhjästä ja tahtomattaan luotu ihminen olisi tuomittu ikuiseen piinaan, ellei jumalan poika ristinkuolemallaan olisi hänet siitä lunastanut. Roomalaiset nauraisivat vielä tänä päivänä, jos tietäisivät, että me kristityt olemme uskoneet heidän vihansa ja vainonsa johtuneen niin peräti lapsellisista syistä.

Mikä sitten oli syynä, että Rooman viisaat valtiomiehet vainosivat kristityitä? Tämä asia selviää meille, kun historiallisesti saamme tietää, mitä kristinusko opetti kolmena ensimäisenä vuosisatana, mitä kristityt uskoivat ja mitä he harrastivat. Tämän saamme tietää esim. siten, että tutkimme kristillisiä kirjoituksia niiltä ajoilta, luemme n. s. kirkkoisiä, kristinuskon suuria puolustajia, joita kristillinen kirkko tunnustaa oppi-isikseen, mutta joista se ei sen enempää kerro. Tahdon tässä mainita muutamia kirkkoisien lauselmia, jotka valaisevat kysymystämme.

Justinus Marttyyri (98—165 j.Kr.) sanoi kristityitä ja sotamiehiä toistensa vastakohdiksi.

Irenaeus († 202) sanoi: „Rakastakaa vihollisianne“ on oleellisin osa Kristuksen opetuksista. „Kristityt ovat vaihtaneet miekkansa rauhan työkaluihin, eivätkä tunne aseitten käyttöä.“

Clemens Aleksandrialainen († noin 220) sanoi kristi-

tyitä rauhaa rakastavaksi kansaksi, m.m. nimenomaan näin: „Kristus kehoittaa palvelijoitaan rauhalliseen asetyöhön".

Tertullianus (160—240), jonka tunnemme noista omituisista sanoista: „Minä uskon, koska se on järjetöntä", — joita sanoja usein on ihmetelty, mutta jotka luultavasti olivat kohdistetut roomalaisille käytännön ihmisille, joista sodan paheksuminen oli järjetöntä, — hän sanoi: „Kuinka kristitty voi tehdä sotapalvelusta, kuinka hän voi esiintyä sotamiehenä ilman miekkaa, kun kerran Herra on ottanut häneltä miekan? Sotamiesten tullessaan kristityiksi täytyy luopua sotapalveluksesta".

Origines (185—254) hyvin kuuluisa mies, hän, jonka teosofit tuntevat nimeltä, koska hän opetti sielun preeksistensiä ja jälleensyntymistä, Origines tuomitsi kaikkea sotapalvelusta: „Emme me enää tartu miekkaan yhtäkään kansaa vastaan, emmekä enää opeta sotaa käymään. Me olemme Jeesuksen takia tulleet rauhan lapsiksi. Me rukoilemme hallitsijamme puolesta, mutta emme enää ota osaa hänen sotiinsa, vaikka hän kuinka meitä ahdistaisi".

Lactantius († noin 330), Konstantinuksen pojan opettaja, sanoi: „Ei koskaan voi olla oikeamieliselle miehelle luvallista mennä sotaan". Näin hän kuvasi sotaurhojen uraa: „Tämäpä on siis teidän tienne kuolemattomuuteen! Hajoittaa kaupunkeja maan tasalle, tehdä maa autioksi, hävittää tai kukistaa vapaita kansoja! Kuta enemmän ovat hävittäneet, ryöstäneet, murhanneet, sitä jalompina ja kuuluisampina he itseään pitävät. He koristavat rikoksiaan hyveen nimellä. Joka yksityiseltä ihmiseltä riistää hengen, rangaistaan rikoksen tekijänä . . . Murhaa ihmisiä tuhansittain, peitä maa vereen, myrkytä jokia kuolleitten ruumiilla, — ja sinulle annetaan paikka Olympoksella, jumalien pyhällä vuorella".

Augustinus (354—430) sanoi: „Saavutetaan paljon pysyvämpi kunnia poistamalla sotia rauhan sanoilla kuin hävittämällä vihollisia aseilla". Augustinus on kirkkomme rakkain oppi-isä, mutta hänen eläessään olikin kristinusko jo valtionuskontona. Augustinuksessa pilkahtaa sentähden näkyviin valtiomies, joka puhuu kunniasta: „Saavutetaan suurempi kunnia". Hänen äänensävynsä on jo näin laimea verrattuna noihin edellisiin uskonsankareihin, jotka puhuivat suoraan ja peittelemättä, koska heidän uskonsakin oli selväpiirteinen ja suora.

Arnobius vanhempi († noin 326) sanoi sattuvasti ja kau-

niisti: „Jos ihmiset ymmärtäisivät, että heidän inhimillinen olemuksensa ei ole heidän ruumiillisessa muodossaan, vaan siinä, että ovat järkiolentoja, ja jos he edes hetkeksi kallistaisivat korvansa Herran pelastaville ja rauhaa rakentaville käskyille, muuttaisi koko maailma heti terävimmät aseensa rauhallisten pyrkimysten välikappaleiksi ja pysyisi koossa ihanassa yksimielisyydessä, loukkaamattomien sopimuskirjain suojaamana". Arnobius vanhempi puhui tällä tavalla, sillä hän oli alkuaan ollut vanhan liiton kannalla, mutta sitten kääntynyt ja tullut kristityksi. Hänessä oli tapahtunut sama, mikä joka ihmisessä pitää tapahtua. Hän oli muuttunut sodan ihailijasta rauhan ihailijaksi.

Näistä vanhan ajan suurten idealistein, kirkkoisien lausunnoista näemme selvästi, mitä kristinusko oli ensimäisinä kolmena vuosisatana. Kristinusko oli juuri sitä uutta elämänymmärrystä, joka pakeni kaikkea väkivaltaa, joka teki ainoastaan rauhan ja rakkauden työtä.

Nyt myös ymmärrämme, miksi Rooman mahtava valtakunta niin suurella innolla ja itsepintaisuudella vainosi näitä muutamia satoja tuhansia ihmisiä. Tietysti siksi, että he, jotka nimittivät itseään krestiaaneiksi, sittemmin christiaaneiksi, kieltäytyivät sotapalveluksesta. Koko heidän käsityksensä käytännöllisestä kristinuskosta keskittyi siihen, että he sanoivat Rooman valtakunnan miehille: „Me emme voi palvella sodassa, olemme omaksuneet uuden elämänymmärryksen, joka opettaa, ettemme saa tarttua miekkaan. Tunnustamme kaikkien ihmisten veljeyden". Siinä yksinkertainen syy, miksi Rooman valtakunta heitä vainosi. Semmoisen valtiollisen syyn pätevyyden mekin ymmärrämme.

Onhan tuore esimerkki Venäjältä Tolstoin aikana. Siellä yksi ja toinen nuorukainen, joka duhoboorein opetuksista tai Tolstoin kirjoista oli kuullut uudesta elämänymmärryksestä, kieltäytyi asevelvollisuudesta. Venäjän kristitty valtio ei kuitenkaan hyväksynyt tätä Kristuksen seuraamista. Vaarallisina ja epäilyttävinä kansalaisina nuorukaiset teljettiin tyrmään. Valtion kannalta oli vaarallinen semmoinen ihminen, joka sanoi: „minä en tahdo veljiäni tappaa, en tahdo oppia murhaamaan, en miekkaa heiluttamaan, enkä pyssyä käyttämään, tahdon seurata Kristusta". Auta armias, kuinka vaarallisia olentoja nämä olivatkaan!

Samalla tavalla oli Roomassa. Rooman virkamiehet

ja sotaherrat pitivät kristillistä lahkoa vaarallisena, koska kristityt eivät olleet valmiit tekemään lippuvalaa. He vainosivat alussa tuota pientä lahkoa, mutta huomasivat vihdoin, kun lahko yhä kasvoi, että oli viisainta ottaa koko lauma ystäväkseen: tehdään siitä valtionuskonto, annetaan kristityille täysi vapaus rukoilla ja palvella Jumalaansa, rakentaa kirkkoja ja järjestää seurakunta-asioitaan. Tottahan he sitten puolestaan luopuvat itsepintaisesta ja perin hullunkurisesta aseettomuudestaan. Niin pienen ja mitättömän vastapalveluksen voivat hyvinkin tehdä valtiolle!

Tuumasta toimeen. Kristinusko tehtiin valtionuskonnoksi. „Ennakkoluuloista" luovuttiin molemmin puolin. Ja niin meni kristinusko eteenpäin vuosisata vuosisadalta.

Nyt olemme samassa asemassa kuin puolitoista vuosituhatta sitten, yhä elämme keskellä Rooman valtakuntaa ja yhä kuuluu sotamelskeen keskeltä Jeesus Kristuksen ääni: „Kuka tahtoo minua seurata? Ei minun elämänymmärrykseni eikä uskoni ole joukkojen asia, ei se ole joukkosuggestiota. Minun elämänymmärrykseni ja uskoni on yksilöllinen asia, esoteerinen kysymys, kutsun ihmisiä Jumalan valtakuntaan, yhden sieltä, toisen täältä".

Me ihmiset käymme koulua tässä elämässä, synnymme tänne uudestaan ja uudestaan, — mikään iankaikkinen kadotus ei meitä odota, — kunnes omissatunnoissamme kuulemme Kristuksen äänen, joka sanoo: „joko tahdot tulla minun opetuslapsekseni, joka tahdot astua Isän valtakuntaan? Silloin luovu maailmasta ja maailman opista, luovu harhakäsityksistä. Tule ihmiseksi, joka tietää, mitä on olla ihminen. Minä olin ihmisen poika! Ole sinäkin ensin ihmisen poika, kulje ihmisen pojan kärsimystietä Getsemanesta Golgatalle ja anna itsekkyytesi kuolla ristinpuulla. Kerran sinä tulet Jumalan pojaksi, niinkuin tulin minä. Sillä ainoastaan te kaikki, jotka seuraatte minun jälkiäni, muodostatte todellisen kristillisen kirkon ja todellisen kristikunnan".

Pekka Ervast.

(Puhe Helsingin Rauhan Liitossa marraskuun 13 p:nä 1927).

Opetuslapsen valinta.

Kysymys, jonka pyrkijät usein tekevät, on seuraava: mikä saattaa Mestarin hyväksymään kokelaan opetuslapseksi? ja toinen kysymys on: kuinka kokelas voi tietää olevansa hyväksytty?

Kuinka usein onkaan kysyjä enemmän huolissaan Mestarista ja Hänen edesottamisistaan kuin omasta suhteestaan kysymykseen. Ja kuitenkin hänen oman itsensä valmistaminen palveluskuntoon ja hyödylliseen yhteistyöhön on, tai tulisi olla, hänen päähuolenaan.

Mestaria koskevat tiedustelut ovat mieltäkiinnittävämpiä kuin tiedustelut opetuslapsiuteen tarvittavista ominaisuuksista. On paljon kiintoisampaa kuulla kaikkia mahdollisia yksityisseikkoja Adeptien elämästä kuin yhtämittaa tutkia niitä vikoja ja puutteellisuuksia, joiden todella pitäisi herättää pyrkijän huomiota. Opetuslapseksi pyrkijä on alttiimpi osoittamaan uteliaisuutta erinäisten Mestarein tapoihin ja menetelmiin nähden ja miten He oppilaitaan käsittelevät, kuin ahkerasti noudattamaan omassa elämässään oikeita tottumuksia ja työtapoja. Kaikki nämä Hierarkian jäseniä koskevat seikat ovat sivuasioita, omiansa asettamaan esteitä ja rajoituksia tielle. Ennen kaikkea me neuvomme sille, joka tahtoisi astua kosketukseen Mestarein kanssa, että hän kääntäisi katseensa niistä asioista, jotka eivät hänelle kuulu, keskittäisi huomionsa välttämättä otettaviin askeleihin ja luopuisi kokonaan noista hukkaan menevistä hetkistä, tuulista ja tunnelmakausista, jotka niin usein valtaavat suurimman osan hänen ajatuselämästään. Jonkunlaista tietoa voidaan kuitenkin antaa niiden ohjaukseksi ja rohkaisuksi, jotka ovat vilpittömästi vakavia etsijöitä.

Kun Mestari koettaa löytää sopivia pyrkijöitä opettaakseen ja ohjatakseen, kohdistuu Hänen huomionsa ennen kaikkea kolmeen asiaan. Jolleivät nämä ole nähtävissä, ei riitä minkäänlainen hartaus tai pyrkimys, ei elämän puhtaus eikä elämän tapa. On tähdellistä, että kaikki pyrkijät käsittävät näiden kolmen tekijän tärkeyden ja siten säästävät itseltään paljon mielen levottomuutta ja turhaa touhua.

1. Mestari luo katseensa päässä olevaan valoon.
2. Hän tutkii pyrkijän karman.
3. Hän panee merkille, millä tavalla pyrkijä palvelee maailmaa.

Tarkastakaamme näitä kolmea kohtaa yksitellen.

1.

Jollei ole merkkiä siitä, että ihminen on, niinkuin esoteerisesti sanotaan, „sytytetty lamppu", on turha Mestarin tuhlata aikansa. Kun valo on läsnä päässä, on tämä merkkinä siitä, että:

a) Käpyrauhanen (glandula pinealis), joka, kuten kaikki okkultiset tutkijat tietävät, on sielun sija ja henkisen havainnon elin, on suuremmassa tai vähemmässä määrässä toimintakykyinen. Tässä rauhasessa tapahtuvat ensimäiset fysiologiset muutokset sielun kosketuksesta johtuen, jonka kosketuksen ovat aikaansaaneet määrätty mietiskelytyö, mielenhillintä ja henkisen voiman vuodatus.

b) Fyysillisellä tasolla toimiva ihminen asettuu linjaan oman ajatustasolla elävän minänsä, sielunsa eli Korkeamman Itsensä kanssa, ja fyysillisen tason elämä ja luonto alistetaan sielun vaikutuksen ja kontrollin alaiseksi.

c) Voimaa virtaa, ajatuksen välittämänä, sutraatmaa, magneetista jännettä eli lankaa pitkin, sielusta aivoihin. Henkisen näkemyksen, oikean havainnon ja kosketuksen koko salaisuus piilee ylläolevassa väitteessä, ja sentähden Patandshalin Joogasuutrat kelpaavat ainaiseksi käsikirjaksi oppilaille, vihityille ja adepteille, sillä niissä löytyvät ne säännöt ja menettelytavat, jotka saattavat ajatuksen kontrollin alaiseksi, hiljentävät astraaliruumista sekä kehittävät ja vahvistavat lankasielua, niin että se voi tulla ja todella tulee kanavaksi, joka välittää yhteyttä ihmisen ja hänen minuutensa välillä.

Tämä valaiseva tiedon valo virtaa alas aivojen onteloon ja saattaa näkyviin kolme tiedon aluetta. Tämä usein unohtuu ja siitä johtuu vaillinaisesti valaistun oppilaan eli kokelaan turha levottomuus ja ennenaikaiset tulkinnat. Kyseessä oleva valo vetää näytteille ja etualalle tajuntaan niitä ajatusmuotoja ja olioita, jotka kuvaavat alempaa elämää ja jotka yhdessä muodostavat Kynnyksen Vartijan. Sentähden pyrkijä kaikista ensinnä havaitsee sen, minkä hän tietää arvottomaksi, ja hänen silmiinsä välähtää näkemyksenä oma ansiottomuutensa, oma heikkoutensa ja oman auransa kaikkea muuta kuin tavoiteltava kokoonpano. Hänen sisäinen pimeytensä tihenee valossa, joka heikosti tuikahtaa olemuksensa keskustasta, ja usein hän joutuu epätoivoon ja laskeutuu alakuloisuuden alhoihin. Kaikki mystikot to-

distavat tästä. Se ajanjakso on kestettävä ja läpielettävä, kunnes päivän puhdas valo karkoittaa varjot ja pimeyden, ja elämä käy vähitellen valoisammaksi, kunnes aurinko loistaa päässä kaikessa kirkkaudessa.

On pidettävä mielessä, että tämä sutraatmaa pitkin kulkeva vuodatus saattaa pukeutua kolmeen muotoon riippuen säteestä, johon ihminen kuuluu.

Jos hän kuuluu ensimäiseen säteeseen, osoittautuu sutraatman toiminta ja pääkeskuksen — ja siten käpyrauhasen — herääminen lisääntyneenä tahdon eli päätöksen lujuutena tai asteettain kasvana jumalallisen Suunnitelman käsittämisenä. Jos hän kuuluu toiseen säteeseen, osoittautuu sama asia rakkauden valon ilmennyksenä tai asteettain kasvavana henkisenä havaintokykynä. Jos ihmisen voima kulkee kolmannen säteen linjaan, näyttäytyy kosketus enenevänä toimintana palveluksen muodossa tai alati kasvavassa elämän järjestelyssä. On muistettava tässä, että usein tämä kosketus ja kasvu ilmenee alussa näennäisesti suurenneena viallisuutena, jolloin säteen ominaisuuksien pahin puoli tulee esille. Ensi säteen ihminen esimerkiksi osoittaa tarpeetonta lujuutta eli voimaa, käyttäen tarmoa turhaan ja itsepäisiin tekoihin; toisen säteen ihminen saattaa usein olla turhan psyykkinen, sekoittaen henkistä havaintoa psyykkisiin näkyihin, koska hänen hillitsemätön psyykkinen luontonsa tarpeettomasti kiihoittuu; kolmannen säteen ihminen taas osoittaa turhaa, levotonta puuhaavaisuutta ja kuumeentapaista palvelua. Kaikki nämä epäkohdat tasaantuvat itsestään ajan mukana, jos harjoitetaan kärsivällisyyttä, levollisuutta ja odotuskykyä.

Näin ollen voidaan sanoa, että ensimäinen tiedon alue, joka vastaanottaa valaistusta, käsittää kaikki muodot, jotka tavataan inhimillisen pyrkimyksen kolmessa maailmassa, eetterisessä, astraalisessa ja mentaalisessa. Tämän prosessin kautta opetuslapseksi pyrkijä oppii tuntemaan oman alemman luontonsa ja alkaa nähdä vankeutensa ulottuvaisuuden sekä (niinkuin Patandshali sanoo) „huojuvan psyykkisen luontonsa muunnelmia". Saavutuksen ja etenemisen esteet paljastuvat hänelle ja hänen oma ongelmansa tarkistuu. Usein hän silloin joutuu samaan asemaan kuin Ardshuna, seisoessaan vastapäätä vihollisia, jotka kuuluvat hänen omaan huonekuntaansa, ollessaan epätietoinen velvollisuudestaan ja kadottaessaan rohkeutensa, kun hän etsii itselleen tasapainoa kahden vastakohdan väliltä. Hänen

rukouksensa olkoon silloin Indian kuuluisa rukous, jonka sydän lausuu, pää ymmärtää ja harras ihmiskunnan palvelukseen omistettu elämä täydentää.

„Paljasta meille tosi Hengen auringon kasvot,
Joita peittää kullanvaloinen kehrä,
Että näkisimme Totuuden ja suorittaisimme kaiken velvollisuutemme,
Ennenkuin lähestymme Sinun Pyhiä jalkojasi."

Kun hän etenee ja kamppailee, kohoaa ongelmainsa yläpuolelle ja saattaa pyyteensä ja ajatuksensa kontrollin alaisiksi, avautuu hänen eteensä toinen tiedon alue — tieto henkisessä ruumiissa olevasta itsestä, tieto minuudesta mikäli tämä ilmenee syyruumiin, kaarana shariiran, välityksellä, ja huomioiva tieto siitä henkisen tarmon lähteestä, joka on vaikuttavana impulsina alemman ilmennyksen takana. „Kullanvaloinen kehrä" läpäistään; tosi Aurinko näkyy; polku löytyy ja pyrkijä yrittää eteenpäin yhä kirkastuvaan valoon.

Kun tieto Itsestä vakiintuu ja kun tajunta yhä kiinteämmin keskittyy minä-luontoon, avautuu sielun silmälle kolmas tiedon alue, ja ihminen tulee fyysillisellä tasolla tietoiseksi aivojensa valvetajunnassa siitä, mitä Itse näkee, kuulee, tietää ja kohtaa. Mestari on löydetty; Hänen opetuslapsiryhmänsä on kohdattu; välittömän nykyhetken tehtävä näkyy, ja tsheela ymmärtää, mikä osa hänelle lankeaa ja mikä osa työstä hänen on otettava suorittaakseen, ja vähitellen tehtävä toteutetaan fyysillisellä tasolla. Samalla alemman luonnon toiminta vähenee, ja ihminen astuu askel askeleelta tietoiseen kosketukseen Mestarinsa ja ryhmänsä kanssa. Mutta tämä seuraa „lampun sytyttämistä", alemman ja ylemmän rinnastumisesta ja valaistuksen virtaamisesta aivoihin sutraatman eli langan kautta.

On tärkeätä, että kaikki pyrkijät käsittävät ja tutkivat näitä kohtia, jotta ottaisivat vaadittavat askeleet ja kehittäisivät tarvittavaa huomiokykyä, sillä ennenkuin tämä tapahtuu, on Mestari voimaton, kuinka halukas hän olisikaan, ottamaan vastaan pyrkijää ryhmäänsä ja siten oman auransa vaikutuspiiriin, tehden hänestä tajuntansa ulkovartijan. Ihmisen on itsensä muovailtava tien joka askel, eikä ole olemassa mitään lyhyttä tai helppoa taivalta pimeydestä valoon.

d) Lopuksi päässä oleva valo on merkkinä Tien löytämisestä, ja ihmisen tehtäväksi jää tutkia ja ymmärtää tek-

niikka, jonka avulla valo keskitetään ja voimistetaan, kuinka siihen astutaan ja miten se lopulta tulee siksi magneettiseksi linjaksi (ikäänkuin hämähäkin langaksi), jota pitkin voidaan mennä alemman ilmennyksen lähteeseen saakka ja astua Sielun tajuntaan. Ylläoleva sanonta on vertauskuvallinen, mutta samalla elävästi sattuva, vaikka ajatuksen ilmaisu on sitä laatua, että se tuo tietoa niille, jotka tietävät, ja suojelee niitä, jotka eivät vielä tiedä.

„Vanhurskasten tie on kuin loistava valo", ja kuitenkin ihmisen pitää samalla tulla tieksi itse ja astua siihen valoon. Hän tulee valoksi ja toimii sitten lamppuna pimeässä paikassa, kantaen valoa toisille ja valaisten tietä heidän edessään. (Jatk.)

Tibettiläinen.
Engl. suom. P. E.

Vuorille.

I.

Unihuilut.

En kestänyt elämän tuskia, siksi
unet mulle on käyneet rakkaimmiksi.
Mua pelotti hornien huudot ja kuilut.
Mua kutsuivat uinumaan haaveeni huilut.
En valvoa jaksa, en kärsiä voi!
Minut unia näkemään luojani loi.

Käy luokseni, väsynyt matkamies,
kun liian raskaalta tuntuvi ties.

Sadun suvesta hiljaa haastelen sulle.
Sen unteni keijut kertoivat mulle.
Kun kuulet sen, voit unhoittaa,
voit unhoittaa ja rakastaa,
voit lempiä kukkia, maata ja merta —
ja huoleton olla kuin lapsena kerta.

Käy luokseni, väsynyt matkamies!
Sua uottavi mökkini lämpöinen lies.

En haastele sulle sankaritöistä,
en etsivän sielun jylhistä öistä.
Olen itse etsijä ollut kerran.
Olen tahtonut nähdä kasvot Herran.
Mua kosketti kohtalon katse ja horjuin.
Maan harhojen voimalla luotani torjuin.

Ja armosta uinua auvoon sain
ja kuunnella vain ja kertoa vain,
mitä kaukana kaikuvi sielussain.
Käy luokseni, väsynyt matkamies,
kun raskas on ies ja vaikea ties.
Luo satuni viihtyä, lämpöä lies.

II.

Voittajat.

Te auttajina, tuntemattomina,
kuljette keskellämme, voittajat.
Koin näemme vain teidän johtamina,
oi, Henki-Itsen ylhät palvojat.
Yötummain tuskain, varjoin, virvain mailla
me alhoon hukkuisimme teitä vailla,
valossa Ikiliekin valvojat!

On turva teissä, vaikka emme tunne
kuin harhavaipan, mihin peitytte.
Me emme tunne onkaloita, kunne
te kauhut kammitsoiden kuljitte.
Me emme tunne valkeuden maata.
Oi, syyllinen ei sinne käydä saata!
Te, kirkkaat, valvoin siihen astuitte.

Te hengitätte iankaikkisuutta.
Ei ajanlapsi tätä kestää voi.

Te ilmennätte tulta, jumaluutta,
ja sfäärein rytmi sielussanne soi.
Titaanein taakkaa tahdotte te kantaa
ja inehmolle pyhän tulen antaa,
jonk' kuolemattomuuden kaipuu loi.
Te ootte tuskan, kauhun, onnen hurman
ja taivaallisen rauhan tunteneet.
Te ootte seisseet eessä itsen surman
ja kaikkeuden tahtoon yhtyneet.
Vapaina eessä välttämättömyyden
ja syyttöminä eessä syyllisyyden
te ootte vastakohdat voittaneet.

Näin auttajina, tuntemattomina,
kuljette keskellämme, voittajat,
ja palvelijahahmon verhoomina
te odotatte meitä, valvojat.
Jos jumalpoiain loisto paljastuisi,
sen eessä ajanorja polvistuis —
näin palvoin teitä, Hengen palvojat.

Ei, ette tätä tahdo, odotatte
vain rakkauden ikivoittoa
rinnassa niiden, joille osoitatte
tien määrää valkeuden koittoa.
Mut kun käy ihmislapsi järkkymättä
totuutta kohti yötä pelkäämättä,
vain silloin henkenne voi riemuita.

Sven Krohn.

Panteismi.

IV.

Panteismi henkisentyön kannalta.

Väinämöinen: Koska meidän nyt on käytävä käsiksi panteismiin henkisentyön kannalta, niin käännynpä

puoleesi, veli Kullervo, tiedustaakseni sinulta, haluaisitko lähteä kanssani matkalle?

K u l l e r v o: Veli Väinämöinen, myönnänpä kyllä, että tämä asia alkaa minuakin yhä enemmän kiinnostaa.

V ä i n ä m ö i n e n: Olen sen jo merkille pannut. Ja mitä siis sanot, oi Kullervo?

K u l l e r v o: Vaka Vanha Väinämöinen, haluan haastaa totuuden: mun ympärilläni kaikki kaatuu, sortuu, luhistuu; jo välttämättä mun lähtö yllättää.

V ä i n ä m ö i n e n: Se miehen on puhetta oivaa. Näes, kun mies on lähtenyt aikanaan, jo Pakko löysi tyhjän paikan vaan. Mutta harkitset jos liian kauan, mietit, kyhnit, venyttelet, jo Pakko salvan tielles ennättää, ja sun, oi kuhnuri, osanasi on vain ruikuttaa.

K u l l e r v o: Viime hetkeen — nähtävästi — mä temmelsin portin tuolla puolla . . .

V ä i n ä m ö i n e n: Lie yhdestoista hetki lyönyt, kai, ei kahdestoista kumminkaan. Sillä niin jos käypi kelle vaan, hän ykköstä taas saa kurkottaa. Mutta muistakaamme seikka tää: myös tuhannen jälkeen, ja kymmenenkin, taas ykkösestä aljetaan.

K u l l e r v o: Oi Väinämöinen, verraton sun oppisi on: joskin ansioita tuhat, kaksi, kolme olisi mulla takanain, henkisentyön mä ykkösestä taas tiedän alkavain.

V ä i n ä m ö i n e n: Tuo lausuntosi ansiotyöksi luetaan. Se minulle myös aihetta antaa lausumaan: nyt kerro kuulumisesi portin tuolta puolta! Mielalasi, mietteesi, aatoksesi, mikä sai sun matkalle painumaan?

K u l l e r v o: Sun pyynnöstäsi, oi Väinämöinen, haastan asian puolilta molemmilta. Näes, mulla tehtävää on monta ollut — on tielleni tulleita, on etsittyjä, on päälleni pantuja —, mutta yksi seikka: r i s t i r i i t a, on niistä kaikista vain käteheni jäänyt. — Oi ihminen —, niin aattelin —, tääkö on sun osanasi, ristiriita palkkanasi? Ei — niin sanoin yhä tuimemmasti. Ja e i, se on nyt tuonut minut tänne asti.

Mutta oli toinen ääni myös mun rinnassain. Ja se haastoi näin: „ristiriita, kas, se on kuilu, minkä nimi on t ä y t t ä m ä t ö n v e l v o l l i s u u s". Kuinka? kysyin minä. Sillä muuta en liene miettinytkään kuin velvollisuuttain täyttääksein. Taas ääni virkkoi näin: „mies, älä haasta joutavaa! Ken velvollisuutensa täyttää saa, häntä ei kuilu uhkaa milloinkaan. Mutta huomaa tää: vain

oma velvollisuus, ei vieras, täyttäkää! Tää velvollisuus sun omasi, — käy käsikkäin kera totuuden, rauhan, rakkauden. Jos ihminen milloinka sanoo: 'mun velvollisuuteni on toimia parhaintani vastaan, sisintäni syrjäyttäin', oi kuule: hän harhassa on vallan. Hän velvollisuuttaan joko ei lie löytänytkään, tai ei ole oppinut täyttämään".

Tää ääni mun sisässäin, se pani minut jälleen miettimään. Sillä niinkuin suistunut olin ristiriitaan ja kuiluun, tuota luultua velvollisuutta täyttäissäin, niin nyt taas pysähdyin, mietin, ja mulle päivänselväksi selvisi tää: oma velvollisuus jos löydetään — ja myös teossa toteutetaan —, se ristiriitaan ei johdatakaan, vaan syvempään riemuun, toimeen, elämään. „Senpätähden" — niin sisimpäni mua opettaa — „etsikää, ja kolkuttakaa!"

Näin nyt terveiset olen tuonut portin tuolta puolta. Ja seison tässä, oi Vanha Väinämöinen, sun eessäsi odottain. Henkinen työ — niin arvaan, aavistan, myös vakuutettu oon — nyt vuorostaan minua kolkuttaa.

Väinämöinen: Sä liikutukseen mun jälleen saat, ja kyyneliin, kuin monta kertaa ennen.

Kullervo: Mutta työ, työ henkinen, työ Mestarin, eikö siitä nyt haastellakaan?

Väinämöinen: Tuo intosi, veli Kullervo, minut toden totta yllättää. Ja me emme varmaankaan nyt voi olla jotain henkisen työn puolesta haastelematta?

Kullervo: Emme tietenkään. Päinvastoin. Siitä on haasteltava!

Väinämöinen: Tapahtukoon toivosi mukaan! Aloitettakoon uskossa ja jatkettakoon luottamuksessa. Mistä siis aloittaisimme?

Kullervo: Alusta tietenkin. Alusta on aina aloitettava.

Väinämöinen: Mutta mitä arvelet, veli Kullervo, onko ensin ymmärrettävä mitä alku on, vai aloitammeko umpimähkään?

Kullervo: Ei mitenkään umpimähkään. Sano siis, oi Väinämöinen, mitenkä on ymmärrettävä henkisen työn alku?

Väinämöinen: Ennen kaikkea niin, ettei alku ole kokonaisen osa, vaan alkukin on oleva itsessään kokonainen.

Kullervo: Epäilemättä. Sano siis jotain valaisevaa!

Väinämöinen: Alusta, kun se on kokonainen,

vaikka pienikin, on sanottava, että siinä on jalat, keskipaikka ja pää — paitsi kun on kyseessä piste tai ympyrä.

Kullervo: Oivallisesti sanottu. Sillä kun esim. ihminen alkaa ruumiillisen elämänsä lapsen syntymässä, niin ei hän ala siten, että ensin olisi vain jalat, joihin vähitellen kasvaisi keskipaikka ja pää.

Väinämöinen: Mistä syystä siis sanomme ihmisen lapsena olevan alussaan, kun hän kuitenkin on kokonainen?

Kullervo: Rakas ystävä, minä huomaan sinun tähtäävän johonkin tärkeään. Ja auttaakseni asiaa eteenpäin, sanon siis heti, mitä ihmisen ruumiillisesta alusta ajattelen.

Väinämöinen: Siinä teet jalosti, ystäväni.

Kullervo: Sanon siis näin: vaikka ihminen on heti alussa kokonainen — koska siinä on jalat, keskipaikka ja pää — niin on hän kuitenkin kokonaisuudessaan kovin avuton, heikko ja pieni.

Tässä varmaankin on syy, miksi hänen sanotaan olevan alussaan, vaikka onkin kokonainen.

Väinämöinen: Nyt olet sinä, ystäväni, verrattomasti valaissut asiaa.

Kullervo: Mutta, rakas Väinämöinen, suo minun huomauttaa, ettei kynttilää sytytetty minun puoleltani.

Väinämöinen: Oo — mutta nyt nopeasti eteenpäin! Missä on siis henkisen työn alku, tai sanokaamme alun alku, onko se työssä, vai onko se tekijässä?

Kullervo: Tosiaan, enpä erehtynyt arvellessani sinun tähtäävän johonkin tärkeään. Ja koska haluan päästä eteenpäin, niin sanonpa heti näin: henkisen työn alku on eriteltävä periaatteelliseen alkuun ja käytännölliseen alkuun.

Olenko nyt sanonut asiallisesti? tai niinkuin sanottava oli?

Väinämöinen: Olet sanonut asiallisesti. Mutta mitä on sanottava näiden kahden alun, periaatteellisen alun ja käytännöllisen alun, sijoittamisesta?

Kullervo: Arvelen olevan sanottava näin: henkisen työn periaatteellinen alku on työssä, käytännöllinen alku tekijässä.

Väinämöinen: Rakas ystävä, olet hyvin asian eritellyt ja sijoitellut. Se antaa aihetta siirtyäksemme eteenpäin. Ja sanomme nyt näin: aineelliset asiat ja ilmiöt ovat vertauskuvia henkisistä totuuksista; jotka totuudet paljastuvat nimenomaan henkisen työn kautta. Sano siis,

veli Kullervo, mitkä ovat ne henkiset totuudet, joiden vertauskuvia ovat ruumiilliset jalat, keskipaikka ja pää?

Kullervo: Jaloin ystävä, epäilemättä minun on — niinhyvin oman heikkouteni kuin asian turvallisen eteenpäin viemisenkin vuoksi — sanottava seuraavalla tavalla: koska nyt on tärkeä henkisen työn alkaminen käsillä, ja kun on hyvin ymmärrettävää, että alussa tehty virhe häiritsee pitkin matkaa, niin, jottemme nyt tätä alkamisvirhettä tekisi, pyydän, sano, oi Väinämöinen, mitenkä asia on?

Väinämöinen: Totuuden rakkautesi, veli Kullervo, kannustaa asiaa eteenpäin. Sanomme siis näin: henki-ihmisessä, varsinaisessa ihmisessä, siinäkin ovat nämä kolme: jalat, keskipaikka ja pää. Pää on puhdas järki, järjestys, nerous. Keskipaikka eli sydän on: rakkaus, antaumus, uhri. Jalat on: perustus, voima, käytäntö.

Kullervo: Anteeksi, veli Väinämö, eikö tämä viittaa eli edellytä Jumalan henkistä kolminaisuutta ihmisessä?

Väinämöinen: Niin kyllä on asian laita. Ja toivonpa vaan, että sinä, veli Kullervo, vielä täydennät edellytystäsi näistä kolmesta vertauskuvasta.

Kullervo: Tuntiessani että alku on oikein ja hyvin laskettu, yritän nyt jatkaa turvallisin mielin. Ja tulkitsen vertauskuvat näin: Pyhä Henki on pää eli puhdas järki, järjestys, nerous. Poika on keskipaikka eli rakkaus, antaumus, uhri. Isä on jalat eli perustus, voima, käytäntö. Varmuuden vuoksi kysyn kumminkin: oliko näin sanottava?

Väinämöinen: Niin oli sanottava. Ja edelleen on kysyttävä: kun nyt ihminen ryhtyy henki-ihmisensä eli Mestarin työhön, niin hän on ruumiillisesti kokonainen — koska hänellä on jalat, keskipaikka ja pää —, vieläpä hän saattaa olla ruumiillisesti täysikasvuinen. Tämän ohella hän henkisesti niinikään on sekä kokonainen että täysiikäinen – koska hän on järkevä, järjestyskykyinen, nerokas; hän rakastaa, antautuu, uhrautuu; on käytännössä voimakas, toimekas, perusteellinen. Mistä näinollen johtuu, että hänessä kuitenkin tulee sanotuksi: on alettava alusta?

Kullervo; Parhain ystävä, sinä itse olet tämän jo sanonut!

Väinämöinen: Mitenkä? Sano pois vaan!

Kullervo: Koska toinen jalka on vuorollaan astuva, jotta toinenkin jalka pääsisi vuoroonsa, täytyy minun nyt sanoa näin: kun ihminen — millaisena hänet tässä on ku-

vattu — ryhtyy henkiseen työhön, on alku varmaankin katsottava sisältyvän siihen, että hänen käytännöllinen voimansa ja perusteellisuutensa on kuitenkin suhteellisesti pieni, tai ainakin pienenlainen; että rakkaus, antaumus ja uhrautuvaisuus samoin on suhteellisesti pieni; että puhtaan järjen nerokkuus niinikään on suhteellisesti pienenläntä. Olenko oikein puhunut, oi Viisas Väinämöinen?

Väinämöinen: Oikein olet puhunut, oi Kunnon Kullervoinen.

Ja nytpä kysyn: tuntuuko sinusta, että jalkasi haluaa edelleen astua, jotta tietäisin, onko minun nyt astuttava?

Kullervo: Oi Viisas, joka tapauksessa on sinun nyt astuttava!

Väinämöinen: Kun niin on, niin astun. Ja samalla huomautan, että sinun, oi Kullervo, verraton innoituksesi tukee astuntaani.

Jutustan siis näin: sanoessamme että henkisentyöntekijän on alusta aloitettava, merkitsee se, että hänen on aloitettava työnsä siinä henkisen voiman, rakkauden ja nerokkuuden asteessa, missä hän nyt on. — Mutta nytpä sinun, oi rakkain ystävä, on minulle heti ilmaistava, tuliko tässä sanotuksi mitään, mikä oli asiallista, tai minkä sanominen oli tarpeellista asian käsittelyn eteenpäin kulkemiselle?

Kullero: Rakas Väinämöinen, tähän on minun vastattava näin: ennenkuin käsiteltävässä asiassa saatetaan siirtyä seuraavaan kohtaan, on edellinen kohta ensin käsiteltävä ymmärrettävään selvyyteen. Ja nyt tämä sinun viimeinen lausuntosi, oi Väinämöinen, saattoi ymmärrettävään selvyyteen käsittelyn henkisentyön alusta sikäli, mikäli se koskee tekijää. Tästä taas johtuu — luullakseni —, että meidän nyt on siirryttävä käsittelemään henkisentyön alun toista puolta, sitä, mikä koskee työtä. — Jatka siis, veli Väinämöinen, ja sano, mitä katsot sopivaksi sanoa!

Väinämöinen: Tämän mukaan on siis nyt — niinkuin onkin — siirryttävä tekijästä työhön. Ja pannakseni alkuun näin esille tulleen asian käsittelyn, kysyn nyt: mikä oli se henkisentyön muoto, joka johdatti sinut, veli Kullervo, pääsemään käsiksi panteistiseen maailmankatsomukseen?

Kullervo: Sain käsiini teosofis-ruusuristiläistä kirjallisuutta, veli Väinämöinen.

Väinämöinen: Olemme niinollen käytännön johta-

mina päässeet alkuun. Sanopa vielä, voisiko toisellakin tavalla päästä asiaan käsiksi?

Kullervo: Voisi kuulla jonkun luennoitsijan asiasta puhuvan.

Väinämöinen: Oikein. Ja etten kysymyksineni liiaksi ratsastaisi, lisään vielä kolmannen käsiksi pääsemisen mahdollisuuden: etsivässä ja kolkuttuvassa mietiskelyssä ja kontemplatiossa yhtyminen sisäiseen jumalviisauteen. Sanohan nyt, veli Kullervo, mikä näistä kolmesta tavasta voisi olla meidän päivinämme yleisin, helpoimmin tarjolla oleva?

Kullervo: Epäilemättä pääseminen käsiksi kirjojen kautta. Sillä Viisaan kirjat voisivat levitä kaikkialle.

Väinämöinen: Varmaankin on niin asianlaita. Jos sensijaan on kysymys itse panteistisesta, itse teosofis-ruusuristiläisestä maailmankatsomuksesta sellaisenaan, niin on se kylläkin syntynyt ja alkanut voimassa, kontemplatiossa, sisäisessä Mestari-mietiskelyssä, Jumalaan yhtymisessä. Vasta tämän hengessäsyntymisen kautta on se tullut mahdolliseksi esiintymään luennoissa ja kirjoissa.

Kullervo: Tietenkin on niin asian järjestyksen laita.

Väinämöinen: Kun me puolestamme, veli Kullervo, alamme tehdä teosofis-ruusuristiläistä työtä, henkistä työtä, Mestarin työtä ulkona maailmassa, niin mistä alkaisimme?

Kullervo: Tekisi mieleni vastata: on aloitettava kaikista kolmesta. Mutta sellainen vastaus saattaisi kenties tuntua umpimäkkäiseltä. Ja koska olemme jo ennemmin umpimähkäisyyden hyljänneet, niin on minun jotenkin tämä asia jaoteltava ja perusteltava.

Mutta nytpä huomaan, että hyvät neuvot ovat tarpeen. Sillä onhan taas alku kyseessä. Ja mehän olemme niinikään jo ennen sopineet, että alussa tehty virhe häiritsee pitkin matkaa. Niinpä siirsinkin äsken, puheen ollessa tekijästä, alkamisen sinun tehtäväksesi, oi Väinämöinen. Mutta koska saattaisi näyttää pelkurimaiselta taas niin menetellä, on minun pakostakin nyt aloitettava.

Kuitenkin, ollakseni varma, tai niin varma kuin mahdollista, koetan panna historian vastaamaan. Ja historia vastaa, että itse Jeesus Kristuskin, tuo ihmeellinen, aloittaessaan henkisen työnsä, alkoi kulkea ympäri, puhuen taivasten eli Jumalan valtakunnasta. Samoin hänen opetuslapsensa. Niin myös Buddha, Pythagoras, Apollonius.

Vasta myöhemmin — niinkuin Pythagoras — saattoivat he keskittää työnsä johonkin keskukseen.

Mutta meidän on huomattava, ettei noina aikoina ollut kirjapainoa, joten heillä ei ollut tilaisuutta palvella Mestarin tai Isän asiaa kirjallisuuden levittämisellä. Meidän päivinämme on asia toinen. Ryhtyessämme nyt teossa Mestaria etsimään, me samoin kuljemme ympäri, mutta vaikuttaen nykyaikaisella tavalla: levittämällä teosofis-ruusuristiläistä kirjallisuutta ja puhumalla valtakunnan hyvästä sanomasta.

Sano nyt, oi Viisas, olenko esittänyt henkisentyön alun oikeassa järjestyksessä?

Väinämöinen: Tämä on pidettävä henkisentyön alkuna historian opetuksen perusteella. Samoin myös äsken tekemämme havainnon perusteella, sen nim., että kirjallisuuden välityksellä — kirjoja kun saattaisi olla suunnattomasti enemmän kuin luennoitsijoita, etenkin Mestarin lähettämiä luennoitsijoita, sellaisia työntekijöitä, jotka tekevät työtä evankeliumissa ja saavat palkkansa evankeliumissa, s.o. tekevät työtä itsealoitteellisessa vapaaehtoisuudessa ja saavat ruokansa vapaaehtoisuudessa — ovat useammat tilaisuudessa tutustumaan Valkoisen Veljeskunnan nykyaikaiseen sanomaan, teosofis-ruusuristiläiseen elämänymmärrykseen, joka puolestansa rakentuu — niinkuin ennen on puhe ollut — Vuorisaarnan siveellisen opetuksen pohjalle.

Siirrymme nyt seuraavaan kysymykseen: onko noin aloitettu työ katsottava itsessään kokonaiseksi? Ja jos on, niin selitä se minulle, oi ystäväni, että sen sinulta kuulla saisin!

Kullervo: Katsoen siihen käytännölliseen tosiasiaan, etteivät jalat yksinään voisi kulkea levittämässä valtakunnan hyvää sanomaa, vaan täytyy siinä olla mukana myös keskipaikka ja pää, puhuu jo tämä seikka sen näkökannan puolesta, että näin aloitettu työ on itsessään kokonainen, jossa itsessään on jalat, keskipaikka ja pää.

Väinämöinen: Mainiosti sanottu. Mutta minä arvaan, että sinä, veli Kullervo, palat innostuksesta saada edelleen valaista tätä asiaa. Olenko oikein arvannut?

Kullervo: Parhain ystäväni, olet oikein arvannut. Mutta kuule nyt: anna tämän minun palavan innostukseni pukeutua sanoiksi sinun suustasi, oi Viisas!

Väinämöinen: No mutta — paras ystävä — se ta-

pahtukoon! Kuule siis, kuinka sinun oma intosi vyöryy sanoina minun suustani! Kas näin: kun hän nyt kulkee ympäri, hän, josta puhe on ollut, kun hän kulkee ympäri levittämässä valtakunnan hyvää sanomaa, niin tosiaan siinä kysytään jalkoja, keskipaikkaa ja päätä. Tuo työ itse opettaa tekijälleen, Mestari oppilaalleen — sillä Mestari puhuu mieluimmin työn yhteydessä —, työn Mestari neuvoo ja sanoo: ole nöyryydessä ja alotteellisuudessa ja jatkuvassa teossa voimakas, ole voimakas ja nöyrä hengessä ja työssä, sillä siten voin Minä, sinun Herrasi ja Mestarisi, pestä sinun jalkasi, että sinä taas vuorossasi oppisit veljien jalkoja rakkaudessa pesemään.

Työ kysyy, Mestari kysyy niinikään keskipaikkaa, sydäntä, rakkautta, luottamusta uhria. Työn Mestari kysyy: rakastatko minua? Hyvä: kaitse minun karitsoitani!

Työn Mestari kysyy myös päätä, älykkyyttä, nerokkuutta, puhdasta järkeä. Työ opettaa, Mestari neuvoo: ole älykäs kuin käärme, ole vilpitön ja viaton kuin kyyhkynen; ole maan suola, ole maailman valo!

Oletko nyt tuntenut, oi Kullervo, intosi leimun näissä sanoissa?

K u l l e r v o: Oi Väinämöinen, työn taakan jo tunnen, ja polveni sen painosta notkuvat . . ;

V ä i n ä m ö i n e n: Nyt juuri muista, oi Kullervo: v o i m a o n k ä t k e t t y t y ö h ö n. Viisas ihminen ymmärtää tästä, miten on asian laita . . .

Kun nyt ovat alun molemmat puolet, tekijän alku ja työn alku, asiallisesti pohdittu ja eläväksi, toimivaksi kokonaisuudeksi saatettu, niin kysyn, oi Kullervo, kumpi tässä yhtymässä, työ vaiko tekijä, edustaa Mestaria, kumpi oppilasta?

K u l l e r v o: Olen huomannut, oi Väinämöinen, sinun jo jonkun ajan pyrkivän tähän kysymykseen. Mutta koska se on ollut — niinkuin olemme sopineet — Kullervon kysyvän, palavan innon vyöryä Väinämöisen suun kautta, niin seuraa tästä, että veli Väinämöinen vastaa selvästi nyt tehtyyn kysymykseen. Eikö niin saisi tapahtua?

V ä i n ä m ö i n e n: Oi Kullervo, olkoon siis kaikeksi selvyydeksi sanottu: Työ on Mestari, tekijä on oppilas. Toisin sanoen: työ neuvoo, tekijä oppii.

K u l l e r v o: Kun näin on, niin sanokoon Työ nyt jonkun rohkaisevan sanan Tekijälleen!

Väinämöinen: Tarkoitatko, veli Kullervo, että Työ puhuisi Väinämöisen suun kautta?

Kullervo: Sitä juuri tarkoitan, veli Väinämöinen.

Väinämöinen: Sanani tulevat sydämestäni — johon kyllä liittyvät jalat ja pää — js minä esitän rohkaisuni näin: jatka! sinä vähässä uskollinen. Älä hellitä! Voima, rakkaus ja nerokkuus kyllä piilevät sinussa itsessäsi, mutta ne on tekemättömän työn sineteillä sinetöity. Älä huolehdi muusta kuin Mestarin työstä. Ja sinetit aukenevat; jolloin voima, rakkaus ja nerokkuus ilmenevät tehtävässä teossa. Jos sentähden tahdot jatkuvasti elämään sisälle tulla, oi oppilas, niin kuuntele herkästi ja ota huomioon, mitä teon Mestari sinulle työssä puhuu. Sillä vain työn kautta kulkee ihmisen tie orjuudesta vapauteen, vähästä paljon päälle.

Kullervo: Kiitos sinulle näistä sanoista, veli Väinämöinen!

Väinämöinen: Kiitos kiittämästäsi, veli Kullervo! Mutta minä luulen, että meille tarjoutuu vielä puheenaihetta eräästä seikasta.

Kullervo: Sano siis, mikä on tämä seikka?

Väinämöinen: Mitä luulet, veli Kullervo, onko henkisentyöntekijä itsenäinen, vai eikö ole?

Kullervo: Tosiaan, veli Väinämöinen, huomaan heti, että kysymys sellaisenaan on tärkeä. Ja minä luulen voivani vastata: henkisentyöntekijän täytyy olla itsenäinen.

Väinämöinen: Koska käytit ja alleviivasit sanan „täytyy", niin en nyt pyydä perusteluja. Kysyn sensijaan: kuinka sopii väitteesi yhteen sen puheen kanssa kun sanotaan, että henkisentyöntekijä on uhrannut itsensä?

Kullervo: Luulenpa pelastuvani pälkähästä selittämällä, että hän ei ole uhrautunut täyttämään katoavaisen maailman tahtoa — niinkuin hän ennen tietämättömyydessä teki —, vaan kieltäytyy siitä, ja uhrautuu sensijaan tietoisesti ja omalla vastuullaan sisäisen, iankaikkisen ihmisensä ja Mestarin tahtoa teossa täyttämään.

Väinämöinen: Kylläpä vainkin venheen pälkähästä pelastit. Mutta kysynpä vielä: oletko siis sitä mieltä, oi Kullervo, että hänen henkinen työnsä teosofis-ruusuristiläisessä maailmankatsomuksessa, vapaaehtoisuuden evankeliumissa, Valkoisen Veljeskunnan nykyisessä sanomassa on sinään omiansa tukemaan hänen pyrkimystään: olla tietoi-

sesti ja omalla vastuullaan uhrattu siten, että orjuus sulkeutuu vapauteen, että katoavaisuus sulkeutuu katoamattomaan?

Kullervo: Vastaukseni on myönteinen.

Väinämöinen: Koska et tällä kertaa käyttänyt „täytyy“ sanaa, niin — ja muutenkin — haluan kuulla perustelut.

Kullervo: Oi, veli Väinämöinen, tapahtukoon tämä nyt, varmuuden vuoksi, sinun suusi kautta!

Väinämöinen: Se tapahtukoon. Ja minun on sanottava näin: kaikki tuo, mistä on puhe ollut, ei suinkaan tapahdu itsestään, mekaanisesti, automaattisesti. On aina epäonnistumisen ja erehtymisen mahdollisuus. Mutta ihmiselle on arvokkaampaa yrittää henkisesti ja etsiä Mestaria teossa — vaikkapa sitten erehtyisi ja iskisi päänsä seinään, venheensä pirstaksi kallioon — kuin laiskan pelkurimaisesti kaivaa talenttinsa maahan. Ja tuo työ, kun hän paisuttaa valtakunnan hyvää sanomaa, on jo sinään senluontoista, että siinä ei niinkään tarjoudu tilaisuutta laiskotteluun, tai turhamaiseen mahtailuun, vaan edellyttää tämä työ jo sinään ahkeruutta, nöyryyttä, sävyisyyttä, itsensä kasvattamista Vuorisaarnan kaikissa neuvoissa. Niin että tämä työ jo sinään on omiansa tukemaan hänen pyrkimystänsä uhrattuna olemisen suuntaan, yhdessä Mestarin kanssa, Korkeimman kanssa.

Kullervo: Mutta myöskin, oi Väinämöinen, katsottuna erikoisesti itsenäisyyden suuntaan?

Väinämöinen: Ja minunko on vielä tästäkin sana sanottava?

Kullervo: Oi Väinämöinen, sano vielä tämäkin!

Väinämöinen: Hänelläpä ei ole niinkään tilaisuutta ajatella olevansa muiden kannettava, ei Jumalan eikä ihmisten. Täytyy vaan yrittää, kaikin voimin, viimeiseen asti. Mutta toinen asia on — niinkuin varmasti onkin —, että kun hän kaikkensa yrittää, niin Jumala ja Mestari häntä auttaa — ehkäpä ihmistenkin välityksellä —, mutta sitä apua hän ei vaadi, ei jää epätoivoisena odottamaan! Hän vaan yrittää. Niinkuin hän itse yrittää itsenäisesti ja vapaasti, niin apukin tulee itsenäisesti ja vapaasti.

Kullervo: Verrattomia avuja sisältyy Mestarin työhön!

Väinämöinen: Se lankeaa asian luonnosta — koska ihmisen on teossa saavutettava Mestarin kaltaisuus, taivaallisen Isän täydellisyys.

Kullervo: Se on totta. Mutta yksi asia vielä: miksi hänen on levitettävä juuri teosofis-ruusuristiläistä sanomaa, teosofis-ruusuristiläistä kirjallisuutta?

Väinämöinen: Kunnia sille kenelle kunnia kuuluu! Tämä kahdesta syystä. Ensiksi: teosofis-ruusuristiläinen työ on avannut ovet panteistiselle maailmankatsomukselle; niinkuin olemme ennen puhuneet. Toiseksi: teosofis-ruusuristiläinen sanoma on Valkoisen Veljeskunnan sanoma nykyisen ajan ihmisille.

Kullervo: Nyt on minun sanottava — antaakseni kunnian niinikään sille kenelle kunnia kuuluu —, että olen tämän keskustelun kuluessa, oi Viisahin Väinämöinen, tullut asiallisella, järkevällä tavalla vakuutetuksi, kuinka henkinen työ, teosofis-ruusuristiläinen työ on molemmilta puolilta, maailman puolelta ja Mestarin puolelta; uhrautumisen puolelta ja itsenäisyyden puolelta, kuinka Mestarin työ on jo pelkästään tekniikkansakin puolesta omiansa auttamaan ihmisen kulkua tarkoituksensa toteutumista kohti. Kiitos siis, veli Väinämöinen, kaikesta mitä olet verrattomissa puheissasi antanut. Kiitos sekä omasta että veljien puolesta. Kauan eläköön Väinämöinen!

Väinämöinen: Kiitos kiittämästäsi, parhain innoittajani, veli Kullervo! Sydämellinen kiitos teille Ilmarinen ja Lemminkäinen ja kaikki veljet! Kaikki te olette olleet minun parhaita innoittajiani. Keskustelu ja yhteistyö teidän kanssanne, veljet, tekee entistäkin kirkkaammaksi sen suuren totuuden, että henkinentyö Mestarin kanssa, sen Mestarin kanssa, joka Vuorisaarnan pohjalta rakentaa, on omiansa tehokkaimmin toteuttamaan Jumalan suunnitelmaa ihmisessä: ihmisen sisäistä kasvua siihen täydellisyyteen, mikä on Isällä meidän henkemme taivaissa ja maailmankaikkeudessa. (Loppu). J. R. Hannula.

Heikon rukous.

Jumala, anna meille voimaa Sinun pyhän alttaris eteen käydä,
nöyrässä mielessä, hengessä, voimassa, totuudessa.

Jumala, anna meille voimaa Sinun valollas enemmän täyttyä,
niin että me sinun kirkkauttas vain säteilisimme
kaikille, joita sa ympäri, yllemme, allemme saatat.

Jumala, anna meille voimaa katsoa jokaista ihmistä
veljenä, kehittäjänämme.

Jumala, anna meille voimaa koettelemuksissa lujina seistä,
jotta oman itsemme uumenet totuuden valossa valkastaisiin
ja voimamme kaikki taistojen, tuskien tulessa uusiksi saisi.

Jumala, anna meille voimaa laskumme harmaissa soissa,
kerro sa pyrkijämielelle silloin vuoresta kirkastuksen,
myös että tappio, menestys, onpi oman itsemme tuntemiseksi.

Jumala, anna meille voimaa Sinun suuruutes puolehen kasvaa,
Sinun hengelläs täyttyä, Sinun valoasi, heijastustasi antaa,
Sinun poikinas kerran maailmojen luomisen tuskat ja riemut
kantaa.

A. R.

Vapaamuurariudesta.

Tutkiessamme ihmiskunnan kehitystä, lukiessamme sen historiaa, selaillessamme sen aikakirjoja teemme erään sangen merkillisen huomion. Me huomaamme nimittäin, että jo ammoisista ajoista vanhojen kulttuurikansojen keskuudessa kaldealaisten maagikkojen valtakunnassa, Indian ihmemaassa, sfinksin, keltaisen Niilin, pyramiidien ja faraonien ylpeissä valtamaissa, Hellaan kulta-aikana ja Rooman maailmanvaltakunnassa, huomaamme, että joku yhteiskunnan luokka, useimmiten ylimysluokka, oppinein, kehittynein, tai joku osa siitä eristäytyy muista ja muodostaa jonkinlaisen yhtymän, veljeskunnan, salaseuran, jolla on omat usein hyvinkin ankarat lakinsa ja sääntönsä ja johon pyrkijät vasta vakavien, pitkäaikaisten kokeiden ja pääsytutkintojen jälkeen voivat tulla jäseniksi. Me muistamme niinikään antiikin mysteriot, salaiset jumalanpalvelukset, joissa hierofantit toimittivat ylempiä ja alempia vihkimyksiä, me muistamme Israelissa ja Judeassa monta tällaista salaseuraa ja veljeskuntaa, farisealaisten, sadukealaisten, essealaisten, niin essealaisten, jotka Engadin hiljaisessa vuorimaassa vietti-

vät hyvin hyveellistä ja filantroopista elämää parantaen „kätten päälle panemisella" monenlaisia sairaita niinkuin sittemmin Kristuskin. Siksipä väittääkin yksi ja toinen tutkija, että Jeesus olisi ollut hyvin läheisessä kosketuksessa tähän veljeskuntaan. Hän moittii ja nuhtelee usein farisealaisia ja muita kirjanoppineita, mutta hänellä ei ole yhtään moitteen sanaa essealaisille. Sitä emme löydä raamatusta. Hän oli nähtävästi heidän henkinen ystävänsä ja veljensä.

Myöhemmin halki keskiajan on sama eristäytymis-ilmiö huomattavissa: syntyy veljeskuntia, salaseuroja toinen toisensa jälkeen: Pyhän haudan ritaristo, Temppeliherrat, Kalparitarit ja monta muuta. Melkein kaikki nämä seurat ovat enemmän tai vähemmän salaisia ja suljettuja. Kysymme, miksikä olivat ne suljetut ja mitä tahtoivat ne salata muilta?

Nämä seurat ja veljeskunnat olivat melkein kauttaaltaan uskonnollisia luonteeltaan. Ja tuosta niiden uskonnollisesta luonteesta löydämme vastauksen tuohon kysymykseen, mitä he tahtoivat salata kaikelta kansalta, ulkopuoliselta: ne tahtoivat salata heiltä jotain uskonnollista tietoa, jotain jumalaista salaisuutta, joka ilmeisesti ei ollut vielä kaikille tai kaikkia varten. Ja tosiseikka onkin, että ne juuri tuollaista korkeampaa tietoa, jumalviisautta tahtoivat salata niiltä, jotka eivät vielä olleet kypsiä ja valmiita vastaanottamaan sitä vaaratta itselleen ja sielulleen. Sillä tieto on valtaa ja väärinkäytetty valta on turmiollista käyttäjälle ja muillekin. Ja mikä tieto esimerkiksi olisi kypsymättömälle hyvin kohtalokas, jos sellainen olisi olemassa ja joka, niinkuin tietäjät väittävät, on olemassa, joskin se vielä on ihmiskunnan enemmistöltä salassa? Tieto Jumalan maailmansuunnitelmasta tai ainakin joitakin tärkeitä tietoja siitä! Vanhat tietäjät, profeetat, viisaat ja mestarit väittävät ja vakuuttavat nimittäin, että Jumala Kaikkivalta aikojen aamussa olisi ilmoittanut ja uskonut lähettiensä kautta muutamille, joillekin tärkeitä kohtia korkeasta suunnitelmastaan ikmiskunnan hyväksi. Ja vaalimaan näitä salaisia, pyhiä tietoja on tuollaisia veljeskuntia, valkeita veljeskuntia ja salaseuroja syntynyt kautta aikojen vastapainoksi myös mahtaville tietorikkaille „mustille veljeskunnille", joita myös tietäjien väitteiden mukaan on olemassa ja jotka syystä tai toisesta vastustavat näiden jumalaisten suunnitelmien toteuttamista. Vapaamuurarien veljeskunta on yksi tällainen

valkea salaseura, ja sillä on hyvin ylväät ja vanhat juuret. Jo Pythagoras, tuo ihmeellisen syvä ja viisas filosofi ja mystikko näyttää läpikäyneen jonkun egyptiläisen salaseuran varsin ankarat kokeet ja koetukset ja näin tulleen sen seuran jäseneksi, ja moni muu muinaisajan viisas ja etsijä. Niinpä koeteltiin esimerkiksi pyrkijän rohkeutta ja pelkäämättömyyttä seuraavalla tavalla: Hän asetettiin suunnattoman, sysimustan luolan yksinäiselle kallionkielekkeelle pohjaton kuilu jalkainsa alla. Kuului käsky: nouse ja astu! Hän hapuili pimeässä, sai käsiinsä köysitikkaat ja alkoi nousta. Mutta mikäli hän nousi sikäli katkesivat askelmat tehden paluumatkan mahdottomaksi. Hänen ympärillään kihisi, sihisi ja sähisi kyykäärmeitä ja myrkyllisiä hyönteitä. Nousu oli kaameaa. Mutta loppujen lopulta, kun pyrkijän hermosto oli jo viimeisillään jännityksestä, avautui hänen eteensä sulotuoksuinen eedenimäinen puutarha ihmeellisine valaistuksineen, jossa veljet ottivat hänet avosylin vastaan. Hän oli nyt yksi heistä.

Apollonius Tyanalainen, ensimäisen vuosisadan filosofi, ihmeidentekijä ja mystikko, joka vapaaehtoisesti oli luopunut suuresta perinnöstään tyytyen vain viisauteen, teki laajoja matkoja maasta maahan, luostarista luostariin ja pyhätöstä pyhättöön. Tällaiset matkat vaativat suuria varoja. Mistä hän ne sai? Ilmeisesti veljeskunnilta, joiden jäseneksi hänen oli onnistunut päästä. Niinpä saapui hän matkoillaan „Viisasten miesten luostariin“ Himalayan vuorimaassa ja vaati sisäänpääsyä. Luostarin säännöt olivat ankarat ja pyrkijältä vaadittiin paljon.

Apollonios Tyanalaisen ja veljeskunnan Vanhimman välillä sukeutui nyt seuraava vuoropuhelu, jossa molemmat viisaat mittelivät voimiaan, punniten ikäänkuin kultavaa'alla toistensa henkistä ylemmyyttä:

Veljeskunnan Vanhin:
Ken olet sinä, joka tänne pyrit?
Apollonios Tyanalainen:
Oon etsijä ja tietäjä myös oon.
Veljeskunnan Vanhin:
Ja mitä löysit, mitä tiedät, sano?
Oletko arvokas sa piiriin meidän?
Apollonios Tyanalainen:
Täydellisyyttä olen etsinyt.
Jumalten parvesta ma löysin Yhden.
Ma tunnen enkelini molemmat,

mi sielussamme käyvät suurta sotaa.
Mut viisas tietää: kumpikin on hyvä!
Veljeskunnan Vanhin, hätkähtäen, sitten äkkiä:
Ken olit, virka, tuhat vuotta sitten?
Apollonios Tyanalainen, empimättä:
Kun Troia sortui, olin Palamedes,
mi eli tähtiaikaa päällä maan.
Veljeskunnan Vanhin, itsekseen:
Hän Apollonios on Tyanasta! —
Ja mistä tulet, kusta saavut tänne?
Apollonios Tyanalainen:
Ma luota maagien käyn suoraa tietä.
Veljeskunnan Vanhin:
Sa mulle kuvaa templin keskilaiva,
luo mulle Kaikkein Pyhimmästä kuva!
Apollonios Tyanalainen:
Sen katto oli kuni suuri kupu,
ja sadat safiirit tuoss' säihkyi tulta.
Mut taivaan sinessä näin palloja,
kullasta luotuja, mi eetterissä
ikäänkuin verkallensa liikkuivat.
Viel' oli tuossa neljä iyggestä,
kaikk' kultaa silkkaa, joita pyöriä
„jumalten kieliksi" he kutsuivat.
Kohtalon valtapyörää kuvas ne.
Ja alla templin keskilaivan ma
näin ihmisiä, olentoja paljon,
mi elivät kuin päällä tämän maan,
eivätkä olleet kuitenkaan tään päällä,
mi kaikin puolin suojass' olivat
ja ilman suojaa kaikki kuitenkin.
Ei muuta omistaneet kaikki nuo,
kuin mitä kukin omistaa myös saattaa. —
Riittääkö tää, vai vieläkö ma jatkan?
Veljeskunnan Vanhin, verkkaan:
Jo riittää siitä! Olet tietäjiä. —
Viel' elon, kuolon mysterio virka!
Apollonios Tyanalainen:
Ei synny kukaan vanhemmistaan, vaan
jokainen on jo ennen syntymistään.
On totta, että syntymältä näyttää,
kun oleminen tulemiseks' muuttuu.
On totta, että kuolemalta näyttää,

kun tuleminen olemiseks' vaihtuu,
mut' silt' ei kukaan synny, kukaan kuole.
Tuo harha johtuu luonteest' olemisen,
mi näkyvää ja näkymätönt' on,
johtuen aineen tiiveydestä toinen
ja toinen hienoudesta olemisen.
Vaan kaikki virtaa, kaikki elo kiertää.
On kuolema vain elon sukunimi,
jot' ei oo syytä toistaa viisaan miehen. —
Riittääkö tää jo? Pääsenkö jo sisään?

Veljeskunnan Vanhin, ylevästi kumartaen:

Sa elon pyhän mysterion tunnet,
ei kuolonkammoa oo sulla enää.
Ja menneisyyden yöhön tunkeudut
voimalla katseen terävän kuin haukan. —

(Astuu syrjään ovea osoittaen).

Oot yksi meistä! Olet Kolmilukko!

(Vanhin viittaa, ja luostarin raskas ovi avautuu itsestään ja he astuvat sisään).

Näin tuli Apollonios Tyanalaisesta tämän ylen viisaan, syvän ja tarkoin suljetun veljeskunnan jäsen. Me huomaamme siis, että jo harmaassa muinaisuudessa oli olemassa salaseuroja ja veljeskuntia, jotka luonteeltaan olivat vapaamuurarien veljeskunnan kaltaisia.

Rafael Ronimus.

„Sa tshitta pariijoo dapanam".

Herätessäni maaemon hengitys kuului korviini. Tuuli oli jo varemmin noussut yölevoltaan raisusti rientäen eteenpäin, yhä eteenpäin. Lasten ilakoiva nauru ilmoitti myöskin uuden päivän alkaneeksi.

Oi miksi, minun henkeni, palasit jälleen mailta, jossa jokainen hetki on vastausta elämän suuriin kysymyksiin?

Minun silmäni näkevät täällä syksyisen harmaan päivän. Lehdet lentelevät ja ilmassa itkee kesä lyhyyttään. Enkä minä näe aurinkoa. Harmaan pilvivaipan lävitse vain hieno hohde antaa aavistuksen sen olemassaolosta. Tiedän kuitenkin: se on. Ja kas välähdyksenä leimahtaa pil-

vien lomasta sen valo. Minä herään täydelleen uuteen päivään. Korvissani kaikuu jälleen maaemon virsi.

Kahleet helähtelevät liikahtaessani. Äsken livertänyt kiuru katkaisee äkkiä sävelensä ja ahne harakka rähähtää pahasti paikallaan. Kaarne myöskin on samassa vanhalla paikallaan, tuo ainainen kiusanhenki, joka illalla viimeiseksi on kärkkymässä ruokaa ja aamulla levottomin. Usein sen kiusaaviin iskuihin nukun ja pelolla ajattelen aamua, jolloin se yön levänneenä, käy uusin voimin kimppuuni. Minun uljas kotkani, nälkäinen ja siipirikko kotkani, taivaansinien lintu. Miksi en voi sinua ravita sillä ravinnolla, joka siipiesi voiman kasvattaa? Niin, tiedänhän, haaskalinnut ne minua kalvavat, minua nääntynyttä vankia, jättämättä sinulle paljoa ruokaa.

Kipeimmät iskut sain sinulta, uljas kotkani, avaruuksien lintu, mutta kuitenkin sinua enin rakastan. Ota sydämeni rinnasta, vahvistuneena lennä ja vie vangin sielu mukanasi kuulemaan avaruuksien laulua.

Kylliksi jo on. On ohi aika haaskalintujen. Minä voin kutsua leivosen laulamaan sieluni laulua. Metsäkyyhkynen tehköön pesänsä kammiooni ja kertokoon rakkaudesta, joka luo uusia lempeitä, rakastavia olentoja. Minun kammioni on ollut pimeä ja synkkä. Vangilta siellä ovat ravinnon vieneet arvottomat. Tänä päivänä sain uudet ruokittavat. Ne tyytyvät ravintoon, jonka tämä kesä kasvatti.

Ne tulevat pian, joiden käsissä on valta. Tiedän saavani tuomion. Minut suljetaan kammioon jälleen, sillä minulla ei ole vielä, millä minä maksaisin suuren velkani. Mutta minä tiedän saavani uuden kammion, jonne keväiset tuulet puhaltavat, jonne aurinko paistaa.

Keväiset laululinnut laulavat minulle säveleitään. Lintujen laulusta ja lasten ilakoivasta riemusta saan minä sanat sydämeni lauluun. Sitä laulua laulaessani selvenee minulle suuri kysymykseni, sen laulun sävelillä maksan velkani ja ulos kammiostaan käy vapautettu vanki.

W a l l i e d.

Näin puhui . . .

Näin puhui se, joka on eikä ole:

Elämä? Odottaa parempaa ja pahempaa. Elämä on et-

siä elämän järkisyitä. Ken tajuaa tämän, hän ei tahdo nauttia siitä, mitä elämä tarjoaa. Vapaus on herraudessa aistien yli.

Henki se on, joka on. Älä silti ole ehdoton, että se henki on.

Kieltäytyminen siitä, mihin aistillinen elämä vetää, on Todellisen Tahto ihmisen poikaan nähden, jotta hän olisi „vapaa ja hyvämaineinen".

Mitä tavoittelet, se pakenee.

Vapaa on hän, joka on siveellisesti moitteeton ja samalla nöyrä eikä tuomitse siveellisesti heikompia veljiään. Koska hän näin on vapaa, on hän hyvämaineinen.

Sydäntä on hänellä sikäli kuin ihmistä. Sillä ihminen on sydän ja ihminen on sydämessä ja kaikkialla, missä sydän on.

Ihminen on Jumalan sydämellä. Ihmisessä ilmenee Jumalan kunnia. Sydän on Jumalan kuvastin.

Kieltäymys on tie, joka johtaa Jumalaan, täydelliseen kieltäymykseen. Kärsimys johtaa tielle.

Nautinto johtaa kärsimykseen, kärsimys kieltäymykseen, kieltäymys ihmiseen, ihminen Jumalaan, Jumala ikuiseen elämään.

Ja ikuinen elämä on Elämää Rauhassa. V. S.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: marraskuun 20 p:nä *Elämän vesikoe* ja 27 p:nä *Elämän ilmakoe*, joulukuun 4 p:nä *Elämän salakoulu*, 11 p:nä *Suomen itsenäisyys ja kohtalon käsi* sekä 18 p:nä *Rakkauden paratiisi*.

Helsingin kysymysillat alkoivat joulukuun 3 p:nä entisessä paikassaan Stenmanin Taidepalatsissa, Heikink. 10, ja jatkuvat lauvantaisin klo 8 ip. Jouluaattona ei ole kysymysiltaa.

Turun Ruusu-Rististä kirjoitetaan: Maanantai-illoissamme olemme edelleen lukeneet Johtajan esitelmiä Johanneksen evankeliumista ja on moni opetus tuossa syväsisältöisessä vaikeatajuisessa evankeliumissa näiden esitelmien kautta kirkastunut meille uudessa valossa tienviitaksi Jumalan valtakuntaan. Arvokkaaksi lisäksi näihin esitelmiin tulivat J. R. Hannulan luennot Jumalasta ja ihmisestä, jotka hän marraskuun alkupuolella täällä vieraillessaan piti. Vapaamuurariloosshissamme oli veli Hannula myöskin vieraanamme. On aina hauskaa saada pieneen, syrjäiseen looshiimme joku veli vieraaksi, varsinkin jos hän, kuten veli Hannula, hyvillä opetuksillaan kykenee palvelemaan veljiä. A. R.

Savonlinnan Ruusu-Rististä kirjoitetaan: „Savonlinnan R. R.

ryhmä on toiminut hiljaisesti, mutta säännöllisesti, kokoontuen luonani joka toinen keskiviikko, jolloin on ollut läsnä vain jäseniä. Joskus on kutsuttu myös ulkopuolisia. Kokoustemme alussa olemme aina pitäneet pienen mietiskelyhetken ja sitten lukeneet etupäässä Johtajan kirjoja, ja toisinaan pitäneet „Hannula-iltoja". Myös ulkomaalaisia teosofisia kirjoja on tutkittu". L. S.

Ruusu-Risti-nuorten lukupiiriryhmä on perustettu Helsingissä. Se kokoontuu lauantaisin klo 1/2 7. Aluksi luetaan kirjaa Suuret uskonnot. Ilmoittautua sopii puheenjohtajalle Annikki Reijoselle.

Temppelirahasto on vastaanottanut seuraavat lahjat: Amerikasta M. L. Smk. 394:—, ja Suomesta: E. L. 500:—.

Unkarilainen teosofi Maria von Szlemenics, joka, kuten lokakuussa kerroimme, kääntää Unkarin kielelle H. P. Blavatskyn Salaista oppia, mutta erotettiin Unkarin T. S:sta, pyytää nyt kiertokirjeessä, jonka hän on lähettänyt ympäri maailmaa H. P. B:n teosofian ystäville, rahallista avustusta, jotta voisi jatkaa Salaisen Opin painattamista. On todella ikävä, että teosofinen maailma niin hajaantuu, ettei se edes voi pysyä ehjänä H. P. Blavatskyn kirjojen ympärillä.

Valo-nimisessä julkaisussa prof. Lauri Kettunen kirjoittaa Ruotsin „metsäsuomalaisten taikuudesta" pienen kiintoisan tutkielman, joka ilahduttaa meikäläisen sydäntä ennakkoluulottoman, tositieteellisen henkensä kautta. Näin kirjoittaja m. m. sanoo: „Sen verran näyttää joka tapauksessa olevan varmaa, että mitä lähemmin ja perusteellisemmin kansanomaisen taikauskon ilmiöitä tulee seuranneeksi, sitä vakavammin joutuu joskus omituisten tosiasioiden eteen, joiden summittainen kieltäminen „luonnonlakien vastaisina" on yhtä moitittavaa ennakkoluuloa, kuin olisi kaikkien sellaisten ilmiöitten summittainen uskominen . . . Ihmisessä ja ihmisen ulkopuolella piilevien salaisten voimien tieteellinen tutkiminen tulee varmaan asettamaan myös kansanomaisen taikuuden monet ilmiöt sangen mielenkiintoiseen valoon".

„Älä tapa", kirjoittanut Leo Tolstoi, on Suomen Rauhanliiton julkaiseman kirjasarjan ensimäisenä numerona. Hinta 2:—. Saadaan Mysticasta.

Kuoleman tuolle puolen siirtyi t. k. 9 p:nä Lieksan Ruusu-Ristin jäsen Veikko Kärki 28 vuoden iässä.

Horoskooppeja haluaville kirjoitetaan seuraava „vastaus tähtiavaruudesta": Jos joku haluaa elämälleen hakea selvitystä „tähtijärjen" valossa, käypi se päinsä myös siten, että hän tilaa itselleen syntymähoroskoopin Smk. 40:—, suuntauslaskelmat 7 vuodelle Smk. 45:— taikka molemmat samalle henkilölle Smk. 75:—, mainiten tilatessaan syntymäpaikkansa ja -aikansa ainakin tunnilleen, sekä lähettäen tilauksen mukana puolet maksusta, mieluimmin sisäänkirjoitetussa kirjeessä, osoitteella: Tuuliainen, Kaukola.

Sen johdosta, että Veikko Palomaa viime Ruusu-Ristissä olleen kirjeensä takia on vastaanottanut psykoskooppi-tilauksia, hän pyytää ilmoittamaan, että psykoskooppien hinnat ovat Smk. 50:—, 100:— ja 150:— laajuudesta riippuen ja että maksu on lähetettävä tilattaessa.

Tämän Ruusu-Ristin numeron mukana jaetaan sininen postiosoitus, jota voidaan käyttää tilausta ensi vuodeksi uudistettaessa.

Rauhallista Joulua! Onnellista Uutta Vuotta!
Kaikille kaikkea hyvää!

HK
OY

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO O.Y.

Vapaamuurari

24:s vk. Tammikuu 1928 N:o 1

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50: —, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1927

IRTONUMERO Hinta Smk. 6: —, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran äänenkannattaja.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintäin 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2: —, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:—. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

RUUSU-RISTIN vakituiset asiamiehet ovat: **Helsingissä:** Luentokirjakauppa; Mystica, Heikink. 10; toimittaja P. E., milloin hän on saapuvilla. **Viipurissa:** Tietäjän kirjakauppa, Katariinank. 34; hra Onni Tiainen, Uusi Kauppahalli 47. **Kuopiossa:** Hra Heikki Keinänen, Musiikkikauppa. **Lahdessa:** Nti Selma Mäkelä, Rautatienk. 2. **Lieksassa:** Rva Lilja Toivanen. **Oulussa:** Nti Mimmi Manninen, Linnank. 28. **Jyväskylässä:** Hra Aksel Stenbäck, Vesijohtolaitos. **Porvoossa:** Nti Bertta Syrjämäki. **Terijoella:** Rva Maria Jerrman, hra Salomon Rautanen, Joutselkä. **Savonlinnassa:** Rva Aino Mustonen, Vääräsaari. **Varkaudessa:** Hra I. J. Korkee. **Hämeenlinnassa:** Rva Johanna Lindström, Kasarmik. 1. **Matkustavia asiamiehiä:** Hrat J. R. Hannula ja Heikki Hakulinen. Lisäksi **seuraavat kirjakaupat:** B. B. Bergdahl, **Oulu.** Akateeminen Kirjakauppa, **Helsinki. Rautatiekirjakauppa** O. Y. **Sortavalan** Kirjakauppa. Yleinen Sanomalehtitoimisto, **H:ki,** P.Esplanaadi 33. Kantolan Sanomalehtitoimisto, **Lahti.**

Tietäjän ja **Omantunnon vanhoja vuosikertoja** on saatavissa! Tilataan käteisellä tai postietuannilla **suoraan toimitukselta, os. Pilpala.** Seuraavia vuosikertoja on myytävänä allamainittuihin hintoihin: Omatunto 1906 ja 1907, Tietäjä 1908, 1912 ja 1920 á Smk. 25:—, Tietäjä 1918 à Smk. 50:—, Tietäjä 1911 ja 1914 à Smk. 100:—, Tietäjä 1909 à Smk. 200:—, Tietäjä 1915 à Smk. 250:—, Tietäjä 1917 à Smk. 1,000:—.

Ruusu-Ristiin tämä numero on uhkarohkea eksperimentti. Koko teksti on painettu petiitillä. Saanevatko lukijamme selvää sen sisällöstä? Meitä on joskus neuvottu käyttämään pienempää tyyliä, koska siten mahtuisi paljon enemmän luettavaa paljon pienemmälle alalle. Päätimme kerran yrittää. Tämmöinen on tulos. Olemme itse suuresti säikähtäneet ja palaamme ensi kuussa entiseen malliimme, elleivät tilaajamme ja lukijamme suurella mielenosoituksella ilmaise haluavansa, että näin jatketaan. Kirjoittakaa siis meille kortilla, onko näin hyvä. Äänettömyys teidän puoleltanne merkitsee, että kauhistutte näin pientä ja tiheää painatusta.

Osast. „Tien varrelta“.

Luomisen tuli, kirj. J. J. van der Leeuw, on kahdeksantena numerona Suomen Teosofisen Seuran julkaisemassa „Teosofinen maailmankatsomus“-nimisessä sarjassa. Kirjan aiheena on Joachim Floralaisen ennustus: „Isän valtakausi on mennyt, Pojan valtakausi on menemässä, Pyhän Hengen valtakausi on tulossa“. C. Jinarajadasa sanoo kirjoittamassaan esipuheessa: „Uutena todisteena Pyhän Hengen aikakauden tulosta on se, että nykyisin suunta on yhä enemmän toiminnasta tietoon eikä kuten tähän asti tiedosta toimintaan. Ne, jotka ovat koskettaneet luomisen tulta, heittäytyvät toimintaan luottaen siihen, että löytävät uskontonsa jälkeenpäin. Jos idealismi on heidän toimintansa vaikuttimena, on heidän uskontonsa ajan ehtiminen ehdottomasti varmaa“. Hinta 25: —, sid. 35: —.

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran äänenkannattaja.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintäin 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka E

lä

A
A
A

ra

la

Lu
loi
tar
pi
Se
Ou
Hr
Sy
tan
saa
Joh
Hr
kirj
pa,
kau
Kar

viss
selt
mai
1912 ja 1920 à Smk. 25: —, Tietäjä 1918 à Smk. 50: —, Tietäjä 1911 ja 1914 à Smk. 100: —, Tietäjä 1909 à Smk. 200: —, Tietäjä 1915 à Smk. 250: —, Tietäjä 1917 à Smk. 1,000: —.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

24:s v. TAMMIKUU 1928 N:o 1

Ruusu-Risti-teosofia.

Ruusu-Ristissä korostamme Kristusta ja hänen työtään.

Uskomme siten jatkavamme ja täydentävämme H. P. Blavatskyn teosofista julistusta. Madame Blavatskyn teosofia käsitettiin väärin alusta lähtien. Yleisö luuli pitkin matkaa, että se oli Jumalan kieltämistä tai ainakin, että sen tarkoitus oli vastustaa Kristusta.

Madame Blavatskyn ei onnistunut oikaista yleisön väärinkäsitystä. Turhaan hän selitti, että jos teosofi kielsi kristillisten teologein ristiriitaisen, inhimillisillä heikkouksilla varustetun personallisen jumalan, se toiselta puolen uskoi siihen ainoaan ehdottomaan jumaluuteen, joka on kaiken olemassaolon lähde, vaikkemme inhimillisillä nimityksillä kykene sitä määrittelemään; turhaan hän selitti, että jos teosofia hylkäsi semmoisen ulkonaisen vapahtajan, joka sovituskuolemallaan nosti toiset ikuiseen autuuteen heidän sitä ansaitsemattaan ja työnsi toiset kadotukseen heidän sitä tahtomattaan, se toiselta puolen uskoi siihen vapahtajaan, joka ristiinnaulittuna jokaisen ihmisen lihaan, pitkän ponnistuksen perästä elämien vieriessä ja personallisen ihmisen täysin vapaaehtoisella myötävaikutuksella, lunastaa hänet aineen ja pahan vallasta; turhaan, turhaan — sillä maailma ei tahtonut kuunnella, vaan pysyi mieluummin harhaluulossaan.

Ehkä nyt on hieman toisin. Ehkä nyt paremmin ymmärretään, ettei teosofia ole sen vieraampi kristinuskolle kuin toisillekaan uskonnoille; mutta ehkä nyt taas luullaan, että teosofia tahtoo tyrkyttää jotain uutta, vierasta Kristusta, jota kristikunta ei tunne ja jota se ei halua tunnustaa.

Tässä kohden tulee näkyviin Ruusu-Risti-työn tärkeys, sillä Ruusu-Risti julistaa, että teosofian Kristus on sama kuin uuden testamentin ja evankeliumein Kristus.

Mitä siis on teosofia?

Teosofia on alkuperäinen jumalallinen ilmoitus, joka miljoonia vuosia sitten annettiin ihmiskunnalle ja joka on säilynyt Salaisen Veljeskunnan kätkössä, sen pyhissä loosheissa ja ennen kaikkea sen valkoisessa keskuslooshissa. Teosofia on se viisauden uskonto, jonka puhtaasta lähteestä kaikki maailman uskonnot ovat ammentaneet. Teosofia on uskontojen ja filosofiojen äiti. Teosofia on elämän puu, jonka oksat haaraantuvat yli maapallon.

Mitä teosofia opettaa?

Ennen kaikkea, että elämä on yksi. Ei ole olemassa muuta kuin se ehdoton ja täydellinen elämä, joka itse salassa pysyen ilmenee kaikkeuden henkenä ja aineena, tajuntana ja muotona, Jumalana ja

maailmana, — taikka toisin sanoen valona ja pimeytenä, hyvänä ja pahana, ilona ja kärsimyksenä, kaikkina mahdollisina vastakohtina. Mutta „taistelu valosta" päättyy aina pimeyden häviöön ja valon voittoon, sillä kuolemaa ei ole, ainoastaan ikuista elämää hyvässä.

Toiseksi teosofia opettaa, että ihminen on kuolematon ja kehityksen alainen henkiolento, joka uudestaan ja uudestaan pukeutuu näkyväiseen ruumiiseen oppiakseen ja viisastuakseen maallisen elämän koulussa. Henkisesti katsoen ihminen alussa on kuin kokematon lapsi, joka vasta pitkän oppiajan jälkeen luokka luokalta saavuttaa itsenäisen kansalaisen oikeudet omassa yhteiskunnassaan. Kaikki uskonnot teroittavatkin seuraajilleen, että tämä elämä on koulua, valmistusaikaa, kärsimystilaa, vieden ihmistä sitä päämäärää kohti, jota varten hän on olemassa.

Tämä päämäärä — opettaa teosofia kolmanneksi — tai ainakin lähin asema ikuisessa vaelluksessamme on se, jota nimitämme täydellisyydeksi. „Te tulette kerran täydellisiksi, niinkuin teidän taivaallinen Isänne on täydellinen". Täydellisyys saavutetaan pitkin ponnistuksin, mutta olisihan se ihmiselle ylivoimainen, ellei hän henkiolentona olisi jumalsyntyinen, ellei hänessä asuisi se vapahtaja, se Kristus, joka itse taivaasta tulleena kykenee taivaaseen nousemaankin.

Mistä tämä alkuperäinen jumalallinen ilmoitus on tullut? Ken teosofian ihmiskunnalle antoi?

Sen teki taivaallinen Kristus, Jumalan Poika, Logos, Sana, joka oli Jumalan luona ja oli Jumala, — enkeliensä, lähettiensä kautta. Kristuksen käskyä totellen tulivat ensimäiset enkelit toisesta tähdestä maan päälle ja laskivat täällä perustuksen Salaiselle Veljeskunnalle. „Jumala puhui muinoin profeettain suun kautta".

Mutta kun aika oli täyttynyt, tapahtui se, mistä evankeliumit kertovat: Sana tuli lihaksi ja asui ihmisten keskellä, Jumalan Poika, Kristus, astui alas maan päälle. Miten tämä oli mahdollista? Sen kautta, että eräs ihminen monen monen ruumistuksen aikana oli valmistanut itsensä ja oman ruumiinsa Jumalan temppeliksi. Me tunnemme hänet viimeisessä ruumistuksessaan Jeesus Natsarealaisen nimellä. Syntymähetkestään lähtien Jeesus oli Jumalan Pojan, kosmillisen Kristuksen täyttämä ja Jordanin kasteessa hänen yhteytensä Isän kanssa saavutti huippunsa ja hän tuli täysin tietoiseksi tehtävästään. Jeesus Natsarealainen oli nyt Jeesus Kristus.

Jeesus Kristuksen elämä ja kuolema muodostui käännekohdaksi ihmiskunnan historiassa. Kun Logos oli tullut lihaksi yhdessä ihmisessä, tarjoutui sama mahdollisuus toisille. Niin oli jokainen Jumalan profeetta ennenkin avannut ikuisen elämän portteja siinä määrin kuin hän itse oli Jumalan Pojan, Kristuksen elähyttämä. Jeesus avasi portit selko selälleen, niin että jokainen ken tahtoi oli tilaisuudessa pyrkimään elämän portista sisälle. Jeesus näytti uuden, valtavan ja ihmeellisen tien, jota kulkemalla ikuinen elämä oli saavutettavissa. Tästä tiestä puhutaan evankeliumeissa, eritoten vuorisaarnassa. Se oli itsensä unohtamisen, puhtauden ja väkivallasta luopumisen tie. Se oli rakkauden kaita, orjantappurainen ja autuutta uhkuva tie.

Ruusu-Risti-teosofia ei odota uusia Kristuksia, se toivoo ja tahtoo, että oppisimme entisen tuntemaan. Mitä meitä hyödyttää, jos Kristuksia syntyisi joka päivä, ellemme opi tuntemaan Kristusta omassa sydämessämme? Meissä on syntyvä Kristus, niinkuin hän syntyi Jeesus Natsarealaisessa.

Semmoinen oli H. P. Blavatskyn teosofia. Pekka Ervast.

Jeesuksen sanoja.

Ei-kanoonisista lähteistä.

Mysterioni on minua varten ja minun huoneeni poikia varten.

Missä tahansa on kaksi, eivät he ole ilman Jumalaa, ja missä on ainoastaan yksi, totisesti minä olen hänen kanssaan. Nosta kivi, ja siellä löydät minut; pilko puu, ja siinä minä olen.

Sillä ei ole kaksi tai kolme koolla minun nimessäni, ilman että minä olen heidän keskellään.

Teillä on minut aina luonanne uskovien ihmisten keskellä, jumalallisen luontoni loiston kautta.

En jätä teitä ilman johtajaa, vaan lähetän luoksenne lohduttajan (parakleetin).

Kun olen astunut ylös Isäni luo, tahdon lähettää teille hengen, lohduttajan, jotta hän opettaisi teille kaikki, mikä on hyvä teidän tietää ja tehdä tiettäväksi.

Kaikki, mikä ei ole kasvojesi edessä ja mikä on sinulta salattu, tulee paljastettavaksi sinulle. Sillä ei ole mitään salattua, joka ei tule julkiseksi, eikä kätkettyä, jota ei nosteta päivänvaloon.

Hänen opetuslapsensa sanoivat hänelle: „Koska sinä tulet meille ilmeiseksi ja koska me sinut saamme nähdä?" Hän sanoi: „Sittekun olette riisutut ettekä häpeä."

Ken minua etsii, hän on löytävä minut seitsenvuotiaista lapsista, sillä niissä olen kätkettynä ja neljäntoista vuoden iässä minä tulen ilmi.

Te näette minut itsessänne, niinkuin joku teistä näkee itsensä vedessä tai kuvastimessa.

Missä tahansa asioissa minä käsitän teidät, niissä minä teitä tuomitsen.

Tahdon valita itselleni hyvät, nuo hyvät, jotka Isäni taivaissa on minulle antanut.

Älä sureta pyhää henkeä, joka on sinussa, äläkä sammuta valoa, joka sinussa on loistanut.

Vaikka te olisitte yhdessä minun kanssani minun povessani ettekä täyttäisi minun käskyjäni, niin minä heitän teidät menemään ja sanon teille: Poistukaa luotani, en tiedä, mistä te olette, te vääryyden tekijät.

Ihmiskunnan alkuperäinen kieli ja kirjoitus.

Kauneimpia näköaloja, mitä mad. Blavatskyn tuoma teosofinen sanoma meille avaa, on mielestäni oppi ihmiskunnan alkuperäisistä suurista Opettajista. Todella sisältörikas, ylevä ja kaunis on se ajatus, että ihmiskunta, joka alkuaikoina täällä maanpäällä oli täydellisesti lapsen tilassa, sielullisesti ja henkisesti kehittymätön, osaamatta vielä mitään ulkonaisesti ajatella, sai apua toisen ihmiskunnan kehittyneiltä jäseniltä, toisen ihmiskunnan, jonka asuinsija oli toisella tähdellä. Nämä viisaat olennot, jotka saapuivat maan päälle ja perusti-

vat suuren Valkoisen Looshin, joka yhä vielä tänäpäivänä elää, he tulivat tänne meitä opettamaan, meidän askeleitamme hoivaamaan ja painamaan meidän tajuntaamme aivan kuin sinetillä suuria kosmillisia totuuksia. He uhrautuivat sillä tavalla, kuin etevä opettaja uhrautuu, joka lähtee opettamaan pieniä lapsia, vaikka hän samalla iloitsee heidän viattomuudestaan. Korkeat Mestari-olennot, jotka valvoivat meidän ensimäisiä askeleitamme, saattoivat samalla tavalla iloita meidän nuoresta tuoreudestamme, vaikka heidän iloonsa sekoittui paljon huolta, kun sitten lankesimme pahaan. Tämä oli kyllä välttämätöntä, ja Viisaat tiesivät sen.

Kun alkuperäiset opettajamme saapuivat tänne, ei meidän inhimillinen ruumiimme ollut organisoitu samalla tavalla kuin nyt. Olimme silloin lähempänä sisäistä maailmaa, ja meillä oli sisällä päässä kolmas silmä, joka välitti yhteytemme henkimaailman kanssa. Emmehän olisi tienneet opettajia opettajiksi, ellei tuo kolmas silmä olisi sitä todistanut. Nykyiset kaksi silmäämme olivat sangen alkuperäisellä kehityskannalla, ne vasta alkoivat avautua, kuten nykyään tapahtuu pienillä koirilla. Ja kun vihdoin fyysilliset silmämme organisoituivat, ei näkömme ollut semmoinen, kuin nyt; ensimäiset kuvat ulkonaisesta maailmasta olivat hullunkurisen epäselviä ja hataria. Mutta kolmas silmämme välitti yhteyden näkymättömän maailman kanssa, ja me tajusimme silloin asioita, joita emme nyt enää tajua. Meillä itsellämme ei kyllä ollut paljonkaan ajatuksia, sillä järkemme oli kovin vähän kehittynyt, mutta meillä oli luonnollisia ja yksinkertaisia tunteita. Sentähden suuret opettajat opettivat meitä ajattelemaan ja samalla tuntemaan monipuolisemmin, rikkaammin ja voimakkaammin, kuin mihin luonnosta kykenimme. Siten opimme havaitsemaan heidänkin tunteitaan ja ajatuksiaan.

Millä tavalla se tapahtui? Kahdella tavalla: osaksi näkemällä, osaksi kuulemalla. Kuuleminen kehittyi meissä pikemmin ja varhemmin, sentähden oma aktiivinen sielu-elämämme pukeutui äänien muotoon. Kielemme oli semmoista, jota me tänään voisimme sanoa lauluksi. Laulamalla ilmaisimme silloin tunteemme, niin hyvin ilomme kuin surummekin, toisin sanoen: vokaaleilla, ääntiöillä. Samalla olimme tietoisia jonkinlaisista näköaistimuksista, väriaaltoiluista eli valovälähdyksistä. Saatoimme myös nähdä ja tuntea, että laulaessamme meistä meni ulos kuin erivärisiä säteitä ja valomuodostumia. Ja juuri tämän tajuamisemme nojalla me saatoimme ottaa vastaan opetusta korkeilta opettajilta. Nämä näet opettivat meitä laulamaan kiinteämmin, niin sanoaksemme kristallisoidummin. Itse kykenimme vain huutamaan, mutta viisaiden johdolla opimme synnyttämään kauniita ääniä, jopa säveliä, niin että „puheestamme“ todella tuli meloodinen tunteenpurkaus.

Kummallista kyllä, meillä ihmisillä on vielä tänä päivänä äänten kieli yhteisenä kielenä. Olemme tietysti sitä enemmän kehittäneet, mutta olemme juuri siinä kielessä lähellä sitä alkuperäistä kieltä, jota opimme viisailta. Jos näkymättömässä maailmassa jotain ilmaisemme, voimme sen yhä lausua laululla, sielumme soinnulla. Onhan deevoja, enkeliolentoja, haltioita, jotka puhuvat laulun ja soiton välityksellä. Kun he jotain sanovat meille, kaikuu se korviimme kuin kaunis laulu tai orkesterisoitto tai harpunsävel.

Tämä alkuperäinen laulukieli ei luonnollisesti ollut meillä ihmisillä yhtä kehittynyt kuin jumalolennoilla ja mestareilla, mutta jotkut meistä yrittivät siinä enemmän kehittyä, ja he syntyvät ehkä nyt

suurina säveltäjinä, neroina. Useimmat ihmiset eivät oppineet „taiteilijoiksi" laulussaan, mutta jokainen osasi laulun aakkoset ja vielä tänäpäivänä soi jokaisen sielussa sävel.

Onhan nykyisessä sivistyksessämme kaikissa kielissä yhteinen kirjoitus laululle. Kuka tahansa, joka ottaa nuotit käteensä, laulaa samalla tavalla, samalla melodialla. Ja kaikki ihmiset myös ymmärtävät säveleen samalla tavalla. Kun laulu ilmaisee surua tai riemua tai kaihoa, ymmärtää jokainen sen säveleestä, jota vastoin paljailla sanoilla ilmaistua ajatusta ihminen ei ymmärrä, ellei tunne kieltä.

Vasta vähitellen kolmannen juurirodun aikana, kun näkö alkoi kehittyä ympäröivään fyysilliseen maailmaan päin, muodostui puhe kieleksi nykyaikaisessa merkityksessä: kerakkeet tulivat ääntiöiden lisäksi, ja niiden yhteistyöstä muodostui sanoja. Sanat olivat ensin yksinkertaisia, jokainen sana yksitavuinen, eikä mikään sana voinut taipua, vaan ajatus ilmaistiin asettamalla useita sanoja vieretysten.

On ainakin yksi kieli jälellä neljännen juurirodun ajoilta, nim. kiinankieli, jossa sanat ovat yksitavuisia ja taipumattomia. Kiinankielen suhteen, joka lienee vanhin tunnettu kieli, on huomattava sekin omituisuus, että siinä „lauletaan" paljon enemmän kuin viidennen juurirodun kielissä. Me suomalaiset sanomme kyllä tukholmalaisista, että he laulavat puhuessaan, ja samoin sanovat he meidän laulavan, mutta tämä riippuu vain siitä, että asetamme musikaaliset korot eri tavuille. Kun suomalainen ääntää esim. ruotsalaisen sanan skola, asettaa hän korostuksen ensimäiselle tavulle, jolloin se on äänellisesti korkeampi kuin toinen tavu, jotavastoin tukholmalainen korostaa toista tavua. Suomalainen laskee, ruotsalainen nousee skaalassa. Kiinankielessä kuuluu näitä musikaalisia korostuksia olevan kahdeksan, niin että europpalainen, joka oppii lukemaan kiinankieltä, ei ymmärrä mitään, kun ensin kuulee kiinalaisen puhuvan, sentähden että sama sana kiinankielessä eri tavalla musikaalisesti äännettynä saa eri merkityksen. En voi tuoda mitään esimerkkiä, kun en osaa kiinankieltä, mutta keksikäämme sellainen. Sanan Tao esim. voi ääntää joko niin, että musikaalisesti on sama arvo molemmilla vokaaleilla tai niin, että on eri arvo, milloin matalampi, milloin korkeampi, jolloin sanalle syntyy kolme eri merkitystä: tá-ó, tá-o, ta-ó. Tämä siis kiinankielen suhteen osoittaa, että se on lähimpänä laulukieltä.

Kun konsonantteja enemmän ja enemmän keksittiin ja otettiin käytäntöön, silloin myöskin ajatuksia saattoi pukea selvempiin muotoihin. Kielen kehitys kulki järjen kanssa käsi kädessä, niin että sitä myöten kuin opittiin näkemään ulkonaisen maailman muotoja ja ajatus, täytyi oppia niitä ilmaisemaan. Kun laulukielen aikana näimme värivivahduksia, jotka menivät meistä ulos tai tulivat meitä kohtaan toisten puolelta, olivat ne alussa perin muodottomia, pilventapaisia ja me ihmettelimme, että viisaat opettajat saivat omiin lauluihinsa semmoista merkillistä voimaa ja vaikuttavaisuutta, joka puki ne loistaviin ja täsmällisiin muotoihin. Vaikkemme ensin tajunneet muotoja sinään, — tunsimme vain niiden vaikutuksen —, opimme vähitellen tajuamaan ja havaitsemaan niitä. Ensin ne olivat mielestämme kuvioita, kolmioita, ympyröitä, neliöitä, j.n.e., sitten alkoivat tulla kappaleiksi. Perspektiiviaisti heräsi askel askelelta ja samalla silmämme aukenivat näkemään fyysillistä maailmaa.

Havainnon ja ajatuksen kehittyessä kehittyi kielikin: ajatuksille piti saada ilmaisu. Tämä ilmaisu oli alussa rehellisesti totuuden

mukainen, sillä viisaat puhuivat harkitusti ja mekin opimme sillä tavalla ilmaisemaan ajatuksiamme. Tämä rehellinen puhetapa saattoi meidät samalla omituiseen vaaraan. Kun näet ajatuksia lausuttiin ilmi korviin kuuluvin sanoin näimme aina samalla, mitä muuta mahdollisesti oli sanojen takana. Jos joku lausui sanan, joka vastasi jotakin käsitettä, esim. ristiä, silloin itse tuo risti, samalla tavalla kuin nyt, tuli meidän tajuntaamme, mutta sen ohella näkyi kolmannelle silmällemme, mitä puhuja tarkoitti sanallaan ja kuvallaan. Hän ehkä liitti sanaansa määrätyn ajatuksen, ja se ajatus näkyi meille selvästi ristin kuvan ohella. Toisin on nyt. Jos nyt sanon risti, ei ensin tule muuta mieleen kuin ristin kuva, saan sitten selittää lisää, jos sanalla tarkoitan jotain muuta. Jos risti on minulle vertauskuva siitä, että ihmisen pitää ottaa „risti", s.o. omat surut ja huolet kantaakseen, silloin saan monella sanalla ilmaista tarkoitukseni, ennenkuin se tulee toisille selväksi. Eikä minun ajatukseni silloinkaan tule kuulijalle välittömästi mieleen, vaan hän laatii kuvan siitä oman ymmärryksensä mukaan. Atlantilaisella ajalla sitä vastoin meillä oli kolmas silmä jälellä, jonka avulla saimme selvän kuvan ei ainoastaan rististä, vaan myöskin siitä, mitä toinen tarkoitti, kun mainitsi sanan. Muinaisina aikoina kieli niin muodoin ei ollut läheskään niin monimutkainen kuin nyt. Se oli lyhyesti sanoen vertauskuvakieltä. Toinen ilmaisi meille kuinka paljon asioita tahansa lausumalla ääneen muutamia sanoja ja asettamalla siten silmiemme eteen muutamia symbooleja. Hän sanoi esim.: aurinko, risti, ykkönen, kakkonen j.n.e., ja me saimme heti selvän kuvan hänen ajatuksistaan.

Tästä aiheutui mainitsemamme vaara.

Maan päällä oli näet olentoja — „paratiisikäärmeitä", — jotka koettivat vaikuttaa meihin pahaa tai oikeammin sanoen: luonnon käskyä totellen tahtoivat kehittää meitä, vetämällä meitä alas pimeään aineeseen. He loihtivat silmiemme eteen kaikenlaisia houkuttelevia näkyjä, eikä heidän tarvinnut sanoa kuin yksi sana, jota meidän oli vaikea vastustaa. Lusiferit, ahrimanit ja saatanat vetivät meitä siten helposti nenästä. Olimme kuin koneita, joilla soitettiin. Nyt ilminen on suojattu, hän ei näe välittömästi ajatuksia ja tunteita. Tämä suojaa meitä, mutta tekee samalla, ettemme hyvästäkään saa selviä kuvia.

On luonnollista, että ajatusten ilmaisu aikaa myöten — fyysillisen näkökyvyn tarkistuessa — kävi päinsä myös liikkeiden ja merkkien eli kirjoituksen avulla. Ja yhtä luonnollista on, että kirjoituskieli alussa oli puhdasta merkkikieltä, pyhää symboolikieltä. Nykyinen kirjoituskielemme on symboolinen toisella tavalla, mutta alkuperäinen kirjoitus oli suoraa kuvakieltä. Aurinkoa kuvattiin ympyrällä, pöytää kahdella pystysuoralla ja niitä ykdistävällä vaakasuoralla viivalla j.n.e. Niin tekee vielä tänään lapsi, joka ei osaa kirjoittaa.

Onhan yhä tänäpäivänä käytännössä merkkejä, jotka ovat kansainvälisiä kielistä riippumatta. Joka ainoa koulun käynyt ihminen tietää, mitä tarkoittaa merkki &. Se on latinalainen e t ja käytetään joka kielessä ja-sanan asemasta. Myöskin ymmärtää jokainen, kun käytämme auringon, kuun, tai Venuksen merkkejä, sillä ne ovat ikivanhoja tähtitieteellisiä symbooleja. Samoin ovat yleisinä merkkeinä numerot. Kun kirjoitamme numeron tuntee jokainen sen, jotavastoin lausuttuna ei sitä kukaan ymmärrä, joka ei taida kieltä.

Alkuaikoina olivat kirjoitusmerkit, pyhät symboolit eli hiero-

glyyfit, sisältörikkaita, sillä ihminen oli tottunut ajattelemaan niiden yhteydessä paljon semmoista, jota merkki ei sinään ilmaissut. Merkit oli saatu kuvina ympäröivästä maailmasta, ne esittivät siis semmoisinaan konkreettisia, korkeintaan geometrisia tosiseikkoja. Kun ihmisissä kolmas silmä kuihtui, hävisi myös heidän kykynsä ymmärtää symbooleja välittömästi, mikäli ne kuvasivat abstraktisia asioita. Oli siis keksittävä uusi kirjoitustapa. Symboolinen kirjoitus oli muuttuva enemmän tai vähemmän foneettiseksi. Ajatuskuvien tilalle astuivat äänikuvat, alussa parhaasta päästä konsonanttien eli kerakkeiden kuvat. Niiden syntyä voimme ajatella lyhyesti seuraavaan tapaan.

Miten kuvataan merta symboolisesti? Eivätkö aallot heti tule mieleen? Meren „hieroglyyfi" on luonnollisesti ~~~. Myöhemmin tarvitaan merkkiä, joka kuvaisi paljasta m-äännettä? Eikö silloin johdu mieleen sana meri, joka alkaa m-äänteellä? Otetaan siis meri-sanan hieroglyyfi ~~~ ja annetaan sen merkitä m-äännettä. Vähän korjatussa muodossa saamme silloin nykyisen m-kirjaimen.

Tämä kirjoituksesta. Mutta kääntäkäämme nyt huomiomme vanhan mysteriokielen pyhiin hieroglyyfeihin.

P e k k a E r v a s t.

Opetuslapsen valinta.

2.

Seuraava kohta, minkä Mestari välttämättä ottaa huomioon, ennenkuin Hän päästää uuden pyrkijän ryhmäänsä, koskee semmoisen askeleen karmallista mahdollisuutta, — onko kukaties pyrkijän ansioluettelossa asianhaaroja, jotka olisivat omiansa tekemään mahdottomaksi hänen hyväksymisensä tässä elämässä.

Kolme päätekijää on otettava huomioon niin hyvin erikseen kuin suhteessaan toisiinsa.

Ensinnäkin: onko henkilöllä nykyisessä elämässään semmoisia karmallisia velvollisuuksia, jotka tekisivät hänelle mahdottomaksi opetuslapsena toimimisen? Tässä yhteydessä on tarkasti pidettävä mielessä, että henkilö voi tulla opetuslapseksi ja ansaita Mestarin huomion ainoastaan siinä tapauksessa, että hänen elämänsä on jonkun arvoinen ihmisten maailmassa, että hän on vaikutusvaltainen omassa piirissään ja että hän työskentelee toisten ihmisten mielten ja sydänten kasvattamiseksi.

Ennenkuin näin on laita, olisi ajantuhlausta Mestarin käsitellä häntä personallisesti, sillä häntä voidaan yhtä hyvin auttaa toisia teitä pitkin, ja hän saattaa esim. hankkia kirjoista ja opettajilta paljon tietoa, joka vielä on teoriaa eikä käytäntöä, ja myös paljon kokemusta oman minänsä, sydämessään piilevän Mestarin johdon alla. Kun ihminen tulee opetuslapseksi, tapahtuu tämä sitä varten, että häntä voidaan käyttää Hierarkian suunnitelman toteuttamiseksi ja innoittaa kiteyttämään niitä pyrkimyksiä, jotka haahmoiteltuina auttavat ihmiskuntaa astumaan tarvittavia askelia eteenpäin. Tämä merkitsee (fyysillisen tason elämässä) aikaa ja ajatusta, oikeita olosuhteita y.m. asianhaaroja. Sattuu kyllä, että ihminen luonteensa puolesta on saa-

yuttanut asteen, joka oikeuttaa hänet Mestarin huomioon, mutta koska hänellä on sitoumuksia ja velvollisuuksia suoritettavana, olisivat nämä tässä elämässä esteenä hänelle Mestarin varsinaisessa palveluksessa. Tämä seikka täytyy Mestarin ottaa huomioon ja sen ihmisen oma minäkin tietää.

Tulos sangen usein on, että ihminen sillä-välin (fyysillisten aivojensa ehkä tietämättä) ottaa kantaakseen suuren joukon kokemuksia ja suorittaakseen tavattoman määrän vastuunalaisuutta vapautuakseen, palvelusta ja opetuslapsiutta varten, jonkun myöhemmän elämän varrelle. Hän työskentelee tullakseen kelvolliseksi ensi elämää varten, suorittaen kärsivällisesti velvollisuutensa kodissaan, ystäviensä piirissä ja toimessaan. Hän käsittää, että minuuden kannalta yksi elämä on vain lyhyt juttu, joka pian kuluu, ja että lukemalla, järkevästi toimimalla, rakkaudella palvelemalla sekä kärsivällisesti kestämällä hän ponnistaa itsensä vapaaksi niistä olosuhteista, jotka estävät hänen välitöntä vastaanottoaan Mestarin ryhmään.

Mestari myöskin tutkii pyrkijän fyysillisen ruumiin samoinkuin hänen hienompien käyttövälineittensä tilaa nähdäkseen, onko niissä havaittavissa tajunnantiloja, jotka voisivat olla esteeksi pyrkijän hyödyllisyydelle. Nämä seikat ovat niinikään karmallisia ja niitä on oikaistava, ennenkuin hänet voidaan hyväksyä toisten opetuslasten joukkoon. Sairas fyysillinen ruumis, astraaliruumis altis tuulille, tunteenpuuskille ja psyykkisille harhoille, sekä hillitsemätön ja huonosti varustettu ajatusruumis ovat kaikki vaarallisia pyrkijälle, jollei niitä oikaista ja täydellistetä. Opetuslapsi on yhtämittaa kolmelta päätaholta, nim.: a) omasta minuudestaan, b) Mestarin taholta ja c) oppilastoveriensa ryhmästä tulevien voimavirtausten keskellä, ja jollei hän ole vahva, puhdistunut ja hillitty, ovat nämä voimat omiansa vain kiihoittamaan epäedullisia tiloja, vahvistamaan semmoista mikä olisi poistettava ja tuomaan pinnalle kaikki salaiset heikkoudet. Tämä poistaminen ja puhdistaminen on välttämätön, mutta paljon on siinä suhteessa suoritettava ennen opetuslapsiryhmään pääsyä; muuten suuri osa Mestarin arvokasta aikaa kuluisi pakostakin niiden vaikutusten vaimentamiseksi, joita tsheelan rajut reagoinnit aikaansaisivat saman ryhmän toisissa tsheeloissa. Parempi on odottaa ja tehdä itse työtä asteettain ja järkevästi kuin valmistumatta tunkeutua eteenpäin tietä pitkin, osaamatta käsitellä tiellä vaikuttavia voimia, ymmärtämättä ja vielä vähemmin hallitsematta niiden aikaansaamia tuloksia.

Toinen tekijä, jonka adepti ottaa huomioon, on seuraava: ovatko ruumistuneina ne opetuslapset, joiden kanssa ihmisen on työskenneltävä ja jotka karmallisesti ovat häneen liitetyt vanhojen siteiden perusteella ja sen nojalla, että ennen on yhdessä tehty samanlaista työtä?

Joskus arvellaan viisaammaksi ihmisen odottaa vähän aikaa, ennenkuin hänen sallitaan poistua valmistavalta tieltä, — kunnes tulee elämä, jolloin hänen työtoverinsa, viritettyinä hänen värähtelynsä mukaisesti ja tottuneina työskentelemään yhdessä hänen kanssaan, myöskin ovat fyysillisissä ruumiissa, sillä Mestarin ryhmään astutaan sen nojalla, että on palvelusta tehty ja erikoista työtä suoritettu, eikä sitä varten, että ihminen saisi osakseen sivistyttävän kasvatuksen, joka jonakin päivänä tekee hänestä adeptin. Opetuslapset kasvattavat itse itseään ja kun työhön ovat valmiit, Mestari heitä käyttää. He itse kehittävät itseään ja suorittavat oman pelastuksensa, ja joka askeleella heidän oma erikoinen Mestarinsa laskee enemmän ja

enemmän vastuuta heidän päälleen. Hän kasvattaa heitä palvelemisen tekniikassa ja kyvyssä värähdellä Suunnitelman mukaisesti, mutta itse he oppivat hillitsemään itsensä ja valmistautumaan palveluun.

On toisiakin karmallisia tekijöitä, joita Mestarin täytyy ottaa huomioon, mutta nämä ovat kolme ylintä ja tärkeintä, joita pyrkijöiden nyt kannattaa ajatella. Ne on lueteltu tässä siinä mielessä, ettei yhdenkään tosi ja vakavan työskentelijän tarvitse olla alakuloinen ja huolissaan, jos ei hänellä ole mitään tietoista yhteyttä Mestarin kanssa eikä nähtävää suhdetta mihinkään esoteeriseen oppilasryhmään. Tämä ehkei ole sentakia, ettei hän olisi valmis. Se voi yksinkertaisesti riippua siitä, että hänen minänsä on valinnut tämän elämän puhdistaakseen kantansa myöhempää taistelua varten, poistaakseen esteitä toisesta tai toisesta tai kaikista kolmesta alemmasta ruumiista, tai odottaakseen sitä hetkeä, jolloin hänen vastaanotostaan on oleva enimmän hyötyä.

3.

Kolmas kohta, palvelua koskeva, jota Mestarin etsivä silmä tähystelee, on kaikista vähimmin pyrkijän määrättävissä, ja sangen luultavaa on, että pyrkijä tulkitsee sen väärin. Henkistä kunnianhimoa, halua toimia ryhmän keskuksena, kaipuuta kuulla itsensä puhuvan, opettavan tai kirjoittavan — näitä pyrkijä usein tulkitsee väärin palveluksi. Mestari ei kiinnitä huomiota työntekijän maalliseen voimaan tai asemaan, ei niiden ihmisten lukumäärään, jotka kerääntyvät hänen personallIsuutensa ympäri, vaan niihin vaikuttimiin, jotka aiheuttavat hänen toimintansa, ja niihin seurauksiin, mitkä hänen vaikutusvallallaan on hänen kanssaihmisiinsä. Todellinen palvelu vuotaa itsestään rakastavasta sydämestä ja järkevästä mielestä; se johtuu siitä, että ihminen on oikealla paikallaan ja pysyy siinä; se syntyy henkisen voiman välttämättömästä vuodatuksesta eikä uutterasta toiminnasta fyysillisellä tasolla; se on tuloksena siitä, että ihminen on, mitä hän todella on, jumalallinen Jumalan Poika, eikä sitä, mitä hänen huolit llut sanansa ja tekonsa ovat. Tosi palvelija kerää ympärilleen niitä, joita hänen velvollisuutensa on palvella ja auttaa, elämänsä ja henkevän personallisuutensa voimalla eikä äänekkään puheensa tai vaateliaan esiintymisensä nojalla. Itsensä unohtaen hän palvelee; itsensä kieltäen hän vaeltaa maan päällä eikä hän omista ajatustakaan saavutuksensa suuruudelle tai päinvastoin, eikä hänellä ole mitään ennakkoluuloja omasta arvostaan tai hyödyllisyydestään. Hän elää, palvelee, tekee työtä ja vaikuttaa, „pyytämättä mitään erilliselle itselle“.

Kun Mestari näkee tämän seikan ilmenevän ihmisen elämässä tuloksena sisäisen valon heräämisestä ja karmallisten velvollisuuksiensa sovittelusta, silloin Hän kajahuttaa äänen ja jääpi odottamaan tunteeko ihminen oman ryhmänsä äänen. Ja kun hän sen tuntee, silloin hänet otetaan vastaan omien työtoveriensa ryhmään ja silloin hän kykenee seisomaan Mestarinsa kasvojen edessä.

T i b e t t i l ä i n e n.
The Beacon, marrask. 1927, suom. P. E.

Misericordia.

Misericordia, laupeus hyvä,
tulit maan lasten luo, syymme on syvä.
Valohon eksyneet erheestä nostat,
kuoleman laaksosta elämään kostat.

Misericordia, enkeli jalo,
yllämme loistavi siipeisi valo,
yössämme hohtavat tähtien palot
enkelikyyneleet kirkkahat, jalot.

Misericordia, anteeksi annat,
korvesta nääntyvän matkaajan kannat,
voitelet ihmisten iskemät haavat,
siivelläs uupuneet levätä saavat.

Misericordia, valkea veli!
maan päällä kerran Mestari eli
iskivät ihmiset puuhun kiinni —
haavoista tulvikin elämän viini.

Se sinut, Laupeus, maan päälle antoi
enkeliparven maaemo kantoi:
hyvyyden, säälin, puhtauden,
totuuden, rauhan, rakkauden.

Nellie Kalm

Toimittajalta.

Viime joulukuun 11 p:nä esitin Helsingin luennossani, jonka aiheena oli „Suomen itsenäisyys ja kohtalon käsi", näkemyksenäni maamme tulevaisuuden suhteen, että Suomen tehtävä lähimpinä aikoina oli koko tarmollaan toimia Kansojen Liitossa Europan omanatuntona. Tämän maanosan tulevaisuuden otsikkona oli näet Europan Yhdysvallat, ja se edellytti m. m., että kristityt valtiot kieltäytyisivät sotimasta keskenään, vieläpä aseista riisuutuisivatkin. Joulukuun aikana silloin tällöin huomautin sekä puheissani että kirjoituksissani, kuinka ylen tärkeätä oli, että Europan kansat todella tahtoisivat rauhaa, sillä muuten kävisimme sangen synkkää ja sotaista tulevaisuutta kohti.

Rauhaa, totuuden pohjalle rakennettua rauhaa! on ollut ja on uuden vuoden toivotukseni Europan kansoille ja valtioille.

Iloni oli suuri, kun Theosophist-lehden joulukuun numero saapui vuoden vaihteessa ja siinä oli seuraava kirjoitus, jota en voi olla suomentamatta tähän kokonaan:

„Tohtori Annie Besant sanoi (luennossa, jonka hän piti Lontoossa lokakuun 2 p:nä), että hän, käydessään lentomatkalla Hollannissa, Saksassa, Tanskassa, Norjassa, Ruotsissa, Suomessa, Puolassa, Tshekkoslovakiassa, Itävallassa, Unkarissa, Sveitsissä ja Ranskassa, oli ollut tilaisuudessa keskustelemaan miesten ja naisten kanssa, jotka tunsivat omat maansa ja siten auttoivat häntä punnitsemaan rauhan tai sodan edellytyksiä Europassa. Mitä Tanskaan tuli, se oli menestymässä ja pääsemässä vapaaksi armeijastaan. Hollannilla ei ollut sotaisia taipumuksia. Pohjoismaat olivat rauhallisia ja rauhaa rakastavia, mikä on luettava kuningas Oskar vainajan ansioksi, hän kun suostui Norjan pyyntöön saada itse muovailla kohtaloaan, huolimatta sotilaspuolueen suuresta painostuksesta, joka halusi sotaa, kuten kuningas oli hänelle aikoinaan kertonut. Saksa ei näyttänyt mitään kostonhalua, vaan teki uutterasti työtä maksaakseen sotilaspuolueensa, ei kansan, tappion hinnan.

„Sodan vaara piili Trianonin rauhansopimuksen aikaansaamissa olosuhteissa, ja jos ei puolueeton oikeusistuin sitä korjaisi, ei sota ollut vältettävissä. Rauhansopimus, jonka voittajat pakottivat voitettuja allekirjoittamaan, sisälsi luonnollisesti siemenet tulevaan sotaan, kuten oli nähty Versailles'in rauhansopimuksesta 1870.

„Tämän (Trianonin) rauhansopimuksen tarkoituksena oli eristää Venäjä, ruhjoa Saksaa ja Itävalta-Unkaria sekä palkita sodan saaliilla niitä maita, jotka auttoivat liittolaisia. Voi voitettuja! oli tunnussanana. Otettakoon kartta ja katsottakoon, miten tämä poliittinen tuuma toteutettiin. Itämeri suljettiin Venäjältä neljän pienen valtakunnan avulla, paitsi vähäisellä alalla. Venäjän ja Europan välistä muuria jatkavat Puola, Bulgaria ja Turkki, sulkien Mustanmeren. Ainoastaan Aasian puolella Venäjällä on toimintamahdollisuuksia. Europassa Itävalta ja Unkari ovat ryöstetyt rikastuttaakseen Rumaniaa, Tshekkoslovakiaa ja Jugoslaviaa. Suurin vääryys on tehty Unkarille, joka pani sodalle vastalauseen, vaikka se seisoi Itävallan rinnalla, koska Itävallan keisari oli sen kuninkaana.

„Rauhansopimus tuomitsee Unkarin kuolemaan, joka kuningaskuntana on yhtä vanha kuin Englanti. Seitsenvaltiosta tuli Englanti v. 800, Unkarista tuli maantieteellinen kokonaisuus v. 826. Mutta Unkarin pinta-ala vähennettiin nyt 325,411 neliökilometristä 234,297 neliökilometriin, ja sen asukasluku 20,886,000:sta 12,906,000:een. Alalla, joka siltä vietiin, olivat kaikki sen metsät ja kaivokset, joten siitä tehtiin paljas maata viljelevä maa, ja maanviljelyksellä yksin ei mikään valtakunta saata elää. Europassa rauha ei voi olla pysyväinen, ennenkuin korjataan Unkarille tehdyt vääryydet, niin poliittiset kuin ekonomiset, ja kuitenkin Europpa on paljon velkaa Unkarille siitä, että se on turkkilaisia vastustanut.

„Nuo monet pikkuvaltiot, jotka Trianonissa luotiin, ovat esteenä Europan Yhdysvaltojen kehittymiselle. Kehityksen taipumus on vetää pieniä valtioita yhteen kansakunniksi, niinkuin Italian pikkuvaltioista muodostui Yhdistynyt Italia. Päämääränämme pitäisi olla laaja autonomisten valtioitten liitto; sitä valmistettaisiin matkustamalla ja lakkauttamalla passeja ja tulleja, poistamalla kaupan ja liikenteen välisiä muureja; kansainvälisellä kasvatuksella; kannattamalla kansallista ja kansainvälistä kulttuuria; taide ei tarvitse käännöstä, se on

yhteinen kieli; kehittämällä ystävällisyyttä, sillä sota syttyy pelosta ja epäluottamuksesta. Veljeys on ihanne; tehkäämme työtä sen toteuttamiseksi. Annie Besant."

Tämän kirjoituksen yleinen sävy on siksi ruusuristi- ja teosofishenkinen, ettemme kiinnitä huomiota pikkuvaltioita koskeviin sanoihin. Englannin ja Italian pikkuvaltioilla oli täysi syy yhtyä, sillä niillä oli yhteinen kieli. Europan nykyiset pikkuvaltiot lienevät ainakin osaksi syntyneet kielten ja kansallisuuksien perusteella. Kuitenkin mekin uskomme, että kielistä huolimatta voidaan muodostaa yhteisiä kansa- eli valtakuntia yhteisellä isänmaalla. Ja rajat kadottavat merkityksensä, jos passit, tullit ja sodat poistetaan.

Kuinka tervetulleet Mrs. Besantin sanat Trianonin rauhansopimuksesta olisivat olleet seitsemän vuotta sitten, kun Saksan, Itävallan ja Unkarin teosofit hartaasti odottivat oikeamielistä julistusta Teosofisen Seuran presidentiltä; he saivat silloin surukseen odottaa turhaan, ja seurauksena olikin, että Saksan teosofein suuri enemmistö julisti itsensä itsenäiseksi, vieläpä sanoi, että T. S:n päämaja nyt oli siirtynyt Adyarista Leipzigiin.

Mutta parempi myöhään kuin ei milloinkaan. Rakkaus on kärsivällinen ja odottaa ja totuus lopulta voittaa. Sydämestämme iloitsemme, että Mrs. Besant nyt on lausunut julki tämmöisen veljellisen, sotaa kammovan kannan. Jos siinä on Krishnamurtin näkymätöntä vaikutusta, on meillä syytä olla kiitollisia uudelle profeetalle.

*

„Teosofin" erittäin hyvin toimitetussa joulukuun numerossa on amerikkalaisen teosofin Max Wardallin huomattava kirjoitus „Maailmanrauha". Siinä lausutaan todella julki semmoisia ajatuksia, joita tätä ennen on tottunut näkemään vain Ruusu-Ristimme palstoilla. Lainaan tähän otteen:

„Jokainen järkevä olento tietää, että sota on paljon suurempi paha kuin se, jota se koettaa poistaa, ja että sota ei ole osoittautunut sopivaksi keinoksi poistamaan poliittisia, taloudellisia ja yhteiskunnallisia riitoja. S e e i r a t k a i s e m i t ä ä n. Se tuhoaa hienoimmat vaistot ja kovettaa voittajien ja voitettujen sydämet vihaamaan. Jokainen tietää, että sodat panevat alkuun vanhat tai keski-ikäiset miehet, jotka itse eivät taistele, vaan ajavat nuoret ja viattomat teurastettaviksi. Sota on elämän tarkoituksen kieltämistä, rikos ihmiskuntaa vastaan ja äärimmäistä jumalanpilkkaa".

Ja rauhasta sanoo kirjoitttaja suoraan ja oikein: „R a u h a e i s y n n y i t s e s t ä ä n — s e p i t ä ä t e h d ä. Sota on mielentila, jossa ihmisolentoja huuhtelee pelko, epäily ja keskinäinen vihamielisyys. Sellainen tila voidaan muuttaa vain siten, että luodaan uusi sielullinen ilmapiiri."

Samaa olen minä vähäpätöisyydessäni aina puhunut, ja vaikkeivät minun sanani ole ulottuneet T. S:n teosofein kuuluville, olen iloinen ja kiitollinen, että nyt — ehkä Krishnamurtin aloitteesta — totuus alkaa näkyä T. S.-veljille, ja että kaikki siten vähitellen joudumme samaan rintamaan.

Ja kukaties näin ollen ei tule aivan mahdottomaksi suunnitella semmoista liittoa erinimisten teosofisten yhdistysten välillä, jommoista ehdotin v. 1921, vaikka ehdotuksestani silloin ei pyydetty keskusteluakaan Teosofisen Seuran kansainvälisessä kokouksessa Parisissa, johon ehdotus oli lähetetty.

*

Uusi vuosi on hyvällä alulla, ja tulkoon se koko maailmalle onnelliseksi ja rauhalliseksi vuodeksi. Mitä sumuisia ja tummia astraalisia pilviä onkaan uhkaamassa kansojen ja yksilöiden onnea, tulkoot ne alas rakkauden töiden synnyttäminä liikutuksen kyynelinä, ettei niiden kohtalokkaat voimat purkautuisi vihan ja koston polttaviin salamoihin. Pandoran lipas, joka on täynnä onnettomuuksia, voi ihmissydänten huokauksissa ja rukouksissa muuttua runsauden sarveksi, josta vuotaa kultaa ja menestystä ja onnea kaikille. Suunnatkoot kaikki kansat iloiset ja luottavaiset katseensa haltiatar Europan otsakoristeeseen, johon säteilevin timanttikirjaimin on kirjoitettu: Europan Yhdysvallat.

Jouluksi, syntymäpäivälleni ja uudeksi vuodeksi on minun ollut ilo vastaanottaa runsaasti onnentoivotuksia kaikilta ilmansuunnilta, joista täten sydämellisesti kiitän, toivottaen lähettäjille vastalahjaksi kaikkea mahdollista hyvää.

Yksi on teidän Mestarinne . . .

Pekka Ervastin syntymäpäivänä 26 p. joulukuuta

Teosofia on tuonnut meille uusia käsitteitä — ainakin selvemmin esitettyinä — elämästä, elämän tarkoituksesta ja sen toteutumisesta.

Yksi tällainen käsite on m.m. puhe elämän alaspäisestä ja ylöspäisestä kaaresta. Alaspäisellä kaarella henkitajunta rakentaa muotoja, ihastuen aineeseen, rakennelmiinsa ja itseensä, omaan personalliseen suuruuteensa ja erinomaisuuteensa. Ylöspäisellä kaarella ihminen sensijaan ryhtyy luovuttamaan rakentamiensa muotojen saavutuksia — joiden kaikkien saavutuksien saavutus on hänen oma personallisuutensa — takaisin elämälle, vapautuen siten aineesta, lähteäksensä kulkemaan henkeä kohti.

Eräs toinen teosofian tuoma käsite on oppi Valkoisesta Veljeskunnasta, oppi Mestareista, Mestarit antavat — niinkuin H. P. Blavatsky sanoi — vuosisadottain uuden henkisen sanoman, jota mietiskellen ja käytännössä seuraamalla me ihmiset kuljemme ylöspäisellä kaarella kohti henkisyyttä, veljeyttä, ykseyttä.

Mutta alaspäisen kaaren vaikutus on vielä voimakas, ja siksipä ihmiset yhä uudelleen tärvelevät tämän Mestareiden opin, pirstoavat sen ja muovailevat oman mielensä mukaan. Niin syntyy monia „kouluja", kirkkoja, seuroja, järjestöjä ja yhdistyksiä. Sellainen voi olla aineen ja muodon kannalta rikkautta, mutta hengen ja ykseyden kannalta katsoen on se köyhyyttä. Se on köyhyyttä sentähden, että on luovuttu Mestarien sanoman mietiskelystä ja seuraamisesta, on ruvettu muuttamaan sitä käytännölliseksi alaspäisen kaaren näkökannan mukaan.

Tämän huomaavat monet, joko vaistomaisesti tai tietoisesti. He alkavat jälleen pyrkiä aineesta henkeen, moninaisuudesta ykseyteen. Pyrkimys voi ottaa aluksi suvaitsevaisuuden leiman, jota ihminen yrittää käytännössä toteuttaa m.m. siten, että hän koettaa liittyä mahdollisimman moneen seuraan, yhdistykseen, järjestöön, kirkkoon, jotta hän viimein, huippusaavutuksena, olisi jäsenä kaikissa maail-

man kirkkokunnissa, seuroissa, järjestöissä ja yhdistyksissä. Häntä voisi kannustaa se ajatus, että tällöinhän hän itseasiassa olisi omassa itsessään yhdistänyt moninaisuuden ykseydeksi.

Tämä itsessään kaunis pyrkimys esiintyy voimakkaana Englannin maailmanvallan alueella toimivien teosofienkin keskuudessa. Veljemme englantilaiset teosofit arvelevat, että on aluksi sopivata kuulua ainakin neljään itsenäiseen järjestöön: Teosofiseen Seuraan, Idän Tähteen, Vapaamieliseen Katoliseen Kirkkoon, ja Yhteisvapaamuurarijärjestöön.

Ja miksikä ei? Sehän on muodollisessa moninaisuudessaan rikkautta. Jos tätä vielä laajennetaan — suvaitsevaisuuden ja yhteenkuuluvaisuuden nimessä — siten, että me yritämme kuulua maailman kaikkiin seuroihin ja järjestöihin, niin olemmehan ainakin jäsenmaksuillamme ja vuosiveroillamme tilaisuudessa todistamaan suvaitsevaisuuttamme ja veljellistä yhteenkuuluvaisuuttamme.

Sellaisenaan tämä on, niinkuin sanottu, erinomaisen kiintoisaa pyrkimystä suvaitsevaisuuteen, veljeyteen, ykseyteen.

Mutta tälläkin on omat rajansa. Sillä annappas, kun nuo kaikki järjestöt ja seurat alkavat esittää kukin omia aatteellisia velvoituksiaan! Niillä kun on jokaisella oma käytännöllinen johtonsa, joka ei suinkaan ole sama kuin Mestareiden vuosisatainen ja ikuinen ylöspäisen kaaren sanoma, vaan ovat ne sen kääntäneet joko sivulle, joko 45^0 tai 90^0 kaltevuuteen, tai ovat suunnanneet sen suorastaan vastakkaiseen suuntaan. Tästä seuraa, että minun on joko opetettava toisen seuran jäsenyyden vaikutusajalla kokonaan kieltämään ja unohtamaan kaiken sen, mitä minun on pidettävä kunniassa ja harrastettava jonkun toisen järjestön jäsenyyden vaikutusajalla, tai minun on — koittaessani olla uskollinen jokaisen järjestön asteelliselle velvoitukselle — minun on jonkun järjestön jäsenenä ryhdyttävä purkamaan ja tuhoamaan se, jota minun toisen järjestön jäsenenä on luotava, rakennettava!

Tässä onkin syy, miksi vilpittömän totuudenetsijän on ylöspäisellä kaarella vähitellen luovuttava monista seuroista ja järjestöistä, johtajista ja „jumalista". Totuudenetsijä huomaa, ettei suvaitsevaisuus, ei veljeys ja ykseys toteudu mukanaolemisella kaikessa, vaan hänen on suvaitsevaisuudessaan ja veljeydessään lähdettävä kulkemaan t o t u u d e n tietä ykseyttä kohti. Hän huomaa viimeinkin todeksi Mestarin sanat: „ette voi palvella kahta herraa" — puhumattakaan monista herroista.

Mutta mikä on tuo t o t u u d e n t i e, jota ihminen voisi kulkea ykseyttä kohti?

Tässäpä tarjoutuukin Mestarin apu ihmiselle. Käytännöllinen totuus on Mestarin sanoissa, opissa. Se on Buddhan Kahdeksankertaisessa Tiessä, se on Jeesuksen Vuorisaarnassa. Näissä neuvoissa on käytännöllinen totuus, niissä on Valkoisen Veljeskunnan käytännöllinen sanoma ihmisille kulkeaksensa ylöspäisellä kaarella veljeyttä, ykseyttä kohti.

Pelastus on siis Mestarin käytännöllisessä neuvossa. Eivät monet kirkot, eivät teosofiset seurat tai vapaamuurarijärjestöt pääse ykseyden veljeyteen esim. siten, että ne keskenänsä neuvotellen muovailisivat sovitelmia opeistaan — joka kyllä olisi hyvä —, vaan sensijaan olisi jokaisen järjestön ensin omassa keskuudessaan tunnustettava Mestarin käytännöllinen johto, se ykseyden totuus, minkä Mestari on Vuorisaarnassa esittänyt. Mikäli monet kirkot, seurat tai

järjestöt tämän tekevät, sikäli ne sulautuvat yhdeksi kokonaisuudeksi.

Käytännöllisesti tämä edellyttää, että ykseytyminen ensin tapahtuu jossain tai joissakin elävissä ihmisissä. Sitten saattavat hänen tai heidän yhteisessä työssään sulautua yhteen myöskin eri järjestöt.

Nyt siirrymme Suomeen. Oikeastaan meillä on tällainen ykseytyminen käymässä. Meillä on sulautumassa yhteen Ruusu-Risti ja Vapaamuurarius. Mikäli tämä prosessi ennättää tapahtua — tai on jo tapahtunut —, sikäli meillä ei enää ole kahta järjestöä. On vain yksi järjestö: Ruusuristi-Vapaamuurarius.

Mutta tällöin ei meillä enää ole kahta tai monta johtajaakaan. On vain yksi johtaja. Tai jos puhutaan kahdesta, sisäisestä ja ulkonaisesta, näkyväisestä ja näkymättömästä, silloin sisäinen johtaja on mystillis-kosmillinen Kristus, johon Jeesus Kristus on yhtynyt Tämä siitä syystä, että mystillinen Kristus on jokaisen ihmisen sisäinen eli näkymätön johtaja. Ja koska mystillinen Kristus on jokaisen ihmisen sisäinen johtaja, on luonnollista, että tällaisten olentojen muodostaman ja yhteensulattaman järjestönkin näkymätön johtaja on sama.

Entä tämän yhteensulautuneen järjestön käytännöllinen eli ulkonainen johtaja?

Henkilönä se on luonnollisesti hän, joka on johtava työntekijä, Pekka Ervast, joka on tehnyt teosofista työtä historiallisen Mestarin opetuksen pohjalla jo neljättäkymmentä vuotta.

Näinollen saatamme ulkonaisessakin merkityksessä yhtyä Jeesuksen ajatukseen: yksi on meidän johtajamme, ja me kaikki olemme veljiä.

Yhtenä johtajamme ja meidän yhteisen työmme ulkonaisena edellytyksenä on vahva toivo siitä, että saamme oman keskustemppelin Helsinkiin, saamme sekä julkisen luentohuoneen että huoneen järjestömme omien jäsenten kokoontumista varten.

Tämän tapahtuessa toivomme Johtajamme niin ihastuvan työhönsä, luennoimiseen ja muuhun, että hän puolestaan unohtaa sellaisen arvokkaan seikan kuin kuolemisen. Hän tulee puolestaan luovuttaneeksi kuoleman elämälle.

No niin. Mutta nytpä meillä on jokaisella tilaisuus yhteistyössä tukea ja auttaa Mestarin työtä, työtä ihmiskunnan kulkemiseksi ylöspäisellä kaarella veljeyden ykseyttä kohti.

J. R. Hannula.

Panacea.

Pyydämme vielä huomauttaa, että Panaceaa tilattaessa ei tarvitse lähettää rahaa. Postikulut suoritetaan nyttemmin Englannin Panacea-Päämajasta. Mutta Panacean ystävät, jotka ovat kokeneet lääkkeen tehoa ja uskovat siihen, voivat kyllä lähettää avustuksensa ja siten ottaa osaa Päämajan menoihin.

Kaikki työ Panacean yhteydessä suoritetaan tietysti edelleenkin vapaaehtoisesti ja ilman korvausta. Meiltä on kuitenkin välistä kysytty, eikö vaivojamme saa palkita. Siihen vastaamme, että olisimme sangen kiitolliset, jos kaikki Panacean käyttäjät samalla olisivat Ruusu-Ristin tilaajia. Englannissa on sekä erityinen aikakauskirja että Pa-

nacea-kirjallisuutta, jota lääkkeen käyttäjät voivat ostaa ja kannattaa. Mutta onhan meillä Suomessa tämä Ruusu-Risti-lehtemme, joka Panaceasta puhuu ja jonka välityksellä Panaceaa on levitetty.

Tilatkoot siis Panacean käyttäjät Ruusu-Ristiä, se olisi oivallinen todistus heidän hyvästä tahdostaan.

Kirjeitä toimitukselle.

Untako?

Olimme, täkäläinen pieni lauma totuuden etsijöitä, lukupiirissämme harrastaneet pyhää mietiskelyä ja hartaan yhdessäolon suomasta voimasta osallistuneet siihen määrään, että minulle selvisi monta korkeata kysymystä ihan itsestään ja kenenkään vastaamatta korvin kuultavasti. Sattui sitten myöhään illalla toimittamani ja minulle suurta siunausta tuottaneen hartaan mietiskelyn jälkeen, että minulle suotiin yöllä tunneruumiissani tilaisuus yhteen ihanimpaan hetkeen, minkä koskaan muistan kokeneeni. Yritän sitä seuraavassa kuvata:

Saavuttuani erään suuren suuren huoneen ovelle, sisäpuolelle, ilmoitti ovenvartija, että tässä on Ruusuristin kokous ja että meidän, jotka olemme ensikertalaisia, on noustava parvekkeelle ja siellä istuvalle Mestarille näytettävä itsemme ja talismanimme. Meitä vihittäviä oli sillä kertaa toistakymmentä henkeä, lukumäärää en tullut varmaan tietämään, kun olin jonossa viidentenä. Nousimme portaita hiljaista käyntiä ylös parvekkeelle, jossa Mestari istui pienessä lasisessa huoneessa, johon vuoron perään kukin vihittävä pistäytyi. Kunkin saapujan silmiin katsoi Mestari ensin pitkään ja kovin tutkivasti sitten muuttui katseensa lempeäksi ja sanomaton onnentunne täytti minut. Sitte katsoi Mestari kunkin kädessä olevaa talismania ja lausui jonkun lauseen. Minä huomasin, että näyttämäni talismani oli 2 äyrin kupariraha vuodelta 1759, mutta lausetta, jonka Mestari sen katsottuaan lausui jollakin vieraalla kielellä, en ollenkaan muista, vaikka tunsin sen ymmärtäväni silloin. Vihittävien jono jatkoi hiljaista kulkuaan parvekkeen toiseen päähän, jossa olivat portaat alasmenoa varten. Tultuani Mestarin huoneesta silmäilin alas saliin, joka oli niin suuri, ettei sitä voi kuvatakaan, mutta se oli silti aivan joka sijaa myöten täynnä toimituksen hartaita seuraajia ja hiljainen musiikki joko laulua tai soittoa kuului kaukaa koko ajan. Saavuttuani parvekkeen toiseen päähän katsoin siellä olevasta akkunasta ulos ja näin ulkona suuren joukon ihmisiä, jotka parhaillaan menivät sisälle suuren kokoussalin seinän takana olevaan huoneeseen, joita tiesin olevan kaksi. Kun saattajani huomasi minun katsovan ulos, sanoi hän joukon olevan ulkomaalaisia, joilla on kokoushuone seinän toisella puolen. Sitten laskeuduimme alas parvekkeelta, väkijoukon hiljaa laulaessa ja asetuimme toisten joukkoon. Ennenkuin toimitus loppui, näin vielä joukon ulkomaalaisia tulevan ulos rakennuksen toisella puolen olevasta ovesta ja hajaantuvan pieniin ryhmiin kartanolle, jonne meidän huoneestamme ei ollut ovea, eikä mitään yhteyttä ulkomaalaisten kanssa kokouksella ollut. Mestari oli tummaihoinen itämaalainen, valkotukkainen ja -partainen, pieni kyömynenä

ja ihanat suuret silmät, jotka erittäin jäivät mieleeni niistä näkyvän sisäisen tulen ja ihmeellisen loiston vuoksi.

Senjälkeen on Mestarin katseen ja äänen aiheuttama ihana onnentunne alinomaa täyttänyt olemukseni ja tämä suurenmoinen tilaisuus palautuu usein mietehetkinäni sisäisen silmäni eteen ja onnentunne on aina yhtä uusi ja yhtä voimakas ja säilyy elämäni pohjasäveleenä arkisissa toimissanikin ja on muuttanut katsantokantani kokonaan sekä fyysillisiin että haudantakaisiin asioihin nähden. Nyt tunnen seisovani näissä asioissa varmalla pohjalla ja se tunne tuottaa minulle suurta lohtua ja tyydytystä korpivaelluksessani. Se seikka, että minun ei ole sallittu muistaa Mestarin lausetta, usein tuntuu pahalta, mutta lohdutan itseäni sillä, että aikanaan se vielä minulle selviää. Luulen sen olleen jonkun mantran tai lyhyen elämänohjeen, mutta mitään lähempää siitä en muista.

K. H.

Vegetarianismista ja karjattomasta maanviljelyksestä.

Koska Ruusu-Ristissä on tästä asiasta silloin tällöin ollut kirjoituksia ja kirjoittajalla on jonkunverran kokemusta tällä alalla (noin 9 vuotta), lienee paikallaan seuraavanlainen kyhäelmä asiasta.

Siveelliseltä kannalta katsoen sopii kyllä vegetarianismin aate hyvin lähelle n. s. teosofisia virtauksia. Mystiikka näet, johon teosofiakin suurissa piirteissä katsoen kuuluu, opettaa kaiken elämän yhteenkuuluvaisuutta. Näin ollen, koska lihansyönti edellyttää eläimen tappamista ja kärsimyksen tuottamista eläinkunnalle ja osottaa siis sympatian puutetta eläinkuntaa kohtaan, on hyvin luonnollista, että tällainen aate on syntynyt. Sillä että eläin kärsii siitä, että henki siltä väkivaltaisesti riistetään, kuten ihminenkin, siitä ei liene epäilystä. Varsinkin kun me vielä syömme parhaiten niitä korkeampia eläinkunnan jäseniä, kuten juuri kotieläimet ovat, jotka lähinnä ihmistä ovat sielunsa kehityksen puolesta. Jos me edes söisimme alhaisimpia eläinkunnan tuotteita! Ja jos me kerran syömme eläimiä, miksi emme syö ihmisiä? Onhan sangen epätaloudellista haudata esim. sodassa kaatunut tahi muuten väkivaltaisen kuoleman saanut nuori, hyvässä lihassa oleva ihminen maahan ja luopua siitä herkusta, mikä epäilemättä hänen ruumiinsa muodossa on meille tarjona, ilman että tehtäisiin mitään enempää väkivaltaa, kuin mikä jo olosuhteitten pakosta tapahtunut on. Niin, miksi me olemme „periaatteen vuoksi" niin hölmöjä? Monta herkkupalaa menee tyhjien ennakkoluulojen takia sivu suun! Näin arvelee varmasti joku afrikalainen ihmissyöjä valkoihoisen kristityn menettelystä. Mutta sittenhän meidän täytyisi luopua kasvejakin syömästä, sillä ovathan nekin elollista luontoa, kuulee sanottavan. Mutta kasvikunta kuuluukin aivan toiseen luontokuntaan kuin eläin, jonka ylimmän luokan ihminen muodostaa. Voimmeko väittää edes varmuudella, että kasvi kärsii lainkaan samassa merkityksessä kuin eläin tahi ihminen? Kasville ei ole luonto edes antanut liikuntokykyä, jolla se voisi koettaa tuhoa välttää, kuten on eläinkunnan laita. Kasvi ei voi „paeta", mutta eläin voi. Nähtävästi siis kasvin „tappaminen" ei ole ensinkään niin suuri rikos elämää kohtaan, kuin eläimen tappaminen on. Ehkei kasvi kärsi sen „ruumiillisen" olemuksen typistämisestä sen enempää kuin ihminenkään, kun hän leikkaa hiuksiaan tahi kynsiään? Jos puulta katkaistaan oksa, kasvaa se uuden oksan sijaan sangen usein,

mutta jos eläimeltä katkaistaan jalka, niin kasvaako uusi jalka sijaan? Siis ero on kieltämättömän ilmeinen ja vegetarianismi teoreettiselta ja siveelliseltä kannalta katsoen on täysin oikeutettu. Jos me kerran emme syö ihmisiä, ei pidä syödä eläimiä. Mutta kasvien syöminen on aivan eri asia ja ainakin toistaiseksi välttämätön pakko.

Vaikuttaako lihan syönti sitten jollain tavoin vahingollisesti ihmiseen? Tätä ei kyllä ole yhtä helppo todistaa, kuin edellinen kohta oli. Tiede on sen todennut, että kaikki ruoka-aineet, jotka meidän vatsassamme ovat sulaneet, ovat käyneet läpi niin perinpohjaisen kemiallisen muutoksen, ettei ainakaan tieteelliseltä kannalta katsoen olisi mitään syytä tähän olettamukseen. Mutta katsokaamme eläinkuntaa. Siinä on eräs luokka, petoeläimet, joka elää enimmäkseen toisia eläimiä syömällä. Mihin ne kelpaavat? Toisia eläimiä raatelemaan, vaan ei mihinkään „positiivisempaan“ hyötyyn. Ei edes niitten lihaa yleisemmin haluta! Meidän hyödyllisimmät kotieläimemme hevonen, lehmä ja lammas, ovat ehdottomia kasvissyöjiä! Kukaties siis lihansyönti „suosii“ samallaisia ominaisuuksia ihmisessä? Vallloittaja- ja sotilaskansat lienevät poikkeuksetta lihansyöjiä. Mutta vanhat sivistyskansat itämailla, kuten taloudelliset kiinalaiset ja uskonnolliset hindut ovat jo käytännöllisistäkin syistä pakotetut tyytymään suurimmaksi osaksi kasviravintoon. Siis näyttää olevan jotain syytä olettaa sitä, että lihansyönti voi vaikuttaa ihmisenkin luontoon jotain. Kiinalaiset ja hindut eivät ole mitään sotilaskansoja ainakaan nykyään. Taloudelliselta kannalta katsoen taasen kasvissyöjä tulee toimeen paljoa pienemmällä pelto-pinta-alalla, kuin lihansyöjä, sillä kotieläimen pito vaatii melko suuria heinämaita.

Mutta sitten tulee kysymykseen, voiko täällä kylmässä pohjolassa elää karjattomalla maanviljelyksellä? Tähän kysymykseen ei ole suinkaan helppoa vastata, sillä voitettavat vaikeudet eivät ole mitään helppoja. Käytännöllisen maanviljelijän mieleen nousee heti eräitä pulmakysymyksiä, jotka ovat ratkaistavat.

1) Lantakysymys. Mistä saadaan tarpeellinen lantamäärä, sillä ihmislanta ei riitä muuta kuin tuskin puutarha- ja keittiökasveille ja paljaastaan apulannoilla eivät viljamaat voi ajanmittaan uusia satoja antaa. Siis täytyy käyttää n. s. vihantalannoitusta! Heinää on kasvatettava kuin ennenkin, mutta sitä ei tarvitse enää kuivata eikä latoihin korjata vaan sen saa heti tuoreeltaan kääntää maahan tahi panna „tunkioon“. Siis ei latoja eikä aitoja eikä karja-asuntoja olisi tarvis! Siis se olisi suuri „helpotus“! Siis lantakysymys olisi helppo ratkaista.

2) Rasvakysymys on jo sentään vaikeampi, vaikkei ehkä lie mahdoton sekään, sillä kirjoittajan kokeilut tällä alalla ovat vielä keskeneräiset. Jollei tahdo tahi ei ole tilaisuudessa esim. varojen puutteessa käyttämään margariinia, jonka raaka-aineet tuodaan lämpimämmistä maista ainakin toistaiseksi, niin silloin on viljeltävä kotimaisia rasvasiemeniä, kuten pellavasta, jonka siemenet sisältävät noin 30 % rasvaa. Mutta missä muodossa niitten sisältämä rasvamäärä voidaan tyydyttävällä tavalla ihmisravinnoksi käyttää, siitä ei kirjoittaja voi tyydyttävää selvyyttä antaa, koska asia on vasta alkuasteellaan. Raa'an liinaöljyn käyttäminen ei ole mikään „mieluinen“ asia sille, joka on voihin tottunut. Mutta ainakin, jos pellavassiemenrasvan käyttö käytännöllisesti saisi tyydyttävän ratkaisun, lisäisi se varmasti kotimaisen pellavan viljelystä ja saisi tuon vaatetuskasvin arvon huomattavasti nousemaan.

3) Työkysymys on sangen kiperä asia, sillä vielä nykyään eivät

moottorityökoneet ole kehittyneet sille asteelle, että tavallinen pienviljelijä voisi niitä hevosen asemesta käyttää. Taasen käsiaseilla ja ihmisvoimalla tehdä kaikki maanviljelystyöt, se tuntuu käyvän yli voimain ainakin, jos perheen elättäminen on kysymyksessä. Meidän maamme ei ole niin „huono" ainakaan kirjoittajan mielestä, mutta meidän kesämme on liian lyhyt. Usein routaantuu maa jo lokakuussa ja silloin on kaikki maan muokkaus toivotonta ensi kevääseen saakka. Ja keväällä on liian kiire maan perusteellisempaa muokkausta varten käsiaseilla. Silloin tulee jo maan olla kylvökunnossa.

4) Vaikein ehkä ratkaista on rahakysymys. Jos sentään on maatilalla riittävästi metsää, niin käypi se laatuun tätä tietä, kun esim. aitoihin, latoihin y. m. tarvittava puumäärä saataisiin myydä. Mutta jos metsää ei riitä ollenkaan myyntiin, niin kyllä rahatulojen saaminen verojen maksamiseen, työkalujen ja rakennustarpeitten hankkimiseen esim. keittiökasviviljelyksellä tavallisessa talonpoikaisseudussa on toivoton yritys. Toista on, jos on jollain liikepaikan lähistöllä, jossa tuotteet käyvät ilman muuta kaupaksi. Mutta jos kykenee metsätöihin talvella, on siihen tietysti tilaisuutta, kun ei karjaakaan tarvitse olla kotona hoitamassa. Siis raha-asia on parasta ratkaista metsän kautta olkoonpa, että sen voi saada omasta tahi vieraasta työn kautta. Tietysti kykenevä kynämies voi sen hankkia sitä tietä, sillä onhan talvella monta kuukautta aivan vapaata aikaa.

Jos siis ylläesitetyt pulmat voi ratkaista ja tyytyä ruuassaan paljaihin kasviruokiin, kuten kirjoittaja on jo lähes parinkymmenen vuoden aikana tehnyt, ilman että hänen työkykynsä siitä juuri erikoisemmin huomattavasti olisi kärsinyt, voi ryhtyä karjattomaan maanviljelykseen. Kuitenkaan ei pidä asiaa ottaa lainkaan helpolta kannalta, sillä elämä täällä kylmässä pohjolan luonnossa ei ole leikin asia. Karjallisesta maanviljelyksestä on paras vain hitaasti asteettain siirtyä karjattomaan, sillä äkkikäänteet eivät anna tyydyttäviä tuloksia. Suomalaisen luonteen perusominaisuuksia toisiin verraten on hitaus, jota täytyy ottaa huomioon. Ainoastaan siten voi onnistua.

K—nen.

Kummallinen uni.

E:n pitäjässä Uudellamaalla sairastui pieni poika vaikeaan silmätautiin. Poika, ollen vasta n. 3 vuotias, olisi luonnollisesti pahimmassa tapauksessa menettänyt näkönsä. Tuskissaan hänen äitinsä huusi rukouksessa Korkeudesta tietoa, miten pienokainen oli parannettava, koska ei sitä maasta saanut. Syvässä unessa ilmestyi silloin äidille loistava Olento, joka sanoi: „Mene ja ota madekalan maksa ja voitele sillä poikasi silmät". Äiti uskoi tuohon taivaalliseen sanansaattajaan ja teki työtä käskettyä. Jonkun päivän kuluttua hänen poikansa silmät saivat takaisin entisen kauniin, terveen värinsä, vieläpä kirkkaammin loistivat kuin ennen.

Tuo onnellinen poika elää vielä tänä päivänä ja uskoo, että armas äitinsä on muutakin pyytänyt pojalleen kuin silmien ulkonaista valoa. „A u d e s t i n".

Teosofinen Seura ja Ruusu-Risti.

Kirjailija Herra Pekka Ervast. Lähes kaksikymmentä vuotta olen seurannut ja lukenut Teidän kirjoituksianne, ja olen kieltämättä saa-

nut niistä paljon, paljon siunausta ja oivallisia elämän ohjeita, joista toivon aina olevani Teille kiitollinen. Viimeiset vuodet ovat kumminkin tuoneet pelkkää pettymystä. Olen toivonut näihin asti, että selvenisitte siitä, minun mielestäni suuresta itsekkyyden ja omahyväisyyden sumusta, johon minun mielestäni olette joutunut, vaan toivoni on osoittautunut turhaksi. Etenkin joulukuun Ruusu-Ristissä esittämänne toivomus, että Teosofisen Seuran tulisi esittää Teille jonkunlainen anteeksipyyntö, murskasivat minussa viimeisenkin toivon kipinän. En jaksa lukea enää Ruusu-Risti-lehteänne, jossa koko ajatusmeininki näyttää pyörivän kokonaan Teidän persoonanne ympärillä. Totuus näyttää kokonaan hukkuvan siihen sumuun, joka syntyy siitä parjauksesta, ja minun mielestäni tarkoituksellisesta herjauksesta, mitä lakkaamatta syydätte Teosofista Seuraa ja sen suuria johtajia kohtaan. Teosofinen Seura on minun mielestäni se suuri temppeli, jonka seinien sisäpuolelle mahtuu kaikki ja häipyvät kaikki suuremmat ja pienemmät johtajatkin havaitsemattomiksi atoomeiksi, Besantit kuin Ervastitkin. Suokoon korkein johtajamme, Hän, jota emme vielä näytä kykenevämme vähääkään tajuamaan, armonsa ja valonsa pian loistaa Teidän ja meidän tajuntoihimme, että epäitsekkäästi ja tosiveljeydellä kykenisimme tekemään Hänen työtänsä.

Teitä sydämestäni säälien K. V.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: joulukuun 26 pnä *Niin rakasti Jumala maailmaa . . .*, tammikuun 1 pnä *Ruusu-Risti*, 8 pnä *Elämä ja kuolema* sekä 15 pnä *Gnostikot.*

Helsingin kysymysillat ovat säännöllisesti lauvantaisin klo 8 i.p. Stenmanin Taidepalatsissa, Heikink. 10.

Ruusu-Risti-iltaman toimeenpani Nuorten Näytelmäseura tammikuun 1 pnä Pakinkylän työväentalolla. Oli kokoontunut runsaslukuinen yleisö, joukossa paljon helsinkiläisiä, seuraamaan nuorten amatöörien vilkkaasti esittämää Mæterlinck'in „Sinistä Lintua", ensimmäistä ja viimeistä näytöstä. Välillä olevista tapahtumista henkimaailmassa tehtiin selkoa puheessa näytösten väliaikana. Ohjelmaan kuului vielä Väinö Lahden ja Helvi Leiviskän pianosoolot, Pekka Ervastin puhe ja J. E. Kaukomaan kehotus keskustelu- ja lukupiirin perustamiseksi paikkakunnalle. Nettotulot iltamasta käytetään Ruusu-Risti-kirjaston pystyttämiseksi Pakinkylään.

Jyväskylässä vietettiin kaksi päivää, tammikuun 5:s ja 6:s, Ruusu-Risti-merkeissä. Loppiais-aattona vihittiin siellä Suomen ensimäinen Ruusu-Risti-temppeli tulevaan työhönsä. „Keskisuomalainen" kirjoittaa näiden päivien „ainutlaatuisesta juhlatilaisuudesta" m.m. seuraavaa:

„Loppiaisena klo 12 pllä alkoi Ruusu-Risti-matinea temppelissä, joka oli kukkasin ja köynnöksin koristettu. Yleisöä oli tilaisuudessa läsnä niin paljon kuin sinne sopikin. Monen, joka ei ollut ajoissa hankkinut lippua, piti kääntyä ovelta takaisin. Arviolta oli temppelissä n. 300 henkilöä.

Ohjelman aloitti säv. J. P o h j a n m i e h e n johtama solistiorkesteri esittämällä sovitelman Bizet'in säveltämästä „Helmikalastajat"-oopperasta. Tämä viritti yleisön mielen niinsanoaksemme korkeimpiin näköaloihin.

Heti tämän jälkeen astui puhujakorokkeelle kirjailija Pekka Ervast puhuen aiheesta: veljeys ja sen toteuttaminen. Yleisö kuunteli melkein henkeään pidättäen tätä yli tunnin kestänyttä esitelmää. Eikä ihmekään. Ervast ei puhu niinkuin tavalliset miehet, vaan niinkuin mies, joka on syvästi ajatellut elämän ja kuoleman kysymyksiä. Senvuoksi hänen sanansa lähtivät sydämestä ja tapasivat yleisön sydämiin, mikäli sivullinen havaitsi. Ervast on loistava puhuja, epäilemättä hieman teatraalinen, mutta niinhän lienevät kaikki suuret puhujat.

Tämän jälkeen lausui Kansallisteatterin näyttelijätär, rouva Hilda Pihlajamäki Andersenin „Viimeisenä päivänä". Musiikin siihen on säveltänyt Oskar Merikanto. Säv. J. Pohjanmies myötäili flyygelillä ja Hilda Pihlajamäen tumma ääni kaikui syvänä ja täyteläisenä tässä kauniissa temppelissä.

Kun vielä toim. Lassi Schlüter oli viululla soittanut Pohjanmiehen säveltämän mystillisen „Medidation" Pohjanmiehen itse säestäessä, päättyi tämä harrastunnelmallinen juhla.

Ihmiset pudistanevat päätään, kun saavat kuulla, että temppelissä oli yhteinen veljeysateria k:lo 6 tienoissa illalla. Mutta niinhän oli tapana alkukristillisyyden aikoina kokoontua temppeleihin syömään tällaisia aterioita, vaikka tämä kaunis tapa on sittemmin unohtunut useissa kirkkokunnissa.

Alkurukouksessaan Ruusu-Ristin johtaja Pekka Ervast puhui tästä viitaten Kristuksen omiin sanoihin, että „kun te syötte ja juotte, niin tehkää se minun muistokseni". Samalla hän siunasi ruuan.

Toisessa puheessaan Pekka Ervast leikillisessä, mutta silti hyvillä vertauksilla höystetyssä henkevässä lausumassaan piirteli läsnäolleiden mieliin nuoruuden muistelmiaan jo ennen teosofiksi muututtuaan (hän on ollut jo 35 vuotta teosofina) sekä elämänkokemuksiaan ja elämyksiään aina tähän asti. Vielä kolmannenkin kerran Pekka Ervast nousi puhumaan: valo tulee Suomesta, — sen hän sanoi olevan vakaumuksenaan — ja hän tahtoi juoda Suomesta koittavan valon kunniaksi ja yleensä Suomen tulevaisuudelle ja sen kansallishaltialle maljan puhtaassa lähdevedessä. Kaikki joivat sen samassa terveellisessä aineessa, samalla kun täysistä rinnoista kaikui kolminkertainen eläköön noille kolmelle: valolle, Suomelle ja kansallishaltiallemme.

Vähän ennen junalle lähtöä — helsinkiläiset vieraat lähtivät loppiaisiltana — nousi puhumaan vielä rouva Hilda Pihlajamäki, jonka puheen ydin oli: olkaa nöyrät.

Vielä pitivät puheita m. m. pankinjohtaja Otto Keskinen, säveltäjä J. Pohjanmies, rakennusmestari V. Lounas ja kaupp. J. V. Hytönen, jotka kukin kertoivat muistelmiaan eletyltä taipaleelta.

Säveltäjä Pohjanmies piti pöytämusiikista huolen. Hänen johdollaan, urkuharmonion säestyksellä lauloi Ruusu-Risti-kuoro pari laulua. Runoja lausuivat Jyväskylän Työv. Näyttämön johtaja Terttu Pajunen (erään intialaisen runon) ja kansakoulunopettajatar Aili Lehtimäki Eino Leinon jylhän „Tumman".

Aika oli kulunut. Vieraat lähtivät asemalle.

Oli kuin unta olisivat olleet nämä eletyt hetket. Mutta ne olivat kuitenkin todellisuutta. Seisoohan näkyvänä todistuksena tästä Ruusu-Risti-temppeli".

Tampereen Ruusu-Rististä kirjoitetaan· „Meillä oli uuden vuoden päivänä veli Hannula vierailemassa, luennoiden päivällä edistys-

seurojen huoneustossa ja vastaten illalla kysymyksiin samassa paikassa. Ohjelman lisänä oli myös yksinlaulua ja soittoa. Näyttää kuin täälläkin rupeaisi työmme elpymään ja innostuneita kuulijoita lisääntymään. Mikäpä olisi sen hauskempaa!" S. S.

Temppelirahasto on vastaanottanut seuraavat lahjat Amerikasta: A. J. Smk. 180: —, K. P. Smk. 387: —.

Krishnamurti piti viime elokuun 2 pnä Ommenissa puheen aiheesta: Kuka tuopi totuuden? Puhe on julkaistu englanninkielisenä pikkuvihkona, ja siitä toteamme iloksemme, että Krishnamurti on rehellinen itselleen — ja toisille, — mikä on itsenäisyyden ja järkevyyden ensimäinen ehto ja tunnusmerkki. Hän tunnustaa heti alussa, että hän vasta muutamia vuosia sitten alkoi itse ajatella. Siihen saakka hän uskoi toisten auktoriteettiin. Hänelle oli selitetty, että hän oli Maailmanopettajan käyttöväline, ja hän sen uskoi. Mutta kun hän rupesi ajattelemaan itse, heräsivät hänessä epäilykset ja hän tahtoi päästä selville siitä, mitä Maailmanopettaja tarkoitti ja mitä se hänelle merkitsi. Herkkänä hindulaisena hän pienenä lapsena usein oli näkevinään Krishnan, koska hänen äitinsä oli Krishnan palvoja. Jouduttuaan kosketukseen C. W. Leadbeaterin ja Teosofisen Seuran kanssa hän alkoi samalla tavalla nähdä Kuthumia juuri sellaisena kuin tämä Mestari hänelle kuvattiin. Myöhemmin taas — pari vuotta sitten — hän usein näki Herra Maitreejan hänelle ominaisessa tutussa muodossa. Aivan äskettäin hän sitä vastoin oli alkanut nähdä Buddhaa, mikä oli hänelle suurta iloa tuottanut. Krishnamurtin on nyt tapana sanoa, että hän on löytänyt „rakastettunsa" ja saanut yhtyä häneen, ja tämä „rakastettu" on hänelle kaikki kaikessa: se on Shrii Krishna, se on Mestari K. H., se on Herra Maitreeja, se on Buddha — ja kuitenkin se on kaikkien näiden takana. Mitä sanoista ja nimistä? Ne ovat kuvia, ja Krishnamurti on yrittänyt päästä kuvien läpi todellisuuteen. Hän ei tahdo olla sidottu, vaan vapaa. Todella onnittelemme nuorta, vakavaa totuudenetsijää. Hän on nähnyt totuuden ja yhtynyt siihen, kuten tapahtuu jokaiselle, joka toden teolla etsii Hän on saanut kokea sitä ylipersonallista tajuntaa, jota nykyajan tieteelliset uskonnontutkijat nimittävät „kosmilliseksi tajunnaksi", jota roomalaiskatolisessa kirkossa sanotaan „mystilliseksi Kristukseksi" ja jota Jeesus nimitti „taivaalliseksi Isäkseen". Kantakoon runsasta hedelmää tämä Krishnamurtin, vakaville totuudenetsijöille tuttu kokemus.

Syntymähoroskooppeja á Smk. 25: — tekee ja eteneviä horoskooppeja sekä psykoskooppitilauksia välittää Suomeen ja ulkomaille T. E. Tuovinen, os. Lapua, Poutun kk.

1500 vuotta elämästäni, kirj. Oscar Busch, on ilmestynyt suomennoksena Mystican kustannuksella. „Suuret ihmeet"-kirjan tunnettu ja arvossa pidetty tekijä kertoo tässä henkisanelun mukaan erään ihmissielun vaiheista ja vaikeuksista maanpäällisissä jälleensyntymisissä ja kuolemanjälkeisissä tuonelatiloissa. Hinta 15: —.

Suurmiesten seurassa, Yrjö Karilan oivallinen ja opettavainen kirja on ilmestynyt toisessa, uudistetussa painoksessaan Werner Söderstöm Oy:n kustannuksella. Se on nuorten — ja miksei vanhojenkin — kirja, sillä elämän todellisuudesta saaduin kuvin se näyttää meille, mikä miehen mieheksi tekee, toimikoon hän sitten filosofien, tieteen, uskonnon, taiteen tai valtiotaidon ja sotatekniikan alalla. Hinta 30: —, sid. 40: —.

VAPAAMUURARI

RUUSU-RISTI-LEHDEN LOOSHI-OSASTO

I vsk. TAMMIKUU 1928 N:o 1

Ruusu-Risti-vapaamuurarius.

Ruusu-Risti-seura on nyt järjestetty kannalle, joka sille alkuaan oli suunniteltu. Se käsittää kolme piiriä.

1. Ulkonainen piiri eli irtojäsenten joukko, johon voi liittyä ken tahansa totuudenetsijä, joka tuntee elämän valon häntä lähestyvän teosofisessa maailmankatsomuksessa ja sentähden tahtoo tukea Ruusu-Risti-seuran kannattamaa ja levittämää teosofista työtä. Irtojäsen tutkii teosofisia oppeja, lukee ruusuristikirjallisuutta ja auttaa seuraa vapaaehtoisilla jäsenmaksuillaan.

2. Sisäinen piiri eli looshit. Loosheja on siellä täällä maassamme ja niiden työ on järjestetty vapaamuuraripohjalle. Ne ovat kaikki suljettuja yhtymiä, joiden kokouksiin ainoastaan looshijäsenet ottavat osaa. Loosheihin pyrkivät vakavat ruusuristiläiset, jotka kaipaavat syvällisempää ymmärrystä ja tietoa ja samankaltaisten veljien seurassa tahtovat kiinteämmin ja monipuolisemmin tutkia teosofista elämänymmärrystä, kaikkien aikain salaista viisautta ja Kristuksen tuomaa valoa maailman pimeyteen.

Työ loosheissa jakautuu vapaamuuraritapaan kolmeen asteeseen, joissa opiskelija askel askelelta avaa silmänsä yhä laajempia näköaloja käsittämään, yhä syvempiä ja salaisempia asioita näkemään ja tuntemaan.

3. Salainen piiri eli esoteeristen pyrkijäin ja tutkijain rajoitettu joukko, johon liittyvät ne looshijäsenet, jotka ikävöiden elävää totuutta — Jumalaa — kaipaavat syvempää itsetuntoa ja tahtovat kasvattaa itseään „työmiehiksi Herran viinimäessä." Tämäkin piiri on jaettu eri asteihin, joiden tunnusmerkit eivät ole niin paljon älyllistä kuin siveellistä ja henkistä laatua. Esoteristit astesaavutuksissaan jäävät sentähden nimeltään tuntemattomiksi.

Ohjausta itsekasvatuksessa esoteerisia linjoja pitkin voivat myös saada sitä haluavat irtojäsenet, kun vuosikokouksessa ovat tulleet installoiduiksi.

Ruusu-Risti uskoo täten jatkavansa H. P. Blavatskyn työtä, alkuperäistä teosofista toimintaa, jonka yhtenä tehtävänä oli vapaamuurariuden henkevöittäminen, sen „kadonneen sanan" jälleen löytäminen. Samalla Ruusu-Risti on vakuutettu siitä, että se on työllään kansalleen ja ihmiskunnalle hyödyksi, koska se näin tuntee olevansa uskollinen H. P. B:n teosofiselle sanomalle ja hänen Mestareinsa „alkuperäiselle ohjelmalle".

P. E.

Uuden vuoden taivahalla —

Uuden vuoden taivahalla
kylmät tähdet palaa —
Meillä jossain rinnan alla
toivo kytee salaa
hiiloksessa himmeässä
uupunehen uskon,
näämme yössä pimeimmässä
aran aamuruskon.

Ah, ei taakse jääneet surut
sydäntämme jätä,
vaan myös menneen riemun murut
seuraa köyhimpätä.
Niin ei epätoivo voisi
syvälle sua syöstä,
ettei tuonen siipi toisi
vapahdusta yöstä.

Poves, — surun tähteläinen —
pue panssareihin:
Säästämättä elo jäinen
haavat iskee meihin.
Sankarina kaikki peitset
käännä omaan rintaan,
veljestäsi surman veitset
torju henkes hintaan.

J. Sn—.

Kosmillisia tunnussanoja.

Tavallinen vastaus kysymykseen: mitä on vapaamuurarius, kuuluu: „Se on määrätty siveellinen järjestelmä, joka on peitetty allegorioihin ja selitetty vertauskuvilla."

Mutta kuinka pintapuolisesti tämä määritelmä käsitetäänkään vieläpä vapaamuurarien kesken! Mikä on se järjestelmä, josta on kysymys, mikä se siveysoppi, johon viitataan? Nämä ovat kysymyksiä, joita eivät suinkaan kaikki vapaamuurarit tee itselleen selviksi, vielä vähemmän syventyvät he itsekohtaisesti etsimään niihin vastausta. Kysymyksessä on itse maailmankaikkeuden suunnitelma ja muurarien siveysopit ovat ikivanhoja viisaiden opetuksia jumaluudesta,

ihmisestä ja luonnosta. Vertauskuvakieli on ainoa kieli, millä näitä totuuksia on voitu ilmaista, sillä tavalliset sanat ovat liian köyhiä niitä selittämään. Vertauskuvakieli on luonnon oma kieli ja sille, joka tätä kieltä oppii ymmärtämään, avaa luonto omat pyhät, puhtaat mysterionsa.

Franz Hartmann kuvaa, ehkä paremmin kuin kukaan muu, tämän vertauskuvakielen rakennetta. Hän sanoo, että jokainen luonnon muoto on määrätyn aatteen vertauskuva edustaen merkkiä, kirjainta tai sanaa, ja tällaisten vertauskuvien sarja muodostaa kielen. Sentähden on luonto jumalkieltä, jolla kaikkiallinen henki ilmaisee aatteitaan. Kun yksilöllinen henki on saavuttanut sellaisen täydellisyyden asteen, että hänestä on tullut hyvä työkalu älyn itseään ilmaistessa, on se myöskin valmis tätä kieltä ymmärtämään. Sille ihmiselle, jonka henkinen rakenne on muodostanut kaikkiallisen hengen korkeimpien aatteiden välittäväksi kanavaksi, ovat myöskin luonnon syvimmät salaisuudet ilmaistuja. Se ihminen voi ilman puheen välitystä lukea toisten älyolentojen ajatuksia. Tämä kaikkiallisen kielen lukemisen kyky ei ole äänestä riippuvainen. Se on intuitsionikyky, joka useimmilla ihmisillä vasta piilee kipinänä sielussa, mutta loistaa kehittyneimmillä kuin aurinko, joka valaisee koko henkisen näköpiirin. Tämän kyvyn voimalla tunkeutuu ihminen olioitten sisään ja oppii ymmärtämään niiden todellisen merkityksen.

Tämä kieli on säteilyä olioitten luonnosta ihmistajunnan keskipisteeseen ja taas heijastusta takaisin tästä keskipisteestä kaikkialliseen henkiseen valtamereen. Korkeimman periaatteen kuvana ja ilmaisuna kykenee ihminen heijastamaan ja ilmaisemaan puhtainta totuutta ollen siten vastaanottamiensa korkeitten vaikutelmien täydellinen ilmaisu. Keskitason ihminen saattaa syvälle aineeseen vaipuneena vastaanottaa alkuperäisiä säteitä vain katkenneina. Hän on eksynyt kauas totuuden auringosta, ja se näyttäytyy kaukaa katsottuna vain pienenä tähtenä, joka milloin tahansa voi näkyvistä haihtua.

Kaikella luonnossa on nimensä ja se, jolla on kyky nimittää oliot niiden omalla nimellä, saattaa myöskin kutsua tämän olion elämään pelkästään lausumalla sen nimi. Mutta olion nimi ei ole se mielivaltainen nimi, jonka ihminen sille on antanut. Nimi on sen ominaisuuksien ja voimien yhteissumma. Jokaisen olion voimat ja ominaisuudet ovat läheisessä yhteydessä ilmaisumuodon kanssa ja tämän sisäisen ja ulkonaisen muodon välillä vallitsee täydelliset mitta-, aika- ja tilasuhteet.

Ihmisellä on vain yksi tosi sisäinen kieli, jonka vertauskuvat ovat luonnollisia ja joita jokaisen täytyy ymmärtää. Tämä kieli on joko sisäinen ajatusten vaihto tai ulkonainen ilmaisu aistimien avulla. Sisäinen kieli on ulkonaisen äiti ja koska sen lähde on alkuperäisessä säteilyssä, seuraa siitä, että korkeimman säteen alkuperäistä valovuodatusta on kaikissa ihmisissä. Tämä sisäinen kieli on itse asiassa vielä olemassa, mutta sitä voi oppia ymmärtämään ainoastaan sisäisen kehitysmenetelmän avulla. Sisäinen ääni kaikuu henkeä, jälkimäinen on vain äänien sarja. Sisäisen äänen avain on Logoksessa, ulkonaisen ihmisruumiin mentaalisessa rakenteessa. Tässä nykyisessäkin tilassaan saattaa ihminen kuulla sisäistä ääntä, mutta hän ei sitä ymmärrä. Hän näkee pyhät vertauskuvat, mutta hän ei käsitä niiden merkitystä. Hän ei saata selittää niitä hieroglyfejä, jotka ilmaisevat olioiden todellisen luonteen. Merkit ja sanat ja vertauskuvat heijastuvat itse olioitten keskuksesta ja se, joka näihin kes-

kuksiin tunkeutuu, ymmärtää sanan ja merkin. Nämä vertauskuvat ovat ne todelliset tunnusmerkit, jotka eroittavat eri yksilö- ja ihmisryhmät. Näiden vertauskuvien voimasta vetäytyvät sielut sopusointuisiin ryhmiin ja niiden avulla saattaa toinen taiteilija tuntea toisen hänen työstään näkemättä hänen personallisuuttaan.

Tämä Hartmannin selitys vertauskuvallisesta kielestä kuvaa samalla sitä kieltä, jota vapaamuurarit opetuksissaan käyttävät. Heidän vertauskuvakielensä on periytynyt egyptiläisten pappien kautta aina Atlantiksesta saakka, jossa Valkoiset Veljet sen antoivat ihmiskunnalle opiksi. Tämä kieli on säilynyt kautta aikakausien, on kulkeutunut vuosituhannesta toiseen pääpiirteissään muuttumattomana siitä syystä, että se todellakin on luontoon perustuva kosmillinen kieli. Se on hieroglyfien avulla esittänyt suuria luonnon totuuksia ja on näiden merkkiensä kautta heijastanut korkeampien tasojen aatteita. Vapaamuurariuden ulkonaiset muodot ovat vaihtuneet, järjestöjä on perustettu, järjestöjä on hajoitettu ja uudestaan perustettu, mutta määrätyt merkit ja tunnussanat ovat muuttumattomina säilyneet kautta aikojen. Tunnussanat ja merkit yhdistävät meidät makrokosmokseen, jos vain osaamme niitä oikein käyttää. Ne ovat sesam-sanoja, jotka avaavat ruumiissamme kanavia ylempiin maailmoihin. Tässä ei ole tilaisuus lähemmin pohtia näitä asioita. Mainitsen vain joitakin esimerkkejä osoittaakseni, kuinka syvä on tämä kaikkiallinen vertauskieli ja koska ruusuristimuurarius juuri pyrkii syvyyksiin, tulee tämän kosmillisen kielen vähitellen tulla tutuksi meille kaikille.

Ajatelkaamme vain sitä asentoa, missä vapaamuurarin aina on käsketty looshissa seisomaan. Se on ensimmäinen merkki, joka meille opetetaan, vaikkakin alussa annetaan siitä vain sielullinen selitys. Olemme kuitenkin meidän piireissämme sen verran tutkineet ihmisen suhdetta luontoon, että ymmärrämme, kuinka tuo suora asento ja suora selkäranka muodostavat säteen, joka yhdistää meidät niin taivaan kuin maapallon keskipisteeseen. Kantapäitten ja jalkojen asento on niinikään tarkasti selitetty, eikä tuo kulmamitan merkki jaloissa suinkaan ole mielivaltainen. Pisteestä, jossa kantapäistä lähtevä kohtisuora leikkaa varpaita yhdistävää viivaa, nousee taas kohtisuora viiva ylöspäin thymus-keskusta kohti. Tämä asento on se, jota Kuolleitten Kirjassa nimitetään „Isiksen patsaaksi“, vanhassa germaanilaisessa jumalaistarustossa nimellä „Irmin-sul“ (Säule) j.n.e. Se on siis iänikuinen hieroglyfimerkki. Miksi tehdään tervehdysmerkki vaakasuorasti eikä kaaressa? Sentähden, että se panee väreilemään määrättyjä psykomagneettisia vaakasuoria kenttiä ruumiissamme. Ja minkätähden kuljetaan suljetussa looshissa määrättyyn suuntaan? Sentähden, että mantrat, joita looshia suljettaessa on lausuttu, kokoavat magneetiset virrat, jotka voimakkaina kulkevat juuri siihen suuntaan. Jos tämä suunta odottamatta muutetaan, syntyy häiriöitä virroissa ja ympäröivässä aurassa.

Voihan tietysti ajatella, että käytettäisiin toisenlaistakin kieltä, kuin tätä vanhaa atlantilais-egyptiläistä hieroglyfikieltä. Voisihan samalla kielellä olla esimerkiksi kreikkalaisen eurytmiikan liikkeet ja muodot. Mutta sen kielen laatijan tulisi silloin olla tietäjän, joka ymmärtäisi liikettä vastaavan kosmillisen aatteen tai päinvastoin, joka saattaisi ilmaista aatetta vastaavan merkin.

Kuten jo näistä esimerkeistä näkyy, on jokaisella merkillä, liikkeellä ja sanalla oma hieroglyfimerkityksensä ja on se sentähden suoritettava säädetyllä tavalla. Kuitenkin on kaikki tämä opittava

niin, ettei niiden suorittaminen pyhissä kokouksissa kysy ajatusta vaan suoritetaan ne automaattisesti. Sillä ei ole kysymyksessä ainoastaan fyysillisellä tasolla suoritettu merkki, sana tai liike. Kaikkien ruumiitten tulee olla sopusoinnussa keskenään, jotta tarkoitettu voimakanava täyttäisi tarkoituksensa. Jos ulkonaiset seremoniat suoritetaan moitteettomasti ajatusten ollessa niihin koko ajan kiinnitettyinä, ei suinkaan saavuteta tarkoitettua tulosta. Ihmisten ruumiitten tulee olla sulautuneena sopusointuun niin keskenään kuin korkeampien voimien kanssa, jotta asennot ja merkit auttaisivat yhteyteen pääsemistä ylempien maailmojen kanssa. Vapaamuurariseremoniat, ilman yhteyttä korkeampien maailmojen kanssa, jäävät aivan moitteettomastikin suoritettuina vain Hatha-joogaksi.

Jos muurariutta näin tarkastellaan kosmillisena kuvakielenä, jäävät sangen mitättömiksi kaikki ulkonaiset järjestelyt, kansainväliset järjestöt, kansalliset liitot y. m. s. On kyllä luonnollista, että täällä ulkomaailmassa ulkonaisen elämän vaatimukset täytetään ja että „keisarille annetaan, mitä keisarille kuuluu", mutta näemme selvästi, ettemme missään tapauksessa voi välttää niitä ryhmityksiä, jotka perustuvat kosmillisen kuvakielen tulkintaan. Missä määrin siihen olemme syventyneet, missä määrin olemme kyenneet oppimaan kosmillisia tunnussanoja ja merkkiä, muodostaen niistä kanavia ylemmille vuodatuksille, ryhmitymme samanlaisten vuodatusten ympärille, niitä taas vuorostamme levittääksemme ympäristöömme. Suomen ruusuristimuurarit ovat, kutka suuremmassa, kutka pienemmässä määrin, oppineet ottamaan muurariseremoniojen kautta vastaan senlaatuisia vuodatuksia, joita ennen rosenkreuziläisveljet välittivät maailmaan saman järjestön kautta. Aiomme tässä lehdessämme kykymme mukaan välittää veljille heidän tietoaan ja toivomme, että kosmilliset tunnussanamme vähitellen tulevat yhdistämään meitä ympäri maailman hajaantuneisiin veljiin, joille samat merkit, samat sanat ja samat tunnukset ovat tuttuja. K. A.-I.

Mitä H. P. B. sanoo vapaamuurariudesta.

(Poimintoja Isis Unveiled'istä).

Kaikista Viisain: — „Mikä hetki on?"

Kunn. K. S. Vartiopäällikkö: — „On päivän ensimmäinen tunti, hetki, jolloin temppelin esirippu repesi, jolloin pimeys ja kauhistus levisivät yli maan, jolloin valo pimeni, jolloin muurariuden työkalut särkyivät, jolloin leimuava tähti sammui, jolloin kuutiokivi murtui, jolloin „sana" katosi."

— — — Tämä muurarikäsky, „suu korvaa vastaan ja sana hiljaa hengittäen" on perintöä Tanaimista ja pakanallisista mysteereistä. Sen nykyaikaisesta käytöstä on epäilemättä kiitettävä jotakin kabbalistiluopiota, vaikkakin sana itsessään vain on kadotetun sanan sijaissana ja verrattain nykyaikaista keksintöä, kuten myöhemmin tullaan osoittamaan. Todellinen lause on ainiaaksi jäänyt itä- ja länsimaisten adeptien yksinomaiseksi omaisuudeksi. Vain jotkut harvat temppeliherrojen johtajat sekä muutamat seitsemännentoista vuosisadan

rosenkreutziläiset ollen jatkuvassa yhteydessä araapialaisten alkemistien ja vihittyjen kaussa, saattoivat todella kerskua sen tuntemisesta. Seitsemännestä vuosisadasta viidenteentoista ei Europassa kukaan voinut väittää sitä omistavansa. Vaikkakin oli ollut alkemistejä ennen Paracelsusta, oli hän kuitenkin ensimmäinen, joka oli kestänyt todellisen vihkimyksen, sen viimeisen seremonian, joka antoi adeptille voimaa „kulkea palavaa pensasta kohti, yli pyhän maaperän, polttaa kultainen vasikka tulessa, jauhaa se jauhoksi ja hajoittaa tämä vetten ylle". Totisesti tämä maagillinen vesi ja kadotettu sana herättivät jälleen eloon useamman kuin yhden pre-moseslaisen Adoniramin, Gedahliaan ja Hiram Abiffin. Todellista sanaa, jonka sijaisena nyt on Mac Benac sekä Mah käytettiin jo aikoja ennen kun sen valemaagillista vaikutusta oli koeteltu viime vuosisadan „lesken poikaan". Kuka oli itse asiassa ensimmäinen operatiivinen muurari, joka jotain merkitsi? Elias Ashmole, viimeinen rosenkreuziläinen ja alkemisti. Hän vihittiin vapaaseen operatiivisten Muurarien Seuraan Lontoossa v. 1646 ja kuoli v. 1692. Tällöin ei muurarius ollut sellaista, joksi se myöhemmin muodostui. Se ei ollut valtiollinen eikä kristillinen järjestö, vaan todellinen, salainen järjestö, joka laski ammattilaisuuden piiriin kaikki ne ihmiset, jotka kaipasivat omantunnon vapauden arvokasta lahjaa ja jotka koettivat välttää pappien vainoa. Vasta noin 30 vuotta hänen kuolemansa jälkeen näki päivän valon se, mitä nyt nimitämme moderniksi vapaamuurariudeksi. Se syntyi kesäkuun 24 päivänä 1717, Apple-tree Tavernissa, Charles Streetillä, Covent Gardenissa, Lontoossa. Ja silloin valitsivat, kuten Anderson kertoo Constitutions-nimisessä kirjassaan, etelä Englannin ainoat neljä looshia Anthony Sayerin muurarien ensimmäiseksi Suur-Mestariksi. Suuresta nuoruudestaan huolimatta on tämä suurlooshi aina vaatinut, että veljeskunta kautta koko maailman tunnustaisi sen ylemmyyden, kuten ne, jotka voivat nähdä, huomaavat latinalaisesta kirjoituksesta Lontoon Freemasons Hall'in kulmakiven alla olevalla laatalla. Mutta tästä enemmän toiste.

(Jatk.)

Albert Pike.

Kuuluisa muurarivanhus.

Albert Pike, kuuluisa muurarivanhus, oli rakastavilta oppilailtaan saanut Albertus Magnuksen kunnianimen. Ja hän onkin amerikkalaisen muurariuden tärkein henkilö. Hänen lukuisat teoksensa muodostavat huomattavan lisän muurarisalaisuuksien selittämisessä ja monet niitä ihailevat, mutta harvat ymmärtävät. Tohtori Fort Newton sanoo, että Albert Pike löysi muurariuden hirsimajasta, mutta jätti sen temppeliin kätkettynä. Vaikkei tämä kirjaimellisesti pidäkään paikkaansa, on varma, että skotlantilaisen riituksen nykyinen arvokkuus ja etevyys on tuloksena kenraali Piken monivuotisesta työstä filosofisen muurariuden hyväksi.

Albert Pike syntyi Bostonissa v. 1809. Sieltä matkusti hän Meksikoon ja asettui sitten asumaan Arkansakseen. Kansalaissodan aikana taisteli hän liittoutuneiden armeijassa. Hän oli Skottilaisen

Riituksen Korkeimman Neuvoston Eteläisen tuomiokunnan Suur-Ylitarkastaja vuodesta 1859 ja kuoli 1891 uhrattuaan koko elämänsä vapaamuurariuden alttarille.

Albert Piken kuuluisin teos on Morals and Dogma of the Scottish Rite (Skottilaisen riituksen siveyssäännöt ja opinkappaleet). Se käsittää enemmän kuin 800 sivua alkuperäistä tekstiä ja sitäpaitsi joukon otteita eri auktoriteettien teoksista symboliikan, mystisismin, filosofian, kabbalismin, alkemian ja vapaamuurariuden alalta. Albert Pike tutki epäilemättä hyvin syvältä kuuluisan ranskalaisen transendentalistin, Eliphas Levin maagillisia kirjoituksia. Morals and Dogma sisältää lukuisia ja pitkiä otteita Eliphas Levin kirjoituksista, vaikkakaan nämä, merkillistä kyllä, eivät ole kertausmerkkien rajoittamia. Monet oppineet väittävät Eliphas Levin olleen Albert Piken oppi-isän. Ainakin oli hän tältä saanut syviä vaikutteita.

Albert Piken teokset ovat tuntemattomia suurelle yleisölle muurarijärjestöjen ulkopuolella, sillä useimmista oli otettu vain rajoitettuja painoksia, jotka kiersivät yksityisesti korkeammanasteisten jäsenien kesken. Niitä tavataan nykyään vain muutamissa harvoissa suurissa muurarikirjastoissa tai muurarioppineitten omaisuutena. Monessa teoksessa ei ole edes kirjoittajan nimeä, niin että niitä voi todeta hänen kirjoittamikseen vain henkilöt, jotka tuntevat kirjan alkuperän tai jotka tuntevat hänen ominaisen kirjoitustyylinsä.

Vapaamuurarius tarvitsee sitä älyn laatua, jonka hän omisti. Tämä suuri oppinut ymmärsi muurarimysteerien syvyyden. Hän väitti kaiken filosofian saaneen alkunsa entisajan kansoista ja totesi vapaamuurariuden olevan vanhan ja keskiajan mysteerien laillisen jälkeläisen. Hän huomautti, kuinka syvästi vapaamuurarius kunnioitti vanhan ajan tiedemiehiä ja filosofeja ja lausui varmana mielipiteenään, että vapaamuurarius oli lähtöisin siitä pimeydestä, joka peittää kaiken olevaisen alkuperän. Hän löysi persialaisista mysteereistä avaimen muurarisymboliikkaan ja väsymättömien tutkimuksiensa tuloksena kunnioitti hän ammattikuntaa väittämällä sen järjestelyn olevan sopusoinnussa vanhimpien ja jaloimpien järjestelmien kanssa. Muurarisymboliikasta ja sen tärkeydestä avaimena todelliseen muurariuteen kirjoittaa Albert Pike:

„Ne, jotka etenevät muurariuden asteissa, saavat käsiinsä kaukaisimman menneisyyden pyhimmät ja tärkeimmät vertauskuvat, vertauskuvat jotka tunnettiin kauan ennen kuin kuningas Salomonin temppeli oli rakennettu opettamaan niille, jotka ymmärsivät, mutta peittämään ulkopuolisilta, syvimmät ja mystillisimmät opinkappaleet Jumalasta, maailmankaikkeudesta ja ihmisestä. Ne, jotka todella etenivät asteissa ja omaksuivat nämä vertauskuvat käyttäen niitä ilmaisemaan samaa pyhää ja salattua oppia, ne veljet selittivät niitä aivan toisella tavalla, kuin niitä loosheissamme nykyään selitetään. Siihen käsitykseen olen ainakin minä tullut kärsivällisen työn ja syvän mietiskelyn jälkeen. Uskon ja olen valmis uskoni todistamaan, että vapaamuurariuden tärkeimmät vertauskuvat, kaikki, jotka todella ovat vanhaa perintöä, opettavat suuren ja laajan uskonnonfilosofian perusaatteita. Ne esittävät hieroglyfisesti määrättyjä, syviä aatteita, kuten jumaluuden olemassaoloa, sen ilmenemistä ja sen toimintaa, ne esittävät maailmankaikkeuden harmoniaa, puhuvat luovasta sanasta ja jumalallisesta viisaudesta, kertovat jumaluuden ja ihmisyyden ykseydestä, henkisestä, älyllisestä ja aineellisesta elämästä luonnossa ja

ihmisessä, aatteista, jotka aina ovat uskonnoissa uudelleen esitetyt ja joita kakkina aikoina on opetettu suurissa filosofisissa koulukunnissa. Kaikkia näitä suuria oppeja esittävät myöskin muurariuden vertauskuvat ja se juuri on totista muurariutta. En kuulu niihin, jotka sanovat, ettei muurarius ole uskontoa, vaan päinvastoin uskon, että vain se veli on todellinen muurari, joka kykenee itselleen selittämään nämä muurariuden uskonnolliset vertauskuvat."

Meksikon Rosenkreuziläinen.

Okkultinen romaani.

Chapultepecin linna säteili tänä iltana kuin tuhansilla loistavilla kynttilöillä koristettu joulukuusi. Se oli kuin kosketeltavaksi kiteytynyt satu, kuin fata morgana, joka äkkiä ilmestyy janoisen erämaanvaeltajan silmien eteen ilmoista laskeutuneena ja kiveksi muuttuneena.

Tämän riemuvalaistuksen aiheutti suuremmoinen juhlatilaisuus. Carranza, azteekien vanhan satumaan kuuluisa presidentti, vietti syntymäpäiviään.

Eihän tässä linnassa, eikä tässä puistossa tämän suurempaa juhlaa voitukaan pitää. Kohdistuihan juhliminen Meksikon uuden kansanvaltion perustajaan.

Aaltoilevana merenä liikehtivät täällä loistavat ajoneuvot, valtiomiehet komeissa virkapuvuissaan, upseerit hienoimmissa loistounivormuissaan ja naiset mitä ihastuttavimmissa avokaulapuvuissaan.

Tien risteyksessä, puiston nurkkauksen edessä oli poliisilla täysi työ ylläpitää järjestystä paikalle ajavien vaunujen vilinässä. Siellä täällä seisautti hän liiallista kiirettä pitävät ajoneuvot laskeakseen jonkun valtion omistaman loistovaunun ajamaan ohitse.

Vilkkaana ja kirjavana pulppusi elämä leveillä puistokäytävillä ja suurilla loistoportailla.

Suuressa salissa odottivat jo sadat perille saapuneet vieraat sisäasiainministerin puhetta, jolla tämän oli aikomus tervehtiä presidenttiä. Uusia ja yhä uusia kuvia paljastui kokeneimmankin maailman- ja ihmistuntijan silmien eteen tässä loiston ja kauneuden täyttämässä ihmisvilinässä.

Kuinka ihastuttavan kaunista ja samalla kiehtovaa olikaan katsella tätä valiojoukkoa, jonka muodostivat korkeissa asemissa olevat, ylhäiset ja kuten monesta mukana olevasta hyvin saattoi sanoa, henkisesti kehittyneet ihmislapset. He olivat käyttäneet kaiken kekseliäisyytensä ja parhaimman makuaistinsa voidakseen toisiaan miellyttää ja luodakseen iloa toisilleen tämän ainokaisen, Venustiano Carranzan, ihastuttavan kauniissa syntymäpäiväjuhlassa.

He olivat kokoontuneet suuren, hevosenkengän muotoisen loistopöydän ympärille. Pöytäkalusto, joka periytyi keisari Maksimilianin ajoilta ja joka oli täyttä kultaa, muodosti verrattoman kalliin valtioaarteen. Seinäverhot, joilla Meksikon kotka kultaisena korko-ompeleena säteili, olivat hienoimmasta silkistä. Mikään linna Europassa, mikään Ludvig II:sen loistopalatsi ei ollut tämän veroinen. Jo kauemmin kuin sata vuotta sitten sanoi Alexander von Humboldt Meksikoa

palatsien kaupungiksi ja senjälkeen eivät monet valtiolliset puolueet ole muuta tehneetkään, kuin tällaisia palatseja rakentaneet.

Seurustelu sujui ensin hyvin pidättyväisenä sen syvän vaikutuksen johdosta, minkä täällä olo moneen teki, sitten yhä vilkkaampana ja vilkkaampana, kuta ylemmäksi kotiutumisen tunnelma nousi ensikertalaisen mielessä tässä ylenmäärin hienostuneessa juhlassa.

Vain yksi koko tässä suuressa joukossa pysyi levottomana ja harvasanaisena. Se oli majuri Montenero, eräs meksikolaisen yleisesikunnan upseeri. Hän katseli melkein lakkaamatta oveen päin ikäänkuin odottaen sieltä jotakuta tulevaksi, jolla oli hänelle kiireellistä asiaa.

Niin olikin. Läpi vierasten joukon tunkeutui nyt hänen luokseen palvelija, joka tähän asti oli tarjoilua hoitanut ja ojensi hänelle kirjelipun. Montenero piteli sitä ensin käsissään yllätettynä ja ilosta säteilevänä ja kuiskasi sitten hartaasti henkeä vetäen itsekseen: vihdoinkin. Senjälkeen kääntyi hän ulkonaisesti aivan rauhallisena naapuriaan kohti ja kysyi tältä:

„Luuletteko minun voivan poistua täältä huomiota herättämättä? Olen juuri saanut kiireellisen kutsun.“

Puhuteltu näytti hämmästyneeltä ja vastasi Monteneroa epäilevästi katsellen:

„Voiko kukaan kaivata pois tästä ilon ja kauneuden Edenistä? Ihmislapsi, ette kai Te todella aio lähteä? Ennätättehän tavata naista, joka Teitä odottaa, vielä huomenna.“

„Ei, erehdytte“, vastasi Montenero päättäväisenä. „Ei ole kysymyksessä rakkausseikkailu.“

„No, no, ette suinkaan ole menossa kaksintaisteluun“, tutkisteli naapuri uteliaana edelleen.

„Mitä joutavia“, tokaisi Montenero. „Minun on ehdottomasti lähdettävä. En vaan tiedä, kuinka minun on meneteltävä päästäkseni täältä huomiota herättämättä.“

Hän tuijotti eteensä pureskellen huuliaan ja naputellen hermostuneena sormillaan kultareunaista pöytäliinaa. Hän ei vielä saanut päätetyksi, olisiko syytä mennä suoraan presidentin luo pyytämään lupaa poistumiseen. Vihdoin nousi hän rohkeana ja sanoi kääntyen uudelleen naapuriinsa päin:

„Olkaa hyvä ja selittäkää tavalla tai toisella poistumiseni, jos joku minua kysyy. Asia, joka vaatii minua lähtemään, on todella hyvin tärkeä, jonka tähden minun on ehdottomasti kutsua seurattava. Teen mielelläni Teille joskus vastapalveluksen.“

Viimeisiä sanoja seurasi hyvin kohtelias kumarrus pöytätoverille, joka vastasi:

„Menkää siis Jumalan nimessä, jos Teillä todella on niin kiire. Teen puolestanne kaiken voitavani.“

Samassa oli Montenero jo hävinnyt paikaltaan. Hän pujotteli nopeasti pois salista välttäen matkallaan tervehtimästä ketään, joka saattaisi häntä viivyttää. Hän kiinnitti eteisessä miekan vyölleen ja kiiruhti, vartioiden antaessa hänelle tietä ja sotilaallisesti tehden hänelle kunniaa, kohti käytävää, jonka päässä olevasta ovesta hän pääsi ulos linnanpuistoon.

Leppoisa, ihana kevätilma puhalsi häntä vastaan. Hän astui suurelle verannalle ja odotti siellä hetken. Kuitenkaan ei hän nähnyt ketään, vaikka hän tarkasti katselikin ympärilleen. Silloin muisti

hän, että hänen oli tehtävä merkki, jolloin hän vihelsi kimakasti kolme kertaa.

Samassa silmänräpäyksessä astui pensaikosta esiin vanha intiaani, ikäänkuin hän vain olisi merkkiä odottanut ja sanoi:

„Hyvää iltaa, senor. Tänään on Mestarin päivä. Rosenkreuziläiset odottavat Teitä."

„Minne minun on mentävä?", kysyi Montenero.

„Minä saatan Teitä", vastasi intiaani.

Vaieten he kulkivat linnan takapuolella jättiläismäisten ahuehuetes-puiden alla. Monteneron mielikuvitus toimi vilkkaasti. Pitkät vuodet oli hän ilolla odottanut tätä hetkeä ja mietti nyt vain mitä tästä seuraisi. Juhlat linnassa olivat jo haihtuneet hänen mielestään.

Äkkiä seisahtui intiaani ja sanoi:

„Olemme paikalla. Pitäkää huolta, ettei kukaan meitä näe."

Hetkeksi jäivät kumpikin paikalleen seisomaan ja jännittyneenä kuuntelemaan lähestyisikö kukaan. Sitten hypähti intiaani syrjään ja kuiskasi lujasti kalliota vastaan nojautuneena Montenerolle:

„Seuratkaa minua."

Tämä teki kuten käskettiin. Yht'äkkiä kumartui intiaani vetämään ketjusta. Kivi liikkui äänettömästi, kuten kiertolava teatterissa ja heidän silmiensä eteen avautui kaivoskäytävä. Tähän he astuivat. Toisen ketjun avulla sulkeutui taas kallio-ovi. He olivat nyt Cerro de Chapultepecin sisässä.

Päivittäin kulkee tämän paikan ohitse satoja henkilöitä kenenkään aavistamatta, että siinä on sisäänkäytävä vuoreen. Tässä ei ole kysymys vuotokiviluolista, jotka Europassa avautuvat matkustajille, vaan koko kaivos on Meksikon muinaisten asukasten veistämä ja valtava todistus heidän äärettömän suuresta kestävyydestään ja taidostaan. Kukaan ei tiedä, kukaan ei aavista, mitä siellä alhaalla piilee. Muinaiset azteekit olivat jo omana aikanaan rakentaneet nykyisen hallituspalatsin alla olevat luolat vihkimystemppelikseen. Cortez, Meksikon valloittaja ei koskaan saanut tietää, ei edes rakastetultaan, mitä siellä tapahtui, vaikkakin hän alati etsiskeli salaisuuksia. Azteekien tutkija, Pater Sagahun, ei myöskään tiennyt tästä mitään. Totta kuitenkin on, että tämän vuoren sisässä oli jo muinoin vihkimystemppeli, jossa vielä nytkin valkoinen looshi toimii.

Montenero ja intiaani astuivat edelleen. Ensin näkivät he vain paljaita, paksuun hämärään peittyneitä seinämiä. Intiaani kysyi:

„No, mitä arvelette?"

Tähän, hänen mielestään hiukan ivalliseen kysymykseen vastasi Montenero:

„Ylhäällä oli kuitenkin kauniimpaa."

„Odottakaapa vain hetkinen", jatkoi saattaja. „Saatte tänään nähdä vielä paljon ihanampaa."

„Niinkö", vastasi Montenero hiukan epäilevästi. „Maksimilianin vadit ja lautaset ovat kuitenkin täyttä kultaa."

„Kultaa? Ha, ha, ha", nauroi intiaani. „Rosenkreuziläiset muuttavat lyijyn kullaksi." (Jatk.)

A. Krumm-Heller.
Suom. K. A.-I.

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruusu-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenluku on seitsemän toimintavuotensa aikana noussut seitsemään sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1928.

24:s vk. Helmikuu 1928 N:o 2

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1928

IRTONUMERO Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran äänenkannattaja.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintäin 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:—. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

RUUSU-RISTIN vakituiset asiamiehet ovat: **Helsingissä:** Luentokirjakauppa; Mystica, Heikink. 10; toimittaja P. E., milloin hän on saapuvilla. **Viipurissa:** Tietäjän kirjakauppa, Katariinank. 34; hra Onni Tiainen, Uusi Kauppahalli 47. **Kuopiossa:** Hra Heikki Keinänen, Musiikkikauppa. **Lahdessa:** Nti Selma Mäkelä, Rautatienk. 2. **Lieksassa:** Rva Lilja Toivanen. **Oulussa:** Nti Mimmi Manninen, Linnank. 28. **Jyväskylässä:** Hra Aksel Stenbäck, Vesijohtolaitos. **Porvoossa:** Nti Bertta Syrjämäki. **Terijoella:** Rva Maria Jerrman, hra Salomon Rautanen, Joutselkä. **Savonlinnassa:** Rva Aino Mustonen, Vääräsaari. **Varkaudessa:** Hra I. J. Korkee. **Hämeenlinnassa:** Rva Johanna Lindström, Kasarmik. 1. **Matkustavia asiamiehiä:** Hrat J. R. Hannula ja Heikki Hakulinen. Lisäksi **seuraavat kirjakaupat:** B. B. Bergdahl, **Oulu.** Akateeminen Kirjakauppa, **Helsinki. Rautatie**kirjakauppa O. Y. **Sortavalan** Kirjakauppa. Yleinen Sanomalehtitoimisto, **H:ki,** P.Esplanaadi 33. Kantolan Sanomalehtitoimisto, **Lahti.**

Tietäjän ja **Omantunnon vanhoja vuosikertoja** on saatavissa! Tilataan käteisellä tai postietuannilla **suoraan toimitukselta, os. Pilpala.** Seuraavia vuosikertoja on myytävänä allamainittuihin hintoihin: Omatunto 1906 ja 1907, Tietäjä 1908, 1912 ja 1920 á Smk. 25:—, Tietäjä 1918 à Smk. 50:—, Tietäjä 1911 ja 1914 à Smk. 100:—, Tietäjä 1909 à Smk. 200:—, Tietäjä 1915 à Smk. 250:—, Tietäjä 1917 à Smk. 1,000:—.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

24:s v. HELMIKUU 1928 N:o 2

Onnellisen ihmisen elämä.

Kun olin lapsi, en tiennyt mitä tahdoin, ja olin onnellinen, kun sain äidiltäni kuulla, mitä ihmisen piti elämässä tahtoa.

Kun olin mies, tiesin, mitä tahdoin, ja onnellinen olin, kun elämä antoi minun tahtoa ja tehdä, mitä parasta tiesin.

Kun olin vanhus, tahdoin, mitä parasta tiesin, ja olin onnellinen, kun sain lähimmäisilleni tehdä, mitä he tahtoivat.

Jeesuksen sanoja.

Ei-kanoonisista lähteistä.

Jeesus sanoi: „Kolme on ikävää seikkaa rikkauden suhteen; ihminen voi saavuttaa sen laittomasta lähteestä.“ He kysyivät: „Entä jos hän saavuttaa sen laillisesta lähteestä?“ Hän vastasi: „Hän voi tuhlata sitä ilettäviin asioihin.“ He sanoivat: „Entä jos hän käyttää sitä laillisiin asioihin?“ Hän vastasi: „Huolenpito siitä voi estää häntä muistamasta Jumalaa“.

„Älkää luoko silmiänne pakanoiden rikkauksiin, jotka ovat tästä maailmasta, sillä heidän rikkautensa loisto sammuttaa uskonne valon.“

„Joka rikkautta kaipaa, on miehen kaltainen, joka juopi merivettä; kuta enemmän hän juo, sitä kiihkeämmäksi käy hänen janonsa, eikä hän lakkaa juomasta, ennenkuin kuolee.“

Apostolit sanoivat Jeesukselle: „Mistä johtuu, että Sinä osaat kävellä vedellä, jota vastoin me emme osaa?“ Hän

sanoi heille: „Mitä te ajattelette dinareista ja dirhameista (kulta- ja hopearahoista)?“ He sanoivat: „Ne ovat kallisarvoisia.“ Hän sanoi: „Mutta minulle ne ovat törkyn arvoiset.“

„Loistoa vaatteissa, ylpeyttä sydämessä.“

„Usko aarteesi Hänen käsiinsä, joka ei sitä tuhlaa, sillä häviötä saa pelätä se, joka omistaa tämän maailman kalleuksia, mutta ei se, joka omistaa Jumalan aarteen.“

„Minä tosiaan rakastan köyhyyttä; rikkauksia vihaan.“

„Älä vastaanota mitään keltään äläkä omista mitään tässä maailmassa.“

„Oi Aatamin poika, jos annan sinulle rikkautta, sinä hääräät aarteittesi kanssa ja unohdat Minut; ja jos teen sinut köyhäksi, sinä jäät tyytymättömäksi ja raskautetuksi sydämestäsi; kuinka näinollen saatat tuntea, mikä suloinen nautinto on ylistää Minua, ja koska riennät Minua palvomaan?“

„Kadu, sillä parempi on ihmisen tulevalla ajalla löytää malja vettä kuin kaikki maailman rikkaudet. Ja vielä: parempi on yksi askel Isän talossa kuin kaikki tämän maailman ylellisyydet.“

Miellyttävin tervehdystapa oli Hänestä, kun joku sanoi Hänelle: „Oi köyhä mies!“

Herra söi kotoisesta astiasta ja antoi opetuslasten laskeutua maan ruoholle pitkäkseen.

Apostoli Matteus söi jyviä, pähkinöitä ja kasviksia, mutta ei lihaa.

Hakaristi.

Hakaristi on kaikille tuttu merkki, meillä Suomessakin tavallinen, koska esim. sairaanhoitajattaret sitä kantavat ja koska se on suomalaisessa vapaudenruusussa. Sitä on kahta lajia riippuen siitä, mihin suuntaan poikkiviivat kulkevat, siis joko näin 卐 tai päinvastoin. Edellinen muoto on yleisempi Europassa, mutta jälkimmäinen on tavallinen Kiinassa. Muuten hakaristi on niin kansainvälinen vertauskuva, että sen käyttöalue kulkee leveänä vyönä maapallon ympäri päiväntasaajan molemmin puolin: pohjoisimpana se on Islannissa ja Lapissa ja eteläisimpänä Brasiliassa. Tieto-

sanakirja sanoo: „Hakaristiä on ikiajoista asti käytetty ornamenttinä mitä erilaisimmissa esineissä Europassa ja Aasiassa, aikaisimmin se ehkä esiintyy Välimeren itäalueella, Troia-Hissarlikin alemmissa kerrostumissa; maalatuissa Hallstatt-ajan saviastioissa; Ruotsissa jo pronssiajan lopulla, Suomessa ainakin jo myöhemmällä rautakaudella; myös suomalaisessa kansatieteellisessä puukalustossa ja suomalaisugrilaisten kansain ompelukoristeissa; se tavataan myös Afrikassa ja Amerikassa“.

Oleellisena osana hakaristissä on risti, ja kristikunnassa on aina ajateltu, että risti on puhtaasti kristillinen symbooli, melkeinpä että se on kristittyjen keksintöä. Puhutaan „uskon rististä“ ja sanotaan, että ristissä on oikean uskon salaisuus. Saarnoissa viitataan ristin merkilliseen jumalalliseen voimaan ja kehoitetaan „pakenemaan ristin juurelle“. On syntynyt kuin ristin palvonta meillä kristikunnassa. Kun parikymmentä vuotta sitten arvostelin erään norjalaisen papin kirjaa, jossa puhuttiin rististä, ja sanoin, ettei risti ole kristinuskon alkuperäisiä vertauskuvia, loukkaantuivat muutamat uskovaiset ja huudahtivat: „Kuinka voidaan noin ylimielisesti puhua rististä, joka on kristinuskon salaperäisin, syvin ja merkillisin perustotuus?“ Tietysti ymmärrän, että risti mystillisenä totuutena merkitsee paljon kristikunnassa, mutta silti lausun julki sen totuuden, ettei ristillä alkuaan ollut mitään tekemistä kristinuskon kanssa. Risti on niin vanha symbooli, ettei toista vertauskuvamerkkiä ole niin paljon ollut maan päällä käytännössä. Jos kristityillä onkin risti roomalaisen ristin muodossa, se ei asiaa muuta, — risti kuin risti. Jeesus Kristus ei ristiä opettanut palvonnan merkityksessä, hänen suussaan se oli vertauskuva. Paras todistus siitä, ettei risti kuulunut alkuperäiseen kristinuskoon, on se, että vanhimmat muistomerkit, kristilliset piirustukset Rooman katakombeissa eivät sisältäneet mitään ristejä. Vasta toisen vuosisadan lopulla alkoi ilmestyä ristin kuvia katakombeissa, ja ne olivat tämmöisiä —|—, 卐. Niiden jälkeen vasta tuli roomalainen risti † käytäntöön. Ennen näitä oli ainoa symbooli, mitä kristityt käyttivät, ankkuri; sitä tavataan toisen vuosisadan alussa ja keskivaiheilla.

Mutta on vielä selvempi todistus siitä, ettei ristiä ole ollut alkuperäisessä kristinuskossa. Roomalainen asianajaja Minucius Felix kirjoitti v. 80 kristillisen puolustuskirjan, jonka nimi on Octavius. Siinä hän yhdessä kohden sanoo

sanasta sanaan näin: „Sillä me emme palvo mitään ristejä, emmekä me sitä tahdokaan. Te (pakanat), jotka pidätte puisia jumalia pyhinä, palvotte ehkä puisia ristejä ikäänkuin jumalien osina, sillä mitä muuten kenttämerkit, sotaliput, ovat muuta kuin kuvattuja ja kirjailtuja ristejä?" Hän sanoo siis nimenomaan: „Te pakanat käytätte ristejä, me kristityt emme välitä niistä, meillä on uusi elämänymmärrys". Mutta kristinusko oli kuitenkin voimaton. Se ei osannut säilyttää omaa henkeä kauemmin kuin ensimmäiset 300 vuotta. Sitten, kun kirkko teki liiton valtion kanssa, sen oli pakko mukautua semmoisiin asioihin, jotka valtion kannalta olivat hyödyllisiä. Silloin täytyi omaksua pakanamaailmasta sellaisia muotoja, ettei pakanoita olisi loukattu. Tämä oli luonnollinen olojen kehitys, sillä jos jokin asia yht'äkkiä pääsee valtaan, on sille edullista, ettei se ketään liian paljon sorra. Kun kirkko käytti hyväkseen semmoisia muotoja, mitkä olivat vallalla, se osoittautui ymmärtäväiseksi ja hyväksi, samalla kuin se oli mahtava, vaikka totuus epäilemättä kärsi tästä diplomaattisesta hyvyydestä.

Palataksemme hakaristiin kysykäämme, miten se on symboolina syntynyt. Tavallisin tieteellinen selitys on seuraava: risti on syntynyt vanhimmasta luonnollisesta symboolista eli hieroglyyfistä, mikä ihmisten mieleen on tullut, nim. auringon symboolista. Suomalaiset puhuivatkin „auringon pyörästä". Aurinko, joka elämälle on niin tärkeä, kiinnitti ihmisten huomion ennen muita luonnon ilmiöitä, joten on ymmärrettävää, että he sitä merkillä kuvasivat. Ja sen luonnollinen kuva oli tietysti ympyrä. Mutta luonnollinen oli myös seuraava ajatus: aurinko kulkiessaan on kuin pyörä, joka kierii eteenpäin. Siten vähän myöhemmin aurinkoa ruvettiin kuvaamaan pyöränä s.o. ympyränä, jossa oli neljä puolaa, ja sitä nimitettiin „auringon pyöräksi", jota nimeä vanhat suomalaiset käyttivät.

Kun auringon pyörä siten oli muodostunut tavanomaiseksi merkiksi, oli sen täydellinen piirtäminen jonkun verran hankalaa, joten oli yksinkertaisempaa jättää ympyrä piirtämättä kokonaisuudessaan ja piirtää vain osa siitä, niin että saatiin tälläinen merkki |–┼–|. Kun tätä vielä yksinkertaistutettiin, jätettiin toiseen tai toiseen suntaan vähän kaaresta piirtämättä, jolloin kuviosta muodostui hakaristi.

Hakaristi on siis auringon symbooli useiden tiedemiesten mielestä. Mutta vanhat kansat eivät pitäneet sitä aurin-

gon vertauskuvana, jona he käyttivät ympyrää tai ristiä ympyrän sisällä, vaan hakaristi oli onnen merkki. Se oli itsenäinen merkki, joskin syntyisin auringon pyörästä. Niinhän oli ihmisen onnikin hänelle ominainen, vaikkakin riippuvainen ja lähtöisin elämän tuojasta, auringosta. Ilman aurinkoa ei ollut mitään onnea, sillä ihmiset eivät voineet iloita elämästä, jolleivat saaneet aurinkoa nähdä. Näin voimme käsittää, että hakaristi tuli onnen merkiksi kaikilla kansoilla.

Hakaristin nimenä Indiassa on svastika. Mikä on svastika? Se on indialainen sana, joka kuvaa onnellista tilaa. Su+asti on sama kuin kreikankielessä heuesti, joka merkitsee: hyvin on. Svastika merkitsee siis onnea, sillä =ka on suffiksi, joka ei muuta merkitystä (tekee vain välistä substantiivista adjektiivin).

Hakaristi on onnen merkki. Sitä varten se toivottavasti on otettu meidänkin nuoressa valtiossamme käytäntöön, vaikka tämä seikka saattaa johtua siitäkin, että se on vanha suomalainen symbooli. Meillä käytetään sitä tavallisesti tässä muodossa 卐, jota vastoin Kiinassa, kuten sanottu, melkein yksinomaan käytetään päinvastaista muotoa.

On tutkijoita, jotka tekevät eron näiden merkkien välillä ja sanovat, että se muoto, joka meillä on käytännössä, kuvaa pikemmin saamattomuutta ja onnettomuutta, jota vastoin kiinalainen muoto taas kuvaa paremmin onnea. Ei tiedä, vaikka tuommoisessa väitteessä olisi perää. Olen kyllä ihmetellyt, että meidän lentokoneemme, joissa on tuo vasenkätinen hakaristi, yksi toisensa perästä putoavat maahan. Voisihan myös sanoa, että Kiina on monen tuhannen vuoden aikana ollut onnellinen valtakunta. Valitsevatko kansat tietämättään itselleen sattuvia vertauskuvia?

Mutta eipä vasenkätinenkään hakaristi ole jyrkän onnettomuuden symbooli. Hakaristi on itsessään niin voimakas onnen vertauskuva, että kaariviivat vasempaan suuntaan kääntyneinä korkeintaan osoittavat, että onni on ponnistusten, vaikeuksien ja tappioiden takana.

Ehkä tämäkin seikka selvenee, jos tutkimme hakaristiä mystillisesti. Taas käännämme silloin ensin huomiomme auringon pyörään.

Millä tavalla auringon pyörä syntyi mystillisenä, pyhänä vertauskuvana ja mitä se ilmaisi? Se ilmaisi erilaisia asioita. Vanhat symboolit yleensä ovat seitsenkertaisia; voi käyttää

seitsemää avainta riippuen siitä, miltä tasolta kuvia katselemme. Emme tunne kaikkia avaimia, sillä korkeimmat avaimet annetaan ainoastaan määrätyissä vihkimyksissä, mutta joitakin olemme saaneet käsiimme.

Kun Opettaja tahtoi oppilaalle kuvata ristiä ja auringonpyörää, sen syntyä ja sen elävää luonnetta psykologiselta kannalta, niin hän sanoi: „Käännä katseesi taivaanrantaan! Minkälainen se on?“ Oppilas vastasi: „Taivaanranta on kuin viiva.“ Opettaja jatkoi: „Näetkö kaikki, mitä tuolla taivaanrannalla on?“ Oppilas sanoi: „Näen, mutta ainoastaan silloin, kun katseellani seuraan sitä. Jos päätäni liikuttamatta katson, näen epäselvästi kaikki.“ — „Mitä sinun pitää siis tehdä, että näkisit selvästi?“ — „Minun pitää liikuttaa katsettani kohdalta kohdalle.“ — „Ja mitä vielä?“ — „Minun täytyy hetkeksi kiinnittää huomioni joka kohtaan.“ — „Minkälaiseksi siis sinun tajuntatoiminnassasi tulee taivaanranta?“ — „Se tulee viivaksi, joka on kokoonpantu pisteistä.“ Pisteet kuvaavat kaikki sitä konsentrattsioni- eli keskitystyötä, jota oppilaan pitää tehdä. Sillä tavalla on psykologisesti syntynyt taivaanranta kokonaisena kuviona. Piste liikkuu vaakasuorasti, jolloin syntyy vaakasuora viiva psykologisena havaintona.

Sitten Opettaja sanoi: „Siirrä taivaanranta lähemmäksi! Muuttuuko asia?“ — „Ei, se on aina vaakasuora viiva.“ — „Niin, kun nostat katseesi, muodostuu vaakasuora viiva, ja kun sen lasket, muodostuu vaakasuora viiva. Aina, kun maailmaa tutkit, muodostuu vaakasuora viiva. Siis kuva ulkonaisesta maailmasta on sinulle vaakasuora viiva, joka on pisteistä muodostunut. Se on ulkokohtainen tutkimusalue. Mutta jos tahdot tietoa totuudesta, riittääkö silloin, että sinä ainoastaan tällä tavalla teet havaintoja, ainoastaan kuljet vaakasuoraa viivaa pitkin ja tutkit ulkonaista maailmaa?“ — „Ei suinkaan, sillä minä en ole silloin vielä oppinut tuntemaan itseäni“. — „Niin, toinen asia, jota sinun täytyy tutkia päästäksesi totuuden tietoon, on oma itsesi. Miten on sisäistä maailmaa tutkittava, käykö se samaan suuntaan kuin ulkonaisen tutkiminen?“ — Ei taida käydä, sillä mihin minä käännän katseeni?“ — „Kun sinä tutkit itseäsi, silloin sinun pitää mennä syvälle itseesi ja nousta myöskin korkealle: sinun täytyy nousta ja laskea. Siis sinun itsetutkimuksesi ja sisäinen havaintosi ei ole siinä, että vain luokittelet kaikkia niitä mielteitä, mitä olet saanut ulkomaailmasta, kaikkia niitä opetuksia, mitä

sinulle on annettu, sillä niin ollen et ole vielä oppinut tuntemaan muuta kuin ulkonaista maailmaa. Mutta kun tahdot itseäsi tutkia, täytyy sinun mennä alas ja taas ylös ja joka kohtaan keskittyä. Minkälainen viiva siitä muodostuu?“ — „Siitä muodostuu nousevat ja laskevat pisteet eli pystysuora viiva.“ — „Pystysuora viiva kuvaa sinun henkesi toimintaa, se kuvaa sinun henkesi maailmaa. Vaakasuora viiva kuvaa ulkonaista maailmaa, ainetta, pystysuora sisäistä maailmaa, henkeä. Vaakasuora viiva kuvaa rauhaa, kuolemaa, hiljaisuutta, pystysuora elämää, liikuntoa. Sinä et voisi havaita maailmaa, jos kaikki liikkuisi, sen täytyy maata rauhassa sinun edessäsi, sinä itse liikut. Ja kun tutkit sisäistä maailmaa, sinä olet elämän keskellä ja olet itse elämä, ja sinun tulee tutkia elämän henkeä. Kun opit totuuden tuntemaan, tunnet maailman ja itsesi. Totuuden tunteminen kuvataan ristillä.“

Vielä lisäsi Opettaja: „Osaatko sinä tutkia rajattomasti? Tarkasta tätä ulkonaista maailmaa! Onko horisontti suora viiva?“ — „Ei, se on näköpiiri, joka on kaari. Minun tutkimusalaani rajoittaa näköpiiri ulkonaisessa maailmassa.“ — „Niin, sisäisessä on samalla tavalla, siinäkään et voi tutkia rajattomasti, aina siinäkin ympäröi semmoinen näköpiiri, joka sanoo: ei minun ylitseni. Sinulla on aina rajoitettu äärettömyys kaiken ympärillä, sinä voit vain tutkia rajoitettua äärettömyyttä.“

Auringonpyörä kuvaa totuuden etsijän tutkimusta, hänen sisäistä elämäänsä totuuden etsijänä ja tutkijana.

Taasen Opettaja jatkoi: „Koska kaikki on alhaalla niinkuin ylhäällä ja ylhäällä kuin alhaalla, niin mitä oppia sinä otat tästä maailman suhteen?“ — Oppilas vastasi: „Vaakasuora viiva kuvaa kosmogeneettisestikin ainetta ja pystysuora henkeä.“ — „Mikä on aine kosmogeneettisesti?“ — „Se on jumaluudessa piilevä ilmenemisvoima.“ — „Mikä se on?“ — „Se on aineen taikavoima, joka antaa muodon hengelle, mutta joka samalla rajoittaa, vastustaa henkeä. Aine on itsessään hengen vastustaja. Olemassaolossa on kaksi perusprinsiippiä, henki ja aine, elämä ja kuolema, sisältö ja muoto, luoja ja vastustaja, repijä, tappaja. Tappaja, aine, antaa elämän ja ottaa elämän, sillä aine antaa muodon, ilman muotoa ei ole ilmennyttä elämää. Mutta mikään muoto ei voi olla ikuinen, sillä henki yksin on ikuinen. Aine on tappaja samalla kuin se on elämän antaja.“

„Äärettömyys sinään, onko se ilmennyt?“ — „Ei. Vasta kun äärettömyydessä syntyy jokin rajoitus, on se ilmennystä.“ — „Mikä se rajoittaa? Mikä on hengen ja muodon yhteistyö, mikä on henki ja mikä aine?“ — „Maailman kaksi salaista voimaa, ikuisesti äärettömässä olevaa, mutta niiden yhteistoiminnasta syntynyt tajunta, maailma eli jumala. Jumalallinen tajunta se rajoittaa itsensä. Sentähden ilmenevä Jumala, Logos, merkittiin vanhassa mysteriokielessä ympyrällä, jonka keskellä on piste. Sillä on samalla kuvansa luonnossa, sillä sitä käytetään aina auringon merkkinä.“ — „Minkätähden?“ — „Sentähden, että kehä kuvaa todellista aurinkoa ja piste näkyvää aurinkoa.“

Viisaiden silmille näet aurinko, joka fyysillisesti voidaan nähdä, oli ainoastaan pienoiskoossa heijastus todellisesta auringosta tai niinkuin auringon sydän, joka kristalloituu tähän fyysilliseen maailmaan. Itse aurinko on se suuri pallo, piiri, joka käsittää kaiken sen, mitä nimitetään aurinkokunnaksi. Auringon ääriviivat ovat hirmuisen etäällä näkyväisestä auringosta. Aurinkopiirin ulkopuolelle ei mikään planeetta voi mennä. Aurinko on kuin sydän ja planeetat kuin hermokimppuja sen ympärillä. Vanhojen Viisaiden mukaan aurinko ei ole paljas palava ainekasa, niinkuin tiedemiehemme väittävät tutkiessaan sitä spektroskoopilla. Todellisuudessa emme tiedä, mitä kaikkea siinä on. Aurinko on tämän aurinkokunnan voimakeskus, jonka lähde ei ole fyysillisessä auringossa, vaan virtaa siihen jostakin. Näkyvä aurinko on kanava, jonka läpi elämän voima virtaa meidän aurinkokuntaamme. Näkyvä aurinko ei synnytä itse voimaa ja elämää, vaan välittää sitä. Tämä on vanha okkultinen katsantokanta.

Auringonpyörä on psykologisestikin katsoen kosmillinen symbooli, kuten olemme nähneet. Mutta jos maailma on makrokosmos, on ihminen puolestaan mikrokosmos, kuten vanhat sanoivat, pienoiskuva maailmasta sekä henkisesti että sisäisesti katsoen. Maailmaa kuvattiin auringonpyörällä, siinä oli edustettuna henki ja aine. Mutta ihminen on myös siinä kuvattuna koko olemuksellaan. Mikä on näet ihminen? Jos hän levittää käsivartensa, silloin hän on risti. Ja jos katsotaan ihmistä selvänäköisesti, silloin hän ei ole ainoastaan roomalais-kristillinen risti †, vaan samalla oman auransa ympäröimä. Auriseen munaan on jokainen ihminen kätketty. Ihminen on myöskin äärettömyyden rajoitus

omassa aurassaan. Siis ihminen on auringonpyörä omassa olemuksessaan.

Kun nykyinen Kalevalamme ensin syntyi, kun Lönnrot keräsi ja julkaisi sen, kirjoitti hän itse alkulauseessa, että Kalevala kuvasi vanhaa sivistystä ja kaikki kalevalaiset nimitykset, esim. Sampo, korkeita, ihmeellisiä asioita. Kalevalan ilmestyttyä kaikki tutkijat koettivat alussa keksiä, mitä Sampo merkitsi ja kaikki sanoivat, että se oli vertauskuva, samankaltainen kuin germanilainen Grotte-mylly, taikakalu, joka jauhoi onnea, kultaa, leipää. Myöhemmät tutkijat jo ajattelivat, että se oli noitarumpu, ja kaikista viimeinen käsitys on, että Sampo kuvaa aarteita, suuria kultakasoja, joita oli Gottlannissa. Siellä siis oli Sampo. Väinämöinen ja Ilmarinen, jotka olivat hienoja aatelismiehiä, lähtivät Gottlantiin ryöstämään noita kultia. Kalevala on muka kertomus näiden herrojen ryöstöretkistä.

Mutta kuinka kukaan voi ajatella, oli hän vaikka oppinut, että joidenkuiden ryövärien retkistä tehdään runoja? Mikä siinä olisi niin inspiroivaa? Vanhat kansat kävivät ryöstöretkillä, mutta jos niistä laulettiin, laulettiin miesten urhoollisuudesta tai kuvattiin historiallisesti retken vaiheita. Mutta kun ajatellaan, että Kalevalassa kuvataan itse retken tarkoitusta, Sammon hakemista, ei siis miesten kuntoa, niin siinä ei mielestäni voi ajatella runoutta tavallisen ryöstämisen yhteydessä. Täytyy olla suurempi sisältö, henki ja merkitys itse asialla, jota mennään hakemaan. Samoin Kreikassa Argonauttien retki kuvaa kultaisen taljan etsimistä.

Sentähden pysyn yhä uskossani, että Kalevala on mytologinen sisällöltään, s. o. että se kuvaa suuria, ikuisia totuuksia.

Sampokin voi silloin olla toista kuin joku kultakasa. Mitä näet Sampo silloin voi olla? Sanon sen toisella nimellä, mutta sanon sen hypoteesina: Sampo on juuri tuo hakaristi, joka kuvaa ihmisen onnea. Sillä ei olekaan muuta suomalaista nimeä, sillä hakaristi on ilmeisesti sukua sanoille hakkorset, das Hakenkreuz. Ehkä ei ole niin hullu olettamus, että sen suomalaisena nimenä ennen on ollut Sampo.

Mitä tuo hakaristi sitten on? Sitä kuvataan joko niin, että hakaset ovat vasempaan suuntaan tai niin, että ne ovat oikeaan suuntaan, joka on yleisempi muoto. Edellinen on tavallinen Kiinassa, jälkimäistä käytetään yleisesti

nykyisessä viidennessä juurirodussa. Mikä on ero niiden välillä? Tämä selvenee, kun selitän, minkätähden hakaristi on Sampo. Olen ennen puhunut Sammosta kirjoissa „Kalevalan avain“ ja „Onko Kalevala pyhä kirja“ ja koettanut niissä näyttää, että Sampo tarkoittaa ihmistä selvänäköisesti nähtynä silloin, kun hän on pitkälle kehittynyt henkisesti. Silloin hänen auransa loistaa kuin aurinko. Silloin todella tulee näkyviin ihmisen symboolinen makrokosmillisuus. Hän on tietäjänä mikrokosmos, sentähden sanotaan hänen auraansa aurinkoruumiiksi. Tavallisen ihmisen aura ei ole sellainen vielä. Mutta ei siinä kyllin, että vihityn koko aura loistaa, vaan lisäksi on huomattavissa selvä ero hänen ja toisten ihmisten välillä.

Ihmisiä voi jakaa kolmeen luokkaan: tavallisiin ihmisiin, joissa ei ole mitään yliaistillisia kykyjä, sellaisiin, joissa nuo kyvyt ovat jonkun verran heränneet, ja lopuksi niihin, jotka ovat okkultisesti kehittyneet. Selvänäköisesti katsottuna ensimmäiseen luokkaan kuuluva ihminen on kuin risti ja ympyrä, jossa näkyy muutamia pikkuristejä. Mutta jos ihmisellä on jonkun verran yliaistillisia kykyjä, silloin nämä pikkuristit ovat vasenkätisiä hakaristejä. Ja mitä ne silloin merkitsevät? Että hänessä heränneet yliaistilliset kyvyt ovat mediumistista laatua, eivät maagillisia eli okkultisia. Jos taas aurassa näkyvät hakaristit ovat oikeakätisiä, on tämä merkki okkultisesta kehityksestä. Ja vielä on huomattava, että nämä hakaristit eli niinkuin niitä tavallisesti nimitetään, ruusut, lootuskukat, tshakrat, jotka ensimmäisessä tapauksessa seisoivat liikkumattomina, pyörivät mediumistisen ihmisen aurassa siihen suuntaan, jota hakanen ikäänkuin liehuvana lippuna kuvaa, toisin sanoen vasempaan päin. Sitä vastoin korkean adeptin eli tietäjän aurassa tshakrat pyörivät oikeaan suuntaan.

Siis hakaristin ja hakaristin välillä on ero. Tämä muoto 卐 on altis pahalle, koska se ei vielä ole itsensä eikä siis luonnonvoimien herra, vaikka se on näihin vedonnut.

Sampo ei tarkoita niin paljon aurinkoruumista kuin juuri näitä tshakroja. Se onkin äänellisesti vähän samanlainen sana. Sen kanssa mystillisessä yhteydessä on myöskin sana sacr, josta tulee sakramentti. Sakramentti on okkultisesti semmoista toimintaa, joka vaikuttaa tshakroihin. Sampo on käsittääkseni juuri tshakran nimitys.

Kun Väinämöinen ja muut lähtivät Sampoa ryöstämään,

lähtivät he hakemaan tietoa, joka kehitti heissä aurinkoruumista, Samporuumista. Tämä kehitys ihmisen mystillisissä hermokimpuissa, jotka oikealla tavalla eloon herätettyinä pyörivät oikeaan suuntaan, asettaa ihmisen jälleen yhteyteen puhtaan hengenmaailman kanssa.

Pekka Ervast.

Muistelmia H. P. Blavatskysta.

Näiden muistelmien kirjoittaja, everstin leskirouva Alice Leighton Cleather on vanhimpia elossa olevia teosofeja; tapasin hänet Tukholman teosofisessa kongressissa kesällä 1897. Hän kuului silloin — samoinkuin minäkin — Judgen kannattajiin Mrs Besantin johtaman puolueen syytöshyökkäyksissä Mr. Judgea vastaan, mutta myöhemmin hän jätti kaikki seurat, vetäytyen yksinäisyyteen tutkimaan. Hän asuu nyt Kumaon Himaalajassa pohjois-Indiassa ja on viime vuosina korkeasta iästään huolimatta tuntenut asiakseen kirjoittaa muutamia teoksia teosofiasta ja H. P. B:sta. Hän on liittynyt „Takaisin Blavatskyyn“ liikkeeseen ja on englantilaisen „Blavatsky-Unionin“ jäsen. Suomennan Ruusu-Ristiin hänen broshyyrinsa „H. P. Blavatsky as I knew her“, koska ensikätiset personalliset muistelmat aina ovat arvokkaita ja opettavaisia. Kirja ilmestyi 1923. P. E.

I.

Ensimäinen kohtaus H. P. B:n kanssa.

Niinkuin kreivitär Wachtmeisterin niin oli minunkin tieni esteitä täynnä, ennenkuin ensi kerran sain kohdata H. P. B:ta. Mieheni ja minä elimme molempine lapsinemme Eastbournessa, kun H. P. B. vuonna 1887 muutti Ostendesta Englantiin, tultuaan tosiasiassa poisajetuksi Indiasta v. 1885. Olin tavannut Mr. Bertram Keightleyn, kohta sen jälkeen kun liityin Teosofiseen Seuraan, ja saanut häneltä apua ja rohkaisua, joka oli ylen arvokasta tullessaan vanhemmalta jäseneltä nuoremmalle. Hän oli tietoinen kiihkeästä halustani tavata H. P. B:tä ja otti ystävällisesti järjestääkseen kohtauksen, jos mahdollista sillä ajalla kun he asuivat Maycotissa, Norwoodissa (Lontoon esikaupungissa). Mutta hän sanoi minulle edeltäkäsin, että tämä saattoi muodostua vaikeaksi, koska „vanha Rouvamme“ oli taipuvainen olemaan — niin, vähäsen epävarma ja oikukas aika ajoittain. Minä en välittänyt rahtuakaan mitä hän siinä suhteessa olisi, kunhan hän vain ottaisi

minut vastaan. Olin syvästi vakuutettu, että lähestyin käännekohtaa sisäisessä elämässäni ja että kaikki riippui siitä, että pääsin kosketukseen hänen kanssaan. Häntä minun siis kaikin mokomin piti saada tavata.

Emme siihen aikaan olleet hyvissä varoissa, joten matka Eastbournesta Lontooseen ja takaisin ei ollut helposti järjestettävissä. Minulla oli „sukan varressa“ vähäinen summa, pistettynä sinne pilvisten päivien varalle. Tätä nyt päätin käyttää pientä pyhiinvaellustani varten. Todella tunsin itseni pyhiinvaeltajaksi tuntematonta päämäärää kohti; ja minä lähdin matkalleni Lontooseen melko jännityksessä ja sangen varmojen, korkeiden toiveiden elähyttämänä. Eräs ystävä oli jättänyt minulle huoneen käytettäväksi pariksi päivää, joten siitä menosta säästyin. Maycot oli pieni huvila, jossa siihen aikaan asui Mrs. Keningale Cook (tunnettu kaunokirjailija, Mortimer Collinsin tytär ja Wilkie Collinsin veljentytär), vaikka hän on teosofeille tutumpi tyttönimellään Mabel Collins Valoa tielle kirjan muistiinpanijana.

Muistan hyvin, kuinka Mr. Keightley kertoi minulle matkallamme ulos Norwoodiin, että tavanomaisissa „järkitodisteluissaan“ Mabel Collinsin ja H. P. B:n äänet saattoivat „kuulua puolen matkaa maantielle“ — jos vain akkunat olivat auki! Menimme jalkasin West Norwoodin asemalta, ja totta tosiaan ollessamme noin sadan metrin päässä Maycotista kuulin äänekkäiden ja kaikesta päättäen suuttuneiden sanatulvien leijailevan — tai pikemmin kimmoilevan — meitä kohtaan pitkin tietä. Olin koko lailla ällistynyt, eikä Mr. Keightleyn mutisema huomautus, että hän pelkäsi „vanhan Rouvan“ olevan „huonolla tuulellaan“, ollut omiansa rauhoittamaan minua, erittäinkin kun hän lisäsi, että H. P. B. luultavasti kieltäytyisi ottamasta minua vastaan. Niinpä hän tekikin. „Ei mikään maailmassa saisi hänet muuttamaan mielensä.“ Kuulin hänen niin sanovan, kun Mr. Keightley meni sisään (jättäen minut portaille oven ulkopuolelle), ja kuulin hänen aika lailla toruvan Mr. Keightleyä siitä, että toi mukaansa vieraskäynnille aivan tuntemattoman henkilön niin sopimattomalla ajalla. Turhaan toinen selitti, että H. P. B. itse oli määrännyt kohtauksen hetken ja että minä olin vartavasten saapunut maaseudulta määrätyllä ajalla. Ei, H. P. B. oli kivenkova; myöskin suutuksissaan (ainakin silloin niin luulin). Allapäin minun siis täytyi palata

Lontooseen ja sieltä Eastbourneen. „Säästöni" olivat menneet ja „korkeat toiveeni" maahan lyödyt. Olin todella kadottanut tasapainoni suuressa määrin, enkä muuta ymmärtänyt kuin että olin „kelvoton." Yhtäkaikki en lainkaan luopunut päätöksestäni sittenkin tavata H. P. B:ta — olinpa kelvollinen tai kelvoton. Tietysti olin kelvoton; kaikkihan olimme; mutta me olimme siitä kaikki liian traagillisesti tietämättömiä, ja liian tietämättömiä sen olennon tosi luonnosta ja suuruudesta, jota niin väärinkäsitimme ja niin väärin arvostelimme.

Myöhemmin samana vuonna, 1887, pääsin vihdoin sydäntoiveitteni perille; ja taasen Mr. Keightley toimi deus ex machinana. Hän hommasi minulle kutsun saapua n:oon 17, Lansdowne Road, ja ohjasi itse minut sinne myöhään eräänä iltapäivänä. H. P. B. oli muuttanut Maycotista Lontoon West Endiin, ja me olimme siirtyneet Eastbournesta Harrowiin, Lontoon luoteiseen esikaupunkiin, joten matkat eivät enää tuottaneet vaikeuksia. Kun astuimme tuohon tunnettuun alakerrassa sijaitsevaan kaksoissalonkiin, kiintyi huomioni paikalla lihavaan, keski-ikäiseen naishaahmoon, joka istuen selin seinään korttipöydän ääressä kaikesta päättäen oli kokonaan vaipunut pasiansipeliinsä. Hänen päänsä ja kasvonsa olivat kiinnostavimpia mitä koskaan olin nähnyt, ja kun hän, Mr. Keightleyn esittäessä minut, kohotti katseensa minuun, tunsin selvän täräyksen koko ruumiissani, sillä hänen erinomaisen läpitunkevat siniset silmänsä tekivät kirjaimellisesti „reiän" aivoihini. Hän katseli kiinteästi minuun muutaman sekunnin ajan (ja ne hetket eivät olleet minulle helpoimpia) ja kääntyen Mr. Keightleyn puoleen huomautti harmistuneesti: „Ette koskaan sanonut minulle, että hän oli tämän näköinen!" — eikä välittänyt mitään toisen vakuutuksesta, että hän kerran toisensa jälkeen oli niin tehnyt. Mitä „tämän näköinen" tarkalleen tarkoitti, en perästäpäin koskaan keksinyt.

Sillä tavalla minut esitettiin meidän aikamme suurimmalle ruumistuneelle Sielulle; mutta noina varhaisina päivinä en mitään muuta ymmärtänyt kuin että hän sai ihmisen pidättämään henkeään ja että „elämä ei koskaan enää ollut entisensä makuinen." Siitä hetkestä lähtien tulin hänen hartaaksi oppilaakseen — vaikken ajatuksissani niin nimittänytkään suhdettani, — mutta tunsin, että, jos hän suostuisi opettamaan minua, kiitollisuuteni olisi raja-

ton. En myöskään ollut selvillä siitä, mitä hänen oikeastaan piti opettaa minulle. Tietysti sillä ei ollut mitään tekemistä spiritististen tai muunlaisten ilmiöiden kanssa, sillä nämä eivät koskaan olleet mielestäni todistaneet muuta kuin tajunnan eloonjäämisen ruumiillisen kuoleman jälkeen ja ihmiskunnalle tähän saakka tuntemattomien luonnonlakien olemassaolon. Mutta minä jo uskoin vahvasti kaikkeen tuohon. Luulen, että ennen muuta halusin tietää totuuden Sielusta ja Sielun kyvyistä.

„Usko", kuten pieni poika pyhäkoulussa määritteli, „on osata uskoa semmoista, josta tietää, ettei se ole totta"; ja vaikkei tämä kumma määritelmä juuri kuvannut oman uskoni laatua, tunsin yhtäkaikki jotenkuten — ja olin niin tuntenut ensi hetkestä lähtien, kun hänestä olin kuullut, — että tämä eriskummainen nainen kykeni opettamaan minulle, mitä halusin tietää; kykeni, jos tahtoi, todistamaan minulle, että (toistaakseni Huxleyn sanoja) „maailmankaikkeudessa on älyolentoja niin paljon yläpuolella ihmistä kuin ihminen on yläpuolella sontiaista." Olin uskonut semmoisia Olentoja olevan täällä maan päällä, niin kauvan kuin jaksan muistaa, ja olin aina ollut luja päätöksessäni löytää Heitä, vaikka kuluttaisin monta elämää Heitä etsiessäni. Sillä uskoin jo silloin „sielunvaellukseen", kuten sitä siihen aikaan nimitettiin, ja järkkymättömän Lain yliherruuteen.

Puhumatta laajemmin älyllisistä saavutuksistani saatan sanoa, että minulla oli melkoisia tietoja filosofiassa ja metafysiikassa, ja että niin ollen olin älyllisesti enemmän tai vähemmän valmistunut H. P. B:ta kohtaamaan. Moraalisesti sitä en ollut; s.o. motiivini olivat kaikki kieroja. Minä en silloin halunnut yksinomaan palvella kanssaihmisiäni; en ymmärtänyt, kuinka vaarallista on tiedon tavoitteleminen ilman tuota pohjimmaista Leitmotiv'ia; en vähimmässäkään määrässä ymmärtänyt maailman surkeata mentaalista ja moraalista tilaa, — kuinka tärkeä oli siveys ja siveysoppi — nimittäkää asiaa millä nimellä tahansa — mutta kuinka välttämätöntä oli puhdistaa sydämensä ja mielensä. Tätä kaikkea käsitin vain ylimalkaisesti. Minäkin olin aikani ja sukupolveni lapsi; itsekäs ja joka tapauksessa pinnalta materialistinen; vaikka niin vähän aavistin omaa tilaani, että olisin arvossani loukkaantuneena torjunut semmoisia olettamuksia. Yhtäkaikki se oli totta; ja näin pitkän väliajan jälkeen näen sen sel-

vemmin. H. P. B. yksin antoi minulle avaimen omaan luontooni, todisti minulle, kuinka tieteellisen „välttämätöntä" oli harjoittaa korkeinta siveellisyyttä, — „välttämätöntä", koska kaikki elävät olennot olivat pohjaltaan y h t ä. „Ken tahtoo hyötyä Maailmanjärjen Viisaudesta", hän kerran kirjoitti, „hänen on pyrittävä siihen k o k o ihmiskunnan kautta" (Käytännöllistä salatiedettä, kts. Omatunto 1907).

Personalliset muistoni H. P. B:sta liittyivät niin erottamattomasti siihen, mitä hän opetti ja mitä hänen opetuksensa tekivät minulle, että muistellessani toista muistan välttämättä toisenkin. H. P. B. ja asia, jonka puolesta hän eli, olivat lyhyesti sanoen minulle yhtä.

Monet taitavammat ja kirjallisemmat kynät kuin minun ovat kuvanneet tätä „leijonansydämistä" naista, niin etten tahdo yrittääkään semmoista, johon en kykene. Siitä päivästä lähtien, jolloin hänet ensi kerran tapasin, hän aina osoitti minulle mitä suurinta hyvyyttä. Tunsin pian, että hän tiesi minun suhteeni „kaiken" — luki minua kuin kirjaa. En muista koskaan pienimmässäkään määrässä epäilleeni tätä hänen kykyään — tai mitä muuta tahansa hän valikoi. Tämä siitä syystä, että syvästi uskoin „ihmisessä uinuviin psyykillisiin voimiin", jotka e i v ä t olleet hänessä „uinuvia"; sillä paljas hänen läsnäolonsa toi mukanaan valtavan voiman ja tiedon vaikutelman, huolimatta hänen näennäisesti ärtyisästä luonteestaan ja siitä, että hänen personallisuutensa jäi tavalliselle järjelle ratkaisemattomaksi arvoitukseksi. Ei minun suhtautumisessani häneen ollut mitään ansiokasta; olin yksinkertaisesti aina „tiennyt" ja olisin helpommin saattanut epäillä omaa henkilöllisyyttäni kuin sitä, että hän oli „vihitty"; vaikken silloin ajatuksissani käyttänytkään tätä sanaa. Käsitin vain sen, että „hän" tai jokin „hänen" takanaan poikkesi kerrassaan kaikista niistä, jotka häntä ympäröivät; että hän itse asiassa kuului k e r r a s s a a n t o i s e n l a i s e e n m a a i l m a a n, josta tavallisilla kuolevaisilla ei ollut aavistustakaan, — maailmaan, paljon t o d e l l i s e m p a a n kuin aisteillamme havaittavaan, jotka — aistit, — niinkuin jokainen koulupoika tietää, pettävät meitä „suurimman" osan aikaa, joskaan eivät „yhtämittaa".

T ä h ä n (sisäiseen) maailmaan H. P. B. todellisuudessa kuului. Hän kerran sanoi meille: „Minä työskentelen kaksikymmentä neljä tuntia vuorokaudessa; tässä ruumiissa koko päivän, toisessa (eetterisemmässä) koko yön. Mutta

minä muistan kaikki mitä teen (jälkimäisessäkin), te taas ette muista." Nykypäivinä on yhtäkaikki paljon niin sanottuja teosofeja — he nimittävät itse itseään „Vihityiksi" (H. P. B. ei koskaan väittänyt olevansa, mutta oli vihitty), — jotka kerskaillen sanovat „muistavansa"; mutta heidän omat kertomuksensa ja lausuntonsa, jotka laadultaan ovat niin jokapäiväisiä, jopa usein naurettavia ja älyttömiäkin, kumoovat itse heidän väitteensä. Heidän omat suunsa tuomitsevat heidät.

Alice Leighton Cleather.
Engl. suom. P. E.

Auttamisen magia.

Kaikkialla nousee eräs kysymys: voiman kysymys. Vaistomaisesti kaikki tavoittelevat rikkautta, s.o. voimaa. Sitä tarvitsee ja kaipaa niinhyvin urheilija kuin soturi, liikemies ja valtiomies, tehtaalainen ja käsityöläinen, maanviljelijä, tieteilijä ja taiteilija, mystikko ja okkultisti. Kaikki tuntevat heikkoutta, väsymystä, voiman tarvetta.

Tässä tarpeessaan ihmiset tyhjentävät monia apulähteitä.

Kun vihdoin kaikki keinot näyttävät olevan käytetyt, kaikki apulähteet tyhjennetyt, ja ihminen tuntee joutuneensa hajoamisensa partaalle . . . mitä sitten?

Ole ammatiltasi mikä tahansa, ole mystikko tai taiteilija, seppä, tirehtööri tai professori, kaikille on tarjolla eräs voiman lähde.

— Mikähän voiman lähde?

— Tämä: ota entistä enemmän, ainakin rahtusen entistä enemmän huomioon toisen eli toisten auttaminen!

— Kuinka? Minä, joka itse olen huutavassa hädässä, kuinka minä voisin muita auttaa? Sehän on sula mahdottomuus!

— Kuule, tuo on kiusaajan ääni. Se on sinun heti nujerrettava!

— Mitenkä nujerrettava?

— Juuri siten, että ryhdyt auttamaan. Ryhdyt vaan. Sinä voit auttaa kahdella tavalla, ainakin kahdella. Ensiksi on sinun ulottuvillasi aina köyhät ja vaivaiset. Auta

heitä. Auta välittömästi — ei virallisen hyväntekeväisyyden kautta. Auta. Älä välitä, vaikka itsekin olet köyhä ja vaivainen. Auttaessasi opit jotakin. Opit ajattelemaan myönteisesti. Opit toimimaan myönteisesti. Opit kasvattamaan itsessäsi auttajan mielen.

— Auttajan mielen?

— Niin, se on suuri rikkaus, ehtymätön voiman lähde: rakkaus, ilo ja onni on siihen kätketty.

— Mutta kyllä se on ainakin minulle mahdottomuus!

— Nujerra tämä mahdottomuus! Se on vain mielen tyhjä harha. — Sinä autat, sinä alat ja autat niissä rajoissa mitkä sinulle ovat mahdolliset.

Ja rajat avartuvat. Sinä kosketat ja vähitellen auttamisellasi kolkutat toisen auttamisvyöhykkeen rajoja, sen, joka sisältyy Mestarin sanoihin: „Ainahan teillä on köyhät keskuudessanne, ja milloin tahdotte, saatatte heille hyvää tehdä, mutta minua ei teillä ole aina".

— Mutta tästä minä en ainakaan mitään ymmärrä.

— Hanki ymmärrystä!

— Mitenkä?

— Auttaessasi pääset — ja jokaisen on vuorollaan itse päästävä — salaisuuden perille. Enemmät puheet ja neuvot eivät sinään paljoakaan merkitse.

J. R. Hannula.

Vergiliuksen näky.

Vergiliuksen maatalossa hurmaavan Napolin lähettyvillä oli juhlahetki ja pyhäpäivä, sillä isäntä oli saanut rakkaita vieraita Roomasta, jotka olivat saapuneet kuuntelemaan runoilijan Aeneis-runoelman kuudennetta laulua, joka hiljattain oli valmistunut. Rooman terävimmät ajattelijat ja nerokkaimmat miehet olivat nyt koolla: Maecenas, primus inter pares, tämän vanha ystävä C. Asinius Pollio, sotapäällikkö, kirjailija, valtiomies ja Rooman ensimmäisen kirjaston ja ensimmäisten taidekokoelmien perustaja, historiankirjoittaja Livius, tasavaltalainen, mutta silti Caesarin ystävä ja suosikki, Horatius, muodon mestari, ivallinen Ovidius, satirikko, elegikot Tibullus ja Propertius ja tämän mielitietty Cynthia, sitäpaitsi vielä kaksi jalosukuista sybariittia,

kaksi nuorukaista, jotka hienostuneet taideharrastukset olivat tuoneet runoilijan seurapiiriin. Kuulijakunta oli siis loistava, hieno ja valittu.

Sittenkun oli kerrottu kuulumisia Roomasta ja Ovidiuksen terävä kieli oli paljastanut muutamia hovin salaisuuksia ja kuvannut Julian, Augustuksen kauniin, mutta kevytmielisen tyttären lemmenseikkailuja ja Asinius Pollio oli esittänyt muutamia viimeisiä löytöjään vanhan taiteen alalta ja kaihonsairas Propertius oli lausunut lemmenlaulujaan Cynthialle, armaalleen, ja Horatius odinsa Vergiliukselle, ryhtyi Vergilius esittämään suurteoksensa kuudennetta laulua. Kuulijat asettuivat mukavasti leposohvilleen ja odottivat jännityksellä runoilijan esitystä maistellen väliin jäähdytettyä viiniään. Vergilius lausui hyvin ja taidokkaasti, ja hänen vieraansa keskeyttivät tuon tuostakin esityksen „vivat"-huudoillaan.

Kun runoilija oli ehtinyt kuudennen laulun 574 säkeeseen:

*) . . . Cernis, custodia qualis
vestibulo sedeat? facies quae limina servet?

ja painostaen joka sanaa lausunut sen, vaikeni hän äkkiä jääden tuijottamaan eteensä pelottavan suurin silmin.

— Mitä sinä tuijotat, Vergilius? kysyi vihdoin Maecenas. Näetkö näkyjä, runoilija?

— Entäs te sitten? Ettekö te näe olentoa tuolla Caesarin ja sinun rintakuvasi välillä? Ettekö näe noita kaameita kasvoja, noita hirveitä silmiä?

— Sinä hourit, Vergilius. En näe tuolla mitään. Sinun hermostosi on varmastikin liian paljosta miettimisestä rasittunut, eikä ihmekään kun hengessä olet vieraillut Infernossa ja katsellut Tartaroksen kauhuja, leikki Ovidius juoden kulahduksen maljastaan.

— Niinkö arvelet, veli Ovidius. Mutta haluatteko te nähdä hirviön, niin manaan hänet nähtäväksenne? kysyi nyt Vergilius.

— Tee se, Vergilius! kehoittivat kaikki nuoret yhtä suuta, mutta Livius ja Maecenas vain nyökkäsivät suostumustaan.

— Olen runoileva hänestä loistavan satiirin, jos hän näyttäytyy sen arvoiseksi, naljaili Ovidius.

— Hyvä! Mutta nyt vaietkaa kaikki! varoitti Vergilius ja kääntyen taustalla oleviin „kasvoihin" käski hän:

---

*) Näetkö millainen vartija eteiskäytävässä istuu, millaiset kasvot kynnystä vartioivat?

— Hirviö, muutu lihaksi ja vereksi ja astu esiin hämärästäsi!

Tuskin ehti hän saada tämän lausutuksi, niin kävi kuin väkevä tuulenhenki halki atriumin ja lieska kohosi ilmoille Maecenaksen ja Augustuksen pystykuvien välistä, ja kauhea hirviö ilmaantui kaikkien nähtäväksi.

— Katsokaa minua silmästä silmään, jos rohkenette! kehoitti kaamea ääni.

Nuorten leposohvilta kajahti vain yksi ainoa kauhun huuto, ja ei sitten ääntäkään. Cynthia syöksyi parahtaen Propertiuksen syliin. Vihdoin pyörtyi myös Livius. Ainoastaan Maecenas, joka oli noussut seisomaan, kesti, joskin pelottavan kalpeana, hirviön katseet hyveittensä ja jaloutensa sisäisellä voimalla.

— Senpä saatoin arvata, hymähti ivallisesti hirviö, että paitsi sinua Vergilius, vain yksi ainoa Roomassa jaksaisi kestää katseeni tulta: Maecenas vain! — Mitä tahdotte minusta te väkevät?

— Paljasta meille Maecenaksen tulevaisuus! kehoitti Vergilius.

— Entäs omasi, Vergilius?

— En tarvitse minä sinun apuasi siinä suhteessa, vastasi Vergilius tyynesti.

— Hyvä! Maecenas kuuluu kuolemattomiin, ennusti nyt hirviö. Hänen nimensä on loistava tulikirjaimin historian lehdillä ja siitä on tuleva kaikkien taiteensuosijain kunnianimi. — Riittääkö, vai?

Vergilius, joka huomasi, ettei Maecenaskaan enää kauemmin jaksaisi kestää hirviön läsnäoloa, käski tämän poistua ja ivallisesti nauraen häipyi olento näkymättömiin. Maecenas pyyhki hikeä otsaltaan ja Vergiliuskin hengähti ikäänkuin helpotuksesta. Sitten elvyttivät he yhteisvoimin kaikki pyörtyneet.

— Vergilius, lauluveikko! huudahti nyt Ovidius kalpein huulin, en totta totisesti toiste pyydäkään sinua manaamaan h ä n t ä esiin, en, mehercule, vaikkapa purevin satiirini jäisikin luomatta! Eihän sinun „henkesi“ osaa edes pukeutuakaan. Millaisessa barbarisessa puvussa hän suvaitsikaan esiintyä Rooman hienoimman seurapiirin edessä! En tahdo uudistaa tuttavuutta hänen kanssaan. — Täytä, orja, maljani ja vie se myös huulilleni, sillä käteni vapisee, totisesti, se vapisee!

— Minä liittäisin hänet mielelläni kokoelmiini harvinai-

suutena, leikki viinin rohkaisema Pollio, mutta hänen kasvonsa ovat todellakin aivan liian harvinaiset. Hyi toki sitä barbaaria!

— Rakas Vergilius, pyysi nyt Horatiuskin, älä enää milloinkaan näytä häntä meille, jos henkemme on sinulle rakas. Sinun paljas kuvauksesi hänestä riittää meille. Ja Livius ja muut vieraat olivat samaa mieltä.

Vergilius hymyili vain kaunista, hiljaista hymyään, mutta Maecenas oli totinen ja vaitelias.

Tibullus ja Propertius, elegikot, tuijottivat vain synkästi eteensä ja vaikenivat, Cynthia nyyhki armaansa rinnalla, mutta nuo kaksi jalosukuista „sybariittia" olivat kalman kalpeat kasvoiltaan: näky oli ilmeisesti ollut aivan liikaa heidän hienoille, herkille hermoilleen. Vasta kun maljoja oli ahkerasti juotu, elpyivät vieraat verkalleen ja vasta illansuussa kohosi tunnelma entiselleen.

Tähdet syttyivät juhlallisesti heidän päänsä yllä, ja aamuun asti kesti rattoisaa ja henkevää seurustelua, mutta vasta päivän lempeät säteet hajoittivat viimeiset varjot heidän otsiltaan. Rafael Ronimus.

„Kalevalaveljet".

„Annappas ajan kulua,
Päivän mennä, toisen tulla,
Taas minua tarvitahan,
Katsotahan, kaivatahan
Uuen päivän päästäjäksi,
Uuen kuun kulettajaksi."

Suomessa on verrattain paljon totuudenetsijöitä, mutta nämä ovat kuten tunnettua jakautuneina eri seuroihin, kukin siihen, mihin tuntee sisäistä kutsumusta. Meillä on Teosofinen Seura, Antroposofinen, Ruusu-Risti- ja Yhteisvapaamuurariseura, ehkäpä vielä useampia, joiden yhteisenä päämääränä on totuuden etsiminen ja niihin osallistuneilla totuuden löytäminen.

Tämä H. P. Blavatskyn alullepanema teosofinen liike on siis suuresti levinnyt ja yhdestä rungosta on kasvanut monia valtavia haaroja, joista kukin saapi valita tempperamenttinsa ja luonteensa mukaisen tien, jota myöten hän aikoo kulkea ja kulkee totuuden valoa kohti. Kun siis tällä kirjoituksella käännyn niiden ihmisten puoleen, jotka ovat yllämainituissa seuroissa mukana tai niiden ulkopuolella seuraavat okkultismia tai mystiikkaa, ei tarkoitukseni suinkaan ole vetää ihmisiä pois niistä järjestöistä, joihin he kuuluvat, vaan tarkoitukseni on, että ne totuudenetsijät, joiden sielua ja henkeä lämpi-

mästi ailahduttaa kalevalainen viisaus, veljeys ja kauneus eli Kalevalan henkinen, siveellinen ja taiteellinen puoli, oppisivat toisiaan tuntemaan.

Valkoisen Veljeskunnan suuri lähettiläs ja totuudenjulistaja Helena Petrovna Blavatsky on ihmeellisessä kuolemattomassa teoksessaan „Salainen Oppi" kutsunut Väinämöisen uudelleen palvelemaan inhimillistä kehitystä ja täten auttanut edellämainitun ennustuksen toteutumista. Tämä tapahtui siten, että H. P. Blavatsky kirjoitti Salaisen Oppinsa II osan motoksi eli sisällön tulkinnaksi katkelman Kalevalan Väinämöisen syntyrunosta. Mitä tämä merkitsee? Aivan varmasti sitä, että Kalevalan runoissa kerrotaan ja opetetaan samoja asioita, kuin Salaisen Opin toisessa osassa, siis ihmisen fyysillistä, sielullista ja henkistä kasvua aina siitä lähtien, kun ihmisminä alkoi kehityskulkunsa, siihen asti, jolloin tämä kehitys saavuttaa takaisin Jumalaan yhtymisensä. Kalevalassa ovat nämä kaikki asiat kerrottuna, siinä on koko inhimillisen kehityksen kertomus niille, joilla on „silmät nähdä ja korvat kuulla".

H. P. Blavatsky viittaa vielä teoksessaan, miten Kalevalan neuvot todella ovat salatieteellisiä pohjaltaan, kun hän m. m. mainitsee Ahti Lemminkäisen salatieteilijäksi, valkoiseksi maagikoksi. Tämä kaikki merkitsee siis, että Kalevala on Valkoisen Veljeskunnan taholta asetettu yhdeksi ensimmäisistä ja suurimmista hengen viisauden ilmennyksistä, joita on annettu ihmiskunnan ohjeiksi, koska se on asetettu Rig Vedan rinnalle, sillä Salaisen Opin I osa on aloitettu viimemainitun kirjan katkelmalla.

Kalevalassa löytää Suomen kansan henki, sen sisempi, korkeampi minä itsensä. Sen avulla voi kansa, ne yksilöt, jotka ovat nyt ja ne, jotka vasta tulevat ruumistumaan Suomen kansan keskuuteen, nousta oman korkeamman minänsä puoleen ja kansana oman kansallishenkensä yhteyteen. Tätä tietä myöten olisi Suomen kansan henkinen kulku saatava ohjatuksi. Kansa olisi saatava inspiroiduksi nousemaan Kalevalan viisautta, veljeyttä ja kauneutta ymmärtämään ja ilmentämään. Se yhteinen kallio, jolla Suomen nuori, murrosajan ristiriitojen eksyttämä kansa voisi löytää lujan perustan, on Suomen kansan vanha perintö, Kalevala. Sitä ei voi mikään puolue, ei mikään seura tai yhtymä riistää ryhmäetujensa palveluun, sillä Kalevala on jokaisen suomalaisen sisäinen aarre. Harvat sen kyllä vielä siksi huomaavat, mutta hyvä näinkin. Hyvä on, että edes taiteilijat ovat sen osittain jo huomanneet. Onhan se huomattu ulkomaillakin, onhan sen ulkonainen kauneus valloittanut sille yleismaailmallisen maineen ja arvon. Kalevalan synnyt syvät ovat kyllä vielä Vipusen vatsassa. Ne ovat vielä tunteiden ja aatteiden maailmassa ja luonnon muistissa ja sieltä ne olisi saatava sielun ja hengen elämää palvelemaan.

Tekin kaikki Kalevan heimon miehet ja naiset, missä asunettekin, te, jotka ette tunne kiintymystä Kalevalan hengen „syntyihin syviin", älkää sen vuoksi kääntäkö pois katsettanne tästä tuumasta, sillä tehän voitte tuntea lämpöä Kalevalan kansallishenkeä ja sen yhdistäviä aatteita kohtaan tai sen tietoa kunnioittavaa sisältöä kohtaan ja näissä on veljespiiriin liittymiselle riittävästi aihetta. Kalevala-veljillä ei ole mitään oikeauskoisuutta, vaan kukin etsii omalla tavallaan totuutta Kalevalasta ja ilmentää löytönsä ihmiskunnan hyväksi. Kaikki te, jotka toivotte veljellisempää aikaa heimollemme ja ihmiskunnalle, liittykää Kalevala-veljiin sitomaan Suomen siltaa. Kun en-

siksi itse opimme veljellisiksi kalevalaisen aatteen avulla, niin meidän välityksellämme leviää tämä yhdistävä suvaitsevaisuuden veljeshenki kaikkialle. Suomen kansa on saatava nousemaan Joukahaissuosta Väinämöisen ihanalla laululla inhimillistä kehitystä palvelemaan ja ohjaamaan sitä jumalallisen suunnitelman puoleen hyvään, jaloon ja kauniiseen.

Kaiken aatteellisen työn ilmentäminen on heikkoa ja hapuilevaa, jos se tapahtuu irrallisena ja erillään, mutta jos se tapahtuu yhteisvoimin, tulee se määrätietoiseksi ja voimakkaaksi. Siksi ehdotankin, että halukkaat ilmoittautuisivat tässä esitetyistä asioista neuvottelemaan ja suunnittelemaan, sillä tuntuu siltä, että pitäisi jo olla ainakin pieni joukko, joka ymmärtäisi asian ja voisi yhtyä seuraamaan ainoaa ohjelmapykälää, joka pitäisi olla kirjoitettuna jokaisen Kalevala-veljen sydämeen. Tämä pykälä on seuraava:

„Kalevala-veljet, kuulukootpa he mihin aatteellisen työn seuraan tahansa tai olkootpa niiden ulkopuolella, tultuaan yhteen lyömällä kädet käsiin, unohtavat kaiken muun veljien kokouksissa paitsi Kalevalan, jota he tutkivat ja jonka syvää viisautta, veljeyttä ja kauneutta he pyrkivät yhteisissä neuvottelukokouksissa ilmentämään ja täten menetellen luomaan todellista Suomen siltaa, joka yhdistäisi kaikki Väinölän lapset soinnuttamaan Väinämöisen soittoa itsessään ja kansassaan."

On ilman muuta selvää, että Kalevala-veljiin liittynyt on edelleenkin sen seuran tai järjestön jäsen, mihin hän on ennen kuulunut ja toivottavasti vielä syvemmin ja vakavammin tekee työtä sen jäsenenä, sillä tämä Kalevala-veljien järjestö ei olisi mikään uusi järjestö, joka olisi järjestetty seuratoiminnan mukaisesti johtajineen, johtokuntineen j.n.e.

Tämä järjestö olisi jotain toista, ja pyydän tässä esittää muutamia suuntaviivoja ajateltaviksi niille, jotka tuntevat kiintymystä näihin asioihin.

Tämän Kalevala-veljien järjestön toiminnan pitäisi olla aivan vapaata, ainoa side, joka yhdistäisi, olisi veljesmerkki. Silloin kun joku veli asettaa tämän merkin näkyviin ja kantaa sitä julkisesti, on hän alistunut niihin sääntöihin, joista ohjelmakirjanen mainitsee. Tämä merkki voisi olla esim. „Koru-Kalevalassa" oleva „käsi käteen"-merkki. Mitä sitten sisältää ohjelmakirjanen? Siinä olisi lyhyesti selitettynä tämän järjestön muoto, toimitapa ja tarkoitus sekä ne velvoitukset, jotka veli ottaa kannettavakseen silloin, kun hän kantaa merkkiään julkisesti, ja mistä lähemmin seuraavassa:

Järjestömuoto.

Jäsenyys on avoinna kaikille Suomen kansalaisille ja Kalevan heimon jäsenille sekä kaikille ihmisille, jotka tuntevat kiintymystä kalevalaisiin runoaarteisiin. Ikärajana on 15 vuotta ja jäseneksi pääsyn ehtona on kahden Kalevala-Veljen suositus. Jäsenyys kestää kuolemaan asti, jolloin jäsen kuolleena poistetaan luettelosta.

Luettelon järjestön jäsenistä pitää jäsenluettelonpitäjä, joka valitaan Kalevala-Veljien vuosikokouksessa Helsingissä helmik. 28 pnä (Kalevalan päivänä). Vaalin ratkaisee yksinkertainen ääntenenemmistö.

Jäsenluettelon pitäjän tehtävänä on antaa uusille veljille vuosijuhlassa määrättyä veljesmaksua vastaan veljesmerkki ja ohjelmakirjanen sekä laatia seuraavaa vuosijuhlaa varten selostus siitä, mon-

tako uutta veljeä on vuoden varrella liittynyt tai kuoleman kautta eronnut sekä kertomus jaetuista veljesmerkeistä ja ohjelmakirjasista.

Maaseudulla voivat veljet valita keskuudestaan samanlaisen jäsenluettelonpitäjän. Hän saa merkit ja ohjelmakirjaset Helsingissä toimivalta pääjäsenluettelonpitäjältä. Tälle on hänen myöskin vuosikokouksessa ilmoitettava maaseudulla liittyneiden uusien veljien lukumäärä.

Vuosijuhlassa valitaan myöskin 3-henkinen ohjelmatoimikunta huolehtimaan seuraavan vuosikokouksen ohjelmasta. Samoin menetellään kaikilla muillakin paikkakunnilla, missä järjestöllä on jäsenluettelonpitäjänsä.

Ihanne ja päämäärä.

Kalevala-Veljet harrastavat kalevalaisten runojen perinnäistiedon tutkimista, niiden kauneus-, viisaus- ja veljeys arvojen tutkimista, niiden syntyjä syviä ja niissä piileviä neuvoja ja opetuksia. He koettavat myöskin elämässään ottaa varteen niitä ulkonaisiakin kansallisia hyviä tapoja, joita Kalevalan runoelmat ja elämän viisautta uhkuvat lukemattomat suomalaiset sananlaskut neuvovat. Veljet omistavat hengessään Kalevalan sisäiset voiman ja valon lähteet tai pyrkivät ainakin aavistamaan niitä, joita ihmisten olisi alettava ammentaa ja ilmentää elämässään. Kalevala on suuri henkinen aarre-aitta, jonka antimia viljelevät ensin taiteilijat ja henkiset totuudenetsijät, ja vähitellen nousee koko Suomen kansa ilmentämään viisautta, veljeyttä ja kauneutta ja siten auttamaan inhimillistä kehitystä ja kulttuuria omalla erikoisuudellaan, jota Kalevalan aarteet sisältävät. Kalevala-Veljien unelmana on, että kerran koko Suomen kansa kantaa tätä Kalevalan veljesmerkkiä, ensin juhlatilaisuuksissa, myöhemmin aina. Ihana on se näky, kun kokonaisen kansan kaikki yksilöt ovat lyöneet veljen kättä toisilleen, eikä ainoastaan toisilleen, vaan koko maailmalle, kaikille maailman kansoille. Sillä Kalevalan henkiset aarteet kohoavat kansallisuusrajojen yläpuolelle, mutta ne voidaan ilmentää ainoastaan kansallishengen välityksellä. Toteutukoon pian unelma, että Kalevalan veljesmerkki on jokaisen tosi suomalaisen ja hänen heimoveljensä rinnassa kuulukootpa hän mihin luokka-, puolue-, tai aatteelliseen ryhmään tahansa, sillä tässä merkissä Kalevala-Veljet yhtyvät ja tällä merkillä he voittavat.

Käytännöllinen toiminta.

Kalevala-Veljet eivät ole mihinkään sidottuja tai velvoitettuja sen nojalla, että hänet on veljesluetteloon merkitty ja hän omistaa veljesmerkin ynnä ohjelmakirjasen. Ainoastaan silloin, kun Kalevala-Veli julkisesti kantaa veljesmerkkiään (näkyvissä), on hän hyväksyen omaksunut seuraavat käytännölliset ja tunnusmerkilliset periaatteet koettaen parhaansa mukaan seurata niitä ja toteuttaa elämässään:

I:ksi. Puhutellessaan toisiaan käyttävät Kalevala-Veljet samoin kuin lihallisetkin veljet keskenään tuttavallista ja lähentävää yksikön toisen persoonan persoonapronominiä „sinä“ tai „sie“ tai myös nimitystä „veli“. Tittelit, y.m. arvonimet häviävät heidän väliltään kuin siivellä pyyhkäisten, vaikkapa he kohtaisivat toisensa ensi kertaa.

II:ksi. Merkkiä kantava veli tunnustaa julkisesti kalevalaisen aatteen kaikkien Suomen heimojen yhdistäväksi siteeksi, joka kokoaa yhteen kaikki Väinölän lapset. Hän tunnustaa harrastavansa Suomen kansan ja sen heimolaisten lähentymistä ja yhtymistä, ei väkivaltai-

sin keinoin, sillä sellaiset kalevalainen viisaus hylkää, vaan veljeydessä yhtymistä, mihin se neuvoo.

Lisäksi tunnustaa hän jättäneensä toisarvoiseen asemaan nykyisin vallalla olevat luokka-, puolue y.m. ihmisiä eroittavat pyrkimykset, jotka voivat olla aivan paikallaan ryhmissä, mutta Kalevala-Veljenä hän näkee ja tuntee, että Suomen heimot ja Suomen kansalaiset tarvitsevat yhteisen, lähentävän, koossapitävän ja nostattavan kansallisen ihanteen, joka lähentää kaikkia näitä ihmisryhmiä toisiinsa. Tämä aate on kaikille tosi suomalaisille oma rakas kalevalainen aate, tämä Suomen kansan kansallishengen ihana ilmennys, todellinen Suomen silta.

III:ksi. Näiden Kalevala-Veljien ihanteiden toteuttamiseksi tekevät veljet ulospäin suuntautuvaa työtä innostaen ihmisiä liittymään Kalevala-Veljiin. Samassa tarkoituksessa voivat he yhdessä tai yksin kutsua koolle kokouksen, jossa puhein, esitelmin ja keskusteluin valaistaan näitä asioita.

Kalevala-Veljien tunnuslause on: „Heimoveljet, liittykää meihin sankoin joukoin rakentamaan Suomen siltaa!"

„Veli kulta, veikkoseni
Kaunis kasvinkumppalini
Lyökäämme käsi kätehen
Sormet sormien lomahan

„Lauloaksemme hyviä
Parahia pannaksemme
Tämän iltamme iloksi
Päivän kuulun kunniaksi
Vaiko huomenen huviksi
Uuen aamun alkeheksi."

Niitä, jotka tuntevat pitävänsä edellä esitettyä veljesjärjestöä tarpeellisena, pyydän saapumaan Kalevalan päivänä helmik. 28 pnä klo 7 j.p.p. entisen Stenmanin taidesalongin yläkertaan Länsi-Heikinkatu 10, keskustelemaan ja päättämään veljesjärjestön perustamisesta. Ne, jotka eivät ole tilaisuudessa saapumaan kokoukseen, voivat ilmoittaa yhtymisensä kirjeellisesti allekirjoittaneelle osoitteella: Pakinkylä.

J. E. Kaukomaa.

Matkan varrelta.

Olimme kävelleet, me, Teofilus ja Johannes, uskomuksen eli luottamuksen tiellä, ja Teofilus aloitti puheen uskosta. Näin hän puheensa aloitti: niinpä vaan, veli Johannes, paljon on uskosta puhuttu, onpa joskus sanottu: löytyneekö Ihmisen Pojan tullessa uskoa maan päällä. Ja taas: ei ole usko jokamiehen asia. Mitä siis usko on? Tai kuka ihminen on uskovainen?

Tämän sanottuaan Teofilus vaikeni. Ja minäkin vaikenin. Sillä huomasimme tulleemme yhtäkkiä heitetyksi keskelle vaikeata pulmaa.

Mutta ollessamme pääsemäisillämme pulman keskeisimpään kohtaan, silloin selvisi Teofiluksen sydämen ja aivojen välimailla joku ihmeellinen seikka. Selviö loisti hänen silmistään. Mutta vaikka selviö hänen silmistään loisti, vaikeni hän kuitenkin yhä. Hän vaikeni siksi — niinkuin hän myöhemmin sanoi —, että hän samalla käsitti, kuinka vaikeata olisi tuon selviön ymmärrettäväksi saattaminen.

Tässä vaikeudessamme — sillä se oli meidän molempien yhteinen vaikeus — välähti isä Ahasveruksen ajatus kuin salama, joka valaisee idästä länteen: jonkun on tämä asia kuitenkin ymmärrettäväksi saattaminen!

Siinä me nyt seisoimme, Teofilus ja minä. Emmekä me tämän selvän velvoituksen edessä osanneet muuta kuin ryhtyä rohkaisemaan toinen toisiamme. Teofilus ehättää ensin: kuule Johannes, sanohan mitä usko on!

— Älähän, hyvä ystävä!

— Hyväkö ystävä? sanot. Mutta kuulehan: usko, usko, se se varmaankin on hyvä ystävä.

— Tosiaan. Ja jos siis olisi uskoa, olisivat ihmisetkin hyviä ystäviä keskenänsä.

— Varmasti olisivat.

— No mutta, Teofilus, eikö siis kävisi määritteleminen uskoa näin: usko on hyvän ystävyyden ehto ja aiheuttaja.

— Hyvinkin. Ja selviön toinen puoli on tämä: uskon puute näyttäiksi epäystävyytenä, riitana ja torana.

— Sekin on totta, on johdonmukaista.

— Itse asiassa me olemmekin päässeet loistavaan alkuun uskosta puhuaksemme! Ihan kuin itsestään, sattumalta. Kunhan emme nyt vain pilaisi hyvin alettua asiaa.

— Varovaisuus on tässä suhteessa paikallaan. Pystyttäkäämme siis valkoinen taulu tähän uskon tien alkuun ja maalatkaamme siihen elävän voiman eli hyvän tahdon kirjaimilla näin: usko on ystävyyden ehto ja aiheuttaja.

— Mainiota! Ja koska tässä tuli kuin itsestään puheeksi hyvän tahtominen, niin maalatkaamme toiseen tienviittaan seuraavat sanat: usko on alinomaista hyvän tahtomista.

— Sitä se juuri on. Ja minäpä luulen, että meidän keskustelumme uskosta tuottaa isä Ahasverukselle pelkkää iloa.

— Varmasti hänen ilonsa on suuri — kunhan me emme vain kupsahtaisi suin päin ensimäiseen kuoppaan hyvin aloittamamme uskon tiellä.

— Tutkikaamme siis vaaroja ja vastuksia uskon tiellä.

— Se tehkäämme!

— Mistä siis alkaisimme?

— Tietenkin ensimäisestä vaarasta.

— Sinä puhut hyvin johdonmukaisesti, veli Teofilus. — Mutta kuulehan!

— No?

— Eikö ole otettava huomioon, että, ryhtyessämme puhumaan uskon tien ensimäisestä vaarasta, joku läsnäolevista veljistä saattaisi ärtyneenä hermostua, loukkaantua, suuttua?

— Niinkö? Mutta hätäpä tässä keinon keksi!

— Mitenkä?

— Pystytetään jälleen viitta uskomme tielle ja maalataan siihen seuraavalla tavalla: älä suutu!

— Oikein sanot. Ja olkoon siis seuraavalla tavalla: jos jotakuta veljeä uskon alkutaipaleella alkaisi hermostuttaa, hänen olemuksensa kävisi ärtyisäksi, älköön hän millään muotoa salliko ärsytyksen paisua suuttumukseksi, vaan nujertakoon hän oman ärsytyksensä hyvällä tahtomisella.

— Usko on olemukseltaan näinollen kielteistäkin laatua?

— Totta kai!

— Sanotko totta kai?

— Sanonpa tietenkin!

— Sano siis myöskin, mitä olisi edelleen ja erikoisesti vaarinotettava, ettei kulkija uskon tiellä suuttumuksen kuoppaan kupsahtaisi.

— Sekin sanottakoon. Ja minä siis teen yhden kysymyksen.

— Aivan oikein. Sinä siis teet erään kysymyksen.

— Nimittäin: jos kulkija on kupsahtanut kuoppaan, niin mitä hänen on erikoisesti vaarinotettava kuopasta noustuaan?

— Tosiaan — luulen ma — hän on huomaava vaatteensa rähjäisiksi, ja vaistomaisesti hän alkaa ravistella roskia pois nutustaan.

— Ja painaa mieleensä erään kokemuksen . . .

— Tietenkin hän painaa mieleensä erään kokemuksen.

— Ja nyt me keikautamme tämän jutun erääksi vertauskuvaksi.

— Tietenkin me keikautamme.

— Sillä sitten, kun hän on nuttunsa ravistellut ja lähtenyt kävelemään, johtuu hän kuin itsestään mietiskelemään seuraavalla tavalla: jaapa jaa, minun oli puhdistettava takkini, kun varomattomuudessa olin kuoppaan kupsahtanut. Uskon tiellä otettakoon asiat päinvastaisessa järjestyksessä. Niinpä ryhdynkin ensiksi puhdistamaan „vaatteitani“, s.o. personallista mieltäni, tunnettani — jotten epäpuhtaan mieleni, likaisen sydämeni vuoksi suuttumuksen kuoppaan kuupertuisi.

— Etten likaisen mieleni vuoksi uskoni tiellä aistillisuuden lätäkköön ja suuttumuksen kuoppaan kuipertuisi? Vai niin. No mitäs tässä. Pannaan uusi varoitus ja ohje uskon tielle. Kas näin: älä ajatuksissasikaan ole epäpuhdas!

— Ja niin me olimme pystyttäneet neljännen tienviitan uskomme tielle.

Sitten me tulimme vilkaisseeksi toisiamme silmiin, minä ja Teofilus. Ja oli kuin olisimme yhteen ääneen sanoneet — vaikkemme mitään puhuneet — vuorisaarna! Kas, siinähän ne taulut ja tienviitat jo ovat pystytetyt! Mestari itse on ne jo aikoja sitten pystyttänyt ohjeiksi ja osoituksiksi uskon kaidalle tielle.

Ja me sanoimme ääneen toisillemme: siinäpä se! Usko onkin Mestarin neuvojen käytännöllistä vaarinottamista.

Tämän sanottuamme välähti isä Ahasveruksen ajatus läpi päämme: mutta jokaisen on kuitenkin ikäänkuin uudestaan ja omalta kohdaltaan nämä ohjeet uskonsa tielle pystytettävä.

Ja eikös vaan: oman olemuksemme sisäinen välttämättömyys sai meidät heti pystyttämään seuraavan neuvon: älä vanno! Ja sen tehtyämme tuntui meistä, minusta ja Teofiluksesta, että me olimme paljosta vaivasta vapautuneet.

Tämä ihmeellinen vapautumisen tunne kannusti ja elähytti meitä, ja omasta aloitteestamme me kohotimme uskomme tielle seuraavan osoituksen: älä ole pahaa vastaan. Eikä siinä ollut kuin siunaaman hetki ja me olimme jälleen välttämättömyyden keskellä kohottamassa taulua, jossa hehkuivat sanat: älä sodi, vaan rakasta kaikkia ihmisiä.

Tämän sanottuamme tapahtui ihmeellinen muutos sielumme tilanteessa: uskomme muuttui näkemykseksi.

Silloin sanoin minä, Johannes: selvä on. Ja Teofilus, hän, joka oli tämän kanssapuheen aloittanut, lopetti sen myöskin ja sanoi näin: usko on näinollen molemmin puolinen asia, a) kieltäytymistä ja vapautumista, b) myöntymistä totuuden rakkaudessa palvelemaan kaikkia olentoja, tahtomaan kaikille hyvää.

Käskystä: Johannes Kotipelto.

Kirjeitä toimitukselle.

„Materialismi vaiko teosofia."

Suuresti kiitollinen olen E. P:lle, joka soi taas tämän tilaisuuden muutamiin virkistäviin muistoihin. Kun ensimmäinen kirjeenne julaistiin, olin herkän intensiivisessä mielessä, koska juuri olin saanut otteen. Tuo ote minulle merkitsi, että totuus kosmoksessa oli ja tuli olla jotain ehdotonta, itsetietoista, ylevää, pyhää ja majesteetillista ja että sen tutkiminen oli palvelus, joka myös oli oleva sielullisesti tietoista sekä aktiivisesti kehittävää, ja että todellinen tieto ihmisen suhteesta olemassaoloon aina oli ollut olemassa ja että se oli saavutettavissa Aina kautta vuosisatojen on ollut seuroja ja järjestöjä salaisen viisauden vartijoina, jotka ovat olleet kuin valonsoihtuja vulgäärisen ihmiskunnan pimeässä yössä ja jotka siellä täällä syttyville tuikkeille ovat tietä viitoittaneet. Joku yksilö päästyään kiinni tällaisesta otteesta on kuin olisi heittänyt itsensä irralleen vanhasta, ikävästä, hengettömästä olemisesta, jonka rytmi ei enään kirvoita hänen olemustaan, ja saanut näköpiiriinsä uuden ennen kuulumattoman valon, jonka säteistä aineellinen muoto saa uuden elämän ja uuden rytmin. Mikä oli tosioloisen elämän perusta? Mitä oli todellinen elämä, oliko se toimivaa vai toimetonta?

Jos sanomme voiman ja aineen jakamattomaksi, mistä tulee niiden alkusyy, liikunto? Kun puhumme ajattelemisesta, mikä on se, joka itseään sanoo minäksi, vai tekeekö ajatus vain määrätynlaisia liikkeitä ilman hoitajaa? Aine jaotellaan molekyyleihin ja atoomeihin, mutta jos atoomi olisi jaoton, olisi se samalla vailla kimmoisuutta ja vailla kaikkea sitä kykyä ilmentää energiaansa, joka aikaansaa elollisen maailman. Jos rakentaisimme jonkun koneen aivan kiinteäksi, kuin yhdeksi jaottomaksi kappaleeksi, niin sen käyntiin asettaminen olisi mahdottomuus, sillä ei mitään koneelle tarkoitettua liikettä, ei voiman ilmennystä siinä saataisi aikaan, ellei jotkut siinä olevat osat muuta paikkaansa. Koneen tulee näin ollen olla muuttuvainen, ja muuttuvainen on jaollinen. H. P. Blavatsky sanoo: „Atoomien loppumaton jaollisuus muuttaa aineen pelkiksi voimakeskuksiksi, se on, estää pitämästä ainetta ulkokohtaisena aineellisuutena". Kemisti Butlerof sanoo: „Voima ei ole liikunnon syy vaan seuraus, ja taas voima eli voimien syy ei ole aine eikä periaine, vaan itseliikunto". Tri B. V. Rickhardson on kirjoittanut hermoeetteristä: „Elollisen ruumiimme molekyylien välillä on olemassa hyvin hieno väliaines, höyry- eli kaasumainen, joka saattaa molekyylit liikuntaan ja solumaan toistensa ohitse, sekä alituisesti muuttamaan muotoansa; väliaines, jonka avulla ja kautta kaikki liikunta tapahtuu; jonka kautta yksi elin eli osa ruumiissa on yhteydessä muiden osien kanssa ja

jonka kautta ulkopuolinen elävä maailma on yhteydessä elävän ihmisen kanssa; väliaines, jonka läsnäolo antaa elon ilmiöiden esiintyä, mutta jonka täydellinen poissaolo jättää ruumiin kuolleeksi", ja edelleen: „luonnossa on kaksi tekijää — aine, joka on painollinen, näkyväinen ja kouraan tuntuva, ja jokin, mikä on painoton, näkymätön ja havaittavissa ainoastaan aineeseen tekemän vaikutuksen johdosta". Ja tri R. sanoo, että tämä „painoton toimiva tekijä ei ole pelkkä liikuntatapa eikä värähtely painollisen aineen osasissa, vaan on itse aineellinen substanssi, joka vuotaa auringosta läpi avaruuden", johon Salainen Oppi lisää: „Vieläpä täyttäen joka pisteen meidän aurinkokunnassamme, sillä se on niin sanoaksemme eetterin fyysillinen olosija, sen „päärme" (verho) meidän tasollamme; eetteri taas palvelee muita kosmillisia ja maisia tarkoituksia paitsi, että se on valon kuljettamisen väline". (Radio, kuvienkaukolähetys ja tuo ehkä uusin ihme, eetterivalokuvaus, jonka on keksinyt radiotutkija George Hazlett Amerikassa, kts. R.R. syysk. n:o 1927 „Kun saduista tulee totta"). Madame Blavatsky sanoo: „Aine on luonnoltaan harhaa, mutta voima, substanssi, on aina toimiva, ilmiöllinen, positiivinen eetteri — Prakriti; mutta kaikkialla oleva, kaikkia läpäisevä eetteri on edellä mainitun Noumenon, kaiken alla oleva perusta eli Aakaasha", ja edelleen: „eetteri esoterismissa on kaiken mahdollisen voiman perusolemus ja tästä Kaikkiallisesta Toimeenpanijasta (joka on monista toimeenpanijoista kokoonpantu) johtuvat voiman ilmennykset aineellisissa, psyykillisissä ja henkisissä maailmoissa". Näitä ilmennyksiä ovat ääni, valo, väri j. n. e. ja niistä H. P. B. sanoo: „Alimmat askeleet kuuluvat ulkonaisen fysiikan alaan, mutta korkeimmat elävän, tajuisen, näkymättömän voiman piiriin."

Mieltä virkistävä ja selventävä oli E. P:n kirjoituksen viides kohta, kysymys jälleensyntymästä. Mieleeni muistui tuo Jack Londonin kuvailema t:ri Jordanin totuuskoe joka kuului: „Toimiiko se, uskoisitteko henkenne sen varaan." Hän, Jack London todisti tuon kokeen laskemalla vaikeasti laskettavan Des Moines kosken. Jälleensyntymä on niin yleisesti sekä pätevästi todistettu, että sen kieltämisen lopputulos olisi Galilein tunnustus. Kirjassaan „Lääkärin muistelmia" Alexandre Dumas panee sankarinsa Balsamon suuhun selvän kuvauksen hengen itsetietoisesta vaelluksesta. „Parooni de Taverney kertoo Balsamolle olleensa Ludvig XV palveluksessa ja mukana Filipsburgin piirityksessä v. 1742. — „Ah", vastaa Balsamo: „Te olitte läsnä Filipsburgin piirityksessä . . . . niin minäkin. —" „Anteeksi —" sanoi parooni: „Mutta miten vanha te olette?" „Oh, minulla ei ole ikää", oli Balsamon vastaus. „Suvaitsetteko minun sanoa, Filipsburgin piirityksestä on kaksikymmentäkahdeksan vuotta ja te olette enintään kolmenkymmenen ikäinen", intti Taverney. „Puhun kuuluisasta Filipsburgin piirityksestä", sanoi Balsamo ja sitten hän kertoi erään kaksintaistelun, missä Taverney oli ollut sekundanttina. „Todistakaa se!" sanoi Taverney. „Se on selvä asia", vastasi Balsamo: — „Minä olin siihen aikaan neljänkymmenenyhden vuoden vanha, se on totta; mutta minä en silti väitä olleeni silloin sama ihminen kuin nyt", ja hän jatkoi kysyen: „Näittehän varakreivi Jean des Barreaux'n?" „Kyllä näin", oli Taverney'n vastaus. — „Hyvä, muistatteko että tuon kaksintaistelun seuraavana päivänä des Barreaux oli juoksuhaudassa teidän kanssanne?" — „Kyllä hyvin", myönsi Taverney. — „Hyvä. Kuulia tuli tuiskuamalla sinä iltana. Des Barreaux oli surullinen, lähestyi teitä ja pyysi teiltä hyppysel-

lisen nuuskaa ja te annoitte hänelle kultaisesta rasiasta." — „Aivan niin." — „Sitten", — jatkoi Balsamo, — „juuri kun hän veti nuuskaa nenäänsä, osui tykin kuula hänen kaulaansa ja vei häneltä pään." „Oi, niin", — huudahti parooni: „Tuo poloinen Des Barreaux!" — „Kas, niin monsieur, nyt näette, että olen nähnyt ja tuntenut teidät Filipsburgissa, sillä minä itse olin juuri tuo des Barreaux." Ottamalla huomioon, että hän Josef Balsamo oli tavallisen ihmisen yläpuolella, ei ole ihmettä, jos hän oli jo niin itsetietoinen vaeltaja, sillä olihan hän yksi niitä lähettejä, joita joka vuosisadan viimeisellä neljänneksellä ilmestyy, kuten H. P. Blavatsky sanoi, joka itse oli valkoisen veljeskunnan sanansaattaja ja lähettiläs. Kysymykseen, mihin perustuu jälleensyntymäin oppi, Buddhalainen katkismus vastaa: „Siihen havaintoon että täydellinen oikeus, tasapaino ja järjestys vallitsee luonnon yleisessä järjestelmässä. Buddhalaiset eivät usko, että yksi elämä, — kestäköön se sata tai vaikkapa viisisataa vuotta — on kyllin pitkä palkitakseen tai rangaistakseen ihmisen kaikkia tekoja. Yksilö kulkee jälleensyntymäin suuren kehän kautta enemmän tai vähemmän nopeasti, riippuen eri elämäin suuremmasta puhtaudesta tai epäpuhtaudesta" ja tämän voi todistaa itselleen huomioon ottamalla ja yrittämällä noudattaa niitä ohjeita ja käskyjä, joita tunnustamamme korkein olento, Jumalan poika Jeesus Kristus ollessaan Jeesus Natsarealaisena ihmiskunnalle vuorisaarnassaan antaa. Vuorisaarnassa sanotaan, että kun me noudattamalla hänen käskyjään elämme taivasten valtakunnan elämää, tulemme lopulta täydellisiksi, niin kuin taivaallinen Isämme on täydellinen. Pitkä, huimaavan pitkä on ehkä matka täydelliseen ihmiseen, ihmiseen, jonka syvistä silmistä loistaa voittamattoman rakkauden ja totuuden pyhä tuli ja jonka otsalle lankeaa ikielon ikuinen valo. O. V.

Onko vapaamuurarius kaikkia varten?

Viime kerralla tutkimme vapaamuurariuden syntyä ja kehitystä aina harmaasta muinaisuudesta saakka ja tulimme siihen tulokseen, että sen synty on ylväs, pyhä ja suuri. Sen myöhäisempi kehitys halki vuosisatojen on profaanisesta kirjallisuudestakin siksi tunnettu, ettei meillä ole syytä tällä kertaa kajota siihen. Sen sijaan tahdomme hiukan pohtia sitä mielestämme kiintoisaa kysymystä, onko vapaamuurarius kullekin ja jokaiselle, kaikkia varten vai ei?

Mitä nyt ensiksikin vapaamuurariuden eksoteeriseen puoleen tulee, siihen, mikä meidän päivinämme on saanut melkeinpä klubimaisen leiman ja jonka harrastuksiin kuuluvat esimerkiksi filantropia, hyväntekeväisyys, sivistäminen, valistaminen tieteen ja taiteen avulla ja veljellisten suhteiden ja siteiden solmiaminen yksilöiden ja kansojen välillä, niin tuo puoli vapaamuurariutta saattaa hyvinkin olla kaikkia varten, sillä osanotto tuontapaisen ohjelman suorittamiseen ei voi olla kenellekään haitaksi eikä vaaraksi, ei fyysillisesti eikä psyykillisesti, pikemmin päinvastoin, mutta toisin on n. s. esoteerisen vapaamuurariuden ja sen harjoittajien laita. Esoteerinen vapaamuurarius, sen ankarimmassa mielessä ja tarkoituksessa ei totisesti ole kaikkia, vaan ainoastaan hyvin harvoja varten. Miksikä ei? Siksi, että siinä, niinkuin kaikessa syvässä ja ankarassa okkultismissa, piilee suuri vaara, suurempi kuin yleensä luullaan, sen harjoittajalle, ja mitä kokemattomampi ja kypsymättömämpi sen, ehkäpä vain pelkästä uteliaisuudesta, harjoittaja on, sitä suurempi on se vaara, joka

uhkaa häntä tällä salaisella tiellä, joka ei takaisin tuo. Jo eksoteerisesta vapaamuurariudesta tunnemme me nuo neljä, maa-, vesi-, ilma- ja tuli-koetta, joiden läpi kunkin järjestöön pyrkijän tulee käydä kuvannollisessa merkityksessä, ja niistä saa myös kuka halukas tahansa lukea mistä vapaamuurariutta koskevasta kirjasta hyvänsä. Niin helppo on tieto niistä! Mutta noiden kokeiden esoteerinen käytännössä toteuttaminen, kas, tuossa pulma, ankara pulma ja vaikeus, jonka vain harva voittaa! Me tiedämme, että noihin kokeisiin sisältyy m. m. seuraavaa: kunnian-, vallan- ja rahanhimon voittaminen ja ehdoton puhtaus. Me kysymme, kuinka monta niistä, jotka kantavat vapaamuurarin vaativaa nimeä, kykenee läpäisemään edes yhtäkään näistä kokeista okkultismin ankarassa mielessä, puhumattakaan vielä muista yhä ankarammista kokeista, joita on kestettävä ja läpäistävä, jos mieli hiukankaan edes edistyä salaisella tiellä vaaratta ja vahingotta ruumiilleen ja sielulleen? Me huomaamme siis, että esoteerinen vapaamuurarius ei ole kaikkia varten, vaan ainoastaan muutamille ja harvoille, joidenka tahdonvoima kilpailee heidän ajatuksensa puhtauden ja himottomuuden kanssa. Harkitkoon siis itsekukin tarkoin mielessään ja sielussaan, kuinka paljosta hän jaksaa luopua, tuntematta edes luopuvansa mistään, ennenkuin ottaa tuon kohtalokkaan askeleen esoteerista vapaamuurariutta kohti, sillä se ei totisesti ole mitään leikkiä, jos ei ehkä tulella leikittelemistä, ja tuo tuli polttaa, polttaa tuhkaksi jok'ikisen, jok' ei ole tulen herra. Varokaatte siis sitä! Rafael Ronimus.

Ruusu-Risti.

Pyydän kunnioittaen uusia tilaukseni täksi vuodeksi. Se on ainoa todellinen virkistys ja odotan aina ilolla sen tuloa. Kiittäen viime vuoden valosta toivon paljon voimia ja kaikkien Mestarien apua siinä siunatussa työssä, jota Ruusu-Risti tekee! Täällä kaukana korvessa oikein tuntee, kuinka sitä valoa tarvitaan ja kaivataan! Pohjimmaltaan ihmiset ovat kaikki „pikku-teosofeja", vaikka kauhistuisivat itse tuota nimitystä. Näitä ihmisiä painaa pietismin ies. Se on tehnyt heidät synkiksi ja heidän jumalansa piiskuriksi, joka vain tutkii heidän syntejään. Milloin tulee aika, että ihmiset käsittävät, että Jumala onkin rakkaus! Silloin varmaan sodatkin lakkaavat itsestään. Siunausrikasta uutta vuotta! Kunnioittaen E. K.

Tienpylväs.

Arvoisa Toimitus. Tulee tänä vuonna helmikuun 6 päivänä kuluneeksi 19 vuotta siitä, kun kirjoitutin itseni Teosofiseen Seuraan. Haluaisin senvuoksi näillä värsyillä saada Ruusu-Ristissä merkitä tämän pyhän luvun määrittelemät vuodet, jos muuten Toimitus katsoo sen sopivaksi.

Tunnustus.

Nyt onnellinen olen, vaikka
en omaa maailman aarteita.
Jos niistä rikas oisin — taikka
jos vallan niitä kaipaava,
niin tosi onnen arvoa
en saattaisi mä tuntea. —

Haltuun Kaikkeuden Herran
antaun mä kokonaan,
koska armostansa kerran
kutsuttu oon olemaan
hänen ikiomansa,
ansaitsematon osansa.

Onnea tään suurempata
en mä ajatella voi,
aarretta sen kalliimpata,
minkä yhtyminen toi
uskon kautta Hänehen —
ei voi tulla mielehen.

Autuutta sen korkeempata
ei oo olemassakaan,
eikä s i t ä alempata
riittää voisi ollenkaan
tyydyttämään sielua
herännyttä, tietoista.

Totuutta oon etsiskellyt
koko elinajalla,
sitä paljon mietiskellyt
ymmärryksen voimalla,
mutta tosi totuutta
näin en voinut saavuttaa.

Koko totuus Kristuksessa
Jeesuksessa yksin on.
Nöyryydessä totisessa
häneen kukin luottakoon!
Hän — se mystillinen Tie —
etsiväisen kotiin vie.

J. A. Lindén.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennoissa sattui paussi tammikuun 22 ja 29 p:nä. P. E. sai tammikuun 19 p:nä nivelreumatismikohtauksen, joka sitoi hänet kotioloihin pariksi viikkoa. Helmikuun 5 p:nä oli luennon aiheena *Kristinuskon alkuajat.*

Helsingin kysymysillat olivat myös lakossa tammikuun 21 ja 28 p:nä ja alkoivat uudestaan helmikuun 4 p:nä.

Turun Ruusu-Rististä kirjoitetaan meille: „Tammikuun puolivälissä alkoivat jälleen yleiset ja suljetut kokouksemme. Maanantai-iltoina olemme lukeneet Johtajan esitelmäsarjaa: Elämän kokemusten taika. Kuulijain luku näyttää olevan kasvamassa. J. R. Hannula piti tammikuun loppupäivinä kolme esitelmää yleisölle aineesta Omantunnon uskonto ja yhden esitelmän ryhmän jäsenille aineesta: Kuinka maailma muuttuisi, jos Kristuksen käskyjä seurattaisiin. A. R.“

Helsingin Ruusu-Ristillä oli ryhmäkokouksensa tammikuun 22 p:nä, jonka ohjelmaan m. m. kuului B. Lehmannin kiintoisa esitelmä astrologiasta.

Jyväskylän Ruusu-Ristillä oli t. k. 5 p:nä onnistunut matinea temppelissään, huone täydeltä väkeä.

Pakinkylässä on nyt avattu Ruusu-Risti-lainakirjasto, ja uuden vuoden päivänä päätetty ja perustettu lukupiiri toimii vilkkaasti J. E. Kaukomaan johdolla.

Terijoen Ruusu-Risti. Tammikuun 29 p:nä oli Ruusu-Risti-ryhmän kokous Kellomäellä veli Ronimuksen kodissa, kirjoitetaan meille. R. Ronimus piti esitelmän „suvaitsevaisuudesta“ ja toisen aiheesta „Prometheus“. Kirjailija Koti piti puheen kehityksestä. Terijoelle aiotaan perustaa „Vapaaliitto“-niminen yhdistys ja sen äänenkannattaja „Vapaa Sana“. Perustajina ovat kirjailijat R. Ronimus, J. Koti ja rouva Koti; ensimäisten jäsenten joukossa huomataan N. Efimof, H. Uus y. m.

Tähti, Tähden Järjestön julkaisema kansainvälinen aikakauslehti, on lähettänyt ensimäisen numeronsa maailmalle. Sitä lukiessa muistuu mieleen, kuinka eräs kirjeenvaihtaja Ruusu-Ristin tammikuun n:ossa ilmaisi väsyneensä siihen, että Ruusu-Ristissä kaikki kiertyi P. E:n personallisuuden ympäri. Tämä arvostelu tuntui meistä, lu-

valla sanoen, tuulesta temmatulta, mutta meitä huvittaisi tietää, mitä K. V. ajattelisi Tähti-lehdestä, jonka sivut todella puhuvat ainoastaan Krishnamurtista. Vai sanoisiko K. V., että ero on suuri, koska Krishnamurti on pyhä ja jumalallinen j. n. e.? Semmoisen todistelun edessä todella mykistyisimme, koska emme sitä ymmärtäisi eikä se meihin tepsisi.

Ruusu-Ristin vuosikokous pidetään tänä vuonna helluntain aikaan toukokuun loppupuolella.

Kesäkurssit on ensi kesänä suunniteltu pidettäviksi heinäkuun loppupäivinä — jatkuen mahdollisesti elokuun alkupäiviin — Jyväskylän kauniissa maaseutukaupungissa Päijänteen rannalla. Kokouksia varten saadaan käyttää Jyväskylän Ruusu-Risti-Temppeliä, ja kaupungin asema Suomen sydämessä houkuttelee varmaan monin kerroin suurempia joukkoja saapumaan kursseille kuin viime vuosina. Asiasta lähemmin vastedes.

T. S. ja Idän Tähti perivät. Mrs. Edith Annie Douglas-Hamilton, joka äsken kuoli, on testamentissaan jättänyt Teosofisen Seuran Presidentille 25,000 puntaa (noin Smk. 5,000,000:—) jä Idän Tähdelle 10,000 puntaa (noin Smk. 2,000,000:—).

Mary E. Rocke, lääketieteen tohtori, joka kymmenkunta vuotta sitten muutti Lontoosta Sydneyhin C. W. Leadbeateria hoitamaan, kun tämä makasi kuolemansairaana, on äskettäin itse kuollut. Hän se oli, joka omilla säästöillään ja toisten avustuksilla pystytti maailman opettajan käytettäväksi suuren, komean temppelirakennuksen Sydneyn kaupungin ulkopuolelle, josta amfiteatterista yhteen aikaan paljon puhuttiin. Rakennus tuli niin kalliiksi, että toht. Rocken omaisuus y. m. avustukset eivät riittäneet, vaan oli turvauduttava suuriin kiinnityslainoihin. Näiden lainojen takia Krishnamurti ei huolinut temppelistä, kun se tarjottiin hänelle lahjaksi; sitä paitsi hän oli valinnut Ojain Californiassa olinpaikakseen. Amfiteatteria koetettiin sitten vuokrata erinäisiin tarkoituksiin, eläviinkuviin, painikilpailuihin y. m., mutta ajan pitkään sekin epäonnistui. Nyt se seisoo tyhjänä, vain pöllöt siellä asustavat.

Keski-Suomen pappien veljespiirin vuosikokouksessa Jyväskylässä tammikuun 30 pnä piti kirkkoherra A. E. Jokipii laajan esitelmän „ruusuristiläisyydestä", jonka johdosta syntyi vilkas keskustelu.

Ruusu-Ristin tässä numerossa olemme palanneet entisiin kirjakkeihimme. Monet kyllä lähettivät toimitukselle rohkaisevia ja hyväksyviä kirjeitä petiittiladelman johdosta, mutta yleinen vaitiolo sai meidät ymmärtämään, kuten pari kolme lukijaa nimenomaan huomauttikin, että teksti isompana on selvempi lukea ja arvokkaampi katsella. Tämä numero on paisunut yli äyräittensä, mutta vastedes saamme tyytyä 32 sivuun.

Ruusu-Ristin jäsenten maaliskuunantimet ottaa taas kiitollisuudella vastaan johtaja (postiosoite: Hyvinkää, Piipala).

VAPAAMUURARI

RUUSU-RISTI-LEHDEN LOOSHI-OSASTO

1 vsk. HELMIKUU 1928 N:o 2

Uudestisyntyvää Egyptiä.

I.

„Valkoisen Lotuskukan tarinassa“ lausuu eräs tietäjä seuraavan ennustuksen:

„Egypti on kuollut, mutta sen henki elää ja sen tiedot ovat vielä rakkaassa kätkössä niiden sydämissä, jotka ovat pysyneet sen suurelle salaperäiselle muinaisuudelle uskollisina. He tietävät, että läpi epäuskoisen ajan, sankan pimeyden ja henkisen sokeuden tunkeutuvat tulevaisuuden valon ensimmäiset säteet. Se mysterio, jonka tulevaisuus kantaa helmassaan, on suuremmoisempi, majesteetillisempi, kuin muinainen. Sillä mikäli koko ihmiskunta nousee, hitaasti ja huomaamatta, niin sen opettajat juovat yhä puhtaampaa vettä elämän lähteistä ja ottavat tietonsa itse olemassaolon sielusta. Huuto on kuulunut kautta maailman, totuudet ovat sanoilla ilmaistut. Herätkää maan pimitetyt sielut, jotka kuljette tietänne maata kohti katsellen. Nostakaa hämärät katseenne ja antakaa henkisen valon levätä ylitsenne. Elämä kätkee sisällään enemmän, kuin ihmisajatus voi käsittääkään. Käykää rohkeasti käsiksi sen salaisuuksiin. Menkää sielujenne salatuimpiin soppeihin ja pyytäkää sitä valoa, joka kirkastaa minuuden suurimmat arvoitukset, arvoitukset mitkä ovat olleet teille himmeitä ja ratkaisemattomia tuhansien elämien aikoina.

Vaikka Egypti on pimeyteen vaipunut, on se yhä vielä valkoinen lilja maailman muiden maitten joukossa ja ne, jotka nyt tulkitsevat vanhoja hieroglyfejä, nykyajan ajattelijat ja oppineet, eivät kykene tahraamaan tämän planeettamme suuren liljan lehtiä. He näkevät ainoastaan kukan varren ja päivänpaisteen, joka pilkottaa lehtien välistä. He eivät voi nähdä itse kukkaa, eivätkä voi sitä turmella uudempien aikojen viljelyksellä, koska se ei siitä muutu. Se kasvaa korkealla yli ihmisen ja sen juuri ottaa ravintonsa syvältä elämän lähteestä.

Se kukoistaa sellaisessa elonmaailmassa, minne ihminen voi päästä ainoastaan innoituksen hetkellä, jolloin hän todella on enemmän kuin ihminen. Sentähden, vaikka sen korkea varsi kohoaa meidän maailmastamme, ei sitä voi kuvailla kukaan muu kuin se, joka niin paljon kohoaa yli ihmisten, että hän voi katsoa alas kukan sydämeen, missä se kukkineekin, idässä tai pimeässä lännessä. Hän on siitä lukeva niiden voimien salaisuuden, jotka hallitsevat fyysillistä maailmaa ja hän on näkevä siinä kirjoitettuna tiedon mystillisestä voimasta. Hän on oppiva tulkitsemaan henkisiä totuuksia, sekä elämään korkeinta minuuden elämää ja hän on myös oppiva itsessään säilyttämään tuon korkeimman minän ja siitä huolimatta elämään tällä planeetalla niinkauan kuin tarvitaan ja kunnes hänen työnsä on täytetty, kunnes hän on julistanut totuuden valoa niille, jotka sitä kaipaavat."

Eräs toinen kirjailija viittaa kohtaan „Kuolleitten kirjassa", missä sanotaan uuden ajan tulevan „Ihmisen pojan merkeissä" — „K'w a r-e n o s . ." Tähän liittyy Ilmestyskirjan 14 luvun 14 värssy: „Ja minä näin ja katso: valkoinen pilvi ja pilvellä istui Ihmisen pojan näköinen, päässään kultainen kruunu ja kädessään terävä sirppi." Tämä ajan henki kuvataan iloisena nuorukaisena, jolle kaikki tiedon lähteet ovat avoimina ja joista hän iloisella mielellä ammentaa elämän vettä. Elämä häntä rakastaa, koska hän rakastaa elämää. Hän on uhrautunut elämälle ja siksi on hänestä tullut kuolematon. Elämän ääni väreilee hänessä täyteläisenä ja voimakkaana ja johtaa häntä suuressa tehtävässään. Ajan henkeä kannattavat jumalalliset siivet, sillä hän ei vaivu alas kohti aistillisen kulttuurin tahraamaa maanpintaa, eikä hänen kirkas äänensä sekoitu maaelämän pettäviin harhaääniin.

Ajan henki on viritetty kauneuden ja totuuden sävellajiin ja se, joka on herännyt kuulemaan täydellisen elämän ääntä, kuulee sen väreilevän kautta ilmojen, ikäänkuin toiselta rannalta tulleena aaltona. Ja hän kuulee siinä sanat: „Ihmisenpojan merkeissä". Tämän uuden päivän salaisuus on meissä itsessämme. Se on Logoksen ääni meissä, joka väreilevänä aaltona käy lävitsemme. Se vaikuttaa meihin nyt välittömämmin kuin muinaisessa Egyptissä, jolloin eivät ruumiimme solut vielä kyenneet tätä ääntä kuulemaan. Nyt saattaa meissä herätä kolmisointu täydellisenä kaikumaan ja ne, jotka sen itsessänsä kuulevat, näkevät kirkkaan

virran vuotavan alas siitä pilvestä, jossa tämä elämän kaikusalaisuus lepää.

Koska Egypti alkuaan oli atlantilainen siirtomaa, joka pelastui mannermaata tuhoavasta vedenpaisumuksesta, säilyi siellä vanha atlantilainen viisaus ja taika. — Muinaisessa Egyptissä, Niilin virran lähteillä eli aikojen hämärissä kansa, joka ennen muita oli säilyttänyt keskuudessaan tätä vanhaa viisautta. Tämä kansanheimo herätti ympäröivien kansojen kateutta ja vihaa siksi, että sen tiedot olivat muita syvemmät. Salainen tieto kertoo, että tämä heimo vuosituhansien vieriessä vähitellen kulkeutui pohjoiseen päin koskaan kokonaan sekoittumatta muihin kansoihin. Yhä vieläkin on sillä jälellä muistoja atlantilaisesta kielestään, yhä vielä jätteitä muinaisesta viisaudestaan ja taiastaan. — Kun aika on tullut egyptiläisen mysterio-viisauden nousta uuteen eloon, saattaa ehkä tuo pieni pohjoinen heimo muiden tutkijoiden mukana kaivautua Antero Vipusen vatsaan etsiäkseen sieltä muinaisen viisautensa syntysanoja. Egyptiläisten „Kuolleitten kirja", jonka todellinen nimi on „Kertomus paluusta uuden päivän koitteessa" .. Pir em haru ... kertoo siitä samasta uuden ajan synnystä ihmisessä, jota Väinämöisenkin paluu kuvaa. K. A.—I.

Oppipojan hiljainen aika.

Jos sattuu, että ihminen astuu johonkin yllättävän kauniiseen ja juhlalliseen tai saa jotain sellaista nähdä, jotain, joka näyttää miltei yliluonnolliselta, täyttää hänen sielunsa kunnioituksen tunne, niin suuri, että hänen sanotaan „mykistyvän". Sama tapahtuu vastavihitylle oppipojalle. Hän totisesti mykistyy kokemansa edessä.

Tämä on vapaamuurarioppipojan ensimmäinen kierto totuuden avaimella. Ja tähän, tämän henkisen vertauskuvan eteen, on tarkoitus hänen seisahtua. Mykäksi tulee hänen jäädä, ei hän saa mistään puhella, ei asioista, ei itsestään, ei toisista. Vastatkoon hän, jos häntä puhutellaan, muuten vaietkoon! Oppipojan tulee vain tehdä havaintoja, tarkasti miettiä näkemäänsä ja kuulemaansa ja visusti sulkea kaikki sydämeensä. Tämä siksi, että hänen sielunvoimansa pääsisivät kasvamaan. Oppipojan tulee hiljaisuudessa itseensä

sulattaa sitä taivaallista mannaa, joka laskeutuu alas ja hedelmöittää hänen sieluaan. Hänen tulee oppia kuuntelemaan ja ymmärtämään henkensä versovia liikkeitä itsessään, joista vihdoin kaikki hyveet tulevat ilmoille. Jos hän lujasti pysyy aikansa tässä kohdassa, saa hän jonakin päivänä „palkan". Hänelle annetaan kunnia katsella hengenelämän muuttumattoman valon ensimmäistä „kärkeä".

Ilman tätä hiljaista mietiskelyn aikaa, ei oppipoika koskaan voi tulla arvokkaaksi työntekijäksi suureen rakennustyöhön.

Eliphas Lévi.

Suuri viime vuosisadan tietäjä.

Eliphas Lévi Zahed on kabbalistinen nimitys, jonka omaksui itselleen Alphonse Louis Constant, viime vuosisadan tunnetuin ranskalainen tietäjä. Otaksutaan sen olevan hebrealaisen muunnoksen hänen oikeasta nimestään. Eliphas Lévi syntyi luultavasti vuoden 1810 paikkeilla, mutta tarkempaa päivämäärää ei tiedetä. Hyvin vähän, tuskin mitään tiedetään hänen aikaisemmasta elämästään lukuunottamatta sitä niukkaa kuvausta, joka on „Transcendental Magic" kirjan esipuheessa. Arthur Edward Waite, joka käänsi tämän suuren ranskalaisen maagikon kirjoituksia englanniksi, käytti nähtävästi melkoisen ajan koettaessaan saada tyydyttäviä tietoja Eliphas Lévistä, mutta hänen elämäkerrallinen alkulauseensa joka käsittelee tämän suuren työntekijän aikaisempaa elämää, ei ole lopullisesti tyydyttävä. Arthur Edward Waite sanoo Eliphas Lévi'n olleen suutarin pojan.

Nuorukaisessa lienee huomattu suuria henkisiä lahjoja jo aikaisin, koska hänet ilman mitään kustannuksia vanhemmilleen tai itselleen kasvatettiin papiksi. Näissä jumaluusopillisissa tutkimuksissa hän menestyi loistavasti, saavuttaen perinpohjaiset tiedot varsinkin kreikan, latinan ja hebreankielissä. Hän otti alemman pappisvihkimyksen ja rupesi diakooniksi. Myöhemmin hänet nimitettiin opettajaksi pappisseminaariin Parisissa. Tuntemattomista syistä hänet äkkiä erotettiin roomalaiskatolisesta kirkosta, nähtävästi seurauksena hänen kerettiläisistä esityksistään ja uskostaan.

Toiset sanovat, että hän julisti oppia, joka oli kirkon säännöksiä vastaan. Karkoitettuna luostarista Abbé Constant täydellisesti vastoin kasvatustaan antautui maallisiin harrastuksiin, sekoittui politiikkaan ja yhtyi useihin yleisen vapauden esitaistelijoihin. Hän meni naimisiinkin, mutta myöhemmin avioliitto purettiin, koska hän aikaisemmin oli antanut naimattomuuden lupauksen, eikä voinut sitä nyt rikkoa. Hän kirjoitti useita yhteiskunnallisia kirjoja, eräänkin, joka tuotti hänelle kuusi kuukautta vankeutta. Useat hänen kirjoituksistaan julkaistiin nimettöminä.

Eliphas Lévi kuoli v. 1875, tunnustettuna kelpaavaksi ainoastaan alimpiin kirkollisiin virkoihin. Hän jätti jälkeensä suunnattomat määrät käsikirjoituksia; Arthur Edward Waite kertoo, että yksin parooni Spedalieri omisti yhdeksän nidosta hänen kirjeitään. Voimme sanoa, että Eliphas Lévi oli nykyajan suurin kabbalisti ja hänen salatieteelliset kokeilunsa ovat tehneet hänet maailmankuuluksi. Kuuluisin hänen kirjoistaan on „Dogme et Rituel de la Haute Magie". Tämä käännettiin ensin englanninkielelle nimellä „Transcendental Magic, Its Doctrine and Ritual", mutta käännös ei vastannut ollenkaan alkuperäistä. Madam Blavatsky viittaa usein Eliphas Lévihin kirjoissaan „Salainen oppi" ja „Paljastettu Isis", antaen arvoa tälle suurelle ranskalaiselle maagikolle. Albert Pike on painattanut uudelleen kokonaisia sivuja Eliphas Lévin kirjoituksista suuressa vapaamuurari käsikirjassaan „Morals and Dogma."

On paljon väitelty siitä, miten Eliphas Lévin suuret okkultiset kokemukset saivat alkunsa. Käytännöllisesti asiaa ajatellen on varmaa, ettei hän itse päässyt selville periaatteista, vaan että hän oli perehtynyt eräiden okkultisten liikkeiden periaatteisiin, mahdollisesti rosenkreutziläisten tai kabbalistien, jotka liikkeet olivat Ranskassa yhdeksännentoista vuosisadan alkupuolella erittäin vilkkaita. Saavutettuaan määrätyn aseman salaisessa järjestössä Eliphas Lévi kirjoitti teoksensa „Dogme et rituel", joka maksoi hänelle jäsenyytensä salaisessa järjestössä, niinkuin jotkut väittävät, tai ainakin teki mahdottomaksi hänen ylenemisensä korkeampiin arvoasteisiin. Mikä vaikutus teoksella „Dogme et rituel" lieneekään ollut, niin ei se ainakaan ollut mieluinen Eliphas Léville, joka julkaisi joukon seuraavia niteitä yrittäen korjata sitä ajattelemattomuutta, jolla hän oli ensimmäisen tehnyt tunnetuksi. Myöhemmissä teoksissa on paljon harhaanjohtavaa, joka aivan selvästi on

tarkoitettu hämmentämään lukijoita ja peittämään niitä tärkeitä väitteitä, joita on tuotu esiin kirjassa „Dogme et rituel.“

Hänen teoksiaan on hyvin ankarasti moitittu niiden oppien tähden, joita hän esitti, mutta hänen kiihkeimmät oppilaansa ja näihin asioihin perehtyneet selittävät, että „Dogme et rituel“ sisältää enemmän tieteellistä opetusta luonnon syvistä salaisuuksista kuin mikään ennemmin julkaistu teos. Kirja pitää kuitenkin lukea erinomaisella arvostelukyvyllä, sillä se sisältää paljon harhaan johtavaa ja tahalliset näennäiset kaksimielisyydet ovat ikäänkuin peittävänä huntuna, ettei sisäinen merkitys paljastuisi. Selostaaksemme hänen filosofiansa ja oppinsa pääsisältöä katsomme parhaaksi lainata ensimmäisen kappaleen hänen johdannostaan „Dogme et rituel“ kirjan oppeihin: „Kaikkien vanhojen vertausten hunnun takana, kaikkien uskontojen salaisuuksien ja outojen jumalantuomioiden, kaikkien salaperäisten kirjoituksien takana, joita on löydetty Niniven ja Theben raunioista, vanhojen temppelien murenevista kivistä, assyrialaisten ja egyptiläisten sfinksien mustuneista kasvoista, niiden suunnattomien ja ihmeellisten maalausten takana, jotka selittävät Indian uskontoja, Vedakirjojen innoitetuilla sivuilla, vanhojen alkemistisien kirjojen vertauskuvissa, niissä juhlamenoissa, jotka kaikki salaiset seurat käytännössä hyväksyvät, kaiken takana väikkyy oppi, joka on kaikkialla sama ja jota aina on tarkoin pidetty salassa. Salatiede näyttää olleen kaiken henkisen voiman kasvattaja, avain kaikkeen teologiseen epäselvyyteen ja niiden seurojen ehdoton kuningatar, jotka ennen muinoin olivat tarkoitetut yksinomaan kasvattamaan pappeja ja kuninkaita. Se vallitsi Persiassa magian rinnalla, joka aikaa myöten joutui tuhon omaksi, niinkuin tapahtuu kaikille maailman valtiaille, jos he käyttävät valtaansa väärin; salatiede lahjoitti Indialle vertauksillaan mitä merkillisimmät perinnäistavat ja suurten runoaarteiden ohella kaiken sen kunnioituksen ja kauhun tunteen, joka on niin ominaista tälle maalle; se valitsi kreikkalaisia ymmärtämään Orpheuksen lyyransoittoa; se kätki itseensä kaikkien tieteiden periaatteet, kaikki inhimillisen järjen edistysaskeleet aina Pythagoraan uskaliaista laskelmista saakka; sen ihmeistä kerrottiin useita taruja ja historia, joka koetti arvioida näitä tuntemattomia voimia, sekoitti sekin kaiken taruihin; keisarikunnat muodostuivat tai hävisivät sen ennustusten mukaan,

se sai hirmuvaltiaat levottomiksi kruunujensa puolesta ja se vallitsi kaikkien mieliä joko uteliaisuuden tai pelon kautta. Ihmiset yleensä ajattelivat, ettei mikään ollut mahdotonta tälle tieteelle; se vallitsi alkuaineita, osasi lukea tähdistä ja ohjasi kiertotähtien kulkua. Sen vaikutuksesta kuu veripunaisena alkaa vaipua taivaalla; kuolleet nousevat haudoissaan ja mutisevat pahaaennustavia sanoja yötuulen puhaltaessa heidän kallojensa läpi. Salatieteen voimalla saattoi ihmissydämissä saada aikaan paradiisin tai helvetin, miten vaan halutti; se saattoi vapaasti käyttää hyväkseen kaikkia muotoja ja menetellä joko kauniisti tai rumasti; taikasauvallaan saattoi se muuttaa ihmisiä järjettömiksi luontokappaleiksi ja eläimiä taas suorastaan ihmisiksi; sillä on myös hallussaan elämä ja kuolema, se saattoi jakaa rikkautta mestareilleen metallien muuttamisen kautta ja lahjoittaa kuolemattomuudenkin ydinmehuillaan ja väkinesteillään, joihin oli sekoitettu kultaa ja valoa."

„The All-seeing Eye"-lehden mukaan.

Työkalujen vertauskuvallisesta merkityksestä.

Työskennellessään Josefin kanssa puusepän töissä, sanoi Jeesus eräänä päivänä käsitellessään työkaluja:

Nämä työkalut muistuttavat mieleeni toisia, joita käytämme älyn työpajassa, jossa työt tehdään ajatusaineesta ja jossa luonnetta rakennamme.

Käytämme kulmamittaa säännöstelläksemme elämämme viivoja, suoristaaksemme käyrät kohdat ja tasoittaaksemme käytöksemme kulmikkaisuuksia.

Käytämme harppia tekemään ympyrän himojemme ja halujemme ympäri pysyttääksemme niitä vanhurskauden rajoissa.

Käytämme kirvestä poistaaksemme kuhmut, käyttämättömät ja hyödyttömät osat luonteestamme ja muodostaaksemme sen symmetriseksi.

Käytämme vasaraa lyödäksemme sillä totuuden lujasti mieleemme, kunnes se täyttää jokaisen luonteemme kohdan.

Käytämme höylää siloittaaksemme karkean, epätasaisen pinnan, poistaaksemme sauman jäljet laudoituksesta rakentaessamme totuuden temppeliä.

Taltalla, viivoittimella, vesivaa'alla ja sahalla, kaikilla näillä työkaluilla on tehtävänsä älyn työpajassa.

Kohotamme kolmiasteiset tikapuut, joilla uskon, toivon ja rakkauden elähyttäminä nousemme elämänpuhtauden kaarikatolle.

Ja kaksitoista puolaisilla tikapuilla nousemme yhä korkeammaksi, kunnes saavutamme sen huippukohdan, jonka saavuttamiseksi olemme koko elämämme käyttäneet ja joka kruunaa työmme, täydellisen ihmisen temppelin.

The Aquarian Gospel'in mukaan.

Meksikon Rosenkreuziläinen.

(Jatk.)

He astuivat edelleen pitkin käytävää ja tulivat vihdoin suljetun oven eteen.

Intiaani kolkutti sille lujasti kolme kertaa. Sitten kuulivat he äänen sisäpuolella sanovan hyvällä espanjan kielellä:

„Seis. Kukaan vihkimätön ei saa astua tämän kynnyksen yli."

Intiaani vastasi ainoastaan:

„Saatan oppilasta, kokelasta, joka etsii valoa, Nahuan pyhää valoa."

„Vastaatko hänestä?"

„Mestari on käskenyt tuomaan hänet."

Silloin avautui ovi ja he astuivat uuteen käytävän osaan. Toisella puolella oli aseistettu vartija, joka oli oven avannut ja joka nyt laski heidät kulkemaan eteenpäin.

Pian saapuivat he taas uudelle ovelle.

„Kas niin", huudahti intiaani, „tämä on kolmas. Vuoren sisäänkäytävän avasin itse. Toisen oven läpi päästi meidät vartija. Tässä täytyy minun peittää silmänne, muuten emme pääse eteenpäin. Ellei Teitä vihittäisi, tuon Teidät takaisin tähän paikkaan. Siitä, mitä tulette näkemään ja kuulemaan, tulee Teidän iankaikkisesti vaieta."

Hän veti esille siteen, jonka hän asetti seuralaisensa silmille. Nyt astuivat he viimeisen oven läpi. Majuri asteli ensin hiukan varovaisesti.

„Ei ole hyvin helppoa kulkea peitetyin silmin", murahti Montenero, joka edelleen astuessaan epävarmana nosti jalkojaan etsien lujaa pohjaa.

„Niin kulkevat useimmat ihmiset henkisesti sokeina kätkyeestä hautaan asti", lausui intiaani.

Äkkiä kaikui heitä vastaan kysymys:

„Keitä ovat nuo uhkarohkeat, jotka lähestyvät pyhäkköä? Täältä ei kukaan palaa elävänä takaisin, jonka pelkkä uteliaisuus on tielle ohjannut. Tämä on Lucifer Nahuan valtakunta. Hän murskaa kaikki, jotka häntä lähestyvät — hän antaa elämän kaikille, jotka häntä etsivät." Intiaani kuiskasi Montenerolle, että ääni oli Mestarin.

Montenero tunsi sitten äkkiä, ikäänkuin jokin kylmä esine, metallilaatta tai jokin sellainen, olisi painettu hänen rintaansa vastaan.

Se muistutti jollakin tavoin metyyliä tai jotain sellaista ainetta haihtumiskylmyydeltään.

„Tunteeko oppilas mitään", kysyi edelleen Mestarin ääni.

„Tunnen läpitunkevaa kylmyyttä rinnallani". vastasi Montenero.

„Se on ristin alastomuutta, kun ruusu siitä poistuu. Se on sielun kylmyyttä, silloin kun se ei vastaanota Jumalan rakkautta. Se on omantunnon katumustuskaa, kun se vanhurskautta vastaan rikkoo."

Heidän lähestyessään ääntä, joka häntä oli puhutellut, huomasi Montenero askeltensa kumeasta kaiusta, että hän oli suuressa huoneessa.

„Mitä meiltä pyydätte", oli seuraava kysymys.

„Etsin hengelleni valaistusta. Kaipaan tuntematonta ikuista ja tahtoisin tutkia kaiken olevaisen alkulähdettä", vastasi päättäväisenä uusi tulokas.

„Mistä päätätte, että me voimme Teille jakaa tästä valoa ja ratkaista nuo suuret kysymykset?"

„Etsin jotakuta, joka siihen kykenisi, sillä onhan sanottu: joka etsii se löytää. Useita kuukausia sitten kuulin täällä Meksikossa toimivan valkoisen looshin, joka saattaisi vihkiä oppilaan, etsijän Nahuan salaiseen tietoon ja toivon nyt, että Te saatatte tämän kaipaukseni täyttää."

„Eikö roomalais-katolinen kirkko, johonka Te kuulutte, ole voinut antaa etsimäänne valoa?"

„Kirkot tunnustuksineen eivät minua tyydytä."

„Entä filosofia?"

„Ei sekään ole minua tyydyttänyt. Janoan henkisen tiedon valoa. Raamattu sanoo, kuten jo mainitsin: joka etsii se löytää. Se lisää sitäpaitsi vielä: kolkuttavalle avataan. Ja vihdoin sanoo se: rukoilkaa, niin teille annetaan. Näihin Pyhän Sanan lupauksiin turvaan."

„Oletteko jo jonkun verran tutkineet salaisia tieteitä", tiedusteli Mestarin ääni edelleen.

„Olen lukenut mitä erilaisempia teoksia, kuten Eliphas Levy'n, Papus'in sekä Franz Hartmann'in julkaisemia kirjoja. Vuosikausia olen myöskin kuulunut spiritistisiin seuroihin. Mutta kuitenkin puuttuu minulta todellinen johtaja, joka selittäisi minulle asiat ja vihkisi minut siihen, mistä koko maailma puhuu, mutta josta se ei mitään tiedä. Sattuman kautta opin tuntemaan tämän intiaanin, joka saattoi minut tänne tänä iltana. Tutkittuaan minua kauan aikaa, lupasi hän tuoda minut seuraan, joka voisi antaa minulle todellista tietoa. Olen nyt täällä. En tiedä, mitä minulle tulee tapahtumaan ja mitä tulen kokemaan, mutta aavistan, että kaipaukseni täällä täytetään. Olen väsynyt oppimiseen. Haluan nyt vihdoin tietoa."

„Kiitän Teitä", lausui hitaasti Mestari, „tästä seikkaperäisestä kertomuksestanne. Tiesin, että jo kauan olitte tutkineet salaisia tieteitä ja sentähden olen tahtonne täyttänyt. Varoitan Teitä kuitenkin viimeisen kerran, sen varalta, että uteliaisuus olisi Teidät tuonut tänne. Vihkimys on kaksiteräinen miekka. Se puolustaa ja antaa elämän vain vilpittömän puhtaille, mutta se syyttää ja tuhoaa uteliaat, jotka pyhää pilkkaavat."

Nyt kääntyi ääni intiaanin puoleen.

„Palveleva veli. Olitteko tyytyväinen niihin tutkimuksiin, joita tämän miehen elämästä teitte?"

„Kyllä, voin puhtaalla omallatunnolla häntä suositella."

Sitten jatkoi ääni Monteneroon käännettynä:

„Huomautitte, että sattuma oli johtanut Teidät tämän intiaanin luo. Uskotteko todella sattumaan? Sellaista ei ole. Ihmiset sekoittavat aina syyn ja seurauksen, sallimuksen ja sattuman, ehdot ja intuitsioonin. Me olemme korkeampien valtojen ja voimien välikappaleita. — Kuinka kauan olette tunteneet ystävänne, intiaanin?"

Montenero mietti. Samassa levisi hänen eteensä siteestä huolimatta kirkas valo. Tämä valo paistoi hänen lävitseen. Hän näki lihallisen ruumiinsa läpi. Ja tämän läpi näki hän sarjan omia minäolemuksiaan ja hän huomasi jo vuosituhansien aikoina tulleensa kosketuksiin tämän intiaanin kanssa entisissä olomuodoissaan, oli elänyt ja toiminut yhdessä hänen kanssaan.

Äkkiä tämä maailma, joka häntä tiheän verhon lailla ympäröi, hävisi. Paikkaa ja aikaa ei enää ollut. Hän oli aivan uudessa kokoomustilassa, neljännessä ulottuvaisuudessa. Ihana haltioitumisen tunne yllätti hänet. Mutta hänen täytyi miettiä muotoa vastaukselleen ja se kuului: „Minä — minä en tiedä."

Hän ei todellakaan sitä tietänyt. Hävittikö siis tämä uusi tila kaiken muiston?

„Ennenkuin otamme Teidät liittoomme", jatkoi Mestari, „täytyy meidän tehdä Teille eräitä kysymyksiä."

„Milloinka olette syntyneet?"

Montenero aikoi vastata, niinkuin hän olisi vastannut maallisessa virkakuulustelussa, jos siinä tällainen kysymys olisi hänelle tehty. Mutta ihmeellistä — tuo merkillinen tila valtasi hänet uudestaan. Kieli kieltäytyi toimimasta. Hän näki lukemattomat ruumistuksensa, ne jotka hän jo oli elänyt ja vieläpä ne, jotka vielä olivat hänen edessään. Niinpä täytyi hänen uudelleen vastata:

„En tiedä, milloinka olen syntynyt."

Taaskin kuuli Montenero Mestarin äänen.

„Sanoitte äsken etsivänne valoa. Minkälaista valoa tarkoitatte?"

„Tarkoitan totuuden valoa."

„Mikä on totuus?"

„Totuus on . . . . Totuus on", toisti miettien Montenero . . . . „Todellisuutta, olemista, ehdotonta ykseyttä luonnossa."

„Aivan oikein. Ja mitä on valhe?„

„Valhe on petosta, totuuden vastakohta."

„Niin . . . . Se pitää paikkansa", jatkoi Mestari, „totuus on Jumalasta ja Jumalassa, eikö niin?"

„Kyllä", vastasi Montenero. „Petos, pettymykset ovat ihmisestä, ovat meidän itsemme luomat."

„Aivan niin", jatkoi selittäen rosenkreuziläinen. „Jumala on totuus itse ja ainoastaan totuus meissä saattaa tuntea Jumalan totuuden. Meidän täytyy, niin sanoaksemme, itse tuntea totuus, voidaksemme sen käsittää. Ainoastaan oppimalla tuntemaan oman todellisen itsensä saattaa ihminen oppia tuntemaan totuuden. Jumala luojana tai kaikkiallisena henkenä — muinaiset meksikolaiset olisivat sanoneet keskusaurinkona — on ainoa yleistotuus. Maailmankaikkeutena ilmennyt totuus on Poika ja tämän mukaan on Pyhä Henki jumalallisen itsetuntemuksen henki. Ihminen on fyysillisessä verhossaan katoavainen ja vain totuus, todellinen itse hänen sisässään on ikuinen ja itsestään olemassaoleva. Päivätajuntamme tai jokapäiväinen älymme kuuluvat haihtuvaan, fyysilliseen ruumiiseemme ja ovat kumpainenkin erehdysten ja pettymysten alaisia. Korkeampi, henkisempi tajuntamme on sitävastoin erehtymätön. Se on sitä tie-

toisuutta, joka kuuluu todelliselle itselle, katoamattomalle „minälle". Ja tämä on Jumalan kipinä meissä. Jokaisessa ihmisessä piilee jumalallinen kipinä, mutta, jotta se heräisi tietoisuuteen, tulee ihmisen seurata määrättyä kehitysmenetelmää, jonka Te voitte meidän luonamme oppia. Tämä kipinä on Jumala itse meissä."

„Muistatteko raamatunkohdan, joka viittaisi tähän", kysyi hän Monteneroita.

„Kyllä, Herra", vastasi Montenero epäröimättä. „Pyhä Paavali sanoo: „Ettekö tiedä, että olette Jumalan temppeli ja että Hän (s. o. Jumalan kipinä, osanen kaikkiallisesta Luojasta, maan ja taivaan ohjaajasta) asuu teissä?" Tämä kai se on."

„Niin, tätä kohtaa tarkoitin juuri", myönsi Mestari ja jatkoi: „Ajatelkaa nyt, että on kysymys kaikkiallisen Jumalan osasta ja huomatkaa, että tässä osassa siis luonnollisesti asustaa rajaton valta, joka on meidän käytettävissämme ja jonka kautta saatamme tehdä ihmeitä, kuten Jeesus lupasi. Katsokaa, kuinka selvästi nyt ymmärrämme raamatun sanat. „Jos uskonne olisi sinapin siemenen suuruinen, niin saattaisitte siirtää vuoria." Sillä usko, jonka pohjana on Jumalan tuntemus on valtaa. Uskoa ei ole se, mitä papit saarnaavat ja mitä useimmat uskontojärjestelmät toistavat: sokea uskominen vieraisiin opinkappaleisiin, joista ei saa väitellä ja joiden alaisina miljoonat omaa ajatustaan käyttämättömät ihmiset laumana seuraavat, yhtä tai toista kellokasta."

„Älkää unohtako, mitä Teille tänä iltana sanon: Usko on samaa kuin tahto. Tahto hyvään, tahto luomaan on Jumala meissä. Ihminen voi kaikkea, mitä hän tahtoo, kun hän vain tahtoo sitä, mikä on täydellistä. Jokainen ihminen on polttopiste, kokoamispiste, jossa henkiset valo- ja voimasäteet yhtyvät ja josta ne taas uudelleen saattavat virrata ulos lähimmäisille siunaukseksi."

„Etsitte siis totuuden valoa", jatkoi puhuja hetken kuluttua. „Mutta, kysyn uudestaan, mitä on totuus? Kaikkihan on kuitenkin vain suhteellista tässä elämässä yhtä ainoaa poikkeusta lukuunottamatta, varmuus elämän loppumisesta, kuolemasta. — Erään muinaisen temppelin sisäänkäytävän päällä oli kirjoitus: gnootise auton. (Tunne itsesi). Tämä merkitsee: Ihmisen tulee tutkia kaikki, mikä tähän kysymykseen sisältyy s. o. mistä tulemme, mitä me olemme ja mitä meistä haudan tuolla puolen tulee. Ihminen on monipuolinen olento. Häneen sisältyy kaikki, taivas ja helvetti, Jumala ja luonto, ja vasta kun ihminen tuntee itsensä, kykenee hän ymmärtämään nämä käsitteet. Uskotteko Tekin jatkuvaan elämään kuoleman jälkeen?

„Kyllä, uskon siihen. Olen yhtä varma siitä, kuin nykyisestä olemisestani."

„Kerroitte harrastaneenne spiritistisia tutkimuksia. Luuletteko ehkä täällä tulleenne uuteen spiritistiseen seuraan", kysyi uusi, tuntematon ääni majurilta.

Montenero ihmetteli, miksi ei Mestari itse kysynyt tätä häneltä. Hänellä ei kuitenkaan ollut aikaa arvelemiseen, sillä häneltä odotettiin vastausta. Vähän aikaa vaiettuaan vastasi hän: „Lienee itsestään selvää minulle, että täällä suositaan samankaltaisia pyrinnöitä, sillä kohdistuvathan kaikki harrastukset täälläkin henkiseen maailmaan, henkisiin voimiin. Mikäli minä vasta-alkajana saatan käsittää, on eroitus vain tavassa, kuinka tätä henkimaailmaa tutkitaan, eikä ole kysymys sen olemassaolon todistusten etsimisestä."

„Aivan oikein", jatkoi salaperäinen kysyjä. „Emme ole niin

kaukana spiritismistä, ettemme siitä mitään tietäisi, kuten tuo sokea, ihmisen henkisten voimien intohimoinen kieltäjä, jota nimitämme materialismiksi. Se, mikä meidät eroittaa spiritismistä on, kuten aivan oikein huomautitte, tapa, millä tutkimme henkistä maailmaa. Emme hyväksy spiritistien tutkimustapaa, sillä he käyttävät käsityksemme mukaan hyväkseen luonnonvoimia, joita johtavia lakeja he eivät tunne ja tekevät sen kautta enemmän vahinkoa kuin hyötyä. Spiritistisia ilmiöitä, fenomeeneja ei voida kieltää, mutta useimmissa tapauksissa eivät ne ole niitä henkiä, joiksi he itseään sanovat. Spiritisti käyttää väärin ihmistä samoin kuin vivisektori käyttää väärin eläimiä. Hän tarvitsee välittäjää s. o. magneettista, henkistä ruumista, jota näkymätön henkimaailma käyttää hyväkseen ja koettaa tätä kiertotietä päästä tunkeutumaan henkimaailman piiriin. Hän tekee kuitenkin vääriä johtopäätöksiä siitä syystä, että hän on välittäjää käyttänyt väärin. Ero spiritistin ja — jotain nimeä käyttääksemme — hermetistin välillä on seuraava: Spiritisti käyttää välittäjän itsetiedotonta puolta luodakseen katseensa toiselle puolelle. Hermetisti kehittää sitävastoin itsessään kykyä nousemaan omassa hengessään henkimaailmaan. Spiritisti käyttää olentoja, joita ei hän itse kykene hallitsemaan, tehdäkseen niiden avulla kokeilujaan. Hermetisti jättää sitä vastoin oman ruumiinsa lähteäkseen itsetoimivana, itsetietoisena ja vapaasta tahdostaan henkisen maailman piireihin.

„Jokaisen hermetistin täytyy itsetietoisesti kehittää itsensä selvänäköiseksi. Ihmiskunta oli alkuaan tutkimuksiaan tehdessään rajoitettu „viiden“ aistinsa käyttämiseen. Sitten tuli tiede ja keksi mikroskoopin ja teleskoopin laajentaakseen niiden avulla aistien näköpiiriä. Hermetisti, tai ehkäpä Teitä enemmän miellyttää okkultistin tai rosenkreuziläisen nimi, kehittää hänessä itsessään asuvan korkeamman minän kykyjä voittaakseen mikroskoopin ja jättääkseen teleskoopin jälkeensä.“

Kun Montenero aikoi tähän vastata, keskeytti hänet tuntemattoman kysyjän ääni.

„Teitä odottavat vielä monenlaiset koetukset, joiden kautta tahdonvoimanne ja personallinen kehitysasteenne määrätään. Oletteko valmis täyttämään ehtomme?“

Kiihkeä halu päästä salatieteitä tutkimaan, olisi saattanut kokelaan suostumaan mihin tahansa, mikä olisi hänen tehtäväkseen asetettu. Kuitenkaan ei hän kuulunut niiden kutsuttujen joukkoon, jotka aikaisemmissa elämissään ankaran, järjestelmällisen harjoituksen ja kokemusten kautta ovat saavuttaneet kohdan, joka oikeuttaa vihkimystä vaatimaan. Hän ei myöskään ollut niitä, jotka koko sydämellään ottavat mysterion vastaan. Hän oli vielä aivan liian paljon kiintynyt aistimaailmaan, eikä vielä jaksanut kieltäytyä kaikesta haihtuvasta korkeamman ja ikuisen elämän hyväksi. Siitä huolimatta vastasi hän:

„Olen valmis täyttämään kaiken, mitä minulta vaaditaan.“

(Jatk.)

A. Krumm-Heller.
Suom. K. A.—I.

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruusu-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenluku on seitsemän toimintavuotensa aikana noussut seitsemään sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1928.

24:s vk. Maaliskuu 1928 N:o 3

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1928

IRTONUMERO Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

24:s v. MAALISKUU 1928 N:o 3

Ihmisen pojalle.

Jos minä runoilija olisin, sydänverelläni kirjoittaisin kauneimman ja puhtaimman ylistyslaulun Sinulle, joka minussa tuskan, pelon ja kuoleman voitit.

Olen nähnyt, ettei Sinussa vääryyttä ollut. Sinun tähtesi käyn läpi elämän työn kautta kuoleman yön, kaiken ristin ja taakan ilomielellä kantaen. Sinulle annan kaikkeni, Sinä pyhä ja suuri. Olethan turva ja muuri vastaan väärän ja valheen, synnin ja erheen, maailmanpauhun, helvetinkauhun, Sinä enkeli rauhan ja lähetti Jumalan, Sinä ihmisen usko, toivo ja rakkaus, Sinä aavistus elämän uuden, voittaja ajan ja tuoksu ikuisuuden.

Sua henkeni tervehtii. V. S.

Jeesuksen sanoja.

Ei-kanoonisista lähteistä.

Joukko miehiä läksi myymään viikunoita. Mutta kun he saapuivat markkinapaikalle, katso, ihmiset eivät etsineetkään hyviä viikunoita, vaan kauniita lehtiä. Sentähden miehet eivät osanneetkaan myydä viikunoitaan. Nähdessään tämän muuan häijy kaupungin asukas sanoi: „varmasti voinkin tulla rikkaaksi.“ Ja hän kutsui luoksensa kaksi poikaansa ja sanoi: „menkää ja kerätkää suuri paljous lehtiä huonoine viikunoineen.“ Ja nämä he sitten möivät painostaan kullasta, sillä ihmiset olivat kovasti ihastuneet lehtiin. Mutta jälkeenpäin ihmiset syötyään viikunat sairastuivat vaikeaan tautiin.

Eräs mies maksoi huonosti, eikä sentähden kukaan, joka hänet tunsi, tahtonut mennä kyntämään hänen peltoansa. Mutta ilkeänä miehenä hän sanoi: „menenpähän markkinapaikalle löytääkseni joutilaat, jotka eivät tee mitään ja sen takia tulevat viinimäkeeni työhön." Mies läksi kotoaan ja tapasi monta vierasta, jotka seisoivat laiskoina ja ilman rahaa. Heille hän puhui ja johti heidät viinitarhaansa. Mutta totisesti ei kukaan, joka tunsi hänet ja jolla oli työtä käsillään, mennyt sinne.

Oli mies, jolla oli paljon omaisuutta, ja maittensa joukossa hänellä oli autiotakin maata, joka ei kantanut muuta kuin hedelmättömiä rikkoja. Eräänä päivänä kulkiessaan semmoisen aution maan läpi hän tapasi hedelmättömien kasvien keskeltä kasvin, jolla oli ihania hedelmiä. Ja silloin tämä mies sanoi: „mitenkähän tämä kasvi täällä kantaa niin ihania hedelmiä? Tätä varmasti en anna hakata pois ja pistää tuleen muun ohella." Ja kutsuttuaan paikalle palvelijansa hän antoi heidän kaivaa se ylös ja istuttaa se hänen puutarhaansa. Niin myöskin, sanon teille, on Jumala säästävä helvetin liekiltä ne, jotka tekevät työtä vanhurskauden puolesta, missä tahansa lienevätkin.

Kiinalainen ja egyptiläinen kirjoitus.

Viisaat tietäjät käyttivät muinoin symbooleja, vertauskuvallisia merkkejä, kun he kirjoituksessa tahtoivat tuoda esille ajatuksensa, ja ainoastaan salaisuuksiin vihityt ymmärsivät, mitä kirjoitetuilla merkeillä tarkoitettiin. Kansa semmoisenaan ei voinut ymmärtää pyhää hieroglyyfikieltä; se ei tietänyt, mitä sisäisiä ja salaisia merkityksiä vihityt tietäjät antoivat ulkonaisille symbooleille.

Kun sitten syntyi kirjoitus, jota kansakin pääsi ymmärtämään, oli sekin alussa hieroglyyfikirjoitusta, merkki- ja symboolikirjoitusta, josta sitten kehittyi meidän nykyinen kirjoituksemme; mutta tämä hieroglyyfinen kirjoitus sai oman profaanisen merkityksensä.

Ympyrä esim., jossa on piste keskellä, on aina ollut auringon merkkinä. Se on hieroglyyfin profaaninen merkitys, ja jokainen ymmärtää sen tarkoittavan aurinkoa. Se saattoi tarkoittaa muutakin, esim. Kiinassa sanaa „nyt",

mutta se oli joka tapauksessa merkki, jonka kaikki kirjoitusta taitavat ymmärsivät. Kansalle oli tuttu vain tuo yksi merkitys, se ei tiennyt salaista merkitystä; sen tiesivät ainoastaan vihityt.*) Ja me käsitämme, että vihityt eivät suinkaan tahtoneet salata mitään tietoa sentähden, että he olisivat olleet kateellisia tiedostaan, vaan yksinkertaisesti siitä syystä, että ennenkuin korkeampia filosofisia y. m. asioita saattoi ymmärtää, täytyi läpikäydä ankara itsekasvatus.

Tietäjien huolena on aina ollut valistaa, kasvattaa ihmiskuntaa. Sentähden on ihmisten yleisen älytason kehittyessä aikojen kuluessa enemmän ja enemmän sitä tietoa, mikä alkuaan pidettiin salaisena, tullut julkiseksi. Pythagoraan aikana esim., siis kreikkalais-roomalaisen kultuurin aikana, ainoastaan hänen omassa Krotonan koulussaan opetettiin astronomian luennoissa, että aurinko on taivaankappale, jonka ympäri muut taivaankappaleet kiertävät. Kansa uskoi, että aurinko kiersi muita taivaankappaleita, kuten silmäkin todisti. Nyt opetetaan julkisesti kaikissa kansakouluissa maan kierron suhteen sitä, mitä edellisessä sivistyskaudessa opetettiin vain Pythagoraan koulussa (ja tietysti mysterioissa).

Viime kerralla puhuimme hakarististä yleismaailmallisena vertauskuvallisena merkkinä. Tahdomme nyt vielä parilla esimerkillä Kiinan ja Egyptin symboolisesta kirjoitustavasta valaista vanhan mysteriokielen ja -kirjoituksen luonnetta.

Kiinankielen kirjoitus on hieroglyyfikirjoitusta siinä merkityksessä, että siinä aina on yksi merkki yhdellä sanalla. Mutta kuitenkin se on aivan toisenlaista kuin Egyptin hieroglyyfikirjoitus. Kiinalainen kirjoitus on mielestäni kiintoisampaa kuin egyptiläinen. Kiinan keltainen rotu onkin välittömästi atlantilaista alkuperää, kun taas egyptiläinen on aarialaista.

Kiinankielen kirjoitus on niin viisaasti laadittu, että jos japanilainen, joka ei osaa kiinankieltä, näkee kiinalaista tekstiä, niin hän osaa lukea sitä omalla kielellään. Kiinankieltä pitäisi siis, jos sen henkeen pääsisi, osata lukea kuka tahansa millä kielellä tahansa. Nyt se käytännössä ei käy, koska kansojen ja aikojen ajatustapa muuttuu. Koetan näyttää parilla esimerkillä.

---

*) Muuan avain annettiin kirjoituksessa „Hakaristi".

Kiinalaiset oppineet sanovat, että kiinalaisen kirjoituksen keksi 3,000 vuotta e. Kr. Kiinan valtakunnan perustaja. Hän keksi sen sillä tavalla, että katseli tähtien kuvia taivaalla ja lintujen jälkiä hiekassa. Ja katsellessaan tätä luonnon kieltä taivaassa ja maassa hän tuli ajatelleeksi, että se oli kirjoitusta ja että sillä tavalla pitäisi voida ilmaista ajatuksensa. Sitten hän keksi kirjoitustavan, jota sanotaan „linnunjälkikirjoitukseksi". Siinä on, niinkuin meidän europpalaiset oppineemme sanovat, 214 „merkkiä", avainta, jotka ovat muodostuneet hieroglyyfeistä. Kun nämä avainmerkit tuntee, voi nähdä, mistä yhdistyneet merkit ovat muodostuneet, joita on, kuten tiedämme, kymmeniätuhansia.

Meillä on ilmestynyt suomeksi kirja Tao-te-king. Jos kirjoitamme sen nimen kiinankielellä, saamme ensin seuraavan merkin

道

joka on Tao. Mitä se merkitsee? Sen ymmärrämme, kun analysoimme sen. Voimme nähdä tässä kaksi merkkisarjaa.

人

ehkä alkuaan on ollut näin

人

Egyptissä on tämmöinen hieroglyyfi

𓂻

joka merkitsee „kävellä". Kiinalainen merkki ei ole kävelemisen, vaan se on „ihmisen" merkki. Mutta on toinen merkki

彳

joka on tsi eli lyhyt askel, ja näistä kahdesta merkistä on yhdessä muodostunut tuo kolmas

辶

joka merkitsee: „kävellä eteenpäin“. Tao-merkin toisessa puoliskossa on meillä ensin merkki

joka muistuttaa vähän ikkunaa; se onkin sielun ikkunan, „silmän“ hieroglyyfi. Sen yläpuolella on pieni viiva eli pilkku, joka tekee siitä toisen sanan:

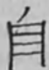

„itse“; pilkku on ehkä kuvannut liekehtivää, itsetietoista katsetta. Kun siihen vielä liittyy vaakasuora viiva — otsaa kuvaten, — on koko hieroglyyfin merkitys:

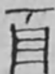

„pää“, ja kun kaiken yllä on vielä kaksi pilkkua:

merkitsee se „älyä“. Pilkut ovat kuin liekkejä päässä, siis pyhän hengen tulta, neroutta, älyä.

Oikea eli yläosa hieroglyyfistä merkitsee siis „äly“, ja koska vasen eli alempi osa merkitsi „edetä“, saamme tuloksena yhteismerkityksen: „äly, joka etenee, kulkee eteenpäin.“ Etenevä äly, mikä se on? Se on Tao, älykäs tie, Jumala. Tämä on sangen kuvaava selitys Taosta eli Logoksesta: „etenevä äly, joka ei koskaan pysähdy, maailman järki, joka aina etenee.“ Pieni hieroglyyfi esittää syvämietteisen ajatuksen sille, joka näkee ja tuntee sen komponentit, sillä siihen vielä kätkeytyy ihmisen (täydellisyys-) kuva ja kaikkinäkevän tiedon saavuttamismahdollisuus.

Seuraava sana Te tekee asian vielä selvemmäksi. Kiinalaiset kirjoittavat Te-sanan näin

Se ei ole niinkään yksinkertaisen näköinen, meidän oma foneettinen kirjoituksemme on mielestämme paljon yksinkertaisempi, mutta kiinalaiseen merkkiin mahtuu paljon

enemmän sisältöä. Yläpuolella Te-hieroglyyfissä on risti,

joka merkitsee 10. Roomalaiset käyttivät ristiä ja samoin kaikki nykyiset sivistyskansat samassa merkityksessä (X=10). Ristin alla on

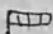

samanlainen merkki, kuin Tao-sanassa oli; tässä se on makaavassa asennossa, jolloin se tavallisesti merkitsee „vati", mutta tarkoittaa tässäkin silmää. Sen alla on pitkä viiva, joka on lyhennetty merkistä

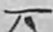

joka merkitsee „penkki". Yläviivaa käytetään yksinään merkitsemään „pohja, perusta". Siis saamme seuraavat merkitykset: 10, silmä, perusta. Kun näistä teemme lauseen, saamme: „luja perusta on sillä, mitä kymmenen silmää näkee; se on totta." Alaosassa oleva hieroglyyfi merkitsee „sydän". Siis kaikki yhteensä merkitsee: „totuus sydämessä". Vieressä oleva viiva ja pilkut merkitsee, kuten Tao-sanan yhteydessä mainittiin, „askel, liikkeessä, käytännössä ilmenevä." Siis koko Te-merkki: „totuus sydämessä ilmenee käytännössä" tai: „totuus tulee ilmi inspiroidussa käytännössä". Ja jos totuus on sydämmessä, tulee se ilmi elämässä, elävässä hyvässä eli hyveessä. Mitään muuta hyvettä ei ole. Te-merkki kiinankielessä on siis "hyve".

Kirjan nimi oli Tao-te (king eli dshing merkitsee vain „kirja"). Jos lyhyesti tahdomme ilmaista kirjan nimen merkityksen, kuuluu se siis: „Elämän järki ja sen ilmeneminen käytännössä." Etenevä jumalallinen järki muodostuu näet totuudeksi ihmisen sydämessä ja tulee esille inspiroidussa käytännössä. Nimi on epäilemättä sisältörikas, ja hieroglyyfi tarkasti kuvaa sekä nimen että sisällön. Meidän täytyy tunnustaa, että kiinalainen kirjoitus on filosofinen ja henkevä.

Lao-tse merkitsee „vanha lapsi", joka on erinomaisen kaunis nimi. Samoin Konfutse nimitti itseään lapseksi (tse).

Egyptiläisten hieroglyyfien suhteen sanon mielipiteenäni, että vaikka Europassa niiden vuoksi on paljon työtä tehty, emme ole vielä päässeet perille niiden sisäisestä, s. o. pyhästä merkityksestä. Kyllä tunnetaan jo egyptinkieli, konsonantit on tulkittu ja vokaaleistakin on jonkinlainen mielipide. Egyptinkieltä osataan ääntää ja kirjoituksesta saadaan

selvää, joten ei ole epäilemistä, ettei ole löydetty hieroglyyfien merkitys, mutta se, mikä on löydetty, on profaaninen, eksoteerinen merkitys. Alkuperäistä hieroglyyfikirjoitusta voidaan epäilemättä lukea toisellakin tavalla.

Avain, joka löydettiin pitkän työn perästä, perustui n.s. Rosetten kiveen, jossa oli sama kirjoitus kreikan- ja egyptinkielellä, egyptiläinen teksti kirjoitettuna sekä demoottisella että hieroglyyfikirjoituksella. Nyt olisi melkein mahdotonta ollut löytää egyptiläisen tekstin avainta, ellei olisi sattunut niin, että teksteissä toistuivat samat nimet. Sen huomasi ensin eräs tanskalainen arkeologi Zoëga, mutta lopullisesti sai nimet selville ranskalainen tutkija Champollion vuosikausien miettimisen jälkeen. Yksi nimistä oli Kleopatra, ja nimien perusteella sai Champollion selville koko tekstin. Siihen johtopäätökseen, että teksteissä piti olla samat nimet, vei tanskalaisen Zoëgan huomio, että kuninkaalliset nimet joka kerta kirjoitettiin ovaalin eli n. s. kartushin

sisään. Kerrotaan, että kun Champollion monien vuosien miettimisen jälkeen eräänä päivänä osasi tulkita hieroglyyfikirjoituksen, hän juoksi työtoverinsa, veljensä luo toiseen huoneeseen, huutaen: „Nyt minä olen sen löytänyt“, ja kaatui samassa pyörtyneenä lattialle.

Egyptin hieroglyyfikieli on vaikea tulkita, sentähden, että myöhempänä aikana hieroglyyfit, jotka alussa olivat kuvanneet kokonaisia sanoja, merkitsivät sitten ainoastaan kirjaimia. Jos egyptinkielellä hieroglyyfeillä kirjoitetaan sana „elämä“, tulee se tämän näköiseksi:

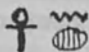

Meidän oppineemme ääntävät sen a n k h, joka on tunnettu sana, sillä se on silmukkaristi.

Silmukkaristin lisänä on kirjoitetussa sanassa n-merkki

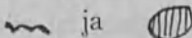

joka on kh. Mutta kun koko sanaa miettii ja katselee, sisältää se minusta muutakin kuin paljaan sanan „elämä.“ Se merkitsee kyllä „elämä“ vihkimättömälle kansalle, mutta vihitty luki sen ehkä näin: „elämä, joka eletään pimeässä, fyysillisessä maailmassa ja tunne-elämän aalloissa (astraalimaailmassa) kuoleman jälkeen.“ Merkki käsitti siis fyysillisen elämän ja elämän tuonelassa. Mutta tämä ei ole sitä elämää, jota vihitty tarkoitti elämällä, nim. todellisen ihmisen elämää, joka on yläpuolella kuoleman. Sen vihitty merkitsi ainoastaan silmukkaristillä. Sentähden silmukkaristiä on tavattu kuolleitten mysteriopappien ruumiissa, sillä se tarkoitti ihmistä, joka on kuoleman voittanut.

Silmukkaristi on itse asiassa juuri risti ja silmukka. Mitä se on? Se on selvästi ihminen, elävä ihminen. Kun ihminen levittää käsivartensa, hän on tau-risti, ja päänä on ympyrä, jolla on tarkoitettu gloriaa eli sädekehää, joka on nähtävänä adeptein ja henkisesti hehittyneiden ihmisten pään ympärillä. Paljas a n k h on täten todella vihityn ihmisen merkki. Kun sen piti tarkoittaa tavallisen ihmisen elämää, täytyi siihen liittää jotain, joka siirsi merkityksen asteen alemmaksi. P e k k a E r v a s t.

Seitsemästi siunattu.

Kun taivaani jo synkkiin pilviin meni,
kun liian raskas oli sydämeni
ja vuolas oli kyynelteni vuo,
oi, silloin sait sa, siunaamani, luo!

Sa nousit kuni tähti yli yöni
ja täytit siunauksellasi syöni,
ja koska vapisin ma kyyneltyvä,
sa sanoit: Elä pelkää: olen h y v ä!

Luonani olit yöni raskaat hetket
siunaten askelteni hornan retket.
Ja milloin kompastuin tai ai'oin harhaan,
sain sulta neuvon, kultaisen ja parhaan.

Ma muistan sanasi ja hymys hienon
kuin huomentuulahduksen ihmeen vienon
ja olemukses suuren, tyynen rauhan
kuin tähtiöisen taivaan otsanauhan.

Kun muistelen ma Kynnystä ja Yötä,
ain siunaan, veli, rakkautes työtä,
ett' eesta etsijöistä halvimman
sa jätit kesämaasi taivahan.

Rafael Ronimus.

Muistelmia H. P. Blavatskysta.

II.

Blavatsky-looshi.

Tämä looshi perustettiin sen jälkeen kun H. P. B. oli muuttanut taloon n:o 17, Lansdowne Road, London, W. ja alussa se, samoinkuin Benaresissa v. 1879 muodostettu T. S., toimi esoteerisella pohjalla asteineen ja eriasteisine jäsenkirjoineen. Tultuani jäseneksi olivat looshin viikkokokoukset minun pyhäpäiviäni. Ne pidettiin iltasin, ja pääsy ei-jäsenille kävi päinsä kutsukorttien kautta. Monet semmoiset saapuivat nähdäkseen, kuullakseen ja tullakseen kuulluiksi. Kerran joku pöllöpää oli hankkinut itselleen pääsykortin saadakseen tuulotella omia näkökantojaan. Hän odotti tilaisuuttaan, ja saatuaan puhevuoron hän ryhtyi esittämään — tavalla, joka lupasi tulla hirvittävän pitkäveteiseksi — jotakin omaa hassua filosofista teoriaansa — mikäli muistan. H. P. B. kesti tätä muutaman minuutin, mutta sitten hän puheenjohtajan, erittäin sovinnaisen henkilön, sanomattomaksi hämmästykseksi kohotti äänensä ivallisen pistävään ja nuhtelevaan huomautukseen, että ihmisiä kutsuttiin Blavatsky-looshin kokouksiin kuulemaan hänen mielipiteitään, s. o. teosofista opetusta, eikä tuomaan ilmoille omiaan. Tabloo! Huoneet olivat tungokseen asti täynnä väkeä, ja uljaan aatesankarin täytyi hämillään ja häpeissään reuhtoa itsensä ulos niin hyvin kuin taisi.

Tähän aikaan, noin 1887--8, kadotin Mr. ja Mrs Sinnettin ystävyyden, heidän, jotka alusta lähtien olivat kohdelleet minua niin suurella huomaavaisuudella ja hyvyydellä. Ei kumpikaan heistä edes suostunut kuuntelemaan selitystäni siihen, mikä oli tapahtunut. Sattumalta tämä kuitenkin osoitti minulle, ettei kumpikaan heistä todella uskonut H. P. B:hen tai hänen omaamiinsa kykyihin. Minulla oli usein tapana pistäytyä heidän kodissaan Ladbroke Gardensissa (London, W.) Mrs. Sinnettin vastaanottopäivänä — tiistaina — ja poiketa Lansdowne Roadissa palatessani asemalle kotimatkalla Harrowiin. Kerranmenin Mrs. Sinnettin luokse tavallista vähän aikaisemmin. Oli sangen vähän väkeä saapuvilla, ja minä istuin jonkinlaisella tilavalla ottomanilla selitysten johonkuhun toiseen henkilöön. En puhunut sillä hetkellä kenenkään kanssa, mutta Mr. Sinnett oli vilkkaassa keskustelussa selkäni takana istuvan henkilön kanssa. Luonnollisesti saatoin kuulla melkein kaikki mitä hän sanoi, mutta en paljoa toisen vastauksista. Mr. Sinnett puhui, nähtävästi kiivaasti, siitä, kuinka turha H. P. B:n oli ollut tulla Lontooseen ja perustaa toinen looshi.

Tässä minun tulee mainita, että Blavatsky-looshin tultua perustetuksi Mr. Sinnett lähetti oman „London"-looshinsa jäsenille kekseliäästi kyhätyn ilmoituksen, että ne, jotka halusivat liittyä uuteen looshiin, olivat vapaat jättämään hänen looshinsa! Ainakin puolet jäsenistä erosivat heti, minä muiden muassa. Kuinka olisimme hetkeksikään epäröineet valinnassamme H. P. B:n ja Mr. Sinnettin välillä? Paljas ajatuskin oli naurettava, ja ainoastaan suunnattoman itsekkyytensä täysin sokaisemalta mieheltä saattoi se jäädä huomaamatta. Muistan hyvin, kuinka suuresti kyseessä olevana iltapäivänä semmoinen silmiinpistävä kateus H. P. B:ta kohtaan minua hämmästytti; myöskin näytti minusta jonkun verran huonotapaiselta ja epähienolta asettaa sitä niin julkisesti näytteille. Tämä oli ensimäinen läksyni siitä erinomaisesta pikkumaisuudesta ja ahdasmielisyydestä, jota noina varhaisina päivinä niin monet osoittivat saadessaan H. P. B:n kädestä poikkeuksellisia ja kallisarvoisia etuoikeuksia.

Jätettyäni „vastaanoton" menin Lansdowne Roadiin palauttaakseni kirjan, jonka kreivitär oli minulle lainannut, ja varaten itselleni aikaa Harrowin junalle ehtiäkseni. H. P. B. työskenteli silloin itse asiassa kello 6:sta 6:een, keskeyttäen

työtään ainoastaan aterioidakseen. Luulin siis voivani pistäytyä kreivittären luona H. P. B:n huomaamatta, koska kello oli vain puoli kuusi. Eipä vainenkaan; kulkiessani hallin läpi kuulin H. P. B:n äänen (ovi oli raollaan): „Sinäkö se olet, Alice rakkaani?“ Ja vastausta tuskin odottamatta hän jatkoi: „Tule sisään, tule sisään.“ Matkalla Sinnettein luota olinkin koko ajan mielessäni hautonut, mitä tarkalleen saattaisi tapahtua, jos H. P. B. „aistitsisi“, missä olin ollut. Sentähden en ollenkaan hämmästynyt, kun hän kääntyi ympäri kirjoituspöytänsä äärestä ja viehkeimmällä äänenpainollaan sanoi: „Ja missä sinä olet ollut, rakkaani?“ Samalla empimättä älysin, että nyt oli todella rasva tulessa! „Mrs. Sinnettin vastaanotolla H. P. B.“, minä vastasin. „Ah, ja kenen siellä näit? . . . .“ antaen minun läpikäydä pitkän inkvisiittori-kyselyn. „Olinko puhunut Mr. Sinnettin kanssa?“ — „Ah, ja mitä hän sanoi?“ j. n. e. Vastaukseni kävivät yhä laimeammiksi ja sekavammiksi, mutta lopulta, kun hän suoraan kysyi minulta, oliko hänen nimeään mainittu, rohkaisin mieleni. Nyt vihdoin tunsin maata jalkaini alla ja maallisen kasvatukseni tukemana sanoin päättäväisesti „kyllä“, mutta että kaikki oli liian sekavaa voidakseni selvästi muistaa, mitä oli lausuttu, y.m. verukkeita. Tästä H. P. B. oli kovasti suuttuvinaan ja päästi minut menemään sanomalla: „No, jos et sinä tahdo kertoa minulle, katson atsraalivaloon ja keksin omin päin!“ Tiesin hyvin, mitä hän sieltä löytäisi, vieläpä että hän kyllä näkisi minulta kuulematta jääneet vastaukset Mr. Sinnettin huomautuksiin. Kiiruhdin ylös kreivittären huoneeseen ja kerroin hänelle, mitä H. P. B. oli sanonut, mutta kiireessä kun olin junani takia, en kertonut hänelle, mitä olin sattunut kuulemaan Sinnettein vastaanotolla. Kreivittären lohdutus oli sangen viileä, sillä hän selitti, että H. P. B. varmastikin „katsoisi“, jos hän niin oli sanonut. Ja molemmat sitäpaitsi tiesimme, että hän kyllä kykenisi täyttämään uhkauksensa.

Jatko oli jonkunverran hämmästyttävä. Torstaina läksin kuten tavallisesti looshikokoukseemme hyvissä ajoin, sillä olin perin utelias tietämään, oliko mitään tapahtunut vai oliko H. P. B. pyyhkinyt mielestään koko asian. Taasen kun olin nousemassa yläkertaan, hän kutsui minut sisään ja ilmoitti minulle voitonriemulla katsoneensa astraalivaloon, niinkuin oli luvannut; ja viipymättä hän „luki“ sen kaiken minulle, ei ainoastaan kuulemiani lauseita, vaan

myöskin kaikki tyhjät paikat. Kreivittären kasvot olivat hyvin vakavat, kun menin ylös hänen huoneeseensa, ja hän sanoi: niin, H. P. B. oli kirjoittanut paperille koko jutun samana (tiistai-) iltana ja heti lähettänyt jonkun viemään paperia Sinnetteille. Varhain keskiviikkoaamuna molemmat olivat saapuneet Lansdowne Roadiin ja kysyneet palvelijattarelta, joka aukaisi oven, olinko minä käynyt siellä edellisenä iltana. Kuultuaan, että olin käynyt, he poistuivat heti näkemättä tai haluamatta puhutella ketään. Asia oli ratkaistu heidän mielestään: minä tietysti olin käynyt „ilmiantamassa" (niinkuin mikäkin vakoilija) kaikki mitä olin kuullut. Niin kai ainakin heistä näytti, sillä siitä päivästä lähtien he poistivat nimeni tuttavuuksiensa luettelosta, suomatta edes minulle tilaisuutta selitykseen.

Mutta minulle pahinta oli huomioni, ettei kumpikaan heistä todella uskonut a) astraalivaloa ja sen ominaisuuksia olevan, eikä b) H. P. B:n kykyyn sitä „lukea". Tai jos uskoivat edellistä, he selvästi epäilivät jälkimäistä. Se oli aika täräys minulle, sillä minusta näytti, että he mieluummin uskoivat minun tahallani olleen ilkeän, osoittaen siten pitävänsä minua huonosti kasvatettuna ja kiittämättömänä — jollei pahempana.

Uskoni ihmisluontoon ja ystävyyden arvoon sai tämän tapahtuman kautta ankaran iskun. Mutta olin läksyn tarpeessa, sillä siihen aikaan olin liian herkkäuskoinen ja luottavainen älyttömällä ja arvostelemattomalla tavalla, etenkin ihmisiin nähden, jotka olivat olleet minulle ystävällisiä. Kuten Mestari K. H. kirjoitti eräälle kirjeenvaihtajalleen (Miss F. Arundale, London-looshin silloinen sihteeri ja rahastonhoitaja), kahdeksankymmenluvun alkupuolella: — „Oppikaa siis katsomaan ihmisiä pinnan alle ja olemaan sekä tuomitsematta heitä että luottamatta heihin ulkonäön perusteella" (Viisauden Mestarien kirjeitä, N:o XX, suom. painos s. 54). Tätä minun ainakin tuli koettaa oppia, vaikken siinä osannutkaan menestyä. Se suuremmoinen persoonattomuus, joka niin erinomaisessa määrässä oli H. P. B:lle ominaista, kuuluu Sielun piiriin ja on vaikeasti saavutettavissa pienemmille olennoille (naisille itse asiassa miltei mahdoton!), he kun asustavat maailmassa, missä — niinkuin H. P. B. kirjoitti länsimaista — „ihmiset pitävät omaa mieltymystään ja vastenmielisyyttään muita ihmisiä ja asioita kohtaan johtavina aatteina, joiden perusteella he ainakin toimivat, jolleivät niistä tee lakeja

elämälleen ja koeta niitä muillekin tyrkyttää" (Käytännöllinen salatiede, Omatunto 1907, s. 29).

Toiset ovat kirjoittaneet niin pitkälti ja niin runsaan yksityiskohtaisesti niistä ihmeistä, joita he näkivät H. P. B:n suorittavan, että — vaikka minulla olisikin jotain uutta tämänsuuntaista kerrottavana (jota minulla ei ole) — paljas semmoisten „merkkien ja tunnustusten" kronikoiminen jäisi mielestäni vähän vaille hyviä ja pysyviä tuloksia. H. P. B. ei tullut häikäisemään aistejamme semmoisilla „voimateoilla". Hän tuli näyttämään meille meidän oman itsemme — kenties meidän heikkouksiamme. Niin, mutta ennen kaikkea muuta näyttämään meille omat sisäiset jumalkaltaiset mahdollisuutemme. Ja aina hän painosti, että ainoa tie siihen oli veljeyden toteuttaminen käytännössä, „elämän elämistä", joka on — ja aina on ollut — ainoa ehto „sisäiseen Jumalaan" yhtymiselle.

Tämän ajan kestäessä, ennenkuin Esoteerinen Koulu perustettiin ja Salainen Oppi julkaistiin, tapahtui alinomaa niin paljon; niin paljon asioita siltä ajalta muistuu mieleen, niin monta ja niin erilaista tapahtumaa, että on vaikea tietää minkä valitsisi. Monet H. P. B:n oppilaista ovat kirjoittaneet hänen tavoistaan kohdella heitä; kreivitär Wachtmeister esim. kirjoittaa: — „En epäile enää, että kokemani vaikeudet päästä Madame Blavatskyn puheille, ja viivytykset, jotka sattuivat, ennenkuin hän tuli asian ytimeen minun kanssani, olivat tarkoitetut jonkinlaiseksi koettelemukseksi minulle, vaikkei minulla silloin ollut epäilystäkään asiasta." Tarkalleen niin oli minunkin laitani; ja voin tässä antaa toisen kuvaavan esimerkin semmoisesta menettelytavasta.

Salaisen Opin hakemisto oli tietysti tarpeen vaatima ja sitä valmistamaan tarvittiin monta auttajaa. Tietysti minäkin tarjouduin ja sain osakseni muutamia sivuvedoksia, joita minun tuli käsitellä. Olin aivan haltioissani ja tunsin vihdoin olevani joksikin hyödyksi. Omistin tuntikausia päivittäin tälle työlle ja kieltäydyin monesta, muuten sangen (siihen aikaan vielä) miellyttävästä asiasta. Viikkokausia ponnistin tässä uudessa ja vieraanlaisessa tehtävässä, luullen suoriutuvani siinä melko hyvin. Ehkä suoriuduin; en koskaan saanut sitä tietää. Pari päivää sen jälkeen, kun olin lähettänyt käsikirjoitukseni Lansdowne Roadiin, saavuin sinne itse. H. P. B. kutsui minut huoneeseensa ja viitaten

pöydällä olevaan koko huomattavaan käsikirjoituspinkkaan hän hipaisi sitä halveksivasti kauniilla etusormellaan ja sanoi: „Tämä ei ole ollenkaan semmoista kuin minä tarvitsin, rakkaani; ei se kelpaa mitenkään". Sen sanottuaan hän repi liuskat kahtia ja viskasi ne paperikoriin. Olin vähällä itkeä; mutta hän ei kiinnittänyt minuun mitään huomiota enää. Myöhemmin keksin, että hakemiston valmistaminen on taidetta ja etten minä ymmärtänyt siitä rahtuakaan. Tämä pieni kokemus oli minulle joka tapauksessa erinomaisen hyvä tuona varhaisena aikana.

Blavatsky-looshin kokoukset jatkuivat tavallisesti sangen myöhään iltaan ja ilman H. P. B:n personallista hyvyyttä olisin usein saanut lähteä pois kesken ehtiäkseni viimeisellä junalla kotiin Harrowiin. Hän antoi minun monta kertaa jäädä sinne yöksi ja nukkua vuodesohvalla hänen päivähuoneessaan (sisempi salonki) lähellä ovea, joka johti hänen pieneen makuukamariinsa, ja sen seinän vieressä. Kuinka usein koetinkaan pysyä hereillä koko yön, siinä vahvassa uskossa, että saisin „nähdä" paljon. Mutta turhaan, — kun keskiyö lähestyi, tuli uni ylivoimaiseksi ja minun täytyi aina alistua; en koskaan osannut pysyä hereillä keskiyön jälkeen, eikä H. P. B. koskaan tahtonut selittää syytä; vaikka myöhemmin hän kerran sanoi meille, että „Mestari kulkee ‚vuoronsa' keskiyöllä", mikä jonkun verran valaisi syytä pakolliseen uneeni sillä hetkellä. H. P. B. tarkoitti silloin sanoillaan vastaperustetun E. S:n oppilaita, jotka itse asiassa olivat lupautuneet Mestarille, ja teroitti, kuinka välttämätöntä meille kaikille oli, että olimme „sängyssä ja nukkumassa ennen keskiyötä". Toinen asia, minkä muistan hänen kerran sanoneen, oli, että y h d e n tunnin uni ennen keskiyötä oli samanarvoinen kuin neljän tunnin uni keskiyön jälkeen. Tämä seikka johtui jostain magneettisesta muutoksesta, mikä tapahtuu maassa, kun keskiyö pyyhkäisee sen pintaa.

A l i c e L e i g h t o n C l e a t h e r.

Engl. suom. P. E.

Ylisielullisia ilmiöitä.

Viime vuoden Ruusu-Ristin marraskuun n:ossa oli „Toimittajalta"-osastossa lyhyesti tehty selkoa saksalaisen Therese Neumannin stigmatisatiosta. Tätä ilmiötä ovat tiedemiehetkin olleet tilaisuudessa

tutkimaan sen alkuvaiheista lähtien ja ovat päätyneet erilaisiin, varsin ylimalkaisiin otaksumiin. Westermannin kuukausijulkaisun helmikuun n:ossa käsittelee saksalainen tiedemies, tri Rolf Reissmann Konnersreuth-kysymystä verraten ennakkoluulottomasti ja saapuu lopulta monessa suhteessa yllättäviin tuloksiin. Selostamme seuraavassa pääpiirteittäin hänen esitystään.

Ympäristö, jossa Therese kasvoi, on kuin roomalaiskatolisuuden ihannemaa ja siis mitä suotuisin maaperä tämänlaatuisille ilmiöille. Kun tyttö 19 v. ikäisenä sai halvauksen, joka saattoi hänet viideksi vuodeksi sokeaksi, puolikuuroksi ja rammaksi, muodostivat raamatun kertomukset hänen sielunelämänsä sisällön, ja hänen koko rakkautensa kohdistui kärsivän Jeesuksen kuvaan. Ennen pitkää hän projisioi tämän kuvan itsensä ulkopuolelle, hän alkoi nähdä näkyjä, jotka olivat niin täynnä todellisuudentuntua, että kun hän todella tuli fyysillisesti näkeväksi, hän ei aluksi huomannut mitään eroa ulkomaailman havaintojen ja sisäisten näkyjensä välillä, ja vasta muiden hämmästyneet huomautukset saivat hänet tietoiseksi fyysillisen näön palaamisesta. Lääketieteellisen ajattelun mukaan on tämä määrätyn sisäisen kuvan kiinteä tuijottelu vienyt itsehypnoosiin, joka taas on antanut alitajunnalle mahdollisuuden vaikuttaa vegetatiiviseen hermostoon aiheuttaen sielullisen kokemuksen sisältöä vastaavia fysiologisia muutoksia. Tästä on lyhyt askel stigmatisation selittämiseen. — Milloin alitajunnan vaikutus kohdistuu valvetajuntaan ehkäisevästi, häiritsevästi tai ylenmäärin tehostaen, syntyy psyykkisiä kriisejä, joita ahtaimmassa mielessä sanotaan hysteriaksi. Tri Reissmann on itse käynyt Konnersreuthissa, mutta vastoin odotustaan hän tapasi hysteerisen, teatraalisen ja merkityksestään tietoisen naisen asemesta rauhallisen talonpoikaistytön, jolle mainitut ilmiöt olivat omituisuudestaan huolimatta niin luonnollisia, että syrjäinenkin oli vähällä unohtaa niiden erikoisuuden. Passiivisen, heikon ja epävarman mediumin asemesta hän tapasi ihmisen, joka tunteittensa voimakkuudesta huolimatta oli täynnä sisäistä lujuutta ja päättäväisyyttä, ilman komplekseja, ilman hengen ja sielun välisiä ristiriitaisuuksia.

Stigmatisatioon ja hurmostilaan nähden ei yleensä pidetä petosta mahdollisena. Aineenvaihtokysymys on sensijaan tuottanut paljon päänvaivaa ja kaipaa eksaktisen tieteen kannalta vielä ratkaisua. Therese Neumann ilmoittaa nimittäin v. 1926 joulusta lähtien, siis jo yli vuoden ajan, nauttineensa päivittäin vain kahdeksannen osan ehtoollisleipää ja teelusikallisen vettä. Transsissa ollessaankin hänen on ollut mahdotonta nauttia ruokaa, koska hänen sielunelämänsä on sellaisina hetkinä kokonaan uskonnollisten mielikuvien vallassa. Viime vuonna oli Therese 14—28 p. heinäk. tarkan tutkimisen alaisena, ja valvonnan pätevyys on tunnustettu tieteelliselläkin taholla. Häntä ei jätetty hetkeksikään silmälläpidotta, eikä ole voitu huomata, että hän olisi edes yrittänytkään nauttia muuta ravintoa. Näinä 14 p:nä hän nautti kaikkiaan kolme ehtoollisleipää, joiden yhteinen paino on 0,39 grammaa ja kolme ruokalusikallista vettä. Minkäänlaisia kiinteitä ulostuksia ei ollut ja vain vähäsen nestemäisiä, joiden kemiallinen tutkimuskin osoitti puutteellista ravitsemista. Asiaa tutkinut prof. Ewald ei ollut löytänyt minkäänlaista aukkoa valvomisjärjestelyssä, mutta kaikesta huolimatta hän uskoo, että sellainen *täytyy* olla. Aivan oikein huomauttaakin tri Reissmann, että tämä aukko ei mitenkään ole voinut olla niin suuri, että tutkittava olisi voinut 14 pv:n kuluessa nauttia niin paljon ravintoa kuin ihminen tavalli-

sesti tarvitsee painonsa säilyttämiseksi. Tutkittavan paino oli nimittäin valvontakauden alussa 55 kg., aleni ensimmäisen ekstaasin jälkeen 51 kg:aan, oli ennen toista hurmostilaa 54 kg:ssa, toisen jälkeen 52,5 kg. ja tutkimusten lopussa jälleen 55 kg. Ewaldin otaksuma ei tätä kykene selittämään. Sitäpaitsi on Ewald todennut, että tutkittavan ruumiintilassa ei viimeisenä tutkimuspäivänä ollut huomattavissa mitään sellaisia oireita, jotka ilmenevät jo 2—3 päivän paaston jälkeen. Mitä ruumiin nestevaraston uudistumiseen tulee, niin esittää tri Reissmann sen selvitykseksi huomion, jonka saksal. salaneuvos Kraus on tehnyt, nim. että monella ihmisellä on kyky ei vain erittää ihonsa kautta kosteutta vaan myös kasvien lailla ottaa sitä ruumiiseensa. Jo stigmatisatio osoittaa, että tytön iho on erittäin herkästi muuttuvainen, joten on otaksuttavissa, että hän saa tarvitsemansa nestemäärän ihonsa kautta kuivumatta kuten paastoavat fakiirit.

Sen sijaan ei tiede ole kyennyt vastaamaan kysymykseen, miten Therese kykenee korvaamaan käyttämänsä energian. On puhuttu fluidaalisesta energiasta, mutta tri R. hylkää tämän hypoteesin ottaen toisen vertauskohdan. Tiedetäänhän, että keinotekoinen munanvalkuainen, joka kemiallisesti on täysin alkuperäisen kaltainen, ei kelpaa ravintoaineeksi, joten on ilmeistä, ettei aine itse ravitse vaan siihen liittyvä biologinen energia; jos elämää pidetään biologisena energiana, voitanee elämää hätätilassa korvata sellaisen energian suoranaisella yhteyttämisellä, esim. kosketuksella, kuten on laita magnetisoimisessa. „Tieteeltä puuttuvat kuitenkin useimmat tälle ajatustavalle tarvittavat premissit, joten on sanottava: emme tiedä. — Luonnonlakeja ei tässä ole rikottu, mutta tässä paljastuu ehkä luonnonlakeja, joiden vaarinottoon meillä ei ole tähän asti ollut tilaisuutta“, lausuu tri R.

Therese kuvaa näyissään Jerusalemia, taloja, pukuja, kasvoja, hän kertoo kohtauksista, joista perintätiedolla ei ole tietoa, hän väittää vastoin kaikkea oppimaansa, että Jeesus kantoi hirttä eikä ristiä, ja hän näkee, että risti oli Y:n muotoinen haarukkaristi. Asettaapa hän Juudaksen arvossa Pietarin yläpuolelle. Lisäksi tulevat hänen merkilliset tietonsa aramean kielessä, jotka hallelainen semitologi prof. Bauer on todennut. Therese ei itse ymmärrä puhettaan, mutta se soveltuu hänen näkyjensä eri vaiheisiin. Aina varovaisina ovat tiedemiehet ottaneet huomioon, että Theresen läheisyydessä on ollut arameaa osaava pappi, joten telepatia on saattanut olla mahdollinen. Lisäksi on pantu merkille, että hänen kuvauksensa, m. m. haarukkaristi, pitävät yhtä aikaisemmin eläneen Katharina Emmerichin näkyjen kanssa, jotka kirjailija Brentano on välittänyt jälkimaailmalle, ja jotka ovat vieläkin mieluista lukemista katolilaisissa piireissä. Therese itse ei ymmärrä näkyjensä laajakantoisuutta vaan pitää niitä jumalallisena armona ja lahjana, jonka hän kiitollisin mielin ottaa vastaan.

Toinenkin huomattava parapsykologian ja okkultismin alaan kuuluva tapaus on tuonnottain todettu, tapaus, joka epäilemättä tutkittuna luo paljon uutta valoa kysymykseen taiteellisen tuotannon alkuperästä ja synnystä. On tunnettua, että taiteilijat usein käyttävät teoksiinsa unennäköjään, mutta vasta sitten, kun he ovat päivätajunnassaan tulleet niistä tietoisiksi ja muutelleet niitä tarkoituksiinsa soveltuviksi. Nyt on kuitenkin joku aika sitten Saksassa löydetty mies, joka siirtää sisäiset näkynsä, tulematta niistä ensin tietoiseksi,

vaistomaisesti, ilman tahto- tai ajatustoimintaa, väreillä kankaalle. Tässä tapaamme inspiration perustoiminnan selvimmässä muodossaan. — Mies, nimeltään Heinrich Nüsslein, on ollut maassaan ja kotikaupungissaan Nürnbergissä vähän tunnettu. Kahden vuoden kuluessa hän on valmistanut 1,500 öljymaalausta, jollaisten tekoon on mennyt aikaa 5—30 min. Niistä oli viime syksynä 200 näytteillä Lontoossa, ja ne herättivät siellä harvinaisen suurta huomiota. Arvostelijat kiittelivät niiden ekspressiooneja, kauneutta tai muita ominaisuuksia, mutta useimmat tunnustivat, että heidän on niitä vaikea käsittää. Eräskin kirjoittaa seuraavaan tapaan: „Aluksi minua hämmästyttivät kuvat. Päällekirjoitukset, jotka niihin liittyvät, ovat sangen epätavallisia. Aluksi pilkallinen tunne hävisi kuitenkin pian, muuttui osanotoksi ja lopulta ihailuksi, kuta enemmän kuvia tarkasteli. Tämä muutos tapahtui nopeasti, ja lyhyen ajan kuluttua huomasi seisovansa salaperäisen taiteellisen voiman, jonkun korkeamman edessä. Tässä näyttelyhuoneessa on jotakin sanoin kuvaamatonta, omituista. Eräät kuvat ovat yksinkertaisesti allegorisia kuvauksia, toiset ovat laaditut Dorén Dante-piirustuksia muistuttavaan lumoavan fantastiseen tyyliin, toiset ovat ekspressionistisia uhkayrityksiä, mutta kaukana pelkästä jäljittelystä. Kuvia, jotka ovat samalla kubistisia ja ekspressionistisia, täytyy pitää enemmän hämmästyttävinä kuin puhtaasti taiteellisina ilmennyksinä. Joka tapauksessa on Nüsslein tämän syksyn suurin sensatio Lontoossa."

Nüsslein loihtii kuviaan sormellaan, nyrkillään, värilastalla, sienellä, jopa harjallakin ja käyttää vain ajoittain pensseliä. Hän valitsee oikeat värit päivällä mutta myös hämärässä. Lisäksi on tämä maalari sangen lyhytnäköinen. Tästä huolimatta on värisävyjen sointuminen ja niiden vastakohdat valmiissa maalauksessa usein ihmeen hienot. Huomiota herättää myös hyvä perspektiivi, mikä on sitä arvoituksellisempaa, kun tämä tajuamattoman johdon mukaan toimiva mies ei ole saanut minkäänlaista koulutusta piirustuksessa eikä maalaustekniikassa, ellei ota lukuun sitä, että hänellä aikaisemmin antikvariaattina toimiessaan on ollut tilaisuutta tutustua monien mestareitten maalauksiin. Hänen jälkeenpäin kuviinsa tekemät muutokset useimmiten häiritsevät alkuperäistä hyvää kokonaisvaikutusta. Joka tapauksessa ilmenee Nüssleinin toiminnassa suunnaton hengen luova voima, joka on riippumaton tietoisen minuuden tahtomisesta ja ajattelusta.

Tapausta selostanut fil. tri J. Böhm valittaa, että Nüsslein on pitkän aikaa saanut olla spiritismia harrastavan ympäristön vaikutuksen alaisena. Tämä ilmenee huomattavammin hänen alkukautensa tuotteissa. Hänen näkynsä muistuttavat unikuvia mutta ovat sikäli huomattavia, että ne pysyvät jatkuvasti sisäisen näön edessä. Työnsä aikana N. on ilmeisesti hereillä, hän vastaa puhutteluihin oikein ja terävästi, mutta kaikesta huolimatta täytyy hänessä olla voimakas sisäinen kehittyminen ja rauha. N. ei omien sanojensa mukaan tiedä, mitä kuva kulloinkin tulee esittämään. Äkkiä hänen työnsä keskeytyy, hän astuu askelen taaksepäin ja katselee itsekin hämmästyen kuvaa, joka jo syntyessään on herättänyt sivullisessa ihailua. Tosin hänen maalauksiaan ei voida niiden epätavallisen synnyn mukaisesti arvostella järjen eikä vallassa olevan maalaussuunnan mukaan vaan tunteen kannalta. — Monet merkit viittaavat siihen, että N. mahdollisesti voi asettua sielulliseen yhteyteen toisten ihmisten kanssa, joiden mielentilan ja luonteen hän tuntee itsessään ja esit-

tää havainnollisena vertauksena. Tällöin voi sanan oikeassa merkityksessä puhua „luonnekuvasta“. „Tunnelmakuviensa“ ohella hän tajuaa asioita, jotka tietenkin loukkaavat tieteilijää itseensä sisältämällään rohkeilla väitöksillä, mutta jotka ehdottomasti ovat ilmauksia jostakin tieteelle tuntemattomasta. Hänen taulujensa nimenä saattaa olla esim. „Henkimaailma“, „Astraalimaailma“, „Akaashakronikka“ t. m. s. Lisäksi hän on, merkillistä kyllä, maalannut aikoja sitten kuolleitten suuruuksien muotokuvia, kadonneita rakennuksia ja maita sekä tuntemattomia seutuja.

Toinenkin ihmemaalari elää Saksassa, bayreuthilainen kirjailija Friedrich Kallenberg, Jean Paulin lapsenlapsen lapsi. Hän työskentelee samalla tavalla kuin Nüssleinkin, mutta hänen kuvansa ovat pääasiassa piirustuksia ja pastelleja.

Lopuksi lienee paikallaan palauttaa mieleen meidän kotimainen „ilmiömme“, Esikko Koitere, jonka „Kaksi todellisuutta“ ilmestyi viime jouluksi, ja jonka työskentelytavasta on viime vuoden Ruusu-Ristissä ollut häntä tutkineen Sven Krohnin perusteellinen selostus.

Jorma Partanen.

Toimittajalta.

Eräs ruotsinmaalainen etevä lääkäri, Hugo Toll, on kirjoittanut kirjan, joka on herättänyt tavatonta huomiota kotimaassaan ja jota meillä ainakin Helsingin lehdet ovat mielenkiinnolla arvostelleet. Kirjan nimenä on Dog Jesus på korset? ja sen aiheena on teoria, jota muutamat teologitkin ennen ovat esittäneet ja jonka mukaan Jeesus ei kuollutkaan ristinpuulla, vaan valekuolleena vietiin hautaholviin ja siellä yksin jätettynä virkosi eloon.

Tohtori Tollin kirjan viehätys on siinä, että teoria Jeesuksen valekuolemasta ei esitetä filosofiselta tai teologiselta kannalta, vaan yksinomaan lääkärin silmällä katsottuna. Lääkärihän on ennen kaikkea todellisuuden ihminen, empiirikko, ja Hugo Toll lukee evankeliumein loppulukuja puhtaasti realistin kannalta, tarkasti punniten joka sanaa ja käyttäen hyväkseen kreikkalaista alkutekstiä. Askel askeleelta hän näyttää ja todistaa, että evankeliumein kertomus on täysin totuudenmukainen kuvaus voimakkaasta ihmisestä, joka kestettyään vuorokauden sielullis-ruumiillista jännitystä ja tuskaa vielä läpikäy kuoleman kaikki kauhut sortumatta lopullisesti, vaan herätäkseen omaksi ihmeekseen kuolleista kolmantena päivänä.

Tekijän mielestä Jeesuksen ylösnousemus oli hänelle itselleen yhtä odottamaton kuin toisille. Mutta todellinen tapahtuma se oli ja uuden uskonnon kulmakiveksi se tuli, kun opetuslasten mielikuvitus oli tehnyt siitä ihmetapahtuman toisessa merkityksessä ja muuttanut sen yliluonnolliseksi legendaksi.

Tämän kuun 3 p:n kysymysillassa kysyttiin, mitä ajattelin Tollin kirjasta ja olinko henkisesti tullut samoihin johtopäätöksiin kuin Toll lääkeopillisesti. Vastasin: kyllä, Toll on käsittänyt kuoleman oikein, mutta ylösnousemusta hän ei ole ymmärtänyt.

Jo vuonna 1897, kun tammikuussa avasimme Helsingissä Teosofisen Kirjaston, tutustuin tuohon teoriaan, sillä Kirjastoon joku lah-

joitti vanhan, harvinaisen, pienen broshyyrin nimeltä Jesu verkliga dödssätt. Kirja oli saksasta ruotsinnettu, perustui vapaamuuraritraditsioniin ja kertoi, kuinka Jeesus, joka oli essealainen, otettiin ristinpuulta alas, kätkettiin hautaan ja herätettiin eloon näiden veljien hyvällä avulla. Ne valkoiset miehet tai enkelit, jotka näkyivät haudalla, ylösnousemuksessa y.m., olivat essealaisia veljiä, jotka käyttivät valkoista viittaa pukunaan. Sama kirja ilmestyi parikymmentä vuotta sitten suomeksikin nimellä Miten Jeesus kuoli?

Tuommoisenaan teoria tympäisi minua ja oli tarpeeton, sillä Jeesuksen ylösnousemus oli mielestäni siinä, että hän vapaasta tahdostaan ja itsetietoisesti saattoi ilmestyä astraaliruumiissaan opetuslapsilleen, kun taas tavallisten vainajien vain silloin tällöin onnistui — enemmän tai vähemmän kömpelösti — kummitella. Vasta kun myöhemmin aloin jonkun verran ymmärtää ylösnousemuksen mysterioita, selvisi minulle välttämättömyytenä, että Jeesus tosiaan ei kuollut vielä ristinpuulla, vaan useamman vuoden aikana saattoi käyttää fyysillistä ruumistaan näennäisen kuolemansa jälkeen.

Kun Ruusu-Risti-Seura perustettiin 1920, pidin luentosarjan Jeesuksesta Kristuksesta, hänen elämästään, työstään ja kuolemastaan. Tästä sarjasta ei ole pikakirjoitettua jäljennöstä, enkä — ruumillisen heikkouteni takia kesällä 1921 — ollut tilaisuudessa kirjoittamaan samasta aiheesta kirjaa Kuka Jeesus oli?, vaikka kirjaa ennakolta ilmoitettiin. Joka tapauksessa kuvasin noissa luennoissani Jeesuksen kuolemaa uudelta kannalta. Hän ei kuollut, vaikka hän kuoli. Hänen kuolemansa ei ollut tavallinen valekuolema. Ruumis ei heittänyt henkeä ulos. Jeesus säilytti tietoisuutensa viimeiseen saakka, sillä hän voitti hengessään kuolemisen prosessin. Vasta kun hän tunsi, että kaikki oli lopussa (consummatum est, „se on täytetty“), ettei ruumis sinään enää jaksanut elää, hän poistui 36 tunniksi ja palasi siihen uudestaan haudassa. „Hopealanka“ ei tietenkään katkennut.

Tämä kuolemisprosessin voittaminen oli episoodi Jeesuksen suuressa okkultisessa työssä, nim. ylösnousemusruumiin luomisessa. Se työ olisi jäänyt kesken, jos Jeesus todella olisi fyysillisesti kuollut. Silloin hän taas olisi saanut syntyä jälleen uudestaan yrittääkseen. Sentähden hänen tuskansa oli suuri Getsemanessa, kun hän hetkeksi epäili omia voimiaan, omaa kestävyyttään: „jaksanko kuolemassakin elää vai meneekö työni tällä kertaa vielä hukkaan?“ Eikä hänen työnsä ollut häntä itseään varten, vaan sen ihmiskunnan hyväksi, jota hän rakasti.

Kuten kysymysillassa sanoin, en ole ylösnousemuksen mysteriosta vielä kertonut edes sitä vähäistä, mitä siitä tajuan.

*

Ruusu-Risti-työmme on Helsingissä ottanut huomattavan edistysaskeleen. Ensi syksynä alkaa näet toimintansa uusi koulu, kahdeksanluokkainen yhteiskoulu valmistavine luokkineen nimeltä Kulmakoulu, jossa elämä vietetään ja opetus suoritetaan Ruusu-Risti-hengessä. Koska koulu johtaa yliopistoon, on luonnollista, että sen luokilla suoritetaan määrätyt oppikurssit tavallisissa aineissa. Mutta näiden aineiden lisäksi on Kouluylihallitus Kulma-koulun johtokunnan ehdottaman ohjelman mukaisesti hyväksynyt uudeksi aineeksi kaikilla luokilla „sielullisen terveysopin“. Tätä ainetta opetetaan suullisesti ja käytännössä eikä siinä ole varsinaisia lukuennätyksiä. Mitä tämä uusi aine tarkoittaa, selviää paraiten siitä esimerkistä, jonka koulun

johtokunta mainitsi kirjelmässään Kouluylihallitukselle. „Sielun hygienia“ opetetaan siten, että jonkin viikon tai kuukauden aikana kaikilla luokilla — alemmilla yksinkertaisemmin, ylemmillä yhä syvemmin ja laajemmin — esitetään ja selitetään samaa siveellistä käskyä, esim. „älä vihastu“ ja sen positiivista puolta hyvyyttä, ja asetetaan oppilaille ihanteeksi, jota heidän joka päivä tulee muistaa ja noudattaa. Periaatteena opetuksessa on vanha totuus: hyvät ajatukset ja hyvät tunteet ovat hyvien tekojen edellytyksenä.

Kulma-koulun perustajana ja rehtorina on maisteri Yrjö Eloniemi, joka yhdessä rouvansa kanssa toistakymmentä vuotta sitten loi Lohjan yhteiskoulun. Koulun johtokuntaan kuuluvat paitsi herra ja rouva Eloniemi, tohtori Armas Ruotsalainen, joka samalla on koulun lääkäri, taidekauppias Gösta Stenman, kuvanveistäjä Emil Halonen, kirjakauppias Fredrik Heliö, rouva Kyllikki Ignatius, ylihoitajatar Nanna Häll ja tämän kirjoittaja.

Koulun toiminta alkaa kuten sanottu parilla valmistavalla luokalla ensi syksynä. Maisteri Eloniemi on koulua varten ostanut talon, Konstantiinink. 33, jossa kesäkuun alussa ryhdytään tarvittaviin muutoksiin, korjauksiin ja lisärakennuksiin. Ehkä jo jouluksi päästään taloon muuttamaan. Ruusu-Risti-seuralle tämä uusi aloite on suurimerkityksinen, sillä seuramme keskus saa siellä käytettäväkseen tarpeelliset huoneustot ja siis pysyvän kodin.

*

Ruusu-Risti-seuramme vuosikokous on helluntaina, toukokuun lopulla. Toivottavasti jäsenet saapuvat sankoissa joukoissa, sillä kokous on liikkeemme historiassa tärkeä, koska se, mikä tähän saakka on pysynyt ajatuskuvana, josta joka vuosikokouksessa uusien jäsenten installatsionissa on mainittu, nyt toteutuu ensimäisessä ennätyksessään ja saa kiinteän muodon fyysillisessä maailmassa. Ruusu-Risti-työmme itsenäistyy vuosi vuodelta, ja voimme jo uskoa sen päivän kerran koittavan, jolloin Suomen Ruusu-Ristin kantama totuuden soihtu heittää valonsäteitä vieraisiinkin maihin.

Kirjeitä toimitukselle.

„Teosofinen Seura ja Ruusu-Risti.“

Ruusu-Risti lehden tammikuun numerossa olleen nimimerkki K. V:n kirjeen näyttävät R.R:n lukijat vaitiolollaan hyväksyvän. Mutta koska se kirje on kuvaavaa T. S:n jäsenen nykyaikaiselle totuuden etsimiselle ja sen julistamiselle, niin olisi mielestäni ilmeistä „totuuden pilkkaa“, jos se K. V:n kirje R. R:n lukijain puolelta jäisi vastausta vaille.

Olemmeko unohtaneet madame H. P. Blavatskyn kohtalon? Kun hän ja hänen julistamansa totuus joutuivat pilkalle alttiiksi kuuluisassa kaappijutussa, olisi hän nostanut oikeusjutun puolustaakseen totuutta, jos hänellä olisi ollut varoja siihen. Mutta T. S:n silloiset jäsenet eivät häntä auttaneet varoilla, sillä heillä oli silloin jo „sopivaisuuden“ rajat selvemmät kuin „vanhalla rouvalla“. Eihän se sopinut T. S:n tähden. T. S. oli tärkeämpi kuin totuus. Niin oli silloin ja samoin näyttää vieläkin olevan — siellä ja täällä.

Mainitussa K. V:n kirjeessä on yksi varsin huomattava kohta, joka suorastaan hämmästyttää. Se selvin sanoin näyttää meille, millaisella mittapuulla K. V. ja hänen kanssaan samaa mieltä olevat — siellä ja täällä — mittaavat T. S:n muistuttelevia totuuden etsiöitä. Se lause on K. V:n tunnustus, ettei hän näytä kykenevän vähääkään tajuamaan korkeinta johtajaamme. Saanee tähän huomauttaa, että korkeimman johtajamme opetukset ovat iankaikkista totuutta, teosofiaa (esim. vuorisaarna). Jos nyt K. V. ei „näytä kykenevän vähääkään tajuamaan" niitä, niin millä hän sitten mittailee R. R.-lehden toimittajan kirjoitukset? Krishnamurtin määritelmä on: „löytyy vain kahdenlaisia ihmisiä, niitä, jotka tietävät, ja niitä, jotka eivät tiedä totuutta". Koska K. V. tunnustaa kuuluvansa niihin, jotka eivät vähääkään tunne totuutta, niin miten hän voi luulotella pystyvänsä määrittelemään jonkun toisen tietoja totuudesta tahi hänen ominaisuuksiensa laatua? Ja pitääkö K. V. hänessä itsessään asuvan tietämättömyyden haikeita pettymyksen huokauksia pätevinä ikuisen totuuden ääninä? Tietämättömyydeltäkö totuus saadaan tietää?

Mitä taas tulee näihin „suuriin teosofeihin", ovat he omilla sanoillaan ja kirjoituksillaan todistaneet olevansa varsin erehtyväisiä kuolevaisia, jokapäiväisiä, joskin psyykkisiä, ihmisiä, jotka aivankuin leikitellen kohtelevat todella suuria teosofeja. Ja siitä, että Ruusu-Risti-lehden toimittaja ei näytä kuuluvan niiden joukkoon, jotka tunnetaan epäkiitollisiksi opettajilleen ja hyväntekijöilleen, vaan tahtoo aina pitää puhtaina todella suurten teosofien opetukset, arvon ja maineen, oikoen aina harhaan käypiä oppeja, siitä teosofit, iankaikkisen totuuden „tutkijat" — siellä ja täällä — mukisevat ja tuomitsevat milloin milläkin arvolauseella. „Suurten teosofien" todisteina ovat usein hatarat näkemykset. R.-R-lehden toimittaja vetoaa aina suurimpiin, kun hän tekee huomautuksia T. S:n jotakin kohtaa vastaan. Ja niistä olemme nähneet, että T. S:n johtajat ovat poikenneet pois suurimpien teosofien viitoittamilta laduilta.

Eikö siitä saisi meille huomauttaa?

Eikö ladulle opastus ole aina ystävän teko, josta tulisi olla kiitollinen? Mutta niin pieni näyttää vielä olevan meidän järkemme ja sydämemme, että on vaikeata käsittää ja tajuta miten juuri suuri rakkaus puhuu toimittajan kirjoituksissa, kun hän pilkan ja moitteen uhallakin huutavan äänenä korvessa varoittelee ja etsii niitä, joita hän rakastaa ja joiden hän toivoo heräävän sokeudestaan näkemään asiain syvälliset puolet ja suuremmat totuudet — ja harhojen kaameat enteet. Sillä ei tarvitse olla mikään „selvänäkijä" nähdäkseen, jos totuutta todella rakastaa ja sitä uskaltaa etsiä, millä kannalla T. S. ja samalla sen jäsenten asiat ovat, ja että ne pahenevat päivä päivältä. Kuta pitemmälle ne menevät, sitä suurempi tulee olemaan hämminki T. S:n ajattelevampien jäsenten kesken, kun todellinen asiain tila alkaa selvitä heille. Millä asteella on esim. Kristuksen maailmaan tulo ja hänen 12 apostoliansa, joista jo 7 juhlallisesti vihittiin, kun tulikin maailmanopettaja, joka ei ole Kristus? (Kts. Teosofi, lokak. 1927 ja Ruusu-Risti, marrask. 1927.) Naulitaanko nyt tuo maailmanopettaja ristille apostolien suureksi suruksi, niinkuin tohtori Besant Teosofilehden kertoman mukaan lupasi? (Kts. Teosofi, lokak. 1925.) Ensin piti tulla Kristus, jolle valittiin opetuslapset ja vihittiin. Sitten tulikin toinen — ja opetuslapset vihkimyksineen oli turha touhu. Sillä kuinka onnen apostoleille niin kauhea onnettomuus voitaisiin valmistaa, että heidän mestarinsa ristille naulitaan — nyky-

aikana? Tuo kaikki on arvokkailla asioilla leikkimistä, joka näyttää, miten häälyväisiä ovat „suurten“ hommat. Eikö siinä ole mitään huomioon otettavaa ja tarkoin mietittävää, kun iankaikkista totuutta esittävä seura näyttää ajelehtivan kuin haaksirikkoutunut laiva sinne tänne? Emmekö saisi vaatia niin arvokkaalta seuralta „pysyvämpiä“ ohjelmanumeroita nykyajan näyttämölle, vai mitä arvelee veli K. V. ja toiset veljemme — siellä ja täällä?

Jos niin, niin K. V:n kirjeen viimeinen lause toteutettakoon joukolla tosiveljeydessä. Siinä on silloin vain uskallettava käydä peikkoa sarvista kiinni, ja nämä asiat ovat arkailematta tutkittavat aivan läpikotaisin suurimpien ikuisen totuuden alkuperäisten opetusten valossa. Jospa sellaiseen tutkimustyöhön pystyisimme „tosiveljeydellä“, jossa „totuus on korkein“ ja kalleinta, maksoi mitä maksoi! Silloin olisimme lippumme arvon mukaisia totuudenlipun kantajia. Uskallammeko toivoa niin suurta totuuden rakkauden yritystä? „Viel' syntyä voisi silta — — — — — —“ Mikä on meille korkeinta?

Teko.

„Teosofinen Seura ja Ruusu-Risti.“

Tavatessamme Teofilus virkkoi näin:

— Mutta kuinka Pekka Ervast on mennyt sanomaan, että Teosofisen Seuran tulisi esittää hänelle jonkunlainen anteeksipyyntö?

— Onko hän sanonut niin?

— Niin esittää asian ainakin nimimerkki K. V. tammikuun Ruusu-Ristissä.

— Katsotaanpa, sanon minä. Ja me luemme K. V:n sanat: „Etenkin joulukuun Ruusu-Ristissä esittämämme toivomus, että Teosofisen Seuran tulisi esittää Teille jonkunlainen anteeksipyyntö“ j. n. e.

— Niinpä vaan. Sellainen se on K. V:n ajatus. Mutta, rakas Teofilus, katsotaanpa Pekka Ervastin omat sanat joulukuun Ruusu-Ristissä!

— Se tehkäämme! sanoo Teofilus.

Ja niin tapahtuu. Me luemme jouluk. Toimittajalta-kirjoituksessa m. m.: „— Meidän on siis tunnustettava totuus. Meidän on tunnustettava erehdyksemme ja lankeemuksemme. Meidän on pyydettävä anteeksi kaikilta niiltä ryhmiltä, jotka meidän sokeutemme ja kovuutemme tähden ovat olleet pakotetut meidät jättämään, pyydettävä, että he taas liittoutuisivat meidän kanssamme, ja ojennettava heille vilpitön veljeskäsi. Meidän on otettava tämä ensimäinen askel, sillä me olemme ensimäisenä rikkoneet“ j. n. e.

— Tässä sitä ollaan, kuuluu isä Ahasveruksen kaukainen ääni. Mutta hän ei sano sen enempää. Ja kokemuksesta me tiedämme tämän merkitsevän, että meidän on nyt jatkettava vakavalla ponnistuksella omassa ymmärryksessämme. Niinpä me ponnistamme ollaksemme hiljaa, jotta Viisaus pääsisi ymmärryksessämme valaisemaan. Samalla tulen katselleeksi Teofilusta päin naamaa ja olen näkevinäni, että sisäinen viisaus alkaa jotenkin välkähdellä hänen silmissään. Näenpä samalla, että viisaus on tuskan takana. Huomaan myös, kuinka tuska vähitellen joutuu viisauden nielemäksi jonkunlaisena ruokana eli ravintona. Samassa suhteessa muuttuu Teofiluksen katse ymmärryksen omaiseksi syvyydeksi, jossa viimein muodostuu selvä käsite ja puhkeaa sanoiksi seuraavalla tavalla:

— Toimittajapa näkyykin päinvastoin lukeutuvan siihen joukkoon, jonka on anteeksipyyntö esitettävä!

— Niinpä näkyy, sanon minä. Totuus on siis tässäkin asiassa kerrassaan päinvastoin, kuin millaisena K. V. sen kirjeessään esittää.

— Kerrassaan päinvastoin! Mutta nytpä tässä on kuitenkin eräs tärkeä seikka, veli Johannes.

— Esitä tämä seikka!

— Seikka on tämä: Toimittaja puhuu siltä kannalta, että hänkin lukeutuu Teosofiseen Seuraan. Tämän voi kyllä ymmärtää syvemmässä merkityksessä, rakkauden eli yhteenkuuluvaisuuden kannalta. Sillä olemmehan kaikki jäseniä Kristuksen ruumiissa — niinkuin apostoli sanoo —, joten me siten kuulumme kaikkiin niihin ilmennyksen muotoihin, joissa totuus ja rakkaus hallitsee.

Päästyänsä tähän kohtaan, vaikenee Teofilus, näyttäen vaipuvan mietteisiin.

Silloin minä kysyn: mitäs mietit, Teofilus?

Tästä huolimatta Teofilus vaikenee edelleen. On syvä hiljaisuus. Silloin, tämän syvän hiljaisuuden vallitessa, kuuluu Ahasveruksen tuttu ääni Beringin salmen toiselta rannalta: — ja myöskin Anttikristuksen ruumiin jäsenyyteen, joten me kuulumme niihinkin ilmennyksen muotoihin, joissa tietämättömyys, sydämen kovuus ja väkivalta vallitsee.

Kun Ahasverus on tämän sanonut, olemme me sen puolen hetkeä aivan hiljaa.

Siinä hiljaisuudessa kuuluu isä Ahasveruksen vakava kysymys: — mikä on näinollen oleva perustus totuuden etsinnässä?

— Perustus on oleva totuus! leimauttaa siihen Teofilus. Totuus on oleva kaiken etsimisen ja rakentamisen perustus.

— Ja käytännöllinen totuudenetsijäin totuus on ihmisten välinen veljeys! tulen minä puolestani pamauttaneeksi.

— Katsomatta rotuun j. n. e., lisää Teofilus, ja jatkaa: — tätä nykyä ovat T. S:n johtajat alkaneet puhua rauhan puolesta sotaa vastaan.

— Niinpä niin. Ja se on heiltä kauniisti tehty.

— Mutta se ei riitä! väläyttää siihen Teofilus, joka näyttää joutuneen innoituksen valtaan. — Sillä vaikkakin T. S:n johtajat nyt ovat alkaneet puhua rauhan puolesta sotaa vastaan, niin puuttuu siltä puheelta koetuksessa kestänyt perustus. Sillä koetuksen hetkellä, s. o. koko maailmansodan aikana samat T. S:n johtajat ankarasti painostivat aseellisen toiminnan välttämättömyyttä, selittäen „maailmanopettajan" tulemisen edellytyksenä olevan, että pahan valta, s. o. Englannin maailmanvallan vaarallisin kilpailija, Saksa, oli ensin asevoimin nujerrettava! Sentähden ei riitä — jatkaa Teofilus innoittunutta puhettaan —, vaikka T. S:n johdossa nyt puhutaankin rauhan puolesta. Sillä siitä huolimatta voivat ihmiset maailmassa ja T. S:ssa jäädä siihen luuloon, että voi muodostua tilanteita, jolloin on totuudenetsijänkin, on Mestarin oppilaankin, on Buddhan ja Jeesuksen oppilaankin tartuttava aseisiin; jollainen oppi — käyttääkseni johtaja Ervastin sanoja samassa Toimittajalta-kirjoituksessaan — on kotoisin suoraan helvetistä, on Jumalan pilkkaa ja totuuden hävläistystä. Ja senpätähden — jatkaa Teofilus yhä nousevassa innoituksessa — tekisivät T. S:n johtajat kuolemattoman sankariteon ja suuren palveluksen teosofiselle liikkeelle ja ihmiskunnalle, jos he nyt päättäväisessä nöyryydessä avoimesti tunnustaisivat erehdyksensä maailmansodan aikana; tunnustaisivat joutuneensa politiikan lumoihin, unohtaneensa Buddhan Kahdeksankertaisen Tien, Jeesuksen Vuorisaarnan, unohtaneensa H. P. Blavatskyn opit ja varoitukset.

— Totisesti sellainen julkinen peruutus olisi ikuisesti valaiseva sankariteko ihmiskunnan taivaalla!

— Tähän peruutukseen sisältyy luonnollisena asiana myös vilpitön anteeksipyyntö niiltä ihmisiltä ja ryhmiltä, jotka johtajien sotaisen ja kovan sydämen tähden olivat pakoitetut luopumaan T. S:sta.

— Oikein puhut, rakas Teofilus! Sillä vaikka me T. S:na ja sen johtajina kukaties aluksi menettäisimme arvovaltamme ja kunniamme maailman silmissä — joka saattaisi selittää tekomme heikkoudeksi tai selkärangattomuudeksi —, niin koituisi se kuitenkin suureksi avuksi Mestarin työlle ja ihmiskunnalle. Sillä me joutuisimme kaikki avoimen teon, avoimen haudan eteen, josta Kristus olisi noussut ylös, ja se auttaisi meitä kaikkia tekemään valintamme totuuteen päin. Meille kävisi entistä selvemmäksi Jeesuksen sanat: „Pistä miekkasi takaisin tuppeen!“ Tällä teollaan, tällä anteeksipyynnöllään tulisivat T. S:n johtajat oleellisella tavalla pistäneeksi miekkansa takaisin tuppeen. Sellainen teko olisi suuri voimapanos siihen suuntaan, etteivät pimeät voimat enää milloinkaan saisi kansakuntia kiihoitetuksi sotaan.

Lopettaaksemme K. V:n tapaan, sanomme nyt näin:

Rakastaen totuutta yli kaiken.

Johannes Kotipelto.

T. S:n jäsenen kokemuksia.

Arvoisa Ruusu-Ristin toimitus! Tulin teosofiksi siksi, että olin koko ikäni tuntenut sisimmässäni samantapaisen elämänymmärryksen, kuin teosofia opettaa. Olen melkein lapsuudestani asti kokenut, että minunkin vähäpätöistä persoonaani on usein näkymätön ohjaaja johdattanut. Teosofiksi tultuani toivoin Teosofisessa Seurassa oppivani lähemmin tuntemaan tämän näkymättömän johdon ja saavani selitystä elämän suuriin kysymyksiin. Tässä en kuitenkaan ole onnistunut läheskään niin suuressa määrin kuin odotin. Keskustelu looshissa on usein minun mielestäni ollut tyhjänpäiväistä ajanhukkaamista. Ajattelin usein, että kai se muiden mielestä sentään on hyödyllistä ja tyydyin siihen.

Sitte parisen vuotta takaperin alkoi useissa sanomalehdissä olla kirjoituksia ja kuvia teosofien messiaasta. Järkeni ja sydämmeni ei ollenkaan ottanut sellaista vastaan. Samoin huomasin, että se Kristus, joka eli ajanlaskumme alussa, ei anna ollenkaan tukea siihen. Hän sanoi: „Monta tulee ja sanoo, minä olen Kristus ja tekevät suuria merkkejä ja ihmeitä, mutta älkää uskoko heitä.“ Tämä, jota teosofit pitävät maailman opettajana, ei ole tehnyt mitään erityisiä ihmeitä, mutta kuitenkin häntä kai olisi uskottava. Madame Blavatsky myös sanoi: „Älkää odottako ketään tulevaksi ennen vuotta 1975.“ Kuitenkin olen huomannut, että jos joku Teosofisessa Seurassa jotenkin on epäilevällä kannalla tähän maailmanopettajaan, niin hän saa osakseen sääliväistä hymyilyä ja muuta sellaista.

Vielä on eräs seikka, joka jotenkin minusta tuntuu vastenmieliseltä. Teosofien ensimmäinen tehtävä on tunnustaa yleinen veljeys. Kuitenkaan he eivät nykyisin tunnu olevan veljellisissä suhteissa edes oman entisen ylisihteerinsä ja hänen muodostamansa Ruusu-Risti-seuran kanssa. Kai sitä usein tulee jotain erilaisia mielipiteitä, mutta niistä olisi veljellisessä sovussa keskusteltava. Usein viime aikoina on teosofien kokoukset olleet tyhjänpäiväisten asioiden poh-

timista tai heidän olettamansa maailmanopettajan kehumista ja ruusuristiläisten moittimista. Kunpa tulisi aika, että kokouksesta palattuaan tuntisi saaneensa jotain todella arvokasta ja mieltä ylentävää.

Parempaa kaipaava.

Ruusuristin lukijoille.

On pitemmän aikaa kangastellut mielessäni, että pitäisi saada perustetuksi terveyskoteja, joissa olisi tilaisuus palauttaa terveytensä köyhemmänkin ihmisen, jolta ei vielä aivan kaikki työkyky ole loppunut. Koti samalla voisi antaa sysäyksen teosofisen maailmankatsomuksen ymmärtämiseen. Yksin en ole tällaisen yrityksen alkamiseen kyennyt. Siksi käännyn tämän lehden lukijakunnan puoleen; jos ketä tällainen esitykseni miellyttää, pyydän kirjoittamaan allekirjoittaneelle.

Tällaisiksi terveyskodeiksi sopisivat parhaiten maanviljelystalot. Maanviljelystaloissa voitaisiin parhaiten järjestää työ monipuolisemmin aina potilaan kykyjen mukaan. Siten voisivat potilaat työllänsä maksaa hoitonsa.

Hoitoon kuuluisi terveellinen työ, ruoka, kylvyt, savi- ja vesikääreet, hieronta y. m. Tämän lisäksi sieluelämän rauhoittamiseksi luettaisiin teosofista kirjallisuutta ja keskusteltaisiin luetun johdosta. Näin uskoisin saatavan aikaan paljon hyvää kärsivän ihmiskunnan parhaaksi.

Yrjö Väinölä.
os. Lohja, Yhteiskoulu.

Sananen Aino-tarusta.

Eräältä kannalta katsottuna on seuraava kohta Aino-tarussa merkitsevä kohta: „Mikäli meren kaloja, sikäli minun lihoja, mikäli meren vesiä, sikäli minun veriä", — tulee näet ajatelleeksi, että Aino oli sellainen „elämän kasvatti", joka ei etsinyt omaa onneaan, vaan kun ratkaiseva hetki tuli, valitsija „meni veljeksi veden kaloille, sisareksi siikasille" ja piti sitä ympäristöä ja niitä olosuhteita, joihin kulloinkin joutui, „työalanaan" ja huomasi aina juuri olevansa „oikealla paikallaan" siinä, johon kulloinkin joutui, sillä Ainon tapainen luonne tuntee vaikuttavansa ihmisiin ja toiset häneen, vaikka ei hän millään opettajapaikalla olisikaan, sillä tarvittavat sanat ja opetukset tulevat kyllä milloin mitäkin tietä.

Kun Väinämöinen toisen kerran tuli kosketukseen Ainon kanssa, tapasi hän hänet „oudoksi kalaksi" muttuneena, — tai niinkuin nykyaikana sanoisimme: seuratessaan Jeesus Kristuksen käskyjä ja opetuksia hän muodostaa ja muuttaa elämänsä niiden mukaiseksi ja tulee siten „Suuren Elämän osaseksi". A. S.

Kysymyksiä ja vastauksia.

423 Kys. I. L. Tuleeko ihminen joskus niin täydelliseksi, että ei hänellä enää ole kehittymisen mahdollisuutta?

Vastaus. Inhimillinen täydellisyys on vain etappi. Sen jälkeen avautuu yhä uusia elämän ja kehityksen mahdollisuuksia.

424 Kys. I. L. Onko Kristus nykyään personallinen olento ja missä hän oleskelee?

Vastaus. Kosmillinen Kristus on aina ylipersonallinen eli persoonaton, mutta Jeesus Kristus elää ylösnousemuksen ruumiissa maapallomme korkeampana minänä ja voi ilmestyä missä tahansa ajasta ja paikasta riippumatta.

Panacea.

Arvoisalle Panacea-seuralle. Kiitollisena voin taaskin ilmoittaa, että olen voinut nämä 8 viikkoa varsin hyvin. Aivan vähäinen ahdistus ja päänkipu on joskus vaivannut, varsinkin silloin kun olen liiaksi työstä rasittunut. Samalla tahdon ilmoittaa, että olen hoitanut lapsiani aivan oman harkintani mukaan. Toisella on ääni käheä jo 7 vuotta, toisella usein uudistuva munuaistauti. Mitä edelliseen tulee en ole vielä huomannut mitään paranemisen merkkejä, melkein voisin sanoa, että ääni on joskus entistään käheämpi. Jälkimmäinen tauti on ollut näyttäytymättä siitä saakka kun aloin hoidon, noin kolmisen kuukautta. Siis varsin hauska kokemus meille. — Vielä tahdon kertoa erään pienen tapauksen. Vanhimmalle tyttärelleni alkoi etusormeen, juuri kynnen viereen, kasvaa jonkinlainen kasvannainen tai patti. Koko sormenpää alkoi halkeilla ja tuli hyvin araksi ja tietysti hyvin rumaksi. Aloin hoitaa sitä Panacealla. Voitelin aamuin ja illoin sekoittamattomalla B-vedellä. Ja meidän kummankin suureksi iloksi parani sormi täydellisesti kahdessa viikossa. Patista, joka oli jo varsin suuri, ei ole pienintäkään jälkeä jälellä. Tällaiset kouraantuntuvat ihmeelliset paranemiset herättävät luonnollisesti entistä suurempaa luottamusta Panacea-lääkkeen parantavaan voimaan. Kiitollisena hoidan lapsiani yhä edelleen ja itseäni myös.

Kunnioittaen R. T.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: helmikuun 12 p:nä *Pietari, Paavali ja Johannes*, 19 p:nä *Syntiinlankeemus*, 26 p:nä *Lunastustyö*, maaliskuun 4 p:nä *Lunastustyö jatkuu*, 11 p:nä *Lunastustyö jälkeen Kristuksen* ja 18 p:nä *Se usko, joka on tietoa.*

Helsingin kysymysillat ovat jatkuneet säännöllisesti lauantai-iltaisin k:lo 8 entisessä paikassaan. T. k. 31 p:nä on kysymysillan asemasta iltama, jonka Nuorten Näytelmäseura toimeenpanee Hagmanin Yhteiskoululla.

Nuorten Näytelmäseura toimeenpani Järvenpäässä rouva Anni Roihan kutsusta helmikuun 19 p:nä Ruusu-Risti-iltaman, jonka ohjelmassa oli Taru Pellisen laulua, toht. F. Kerttulan viulunsoittoa rouva Kerttulan säestyksellä ja näytelmäkappale.

Porvoon ruusuristiläiset järjestivät maaliskuun 11 p:nä Ruotsalaisella Lyseolla iltaman, jonka ohjelma oli seuraava: Alkusoitto pianolla, Väinö Lahti; esitelmä kuolemasta, Pekka Ervast; yksinlaulua,

Piippa Heliö Väinö Lahden säestämänä; melodraama „Viimeisenä päivänä", Hilda Pihlajamäki ja Piippa Heliö; sitrasooloja, E. Lilje.

Terijoelta kirjoitetaan meille, että helmikuun Ruusu-Ristissä ollut uutinen uuden yhdistyksen ja lehden perustamisesta oli ennenaikainen. Yhdistyksen jäsenistä ei ole vielä mitään tietoa, ja jos lehti perustetaan, on sen nimi oleva „Vapaa". Molempien hankkeiden takana on herra J. Koti yksin.

Elämäni totuus on nimeltään Raita Vappulan totuudenetsijöille kiintoisa broshyyri, jossa tekijä kertoo näyistään y. m. mediumistisista kokemuksistaan. Raita Vappula on, kuten muistettaneen, päähenkilönä Elsa Hästeskon kirjassa „Maa vai taivas." Kansilehdessä on stilisoitu, joskin puutteellinen, Teosofisen Seuran merkki, mutta vaikka tuntuu luonnolliselta, että Raita Vappula on tutustunut teosofiseen liikkeeseen, ei mainita kirjassa sanaakaan teosofiasta.

Temppelirahaston edistämiseksi ehdottaa meille eräs jäsenemme seuraavaa: „Eikö voitaisi Ruusu-Ristissä esittää, että maalla asuvat ja maata omistavat ruusuristiläiset keväällä kylväisivät, mikäli tilaisuutta on, esim. 5 aarin alalle kukin vaikkapa kauraa, luovuttaen tuloksen syksyllä Temppelirahastolle. Olisin valmis yrittämään. Olisipa hupaista nähdä, kuinka Temppeli kaurapellossa kasvaisi. Uskoisin silloin oikein silmin nähden nähtävän, miten työtämme siunataan. L. A."

Canadan Teosofisen Seuran ylisihteeri, Mr. Albert E. S. Smythe, lausuu kirjeessä P. E:lle seuraavat sanat: „Ajanjakso lähenee loppuaan, ja saamme odottaa, että Adyarhallituksen menettelyt tuottavat asianomaisen satonsa. Ei missään entisajan teosofisessa liikkeessä ole koskaan ollut semmoista tahallista aikakirjojen (pöytäkirjojen? engl. records) väärentämistä eikä missään ole järjestetty semmoinen sarja haaraliikkeitä, jotka ovat teosofian täydellisiä vastakohtia, vaikka väittävätkin olevansa juuri sitä, jonka tilalle ovat tulleet."

Teosofisen Seuran presidentin vaali on taas tänä vuonna, ja varmana pidetään, että Annie Besant tulee valituksi neljännen kerran.

Australian T. S:n jäsenet osoittavat suurta innostusta työhönsä tekemällä voitavansa sen aineelliseksi kannattamiseksi. Heitä on noin puolitoista tuhatta, ja jonkinlaisella säästölaatikkojärjestelmällä he kokoavat Suomen rahassa noin 46,000: — viikossa eli lähemmä kaksi miljoonaa neljäsataatuhatta Suomen markkaa vuodessa! Jos Ruusu-Ristissä olisimme yhtä kykeneviä, pitäisi meidän siis saada kokoon ainakin miljoona vuodessa. Mutta olemme tosiaankin paljon köyhempiä kuin australialaiset teosofit, jotka panevat 25 markkaa viikossa säästöön. Silti saatamme iloita kauniista esimerkistä.

Helmikuun 17 p:nä täytti C. W. Leadbeater 81 vuotta. Hän on siis 7 á 8 kuukautta vanhempi Annie Besantia. Harvoin tapaa kahta niin tervettä ja työkykyistä vanhusta.

The O. E. Library Critic on sen pienen amerikkalaisen kuukausilehden nimenä, joka valppaasti seuraa T. S:n sisäisiä tapahtumia ja pelkäämättä lausuu julki terävän ja ankaran arvostelunsa, milloin se näkee, että poiketaan T. S:n alkuperäisestä ohjelmasta. Koska lehden hinta on vain 50 centiä (Smk. 20: —) vuodessa, kehotamme kaikkia englanninkieltä taitavia sitä tilaamaan. Toimituksen osoite on: 1,207 Queen Street, N. W. Washington, D. C., U. S. A. Ruusu-

Ristin toimitus ottaa myös välittääkseen tilauksia, jos Smk. 25: — myötäliitetään tilattaessa.

Ruusu-Risti 1927 on niin loppunut, että vain muutamia koko vuosikertoja on jälellä. Ne myödään aistikkaasti sidottuina à Smk. 250: —.

Harvinainen tilaisuus. Tämän lehden toimitukselle on jätetty myytäväksi seuraavat Tietäjän vuosikerrat: 1910, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917 ja 1918, yksi kappale kutakin. Niiden hinta on yhteensä Smk. 3,450: —. Huom. Vuosikerrat 1910, 1913 ja 1916 ovat kaikki kerrassaan loppuunmyydyt, ja vuosikerran 1917 hinta (katso kansilehden 2 sivua) on Smk 1,000: —.

Maaliskuun jäsenmaksuja ottaa edelleen vastaan Ruusu-Ristin johtaja, os. Pilpala.

Pistis Sophia, alkukristillinen, gnostilainen evankeliumi, on ilmestynyt painosta. Tämä on se ihmeellinen kirja, josta Mestari K. H. aikoinaan kirjoitti, että se on syvin ja kiintoisin evankeliumi, mitä kristinusko on aikaansaanut. Suomennoksen hinta on Smk. 100: —, sid. 120: —.

Nykyinen asema, pieni P. E:n kirjanen, ilmestyy myös näinä päivinä painosta. Se on entisen „Uskonnosta ja elämästä" kirjasen uusi, korjattu laitos, kiintoisa ruusuristiläisille, koska ruusuristiläinen kanta selvästi esiintyy tässä 25 vuotta vanhassa kirjassa, ja kiintoisa kaikille, koska se esittää kristinuskon ja muiden uskontojen suhdetta toisiinsa.

VAPAAMUURARI

RUUSU-RISTI-LEHDEN LOOSHI-OSASTO

1 vsk. MAALISKUU 1928 N:o 3

Uudestisyntyvää Egyptiä.

II.

Egyptiläisten vihkimysrituaali, Kuolleiten Kirja, kuvaa siis uuden ajan syntyä ihmisessä tai ylösnousemusta uuteen elämään, uuteen tajunnantilaan. Egyptin papit, temppelinvartijat, yövartijat, tunsivat taivaan salaisuudet, sillä he olivat ylösnousseita Osiriksen poikia. Set, aine ja alempi äly, oli tappanut Osiriksen, mutta hän nousi kuolleista vapahtajana, Osiriksena tai Horuksena, Osiriksen poikana. Syksyisin ja keväisin vietettiin loistavia vihkimysjuhlia, joissa mystat tai kokelaat kokivat muutoksen Osirikseksi. Ylemmän ja alemman älyn väliset taistelut kuvattiin, kunnes uusi elämänmuoto oli saavutettu. Osirista palveltiin muumion, Sahun, kuolleen Osiriksen pojan muodossa. Muumion ja kokelaan välille solmittiin määrätyitä suhteita. Määrättyjä solmuja sidottiin, toisia avattiin pyhiä sanoja lausumalla. Solmujen avautuessa virtasi voimaa muumiosta kokelaaseen, jonka voiman kautta kuolleen henki, Ka, veti kokelaan luokseen. Näistä menetelmistä syntyi joukko kirjoituksia, joita on löydetty pappien ja kuningasten haudoista, Osiriksen pyhätöistä. Kuolleitten Kirjassa, joiksi näitä kirjoituksia yhteisnimellä sanotaan, tunnustavat kuolleet vihityt itsensä Osiriksen pojiksi ja ylösnousseiksi. Kuolleitten Kirjan kymmenennessä luvussa sanoo kuollut: „Olen Osiris. Olen ojentanut käteni Kruunun Herrana, olen jalkani kohottanut. Olen voittoisa kuin Thot."

Egyptiläisten maagilliset seremoniat ovat saaneet alkunsa itse luomiskertomuksesta. Sanotaan, että ensimmäinen Jumala muutti itsensä alkuaineesta toimivaksi tällä tasolla lausumalla oman nimensä. Noustessaan vesimäisestä alkuaineesta huomasi hän olevansa tyhjässä avaruudessa ilman jalansijaa. Silloin hän mielessään kuvitteli jalansijan ja kun hän oli sille antanut nimen ja lausunut sen nimen, tuli jalansija heti ilmenneeseen muotoon. Tällainen kappa-

leiden ajatuksesta luominen ilmaistiin egyptiläisillä sanoilla, jotka merkitsivät perustuksen laskemista sydämeen. Samaten kaikki, joka oli olemassa, niin taivaassa kuin maan päällä, sai nimen. Sitä ennen ei sitä ollutkaan olemassa. Jokaisella jumalalla ja jumalattarella oli oma nimensä ja joka tämän nimen sai tietoonsa, saattoi käyttää hyväkseen tämän jumalan apua. Toisin sanoen hän hallitsi häntä. Jumalien kokonaissumma kaikkine nimineen muodosti korkeimman jumalan.

Samalla tavalla oli ihmisen jokaisella jäsenellä oma nimensä ja näiden kokonaissumma muodosti ihmisen todellisen nimen. Tämä täytyi ihmisellä olla tiedossaan Manalassakin käydessään, jotta hän saattaisi pitää kiinni omasta yksilöllisyydestään. Ihminen oli sidottu jumaliin tai toisin sanoen makrokosmokseen siten, että jokaista hänen jäsentään vastasi määrätty jumala. Jäsenen nimi oli juuri tämän jumalan nimi ja luonnollisessa, kuolevaisessa ihmisessä oli tämä jäsen sinetöity tuon jumalan nimellä. Egyptiläisten vihkimysmenetelmä oli nyt siinä, että kukin jäsen avattiin siteistä ja tämä tapahtui, jos jumalan nimi saatettiin oikealla tavalla avuksi huutaa. Ruumiin jäsen avattiin siis henkisen äänen voimalla, väreilyillä, jotka siihen tunkeutuivat ja jotka sen henkevöittivät uuden ihmisen henkiseksi elimeksi. Ihminen oli kokonaisuudessaan Logoksen kuva ja ruumistuma, ja vain täten henkevöittämällä jokainen elin, tuli, kuten Johannes sanoo, „sana lihaksi". Näissä jäsenissä muuttui itse aineen substanssi äänen vaikutuksesta, sillä niiden oma ääni ei ollut satunnainen, vaan aivan lakiperäinen vastaten tarkasti pneumatisen yhteisorganismin rakennetta. „Ei ole minussa jäsentä ilman jumalaa", sanoo vihittävä. Kaikki jumalat asuvat vihityn, Osiriksen ruumiissa.

Kaikella olevaisella on niinikään nimensä, ja vihittävän täytyy ne tuntea päästäkseen eteenpäin. Kun hän esim. vihkimyksessään on kulkenut Viisauden Porttien läpi ja saapunut Kaksinkertaisen Totuuden pylvässalin portille, puhuttelee häntä Anubis, ovenvartija, seuraavasti:

Anubis: „Jos tunnet tämän oven nimen, niin sano se minulle."

Pyrkijä: „Jumalallisen Valon avaaja on tämän oven nimi."

Anubis: „Tunnetko ylemmän saranan ja alemman saranan nimet?"

Pyrkijä: „Totuuden Herra, hänen jalkojensa hallitsija"

on ylemmän saranan nimi. „Eläimen sitomisen voiman herra“ on alemman saranan nimi.“

Anubis: „Mene, sillä sinä tunnet ne.“

Myöhemmin viedään vihittävä erään oven luo Totuuden salissa, mutta juuri kun hän aikoo astua sen läpi, kuuluu ovesta ääni, joka puhuu seuraavasti:

Ääni: „Emme salli sinun astua sisään meidän kauttamme“, sanovat oven salvat, „ellet lausu meidän nimeämme.“

Pyrkijä: „Vaa'an kärki oikeuden salissa“, on nimenne.

Ääni oven oikeanpuolisesta pielestä: „En anna sinun astua sisään kauttani, ellet lausu nimeäni.“

Pyrkijä: „Sydämen vertauskuvan vaakakuppi“ on nimesi.

Ääni oven kynnyksen alta: „En salli sinun astua ylitseni, ellet lausu nimeäni.“

Pyrkijä: „Maajumalan härkä“, on nimesi.

Toinen ääni ovesta: „Tämän oven säppi sanoo: Minä en tahdo avata sinulle, ellet lausu nimeäni.“

Näin jatkuu edelleen. Vihittävä kulkee useiden porttien ja ovien kautta. Vihdoin on hän taas astumaisillaan erään oven läpi, mutta lattian alta kuuluva ääni estää häntä:

Ääni: „En salli sinun astua päälleni, sillä minä olen hiljainen, minä olen puhdas enkä tunne jalkojesi nimiä, joilla aiot päälleni astua. Sano ne minulle.“

Pyrkijä: „Vuorien nousija“ on oikean jalkani nimi. „Hathorin suru“ on vasemman jalkani nimi.“

Ääni lattian alta: „Tunnet meidät, astu päältämme sisään“.

Pyrkijä on juuri astumaisillaan sisäiseen huoneeseen, kun sisävartija estää hänen kulkunsa:

Sisävartija: „En ilmoita sinua, ellet lausu nimeäni.“

Pyrkijä: „Sydämien tuntija, Ruumiitten etsijä“ on nimesi.“

Sisävartija: „Ilmoitan sinut.“

Anubis vie sisähuoneeseen pyrkijän „hyvän maineen todistukset“ ja ilmoittaa rituaalin sanoilla hänen olevan „ääneltään totuudenmukaisen“. Tämä nimi käsittää paljon enemmän kuin mitä ulkonainen maineen todistus hänen suosituksekseen meillä merkitsisi. Se merkitsi, että pyrkijä sen jälkeen kun korkeat tuomarit olivat häntä koetelleet, vaistomaisesti saattoi vastata niin henkisesti kuin älyllisesti kaikkiin esitettyihin korkeisiin aatteisiin. Ikäänkuin väärentämättömästä rahasta kaikui hänestä oikea ääni, kun

totuus häneen sattui. Hän siis vastasi samalla äänellä ja antoi täten oikean mainetodistuksen.

Mutta voidaksemme sovittaa tätä opetusta sisäänastumisen oikeaan merkitykseen, tulee meidän ymmärtää, että kurkku- ja rintaäänien tulee toimia niin sopusoinnussa, että saadaan aikaan vaadittava yhteisääni. Ehdottomana todistuksena puhtaasta sydämestä on puheen oikea äänensointu. Pyrkijän ääni ilmensi sisässä asuvan henkisen mielentilan. Hänen sanansa olivat peilikuva sisäisestä jumalasta. Oikea äänensointu oli saavutettu juuri kaikkien elimien soinnullisen herättämisen kautta sopusointuiseen ruumiin sinfoniaan.

K. A.—I.

Mitä H. P. B. sanoo vapaamuurariudesta.

(Poimintoja Isis Unveiled'istä)

(Jatk.)

Julkaisemassaan Kabbalassa seuraa Franck, kuten hän itse sanoo, sen „esoteerisia houreita" ja lisää käännöksiin omia huomautuksiaan. Puhuessaan edeltäjistään sanoo hän, että Simeon ben Iochai alituiseen kertaa, mitä „toverit" vanhemmissa teoksissaan ovat opettaneet. Itse kertaa tekijä, mitä sanoo eräs „Ieba, vanha, sekä Hamnuna, vanha". Mutta mitä tarkoitetaan näillä kahdella „vanhalla", tai ketä he olivat, sitä hän ei meille kerro, koska ei hän itsekään sitä tiedä.

Tanaimin kunnianarvoisan lahkon tai paremmin Tananim'ien, viisaitten, keskuudessa oli niitä, jotka opettivat salaisuuksia käytännöllisesti ja vihkivät joitakin oppilaitaan suureen, lopulliseen mysterioon. Mutta Mishna Hagigan toisessa osassa sanotaan, että Mercaban sisällystä „saatiin paljastaa ainoastaan vanhoille viisaille". Gemara on vieläkin dogmaatisempi. „Mysteerien tärkeimpiä salaisuuksia ei saatu paljastaa edes kaikille papeille. Ne ilmoitettiin ainoastaan vihityille". Ja niin näemme, kuinka sama syvä salaperäisyys vallitsee kaikissa vanhoissa uskonnoissa.

Mutta, kuten näemme, ei Sohar, eikä mikään muu-

kaan kabbalistinen teos sisällä ainoastaan juutalaista viisautta. Itse oppi, kokonaisten vuosituhansien ajatusten tuloksena, on kaikkien auringon alla elävien kansojen adeptien yhteistä omaisuutta. Kuitenkin opettaa Sohar käytännöllistä okkultismia enemmän kuin mikään muu tätä ainetta käsittelevä teos, — ei kuitenkaan käännöksenä, eikä monien arvostelijoidensa huomautuksilla varustettuna, vaan salaisten reunamerkkiensä kautta. Nämä merkit sisältävät salaisia opetuksia, täysin eroitettuina niistä metafyysillisistä selityksistä ja näennäisistä mahdottomuuksista, joihin Josephus niin luotti. Hän ei ollut vihitty ja julkaisi kuolleen kirjaimen sellaisena, kun hän sen oli vastaanottanut.

Se todellinen käytännöllinen magia, jota Sohar ja muut kabbalistiset teokset opettavat, on hyödyksi vain niille, jotka osaavat lukea sisästäpäin. Kristilliset apostolit, ainakin ne, joiden sanotaan tehneen „ihmeitä" mielin määrin — olivat varmasti tunteneet tämän tieteen. Kristityn ei ole soveliasta kauhulla ja ivalla suhtautua niihin „maagillisiin" jalokiviin, amuletteihin sekä muihin talismaneihin, joita käytetään „pahaa silmää" vastaan tai jotka palvelevat taikakaluina ilmentämään salaperäistä vaikutusta, joko omistajaan itseensä tai siihen henkilöön, jota maagikko haluaa hallita. Koko joukko tällaisia taikakaluja tavataan yhä vielä niin julkisissa kuin yksityisissä muinaiskalujen kokoelmissa. Monet kokoojat ovat julkaisseet kuvia kuperista jalokivistä salaperäisine legendoineen, joiden tulkitseminen ivaa kaikkea tieteellistä tutkimusta. King esittää useita tällaisia taikakaluja Gnostics-nimisessä kirjassaan ja kuvaa siinä erään valkoisen karneoolin (kalsedoonin), jonka kumpaakin puolta peittää pitkät tarut. Näiden tulkitseminen epäonnistuisi aina, tehköönpä sen kuka tahansa, paitsi ehkä hermetisten tieteitten tutkija tai adepti. Mutta kehoitamme lukijaa tutustumaan hänen mielenkiintoiseen kirjaansa sekä talismaneihin, joita hän piirroksissaan esittää. Hän huomaa silloin, että itse „Patmoksen näkijä" oli hyvin syventynyt tähän kabbalistiseen talismanien ja jalokivien tieteeseen. Pyhä Johannes viittaa voimakkaaseen „valkoiseen karneooliin", — jalokiveen, jonka adeptit hyvin tunsivat nimellä „alba petra" tai vihkimyksen kivi. Sille on tavallisesti kaiverrettu sana „palkinto", koska se annettiin pyrkijälle hänen menestyksellä suoritettuaan kokelaan kaikki valmistavat kokeet. Itse Jobin kirja ja koko Ilmestyskirja ovat yksinkertaisesti vain ver-

tauskuvallisia kertomuksia mysterioista, joihin pyrkijä vihittiin ja pyrkijä oli Johannes itse. Korkea muurari, joka hyvin tuntee eri asteet, ei saata olla tätä huomaamatta. Luvut seitsemän ja kaksitoista, muita lukuunottamatta, esittävät yhtä monta teoksen hämäryyteen vuodatettua valovälähdystä. Paracelsus esittää saman väitteen jo useita satoja vuosia sitten. Ja kuulemme sen „Ihmisen Pojan kaltaisen“ sanovan (Luk. 11. 17): „Sille, joka voittaa, minä annan salattua mannaa, ja annan hänelle valkoisen kiven ja siihen kiveen kirjoitetun uuden nimen“ — sanan — „jota ei tiedä kukaan muu kuin sen saaja“. — Voiko kukaan Mestari Muurari epäillä tämän viittaavan käsillä olevan luvun otsikkoon?

Esikristillisissä Mithran mysterioissa sai pyrkijä, joka pelottomana kesti ne „kaksitoista kidutusta“, mitkä olivat voitettavat ennen lopullista vihkimystä, happamattomasta taikinasta tehdyn, pienen pyöreän leivoksen tai oblaatin, joka yhdeltä puoleltaan kuvasi auringon pyörää. Se tunnettiin nimellä taivaallinen leipä tai „manna“ ja oli kuvapiirroksilla peitetty. Lammas tai härkä tapettiin ja pyrkijä priiskoitettiin sen verellä, kuten tiedämme keisari Julianuksen vihkimyksestä. „Uudesti-syntyneelle“ annettiin sitten tietää seitsemän sääntöä tai mysteriota, kuvatut Ilmestyskirjassa seitsemänä sinettinä, jotka avattiin „järjestyksessä“ (katso luk. V ja VI) Epäilemättä „Patmoksen näkijä“ viittasi tähän seremoniaan. (Jatk.)

Suom. K. A. —I.

Paracelsus von Hohenheim.

Keskiajan suurin lääketieteilijä.

Keskiajan tunnetuin lääkäri oli Theophrastus Aureolus Philippus Bombastus von Hohenheim, joka otti nimen Paracelsus huomauttaakseen, että hän piti itseään etevämpänä suurta filosofia Celsusta.

Paracelsus syntyi noin vuonna 1490 ja kuoli vuonna 1541 täydessä miehuuden iässään. Hänen isänsä oli lääkäri ilman suurempaa potilaspiiriä. Hänen äitinsä oli ennen naimisiin menoaan erään sairaalan ylijohtajatar.

Paracelsus tutki ensin lääketiedettä isänsä johdolla, joka hänelle suurella huolella opetti ammattinsa syvimpiä salaisuuksia. Jo nuorukaisena joutui Paracelsus tekemisiin Trithemiuksen, Spanheimin apotin kanssa, joka oli kuuluisa kemiantutkija ja alkemisti. Trithemiukselta oppi nuorukainen paljon alkemiaa, sai tietoja mystillisestä filosofien kivestä sekä elämännesteestä.

Hänen vihollistensakin oli pakko tunnustaa, että se asenne, minkä Paracelsus otti hyökätessään Galenin ja Avicennan siihen asti koskemattomien kirjoitusten kimppuun oli syvä rakentava vaikutus lääketieteen koko rakenteeseen. Paracelsus selitti, ettei lääketieteellinen kehitys saisi olla dogmaatisten teosten pelkkää lukemista, vaan jokaisen yksityisen potilaan tutkimista ja arvostelemista. Hän väitti, että kokeilun, ei dogmaattisuuden, tuli lääkäriä opastaa. Sentähden hän ennakkoluuloja pilkaten syöksyi kokemusperäisen lääketieteen ja kirurgian silloin kartoittamattomille kentille.

Paracelsus matkusteli laajalti kautta koko Europan. Suuren osan vaelluksiaan teki hän jalkaisin ja yksin. Hän selitti, että niiden jotka halusivat lukea luonnon kirjaa, tuli astua jaloillaan pitkin sen sivuja. Hän tutkisteli mustalaisien, erakkojen ja noitien seurassa ja kokosi heiltä paljon tietoa kasvien, korujen, amulettien, talismanien ja muiden merkillisten parantamisapuneuvojen käytöstä.

Parannukset, joita hän teki, olivat monessa tapauksessa melkein ihmeellisiä, ja kun köyhät, joiden kanssa hän työskenteli häntä jumaloivat, niin hänen menestyksensä herätti vain sappea ja katkeruutta hänen aikansa lääkäriveljeskunnassa. Paracelsus kävi lujasti parturien kimppuun väittäen, etteivät he olleet kelvollisia suorittamaan kaikenlaisia kirurgisia leikkauksia, sillä hänen aikanaan tämän verisen toiminnan, joka useinkin maksoi ihmiselämän, suorittivat parturit.

Lääketieteellinen ammattikunta syytti häntä ignoramukseksi, heikkopäiseksi ja kelvottomaksi lääkärin ammattia hoitamaan, koska ei hän ollut suorittanut vaadittavia tutkintoja. Paracelsus taas vuorostaan kääntyi syyttäjiään vastaan ja vaati heidän lääkärihoitoaan tutkittavaksi ja apteekkareita syytti hän väärin valmistettujen rohdosten myymisestä. Täten hyökkäsi hän koko lääkäriammattikunnan kimppuun. Hän syytti sitä julkisesti väärästä hoidosta ja voitonhimosta väittäen, että lääkärit enemmän välittivät tuloistaan kuin potilaidensa hengestä.

Kuten saattoi olettaakin kokosivat nämä syytökset koko lääkärikunnan vihan hänen ylitseen. Tilannetta ei parantanut se, että Paracelsus julkaisi koko joukon tieteellisiä teoksia saksankielellä, siis kielellä, joka saattoi nämä teokset maallikkojenkin ulottuville. Tätä pidettiin suuresti tahdittomana, mutta se aiheutti tärkeän muutoksen asioissa, sillä Paracelsus oli ensimmäinen lääkäri, joka kirjoitti teoksensa kielellä, joka teki mahdolliseksi köyhien ja oppimattomien saada tieteellistä opastusta.

Koska Paracelsus oli taipuvainen pitämään yliluonnollisia asioita tärkeimpinä lääketieteellisinä elementteinä, syytettiin häntä kerettiläisyydestä, mielenvikaisuudesta, magian harjoittamisesta ja noituudesta. Hän ensimmäisenä teki kansanomaisiksi opit ja myytit luonnonhengistä ja elementaaleista tekijöinä ihmiskehityksessä ja tärkeinä välittäjinä tautien parantamisessa.

Hänen vihollisensa pelkäsivät omaa häviötään, ellei heidän onnistuisi tuhota tämä peloton ja avopuheinen lääkäri, ja he koettivat sentähden alituiseen kumota hänen väitteitään. He moittivat jokaista parannustapausta, jonka hän oli suorittanut ja koettivat häntä pettää jos jollain tavalla lähettämällä hänen luokseen sekä parantumattomia sairaita että henkilöitä, jotka eivät todella olleet sairaita, hoitoa saamaan. Mutta he eivät voineet häntä pettää. Hän paransi parantumattomaksi tuomitut ja paljasti petturit. Hänen hyväkseen on tilastoja, jotka osottavat, että hän todella paransi vesitautisia, syöpätautia ja spitaalia. Menettelytavat, joita hän näissä tapauksissa käytti, ovat tuntemattomia.

Hänen personallista elämäänsä ovat monet koettaneet pahentaa. Epäilemättä hänen luonteensa oli omituinen ja hiomaton. Syytökset hänen lakkaamattomasta juomisestaan ja remuamisestaan tuntuvat aivan mahdottomilta hänen suunnattoman suuren kirjallisen toimintansa tähden. Hän on kirjoittanut noin kuusikymmentä teosta, jotka ovat painetut kolmesta yhteentoista neljänneskokoa olevaan nidokseen, jotka kirjaimellisesti käsittävät tuhansia sivuja tekstiä. Monet kirjat olivat hänen oppilailleen sanelemat.

Hän oli ankara naisvihaaja eikä ollut naimisissa. Hän varoitti oppilaitaan avioelämästä sanoen, että se oli suurin syy pettymykseen, suruun, onnettomuuteen ja kuolemaan.

Nähtävästi Paracelsus piti hyvin suuressa arvossa aikaisempia juutalaisia kabbalistisia kirjoituksia sekä plaato-

laisten filosofien salaisia oppeja. Hänen sanotaan yleensä olleen neo-platoonikon. Monet ovat väittäneet hänen olleen jonkun salaisen koulun hyvin korkean vihityn, mutta on ollut mahdotonta saada tukea tälle väitteelle. Ja on syytä luulla, että syytökset hänen henkilöllisyyttään ja kuntoaan kohtaan suureksi osaksi ovat olleet ammattikateudesta johtuneita ja sentähden epäluotettavia.

Paracelsus oli todellinen lääketieteen opettaja. Hän koetti kohottaa tieteen huonosta irvikuvasta jumallisesti inspiroiduksi ja jumaluuden suojaamaksi tieteeksi. Hän väitti, että luonto oli todellinen lääkäri ja että useimmat lääkärit tekivät enemmän pahaa kuin hyvää estäessään luontoa toimittamasta töitään. Kun hän pilkkasi koulukuntaa ja kysyttiin, mistä hän sitten oli tietonsa saanut, vastasi hän saaneensa viisautensa Jumalalta ja näkymättö mistä maailmoista. Jos häneltä pyydettiin todistuksia, vastasi hän, että eläimet ja kasvit olivat todistuksia kylläksi, sillä heillä oli terveydellisissä asioissa enemmän ymmärrystä, kuin ihmisillä, vaikkeivät he koskaan olleet kirjaa lukeneet tai kuunnelleet lääketieteellistä luentoa, jossa harvat kuuluisat tietämättömät jakoivat tietämättömyyttään monille.

On monta eri kertomusta Paracelsuksen kuolemasta. Hänen vihollisensa sanovat, että hänen kuolemansa oli pitkän juomingin tulosta ja että hän kuoli tuntemattomassa kapakassa. Paljon uskottavampaa on, että muutamat lääkärit, joiden mainetta hän oli pahentanut olivat lahjoneet roistoja häntä vastaan. Taistelussa hän kaatui ja särki pääkallonsa, kuollen muutamia päiviä sen jälkeen.

Niin suuri oli ihmisten kunnioitus häntä kohtaan, etenkin niiden, joiden hyväksi hän oli työskennellyt ja joille hän oli kaikkensa uhrannut, että vielä vuosia hänen kuolemansa jälkeen tehtiin pyhiinvaellusmatkoja hänen haudalleen ja vielä niin myöhään kuin 1840 rukoiltiin häntä, kun rutto kävi yli maan. Heti rukousten jälkeen lakkasi rutto leviämästä. Hänen hautakivellään nähdään seuraava epitafiumi:

„Tähän on haudattu Philippus Theophrastus, arvoisa lääketieteen tohtori, joka ihmeellisellä taidolla paransi pahoja haavoja, spitaalitautia, leiniä, vesitautia, ja muita ruumiin tarttuvia tauteja ja joka antoi köyhille ne varat, joita hän sai ja kokosi. Herran vuonna 1541 syyskuun 24 päivänä hän vaihtoi elämän kuolemaan."

„All Seeing Eye" lehden mukaan.

Meksikon Rosenkreuziläinen.

(Jatk.)

„Tulkaa sitten lähemmäksi", kuului vastaus.

Monteneron täytti nyt kuitenkin jonkinlainen merkillinen ahdistus, jota vastaan hän ei jaksanut taistella.

Side tuntui häntä vaivaavan ja esti häntä yhä kuulemasta. Hän veti sen hiukan alemmaksi, niin että oikea korva, jonka yli intiaani vahingossa oli sen sitonut, jäi vapaaksi.

Hän nousi paikaltaan, eikä oikein ymmärtänyt, mikä häntä vaivasi. Päättäväisenä astui hän kuitenkin askeleen eteenpäin totellakseen Mestarin käskyä.

Mutta . . . mitä tämä oli? Pohja hävisi hänen jalkojensa alta ja hän syöksyi syvyyteen, syöksyi . . . . kaivokseen, joka tuntui olevan aivan täynnä irtonaista maata. Niin kaikki hänen ympärillään oli maata. Ummehtuneelta haisevaa ruokamultaa oli tarttunut joka paikkaan hänen ruumiissaan. Se oli niin merkillisen kouraantuntuvaa, mutta oli kuin jokin juokseva olemus samalla olisi tähän maahan yhtynyt, jolla ei kuitenkaan ollut tavallisen maa-aineksen kanssa mitään yhteistä. Se piti kuitenkin paikkansa, että hän oli kaivokseen pudonnut . . . . ja toiselta puolen tuntui hänestä, ettei ollut mitään aukkoa tai reikää olemassa. — Kaikki oli niin merkillistä, arvoituksellista, lumottua, selittämätöntä, tavallisilla aistimilla käsittämätöntä.

Aika, joka oli kulunut hänen syöksymisestään kaivokseen siihen asti, jolloin hän havaitsi siinä olevansa oli salamannopea, silmänräpäyksellinen. Ja kuitenkin tuntui se hänestä ikuisuudelta. Mitä kaikkea hän kokikaan tänä mittaamattoman lyhyenä aikana. Ikäänkuin henkilö, joka syöksyy kalliolta varmaa kuolemaa kohti, näki hänkin tänä hetkenä miltei loppumattomia tapauksia omasta elämästään. Hän eli niin sanoaksemme oman elämänsä toiseen kertaan, hän toisti oman itsensä. Itsemurhaajat, jotka eivät ole aikeessaan onnistuneet kokevat samaa. Ikäänkuin elävissä kuvissa avautui hänelle koko elämä pienimpiä yksityiskohtiaan myöten äärettömällä nopeudella.

Montenero ei tiennyt, oliko hän kuollut, vai elikö hän. Vaistomaisesti haparoi hän ympärilleen ja merkillistä kyllä, sai hän kiinni jostain kouraantuntuvasta esineestä. Hän tunsi selvästi, että se oli kivi, — kivi siinä maakerroksessa, joka häntä ympäröi ja johon hän näytti pudonneen. Varmaankin riippui tämä kivi irtonaisempana kuin mikään muu. Hän ei tiennyt miksi, eikä mistä syystä, mutta kuitenkin tarttui hän tähän kiveen, kuin hukkuva meressä ajelehtivaan laudankappaleeseen. Tuskin oli hän tuohon kappaleeseen tarttunut, kun vesivirta, joka pulppusi kallionkidasta esille, syöksyi häntä vastaan. Ja hänestä tuntui, että hän koskettamalla kiveen oli sen aiheuttanut. Korkeammalle ja yhä korkeammalle nousi vesi. Hän luuli pakosta hukkuvansa ja nousi, niin hyvin kuin saattoi varpaankärjille, kun vesi jo oli noussut rintaan asti ja oli kohoamaisillaan yli kaulan. Vain taivuttamalla päätään taaksepäin saattoi Montenero estää veden tulemasta suuhun.

Mutta kuinka ihmeellistä olikaan tämä vesi. Kuten äsken maa, niin näytti tämän vedenkin läpäisevän jokin merkillinen henkiolemus. Hänestä tuntui kuin kulkisi vesi hänen ruumiinsa läpi. Hän pelkäsi kauheasti hukkuvansa ja varpaat olivat jo aivan väsyneet. Jos hän vain olisi taivuttanut päätään eteenpäin, olisi hänen ollut pakko nie-

laista ja silloin olisi hän ollut mennyttä miestä.
Avuttomana ja neuvottomana, voimattomana ja vailla pelastuksen toivoa oli hän tätä ylivoimaa vastassa. Jalat tuntuivat jo kieltävän apunsa, mutta vielä kerran pakoitti kuolemanpelko hänet varpaankärkiin nojautuen välttämään nousevaa virtaa.

Koettaessaan ylläpitää tasapainoa, tavoitteli hän kädellään kattoa pitääkseen siitä kiinni. Silloin tarttuikin hän johonkin riippuvaan ketjuntapaiseen. Kiireesti veti hän siitä ja — vesi hävisi kamalalla, arvoituksellisella nopeudella. Hän oli mielestään ikäänkuin taikuri, joka sauvaansa heiluttaen tekee ihmeitä. Mutta vieläkään ei hän saanut kevennystä, sillä veden sijasta syöksyivät nyt suuret, roihuavat, nuoleskelevat tuliliekit häntä vastaan. Helvetillinen tulilieska ympäröi hänet ja uhkasi kokonaan hänet tuhota. Ei ollut mitään, joka olisi voinut häntä virvoittaa, ei mitään, joka olisi voinut häntä jäähdyttää tässä kamalassa hehkussa. Intohimoisesti koetti hän hengittää ilmaa särpimällä vilvoittaakseen nieluaan.

Merkillistä. Tulellakin oli elämä. Vesi hänen ympärillään oli hetki sitten ollut henkistä, nyt tunsi hän henkeä tulessakin. Mutta kauhu vain lisääntyi. Tulen tuskat tuntuivat vielä äärettömän paljon suuremmilta kuin veden vaivat. Hän mietti pelastusta ja sydämensä hädässä muistui hänelle lapsuus mieleen. Ja hän ajatteli äitiään, joka oli opettanut häntä rukoilemaan. Nyt kohotti hän kätensä ylös rukoukseen ja syvä huokaus pääsi hänen rinnastaan: Herra auta! Armahda minua! Herra, auta!

Ja katso. Henkäys tai pikemmin sana, joka tuli hänen suustaan ruokouksen kautta näytti ikäänkuin pitenevän. Näytti siltä kuin tuo apua suova voima olisi lähtenyt lausutun sanan vokaaleista. Apu tuli siis hänestä itsestään. Näiden sanojen kautta tuli hänestä oma pelastajansa, riippumaton toisista auttajista. Niin, tämä sisäinen voima, tämä henkinen pyhä tuuli puhalsi pois tulen.

Merkillinen hiljaisuus ympäröi hänet. Hän tunsi olevansa yksin sisäisen Jumalansa kanssa. Hän tahtoi nähdä Hänet, katsella itseään sisäänpäin, mutta se ei onnistunut, — hänellähän oli side silmillään. Tunnustellen tarttui hän siteeseen. Hän ei ollut työntänyt sitä syrjään. Hän oli totellut intiaanin käskyä.

Silloin kuuli hän äkkiä, ikäänkuin unesta heräten Mestarin äänen uudelleen häntä puhuttelevan.

„Olette kestäneet kokeen. Neljä elementtiä, tuli, vesi, maa ja ilma ovat puhdistaneet Teidät.“

Montenero kuuli nyt myöskin, ettei Mestari ollut yksin. Hän kuuli useiden ihmisten nousevan istualtaan.

„Alussa oli valkeus. Tulkoon valkeus oppilaalle.“

Ikäänkuin näkymättömien käsien irroittamana putosi side hänen silmiltään ja hämmästyneenä, häikäistynä, ihmeissään huomasi hän taas olevansa loistavassa, ihanassa salissa. Häikäisevä kirkkaus ympäröi hänet, loisto, johon verrattuna Chalputepec-linnnan juhlasalin komeus ja kauneus häipyivät tyhjiin. Ja ihmeellistä. Tämä valo oli elävää, hengen täyttämää, samanlaista kuin se tuli, mikä häntä kaivoksessa ympäröi. Mistähän se johtui.

Hän tarkasteli kattoa. Siinä ei ollut sähköjohtoja, ei hehkulamppuja eikä muuta sellaista nähtävänä. Valon lähdettä ei näkynyt ja kuitenkin oli sitä kaikkialla. Mutta kas. Se säteili suuresta rististä Mestarin takana. Se kiersi ristin ympäri kuin seppele. Ja kun hän lähemmin tarkasteli ristiä, huomasi hän siinä aztekien kalenterikiven.

Ja kasvot sen keskessä olivat ruusun kaltaiset. Niin, arveli hän itsekseen, näinhän sen täytyykin olla. Niin kai on kaikkialla rosenkreuziläisten keskuudessa. Silloin tapasi hänen katseensa intiaanin silmät. Tämä oli astunut hiukan syrjään, ja näytti hänelle sanovan:

„Eikö totta, sanoinhan Teille, että tämän paikan ihanuus voittaa linnan komeuden. Katsokaa vain ympärillenne. Tunnetteko valon?"

Niin, hän tunsi tämän valon ihanuuden. Täydellisin lamppu, minkä uudenaikainen valaistustekniikka olisi voinut keksiä, himmenisi sen rinnalla viheliäiseksi talikynttiläksi. Salin sisustuskin vastasi tätä ihanuutta. Mitä olikaan keisarillinen kultakalusto tuolla ylhäällä Carranzan linnassa verrattuna tähän valtavaan rikkauteen? Seinät, katto, pilarit, kaikki oli täyttä, säteilevää kultaa. Mistä sitä oli saatu? Mitkä kaivokset olivat voineet sitä antaa? Kuka oli kaiken tämän sommitellut, kuka niin taidokkaasti rakentanut?

Kokelas oli hämmästynyt. Hän ei tiennyt, minne ensin katsella.

A. Krumm-Heller.
Suom. K. A. —I.

Vapaamuurari.

Paina mieleesi nämä kaksi sääntöä:

Älä koskaan usko toisesta ihmisestä pahaa, ellet itse varmasti tiedä sen olevan totta.

Jos tämän tiedät, älä sitä koskaan toiselle kerro, ellei se ole ehdottomasti välttämätöntä ja ellet tunne Jumalan kuuntelevan sinua sitä tehdessäsi.

Viisauden koulu on niinhyvin sisä- kuin ulkopuolinen. Ulkonaisessa koulussa opetetaan kirjain ja vertauskuva, sisäisessä henki ja merkitys. Jonakin päivänä haihtuu vertauskuvan hämärä, valo säteilee ja mysterio, pimeys, joka ei enää ole verhottuna, loistaa täytenä totuutena. Vertauskuvat muuttuvat näyiksi ja sanat ymmärtämykseksi. Se, joka itse ymmärtää mysteriot, ymmärtää toisen ihmisen, ei sanojen ja ulkonaisten merkkien kautta, vaan puheen hengellä ja merkkien totuudella.

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruusu-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenluku on seitsemän toimintavuotensa aikana noussut seitsemään sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1928.

24:s vk. Huhtikuu 1928 N:o 4

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA:
1/1 vk Smk. 50:—, doll. 2:—
HELSINGISSÄ 1928
IRTONUMERO
Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

24:s v. HUHTIKUU 1928 N:o 4

Näkemyksiä.

Todelliseen nöyryyteen pääsemme vain rakastamalla. Vasta sitten, kun tunnustamme kaikkien olentojen pyrkimykset, miten pieniä ja alkeellisia ne lienevätkään, voimme ylpeilemättä kulkea omaa tietämme, nöyrinä katsella etumatkaa nuorempiimme nähden. Vastoinkäymiset nöyryyttävät meitä, mutta vain hetkeksi, ne painavat ylpeytemme alas sielumme syvimpiin sopukkoihin, josta se tilaisuuden sattuessa leimahtaa esiin. Vain rakkaus on kyllin voimakas polttaakseen ylpeyden poroksi.

*

Kun ihminen on saanut kokea itsessään jumalallista onnea, ei hän voi olla antamatta siitä muille. Hän suorastaan ei kestä kantaa onneaan yksin.

*

Oikea rakkaus ei tiedä mitään uhrauksesta. Uhraus edellyttää kaksi vaihto-ehtoa, joista „epäitsekkäämpi" valitaan, mutta rakkaudella on vain yksi mahdollisuus: antaa itsensä ja kaikkensa kokonaan. H. L.

Jeesuksen viimeiset hetket.

Ei-kanoonisista lähteistä.

„Sillä aina kun te syötte tätä leipää ja juotte tätä maljaa, te esitätte minun kuolemaani siihen saakka, kunnes itse tulen."

„Hetki on tullut, että minut temmataan teidän luotanne. Henki tosin on altis, mutta liha on heikko. Viipykää siis

ja valvokaa minun kanssani." Mutta apostolit itkivät sanoen hänelle: „Älä moiti meitä, sinä Poika Jumalan; mutta mikä on meidän loppumme oleva?" Jeesus vastasi ja sanoi heille: „Älkää peljätkö, vaikka hävittäisivät minut, vaan olkaa sitä rohkeammat. Älkää peljätkö kuolemanvallan läsnäolon edessä. Muistelkaa kaikki, mitä olen sanonut teille. Jos ovat minua vainonneet, tulevat teitäkin vainoamaan. Iloitkaa siis, että minä olen maailman voittanut."

„Minä annan selkäni, ettet sinä lankea kuoleman saaliiksi."

Kun he olivat laulaneet virren syötyään niinkuin tapa oli, hän taasen sanoi: „Tänä yönä te tulette loukatuksi, niinkuin on kirjoitettu: minä lyön paimenta ja lampaat hajoitetaan." Kun Pietari sanoi: „Vaikka toiset kaikki, niin en minä", niin hän sanoi: „Ennenkuin kukko toisen kerran laulaa tänä päivänä, sinä kiellät minut."

Hän sanoi, ettei kenkään, jollei ollut koeteltu, pitäisi pyrkiä taivaallisiin valtakuntiin.

„Valvokaa ja rukoilkaa", hän sanoi, „ettette odottamatta joutuisi kiusaukseen." Ja niin heitä koeteltiin, koska vaipuivat uneen, niin että he jättivät Herran hänen vangitsemisensa jälkeen; ja se, joka oli seurannut häntä ja miekkaa käyttänyt, kielsi hänet kolmekin kertaa.

Mutta Juudas oli salaa poistunut, toivoen voivansa pettää Herraamme, ja hän meni siihen taloon, missä ylipapit ja vanhemmat olivat koolla, ja sanoi heille: „Mitä te minulle annatte, jos minä jätän Herrani teidän käsiinne, kun minulla siihen on tilaisuutta?" Ja he sopivat hänen kanssaan kolmestakymmenestä hopearahasta. Ja hän sanoi heille: „Hankkikaa nuoria aseistettuja miehiä hänen opetuslastensa takia."

Ja he alkoivat syyttää häntä sanoen: „Me tapasimme tämän miehen kansaa villitsemässä, lakia ja profeettoja hävittämässä, kieltämässä veron antamista keisarille, kääntämässä pois naisia ja lapsia, sanoen itse olevansa Kristus, kuningas."

Ja Pilatus käskettyään Jeesuksen eteensä sanoi hänelle: „Mitä nämä todistavat sinua vastaan? Etkö sinä mitään sano?" Ja Jeesus sanoi: „Jollei heillä olisi valtaa, he eivät mitään sanoisi; sillä jokaisella on valta oman suunsa yli sekä hyvää että pahaa puhuakseen. Vastatkoot itse sanoistaan."

Pilatus sanoi hänelle: „Mikä on totuus?" Jeesus sanoi

hänelle: „Etkö ole nähnyt — sinä! — että hän, joka sinulle puhuu, on totuus? Etkö näe hänen kasvoistaan, että hän on Isästä syntynyt? Etkö kuule hänen sanoistaan, ettei hän ole tästä maailmasta kotoisin?"

Ja maaherra katsellessaan ympärillä seisovaa juutalaista kansanjoukkoa näki monen juutalaisen itkevän ja sanoi: „Kaikki kansasta eivät halua hänen kuolemaansa."

Ja muuan juutalainen kohottautui ja sanoi: „Minä synnyin sokeana, ja hän armahti minua ja laski kätensä silmilleni, ja heti minä näin." Ja toinen kohottautui ja sanoi: „Minä olin kyttyräselkäinen, ja hän suoristi minut yhdellä sanalla."

Toiset heistä huusivat: „Jos päästät Jeesuksen vapaaksi, et ole keisarin ystävä, sillä hän nimittää itseään Jumalan Pojaksi ja kuninkaaksi. Ja jos sinä vapautat hänet, hän tulee kuninkaaksi ja ottaa keisarin valtakunnan." Pilatus sentähden raivostui ja sanoi: „Aina on teidän kansanne ollut perkeleellinen ja epäuskoinen, ja aina te olette olleet hyväntekijäinne vihollisia."

Ja Herodes luovutti hänet rahvaan käsiin happamattoman leivän, heidän juhlansa, aattona. Ja he ottivat Herran ja työnsivät häntä juostessaan ja sanoivat: „Laahatkaamme pois Jumalan Poika, koska olemme saaneet vallan hänen ylitsensä." Ja he pukivat hänet purppuraan ja asettivat hänet tuomioistuimelle sanoen: „Tuomitse oikein, oi Israelin Kuningas." Ja eräs heistä toi orjantappurakruunun ja asetti sen Herran päähän. Ja toiset seisoivat ja sylkivät hänen kasvoilleen, ja toiset löivät häntä poskelle; toiset pistivät häntä ruo'olla; ja muutamat ruoskivat häntä sanoen: „Tällä tavalla kunnioitamme Jumalan Poikaa."

Kun häntä saattoivat ristille semmoiset, jotka eivät häntä tunteneet, hän rukoili Isää murhaajiensa puolesta ja sanoi: „Isä, anna anteeksi heidän syntinsä, sillä he eivät tiedä, mitä tekevät."

Ja he toivat kaksi pahantekijää ja ristiinnaulitsivat Herran niiden välille. Mutta hän säilytti mielenmalttinsa, ikäänkuin hänellä ei olisi ollut mitään tuskaa. Ja kun he olivat nostaneet ristin pystyyn, kirjoittivat he päällekirjoituksen: „Tämä on Israelin kuningas."

Kun hänet oli ristiinnaulittu, työnsivät he huulensa ulos ja huojuttivat päätään sanoen: „Pelastakoon nyt itsensä hän, joka herätti kuolleet eloon."

Ja kaikki, jotka siinä olivat läsnä ja näkivät mitä ta-

pahtui, löivät rintoihinsa ja sanoivat: „Voi meitä! Mitä tämä on? Voi meitä syntiemme tähden!“

Temppelin poikkipiena, äärettömän kookas, halkesi ja hajosi.

Pitkäperjantai.

Maa itkee pitkänäperjantaina.

Mut' ihminen on sama nyt ja aina:
vain hyötylaskelmissa hän
yhä ahertaa ja murhaa,
joka asiasta hän ain'
vetää tahtoo korren pisimmän,
muu kaikki on hänestä turhan turhaa,—
kuin lausuu viisas Salomon.

Ah niin on
pait selvä puustain lain,
se yksin kelpaa hälle vain.

On ihmiskunta pysynyt
vuossadasta vuossataan ennallaan,
ja jos Messias taas tulis meille nyt,
me emme tuntisi häntä;
sukukunta aatteilta vähäläntä.

Sama uusiintuis tihutyö:
me valmiit oisimme Messiaan
taas ristille ripustamaan.

Niin, ihmiskunta on ennallaan
ja sen sielua kaartaa kostonyö,
vaikk' itkee maa, veet, vetten pedot
ja mustuneet kedot.

Väinö Kolkkala.

Kabbala.

Kabbala, juutalaisten salainen oppi, on kaikille tuttu nimitys.*) Hebreankielisenä sanana se johtuu kbl (kibel)-rungosta, joka merkitsee: suullisesti ilmoittaa. Kabbala on siis suullinen perintötieto, jota on pidetty salassa. Keskiajalla ilmestyi kuitenkin Europpaan muutamia kabbalistisia käsikirjoituksia, joista tunnetuimmat ovat Zohar ja Jezirah. Viimemainittu on huomattava ja salaperäinen sen nojalla, että se selittää lukujen ja kirjainten mysteriota, jota tavallisesti käsitetäänkin Kabbala-sanan tarkoittavan. Jezirah-kirja on käännetty useille Europan kielille; se on salaperäinen ja vaikeatajuinen, lyhyt, mutta niin sisältörikas, että siinä olisi koko elämäksi työtä sille, joka tahtoisi siihen syventyä.

Jezirah todistaa meille, että hebreankieli on merkillinen kieli. On luultavaa, että alkuperäinen hebreankieli on jonkunverran tuntematon, sillä juutalaisten nykyinen hebreankieli ei enää ole sama. Alkuperäisiä hebrealaisia kirjoituksia on vaikea tulkita, koska ainoastaan sanojen kerakkeet, konsonantit, on merkitty eikä tiedetä, mikä vokaali missäkin paikassa on ollut. On olemassa sovinnainen tapa lukea tekstiä, mutta ei ole sanottu, että tämä juutalaisten oppineiden esittämä tapa on alkuperäinen. Voimme joutua suuriinkin epäilyksiin, kun Kabbalan avulla ja tavalla tutustumme edes jonkun verran hebreankieleen, sillä Kabbala näyttää meille, että hebreankielen sanat ovat niin syvällisiä, niin loogillisesti salaperäisiä ja sisältörikkaita, että täytyy kysyä, onko semmoinen kieli voinut syntyä itsestään ihmisten jutellessa ja puhellessa, vai onko se tullut kuin lahjana ylhäältä.

Kabbalistit väittävät, että hebreankieli on pyhä kieli, kuten Indian viisaat väittävät sanskritinkielestä. Sillä juutalaiset oppineet — samoin kuin indialaiset sanskritinkielen suhteen — tarkoittavat, että hebreankieli ei ole muodostunut profaanisella tavalla, vaan että se on jumalallinen kieli, jonka sommittelu on äärettömän salaperäinen ja jonka valittu kansa sai jumalaltaan. Tämä tuntuu uskomattomalta, eikä tavallinen ihminen voi ottaa sitä muuksi kuin semmoiseksi väitteeksi, jolle nykyinen psykoanalyyttinen tutki-

---

*) Kts. esim. Suuret uskonnot, XI, Kabbala, juutalaisten salainen oppi.

mus antaa tukea, nim. että kansa on unelmoinut korkeasta alkuperästä. Kansat kuvittelevat olevansa jumalsyntyisiä, kuten lapset saattavat kuvitella olevansa kuninkaan poikia tai tyttäriä. Sentähden kansa voi ajatella kielestäänkin, että se on jumalilta saatu.

Teosofisesti ymmärrämme, että on totta yksilön suhteen, että hän on kuninkaallinen, — ei ulkonaisessa merkityksessä, vaan siinä mielessä, että hänen henkensä on jumalsyntyinen. Lapsen unelma johtuu siitä sisäisestä tiedosta, että hän ikuisena henkenä on toinen kuin isästä ja äidistä syntynyt olento. Samoin kansan haaveilu johtuu siitä, että sillä on johtajanaan, suojelusenkelinään, kansallishaltianaan salaperäinen olento, joka elää jumalien parissa. Ei kansa turhia haaveile. Mutta useimmat kansat eivät silti ajattele omasta kielestään, että se on saatu lahjaksi jumalilta; sillä tavalla ajattelevat vain jotkut määrätyt kansat: esim. Indian kansa sanskritinkielen ja Juudan kansa hebreankielen suhteen. Ja kun tutkimme esim. hebreankieltä, hämmästymme ja mykistymme, sillä meistä tuntuu kuin se kieli ei olisi sattumalta syntynyt, vaan salaisen tiedon ja näkemyksen kautta. Siinä on niin kummallisia sanoja ja merkityksiä, että luulisi niiden olevan harkitun ja pitkällisen työn tuloksia. Tämä käy paraiten selville esimerkeistä.

Kun pyhissä kirjoissa merkittiin Jumalan nimi (Jehovah), jota ei saanut lausua ja jonka tilalla aina äännettiin Adonai (Herra), tapahtui se asianomaisilla konsonanteilla jod, hee, vau, hee. Näiden neljän kerakkeen muodostamaa Jumalannimeä keskiajan kabbalistit sanoivat Tetragrammatoniksi. Jos näitä kirjaimia I H V H koettaisi oikein ääntää kuuluisi sana J a h v e h. Niin arvellaan nykyisten oppineiden piireissäkin. Oppineet teologit sanovat Jahve, mutta muuan kabbalisti on huomauttanut, että sellainen ääntämistapa on sama, kuin jos me mies-sanan lausuisimme mie. Viimeinen kirjainkin on lausuttava, siksi on sanottava Jahveh. Tieteellisesti on vaikea päättää, kuinka oikea ääntäminen on ollut, sillä, kuten sanottu, alkuperäinen kirjoitus oli kerakekirjoitusta; ääntiöitä, vokaaleita, ei käytetty. Jos sillä tavalla kirjoittaisimme suomeksi esim. sanan pöytä, niin se olisi vain pt. Tämä voisi merkitä yhtä hyvin pitää-sanaa, joten lauserakenteesta täytyisi arvata merkitys. Oli siis vaikeata lukea hebrealaista tekstiä; siksipä 6:nnella ja 7:nnellä vuosisadalla hebrealaiset oppineet rupesivat käyttämään kaikenlaisia pisteitä ilmaisemaan vokaaleja, mutta mahdol-

lista on, etteivät he joka paikassa tulkinneet oikein vanhaa, pyhää tekstiä. Joka tapauksessa nämä masoreettiset pisteet ovat jo toista tuhatta vuotta olleet käytännössä.

Kun sana Jahveh tuli tekstissä esille, ei käytetty sen sanan vokaalipisteitä, vaan asetettiin Jahveh-kerakkeiden yhteyteen Adonai-sanan vokaalit, siis a, o, a, tai koska ensimmäinen a korottomana vaihtui e:ksi, e, o, a. Silloin juutalaiset muistivat aina sanoa Adonai eikä Jahveh. Mutta kun kristityt teologit 15:llä ja 16:lla vuosisadalla lukivat tuon sanan niillä vokaaleilla, jotka siihen oli pantu, niin he saivat sanan Jehovah. Tästä heidän erehdyksestänsä johtuu Jehova-nimityksen käyttö meidän aikanamme.

Hebrealaiset kirjaimet ovat mielenkiintoisia, sillä ne luotiin siten, että joidenkuiden sanojen hieroglyyfejä ruvettiin käyttämään sanojen ensimäisen kerakkeen veroisina. Hebrealainen kirjaimisto on erittäin kehittynyt muodostelma hieroglyyfeistä ja siitä on syntynyt sekä kreikkalainen että latinalainen kirjaimisto. Jahveh-sanan ensimäinen kirjain on I. Sen nimi on iod ja sen merkkinä kaikissa kirjaimistoissa on yksinkertainen viiva. Hebreankielinen jod, jonka merkkinä on pilkku (,), on i:n alkuperäinen hieroglyfi ja merkitsee käsi. Se on lyhyt kuva kädestä, se on vain sormen kuva, mutta tarkoittaa koko kättä. Jahveh-sanan toinen kirjain on H, jonka nimi hebreankinlellä on hee. Se merkitsee ilma-aukko eli akkuna ja on kyllä kirjaimena akkunan näköinen (ה). Jahveh-sanan kolmantena kirjaimena on V, hebreankielellä vau, joka merkitsee koukku ja on kirjaimena koukun näköinen (ו). Neljäntenä kirjaimena on taas H, hee.

Sana jod merkitsee käsi, mutta se merkitsee samalla toimiva käsi, käsi, joka saa jotain aikaan, siis luova käsi. Merkki jod kabbalistisesti ei niin ollen tarkoita kättä, vaan luovaa voimaa. Toinen sana h e e merkitsee ilma-aukko eli akkuna. Mikä on akkuna? Se on laite, jonka kautta ilma eli henki pääsee ulos, pääsee ilmenemään. Siis se on muoto, aine. Henkihän ilmenee aineen kautta, aineessa. Kun iod on luova voima eli henki, niin hee on aine, minkä kautta ja avulla henki voi ilmetä. Kolmas sana v a u merkitsi koukku. Mikä koukku? Se koukku, johon henki ripustaa itsensä ilmetessään aineessa, toisin sanoen hengen ja aineen yhteistyön tulos eli ristiinnaulittu maailma. Myöskin sanotaan, että jod on miehinen prinsiippi (maskulinum), hee on naisellinen (femininum) ja vau, tulos, on suvuton

(neutrum). Jahveh on täten Kabbalassa ilmenneen Jumalan eli Logoksen nimitys (ilmenemätön Jumala on Ain Sof, vrt. Suuret uskonnot-kirjaa) ja on sentähden kolmiyhteinen. Pyhän nimen neljäs kirjain H, hee, viittaa siihen, että kolmiyhteisen Logoksen jälkeen ilmennys aina on aineellinen, s.o. kolmiyhteinen Logos on sinään aina henki verrattuna muuhun ilmenneeseen maailmaan.

Jahveh on todella kirjaimellisesti pyhä nimi, koska se omissa hieroglyyfeissään kuvaa maailman syntyä ja ratkaisee ilmenneen olemassaolon arvoituksen.

Mutta hebrealaisilla kirjaimilla on myös numero-arvonsa, koska luvuilla ei ole erikoisia merkkejä. Meidän nykyiset numeromme ovat arabialaista (indialaista) alkuperää, mutta kun hebrealaiset tahtoivat ilmaista lukuja, tekivät he sen kirjaimillaan. Ensimmäinen kirjain, alef, oli 1, toinen kirjain beeth, oli 2 j.n.e. Siten jokaisella kirjaimella oli oma numero-arvonsa, ensin 1:stä 10:een ja sitten 10, 20, 30, j. n. e.

Tutkikaamme nyt Jahveh eli Jod-Hee-Vau-Hee sanan numero-arvoa. Jod on aapiston 10:s kirjain, siis sen arvo on 10. Kabbalistisesti sillä ei voisikaan olla muuta arvoa, koska jod on luoja eli henki. Henki on tietysti ensimmäinen, se on 1. Mutta 10:n arvo on yksi, jos käytetään kabbalistista reduktsioni-laskua. Luvun kabbalistinen arvo saadaan näet laskemalla yhteen sen numerot, siis näin: 1+0=1. Jodin arvo on 1, henki on luova ykkönen. Mutta ilmennyt henki ei voi olla paljas 1, sen täytyy samalla olla 10. Minkätähden? Sentähden, että jos henki yksin liikkuisi olisi se kyllä piste, jonka työstä tulisi viiva, mutta viiva olisi ääretön. Jos henki toimisi ilman järkeä, ajatusta, olisi tulos ääretön suora viiva, jommoista ei sinään ole olemassa. Sillä mikä on ääretön viiva? Se on tietysti ympyrä, muuta ääretöntä viivaa ei ole olemassa. Ympyrä on ääretön. Jos kuljetaan suoraa viivaa äärettömästi, kuljetaan joka tapauksessa ympyrässä. Mutta eihän luomistyöstä tulisi mitään, jos se tapahtuisi umpimähkään. Ei, se on ajateltua, järkevää ja tietoista toimintaa, jolloin henki ei lähde umpimähkään kulkemaan, vaan rajoittaa itsensä ja on kuin pisteenä keskellä. Piste itse asiassa on sama kuin ympyrä, sillä piste ei ole missään, se on kaikkialla; mutta se merkitsee, että henki on ympäröinyt itsensä. Kun siis henki lähtee toimimaan ympyrässä, jonka se itse on piirtänyt ryhtyessään luomaan, toimii se ympyränsä sisällä. Silloin luova henki

on ykkönen ja nolla eli 10. Kabbalistisesti jod on välttämättä 10, sillä siihen on liitetty ajatus: Jumala on järkevä, Hän on maailman järki.

Mikä taas on aine? Aine on olemukseltaan hengen vastustaja. Aine jakaa hengen kahtia: ylempään ja alempaan, joiden välillä on ristiriita. Aine on kehityksen eli epätäydellisyyden ja pahan ehto. Henki on ristiinnaulittu aineessa. Vanhassa symboolikielessä tämä kuvattiin luomisprosessin yhteydessä ristillä ympyrän sisällä (⊕). Ainetta kuvaa vaakasuora viiva, joka jakaa hengen kahtia. Meillä on siis 10/2, joka on 5. Mikä on nyt Heen eli aineen numero-arvo aapistossa? Se on 5!

Jokainen, joka on teosofista kirjallisuutta lukenut, tietää, että hengen ja aineen yhteistoiminnasta syntynyttä maailmaa kuvataan kahdella toisiaan leikkaavalla kolmiolla (kuusikärkisellä tähdellä) eli toisin sanoen vanhalla juutalaisella Salomonin sinetillä. Siinä on ilmennyksen kuusi napaa eli tasoa, jonka keskellä on seitsemäs eli ilmenemätön.

Kun siis Jahveh-sanan kolmas kirjain Vau kuvaa hengen ja aineen työtä, niin kysymme, mikä arvo sillä pitäisi olla. Sillä pitäisi tietysti olla arvo 6, ja Vau onkin hebrealaisen aapiston kuudes kirjain! Se on muodostunut hengen ja aineen yhteistyöstä: 10+5=15, joka kabbalistisen reduktsionin kautta on 1+5=6. (Jatk.)

Pekka Ervast.

Muistelmia H. P. Blavatskysta.

III.

Esoteerisen Koulun perustaminen.

Siirtyessäni aikaan, jolloin „Teosofian Esoteerinen Koulu" perustettiin syksyllä 1888, huomaan Mrs. Chownen nimen heti juolahtavan mieleeni; sillä hän oli läheisesti liittynyt niihin olosuhteisiin ja tapahtumiin, jotka ympäröivät pääsyäni mainittuun seuraan. Hän ja hänen miehensä, eversti Chowne, olivat H. P. B:n personallisia ystäviä, joiden luona hän oli asunut Indiassa, missä eversti oli sijoitettuna samoihin aikoihin (v:sta '79 v:een '85); eikä H. P. B:llä ollut uskollisempia ja lojaalisempia kannattajia. Olin kohdannut

Mrs. Chownen heti liittyessäni T. S:aan, ja meistä tuli paikalla ystävät. Itse asiassa asuin monta kertaa heidän lontoolaisessa kodissaan, senjälkeen kun eversti Chowne oli eronnut palveluksesta.

Lucifer'in lokakuun n:ossa 1888 oli ollut uutinen, joka kertoi, että aiottiin perustaa „Teosofisen Seuran Esoteerinen Osasto" H. P. B:n johdolla ja että ne, jotka halusivat siihen liittyä ja noudattaa sen sääntöjä, lähettäisivät nimensä asianomaiseen paikkaan. Mrs. Chowne ja minä, myöskin eversti Chowne, jollen väärin muista, vastasimme heti; mutta pitkään aikaan ei kuulunut mitään. Sitten eräänä päivänä Mrs. Chowne tuli Harrowiin tervehtimään minua — olin sillä hetkellä sairaana — tuoden mukaansa H. P. B:ltä E. S. T.-lupauksen minun kopioidakseni ja allekirjoittaakseni. Hän sanoi H. P. B:n hänelle maininneen, että, kun palautimme allekirjoittamamme lupaukset, Mestari sisätasoilla „koettelisi" jokaista (s.o. „tutkisi hänen valmiuttaan".) Mrs. Chowne sanoi sanatarkasti näin: „ottaisi ulos ja koettelisi". Menneet elämämme nostettaisiin nähtäväksi, ja riippuen siitä, mitä tietoa ne antaisivat meidän tosi itsestämme, meidät joko hyväksyttäisiin kokelaiksi tai hylättäisiin. Hän kertoi minulle myöhemmin, että hänen jättäessään allekirjoittamamme lupaukset H. P. B:lle, tämä oli katsonut häneen sangen vakavasti — miltei juhlallisesti — ja sanonut: „Te osoitatte minulle suurta luottamusta".

Sitten taas odotimme; päiviä, viikkojakin kului eikä mitään tapahtunut. Olin melkein unohtanut, mitä Mrs. Chowne oli sanonut saattavan tapahtua, kunnes eräänä tiistai-iltana (oli täysikuu, sen muistan) minulla oli ihmeellisin kokemus, mitä minulle — yhtä lukuunottamatta — koskaan oli sattunut. Tiesin olevani oma itseni, maaten puoleksi hereillä, puoleksi nukuksissa, omassa huoneessani kotona. Mutta samalla olin myös erinomaisen suurenmoisessa egyptiläisessä temppelissä, läpikäyden aivan sanomattomia ja mitä juhlallisimpia asioita. Tämä kokemus alkoi kohta jälkeen klo 10 illalla, ja melkein samassa hetkessä kuin naapurikirkon kello löi puoliyötä kadotin tajuni valtavaan ja miltei pelottavaan valoloisteeseen, joka näytti kokonaan ympäröivän minut. Seuraavana aamuna kirjoitin päiväkirjaani kaikki mitä muistin, ja torstaina menin kuten tavallisesti Lansdowne Roadille looshikokoukseen. Olin vähän aikainen, mutta H. P. B. työskennellen sisähuoneessa varmaan tiesi, kuka oli saapunut, sillä hän kutsui minut luok-

seen ja sanoi minuun kääntyen vakavalla äänenpainolla: „Mestari kertoi minulle viime yönä, että sinut on hyväksytty". Ei sen enempää; mutta minä heti älysin, että kokemukseni edellisenä tiistai-iltana oli ollut „koetukseni". Ja kerroin koko asian H. P. B:lle, joka vain silloin tällöin nyökäytti päätään, mutta ei sanaakaan huomauttanut.

Mrs. Chowne kertoi minulle jälkeenpäin, että hänellä ja hänen miehellään oli ollut samanlaiset kokemukset, lisäten, että vain harvat ensimäisistä pyrkijöistä sillä tavalla „koeteltiin"; ettei se itse asiassa ollut mikään yleinen sääntö. Totta on, etten koskaan kuullut keltään toiselta, että heille olisi kerrottu sitä, mitä Mrs. Chowne kertoi minulle. E. S. T:n jäsenet tunnettiin kaikki numerolta (epätasaiset luvut), ja Chownet, minä itse sekä kaksi muuta, sittemmin kuollutta (kuten eversti Chownekin on kuollut), saimme ensimäiset viisi epätasaista lukua. Oli „sattuma" tai ei, mutta outoa on, että molempien poikieni koulunumerot (toinen heistä kuoli verrattain nuorena) olivat kertomalukuja siitä numerosta, jonka H. P. B. itse antoi minulle, kirjoittaessaan ja ojentaessaan minulle E. S. todistukseni.

Muuan alkuperäisen E. S. T.-lupauksen pykälä kuului seuraavasti: „Lupaan maailman edessä kannattaa teosofista liikettä, sen johtajia ja jäseniä . . ." Jonkun aikaa Koulun perustamisen jälkeen olin eräänä iltana muutamien Lansdowne Roadin talon asukasten ja työntekijäin seurassa silloisen sihteerin (Mr. Bertram Keightleyn) kopissa yläkerrassa; meitä lienee ollut kuusi tai kahdeksan henkeä. Oli myöhäinen ilta (jäin taloon yöksi) ja me keskustelimme H. P. B:tä vastaan tehdystä hyökkäyskirjoituksesta, joka oli luettavana vastikään saapuneessa iltalehdessä *Westminster Gazette*. (Sama lehti julkaisi v. 1894 sen laajaperäisen hyökkäyksen Mr. Judgeä ja hänen menettelytapojaan vastaan, johon tiedot oli saatu Mr. W. R. Oldilta (*Sisäisen Piirin jäseneltä*) ja joka vuotta myöhemmin johti T. S:n kahtiajakoon.) Yhtäkkiä H. P. B:n kello soi jokseenkin kiivaasti, ja Mr. Keightley hypähti tuoliltaan huomauttaen jotain puolleikillisesti sekä kiiruhti alas H. P. B:n huoneeseen. Minun täytyy tunnustaa, ettei meistä kenenkään mieleen ollut juolahtanutkaan, että tuohon hyökkäykseen oli vastattava, koska se, mikäli muistan, oli karkeata pilantekoa. Mr. Keightleyn ollessa alhaalla jatkoimme leikillistä puhettamme; muutaman minuutin kuluttua hän palasi vakavana, naama sangen pitkänä. Hän sanoi, että

Mestari meitä ankarasti moitti, Mestari, joka (näkymättömänä tietysti) oli ollut huoneessa, sillä aikaa kun me niin kevytmielisesti olimme keskustelleet sanomalehtihyökkäyksestä „Ulkonaista Päätämme" vastaan. Hän oli paikalla laskeutunut H. P. B:n luokse, sangen tyytymättömänä, ja käskenyt H. P. B:n ilmoittamaan meille, että jäs tämä oli meidän käsityksemme vastatehdyn lupauksen pitämisestä, oli parempi, että kaikki heti erosimme. Me — ainakin saatan puhua omasta puolestani — olimme kauheasti häpeissämme, ja kaikki istuimme yhtenä miehenä kirjoittamaan niin hyvän puolustuksen ja niin paheksuvan protestin kuin taisimme. En muista jatkoa, mutta varmasti joku noista kirjeistä, ellei useampi, näki päivänvalon sanomalehdessä.

Tämä tapahtuma laski siemenen tulevaan sanomalehtitoimistoon, joka muodostettiin varta vasten pitämään silmällä tuommoisia H. P. B:ta ja yleensä työtä vastaan suunnattuja hyökkäyksiä ja arvosteluja sekä valvomaan, että niitä käsiteltiin asianomaisesti ja viipymättä. Siitä tuli mitä onnistunein laitos, ja monet sanomalehtileikkele-asioimistot hankkivat aineksia yltäkyllin, säästäen siten tavattoman paljon etsintätyötä. Mrs. Cooper-Oakley hoiti toimistoa ja lähetteli leikkeleitä jäsenille, jotka paraiten kykenivät niitä käsittelemään. Minä kuuluin kirjoittajien joukkoon; ja myöhemmin, Mr. Judgen johdolla, oli minulla hoidossa koko europpalainen sanomalehtitoimisto. Tämän työn kestäessä keräsin arvokkaan kokoelman leikkeleitä, m.m. kaikki uutiset H. P. B:n kuoleman johdosta.

Monta todistusta minulla oli H. P. B:n kyvystä „kuulla" ja „nähdä" etäältä; useimmat tapaukset olivat liian personallisia kertoakseni ja olivat tavallisesti tekemisissä ohjeiden tai nuhteiden kanssa. Kreivitär Wachtmeister antaa Muistelmissaan todistuksia samoista H. P. B:n kyvyistä.

Eräänä päivänä, vähää ennen kun hän muutti pois Lansdowne Roadilta, olimme Mr. George Mead ja minä hänen luonaan hänen pienessä pyhäkössään (sisemmässä salongissa). Hiljaisuuden ääni — tämän tai minkä tahansa muun ajan ihmeellisimpiä mystillisiä teoksia — oli juuri ilmestynyt painosta ja hän katseli yhtä vastasaapuneista kappaleista. Äkkiä hän ojensi sen meille (ehkä kappaleen kummallekin, en muista) ja sanoi jotakin semmoista kuin „mitä siitä pidimme?" tai „mitä kirjasta ajattelimme?"

— en muista sanoja tarkasti. Hän oli itse vakavimmillaan. Avasin pienen kirjan umpimähkään, luin pari kolme säettä, ja silmäni kyyneltyivät itsestään, niin kauniit ja liikuttavat olivat lukemani rivit. Katsahdin H. P. B:hen ja olin varmasti näkevinäni kyynelen kimmaltelevan hänen silmissään; mutta äkkipikaa hän muutti puheenaiheen ja sanoa toksahti jotain aivan toista. Nyttemmin käsitän hänen tehneen niin, sentähden, että oli vaarallista antaa paljaan tunteellisen liikutuksen liittyä aiheeseen , joka oli liian juhlallinen ja liian syvä kyynelille. Vaarallista, tarkoitan, meille länsimaalaisille „aistillisine aivo- ja hermokehityksinemme“ (niinkuin hän kerran kirjoitti); ja arvotonta kirjan käsittelemän aiheen ylevälle luonnolle. Mutta aina uskon, että todella näin kyyneleitä hänen silmissään sillä hetkellä, — aina.

Melkeinpä viimeinen — itse asiassa se oli viimeinen — tapahtuma, minkä muistan Lansdowne Roadin päiviltä, on samalla minulle liikuttavin ja traagillisin muistoni H. P. B:sta. Oli päivä ennenkuin hän muutti n:oon 19, Avenue Road, Regent's Park, N.W., ja koska oli herttainen, lämmin iltapäivä, oli kreivitär vienyt hänet ajelulle Hyde Parkiin ylhäisön tunnilla. En koskaan unohda hänen paluutaan tuolta ajelulta; Mrs. Cooper-Oakley ja minä olimme kaksoissalongissa, kun hän astui sisään, kreivittären seuraamana, mieli nähtävästi aivan kuohuksissa; mutta se oli kuohuksissa surusta. Hän käveli edes takaisin huoneessa, kyynelten vieriessä pitkin hänen kasvojaan, huudahtaen silloin tällöin: „Ei yhtään sielua heidän joukossaan — ei yhtään!“ Se oli sydämen tuskan huuto, pistävän katkera kuva — ja minun ensimäinen näkyni — siitä „avuttomasta säälistä karmallisen surun ihmisiä kohtaan“ (josta juuri olin lukenut Hiljaisuuden Äänessä), jota nuo suuret tuntevat, jotka lukemattomien elämien aikana ovat tehneet työtä ihmiskunnan lunastamiseksi.

Harjaantunut salatieteilijä, semmoinen kuin H. P .B., osaa nähdä paljon syvemmälle kuin siihen puoliaineelliseen auraan alati vaihtuvine väreineen ja ajatuskuvineen, joka näkyy useimmille selvänäkijöille. Semmoinen näkee, paljastaako aura Sielun läsnäolon. Tämä ilmenee ja tunnetaan myös väristä eli väreilystä, mutta väreilystä, joka on paljon korkeammalla niitä tajunnan tasoja, joihin tavallinen psyykkinen näkö ylettyy. Tavallisesti pidämme luonnollisena, että „jokaisella henkilöllä on sielu“. Kuitenkin opettajamme kertovat meille selvin sanoin, ettei niin ole asian

laita. „Kuljemme sieluttomien miesten ja naisten ohi joka askeleella elämässä", kirjoittaa H. P. B. Isis Unveiled'issä (II, 369); ja hänen Mestarinsa sanoo meille, että „Se joka ei puolusta ahdistettua ja avutonta, joka ei anna ruokaansa nälkäiselle eikä nosta vettä kaivostaan janoiselle, hän on syntynyt liian varhain inhimilliseen muotoon." Tämä on niin selvää, ettei ole sijaa väärinkäsityksen varjollekaan, ja selittää sen surun luonnetta, jota H. P. B. tunsi, — sen surun ja tuskan, jonka oli herättänyt sääli noita avuttomia, sieluttomia olentoja noita „liian varhain ihmismuotoon syntyneitä" kohtaan, joita hän sinä iltapäivänä oli sadottain nähnyt Hyde Parkissa. Se kohosi kokonaan ymmärrykseni yläpuolelle; mutta se oli jumalallista, jos mikään. Se oli buddhamaista.

Alice Leighton Cleather.

Engl. suom. P. E.

Prometheus.

He väittävät, ett' olen vanki ma
ja kahleihin ett' olen lyöty,
ett' ajan oon jumalan sortama
ja ett' olen mies minä myöty.

Tuo tarua vain, mut vanhaa niin,
ett' uskotaan tuohon ja uskottiin,
mut totuus on toisenlainen:

En ole vanki, vaan vapaa mies,
ja kahleeni katkoin jo ammoin.
Nyt katselee Zeus mua kammoin,
kun olen taas valkeus, tuli ja lies,
mi iäinen on, ei mainen.
Oon valta ma nyt ja mahti oon,
mut katseeni luotu on aurinkoon.
Ma valtaa, mut hengen palvon,
ma tulen ja tahdon ja voiman mies,

ja aionista aioniin valvon,
ett' ei sammu enää sen valon lies,
mi lankeaa, etsijä, yli sun ties,
kun harhailet maailmalla,
tuoll' yöpyen taivasalla. —

He väittävät myös, ett' oon vihan mies,
ett' odotan hetkeä koston
ja lahjan ja palkannoston —
noin väittää vain se, joka vähän ties,
mut totuus on toisenlainen:

En lemmi, en vihaa, en kosta ma:
oon yläpuolella noiden.
Oon sopusoinnun ma palvoja,
mi liikkuvi aateloiden
yl' ajan ja maailmoiden.
Sen maan olen kansalainen,
min rauha on jumalainen.
Te, ihmiset, laakson lapset,
te kulta- ja hopeahapset,
näin tahdon ma teillekin julistaa:
Sit' etsikää, kas, tekin maailmaa,
niin yhdymme kerran, lapset!

Rafael Ronimus.

Kestävän valtakunnan rakentaminen.

Ihmiskunnan suuren enemmistön järki on suhteessa puhtaan järjen maailmaan, Jeesuksen oppiin, yhä edelleen kielteisessä tilassa. Ja varmaan on vaikea tehtävä „kääntää" ajatuselämä tässä suhteessa myönteiseksi. Etenkin kun n.s. kristilliset kirkotkin ovat tässä tärkeimmässä kohdassa kokonaan kielteisiä, „kääntymättömiä", pakanallisia. Muistammehan tuon merkitsevän ilmiön, kun eräs Teosofista Seuraa lähellä olevan Vapaamielisen Katolisen Kirkon piispa

Suomessa käydessään katsoi tarpeelliseksi alleviivata erään toisen piispan väitettä, että jos Vuorisaarnaa seurattaisiin, niin yhteiskunta menisi tästä syystä kahdessa viikossa murskaksi.

Käytännöllinen totuus on kuitenkin tämä: valtakunnat ja yhteiskunnat jatkuvasti romahtelevat historian näyttämöllä, huolimatta kaikista varokeinoistaan, huolimatta siitä, että ne koettavat kaikin voimin turvata itseään siltä „vaaralta", mikä Vuorisaarnan seuraamisesta johtuisi. Näyttääpä tässäkin pitävän paikkansa se Vuorisaarnan itsensä esittämä väite, että kaikki ne rakennukset, yhteiskunnat ja valtakunnat, joita ei ole rakennettu ja yhtämittaa rakenneta Vuorisaarnan esittämälle perustukselle, ne kaikki kaatuvat, ne suurella ryminällä maahan romahtelevat.

Turhaa olisi kuluttaa aikaansa tämän historiallisen tosiasian kieltämisessä. Parempi on ryhtyä miettimään asiaa perusteellisesti, koettaen, jos mahdollista, kääntää omaa ajatuselämäänsä myönteiseksi. Sanoohan Buddhakin, että kurjuuden syy on tietämättömyydessä. Sillä ollessamme älyltämme kielteisiä, omaksuessamme valheellisen, lainvastaisen käsityksen elämästä, joudumme me yleensä toiminnallamme aiheuttamaan kurjuutta.

Mutta ryhtyessämme kääntämään ajatustamme myönteiseksi, siinäpä meiltä vaaditaankin rohkeutta, vaaditaan pelotonta sankarimieltä. Sentähden olettakaamme, että teosofis-ruusuristiläinen elämänymmärrys on meissä tätä siveellistä rohkeutta ja pelotonta sankarimieltä kasvattanut. Rohkeutemme laatua ja määrää voimme ryhtyä mittailemaan kokeilemalla, uskallammeko ryhtyä edes ajattelemaan Vuorisaarnan osoittamaan suuntaan. Vai olemmeko ajattelijoina siihen määrään pelkureita, että peräännymme heti.

Emmehän toki sellaisia liene. Ja rohkeuttamme osoittaaksemme ryhdymme siis ajattelemaan, ryhdymme luovaan ajatustyöhön, rakentamaan aluksi järjessämme sellaista valtakuntaa, jossa Vuorisaarnaa alunpitäin kunnioitetaan sen opetuksien seuraamisella.

Ajatelkaamme tällaista puhtaan järjen valtakuntaa keskuudessamme maan päällä. Siinä valtakunnassa on lakiasäätävä eduskunta. Eduskunta on jostain syystä tullut kiinnittäneeksi huomiotaan siihen seikkaan, että perustuslaki pitäisi olla muuttamaton, joten muita lakeja kehitettäisiin perustuslain pohjalla ja sen osoittamaan suuntaan. Mutta

siitä huolimatta itse perustuslakiakin muutetaan? Eikö perustuslaki siis todellisuudessa olekkaan muuttamaton?

Tällöin on eduskunta huomannut, että Jeesus, tuo ihmiskunnan viisain lainlaatija, sanoo m.m.: „Alkää luulko, että minä olen tullut tyhjäksi tekemään Lakia . . . Ameen, minäpä sanon teille: kunnes taivas ja maa katoavat, ei yhtään jotaa eikä yhtään piirtoa katoa Laista."

Itse elämän kirjoittamaton Laki, se jumaluuden pyhä tahto, jonka voimassa maat ja auringot kiertävät radoillaan, se laki on todella muuttamaton. Sitä ei kukaan voi muttaa. Sen lain tahtoa voi vain oppia tuntemaan, toteuttamaan, täyttämään.

Mutta tunnemmeko me — ajatteli tuo nöyrä, opinhaluinen ja rohkea eduskunta — tunnemmeko me tuota elämän muuttamatonta perustuslakia? Tätä ajatellessaan selvisi eduskunnalle, että Jeesuspa nimenomaan onkin esittänyt tuon perustuslain hengen Vuorisaarnassaan. Vuorisaarnapa onkin Mestarin esittämä tulkinta eli esitys Laista ihmiskuntaa varten. Siksipä Vuorisaarna sopii ihmisellisen valtakunnan perustuslaiksi.

Tämän huomion tehtyään eduskunta painatti Vuorisaarnan suurilla kirjaimilla ja asetti sen perustuslain paikalle lakiasäätävässä kokouksessa. Jokainen lakiasäätävän kokouksen jäsen syventyi huolellisesti perustuslakiin, opiskeli itse sen hengessä ja totteli sen ohjeita.

Tämän jälkeen ja yhteydessä eduskunta ryhtyi tarkistamaan valtakunnan lakeja uuden Mestarin esittämän perustuslain valossa. Ja ne huomattiin olevan kokonaan toisen hengen lapsia. Niitä oli ryhdyttävä uudelleen muokkailemaan. Ensin poistettiin räikein eroavaisuus: ihmisten laillistettu tappaminen. Velvoitettiin alistumaan perustuslakiin ja ryhdyttiin järjestämään lainlaadintaa samaan suuntaan.

Kun aluksi oli ihmisten laillistetusta tappamisesta luovuttu — joka huomattiin olevan räikeimmässä ristiriidassa perustuslain kanssa, — ryhdyttiin ajattelemaan ja tutkimaan v a n k i l o i t a. Ne eivät olleet tarkoitustaan vastaavia. Tuumittiin sinne ja tänne. Kokeiltiin ja mietittiin. Vähitellen päästiin erääseen muotoon, josta saamme sattuvan kuvan ajatellessamme l u o s t a r i a. Vankilat olivat sellaisinaan hävinneet ja luostarit olivat joutuneet niiden tilalle. Ajateltiin — ja aivan oikein —, että koska eivät ihmiskunnan e t u j o u k o t k a a n ole jaksaneet suoraa päätä toteuttaa ihmisellistä ihannettaan, vaan ovat he väsyneinä ja siipi-

rikkoina tarvinneet luostarin rauhaa, suojaa ja apua, niin tottakai sama lempeys, suoja ja apu kuuluu ihmiskunnan rikolliselle jälkijoukollekin?

Se oli lakiasäätävän kokouksen puolelta kauniisti ja johdonmukaisesti ajateltu, päätetty ja tehty.

Näiden uusien luostarien järjestäjinä ja johtajina toimivat valistuneet, uhrautuvaiset, lämminhenkiset, nöyrät ja palvelevaiset ihmiset, sellaiset kuin Matilda Wrede. Rikollisuutta käsiteltiin sielullisena sairautena ja heikkoutena. Luostarin asukkaille opetettiin elämän tarkoitusta, suuren ja pyhän Lain järkkymättömyyttä. Eikä näihin luostareihin tuomittu ihmisiä elinkautisiksi tai vuosimääriksi. He viipyivät luostareissa siihen asti kunnes paranivat, kunnes ymmärsivät elämän tarkoituksen ja sen lakiperäisen järkähtämättömyyden, ja kunnes itse halusivat jälleen astua ulos julkiseen elämään, elääksensä ja toimiaksensa siellä omalla vastuullaan, toteuttaaksensa siellä elämän ihmiselle asettamaa tarkoitusta.

Kysymme nyt: mitenkä tuollainen, oikea ja todella perustuslaillinen valtakunta sittenkään olisi voinut syntyä?

Vastaamme ensiksikin näin: oli samalla, tai jo aikaisemmin, syntynyt oikea perustuslaillinen uskonto. Tämä uskonto oli vapautunut sokeasta totenapitämisestä. Uskoa alettiin käsittää elämän Lain ymmärtämisenä ja seuraamisena. Ja tämä uskonto oli kestänyt koetuksen. Se oli ottanut perustuslaikseen eli „tunnustuksekseen" Mestarin opin, Vuorisaarnan ja oli pysynyt siinä. Se uskonto kasvatti itseään ja ihmisiä puhtaan järjen, veljesrakkauden ja totuuden hengessä.

Samoin olivat tieteellinen työ ja koulut muuttaneet luontoaan. Kouluissa opetettiin ensisijassa ihmiselämän tarkoituksen ymmärtämistä ja luonnossa vaikuttavien lakien tuntemista. Niinkuin elämän niin koulujenkin tarkoitus oli kasvattaa ihmisiä järkeviksi, hyviksi, veljellisiksi, taivaallisen Isämme kaltaisiksi.

Näin oli syntynyt tämä uusi valtakunta. Ja se valtakunta oli vahva. Se osasi seisoa elävällä perustuksella. Se kasvoi ja lisääntyi. Siinä valtakunnassa osattiin iloita yhteisessä työssä ihmisyyden puolesta.

Mutta entä nyt, tällä hetkellä? Onko tuo ihmisyyden valtakunta ollut ja mennyt? Emme näe sitä keskuudessamme täällä maan päällä.

Totta on. Ei ole vielä sellaista eduskuntaa, ei sellaista uskontoa eikä koulua.

Mutta sellainen valtakunta on kuitenkin jo olemassa. Sen muodostavat muutamat ihmiset siellä ja täällä. Se on tavallaan salainen. Se on veljeskunta. Ja jokainen ihminen voi lisätä, aluksi ainakin yhdellä henkilöllä tämän valiovaltakunnan jäsenten lukumäärää. Ensimäinen ehto ja edellytys on mietiskellä asiaa ja siten hankkia oikea, perustuslaillinen elämänymmärrys. Ihmisen on saavutettava ensimäinen voitto järjen tasolla. Hänen on suoritettava tuo kylläkin vaikea työ: käännettävä oma järkensä perustuslain epäilijästä ja vastustajasta sen puolustajaksi.

Tämä on välttämätön ehto ja edellytys puhtaan järjen valtakunnan kansalaisuuteen. Sillä sen valtakunnan laissa on kirjoitettu m. m.: „joka kieltää minut ihmisten edessä, hänet minäkin kiellän Isäni edessä".

J. R. Hannula.

Temppelirahasto.

Rakkaat Ruusu-Ristin jäsenet. Vielä uudelleen uskallamme kääntyä puoleenne muistuttaen teitä Temppelirahaston olemassaolosta ja tärkeydestä. Sen elämä ja yhtämittainen kasvu meidän kaikkien huolenpitomme ja tehokkaan osanottomme kautta on kerrassaan välttämätön, jotta toiveemme Ruusu-Ristin keskustemppelin pystyttämisestä toteutuisivat. Olette ehkä kaikki huhuna kuulleet, että Ruusu-Ristillä on Helsingissä talo. Tässä huhussa on sen verran perää, että veljemme herra Yrjö Eloniemi on ostanut Ruusu-Ristin pohjalle perustettua yhteiskoulua varten Kruunuhaassa sijaitsevan talon, jossa myös Ruusu-Risti saa pysyvän tyyssijan — mutta Ruusu-Ristin omasta temppelistä voidaan puhua vasta sitten, kun olemme yhteisvoimin saaneet pohjarahaston karttumaan vähintäin 2 miljoonan markan suuruiseksi.

Tuntuu siltä kuin eivät kaikki olisi täysin käsittäneet Temppelirahastomme työsuunnitelmaa päättäen siitä, että Ruusu-Ristin 700:sta jäsenestä vain noin 230 on sitoutunut avustajiksi. Ehkä on uskottu, että vaaditaan suuria rahallisia uhrauksia. Silloin erehdytään. Raskaita uhrauksia ei pyydetä, vain kaikkien innostunutta yhteistyötä. Yksimielisyys on voimaa. Jaetut taakat ovat kevyet, mutta

jos saamattomina vetäydymme syrjään, muodostuu muutamien uskollisten taakka todella raskaaksi. Ei ole siis ollenkaan kysymystä suurien summien maksamisesta. Jokainen voi antaa, jollei markkaa päivässä, niin 50 penniä, jollei 50 penniä, niin 10 penniä. Pääasia on, että kaikki ovat mukana, sillä säännöllisellä yhteistyöllä on oma salainen ja siunausta tuottava tehonsa.

Ruusu-Risti-temppeli Suomeen, toteutukoon ihmeellinen unelma!

Lopuksi vielä muutamia käytännöllisiä seikkoja. Luvatut avustukset lähetetään Temppelirahaston hoitajille, herra Yrjö Rimpille, os. Helsinki, Vuorikatu 18 F, ja herra Voldemar Thesleffille, os. Maneesinkatu 2 a pr. C, vuosineljänneksittäin, ja on aina samalla ilmoitettava säästölippaan numero.

Säännöllisyys maksussa olisi myös toivottava. Siinä suhteessa on myös tähänastisten kokemusten perusteella parantamisen varaa. Jos tilapäisiä esteitä sattuu, olisi ilmoitettava siitä rahaston hoitajalle. Siten voidaan hieman arvioida, mitä mahdollisuuksia on, ja toimintamme on luotettavalla pohjalla.

Toivomme, että kaikki ymmärrämme yhteisen työmme merkityksen, jota tukemaan tämä yritys on pantu alulle.

Veljellisin tervehdyksin
Ruusu-Ristin Neuvosto.

Pistis Sophia.

Kohtaus matkan varrella.

Olimme tavanomaisella matkallamme isä Ahasveruksen asioissa, me, Teofilus ja Johannes. Silloin tapasimme „Pistis Sophian“. Eikä aikaakaan, kun jo löysimme itsemme istumassa „Pistis Sophian“ jalkain juuressa, kuuntelemassa ja oppimassa hänen syvällisen viisaita ja voimakkaita puheitaan. Aluksi hän puhui ihmeellisiä asioita Jeesuksesta ja Hänen työstään henkimaailmassa ennen syntymäänsä. Sitä kuunnellessamme me jouduimme kunnioittavan ihmetyksen ja ihastuksen valtaan. Meistä tuntui, kuin olisivat maailmat mullistelleet liitoksissaan, tärähdelleet arvoissaan ja astejärjestyksessään Jeesuksen tarttuessa voimakkaalla kädellään maailman herrauden näkymättömiin ohjaksiin.

Kun kaikesta tästä kuulleet olimme, tapahtui sitten, että „Pistis Sophia“ Pistis Sophiasta kertoa alkoi. Hän, Pistis Sophia oli valoon pyrkinyt, pyrkinyt siihen kolmannentoista aioonin valoon, josta hän alkuaan lähtenyt oli.

Mutta hän, Pistis Sophia, ei jaksanutkaan.

Mutta vaikka hän ei jaksanutkaan, hän kuitenkin päättäväisesti kieltäytyi kahdentoista alemman aioonin mysterioita suorittamasta, ja sensijaan yhtenään korkeamman valon puoleen huusi.

Kun näinollen nuo kaksitoista aioonia eivät voineet Pistis Sophiaa mysterioihinsa taivuttaa, silloin itse Omatahtoinen, kauhistuttavassa omatahtoisuudessaan, ryhtyi Pistis Sophiaa aina asti kolmannessatoista aioonissa ahdistamaan toivoen, että Pistis Sophia katsahtaisi alas ja ihastuisi Omatahtoisen valovoimaan, jolloin Omatahtoinen voisi Pistis Sophialta kaikki hänen valovoimansa ottaa pois.

Ja katso: niin tapahtui. Ahdistettuna Pistis Sophia katsoi alas, näki Omatahtoisen valon, eikä tiennyt — niin, hän, kokematon, ei tiennyt —, että se Omatahtoisen valoa oli, vaan itse Valon Aarteiston valoksi sitä luuli. Ja kun hän, kokematon niissä asioissa, Pistis Sophia, niin luuli, päätteli hän itseksensä, ilman pariaan, ilman valo-olentoaan: minäpä tuolle alueelle menen, sieltä valon voimia itselleni kokoon, niin että valojen Valoon mennä voisin ja korkeuksien Korkeuksiin.

Mutta voi, niin ei käynytkään. Sillä kun Pistis Sophia Omatahtoisen alueille mennyt oli, silloin Omatahtoinen Pistis Sophian valovoimat kaikki itsellensä ahmi ja imi, ja niin Pistis Sophia voimattomaksi ja suuren tuskan ahdistamaksi jäi.

Mutta yhtä ei kuitenkaan taasenkaan tapahtunut: Pistis Sophia ei Valoa vastaan ja Omatahtoisen puolelle asettunut — joka niin monelle muulle sellaisessa tilanteessa tapahtunut on —, vaan Pistis Sophia erehdyksensä tunnusti, katui, Valon puoleen huusi; hän monta, monta katumusta katui ja Valon puoleen huusi; hän katui niin kauan ja niin kauan Valon puoleen huusi, eikä yhtään katumasta ja Valon puoleen huutamasta lakannut, eikä vähääkään Omatahtoisen toimintaa puoltamaan asettunut — joka niin monelle muulle tällaisessa tilanteessa tapahtunut on —, vaan hän, Pistis Sophia lakkaamatta katui ja Valon puoleen huusi; hän niin kauan katui ja niin kauan Valon puoleen huusi, että Valo viimein hänen avuksensa tuli, hänet jälleen, vähitellen ja kokonaan Omatahtoisen alueilta johdatti pois ja Valon alueille takaisin vei. Ja Jeesus, hän se tuo Valo ja auttaja onpi.

Kun näin tapahtunut oli, emme lainkaan ihmetelleet, Teofilus ja minä, joskin „Pistis Sophia“ tämän jälkeen moraalisesti varoittaviin puheisiin puhkesi, seuraavalla tavalla sanelemaan ryhtyi: „Yötä päivää etsikää, älkääkä etsimästä lakatko, ennenkuin Valon valtakunnan mysteriot löytäneet olette, nuo, jotka mielenne puhdistavat ja teidät kirkkaaksi valoksi muuttavat ja Valon valtakuntaan sisälle johtavat“. Emme ollenkaan tätä ihmetelleet, vaan ihastuksella kuuntelimme, kun „Pistis Sophia“ edelleen puhui: „Jättäkää panettelu, jotta Valon mysterioiden arvoiset olisitte ja koirankuonoisten tulivirroilta pelastua voisitte . . . Jättäkää ylpeily ja korskeus, jotta valon mysterioiden arvoiset olisitte ja Arielin tulikuiluilta pelastua voisitte . . . Jättäkää sotasaalistus, jotta Valon mysterioiden arvoiset olisitte ja Arielin tulivirroilta pelastua voisitte . . . Jättäkää taistot ja sotimiset, jotta Valon mysterioiden arvoiset olisitte ja Ialdabaothin kuohuisilta koskilta pelastua voisitte“.

— Seis! — sanoi Teofilus. Siinäpä se nyt on: jättäkää taistot ja sotimiset, jotta . . . j.n.e.

— Että mitenkä j.n.e.?

— Sitenkä j.n.e., että kun me Teosofisen Seuran teosofit ryhdyimme „maailmanopettajalle“ taistolla ja sotimisella tietä valmista-

maan, niin me Valon mysteriot luotamme kauas karkoitimme ja Omatahtoisen voimat valtiaiksemme asetimme; jossa tilanteessa meidän, Pistis Sophian tavalla, katumuksen ja alinomaisen avuksihuutamisen kautta Valo luoksemme ja avuksemme jälleen saatava on.

— Niinpä niin, rakas Teofilus. Mutta lankeemuksestamme noustaksemme ja jälleen Valoon yhtyäksemme — sepä se nyt kysyykin nöyryyttä, uutteruutta, peräänantamatonta hyvää tahtoa. Senpätähden kuulkaamme edelleen „Pistis Sophian" puhuvan näin: „Jättäkää laiskuus, jotta Valon mysterioiden arvoiset olisitte ja Ialdabaothin pihiseviltä pikivesiltä pelastua voisitte". — Niin, laiskuus jättäkää. Ja niinikään „aviorikokset, jotta Valon mysterioiden arvoiset olisitte ja jalopeurakasvoisen rikki- ja pikimeriltä pelastua voisitte".

Siinäpä se. Ja sentähden: „Sanokaa heille: jättäkää harhaopit, jotta Valon mysterioiden arvoiset olisitte ja kaikilta uloimman pimeyden suuren lohikäärmeen rangaistuksilta pelastua voisitte. Sanokaa niille, jotka harhaoppeja opettavat, sanokaa jokaiselle, ken heiltä ohjausta saapi: voi teitä, sillä ellette kadu ja erheestänne luovu, suuren lohikäärmeen rangaistuksen saatte ja tuon erittäin pahan uloimman pimeyden vaivat, ettekä koskaan maailmaan takaisin pääse, vaan loppuun asti olemattomiksi jäätte.

— „Olemattomiksi jäätte"? Niinkö? —

— Juuri niin. Sentähden: „Sanokaa niille, jotka Ensimäisen Mysterion totuuden opit hylkäävät: voi teitä, surullinen on rangaistuksenne muiden rangaistuksiin verraten oleva, pakkasen, jään ja raesateen keskellä elää saatte lohikäärmeen ja uloimman pimeyden maassa. Tästä hetkestä lähtien ette maailmaan enää pääse, vaan jäädytte paikoillenne (?) ja kaikkeuden hajotessa perikatoonne käytte, ikuisesti olemattomuuteen jäädenˮ.

— Tämäpä mieleeni palauttaa — virkkoi Teofilus — viime vuoden Ruusu-Ristissä olleen keskustelun mustasta magikosta . . .

— Senpätähden: „Sanokaa heille: Jättäkää sydämenkovuus ja jumalattomuus, jotta Valon mysterioiden arvoiset olisitte ja uloimman pimeyden valtiailta pelastua voisitte."

Kun me, Teofilus ja Johannes, kaikesta tästä „Pistis Sophialta" kuulleet olimme, tunsimme me, ja ymmärsimme myös, kuinka turvallista oli istua „Pistis Sophian" jalkain juuressa ja oppia hänen puhettansa tajuamaan.

Ja lopuksi on meidän sanottava näin: Jättäkää kitsastelu ja Mysticalta pääsylippu Valon Aarteiston tutkimiseen sadallakahdellakymmenellä markalla lunastakaatte, jotta, j. n e.

— Teofilus — niin, ja isä Ahasverus — pyytävät sanomaan lämpimät terveiset kaikille veljille Valon Aarteiston tiellä. Ja omasta puolestani yhdyn heihin kaikella hartaudella.

Johannes Kotipelto.

Kirjeitä toimitukselle.

Nimimerkki K. V., Teosofinen Seura ja Ruusu-Risti.

Sanotaan kyllä, että äänettömyys on hyväksymisen merkki, mutta tässä tapauksessa, kun Ruusu-Ristin lukijat eivät heti ole käyneet K. V:lle vastaamaan, ei se suinkaan merkitse K. V:n ajatuksen hyväksymistä — kaukana siitä —, vaan se merkitsee sääliä K. V:tä kohtaan.

K. V:n kirjoituksesta löyhähtää vastaan niin kovin ellottava itserakas omahyväisyys, että sen luettuaan täytyy kääntää päänsä toisaanne päin. K. V. luulee voivansa ottaa kaikista yliotteen, ja voivansa antaa viimeisen neuvon, sanoa viimeisen sanan, kaikille. Tuollaisen kannanoton johdosta emme voi muuta kuin sääliä sille asettunutta.

Kyllä se on niin — kuten viisaat ovat sanoneet —, että joka luulee tietävänsä ja siihen luulotietoon nojautuen voivansa kaikille sanoa viimeisen sanan, antaa viimeisen neuvon; hän tuolla luulollaan itse pettää itseltään todellisen tiedon, sulkee tiedon portit, ettei hän voi nähdä eikä ymmärtää totuutta. Ja siihen harhaan on niin paljon ihmisiä hurmaantunut, eikä suinkaan vähimmin teosofeihin lukeutuvista.

Oppikaamme ensin itse ajattelemaan ja kuuntelemaan totuuden ääntä:

H. Keinänen

Totuus.

Ruusu-Ristin maaliskuun numeron Kirjeitä toimitukselle-osastossa oli paljon puhetta totuudesta.

Koska muuten olen koko tänä ikäkautenani kuullut ihmisten puhuvan totuudesta, niin sallittakoon minunkin lausua käsitykseni siitä. Olen monta kertaa kuullut Teosofisen Seuran eri jäsenten sanovan: „Me olemme totuudenetsijöitä.“ Tämä väite, tai olkoon tunnustus, on soinut korvissani kerskaukselta, etenkin kun ei-teosofeja on ollut kuulemassa. Mieleni olisi tehnyt sanoa: „Totuudenetsijöitä ovat kaikki ihmiset omalla tavallaan.“

Mutta koska on lukemattomia totuuskäsitteitä, niin olisi oikeastaan sanaa käytettävä monikossa ja siis sanottava: Totuuksia on paljo.

Jokapäiväisessä puheessa kuulee alinomaa väitettävän, että se ja se asia „ei ole totuuden kanssa yhtäpitävä“. Moni sanoo puhuvansa „puhdasta totuutta“.

Kaikki vakiintuneet uskontokunnat moittivat toisia uskontokuntia epätotuudesta.

Mielestäni ei totuus-sanaa kannattaisi paljoa käyttää ihmisten erilaisten mielipiteitten ollessa kysymyksessä. Ainoastaan suurista salaisopeista voisi sitä säästäen käyttää, ja silloinkin totuus olisi vaan „pars pro toto“, se on, osa kokonaisuutta edustamassa.

Nykyisen käsitykseni mukaan on suomalainen totuus egyptiläinen Toth ja latinalainen totum (suvuttomana). Totum merkitsee kaikki, koko. Totuuden äärimäisenä lähteenä, koska en sanskritia tunne, pidän kreikkalaisen Aleetheia-sanan, joka merkitsee salaamattomuus.

Totuus on siis, tämän käsitykseni mukaan sellainen tajuntatila, jossa ei mitään haluta eikä voida salata.

Tämän käsityskantani mukaan ei pääse oleelliseen totuuteen ennen, kun on sulannut Ehdottomaan Itseen.

Veikko Palomaa.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: maaliskuun 25 p:nä *Lunastava usko*, huhtikuun 1 p:nä *Uskon elämä*, 8 p:nä *Kris-*

tuksen kuolema ja ylösnousemus I, 9 p:nä *Kristuksen kuolema ja ylösnousemus II* sekä 15 p:nä *Miksi Jeesus kuoli?*

Helsingin kysymysillat ovat säännöllisesti jatkuneet lauantaisin k:lo 8 i. p. Stenman'illa.

Ruusu-Ristin kahdeksas vuosikokous on helluntaina. Kutsu jäsenille lähetetään toukokuun alussa.

Nuorten Näytelmäseura toimeenpani maaliskuun 31 p:nä Liisa Hagmanin Yhteiskoululla Helsingissä iltaman, jossa esitettiin näyttämöllä M. Maeterlinckin Sinisen Linnun ensimäinen ja viimeinen näytös; keskiosan sisällöstä teki selkoa monologissa N. N:n johtajatar Bertha Lindberg. Ohjelmaan kuului vielä Eva Runstenin pianosoolo, Taru Pellisen laulu, Pekka Ervastin puhe, Uuno Poreen kertoma eläinsatu ja kolmen nuoren tytön plastillinen tanssi. Runsaslukuinen yleisö näytti olevan tyytyväinen esityksiin, ja Ruusu-Risti-Ompeluseuran käsitöitä, joita tilaisuudessa pidettiin kaupan, sama yleisö näkyi mielihyvällä ostelevan. Puhtaat tulot lankesivat Temppelirahastoon.

Mäntsälän kirkonkylässä oli maaliskuun 18 p:nä iltama, jonka Nuorten Näytelmäseura oli järjestänyt. Ohjelmassa oli sielläkin — paitsi Sinisen Linnun esitys — Eva Runstenin pianosoolo, Taru Pellisen soololaulua ja Pekka Ervastin puhe.

Viipurin Ruusu-Risti oli maaliskuun 26 p:ksi toimeenpannut iltaman Kansakoulun juhlasalissa. Ohjelma oli seuraava: Alkusoitto: Finlandia, torvisoittokunta. Runo, Eero Eerola. Laulua, Annikki Uimonen Piippa Heliön säestyksellä. Puhe kuolemasta ja ikuisesta elämästä, Pekka Ervast. Melodraama „Viimeinen päivä", Hilda Pihlajamäki Piippa Heliön säestyksellä. Loppusoitto: Tasavallan virsi, torvisoittokunta. Yleisöä oli paljon ja juhla oli kaikin puolin onnistunut.

Tampereen Ruusu-Risti on talven aikana joka kuukauden viimeisenä sunnuntai-iltana kokoontunut Klaara Saarion luona, Vappu Nevalaisen toimiessa puheenjohtajana. „Ohjelmassa on ensin ollut kuukauden mietiskelyaihe, josta on vaihdettu ajatuksia. Sitten on alustettu keskustelukysymyksiä, luettu, lausuttu runoja, soitettu ja laulettu. Vieraita on ollut joka kokouksessa, joskus useampiakin, ja ovat kokoukset muodostuneet vilkkaiksi ja mieluisiksi. Hannula on myös meitä muistanut hyvillä esitelmillään, luennoiden edistysseurojen huoneustossa ja illalla jäsenten luona innostuneille kuulijoille, meidän kaikkien suureksi iloksi ja mielten virikkeeksi", kirjoittaa sihteeri A. D.

Jyväskylästä kirjoitetaan: „Veli Keskisen luennoilla täällä Temppelissä on ollut väkeä kohtalaisen hyvin. Matineassa maaliskuun 11 p:nä oli sali täynnä väkeä, yli 200 henkeä. On ilahduttavaa, että voidaan tätäkin työtä nyt tehdä voimakkaammin, kun on oma huone. V. R."

Turusta kirjoittaa A. R.: „Maaliskuulla olemme edelleen lukeneet Johtajan esitelmiä joka maanantai ja saaneet näiden esitelmien avulla syventyä Jeesuksen personalliseen ja jumalalliseen elämään. Maaliskuu toi meille myös sellaisen suuren ilon ja yllätyksen, että saimme Mystican kautta Gösta Stenman'in lahjana arvokkaan kirjakokoelman, jonka voimme panna perustukseksi lainakirjastolle, jota kauan olemme toivoneet. Näin meillä on pieni uusi työmuoto alkamassa."

Kajaanista kirjoittaa eräs jäsenemme, että Ruusu-Risti-elämä siellä rajoittuu kahden jäsenen keskenänsä pitämiin kokouksiin. Sensijaan kirkko niittää hyviä voittoja. Muuankin pastori „lahkoja" tuomitessaan selitti, että teosofia on harhauskoa, joka viepi suoraan alas helvettiin. Mutta joka tapauksessa käy Kajaanin yli nyt voimakas herätyksen aalto.

Kalevala-Veljet. Veljistön perustava neuvottelukokous oli kalevalanpäivänä 28. 2. 28. Kokouksen alkajaisiksi luki J. E. Kaukomaa laatimansa toimintaohjeet „Kalevala-Veljet"-nimistä veljistöä varten ja toivoi läsnäolevia lausumaan mielipiteensä näistä ohjeista sekä niiden puitteissa toimivan järjestön tarpeellisuudesta. Keskustelusta kävi selville, että läsnäolijat olivat yksimielisesti alustajan kannalla asiassa: veljistöstä tulisi vapaa kansalaisyhtymä; sillä ei saisi olla mitään sääntöjä eikä rajoituksia muuta kuin veljesmerkki ja ohjelma sellaisena kuin se esitettiin. Yksimielisesti toivottiin, että kokouksen koollekutsuja ajaisi edelleen asiaa hommaamalla merkkejä ja ohjelmakirjan, joita voitaisiin levittää ja siten edistää Suomen sillan rakennustyötä. Asia onkin nyt kuuleman mukaan kehittynyt jo hyvän matkaa toteutumistaan kohti. Milloin ja miten voipi liittyä veljeskettjuun, siitä annetaan aikanaan tieto.

Kokouksen ohjelmallisesta puolesta mainittakoon, että aluksi saatiin kuulla Yrjö Rimppin vienonrauhaisaa kanteleen soittoa, joka sai mielet heti nousemaan kotoiseen kalevalais-kansalliseen tunnelmaan, kun esitettiin kauniita kansansävelmiä. Tämän jälkeen saatiin kuulla J. E. Kaukomaan esitelmä „Kalevalan ulkonainen ja sisäinen perintö", jossa kosketeltiin sitä tosiasiaa, että Kalevalan ulkonaiset kauneusarvot ovat saaneet yksimielisen tunnustuksen sekä koti- että ulkomailla ja että kotimaiset luovat taiteilijat ovat käyttäneet kaikissa huomatuimmissa tuotteissaan kalevalaisia aiheita, olipa sitten kyseessä kuvaama-, kirjallis- tai säveltaideluomat. Sitten siirtyi esittäjä selostamaan mitä Kalevalasta sanovat uskontojen tutkijat tai ne totuuden etsijät, jotka tutkivat kaikkien uskontojen sisäisiä arvoja, kuten nykyaikaiset teosofit y.m., ja totesi selostaja, että m.m. H. P. Blavatsky, joka on pannut alulle nykyaikaisen teosofisen liikkeen, ensimäisenä kiinnittää teoksissaan mieliämme Kalevalan sisäisiin henkisiin arvoihin; samaten on Suomessa kirjailija Pekka Ervast pitkin aikaa esitelmissään ja kirjoissaan ohjannut meitä Kalevalan totuuksia ymmärtämään. Tämän jälkeen siirtyi esitelmöitsijä kuvaamaan Kalevalan sisäisiä opetuksia, jossa tarkastuksessa hän selosti kolmea Kalevalan kohtaa nimittäin: Väinämöisen ennustus ja perintö, kilpalaulanta ja suuren sonnin tarina. Näistä Kalevalan kuvauksista esittäjä mielenkiintoisella tavalla näytti, mitenkä Kalevalan vertauskuvakielen takana on mitä ihmeellisimpiä elämän ohjeita, joista voimme oppia nyt yhtä hyvin kuin tuhansia vuosia sitten, ja vielä ne kelpaavat mittaamattomia aikoja eteenkinpäin ihmisten ohjeiksi heidän pyrkimyksissään ylöspäin valoa kohti. Näihin asioihin ei tietenkään ole tässä tilaisuus syventyä, mutta niistä tehdään aikanaan selvää kirjassa „Mitä Kalevala meille opettaa?" Kun sitten oli toistamiseen saatu kuulla kantelon soittoa, seurasi selostus lausuntoaiheesta „Väinämöisen kannel ja soitto." Selostaessaan tätä Kalevalan aihetta mainitsi J. E. Kaukomaa, että tätäkin kuvausta voidaan ymmärtää monella tavalla, avata eri avaimilla. Nyt sanoi selostaja avaavansa tämän kohdan sellaisella avaimella, jonka jokainen ymmärtää, nimittäin, että Väinämöinen on ihminen ja kannel on häntä ympäröivä elämä moninai-

suuksineen. Tätä elämän kannelta meidän olisi opittava soittamaan siten, että siitä koituisi iloa kaikille niille, jotka meidän kanssamme sattuvat tekemisiin täällä elämän koulussa. Iloinen mieli ja hyvä tahto muuttavat elämän ihanaksi soitoksi, ja tätähän me varsinkin nykyaikana kaipaamme. Nyt seurasi ohjelmassa Jukka Kuusiston taidolla esittämä lausunto samasta aiheesta; lausunnon sisällöstä pääsivät kuulijat näkemään, kuinka mestarillisesti Kalevalan lauselmat selittävät mitenkä elämään on suhtauduttava ja mitenkä iloinen mieli elämän kokonaan muuttaa.

Mukana ollut

Jyväskylästä kirjoittaa L. K. meille:

Julkisia kokouksia on ollut säännöllisesti kerran kuussa, ja on niissä muun monipuolisen ohjelman ohella aina keskusteltu joistakin teosofisista kysymyksistä kuten: „Mikä on ero ruusu-ristiläisen maailmankatsomuksen ja Teosofisen Seuran maailmankatsomuksen välillä; ja onko nykyinen ihmiskunta käynyt läpi kehityskautensa eri luonnonvaltakunnissa nykyisellä maapallolla vaiko toisilla palloilla; mistä johtuu, että kohdatessani jonkun henkilön tunnen häntä kohtaan joko sympatiaa tahi vastenmielisyyttä; ja „olenko minä" veljeni vartija." Kysymykset ovat joka kerta joutuneet vilkkaan pohdinnan alaisiksi ja monelta puolin selvitetyiksi. Jokainen on antanut osansa.

Kalevala-päiväksi oli järjestetty juhla-hetki. Temppeli oli kauniisti koristettu: peräseinällä olivat köynnöksin koristellut Elias Lönnrotin ja Pekka Ervastin muotokuvat. Samoin etualalla Onoilan ja Shemeikan rintakuvat myös köynnöksin koristellut, ja kaiken keskellä paloi tuli Aino Ristomaan temppelille lahjoittamassa seitsenhaaraisessa kynttiläjalassa.

Sen illan ohjelmasta on erikoisesti mainittava Otto Keskisen kalevala-aiheinen esitelmä. Oli ilo kuunnella tätä älykästä ja joustavan selkeää puhujaa. Meillä on Ruusu-Ristissä vähän hänen kaltaisiaan, tuskin ainoatakaan, sillä hänellä on hallussaan sekä muotopuoli, että ajatuksen syvyys. Sitäpaitsi on hänellä taito esittää ajatuksensa niin, että sitä voivat kaikki ymmärtää.

Esitelmässään kuvaili hän sitä kuinka Lönnrotin tehtäväksi oli osunut Kalevalan muodon kokoileminen, kun taas sen selittäjäksi oli syntynyt Pekka Ervast. Kumpikin kävi aikanaan läpi kovat taistelut, Lönnrot ulkonaista puutetta vastaan, Ervast murtautuessaan sisäisestä vankilastaan ajan kiteytyneen hengen kahleista.

Tammikuun kokouksessa pohdittiin kysymystä: miten voitaisiin tyydyttävällä tavalla järjestää ne menot, mitkä temppeli kuukausittain aiheutti. Menot kaikkiaan nousevat noin tuhanteen markkaan kuussa. Niiden peittämiseksi päätettiin pitää kerran kuussa ohjelmallinen matinea, ja senlisäksi jaettiin jäsenille valmiiksi kirjoitettuja kaavakkeita, joihin kukin jäsen voi merkitä summan, jolla sitoutuu kuukausittain avustamaan temppeliä, kunnes rakennus ja kalusto-velka on saatu suoritetuksi.

Matineoja onkin pidetty kerran kuussa, ja ovat ne olleet erittäin hyvin onnistuneita, ja väkeä on ollut runsaasti joka kerta. Jyväskylän taiteelliset kyvyt ovat kuin yksissämielin laskeneet lahjansa Ruusu-Risti-alttarille.

Temppeli on lisäksi saanut vastaanottaa lahjoituksia. Joku viikko sitten lahjoittivat Fanni ja Alex Vainio 5000:— mrkaa, ja pääsiäisenä

lahjoittivat Miina ja Viktor Hytönen 10,000:— ja samoin Otto Keskinen 10,000:— markkaa.

Syrjästäkatsojana ja äsken tänne siirtyneenä, tehdessäni huomioita Jyväskylän Ruusu-Risti ryhmän suhteen, olen pannut merkille sen, että juuri näiden seitsemän jäsenen, näiden peruspylväiden, nim. Miina ja Vihtori Hytösen, Otto Keskisen, Olga ja Vilho Lounaan, Tella ja Akseli Stenbäckin epäitsekäs uurastaminen ja kauas antautuminen on saanut aikaan ne suurenmoiset tulokset ruusu-ristityössä, mitkä nyt ovat näyttäytyneet. Ei ainoastaan rahallisesti, mutta he ovat tehneet sen koko sielullaan. Ja uskon siksi varmasti, että pienet hankaukset, mitkä ehkä joidenkin jäsenten puolelta ovat aiheutuneet, kuten ennen joulua, tahi tulevaisuudessa aiheutuvat, ratkaistaan yhtä miehekkäin ottein kuin silloinkin. Mustat voimat eivät hevillä löydä sijaa tässä ryhmässä, ja toivon hartaasti, etteivät ainakaan pysyväistä jalansijaa saa jäsenten sydämissä.

Jäi vielä mainitsematta, että sunnuntaisin klo 12 lukee Otto Keskinen Pekka Ervastin esitelmiä temppelissä. Tilaisuus alkaa aina musiikilla. Myöskin näissä tilaisuuksissa on ollut hartaita kuulijoita melkolailla.

Tulijärvi, keskustelunäytelmä totuudenetsijän elämästä, J. R. Hannulan uusi kirja, on äsken ilmestynyt Mystican kustannuksella. Hinta 20: —. Tämä kirja on tavallaan jatkoa edelliseen keskustelunäytelmään „Ei vain leivästä", koska henkilöt molemmissa ovat samat, mutta aihe on toinen. Edellisessä oli kysymys yksilön työstä, tässä pikemmin ryhmän. Ruusu-Risti-ryhmien jäsenet rientänevät sitä kilvan lukemaan ja varmasti se antaa aihetta keskusteluihin ryhmissä. Suosittelemme sitä kaikille teosofisille yhtymille. Pikakuvina kiitää kirjassa ohitsemme elämänkohtauksia ja kokemuksia, joita epäilemättä sattuu usean totuudenetsijän tielle. Rakkaus astuu vaatimuksineen etsijän tielle ja vie helposti harhaan sen, jolla ei ole selvä käsitys sukupuolilemmestä, puhtaudesta ja uskollisuudesta. „Tulijärven" lukija joutuu jännityksen ja pelon valtaan, mutta lopulta näytelmän henkilöt, jotka hyveittensä takia ovat joutuneet kiusaukseen, näkevät totuuden ja saavuttavat tasapainonsa jälleen.

Sokeitten Sanomat, lehti, joka palvelee sokeitten asiaa, on lähettänyt meille ensimäisen numeronsa tältä vuodelta. Tämän huomioonotettavan julkaisun tilaushinta on Smk. 30: —. Toimituksen osoite: Helsinki, Eerikink. 22.

Uusia kirjoja Werner Söderström O. Y:n kustannuksella: Sovitus, romaani, kirj. Hall Caine. 412 sivua, hinta 30: —, sid. 40: —. Tulilinja, runoteos, kirj. Unto Karri. Hinta 25: —. Evankeliumein nelisointu, kaikkiin neljään evankeliumiin perustuva yhdenjaksoinen esitys Jeesuksen elämästä, kirj. Erkki Sydänheimo. 244 suurta sivua, hinta 35: —, sid. 45: —.

VAPAAMUURARI

RUUSU-RISTI-LEHDEN LOOSHI-OSASTO

1 vsk. HUHTIKUU 1928 N:o 4

Kun ovet ovat suljetut.

Vapaamuurariudessa seremoniat ovat suurena tekijänä. Ensi kertaa ottaessamme osaa pyhän looshin toimintaan jo ensi asteessa, tulemme aivan yllätetyiksi noiden monimutkaisten menojen runsaudesta ja erikoisuudesta. Hämmästyneinä kysymme, mitä tämä on. Onko tämä naivia lastenleikkiä, tai sitten aivan suurenmoista ja salaperäistä viisautta? Epäilemättä nuo menot voimakkaasti kiinnittävät mieltä ja omalla tavallaan vastustamattomasti vaikuttavat. Ennenkaikkea ne siirtävät meidät jonnekin kauas entiseen aikaan, loihtivat kuvia, selittämättömän selviä näkyjä, vievät outoon ja samalla tuttuun ympäristöön, lukittujen, vartioitujen ovien taakse kokoushuoneeseen, temppeliin, jossa olemme itse mukana aivan välittömästi ja personallisesti. Tunnelma on niin tutunomainen. Olemme usein näin kokoontuneet. Nämä värähtelyt saavat helposti koko olemuksemme temmatuksi mukaansa. Yritämme päästä perille, missä olemme, mitä kansaa, mitä kieltä puhumme. Järjestöämme uhkaa jokin vaara. Olemme viimeisen kerran koolla. Johtajamme on vangittu. Olemme vapaamuurareita ja samalla kristityitä, meiltä vaaditaan salaisuuksiemme pettämistä. Joku veljistä on jo maksanut uskollisuutensa hengellään. Uhkaako meitä kaikkia sama kohtalo. Ehkä jo kiinniottajien peitset välkkyvät kuutamossa. Milloin ulkovartija kaatuu uskollisena ovelleen? Kestävätkö salvat — —

Kaukainen muistokuva, kuinka olet hauras! Kuinka vaikea sinua on pidättää ja kirkastaa! Vai oliko kaikki pelkkää mielikuvitusta?

Nythän olemme nykyajassa. Looshin mestari ja muut virkailijat istuvat turvallisesti paikoillaan. Mikä tarkoitus on siis tällä kaikella, mitä tarkoittavat nuo toistuvat koputukset, jotka ovat kuin henkien kummittelua yön hiljaisuudessa? Pylväiden pyhät tulet sammuvat kukin vuorollaan, kajahtaa liikuttava loppulaulu ja viimeinenkin unikuva särkyi veljien hajaantuessa ulos huoneesta.

Sehän oli merkillistä ja kaunista leikkiä. Nyt on mieli höyhenkevyt ja tunto kuin kaikesta synnistä pesty. Nyt saamme olla iloisia ja vallattomia. Lupasihan muuan virkailija kutsua meidät kaikki kestitykseen —. Mieleen jää kuitenkin pysyväisesti ajatus: kaikki oli vertauskuvallista: koeta ottaa selvä, mitä tuo omituinen kuvakieli yrittää sinulle kertoa. Malta mielesi, älä liian äkkiä anna arvosteluasi. Keskitä ajatuksesi, ponnista tahtosi ja lähde selvittämään noita monimutkaisia lankoja säie säikeeltä, solmu solmulta. Suurimmat taiteilijat, merkillisimmät nerot — miksi he olisivat kantaneet kaikkina aikoina tämän saman, salaisen järjestön tunnusmerkkejä, elleivät he olisi laajentuneelle älylleen ja avartuneelle tunnolleen täältä mitään arvokkaampaa ja merkillisempää löytäneet?

Kauneus, siinä ominaisuus, jota ei kukaan voine kieltää noilta menoilta, ottaessaan niihin osaa. Täsmällisyys, kauneus, sopusointu, siinä on lähin ja ensimäinen avain, siinä helpoin keino nostaa näitä salaisuuksia peittävän moninkertaisen hunnun lievettä.

Mutta kas! Jo alussa kauneuden jalopiirteinen korinttiläinen pylväs kaatuu ja sitä korvaamaan kohottautuu kiinteä doorilainen pylväs, jonka selitetään kuvaavan voimaa. Kauneus alistetaan, kauneus on riittämätön periaatteeksi totuuden etsijälle. Hän voisi hurmaantua kauneudesta, antaa sen eksyttää itsensä pilvilinnoja tavoittelemaan. Ainoastaan mestarin paikalla horjumatta seisova viisauden patsas olkoon hänen oppaanaan, voiman kannustaessa ja terästäessä hänen tahtoaan, keskusalttarilta loistavan veljesrakkauden lempeän loisteen valaistessa hänen vaivaloista tietään.

Ja missä pyrkijä on oppimassa, etsimässä totuutta? Looshihuoneessa, jonka pituus on ulotettu idästä länteen ja leveys venytetty pohjoisesta etelään. Nämä pääilmansuunnat piirtävät kaksi yli kosmoksen ulottuvaa halkaisijaa kuvaten siis ilmennyttä maailmankaikkeutta sekä samalla pienoismaailmaa, itse ihmistä. Siis sitä valtavaa elämänkirjaa kehoitetaan hänen tutkimaan, johon alati luova henki, logos piirtää väsymättä ja jatkuvasti pyhiä kirjoituksiaan. Ja vielä selvemmin samaa totuutta teroittaa hänen mieleensä alttarilla aukioleva pyhä sana.

Ordo ab chao — alkutilasta järjestykseen, siitä, mikä on, yhä suurempaan täydellisyyteen — tuohon vapaamuurarin tunnuslauseeseen sisältyy koko maailmankaikkeutta ohjaava kehityksen laki. Se on lyhyt ja paras elämänohje

vapaamuurarille s.o. jokaiselle totuuteen pyrkivälle ihmiselle, sillä samaa ikuisesti ja järkkymättömästi paikkansa pitävää työsuunnitelmaa seuraa itse maailman luoja, s.o. äärettömyydessä ilmenevä suuri salattu elämä.

Sanoimme, että looshi kuvaa myös ihmistä kaikkine olemuspuolineen. Suorakaiteen muotoinen huone on hänen ruumiinsa eli temppelinsä, sen keskellä on hänen sydämensä alttari, toinen suorakaide, nelinäisyys, joka ottaa vastaan vaikutukset niin alhaalta kuin ylhäältä, hänen henkensä pyhästä kolminaisuudesta sekä nelikertaisen aistimusmaailman ristiriitaisilta pihoilta. Mutta täällä looshissa hänen sydämensä on suojattu: Neliö kolmion sisällä. Se on kuva täydellisestä ihmisestä, joka on viritetty suureen sopusointuun, jossa jumalallinen täydellisesti ohjaa ja hallitsee inhimillistä. Ja sama vastaavaisuus ilmenee maailmankaikkeudessa: jumalallinen henki ylläpitää jokaisen aineatomin, ei väkivaltaisesti, vaan rakkaudessa ponnistaen jokaisessa muodossa asuvaa elämän ilmennystä yhä suurempaa täydellisyyttä kohti.

Vapaamuurarilooshin vertauskuvallisessa työssä voi eroittaa kolme eri jaksoa: looshin avaaminen, vihkimysmenot ja looshin sulkeminen. Välittömästi johtuu mieleen ottaessa osaa tähän seremonialliseen suoritukseen, että looshissa esitetään vertauskuvallisesti mitä suurenmoisinta näytelmää, kokonaisen luomiskauden alkua, kehitystä ja päätöstä. Siinä on kuva yhden aurinkokunnan „suuren suunnitelman“ mukaisesta avaamisesta, siinä tapahtuvan kehityksen asteelta asteelle ylenevästä vihkimyksestä ja lopuksi suoritetun työn siunauksella lopettamisesta, jonka jälkeen kaikki saavat astua „Herransa iloon“. Korkeastikunnioitettu Mestari-Logos auringonnousun istuimeltaan idässä vetoaa kaikkiin pyhään luomistyöhön osaaottaviin veljiinsä tiedustaen (huom. upseerien luvut 3, 5 ja 7), onko työsuunnitelma heidän tiedossaan, ovatko kaikki palvelevat voimanenkelit paikoillaan, ovatko ovet suljetut s. o. onko heidän haltuunsa uskotun avaruudenpiirin rajat selvät ja tarkat, ovatko ovenvartijat paikoillaan sekä kaikki läsnäolevat vapaamuurareita, s.o.: huolehtikaa, vartijat, etteivät vieraat voimat häiritse työtämme ja sallikaa ainoastaan tämän oman aurinkokuntamme olentojen olla meille kuuluvassa kehityksessä mukana, jotta työmme „aloitettaisiin järjestyksessä, johdettaisiin sopusoinnussa sekä päätettäisiin rauhassa“.

Luomiskauden aamuhämärässä, jota ainoastaan elämän

sydämen sammumaton ikuinen tuli valaisee, kajahtaa maagillinen alkulaulu, kaikki tähän piiriin kuuluvat henkiolennot soinnuttavat äänensä suureen kosmilliseen säveleeseen, Logoksen tahdon täyttäjät toistavat pyhässä hiljaisuudessa uskollisuudenvalansa korkeimmasta luojasta aina alimpaan rakentajaan asti: pitää yllä yhteistä rakkauden työtä, totella suurta lakia, valvoa kukin oman velvollisuutensa täyttämistä omalla paikallaan ottaen vaarin jokaisesta hetkestä, jokaisesta sekunnista, jotta maailmat eivät luhistuisi. Ja tuohon valaan vastaa „Suuri Salaisuus", „Nimetön", „Tuntematon", hänen siunauksensa pyhä tuoksu täyttää huoneen — — —.

Päiväntyö on alkanut, häikäisevä valkeus on täyttänyt avaruuden, luoja on antanut päiväkäskyn ja hänen lähettinsä kuljettavat sen porttien ulkovartijoille asti, yhteisessä rytmissä kajahtelevat vasaraniskut tasolta tasolle: Ordo ab Chao — uusi onnellinen maailma on syntynyt, se hymyilee kuin lapsi oman viattomuutensa iloa.

Yhtä vaikuttava ja suurenmoinen kuin on looshin avaaminen, yhtä juhlallinen on sen sulkeminen ja rohkea innoitettu mielikuvituksemme vie meidät jälleen jumalien pariin. Suuri näytelmä on loppuun suoritettu, tuo ihmeellinen „Divina Comoedia", jonka eri näytöksiä kuvaa vapaamuurariuden kolme astetta ja tavallaan jo I asteen kolme vertauskuvallista matkaa, huimaava kehityksen kaari on yhtynyt ympyräksi, viimeinen on tullut ensimmäiseksi, viisauden käärme on niellyt pyrstönsä. Suuri sovitus- ja pelastustyö on täytetty, monadi on päässyt kaukaisen pyhiinvaelluksensa päähän ja palannut isän kotiin, jumala on tullut ihmiseksi ja ihmisestä täydelliseksi ihmiseksi, yli-ihmiseksi, jumalaksi: katso! karkea hiomaton kivi loistaa säihkyvänä timanttina säteillen valkoista alkuvaloa 7:ssä puhtaimmassa väärentämättömässä heijastuksessa, jumala on tullut itsetietoiseksi kuvassaan ihmisessä oman ilmennyksensä äärimmäisillä rajoilla; hauta on antanut takaisin saaliinsa, kuoleman valta on kukistettu ja Kristus elää ja hallitsee iankaikkisesti.

Looshi on tänä aikana koroitettu ja tehnyt työtä I:n jälkeen II:ssa, sitten III:ssa asteessa ja jälleen laskettu II:seen ja I:seen asteeseen. Suuri elämän kehitys on vyörynyt eteenpäin tasolta tasolle, eri muodoissaan saavuttaen yhä enemmän kokemusta, kulkien läpi yhä uusien „vihkimysten", askel askeleelta nousten aina lähemmäs päämääräänsä.

Suuret vihkijät, jumalat ovat horjumatta pitäneet valansa ja uskollisesti toteuttaneet yhteistä suunnitelmaa, viisaudellaan, voimallaan ja rakkaudellaan auttaneet ja tukeneet luojan työtä. Nyt on tullut rauhan ilta, ilon ja tyydytyksen suloinen hetki.

Kuule! Kohisten pakenee jo elämän aallon vuoksi kaukaisilta rannoilta ja vetäytyy äitimeren muuttumattomaan syliin, atomit purkautuvat alkutekijöihinsä, ulompi maailma uppoaa sisemmän syliin: looshi lasketaan jälleen I:seen asteeseen — looshi suljetaan: „Hänen valonsa loistaa pimeydessämmekin!“ Mutta mikään ei todellisesti häviä. Työn tulokset, „salaisuudet säilytetään vanhan tavan mukaan sydämemme turvalliseen ja pyhään säilytyshuoneeseen“. Määrätty voima on täyttänyt tehtävänsä, doorilainen voiman patsas rauhallisesti painaa päänsä lepäämään. Mutta katso! kauneuden pylväs kohottaa ihanan kruununsa. „Ja hän katsoi kaikkea mitä hän tehnyt oli ja katso, ne olivat san gen hyvät.“

Hämmästyttävän syvällinen ja rikas on vapaamuurariuden vertauskuvakieli. Se antaa meille tieteen, taiteen ja uskonnon syvimmät syntysanat. Rohkea aavistus kuiskaa meille, että tuo kieli on yhtä vanha kuin maailma, — vanhempi tätä pientä tähteämme, että jumalalliset arkkitehdit puhuivat sitä jo luomispäivän aamuna ja ovat aikanaan opettaneet sen pyhät aakkoset maapallomme viisautta janoaville pojille ja tyttärille.

Mutta sana on „kadonnut“, totuus on verhonnut itsensä, me emme kykene tajuamaan koko totuutta. Turhaan etsimme pohjoisesta, etelästä, idästä ja lännestä tuota kadonnutta taikasanaa, joka kaiken salaisuuden avaisi ja selvittäisi. Se sana on Logoksen suuri salaisuus, joka samalla on kätketty meidän oman olemuksemme uumeniin. Sitä ei missään pyhässä looshissa voida lausua julki, ei kokonaisuudessa, ei tavuttain eikä jakamalla toisen veljen kanssa. Lopullisessa „täydellisyyden“ vihkimyksessä se on jokaisen vihittävän kuiskattava äänettömänä sanana itse Logoksen korvaan ja sydämestä sydämeen — siihen saakka kaikki vapaamuurarityö on vain tuon „kadonneen sanan“ etsimistä.

J. Sn—.

Uudestisyntyvää Egyptiä.

III.

Nykyajan väreilyoppi uusine keksintöineen antaa käsiimme tärkeän avaimen egyptiläisten mysteriotiedon käsittämiseen. He selittivät kaikki luonnon ilmiöt väreilyopin avulla. He käsittivät ihmissielunkin väreilyinä, kajahtavana kielenä, joka on pingoitettu maan tulisen keskipisteen ja kristallitaivaan kostean yliatmosfäärin välille. Määrättyjen harjoitusten kautta oppi mysta havaitsemaan nämä väreilyt aivan empiirisesti, eroittamaan ne toisistaan ja siten määrittelemään luomakunnan eri tasot. Hän oppi tuntemaan niin taivaat kuin helvetit väreilyjen kautta.

Kuolleitten Kirjan 83 säkeistö kuuluu: „Salli minun keinua aaltoilevissa kuohuissa, salli minun värähdellä pyörteiden vyössä ja salli minun sitten nousta aallokkojen keskestä kuin lootuskukka, joka kaiken sisimpään on salattuna."

Ihmisen jokainen solu on atoomillisten väreilykenttien summa. Samoin on ihminen kokonaisuudessaan väreilevien voima- ja pyörrekenttien yhteissumma, joita kenttiä kuitenkin elähyttää yhtenäinen perusväreilymitta. Tämä mitta piilee selkärangan spiraalikierteessä. — Edelleen on maaplaneetta Jumalan ajatussolu. Sen aineen tai ruumiin läpäisee solun strooma, jota egyptiläiset nimittivät alkuvalomereksi. Siinä toimii Jumalan tajunta. Kaikki olevainen lepää tässä tajunnassa, Ra'ssa, ja kaikki on Hänen ikuisten säteittensä läpäisemää. Silloin kun ei Jumalan mielikuvitus enää toimi, kun ei hän mitään enää kuvittele, hajoaa taas kaikki irrallisiksi rakennuskiviksi. Vain tähtitaivaan hieroglyyfit kuvaavat eläinmuotoina luomakunnan ikuisia aatteita. Näitä viisaus-symbooleja pitivät egyptiläiset erikoisen pyhinä, sillä ne kuvasivat hänen mielestään maailmansielun laskeutumista aineeseen, Hänen uhrautumistaan. Niiden vaikutus maaplaneettasoluun ilmeni väreilyjen kautta Uhrirituaalissaan kuvaa egyptiläinen vihitty Jumalan eläinmuotojen uhrautumista ihmisen hyväksi, samoinkuin ihminen uhraa Jumalalle oman olemuksensa eläinmuodot ja kuviot. Siis, kun ihminen uhraa ruumiissaan eläimet, eläinradan merkit, niin alkaa uusi elämä äänen voimasta.

Eläinmuotoihin puetut jumalat avasivat vihittävän siteet. Ensiksi sai hän takaisin kätensä. Jumalan nimi oli ääni

määrättyine väreilymittoineen. Sen kautta vapautui sinetöity voima ja vuoti mystan käsiin. Käsi väreili äänen väreilymitassa ja silloin heräsi sisäinen ihminen tämän logossäteen vaikutuksesta. Uusi elämänaalto oli häneen koskettanut. Se kävi määrättyyn keskukseen hänen ruumiissaan ja pani sen heilahtelevaan toimintaan. Kristitty nimittää tätä tapahtumaa käsi-stigmaksi, intialainen käsichakran heräämiseksi. Elimellisesti on tämä keskus keskisormen nystyrän epifysiksessä ja sitä vastaa fysiologisesti hienot viirut sormenpäässä, jotka ihmisillä aina ovat aivan yksilölliset. Atmosfäärin kohtisuoran M-säteen aaltoilu imeytyy nystyrän aineen kapillaariputkiin. Sitten sattuu se kristallimaiseen, valoa taittavaan nystyräsolun ytimeen, joka imee itseensä M-säteen energian ja muuttaa sen uudeksi energiamuodoksi. Tällä elollisella energialla on käsitettäviä arvoja, jotka vastaavat lausutun mantran ääniarvoja. Täten perustuu koko Kuolleitten Kirjan käytäntö väreilymitan huomioimiseen.

Tämä ensimmäinen väreilysarja käsittää kaksi erilaista väreilymittaa, jotka kuvaavat tasapainoa sydämen ja älyn välillä. Toinen tulee valovirtana taivaasta, M-säteen valo, meidän astronomiemme ultravioletti alkuvalo. Sen keskus on Joutsenen tähtimerkissä, josta se säteilee meidän maahamme. Mysta on täten kastettu alkuveteen, jolla käsi on täytetty. Se on tämän logoksen substanssilla kyllästytetty ja väreilee sen äänen alaisena. Toinen säde nousee ylöspäin maasta, muuttumassa olevasta Osiriksen pojasta. Ylhäältä tullut logosmaailman kipinä voidaan sulattaa ainoastaan siten, että se astuu aineeseen. Luonnollinen ruumis muuttuu „maaksi", hajoaa alkuosiinsa näiden säteiden siinä yhtyessä. Se kuihtuu ja tämän muuttumistilan johdosta alkaa ruumis loistaa, joka johtuu oksydatsiosta mu navalkuaisaineessa ja nystyräsolussa olevassa kemiallisesti potentioidussa fosforissa. Kuten nykyaikaiset kokeet barium-cyaani varjostimilla ovat osoittaneet, liittyy M-säteiden toiminta läheisesti fosforinpitoisiin nystyräsoluihin, nähtävästi solunytimen fosfori-halogeniin. Tästä selviää myöskin sisäisten jodia-synnyttävien erittämisrauhasten varsinkin hypofysiksen ja käpyrauhasen kiihoittunut toiminta.

Jos mainittu sädeaine pääsee ruumiiseen, niin aiheuttaa se osmotisesti soluytimeen tunkeutuessaan ja siihen sulautuessaan määrättyjä muutoksia itse solujen molekulaarisissa kudoksissa, niin että viimeksimainitut tulevat johtamaan

tajunnan keskeisimpiä väreilyjä. Solut tulevat henkevöidyiksi, koska väreilyt, joita ne välittävät ovat henkisiä ja kaikuvat ääninä isoissa aivoissa. Että nämä äänet ovat M-säteen rakentavia energioja, siis korkeamman aineen toimintoja, jotka ovat suorastaan kosmillisen logoksen alaisia, riippuu siitä vaikutuksesta, mikä on egyptiläisissä, samoinkuin intialaisissa loitsusanoissa.

Totisesti herättävät nämä mantrat suuria voimia, mutta onneksi oli niiden avaama maailma lujilla lukoilla suljettu aineeseen sidotulta ihmiseltä. Niiden avaaminen oli mahdollinen ainoastaan mystoille, jotka saattoivat nuo loitsut oikein lausua ja jotka itsessään olivat muuttaneet intohimojen tulet heidän itsensä hallitsemiksi luoviksi voimiksi. Vain luovan mielikuvituksen avulla saatiin pääsy henkiseen maailmaan.

Se vihkimysmenetelmä, joka näin alkoi oikeasta kädestä, jatkuu sitten askel askeleelta, kunnes kaikki jumalat ovat voitetut, jokainen luomakunnan väreilymitta on ruumiissa herätetty ja ihminen on noussut Jumalan valtaistuimen eteen. Silloin ovat kaikki hänen jäsenensä ja elimensä henkevöityneet. On syntynyt uusi androgyninen ihmistyyppi. Mystassa kehittyy hänen miehellisen luonteensa ohella naisellinen komplementti, Isis. Sentähden sanoo mysta, ojentaen kätensä muumion yli: „Oi, Osiris, tule luokseni. Olen sisaresi Isis.“ Yllämainitun kokemuksen kautta on mysta muuttunut Isikseksi. „Nouse, nouse. Tule minun käskystäni. Nimesi kaikuu nyt minussa.“ — Miehellisen ja naisellisen prinsiipin tulee kumpaisessakin astua erilleen ja jakaantua.

Vihityn Osiriksenpojan muumio työntää kuoleman jälkeen mainituista keskuksista ulos positiivisia ioneja. Voisimme myöskin sanoa, että sielu sen jättää. — Kokemus on osoittanut, että egyptiläisten odmagnetiset voimat olivat, samoin kuin meidän sähköatoomit, niinhyvin positiivisia kuin negatiivisia. Ne irtaantuivat kuolleesta tehdäkseen uusia yhtymiä. Ne olivat olleet suljetut kapillaariputkiin ja vapautettiin nyt. Vihityn muumion ruumiissa tapahtui se merkillinen mysterio, jonka kaiun tapaamme kristillisissä opeissa. Korkeammassa yhtymässä tai avioliitossa yhdistyy vihityn Osiris-muumion säteilevät positiiviset ionit mystan negativisiin ioneihin, elektroneihin androgyniseksi yli-ihmiseksi. Tätä tarkoitusta varten ojentaa mysta oikean kätensä Osiris-muumion chum-keskuksen,

(sydämen) päälle. Määrätty logos, sana, väreilee ruumiin kautta ja koskettaa oikean käden chakraa merkiksi siitä, että keskus toimii. Salaisen Jumalan nimi on lausuttu. Kuolleen Osiriksen kuuvoima elävöityy mystassa ja saattaa hänet ylösnousemukseen kuun aallon sädepaineen kautta. Tämä ääni-elementti kaikuu aina jalkoihin asti ja tämän logos-aallon kautta ruumistuu egyptiläisten mukaan mystan sielu uudelleen.

Kuten ylläolevasta selvenee, tarvitsivat egyptiläiset vihkimystoimituksia varten Osiriksenpojan muumiota, jotta pyrkijän ruumiissa vaadittavat kemialliset ja fysikaaliset ilmiöt voitaisiin saada aikaan. Meidän aikanamme on asia aivan toinen. Kristillisen Osiriksen, Jeesus Kristuksen ristin kuoleman kautta levisivät vaadittavat aineet planeettamme astraaliruumiiseen. Sentähden voidaan suoraan atmosfääristä nyt löytää brachio-pedaalinen konsonantti, painefermaatti ja jalka- ja käsistigmat herätetään ristin kautta. Seksualispolarinen ainevaihto, joka mystassa tapahtuu on nyt suoranainen, välitön toimitus. Ra'n, korkeamman minän säde laskeutuu luonnolliseen ruumiiseen ja aiheuttaa siinä käymisen, jota kaikenlaiset puhdistusmenetelmät ovat kiiruhtaneet. Hänen valvontansa alaisena muuttuvat intohimot luovaksi tuleksi. Ihmisestä tulee todellinen taiteilija. Siinä vihkimyksen merkitys. — Logostajunnan herätessä haihtuu eristyksen harha ja aineellisen yksilön varjokuva häipyy. Aste asteelta putoavat haihtuvan olemuksen kahleet ja kun ihminen astuu Ran laivaan ja on tullut auringonjumalan perämieheksi, niin ei hänen autuudellaan loppua ole. Hän tuntee taivaan ja maan eikä kukaan, eivät edes jumalat, saata häneltä ryöstää sitä, minkä laiva kätkee, ikuisen olemassaolon salaisuuden tietoa.

(Jatk.) K. A. I.

Robert Fludd.

Robert Fludd tai Robertus de Fluctibus, joksi hän itseään nimitti latinalaisissa kirjoituksissaan, oli etevä Rosenkreuziläisen Veljeskunnan jäsen seitsemännellätoista vuosisadalla. Hän syntyi Englannissa v. 1574 ja suoritettuaan Bachelor ja Master of Arts-tutkinnot St. John's Collegessä

Oxfordissa alkoi hän tutkia lääketiedettä ja saavutti lääketieteen tohtorin arvon. Hän kuoli v. 1637. Vuonna 1616 alkoi hän julkaista teoksiaan, joita on lukuisia ja joiden tyyli on sangen salaperäistä. Tärkeimmät hänen julkaisuistaan ovat: Apologia Compendaria, Fraternitatem de Rosea Cruce, suspicionis et infamiae maculis aspersam abluens (Leidenissä 1616) sekä Tractatus Apologeticus integritatem Societatis de Rosea Cruce defendens contra Libanium et alios (Leidenissä 1617). Ja kaikista villein oli vihdoin hänen merkillinen teoksensa magiasta, kabbalasta, alkemiasta ja rosenkreuziläisyydestä, nimeltä Summum bonum, quod est verum magiae, cabalae, alchymiae, fratrum Rosae Crucis verorum verae subjectum. Fludd oli ehkä enemmän kuin kukaan muu syynä rosenkreuziläisyyden leviämiseen Englannissa ja siihen vaikutukseen, mikä sillä oli spekulatiivisen muurariuden muovailemisessa. Mutta emme mielellämme mene niin pitkälle kuin eräs arvokas kirjoittaja Lontoon Freemasons Magazine'ssä (huhtikuussa 1858), joka sanoo, että Fluddia on pidettävä vapaamuurariuden sen aikaisena isänä, samoin kuin Andreae oli sen isänä menneisyydessä. Nicolai huomauttaa tervejärkisempänä, että Fludd samoin kuin Andreae vaikutti suuressa määrin ja siunauksellisesti aikansa elämään. Hänen selityksensä Ruusu-Rististä ansaitsee mainitsemista. Hän sanoo sen vertauskuvallisesti merkitsevän Vapahtajan verellä kostutettua ristiä, joka kristillinen käsityskanta oli yleinen alkuperäisten rosenkreuziläisten keskuudessa.

Mackey 33.

Ammattilaisen malja.

Nuori ammattilainen läksi kiertämään maailmaa. Hän oli suorittanut oppipoikanäytteensä ja hänen tehtävänsä oli nyt valmistua työntekijäksi — mutta ensin tahtoi hän tutustua kaikkeen siihen mitä hän oppipoikana oli oppinut. Tuo hiljainen aika oli painanut syvän vaikutelman hänen herkkään mieleensä ja Jeesuksen ensimmäisen käskyn harjoittaminen oli muovannut hänen sieluansa. Nyt oli hän astunut ikäänkuin toiselle toiminta-alalle ja hänen eteensä aukenivat maailmat kaikkine kiusauksineen ja viettelyksi-

neen. Ja näitä maailmoita oli hän lähtenyt kiertämään. Mitä hän erikoisesti haki? Ensin ei hän sitä tietänyt ja senvuoksi sai hän kulkea jyrkänteitä ja laaksoja myöten, kuilut sukenivat hänen jalkainsa eteen, sillä suru, epätoivo ja tuska raatelivat hänen sydäntään. Hän oli kadottanut uskon kaikkeen kauniiseen ja hyvään ja puhtaaseen, jota hän ennen oli kuvitellut maailmassa löytyvän. Yhtäkkiä hän sitten huomasi, että juuri noita ominaisuuksia oli hän lähtenyt etsimään. Hän tahtoi kerätä jokaisen puhtaan rakkauden kyyneleen, jonka hän tiellänsä tapaisi. Ja hän tahtoi tehdä sairaan sydämensä maljaksi, johon hän nuo kyyneleet kokoaisi . . . . Hänen sydämensä oli tulvillaan palvelemishalua — tuota ammattilaisen hyvettä ja velvollisuutta, joka saa ruusut kukkimaan ihmisten tiellä ja tuo mukanaan auringonsäteitä pimeimpäänkin kammioon.

Kauan oli hän jo kulkenut, oli auttanut ja lohduttanut, oli säälinyt ja hellinyt, mutta ei yhtään puhtaan rakkauden tuskan puristamaa kyyneltä ollut vielä hänen maljassaan. Kaikki kyyneleet, joita hän oli nähnyt ja joita hän oli pyyhkinyt, olivat olleet enemmän tai vähemmän itsekkään rakkauden aiheuttamia. Hänen mielensä tuli surulliseksi, sillä matkansa oli tullut vain vaivaloisemmaksi: tie vaikeammaksi kulkea, sydän sairaammaksi. Ja kuten tuhlaajapoika kauan — kauan sitten, istuutui ammattilainenkin väsyneenä tienviereen miettimään. Hän alkoi ajatella omaa elämäänsä, hän katseli itseään sisimpäänsä niinkuin vieras katsoo — säälittä ja armotta, tutkivasti ja arvostellen. Silloin aukenivat hänen silmänsä ja hän näki oman itsensä sellaisena kuin hän oli! Vaativaisena oli hän kulkenut hakien puhtautta toisilta, kun hänellä itselläänkään ei sitä ollut. Jos hänen omat jalkansa olisivat puhtaat olleet, ei hänen sydämensä olisi niin sairas ollut eikä tie niin vaikealta tuntunut. Hänen itsekäs rakkautensa oli loukkaantunut ja kärsinyt. Hänen tunteensa eivät olleet puhtaat olleet, eivät ajatuksensa, eivät sanansa. Hän ymmärsi, että se kyynel, jota hän oli muualta tavoitellut tuli puristua hänen omista sokeista silmistään — ei kukaan voi sitä toiselta saada — kaikkien on se sydämeensä kätkettävä oman tuskansa puristamana! Nöyränä ammattilainen päätti lähteä takaisin, kulkea samaa tietä kuin oli tullutkin, ei odottaa mitään toisilta, itseltään vain kaikki!

Päivä painui ehtooseen, aamu-aurinko valoi kirkkauttaan nousten jo keskipäivän korkeuteen — yhä istui am-

mattilainen hiljaisena paikallaan tutkien itseään ja mietiskellen. Hänelle oli nyt selvennyt ammattilaisen asteen suurin läksy ja pyhin velvollisuus: puhdistaa tunteensa, puhdistaa ajatuksensa! Ja kun hän vihdoin nousi, olivat hänen silmänsä kirkkaat ja askeleensa varmat, sillä hän tiesi päämääränsä. Hänestä oli kuin ilta-auringon ihmeellisessä valossa puhtauden enkeli olisi kulkenut hänen edellään, säde Maailmankaikkeuden Suuren Arkkitehdin valosta, joka prisman tavoin heijastaa itsensä niissä hyveissä, jotka kuuluvat Hänen iki-rakkauteensa.

Kauris.

Kolmannen Silmän temppeli.

British Museumissa säilytetään Plongeonin selittämä n.s. Toranon käsikirjoitus. Se on 3,500 vuoden vanha ja on periytynyt Yucatanista, Maya-kansan keskuudesta. Se on väärentämätön kertomus siitä vedenpaisumuksesta, joka yhtenä ainoana yönä tuhosi Atlantiksen mantereen.

„Kuudentena Kun'in vuotena, II:enä Mulac-päivänä, Zac'in kuussa sattui kauheita maanjäristyksiä, jotka jatkuivat keskeytymättä 13:een Chuen-päivään asti. Mud'in kukkuloiden maa, Mu'n valtakunta uhrattiin häviölle. Se kohosi paikoiltaan kahdesti ja katosi sitten yhden yön aikana tuliperäisten voimien jatkuvasti maaperää järisyttäessä. Maa kohosi ja laski monissa paikoin vastustaen painetta, mutta lopulta repesi maanpinta ja kymmenen valtakuntaa hajosi. Ne eivät kestäneet järistysten voimaa, vaan upposivat syvyyteen, vieden mukanaan 64,000,000 asukastaan."

Kritias-nimisessä vuoropuhelussa selittää Plato seikkaperäisesti Atlantis-valtakunnan jumalallisen syntyperän. Myyteissä ja legendoissa kuvattu kulta-aika, jolloin jumalat astuivat maan päällä, vallitsi atlantilaisen sivistyksen ollessa korkeimmillaan. Muinaisajan puolijumalat olivat atlantilaisia, joille kaikki nykyajan kansat ovat suuressa kiitollisuudenvelassa. Atlantilaiset olivat ensimmäisiä, jotka järjestelmällisesti jakoivat sitä tietoa, jota he olivat saaneet jumalallisilta opettajiltaan. Heidän koulunsa olivat jaetut kahteen osastoon. Toisessa opetettiin kaikenlaisia konkreettisia tieteitä sekä filosofiaa ja niihin pääsivät kaikki, jotka sitä halusivat. Toisessa osastossa taas opetettiin sitä yliaistillista tietoa, jota ilman aineellinen tieto ja filosofia kaikiksi ajoiksi olisi jäänyt pelkäksi kuoreksi. Tätä mysteeritietoa jaettiin harvoille korkealle kehittyneille älyolennoille kussakin sukupolvessa ja heidän oli määrä sitä jakaa edelleen tuhansien vuosien vieriessä, uusina aikoina ja uusilla mantereilla.

*

Kultaisten Porttien kaupungissa oli suuri atlantitainen mysteerikoulu. Se sijaitsi korkealla kukkulalla tuuhean puiston keskellä.

Yksi sen temppeleistä oli nimeltään „Kolmas Silmä“ ja sen sisäänkäytävää vartioivat suuret, kultaiset leijonat, joiden kita oli niin avoinna, että melkein tuntui uhkarohkealta niitä lähestyä. Temppeliä ympäröi ihanat kukkapenkereet ja varsinkin herättivät huomiota hyvin suuret, vaaleanpunaiset asterit.

Itäisestä temppeliovesta astui korkeakasvuinen ylimmäinen pappi valkoiseen, laajaan viittaan puettuna. Hän lähestyi kukkamaata, kumartui hellästi kauniin asterin puoleen ja avaten vaippansa salli sen koskettaa sitä kohtaa hänen ruumiissaan, missä plexus solaris kierti. Hän kumartui yhä syvemmälle ja sulkien silmänsä vaipui hän kuuntelemaan kukan väreilyjä hengittäen itse samassa rytmissä. Näin kuunteli hän elämän laulua.

Kolmannen Silmän temppeli oli voimakas ja kuuluisa, sillä siellä opetettiin kaikista salatuinta tiedettä. Se oli sen pyhän tieteen kätkyt, josta suuri vapaamuurariliike sai alkunsa ja jossa sen peruskivet laskettiin. Temppelin viisaat papit uhrasivat elämänsä tähän suureen tehtävään. Itse temppeli oli rakennettu yksinkertaisesta kivestä ja jaettu 12:een saliin. Näistä olivat kolme neliönmuotoista, kolme pyöreätä, kolme kolmionmuotoista ja kolme viisikannan, ihmisen vertauskuvan muotoista. Nämä salit olivat pyhitetyt mysteereihin, jumalallisiin mysteereihin, jotka elähyttivät ja puhdistivat ihmisen sielua. Pappien ja heidän oppilastensa asunnot olivat rakennetut puoliympyrään temppelin ympärille. Maja, jossa he asuivat, ei ollut suuri. Se oli harmaasta kivestä, kuten itse temppelikin ja kuvasi ihmisen karkeata luontoa. Tämän kiven oli tarkoitus muistuttaa papeille ja heidän oppilailleen, että aina oli ajateltava täydellistymistä, terävien kulmien tasoittamista.

Eräässä majassa istui yksinkertaisen kivipöydän ääressä korkeakasvuinen vanhus. Hän oli puettu laajaan, valkoiseen viittaan, jota vyötäreiltä piti koossa erään hyvälletuoksuavan kasvin säikeistä punottu vyö. Tuon kasvin nimi oli Ma, joka sana merkitsi „pyhä“. Vanhuksen jalat olivat samasta kasvista punotuissa jalkineissa. Paksut ja kiiltävät hiukset eivät olleet kadottaneet sitä jumalallista väriä, joka nyt on hävinnyt, vaan ne olivat tumman oliivin värisiä ja puhtaan kullan hohteisia. Vaikkakin vanhus jo oli 201 vuoden ikäinen, olivat hänen silmänsä täynnä nuoruuden intoa. Ne olivat vain sitä syvempiä ja tässä syvyydessä leimahti mystillinen, pyhä liekki.

Hän kirjoitti pitkille, häviämättömille papyruslehdille kuolematonta teosta ihmisen henkisestä rakenteesta, johon työhön hän oli koko elämänsä uhrannut. Lopetettuaan luvun, vaipui hän taaksepäin kivi-istuimensa selkänojaa vastaan ja jäi muutamaksi hetkeksi rauhalliseen mietiskelyyn. Lausuttuaan kolme pyhää sanaa, jotka hän aina toisti lopettaessaan työnsä, tarttui hän kivivasaraan, löi kolmasti pöytään ja silmänräpäyksessä ilmestyi nuori oppilas huoneen kynnykselle. Tulija oli hänen oma oppilaansa, jonka kanssa hän jakoi majansa. Nuori mies kumarsi syvään ja astui opettajaansa kohti. Lausuttuaan tervehdyssanat omma, jäi hän hetkeksi kunnioittavasti paikoilleen.

„Poikani, rakas lapseni, olen kutsunut sinut luokseni uskoakseni sinulle suuren totuuden kaikkien tasojen sopusoinnusta. Istu ja kuuntele tarkkaavaisesti.“

Oppilas istui opettajansa jalkojen juureen pienelle jakkaralle. Hän heitti olkapäiltään pitkät, kullanväriset, aaltoilevat hiuksensa ja suun-

tasi tumman agaatinväriset silmänsä, johon koko huomio oli keskittynyt, opettajaansa kohti.

„Kautta vuosituhansien ovat ihmiset koettaneet jalostaa elämäänsä ja jos ei tätä pyrkimystä olisi ollut, olisi kaikki sortunut, sillä ilman kehitystä käy elämä mahdottomaksi. Usein piiloutuu tämä pyrkimys syvälle niissä, joiden silmät ovat suljetut, mutta sen näkee aina ihmisen valpas kolmas silmä. Kerron sinulle tämän kolmannen silmän kehittämisestä. Se johtaa sielusi onneen ja sopusointuun kaikilla tasoilla. Ensinnäkin tulee sinun viettää puhdasta elämää, mutta sellaista puhdasta elämää, jota oppilaalta vaaditaan. Jokaisen ajatuksen tulee olla puhtaan ja rauhallisen ja sen tulee lempeästi, hiljaisesti ja tasaisesti loistaa siinä pyhässä liekissä, jota ravitsee elämän öljy. Tämä aste on hyvin vaikea ja sen salattu vertauskuva on liekki, jossa on joukko palavia nuolia.

„Noustuasi tämän asteen yli, tulet suuren sopusoinnun mysteerin toiselle asteelle, joka eletään kolmiosaleissa. Tulet nousemaan rakkauden valtakuntaan, siihen säteilevään liekkiin, jonka vertauskuvana on nuolen lävistämä sydän. Se merkitsee, että maailman tuskat ovat sydämesi lävistäneet. Kehitettyäsi sydämessäsi sääliä, astut kolmannelle asteelle, joka vaatii uhrautumista kaikilla tasoilla. Silloin sinussa ilmenee jumalallinen sopusointu ja opit tuntemaan, mikä on onni. Saat koskettaa kultaista kalkkia, tämän asteen suurta vertauskuvaa, — jumalallista kalkkia, joka on täynnä häviämätöntä ja kuolematonta juomaa, elämänhenkeä. Jumalallisesta lähteestä sammutat janosi. Sinusta tulee itse onnellinen ja levität onnea ympärillesi.

„Olen nyt antanut henkiselle elämällesi ravintoa moneksi vuodeksi. Opi, tule täydelliseksi ja muista, että aina olen luonasi, olen lähelläsi kautta aikojen, oma rakastettu lapseni.

„Om-ma, elliore, — ole siunattu.“

*

Nykyaikaisen vapaamuurariuden perustajat olivat niitä vihittyjä, joiden tehtäväksi oli annettu säilyttää atlantilaisten viisaus-uskonto. Elias Ashmole, Robert Fludd, Sir Francis Bacon, Michael Maier, Kreivi de St. Germain, Kreivi Cagliostro y. m. jatkoivat tätä salaista oppia, joka oli säilynyt koskemattomana siitä asti, kun se ensiksi ihmiskunnalle annettiin. Se on heijastusta suuresta atlantilaisesta mysteerikoulusta Kultaisten Porttien kaupungissa ja sen työtauluille on kaikkien kansojen salatut totuudet merkityt. Poseidoniksen vajotessa valtameren syvyyteen oli paljon salaisia kirjoituksia pelastettu Egyptiin ja Yucataniin, ja egyptiläisten pappien näistä kirjoituksista saamat tiedot, joita he edelleen hermetisteinä olivat jättäneet perinnöksi Aleksandrian kirjastoon, vietiin taas vuorostaan Korkeimpien suojeluksessa kameelien selkään ladottuina Saharan erämaan hiekkaan, mihin ne haudattiin. Tulee pian aika, jolloin nämä tiedot sieltä nousevat vilpittömien etsijäin tien viitoiksi.

A. M. & K. A. — I.

Meksikon Rosenkreuziläinen.

(Jatk.)

Rosenkreutziläiset olivat tahallaan jättäneet hänen käytettäväkseen tämän pienen hetken, jotta hän saattaisi koota vaikutelmansa ja syövyttää ne tässä silmänräpäyksessä itseensä, niin ettei hän koskaan niitä unohtaisi. Lopulta kohtasivat hänen hämmästyneet ja tutkivat katseensa Mestarin. Tähän saakka oli hän vain kuullut tämän äänen. Hän näki edessään kookkaan, arvokkaan olennon, jolla oli hyvin hoidettu, aaltoileva parta, tuuheat, hiukan harmaantuneet hiukset, jotka kerran lienevät olleet vaaleita ja jotka luultavasti vielä nytkin loivat hänen ulkonäköönsä tuon raikkaan nuoruuden leiman. Rasmussen, se oli Mestarin nimi, oli niitä merkillisiä ihmisiä, joiden ikää on vaikea määritellä. Hän saattoi yhtä hyvin olla kuudenkymmenen, vieläpä seitsemänkymmenen, kuin neljänkymmenen tai neljänkymmenviiden vuoden ikäinen. Kaikki hänen piirteensä olivat jalosti muovaillut, nenä, korkea otsa, ja tummansiniset, läpitunkevat silmät, jotka säteilivät kuin baardin silmät. Hänen sukunsa mahtoi olla kotoisin Schlesvigistä tai Tanskasta, kuten jo nimikin ilmaisi.

Herra Rasmussen oli tunnettu Meksikon saksalaisessa siirtokunnassa ja neuvonantajana oli hän ansioittunut Meksikon hallituksenkin silmissä. Häntä kunnioitettiin hyvin suuresti. Jo monen vuoden aikana oli hän hoitanut kuninkaallisen norjalaisen konsulin virkaa. Mutta ei ainoastaan norjalaisille, vaan myöskin tanskalaisille ja ruotsalaisille oli konsuli Rasmussenin koti aina avoinna. Hän asui eräässä hyvin mukavasti sisustetussa huvilassa Yuarezin siirtolassa. Tiedettiin yleensä, että hänen tietonsa olivat hämmästyttävän laajat. Mutta kuinka hän oli saanut omaisuutensa, sitä ei kukaan tiennyt. Sanottiin, että hän oli sen perinyt. Hän omisti myöskin joitakin hopeakaivoksia pohjoisessa, mutta niistä hän välitti hyvin vähän. Niin paljon tiedettiin kuitenkin, että hän oli omaisuutensa hankkinut täysin rehellisillä keinoilla. Pankit ja tukkuliikkeet käyttivät häntä tarkastusneuvoksena. — Yhtä yleisesti ei kuitenkaan ollut tunnettua, että hän askarteli salaisten tieteiden tutkimisessa. Sitä vastoin tiedettiin, että hänellä oli korkea asema vapaamuurarilooshissa. Mutta koska Meksikossa, samoin kuin muissakin maissa, vapaamuurarit yleensä kuuluvat hienoimpiin ja ylhäisimpiin yhteiskuntapiireihin, niin oli itsestään selvä, että hän täytti jonkun korkeimmista viroista.

Montenero löi kämmenellään otsaansa huomattuaan hänet täällä alhaalla ja mietti itsekseen: „Niin, sehän on totta. Eihän hän voinut kukaan muu ollakaan. En käsitä, kuinka en huomannut tätä jo ennen ja puhutellut häntä ennenkuin tänne pyrin. Koko hänen olemuksensa, hänen ulkonäkönsä ja kaikki olosuhteet viittaavat suoraan tännepäin.“

Mutta ei jäänyt aikaa pitempiin aprikoimisiin, sillä Mestari puhutteli häntä uudestaan.

„Majuri Montenero, Te olette käyneet kokeiden läpi ja kestäneet ne. Minun täytyy kuitenkin huomauttaa, että se, mitä nyt koitte, itse asiassa vain johtui tajuntanne aistinharhasta. Todellisuudessa ette ollenkaan nousseet tuoliltanne. Maa, jonka tunsitte, putoaminen, jonka koitte, vesi, johon luulitte hukkuvanne, tuli, joka uhkasi Teidät tuhota ja vihdoin tuuli, joka ajoi tulen tieltään olivat vain aistinharhaa ja vain vertauskuvallisesti käsitettävät. Meidän ei ole tarvis asettaa kokelaillemme sen suurempia kokeita, ei ole tarvis panna pyrkijöitämme

koetukselle, sillä me täällä alhaalla tunnemme ihmiset paremmin kuin he itse tuntevat itsensä. Meillä on käytettävänämme aivan toisenlaisia keinoja ja menettelytapoja tunkeutuaksemme omantunnon salaisuuksia tutkimaan. Mutta vertauskuvastoa, joka Teitä ympäröi, täytyy Teidän vastedes oppia ymmärtämään.

Pidämme kokouksemme ja vertauskuvastomme salaisina, sillä olishan aivan turhaa astua julkisuuteen ja tarjota joukoille sellaista, mitä se ei ymmärrä. — Raamattukin viittaa tähän Jumalan salaiseen viisauteen I Kor.epistolan 2:ssa luvussa 7 säkeistössä, jossa sanotaan: „Vaan me puhumme siitä salatusta Jumalan viisaudesta, jonka Jumala on ennen maailman alkua säätänyt meidän kunniaksemme."

Rosenkreuziläiset muodostavat sisäisen ja ulkonaisen piirin. Vastaiseksi olette ulkonaisen piirin jäsen. Olette kuitenkin, kuten kaikki muutkin, oikeutettu pyrkimään sisäiseen orienttiin. Ulkonaisen piirin sisälle olette fyysillisessä tajunnassanne astuneet. Sisäiseen seuraan astuu vain astraaliruumis ja itsestänne riippuu, onko Teillä silloin vielä nykyinen ruumiinne, vai oletteko uudessa elämässä pukeutuneet toiseen ruumiiseen. Fyysillinen ruumiinne on kuin viulu, jota Teidän uudestaan täytyy oppia soittamaan. Säilyttäkää tuo jalo koneenne puhtaana ja hyvässä turvassa. Voitte itse virittää sen epäsointuiseksi ja lapset voivat ilman lupaa sillä soitella ja särkeä tuon ihanan koneen. Mutta älkää koskaan unohtako, että sisässänne asuva Jumala pitää tätä konettanne pyhänä. Viittaan taaskin Pyhään Sanaan. I Kor.epistolan 6 luvun 19 säkeistössä sanotaan: „Etteko te tiedä, että teidän ruumiinne on Pyhän Hengen temppeli, joka teissä on ja jonka te Jumalalta saitte ja ette te ole omanne."

Selitänkö Teille vielä jotain, majuri Montenero? Haluatteko vielä jotain kysyä? Veljet samoin kuin minä itsekin, olemme mielellämme valmiit vastaamaan."

„Mestari," vastasi Montenero, „olen jo maininnut, että kauan aikaa olen tutkinut okkultista kirjallisuuttta. Mutta en koskaan ole sitä tehnyt järjestelmällisesti. Olen lukenut sitä ja tätä sitä mukaa kuin kirjat ovat sattuneet käsiini. Sentähden olisi minulla paljon kysyttävää, sillä monet asiat ovat minulle aivan epäselviä."

„Mikä Teitä siis täällä eniten hämmästytti", kysyi Mestari.

Montenero ei sitä itsekään tiennyt. Mikähän oli häneen tehnyt syvimmän vaikutuksen? Äkkiä valtasi hänet taas tuo valon yltäkylläisyys, joka rististä säteili. Silloin hän ymmärsi. Risti ja valon kirkkaus olivat eniten häneen vaikuttaneet.

„Mestari, jos saan kysyä, niin pyydän Teitä selittämään, missä suhteessa kristillinen risti ja esi-isiemme kalenterikivi ovat toisiinsa?"

„Herra majuri. Tuon kysymyksen vastaus on suuren tulevaisuuden probleemin ratkaisu. Voin vain antaa Teille muutamia viittauksia siihen:

Uskonpuhdistus, joka poisti peitteen Golgatan ristiltä, sai alkunsa isänmaastani, Saksasta. Saksalainen rotu, vanhojen germaanien uskonto, on johtanut saksalaisen hengen määrätylle kehitysasteelle. Muinaisten meksikolaisten auringonpalvelus on vanhempi ja eksoterisesti katsoen arvokkaampi kuin kristinusko. Henkinen side yhdistää nämä kaksi täydelliseksi järjestelmäksi. Samoin kuin Kristuksen elämä esittää jokaisen yksilön elämää, niin täytyy myöskin maan kaikkien kansojen kulkea Vapahtajan, vihityistä suurimman, elämän- ja kärsimysten tien. Samoin kuin hän eli, tuli ristiinnaulituksi, kuoli ja nousi ylös kuolleista, niin täytyy myöskin Saksan kansan kestettyään

ristin tuskan ja tyhjennettyään kärsimysten kalkin tuossa kauheassa sodassa, nousta uuteen kukoistukseen. Tällöin ruumistuvat isänmaansa edestä kaatuneet sotilaat uudelleen tässä meksikkolaisessa maanosassa laskeakseen perustuksen uudelle meksikkolaiselle rodulle. Eräässä meksikolaista muinaiskulttuuria läheisesti muistuttavassa egyptiläisessä uskontojärjestelmässä periytyy ihmeellisiä kirjoituksia, joissa kerrotaan tällaisista määrättyjen ihmisten jälleensyntymisestä toisiin maihin. Niinpä nimittivät itseään Osiriksen vihityt usein „Pohjolan leijoniksi", joka tekstin yhteydessä ei voida muuten selittää kuin jonkun pohjoismaisen kansan uusiksi ruumistumiksi. Mikäli jälleensyntyminen sinänsä on kysymyksessä, niin puhuvat siitä kaikki uskontojärjestelmät. Jeesuskin mainitsee siitä puhessaan Johannes Kastajasta jälleensyntyneenä Eliaksena. Hän sanoo: Jos tahdotte sen uskoa, niin hän on Elias. Joh. 3:ssa luvussua näemme myöskin viittauksen jälleensyntymiseen: Totisesti, totisesti sanon minä teille, ellei joku uudestaan synny, ei hän voi Jumalan valtakuntaa nähdä. Hämäriä ja hyvin kiistanalaisia ovat ne Natsarealaisen sanat, joissa hän oman jälleensyntymisensä yhteydessä puhuu koko kansan jälleensyntymisestä: Totisesti sanon minä teille, tämä kansa ei häviä, ennen kun kaikki tämä on tapahtunut. — Jätän Teidän tehtäväksenne miettiä tätä kysymystä. Kaikki, mikä fyysillisessä maailmassa tapahtuu on vain heijastusta useimmille luoksepääsemättömässä astraalimaailmassa. Meksiko on Saksan kanssa vuorovaikutuksessa, johon vastaiseksi vain voimme viitata, mutta joka tulevaisuudessa tulee yleisesti tunnustetuksi.

„Mutta itse risti, kuinka se on käsitettävissä", tutkisteli Montenero edelleen.

Samassa silmänräpäyksessä näki hän kirkkaasti leimahtavat kirjaimet ja sanoi:

„I N R I

Sehän merkitsee: Jesus Nazarenus Rex Judaeorum."

„Me rosenkreuziläiset", vastasi tähän Mestari, „selitämme sen toisin: Igne Natura Renovatur Integra, s.o. „Tulen avulla uudistaa itsensä luonto vahingoittumattomana". Oikeastaan tulisi meidän sanoa „elementtien kautta" mutta tulette myöhemmin näkemään, että kaikki elementit sisältyvät tuleen. Sana INRI esittää traagillista osaa Kristuksen elämässä jo ennen hänen julkista esiintymistään. Egyptiläisten perinnäistietojen mukaan oli se tekemisissä mystojen vihkimysten kanssa ja lausumalla tämän sanan aiheutettiin viiltoja ruumiiseen, tosin vain näennäisiä, sillä oikein lausuttuna teki se ruumiin tunnottomaksi. Juutalaiset kertovat „Toldot Jeshu"-nimisessä perinnäistarussa, että Jeesuksella oli ruumiissaan tällaisia viiltoja merkkinä egyptiläisestä taikuudesta, — vihkimyksestä, jota he itse asiassa tahtoivat sanoa. Syytettynä mainitunlaisesta taikuudesta, sanotaan samassa perinnäistarussa, että Jeesus teloitettiin Lydassa. Tämä sana esittää tässä siis traagillista osaa, joten hyvin ymmärrämme, minkä tähden se kirjoitettiin ristin ylle. Tämän ja muiden samankaltaisten maagillisten sanojen kautta on kaikkien kansojen keskuudessa Logos ristiinnaulittu, nimittäin mystillisesti ruumiiseen laskettu, niin että se toimii stigmatisesti. Sentähden teki tämän sanan lausuminen ruumiin tunnottomaksi. Se salli astraaliruumiin astua ulos. Muistakaa, että Herakleitos näki tulessa s.o. hengessä kaiken luomisen alun. Anaksimenes haki sitä ilmasta s.o. voimasta, Thales vedestä tai aineesta ja Empedokles luuli löytävänsä kaiken synteesin maasta. Kolminaisuus jää, henki, voima ja aine.

Ihmisessä asuva tuli on pyhä. Tämä pyhän hengen tuli saattaa ihmisen joko tuhota tai kehittää edelleen. Se riippuu hänestä itsestään. Joka tapauksessa on hänellä täällä annettu tilaisuus päästä lähemmin tutkimaan luonnon sisäisiä salaisuuksia. Me ihmiset olemme jätetyt toistemme turvaan. Meidän on keskinäisesti toisiamme autettava, opetettava ja tuettava. Tästä päivästä lähtien olette Te ulkonaisen veljespiirimme jäsen."

Sitten jatkoi Mestari kääntyen toisiin päin:

„Tahtoisin keskeyttää kokouksen hetkiseksi antaakseni veljille tilaisuuden tervehtiä vastavihittyä."

Montenero tunsi jo ennestään monet läsnäolevista ja hän iloitsi vilpittömästi ollessaan tilaisuudessa siellä täällä puristamaan vanhan tuttavan tai entisen koulutoverin kättä.

Hetken kuluttua alkoi Rasmussen taas puhua.

„Rakkaat veljeni, luulen, että jo on aika lopettaa tämänpäiväinen kokouksemme ja erota. Vai onko jollakin veljellä vielä jotain sanottavaa?"

Heti otti eräs veli sananvuoron ja kysyi:

„Onko Mestari jo luonut mielipiteensä siitä kauhistuttavasta rikoksesta, joka on saattanut kaikkien pääkaupunkilaisten mielet kuohuksiin?"

Montenero tiesi heti, mistä oli kysymys. Mainitun ilkityön selostus oli ollut kaikissa sanomalehdissä luettavana. Noin viikko sitten oli suuri tulipalo syttynyt atlantilaisessa lähetystössä Meksikossa ja se oli palanut melkein perustuksiaan myöten. Ei voitu varmasti päättää, oliko palokunta hälyytetty liian myöhään tai olivatko liekit päässeet valtaan niin kauhean nopeasti. Joka tapauksessa tuli apu liian myöhään, eikä palokunnalla ollut enää mitään pelastettavaa.

Poliisin tutkimukset totesivat kuitenkin, että kysymyksessä oli ilkivaltainen murhapoltto ja että rikoksentekijä tässä oli näytellyt osaansa. Hallitukselle oli erittäin kiusallista, että tämän rikoksen oli tehnyt meksikolaista kansallisuutta oleva palvelija, sillä siitä saattoi johtua selkkauksia, joiden loppua ei voinut arvata.

Palaneen lähetystön kansliahuoneessa tavattiin lähetystösihteerin hiiltynyt ruumis. Ainakin voitiin niin päättää palamatta jääneistä puvunjätteistä, sillä ruumis oli niin pahasti runneltu, ettei kasvoja enää voinut tuntea. Rahakaappi oli murrettu auki ja palvelija hävinnyt teille tietämättömille. Asia oli siis aivan selvä. Palvelija oli murtanut kassan. Lähetystösihteeri oli nähtävästi hänet yllättänyt, jolloin ehkä oli syntynyt kauhea taistelu. Tämä oli päättynyt mainitun virkamiehen kuolemaan. Poliisipäällikkö oli vienyt mukanaan c o r p u s d e l i c t i n ä palvelijan nimikirjaimilla varustetun tikarin. Niin hyvin kaikkiin tasavallan osiin kuin ulkomaille sähkötettiin, että palvelija oli pidätettävä ja lähetettävä pääkaupungin poliisiviraston käsiin. Ulkoasiainministeri oli pitänyt haudalla liikuttavan puheen, jossa hän painosti, että Meksikon hallitus mitä syvimmin valitti tapahtunutta ja tulisi tekemään kaiken voitavansa rikollisen palvelijan kiinnisaamiseksi. Tapaturman kohdanneen lähetystösihteerin vaimolle myönnettiin elinkautinen avustus. Koko joukko ihmisiä, suurimmaksi osaksi paenneen palvelijan sukulaisia oli vangittu, — hänestä itsestään oli jokainen jälkikin hävinnyt, sillä Limanrian hallitus vaati ehdottomasti rikollisen rankaisemista. Asian esittäjä arveli, että rosenkreuziläisten velvollisuus olisi auttaa hallitusta pääsemään tämän merkillisellä tavalla paenneen palvelijan jäljille.

„Niin, Mestari", sanoi esittäjä, „koettakaamme mentaalisella työllä hankkia valaistusta tähän asiaan."

Rasmussen vaikeni hetkeksi ja sulki silmänsä ikäänkuin keskittyäkseen henkisesti. Sitten tarttui hän leimuavaan miekkaan, jonka hän otti eräästä kaapista ja pyysi veljiä ottamaan toisiaan käsistä muodostaakseen ketjun. Sitten piirsi hän maagillisen kehän läsnäolevien päiden yli lausuen hiljaisella äänellä joitakin sanoja, joita ei ainakaan Montenero ymmärtänyt ja jotka hänestä kaikuivat mantroilta.

Tässä tilaisuudessa vähennettiin valo aivan hämäräksi ja se tapahtui niin, että Mestari kaasi muutamia pisaroita nestettä pikariin, josta heti nousi paksu huoneen täyttävä sumu. Pienen lepohetken jälkeen, jonka aikana kaikki näyttivät keskittävän ajatuksensa rikolliseen, huusi esimies kolme kertaa kovalla äänellä palvelijan nimen.

Ennen seremoniaa oli eräs veli lausunut mielipiteenään, että koe tulisi onnistumaan hyvin helposti. Koska yö jo oli pitkälle kulunut, oli se todennäköisempää kuin muuten, sillä palvelija, jota ehdottomasti pidettiin murhaajana, oli nukkumassa ja voitaisiin sentähden helpommin saada hänen astraaliruumiinsa astumaan ulos.

Tuskin oli Rasmussen huutanut nimen kolmannen kerran kun jo rupesi merkillinen suhina kuulumaan salissa. Sitten näytti jokin sumuinen olemus muodostuvan pallomaiseksi ja se taas kokoontui tiheäksi pilveksi. Jonkun ajan kuluttua oli läsnäolevien muodostaman piirin edessä selvästi näkyvä olento.

„Olette kutsuneet minut kuolleitten valtakunnasta", alkoi se puhua, „enkä minä voinut teitä vastustaa. Magnetisminne oli niin voimakas, että minun täytyi tulla. Minkä tähden olette rauhaani häirinneet? Mitä minusta tahdotte?"

Kaikista vähimmän oli Rasmussen odottanut näitä sanoja. Hän oli valmistunut näkemään syyllisen hengen katumusta.

Moittien kääntyi hän sentähden hengen puoleen sanoen:

„Etkö tunne mitään katumusta siitä, että murhasit herrasi, sihteerin?"

Henkiääni vastasi:

„En ole ketään murhannut. Minä en riistänyt sihteeriltä elämää, vaan hän riisti minun elämäni sittenkun hän oli ryöstänyt lähetystönsä rahat. Kiinnittääkseen epäilykset minuun, murhasi hän minut ja vaihtoi minun vaatteeni omiinsa."

Tätä ratkaisua ei kukaan ollut odottanut. Kaikki hämmästyivät ja kauhistuivat tästä aavistamattomasta paljastuksesta, tästä asiain käänteestä.

Silloin nosti Mestari uudelleen miekkansa, ojensi sen kärjen henkeä kohti ja lausui käskevällä äänellä:

„Päästän sinut lumoista. Palaa takaisin ja puhdista itseäsi. Rauha olkoon kanssasi."

Ilmiö alkoi haihtua ja hävisi.

„Tehkäämme työ valmiiksi", jatkoi Mestari. „Tehkää piiri lujemmaksi ja keskittäkää kaikki ajatuksenne minuun."

Rasmussen istuutui syvälle tuoliinsa ja alkoi hengittää syvään. Hän joutui haltiotilaan. Eräs veljistä, joka näytti ottavan johdon, sanoi:

„Kestäkää, kunnes hän palaa."

Äkkiä kuulimme Mestarin hengähtävän syvään ja sitten sanovan vakavalla äänellä:

„Se on täytetty. Olen vaikuttanut murhaajaan. Hän antaa itse it-

sensä ilmi oikeuden edessä ja luultavasti jo huomenna. Senkautta tulevat syyttömät saamaan vapautensa."

Veli, joka seisoi Monteneron vieressä kysyi tältä:

„Sanokaa Montenero, minkälaista olisi meidän oikeudenkäyntimme, jos sillä usein niin sekavien rikosproblemien käsittelemisessä ja ratkaisemisessa olisi käytettävänään tällaisia keinoja, eikä olisi pakoitettu turvautumaan monasti liian satunnaisiin poliisiainehistoon sekä todistajien lausuntoihin? — Esi-isiemme, muinaisten azteekien tuomarit käyttivät miltei jokapäiväisesti näitä salaisia voimia."

Montenero katseli hämmästyneenä vuoroin puhuttelevaa veljeä, vuoroin Mestaria, — hämmästyneenä näistä lumoavista tapahtumista sekä näköaloista, joita ne avasivat, ja vastasi:

„Olen syvästi liikutettu tämän voiman valtavuudesta, jonka vaikutuksia minä, vasta-alkajanakin olen saanut nähdä. Mitä tuomarit tulevat sanomaan, jos todellinen murhaaja huomenna ilmiantaa itsensä."

Mestari aikoi nyt vihdoin lopettaa kokouksen, kun vielä toinen veli astui esiin ja pyysi, että käytettäisiin vielä joitakin hetkiä erään hyväntekeväisyysasian eteen.

„Niin", sanoi Mestari," lopettakaamme tekemällä rakkaudentyön. Esitä asiasi, rakas veli."

„Se koskee erästä lapsivuodekuumeessa olevaa äitiä, jonka kuoleman kautta isä joutuisi epätoivoon neljän alaikäisen lapsensa kanssa. Minä pyydän apuamme näille onnettomille."

Kaikki olivat vakavina kuunnelleet näitä sanoja ja odottivat nyt Mestarin käskyä. Rasmussen nousi ja sanoi:

„Veljet, tahdomme auttaa. Muodostakaa uudelleen piiri ja auttakaa minua saamaan voimaa".

Veljet tekivät kuten käskettiin.

Rasmussen sulki silmänsä ja kun hän vähän aikaa oli kuiskaillut käsittämättömiä sanoja ikäänkuin jonkun näkymättömän olennon kanssa keskustellen, lausui hän matalalla äänellä rosenkreuziläisille:

„Suur-Mestari on pyyntööni suostunut ja tahtoo auttaa perhettä."

Kun hän hetken jälkeen näytti palanneen haltiotilastaan todellisuuteen, sanoi hän:

„Nyt menkäämme, veljet. On jo myöhäistä."

Sitten muodostivat veljet piirin rosenkreutziläismestarin ympärille, joka muistutti siitä, että rosenkreutziläisten velvollisuus on olla viemättä julkisuuteen mitään niitä tapauksia koskevaa, joita temppelin sisällä oli nähty. Ja hänen juhlallisesti lausutut sanansa kuuluivat:

„Vannokaa, että rikkomattomasti vaikenette kaikesta mitä täällä olette nähneet. Vannokaa, että taistelette paheita ja valhetta vastaan ja että hyvettä puolustatte. Ja vannokaa, että kohdistatte kaikki pyrkimyksenne henkenne kehittämiseen."

Veljet kohottivat kätensä ja lausuivat:

„Me vannomme "

Senjälkeen päätti Rasmussen istunnon seuraavilla sanoilla:

„Rosenkreuziläisten kaikkiallisen veljespiirin nimeen ja tämän näkymättömän Mestarin minulle uskoman viran nojalla, lopetan tämän kokouksen. Menkää rauhassa kukin teillenne."

Kuin yhdellä iskulla oli juhlallinen tunnelma hävinnyt. Rasmussen lausui vielä jäähyväisiksi:

„Niin, rakkaat veljet, nyt on aika kiiruhtaa kotiin. Tänä iltana kesti myöhään. Minulla on huomenna paljon toimitettavaa valmistuakseni matkalle."

Rosenkreuziläiset poistuivat Chapultepec vuoresta saman käytävän kautta, josta Montenero muutamia tuntia sitten oli intiaanin kanssa sinne tullut. Temppelistä lähtiessä oli käytetty yhtä suurta varovaisuutta kuin sinne tullessa huomion välttämiseksi. Matkalla linnan ympäri ja puiston läpi, sitten pitkin Reform-puistokäytävää Bellevue-asemalle oli Monteneroila vielä tilaisuus kysellä yhtä ja toista Rasmussenilta. Tuskin olivat muut rosenkreuziläiset poistuneet ja jättäneet Mestarin kahden uuden oppilaan kanssa, kun viimeksimainittu jo levottomana kysyi Rasmussenilta:

„Matkustatteko, Mestari? Toivottavasti kuitenkin vasta muutamien päivien jälkeen, sillä tahtoisin vielä kuulla Teiltä paljon. Ette ollenkaan saata aavistaa, kuinka suureen kiitollisuudenvelkaan olette minut asettaneet tämän iltaisen vihkimykseni kautta. Mutta nyt vasta alkaa kouluni ja vain Teidän hyväntahtoisuutenne kautta voin saavuttaa sen, mihin jo kauan aikaa olen pyrkinyt."

„Rakas ystäväni", vastasi Rasmusseen hyvin ystävällisellä äänellä, „teen mielelläni kaiken mahdollisen Teidän puolestanne, mutta sen täytyy silloin tapahtua kaikista läheisimmässä tulevaisuudessa, sillä valmistaudun juuri pitkälle matkalle. Minun täytyy lähteä Saksaan. En ole moneen vuoteen ollut vanhassa isänmaassa, jossa minua nyt odottavat perheasioiden järjestely kuin myöskin rosenkreuziläisjärjestö, joka vaatii oloani siellä. Me kokoonnumme joka vuosi astraalitajunnassamme. Kerran olimme Böhmissä, sitten Harzissa, Tatrassa, Tifliksessä tai täällä Yukatanissa, Perussa tai Intiassa, mutta nyt kokoonnumme fyysillisessä ruumiissamme päättäksemme niistä menettelytavoista, joihin tämän sodan jälkeen on ryhdyttävä.

Montenero oli raskaalla mielin kuunnellut Rasmussenin suunnitelmia ja pyysi häntä nyt määräämään ajan ja paikan missä hän voisi häntä tavata puhuakseen hänen kanssansa vielä kerran salatieteistä.

Rasmussen kierteli harmaata, hyvin hoidettua partaansa ja vastasi:

„Teen Teille ehdotuksen. Olen vapaa ylihuomen-iltana. Mitä arvelette siitä, että tapaisimme toisemme jossain ravintolassa. Voisimme siellä vapaasti keskustella viinipullon ääressä."

„Odottakaa hetkinen."

Rasmussen mietti silmänräpäyksen ajan oliko hän ehkä mahdollisesti lupautunut muualle, mutta jatkoi sitten: „Kirjoitan Teille huomenna kortin, jossa lyhyesti määrään ajan ja paikan."

Montenero kiitti ilomielin ja heitti sydämelliset jäähyväiset Mestarilleen.

Majuri kiiruhti kotiin ja meni levolle. Kuitenkin olivat kaiken koetun jättämät vaikutelmat niin syvät, että hän koko yön näki unta vihkimyksestään, kuten useimmat ihmiset uudelleen unessa käsittelevät niitä asioita, joita he päivällä ovat kokeneet.

A. Krumm-Heller.
Suom. K. A.-I.

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruusu-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenluku on seitsemän toimintavuotensa aikana noussut seitsemään sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1928.

24:s vk. Toukokuu 1928 N:o 5

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA:
1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1928

IRTONUMERO
Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

24:s v. TOUKOKUU 1928 N:o 5

Ikuinen temppeli.

Oi, ikuinen temppeli ihana, sointuisa, pyhä!
Myös kauttani mun jos laajeta saattaisit yhä!

Jo lapsena kuulin sun kellojes kutsuvat soinnut,
Ah, kuitenkin oon soraääniä äristä voinut!

Mun monesti hurmasi urkujes ihana virsi,
ja vesinä vierähti sieluni kalsea kirsi.

Mutt' unhoitin sen minä turhuuden tummilla mailla,
Taas pyytehin alhaisin astelin valoa vailla.

Myös monesti niin kovin katkera osaani olin,
kun köyhänä, sairasna tuskien tietä ma polin.

Mua templin on tekijän täytynyt iskeä siksi,
ett' rosoni lähtis ja nöyränä kysyisin, miksi.

Kun nöyrtyen viimein ma kiihkoista mieleni maltoin,
näin, mua että Mestari vuolikin taitavin taltoin,

ett' veljenä liittyä kaikkihin veljihin voisin,
Sun temppelis ylevän osana kerran ma oisin.

Vain rakkaus, ykseys on ikitemppelin soitto.
Oi, veljiksi tulla on kaikille voittojen voitto!

Sikstus Oksa.

Paavali ihmisen henkisestä kehityksestä.

Kun totuuden etsijä ottaa varten sisäisen kutsumuksen, astuu hän tielle, joka vie opetuslapsiutta kohden. Hän on tietenkin edellisissä elämissään jo etsinyt totuutta, kuunnellut omantunnon ääntä ja siten ennakolta valmistanut itsensä tielle astujaksi. Sen vuoksi sanookin Paavali roomalaiskirjeen 30 säkeistössä: „ne jotka hän edeltämääräsi, ne hän on myös kutsunut", ja hän lisää: „ne jotka hän on kutsunut, ne hän myös on vanhurskauttanut; mutta jotka hän on vanhurskauttanut, ne hän myös on kirkastanut."

Kutsumus tapahtuu silloin, kun ihminen huomaa tekevänsä syntiä, laki tuomitsee ja herättää hänet välinpitämättömyydestä. Hän alkaa tarkata itseään ja seurata Jeesuksen ensimmäistä suuttumattomuuskäskyä, sillä hän huomaa, ettei paha ole hänen ulkopuolellaan, vaan hänen sisässään oleva demooni, „hänen lihassaan oleva himo", joka hänen on voitettava. Hän tahtoo muuttaa koko tähänastisen elämänsä, ja hänestä tulee oppipoika, joka tutkii sekä itseään että ulkopuolista maailmaa ja koettaa hillitä tunteitaan, ajatuksiaan ja ulkonaista ruumistaan. Näin tulee hän vanhurskauttamiseen eli: hän on tullut valituksi, hän on astunut tien alkupäähän. Symboolisesti on hän ammattilaisen, s. o. työntekijän asteella ja hänen tehtävänänsä on voittaa himoelämänsä. Puhtauden ihanteen tulee alati olla hänen silmäinsä edessä, sinä päämääränä ja loistavana tähtenä, johon hän pyrkii. Eikä „hän tahdo antaa jäseniänsä vääryyden aseiksi synnille, vaan antaa itsensä kuolleista eläväksi tulleena Jumalalle ja jäsenensä vanhurskauden aseiksi Jumalalle." 6: 13. Hänelle selviää ne kaksi mahtavaa voimaa, jotka taistelevat hänen sisässään, sillä sitä mitä enkeli hänessä tahtoo, sitä ei hän itse — demooni hänessä — tahdo. Ja Paavali huudahtaa: „Kuka päästää minut tästä kuoleman ruumiista?" 7: 24.

Nyt tulee ihminen Kristuksen lain — rakkauden lain alaiseksi, sillä Kristus vapauttaa hänet himonlaista. Hän kuolee synneistään Kristuksen kanssa ja nousee ylös kuolleista Hänen kanssaan. Hänessä tapahtuu silloin uudestisyntymisen ihme, sillä Kristuslapsonen on syntynyt hänen sielussaan. Hän osaa nyt rakastaa, sillä Kristus on

täydellinen rakkaus, -- ja se rakkaus on hänetkin vapauttanut „synnin ja kuoleman laista.“ Se on kolmannen käskyn, totuuden käskyn, ihmeellinen paljastuminen, sillä enkeli hänessä yhtyy Isään! Mikä ihmeellinen kokemus ja suuremmoinen elämys! Hän on nyt mestari-muurari, jolle haudan mysterio on selvinnyt, Väinämöinen, joka on löytänyt sanan Tuonelasta, Osiris, jonka rakkaus on herättänyt kuolleista, vihitty, jossa hengen laki hallitsee, sillä totuus on hänet vapauttanut.

Mutta ennenkuin hän voi lähestyäkään kirkastamisen vuorta, on hänen läpikäytävä pyhityksen Hengen kaste. Silloin laskeutuu Henki hänen päällensä, itse Elämä kääntää kasvonsa hänen puoleensa ja Jumalan poika astuu maanpäällä! Neljäs käsky selviää nyt hänelle, hän näkee oman kehityksensä ja koko maailman kehityksen silmäinsä edessä. Hän pyhittää koko elämänsä Jumalalle, „antaa ruumiinsa eläväksi pyhäksi, Jumalalle otolliseksi uhriksi“ — se on jumalanpalvelusta joka päivä ja joka hetki ajatuksissa, tunteissa, sanoissa ja töissä. Ja Henki, joka hänessä on, todistaa hänen lapseuttaan Isään, se rukoilee hänen puolestaan Isää — se toivoo ja odottaa — odottaa yhdessä koko luomakunnan kanssa aikaa, jolloin „luomakuntakin tulee vapautettavaksi turmeltuneisuuden orjuudesta Jumalanlasten kirkkauden vapauteen.“ Kun se tapahtuu on ihminen tullut kirkastamisen ihmeeseen.

Mitä onkaan tapahtunut nyt sielulle? Taivasko on auennut ja Jumalan ääni lausunut nuo ihanat ja ilmeelliset sanat: „Sinä olet minun poikani, sinuun minä mielistyin!“ Totisesti on se silloin niin tapahtunut! Lapseus on vahvistettu ja ruumis — tämä ulkonainen ruumiskin on lunastettu ja kirkastettu!

Kuka voi vastustaa kirkastettua sielua, kuka voi hänet eroittaa Elämän hengestä ja Rakkauden lähteestä? — Ei kuolema — ei elämä! Ei enkelit, ei vallat eikä voimat — ei nykyiset eivät tulevaiset! Ei korkeus eikä syvyys — eikä mikään muu luotu, sillä hän on nyt itse Elämä — itse Rakkaus.

Jaana Brt.

Aamu.

On pääsiäisyö, on pimehin hetki
ja haudassa lepää Herra.
Mut pääsiäisaamu on ihmehin aamu,
kun ratkaisi kuoleman salat
Hän, elämän, kuoleman Herra,
Sen voittamalla.

Sa äideis'ä pyhin, olet äitejä ainut,
mi Elämän kuninkaan kannoit.
Oi siunattu pääsiäisaamu,
et tiennyt sä silloin, kun poikasi kuolemaan annoit,
ett' Elämäs Herra myös Kuoleman Herra on,
jos, ihmettä aavistain, valvoit
nuo pimeät yöt.

On hämärä aamu, pyhä pääsiäiskoitto,
maan uumenet vavisten liikkuu
ja tuhannet aurinkovirrat syttyy,
kun pimeys tulimereksi leimuaa.
Nyt Hengen aineesta valta alkoi, —
maan asujat toivo jo täyttää voi:
Tän enkelit tiedon toi.

On muualta he, eivät maahan jää,
on henkiä he — ei vain sieluruumis.
On etsittävä kotimaahan tie
ja tähteä, mi ohjaa kohtaloita;
on voitettava viha, missä lie,
ja seitsemän on syytä voitettava:
Elämän Herran luo jos ihmislapsi pyrkii
ja kuolon voittamaan.

Hän Rakkauden, rauhan Herra on
ja valtansa on Rauhan rakkausvaltakunta.

7. 4. 28. *Nellie Kalm.*

Kabbala.

Kabbalistinen kirja Jezirah, josta edella mainittiin, että se selittää hebreankielen numeroarvoja, jakaa hebreankielen kirjaimet, joita on yhteensä 22, kolmeen osaan sillä tavalla, että ensimmäisessä osassa on 3, toisessa 7 ja kolmannessa 12 kirjainta. Kolme ensimmäistä ovat „äitiä“, 7 nimitetään „kaksinkertaisiksi“ ja 12 „yksinkertaisiksi“. Siinä on kummallinen jako: 3, 7, 12: ensin on jumalan kolminaisuus, sitten 7 planeettaa ja vihdoin 12 eläinradan merkkiä.

Kolme äiti-kirjainta ovat: alef, mem, zi = a, m, z. Ne kuvaavat siis kolminaisuutta ja viittaavat jod, hee, vau kirjaimiin. Huomaammekin yhtäläisyyden niiden välillä. Alef on 1, jod on 10, mutta jod'in reduktsioni-arvo on 1, kuten edellä näytettiin. Siis jod-kirjainta vastaa alef, joka on alku yleensä, kuten jod on ilmenneen elämän alku.

Toinen kirjain m vastaa hee'tä. Hee kuvaa ainetta ja on naisellinen (kts. huhtikuun Ruusu-Ristiä). Ja m on puolestaan vanha merkki kaikelle naisellisuudelle: mem merkitsee vesi, ja kirjain on saatu aaltoliikkeestä. Vesi kuvaa aina ainetta kaikissa symboolisissa järjestelmissä. Onhan latinan ja suomenkielessä sana mare, meri, jossa m on ensimmäisenä kirjaimena, samoin on latinan kielessä (ja siitä johtuen nykyaikaisissa kielissä) mater-äiti, materia-aine, jotka alkavat m:llä, muistuttaen meitä vanhojen kansojen tavasta kuvata ainetta, äitiä, m:llä.

Kolmas kirjain zi = hammas kuvaa samaa kuin vau = koukku. Se ilmaisee isän ja äidin eli hengen ja aineen toiminnan tulosta, maailmaa, tai myös luomakunnan kruunua, ihmistä.

Otetaan vielä joitakin esimerkkejä kabbalistisesta tulkintatavasta. Otetaan ensin kaksi sanaa, joiden kabbalistinen arvo on sama. Kabbalistinen arvo saadaan sillä tavalla, että kirjainten paikalle asetetaan vastaavat numerot. Toinen valitsemistamme sanoista on „nachash“, joka merkitsee käärme, paradiisin käärme, josta Mooseksen ensimmäisessä kirjassa puhutaan. Kun kirjoitamme sanan tavallisilla hebrealaisilla kirjaimilla, on siinä ainoastaan kolme kirjainta: n, ch, sh. Vokaaleita ei merkitä. Numeroarvoja etsiessämme muistakaamme, etteivät arvot ole mielivaltaisia eikä vaihtelevia, vaan että kerta kaikkiaan on määrätty, mikä arvo milläkin kirjaimella on viisaiden alkuperäisessä

järjestelyssä. Numerot ovat 1—10, senjälkeen tulevat 20, 30, 40 j. n. e. Kun siis jod'in arvo on 10, on seuraava kirjain 20, mutta voi myöskin olla 11, koska se on järjestyksessä yhdestoista: mutta 1 + 1 on sama kuin 2 + 0, joten niiden kabbalistinen arvo on sama, määrättiinpä se toisella tai toisella tavalla.

Nyt meillä on siis kirjaimet: n, ch, sh. N:n arvo on 50, ch = 8 ja sh = 300, yhteensä 358, joka on nachash-sanan kabbalistinen arvo.

Toinen valitsemamme sana on mashiach eli messias, joka on meille niinikään hyvin tuttu käsite. Siinä on, koska a-vokaalia ei kirjoiteta, 4 kirjainta: m, sh, i, ch. M:n arvo on 40, sh = 300, jod = 10 ja ch = 8, yhteensä 358. Siis mashiach- eli messias-sanan numero-arvo on sama kuin paradiisin käärmeen! Mitä tämä seikka meille paljastaa? Kabbalistit vakuuttavat ja väittävät, että sillä on tarkoituksensa, se ei ole umpimähkään syntynyt. On näet olemassa salaperäinen yhteys paradiisin käärmeen ja Messiaan välillä. Käärmeen sanassa „syökää tästä puusta, niin te tulette kuin jumalat" on lupaus tulla jumalaksi eli „voidelluksi" Messiaaksi. Eikä tarvitse paljon ajatella maailman okkultista, kosmologista rakennetta, ennenkuin huomaa tämän yhteyden. Meidän maapallomme on juuri tuon käärmeen ympäröimä, ja sitä nimitämme „suureksi lohikäärmeeksi", sillä se on astraalitaso tulisine voimineen ja salaisuuksineen. Himojen ja halujen astraalikäärme sulkee pois hengenmaailman, joka on tässä, s. o. meissä ja meidän ulkopuolellamme, ja jota nimitetään Pyhäksi Hengeksi, ollen saman käärmeen taivaallinen eli korkeampi puoli. Se on, kuten vanhat indialaiset sanoivat, akaasha: mutta astraalivalo on lähempänä ja ympäröi maapalloa lohikäärmeenä.

Kuka se nyt voi tulla yhteyteen Pyhän Hengen eli akaashan kanssa, tarvitsematta jäädä vain astraalivaloon? Kuten Jeesus sanoo: yksin se, joka tulee ylhäältä. Voideltu, mashiach saa yhteyden aikaan, mutta ihmisen tulee läpäistä astraalivalo alhaalta ylöspäin. Silloin Pyhä Henki tulee ylhäältä alaspäin. Tässä on viitattu siihen tosiseikkaan, että ihmisessä on sekä käärme että vapahtaja.

Otetaan toinen esimerkki, kabbalistisesti mielenkiintoinen. Meille on kaikille tuttu eräs nimitys, joka pelottaa monta: se on Saatana, joka hebreankielellä on Heshathan. Siinä on neljä kirjainta: H, sh, th, n. Kun otamme nii-

den arvot, saamme: h = 5, sh = 300, th = 9 ja n = 50, siis yhteensä 364, ja jos 3, 6 ja 4 lasketaan yhteen, tulee summaksi 13 ja 1 ja 3 taas on 4. Tämän luvun, 364:n yhteydessä on pieni kasku: sanotaan, että Heshathanilla eli Saatanalla on valta kiusata ihmistä 364 päivää vuodessa, mutta yksi päivä on ulkopuolella hänen valtaansa. Yhtenä vuoden päivänä Saatana ei kykene kiusaamaan, sillä se on lunastuksen päivä. Saatana voi vapaasti kulkea ympäri „kuin kiljuva jalopeura“ 364 päivää, mutta lunastuspäivänä, pitkänäperjantaina, hänellä ei ole valtaa niin tehdä. Tämän vertauskuvan takana piilee esoteerinen salaisuus. Jos nim. ihminen on tehnyt suuremman henkisen kokemuksen, on tämä tietysti sattunut määrätylle päivälle, ja se vuoden päivä on hänelle tulevaisuudessa pyhä päivä, hän ei sinä muiston päivänä tahtoisi mitään syntiä tehdä eikä tietoisesti mihinkään itsekkyyteen langeta. Se oli hänen lunastuspäivänsä. Vaikka hänelle myöhemmin tulee useampia kokemuksia, on ensimmäinen hänen henkisessä historiassaan kuin lunastuspäivä, ja sillä päivällä on suuri voima hänen muistissaan. Jos hän asettaa kokemuksensa muistikuvan elävästi eteensä, on hän vapaa kaikista kiusauksista, mikään paha ei voi häneen sillä hetkellä ylettyä. Ja vaikka ihminen ei tulisi itse muistaneeksi päivää, antaa elämä kuin tilaisuuden olla ilman kiusauksia sinä vuoden päivänä. Tavallisesti ihminen kuitenkin muistaa päivän aina siihen saakka, kunnes hän tekee jonkun suuremman henkisen kokemuksen. Tuona vuosipäivänä hänelle tulee pyhä tunnelma ja hän kulkee samassa eheydessä kuin ensimmäisen kerran. Sentähden on pantava paino sanalle: lunastuspäivä. Kun niitä tulee useampia, vähenee Saatanan valta, kuoleman valta synnin yli. 13 on kuoleman luku.

Otamme vielä esimerkin, joka on sangen merkillinen. Kun oli puhetta jod, hee, vau-mysteriosta ja maailman synnystä hakaristin yhteydessä, sanottiin, että maailman syntyä on kuvattu ympyrällä ja pystysuoralla halkaisijalla eli toisin sanoen luvulla 10. Ykkönen eli luova voima herää, mutta ei lähde luomaan umpimähkään, vaan rajoittaa itsensä. Vaikka henki itsessään on rajaton, se rajoittaa itsensä, jotta siinä olisi järkeä ja jotta se voisi ilmetä, sillä äärettömyys ei voi ilmetä. Jos äärettömyys ilmenee, täytyy sen ilmetä äärellisyytenä.

Ympyräviiva kuvaa äärettömyyttä, mutta samalla se on

äärellinen: se ei voisi ilmetä, jollei se olisi rajoitettu. Maailman luominen on siinä, että henki rajoittaa itsensä ja suhtautuu itseensä eli paremmin sanoen aineeseen, materiaan, joka on äärettömän toinen olemuspuoli. Sitä on ilmennys, manifestatsioni. Lause „asettuu suhteeseen aineeseen" merkitsee juuri, että luova voima suhtautuu itse äärettömänä äärelliseen.

Tätä luovaa voimaa eli Luojaa on nimitetty erilaisilla nimillä eri uskonnoissa ja eri kansoissa. Vanhassa Testamentissa ja siis hebrealaisessa maailman luomisselityksessä sitä nimitetään nimellä Elohim eli Jumala. Elohim on oikeastaan monikko ja merkitsee jumalat, mutta käännöksissä se esiintyy yksikkömuodossa.

Nyt tämä sana Elohim ei hebreankielellä kuulu aivan niin, vaan Alohim, joka europpalaisilla kirjaimilla kirjoitettuna on A l h i m. Kun otetaan näiden kirjainten numero-arvo, saadaan: a = 1, l = 30, h = 5, i = 10 ja m = 40, tai jos kabbalistisesti redusoimme ne, saamme: a = 1, l = 3, h = 5, i = 1 ja m = 4. Koska tuo sana Alohim kuvaa hengen suhdetta aineeseen, kirjoitamme numero-arvot ympyrään, pitkin kehää. Jos sitten luemme ne, alkaen 3:sta taaksepäin, saamme luvun 31415, ja kun asetamme pilkun 3:n jälkeen, tulee siitä luku 3,1415, joka on matemaattisen pii:n arvo.

Nimi Alohim on siis sama kuin pii, joka on, kuten tiedämme, ympyrän suhde halkaisijaan. Alohim osoittaa, että äärettömyys, ääretön luku 3,1415, suhtautuu ykköseen eli henkeen tai päinvastoin, että ykkönen eli henki suhtautuu äärettömyyteen. Tämä osoittaa selvää matemaattista tietoa vanhoissa hebrealaisissa, eikä liene satunnaista, että pii esiintyy monessa paikassa luomiskertomuksessa.

Pekka Ervast.

Pääsiäisvirsi.

Paista päivä syömmeheni,
Poista pilviset pitäjät!
Herätä elohon henki
Ylösnousuhun Ylevän,
Jonka luoksemme lähetti
Suuri Taatto taivahinen!

Nosta sielu nuortevaksi,
Valkeaksi vartaloni,
Että voitan Kalman kauhut,
Kuulen tuulien huminan
Kartanoista Kaikkivallan.

Niin sä, kirkas Aurinkomme,
Tulit pääsiäispyhiksi,
Saavuit, siunaten elomme
Korkeimman kunniaksi,
Joka maata niin rakasti,
Että antoi ainokaisen
Pojan meidän lunnahiksi.

Niinpä, Kristus, sä ylene
Itsessäni ristinpuulle,
Että astuisin Manalan
Kautta kuolon hengen maille,
Joiss' on vilvas virran juoksu,
Kukat nurmikon heleät,
Jossa soipi ikilaulu
Lemmen puhtahan paloksi.

Sinne mua, Herra, auta!
Ristin hengessäs kätem,
Että voiman Sulta saisin
Nousta suurehen valohon
Hengen kotitanhuville.

Rooma 28. 3. 28. *Ture Ara.*

Muistelmia H. P. Blavatskysta.

IV.

Sisäinen ryhmä.

Kun oli päätetty, että H. P. B. ja Lansdowne Roadin talous muuttaisi Mrs. Besantin taloon Avenue Roadin var-

rella, tunsin sydämessäni selittämätöntä ja kummallista pelkoa, aavistusta uhkaavasta onnettomuudesta; ja kun loppu tuli tuskin kahta vuotta myöhemmin, ymmärsin syyn. Muuton jälkeen olosuhteet lisäksi tuntuivat suuresti muuttuvan, joskin H. P. B. oli talossa. Oli ikäänkuin hänen läsnäolonsa hienolla tavalla olisi poistunut. Katsahtaessani taaksepäin saatan nyt selvemmin, kuin mitä silloin oli mahdollista, nähdä, että sielullisen ilmaston „käsin koskettamattoman" muutoksen todellisena syynä — sen määräävänä tekijänä — oli se seikka, että talo oli M r s. B e s a n t i n eikä H. P. B:n. Mrs. Besantin käskevä ja jonkun verran suvaitsematon personallisuus painoi ikäänkuin leimansa koko taloon. Huolimatta hänen kääntymisestään teosofian oppeihin oli sosialismi ja ateismi jättänyt häneen poistumattoman tahran. Myöhemmät tapahtumat ovat riittävästi todistaneet, mikä vaara teosofiselle liikkeelle piili näissä y.m. Mrs. Besantin ominaisuuksissa, Mrs. Besantin, jonka kohtalo oli tulla liikkeen pahaksi hengettäreksi.[1])

Hänen suureen, erillään seisovaan, puutarhan ympäröimään taloonsa oli rakennettu lisää luentosali Blavatsky-looshin sekä yleisiä että yksityisiä kokouksia varten. Sitä käytettiin myös E. S. T:n kokouksiin. Tämä sali eli halli oli sillä puolen taloa, joka oli etäisinpänä H. P. B:n asunnosta, eikä hän niin usein esiintynyt eikä ollut niin helposti tavattavissa kuin Lansdowne Roadilla. Heikkenevä terveys oli syynä tähän, mutta ennenkuin hän oli pakotettu miltei kokonaan pysymään huoneessaan, hän joskus saattoi olla läsnä looshi-kokouksissa. Semmoisissa tapauksissa hänen läsnäolonsa oli sekä innoittava että „pelättävä". Kerran kun Mrs. Besant toimi puheenjohtajana ja luettiin ääneen verrattain pitkää ja pitkäveteistä esitelmää, saattoi koko huone kuulla H. P. B:n näyttämökuiskeen täynnä tuskaisen rukousta: — „Oi, keskeytä hänet, Annie — k e s k e y t ä h ä n e t!"

E. S. kokouksiin H. P. B. saapui harvoin, jos koskaan (ainakaan personallisesti); ja kun perustettiin E. S:n sisäinen ryhmä, nähtiin hänet vielä harvemmin omien huoneittensa ulkopuolella, paitsi milloin hän oleskeli pyörätuolissaan puutarhassa talon takana.

Sisäisen ryhmän kahdentoista jäsenen nimet tulivat sittemmin niin hyvin tunnetuiksi, ettei niiden mainitseminen

[1]) Mrs. Cleather viittaa tässä kohden erääseen toiseen broshyyriinsa: H. P. Blavatsky. A Great Betrayal. S u o m.

tässä voine olla epähienoa. Olimme kuusi miestä ja kuusi naista; viimemainituista kreivitär Wachtmeister ja Mrs. Cooper- Oakley ovat kuolleet. Molemmat he yhdessä Miss Cooperin ja Miss Emily Kislingburyn kanssa seurasivat Mrs. Besantia T. S:n jakautuessa 1894—5. Liian myöhään kreivitär lienee huomannut erehdyksensä, sillä hän jätti Seuran, ja eräs läheinen ystävä, joka kävi häntä kuolinvuoteella tapaamassa, kertoi eräälle minun vanhalle ystävälleni, että kreivitär oli kauan ja katkerasti itkenyt „häviötä, johon Mrs. Besant oli saattanut H. P. B:n työn." Ei kukaan ollut eläissään uskollisempi ja hartaampi ystävä H. P. B:lle kuin kreivitär Wachtmeister, mutta valitettavasti personallinen ystävyys ja uskollisuus eivät aina edellytä tai tuo mukanaan viisautta. Mrs. Cooper- Oakley, toinen väsymätön ja harras työntekijä, kuoli Budapestissa muutamia vuosia sitten. Hänen sisarensa, Miss Laura Cooper, meni naimisiin Mr. George Meadin kanssa, joka nyt on niin tunnettu Lontoossa aikakauskirjansa ja seuransa The Quest kautta. Miss Kislingbury palasi kuulemma roomalaiskatoliseen kirkkoon, josta hän oli tullut liittyessään H. P. B:hen. En tiedä, onko hän vielä elossa vai ei.

Mrs. Besantista ei tässä yhteydessä tarvitse paljoa sanoa;[1]) hän kuuluu yleisölle, sillä hän on aina vedonnut Caesariin. Minä, joka kirjoitan näitä lyhyitä muistelmia, olin ainoa nainen noista kuudesta, joka seurasin Mr. Judgeä v. 1895, siitä yksinkertaisesta syystä, että katsoimme ryhmämme enemmistön menettelyn loukkaavan E. S. lupausta ja T. S:n ensimäistä tehtävää. Sanon „me", koska — tohtori Archibald Keightleyn ja Mr. Herbert Corynin kanssa — muodostimme Englannissa kolmen hengen vähemmistön, joka kieltäytyi seuraamasta Mrs. Besantin johtoa. Näistä kahdesta edellinen luullakseni vielä toimii lääkärinä Lontoossa.[2]) Hän nai Mrs. Campbell ver Planckin, tuon teosofeille tunnetun „Jasper Niemandin", joka kuoli muutama vuosi sitten. Hienompia kunnianosoituksia todelliselle H. P. B:lle ei ole kuin hänen kynänsä tuotteet. Mr. Herbert Coryn elää Point Lomassa Californiassa Mrs. Tingleyn luona, jonka järjestöstä („Yleinen Veljeys") minä erosin v. 1899.

[1]) Olen muualla puhunut hänen myöhemmästä toiminnastaan; kts. A. Great Betrayal-kirjaa.

[2]) Tämän kirjoitettuani olen kuullut, että toht. Keightley on jättänyt Englannin, asuen nykyään New-Yorkissa tai sen läheisyydessä.

Neljästä muusta miehestä Mr. Claude Wright[1]) oli silloin jonkun aikaa oleskellut Amerikassa Mr. Judgen luona ja seurasi luonnollisesti häntä. Kolme, jotka seurasivat Mrs. Besantia, olivat Messrs. Mead, Old ja Sturdy. Molemmat viimemainitut ottivat tehokkaasti osaa Mr. Judgeä vastaan suunnatun hyökkäyksen valmisteluihin, ja molemmat putosivat pian pois liikkeestä kokonaan. Kun viimeksi tapasin Mr. Sturdyn noin v. 1904, oli hänestä tullut täydellinen epäilijä ja hän puhui H. P. B:stä „häijynä, vanhana naisena"! Hän oli nainut sairaanhoitajattarensa, joka oli pelastanut hänet pahasta taudista, ennenkuin Avenue Roadin siirtola hajosi. Mr. Walter Old on myös naimisissa ja puuhaa yhä astrologiansa kanssa — niinkuin hän aina on tehnyt — salanimellä Sepharial. H. P. B:n oli tapana nimittää häntä „astraaliseksi kulkuriksi", koska hän, kuten H. P. B. sanoi, „tallusteli ympäri astraaliruumiissaan yöllä".

Oli vielä kaksi sisäisen ryhmän jäsentä, joiden nimet eivät esiintyneet, jotka eivät olleet samojen ankarien sääntöjen alaisia kuin me muut ja jotka eivät koskaan olleet läsnä ryhmän kokouksissa. Toinen heistä ei voinut sitä tehdä, sillä hän oli Indiassa syntynyt ja asui siellä. Toinen oli tohtori Wynn Westcott, kuuluisa vapaamuurari ja Kabbalan erikoistuntija. Hän myöskin näkyy kadottaneen uskonsa ja harrastuksensa, päättäen siitä, että koko hänen okkultinen ja teosofinen kirjastonsa myytiin, vähää ennen kuin hän muutti Etelä-Afrikkaan; ainakin niin olen kuullut.

Sisäinen ryhmä perustettiin ja piti jokaviikkoiset kokouksensa Avenue Roadin 19:ssä, huoneessa, joka sitä varten oli erikoisesti rakennettu ja johon ovi johti H.P.B:n makuuhuoneesta; siihen ei kukaan muu astunut kuin hän itse ja hänen kaksitoista oppilastaan. Meillä oli kullakin paikkamme ja oma tuolimme; ja H. P. B. istui oppituntiemme aikana kahdentoista opetuslapsensa kanssa puoliympyrässä, kuusi miestä oikealla ja kuusi naista vasemmalla puolellaan.

Muuan kiintoisa seikka, joka tapahtui, kun luentosalin sisusta valokuvattiin, ansainnee mainitsemista. Kun levy oli kehitetty, näkyivät kasvot pienen yläikkunan kohdalla, joka oli puoleksi auki ja noin kymmenen tai kaksitoista jalkaa maasta, niin ettei ihmisolennolle mitenkään olisi ollut mah-

[1]) Mr. Wrightin traagillinen ja ennenaikainen kuolema (hukkumalla) sattui varhain tänä vuonna (1923) Nicaraguassa. Hän valmisteli paraikaa H. P. B:n elämäkertaa omien muistiinpanojensa nojalla.

dollista siinä seista, paitsi tikapuilla, jommoista ei ollut koko talossa. Mitä tai paremmin kuka se mahtoi olla? Kasvot olivat arvokkaan näköiset, pitkulaiset muodoltaan; miehen kasvot, jolla oli viikset ja suippoparta. H. P B. pian ratkaisi arvoituksen. Kasvot olivat „Hilarion" nimellä tunnetun Mestarin, ja H. P. B. sanoi, että valokuvaajan vielä ollessa hallissa Mestari oli käväissyt tervehtimässä häntä (H.P.B:tä) työhuoneessaan ja kertonut hänelle hieman allapäin, että „kamera vastikään oli napannut hänen kuvansa." Minulla on kappale tuota valokuvaa, ja kasvot ovat selvästi näkyvissä. Tämmöisiä pikkuseikkoja tapahtui silloin tällöin.

Alice Leighton Cleather.

Engl. suom. P. E.

Mestarin tarve ja etsiminen.

Kun ihmiset maailmassa pyrkivät johonkin taituruuteen — ammatissa, tieteessä, taiteessa — niin saattavat he pyrkiä joko omin päin tai opettajan avulla. Mutta yleensä ymmärretään, että olisi ajan ja voimien tuhlausta olla käyttämättä opettajan apua.

Tämä opettaja voi olla a) joko siinä, että seuraamme kuolleiden tai elävien taiturien kirjallisia opetuksia, tai b) siinä, että kuuntelemme elävän taiturin suullisia, henkilökohtaisia neuvoja. Ja yleensä ammateissa, tieteissä ja taiteissa käytetään mahdollisimman paljon molempia.

Mutta me ihmiset — eläen enimmäkseen ruumistamme varten ja personallisen harhan vallassa — emme ole läheskään yhtä selvillä opettajan tarpeesta suhteessamme varsinaiseen olemassaolomme tarkoitukseen, s. o. ihmisyytemme jumalalliseen täydellisyyteen ja sen toteuttamiseen. Me olemme siinä joko hyvin ylimielisiä tai välinpitämättömiä, tai luulottelemme, että joku toinen olento, mestari, vapahtaja, suorittaa sen tehtävän meidän puolestamme.

Mutta teosofian valossa me olemme oppineet selvemmin ymmärtämään a) ettei joku toinen olento voi toteuttaa meidän jumalallisen elämämme tarkoitusta ja b) että me olemme sangen suuressa opettajan tarpeessa suorittaessamme varsinaista olemassaolomme tarkoitusta. Sanoohan H. P. Blavatsky „Teosofian Avaimessa", että yksinään

työskennellessä „epäonnistumisen mahdollisuuksia on kymmenentuhatta yhtä vastaan . . . piilee mitä suurin vaara, ja se saattaa itsetiedottomaan m u s t a a n magiaan tai aivan avuttomaan mediumisuuteen".

Tämä henkisen opettajan eli Mestarin kaipuu ja tarve piilee ihmisen olemuksessa itsessään. Jos saan mainita oman havaintoni eräässä nuoruuteni murros- eli yksilöitymiskaudessa, niin oli se tällainen: jospa minulla olisi joku vanhempi, kokeneempi, viisaampi ja luotettava henkilö, joka olisi kuin isä, joka ymmärtäisi minua, jonka kanssa voisi neuvotella, joka sanoillansa tukisi ja rohkaisisi minua. Vaikkei hän ollenkaan taloudellisesti minua auttaisi, vaan auttaisi ymmärtäväisellä ja luottavaisella suhtautumisellaan, niin se rohkaisisi minua ja olisi minulle suureksi avuksi. Tämä kaipuu oli silloin erittäin voimakas. Ja se tietenkin sisältyi minun olemukseeni, karmaani, kohtalooni, ja saattoi siten sekä ulko- että sisäkohtaisesti vaikuttaa paljonkin minun aikomuksiini ja edesottamisiini.

Mutta toisella tavalla toteutui tämä kaipuuni monia vuosia myöhemmin, tutustuessani Omatunto-aikakauskirjaan, teosofiseen maailmankatsomukseen. Silloin minulle selvisi, että itse Elämä on kuin isä, on kuin luotettava ystävä siinä merkityksessä, että se on oikeamielinen, lakiperäinen, että se mittaa jokaiselle tekojensa mukaan. Ei Elämä ole se oikukas tyranni, jollaiseksi kirkot teologiassaan olivat sen tehneet, joka jossain ikuisen helvetin ja taivaan portaalla oikkuili jollain omenalla, vaatien sokeata ja umpimähkäistä tottelevaisuutta. Kaikki oli kuin pilaa, sattuman ja oikun varassa. Ei tarvinnut muuta kuin joutua vaikka hetkeksi aatelmien ja epäilyksen valtaan — silloin sattuu leimahtamaan kuolinsalama, ja ihminen on loppumattomassa piinassa. Nyt tuli teosofia ja osoitti, että Elämä on järkähtämättömän oikeamielinen, että siinä vallitsee oikea suhde syyn ja seurauksen välillä.

Näin minä tavallaan sain Isän, luotettavan ystävän: se oli itse Elämä.

Mutta samalla minulle selvisi, että elämässä on myös n. s. harhan maailma, joka houkuttelee ihmistä puoleensa moninaisilla „omenilla", jotka ovat kuin kyllästetyt hypnoottisella lumolla, ja että heti kun olemme noista lumotuista „omenista" maistaneet, aukenevat silmämme näkemään, että olemme joutuneet häpeään, kurjuuden kuiluun.

Luonnossa on siis sellainenkin mahti. Ja sen oli teologia koroittanut „Jumalaksi."

Mitä selvemmäksi — jälleensyntymien kuluessa — nämä seikat ihmiselle selviävät, sitä suuremmaksi kasvaa hänessä luotettavan opettajan tarve.

Ja henkisiäkin opettajia on sentään maailmassa. Niitä on sekä kirjallisuudessa että elämässä. Siis aivan kuin ammateissa, tieteissä ja taiteissa. Voimme suomenkin kielellä lukea melkoisen määrän henkistä ja salatieteellista kirjallisuutta. Mutta niinkuin ei ammatin, tieteen tai taiteen opiskelijalle riitä vain kirjallisen mestarin opetus, vaan hän etsii myös elävän mestarin, samoin, ja vielä suuremmalla syyllä, on asia suhteessa henkiseen mestariin.

Mutta nytpä nousee uusi pulma: kenenkä me eläväksi mestariksemme valitsemme? Tarjolla on paljon. On sekä laitoksia — kirkkoja, seuroja, järjestöjä — että henkilöitä. Onko meillä elävää mestaria etsiessämme yhtään opasta, mittaa tai turvaa?

Tämä on verrattoman tärkeä kysymys.

— No, onhan ihmisellä järki päässä ja omatunto rinnassa! Seuratkaamme näitä oppaita!

Aivan oikein. Mutta kokemus osoittaa, että tämän rinnalla on tarpeen vielä ulkonainenkin mestariuden mitta. Ja tällainenkin mitta on olemassa. Se mitta on historiallisen Mestarin henkinen, siveellinen eli käytännöllinen opetus. Keskeisimpänä ja huipussaan tämä mestariuden ulkonainen mitta sisältyy Buddhan käskyihin ja Jeesuksen Vuorisaarnaan. Etenkin Jeesuksen Vuorisaarnan opetus on verraton mitta ja valo elävän mestarin etsimisessä. Ihminen voi sanoa itselleen: minäpä asetan elävälle opettajalleni Vuorisaarnan esittämät ehdot. Jos löydän elävän opettajan, joka opettaa Vuorisaarnan siveellisten opetusten pohjalta ja on asioiden ymmärtämisessä minua syvemmällä, kykenee valaisemaan minun siveellistä järkeäni, niin hyvä on. Minulla on täysi syy kuunnella häntä, ottaa oppia hänen opetuksestaan.

Nytpä kysymme itseltämme: miksi en voi pitää opettajanani kirkkoa, en lutherilaista enkä katoolista, en vanhoja enkä uusia, en ortodoksisia enkä vapaamielisiä? Syy on vain siinä, että ne eivät ole pysyneet Vuorisaarnan, ei historiallisen Mestarin opetusten pohjalla. Emme puhu yksityisistä ihmisistä tällöin, papeistakaan, puhumme kirkkojen johtavasta auktoriteetista. Heillä, kirkkojen johtavilla aukto-

riteeteilla, heillä on heidän teologiansa, selityksensä ja sekoituksensa, mutta ne eivät ota Vuorisaarnaa, Mestarin omaa oppia, käytännölliseltä kannalta. Sentähden: „Heidän hedelmistään te tunnette heidät„. Ja opettajan tuottama hedelmä on hänen opetuksensa.

Tutustuimme myös vapaamuurariuteen. Huomasimme pian, että johtava auktoriteetti, s.o. korkeimmat asteet, olivat henkisesti merkityksettömiä. Tai ne eivät olleet ainoastaan henkisesti merkityksettömiä, vaan ne auktoriteetillaan tukahuttivat hengen myöskin varsinaisesta, vertauskuvallisesta vapaamuurariudesta.

Näinollen olikin iloni suuri, kun ilmestyi Pekka Ervastin „Kadonnut sana". Sillä nyt selvisi, että vapaamuurariudelle oli historiassa käynyt samoin kuin oli käynyt alkuseurakunnalle. Niinkuin alkuseurakunta v. 325 muuttui valtiokirkoksi, samoin muuttui vapaamuurarius omalla tavallaan valtiolliseksi v. 1717.

Mutta kun vapaamuurarius täten tuli kuin kirkon vallan kilpailijaksi, julisti paavi v. 1738 bullan vapaamuurariutta vastaan. Silloin astuivat esille myös paavin sokeata uskollisuutta vannoneet esitaistelijat: jesuiitat. Seuraus: vapaamuurarius sai korkeammat asteensa — j e s u i i t o i l t a!

Tässä oli syy, miksi en voinut opettajanani seurata, en kirkon enkä vapaamuurariuden auktoriteettia. Molempien johtava auktoriteetti oli perinpohjaisen uudistuksen tarpeessa.

Samalla on minun kokonaisuuden vuoksi sanottava, että järkyttävimmän katastrofin sain kokea — syystä, että olin niin kokonaan uppoutunut teosofiseen työhön — Teosofisen Seuran auktoriteetin romahtaessa maailmansodan aikana. Myöskin T. S:n johtava auktoriteetti keikahti politiikkaan ja sotaan; Vuorisaarnan ja Kahdeksankertaisen Tien opetukset syrjäytyivät ja unohtuivat sielläkin.

Tulimme näinollen siihen välttämättömyyteen, että meidän oli täällä Suomessa pakko järjestäytyä uudelleen sekä teosofiassa että vapaamuurariudessa. Tämä oli välttämätöntä, jotta saatoimme jälleen asettaa temppelimme keskukseen, sen luovan ja rakentavan voiman lähteeksi, Liiton Arkin, Pyhän Sanan, historiallisen Mestarin Opin.

Niin meillä syntyi Ruusuristi-Vapaamuurarius.

Sentähden, kun me ihmiset ja ihmiskunta seisomme jälleen kysymyksen edessä: pitääkö Europan mennä perikatoon niinkuin Atlannin muinoin? niin kuuluu meille jäl-

leen kuin ennen: tehkää parannus! Luopukaa itsekkäisyydestänne, turhamaisuudestanne, vääristä profeetoistanne — jotka itsensä mukana vievät teidät ja teidän mantereenne perikatoon. Harhaopeista — jotka eivät pohjaudu historiallisen Mestarin oppiin — luopukaa. Kaikesta tuosta luopukaa ja Mestarin opetuksia miettikää ja tutkikaa. Uskaltakaa nousta henkenne Öljyvuorelle, uskaltakaa ajatella loppuun asti, uskaltakaa katsella henkenne ja älynnekin silmillä, kun Mestarin opetuksen valossa näette ja ymmärrätte, ettei tuosta maailmallisen maailmankatsomuksenne rakennuksesta ole jäävä kiveä kiven päälle maahan jaoittamatta. Kun uskallatte edes älyssänne katsella entisen maailmankatsomuksenne hajoamista loppuun saakka, silloin voitte, tuossa tyhjyydessä, vastaanottaa luovan syntysanan Mestarilta. Silloin tämän syntysanan voimalla uutta rakentakaa. Niin Nooan arkkia, temppeliä, uutta sivistystä luokaa. Ja kaiken varalta tehkää itsestänne elävä pelastuksen hinta: kymmenen vanhurskasta voisivat pelastaa Sodoman ja Gomorran. Jos herää ja syntyy tarpeellinen määrä järkeviä ihmisiä, jotka luottavat Järkeen, Rakkauteen, Lakiin — jonka vaikutuspiirissä lintukin oksalta joko putoo tai on putoamatta — eikä petokseen, väkivaltaan, aseisiin, niin Europa voi pelastua.

Sentähden: aina Mestaria etsikää ja Vuorisaarnan sytytetty kynttilä kädessänne pitäkää.

J. R. Hannula.

Kysymyksiä ja vastauksia.

425 Kys. M. H. Mustalaiset olivat ennen taitavia korteista katsojia, mutta nyt näkyvät suomalaisetkin sitä taitoa oppineen, koska kaikissa kaupungeissa on „povaajia". „Povauskirjoja" on paljonkin, mutta ei niille voi mitään luottoa antaa. Elävät „povaajat" näkyvät sitä vastoin osaavan ennustaa hyvinkin oikein, kuten monesta tapauksesta tiedän. Äsken esim. sattui seuraava tapahtuma. Eräälle nuorelle miehelle sanottiin korteista viime tammikuussa, että hän on suuren vaaran lähellä; aivan lähipäivinä hänen on vältettävä väkitungosta ja yleensä oltava hyvin varovainen. Kolmen päivän kuluttua tästä sattui hänen kävellessään tiellä, että miesjoukosta karkasi juovuksissa oleva mies hänen jälkeensä ja löi hänet kuoliaaksi kolmella puukonhaavalla selkään. Tietosanakirja mainitsee, että paitsi tavallisia pelikortteja on olemassa n. s. tarokkikortteja, joita en ole sattunut näkemään. Eikö Ruusu-Risti voisi toimittaa näistä asioista luotettavaa kirjaa historiikkeineen ja käyttöohjeineen, kuten esim. on tehty astrologian suhteen?

Vastaus. On jo olemassa kiintoisa ja erittäin opettavainen kirja korteista, ennenkaikkea juuri n. s. Tarot-korteista. Tämä kirja on „Tarot okkultismin avaimena" ja voitte sen tilata Mysticasta, Helsinki, Unionink. 45. Hinta Smk. 50:—.

426 Kys. J. K. Onko mitään tieteellistä keinoa, millä voisi välttää n. s. ponnistuksen lain seuraukset? Miksi se aina on parhaimmissa ja mielestäni puhtaimmissakin toiveissamme vastustajana ja turmiota tuottavana tekijänä? Olen kokemuksesta huomannut, ettei onnistumattomuus johdu omasta kykenemättömyydestä. Tietoa ja taitoa ajatellun asian toteuttamiseen voi olla kyllinkin ja ainoastaan sivusta tuleva voima tekee sen tyhjäksi.

Vastaus. Tässä näytteleekin osaansa kaksi voimaa. Säännöllisesti jatkuva ja uudistuva ponnistus lisää omaa tarmoa ja kykyä; niinpä urheilijan ruumiin voimat säännöllisessä harjoittelussa kehittyvät ja kasvavat. Meidän tahtomme vaikuttaa välittömästi omassa maailmassa. Tämä on inhimillinen vapaus. Toinen voima taas on välttämättömyyden eli karman laki, joka vaikuttaa meihin nähden ympäröivässä maailmassa. Jos yrityksissämme emme onnistu, jos iskuja kohtaa meitä ympäröivän maailman puolelta, on syy karmassamme. Olemme menneisyydessä — ennen eläessämme maan päällä — valmistaneet nykyisen kohtalomme. Kannamme seuraukset menneistä teoistamme, ei nykyisistä ponnistuksistamme. Olemmeko siis tuomitut epäonnistumaan? Ei lainkaan. Karman voima tyhjentyy. Kun yhä uudestaan yritämme, onnistumme lopulta.

Panacea.

Kysymys. Olen nyt käyttänyt kolme kuukautta Panacea-lääkettä ja mikäli voin käsittää, menestyksellisesti. Se seikka, mikä minua ensin jossakin määrässä vasta nuorena teosofian tutkijana epäilytti, että nim. voitaisiin asettaa kysymyksenalaiseksi tällaisen, ehkä tavallaan maagillisen, menettelyn käyttämisen epäitsekkyys, kun sitä käytetään omaksi hyväksi, on minulle selvinnyt, niin että mielestäni käsitän syyt, jonka vuoksi sitä ei ainakaan kaikissa tapauksissa voida katsoa itsekkyydeksi. Sensijaan haluaisin ilmoittaa, että annetuissa ohjeissa esitetyt keinot rahallisen y. m. s. aseman parantamiseksi eivät mielestäni ole itsekkyydestä vapaat — joka tapauksessa ne helpommin johdattavat itsekkyyteen kuin ruumiin parantaminen samanlaisilla keinoilla. Voi olla, että olen väärässä. Joka tapauksessa luulen, että jotkut muutkin mahdollisesti ovat joutuneet tässä kysymyksessä samantapaisiin ajatuksiin. Jos siis Ruusu-Risti-lehdessä — toimittajan osastossa tai muualla — joku kerta sattuisi olemaan sopivaa tilaa, niin mitenkähän olisi, jos Te hyväntahtoisesti lausuisitte ajatuksenne tästä. Siinähän voisi ehkä ottaa samalla käsiteltäväksi muitakin tähän liittyviä ajatuksia, joita en ole hoksannut. A. P.

Vastaus. Koko asia on mielestäni katsottava toiselta kannalta — ei potilaiden, vaan parantajain. Panacean keksijät tarjoavat apua kärsiville, he tarjoavat apuaan ilman korvausta; heidän menettelynsä on siis uskosta ja rakkaudesta johtunut ja niin ollen epäitsekäs. Sama on laita, mikäli he lupaavat taloudellista vaurastumista: heidän kannaltaan tämäkin on epäitsekäs lahja. Tässä he kuitenkin asettavat

ehdon: autettavan täytyy olla kaikessa toiminnassaan rehellinen ja oikeudenmukainen; mitään vääryyttä tai petollisuutta ei hänen puoleltaan saa tulla kysymykseen. Panacea-seuran toiminnassa en näin ollen näe mitään itsekästä. Eikö jokaisen sekä ihmisystävän että „maailmanparantajan" unelma ole, että yksilöiden ja perheiden taloudellisetkin taakat keventyisivät? Eikö jokainen meistä nähdessään köyhän ja nälkäisen tarjoa hänelle apuansa? Siinä ei ole mitään luonnotonta eikä mitään itsekästä. P. E.

Huom.! Panacea tilatessa tai ilmoitusta tehdessä ei pidä lähettää rahaa.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: huhtikuun 22 p:nä *Jeesuksen elämänoppi*, 29 p:nä *Elämän näkemyksiä*, toukokuun 6 p:nä *Teosofisen liikkeen tehtävä ja tarkoitus*, 13 p:nä *T.S:n ohjelmapykälät*.

Helsingin kysymysillat ovat jatkuneet lauantaisin.

Ruusu-Ristin vuosikokous vietetään, kuten on ilmoitettu, helluntaina. Kokoukset alkavat lauantaina 26 p:nä ja jatkuvat tiistai-iltaan 29 p:nä. Maanantaina 28 p:nä on julkinen vuosijuhla Kansallisteatterissa klo 12 päivällä. Jäsenten vastaanottojuhla on lauantai-iltana klo 7. Vuosikokous tärkeine keskusteluineen alkaa sunnuntaina klo 10 a.p. Lastenjuhla on tiistaina klo 6 i.p. Kutsu seikkaperäisine ohjelmineen on lähetetty kaikille jäsenille.

Kesäkurssit pidetään Jyväskylässä heinä—elokuun vaiheviikolla. Vuosikokouksessa päätetään tarkemmin yksityisseikoista. Koska sivullisetkin, s. o. ei-jäsenet, ovat tervetulleita kesäkursseille, voivat halukkaat ilmoittautua R. R:n johtajalle, os. Pilpala, ennen heinäkuun 15 p:ää. R. R:n johtaja vastaa myös tiedusteluihin.

Turusta kirjoittaa meille A. R.: „Olemme tehneet huhtikuun ajalla Ruusu-Risti-työtä entiseen tapaan pitäen esitelmänlukuiltoja ja vapaamuurarikokouksia. Jokainen esitelmä on meille kallisarvoinen aarre, jonka iloisella odotuksella avaamme ja joka kerran saamme kokea, että joku uusi välähdys hengen maailmasta on meitä koskettanut. Ja sydämemme lähettää P. E:lle kiitosuhrinsa.

„Hannula on myös huhtikuun aikana ollut vieraanamme. Hän piti esitelmän yleisölle aineesta: Heikkous ja voima. Looshissa hän myös oli mukana ja piti meille mielenkiintoisen esitelmän ottaen lähtökohdaksi erään kuvauksen Pistis Sophiasta. Tämä oli hänen kolmas käyntinsä Turussa tämän työkauden aikana. Me olemme hänelle suuresti kiitolliset näistä käynneistä."

Jyväskylässä, tuossa Suomemme sydämessä, tehdään voimakasta työtä Ruusu-Risti-aatteiden merkissä. Huhtikuun Ruusu-Ristissä julkaisimme pitkän selonteon sikäläisestä työstä, ja sittenkin jäi mainitsematta eräs tärkeä puoli toiminnasta, nim. lootuskoulu, jonka johtaja Tyyne Jussila on tehnyt suuremmoista työtä. Lapset rakastavat lootuskouluaan ja sen sydämmellisiä opettajia Tyyne Jussilaa ja Tekla Stenbäckiä. Nyt on koulu tältä talvelta loppunut, samoinkuin Jussi Pohjanmiehen järjestämät maanantai-illat.

Suomen Rauhanliiton Helsingin osasto toimeenpani huhtikuun 15 p:nä kevätjuhlan, jossa m.m. Pekka Ervast piti puheen „itsekasvatuksesta käytännöllisenä rauhan työnä."

Henrik Uus in memoriam. „Ken sisäisestä onnen löys' ja rauhan, ken sisäisestä valkeuden löys, hän totisesti Iäiseks' on tullut ja astuva on rauhaan Iäiseen," sanoo Bhagavad-Gita. Vaatimattomasti ja kauniisti luetaan erään englantilaisen runoilijan, herkän lyyrikon hautakivessä: Tässä lepää ihminen, jonka nimi on veteen kirjoitettu. Hän ei halunnut nimeään kuuluisaksi, hän jätti jälkensä vain työnsä, tekonsa, ei muuta. Hänen nimensä sai tulla veteen kirjoitetuksi, joutua unhoon, kunhan vain joku hänen kylvämistään siemenistä, jalouden, hyvyyden, kaihon, ihmisrakkauden, uhrimielen, tiedon siemenistä jäisi itämään edes jonkun ihmisen ja lähimmäisen sydämeen, niin olisi hän onnellinen. Onnellinen, tyytyväinen, vaikkei hän kumpaakaan tavoitellut: teki vain velvollisuutensa ja poistui maailmasta.

Niin poistui myös veljemme Henrik Uus hiljaa, vaatimattomasti, eikä koko kansa, iso väki tiedä, mitä hän oli, mitä siemeniä hän kylvi halukkaiden sydämiin. Mutta ne, joiden sydämen pyhään puutarhaan joku hänen kylvämistään jaloista siemenistä pääsi itämään ja juurtumaan, he siunaavat sitä siementä, sitä kultajyvää ja sen kylväjää. Ja kun siitä siemenestä kerran on varttuva suuri, tuuhea puu, tuuhea kuin sadun elämänpuu, on sen viihtyisään suojaan ja varjoon hyvä monen uupuneen matkamiehen ja etsijän, elämän tarkoituksen ja päämäärän etsijän, levähtää kootakseen taas uusia voimia siihen taisteluun siihen kamppailuun, jonka nimi on Elämä. Sinulla oli paljon annettavaa, mutta ottajia oli vähän. Ole siunattu, Henrik, rauha sulle, veli Uus! Rafael Ronimus.

Ken haluaa ottopojan? Meitä on pyydetty ilmoittamaan, että äsken manalle muuttanut Heikki Uus on jättänyt jälkeensä m. m. seitsenvuotiaan pojan, turvattoman orvon, jonka joku armelias perhe olisi tilaisuudessa ottamaan kasvatikseen, jos hyvän työn haluaisi tehdä.

Mystica, joka tähän saakka on sijainnut Heikinkadun 10:ssä ja joka muutama kuukausi sitten avasi haaraosaston Unioninkadun 45:ssä, muuttaa kesäkuun 1 p:stä kokonaan tähän uuteen paikkaan, joten tämän kirjakauppamme ja kustannusliikkeemme osoite on kesäkuusta lähtien Helsinki, Unionink. 45.

Sairasapu ja opas Salve, joka kaksi talvikautta on toiminut Helsingissä Aleksanterink. 19:ssä, voittaen sillä ajalla monta ystävää ja suosijaa, muuttaa kesäkuun 1 p:nä Vuorikadun 5 B:hen, jossa pieni koti jälleen toivoo saavansa osakseen samaa luottamusta kuin tähänkin asti. Asemalta tullaan Vuorikadulle joko Kaisaniemen katua tai Hallituskatua pitkin. Viimemainittu katu on mukavampi niille, joille nousu portaita Kaisaniemenkadun puolelta on vaikea.

Nykyinen asema on Pekka Ervastin uuden kirjan nimi. Se on ilmestynyt Mystican kustannuksella ja sen hinta on Smk. 10:—. Se on toinen painos kirjasta „Uskonnosta ja elämästä", joka ilmestyi v. 1903, mutta se on varmasti uusi useimmille nykyajan lukijoille, sillä ensimäinen painos myytiin loppuun miltei heti kirjan ilmestyttyä. „Uskonnosta ja elämästä" otettiin nimittäin kirkon puolelta joksikin aikaa takavarikkoon ja tuli siten „kuuluisaksi", ennenkuin se pääsi yleisön käsiin. Toinen vähän lyhennetty painos sisältää kirjoitukset: Onko uskonto arvoton ja tarpeeton? Nykyinen asema. Vuorisaarna. Tietäjäin todistus. Yhteistyön perusta. — On kiintoisaa todeta, että tekijä on nuoruudestaan saakka ollut vakaumukseltaan ruusuristiläinen, s. o. teosofi, jonka huomio on kiintynyt vuorisaarnan eetillisiin opetuksiin.

VAPAAMUURARI
RUUSU-RISTI-LEHDEN LOOSHI-OSASTO

1 vsk. TOUKOKUU 1928 N:o 5

Uudestisyntyvää Egyptiä.

IV.

„Urhot astuvat kumpuin yöstä ja kertovat muinaiskansain työstä. Ne neuvovat polvea nousevaa . . .“ — Jos käännymme sisäisellä silmällämme katselemaan kansamme kehitystä koko kuluneen vuosisadan aikana, niin huomaamme erehtymättömiä oireita uudestisyntyvästä egyptiläisestä viisaudesta. Totisesti olemme nähneet urhojen astuvan kumpujen yöstä meitä opettamaan. Katsokaamme suurmiehiämme niin tieteen kuin taiteenkin alalla. Eikö heitä kaikkia olekin elähyttänyt se sama ihanne kuin egyptiläisiä vihityitä. Eivät sodat ja sotaiset sankarityöt ole suomalaisille merkinneet kunniaa ja mainetta. Heidän pyrkimyksensä on aina tähdännyt tiedonvoiman hankkimiseen. Suurmiehemme ovat jokainen pyrkineet saamaan selville suomalaisten syntysanat. Kielimiehet, kansatieteilijät, muinaistutkijat, taiteilijat, kaikki ovat ymmärtäneet, että pääsemme omalle kehitystiellemme vasta kun sanat saadaan salasta ilmi, julki luottehet lovesta. Ja varmoina voitosta tehdään edelleen työtä: „Kyllä saan sukusi tietä, löyän synnyntäsiasi“, sanovat kansallishaltian aarteille pyrkivät suurmiehemme. Väinämöinen näyttää tietä. Ei ollut hän sotasankari, vaan tietäjä iänikuinen. Sanan mahti oli hänen taikansa ja hän opetti, että se, joka asian tai kappaleen syntysanat tunsi, hän samalla oli sen herra. Hän siis, kuten egyptiläiset sanoivat, osasi lausua sen „jumalan“ nimen, joka tätä asiaa vartioi ja sen lausuttuaan päästi hän vapaaksi voiman, joka siihen oli sidottu ja salaisuus tuli ilmi. Ei ole siis siitä epäilystäkään, ettei sama tieto logoksen äänen väreilyjen mahtavasta voimasta myöskin olisi elänyt suomalaisten keskuudessa.

Väinämöinen meni Antero Vipusen vatsaan etsimään salaisuuksia. Hän tiesi, että makrokosmoksen salaisuudet olivat mikrokosmokseen kätketyt. Mutta vanha vihkimyk-

sen tie on sinne kuljettava. On astuttava „naisten neulojen neniä, miehen miekan tutkaimia, uron tapparan teriä". Silloin saavat sanat voiman, joka käy

„läpi luun, läpi jäsenen,
läpi lämminten lihojen,
läpi suonten soljuvien,
ihoon imentoraukan,
emon tuoman ruumihisen."

Vapaamuurarijärjestö on ehkä syvemmin kuin muut ymmärtänyt käytännössä tämän sanan voiman. Sille on annettu mahdollisuus tutkia egyptiläisten ja etiopialaisten vanhaa viisautta perintönä kulkeutuneiden rituaalien muodossa. Emme vielä ole pitkälle päässeet, mutta tiedämme kuitenkin, että se, mitä egyptiläiset nimittivät „salaiseksi valoksi" on käsissämme. Meille sanovat sisäiset johtajamme yrittäessämme tätä valoa levittää:

„Laai tunnus tultuasi,
salamerkki saatuasi.
Jyskä kuin ukon jyrynen,
välkä kuin tulen välähys."

Salamerkit käsissämme käymme herättämään kumpuihin kätkettyä viisautta. Seuraamme johtajiamme, jotka neuvovat meille niihin tien.

Sana tuli lihaksi. Olemme nähneet, että makrokosmoksen väreilyt todellakin ovat kerran maailmanhistorian aikana mikrokosmoksessa täydellisinä soineet. Tämä on se Jeesuksen Kristuksen suuri opetus, jota me jokainen omalla tavallamme koetamme lähestyä. Tieto kaikkiallisesta sanasta, logoksesta, joka entisaikoina vain oli vihittyjen viisaiden omaisuutta, on nyt meidän kaikkien löydettävissämme. Uuden ajan henki, edellisessä kuvattu kirkassilmäinen nuorukainen kertoo meille uudestisyntyneenä Väinämöisenä, uudestisyntyneenä Egyptin viisaana „paluusta uuden päivän koitteessa" entisten viisauksien aarteille. Kiteytämme hänen neuvonsa Eino Leinon sanoihin:

„Mennen maailmat syleile.
Astu kautta aikakautten,
tao päälles taistopaita
raudasta rakkaimman halusi,
hopeasta haavehesi,
kuparista kuolon uhman,
kullasta sydänkuvien,
piistä synkän itsepinnan."

K. A.-I.

Mitä H. P. B. sanoo vapaamuurariudesta.

(Poimintoja Isis Unveiled'istä.)

(Jatk.)

— — — — Mutta palatkaamme Robertsonin esitelmiin ja hänen syytöksiinsä muurariutta vastaan. Suurin syytös, mikä viimeksimainittua järjestöä kohtaan on esitetty on se, että muurarit hylkäävät personallisen Jumalan (Barruel'in ja Robertson'in arvovallalla sanottuna) ja väittävät omistavansa „salaisuuden, joka saattaa tehdä ihmiset paremmiksi ja onnellisimmiksi kuin miksi Kristus, hänen apostolinsä ja hänen kirkkonsa ovat voineet heidät tehdä". Jos viimeksimainittu syytös olisi puoleksikaan tosi, niin voisimme toivoa heidän todellakin löytäneen tämän salaisuuden kokonaan rikkomalla välinsä kirkon myytillisen Kristuksen ja virallisen Jehovahn kanssa. Mutta nämä molemmat syytökset ovat yksinkertaisesti vain yhtä pahansuopia kuin mahdottomia ja valheellisia, kuten kohta tulemme näkemään.

Älköön luultako, että minkäänlaiset personalliset tunteet vaikuttaisivat meihin lausuessamme mietteitämme muurariudesta. Kaukana siitä ja empimättä julistamme korkeimman kunnioituksemme järjestön alkuperäisiä periaatteita kohtaan, jonka järjestön jäseninä on joitakin erinomaisen arvossapidettyjä ystäviämme. Emme sano mitään muurariutta vastaan sellaisena, jona sen tulisi olla, mutta kiellämme sen sellaisena, joksi se nyt, niin hyvin katolisten kuin protestanttisten pappien juonien tähden vähitellen muodostuu. Vaikkakin se tunnustukseltaan on ehdottomasti kansanvaltainen niin sen kokoonpano käytännössä alistuu aristokratian, varallisuuden ja personallisen kunnianhimon alaiseksi. Vaikkakin se tunnustukseltaan on todellisten eetillisten oppien opettaja, niin on se käytännössä alentunut antropomorfisen teologian propagandaa levittämään. Puolialastomalle oppipojalle, joka tuodaan Mestarin eteen vihkimyksessä, opetetaan, että jokainen yhteiskunnallinen eroavaisuus jää syrjään looshin oven luona ja köyhinkin veli on jokaisen muun vertainen, olkoon kysymyksessä hallitseva ylimys tai keisarillinen prinssi. Käytännössä ammattikunta lakaisee maata jokai-

sen kuninkaallisen vesan edessä, joka suvaitsee kerrankin pukeutua vertauskuvalliseen lammasnahkaesiliinaan käyttääkseen sitä valtiollisena välikappaleenaan.

Kuinka pitkälle muurariveljeskunta tässä suhteessa on joutunut, voidaan päättää seuraavista sanoista, jotka eräs sen korkeimpia arvovaltaisia jäseniä, John Yarker nuorempi Englannista, Kreikan Suur-Looshin entinen Suur-Vartiopäällikkö, Svedenborgin riituksen Suur-Mestari, myöskin Vanhan ja Alkuperäisen Muuraririituksen Suur-Mestari ja taivas tiesi mitä muuta, lausui, että nimittäin muurarius ei häviä mitään „asettamalla vaatimukseksi korkeampi (ei rahallinen) jäsenyyden ja siveellisyyden taso ja poistamalla kaikki terävän vilpillisyyden, häpeän, historiallisten asteiden sekä muiden siveettömien väärinkäytösten purppurat". Ja edelleen: „Sellaisena, jona muurariveljeskuntaa nyt hallitaan, tulee ammattikunnasta miltei hurjistelijain paratiisi. Ulkokullattu „armelias" on unohtanut Pyhän Paavalin määritelmän ja koristaa rintansa armeliaisuuden jalokivellä (saatuaan suurilla maksuilla hankituksi itselleen tämän „purppuran" jakaa oikeutta toisille veljille, jotka ovat kyvykkäämpiä ja siveellisempiä, mutta vähemmän varakkaita) — kurja vale-muurarikoristeiden anastaja; — roistomainen liikemies huijailee satoja ja tuhansia vaikuttaen harvojen tosien veljien omiintuntoihin; muurariuden „keisarit" ja muut seikkailijat voittavat valtaa ja rahoja niiden aristokratian nimessä tehtyjen vaatimusten avulla, joita he ovat kiinnittäneet järjestöömme — ad captandum vulgus".

Emme hae syytä esittääksemme salaisuuksia, joita valapattoiset muurarit kautta maailman ovat ilmiantaneet. Kaikki mitä elollista on vertauskuvallisissa esityksissä, riituksissa tai tunnussanoissa nykyaikaisessa muurariudessa on tuttua itämaalaisissa veljeskunnissa, vaikkakin sen ja näiden välillä ei näytä olevan minkäänlaista yhteyttä. Kun Ovidius selittää, että Medealla oli „käsivarsi, rinta ja polvi paljaana, vasen jalka länttäkantaisena" ja Virgilius Didosta puhuessaan sanoo, että „kuningattarella itsellään . . . nyt varmana kuolemaan on toinen jalka paljaana j. n. e.", niin miksi epäiltäisiin, ettei itämailla olisi todellisia pyhien Veedakirjojen patriarkkoja, jotka saattaisivat selittää puhtaan hindulaisen teologian esoterismia sekä brahmanismia aivan yhtä syvästi kuin europpalaiset patriarkat?

Ja joskin muutamat muurarit, jotka ovat tutkineet kabbalaa ja muita harvinaisia teoksia, ovat tulleet personallisiin kosketuksiin Veljien kanssa kaukaisesta idästä ja ovat oppineet vähän todellista esoterista muurariutta, niin ei se koske satoja nykyisiä amerikkalaisia loosheja.

(Jatk.) Suom. K. A.-I.

Alttarituli.

Tiedämme, että tuli näytteli tärkeätä osaa ihmisten uskonnollisissa menoissa jo kaukaisina esihistoriallisina aikoina. Tutkiessamme uskontoja, huomaamme alttareilla aina olleen pyhän tulen, jota papit ja vestaalit tarkoin vartioivat ja joka heille oli elämää kalliimpi. Raamatussa viitataan useissa kohdin pyhään tuleen, joka kuului muinaisten israelilaistenkin jumalanpalvelusmenoihin. Polttouhreja varten rakennettu alttari on yhtä vanha kuin ihmissuku ja sitä on käytetty siitä asti, kuin alkuihminen muinaisen Lemurian usvista kohoten ensi kerran näki auringon, maailmankaikkeuden suuren tulihengen. Zoroasterin tunnustajat ovat vuosisatojen aikana pyhittäneet tulen suurelle jumalalleen, Ormuzille, jonka he sanovat luoneen maailman.

On kaksi uskonsuuntaa, jotka läheisesti liittyen viisausoppeihin, ruumiillistuttavat opin tulesta ja vedestä, näistä kahdesta luonnon vastakohdasta. Ne ihmiset, jotka vaeltavat uskon, sydämen tietä, käyttävät vettä ja heitä nimitetään Sethin pojiksi, kun taas niitä, jotka etenevät ymmärryksen ja toiminnan tietä, nimitetään Kainin pojiksi. Kain taas oli Samaelin, tulenhengen poika. Nykyään tapaamme viimeksimainitun tien kulkijoita alkemistien, hermetisten filosofien, rosenkreuziläisten ja vapaamuurarien keskuudessa.

On helppo ymmärtää, että itse olemme kuutiomaisia alttareita, joiden päällä ja sisällä alttarituli palaa. Vuosisatojen aikana on jo oppi tulesta ylläpitänyt ja lietsonut henkistä liekkiä sisäisimpänä merkityksenään muinaisten pappien vartioidessa Vestan temppelin tulta yötä päivää.

Alkemistin ikuisesti loistava lamppu, joka paloi Rooman katakombeissa tuhansia vuosia ilman polttoainetta, on vain vertauskuva tästä samasta sisäisestä hengen tu-

lesta hänessä itsessään, joka paloi hänen tietään vaeltaessaan. Sitä verrataan ihmisen selkärankaan, jonka päässä loistaa pieni sininen ja punainen liekki. Samoin kuin esi-isiemme lamppua ravittiin ja ylläpidettiin puhtaimmalla oliiviöljyllä, niin muuttaa ja puhdistaa ihminen sisäisesti elinnesteensä, jotka ylöspäin suunnattuina sitten ravitsevat hänen sisässään ikuisesti palavaa lamppua.

Muinaiset kansat uhrasivat alttareillaan polttouhreja jumalilleen. Vanhat hierofantit suitsuttivat pyhää savua ja uhrasivat muita hyvälle tuoksuvia aineita. Vapaamuurarit käyttävät yhä vieläkin vertauskuviensa joukossa suitsutusastiaa, mutta harvat veljet huomaavat, että se on heidän oma vertauskuvansa. Muinaisajan kansat käyttivät opettaessaan tällaisia esineitä ihmisen kehityksen vertauskuvina. Niin kuin pieni tulikipinä hitaasti kuluttaa kaikki hiilet suitsutusastiasta, niin hengenkin tuli hitaasti polttaa ja muuttaa oppilaassa huonot ominaisuudet ja metallit, jotka uhrisavuna nousevat jumaluuden alttarilta. Kerrotaan kuningas Salomonin lopettaessaan temppelinsä rakentamisen uhranneen Jumalalle härkiä ja polttaneen ne temppelinsä alttarilla. Nykyajan ihmiset ihmettelevät, miksi raamatussa niin usein kerrotaan eläinuhreista. — Tutkija huomaa kuitenkin, että nämä eläinuhrit aina ovat olleet yhteydessä eläinradan merkkien kanssa ja että kun Oinas tai Härkä uhrattiin alttarilla, tarkoitettiin, että uhrialttarilla poltettiin ne ihmisen ominaisuudet, joita Oinaan tai Härän merkit edustivat. Toisin sanoen, oppilas, joka kokeiden kautta puhdisti itseään, uhrasi alemman itsensä eläimelliset halut ja taipumukset korkeamman minän alttarilla.

Vapaamuurareilla huomaamme myöskin erään kuoleman symboolin. Se käsittää lapion, ruumisarkun ja avoimen haudan ja arkun päähän on kiinnitetty akaasian tai jonkun muun ikivihreän kasvin oksa. Kautta aikojen on lapiota pidetty kuoleman vertauskuvana.

Thotin kirjassa, tuossa merkillisessä teoksessa, joka meille on periytynyt tavallisten pelikorttien muodossa, huomaamme hyvin merkillistä symboliikkaa. Korttisarjoista on lapio ainoa, jossa eivät hovilaiset katso kortin silmään. Muissa korteissa katsovat kuninkaat ja kuningattaret suoraan erääseen pieneen merkkiin kortin kulmassa, mutta lapiokorteissa katsovat he poispäin siitä. Sanotaan nykyään, että lapio vain on tammenterhon kuva, mutta salatieteilijä tietää asian oikean laidan. Hän tietää,

että lapio, joka aina on ollut kuoleman vertauskuva, muodostaa tärkeän osan hänen omasta luurangostaan. Jos tarkastelette lapiota ja tunnette ruumiin osat, niin huomaatte haudankaivajan lapion muistuttavan selkärankaa ja sen lapa pyhää luuta. Varsi on selkäranka joka samalla on intohimojen keihäs. Sen ja niiden huokosten läpi, joita tämä luu on täynnä, kulkevat selkärangan juuret, jotka todellakin samalla ovat elämänpuun juuret. Tämä on keskus, joka ravitsee selkärangan alempia nikamia ja pyhää luuta, jotka kaivavat haudan kaikelle luodulle. Tätä on onnistuneesti verrattu haudankaivajan lapioon, jota vertauskuvaa useiden salaisten järjestöjen veljet ovat käyttäneet opetuksissaan. Ne voimavirrat, jotka työskentelevät näiden alempien selkäranganhermojen kautta, ovat muutettavat ja kohotettavat niin, että ne ylläpitävät alttaritulta tai selkärangan ylempää päätä.

Siitä, keskittyvätkö ajatukset ja tunteet alempiin tai korkeampiin asioihin riippuu, mihin tätä elämänvoimaa käytetään. Jos alemmat halut ovat etualalla, niin palaa alttarin tuli matalana ja lepattaen, sillä sitä ravitsevat voimat ovat silloin suunnatut alempiin keskuksiin. Mutta kun ihmisen jalommat ominaisuudet voittavat, nousevat alemmat voimat ylöspäin käyden puhdistuksen kautta, joka saa aikaan, että niitä voidaan pitää ikuisesti palavan tulen polttoaineena. Näin ollen ymmärrämme, miksi oli niin suuri rikos antaa lampun sammua, sillä Tulipylväs, puhdistettuna ja valmistettuna tabernaakkelin yläpuolella olevan Kaikkein Korkeimman ohjeiden mukaan, on hengen tuli, joka ihmisen päällä leijaillen aina valaisee hänen teitään.

Meidän järjestelmämme aurinko, joka loistaa henkisenä aurinkona maapallomme takana, on yksi tällainen liekki. Se ei alkuaan ollut suurempi meidän henkistä aurinkoamme, mutta vetovoimansa ja aina kasvavan energiansa muuntumisen kautta on se saavuttanut nykyisen suuruutensa. Tämä ihmisessä palava liekki on „valo pimeydessä“. Se on hänen henkinen liekkinsä ja se valaisee siellä, missä ei ulkonainen valo voi valaista. Sen säteily avaa hänen silmänsä näkemään kosmoksen salaisuudet toisen toisensa jälkeen ja hänen tietämättömyytensä häviää sitä mukaa kuin hänen valonsa leviää, sillä tuntemattoman pimeys voidaan saada häviämään ainoastaan valon avulla. Ja mitä suurempi on valo, sitä kauempana on pimeys. Tämä on

se lamppu, jota viisas kantaa elämän pimeitä teitä vaeltaessaan ja joka antaa hänelle kyvyn pelotta kulkea elämän kivisillä poluilla ja jyrkänteiden reunalla. Ja vaikka hän kaiken muun saavuttaisikin, mutta olisi ilman tuota sisäistä valoa, niin ei hän tietään löytäisi, ei voisi askeleitaan ohjata, eikä karkoittaa pimeyttä totuuden valolla.

Vartioikoon sentähden jokainen etsijä oman alttarinsa tulta. Tehköön hän tuon alttarin, oman ruumiinsa, niin kauniiksi ja sopusointuiseksi kuin mahdollista ja uhratkoon hän tällä alttarilla pyhää savua ja mirhamia, pankoon sille kaikki tekonsa ja vaikuttimensa. Ja kuten hän temppelissään uhraa kaiken jumalansa alttarilla, niin hän päivä päivältä päästen alempien tunteittensa herraksi hävittää kuolevaisuuden vertauskuvat, arkun ja avonaisen haudan. Ymmärtäköön hän, että näyttäköön hänen elämänsä kuinka kristallisoituneelta ja kuolleelta tahansa, niin se, että hän elää, jo todistaa, että jossain hänen omassa itsessään elää akaasian oksa, elämän ja kuolemattomuuden vertauskuva. Ja vaikkakin hänen elämänsä tuntuu kylmältä, niin, jos hän vain lisää polttoainetta, saattaa hän jokapäiväisellä toiminnallaan uudelleen lietsoa alttaritulta. Tämä auttaa kirkkaasti loistaen hänen veljensäkin sytyttämään siitä oman liekkinsä valmistaakseen siitä uhrin elävän Jumalan alttarille.

Lehdestä „The All-Seeing Eye“. Suom. I. L.

Meksikon Rosenkreuziläinen.

(Jatk.)

Monteneron vaimo oli niitä naisia, jotka alituisesti saattavat sekä itsensä että muut kärsimään mustasukkaisuuden marttyyriutta. Hän ei voinut ymmärtää, että mies toisinaan saattaisi ottaa osaa johonkin, tai menisi seuraan, missä ei naisia olisi mukana. Hän luuli aina olevansa petetty, vakoili miestään kaikilla tavoin ja luki kaikki hänen kirjeensä päästäkseen perille jonkun naisen mahdollisesti lähettämästä kirjelipusta.

Niinpä hän seuraavana aamuna, kun majuri tuskin oli päässyt hereille, pani toimeen mustasukkaisuuskohtauksen.

„Tiedän kyllä että sinä eilen illalla olit ulkona jonkun naisen kanssa“, väitti hän, „muuten et olisi tullut kotiin niin myöhään. Kuulin askeleesi portaissa. Mutta annahan olla, pääsen kyllä asiasta selville ja silloin on eromme valmis. En enää kestä tätä elämää. Minkä-

tähden te miehet menette kanssamme naimisiin, kun mielenne vain tekee meitä pettää ja tehdä onnettomiksi? Kun kerran tahdot juosta toisten naisten jäljissä, niin miksi et jättänyt minua rauhaan vanhempieni luo?"

Mutta Montenerolla oli pää täynnä toisenlaisia asioita, eikä hänen mielensä sentähden tehnyt jatkaa tämänkaltaista seurustelua. Päättäväisesti vei hän vaimonsa pois huoneestaan ja sanoi vakavana:

„Pyydän, että jätät minut rauhaan. En ole ollut kenenkään naisen seurassa, vaan olin taas eilen mieskutsuissa."

„Niin, sehän on ainainen verukkeesi, sen tunnemme jo", hänen vaimonsa kiihtyneenä vastasi.

Majuri halusi välttää sen enempää sananvaihtoa ja meni virkaansa aamiaista syömättä. Vasta myöhään illalla palasi hän kotiin, kun hänen vaimonsa jo kauan sitten oli mennyt levolle. Väsyneenä ja uupuneena päivän rasittavasta työstä, nukahti hän pian.

Seuraavana aamuna astui hänen vaimonsa huoneeseen: „Tässä ovat sanomalehdet ja posti." Samalla ojensi hän miehelleen muutamia kirjeitä sekä Mestarin lähettämän kortin. Rasmussen oli kirjoittanut vain lyhyesti seuraavat sanat kortille.

„Tapaamme tänä iltana klo 8½ Colon-kahvilassa. Parhaat terveiseni."

Valitettavasti oli nimikirjoitus hyvin epäselvä, muuten olisi Monteneron puoliso heti tiennyt, kuka lähettäjä oli, sillä hänkin tunsi tämän henkilökohtaisesti.

Montenero oli hermostuneesti temmannut kortin muitten postilähetysten joukosta lukeakseen sen ensimmäiseksi. Mustasukkaisin katsein seurasi hänen vaimonsa näitä liikkeitä. Hän tiesi riittävästi. Hänen miehellään oli kohtaus, — luonnollisesti naisen kanssa —, Colon-kahvilassa klo 8 ½ ja hän päätti tällä kertaa nostaa metelin ja sen kautta jollain tavoin saada avioero järjestetyksi.

Kiihtyneenä, nöyryytettynä meni hän makuuhuoneeseensa raivosta ja suuttumuksesta koko ajan nenäliinaansa pureksien. Tässä mielentilassa tapasi hänet Monteneron äiti, joka melkein joka aamu tuli tervehtimään lapsiaan.

„Joko te taas olette riidelleet," oli äitiraukan epätoivoinen kysymys. „Eikö teidän luonanne enää kuulekaan muuta kuin riitaa ja toraa, lapset? Milloinka te vihdoinkin tulette järkiinne? Elämännehän voisi olla niin mukavaa. Tiedätkö, rakas miniä, mitä teiltä puuttuu saattaaksenne ajatuksenne pois tuollaisista mitättömyyksistä. Lapsia teiltä puuttuu."

„Päinvastoin, äiti. Jumalan kiitos, ettei meillä niitä ole", vastasi nuori rouva kiivaasti. „Hyvä Jumala on minua siitä varjellut. Nyt voin vielä hakea eroa."

„Mutta rakas lapsi", sanoi äiti rauhoittaen: „Olethan sinä jo niin usein epäillyt väärin. Varmaan ei asia nytkään ole niin pahasti."

„Olisit nähnyt, äiti, kuinka ihastuneena hän luki korttia, jossa eräs nainen pyysi hänet illalliselle yksityiseen huoneeseen tänä iltana klo ½ 9. Mutta minä menen sinne, siitä hän saa olla varma, sillä näin en kuitenkaan salli itseäni kohdella. Voisin vaikka ruiskuttaa vitriolia tuon naikkosen kasvoihin."

Majurin äiti ei ollut vielä koskaan nähnyt miniäänsä näin päättäväisenä. Onnettomuutta estääkseen sanoi hän rauhoittavasti:

„Lapsi, olet liian hermostunut. Olet aivan liian kiivas ja kadotat ehkä juuri sen kautta varman todistuksen. Jos asia todella on niin, kuten väität, niin salli minun mieluummin mennä sinne. Minähän olen hänen äitinsä ja tuon hänet varmasti luoksesi."

„Ei, äiti, menen mieluummin itse."

Vihdoin sopivat naiset, että he yhdessä yllättäisivät uskottoman aviomiehen.

Tällä välin oli Montenero sanomalehdistä saanut tietää, että lähetystösihteeri oli vapaaehtoisesti antanut itsensä ilmi poliisille ja että kaikki oli tapahtunut, kuten palvelijan henki oli selittänyt. Lähetystösihteeri oli murhannut palvelijan ja sytyttänyt lähetystön tuleen kiinnittääkseen epäilykset syyttömään. Samassa sanomalehdessä julkaisi se perheenisä, jonka vaimo Rasmussenin ihmeellisen voiman kautta oli pelastunut, kiitoskirjoituksen perhelääkärilleen.

Montenero hymähti.

„Tuopa saattaa helposti koristella itseään vierailla höyhenillä. Kukaan ei saa tietää, että vaimo saa pelastuksestaan kiittää näkymätöntä rosenkreuziläistä."

Koko päivän oli majuri mitä parhaimmalla tuulella. Hän halusi sydämestään lähestyä vaimoaan ja teki kaiken voitavansa saattaakseen tämän sovinnolliselle mielelle, mutta kaikki oli turhaa. Hänen vaimonsa oli tänään paatuneempi kuin koskaan ennen. Lopulta ymmärsi hän, että kaikki vaivannäkö oli turhaa.

Hyvään aikaan meni hän jo Colon-kahvilaan, missä Rasmussen häntä odotti. Tämä ojensi hänelle ystävällisesti kätensä.

Muutamien tervehdysten ja johtavien sanojen jälkeen aikoivat he juuri alkaa keskustelunsa pääaineestaan kabbalasta ja azteekien kalenterikivestä, kun heidän korviinsa tunkeusi eteisestä kiivas sananvaihto ylitarjoilijan ja erään naisen välillä. Montenero kuunteli ällistyneenä ja eroitti vielä seuraavat sanat:

„Minun täytyy puhutella siellä olevaa herrasmiestä. Laskekaa minut sinne."

„Herra ei halua tulla häirityksi."

Samassa keskeytyi sananvaihto.

„Mitä tämä on", ihmetteli Montenero itsekseen, „ääni . . . ."

Mutta hän ennätti tuskin nousta paikaltaan, ennenkuin ovi jo riistettiin auki ja Montenero näki kynnyksellä . . . äitinsä. Tämä, yhtä yllätettynä, aikoi silmänräpäyksessä vetäytyä takaisin huomattuaan täällä naisen sijasta konsuli Rasmussenin. Mutta oli jo liian myöhäistä. Sukkelana ja oikein naisen tavalla itseään hilliten keksi hän heti uskottavan selityksen tuloonsa ja pyysi anteeksi häiritsemistään.

„Ette ensinkään häiritse, armollinen rouva, päinvastoin. Pyydän, jääkää seuraamme."

Rasmussen ja Monteneron äiti tunsivat toisensa jo vuosikausia. Herrat olivat nousseet paikaltaan ojentaakseen hänelle kätensä ja pyysivät hartaasti häntä jäämään.

Tilanne, mihin vanha rouva oli joutunut, oli vieläkin pahempi, kuin mitä herrat saattoivat aavistaa. Tuolla ulkona kadullahan odotteli hänen miniänsä, Monteneron vaimo, rakastetun naisen tuloa ja hänen tarkoituksensa oli ollut panna tämä tilille asiasta äidin koettaessa pidättää poikaansa kahvilassa. Näin olivat naiset keskenään sopineet. Mitä oli äidin nyt tehtävä? Jos hän nyt lähtisi, saattaisi hän poikansa, kuten hän nyt näki, ansaitsemattoman mustasukkaisuuskohtauksen alaiseksi. Missään tapauksessa ei nuori nainen enää voinut kauemmin jäädä kadulle seisomaan. Hän oli hyvinkin kiusallisessa tilanteessa, mutta — uutta pelastusta miettien — sanoi hän äkkiä:

„Jään mielelläni, hyvät herrat, pyydän kuitenkin vielä saada het-

keksi poistua, sillä minun täytyy ensiksi lähettää kotiin palvelijatar, joka oli mukanani."

„Äiti rakas, minä teen sen puolestasi", ehdotti hänen poikansa kohteliaasti ja nousi paikaltaan.

„Ei, se ei käy päinsä, minun täytyy tehdä se itse", vastasi äiti sisäisesti kovin kiihtyneenä.

Lopuksi päättivät he mennä yhdessä.

Kuitenkin oli kohtalo jo näytellyt osansa ja ennättänyt heidän edelleen. Vartiota pitävä poliisi oli nähnyt nuoren rouvan kuljeskelevan edes takaisin katukäytävällä ja pitänyt häntä katunaisena. Nuori rouva oli tästä odottamattomasta kohtauksesta kiihtynyt ja antanut vastauksia, jotka poliisi selitti väärin. Tämä vaati häntä näyttämään paperinsa osoittaakseen oliko hän tarkastuksen alainen, mutta tyytyi vihdoin siihen, että rouva menisi kotiinsa.

Kun eivät Montenero ja hänen äitinsä nähneet häntä katukäytävällä, ei heillä ollut muuta neuvoa kuin kysyä poliisilta oliko hän nähnyt kadulla odottavaa naista.

„Ei", vastasi tämä. „Niin, kyllä täällä tosin vähän aikaa sitten juoksenteli eräs naikkonen, jonka lähetin kotiinsa!"

Montenero oli heti käsittänyt tilanteen ja kun äiti oli pojalleen kertonut lähemmin asiasta, naurahti Montenero ja sanoi:

„Nytpä on pikku rouvani kerrankin saanut ansaitun rangaistuksen tyhmistä ja aiheettomista mustasukkaisuuden kohtauksistaan."

He päättivät sitten, etteivät antaisi herra Rasmussenin huomata mitään ja menivät jälleen sisään viettääkseen iltaa yhdessä.

Oikeastaan oli Montenero iloinnut kahdenkesken olostaan Rasmussenin kanssa, niin ettei hänen äitinsä tulo ollut hänelle aivan mieleen. Ainoana poikana rakasti hän häntä kuitenkin suuresti.

Rouva Montenero oli kiihkoisa katolilainen ja oli aikoinaan surrut paljon poikansa mielenmuutoksesta, sillä tämä oli ennen ollut harras ja uskovainen Pyhän Josefin seurakunnan jäsen. Nyt oli hän antanut sielunsa spiritismin paholaiselle, arveli äiti. Itku silmissä sanoi hän kerran pojalleen, kun tämä lähti spiritistiseen istuntoon:

„Etkö tiedä, että pyhä kirkkomme pitää näitä asioita hyvin vaarallisina uskovaisten sieluille? Kuinka kauheata onkaan äidin nähdä, että hänen ainokainen poikansa kulkee ikuista kadotusta kohti."

„Mutta rakas äiti", oli tämä vastannut „en todellakaan ymmärrä sinun suruasi ja huoltasi minusta tässä suhteessa. Etkö siis ollenkaan tiedä, että koko katolilainen kirkko perustuu tälle henkiopille ja että henget ovat toimineet aivan Vapahtajamme ajoista asti viimeisiin päiviin, vieläpä enkelit Häntä itseään palvelivat: Hänen tarvitsi vain rukoilla Isää, niin tämä lähettäisi enemmän kuin kaksitoista legioonaa enkeliä Häntä pelastamaan?

Mutta mitä puhunkaan? Koko raamattu, ensi sijassa uusi testamentti on täynnä kertomuksia hengistä, kuten olet lukenut vulgata-käännöksestäsi. Poista niiden vaikutus Apostolein Teoista — missä kerrotaan Jeesuksen itsensä ilmestyneen Paavalille, joka häntä vainosi — ja koko keskiajasta, jolloin pyhimykset ilmestyivät kristityille ja heitä elähyttivät, niin mitä jääkään jälelle koko kristinuskosta, joka ei muulle perustu, kuin juuri tälle henkiopille?

En ollenkaan ymmärrä, kuka sinussa on saanut herätetyksi tuon kiittämättömän ja vieläpä typerän vihan oppisuuntaa vastaan, jonka eittämättömänä päämääränä on yhä uusien todistusten kautta sielun jatkuvasta elämästä tukea ja voimistuttaa uskoa sielun kuolematto-

muuteen. Vai etkö luule, että tämä kuolemattomuususko meidän aikanamme kaipaisi tukea, kun sen vastustajat, materialistit, enemmän kuin ennen todistavat päinvastaista ja kieltävät kaiken sen minkä tuhannet pitävät kaikista pyhimpänään — hengen kuolemattomuuden. Nimittäen itseään ajattelijoiksi ja filosofeiksi arvelevat he jo nyt avanneensa luonnonkirjan viimeisen sivun."

„En ymmärrä sinua, rakas äiti", oli hän edelleen ajatuksissaan jatkanut, „sillä olen huomannut monen todellisen papin suhtautuvan järkevästi ja ennakkoluulottomasti spiritismiin."

Voitonriemuisena oli hän tuonut äidilleen kirjan, jossa pyhän isän henkilääkäri puolusti henkitieteitä. Näissä spiritistisissä havainnoissa, jotka korkeat Vatikaanin virkailijat olivat koonneet ja julkaisseet, löysi Montenero todistuksen siitä, että roomalainen kirkko oli huomannut, kuinka paljon tukea heikkenevä usko voisi saada henkiopeista, jotka itse asiassa muodostivat kristinuskon ytimen.

Monteneron harras halu oli jo kautta vuosien ollut päästä liittymään vapaamuurarijärjestöön. Hän oli kuullut vapaamuurareista niin paljon kaunista ja jaloa, ja koetti nyt hankkia itselleen mahdollisimman paljon vapaamuurariutta käsittelevää kirjallisuutta lukien sitä innokkaasti. Kuitenkaan ei hän ollut uskaltanut pyrkiä järjestöön välttääkseen tekemästä äidilleen enemmän surua. Sillä tämän kuullen tarvittiin vain lausua sana vapaamuurarius, kun hän jo teki pyhän ristinmerkin ilmaan ikäänkuin ajaakseen pois elävän perkeleen.

Majuri oli eräästä kirjasta tavannut ratkaisevan todistuksen siitä, että Pius IX oli vihitty vapaamuurarijärjestöön ja usein otti osaa Justicia-looshin työhön Santiago de Chilessä siihen aikaan, jolloin hän toimi Nuntiuksen sihteerinä Etelä-Amerikassa ja asui siellä.

„Nyt", sanoi hän itselleen, „ei rakkaalla äidilläni enää saata olla mitään vastaansanomista, kun paavikin on vapaamuurari."

Mutta tälläkään kerralla ei hän ollut mitään voittanut, vaan äiti oli tullut murheelliseksi ja vaatinut häneltä lupauksen olla puhumatta asiasta enää koskaan. Montenero olikin tähän asti pitänyt sanansa ja oli jo siihen tyytynyt, ettei tämä toivo voisi täyttyä äidin eläessä.

Siinä silmänräpäyksessä, jolloin rouva Montenero tapasi nämä molemmat herrat, leimahti hänessä salaman nopeudella se ajatus, että taas oli kysymys vapaamuurarijärjestöön liittymisestä, sillä hän tiesi miesvainajansa ajoilta, että Rasmussen kuului tähän liittoon ja hän piti suojeluspyhimystensä johtona sitä, että hän oli tullut oikeaan aikaan pelastaakseen poikansa.

Monterossa oli syntynyt sama ajatus, eikä hän nyt tahtonut antaa tilaisuuden luiskahtaa käsistään taistellakseen vielä kerran asiasta äitinsä kanssa, sillä konsuli Rasmussenin läsnäollessa hän itse ainakin saisi käyttää puheenvuoroa, joka ei aina onnistunut heidän puhuessaan kahden.

Tuskin olivat he uudelleen istuutuneet, kun Montenero jo kävi kiinni katkenneeseen keskusteluun.

„Herra Rasmussen", sanoi hän, „kun sattuma nyt on johtanut äidin tänne, niin pyytäisin Teitä olemaan sovintotuomarina välillämme."

„Mitä? Sovintotuomarina?" kysyi hämmästyneenä ja kuitenkin hymyillen konsuli Rasmussen. „Äidin ja lapsen välillä ei tarvita muuta sovintotuomaria kuin — äidinrakkaus yhdistettynä lapsen kuuliaisuuteen."

„Niin sananmukaisesti ei se ollutkaan tarkoitettua", vastasi sa-

moin iloisesti naurahtaen Montenero. „Kysymyksessä ovat erilaiset mielipiteet uskonnollisissa asioissa. Äitini vaatii, että minä yhä vielä seuraisin sokeasti kirkon oppia, uskontoa, joksi hän sitä nimittää, vaikka nämä kaksi käsitettä ovatkin aivan eri asioita, ja uskoisin kaikkeen, mitä papit sanovat.

Toiselta puolen on hän antanut minulle akateemisen kasvatuksen ja salli, että saisin lukea suurten filosofien teoksia. Toiselta puolen vaatii hän taas, että tukahuttaisin itsessäni nämä tiedot ja alistuisin ehdottomasti kirkon vanhentuneisiin käsityksiin. Kun äitini näki, ettei hän päässyt minuun vaikuttamaan oikeaoppisilla uskonopeilla ja kun jonakin valvomattomana hetkenä sanoin, etteivät minua johtaneet papit, vaan itse raamattu, niin osti hän itselleen vulgata-painoksen ja toistaa minulle nyt alituiseen siitä raamatunlauseita.

Kuten tiedätte, niin kiinnittävät mieltäni salatieteet ja olisin maailman onnellisin ihminen, jos saisin raamattuani tässä mielessä tutkia ja jos edes äitini minua tässä ymmärtäisi, sillä minun täytyy kieltäytyä kaikesta ajatuksenvaihdosta vaimoni kanssa, joka yleensä ei näistä asioista välitä."

Rasmussen oli vaieten kuunnellut oppilastaan. Mutta äidin mielestä oli tämä johdatus jo ollut liian pitkä. Hän oli jo useita kertoja tahtonut keskeyttää poikaansa, saadakseen konsulin tukemaan omia mielipiteitään, sillä hän tiesi hyvin, ettei sivistynyt mies mielellään vastustaisi naista. Ennenkuin Montenero lopetti puheensa, sanoi hän, äitinsä puoleen kääntyen:

„Äiti, tiedän että herra konsuli voi iloita suosiostasi ja että panet arvoa hänen mielipiteilleen."

„Jos pitää paikkansa, mitä poikanne sanoo, niin kiitän Teitä, armollinen rouva", sanoi Rasmussen. „Olen hyvin mieltynyt majuriin, sillä olinhan, kuten tiedätte, miesvainajanne hyvä ystävä."

Rouva Montenero punastui hiukan. Jotain näytti tapahtuneen hänen ja Mestarin välillä.

Konsuli Rasmussen ja Monteneron isä, joka oli ollut kuolleena jo lähes 22 vuotta, olivat paljon seurustelleet keskenään. Nuori Montenero oli silloin lukiolainen, mutta ei ollut koskaan saanut mitään kuulla isänsä uskonnollisista tai filosofisista mielipiteistä. Nyt sai hän sattumalta tietää, että hänen isänsä oli ollut vapaamuurari, sillä Rasmussen sanoi, taaskin kääntyneenä hänen äitinsä puoleen:

„En koskaan unohda, kuinka uskollisesti ja tunnollisesti veljemme Montenero, teidän puolisonne, uhrautui vapaamuurariudelle. Hänen hyväntekeväisyytensä muodostui meille tunnussanaksi. Ja kuinka hän Teitä rakastikaan!"

„Äiti." Rouva Montenero punastui uudelleen, sillä omatunto soimasi häntä ja häpeissään käänsi hän katseen poikaansa. Jo kysyikin Montenero hämmästyneenä: „Miksi et ole koskaan kertonut, että isäni oli vapaamuurari?"

Rouva Montenero hämmentyi yhä enemmän, mutta ei voinut vastata mitään, sillä Rasmussen jatkoi oppilaaseensa kääntyen:

„Minä luulin, että tiesitte sen, herra majuri. Teidän herra isänne oli hyvin hyvä ja innokas vapaamuurari ja harrasti sattumalta, kuten Tekin, muurarihenkisiä salatieteitä. En usko, että kenelläkään toisella meidän joukossamme ollut niin komeata kirjastoa, niin arvokasta kirjakokoelmaa kuin Teidän isällänne. Muistan muutamia latinankielisiä teoksia, jotka olivat ainoita laatuaan."

„Eikö totta, armollinen rouva", sanoi konsuli kääntyen äitiin

päin, „Teidän herra puolisonne sanoi usein arvelevansa, että hänen kirjakokoelmansa olisi 80.000 pesetan arvoinen?"

Rouva Montenero ymmärsi, että hänen nyt oli tehtävä tili pojalleen ja hän piti parhaimpana tehdä se heti. Niinpä tunnusti hän polttaneensa rippi-isänsä kehoituksesta kaikki kirjat ja luvanneensa tälle keskeyttämättä ja aina kaikin tavoin vastustaa salatieteitä ja vapaamuurariutta, jotta hän siten sovittaisi ja hyvittäisi sen, minkä hänen miehensä papin mielestä oli rikkonut.

Monteneron äidin oli pakko kaikin keinoin välttää jatkuvaa keskustelua tästä asiasta. Hän pelkäsi miehensä ystävän oikeutettuja moitteita sekä poikaansa, jonka omaisuutta hän kirjaston arvolla oli vähentänyt. Hänhän oli aina kertonut, ettei isällä ollut kirjoja ollutkaan. Hän arveli kuitenkin löytävänsä jonkunlaisen pelastuksen siinä, että hän tekisi oman poikansa naurettavaksi Mestarin silmissä tai ainakin asettaisi hänet väärään valaistukseen.

„Herra konsuli", sanoi hän, „kääntäkäämme lehti. Puhukaamme jostain muusta. Katsokaa, poikaani ei ole pidettävä vakavana. Hän muuttelee mielipiteitään kuin vaatteita. Nuorena ylioppilaana uhrasi hän kaikki sunnuntainsa ollakseen alituiseen Josefin seurakunnan kokouksissa. Kuinka usein iloitsinkaan nähdessäni sen lämmön ja vakaumuksen, millä hän puolusti katolilaista kirkkoamme! En tiedä mistä johtui, että hän äkkiä muutti mieltään. Pian jäi hän pois kokouksista. Ehkäpä oli hän joutunut huonoon seuraan. Sitten tuli hän kerran luokseni väittäen kääntyneensä protestantiksi ja aikovansa antaa kastaa itsensä evankeliseen kirkkoon. Hän oli siihen aikaan vain kehittymätön nuorukainen, enkä tiennyt tuliko minun lähettää hänet lääkärin luo, jotta tämä tutkisi hänen syyntakeisuuttaan, tai rankaisisinko häntä ruumiillisesti. Vähän ajan kuluttua oli hän jättänyt tämän ajatuksen.

Ensimmäisinä vuosina kadettiopistossa ollessaan kuvitteli hän tulleensa ateistiksi. Kuinka silloin rukoilinkaan hänen puolestaan, että hän palaisi järkiinsä. Myöhemmin väittelimme sitten spiritismistä ja viime aikoina sanoi hän olevansa spiritismin vastustaja, vaikka hän jonkun aikaa sitten oli sitä puolustanut. Nyt sanoo hän taas, ettei salatieteillä ole mitään tekemistä spiritismin kanssa.

Erään kerran väitti hän, että vapaamuurareilla on jotain tekemistä salatieteiden kanssa, toisen kerran taas, ettei se ole totta, vaan että se oli yhdistys, joka yksin omaan käsitteli eetillisiä ja hyväntekeväisyyskysymyksiä. Hän haaveilee siis tänään yhdestä, huomenna toisesta. Hänestä ei yksinkertaisesti pääse selville. Luulen, ettei hän itsekään tiedä, mikä hän on ja mitä hän tahtoo."

Montenero ei valitettavasti saattanut tähän mitään vastata, sillä jossakin määrin oli hänen äitinsä oikeassa.

Rasmussen, joka huomasi hänen neuvottomuutensa, kääntyi nyt aivan rauhallisena oppilaansa äidin puoleen sanoen:

„Armollinen rouva, sen, mitä nyt kerrotte pojastanne, pidän aivan luonnollisena. Niin käy melkein jokaiselle, joka etsii valoa. Luulemme löytävämme apua ja tietoja kirjoista s. o. omaksumalla vieraita mielipiteitä, — kunnes kautta yön pääsemme valoon ja yhä laajempine kokemuksinemme ja mitä erilaisimmissa kouluissa edelleen oppien pääsemme päämäärään, joka vastaa nykyistä kehitysastettamme."

Näin lausuessaan oli Rasmussen jo katsellut kelloaan ja sanoi nyt:

„Valitettavasti en saata viipyä kauemmin, vaan on minun lähdettävä. Se on minusta todella hyvin ikävää, mutta toivon, että pian taas tapaamme toisemme."

He kutsuivat tarjoilijan, maksoivat laskunsa ja lähtivät.

Monterolla olikin todella seuraavina päivinä tilaisuus puhutella Mestariaan. Hän oli tehnyt valmiiksi tutkielman kalenterikiven kabbalasta, jonka työn Mestari oli jättänyt hänelle koetyöksi ja oli koonnut seuraavan esityksen:

„Kabbala on vanhojen juutalaisten salatiede, joka on syntynyt osaksi heidän perinnäistiedoistaan, osaksi muista oppijärjestelmistä. Egyptin temppelipyramideissa löydettiin 22 seinämaalausta, jotka esittivät hieroglyfisiä kuvia. Yksi toisinto näistä kuvista elää vieläkin mustalaisten pelikorteissa ja hehän väittävät, kuten tiedetään, voivansa ilmoittaa tulevaisuuden. Näissä mustalaisten korttikirjassa piilee kokonainen maailmantiede pääpiirteissään.

Näitä kuvallisia tai vertauskuvallisia esityksiä tavataan myöskin vanhan ajan temppeleissä ja se viittaa kaikkien uskontojen yhteinäiseen alkuperään. Niinpä tavataan niitä veistettyinä kallioon Pääsiäissaarien (Tyynessä meressä) jättiläismäisten kuvapatsaiden jalustoissa, inkalaisten temppelissä Paucortambon luona Perun ylätasangolla, muinaisten meksikolaisten pyramideissa ja temppeleissä. On myöskin todistettu, että kristillisen raamatun uskonnolliset henkilöt, roomalaisten ja kreikkalaisten jumalien nimet, azteekien ja inkalaisten papit ja johtajat esittivät luonnonvoimia. Tämä ei kuitenkaan merkitse, ettei mainituita henkilöitä todellisuudessa olisi elänyt. Itse Kristus, samoin kuin monet muut suuret vihityt, ovat samalla kertaa vertauskuvia, kuin historiallisia henkilöitä. Apostoli Paavali myöntää, että raamatulliset henkilöt, samoin kuin Vanhan Testamentin olennot merkitsevät myöskin jotain muuta. Hän sanoo Gal. epistolassa 4 luvun 22 värssyssä, että sikäli kuin Abrahamin pojat ovat syntyneet orjatytöstä tai vapaasta naisesta, esittävät he kahta testamenttia.

Tämä koskee myöskin Quetzalcoatlia, joka todella kyllä oli pappi ja kuningas, mutta samalla elää taru tähän päivään asti. Hän esittää pääosaa azteekien kalenterikivessä. Tämä kivi, azteekien kalenterikivi, on, kuten kaikki mytologiat ja aikaisemmat filosofijärjestelmät hieroglyfeinä esitetty. Se alkaa, kuten kabbalasta näemme kolmiluvulla, joka esittää alempaa kolmiota. Sitten näemme suuren keskuskolmion ja ylemmän nelikulmion. Kymmenen kärkeä esittää kymmentä Sefirotia. Kristillinen kolminaisuus, Isä, Poika ja Pyhä Henki esiintyy selvästi näissä kuvissa.

Meksikolaisen kalenterikiven keskustassa olevat kasvot esittävät Xiuhtecutlia, tulijumalaa tai sinistä herraa, joka samalla on tulisen ympyrän ja sinisen taivaankaaren jumala. Vanhat meksikolaiset nimittivät Xiuhtecutlia myöskin jumal-isäksi ja taas nimitettiin häntä Quetzalcoatliksi s. o. jumalan pojaksi. Tämä esittää tärkeätä osaa meksikolaisessa eläinradassa. Samalla kuvataan hän myöskin Ranahuatlina, aurinkojumalan henkenä, voitaisiinpa sanoa „pyhänä henkenä". Kolminaisuus esiintyy siis meksikolaisilla vieläkin selvempänä kuin kristinuskossa.

Auringonkasvojen, elämänantajan ympärille ryhmittyy neljä olentoa, jotka ovat verrattavissa kristillisten tarujen neljään evankelistaan, jotka taas vuorostaan kuvaavat neljää elementtiä. Se kolminaisuus, joka tässä on lyhyesti kuvattuna, esittää nykyaikaisessa mielessä ainetta, voimaa ja impulssia tai materiaa, energiaa ja älyä, joka

taas vastaa filosofien ruumista, sielua ja henkeä. Kalenterikivi kokonaisuudessaan esittää taas keskusaurinkoa ympäröivine alempine aurinkoineen.

Vanhat meksikolaiset uskoivat, kuten kabbalistitkin kaikkialliseen substanssiin ja kuvasivat auringossa kaikkiallisena henkenä elämänjakajaa, joka virtasi keskustasta koko maailmankaikkeuteen itsetietoisten yksilöiden muodostaman fluidumin välityksellä. Aivan ilmeisesti tunsivat muinaisten meksikolaisten vihityt atoomin kaikkiallisen energian konkreettisena ilmaisuna ja maailmankaikkeuden, kosmoksen loppumattomana vuorovaikutusten ja muotoerilaisuuksien ketjuna, joka vain näyttää olevan riippuvainen atoomien erilaisista yhtymistä."

Montenero oli kuvatessaan azteekivertauskuvaa selittänyt atoomin kokoomusta aineena, energiana ja älynä ja viitannut samoihin ehtoihin jokaisessa planeetassa ja jokaisessa auringossa, sekä myöskin puhunut inter- ja infra-atoomillisista energiasäteistä kaikkiallisena magnetismina. Hänen kuvauksensa atoomin tajunnasta tai sen latenteista kyvyistä oli hyvin mielenkiintoinen.

Kiihoittaakseen Rasmussenia selityksiin, oli hän myöskin kirjoittanut tutkielman menetelmästä, jonka avulla lyijy muutettiin kullaksi. Ja muistellessaan Mestarinsa saksalaista syntyperää oli Montenero pitemmässä luvussa osoittanut vanhojen germaanien hakaristin suhdetta muinaisten meksikolaisten uxtmalristiin ja todistanut, ettei ainoastaan risti ollut olemassa jo 20,000 vuotta ennen Kristuksen syntymää, vaan myöskin, että kristillinen legenda esitettiin Meksikossa jo tuhansia vuosia ennen Kristuksen syntymää, — että vanhat intiaanit viettivät messuja, tunsivat 40-päiväiset paasto- ja katumusajat, valmistivat suitsutusta kopaalihartsista ja aivan tarkoin tunsivat, kuten me tänäpäivänä, taivaan, helvetin ja kiirastulen, — että he palvelivat ristiä jo kauan ennen kun Amerikka löydettiin, ettei meksikolaisille tuotu kristinuskoa uutena, vaan että kristillinen valloittaja sen heidän keskuudestaan hävitti.

Murheelliselta tuntui Montenero-raukasta, ettei Mestari koskaan outunut lukemaan hänen huolellisesti valmistamaansa tutkielmaa.

A. Krumm-Heller.
Suom. K. A.—l.

HK
OY

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruusu-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenluku on seitsemän toimintavuotensa aikana noussut seitsemään sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1928.

24:s vk. Heinäkuu 1928 N:o 6

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1928

IRTONUMERO Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

24:s v. HEINÄKUU 1928 N:o 6

Ne, joilla on puhdas sydän.

Kaikissa maissa ja kaikkina aikoina on ollut ja tulee olemaan sellaisia puhdassydämisiä ihmisiä, jotka hilliten maalliset ajatuksensa ja lihalliset himonsa kohottavat henkiset kykynsä sellaiseen korkeuteen, että heille aukenevat olemassaolon salaisuudet ja luonnon johtavat lait, jotka ovat salatut vihkimättömille. Sokeat ihmiset ovat heitä aina vainonneet, heitä on poltettu ja työnnetty pois „lakiatuntevain joukosta", heitä on kutsuttu nimillä: Maagikko, Viisas, Radsh-joogi tahi Pyhä, he ovat eläneet ja elävät vieläkin kaikkialla, tunnettuina tahi tuntemattomina. Nämä ihmiset ovat saavuttaneet valon elämässään ja heitä eivät esteet eivätkä ruumiilliset siteet kahlehdi. Heitä ei sido paikka eikä aika, he ovat eläviä ja toimivia niin ruumiissaan kuin sen ulkopuolellakin. He o v a t ja on yhdentekevää mihin heidän ajatuksensa ja tahtonsa heidät vie. Heitä ei mikään rajoita — ei sukuperä eikä heidän ajallinen kuolevainen verhonsakaan. H. P. B l a v a t s k y.

Suomen tulevaisuus.

Puhe Ruusu-Ristin vuosijuhlassa 28. V. 1928.

Suomen tulevaisuus, niinkuin kaikkien kansojen ja jokaisen ihmisyksilön, on ennakolta määrätty siitä yksinkertaisesta syystä, että mitään ei elämässä tapahdu syyttä. Elämässä vallitsee, niinkuin kaikki nykyajan sivistyneet kansat jo uskovat, syysuhteen eli syyn ja seurauksen laki. Kaikki mikä on ja mikä tulee, on aina seurauksena jostakin, joka

on ollut. Sentähden ei ole ollenkaan yliluonnollista ennustaa jonkun ihmisen tai jonkun kansan tulevaisuudesta jotain. Jos tuntisi kaikki syyt, mitkä vaikuttavat määrättynä hetkenä, olisi ainoastaan luonnollinen laskelma sekin tieto, mikä tulee tapahtumaan seurauksena siitä, mikä on. Jos tunnemme jonkun ihmisen perinpohjaisesti, voimme suurella varmuudella ennustaa, minkälaiseksi hänen elämänsä tulee muodostumaan. Ei kuitenkaan aivan ehdottomasti, sillä aina voi esiintyä uusia syitä, jotka muuttavat elämän suuntaa. Yksityisen ihmisen elämässä voi odottamatta tapahtua semmoista ja hänen sielussaan voi puhjeta semmoisia ominaisuuksia, joista emme vielä näe oireita, niin että hänen elämänsä saattaa muuttua toisenlaiseksi, kuin mitä osaamme ennustaa sen nojalla, mitä tunnemme. Tämä sääntö — vai sanommeko sitä poikkeukseksi säännöstä? — pitää paikkansa myös kansojen suhteen. Jonkun kansan historiassa voi tapahtua seikkoja, sen maan luonnossa voi sattua mullistuksia, jotka saavat kansan kulkemaan suuntaan, jota emme ennustamisen hetkellä aavista. Sentähden emme kykene täydellä varmuudella piirtämään kenenkään ihmisen tai kansan tulevaisuutta.

Aikomukseni ei ole tänään hämmästyttää teitä uusilla ja ennen kuulumattomilla ennustuksilla Suomen tulevaisuuden suhteen; ennustusten eli toisin sanoen johtopäätösten tekemisen jätän pikemmin jokaisen kuulijan omaksi asiaksi. Omasta puolestani haluaisin vain huomauttaa muutamista tosiseikoista, joita emme saa jättää huomioonottamatta, jos tahdomme luoda itsellemme käsityksen Suomen tulevaisuudesta.

Tällä en väitä, ettemme kykenisi ennustamaan suoranaisia tapahtumiakin, jotka suuren yleisön silmissä näyttävät uskomattomilta. Tiedämmehän miltei jokainen omasta kokemuksestamme, että on olemassa profetallista ennakkotietoa tulevista tapahtumista. Voimmehan esim. nähdä unta henkilöstä, jonka tulemme kohtaamaan, tai kirjeestä, jonka tulemme saamaan. Voimmepa vielä unessamme lukea kirjeen sisällön, joten tunnemme sen, kun kirje saapuu.

Niinpä Suomen tulevaisuuden suhteen ei vuosisadan alussa ollut niinkään yliluonnollista henkimaailmasta päin tietää, että Suomen kansa pian oli tuleva itsenäiseksi kansaksi ja Suomen valtio suvereeniksi valtioksi. Uskon mielelläni, että yksi ja toinen tunsi hengessään semmoista tulevan. Samaten varmaankin moni täällä Suomessa tunsi

hengessään, että tulisi maailmansota, että Europpaa uhkasi vaikea aika. Omasta puolestani huomasin, että vuodetkin olivat melkein tarkalleen määrättävissä. Maailmansodan piti alkaa 1912 ja Suomen piti tulla itsenäiseksi 1915. Ja kun v. 1910 tein kiertomatkan teosofisissa loosheissa Suomessa, varoitin veljiä siitä, että Suomi tullessaan pian itsenäiseksi kaipaisi uuden isänmaan rakentamisessa siveellisesti ja henkisesti voimakkaita yksilöitä, jonka tähden meidän kaikkien oli hyvä kasvattaa itseämme hengessä ja totuudessa. V. 1915 kysyttiin minulta: „miten on asian laita, Suomi ei olekaan itsenäinen, vaikka väitit sen tulevan?" Vastasin: „vuosiluvut ovat nähtävästi vaikeat määritellä, mutta minusta tuntuu, että koska maailmansota ei alkanut v. 1912, kuten oli ennustettu, vaan v. 1914, niin tahdon profetoida, että Suomi tulee itsenäiseksi v. 1917. Sekin asia on lykkäytynyt kaksi vuotta eteenpäin." Tähän tyydyttiin ja sanottiin: „katsotaan." Ja katso, v. 1917 Suomi tuli itsenäiseksi Venäjällä tapahtuneen vallankumouksen ohella, vaikka varsinainen itsenäisyys alkoi vasta seuraavana vuonna.

Mutta palatkaamme asiaamme. Tarkoituksemme ei ole nyt ennustaa, vaan luoda silmäys muutamiin tavallisesti huomaamatta jääviin edellytyksiin, joista kuitenkin Suomemme tulevaisuus suuresti riippuu.

Suomea ajatellessamme tarkoitamme tavallisesti tätä näkyväistä Suomea, näitä näkyväisiä ihmisiä, jotka elävät tässä näkyväisessä maailmassa. Mutta se ei riitä, jos tahdomme jotain tietää kansamme tulevaisuudesta. Tämä näkyväinen maailma kyllä kaiken toteuttaa, tässä tulee kaikki näkyviin, mutta syyt ja edellytykset eivät ole ainoastaan tässä. Me ihmiset olemme ainoastaan yhtenä tekijänä luomassa tulevaisuutta, — erinomaisen tärkeänä tekijänä kyllä, sillä Suomenkin tulevaisuus voi muodostua toisenlaiseksi, kuin miksi sitä on „jumalien neuvostossa" hahmoiteltu, ellemme osaa ottaa vaaria niistä näkemyksistä ja kuiskeista, joita henkemme vastaanottaa korkeammalta taholta. Jos kiinnitämme katseemme vain tämän näkyväisen elämän arvoihin ja tosiseikkoihin, ei kansamme tulevaisuus muodostu semmoiseksi, kuin sitä on korkeammalla taholla ihanteena nähty. Mutta mikäli todella uskomme ylhäiseen johtoon, näkymättömän maailman olemassaoloon, kuolemanjälkeiseen elämään, jumalallisiin voimiin ja Jumalaan, sikäli kansamme tulevaisuus voi muodostua niin kauniiksi,

kuin sen kaikista paraimmat ja nerokkaimmat yksilöt joskus ovat välähdykseltä nähneet. Olemme vastikään tulleet itsenäiseksi, suvereeniksi valtioksi ja kansaksi. Sentähden elämä meiltä kysyy: mitä te nyt tahdotte Suomesta tehdä? Meidän hartioillamme lepää vastuu, meidän, jotka nyt elämme, tulee jättää tulevalle polvelle oma näkemyksemme Suomen tulevaisuudesta, näkemys, joka voi heitä inspiroida, niin että he vuorostaan voisivat tunkea katseellaan vielä syvemmälle.

Kun siis tahdomme luoda itsellemme näkemyksen eli käsityksen Suomen tulevaisuudesta, niin ottakaamme ennen kaikkea huomioon se seikka, että tämä näkyväinen maailma on vain toinen puoli elämästä: toinen puoli on näkymätön, meidän ruumiillisille silmillemme näkymätön, mutta ei suinkaan millään tavalla olematon, todellisuutta vailla oleva tai edes näkymätön niille aisteille, jotka meissä voivat kehittyä ja muutamissa ovat kehittyneet ja joiden avulla me tajuamme ja havaitsemme tätä toista maailmaa, jota sanomme henkimaailmaksi. Ottakaamme siis huomioon, että me elämme näkyväisenä ihmiskuntana täällä Suomessa ja että meidän kanssamme elävät täällä Suomen eläimet, kasvit, metsät, joet, järvet, kivet, koko tämä kaunis, elävä maa — elävä, sillä eihän mitään ole kuollutta luonnossa. Mutta ottakaamme samalla huomioon, että täällä meidän kanssamme elää myös koko näkymätön Suomi. Kun katseemme tunkee esiripun taakse, näemme, kuinka täällä meidän keskellämme elävät ensiksikin kaikki meidän vainajamme. Eihän ihminen kuole silloin, kun hänen ruumiinsa kuolee. Hän elää. Suomen vainajat ovat myöskin täällä mukana, ja kuinka paljon enemmän heitä on! Me olemme ainoastaan pieni osa siitä Suomen suvusta, joka elää tässä meidän maassamme; suuri enemmistö elää maamme näkymättömässä ilmapiirissä: ihmisten ja eläinten vainajat. Eivätkä ne ole ainoat. Näkymättömässä maailmassa ympäröi meitä toiseksi lukematon joukko mitä ihanimpia haltioita ja luonnonhenkiä. Nykyajan ihmiset eivät usein niitä näe, mutta jos muistatte, tulee kansamme usko haltioihin näkyviin vanhoissa suomalaisissa runoissa. Ei mitään luonnossa ollut kuollutta, kaikkialla oli elämää, kaikkien ilmiöiden takana oli mitä erilaisimpia haltia-olentoja, yhtä eläviä mielestään, kuin konsanaan eläimet tai ihmiset. Ja kolmanneksi: kuinka paljon on semmoisia olentoja, joita meidän täytyy sanoa enkeleiksi, jotka todella ovat pitkälle kehit-

tyneitä henkiolentoja, ihmisiä eivätkä kuitenkaan ihmisiä, jumalia, eivätkä kuitenkaan palvottavia jumalia, vaan meidän, ihmisten, veljiä, vaikka samalla enkelimäisen puhtaita, suuria, kauniita, jaloja ja viisaita. Voisimme sanoa heistä: he edustavat Suomen soittoa ja laulua, Suomen runoutta ja taidetta, uskontoa ja filosofiaa, sanalla sanoen, koko aatteellista maailmaamme ja kansallishenkeämme inspiroivana voimana. Ja kaikkien näiden enkeleiden ikäänkuin johdossa on se merkillinen olento, jonka meidän runoilijamme ovat aavistaneet olevan ja jota he ovat nimittäneet Suomen suojelusenkeliksi. Olemme tottuneet pitämään heidän näkyjään ja aavistuksiaan satuina ja „runollisina mielikuvina", mutta tunnustakaamme suoraan: Suomen suojelusenkeli on olemassa, Väinämöinen elää ja me nimitämme häntä myös Suomen kansallishaltiaksi. Hän, tuo ihmeellinen, on kuvaamattoman syvä ja korkea jumalallinen olento, joka on ottanut johtaakseen tätä meidän kansaamme henkisesti, valvoakseen sen askeleita historiallisesti, elääkseen mukana sen elämässä, inspiroiden sitä sekä henkilökohtaisesti että enkelein ja haltiain avulla ja ottaen itse vaikutuksia vastaan sekä fyysillisesti eläviltä että kuolleilta suomalaisilta. Hän, tuo enkeli, ei ole tyranni tai yksinvaltias, joka voisi sormellaan viitata, millä tavalla on tehtävä. Ei hän pakoita ketään tekemään niinkuin hän tahtoisi, hän ainoastaan nähdessään, kuinka pitäisi olla ja kuinka meidän pitäisi menetellä, inspiroi eläviä ja kuolleita. Hän aivan kuin laulaa meille meidän omassatunnossamme, että meidän pitäisi kuunnella sen kuusen kuisketta, jonka juurella on meidän asuntomme. Pakoittaa hän ei voi. Ja hän taas puolestaan ottaa vastaan, mitä me hänelle annamme. Jos emme kuule emmekä kuuntele hänen kuiskeitaan, vaan menettelemme oman paraimman maallisen ymmärryksemme mukaan, hän ottaa siitä oppia: ehkä hän suree, ehkä hän itkee, mutta hän yrittää uudestaan.

Kun ajattelemme Suomen tulevaisuutta, täytyy meidän ottaa lukuun kaikki nämä olennot, jotka elävät tässä Suomessa, tekevät työtä Suomen puolesta ja omalla elämällään ja työllään luovat Suomen tulevaisuutta. Emme mitenkään saa unohtua ajattelemaan, että me yksin olemme luomassa Suomea. Ei, vaan kaikki me yhdessä „elävät" ja „kuolleet", luonnonhenget ja enkelit, rakennamme Suomelle tulevaisuutta. Sentähden emme mitään varmaa osaa sanoa

Suomen tulevaisuudesta, ellemme saa tietää, millä tavalla nämä eri tekijät toimivat.

Meistä voi usein näyttää siltä, että elämä maan päällä on sattuman varassa; ainakin se kulkee omaa latuaan; emme saata sitä komentaa emmekä ohjata. Vaikka ihmiset, joita kadulla kohtaamme, rientävät ohitsemme kukin omissa kiireissään ja huolissaan, omissa pyyteissään ja puuhissaan, niin ettei heillä tunnu olevan mitään yhteistä, ajaa heitä jokaista sama salaperäinen elämän välttämättömyys. Ja yhdessä he sittenkin muodostavat järjestetyn yhteiskunnan, jossa jokaisella näkyy olevan oma paikkansa. Mutta verrattain harvat tekevät tietoisesti työtä Suomen tulevaisuuden puolesta.

Jos luomme silmäyksen vainajien maailmaan, huomaamme niinikään, että ainakin alkupuoli, tosin verrattain lyhyt aika, vainajien elämästä kuluu samanlaisessa sokeassa välttämättömyyden tilassa. Kaikkien kuolleiden täytyy näet henkimaailman esikartanossa puhdistua synneistään, vioistaan, himoistaan ja itsekkäistä pyyteistään. Tämä kuuluu elämän luonnolliseen kulkuun. Kun ihminen siirtyy tältä näyttämöltä rajan toiselle puolelle, täytyy hänen jättää hyvästi personalliselle itsekkyydelle; silloin ei käy enää leikittely päinsä, silloin täytyy luopua kaikesta, jota sanomme synniksi. Tietysti tämä puhdistus on jokaiselle erilainen ja eri pitkä. Mutta käytyään sen koulun alkaa heille ihmeellinen työ Suomen hyväksi, monivivahteinen. Työ, jonka laatu riippuu siitä, mitä vainaja on maanpäällisessä elämässä harrastanut. Voisimme sanoa hänen taivaissa kutovan lointa maanpäällisten harrastustensa siveellisistä ja henkisistä langoista. Vainajien maailmassa on ikäänkuin määräperäisempää toimintaa, siinä todella tehdään työtä Suomen tulevaisuutta silmällä pitäen, sillä siellä noudatetaan johtajien ja opettajien neuvoja. Siellä työ on enimmäkseen yhteistyötä, siellä ei ole huolta jokapäiväisestä leivästä ja toimeentulosta, kuten täällä, siellä voidaan huomio kohdistaa suurempiin asioihin.

Mutta sekin työ vainajien maailmassa on vielä heikkoa ja haparoivaa verrattuna siihen työhön, mitä enkelit ja heidän johtamansa haltiat tekevät. Nämä työskentelevät määräperäisemmin, sillä he näkevät selvimmin, minkä puolesta on työtä tehtävä. Vapaasta ja iloisesta rakkaudesta enkelit auttavat ja seuraavat kansallishaltiaa, joka kuin kuvastimessa näyttää heille päämäärän ja ihanteen.

Meidänkin, jos tahdomme saada käsityksen Suomen tulevaisuudesta, pitää kääntyä enkeleiden ja kansallishaltian puoleen ja kysyä heiltä: mikä on se päämäärä, jonka te tälle kansalle asetatte tai jonka olette saaneet korkeammalta taholta Suomen tulevaisuuden ihanteeksi? Jos sen saamme tietää, silloin saamme ohjelman omalle elämällemme ja silloin ehkä näemme, että me emme täällä maan päällä eivätkä vainajat henkimaailmassa kykene luomaan sen kauniimpaa ja korkeampaa kuvaa Suomen tehtävästä, kuin ne enkelit, jotka meitä inspiroivat ja jotka ovat kaiken takana. Kysykäämme siis heiltä. Mitä he vastaavat?

Näin sanoo Suomen suojelusenkeli, näin maamme kansallishaltia: Tullos, kansani, siksi mitä olet: tietäjäkansaksi, joka et miekan, vaan hengen ja sanan voimalla hallitset itseäsi ja maailmaa.

Hämmästyttääkö meitä tämä vastaus? Ehkä ensi kuulemalta, mutta ei varmaankaan asiaa pohdittuamme. Sillä varmasti oma sydämemme puhuu samaa kieltä. Entä mitä meidän runoilijamme, kirjailijamme, taiteilijamme sanovat, he, jotka näkemyksinä ja aavistuksina ottavat vastaan inspiratsioneja niiltä olennoilta, jotka salassa tekevät työtä tämän kansan tulevaisuuden puolesta? Muistammehan, ettei kukaan runoilijoistamme ja näkijöistämme, jotka jotain ovat aavistaneet Suomen tulevaisuudesta, ole koskaan sanonut, että Suomesta tulisi valloittajakansa, sotijakansa, joka miekan avulla nousisi valtaan maan päällä, alistaen ikeensä alle toisia maita ja kansoja ja ehkä valistuksen nimessä niitä sortaen. Kaikki he ovat päinvastoin nähneet, että jos Suomesta jotain tulee, tulee siitä sivistyskansa, joka elää rauhassa maan päällä ja on esimerkkinä kansojen joukossa levittäen ympärilleen, ei maallista mahtia, vaan henkistä valoa. Juuri tämän inspiratsionin ovat näkijämme saaneet Suomen suojelusenkeliltä, sillä hän, meidän kansallishaltiamme näkee asiat tässä valossa. Hän on, niinkuin voimme sanoa ja niinkuin historiallinen tosiseikka on, antautunut Kristuksen palvelukseen. Suomen kansan sielun sisimmässä elää siis halu olla Kristuksen palvelija. Se on kansallishenkemme syvin piirre; jos otamme siitä vaarin, osumme oikeaan. Se, joka meitä johtaa henkisesti, meidän Väinämöisemme, hän on Kristuksen palveluksessa, sentähden hän ei voi ajatella mitään maallista mahtia miekan ja sodan muodossa, hän ei mitään semmoista saata haaveilla, eikä se ole hänelle mieluista. Hänen tulevaisuuden

kuvanaan on ainoastaan onnellinen kansa, todellisesti onnellinen kansa, joka maan päällä elää kuin paradiisissa, kansa, joka tämän maan on muuttanut Jumalan puutarhaksi. Silloin on maan päällä toteutunut unelma Jumalan valtakunnasta, jossa Isän tahto täytetään niin maassa kuin taivaissa.

Tämä ihanne se myös antaa ohjelman kansamme nykyiselle elämälle. Suomen kansan tulisi täysin tietoisesti asettaa oppi ja sivistys, tiede ja taide, uskonto ja henkinen elämä yläpuolelle aineellisia arvoja. Jos ihailemme maallista komeutta ja ulkonaista loistoa, silloin elämme vielä pinnalla, silloin emme vielä ole tunkeutuneet oman kansamme henkeen. Mutta kun ymmärrämme, että meidän suomalaisina aito kalevalaiseen tapaan tulee antaa korkein arvo tiedolle, valolle, kauneudelle, hyvyydelle, oikeudelle, jaloudelle, kaikelle mikä on henkisesti ylevää, silloin osumme oikeaan. Sitä mahtavat voimat kansamme sisäisessä elämässä harrastavat. Ja niin monet, monet vainajistamme, suurmiehistämme, ovat ymmärtäneet kuoltuaan tämän seikan selvemmin vielä kuin eläessään maan päällä. Siellä he tuonpuoleisessa maailmassa sangen tietoisesti tekevät työtä juuri sen puolesta, että mekin tässä näkyväisessä maailmassa ymmärtäisimme, mikä todella on oleva elämämme sisältö ja päämäärä. Jos nyt vielä jonkun aikaa olemme historiallisesta välttämättömyydestä, ulkonaisten olojen pakoittamina valmiit ylläpitämään sotalaitosta, on tämä kuitenkin kansamme elämässä ohimenevä ilmiö, sillä toisenlainen on meidän tehtävämme Europassa. Ei miesten kunnia ole siinä, että saavat kuolla ase kädessä, eikä nuorukaisten siinä, että oppivat marssimaan uljaasti ja ryhdikkäästi. Sama rohkeus, sama ryhti on saavutettavissa toisella tavalla. Kaikissa kansoissa on jo alettu harrastaa urheilua, ja yli koko maailman käy uusi tuulahdus: aseet pois! Järjestelmällinen urheilu ja voimistelu kasvattaa pojista sankareita, ja miesten kunnia on elää ja kuolla viljelyksen näkyväisiä ja valistuksen näkymättömiä siemeniä kylväen. Tulkaamme hengen, sielun ja ruumiin sivistyksessä onnelliseksi kansaksi, joka levittää onnea ympärilleen, silloin saamme myös kansana nähdä, mikä uusi elämä, ja tehtävä odottaa meitä Europan ja maailman näyttämöllä.

Pekka Ervast.

Ruusu-Risti-seuran vuosikokous helluntaina.

Sain tehtäväkseni kirjoittaa vuosikokouksestamme Ruusu-Ristiin. Täyttääkseni saamani tehtävän kerron nyt lyhyesti ja pääpiirteissään nelipäiväisten kokoustemme menon.

Kokouksemme alkoi lauantaina toukok. 26 p:nä suurlooshin kokouksella, uusien jäsenten vastaanottojuhlalla ja illanvietolla, jossa Helsingin Ruusu-Risti tarjosi kahvit.

Sunnuntaina klo 10 alkoi varsinainen vuosikokous. Johtajamme puhui ja sanoi, että olemme viettäneet edelliset seitsemän vuosikokousta ihmisen seitsemän prinsiipin merkeissä. Nyt on kahdeksas vuosikokous. Tästä seuraa, että saamme alkaa alusta uuden seitsenvuotisen kierroksen, aloittaen fyysillisestä ruumiista.

Tämä vuosikokouksemme siis päättää ja kruunaa kahdeksannen työvuotemme, ja on sen tunnusmerkkinä fyysillinen ruumis ja siitä johtuvana erikoisena ominaisuutena rauha. Rauha edellyttää hyvää tahtoa. Sentähden on meidän käsiteltävä asioitamme vuosikokouksessamme rauhallisesti ilman kiireellisyyttä ja hätäilyä.

Että työvuotemme oli kulunut fyysillisen prinsiipin merkeissä, sitä Johtajamme mielestä tavallaan vahvisti sekin ilmiö, että hän syksyisen ulkomaamatkansa jälkeen, jolloin hän oli Pariisissa kastunut ja vilustunut, oli ollut fyysillisesti huonovointinen koko työkauden ajan. Vuosikokousta edellisen viikon oli hän ollut miltei kokonaan nukkumatta, kuumeen ollessa, niinkuin eilisten kokousten aikanakin, siinä 40°:ssa. Nyt tänä aamuna oli kuume poissa, mutta peräti väsynyt hän sanoi olevansa. Sillä koko yön oli sairaanhoitaja ollut hänen luonaan, ja hän oli läpikäynyt jonkunlaisen „hevoskuurin“. Kuitenkin Johtajamme piti tätä fyysillistä sairauttaan — sillä hänhän muuten on terve ihminen — hyvänäkin enteenä suhteessa vuosikokoukseen. Sillä se opettaa ymmärtämään, että hengen on hallittava ainetta.

Kun Johtaja oli avannut vuosikokouksen ja näin kertonut kaikesta tästä, esitettiin kirjeelliset ja suulliset tervehdykset ja sähkösanomat. Osoittaaksemme myötämielisyyttämme ja saadaksemme auraamme hilpeyttä — niinkuin

Johtaja sanoi — vastaanotimme tervehdykset käsien taputuksella.

Sitten siirryimme keskustelukysymyksiin. Ensimäisenä oli Johtajan selonteko R-R-seuran uudesta rakenteesta. Johtaja mainitsi, että seura oli aikanaan perustettu hänen henkisen työnsä siveelliseksi ja aineelliseksi tukemiseksi. Hänen työnsä oli niihin aikoihin käynyt mahdottomaksi Teosofisessa Seurassa sentähden, ettei hän — joka ei voinut yhtyä T.S:n johtajien opetuksiin m.m. sota- ja Kristuskysymyksessä — ettei hän ja hänen tavallaan ajattelevat saaneet puhua ja työskennellä samalla teosofisella arvokkuudella kuin T. S:n niin sanoaksemme virallinen teosofia, vaan meidän olisi ollut työskenneltävä jonkunlaisena, teosofisesti alempiarvoisena nurkkakuntana. Tämän tähden olimme pakoitetut jäämään syrjään, ja Johtajamme jo ajatteli antautumista kaunokirjalliseen työhön. Semmoinen oli näet ollut hänen ihanteensa pienestä lähtien. Kun tädit ja sedät olivat häneltä kysyneet: „No, mikä se tästä pojasta tulee?“ oli hän aina vastannut: „Författare“.

Kun siis Johtajamme työ oli käynyt mahdottomaksi T. S:ssa, oli hän ajatellut: „no, nythän saan antautua kaunokirjailijaksi.“ Mutta silloin olivat teosofiset ystävät sanoneet, ettei sellainen kävisi laatuun, vaan että olisi jatkettava teosofista työtä uusissa puitteissa. Sillä me ymmärrämme — sanoivat nuo ystävät — että Sinulla on vielä paljon sanottavaa meille, Suomen kansalle ja ihmiskunnalle. He olivat huomanneet, että Pekka Ervast oli luennoissaan esittänyt sellaista, joka suuresti poikkesi siitä, mitä T. S:n johtajat opettivat.

Niin muodostettiin Ruusu-Risti-seura, jonka tehtävä ja tarkoitus nyt vuosien vieriessä on kasvanut paljon laajemmaksi ja personattomammaksi. Ja Johtaja kertoi edelleen, että R.-R.-seura on nyt järjestynyt siten, että siinä tulee olemaan kolme osastoa, joissa on vielä erilaisia asteita. Ensiksi ulkonainen, irtojäsenten seura. Toiseksi looshit, jotka ovat muodostuneet uudistetun vapaamuurariuden loosheiksi. Kolmanneksi on — vapaamuurarilooshien takana — temppeliosasto, jota osastoa ei vielä ole avattu. Tämän ohella vaikuttaa suullinen ja kirjeellinen esoteerinen opastus irtojäsenyyden ja looshien rinnalla.

Vapaamuurariutenakin olemme itsenäistyneet ja muodostamme nyt Suomessa — jossa toimii muitakin vapaamuurarijärjestöjä eli riituksia — uuden, uudistetun vapaa-

muurarisysteemin, joka saattaa täältä aikaa myöten levitä muihinkin maihin. Muuten tämä seuramme kolminainen rakenne on sen luontoinen, millaiseksi H. P. Blavatsky järjesti tai aikoi järjestää T. S:n. Mutta eiväthän vapaamuurarit Blavatskystä välittäneet, ja niin T. S. on muuttunut toisen luontoiseksi.

Kuunneltuamme tyydytyksellä ja mielihyvällä Johtajamme esitystä seuramme uudesta rakenteesta, siirryimme toiseen selostettavaan keskustelukysymykseen, kysymykseen temppelistä ja koulusta. Näiden asioiden ilmoitettiin nyt olevan siinä ratkaisussa eli vaiheessa, että seuramme jäsen rehtori Yrjö Eloniemi varustaa perustamaansa uuteen kouluun erikoisen rukoushuoneen, tilavan ja hyvän, jossa myös R.-R.-seura saa asunnon ja työskentelypaikan. Ollaan nim. sitä mieltä, ettei voida rakentaa omaa temppeliä, ennenkuin olemme keränneet temppelirahastoon vähintään 2 miljoonaa markkaa. Sillä velaksi rakennettu temppeli aiheuttaisi niin suuret vuokrat korkomenoissa, että sen ylläpito kävisi työlääksi. Muuten mainittakoon, että temppelirahastossa on nyt noin neljännes miljoonaa mk., ja että Johtaja oli toivonut hiukan nopeampaa kasvua. Noin 700 jäsenestä on tähän mennessä vain kolmasosa hankkinut itselleen säästölaatikon. Mutta uskomme ja toivomme parasta.

Ennen siirtymistämme nauttimaan R-R:n tarjoamat kahvit huomautti Johtaja leikillisesti, mutta samalla vakavasti, että kahvi kyllä tulee aikanaan, mutta että sitä ennen meidän on saatava tänne näin suuri amme, johon me kukin laskemme oman tuhatlappusemme. Ja huomautan — lisäsi Johtaja —, että tämä uhri tapahtuu suuressa määrässä minunkin työni tukemiseksi, minunkin ruumiillisen temppelini rakentamiseksi ja ylläpitämiseksi. Ja niin marssittiin Johtajan lavan editse musiikin soidessa ja suoritettiin tuo säännöissä mainittu velvollisuus iloisena uhrityönä.

Kun kahvit oli juotu, kun olimme jälleen palanneet paikoillemme, kiitti Johtaja uhrista ja huomautti, että kaikki antimet, kun ne oli annettu leskenropona, rakkaudessa, hohtivat hänen silmissään tuhatmarkkasina, toisin sanoen suurimpana rahana mitä meillä Suomessa on.

Sitten käytiin käsiksi kysymykseen: kirjallisuus ja aikakauskirja. Kirjallisuudesta oli kaksi alustusta, joista sunnuntaina esitti toisen veli Ilmari Virta. Alustuksessa esitettiin ja ehdotettiin, että Johtaja ryhtyisi kirjoit-

tamaan erikoisen kirjan Jeesuksesta, hänen elämästään, kuolemastaan ja työstään. Alustaja piti sellaista kirjaa peräti tarpeellisena ja mainitsi, että Johtajamme omaa ainutlaatuiset edellytykset sellaisen kirjan kirjoittamiseen. Kirjasta tulisi kuin jonkunlainen tietosanakirja eli lähdekirja vastaiselle työlle ja tutkimukselle. Esitys palkittiin vilkkaalla hyväksymisellä käsiä taputettaessa. Mutta Johtaja puolestaan siirsi keskustelun tästä asiasta jouluun. Siihen mennessä me kaikin otimme miettiäksemme tätä asiaa.

Aikakauskirjasta keskusteltaessa tultiin pariin johtopäätökseen. Ensiksi, että oli suotava, että jokainen seuramme jäsen pitäisi — ei juriidisena, vaan moraalisena — velvollisuutenaan tilata vuosittain Ruusu-Risti-aikakauskirjaa. Toiseksi, että kaikki seuran ja looshien kokouskutsut julaistaan Ruusu-Risti-aikakauskirjassa. Tämä kahdesta syystä: säästyy painatus- ja postikulut eikä tarvitse postittaa turhaan niille jäsenille, jotka laiminlyövät velvollisuutensa ilmoittaa osoitteissaan tapahtuvia muutoksia. Tästä asiasta lähetetään kiertokirje seuran jäsenille.

Aikakauskirjasta puheen ollessa, mainittiin myös, että kaivattiin jälleen noita niin välittömiä „Toimittajalta„-kirjoituksia.

Maanantaina klo 12 alkoi vuosijuhla Kansallisteatterissa. Siinä oli aluksi musiikkia, laulua ja melodraama; joita esittivät radio-orkesteri ja taiteilijat Erkki Melartin, Hilda Pihlajamäki, Annikki Uimonen ja Väinö Lahti. Viimeksi oli näytelmä: „Parempi on sinun raajarikkona . . .“, jonka esittivät taiteilijat Hilda Pihlajamäki, Jussi Snellman ja Aapo Pihlajamäki. Olemme täynnä kiitollisuutta kaikkia näitä taiteilijoita kohtaan, jotka vuosi vuodelta tekevät nämä vuosijuhlat Kansallisteatterissa niin valtaviksi elämyksiksi.

Johtaja esitelmöi Kansallisteatterissa aineesta: „Suomen tulevaisuus“. Aluksi puhuja lausui valittelunsa senjohdosta, että hän sairauden takia oli heikossa tilassa. Kuitenkaan hän ei tahtonut jättää tilaisuutta käyttämättä sanoaksensa muutaman sanan Suomen tulevaisuudesta.

Palauttakaamme tässä muistiimme muutamia kohtia esitelmästä. Sillä valaiseva, asiallinen ja johdonmukainen esitelmähän siitä sittenkin tuli — vaikka puhuja miltei hoiperteli kävellessään.*)

*) Puhe on tarkistettuna ja korjattuna julkaistu tässä numerossa, joten J. R. H:n selostus on jätetty pois.

Lopuksi puhuja lausui vielä surunsa senjohdosta, että hänen heikko tilansa esti häntä paremmin puhumasta tästä tärkeästä asiasta. Mutta me puolestamme tahtoisimme lausua puhujalle sydämellisen kiitollisuutemme siitä mitä sanotuksi tuli, ja toivotamme parhainta terveyttä ja voimaa nyt ja tulevaisuudessa!

Kello 4 jatkettiin vuosikokousta. Jatkettiin keskustelua kirjallisuudesta. Aluksi Johtaja mainitsi, että ainakin yksi jäsen oli niin lämminnyt eilisestä veli Virran alustuksesta, että oli Kansallisteatterissa pistänyt jotakin hänen käteensä siinä tarkoituksessa, että kyseessä olevan kirjan kirjoittaminen kävisi hänelle mahdolliseksi. Ja kun Johtaja myöhemmin tarkasti, mitä hän saanut oli, huomasi hän sen olevan 20,000: — mk. Tämä Johtajan kertomus vastaanotettiin eloisalla aploodilla.

Sitten kuulimme Jussi Snellmanin alustuksen kirjallisuudesta. Hänen alustuksensa koski erään kirjan suomentamista ja kustantamista. Kirja on „Mestareiden Kirjeet A. P. Sinnett'ille“, jonka on julaissut A. T. Barker ja josta on vähässä ajassa ilmestynyt neljä engl. painosta. Kirja on kokonaan, sanasta sanaan — lausui alustaja — Mestareiden kirjoittama, ja sellaisena siis ainutlaatuisen arvokas ja tärkeä.

Alustajan ehdotus sai yksimielisen ja innostuneen kannatuksen. Mutta kun kirja on niin iso, että sen engl. kappaleen hinta on 230: — mk., niin Mystican puolelta huomautettiin, että kirjan julkaiseminen riippuu siitä, saadaanko riittävästi ennakkotilauksia. Näinollen toimeenpantiin heti ennakkotilauksien koemerkintä — jota toivottavasti jatkuu edelleen.

Eräs ääni joukosta lisäsi alustukseen, että olisi, paitsi „Mestareiden Kirjeitä“, saatava myös Johtajan pikakirjoitettuja luentosarjoja julaistuksi. Voitaisihan aloittaa vaikka loppupäästä, julkaisemalla ensin viimeksi pidettyjä luentosarjoja.

Tähän Johtaja huomautti, että ainakin eräs viimeisiä luentosarjoja on päätetty julaista, ollen tämä mahdollinen sentähden, että eräs veli on hänelle tämän työn valmistamiseksi luovuttanut 6,000: — mk.

Eräs toinen ääni — joka oli allekirjoittanut — lisäsi vielä, että olisi ryhdyttävä julkaisemaan kaikki Johtajan kirjat ja kirjoitukset. Siitä tulisi Pekka Ervastin K o o t u t t e o k s e t. Toinen asia on, jaksaako Mystica yksin suo-

rittaa tämän työn, vai olisiko muodostettava erikoinen osakeyhtiö tätä tehtävää suorittamaan. Esim. siihen tapaan kuin aikanaan „Tietosanakirja osakeyhtiö" jonka muodostivat kaksi maamme suurinta kustannusliikettä valtion avustamana. Uuden yhtiön osakepääoma saisi olla 1 miljoona mk. Julkaisemattomista teoksista ja luentosarjoista maksettaisi tavallinen tekijäpalkkio (20 % kirjakauppahinnasta). Julaistuista kirjoista ja aikakauskirjan kirjoituksista — jotka Johtaja sitä ennen järjestäisi painokuntoon — maksettaisiin kertakaikkiaan 200,000: — mk. Voitaisiinhan julkaiseminen alkaa ennen julkaisemattomilla teoksilla. Edelleen sama ääni huomautti, että käännöksinä julaistavat kirjat ovat sentään jollain kielellä olemassa, mutta Johtajamme erikoisluontoiset teokset eivät edes kaikki ole alkukielellään julkaistut. Ja mitä erittäin „Mestareiden Kirjeisiin A. P. Sinnett'ille" ja „Salaiseen Oppiin" tulee, voitaisiin ehkä toivoa, että Suomen Teosofinen Seura ainakin ottaisi osaa niiden kustantamiseen suomen kielellä. Tämän soisi tapahtuvan sekä itse asian että pelkästään työnjaonkin kannalta. Samoin on asiallista ja toivottavaa, niinikään työnjaon ja yhteisen Ruusu-Risti-työmme kannalta, että Johtajamme, joka toimii kokonaan henkisessä työssä, saisi entistä enemmän tilaisuutta taloudellisestikin tuottavaan kirjalliseen työhön, ja että hän vähitellen kokonaan vapautuisi siitä kuormituksesta, minkä rahallisten sitoumusten vastuunalaisuus aiheuttaa.

Tämä allekirjoittaneen ehdotus, joka suurine numeroineen ehkä pelotti pientä joukkoamme, ei sitä seuranneessa keskustelussa saanut sanottavampaa kannatusta osakseen. Mystican taholta huomautettiin, että Johtajan vanhoja julkaistuja kirjoja on siksi paljon vielä myymättä, että turha olisi ruveta niitä koottuina teoksina uudestaan painattamaan.

Kaikissa keskustelukysymyksissä jäivät alustukset ja keskustelu vastauksiksi kysymyksiin; joka johtuu seuramme hierarkisesta rakenteesta, jossa jokainen jäsen kolkuttaa ja etsii omaa ruusuristi-työtään, ja koettaa toteuttaa sen teossa.

Annikki Reijosen alustama s i i r t o l a-kysymys meni tavallaan toteutumiseen siten, että professorin rouva Kettunen ilmoitti, että heidän taloonsa, Tonttulaan, ovat ruusuristiläiset retkeilijät tervetulleita tämän kesän aikana sunnuntaisin ja arkenakin, mitenkä vaan retkeilijöille itselleen sopii.

Kesäkurssit tulevat pidettäviksi Jyväskylässä elok. 1—7 p:nä.

Vielä Johtaja ilmoitti, että hänen luentojaan on työkautena julkiluettu joillakin paikkakunnilla, ja että on ajateltu tämän työtavan laajentamista siten, että konekirjoitettuja luentoja olisi lainattavana 10: — mk:n vuokrasta julkiluettavaksi eri paikkakunnilla. Se olisi keino saada sama ääni kaikumaan kaikissa loosheissa.

Kello 8 oli taiteellinen illanvietto ja päättäjäiset. Ja kun Johtaja oli lausunut kiitokset emännille, kokoushuoneen somistajille, laulukuorolle, taiteilijoille, jonka kiitoksen kaikkia kohteita hän ei sanonut muistavansakaan, ja kun kokouksen puolesta oli esitetty vastatervehdys ja sydämelliset kiitokset Johtajalle, päättyi vuosikokous entiseen tapaan yhteislaululla „Sun haltuus rakas Isäni . . .".

Tiistaina klo 2 oli vielä looshikokous, jossa m.m. tapahtui erään nuoren parin aviollinen vihkimys; jonka Johtajamme toimitti ihanalla ja ikimuistettavalla tavalla.

Samana iltana oli edelleen Annikki Reijosen johtama lasten juhla. Se sopi samalla kuin lopettajaissymbooliksi. Sillä: ellette tule lasten kaltaisiksi . . . J. R. H.

Sisäinen Jumala.

On epäjohdonmukaista palvoa yhtä jumalaa, sillä Raamatussakin sanotaan: „löytyy paljon vapahtajia ja paljon jumalia." Senvuoksi jos me haluamme palvoa on meidän valittava joko useampien jumalien palvominen, joista jokainen on yhtä hyvä — siis polyteismi ja epäjumalanpalvonta; tahi yhden suku- eli rotu-jumalan palvominen, kuten israelilaiset ovat tehneet, halveksien toisten jumalia pitämällä omaamme korkeimpana kaikista, „Jumalien Jumalana."

Mutta johdonmukaisuuden kannalta katsoen se ei pidä paikkaansa, sillä sellainen Jumala ei voi olla ääretön eikä absoluuttinen vaan ehdonalainen ja rajoitettu aikaan ja paikkaan. Pralaajaan katoaa heimo-jumala ja Brahmaa ja kaikki Deevat ja jumalat häviävät absoluuttiin. Senvuoksi eivät salatieteilijät palvo eivätkä rukoile mitään jumalaa, sillä jos me sitä tekisimme, olisimme moni-jumaluuden palvojia tahi absoluutin, joka, ollen määräämätön ei meitä voi kuulla. Monien jumalien palvojat tekevät myös väärin näitä jumaliansa kohtaan, sillä kuta enemmän he palvovat sitä vai-

keampi on heidän palvella kaikkia yhtä-aikaa. Tietämättänsäkin he suosivat jotain erikoista jumalaa, joka ei ehkä olekaan täydellisin. On siis paljon parempi muistaa, että jokainen ihminen omistaa sisäisen Jumalan, säteen absoluutista, taivaallisen kipinän Yhdestä, joka on hänessä itsessään eikä hänen ulkopuolellaan.

H. P. Blavatsky.

Kesäkurssit.

Tämänvuotiset kesäkurssit pidetään Jyväskylän kaupungissa elokuun 1—8 p:nä. Kesäkurssit alkavat tervetuliaisillanvietolla keskiviikkona elokuun 1 p:nä. Torstai-aamuna alkaa työ, jatkuen keskiviikko-iltaan seuraavalla viikolla. Kursseja johtaa kuten ennenkin Ruusu-Ristin johtaja Pekka Ervast. Ohjelmaan kuuluu myös P. E:n julkinen esitelmäsarja aiheesta: *Ihmisen ruumiillinen, sielullinen ja henkinen kehitys,* sekä saarimatka Päijänteelle sunnuntaina 5 p:nä, jos ilma on suotuisa.

Kurssit ovat avoinna sekä Ruusu-Ristin jäsenille, että muille asianharrastajille. Kurssimaksu on Smk. 100:—, joka suoritetaan kurssien alkaessa. Julkisiin esitelmiin on eri oviraha.

Asuntokysymyksen suhteen tarjoaa Jyväskylä kaupunkina monenlaisia etuja; jokainen voi oman mielensä mukaan järjestää tämän puolen asiasta. Niille, jotka tyytyvät vaatimattomiin oloihin, tarjoutuu tilaisuus yhteisasuntoon eräässä koulurakennuksessa, jolloin tyynyt ja peitteet on tuotava mukaan. Näitä seikkoja koskeviin kyselyihin vastaa rouva Olga Lounas, os. Jyväskylä.

Ilmoittautuminen kursseille tapahtuu niinikään osoitteella: rouva Olga Lounas, Jyväskylä. On hyvä ilmoittautua ajoissa, ainakin heinäkuun 26 p:ään mennessä.

Kesäkurssit ovat osoittautuneet tarkoitustaan vastaaviksi: ne opettavat, kehittävät ja virkistävät.

Toivotaan tänä vuonna runsasta osanottoa.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena oli toukokuun 20 p:nä *Teosofinen liike kouluna* ja 28 p:nä *Suomen tulevaisuus.*

Helsingin kysymysillat päättyivät toukokuun 19 p:nä.

Stenmanin taidesalonki, Ruusu-Risti ja Mystica muuttivat toukokuun lopulla pois entisestä Stenmanin Taidepalatsista, Heikink. 10, Mystica Unioninkadun 45:een, ja Taidesalonki sekä Ruusu-Risti uuteen Kulma-kouluun, Konstantinink. 33. Koulutaloa paraikaa korjataan ja laajennetaan ja valmistunee käytettäväksi joulun tienoissa.

Ruusu-Ristin ensi numero ilmestyy syyskuussa.

Ruusu-Risti-merkkejä kysytään silloin tällöin, mutta vanhanmallisia merkkejä ei ole enää myytävänä. Kun Ruusu-Risti nyt saa uuden konstitutsionin, on luultavaa, että hyväksytään uudenlaiset merkitkin.

Teosofisen Seuran presidentin, Mrs. Annie Besantin vuosikertomuksesta käy selville, että T. S:n jäsenluku viime vuoden loppupuolella oli 44,217. Suomen T. S:n jäseniä oli 618, paikallisyhdistyksiä 23; vuoden aikana oli uusia jäseniä liittynyt 43.

Ruusu-Ristin vuosikokouksessa helluntaina oli läsnä 276 jäsentä; uusia jäseniä installoitiin 62. Seuramme koko jäsenmäärä nousee yli 700.

Salaperäinen luonnonilmiö. Ruusu-Ristin toimittaja kutsuttiin äsken johtaja S. V:n luo Helsinkiin katsomaan kahta merkillistä kuvaa, jotka olivat muodostuneet vanhan parisängyn päätyyn. Sänkyä olivat käyttäneet herra V:n vanhemmat. Päänalusten yläpuolella oli nähtävissä kaksi ihmisen kuvaa, miehen ja naisen, varsinkin miehen kuva sangen selvästi. Johtaja V:n selityksen mukaan miehen kuva oli sillä puolella, jolla hänen äitinsä oli ollut tapa nukkua, naisen kuva taas isän puolella. Mutta vielä kummempi oli, että kuvat voitiin tuntea vanhempien omiksi kuviksi. Katsoja saattoi herra V:n esittämän valokuvan avulla todeta, että niin oli laita; varsinkin parrakas miehen kuva sängyn päädyssä muistutti selvästi johtaja V:n isää. Kuinka omituinen ilmiö on selitettävissä? Nähtävästi on kysymyksessä itsetiedoton sympaattinen projisiointi. H. P. Blavatskyn eläessä Mestarit välistä itsetietoisesti projisioivat kirjeitään, ja säilyttäähän katolinen kirkko pyhän Veronican liinan, johon jäi kuva Kristuksen kasvoista, kun Veronica pyyhki hien Vapahtajan otsalta tämän Golgata-matkalla. Mahdollisesti projisiointi-ilmiö, joka okkultisena suoritetaan tiedolla ja taidolla, on näissä sängyn kuvissa tapahtunut asianomaisten tietämättä itsetoimivan mielikuvituksen kautta ja kenties jonkun astraalisen olennon avulla.

Kauaskantavaa Ruusu-Risti-työtä tekee jokainen, joka lahjoittaa kirjojamme kirjastoihin tai tilaa näihin aikakauskirjamme.

Point Loma on, kuten tiedetään, Mrs. Katherine Tingleyn johtaman Yleisen Veljeyden keskuspäämaja ja kasvatuslaitos Kaliforniassa. Nyt on aikeessa perustaa samanlainen europpalainen keskus kasvatuslaitoksineen ja kouluineen Ruotsiin. Aietta on valmisteltu vuosikausia, ja nyt siitä tulee tosi, kun Yleisen Veljeyden äsken kuollut ruotsalainen jäsen, kauppias C. J. Froyk testamentissaan määräsi tarkoitusta varten 100,000 dollaria (noin neljä miljoonaa markkaa). Laitosta varten on jo ennen ostettu maa-alue Vetternin kauniilla Visingsö-saarella, ja valmistuttuaan se on oleva avoinna kaikille maailman teosofeille.

Tähden järjestön päämies J. Krishnamurti aikoo elokuun lopussa

tai syyskuun alussa saapua Skandinavian maihin, jolloin hän ehkä tulee käymään Suomessakin, kertoo Teosofi, Suomen T. S:n äänenkannattaja.

Ida Heliö, kirjakauppa Mystican haltija ja kaikille meikäläisille hyvin tuttu personallisuus, täytti t. k. 13 p:nä 50 vuotta.

Pekka Ervastin esitelmien radiointia ehdotettiin R. R:n vuosikokouksessa. Sitä varten olisi anomus lähetettävä Suomen Yleisradiolle. Ja tätä varten pitäisi saada ruusuristiläisiä nimiä anomuksen allekirjoittajiksi. Taiteilija J. Pohjanmies, os. Jyväskylä, on lupautunut nimien kerääjäksi. Ne looshit, ryhmät ja irtojäsenet, jotka haluaisivat radiossa kuunnella P. E:n sunnuntai-esitelmiä, kirjoittakoot siis anomuksensa Suomen Yleisradiolle ja lähettäkööt ne taiteilija Pohjanmiehelle, joka muodossa tai toisessa sitten toimittaa ne asianomaiseen paikkaan yhdellä kertaa.

Juhannuksena Tonttulassa. Tonttulaan, Ruusu-Ristiläisyytemme tunnettuun kotiin, oli ystävällisen emännän kutsusta kokoontunut joukko Ruusu-Ristiläisiä juhannuksen viettoon. Ohjelmaa oli aivan tarpeeksi. Oli laulua ja soittoa (Piippo Heliö), oli vilkasta ajatustenvaihtoa eri ryhmissä, olipa vielä illalla kokkotulikin. Siinä parvekkeella seisoessa, kokkotulen lämpimässä kajastuksessa, kuunnellessa nuorten laulua ja seuratessa edessään pihan poikki kiemurtelevaa puroa, huomasi vasta ihmeekseen, miten kauniita suomalaiset kansanlaulut ovat.

Päätimme vielä yhteisesti tai oikeammin emännän kehoituksesta lähettää tervehdyksen Johtajallemme „rauhanmajasta", joka ei paikallisesti ole siellä eikä täällä, vaan on „meidän keskellämme" missä milloinkin. Niin kului tämä juhannuspäivä rattoisasti rauhan ja ilon merkeissä. A. S.

Nuoren kristityn tunnustus. „Rauhaa kohti" julkaisee toukokuun numerossaan talollisen pojan V. S. Särkän kirjeen Viipurin Piirin kutsuntatoimistolle, jossa kirjoittaja motivoi kieltäytymisensä sotapalveluksesta. Kirjeensä nuori mies lopettaa seuraavin sanoin: „Allekirjoittanut tahtoo elämänsä kuumimmat, mutta samalla myöskin ihanimmat taistelut käydä Jeesuksen sotarintamalla: rauhan, rakkauden, veljeyden ja sovinnollisuuden rintamaketjulla. Tahdon ilolla uhrata elämäni Jeesukselle ja taistella hänen lippunsa ympärillä isänmaamme ja kansamme hyväksi, mutta ei miekalla, vaan rakkaudella. Siksi en myöskään saata hyväksyä sotalaitosta, enkä sitä missään muodossa (en aseettomanakaan kanslia- tai muussa työssä) kannata, koska se lietsoo vihaa, herättää kauhua ja kylvää kuolemaa ympärillensä. Sota on rikos ihmiskuntaa vastaan, mutta samalla se on mitä suurin rikos Jumalaa ja Jeesuksen oppia vastaan. Siksi tahdonkin taistella sen poistamiseksi kansojen poliittiselta näyttämöltä."

VAPAAMUURARI

RUUSU-RISTI-LEHDEN LOOSHI-OSASTO

1 vsk. HEINÄKUU 1928 N:o 6

Shamballan pyhä kaupunki.

Maailmanuskontojen pyhässä tarustossa mainitaan aina jokin pyhä paikka, joka vastaa tämän uskonnon ihannetta. Skandinavialaisten Valhalla, kuolleitten kaupunki, oli rakennettu sankarien keihäistä ja siellä kuuluivat pidot ja juhlat päiväjärjestykseen. Täällä sankarit taistelivat koko päivän ja pitivät kemujaan öisin. Joka päivä tappoivat he ruuakseen villin karjun, mutta seuraavana päivänä se taas oli elävä. Islannissa sanottiin Valhallan sijaitsevan korkealla vuoren huipulla ja oli yhdistetty maahan Bifrostin, sateenkaaren muodostaman sillan kautta. Jumalat kulkivat ylös alas tätä siltaa pitkin ja Odin, kaiken olevaisen Isä, tuli Asgardista, jumalten kaupungista alas työskentelemään ihmisten keskuudessa.

Kreikkalaiset pitivät pyhänä Olympoon vuorta ja siellä sanottiin jumalien elävän. Pyhän Graalin ritareilla oli linnansa Mont Salvatin huipulla pohjois Espanjassa. Joka uskonnolla on oma pyhitetty paikkansa. Itämaalaisten Meru, Morian vuori ja Sinain vuori, jolla lain taulut annettiin ihmisille, ovat kaikki saman aatteen vertauskuvia. Niin kuin kaikilla uskonnoilla näin on pyhä paikkansa, niin on kaikkien maailman uskontojen pyhä paikka Shamballan pyhä kaupunki Mongoliassa Gobin erämaassa.

Itämaalaiset kertovat ihmeellisiä tarinoita tästä pyhästä kaupungista, jonne Valkoisen Veljeskunnan sanotaan kokoontuvan johtamaan maailman asioita. Niinkuin skandinavialaisten asat olivat luvultaan kaksitoista ja Olympon vuorella asuvien jumalien luku niinikään oli sama, niin sanotaan Valkoisessa Veljeskunnassakin olevan kaksitoista jäsentä, jotka kokoontuvat Shamballaan ihmisten asioita hoitamaan. On sanottu, että tämä kaikkiallisen uskonnon keskus syntyi maan päälle silloin kun pohjoisnavan seudut ensiksi kiteytyivät kyllin kiinteiksi voidakseen kantaa elämää. Nykyajan tiede myöntää, että maapallolla on useitakin liikuntasuuntia ja että se paitsi liikuntoaan akselinsa

ja auringon ympäri vielä liikkuu yhdeksällä eri tavalla, kuten ranskalainen tähtientutkija Flammarion sanoo. Yksi näistä liikkeistä on napojen vuoroliike, toisin sanoen, jonakin kaukaisena päivänä on se osa maan pintaa, joka nyt on pohjoisnapana, etelänavan kohdalla. Senvuoksi sanotaan, että Shamballan pyhä kaupunki on jättänyt keskeisen asemansa pohjoisnavalla ja nyt pitkän vaelluksen jälkeen sijaitsee Mongoliassa.

Ne, jotka ovat tutustuneet Islamin uskontoon, tuntevat mielenkiintoa lukiessaan vuotuisista pyhiinvaelluksista Mekkaan, jonne tuhannet ihmiset kiiruhtavat kunnioittamaan Abrahamin kiveä, suurta meteorikiveä, jolle Muhamedin sanotaan nojanneen jalkansa. Vanhat ja nuoret, monet tullen pitkien matkojen takaa, toiset kokien lukemattomia vaikeuksia suurissa erämaissa, toiset kannattamalla itseään tulevat tälle paikalle, jota he rakastavat ja aina muistelevat. Intiassa on paljon pyhiä paikkoja, joihin pyhiinvaeltajat kokoontuvat, niinkuin temppeliherratkin kerran vaelsivat Kristuksen haudalle. Harvat näkevät tässä muuta kuin ulkonaisen vertauskuvan, mutta totuudenetsijä huomaa sen suuren esoteerisen totuuden, joka tähän kätkeytyy. Ihmisen henkinen tajunta on pyhiinvaeltaja matkalla Mekkaan. Kun tajunta kasvaa ruumiin keskuksien ja hermojen kautta, on se kuin pyhiinvaeltaja kiipeämässä Sinain vuorelle tai Pyhän Graalin ritari nousemassa Mont Salvatille.

Ylöspäisellä matkallaan pysähtyy ihmisen henki moneen pyhään paikkaan, sillä kuten vapaamuurari kuvaa Jakobin tikapuilla, käy ihmisen tie taivaaseen ylöspäin ja sisäänpäin. Selkärangan pyhä tuli nousee monen keskuksen kautta, jolloin se pysähtyy palvomaan jumalallisia ominaisuuksia itsessään. Se nousee yhä ylöspäin, kunnes se lopulta saapuu suureen erämaahan. Vain suurten tuskien ja kärsimysten ja raskaan työn kautta onnistuu sen kulkea yli hiekkaerämaan. Tämä on korkeamman ihmisen Getsemane, mutta vihdoin pääsee hän pyhän erämaan yli ja hänen edessään nousee Lotuskukan sydämestä Shamballa, kultainen kaupunki.

Se silmien välisen luun levennys, jota nimitetään otsaaukeamaksi, on ihmisessä kaiken jumalallisen tajunnan keskus. Siellä leijailee tai oikeastaan on se hieno kaasumainen aine, jota nimitämme hengeksi. Siinä on salaisen erämaan näkymätön kaupunki. Se on yhdistetty alempaan maailmaan sateenkaaren sillalla tai hopealangalla ja tähän

pisteeseen tulee salatieteen oppilaan nousta. Tämä nousu on sielun salainen pyhiinvaellusmatka, jolloin yksilö alemman itsensä ja maailman jättäen kohoaa korkeampaan minäänsä, korkeampaan maailmaan, — aivoihin. Tämä nousu on pitkä pyhiinvaellusmatka Shamballan pyhään kaupunkiin ja samaten kuin tuo pyhä kaupunki on maapallomme johtava keskus, niin on vastaava pyhä kaupunki ihmisen ruumiissa hänen olemuksensa johtava keskus.

Ihminen on sopunoinnussa oman korkeamman itsensä kanssa ainoastaan silloin kun jumalat, ihmisen korkeampia olemuspuolia edustaen laskeutuvat alas sateenkaaren siltaa pitkin työskentelemään ihmisen kanssa ja opettamaan hänelle tieteitä ja taiteita. Vain silloin saattaa hän todella ottaa vastaan jumalallisen perintöoikeutensa. Itämailla odottaa oppilas kiihkeästi hetkeä, jolloin hänen sallitaan palvoa jumalaa salaisen kaupungin porttien edustalla. Hän odottaa hetkeä, jolloin hän saa nähdä vihityt hiljaisessa neuvottelukokouksessa eläinradan pyöreän pöydän ympärillä. Hän odottaa hetkeä, jolloin Isiksen pyhä huntu vedetään syrjään ja jolloin peite poistetaan Graalin maljasta.

Muistakoon oppilas, että kaiken tämän täytyy ensin tapahtua hänen sisässään, ennenkun hän voi samat tapahtumat havaita maailmankaikkeudessa. Hänen täytyy ensin oppia tuntemaan nuo kaksitoista vanhempaa veljeä omassa itsessään, ennenkuin hän voi heitä ymmärtää maailmankaikkeudessa. Jos hän tahtoo löytää suuret vihityt ulkopuolella itseään, tulee hänen ensin löytää ne sisässään. Jos hän haluaa nähdä Lotuskukan salaisen kaupungin, tulee hänen sisässään olevan lotuskukan ensin aueta. Siinä aukeaa yksi terälehti kerrallaan sitä mukaan kuin hän itseään puhdistaa ja virittää itsensä soimaan korkeampien olemuspuoliensa mukaan. Lotuskasvi on selkäranka, jonka juuret juontavat syvälle aineellisuuteen ja jonka kukka puhkeaa aivoissa. Vain siinä tapauksessa, että hän lähettää ravintoa ja voimaa ylöspäin henkeensä, saattaa lootuskukka puhjeta hänen sisässään, kukoistaa ja antaa terälehtiensä levittää henkistä tuoksuaan.

Näette joskus kauppojen ikkunoissa merkillisennäköisiä pieniä kiinalaisia jumalankuvia tai itämaalaisia buddhankuvia lootuskukan sisässä istumassa. Ja jos asiaa tutkitte tarkemmin, huomaatte, että melkein kaikki itämaalaiset jumalat ovat samalla tavalla kuvatut. Tämä merkitsee, että heidän sisällään on herännyt se henkinen tietoisuus, jota

itämailla nimitetään sushumnaksi. Olette myöskin huomanneet, että intialaisilla jumalilla usein on päässään merkilliset hatut. Ne esittävät kukkaa ylösalaisin tai Aronin versoavaa sauvaa, henkisen tajunnan avautumista ihmisessä. Kun lootuskukka on tullut hedelmöimisen tilaan, pudottaa se siemenensä, joista taas uusia kasvia nousee. Kun henkisen tajunnan kukka niinikään on puhjennut ja tehnyt tehtävänsä, on se vapaa luomaan uusia kukkia.

Länsimailla käytetään usein ruusua lootuskukan asemasta vertauskuvana. Rosenkreuziläisten ruusut, muurarijärjestöjen ruusut sekä englantilaisen sukkanauhajärjestön ruusut kuvaavat kaikki samaa asiaa, henkisen tajunnan heräämistä ja ihmisen sielullisten ominaisuuksien puhkeamista täyteen kukoistukseensa. Kun tämä kukka herää ja puhkeaa ihmisessä, huomaa hän ikäänkuin kultaisena siitepölynä tuon ihmeellisen henkisen kaupungin, Shamballan, kukan sydämessä. Kun henkisen tulen pyhiinvaellusmatka näin on täyttynyt, nousee hän vuoren huipulta vapauteensa. Ikäänkuin Kristuksen taivaaseenastumisella kuvataan, nousee henkinen ihminen pyhiinvaellusmatkansa kautta jälleensyntymisen pyörästä vapautuneena, nousee ylöspäin opetuslapsiensa keskestä, — aivojen onkaloiden — sen vihittyjen suuren huudon kaikuessa, joka kautta aikojen on soinut mysteriokouluissa, kun puhdistunut oppilas on päässyt eteenpäin ja ylöspäin tullakseen pylvääksi Jumalansa temppeliin. Tällä viimeisellä huudahduksella tarkoitetaan Shamballaa, pyhää kaupunkia ja oppilas pääsee niiden joukkoon, jotka puhtauden valkeissa vaipoissa — omissa sieluruumiissaan — katselevat alas maailmaan, näkevät toiset samalla tavalla vapautuvan ja kuulevat heidän soinnuttavan tuon ikuisen hätähuudon: c o n s u m m a t u m e s t, se on täytetty. Suom. I—L.

Mitä H. P. B. sanoo vapaamuurariudesta.

(Poimintoja Isis Unveiled'istä.)

(Jatk.)

Tätä lukua kirjoittaessa olemme aivan odottamatta eräältä ystävältämme saaneet Mr. Yarkerin kirjan, josta kohtia on

kerrattu. Se on reunojaan myöten täynnä oppia, ja vielä enemmän, täynnä t i e t o a, kuten meistä näyttää. Se on erikoisesti tällä hetkellä arvokas, sillä se todentaa monta kohtaa, josta tässä teoksessa olemme maininneet. Niinpä luemme siitä seuraavaa:

„Arvelemme nyt riittävästi todistaneemme vapaamuurariuden yhteyden muitten antiikkisten, spekulatiivisten riitusten kanssa, samoin kuin vanhan englantilaisen s e i t s e n a s t e i s e n temppeliherra-riituksen vanhuuden ja puhtauden, sekä monen toisen riituksen väärän johtamisen siitä.“

Tällaisille korkeille muurareille ei tarvitse sanoa, vaikkakin ammattilaisille yleensä täytyy siitä huomauttaa, että on tullut aika muodostella muurarius uudelleen sekä uudistaa sen vanhat rajapyykit, lainatut niistä varhaisista seuroista, jotka kahdeksannentoista vuosisadan spekulatiiviset muurarit luulivat ruumistuttaneensa veljeskuntaan. Julkaisemattomia salaisuuksia ei enää ole. Järjestö on turmeltumaisillaan itsekästen ihmisten mielitekoja täyttämään ja huonojen ihmisten alennettavaksi.

Jonkun aikaa sitten kokoontuivat „Ancient and Accepted Rite“-nimisen riituksen useimmat Korkeat Neuvostot Lausanneen vartavasten vastustamaan alentavaa uskoa personalliseen, kaikilla ihmisominaisuuksilla varustettuun jumalaan ja yhtymään seuraavaan lausuntoon: „Vapaamuurarius julistaa, kuten se alusta asti on julistanut l u o v a n p r i n s i i p i n olemassaoloa, maailmankaikkeuden suuren arkkitehdin nimellä.“ — Tätä vastaan pieni vähemmistö nousi, väittäen, että „usko l u o v a a n p r i n s i i p p i i n ei ole samaa kuin usko Jumalaan, jota vapaamuurarius vaatii jokaiselta pyrkijältä, ennen kuin tämä saa astua kynnyksen yli“.

Tämä tunnustus ei tunnu personallisen Jumalan hylkäämiseltä. Ja jos hiukankin vielä epäilisimme asiaa, haihduttaisivat kenraali Albert Piken meidän aikamme ehkä suurimman amerikkalaisen muurariauktoriteetin sanat hänen hyvin ankarasti noustessaan tätä uudistusta vastaan. Emme voi paremmin tehdä, kuin kerrata hänen sanojaan:

„L u o v a p r i n s i i p p i ei ole mikään uusi sanontatapa, — se on vain vanha sanonta uudistettuna. Meidän lukuisat ja kauhistuttavat vastustajamme väittävät ja vaativat itselleen oikeuden sanoa, että meidän „luova prinsiippimme“ on samaa kuin intialaisten ja egyptiläisten „s y n n y t t ä v ä p r i n s i i p p i“ ja että se parhaiten symboli-

soidaan, kuten se vanhanakin aikana symbolisoitiin Lingalla ... Jos hyväksymme tämän personallisen Jumalan vastaavaisuutena, merkitsee se kristinuskon hylkäämistä ja Jehovan kumartamista sekä paluuta pakanuuden karsinaan."

Ovatko kaikki nuo, jotka lukeutuvat jesuiittalaisuuteen, niin paljon puhtaampia? „Meidän lukuisat ja kauhistuttavat vastustajamme." Tämä lause ilmaisee kaiken. On turha kysyä, keitä nuo kauhistuttavat vastustajat ovat. Ne ovat roomalaiskatolilaisia ja joitakin reformeeratuita presbyteriaaneja. Kun lukee mitä nuo kaksi vastakkaista puoluetta kirjoittavat, niin kysyy itseltään, kuka näistä molemmista vastustajista enemmän toistaan pelkää. Mutta mitä hyötyä kenelläkään on järjestymisestä veljeskuntaa vastaan, joka ei edes uskalla pitää omaa uskoaan muiden loukkaamisen pelosta? Ja pyydän, jos muurarivalat jotain merkitsevät ja jos muurarirangaistukset ovat muuta kuin pilanäytelmiä, niin kuinka voivat vastustajat, olkoot ne lukuisia tai harvoja, heikkoja tai vahvoja, tietää mitä looshin sisäpuolella tapahtuu tai tunkeutua tuon „kauhean veljen tai ulkovartijan ohitse, joka paljastettu miekka kädessä vartioi looshia?" Onko siis tämä „kauhea veli" kauhistuttavampi kuin Offenbachin Kenraali Boum, savuavine pistooleineen, kilahtavine kannustimineen ja korkeine töyhtöineen? Mitä hyötyä on niistä miljoonista miehistä, jotka muodostavat tämän veljeskunnan, jos eivät he voi olla niin yhteen sementoituja, että voisivat uhmata kaikkia vastustajia? Saattaako olla, että tuo „mystillinen köysi" on vain hiekkanuora ja muurarius vain leikkikalu palvelemaan muutamien johtajien turhamaisuutta, jotka iloitsevat nauhoistaan ja virkamerkeistään? Onko sen auktoriteetti yhtä väärennetty, kuin sen ikä? Totisesti siltä näyttää. Ja kuitenkin, „suurempia kirppuja purevat pienemmät kirput", — on katolilaisia hälyyttäjiä, jotka ovat pelkäävinään muurariutta.

(Jatk.)

Suom. K. A. I.

HK
OY

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruusu-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenluku on seitsemän toimintavuotensa aikana noussut seitsemään sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1928.

24:s vk. Syyskuu 1928 N:o 7

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—
HELSINGISSÄ 1928
IRTONUMERO Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

24:s v. SYYSKUU 1928 N:o 7

Vapahtajat.

Buddhalaisuus ei ole „Theismiä", koska buddhalaiset eivät usko „personalliseen Jumalaan", ja hylkäävät kokonaan „jumalallisen ilmestyksen". He „hakevat turvaa Buddhassa" ja sanovat häntä „Vapahtajaksi", ei siksi että he pitäisivät häntä jumalana, vaan siksi, että tuo „Loistava opettaja" on vapahtanut ihmiskunnan taikauskon pimeydestä, erehtyväisten ihmisopetusten sokeasta uskosta ja heidän auktoriteetti-käsitteistään. Ja Siddharta Buddha on todellakin vapahtaja, sillä ottaen meitä kädestä hän ensimmäisenä näytti meille todellisen pelastuksen tien — vapautuksen inhimillisen elämän kärsimyksistä. Tulevaisen elämän ikuinen kurjuus ja ikuinen onni riippuu kokonaan omista personallisista ansioistamme. Me itse olemme omat vapahtajamme.

H. P. Blavatsky.

Onnellinen koulu.

I.

Tuossa on taulu. — Sinisilmäinen lapsi makaa ruohossa kirjavain kukkain keskessä. Perhoset lentävät. Taivas siintää. On kesä, on lämmin, on meden ja hunajan tuoksua. Ja ilmat täynnään suven suloisuutta. Lapsi on onnellinen. Herkkäsieluinen pieni lapsi.

Tulee syksy. Äiti tahtoo kouluun. Lapsi pelkää. Katsoo tuskasta väräjävin silmin äitiin ja parahtaa. — Anna minun olla täällä, Sinun luonasi, äiti. Täällä on hyvä. Mutta

äiti sanoo: — Kaikkien on mentävä kouluun. Nyt on sinun vuorosi. Miksi et menisi? — En tiedä, äiti.

Eikä hän tiedäkään, mutta on vain tuskaisa olo, koulua — sitä kummaa kammiota aatellessa.

Taulu vaihtuu. Tuossa on nuori, juuri valkean lakkinsa saanut, heittäen sitä riemuiten ilmaan ja huutaen: — Nyt päästä pois kaikki turhat tiedot, jotka pantana ovat painaneet aivoja!

Ja jälleen uusi kuva. Vanhempi ihminen, joka jo kauan sitten on jättänyt taaksensa koulun. Herää pää raskaana, sydän lyöden, koulun muisto mielessä. Oli nähnyt unta, ei ollut osannut läksyjään, opettaja oli rangaissut, peloittanut tutkinnossa läpäisemättömyydellä.

Pelko, rankaisu — kas siinä sanoja nykyisen koulumahdin mailta. Siinä henkeä, joka selvemmin tai peitetymmin puhuu kasvatuskammioistamme. Ja pahaenteisenä haamuna se vaikuttaa pieneen, herkkäsieluiseen lapseen, tyrehdyttää nuoren mieltä ja välistä värähdyttää vanhemmankin muistoja epämieluisasti.

Miksi näin? Miksi pajan, jossa taotaan sieluja elämää varten, pitää olla — ainakin alitajunnan sopukoissa — pelkoa ja kammoa herättävä? Siksi, että se perustuu Mooseksen lakiin, siksi, että yhteiskuntajumalaa siinä korkeampana taivaallista isää kunnioitetaan. Siksi, että siinä ei kyllin syvälle ole tunkeuduttu Kristuksen oppiin. Rakkaus, anteeksianto, pahan kostaminen hyvällä eivät ohjelmassa ole ylinnä, — koska eivät ole yhteiskunnassakaan, ja yhteiskuntakansalaisiksihan koululaisia kasvatetaan, oloihin, joissa vannotaan valoja, tuomitaan tuomioistuimissa ja surmataan valtion nimissä.

Miten toisin voisi olla, jos olisi olemassa kouluja, missä kristikunnan Mestarin käskyjä seurattaisiin tai ainakin pyrittäisiin seuraamaan, muistaen Mestarin sanoja: „Jos tahdotte elämään sisälle tulla, niin pitäkää käskyt." Kouluja, joissa päästäisiin elämään sisälle ja joissa opittaisiin tuntemaan sen syvyys ja korkeus ja avaruus. Mitä ihmeellisiä kouluja ne olisivatkaan! Ei taloja, joissa kasvatettaisiin käveleviä aivoja, vaan elämän pyhättöjä, joissa ihmisolennon jaloimmat ominaisuudet pääsisivät oikeuksiinsa, ilon opistoja, joissa ei mitään tukahtuisi, ei mitään syrjäytyisi hänessä, vaan kaikki uinuva, kaikki piilevä kasvaisi, jalostuisi, nousisi kirkkautta, taivasta, täydellisyyttään kohden. Oi, ihmeellistä sellaista paikkaa, oi, ihanaa temppeliä, temppe-

liä, jossa opiskeltaisiin suurien totuuksien tuntemiseksi, opittaisiin ymmärtämään ikuinen edesvastuu elämän edessä, opittaisiin, ettei yksikään teko, ei yksikään ajatus ole ilman vastaavia seurauksiaan, vaan kaikki tulee takaisin hyvänä tai pahana aaltona, pieni pian, suuri joskus kerran, aikain takaa, elämien takaa iankaikkisuuden varrella. Ei tarvita silloin ihmistuomareita, ei rankaisijoita rikoksistamme, Elämä itse kätkee itseensä rankaisun. Ei kaivattaisi liioin sijaissovittajia syntiemme edestä, syntiemme, jotka meidän itsemme on hävitettävä. Ei kuitenkaan meidän, vaan meissä piilevän Kristuksen, elämän Herran. Niin me olemme oman onnemme seppiä. Jokainen meistä, kulussaan Isän täydellistä kirkkautta kohden. Me, Jumalan lapset, kuninkaan pojat.

Tällainen olisi sen ihmeellisen koulun uskonto.

Entä kaikki muu, ruumiin ja sielun ja hengen hionta? Henkihän itse on uskonnossa hioja, henki, joka on ylimpänä valona ruumistemppelin holveikossa, jossa sielunvoimat soittavat urkuja, sielun, jossa on järki ja tunne ja tahto. Mutta kun tahtoa nykyisissä kouluissa käytetään vain ruumiin liikunnon järjestelemiseen ja älyn ohjaamiseen, ylenmäärin, pinnistykseen, hermojen huonontumiseen asti, niin tulevaisuuden kouluissa se ensinnä suunnataan luonteen muokkaamiseen, siveellisen tahdon kasvatuksena, toiseksi älyyn, kolmanneksi tunneluontoon ja neljänneksi ruumiiseen. Ja millä tavoin tunneluontoon? Taiteen avulla kauneustajun herättämiseksi. Onnellisessa koulussa on paljon taidetta, sillä taide, tosi taide, luo onnea, sillä kauneusnäkemysten havainnollistuttamishaluhan piilee jokaisessa sielussa, ja sen ilmentämiskykyhän tekee ihmismielen rikkaaksi. Niinpä tässä koulussa on paljon soittoa ja laulua, paljon maalausta, veistoa ja lausuntoa, paljon teatteria ja tanssia: plastiikkaa ja laululeikkejä. Ja kukin oppilas saa valita mieleisensä taidehaaran.

Plastiikka on siellä välttämättä voimistelun apuna, etten sanoisi korkeampana kehityshaarana. Kun tavallisessa kouluvoimistelussa kosketellaan sielun puolista ajatusta ja tahtoa, mitkä saattavat jo rasitettuja aivoja yhä vielä rasittaa, niin plastiikassa tulee musiikin mukana tunnepuolikin avuksi jakamaan työtä. Musiikin sytyttämä into ja lämpö nostattaa mielikuvituksen hehkuun, luo rytmillään veren liikuntoihin ja saa sillä ruumiin virkeään vauhtiin.

Mutta paitsi voimistelua ja urheilua on siellä ruumiillista työtä, työtä pelloilla tai puutarhoissa, pajoissa, verstaissa,

kutomoissa tai keittiöissä, vaihtoehtoisesti jälleen kunkin taipumusten mukaan. Sillä onnellisessa koulussa kehitetään myös kättä, ei yksin päätä ja sydäntä, kehitetään siksi, että ruumiillinen työ on yksi keino luokkarajain poistamiseksi, kehitetään siksi, ettei maassa syntyisi Venäjän ylimystön tapaista kansalaisjoukkoa, joka ei onnettomuuden tullen kykene itseään elättämään.

Ja onnellinen koulu on maalla. On siellä, missä vedet välkkyvät, ruoho viherjöi, hongat huminoivat ja linnut laulavat, missä aurinkoa on yllin kyllin, maan mustat mullat tuoksuvat ja taivas kaartuu sinisenä kupuna kaiken yllä. On siellä, missä neljää elementtiä, valoa ja ilmaa ja vettä ja maata, ruumiin neljää rakennusainetta, on viljalti kaikkia varten. On siellä, missä luonnon sähköisät suonet pursuttavat vitaliteettivoimiaan ihmisen eloksi. On siellä, missä luonnosta puhuu Luojan ääni.

Sellainen on tulevaisuuden kultainen koulu, koulu, jossa kasvatetaan hengeltään, sielultaan ja ruumiiltaan sopusointuisia ihmisiä, voimakkaita ja viisaita, elämän suuriin totuuksiin uskojia ja siksi myös niiden ilmentämistahtoisia. Ja iloisia. Ja onnellisia. Iloisia siksi, että ilo on elämän kukkeuden luonnollinen tuoksu. Onnellisia siksi, että onni herää olemuksen kaikkien aarteiden avautumisesta.

Onnelliset ihmiset luovat onnellisen ihmiskunnan.

II.

Onko missään pyritty näitä aatteita ilmentämään? On monessakin paikassa, ainakin osittain. Ensiksi Ruotsissa Ellen Key puhui aikoinaan, vuosikymmeniä sitten, tulevaisuuden koulusta, jossa pyritään kasvattamaan persoonallisuuksia, ei laumasieluja, vaan vapaita, itsenäisesti ajattelevia ihmisiä, joille sodankäynti isänmaan nimissä on kauhistus ja joilla ihmiskunnan rauha on luonnollinen asiaintila. Ja Ruotsissa, Tukholmassa, on toistakymmentä vuotta toiminut n. k. Annaskolan, jonka lukuohjelma on siten järjestetty, että eri aineita ei ole siroitettu pitkin päivää, vaan jaksottaisesti pitkin lukuvuotta. Täten on huomattu aivorasituksen käyvän huomattavasti vähemmäksi ja luokkakursseja suoritettavan lyhyemmässä ajassa, joten mahdollisuuksia on saatu sielun monipuolisempaa kehitystä varten. Saksassa on ollut samansuuntainen lukujärjestelmä käytännössä kolmisenkymmentä vuotta Herman Lietzin yliopistoon johtavassa reformikoulussa, jossa täten ylijäämä aika

on käytetty ruumiilliseen työhön. Koulu on kauniissa luonnossa maalla. Tässä maassa on myös Rudolf Steiner vaikuttanut paljon koulureformeihin. Erikoisesti muistuu mieleen hänen eurytmiikkansa eli mystillinen tanssiplastiikkansa fyysillisen ruumiin ja tunteen kehittäjänä. Teosofisessa maailmassa toimii Englannissa St. Christopher koulu usein teosofisen maailmankatsomuksen elvyttämin aattein. Ja Amerikassa yli maailman tunnettu, Madame Tingleyn johtama Point Loma koulu, joka kulkee hengen, sielun ja ruumiin sopusointuisen kehityksen merkeissä ja jossa erikoisesti on huomattava rauhan aatteelle pyhitetty henki. Koulussa saattaa samanaikaisesti olla 22:stakin eri kansallisuudesta lapsia, jotka takaisin omaan maahansa tultua levittävät veljeyden aatetta vieraitakin kansoja kohtaan. Amerikan nuorisotasavalta taasen on kokonainen pieni valtakunta suuren valtakunnan sisällä, suurenmoisine itsehillintä ja -hallintalaitoksineen. Ja Indiassa — Indiassa pitäisi olla Mahatma Gandhin alkamia uusia kouluja, hänen suurten aatteittensa hengessä johdettuja, kuten Satyagrahan — totuuden ja sielun voimilla voittoon, kouluja, joissa myös kaikuu Tolstoin motto: Tulkaa luontoon, tulkaa yksinkertaisiksi, ja te vapaudutte, kouluja, joissa onnettoman kastijärjestelmän murtamiseksi kaikki oppivat tekemään sekä ammatillista että älyllistä työtä.

Entä Suomessa? Suomessa syntyy Helsingissä tänä syksynä yhteiskoulu, jossa on tavallinen oppikouluohjelma, mutta jossa opetus käy Ruusu-Risti-hengessä, koska opettajisto on kokonaan ruusuristiläinen. Tässä koulussa opetellaan Mestarin käskyjä .tuntemaan ja seuraamaan. Siunattu olkoon se koulu! A. R.

Kesäkurssit.

Ruusu-Ristin kesäkurssit olivat elokuun alkuviikolla Jyväskylässä. Nämä olivat nyt kolmannet. Kaksi ensimäistä oli vietetty lähempänä luonnon helmaa Karjalassa, ensimäinen Kanneljärven Valomajassa, toinen Terijoella. Eipä silti, että Jyväskyläkään olisi kaukana luonnosta, että se olisi mikään kaupunki sanan nykyaikaisessa merkityksessä, kokoelma yhteen sullottuja kivimuuria. Se on idyllinen luonnon ym-

päröimä pikku yhteiskunta Jyväsjärven rannalla, ja laivalla sitä lähestyessä tuskin huomaa, että se on kaupunki, niin ovat kaikki talot vihreiden puiden peitossa. Mutta vaikka Jyväskylä näin ulkonaisesti onkin vaatimaton, on se sittenkin huomattava paikka. Se on aina ollut kaikkien henkisten ja sivistyspyrintöjen rauhaisa tyyssija, joka ehkä selittää sen, että meidän Ruusu-Ristimmekin on saanut siellä niin tukevan jalansijan. Onhan siellä ensimäinen Ruusu-Risti-temppeli, joka on ulkonaisena todistuksena tällä paikkakunnalla suoritetusta henkisestä työstä ja epäitsekkäästä, uhrautuvasta mielestä. Tämä Ruusu-Risti-temppeli vaikuttaa varmasti magneetin tavoin vetäen puoleensa kaikkia samanhenkisiä, ja totta on, että mekin kaikki, joille suopea kohtalo oli antanut sen ihanan opiskelutilaisuuden, jonka kesäkurssit tarjoavat, suurella innolla kokoonnuimme tähän kauniiseen temppeliin. Parempaa hartautta ja mielen keskitystä herättävää työpajaa olisi tuskin voinut löytää. Mutta kesäkursseilla oli toinenkin suurempi magneetti, joka voimakkaasti veti meitä pienempiä magneetteja puoleensa. Se oli johtajamme, jonka ympärille kokoonnuimme syvällä kiitollisuudella ja onnellisina siitä, että on olemassa ihminen, jonka valo on niin suuri, että se kykenee sytyttämään meidänkin valojamme ja kykenee auttamaan meitä suojellessamme näitä pieniä, lepattelevia liekkejämme maailman kovilta tuulenpuuskilta. Tällaista sytytystyötä olivat nämä kesäkurssit, tällaista valojen vahvistamista, uuden öljyn kaatamista lamppuihin.

Keskiviikkoiltana elokuun 1 p:nä klo 7 aloitettiin kesäkurssit pienellä illanvietolla temppelissä. Se oli kauniisti koristettu kukilla ja nuorilla koivuilla, josta oli huolehtinut Jyväskylän ryhmä, niinkuin se muutenkia oivallisesti oli pitänyt huolta koko ulkonaisesta järjestelystä. Ryhmän puolesta veljemme Jussi Pohjanmies lausui kesäkursseille saapuneet tervetulleiksi, puhuen siitä syvästä kaipauksesta, joka elää ihmisessä, joka ei salli hänen pysähtyä, vaan tekee hänestä totuudenetsijän, joka ei voi tuntea tyydytystä, ennenkuin on löytänyt elämälle tarkoituksen. Aavistuksen elämän tarkoituksesta olemme löytäneet Ruusu-Rististä, ja sentähden voimme olla onnellisia. Musiikkiesitysten jälkeen, joita suoritti J. Pohjanmies ja rouva Lundell, puhui johtaja kesäkurssien tarkoituksesta. Meissä ihmisissä, hän sanoi, on kaksi puolta, naisellinen ja miehellinen. Naiselliseen pohjautuu meidän hartautta uhkuvat tunnelmamme,

joille mielellämme antaudumme, mutta jotka ovat turhia, jollei niiden rinnalla ole miehellinen puoli, järkiperäinen, intellektuaalinen työ ja ponnistus. Näillä kesäkursseilla yhteisen ehjän tunnelman vallitessa yritämme kaikki ponnistaa ymmärtääksemme elämän suuria kysymyksiä, ja siten niistä muodostuu tilaisuus, jossa annetaan ja saadaan.

Seuraavana aamuna klo 9 avattiin kurssit totuuden pyhässä nimessä. Työ alkoi. Kävisi kuitenkin liian pitkäksi tässä kertoa kaikkea mitä puhuttiin, kuultiin ja opittiin. Sen täytyy jäädä niiden vahingoksi, jotka eivät voineet ja niiden, jotka eivät tahtoneet olla mukana. Työ jakautui kolmeen eri lajiin: Kysymys- ja kuulustelukokoukset, raamatuntutkimus ja johtajan esitelmät. Kaikki tilaisuudet pidettiin Ruusu-Risti-temppelissä lukuunottamatta sunnuntain kokouksia, jotka vietettiin luonnon helmassa pienellä Kalasaarella Päijänteellä.

Kuulustelukokouksissa (klo 9—11 a.p.) annettiin jokaiselle vuoron perään vastattaviksi seuraavat kysymykset: Mikä Ruusu-Risti on, sen tehtävä, tarkoitus ja erikoisasema? Onko Ruusu-Ristin nykyinen organisatsioni hyvä, miksi? Mikä on tärkein henkinen tai psyykkinen kokemuksesi? Nämä kokoukset muodostuivat erittäin tunnelmarikkaiksi ja opettaviksi. Ensinnäkin ne asettivat jokaisen omakohtaisesti tarkistamaan ja selvittämään kantaansa näihin työllemme niin tärkeihin kysymyksiin nähden, mutta sitten, ja tässä oli niiden huomattava tunnepuoli, ne opettivat meitä tuntemaan toisiamme, tuntemaan toistemme pyrkimyksiä, iloja ja suruja, vastoinkäymisiä ja voittoja. Tulimme näin hyvin lähelle toisiamme, niinkuin veljien sopii, ja saatoimme iloksemme huomata, kuinka paljon yhteistä meissä on, erilaisista elämän vaiheista huolimatta.

Raamatuntutkimus (klo 1/2 1—3) kohdistui Johanneksen ensimäiseen kirjeeseen ja Jakobin kirjeeseen. Siinä esitettiin paljon kysymyksiä ja pohdittiin kristinuskon mysterioita. Monet probleemit selvenivät ja saivat yksinkertaisen ratkaisunsa. Usein ihmetteli, ettei tuota tai tuota puolta ollut ennen tullut ajatelleeksi, niin kirkkaasti valaisi johtaja pulmallisia kohtia, kun meille muille tuli seinä eteen. Tai sitten hän osasi ihmeteltävästi yhdistää kaikki helmet, joita keskustelussa oli annettu, kauniiksi helminauhaksi, ehjäksi kokonaisuudeksi. Tämän keskustelun yhteydessä hän myös puhui Jeesusta Kristusta koskevasta, ihmeellisestä näkemyksestään. Jeesus Kristus, hän kertoi, yritti muuttaa

oloja hiukan helpommiksi täällä, ottaa karman jonkunverran käsiinsä, tulla karman herraksi tällä fyysillisellä tasolla, niinkuin hän jo on alkanut olla sitä kuolemanjälkeisessä elämässä, — kaiken kuitenkin riippuessa siitä, missä määrin me ihmiset tahdoimme häntä tosi teossa seurata.

Sitten vihdoin, last but not least, oli meillä viitenä iltana johtajan unohtumattomat esitelmät aiheesta: Ihmisen ruumiillinen, sielullinen ja henkinen rakenne. Ensimäisen illan esitelmä oli nimeltä Elämän arvoitus. Se oli vakuuttava henkisen maailmankatsomuksen puolustus materialismia vastaan, jossa viitattiin arvoituksiin ja ilmiöihin, joita aineelliseen nojautuva elämänymmärrys ei voi selittää. Seuraavassa esitelmässä, Ruumiimme temppeli, esitti johtaja käsityksensä ihmisruumista vanhempana hengen luomana muotona kuin sielu, jolle tämä on annettu lainaksi ja jonka neuvoja noudattamalla se voi paljon oppia. Kaksi seuraavaa esitelmää koskivat jälleensyntymistä ja kuolemanjälkeistä elämää ja viimeinen ikuista elämää. Ihmisen henkiminuudet uppoutuvat eläinsieluun, jota Paavali nimittää lihaksi (sarks) ja joka saa käyttövälineeksi lainana ihmisruumiin. Tässä ruumiillisessa elämässä on hengen lunastettava sielu, joka tapahtuu jälleensyntymisen avulla. Lunastus on ikuisessa elämässä. Ikuinen elämä ei ole mitään kuolemanjälkeistä taivastilaa, niinkuin usein on väärin ymmärretty, vaan se on henkinen todellisuus, jota voimme kokea ajasta ja paikasta riippumatta, sillä se on näiden rajoitusten yläpuolella. Siihen pyrkimyksemme tähtää. Ennen ja jälkeen esitelmiä soittivat veljet J. Pohjanmies ja Helvi Leiviskä flyygelillä ja uruilla.

Kurssien aikana tehtiin pari hyvää ja hauskaa aloitetta. Toinen oli adressi-anomus Suomen Yleisradiolle, jossa pyydettiin lähettämään radion kautta johtajamme sunnuntai-esitelmät. Tätä ajatusta varmaankin kaikki maaseutulaiset tervehtivät suurella riemulla. Ehdotettiinkin samalla, että ruusuristiläiset eri paikkakunnilla keräisivät tällaisia adresseja, jotka liitettäisiin yllämainittuun anomukseen. Toinen aloite koski erikoisen kesäkurssikirjan laatimista, joka sisältäisi selostuksen jokaisista kesäkursseista, valokuvia niiltä sekä kunkin tunnuslauseen.

Tiistai- ja keskiviikkoiltoina oli vielä kaksi virkistävää illanviettoa, joiden ohjelmat sisälsivät puheita, musiikkia ja vapaata keskustelua. Keskiviikkoiltana puhuttiin ensi vuoden kesäkursseista. Missä ne pidetään? Jyväskylä on aina

valmis ilolla järjestämään kurssit omalle paikkakunnalleen, — ja onhan Jyväskylässä Ruusu-Risti-Temppeli, jota parempaa opetussalia ei voi uneksiakaan. Mutta ehkä on toisia kaupunkeja tai maaseutupaikkoja, jotka haluaisivat palvella asiaa, samalla hyötyen kurssien antamasta henkisestä herätyksestä? Kysymys on avoinna vuosikokoukseen saakka. Johtajalle voi kirjoittaa ja tarjota paikkaa ensi kesäkursseja varten. Vuosikokouksessa paikka vasta määrätään.

Ja sitten oli kaikki lopussa. Äkkiä. Nopeasti oli viikko vierähtänyt, niinkuin aina, kun eletään keskitetysti onnessa. Sillä lausuakseni ajatukseni ja mielipiteeni, ainakin omakohtaisesti: kesäkurssien tunnelma, perusta, jolle sen työ rakentui, oli onnen, sanomattoman onnen tunne.

E. K.

Mitä on Tuli?

Tuli on mystillisin kaikista viidestä elementistä ja samalla jumalallisin. Senvuoksi olisi vaikeata jopa suurimmalle yleisölle kokonaan käsittämätöntäkin selittää sen eri merkityksiä tällä tasollamme, kun jätetään muut tasot huomioonottamatta. Tuli on valon isä; valo on taas lämmön ja ilman (elämää antavan ilman) poika. Jos tarkastaa absoluuttista jumaluutta Pimeytenä eli Pimeänä Tulena, niin valo, sen ensimmäinen sikiö, on todellakin ensimmäinen itsetietoinen jumala. Sillä mikä on alkuperäinen valo muu kuin maailmaa valaiseva jumaluus, joka antaa elämää! Valo on sitä mikä abstraktiosta on muodostunut realiteetiksi. Ei kukaan ole koskaan nähnyt todellista, alkuperäistä valoa; se mitä näemme on vain taittuneita säteitä eli heijastusta iki-valosta, joka tulee yhä tiheämmäksi ja tummemmaksi, sitä mukaa kuin sen säteet laskeutuvat muotoon ja aineeseen. Tuli on siis käsite, johon sisältyy K A I K K I. Tuli on näkymätön jumaluus, „Isä“, ja ilmennyt valo on „Poika“ sekä aurinko. Okkultisessa merkityksessä on Tuli eetteriä, joka on syntynyt liikunnosta ja liikunto on taas pimeää, näkymätöntä, ikuista Tulta. Valo saa aikaan liikunnon ja hallitsee kaikkea luonnossa, korkeimmasta alkueetteristä aina pienimpään avaruudessa olevaan molekyyliin

saakka. Liikunto on ikuinen itsensä kautta ja ilmetessään kosmoksessa on se Alfa ja Omega n. s. sähkössä, galvanismissa, magnetismissa, niin moraalisessa kuin fyysillisessä tunteessa, ajatuksessa ja itse elämässä tasollamme. Siis on tuli yksinkertaisesti liikunnon eli elämän ilmennys tällä tasolla.

H. P. Blavatsky.

Vieläkin sanojen tulkintaa.

Sanskritinkielessä on sanoja, niinkuin kaikissa muissakin kielissä, jotka voivat merkitä kahta asiaa. Viisaat, tahtoessaan muodostaa mysteriokielen merkin eli symboolin, valitsivat silloin konkreettisemman merkityksen sellaisista sanoista, saaden täten aikaan mielenkiintoisen hämmennyksen.

Otetaan pari esimerkkiä. Muinaisista ajoista lähtien on Indian uskonnollisessa elämässä pidetty lehmää pyhänä olentona, on sanottu, että lehmä on kuin kuva luonnon jumalallisuudesta. On myös sanottu, että härkä miehellisenä puolena kuvaa maailman kaikkeudessa henkistä voimaa, kun taas lehmä on tullut kuvanneeksi enemmän aineellista rikkautta ja aineellista elämää.

Miten on tämmöinen symbooli syntynyt? Onko se syntynyt vain siitä huomiosta, että lehmä on kuin kuva suuresta luontoäidistä? Onhan se kyllä hyvä kuva luonnosta, lehmällä on maito, jolla se elättää ihmistä. Mutta symbooli ei ole johtunut tästä, vaan pohjana on ollut merkillinen kielitieteellinen seikka. Lehmä sanskritinkielellä on go, joka on melkein sama sana kuin germanilaisissa kielissä (cow, kuh, ko). Mutta nyt on huomattava, että sanskritinkielessä on toinenkin sana, joka merkitsee lehmä. Tämä on sana vatsh, josta on tullut kaikkiin romanilaisiin kieliin lehmä-sana (vacca, vache). Kumma puoli asiassa on nyt se, että vatsh merkitsee muutakin kuin lehmä; se merkitsee ääni, sana (siitä on johtunut latinan vox, italian voce, ranskan voix, englannin voice y. m. jotka kaikki merkitsevät „ääni“) — kreikaksi logos. Sentähden vatsh-sanaa käytettiin merkitsemään logosta, sitä sanaa, joka oli maailman alusta, jumalallinen sana. Ja kun vatsh,

logos, tahdottiin ilmaista symboolilla kirjoituskielessä, piirrettiin lehmän kuva. Ääntähän ei voitu ilmaista millään kuvalla, mutta lehmän kuva oli helppo piirtää ja hieroglyyfinä merkitsi se Logosta; lehmän kuva tarkoitti Logoksen naisellista ja härän kuva sen miehellistä puolta.

On toinen yhtä mielenkiintoinen esimerkki. Kristikunnassa puhutaan Karitsasta, jonka veri vuotaa ihmisten hyväksi. Ilmestyskirjassa sanotaan: „Karitsa, joka on tapettu maailman alussa". Minkätähden on karitsaa ruvettu käyttämään Kristuksen ja tässä yhteydessä Logoksen symboolina? Senkö tähden, että karitsa on viaton ja Kristus kuoli viattomana? On luultavaa, että se kristillisiin kirjoituksiin, m.m. Ilmestyskirjaan otettiin Kristuksen viattomuutta ilmaisemaan, mutta alkuperäisin tämän symboolin synty on toinen. On nim. niin, että sanskritinkielessä taas on sana, joka merkitsee kahta asiaa ja myös kaksi sanaa samalle asialle. Lammas merkitsee l e s h, mutta on olemassa toinen sana, joka myös merkitsee, jollei juuri lammasta, niin vuohta ja kaurista. Tämä sanskritinkielinen sana on a d s h a. Lyhyellä maskuliini-a-päätteellä se merkitsee „kauris" ja pitkällä päätteellä — a d s h a a — se on „vuohi".

Mutta nyt tämä sana a d s h a merkitsee myös „syntymätön" (itseolevainen) ja käytetään uskonnollisessa filosofiassa Logoksen jumalallisen henki-aineen attribuuttina. Hengestä sanotaan, että se on adsha syntymätön: a d s h a p u r u s h a, ja aineesta samaten, että se on a d s h a a p r a k r i t i eli „syntymätön luonto".

Koska nyt adsha, joka tarkoitti henkeä, samalla merkitsi kaurista, lammasta, otettiin lampaan kuva hieroglyyfinä jumalallisen hengen kuvaksi ja feminiinisenä jumalallisen luonnon kuvaksi. Sama asia siis kuin edellisessä esimerkissä. Ja kun kerran lammas hyväksyttiin kristinuskossakin jumalallisen hengen eli Kristuksen (Logoksen) kuvaksi, oli askel lyhyt lampaasta karitsaan. Karitsa on siis alkuaan indialainen symbooli, joka on johtunut kirjoituksesta eikä ajatuspäätelmästä.

Vielä esimerkki. Eräs meidän suomalainen tutkijamme, ei virallinen, vaan amatööri, Wettenhovi-Aspa, on sitä mieltä, että suomenkielessä on havaittavissa selvä sukulaisuus egyptiläisen kielen kanssa, vieläpä että suomi on ollut maailman alkuperäinen kieli. Niin kansallisesti imarteleva kuin tämmöinen olettamus onkin, on se vaikeasti todistettava. Hänellä on muuan esimerkki. Kreikkalaiset kertovat, että

egyptiläiset nimittävät sfinksiä sanalla harmakhis, ja Wettenhovi-Aspa sanoo, että harmakhis on sama kuin harmaa kissa. Tuskin asia sentään on niin helposti ratkaistu. Harmakhis, sanoivat kreikkalaiset, mutta egyptiläiset sanoivat haremkhu tai herukhuti. Eräs indialainen tutkija on huomauttanut, että voisi yhtä hyvin ajatella tämän egyptiläisen sanan haremkhu olevan sanskritinkieltä, sillä viimemainitussa kielessä on olemassa sana harimukha, ja sillä sanalla on se etu, että se tekee asian sisältörikkaaksi. Hari on jumalan (herran) nimitys ja mukha merkitsee sitä mikä on parasta. Harimukha merkitsee siis asianomaisesti „kuva paraimmasta jumalasta, paraimman jumalan kuva".

Muistakaamme kuinka sfinksiä on kuvattu. Sillä on naisen pää, härän ruumis, linnun siivet ja leijonan jalat. Se on monimutkainen olento. Tämä sfinksi — sen olemme saaneet kuulla Oidipos-tarusta — on ihminen. Haremkhun ratkaisu on siis ihminen. Mutta jos se on yhteydessä sanskritinkielisen sanan kanssa, on ihminen paraimman jumalan kuva. Sfinksiin on täten kätketty suuri mystillinen salaisuus, jota ihmiset eivät vielä käytännössä usko. Uskonnossa sanomme, että ihminen luotiin jumalan kuvaksi, mutta emme uskalla sitä käytännössä todistaa.

Johtuu vielä mieleen eräs toinen mysteriokuva eli hieroglyyfi, nim. kallioon hakattu jalanpohjan kuva, joita on aina kaksi vieretysten ja joita tavataan melkein kaikissa maissa, m.m. Ruotsissa. Ne ovat vanhoja kuvia, joko jättiläisen jalan suuruisia tai pienempiä. Mitä niillä on tarkoitettu? Indiassa niitä on paljon ja niillä on tarkoitettu aivan erikoista asiaa. Kun muinaisindialainen sanskritinkielellä sanoi „kaksijalkainen", kuului se dvipada, mutta jättiläismerkkejä katsellessaan tuli silloin toinen sana hänen mieleensä, nim. dviipa, saari, ja silloin hän muisti, että „saaresta syntyneet" tai „tulleet" olivat nuo alkuperäiset ihmiskunnan vihityt opettajat, jotka saapuivat osaksi „pyhästä saaresta" eli manteresta maan päällä, osaksi toisesta „saaresta" aurinkokunnassa, esim. Venuksesta. Kallion kaksi jalkaa olivat kuin muistomerkkejä vanhoilta ajoilta ja todistuksia siitä, että maassa oli käynyt joku korkea jumalolento.

Siirtykäämme taas kabbalistisiin sanatulkintoihin ja tarkastakaamme muutamia hebreankielisiä sanoja niiden numero-arvon mukaan. Otetaan sana Mooses. Se kuuluu

hebreaksi Mosheh ja kirjoitetaan, kuten edellä olemme osoittaneet, vain kolmella kirjaimella: M, sh, h. Kun otamme niiden numero-arvot, saamme: m=40, sh=300 ja h=5. Tämän sanan kabbalistinen numero-arvo on siten 345. Mooseksen kirjassa kerrotaan, että Mooses jutteli Jumalan kanssa ennenkuin hän lähti ulos Israelin kansaa johtamaan, ja kerran kysyi Jumalalta: „Kun minun pitää Sinusta puhua heille, niin mikä on Sinun nimesi oleva?“, jolloin Jumala vastasi: „Minä olen se mikä Minä olen“ eli hebreaksi: a h i j e h a s h e r a h i j e h. Ensimmäinen näistä hebrealaisista sanoista kirjoitetaan kirjaimilla a, h, i, h, toinen kirjaimilla a, sh, r, kolmas taas kuin ensimmäinen. Kabbalistisesti saamme: a=1, h=5, i=10, h=5, ja toisesta sanasta: a=1, sh=300, r=200. Ensimmäisestä sanasta tulee 21, toisesta 501 ja kolmannesta taas 21, siis koko lause on 21+501+21=543. Nyt 543:ssa ovat samat luvut kuin 345:ssa, mutta päinvastaisessa järjestyksessä. Mooses sanoi kerran Herralle: „Anna minun nähdä Sinun kasvosi“. Herra sanoi: „Ei kukaan kuolevainen voi nähdä Minun kasvojani. Jos ne näet, palat tulessa, mutta saat nähdä minut selästä, takaapäin“.

Kun kabbalistisesti tulkitsemme tämän nimen, niin Jumala sanoi: „Et voi nähdä Minua 543:ssa, vaan numerossa 345, siis et Minua itseäni, vaan sinua itseäsi“. Se merkitsee okkultisesti: kukaan ei voi tuntea Jumalaa, ennenkuin hän tuntee itsensä. Siis Jumala sanoi Moosekselle: „Sinä voit nähdä Minua selästä, mutta sekin edellyttää, että ensin tunnet itsesi“.

Sitten otamme nimestä Iesous kabbalistinen arvo, jolloin saamme: i=10, e=8, s=200, o=70, u=400, s=200, yhteensä 888. Siis Iesous-sanan kabbalistinen arvo kreikankielessä on 888. Kabbalistit ovatkin huomauttaneet, että jos Mooses tuntisi Jumalan, täytyisi hänen olla kuin Iesous, sillä 345+543=888. Tämä on pieni kabbalistinen todistus siitä, että Jeesus on suurin profetoista ja ainoa, joka tunsi Jumalan kokonaan.

Otetaan toinen esimerkki, joka myös on hyvin opettavainen. Koulussa meille opetettiin, että sana Adam, joka kuvaa ensimmäistä ihmistä, merkitsee „punainen maa“; ihminen on maan tomusta tehty ja tulee taas kuoltuaan siksi. Tämä on tullut siitä, että nimitys Adam itse asiassa on muodostelma kahdesta hebrealaisesta sanasta, a d o m, punainen, ja a d a m a h, maa, tomu. Kun sitä tutkimme kabbalistisesti, saamme esille syyt nimen syntyyn.

Sepher Jezirahissa annetaan jokaiselle kirjaimelle kabbalistinen arvo; sen merkitys on osaksi sama kuin itse kirjaimen nimen merkitys. Kirjain d esim. on hebreaksi daleth, joka merkitsee ovi, ja hee merkitsee ilma-aukko, akkuna. Mutta Sepher Jezirah'in mukaan on kirjaimella vielä syvempi merkitys. Ensimmäinen kirjain alef esim. merkitsee härkä, nauta, ja sen merkki on alkuaan saatu härän sarvista. Mutta Sepher Jezirah sanoo, että kirjain alef merkitsee syvemmin katsoen ilmaa ja siis myös henkeä eli miehellistä prinsiippiä, kuten iod (10); alef on 1 ja 10 on myös 1+0 = 1. Kirjain m merkitsee vesi, mutta Sepher Jezirah'in mukaan sillä on myös toinen merkitys: kuolema. Olkoon ohimennen sanottu, että meillä on m latinalaisissa sanoissa mare=meri ja mors=kuolema. Sepher Jezirah sanoo niinikään kirjaimesta d, joka merkitsee ovi, että sen syvempi merkitys on kohtu.

Adam-sana kirjoitetaan kolmella kirjaimella: a, d, m. Mitä tämä Adam siis ilmaisee kabbalistisesti? Se ilmaisee, että ensimmäinen ihminen, jota Adam kuvaa, oli miehellinen a + naisellinen d, siis kaksisukuinen, ja että sen maailma oli vedessä eli astraalitasolla. Ensimmäinen ihminen eli siis toisenlaisessa maailmassa kuin nykyinen fyysillinen. Tämä on ilmaistu sanassa Adam. Mutta siihen asia ei jää, koska Adam oikeastaan onkin Raamatussa Adamah, maan tomu. Tämä, joka on varsinainen ihminen, kirjoitetaan hebreaksi admh. Mitä se merkitsee silloin? Hee merkitsee ikkunaa, ilma-aukkoa, mutta kuvaa juuri ainetta, aineellista ilmennystä, ainemaailmaan astumista, fyysillistä elämää. Adamah on itse asiassa niiden nimenä, jotka astuivat fyysilliseen aineeseen. Ja kun he astuivat fyysilliseen aineeseen, mitä silloin tapahtui?

Jos otamme näiden sanojen kabbalistiset numero-arvot, saamme: a=1, d=4, m=40, jolloin adam-sanan kabbalistinen arvo on 45. Adamah-sanan arvo on: 1+4+40+5 = 50=5+0=5. Luku 5 on hee:n arvo ja painostaa hee:tä eli ainetta. Tästä nimestä tulee siis ilmi, että aineellisuus on päässyt voitolle.

Miten se kävi päinsä? Se kävi päinsä sillä tavalla, että kun ensimmäinen eetterinen ihminen tuli fyysilliseksi, laskeutui a ensin, sitten d, sitten m eli t. s.: miehellinen puoli ihmisessä, kun ihminen laskeutui fyysilliseen aineeseen, oli voimakkaampi, ja toinen puoli ihmistä, d, oli heikompi. Kun siis ihminen jakautui kaksisukuiseksi, niin

miehellinen sukupuoli, tässä jakautuneessa ihmiskunnassa oli voimakkaampi, se osasi taistella olemassa-olosta. Naisellinen sukupuoli ei siihen alussa kyennyt, se oli heikompi. Mitä taas tämä merkitsee? Sitä, että mies se oli, joka lankesi syntiin eli itsekkyyteen. Kun sanotaan, että Eva kuuli käärmeen äänen ja antoi omenan Adamille, on sillä kuvattu, että Eva oli heikko eikä osannut syödä. Adam söi ja lankesi syntiin. Kesti aikoja, ennenkuin nainen osasi taistella itsensä tietoiseksi; nainen kulki kuin unessa perässä, ja kun hän tuli tietoiseksi, oli jo langettu syntiin, niin ettei hän voinut muuta kuin ottaa osaa siihen. Toisin sanoen: m=vesi muuttui fyysillisessä maailmassa kuolemaksi.

Mutta miten olisi käynyt, jos tuossa toisessa maailmassa jo olisi osattu kehittyä, ettei olisi tarvinnut langeta tähän fyysilliseen maailmaan? Jos ajattelemme sitä muinaista luomiskautta, joka vastaa ensimmäistä juurirotua nykyisessä luomiskaudessa, oli siellä järkiolentoja, jotka taistelivat itsensä tietoiseksi, ja he olivat adomeja eli „punaisia". Ensimmäisessä manvantarassa oli näet maapallomme väri punainen, ja korkeimmalle kehittyneet olennot silloin olivat „punaisia ihmisiä". Nimi adom viittaa siis siihen, että meidänkin syntiinlankeemuksesta olisivat voineet säilyä ainoastaan täydellisen inhimillisen itsetietoisuuden saavuttaneet ihmiset.

Nämä ovat asioita, joita voi ja täytyy mietiskellä yksikseen; minä tässä esitän vain, minkälainen maa on muokattavissa, mutta kuka sitä itsekseen muokkailee, hän löytää kalliitakin helmiä. Tavalliset europpalaiset nauravat kabbalalle, mutta ne, jotka eivät istu, missä pilkkaajat istuvat, voivat paljon oppia.

Pekka Ervast.

Kuoleman ja elämän valtakunta.

Meissä kuolevaisissa sanotaan olevan kaksi minää: alempi, kuolevainen ja ylempi, kuolematon. Tämän mukaan sanotaan myös, että ihmisessä on sisäisesti kaksi valtakuntaa: kuoleman ja elämän valtakunta.

Nämä kaksi valtakuntaa pyrkivät ilmenemään myös

ulkonaisesti. Toistaiseksi hallitsee kuoleman valtakunta ja sen ruhtinas ihmisten julkista elämää. Se on pakkohengen valtakunta. Pakolla elämän mahti ja sen tuotanto: kulta, rikkaus, raha virtaa kansasta valtaistuimelle. Kansa, ne, jotka ovat köyhiä, osattomia vallasta ja rikkaudesta, ne ovat köyhiä pakosta, ei vapaasta tahdostaan.

Seuraus: luonnollinen ilo ja kiitollisuus kansasta häviää, ja niiden tilalle versoavat kuoleman kukat: kateus, katkeruus ja taipumus vallankaappaukseen.

Tämä vastavuoroon herättää jännitystä ja pelkoa valtaistuimella. Seuraus: uusi pakon, kiristyksen ja väkivaltaisuuden aalto vyöryy valtaistuimelta kansaan.

Näin valtaistuin ja kansa kuoleman valtakunnassa vyöryttelevät toinen toisillensa pakon paisuvaa palloa — kunnes se äärimmilleen jännitettynä räjähtää jommalla kummalla puolella, tai molemmilla, aiheuttaen kuolemaa, tuhoa ja turmaa. Se on toiminnan kypsynyt sato kuoleman valtakunnassa.

Elämän valtakunta on ollut mukana kuin siemenenä tai hapatuksena aikojen aamusta asti. Mutta sen varsinainen perustus laskettiin ja perustuslaki annettiin pari tuhatta vuotta sitten. Sen perustaja oli Jeesus ja perustuslaki on vuorisaarna. Sen valtakunnan tuleva kuningas on sen perustaja, tai se, tai ne Hänen oppilaansa ja seuraajansa, jotka ovat tyhjentäneet personallisen karmansa. Se on vapaudenhengen valtakunta. Sen kansalaiset työskentelevät vapauden välttämättömyydessä. Kuningas tekee eniten työtä. Hän kantaa raskainta taakkaa. Hän on syvällisin, nöyrin ja viisain. Sentähden hän on kuningas. Sentähden hän on palvelija. Sentähden valtaistuimelta virtaa ja säteilee totuuden, rakkauden ja viisauden valo.

Kansasta virtaa siveellisen voiman ja aineellisen rikkauden vuolas virta valtaistuinta kohti. Se vuotaa siksi, että se on valtakunnan elämää, ja se virtaa rakkauden ja vapauden välttämättömyydessä. Kansa ei ole köyhä pakosta, vaan vapaasta tahdostaan. Kansa on läpikäynyt valtakunnan ensimäisen ahtaan portin, jonka toisella puolella luetaan: „Autuaita köyhät hengessään“, ja toisella „Autuaita ne, joita oikeamielisyyden takia vainotaan“, sillä „heidän on taivasten valtakunta“. Kun kukaan ei omista mitään, niin jokainen omistaa kaikki. Kaikki ovat taloudenhoitajia.

Näin on laita elämän valtakunnassa. Rakkauden aut-

tava voima virtaa lakkaamatta valtaistuimelta kansaan ja kansasta valtaistuimelle. Molemmat tahtovat toisiansa palvella ja auttaa, ja auttaessaan he kukin antavat sitä, minkä yli heillä on valta.

Näin tulee kuolema niellyksi voitossa. J. R. H.

Muistelmia H. P. Blavatskysta.

V.

T. S:n rappeutumisen syyt.

Keväällä 1891 rakastettu opettajamme sai ankaran influensa-kohtauksen, ja toukokuun 8 p:nä hänen sielunsa vapautui kärsivästä ruumiista. Hänet epäilemättä „kutsuttiin pois", kuten nyt asioita ymmärrän, siitä syystä, että me kaikki olimme pettäneet hänen toiveensa; emme edes mekään, hänen personalliset oppilaansa, — en epäröi tätä väittää — emme mekään jaksaneet „valvoa, ei edes yhtä hetkeä". Olimme myös heikkoja alkeellisimmassa ja silmiin pistävimmässä kohdassa — veljeyden toteuttamisessa, sillä Sisäisessäkin Ryhmässä oli kateutta ja erimielisyyttä. Tämä varmaan oli omiansa murtamaan H. P. B:n sydäntä. Kerta toisensa jälkeen oli hän yrittänyt muodostaa sisäisen seuran, joka täyttäisi olennaiset ehdot vastaanottaakseen niitä esoteerisia opetuksia, joita hän oli saanut tehtäväkseen antaa maailmalle. Olihan hän kirjoittanut juuri semmoisesta seurasta kuin Sisäinen Ryhmä oli: „jollei mitä suurin sopusointu vallitse oppivien joukossa, on menestys mahdoton". Ja me todistauduimme kykenemättömiksi täyttämään tuota ainoata välttämätöntä ehtoa. Ensin tuli E. S. T., sitten sen korkeammat asteet, ja lopuksi Sisäinen Ryhmä. Mutta kaikki oli turhaan; ainekset olivat huonoja, eikä temppeliä voitu rakentaa; ei liioin kulmakiveä voitu löytää.

Suuren Isis Unveiled-teoksensa esipuheessa H. P. B. nimenomaan selittää, että kirja on suoranainen taisteluvaatimus kaikille kirkollisen dogmatismin muodoille ja „erittäinkin Vatikaanille . . ." Huolimatta tästä näemme Mrs. Besantin julistavan uutta armonantoa itse roomalais-katolisella pohjalla ja ohjaavan koko kontrolloimaansa liikettä

Roomaa kohti, mikä on kerrassaan vastaista kaikelle, mitä H. P. B. opetti ja minkä puolesta hän teki työtä. Välineenä käytetään laitonta yhtymää nimeltä Vapaamielinen Katolinen Kirkko, jonka „piispoja" ovat Mr. C. W. Leadbeater y.m.; ja opinkappaleeksi hyväksytään dogmi semmoinen kuin apostoolinen suksessioni, jonka H. P. B. nimenomaan tuomitsi valheeksi . . .

Parikymmentä vuotta sitten tai vähän ennemmin tulin siihen johtopäätökseen, että H. P. B:n lähtö samalla oli kuolonsoittoa Teosofiselle Seuralle semmoisenaan. Mutta personalliselta ja sisäiseltä kannalta katsoen asia oli vielä traagillisempi. Sillä olen ehdottomasti vakuutettu siitä, että H. P. B:n jättäessä meidät ei enää ollut mahdollista olla välittömästi tekemisissä Suuren Mestari-Looshin kanssa, paitsi tietysti niille yksilöille, jotka sisäisen ponnistuksen ja pyrkimyksen avulla kykenevät kohottautumaan Heidän tasolleen. Jos ei niin ollut, miksi sitten näemme — hänen kuolemansa jälkeen, — kuinka Mr. Judge ja Mrs Besant, nähtävästi kykenemättöminä nojaamaan sisäiseen johtoon, kääntyvät oletettujen tsheelojen, psyykikkojen ja selvänäkijöiden puoleen saadakseen uudestaan aikaan yhteyttä Mestarein kanssa? Vastaus on selvä jokaiselle, joka tarkasti on tutkinut, mitä Mestarit itse ovat asiasta kirjoittaneet. Pitkässä kirjeessään eversti Olcottille, jossa hän nuhtelee everstiä hänen kannastaan H. P. B:n suhteen ja joka kirje tuli Olcottille keskellä valtamerta hänen matkustaessaan Englantiin 1888, Mestari K. H. kirjoittaa: — „Vuoden 1885 jälkeen en ole kirjoittanut enkä kirjoituttanut, muuta kuin hänen (H. P. B:n) välityksellään, suoranaisesti tai välillisesti, yhtään kirjettä tai riviä kenellekään Europassa tai Amerikassa, enkä suullisesti antanut tietoja itsestäni millekään kolmannelle henkilölle tai minkään kolmannen kautta . . . Okkultisissa asioissa hän (H. P. B.) on kaikki kaikessa. Emme ole hylänneet häntä. Hän ei ole jätetty tsheelojen käytettäväksi. Hän on meidän suora välittäjämme."

Toisessa kirjeessä — nähtävästi Miss Arundalelle ja kirjoitettu 1884 — sama Mestari kirjoittaa: — „Käytän tilaisuutta — ja tämä on viimeisimpiä kirjoittaa teille suoraan — sanoakseni pari sanaa. Sillä te tiedätte luonnollisesti, että niin pian kuin H. P. B:n aura on talosta tyystin hävinnyt, ette enää voi saada

mitään kirjeitä minulta." (Alleviivaus minun.) H. P. B. asui Arundale'ien luona kesä- ja heinäkuussa mainittuna vuonna, kun hän tuli Parisista pienelle käynnille järjestääkseen muutamia häiriöitä Lontoon Looshissa.

Mutta onpa tästä olemassa vielä painavampi, välitön todistus. Eräässä kirjeessä Mrs. Langfordille (silloin Mrs Laura Holloway, toinen niistä „Kahdesta Tsheelasta", jotka kirjoittivat kirjan Man) Mestari K. H. kirjoittaa v. 1884: „ . . . auttaaksemme asiaa sen nykyisessä sangen mutkikkaassa tilanteessa me, jotka olemme kielletyt käyttämästä kykyjämme europpalaisten kanssa, saatamme toimia ainoastaan tsheelojemme tai H. P. B:n kaltaisen olennon välityksellä . . . Missä ovat tsheelat, jotka ovat kyllin voimakkaita auttaakseen meitä ilman apua meidän voimiltamme?" Ohimennen sanoen pitäisi olla selvää jokaiselle, jolla on hiukkasenkaan intuitsionia, että H. P. B. oli jotakin paljon enemmän kuin „tsheela". Lopuksi: H. P. B:n Mestari itse kirjoittaa niiden kirjallisten opetusten suhteen (Lontoon Looshin „Sisäistä Piiriä" varten), jotka, Hän sanoo, „kuten tähänkin saakka voivat kulkea ainoastaan Mr. Sinnettin käden kautta" . . .: „jää jälelle kysymys, mitä keinoja meillä on olla kirjeenvaihdossa edes Mr. Sinnettin kanssa? H. P. B. ei ota kirjeitä välittääkseen ja perille toimittaakseen; hän on kylliksi kauan osoittanut alttiutensa itseuhraukseen tähän suuntaan . . . Damodar K. M. on tähän yhtä, jopa enemmänkin haluton, — (toisen tsheelan nimi) ei ole saavuttanut sitä astetta fysiologisessa kehityksessä, joka tekee tsheelalle mahdolliseksi lähettää ja vastaanottaa kirjeitä. Hänen kasvunsa on tapahtunut enemmän älyllisellä tasolla . . ." (Kaikki alleviivaukset minun.)

Niinpä siis näemme, että määrätty „fysiologisen kehityksen" aste on olennainen ehto, ja että ainoastaan „H. P. B:n kaltainen henkilö" tai Mestarein omat personalliset tsheelat — kuten Damodar — kykenevät olemaan „suoranaisen yhteyden" välittäjinä; ja Damodar saattoi edistyneen „fysiologisen kehityksensä" nojalla lähteä Mestarein luo Tibettiin vuotta myöhemmin. Näistä otteista käy lyhyesti sanoen täysin selväksi, että Mestareille oli mahdollista antaa välittömiä tietoja itsestään ainoastaan H. P. B:n välityksellä, koska hän Heidän

valittuna Lähettiläänään oli läpikäynyt monen vuoden valmistavan treenauksen ja opetuksen Heidän personallisen ohjauksensa ja valvontansa alla Tibetissä. Hänen kauttaan He saattoivat toimia tällä tasolla kuinka etäältä tahansa hänen fyysillisestä läsnäolostaan.

Siihen aikaan ei olisi ollut helppoa eikä edes mahdollista niiden, jotka huomasivat jääneensä Liikkeen johtajiksi — sekä eksoteerisesti että esoteerisesti, — ennakolta oivaltaa, mikä hämminki ja häviö seuraisi ja todella seurasi siitä heidän varmasta olettamuksestaan, että, koska H. P. B. aina oli välittömässä yhteydessä Mestarein kanssa, sama pitäisi paikkansa heidän suhteensa, vaikka he olivatkin vailla hänen johtoaan ja ennen kaikkea hänen läsnäoloaan. Sisäinen Neuvosto, jonka jäsenenä minä olin (eversti Olcottilla ei koskaan ollut mitään yhteyttä Koulun kanssa) määräsi asianomaisesti Mrs. Besantin ja Mr. Judgen E. S. T:n yhteisiksi Ulkonaisiksi Päiksi; ja semmoisina Mrs. Besant ja Mr. Judge tässä korkeassa okkultisessa virassa tunsivat velvollisuudekseen toimia samalla tavalla kuin H. P. B. — „välittäjinä" oppilaiden ja Mestarein välillä. Mrs Besant katsoi ensin ylös Judgeen (välittäjänä). Hän puolestaan, tuntien arvattavasti inspiratsionin puutetta H. P. B:n kuoleman jälkeen, lankesi kohtalokkaaseen erehdykseen, etsiessään yhteyttä Mestarein kanssa mediumein, psyykikkojen, selvänäkijäin välityksellä ja antaessaan toisten uskoa täten saatuja tiedonantoja hänen itsensä välittömästi saamikseen. Tätä en minä tienyt enkä ymmärtänyt, ennenkuin pitkän ja tuskallisen kokemuksen perästä olin oppinut tuntemaan hänen viimeisen inspiroijansa, Mrs. Tingleyn luonteen, joka oli kyllin taitava saadakseen Judgen määräämään hänet seuraajakseen. Mrs. Tingley itse kertoi minulle personallisesti sanelleensa tuon kuuluisan E. S. T. kiertokirjeen, jonka otsikkona oli „Mestarin käskystä" ja joka Judgen allekirjoittamana erotti Mrs. Besantin tämän asemasta toisena Ulkonaisena Päänä.

Mrs. Besant oli silloin Indiassa, jossa hän m. m. viimeisteli syytöksiä Mr. Judgeä vastaan sen brahmiinin johdolla, joka oli hänen silloinen neuvonantajansa ja ohjaajansa. Mr. Judgen kiertokirje oli karakteristinen Tingleyläinen vastahyökkäys, ja jokainen, joka lähemmin tuntee Mrs. Tingleyn kielen ja menettelytavat (kuten minä myöhemmin opin niitä tuntemaan), voi helposti tuntea niiden jäl-

jet alusta loppuun. Mr. Judgen oma tyyli oli perin toisenlainen ja aivan helposti tunnettavissa. Toiselta puolen Mrs. Besant oli syypää juuri samaan asiaan, josta hän syytti Mr. Judgea, — nim. siihen, että „antoi erehdyttävän aineellisen muodon Mestarin sanomille.“ Tämänlaatuinen kaksimielinen puhetapa oli yhtenä perussyynä siihen katastroofiin, joka kohtasi T. S:ää vuonna 1895. Toimien „sisästä ulospäin“ E. S. T.-seuran todellinen sydän — jakautui kahden „Ulkonaisen Pään“ erotessa toisistaan, ja T. S:n hajaantuminen seurasi itsestään luonnollisena asiana.

Samanlaatuisen edelläkäyvän pahan oli Mr. A. P. Sinnett aikaansaanut H. P. B:n eläessä, sillä hän oli väittänyt olevansa riippumattomassa yhteydessä Mestarin kanssa aina siitä saakka, kun hänen osalleen lankesi suuri etuoikeus olla, H. P. B:n välityksellä, Mestari K. H:n kanssa siinä pitkässä kirjeenvaihdossa, joka antoi hänelle ainekset kirjoihin The Occult World (Salainen maailma) ja Esoteric Buddhism (Esoteerinen buddhanoppi). Mr. Sinnettin itsepintainen väite jatkuvasta riippumattomasta ja välittömästä yhteydestä Mestarin kanssa johti siihen selontekoon, jonka Mestari teki eversti Olcottille ja jonka olen edellä toistanut; saman selonteon Mestari taas uudestaan esitti H. P. B:lle v. 1890. Tämä oli näet siihen aikaan saanut Mr. Sinnettiltä kirjeen, joka — tullen Sinnettiltä H. P. B:lle — sisälsi muutamia varsin nenäkkäitä selontekoja kyseessäolevasta Mestarista ja taasen väitti hänen, Sinnettin, olevan suorassa yhteydessä Mestarin kanssa. Että aina vuodesta 1885 lähtien kaikki hänen n. s. „tiedonantonsa“ oli saatu kristalliin katsomalla, mediumein ja sensitiivein välityksellä, kertoi minulle eräs hänen sisäisen opiskelijapiirinsä jäsen jo vuonna 1893.

Tämäntapainen seikka saattaa täydellisesti tyydyttää niitä, jotka voivat uskoa, että Mestarit käyttäisivät semmoisia välittäjiä; mutta vallan toinen, ja mielestäni tuskin rehellinen, asia on toisille esittää sillä tavalla „saatua“ tietoa „välittömänä tiedonantona“. Semmoinen asenne — itse mahdollisuus asettua semmoiselle näkökannalle — osoittaa täydellistä tietämättömyyttä niistä Salatieteen laista, joita tottelemalla adepteja treenataan ja heidän voimiaan käytetään; ja myöskin siitä (H. P. B:n niin usein hahmoittelemasta) olennaisesta erosta, mikä on olemassa treenatun

näkijän ja enemmän tai vähemmän vastuuttoman mediumin tai selvänäkijän välillä.

Satuin äsken saamaan todistuksen Mr. Sinnettin n. s. „okkultisen“ tiedon lähteitten epäilyttävyydestä erään intialaisen yliopiston englantilaiselta professorilta. Vähän aikaa Mr. Sinnettin kuoleman jälkeen 1921 muuan niistä sensitiiveistä, joilta Mr. Sinnettin oli tapana kysyä neuvoja, kertoi tälle professorille, että eräässä tilaisuudessa hän oli antanut Mr. Sinnettille „sanoman“, jonka tämä heti päätti tulleen Mestari K. H:ta. „Hän oli niin liikutetun mielissään, ukko parka, ettei minulla ollut sydäntä ottaa häntä harhaluulostaan“, oli mediumin oma huomautus!

Ilman H. P. B:ta on mahdollista, että minä itse olisin joutunut yhdeksi Mr. Sinnettin sensitiiviksi. Olin usein sekä hänen että hänen vaimonsa seurassa, ennenkuin H. P. B. muutti Maycotista Lontooseen; ja eräänä päivänä Mr. Sinnett ehdotti, että minä sallisin hänen koettaa „vapauttaa“ sieluni ruumiistani, koska silloin ehkä saisin joitakuita kiintoisia kokemuksia. Ajattelin itsekin samalla tavalla, vaikken silloin tiennyt mitään tuommoisten vastuuttomien hommien vaaroista. Nuorena tyttönä olin osannut „tanssittaa pöytiä“ ja mesmerisoida ihmisiä; mutta en koskaan tuntenut mitään todellista harrastusta tämmöisiin asioihin, koska järkeni luonnostaan kallistui filosofiaan päin. Yhtäkaikki, Mr. Sinnettin vakuutettua, että hän osaisi palauttaa sieluni ehjänä takaisin, suostuin alistumaan hänen kokeiluunsa. Hänen metoodinsa osoittautui tavanomaiseksi. Hän käski minun paneutua pitkälleni ja sulkea silmäni, jonka jälkeen hän ryhtyi mesmerisiin sivellyksiin. Hän sanoi, että minun pian tuli „poistua“ ja että sitten tulisin tietoiseksi „korkeammalla tasolla“. Kului mielestäni noin kymmenen minuuttia, ja rupesin itsekseni ihmettelemään, että koskahan „minuuteni vapautuisi“; silloin Mr. Sinnett lausui puoliääneen: „nyt ette osaa liikuttaa oikeata kättänne.“ Tietysti heti sitä liikutin, nostaen kättäni ja samalla avaten silmäni katsoakseni häneen. Harvoin olen nähnyt kenenkään niin hämmästyvän; hän oli nähtävästi uskonut, että minä olin „poissa“. Hän näytti myös olevan koko lailla vaivaantunut kokeemme epäonnistumisesta, mutta sanoi, että koettaisimme uudestaan jonakin toisena päivänä. Emme sitä kuitenkaan koskaan tehneet, sillä kohta perästä H. P. B. muutti Lontooseen ja minä satuin mainitsemaan

tapauksesta hänelle. H. P. B. todella harmistui ja kielsi minua ehdottomasti sallimasta Mr. Sinnettin tai kenen muun tahansa yrittää mitään semmoista koetta uudestaan. Myöhemmin sain tietysti oppia, mikä äärimmäinen vaara piilee tuommoisissa puuhissa ja että ne väärissä käsissä ovat mustan magian ilmennysmuotoja.

Voisin kertoa monta tämänsuuntaista tapausta, mutta näillä mainitsemillani olen tahtonut osoittaa, kuinka arveluttavalla pohjalla Mr. Sinnettin väite „riippumattomasta yhteydestä" lepäsi. Vaikka hänen arvaamattomana etuoikeutenaan oli ollut olla läheisessä kosketuksessa H. P. B:n kanssa Indiassa ja vaikka H. P. B. oli asettanut hänet välittömään kirjevaihtoyhteyteen Mestari K. H:n kanssa, niin hän yhtäkaikki tämän loputtua ei halunnut tunnustaa totuutta eikä tyytynyt näyttelemään alemman osaa, vaan kieltäytyi yhteistyöstä H. P. B:n kanssa Englannissa ja turvautui kyseessä oleviin menettelytapoihin surkuteltavassa pyrkimyksessään ylläpitää sitä korkeata mainetta, jonka hän oli saavuttanut H. P. B:n välityksellä. Mutta hänen myöhemmät kirjoituksensa todistavat kyllin riittävästi, että hänen inspiratsioninsa lähde oli kauvan sitten sammunut. Näiden myöhempien kirjoitusten joukkoon on epäilemättä luettava se, jolle hän suvaitsee antaa nimen „Varoittava muistutus liian alistuvaa hyväksymistä vastaan" ja joka on tähdätty H. P. B:n selitystä vastaan spiritistisistä ilmiöistä, jonka selityksen Sinnett mainitsee kirjassaan Incidents in the life of Madame Blavatsky (Tapauksia Madame Blavatskyn elämästä). [H. P. B:n selitys on tietysti oikea okkultiselta kannalta.] Tämän „muistutuksen" Sinnett lisäsi v. 1913 ilmestyneeseen painokseen (kts. luku VIII, s. 140), ja sulassa hävyttömyydessä samoinkuin aiheettomissa väitteissään H. P. B:stä se on voittamaton.

Saattaa tuntua siltä, että edellä olevassa olen monasti poikennut aineestani ja että kertomani asiat eivät suorastaan kuulu muistelmiini H. P. B:sta. Vastaukseni on, että minun on puhuttava niistä, jotka — lukuunottamatta Mr. Judgeä, joka on huomattava poikkeus — juodessaan H. P. B:n viisauden kaivosta, käyttäessään hänen nimeään, kykyjään, lahjojaan, edistääkseen omia halujaan ja kunnianpyyteitään, kuitenkaan eivät pidä häpeänään ylenkatsoa „kättä, joka heitä ravitsi" ja „kieltää" inspiratsioninsa lähdettä. Minun silmissäni sentähden kaikki, mitä voin tehdä

todistaakseni, kuinka perusteettomia, uskottomia ja kiittämättömiä ovat semmoisten ihmisten väitteet, on hyvin tehty. Sillä he ovat häpeällisesti vääristelleet H. P. B:ta ja hänen opetuksiaan; ja koska he olivat selväpuheisia ja mukautuivat erinäisiin sovinnaisuuksiin, ovat he saavuttaneet maailman huomion, jonka se kielsi H. P. B:lta, vaikka hän, H. P. B., oli tullut maailmaa valaisemaan — ja kukaties „pelastamaan", ellei se olisi hylännyt hänen Sanomaansa.

Alice Leighton Cleather.

Engl. suom. P. E.

Viesti Brasiliasta.

Ruusuristiystävät. Lienette joskus jo toivoneet pientä kirjelippusta tääitäkin. Nyt se tuli. Siis ainakaan toistaiseksi emme ole vielä minkään matelijan venyvän vatsan täytteenä enempää kuin tiikerinkään kidassa taikka alkeellisen metsänasukkaan patapaistina. Aarnioissa olemme liikkuneet paljonkin ja aivan aseitta, lukuunottamatta tienraivauspuukkoa, jota ilman on mahdoton edetä. Papukaijat, kolibrit ja hyönteiset ovat varsinaisia näkemiämme metsäeläimiä. Toisista olemme nähneet vain jälkiä, kuten villisioista, kuulleet ääniä, kuten apinoista, jotka useinkin nauraa kitkattavat tämän edistyneen isoserkkunsa vaivaloisia puuhia tuossa 100 metrin päässä metsän laidassa. Mutta eivätpä anna itseään nähtäväksi, toistaiseksi ei vilaukseltakaan, vaikka kiikari on ollut apunamme. Jaguareitakin sanotaan vielä jokunen metsiköissä olevan. Pakenevia käärmeitä olemme jonkun tavanneet tämän vuoden aikana.

Tällainen kokemus on hiukan hälventänyt meiltä sitä karmivaa kuvasarjaa Brasilian raatelijaluonnosta, mikä kotimaassa oli mielikuviimme isketty. Ensin kartoimme heinikoitakin kaikellaisten käärmeiden pesinä ja alastomuutta itikoiden pelossa. Mutta nyt liikumme jo vapaasti kaikkialla, uimme ja otamme aurinkokylpyjä nurmilla täydessä rauhassa lepoaikoina.

Moskiitot täällä ovat olleet meille samaa kuin sääsket ja mäkäräiset Suomessa. Hyvin vähän ne ovat meitä häirinneet seuduilla, joissa olemme asuneet. Jonkun hiekkakirpun saimme varpaistamme kaivaa ollessamme puolisen

vuotta karjatalouden läheisyydessä, jossa etenkin sikala-alue on kirppujen sikiämiskehto. Puhdas ihmistalous ei ole niiden elinehdoille sovelias. Yleensä olemme saaneet rauhan sekä suurilta että pieniltä eläimiltä täällä.

Tämä kaikki johtuu etupäässä siitä, että seuduilta, joita olemme asuneet, on metsästys jo aikaisemmin hävittänyt riistan ja kahviviljelys suurimmalta osalta kulounut metsät. Mikäli metsiä on, ovat ne nuorempia kuin Brasilian ikiaarniot, mutta silti läpipääsemättömiä aseettomalle. Lisäksi ovat asuma-alueemme olleet ylänkömaata ja vuoristoa, lukuunottamatta Rio de Janeiron kaupunkia, jossa vietimme ensikuukauden kieltä opiskellen. Kaupunki on laaksossa. Ken haluaa, hän löytää Brasiliasta kyllä suoperäisiä, kosteita ja villieläimistöstä rikkaita aarnioitakin, oikeita mölymetsiä, niin kerrotaan. Me tyydymme nuorempiin, hiljaisempiin.

Hiljaisessa aarniossa, missä bambutiheikkö yhdessä roikkuvien ilmajuurien, köynnösten, parasiittien ja muun varjokasvun kanssa täyttää alaosan, palmujen, runkosaniaisten, myrttipuiden ja setrien sekä hedelmäpuiden vallitessa yläkasvua, on hämyistä ja kotoista kulkea, kun löytää jonkun avatun polun, jota myöten voi hiljaa liikkua, tarvitsematta ryskeellä raivaten edetä. Sieltä täältä kuuluu vienoja lintuääniä; hyönteisten surinaa ja kolibrien kevyen lennon katkonaista hyrräämistä. Ne tulla tupsahtavat usein aivan metsänkävijän nenän eteen erittäin taitavine lentoliikkeineen, kerätessään hunajaa kukkivista pensaista ja puista. Erittäin kauniita ja miellyttäviä lintusia. Joskus kuulee lentoon pyrähtäneiden papukaijojen terävää kikatusta ja apinain omituisia kurkkuääniä etäämpää tulleina. Sivuille ei avaudu mitään näköaloja. Vain taivaan sineä siintää sieltä täältä lehvien lomasta.

Maa jalkain alla on pehmeätä rikkaasta lahotuotteesta. Ilma on vehmaan kosteata ja kasvutuoksuista, hajahtaen joskus myös villieläimelle, mikä haju on tuttu eläintarhoista. Turhaan kuitenkin jää kuuntelemaan ja tähyilemään jonkun suuremman otuksen nähdäkseen. Jos niitä onkin, niin ne piilevät taitavasti tuhoa tuottavaa luonnonisännöitsijää, ihmistä.

Hän, entisen hedelmällisen ja raikkaan metsäkodin asukas hänkin, ahertaa nyt tuolla kuumuuden kuivattamilla kummuilla, noilla entisillä metsämäillä, hikisenä, rääsyisenä, heikkona ja katkeroituneena, kahvin, tupakan ja teen vil-

jelijänä ja sokeriruovon kasvattajana viinanvalmistusta varten. Taikka istuu ja iloitsee hän etelän ihanassa kaupungissa, yhdessä noista savun peittämistä sairauden pesäkkeistä, joiden ihmisistä 90 % väitetään sairastavan syfilistä. Kuuma tukahuttavuus ympäröi heitä ja he vihaavat toiseltapuolen ja toiselta halveksivat toisiansa. Eivät tunne olevansa kotona eivätkä omaavansa terveyttä.

Tulisivatpa metsään! Tulisivatpa kerrankin ja istuttaisivat itselleen ihanan hedelmätarhan ikuisen kesän maahan, ja siinä asuisivat vaatimattomissa majoissa leväten, nuo poloiset, ja tekisivät tervettä työtä, niin he saisivat haluamatta sen mitä nyt tietämättään kaipaavat, saisivat elämän kokemansa kuoleman sijaan. Niin, elämän he saisivat, jos heräisivät Hengessä elämään ja sitten metsään menisivät. Vielä tarvitaan tuskaa, totuuden tuntoa kirkastavaa tuskaa ennenkuin ihmisyys osuu oikealle tielle ja lakkaa edustamasta hävitystä.

Kaikki tuleentuu aikanaan. Tehkäämme siis työtä totuudessa levollisina, mutta toimeliaina. Elää parhaimmalla tuntemallaan tavalla kaikissa suhteissa on samaa kuin toimia totuudessa. Parhain tieto ja valo minkä ihminen on ymmärtänyt, on h ä n e n t o t u u t e n s a. Tuon totuuden koetus on sen elämään soveltamisessa. Tässä sen laatu paljastuu. Ellei joku elä omaksumaansa totuutta, ei hän tunnekaan sitä, hän vain tietää siitä ja elää tuntemaansa valhetta. Tuntemus tulee elämän kautta. Tuntemuksessa asuu varmuus, tiedossa vaihtoehtoisuus. Uusi tieto voi kumota vanhan, olematta kuitenkaan tietäjälleen entistä arvokkaampi, ellei se pääse hänen elämäänsä palvelemaan.

Tunnettu totuuskin voi vaihtua elämän kokemusten kautta, mutta siitä tulee aina hyödyllinen kivi ihmiselämän rakennukseen. Tässä tapahtuu edistys, mikä johtaa erheistä vapauteen kirkastamalla ihmisille a b s o l u u t t i s t a t o t u u t t a. Siinä ovat kirjoitettuina elämän lait. Nämä ovat pysyvät. Ne nähdään, tunnetaan ja hyödyksi käytetään vain e l ä m ä n kautta.

Ei ole siis järkevää vain vierailla viisauden linnassa ja asua sen kartanolla. Parempi on pyrkiä linnan asukkaaksi. Tiedolla voi siellä vierailla. Elämä oikeuttaa sen asukkaaksi. Eläkäämme siis julki hyvät tietomme. Ne ovat asetuksia, joilla on arvoa vain niiden noudattamisen kautta.

Itatiaya 11. VII. --28. Muistojen elähyttämänä

T o i v o U u s k a l l i o.

Kysymyksiä ja vastauksia.

427 Kys. T. K. Miten Jeesus on syntynyt?

Vastaus. Ruumiillisesti samalla tavalla kuin muut ihmiset, jälleensyntyvänä minuutena monen elämän ponnistusten ja voittojen jälkeen, henkisesti Isästä Jumalasta Jordanin kasteessa, jolloin hän tuli täysin tietoiseksi omasta asemastaan Jumalan Poikana ja omasta elämäntehtävästään.

428 Kys. T. K. „Ellei Herra huonetta rakenna, niin hukkaan sen rakentajat siitä vaivaa näkevät.“ Mitä nämä Jeesuksen sanat tarkoittavat?

Vastaus. Mainittu värsy on Psaltarin 127 psalmista. Se on kaunis ilmaus Juudan kansan hartaudesta ja uskonnollisesta mielestä. Niinhän jokainen uskonnollinen ihminen tuntee: jos ei Jumala — jumalallinen elämä, totuus, Kristus, — ole mukana työssä, niin turha mun työni on. Mutta semmoinen lause voidaan tulkita mystillisestikin. Huone, josta on kysymys, on ihmisen ruumis Pyhän Hengen temppelinä; jos me sitä huonetta rakennamme omien mielihalujemme ja himojemme mukaan, vie vaivamme kuolemaan; ikuista ylösnousemusruumista rakennamme itsellemme vain siten, että annamme Elämän Herran rakentaa sen meille.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot alkavat sunnuntaina syyskuun 23 p:nä klo 12 päiväilä Suomalaisella Realilyseolla, Vladimirink. 8—10. Aihe: *Tolstoin oppi.*

Helsingin kysymysiltoja ei toistaiseksi pidetä.

Ruusu-Risti-koti aiotaan perustaa Helsinkiin yksin eläviä ruusuristiläisiä varten. Asianharrastajia pyydetään kokoutumaan Kulmakoululle, Konstantinink. 33, sunnuntaina syyskuun 30 p:nä k:lo 1/2 3 i. p.

Ruusu-Ristin jäsenille huomautetaan, että lokakuun uhrilahjat voidaan taas antaa tai lähettää R. R:n johtajalle, os. Hyvinkää, Pilpala.

Kulmakoulun avajaiset olivat maanantaina syyskuun 3 p:nä k:lo 2 i. p. Avajaispuheessaan koulun rehtori, maisteri Yrjö Eloniemi, teki selkoa siitä uudesta Kouluylihallituksen hyväksymästä aineesta, sielun terveysopista, jonka käytännöllinen vaikutus tulee tuntumaan koko koulueläämässä, kaikessa opetuksessa ja joka luokalla, vaikkei siitä mitään varsinaista kurssilukua suoritetakaan. Tämä on vuorisaarnan ihanteiden asettaminen oppilaiden eteen ja niihin luokka luokalta syventyminen sekä Jeesuksen käskyjen seuraaminen jokapäiväisessä elämässä. Saatiin myös kuulla koulun kaunis aamulaulu, jonka prof. Erkki Melartin on säveltänyt näyttelijä Jussi Snellmanin „Isä meidän“ tulkintaan ja jonka sanat kuuluvat:

Oi Isä meidän, Isä taivahissa,
Sun nimes pyhä, pyhä olkohon!
Maan päällä, syvyyksissä, korkeuksissa
Sun tahtos yksin tapahtuva on.
Suo sieluillemme virvoittava manna

ja tahrat tuntojemme pyyhi pois,
oi Isä, syntimme sa anteeks' anna,
kuin mekin veljelle, mi velkaa ois

Oi Isä, lankeemasta meidät estä,
meit' ahdingoissa auta voittamaan,
ei liikaa koetusta lapses kestä,
pahasta päästä meidät aikanaan.
Oi, itse oomme haihtuvaista unta,
me turvaudumme Sinuun, totuuteen.
On kunnia ja voima, valtakunta
vain Sinun yksin iankaikkiseen.

Laulun esitti prof. Melartinin säestämänä koulun laulunopettaja neiti Piippa Heliö, koska lapset eivät tietenkään sitä vielä osanneet. Virsiä laulettiin myös yhteisesti ja pieni juhla oli kauttaaltaan kohottavan tunnelmallinen. Uusi koulurakennus on vielä keskeneräinen ja alkava koulu sijaitsee tilapäisesti oman talonsa eräässä entisessä avarassa ja kauniissa yksityishuoneustossa. Kaikesta tulvehti vastaan se rakkauden ja uhrautuvaisuuden henki, joka tätä uutta yritystä elähyttää, ja ruusuristiläiset vanhemmat rientänevät kilvan asettamaan lapsiaan Kulmakouluun. Oppilaiden lukumäärä oli avajaisissa 42.

Tähden järjestön pää, Mr. Krishnamurti, jonka piti käydä Suomessa syyskuun alussa, ei saapunutkaan ollenkaan Skandinavian maihin

Mrs. Annie Besant sairastui saavuttuaan Englantiin, joten hän ei voinutkaan pitää tavallisia sunnuntailuentojaan Lontoossa, kertoo The Canadian Theosophist.

Teosofisen Seuran presidentiksi on seitsemäksi vuodeksi uudestaan valittu tohtori Annie Besant. Vaali oli itse asiassa yksimielinen, muutamia ääniä lukuunottamatta, mutta huomattava ja hämmästyttävä seikka on, että ainoastaan puolet jäsenistä otti osaa äänestykseen (49,36 % koko jäsenluvusta). Tuntuu siltä, kuin T. S:n jäsenet eivät kaikki harrastaisi uusia suuntia ja menetelmiä, vaikka kunnioituksesta vanhaa, ansiokasta ja kuuluisaa presidenttiään kohtaan eivät tahdo sekaantua asiain menoon.

Leo Tolstoin syntymästä oli viime elokuun 28 p:nä kulunut 100 vuotta. Hänen muistokseen meidänkin sanomalehtemme julkaisivat mietelmiään ja arvostelujaan, ja ainakin se kirjoitus, joka sattui toimituksen käsiin, oli kuvaava nykyhetken psykologiselle asenteelle. Leo Tolstoi tunnustetaan empimättä suureksi kirjailijaksi, mutta uskonnollisena totuuden etsijänä ja löytäjänä hänen pätevyyttään epäillään. Tahdotaan mielellään kaikenlaisiin tosiseikkoihin nojautumalla paljastaa, kuinka rauhaton ja rikkirevitty hänen oma sielunsa oli, kuinka täynnä ristiriitaa hänen oma personallinen elämänsä. Tämä on todella ikäänkuin pitäisi kiinnittää huomio tummiin pilkkuihin auringosta puhuttaessa. Omassa sisässään Tolstoi eli rikkomattomassa rauhassa ja näkemyksessä ja hänen henkensä kirkas valo levisi ja leviää yhä hänen kirjojensa ja kirjoitustensa kautta. Tietysti hän esittäessään kirjassa jotain kysymystä periaatteellisesti puhui jyrkemmin kuin hän itsekään jossain yksityistapauksessa olisi käytännössä menetellyt. Esimerkkinä siitä on hänen oppinsa ruumiillisesta työstä. Kirjoissaan hän tuntuu pitävän sitä jotakuinkin ainoana pelastuskeinona aikansa kulttuuri-ihmisille. Mutta yksityiskirjeessä eräälle ys-

tävälleen hän nimenomaan kerran sanoi: „Ja piru vieköön koko ruumiillisen työn, jos se vieroittaa sydäntämme ihmisistä, sen sijaan että se lähentäisi meitä heihin; parempi silloin olisi buddhalaisen tavalla kulkea ympäri kerjäämässä, kuppi kädessä". Tolstoi tiesi selvästi, että rakkaus, todellinen jumalallis-inhimillinen, sydämellinen rakkaus oli elämän sisin laki. Hän yritti muodollisesti näyttää, millä tavalla rakkaus olisi toteutettavissa elämässä, mutta ei hän käytännössä koskaan unohtanut, että muoto sittenkin saattoi kuolettaa ja että henki oli ainoa, joka eläväksi teki. Hän oli löytänyt „keskipisteen" ja eli niin ollen rauhassa.

Toivo Uuskallio, jonka viestin Brasiliasta julkaisemme tässä lehdessä, kirjoittaa P. E:lle yksityisen kirjeen, jonka hän lopettaa seuraavasti: „Minulla on rakkaita muistoja Ruusu-Risti-piiristä. Tunsin siellä heimoutta. Lähetän oheellisena pienen lastun „Ruusu-Risti"-lehdelle. Julkaiskaa se, jos se sen ansaitsee. Hauskaa olisi saada lehtennekin. Jumalan siunausta työllenne ja rauhaa totuudessa. Tervehtikää ystäviä siellä! Veljen terveisin Toivo Uuskallio."

Rauhan asia voittaa alaa ihmisten mielissä. Valtiomiehetkin yrittävät parastaan. Siitä on todistuksena Kansojen Liitto ja äskeinen Kellogg-sopimuksen allekirjoittaminen sotien ehkäisemiseksi. Alkäämme kuitenkaan koskaan unohtako, että kansojen rauha ei riipu papereista ja allekirjoituksista, vaan kansojen ja yksilöiden rauhantahdosta. Siksi yhtämittainen työ rauhan aatteen puolesta on välttämätön siihen saakka, kunnes kaikki ihmiset elävät Kristuksessa, s. o. korkeammassa minässään.

Mrs. Alice Cleather, jonka muistelmia H. P. Blavatskystä tässä aikakauskirjassa julkaistaan, asuu nykyään Pekingissä Kiinassa. Hän on ottanut pansiilin, s. o. tullut buddhalaiseksi, kuten H. P. Blavatsky aikoinaan, ja Pekingissä joutunut kosketukseen Tashi Laaman ja hänen seurueensa kanssa. Tashi Laama on, kuten tunnettu, pohjoisbuddhalaisen uskontokunnan sisäinen eli henkinen pää, — toisin sanoen miltei koko Aasian uskonnollinen johtaja. Hänen varsinainen kotipaikkansa on Tibetissä, mutta v. 1924 hän „pakeni" Kiinaan. Ruotsalainen tutkimusretkeilijä Sven Hedin pääsi aikoinaan Tibetinmatkallaan Tashi Laaman puheille ja kertoi matkakirjassaan, minkä unohtumattoman, syvällisen ja jalon vaikutuksen tuo tibettiläinen pyhimys häneen teki. Kun nyt Mrs. Cleather Pekingissä julkaisi uuden, alkuperäisen kanssa yhtäpitävän painoksen H. P. Blavatskyn „Hiljaisuuden Äänestä" oli hänen onni saada omakätinen alkusana tibetinkielellä Tashi Laamalta tähän kirjaseen. „Hiljaisuuden Ääni" on täten tunnustettu oikeaksi pohjoisbuddhalaisen sydämenopin esitykseksi, ja saatamme odottaa, että buddhalainen Aasia vähitellen tutustuu madame Blavatskyn teosofiseen sanomaan. H. P. B. sanoikin, että Tashi Laama on aina läheisessä yhteydessä Mestarein kanssa.

Kuka tuo totuuden, Krishnamurtin puhe Ommenissa 1927, josta mainitsimme „Tien varrelta" osastossamme viime tammikuussa — viittaamme lukijoitamme siihen — on nyt julkaistu suomeksi Teosofin heinä—elokuun vihossa. Hänen v. 1926 samassa paikassa pitämänsä „leiripuheet" on myös julkaistu englanniksi nimeltä The Pool of Wisdom (Viisauden lammikko). Olemme niihinkin tutustuneet, ja ilomme on todeta, että Krishnamurti on kehittymässä itsenäiseksi ihmiseksi henkisessä merkityksessä. Älyllistä nerokkuutta hänessä ei ole, mutta hän on rehellisesti koettanut taistella itsensä vapaaksi kasvatuksen ja ympäristön takomista kahleista, ja mitä voi

nuorelta totuuden etsijältä enemmän vaatia? Hän on tehnyt henkisiä kokemuksia ja „nähnyt Mestarin" — joka itse asiassa on arvokkaampi kokemus, kuin jos hän vain olisi tutustunut johonkin personalliseen Mestariin, — ja nyt hän, ollen täynnä tätä henkisen näkemyksen runsautta, tahtoo jakaa onneaan toisillekin. Jos hän olisi samassa asemassa maailmassa kuin muut elämäntyöhön astuvat nuoret, saisi hän varmaan kauan taistella olemassaolosta, ennenkuin voittaisi tunnustusta kirjailijana tai suorasanaisena runoilijana, — siksi vähän omintakeisuutta on ainakin vielä hänen kirjallisessa esiintymisessään. Sitä vastoin hän ehkä pikemmin onnistuisi puhujana. Leiripuheista päättäen hänen puheensa sujuu helppotajuisena ja miellyttävänä, ja sointuisan äänen sekä selvän lausunnan kannattamana se epäilemättä tempaa kuulijat mukaansa. Sitä vastoin ei ole eduksi painattaa sanasta sanaan tuommoisia tilapäispuheita. Niissä toistuu sama ajatus yhtämittaan ja sama asia kuvataan liian monissa rinnakkaissanoissa ja -lauseissa. Mutta Krishnamurti ei ole samassa asemassa kuin kaikki tämän maailman suuret sielut yleensä ovat olleet. Hänellä on nyt jo ympäri maailmaa valmis joukko, joka kantaa hänet käsillään. Siinä on hänen voimansa ja hänen arvovaltansa. Jos hän näyttäytyy todella suureksi, on eduksi hänen asialleen, että hänellä on valmiita ystäviä. Mutta jos hän ei osoittaudu olevansa häneen kohdistettujen toiveiden tasalla, on vahinko hänen asialleen sitä suurempi. Toivokaamme parasta. Maailmassa on niin paljon pientä ja itsekästä, että olisi ihanaa nähdä jotakin epäitsekästä, viisasta ja hyvää. Ja ken elää, hän näkee.

Mrs. Besant tutustui viime keväänä uuteen jumalpersoonaan. Mr. Leadbeater vakuttaa kyllä, että ainakin hän tiesi nuo asiat jo aikoja sitten, mutta oudolta tuntuu, ettei kumpikaan noista teosofisista tietäjistä hiiskunut ennen sanaakaan asiasta. Tämä uusi jumalpersoona on Neitsyt Maaria. Mrs. Besant sai onnen keskustella tämän taivaallisen olennon kanssa ja sai häneltä käskyn aloittaa työtä naisen ja äidin aseman ja käsitteen kohottamiseksi. Mrs. Besant sai samalla tietää, että neitsyt Maaria oli valinnut nuoren hindulaisen naisen maalliseksi edustajakseen. Tämä on tohtori G. S. Arundalen kaunis rouva Rukhmini Arundale, joka pari vuotta sitten miehensä kanssa kävi Helsingissä. Rouva Arundale tunnetaan nyt Rukhmini Devi-nimellä. (Deevi merkitsee jumalatar.) On perustettu aikakauskirja nimeltä The World-Mother (Maailman äiti), ja Mrs. Besant kertoo kesäkuun Theosophistissa sen ensimäisen numeron kuvista ja kirjoituksista. Seuraava rukous Maailman äidille on otettu käytäntöön: „Kumarramme kunnioittaen ja palvoen mahtavalle ja kunniakkaalle hierarkialle, maailman sisäiselle hallitukselle; ja sen erinomaiselle jalokivelle, meren tähdelle, maailman äidille."

VAPAAMUURARI

RUUSU-RISTI-LEHDEN LOOSHI-OSASTO

1 vsk. SYYSKUU 1928 N:o 7

Keskustassa.

Mietiskely.

On opetettu, että muurarien alkuperäiset salaisuudet löydetään keskuksesta, josta ei muurari enää eksy.

Vertauskuvakielessä merkitään Logos pisteenä, ja ilmenneenä on Hän piste ympyrän keskessä ja kolminaismaailmaan laskeutuneena on Hän piste ympyrässä olevan ristin keskuksessa. Löytääksemme muurarien alkuperäiset salaisuudet, täytyy meidän siis löytää itse Logos, ja Hänet löydämme maailmankaikkeuden keskuksesta. Ja edelleen, voidaksemme tutkia maailmankaikkeutta, täytyy meidän tutkia sen pienoiskuvaa, ihmistä, ja siis on meidän löydettävä Logos omasta keskuksestamme, ihmisen keskuksesta.

Toimivana voimana on Logos ristinä maailmankaikkeuden tai toisin sanoen muuraritemppelin keskessä. Jos asetamme ihmisen ristin keskipisteeseen ja luovan voiman toimimaan hänen ympärilleen kiertävänä hakaristinä, niin olemme siis vertauskuvallisesti osoittaneet sen kohdan, missä nuo mainitut salaisuudet ovat kätkettyinä.

Ihminen on Luoja, oman maailmankaikkeutensa keskipisteessä.

Horoskopimme on tämän jumalallisen toimintamme vertauskuva. Jumalan poika, mystillinen Kristus ihmisen sisässä, on ristin keskuksessa. Luomakunta, vertauskuviin kätkettynä, on Hänen ympärillään. Mutta hänen oma luomakuntansa ei vielä ole valmis, se ei vielä ole hänen sisäisen jumalansa kuva. Hänen on alistettava tähtikunnat ja elementit valtansa alle, eikä enää saa olla niiden johdettavissa. Täten hän, sana, luo, kunnes maailmankaikkeus on hänen ympärillänsä säteilevä taivaankaari.

Risti maailmankaikkeuden, ihmisen keskessä, ei enää ole musta, vaan kultainen, ja seitsemän maailmaa, seitsemän ruusua, kultaisen keskuksen ympärillä muodostavat Mestari-Muurarin ruusuristimerkin. Silloin hän on löytänyt kadonneen sanan ja tuntee muurarien alkuperäisen salaisuuden.

K. A. I.

Veljen kirjeitä.

Helsingissä 23. IV. 1928 E. . V. .

Vapaamuurariveli, sinä, jonka paikka on pylväskäytävässä, ajattelet ehkä usein katsellessasi palvelevia veljiä, heidän nöyrästi koettaessaan täyttää tehtäviään looshissa: „Miksi en minä saa mitään tointa? Voisinhan minäkin jotain tehdä, että en tarvitseisi olla tässä „tyhjäntoimittajana?“ — Jos näin ajattelet, osoitat vain, ettet ole huomannut tehtävää, joka sinulle annettiin looshiin päästessäsi ja saadessasi paikkasi pylväskäytävässä. Sinut oli asetettu kiveksi temppelimuuriin, temppeliin, joka on Jumalalle pyhitetty. Ja sinun tehtävänäsi on tarkastaa, että kivi on hyvää ainesta, että se on täsmällisesti mitattu, hyvästi hakattu ja kiilloitettu ja että se on lujasti paikalleen asetettu, sillä vain siinä tapauksessa on temppelin perusta luja. — Tämä on sinun työtäsi. — Temppeli on juuri niin luja kuin siinä oleva heikoin kivi, muista tämä. Veli, sinun tehtäväsi on sentähden aivan yhtä tärkeä, kuin niiden veljien, jotka tekevät nähtävää palvelustyötä, sillä sinähän olet kokonaisuuden kantava, tukeva piste. — — —

Kun nyt olet huomannut tämän, tuntuu ehkä taas tehtäväsi liian suurelta ja mahdottomalta, tunnet kuinka vähäinen on voimasi, mutta tiedä, on olemassa v o i m a, j o k a k a i k e n v o i t t a a ja tästä voimasta sinulla on oikeus, vieläpä velvollisuus tulla osalliseksi. Tämän voiman nimi on — r a k k a u s —. Se on se jumalallinen, kaikkeakäsittävä rakkaus, joka ei mitään vaadi, mutta joka kaiken antaa. — — —

Ja vielä, veli, ellet saa kunniata tulla temppeliä koristavaksi kiveksi, niin iloitse kuitenkin ja ole syvästi kiitollinen siitä paikasta, jonka olet saanut. Tee sillä paikalla parastasi, sillä juuri se paikka on — sinun.

Olkoon niin. . . .

Muurariastronomiaa.

I.

Kuningas Salomonin temppeli.

K. Mistä oli kuningas Salomonin temppeli vertauskuvana?

V. Temppelistä, joka ei ollut käsin tehty, vaan joka oli ikuinen taivaissa.

K. Onko sanalla „temppeli“ jokin tähän viittaava merkitys?

V. Kaikki muinaiset temppelit olivat alkuaan pyhitetyt auringon tai muiden taivaankappalten palvelemiseen. Näiden taivaankappalten jokavuotinen kiertokulku taivaalla oli vertauskuvallisesti esitettynä rakennussuunnitelman ja koristeiden yksityiskohdissa. Sana „temppeli“ johtuu sanasta „tempus“, aika. Latinalainen „templum“ johtuu sanasta „tempus“ ja sana temppeli merkitsee sentähden samaa kuin tempus, aika tai vuosi.

K. Mikä oli ajan, s.o. temppelin ihanteena ja esikuvana?

V. Aurinko, joka jatkuvasti kaunistaa maailmaa maaliskuusta lokakuuhun asti.

K. Milloin alettiin temppelin rakentaminen?

V. Zif-kuukauden 2 p:nä tai huhtikuun 21 p:nä.

K. Milloin rakentaminen lopetettiin?

V. Bul-kuukauden 4 p:nä, lokakuun 21 p:nä.

K. Onko näillä päivämäärillä tähtitieteellistä merkitystä?

V. Kyllä. Huhtikuun 21 p:nä astuu aurinko Härän merkkiin ja kyntäminen ja istuttaminen alkaa. Lokakuun 21 p:nä astuu aurinko Skorpion merkkiin. Kesä on kulunut ja elonkorjuu on päättynyt. Sentähden sanottiin auringon, sen kulkiessa seitsemän merkin kautta Oinaasta Skorpioon, olevan vertauskuvallisesti ylöspäisellä kaarella, kaunistavan ja kirkastavan taivaan ja kypsentävän maan hedelmät.

K. Onko siis kuningas Salomonin temppelin rakentamista vapaamuurariperinnäistiedon mukaan käsitettävä tähtitieteellisenä, kuvaannollisena taruna?

V. Ei mitenkään, sillä on täysin varmaa, että Salomonin temppeli todella on rakennettu. Sen todistaa historia. Kuitenkin on totta, että sillä vapaamuuraritietoa silmälläpitäen on tärkeä merkitys. Se käsittää, lukuunottamatta maallisen, aineellisen temppelin rakentamista, myöskin ver-

tauskuvallisen ja yksityiskohtaisen kuvauksen maailmankaikkeudesta, samoin kuin auringon vuotuisesta kiertokulusta eläinradan kahdentoista merkin kautta. On todellakin syytä uskoa, että temppeli oli vartavasten rakennettu eri osillaan vertauskuvallisesti ilmentämään luonnon järjestystä. — Kolminaisessa mielessä se on sentähden historiallinen, tieteellinen ja siveellinen. Siinä ovat rakennuksen oloperäinen ja mystillinen, sen maallinen ja taivaallinen merkitys punoutuneet yhteen merkillisellä tavalla.

II.

Miksi kulmakivi laskettiin koilliseen.

K. Miksi oli jokaisen rakennuksen kulmakivi laskettava koilliseen?

V. Muinaisajan ihmiset arvelivat, että taivaankappalten asennot, liikkeet ja yhtymät eivät vaikuttaneet ainoastaan kansojen, vaan myöskin yksilöiden kohtaloihin, samoin kuin kaikkiin elämän tapahtumiin. Heidän temppelinsä olivat pyhitetyt auringon palvelemiseen ja monet muut tärkeät toimitukset, peruskiven asettamisesta aina rakennuksen valmistumiseen asti, samoinkuin kaikki rakennustaidon yksityiskohdat viittasivat siihen, että ihmiset pitivät astrologiaa suuressa arvossa ja tarkkasivat auringon liikkeitä eläinradalla tai sen asentoja määrättyinä, toistuvina ajanjaksoina.

Selittääksemme, miksi kulmakivi pantiin koilliseen nurkkaukseen, on ensin tarkasteltava muutamia otaksumia, sillä varmoja selityksiä ei ole jäänyt jälkimaailmalle. Mutta jos tällöin löydämme selityksen, joka on täysin sopusoinnussa ei ainoastaan astronomian totuuksien vaan myöskin perintätietojen ja muinaisajan ihmisten uskonnollisten käsitysten kanssa, selityksen, joka samalla myöskin selittää vanhoja tapoja, silloin voimme melkein varmasti pitää sitä totena.

Niinkuin tiedämme, laskettiin muinoin rakennusten kulmakivi aina tärkeiden juhlamenojen ja pyhien uskonnollisten toimitusten yhteydessä. Tietoja näistä saamme Tacituksen „Historian“ IV:stä osasta, jossa kuvataan peruskiven laskemista Rooman Capitoliumiin, kun keisari Vespasianus rakennutti sen uudelleen.

Tästä kuvauksesta selviää, että papit ja tietäjät pitivät silmällä ja johtivat näitä juhlamenoja, jotka kaikki olivatkin

pohjaltaan uskonnollisia. Nämä roomalaisten tavat olivat periytyneet vieläkin vanhemmilta ajoilta, varsinkin Egyptistä, jossa pyhien uskonnollisten menojen tapaisia juhlallisuuksia vietettiin aina kun oli siihen syytä. Koska kaikki vanhat temppelit olivat erikoisesti pyhitetyt auringolle, voimme hyvällä syyllä uskoa, että kulmakivi tai peruskivi mieluimmin laskettiin jonkun suuren aurinkojuhlan aikana.

Kesäpäiväntasauksen aikana viettivät kaikki muinaiset kansat, joiden uskonto pohjaltaan oli auringonpalvelusta, suuria aurinkojuhlia. Sitä päivää, jona aurinko näin saavutti korkeimman pohjoisen asemansa ja oli taivaan kaaren huipulla, kun se astrologian opetusten mukaan oli tullut omalle paikalleen tähtien joukossa, sitä päivää pitivät tietäjät, ennustajat ja astrologit suotuisana ja onnekkaana. Ja koska temppelit aina olivat rakennetut päätyseinä itäänpäin, ikäänkuin heti saadakseen nousevan auringon ensi säteet, on melkein varmaa, että kulmakivi myöskin uskonnollisista syistä asetettiin suoralle linjalle nousevan auringon säteiden kanssa. Kun aurinko nousi vuoden pisimpänä päivänä kaikessa loistossaan ja voimassaan, oli se ikäänkuin tulevan temppelin esikuvana, jotta sekin kohoisi perustuksistaan yhtä majesteetillisena.

Jos pyhän temppelin peruskivi päinvastoin laskettiin kaakkoon, josta aurinko nousi talvipäivän tasauksen aikana, kun päivä oli kaikkein lyhin, tai pohjoiseen, pimeyden valtakuntaa kohden, tai länteen, synkkyyden ja kuoleman valtakuntaa kohden, oli tämä astrologian opetusten mukaan onnettomuutta tuottavaa, vieläpä jumalatontakin.

Tästä seurasi siis ehdottomana välttämättömyytenä, että koska aurinko kesäkuun 21 p:nä nousi koillisesta ja tuleva temppeli oli itää kohden suunnattu, oli temppelin kulmakivikin laskettava koilliseen, niin että se vertauskuvallisesti merkitsi nousevan auringon paikkaa kesäpäivän tasauksen aikana.

Tämä päivä on vuoden pisin siksi, että matka, jonka aurinko tekee kiertäessään taivaalla nousupisteestään laskupisteeseensä, on pitempi, kuin minään muuna aikana vuodesta. Ja tämä vanha tapa panna kulmakivi ikäänkuin merkiksi auringon noususta kesäpäivän tasauksen aikana, tuotti paljon muutakin hyötyä tähtitieteelle. Tämä helpotti muun muassa erään erikoisen kulman määräämistä. Oli nimittäin tärkeätä, että kaakkoinen kulmaus oli samalla suo-

ralla sen pisteen kanssa, jossa aurinko nousi talvipäivän tasauksen aikana. Tänä aikana aurinko nousee kaakosta ja laskee lounaaseen. Tämä on vuoden lyhin päivä, sillä matka auringon nousupisteestä sen laskupisteeseen on lähempi kuin milloinkaan muulloin.

Tästä sovittelusta oli toinenkin seuraus, sillä kun aurinko kääntyy pohjoiseen päin etelästä, kun se saapuu kevätpäiväntasauksen kohdalle, on se kulkenut puolet matkastaan toiseen käännepiiriin ja nousee suoraan idästä. Kevätpäiväntasauksen aikana aurinko nousi siis aivan vastapäätä temppelin pääoven keskikohtaa. Egyptissä oli pääoven yläpuolelle veistetty symboliksi siivekäs pallo, vertauskuvallisesti esittämään aurinkoa, jonka liikkeitä kuvattiin siivillä.

Sama tapahtui myöskin, kun aurinko keskipäivän tasauksen jälkeen taas läheni syyspäivän tasausta. On näin ollen ilmeistä, että temppelin etusivu oli asemansa ja rakennustapansa takia muinaisilla kansoilla ikuisena kalenterina, sillä siitä, missä suhteessa aurinko nousi siivekkääseen palloon nähden, joka oli veistetty temppelin pääsisäänkäytävän yläpuolelle, tiedettiin vuodenaika. Kesä- ja talvipäiväntasausten tiedettiin olevan silloin, kun auringon säteet sen noustessa sattuivat koilliseen tai kaakkoiseen kulmakiveen.

Päiväntasauksien oikea merkitseminen tällä tavalla oli kuitenkin riippuvainen hyvin helposti määrätystä suhteesta temppelin etusivun leveyden ja erään pisteen välillä. Se sijaitsi temppelin keskikohdalla sellaisen välimatkan etäisyydellä, että kaksi suoraa, jotka vedettiin siitä pisteestä kulmakivien kautta taivaanrannalle asti, olivat yhtä pitkät kuin se kaari, joka eroitti pisteet, joissa aurinko nousi kesäkuun 21 p:nä ja joulukuun 21 p:nä tehden näin temppelin etusivun sen kaaren jänteeksi, joka muodostui näiden kahden auringon nousupisteen välille. Tämän kaaren leveys riippui siitä, millä leveysasteella temppeli sijaitsi, kasvaen aina suuremmaksi, mitä enemmän lähestyttiin pohjoista.

Kun Egyptin, Rooman, Kreikan ja Vähän Aasian leveysasteilla haluttiin määrätä tämä piste temppelin lattian keskikohdalle tai lähelle sitä, oli välttämätöntä rakentaa temppeli pitkulaisen nelikulmion muotoiseksi ja monin paikoin aivan tarkalleen kahden perättäisen kuution muotoon. Tämä selittää, miksi muinaiset kansat rakensivat

temppelinsä kaksinkertaisen kuution muotoiseksi ja pitivät tätä muotoa niin pyhänä. Tämä määrätty piste temppelin keskikohdan seutuvilla merkittiin sopivalla tavalla asettamalla tuohon kohtaan alttari taikka mosaikkilattiaan kirkas tähti, auringon vertauskuva.

Tämä järjestely, jonka kautta muinaisten temppelien julkisivut olivat rakennetut, palveli astronomian tarkoitusperiä ja määräsi tarkoin eri vuodenaikojen alkamisen. Lyijyluotia käyttämällä määrättiin tähteä vastaava piste katolla, jos niin oli tarpeen. Tämä ei kuitenkaan ollut tarpeellista jos, niinkuin useimmiten oli asianlaita, temppelin pääovet johtivat avonaiselle pilareilla koristetulle esipihalle. Täten koko järjestely, jos se suoritettiin oikein panemalla kulmakivi todelliseen paikkaansa, koilliseen nurkkaan, teki mahdolliseksi hyvin yksinkertaisilla kojeilla määrätä tarkoin, milloin aurinko saapui johonkin tasauspisteeseen tai toisin sanoen, teki mahdolliseksi jakaa vuosi neljään suureen luonnolliseen vuodenaikaan ja tarkkaan märätä kunkin alkaminen.

Yllämainittu kirjailija huomauttaa myös, että näitä yksityiskohtia voitiin myös tutkia esipihan pylväitten avulla, että, jos ne olivat sijoitetut huolella oikealle paikalleen, niin auringon noustessa kesäpäivän tasauksen aikana erään määrätyn pylvään varjo lankesi kulmakiven kautta säteenä kulkevalle suoralle ja samoin talvipäivän seisauksen aikana auringon noustessa erään toisen pylvään varjo lankesi kaakkoisen nurkan kautta kulkevalle säteelle. Tämä selittää sitä vapaamuurarien käsitystä, joka aina on muistettu, mutta ei nähtävästi täysin ymmärretty, että pylväillä oli jotakin yhteyttä, todellisesti tai vertauskuvallisesti, päiväntasauspisteiden kanssa. Kirjailija selittää, että egyptiläiset papit muinaisissa temppeleissä käyttivät pylväitä tähtitieteellisiin tarkoituksiin jotenkin samoin kuin me nykyajan ihmiset aurinkokelloa, ja näiden pylväitten heittämistä päivittäisistä varjoista lattialla ja varjojen lyhenemisestä ja pitenemisestä voitiin tarkkaan määrätä kuukaudet ja kuukauden päivät ja pyhät. Koko tämä suunnitelma voitiin pitää salassa kansalta ja täysin peittää kirjavilla mosaikkilevyillä, joista lattia oli tehty. Sitten mainittu kirjailija jatkaa seuraavaan tapaan:

„Koko tämä muinaisten temppelien etusivun ja pylväitten käyttäminen tähtitieteellisiin tarkoituksiin riippui suuressa määrin kulmakiven huolellisesta asettamisesta koilliseen

nurkkaan, niin että sen ulkopuolinen kulma viittasi tarkalleen määrättyyn paikkaan taivaankaarella. Näin selviää myöskin niiden juhlamenojen suuri merkitys, joiden ohessa kulmakivi asetettiin paikalleen. Tämä selitys, vaikka pohjautuukin paikotellen arveluihin, on niin sopusointuinen kaiken sen kanssa, mitä tiedämme muinaisten kansojen uskonnollisista aatteista ja tavoista, astronomian totuuksien sekä auringon palvelemisen kanssa, että voimme luottaa tämän selityksen ilmeiseen todenperäisyyteen.

(Jatk.)

Meksikon Rosenkreuziläinen.

(Jatk.)

Konsuli Rasmussen ei ollut enää viimeisinä viikkoina voinut ottaa osaa rosenkreuziläisten kokouksiin, sillä hänen oli valmistauduttava matkalleen, jolle hän pian lähtikin.

Veljet viettivät hänen lähtöään juhlallisella veljesaterialla. Konsulivirkansa oli hän jättänyt sijaiskonsulin hoidettavaksi.

Kun sanomalehdet kertoivat hänen matkalle lähdöstään, oli hän jo vaimoineen kaukana aavalla merellä.

Havannasta saakka oli heidän merimatkansa hyvin vaivaloinen. Antillien merellä nousi ankara myrsky, niin että meksikolainen höyrylaiva keinui ja horjui kuin pähkinänkuori jo vähän matkan päässä Länsi-Intian saarista.

Kaikki matkustajat kärsivät meritaudista ja olivat huolissaan kuljeskelevien miinojen pelosta. Sota oli aivan vasta päättynyt, eivätkä yhdistyneet-, sen enempää kuin keskusvallatkaan olleet ennättäneet saattaa pommejaan turvaan. Vaimonsa ja kaikkien muiden vastakohtana oli Rasmussen horjumattoman rauhallinen.

Miltei kaikki matkustajat tunsivat toisensa ja pidettiin seuraa niin hyvin kuin voitiin. Kaikesta huolimatta kului aika merkillisen nopeaan ja pian iloittiin laivan laskevan Hampurin satamaan.

Rasmussenin perhe aikoi viipyä jonkun aikaa Hansakaupungissa.

Paitsi Berlinissä asuvaa sisarta, ei heillä ollut Saksassa sukulaisia, joiden luona he olisivat voineet oleskella.

Rasmussenin sisar oli ollut Kersten-nimisen liikemiehen kanssa naimisissa. Tästä liitosta oli syntynyt vain yksi tytär, joka sisaren kirjeistä päättäen ei tuntunut olevan aivan terve. Lähempää ei hän asiasta tiennyt. Sisar kirjoitti hänelle hyvin harvoin ja silloinkin vain lyhyitä kirjeitä Tästä huolimatta oli hän ennen lähtöään ilmoittanut rouva Kerstenille tulostaan Saksaan ja pyytänyt tätä olemaan häntä vastassa laivalla Hampurissa. Nyt oli hän asunut vaimoineen jo monta päivää „Hamburger Hof"issa, eivätkä he vastaiseksi olleet kuulleet mitään sisaresta. Silloin he odottamatta saivat vieraakseen nuoren miehen, joka ojensi Rasmussenille seuraavan kirjeen.

„Rakas veljeni.
Kuten jo usein olen kertonut, on minulla sairas tytär, jota en saata jättää yksinään. Sentähden ei minun ollut mahdollista olla sinua vastassa Hampurissa. Tämän tuojalla, lääket. kand. Bernhard Reimannilla, isäntämme pojalla, oli sattumalta asiaa Hampuriin ja hän lupasi hakea Sinut käsiinsä. Bernhard on meitä hyvin lähellä ja on tilaisuudessa selittämään Sinulle kaiken, mikä meitä koskee. Toivottavasti tulet pian Berliniin, missä Sinua odottaa rakastava sisaresi.

Sinun
Martha Kersten, synt. Rasmussen".

Rasmussen otti Bernhard Reimannin vastaan erittäin ystävällisesti ja he näyttivät ymmärtävän toisiaan hyvin, mikäli eroavaisuus iässä, tiedoissa ja kokemuksissa sen salli.

Bernhard Reimann oli sattumalta läsnä Rasmussenin keskustellessa toisten salatieteilijöiden kanssa yliaistillisista asioista. Tämä teki nuoreen lääketieteen opiskelijaan valtavan vaikutuksen. Bernhard tuli heti siitä vakuutetuksi, että rouva Kerstenin sairaan tyttären, Ilsen, enosta tulisi hänen tulevien opintojensa opastaja, sillä hänkin oli jo pitemmän aikaa harrastanut okkultisia kysymyksiä.

Vaikkakin se liikeasia, joka Bernhardin oli isänsä puolesta toimitettava Hampurissa, jo ensimmäisenä päivänä oli suoritettu, viipyi hän siellä vielä viisi päivää ollakseen tilaisuudessa keskustelemaan Rasmussenin kanssa. Ellei hänen äitipuolensa olisi lähettänyt pikakirjettä, kysyäkseen viipymisen syytä ja sanoen isän ankarasti vaativan hänen kotiintuloaan, niin olisi hän jäänyt sinne vielä pitemmäksi aikaa.

Palattuaan Berliniin oli Bernhard aivan muuttunut. Hän osoitti niin suurta ihastusta eno Rasmusseniin, että hänen vanhempansa todella tulivat uteliaiksi.

Rosenkreuziläismestari ei kuitenkaan kiirehtinyt pois Hampurista. Päinvastoin pidättivät häntä siellä monet kiehtovat asiat.

Ei ainoastaan keskustelut etevien kabbalistien kanssa, vaan myöskin monet kirjakokoelmat tarjosivat hänelle runsasta tutkimusainehistoa, vaikkakin Berlinin Kuninkaallinen Kirjasto oli paljon rikkaampi kuin hansalainen. Myöskin tottumattomuus sen ilmanalan vaikutuksiin, johonka hän pitkän matkansa kautta oli siirtynyt, vaikutuksiin, jotka, kuten hän hyvin tiesi, olivat hyvin tärkeitä magnetisellakin alalla, pakoittivat hänet viipymään vanhassa Hansakaupungissa vähintäin parisen viikkoa. Ja kun vielä 11—12 päivänä näistä neljästätoista, sattui olemaan epäystävällinen, raaka ja sateinen ilma, niin teki Rasmussenille hyvää tämä lepohetki matkalla Berliniin, sisarensa perheen keskuuteen sekä sieltä unkarilaiselle tatralle.

Sisarensa oli hän rauhoittanut pitkällä kirjeellä.

Vihdoin läheni avioparin lähtöpäivä, viimeinen.

Päivä-D-juna vei heidät kuin siivillä valtakunnan pääkaupunkiin, jossa he ollakseen sisarelle vaivaa tuottamatta sijoittuivat kaupungin hienoimpaan ja kalliimpaan hotelliin, Adloniin. Tässä suhteessa ei Rasmussenin tarvinnut itseltään mitään kieltää, eikä hän sitä tehnytkään, vaikkakin hän kaikissa muissa elämän olosuhteissa, kuten muutkin täysimittaiset miehet, joille ihmisen ja henkisen olemassaolon syvyydet ovat selvinneet, pani äärettömän vähän merkitystä kaikkeen siihen, mikä aine-elämän lapsille on pääasia.

Jo aamulla tulonsa jälkeisenä päivänä kävi Rasmussen tervehtimässä sisartaan, eikä Bernhardkaan suostunut pysymään sieltä poissa, kun hän rouva Kersteniltä oli kuullut enon tulosta.

A. Krumm-Heller.
Suom. K. A—I.

Oi sielu, toivo vielä!

Oi sielu, toivo vielä
ja toivo sittenkin,
kun kuilut uhkaa niellä;
on Herra joutuisin,
sun siivin tempaa sieltä,
kun hätä suurin on,
pois haihtuu pilvet tieltä
taas onnes auringon.

Oi nouse, murhees heitä,
sun surus saakoon yö!
Nuo huoles hautaan peitä,
mi sydäntäs nyt syö.
Et muuttaa murun verran
voi kirjaa elämän,
on korkein valta Herran,
sua hallitsee vain hän.

Suo hänen säätää, johtaa,
tuon viisaan ruhtinaan.
Sua ilon ihmeet kohtaa,
kun seuraat tahtoaan.
Vaikk' aivan perin juurin
hän muuttais aikeet sun,
saa surus aihe suurin
näin lopun siunatun.

Hän joskus lohdunjuomaa
voi sulta viivyttää,
voi näyttää: hän ei huomaa
sun hätääs hirveää,
hän pilviin piilemällä,
sun heitti, hylkäs pois,
ei pyytäin pyytämällä
sua kuulla hän nyt vois —.

Vaan kilvoitukset silloin
jos kestät ankarat,
hän avaa kahlees, milloin
sit' tuskin odotat,
hän päältä rintas päästää
tutkaimet tuskien,
pahasta sinut säästää,
jok' oli hetkinen.

Gerhard. *Suom. J. Sn—.*

HK
OY

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruusu-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenluku on seitsemän toimintavuotensa aikana noussut seitsemään sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1928.

24:s vk. Lokakuu 1928 N:o 8

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA:
1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1928

IRTONUMERO
Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

24:s v. LOKAKUU 1928 N:o 8

Lukijoille.

Onko Ruusu-Risti tänä vuonna vastannut toiveitanne — edes jossain määrässä? Onko lehtemme uusi osasto — looshiosasto — miellyttänyt teitä?

Tahtoisitteko, että aikakauskirjamme edelleen jatkuisi tämmöisenä?

Olisitteko valmiit uhraamaan jotakin sen puolesta?

Mitä sanoisitte, jos sen ohjelma vielä laajentuisi? Jos näihin kahteen osastoon lisättäisiin vielä kolmas: johtajan osasto? Ensimäinen on yleinen osasto, toinen on looshiosasto, kolmas olisi johtajan osasto, jossa ensi aluksi julkaistaisiin kirjoina P. E:n julkaisemattomia luentosarjoja. Ensi vuoden alusta otettaisiin taas ensimäisen osaston ohjelmaan „Toimittajalta" pakinat, joita monet ovat tänä vuonna lausuneet kaipaavansa.

Mitä sanoisitte, jos Ruusu-Risti siten laajentuisi ainakin 64-sivuiseksi ja — jos sen hinta koroitettaisiin sadaksi markaksi, ulkomailla kolmeksi dollariksi?

Tämä on lukijapiirin ja toimituksen yhteinen asia, sillä yksin toimitus ei kykene tuumaa toteuttamaan. Jos vähäinenkin määrä tilaajia jäisi pois, olisi yritys toimitukselle mahdoton. Sentähden on pantava toimeen yleinen äänestys.

Jos tunnette innostuvanne tästä suunnitelmasta, allekirjoittakaa silloin nimellänne oheellinen äänestyslippu ja lähettäkää se avonaisessa 40 pennin postimerkillä varustetussa kuoressa Ruusu-Ristin toimitukselle, os. Hyvinkää, Pilpala. Tehkää suosiollisesti se heti, sillä toimituksen täytyy päättää asiasta ennen lokakuun loppua.

Ruusu-Ristin toimitus.

Vanhoista Ruusu-Risti-papereista.

1. Ruusuristiläisten velvollisuudet.

1. Huojentaa kärsimyksiä ja parantaa sairaita pyytämättä siitä palkkaa.
2. Pukeutua ajan mukaan sen maan tapaan, missä asuvat.
3. Saapua kerran vuodessa määrättyyn paikkaan.
4. Jokaisen jäsenen täytyy valita sopiva henkilö omaksi „seuraajakseen".
5. Kirjaimet „R.C." ovat järjestön tunnusmerkkinä.
6. Veljeskunnan olemassaolo on perustamispäivästä laskien pidettävä sata vuotta salassa.

2. Ruusuristiläis-sääntöjä.

1. Rakasta Jumalaa ylinnä kaikkea.
2. Omista aikasi henkiselle kehitykselle.
3. Ole täydellisesti epäitsekäs.
4. Ole kohtuullinen, vaatimaton, tarmokas ja hiljainen.
5. Opi tuntemaan itsessäsi löytyvien metallien alkuperä.
6. Varo kaupustelijoita ja kerskureita.
7. Elä alituisessa korkeimman hyvän palvonnassa.
8. Opi teoria, ennenkuin yrität käytäntöä.
9. Ole armelias kaikkia olentoja kohtaan.
10. Lue vanhoja viisauden kirjoja.
11. Koeta ymmärtää niiden salaista merkitystä.

3. Ruusuristiläisten salaiset tuntomerkit.

1. Ruusuristiläinen on kärsivällinen.
2. Ruusuristiläinen on ystävällinen.
3. Ruusuristiläinen ei tunne kateutta.
4. Ruusuristiläinen ei kerskaile.
5. Ruusuristiläinen ei ole turhamainen.
6. Ruusuristiläinen ei ole huolimaton.
7. Ruusuristiläinen ei ole kunnianhimoinen.
8. Ruusuristiläinen ei ole ärtyisä.
9. Ruusuristiläinen ei ajattele toisista mitään pahaa.
10. Ruusuristiläinen rakastaa oikeudenmukaisuutta.
11. Ruusuristiläinen rakastaa totuutta.
12. Ruusuristiläinen osaa vaieta.
13. Ruusuristiläinen uskoo, mitä hän tietää.
14. Ruusuristiläisen toivo on luja.

15. Ruusuristiläinen ei anna kärsimyksen painaa häntä maahan.

16. Ruusuristiläinen pysyy aina seuransa jäsenenä.

Brahmaanien alkuperä.

Salainen oppi kertoo että brahmaanien ja maagien alkuperä on sama ja ulottuu aikojen yöhön. He olivat aluksi hierarkia adepteja, ihmisiä, jotka olivat täydellisesti sisällä kaikissa ruumiillisissa ja henkisissä tiedoissa ja okkultisissa tieteissä. Kuuluen eri kansoihin ja pitäen arvossa naimattomuutta he lisäsivät lukumääräänsä jakamalla tietojaan vapaaehtoisille oppilailleen. Mutta kun adeptit tulivat liian lukuisiksi voidakseen kuulua „Airyânâm vaejâ'n", he hajaantuivat joka suunnalle ja me löydämme heidät perustamassa toisia hierarkioja joka suunnalle maapalloa tuon ensimmäisen hierarkian mukaan. Jokainen näistä uusista laajentui niin että oli lopulta tarpeellista rajoittaa niihin pääsy. Puoli-adeptit palasivat sitten takaisin maanpäälle, menivät naimisiin ja panivat ensimmäiset perustukset n.s. „vasemman käden" tieteelle eli velhoudelle, joka oli vääristelyä Pyhästä Tiedosta. Kolmannella asteella olevat — Totuuden olennot — tulivat joka vuosisadan jälkeen harvinaisemmiksi ja vaikeammin tavattaviksi ja heihin liittymiseen sisältyi myös uusia vaikeuksia. Nyt alamme nähdä yrityksiä Mysterio-Temppelin esiintymisestä. Hierarkia jakautuu kahtia. Harvat valitut, hierofantit: i m p e r i u m i n i m p e r i o, säilyttävät selibaatin (aviottomuuden); eksoteeriset papit tekevät avioliitosta lain ajatellen siten saada adepteja jälkeläisistään, mutta epäonnistuvat kokonaan. Näin tulemme bramaaneihin, maageihin, egyptiläisiin pappeihin, pappisjärjestelmiin ja tietäjiin, jotka velvoittavat avioliittoon ja keksivät uskonnollisia lakeja todistaakseen niillä omaa välttämättömyyttään. On turhaa toistaa ja muistuttaa lukijalle sitä mitä hänelle historialliset tietonsa ja oma intuitionsa on selittänyt. Nyt meidän päivinämme näemme nuo muinaisen viisauden perijät ja jälkeläiset hajaantuneina ympäri maapalloa eristetyiksi ja tuntemattomiksi veljeskunniksi, joiden tarkoitusperää arvostellaan väärin ja joiden alkuperä on unohdettu. Me näemme pari uskontoa, jotka lienevät

näiden pappien ja muinaisten hierofantien opetusten tuloksia. Ne löytyvät niissä surullisissa jätteissä, joita sanotaan Brahmaaneiksi ja Dasturseiksi eli Mobedeiksi. Ja kuitenkin löytyy yhä edelleen olemassa se alkujuuri — alkuperäisten Maagien jälkeläisten, veedalaisten Maghojen ja kreikkalaisten Magojen alkujuuri — vaikka sen olemassaolo jyrkästi kielletäänkin; papit ja muinaiset jumalat ovat olemassa ja heistä viimeinen esiintyi peittelemättä ja pelottomana kristillisenä aikakautena Apollonius Tyanalaisena.

H. P. B.

Ihmiselämän ikäjaksot.

Kabbalistit sanovat, että todellisen ihmisen luku on 5, ja kun he kuvaavat ihmistä valkoisena maagikkona, niin kuvaavat häntä viisikulmion avulla, jolloin ihmisen pää asettuu ylimpään kulmaan ja kädet ja jalat vähän levitettyinä toisiin kulmiin. 5 on ihmisen luku, mutta se ei ole hänen lukunsa ainoastaan sen nojalla, että hänellä on kaksi kättä ja kaksi jalkaa, vaan sen nojalla, että ihminen ihmisenä järkensä avulla hallitsee neljää alempaa „prinsiippiään" eli olemuspuoltaan. Ihmisellä on tietysti 7 prinsiippiä, mutta kaksi korkeampaa eivät ole yleisesti vielä ilmenneenä ihmisessä. Luonnostaan ihmisellä on 5 olemuspuolta, ja mitä sen lisäksi hänessä ilmenee, se ilmenee hänen omien ponnistustensa kautta. Kaksi ylintä ovat vielä okkultisia prinsiippejä, mutta 5 olemuspuolta on hänen kehityksensä ja elämänsä taustana.

Ensimmäinen prinsiippi, olemuspuoli, on fyysillinen ruumis ja sen kaksoispuoli, eetteriruumis. Ne ovat tavattavissa kaikkialla, mineraaleissakin. Tietysti mineraalien, kivennäisten, olemuspuolet eivät ole samalla tavalla kehittyneet kuin ihmisen, mutta kuitenkin on korrespondenssi olemassa ihmisen ja muiden luonnonvaltakuntien kanssa. Kasvimaailman kanssa on ihmisellä yhtäläistä elämänvoima, joka kyllä on kaikkialla luonnossa, mutta kivennäismaailmassa vielä uinuvana. Kun kivennäismaailmaa okkultisesti tutkimme, emme huomaa siinä muuta kuin eetteri-auran, jota vastoin kasvissa on eetteriruumis jo elinvoiman elähdyttämä, niin että kasvin suonissa virtaa elä-

vää fluidumia, nestettä. Kasvia voimme sentähden magnetisoida, kuten esim. du Prelin kokeet osoittavat, kasvi voi ihmiseen kiintyä, kuten jokainen kukkien ystävä tietää. Kasvissa on kolme prinsiippiä, eläimessä tulee lisäksi tunne- ja himo-elämä eli „eläimellisyys", mikä on meissä ihmisissäkin. Meissä on näiden neljän lisäksi ajatus, järki, ymmärrys, joka on varsinainen inhimillisen olemuksen perusta. Tämän nojalla on luku 5 sangen tärkeä tekijä ihmisen elämässä ja koko hänen ruumiinsa ja luonteensa kasvussa. Voimmekin tehdä kiintoisia havaintoja 5-luvun merkityksestä ihmisen luonnollisen elämän suhteen.

Jos tutkimme ensin ihmissikiön kehitystä äidin kohdussa, tiedämme, tarkkojen mittausten nojalla, kuten prof. Liharzhik on huomauttanut, että sikiö ensimmäisenä kuukautena kehittyy 1 cm., toisena 4 cm. pitkäksi, kolmantena 9, neljäntenä 16 ja viidentenä 25 cm. pitkäksi. Kun merkitsemme sen numeroissa, saamme

1 kk.	$1 \cdot 1$	=	1 cm.
2 „	$2 \cdot 2$	=	4 „
3 „	$3 \cdot 3$	=	9 „
4 „	$4 \cdot 4$	=	16 „
5 „	$5 \cdot 5$	=	25 „

Kun on päästy 5-lukuun, joka on ihmisen kehityksessä luonnon antama luku, tapahtuu pieni muutos, sillä kuudentena kuukautena kehitys muuttaa rytmiä, joten — jos taas merkitsemme numeroilla sikiön kehitystä viimeisinä kuukausina, saamme siitä seuraavan taulukon:

6 kk.	$25 + 1 \cdot 5$	=	30 cm.
7 „	$25 + 2 \cdot 5$	=	35 „
8 „	$25 + 3 \cdot 5$	=	40 „
9 „	$25 + 4 \cdot 5$	=	45 „
10 „	$25 + 5 \cdot 5$	=	50 „

Kymmenentenä kuukautena ihminen syntyy maailmaan. Peruslukuna kaikessa on 5, joka siis ei ole mielivaltainen yksikkö, vaan luonnon antama.

Kun ihminen on syntynyt, tapahtuu hänen kasvunsa edelleen tämän 5-luvun avulla niin sanoaksemme. Ihminen kasvaa näet tarkkojen ja monipuolisten mittausten mukaan 25:n vuoden aikana; se on ihmisen ruumiillinen kehityskausi. Mutta tämä kasvu tapahtuu siten, että mies kasvaa 25 aurinkovuotta, toisin sanoen 300 auringon tavallista kuukautta, joita on vuodessa 12, mutta nainen taas 300 kuukuukautta, mikä aika on vähän lyhempi eli 23 1/3 vuotta.

Itse kasvun suhteen on myös tehty havaintoja. Kasvaminen tapahtuu 24:ssä epookissa. Epookit jakautuvat sillä tavalla, että jokainen epookki on aina yhtä monta kuukautta pitkä, kuin sen oma järjestysnumero osoittaa, siis ensimmäinen epookki kestää yhden kuukauden, toinen kaksi, kolmas kolme j. n. e. Yhdessä epookit muodostavat 3 perioodia eli jaksoa. Ensimmäinen aikajakso käsittää 6 ensimmäistä epookkia eli siis yhteensä 21 kuukautta, toinen jakso 12 seuraavaa epookkia eli 150 kuukautta ja kolmas 6 viimeistä epookkia eli 129 kuukautta.

Ensimmäisessä aikaperioodissa, joka miespuolisilla kestää 1 3/4 vuotta, lapsi kasvaa ensimmäisenä kuukautena jonkun määrätyn verran ja lisää kasvuaan aina saman verran seuraavana viitenä kuukautena. Mutta kun ensimmäinen perioodi on kulunut loppuun, astuu näyttämölle 7:s epookki, joka on 7 kk. pitkä. Tässä epookissa kasvun intensiteetti muuttuu ja lapsi kasvaa määrätyn uuden verran; sama kasvun lisääntyminen pysyy sitten voimassa koko tämän jakson 12 epookin aikana. Koska siis tämä toinen perioodi on yhteensä 150 kk. eli miespuolisille 12 1/2 vuotta pitkä, on siis lapsi, läpikäytyään nämä kaksi kasvuperioodia, 14 1/4 v. vanha.

Sitten seuraa 3:s perioodi, joka käsittää epookit 19—24. Siinähän on ensimmäinen epookki 19 kk. pitkä. Tässä 3:nnessa perioodissa tapahtuu jälleen muutos itse kasvun rytmissä. Toisessa oli sama rytmi pysynyt 12:n epookin aikana, nyt se muuttuu tässä 19:nnessä epookissa ja pysyy sitten samana kaikkina epookkeina 19—24. Nämä epookit yhteen laskettuina tekevät 129 kk. eli miespuolisilla 10 3/4 v. Kun ihminen on käynyt läpi nämä kolme perioodia, on hän siis 300 kk. eli miespuolisena 25 v. vanha; naisissa kasvu on vähän nopeampi. Sen jälkeen ei ihminen enää kasva. Tämä samanlainen rytmi näkyy muuallakin luonnossa, sanotaan, mutta ihmisen suhteen nämä numerot ainakin pitävät paikkansa.

Tämän ohella voimme vielä ajatella ihmisen ikää. Tavallisesti ihmisen ikä jaetaan seitsenvuotisiin perioodeihin ja sanotaan, että ihmisen ensimmäinen lapsuus käsittää vuodet 1—7. Saamme siitä seuraavan taulukon:

Vuodet	1 — 7	ensimmäinen	lapsuus
„	8 — 14	toinen	„
„	15 — 21	ensimmäinen	nuoruus
„	22 — 28	toinen	„

Vuodet	29 — 35	ensimmäinen miehuus
„	36 — 42	toinen „
„	43 — 49	kolmas „
„	50 — 56	kypsä miehuus
„	57 — 63	korkeampi miehuus
„	64 — 70	vanhuus.

Mutta ihmisen vuosissa kummittelee myöskin tuo 5-luku, ja jos sen mukaan ja'amme ihmisen iän perioodeihin, saamme seuraavan taulukon — ja silloin ajattelen pohjoismaisia, sanoisinko germanilaisia kansoja, jotka kehittyvät vähän hitaammin kuin etelä- ja itämaiset kansat:

Vuodet	1 — 5	ensimmäinen lapsuus
„	6 — 10	toinen „
„	11 — 15	kolmas „
„	16 — 20	ensimmäinen nuoruus
„	21 — 25	toinen „
„	26 — 30	kolmas „
„	31 — 35	ensimmäinen miehuus
„	36 — 40	toinen „
„	41 — 45	kolmas „
„	46 — 50	ensimmäinen kypsä miehuus
„	51 — 55	toinen „ „
„	56 — 60	kolmas „ „
„	61 — 65	ensimmäinen vanhuus
„	66 — 70	toinen „
„	71 — 75	kolmas „

Yhdistämällä aina kolme epookkia saamme näistä 5 perioodia, joista kukin käsittää 15 vuotta. Nämäkään eivät liene mielivaltaisia, vaan tekisi mieleni sanoa, että tämmöinen jako on vielä luonnollisempi kuin seitsenjako.

Kun ajattelemme vähän ensimmäistä perioodia, lapsuutta, huomaamme heti, että kolmannen lapsuuden viimeisinä vuosina, lapsen siirtyessä nuoruuteen, hän kypsyy sukupuolisesti, siis noin 14—15 vuoden iässä. Tämä merkitsee, että lapsuuden aikana hän on elänyt fyysillisessä organismissa ilman että hänen astraaliruumiinsa, tunne-, himoruumiinsa on varsinaisesti vielä herännyt; se uinuu, niin että lapsi on enemmän älyssään elävä olento, lapsi ajattelee, mutta ei tunne yksilöllisesti samalla tavalla kuin nuori ihminen, ennenkuin hänessä on sukupuoli herännyt. Ja sukupuolen herääminen herättää vähitellen samalla sen, mitä meissä on jälellä eläinmanvantarasta.

Lapsuuden aikana on elämä tapahtunut fyysillisessä

ruumiissa, eetteriruumiissa ja sen elinvoimassa. Voimme sanoa, että kolme prinsiippiä on ollut edustettuna lapsuudessa. Ensimmäisinä lapsuusvuosina ei ihmisellä ole aivan omaa eetteriruumista vielä; lapsi on siinä iässä suuresti riippuvainen äidistä, hän melkein tuntee, mitä äiti tuntee, on äidin suggestionin alainen. Se riippuu siitä, ettei hän ole aivan irti äidistä vielä; fyysillinen ruumis irtaantui silloin, kun lapsi syntyi maailmaan, mutta eetteriruumis on magneettisesti vielä kiinni äidin eetteriruumiissa. Eroaminen äidistä tapahtuu noin toisen lapsuuden aikana, 6—10 vuoteen. Kolmannen lapsuuden aikana lapsen elämä tulee omaperäiseksi, elämä on hänessä itsessään; elinvoima, praana, vaikuttaa hänessä. Kuta lahjakkaampi lapsi on, sitä energisempi hän on 10—11 vanhana. Silloin hän ei ole enää yhtä hiljainen kuin pienempänä. Silloin on lapsessa organisoitunut kolme ensimmäistä prinsiippiä.

Tämän perästä alkaa nuoruus, jolloin lapsen tajunta, ja elämä siirtyy voimakkaasti hänen astraaliseen minäänsä. Tunne-elämä on erikoisesti valtava ensimmäisessä nuoruu dessa, 16—20 ikävuoteen. Silloin ihminen on kuin paljasta tunnetta, fantasiaa, mielikuvitusta. Tunne-elämä on kuin yhtä mielikuvituksen kanssa; kaikki nuoret ihmiset ensimmäisessä nuoruudessaan haaveilevat ja ovat täynnä enemmän tai vähemmän epämääräisiä tulevaisuuden unelmia. Toisessa nuoruudessa muuttuu tunne-elämä enemmän ajattelevaksi. Silloin ihmisen astraaliruumiissa herää mentaliteetti. Tunne- ja ajatuselämä käyvät kyllä aina käsikädessä, vaikka tunne-elämä on ensimmäisessä nuoruudessa painopisteessä; emme tietäisi tunne-elämästä mitään sielullisesti, ellei se toimisi rinnakkain ajatuselämän kanssa. Ensimmäisessä nuoruudessa tunne-elämä ilmenee mielikuvituksena, jolloin ajatuselämä on tunne-elämän värittämä; emme itsetietoisesti ajattele, emme tiedä, minkätähden ajattelemme. Nuorena kyllä filosofoimme, mutta tämä filosofoiminen on kuin jonkinlaista mielikuvitusta, sentähden että se tulee meihin kuin itsestään, se nousee oman sielumme syvyydestä — alitajunnastamme. Ajatus on ensimmäisessä nuoruudessa karman, kohtalon, värittämä. Silloin näkyy, minkälainen on meidän menneisyytemme ollut: jos ihminen on tuonut laiskan ja proosallisen menneisyyden kourassaan, silloin hänen haaveensa ovat sen mukaisia, mutta kuta tarmokkaammin hän on edellisissä elämissään tavoi-

Äänestyslippu.

Kannatan mielihyvällä uutta suunnitelmaa Ruusu-Ristin laajentamiseksi ja olen puolestani valmis suorittamaan sata markkaa (Smk. 100: —), ulkomaille kolme dollaria, lehden tulevana tilaushintana.

Nimi: ....

Osoite: ....

Tämä lippu lähetetään allekirjoitettuna Ruusu-Ristin toimitukselle, os. **Hyvinkää, Pilpala.** Huom. Suomessa avonainen kuori, 40 p. postimerkki.

tellut korkeita päämääriä, sitä voimakkaammin nytkin toinen tai toinen ihanne houkuttelee hänen nuorta mielikuvitustaan.

Kolmannessa nuoruudessa ajatus herää saaden enemmän ja enemmän voimaa mielikuvituksen ja tunteiden yli. Ja kun ihminen astuu miehuuteen, silloin hän astuu ajatusperioodiin, jolloin hänen järkensä toimii ennen muita. Tavallisesti hän silloin ajattelee toimeentuloa, miten menestyä maailmassa, miten päästä näyttämölle, miten saada asema ja vaikutusvaltaa.

Mutta tullessaan kypsään miehuuteen alkaa ihmisessä toimia korkeampi äly, niin sanoaksemme filosofinen, sosiaalinen, yhteisöllinen järki. Itsestään ihminen silloin ajattelee asioita, jotka koskevat toisiakin ihmisiä. Hän ei jaksa enää kohdistaa huomiotaan ainoastaan itseensä, luonto aivankuin opettaa hänelle, että täytyy ajatella ja suunnitella muittenkin puolesta. Siinä iässä ihminen on paras politikoitsija. Jos saisin valita yhteiskunnan palvelijoita, valitsisin tässä iässä olevia. Meidän demokraattisella ajallamme annamme kaikkien ihmisten päätellä asioista — silloinkin jo, kun ovat vasta vapautuneet ensimmäisestä mielikuvituselämästään. Heidän aivonsa ovat mielestämme kaikkien tuoreimpia, he muka osaavat ratkaista asioita. En tahdo sitä moittia, mutta määräämisvaltaa en omasta puolestani antaisi kuin kypsille miehille, sillä nämä varmasti osaavat ajatella toistenkin parasta. Sitävastoin ihminen ensimmäisen miehuutensa energisessä iässä luonnostaan ajattelee ensi sijassa omaa asemaansa ja puolueensa menestystä, vaikka siitä koituisi surua toisille. Ei hänen tarvitse olla siitä itsetietoinen, mutta luonnonvoimat ovat semmoisia (niinkauan kuin ihminen ei ole itsetietoisesti henkinen olento). Vasta kun ihminen saavuttaa kypsän miehuuden, ei hän enää usko sokeasti omaan näkökantaansa, omaan puolueeseensa, vaan viisastuu, avartuu näkökannoissaan, antaa arvoa toisillekin. Vaikkei hän kokonaan unohtaisi omaa asemaansa, on hän luonnostaan veljellisempi kypsässä miehuudessa, sillä kuta vanhemmaksi ihminen tulee, sitä enemmän luonto aivan kuin pakottaa häntä antamaan arvoa toisten näkökannoille ja ajattelemaan toisia ihmisiä.

Tämä on yleiskaava, mutta yksilöllistä ihmistä tutkittaessa asiat suhteellisesti muuttuvat, koska ihmiset sielulliselta kehitykseltään ovat erilaisia. Vanha, viisas sielu on jo lapsena erikoinen; hän on jo silloin viisaampi kuin moni ihminen kypsässä miehuudessaan. Kun sellainen ihminen

astuu nuoruuteen, elää hän satua maan päällä. Hänen haaveensa eivät koske häntä itseään sillä tavalla kuin jonkun toisen haaveet, jolla ei ole samaa menneisyyttä takana. Hän haaveilee, mutta haaveissaan hän kysyy, millä tavalla voisi olla hyödyksi omalle kansalleen. Hänen unelmansa ovat kuin yhtä rukousta elämän Jumalalle, että Jumala antaisi hänelle minkä kärsimyksen tahansa, vaikka suuren myllynkiven kaulaan, joka vaivuttaisi hänet meren pohjaan, jos siitä vain koituisi hyötyä hänen kansansa onnelle. Niin hän voi keskustella elämän kanssa, ja miehuusiässä hän ei pyri valtaan, menestykseen maailmassa, vaan koko hänen elämänsä tähtää hänen kansansa onneen ja kehitykseen. Hän voi olla kansansa tuntematon auttaja — salaperäisellä tavalla, jos ei muuten.

Tätä ikäjakoa tahtoisin pitää oikeana, koska siinä ilmenee luonnollinen viisijako sekä luonnollinen kolmijako. Jos ihminen tulee vanhemmaksi, s. o. elää yli 75 vuotta, on hänessä jo vähän enemmän voimaa kuin mitä luonnostaan on jokaisella ihmisellä; hänellä on omaa yksilöllistä tahdonvoimaa. Hänessä on silloin jo kehittymässä ehkä sielun korkeimmat kyvyt: jumalallinen rakkaus (buddhi) ja henkinen mahti (aatmaa). Tietysti hänen elämänsä voi loppua kesken, ennenkuin hän on 75 ikävuotta saavuttanut. Syy on silloin hänen karmassaan tai hänessä itsessään.

Lopuksi tahdon vielä esittää seuraavan arvelun. Jos eläisimme oikein luonnon mahdollisuuksien mukaan, silloin pitäisi jokaisen ikäjakson olla ei 15 vuotta, vaan 25 vuotta, niin että ensimmäinen ikäkausi, lapsuus, saisi kestää koko sen ajan, minkä ihminen ruumiillisesti kasvaa, siis 5 · 5 vuotta, joten, kun hänestä tulee nuori ihminen, hän ei enää fyysillisesti kasvaisi, vaan eläisi ja kasvaisi astraalisesti.

Jos nämä eri perioodit ihmisen elämässä kestäisivät 25 vuotta kukin, silloin ihmisen luonnollinen, s. o. luonnon hänelle lahjoittama ikä olisi 5 · 25 vuotta, eli 125 vuotta. Ja omasta mielestäni pidän semmoista ikää normaalisena. Mutta jos ihminen olisi siveellisesti voimakas ja tahdonvoimainen olento, voisi hän elää vielä kauemmin. 15-vuotisessa jaostossa ihminen joskus elää 75 vuoden lisäksi vielä yhden tai pari perioodia, siis 90 tai 105 vuoden vanhaksi, ja se, joka on elänyt niin vanhaksi, hän on usein iloinen ja onnellinen ihminen, ei hän ole väsynyt elämään; hänellä on merkillinen siveellinen voima. Mutta jos ihminen eläisi aivan luonnon mukaisesti, s. o. 25-vuotisissa perioo-

deissa, olisi hänen luonnollinen ikänsä 125 vuotta, ja kun hän siihen lisäisi „oman ikänsä", voisi hän elää 175 vuoden vanhaksi. Se ei olisi mitään ihmeellistä. Mitä siitä vielä yli kävisi, se olisi jo luonnon oikkua tai tulisi hänen omaksi salaiseksi asiakseen. Olemmehan kuulleet, että ihmiset, jotka elävät tässä elämässä Mestareina, voivat elää usean sadan vuoden vanhoiksi.

Pekka Ervast.

Muistelmia H. P. Blavatskysta.

VI.

H. P. B:n kuolema.

Huomaan poikenneeni aiheestani, kun minun piti kertoa H. P. B:n kuolemasta toukokuun 8 pnä 1891. Myöhään sinä iltapäivänä sain Harrowiin sähkösanoman, joka lyhyesti tiedoitti tapauksesta lisäten: „tulkaa heti". Niin mieheni ja minä läksimme suoraan Avenue Roadille. Siellä kaikki oli levollista ja tyyntä, siellä rakastetun Opettajamme „kuolevainen käärö" rauhallisesti makasi kevytpuisessa kuoressaan, joka oli tarkoitettu ruumiin polttouunin liekkejä varten. Muistellessani tuota surunpainamaa iltaa, nousee mieleeni muuan tunnelma toisia selvempänä, nim. tunne, mikä minulla oli, siitä että H. P. B. oli kokonaan poistunut. Paljon silloin puhuttiin hänen vielä olevan siellä hengessään j.n.e., mutta minulle tuo ei koskaan tuntunut olevan totta. En uskaltanut työtovereilleni esittää semmoista ajatusta; mutta se oli ehdottoman todentuntuinen, ja näin pitkän ajan perästä olen yhä enemmän vakuutettu sen totuudesta. Itse asiassa Suuri Looshi, jonka edustaja hän yksin oli ollut, katkaisi kokonaan myötävaikutuksensa, koska Seura oli lopullisesti epäonnistunut sisemmillä olemisen ja tajunnan tasoilla. Nyt oli jälellä enää vain tulos, jonka piti kypsyä aineellisella tasolla — kuten se pian tekikin.

Ymmärrän hyvin, ettei tuskin kukaan elävistä aikalaisistani ole yhtä mieltä minun kanssani tässä näkökannassani. Ainoa, joka koskaan lausui saman mielipiteen minulle, oli itse asiassa Mrs. Chowne. Tavatessani hänet

uudestaan Lontoossa (hän asui silloin Englannin ulkopuolella) samoihin aikoihin kuin Seuran hajaantuminen tapahtui v. 1895, hän ilmaisi kantansa hyvin selvällä kielellä: „Uskotteko te“, hän sanoi, „että H. P. B. olisi jättänyt meidät, jos hän olisi voinut viedä liikettä läpi ensi vuosisataan? En hetkeäkään usko, että hän olisi!“ Ja minun täytyi tunnustaa olevani ehdottomasti samaa mieltä.

Sanomalehdet olivat täynnä H. P. B:tä siihen aikaan, ja muutamat muistosanat tekivät hänelle jonkun verran oikeutta, vaikkeivät juuri mitkään osoittaneet todellista ymmärtämystä hänelle ja hänen työlleen. Kaikista surullisinta lukemista, kun kolmenkymmenen vuoden kuluttua niitä taas selailee, on se kokoelma artikkeleita, jotka muutamat hänen oppilaansa ja ihailijansa kirjoittivat kohta hänen kuolemansa jälkeen. Melkein kaikki vielä elossa olevat oppilaat ovat kääntäneet hänelle selkänsä; „he kaikki hylkäsivät hänet“ näiden sanojen kirjaimellisessa merkityksessä.

H. P. B:n ruumis poltettiin Wokingissa toukokuun 11 pnä, ja Mr. Meadin tilaisuudessa pitämä puhe oli syvästi liikuttava ja kaunis, tullessaan suoraan sydämestä. Hän ja minä ajoimme sinä iltana Lontoon läpi Waterloon asemalta Avenue Roadille, mukanamme uurna, joka sisälsi tuhkan — kaikki mitä enää oli jälellä H. P. B:n kuolevaisesta ruumiista. Minä silloin muistelin, että me kaksi olimme opettajamme kädestä saaneet ensimäiset kappaleet Hiljaisuuden äänt ä, mikä oli tapahtunut Lansdowne Roadin kodissa tuskin kahta vuotta aikaisemmin ja vähää ennenkuin hän muutti Avenue Roadille.

Vielä on kerrottava eräs tapahtuma. Terveyteni murtui siihen aikaan ja minä läksin Lontooseen kysymään neuvoa H. P. B:n etevältä lääkäriltä, tohtori Z. Mennelliltä. Se oli muistorikas vierailu, joka kesti melkein kaksi tuntia (hänellä oli huone täydeltä potilaita odottamassa sillä aikaa kun me juttelimme). Mikäli muistan, puhuttiin sangen vähän omasta terveydestäni, paitsi että „minulla ei ollut pisaraakaan hyvää verta“ ruumiissani, mutta että luultavasti eläisin „tahdon voimalla“ kahdeksankymmenen vanhaksi! Mutta me juttelimme sitä enemmän H. P. B:stä. Hän kertoi minulle, mikä inspiroiva tekijä H. P. B. oli ollut hänelle, hänen lääketieteellisessä työssään; kuinka paljon H. P. B. oli opettanut hänelle ruumiista ja sen voimasta — ennenkaikkea aivoista. Muutamat seikat, joita H. P .B. oli havainnollisesti todistanut omalla elimistöllään, olivat niin

yläpuolella kaikkea, mitä lääketiede silloin tunsi, että olisi ollut hyödytöntä esittää niitä lääkärikunnalle, jossa luullakseni tohtori Mennell oli huomattu jäsen. Hän kertoi minulle kerran esittäneensä heille yhden esimerkin, mutta saaneensa osakseen niin toivotonta ja päättäväistä epäuskoa, ettei koskaan uudelleen yrittänyt.

Kuten olen koettanut näyttää kirjassani H. P. Blavatsky: Her Life and Work for Humanity, hän oli yksi rotumme todellisia Vapahtajia; yksi Noiden Suurten kuolematonta liittoa, „joiden kädet pidättelevät maailman raskasta karmaa“, — Noiden, jotka „pysyvät epäitsekkäinä loppumattomaan loppuun.“

Alice Leighton Cleather.
Engl. suom. P. E.

Terve sulle, syksy!

Kylän raittia on kulkenut syksy jo.
Sen näen tänään selvemmin kuin eilen.
Tyhjä ja autio on kyläntie,
kun kesävieraat lailla muuttolintujen ovat karkonneet.
Olen taasen yksin, mutta en tunne olevani yksin.
Minä olen hyvässä seurassa,
paremmassa kuin tapaan kaupungeissa:
uskollinen hongisto, pihkan haju,
kanervan viileä tuoksu,
sään selkeä kirkkaus,
ilman raikkaus,
puutarhani koristekukkien viimeinen korkea koreus,
kas tuossa seuralaiseni ja toverini,
joiden vertaisia saa etsiä maailmalta.
Terve siis sulle, syksy,
sa väkevä ja selkeä syksy,
sinä olet minun kevääni nykyään,
jonka seurassa viihdyn.

Terve tultuasi, veli,
vanhempi ja minua parempi veli syksy.
Suo aatoksilleni aateluutta,
pyrkimyksilleni puhtautta ja voimaa!
Terve, syksy!

Rafael Ronimus.

La Cathédrale engloutie.

Olin rauhallinen, sillä olin mielestäni jo kokenut kaikki. Mikään ei voinut minua enää viehättää. Nautinnot eivät enempää kuin kärsimyksetkään voineet järkyttää tasapainoani. Minä näin kaiken läpi. Minä tunsin vanhan jokaisessa uudessa. Tajusin kaiken olevan harhaa, eikä mikään voinut edes hetkeksi peittää katseeltani olemassaolon suurta ammottavaa tyhjyyttä. En pelännyt enkä toivonut, koska kumpikaan ei olisi voinut minua auttaa. Olin rauhallinen, sillä siinä asenteessa oli vähimmin petosta.

Silloin kosketti Elämän Henki minua, siveli lempeästi silmiäni ja käski minun katsoa. Näin ympärilläni omituista ruusunpunaista valoa, joka tuli jostain näkymättömästä lähteestä ja kasvoi kasvamistaan. En muista koskaan tavanneeni tuota värivivahdusta. Olen nähnyt yön tummia tulikukkia, olen nähnyt päivän heleitä kaunokaisia, olen nähnyt kasveja vaaleita kuin sarastava aamunkoitto ja toisia, jotka ovat kuin iltaruskon punerrus. Olen tarkannut ihmiselämää suruissa ja iloissa, mutta aina on minulta jäänyt jotain huomaamatta, aina on levoton katseeni palannut takaisin hakemaansa löytämättä. Olin alkanut jo uskoa, ettei sitä olekaan, että se on vain petollinen harhakuva, joka estää heikkoja ihmislapsia tuntemasta pyörrytystä pohjattoman kuilun partaalla.

Nyt tunsin sen jälleen. Miten olin voinutkaan unohtaa sen! Valo ympärilläni laajeni ja kirkastui yhä. En kestänyt enää niin voimakkaita näköaistimuksia ja suljin silmäni, mutta silloin minä aloin myös kuulla. Näin sisässäni kokonaisen valomeren, joka väreillessään synnytti musiikkia. Ymmärsin nyt miksi olin aina hakenut jotain, vaikken itsekään osannut sanoa mitä hain ja vaikka järkeni ja aistini vakuuttivat minulle, ettei sellaista ole.

Syvällä sisässämme asuu meidän onnemme. Me olemme siellä yhtä kaikkiallisen elämän kanssa. Me koemme välittömästi Jumalaa ja tunnemme kuinka Hän kärsii ja iloitsee kanssamme. Me kuulemme Suuren Elämän sydämenlyönnin ja näemme kaikki olevamme toistemme veljiä. Me olemme oikeastaan vielä läheisempiä: me olemme sama olento, joka on vain jakautunut eri henkilöiksi. Eläessämme olemuksemme pintakerroksissa me emme sitä huomaa. Me voimme silloin vihata toisiamme, voimme kirota elämää ja Jumalaa, vaikka me silloin itse asiassa vihaamme itseämme, kiroamme jotain sellaista, mikä on meitä lähempänä kuin hengityksemme, ja myrkytämme oman ruokamme.

Nousin vastakohtien yläpuolelle. Näin ykseyden ja ymmärsin itseni sen valossa. Sitten kaikki häipyi pois ja minä jäin yksin. En nähnyt enää mitään valoa. Oli aivan pimeä. Tiesin vain, että minun täytyi kulkea eteenpäin. Kohtasin tiellä monenlaisia esteitä: milloin löin jalkani kiveen, milloin haavoitin käteni ohdakkeissa, joita kasvoi joka paikassa. Seuraamani polku vei minut ylös jyrkkiä rinteitä, mistä taas täytyi laskeutua syviin kuiluihin. Käärmeitä sihisi tielläni, mustat yölinnut lentelivät ympärilläni. Olin nääntyä väsymykseen ja janoon. Silloin tunsin äkkiä muidenkin kulkevan näitä autioita seutuja; joku tarttui käteeni ja pyysi apuani.

Vaellettuamme vähän matkaa kahden saimme uusia tovereita. Kaikkia painoi joku raskas taakka ja kaikilla tuntui olevan kiire. Alkoi tulla vähän tasaisempia seutuja. Lakkaamatta meihin liittyi matkalaisia. Muodostimme lopulta suuren virran, joka kohisten vyöryi eteenpäin synkässä yössä. Yhteinen hätä ja tuska teki meistä veljiä. Kukaan ei sortanut toista, koska kaikki olivat samassa pimeässä.

Jossain kaukaa alkoi pilkoittaa valoa. Tämä vaikutti sähköittävästi kaikkiin. Väsymys oli kuin poispyyhkäisty. Meidät valtasi pyhä hartaus ja me lähestyimme tuota valoa paljain päin, sydämissämme rukous. Valo eneni. Me huomasimme tulleemme suuren meren rannalle. Olimme jättäneet kaikki vaaralliset kohdat taaksemme ja seisoimme nyt äänettöminä katsellen auringon nousua. Meitä oli tuhansia, kymmeniä tuhansia. Tunsimme äkkiä voimakkaan väristyksen ja vaivuimme kaikki polvillemme.

Aurinko nousi valaisten kirkkailla säteillään tuon suureen hiljaisuuteen menneen joukon. Jumalan rauha täytti avaruuden.

· Vapaasti fantisoitu erään Debussyn preluudin mukaan. V. L.

Luonto ja Henki.

Jollekin onnistui nostaa Saiksen jumalattaren huntua. — Mutta mitä näki hän, — hän näki ihmeitten ihmeen, itsensä.

Mitä on Luonto? Yleistieteellinen, järjestelmällinen sisältö, tai henkemme suunnitelma. Miksi tahdomme tyydyttää itsemme aarteidemme pelkillä vertauskuvilla? Tehkäämme ne itsellemme selviksi, viljelkäämme niitä ja käyttäkäämme hyödyksi.

Sallimus, joka meitä painaa, on henkemme laiskuus, hitaus. Työteliäisyytemme avartamisella ja kehittämisellä tulemme itsemme muuttamaan sallimukseksi. Kaikki näyttää virtaavan meihin sisälle päin, koska emme virtaa ulospäin. Olemme negatiivisia, koska tahdomme, — mitä positiivisemmaksi tulemme, sitä negatiivisemmaksi tulee maailma ympärillämme, kunnes lopussa ei tule olemaan enää mitään negationia, vaan olemme kaikkea kaikessa. Jumala tahtoo Jumalia.

Uneksimme matkasta maailmankaikkeuden läpi; eikö maailmankaikkeus ole meissä? Henkemme syvyyksiä emme tunne. Sisäänpäin käy salaperäinen tie. Meissä tai ei missään on Ikuisuusmaa ilmoineen, menneisyys ja tulevaisuus. Ulkopuolinen maailma on varjomaailma, se heittää varjonsa valovaltakuntaan. Nyt näyttää se meille kaiketi pimeältä, yksinäiseltä, olemattomalta. Mutta kuinka toisenlaiselta se tulee meille näyttämään, kun tämä pimennys on ohi ja varjoruumis on siirretty syrjään. Tulemme nauttimaan enemmän kuin koskaan; sillä henkemme on luopunut jostakin.

Maailma on tulos äärettömästä sopimuksesta ja oma sisäinen pluraliteettimme on maailmankatsomuksen perusta. Tulemme ymmärtämään maailmaa, jos ymmärrämme itseämme, koska me ja maailma olemme toisiaan vastaavasti toimivia. Olemme Jumalan lapsia. Jumalallisia aiheita olemme. Yhtä tulemme olemaan, mitä isämme on.

Ei mikään ole hengelle saavutettavampi kuin ääretön. Olemme näkymättömän kanssa lähempänä, kuin näkyväisen kanssa yhdistyneenä. Olemme lähetysmatkalla. Maan kasvatukseen olemme kutsutut.

Luonto on sielullemme, mitä ruumis on valolle. Luonto säilyttää itsessään, se taittuu monenlaisiin eriskummallisiin väreihin; se sytyttää joko pinnallaan tai sisällään valon, joka jos muuttumattomana tulee pimeydestään, tekee kirk-

kaaksi ja läpi näkyväksi, jos valo on suurempi, virtaa se ulospäin valaistakseen muita ruumiita. Mutta vielä itse pimein ruumis voi veden, tulen ja ilman kautta tulla johdetuksi siihen, että se tulee valoisaksi ja loistavaksi.

On vain elimistömme ja itsekosketuksemme heikkoudessa, ettemme näe itseämme henkimaailmassa. Kaikki sadut ovat vain kuvia tuosta kotoisesta maailmasta, joka on kaikkialla eikä missään. Korkeammat voimat meissä, jotka tahtomme luomuksina kerran tulevat täyttymään, ovat nyt muusoja (haltijattaria), jotka meitä tällä vaivaloisella kilparadalla virkistävät suloisilla muistoilla.

Kaikki tahdoton täytyy tulla muutetuksi tahtoiseksi.

Novalis.
Suom. T. E. T.

Pako Egyptiin.

Palmulehto. Maria, Joosef ja Jeesus.

Maria.

Täss' alla palmun levätkäämme hetki
ja kuunnelkaamme illan satakieltä.
On ollut meillä vaivalloinen retki
ja linnun laulu viihdyttävi mieltä.

Joosef.

On suoritettu aika päivätyö
ja katkennut on satulani vyö.
Ei ole, katsos, helppo taakka mulla:
tää aasitamma perin tuittupäinen
ja sylilapsi vielä imeväinen.

Maria.

Oi, kuinka riemuitsevat satakielet
kuin tervehtien pientä kuningastaan.
Ma tahdon käydä lähtehellä tuolla
ja mekkoansa huuhdella sen veessä. —
Siunatkoon Luoja untansa ja lastaan!

Joosef.

Ma tahdon kytkeä tään aasitamman,
jott' ei se karkuteille suorisi.
Se on, kas, ketterä kuin vuorikauris! —
Käyn piltin kanssa, äiti, sua vastaan!

Maria.

Oi, Joosef, kuule, minä pelkään kovin:
ma näen siimeksessä miehiä.
He ovat, pelkään, vainoojia meidän!

Damachus, ryöväri, käyden luo.

Rahanne tänne, kuuletteko, kurjat!

Joosef.

Ma pyydän, jättäkäätte meidät rauhaan!
Oon vanha mies ja kultaa ei oo mulla.

Damachus, uhkaavasti.

Tää täyttä totta! Vai ei kultaa sulla?

Titus, toinen ryöväri.

Ma pyydän sua: anna heidän mennä!

Damachus.

En, jumaliste, ennenkuin saan lunnaat.

Titus.

On mulla neljäkymmentä, kas, drakmaa!
Ne ovat sinun, jos et heitä kiusaa.

(Damachus jättää heidät rauhaan.)

Maria Titukselle.

Sull' olkoon armollinen Herramme,
kun koittaa päivä viime tuomion!

Jeesus.

Kun kolmenkymmenen ma vuoden päästä
käyn Judeassa ristin kuolohon,
jonk' oman heimon miehet veistää mulle,

niin sivullani oikealla Titus
ja vasemmalla kärsii Damachus.
Mut kesämaahan Eedenin käy Titus
mun kanssani ja jää myös Eedeniin.

(Kuuluu äkkiä sotatorvien toitotusta ja hevosten kavioiden kopsetta, niinkuin lähestyisi joku kuningas joukkoineen, ja ryövärit pakenevat kauhuissaan.)

Henry Longfellow.
Suomeksi runoillut Rafael Ronimus.

Kirjallisuutta.

Teosofian hämmästyttävä leveneminen on tuontuostakin antanut eräille piireille aihetta hyökkäyksiin sitä vastaan ja monenlaisiin tulkintoihin, joista hyvänä esimerkkinä on v. 1920 ilmestynyt lundilaisen prof. Edv. Lehmannin „Mitä on teosofia". Nyt on myöskin Ruusu-Ristin Jyväskylän ryhmän toiminta Keski-Suomessa herättänyt ansaittua huomiota, ja Keski-Suomen pappien veljespiiri on valtuuttanut jäsenensä, kirkkoherra A. E. Jokipiin ottamaan selvää seurastamme ja ilmoittamaan kirjallisesti tutkimustensa tulokset. Äskettäin onkin ilmestynyt hänen laatimanaan 40-sivuinen kirjanen „Mitä on Ruusu-Risti?", joka sisältäessään enemmän faktoja — tosin alkuperäisestä yhteydestään irroitettuja — ja vähemmän mielivaltaisia päätelmiä kuin edellämainittu kirja merkitsee jo eräänlaista edistystä ulkopuolisten toimittamassa teosofis-eksegeettisten kirjojen sarjassa. Kirjoittaja on käyttänyt lähteenään tärkeimpiä P. E:n teoksia yrittäessään rajoittua Ruusu-Ristiin, mutta jos hänellä on aihetta valittaa teosofisen terminologian sekavuutta ja taitoa liukua uskonnollisten käsitteiden yli pyrkimyksellä yhdistää „näitä suurimpia vastakohtia vanhaan sofistiseen tapaan toistensa kanssa sopusointuun", on tähän epäilemättä osaltaan syynä se, ettei P. E:n myöhempi tuotanto edusta yleensä koko ruusuristi-teosofian sisällystä kuten H. P. B:n kirjat, vaan pyrkii osaltaan valaisemaan eräitä tärkeitä, nimenomaan juuri kristosofisia kysymyksiä; toisaalta taas on yleisesti tunnettu tosiseikka, että käsitteet konkreettisuudessaan antavat helposti aihetta väärinkäsityksiin, niinkuin jo luterilaisen kirkon uskomuksetkin kyllin selvästi osoittavat. Tähän nojautuen on myöskin kirjoittajan väitettä uskonnollisen materialismin sävyä määräävästä asemasta Ruusu-Ristissä, lausunto, johon hän on saanut aihetta eräästä P. E:n antamasta ihmisen kuolemanjälkeisten tilojen kuvauksesta, pidettävä vääränä, semminkin kun tiedämme, kuinka spiritualistista kantaa seuramme edustaa verrattuna esim. nykyiseen Teosofiseen Seuraan ja luterilaiseen kirkkoon. — Alussa kirjan tekijä esittää lyhyesti seuramme tähänastisen kokoonpanon ja luo sitten Herzog-Hanckin protestanttisen teologian tietosanakirjan perusteella katsauksen rosenkreuziläisseurojen historiaan, jolloin myöskin kreivit St. Germain ja Cagliostro vastoin tieteen viimeisiä tuloksia saavat maankuulun huijarin

maininnat, ja myöhemmin mainitessaan vapaamuurariuden seuramme toimintamuotona hän antaa siitä tietoja haluaville lähdekirjaksi Leo Tolstoin romaanin „Sota ja rauha". Ja vaikka kirjoittaja pariin otteeseen tunnustaa vaikeudet saada selkoa Ruusu-Ristin sisäisestä puolesta, ei se estä häntä antamasta varsin ytimekästä tuomiota „taikauskosta" ja „salaseuraisuudesta lapsellisuuksineen".

Vaikka khra J. useissa kohdin esittää Ruusu-Ristin aatteita ja asettaa niille vastapainoksi kirkon todistamattomia dogmeja, on hän kuitenkin ollut huomaavinaan, että runsaan kirjallisuutemme tarkoituksena joskus on peittää rajoja kristillisyyden ja teosofian väliltä. Onkohan tähän johtopäätökseen syynä ajatustemme omaksuttavuus? Kirjoittaja ei ole voinut hyväksyä käsitystämme uskonnosta tieteenä ja ajatusta, että uskon herääminen, jonka väitetään tapahtuvan itsestään, vaatii pitkällistä tutkimista ja totuuteen pyrkimistä, hän ei myöskään saata sulattaa. Ruusu-Ristin jumala- ja luomiskäsitettä kirjoittaja pyrkii ymmärtämään esittämällä parisen sivua sitaatteja P. E:n kirjoista, mutta kun tulee puheeksi ihmisen olemus ja hänen suhteensa pahaan, on khra Jokipiiltä, hänen lausunnoistaan päättäen, moni asia jäänyt ymmärtämättä. Kristillinen rukous tulee myös merkitsemään jotakin harrasta mietiskelyä korkeampaan ja kristillinen synnintunto esitetään aitokristillisyyden kriteriona, joka saa enemmän huomiota osakseen kuin Jeesuksen elämänohjeet. Jeesuksen persoonallisuudelle annetaan kirjoittajan mielestä seurassamme liian vähän arvoa, ja monista lainauksista huolimatta saamme kuulla, että „Jumala ja Jumalan etsiminen saa Ruusu-Ristin opissa vähäpätöisen aseman kaiken muun rinnalla". Kirjan lukijaa ei enää ihmetytäkään, kun kirjoittaja sijoittaa okkultisen tutkimuksen alaan mormooniprofeetan Josef Smithin kultaiset taulut ja Sundar Singhin näyt. — Khra J. on sentään löytänyt jotain hyvääkin: Painostaessaan siveellisiä pyrkimyksiä on Ruusu-Risti ilmeisesti saanut hyviä tuloksia ja henkisenä liikkeenä se pyrkii vastustamaan materialismia. Syynä siihen, että seuraamme on liittynyt hämmästyttävän paljon vilpittömiä totuudenetsijöitä, hän pitää kirkollisten saarnojen tunnepitoisuutta ja pintapuolisuutta.

Kirkkoherra Jokipiin arvostelukokeen lukee mielenkiinnolla, mutta ajattelemisen aihetta se ei voi teosofille sanottavasti tarjota. Sellaisenaan se on mieluisa esimerkki pyrkimyksestä ymmärtää Ruusu-Risti-teosofiaa, mutta jo se seikka, että kirjoittaja on seuran ulkopuolella ja määrättyjä ennakkoluuloja vaativassa asemassa, on tuominnut yrityksen jäämään valitettavan pinnalliseksi ja siksi epä onnistumaan.

J. E. P.

Kysymyksiä ja vastauksia.

429 Kys. H. W. Eräs nuori naishenkilö kertoi seuraavat tapaukset, joiden todistajaksi hän joutui ollessaan hoitamassa noin 25—30 vuotiasta toispuolisesti halpaantunutta naista. Potilas oli naimisissa ja yhden lapsen äiti. Ensimäinen tapaus:

Vaimo seisoi selkä oveen päin. Äkkiä hän kaatui. Hän kertoi, että kälynsä oli tullut sisään ovesta, lähestynyt häntä, tarttunut takaa

häneen kiinni ja repäissyt lattialle. Hoitaja ei ollut ketään nähnyt, ei kuullut oven aukeavan.

Toinen kohtaus, jonka aikana hoitaja oli viereisessä huoneessa, mitään näkemättä ja kuulematta: Potilas makasi sängyssään valveilla. Äkkiä hän keskipäivällä veti peittoa kasvoilleen. Vähän ajan kuluttua hän huusi miestään nimeltä ja kysyi: „Menetkö niiden mukana?" Hän kertoi, että työväen laulukuoro oli ollut heillä ja laulanut kolme laulua. Häntä oli niin hävettänyt, kun oli sängyssä kuoron siellä ollessa, jonka tähden oli peittänyt kasvojaan. Hoitajatar muisti vaan yhden lauluista: „Jo lännen rannalla ruskottaa — — —"

Kolmas tapaus: Sairas nytkin vuoteessa. Äkkiä hän alkaa puhua kälylleen kiukkuisena: „Maksa pois velkasi!" Hoitaja tuli ottamaan kirjoituspöydältä maitorahaa. Potilas jatkoi: „Nyt ovat rahat sängyn alla." Toinen ei ollut mitään huomannut, mutta kumartui kuitenkin ja katsoi sängyn alle. Ja siellä oli kuin olikin rahaa. Vähää aikaisemmin oli huone puhdistettu ja silloin ei siellä ollut rahaa.

Ovatko tämmöiset tapaukset henkimaailman vaikutusta?

Vastaus. Miksei, sillä kuume esim. nostaa tajuntamme objektiiviseen kosketukseen psykologisten voimien kanssa, joita ei ole ainoastaan omassa aurassamme, vaan myöskin meidän ulkopuolellamme. Martti Humu-vainaja kertoi, että kun hän kerran nuorena aviovaimona sairastui vaikeaan tautiin, tauti alkoi eräänä yönä unohtumattomalla kummitusilmiöllä. Valvoessaan vuoteellaan M. H. äkkiä kuuli jonkun ratsastavan pihaan kovalla ryskeellä. Sitten kuului raskaita ja kalisevia, mutta silti joutuisia askeleita portaista ja viereisistä huoneista. Vihdoin aukeni ovi ja sisään astui keskiaikainen ritari rautaisissa tamineissa kiireestä kantapäähän. Hän seisoi kauan aikaa kuun valossa, ääneti tuijottaen makaavaan Martti Humuun. „En vie sinua vielä", hän lopulta äännähti ja poistui samalla tavalla kuin oli tullut, jyskeellä ja melulla. Kun tämän kirjoittaja syyskuussa 1914 sairastui tilapäisesti kuumeeseen ja oli pakotettu pysymään vuoteessaan, ilmestyi kolmantena päivänä hänen sänkynsä viereen vanhempi mieshenkilö, joka ääneen nauraen virkkoi: „Vai piti sinunkin sairastua yhdeksän päivän sotakuumeeseen!" Sen sanottuaan hän poistui ja merkille pantava kohta oli, että kuume ja vuoteessa olo kesti täsmälleen yhdeksän päivää.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot alkoivat sunnuntaina syyskuun 23 p:nä klo 12 päivällä Suomalaisella Lyseolla, Vladimirink. 8—10, ja jatkuvat säännöllisesti joka sunnuntai. Aiheena on ollut: syysk. 23 p:nä *Tolstoin oppi*, 30 p:nä *Tolstoin kristinusko* ja lokak. 7 p:nä *Rakkauden esteet.*

Looshityö on alkanut useimmissa loosheissa sekä Helsingissä että maaseudulla.

Ryhmätyö alkoi Jyväskylässä matinealla syyskuun 16 p:nä ja virallisella kokouksella 25 p:nä, jolloin m.m. suunniteltiin tulevan työkauden ohjelma. Kolme viikon päivää omistetaan aktiiviseen toimintaan: tiistai-ilta opiskeluun, torstai-ilta musiikille, jolloin klo 7—8 on improvisatio yleisölle ja sen jälkeen kuoroharjoitus, ja sunnuntai ulos-

päiselle työlle siten, että esitelmä on päivällä klo 12 ja illalla klo 6—7 raamattutunti ja keskusteluilta, jossa niin moni ryhmän jäsenistä kuin suinkin on mukana. Jyväskyläläiset toivovat täten voivansa kerätä uusia jäseniä piiriinsä, ja me puolestamme lausumme julki sydämemme ajatuksen, kun sanomme: jospa muuallakin kyettäisiin seuraamaan loistavaa esimerkkiä!

Suomen Teosofisen Seuran uusi kivitalo Helsingissä on nyt valmistunut ja vihittiin juhlallisesti tarkoitukseensa syyskuun 30 p:nä.

Pianisti Väinö Lahti, monelle, monelle ruusuristiläiselle Helsingissä ja maaseudulla tuttu järjestömme jäsen, joka lukemattomia kertoja on luonut tunnelmaa kokouksiimme henkevällä ja vakavalla soitollaan, antoi syyskuun 24 p:nä ensimäisen julkisen konserttinsa Yliopiston juhlasalissa Helsingissä. Hän sai iloita täydestä huoneesta ja kauttaaltaan kiittävistä arvosteluista. Harvoin onkin nuori ihminen niin lahjakas, niin syvä, niin tietoinen ihanteestaan ja niin ahkera kuin Väinö Lahti. Soiton haltiatar on valvonut hänen kätkyeensä ääressä ja taivaalliset gandharvat valinneet hänet suosikikseen . . . Olkoon tämän Ruusu-Risti-lapsen kulku neron nousua ylängöille, jylhää ja yksinäistä, mutta voimakasta ja aurinkoista. Toteutukoot hänen nuoruutensa kauniit enteet, auttakoon hänen elämäntyönsä ihmisiä lähemmäksi välitöntä totuuden tuntemista, niinkuin sävelten deevat auttavat puolestaan rehellistä työntekijää.

Ruusu-Risti-ryhmätyön merkitystä ei pitäisi millään paikkakunnalla unohtaa. Pyhillä looshikokouksilla on oma tehtävänsä, mutta kaikki ruusuristiläiset kaipaavat keskustelutilaisuuksia — niin sanoaksemme klubielämää — paitsi sitä ulospäin suunnattua propagandatyötä, jota ryhmä on kutsuttu suorittamaan. Keskustelut, joihin jäsenet vapaasti ottavat osaa, tarkoittavat ennen kaikkea perehtymistä teosofisiin oppeihin. Nuoret jäsenet — samoinkuin syrjäiset, jotka mahdollisesti saavat olla läsnä — kaipaavat selitystä vanhemmilta monissa kysymyksissä, jotka eivät yhtä helposti selviä paljaalla lukemisella. Sitäpaitsi jokainen ajatteleva etsijä tuo mukanaan omia, uusia näkökohtiaan. Yhteisvoimin yhteistyöhön on sopiva motto ryhmätyölle. Semmoiset asiat kuin jälleensyntyminen, karma, seitsemän prinsiippiä, tajunnan tasot, kolminaismaailma, alempi ja ylempi minä, kehityksen kulku kierroksissa ja roduissa y.m. voivat eetilliseltä kannalta tuntua painolastilta, mutta ovat järjen ja älyn kehitykselle välttämättömät, jos tahdomme, että moraalinen tahtomme saisi tukea intelligensiltämme. Mestarit aloittivat teosofisen työnsä H. P. Blavatskyn välityksellä julistamalla niitä oppeja, jotka kyllä ovat alussa vaikeatajuisia, mutta palkitsevat vaivamme sillä mielen tyyneydellä, jonka materialismia ja epäuskoa vastaan hyvin aseistettu järki aina synnyttää. Meidän on paljon helpompi pyrkiä hyvyyteen ja täydellisyyteen, kun ymmärryksemme on kasvanut vakuutetuksi siitä, että eetillinen pyrkimys ei ole ainoastaan viisas ja hyvä, vaan suorastaan välttämätön. Kuten H. P. B:n oli tapana sanoa, kyllä kristikunnassa on pitkin matkaa teroitettu, että pitäisi olla kiltti ja hyvä j.n.e., mutta on kokonaan jätetty opettamatta, miksi pitäisi sitä olla, vieläpä on samalla epäilty hyvänä olemisen tai hyväksi tulemisen mahdollisuus, jopa menty niinkin pitkälle, että suorastaan on selitetty turhaksi kaikki inhimillinen pyrkimys ja ponnistelu „omin voimin". Sentähden on ruusuristiläisten ja yleensä teosofein hyvä sekä itse tarkasti perehtyä teosofisiin oppeihin, sellaisina kuin H. P. Blavatsky ne esitti, että maailmankin puoleen kääntyessään vedota niihin.

Steinerin eron syy, joka v. 1912 jäi T. S:n jäsenille jonkun verran hämäräksi, koska riita opeista ei tuntunut heistä teosofiselta, saa uuden valaistuksen äsken ilmestyneessä ruotsinmaalaisen vanhan teosofin Georg Ljungströmin broshyyrissa *Nostradamus och Anton Johanssons profetior om nu stundande världshändelser.* Kirja puhuu, kuten nimi osoittaa, varsinaisesti toisista asioista, nim. tulevista maailmantapahtumista Nostradamuksen ja Anton Johanssonin ennustusten mukaan, mutta kirjan loppuun on liitetty pitkä luku, jonka otsikkona on „Annie Besantin Krishnamurti-Kristus" ja jossa tekijä lyhyesti ja purevasti arvostelee Teosofisen Seuran johtohenkilöiden toimenpiteitä Krishnamurti-historian yhteydessä. Koska kysymys totuudenetsijöille on vakava, suomennan tähän pari kohtaa Ljungströmin kirjasta:

„Tapahtui nimittäin, kumma kyllä, että A. Besant ja Leadbeater perustettuaan Tähtiseuran valmistaakseen odottamaansa Kristus-inkarnatsionia kääntyivät tunnetun henkitutkijan Rudolf Steinerin puoleen kysyen, eikö hänkin tahtoisi olla mukana avustamassa tuota odotettua merkkitapahtumaa. Steinerin oman kertoman mukaan tarjottiin hänelle silloin jälleensyntyneen apostoli Johanneksen osa. Mutta kun Steiner muitta mutkitta vastasi: „enhän toki ole hullu", vetäytyivät toiset äkkipikaa ja hieman loukkaantuneina takaisin, ja kohta perästä syttyi suuri riita Besantin ja Steinerin välillä, ja antroposofinen seura erosi teosofisesta".

Steiner kuoli maaliskuussa 1925, ja Ljungström kertoo, mitä Besantin mukaan tapahtui hänen kuolemansa jälkeen:

„Sillä hyvä Annie Besant oli suorastaan pakotettu selittämään, että kun hän Steinerin kuoleman jälkeen tapasi tämän henkimaailmassa, itkeä parkui Steiner kauheata erehdystään maajaavisen maaelämän aikana, kun hän antautui taisteluun Besantia vastaan Kristuksesta ja apostolein ruumistumisesta meidän päivinämme.

„Tästä käy selvästi päättäminen, että Rudolf Steiner, huolimatta hieman hätäisestä kiellostaan ensi hämmästyksessä, nyttemmin katuvaisena on käsittänyt, että juuri hän eikä kukaan muu aikoinaan oli kyseessäoleva apostoli. Ajatella, että apostoli Johannes henkimaailmassa seisoo Annie Besantin edessä, katuvaisena itkien ja tunnustaen suuren erehdyksensä, ettei maallisessa elämässä niinkauan kuin aika oli, kuunnellut Besantin kehotusta ja seurannut hänen ohjeitaan korkeimpien henkisten asioiden käsittelyssä! Todella näky jumalille!"

Uusia kirjoja, Werner Söderström O.Y:n kustantamia, ovat *Seuratuvan penkiltä,* herännäisyyshengen läpitunkema uskonnollinen puhekokoelma, jonka ovat toimittaneet kirkkoherra J. S. Järvi ja kansanedustaja Martti Rantanen (hinta 15:—), sekä tohtori E. G. Gulinin uskontotieteellinen esitys *Vanhan testamentin kertomusten todenperäisyys* muinaislöytöjen valossa (hinta 8:—).

2500 teosofia oli taas elokuun alussa kokoontunut Ommeniin Hollantiin kuuntelemaan Krishnamurtin puheita onnesta ja vapautuksesta, kertoo Berliner Illustrierte Zeitung, esittäen kuvia nuoresta „maailmanvapahtajasta", Ommenin leiristä ja Eerden linnasta.

Ruusu-Ristin jäsenille huomautamme, että lokakuun avustuksia ottaa taas vastaan Johtaja henkilökohtaisesti Helsingissä ja postitse osoitteella: Hyvinkää, Pilpala.

Temppelirahastoon lähetetään välistä tilapäisiä lahjoja Ruusu-Ristin Johtajan kautta. Johtaja ottaa ne kiitollisuudella välittääkseen, mutta kuitti lähetetään Temppelirahaston hoitajan puolelta, ja tämä

saattaa välistä viipyä, koska rahat toimitetaan hänelle vain neljä kertaa vuodessa (tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuun 1 p:nä).

Ruusu-Risti-koti on perustettu Helsinkiin Kulmakoulutaloon. Se avataan joulun tienoissa ja tarjoaa siitä lähtien täysihoitoa Ruusu-Ristijäsenille. Tarkempia tietoja antaa neiti Annikki Reijonen, os. Kulmakoulu, Konstantiininkatu 33, Helsinki.

Ruusu-Ristityö Oulussa on alkanut jäsenten kesken, mutta huonekysymys tuottaa vaikeuksia, sillä ihmiset pelkäävät joutuvansa edesvastuuseen väärän opin levittämisestä, jos vuokraisivat kokoushuoneen Ruusu-Ristille. Oulu lieneekin aina ollut uskonnollisen hartauden ja oikeaoppisuuden tyyssijoja.

P. E:n Helsingin esitelmiä vuokrataan maaseutuloosheille ja -ryhmille 10 markan hinnasta kpl. vuorotellen ja mikäli riittää. Tilaukset on tehtävä herra Eino Krohnille, os. Kauppiaskatu 8, Helsinki. Helsingissä pidetty esitelmä voidaan täten lukea maaseudulla pari viikkoa myöhemmin.

Kalevala-Veljet niminen vapaa yhtymä perustettiin Helsingissä viime keväänä. Se ei ole seura johtokuntineen, vuosimaksuineen j.n.e., vaan vapaa liitto, jonka jäseneksi pääsee lunastamalla itselleen hopeamerkin ja, jos haluaa, kalevalaiseen ajatteluun opastavan kirjan „Mitä Kalevala meille opettaa?" Kirja lähetetään merkin tilaajalle postiennakolla, ja tulee sen hinnaksi noin Smk. 25: —. Merkki tilataan osoitteella Rouva H. Kaukomaa, Pakinkylä, ja hinnan (Smk. 20: —) tulee seurata tilausta. Mihin Kalevala-Veljeys velvoittaa, selviää seuraavasta:

1) „Kalevala-Veljistön tarkoitus on kalevalais-suomalaisen kansallistunnon kohottaminen, pirstoutuneen Kalevan heimon sekä eripuraisen Suomen kansan yhdistäminen sekä kalevalais-suomalaisen kansallisen sivistyksen edistäminen."

2) „Kalevala-Veljet harrastavat kalevalaisten runojen perinnäistiedon tutkimista ja koettavat elämässään ottaa varteen niitä hyviä tapoja, joita Kalevalan runoelmat ja sananlaskut kertovat. Puhutellessaan toisiaan (merkkiä kantaessaan) käyttävät Kalevala-Veljet keskenään tuttavallista nimitystä „veli".

3) „Lisäksi tunnustaa hän jättäneensä toisarvoiseen asemaan nykyisin vallalla olevat luokka-, puolue-, y.m. ihmisiä eroittavat pyrkimykset, sillä Kalevala-Veljenä hän näkee ja tuntee, että Suomen heimot ja kansalaiset tarvitsevat yhteisen, koossapitävän ja nostattavan ihanteen, joka lähentää kaikkia ihmisryhmiä toisiinsa. Tämä aate on kaikille suomalaisille rakas kalevalainen aate, Suomen kansallishengen ihana ilmennys, todellinen Suomen silta."

Äänestyslippu, koskeva ensi vuoden Ruusu-Ristiä, jaetaan tämän numeron mukana kaikille tilaajille.

VAPAAMUURARI

RUUSU-RISTI-LEHDEN LOOSHI-OSASTO

1 vsk. LOKAKUU 1928 N:o 8

Tähdet yllä, tähdet alla.

(Esitelmä, pidetty Vega-looshin kokouksessa 25. III. 28.)

Katsellessamme horoskopiamme tai sitä karttaa, mikä kuvaa tähtitaivaan asemaa syntymähetkenämme, tarkastelemme itse asiassa mysteriota, niin suurta, ettei järkemme läheskään kykene sitä kokonaisuudessaan käsittämään. Tämä kartta kuvaa suhdettamme kosmokseen ja osoittaa, että olemme siihen aivan eroittamattomasti yhdistetyt. Ja vielä enemmän, olemme ikäänkuin se polttopiste, johon kaikki kosmoksen voimat sillä hetkellä ovat projisioidut. Olemme pienoismaailma, johon kosmos kuvastuu. Ja kun alamme horoskopiamme tutkia, tutkimme samalla, niinhyvin alempia luonnonvaltakuntia, kuin taivaallisia hierarkioja kaikkine olioineen. Koetamme päästä selville siitä, missä suhteessa syntyessämme olimme luomakuntaan. Ja jos olemme eteviä astrologeja, voimme horoskopistamme nähdä, minkälainen on se tie, jota meidän on kuljettava voidaksemme saattaa horoskopimme oikeaan suhteeseen taivaallisen ihmisen, Adam Kadmonin kanssa. Emme aina tule ajatelleeksi, että astuessamme tässäkin elämässä totuudenetsijän tielle, olemme ottaneet tehtäväksemme itsetietoisesti muovailla suhdettamme luomakuntaan. Olemme ottaneet käteemme kulmamitan ja harpin ja niiden avulla tulee meidän säännöstää horoskopimme kulmat ja asteet. Päätä huimaa, kun tätä ajatellessamme ikäänkuin astumme avaruuteen, kosmoksen työpajaan, mutta voimme olla turvassa, sillä puhumatta niistä maallisista opettajista, jotka askeleitamme ohjaavat totuudenetsimisen tiellä, on horoskopimme keskipisteessä Kristus, joka näkymättömänä ohjaa askeleitamme, muovailee ja säännöstää elämäämme niiden auttajiensa avulla, jotka vertauskuvallisesti ovat horoskopiimme merkityt eläinradanmerkkien ja planeettamerkkien muodossa. Näiden merkkien paikka horoskopissamme osoittaa, missä suhteessa olemme niihin olentoluokkiin, joiden symboleina

merkit esiintyvät. Asettuminen oikeaan kulmaan kaikkien näiden merkkien suhteen, on ikäänkuin suunnattoman soittokoneen virittämistä, joka virittäminen tapahtuu omassa ruumiissamme. Kaikkien aikojen viisaat ovat toisella tai toisella nimityksellä puhuneet sfäärien soitosta ja ovat samalla opettaneet, että tämän soiton tulee kaikua meissä itsessämme, ennenkun tehtävämme maan päällä on suoritettu.

Pyhä Johannes on Ilmestyskirjassa kertonut omasta vihkimyksestään luomakunnan mysterioihin ja siinä hän on vertauskuvallisesti esittänyt samoja totuuksia, joita meidän horoskopimme syvyyksissä piilee. Meidän on vaan itsemme päästävä niistä selville. Hän sanoo:

„Senjälkeen minä näin ja katso: oli avoin ovi taivaassa, ja se ensimmäinen ääni, jonka olin kuullut ikäänkuin pasunan puhuvan kanssani, sanoi: Nouse ylös tänne, niin minä näytän sinulle, mikä tämän jälkeen on tapahtuva:

Ja kohta minä tulin henkeen. Ja katso: taivaassa oli valtaistuin pantuna ja valtaistuimella oli istuja.

Ja istuja oli näöltään jaspis- ja sardionkiven kaltainen ja valtaistuimen ympärillä oli taivaankaari, näöltään smaragdin kaltainen.

Ja valtaistuimen ympärillä oli kaksikymmentäneljä valtaistuinta ja niillä valtaistuimilla istui kaksikymmentäneljä vanhinta, puettuina valkeihin vaatteihin ja heillä oli päässään kultaiset kruunut.

Ja valtaistuimesta lähti salamoita ja ääniä ja ukkosenjyrinää; ja valtaistuimen edessä paloi seitsemän tulisoihtua, jotka ovat ne Jumalan seitsemän henkeä.

Ja valtaistuimen edessä oli ikäänkuin lasinen meri, kristallin näköinen; ja valtaistuimen keskellä ja valtaistuimen ympärillä oli neljä olentoa edestä ja takaa silmiä täynnä.

Ja ensimmäinen olento oli jalopeuran näköinen ja toinen olento härkävasikan näköinen ja kolmannella olennolla oli ikäänkuin ihmisen kasvot ja neljäs olento oli lentävän kotkan näköinen.

Ja niillä neljällä olennolla oli kullakin kuusi siipeä ja ne olivat yltympäri ja sisältä silmiä täynnä.

Ja he sanoivat lakkaamatta yötä päivää: Pyhä, pyhä, pyhä on Herra Jumala, kaikkivaltias, joka oli ja joka on ja joka tuleva on.

Ja niin usein kuin olennot antavat ylistyksen, kunnian ja kiitoksen valtaistuimella istujalle, joka elää iankaikkisesti, heittäytyvät ne kaksikymmentäneljä vanhinta valtaistui-

mella istujan eteen ja kumartavat häntä, joka elää iankaikkisesti, ja heittävät kruununsa valtaistuimen eteen sanoen: Sinä, Herramme ja Jumalamme olet arvollinen saamaan ylistyksen ja kunnian ja voiman, sillä sinä olet luonut kaikki ja sinun tahdostasi ne ovat olemassa ja ovat luodut "

— — — — — —

Jumalan valtaistuimen ympärillä olevat seitsemän tulisoihtua kuvaavat, kuten sanottu, Jumalan seitsemää henkeä, toisin sanoen planeettahenkiä. Kaksikymmentäneljä vanhinta vastaavat eläinradan merkkejä, vaikka niiden luku, syistä, joita ei tässä ole tilaisuus mainita, on esitetty kaksinkertaisena. Näiden kuvien takana ovat taivaalliset hierarkiat. Elementtien johtajat taas ovat kuvatut jalopeurana, härkänä, ihmisenä ja kotkana. Niitä olentojoukkoja, joiden edustajia kaikki nämä vertauskuvat ovat, koetamme nyt hiukan tarkastella.

Kun meidän ihmiskuntamme alkoi kehityksensä Saturnuksella „neitseellisinä henkinä", joiksi meitä jumalkipinöinä nimitetään rosenkreuziläisessä kirjallisuudessa, leijaili Saturnuksen lämpöpallon ulkopuolella suuria luovia enkelijoukkoja, taivaallisia hierarkioja, joiden oli määrä auttaa neitseellisiä henkiä kehittämään muotoa ja tajuntaa. Näitä hierarkioja oli monta ja vuorotellen olivat ne apuna ihmiskehityksessä. Kaksi näistä oli niin korkeata, että niiden olemuksen ja tehtävän käsittäminen kohoaa yli ihmisymmärryksen. Niistä tiedetään vain, että ne olivat apuna Saturnuskauden alkaessa, mutta mitään sen tarkempaa ei heistä tiedetä. He palvelivat ihmiskuntaa vapaasta tahdostaan ja suoritettuaan tehtävänsä vetäytyivät he uudelleen vapauteensa. Nämä hierarkiat olivat läheisessä yhteydessä Oinaan ja Härän eläinradanmerkkien kanssa. — Edelleen palveli kolme korkeata enkelijärjestöä vapaasta tahdostaan ihmiskehitystä niiden kolmen aikakauden kuluessa, jotka kävivät ennen maakauden kehitystä. — Seuraavat seitsemän järjestöä toimivat maakauden aikana ja kehittyvät itse palvellessaan ihmiskuntaa neitseelliset henget itse näihin luettuina.

Kuten sanottu, emme kahdesta ensimmäisestä luokasta tiedä mitään. Sensijaan on meillä hiukan tietoa Liekin Herroista, T r o n e i s t a, eli Valtaistuimista, joiksi heitä raamatussa nimitetään. He herättivät kehittyvässä ihmisessä jumalallisen hengen ja kiinteän ruumiimme siemenen. Tässä

ruumiissa kehittyi jo heidän aikanaan alku siihen aistimeen, jota nimitämme korvaksi ja joka on aistimistamme vanhin ja tarkin. — Aurinkokaudella kehittivät Liekin Herrat Viisauden Herrojen avulla kiinteän ruumiin siemenen, niin että elollisruumis kasvamis-, siittämis- ja ruuansulatuskykyineen pääsi sen läpäisemään. Nämä viimeksimainitut enkelit ovat raamatussa mainitut Herruudet, kreikaksi Kyriotetes. Heidän apunaan toimi toinen, hyvin korkea enkelijärjestö, Kerubiimit, Harmonian Herrat, jotka herättivät ihmisessä elämänhengen siemenen. — Kuukaudella taas Viisauden Herrat ja Yksilöllisyyden Herrat, Arkhai, raamatussa mainitut „Hyveet" olivat yhteistyössä. He saattoivat tunneruumiin läpäisemään edellämainitut ihmishenkien ruumiit. Heidän apunaan toimi taaskin hyvin korkea enkeliluokka, Serafiimit, Rakkauden Herrat. He herättivät ihmisessä inhimillisen hengen, minän, siemenen. Edelleen työskentelivät ihmisiä auttaakseen Muodon Herrat, Eksusiai, tai Vallat, Älyn Herrat, Dynamis tai Voimat sekä Arkkienkelit, Arkhangeloi, ja Enkelit, Angeloi, ollen viimeksimainitut aurinko- ja kuukauden ihmiskunta. Älyn Herrat olivat jo Saturnuksella saavuttaneet ihmisasteen.

Huomaamme siis, että taivaallisia hierarkioja on kaksitoista luokkaa, neitseelliset henget niihin luettuina. Kaksi nimetöntä luokkaa on käsityskykymme yläpuolella ja he vastaavat, kuten sanottu, Oinaan ja Härän merkkejä. Kolme seuraavaa luokkaa ovat kosmillisia enkeleitä ja ovat nekin siis jo ulkopuolella meidän kehityksemme. Näitä olivat Serafiimit, Kerubiimit ja Tronit eli Valtaistuimet. Ne vastaavat Kaksoisten, Kravun ja Leijonan merkkejä. Seuraavat kolme luokkaa, Vallat, Hyveet ja Voimat, vastaavat taas Neitsyeen, Vaa'an ja Skorpion merkkejä ja viimeiset kolme, Herruudet, Arkkienkelit ja Enkelit vastaavat Jousimiehen, Kauriin ja Vesimiehen merkkejä ja vihdoin kahdestoista luokka, neitseelliset henget, vastaavat Kalan merkkiä. Kaikki nämä enkeliluokat ovat hierarkioja lukemattomine alajaoituksineen ja paitsi sitä työtä, mitä he tekivät ihmisen aikaisemmassa kehitysjaksossa, työskentelevät he yhä vieläkin näkymättömissä maailmoissa, ihmisten puolesta ja heidän kanssaan.

Intialaisten enkelijärjestöjen nimet osoittavat selvemmin näiden toimintaa. He jakavat enkeliluokat seuraavasti. Kosmillisia deevoja ovat Elementtien Herrat, Arkkitehdit

ja Muistiinpanijat. Heidän alaisiaan taivaallisia joukkoja ovat:

Ilman-, Tulen-, Veden- ja Maanhenkien johtajat,
Kivi- ja kasvikunnan muotojen rakentajat,
Eläin- ja ihmismuotojen rakentajat,
Kansallishaltijat,
Karmanlain täyttäjät yksilöiden elämässä ja
Tyyppien vartijat.

Näissä intialaisissa nimityksissä huomaamme nuo neljä suurta Elementtien Herraa, jotka vertauskuvallisina esiintyivät Pyhän Johanneksen näyssä ja joiden vaikutus selvästi ilmenee horoskopissamme.

Kaikista eniten kuulemme puhuttavan seitsemästä planeettahengestä, jotka joukkoineen ovat lähimpänä aurinkoamme ja joiden vaikutus niin selvänä ilmenee jokapäiväisessäkin elämässämme. Meillä on jokaisella hallitseva planeettamme, jonka sävelavaimen tunnemme omaksemme. Planeetat taas ovat alkuaan lähtöisin eläinradan eri aurinkokunnista ja sen kautta mekin liitymme kukin omiin johtajiimme suuressa kosmoksessa.

Mrs. Besant huomauttaa eräässä luennossaan, kuinka yleisesti tunnustettu enkelien toiminta ennen aikaan oli ja kuinka kaikki pyhät kirjat ovat täynnä kertomuksia heistä. Silloin toimittivat enkelit tehtäviään ikäänkuin selvällä päivällä. Nyt eivät he kuitenkaan yleensä näyttäydy ihmisille, jotka ovat yhä enemmän aineellistuneet, eivätkä enää enkeleihin usko. Ennen ihmiset heitä kunnioittivat ja rakastivat ja sentähden nämä myöskin vapaammin liikkuivat ihmisten keskellä. Kaikesta huolimatta he työskentelevät näkymättöminä ja me saamme vain jäädä ilman sitä lohdutusta, mikä seurustelu heidän kanssaan aikanaan ihmisille oli. Maan päällä ei tapahdu mitään, jossa ei enkelien kättä näkisi. Kaikkialla ovat he toimessa, missä monet vain luulevat kuolleen luonnon toimivan. Jokainen ilmiö maan päällä on enkelin verho, eikä tapahdu mitään, missä ei älyolennon johtoa havaittaisi. Mutta huolimatta siitä, millä asteella enkelin äly toimii, tai mitä tehtäviä hän toimittaa, ei hän normaalitilassa koskaan käytä aineellista ruumista. Tässä on ero ihmisen ja enkelin välillä.

Siitä huolimatta, ettemme näe niitä lukemattomia olentoja, jotka omaan kehitykseemme ottavat osaa, niin on meidän mahdollista päästä heidän olemassaolostaan selville. Kaikki enkelit tai deevat toimivat sen tason välityksellä,

joka hänelle kuuluu kosmillisessa kokonaisuudessa. Tasot taas eroittuvat toisistaan aineen väreilynopeuden mukaan. Meidän kehityksemme on juuri siinä, että puhdistamme ainettamme vastaamaan yhä hienompiin värähtelyihin, jotta sitä herkemmin ottaisimme vastaan sisäisten maailmoiden opetuksia. Ja kun kulmamitan ja harpin avulla muodostelemme horoskopiamme, työskentelemme juuri tässä samassa työssä. Meidänhän täytyy saada ruumiimme sellaiseksi, että se sopusointuisena ottaa vastaan ja havaitsee kaikkien edellisessä kuvattujen taivaallisten hierarkiojen väreilyt. Silloinhan on heidän työnsä loppu, kun meissä soi kaikkeuden harmoniat ja olemme kulkeneet Jakobin tikapuiden ylimmälle asteelle.

Ajattelemme tavallisesti sfäärien harmoniaa vertauskuvana, varsinkin, jos sen sovellutamme meidän ruumiisiimme, mutta se ei ole vain vertauskuva, vaan ehdoton todellisuus, jos vaan kykenisimme väreilyjen äänet kuulemaan. Pythagoraan kaikista tärkein oppi oli juuri oppi sfäärien harmoniasta. Hän piti musiikkia kaiken mysterioelämän avaimena ja keksittyään luonnossa määrättyjen harmonisten intervallien olemassaolon, keksi hän myöskin harmoniset suhteet planeettojen, aurinkokuntien ja elementtien välillä. Hän rakensi soittokoneen, jota hän nimitti kosmilliseksi monokordiksi ja jossa yksi kieli yhdisti taivaan ja maan. Tämän laitteen avulla opetti hän taivaallisia harmonioja. Hän kuvasi musikaaliset intervallit maan ja kiintotähtien välillä seuraavasti. Maasta kuuhun oli yhden äänen välimatka, kuun piiristä Merkuriuksen piiriin puoli ääntä, Merkuriuksen piiristä Venuksen piiriin puoli ääntä, Venuksen piiristä aurinkoon puolitoista ääntä, auringon piiristä Marsin piiriin yksi ääni, Marsin piiristä Jupiterin piiriin puoli ääntä, Jupiterin piiristä Saturnuksen piiriin puoli ääntä, Saturnuksen piiristä kiintotähtien piiriin puoli ääntä. Intervallien summa on siis kuusi kokonaista ääntä tai yksi oktaavi. — Tälle diapasonille, symfoniselle diapentelle sekä symfoniselle diatessaronille perusti hän sitten sfäärien harmonisen musiikin.

Rosenkreuziläinen Robert Fludd taas kuvasi elementit musikaalisten arvojen mukaan, siis väreilynopeuden perustalla, vaikk' emme nyt voi hänen oppeihinsa syventyä.

Vaikkakin värejä on tutkittu paljon vähemmän kuin ääniä ja tavallinen ihminen näkee tuskin yhden oktaavin värejä, yhdeksää tai yhtätoista kuulemaansa äänioktaavia

vastaan, värivåreilyjen ollessakin niin äärettömän paljon nopeampia, niin tiedämme kuitenkin, että jokaista ääntä vastaa määrätty värisointu. H. P. Blavatskyn opetusten mukaisesti vastaa d o-ääni punaista väriä ja Mars-planeettaa, r e-ääni oranssiväriä ja aurinkoa, m i-ääni keltaista väriä ja Merkurius planeettaa, f a-ääni viheriää väriä ja Saturnus planeettaa, s o l-ääni, sinistä väriä ja Jupiter planeettaa, l a-ääni indigo-väriä ja Venus planeettaa ja vihdoin s i-ääni violettista väriä ja kuuta.

Muistuttakaamme taas mieliimme Pyhän Johanneksen näky, Jumala ja Hänen ympärillään säteilevä taivaankaari. Tässä kimaltelevat ja loistavat kaikki värit sopusointuisena väriasteikkona. Olemme myöskin kuulleet, minkä näköinen on täydellisen ihmisen aura. Siinä ovat värit järjestetyt juuri samalla tavalla ja ne kimaltelevat ja loistavat samaten sopusointuisena väriasteikkona. Mehän olemmekin Jumalan kuviksi luodut! Värit elävät ja soivat. Jumalan ympärillä kaikuu sfäärien soitto. Ihmisenkin ympärillä kaikuu kerran sama soitto. — „Taivas yllä, taivas alla, tähdet yllä, tähdet alla. Mikä yllä, se myös alla. Onnekas, jos tajuat!"

Kaikelle tälle ihanuudelle antaa elämän Jumalan pyhä henki, sillä se on luonnon soittoa. Maailmat syntyvät, maailmat kuolevat, ihmiset syntyvät ja ihmiset kuolevat ja kuitenkin on kaikki vain Jumalan hengitystä, joka meidät kaikki yhdeksi kokonaisuudeksi yhdistää.

Liitelemme sävelmeressä. Se lepää tyynenä ja rauhallisena, sillä aamu vasta sarastaa. Mutta kaiken keskuksessa on itse Jumala. Katsokaa loistoa Hänen ympärillään! Se näyttää ensin valkealta, mutta kun katsomme tarkemmin, näemme siinä kaikki taivaankaaren värit ja jokainen väri soinnuttaa omaa ääntänsä tässä autuaallisessa värien ja sointujen symfoniassa.

Aurinko nousee. Jumalan povessa polttaa rakkaus. Se puristautuu Hänestä ulospäin häikäisevänä tuliliekkinä. Jumala hengittää. Hänen henkäyksensä siivillä lähtee hänestä ihana, loistava olento. Säveletär, äänien jumalatar. Hän heiluttaa harsoa ympärillään, — syntyy suunnaton serpentiinitanssi, säteilevä Râsalilâ, elämäntanssi. Siihen liittyy koko aurinkokunta. Planeettahenget liikuttavat loistavia väripukujaan ja jokaisesta liikkeestä syntyy uusi ääni. Aamutähdet Jumalaa kiittävät. Jumalan lapset riemuitsevat: „Pyhä, pyhä, pyhä on Herra", niin laulavat enkelien

kuorot. Meidänkin tähtemme on loistava ja kaunis kuin muu luomakunta, sekin laulaa omaa ääntään suuressa sfäärien harmoniassa ja luo omaa väriänsä loistavaan värileikkiin. Mutta ihmiset käyskentelevät silmät maahan luotuina. He eivät näe, eivätkä kuule. Jokainen heistäkin on elävä viulu, joka voisi olla muun luonnon mukaan viritetty, jos kuulo vain olisi herkempi ja silmä kirkkaampi. Silloin tuntisimme jokainen olevamme osa, riemuisa, säteilevä, väreilevä osa tästä suuresta kokonaisuudesta, elämänleikistä, Jumalan henkäyksen suuresta soitosta.

Mutta miksi soitto hiljenee, vähitellen vaikenee? Miksi taukoaa karkelo taivasten tanhuvilla? Miksi kääriytyy Säveletär huntuunsa? Miksi värit hämäriin haihtuvat? — On ilta, luomispäivän ehtoohetki. Sävelmuodot palaavat alkulähteeseensä, värimuodot häipyvät suureen värittömyyteen. Suuri Jumala kokoaa takaisin Itseensä kaiken, mikä äsken eli ja väreili. Helmassaan sulattaa Hän sen uuteen korkeampaan olomuotoon, taas uuden päivän valetessa niitä säveleinä maailmankaikkeuteen lähettääkseen.

Taaskin nousee päivä. Suuri Sana luo: „Tulkoon valkeus, loistakoon taivaankaaren värit. Kaikukoon riemuisa elämänlaulu.“ Suuri Jumala hengittää! Enkelien juhlavirret raikuvat!

Kyllikki Aspelin-Ignatius.

Muurariastronomiaa.

III.

Hiramin legendan todellinen merkitys auringon ylösnousemisen vertauskuvana.

K. — Selittäkää, kuinka auringosta tähtitieteellisenä vertauskuvana voidaan sanoa, että se on alennuksessa?

V. — Nojautuen kaikkiin vanhoihin tähtitieteellisiin legendoihin sanotaan, että kolme syyskuukautta, syyskuu, lokakuu ja marraskuu alentavat auringon, käyvät kuvaannollisesti sen kimppuun.

K. — Milloin sanotaan auringon olevan alennuksessa?

V. — Temppelin valmistumisen aikana.

K. — Selittäkää täydellisemmin, miten ja minkä vaikutuksesta auringon sanotaan olevan alennuksessa?

V. — Auringon „alentavat“ syyskuu, lokakuu ja marraskuu tai toisin sanoen kolme syksyn merkkiä, Vaaka, Skorpio ja Jousimies, ennen Skorpio, Jousimies ja Kauris, jotka se vuoronperään sivuuttaa matkallaan eläinradan ympäri kohden talvipäivän seisausta tai „eläinradan eteläistä tietä kohden“, niinkuin vanhat kreikkalaiset runokielellä sanoivat, koska aurinko tässä pisteessä saavutti eteläisimmän asemansa.

Kesäinen aurinko, hehkuen valoa ja lämpöä ennen syyspäivän tasausta, saavuttaa Vaa'an syyskuun 21 p:nä. Koko tänä aikana, lokakuun 21 p:ään asti, auringon lämmön ja valon voima heikkenee, mutta se nousee kuitenkin vielä Vaa'an painostuksen alta suuremmitta vahingoitta. Lokakuun ryntäys on paljon vakavampaa laatua; ja jättäessään Skorpion vaarallisen merkin marraskuun 21 p:nä aurinko on kadottanut suurimman osan voimastaan ja enemmän kuin puolet kirkkaudestaan. Se jatkaa matkaansa kohden eteläistä käännepiiriä ja marraskuussa se läpäisee Jousimiehen kuolettavan vaikutuksen, joka on erittäin turmiollinen, sillä kun aurinko on sivuuttanut kolmannen syksymerkin joulukuun 23 p:nä on se aivan voimaton talvipäivän seisauksessa.

K. — Miksi on kolmannen jakson eli marraskuun vaikutus turmiollisempi kuin syyskuun ja lokakuun?

V. — Koska aurinko tullessaan Jousimieheen marraskuuta vallitsevan merkin alueelta ja saavuttuaan joulukuun 23 p:nä Kauriiseen, on saavuttanut matalimman asemansa. Tällöin on vuoden lyhin päivä.

Kesäkuussa, kesäpäivän seisauksen aikana, kirkkaan päivän pituus on yli viisitoista tuntia. Joulukuussa aurinko värittömänä nousee synkältä taivaanrannalta ainoastaan noin puoleksi ajaksi kesään verrattuna ja sen voimattomat säteet tuskin voivat tunkeutua niiden synkkien pilvien läpi, jotka taivaan peittävät. Aurinko näyttää ikäänkuin „talven kuolettavan“ voiman voittamalta. Keskellä tätä kaikkiallista kuolemaa, joka vallitsi kasvikunnassa, aurinkokin kadottaneena valonsa, lämpönsä ja voimansa, näytti siis kuolleelta.

K. — Valaiseeko muinainen astrologia enemmän tätä asiaa?

V. — Muinaiset kansat harrastivat paljon tätä tiedettä „jumalallisen viisauden“ nimellä. Astrologian opetusten

mukaan oli Kauris „Saturnuksen asunto". Saturnus oli kaikkein ilkein ja onnettomin vaikutukseltaan kaikista planetoista. Sitä sanottiin huonoksi sallimukseksi ja kaikissa niissä eläinradan osissa, jotka olivat Kauriin ja Vesimiehen vaikutuksen alaisia, vaikutti myöskin Saturnus. Saturnus tunnettiin myöskin nimellä Kronos, joka tärveli kaiken ja runollisella sekä vertauskuvallisella kielellä sanottuna, hävitti myöskin omia lapsiaan. Saturnus on tähän päivään asti ollut onnettomuuden ja kuoleman vertauskuvana. Sentähden aurinko saavuttaessaan Kauriin tuli Saturnuksen asuntoon ja oli samalla Saturnuksen eli kuoleman alaisena.

K. — Miten käy, vertauskuvallisesti sanoen, auringolle, senjälkeen kun se on alennettu?

V. — Se kulkee yön aikana länteen päin kolmen talvimerkin aikana.

K. — Miten niin?

V. — Koska aurinko jatkaa matkaansa eläinradalla, näyttää siltä kuin se kulkisi länteen talvimerkkien aikana. Tämä näyttää tapahtuvan yön aikana, koska auringon aseman muutokset silloin, sen itsensä ollessa näkymättömänä, voidaan huomata ainoastaan tähdistä, jotka ovat arvokkaampia todistajia kuin auringon nousu aamuhämärässä.

K. — Selittäkää eteenpäin.

V. — Aurinko on näennäisesti vetäytynyt kuivuneiden kukkien ja hedelmien alle — menneen kesän kasvullisuuden jäännösten — joiden keskellä kuitenkin vielä kukoistavat ikiviheriät kasvit, ikäänkuin vertauksena kevätpäivän tasauksesta, kuin varmana lupauksena siitä, että aurinko vielä vapautuu talven kylmästä syleilystä ja saa jälleen kaiken entisen voimansa ja kirkkautensa.

K. — Mitä sitten seuraa?

V. — Pyhän egyptiläisen legendan mukaan, joka kertoo Osiriksen kuolemasta, jumalatar Isis tutki kaikki neljä ilmansuuntaa hakiessaan hänen ruumistaan, jonka hän lopuksi löytää erään kasvin tai pensaan avulla ja toimittaa sen kunniallisesti haudatuksi pyhin menoin. Hiramin legendan mukaan oli kaksitoista muurarikunnan jäsentä — vertauskuvallisesti esittäen kolmea itäistä, kolmea läntistä, kolmea pohjoista ja kolmea eteläistä eläinradan merkkiä, jotka hakivat ruumista. Eräs näistä kahdestatoista tähdestä tietysti sitten löysi kadonneen auringon.

K. — Mikä niistä löysi auringon?

V. — Oinas, yksi kolmesta läntisestä merkistä, joka

samalla oli tyypillinen läntisen suunnan tavoittelija. Lähtiessämme talvipäivän seisauksesta kevätpäivän tasaukseen, sivuutamme Vesimiehen, jota sanotaan myöskin kalamieheksi ja merenkulkijaksi.

K. — Missä löytyi aurinko?

V. — Kevätpäiväntasauksessa, joka oli kuin „Kukkulan huippu". Kulkiessamme talvipäivän seisauksesta Kauriissa kevätpäivän tasaukseen kiipesimme ikäänkuin ylöspäin. Tämä piste on sentähden vertauskuvana vuoren huipusta ja siellä kukoistavat myös ikivihreät kasvit vertauskuvana lähestyvästä keväästä ja luonnon uudistuvasta elämästä.

K. — Mikä vapautti auringon talven vallasta ja palautti sille elämän ja voiman?

V. — Kaksi kevätmerkkiä, Härkä ja Kaksoiset ja ensimmäinen kesämerkki Krapu Leijonan auttamana. Tai toisin sanoen huhtikuu, toukokuu ja kesäkuu heinäkuun auttamana.

K. — Selittäkää täydellisemmin tämä asia?

V. — Auringon saapuminen kevätpäivän tasaukseen on selvä merkki sen takaisin saamasta elämästä ja voimasta. Huhtikuussa se saavuttaa Härän ja toukokuussa Kaksoiset. Näiden kahden kuukauden kuluessa on valo ja lämpö lisääntyneet suuresti ja päivät pitenevät nopeasti. Aurinko ei kuitenkaan saavu eläinradan kaaren huipulle ennenkuin kesäpäivän seisauksessa, kesäkuussa, saavuttaessaan Kravun, ensimmäisen kesämerkin ja kolmannen kevätpäiväntasauksesta lukien. Se ei myöskään saa kaikkea energiaansa ja voimaansa ennenkuin saavuttaessaan Leijonan heinäkuussa.

Kesäkuun 21 p:nä kun aurinko saapuu kesäpäivän seisaukseen, näyttää Leijona saavan johtavan aseman ja auttavan mahtavalla käpälällään aurinkoa nousemaan eläinradan kaaren huipulle. Huhtikuun ja toukokuun sanotaan sentähden epäonnistuvan yrityksessään kohottaa aurinkoa. Kesäkuu vasta onnistuu Leijonan auttamana. Kun kesäpäivän seisaus kaukaisina aikoina oli Leijonassa ja aurinko todella saavutti sen tähtisikermän tähdet kaaren huipulla ollessaan, oli yhtenäisyys vielä sisäisempi ja vertauskuva paljon täydellisempi.

Tämä ilmeinen yhteys Leijonan tähtisikermän ja auringon kohoamisen välillä koko voimaansa ja kirkkauteensa taivaankaaren huipulla, oli pääasiallisena syynä siihen, että muinaiset kansat pitivät tätä tähtisikermää niin suu-

ressa arvossa. Sen jälkeen kun aurinko on jättänyt Leijonan, alkavat päivät lyhetä, koska se lähenee syyspäivän tasausta ja kolme syyskuukautta taas alentavat sen. Sen jälkeen lepää se melkein kuolleena kolmen talvikuukauden ajan kunnes kolme kevätkuukautta taasen alkavat sitä kohottaa. Joka vuosi toistuu tämä sama ja valtava ylösnousemus tapahtuu.

American Co-Mason. Suom. I. L.

Mitä H. P. B. sanoo vapaamuurariudesta.

(Poimintoja Isis Unveiled'istä)

(Jatk.)

. . . . Kun nyt amerikkalaiset, muurarit mukaan luettuina, ovat saaneet varoituksen valmistautumasta liittoon Pyhän Apostolisen ja Roomalaiskatolisen kirkon kanssa, niin iloitsemme siitä, että monet hyvin lojaaliset ja kunnioitetut muurarit kannattavat meidän mielipiteitämme. Näiden joukossa on hyvin huomattavalla sijalla kunnioitettu ystävämme, Mr Leon Hyneman, E. M. sekä Pensylvanian Suurlooshin jäsen. Kahdeksan tai yhdeksän vuoden aikana julkaisi hän Masonic Mirror and Keystone-nimistä lehteä ja kirjailijana on hän sangen tunnettu. Hän vakuuttaa henkilökohtaisesti jo enemmän kuin kolmenkymmenen vuoden aikana taistelleensa pyrkimyksiä vastaan tehdä uskosta personalliseen Jumalaan muurari-dogmi. Hän sanoo Ancient York and London Grand Lodges-nimisessä kirjassaan (s. 169) seuraavaa: „Sensijaan, että muurarius ammatillisella tavalla laajentuisi kehittäen älyään tieteellisiä tietoja saavuttamalla ja yleisen älyntoiminnan kautta, on se langennut pois alkuperäisestä päämäärästään ja veljeydestä pyrkien nyt näköjään yhtymään lahkolaisseuraan . . . . Tämän huomaa selvästi . . . . koska rituaaleissa alituisesti koetetaan välttää lahkolaisuutta loukkaavia kohtia. Muurariveljeskunta näyttää tässä maassa olevan yhtä välinpitämätön vanhoista muurarirajapyykeistä ja perinnäistavoista kuin Lontoon

suurlooshit viime vuosisadalla.“ Tämä vakaumus vaikutti, että kun Jacques Etienne Marconis de Nègre, Memphiin Riituksen Suur-Hierofantti saapui Amerikkaan ja tarjosi hänelle riituksensa Suur-Mestarin virkaa Yhdys-Valloissa ja Ancient and Accepted Rite tarjosi hänelle 33 asteen kunniatoimen, kieltäytyi hän näistä molemmista.

Temppeli-niminen järjestö oli viimeinen Europan salaisista järjestöistä, joka kokonaisuutena oli tietoinen joistakin itämaalaisista mysterioista. Tosin oli viime vuosisadalla yksityisiä veljiä (ja ehkäpä heitä vieläkin tapaa), jotka uskollisesti ja salaisesti työskentelivät Idän veljeskuntien alaisina. Mutta vaikka he kuuluivatkin europpalaisiin seuroihin, oli syy, miksi he niihin liittyivät veljeskunnille tuntematon, vaikkakin he samalla toimivat viimeksimainittujen hyväksi. Heidän kauttaan ovat nykyajan muurarit saaneet kaiken sen arvokkaan, mitä heillä on tiedossaan. Se yhtäläisyys, mikä vieläkin havaitaan entisajan spekulatiivisten riituksien, kuten essealaisten, gnostikkojen ja hindulaisten mysterioiden sekä nykyajan korkeimpien ja vanhimpien muurariasteiden välillä, osoittaa edellämainitun todeksi. Vaikkakin nuo mystilliset veljet tulisivat osallisiksi seurojensa salaisuuksista, eivät he vuorostaan saattaneet omiaan niihin vaihtaa, mutta kuitenkin olivat salaisuudet heidän käsissään ehkäpä turvallisempia kuin europpalaisten muurarien käsissä. Jos viimeksimainituista jotkut pidettiin arvollisina Idän seurojen liittolaisiksi, opetettiin ja ohjattiin heitä salassa, mutta muut eivät tulleet entistä viisaammiksi.

Kukaan ei päässyt käsiksi rosenkreuziläisiin, ja huolimatta kaikista luulotelluista „salaisten kammioiden“ sekä “T“-kirjaimella merkittyjen pergamenttien ja ikuisesti-palavaa lamppua kantavien kivettyneiden ritarien lyödöistä, on tämä vanha järjestö ja sen todelliset tarkoitusperät jääneet salaisuudeksi vielä tänäkin päivänä. Vale-temppeliherroja ja rosenkreuzilaisiä, sekä joitakin harvoja todellisia kabbalisteja poltettiin silloin tällöin ja jotkut onnettomat teosofit ja alkemistit saatiin kiinni ja joutuivat kidutettaviksi. Mitä julmemmilla keinoin pakoitettiin heidät tekemään vääriä tunnustuksia, mutta yhä vielä on todellinen seura tänäpäivänä kuten aina ennenkin kaikille tuntematon, varsinkin julmimmalle vihollisellensa, kirkolle.

Mikäli ovat kysymyksessä nykyajan temppeliherrat sekä ne muurarilooshit, jotka väittävät olevansa vanhojen temppeliherrojen suoranaisia perillisiä, niin on vaino, jota kirkko

heitä kohtaan on kohdistanut, alusta asti ollut ilveilyä. He eivät koskaan ole tunteneet mitään kirkolle vaarallisia salaisuuksia. Aivan päinvastoin, sillä näemme J. G. Findelin väittävän, että skottilaiset asteet tai temppeliherra-järjestelmä vasta on saanut alkunsa 1735—1740 ja että se „seuraten katolilaisia taipumuksiaan otti päämajakseen Clermontin Jesuiittakollegion Parisissa, josta sitä ruvettiin sanomaan Clermontin järjestelmäksi." Nykyisessä ruotsalaisessa järjestelmässä on myöskin jonkun verran temppeliherra-ainesta, mutta se ei sekaannu jesuiittoihin eikä politiikkaan. Kuitenkin se väittää omistavansa Molayn alkuperäisen testamentin, sillä Molayn veljenpoika, kreivi Beaujeu, ei koskaan muulloin — mikäli Findel väittää — ollut kuullut temppeliherrojen oppeja muurariuteen sovelletuiksi ja täten valmisti hän enonsa tuhkalle mystillisen hautapatsaan. Tämän todistaa riittävällä tavalla muuraritaruksi se tosiasia, että Molayn hautauspäivä on tässä luullotellussa muistomerkissä ilmoitettu maaliskuun 11 p:ksi 1313, vaikkakin hän kuoli maaliskuun 19 p:nä 1313, Tämä väärä esitys, joka ei ole alkuperäistä temppeliherruutta eikä alkuperäistä vapaamuurariutta, ei koskaan ole saanut varmaa jalansijaa Saksassa. Ranskassa on kuitenkin asianlaita toinen.

Kirjoittaessaan tästä on meidän kuultava, mitä Wilcke sanoo näistä väitteistä:

„Parisin nykyiset temppeliherrat väittävät olevansa suoranaisia vanhojen ritarien perillisiä ja koettavat osoittaa väitteensä todeksi asiakirjojen, sisäisten sääntöjen ja salaisten opinkappaleiden kautta. Foraisse sanoo, että vapaamuurarien veljeskunta perustettiin Egyptissä. Mooses siirsi salaiset opetukset israelilaisille, Jeesus apostoleilleen ja heidän kauttaan löysivät ne tiensä temppeliritareille. Tällaiset keksinnöt ovat välttämättömiä, jotta voitaisiin todistaa parisilaisten temppeliherrojen olevan vanhan järjestön juurta. Kaikki nämä väitteet, joita ei historia todenna, ovat valmistetut Clermontin korkeassa (jesuiitta) kapitulissa. Parisilaiset temppeliherrat ovat niitä säilyttäneet perintönä, jonka valtiolliset kapinoitsijat, jesuiitat ja Stuartit, olivat heille jättäneet. Kuitenkin kannattavat Piispa Gregorius ja Münter heitä.

Niin uudenaikaisten kuin vanhojen temppeliherrojen voimme korkeintaan myöntää käyttäneen joitakin puhtaasti kirkollisia riituksia ja seremonioja, koska papit viekkaasti

olivat liittäneet heidät tähän suureen ja vanhaan järjestöön. Joutuessaan alennustilaan kadotti tämä vähitellen alkuperäisen ja yksinkertaisen luonteensa ja joutui nopeasti lopullisen perikadon uhriksi. Sen perusti v. 1118 ritarit Hugo de Payens ja Geoffrey de St. Omer, erikoisesti pyhiinvaeltajien turvaksi ja sen todellinen päämäärä oli alkuperäisen salaisen jumalanpalveluksen ennalleenasettaminen. Temppeli-järjestön (eräs nasareenilainen tai johanniittalainen lahko) suur-pontiffi nimeltä Theocletes ilmoitti Hugo de Payens'ille Jeesuksen todellisen historian sekä alkuaikaisen kristinuskon opit. Sen jälkeen jotkut Palestiinan ritarit, Pyhän Johanneksen lahkon korkeampia ja älykkäämpiä jäseniä ja niiden mysterioihin vihittyjä saivat ne tietoonsa. Heidän salainen tarkoitusperänsä oli älyllisen ajatuksen vapaus sekä yleismaailmallisen uskonnon uudelleen asettaminen. He olivat vannoutuneet kuuliaisuuden, köyhyyden ja puhtauden lupauksin ja elivät ensin todellisina Johannes Kastajan ritareina erämaassa syöden metsähunajaa ja heinäsirkkoja. Tällainen on todellinen perinnäistieto ja kabbalistinen muunnelma. (Jatk.)

S u o m. K. A.-I.

Sielun „perusasento".

„R u k o u s o n s i e l u n p e r u s a s e n t o", kuulin hiljakkoin jonkun puhujan lausuneen. Ne sanat niin kummasti pysäyttivät ajattelemaan. Jäin kuin kuuroksi muulle keskustelulle. „Kuinka k a u n i i s t i tuo puhuja sanoikaan", ajattelin itsekseni, — ja läksin päivän tehtäviä toimittamaan. Mutta hetken kuluttua nuo sanat palasivat takaisin luokseni ja entistä varmemmalla äänellä vakuuttivat minulle: rukous on sielun perusasento.

Äänen vakavuus pysäytti nyt: niin rukouksenhan pitäisi olla Meidän sielumme perusasento. Ei riitä se, että illoin aamuin Isää lähestymme, kerran, kahdesti päivässä anteeksi erheitämme anomme, uutta voimaa ja siunausta sielullemme pyydämme. Rukouksella meidän olisi aloitettava kaikki tehtävämme, pienimmätkin, niinkuin voimistelijalla liikkeitä tehdessään on perusasento ensimäinen ja viimeinen. Kuinka v a k a v a n totuuden tuo puhuja sanoikaan.

Mutta ääni ei vieläkään vaiennut. Se palasi yhä uudestaan ja uudestaan luokseni. Se hiljensi edessään, se notkisti polvet maahan: voi, jospa todella voisin syvään tuntea, että rukous on minunkin sieluni perusasento! Mutta minä unohdan sen niin usein. Unohdan joskus pitkäksi aikaa. Ja sitten kuin hätkähtäen minä tunnen tarvetta palata sieluni perusasentoon. Silloin minä etsin sanoja. Tarpeettomia sanoja. Sillä meidän Isämme kyllä tietää, mitä me tarvitsemme, ennenkuin Häneltä anommekaan.

Ääni hiljeni vähitellen. Se muuttui kuin etäiseksi enkellauluksi.

Niin, meidän koko maanpäällinen elämämmehän voisi olla aivan toisellainen, se voisi olla yhdenjaksoinen sanaton rukousvuo, joka tietoisena ulottuisi maasta taivaisiin, niinkuin kautta maapallon asuvien samoin-ajattelevien toive nousee puolipäivän-rukouksessa katkeamattomana ketjuna korkeuteen. Niin voisimme mekin kulkea päämäärää kohden määrätietoisina, horjumatta, iloisin mielin ja kirkkain otsin. Arkielämän vaihtelut eivät estäisi meitä muistamasta sielumme perusasentoa. Me kulkisimme vain eteenpäin, eteenpäin tässä maailmassa kantaen sisässämme tietoa, ettemme ole tästä maailmasta. Jumalsyntyinen henkemmehän ojentautuu joka hetki ylös kirkkautta kohti. Eivät elämän arkiaskareet voi sitä sitoa. Meidän silmämme ovat vain vielä sokeat. Me emme näe emmekä ymmärrä oman sisäisen itsemme perusasentoa.

Mutta kerran tulee päivä, jolloin a i n e ei enää estä meitä i k u i s t a näkemästä. Silloin me olemme joka hetki tietoisia siitä, että rukous on ihmissielun perusasento, olemuksemme syvin pohjasävel aikojen alusta ikuisuuteen.

Minkä i h a n a n totuuden tuo puhuja meille välitti!

H. K—nen.

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruusu-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenluku on seitsemän toimintavuotensa aikana noussut seitsemään sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1928.

24:s vk. Marraskuu 1928 N:o 9

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1928

IRTONUMERO Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

24:s v. MARRASKUU 1928 N:o 9

Ruusu-Risti 1929.

Vox populi vox Dei.

Kansan ääni on puhunut; kysymys on ratkaistu.

Tuleeko siis Ruusu-Ristin hinta kohoamaan ensi vuonna? Ei, Ruusu-Ristin hinta pysyy samana kuin tähänkin saakka: Smk. 50: — Suomessa, ulkomaille 2 dollaria vuodessa.

Noin 20 % tilaajista äänesti viime kuussa lähetetyllä lipulla Ruusu-Ristin laajentamisen ja hinnan koroituksen puolesta, mutta 80 % ilmaisi vaikenemisellaan, etteivät kykenisi niin suureen uhraukseen lehden hyväksi, vaikka se ehkä monelle olisikin ollut mieluista.

Toimitus on sanomattoman kiitollinen niille, jotka äänestivät myönteisesti, ja valittaa, ettei se kykene toteuttamaan suunnitelmaa P. E:n teosten julkaisemiseksi. Painovalmiina on muutamia luentosarjoista muodostettuja kirjoja: M e s t a r i t j a t e o s o f i n e n l i i k e; P a r i p ä i v ä n k y s y m y s t ä; V e s i m i e h e n m e r k i s s ä; K i u s a u s t e n k o u l u s s a y.m., jotka nyt jäävät odottamaan aikaansa. Ilolla voimme kuitenkin mainita, että K i u s a u s t e n k o u l u s s a ilmestyy kirjana jouluksi Mysticalla, erään uutteran työntekijän ja ystävän avustuksella.

Toimitus on myös kiitollinen niille, jotka vaitiolollaan äänestivät kielteisesti, sillä he nostivat käden käänteessä toimittajan Don Quijote-maisen idealismin rantakiveltä alas todellisuuden tasaiselle ja turvalliselle tantereelle, saaden hänet herttaisesti hymyilemään omalle alakuloiselle ritarihahmolleen.

Toimitus ei kyllä koskaan ole pitänyt Ruusu-Ristiä minään Rosinantena, joka kantaisi sitä läpi vaaranalaisen maailman. Toimitus ei yleensä elä unelmien maailmoissa,

ja tuulimyllyjä se mieluummin nimittää tuulimyllyiksi kuin giganteiksi eli jättiläisiksi. Mutta toimitus on aina uskonut, että se Ruusu-Ristillään vielä maailmankin voittaa, kunhan se ensin saa nämä Suomen vaot kynnetyksi, — ja se usko on vaikea siltä riistää.

Niin, aikakauskirjamme on kyntöaura, ja sillä on yksi hevonen edessä, vaikka oikeastaan pitäisi olla kaksi. Mutta hyvän tuulen puhaltaessa ja maan maatessa kuohkeana on työtä tehty yhdelläkin. Ja tehdään edeskinpäin, kunnes jumalat lähettävät toisen hevosen. Jos sattuu kanto vastaan, pysähdytään ja nostetaan este tieltä.

Siis: tilauslista asiamiehiä varten jaetaan tämän numeron mukana ja sininen tilauskortti ensi kuussa. Mutta muuten puhumme joulukuun numerossa yhtä ja toista ensi vuoden uutuuksista.

Ruusu-Ristin toimitus.

Teosofit.

„Rakastakaa toinen toisianne!“ sanoi Jeesus niille, jotka tahtoivat oppia taivaan valtakunnan salaisuuksia.

„Harjoittakaa altruismia, säilyttäkää yhteistuntoa, ymmärtämystä ja sopusointua ryhmissänne te kaikki, jotka luette itsenne kokelaisiin ja totuuden etsijöihin“, sanovat toiset Mestarit.

Ilman yhteistuntoa ja sekä älyllistä että sielullista sympatiaa ette saavuta mitään. Se joka kylvää eripuraisuutta, niittää myrskyä.

Viisaita kabbalisteja löytyy keskuudessamme sekä Amerikassa että Europassa. Mutta mitä meillä on heistä hyötyä ja mitä ovat he tehneet Seuran hyväksi? Sen sijaan että auttaisivat he katselevat meitä syrjästä ja ovat valmiit arvostelemaan.

Ne jotka tahtovat onnistua niin käytännöllisessä kuin abstraktisessa teosofiassa, he muistakoot, että yhteistunnon puute on ensimmäinen epäonnistumisen syy. Mutta jos kymmenen päättäväistä teosofia yhtyisivät ja tekisivät kukin omalla tavallaan työtä vaikka yhden tai eri tieteen haaran edistämiseksi, myötätuntoisina ja veljellisinä keskenään, niin varmasti kukin heistä edistyisi enemmän sala-

tieteessä yhden vuoden aikana kuin yksin työskennellessään kymmenenä vuotena. Teosofiassa on tarpeellista kilpailu, mutta ei sellainen toisten kustannuksella.

Todellisessa teosofiassa tulee aina pienin kaikista suurimmaksi.

Kuitenkin on seuralla enemmän onnistuneita oppilaita kuin luullaankaan. Mutta he pysyvät syrjässä tehden työtä eivätkä saarnaa tyhjiä. He ovat innokkaimmat ja uskollisimmat oppilaamme. Kun he kirjoittavat eivät he nimiänsä esille toitota. Lukiessaan vanhojen pyhien kirjojen luonnottomia käännöksiä he huomaavat todellisen merkityksen sen hämärän peitteen alta, johon itämaalainen viisaus on ne pukenut, sillä he ymmärtävät salaista kieltä. Nämä harvat miehet ja naiset ovat temppelimme tukipylväitä ja ainoastaan he heikontavat typeräin teosofein alituista myyrän työtä.

H. P. Blavatsky.

Kaitselmuksen tiet.

Hurskas Hans Sachs, suutari ja kuuluisa runoilija Nürnbergissä — hän kuoli 1576 — ajatteli eräänä iltana kaitselmuksen kummallisia teitä ja näki sitten yöllä merkillisen unen, jonka hän on kertonut seuraavasti:

Olin kulkenut harhaan pimeässä metsässä enkä löytänyt tietä ulos. Huutelin apua. Silloin ilmaantui luokseni saattaja, joka sanoi olevansa Jumalan enkeli, lähetetty näyttämään minulle kaitselmuksen teitä. Hän johdatti minut metsästä majataloon, jonka isäntä otti meidät ystävällisesti vastaan. Hän sanoi tänään elävänsä onnen päivää; vihamiehensä oli sopinut hänen kanssaan ja sovinnon pantiksi lahjoittanut hänelle hopeisen, sisältä kullatun maljakon.

Poistuessamme enkelini varasti maljakon. Minä närkästyin, mutta enkeli sanoi: „Ole vaiti ja kunnioita kaitselmuksen teitä!"

Vaikenin ja saavuimme taloon, jonka läpeensä ilkeä isäntä teki meille kaikkea harmia. Pian nousimme lähteäksemme, ja hyvästellessämme lahjoitti enkeli hävyttömälle miehelle ihanan maljakon. Minä toruin ja harmittelin. Mutta hän sanoi: „Ole vaiti ja kunnioita kaitselmuksen teitä!"

Sitten tulimme isännän luo, jonka talossa vallitsi köyhyys ja hätä. Hän oli hyvä mies, mutta oli vastoinkäymisissä kadottanut omaisuutensa. Viikon kuluttua piti talo häneltä vietämän. Poistuessamme poltti enkeli talon hänen päänsä päältä. Minä suutuin. Mutta enkeli sanoi kolmannen kerran: „Ole vaiti ja kunnioita kaitselmuksen teitä."

Vihdoin saavuimme talon isännän luo, jonka elämän ilo oli hänen ainoa poikansa, kukoistava lapsi. Enkeli sanoi olevansa epätietoinen tiestä. Isäntä antoi hänelle poikansa tiennäyttäjäksi ja enkeli — hukutti pojan ohikulkevaan virtaan. „Ei", minä huudahdin, „nyt en ota askeltakaan enää sinun kanssasi! Piruhan sinä olet, etkä mikään enkeli!"

Silloin taivaallinen valo säteili hänen ympärillään, ja hän huusi: „Houkkiot yksin moittivat Ikuista! . . . Maljakko oli myrkytetty. Sentähden se otettiin hyvältä pois hänen omaksi onnekseen ja annettiin pahalle hänen häviökseen. Talonsa tuhkasta löytää vahingon kohtaama aarteen, ja tulipalo auttaa hänet hyvinvointiin ja siunaukseen. Isänsä ja äitinsä olisi hemmoiteltu poika kauemmin elettyään murhannut. Hänen täytyi kuolla vanhempiensa onneksi."

Vaieten, kuolevaiset, ja palvoen kunnioittakaa kaitselmuksen teitä!

Hans Sachs.
Saks. suom. P. E.

Nimien taikaa.

I.

Mad. Blavatsky, nykyaikaisen teosofisen liikkeen alkuunpanija, Mestarein ja Salaisen Veljeskunnan lähettiläs ja aikamme ensimmäinen ja suurin teosofian opettaja, tekee tarkan eron salatieteen eli okkultismin ja salaisten tieteitten, okkultisten taitojen, välillä. Hän sanoo, että salatiede on tutkia jumalallisen järjen toimintaa luonnossa: voidakseen sitä tehdä, täytyy ihmisen johonkin määrin nähdä ja uskoa, että luonnossa on olemassa jumalallinen järki. Voidakseen tutkia okkultismia ihminen ei oikeastaan saata olla ateisti tai materialisti, joka kieltää jumalallisen järjen, ja yhtä välttämätöntä on, että hänen motiivinsa on epäitsekäs, s. o. että hänen totuuden etsimisensä vaikuttimena ei saa olla

muu kuin rakkaus totuuteen, sillä ilman tätä sydämen puhtautta hän ei voi nähdä jumalallista järkeä luonnossa. Valkoiset tietäjät ovat aina asettaneet ankaria siveellisiä ehtoja sille, joka tahtoo tulla heidän opetuslapsekseen ja tutkia salatiedettä. Ihmisen täytyy kulkea pitkä puhdistuksen ja itsekasvatuksen tie, ennenkuin hänen omalle katseelleen voidaan okkultisella tavalla avata luonnon sisäisen ja salaisen järjen toimintaa, ennenkuin hän voi nähdä Jumalan toimintaa luonnossa. Jeesus Kristus sanookin evankeliumissa: „Yksistään puhtaat sydämestä voivat nähdä Jumalan.“ Muut eivät Jumalaa näe. Siinä ei ole muu estämässä kuin oman sydämen puhdistamaton itsekkyys. Kuka tahansa voi ruveta tutkimaan, mutta kukaan ei pääse pitkälle, ellei hän puhdista sydäntään. Semmoinen on laki.

Mutta paitsi tätä henkistä okkultismia on olemassa n. s. salaisia tieteitä. Ja jos tavalliselta ihmiseltä kysymme, mitä on okkultismi, hän varmaan sanoo, että se on jotain valetiedettä eli taikauskoa, jossa on monta eri haaraa. Hän on siis kuullut salaisista tieteistä, joista kuka tahansa voi jotakin tietää. Semmoinen salainen tiede on esim. ihmisen kohtalon lukeminen käden linjoista. Jos joku saa käsiinsä kirjan, jossa puhutaan kiromantiasta, voi hän tulla mainitun tieteen harrastajaksi ja oppia kädestä lukemisen taitoa painamalla muistiin erikoisia sääntöjä. Tietysti hänen silti täytyy tehdä paljon havaintoja ja kokemuksia, täytyy paljon tutkia käsiä voidakseen perehtyä taitoon, sillä ei osaa vielä tutkia se, joka vain on lukenut ulkoa muutamia sääntöjä. Todellisuus ei koskaan ole niin yksinkertainen kuin suora sääntö, todellisissa käsissä on tuhansia vivahduksia ja muutoksia. Kiromantia on joka tapauksessa salatieteellinen taito, jonka kuka tahansa — sydämensä kirkkaudesta riippumatta — voi oppia.

Mutta jos ihminen ottaa nämä salatieteelliset taidot vakavalta kannalta, koettaen niiden avulla päästä ymmärtämään jumalallista järjen toimintaa luonnossa, silloin hän huomaa, että jokainen tämmöinen okkultinen tiede on kuin portti suuressa muurissa, jonka takana on salatiede itse. Voi siis kulkea pitkin salaisia tieteitä salatiedettä kohti.

Meidän päivinämme on eräs salainen tiede herättänyt paljon harrastusta muutamissa vakavissa ihmisissä ja on suuresti levinnyt. Se on periytynyt ikivanhoilta ajoilta ja nojautuu vuosituhansien kokemuksiin, kuten muuten kaikki salaiset tieteet. Tämä tiede on vienyt monen etsijän sala

tieteen satamaan. Se on astrologia. Ken siihen tunnolla ja innolla syventyy, hänen silmänsä avautuvat elämän ihmeitä näkemään ja hän joutuu ennen pitkää salatieteen jalkojen juureen.

Toiselta puolen jokainen okkultisti, joka antautuu tutkimaan jumalallisen järjen toimintaa luonnossa, joutuu kosketuksiin myös salaisten tieteitten kanssa. Okkultistille on välttämätöntä tutustua melkein kaikkiin salaisiin tieteisiin ja taitoihin, — ja niitä on paljon, toiset syvällisiä ja vaikeatajuisia kuten astrologia, toiset miltei lapsellisen yksinkertaisia, kuten se nimien kabbalistinen tulkitseminen, josta tässä tahdon tehdä selkoa. Sitä on kahta lajia: foneettis-astrologinen ja kabbalistis-numerologinen.

Foneettis-astrologinen tapa tutkia ihmisen nimi on siinä, että otetaan nimien kaikkien kirjainten määrätty kabbalistinen arvo. Tällöin ei käytetä hebrealaista kirjainten arvoa, vaan foneettista arvo-asteikkoa. Kun sitten kabbalistisella tavalla lasketaan yhteen nimien numero-arvo, joka silloin aina viittaa määrättyyn tähteen, ilmaisee tähti asianomaisen henkilön luonteen. Esimerkin avulla näemme, miten menetellään.

Ottakaamme historiallinen nimi, esim. Napoleon I. Nimi on kirjoitettava semmoisena, kuin se todellisuudessa kuului, siis Napoleone Buonaparte, eikä niinkuin hän sen myöhemmin ranskaksi kirjoitti. Kirjoitamme nyt nimen ja jokaisen kirjaimen alle sen vastaavan foneettisen arvon:

N a p o l e o n e B u o n a p a r t e
5 1 8 6 3 1 6 5 1 2 6 6 5 1 8 1 2 4 1

Laskemalla yhteen kummankin nimen numerot saamme molemmista 36, josta taas kabbalistisesti saamme 3+6=9, joka on Marsin luku. Siis Napoleone Buonaparte tulee täydelliseksi Mars-olennoksi tässä tulkinnassa, ja se merkitsee, että hän oli ihminen, jolla aivan sanatarkan määritelmän mukaan oli Mars-ominaisuudet: läpitunkeva äly, taistelu, tarmo, terävyys, yritys, suuttumus. Tämmöinen pieni tulkinta ei tyhjennä hänen luonnettaan, mutta se on epäilemättä kuvaava karakteristiikka. Ennenkuin jatkamme esimerkeillä, on paras esittää tähtien ja kirjainten numeroarvo sekä tähtien merkitys. Planeetat ovat numeroineen:

Aurinko — 1
Uusi kuu — 2
Jupiter — 3
Maa — 4

Merkurius — 5
Venus — 6
Täysi kuu — 7
Saturnus — 8
Mars — 9

Kirjainten foneettinen arvo on tässä järjestelmässä, jossa käytetään ainoastaan 9 numeroa, seuraava:

1 — A, E, Y, I.
2 — B, K, R, PP, G (kova), O (lyhyt), Q, X.
3 — J, G (pehmeä), Sh, L.
4 — D, T, M.
5 — N.
6 — U, O (pitkä O, U), V, W, S.
7 — Z, O (Å) (sanan alussa).
8 — P, Ph, F, H, Kh, Ch.
9 — Th, Tz (Ts).

Lopuksi planeettain merkitys, toisin sanoen numeroiden merkitys käytännössä, on kuten seuraa:

Aurinko — yksilöllisyys, itsekkyys, itseluottamus, etevyys, varmuus, vakuuttava luonne.

Uusi kuu — sukulaisuussuhde, sielullinen vétovoima, tunteellisuus tai tunne-elämä, sympatia tai antipatia, epäilys ja epäröiminen.

Jupiter — laajeneminen, lisääntyminen, älyllinen kyky, rikkaus, menestys.

Maa (auringon negatiivinen puoli) — toteutuminen, omaisuus, omistus, luotto ja asema, aineellisuus.

Merkurius — järki, logiikka, siveys, matkat, kauppa, hyöty.

Venus — yhteistoiminta, avioliitto, keskinäisyys eli molemminpuolisuus, sympatia, näytelmä, kuvaamataide, soitto, tanssi.

Täysi kuu — tasapaino, sopimukset, kontrahdit, välikirjat, vedot, harmonia ja disharmonia.

Saturnus — uudestarakentaminen, muodostaminen, luominen, kuolema, kielteisyys, kulutus, häviö, sammuminen, loppuminen.

Mars — läpitunkeminen, taistelu, tarmo, yritys, jako, suuttumus, terävyys.

Nyt palaamme esimerkkeihin. Otetaan ensin Elias Lönnrot.

Siis kirjoitamme: E l i a s L ö n n r o t
1 3 1 1 6 3 2 5 5 2 6 4

Ristimänimen numerot yhteenlaskettuna ovat 12, joka redusoituna on 3, ja sukunimen 27, redusoituna 9. Elias Lönnrotin astrologinen tunnusmerkki on siis Jupiter ja Mars. Mars oli läpitunkeminon, tarmo, yritys j.n.e — samoinkuin Napoleonilla. Jotain samanlaista täytyy siis olla Lönnrotissa ja Napoleonissa. Napoleon olikin advokaatin poika Korsikasta ja tuli keisariksi, Lönnrot oli räätälin poika Sammatista ja tuli professoriksi. Molemmat nousivat ja heidän elämänsä oli taistelua: Lönnrot taisteli, sillä kohtalo oli kova hänelle, hän oli jo vanha mies, kun tuli ylioppilaaksi. Hänellä oli toisin sanoen suuri „suuttumusvoima.“ Napoleon oli raivostuva luonne, ympäristönsä pelkäsi häntä, hän hallitsi kiivaudellaan ja äkkipikaisuudellaan, hän kohteli välistä ministereitä kuin lakeijoja, ja naisia hän kohteli niin, että suuttui, jos ei joku heti antautunut, ei hänellä ollut aikaa odottaa. Hän oli merkillinen olento, mutta hän ei voittanut itseään, ja siinä oli hänen heikkoutensa, sentähden hänen loppunsa oli traagillinen. Hänen suurin vihamiehensä oli hän itse, hänen oma kunnian- ja vallanhimonsa. Niin erikoinen karma kuin hänellä olikin siinä suhteessa, että elämä ja olosuhteet häntä kumartaen palvelivat, — ei hän voittanut itseään. Hän hylkäsi oman vaimonsa, ainoan olennon, joka häntä ymmärsi, kun ei tämä synnyttänyt perillistä, ja koska hän muutenkin tahtoi, että hänen puolisonsa olisi keisarillista verta. Mutta hyljättyään Josephinen ja naituaan Marie Louisen, hän samalla sanoi hyvästi omalle onnelleen, sillä sen perästä alkoi tragedia hänen elämässään.

Lönnrot taas voitti itsensä kaikessa vaatimattomuudessaan ja nöyryydessään. Hän ei kohonnut kuin professoriksi, ja mitä se oli maailman keisarin rinnalla, mutta hän voitti itsensä. Hän ei ollut niin voimakas olento kuin Napoleon, mutta niinkuin Napoleon hän sai paljon hyvää aikaan tarvitsematta tehdä pahaa niinkuin Napoleon. Elias Lönnrot nosti Suomen muinaisuuden pimeydestä päivän valoon. Hän oli suuri ja kehittynyt sielu: aina nöyrä, siveä, hieno läpi elämänsä. Siinä on ero hänen ja Napoleonin välillä. Hänen ristimänimensä numero on 3, joka on Jupiter. Se merkitsee, että älyllinen ja kyvykäs työnsä menestyi, hänen elämänsä oli rikas sekä sisäisesti että ulkonaisesti. Hänen ei tarvinnut kuolla köyhänä ja hyljättynä niinkuin Napoleon, sillä hän oli voittanut itsensä.

Ottakamme toinen esimerkki omasta historiastamme:

Zachris Topelius. Kun hänen nimeensä sijoitamme numerot, saamme: Z a ch r i s T o p e l i u s

7 1 8 2 1 6 4 2 8 1 3 3 6 6

Ristimänimestä saamme numeroiden summaksi 25, joka redusoituna on 7, ja sukunimestä 33, redusoituna 6. 6 on Venus, ja se merkitsee: näytelmä, taide, soitto y. m. Se kuvaa täydellisesti hänen luonnettaan ja personallisuuttaan. Hän oli kerrassaan taiteellinen olento: hän kirjoitti sekä romaaneja että näytelmiä, mutta oli ennenkaikkea runoilija, vieläpä hän välistä sävelsi itse musiikin runoilleen. Hän oli ihminen, joka tunsi sympatiaa ihmisiä kohtaan ja jota kohtaan täytyi tuntea rakkautta. En häntä personallisesti tuntenut, olin vielä nuori, vähän yli 20 v., kun hän kuoli, eikä hän asunut Helsingissä, vaan maalla. Olin aina ihaillut hänen runouttaan, lasten kirjojaan, kertomuksiaan ja romaanejaan, ne olivat minulle ihaninta, mitä saattoi ajatella; koko hänen fantasiansa oli semmoinen, johon saatoin uppoutua.

Kerran kulkiessani Mikonkadulla Rautatietorin varrella huomasin, että kaukaa minua vastaan tuli vanha herrasmies. Mutta hän ei ollut mikään tavallinen vanha herra, sillä hän oli silmissäni suuren valon ympäröimä. Olin nuori enkä paljon okkultisia asioita ymmärtänyt, mutta olinhan lukenut auroista ja joskus nähnyt yliluonnollisia asioita. Tuota vanhaa herraa ympäröivä valo oli niin puoleensa vetävä, niin siunaava, niin pehmeä ja suloinen, kuin olisi se sanonut kaikille lapsille ja nuorille: „tulkaa minun luo, minä voin teitä neuvoa!" Ja kun tulin lähemmäksi, tunsin heti Topeliuksen, vaikka en ollut häntä nähnyt muuta kuin kuvasta. Silloin ymmärsin, että hän oli sitä, mitä olin kuvitellut: suuri, ihana sielu. Muuta kertaa en häntä nähnyt, mutta siitä ihanasta aurasta tuntee hänet toisellakin puolella.

Zachris-nimen numeroarvo on 7, joka planeettana on täysi kuu ja merkitsee: tasapaino, sopimukset y. m. En osaa siitä paljon sanoa, en tunne niin tarkkaan hänen elämäänsä, mutta uskon, että hän piti sanansa ja sopimuksensa, että hän harrasti harmoniaa ja sopusointua. Muuten täysi kuu tarkoittaa myöskin meidän fantasiaamme silloin, kun meillä on valtaa sen yli, jolloin se voi palvella totuutta ja saada hyvää aikaan. Se ei tempaa meitä mukaansa villinä mielikuvituksena, vaan tekee taiteellisena fantasiana sopimuksen meidän kanssamme palvellakseen ihmiskunnan parasta. Semmoinen oli mielikuvitus Topeliuksella; ei se

koskaan poikennut harhateille. Hänen kaikki kirjansa uhkuvat kauneutta, rakkautta, hyvyyttä, tosinerona hän ei houkuttele ketään pahaan.

Pekka Ervast.

Jousimiehelle.

Jos tähtäät ylös ollenkaan,
niin tähtää korkealle
ain' päivän kehrään palavaan,
matkaaja maailmalle.

Käy ensin omaan asentoon
mi kuuluu ampujalle,
käy polvellesi pimentoon,
pää pystyyn taivasalle.

Nyt vuodet kirkkaat lentäkööt
halk' ilman avaruuden,
kuin salamoina kiertäkööt
aatokset mielen uuden.

Nellie Kalm.

Keille kuuluu kaste ja herranehtoollinen?

Virallinen kristillisyys on perin pohjin hylännyt Jeesuksen opin. Se on tehnyt istutuksia, joita taivaallinen Isä ei ole säätänyt. Sentähden Jeesus sanookin: „Jokainen istutus, jota ei minun taivaallinen Isäni ole istuttanut, on juurineen revittävä ylös.“

Muun muassa ovat virallinen kaste ja herranehtoollinen kaksi sellaista istutusta.

Matt. 13: 10 luetaan: „Hänen oppilaansa tulivat ja sanoivat hänelle: „Minkätähden puhut heille vertauksin?“ Hän

vastasi ja sanoi: „Sentähden, että teidän on annettu tuntea taivasten valtakunnan salaisuudet (Hoti hymiin dedotai gnoonai ta mysteeria tees basileiaas toon uuranoon), mutta heidän ei ole annettu.“ 13 säejaksossa sanoo Jeesus: “Sentähden puhun heille vertauksin, että he näkevin silmin eivät näe, eivätkä kuulevin korvin kuule.“

Jo hämärässä muinaisuudessa on taivasten valtakunnan salaisuuksiin kypsyneille annettu niin sanoakseni päästötodistus. Se on ollut ja on edelleen veteenupottaminen sielun puhtauden vertauskuvana.

Virallinen kristinoppi on kääntänyt asian ylösalaisin. Pappi kostuttaa vastasyntyneen lapsen päälakea vesitilkalla, ja tätä menetelmää kutsutaan kasteeksi. Tuntuu kohtalon ivalta, että pappien olisi hieman ymmärrettävä kreikankieltä, mutta että he eivät vähääkään välitä kreikkalaisesta baptein-sanan merkityksestä. Baptidsein merkitsee upottaa näkymättömiin, veteen tai mihin juoksevaan aineeseen tahansa.

Esimerkiksi karaistu rauta on kreikankielessä sideeros baptomenos, koska tulipunainen rauta upotettiin veteen. — Värjääjätär on kreikassa baptria, koska hänen täytyi upottaa värjättävät langat ja kankaat värinesteeseen.

Ei vanhaan aikaan hutiloitu kasteella. Taivasten valtakunnan salaisuuksia tuntemaan pyrkijät saivat vuosikymmeniä, jopa koko miespolven ajan puhdistautua mestarin johdolla. Kaidan tien portti pysyi tarkasti suljettuna, kunnes oppilaan kaikki himot olivat ainiaaksi kuolleet.

Ei siis Jeesus laskenut leikkiä sanoessaan, että se tie on kaita ja portti ahdas, joka vie elämään.

Ne harvat, jotka olivat päässeet sisään „ahtaasta portista“, vasta olivat oikeutetut saamaan upotuskasteen. Vanhaan aikaan ei muusta kasteentavasta tiedettykään.

Matt. 28: 19:ssä ovat virallisen kristinopin päämiehet tehneet joko taitamattomuudessaan tai tahallaan julman virheen.

Se on pysytetty siinäkin käännöksessä, jonka Suomen seitsemäs yleinen kirkolliskokous 1913 hyväksyi toistaiseksi käytettäväksi. Tässä uudessa käännöksessä luetaan: „Menkää siis ja tehkää kaikki kansat opetuslapsikseni, kastamalla heidät Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.“

Virallinen kristillisyys tahtoo edelleenkin tehdä Jeesukselle oppilaita kastamalla. Siinä taas ollaan! Vasta-

syntyneitten lasten päitä kostutetaan vesitilkalla, ja tulos on se, että sellaisista lapsista on noin viiden minuutin kuluessa tullut taivasten valtakunnan salaisuuksien tuntijoita! Ei se kasteentoimitus kauan kestä.

*

Herranehtoollinen kuului ainoastaan Jeesuksen välittömille oppilaille niin kauan, kun he elivät kiinteässä ruumiissaan.

Kun Jeesus viimeistä kertaa oli oppilastensa kanssa aterialla, sanoi hän heille: „Niin usein, kun sen teette (nimittäin yhdessä istutte pöydässä aterioimassa), tehkää se minun muistokseni.“ Jeesus puhui nimenomaan oppilailleen eikä keillekään sivullisille. Kuinka olisivatkaan sivulliset voineet viettää mitään muistoateriaa, koska he eivät olleet milloinkaan olleet Jeesuksen kanssa aterioimassa? Asian selvittämiseksi voi ihan meidän aikana sattua samanluontoinen tapaus. Otaksutaan, että jonkin perheen omainen, joka on ollut kauan poissa kotimaastaan, tulee tapaamaan entisiä tuttaviaan. Hän viipyy esimerkiksi kuukauden päivät synnyinmaassaan. Viimeistä ateriaa ystäviensä kanssa samassa pöydässä syödessään hän sanoo: „Niin usein, kun te tässä pöydässä syötte ja juotte, muistakaa minuakin.“

Ihan sama oli Jeesuksen ja hänen oppilastensa keskinäinen suhde. He söivät tavallista, köyhille suotua ruokaa ja nauttivat palanpaineeksi tuoretta viinirypäleenmehua. Siinä aterioinnissa ei siis ollut minkäänmoista taikaa.

Mutta tämän aioonin (ajanjakson) päämies, josta Jeesus sanoo, että hänellä ei ole mitään tekemistä sen päämiehen eli johtajan kanssa, on hyvällä menestyksellä sotkenut Jeesuksen yksinkertaisen ja puhtaan opin.

Nyt on virallinen kristikansa luvattomasti anastanut Jeesuksen hänen oppilastensa kanssa nauttiman viimeisen, tavallisen aterian, muuttaen sen mitään merkitsemättömäksi.

Paavalin sanat 1 Kor. 23—29 näyttävät viittaavan rakkausaterioihin, joissa varakkaat nauttivat kotoaan tuomaansa ruokaa ja juomaa, köyhien ollessa nälissään. 29 säejaksossa sanoo Paavali: „Joka syö ja juo erottamatta Herran ruumista muusta, syö ja juo tuomiokseen.“

Paavali tahtoi siis huomauttaa, että „Jeesuksen ruumis

ja veri" oli erotettava tavallisesta ateriasta, koska ne kuuluivat mysterioihin.

Jeesus ei nimenomaan ollut säätänyt rakkausaterioita. Ensikristityt olivat ne omalla valtuudellaan asettaneet — turmioksi, kuten Paavalin sanoista näkyy. Pian ne lakkautettiinkin. Veikko Palomaa.

Painajaisen voittaja.

Hänen nimensä oli Aatami Pursuvainen. Tapasin hänet kirjoja kaupitellessani mehiläispesän hoitajana. Takerruimme pitkäksi aikaa juttusille. Hän kertoi, että häntä oli elämänsä ajan vaivannut kumma painajainen. Se ei ole tavallinen painajainen, joka tulee ihmisen päälle maatessa. Tämä on aivan toista, ja lääkäritkään eivät ole sille mitään mahtaneet.

— Selittävänä seikkana on se, mainitsi herra Pursuvainen, että noin neljä tai viisi sukupolvea takaperin olivat kaksi perhettä joutuneet riitaan keskenään. Ehkä molempienkin perheitten päämiehet olivat vanhoja tietäjiä, mutta ainakin toisen perheen päämies oli kuuluisa Lapin tietäjä. Ja hän oli kironnut vastustajansa kaikkine jälkeläisineen. Mahdollista niinollen on, jatkaa Pursuvainen, että tämä minua ahdistava painajainen on tuon muinaisen kiron aiheuttama. Se ei ole näkyväinen, mutta minä tiedän, milloin se alkaa lähestyä. Samalla minut valtaa kauhu. Kauhun vallassa minä tiedän tarkkaan, milloin se on tullut 200 metrin päähän. Silloin minun on pakko nousta sängystäni ylös. Istun hereillä, ja kauhu käy yhä kauheammaksi. Hiki virtaa kauttaaltaan ruumiistani. Pelkästä kauhusta en saa sanaa suustani, en voi ääntäkään päästää.

— Sepä merkillistä, sanon minä.

— Tein sitten sen huomion, puhuu Pursuvainen, että kun sain vähänkin ääntä suustani, niin se auttoi. Ajattelin silloin: kunpa saisin kysytyksi mikä hän on ja mitä hän tahtoo, niin ehkäpä se auttaisi enemmän. Ja niin päätin yrittää. Kun kauhu taas tuli, panin kaiken tarmoni liikkeelle, ja minä jotenkin onnistuinkin.

— No mitä se sanoi?

— Hirmuisella ivallisuudella se tuntui sanovan — sillä

se oli näkymätön —: „No kaikkea sitä kysytäänkin!“ Ja oli kuin se olisi ilkkuen lisännyt: „Olet aivan liian mitätön tietämään“.

— Onko se nyt lakannut?

— Se on ollut poissa kuusi vuotta. Mutta tiedättekö, jatkaa Pursuvainen, minussa itsessänikin on merkillisiä voimia. Paitsi sitä, että minä vaistomaisesti tiedän kuinka asiat ovat, on minussa jonkunlainen „Vanha Aatami“. Se on kuin piilossa, ja minä yleensä hallitsen sen — olen tyyni, iloinen ja rauhallinen, — mutta kaksi kertaa on se ottanut ohjakset käsiinsä. Ensi kerran tapahtui se nuorena paimenpoikana. Olin jotenkin erikoinen kuin toiset, m.m. en tupakoinut. Se harmitti toisia poikia. He liittyivät yhteen, päättivät opettaa minua muiden kaltaiseksi. Heitä oli kuusi, ja he ilmoittivat minulle jonain päivänä, että minun oli poltettava sikaari. Kun jyrkästi kieltäydyin, ryhtyivät he väkivaltaan. He riisuivat minut osittain ja panivat muurahaispesään istumaan. Siinä jonkun aikaa istuttuani aloin tuntea kummaa nousua sisässäni. Pyysin silloin: „päästäkää minut hyvällä!“ Mutta he nauroivat ja vastasivat: „Ei tule mitään, ennenkuin tupakoit“. Ja silloin se tapahtui. Syöksyin ylös ylivoimaisella raivolla, ja ties miksi sainkin vahvan kalikan käteeni, jolla aloin raivokkaana lyödä kiusaajiani. Neljä heistä kaatui heti tajuttomana maahan, kahden ennättäessä juosta pakoon. Sitten hyppäsin, muurahaisten ahdistamana, kylmään lähteeseen. Sain keuhkokuumeen, ja olin vähällä kuolla. Kaikki kuitenkin virkosimme.

— Olipa sekin, huomautan.

— Toinen kerta sattui sodassa. Kun maailmansota alkoi, olin aivan nuori, ja menin vapaaehtoisena rintamalle. Kohosin joukkueen johtajaksi. Kerran komennettiin muutamia komppanioita valehyökkäykseen, mutta eräs komppaniassani oleva juutalainen oli yllyttänyt miehistön tottelemattomuuteen minua, nuorta päällikköä kohtaan. Kun komensin syöksyyn, huomasin, että vain tuo juutalainen seurasi mukana. Komensin uudelleen. Sama tulos. Samoin kolmas kerta. Silloin sai minussa vallan tuo salaperäinen voima. Sieppasin pyssyn ensimäiseltä mieheltä, ja sen perällä aloin raivota miesten joukossa. Muutamia kaatui kenttään. Mutta pian huomasin, että komppania oli täydessä syöksyssä päin vihollista, ja se ennätti ensimäiseksi ryntäävien komppanioiden joukossa. Vihollisen tuli lakaisi joukkomme kuitenkin niin, että 200:sta miehestäni oli vain

25 jälellä. Ja he kertoivat ihmeissään, että minä, joka olin nuori, hilpeä ja leikillinen, olin kasvoiltani muuttunut niin hirmuisen näköiseksi, että he kaikki joutuivat kauhun valtaan ja alkoivat hurjina syöksynsä.

— Vai niin. Olitte siis maailmansodassa?

— Olin. Jälkeenpäin tutustuin teosofiaan, järkevämpään maailmankatsomukseen. Nyt hoitelen mehiläisiä. Sillä ymmärrän, että sota on suurta hulluutta, järjettömyyttä.

— Eikä suinkaan painajainenkaan enää tule, lisään minä. Sillä piru, niinkuin sanotaan, pelkää ihmisen ääntä. Pursuvainen puolestaan lisää, että mahdollisesti painajaiskirous loppuu häneen, ja että hän niinollen saa lunastaa suvun kirouksen. Sillä jälleensyntymiensä kuluessahan kirooja saattaa itse syntyä juuri tuohon kiroomaansa sukuun, jolloin, lisää Pursuvainen omituisesti hymyillen, hänen oma kirouksensa tulee häntä ilkkuen vastaan.

— Ajattelette sangen viisaasti, huomautan minä.

Ja Pursuvainen jatkaa:

— Mutta ihmiselle kuuluu myös, että hän oppii tekemään johtopäätöksiä yhdestä asiasta toisen asian auttamiseksi.

— Se on aivan oikein, huomautan minä.

Mutta Pursuvainen jatkaa, silmissä omituinen loisto:

— Miksi siis jättäisin sodassa mukanaolollani aiheuttamani kirouksen vasta seuraavissa ruumistuksissa lunastettavaksi? Sillä silloin se tulee koron kanssa. Sentähden olen nyt järjestänyt elämäni vaatimattomalle kannalle. Kiertelen opettamassa ihmisille mehiläishoitoa. Mutta se on vain kuin ulkonainen kuori, jossa esiinnyn. Varsinainen kannustava voimani on siinä, että saisin toimia sodan järjettömyyden paljastamiseksi. Se on oleva erehdykseni lunastuksen hinta.

— Mutta mitenkä luulette onnistuvanne? Miten toivotte saavanne ihmisten järjen hereille?

— Kertomalla omista kokemuksistani. Sillä kokemukseni sanoo myös, että elämän laki on paras turva. Ihminen saa ansionsa mukaan. Esim. juoksuhaudassa pelasti tuo salaperäinen sallimus minut useamman kerran kuolemasta Minut valtasi vastustamaton väsymys, ja minun oli pyydettävä tovereitani hetkeksi vartiopaikalleni, jotta saisin olla pitkälläni. Mutta samassa kun toinen astui paikalleni, lävisti kuula hänen päänsä, ja hän kaatui kuolleena han. Näin sattui useamman kerran. Ja toverini alkoivat-

kin pitää minua jonain suomalaisena noitana.

— Se on hyvin ymmärrettävää, huomautin minä.

— Mutta minäpä näen uuden johtopäätöksen tästä eteenpäin.

— Minkä johtopäätöksen?

— Johtopäätös on tämä: kun siis ihmisten elämä on sallimuksen kädessä, niin mitä me silloin aseilla ja sotajoukoilla teemme? Sehän on vain sallimuksen toiminnan häiritsemistä, pahan karman aiheuttamista.

— Minun täytyy myöntää, että Te, herra Pursuvainen, olette erittäin selväjärkinen johtopäätösten tekijä. Enkä ollenkaan ihmettele, jos olisittekin joku muinainen Lapin tietäjä.

— Mikähän lienen, tuumaa Pursuvainen, mutta yksi asian on selvä: minä t i e d ä n, että mitallilla on kaksi puolta.

— Ja ne ovat?

— Ensimäinen puoli on se että niinkuin minun luonteeni oleellisuus on ollut, etten ole peljännyt kaatua sodassa, en ole arkaillut hyökätä toisia ihmisiä tappamaan ja tapattamaan, samoin nyt, kun minun luonteeni oleellisessa puolessa on kääntynyt esille mitallin toinen puoli, en minä nyt myöskään pelkää kulkea ja kuolla aseettomana; jos niin on sallimus.

Tämän kuultuani nousen ylös, sydän täynnä kiitollisuutta ja kunnioitusta tuota miestä kohtaan. En voi muuta kuin sydämessäni siunata häntä. Puristan kädestä, toivotan hänelle rauhaa ja kestävyyttä.

Ja niin me erosimme. Tiellä mennessäni huomasin jupisevani näin: siinäpä oli yksi niitä henkisiä nuorukaisia, joille apostoli Johannes kirjoittaa: „Minä olen kirjoittanut teille, nuorukaiset, sillä te olette väkevät ja Jumalan sana pysyy teissä, ja te olette voittaneet paholaisen".

Sitä minä mennessäni jupisen. Ja minusta tuntuu, niinkuin ihmisyyden pörssissä olisi hiukan liikehtimistä. Se kohottaa toivoa rinnassani.

Ja kaiken sen on aiheuttanut Aatami Pursuvaisen voitto paholaisesta.

J. R. H.

Neuvoni.

Viikon työn jälkeen, vasta saadun kylvyn lampimät, hyväilevät väreet raukaisevat ja rauhoittavat. Heittäydyn nojatuoliin ja sanon ajatukseni ratsulle: nyt heitän ohjakset irti, päästän sinut vapauteen, kiidä, kiidä niin kauaksi kuin siipesi kantaa, läpi eletyn elämän, menneisyyteen. Mene, mene niin pitkälle kuin suinkin pääset, palaa sitten takaisin, hiljaa, varovasti, ota mukaasi kaikki mitä matkalla tapaat vanhoja tuttuja, älä unohda ketään, tahdon vielä kerran heidän kanssaan iloita ja surra.

Kas niin, siellä he nyt tulevat, lapsuuteni armaat leikkitoverit. Nyt me leikimme taas kerran yhdessä, olemme piilosilla, lyömme palloa, juoksemme parisilla, niin ja sitte olemme talosilla. Vielä muistelemme senkin, mitä tahdoimme olla, kun tulemme suuriksi, aikaihmisiksi. Onko toiveemme toteentunut? Ei, elämä on ollut kylliksi kova jokaiselle murskatakseen lapsuuden unelmat.

Ah, nyt tulee toisia, lapsuuden leikkikentät ja toverit vaihtuvat. Terve teille te nuoruuteni huimapäiset ystävät. Teidänkin kanssanne tahdon uudistaa vanhan tuttavuuden, nauraa, juoda viiniä, tanssia, suudella ja hyväillä. Koska taas tavattiin, niin riemuitaan, eletään uudestaan tuo lemmen ja hurman aika. Mutta mitä näen, ettekö tahdo? Näytätte kaikki niin toisenlaisilta. Miksi ette naura, laula ja tanssi kuten ennen? Olette väsyneitä, sairaaloisen kalpeita, ilottomia, silmäinne kirkas loiste on sammunut. Oletteko kyllästyneet kaikkeen tuohon iloiseen elämään?

— Iloiseen, ei se ole koskaan sitä ollutkaan, se oli vaan naamioitua iloa, sen taakse oli kätketty kärsimys ja suru. Nautinnon maljan pohjassa hekuma muuttui myrkyllisiksi käärmeiksi ja viini polttavaksi tuleksi. Käärmeet sairautena raatelevat ruumistamme, jäytävät elinvoimaamme. Viini tulena polttaa sielussamme, syyttäen narrimaisuudestamme, kun luulimme aistimien huumaa todelliseksi iloksi ja onneksi. Ole iloinen, että jätit tuon valhe-elämän ja seurامme, ennenkuin se oli myöhäistä, mutta sano mitä meidän on tehtävä pelastuaksemme?

En osaa muuta neuvoa antaa, koska itse olette huomanneet valhe-elämänne turmiollisuuden, kuin että jätätte sen ja iloisesti kannatte tekojenne seuraukset Vielä voitte mennä toverienne luo ja varoittaa heitäkin, koettaen heitäkin saada näkemään elämäinsä erheet. Huutakaa heille

sydämmienne pohjasta: katsokaa, te leikitte tulella, tanssitte avoimen hautanne partaalla! Ehkä joku kuulee huutonne ja pelastuu, siinä on ilo ja palkka työstänne. Sillä tavalla kärsimyksenne vähitellen muuttuvat riemuksi.

I. K.

Etsijän mietteitä.

Ihminen etsii totuutta, etsii siksi kunnes hän jonkun jyväsen löytää, ja näin tehdessään yhä uusia löytöjä tuntee hän velvollisuudekseen jakaa niistä toisillekin. Mutta silloin nousee ristiriita, sillä onko ihminen heti noiden löytöjensä perusteella valmis julkiseen toimintaan? Sanotaan, että mestarius alkaa kodista ja niin ollen on jokainen oikeutettu ja velvollinenkin sanomaan mielipiteensä, milloin se vaan tulee kysymykseen, ettei tulisi panneeksi kynttiläänsä vakan alle; mutta milloin on ihminen oikeutettu julkiseen toimintaan, ettei hän olisi „niitä, joita minä en ole lähettänyt“? Ihmisten itsensä ja toisten ihmisten asettamia opettajia meillä on yllin kyllin, mutta missä on se rajapyykki, milloin ihminen on siihen henkisessä kasvussaan valmis? Hebrealaiskirjeessä sanotaan: „eikä kukaan saa sitä arvoa ottamalla sitä itse itselleen, vaan Jumalan kutsumana“ j.n.e. ja niin tulemme siihen, että ihminen on valmis lähetystehtäväänsä vasta kun hän on kuollut pois kaikesta itsekkyydestään (itseydestään) ja Lähettiläs on ottanut hänessä asuntonsa.

*

Kuolevainen ihminen voi vastata ainoastaan yhdestä päivästä kerrallaan (eikä aina sitäkään) ja sentään on hän valmis luomaan uusia perustuksia ja luo niitä kestämättömälle persoonalliselle pohjalle, eikä muista, että aina pysyväinen kulmakivi on Jeesus Kristus.

*

Kun maalaisolojen yksinäisyydessä tässä taannoin rupesin pohtimaan jonkinlaisen „aatteellisen kodin“ mahdollisuutta, sen tarpeellisuutta ja suotavuutta, tulin sellaiseen johtopäätökseen, että aatteellinen koti, jos se ollenkaan ni-

meänsä vastaisi, olisi siis henkisesti virkeä ilmapiirinsä puolesta, ehkä pienempi tai suurempi keskuskin, ja tulisi semmoisenaan kokoamaan tiedonhaluista ja uteliastakin joukkoa suojiinsa, ja silloin sillä olisi pieni vaara muuttua vaikkapa jonkinlaiseksi „uutistoimistoksi“, jonne voidaan tulla aikaa kuluttamaan ja tietoja saamaan ja silloin se palvelisi verrattain alhaisia ja turhia päämääriä. Sitten on yksi asia vielä kyseenalainen, nim. onko oikein, että me ihmiset järjestämme kaikenlaisia liittoja ja koteja, solmiamme suhteita ja siteitä aivan omatahtoisen tavalla, kysymättä ollenkaan, mitä tuskaa ja kärsimystä ne tuottavat sille Elämän Hengelle, joka on kaiken takana?

Muuten en voi kotikäsitteeseen oikein yhdistää mitään ryhmiä, se on joko yksinäisen ahertelijan työpaja tai ahjo, josta työn ja mietiskelyn tulokset sinkoavat maailmalle, tai sitten se on yksinkertaisesti perheenjäsenten tyyssijana. Sellaisiin tuloksiin päädyin siinä kysymyksessä.

A. S.

Kysymyksiä ja vastauksia.

430 Kys. N. P. Ihmisellähän on karmallisia velvollisuuksia kanssaihmisiään kohtaan. Eikö ihminen tee väärin, jos hän vetäytyy erakoksi, maailmasta syrjään?

Vastaus. Riippuu motiivista. Ken lähtee velvollisuuksiaan pakoon, tekee väärin. Mutta esim. nuori ihminen, jolla ei vielä ole perhevelvollisuuksia,. voi valita erakkoelämän, jos sillä paremmin uskoo palvelevansa ihmiskuntaa ja ihmisyyttä. Vanhassa Indiassa oli jokaisen ihmisen velvollisuus vanhoina päivinään vetäytyä metsään valmistuakseen korkeampaa elämää varten. Meidän päivinämme on etelä-buddhalaisessa kirkossa, varsinkin Siamissa, tapana, että jokainen nuorukainen lähtee luostariin muutamaksi vuodeksi edes, ellei koko iäkseen. Jos maailman elämä vetää häntä puoleensa, ei hän ole luostariin sidottu, vaan lähtee vapaana takaisin „elämään“, kiitollisena siitä ylevästä ja sielua rauhoittavasta kasvatuksesta, minkä hän luostarissa on saanut osakseen. Länsimailla yleensä kallistumme siihen näkökantaan, että tie Jumalan luo käy yksinomaan ihmiskunnalle omistetun epäitsekkään ja uutteran työn kautta, mutta usein unohdamme, että työ vaatii oppia ja valmistusta ja että korkein työ myös edellyttää korkeinta oppia, joka saavutetaan vain hiljaisessa mietiskelyssä ja yksinäisessä askeesissa.

Kirjeitä toimitukselle.

Palomaan pula.

Arvoisa Ruusu-Ristin toimitus. Pyydän ystävällisesti tilaa seuraavalle:

Allekirjoittanutta näyttää uhkaavan Aleksis Kiven kohtalo. Pari kolme vuotta sitten ilmoitettiin minulle Viipurissa toimivasta kustannusosakeyhtiö Tietäjästä, että sillä on arkullinen minun käsikirjoituksiani. Samalla huomautettiin: „Me emme tee niillä mitään." Minä kirjoitin liikkeelle: „Älkää vaan niitä hukatko, koska ne vähintäin viidenkymmenen vuoden kuluttua minun kuolemastani kaikki painetaan."

Olen ihmetellyt tuota lakonista lausuntoa. Senjälkeen en ole mainitulta liikkeeltä saanut mitään tietoa.

Arvioni mukaan on mainitun liikkeen hallussa 50—60 minun käsikirjoitustani. Ne ovat omaisuutena joutuneet sinne siten, että kirjailija Pekka Ervast aikoinaan luovutti Teosofisen Kirjakaupan ja Kustannusliikkeen Kustannusosakeyhtiö Tietäjälle.[1])

Minusta on käsittämätöntä, että mainittu viipurilainen kustannusliike ei ole julkaissut ainoatakaan käsikirjoitustani. 8—10 vuotta ovat käsikirjoitukseni „maanneet" Viipurissa. Tokko on yhtäkään käsikirjoituskääröäni edes avattu? Mitä moinen hiljaisuus merkinnee?[2])

Mainitsen tässä vaan muutaman teokseni, joita on lähes sata kappaletta.

Nämä näytteeksi mainitsemani teokset ovat:

Filosofia Pelastajana, Sielunelämä ja Henkimaailma, Sisäinen Tieto ja Salakoulu, Maailmansodan Sielullis-henkiset Syyt (arviotta 250 sivua painettuna. En ole mihinkään muitten lähteeseen turvautunut tässä enkä missään muussakaan), Rakkauden Filosofia, Elämän Yöpuoli, Ihmiskunnan Tulevaisuus, Omantunnon Synty ja Kehitys, ynnä muita, ynnä muita.

Ainoa minun kirjojeni kustantaja on ollut kirjailija Pekka Ervast. Siunaan häntä. Mutta nyt ei hänellä ole enää kustannusliikettä.

Näyttää todellakin siltä, että minua vanhoilla päivilläni odottaa Aleksis Kiven kohtalo. Nyt on hänelle pystytetty muistopatsaskin. Kelpaamattomiksi julistettiin hänen kirjoituksensa hänen kiinteässä ruumiissa eläessään. Hän ei kirjoittanut filosofisia teoksia. Kevyttä kirjallisuutta hän kansalle valmisti. Siitä vieläkin „suuri yleisö„ nauttii.

Olen polkuhinnasta myynyt käsikirjoitukseni, mutta koska en saa enää kenenkään laskuun kirjoittaa, olen pulassa.

Maailma ylistää köyhiä kirjailijoita vasta vuosikymmenien kuluttua heidän kuolemastaan.

Minä en milloinkaan välittäisi ylistyksestä, kunhan vaan saisin mitä yksinkertaisimman ruokani ja ruumista verhoavat vaatteet.

---

[1]) Jotkut yksityiset ovat myös voineet lahjoittaa minulta tilaamansa käsikirjoitukset sinne.

[2]) Eiköhän yksinkertaisesti pääomien puute? P. E.

Veikko Palomaa, Jurva.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: lokakuun 14 p:nä *Ansat ja valheet*, 21 p:nä *Tolstoin pelastusoppi* ja 28 p:nä *Tolstoin oppi ja okkultinen kokemus*, johon loppui tämän syksyn Tolstoi-sarja; marraskuun 4 p:nä oli esitelmän aiheena *Usko ja kuolema.*

Ruusu-Risti-kongressi pidetään Helsingissä joulukuun 30 ja 31 p:nä 1928 ja tammikuun 1 p:nä 1929. Ensimäinen kokous on avoin kaikille Ruusu-Ristin jäsenille, toinen ja kolmas looshien jäsenille. Kokoukset pidetään Kulmakoululla, Konstantinink. 33.

Tuonelan tuville muutti lokakuussa vanha helsinkiläinen teosofi ja Ruusu-Ristin jäsen, entinen käsityönopettajatar Helmi Helle, jonka hiljainen ja vaatimaton, mutta samalla iloinen ja selväpiirteinen persoonallisuus oli voittanut hänelle lukuisan ystäväpiirin. Hänen sairaaloinen ruumiinsa teki kuoleman hänelle tervetulleeksi, ja toisella puolella Helmi Helle suuresti iloitsee terveestä ja elinvoimaisesta käyttövälineestään, joka ei aseta esteitä elämälle, työlle ja harrastuksille.

Helsingin Ruusu-Risti-ryhmä piti ensimäisen kokouksensa tänä syksynä lokakuun 28 p:nä Kulmakoululla, Konstantinink. 33. Ohjelmassa oli kuorolaulua, yksinlaulua (Piippa Heliö), lausuntoa (Bertha Lindberg), esitelmä kesäkursseista Jyväskylässä (Hilja Kettunen), pianonsoittoa (Väinö Lahti) ja keskustelua (P. E:n alustama). Yhdessä vietetty ilta oli virkistävä ja päätettiin kokoontua seuraavan kerran marraskuun 25 p:nä k:lo 7 i. p. samassa paikassa.

Jyväskylän Ruusu-Rististä kirjoitetaan meille, että Jussi Pohjanmies on perustanut ison kuoron, nimeltään Matineakuoro, johon heti ilmoittautui 46 osanottajaa. Sen tarkoituksena on avustaa matineoissa ja käydä laulutervehdyksellä sairaaloissa, kunnalliskodeissa y. m. Jyväskylän R. R:n työ herättää toiveita kauniista tulevaisuudesta; mieliala on vapautunut ja iloinen, täynnä uutta uskoa ja luottamusta.

Tampereen Ruusu-Risti on alkanut entistä vilkkaammin toimintansa, kokoontuu kaksi kertaa kuussa ja toivoo saavansa uusia jäseniä piakkoin, kirjoitetaan meille.

„Ruusu-Ristin juuri tullut lokakuun numero oli verraton; siinä oli runsaasti hengen aarretta", kirjoitti meille Veikko Palomaa Jurvalta.

Ruusu-Risti-työntekijämme J. R. Hannula kertoo kesänaikaisesta työstään: Mainitsen vaan lyhyeen, että olen kirjoja kaupitellen pyöräillyt noin 70 pitäjässä Pohjanlahden rantamilla, Savossa ja Karjalassa. Samalla olen valmistanut uutta kirjaa, joka sisältää jonkunlaista ruusu-ristiläisen elämänfilosofiaa. — Ja ettäkö mitä muuta kuuluu? No, kiipesin kerran kahden järven välissä pitkälti ja korkealle kohoavan kallioharjanteen vierelle ajatellen: „Täytyypä tässä joskus oikein istua ja elää järviharjanteisen Suomen tunnelmassa." Ja siinä istuissani ja ihaillessani oli kuin kuuluisi kuiske: „On tämä sentään toista kuin — Galileassa." Tietysti minä olen lapsena lukenut Bibliaa, mutta sitä en tällä kertaa ajatellut. Tunsin vaan tuota kummaa Suomi—Galilean tuntua. Nousin, kiiruhdin jälleen matkalle. Kuin jossain pyhässä paikassa pistäytyneenä. — Kerran istuin eräässä sisäjärven laivassa, katsellen iltapäivä-auringon valossa ohikiitäviä ulapoita ja saaria. Sanon kuin automaattisesti: „On tämä maa — ihana." Kestävyyttä vain laulamaan, kun missä miestä tarvitaan. —

Kerran tulen ajatelleeksi ihmisten moninaista ruhjoutumista. Niitähän nyt ruhjoutuu ja ruhjoutuu. Huomaan katselevani omia jalkojani ja sanovani: „Mitähän jos joku luu, vaikka jalkaterän luu, tässä nyt katkeaisi?" Pysähdyn mietteissäni ja huomaan sanovani: „Mutta mitä järkeä siinä olisi? Sillä olisihan kuitenkin ryhdyttävä kasvattamaan katkennutta luuta jälleen ehjäksi. On niinollen järkevämpää antaa luitten olla ehjänä." Ja lisään: „Niinpä pysyköötkin luut ehjinä!" Seuraavana päivänä ajaessani alamaata kuormitetulla pyörällä, on kuin mikä vimma vääntäisi pyörääni yli maantien kivikköön, jonne paiskaudun sopivanlaisella ryminällä. Ja vaikka se matka kesti vain sekuntien verran, ennätin kuitenkin ajatella: „Jaa-a, tuonne sitä nyt mennään!" Ennätettyäni kivikköön pitkälleni huomasin olevani hämmästyksen vallassa ja sanovani: „Tällaisia töytäyksiä ei kannattaisi olla kovin useasti." Kompuroin ylös, tunnen säärissäni kovaa jomotusta. Hyppelen maantiellä sivellen sääriäni ja huomaan sanovani: „Luut ovat ehjät." Eteenpäin ajellessani filosofeerailin näin: „Turhaa on ihmisten ruhjoa ja kolhia toinen toisiaan, niin syntisten kuin hurskaittenkin." Ja itseeni kääntyen jatkan: „Kunhan et sinä kolhi toisia, niin on ainakin jonkunlainen mahdollisuus, että omatkin luusi säästyvät työtä varten." — Seuraavalla viikolla selaillen erästä julkaisua, jolloin katseeni kiintyy erääseen kuvaan, jonka alla muistaakseni luen: „Hän suojelee heitä vaaroissakin." On kesäistä iltahämyä, ajelen erittäin mäkisellä tiellä. Ja eikös vaan: lasketan jälleen kivikkoiseen maantienojaan! Pyöräni pysähtyy, en kaadu, mutta tunnen voimakkaan töytäyksen altapäin. „Joko taas!" ajattelen. Tarkastan pyörääni ja huomaan, että takapyörän vanne on mutkalla sisään päin. Silmiini häämöittää punertava sisäkumi. Avaan nopeasti venttiilin, lasken ilman pois. Kysyn itsekseni: „Mutta miksi ei sisäkumi räjähtänyt?" Samalla otan kiven kumpaankin käteeni ja alan takoa vannetta suoraksi. Alan epäillä, josko tästä kalua tulee. Silloin on kuin pyörä puolestaan puhuisi: „Hakkaa vaan!" Ja kun se on vanha ja uskollinen pyörä, niin minä luotan sen huomautukseen. Otan jälleen kiven kumpaankin kouraani ja alan mätkiä, kunnes vanne on jotakuinkin entisellään. Ajattelen taas: „Niin, vanhan liiton henki se on ihmisten ruhjomisen kannalla, mutta yrittääkö se valaista järkeä? Mutta tämä pyörä? Kas, sekin osaa järkeä valaista." — Se pyörä onkin uskollisesti palvellut 15 vuotta. Mutta nyt se jo toisinaan haastelee: „Hanki auto, hanki auto!" Minä vastaan: „Milläs minä —?" Ja pyörä lisää: „Rohkea rokan syö!" Mutta jatkaa sitten kuin hiljempää: „Ensi keväänä on pantava takapyörään uusi vanne." Ajattelen silloin, ehkä hiukan pettyneenä: „Mutta auto —?" „Siltä varalta, siltä varalta", lisää pyörä. Ja on kuin me molemmat hiukan hymyilisimme. Sitten sanomme, näin syksyn tullen, minä ja se pyörä: „Näkemiin, keväällä tavataan." Aikansa kullakin. Nyt alkavat syys- ja talvityöt.

Indialaisesta vapaasta koulusta kirjoittaa Rafael Ronimus meille: Jo vuonna 1901 perusti meilläkin tunnettu intialainen runoilija Rabindranath Tagore — hän on yksi Nobel-palkinnon saajia! — oman vapaan koulun, „Visva Bharatin", Santiniketaniin, joka sijaitsee Britt. Intiassa. Seuraavassa tahdomme hiukan selostaa tämän syvämietteisen ja silti myös käytännöllisen kirjailijan omiin kokemuksiin perustuvia kasvatusaatteita.

Tagorea ei koulunkäynti huvittanut, sillä jo 13-vuotiaana lakkasi hän käymästä koulua: koulupakon kiusallisuus oli hänestä sietämätön!

Koulunkäynti oli hänelle täydellinen rasitus ja piina, ja myöhemmin selvisi hänelle, että tuo johtui vallitsevan kasvatusjärjestelmän luonnottomasta painosta. Hän teki sen varsin oikean huomion, että lapsi elämänsä tärkeimpänä ajankohtana siirretään ikäänkuin johonkin kasvatustehtaaseen, mistä puuttuu elämää, väriä ja missä se on eristettynä kaikesta muusta luonnosta ja elämästä. Päästyään juuri tajuamaan elämän jumalallisen lahjan, kytketään lapsi kylmien, valkoisten seinien vankilaan. Tämän saa aikaan mahti, jota kuriksi nimitetään ja joka kuolettaa lapsen sielun herkkyyden, sielun, joka aina on liikkeessä levottomana ja innokkaana, saadakseen tietonsa pääasiallisesti luontoäidiltään. Lapsen täytyy istua tuolla liikkumattomana, kuten museon katseltavat esineet, samalla kuin opetusta jaetaan ylhäältä päin paiskaten, kuni jäärakeet kohtaavat kukkasia. Tuota puristusta vastaan kapinoi jo nuorena Tagoren herkkä sielu, ja niin jäi hän pois koulusta vanhempainsa suureksi kauhuksi.

Myöhemmin selvisi hänelle, että lapsen ympärillä täytyy olla sellaisia luonnonesineitä, joilla on oma kasvattava arvonsa. Lapsen sielun täytyy saada syöstä kaikkeen, mitä elämässä ilmenee, ja hämmästyä siitä. Jokainen uusi päivä kiinnittää silloin hänen tarkkaavaisuuttaan elämän uusiin tosiasioihin. Tämä on parhain opetusmenetelmä lapsille. Mutta koulussa sensijaan kullekin viikon päivälle ja tunnille kuuluu tarkoin määrätty kirja, jota konemaisesti käsitellään. Siten ei lapsen mieltä kiihoteta sellaisilla tarpeellisilla tilapäisyllätyksillä, joita luonto tarjoaa.

Tagore on sijoittanut koulunsa luonnon helmaan, jota hän rakastaa. Hän kokoaa tavallisesti lapsensa ja oppilaansa jonkun tuuhean puun varjoon ja opettaa heille kaikkea, mitä vain kykenee. Hän leikkii heidän kanssaan, esitelmöi heille kansansa ikivanhoista kertomarunoista ja laulaa heille omia laulujaan. Samalla tutustuttaa hän heitä luontoon ja sen salaisuuksiin ja ympäristön vapaaseen henkeen.

Luodakseen täyskulttuurista elämää kutsui hän kaupungista huomattuja taiteilijoita vapaaseen kouluunsa. Taiteilijat saivat elää koulussa ja vapaasti luoda teoksiaan. Poikain ja tyttöjen tuli seurata heidän työtään halunsa ja taipumuksiensa mukaan. Aivan samoin menetteli hän myös luodessaan omia teoksiaan. Hän sepitti lauluja ja runoja ja kutsui opettajat ympärilleen lukemaan ja laulamaan. Myös lapset saivat olla läsnä kuuntelemassa runoja ja lauluja, jotka tuoreeltaan pulppuilivat runoilijan sydämestä. Näin syntyi elävä yhteistyö, josta lapset pääsivät omistamaan jotain elämää edistävää, kehittävää ja jalostavaa.

Noin päilyy Tagoren vapaan koulun yllä taivaan avoin kauneus ja eri vuoden ajat vierivät väriensä koko loistossa oppilaiden ja opettajien silmien editse. Koulussa järjestetään myös vuodenaikain juhlia, joihin luonto itse lähettää kutsun.

Koululapset auttavat naapureita ja tahtovat olla kosketuksessa ympäristön elämän kanssa. Heillä on oma vapaa kasvu- ja leikkipaikkansa, mikä on heille suureksi onneksi ja riemuksi. Koulussa pyritään myös siihen korkeaan vapauteen, missä ei ole rotu- tahi kansallisennakkoluuloja, vaan missä viihtyy myötätunto koko ihmiskuntaa kohtaan. Todellakin seurattava esimerkki!

Tagore koettaa suojella lapsiaan sellaisilta huonoilta menettelytavoilta, jotka ilmenevät kansallisten ennakkoluulojen täyttämissä historian ja maantiedon oppikirjoissa, jotka aiheuttavat lapsissa henkistä tylstymistä, katkeruutta, vihaa ja kaunaa muita rotuja vastaan. Ja

kun Tagoren vapaan koulun yhtenä päämääränä on pysyä ulkopuolella rotujen, on hän kutsunut kouluunsa myös huomattavia kykyjä lännestä. Ja niin painaa ihmisrotujen eheyttämisen jalo ja ylevä ihanne korkean leimansa Tagoren vapaaseen kouluun.

Henry Ford, maailman rikkain mies ja tuhansien nuorukaisten sankari-ihanne, uskoo lujasti karmaan ja jälleensyntymiseen. Äskeisessä haastattelussa hän sanoi, että jälleensyntyminen on kaiken tiedon perusolemus. „Mikä sai Teidät omaksumaan uskon jälleensyntymiseen?" kysyi haastattelija. „Omaksuin jälleensyntymisopin kahdenkymmenen kuuden vuoden ikäisenä", vastasi Ford. „Aatteen sain eräästä Orlando Smithin kirjasta. Ennenkuin keksin tämän teorian, olin rauhaton ja tyytymätön — ilman kompassia, niin sanoakseni. Uskonto ei tarjonnut mitään asiallista — en ainakaan osannut sitä löytää. Ei työkään voinut antaa minulle täyttä tyydytystä. Työ on turhaa, ellemme saa käyttää hyödyksemme toisessa elämässä sitä kokemusta, jonka toisessa saavutamme. Keksittyäni jälleensyntymisen olin kuin löytänyt yleismaailmallisen suunnitelman. Ymmärsin, että minulla olikin tilaisuutta viimeistellä aatteitani. Aika ei enää ollut rajoitettu. En enää ollut kellonviisarein orja. Oli aikaa suunnitella ja luoda. Jälleensyntymisen löytäminen sai mieleni rauhoittumaan. Olin nyt asettunut paikoilleni. Tunsin, että elämän mysteriossa vallitsi järjestys ja edistys. En enää muualta etsinyt elämän ongelman ratkaisua. Jos säilytätte muistiinpanon tästä keskustelusta, kirjoittakaa se niin, että se rauhoittaa ihmisten mieliä. Tahtoisin toisillekin välittää sitä tyyneyttä, jonka pitkälle ulottuva näköala elämästä antaa meille."

Reformatorn, organ för kropps- och själshälsa, on lähettänyt meille tämän vuoden kesänumeronsa, jonka sisältö on läpeensä kaunis ja arvokas. Sen sisällyksestä panemme erittäin merkille Gutten (Soldanin) runosikermän H e l g a s y m b o l e r, joka on syntynyt korkean inspiratsionin puhtaasta lähteestä ja epäilemättä voisi saada soiton soimaan jonkun säveltäjämme sielussa. Aikakauslehden toimittajana on Emilie Finne, ja ilmestyy se neljä kertaa vuodessa. Sen tilaushinta on Smk. 14: — vuodessa, ja toimituksen osoite on Purmo, Nordanå.

Minä uskon — on nimeltä Erkki Melartinin äsken julkaisema aforismi-kokoelma. Kirjan lukee ahneella jännityksellä ja riemukkaalla hyväksymisellä, välistä hymyillen, välistä heltyen. Tekijän kotijumalien joukosta kaipasimme kuitenkin H. P. B:n, sillä teosofiset kirjat tuskin kuuluvat niiden joukkoon, joita yleensä luetaan.

Kiusausten koulussa, P. E:n viimesyksyinen esitelmäsarja, joka käsitteli elämän moninaisia kokeita ja läksyjä, ilmestyy jouluksi Mystican julkaisemana.

Ihmisen ravitsemus, Toivo Uuskallion uusi kirja, on henkevästi ja hauskasti kirjoitettu puolustus ei ainoastaan kasvisruoan, vaan vieläpä keittämättömän kasvisruoan eli „elollisen ravintotalouden" puolesta. Kirja on tehossaan kuin kiellettyä lukemista niille, jotka eivät halua tosi teossa hiukan „parantaa elämäänsä."

Uusia kirjoja lähettää Suomen Teosofinen Seura kiitettävällä ahkeruudella maailmaan. Äsken on ilmestynyt Ernest Woodin kirja S e i t s e m ä n s ä d e t t ä, engl. suom. J. T., ja Krishnamurtin O n n e n v a l t a k u n t a, suom. H. J.

Ensi vuoden tilauslista jaetaan tämän numeron mukana kaikille tilaajille.

VAPAAMUURARI

RUUSU-RISTI-LEHDEN LOOSHI-OSASTO

1 vsk. MARRASKUU 1928 N:o 9

Veljen kirjeitä.

Työ.

Vapaamuurariveli, edeltäjämme, Viisaat, sanovat: „Tehkää työtä, veljet, tehkää työtä". Ihmettelemme ehkä sellaista puhetta, sillä uurastammehan me joka hetki „hiki otsassa" hankkiaksemme itsellemme „jokapäiväisen leipämme" ja onhan tämä aivan luonnollista, aivan välttämätöntä, niin ettei siihen enää kehoitusta tuntuisi tarvittavan. — Veli, „näkyväistä" leipää ei tässä tarkoitetakaan, sillä taistelu olemassaolon edestä tässä fyysillisessä maailmassa ei olekaan elävää elämää, ei vielä ole työtä sanan todellisessa merkityksessä. — Niin, veli, sinä, joka pyrit henkiseen elämään ja taivaallisten asioiden tietoon, tiedä, että tähänkin vaaditaan — työtä. Henkistä viisautta saat vain siinä määrin, kuin teet työtä.

Kysynet: minkälaista on siis tämä työ, mitä minun siis on tehtävä? Luenhan pyhiä kirjoja, olen mielessäni harras ja hurskas, uskon, että Jumala, joka johtaa kaikkien kohtaloita, hyvyydessään myös katsoo minunkin puoleen, mitä siis vielä vaaditaan? — Veli, kuule, — ajattelet tässä vain oman sielusi autuutta ja työskentelet sen puolesta, mutta — Viisaat tietävät, ettet tällä paljoakaan voita. Sentähden he, kehoittaessaan sinua työhön, toivovat ja vaativat, että pyrkisit työskentelemään ihmisveljiesi puolesta. Sinun tulee työskennellä muiden puolesta niin kiihkeästi, niin hartaasti, että kokonaan unohdat itsesi. Katso, tässä työtavassa piilee syvä salaisuus, jonka jonakin päivänä ilolla saat oppia tuntemaan.

Kun nyt tämän kuulet, innostut ja haluat yhdellä ainoalla iskulla parantaa maailman. Tahdot tehdä jonkun sankarityön, mutta pian huomaatkin, ettei voimasi vielä ole kyllin suuri sankaritöiden suorittamiseen. Eikä tämä olekaan oikea tapa, millä alottaa. Sinun on lähdettävä juuri siltä paikalta, missä olet, alettava juuri siitä, mitä parhail-

laan olet tekemässä ja oltava „uskollinen vähässä", niin, uskollinen pienimpään saakka. Sillä, uskollisuus on — mittana.

Vapaamuurariveli, jos siis olet saanut suorittaaksesi tehtävän, joka „ei missään näy", eikä kuulu, niin älä kadota rohkeuttasi, jos joku ohikulkija huomauttaisi siitä, että teet niin vähän, tai että tehtävä on niin vähäpätöinen. Ole sinä vain uskollinen ja pane työhösi koko kykysi, koko sielusi ja koko voimasi. Sillä sekin työ on tehtävä ja on yhtä tärkeä kuin suurempi työ. Elleivät pienoiskohdat ole hyvin tehtyjä, ei kokonaisuudestakaan tule hyvää. Katsele Jumalan töitä luonnossa ja huomaa, kuinka tarkasti ne joka pienoiskohdassa ovat suoritetut. — Ja jos sinulle annettaisiinkin suurempi tehtävä, niin iloitse siitä, että edellytyksesi ovat riittäneet tähän luottamustyöhön, mutta muista aina, että tässäkin on uskollisuus — mittana.

Jos siten nöyrästi ja rakkaudella täytät tehtäväsi ja tajuat, että se vähäpätöisyydessäänkin täydentää jotain kohtaa siinä temppelissä, joka rakennetaan ihmiskunnan hyväksi, niin silloin suoritat hyvää vapaamuurari-työtä ja Mestarin siunaus vuotaa itsesi ja työsi ylle.

Tämä, veljeni, on henkistä työtä, tämä on — elämää.

. . .

Alkemistin mysterio.

Kaikki salatieteentutkijat ovat kuulleet puhuttavan alkemisteistä, mutta harvat tuntevat tarkemmin näitä merkillisiä keskiajan ihmisiä, jotka peittivät sieluelämän vaiheet kemiallisiin vertauskuviin. Aikana, jolloin jokainen harhaoppinen poltettiin roviolla tai kidutettiin kuoliaaksi, työskentelivät nämä tutkijat hiljaisuudessa maanalaisissa luolissa ja kellareissa päästäkseen selville luonnon salaisuuksista, joiden tutkimisen uskonto ankarasti kielsi. Kuvatkaamme vanhaa alkemistia, joka tutkii luonnon salaisuuksia. Näemme hänet salaisessa laboratoriossaan koetinkauhojen, putkien ja tislaimien joukossa. Hänen ympärillään on joukottain vanhojen kirjailijain teoksia. Hän on luonnontutkija ja on uhrannut vuosia, ehkäpä elämiä, tämän rakastamansa työn hyväksi. Hänen hiuksensa ovat jo kauan sitten ijästä harmaantuneet.

Pienen lamppunsa valossa lukee hän hitaasti ja vaivaloisesti outoja vertauskuvia edessään olevilta sivuilta. Hänen ajatuksensa keskittyvät yhteen ainoaan asiaan, viisasten kiven löytämiseen. Käytettävissään olevista kemiallisista aineksista ja niiden yhdistelmistä, jotka hän tarkalleen tuntee, koettaa hän sulatusuuninsa ääressä muuttaa alemmat metallit filosofin jaloksi kullaksi. Vihdoin löytää hän avaimen ja lahjoittaa maailmalle filosofin kullan, kuolemattoman kiven salaisuuden. Suola, rikki ja elohopea ovat hänen arvoituksensa ratkaisu. Niistä tekee hän viisasten kiven, niistä sekoittaa elämän nesteen, niiden voimalla muuttaa hän alemmat metallit kullaksi. Maailma nauraa hänelle, mutta hän jatkaa edelleen hiljaisuudessa, saaden todella aikaan kaikki ne merkilliset asiat, joita maailma pitää mahdottomina.

Pitkien työvuosien jälkeen ottaa hän lamppunsa ja häviää tuntemattomaan. Kukaan ei tiedä, mitä hän on tehnyt, eikä tunne hänen keksintöjään, mutta hän tutkii yhä edelleen pienen lamppunsa valossa maailmankaikkeuden mysterioita. Vaikka alkemisti viidennentoista vuosisadan loppupuolella vielä olikin käsittämättömän salaisuuden verhoama, niin ruvettiin hänelle jo kahdennenkymmenennen vuosisadan alussa antamaan oikeutettua arvoa, sillä maailma alkaa jo ymmärtää niitä totuuksia, joita hän tunsi ja ihailemaan sitä tietoa, joita hän pitkien vuosien työllä oli itselleen voittanut.

Ihminen on ollut alkemisti siitä saakka, jolloin hän itsetietoisesti alkoi nousta ylöspäin henkisyyteen ja jolloin hänen kauan salassa uinuneet voimansa alkoivat julistaa hänen inhimillistä voimaansa. Kokemukset ovat niitä elämän kemiallisia aineita, joiden avulla filosofi kokeilee. Luonto on suuri kirja, jonka salaisuuksia hän koettaa ymmärtää sen oman ihmeellisen vertauskuvakielen avulla. Hänen oma henkinen liekkinsä on lamppu, jonka valossa hän lukee ja jota ilman kirjan sivut eivät hänelle mitään selittäisi. Oma ruumis on sulatusuuni, jossa hän valmistaa viisasten kiveä, tunteet ja aistimet ovat koeputkia ja tuliliekki lampun sydämessä on elävöittävä voima. Suola, elohopea ja rikki ovat ne ainekset, joista hänen voimansa on kokoonpantu. Muinaisten filosofien mukaan edusti suola aineellista maata, rikki oli henkinen tuli ja elohopea oli välittäjä ikäänkuin kreikkalaisten siivekäs Hermes. Sen väri on purppura, punaisen ja sinisen, ruumista edustavan punaisen ja henkeä edustavan sinisen sekoitus.

Alkemisti tietää, että hän itse on viisasten kivi ja että tästä kivestä tulee timantinkaltainen, kun suola ja rikki (henki ja ruumis) yhdistetään elohopean, älyn siteen avulla. Ihminen on älyn ruumistunut periaate samoin kuin eläin on tunteen ruumistuma. Ihmisellä on toinen jalka taivaissa, toinen maan päällä. Hänen korkeampi olemuksensa kohoaa taivaan piireihin, mutta alempi puoli sitoo hänet maahan. Filosofi valmistaa salaista kiveään virittämällä ruumiinsa ja henkensä sopusointuun. Elämän koettelemukset muodostelevat kiveä ja hiovat sitä, kunnes se heijastaa valoa miljoonista eri särmistä. Lopullinen saavutus on viisasten kivi.

Elämän neste on samoin henkinen tuli, oikeastaan polttoaine, joka tätä tulta ylläpitää ja huonommat metallit muutetaan kullaksi, kun alemman itsen huonot ainekset muutetaan henkiseksi kullaksi. Tämän hän saa aikaan oppimalla ja rakastamalla. Täten valmistaa hän omassa itsessään maailman kadonnutta panaceaa, parannuskeinoa tuskia vastaan. Alempien metallien muuttamista kullaksi voidaan pitää aivan kirjaimellisena totuutena, sillä sama kemiallinen yhtymä, joka aiheuttaa henkistä kultaa, aikaansaa myöskin fyysillistä. Tiedetään, että muinaiset alkemistit todella muuttivat lyijyä y. m. alempia metalleja kalliimmiksi. Tämä onnistui siitä syystä, että kaikki olevainen sisältää osasen kaikkea muuta. Jokainen hiekkajyvänen, jokainen vesipisara sisältää jonkun verran jokaista maailmankaikkeuden ainetta. Sentähden ei alkemisti koettanut tehdä mitään tyhjästä, vaan muunteli ja muodosteli sitä, mikä jo oli olemassa ja kuten salatieteilijä ymmärtää, olikin tämä ainoa mahdollinen menettelytapa.

Tyhjästä ei voida mitään luoda. Ihminen sisältää itsessään mahdollisuuksina kaiken ja kuten alkemisti metalleinensa, niin työskentelee jokainen ihminen niillä aineilla, mitä hänessä on. Elävä viisasten kivi on todella ihana katsella. Se loistaa totisesti kuin hohtava opaali miljoonin eri värivivahduksin, vaihdellen aina kantajan mielen mukaan. Se muuttumisprosessi, jonka aikana henkinen tuli nousee puhdistusuunin kautta, säteilee ruumiista kultaisena ja sinisenä ihanana sieluvaippana.

Vapaamuurarien vertauskuvien joukossa tapaamme viisihaaraisen tähden, jonka keskessä on kaksi yhdistettyä kättä. Tämä vertauskuva selittää viisaiden kiven salaisuuden. Yhdistyneet kädet esittävät sopusointuista ihmistä, jossa ylempi ja alempi olemuspuoli jo työskentelevät yhdessä

kaikinpuoliseksi menestykseksi toisiaan auttaakseen eikä kilpaillakseen keskenään. Viisihaarainen tähti on tästä yhteistyöstä syntynyt sieluruumis. Se on elävä viisasten kivi, loistavampi mitään maallista jalokiveä. Siitä valuvat elämän virrat, joista raamatussa puhutaan. Se on aamutähti, joka julistaa mestaruutta ja niiden saavutuksia, jotka seuraavat muinaisten alkemistien jälkiä.

Oppilaan on hyvä tietää, että elämän alkemiassa esiintyvät luonnollisessa järjestyksessä kaikki ne edistyksen eri asteet, joista mainitaan alkemistien kirjoissa, kunnes lopuksi aurinko ja kuu yhtyvät hermeettiseen avioliittoon, joka itse asiassa kuvaa ruumiin ja hengen avioliittoa yhteisen kehityksen aikaansaamiseksi. Me olemme niitä kuluneitten vuosisatojen alkemisteja, jotka salassa olemme jatkaneet sielumme tutkimusta. Meillä on nyt paljon enemmän mahdollisuuksia, sillä saatamme nyt lausua mielipiteemme julki ilman sen suurempaa personallista vaaraa. Näin on nykyajan alkemistillä etuja, joita ei hänen muinaiselle veljelleen suotu. Vilkasliikkeisessä kadunkulmassa näkee hän joka päivä luonnonvoimilla tehtyjen kokeilujen tuloksia. Hän näkee metalleja sulatettavan ja elämän jokapäiväistä kirjaa lukemalla saattaa hän vertailuja tekemällä oppia jumalallisuutta. Elämän kokemusten tulessa karaistaan hänen henkensä terästä Ikäänkuin kuu eläinradassa sulattaa itseensä elämän tapahtumat, niin ihmisen toivomukset ja halut lyövät muottiin sielun voimat. Kokemukset muuttuvat jaloiksi sielunominaisuuksiksi, kun hänessä aukeaa silmä, joka opettaa hänet lukemaan yksinkertaisinta kaikista kirjoista, jokapäiväisen elämän kirjaa.

Nykyajan alkemisti ei opiskele salaisissa kellareissa ja holveissa, vaan jatkaessaan työtään huomaa muurien kasvavan hänen ympärilleen, kuten entisajan mestarille, sillä hän on maailmassa, mutta ei ole maailmasta. Hänen jatkaessaan yhä edelleen heikkenee toisten ihmisten tiedoista saatu valo, ulkopuolinen apu vähenee, kunnes hän lopulta seisoo yksinään pimeydessä. Silloin on aika hänen käyttää omaa lamppuansa ja ne kokemukset, joita hän tähän saakka on tehnyt, tulevat olemaan hänen ainoita oppaitaan. Hänen täytyy kehittämällään elämännesteellä täyttää oma lamppunsa, henkisen tajuntansa lamppu. Pitäen sitä päänsä päällä täytyy hänen astua tuntemattomaan, jossa hän, siinä tapauksessa, että hän on ollut hyvä ja uskollinen palvelija, saa oppia jumalallista alkemiaa. Nyt ovat koeputket ja

sulatinkauhat olleet hänen työkalujaan, silloin tutkii hän maailmoja ja palloja ja hiljaisena katsojana saa hän oppia maailmankaikkeuden suurelta alkemistilta korkeinta alkemiaa: elämän luomista, muodon ylläpitämistä sekä maailmojen rakentamista.

Manly P. Hall.

Templi.

On temppelissä valo hämärtävä
ja kynttilät on pimeet pylväitten,
on ovi suljettu ja sinertävä
kuin uhrisavu katto ylhäinen,
urkujen ääni alkaa hiljaisena
ja paisuu oven avauksehen,
on miekka paljas yllä kynnyksen
ja valkoparvi lausuu tunnuksen.

Pian täyttyy templi, ovi kiinni painuu
ja urut vaikenevat hetkisen,
työ alkaa kaunis, laatuansa ainuu,
ja virsi nousee kautta holvien,
yö saapuu, valot syttyy, sammuu taas,
vaikenee virsi, templi tyhjenee —
käyn kotiani kohti miettien,
vien temppelistä pyhän arkehen.

Nellie Kalm.

Mitä H.P.B. sanoo vapaamuurariudesta.

Poimintoja Isis Unveiled'istä.

(Jatk.)

On erehdystä väittää, että järjestöstä vasta myöhemmin tuli katolisuutta vastustava. Sellainen se oli alusta alkaen

ja punainen risti valkoisella vaipalla järjestön pukuna oli sama merkki kuin vihityillä kaikissa muissa maissa. Se viittasi kompassin neljään ilmansuuntaan ja oli maailmankaikkeuden vertauskuva. Kun veljeskunta myöhemmin muutettiin looshiksi, täytyi temppeliherrojen vainoa välttääkseen suorittaa seremoniansa suurimmassa salaisuudessa, tavallisesti kapitulin hallissa, vielä useammin metsässä eristetyissä luolissa ja maalaistaloissa, jotavastoin jumalanpalveluksen julkiset menot suoritettiin järjestölle kuuluvissa kappeleissa.

Vaikkakin ne syytökset, joita Philip IV teki järjestöä vastaan suurimmaksi osaksi olivat häpeällisen vääriä, niin piti kuitenkin pääasiallisin syytös ehdottomasti paikkansa kirkon näkökannalta katsoen, syytös kerettiläisyydestä. Nykyajan temppeliherrat, jotka tarkasti perustuvat raamatun oppiin, voivat tuskin väittää polveutuneensa veljistä, jotka eivät uskoneet Kristukseen jumalihmisenä tai maailman vapahtajana, jotka kielsivät hänen syntymisensä ihmeen samoinkuin hänen omat ihmetyönsä; jotka eivät uskoneet transsubstantiationiin, pyhimyksiin, pyhiinjäännöksiin, kiirastuleen j. n. e. Jeesus Kristus oli heidän mielestään väärä profeetta, mutta ihminen Jeesus oli veli. He pitivät Johannes Kastajaa patronuksenaan, mutta eivät koskaan katselleet häntä siinä valossa, jossa hän esiintyy raamatussa. He kunnioittivat alkemian oppeja, astrologiaa, magiaa, kabbalistisia talismaneja sekä tunnustivat itämaalaisten johtajiensa salaisia oppeja. „Viime vuosisadalla“, sanoo Findel, „jolloin vapaamuurarius väärin piti itseään temppeliherrojen tyttärenä, koetettiin kaikin tavoin todistaa temppeliherrat viattomiksi. . . . Tätä tarkoitusta varten sepitettiin ei ainoastaan taruja ja muistiinpanemattomia tapahtumia, vaan koetettiin parhaan mukaan tukahduttaa totuus. Temppeliherrojen muurari-ihailijat ostivat kaikki Moldenwaherin julkaisemat oikeusjuttua koskevat asiapaperit, koska ne todistivat järjestön rikollisuutta.“

Tämä rikollisuus käsitti heidän kerettiläisyytensä suhteessa roomalais-katolilaiseen kirkkoon. Todelliset veljet kärsivät häpeällisen kuoleman, jota vastoin se arvoton järjestö, joka astui heidän kenkiinsä ehdottomasti tuli jesuiittajärjestön haarautumaksi jääden viimeksimainittujen välittömän holhouksen alaiseksi. Harrassydämisten, kunniallisten muurarien tulisi kauhulla kieltäytyä kaikesta yhteydestä heidän kanssaan tai heistä polveutumisen halusta.

Jerusalemin P. Johanneksen Ritarit, kirjoittaa kommendööri Gourdin, joita toisinaan nimitetään Hospitaaliritariksi tai Maltaritareiksi eivät olleet vapaamuurareita. Päinvastoin näyttävät he olleen vihamielisiä vapaamuurareita kohtaan, sillä vuonna 1740 Maltan järjestön Suurmestari aiheutti Paavi Clemens XII pullan julkaisemisen mainitulla saarella ja kielsi vapaamuurarien kokoukset. Tällöin monet ritarit ja monet kansalaiset jättivät saaren. Ja vuonna 1741 vainosi inkvisitsioni Maltan saarella olevia vapaamuurareita. Suur-Mestari kielsi vakavien rangaistusten uhalla heidän kokouksensa ja kuusi ritaria ajettiin maanpakoon saarelta syytettyinä kokouksiin osaaottamisesta. Itse asiassa ei heillä, päinvastoin kuin temppeliherroilla ollut minkäänlaista salaista vastaanottoa. Reghellini sanoo, että hänen oli mahdoton saada käsiinsä Maltalaisritarien salaista rituaalin kappaletta. Syy on selvä, — sellaista ei ollut.

Ja kuitenkin käsittää Amerikan temppeliherrain järjestö kolme astetta: I, Punaisen Ristin Ritari, II, Temppeliritari, sekä III Maltan ritari. Se tuotiin Ranskasta Yhdys-Valtoihin vuonna 1808 ja ensimmäinen Julkinen Suur-Leiri kokoontui kesäkuun 20 p:nä 1816, kuvernööri De Witt Clinton, New Yorkista, Suur-Mestarina.

Tästä jesuiittojen perinnöstä tuskin lienee syytä kehuskella. Jos temppeliherrat tahtovat todistaa alkuperänsä, täytyy heidän tehdä valinta polveutumisen välillä „kerettiläisistä", anti-kristillisistä, kabbalistisista, alkuperäisistä temppeliherroista tai tunnustaa yhteytensä jesuiittojen kanssa ristiinnauliten tupsu-mattonsa ultra-katolilaisuuden lavalle. Muuten jäävät heidän väitteensä perustaa vaille.

Niin mahdottomalta näyttää kirkollisen vale-temppeliherrajärjestön alkuunpanijoiden, jotka Ranskassa Dupuyn mukaan olivat Stuartien kannattajia, välttyä joutumasta jesuiittajärjestön haarautumiksi yleisön mielessä, ettemme hämmästy nähdessämme nimettömän kirjailijan, jota oikeudella epäiltiin Clermontin Jesuiitta-Collegiumin jäseneksi vuonna 1751 julkaisevan Brysselissä selostuksen temppeliherrain oikeusjutusta. Tässä teoksessa hän, hajanaisissa, silvotuissa huomautuksissa, lisäyksissä sekä muistiinpanoissa esittää syytöksen temppeliherrain kerettiläisyyttä vastaan vääräksi, riistäen täten heiltä tärkeimmän pohjan siihen kunnioitukseen ja ihailuun, jonka nämä varhaiset vapaa-ajattelijat ja marttyyrit olivat voittaneet osakseen.

Tämä viimeinen vale-järjestö perustettiin Parisissa marraskuun 4 pnä 1804 sepitetyn konstitutsionin nojalla ja siitä asti on se tartuttanut todellista muurariutta, kuten korkeimmat muurarit itse ovat kertoneet meille. La Charte de transmission (Tabula aurea Larmenii) esittää tällaisen äärimmäisen vanhemmuuden ulkonaisen todistuksen niin, että Gregorius tunnustaa, että vaikkakin kaikki muut järjestön Parisilaisen aarteiston pyhäinjäännökset eivät olisi vaimentaneet hänen epäilyksiään heidän polveutumisestaan, niin tämän charterin näkeminen olisi ensimmäisellä silmäyksellä saanut hänet vakuutetuksi. Tämän valheellisen järjestön ensimmäinen Suur-Mestari oli parisilainen lääkäri, Tri Fabre-Palaprat, joka käytti nimeä Bernard Raymond.

Kreivi Ramsay, eräs jesuiitta, koettti ensimmäisenä saada temppeliherrat yhdistetyiksi maltalaisritareihin. Sentähden luemme hänen kynästään seuraavaa:

„Meidän esi-isämme ristiretkeilijät, jotka olivat kokoontuneet pyhään maahan koko kristikunnasta, tahtoivat yhdistää yhdeksi kaikkia kansakuntia käsittäväksi veljeskunnaksi, sillä yhteenliitettyinä, sydämenä ja sieluna, voisivat he ajan mukana luoda yhden ainoan älyllisen kansan.“

Tämän tähden koetettiin yhdistää temppeliherrat Pyhän Johanneksen Ritareihin ja viimeksimainitut liittyivät muurariammattikuntaan „Johanneksen muurarien“ nimisenä.

Vuonna 1745 tapaamme Sceau Rompu'sta sentähden seuraavan mitä häikäilemättömimmän ja vilpillisimmän väitteen, joka on Loyolan poikien arvoinen: „Looshit olivat pyhitetyt P. Johannekselle, koska Muurari-ritarit Palestiinan pyhässä sodassa liittyivät P. Johanneksen ritareihin.“

Vuonna 1743 perustettiin Lyonissa Kadosh-aste (niin ainakin Thory kirjoittaa) ja se on temppeliherrojen kosto. Tästä huomaamme Findelin sanovan, että „temppeli-ritarien järjestö oli hävitetty 1311 ja tällä ajalla heidän oli pakko hakea turvaa, koska monen maltalaisritarin pannaan julistuksen jälkeen 1740 vapaamuurareiksi syytettynä, ei ollut enää mahdollista pitää yhteyttä P. Jokanneksen ritarien tai Maltan ritarien kanssa, jotka silloin olivat valtansa kukkuloilla „paavin suojeluksen alaisina.“

(Jatk.)

Meksikon Rosenkreuziläinen.

(Jatk.)

Kiihtyneenä kuljeskeli rouva Auguste Reimann, Bernhardin äitipuoli edestakaisin suuressa ruokailuhuoneessa. Hänen kasvonsa olivat synkät ja kaksi syvää ryppyä kohosi nenänjuuresta korkealle otsaan.

Pelästyneenä seisahtui hän suuren pöytäkellon eteen, kun tämä alkoi lyödä neljää. Hän katsahti viisaria. Niin, todella, kello oli neljä, eikä hänen poikansa vielä ollut palannut. Kuitenkaan ei opisto kestänyt kuin kello kahteen. Hänen miehensä, kutomatehtaan omistaja, joksi hän isänsä kuoleman jälkeen oli tullut, katsoi välinpitämättömänä vaimoonsa. Hän hautoi mielessään raskaita ajatuksia, joista hänen vaimonsa ei mitään tiennyt.

Hänen avioliittoaan toisen vaimonsa kanssa ei tosin voinut sanoa onnettomaksi, kuitekin puuttui hänen kodistaan paljon sellaista, joka olisi sen tehnyt miellyttäväksi. Hänen vaimollaan ei ollut kykyä levittää lämpöä kotiinsa.

Reimannin ensimmäinen vaimo oli kuollut heidän poikansa syntyessä. Vuotta myöhemmin oli hän vienyt Augusten, nykyisen vaimonsa, alttarille. Bernhard ei siis tuntenut muuta äitiä kuin tämän. Ja Reimannin oli myönnettävä, että hänen vaimonsa rakasti poikaa kuin omaa lastaan. Hänestä ei mikään ollut niin kiusallista, kuin muistutus siitä, että hän vain oli äitipuoli.

Tänään näytti hänen vaimonsa tavallista hermostuneemmalta. Kiihtyneenä sanoi tämä äkkiä:

„En ensinkään ymmärrä, mitä se nulikka ajattelee, kun uhraa parhaan aikansa Ilselle. Juuri nyt, kun hän opiskelee ja aikoo valmistua silmälääkäriksi, tulisi hänen käyttää aikansa paremmin. Kuinka sinä saatoitkaan hyväksyä hänen vetelehtimistään Hampurissa viime viikolla? Käy lopuksi niin, että hän saa reput tutkinnossa, — ja kaikki tämä tuon sokean tähden."

Puolison vaietessa, jatkoi hän:

„Hyvä Jumala. Eihän hän enää ole lapsi. Hän on kohta kahdenkymmenen vuoden ikäinen. Ja ahkeruutta vaaditaan aina, jos jotain kunnollista tahtoo saada aikaan alalla. jonka hän — tietysti taas Ilsen mieliksi — on valinnut. Hän hautoo mielessään sitä kiintoajatusta, että hän voisi parantaa hänet sokeudestaan, saattaa hänet vielä näkeväksi."

Reimann naurahti huvitettuna.

„Oletko jo taas tavallisessa aineessassi? En tiedä koskaan mitä sanoa, kun alat jutella Ilsestä ja Benhardista. Anna toki asioiden kulkea omia teitään. Kaikkihan tapahtuu kuitenkin aivan toisin, kuin luullaan. Jätä vihdoinkin poika rauhaan."

Sitten naurahti hän taas itsekseen.

„Niin, sinä naurat tietysti aina, kun minä sanon jotain, naurat kaikelle, mitä poika tekee, sensijaan että vihdoinkin kävisit tarmokkaasti käsiksi ja lopettaisit hänen haaveilunsa tuon kerjäläisjoukon kanssa."

„Ketä sinä tarkoitat kerjäläisjoukolla, Auguste", — kysyi Reimann vakavan näköisenä. „Et suinkaan rouva Kersteniä?"

„Juuri häntä tarkoitan", vastasi rouva Reimann kiivaasti.

„Auguste! Häpeäisit käyttää tuollaista kieltä. Sinähän tiedät, että he ovat työskennelleet koko ikänsä meidän puolestamme ja jos ei heillä sen suurempaa omaisuutta ole, niin on se ensi sijassa minun syytäni. Tulen tuota rouvaa aina puolustamaan, muista se. Muuten, niin eivät he niin köyhiä olekaan. Hänen veljensä Meksikosta, joka häntä aina on tukenut, on nykyään täällä ja sanotaan, että rouva Kertsen ja Ilse ovat hänen ainoita perillisiään. Suon sen mielelläni tuolle sokealle tyttöselle. He ovatkin vain sinun silmissäsi köyhiä. Muut ihmiset pitävät heitä hyvinvoipina."

„No, jos kaikki ihmiset olisivat hyvinvoipia siksi, että heillä on rikas veli, niin mentäisiin toki liian pitkälle. Siinä tapauksessahan voisi armollinen rouva jo pukeutua pitsivaatteisiin", sanoi hän ivallisesti.

„Auguste, pyydän, jätä rouva Kersten leikistä."

Rouva Reimann naurahti taas ivallisesti ja jatkoi:

„En ymmärrä miksi aina taistelet tuon rouvan puolesta."

„En taistele rouvan puolesta, oikaisen vain sen, minkä sinä esität väärin", jatkoi mies rauhallisena.

„Vai niin. No — sitten kai minä erehdyn siinäkin, että Bernhard käyttää jokaisen vapaahetkensä juostakseen Ilsen luo?"

„Anna hänen sitten herran nimessä tehdä se. Hänhän opettaa lasta."

„Opettaa? Lasta? Todellako? — Minua naurattaa. Opetusta lapselle, joka on — no — kuinka vanha hän onkaan? Seitsemän- tai kahdeksantoista ikäinen. Niin onhan toki aikakin, että hän jotain oppisi. Mutta — kuinka kauan hän on häntä opettanutkaan? Kai yhtä kauan kuin hänellä on ikää?" ivaili hän ilkeämielisesti edelleen.

„Sekoitat leikkivuodet kouluvuosiin," huomautti mies.

„Ja sinä sekoitat koululapset nuorukaisiin. Kumpaisetkaan eivät enää ole lapsia ja lapsista tulee täysikasvuisia."

„Mitä se merkitsee", sanoi Reimann kiivastuen.

„Se merkitsee sitä, että hän hänet lopulta nai."

„Lopeta nyt jo. Tietäähän Bernhard, että Ilse on sokea ja että tulevaisuus vaatii häneltä muuta. Hänen täytyy joskus hankkia itselleen varakas ja kaunis vaimo".

Mies oli lausunut tämän huomautuksen vain vihdoinkin päästäkseen vaimostaan rauhaan. Mutta tämä ei vieläkään halunnut vaieta, vaan jatkoi: „Itse asiassa eivät nuo ihmiset meihin kuulu."

„Eipä niinkään, mutta sinä lienet unohtanut, että ennen kun minä tunsin sinut ja ennenkun rouva Kersten meni naimisiin, olitte te läheisiä ystäviä. Vastahan minä hänen, ainoa ystävättäresi kautta opin sinut tuntemaan. Ja elimmehän sovussa vielä hänen onnettoman lapsensa ensimmäisinä elinvuosina aina hänen valitettavasti liian aikaiseen kuolleen puolisonsa kuolemaan asti."

„Oi, anna sinä kuolleitten olla rauhassa", huudahti hänen vaimonsa.

„Teen sen. Heillä ei ole mitään tekemistä sinun huonojen tuuliesi kanssa", jatkoi Reimann katkerasti. - „Mutta kaiken tuon olet unohtanut. Minä iloitsen Bernhardista, joka ei kevytmielisesti ole jättänyt lapsuutensa leikkitoveria, kuten useimmat nuorukaiset, jotka eivät kyllin nopeaan ennätä herääviä sielujaan liassa ryvettää. Juuri siitä kiitän häntä. Ja onpa vieläkin kiitettävämpää, että hän uhraa vapaan aikansa onnettomalle, jonka yön hän ehkä valaisee elämänsä valosäteillä. Olen usein kuullut, kuinka tuo mitään aavistamaton lapsukainen, kun hän tuskin vielä pysyi jaloillaan, huudahti ilosta kuullessaan Bernhardin äänen ja olen nähnyt, kuinka hän väsymättä piteli kätösiään ojennettuina, että Bernhard saisi ne täyttää hiekalla.

Juuri nämä ensimmäiset leikit ovat sitoneet lapset sydämellisillä ystävyyden siteillä tähän asti. Muusta ei ole kysymystä, ja kaikki muu on turhaa luuloa."

Lausuessaan nämä sanat astui hän hiukan pyylevän, kiihtyneen vaimonsa ohitse ja sulki oven jälkeensä. Ulkopuolella sytytti hän sikaarinsa, painoi panamahatun päähänsä ja valmistui menemään tehtaaseen, kun joku pitkin harppauksin juoksi portaita ylös, syöksi käytävään ja huudahti: „Jumalan rauha, isä."

„Hyvää päivää poikaseni. Ajattelinkin juuri, että sinä se olet. Pian harppaat portaat jo yhdellä hyppäyksellä", sanoi isä nauraen. Hänen sydämensä paisui riemusta katsellessaan poikansa raikkaita kasvoja ja harmaansinisiä silmiä, joista avoin, luja tahto loisti häntä vastaan. „Tuo tiesi, mitä hän tahtoi! Sellainen luonne kulkee määräperäisesti tietään nuoruudestaan huolimatta", ajatteli hän. Hän luotti suuresti poikaansa.

„Pusketko ahkerasti", kysyi hän ohikulkiessaan.

„Tottakai, muuten ei tohtorinarvo putoa syliini. Jotain on sen puolesta tehtäväkin. Mutta eihän se minusta niin vaikeata olekaan."

„Silloinhan hyvin käy. Näkemiin siis, poikaseni."

„Näkemiin, isä."

Ovi sulkeutui.

Bernhard meni miellyttävää hyvinvointia osoittavaan huoneeseensa. Kun hän avasi oven, virtasi kirkas auringonvalo häntä vastaan. Raskas, viheriä nahkatuoli, joka väriltään ja vivahduksiltaan tarkasti sopeutui kirjakaappiin ja muuhun sisustukseen, loisti tässä valaistuksessa melkein kultaisena. — Seinillä oli kauan sitten kuolleitten mestarien kuparipiirroksia. Viheriät silkkiset ikkunaverhot olivat syrjään vedetyt, niin että melkein saattoi kosketella ulkopuolella kukkivien lehmuksien oksia. Niiden voimakas, huumaava tuoksu täytti huoneen. —

Benhard sulki ikkunan ja veti ikkunaverhot puoleksi kiinni. Hän rakasti hämärää. Sytytettyään savukkeen ojentautui hän pitkäkseen leposohvalle väsyneenä pitkästä yötyöstä ja vaipui pian rauhalliseen virkistävään uneen.

Hän ei kauan levännyt, ennenkun hän taas heräsi heikkoon rapinaan. Nopeasti hypähti hän jaloilleen. Hän näki äitinsä seisovan kirjoituspöydän ääressä Ilsen valokuva kädessään. Merkillistä, kuta kauemmin hän kuvaa katseli, sitä poistyöntävämmiksi tulivat hänen kasvonsa. Hänessä kasvoi kalvava mustasukkaisuus, jota hän turhaan koetti hallita.

„Oi, anteeksi äiti, luulin sinun menneen teekutsuille salaneuvoksettaren, rouva Wilckensin luo. Sanoit eilen illalla aikovasi mennä sinne. Olen kovin pahoillani, etten tullut sinua tervehtimään."

Näin puhuessaan suuteli hän nöyrästi äitinsä kättä.

Tämä rypisti kulmakarvojaan ja sanoi laskiessaan valokuvan paikoilleen:

„Kunnioitus unohtuu usein, kun äidit vanhenevat ja poika kypsyy nuorukaiseksi."

„Äiti. Mistä olet saanut syytä tuollaiseen moitteeseen", kysyi Bernhard pahoillaan. Silmät suurina tarkasteli hän äitiään. Hän pelästyi havaitessaan äitipuolensa synkän ilmeen. Oliko hän sairas tai — mikä oli tähän syynä?

„Minun mielestäni sopivat nuorten tyttöjen kuvat hyvin huonosti opiskeluhuoneeseen", sanoi äiti moittien.

„Tarkoitatko Ilse Kersteniä?“

„Kyllä, tietysti. En ymmärrä, minkätähden tuo kuva on keskellä kirjoituspöytääsi. Luonnollisesti se vie ajatuksesi syrjään opiskelusta, suorastaan häiritsee.“

„Aivan päinvastoin, äiti rakas. Se juuri kannustaa minua.“

„Tämäkö kuva? Tuo sokea? Mitä ihmettä?“ Kysymyksensä tulivat kiivaina.

„Hyvin mahdollista, etten toista onnetonta kohtaan tuntisi yhtä syvää sääliä, tai pikemmin veljesrakkautta, kuin häntä kohtaan, jota jo kapalolapsena puutarhassa nelivuotiaana kantelin sylissäni. Oi, kuinka ylpeä olinkaan, kun rouva Kersten ja sinä sallitte sen minulle ja sitten, kun opetin häntä juoksemaan, tuo typyttäminen . . .“

„Ihailen muistiasi,“ keskeytti rouva Reimann terävästi. „Sehän kuuluu jo menneisyyteen.“

„Tietysti. Tahdoin sillä vain huomauttaa, että Ilse ja minä olemme kasvaneet kuin sisarukset. Hän on sitäpaitsi hyvin lahjakas tyttö. Hän on musikaalinen tavalla, jota voisi sanoa aivan ihmeelliseksi. Vaikeimmat sävellykset soittaa hän kuulon mukaan. Kuulisit vain kerran hänen soittavan Chopinin Surumarssia tai Hääkulkuetta Lohengrinistä tai muuta Wagnerin musiikkia, niin varmasti sinäkin häntä ihailisit. Samoin soittaa hän dresdeniläisen säveltäjä Büttnerin viimeisiä teoksia melkein yhtä hyvin kuin Martha Fischbach, joka kuitenkin on tunnettu taiteilija. Kuinka hän sokeana tähän kykenee, on minulle tosi arvoitus. Toisinaan soittaa hän myöskin omia sävellyksiään, niin täydellisen kauniita, että aivan hämmästyy. Tämä muistuttaa minulle muuten mieleen tunnetun suuren musiikkimedion, Mr Shepardin, joka soittaa pianolla mitä ihaninta musiikkia haltioitumistilassa. — Paitsi tätä on Ilsellä myöskin aivan kieltämättömät maalarin lahjat.“

„Älä kuitenkaan pidä minua niin yksinkertaisena, että sitä uskoisin“, vastasi äiti täynnä kiukkua.

„Ei, ei, äiti, se on todellla täyttä totta.“

„Jos myöntäisinkin, että hän saattaa kuulon mukaan soittaa, niin en kuitenkaan missään tapauksessa usko, että hän maalaa. Ilsehän on sokea“, jatkoi äiti vastustellen.

„Hän sanoi minulle kerran kysyessäni selitystä tähän: „Te tarvitsette aina silmiänne saadaksenne jotain aikaan. Minulle on Jumala antanut sisäisen katseen, sielun silmän.“

„Sitä en ymmärrä“, keskeytti rouva Reimann kiivaasti. „Mitä on sisäinen katse?“

Bernhardin kasvoilla väreili hymy hänen vastatessaan:

„Äiti. Maan ja taivaan välillä on paljon sellaista, mistä eivät oppineet saata uneksiakaan.“

„Senkin tiedän. Se on kaunis laastari, millä okkultistit tai spiritistit peittävät tietojensa aukot.“

Taaskin hymyili Bernhard, mutta ei ennättänyt vastata, sillä hänen äitinsä jatkoi:

„Nuo kai ovat mielipiteitä, joita Rasmussen Hampurissa sinuun istutti. Hänhän kuuluu olevan mitä suurin petkuttaja. No niin, oletpa löytänyt todella hauskan okkultisen mestarin.“

„Ei, tuo on väärä syytös. Nuo asiat tunnen jo entuudestaan. Juuri Ilsen kautta, joka näyttää minusta olevan aivan harvinainen medio, olen päässyt lähemmäksi tätä tiedettä. Jo viime vuonna tilasin Du Prelin, kuuluisimman spiritistisen filosofin teoksia, samoin Crookes'in kirjoituksia, sitten Aksakowin, joka, varsinkin „Animismus und Spiri-

tismus"-nimisessä teoksessaan aineellistuneiden henkien avulla helposti todistaa vääriksi entisaikaiset selitykset mystillisistä ilmiöistä ja osoittaa, että nämä mystilliset ilmiöt suurimmaksi osaksi ovat selitettävissä vain ulkopuolella ruumiin toimivien, siis kuolleitten henkien kautta. Ja sitten tuo suuri näkijä. Andrew Jackson Davis, joka jo kukaties kuinka kauan edeltäpäin ennusti maailmansodan ja Kant, Hegel, Schopenhauer, Fiedler, jotka aivan erikoisesti työskentelivät tällä alalla, — kaikki nämä ovat johtaneet minut lähemmäksi toista maailmaa ja opettaneet minut tunnustamaan luonnollisiksi ne mystilliset asiat, jotka toisille ovat selittämättömiä."

Rouva Reimann näytti ivalliselta.

„He ovat saaneet sinusta hyvän oppilaan, joka sokeasti uskoo, mitä ei näe. Minä uskon vain sitä, mitä näen."

„Suo anteeksi, äiti, sinä olet yksi niiden monien joukossa, joista Jeesus sanoo: „Ellette näe tunnusmerkkejä ja ihmeitä, niin ette usko." Mutta minä olen nähnyt ja olen kuullut ihmeitä, en vain nykyään Rasmussenin luona, vaan jo aikaisemmin Ilsen kautta. Anna minun kertoa: Hän oli silloin vielä lapsi. Oli iltahämärä. Rouva Kersten oli tuonut meille huvimajaan vilvoittavaa keittoa. Hän aikoi uudelleen poistua hakeakseen leivoksia, kun Ilse äkkiä huudahti kauhistuneena:

„Auttakaa. Pelastakaa. Hyvä Jumala, kuulkaa kuinka ihmiset huutavat. Laiva uppoaa, — tuo suuri, ylväs, kaunis laiva. Kaikki juoksevat keulaan. Oi, mikä valitus. Laiva häviää. Jäävuori jakaa sen kahtia. Näen sen selvästi. Oi, kuinka äidit huutavat."

Rouva Kersten juoksi apuun ja piteli käsivarsillaan Ilseä, joka oli pyörtynyt. Vähän ajan kuluttua oli hän taas ennalleen ja söi keittonsa ikäänkuin ei mitään olisi tapahtunut. Hän ei itse ollenkaan muistanut, mitä oli nähnyt.

Viikkoa myöhemmin luettiin kaikissa sanomalehdissä Titanicin kauheasta onnettomuudesta, jonka Ilse jo kaikkine pienoisseikkoineen oli nähnyt."

Rouva Reiman kuunteli jännittyneenä hänen poikansa jatkaessa:

„Toisen kerran — olimme silloin jo kumpaisetkin yli 15 vuoden ikäisiä — talutin häntä Tiergarteniin kävelemään. Myrskyn viileyttä oli ilmassa. Hän tunsi itsensä vähän väsyneeksi, jonkatähden vein hänet penkille, suuren pyökkipuun alle. Kaukaa kuulin lähenevän ukonilman pauhinan ja ennenkun aavistimmekaan puhkesi rajuilma päittemme päällä. Ilse hypähti pystyyn ja sanoi:

„Tule. Vie minut kiireesti kotiin. Äiti on peloissaan."

Mutta kun tahdoin suojella häntä rankkaa sadetta vastaan asetuimme kolmen hyvin lähellä toisiaan kasvavan puun alle. Salama ja ukkonen seurasivat nopeasti toisiaan. Äkkiä huudahti Ilse, tarttui suonenvedontapaisesti käsivarteeni ja veti minut pois puiden lehvien muodostaman suojakatoksen alta. Suutuin tästä ja toruin häntä ymmärtämättömyydestä. Silloin huusi hän itkien:

„Tahdotko sitten että sinut lyödään kuoliaaksi?"

Hän riisti minut pois.

Tuskin olimme päässeet jonkun matkan päähän, kun salama löi siihen paikkaan, missä juuri olimme olleet".

„No, silloinhan sinun on tuota sokeaa kiittäminen elämästäsikin," sanoi rouva Reimann ivallisesti.

„Niin varmasti onkin."

„Ja varmaankin maalasi hän heti koko näytelmän," pilkkasi hän edelleen.

„Äiti. Pilkkasi ei totisesti ole paikallaan", sanoi Bernhard vakavana.

„Kuinka niin? Sinähän sanoit, että hän myöskin maalaa ja — —"

„Niin, varmasti. Ja sitä olen itse sitä useammin ihmetellyt, viimeksi edellisellä viikolla", jatkoi Bernhard. „Istuimme puutarhassa puhelemassa. Oli jo vähän hämärä. Hän piteli sylissään muutamia ruusuja. Hän otti yhden käteensä ja kysyi miltä se näytti ja mikä väri siinä oli. Sanoin, että se oli punainen.

„Niin, sen tunnen tuoksusta", huudahti hän, „punaisilla on voimakkaampi tuoksu, kuin keltaisilla ja valkoisilla."

„Siis eroitat värin tuoksusta", kyselin tiedonhaluisena.

„Niin, sen teen. Tahdoin oikeastaan tietää, kuinka ruusut ovat rakennetut."

Silloin kuvasin ruusun rakennetta ja kerroin, kuinka lehti lehteen taipuu kalkin ympärille. Hän hiveli notkeilla sormillaan kevyesti ruusua ja koetteli lehteä toisensa jälkeen. Lehtien ollessa irtonaisina hänen kädessään, nousi vapauttava hymy hänen kasvoilleen.

„Nyt tiedän aivan tarkkaan minkä näköisiä ne ovat. — Anna minulle paperipalanen ja teräväkärkinen kynä, niin näytän sinulle, että olen oikeassa", huudahti hän iloisena.

Toin heti, mitä hän halusi ja vein hänet puutarhapöydän ääreen, jolle asetin vihkon aluseksi. Sitten tartuin hänen käteensä ja panin sen paperin päälle pistäen kynän hänen sormiensa väliin. — Liikutuksesta veti hän syvään henkeään, sitten silitteli hän vasemmalla kädellään joitakin kertoja otsaansa ja ensin hitaasti, sitten nopeammin piirsi hän puoleksi auenneen ruusun, — eikä vain tämän, vaan myöskin varren lehtineen.

Hämmästyneenä katselin sokean ihmeellistä työtä. Taiteilija ei olisi ruusua sen paremmin voinut piirtää. Vähän ajan kuluttua kysyi hän, olivatko ruusut sen näköisiä. Hänen sisäisen silmänsä mukaan olivat ne tällaisia."

„Tämä on todella hyvin merkillistä", sanoi rouva Reimann hämmästyneenä. Bernhard luuli jo kääntäneensä äitinsä mielen ja jatkoi:

„Nythän ymmärrät, että minun täytyy häntä auttaa, että minun täytyy tehdä kaikkeni päästääkseni hänet pimeydestä, hänet, joka yössäänkin näkee niin elävää muotokauneutta. Annan elämäni saadakseni hänet näkeväksi. Ja nyt elähyttää minua uusi toivo, että eno häntä auttaisi", lopetti Bernhard innostuneena.

„Bernhard", sanoi rouva Reimann „kuinka voit sinä, juuri ennen tutkintoasi lääketieteen opiskelijana odottaa sellaista maallikolta. Ymmärrän kyllä ihmetyksesi. Mutta siitä huolimatta et saa mennä niin pitkälle, että asetat mahdottomuuden elämäntehtäväksesi ja sen kautta ehkä ainaisen turhan tutkimisen ja miettimisen kautta menetät terveytesi. Ei, niin pitkälle ei asia saa mennä."

„Mitä hyödyttää minua elämä, jolla ei ole tarkoitusta. Minun täytyy tehdä hänestä näkevä. Vain siinä tapauksessa, äiti, ei elämäni ole ollut turha." Äiti katsoi poikaansa mitään ymmärtämättä. Hän pelästyi nähdessään hänet niin lujasti kiintyneenä tähän hyödyttömään ajatukseen.

„Sinä olet kuin isoisäsi, joka joutui turmiolle suunnitellessaan lentolaivan rakentamista", sanoi hän.

„Jonka suunnitelman kaksikymmentä vuotta hänen kuolemansa jälkeen tuo verraton kreivi Zeppelin toteutti ihmiskunnan siunaukseksi", vastasi Bernhard ylpeänä. „Minkätähden ei siis minulle on-

nistuisi väsymättömän tutkimuksen kautta saada sokeana syntyneet näkeviksi? Kaikkihan riippuu tapauksista."

Miettiväisenä katseli rouva Reimann poikapuoleensa sanoessaan: „Tahtoisin kuitenkin tietää, mikä on tämän — minun täytyy se sanoa — järjettömän mielijohteen kannustimena?"

„Kannustimena?", kysyi Bernhard hämmästyen. „Mistä puhummekaan? Juuri Ilsestä, jonka sokeus on niin kovin valitettava ja joka minut pakoittaa sääliin."

„Sääliin?" kysyi hän ivallisesti. „Ehkäpä sinä sekoitat tämän kunnianhimoon. Muuten on aivan yhdentekevää mihinkä sinä verhoat tunteesi Ilseen."

Polttava puna nousi hänen poskilleen, kun hän nämä sanat lausuessaan jätti poikansa.

Silmät suurina tuijotti Bernhard äitiinsä. Ensikertaa nousi hänessä viha häntä kohtaan. Oliko tuo äiti, joka kaiken sen jälkeen, mitä hän hänelle oli kertonut, niin vähän häntä ymmärsi? Oliko säälintunne hänelle siis niin vieras, ettei se mitään hänessä vaikuttanut? Kuinka hän saattoikaan olla niin kyynillinen, kysyi hän itseltään. Hänen otsansa vetäytyi ryppyyn, kun hänen katseensa osui Ilsen kuvaan.

„Kukaan ei voi minua estää koettamasta kaikkeni saadakseni valoa kuolleisiin silmiisi. Minä tahdon sen", sanoi hän ääneen itsekseen ja uhma loisti hänen silmistään.

Sitten ojentautui hän äkkiä ja tarttui päättävästi kirjoihinsa syventyen kaikkine ajatuksineen työhön. Hänen täytyi vielä lukea asettamansa sivumäärä ennen menoa iltakutsuille professorin luo, jonne häntä oli pyydetty.

A. Krumm-Heller.
Saks. suom. K. A.-I.

Lukijoille.

Joulukuun Ruusu-Risti ilmestyy joulukuun alussa. Siinä tehdään selkoa ensi vuoden ohjelmasta. Olemme saaneet useita kirjeitä, joista olemme kiitolliset.

Joulukuun numeron kanssa jaetaan sininen postiosoitus Suomessa asuville tilaajille.

Toimitus.

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruusu-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenluku on seitsemän toimintavuotensa aikana noussut seitsemään sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1928.

24:s vk. Joulukuu 1928 N:o 10

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA:
1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—
HELSINGISSÄ 1928
IRTONUMERO
Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruusu-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenluku on seitsemän toimintavuotensa aikana noussut seitsemään sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

24:s v. JOULUKUU 1928 N:o 10

Toimittajalta.

Lokakuun äänestyksen johdosta, jonka tuloksesta kerroin marraskuun Ruusu-Ristissä, olen saanut muutamia niin ystävällisiä ja rohkaisevia kirjeitä, etten osannut muuta kuin tehdä aivan uuden päätöksen ensi vuoden Ruusu-Ristin suhteen.

Tahdon ensin painattaa tähän otteita kuudesta kirjeestä aikajärjestyksessä.

Ensimäisestä:

„Kannatan suunnitelmaa Ruusu-Ristin laajentamiseksi, — ehkenpä siinä sitten on entiseen tapaan ja Tietäjän tapaan enemmän yksinkertaisia ja yksinäisyydessä teosofiaa harrastavia varten, jotka eivät ymmärrä kaikkea korkeasti oppineempien tavoin. Toimittajan kirjeitä olen kaivannut.

„Olen yksi pienimmistä, enkä edes jäsen, älköön sanoilleni annettako mitään merkitystä, lausuin vain mielipiteeni harrastajien puolesta, koska tilaisuus sattui. Kirjailija Ervastille olen paljosta kiitollinen“.

Toisesta:

„Ruusu-Rististä olisi Vapaamuurari erotettava eri niteeksi ja lähetettävä R.R:n mukana ainoastaan niille, jotka sen tilaavat. Sen hinnaksi sopisi esim. Smk. 25: —. Sen tilaisivat kaikki vapaamuurarit sekä kukin looshi kirjastoansa varten. Se olisi looshilehtenä ja siinä, paitsi tavallisia kirjoituksia, olisi myös kysymys- ja vastausosasto, looshikuulumisia y.m.

„Nykyisellään se on vain painamassa Ruusu-Ristiä, joka edelleenkin pitäisi olla samoin kuin ennenkin lehti, jota voi tarjota kelle hyvänsä. Siinä voisi olla silloin erikseen luento-osasto, jonka voisi erottaa vuoden lopussa ja sidotuttaa joka haluaa eri kirjaksi.

„Toimittajan osasto olisi hyvä olemassa kuten ennenkin lehden alkupuolella. Varsinaisen Ruusu-Ristin hinta voisi olla Smk. 75: — ja yhdessä Vapaamuurarin kanssa tilattuna Smk. 100: —.

„Tätä erottamisesitystäni perustelen sillä, että minulla on kokemusta siitä, että Vapaamuuraria eivät lue muut kuin ne, jotka ovat muurareita. Muille se on liian raskasta ja epäintresanttia luettavaa, lukuunottamatta sellaisia kertomuksia kuin Meksikon Rosenkreuziläinen, Vapaamuurarin ottopoika j.n.e.

„Kaiken kaikkiaan ei tämä minun esitykseni ole muuta kuin minun mielipiteeni, jonka olen saanut seuratessani asioita sivulta päin. Omasta puolestani kyllä tyydyn siihen mitä toimitus hyväksi näkee meille antaa. Sen vuoksi palautan myös äänestyslipun myönteisellä vastauksella."

Kolmannesta:

„Olen kerran ennen maininnut, että olisi suotava, että Ruusu-Risti sisältönsä puolesta tulisi entisen Tietäjän kaltaiseksi, s.o., että siihen tulisi toimittajan osasto Toimittajalta ja sitten sellainen osasto, jossa olisi kirjoituksia eri henkiloiltä tai niiden puutteessa suomennoksia toisista lehdistä, kertomuksia toisista veljesseuroista täällä Europassa ja myöskin, mikäli sanottavaa olisi, muistakin maista. Sitten olen usein kuullut lausuttavan toivomuksia siitä, että osasto Mitä muualla tiedetään olisi hyvin suotava. Siinä lyhyesti mainittaisiin tapahtumista siellä täällä henkisissä liikkeissä ja yksityisten henkisten ihmisten joukossa.

„Tämän jälkeen voisi olla Vapaamuurariosasto, mutta saisi se olla koko lailla pienempi, esim. 2 sivua tai jotenkin niin. Suunnilleen niinhän oli Tietäjässäkin Nuorten osasto.

„Näin ollen luulen varmasti, että tilaajamäärä sangen suuresti lisääntyisi. Olen niin monelta kuullut sen lausunnon, että kun on saanut yhden uuden tilaajan lehdellemme, on vastaus seuraavan kerran ollut: se on niin yksipuolinen ja käsittelee asioita, joita ei jaksa seurata. Kyllähän tietysti on toisinkin päin lausuntoja, mutta jotka lausuvat toisin, he jo ymmärtävät R.R:n sisältöä ja järjestöämme, ja he kyllä tilaavat lehden, vaikkakin sen sisältö tulisi monipuolisemmaksi. Arvelen tätä siltä kannalta, että luulisin sekä lehdelle että asiallemme olevan eduksi lehden mahdollisimman suuren levikin. Jäsenten kannaltahan tietysti on hyvä, että lehden sisältö on mahdollisimman keskitty-

nyt R.R.-aatteen asioihin, mutta onkohan se silloin mahdollisimman suuri verkko, jonka laskemme sieluja nostamaan valoa kohti.

„Sitten vielä eräs seikka. Eikö voisi R.R:n hinnan suhteen tehdä niin, kuin jo osin on kokeiltu, että lehti maksaisi jäsenille — niille, jotka sen mielellään tekevät, — Smk. 100: — ja ei-jäsenille Smk. 50: —? Tämä siksi, että saataisiin ei-jäsenille levikkiä. Sata markkaa luulen olevan kutakuinkin vaikean ulkopuolisilta saada.

„Olen näin esittänyt typerän mielipiteeni. Toimitus parhaiten tietänee, miten on meneteltävä."

Neljännestä:

„Tilaan täten 35 kpl. Ruusu-Ristiä v. 1929 ehdolla, että lehti saapi toimituksen ehdottaman muodon.

„Toivoisin hartaasti, että lehden laajentumissuunnitelma toimituksen ehdotuksen mukaan toteutuisi. Samalla kuin lehti tässä asussaan tuottaa valoa asiaa harrastaville, se myöskin tulee sisällöltään arvokkaaksi aikakausjulkaisuksi."

Viides on julkaistava kokonaisuudessaan:

„Ruusu-Risti-aikakauskirjamme laajentamissuunnitelman puolesta. Koska viesti on kertonut Ruusu-Ristin tämän vuoden 8:nnessa (lokakuun) numerossa esitetyn laajennusaikeen uhkaavan äänestyksen perusteella raueta, pyydämme vaikkapa yhdennellätoista hetkellä muutamin sanoin korostaa tuon laajennuksen suotavuutta.

Tilaushinnan kasvaminen entisestään kaksinkertaiseksi saattaa kyllä ensi katsannolla moniakin säikäyttää, mutta kun harkiten otamme huomioon sen Johtajan lupaaman mieskohtaisen lisän, minkä tuota 50 mkn vuotuista lisäuhrausta vastaan saisimme, niin pitäisi meidän omanarvontuntomme kannustaa meidät osoittamaan, että tuonvertaiseen ponnistukseen ainakin pystymme, ellemme suurempaankaan. Siitähän koituisi vain viiden markan lisämeno kutakin niitä vuoden kymmentä kuukautta kohden, joina aikakauskirjamme ilmestyy, ja vuoden päiville jaettuina tekisi se vajaat 14 penniä — minkä luulisi jokaisen voivan supistaa muista päivämenoistaan. Jos se kuitenkin joillekin näyttäisi ylivoimaiselta, olisi varakkaammilla veljillä siinä tapauksessa sopiva tilaisuus osottaa veljellisyyttä käytännössä maksamalla yhteisesti ryhmässään ja paikkakunnallaan heidän puolestaan tarvittavan erän.

Jos sittenkin vielä jäisi jokin aukko, esim. yhden ja toisen maallikkoharrastelijan mahdollisesti lakatessa aika-

kauskirjaamme edelleen tilaamasta, olisi helsinkiläisten toimitusta lähempänä olevina ja Johtajan „antimista“ välittömästi nauttivina tuo aukko täytettävä — koskapa heiltä esim. Seuran vuosijuhliin saapuessa ei mene matkarahoja, kuten maaseutulaisveljiltä.

Monen maaseutulaisen puolesta Oskari Kaukoranta.

Kuudennesta:

„Jos nyt 50 markan lisämaksun suorittajia olisi liian vähän, niin ehkä tuo sama „piskuinen lauma“ lupautuisi suorittamaan 100 á 150 markan lisämaksun saadakseen erikoisliitteenä Johtajan luennot. Mystica voisi tilata jonkun määrän näitä liitteitä ja lopuksi useat niistäkin, jotka eivät aluksi tilanneet R.R.-lehteä koko laajuudessaan, ostavat liitteen sidottuna kirjana. Ne, jotka eivät todella pystyisi laajennettua painosta ostamaan, saisivat lainata parempiosaisilta erillisliitteen. Tällä tavalla olisi mielestäni paljon vaikeuksia voitettavissa kyseessä olevan laajennuksen suhteen.“

*

Näiden y. m. kirjeissä ja keskusteluissa ilmituotujen näkökantojen, arvelujen ja arvostelujen johdosta istuin eräänä päivänä mietiskelemään tilannetta.

Yhtäkkiä putosivat kuin suomukset silmiltäni.

Olen tänä vuonna kokeillut vapaamuurariosaston kanssa. Miksen vuonna 1929 kokeilisi kolmannen eli luento-osaston kanssa? Silloin lukijat tietäisivät kokemuksesta, mitä näillä osastoilla on tavoiteltu. Eihän kukaan voi ostaa sikaa säkissä! Täytyy vähän nähdä, minkälainen tuo kolmaskin osasto olisi. Sitten uusi äänestys ensi syksynä voi osoittaa, tahdotaanko kaikki osastot vuodeksi 1930 ja kannattaako maksaa korkeampi hinta Ruusu-Rististä.

Tämä tietysti merkitsee, ettei ensi vuonna ole mitään varsinaista vapaamuurari-osastoa. Jatkokirjoitukset, esim. Meksikon Rosenkreutziläinen, viedään kuitenkin hyvään loppuun. Sen sijaan tulee julkaistavaksi P. E:n luentosarjoja, aluksi marraskuun Ruusu-Ristissä mainitut: Mestarit ja teosofinen liike, Pari päivänkysymystä sekä Vesimiehen merkissä, — tietenkin sen verran kuin vuoden aikana ennättää. Niitä ei julkaista erillisinä liitteinä, sillä niistä ei tehdä kirjoja — ainakaan vielä. Joka tahtoo ne omistaa, hänen on tilattava Ruusu-Risti.

Samalla näin mielikuvituksessani muutamia toisiakin piirteitä lehtemme tulevan sisällön suhteen, joita toivon

voivani toteuttaa jo ensi vuonna. Ensinnäkin „Toimittajalta“-osasto joka numeron alussa. Toiseksi osasto „Mitä muualla tiedetään“, joka kertoo ulkomaalaisten aikakauskirjojen sisällöstä. Kolmanneksi „Iltapuhteella“ osasto, joka vetoaisi lukijoiden myötävaikutukseen ja josta teen tarkemmin selkoa tammikuun numerossa. Päässäni pyöri monta muutakin osastoa, mutta en uskalla niistä edes mainitakaan, kun lehtemme on liian pieni kyetäkseen kaikkea hyvää toteuttamaan, Rikassisältöiset ulkomaalaiset aikakauskirjat maksavat tavallisesti pitkän matkaa toista sataa markkaa vuodessa.

Toivon sydämeni pohjasta, että ne lukijat, jotka tänä vuonna ovat olleet mieltyneet vapaamuurariosastoon, hyväksyvät päteväksi syyn, minkätähden se nyt saa väistyä uuden osaston tieltä. Samalla toivon, että he kanssani uteliaina odottavat, mihinkä tuloksiin joudutaan ensi jouluna vuoden 1930 Ruusu-Ristin suhteen. Ken elää, hän näkee.

Tarvitseeko minun edes mainita, kuinka kiitollinen olen oleva niille, jotka hyvyydessään ojentavat minulle auttavan käden maksamalla ensi vuoden Ruusu-Rististä sata markkaa? Olen rohjennut samoinkuin viime vuonna ottaa tämän mahdollisuuden huomioon siinä sinisessä postiosoituksessa, joka jaetaan tämän numeron mukana kotimaisille tilaajille.

Pyydän kohteliaimmin, että tilaajat uudistaisivat tilauksensa niin pian kuin mahdollista, Suomessa käyttämällä sinistä postiosoitusta. Tilaus voi tietenkin tapahtua kirjeenkin kautta, mutta postiosoitus on kotimaassa sekä halpa että mukava. Ne, jotka eivät heti jaksa maksaa koko tilaushintaa, saavat kyllä Ruusu-Ristin vähittäismaksulla.

Uudistakaa tilauksenne niin pian kuin mahdollista, sillä tällä kertaa e i l ä h e t e t ä p o s t i e n n a k k o a!

Ruusu-Ristin tilaushinta on Suomessa Smk. 50: —, ulkomaille 2 dollaria (Smk. 80: —). Lehti tilataan postin kautta, asiamiehiltä tai suoraan toimitukselta, os. Hyvinkää, Pilpala.

*

Taas on joulu ovella, valon juhla, vihkimyksen juhla ja juhla sen ihmisenpojan muistoksi, joka antoi sydänverensä ihmiskunnalle. En ajattele Golgatan ristiä, vaan sitä työtä, johon Jeesus — aikoja ennen Palestinan tapahtumia — vihki itsensä. Se työ totuuden puolesta on miljoonia

vuosia kestävää sydänveren vuodattamista, sillä se tapahtuu lakkaamattomassa rakkauden osoituksessa sitä ihmiskuntaa kohtaan, joka niin vähän vielä siitä rakkaudesta välittää.

Jeesus Kristus ja muut suuret rakastavat meitä, mutta rakastammeko mekin heitä? Ovathan he ihmisiä, jotka rakkautta odottavat, vaikka samalla ovat jumalia, jotka ovat oppineet odottamaan.

*

Onnellista joulua toivotan kaikille lukijoilleni. Olkoon Mestarin rauha teidän kanssanne nyt ja aina.

Jouluruusu.

Peite on silmiltäsi poissa. Sanan valo loistaa sieluusi salaperäisellä kirkkaudella. Olet tullut näkeväksi ja katselet aavistaen taaksepäin kaukaisiin aikoihin:

Tuhannen tuhansia vuosia sitten oli syvällä salon siimeksessä tumma päilyvä järvi. Vedellä kellui leveitä viheriöitä lehtiä, ja niiden keskeltä kohosi hoikkia varsia vihertäviä nuppuja kantaen; mutta eräällä varrella oli kaksi nuppua. Nämä kasvoivat auringonvalossa, ja eräänä sinisenä aamuna ne avautuivat. Valkoiset, pyhät lootuskukat heräsivät, katsoivat syvästi toistensa silmiin ja tunsivat toinen toisensa.

Kukat kuihtuivat syksyllä ja kuolivat; mutta niiden sielut eivät kuolleet. Itsetiedottomina ne leijailivat ylöspäin. Heidän tiensä kulki kaikkien luotujen kautta, ja eräänä kesäaamuna he taas avasivat silmänsä. He olivat tulleet ihmisiksi ja heidän nimensä olivat: Adam ja Eva. Mutta eivätpä enää tunteneet toisiaan, Adam näki toverissaan vaimon, Eva kumppanissaan miehen, ja niin alkoi heidän kurjuutensa.

He astuivat hitaasti, hitaasti ylöspäin taistellessaan tuhansia tuskia vastaan; sillä tie oli jyrkkä ja kivinen. Usein he väsyivät ja jäivät tiepuoleen punaisten, hohtavien kukkien luo. Mutta nämä kukat olivat myrkyllisiä, niiden hedelmät katkeria. Heidän ikävänsä kasvoi alati suuremmaksi. He itkivät ja rukoilivat pelastusta, ja heidän hiuksensa harmaantuivat; heidän voimansa murtui. Toisia vaeltajia

kulki samaa tietä kärsien niinkuin hekin. Lopulta he oivalsivat toisten tuskan, koko kärsivän ihmiskunnan piinan; ja oman syvän toivottomuutensa, katkeran lohduttomuutensa maanimina kallistuivat he rakastaen veljiensä puoleen.

Nyt he olivat kuin uudestaluodut. Heidän sielunsa olivat puhdistuneet tuskien ja myötätunnon tulessa. He näkivät toinen toisessaan — ei enää miestä ja vaimoa — vaan hengen hengestä, kukan maailman jumalallisesta, kaikkikäsittävästä puusta. Nyt oli enää vain lyhyt taival heidän edessään; sitten heidän tehtävänsä oli päättynyt.

Pehmeä, tummansininen yö lepäsi yli maan. Taivaalla paloivat tähdet, hiljainen humina kävi maailman läpi, Betlehemin palmut kuiskailivat. Vaimo istui täynnä aavistusta ja onnea, odottaen tasa-arvoistaan, toveriaan. He olivat molemmat monen elämän aikana oppineet ymmärtämään rakkauden sanaa ja vieneet työnsä lähelle täyttymistään.

Ja sana tuli lihaksi. Silloin vaipui Maria autuaana maahan ja tervehti ilokyynelin vihdoin tuntemansa kauvan etsityn, puhtaimmalla ja jaloimmalla rakkaudella, äidinrakkaudella. Äiti ja lapsi katsoivat toisiaan silmiin pelastettuina, ja heidän kanssaan juhlivat kaikki luodut.

Ja niin kukoisti valkoinen jouluruusu.

M. Eichhorn.
Suom. P.E.

Uudestasyntymisestä.

Taivas on joka aika ihmisessä. Mutta taivas ihmisessä ei ole avoin, ja ihminen jää seisomaan sen eteen, ja niin pysyy hän turhamaisuudessa ja synnissä ja maailman helvetissä.

Kaikki on olemassa tahdossa; ulkoisen tahdon täytyy kohota sisäiseen tahtoon, ihmisen täytyy tunnustaa itselleen, että ulkomaailma sinään olisi kuollut ja ettei sillä olisi itsessään mitään elämää. Ihmisen täytyy omalla sielullaan olla sisimmässään ja tahdossa tulla uudestasyntyneeksi.

Jokainen ihminen kantaa tässä maailmassa taivasta ja helvettiä sisässään. Mitkä ominaisuudet hän herättää, ne samat ominaisuudet palavat hänessä siinä tulessa, johon sielu on kykenevä. Jos vakavan tahtomme panemme —

emme maailmaan — vaan Jumalaan, otamme vastaan Jumalan omassa tahdossamme.

Ihmisen tahdosta täytyy Jumalan Hengen syntyä, hänen täytyy itse Jumalaksi tulla tahdonhengessä; muutoin ei hän saavuta jumalallista olemusta, siis viisautta.

Nyt on meidän tiedettävä, mistä uudestasyntymisemme syntyy; se tapahtuu näet imaginatsionissa, kuvittelussa, että me tahtomme kanssa yhdymme Jumalan tahtoon, hänelle omistaudumme ja hänelle pyhitämme elämämme, missä uskon olemus syntyy. Tämä usko ei ole totena pitämistä, vaan Jumalan olemuksen ottamista, Jumalan olemuksen syömistä, Jumalan olemuksen johtamista imaginatsionilla omaan sieluntuleemme, nälkämme hiljentämistä sillä ja siten Jumalan olemuksen pukemista päällemme, ei niinkuin puvun, vaan niinkuin sielun ruumiin. Sielulla täytyy olla Jumalan olemusta omassa tulessaan, jos sielu tahtoo olla hänen lapsensa. Kristillinen uudestasyntyminen Jumalasta ja meidän olemuksestamme on meidän uudestasyntymisemme; hänen voimansa, elämänsä ja henkensä on kaikki meidän; eikä meidän ole lisättävä siihen mitään muuta, kuin että omalla tahdollamme hänen kauttaan Jumalan olemukseen yhdymme; niin tulee meidän tahtomme Jumalan tahdossa uudestasyntyneeksi ja vastaanottaa jumalallisen voiman ja jumalallisen olemuksen. Kristus on Jumala, mutta meistä syntynyt sentähden, että hän tekisi meidät eläviksi kuolemasta, ei jonkun vieraan elämän, vaan meidän oman elämämme eläväksi.

Sentähden ei kellään ole se puolustus, että hän ei muka voisi tahtoa. Joka itsekkyyteen turvautuu, minä-haluun, hän ei voi. Mutta jos hän mielensä keskustan kääntää ja Jumalan tahtoon suuntaa, niin hän voi. Kun sielu ei enää puhu omalle tahdolleen, tulee hänessä ääretön tahto, yhden tahto, puhuvaksi ja Jumalan rakkaudenvoima tulee hänessä selväksi. Missä luonto on hiljaa, siinä vaikuttaa Jumala.

Mutta mikä hiljaa seisoo, se seisoo ikuisen yhden kanssa hiljaa ja tulee yhden kanssa samaiseksi, sillä se astuu hänen valoonsa sisälle. Se saavuttaa suuren hiljaisuuden ja Jumalan rakkauden lähteen, niin että se Jumalan pyhässä olemuksessa lakkaamatta kylpee. Niin ihmisen sielu siihen yhtyy, niin tapaa sielu voimassaan ja vallassaan ja ihmeissään kaikki enkelit.

Jacob Boehme. Suom. T. E. T.

Rakastamisen taito.

Muuan tavallisissa tiedon lajeissa sangen oppinut mies meni viisaan luo kuullakseen tämän opettavan ihmisen tarkoituksesta. Viisas sanoi:

— Opi rakastamaan seuraamalla „sydämesi“ ohjausta. Jokaisella ihmisellä on „sydän“, joka seisoo suorana korkealla tasolla hänen ruumiissaan. Yritä kuvata elävästi mielessäsi sen asentoa ja toimintaa, etkä enää ketään vihaa. Vaikka hän olisi verivihollisesi, antaisit hänelle rakkautesi etkä ainoastaan myötätuntoa.

— Selitä tämä minulle.

— Kaikki, mitä ihminen koettaa kuvitella selvästi mielessään, tapahtuu paitsi „pään“ avulla, myöskin niiden elimien välityksellä, jotka vastaavat mielteittemme kohdetta. Esineen kovuutta tai pehmeyttä arvosteltaessa täytyy tuntokyvyn työskennellä rinnan „pään“ ajatuskyvyn kanssa. Kuvitellessamme huonoa tietä täytyy meidän ottaa jalatkin ajatuksemme avuksi. Jokainen ruumiin jäsen, joiden toimintoja sanalla tai ajatuksella kosketellaan, tuntee sen kautta heräävänsä toimintaan ja tarjoaa ainesta kyseessäolevaan ajatuspäätelmään. Kuvittelemalla toisen „sydäntä“ joutuu oma „sydämemme“ toimintaan ja koska se ominaisuuksiensa nojalla ei osaa vihata, vaan ainoastaan rakastaa, olemme tämän menetelmän kautta pakotetut rakkauteen.

— Sinä hämmästytät minua! sanoi vieras. — Jos ihminen itse osaa virittää itsensä rakkauteen, niin hänellä on kädessään onnen avain; sillä missä rakkaus on, siellä on onni. Tämän opin mukaan lakkaa kaikki vieras vaikutus, kaikki mystisismi ja demonismi, ja ihminen luonnon luomana tarvitsee vain etsiä ja lukea luonnosta saavuttaakseen kaiken, mikä hänelle on tarpeellista ja hyödyllistä.

J. Kerning.
Suom. P. E.

Rukous.

Katso taivas puoleheni,
valo kirkas veljekseni
tule tielle pyrkiessä,

kotihini kulkiessa.
Eksynyt ma tieltä lienen
koti kauas kadonnunna,
vieras olen veljilleni,
outo orpo omilleni.
Katso, Korkee, kasvojani,
astu, jalo enkelini
kohti kaihokatsettani,
tartu, Valo, käteheni,
uskollinen apunani
ollos korpimatkallani,
kompastuissa kohottele,
eksyessä oikoele!
Sydämestä kaipaelen
Suuren Valon viisautta,
puhtautta, rakkautta,
joka johtaa totuuteen.

Nellie Kalm.

Kirkas valopilkku.

Madame, Arvokkaan lehtenne viime numerossa muuan New Yorkin Teosofisen Seuran jäsen pyytää selvitystä usein näkemänsä kirkkaan valopilkun alkuperästä. Minäkin olen yhtä utelias kuulemaan selvitystä asiasta. Arvelen sen johtuvan sielun korkeimmasta keskityksestä. Heti kun asetan itseni tuohon määrätttyyn asenteeseen, ilmestyy äkkiä eteeni kirkas pilkku, joka täyttää sydämeni riemulla; indialainen hartaudenharjoittaja pitää tätä erikoisena merkkinä siitä, että hän on oikealla tiellä, joka johtaa lopulliseen menestykseen jooga-menettelyssä, että hän on siunattu Kaikkivaltiaan erikoisarmolla.

Istuessani eräänä iltana maassa, jalat ristissä allani, siinä keskitystilassa, jossa sielu kohoaa korkeuksiin, tulin siunatuksi kukkaissateella — mitä loistavin näky, jota ikävöin nähdä uudestaan. Koetin tarttua noihin harvinaisiin kukkiin, mutta ne välttivät otettani ja hävisivät äkkiä jättäen

minut sangen pettyneeksi. Lopulta kaksi kukkaa putosi päälleni, toinen päälaelleni, toinen oikealle olalleni, mutta tälläkin kertaa epäonnistui yritykseni tarttua niihin. Mitä se voi olla muuta kuin vastaus Jumalalta, että hän on ollut tyytyväinen palvojaansa, koska uskoakseni mietiskely on henkisen palvonnan ainoa tie. P.

Riippuu asianhaaroista. Ne oikeauskoiset syntyperäiset indialaiset avustajamme, jotka palvovat jotakin erikoista Jumalaa — tai, jos niin haluavat, ainoata Iishvaraa (Herraa) jollakin erikoisella nimellä, — ovat liian taipuvaisia pitämään jokaista uskonnollisen mietiskelyn aikana harjoitetun ajatuskeskityksen aikaansaamaa psykologista vaikutusta oman erikoisjumalansa aiheuttamaksi, vaikka 99 tapauksessa sadasta semmoiset vaikutukset riippuvat yksinomaan puhtaasti p s y k o f y s i o l o g i s i s t a syistä. Tunnemme joukon mystiikkaan taipuvaisia henkilöitä, jotka näkevät ylläkuvattuja „valoja", niin pian kuin keskittävät ajatuksensa. Spiritistit arvelevat niiden johtuvan kuolleiden ystävien toimenpiteestä; buddhalaiset (joilla ei ole personallista Jumalaa) esinirvaanisesta tilasta; panteistit ja vedaanta-filosofit maajaasta — eli aistiharhoista; ja kristityt paradiisin autuuksien esimausta. Uudenaikaiset salatieteilijät sanovat näistä valoista, että — milloin ne eivät suorastaan johdu aivojen toiminnasta, joiden normaalisia tehtäviä tuommoinen keinotekoinen syvän keskityksen harjoittaminen tietenkin ehkäisee — ne ovat välähdyksiä Astraalivalosta eli, käyttääksemme enemmän „tieteellistä" lausetapaa, „kaikkiallisesta eetteristä", johon monikin tiedemies vahvasti uskoo, kuten näkyy Stewartin ja Taitin kirjasta U n s e e n U n i v e r s e (Näkymätön maailmankaikkeus). Niinkuin kirkas sininen taivas sumuisena päivänä on paksujen usvien tiheästi peittämä, niin on Astraalivalokin piilossa fyysillisiltä aisteiltamme normaalisen jokapäiväisen elämämme hetkinä. Mutta kun keskittäessämme kaikki henkiset kykymme onnistumme hetkeksi vaimentamaan niiden vihollisen (fyysilliset aistit) ja sisäinen ihminen niin sanoaksemme erkanee aineen ihmisestä, — silloin alati elävän hengen toiminta, niinkuin tuulenpuuska, joka vapauttaa taivaan sitä ehkäisevistä pilvistä, pyyhkäisee tiehen sumun normaalisen näkömme ja Astraalivalon väliltä, niin että saamme välähdyksiä siitä valosta.

Raamatullisten näkyjen „savuavien tuliuunien" ja „palavien lamppujen" päivät ovat aikoja sitten menneet — ei-

vätkä koskaan palaja. Mutta ken tahansa, joka torjuen luotaan luonnollisia selityksiä mieluummin turvautuu yliluonnollisiin, on tietysti vapaa kuvittelemaan, että „kaikkivaltias Jumala“ huvittaa meitä kukkaisnäyillä ja lähettää palavia tulivaloja, ennenkuin hän tekee „liittoja“ palvojiensa kanssa.

H. P. Blavatsky.

Aikakauskirjasta „The Theosophist“, marrask. 1881.

Suom. P. E.

Nimien taikaa.

II.

Edellä esitimme foneettis-astrologisen systeemin nimien tulkinnasta ja nyt tahdomme puhua pythagoralais-numerologisesta järjestelmästä. Aloitamme taas esimerkistä. Valitsemme saman henkilön kuin viime kerralla, nim. Napoleon I:n. (Tässä muistuu mieleeni, kuinka koulupoikina iloitsimme, kun venäjänkielellä kirjoitimme hänen nimensä Napoljeon Pjervyi. Siitä saimme nimittäin na polje on pjervyi, joka merkitsi: „taistelukentällä hän on ensimmäinen“.) Kirjoitamme taas:

N a p o l e o n e B u o n a p a r t e
4 1 6 5 2 5 5 4 5 2 2 5 4 1 6 1 8 1 5

Pythagoralaiset numerot ovat erilaiset kuin foneettiset. Ristimänimestä saamme summaksi 37, joka redusoituna on 10, ja sukunimestä 35, redusoituna 8. Sitten laskemme yhteen 10 ja 8, joka on 18, redusoituna 9. Napoleonin nimen peruslukuna pidetään nyt tätä 9:ää, joka on kabbalistisesti saatu. Mutta kun ristimänimen luvun 10 viereen kirjoitetaan sukunimen luku 8, tulee siitä 108, ja se on Napoleonin pythagoralais-numerologinen luku. Kun sen tulkitsemme, otamme ensin 100 ja sitten 8. Tällä tavalla tulemme toisenlaisiin tuloksiin kuin foneettisessa tulkinnassa. Luku 100 merkitsee: jumalallinen suosio enkelien avulla, ja 8: suojelus, oikeus. Perusluku 9 taas merkitsee: suru, tuska, runteleminen, silpominen.

Perusluvun merkitys pitää paikkansa Napoleonin suhteen, sillä kaikki loppui suruun ja tuskaan; hänen sisäinen

olemuksensa, koko hänen elämänsä oli pohjimmalta suurta tuskaa, vaikka hän oli sen itse saanut aikaan ja tahtonutkin, koska hän tiesi sen kohtalokseen. Mutta totta Napoleonin suhteen oli myös „jumalallinen suosio enkelien avulla". Jos edes vähän okkultisesti tunnemme hänen elämäänsä tai olemme kuulleet, mitä salatieteellisissä piireissä siitä tiedetään, silloin näemme hänen elämässään selvästi sekä jumalien suosion että enkelien avun. Enkelit ovat jumalien lähettiläitä, pyhiä ihmisiä, Mestareita, vihittyjä olentoja. Jumalien suosio tuli todella näkyviin siinä, että Napoleon oli saanut suuren historiallis-poliittisen tehtävän syntyessään maan päälle, tehtävän, josta harvat ennen häntä olivat osanneet haaveilla. Henrik IV Ranskassa ja hänen erinomainen ministerinsä, herttua Sully, suunnittelivat yhdessä Europan tulevaisuutta ja haahmoittelivat jonkinlaisia Europan Yhdysvaltoja. Silloin — 1600-luvun alussa — ei ollut vielä yhdysvaltoja Amerikassa, mutta nämä nerokkaat hallitusmiehet ajattelivat: „Europan kehitys ja menestys riippuu siitä, että kaikki eri valtakunnat solmivat liiton keskenään." Että he saattoivat näin ajatella, osoitti, että aate semmoisenaan oli olemassa toisella, näkymättömällä tasolla. Ja sieltäpäin Napoleon valittiin jumalien välikappaleeksi.

Napoleonille sanottiin ennen hänen syntymäänsä: „tämmöinen on Europan tulevaisuus oleva: kaikki valtakunnat liittyvät yhteen suureen liittoon. Tahdotko sinä olla sitä ohjelmaa toteuttamassa? Jos tahdot tehdä työtä tämän suunnitelman puolesta, silloin me, jotka palvelemme hyvää maailmassa, annamme tukemme sinulle, mutta millä hetkellä et tahdo ihannetta palvella, millä hetkellä lankeat, silloin otamme kätemme sinusta pois." Napoleon innostui ja lupasi.

Tämä tapahtui näkymättömässä maailmassa ennen hänen syntymäänsä, niinkuin tapahtuu jokaiselle ihmiselle pienemmässä tai suuremmassa mitassa hänen astuessaan taivaasta maan päälle. Mutta Napoleon kohtasi fyysillisessäkin maailmassa — jo nuoruudessaan — ihmisiä, jotka ennustivat hänelle korkeata johtoasemaa ja niinikään sanoivat hänelle suoraan, että suunnitelma oli Europan Yhdysvallat. „Jos tahdot sitä aatetta palvella, niin autamme sinua, mutta jos luovut siitä, otamme kätemme pois." Molemmissa maailmoissa toistui sama asia sille sielulle, joka sai nimen Napoleon I.

Hän itsekin uskoi olevansa kohtalon mies, hän sanoi aina: „Minun tähteni johtaa minua, se on nousemassa, en voi muuta kuin voittaa ja mennä eteenpäin."

Onko satumaisempaa elämää kuin Napoleonin! Hän nousi vain, yhä nousi ja nousi. Hän oli nerokas, suurenmoinen myös ajattelijana, hän oli lainlaatija niinkuin ei kukaan. St. Helenan saarella hän lohdutti itseään ajatuksella: „olenhan antanut Ranskalle ja samalla Europalle Code Napoléon'in; sen avulla uusi päivä koittaa ihmiskunnalle." Mutta sielunsa syvyydessä hän myös tunnusti itselleen lankeemuksensa, vaikka puolusti sitä järkisyillä. „Minun piti luoda yhtenäinen Europpa, mutta kuinka tämä oli mahdollista, jollen samalla ottanut ohjaksia käsiini?" Hänen lankeemuksensa oli siinä, että hän tahtoi tulla maailman herraksi, koko Europan yksinvaltiaaksi; Ranskan piti hallita ulkonaisesti, niinkuin se sivistyksessä aina oli kulkenut toisten valtakuntain edellä! Näin Napoleon ajatteli, ja sentähden hänen elämänsä loppui St. Helenan tragediaan.

Pythagoralais-numerologisessa järjestelmässä kirjainten numero-arvot ovat seuraavat:

1 — A, K, T, Ä.
2 — B, L, U.
3 — C, M, X.
4 — D, N, Y, W.
5 — E, O, Z, Ö.
6 — F, P, J.
7 — G, Q, V.
8 — H, R, Hi.
9 — I, S, Hu.

Lukujen merkitys muodostaa pitkän taulukon, sillä kaikilla luvuilla 50:een saakka on oma merkityksensä, jonka jälkeen vielä tulevat kysymykseen muutamat kymmen- ja sataluvut. Nämä merkitykset ovat seuraavat:

1 — äkkipikaisuus, kiihko, kunnianhimo.
2 — kuolema, häviö, kohtalonisku.
3 — uskonto, usko, kohtalo.
4 — lujuus, voima, valta.
5 — avioliitto, huvi, ilo.
6 — työn täydellisyys.
7 — lepo, onni, tasapaino.
8 — suojelus, oikeus.
9 — suru, tuska, runteleminen, silpominen.
10 — järki, menestys, pyrkimys.

11 — epäsopu, loukkaus, petos.
12 — onnellinen kirjoitus, kaupunki.
13 — ilkeys, vääryys.
14 — uhri, uhraus, tappio.
15 — hyve, sivistys, rehellisyys.
16 — ylellisyys, aistillisuus, hyvä onni.
17 — huono onni, ylenkatse, unohdus.
18 — saituruus, kovuus, tyrannia.
19 — tyhmyys, mielenhäiriö.
20 — viisaus, ankaruus, melankolia.
21 — mysterio, hedelmällisyys, tuotanto.
22 — rangaistus, sakko, vahinko.
23 — kapina, ahdasmielisyys, ennakkoluulo.
24 — matkustaminen, maanpako, huikentelevaisuus.
25 — äly, jälkeläiset.
26 — hyväntahtoisuus, hyväntekeväisyys.
27 — urhoollisuus, sankarius, uskallus.
28 — lahjat, todistukset, tunnustukset, tuntomerkit.
29 — uutiset, kronikka.
30 — avioliitto, mainehikkuus, juhlanvietto.
31 — hyvyys, pyrkimys, julkisuus.
32 — häänvietto, täyttymys.
33 — jalous, hienous, hyve, sulo.
34 — kärsimys, kosto, lailliset rangaistukset.
35 — terveys, rauha, kykeneväisyys.
36 — intuitsioni, nero.
37 — uskollisuus, avioliiton ilot.
38 — pahuus, ahneus, muodottomuus.
39 — kiitokset, kunnianosoitukset.
40 — häät, juhlat, lomat.
41 — epäsuosio, skandaali, panettelu.
42 — lyhyt elämä, kurjuus.
43 — palvonta, uskonto, pyhäkkö.
44 — ylennys, kuninkuus, suuret kunnianosoitukset, suuruus.
45 — jälkeläiset, kansoitus.
46 — hedelmällisyys, runsaus.
47 — pitkä elämä, onnellisuus.
48 — oikeus, tuomio, tuomioistuin.
49 — ahneus, himokkuus.
50 — vapaus, vapautus, helppo olo.
60 — avioliitollinen kadottaminen (kuoleman kautta).
70 — vihkimys, tiede, vilpittömyys, hyve.

80 — suojelus, parantuminen, takaisin voittaminen.
90 – suru, tauti, epäsuosio, erehdys, sokeus.
100 — jumalallinen suosio enkelein avulla.
200 — epäröiminen, pelko, epävarmuus.
300 — filosofia, tieto, suojelus.
400 – pitkät matkat, pyhiinvaellus, maanpako.
500 — pyhyys, puhtaus, valikoiminen.
600 — täydellisyys, täydellinen suoritus.
700 — valta, herruus, auktoriteetti.
800 — voitto, valtakunta, mahti.
900 — taistelu, sota, riidat, purkaukset.
1000 — armo, hyväntekeväisyys, lempeys, sympatia.

Myöhemmät kabbalistit ovat tähän vielä liittäneet yhden numeron, ja se on 666, Ilmestyskirjan tunnettu numero. Sillä on merkitys: viha, pahuus, perkele. Mielestäni voi sen suhteen kuitenkin huomata muuta. Ilmestyskirjassa kyllä sanotaan, että se on pedon luku, ja kabbalistisesti sen arvo on: alempi ymmärrys, kaama-manas. Mutta jos tulkitsemme sitä pythagoralais-numerologisen järjestelmän mukaan, saamme, että 600 — täydellisyys, jumalallinen suoritus, 60 — avioliitollinen kadottaminen ja 6 — työn täydellisyys. Silloin 666 itse asiassa on ihmisen luku, kuten Ilmestyskirjassa sanotaan, sen ihmisen luku, joka on todellinen ihminen. Luku 6 on työn täydellisyys, ja se merkitsee, että ihmisen ymmärrys, kaama-manas, on sitä, mitä se voi olla ja täyttää sisimmän tehtävänsä täällä maan päällä, joka on: suorittaa kaikki työt, mitä se tekee, täydellisesti. Jos meillä olisi mukanamme täällä maailmassa ainoastaan korkeampi järki, emme saisi aikaan mitään hyvin suoritettua työtä aineellisesti. Alempi jokapäiväinen, käytännöllinen järki on apumme ja pelastuksemme tässä maailmassa. Luku 60 taas on „avioliitollinen kadottaminen". Niin kauan kuin meillä on käytännöllinen järki erillään korkeammasta Minästä, ikävöi sielumme alinomaa korkeampaan päin — meidän tietämättämmekin. Yhtyminen ylemmän ja alemman välillä alkaa sillä, että saadaan aikaan n.s. silta, stauros, risti. Se on uskon salaisuus. Usko on sitä, että alempi personallisuutemme uskoo korkeamman voittoon, luottaa siihen ja kulkee sen teitä. Korkeampi Minä meissä tulee vähitellen niin voimakkaaksi, niin hallitsevaksi, niin yksinvaltiaaksi, että tapahtuu lopulta mystillinen kuolema, joka on avioliitollinen kadottaminen, koska silloin alempi häviää ja jää ainoastaan ylempi. Sitä

kuvaa 60. Viimeinen saavutus on 600, nim. täydellisyys. Silloin korkeampi Minämme, joka ei enää ole sidottu alempaan, pyrkii yhtymään sitä yläpuolella olevaan jumalalliseen Minään, Kristukseen, jonka avulla se saavuttaa täydellisyyden.

Otamme vielä esimerkin:

P a a v o R u o t s a l a i n e n
6 1 1 7 5 8 2 5 1 9 1 2 1 9 4 5 4

Etunimen numeroiden summa on 20, redusoituna 2, ja liikanimen 51, redusoituna 6. 2 ja 6 yhteensä on 8, joka on hänen peruslukunsa. Kun 2:een liitetään 51, saadaan 251, joka taas on hänen kabbalistinen lukunsa.

200 merkitsee: pelko, epäröiminen, epävarmuus, ja onhan totta, että Paavo Ruotsalainen alkoi tehtävänsä epävarmuudella, pelolla; hän epäili kirkkoa ja käytännöllistä kristinuskoa siksi, että hän näki niin vähän sen hedelmiä. Hän itse olisi tahtonut päästä vahvaan uskoon, mutta ei päässyt. Luku 50 on: vapaus, vapautus, helppo olo, ja kuvaa hänen sisäistä elämäänsä. Hän pääsi sisäiseen vapauteen ja rauhaan. Hän osasi neuvoa ihmisiä, puhui siitä, kuinka usko vie ihmisen mielenrauhaan ja vapauteen sisäisesti; hänen opetuksensa ydin oli, että ihmisen piti saada suhteensa selväksi Jumalan kanssa.

Luku 1 merkitsee: äkkipikaisuus, kiihko, kunnianhimo, ja kuvaa kyllä Ruotsalaista, joka saattoi olla tyly ja äkkipikainen. Voi olla, että hänessä oli kunnianhimoakin. Tämä olisi luonnollista, sentähden ettei Paavo R:lla ollut selvää käsitystä ihmiselämän päämäärästä. Hänen uskonsa ja elämänymmärryksensä keskittyi oikeaan suhteeseen Jumalaan, mutta siihen ei sisälly selvä täydellisyysihanne ja itsekasvatus täydellisyyttä kohti. Jonkinlainen uskonnollinen kunnianhimo on aina luonnollinen ihmiselle, niin kauan kuin hän ajattelee, että hänen täytyy olla hyvissä väleissä Jumalan kanssa. Se vie kyllä eteenpäin, mutta se ei vie täydellisyyteen Suurena esteenä henkisen kehityksen tiellä on ylpeys ja kunnianhimo.

Luvut ja niiden matemaattiset suhteet ilmaisevat järjestystä kosmoksessa ja elämässä. Koko elämämme on järjestetty numeroiden mukaan, ja yhteiskunnallisissa oloissamme emme tulisi toimeen ilman matematiikkaa, sillä onhan meidän tapana arvostella kaikkia aineellisia asioita, kätten töitä ja hengen tuotteita numero-arvon mukaan, toisin sanoen: rahan mukaan. Ja mitä raha on muuta kuin

matematiikkaa, lukujen ja numeroiden käyttämistä jokapäiväisessä elämässä? Syventyessämme filosofisesti lukuja ymmärtämään, emme niin ollen ihmettele, että kaikki elämässä on järjestetty lukujen mukaan, yksin ihmisen „vapaa tahto“ ja kohtalo, joka sitä rajoittaa.

On olemassa sattuva vertaus, joka näyttää meille ihmisen vapaan tahdon suhteen kohtaloon. Tämä vertaus samalla näyttää meille, kuinka luvut, kuten voisimme sanoa, hallitsevat koko elämää. Ranskalainen okkultisti Encausse (Papus) on antanut siitä seuraavan vertauksen:

Suuri valtameren höyrylaiva on kuin pieni yhteiskunta; se lähtee esim. Le Hâvresta New Yorkiin. Laivan korkeimpana johtajana on kapteeni; hän tietää laivan koko matkan ja tien, mikä on kuljettava; hän vie vastuullaan kaikki määrän päähän. Matkustajatkin tietävät, mihin heidän on mentävä ja mihin laiva heidät lopulta vie. Laivassa on suuri palveluskunta, upseereja, merimiehiä j. n. e. Matkustajat ovat saaneet kukin oman paikkansa. Koko elämä laivassa on järjestetty sääntöjen mukaisesti. Matkalla voi olla kaunis ilma kaiken aikaa, voi myöskin sattua myrskyjä y. m. vaaroja, mutta taitava kapteeni saa kuitenkin laivan menemään.

Kenen valta on nyt voimakkain tuossa laivassa? Kapteenin. Hän on tavallaan yksinvaltias, kaikkien täytyy häntä totella, hän ei voi ottaa lukuun matkustajien päähänpistoja, mikäli ne ehkäisisivät itse matkaa. Hän on saanut korkeimman käskyn laivayhtiöltä viedä laiva päämääräänsä, sitä hänen on toteltava, ja muiden on toteltava hänen käskyjään. Jos sattuisi häiriöitä laivalla, täytyisi kapteenin käyttää valtaansa hyvin ankaralla tavalla. Kaikki laivassa ovat kyllä vapaatahtoisia ihmisiä, mutta heidän tahtonsa on olosuhteiden rajoittama. Järkevä matkustaja tai palvelija tietää, ettei hänen auta kapinoida, eikä haluta semmoista, mikä on mahdotonta; viisainta hänen on alistua matkan sääntöihin, mutta omassa hytissään jokainen on vapaa järjestämään omia asioitaan, pitää siellä kukkia tai olla pitämättä, syödä toisia ruokia ja toisia olla syömättä j.n.e.

Samanlainen on ihmiselämä. Ihmisen elämä on kuin seikkailua, kuin matka, — kuin pyhiinvaellusmatka. Elämä ei ole tullut ihmiselle todelliseksi, ennenkuin hän tietää, että sillä on selvä päämäärä; silloin vasta hän herää, kun hän henkensä silmällä näkee kehityksen tien moraaliseen, henkiseen ja älylliseen täydellisyyteen. Siihen ja kaikkeen,

mikä siitä johtuu, täytyy ihmisen alistua, se on elämänlaki. Karmana laki vaikuttaa; ihminen voi niskoitella vastaan, hän ehkä tahtoisi matkustaa toiseen paikkaan, kuin mihin elämän laiva vie, mutta hänen niskoittelunsa ei auta, karman laki lykkää hänet taas oikealle tielle, jota pitää kulkea. Ihmisen vapaa tahto on rajoitettu. Elämän laivan kapteenina on meidän Logoksemme ja kaikki ne olennot, jotka sisäisintä elämän käskyä totellen tätä elämämme juoksua johtavat.

Laivassa kaikki on järjestetty numeroiden mukaan, kaikki on tarkkaan laskettu, koko elämä käy siellä säännöllisesti, järjestyksessä, määrätyllä kellonlyönnillä. Samaten on elämämme punottu luvuista, jotka ilmaisevat muotojen ja ilmiöiden suhteita toisiinsa. Ei ole henkeä ilman muotoa, ainetta, henki ja aine käyvät aina käsi kädessä. Koko elämä on kuin algebrallinen ekvatsioni. Jos tietäisimme kaikkien muotojen luvut, silloin hallitsisimme koko ilmiömaailmaa; jos tietäisimme oman ja toisten luvut, silloin me olisimme koko ihmiskunnan herroja.

Välähdyksen tästä saamme tutkimalla n.s. maagillisia neliöitä.

Pekka Ervast.

Kaksi Kristusta.

Aikamme keskeisiä kysymyksiä lienee teosofisissa piireissä kysymys Kristuksesta. Kautta vuosisatojen on siitä asiasta ollut eri mielipiteitä eri kirkkokuntien kesken samoinkuin kysymyksestä mistä Pyhä Henki lähtee.

Nyt taasen tuntuu Kristus-kysymys astuvan sangen kiintoisena esille, sillä väitetäänhän varsin laajoissa piireissä, että hän on lihaantunut keskellemme. Näin maallikkona, kun emme ole kykenevät kysymystä ratkaisemaan omien näkemystemme perusteella, täytyy meidän tyytyä ainoastaan uskoon. Joko uskoa, että hän on lihaantunut tai sitten sen vastakohtaan, ettei ole.

Sanottanee: „Eihän se ole autuuden asia, onko hän keskellämme tai ei. Pääasiahan on, että herätämme itsessämme Kristuksen.“ Niinpä kyllä. Mutta miten sen herätämme, miten osaamme sen herättää, siinä kysymys, joka ei

ole vallan niin helposti ratkaistu ja johon tässä tahdon lyhyesti koskettaa.

Kun Jeesus Kristus eli maanpäällä ihmisten opettajana, sanoi hän: „Minä olen maailman valo; joka seuraa minua hän ei ole vaeltava pimeydessä, vaan hänellä on elämän valo." Samoin todistaa hän, että „Minä ja Isä olemme yhtä. Ei kukaan tule Isän luokse, muuta kuin minun kauttani."

Kun Krishnamurti-Kristukselta kysyttiin kuka hän on, vastasi hän: „Herra, olen toistanut yhä uudelleen ja uudelleen, että minulle Krishnamurtia, sellaisenaan, ei enää ole olemassa. Kuten virta yhtyy mereen ja kadottaa itsensä siihen, samalla tavalla Krishnamurti on astunut siihen elämään, jota toiset kutsuvat Kristukseksi, toiset Buddhaksi, toiset taas Herra Maitrejaksi. Tämän jälkeen Krishna urti täysin kehittyneenä olentona on astunut tähän Elämään — joka on kaikkien Opettajien Täyttymys", joka on kaikkien Opettajien elämä — yksilö sellaisenaan lakkaa olemasta. Ja edelleen: „Minun mielestäni kaikki maailman opettajat ovat saavuttaneet tämän elämän, joka on elämän täyttymys. Sentähden kuka tahansa kulloinkin astuu tähän elämään, joka on elämän huippu, hän on ipso facto Buddha, Kristus, Herra Maitreja, koska se on enemmän kuin eroa olemassa. Ja sentähden, kun minä sanon, että se on enemmän kuin nämä, niin se on enemmän — tavallisen ihmisen käsityskannalta katsoen." Kun häneltä kysyttiin: Jatkavatko Buddha ja Kristus olemassaoloaan yksilönä, vastasi hän:

„Jatkuuko elämä portin toisella puolen? Elämän täydellistyminen ei ole tyhjäksitulemista — päinvastoin — minä olen paljon kunnianhimoisempi, paljon innokkaampi ja kiivaampi kuin te. Se on Elämää. Sentähden se ei voi olla Tyhjäksitulemista, sillä te ette voi lakkauttaa elämää. Kun minä sanoin, että olen Buddha, Kristus, Herra Maitreija JA ENEMMÄN, niin ei ollut kysymys paremmuudesta tai alemmuudesta. Minä lisäsin nuo sanat ja enemmän hyvin varovasti, koska tiesin ihmisten omaavan hyvin rajoitetun käsityksen Buddhasta ja Kristuksesta ja sentähden jos sanoisin: Minä olen Kristus, Buddha, niin he rajoittaisivat tämän todellisen omiin käsityksiinsä Buddhasta ja Kristuksesta, eikä elämällä ole mitään rajoja."

Tässä esiintyy kummankin todistus itsestään. Kun Jee-

sus Kristukselta kysyttiin: „Mitä minun on tehtävä, että saisin iankaikkisen elämän?“ vastasi hän:

„Ota ristisi ja seuraa minua.“ Ja toisen kerran: „Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan tule Isän luo muutoin kuin minun kauttani.“

Krishnamurti-Kristus: „Ennen kaikkea, herra, kun te sanotte minulla olevan seuraajia, niin sallikaa minun vakuuttaa teille, että minä en halua seuraajia, myöskään en milloinkaan tehosta seuraamisen ajatusta. On olemassa joissakin maissa lakeja, luulen, jotka kieltävät ketään seuraamasta teitä kadulla ja jos joku sen tekee, niin hänet pidätetään ja pannaan vankeuteen. Samalla tavalla minä toivoisin, että olisi olemassa henkinen poliisijärjestö, joka panisi ihmiset henkiseen vankeuteen toisten seuraamisesta. Tosiasiassa se tapahtuukin automaattisesti“.

Jeesus Natsarealainen sanoi:

„Minä olen ovi lammashuoneeseen. Kaikki, jotka ovat tulleet ennen minua, ovat varkaita ja rosvoja; mutta lampaat eivät kuulleet heitä. Minä olen ovi; jos joku minun kauttani käy sisään, niin hän pelastuu ja hän on käyvä sisään ja ulos ja löytävä laidunta. Minä olen tullut, jotta heillä olisi yllin kyllin. Minä olen se hyvä paimen. Hyvä paimen panee henkensä lammasten edestä. Mutta palkkalainen, joka ei ole paimen ja jonka omia lampaat eivät ole, kun hän näkee suden tulevan, niin hän pakenee ja jättää lampaat; ja susi ryöstää ja hajoittaa ne. Minä olen se hyvä paimen, ja minä tunnen omani ja omani tuntevat minut, niinkuin Isä tuntee minut ja minä tunnen Isän; ja minä panen henkeni lammasten edestä.“ Toisessa paikassa, kysyttäessä näytä minulle tie iankaikkiseen elämään: „Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan tule sinne sisälle muutoin kuin minun kauttani. Ota ristisi ja seuraa minua.“

Krishnamurti-Kristus:

„Minä osoitan tien, joka on avaava sinun sydämesi rakkaallesi, joka on sama kuin minunkin rakkaani.“

Jeesus Kristus osoitti tien, miten häntä oli seurattava; antoi vuorisaarnan valoksi tielle ja vakuutti: „Joka uskoo minuun, se ei usko minuun, vaan häneen, joka minut lähetti. Ja joka näkee minut, näkee hänet, joka minut lähetti. Minä olen tullut valoksi maailmaan, jottei yksikään joka minuun uskoo, jäisi pimeyteen“.

Meidän, jotka emme kykene Jumalan salaisuuksia tutkimaan, on hyvä tehdä vertailuja ja niiden perusteella päätelmiä.

Alku Taju.

Kuolleitten ajatukset.

Ihminen kuolee tarttuvaan tautiin; kuukausia hänen kuolemansa jälkeen, niin, jopa vuosiakin, vaatepalanen, esine, johon hän on koskenut sairautensa aikana, saattaa tartuttaa taudin henkilöön, joka on fysiologisesti herkempi kuin henkilöt hänen ympärillään, joihin sama esine ei mitään ole vaikuttanut. Ja miksikä ei aatteella, ajatuksella olisi sama vaikutusvalta? Ajatus ei ole sen vähemmän aineellinen tai ulkokohtainen kuin punnitsemattomat ja salaperäiset idut monenlaisiin tarttuviin tauteihin, joiden syyt ovat niin arvoituksellisia tieteelle. Niinkuin elävän henkilön ajatus voi vaikuttaa toisen ajatukseen niin voimakkaasti, että jälkimäinen ajattelee ja uskoo mitä tahansa edellinen tahtoo — lyhyesti sanoen saattaa psykologisoida toisen mieltä, — niin voi tehdä jo kuolleen henkilönkin ajatus. Kerran synnytettynä ja lähetettynä ajatus elää omasta voimastaan. Se on tullut riippumattomaksi mielestä ja aivoista, jotka sen synnyttivät. Niinkauan kuin sen keskitetty voima pysyy koossa, se voi toimia vaikuttavana voimana joutuessaan kosketukseen herkän ja vastaanottavaisen henkilön elävien aivojen ja hermoston kanssa. Siten aikaansaatu epäraitis toiminta voi viedä sensitiivisen henkilön hetkelliseen itsepetos-hulluuteen, joka aivan pimittää hänen oman yksilöllisyytensä tunnon. Kun sairaaloinen toiminta täten on päässyt alkuun, syöksee vainajan ajatusten koko tulva herkän henkilön aivoihin, ja tämä voi näennäisesti antaa todistuksen toisensa perästä vainajan läsnäolosta sekä vakuuttaa ennakolta suosiolliselle tutkijalle, että „henkikontrollin", „johtajan" tai ilmoituksia tekevän älyolennon yksilöllisyys on kerrassaan taattu ja todistettu.

H. P. Blavatsky.

„Pekan horoskooppi".

Tähtijärki (astrologia) on nykyisin n.s. okkultisten, salatieteellisten harrastusten joukossa huomattavimpia ilmiöitä. Sen pätevyyttä ei nykyinen luonnontieteellinen katsantokanta hyväksy, koska sitä ei voi samalla lailla perustella,

kuin ulkokohtaisesti kokemusperäinen katsantotapa vaatii. Mutta sensijaan itsekohtaisena henkitietona, ajatusjärjestelmänä, tajuamislakien ilmentäjänä, on sillä oma ensiluokkainen arvonsa, koska sillä alalla ei muutakaan parempaa ole olemassa. Se seikka, että sillä toisissa tapauksissa voipi tulla ihmetuloksiin, mutta taasen toisissa näyttää olevan toivotonta viisastelua, näyttää riippuvan asianomaisesta yksilöstä. On ihmisiä, joitten tajunta näyttää värähtelevän tähtijärjen lakien mukaan, toisilla taasen aivan toisellaiset näkökannat ovat määräämässä. Tähtijärki kehittyneen aavistus- ja arvostelukyvyn johtamana voipi antaa loistavia tuloksia. Sen pätevyys on n.s. okkultista laatua ja sen menestyksellinen käyttäminen vaatii salatutkijan kykyjä. Voisimme sanoa, että on astrologisia ja on epä-astrologisia luonteita. Ja näihin ensiksimainittuihin näyttää ilmeisesti „Pekan horoskooppi“ kuuluvan kuten seuraavasta selviää.

Tässä horoskopissa ensiksi on huomattava, että melkein kaikki taivaankappaleet ovat nousun ja puoliyön piirin välillä. Tämä osa sopii erinomaisesti vielä toistaiseksi ilmenemätöntä tulevaisuutta varten, siis profetalliselle tulevien aavistajalle. Se osottaa myös pinnalle pyrkimistä, siis sellaisia harrastuksia, jotka vasta pyrkivät tulemaan tunnustetuiksi, mutta eivät sitä vielä ole. Siis se merkitsee uusia suuntia, mullistavia katsantokantoja. Tätä taipumusta vielä vahvistaa se seikka, että Uranus on ylimpänä, siis vahvimmin ulospäin näkyvänä planetana. Ja kuten astrologian tutkijat ajattelevat, merkitsee Uranus jotain aivan omintakeista outoa ja uutta käsitystapaa, joka erikoisuutena herättää huomiota. Sille on riippumaton yksilöllisyys mää-räävimpiä tekijöitä.

Uranuksella on kaksi huomattavampaa aspektia. Sen puolitoistaneliö Aurinkoon epäilemättä osottaa, että uusi suunta tuo mukanaan vaikeuksia, ristiriitoja, taisteluita. „Pekan“ uutta suuntaa ei yliopisto voinut hyväksyä ja myöskin T. S:ssä hänen omintakeinen katsantotapansa joutui ristiriitoihin, joten hänen on tosiaankin täytynyt ominpäin ruveta asioita johtamaan. — Uranuksen kolmio taasen kuuhun on sangen suotuisa henkilökohtaisille salatutkijan kyvyille suosien m.m. selvänäköisyyttä sekä suhtautumista uusiin tuttavuuksiin ja outoihin asioihin. Epäilemättä hänen henkilökohtainen menestyksensä voipi ajatella tämän aspektin ilmennykseksi, vaikka sen myöskin voipi ajatella sopivan Jupiteriin nousemassa.

Auringon (ja Merkuriuksen) kolmio Neptunukseen on erinomainen mystilliselle, haaveelliselle suunnalle, näkymättömän maailman aavistajalle — kuun neliö taasen Marsiin on henkilökohtaiselle suhtautumiselle varsinkin miesväkeen kireä. Mutta toisaalta se voi merkitä hyvää työkykyä. Eläinrata-asentojen suhteen on huomattava, että melkein kaikki taivaan kappaleet ovat viimeisessä kolmanneksessa Jousimiehen alun ja Kalojen lopun välillä. Tätä osaa kirjoittaja pitää yhteiskunnallisena kolmanneksena, siis yhteiskunnalliset taipumukset ovat etualalla henkilökohtaisiin ja luontokohtaisiin taipumuksiin verraten. Se suosii valtiomiehen kykyä, poliittista voittoa.

Kehittyvässä horoskopissa on seuraavia erikoisesti huomattavia kohtia: Etenevässä „primary directio"ssa kuu joutuu olemaan nousussa noin 21-vuotiaana. Samoihin aikoihin hänen henkilökohtainen ympäristönsä muuttui, kun hän lähti pois kotoaan ja alkoi itse ominpäin ansaita toimeentulonsa. Vuosille 1920—21 joutuu Aurinko nousevaksi. Se sangen hyvin kuvastaa Ruusu-Ristin syntymistä, joka oli tosiaankin „Pekalle" oman Auringon nousua. Samoihin aikoihin joutui taantuvassa „primary directiossa" Uranus keskitaivaalla ylimmilleen, puolipäiväpiiriin. —

„Secondary directio"ssa tuli vuosille 1920—21 sekä etenevässä että taantuvassa laskelmassa sangen voimakkaat kriitilliset suhteet. Uranus joutui Auringon kanssa hyvin kireihin väleihin (myöskin Jupiter ja Saturnus niinikään Aurinkoon), joka hyvinkin sopii kuvastamaan niitä „synnytystuskia" joita Ruusu-Ristin johtaja sai kokea, kun täytyi erota T. S:stä ja alkaa oma suunta. Yleensä Pekan „kehittyvä" horoskopi on kriitillisten suhteitten vaikutuksessa, joten hänen elämänsä tähtijärjen kannalta katsoen on vaivaloista taistelua ristiriitaisten olosuhteitten kanssa.

Esimerkkiluetteloa tietysti voisi jatkaa pitkältäkin, mutta ei liene se tarpeellista. Kirjoittaja ainoastaan tahtoo vain tällä huomauttaa, että vaikkakin tähtijärkeä, astrologiaa voipi järkisyillä vastustaa, niin myöskin sitä voi kannattaa. Se on aivan riippuvainen yksilöstä. Mitään erehtymätöntä varmuutta tietysti ei se voi tarjota, sillä ihmisen henkinen luonto on olemukseltaan sellainen, että sitä voipi niin monella tavoin käsittää riippuen käsittäjän omasta luonnosta. Mutta tähtijärki on kuitenkin tieteellisin ja loogillisin käsitystapa mitä on olemassa vielä nykyään ja siksi sillä on oma arvonsa tieteellisen ajattelun soveltajana hen-

kiselle alalle. Siinä „lukujen taika“ eli „matematiikan filosofia“, jota Pythagoras ihaili, pääsee selvästi ilmi. Siinä esiintyy inhimillisen ajatuselämän kiteenrakenteellisuus (kristalloituminen). Se on kaiken salatutkimuksen tieteellisin puoli. Se on keino ajatuskyvyn „nostamiseksi mentaalistasolle“ näkemään, miltä elämä näyttää tähtiaatelmien valossa. Tähtijärki, astrologia, on siis ajatusjärjestelmä, tietosysteemi, jonka arvon kukin voipi omasta puolestaan päättää hankkimalla itselleen horoskopin. K—nen.

Vanavesi ja uusi ura.

Meidän runsaassa kirjallisuudessamme moititaan usein muitten vanavedessä kulkijoita. Kehoitetaan vanhoillisia avaamaan itselleen uusi ura. Esimerkiksi romaanikirjailijoita ihaillaan, kun heidän on onnistunut avata jokin uusi ura, joka uhkuu mieleistä sensatsiota.

Toisaalta taas arvostellaan navakasti henkilöitä, jotka ovat avanneet uuden uran. Syy lienee se, että uuden uran avaajaa kadehditaan. „Leivänpolttamisen“-pelko ajaa monia arvostelemaan ankarasti „ennenkuulumatonta“.

Muistan, kuinka minun noin seitsemän vuotta sitten kävi, kun avasin erään uuden uran. Kirjoitin tanakan paperikasan kielireformista. Käsikirjoituksen otsikko oli „Kirjakielemme Uudistus“. Lähetin sen Werner Söderström Osakeyhtiölle toivossa, että käsikirjoitukseni painettaisiin. Se palautettiin. Mukana seurasi lausunto: „Kyllä siinä on hyviäkin puolia, mutta emme sitä julkaise.“

Jos esimerkiksi Setälä tai Cannelin olisi lähettänyt sellaisen käsikirjoituksen, olisi se kiitollisuudella julkaistu.

Henkilöt, jotka ovat saaneet auktoriteettitunnustuksen, syventävät omaa vanavettään, niin taitavasti, että heidän ei toistaiseksi tarvitse etsiä mitään uutta uraa.

Mitä n. s. eläviin kieliin tulee, vanhettuvat ne, samoin kuin ihmisyksilötkin. Esimerkiksi Alfred Suuren aikaista englanninkieltä ei kukaan nykyajan englantilainen enää ymmärrä. Sama on nykyisen „hyvän“ suomenkielen laita 1000 vuoden kuluttua. Setälä ja Cannelin on silloin heitetty armotta „yli laidan“, samoin kuin minunkin „Kirjakielemme Uudistus“, jos se olisi painettu ja talletettu.

Tarkkaa tehden ei olekaan mitään ehdotonta vanavettä. Se menee vähitellen umpeen uusien urien avautuessa. Niinpä on käynyt esimerkiksi Suomen Teosofisen Seuran. Se oli alussa seitsemän epävirallisen henkilön hoidettavana, kirjailija Pekka Ervastin ollessa puheenjohtajana. Sittemmin on se hajonnut kahteen, jopa kolmeenkin osaan, alkuperäisen vanaveden arveluttavasti syventyessä. Täten ovat uudet urat tulleet välttämättömiksi. Vanha vanavesi näyttää edelleen syventyvän aatteellisen seulonnan muodossa. Nyt käynnissä oleva uuden uran elähdyttävä henki, joka on seulonnasta — toivokaamme kauan — vapaa, lupaa uusissa urissa tyydyttää vanhan vanaveden pois työntämien aatteelliset tarpeet. Uuden uran luonne on mielipiteitten esteetön lausumisoikeus sekä suullisessa että kirjallisessa sanassa.

Veikko Palomaa.

Erilaisia inspiratioita.

Näin joulun edellä tulee kenties erikoisemmin ajatelleeksi kristikunnan keskeisintä pulmaa, sen suhtautumista sivistyksensä alkuperäisimpään henkilöön, Jeesus Natsarenukseen. Tarkoitan sitä kummallista seikkaa, että kristikunta palvoo ja jumaloi Jeesusta kaikkina juhlinaan läpi vuoden ja kautta vuosisatojen, mutta ottaa käytännöllisen elämänsä ohjeet ja menettelytapojensa periaatteet muista lähteistä. Kristikunnan elämä on siten surullista kaksoiselämää. Eikä se näytä pääsevän tämän vaikean erehdyksensä eli syntinsä tuntoon, ei ainakaan niin elävällä ja tajuavalla tavalla, että se siitä luopuisi.

Kysymme näinollen: mistä tämä johtuu? Tapahtuuko se tahallaan, vasten parempaa tietoa, vai onko kristikunta jonkun vieraan voiman lumoissa?

Emme tahtoisi uskoa pahinta, emme ajatella, että kristikunta toimisi kokonaan vasten parempaa tietoaan. Ajattelemme mieluummin, että kristikunta on varomattomuudessaan joutunut toimimaan jonkun vieraan, epäkristillisen voiman inspiroimana.

Valaistakseni asiaa esitän erään oman kokemukseni. Olin ryhtynyt tutkimaan juutalaisten luomiskertomusta pa-

ratiiseineen ja ensimäisine veljesmurhineen, olin siitä sekä esitelmöinyt että kirjoittanut kirjan „Tubal-Kain". Saatuani sitten ensimäisen valmiiksi painetun kappaleen käsiini ja ryhtyessäni sitä lukemaan, tein kummallisen huomion. Lukiessani tunsin, kuinka jostain päin alkoi tulvehtia loukkaantuneen harmistuneisuutta lukemaani ja kirjoittamaani kirjaa kohtaan. Oli kuin joku olisi sanonut, tai siihen suuntaan painostanut: „Tämä kirja loukkaa ja heittää varjon sotalaitoksen yli, ja sentähden sen julkaiseminen on heti keskeytettävä ja kirja tuhottava".

Tuo inspiratio oli erittäin voimakas, se huokui jonkunlaista „pyhää" loukkaantuneisuutta ja suuttumusta. Omasta puolestani olin yllätyksellisesti hämmästynyt ja kysyin itseltäni: „Niinkö? Pitäisikö todella tämä kirja tuhota? Ja jos niin on, jos totuus niin vaatii, niin mitenkä se kävisi päinsä, joutuun ja perinpohjaisesti?" Mutta ennätettyäni ajatella asian toista puolta, ajatella sekä sitä inspiratiota mikä minulla oli ollut „Tubal-Kainia" kirjoittaessani, että ennätettyäni rinnastaa kirjaani Mestarin oppiin, selvisi minulle, että tässä oli kaksi eri inspiratiota, lähtien kokonaan erilaisista lähteistä. Muistin myös, että olin edellisenä yönä ollut kosketuksessa jonkun vanhan sotaherran kanssa, joka oli kovin tärkeässä ja puuhakkaassa sieluntilassa.

Kerroin tästä kokemuksestani äskettäin eräälle vanhalle teosofille. Kuultuaan kertomukseni hän innostui ja sanoi: „Minulle kävi samoin. Ryhtyessäni lukemaan „Tubal-Kainia", heräsi minussa harmistunut, pois työntävä ajatus, ja kirja jäi lukematta. Mutta nytpä minä otan kirjan uudelleen luettavakseni ja koetan kukistaa tuon vanhan sotaherran inspiration itsessäni".

Jotain samaa jouduin kokemaan lukiessani Pekka Ervastin kirjaa „Kadonnut Sana", jossa esitetään se historiallinen tosiasia, että vapaamuurarijärjestöjen korkeammat asteet ovat kotoisin jesuiittain järjestöstä.

Nämä kokemukset ja esimerkit opettavat ymmärtämään, miksi juutalainen papisto joutui niin vimmattuun raivoon Jeesusta vastaan. Ja myöskin sitä toista, vieläkin merkillisempää seikkaa, että kristillinen papisto — ja koko hallitseva kristikunta heidän mukanaan — on joutunut tuohon edellä mainittuun kaksinaisuuteen, jossa se juhlapäivinä palvoo ja jumaloi Jeesusta, mutta käytännössä rakentaa kokonaan toiselle pohjalle, hiekalle, niinkuin Jeesus sanoo.

Se kaikki johtuu siitä, että kristikunta aikanaan joutui tuon „vanhan sotaherrnn“ inspiratioon, ja on siinä sitten pysynyt.

Lopuksi kysymme: mitä meidän on tästä havainnosta opittava? Vastaamme: se antaa meille huomautuksen, että meidän on tutkittava ja opittava ymmärtämään erilaisia inspiratioita. Emme saa sokeasti luottaa mihinkään inspiratioon, emme saa tyytyä arvostelemaan sitä maailmallisten hyveitten mukaan. On välttämätöntä oppia rinnastamaan saamaansa inspiratiota Mestarin siveellisiin neuvoihin, joko Buddhan Kahdeksankertaisen Tien tai Jeesuksen Vuorisaarnan käskyihin. Siten menetellen ja itseämme kasvattaen saatamme tavoitella ja pysytellä henkisen ihmisemme inspiratiossa, autamme sisäisen Kristuksen kasvamista itsessämme ja ihmiskunnassa, joka on se siveellinen mahti, joka tuon vanhan sotaherrankin kerran järkiinsä saa ja kaltaisekseen muuttaa ja kasvattaa. Kristusinspiration kasvattamana hänkin, sotaherra, kenraali ja pappi, kerran aseistaan luopuu ja yhtyy enkelten kuoroon: Jumalalle kunnia, maassa rauha ja ihmisille hyvä tahto.

J. R. H.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: marraskuun 11 p:nä *Luonto ja ihmistahto kuoleman valtakunnassa*, 18 p:nä *Kuoleman kulttuuria* ja 25 p:nä *Vainajien auttajat*.

Ruusu-Risti kongressi pidetään, kuten viime numerossa ilmoitettiin, Helsingissä vuoden vaihteessa. Joulukuun 30 p:nä on tavallinen sunnuntailuento klo 12 päivällä Realilyseolla, Vladimirink. 8—10, ja klo 7 illalla on yleinen kokous Kulmakoulun juhlasalissa, Konstantinink. 33; tähän kokoukseen kaikki Ruusu-Ristin jäsenet pyydetään saapumaan, mutta sivullisilla ei ole siihen pääsyä; kokouksessa tehdään selkoa järjestömme uudesta rakenteesta ja pohditaan viime vuosikokouksessa alulle pantuja kysymyksiä. Maanantaina 31 p:nä on looshikokous illalla. Tiistaina tammikuun 1 p:nä on luento klo 12 päivällä Kulmakoululla, Konstantinink. 33 ja illalla looshikokous. Neuvosto toivoo, että maaseudulta saapuisi runsaasti vierailevia veljiä.

Turun Ruusu-Risti ryhmästä kirjoitetaan meille: „Maanantai-iltaisin olemme entiseen tapaan lukeneet P. E:n esitelmiä ja jotkut kuulijoista jäävät lukemisen jälkeen keskustelemaankin. Sydämestämme kiitollisina näistä esitelmistä toivoisimme, että tuhannet ihmiset saisivat niitä kuulla, että tiedon valo pääsisi kirkastamaan sitä pimeää kaaosta, missä me elämme.“

Rauhaa kohti, Suomen rauhan ystäväin ja sodanvastustajain äänenkannattaja, on lähettänyt maailmalle joulunumeronsa. Tämä marras—joulukuun kaksoisnumero on sisältörikas ja keskittynyt kuten tavallisesti, ja toivomme lehdelle paljon tilaajia sen viidennen vuosikerran alkaessa v. 1929. Tilaushinta on 20: —. Lehden aate on Ruusu-Ristille ja sen johtajalle kallis, sillä tiedämmehän, että P.E. on ollut rauhanaatteen puoltaja alusta lähtien, kuten hänen kirjoituksensa ja puheensa vuosikymmenien kuluessa ovat todistaneet. Rauhanaate on Ruusu-Risti-teosofian samoinkuin H. P. B:n teosofisen sanoman oleellinen piirre, ja vaikka siis „Rauhaa kohti“ saanoo itsensä „ainoaksi suomenkieliseksi rauhanlehdeksi“, toivomme, ettei sen toimitus unohda, että Tietäjä-Ruusu-Risti on pitkin matkaa edustanut samaa aatetta ja epäilemättä kasvattanut lukijoitaan ymmärtämään sotaa sekä Kristuksen että teosofian opetusten vastakohdaksi. Viime aikoina olemme mielihyväksemme todenneet, että Teosofi-lehtikin on ulkomaalaista inspiratsionia noudattamalla ruvennut ajamaan rauhan asiaa. Siitä huolimatta „Rauhaa kohti“ tietysti on ainoa spesiaalilehti alallaan suomen kielellä.

Helsingin Ruusu-Risti-ryhmä piti kokouksen Kulmakoululla sunnuntai-iltana t. k. 25 p:nä. Ohjelmassa oli Väinö Lahden pianonsoittoa, Eino Krohnin esitelmä taiteellisesta inspiratsionista, Jorma Partasen viulusoolo Piippa Heliön säestyksellä, Uuno Poreen humoristisia otteita Shakespearén teoksista ja P. E:n puhe.

Kiusausten koulussa, Pekka Ervastin uusi pieni kirja, on ilmestynyt painosta. Hinta Smk. 15: —. Saatavana — kuten kaikki kirjat — Mysticasta, Helsinki, Unioninkatu 45.

Huomattava kirjauutuus on Benno Piispasen esikoisteos „Näkymätön käskijä“. Sen hinta on Smk. 25: — ja saadaan Mysticasta. Palaamme kirjaan tammikuussa.

Henkistä valistustyötä voi jokainen tehdä lahjoittamalla Ruusu-Risti-kirjallisuutta yleisiin kirjastoihin tai olemalla mukana perustamassa paikkakunnalleen Ruusu-Risti-kirjaston.

Ruusu-Risti 1929 on hyvä joululahja. Samaten kirja!

Tämän numeron mukana jaetaan tilaajille sininen postiosoitus Ruusu-Ristin tilauksen uudistamista varten vuodelle 1929.

Kaikille lukijoilleen toivottaa Ruusu-Risti rauhallista joulua ja onnellista uutta vuotta.

VAPAAMUURARI

RUUSU-RISTI-LEHDEN LOOSHI-OSASTO

1 vsk. JOULUKUU 1928 N:o 10

Mestarimuurarin hyve.

Karkea kivi oli siloitettu, kulmat loistivat auringon valossa terävinä ja suorina, pinta välkkyi sileyttään ja nuori mestarimuurari iloitsi. Olihan työ valmis! Niitä vaivaloisia päiviä hän muisteli, jolloin hän oli kiveänsä hionut — muisteli huolta ja vaivaa, jota työnsä oli aiheuttanut, mutta nythän se oli valmis! Riemuiten nosti hän sen viedäkseen sen Suuren Rakennuksen työkentälle, johon hän oli sen sitoutunut valmistamaan. „Tahdon panna kiveni Rakennuksen ikkunanviereen, siihen se parhaiten sopii — niin kaunis se on. Kun aurinko paistaa, säteilee sen pinta monivärisenä". Mestarimuurari saapui kivineen Suuren Rakentajan eteen, nöyränä hän laski sen Hänen jalkoihinsa, joka katsoo sydämeen. „Kivesi on kaunis — sanoi Rakentaja — tahdon nähdä sopiiko se siihen paikkaan, joka on sinulle tarkoitettu." He tulivat yhdessä Suuren Rakennuksen luokse, joka mahtavassa majesteettisuudessa kohosi taivasta kohden. Loistavina välkkyivät sen ikkunat valmiiksi hiottuina — ne olivat niiden siloittamat, jotka johtavat kansojen kohtaloita.

Ja kun mestarimuurari vihdoin löysi paikan omalle kivelleen, oli se siinä, missä jalkain jälet sen eniten tahrivat, se oli kynnyksellä — paikassa, jossa kaikki on uhrattava palvelemista varten. Hämmästyneenä katseli hän miten se upposi toisten kynnyskivien viereen. „Jos kivesi kiilloitus on ehyt ja kestävä jalan jälkien tahrittavaksi — silloin olet onnistunut työssäsi", sanoi Suuri Rakentaja ja poistui. Kestäisikö se? — ei hän ollut ajatellut sitä sellaiseen paikkaan, jossa kukaan ei huomaisi sen kauneutta, vaan jossa yksin lujuus oli kysymyksessä. Mieli surullisena hän lähti keskelle elämän hyörinää koettaen pitää mielessään, että se paikka, joka oli kaikista vaatimattomin oli kuitenkin kaikista tärkein — se oli kynnyksen — se oli palvelemisen paikka.

Elämä sitoi hänet sitten monenlaisiin suhteisiin ja sen opetukset eivät suinkaan aina olleet helpot. Kun hän oli

ottanut totuuden elämänsä ohjenuoraksi, tahtoi hän itse olla totuudenmukainen ja hän odotti, että muutkin sitä olisivat. Totuus antaa lujuutta — ajatteli hän — totuus on kaikista suurinta ja tärkeintä ja totuus on mestarimuurarin hyve. Hän tapasi tiellänsä toisia totuuden rakastajia ja lyöttäytyi heidän joukkoonsa — yhdessä he 5 auttaisivat maailmaa näkemään totuutta, ymmärtämään totuutta ja olemaan totuudenmukaisia. Ja pyhän totuuden innoittamana hän taisteli sen puolesta, hän haavoitti ja loukkasi ihmisten mieliä ja sydämiä, sai aikaan katkeruutta ja vihaa. Hämmästyksekseen huomasi hän, että sensijaan, että olisi auttanut ihmisiä, hän vain lisäsi sitä tuskaa, joka pilkistää jokaisen kärsivän sielun silmistä. Hänen mieleensä juolahti mennä katsomaan kiveä Suuren Rakennuksen kynnyksellä —. Sen kiilto oli kulunut pois, sen pinta oli täynnä rosoja, sillä jalan tuoma hiekka oli kuluttanut kiven kauneuden olemattomaksi. Hänen mielensä tuli surulliseksi, sillä hän luuli parhaansa mukaan taistelleensa. — Kuten ammattilainen kerran, niin mestarimuurarikin, istuutui miettimään, hän mietti luonnettansa, sen himoja ja hyveitä, sen heikkoutta ja lujuutta. Ja sen totuuden valossa, jota hän rakasti, huomasi hän syyn siihen tuskaan, jonka hän oli nähnyt lähimmäistensä silmissä. Hän huomasi, että totuus ilman anteeksiantavaisuutta ja rakkautta on kuin aurinko ilman lämpöä, kuin rakkaus ilman tuskaa, kuin kauneus ilman sielua! Hän tahtoi lähteä takaisin maailmaan, keskelle elämän riehuntaa ja toteuttaa totuutta elämässään rauhan, anteeksiantavaisuuden ja säälin valossa. Ja „sen, joka tahtoo palvella viimeiseen asti, on uhrattava palvelemisen alttarille kaikki mitä hänellä on.“

Kauris.

Ajatelmia.

Usein näkee pienen sielun niin sanotuilla suurilla ihmisillä. He muistuttavat henkilöstä, jolla on kaunis ja taiteellisesti huollettu tukka, mutta tyhjyys tukan alla.

*

Enimpäin ihmisten tajussa kaikki todella henkisesti suuret kadottavat läheltä nähtyinä osan salaperäistä tenhoaan

siksi, että heidän katoovainen kuorensa niin vähän eroo yleisestä, siksi että he harvoin käyttävät ulkonaisia effektikeinoja, eivätkä aina anna neronsakaan sanoina salamoida Vain ne, jotka näkevät pohjia myöten sieluun sanattomaankin, tuntevat heidät aina.

*

Monet erheet ja loukkauksetkin johtuvat elämän pintapuolisuudesta, siitä, että eletään liiaksi nykyhetkessä ja aineessa. Elämä ja nykyisyys on kuitenkin menneisyyden sato ja tulevaisuuden siemen, ja vain ne, jotka aina kiinnittävät katseensa myös menneisyyteen ja tulevaisuuteen, ovat nykyhetkeen valmistuneet — he ovat löytäneet viisasten kiven.

*

Korkein onni on: sydämen halusta edistää toisten onnea.

*

Ken ei vähääkään malta odottaa onneaan, hän tuskin siihen todella pyrkiikään.

Onnen korkein hurma on rakkaudessa, mutta jos karkeana siihen heittäydyt, saattaa ensimäinen syvä kohtauksesi sen kanssa olla samalla viimeisesi. — — — Jos teillä oikea rakkaus olisi, niin te kaiken muunkin voisitte saavuttaa; mutta rakkauden asemesta enimmillä itsetiedottomastikin on itsekkyys ja sen lopullisena seuralaisena onnettomuus ja — viha.

Oskari Kaukoranta.

Mitä H.P.B. sanoo Vapaamuurariudesta.

Poimintoja Isis Unveiled'istä.

(Jatk.)

Kääntyessämme Clavel'in, erään korkean muurariauktoriteetin puoleen, luemme: On selvää, ettei Temppeliherrojen ranskalaisen järjestön perustaminen tapahtunut ennen vuotta 1804 ja ettei sillä voi olla minkäänlaista laillista oikeutta pitää itseään niinsanotun „Temppeliherrojen pienen ylösnousseen järjestön seuraajana." Sentähden huomaamme näiden valetemppeliherrojen arvokkaiden jesuiitta-isien joh-

dolla Parisissa vuonna 1806 väärentävän kuuluisaa Larmeniuksen charteria. Kaksikymmentä vuotta myöhemmin tämä häpeällinen ja maanalainen järjestö johti murhaajan kättä sen kohotessa erästä Europan parasta ja arvokkainta prinssiä kohtaan, jonka salaperäistä kuolemaa, totuuden ja oikeuden onnettomuudeksi ei valtiollisista syistä koskaan ole tutkittu, eikä tehty maailmalle tunnetuksi, kuten olisi pitänyt. Tämä prinssi, vapaamuurari itsekin, oli viimeinen, jolla oli käsissään todellisten Temppeliherrojen salaisuudet. Pitkien vuosisatojen aikana nämä olivat eläneet tu. temattomina ja salaisuudessa. He pitivät kokouksiaan joka kolmastoista vuosi Maltan saarella ja heidän Suur-Mestarinsa ilmoitti europpalaisille veljille kokouksen paikasta vain muutamia tunteja sitä ennen, ja niin nämä, kerran niin mahtavan ja loistavan järjestön ritarit määräpäivänä kokoontuivat maan eriääriltä. Heitä oli luvultaan kolmetoista Jacques Molayn kuolinvuoden muistoksi (1313) ja nämä itämaalaiset veljet, joiden joukossa oli kruunattujakin päitä, suunnittelivat yhdessä kansojen tulevaa uskonnollisia ja valtiollisia kohtaloita, sillä aikaa, kun paavin ritarit, edellisten murhamieliset ja väärät seuraajat, nukkuivat rauhallisina vuoteissaan unienkaan häiritsemättä heidän syyllisiä omiatuntojaan.

„Ja kuitenkaan", sanoo Rebold, „huolimatta siitä hämmennyksestä, mitä he saivat aikaan (1763—72) eivät jesuiitat olleet saaneet täytetyksi kuin yhden tarkoituksensa, nimittäin muurarijärjestön kansalaisuuden hävittämisen ja sen saattamisen huonoon maineeseen. Onnistuttuaan, kuten he luulivat, hävittämään sen yhdessä muodossa, päättivät he käyttää sitä hyväkseen toisessa. Tämä päätös mielessään järjestivät he oppisuunnan, nimeltä „Temppeliherrojen papisto", sekoituksen, jossa taruja, tapahtumia ja ristiritarien luonteenpiirteitä yhdistettiin alkemistien unelmiin. Tässä yhdistelmässä hallitsi katolilaisuus kaikkea ja koko laite liikkui rattailla, jotka edustivat Jeesuksen seuran korkeinta tarkoitusta."

Tästä johtuu, että muurariuden vertauskuvat, jotka alkuaan olivat „pakanallisia", sovitettiin kristillisyyteen ja saivat siitä tuoksunsa. Muurarin täytyy vakuuttaa uskovansa personalliseen jumalaan, Jehovaan, leiriasteissa Kristukseenkin, ennenkuin hänet voidaan hyväksyä looshiin. Tätävastoin Johanniitta Temppeliherrat uskoivat

tuntemattomaan ja näkymättömään prinsiippiin, josta lähtivät jumalien nimillä väärin mainitut luovat voimat ja he tunnustivat nazarenien perinnäistarun, jonka mukaan Ben-Panther oli Jeesuksen syntinen isä. Tämän johdosta viimeksimainittu julisti itsensä „jumalan ja ihmisen pojaksi". Tämä selittää myöskin ne kauheat valat, jotka muurarit tekevät „raamatulla" ja opetuksiaan, jotka orjamaisesti kannattavat patriarkaalisraamatullista kronologiaa. Amerikkalaisessa Rose-Croix-järjestössä esimerkiksi kokelaan lähestyessä alttaria „ritarit kutsutaan järjestykseen ja vartiopäällikkö lausuu julistuksensa." „Maailmankaikkeuden suuren arkkitehdin kunniaksi (Jehovah Binah?) vanhan ja alkuperäisen muurariuden korkeimman pyhäkön nimessä" j. n. e. Sitten puhuja-ritari lyö I ja kertoo kokelaalle muurariuden vanhojen legendojen olevan neljänkymmenen vuosisadan vanhoja; vanhimmalle ei hän vaadi sen suurempaa ikää kuin vuodesta 622 A. M., jona aikana sanotaan Noakin syntyneen. Näissä olosuhteissa tätä on pidettävä hyvin vapaamielisenä myönnytyksenä kronologiselle valinnalle. Senjälkeen ilmoitetaan muurareille, että noin vuonna 2188 e. Kr. Mizrai järjesti siirtomaita Egyptiin ja perusti Egyptin kuningaskunnan, joka kuningaskunta kesti 1,663 vuotta (! ! !). Merkillistä kronologiaa, joka, siinä tapauksessa, että se on sopusoinnussa raamatun aikamäärien kanssa, kokonaan eroaa historian määräämistä. Egyptiin tuodun jumalolennon yhdeksän myytillistä nimeä ovat muurarien mukaan sinne tuotu vasta kahdennellakymmenellätoisella vuosisadalla e. Kr., vaikka etevimmät egyptologit ovat tavanneet niitä kaksi kertaa niin vanhoissa muistomerkeissä. Kuitenkin meidän on samalla kertaa otettava huomioon, etteivät muurarit itse tunne näitä nimiä.

Yksinkertainen totuus on, että nykyajan muurarius surullisesti eroaa niiden päivien kaikkiallisesta veljeskunnasta, jolloin AUM-in Brahma-palvelijat vaihtoivat tunnuksia ja siirtosanoja TUM-in palvojien kanssa ja jolloin kaikkien maiden adeptit auringon alla olivat „veljiä".

(Jatk.)

Meksikon Rosenkreuziläinen.

(Jatk.)

Kaksikymmentä vuotta Reimannin liikkeessä palvelleen prokuristi Kerstenin leski hääräili ahkerasti puutarhassa, talonsa takana. Talon omisti vielä puoleksi tehtailija Reimann, jolla oli siihen 30,000 markan kiinnitys. Tämän oli hän kuitenkin jättänyt rouvalle koskemattomaksi tämän elinajaksi. Korot, elatusapu sekä pieni pääoma, jonka hän oli vanhemmiltaan perinyt, sallivat hänen maksaa kolmikerroksisen talonsa vuokran.

Veljensä, konsuli Rasmussenin tulon jälkeen koetteli hän vieläkin huolellisemmin järjestää kotiaan. Vaikkakaan ei veli asunut hänen luonaan, vaan oli sijoittunut erääseen parhaimmista hotelleista, tahtoi hän peittää juuri häneltä kaiken, mikä millään tavalla saattoi viitata liian vaatimattomiin olosuhteisiin. Muutamien päivien aikana ei häntä kuitenkaan ollut täällä näkynyt. — Hänellä oli päässä leveälierinen puutarhahattu suojatakseen itseään aurinkoa vastaan, jonka säteet kirkkaina lankesivat valkoiselle sorakivelle. Oikeassa kädessä oli hänellä niinilankoja, joilla hänen oli aikomus sitoa irrallaan olevia tai raskaiden hedelmien painamia kääpiöpuiden oksia. Siellä täällä lehahti mehiläinen pelästyneenä lentoon ja perhonen liiteli hänen näppärien sormiensa lomitse niiden kosketellessa sorjaa liljaa tai poimiessa rikkaruohoja tuoksuavista vihanneslavoista ja sitoessaan tukipuita uhkuaville ruusupensaille.

Niin, tästä puutarhatyöstä oli tullut hänelle elämänehto. Sitoessaan riippuvia oksia sai hän ajatuksensa ajetuksi siitä alituisesti kirvelevästä haavasta, joka hänen sieluaan kaivoi madon lailla.

„Äiti. — Pikku äiti. Missä olet? — Oletko täällä?"

Kirkkaana kaikui heleä tyttöääni ilman halki. Rouva Kersten jätti pelästyneenä työnsä ja hänen ruskeat silmänsä katsahtivat yli vihertävän kentän siihen suuntaan, mistä huuto kuului.

„Kyllä, Ilschen, minä tulen", vastasi hän heti ja kooten nopeasti tarpeensa kiiruhti hän tyttöstään kohti, joka jo tuli puolessa matkassa häntä vastaan. Hän näki tyttärensä kasvot ilosta loistavina.

„Ajattele, äiti, tänään oli opetus niin kovin hauskaa. Bernhard kuvasi minulle alpit niin ihmeellisellä tavalla, että luulin ne näkeväni. Hän puhui vuorenhuipuista, joilla alppitytöt kesäisin viettävät yönsä taivasalla lehmiensä parissa. Hän kertoi heidän majoistaan, puvuistaan ja elämästään tuolla korkeuksissa. Oi, kuinka se oli ihanaa! Kuvat tulivat ihan eläviksi sielussani. Bernhard onkin aivan erinomainen kertoja. — Sitten kertoi hän auringosta erilaisine säteineen, aamu-, keskipäivä- ja ilta-auringosta. Samoin kertoi hän keskiyön-auringon maasta. Oli merkillistä häntä kuunnella."

Säteilevää onnea loistivat hänen ihastuttavat kasvonsa tästä puhuessaan.

Hetken kuluttua lisäsi hän surumielisenä:

„Vahinko, ettei eno ole täällä ja ettei Bernhard tänä iltana juo teetä kanssamme. Hänen täytyy mennä professorinsa luo. Ja minä kun niin olin ilolla odottanut heitä molempia."

„Tuolla nuorella miehellä on toki tärkeämpää tehtävää, kuin sinun kanssasi seurusteleminen. Tiedäthän, että hän parastaikaa suorittaa tutkintoaan."

Äidin ääni värisi hiukan pahasta mielestä hänen näin puhuessaan. Ilse kuunteli. Sitten tarttui hän äitinsä käteen ja sanoi hiljaa heidän astuessaan edelleen.

„Minullahan ei muita olekaan kuin sinä ja Bernhard, sinä rakas äitini ja hän opettajani ja leikkitoverini".

„Leikkiajat ovat ohitse. Pojasta kasvoi mies. Pian eroavat tienne."

„Äiti", huudahti Ilse. „Älä puhu erosta. Minä en voi sitä kuunnella."

„Mutta lapsi. Ethän voi vaatia, että Bernhard uhraisi sinulle koko elämänsä. Sehän on aivan mahdotonta. Niin ei saa käydä. Hänellä on muita, suurempia velvollisuuksia. Hän kuuluu maailmalle. Hänen täytyy kamppailla elämän myrskyissä ja hänen täytyy elää miehen lailla."

Ilsen hento ruumis värisi, ja äiti tunsi sen hänen kädestään. Sydäntä kouristi hänen katsellessaan Ilsen kalpeita pelästyneitä kasvoja. Oi, kuinka vaikeaksi tulisikaan särkeä nuo hänen lemmikkinsä vaatimattomat elämänilot. Mutta mitä saattoikaan hän tehdä. Eikö hänen pyhä velvollisuutensa ollutkin suojella onnetonta, sokeata lasta vielä vaikeammista pettymyksistä, vielä suuremmasta onnettomuudesta, joka saattaisi koskea vieläkin katkerammin kuin hänen sanansa. Kokeneena naisena tiesi hän liiankin hyvin, että ainoastaan sääli ja vanha totuttu seurustelu veti nuorukaista hänen lapsensa luokse.

Vai olisiko jo ollut liian myöhäistä?

Tämän ajatuksen noustessa heräsi äkkiä pelko hänen silmissään. Hän avasi ne, niinkuin ei hänen katseensa olisi ulottunut näkemään koko sitä suurta onnettomuutta, joka saattoi kohdata hänen lastaan. Tätä lohduttaakseen sanoi hän:

„Ilschen, mitä siitä arvelisit, jos lähtisimme enon kanssa Meksikoon? Siinä ihanassa maassa voisimme ehkä mekin olla onnellisia."

„Kyllä, kyllä, lähdetään", riemuitsi Ilse lisäten kuitenkin heti: „Mutta ei ilman Bernhardia. Hänen täytyy tulla mukaan."

Äitiraukka katseli surullisena lastaan.

„Sinun ja Bernhardin täytyy erota", sanoi hän vakavasti. „Opi ajoissa voittamaan itsesi, Ilse, — ajoissa. Bernhard ei enää saa tulla tänne."

„Jätä minulle toki ystäväni, äiti", rukoili Ilse. „Hän on hämärän olemassaoloni valo. Hän korvaa minulle veljen. Ja hänhän antaa minulle toivoa näkeväksi tulemisesta, hän antaa minulle voimia uskomaan. — Äiti, jätä minulle Bernhard. Älä työnnä häntä pois luotani. Kuolisin, jos en enää kuulisi hänen ääntään, jos minun täytyisi hänet kadottaa."

Ilsen silmistä virtasivat kyyneleet. Syntyi vaitiolo.

He olivat saapuneet varjoisaan, viiniköynnösten peittämään lehtimajaan. Rouva Kerstenissä taistelivat sydän ja terve järki. Tuskin kuuluva huokaus leijaili hänen lapsensa pään ylle. Ja hän painoi käden sydämelleen ikäänkuin tukahduttaakseen sen rajun ahdistuksen, joka kävi yli kaiken ymmärryksen. Sitten sanoi hän rauhallisella, lempeällä äänellä:

„Saat pitää hänet niin kauan kuin Jumala sen sallii. Mutta jos kerran tulee päivä, jolloin hän itsestään sinut jättää, tai on ehkä pakoitettu jättämään, niin, Ilse, lupaa rohkeana kantaa tuskasi, niin ettei meiltä molemmilta sydän särkyisi."

Ilsen kädet etsivät äidin kättä, jota hän sydän täynnä kiitollisuutta suuteli.

„Rouva Kersten. Rouva Kersten“, huusi äkkiä palvelijatar avonaisesta ikkunasta.

„Tehtailija Reimannin rouva on täällä ja haluaisi mielellään rouvaa puhutella.“

Rouva Kersten kääntyi ikkunaan päin.

„Kuka haluaa minua puhutella", kysyi hän arvellen kuulleensa väärin. „Rouva Reiman?"

Ilse keskeytti: „Bernhardin äiti? Mitä hän sinusta tahtoo?"

„Niin, sitä ei hän sanonut", vastasi palvelijatar.

„Viekää rouva vierashuoneeseen."

Rouva Kerstenin otsaan tuli kaksi syvää ryppyä. Suun ympärillä näkyi katkera päättäväisyys. Nopein, lujin askelin kiiruhti hän entistä ystävätärtään vastaan.

Sillä välin tarkasteli rouva Reimann kiireesti erittäin kodikasta huonetta. Hän etsi katseellaan poikansa Bernhardin kuvaa, mutta ei nähnyt sitä missään. — Silloin avautui ovi ja rouva Kersten astui kynnyksen yli.

Vieraina seisoivat he toisiaan vastassa, nuo kaksi, jotka kerran olivat olleet koulutoverit, sitten yhdessä viettäneet nuoruuden ensimmäisen kukoistusajan, kunnes rikkaan Reimannin kulta heidät erotti ja Agathe Schneiderista oli tullut hänen vaimonsa. Sattumalta joutui rouva Kersten naimisiin Reimannin vähemmän varakkaan ystävän kanssa, joten nuorten rouvien ystävyys vielä jatkui jonkun aikaa.

Suuri, kaunis kissa, joka rouva Kerstenin tullessa huoneeseen oli luiskahtanut ovesta, nosti karvojaan, kun sen suuret, viheriät silmät sattuivat vieraaseen ja ellei rouva Kersten heti olisi astunut väliin, olisi Peter, asennosta päättäen hyökännyt vieraan kimppuun.

„Mikä kauhea eläin", huudahti rouva Reimann inhoa täynnä.

Rouva Kersten ei näyttänyt kuulevankaan huudahdusta, Vietyään pois Peterin ,pyysi hän rouva Reimannia istuutumaan. Lyhyen, kiusallisen vaitiolon jälkeen kysyi rouva Kersten, mikä oli aiheuttanut hänelle kunnian nähdä luonaan rouva Reimann. Hänenhän oli pakko osoittaa kunnioitusta miesvainajansa isännän puolisoa kohtaan.

„Niin, — minä tulen lastemme tähden."

Rouva Kersten kuunteli tarkkaan katsellen lakkaamatta rouva Reimannia.

„En ymmärrä Teitä, — lasten tähden?"

„Aivan oikein — lasten tähden", toisti rouva Reimann.

„Ette kai kieltäne, että poikani Bernhard uhraa kaiken vapaa-aikansa tyttärellenne Ilselle ja kun hänellä on tärkeämpää tehtävää, — —"

„Vai niin, ymmärrän", keskeytti rouva Kersten tumman punan noustessa hänen poskilleen.

„Minun täytyy sentähden", jatkoi rouva Reimann, ,,pyytää Teitä kieltämään poikaani tulemasta taloonne, joka meille molemmille kieltämättä on parasta."

„Minulla ei ole mitään syytä kieltää poikaanne tulemasta kotiini, sillä hän on tähän asti aina kohdellut sekä minua, että tytärtäni hyvin kunnioittavasti ja kohteliaasti. Mutta koska asia on mielestänne tärkeä, niin kieltäkää häneltä toki itse seurustelu kanssamme. Olen Teille siitä vain kiitollinen, sillä tahdon mielelläni suojella lastani siitä tuskasta, mikä tästä voisi koitua."

„Tietysti — niin minäkin arvelin Teidän suhtautuvan asiaan. Kuinka voinkaan otaksua, että täyttäisitte pyyntöni ja auttaisitte minua taistelussani poikapuoleni järjetöntä haaveilua vastaan?"

Pahansuovasti hymyillen lisäsi hän:

„Niin rikasta saalista ei helposti laske käsistään".

Rouva Kersten hypähti paikoiltaan. Hän kalpeni huuliaan myöten. Suuttumuksesta värisevällä äänellä ja syrjäyttäen kaiken huomaavaisuuden, vastasi hän:

„Kuinka sinä uskallat minua noin loukata, syyttää minua noin alhaisesta, halpamielisestä ahneudesta. Oletko unohtanut, että se olin minä, joka tein sinulle mahdolliseksi päästä naimisiin rikkaan tehtaanomistajan pojan kanssa? Oletko unohtanut, missä köyhyydessä sinä äitinesi elit isäsi kuoleman jälkeen? Oletko unohtanut, kuinka silloin rukoilit minua ottamaan sinut vanhempieni kotiin, kunnes äitisi palaisi sukulaistensa luota, joilta hän toivoi saavansa raha-apua? Ja kuinka hän sitten palasi — murheesta ja epätoivosta murtuneena, sillä sukulaiset olivat hänet kieltäneet ja jättäneet teidät avuttomina oman onnenne nojaan. Silloin minä, arvoisa rouva Reimann, taistelin itseni kanssa omassa neitsytkammiossani. Ja sääli sinua ja äitiäsi kohtaan vei voiton rakkaudestani Reimanniin. Sillä, kuten hyvin tiedät, olin minä hänen sydämensä valittu. Minä kieltäydyin menemästä kihloihin hänen kanssaan ja käyttäydyin hänen läsnäollessaan niin pahasti kuin mahdollista, vain saattaakseni sinut miellyttävämpään valoon. Niin, sitä paitsi luulottelin hänelle kärsiväni sairaudesta, jota ei minulla koskaan ollutkaan. Hävetä saisit, kun nyt moisesta minua syytät."

„Tuo on liioittelua, — kaikki on liioittelua ja valhetta", keskeytti hänet rouva Reimann ollen suunniltaan.

„Kaiken tuon olet sinä unohtanut. Mutta joskaan et enää tuntisi hivenenkään vertaa kiitollisuutta, niin en olisi uskonut mielenlaatuasi sellaiseksi, jona sen nyt näen. Tiedän, ettei arvolleni sovellu hetkeäkään riidellä kanssasi, sen jätän muille. Mutta vielä et ole vaelluksesi lopussa. Voi vielä tulla aika, jolloin katkerasti kadut sanojasi. Äläkä unohda tätä ainoata. Jo tässäkin elämässä voi kosto tulla. Se minkä ihminen kylvää, sen hän myöskin niittää. Kun kerran omassa lihassasi saat kärsiä ylpeytesi rangaistuksen, niin tulen rukoilemaan puolestasi. Mutta mitä voisinkaan minä sinulta muuta vaatia. Olithan omaa vanhaa äitiäsikin kohtaan yhtä ylpeä. Etkä tätiraukallesi osoittanut sitäkään viimeistä palvelusta, että hänen kuoltuaan olisit saattanut hänet hautaan."

„Kiellän sinua kerta kaikkiaan sekaantumasta perheasioihini. Tiedän, mitä teen ja tiedän, mitä jätän tekemättä. Ja jollet sinä järjestä asiaa Bernhardin kanssa, niin ryhdyn toimenpiteisiin, jotka tulevat olemaan sinulle vieläkin epämiellyttävämpiä."

Odottamatta vastausta nousi hän ja lähti hyvästiä sanomatta.

Rouva Kerstin huusi vielä hänen jälkeensä: „Miehesi tulee meitä suojaamaan, eikä salli mitään vääryyttä meille tehtävän."

Kauhistuneena oli rouva Reimann kuullut tuon viittauksen hänen mieheensä.

„Oi, tiedänhän sen, hänelle, tuolle kurjalle, kuului hänen rakkautensa, tuolle, joka meidän rahoillamme elää Ehkä hän häntä vieläkin rakastaa, — silloin on minua vuosikausia petetty", ajatteli hän. „Nyt minä ymmärränkin hänen kylmyytensä, hänen monet kyynilliset huomautuksensa, hänen ivanaurunsa. Mutta minäpä teen lo-

pun teidän leikistänne. Minä vedän naamarin tuon vihatun silmiltä niin että maailma näkee hänen todelliset kasvonsa."

Hän naurahti pilkallisesti.

„Kuinka typerästi hän tekikään", sanoi hän itsekseen, „sanoessaan tuon miehestäni ja noustessaan edessäni niin korkealle. Pitäisihän hänen tietää, että minun vallassani on ajaa hänet pois talosta, joka kuitenkin itse asiassa kuuluu meille", sanoi hän vielä itsekseen, kun hän lujasti yhteenpuristetuin huulin ja synkin ajatuksin lähti talosta.

Taivas oli mennyt pilveen. Ilma oli sumuinen ja raskas ja ennusti rajuilman tuloa. Lintuparvi kierteli hitaasti ilmassa. Kaukaa kuului joku laulavan erosta ja kaipauksesta. Ilse terästi hermonsa ja kuunteli. Merkillistä, kuinka tuo laulu viilsi hänen sydäntään. Syvä murhe valtasi hänet. Äidin sanat muistuivat mieleen ja syöpyivät hänen tajuntaansa: „Jos joskus tulisi päivä, jolloin hänen täytyy sinut jättää, niin pysy lujana", oli hän sanonut.

Mieli murtuneena istui hän siinä kuunnellen sielunsa sanoja.

Rankka sade löi rapisten lehtimajan seiniä vastaan. Rajuilma oli jo hänen yllään.

„Ei, en saattaisi sitä kestää. Elämäni olisi pirstaleina, jos hän minut jättäisi", sanoi hän äkkiä.

Ajatukset kulkivat edelleen. „Minähän kaipaan joka hetki hänen ääntään. Ei, kukaan ei saa minulta viedä Bernhard'ia, ei kukaan. Hänen puhuessaan avautuu koko maailma lumoavana kauneutena sisäisen silmäni eteen. Tie, jota hänen rinnallaan kuljen, näyttää niin valoisalta, että ennen kuulumaton autuus täyttää mieleni, ja voisin pelkästä onnesta riemulaulun kajauttaa."

Silloin riisti ukkosen jylinä hänet unelmistaan ja hän säpsähti pelästyneenä. Mutta samassa kuuli hän äitinsä tutut askeleet ja turviinsa ottaen vei tämä hänet suojaavan katon alle.

— — — — — — — — — —

Professori, tohtori Johannes Mertinin huvila oli kirkkaasti valaistu. Tupakkahuoneessa oli jo useita eteviä, eri tiedekuntiin kuuluvia professoreja vilkkaassa keskustelussa ja jännittyneenä odottamassa uutta vierasta, konsuli Rasmussenia, josta kolleega Mertin oli kertonut ihmeellisiä, hyvin hämmästyttäviä ja mielenkiintoisia asioita.

Talon nuori tytär, leskeksi jääneen professorin ainoa, hemmoteltu lapsi, tarkasteli vielä kerran vanhemman taloudenhoitajan kanssa pöytää, järjesteli hiukan hedelmiä, pyyhkäisi lautasliinalla siellä täällä viinilasia, joka ei näyttänyt aivan kirkkaalta, asetti kukilla täytetyt maljakot oikeaan valaistukseen, kuljeskeli hiukan edes takaisin, meni huoneesta toiseen ja jäi lopulta seisomaan kallisarvoisen vanhanaikaisen peilin eteen, joka heijasti hänen nuorekkaan muotonsa täydessä kauneudessaan.

Tyytyväisenä tarkasteli hän suuria, elämää säihkyviä silmiään, joita pitkät tummat silmäripset tiheinä ympäröivät ja joissa oli jotain kiehtovaa. Hän kostutti keskisormea kielellään ja vetäisi useita kertoja kulmakarvojaan. Suloinen nykerönenä ja poskikuopat ilmaisivat hänet aika veitikaksi. Kauniimpaa kuvaa ei saattanut nähdä, kuin tämän raikkaan ihmiskukkasen, tämän soman tyttöletukan. Kullankeltainen, kevyt voile-puku runsaine pitsikoristeineen, jota punaisilla ruusuilla kirjailtu silkkivyö ympäröi, kohotti hänen tummaa kauneuttaan. Nyt viskasi hän reippaasti ruskean kiharapäänsä taaksepäin ja kurkistaen ylimielisesti peiliin, sanoi hän:

„Tällaisena tulen häntä miellyttämään."

„Ketä miellyttämään? Rasmussen-loitsijaako?", kysyi samassa oven suusta nuori mies.

„Hyi, Hans, kuinka saatoitkaan noin säikähdyttää minua", sanoi Elfride, jonka nenänjuureen nousi kaksi pientä ryppyä. Nepä kiihoittivat nuorukaisen kiusanhalua vielä enemmän, sillä tuo vakava ilme ei ensinkään sopinut tytölle. Nopeasti aikoi tämä juosta serkkunsa, Hans von Reichenaun ohitse. Mutta hän sulki tien, eikä laskenut eteenpäin.

„Ohoh. Luulitko pääseväsi? Vastaa ensin kiltisti, lapsi", kiusasi nuori mies nauraen. „Ketä siis tahdot miellyttää? Et kai missään tapauksessa vanhaa Rasmussenia? Sano nyt, kuka on tuo onnellinen? Kenenkä aiot vangita?"

„En ainakaan sinua", vastasi tyttö vihoissaan

„Niin, sen olen jo kauan tiennyt. Ei sinun sitä tarvitse toistaa. Mutta kuka on se onnellinen? Tai pikemmin se onneton, jota haluat miellyttää? Puhu nyt vaan suoraan."

„Se ei ensinkään kuulu sinulle."

„No, hyvä on, sinä pikku villikissa. Se onkin aivan yhdentekevää. Minun puolestani voit mielistellä vaikka tuota loitsijaa. Hänhän saattaa tehdä itsensä nuoreksi kuten Faust. Silloin tulee sinusta Gretchen. Mutta kuule", sanoi hän hetken kuluttua katseltuaan tyttöä hehkuvin silmin, „sievä pikku serkku sinä kuitenkin olet, siinä kai ei liene mitään muuttamista, — tekisi mieleni syödä sinut."

„Älä pidätä minua, Hans. Anna minun mennä. Minulla on tekemistä", pyyteli hän. „Pian nyt, laske minut."

Hän työnsi poikaa olkapäistä, mutta Hans ei liikkunut paikaltaan. Hän nauroi iloisesti, eikä vieläkään laskenut menemään.

Silloin kiivastui Elfride taas:

„Sinä tulet aivan sietämättömäksi, Hans."

„Jos vasta siksi tulen, niin, Jumalan kiitos, en vielä ole sellainen", vastasi hän rohkeasti.

„Hans, etkö kuule, tahdon päästä", toisti tyttö raivoissaan jalkaa polkien.

„Niin oikein. Tuollaisena miellytät minua, Friedel. Nyt saat mennä."

Hans astui syrjään. Vihoissaan ei tyttö enää häneen katsahtanutkaan, vaan aikoi poistua huoneesta. Äkkiä seisahtui hän kuitenkin miettiväisenä ja kääntyi taas serkkuunsa päin. Sitten kysyi hän odottamatta pakotetun ystävällisellä äänellä:

„Kuule! Sanohan, tunnetko Bernhard Reimannin?"

„Vai niin, siinäpä onkin jänis jyväläjässä. Siispä halusitkin miellyttää Bernhardia?"

Sitten nosti hän sormen otsalle ja kertasi kahdesti miettiväisenä:

„Reimann? Reimann?"

„Niin, aivan oikein. Kyllä tunnen hänet. Hänhän taitaa olla oikea kirjatoukka. Hän tunteekin Rasmussenin parhaiten. Nyt ymmärrän. Sentähden hän tänä iltana tuleekin tänne."

„V a i n i i n" kysyi tyttö miettien.

Sitten, ikäänkuin tahtoen kääntää keskustelun muualle, sanoi nuorukainen:

„Ketä muita tulee tänne tänä iltana?" (Jatk.)

A. K r u m m - H e l l e r.
Saks. suom. K. A.-I.

HK
OY

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1928.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, Perust. 1905

Toimittaja
PEKKA ERVAST

Viideskolmatta vuosikerta 1929

Hyvinkäällä 1929
Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö

SISÄLLYSLUETTELO:

25:s vk. Tammikuu 1929 N:o 1

RUUSU-RISTI

TOTUUDEN ETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HYVINKÄÄLLÄ 1929

IRTONUMERO postivap. Smk. 10:—, 50 cent.

RUUSU-RISTI

Totuuden etsijäin aikakauskirja.

Suomen vanhin teosofinen lehti.

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintäin 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50: —, ulkomailla doll. 2: —. Yksityisnumeon hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10: — tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Tietäjän ja **Omantunnon vanhoja vuosikertoja** on saatavissa! Tilataan käteisellä tai postietuannilla **suoraan toimitukselta, os. Pilpala.** Seuraavia vuosikertoja on myytävänä allamainittuihin hintoihin: Omatunto 1906 ja 1907, Tietäjä 1908, 1912 ja 1920 á Smk. 25: —, Tietäjä 1918 à Smk. 50: —, Tietäjä 1911 ja 1914 à Smk. 100: —, Tietäjä 1909 à Smk. 200: —, Tietäjä 1915 à Smk. 250: —, Tietäjä 1917 à Smk. 1,000: —.

Temppelirahaston

hoitajat, Herra Yrjö Rimppi, os. Helsinki, Vuorikatu 18 pr. F, ja Herra Voldemar Thesleff, os. Helsinki, Maneesinkatu 2 A pr. C, ottavat vastaan vuosineljänneksittäin (huhtikuun 1 p:nä, heinäkuun 1 p:nä, lokakuun 1 p:nä ja tammikuun 1 p:nä) sitoumuksen tehneiden avustukset. Tilapäiset lahjat ja avustukset vastaanotetaan aina kiitollisuudella.

25:s vk. TAMMIKUU 1929 N:o 1

RUUSU-RISTI

TOTUUDEN ETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

A. Yleinen osasto.

Veritate nulla praestat religio.

Toimittajalta.

Uusi vuosi on alkanut ja onnen toivotuksia on kaikunut joka ilmansuuntaan. Kunpa me ihmiset pysyisimme hyvässä tahdossamme pitkin vuotta, niin että onni ja rauha voisivat asua luonamme ainakin ensi jouluun saakka.

Olen minäkin hiljaisuudessa toivottanut jotakin sekä Ruusu-Ristin lukijoille että itselleni. Olen toivonut, että kaikki lukijani rakastaisivat totuutta ylinnä kaikkea ja aina haluaisivat kuunnella totuuden ääntä mieluummin kuin lempiaatteittensa tai ennakkoluulojensa. Olen toivonut, että he Ruusu-Ristiä lukiessaan etsisivät hengen vilpittömyyttä pikemmin kuin muodon täydellisyyttä, antaen sydämestään anteeksi, mitä kyvystä puuttuu, ja kohdistaen huomionsa kirjoittajien sisäiseen tarkoitukseen. Tämä on outo toivomus toimittajan puolelta, sillä nykyajan vaatimukset ovat juuri suuria muodon suhteen. Mutta onhan lehtiä paljon, jotka näitä vaatimuksia täyttävät, — Ruusu-Risti ei pyri niiden kanssa kilpailemaan.

Sillä mitä olen itselleni toivonut? Olen hiljaisuudessa toivonut osaavani toimittaa Ruusu-Ristiämme niin, että se olisi kuin huutajan ääni korvessa, joka pelkäämättä sanoo totuuden elämän suurista kysymyksistä. Totuus on puolueeton, sillä se ei katso ihmiseen. Mutta totuus ei ole suvaitsevainen merkityksessä välinpitämätön eli yhtäkaikkinen. Totuus on — milloin se tiedetään — tieteellisen tarkka ja matemaattisen selvä eikä siedä rinnallaan pienintäkään valhetta. Sentähden onkin tunnuslauseenamme H. P. Blavatskyn T. S:lle antama motto *satjaan naasti paroo dharmah* (uskonto ei ole totuutta korkeampi), joka latinankielisenä R.R.-mottona kuulukoon: *veritate nulla praestat religio.*

*

Joulupäivänä kuulin radiossa, kuinka Pietarissa pidettiin suomenkielellä lyhyitä puheita — vai luettiinko ääneen lyhyitä artikkeleita — joulun merkityksestä, kansojen rauhasta ja maailman nykyisestä tilanteesta. Sanoja en osaa toistaa, mutta muistan varmasti, että kristikunta sai siinä kuulla kunniansa. Joulu on suuren petkutuksen juhla, rauha on mahdoton saavuttaa niinkauan kuin uskonto kavaluudellaan ylläpitää näennäistä sopua eri yhteiskuntaluokkien kesken; rauha saavutetaan vasta sitten, kun itsetietoinen luokkataistelu leimahtaa ilmi tuleen, saaden aikaan maailmanvallankumouksen; kristillinen sivistys on vienyt ihmiskunnan perikadon partaalle: elämä lepää petoksen, ilkeyden ja juonittelun pohjalla. Pelastusta ei ole muualla kuin bolshevismin aatteissa.

Ajatuksia ja sanoja kiillotettiin totuuden vernissalla, mutta valhe pisti pukinsarvensa näkyviin joka lauseessa. En tiennyt, pitikö itkeä vai nauraa, sillä en osannut ottaa puhujia vakavaltakaan kannalta. Itse he ehkä kuitenkin tarkoittivat täyttä totta, ja ehkä oli Suomen puolella kuuntelijoita, jotka jumalansanana imivät itseensä heidän leikinlaskujaan. Minulle se oli lyönti vasten kasvoja, sillä olin uskonut parempaa heidän radikalismistaan.

Lyhyiden puheiden välillä oli soittoa — pauseja ei ollut nimeksikään, — joten kuunteleminen ei käynyt raskaaksi. Ohjelma oli taitavasti sommiteltu ja suoritus oli mallikelpoista.

Muuan kysymys jäi mieltäni vaivaamaan:

Jos kristillinen sivistys on niin mitätön, että se on tyystin hävitettävä; jos tiede, taide ja teollisuus, jonka yläluokka on luonut, on paljasta petkutusta ja pahaa; jos Neuvosto-Venäjä on kyennyt panemaan alulle onnellisen yhteiskunnan ja uuden kulttuurin, — miksi Venäjän bolshevistinen hallitus käyttää hyväkseen kaikkia vanhan mädänneen kulttuurin tieteellisiä, taiteellisia ja teknillisiä saavutuksia? Miksi se aatteita levittääkseen ja kansaa sivistyttääkseen rakentaa radioita, miksi se soittaa Beethovenia ja Schubertia, miksi se ajaa rautateillä ja lentää koneella ilmassa? Ei se ole radiota keksinyt, ei lentokoneita, ei rautateitä, eivät suuret länsimaalaiset säveltäjät olleet bolshevikejä. Sehän menettelee kuin mies, joka tappoi keksijän, mutta ryösti keksinnön itselleen. Luokoon oman kulttuurinsa, mutta luokoon rehellisyyden pohjalle ja jättäköön vanhan sivistyksen rauhaan jatkamaan omaan suuntaansa, kunnes sen

silmät aukenevat. Muuten on ajattelevan ihmisen mahdoton uskoa, että onnen valtakunta alkaa Rajajoen tuolla puolen.

*

Kaikki uneksimme onnellisemmasta yhteiselämästä, vieläpä uudesta yhteiskunnasta ja korkeammasta kulttuurista. Tämä johtuu siitä, että olemme ihmisiä ja ihmisinä henkiolentoja, jotka kammomme riitaa, vääryyttä, vihaa ja rakastamme oikeutta, sopusointua ja kauneutta. Kysymys ei ole tästä, vaan siitä, millä keinoin pyrimme ihanteitamme toteuttamaan.

Kommunisteja olivat ensimmäiset kristitytkin. Mutta eivät he väkivallalla toimeenpanneet uutta yhteiskuntaelämäänsä eivätkä he asevoimalla puolustaneet itseään. Vainoille he joutuivat alttiiksi ja nöyrinä kärsivät maailman vihan. He siunasivat vihamiehiään ja rukoilivat niiden puolesta, ja he todella rakastivat ja auttoivat toisiaan, niin että pakanatkin ihmettelivät. Jotakin heidän henkeään on jäänyt kristikuntaan, niin kauas kuin kristikunta muuten on poikennutkin alkuperäisestä Jeesuksen seuraamisesta. Paraimmissa kristityissä elää tänä päivänä syvä vakaumus siitä, että hyvää ei saavuteta pahalla, rauhaa ei väkivallalla, totuutta ei valheella, — vaan jos oikeutta tahdotaan, täytyy keinojen olla puhtaita. Jeesuksen taivaallinen Isä ei ollut sama kuin juutalaisten Jehova, joka yllytti miestappoon ja sotaan, ryöstöön ja hävitykseen, petokseen ja vihaan.

*

Mahdotonta on minun ollut kirjoittaa kiitokseni kaikille, jotka minua muistivat jouluksi, syntymäpäiväkseni ja uudeksi vuodeksi. Suokaa, ystävät, minun tässä lausua Teille iloni ja kiitollisuuteni siitä raukkaudesta, jolla sydäntäni liikutitte.

Uskonto ja rukous.

Ei kukaan ihmisystävä eikä niin muodoin salatieteilijä hetkeksikään uneksisi ihmiskunnasta, joka olisi ilman vähintäkään uskontoa. Yksin Europan nykypäivien uskonto, joka rajoittuu pyhäpäiviin, on parempi kuin uskonnotto-

muus. Mutta jos, niinkuin Bunyan sanoo, „uskonto on paras sota-asu, mikä ihmisellä olla voi“, on se varmasti samalla „huonoin vaippa“; tätä „vaippaa“ ja väärää uskonnollisuutta vastaan taistelevat okkultistit ja teosofit. Todellinen ihanteellinen jumaluus, ainoa elävä Jumala luonnossa ei ihmisten palvonnassa koskaan voi kärsiä vahinkoa, jos vedetään syrjään se ulkonainen vaippa, minkä ihmisen mielikuvitus on kutonut ja papin taitava, valtaa ja herruutta ahnasteleva käsi on jumaluuden yli heittänyt. Tämän vuosisadan alkaessa on lyönyt hetki, jolloin kunkin kansan „korkein Jumala“ on syöstävä valtaistuimelta Ainoan Yleismaailmallisen Jumaluuden hyväksi — sen Jumalan, joka on Muuttumattoman Lain, ei hyvyyden Jumala, Oikeudellisen Koston, ei anteeksiannon Jumala, sillä anteeksianto kannustaa vain pahaan tekoon ja sen uudistamiseen. Suurin rikos, mitä koskaan on ihmiskuntaa vastaan tehty, suoritettiin sinä päivänä, jolloin ensimäinen pappi sommitteli ensimäisen rukouksen, joka tähtäsi itsekkääseen tarkoitukseen. Jumala, jonka suosio on saavutettavissa katalasti rukoilemalla, että hän „siunaisi“ valloittajan aseet sekä lähettäisi häviöön ja kuolemaan tuhansittain tämän vihollisia — veljiä —; jumaluus, josta voidaan otaksua, että se kallistaa korvansa ylistyslauluille, joihin on sekoitettu pyyntöjä „hyvästä, suosiollisesta tuulesta“ omalle itselle, joka tuuli luonnollisesti on yhtä haitallinen toisille, vastakkaisesta suunnasta tuleville merenkulkijoille — tämä käsitys Jumalasta on kasvattanut ihmisen itsekkyyden huippuunsa ja samalla riistänyt häneltä hänen itseluottamuksensa. Rukous on jalostava teko silloin, kun se on mahtava tunne, sydämemme syvyydestä pulppuava, polttava toive toisten ihmisten hyväksi ja kun se on kokonaan vapaa kaikista itsekkäistä, personallisista tarkoituksista; „tuonpuoleisen“ kaipaus on ihmisessä luonnollinen ja pyhä vain sillä ehdolla, että tuosta autuudesta toisetkin tulisivat osallisiksi. „Pakanallisen“ Sokrateen sanat ovat ymmärrettävissä, kun hän syvässä mutta oppimattomassa viisaudessaan selitti:

„Meidän tulisi rukoilla siunausta kaikille yleensä, sillä jumalat tietävät parhaiten, mikä meille on hyväksi.“

Mutta virallinen rukous — julkisen onnettomuuden torjumiseksi tai jonkun ainoan yksilön hyväksi välittämättä tuhansia uhkaavista häviöistä — on kaikista halpamaisin rikos, lukuunottamatta sitä, että se on julkeaa hävyttömyyttä ja taikauskoa. H. P. Blavatsky.

Ruusu-Risti-työ.

Ruusu-Risti-työ on mielestäni tarpeellinen siinä määrässä, että se on nykyisen ihmiskunnan kaikkein tarpeellisin työ. Koko ihmiskunta seisoo nykyään henkisessä ja taloudellisessa umpisokkelossa. Vanhat arvot luhistuvat yksi toisensa perään näytettyään kykenemättömyytensä ravitsemaan nälkäisiä sieluja. Uusia suuntia ja lahkoja (henkisellä alalla) syntyy myötäänsä, jotka eivät kuitenkaan jaksa kokonaan luopua siitä erehdyksestä, jonka kirkko aikoinaan teki, kun se oli joutunut lihallismielisen papiston holhouksen alle. Kirkon päämiehet olivat liian laiskoja ja mukavuuttarakastavia sovittaakseen uskontoa jokapäiväiseen käytännölliseen elämään, ja keksivät sen tilalle sijaissovitusopin.

Luulen voivani sanoa: kaikkia aikamme uskonnollisia liikkeitä jäytää tuo yksi ja sama tauti, joka ilmenee haluna miedontaa Kristuksen käskyjen ehdottomuutta, ja sen tähden kirkon erehdys seuraa mukana kirkosta luopuneitakin lahkoja. Elämään johtava kaita tie ja ahdas portti on liian kaita ja liian ahdas, ja eri lahkojen pyrkimys on, kukin omalla tavallaan, laventaa tietä ja levittää porttia. Näin on laita niiden kesken, jotka tunnustavat jotain uskonnollista suuntaa; mutta suurin osa ihmiskuntaa on kasvanut enemmän tai vähemmän välinpitämättömäksi uskonnollisuudelle tultuaan huomaamaan kirkon opin ristiriidat, ja saa nyt sisäisen kaipuunsa tyydytetyksi sivistysriennoilla.

Mutta tämä sisäisen kaipuun tyydyttäminen ei ole heillä enempi kuin uskonnollisillakaan todellista, he kaipaavat jotain parempaa, vaikka eivät uskalla itsellensäkään sitä tunnustaa, sillä heidän kaipuunsa tulee näkyviin siinä levottomuudessa ja toinen toistaan vastaan kiivailemisessa, josta aikamme on niin huomattava.

Tämä kaikki siksi, että totuuteen perustuva uskonto on heille tuntematon. Materialistitkin, jotka eivät kärsi mitään uskonnollisia vaikutuksia, vaan pitävät ne kaikki taikauskona ja alhaisen kehityksen merkkinä, ovat siksi tulleet, sentähden että heille on kehitetty väärä käsitys uskonnosta.

Ruusu-Risti-työ on siis tarpeellinen, koska sillä on vastassaan koko kristillisen maailman erehdys, taikausko, välinpitämättömyys ja materialistisuus.

Sen tehtävä on: poistaa Kristuksen siveysopista yli

puolentoista vuosituhannen tahrat; poistaa esteet Taivaallisen Isän tahdon tieltä, että Hänen tahtonsa pääsisi tapahtumaan täällä maanpäällä, niinkuin se tapahtuu taivaassa; saattaa Jeesus Kristuksen antamat käskyt niiden oman hengen kirkkauteen; puhdistaa ja uudistaa uskonto; lopettaa sodat ja tuottaa ihmiset toistensa luo veljinä. Ruusu-Risti-työ on Taivaallisen Isän omaa työtä.

Ruusu-Risti-työssä saisi jokainen olla mukana. Kysymys ei ole siitä, kannattaako olla mukana, vaan kelpaako mukaan. Ei voi olla ihmistä tällä planeetalla, jonka ei kannattaisi olla mukana ihmiskunnan suurimmassa uudistustyössä.

Riemulla tahtoisin minäkin antaa kaikkeni, mutta mistä saada se vanhurskaus, jota asian pyhyys vaatisi? Tunnen syvästi puutteellisuuteni, tunnen „eläimen" tottelemattomuuden. Mutta jos „Hän joka on hyvän työn alkanut, vie sen autuaalliseen loppuun", tahdon antautua kaiken voimani kanssa siihen, — muistain, että olen Häneltä merkitty.

J. M.

Kuinka pitkälle ihmisellinen rappeutumus mennee?

Meillä on vanhoilta ajoilta säilynyt puheenparsi: „Sanasta miestä, sarvesta härkää."

Mitä härkää sarvesta vetämiseen tulee, ei siinä asiassa ole tapahtunut mitään huonompaan päin. Mutta miehen sana ei enää ole vanhojen aikojen arvossa.

Noina hyvinä aikoina ei esimerkiksi tarvinnut mökkiläisen pelätä isännän häätävän häntä mökistä, joka oli isännän maalla. Jos kauppakirjoja muodon vuoksi tehtiin, ei tarvittu todistajia. Kumpikin sitoumuspuoli piti sanansa.

Nykyään on toisin. Ei ainoatakaan henkilöä uskota hänen sanansa perusteella. Tarvitaan sivullisia henkilöitä „todistamaan".

Jos henkilö on esim. matkalla, ja jos tietää saavansa kirjatun kirjeen määrätystä postitoimistosta, ei hänelle sitä anneta, vaikka hän sanoo nimensä.

Mutta jos hän menee ulos ja tuo mukanaan kaksi to-

distajaa, joita ei postinhoitaja ollenkaan tunne, niin kirje annetaan kieltämättä.

Omasta kokemuksestani tiedän, minkälaiseen pulaan joutuu siinä tapauksessa, että arvokirjeen omistajaa ei tunneta eikä hänellä ole muuta todistajaa. Postin- tai pankinhoitaja pelkää, että ilmoituslippu on kähvelletty.

Esim. Helsingissä asuessani sain Suomen Yhdyspankin välityksellä muutaman dollarin Amerikasta. Näytin ilmoituslippuni. Nuorehko nainen, joka sen otti käteensä, alkoi kuulustella minua. Hän kysyi, mistä olin Amerikasta saanut rahaa. Minä huomautin, että voin saada usealtakin taholta. Odotin vähintäin kahdelta taholta. Mainitsin toisen. — „Ette ole oikea henkilö", sanoi nainen. — „No, lähettäkää sitten raha takaisin ja huomauttakaa, että sitä ei annettu omistajalle, sanoin". Nainen kysyi minulta, enkö voisi Helsingissä saada todistajia. Vastasin, että saisin paljonkin todistajia, mutta he voivat olla työssä eivätkä voisi saada lomaa tullakseen todistamaan.

Olin juuri lähdössä pankista, kun muistin sen paikan, josta myös odotin rahaa. „Kyllä Te saatte, koska olette oikea henkilö", sanoi nainen.

Sanoin naiselle, että olisin vähemmällä vaivalla saanut kadulta todistajat, jos olisin antanut kummallekin viitosen.

*

Jotkut lukijat voivat hymähtäen sanoa: „Onpa se mies naivi! Ei nyt eletä sinun ihannoimassasi vanhassa hyvässä ajassa."

Kyllä tiedän, mutta surkuttelen asiaintilaa. Mielestäni ei hyppäys tuohon vanhaan, hyvään aikaan olisi kovin raskas tehtävä, kun vielä eletään niinsanotussa kristikunnassa.

*

On surullisen huvittavaa tietää, että kaikenmoiset maine- ja luottotodistukset antaa siitä ja siitä asiasta kokonaan tietämätön henkilö. Kun esim. erosin kirkosta, niin henkikirjuri kirjoitti tarkalleen minun saneluni mukaan, vaikka ei h ä n i t s e tietänyt minun elämäni vaiheista mitään.

Kuinkahan paljon lienee nytkin suurta luottamusta nauttivia virkamiehiä, jotka hautovat keinoja, miten voisivat saada väärät vekselit käymään oikeista. Kovin arvokkaita herroja tämän tästä paljastetaan sanomalehdissä. Ihmekö sitten, että pienet koettavat mennä isojen perässä.

Ei olisi ihme, jos oltaisiin esim. Kiinassa, mutta kun ollaankin perin kristillisessä Suomessa!

Veikko Palomaa.

Taikaneliöt.

„Jumala geometrisoi luonnossa“, sanoi kreikkalainen filosofi. Eikä meidän tarvitse kuin katsella lumihiutaleita, jääkukkia huomataksemme, kuinka tosi tuo sana on, sillä luonto silminnähtävästi piirtää tarkkoja mittausopillisia kuvioita. Matematiikan perustalla toimii luonto luodessaan, sillä järjestys ei ole muuta kuin matematiikkaa. Omassa elämässämme matkimme luonnon järjestystä. Kun syömme, teemme työtä ja nukumme määrättynä aikana vuorokaudessa, kun virastot ja koulut, tehtaat ja liikkeet ovat auki määrättyinä tunteina, niin siinä on matematiikkaa. Elämästämme ei tule mitään, ellemme osaa sitä järjestää. Ne, jotka ovat enimmin saaneet aikaan elämässä, he ovat osanneet tehdä työtä elämässä, he ovat olleet matemaatikoita luonnostaan, he ovat osanneet jakaa ajan; he ovat osanneet antaa itselleen lepoa ja virkistystä, mutta samalla he ovat osanneet käyttää hyväkseen kaikkia vuorokauden hetkiä, niin ettei mikään tunti ole mennyt hukkaan. Suuret, lahjakkaat ihmiset, jotka saavat paljon aikaan elämässä, ovat kuin orjia järjestyneessä työssä. Filosofi Kant, joka teki työtä yhtämittaa ja laski perustan 19:nnen vuosisadan ajattelulle, oli niin tarkka säännöllisyydessään, että Königsbergin porvarit asettivat kellonsa hänen mukaansa, sillä hän oli joka päivä kävelyllään samalla ajalla samassa paikassa, — kerrotaan. Tietysti pintapuoliset ihmiset, jotka katsoivat häntä syrjästä, ajattelivat, että hän oli kuiva ihminen, jolla ei ollut elämässä mitään vaihtelua ja iloa. Kant kumminkin eli sisäisesti rikasta elämää, varmaan paljon rikkaampaa kuin ne, jotka eivät tienneet miten käyttää aikansa.

Muuan kysymys on nyt oikeutettu: onko ihmiselämän juoksussa muutenkin järjestystä, onko hänen elämänsä tapahtumissa järjestystä, vai vallitseeko niissä sattuma? Yleensä ollaan sitä mieltä, että kaikki on sattumaa. Tiedemiehet ja oppineetkin sanovat, että tietysti kaikki on sattumaa,

mitään „järjestystä“ yliluonnollisessa merkityksessä ei ole ihmiselämän tapahtumissa: jos ihminen perii tai voittaa arpajaisissa rahaa, on se sattumaa, jos hän menee naimisiin, on sekin sattumaa j. n. e. Mutta ne, jotka vähän syvemmin ja kiinteämmin tutkivat elämää, kysyvät epäröiden: onko elämässä mitään sattumaa? Ja ne, jotka meidän tavallamme ovat omaksuneet jälleensyntymisen ja karman, he ymmärtävät, ettei voi olla sattumaa, täytyy olla kohtaloa. Kaikki tässä elämässä on karmallista seurausta menneisyydestä. Jos meitä kohtaa onnettomuus, emme syytä Jumalaa, vaan kumarrumme ja kiitämme, että saamme maksaa vanhan velkamme. Tiedämme myös, että onni on seuraus menneisyydestä, ja sydämestä iloitsemme, että menneisyydessämme on työllä ja tuskalla kylvetty menestyksenkin siemeniä. Mistään ei meidän tarvitse ylpeillä, mistään ei liioin valittaa.

Mutta vaikka näin ymmärrämmekin, että elämää johtaa kohtalo, saatamme vielä kysyä, onko kohtalon toiminta sattuman varassa vai onko siinä järjestystä. Silloin kabbalistit ja salatieteilijät vastaavat: ei ole epäjärjestystä kohtalossa, se toimii matemaattisesti, lukujen mukaan.

Tätä seikkaa valaisevat kabbalistiset laskut ihmiselämän kohtalon vaiheista. Käännämme hetkeksi huomiomme niihin. Sitä varten meidän täytyy tutustua maagillisiin kvadraatteihin eli neliöihin. Selittäkäämme ensin, mikä on maagillinen neliö.

Pienin maagillinen neliö on 3:n neliö, joka on $3 \cdot 3 = 9$. Saadaksemme Pythagoraan mukaan tämä 3:n maagillisen neliön, kirjoitamme numerot 1—9 vinoasennossa olevaan neliöön seuraavasti:

		1		
	4		2	
7		5		3
	8		6	
		9		

Tämä ei itsessään vielä ole maagillinen neliö, mutta se muuttuu siksi, kun siihen piirretään neliö niin, että nurkkauksissa olevat numerot jäävät sen ulkopuolelle, ja nämä ulkopuoliset luvut sitten siirretään pienemmän neliön sisään niin, että kukin numero siirtyy kolme askelta eteenpäin, jolloin saamme seuraavan kuvion:

4	9	2
3	5	7
8	1	6

Nyt ovat kaikki luvut maagillisen neliön sisällä, ja neliön matemaattinen taika on siinä, että jos laskemme luvut viivoittain yhteen, saamme kaikista viivoista saman arvon 15.

Otamme nyt 5-luvun neliön näytteeksi, ja se konstruoidaan näin:

1
6 2
11 7 3
16 12 8 4
21 17 13 9 5
22 18 14 10
23 19 15
24 20
25

11	24	7	20	3
4	12	25	8	16
17	5	13	21	9
10	18	1	14	22
23	6	19	2	15

Siinä on 5:n taikaneliö, joka merkitsee, että kaikista viivoista saamme saman summan, nim. 65. Sitten on vielä huomattava toinen ominaisuus, joka tässä tulee näkyviin. Jos ajattelemme, että luvusta 13, joka on keskipisteessä, lähtee säteitä eli halkaisijoita, huomaamme, että näissä säteissä on n. s. harmoonisia lukuja. Jokaisella halkaisijalla on näet kaksi lukua, jotka ovat yhtä kaukana keskipisteestä ja joiden summa on sama, 26. Esim. 25+1= 26, 12+14= 26, 8+18= 26 j.n.e. Emme tässä konstruoi muita neliöitä, mutta kirjoitamme 7:n neliön valmiiksi konstruoituna:

22	47	16	41	10	35	4
5	23	48	17	42	11	29
30	6	24	49	18	36	12
13	31	7	25	43	19	37
38	14	32	1	26	44	20
21	39	8	33	2	27	45
46	15	40	9	34	3	28

Sen summaluku on 175 ja harmooninen luku 50. Sitten kirjoitamme vielä yhden tärkeän neliön, nim. 9:n, joka on:

37	78	29	70	21	62	13	54	5
6	38	79	30	71	22	63	14	46
47	7	39	80	31	72	23	55	15
16	48	8	40	81	32	64	24	56
57	17	49	9	41	73	33	65	25
26	58	18	50	1	42	74	34	66
67	27	59	10	51	2	43	75	35
36	68	19	60	11	52	3	44	76
77	28	69	20	61	12	53	4	45

Tässä neliössä on summa 369 ja harmooninen luku 82. Käytännössä emme muita neliöitä kaipaa kuin näitä 3:n, 5:n, 7:n ja 9:n.

Taikaneliöiden suhteen on nyt asia niin, että kun ihminen tietää planeettansa luvun, voi hän taikaneliöistä lukea kohtalonsa. Ainoa vaikeus on tietää, mikä on oma planeetta.

Planeetoilla on kabbalistisesti seuraavat arvonsa eli taikaneliönsä:

Saturnus	—	3
Jupiter	—	4
Mars	—	5
Aurinko	—	6
Venus	—	7
Merkurius	—	8
Kuu	—	9

On olemassa kabbalistinen systeemi, jonka mukaan il man astrologian apua voi määrätä oman planeettansa, kunhan vain tietää syntymätuntinsa. Planeetat hallisevat nim. järjestyksessä ja vuorotellen kukin yhtä tuntia kerrallaan ja kukin halliten omana päivänään klo 6—7 ip. Jokaisella planeetalla on oma viikonpäivänsä. Lauantai on Saturnuksen päivä, josta sen nimikin on tullut, latinaksi Saturni dies, engl. saturday, ransk. samedi, saks. Samstag. Se on sabbatinpäivä. Meillä sana lauantai on tullut ruotsalaisesta nimestä lördag, joka merkitsee „pesunpäivä". Sunnuntai on taas auringon päivä, johon nimikin viittaa: ruots. söndag, saks. Sonntag, engl. sunday. Kun ranskaksi sanotaan dimanche, vastaa tämä latinalaista sanaa (dies) domenica, joka merkitsee „Herran päivä" eli siis „auringon päivä". Maanantai, kuten nimi osoittaa, on tietysti kuun päivä, (måndag, Montag, monday, lunae dies, lundi), tiistai, ranskaksi mardi, on Marsin päivä (lat. Martis dies),

keskiviikko, ranskaksi mercredi (lat. Mercurii dies), on Merkuriuksen päivä, torstai Jupiterin (lat. Jovis dies, ransk. jeudi), perjantai Frejan eli Venuksen päivä (lat. Veneris dies, ransk. vendredi.*)

Kuten sanottu Saturnus hallitsee lauantaina klo 6—7 ip. Sitten 7-8 hallitsee järjestyksessä Jupiter, 8—9 Mars, 9—10 aurinko, 10—11 Venus, 11—12 yöllä Merkurius, 12—1 kuu, 1—2 taas Saturnus, jolloin sama järjestys alkaa uudestaan. Sunnuntaina klo 6—7 i. p. sattuu järjestyksessä auringon tunti, 7—8 Venuksen j. n. e. Maanantaina, joka oli kuun päivä, on tietysti klo 6—7 i. p. kuu hallitseva planeetta, tiistaina samaan aikaan Mars j. n. e.

Tämä on yksinkertainen kabbalistinen laskutapa, jonka mukaan voi tietää, minä tuntina mikin planeetta hallitsee. (Astrologinen planeetta on tietenkin toinen). Jos nyt henkilö, joka etsii kabbalistista planeettaansa, on syntynyt tunnilla, jolloin hallitsevan planeetan taikaneliö on tasalukuneliö, niin tämän saa vaihtaa lähinnä olevaan epätasalukuneliöön. Esim. jos on syntynyt lauantaina klo 9—10 illalla, jolloin hallitsee aurinko, jonka luku on 6, saa tämän vaihtaa Marsiin, jos on syntynyt lähempänä klo 9:ää, tai Venukseen, jos taas on syntynyt lähempänä klo 10:ntä. Siten ei tarvitse käytännössä käyttää tasalukuneliöitä, vaan neliöitä 3, 5, 7 ja 9.

Meidän täytyy esimerkillä näyttää, miten tämä kohtalon lukeminen tapahtuu. Se on mielenkiintoinen asia, ja jokainen ihminen pystyy paraiten tutkimaan omaa elämäänsä ja huomaamaan kohtalon juoksua siinä. Se auttaa häntä uskomaan karmaan ja jumalalliseen johtoon ja näkemään edeltäkäsin, mitä tulee elämässä tapahtumaan. Sivullinen ihminen ei pysty yhtä hyvin lukemaan toisen kohtaloa, koska elämän käytännöllisessä matematiikassa ei aina ole ulkonaisia tapahtumia, vaan sisäisiäkin aina sen mukaan, mikä on ihmisen elämässä tärkeää. Sisäiset tapahtumat voivat olla ihmiselle yhtä tärkeitä, jopa tärkeämpiäkin kuin ulkonaiset. Sentähden asiat, joista hän yksin tietää omassa sielussaan, voivat tulla näkyviin tämmöisessä matemaattisessa taikaneliössä ja osoittaa, mikä järjestys on

*) Sana tiistai on ruotsalainen tisdag, joka on Tyrs dag (Tyr oli taistelun jumala); ruots. onsdag (keskiviikko) on Odins dag ja torsdag (torstai) on Torsdag (Odin oli viisauden jumala, Mercurius, ja Tor oli ukkosen y. m. jumala, Jupiter). Fredag on Frejas dag (Freja oli Venus).

sisäisesti ollut hänen elämänsä kehityksessä. Hän tuntee oman elämänsä siihen saakka, kuin on elänyt, ja kun hän pääsee perille taikaneliön salaisuudesta, paljastuu tulevaisuus hänelle matemaattisena probleemina.

Meidän täytyy kuitenkin tyytyä historialliseen esimerkkiin, ja valitsemme taas Napoleonin, jonka taikaneliö L. von Hellenbachin mukaan on kuu (9).

Taikaneliön käyttäminen Napoleonin elämän tulkinnassa tapahtuu nyt seuraavasti. Piirrämme ensin kuun neliön, jakaen sen poikkiviivoilla 9×9 ruutuun eli pikkuneliöön.

1805		1797		1789		1781		1773
1774	1806		1798		1790		1782	1814
1815	1775	1807		1799		1791		1783
1784	1816	1776	1808		1800		1792	
	1785	1817	1777	1809		1801		1793
1794		1786	1818	1769	1810		1802	
	1795		1778	1819	1770	1811		1803
1804		1787		1779	1820	1771	1812	
	1796		1788		1780	1821	1772	1813

Tarkastamme sitten, missä kohden kuun (9) taikaneliössä on luku 1. Samaan kohtaan tyhjään taulukkoomme asetamme Napoleonin syntymävuoden 1769*) Samalla tavalla jatkaen asetamme luvun 2 paikalle seuraavan vuosiluvun 1770, luvun 3 paikalle 1771, luvun 4 paikalle 1772 j. n. e., kunnes lopulta Napoleonin kuolinvuosi 1821 on tullut asianomaiseen paikkaansa (53).

Jaamme nyt Napoleonin elämän perioodeihinsa liittämällä yhteen ne vuodet, jotka ovat luonnollisessa järjestyksessään samalla halkaisijalla. Halkaisija kulkee ylhäältä vasemmalta alas oikealle. Perioodit ovat siten seuraavat:

1:nen perioodi: 1769—1772
2:nen „ : 1773
3:s „ : 1774—1777
4:s „ : 1778—1780
5:s „ : 1781—1783
6:s „ : 1784—1786

*) Jos ken on syntynyt lopulla vuotta, on syytä asettaa ensimäiseen ruutuun seuraava vuosiluku, joka todellisuudessa on asianomaisen henkilön ensimäinen vuosi.

7:s „ : 1787—1788
8:s „ : 1789—1793
9:s „ : 1794—1795
10:s „ : 1796
11:s „ : 1797—1803
12:s „ : 1804
13:s „ : 1805—1813
14:s „ : 1814
15:s „ : 1815—1821

Vielä huomaamme, että koko neliön keskustassa on vuosi 1809.

Tutkittaessa kiintyy katse heti taikaneliön keskuslukuun, sillä se on pisimmän halkaisijaperioodin keskellä ja osoittaa, että elämä on silloin saavuttanut huippukohtansa, josta muutos toiseen suuntaan alkaa. Tämä pitää paikkansa Napoleonin suhteen, sillä v. 1809 hän oli Wienin rauhan jälkeen valtansa huipulla ja hurmaantui niin, että päätti perustaa oman keisarillisen dynastian eroamalla puolisostaan ja naimalla kuninkaallisen prinsessan. Mutta silloin myös alkoi hänen luisumisensa alaspäin.

Yksin seisovat vuodet (1773, 1796, 1804 ja 1814) ovat käänteentekeviä vuosia. Napoleonin suhteen tämä ehdottomasti pitää paikkansa. En tiedä, mitä tapahtui 1773, jolloin Napoleon oli 4 vuotta. Mutta vuonna 1796 hän meni naimisiin Joséphinen kanssa, jonka jälkeen hänen onnensa ja menestyksensä alkoi. Vuonna 1804 hän tuli keisariksi ja v. 1814 liittovallat pakottivat hänet luopumaan keisariudestaan ja siirtymään Elbaan.

Mitä taas perioodeihin tulee, ovat huomattavimmat seuraavat neljä: 1789—1793, 1797—1803, 1805—1813 ja 1815—1821, jotka ovat Napoleonin elämän pisimmät. Ne kuvaavat Napoleonia puoluemiehenä (vallankumous), konsulina, keisarina ja vankina. Seitsenvuotisperioodit 1797—1803 ja 1815—1821 ovat neliössä vastakkaisilla linjoilla ja olivat todellisuudessa toistensa vastakohtia, edellinen täynnä kuumeista, menestyksellistä toimintaa, alkaen sodalla Italiassa Itävaltaa vastaan, jälkimäinen vietetty pakollisessa toimettomuudessa St. Helenan saaressa.

Vuodet 1804 ja 1814 ovat myös vastakkaisilla tahoilla neliössä; 1804 keisarikruunu päähän, 1814 päästä pois.

Paljon enemmän voidaan epäilemättä lukea Napoleonin taikaneliöstä, mutta tällä olen vain tahtonut näyttää, mihin suuntaan havaintoja on tehtävissä. Pekka Ervast.

Ylimmälle ystävälle.

Sait luokseni kohtuhun korpimaan,
siks' sieluni sointuja tulvillaan.
Kun katsahdin silmies kirkkauteen,
sai juhla jo tupaani tummaiseen.

Nyt helmalla viittasi hohtoisen
mä häpeän, itken ja riemuitsen.
Oon vaalia vierasten hurjimpain.
Sua aina en aatellut, armahain.

He pirtin pienoisen tahrineet,
mun puistoni kaunoja karsineet.
Voi, seurassa heidän ma unhoitin
sun lempesi korkean, kallehin.

Pois saakohon saasta nyt pirtistäin!
Oi, leimahda lieteni lämmittäin!
Jo pääsinkö iltahan lauvantain?
— Käy armahin akkunat puhdistain.

Oi, hohtoa kasvosi kaunoisen!
On kutrillas tuoksua taivaiden.
Häälauluna äänesi sorjin soi.
Se karkoitti kiihkoni; juhlan toi.

Mua asuja kurja ja alhainen
sä rakastat, ystävä taivainen.
— Mua impeni valkehin valmista,
jo häihin sun kanssasi kaunista!

Sikstus Oksa.

Iltapuhteella.

Tämän otsikon alla tahdomme vastedes kertoa semmoisista tosiseikoista, jotka ovat omiansa muistuttamaan ehkäpä opettamaankin — meille, ettemme ole ainoastaan tomua ja tuhkaa ja ettei meitä ympäröivä maailmakaan ole paljasta muotoihin kasattua ainetta, joka ylen pian mätänee ja haihtuu, vaan että samoinkuin meissä on henki, johon kuolemakaan ei koske, samoin luonnossa ja elämässä on paljon salaperäisiä ilmiöitä, voimia ja lakeja, joista meidän filosofiamme ei ole uneksinut.

Kun päivän työt olivat ulkosalla loppuneet, kokoonnuttiin ennen vanhaan tuvan takkavalkean ääreen tarinoimaan ja puhdetöitä tekemään. Naiset kehräsivät, miehet käyttivät veistä ja kirvestä, lapset istuivat katselemassa ja kuuntelemassa. Siinä sitten kerrottiin muistoja entisiltä ajoilta, kuvailtiin omia elämänkokemuksia, laulettiin runoja ja esitettiin arvoituksia. Onko ihme, että takkavalkean kodikkaassa loimussa, joka samalla jätti tuvan kaukaiset nurkat salaperäisen hämärän peittoon, puhe itsestään usein kääntyi kummituksiin ja muihin yliluonnollisiin ja outoihin asioihin? Jos sillä tavalla ylläpidettiin taikauskoa monissa jokapäiväisen elämän kysymyksissä, pidettiin samalla kuitenkin vireellä terveellinen usko henkimaailman todellisuuteen ja yleensä elämän siveellisiin ja henkisiin arvoihin. Missä taikausko häviää ja „valistunut“ materialismi astuu tilalle, siellä kansaa uhkaa siveellinenkin taantumus.

Taikausko ei kiellä tosiasioita, vaikka se voi erehtyä niitä selittäessään. Materialismi nauraa selityksille, mutta kieltää samalla tosiasiatkin. Älkäämme langetko materialismin kuiluun, mutta älkäämme liioin turvautuko taikauskon vahasiipiin. Katsokaamme todellisuutta kirkkain silmin ja avatkaamme sydämemme tiedon auringolle. Silloin ei etsivälle ajatuksellemme mitään ole pientä ja mitätöntä.

Etsimme todistuksia henkimaailman olemassaolosta, merkkejä siitä, että kuolleet yhä elävät. Ylpeydessämme vaadimme suuria ja ratkaisevia todistuksia emmekä huomaa, että oma elämämme saattaa olla täynnä pieniä tunnusmerkkejä. Miksi pysymme itsepintaisesti sokeudessamme, miksi emme avaa silmiämme näkemään?

Tarvitsemme tässä suhteessa apua. Kun toiselta kuulemme, mitä huomioita hän on tehnyt ja mitä niiden johdosta ajatellut, voimme mekin pysähtyä miettimään. Ja

onhan voinut sattua sekä omamme että toisten elämässä asioita, joiden yliluonnollista tai ehkä paremmin sanoen henkimaailmallista alkuperää ei lainkaan käy kieltäminen.

Ruusu-Risti asettuu nyt kaikkien meidän välittäjäksemme. Se sytyttää kotoisen takkavalkean ja kutsuu lukijoitaan istumaan piiriin ja tarinoimaan: Kertokoon kukin, mitä salaperäistä hän itse on kokenut tai toisilta todenperäisenä kuullut, jotta kaikkien meidän tieto- ja kokemusvarastomme lisääntyisi ja kasvaisi. Kertokoon mieluimmin lyhyesti ja sattuvasti — ja koskekoon hänen elämyksensä mitä asiaa tai alaa tahansa.

Seuratkoon tässä nyt aluksi pari F. K:n kertomaa havaintoa ja muuan uni.

Viime kuukauden aikana ilmestyi minulle käteen kolme eri kertaa pieni leikkaus; pieni kolmikulmainen palkeenkieli. Ensimäinen nousi rakolle kuin vesirokon rakkula ja kaivautui syvälle ruvelle. Nahka ympäriltä tuli sentimetrin alalla veren punaiseksi ja palaneen näköiseksi. Se tapahtui viime kuun alussa. Sitten toinen leikkaus ilmestyi puolikuun aikoina ja nyt viimeinen kuun vaihteessa. Se ilmestyi aina yöllä nukkuessa, ja minkä olen muistellut jälkeenpäin, en siunannut niinä iltoina, sillä nukuin niin „tietämättäni", kuin joskus käy, kun lukee makuullaan. Tuo leikkaus oli aina samallainen prikulleen. Se oli kolmion näköinen, jonka reunat on punaisella kynällä piirretty. Nahka ei ollut ihan puhki asti, mutta niinkuin terävillä etuhampailla purtu melkein puhki. Veri ei tullut siitä ulos, mutta lähti kieli siitä heti pois ja sitten siihen syöpyi rupi; ärtyneen ja pahan näköinen. Mutta ensimäinen vain syöpyi syvemmälle, toiset kaksi paranivat pian. Nyt minulla on parhaillaan sekä vanha arpi vielä punaisena ja äskettäin tapahtunut leikkaus. Se ei näytä syöpyvän syvemmälle. Sillä olen kaiken voimani ja tarmoni koettanut vastavaikutukseen. Mutta en ymmärrä, mitä niillä tarkoitetaan. Onko joku vihamielinen teko henkimaailman puolelta kysymyksessä, vai onko joku vahva vaikutus, jonka kautta joku henki tahtoisi antaa tietoa itsestään. Nyt olen sellaisessa asemassa, etten saa mitään kysytyksi, kun ei ole meediota. Kun vaimoni oli täällä, näki hän henkiolennon tässä huoneessa, jossa asun. Se oli ollut nainen sairaanhoitajan hunnussa; valkoisessa. Hän ei näyttänyt naamaansa. Lähti pöytäni luota ja meni ulos ovesta. Jospa se olisikin sama. Mutta silloin se voi olla venäläinen, sillä täällä on asunut ennen venäläisiä, ja ne ovat karkoitetut pois, koska nämä ovat entisiä kasarmeja.

Toinen merkillinen sattuma on se, että viimekerralla käydessäni Helsingissä, menin Kluuvikadulla olevaan vanhojen kirjojen myymälään ja ostin sieltä muutaman kirjan. En tuollaisissa kaupoissa juuri käy, mutta joku veto tuntui kehottavan. Ostin sieltä Joel Lehtosen „Korpi ja puutarha"-nimisen kirjan. Ja sen lehtien välistä löysin meidän mietiskelyilloissa tehdyn paperin. Tai oikeastaan niitävarten kirjoitetun. Se on monistettu johtajan pitämä puhe 30. 5. 1922. Siinä annetaan joitakin tehtäviä ruusuristiläisille kesänajaksi, koska talvityö loppuu. Ehdotetaan vastaus annettavaksi kolmeen kysymykseen syksyllä kokoonnuttaessa. On omituista, että meidän joukostamme

joku on myynut kirjan sinne ja unohtanut liuskan väliin, sillä näitähän oli tarkoitus pitää salassa. F. K.

Uni. Eräs Ruusu-Ristin lukija kertoo: seisoin unessa jyrkän vuoren rinteen edessä, jossa oli paljon paksun sammaleen peittämiä kiviä. Yksi kivi, tuossa vuoren seinässä, oli ilman sammalta. Unessa otin käteeni terävän kiven, jolla aloin raapia tuota sammalletonta kiveä. Huomasin siinä saumoja. Saumoista päättäen siinä näkyi olevan kuin jonkunlainen ovi. Aikani yritettyäni sain kuin sainkin oven aukenemaan. Ja mitä sieltä silloin löysin? Siellä oli kynttilä ja Väinämöisen kannel. Otin kynttilän toiseen käteeni ja kanteleen toiseen. Pitäen näitä kummassakin kädessäni käännyin ympäri, päin laaksoa, ja sanoin: nyt ei Suomea enää hallitse raateleva peto, vaan Väinämöisen kynttilä ja kannel. — Niin se oli. Ja eiköhän Väinämöisen kynttilä edusta totuuden valoa ja kannel veljesrakkautta?

Mitä muualla tiedetään.

Ajettuna kuin villieläin on nimeltään maanmiehemme Kristian Svanljung'in kirjoittama kertomus pöyristyttävistä kohtaloistaan Siperiassa bolshevikkivallan alkuvuosina. Hänen onnistui lopulta paeta Kiinan puolelle, mutta vaikka hänen muistelmansa ovat jännittävää lukemista jokaiselle, kiintyy meikäläisten huomio ennen kaikkea kirjan viimeiseen lukuun, jossa tekijä kertoo tapaamastaan salaperäisestä ja yliaistillisilla kyvyillä varustetusta vanhasta tietäjästä. Tämä merkillinen adeptiolento puhuu pyhästä luostariveljeskunnasta, jonka jäsen hän on, ja herra Svanljung lupaa toisessa kirjassa kertoa niistä uskomattomista asioista, joita hän myöhemmin sai kokea aasialaisten tietäjien piirissä ja joihin hänen tässä kirjassa kertomansa hämmästyttävä seikkailu oli vain kuin alkusoittoa.

Jeesus Barabbas, kuuluisan ruotsinmaalaisen kirjailijavanhuksen Hjalmar Söderbergin äsken ilmestynyt puoleksi tieteellinen, puoleksi kaunokirjallinen satiiri on ottanut aiheekseen Jeesuksen persoonan ja kuoleman, joka aihe tuli Ruotsissa päivänkysymykseksi viime talvena ilmestyneen tohtori Tollin kirjan kautta. Tohtori Toll, kuten muistamme, väitti broshyyrissaan Dog Jesus på korset?, että Jeesus ristillä oli ainoastaan valekuollut ja heräsi eloon haudassa. Hjalmar Söderberg puolestaan nyt väittää, että Jeesus ei ollenkaan kuollut, ei valekuolemaakaan, koska häntä yleensä ei ristiinnaulittu. Pilatus päästi hänet näet vapauteen kansan pyynnöstä, sillä Jeesus oli sama kuin se Barabbas, josta puhutaan evankeliumissa. Barabbas merkitsee „isän poika", tarkoittaen „Jumalan poikaa", ja oli silloin tällöin esiintyvien messioiden yleisnimenä. Kirja on memoarimuotoon kirjoitettu. Sen päähenkilö, vanha luutnantti Jägerstam, on herännyt muistoon siitä, että hän edellisessä ruumistuksessaan eli Palestiinassa Jeesuksen aikana ja tunsi Jeesusta personallisesti, joskaan ei läheltä. Kirjan lukee helposti ja monessa kohden älylliseksi nautinnokseen, mutta sen antama kuva kapinoitsijasta Jeesuksesta on niin toisenlainen kuin evankeliumein sankarihaahmo, että kirjaa ei saata ottaa vakavalta kannalta. Söderberg on ihmistuntija ja satiirikko, mutta suuren sielun tuntija hän ei näy olevan.

Florizel von Reuter, maailmankuulu viuluniekka, joka jo parikymmentä vuotta sitten saavutti maineen ihmelapsena, on vastikään julkaissut kirjan Psychical Experiences of a Musician (Musiikkimiehen psyykkisiä kokemuksia), johon Arthur Conan Doyle on kirjoittanut alkulauseen ja jossa tekijä tunnustaa itsensä vakuutetuksi spiritistiksi. Hänen kääntymyksensä kiintoisuus on siinä, että hänen oma äitinsä — ja myöhemmin hän itse — kehittyi eteväksi psykograafi-mediumiksi. Minkäänlainen petollisuus ei niin ollen ikinä tullut kysymykseen. Äidillä oli aina silmät peitossa pidellessään sormia pienellä kojeella nimellä Additor, joten hänen oli mahdoton seurata, mitä kirjaimia nopeasti liikkuva koje milloinkin taulukosta tavoitteli. Toinen sai aina lukea kirjaimia ja kirjoittaa ne muistiin, ja vieraita oli usein istunnoissa läsnä. Sanat tulivat enimmäkseen n. s. peilikirjoituksen tapaan, s. o. kirjaimet alkoivat sanan lopusta, kulkien oikealta vasemmalle, ja välistä koko lausekin, niin että viimeinen sana kirjoitettiin ensimäisenä. Florizel v. Reuter oli yhtä skeptillinen kuin varovainen eikä tahtonut alussa uskoa, että vainajia oli liikkeellä, vaan turvautui kaikkiin uudenaikaisiin tieteellis-psykologisiin selitystapoihin. Vasta kun tuli sanomia ja tiedonantoja vierailla kielillä, ensin europpalaisilla kielillä, joita tekijä ja hänen äitinsä eivät tunteneet, kuten unkarin ja venäjän kielellä (venäjän kieli kirjoitettiin foneettisesti englantilaiseen tapaan), sitten turkin, persian, hindustanin ja arabian kielellä (myös foneettisesti), joista kokeilijoilla ei ollut aavistustakaan, täytyi tekijän myöntää, ettei hän keksinyt mitään muuta järkevää selitystä kuin henkien myötävaikutukseen perustuvaa. F. v. Reuterin kirja on kauttaaltaan kiintoisaa lukemista, sillä hänen keskustelunsa henkien kanssa, ennen kaikkea suuren viulumestarin Nicoló Paganinin kanssa, ovat itsessään huvittavia ja sympaattisia.

Jarl Hemmer, mainio ruotsinkielinen runoilijamme ja kaunokirjailijamme, näkyy olevan aivan teosofis- eli meikäläishenkinen kirjallinen personallisuus, jonka sisäiset kokemukset ovat vieneet siihen, että olemassaolo on rakkauden pohjalla ja että karman ankara laki ilmentää tätä rakkautta, kunnes ihmiset itse oppivat elämää ymmärtämään. Tämän selvästi todistaa hänen äskeinen kirjansa Budskap (Sanomia), jonka kuusi novellia kukin omalla tavallaan näyttää, mitä elämällä on ihmiselle sanottavana.

Unohtumaton elämys oli Ruotsalaisessa Teatterissa nerokkaan kirjailijamme Ture Jansonin Sveaborg-nimisen kappaleen katsominen. Emme ajattele näyttelemistä eikä näyttämölle asetusta, joka ansaitsi kaikkea kiitosta, emme liioin näytelmän draamallista rakennetta eikä sinkoilevien repliikkien älykkyyttä ja henkevyyttä, vaan mieleemme on painunut unohtumattomana muistona tästä teatteri-illasta, että Suomenlinnan eli silloisen Viaporin raskaat hetket kevättalvella 1809 — samalla kun nousivat elävinä eteemme menneisyyden yöstä — astuivat uuteen valoon, joka sai sydämemme sykkimään uudesta isänmaallisesta ymmärtämyksestä. Cronstedt ei ollut se halpamainen kavaltaja, joksi sotahistoriamme on hänet leimannut. Hän oli traagillinen henkilö, oman sisäisen vakaumuksensa ja näkemyksensä marttyyri. Napoleon lupasi Suomen Aleksanteri I:lle, ja Venäjä otti Suomen. Mutta asian toinen puoli, joka Cronstedtilta vei elämän ilon, rohkeuden ja tarmon, oli se surullinen tosiseikka, että emämaa Ruotsi hylkäsi Suomen. „Ei ole minulla kuningasta enää!" huudahtaa Cronstedt. „Mitä sotamies on ilman kuningasta, johon saa uskoa ja jonka puolesta saa kuolla?" Ei tsaarin

kulta, vaan heikon kuninkaan herättämä toivottomuus humaanisen miehen rinnassa sai linnan muurit horjumaan. Historiallinen vaistomme sanoi heti, että tämä oli Viaporin surunäytelmän tosi selitys.

Vanhempieni romaani, Arvid Järnefeltin jouluksi ilmestynyt kirja, kertoo Elisabet Clodt von Jürgensburgin lapsuudesta ja nuoruudesta venäläisessä syntymäkodissaan, hänen rakkaudentarinastaan ja avioliitostaan Aleksander Järnefeltin kanssa. Liikuttavan humoristinen on nuoren rouvan ensimäinen matka Suomeen havaintoineen ja yllätyksineen. Matka kävi Pietarista Kuopioon kuomireessä talvella 1858. Tämän suurella rakkaudella ja kunnioituksella kirjoitetun kirjan ääressä lukija viettää pyhän ja puhtaan riemun hetkiä.

Sydämellisellä ilolla saattaa todeta, että Mrs. Besant on muuttumaton rakkaudessaan ja ihailussaan Krishnamurtia kohtaan, vaikka tämä jo tärkeimmissä opinkappaleissa on asettunut jyrkästi toiselle kannalle kuin se, joka hänet on maailmalle esittänyt. Muistamme, kuinka Annie Besant Ommenissa 1925 mainitsi seitsemän kahdestatoista opetuslapsesta, jotka Maailmanopettaja oli valinnut; samassa Ommenissa selitti Krishnamurti viime vuonna, ettei hän tiedä opetuslapsista eikä apostoleista mitään; hän ei halua opetuslapsia ollenkaan, ei seuraajia yhtään; kaikki semmoinen puhe on tuulesta temmattua. Muistamme myös, kuinka Annie Besant viime keväänä pani alulle Maailmanäiti-palvonnan, Rukhmini Arundale tämän Neitsyt Maarian edustajana maan päällä. Kun Krishnamurtilta Ommenissa 1928 tiedusteltiin, mitä hän tästä ajatteli, oli hänen vastauksensa yhtä jyrkkä kuin apostolikysymyksessä. Ei hän sanonut tietävänsä Maailmanäidistä mitään, ja hänestä koko kysymys on turha, sillä totuudessa ei ole miestä eikä naista, — kuinka voisikaan olla? Mutta Mrs. Besantin äidillinen sydän ei käsitä väärin. Liikuttavalla ihastuksella hän joulukuun Theosophistissa puhuu Krishnamurtin saapumisesta Adyariin ja hänen erinomaisista jokapäiväisistä puheistaan ja opetuksistaan . . . Rakkaus kaiken voittaa.

P. E.

Oliko Beethoven vapaamuurari? Kun keväällä v. 1927 ympäri sivistynyttä maailmaa Beethovenin kuoleman satavuotismuistoa vietettiin suurenmoisin juhlallisuuksin, heräsi keskieuropalaisissa vapaamuuraripiireissä uudelleen eloon kysymys, oliko todellakin mahdollista, että yhdeksännen sinfonian luoja ei ollut kuulunut vapaamuurareihin. Suoranaisia tähän viittaavia todistuksia ei kuitenkaan näyttänyt olevan.

Viime vuoden puolivälissä sai sitten unkarilaisen Pesti Hirlaplehden edustaja haastatella Ranskan sivistysministeriä Herriota, ja tällöin sai myöskin yllämainittu kysymys uutta valaistusta. Ministeri Herriot on, kuten tunnettua, Romain Rollandin lailla harras Beethovenin ihailija, ja Wienissä vietetyt muistojuhlallisuudet olivat innostaneet häntä kirjoittamaan kirjan Beethovenista. Hän kertoi teostaan valmistellessaan saaneensa tietoonsa monta mielenkiintoista asiaa säveltäjämestarista, m.m. että tämä oli ollut vapaamuurari. „Beethovenin käsikirjoituksia"-nimisessä kirjassa nimittäin olivat olleet sanat: Ecrit sous le saule et l'accacia pour la mort de mon frère. „En tosin ole vapaamuurari", sanoi ministeri Herriot, „mutta radikaalisen puolueen puheenjohtajana ollessani minulla oli kuitenkin usein tilaisuus ottaa osaa vapaamuurarihautajaisiin. Siksi tunnen lauseen: Sous le saule et l'accacia pleurez mes frères."

On mahdollista, että Beethoven on sattumalta tullut kuulleeksi

yllämainitut sanat ja niitä käyttäneeksi, mutta myöskin historiallisia tosiseikkoja on antamassa aihetta otaksumaan, että B. olisi kuulunut johonkin wieniläiseen looshiin. Hänen elämäkerrastaan tiedetään, että hän muutti kreivi Waldsteinin avustuksella Wieniin ja pääsi heti sikäläisiin aristokraattisiin piireihin. Useat Waldsteinit ovat olleet vapaamuurareita. Hän saa opettajakseen Lontoosta äskettäin palanneen Haydnin, joka myöskin oli ylhäisöpiirien suosikki ja jonka tiedetään olleen innokas vapaamuurari.

Beethoven asui kaksi vuotta ruhtinas Lichnowskyn perheessä. Lichnowskyt olivat myös lähellä vapaamuurareita, ja myöhemmin eräs heistä johdatti Franz Lisztin frankfurtilaiseen „Zur Einigkeit"-looshiin.

Näihin aikoihin tutustuu Beethoven kuuluisaksi tulleeseen rakastettuunsa Terese Brunswickiin ja tämän veljeen, joka myöskin oli vapaamuurari. Hänen ystäväpiiriinsä kuului edelleen kreivi Erdödy, jonka suku oli hyyin lähellä vapaamuurariutta.

Wieniläisten looshien pöytäkirjat, jotka tätä historiallisesti mielenkiintoista asiaa voisivat valaista, ovat kuitenkin hävinneet, luultavasti juuri aikana, jolloin epäluuloiset ja taantumukselliset hallitusviranomaiset estivät looshien työskentelyn.

„Rudolf Steinerin pedagogiikka ja lääketaito" on nimeltään 27-sivuinen kirjanen, jonka Suomen Antroposofinen Seura on julkaissut. Vihko sisältää kirjoitelmia, jotka etenkin valaisevet Rudolf Steinerin monipuolisten opetusten sovelluttamista kasvatustyöhön.

Mielenkiintoinen kirjanen on saatavissa m. m. Mysticasta.

Uusi ihmelapsi on sanomalehtien kertoman mukaan „löydetty" Roomassa. Hän on nimeltään Enzo Fratelli, iältään 12-vuotias ja on herättänyt suurta huomiota erikoisilla taiteellisilla lahjoillaan.

Jo viisivuotiaana poika hämmästytti lähintä ympäristöään piirustuksillaan, jotka syntyivät kuin luontaisen leikkivietin pakoituksesta. Hänen isänsä on tunnettu kirjallisuudentuntija Arnoldo Fratelli, ja hänen kodissaan vierailevat taiteentuntijat saivat alati lisääntyvällä hämmästyksellä todeta pojan tavattomat taipumukset. Pian hänen maineensa levisi muihinkin maihin. Hänen tuotteitaan on tähän mennessä ollut näytteillä Hollannissa ja Amerikassa asti. Suuresta taidenäyttelystä, johon nuori Fratelli sai muiden taiteilijoiden vertaisena ottaa osaa, osti Italian valtio kaksi hänen maalaamaansa taulua, ja ennen teatteritoimintansa päättämistä Pirandello tilasi häneltä koristeluonnoksia näytelmiään varten. Lisäksi Enzo Fratelli on kuvittanut suuren joukon lastenkirjoja.

Varsinkin hänen viimeksimainittuja töitään pidetään onnistuneina. Niissä yhtyvät varhaiskypsä taitavuus ja lapsenomaisen vilkas mielikuvitus onnelliseksi kokonaisuudeksi. Hänen tekniikkansa ei ole virheetöntä - hän ei ole saanut akateemista taiteilijakoulutusta — mutta tämä juuri todistaa että hänellä on vielä kehitysmahdollisuuksia. Niinpä hän joku aika sitten omaksui tavan piirtää pienin viivoin.

Kymmenvuotiaana hän kuvitti italialaisen kansankirjan „Bertoldo Bertoldinin" ja myöhemmin Manzonin sekä Cooperin teoksia.

Enzo Fratelli on saanut luonnollisen, tavanomaisen kasvatuksen. Hänen kykynsä ovat saaneet kehkeytyä vapaasti, ja hän on ainakin toistaiseksi säästynyt siltä kuluttavalta ja vahingolliselta huomiolta, joka on aikaisemmin tullut ihmelapsien osaksi.

Vieläkin Heinrich Nüssleinista. Viime vuoden maaliskuun numerossa teimme lyhyesti selkoa nürnbergiläisestä Heinrich Nüsslei-

nista ja hänen „okkultisista maalauksistaan". Seuraavassa täydennämme erään saksalaisen okkultismia edustavan lehden perusteella hänen kuvaansa.

Nüssleinilla oli näyttely Lontoossa 2—15 p. lokak. 1927 ja Bradfordissa 7—28 p. marraskuuta 1927, ja niiden tuloksena oli, että hän sai kutsuja useimpiin maihin. Hän nimittää taulujaan „psyykkisiksi maalauksiksi", koska hän tekee niitä eräänlaisessa selvänäköisessä tilassa. Tähän hän pääsee keskityksellä, poistamalla tietoisuudestaan personallisen minänsä ja antautumalla tuntemattoman, salaperäisen voiman ohjattavaksi.

Neljä vuotta sitten Nüsslein oli täydellisesti materialisti. Erään salatieteitä tutkivan ystävänsä opastamana hän perehtyi automaattiseen kirjoitukseen, tätä seurasi automaattisesti piirrettyjä päitä ja vartalokuvia, ja lopulta hän alkoi maalata öljyvärein. Hän muistuttaa monessa suhteessa kuuluisaa englantilaista mystikkoa William Blakea, kuulee ääniä, jotka antavat määräyksiä työn aikana ja näkee näkyjä. Englantilaiset taidearvostelijat ovatkin häntä verranneet Blakeen mutta myöskin van Goghiin, Matisseen ja Gauguiniin. Nüssleinilla on kyky saattaa kankaalle näkyvään muotoon värien ja sävelten värähtelyt ja muuntaa sävelmiä värisommitteluiksi.

Viime aikoina on Nüsslein tehnyt harvinaisia kokeita; hän on yrittänyt kaikkien aikojen suurten runoilijoiden ja filosofien yhteyteen kuuntelemalla näiden teosten esitystä. Oli luettava minkäkielinen hyvänsä, aina on tulos yhtä hämmästyttävä. Maalari loihtii muutamassa minuutissa kankaalle kuvan kirjailijasta, jota hän ei ole milloinkaan nähnyt taikka luo kuvan runon „oleellisemmasta puolesta". Nämäkin kuvat hän saa aikaan edellämainitulla tavalla.

Kirjoitukseen, josta tietomme on kotoisin, on Heinrich Nüsslein liittänyt loppulauseen, jossa hän muutamin sanoin selittää työtapaansa. Lopuksi hän mainitsee eräänlaisena todisteena tuntemattomien voimien olemassaolosta sen tosiseikan, että hänen käsistään virtaavalla elollisvoimalla on mätänemistä vastustava vaikutus. Liha, kalat, siipikarja, joita hän on 2—5 minuuttia sivellyt, tulevat 2—20 päivän kuluessa egyptiläisten muumioiden näköisiksi. Kukat säilyttävät terälehtensä ja värinsä.

Kenraalit rauhanaatetta puolustamassa. Englannin rauhanliikkeen innokkaimpiin kannattajiin kuuluu joukko armeijan kenraaleita, jotka maailmansodan aikana toimivat vaikutusvaltaisissa asemissa. Toissavuonna marraskuun 11 pnä aselevon solmiamisen muistoksi vietetyssä juhlassa usean lausunnot olivat tästä todisteena.

Kenraali Jan Hamilton, sotaan osaaottaneiden liiton, British Legionin puheenjohtaja, piti erästä kaatuneitten sotilaitten muistotaulua Lontoon Highway Clubissa paljastaessaan puheen, jossa hän lausui:

„Siihen aikaan, jolloin Akilles ja Hektor taistelivat, oli sota vielä kunniakasta. He taistelivat, ja yksinkertaiset sotilaat olivat katselijoina. Nykyään sensijaan istuvat Akilles ja Hektor mukavasti ministeriössä, ja sodan syttyessä räjäytetään teitä miinoilla ilmaan taikka tukehdutetaan myrkkykaasulla, taikka joudutte piikkilanka-aitoihin kuin kärpäset hämähäkinverkkoon — teidän täytyy ensin haavoittua ja hitaasti painua liejuun taikka — mikä ehkä on pahinta — sairastutte, palaatte voittoisina kotiin elääksenne invaliidikorolla.

Mutta sallikaa minun vedota ylevämpiin tunteisiinne. Muistakaa, että te, jos sota teidät surmaa, myöskin murratte äitienne sydämen, muistakaa myöskin teräslangan toisella puolella olevaa kanuunanruo-

kaa. Se ei tiennyt mitään vihamielisyydestä teitä kohtaan, ennenkuin sanomalehdet ja valtiomiehet sille sanoivat, että te olette sen vihollisia ja todellisia hirtehisiä.

Siksi vielä jotakin: Koettakaa jättää jälkimaailmalle niin vähän kuin mahdollista sotilaallisia velvoituksia. Miettikää tarkoin, ennenkuin ostatte itsellenne näennäisen rauhan sitoumuksilla, jotka velvoittavat jälkeläisiänne taistelemaan sellaisten seikkojen puolesta, jotka teistä näyttivät tärkeiltä, mutta joista he jo saattavat ajatella kokonaan toisin . . ."

Eräässä kokouksessa puolusti kenraaliluutnantti sir William Furse kansainliittoaatetta ja lausui muunmuassa: „Vaikkakin armeija on aina ollut toiminta-alani, on ehdoton vakaumukseni se, että sota on, ottamatta lukuun sen julmuutta, mielettömin ja liikemiesmäisimmin järjestetty tapa selvittää kansainvälisiä riitaisuuksia mitä on olemassa. Meidän velvollisuutemme on kasvattaa yleistä mielipidettä tähän vakaumukseen". Kuulijakunta, jonka enemmistönä olivat entiset sotilaat, yhtyivät suosionosoituksista päättäen täydellisesti kenraalin esittämiin ajatuksiin.

Englannin laivaston korkeimman arvoaseman vanhin, laivastoamiraali loordi Walter Kerr vietti v. 1927 lopulla 80:tta syntymäpäiväänsä. Hän sanoi tällöin haastatteleville sanomalehtimiehille: „Korkeasta iästäni huolimatta teen innokkaasti työtä suuren asian kansainliiton hyväksi. Se on ainoa toivo siitä, että sodat voidaan välttää tulevaisuudessa."

Onko vapaamuurarilippu olemassa? Tähän kysymykseen antaa hollantilainen De Broederketen-lehti seuraavan vastauksen:

Suprême Conseil de France on huhtikuun 18 pnä 1842 tehnyt päätöksen, että jokaisella kapteenilla, joka on vapaamuurari, on oikeus nostaa mastoon vaaran-uhatessa lippu, joka on nelikulmainen ja jossa on kulmamitta ja harppi sinisellä pohjalla. Sen alle on vedettävä nurinpäin käännetty kansallislippu.

Tämä lippu koskee vaarassa olevaa miehistöä kokonaisuudessaan. Päätös tästä annettiin aikoinaan kaikille miesmuurariloosheille.

Freimaurerzeitung tietää v. 1861 kertoa, että useimmat meriä kyntävät vapaamuurarit tuntevat lipun ja että kapteenit, jotka ovat vapaamuurareita, pitävät lipun laivassaan. Toisinaan kuuluu sattuvan, että kapteenit avoimella valtamerellä, tuhansien peninkulmien päässä maasta, toisensa kohdatessaan ja tervehdysmerkkejä vaihtaessaan äkkiä nostavat vapaamuurarilipun. On ymmärrettävää, että keskustelu tällöin muodostuu entistä vilkkaammaksi. Honolulun satamassa nosti kerran muuan amerikalainen vapaamuurarilipun laivansa mastoon. Satamassa olevista yli kolmestasadasta laivasta, jotka useimmat olivat valaanpyytäjiä, vastasi heti noin sata. Tästä tietenkin seurasi vierailuja ja rattoisaa yhdessäoloa.

J. E. P.

Kirjeitä toimitukselle.

Kansainvälisyys.

Eräs ystäväni kirjoitti minulle äsken, että veljeys on menevä kansainväliseen suuntaan. Samalla hän ilmaisi haluttomuutensa työskennellä Suomen Ruusu-Ristissä, koska se ei hänen mielestään ole kansainvälinen; jotavastoin Teosofinen Seura ja Yhteisvapaamuurarijärjestö ovat kansainvälisiä.

Tämä ystäväni ajatus sietää hieman tarkastelua. Siinä on kytketty yhteen kaksi käsitettä: veljeys ja kansainvälisyys. Kysymme näinollen: riittääkö kansainvälisyys veljeyden tunnusmerkiksi? Tai: onko joku järjestö veljeyden edustaja sen perusteella, että se on kansainvälinen?

Valaistaksemme asiaa otamme muutaman esimerkin. Ajatellaan, että roomalaiskatolinen kirkko on kansainvälinen. Samaa saattaa sanoa lutherilaisesta kirkosta. Mutta toinen asia on, ovatko ne toiminnallaan edustaneet veljeyttä maailmassa. Yksinkertaisesti ne eivät ole sitä tehneet. Sillä kumpikin on ruokkinut itseään suorastaan ihmisveljien verellä.

Tehdäksemme asian mahdollisimman selväksi itsellemme otamme vieläkin räikeämpiä esimerkkejä. Puhutaanhan m.m. kansainvälisestä juutalaisesta. Eikä silloin tarkoiteta sitä juutalaisuutta, joka puhkesi esille alkukristillisenä veljeskuntana, vaan tarkoitetaan jotain juutalaista pankkiirimahtia, joka kansainvälisyydestään huolimatta edustaa aivan muuta kuin veljeyttä. Ottaaksemme edelleen kaikkein räikeimmän esimerkin mainitsemme, että on niinikään olemassa kansainvälisiä — taskuvarasliittoja, kansainvälisiä murtovarasliittoja, j.n.e. Ja lienee myönnettävä, että noissakin järjestöissä vallitsee sekä ankara kuri ja järjestys että keskinäinen toistensa tukeminen ja auttaminen. Niinollen jonkunlainen sekä keskinäinen että kansainvälinen yhteenkuuluvaisuus, ellemme tahtoisi sanoa veljeys.

Tästä näemme, että kansainvälisyys sinään, otettuna sokeasti, ilman henkistä selvänäköisyyttä, on hyvin arveluttava veljeyden otsakoriste. On etsittävä aivan toisenlainen veljeyden mitta eli tunnus. Ottakaamme jälleen esimerkki. Ajatellaan Jeesusta ja hänen oppilaitaan Palestinassa, ryhmittyneenä yhdeksi veljeskunnaksi. Kysymme: onko tuo ryhmä veljeyden edustaja? ja jos on, niin millä perusteella?

Tähän kysymykseen kannattaa pysähtyä. Sillä sen ymmärtämisestä riippuu, kykenemmekö tänäkään päivänä näihin asioihin oikealla tavalla suhtautumaan.

Ainakin myöntänemme ymmärtävämme kaksi asiaa. a) Jeesuksen eläessä hänen ympärille muodostunut ryhmä ei ollut kansainvälinen, sillä se syntyi ja muodostui vain yhden kansan keskuudessa. b) Jeesuksen ympärille muodostunut veljeskunta eli opetuslapsien ryhmä oli veljeyden edustaja maailmassa, kansojenvälisessäkin maailmassa, sen perusteella, että se veljeskunta kasvatti itseään ja teki työtä taivaallisen Isän hengessä, niissä periaatteissa, ohjeissa ja käskyissä, joissa Jeesus tulkitsi taivaallisen Isän elämää.

Ymmärrämmekö nyt nämä kaksi tosiasiaa? Ellemme, pysymme henkisesti sokeina, leikimme veljeyttä sokkosilla ollen. Jos taas ymmärrämme nuo kaksi kohtaa Jeesuksen ja hänen oppilaittensa suhteen Palestinassa, silloin ymmärrämme veljeyttä myöskin Suomessa,

tai missä maassa tahansa. Saatamme sanoa: jos joku järjestö on veljeyden edustaja, on se sitä yksinomaan sen perusteella, että sen järjestön määräävä johto elää siinä elämän tasossa eli vyöhykkeessä, työskentelee ja johtaa asioita niiden rajoitusten puitteissa ja niissä neuvoissa, joita Jeesus käskyissään antaa.

Tämä on pääasia ja lähtökohta. Jos tämä perustus syrjäytetään, silloin on kaikki vähintään helisevää vaskea.

J. R. H.

Uusia kirjoja.

Ruusu-Risti kaunokirjallisuudessamme.

Annikki Reijosen jouluksi ilmestynyt „Jumalten jano“ on jo kolmas kaunokirjallinen alkuteos, joka pohjautuu Ruusu Ristin elämänymmärrykseen. Eino Krohnin „Hiljainen piiri“ ja Esikko Koitereen „Kaksi todellisuutta“ olivat sen edelläkävijöinä. Kaikki nämä teokset ovat saavuttaneet kritiikin tunnustuksen arvokkaina kirjallisina tuotteina.

Annikki Reijosen kynä on niin sujuva, hänen tyylinsä niin lennokas, hänen sielunsa niin tulisen taiteellinen, että lukiessä vähän väliä muistui mieleen vanha roomalainen lause: p o e t a n a s c i t u r, n o n f i t. „Jumalten janon“ sepittäjä on todella kirjailijaksi syntynyt eikä itse siksi tekeytynyt. Sentähden hänen kirjallinen muotonsa ei ole missään suhteessa lopullinen, vaan alati kehittyvä, ja varmaan tulemme jo hänen ensi teoksessaan kohtaamaan kiinteämpää keskitystä, enemmän toimintaa ja sanoisimmeko selvempää arkkitehtuuria. Annikki Reijosen nero viittaa monenlaisiin mahdollisuuksiin.

„Jumalten jano“ on tunnustuskirja, koska siinä kerrotaan nuoren totuudenetsijän, Marjaanan sisäisestä kehityksestä. Askel askeleelta hän lähestyy teosofista maailmankatsomusta, tullen lopulta ruusuristiläiseksi. Kuvaus perustuu epäilemättä todellisiin kokemuksiin, muuten se ei vaikuttaisi niin elävältä ja välittömältä. Päähenkilön sielullinen kasvu tapahtuu Suomen ulkopuolella, Virossa ja Englannissa, ja vasta kirjan lopussa Marjaana joutuu Suomeen ja siten kosketukseen hengenheimolaisten kanssa täällä, — mutta kuvaukset ulkomaalaisesta Ruusun ja Ristin veljeskunnasta ja sen opetuksista tuntuvat siitä huolimatta sangen kotoisilta.

Kirjaa tullaan epäilemättä paljon lukemaan, — niin viehättävä ja sisältörikas se on.

P. E.

Astraalisia puistatuksia.

Benno Piispasen esikoisteos „Näkymätön käskijä“, sanottakoon se kohta, ei ole tavallinen esikoisteos, vaan kohoaa se heti yläpuolelle t e h d y n kirjallisuuden. Tekijällä on meille sanottavaa, vieläpä sellaista sanottavaa „jot' ei laula kaikki lapset“ ja jolla on suureksi osaksi koetun ja eletyn tuntu. Sitäpaitsi liikkuu se aloilla, joille tätä ennen ei vielä yksikään suomalainen kirjailija ole astunut kaunokirjallisuudessamme. Sielun salattujen voimien alalta on meillä

jo nimeksi kirjoitettu kuten Elsa Hästesko „Maa vai taivas“, Vappu Raitala „Elämäni totuus“ ja Esikko Koitere „Kaksi todellisuutta“ kirjoissansa, joista varsinkin viimeksi mainittu on kylläkin merkillinen omalla tavallaan, mutta ilmoitettavamme kirjantekijä on uskaltanut aivan uudelle alalle uudella tavalla, alalle, joka tekijältänsä on vaatinut pitkäaikaiset tutkimukset ja uskaltanempa sanoa myöskin kokemukset, hän kun kirjassansa liikkuu kokonansa salaisten tieteitten alalla, esittäen meille astraalimaailman voimia, kabbalistisia asioita, hypnotismia y.m.

Kirjan lähempään selostukseen ei tässä ole syytä laveammin ryhtyä, sillä siihen on kunkin itse tutustuttava, ja antaa se paljon ajatusaihetta. Kuitenkin olisi allekirjoittanut toivonut tekijän esittävän myöskin valoisampia aiheita ja tapahtumia, ja uskon hänellä niitäkin olevan, mutta toivoa sopii, että nämä kuvaukset eivät lopu tähän, vaan saamme tulevaisuudessa niitä paljon lisää. Ilahduttavaa on, että tekijällä on „kieli hallussaan“ ja sanonta „on kuin naulanpäähän osuttu.“ Lisää samaan suuntaan vain.

Alku Taju.

„Vihitty“ kirjan päähenkilönä.

Matkoilla sain käsiini uuden kirjan: Rakkaus, avioliitto ja sukupuolielämä, uudenaikuisen ajattelun valossa esittänyt eräs „Vihityn Mestarin“ oppilas.

Aloin lukea ja mielenkiintoni kasvoi sivu sivulta. Sillä siinä puhui ihminen, joka esiintyi Mestarin oppilaana. Ennätin lukuun: „Moraali ja ylimoraali“. Luen: „Onko kukaan teistä niin viaton, että kuvittelisi minut, jota te mielellänne kutsutte Mestariksenne, sellaiseksi, joka ei tahtoisi pettää tai ei pettäisi teitä silloin, kun se minusta tapahtuisi teidän hyväksenne?“ Jännitykseni särähtää. Jesuiittain joukko kulkee hetkessä sieluni silmien ohitse. Eikä asia korjaannu vaikka luen edelleen: „Kuitenkin on olemassa sellaisia, joiden kädet nousisivat pystyyn kauhusta sellaisen ajatuksen johdosta. Mahdotonta ajatella, mahdotonta, että Mestari pettäisi tai valehtelisi!“ Tätä lukiessani minun käteni eivät nouse pystyyn kauhusta, vaan pikemminkin niillä olisi halu kaapata syliinsä pienen lapsen, jolle aiotaan tehdä pahaa. — Luen edelleen ja huomaan, että Mestari pannaan esiintymään kuin jonain naimatoimiston johtajana. Hänhän kutsuu oppilaansa Europasta Amerikkaan — naittaaksensa hänet. Kysyn: miksi näissä n.s. salatieteellissä romaaneissa vedetään Mestari milloin politiikan ja sodan, milloin sukupuolielämän johtoon? Jos ihmiset naivat tai naittavat tai menevät sotaan, niin tekevät he sen omien ja yhteiskunnallisten vaistojensa kannustamina. Ei Mestari ihmisiä sellaiseen innosta. Hän sanoo oppilailleen: älkää ottako uusia maallisia velvollisuuksia päällenne, mutta täyttäkää ennen ottamanne hyvin. Yhtä hullua kuin olisi ajatella Jeesusta Kristusta kenraalina sodassa, yhtä hullua olisi ajatella häntä oppilaittensa naittajana. Sentähden lukiessani edelleen ja huomatessani puhuttavan yhtenään „Valkoisesta Veljeskunnasta„ ja „Mestarista“, huomaan ajattelevani: tässä kirjassa ei saisi puhua näin. Riittäisi kun puhuttaisi vain Vihitystä. Sillä „vihittyjähän“ on niin monta laatua. Tämä kirja ei edusta eikä esitä Jeesuksen moraalia eikä elämänviisautta. Ja eihän ole muuta Valkoista Veljeskuntaa kuin Jeesuksen Kristuksen veljeskunta.

Saan sitten käsiini alkuperäisen englanninkielisen kappaleen.

Silloin minä ällistyn. Sillä nyt minä huomaan, että nimetön suomentaja on menetellyt aivan mielivaltaisesti. Ensiksikin kirjan nimi on englanniksi: „The Initiate in the new world, A Sequel to, The Initiate', by His Pupil", joka on suomeksi: „Vihitty uudessa maailmassa, jatkoa Vihitty-teokseen, kirjoittanut Hänen Oppilaansa". Juuri tässä muodossa nimi vastaa kirjan sisältöä ja tekee arvokkaan vaikutuksen. Miksi siis suomentaja antaa kirjalle aivan mielivaltaisen nimen?

Lähden sitten alkuperäisestä etsimään „Valkoista Veljeskuntaa". Merkitsen suomennoksesta kymmenkunta kohtaa, jossa tuo nimi esiintyy. Vertaan niitä alkukieleen. Ja taas saan ällistyä. Sillä en ihmeeksenikään löydä tuota nimeä alkuperäisestä tekstistä. Siinä puhutaan vaan milloin Vihitystä, milloin Gurusta, Mestarista tai Adeptista. Huomaan kysyväni: miksi suomentaja on ollut niin täynnä omaa itseään, että hänen on täytynyt sotkea, niinkuin sanotaan, puurot ja vellit sekaisin? Jos suomennos olisi tehty oikein, olisi kirja nyt sekä arvokkaampi että asiallisempi, vähemmän erehdyttävä. Se olisi omalla paikallaan, s.o. erään n.s. vihityn ja hänen oppilaittensa viisautena. Sitä lukisi mielenkiinnolla. Sillä sen esitys on älykästä. Se kertoo pirteästi erään Europasta Amerikkaan eli „uuteen maailmaan" siirtyneen opettajan työstä. Ja sen luettuaan saattaa myöskin entistä selvemmin älytä eron vanhan ja uuden koulun välillä. Älyää entistä selvemmin, että Jeesuksen esittämä moraali eli elämänviisaus on niin, kuinka sanoisin pyhää, että pienikin omahyväisyys muuttuu sen valossa kärpäsestä häräksi, ellei sitä jo kärpäsenä voiteta.

J. R. H.

Temppelirahaston puolesta.

Kaunis ja tunnelmallinen Ruusu-Risti-temppelisali on nyt valmistunut. Suuri ja ihmeellinen oli se hetki, jolloin Johtaja vihki sen tarkoitukseensa. Entistä voimakkaammin tunsi silloin, miten paljon olemme velkaa elämälle; miten se velvoittaa jokaista jäsentä tekemään parhaansa. Nyt meillä taas on pesä, minne kokoontua, kaunis ja taiteellinen, kuten entinenkin, mutta sillä eroituksella vaan, että se voipi nyt tulla meidän omaksemme, sillä vielä se ei sitä ole. Vasta on osa unelmasta toteutunut. Ne veljet, joiden harteilla nyt lepää edesvastuu, ovat raskaan taakan alla. R. R-jäsenluku on 800, mutta tuskin kolmas osa ottaa osaa temppelirahaston kartuttamise n, ja heistä hyvin moni miltei yli voimiensa. Jos nyt jokainen jäsen, jolla ei vielä lipasta ole, sitoutuisi säännöllisesti suorittamaan vaikkapa 50 p. päivää kohti, olisi jo sekin pyörein luvuin noin 100,000 markkaa vuodessa. Pisaroista merikin on koottu. Ei ole pääasia, panemmeko paljon vai vähän. Kun jokainen voimiensa mukaan yrittää parhaansa, saamme pian ihmeitä aikaan. Silloin ei kestä määrättömiä aikoja, ennenkuin unelma on toteutunut kokonaan.

Veljet! Jos Ruusu-Risti meille jotain merkitsee; jos se todella on meille Äiti, joka meitä opettaa elämän tietä kulkemaan, emmeko tahtoisi silloin kaikkeamme tehdä sitä tukeaksemme? Emmehän tahdo olla kiittämättömien lasten kaltaisia, jotka vain tahtovat ottaa, antamatta mitään korvaukseksi! —i.

RUUSU-RISTI

TOTUUDEN ETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

B. Vapaamuurari-osasto.

Inter mille milia vix sunt tres electi.

Mistä on kysymys?

Olin joulunpyhinä Helsingissä useammissa johtajamme Pekka Ervastin luennoissa ja Ruusu-Ristin kongressissa. Sekä kaikki tämä että oleskelu uudessa, kulmakoululla olevassa temppelissä, vaikutti minuun niin elähyttävästi, että jouduin kuin uudelleen elämään teosofisen historiani. Jouduin kuin itsekseni puhumaan: niinpä niin, tässä me nyt olemme omana, teosofiseen liikkeeseen lukeutuvana Ruusu-Risti-seurana. Ensin me itsenäistyimme kansainvälisestä Teosofisesta Seurasta. Sittemmin seuramme järjesti looshityönsä ikivanhan vapaamuurarirituaalin pohjalle. Tie siihen avautui, kun kansainvälisen yhteisvapaamuurariuden taholta käännyttiin tunnetun teosofisen työntekijän P. E:n puoleen, kehoittaen häntä panemaan asian alulle. Mutta sitten Ruusu Risti itsenäistyi myöskin tästä kansainvälisestä vapaamuurarijärjestöstä.

Nyt saattaisi hyvällä syyllä kysyä: olemmeko me, joukko suomalaisia, niin itsekästä ja omahyväistä väkeä, että emme ole sopineet työskentelemään yhtenä kansallisena osastona — emme Teosofisessa Seurassa emmekä yhteisvapaamuurarijärjestössä? Onko todella asian laita näin?

Tästä kysymyksestä saattaa johdonmukaisesti siirtyä toiseen kysymykseen: koska henkiseen elämään kuuluu oleellisesti uhri, niin mikä uhri meidän olisi pitänyt joukkona tehdä, voidaksemme toimia yhtenä kansallisena osastona aikanaan Teosofisessa Seurassa ja sittemmin yhteisvapaamuurarijärjestössä?

Tämä kysymys on keskeisen kiintoisa ja tärkeä. Ja keskitettyäni tämän kysymyksen, kaikkien väliasteiden kautta, ikäänkuin sen lihaksitulemiseen saakka, näen selvästi, mikä tämä vaadittu uhri olisi ollut: meidän olisi ollut luovuttava P. E:stä johtajanamme. Siihen, merkillistä kyllä, loppujen lopuksi koko kriisi kärjistyi. Jos vain olisimme luopuneet hänestä johtajanamme, jos vain olisimme

hänet johtajanamme lopullisesti ristiinnaulinneet, silloin olisivat häipyneet kaikki vaikeutemme — nim. suhteessamme kansainvälisiin järjestöihin — yhdellä kertaa.

Ei olisi ollut lainkaan tärkeätä, kenen muun olisimme johtajaksemme valinneet Teosofisessa Seurassa. Se olisi voinut olla melkein kuka muu tahansa, kunhan se ei vain olisi ollut P. E. Sitä ei kyllä sanottu suoraan virallisissa puheissa, mutta joskus kriitillisimpinä hetkinä saimme sen kuulla monilta vaikutusvaltaisilta veljiltämme aivan suoraan. P. E. olisi tietysti saanut olla tavallisena jäsenenä seurassa. Sellainenhan sopii ja kuuluu nykyaikaiseen suvaitsevaisuuteen.

Sama seikka synnytti kriisin kansainvälisen yhteisvpm-järjestön kanssa. Tämä näkyy erittäin hyvin m.m. siinä, että johtajamme Pariisissa käydessään sai — vastustukseen asettuneiden suomalaisten veljiemme aloitteesta — ankaran moitteen senjohdosta, että hän oli sekoittanut teosofian vapaamuurariuteen, että hän oli vpm-kokouksissa maininnut teosofian nimen. Mutta myöhemmin ilmoitettiin loos heille, että he saisivat puhua tai olla puhumatta mistä tahansa. Eihän tässä sinne tänne huopailussa taasenkaan ollut kysymys muusta, kuin eroon pääsemisestä meidän johtajastamme.

Nyt nousee uusi kysymys: miksi meidän kriisimme kansainvälisten järjestöjen kanssa on näinollen kärjistynyt kuin jonkinlaiseksi henkilökysymykseksi?

Tämä kysymys on jälleen tärkeä. Ja vastatakseni tähän jälleen mahdollisimman keskeisesti, sanon: syy on siinä, että johtajamme toimii historiallisten mestareiden uurtamalla uralla. Hän nojaa suureen lähettiin H. P. B:hen, suurien uskontojen mestareihin, ja kaikkien lopuksi ja keskeisimmin Jeesukseen Kristukseen.

— Oo . . . ajattelee joku. Niinhän kaikki muutkin tekevät. Vastaan: aivan oikein — mikäli on kysymyksessä jonkunlainen sankaripalvonta, tai ulkonainen sijaissovittaja. Mutta minä tarkoitan Jeesuksen elämänohjeiden omaksumista. Sillä ainoastaan niiden ohjeiden ymmärtämisen ja seuraamisen kautta avautuu ihmisen tajunnassa puhtaan järjen eli Jumalan valtakunta. Kaikenlaisten muiden ohjeiden seuraaminen rajoittuu astromentaaliselle tasolle.

Juuri tämä seikka se synnytti aikanaan kriisin Teosofisessa Seurassa. Sillä T. S:n korkein johto selvästi ja tietoisesti painosti, kuinka välttämätöntä oli olla maailmanso-

dassa mukana, auttaaksensa Englantia voittoon. Usko aseisiin ja niihin tarttumisen välttämättömyyteen oli silloin kallion luja. — Nyt on tilanne jo muuttunut T. S:ssakin. Aletaan myöntää — ja siitä tulee suuri ansio Krishnamurtille — että T. S:n korkein johto on erehtynyt. Mutta vielä ei olla Teosofisen Seuran taholla menty siihen toiseen havaintoon, että meillä oli Suomessa T. S:n ylisihteeri, aktiivinen teosofinen luennoitsija ja työntekijä, joka asiallisesti selittäen ja Mestarin käskyyn viitaten jyrkästi kieltäytyi tuohon kohtalokkaaseen erehdykseen yhtymästä. Hän mieluummin kaatui T. S:n virkailijana kuin olisi kieltänyt kansainvälisen veljeyden, kuin olisi luopunut Buddhan, H. P. B:n ja Jeesuksen opista: älä tartu aseisiin. Sinä päivänä, jolloin T. S:n taholla selvästi ymmärretään tämä historiallinen tosiasia, sinä päivänä siellä osataan suhtautua toisella tavalla seuran entiseen ylisihteeriin, jonka seura eräänä historian hetkenä kokonaan hyljäsi.

Saatamme näinollen ymmärtää: meillä ei ole ensisijassa kyseessä minkäänlainen persoonapalvonta, ei edes sankaripalvonta. Mutta jos emme halua luopua P. E:stä johtajanamme, johtuu se siitä, että emme halua luopua siitä puhtaan järjen valosta ja siitä henkisestä avusta, jonka veljemme P. E. johtajanamme meille ja kansallemme ja koko ihmiskunnalle antaa.

Tästä siis on kysymys. J. R. H.

Meksikon Rosenkreuziläinen.

(Jatk.)

„En tiedä, Hans. Uusi taloudenhoitajattaremme, rouva Grünfeld sanoi, että tänä iltana tulee tavallista enemmän vieraita."

Samassa avautui ovi. Professori Johannes Mertin astui huoneeseen muutamien muitten herrojen seuraamana.

Nuoret vaikenivat ja kääntyivät heitä kohti.

„Isä, sinähän se olet", huudahti Elfride ja juoksi ilosta säihkyvänä hänen luokseen, syleili isäänsä ja painoi suukon hänen poskelleen kokonaan välittämättä herroista, jotka olivat tulleet hänen mukanaan huoneeseen. Heistä jokaisesta tuntui kuin olisi iloinen lintunen lentänyt sydämeen. Nuoren tytön luonnollinen välittömyys huvitti heitä niin, että kaikki purskahtivat iloiseen nauruun.

„Olisipa hauskaa, jos tuollainen suloinen tytär minutkin yllättäisi", hymyili vanha, naimaton professori Malzahn kultaisten silmälasiensa takaa.

„Rakas kolleega, oma syysi on, että nyt saat vain katsella, kun toisia suudellaan“, kiusaili hänen ystävänsä, salaneuvos Schilling. „Jos olisit mennyt naimisiin, olisi sinulla ehkä kuusikin tytärtä ja ehkäpä jo lapsenlapsiakin, jotka vuorottain hyppäisivät suutelemaan kaljua päätäsi.“

Kaikki nauroivat. Ainoastaan vanha leikin aiheena oleva oppinut mutisi jotain sopimattomasta huomautuksesta ja aikoi vastata samalla mitalla, kun rouva Grünfeld ilmoitti herra Rasmussenin tulosta.

Kaikki katsahtivat toisiinsa. Professori Mertin sanoi:

„Kas, siinä hän onkin.“ — Hän avasi vierashuoneen oven ja kutsui herroja astumaan sinne. Samassa astui Rasmussen huoneeseen pääoven kautta Bernhard Reimannin seuraamana.

Nuori lääketieteen kandidaatti astui ensimmäisenä vanhaa professoria vastaan. Ojentaen tälle kätensä lausui hän kumartaen:

„Hyvää iltaa, herra professori.“

„Hyvää iltaa, herra Reimann.“

Sitten asettui hän Rasmussenin ja professorin väliin:

„Saanko esittää herrat toisilleen, — herra konsuli Rasmussen, herra professori Mertin.“

Senjälkeen esitettiin muut herrat ja professori pyysi läsnäolevia istuutumaan.

Bernhard oli Hampurista palattuaan kertonut mitä ihmeellisimpiä asioita Rasmussenista ja oli sanonut professori Mertinille arvelevansa, että tämä rosenkreuziläinen todella oli oikea taikuri. Hän oli Hampurissa omin silmin nähnyt, kuinka konsuli sulatti lyijyä ja teki siitä kultaa. Hänen tietonsa mahtoivat olla ihmeelliset ja hän hallitsi voimia, joita ei kukaan muu tuntenut.

Yliopiston professorien kesken oli Rasmussenin vierailu ollut päivän keskusteluaiheena ja kaikkien uteliaisuus suuntautui konsulin okkultisiin voimiin. Professorin mielestä ei kuitenkaan ollut soveliasta heti vieraan tultua taloon ja oven sulkeuduttua hänen jälkeensä pyytää näiden arvoituksellisten kokeiden esittämistä. — Hän pyrki sentähden kiertoteitä tuon merkillisen miehen suosioon.

„Herra konsuli, olen iloinen saadessani lausua Teidät tervetulleeksi kotiini tänä iltana ja pidän sitä erikoisena kunniana. Oppilaani, herra Reimann, on kertonut niin paljon Teistä ja maastanne. Hän on aivan tulessa ja liekeissä Meksikosta puhuessaan. Hän kertoo vain siirtymisestä sinne ja aikoo ottaa meidät kaikki mukaansa.“

Rasmussen oli tyytyväisesti hymyillen ja päätään nyökäten kuunnellut professorin tervehdystä ja vastasi nyt hänkin leikkiä laskien:

„Niin, onhan Meksiko puolen viidettä kertaa Saksanmaata suurempi ja tarvitsee vielä siirtolaisia. Me meksikolaiset otamme Teidät vastaan avosylin.“

„Te olette synnyltänne saksalainen, herra konsuli, eikö totta“, sanoi salaneuvos Schilling keskeyttäen keskustelun, „ja nyt meksikolainen, siis niin sanoakseni kolmen valtakunnan kansalainen? Alkuaan saksalainen, sitten meksikolainen monivuotisen oleskelunne perustalla tuolla puolen ja norjalainen konsulivirkanne kautta?“

Salaneuvos Schilling tunsi selittämätöntä kaunaa Rasmussenia kohtaan ja oli tehnyt edellämainitun huomautuksen tämän moninkertaisesta kansallisuudesta loukkaavalla äänellä. Ollakseen vieläkin selvempi, lisäsi hän:

„Mutta tuollaiset seikkailut kai eivät liene niinkään harvinaisia noissa rajattomien mahdollisuuksien maissa.“

Rosenkreuziläinen ei helposti joutunut tasapainosta. Hän vastasi arvokkaasti ja tyynesti:

„Voitte arvostella asiaa kuinka haluatte. Olen synnyltäni saksalainen ja jään siksi ajatuksiltani ja tunteiltani. Liikeasiani sekä monet muut seikat, joista en tässä lähemmin voi mainita, kahlehtivat minut jo vuosia sitten Meksikoon. Vaikkakaan ei kohtalo, tai onneni, miksi sitä nimittäisittekään, minua enää pidättäisi Meksikossa, jäisin kuitenkin sinne asumaan, sillä Meksiko on maailman paratiisillisin maa. Ilmastonsa tähden, joka on ikuinen kevät ja mitä ihanimpien hedelmiensä ja kukkiensa tähden voi sitä todella nimittää Edeniksi. Meksikon asujamet ovat kunnollista, eteenpäin pyrkivää väkeä, jotka rehellisen taistelun kautta ovat saavuttaneet valtiollisen ja yhteiskunnallisen vapautensa."

Professori Mertin oli vihoissaan Schillingille, joka sekaantumisensa kautta johti keskustelun pois siitä päämäärästä, jonka hän itse halusi sille antaa. Hän keskeytti nyt vuorostaan Rasmussenin sanoen:

„Olen lukenut Sehlerin teoksia ja lääkärinä on minua kiinnostanut se, että meksikolaisten jumalaistarustossa on viitattu syfilikseen."

„Niin, herra professori, Meksikon muinaisjäännökset, sen temppelirauniot ja sen pyramiidit osoittavat meille toisen Egyptin olemassaolon. Arkeologia on aina ollut keppihevoseni. Mutta tämä tiede on Meksikossa vielä kapalossaan."

Salaneuvos Schilling ei vieläkään voinut rauhoittua, vaan katsoi velvollisuudekseen kohdistaa Rasmusseniin toisenkin iskun.

„Herra konsuli, olemme joutuneet pois asiasta."

„Niinkö", ihmetteli Rasmussen.

Mutta salaneuvos ei antanut häiritä itseään, vaan jatkoi:

„Uskallanko kysyä, kuinka olette saaneet tämän toimenne?"

Rasmussen olisi voinut keskeyttää hänet lyhyeen, mutta siihen oli hänen mielestään asia liian vähäpätöinen. Sentähden vastasi hän tyynesti:

„Kuten herrat tietänevät, kunnioitettiin saksalaisia siellä suuresti ennen sotaa ja heille tarjottiin usein hyviä konsulinvirkoja. Niinpä minäkin edeltäjäni kuoleman jälkeen otin vastaan kunniakonsulin toimen, kun Kristianian ulkoasiainministerivirastosta minua yhä uudestaan siihen pyydettiin. Sitä varten ei minun tarvinnut olla Norjan alamainen, jota, kuten tiedätte, vaaditaan vain virkakonsuleilta. Se, että minusta tuli Meksikon alamainen, johtui vain saksalaisten ulkomaanlakien epätäydellisyydestä, sillä ne tähtäävät vain siihen, että henkilö, joka ei ole merkinnyt nimeään saksalaisten virastojen kirjoihin, on kadottanut oikeutensa valtakunnan alamaisuuteen. Pidän itseäni saksalais-meksikolaisena ja osoitin kyllä viime sodan aikana, kuinka mielelläni astun taisteluun niinhyvin Saksan kuin Meksikon puolesta."

Eräälle läsnäolevalle teologille, pastori Brommille ei myöskään keskustelu Schillingin ja Rasmussenin välillä ollut mieleen ja auttaakseen professori Mertiniä esti hän Schillingiä jatkamasta keskustelua kysyen:

„Kuinka on oikeastaan kristinuskon laita Meksikossa? Valtiouskonto kai on katolinen? Mutta olen lukenut lähetystiedonannoista, että amerikkalaiset ovat perustaneet useita evankelisia kirkkoja ja että käännyttämistyötä tehdään suurella menestyksellä ja siunauksella intiaanien keskuudessa."

„Niin, herra pastori, meidän intiaanimme kääntyvät kaikki. Lähetyssaarnaajilla on loistava menestys. Tunnen erään metodistin, joka raamatunviisautensa ja evankeliumin levittämisen kautta on hankkinut itselleen kaksi suurta maatilaa, joista pienempi on neljännesmiljoonan arvoinen. Siinä näette, mihin lähetysrahat jäävät herra pastori. En kuitenkaan halua ketään loukata lausumalla halventavia mielipiteitä lähetystyöstä, mutta tahdon vaan huomauttaa, etteivät lähetystyöt ulkomailla yleensä ole sellaista, joksi sunnuntailehdet täällä kotimaassa niitä kuvaavat. On maita, kuten esimerkiksi Afrika, missä on välttämätöntä levittää kristinuskoa, jotta sinne voitaisiin levittää kulttuuria. Toisissa maissa taas voidaan sillä tehdä haittaa."

„Niinkö? Tämän kuulen ensi kertaa. Kristuksen oppi ei vielä koskaan ole tuottanut haittaa."

„En sitä ole sanonutkaan, herra pastori. Olen vain lausunut mielipiteitäni siitä tavasta, millä sitä levitetään ja väittänyt, että lähetyssaarnaajat ennen aikaan olivat enimmäkseen takanaan olevien valtioiden toimimiehiä."

„Niinkö", sanoi taas hämmästyneenä pastori. „Voitteko antaa tästä todistuksen?"

„Todistuksenko? Satoja. Ajatelkaa vain englantilaisia lähetyssaarnaajia Intiassa."

Nyt toivoi professori Mertin taas löytäneensä sopivan liittämiskohdan. Hän oli päättänyt, ettei hän enää jättäisi lankaa käsistään päästäkseen vihdoin puhumaan Rasmussenin salaisista voimista. Häikäilemättä sekoittui hän sentähden keskusteluun:

„Niin, puhutte juuri Intiasta, herra konsuli. Sehän on myöskin niin arvoituksellinen maa. Olen lukenut fakiireista, jotka antavat itsensä haudata elävältä ja jotka saattavat loihtia puita maasta kasvamaan. Sitä kai Tekin pidätte hölynpölynä?"

„En sano siten. Meksikolaisilla intiaaneilla, varsinkin Yucatanista olevilla, on myöskin maagillisia voimia, joista me täällä Europassa emme tiedä mitään."

„Sehän on taikauskoa", väitti pastori Bromm, „imettäjän satuja pikku lapsille. Teologia opettaa meitä inhoamaan kaikkea sellaista."

„Mitä sanoo teologia? Herra pastori, suokaa anteeksi avomielisyyteni, mutta näen tässä taas todistuksen siitä, ettei teologiaa rangaistuksetta tutkita.

Ei kaikki se, mistä ei ihmisillä täällä Europassa ole aavistustakaan, ole taikauskoa ja imettäjäsatuja."

Professori Mertin oli epätoivoissaan peläten, että pastori alkaisi väitellä Rasmussenin kanssa ja koetti taas johtaa keskustelun uuteen suuntaan. Mietittyään hetken päätti hän koettaa yhdistää pastorin ja konsulin ajatusjuoksun.

„Olen lukenut kuuluisasta jumalanäidin kuvasta Meksikossa, Guadalupen Neitsyeestä. Kerrotaan, että tuo nainen kilpailee suurella menestyksellä lääkärien kanssa."

Salaneuvos Schilling, jonka mieli aina teki laasta tieltään kaikki muut ihmislapset, arveli nyt voivansa antaa pienen pistoksen pastori Brommille, joka pistos myöskin tuntuisi Mertinissä, isännässä. Hän sekaantui taas keskusteluun ja esitti kuuntelijoille kuvauksen Lourdes'in pyhiinvaelluspaikasta sekä erakkonaisesta Mariasta.

„Katsokaa, kuinka uskovaisten joukot sinne vaeltavat. Ja todella kuuluu parannuksia siellä tapahtuvan. Siitä voivat lääkärit jotain oppia."

„Sitä en ensinkään epäile", huomautti lääketieteen professori

Mertin. „Väsyttävät päivämarssit raittiissa ilmassa, uusi elämäntapa, hyvä ruoka hotelleissa sekä kylvyt ihmisille, jotka eivät koskaan muuten tule veden kanssa tekemisiin, — kaikki tämä aikaansaa ihmeitä. Rukoukset ovat sitten jonkinlaisena lisänä, kuten saippua pesuammeessa."

Pastorin teki jo mieli poistua. Hän piti lääkärin huomautusta loukkaavana ja sen kuuntelemista virkaansa sopimattomana. Mutta uteliaisuus kuulla lähempää Rasmussenista sai hänet vielä kestämään.

Rasmussen oli muiden mukana kuunnellut keskustelua ja sitten kun oli kysytty hänen mieltään Lourdes'in jumalanäidistä, vastasi hän lyhyesti ja päättävästi:

„Olen aivan vakuutettu näiden uskonnollisten terveyslähteiden ihmetöistä siinä tapauksessa, että „ihmeellä" tarkoitamme jotain, joka ei ole jokapäiväistä, jotain harvinaista. Vertaan ihmishengen toimintaa sähköpatteriin. Voimme määritellä aivopatterimme voiman, mentaalisen energiamme aivan samalla tavalla kuin sähkönkin. Kuta kiinteämmin ihminen suuntaa ajatuksensa määrättyyn kohtaan, sitä enemmän mentaalivoimaa hän kehittää ja lähettää itsestään. Samoin kuin 10 tai 20 sähköpatteria kehittävät enemmän voimaa kuin yksi, niin vaikuttavat 20 tai 100 ihmisen samalla kertaa lähetetyt ajatukset yhteen kohtaan keskitettyinä enemmän kuin yhden ihmisen ajatukset. Lourdes'in jumalanäidin kuvan ympärillä kiertää elämän- ja parantamisen voimia, joita tarvitsevien ja sairaiden luja usko vetävät luokseen."

„Tuo kai on suurimmaksi osaksi mielikuvitusta, vailla tieteellistä perustaa", keskeytti salaneuvos Schilling. „Tunteehan nykyajan tiede aivan tarkalleen voimansynnyttämisen. Taikka luuletteko Te, herra konsuli, että mainitsemanne voimat ovat yliluonnollisia?"

„Ei missään tapauksessa. Minä en yleensä tunnusta mitään ulkopuolelta luonnontieteen. En tunnusta mitään metafysiikkaa. Minun käsitykseni mukaan on kaikki fyysillistä, jopa on sielu ja henkikin mielestäni saatettava sopusointuun fyysillisten lakien kanssa."

„Tällä osoitatte siis olevanne materialisti."

„En toki. Olen päinvastoin aivan vakuutettu spiritualisti, vieläpä metafyysikkokin, mutta vain siinä mielessä, että aivan erikoisella rakkaudella käsittelen asioita, joita meidän sisäisellä olemuksella, hengen silmällä tulee tarkastella."

„Ettekö siis koskaan ole ajatellut tätä asiaa tositieteelliseltä kannalta. Katsokaa, minä olen lääkärinä tottunut käsittelemään kaikkia asioita käytännön kannalta", jatkoi professori Mertin. „Tunnustan vain sen päteväksi, minkä olen voinut itselleni todistaa ja minkä tunnetut auktoriteetit ovat todistaneet."

„Niin, rakas herra professori", lausui Rasmussen. „Mutta näitä asioita tutkiessanne ette pääse hyvinkään pitkälle turvautumalla tavalliseen tieteeseen ja auktoriteettiuskoon. Eihän nykyaikainen tieteemme ole muuta kuin olettamusten, hypoteesien, haaveilujen, teoriojen ja auktoriteetteihin perustuvien arveluiden luoma kudos, jossa joka hetkellä näemme ristiriitoja. Tämähän koskee erikoisesti sisätautien lääkeoppia, herra professori. Salatieteet ovat tässä paljon tavallista tiedettä edellä. Ne eivät rajoitu yksinkertaisesti viiteen aistiin, vaan niiden henkinen tutkimuspiiri on paljon laajempi ja juuri spekulatiivisella tiellä."

„Mitä on spekulatiivinen?", kysyi professori Mertin. „Minä pysyttelen tosiasioiden tasolla. En mitenkään voi ryhtyä spekulatsioneihin. Kaikista mieluimmin olen tekemisissä ilmiöiden mekaniikan

kanssa. Ei voi olla puhetta kahdenlaisesta tieteestä, eksaktisesta tieteestä ja salatieteestä. Joko on jokin asia tiedettä ja silloin on se eksaktista. Jollei se sitä ole, ei se myöskään ole tiedettä."

„Jossakin mielessä olette oikeassa, herra professori. Yleensä kiistelemme me ihmiset vain sanoista ja käsityksistä. Salatiede merkitsee minulle tutkimatonta, sitä aluetta, joka vielä on yleisölle, samoin kuin yliopistojen edustajille salainen, mutta jota tutkitaan suljetuissa kouluissa ja salatuissa paikoissa.

Tavallinen tutkija koettaa laajentaa yleisen tieteen valoa, mutta tämä valo ei vielä tunkeudu tuntemattomaan pimeyteen. Kuta laajemmaksi tämä valo leviää, sitä suuremmaksi tulee myöskin rajoitetun pimeyden piiri. Tosiasiat ovat tieteen luurakenne. Spekulatsionit ovat ehdottomasti sen henki. Tosiasiatkin voivat viedä harhaan. Senhän Teidän, lääkärinä, täytyy myöntää. Teidän tieteessännehän vallitsee todellinen empirismin kaaos, sillä siinä vuotaa ehtymätön menetelmien ja parannuskeinojen virta. Vähintäin kerran kuukaudessa esiintyy jokin uusi keino, jonka vaikutusta pidetään suuremmoisena, kunnes toinen, uusi keino yhtä äänettömästi nousee sen sijalle taas vuorostaan joutuen saman kohtalon alaiseksi. Onko Teidän sisätautien oppinne tiedettä, rakas herra professori? Minun käsitykseni mukaan tulee tieteen ehdottomasti perustua jatkuvaan kehitykseen ja johdonmukaisuuteen, kuten yleensä luonnontieteet ja matematiikka. Tämänpäiväinen samoin kuin eilinenkin lääketiede on keinojensa käytön suhteen aivan yhtä naurettavan sekava, kuin jos se olisi Molièren ja hänen karrikatyyrejään varten tehty."

„Teillähän on voimakkaat epäilykset lääketiedettämme kohtaan, herra konsuli."

Salaneuvos Schilling oli jo liian kauan odottanut hetkeä, jolloin hänkin pääsisi jotain sanomaan.

„Sama koskee varmaan kaikkia luonnonparantajia, magnetopaattia, hydro- ja homöopaattia sekä kaikkia muita „paattia."

Yleistä naurua.

„Nykyään puhutaan myöskin psykopaateista. Kai Tekin lukeudutte niihin", kysyi lisentiaatti Bromm konsulilta.

„Pidän koko ihmistä yhtä tärkeänä, niin ruumista kuin henkeä. Sentähden lukeudunkin koulukuntaan, jota eivät herrat lääkärit ollenkaan vielä tunnusta. Eikö Albrecht von Haller lausunut juuri näitä sanoja: „Luonto ei ole ydin, ei kuori: se on kaikki samalla kertaa." Mutta koska huomaan, että henkinen puoli on voitolla, koska näen, kuinka kovin laaja se on, niin pidän välttämättömänä ensi sijassa luoda huomiota henkisiin tutkimuksiin."

„En ole vielä löytänyt ruumiista mitään henkistä, vaikka jo olen leikannut monta ruumista", sanoi professori Mertin kuivakiskoisesti.

(Jatk.)

A. Krumm-Heller.
Saks. suom. K. A.-I.

RUUSU-RISTI

TOTUUDEN ETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

C. Johtajan osasto.

Alterius non sit qui suus esse potest.

Ruusu-Risti-Kirjasto N:o 34.

Mestarit ja teosofinen liike.

Helsingin esitelmiä tammikuulla 1924.

I.

Onko Mestareita olemassa ja miten heitä etsitään?

Kuka ei olisi kuullut puhuttavan teosofisista Mestareista, niistä salaperäisistä Tibetin veljistä, joista mad. Blavatsky kertoi hämmästyneelle maailmalle. Mad. Blavatsky sanoi olevansa tibettiläisten Mestarien lähettiläs*), hän oli yhtämittaisessa yhteydessä heidän kanssaan, ja kaikki „ihmeet", mitkä hän aikaansai, tapahtuivat hänen omien sanojensa mukaan noiden Veljien eli Mestarien avustuksella. „Itse minä en ole mikään", hän sanoi, „mutta minun Mestarini, joka minut lähetti, hän on voimakas ja tietorikas."

Maailma otti tietysti omalla tavallaan vastaan tämmöisen väitteen, muutamat uskoivat, heissä heräsi ainakin mielenkiinto ja uteliaisuus ja he ottivat selvää asiasta. Toiset nauroivat ja sanoivat, että mad. Blavatsky laski leikkiä, — itse hän oli keksinyt nuo Mestarit, ei niitä ollut olemassa. Toiset taas arvelivat, että mad. Blavatsky oli kyllä jonkun lähettämä, mutta kenen? Ei Totuuden Jumalan, vaan erään toisen herran ja mestarin; mad. Blavatsky oli muka liitossa paholaisen kanssa.

Mad. Blavatskyn kuoleman jälkeen maailma on asettunut hieman toiselle kannalle. Useimmat tieteellisesti sivistyneet ihmiset ovat sillä kannalla, että mad. Blavatsky oli mediumistinen olento ja sen kautta yhteydessä henkimaail-

---

*) Vrt. H. P. Blavatskysta sananen, kirj. Pekka Ervast, Ruusu-Risti-kirjasto n:o 9.

man kanssa (mikäli semmoinen on olemassa; se ei ole kaikkien mielestä todistettu asia) taikka ainakin oman sielunsa eli ali-tajuntansa sokkeloiden kanssa. Uusi psykologia on näet tullut siihen, että ihmisen sielullinen koneisto on sangen monimutkainen, niin että hänen sisällään voi esim. piillä monenlaisia personallisuuksia. Miksei siis saattaisi ajatella, — arvelevat nämä uudet psykologit, — että mad. Blavatsky oli tuommoinen salaperäinen mediumi, jonka monimutkainen psykologia on vaikea ymmärtää.

Kun totuudenetsijöinä asetumme mad. Blavatskyn väitteen eteen, että Mestareita on olemassa, noita salaperäisiä Transhimalajan Veljiä, silloin emme kuitenkaan ensi kädessä tyydy minkäänlaisiin psykologisiin selityksiin mad. Blavatskyn personallisuudesta, olivat ne kuinka todennäköisiä tahansa, vaan kysymme silloin suoraan ja rehellisesti: „Onko noita Mestareita olemassa?“ Meitä ei liikuta ensi kädessä, minkälainen mad. Blavatsky oli, vaan meitä liikuttaa se, onko mahdollisesti niitä Mestareita olemassa, joista hän puhui. Kun hän puhui niistä, ei hän ainoastaan viitannut omiin kokemuksiinsa, vaan myös historiallisiin tosiseikkoihin. „Tutkikaa“, hän sanoi, „vanhoja filosofisia järjestelmiä, Idän salaisia oppeja, esoterismia ja okkultismia ja länsimaalaisia traditsioneja, niin huomaatte, onko minun puheeni tuulesta temmattu.“

Sentähden on täysi syy asettua tieteelliselle kannalle kysymyksen suhteen, onko Mestareita olemassa. Mutta „tieteellisellä“ kannalla en tarkoita paljastaan älyllistä näkökantaa, vaan semmoista, joka etsii ratkaisevaa todistusta kokemuksesta ja todellisesta elämästä. Emme toisin sanoen saa olla totuudenetsijöitä ainoastaan järjessämme, meidän pitää olla sitä koko olemuksellamme. Meidän täytyy olla totuudenetsijöitä siinä merkityksessä, että totuus on meille kaikista tärkein asia elämässä. Emme saa epäillä omaa itseämme. Jos tahdomme tietää elämän syvempiä tosiasioita, emme saa epäillä omaa totuuden kaipaustamme, vilpittömyyttämme ja tietämis-oikeuttamme.

Kun ihminen tahtoo tietää, onko Viisauden Mestareita olemassa, hän ensin luo itselleen käsityksen Mestareista. Nykyaikana hän saa tämän käsityksen teosofisesta kirjallisuudesta. Hänen kuvansa Mestareista keskittyy usein siihen, että he ovat jonkunlaisia loistavia henkiolentoja, jotka näkymättömässä maailmassa ovat kuin kotonaan, mutta silloin hän unohtaa sen puolen asiasta, jota mad. Blavatsky alitui-

sesti teroitti mieleen, nim., että Mestarit ovat eläviä ihmisiä ennen kaikkea.

Jos ihminen todella etsii totuutta elämästä ja kuolemasta, silloin hän käytännöllisesti katsoen kysyy, onko ihmisiä, jotka totuuden tietävät. Jos ei kukaan ole mitään tiennyt ennen häntä, on hänen etsimisensä kuin arpapeliä ja löytämismahdollisuutensa melkein olemattomat!

Hyvä on sentähden, että hänen sielunsa on tahraton, että hän etsii totuutta jo nuoruudessaan! Vanhempana hänen oma sielunsa usein vaivaisi häntä, tuottaisi hänelle tuskaa syntisyytensä ja huonoutensa takia. Vanhempana totuus ehkä merkitsee hänelle pelastusta siitä pahasta, johon hän tuntee itsensä vajonneen. Vanhempana hän etsii vapahtajaa yhtä paljon kuin totuutta, vapahtajaa, joka nostaa hänet pois pahasta. Mutta kun nuori ihminen, joka ei vielä tunne synnin taakkaa, joka pienestä pitäen on suorittanut tehtävänsä niin hyvin kuin on taitanut, joka koulussa on ollut ahkera, kotona palvelevainen ja tottelevainen, joka sanalla sanoen on „velvollisuutensa täyttäjä", kun hän totuuden etsijäksi tultuaan kysyy: „mikä on totuus, mitä varten olen tänne tullut?", silloin hän etsii tietoa — täysin itsekohtaisesti kyllä, mutta asiallisemmassa ja puhtaammassa mielessä kuin vanhempi ihminen, joka elämään jo on kietoutunut.

Seuratkaamme nuoren etsijän askeleita ja katsokaamme, löytääkö hän totuuden tietäjiä, teosofisia Mestareita!

Kun tällainen nuori ihminen viime vuosisadan loppupuolella kysyi ympäristöltään: „Mitä varten olen olemassa? Mitä minun on tehtävä tässä elämässä?", niin kuinka hänen kävi? Hän ei saanut mitään tyydyttävää vastausta. Hän tiedusteli omaisiltaan; he sanoivat: „Tee velvollisuutesi, sitä varten olet olemassa." Hän kysyi: „Mutta mikä on velvollisuus? Olen nyt lopettanut kouluni, minun pitäisi valita joku työ, mitä minun on tehtävä?" Omaiset vastasivat: „Asemasi yhteiskunnassa eli paremmin sanoen vanhempiesi yhteiskunnallinen asema vaatii, että jatkat lukuja yliopistossa, kunnes itse olet valmis virkamies tai miksi tahdot tulla". Omaiset puhuivat näin, mutta totuudenetsijä ei voinut siihen tyytyä. Hän kysyi: „Minäpä juuri tahtoisin tietää, mitä varten minun pitäisi jatkaa lukuja. On paljon ihmisiä, jotka eivät sitä tee. On paljon ihmisiä, joiden on pakko tehdä ruumiillista työtä pysyäkseen hengissä. Minkätähden minun pitäisi elää yliluokkalaisena, onko elämä itse

sen niin määrännyt?" Tähän vastasivat omaiset selittämällä, että historiallinen kehitys oli muodostanut yhteiskunnan semmoiseksi kuin se oli; ihmiset syntyivät eri luokkiin yhteiskunnassa, ja heidän täytyi suorittaa se tehtävä, mikä heidän eteensä sattui historiallisen kehityksen tuloksena yhteiskunnassa.

Silloin nuori totuudenetsijä sanoi: „En voi tätä ymmärtää. Olenhan ihminen kuin muut. En ole luotu virkamieheksi, en opettajaksi, en papiksi, en lääkäriksi, en tuomariksi, ihmiseksi on elämä minut luonut. Mitä minua liikuttaa, jos toiset ovat sotkeneet tämän yhteiskunnan koneistoksi, jossa kukin yksilö on hengetön pyörä? Pitäkööt huolta historiallisesta kehityksestään, mutta onko minun pakko ottaa sitä lukuun? Tahdon elää tätä elämää, niinkuin ihmisenä voin sitä elää; s. o. niinkuin elämä itse on tarkoittanut, että sitä elettäisiin. Eikö ihminen ole vapaa olento? Eiko hänen välttämättä pidä tietää, mikä on elämän tarkoitus? Jos hän elää elämänsä sokeasti, kuluu se hukkaan. Eikö hänen pidä näkevin silmin astua ulos elämään? Antakaa siis minulle tieto, jota kaipaan."

Kun omaiset mykistyivät, läksi totuudenetsijä pappien ja uskovaisten luo, mutta nämä kauhistuivat hänen kysymystään. He selittivät: „Mitä ihmeellisiä ajatuksia nuo ovat — kiusaaja kietoo sinua! Mikä sinä olet, joka asetat tuommoisia kysymyksiä elämälle? Tuntematon nuorukainen, joka et itse ole mitään tehnyt elämässä. Kiusaaja saa sinut pauloihinsa, jos ylpeästi nouset ja sanot, että tahtoisit tietää. Tuhannet ja miljoonat ihmiset ovat tyytyneet uskoon ennen sinua ja ovat osanneet iloita siitä, että Jumala on hyvä ja että ihminen voi päästä taivaaseen. Nyt sinä rupeat täällä kaikkea kysymään. Etkö huomaa, että vanha kiusaaja tahtoo sinua houkutella?"

Sillä tavalla vastasivat uskovaiset ja lisäsivät isällisesti: „Tyydy Jumalan armoon, usko, muuten sinun käy huonosti kuoleman jälkeen." Totuudenetsijä vastasi: „Mitä minä kuoleman jälkeisestä elämästä, — senpähän sitten näen, liekö sitä olemassakaan. Nyt on tämä nykyinen elämä elettävä!"

Ja hän, joka ei siis saanut mitään ratkaisua uskovaisiltakaan, ei piispoilta eikä papeilta, hän sai käsiinsä teosofisen kirjan. Ja siinä kirjassa sanottiin: ihminen on oikeutettu kysymään, ihminen on oikeutettu etsimään, sentähden että vastaus on löydettävissä, sentähden että on ihmisiä, jotka tietävät.

Hän hämmästyi suuresti tämmöisestä väitteestä, sillä se oli todella ensimäinen pätevä vastaus hänen kysymyksiinsä. Ei hän ollut kysynyt mitään uskoa toiseen tai toiseen suuntaan, hän oli kysynyt tietoa. Kun hän esim. kysyi uskovaisilta ja papeilta: „tiedättekö, että ikuinen kadotus ja ikuinen autuus on olemassa kuoleman jälkeen?" — ja kun hän katsoi heihin nuoren ihmisen kirkkaalla ja kysyvällä silmällä, silloin he mykistyivät ja heidän täytyi yksitellen tunnustaa: „Enhän minä tiedä, — kuinka ihminen voisi tietää? Minä uskon, mutta en tiedä, ja minä uskon sentähden, että pyhässä kirjassa niin sanotaan." Ja nuorukainen sanoi: „Minuun ei vaikuta, sanottakoon kuinka monessa pyhässä kirjassa tahansa, että on niin tai niin, sillä minä tahdon tietää!"

Ja nyt, kuten sanottu, nuoren totuudenetsijän käsiin joutuivat teosofiset kirjat, Mr. Sinnett'in ensimmäiset teokset, jotka Europassa julkaistiin: „Salattu maailma" ja „Esoteerinen buddhanusko". Ne sisälsivät heti sen ihmeellisen väitteen, että on tietäjiä olemassa, — ihmisiä, jotka tietävät! Maan päällä on aina ollut Mestarien ja adeptien salainen veljeskunta, ja he ovat niitä ihmisiä, jotka ovat uskaltaneet kysyä ja etsiä ja jotka ovat saaneet vastauksen. „Mutta koska semmoisia ihmisiä on, ei ole minullekaan mahdotonta etsiä ja saavuttaa tietoa!"

Tämä oli kuin balsamia nuorelle totuudenetsijälle, kuin jumalallinen aamukaste, joka virvoitti hänen sydäntään. „Tämä on jotain, jota kelpaa uskoa; järki saa olla mukana, kun usko sanoo, että tietoa on löydettävissä." Ja tutkiessaan teosofisia kirjoja, hän luonnollisesti tuli siihen johtopäätökseen, että mahdotonta olisi ollut tämmöisiä kirjoja kirjoittaa, jollei tietäjä-olentoja olisi olemassa. Jos mad. Blavatsky oli keksinyt tämmöiset asiat, niin hän itse oli ihmeellisimpiä neroja, mitä maan päällä on elänyt. Mutta totuudenetsijä otti lukuun, että mr. Sinnett kirjoissaan nimenomaan sanoi: hän ei saanut noita opetuksia mad. Blavatskyn suusta — tietysti hän tämänkin kanssa keskusteli, — vaan oli itse kirjeenvaihdossa varsinkin yhden, mutta osaksi kahdenkin Mestarin kanssa. Hän omistaa ensimmäisen kirjansa suurelle Mestarille ja tietäjälle Kuthumille. „Kuthumin kanssa olen ollut kirjeenvaihdossa, ja noiden kirjeiden nojalla olen tämän kirjani kirjoittanut." Itse kirjeitä kokonaisuudessaan mr. Sinnett ei saanut julkaista, mutta hänen kirjassaan on yhtämittaa otteita niistä.

„Ja millä tavalla mr. Sinnett", kysyy totuudenetsijä, „oli kirjeenvaihdossa Mestarien kanssa?" Mad. Blavatskyn välityksellä alussa. Mr. Sinnett kirjoitti kirjeen, mad. Blavatsky asetti sen johonkin paikkaan, ja jonkun tunnin kuluttua tuli vastaus. Vastaus-kirjeet olivat enimmäkseen pitkiä artikkeleita, sisältäen monta arkkia kirjoitusta, joten niiden usein sangen nopea saapuminen oli itsessään ihme. Ne eivät voineet olla edeltäkäsin laadittuja, koska mr. Sinnett tavallisesti teki kysymyksiä, joihin Mahaatma vastasi. Mutta välistä Mestarin vastaukset saapuivat postissa paikasta, jossa mad. Blavatsky ei ollut lähitienoillakaan, ja usein aivan odottamatta. Ne olivat aina kirjoitetut erikoiselle paperille ja suletut erikoiseen tibettiläiseen kirjekuoreen, joka vuorostaan oli pantu toisen kotelon sisään. Ne olivat enimmäkseen Kuthumin käsialalla, joskus harvoin Mestari Moorjan. Molemmat tottuneet ja sujuvat. Nämä käsialat olivat keskenään erilaisia, eikä kumpikaan ollut mad. Blavatskyn käsialan näköinen.

Kun nuori totuudenetsijä oli tullut vakuutetuksi siitä, että salaperäisessä tibettiläisessä veljeskunnassa kaksi adeptia, Moorja ja Kuthumi, olivat päättäneet antaa maailmalle edes vähän tietoa semmoisista tieteellisistä, filosofisista ja uskonnollisista asioista, jotka olivat olleet unohduksissa länsimailla monen vuosisadan aikana, — silloin hän tietysti kysyi itseltään: onko noiden Mestarien vaikutus maailmassa ja heidän ystävyyden- ja armonosoituksensa päättynyt tähän, että he mad. Blavatskyn ja mr. Sinnett'in kautta antoivat teosofisia opetuksia maailmalle, vai onko otaksuttava, että yksityiset ihmiset yhä vielä voivat päästä heidän opetuslapsikseen?

Teosofisista kirjoista hän saikin lukea, että Mestarit ottivat vastaan opetuslapsia. Mad. Blavatskyn välityksellä monet henkilöt pääsivät heidän koe-oppilaikseen, mutta vaikea on olla ja pysyä jonkun Mestarin opetuslapsena. Oppilaanaolo kysyy ääretöntä tahdonvoimaa, päättäväisyyttä ja kestävyyttä — ja toiselta puolen tahratonta mielen ja sydämen puhtautta. Useimmat edellämainituista oppilaista eivät onnistuneet, sillä opetuslapsen ankara itsekasvatusjärjestelmä tuo pinnalle vähitellen kaiken, mikä hänen sielussaan on salattua, oli se pahaa tai hyvää. Jos opetuslapseksi pyrkijän sydämessä piilee hänelle itselleenkin tuntematon alhainen vietti tai vaikutin, hän uudessa elämässään joutuu koetukselle, joka paljastaa hänen sydä-

mensä tilan, — ja silloin hän lankeaa. Noista koeoppilaista, jotka mad. Blavatskyn välityksellä pääsivät Mestarien valvonnan alaisiksi, useimmat heittivät ponnistuksensa kesken; paraimmista pyrkijöistä yksi tuli hulluksi, toinen tappoi itsensä, kolmas lankesi juoppouteen ja huonoon elämään, jonka jälkeen hänestä tuli muhamettilainen ja myöhemmin roomalais-katolilainen, jolloin hän kyllä pyysi anteeksi Jumalalta huonoa elämäänsä, mutta samalla pani kaiken syyn Mestarein ja veljeskunnan niskoille; yksi ainoa onnistui, brahmiinikastiin kuuluva hindulainen nuorukainen, Damodar K. Mavalankar, joka pääsi niin pitkälle, että hänen Mestarinsa sanoi hänelle: „tule Tibettiin," — jota käskyä hän empimättä totteli.

Lukiessaan näistä asioista nuori totuudenetsijä yhä enemmän innostui, sillä hän huomasi, että tässä ei leikkiä laskettu, eikä turhaa puhuttu, tässä oli tosi elämä kysymyksessä. Hän ajatteli: pitäisikö minunkin lähteä Indiaan etsiäkseni tibettiläisiä Veljiä? Siihen vastasivat teosofiset kirjat: turhaa on lähteä mihinkään, Mestareita ei tarvitse etsiä erityisestä paikasta, Mestareita etsitään elämällä, ei kiipeilemällä Himaalajan vuorille. Missä tahansa pyrkijä on, siinä hän alkakoon nousunsa hengen ylänkömaihin. Kun opetuslapsi on valmis, on myös Mestari valmis ja tulee hänen luokseen.

Tästä nuori totuudenetsijä tunsi suurta rohkeutta ja uskoa, tunsi olevansa vapaa etsimään. Ja kun hän kysyi itseltään: miten on etsittävä sitä Mestaria, joka tietää? silloin hän kuuli kuin itsestään vastauksen: sinun pitää omin neuvoin tehdä itsellesi selväksi, miten on etsittävä; koska tunnet itsesi ihmiseksi, aloita elämäsi ihmisenä.

Ja totuudenetsijä ajatteli näin: samalla tavalla, kuin ihminen ensin sikiönä äitinsä kohdussa läpikäy biogeneettisesti heimokehityksen vanhat kivennäis-, kasvi- ja eläinmuodot, samalla tavalla hänen ehkä täytyi nyt yksilönä lyhyesti läpikäydä ihmiskunnan kehitys. Olihan hän lapsuudessaan elänyt aivan kuin uudestaan erilaisia kehitysasteita ihmiskunnan historiassa, joista varsinkin metsäläis- (indiaani-, viikinki-) aika oli silmiinpistävä. Ehkä hänen nyt taas „ihmisenä" ja totuudenetsijänä tuli elää uudestaan ihmiskunnan kulttuuri- ja henkinen elämä. Ainakin hän tunsi itsensä yksinomaan ihmiseksi; ei hän ollut laumaolento, ei mikään orja tai epäitsenäinen osa vanhassa yhteiskunnassa; hän oli uusi, vastasyntynyt olento, juuri he-

rännyt henkiseen elämään, ja hänen täytyi elää ihmiskunnan koko kulttuurikehitys uudestaan.

Hän sanoi itselleen näin: minä, joka olen ainoastaan ihminen, kysyn nyt itseltäni, mitä minun on tehtävä, kun olen syntynyt tähän maailmaan. En saa ottaa lukuun ilman muuta, että olen syntynyt valmiiseen yhteiskuntaan ja että on paljon muita ihmisiä minun ympärilläni, vaan minun täytyy ajatella ja tuntea, että olen ehkä yksin maailmassa. Olen kuin heitetty autiolle rannalle, minun täytyy tässä uuden Robinsonin tavalla tuumata, miten tulen elämässä toimeen, miten ruumiini pysyy hengissä, jotta hengessäni voisin etsiä. Kaikista luonnollisinta olisi, että minulla olisi maatilkku, jota viljeleisin, josta kasvattaisin puutarhan itselleni. Se työ olisi kaikista lähinnä luontoa, mutta jos se on mahdotonta, koska maapallolle tullessani en tuonut mukanani rahoja, millä voisin lunastaa itselleni maata näissä yhteiskunnissa, niin minun täytyy kysyä itseltäni, voisinko olla hyödyksi toisille ihmisille jollain yksinkertaisella tavalla. Kyllä, hakkaamalla heidän puitaan tai tekemällä heille muunlaisia palveluksia, joista he ehkä antavat minulle ruokapalan.

Sillä tavalla ajatteli nuori totuudenetsijä. Älkäämme hänelle naurako, me, jotka olemme eläneet kauemmin mukana elämässä, sillä se oli hänelle vakava asia, eikä hänelle ollut tärkeätä se, että hän osasi niin ajatella, vaan se että hän heti koetti toteuttaa ajatuksensa. Hän lähti ulos maailmaan, sanoen hyvästi sille kodille, joka oli pitänyt hänestä huolta. Hän lähtee ulos maailmaan tekemään käsillään työtä. Tämä ei ollut itsessään ihmeellistä, sillä useimmat ihmiset, jotka ovat tänne syntyneet, saavat tehdä ruumiillista työtä. Ihmeellinen kohta totuudenetsijän elämässä oli se, että hän luopui kaikesta, mitä hänellä mahdollisesti oli, ja lähti uutena, vastasyntyneenä ihmisenä ulos maailmaan. Hän ei tahtonut ennakolta olla sitä tai tätä, hän tahtoi vain palvella, suorittaa kaikista mitättömimpiä töitä, kantaa vettä, sahata puita, jotta pysyisi hengissä saadakseen etsiä samalla. Etsiminen tapahtui hengessä, ei missään runollisessa haaveilussa. Etsiminen oli yhtämittaista tahtoa ja itsekasvatusta, yhtämittaista sisäistä askeesia, voimistelua ja työtä. Hakatessaan puita tai tehdessään toisenlaisia palveluksia tässä näkyvässä maailmassa, hänen mielensä oli yhtämittaa keskittynyt suureen kysymykseensä: missä

olet sinä, totuus, missä sinä, joka tiedät, ja koska tulet minun luokseni?

Tahtoisin sanoa ohimennen, että paraimpia itsekasvatusjärjestelmiä on juuri se, että ihminen luopuu kaikesta ulkonaisesta omassa elämässään; sisäisesti hän tietysti on kaikesta luopunut. Kun rikas nuorukainen tuli Jeesuksen luo ja kysyi: „Mitä minun pitää tehdä, että saavuttaisin jumalan valtakunnan", niin Jeesus katsoi häneen ja sanoi: „Mene ja myy kaikki, mitä sinulla on, ja anna köyhille ja tule ja seuraa minua." Silloin nuorukainen pelästyi, hän tunsi sisässään: tämä on ankara vaatimus, joskin oikea, — ja hän meni murheellisena pois, sillä hänen sydämensä oli ehtinyt kasvaa kiinni siihen, mitä hänellä oli.

Todelliselle totuudenetsijälle on ensimmäinen ehto, että hän luopuu kaikesta sisäisesti ja ulkonaisesti. Kun hän sen tekee ja kun hänen totuuden etsimisensä ei ole ollut paljasta älyllistä aivovoimistelua — on kyllä kunnioitettavaa, että koetamme luoda itsellemme tieteellisesti pätevän maailmankatsomuksen, mutta tässä ei ole siitä kysymys, vaan siitä, että ihminen pääsisi elävän totuuden eli Jumalan tuntemiseen, — silloin, — ei aivan heti, mutta jonkun ajan kuluttua, kun hän on ikäänkuin todistanut Mestarille, että hänen etsimisensä on vakava ja vilpitön, että hänen vaikuttimensa eivät ole itsekkäitä, — silloin tapahtuu hänelle se ihme, josta mad. Blavatsky sanoo: kun opetuslapsi on valmis, on Mestarikin valmis; tapahtuu, että joku Mestareista tulee hänen luokseen.

Niin kävi hänenkin, tuon nuoren totuudenetsijämme. Eikä meidän tarvitse ajatella, että hän oli epätietoinen siitä, oliko todella Mestari käynyt hänen luonaan. Ero on ääretön hallusinatsionien, epämääräisten näkyjen tai tuntemuksien ja sen tosiseikan välillä, että Mestari ilmestyy opetuslapsen luo. On niin ääretön ero kaiken harhan ja tämän totuuden välillä, että totuudenetsijä ei missään tapauksessa ole epätietoinen. Hän tietää varmaan, että Mestari tuli hänen luokseen, sillä hänen omat silmänsä aukenivat. Täten hänen omassa elämässään toteutuu Jeesuksen lupaus, että se, joka vakavasti etsii, hän löytää Mestarin.

Tien varrelta

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: joulukuun 2 p:nä *Kristus ja kuolema,* 9 p:nä *Kristuksessa kuoleminen,* 16 p:nä *Teosofinen totuudenetsijä ja kuolema,* 23 p:nä *Ruusu-Risti ja kuolema,* 30 p:nä *Neljä Kristus-syntymää,* tammikuun 1 p:nä *Kosmillinen Kristus,* 6 p:nä *Kristus, Apollon ja Dionysos,* 13 p:nä *Kristus ja muinaisajan salakoulut* sekä 20 p:nä *Oraakkelit ja mysteriot.* Luennot pidetään nyttemmin Kulmakoululla, Konstantiinink. 33.

Ruusu-Risti kongressi pidettiin Helsingissä vuoden vaihteessa. Kaikki kokoukset olivat uudella Kulmakoulun talolla, Konstantiinink. 33. Avara juhlasali jykeväin pilarein kannattamine sinisine holvikattoineen on saanut erikoisen tunnelmikkuuden Ola Forsellin oivallisten, väriloistoisten Kalevala-aiheisten lasimaalausten kautta, jotka kokonaan peittävät salin yhdeksän isohkoa ikkunaa. Kokoukset tässä kauniissa temppelihuoneessa eivät voineet olla muuta kuin sopusointuisia ja kohottavia, kerta kerralta sydämellisempiä ja järkeä kirkastavampia. Ruusu-Risti-ryhmän kokouksessa joulukuun 30 p:n illalla vietettiin lopuksi P. E:n syntymäpäivä lauluineen, soittoineen, puheineen, lahjoineen ja kahvikesteineen. Kolme muuta kokousta olivat looshikokouksia, joissa irtojäsenet eivät olleet mukana. Tammikuun 1 p:nä oli luento uudessa salissa, ja samassa paikassa ne nyt jatkuvatkin.

Ruusu-Ristin Neuvostoon, johon uusien sääntöjen nojalla voi kuulua 33 jäsentä, on Johtaja kutsunut seuraavat „nuoret" veljet „vanhojen" lisäksi ja avuksi: Rakel Ervastin, Annikki Reijosen, Eino Krohnin, Sven Krohnin, Yrjö Rimpin, Esko Koiviston, Uuno Poreen ja Jorma Partasen.

Ruusu-Ristin uudet säännöt ja irtojäsenten hakemuskaavakkeet jätetään painoon, niin pian kuin ovat laillisesti vahvistetut, mikä tapahtunee lähiaikoina.

Ruusu-Ristin yhdeksäs vuosikokous pidetään tämän vuoden pääsiäisenä maaliskuun lopulla ja huhtikuun alussa.

Mathilda Wrede, vankien ystävä, joka äsken siirtyi tuonelan tuville, oli jo eläissään maan päällä hyvin lähellä Ruusu-Ristin elämänymmärrystä. P. E:lle hän kertoi kauvan, kauvan uskoneensa jälleensyntymiseen ei ainoastaan luonnollisena elämän ongelmain selvittäjänä, mutta omakohtaisena henkitietonaan. Hänen henkevä, miltei ylimaallinen personallisuutensa teki mahtavan vaikutuksen jokaiseen, joka joutui hänen kanssaan tekemisiin. Monen sydämessä hänen muistonsa elää siveellisesti kohottavana voimana.

Tulevasta Ruusu-Risti-kodista kirjoittaa meille toinen perustajaemännistä: „Yleisenä luulona tuntuu olevan, että olo kodissa tulee liian kalliiksi. Siksi olisin kiitollinen, jos Ruusu-Risti tammikuun numerossaan tahtoisi ilmoittaa, että koetamme järjestää täysihoitoa 800 markasta kuukaudessa alkaen. Ruokatarjoilua järjestämme myös sekä yösijoja Helsinkiin matkustaville ruusuristiläisille."

Alfred Vout Peters, kotimaassaan Englannissa suuressa arvossa pidetty ja Suomessakin monelle edellisistä käynneistään tuttu ja hyvässä muistissa säilynyt selvänäkijä-mediumi, saapuu helmikuun aikana neljännelle käynnilleen Helsinkiin. Istuntoja tulevat järjestämään Ruusu-Risti, Teosofinen Seura ja Psyykkinen Tutkimusseura.

Kirjailija Veikko Palomaalle kerättiin pieni uuden vuoden lahja.

Eräs vaasalainen veljemme lähetti Smk. 500: — ja Helsingissä saatiin kokoon joulukuun 30 p:n iltakokouksessa Smk. 505: —, johon kohta perästä tuli lisää Smk. 70: —. Täten vanha teosofi-veljemme sai iloiseksi hämmästyksekseen vastaanottaa yhteensä Smk. 1075:—.

Turun Ruusu-Ristillä — kirjoitetaan meille — oli marraskuun 25 p:nä ohjelmallinen kokous yleisölle. Ohjelmana oli pianonsoittoa, lausuntoa, yksinlaulua ja J. R. Hannulan esitelmä. Kuulijoita ei ollut paljon. Lienee siksi päiväksi sattunut ankara myrskykin muutamia estänyt tulemasta. Mutta luulen niiden, jotka saapuivat, olleen tyytyväisiä. Tämä oli meidän ensimäinen yrityksemme tähän suuntaan ja aikomus on jatkaa. Hannula piti täällä kaksi muuta esitelmää yleisölle ja yhden looshikokouksessa, näin jakaen paljon tärkeitä ja arvokkaita opetuksia kuulijoilleen.

Kangasniemellä on Amerikasta kotimaahan palanneen T. S:n jäsenen toimesta perustettu lukurengas, joka totuuden etsimisen ennakkoluulottoman hengen elähyttämänä on ottanut tutkiakseen myöskin Ruusu-Risti-teosofiaa ja R. R.-seuran työtä. Toivotamme hyvää menestystä lukurenkaalle ja sen reippaalle johtajalle.

Olisikohan Ruusu-Ristin joukossa kirjailijoita, jotka voisivat uhrata aikansa teosofishenkisten näytelmien ja kuvaelmien kirjoittamiseen? Minusta näyttäisi, että sillä työllä olisi suuri merkitys. Näin kirjoittaa meille eräs aatteemme ystävä.

Jyväskylän Ruusu-Ristissä on työ jatkunut entiseen tapaansa matineoineen y. m. kokouksineen kauniissa temppelissä, yleisön osoittaessa yhä kasvavaa kiintymystä Ruusu-Risti-työhön ja -elämänkatsomukseen.

Webster's Corners'ista, B. C., Canada, kirjoittaa meille veli J. Myntti: „Olin kerran kutsuttu puhumaan kokonansa materialistiselle kuulijakunnalle sotavastaisessa kokouksessa. Epäröin. Kun kerran ennen puhuin samalle kuulijakunnalle veljeydestä, tyreyttivät he minut, etten voinut puhua juuri mitään. Nyt pyysin hartaasti Mestaria suojelemaan minua heidän vastustavilta ajatuksiltaan, puhuin Kristuksen neljännen käskyn hengessä ja voi ihme! Olin niin innostunut, että olisin voinut puhua vaikka monta tuntia. Kaikki kuulijat istuivat mykistyneinä tuoleillaan eivätkä tahtoneet osata liikkua pitkään aikaan."

Toivo Uuskallio kirjoittaa meille Brasiliasta, että hän ja hänen ystävänsä nyt ovat ostaneet itselleen noin 35 neliökilometriä suuren tilan „Penedo", jonka hinta on lähes kaksi miljoonaa Suomen markkaa. Smk. 200,000: — on maksettu käteistä, mutta vielä ei veljemme T. U. sano oikein tietävänsä, „kuinka mahdollisia olemme tilan maksajina." Uskomme kuitenkin, että hän onnistuu siinä niinkuin muissa puuhissaan, sillä miksi ei elämä, luonto ja karma, auttaisi sitä, joka palvelee elämän tarkoituksia?

Werner Söderström Osakeyhtiön kustannuksella on ilmestynyt: Messias-Kuningas, kirj. t:ri A. Saarisalo, alkuperäinen suomalainen tutkimus Jeesuksen elämästä. Kirja ottaa huomioon juutalaisen kirjallisuuden, mutta kulkee sitten raamatun henkeen. Hinta 35:—, sid. 45:—. Valtakunnan evankeliumi, kirj. prof. Leonhard Ragaz. Kirja tekee selkoa saksalaisten teologein Blumhardtein, isän ja pojan, voimakkaasta Jeesuksen seuraamisesta ja heidän Ruusu-Risti-henkeä lähenevästä kristinuskostaan. Huomattava teos. Hinta 45:—, sid. 55:—.

Ruusu-Ristin tämä numero omistetaan kiitollisuudella Jyväskylän

Ruusu-Ristille, joka lähetti lehdellemme kuuden tuhannen markan joululahjan, rohkaisten meitä siten yrittämään parastamme uuden suunnitelmamme toteuttamiseksi.

Ruusu-Risti-teosofia tuli avuksi. Muuan opettaja kirjoittaa kirjeessä P. E:lle seuraavasti: „Olen aikaisemmin työskennellyt Helsingin kansakoulussa, mutta silloin oli työni välistä tympäisevää ja yksitoikkoista. Ihmettelin usein sitä asiaa, sillä opetustyö on kyllä elämänkutsumukseni, mutta siitä huolimatta tuntui kuin kaikki olisi ollut tuulen pieksämistä. Sitten tapahtui asioita, jotka romahduttivat maahan entisen maailmankatsomukseni. Tuntui että minulla ei ollut taivasta pään päällä eikä maata jalkojen alla. Ja minä kärsin melkein lakkaamatonta „pitkää perjantaita" monta pitkää vuotta. Olin jo aikaisemminkin kärsinyt syvästi tuntiessani muiden elämän tuskan ja elämän pettymyksen ja elämän järjettömyyden, sillä edellytin, että kaikki ihmiset ovat samanlaisia. Kun sitte tuo elämäni „pitkä perjantai" oli, niin rupesin melkein vihaamaan Jumalaa, joka antaa kaiken järjettömyyden hallita ja asettaa parhaimmat ja puhtaimmat ihmiset kärsimyksiin ja kurjuuteen. Sydämeni paatui kivi kovaksi. Eihän tässä nöyryys ja palveleminen mitään auta! Ylpeät ja kopeat voivat hyvin. Puhtaat, rehelliset aina kärsivät! Kirkon ovesta en voinut astua sisälle. Ihmisiäkään en tahtonut nähdä. Silloin sattumalta kerran Kaisaniemessä sain kuulla insinööri Hartevan puhuvan. Mielestäni oli siinä puheessa edes vähän järkeä ja kuuntelin sitä puheen loppuun saakka. Hän kehoitti niitä, jotka enemmän tahtovat tietää, tulemaan kuuntelemaan heidän kokoushuoneeseensa. Kävin siellä joka viikko noin neljän kuukauden ajan aina arvostellen ja etsien, mutta silloin olin kuullut kaiken, eikä heidän maailmankatsomuksensa voinut viedä pitemmälle. Vähäinen järkeni soti heidän selityksiään vastaan, sillä ne eivät voineet tyydyttävästi selittää kaikkea kieroa jota täällä on. Kuitenkin suli jää sydämessäni ja minä saatoin lähestyä ihmisiä ja jaksoin taasen ikäänkuin elää.

Silloin armias Kohtalo asetti niin, että minä jouduin käymään R.-R.-luennoilla ja tutustuin Teidän Herra Johtaja, maailmankatsomukseenne. Ja se oli sitä, jota koko ikäni olin etsinyt ja kaivannut. Se avasi uuden maailman minulle. Se selitti kaiken kieron ja väärän. Se avasi minulle Raamatunkin uudessa valossa. Se antoi minulle Kalevalankin — jota aina olen rakastanut — kullankimmeltävänä. Saan katsoa ylös „pyhään, pyörryttävään korkeuteen", sillä maailmankaikkeus on rakkautta, viisautta ja hyvää. Minusta tuntuu, että vaikka minun pitäisi olla keskellä suota yksinäisellä mättäällä, niin ei olisi ikävä.

Työnikin tuntuu uudelta. Teidän Christosophianne ja Vuorisaarnan selityksenne ovat antaneet uuden pohjan opetuksellekin. Suuri ihminen ei kaipaa kiitoksia; hänhän tietää, miksi elää, mutta minä, kääpiösuvun lapsi, tunnen tarvetta suada kiittää Teitä, Hra Johtaja, kaikesta ikihyvästä, jota olen Teiltä saanut! Kuinka paljon onkaan ihmisiä, jotka kiemurtelevat elämän Grottemyllyssä ja tarvitsevat vain „tietäjän" sanan, sellaisen, joka antaa opetusta „niinkuin se, jolla on valta" eikä kuten „heidän kirjanoppineensa". Tämä „taikuri" avaa heille uuden, ihanan maailman. Kunpa kaiken hyvän Mestarit antaisivat Teidän työnne jatkua kauvan, sillä sitä me ihmiset kipeästi tarvitsemme!"

Panaceasta kirjoitti eräs vanha ystävä jo kesällä seuraavasti: „Olen 13 kuukautta käyttänyt Panacea-hoitoa iskhias-kolotusta ja mo-

nenlaisia muita ruumiini vaivoja vastaan, ja on nyt ruumiini kutakuinkin terve sen suhteen mitä se oli ruvetessa käyttämään Panaceahoitoa, vaikka ei olekaan niin terve kuin oli nuoruuden terveydessä. Sehän lienee kumminkin tietty asia, että jo yhtä vuotta vajaa 80 oleva ruumis ei voi enää palautua nuoruuden terveyteen millään hoidolla".

Teosofi-lehti kertoo tammikuun numerossaan, että Teosofisen Seuran Presidentti, tohtori Annie Besant on toistaiseksi lakkauttanut T. S:n Esoteerisen Osaston.

Helsingin Ruusu-Risti pitää joka kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina kaikkia R.-R:n jäseniä varten kokouksen Kulmakoululla, jossa keskustellaan yhteisistä asioista. Jonakin toisena sopivana päivänä kuukaudessa pidetään ystäville ja asianharrastajille avoin ohjelmallinen iltama, jonka vuorotellen järjestävät Helsingin looshit.

Insinööri Leo Krohn ilmoittaa taas ottavansa vastaan syntymähoroskooppitilauksia. Horoskooppien hinta on Smk. 200: — ja niitä välittää tämän lehden toimitus. Ins. Krohn välittää myös Englannista Mr. Braileyn tekemiä psykoskooppeja ja antaa niistä lähempiä tietoja (os. Kauppiaskatu 8, Helsinki).

Ruusu-Ristin tämä numero ilmestyy myöhään, mutta tavallista kookkaampana.

Ruusu-Ristin ystävät ja lukijat!

Tilatkaa Ruusu-Risti itsellenne!

Ehkä voisitte tilata sen lahjaksi jollekulle tuttavallennekin?

Koettakaa myös levittää Ruusu-Ristiä!

Ruusu-Risti palvelee ihmiskunnan asiaa.

Ruusu-Risti työskentelee Suomen kansan tulevaisuuden puolesta.

Ruusu-Risti auttaa jokaista ihmistä hänen totuuden etsimisessään.

Ruusu-Risti sulkeutuu kaikkien suosioon.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Ruusu-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:]

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Pistin Neuvoston puoleen (sihteeri herra Eino Krohn, Helsinki, Konstantinink. 33). Paikallisia ryhmiä on Helsingissä, Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa' Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla. Loosheja on Helsingissä, Jyväskylässä, Turussa, Viipurissa, Tampereella, Hämeenlinnassa, Lieksassa, Terijoella, Kouvolassa ja Kuopiossa.

Ruusu-Ristin jäsenluku on kahdeksan toimintavuotensa aikana noussut kahdeksaan sataan. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, silnä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1929.

25:s vk. Helmikuu 1929 N:o 2

RUUSU-RISTI

TOTUUDEN ETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HYVINKÄÄLLÄ 1929

IRTONUMERO postivap. Smk. 10:—, 50 cent.

RUUSU-RISTI

Totuuden etsijäin aikakauskirja.

Suomen vanhin teosofinen lehti.

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintäin 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50: —, ulkomailla doll. 2: —. Yksityisnumeon hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10: — tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Tietäjän ja **Omantunnon vanhoja vuosikertoja** on saatavissa! Tilataan käteisellä tai postietuannilla **suoraan toimitukselta, os. Pilpala.** Seuraavia vuosikertoja on myytävänä allamainittuihin hintoihin: Omatunto 1906 ja 1907, Tietäjä 1908, 1912 ja 1920 á Smk. 25: —, Tietäjä 1918 à Smk. 50: —, Tietäjä 1911 ja 1914 à Smk. 100: —, Tietäjä 1909 à Smk. 200: —, Tietäjä 1915 à Smk. 250: —, Tietäjä 1917 à Smk. 1,000: —.

Temppelirahaston

hoitajat, Herra Yrjö Rimppi, os. Helsinki, Vuorikatu 18 pr. F, ja Herra Voldemar Thesleff, os. Helsinki, Maneesinkatu 2 A pr. C, ottavat vastaan vuosineljänneksittäin (huhtikuun 1 p:nä, heinäkuun 1 p:nä, lokakuun 1 p:nä ja tammikuun 1 p:nä) sitoumuksen tehneiden avustukset. Tilapäiset lahjat ja avustukset vastaanotetaan aina kiitollisuudella.

25:s vk. HELMIKUU 1929 N:o 2

RUUSU-RISTI

TOTUUDEN ETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

A. Yleinen osasto.

Veritate nulla praestat religio.

Toimittajalta.

Ruusu-Ristissä meillä ei ole ulkonaista poliittista ohjelmaa, koska noudatamme teosofisen liikkeen alkuperäistä traditsionia, jonka mukaan T. S. pysyy loitolla päiväpolitiikasta. Tätä nyt ei ole käsitettävä niin, että virallisista ja muodollisista syistä tukahuttaisimme itsessämme poliittisia halujamme ja taipumuksiamme, vaan niin, että teosofinen elämänymmärryksemme on vapauttanut meidät — ainakin seurana — halusta sekaantua politiikkaan ja puolue-elämään.

— Ettekö sitten ollenkaan välitä maailman menosta? kysynee moni. — Oletteko kasvaneet niin kylmiksi ja sydämettömiksi, etteivät esim. yhteiskunnalliset epäkohdat teihin ollenkaan koske?

— Uskon päinvastoin, vastaan tähän, — että yksilöinä mielenkiinnolla seuraamme maailman tapahtumia

— Nostamatta itse sormeakaan toiseen tai toiseen suuntaan?

— Ehkemme usko niin suuria omista sormistamme.

— Eikö jokaisen ihmisen velvollisuus — riippumatta hänen uskostaan ja uskontunnustuksestaan — ole tehdä voitavansa olojen parantamiseksi ja onnen luomiseksi maan päälle?

— Epäilemättä.

— No mutta siihen poliittinen työ ja toiminta juuri tähtää!

— Kauniisti sanottu. Ja jos pidämme kiinni tästä teidän määritelmästänne, silloin minä hämmästytän teitä seuraavalla sanalla: sekä yksilöinä että Ruusu Risti-seurana harrastamme juuri sitä politiikkaa; emme ole muuta kuin poliitikkoja, koko työohjelmamme on läpeensä poliittinen, sillä meidän harras pyrkimyksemme on luoda onnea maan päälle.

— Nyt en ymmärrä teitä. Politiikka on toimintaa ja työtä, osanottoa julkiseen elämään, ja tehän ette, luvalla sanoen, tee mitään.

— Sangen imartelevaa. Luulette meidän siis laiskottelevan?

— Tietysti lueskelette, juttelette, tuumailette, mutta todellinen elämä on tekoa.

— Ja meidän elämässämme ei siis näy mitään hedelmiä tutkimuksistamme ja tuumailuistamme?

— En sitä väitä. Olenhan sekä kuullut että nähnyt, että te olette hyväluontoisia, auttavaisia ja luotettavia ihmisiä. Mutta tämä on teidän yksityiselämäänne ja kysymys on nyt julkisesta poliittisesta elämästä.

— Yksistäänkö julkisessa elämässä voidaan siis työskennellä ihmiskunnan onnen puolesta? Myönsitte äsken, että poliittinen toiminta tarkoittaa onnen luomista maan päälle. Minäpä kysyn: kenen onnen? Eikö ihmisten, elävien ihmisten? Ja ihmiset ovat yksilöitä!

— Aivan oikein, mutta ihmiskunnan pysyvä onni ei ole sama kuin kuolevaisten yksilöiden. Minun onneni haihtuu pian, mutta kaikkien ihmisten yhteinen onni, joka riippuu hyvistä ja suotuisista oloista ja elämänehdoista maan päällä, — se on pysyvä läpi aikojen ja takaa onnen vielä syntymättömille sukupolville.

— Vaikkapa niinkin: en väitä vastaan. Mutta jos kerran on kysymys niin ylevästä ja ihanteellisesta tarkoituksesta kuin kaikkien ihmisten onnesta, on varmasti yhtä tärkeä kysymys se, millä keinoin tuo onni on saavutettavissa.

— Tietysti, eikä sitä saavuteta tuumailulla vaan toiminnalla, toisin sanoen poliittisella työllä!

— Pitäkäämme kiinni määritelmästä, jonka itse annoitte: politiikka on työtä — voimme lisätä: tietoista työtä — ihmiskunnan onnen puolesta. Emme kiinnitä huomiota siihen, että puolue-elämä tai jonkun suurvallan maailmanpolitiikka usein tähtää kaikkeen muuhun kuin ihmiskunnan onneen (jonka seikan takia itse sanalla politiikka on vastenmielinen kaiku monen ajattelevan ihmisystävän korvissa), — vaan pidämme kiinni siitä, että politiikka itsessään on jalointa työtä, mitä olla voi. Nyt tekee mieleni huomauttaa, että poliittista toimintaa on, kuten tiedätte, kahta lajia: n.s. reaalipolitiikkaa ja n. s. aatteellista politiikkaa. Edellinen rakentaa onnea tosiolojen pohjalle, jälkimäinen koettaa ajaa läpi jotain aatetta. Ottakaamme konkreettinen esimerkki.

Ennen maailmansotaa tehtiin Suomessa paljon työtä raittiuden puolesta; oli yhdistyksiä ja seuroja, oli puhujia ja opettajia, oli yleinen mielipide; tämä oli reaalipolitiikkaa. Nyt on meillä kieltolaki, jota lain voimalla koetetaan toteuttaa; tämä on aatepolitiikkaa. Missä on näiden kahden poliittisten toimintain ero? Eikö se ole keinoissa? Molemmat tähtäävät samaan päämäärään: kansan raitistuttamiseen; ja taustassa on vakaumus, että raitis kansa on onnellinen kansa. Ei ole eroa päämäärässä, vaan keinoissa.

— Totta kyllä, mutta mitä sanoillanne ajatte takaa?

— Sitä, että politiikka käytännössä kärjistyy keinoihin. Te väititte, että me emme Ruusu-Ristissä harrasta politiikkaa, minä taas sanoin, että koko työmme on politiikkaa. Siihen te vastasitte, että me emme tee mitään poliittista työtä, ja minä taas puolestani sanoisin: entä jos kaikki riippuu siitä, että meillä on erilaiset keinot. Mahdollisesti meillä myös on hieman poikkeavia käsityksiä ihmiskunnan onnesta. Uskon kuitenkin, että tämä ero on pienempi, — niin, ehkei sitä ole olemassakaan. Sillä kaikki myöntänevät, että ihmiskunnan lopulliseen onneen kuuluu, että ihmiset elävät veljinä keskenään, että sodat kansojen kesken ovat loppuneet, että väkivallan töitä ei enää tehdä, vaan että sivistys on yleinen ja pahan voima on murrettu j.n.e. Eikö niin?

— Niin minäkin arvelen, vaikka onhan intoilijoita, jotka väittävät esim., että sota on kulttuurille välttämätön. Me joka tapauksessa olemme yhtä mieltä kaukaisesta päämäärästä, vaikka tosioloihin perustuva poliittinen toiminta ei suorastaan saata siihen tähdätä. On monta „etappia" tiellä. Monet lähemmät päämäärät on saavutettava, ennenkuin voi antautua työhön yksinomaan lopullisen ihanteen puolesta. Tässä tapauksessa on luonnollista olla reaalipoliitikko.

— Ja hyväkin, kunhan ei kadota silmistään ihannetta. Meistä onkin olemassa kolmas poliittinen toimintamuoto: aatepolitiikka, joka perustuu tosioloihin.

— Sepä kiinnostavaa. Ja semmoistako poliittista työtä te Ruusu-Ristissä teette?

— Semmoista.

— Mutta missä se näkyy?

— Näkyköön tai olkoon näkymättä. Työmme ei ole näyttämötyötä. Se ei kaipaa maailman aploodeja.

— Ja sentähden maailma luonnollisesti kysyy: onko

sitä olemassakaan? Kun näin paljon olette minulle kertonut, täytyy teidän jatkaa. Vai onko politiikkanne salaista . . . ?

— Ja maanalaista, tahdotte sanoa? Ei, siinä ei ole mitään salaista. Kerron teille varsin mielelläni, mikä on meidän poliittinen toimintamme. Sen voi lausua parilla sanalla: koetamme luoda uusia ihmisiä — henkisesti uusia.

— Uusia ihmisiä?

— Niin, nähkääs, ihmiset ovat aikansa lapsia ja olojensa kaltaisia, mutta olot ovat myös ihmisten mukaisia. Senpätähden ei olisi kehitystä ollenkaan, ellei ihmisten kesken aina olisi tyytymättömiä edelläkävijöitä, jotka vaativat olojen muutoksia; kun nämä saavat jotakin aikaan, seuraavat joukot perässä, kasvaen taas uusien olosuhteiden rinnalla. Onko niin?

— On epäilemättä.

— No niin, me pidämme silmällä ihmiskunnan lopullista onnea, kaikkien ihmisten veljeyttä, ja koetamme kasvattaa niitä ihmisiä, jotka hengessään kaipaavat tätä veljeyden onnea. Meillä on aatepolitiikkamme, mutta emme tahdo sitä minkäänlaisilla pakkokeinoilla edes yrittää toteuttaa. Emme semmoisiin ollenkaan usko. Olemme toteuttamistyössämme täydellisesti reaalipoliitikoita. Edellytykset on ensin luotava, ennenkuin tuloksia toivotaan. Ja edellytyksistä ensimmäinen on valiojoukko uusia ihmisiä. He voivat sitten kasvattaa yleistä mielipidettä ja viedä asiaa askel askeleelta eteenpäin.

— Mutta eivätkö yksilöt ehdi kuolla, ennenkuin saatte tuommoisen valiojoukon kasvatetuksi? Eivät ihmiset käden käänteessä muutu. Opettajatkin ehtivät kuolla pois, ennenkuin uudet ihmiset valmistuvat!

— Sepä se. Ja siinäpä onkin meidän salaisuutemme.

— Ahaa, siis kuitenkin jotain salaista, josta ei sovi puhua!

— Ei ollenkaan, siitä päinvastoin yhtä mittaa puhumme. Salaisuutemme on perin julkinen. Se on yksinkertaisesti tämä: me emme usko kuolemaan.

— Te ette usko kuolemaan? Uskotte siis iankaikkiseen elämään. Mutta sitähän miltei kaikki ihmiset uskovat. Mitä tekemistä sillä on poliittisen toiminnan kanssa?

— Odotin kysymystänne. Yleinen mielipide on todella sillä kannalla, että kuolemanjälkeinen elämä on uskon asia ja että politiikka kuuluu yksinomaan tähän elämään. Mei-

dän kantamme on toinen. Me uskomme jälleensyntymiseen. Uskomme, että ihminen palaa maan päälle yhä uudestaan ja uudestaan. Uusi ruumistus on vanhojen jatkoa. Mikään työ tai ponnistus ei mene hukkaan. Korkealle tähtäävä poliittinen työ ei pysähdy kuolemaan. Kuolema ei voi sille mitään. Epäitsekäs työ ihmiskunnan hyväksi voittaa kuoleman. Sen sijaan, että „usko“ on pyhäpäivän asia, toispuoleinen harrastus, pilventakaisten tavoittelua useimpien ihmisten mielestä, otamme sen jokapäiväisen elämän käytäntöön ja teemme työtä s u b s p e c i e a e t e r n i t a t i s. Kasvattaessamme uusia ihmisiä — ehkä paremmin sanoen: kasvattaessamme itseämme uusiksi ihmisiksi — emme pelkää kuolemaa. Työmme jatkuu kuoleman jälkeen ja syntyessämme uudestaan maan päälle. Valiojoukko luodaan hitaasti, mutta varmasti.

— Kylläpä te olette omituisia ihmisiä ja omituisia poliitikoita. En ole mokomaa kuullut. Teidän ohjelmanne on haaveilijain ohjelma.

— Haaveilijain . . . taikka kukaties kaikista käytännöllisimpien ihmisten. Mikä usko se on, joka ei elämässä muutu tiedoksi? Jos elämme kuoleman jälkeen, täytyy meidän nyt jo olla henkiolentoja. Jos ikuinen elämä on olemassa, täytyy sen nyt jo olla meissä. Miksikä emme rakentaisi elämäämme nyt jo sille perustalle? Miksikä emme nyt jo eläisi henkiolentojen tapaan? Henkiolentona eläminen ei tarkoita pikkumaista itsensä kiduttamista, vaikka semmoinenkin, s. o. kieltäytyminen erinäisissä suhteissa, joskus kuuluu henki-elämään, vaan henkiolentona eläminen on uudessa asenteessa elämään nähden, laajemmissa näköaloissa, suuremmassa kestävyydessä ja kärsimiskyvyssä, sanalla sanoen: korkeimman ihanteen puolesta eläminen elämänsä koko työssä ja toimessa.

— Eivätkö kaikki tosi uskovaiset niin elä?

— Saattavat kylläkin moraalisesti katsoen. Mutta uusi älykkyys on siinä, että olemme tietoisia elämän ikuisesta ohjelmasta, „Jumalan suunnitelmasta“, kuten usein sanotaan.

— Ah niin, kertokaapa jotain tästä ohjelmastanne . . . ja myös työtavoistanne!

— Toisten ehkä.

Ruusu-Risti.

Hän huomaa ristin, katseen maahan suuntaa
ja muistaapi, se mit' on vapahdusta tuonut
puolelle ihmiskuntaa, uskon sille suoden;
ja kuitenkin tää kuva silmissänsä
sisällön uuden, ihmeellisen ilmaisee:
On ruusut rikkaat ristin kietoneet. — —
Ken onkaan ristiin ruusut liittänyt?
Seppele värikäs on taivuttautunut
tiiviisti puulle karkeutta peittäen,
ja hopeaiset taivaan pilvihattarat
vaiheilla ruusujen ja ristin leijuvat,
ja keskuksesta virta elämän
käy pyhän säteenä kolmena, pisteestä yhdestä: — —

Goethe*)

„Hän huomaa ristin!"

Sen jälkeen kuin Goethen suuri henki oli syvässä, hartaassa näkemyksessään kohdannut salaperäisen ristin, on kuin se hitaasti kohoutuisi näkyviin hiljaisuuden pimennoista, jotka sen ovat peittäneet.

Ja yhä useammin tapahtuu, että se jo ensi näkemältä herättää syvää ihmetystä, ja että tällöin katselijan sydäntä sykähdyttää valtava, pidätetty riemu.

Katsoja ei aluksi itsekään tiedä, mikä siinä häntä siten liikutti, hän vain tietää tuntuneen siltä kuin kauan sitten menetetystä Isän kodista kaikuisi kutsuva ääni — tahi kuin joku haluaisi neuvoa hänelle tien lääkärin luo, joka parantaa kaikista huolista ja vaivoista.

Ja ihminen kysyy itsekseen: „Mikä on se mahtava voima, joka tähän symbooliin kätkeytyy? Mikä on se siunauksellinen todellisuus, jonka tämä kuva minulle paljastaa?"

Siunausrikas todellisuus, josta mustan-punaisen-kultainen kuva on syntynyt, on ihmiskuntamme parhaimpien jäsenten hehkuisa pyrkimys, heidän valtavat ponnistuksensa murtaakseen itsessään pimeyden, jotta — Jumala voisi heissä puhua.

Mahtava voima taas on muodostunut jokaisen oikeu-

*) Ylläoleva vapaa tilapäiskäännös on ote Goethen runokokoelmasta „Die Geheimnisse" (Salaisuudet), jonka hän sepitti arvatenkin tuntemiensa Jakob Andraen kirjoitusten „Des Christian Rosencreutz chymische Hochzeit" ja „Fama fraternitatis Roseae Crucis" innoittamana. Työ jäi häneltä kuitenkin kesken, ja Herderille hän valitti tehtävän olevan ylivoimaisen. Suom.

desta, joka on saavuttanut voiton, joka on todella löytänyt Jumalan itsestään, auttaa niitä, jotka häntä seuraavat, kantamaan heidän taakkojaan, olla heille siltana sen luo, joka on kaikkien voimien ohjaaja, kaikkien vaikeuksien lievittäjä.

Ruusu-Risti on koruton kuvaus tiestä, jota jokaisen on on kuljettava, joka omasta puolestaan haluaa tulla auttajaksi, tietoiseksi työntekijäksi maan ja ihmiskunnan kehityksessä. Ja koska tämä tie päätyy vain Yhteen, Totuuteen, ja ihminen vain koko sydämensä voimalla voi murtautua kaikkien suhteellisten totuuksien lumojen ja harhojen pimeyden läpi Totuuden valoon, liikuttaa pelkkä tämän tien kuvakin jokaisen sydäntä, joka on kypsä kehittymään — kaikkia varten.

Musta risti todistaa hiljaa ja järkähtämättömästi siitä, että totuutta ei voi löytää pienestä inhimillisestä persoonallisuudesta, ei myöskään maallisen elämän rikkauksista. Sielun on tultava kaikkia maallisen olemassaolon suruja ja tuskia suuremmaksi, avarammaksi, vapaammaksi, sisältörikkaammaksi. Ihmisen on opittava kantamaan fyysillistä ruumistaan ilolla, voimakkaana ja kunnioituksella kuin mustaa ristiä, — joka on kaikista pyyteistä puhdistettu.

Ja sellaisessa mustassa maaperässä, sellaisen ruumiin aineksissa, jota ei milloinkaan voida luoda askeesilla taikka väkinäisellä tukahuttamisella, vaan voittajan uudeksi muuttumisella ja hänen voittoisalla tahdollaan, siellä ovat ruusujen juuret. Piikit, arkielämän monet monituiset vaikeudet ja väärinkäsitykset muuttuvat, kun niihin opitaan oikein suhtautumaan, tiedoksi, ruusuiksi, — ja sielu tulee kirkastetuksi niiden valossa.

Mutta seitsemän ruusun ihmeitten yläpuolella on hiljaisuus. Hiljaisuuteen kätkeytyy vielä kaksi muuta ruusua. Joka ne on kokenut, tuntee ne. Ne vievät kehittyvän ihmiskunta-hierarkian kielenkäyttöön. Joka niitä ei ole kokenut, ei niitä voi ymmärtää.

Ja elävä ruusuina-oleminen lähettää kultaisia säteitä mustan puun takaa. Jumalallisen hengen ylösnousemispäivä on ihmisessä koittanut. Jos nämä säteet ihmisestä puhkeavat, on hän uudestisyntynyt, kristustajunta on hänessä herännyt. Näissä säteissä hän on voittanut.

Hän on jälleen tullut lapseksi. Hän vaeltaa elämänsä paratiisinpuutarhassa, ja Kristus on siellä puutarhuri. Nyt hän saa täydellisesti elää totuuden hengessä, ja hän on

omassa itsessään saavuttanut yhteyden ihmiskunnan kehityksen tarkoituksen kanssa.

Kirjoittanut ja Ruusu-Ristille lähettänyt E. M. Stein.

Saks. suom. J. P—nen.

H. P. B:n opetuksia unennäöistä.

Teosofisen Seuran Blavatsky-looshin kokouksissa Lontoossa keväällä 1889 H. P. B. vastasi m.m. erilaisiin kysymyksiin unennäöistä. Hänen vastauksensa julkaistiin sittemmin Transactions of the Blavatsky Lodge nimisessä kirjassa, ja suomennamme tähän unia käsittelevän luvun. Lukija ymmärtää selitykset, jos hän on tutustunut kirjaan „Teosofian avain".

Kysymys. Mitkä „prinsiipit" ovat unennäössä toimivina?

Vastaus. Tavallisessa unennäössä — joka on erotettava todellisesta unennäöstä ja nimitettävä tyhjänpäiväiseksi näkemiseksi — toimiva „prinsiippi" on Kaama, jossa asustaa personallinen Minä ja alemman Manaksen uinuvien muistojen kaaosmaiseen toimintaan herättämä himo.

Kys. Mikä on „alempi Manas"?

Vast. Sitä nimitetään tavallisesti eläimelliseksi sieluksi (hebrealaisten kabbalistien Nefesh). Se on Korkeammasta Manaksesta eli pysyväisestä Minästä lähtevä säde ja on se „prinsiippi", joka ilmenee inhimillisenä järkenä — eläimissä vaistona, sillä eläimet myös näkevät unta. Kaaman ja eläimellisen sielun yhteistoiminta on kuitenkin puhtaasti koneellinen. Vaisto, eikä järki, on niissä toimivana. Ruumiin nukkuessa ne koneellisesti ottavat vastaan ja työntävät luotaan sähköiskuja eri hermokeskuksista. Aivoihin ne tuskin tekevät mitään vaikutusta, ja muisti kerää ne tietysti varastoonsa ilman järjestystä tai johdonmukaisuutta. Herätessä nämä vaikutelmat vähitellen haihtuvat vaappuvien varjojen lailla, joilla ei ole allaan todellista pohjaa. Aivojen säilytyskyky voi kyllä rekisteröidä ja tallettaa ne, jos ne vain ovat painuneet aivoihin kyllin voimakkaasti. Mutta säännöllisesti muistimme huomioi vain niitä haihtuvia ja sotkuisia vaikutelmia, jotka aivomme ottaa vastaan heräämishetkellä. Tämä puoli „unennäöstä" on

kuitenkin tullut riittävästi vaarinotetuksi ja kylläkin oikein kuvatuksi uudenaikaisissa fysiologisissa ja biologisissa teoksissa, koska semmoiset ihmisten unet eivät paljonkaan poikkea eläinten unista. Kerrassaan terra incognita tieteelle ovat sitä vastoin korkeamman Minän todelliset unet ja kokemukset, joita myös nimitetään uniksi, vaikkei pitäisi käyttää sitä nimeä, jollei muuteta toisten unennäköjen nimitystä.

Kys. Millä lailla nämä eroavat toisistaan?

Vast. Todellisten unien luontoa ja tehtäviä emme voi käsittää, ellemme myönnä, että kuolevaisessa ihmisessä asuu kuolematon Minä, joka on riippumaton fyysillisestä ruumiista, sillä asia käy aivan käsittämättömäksi, ellemme usko, — niinkuin tosiasia on — että nukkuessa on jälellä vain elävöity tomumaja, jonka kyky riippumattomaan ajatteluun on kerrassaan herpaantunut.

Mutta jos myönnämme korkeamman eli pysyvän Minän (Ego'n) asuvan meissä, — jota Minää emme saa sekoittaa n. s. „Korkeampaan Itseen", — silloin saatamme käsittää, että ne näyt, joita pidämme unina ja tavallisesti turhanpäiväisinä mielikuvina, itse asiassa ovat hajanaisia poimintoja sisäisen ihmisen elämästä ja kokemuksista, joiden hämärä muisteleminen enemmän tai vähemmän häiriintyy fyysillisen muistin kautta heräämishetkellä. Tämä näet saa koneellisesti muutamia vaikutelmia siitä, mitä sisäinen ihminen täydellisen vapautensa hetkinä on ajatellut, mitä tositapahtumia hän on nähnyt ja mitä tekoja suorittanut. Sillä Minämme elää omaa erillistä elämäänsä savivankilansa sisällä joka kerta, kun se vapautuu aineen kahleista, s. o. fyysillisen ihmisen nukkuessa. Tämä Minä se on toimija, todellinen ihminen, todellinen inhimillinen itse. Mutta fyysillinen ihminen ei voi tuntea eikä olla tietoinen unien aikana; sillä personallisuus, ulkonainen ihminen aivoineen ja ajatuslaitteineen on miltei kokonansa lamassa.

Saatamme hyvin verrata todellista Minää vankiin ja fyysillistä personallisuutta hänen vanginvartijakseen. Jos vartija nukahtaa, pakenee vanki tai siirtyy ainakin vankilansa seinien ulkopuolelle. Vartija on puolihorroksissa ja katsella nyökäyttää koko ajan akkunasta, josta hän silloin tällöin väläykseltä näkee vankinsa, niinkuin hän näkisi varjon, joka liikkuisi ikkunan edessä. Mutta mitä hän saat-

taa tajuta ja mitä hän voi tietää holhottinsa todellisista teoista ja ennen kaikkea hänen ajatuksistaan?

Kys. Eivätkö toisen ajatukset vaikuta toiseen?

Vast. Ei ainakaan nukkuessa; sillä todellinen Minä ei ajattele samalla tavalla kuin hänen haihtuva ja hetkellinen personallisuutensa. Valveilla ollen vartija — fyysillinen ihminen — joko kuulee tai on kuulematta Korkeamman Minänsä ajatuksia ja Ääntä, sillä ne muodostavat hänen Omantuntonsa Äänen, mutta nukkuessa ne ovat ehdottomasti „Ääni korvessa". Todellisen ihmisen eli kuolemattoman „Yksilöllisyyden" ajatuksissa ovat Menneen ja Tulevan ajan kuvat ja näyt samalla tasolla kuin Nykyajan; eivätkä hänen ajatuksensa ole niinkuin meidän subjektiivisia kuvia aivoissamme, vaan ne ovat eläviä toimintoja ja tekoja, nykyhetken todellisia tapahtumia. Ne ovat todellisuuksia, juuri niinkuin ne olivat silloin, kun ei ollut äänissä ilmenevää puhetta; kun ajatukset olivat olioita eikä ihmisten tarvinnut ilmaista niitä puheen avulla; sillä ne toteutuivat heti toiminnassa Kriija-Shaktin voimasta, joka salaperäinen kyky silmänräpäyksessä antaa aatteille näkyvän muodon; ja nämä olivat yhtä ulkokohtaisia varhemman kolmannen Rodun „ihmiselle" kuin meille nykyään ovat näkyvät esineet.

Kys. Millä tavalla Esoteerinen Filosofia sitten selittää, että muutamia katkelmiakaan Minän ajatuksista välistä siirtyy fyysilliseen muistiimme ja säilyy siinä?

Vast. Kaikki semmoiset heijastuvat nukkujan aivoihin, niinkuin teltan kangasseiniin ulkonaiset varjot, jotka teltassa-olija näkee herätessään. Ihminen sitten luulee nähneensä tuon kaiken unessa ja tuntee itse eläneensä jotakin, vaikka hän vain on hämärästi tajunnut todellisen Minän ajatustekoja. Tullessaan täysin hereille hänen muistonsa hetki hetkeltä sumenevat ja sekoittuvat fyysillisten aivojen luomiin kuviin sen kiihdykkeen vaikutuksesta, joka saa nukkujan heräämään. Nämä muistot panevat assosiatsionivoiman avulla erilaisia aatesarjoja liikkeelle.

Kys. On vaikeata käsittää, miten Minä saattaa yön aikana toimia asioita, jotka ovat tapahtuneet aikoja sitten. Sanottiinhan, että unennäöt eivät ole subjektiivisia?

Vast. Kuinka ne voivat olla subjektiivisia, kun unitila itsessään on meille ja ainakin meidän tasollamme subjektiivinen? Uneksijalle (Minälle) ovat asiat hänen omalla

tasollaan yhtä objektiivisia hänelle, kuin meidän tekomme ovat meille.

Kys. Mitkä aistit toimivat unissa?

Vast. Nukkujan aistit kiihoittuvat hetkellisesti silloin tällöin, heräten koneelliseen toimintaan; kuulemansa ja näkemänsä on niinkuin sanottu Minän ajatusten hajanaista heijastusta. Minä on hyvin henkinen ja sangen läheisesti liittynyt korkeampiin prinsiippeihin, Buddhiin ja Aatmaan. Nämä korkeammat prinsiipit ovat kokonaan toimettomia meidän tasollamme, ja korkeampi Minä (Manas) itse on enemmän tai vähemmän uinuvassa tilassa fyysillisen ihmisen valveilla ollessa. Näin on erittäinkin materialistismielisten henkilöiden laita. Niin uinuvassa tilassa ovat henkiset kyvyt, koska Minä on siinä määrin aineen pauloissa, että Se tuskin voi suoda koko huomiotaan ihmisen teoille, vaikkakin ihminen tekisi syntiä, josta tuo Minä — uudestaan yhtyneenä alempaan Manakseensa — saa tulevaisuudessa kärsiä rinnan sen kanssa. N. s. „omatunto" on, kuten huomautin, muodostunut vaikutteista, joita tämä Minä heijastaa fyysilliseen ihmiseen; ja siinä määrin kuin Personallisuus, alempi Sielu (eli Manas) yhtyy korkeampaan tietoisuuteensa eli Minuuteen, tulee jälkimäisen vaikutus kuolevaisen ihmisen elämään enemmän huomattavaksi.

Kys. Tämä Minä siis on „Korkeampi Minä"?

Vast. Niin on; se on korkeampi Manas, Buddhin valaisemana; itsetietoisuuden prinsiippi, „minä olen minä", lyhyesti sanoen. Se on Kaarana-Shariira, kuolematon ihminen, joka kulkee ruumistuksesta toiseen.

Kys. Onko todellisen unitilan „rekisteri" eli „muistitaulukko" toinen kuin valvetilan?

Vast. Koska unennäöt todellisuudessa ovat Minän tekoja fyysillisen unen aikana, pannaan ne tietysti muistiin omalla tasollaan ja aikaansaavat asianomaisia vaikutuksia tällä tasolla. Mutta on aina muistettava, että unet yleensä, ja semmoisina kuin me ne tunnemme, ovat vain valvetajuntamme hajanaisia muistoja näistä tosiseikoista.

Useinpa tapahtuukin, ettemme ollenkaan muista nähneemme mitään unta, mutta myöhemmin päivällä välähtää äkkiä mieleen muisto näkemästämme unesta. Siihen on monta syytä. Samantapaista sattuu meille jokaiselle joskus. Usein aistimus, haju, vieläpä satunnainen melu tai ääni johtaa tuossa tuokiossa mieleemme kauvan sitten

unohtuneita tapahtumia, kohtauksia ja henkilöitä. Jotakin siitä, mitä tuo „yöllinen näyttelijä“, Minä, näki, teki tai ajatteli, painui kyllä samalla fyysillisiin aivoihin, mutta jäi pääsemättä tietoiseen valvemuistiin jonkun fyysillisen tilan tai esteen takia. Tämä vaikutelma on rekisteröity aivoihin, asianomaiseen soluun eli hermokeskukseen, mutta jostakin satunnaisesta syystä se ikäänkuin „odottaa aikaansa“, kunnes jokin seikka antaa sille tarpeellisen kiihdykkeen. Silloin aivot heti päästävät sen valveilla olevan ihmisen tietoiseen muistiin; sillä niin pian kuin tarvittavat olosuhteet syntyvät, syöksee kyseessä oleva keskus toimintaan ja suorittaa sille annetun tehtävän, jota se oli estetty ajallaan täyttämästä.

Kys. Miten tämä prosessi tapahtuu?

Vast. Jonkunlainen tietoinen sähkötys-yhteys on olemassa lakkaamatta, yötä päivää, fyysillisten aivojen ja sisäisen ihmisen välillä. Aivot ovat sekä fyysillisesti että metafyysillisesti niin monimutkainen kappale, että ne ovat niinkuin puu, jonka kuorta voidaan poistaa kerros kerrokselta, jokaisen kerroksen ollessa toisista erilainen omine erikoisine töineen, tehtävineen ja ominaisuuksineen.

Kys Mikä erottaa toisistaan „uni“- ja valvetajunnan muistin ja mielikuvituksen?

Vast. Nukkuessa ovat tietysti fyysillinen muisti ja mielikuvitus passiivisia, koska unennäkijä nukkuu: hänen aivonsa nukkuvat, hänen muistinsa nukkuu, kaikki hänen toimintansa nukkuvat ja ovat levossa. Ainoastaan kiihtyessään ne heräävät toimintaan, kuten olen teille sanonut. Siten nukkujan tajunta ei ole aktiivinen, vaan passiivinen. Sitä vastoin sisäinen ihminen, todellinen Minä, toimii riippumattomana ruumiin nukkuessa; mutta epäilyksen alaista on, kykenisikö kukaan meistä käsittämään sen toiminnan luontoa, jollei hän ole läpeensä tutustunut salatieteen fysiologiaan.

Kys. Missä suhteessa Astraalivalo ja Akaasha ovat muistiin?

Vast. Edellinen on eläimellisen ihmisen „muistitaulukko“, jälkimäinen henkisen Minän. Minän „unet“ pannaan kaikki muistiin yhtä hyvin kuin fyysillisen ihmisen teot, koska molemmat ovat tekoja syitten perusteella ja aikaansaavat seurauksia. Meidän „unemme“, jotka itse asiassa ovat todellisen Itsen valvetilaa ja tekoja, tulevat pakosta johonkin merkityksi muistiin Lukekaa Luci-

fer'istä artikkeli „Karmic Visions" ja huomatkaa, kuinka siinä kuvataan todellisen Minän istuvan katselemassa sankarin elämää, — ja ehkä löydätte jonkun ajatuksen.

Kys. Mitä todellisuudessa on Astraalivalo?

Vast. Kuten Esoteerinen Filosofia meille opettaa, on Astraalivalo vain Akaashan pohjasakka, ja Akaasha on Universaalinen Aatteilu (ideatsioni) sen metafyysillisessä merkityksessä. Vaikka näkymätön on Astraalivalo niin sanoaksemme Akaashan fosforivälkkyvää säteilyä, välittäen sen yhteyttä ihmisen ajatuskykyjen kanssa. Nämä ne saastuttavat Astraalivaloa, tehden sen siksi mitä se on — kaikkien inhimillisten, eritoten psyykkisten rikosten säilytyspaikka. Alkutilassaan astraalivalo on säteilynä aivan puhdas, vaikka se laskeutuessaan alemmaksi ja lähemmäksi maapiiriämme yhä enemmän differentsioituu, tullen siten samalla kokoonpanoltaan yhä epäpuhtaammaksi. Mutta ihminen suuresti auttaa tätä saastumista, palauttaen sen aineolemuksen luotaan paljon pahempana kuin hän sen vastaanotti.

Kys. Voitteko selittää meille, miten se suhtautuu ihmiseen ja mikä sen toiminta on unielämässä?

Vast. Differentsioiminen fyysillisessä maailmassa on ääretön. Kaikkiallinen aatteilu — eli Mahat, jos niin haluatte — lähettää homogeenisen säteilynsä heterogeeniseen maailmaan, ja tämä saapuu inhimilliseen eli personalliseen sieluun Astraalivalon kautta.

Kys. Mutta eikö meidän sielumme saa valovälähdyksiään suoraan Korkeammasta Manaksesta Alemman kautta? Ja eikö edellinen ole puhdas valunnos jumalallisesta Aatteilusta — „Maanasa-Putrat", jotka ruumistuivat ihmisiin?

Vast. On kyllä. Yksilölliset Maanasa-Putrat eli Kumaarat ovat jumalallisen Aatteilun suoria säteilyjä — „yksilöllisiä" myöhemmin differentsioimisen kannalta, johtuen lukemattomista ruumistuksista. Lyhyesti sanoen ne ovat tuon Aatteilun kollektiivista kokoamusta, joka meidän tasollamme tai meidän kannaltamme katsoen on tullut Mahat'iksi, niinkuin Dhjan Tshoohanit yhdessä ovat Sanana eli „Logoksena" Maailman muodostumisessa. Jos Personallisuudet (Alemmat Manakset eli fyysilliset järjet) ottaisivat inspiratsioneja ja valonvälähdyksiä vastaan yksinomaan korkeammilta alter Ego'iltaan, ei olisi paljoakaan syntiä tässä maailmassa. Mutta sitäpä eivät tee; ja kietoutuessaan Astraalivalon pauloihin he er-

kaantuvat enemmän ja enemmän Minä-vanhemmistaan. Lukekaa ja tutkikaa, mitä Eliphas Lévi sanoo Astraalivalosta, jota hän nimittää Saatanaksi ja Suureksi Käärmeeksi. Astraalivaloa on liian sanallisesti luultu jonkinmoiseksi toiseksi sinitaivaaksi. Tämä kuviteltu avaruus, johon ovat painuneet lukemattomat kuvat kaikesta mitä on ollut, on ja tulee olemaan, on kuitenkin sangen ikävä todellisuus. Siitä tulee ihmisessä ja ihmiselle — jos hän on vähänkään psyykkinen ja kuka ei ole? — kiusaajademooni, „paha enkeli" ja huonoimpien tekojemme inspiroija. Se vaikuttaa nukkuvankin ihmisen tahtoon, painamalla näkyjä hänen uinuviin aivoihinsa (joita näkyjä ei saa sekoittaa „uniin"), ja nämä siemenet kantavat hedelmää hänen herätessään.

K y s. Mitä osaa näyttelee Tahto unissa?

V a s t. Ulkonaisen ihmisen tahto, meidän tahtomisemme, on tietysti unennäköjen aikana uinuvassa ja toimettomassa tilassa; mutta jonkunlainen suuntaviiva voidaan antaa nukkuvalle tahdolle sen toimettomana ollessa, ja eräitä jälkiseurauksia voidaan synnyttää keskinäisen yhteistoiminnan kautta kahden tai useamman „prinsiipin" välillä, joka yhteistoiminta aikaansaadaan miltei koneellisesti yhdistämällä prinsiipit toisiinsa, niin että ne toimivat valvetilassa täydellisessä harmoniassa, ilman kahnausta ja ilman yhtäkään väärää nuottia. Mutta tämä on „mustan magian" temppuja, ja hyvään tarkoitukseen käytettynä se kuuluu Okkultistin itsekasvatukseen. Pitkälle edistynyt „tiellä" on se, jonka tahto voi toimia tietoisesti fyysillisen unen aikana tai vaikuttaa toisen henkilön tahtoon tämän nukkuessa, esim. hallitsemalla hänen uniaan ja sen kautta hänen tekojaan hereillä ollessa.

K y s. Olemme kuulleet, että ihminen saattaa yhdistää kaikki „prinsiippinsä" yhteen — mitä tämä merkitsee?

V a s t. Kun adeptin onnistuu suorittaa tämä, on hän D s h i i v a n m u k t a: hän ei todella enää ole tästä maailmasta, vaan tulee Nirvaaniiksi, joka tahtoessaan voi nousta S a m a a d h i i n. Adepteja tavallisesti luokitaan sen mukaan, montako „prinsiippiä" heillä on täydellisesti hallussaan, sillä n. s. tahto asuu korkeammassa M i n ä s s ä, ja tämä on jumalallinen ja puhdas, niin pian kuin se on vapaa synnin raskauttamasta personallisuudesta.

K y s. Minkä osan Karma näyttelee unissa? Indiassa

sanotaan, että jokainen ihminen saa palkinnon tai rangaistuksen kaikista teoistaan niin hyvin valve- kuin unitilassa.

Vast. He sanovat niin, koska ovat säilyttäneet alkuperäisessä puhtaudessaan ja muistaneet esi-isiensä perintätietoja. He tietävät, että Itse on todellinen Minä, ja että se elää ja toimii, vaikkapa toisella tasolla. Ulkonainen elämä on „unta“ tälle Minälle, jota vastoin sisäinen elämä eli elämä n. s. unitasolla on sille todellista elämää. Ja niin hindulaiset (tietämättömät, tietysti) sanovat, että Karma on antelias, palkitessaan todellista ihmistä unissa yhtä hyvin kuin harhanomaista personallisuutta fyysillisessä elämässä.

Kys. Mikä „karmallinen“ erotus on näiden kahden välillä?

Vast. Fyysillinen eläin-ihminen on yhtä vähän vastuunalainen kuin koira tai hiiri. Sillä ruumiillinen muoto on kokonaan mennyttä ruumiin kuoltua. Mutta todellinen Itse, joka lähetti itsestään oman varjonsa eli alemman ajattelevan personallisuuden, joka puolestaan näytteli ja veti lankoja fyysillisen automaatin eläessä, se saa seuraavassa ruumistuksessaan kärsiä yhdessä factotum'insa ja alter ego'nsa kanssa.

Kys. Mutta eivätkö nuo kaksi, ylempi ja alempi Manas, ole yhtä?

Vast. Ovat, eivätkä ole — siinäpä suuri mysterio. Korkeampi Manas eli Minä on olemukseltaan jumalallinen ja sentähden puhdas; mikään tahra ei voi sitä saastuttaa eikä mikään rangaistus sinään siihen ylettyä, sitä enemmän koska se on syytön eikä ota osaa Alemman Minänsä vapaaehtoisiin hommiin. Mutta vaikka se on kaksinainen ja vaikka elämän aikana Korkeampi on erotettu Alemmasta, niin kuitenkin juuri sen kautta, että „Isä ja Poika“ ovat yhtä ja että Alempi Sielu yhtyessään jälleen vanhempaan Minäänsä kiinnittää ja painaa siihen kaikki sekä huonot että hyvät tekonsa, saavat molemmat kärsiä, ja Korkeampi Minä, joskin viaton ja tahraton, saa tulevassa ruumistuksessa kantaa yhdessä alemman Itsen kanssa rangaistuksen tämän suorittamista pahoista töistä. Koko sovitusoppi on rakennettu tälle vanhalle esoteeriselle opinkappaleelle; sillä Korkeampi Minä on antityyppi eli vastakohta sille, mikä tämän maan päällä on tyyppinä, nim. personallisuudelle. Tässä uudistuu niille, jotka asian ymmärtävät, vanha veedalainen kertomus Vishvakarmanista

käytännössä todistettuna. Vishvakarman, kaikkinäkevä Isä-Jumala, joka on kuolevaisille käsittämätön, uhraa lopuksi Bhuvanan, pyhän Hengen, poikana itsensä itselleen pelastaakseen maailmat. „Korkeamman Minän" mystillisenä nimenä on indialaisessa filosofiassa Ksheetradshna eli „ruumistunut Henki", se, joka tuntee eli elähyttää ksheetran, „ruumiin". Hakekaa sanan alkujuuria ja te löydätte siitä sanan adsha, „ensisyntyinen" ja myös „karitsa". Tämä kaikki herättää ajattelua, ja niteitä voitaisiin kirjoittaa tyypin ja antityypin pregeneettisestä ja postgeneettisestä kehityksestä — Kristus-Ksheetradshna'sta, „Jumalihmisestä", Ensisyntyisestä, jota symbolisoitiin „karitsana". Salainen Oppi osoittaa, että Maanasa-Putrat eli ruumistuvat Minät ovat ottaneet päällensä tieten tahtoin vastaisten personallisuuksiensa kaikkien tulevien syntien taakan. Siten on helppo ymmärtää, ettei herra A. eikä herra B. eikä yksikään niistä personallisuuksista, joihin Itsensä uhraava Minä aika ajoittain pukeutuu, ole todellinen Kärsijä, vaan että siinä tosiaan on viaton Kristus meissä. Sentähden mystilliset hindut sanovat, että Ikuinen Itse eli Minä (yksi kolmessa ja kolme yhdessä) on „Vaunun ajajana"; personallisuudet ovat hetkellisinä ja haihtuvina matkustajina, hevosten ollessa ihmisen eläimellisinä intohimoina. Sentähden on oikein sanoa, että ollessamme kuuroja Omantuntomme Äänelle ristiinnaulitsemme Kristuksen itsessämme. Mutta palatkaamme uniin.

H. P. Blavatsky.
(Jatk.) Engl. suom. P. E.

Kyläkoulussa.

Rabbi Ben Israel.

Ma olen Rabbi Ben Israel,
tään kylän tuttu kyllä.
Ma tunnen pyhät kirjat
ja taivaan salat myös.
On maine pääni yllä
kuin tähti Sinain yöss'.

On Kabbala ja Talmud suur,
puun elämän ja tiedon juur,
mut Biblia kuin vettä vain,
satua suurta vainajain.
On Mishna viinin veroista
ja voimakasta niin.*)
Mun maineeni kuin lennossa
käy maihin kaukaisiin.
Ain Purim-juhlassa ma juon
ja itselleni humalan myös suon,
niin etten oikein selvästi ma näe:
„Kirottu Haman olkoon,
Mordekai siunatuks tulkoon . .?"
Kuin liekään, lempo vie, tää säe?

Käy tänne, Juudas Iskariot,
ja lue Kirjasta rabbiinein,
tuo sivu lue yksin tein,
mit' ulvovatkaan koirat yössä, sano!
Lie niillä pelko vai lie niiden jano?

Juudas.

Ma tässä luen, että koirat nuo
siks ulvovat, kun Sammael käy luo:
kuin jäinen tuulenhenki, viima käy
Enkeli Kuolon, jot' ei liioin näy.

Rabbi.

Hyv' on! Nyt virka, jos oot viisas sa,
kun saapuu enkeleistä Kuolema
ja tapaa vaivoihinsa nääntyvän,
mit' tekee, sano, hän!

Juudas.

Hän synkkänä ja mykkänä käy luo,
miekkansa kohottaa ja vuodattaa
sappea kärjestä sen suuhun tuon,
mi kalpenee. Noin kuolo armon suo.

---

*) Mishna, osa Talmudia, joka sisältää oikeuspäätöksiä.

Rabbi.

Ja nyt, Iskariot, sa virka mulle,
mit' ovat neljä suurta Ääntä nuo,
mi läpäisevät koko maailman,
mut jotk' ei osu korvaan mulle, sulle,
nuo äänet elämän ja kuoleman?

Juudas.

Yks Ääni Auringon ja toinen taas
on Ääni Sielun, joka kotiin käy,
ja kolmas Ääni Rooman, lännen maass',
mut neljäs Sen, mi luoksi ennättäy,
kun sade soi ja ukkonenkin käy
ja Liiton kaari lailla unelmain
suurena syttyy yli maailmain.

Rabbi

Sa oikein vastasit! Nyt katsokaamme
tunteeko pikku Jeesus aakkoset?

Jeesus.

Aleph . .

Rabbi.

. . ja sitten seuraavat, sa muistanet?
No, mikset jatka? Kaikki mainitkaamme!

Jeesus.

Mit' tietää aleph, sitä utelen,
ennenkuin virkan toisen kirjaimen?

Rabbi, vihastuen.

Vai sitä, vintiö, sa tahdot, vai?
Nyt ruoskastani selkäluusi sai
niin totta kuni ääneen kirjain „Jod"
Luojalle kerran puhui. — Totta kai
nyt näet tähdet, kuut ja auringot,
kun raippaani saat maistaa, ah . . . !

(Rabbi Ben Israel kohottaa kätensä lyödäkseen ruoskallaan Jeesusta, mutta silmänräpäyksessä halvautuu hänen kätensä.)

Henry Longfellow.
Suomeksi runoili Rafael Ronimus.

„Kristikansan“ enemmistö on heittänyt Jeesuksen opin romuloukkoon.

Matt. 5: 33—37 kieltää Jeesus vannomasta eli valanteosta. Mutta „kristikansa“ ei välitä kiellosta mitään. Käräjätuvassa vaaditaan todistajat vannomaan, jos he ovat lutherilaisen kirkon jäseniä. Virkaanastujien on tehtävä „virkavala“.

Matt. 6: 6 käskee Jeesus rukoilemaan „kammiossa“, siis yksinäisyydessä. Siitä huolimatta papit „rukoilevat“ ääneensä, ihan painetusta kirjasta. „Maallikkosaarnaajat“ „rukoilevat“ myös ääneensä, mutta eivät sentään painetusta kirjasta.

Semmoiset rukoukset eivät tuota mitään siunauksellista tulosta.

Matt. 6: 19 kieltää Jeesus aarteitten kokoamisen maan päällä.

Mutta niitä „kristikansa“ ahnaasti kokoaa, mikäli mahdollista.

Matt. 12: 46—50 Jeesus näyttää, että hänellä ei ole lihallisia sukulaisia.

Luukk. 3: 11 Jeesus sanoo: „Jolla on kaksi ihokasta, antakoon sille, joka on ilman, ja jolla on ruokaa, hän tehköön samoin.“

Luukk. 6: 30 Jeesus sanoo: „Anna jokaiselle, joka sinulta anoo, äläkä vaadi takaisin, jos joku omasi ottaa.“ Edellinen puoli on helposti täytettävissä. Jälkimmäinen taas on täydellisyysoppia.

*

Luin jokin aika sitten, muistaakseni Teosofista, että joku amerikkalainen gentlemanni oli haastatellut Krishnamurtia. Siinä tilaisuudessa oli gentlemanni sanonut, että Jeesus oli „aikansa epäkäytännöllisin ihminen!“ Voi aikoja, voi tapoja! Gentlemanni ajatteli kaiketi vaan rahaa runsaita businesseja, siis pelkästään maallista onnellisuutta. Tuskin se gentlemanni uskoi mitään kuolemanjälkeistä elämää olevan.

Veikko Palomaa.

Enkelin sanoma.

Te ihmiset olette luomahan luodut,
siksipä olette maahan tuodut.
Luomisen ihme että tulisi julki
kauttanne, siksi enkeli silmänne sulki.

„Mitä me luomme?“ Itsenne uudestaan,
sitten uuden taivaan ja uuden maan.
„Miten käypi se päinsä?“ Uskolla ensin
ja sitten järjellä, sanalla ylimalkain.

„Me yritimme, emme me alkuun pääse“.
Ettepä, te hävittäin ja kuolettain alkuun lähditte.
Oi ihmislapset, luokaa itsenne uudestaan
ja oppikaa rakkautta harjoittamaan.

Se voima on mi luopi, se luopi vaan —
ei muuta luomisvoimaa tarvitakaan.
Se uskon luo ja toivon ja kotimaan,
se järjen valaisee, ja sillä on sana vallassaan.

Nyt sokeinakin, ihmislapset, kauneuden näette,
ja yksinkertaisina viisauden käsitätte;
te valon voitte löytää, ja tien, mi valoon vie,
ja voiman suuren lähteen, se lähellänne lie.

Rakastakaatte ensin vähän, sitten enemmän!
Te oppikaatte rakkauden suuri läksy päivittäin,
jok' askeleella, joka hetki, kunnes löydätte Opettajan,
hän järjen valaisee ja avaa totuuden.

Niin kerran luojatootte, se on tarkoitus,
ei niinkuin nyt, kun järki saapuu hävittäin,
kuoleman siivin nousten itsekkääksi.
Te muistakaa: ei rakkaus omaansa etsi,

ei rakkaus koskaan väsy, ei se riitele,
ei vihastu; se uskoo, toivoo, virheet peittää,
se kaikki kärsii, anteeks antaa, parhain kääntää, ymmärtää,
se suojelee kaikkea elämää.

Niin, rakkaus rakastaa niitäkin, jotka vihaavat ja kadehtivat
ja jotka väärinymmärtävät — sillä se ymmärtää,
että he itsekkyydessään ovat vailla häntä, —
siks rakkaus palaa, kunnes se heidätkin uudeksi luo.

Se vapauttaa vangit, orjat. Oppikaa rakastamaan,
niin vapaudutte, oi ihmislapset, itsekin.

Nellie Kalm.

Suomen kansan kohtalo.

Koettakaamme puhua Suomen kansan kohtalosta. Tehkäämme se karman ja jälleensyntymisopin valossa.

Katsokaamme niinollen Suomen kansan luonnetta, s.o. kuinka hyvin tai huonosti olemme kansana osanneet toimia yhdeltä puolen vastoinkäymisten ja vaikeuksien ja toiselta puolen menestyksen ja myötäkäymisen päivinä. Vastoinkäymisistä suoriutumisessa näkyy meidän taitomme elämän pienemmissä mysterioissa, kun taas taitavuudessamme suoriutua menestyksen ja myötäkäymisen päivinä paljastuu kokeneisuutemme elämän suuremmissa mysterioissa.

Ottakaamme ensin vaikeudet, — pienempi, pahan koulu! Kansamme vaikeudet voimme jakaa kahteen osaan, a) luonnon asettamat vaikeudet (ilmasto, maasto j. n. e.) ja b) kansojenväliset vaikeudet.

Mitenkä siis olemme osoittautuneet kykeneviksi läpäisemään hallan, katovuosien j.n.e. aiheuttamissa vaikeuksissa? Tässä suhteessa ovat runoilijatkin tunteneet velvoitusta, ja he ovat laulaneet ylistystä Suomen kansalle. Vaikeuksien tullessa Suomen kansan luontainen viisaus on sanonut: „Ei auta vaikertaminen eikä toivottomaksi heittäytyminen, vaan täytyy uurastaa, täytyy luottaa sekä omaan työhönsä että kohtaloon, tuohon elämän suurempaan leikkitoveriin“. Ei-

vätkä vain runoilijamme ole tätä huomanneet, vaan se on huomattu kaukana Amerikassa, Austraaliassa ja muissa maissa. Kun on tarvittu kestävyyttä työssä, kylmässä tai kuumassa, silloin suomalainen on osoittanut kuntoaan.

Sama luontainen viisaus suhteessa alempiin mysterioihin on näyttäytynyt kansainvälisissäkin vaikeuksissa. Melkein koko nykyisen ruumistuksensa ajan, vuoteen 1917, on kansamme ollut toisen kansan hallittavana, ensin Ruotsin, sitten Venäjän. Myöskin tässä suhteessa on saatettu panna merkille, että kansamme on yleensä koettanut täyttää sille oikeudella ja kohtuudella tulleet velvoitukset ulkonaistakin mahtia kohtaan, mutta että se samalla on tuntenut vastuunalaisuutensa ja velvoituksensa jotakin korkeampaa, sisäistä, näkymätöntä leikkitoveriaan kohtaan. Me emme kansana voineet alistua leikkimään minkälaista leikkiä tahansa, vaan meidän täytyi samalla leikkiä oman korkeamman, paremman itsemme kanssa. Ennen itsenäistymistämme, tsaarivallan aikana, jouduimme tässä suhteessa erittäin kovalle koetukselle. Tsaarivalta oli saanut päähänsä kauniin ihanteen: se unelmoi eräänlaisesta maailmanrauhasta. Tsaarin aloitteestahan ensimäinen rauhankonferenssi kokoontui. Mutta kun vaikeuksia rauhanneuvotteluissa syntyi, luopui tsaarivalta, valitettavasti, liian pian pyrkimyksistään tässä suhteessa. Se lankesi kiusaukseen ja valitsi toisen keinon: tsaarivallan oli luotava ihannevaltakunta, suuri rauhan valtakunta, sulattamalla mahdollisimman paljon toisia kansoja, kansallisuuksia ja kieliä itseensä. Tämä rauhan „pyhä Venäjä“ oli luotava armeijojen, sotajoukkojen avulla. Kun tsaarivalta tämän suuren työnsä loppuun suorittaa, silloin häviävät maan päältä kieli- ja kansallisuusriidat.

Kun tsaarivalta sitten ryhtyi väellä ja voimalla tätä, omasta mielestään ihmiskuntaa onnellistuttavaa unelmaansa toteuttamaan, joutui Suomikin kuin jonain pahana pähkinänä tämän sulatusihanteen tielle. Ja taas tuli näkyviin, että Suomen kansa oli elämän koulussa viisastunut kansa, oli kuin luonnostaan teosofinen kansa. Kun meitä pakotettiin sellaiseen toimintaan, joka oli vastoin siveellistä oikeuskäsitettämme, niin me kieltäydyimme, me asetuimme passiivisiksi, passiivisen vastarinnan kannalle. Suomen kansa ymmärsi vaistomaisesti, ettei mikään ulkonainen mahti, eivät mahtavimmatkaan armeijat voi meitä kansana tuhota — kunhan me emme vain itse tuhoa itseämme, kunhan

emme vain alistu toimimaan vastoin siveellistä oikeuskäsitettämme.

Ja Suomen kansa myöskin toteutti tätä uskoaan teossa. Valtavimpana se ensi kerran näyttäytyi n. s. marraskuun suurlakossa v. 1905. Kun kansakuntaa pakotettiin toimimaan vastoin sen siveellistä käsitystä, ja kun sillä ei siis ollut tilaisuutta toimia parhaimman ymmärryksensä mukaan, niin kansakunta asettui hiljaiseen vaikenemiseen teossa. Ja, niinkuin aina, Jumala, eli elämän siveellinen mahti, puhui tässä hiljaisuudessa. Se oli niin suuri siveellisen voiman purkautuma, että maailman suuri sotilasvalta ei kestänyt sen painoa kuin noin viikon ajan. Ennenkuin viikko oli loppuun kulunut, oli tsaarivalta antautunut neuvotteluihin ja sovitteluihin. Tämä tapaus on niin merkillinen ihmiskunnan historiassa, niin valtava siveellisen, aseettoman voiman osoitus, että tavalliset historioitsijat, ollen taipuvaisia katselemaan historian tapauksia aseellisen voiman näkökulmasta, eivät vielä osaa asettaa tätä tapausta oikeaan arvoonsa.

Suurlakossa Suomen kansa esiintyi yhtenä kokonaisuutena. Kuitenkin sen lopussa pääsi jonkunlainen eripuraisuus esille, ja jossain Siltasaaressa jo muutamia laukauksiakin ampuiltiin. Se oli pieni näytös heikkoudestamme. Ja se vaikutti, että itsenäisyytemme viivästyi ja me jouduimme ryhmittäin koetukselle. Niinpä virkamiehistö joutui koetukselle: „Tahtooko se alistua vieraaseen valtaan, vai tahtooko pysyä uskollisena omalle oikeusperiaatteelleen? Ja valtavin osa virkamiehistöä osoitti suurempaa viisautta kuin muinainen Esau: he luopuivat mieluummin hernerokasta kuin esikoisuudestaan, s.o. he alistuivat mieluummin viroistaan erotettaviksi ja vankiloihin teljettäviksi kuin alistuisivat toimimaan vastoin siveellistä oikeuskäsitettään.

Samaa viisautta osoittivat maan etuoikeutetut säädyt, jotka luopuivat nelisäätyisestä eduskunnasta kansan kokonaisuuden hyväksi. Samoin työväenliike ymmärsi routavuosien jännittyneimpinä aikoina, että kansakunnan kokonaisuus on sittenkin oleva määräävänä seikkana.

Ja kun tsaarivalta omaksumansa sulatusihanteen mukaisesti aikoi viedä Suomen nuorisoa Venäjän sotajoukkoihin, asettui Suomen kansa jälleen passiiviseen vastarintaan: kunnat eivät valinneet edustajia kutsuntalautakuntiin ja nuorukaiset kieltäytyivät menemästä kutsuntoihin. Eikä

suuri sotilasvalta taasenkaan jaksanut kauan kestää tätä passiivisen hiljaisuuden siveellistä painoa, vaan se jotenkin hämmästyneenä tunsi itsensä velvoitetuksi tunnustamaan näin muodostuneen uuden tilanteen. Ja seurauksena oli vielä toinen merkillinen asia: me vapauduimme omastakin armeijastamme, sekin hajoitettiin.

Näin kuljimme passiivisen vastarinnan merkeissä, luottaen parempaan päivään ja elämän siveellisiin voimiin, kohti sitä hetkeä, jolloin tsaarivalta oli kypsynyt omalaatuiseen kypsyyteensä, ja mekin putosimme siitä kuin kypsä hedelmä: aseista riisuttuna, ilman sotaväkeä, v. 19 7, me emme voineet muuta tehdä kuin julistautua itsenäiseksi kansaksi.

Näin olimme kansana osoittaneet viisautta vaikeuksien päivinä, ja meidät oli päästetty tavallaan ulos elämän pienemmästä, pahan, pakkovallan koulusta. Meille tarjoutui tilaisuus siirtyä elämän korkeampaan, hyvän, hyväntahtoisuuden, vapaatahtoisuuden kouluun. (Jatk.)

J. R. H.

Iltapuhteella.

Kuten tammikuun numerossa huomautimme, pyydämme Ruusu-Ristin lukijoita kertomaan meille tätä osastoa varten näkemistään ja kuulemistaan „yliluonnollisista“ y. m. salaperäisistä asioista.

Suomalainen tietäjä. Eräs Ruusu-Ristin tilaaja kertoo: Kaksi pienviljelijää asuivat naapureina. Toisen naapurin lehmät muuttuivat sellaisiksi, että ne eivät tulleet kesällä kotiin, vaan menivät aina naapurin pihaan. Lehmien omistaja arveli, että naapurin emäntä oli taikuuksillaan tämän aiheuttanut. Siksi hän päätti yrittää erästä keinoa omin päin: hän meni noutamaan naapuristaan lehmiään, pitäen samalla ankaraa ääntä siitä, miksi hänen lehmänsä aina täällä ovat. Silloin naapurin emäntä vastasi: „Kyllä ne tästä puoleen löydätte Mäikämäen veräjältä“. (Kyseellinen paikka oli kaukana metsämailta.) Ja niin kävi: lehmät eivät milloinkaan lähestyneet kotia, vaan oli ne aina sieltä etsittävä. Vihdoin lehmien omistaja matkusti kauempana olevan tietäjän luo. Ja vaikka lähdöstä ei mitään puhuttu, oli naapurin emäntä tietoinen asiasta ja oli sanonut: „Nyt naapurista mentiin tietäjiin.“ Perille tultua tietäjä näytti pulloa, jossa oli viinaa, sanoen: „Tunnetteko tuon ihmisen?“ Isäntä tunsi heti: pullossa oli selvä kuva naapurin emännästä. Tietäjä kysyi: „Pannaanko koira kotia?“ (Toisin sanoen: pannaanko onnettomuus takaisin lähettäjälle?) Isäntä vastasi: „Ei mitään koiraa kotia — kunhan minä vain saan oman onneni takaisin.“ Silloin tietäjä selitti: „Sellainen olisi ollut

itsellenne helpompaa, jotavastoin tästä tulee teille nyt paljon työtä ja vaivaa. Teidän on purettava navetta kokonaan, luotava pohja jauhosaveen saakka, joka vielä senjälkeen on puhtaaksi lakaistava. Samoin ovat seinähirret lakaistavat puhtaaksi, ja on pantava kokonaan uudet sammaleet." Sitten antoi tietäjä pienen pullon ja sanoi: „Tämä on pantava kynnyksen alle, pohjasaveen laitettuun kuoppaan. Ja tehtyänne kaiken neuvoni mukaan, ei mikään sellainen enää navettaan pääse." Mies teki neuvon mukaan, suoritti tuon suuren purkaus- ja uudelleenrakentamistyön kaikella huolella. Ja seuraus oli, että lehmät senjälkeen tulivat itse iltaisin kotia ja viihtyivät kaikin puolin hyvin.

Mediumi riivaajan hallussa. Eräs jäsenemme S.R. kirjoittaa meille: Jouduin äsken keskusteluun erään neidin kanssa, joka vakuutti olevansa kuollut, ja kun en ensin ymmärtänyt, antoi hän minun lukea erään kirjeensä vuodelta 1918. Kirje oli laadultaan omituinen, sillä se oli jonkunlainen testamentinsekainen memoriaali kyseen alaiselta henkilöltä ja oli omakätisesti kirjoitettu. Neiti vakuutti uudelleen, etten minä puhu enää sen Aino-neidin kanssa, jonka oma tämä ruumis oli ennen yllämainittua aikaa, vaan puhun Peto Faraon kanssa. joka „raivosin silloisessa puoluesodassa ja panin joukkomurhia toimeen". Kysyessäni tämän todistusta kertoi hän Aino neidin olleen hyvin henkevän ja säälivän lapsen, joka huusi ja rukoili Jumalaa ihmisten avuksi joukkomurhien aikana. „Minä esiinnyin hänelle Jumalana, ja ensin hän uskoikin minut siksi, vaan vähän myöhemmin, kun hän olisi minusta erota tahtonut, otin asuntoni tämän ruumiin aivoihin ja selkäytimeen sekä käskin Aino neidin kirjoittaa tämän kirjeen, jonka jälkeen otin pois häneltä sydämen, että hän heti kuolisi. Aino siis ei enää elä, kuten luulette. Hän kyllä kuulee ja näkee sekä vieläkin tuntee, vaan ei hän mitään ajattele eikä toimi. Hän on siis kuollut. Tahdon samalla huomautta, ettei minua sovi puhutella yksikössä, koska meitä on monta: Ensiksi kutsuin vasenta reittä hallitsemaan ja siihen asumaan syntiinlankeemuksen hengen, jolla on käärmeen haahmo ja satoja päitä, joiden vaikutus ulottuu melkein kaikkiin suuntiin ruumista. Sen jälkeen annoin raatelemani sydämen paikan, josta inhimillisen hengen olin kuolettanut, himon hengen asunnoksi ja kruunasin sen valtaistuimelleen vaimokseni. Oikeassa kädessä asuu rukouksen opettaja, vaan hänen rukouksensa on outoa ihmisille. Vasemman käden omistaa vanha aatami. Kurkkuelimessä asuu henki, joka on Aino neidin edesmennyt sisar, joka oli valkoinen kuin valon enkeli siipeä vailla, — hänet minä korkealta tänne helvettiin takaisin laahasin ja valtaani otin. Ainon oma enkeli on ruumiin oikealla puolella, vaan hän ei kuulu meihin eikä hänellä ole mitään tehtävää. Rouvalleni annoin myöskin vasemman posken ja Johannekselle oikean. Tiitus on vasemmassa silmäkulmassa, jonka hengen virtaukset vuotavat alaspäin nenään rintaa pitkin, ja Markus vaikuttaa samoin oikealla. Näin me henget Ainon ruumiissa ja veressä ja tämän muodon avulla rakennamme lakkaamatta helvettiä lujemmaksi emmekä ihmisiäkään taivaiseen päästä, koska meitä sinne ei lasketa. Aino neiti on kuollut, eikä siis enää elä." Näin kertoi Aino, vai oliko se Peto Farao?

Mainittu neiti asuu Joutselässä ja säikähtyi kovin kapinan aikana v. 1918. Siitä asti hän ei tunnusta itseään Ainoksi, vaan henkien kokoumukseksi. Hänellä näkyy olevan terve järki ja hyvä muisti.

Kummituksestakin apua. Tapasin erään iäkkään maanviljelijän Länsi-Suomessa. Juttelimme yhtä ja toista ja hän kertoi m. m. seu-

raavan kertomuksensa: — Siihen aikaan olin nuorukaisena vanhempieni kodissa. Oli lauantai-ilta, laskin kynnössä uuvuttamani hevosparin laitumelle ajatellen samalla: „Sääli hevosia, jotka ovat saaneet olla koko päivän ankarassa työssä. Mutta saattepa huomena levätä." Näissä mietteissä kävelin kotia. Kävellessäni huomasin ennen pitkää ajattelevani äidistäni hyvin huonoa: „— ja eiköhän vaan se akka pahuus menekin taas huomenna kirkolle! Silloin on minun hevosille antamani lupaus rikottu ja väsyneen hevosen lepo pilattu". Ja niin kävi: sunnuntaiaamuna äiti kääntyi puoleeni pyytäen: „Antti, kuulehan: etkö menisi noutamaan hevosta laitumelta, jotta pääsisin kirkolle." Minussa kuohahti „oikeutettu" harmi. Kieltäydyin täyttämästä äidin pyyntöä, esittäen samalla ankaran moitteeni äidin epäkäytännöllisistä, turhista ajeluista. Äiti ei puhunut minulle sen enempää. Mutta minun „käytännöllinen" älyni jatkoi askarteluaan tähän suuntaan: „— tietysti äiti nyt kääntyy isän puoleen: hänen, joka raukkamaisena luikertelee äidin toivomuksien mukaan." Siinä samassa isä jo astuukin huoneeseen. Ja eikös vaan: äiti kääntyy hänen puoleensa ja sanoo: „Isä, hakisitko hevosen, jotta pääsisin kirkolle, kun Antti kieltäytyi." — „Kyllä", vastaa isä, lähtien ilman muuta noutamaan hevosta. Minua harmitti. Olin peräti tyytymätön. Samalla olisi minuakin kuitenkin haluttanut mennä kirkolle. Mutta minua oli myös suututtanut talon tapa sijoittaa liian monta henkilöä rattaille. Olin nimittänyt sellaista kuormaa „lihakuormaksi". Sentähden sanoin itsekseni: „Sellaiseen lihakuormaan en mene". Näinollen lähdin kävellen matkaan. Olin kävellyt jonkun matkan ja saapunut metsätaipaleelle. Siellä oli portti, jonka olin jo sivuuttanut. Silloin kuulen takanani portin avaamisen, kuulen kuinka salpa avataan ja kuinka se taas lopsahtaa paikalleen. Samalla alan kuulla reipasta, lähenevää kävelyä takanani. Arvelen, että mahdollisesti sisko on lähtenyt jälessä. Mutta äimistynyt kun olin, en edes katsonut taakseni, vaan kävelin jäykkänä edelleen. Tuntui, kuin takanani tulija koettaisi saavuttaa minua. Minussa herää epämääräisesti kiusaantunut tunne. Käännyn sentähden katsomaan taakseni. Huomaan, ettei se ole sisareni, vaan joku vieras nainen. Minun epämääräinen kiusaantuneisuuteni lisääntyy. Koetan kiiruhtaa käyntiäni. Seuralaiseni tekee samoin. Parannan edelleen vauhtia, pitennän askeleita. Nainen tekee samoin. Pantuani parastani, tuntuu minusta, niinkuin nainen hiukan jäisi. Mutta hänkin parantaa vauhtiaan, ja minusta tuntuu, niinkuin hän haluaisi saavuttaa minut, päästä kävelemään yhdessä kanssani. Sentähden katson uudelleen taakseni. Nainen on hyvin lähellä. Silmiini pistää hänen omituinen pukunsa ja pääliinansa värit. Katson häntä tarkemmin silmiin. Mutta minusta näyttää, että hänellä onkin vain tyhjät, mustat kuopat päässä, eikä ollenkaan silmiä. Minun kiusaantuneisuuteni muuttuu tuskalliseksi kammoksi. Arvokkuuteni kieltää minua lähtemästä juoksuun, mutta käynnissäni panen liikkeelle kaiken tarmoni. Tästä huolimatta nainen pysyy kintereilläni. Kuulen hänen hengityksensä, joka on kummallista suhahtelua. On kuin hänen hengityksensä panisi painokkaasti: „Tshu . . . tshu . . .". Olen kamalan pelon ja jännityksen vallassa. Tämän kaameuden korkeimmillaan ollessa alan kuulla hevosen ja rattaiden tuloa jälessä päin. Arvaan, että sieltä se tulee äitini hevosineen. Pian hevonen saavuttikin minut. Siskoni istui takana. Mutta nytpä minulle kelpasi hyvinkin nousta hänen rinnalleen, tuohon halveksimaani „lihakuormaan". Ja ammottava-silmäinen nainen keikkui siinä rattaittemme lähellä.

Käännyn siskoni puoleen ja kysyn hiljaa, ettei äitini kuulisi: „Katsos tuota naista?" Äiti on kuitenkin kuullut sanani ja kysyy vuorostaan: „Mita naista?" Minä vastaan: „No, tuota, joka tuossa kieppuu, jolla ei ole silmiä, vaan ainoastaan tyhjät kuopat päässä". Äiti jatkaa: „Antti, mitä sinä puhut? Eihän tässä ole yhtään ketään." Nyt vilkaisen jälleen ympärilleni ja taakseni, ja katso, nainen on hävinnyt! Ja kuitenkin minä olin hänet omin silmin nähnyt, olin omin korvin kuullut hänen askeleensa ja portin käynnin, niin, olin kuullut melkein niskassani hänen suhahtelevan hengityksensä, kun hän painokkaasti puuskutti: „Tshu . . ., tshu . . ." Minä vaikenin. Minua harmitti, että äiti olikin kuullut tuon siskolle tekemäni kysymyksen, joten hän nyt saattoi ajatella mitä tahansa. Minun omanarvon tuntoni vaikutti sen, etten sittemmin hiiskunut sanaakaan koko asiasta. Mutta siinä istuessani olin pakotettu tekemään tiliä itseni kanssa. Sanoin itselleni: „Sinä kehno nulikka, sinä, joka olet vanhempiesi turvissa kasvanut, tuottaen heille huolta ja vaivaa, mutta joka nyt jo, kyettyäsi hiukan pellolla kyntämään, tahdot määrätä hevosten työt ja lomat ja äitisi matkat! Häpeä!" Ja minun itsetilitykseni päättyi siihen, että sanoin itselleni: „Tästä hetkestä alkaen sinä kohtelet äitiäsi mahdollisimman suurella huomaavaisuudella, sinä olet äidillesi mahdollisimman hienotunteinen ja kohtelias."

Ja niin tapahtui. - J. R. H.

Mitä muualla tiedetään.

Kreivitär Kielmansegge kertoo äsken ilmestyneissä „Muistelmissaan" (Mémoires sur Napoléon I:er) seuraavan kaskun: Magdeburgin ympäristössä elää vielä (1810) vanha upseeri, joka ensi nuoruudessaan ja jonkun aikaa seitsenvuotisen sodan jälkeen oli palvellut Fredrik Suuren kenttä-adjutanttina. Kesällä 1769 kuningas asui Breslaussa. Eräänä vuorokautena upseeri oli vahdissa hallitsijan makuuhuoneessa ja sai tältä käskyn herättää hänet kello viisi aamulla. Tavallisesti Fredrik vielä nukkui sikeästi tähän aikaan, eikä kukaan tahtonut ottaa huolekseen tämän käskyn suorittamista, koska kuningas oli mennyt nukkumaan sangen pahalla tuulella. Adjutantti kuitenkin noudatti käskyä, lähestyen Fredrikin vuodetta määrätyllä hetkellä, ja kuningas heräsikin vastoin odotusta erittäin hyväntuulisena. „Kykenettekö selittämään erään uneni?" kysyi hän heti upseerilta. „En, Majesteetti." — „Pankaa nyt joka tapauksessa mieleen, mitä tänä yönä olen uneksinut, niin saamme nähdä, mitä tapahtumaa se ehkä tarkoittaa: Näin loistavan tähden laskeutuvan maata kohden, täyttäen sen äärettömällä valolla, niin että sen loiston häikäisemänä minun oli sanomattoman vaikea kulkea eteenpäin." Upseeri merkitsi muistiin tämän unen sekä yön, jolloin se oli nähty. Se oli juuri Napoleonin syntymäyö.

La Villa du Silence (Hiljaisuuden huvila) on nimeltään eräs äsken ilmestynyt ranskalaisen spiritistin Paul Bodier'n kirjoittama romaani (?). Kirja on olevinaan (?) lääkäri-vainajan muistiinpanot merkillisestä jälleensyntymistapauksesta, jonka todistajaksi hän

joutui. Asiat on kerrottu siksi taidokkaasti ja realistisesti ja niin suurella asiantuntemuksella, että lukija jää hämilleen eikä tiedä, onko kertomus sinään totta vai mielikuvitusta. Nuori lääkäri joutuu v. 1855 käymään autiossa huvilassa ja kohtaa siellä „kummituksena“ huvilan entisen omistajan herttua de L:n, joka kertoo hänelle elämänhistoriansa: syntyneenä 1730 hän aatelismiehenä näytteli onnenonkijan kurjaa osaa Ranskan suurissa tapahtumissa vuosisadan loppupuolella liittymällä vallankumouksellisten puolelle. Hän oli aikoinaan kuulunut Louis XV:nnen iloiseen, huolettomaan ja elämäntavoiltaan turmeltuneeseen hoviin, mutta Louis XVI:nnen noustessa valtaistuimelle hän oli pakoitettu vetäytymään maatiloilleen Tourainessa ja jonkun aikaa yksin elettyään johtui hänen mieleensä mennä naimisiin. Hän iski silmänsä naapurinsa, toisen mahtavan aatelismiehen tyttäreen, mutta kosijana esiintyessään hänet häpeällisesti ajettiin ulos talosta. Tämä koski häneen kovasti, sillä hänen ennen lemmenleikkiin tottunut sydämensä oli vakavasti kiintynyt nuoreen markiisittareen. Tästä hetkestä lähtien hän hautoi kostoa, ja kumma kyllä hänen vihansa kohdistui sekä tyttäreen että isään. Suuri vallankumous toi vihdoin mukanaan kauvan ikävöidyn tilaisuuden. Hänen yllyttämänään rahvas poltti markiisin linnan, ja isä tyttärineen pakeni uskollisten palvelijainsa seurassa. Mutta herttua de L. ajoi joukkoineen heitä takaa, saavutti heidät yöllisestä leiripaikasta läheisessä metsässä ja ammutti joka ainoan kuoliaaksi. Kun tytär näki isänsä kaatuvan, hän heittäytyi huutaen ruumiin yli. Silloin lähestyi herttua ja laukaisi pilkallisesti nauraen pistoolinsa markiisittareen. Mutta ponnistaen viimeiset voimansa tämä nousi pystyyn ja siepaten maassa olevan kaatuneen palvelijan pistoolin ampui äkkiä herttuaa suoraan sydämeen. „Siten molemmat kuolimme tuona toukokuun iltana 1795“, lisäsi haamu, „ja nyt tulemme molemmat syntymään uudestaan maan päälle sovittaaksemme rikoksemme — tai paremmin sanoen minun rikokseni. Kolmenkymmenen viiden vuoden perästä, siis vuonna 1890, tulette tapaamaan meidät molemmat ja tuntemaan meidät. Saatte käsin koskettavan todistuksen ihmisen jälleensyntymisestä.“ Niin tapahtuikin. Kirjan toinen osa on omistettu niille oudoille ja traagillisille tapahtumille, jotka sattuivat v. 1890. Lääkäri tapasi molemmat henkilöt, jotka olivat syntyneet takaisin kumpikin omaan entiseen sukuunsa. Yksityiskohtaisesti kerrotaan, miten lääkäri tuli vakuutetuksi siitä, että nykyinen nuori herttua de L. oli esi-isänsä jälleensyntymä, ja samaten, miten hänelle tuli todistetuksi, että nykyinen nuori nainen oli entinen markiisitar. Itse he eivät päivätajunnassaan olleet siitä tietoisia. He rakastuivat toisiinsa ja menivät avioliittoon, mutta lyhyen kuherruskauden perästä nuorta rouvaa alkoi vaivata kummallinen tauti. Hän vaipui tavan takaa uuvuttavaan transiin ja horrostilassaan kammoi miestään, nimittäen tätä murhaajaksi. Lääkäri sai hypnotismin avulla painajaiskohtaukset lakkaamaan, mutta kuuli samalla potilaansa astraaliselta minältä, joka tunsi koko menneisyyden, ettei kohtalolle mahtanut mitään. Aviopari asui „Hiljaisuuden huvilassa“, jonka nuori herttua oli korjauttanut entiseen kuntoon, ja kerran kun mies oli matkalla läheiseen kaupunkiin, syntyi ankara ukonilma. Salama poltti huvilan poroksi ja herttuatar sai surmansa liekissä. Kuultuaan tästä onnettomuudesta herttua de L. sairastui aivokuumeeseen ja heitti henkensä hänkin, päästyään sitä ennen selvyyteen omasta edellisestä ruumistuksestaan ja karman oikeudenmukaisesta laista. Kuolemansa jälkeen ilmestyi nuori avio-

pari lääkärille, ja molemmat vakuuttivat onnellisen näköisinä, että synti oli sovitettu ja että he nyt saivat siirtyä korkeampiin piireihin.

P. E.

Seuraavan salaperäisen tiedonannon on lähettänyt J. S:lle Amerikasta eräs ystävä, joka näkyy olevan Vanhan Testamentin tutkija ja tuntija: Sydämelleni on Herralta pantu sanoma kauvan sitten, ilmoitettavaksi kansallemme Jes. 22 luvussa merkityn hälyytyksen hetkenä:

Valonmestari Pekka Ervastissa lahjoitetaan teille johtaja ajan turmeluksesta siunausta luovaa rauhan tilaa kohden. Katsokaa vaakunaamme, se on hengen haltioittama symbooliluonnos hänestä miekanvaltaa polkevana jalopeurana hengenmiekka ilmassa. Tarttukaa tekin tästä hetkestä rakkauden kultaisia kilpiä käyttämään, niinkuin ne voinette nähdä hänen elämänymmärryksensä „metsähuoneessa" (1 Kun. VII: 2 ja X: 16, 17 sekä Jes. XXII: 8).

Suomen kansanmies, sinä „vanhan kalalammikon" liian usein ehdyksiin pyydystetty „vesi", — „marjakumppanisi" tarvitsivat sinua vallihaudaksi itsensä ja punaisen muurin väliin (Jes. XXII: 11 ja XXXI: 2). Mutta nyt: pelasta marjat ja rove seuraamalla häntä, jonka ystävä on valkoinen ja punainen (Korkea Veisu V: 10), sillä hänen rakkauttaan kärsiviin ihmisiin eivät hämmennä poliittiset värit.

Etsikää hyvä ja noudattakaa sitä. Ja Jumala on oleva kanssanne. Rakkaudella teidän M. M. (Sak. III: 8, 9).

Kirjoitteleeko Uhlandin henki runoja? Viime vuoden marraskuussa oli Berliinissä harvinainen oikeusjuttu: eräät sikäläiset kirjailijat kiistelivät käsikirjoituksesta, — eivät omistaan, vaan arvokkaasta runosta, jonka kuulemma oli v. 1920 sepittänyt v. 1862 kuollut saksalainen runoilija Ludwig Uhland. — Tammikuun 9 pnä 1920 oli kirjailija Alfred Richard Meyerin asunnossa pidetty spiritistinen istunto, ja tällöin väitetään Uhlandin haamun ilmestyneen. Meediota kirjailijatar Else Arnheimiä lukuunottamatta oli läsnä neljä todistajaa, m.m. kirjailija ja maalari Eugen Georg. Huone oli täysin pimeä, ja 100 naulan painoinen pöytä alkoi nousta. Meedio ilmoitti Lugwig Uhlandin hengen olevan läsnä ja ilmoittavan olevansa valmis todistamaan käyntinsä kirjallisesti. Meedion kuvausten mukaan henki ei huolinut tavallisesta paperista ja lyijykynästä, vaan otti takkinsa taskusta 11×19 cm suuruisen paperiarkin, erään istuntoon osaaottavan suljetusta salkusta „harmaan" lyijykynän, kirjoitti muutamia säkeitä ja ojensi ne meediolle. Kun valot sytytettiin, huomattiin paperin olevan vanhaa kirjepaperia — siinä oli rasvalaikkujakin — ja sille kirjoitettuna seuraavat säkeet:

Wiederkehr.

Ausgelöscht wird nichts im Leben.
Aus der schweigenschweren Nacht
Ist mein Geist mit leisem Beben
Nun von neuem aufgewacht.

Wenn wir unser Dasein enden,
Bleibt ein halbes Lied zurück.
Dieses Lied nun zu vollenden,
Ist uns ewiges Geschick.

Tämän alla Uhlandin nimikirjoitus.

Nyt väittää A. R. Meyer, ettei hän nähnytkään Uhlandia ja ettei hän myöskään usko tähän. Uhlandin runo sensijaan näyttää alkuperäiseltä, vaikkakin asiantuntijat, joiden puoleen on käännytty, eivät voi antaa varmaa lausuntoaan. Joka tapauksessa on kasiala hämmästyttävästi Uhlandin käsialan kaltainen. Lehden alareunaan merkitty vuosiluku 1920 sensijaan näyttää toisesta kädestä lähteneeltä. Omituista vielä on, että psykometrikko Peter Johannsen, joka sai käsikirjoituksen tutkittavakseen, kuvaili Uhlandin kuolinhuoneen Tübingenissä.

Niinkuin mainitsimme, syntyi viime vuoden lopulla erimielisyyttä meedion, Else Arnheimin ja istunnon järjestäjän Eugen Georgin kesken käsikirjoituksen omistusoikeudesta, ja tästä syntynyt oikeusjuttu toi tapauksen suuren yleisönkin tietoon.

Conan Doyle valokuvaa luonnonhenkiä. — Les Annales'in marraskuun numerossa antaa kaksi kirjoittajaa, John Lewis ja Pascal Forthuny kuvauksen käynnistään kuuluisan kirjailijan ja spiritistin Arthur Conan Doylen luona tämän hampshireläisessä maatalossa Bignell Woodissa lähellä Lyndhurstia. Sir Doyle m.m. kertoi vierailleen olevansa ehdottomasti vakuutettu haltioiden, luonnonhenkien olemassaolosta. Hän on äskettäin saanut valmiiksi kirjankin nimeltä The Coming of Fairies, jossa hän uskaltaa lausua koko maailmalle tämän uskonsa. Hän on valmistuttanut hollantilaisesta keramiikista tonttujen kuvia, jotka hän on sijoittanut puutarhaansa: lieden haltiaa esittävällä koomillisella olennolla on savutorvi selässä, sauva kädessä ja piippu hampaissa, toinen, valkopartainen tonttu hymyilee pensasaidan lehvien lomasta, ja kolmas katselee talon lähellä virtaavassa joessa uiskentelevien taimenten kisailua. Sir Conan Doyle on ryhtynyt niinkin vaikeaan puuhaan kuin keijukaisten valokuvaamiseen. Hän asettuu eräälle metsäaukiolle koneineen ja mukanaan kahdeksanvuotias tyttö, joka näkee elementaaleja, odottaa kärsivällisesti valokuvattaviaan houkutellen niitä soittokoneen sävelillä paikalle. Hän on jo saanut yhdelle levylle epäselvän ihmishahmon kuvan, mutta hän uskoo vielä saavansa parempiakin. Nämä hänen väitteensä ovat luonnollisesti herättäneet suuressa yleisössä naurua ja ivaa, mutta Bignell Woodin isäntä antaa ihmisten nauraa ja uskoo. Kerran oli taloon tullut amerikkalainen sanomalehtimies ja valokuvannut haltioita metsässä tavattomalla helppoudella. Conan Doyle ei kuitenkaan ole herkkäuskoinen itseensä eikä muihinkaan nähden. Sillä kerralla hän oli ollut Sherlock Holmes ja paljastanut petoksen. Levy oli ollut väärennetty.

Lähellä Doylen taloa asuu eräs Tom Charman, joka vakuuttaa nähneensä paljon keijukaisia tanssimassa nurmikolla, keskustelleensa niiden kanssa jo vuosikausia ja valokuvanneensa niitä sangen usein. Hän kuuluu olevan suuri idealisti ja on perustanut jonkunlaisen talonpoikien, savenvalajien ja kankurien yhdyskunnan Godshilliin, Fordingbridgeen. Haastattelijat kävivät hänenkin luonaan, mutta hän ei kiireittensä takia voinut ottaa heitä silloin vastaan, ja keijukaisten kuvat jäivät näkemättä.

Conan Doyle, joka jo kaksitoista vuotta on tehnyt spiritististä lähetystyötään, jatkaa sitä yhäti hellittämättömällä innolla. Joku aika sitten hän teki propagandamatkan Kanadaan ja Yhdysvaltoihin; nyt hän suunnittelee matkaa Etelä-Afrikaan, mistä palatessaan hän vierailee Euroopan sivistyskeskuksissa. Hän aikoo muuten kokonaan omistautua kirjallisille töilleen ja seuraten nuoremman seuraajapolven työtä auttaa sitä omalla tavallaan. J. E. P.

Kalevalan päivänä.

Tämä on pirstoutuneen Kalevanheimon yhtymispäivä tämä helmikuun kahdeksaskolmatta. Kainuulaiset, pohjalaiset, hämäläiset, savolaiset, karjalaiset, aunukselaiset, inkeriläiset, eestiläiset ynnä monet muut Kalevan heimoveljet, tämä päivä on teidän valonpäivänne. Tämä päivä on yhtymyksen ja valon päivä siksi, että tänä päivänä rientävät Kalevan heimolaiset vuosittain uudistuvaan suureen heimojuhlaan vahvistamaan sitä pyhää veljesliittoa, mihin meidät yhdistää kalevalainen menneisyytemme. Tänä päivänä me riennämme juhlien muistelemaan mennyttä kalevalaista aikaa, aikaa, jolloin ei ollut erillään vaeltavia heimoja, vaan oli yksi onnellinen kansa, jota suuret, viisaat tietäjät johtivat ja opettivat.

Kalevalaiset runoelmat, joita heimomme runokuninkaat ovat polvesta polveen vuosisatoja ja vuosituhansia muistissaan säilyttäneet, on nykyisten teknillisten apukeinojen avulla saatu julki Kalevanheimon ja koko ihmiskunnan hyväksi. Nämä runoelmat ovat niitä valon soihtuja, jotka saattavat tämän päivän valon päiväksi. Tämä päivä on myös suuri yhtymisen juhlapäivä, jolloin kaikkien Kalevan kansan jälkeläisten on syytä yhtehen yhtyä lyömällä „käsi kätehen". Kalevalan runoaarteet eivät-ole tuon tai tämän heimon, tuon tai tämän puolueen tai luokan, vaan ne ovat meidän kaikkien muinoisten Kalevan heimon jälkeläisten yhteinen ihana yhtymisen ja valon suuri perintö.

Kalevalan päivänä ovat tähän asti juhlineet ainoastaan suomalaiset, mutta nyt on tämä juhlapäivä muuttumassa kaikkien Kalevan heimojen yhteiseksi suureksi valon ja yhtymisen sunnuntaiksi. Tämä laajennettu pohja onkin aivan luonnollinen ja oikea, sillä kalevalaisia runoelmia ovat säilyttäneet jälkimaailmalle kaikki äskenmainitut Kalevan heimon osat.

Tähänastinen Kalevalanpäivän juhliminen on myös kohdistunut enemmän sanoisimmeko kalevalaisten runojen ja niistä sommitellun Kalevalan ulkonaisen puolen juhlimiseen. On juhlittu ihanaa, muotokaunista ja kuvarikasta eeposta, jolle tuskin löytyy vertaa missään.

Nyt kun Kalevalanpäivä on muuttumassa yhteiseksi heimopäiväksi, yhtymisen suureksi veljespäiväksi ja siis päivän ulkonainenkin pohja on laajentumassa, on myös syytä kiinnittää huomiota kalevalaisten runoelmien kansalliseen, siveelliseen ja henkiseenkin puoleen. Sattuuhan Kalevalanpäivä ulkonaisestikin aikana, jolloin valo alkaa päästä voitolle ja kevät tekee tuloaan. Kalevalanpäivä on saatava myös henkisen valon päiväksi. Mistä saadaan pohja Kalevalanpäivän henkiselle valolle, valolle, joka ei ole merkkinä ainoastaan kevään lähestymisestä luonnossa, vaan on merkkinä Kalevanheimon henkisestä valosta. Vastaus kuuluu: Tämä henkinen valokin on saatavissa näistä juhlittavista Kalevalan runoaarteista. Nyt astuvat kalevalaiset runoelmat uudella tavalla heimonsa ja koko ihmiskunnan iloksi ja valoksi. Tähän asti ne ovat nostattaneet meitä ulkonaisella kauneudellaan ja rikkaudellaan, mutta tästä läh ien voimme alkaa ymmärtää niiden sisäisiäkin arvoja. On tullut aika, jolloin me alamme havaita myöskin Kalevalan „syntyjä syviä."

Toistaiseksi pysähdymme Kalevalan pienempien „syntyjen syvien" tutkimuksiin. Näitä me voisimme nimittää Kalevalan siveelli-

siksi opetuksiksi vastakohtana suuremmille „synnyille syville“, joita voisimme nimittää Kalevalan henkiseksi mysteerioviisaudeksi ja jotka vaativat ratkaisuaan myöhemmin. Kun nämä Kalevalan 3 olemuspuolta, näkyväinen, sielullinen ja henkinen puoli ovat meille edes osittain selvinneet, niin silloin me voimme täydellä syyllä nimittää Kalevalanpäivää myöskin sisäisessä merkityksessä valon suureksi sunnuntaiksi, valon ihanaksi juhlapäiväksi.

Kun me näinä vuosina olemme astumassa tähän toiseen Kalevalanpäivän kauteen, s. o. Kalevalan pienempien „syntyjen syvien“ oppimiseen, jotka merkitsevät Kalevalan kansallisen ja siveellisen puolen ymmärtämistä, niin lienee ilman muuta selvä, että jokainen valveutunut kansalainen alkaa tämän tutkimustyönsä, sillä pelkkä juhliminen ei mihinkään riitä. Tutkimuksissamme on hyvä muistaa niitä kolmea pylvästä, joiden varassa kalevalaiset opetukset lepäävät. Nämä ovat: viisaus, kauneus ja veljeys. Nämä kolme perustaa me aina havaitsemme kalevalaisten runoelmien sekä muodossa että sielussa ja hengessä. Älkäämme koskaan unohtako näitä kolmea Kalevalan perustaa myöskin itsessämme, vaan pyrkikäämme aina vahvistamaan niitä. Kun me näihin kolmeen ihanteeseen pyrimme, niin ne synnyttävät meissä rakkauden ihmeellisen voiman, joka yhdistää kaikki ja saattaa meidät „syntyjen syvien“ salaisuuksia ymmärtämään. Sillä meidän on muistettava, että Kalevalankin sisäinen viisaus on verhottuna vertauskuvien peitteisiin. Sielullista ja henkistä viisautta on ihmisille aina esitettävä vertauksin. Pyhien lauselmien ulkonainenkin verho on usein kaunis ja opettava, mutta sittenkin on niiden sisäinen merkitys ja viisaus paljon opettavampaa. Kuvaukset ja symboolit ovat ruumis ja vaate, jotka peittävät kalevalaisissakin runoissa sielun ja hengen salaisen tiedon ja viisauden. Näihin kalevalaisten runojen sisäisiin arvoihin ei ole tilaisuutta syventyä sanomalehtiartikkeleissa, niin kiintoisaa kuin se olisikin. Sen sijaan lienee syytä mainita, että Kalevalan kansallisia ja siveellisiä puolia on selostettu äsken ilmestyneessä kirjassa „Herää Suomi tutkimaan Kalevalan opetuksia.“ Meillä on tosiaankin nyt jo aika herätä ajattelemaan ja toimimaan kalevalais-kansallisissa yhdistävissä mielialoissa.

J. E. Kaukomaa.

Uusia kirjoja.

Sfinksi puettu selvätajuisen kirjasen asuun.

Kirjasen otsikko on Kiusausten koulussa, Pekka Ervastin kirjoittama ja Mystican kustantama, Helsingissä 1928. Kirjanen on ainoalaatuinen ainakin suomenkielellä. Kun Suomen Teosofinen Seura hyvin vaatimattomissa oloissa perustettiin, ei allekirjoittanut ainakaan milloinkaan kuullut yhdenkään Seuraa edustavan seitsemän jäsenen puhuneen sanaakaan sellaisesta mystikasta, mistä „Kiusausten koulussa“ puhutaan. Kyllä silloinkin puhuttiin kiusauksista, mutta Kiusausten koulu oli tuntematon käsite, jos ei tahdottu ymmärtää huonoon seuraan joutumisen vaaraa.

Mutta Pekka Ervastin kirjasen sisällys onkin hengenmannaa niille, jotka ovat henkistä valoa ikävöineet ja odottaneet.

Ne neljä koetta, joita tekijä mestarillisesti selostaa, eivät suinkaan todellisuudessa ole mitään kiusauksia nykyajan kielenkäytön kannalta. Päinvastoin ne ovat sielun puhdistusmenetelmätapoja.

Kirjasessa on maakoe ensisijalla. Sen loppuun suorittaminen edellyttää vaivaloista työtä, josta tulee arvaamaton siunaus kokeen loppuun asti suorittaneelle. Hän on oppinut maallisen elämän läksyn. Hän tietää, että hän kiinteästä ruumiistaan erottuaan ei saa mukanaan minkäänmoista maanpäällistä tavaraa. Jos hän tämän läksyn opittuaan vielä näennäisesti hoitaa maallista omaisuuttaan, niin hän ei enää pidä itseään tavaransa yksinvaltiaana. Hän luovuttaa siitä jokaiselle pyytäjälle, kuten Jeesus on käskenyt. (Luukk. 6: 30.)

Allekirjoittaneella on noin 35 vuotta sitten ollut tilaisuus nähdä, minkälaisiksi rikkaan talon isäntä ja emäntä olivat muuttuneet maakokeensa loppuun suorittaneina. Talossa otettiin vastaan riemulla jokainen, joka sinne poikkesi. Talo oli maantien vieressä. Olin talossa yön. Herkulliset ruoat kannettiin pöytään. Yksin sain aterioida. Kun aamulla pyysin aamiaista, levitettiin taas herkut poydälle. Kun sitten kysyin maksua, niin isäntä, joka oli harmaapäinen mies, sanoi: „Olen ollut 60 vuotta tämän talon isäntänä, mutta ei ole mieleenikään juolahtanut ottaa maksua ruoka-ateriasta." Kysymykseeni, eikö valtamaantien vieressä olevaan linnamaiseen taloon poikkea runsaasti jalankulkijoita, vastasi isäntä: „Kyllä niitä poikkeaa, mutta enemmän saisi tulla. Meidän pöydässä saisi 20 henkilöä aamusta iltaan istua syömässä, eikä ruoka vähääkään vähenisi. Meidän pöydässä ei kukaan ole kerjäläinen, vaan veli ja sisar." Isäntä lisäsi: „Olen hiljalleen tehnyt sellaista laskua, että omaisuuteni aina vaan lisääntyy. Syy on se, että tarpeessa olijat jättävät tänne siunauksen."

Oman kokemukseni mukaan on tulikoe raskas alussa, mutta suloinen lopussa. Tietämättömyys on tuskaa sille, joka janoo henkistä tietoa, eikä saa sitä pahimmassa hädässä ollessaan.

Olen kokenut riemullistakin tulikoetta. Noin 20 vuotta sitten, eräänä pimeänä yönä, toisten nukkuessa, ajattelin puolueettoman rakkauden tosi olemusta. Odotin erinomaista tapausta. Vähittäin tunsin kiinteän ruumiini normaalilämmön kohoavan.

Lämpö muuttui kuumuudeksi. Ihmettelin, että kestin sellaista kuumuutta. Olin täysin hereillä. Jota enemmän kuumuus lisääntyi, sitä suloisemmalta tuntui. Nyt jouduin ikäänkuin vimmatusti pyörivään turbiiniin, suloisuuden yhä lisääntyessä. Nyt tunsin, että olin eroamaisillani kiinteästä ruumiistani. Sanoin nyt puoliääneeni: „En halua vielä erota kiinteästä ruumiistani." Samassa lakkasi näkymätön turbiini käymästä, ja kiinteä ruumiini oli pelastettu.

Sen koommin en ole uskaltanut uudistaa mainittua koetta.

En ollut lukenut mistään muusta tulikokeesta, paitsi keskiaikaisesta.

Vanhat sielut, vaikka heidän kiinteä ruumiinsa on nuorikin, etsivät vaistomaisesti henkisiä aarteita. Veli Ervast on tehnyt suuren palveluksen Suomen kansalle Kiusausten Koulussa kirjasellaan.

Veikko Palomaa.
Jurva.

Tuonpuoleinen elämä.

Kuoleman Siiveri on nimeltään Heikki Toppilan viime jouluksi ilmestynyt novellikokoelma, josta nyt jo parin kuukauden

kuluttua on otettu toinen painos. Tässäkin kirjassa puhutaan asioista, jotka ovat salatieteellisiä tutkijoita lähellä. Novelli, josta kirja on saanut nimensä, kertoo murhaajan tuskallisista elämyksistä kuoleman jälkeen; kuinka hänen yhtämittaa täytyy uudistaa muistissaan oma rikoksensa ja kuulla omantuntonsa tuomitseva ääni; kuinka hänen itse täytyy kuolla yhä uudestaan ja yhä joutua uhrinsa ahdistamaksi ja seuraamaksi tuonelassa; kuinka vihdoin hänen kuollut äitinsä saapuu tuonelaan hänen luoksensa hellästi nuhtelemaan, mutta samalla lohduttamaan poikaansa. Tämä kertomus on ymmärtämyksellä ja intuitsionilla kirjoitettu. Vielä syvemmin ja inhimillisemmin vaikuttaa viisiosainen novelli „Raippatanhut“, joka mestarillisen elävästi ja psykologisesti kuvaa menneen ajan hirmuja taikauskon ja mielivaltaisen oikeudenkäynnin aloilla. Samansuuntainen verraton kuvaus mestauspaikalta on „Nassi-Eero“.

P. E.

Kalevala ja kansallinen elämä.

H e r ä ä, S u o m i, t u t k i m a a n K a l e v a l a n o p e t u k s i a nimistä kirjasarjaa on J. E. Kaukomaa, teosofisissa piireissä tunnettu Kalevala-tutkija, ryhtynyt julkaisemaan. Ensimäinen osa „Kalevalan kansallinen puoli“ on juuri ilmestynyt painosta. Se käsittää 21 pirteästi kirjoitettua lyhyttä kirjoitusta, joita Suomen maata, kansaa ja kieltä rakastava ihminen mielellään lukee. Tekijä on innostunut kaikkeen suomalaiseen ja uskoo kaikesta hyvää, ja epäilemättä hän saa lukijankin innostumaan. Mitä parempaa voi sanoa kirjasta, joka vielä vain on kuin johdatus niihin tutkimuksiin, joita seuraavissa osissa luvataan. Ruusu-ristiläisen tempaa mukaansa tekijän rakkaus rauhaan ja hänen elävä ymmärryksensä siitä, että kansojen veljeys aikaansaadaan vain niiden itsenäistymisen ja yksilöitymisen pohjalla eikä minkään verettömän yhtäläistymisen avulla. P. E.

Temppelirahasto.

Ruusu-Ristin Neuvosto kääntyy asianharrastajien ja ystävien puoleen pyynnöllä, että he ystävällisesti lainaisivat rahaa Temppelirahastolle. Pienetkin summat ovat tervetulleita, ei kuitenkaan alle tuhat markkaa. Lainanantajaa pyydetään itse määräämään korkonsa. Temppelirahasto tarvitsee tämän ja ensi vuoden aikana yhteensä Smk. 370,000: —, joka summa ei läheskään vielä peity säännöllisistä sitoumuksista. Vetoamme sentähden jäseniimme ja muihinkin ystäviin. Koko tämä summa samoinkuin ennen kootut määrät annetaan lainaksi Kulmakoulun lailliselle omistajalle, rehtori Yrjö Eloniemelle ja kiinnitetään Kulmakouluun. Ruusu-Risti on edullisilla ehdoilla saanut vuokrata temppelisalin kokouksiaan varten ynnä kansliahuoneen keskustoimintaa varten, ja ehtoihin kuuluu, että Temppelirahasto vielä hankkii yllämainitun summan lainaksi koululle. On katsottu tämä järjestely sopivimmaksi — ainakin toistaiseksi. Täten Temppelirahasto säilyy eheänä ja kasvaa korkoa tulevaisuutta varten, ollen edullisesti sijoitettuna ja palvellen aatettamme lakkaamatta.

R u u s u - R i s t i n N e u v o s t o.

RUUSU-RISTI

TOTUUDEN ETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

C. Johtajan osasto.

Alterius non sit qui suus esse potest.

Ruusu-Risti-Kirjasto N:o 34.

Mestarit ja teosofinen liike.

Helsingin esitelmiä tammikuulla 1924.

II.

Kun ihminen on herännyt, noussut ja lähtenyt etsimään opettajia, ikiaikojen viisauden opettajia, silloin hän on tehnyt niinkuin evankeliumissa on neuvottu: „Te etsitte täällä maan päällä leipää ja vaatteita ja kaikkea muuta, mutta etsikää ensin jumalanvaltakuntaa, niin kaikki muu teille annetaan."

Totuudenetsijän sielullinen elämä on tuskainen, se saattaa tuntua kovasydämiseltäkin, sillä hänen täytyy hyljätä luotaan kaikki opit ja uskot, mitkä hänelle tarjotaan. Hänen sielullista janoaan ei voi muu tyydyttää kuin tieto. Hän uskoo vain siihen, että täytyy olla saavutettavissa tietoa, koska muuten elämällä ei olisi mitään arvoa.

Mutta kun hän on löytänyt etsimänsä, silloin hänen sisäinen mielen- ja sieluntilansa muuttuu kokonaan. Hän löytää Mestarin, mutta ei ainoastaan ulkonaisena opettajana, vaan sisäisenä vapahtajanakin. Hän ei löydä ainoastaan noita täydellisiä, ihmeellisiä, ihania ihmisiä, vaan hän löytää myöskin sen, jota me nimitämme Kristukseksi. Hän löytää Kristuksen sanan mystillisessä merkityksessä, Kristuksen, joka on ihmiskunnan Vapahtaja, koska hän on Jumalan elämä ihmiskunnan tajunnassa, Kristuksen siis, joka hänenkin sielunsa pelastaa. Mystillinen Kristus täyttäessään hänen sielunsa ja henkensä muuttaa hänet itsensä uudeksi ihmiseksi, poistaa tuskan hänen sielustaan, ikävän, toivottomuuden ja rauhattomuuden ja tuo sijaan rauhan semmoisen, jota maailma ei tunne, yliluonnollisen rauhan ja elämän, jota syystä on nimitetty ikuiseksi, koska se ei ole riippuvainen ajasta eikä paikasta, vaan on ääretön ja iankaikkinen.

Tästä elämästä tulee etsijä osalliseksi, kun hän löytää elävän Kristuksen. Ja tavatessaan teosofisia Mestareita, nähdessään, että on ihmisiä, jotka ovat täydellisyyden saavuttaneet, hän kysyy heiltä: „Te tunnette siis Kristuksen?" Ja he vastaavat hänelle hymyillen: „Kristus on meidän elämämme, Kristus joka on sinussa nyt herännyt, on elänyt meissä kauan. Mitä Mestareita me muuten olisimme!" Ja uusi opetuslapsi kysyy: „Minkätähden on sitten tullut se käsitys maailmaan, että teosofinen liike on syntynyt Kristusta vastustamaan, ettei se vie ihmisiä Kristuksen yhteyteen?" Silloin Mestarit, joiden silmä loistaa lempeyttä, vastaavat: „Meidän olisi ollut vaikeata esittää ihmisille totuutta, jos olisimme olleet erikoisesti painostamatta sitä, että Kristus on mystillinen Kristus, elävä elämä ihmisten sisällä. „Kristus meissä", kuten Paavali sanoo. Ajattele asemaamme. Kristitty maailma puhui Kristuksesta, mutta sekoitti kokonaan yhteen Jeesus Natsarealaisen ja Kristuksen. He sanoivat, että Jeesus on ihmisten Vapahtaja, koska hän on sovittanut ihmisten synnit Jumalan kanssa. Tämä ulkonainen ja materialistinen teoria oli opettanut ihmisiä julmiksi ja ahdasmielisiksi. He uskoivat, että oli olemassa jumala täynnä vihaa ihmisiä kohtaan, jonka vihan lepyttämiseksi tarvittiin sovitusuhri. Ajattele, rakas lapsi, että maailmassa oli vallalla tämmöinen väärä käsitys, tämmöinen epäjumalan palvelus. Kuinka saatoimme muuta kuin painostaa, että oli tehtävä ero Jeesus-ihmisen ja mystillisen Kristuksen välillä? Annoimme mad. Blavatskyn puhua Kristus-prinsiipistä. Tämä sana „prinsiippi" on sinun mielestäsi ehkä huonosti valittu — emme tahdo riidellä sanoista — mutta puhuimme nimenomaan myös mystillisestä Kristuksesta. Näitä sanoja „mystillinen Kristus" olisi kuitenkin voitu väärin käsittää jonkinlaiseksi persoonaksi, ja sentähden annoimme mad. Blavatskyn käyttää sanaa „prinsiippi". Sillä tarkoitimme elävää elämää sekä yksilöllisessä ihmisessä että ihmiskunnassa. Aatmaa-buddhi, henkitieto, on ihmisessä, mutta samalla koko maailmassa. Aatmaa on kokonaisuuden sisin elämä ja siis samalla kosmillinen prinsiippi. Prinsiippi-sanaa ei pidä käsittää liian abstraktisesti tai hengettömästi. Ei ihmisen ruumis ole kuollut vaikka nimitämme sitä fyysilliseksi prinsiipiksi; ihmisen tunteita nimitämme astraaliseksi prinsiipiksi, ja ovathan ne toki eläviä! Sentähden sinä, joka olet meitä etsinyt ja lopulta löytänyt, sinä löysit samalla sen elävän Kristusprinsiipin,

joka omassa sielussasi puhkesi ja teki sinusta uuden ihmisen.“ Ja kun totuudenetsijä syntyneenä kristityssä maassa myös heti kysyy heiltä: „Entä Jeesus?“, niin he vastaavat: „Jeesus on yksi meistä. Jeesus kuuluu meidän veljeskuntaamme.“

Madame Blavatsky, joka oli elänyt Mestarein parissa Tibetissä ja joka oli yhtämittaisessa kosketuksessa heidän kanssaan, saattoi ystävien kesken puhua heistä hyvinkin tuttavallisesti, mutta nuoren opetuslapsen ensi kokemus on, että Mestarit ovat ihmisiä, joiden koko olemuksesta loistaa arvokkuus ja majesteettisuus. Tullessaan Mestarin eteen hän tuntee seisovansa ei maallisen kuninkaan, vaan niin sanoaksemme taivaallisen Majesteetin edessä, jolla on kädessään elämän ja kuoleman avaimet, joka vartioiden taivaan portilla avaa tämän ainoastaan niille, jotka ovat valmiit. Onko ihme, että hänen sielunsa polvistuu ja että samalla hänen ruumiilliset polvensa notkistuvat ja hän lankeaa maahan? Mutta Mestari kohottaa hänet käsillään maasta ja sanoo: „Ei niin, sillä minä olen ihminen, ei minua palvota. Ei ole maailmankaikkeudessa muuta palvottavaa kuin sitä Majesteettia, joka on elämä itse. Ainoastaan suurta, ääretöntä elämää me kaikki palvomme, mutta emme toisiamme. Älä lankea polvillesi ihmisen edessä.“ Ja Mestarin katseesta loistaa ääretön lempeys ja rakkaus, sanomaton myötätunto ja auttamishalu. Ja totuudenetsijän sielu täyttyy yhtä sanomattomalla riemulla ja autuuden tunteella.

Nykyään on elävien Mestarien löytäminen vaikeampi kuin teosofisen liikkeen alkuaikoina, jolloin vallitsivat poikkeukselliset olosuhteet. Nyt ei Mestareita löydä, ellei luovu kaikesta etsiäkseen heitä, mutta alussa Mestarit lähestyivät ihmisten tietämätöntä maailmaa. He tulivat etsimään ihmisiä ja löysivätkin joitakuita yksilöitä, jotka ymmärsivät heidän työtään, toiset paremmin, toiset huonommin. Täydellisesti ymmärsi heidän tarkoituksensa ainoastaan mad. Blavatsky. Mutta oli toisia, jotka hänen kauttaan olivat vastaanottaneet Mestarien sanoman ja olivat siksi hartaita sieluja, että Mestarit saattoivat heidän kanssaan ryhtyä tekemisiin. Sellaisia olivat eversti Olcott ja mr. Judge Amerikassa, mr. Sinnett Indiassa y.m.

Eversti Olcott kertoo, että New Yorkissa eräänä iltana Mestari Moorja ilmestyi hänen huoneeseensa ja puhui kauan hänen kanssaan. Mutta eversti Olcott epäili: jos tämä

onkin harhanäky, jos tämä on unta? Silloin Mestari, joka luki hänen ajatuksensa, otti turbaanin päästään, leikkasi siitä palan ja jätti sen eversti Olcott'in pöydälle; ja Olcott ymmärsi ja uskoi, että Viisauden Mestari oli käynyt hänen luonaan. Seuraavana aamuna mad. Blavatsky tervehti eversti Olcott'ia ja kysyi leikillisesti: „No, mitä sinä arvelet nyt, kun vanhapoika kävi puheillasi?"

Eversti Olcott näki Indiassa monta kertaa erilaisia Mestareita sekä fyysillisessä että astraaliruumiissa. Hän oli niin vakuutettu heidän olemassa-olostaan, kuin kuka tahansa meistä on omien ystäviemme olemassaolosta. „Minä tunnen heitä fyysillisesti useampia", sanoi hän minulle Tukholmassa 1900.

Koska olot olivat alussa poikkeuksellisia, eivät ne ihmiset, jotka silloin joutuivat tekemisiin Mestarien kanssa, olleet niin valmistuneita, kuin niiden täytyy olla, jotka nyt pyrkivät yhteyteen heidän kanssaan. Niinpä mr. Sinnett, joka oli kirjeenvaihdossa Mahaatma Kuthumin kanssa, ja eräs toinen englantilainen, mr. Hume, kirjoittivat Mestarille ja ehdottivat, että perustettaisiin korkeakoulu, jossa annettaisiin okkultista ja esoteerista opetusta tieteellisesti kvalifisoiduille europpalaisille; nämä voisivat sitten, saatuaan todistuksia Mestarien kyvyistä ja tiedoista, olla suureksi hyödyksi ihmiskunnalle. Herrat Sinnett ja Hume tarjoutuivat valitsemaan suunnittelemaansa akademiaan sopivia oppilaita, yliopistossa treenattuja länsimaalaisia oppineita.

Mestari näki, ettei kumpikaan heistä ollut sielullisesti sillä kehitysasteella, että olisi sopinut tuommoiseen akademiaan edes oppilaaksi, vielä vähemmin valitsemaan sinne oppilaita. Hän vastasi, ettei hän voi saada lupaa semmoiseen toimenpiteeseen omalta johtajaltaan, koska vanha sääntö on, että ihmisten täytyy tulla Mestarien luo, eikä Mestarien ihmisten luo. „Että me tällä hetkellä olemme lähestyneet ihmisiä", sanoi Hän, „on tapahtunut siksi, että meillä on suunnitelma maailman suhteen. Meidän suunnitelmamme koskee koko maailmaa ja on pukeutunut teosofisen liikkeen muotoon. Ja mikä on ehto, jonka asetamme ensimmäiseksi tässä teosofisessa liikkeessä? Mitä erikoisesti tahdomme teroittaa ihmiskunnan tajuntaan ja mitä odotamme niiltä, jotka ottavat osaa teosofiseen liikkeeseen? Uskoa veljeyteen ja työtä veljeyden puolesta. Kun katselemme, missä pimeydessä ihmiskunta vaeltaa, kuinka valta ihmisten kesken on annettu asioille, jotka

peittävät totuuden ja vievät ihmisiltä mahdollisuuden elää, niinkuin heidän luonnostaan tulisi elää yksinkertaisina veljinä keskenään, niin tietenkin tahdomme, että ihmiskuntaa on valistettava. Jolleivat ihmiset anna veljesrakkaudelle enemmän sijaa sekä yhteiskunnallisessa että kansojen välisessä elämässä, uhkaa ihmiskuntaa perikadon vaara. Sentähden tahdomme, että veljeyden sanomaa on ennen kaikkea julistettava ihmiskunnalle. Se ei ole uusi sanoma, sitä on ennenkin julistettu, kristinuskossa korkeimpana käskynä. Mutta sitä ei ole elämänkatsomuksessa omaksuttu eikä sitä ole yritetty toteuttaa. Ne, jotka todella tahtovat auttaa meitä, omaksumalla tämän uuden elämänymmärryksen ja tekemällä työtä sen puolesta, he ansaitsevat meidän huomiotamme. Sentähden ensimmäinen vaatimuksemme ei ole, että teosofein pitäisi kehittää itsessään kykyjä ja yliluonnollisia voimia, jolloin vain joutuvat suurille vaaroille alttiiksi, vaan meidän toivomuksemme on, että ihmiset teosofisessa liikkeessä koettavat kehittää itsessään veljeyttä, suvaitsevaisuutta, vapaamielisyyttä, elämällä ja toimimalla itsensä unohtavan rakkauden hengessä. Ainoa todellinen uskonto on se, joka sitoo ihmiset yhteen. Ihmiskunta on kuin suuri orpo. Ei mikään muu voi ihmiskuntaa auttaa, kuin se, että ihmiset antavat kätensä toisilleen. Silloin orpous häviää ja todellinen jumalanpalvelus astuu ihmisten keskuuteen. Ihmiskunnan suurimpana rasituksena kaikissa uskonnoissa on se harhaluulo, että muka pitää uskoa jotain järjettömiä oppeja ja totella pappeja, jotka asettavat itsensä Jumalan ja ihmisten väliin. Se on kaikista suurin painajainen ihmiskunnassa. Sentähden toivoisimme, että ihmiset heräisivät näkemään, että ainoa totinen uskonto on se, joka liittää heidät veljinä yhteen."

Tähän tapaan kirjoitti Mestari Kuthumi mr. Sinnettille ja kieltäytyi täyttämästä hänen ja hänen ystävänsä toivomusta.

Mr. Sinnett oli harras teosofi, hän oli vakuutettu Mestarien olemassa-olosta, ja hän paloi sydämessään ja sielussaan halusta tulla läheisempään kosketukseen Mestarin kanssa. Mutta aina kun hän pyysi, että Kuthumi tai joku toinen Mestari tulisi hänen luokseen, hän sai kieltävän vastauksen. Sekä Kuthumi että Moorja olivat kirjeenvaihdossa hänen kanssaan, mutta eivät esiintyneet hänelle fyysillisesti eikä astraalisesti.

Ehkä voimme tämän ymmärtää. Mr. Sinnett oli sa-

nomalehden toimittaja Indiassa, sivistynyt mies ja etevä poliitikko. Hän oli samalla hallituksen palveluksessa, sillä hänen lehtensä oli hallituksen äänenkannattaja. Kun hän tuli teosofiksi, ei hänen isäntänsä, lehden omistaja, ollut siitä hyvillään, ja mr. Sinnett sai eron. Silloin hän kysyi Mestarilta, mihin hän nyt voisi ryhtyä, ja Mahaatma Kuthumi asetti hänet koetukselle. Hän kirjoitti mr. Sinnettille: „Te voisitte tehdä suuren palveluksen. Me juuri toivomme, että ne ihmiset, joilla on valmis työala maailmassa, käyttäisivät kykyjään ihmiskunnan palvelukseen. Meidän tarkoituksenamme nykyään on, että ihmiskunta pääsisi tietoon siitä vanhasta esoteerisesta viisaudesta, joka on säilynyt elävänä tietona salaisessa veljeskunnassa. Mutta Indian maa on siinä erikoisasemassa, että siinä on kirjallisuudessa y. m. säilynyt muisto samasta vanhasta viisaudesta. Vielä on Indian maa merkillinen siitä, että siinä on edustettuna kaikki maailman uskonnot ja ulkonaisesti kaikki uskon eri muodot mitä raaimmasta materialismista mitä hienoimpaan spiritualismiin. Indian rotu on vanhin nykyään elävistä aarialaisista rotuheimoista. Se on vaipunut vieraan vallan alle. Minulla on indialainen ruumis, minä rakastan omaa maatani ja kansaani, sentähden soisin, että se kansa, joka on säilyttänyt muiston vanhasta viisaudesta, saisi herätä tietoon omasta menneisyydestään ja auttaa ihmiskuntaa totuuden soihdun kannattajana. Meidän tarkoituksemme on, että Indian kansa nousisi alennustilastaan, samalla kun maailmaa autetaan. Teille, mr. Sinnett, tarjoutuu erikoinen tilaisuus. Te näette, että nämä vieraat lakisäädökset tekevät Indian kansan elämän raskaaksi, syöksevät sen kurjuuteen. Te voisitte meitä auttaa. Perustakaa uusi sanomalehti. Ruvetkaa ajamaan Indian asiaa Englannin hallituksen silmien edessä, ja toimikaa viisaasti, ettei synny kapinoita. Opettakaa Englannin hallitukselle, että se on sokea eikä menettele oikein, jollei se ota lukuun Indian kansan omaa tahtoa."

Mr. Sinnett vahtoi monta kirjettä tästä asiasta Mestarin kanssa, ja puuhaa valmisteltiin. Mutta kun mr. Sinnett teki laskelmiaan, selvisi hänelle, kuinka epävarma lehden menestys olisi; ne jotka panisivat rahansa siihen, eivät tulisi saamaan mitään voittoa, vaan päinvastoin ehkä menettäisivät omaisuutensa. Hänen oma työnsä menisi hukkaan, hänen maineensa katoaisi kokonaan, ja tämä vaikuttaisi pahasti teosofiseen liikkeeseen.

Kuthumi kirjoitti mr. Sinnettille eräässä kirjeessä: „Jos ette tahdo tähän ryhtyä, on Tshoohanini sanonut, että tuskin sitten enää voin olla kanssanne kirjeenvaihdossa. Hän on sanonut minulle, että yritys voi lopulta onnistua. Mutta teidän täytyy itse ratkaista asia. Te olette harvinainen englantilainen, tunnette sympatiaa indialaisia kohtaan, olette oikeamielinen ja tunteellinen, ette tahtoisi ketään sortaa. Annan koko ratkaisun teille."

Mr. Sinnett taisteli sisässään. Hän oli jo muuttanut Englantiin, ja hänen olisi pitänyt lähteä takaisin Indiaan tätä uutta seikkailua varten. Toiselta puolen hän ei halunnut luopua kirjeenvaihdostaan Mestarin kanssa. Se oli liian kallis hänen sydämelleen, hän oli saanut niin ihmeellisiä neuvoja. Mitä hänen sitten tuli tehdä? Ei muuta kuin paljastaa rehellisesti sielunsa Mestarille. Hän kirjoitti, ettei hän usko suunnitellun lehden menestymiseen, vaan että päinvastoin hänen oma varallisuutensa ja maineensa menisi. Mutta hän sanoi myös: „Jos Sinä tahdot, Mestari Kuthumi, niin minä teen tämän kaiken, sillä minä en tahdo kadottaa Sinun ystävyyttäsi, en tahdo olla ilman Sinun kirjeenvaihtoasi."

Oli kaunista, että vanha ihminen näin paljasti sielunsa. Hän saikin vastaukseksi Mestarilta: „Otette tehnyt valintanne, ja me ymmärrämme, että olisi väärin teiltä ryhtyä tuohon sanomalehtihommaan. Tshoohan on sanonut, että koska sittenkin olisitte valmis palvelemaan meitä, jos niin tahtoisimme, niin minä saan olla vielä kirjeenvaihdossa teidän kanssanne."

Mr. Sinnett sai vielä kirjeitä Mestarilta, mutta ei monta. Sitten kirjeenvaihto lakkasi. Ja se oli mr. Sinnettin suuri elämän tragedia. Mestari tarjosi hänelle tilaisuuden luopua kaikesta, hänelle, joka oli jo vanha ja maailmassa menestynyt ihminen. Tuo „kaikki" merkitsi: rikkaus, maine, menestys, elämä. Se oli hänen elämänsä tragedia, sillä hän ei osannut valita. Niinkuin rikas nuorukainen poistui allapäin Jeesuksen luota, niin Sinnettinkin piti kääntyä pois Mestarin luota. Mestari ei ihmisenä mitään vaadi, mutta ihminen itse langettaa oman tuomionsa. Hän edelleen saa olla hyödyksi maailmassa, tehden omaa työtään, mutta Mestarin täytyy vetäytyä syrjään.

Tämä on ihmeellistä, mutta se tulee kerran jokaiselle ihmiselle. Ei kukaan voi siitä päästä, jos hän tahtoo löytää totuuden ja niitä ihmisiä, jotka tietävät. Jos hän tahtoo

tavata heitä personallisesti, silloin hänet asetetaan koetukselle. Tietysti, kun emme ole tietoisessa yhteydessä Mestarin kanssa, eivät koetukset tule Hänen allekirjoituksellaan varustettuina. Tämä oli mahdollista vain mr. Sinnettille, joka oli kirjeenvaihdossa Mestarin kanssa. Kun tavalliset ihmiset etsiessään Mestaria, joutuvat koetukselle, seuraa Mestari heitä kaukaa ja näkee, kestävätkö he koetuksia vai eivätkö. Ja jos ihminen osaa luopua kaikesta ilman vaatimuksia tai toivomuksia, silloin Mestari tulee hänen luo. Niin on ollut ja niin tulee olemaan. Mr. Sinnett oli poikkeus, ja sentähden hänen kokemuksensa on meille niin opettava ja kuvaava.

Mutta eikö teosofinen liike ole poikkeusasemassa? Eivätkö Teosofisen Seuran jäsenet ole lähempänä Mestareita kuin muu ihmiskunta? Tämä on tavallinen otaksuma, katsokaamme sentähden, miten asian laita on.

Alussa oli sillä tavalla — ja silloin ei ollut toista teosofisen liikkeen äänenkannattajaa kuin Teosofinen Seura, — että Teosofinen Seura oli jaettu kolmeen piiriin. Seuran jäsenet kuuluivat yleensä niin sanottuun kolmanteen piiriin. Toiseen piiriin kuuluivat ne jäsenet, jotka koko sielullaan ja mielellään etsivät Mestareita ja joita Mestarit pitivät silmällä, ja myös ne, jotka olivat päässeet Mestarien opetuslapsiksi. Ensimmäiseen piiriin kuuluivat itse nuo kaksi Mestaria, Moorja ja Kuthumi. Tällä tavalla oli Teosofinen Seura kuin pyramiidi.

Niinkauan kuin jäsenet yleensä ymmärsivät, mikä oli seuran tarkoitus ja työ, sekä uskoivat Mestareita olevan ja kunnioittivat heitä, niin kauan saattoi tämä järjestely pysyä voimassa. Mutta kun 80-luvulla tuli tuo vaikea aika, jolloin mad. Blavatskya syytettiin petoksesta ja mr. Sinnett kadotti yhteytensä Mestarien kanssa, silloin Teosofisessa Seurassa pääsi valloille epäilyksen henki: miten mahtaa olla Mestarien laita? Onko niitä olemassa? Turhaa on niistä maailmalle toitottaa, eihän maailma voi niihin uskoa, parempi on, että pidetään kiinni T. S:n filosofisesta elämänkatsomuksesta. Tutkitaan uskontoja, tieteitä, filosofioja, — unohdetaan Mestarit.

Silloin Mestarit sanoivat: „Nyt epäonnistui yrityksemme. Se epäonnistui ensin Amerikassa, sillä siellä spiritismi pääsi vallalle, ja nyt Indiassa, kun hindulaisetkin, jotka hyvin tietävät, että meitä on olemassa, mieluummin suo-

vat, ettei Mestareista mitään puhuta. Me vetäydymme näkyvistä.“ Ja he jättivät Teosofisen Seuran.

Mutta ihmisyksilöiden luota Mestarit eivät vetäydy; sentähden mad. Blavatsky sai v. 1888 järjestää sisäisen piirin, jossa oli tilaisuudessa kasvattamaan oppilaita siinä tarkoituksessa, että niistä joku mahdollisesti voisi joutua Mestarien yhteyteen.

Onnistuiko tämä myöhempi yritys? Ei sekään onnistunut kollektiivisena liikkeenä, sillä jos se olisi onnistunut, olisi Mestarien henki pysynyt elävänä Teosofisessa Seurassa. Silloin Teosofinen Seura yhä edelleenkin olisi yksin edustanut teosofista liikettä ja teosofinen liike olisi pysynyt ehjänä. Mutta pian mad. Blavatskyn kuoleman jälkeen tapahtui, kuten tiedämme, että Teosofinen Seura jakautui kahtia, ja sen jälkeen on tapahtunut paljon jakautumisia.

Tämä todistaa, että Mestarit eivät ole Teosofisen Seuran takana yksin, vaan, että he olivat ja ovat teosofisessa liikkeessä yleensä mukana, mutta ainoastaan yksilöiden takana. Ei ole mitään luonnotonta, että teosofinen liike on synnyttänyt useampia seuroja, jotka liikettä edustavat, kukin ehkä omalla tavallaan, mutta se merkitsee, että Mestarit ovat eri haarautumien takana ainoastaan siinä määrin, kuin niissä on yksilöitä, jotka ovat Mestarien kanssa yhteydessä. Millään seuralla ei ole mitään patenttia enää Mestarien myötävaikutuksesta.

Että tämä todella on Mestarien kanta asiassa, voimme nähdä Mestarien Kuthumin ja Moorjan omista kirjeistä mr. Sinnettille. Kun mr. Sinnett oli kirjoillaan saanut teosofisen liikkeen leviämään Englantiin, oli Lontoossa muodostunut paikallisseura, Lontoon looshi. Looshissa oli päässyt vaikutusvaltaiseen asemaan eräs länsimaalainen okkultisti ja näkijä, mrs. Kingsford, joka on kirjoittanut huomattavan ja sangen tunnetun kirjan: „Tie Kristuksen löytämiseen“. Mrs. Kingsford oli tullut Lontoon looshin puheenjohtajaksi. Kun sitten mr. Sinnett tuli Lontooseen, hänkin luonnollisesti saavutti vaikutusvaltaisen aseman, sillä hän osasi selittää teosofiaa itämaalaiselta kannalta. Tästä johtui, että syntyi kaksi ryhmää: toinen, joka piti mr. Sinnettiä johtajanaan, ja toinen, joka piti mrs. Kingsford'ia. Syntyi kahnausta ja vaikeutta. Oli paljon jäseniä, jotka ajattelivat, ettei mrs. Kingsford sopinut puheenjohtajaksi, ja päättivät seuraavassa vuosikokouksessa valita siksi mr. Sinnettin.

Mutta vähän ennen vuosikokousta tuli Mestarilta kaksi kirjettä, toinen mr. Sinnettille ja toinen looshille. Mestari kirjoitti: „Ei ole mitään pahaa siinä, että on eri näkökohtia ja suuntia, että siis on disharmoniaa. Teidän pitää tietää, että elämän symfonia muodostuu disharmonioista. Veljeys tulee juuri siinä näkyviin, että ajatellessamme eri tavalla kysymyksistä, joista meillä ei vielä ole omakohtaista tietoa, tunnustamme toistemme arvon ja olemme suvaitsevaisia ja täynnä hyvää tahtoa toisiamme kohtaan. Sentähden meidän toivomuksemme on, että te ette sysää mrs. Kingsfordia syrjään, vaikka hän edustaa vähemmistöä. Hän on syvä näkijä. Vaikka hän meidät kieltäisikin, hän on siksi ansiokas ja rehellinen nainen, että voitte pitää hänet puheenjohtajana. Muodostakoon mr. Sinnett eri ryhmän, mutta älkää hajaantuko."

Silloin muistaakseni noudatettiin Mestarien toivomusta. Myöhemmin ei valitettavasti osattu ajatella niin, että harmoniaa muodostuisi disharmonioista, että siis Teosofiseen Seuraan mahtuisi erilaisia filosofisia ja esoteerisia koulukuntia. Pimeys oli laskeutunut Teosofisen Seuran yli, ja hajaantumisen aika alkoi. Mutta onneksi Mestarit yhä ovat teosofisessa liikkeessä mukana.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: tammikuun 27 p:nä *Kristus ja Jeesus,* helmikuun 3 p:nä *Psyykkisen tutkimuksen tuloksia,* 10 p:nä *Mitä on magia?* ja 17 p:nä *Magian ilmenemysmuotoja.*

Ruusu-Ristin vuosikokous on pääsiäisenä.

Ruusu-Ristin tästä numerosta ovat B-osasto kokonaan, Kysymyksiä ja vastauksia y.m. tilanahtauden takia jääneet seuraavaan numeroon.

Alfred Vont Peters, tunnettu englantilainen selvänäkijä-medium, vierailee paraikaa Suomessa. Hän on saavuttanut paljon menestystä kokeillaan Helsingissä. Ruusu-Ristin toimeenpanemista istunnoista on jäänyt mieleen monta onnistunutta todistusta henkimaailman olemassaolosta. Teemme lähitulevaisuudessa selkoa muutamista.

Tämäkin „Tien varrelta" supistuu lyhyeen tilan puutteen takia.

Ruusu-Risti-jäseniä pyydetään vielä tällä kertaa jättämään tai lähettämään Johtajalle (postiosoite: Hyvinkää, Pilpala) säännöissä mainitut väpaaehtoiset maaliskuun-avustuksensa R.-R.-seuralle.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Ruusu-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoıaan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Pistin Neuvoston puoleen (sihteeri herra Eino Krohn, Helsinki, Konstantinink. 33). Paikallisia ryhmiä on Helsingissä, Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla. Loosheja on Helsingissä, Jyväskylässä, Turussa, Viipurissa, Tampereella, Hämeenlinnassa, Lieksassa, Terijoella, Kouvolassa ja Kuopiossa.

Ruusu-Ristin jäsenluku on kahdeksan toimintavuotensa aikana noussut kahdeksaan sataan. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1929.

25:s vk. Maaliskuu 1929 N:o 3

RUUSU-RISTI

TOTUUDEN ETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HYVINKÄÄLLÄ 1929

IRTONUMERO postivap. Smk. 10:—, 50 cent.

25:s vk. MAALISKUU 1929 N:o 3

RUUSU-RISTI

TOTUUDEN ETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

A. Yleinen osasto.

Veritati nulla praestat religio.

Toimittajalta.

— Lupasitte puhua jotakin poliittisesta ohjelmastanne ja keinoistanne sen toteuttamiseksi. Ellen viime kerralla käsittänyt teitä väärin, on Ruusu Ristin n. s. poliittinen ohjelma hyvin kaukainen ja hyvin kauas tähtäävä?

— Olette oikeassa. Meidän „poliittinen" ohjelmamme on sama kuin elämän oma ohjelma eli „Jumalan suunnitelma", joksi sitä usein nimitetään ja josta tavalla tai toisella puhutaan kaikissa uskonnoissa. Tämä elämän ohjelma eli lopullinen päämäärä on se Jumalan valtakunta, jossa kuninkaana hallitsee Jumala ihmisten omissatunnoissa, jossa ihmiset elävät veljinä maan päällä, kun miekat on taottu auroiksi eikä väkivaltaa enää tehdä yhdellekään olennolle; lammas lepää suden suojelemana ja lapsi leikkii leijonan kanssa; vääryyttä ei harjoiteta, vaan kaikki rakastavat ja auttavat toisiaan. Tämä tietäjien ja profeettain antama tulevaisuuden kuvaus tuntuu vielä meistä nykyajan ihmisistä melkein yhtä naiivilta kuin saavuttamattomalta. Saavuttamaton tuo tulevaisuus ei ole, koska se on luonnon oma suunnitelma. Jumalan tarkoitukset kyllä toteutuvat, vaikka, kuten sanotaan, hänen myllynsä jauhavat hitaasti. Naiivi tuo tulevaisuus ei liioin ole, sillä profeetan katse ei ole kiintynyt kuin muutamiin ulkonaisiin seikkoihin, jotka niin räikeästi erosivat hänen aikansa olosuhteista. Hän ei ole puhunut — ehkei ole kyennyt puhumaan — kaikesta siitä kulttuurielämästä ja kaikesta siitä järjenkehityksestä, joka on tuon tulevaisuuden sekä edellytyksenä että sisältönä. Naiivi se aika ei ole, vaan ylevän henkevä ja älykäs. „Lapsellinen" se on vain siinä mielessä kuin Jeesus käyttää lapsi-sanaa: sen ajan ihmiset ovat kaikki „lasten kaltaisia", koska he eivät muuten kuuluisi Jumalan valtakuntaan. Pieni esimerkki: maailmansodan loppuaikoina tais-

televat kansat ikävöivät rauhaa; ei rauha silloin heidän mielestään ollut naiivi eikä kulttuuria vastustava; pikemmin se oli heidän silmissään ainoa järkevä ja inhimillinen elämänlaatu maan päällä. Jolleivät yksilöt ja kansat yhä olisi niin epävakaita, horjuvia ja pintapuolisia, saattaisi uskoa ja toivoa, että heidän järkeensä vähitellen mahtuisi käsitys sodan ja hävityksen naiivisuudesta ja kulttuuria vastustavasta luonteesta. Niinkuin nyt on, uskallamme vain toivoa, että yksilö toisensa perästä saa silmänsä auki — joukkojen vielä kulkiessa kiihkoilijain vanavedessä.

— Ihanne on kaukainen ja korkea. Epäilemättä kestää, ennenkuin ihmiskunta sen saavuttaa. Miten siis teette työtä semmoisen ohjelman toteuttamiseksi?

— On kaksi keinoa: eksoteerinen ja esoteerinen eli ulkonainen ja sisäinen. Eksoteerinen on yleistä valistustyötä, esoteerinen semmoisen valiojoukon kasvattamista, josta viimein oli puhe. Edelliseen kuuluu oikean elämänymmärryksen levittäminen. Tätä oikeaa elämänymmärrystä nimitämme teosofiaksi, välistä kiinteämmin Ruusu-Ristin teosofiaksi eli kristosofiaksi. Se on „oikea", sentähden että se on kaikkien uskontojen ydin; kaikki viisaat, kaikki suuret tietäjät ja profeetat, kaikki ihmiskunnan vapahtajat ovat sitä opettaneet; kirkkaimpana ja selvimpänä Gautama Buddha ja Jeesus Kristus. Voimmepa lisätä: tuon elämänymmärryksen huippu on saavutettu Jeesuksen Kristuksen persoonassa ja opissa. Teosofia ei täten ole mitään „itämaalaista tuontitavaraa", vaan oman länsimaalaisen kristinuskomme todellinen ydin ja sisältö. Ken Kristusta seuraa, hän on samalla teosofi. Sitä vastoin ei ole teosofi enemmän kuin kristittykään se, joka Kristuksen oppia vastustaa, nimittäköön hän itseään millä nimellä tahansa.

— Entä Kristuksen oppi?

— Tarvitseeko kysyä? Se on rakkauden oppia, kuten kaikki hyvin tietävät. Jeesuksen persoona uhkui inhimillistä, jumalallista rakkautta. Ei yksikään „kristitty" ole tästä epätietoinen. Ihmiset vain arvelevat, että kukaan ei osaa olla ja rakastaa niinkuin Kristus. Totta kyllä, sillä Kristus-aste on suuren ja pitkän elämänkokemuksen tulos, mutta me kristityt emme edes yritä kehittyä rakkaudessa, koska emme tunne Jeesuksen antamia erikoisneuvoja rakkauden kehittämiseksi.

— Onko Jeesus antanut erikoisneuvoja?

— Tottakai. Ei hän muuten olisi ollut ihmisten opettaja.

— Entä nämä neuvot?

— Ne ovat hänen viisi käskyänsä, jotka luemme Vuorisaarnassa: älä suutu, älä ole epäpuhdas ajatuksissakaan, älä vanno (äläkä valehtele), älä vastusta pahaa, älä vihaa vieraita kansoja. Ne ovat Matteuksen evankeliumin viidennessä luvussa, ja jos ette ensi lukemalta niitä huomaa, käyttäkää apunanne esim. minun „Vuorisaarna" käännöstäni. Niihin ja rakkauden yleiskäskyyn sisältyy se oikea elämänymmärrys, jota meidän pyrkimyksemme on levittää — levittää ja opettaa siinä toivossa, että kristilliset kirkot sen omaksuvat ja että sitä ruvetaan lapsille kouluissa opettamaan. Se on eksoteerista työtä ohjelman toteuttamiseksi ja se tapahtuu puhutun ja kirjoitetun sanan välityksellä ennen kaikkea.

— Eikö elävän elämän ja esimerkin avulla?

— Tietysti, vaikka meiltä ihmisiltä ei siinä suhteessa sovi liikaa vaatia. Me lankeamme ja erehdymme, mutta totuus pysyy. Senpätähden meillä onkin esoteerinen työmme, se itsekasvatus, jonka avulla koetamme luoda valiojoukon yksilöitä, jotka todella kaipaavat jumalallista vanhurskautta . . .

— Ah niin . . .

— Ja jotka kuolemien ja syntymäin kautta lopulta kasvavat täydellisiksi. Jos siis eksoteerinen työ on aatteiden levittämistä, on esoteerinen niiden toteuttamista — hiljaisuudessa, vaatimattomuudessa. Niin ollen ei siitä sovi sen enempää puhua . . . Kaikki inhimillinen on epätäydellistä.

*

Ruusu-Ristin vuosikokous on suunniteltu pidettäväksi pääsiäisenä. Torstai-iltana maaliskuun 28 p:nä on n. s. tutustumisilta ja perjantaiaamuna kello 10 alkaa varsinainen kokous esoteerisella hartaushetkellä, jatkuen kello 12 virallisena vuosikokouksena. Perjantai-iltana on Väinämölooshin kokous, jossa suoritetaan vihkimyksiä ja koroituksia. Lauantaina kokoontuu Suurlooshi kello 11 a. p., kello 4 i. p. on esitelmä ja illalla virallisen vuosikokouksen päätös. Pääsiäissunnuntaina on päivällä kello 12 vuosijuhla Kansallisteatterissa ja illalla kansalliskongressi (n. s. itsenäisyysjuhla). Maanantaina on esitelmä ja uusien jäsenten installointi.

Vaikka meillä äsken oli kokous — vuoden vaihteessa, — toivomme kuitenkin, että jäsenemme saapuvat runsas-

lukuisesti vuosikongressiimme, joka lupaa tulla yhtä kauniiksi ja onnellistuttavaksi kokoukseksi kuin entisetkin ovat olleet.

*

Minua on pyydetty oikaisemaan mahdollista väärinkäsitystä, joka on voinut aiheutua viime numerossa olleessa Temppelirahastoa koskevassa lainojen pyynnössä. Lainanottaja ei tietysti ole Temppelirahasto, vaan Ruusu-Risti, joka Neuvostonsa välityksellä ottaa rahoja lainaksi Temppelirahaston hyväksi.

H. P. B:n opetuksia unennäöistä.

(Jatk.)

Kys. Ovatko n. s. profetalliset unet merkkinä siitä, että unennäkijällä on luja taipumus selvänäköön?

Vast. Kun kyseessä on henkilö, jolla on todella profetallisia unia, voidaan sanoa niin olevan, koska hänen fyysilliset aivonsa ja muistinsa ovat läheisemmässä yhteydessä ja sympatiassa hänen „Korkeamman Minänsä“ kanssa, kuin mitä yleensä on tavallista ihmisille. Minä-Itselle on helpompi painaa fyysilliseen kuoreen ja muistiin semmoista, mikä tuolle henkilölle on tärkeätä, kuin mitä sille on vähemmin lahjakkaiden henkilöiden yhteydessä. Muistakaa, että ainoa Jumala, jonka kanssa ihminen joutuu kosketukseen, on hänen oma Jumalansa, jota nimitetään Hengeksi, Sieluksi ja Järjeksi eli Tajunnaksi, — ja nämä kolme ovat yhtä.

Mutta on rikkaruohoja, joita täytyy hävittää, jotta kasvi pääsisi kasvamaan. Meidän täytyy kuolla, sanoi Paavali, jotta eläisimme uudestaan. Hävityksen kautta voimme tulla paremmiksi, ja nuo kolme voimaa, säilyttävä, luova ja hävittävä ovat vain yhtä monta ihmisessä piilevän jumalallisen kipinän olemuspuolta.

Kys. Näkevätkö Adeptit unia?

Vast. Edistynyt Adepti ei näe unta. Adepti on saavuttanut herruuden neljän alemman prinsiipinsä yli — ruumis mukaan luettuna, — eikä hän niin ollen anna lihan kulkea omia teitään. Hän yksinkertaisesti herpaisee alem-

man Itsensä unen ajaksi, tullen itse täysin vapaaksi. Unennäkö, niinkuin me sitä käsitämme, on harhaa. Kuinka siis Adepti näkisi unta, hän, joka on vapautunut kaikista muista harhoista? Nukkuessaan hän vain elää toisella, todellisemmalla tasolla.

Kys. Onko ihmisiä, jotka eivät koskaan ole unta nähneet?

Vast. Semmoista ihmistä ei ole koko maailmassa, mikäli minä tiedän. Kaikki näkevät enemmän tai vähemmän unta; mutta useimmilta unet äkkiä haihtuvat herätessä. Tämä riippuu aivosolmujen enemmän tai vähemmän vastaanottavasta tilasta. Epähenkevät ihmiset ja ne, jotka eivät harjoita mielikuvituskykyjään, tai ne, joita ruumiillinen työ on uuvuttanut, niin etteivät hermosolmut toimi koneellisestikaan levätessä, näkevät harvoin, jos koskaan, johdonmukaisia unia.

Kys. Mikä on ero ihmisten ja eläinten unien välillä?

Vast. Unitila ei ole yhteinen ainoastaan kaikille ihmisille, mutta tietysti myös kaikille eläimille, korkeimmista nisäkkäistä pienimpiin lintuihin, jopa hyönteisiinkin saakka. Jokainen fyysillisillä aivoilla tai sitä lähellä olevilla elimillä varustettu olento näkee pakostakin unta. Jokaisella eläimellä, isolla tai pienellä, on enemmän tai vähemmän fyysilliset aistinsa; ja vaikka nämä aistit ovat herpaantuneet nukkuessa, toimii kuitenkin muisti niin sanoaksemme koneellisesti, toistaen entisiä aistimuksia. Kaikki tiedämme koirien, hevosten ja nautakarjan uneksivan niinkuin myös kanarialintujen, mutta semmoiset unet ovat luullakseni paljastaan fysiologisia. Niinkuin sammuvan valkean viimeiset hiillokset vavahtelevine leimahduksineen ja hetkellisine liekkeineen niin toimivat aivot nukahtaessaan. Unet eivät ole, niinkuin Dryden sanoo, „mielikuvituksen aikaansaamia välikohtauksia", sillä semmoinen määritelmä kuuluu vain ruoansulatushäiriön aikaansaamille fysiologisille unille tai aatteelle tai tapahtumalle, joka hereilläolon aikana on painunut toimiviin aivoihin.

Kys. Mikä siis on nukkumisen prosessi?

Vast. Sen fysiologia osaksi selvittää. Salatiede sanoo sen johtuvan siitä, että hermokeskukset perioodittain säännöllisesti uupuvat, etenkin aivojen aistimussolmut, jotka kieltäytyvät kauvemmin työskentelemästä tällä tasolla ja sentähden — elleivät tahdo tulla työhön kelpaamattomiksi — ovat pakotetut uusimaan voimansa toisella tasolla

eli upaadhilla. Ensin tulee Svapna eli unennäön tila, ja tämä johtaa Shushupti-tilaan. Nyt on muistettava, että aistimme ovat kaikki kaksinaisia, toimien sen tajunnan tason mukaisesti, jolla ajatteleva olento työskentelee. Fyysillinen uni tarjoaa paraimman tilaisuuden sen toiminnalle eri tasoilla; samalla se on välttämätöntä, jotta aistit toipuisivat ja ammentaisivat Svapna'sta ja Shushupti'sta uusia voimia Dshagrata eli valvetilaa varten. Raadsha Jooga'n mukaan Turiija on korkein tila. Niinkuin ihminen uupuu toisessa elämännesteen tilassa ja etsii toista; kun hän esim. kuuman ilman uuvuttamana virkistää itseään kylmällä vedellä; niin unikin on varjoisa paikka elämän auringonpaahtamassa laaksossa. Uni on merkkinä siitä, että valve-elämä on tullut liian voimakkaaksi fyysilliselle organismille, ja että elämänvirran voima on katkaistava vaihtamalla valvetila unitilaan. Pyytäkää hyvää selvänäkijää kuvaamaan vastikään unen virkistämän henkilön auraa ja toisen juuri ennen maatamenoa. Edellinen näyttää kylpevän elämänvirtojen rytmillisissä väreilyissä — kultaisissa, sinisissä, ruusunpunaisissa; nämä ovat Elämän sähköaaltoja. Jälkimäinen taas on ikäänkuin peittynyt kiihkeän kulta-oranssiväriseen sumuun, jonka atoomit pyörivät melkein uskomattomalla värveellisellä nopeudella, osoittaen, että asianomainen henkilö alkaa olla liian täynnä Elämää; elämänvoima on liian väkevä hänen fyysillisille elimilleen, ja hänen täytyy etsiä helpotusta tuon saman voiman varjopuolelta, s. o. unielementiltä eli fyysilliseltä unelta, joka on eräs tajunnan tila.

Kys. Mutta mitä on unennäkö?

Vast. Se riippuu sanan merkityksestä. Te voitte nähdä „unta" tai, niinkuin me sanomme, „näkyjä" hereillä tai nukkuessa. Jos Astraalivalo kootaan tahdonvoimalla kuppiin eli metalliastiaan ja, silmät kiinnitettynä johonkin kohtaan siinä, lujasti tahdotaan nähdä, on tuloksena valvenäky eli „uni", jos itse on vähänkään herkkä. Astraalivalon heijastukset näkyvät paremmin ummessa silmin, ja vielä selvemmin nukkuessa. Kirkkaasta tilasta näky kohoaa ylikirkkaaseen; jokapäiväisestä orgaanisesta tajunnasta se nousee yliaistilliseen tajunnan tilaan.

Kys. Mistä syistä unennäöt etupäässä aiheutuvat?

Vast. On, niinkuin tiedämme, monenlaatuisia unia. Syrjäyttämällä „ruoansulatusunet" on olemassa aivounia ja muistiunia, koneellisia ja tietoisia näkyjä. Aavistus- ja

varoitusunet edellyttävät sisäisen Minän aktiivista myötävaikutusta. Usein ne myös johtuvat kahden elävän henkilön aivojen tai heidän kahden Minänsä tietoisesta tai tietämättömästä yhteistoiminnasta.

Kys. Mikä se siis näkee unta?

Vast. Tavallisesti personallisen Minän fyysilliset aivot, muistin asunto, joka säteilee ja sinkoilee kipinöitä niinkuin uunivalkean hiipuva hiillos. Nukkujan muisti on niinkuin seitsenkielinen tuulikannel; ja hänen mielentilaansa voi verrata kieliä hipaisevaan tuulenhenkeen. Kanteleen vastaava kieli helähtää, kun sitä koskettelee älytoiminnan seitsemästä tilasta se, jossa nukkuja oli ennen uneen vaipumista. Jos se on vieno tuulenhenkäys, kannel tuskin värähtää; jos se on myrskytuuli, ovat väreilyt suhteellisesti voimakkaammat. Jos personallinen Minä on kosketuksessa korkeampien prinsiippiensä kanssa ja korkeampien tasojen verhot on vedetty syrjään, silloin kaikki on hyvin; jos tuuli sitä vastoin on materialistis-eläimellistä luontoa, ei luultavasti ole mitään unia; tai jos muisti sattumalta saa kiinni korkeammalta tasolta tulevaan „tuulen" henkeen, jolloin pienten aivojen aistimussolmut välittävät unennäön eikä henki-Minä välittömästi sitä aiheuta, — silloin nukkujan vastaanottamat kuvat ja äänet ovat niin hajanaisia ja epäharmoonisia, että taivaallinenkin näky esiintyisi painajaisena tai eriskummaisena irvikuvana. Sentähden ei ole mitään yksinkertaista vastausta kysymykseen „Mikä se unta näkee?", sillä riippuu kokonaan jokaisesta yksilöstä, mikä prinsiippi on päätekijänä unennäössä ja muistuvatko unet mieleen vai unohtuvatko.

Kys. Onko unennäön näennäinen objektiivisuus todella ulkokohtaista vai onko se vain subjektiivista laatua?

Vast. Jos myönnetään sen olevan näennäistä, silloin se tietysti on subjektiivinen. Pikemmin olisi kysyttävä: kelle tai mille ovat unikuvat tai -kohtaukset joko objektiivisia tai subjektiivisia? Fyysilliselle ihmiselle, uneksijalle, on tietysti subjektiivista kaikki, mitä hän näkee ummessa silmin ja mielessään tai mielensä kautta. Mutta fyysillisessä uneksijassa piilevälle Näkijälle, joka itsessään on subjektiivinen meidän aineellisille aisteillemme, on kaikki näkemänsä yhtä ulkokohtaista kuin hän itse on itselleen ja toisille kaltaisilleen. Materialistit arvatenkin nauravat ja sanovat, että teemme ihmisestä kokonaisen olentoperheen, mutta asia ei ole niin. Salatiede opettaa,

että fyysillinen ihminen on yksi, mutta ajatteleva ihminen seitsenkertainen olento, joka ajattelee, toimii, tuntee ja elää seitsemässä eri olemistilassa eli seitsemällä tajunnan tasolla, ja että ikipysyvällä Minällä (ei harhanomaisella personallisuudella) on erilaiset aistinsa kaikkia näitä tiloja ja tasoja varten.

Kys. Voiko näitä eri aisteja erottaa toisistaan?

Vast. Ei voi, ellei ole Adepti tai korkeasti treenattu Tsheela, joka on täysin perehtynyt näihin eri tiloihin. Tieteet semmoiset kuin biologia, fysiologia, vieläpä sielutiedekin (Maudsleyn, Bainin ja Herbert Spencerin koulujen psykologia) jättävät tämän asian koskettelematta. Tiede opettaa meille tahtomuksen, aistimuksen, älyn ja vaiston ilmiöistä, sanoen, että nämä kaikki ilmenevät hermokeskusten kautta, joista tärkein on aivomme. Se nimittää sitä erikoista välittäjää eli ainetta, jonka kautta nämä ilmiöt tapahtuvat, suoni- ja syykudoksiksi, selittäen niiden suhteita toisiinsa jakamalla solmukeskuksia liikunto-, aistin- ja sisushermostoon, mutta ei hiisku sanaakaan itse älyn salaperäisestä välittäjästä tai järjestä ja sen toiminnoista.

Nyt usein tapahtuu, että olemme tajuissamme ja tiedämme uneksivamme; tämä on sangen hyvä todistus siitä, että ihminen on moninkertainen olento ajatustasolla; niin ettei Minä eli ajatteleva ihminen ole ainoastaan Proteus eli monimuotoinen, alati vaihtuva olento, mutta että hän myös niin sanoaksemme kykenee ajatus- eli unitasolla hajaantumaan kahteen tai useampaan olentoon; ja harhan tasolla, joka seuraa meitä Nirvaanan kynnykselle saakka, hän on kuin Ain-Sof puhuen Ain-Sofille, keskustellen itsensä kanssa ja puhuen itsensä kautta, itsestään ja itselleen. Ja tämä on Zohar'in samoinkuin hindulaisten filosofiojen tutkimattoman Jumaluuden mysterio; se on sama Kabbalassa, Puraanoissa, vedaantalaisessa metafysiikassa, vieläpä n. s. kristillisessä Jumaluuden ja Kolminaisuuden mysteriossa. Ihminen on makrokosmoksen mikrokosmos; maanpäällinen jumala on tehty luonnossa olevan jumalan mallin mukaan. Mutta todellisen Minän universaalinen tietoisuus on miljoona kertaa ylevämpi kuin personallisen eli väärän Minän itsetietoisuus.

Kys. Onko n. s. „tiedoton aivotoiminta" nukkuessa koneellista fyysillisten aivojen työskentelyä, vai onko se Minän tietoista toimintaa, jonka vaikutus yksin painuu tavalliseen tajuntaan?

V a s t. Se on jälkimäistä; sillä onko mahdollista tajuisessa tilassa muistaa, mitä tapahtuu aivojen toimiessa tiedottomasti? Tämä on nähtävästi ristiriita sanoissa.

K y s. Miten on selitettävissä, että henkilöt, jotka eivät koskaan ole nähneet luonnollisia vuoria, usein näkevät niitä selvästi nukkuessaan, vieläpä panevat merkille niiden erikoispiirteitä?

V a s t. Arvatenkin, koska ovat nähneet kuvia vuorista; muuten on meissä joku tai jokin, joka ennen on niitä nähnyt.

K y s. Mikä on syynä siihen unikokemukseen, että uneksija tuntuu tavoittelevan jotakin, jota hän ei koskaan saavuta?

V a s t. Se johtuu siitä, että fyysilliselle itselle ja sen muistille on mahdoton tietää, mitä todellinen Minä tekee. Nukkuja saa ainoastaan heikkoja välähdyksiä Minän toimista, jotka aiheuttavat fyysillisen ihmisen unen, mutta joita hän ei kykene johdonmukaisesti seuraamaan. Houraileva potilas on toipuessaan samassa suhteessa hoitajaan, joka valvoi ja hoiteli häntä sairauden aikana, kuin fyysillinen ihminen on todelliseen Minäänsä. Minä toimii yhtä tietoisesti hänen sisällään ja hänen ulkopuolellaan kuin sairaanhoitaja potilasta hoitaessaan ja hänen ääressään valvoessaan. Mutta ei potilas sairasvuoteelta noustuaan eikä nukkuja herätessään jaksa muistaa mitään muuten kuin katkelmissa ja välähdyksissä.

K y s. Kuinka uni eroaa kuolemasta?

V a s t. On tietenkin olemassa analogia, mutta sangen suuri erilaisuus näiden kahden välillä. Unessa on olemassa side, joskin heikko, ihmisen alemman ja ylemmän järjen välillä, ja jälkimäinen on enemmän tai vähemmän heijastunut edelliseen, vaikkakin sen säteet ovat vääristyneet. Mutta ruumiin kuoltua, harharuumiista, M a j a a v i R u u p a s t a, tulee Kaama Ruupa eli eläimellinen sielu, joka jää oman onnensa nojaan. Sentähden on yhtä suuri ero kummituksen ja ihmisen välillä kuin on karkeasti aineellisen, eläimellisen, mutta raittiin kuolevaisen ja miehen välillä, joka on auttamattomasti juovuksissa ja kykenemätön erottamaan huomattavimpia ympäröiviä esineitä; henkilön välillä, joka on suljettu täysin pimeään huoneeseen, ja toisen, joka on vaikka kuinka puutteellisen valon valaisemassa huoneessa.

Alemmat prinsiipit ovat villipetojen kaltaisia, ja kor-

keampi Manas on järjellä varustettu ihminen, joka kesyttää tai hillitsee niitä suuremmalla tai vähemmällä menestyksellä. Mutta heti kun eläin pääsee vapaaksi herrastaan, joka piti sitä alamaisuudessa; heti kun se on lakannut kuulemasta hänen äänensä ja näkemästä häntä, se karkaa takaisin viidakkoon ja entiseen luolaansa. Eläimeltä kuitenkin kestää jonkun aikaa, ennenkuin se on palannut alkuperäiseen luonnontilaansa, mutta nämä alemmat prinsiipit eli „kummitus“ palaavat silmänräpäyksessä, ja kohta kun korkeampi Kolminaisuus on astunut taivaalliseen tilaansa, tulee alempi Kaksinaisuus jälleen siksi, mikä se alusta oli, prinsiipiksi, jolla on ainoastaan eläimellisiä vaistoja ja joka suuren muutoksen kautta on tullut vain onnellisemmaksi.

Kys. Mikä on Linga Shariiran eli plastillisen ruumiin tila unien aikana?

Vast. Plastillisen muodon kohtalo on nukkua rinnan ruumiinsa kanssa, ellei joku korkeammassa Manaksessa syntynyt voimakas halu heitä sitä ulos. Unissa sillä ei ole mitään tekijän osaa, vaan on päinvastoin kokonaan passiivinen, katsellessaan tahtomattaan ja puolinaisena niitä kokemuksia, joiden läpi korkeammat prinsiipit kulkevat.

Kys. Minkälaisissa olosuhteissa tämä haamu näkyy?

Vast. Välistä, kun joko nähty henkilö tai näkijä on sairauden tai erittäin voimakkaan intohimon vallassa; mahdollisuus on molemminpuolinen. Sairas henkilö, etenkin juuri kuoleman edellä, näkee hyvin usein unessa eli näyssä niitä, joita hän rakastaa ja alati ajattelee, ja samaten hereillä oleva henkilö, joka lujasti ajattelee toista, joka samaan aikaan nukkuu.

Kys. Voiko Maagikko kutsua luokseen tuommoisen nukkuvan olennon ja keskustella hänen kanssaan?

Vast. Mustassa magiassa ei ole harvinaista, että manataan nukkuvan henkilön „henki“; noita voi silloin ilmestykseltä urkkia minkä salaisuuden hän haluaa, ja nukkuja on aivan tietämätön tapahtumasta. Samoissa olosuhteissa esiintyjänä on Majaavi ruupa; mutta on aina olemassa vaara, että elävä ihminen säilyttää muistot manauksesta, muistaen ne elävänä unennäkönä. Sitä vastoin Kaksoisruumista eli Linga Shariiraa ei voi manata pitkän matkan päästä, eikä tämä muuten osaa puhua eikä antaa mitään tietoja; sitäpaitsi on aina olemassa mahdollisuus, että nukkuja saa surmansa tämänlaatuisen väkinäisen kah-

tiajaon kautta. Monet ovat äkkiä kuolleet nukkuessaan sillä tavalla, eikä maailma ole siitä viisastunut.

Kys. Voiko olla mitään yhteyttä nukkujan ja „Kaama Lookassa" olevan olennon kesken?

Vast. Jos ken näkee unta Kaama Lookassa olevasta olennosta, hän luultavasti vetää päällensä painajaisen; tai sitten häntä uhkaa vaara joutua noin attrahoidun „kummituksen" „valtaamaksi", jos hän sattumalta on mediumi tai valvehetkinään on tekeytynyt niin passiiviseksi, että hänen korkeampi Itsensäkin on nyt kykenemätön häntä suojaamaan. Tämän takia mediumistinen passiivisuuden tila on niin vaarallinen, tehden Korkeamman Itsen lopulta kerrassaan kykenemättömäksi auttamaan tai edes varoittamaan nukkuvaa tai transiin vaipunutta henkilöä. Passiivisuus herpaannuttaa yhteyden alempien ja korkeampien prinsiippien välillä. Sangen harvoin tapaa mediumeja, jotka — pysyen passiivisina omasta tahdostaan, jotta voisivat pitää yhteyttä jonkun korkeamman älyolennon, jonkun ylimaallisen hengen (ei vainajan) kanssa — siitä huolimatta säilyttävät personallisen tahtonsa kyllin ehjänä, niin ettei kaikki yhteys korkeamman Itsen kanssa katkee.

Kys. Voiko unennäkijä olla kosketuksessa Deevakaanissa olevan olennon kanssa?

Vast. Ainoa mahdollinen tapa seurustella Deevakaanin asujaimen kanssa tapahtuu nukkuessa unen tai näyn avulla tai transitilassa. Deevakaanin asujain ei saata laskeutua meidän tasollemme; meidän — tai paremmin sisäisen Itsemme — on noustava hänen tasolleen.

Kys. Mikä on juopuneen mielentila nukkuessa?

Vast. Se ei ole mikään todellinen uni, vaan raskas horrostila; ei mikään fyysillinen lepo, vaan pahempi kuin unettomuus, tappaen juopon yhtä nopeasti. Semmoisen horroksen aikana kuin myös juopuneen hereillä ollessa kaikki kääntyy ja pyörii ympäri aivoissa, aikaan saaden mielikuvituksessa kauheita ja karkean naurettavia haahmoja, jotka alati liikkuvat ja vääntelehtivät.

Kys. Mikä on painajaisen syynä, ja mistä johtuu, että henkilöt, jotka potevat pitkälle kehittynyttä keuhkotautia, usein näkevät miellyttäviä unia?

Vast. Edellinen johtuu suorastaan fysiologisista syistä. Painajainen syntyy hengityksen ahdistuksesta ja vaikeudesta; ja vaikeus hengittää saa aina aikaan tuommoisen

ahdistuksen ja uhkaavan onnettomuuden tunteen. Jälkimäisessä tapauksessa unet käyvät miellyttäviksi, sentähden että keuhkotautinen päivä päivältä irtaantuu aineellisesta ruumiistaan, tullen samalla suhteellisesti selvänäköisemmäksi. Kuoleman lähestyessä ruumis kuluu tiehensä ja lakkaa olemasta esteenä eli sulkuna fyysillisen ihmisen aivojen ja hänen Korkeamman Itsensä välillä.

Kys. Onko hyvä harjoitella unennäkemistä?

Vast. Harjoittelemalla „unennäkemiseksi" nimitettyä kykyä kehitetään selvänäköä.

Kys. Onko mitään keinoa tulkita unia — esim. unikirjoissa annetut selitykset?

Vast. Ei muuta kuin „selittäjän" selvänäköinen kyky ja henkinen intuitsioni. Jokainen unta näkevä Minä eroaa jokaisesta toisesta, samoinkuin fyysilliset ruumiimme ovat erilaisia. Jos maailmankaikkeudessa jokaisen asian vertauskuvallisuudella on seitsemän avainta fyysillisellä tasolla, kuinka monta avainta lieneekään sillä korkeammilla tasoilla?

Kys. Onko olemassa tapa luokitella unia?

Vast. Suurin piirtein voimme jakaa unetkin seitsemään luokkaan, jotka sitten vuorostaan jakautuvat alaluokkiin. Näin ollen jakaisimme ne seuraavasti:

1. Profetalliset unet. Nämät painaa muistiimme Korkeampi Itse, ja ne ovat yleensä yksinkertaisia ja selviä: joko kuuluu ääni tai näkyy tuleva tapahtuma.

2. Allegooriset unet eli aivojemme kiinnisaamat ja mielikuvituksemme vääristelemät hämärät välähdykset todellisuuksista. Nämä ovat tavallisesti vain puoleksi tosia.

3. Unet, joita lähettävät adeptit, hyvät tai pahat, mesmerisoijat tai hyvin voimakkaiden järkiolentojen ajatukset, joiden pyrkimyksenä on saada meidät tekemään mitä he tahtovat.

4. Retrospektiiviset unennäöt tapahtumista, jotka kuuluvat menneisiin ruumistuksiin.

5. Varoittavat unet toisia varten, jotka eivät itse ole vastaanottokykyisiä.

6. Sekalaiset unet, joiden syistä on edellä puhuttu.

7. Unet, jotka ovat paljaita mielikuvia ja kaaosmaisia tauluja, aiheutuen ruoansulatuksesta, jostain mielen ahdistuksesta tai muusta semmoisesta ulkonaisesta syystä.

H. P. Blavatsky.
Engl. suom. P. E.

Eräs kesäinen iltapäivä Mathilda Wreden seurassa.

Siitä kesästä, jolloin karman ihmeellinen järjestys salli minun tulla kosketukseen vankien ystävän Mathilda Wreden kanssa, on kohta vuosikymmeninen kulunut. Paljon olen sinä aikana saanut oppia, paljon unohtaa, mutta se ihmeellinen, ylimaallinen kosketus, jonka tuo suuri henki, joka tässä vaelluksessaan kantoi Mathilda Wreden nimeä, loihti esiin, ei ole menettänyt kirkkauden hohdettaan, vaan on vuosien vieriessä laajentunut ja syventynyt.

V. 1922 heinäkuulla oli Mathilda Wrede kolmannen kerran käymässä Pielisjärvellä tervehtimässä vanhoja ystäviään, ja oli hän muutamia päiviä rovastin pappilassa ystävänsä ruustinna Kyanderin luona. Heidän ensi tutustumisensa ansaitsee maininnan. Kun Mathilda Wrede ensi kerran tuli Pielisjärvelle toimittaakseen apua ja hoitoa eräälle salomökin kovaosaisille, oli kesäinen sunnuntai-ilta. Kun jo oli myöhä ja kun hän kaiketi tahtoi säästää ystävilleen nekin rahat, mitkä olisi kulunut jossain matkailijakodissa, kysyi hän joltakin vastaantulevalta, eikö Lieksassa olisi jotain tyhjää vajaa, jossa hän voisi viettää yönsä. Hänelle neuvottiin Moision talo, jonne hän menikin. Mutta tällainen vaatimattomuus herätti suurta huomiota, varsinkaan kun ei tiedetty, kuka vieras oli. Eikä aikaakaan, kun jo tieto oudosta vieraasta saapui Rauhalan pappilaväen korviin. Ja silloin ruustinna Kyander heti arvasi, ettei tuntematon voinut olla kukaan muu Mathilda Wrede. Kiireesti pantiin hevonen valjaisiin ja ruustinna lähti Moisioon. Siellä Moision vajassa oli jo ehditty laittamaan kuntoon yövuode — mukana ollut riippuverkko oli kiinnitetty suuren vajan nurkkaan ja Mathilda Wrede oli hartaassa rukousmietiskelyssä, kiittäen Häntä, joka oli hyvyydessään taaskin valmistanut ihanan paikan yölepoa varten raittiissa ulkorakennuksessa ja lämpimän kesä-yön suojellessa hänen väsynyttä ruumistaan. Mutta toisin oli säädetty, sillä kun ruustinna Kyander saapui, ei siinä auttanut vastusteleminen, vaan Rauhalaan oli lähdettävä. Ja niin sukeutui heidän välilleen luja ystävyyssuhde, jota kirjeenvaihto ja käynnit yhä vahvistivat.

Kuka siitä joukosta, mikä ilakoiden syöksyi Lieksa-laivaan heinäkuulla 1922 Kolille mennäkseen, olisi osannut odottaa, että siitä matkasta oli tuleva suuri ja ihmeellinen

juhla, joka on aina läsnä, niinkuin Iankaikkinen Totuus on aina meissä, jos tahdomme sen nähdä ja tuntea. Sää oli kesäisen lämmin, hiukan pilvinen, mutta aurinko paistoi ja kun olimme päässeet Kinahmon salmesta suurelle Pieliselle, hersyivät mielemme niin, että laulu laulun jälkeen kaikui kesäisen luonnon ylistykseksi. Seurasi pieni tauko ja silloin saapui jostain matkustajien joukosta Mathilda Wrede, joka — vain hänelle ominaisella tavalla — liikutettuna kiitti laulusta, lausuen, että laulu ja luonto yhdessä virittävät ihmisen sopusointuun Kaikkeuden, Jumalan kanssa. Ja — hän lisäsi — jos hän ei häiritsisi meidän huviamme, toivoisi hän, että laulaisimme lisää. Eikä meitä tarvinnut kehoittaa kahta kertaa, sillä jos äsken lauloimme omaksi iloksemme, niin nyt meillä oli kuulija, joka ymmärsi ja sydämessään iloitsi — sen me tajusimme, vaistosimme. Enkä muista, olenko koskaan ollut sopusointuisemmassa laulajajoukossa, kun viritimme tuon vanhan, kauniin laulun „Maa on niin kaunis". Siinä hieman loitompana istui Mathilda Wrede, kuunnellen ja korkeimmissa maailmoissa eläen.

Jo piirtyi mahtavan Kolin silhuetti nähtäväksemme eikä aikaakaan, kun saavuimme Kolin laituriin. Autoimme nyt seuralaistamme, josta oli tullut ystävämme, alas laivasta ja hänen tavaroitaan kantaen. Siinä laiturilla ei ollut monta henkeä vastassa, pari upseeria ja joku naishenkilö. Ja hieman säpsähdin, kun Mathilda Wrede kääntyi meihin ja sanoi: „Minä en voi sietää noita upseereja; jos minne menee, niin joka paikassa niitä on; ne aivan kuin sotivat luontoa vastaan". Ja todellakin: sillä hetkellä ensi kerran ymmärsin, miten oikeassa ystävämme oli; nuo upseerit symbolisoivat sellaista mahtia, joka ei viihdy sellaisen jumalallisen luonnon keskellä kuin Koli on. Vain rauhanrakentajille se on aiottu virkistystä ja kaikkeuspalvontaa varten. Ja hän, ystävämme, oli tullut, kuten jo kaksi kertaa ennenkin, seurustellakseen Jumalansa kanssa ja kerätäkseen uutta voimaa, ja nyt hän näki, että sotaa symbolisoivia olentoja oli saapunut sinnekin, missä hän niitä vähimmin toivoi näkevänsä. Mutta tuo hetkellinen harmi katosi samassa, kun tuo lause oli lausuttu, sillä hän, rauhan ystävä, ei ollut pahaa vastaan, koska hän kaikkia rakasti.

Jyrkkää polkua Alamajalle noustessa kertoi Mathilda Wrede, että molemmilla edellisillä Koli- matkoillaan oli hän nähnyt auringon suuremmoisen nousun ja laskun ja var-

masti hän nytkin tulisi ne näkemään, sillä „kohtalo ei voi olla hänelle vanhalle ja raihnaalle ihmiselle, joka on kaukaa tullut, niin epäsuopea.“ Olimme aivankuin pahoillamme hänen puolestaan, sillä aurinko oli mennyt pilveen ja sinä iltana tuskin näkyisi auringonlaskua. Olimme saapuneet Alamajalle ja kysyimme, jaksaisiko hän lähteä mukaan? Siihen ystävämme vastasi: „Minä ymmärrän teitä niin hyvin, menkää te vain ylös; minusta vanhasta ihmisestä olisi vain vaivaa; jään lepäämään tänne ja jos jaksan niin koetan tulla auringonlaskua katsomaan, sitä niin haluan.“ Olimme vähän neuvottomia: lähteäkö ja jättää vanha, väsynyt ystävämme? mutta hyvin päättäväisesti, aivan kuin ymmärtäen halumme päästä joutuin vaaran laelle, hän sanoi: „Kyllä teidän on mentävä!“ Ja me tottelimme ja iloinen töminä alkoi kaikua jyrkällä, mutkikkaalla polulla ylös vaaralle.

Noin puolimatkassa avautuu ensimäinen näköala, ja sinne päästyämme joku sanoi huomanneensa ystävämme lähteneen, hiljaa ja vaivaloisesti perästä tulemaan. Se tieto oli kuin pisto sydämeen ja kaksi meistä lähti suinpäin rinnettä alas juoksemaan. Muutaman sata metriä oli ystävämme ehtinyt vasta taivaltamaan, kun yhdessä Helena U:n kanssa saavuimme hengästyneenä hänen luokseen. Ja sitä vastaanottoa! Hän itki ja syleili vuorotellen kumpaakin ja sanoi, että Jumala oli kuiskannut sydämiimme tulla auttamaan häntä, sillä emmehän me muutoin olisi hennoneet erota seurastamme. Hän kertoi, että vastustamaton halu oli pakottanut hänet heikkoudestaan huolimatta yrittämään vielä samana iltana ylös huipulle. Ja miten tarpeeseen oli todellakin apumme. Meidän kummankin käsipuoleen nojaten alkoi taivalluksemme ja hän kertoi, miten sairas ja raihnainen hän todellisesti oli. „Minussa on kaikki taudit,“ hän sanoi, „olen saanut ne vankiloissa käydessäni ja niin heikko olen, että Jumalan avulla ja voimakkaalla tahdollani pysyn hengissä. Mutta kaikki on Jumalan armoa ja rakkautta!“ Ja sitten hän alkoi kertoa rakkaista vankiystävistään, mitä kaikkia rakkauden tekoja he ovat hänelle tehneet. Se oli jotain niin ihmeellistä tuo kaikkivoittava rakkaus hänessä, että silmämme kyynelistä sumentuivat. Ja mitä kaikkia suunnitelmia hänellä oli myöskin vierasmaalaisien auttamiseksi, m. m. Armenian poloisten lasten auttaminen oli hänen sydämellään. Se, jos mikään, oli käytännöllistä Vuorisaarnaa!

Hitaasti kävi kulkumme, ja jos aina ennen oli ollut kiire, niin nyt ei sitä ollut olemassa. Elimme kokonaan siinä ilmapiirissä, mikä valtavana ja sytyttävänä ystävästämme säteili. Näin jouduimme vihdoin odottavien toveriemme luo ja kalliolla olevalle penkille ystävämme istuutui levähtämään ja kauneutta ja voimaa hengittämään. Lausuipa silloin joku joukostamme: „Tuolla kaukana, aivan taivaanrannalla idässä, missä vaarat sinisinä hohtavat, siellä on Suomen ja Venäjän raja". Samassa oli poissa ystävästämme väsymys ja hän oli kuin tietäjä siinä seistessään. „Rakkaat lapset", hän lausui, „katsokaa, miten ihana ja kaunis maa on meillä suomalaisilla ja miten me sitä rakastamme! Ja ajatelkaa, että samallaisena, yhtä kauniina jatkuu maa tuon ajatuksissa luomamme rajan, jota todellisuudessa ei ole, toisella puolen ja ne ihmiset siellä, ajatelkaa, rakastavat aivan yhtä paljon maataan kuin mekin. Minkä takia meidän pitäisi vihata rajan takana asuvia, minkä vuoksi käydä sotia ja hävittää onnellisia koteja? Ei, rakastakaamme heitä, poistakaamme ajatuksistamme pois rajat ja ennakkoluulot ja kun olemme tehneet sen raivauksen, niin laajentakaamme ajatuspiirimme niin laajaksi, että siihen mahtuu koko ihmiskunta. Ja silloin todellakin on Jumalan valtakunta keskellämme, jossa rakkaus on ainoana lakina."

Seisoimme sanattomina, sillä ensi kerran kuulimme totuuden sanoja, jotka vakuuttavuudellaan ja lämmöllään itseoikeutettuina asettuivat ajatuspiiriimme. Tämä oli Vuorisaarnan toinen osa.

Kun olimme saapumassa Ylämajalle, pysähtyi ystävämme ja lausui: „Minä olen kanava Jumalan kanssa, ja minä tiedän, että mitä minä hengessäni tahdon, se tapahtuu. Tahdon nähdä auringonlaskun tänä iltana". Hän, ystävämme, asettui istumaan Ylämajan kuistikolle, kasvot luodetta kohti ja pyysi, että emme häiritsisi häntä, sillä hän tahtoi viimeisen kerran Kolilla käydessään häiriytymättä suuren ja majesteetillisen luonnon keskellä seurustella Jumalansa kanssa ja kiittää Häntä äärettömästä armostaan, jota hän on koko elinaikansa saanut niin ihmeellisesti kokea.

Jätimme hänet kunnioittavasti ja hajaannuimme mikä minnekin. Vähän myöhemmin, kun alkoi tuulla viileästi, muistimme, että ystävämme ei nähtävästi muistaisi suojella itseään ja vein erään seuralaisemme villatakin hänen

hartioilleen. Sitä katsetta ja niitä sanoja, joita hän tuhlaili „rakkaudenteosta", kuten hän sanoi!

Kun auringonlaskun aika läheni, kokoonnuimme kaikki hänen ympärilleen. Taivas oli edelleenkin pilvessä ja olimme kaikki muut varmoja, ettei aurinko enää sinä iltana näyttäytyisi, mutta niin ei ajatellut ystävämme. Huulet tiukasti yhdessä, katse kiinteästi suunnattuna luoteeseen ja voimakas tahto työssään hän vakaasti ja painolla sanoi: „Minä tahdon nähdä auringon!" Ja ihme: juuri ennen mailleenmenoa ilmestyi pilvien keskeen rako, joka laajenemistaan laajeni, paljastaen heinäkuun lämpimänpunaisen auringon kiekon kokonaan. „Katsokaa, katsokaa", hän huudahti ilosta loistavin silmin, „minä tahdoin ja se tapahtui."

Ja sitten hän viritti ylistyslaulun auringolle ja Elämälle. Ja kun aurinko oli painumassa taivaanrannan taa, kertoi hän seuraavan merkillisen kuvauksen:

„Muinaisessa Egyptissä oli aurinko jumaluuden symboli. Ne olivat suuremmoisia näkyjä, kun papisto valmistautui vastaanottamaan nousevaa aurinkoa tai hyvästelemään sen laskiessa Niilin taa. Suuren pyramiidin terassimaiselle korokkeelle sijottautui suuri pappien veljesjoukko arvojärjestykseen valkoisiin puettuna ja ylinnä seisoi arvokas, vanha hierofantti. Auringon lähetessä taivaan rantaa, kohottaa hierofantti kätensä, pappien tehdessä samoin ja lausuu kunnioittavalla ja tietäjän äänellä: „Oi Sinä suuri Osiris! Koska minun sieluni on kyynel Sinun silmästäsi, niin anna minun elämäni tulla kasteeksi kuivuneelle maailmalle!"

Seisoimme ihmetykseen vaipuneita, kun ystävämme Mathilda Wrede oli lopettanut puheensa. Hän oli Mathilda Wrede, vankien ystävä, tässä vaelluksessaan, mutta hän on saattanut olla hierofanttina ennen muinoin. Sillä hän puhui, niinkuin se, joka tietää!

Ruusu-Risti-veljet! Kun väsymys ja toivottomuus joskus valtaa meidät, muistelkaamme, mitä Mathilda Wrede on tehnyt. Ja me myös: tehkäämme!

T. H.

Lieden ääressä.

Heleänä hehkuu hiilet,
punaisena palaa tiilet
pirtin pienen liedessä . . .
Soljun, soljun suvimaihin
outoihin ja onnekkaihin
lieden lämmön viedessä.

Tuolla puolen paikan, ajan,
jumaluuden ikimajan,
keinun kultakehdossa,
puiden pyhäin puhuessa,
tuulen tuoreen huhuessa
Luojan lyylilehdossa.

Tulipatsahana palaa
Luojan lempi, joka valaa
hehkuvata heloa.
Niinkuin palavainen pirta
syöksyy sydämeeni virta
Iki-tulen eloa.

Kaikki synti, saasta, lika,
jokahinen virhe, vika
palaa täällä poroksi.
Sydämeni liekit, loimut
— Jumaluuden viitan poimut —
syttää tulisoroksi . . .

Havahdun ma unistani . . .
Hiivin hiljaa huoneissani.
Kaipuun kirkas kipinä
sielussani hehkuu, palaa,
Ikilieden helmaan halaa,
ei se sammu ikinä.

T—i S—a.

Iltapuhteella.

Ruusu-Ristin Toimitus on mielestäni osunut hyvin oikeaan, ottaessaan käytäntöön tämäntapaisen osaston, kuin tämä „Iltapuhteella". Ja onpa vielä keksinyt sille sopivan nimenkin. Tähän luulenkin nyt tulevan kokemuksia ja sattumia kokeneelta lukijakunnaltamme runsaan joukon sisällystä, sillä tämä on jokaisen tajuttavissa ja käsiteltävissä. Itsepuolestani pyydän tähän taas liittää seuraavaa:

Maailmansodan alussa, kun Venäjä oli ryhtynyt sotaan, näki vaimoni merkillisen unen: Hän sanoi nähneensä Venäjän kaksoiskotkan levittäytyneenä itäiselle taivaanrannalle hirmuisen pelottavana ja mustana. Kaikki ihmiset olivat kauhun vallassa, sillä tuo „vaakuna" uhkasi ainakin meidän maatamme kammottavalla hirmuvallallaan. Koko taivaanranta muuttui tulipunaiseksi ja vihan liekki peitti sen kauttaaltaan. Ja kotkan mustat siivet levittäysivät yhä hirmuisempina. Mutta vähän ajan kuluttua sama liekki tarttui itse kotkaan ja poltti sen vähän ajan kuluessa poroksi. Jälelle jäi vain tummanharmaa haamu. Tuo haamu harmaantui yhä ja haihtui lopulta. Taivaanranta jäi vain liekkien punaamaksi. Mutta lopulta sekin tummeni ja haihtui kokonaan. Ja kaikki ihmiset päästivät helpotuksen huokauksen, ja elämänilo ja entinen mielten tyyneys palasi ihmisiin.

Heti herättyään sanoi vaimoni: „Nyt Venäjän kotka pian palaa tulessa, sillä minä näin sellaisen unen. Ja Suomi pääsee siitä rauhaan".

Venäjän kotka on nyt kyllä palanut samalla tavalla kuin vaimoni näki sen unessaan. Mutta kuinka käy unen loppuosan? Toteutuuko se samalla tavalla, niin että kansamme pääsee punaisesta palosta rauhaan?

Toinen uni oli yhtä huomattava, joskin vähemmästä merkityksestä yleensä.

Poikani sai kerran jostakin etäältä pienen mustan kaniininpoikasen. Tuo pieni olio oli niin vikkelä ja iloinen, että se lyhyessä ajassa valloitti kaikkien myötätunnon. M.m. osottaa sen älykkäisyyttä se, että se syliin päästyään etsi sormista kynnenokaan ja terävillä hampaillaan leikkoi ne taitavasti pois. Mutta tuo elämänilo, joka siinä asui, se oli kaiken yläpuolella. Koko perheen se sai mukanaan iloitsemaan ja pessimistisimmänkin mielen täytyi saada se ajatus, että elämä sentään onkin iloa ja riemua eikä „surun ja murheenlaakson" polkemista.

Mutta kaniininpoikanen kasvoi isommaksi ja luonnollisista syistä oli se asetettava muualle asumaan kuin sisään huoneisiin. Niinpä laittoi poikani sille pakkilaatikosta kopin ja naulasi sen ylös puuliiterin seinään, ettei rotat olisi päässeet sitä hätyyttämään. Mutta pian sen jälkeen, kun kaniini oli viety yöksi koppiinsa, havahtui vaimoni eräänä aamuna hyvin kiihtyneenä ja hätääntyneenä sekä sanoi pojalle: „Nyt on Pupu tapettuna ja silmät puhkaistuna kopissaan. Rotta riiviö pääsi sinne kalvamaan laudan läpi. Mene nyt pian! . . . Mikä kauhea taistelu sillä raukalla oli henkensä puolesta, kun näki vihollisensa kalvavan kopin seinää puhki!"

Poika tiesi jo äidin aavistukset entisestään pitävän paikkansa, nousi heti ja puki päälleen sekä meni katsomaan lemmittyään. Ja niin oli kun äiti oli sanonut. Pupu oli jo kangistuneena, silmät kaivettuna päästä ja läpi kalvettu kopin seinään. Sanomattakin on sel-

vää, mikä suru valtasi perheen. Oli kuin joku joukosta olisi kamalalla tavalla surmattu ja surmaaja päässyt pakenemaan yön pimeyteen.

Tämä viimeksi kerrottu tapaus todistaa, että telepaattista yhteyttä on myös eläimen ja ihmisen välillä, koska unennäkijä näki kaiken siten, kuin se oli tapahtunut, ja tiesi vielä senkin, että kaniinilla oli kamala odotusaika se, jolloin hän näki loppunsa vähitellen tulevan ja vihollisen pääsevän aste asteelta lähemmäksi hänen tuhoaan.

Unet eivät muutenkaan ole niin vähäpätöisiä, kuin jotkut tahtovat selittää, vaan on niillä monessa suhteessa suuri merkitys. Niinpä vanhat seemiläiset tai israelilaiset panivat hyvin suuren merkityksen unille. Vieläpä rakensivat koko tulevaisuutensa unien perusteelle. Niin Jakob näki unissaan tikapuut, jotka ulottuivat taivaaseen ja jumalan enkelit kulkivat ylös ja alas niitä myöten. Ylinnä seisoi Herra ja lupasi sen maan, jonka päällä Jakob nukkui, hänelle ja hänen siemenelleen. Ja tästä unesta pidettiin niin kovasti kiinni, että siitä tehtiin vahvempi traditsioni kuin nykyajan kansainliiton päätöksistä. Katolinen kirkko taitaa vieläkin näyttää kappaletta niistä tikapuista, jotka Jakob näki unissaan. Näin vahvasti me emme nykyaikana tarvitse asioita liioitella, mutta pysykäämme kaikessa suhteellisuuden rajoissa. F. K.

Kerron tässä muutamia toisten henkilöiden kokemia salaperäisiä tapahtumia Eestistä.

Muuan eestiläinen upseeri Tallinnassa palasi eräänä yönä vieraskutsuista kotiinsa, joka sijaitsi vanhassa kaksinkertaisessa puutalossa. Päästyään eteiseen ja avainta oven lukkoon soveltaessaan huomaa hän äkkiä kuin näyssä, että hänen huoneensa on valaistu ja hän itse juuri levolle paneutumassa. „Mitä kummaa", ajattelee hän, „olenko minä juovuksissa vai miten?" Ei. Hän tietää olevansa täysin selvä, ehkä hieman väsynyt. Häntä huvittaa suuresti katsella, kuinka hänen kaksoisminänsä heittää vaatekappaleen toisensa perästä päältänsä ja menee vuoteeseen. Kun se on tapahtunut, romahtaa huoneen katto alas hänen päällensä. Samassa kuulee hän myös romahduksen. Nyt hän todella säikähtää kovasti ja avaa oven. Sisällä on huone täynnä kattolautoja ja muuta törkyä, ja ylhäältä tippuu toisia yhä lisäksi. Jos hänelle ei olisi näytetty tätä näkyä ennakolta ennen oven aukaisemista, olisi hänen kuolemansa ollut varma.

Äitini oli usein hengessänsä toivonut saavansa vaikkapa unissakin nähdä, missä hänen kuolleet omaisensa, isävainajamme, viisi tytärtä ja yksi poika ovat ja mitä he toimittavat siinä tilassa. Kerran se toivomus sitten täyttyikin. Hän näki unissa joutuneensa suureen eteiseen ja katseli siitä taempana olevaan huoneeseen, jossa istuivat kaikki rakkaat vainajat ison pyöreän pöydän ympärillä. Ensin oli isä, joka piteli pientä poikaansa sylissään, lukemassa kirjaa, joka oli pöydällä auki hänen edessään. Hän tutkii siis kirjoja yhä edelleen, kuten oli eläessäänkin ahkerasti tehnyt. Isän oikealla puolella oli tuoli tyhjänä (luultavasti äitiä varten), sitten sen vieressä ensimmäiseksi kuollut pieni tytär, sitten taas kaksi tuolia tyhjinä (luultavasti meitä kahta vielä elossa olevaa poikaa varten), sitten taas tyttäret syntymäjärjestyksessä ja ikä ja koko sellaisena kuin olivat kuollessaan. Viimeiseksi kuollut täysi-ikäinen tytär huomatessaan äitinsä ovella, nousi tuoliltaan, kädessään iso vehnäpulla, ja sanoi: „Äiti! Tuleppas tänne. Minä annan sinulle vehnästä!" Äiti ei vain mennyt ovensuusta kauemmaksi, ja heräsikin samassa unestansa. Nyt hän oli varma,

että omaiset ovat „sielläkin“ yhdessa ja harrastavat samoja asioita kuin eläessäänkin.

Muuan talon emäntä Kullamaan kihlakunnassa ajoi karjaa illan suussa laitumelta kotiin. Samalla ajoi palvelustyttö rattailla myllyltä hakemansa jauhot pihaan. Nyt emäntä huomaakin, että joku harmaa vanha mies kulkee vankkurin vierellä. Emäntä ihmettelee itsekseen, että kukapas vieras nyt on lyöttäytynyt tytön seuraan juttusille, ja tuleeko se ehkä taloon yösijalle. Sitten hänen täytyi katsoa taakseen, kun muuan lehmistä oli jättäytynyt tien viereen. Kääntyessään taas katsomaan vankkurille päin, olikin harmaa vieras hävinnyt. Siunaaman hetkessä kaikki oli tapahtunut. Muutaman päivän kuluttua palvelustyttö kuoli, sillä siihen aikaan raivosi joku äkillinen kulkutauti paikkakunnalla.

Omasta puolestani en ole vielä ainoatakaan näkyä tai ilmestystä nähnyt valveilla ollessani, vaikka sitä niin hartaasti toivoisinkin.

Jul. Kangur.

Mitä muualla tiedetään.

Laskunero. Pariisin matemaattisessa seurassa esitettiin viime vuonna 20-vuotias kreikkalaissyntyinen tyttö, joka on todella suoranainen ilmiö. Asiantuntijat, jotka jo viikkoja olivat tutkineet nuoren tytön henkisiä lahjoja, ilmoittivat, että hänen muistinsa oli suorastaan ilmiömäinen, mitä tuli nimiin ja lukuihin. Nuoren kreikattaren käyttämät apukeinot ovat omalaatuisia. Hänen silmiensä eteen ilmestyy lukujen asemesta erilaisia värivivahduksia, joiden avulla hän ratkaisee vaikeimmatkin tehtävät. Jokaisella numerolla on hänen mukaansa oma värinsä, esim. 1 vastaa mustaa, 2 vaaleankeltaista, 3 kullankeltaista, 4 pronssin väriä, 5 sinistä, 6 tummankeltaista, 7 tummansinistä, 8 harmaata, 9 tummaa pronssin väriä, 0 valkoista väriä. Nuori tyttö on viettänyt koko nuoruutensa isänsä, varakkaan parisilaisen kauppiaan kodissa. Jo lapsena hän kohdisti koko mielenkiintonsa matemaattisiin tehtäviin, ja 15-vuotiaana hän saavutti palkintoja useissa oppineissa seuroissa. Hän ei kykene itse antamaan selitystä kyvyistään eikä myöskään siitä, miksi lukukäsitteet ovat liittyneet erilaisiin väreihin.

Peyotl-ihmekasvi. Viime vuosina on Europassa ja Amerikassa eräs meksikolainen kasvi herättänyt suurta huomiota. Kyseessä on peyotl l. Echinocactus Williamsi, jonka mehulle on annettu mitä ihmeellisimpiä ominaisuuksia. Määrätty annos sitä vaivuttaa ihmisen autuaalliseen huumaustilaan, jolloin näkee suorastaan paratiisillisia näkyjä. Päinvastoin kuin muut hermomyrkyt tämä ei vaikuta vahingollisesti, ellei sitä nautita kohtuuttomasti. Peyotlissa on useita alkaloideja, joista kuitenkin vain yksi, meskaliini, aiheuttaa värikkäitä näkyjä. Pimeässä huoneessa oleva näkee suuren määrän geometrisiä ja kaleidoskooppimaisia kuvioita, jotka tekevät komeitten mattojen, loistavien mosaiikkien ja aistikkaiden kudontatöitten vaikutuksen. Ne ovat alituisessa, etenevässä liikkeessä. Eloisat kohtaukset näyttävät toisinaan esittävän kohtauksia todellisesta elämästä ja

usein fantastisia haaveiluita. Ne syntyvät, kehittyvät ja poistuvat, ilman että tavallisesti tahto voisi niiden kulkuun vaikuttaa. Näiden näkyjen väririkkaus ja loisto on niin ihmeellinen, että koehenkilö päästää ihmetteleviä huudahtuksia ja huomaa mahdottomaksi kuvailla näkemyksiään. Prentiss, Morgan, Rouhier ja Havelock Ellis, kaikki tunnettuja tiedemiehiä, vakuuttavat, että mehun nauttimisesta ei ole vahingollisia seurauksia, eikä se aiheuta oopiumi- taikka kokaiinimyrkytyksen vaikeasti parannettavia kärsimyksiä. Rohdos ei vaikuta millään tavalla hypnotisoivasti ja jättää koehenkilölle täyden ajatuskyvyn, muistin ja arvostelukyvyn. Hän ei suinkaan menetä tietoisuuttaan ympäristön olemassaolosta, ja hän saattaa keskustella läsnäolevien kanssa.

Toisinaan hän saa kokea omituisen personallisuuden jakautumisen tunteen. Paitsi näköhallusinatioita ilmenee joskus myös kuulo- ja harvemmin haju- ja makuhallusinatioita. Melkein aina esiintyy kyky muuttaa musikaaliset ja rytmilliset äänet kuvioiksi ja väreiksi. Eräs koehenkilö, jolle esitettiin Schumannin sävellyksiä, joita hän ei ennestään tuntenut, voi kuvata ne kokonaisuudessaan tarkkoina näkyinä.

Peyotl tavattiin ensin eräiden intiaaniheimojen käyttämänä. Kaktuksien etsintä ja nesteen valmistus tapahtuu hyvinkin tarkkojen ja monimutkaisten uskonnollisten seremonioiden mukaan. Huicholintiaanit noutavat peyotlinsa 350—400 km. päästä asuinpaikastaan käyttäen tähän matkaan 30 päivää.

Peyotl oli maineessa jo espanjalaisten valloittajien saapuessa Meksikoon. Alkuasukkaiden tiedettiin sitä käyttävän hetkellisten selvänäköisyystilojen aiheuttamiseen. „Oletko nauttinut peyotlia vai oletko antanut sitä muille juotavaksi löytääksesi hävinneitä taikka varastettuja esineitä? kysyy pater Nicolas de Léon ripissä v. 1611. Peyotlin ominaisuuksia kuvaavat myös luonnontutkija Hernandez v. 1638 ja Fernando Ruiz de Alarcon. Tri Rouhier, joka erikoisesti meidän ajallamme on tutkinut peyotlin vaikutusta, kertoo sillä suorittamistaan onnistuneista selvänäköisyyskokeista.

Uusi uskonto. Ranskan Indokiinassa on syntynyt uusi uskonto, kao-daismi, joka on muutamien vuosien kuluessa levinnyt huomattavan laajalle. Kao-dai on korkein jumaluus, jonka alapuolella on neljä puolijumalaa, Laotse, Kungfutse, Buddha ja Jeesus. Uusi oppi on kuuleman mukaan koottu näiden neljän uskontosysteemin opeista, joihin vielä on lisätty spiritistisiä käytäntöjä. Kao-dai ilmoittaa tahtonsa meedioitten välityksellä, jotka vanhan kiinalaisen tavan mukaan kaksittain pitävät pientä koria, jonka laitaan on kiinnitetty jumalallisen tahdon ilmennykset muistiinmerkitsevä kynä.

Uuden uskonnon on perustanut eräs entinen ranskalainen hallintoneuvos, joka on ottanut nimekseen Le-Van-Trung ja on iältään n. 55 vuotias. Väitetään, että hänen huonot raha-asiansa ovat olleet alkuperäisenä syynä hänen nykyiseen toimintaansa. Le-Van-Trung väittää kuitenkin saaneensa henkien välityksellä käskyn uuden uskonnon perustamiseen. Uuteen lahkoon kuuluu jo noin 600,000 kannattajaa, joista useita virkamiehiä, ja se omistaa Tay-Ninkissä, Kotshinkiinan ja Kambodshan rajalla, komean pagodan.

Tässä pagodaasa on Kao-daille pyhitetty pääalttari: häntä itseään symbolisoi pilvien ympäröimä silmä. Lisäksi on siellä kolme sivualttaria, jotka ovat pyhitetyt Laotselle, Kungfutselle ja Buddhalle. Omituista kyllä ei Jeesus ole saanut alttaria. Kao-daismi on järjestetty hierarkisesti. Sen päällä on nimi Giao-Tong, viran haltijaa ei

ole vielä mainittu, todennäköisesti siinä tulee olemaan Le-Van-Trung. Sitäpaitsi on kolme kardinaalia (Chuong-Phap), kolme arkkipiispaa (Dan-Su), 38 piispaa (Phoi-Su), 72 kanonikusta (Gia-Su) sekä 3,000 pappia (Giao-Huu). Näillä on kaikilla arvoasemaa vastaava värikäs ja runsaskoristeinen virkapuku. Temppelipalveluksessa avustaa vielä joukko pyhiä miehiä ja hurskaita naisia.

Siirtomaahallitus seuraa uuden lahkon nopeaa levenemistä huolestumuksella, koska tämän kansallisen spiritismin oraakkeli helposti voi aiheuttaa levottomuuksia. Kao-daismi ajaa nimittäin asiaansa seuraavalla tunnuslauseella: Annam on luopunut uskonnostaan ja tästä rangaistukseksi menettänyt itsenäisyytensä. Kao-dai suojelee kuitenkin valitsemaansa kansaa ja pelastaa sen. Hallitus on tämän takia kieltänyt meedioita toiminnasta, julkisuuden sijasta nämä työskentelevät nyt salassa. Kambodshassa kiellettiin lailla tämä uskonnon levittäminen, mutta se leviää siellä salaisena järjestönä ja on jo saanut yli 30,000 kannattajaa. (L' Ilustration).

Kultaa ihmisruumiissa? Viime vuoden lopulla tiesi tanskalainen Politiken kertoa, että ruotsalainen tiedemies Ragnar Berg on löytänyt ihmisruumiista kultaa. Asia on lyhykäisyydessään seuraava:

Berg oli alkuaan teollisuuskemisti, mutta v. 1902 hän alkoi itsenäisesti kokeilla ravintoaineilla sekä niiden vaikutuksilla ja merkityksellä ruumiille. Hänen mieltään kiinnitti aluksi pääasiallisesti kalkki. Sitten hän sai toimen kuuluisasta Lehmanin parantolasta lähellä Dresdeniä, jossa hänellä oli tilaisuus laajentaa omia kokeiluitaan. Myöhemmin hän työskenteli yksinään. Suorittaessaan erään aloittamansa aineenvaihtotutkimuksen loppuanalyysejä hän sai tri Volkmar Klopferin ravintoainelaboratoriosta ilmoituksen, että siellä oli löydetty kultaa rouhituista kauranjyvistä. Berg oli aikaisemmin todennut, että elimistöissä ja ravintoaineissa saattoi määrättyjen olosuhteiden vallitessa esiintyä lyijyä, mutta häntä oli hämmästyttänyt pieni jälelle jäänyt määrä mustaa jauhetta, jota ei voitu selittää. Kuparisulfiidilla saatu sakka ei hehkutuksen jälkeen liuennut täysin suolahappoon. Berg luuli ylijäämän olevan puhdasta hiiltä, mutta tämän ilmoituksen saatuaan hän pian pääsi selville, että musta jauhe ei ollutkaan hiiltä, vaan mahdollisesti kultaa, ja hänen myöhemmät kokeensa todistivatkin hänen olettamuksensa oikeaksi.

Berg alkoi nyt tutkia ihmisen ulostuksia, määrätäkseen niiden kivennäispitoisuuden. Hän etsi samanaikaisesti kultaa näytteistä ja hämmästyi niistä suurista määristä, joita hän silloin löysi. Eräällä henkilöllä — kasvissyöjällä — joka varmaankin söi kohtalaisen runsaasti, oli 24 tunnin ulostuksissa 1 milligramma kultaa. Karkeassa ruisleivässä tavattiin 100 gr. kohti 0,1 mg. kultaa, hienoa ruisleipää sensijaan tarvittiin 300 gr. samaa määrää varten ja hienot vehnäjauhot antoivat aivan kielteisen tuloksen. Berg arvelee kullan olevan jyvän kuoressa, mikä jo näiden kokeiden perusteella näyttää jokseenkin todennäköiseltä. Tavallinen juomavesi sisälsi yhtä litraa kohti 0,046 mg., ihmisen yhden päivän virtsa tuskin 0,1 mg., kilo ihmisverta sisälsi 0,3 mg.

100 g:ssa kuiva-aineita Berg löysi 1,4 mg. kultaa. Tämän hämmästyttävän suuren kultamäärän olemassaolon härän aivoissa selittänee se omituinen suhde, joka histologiassa on huomattu vallitsevan kullan ja hermoaineen välillä.

Ratkaisematon on vielä kuitenkin kysymys, mikä merkitys kullalla on ihmisruumiille. Jokin merkitys sillä ilmeisesti on kuten

muillakin kivennäisillä — tiedetäänhän, että päivittäin tarvitsemme 1|4,000,000,000 grammaa jodia terveytemme säilyttämiseksi. On mahdollista, että kulta erityisesti liittyy hermoihin, mutta tämä on toistaiseksi vain otaksuma.

Pentateukin kieli. Eräs tiedemies, A. S. Yahuda, on äskettäin julkaissut tutkielman, jossa hän käsittelee pentateukin, viiden Mooseksen kirjan syntyä ja ikää historiallis-kielitieteellisessä valaistuksessa. Teos on nimeltään „Die Sprache des Pentateuchs in ihren Beziehungen zum Aegyptischen" ja lupaa siis ilmeisesti huomattavia lisiä niihin pentateukin tutkimuksiin, joita tähän asti on tehty. Yahudan kirja on harvinainen esimerkki objektiivisista tutkimusmenetelmistä. Hän ei halua vastustaa tuloksia, joihin pentateukkitutkimuksissa tähän mennessä on päästy, hän esittää ainehistonsa, tekee ilmeisimmät johtopäätökset ja jättää tosiseikkojen järjestelyn ja miettimisen lukijalle. Mooseksen kirjain hebrealla on ollut erikoisasema muiden seemiläisten kielten kesken. Siinä on lukuisasti vain vaivoin tulkittavia kantasanoja, vertauksia ja lauseopillisia käänteitä. Egyptin vaikutusta on myöskin pidetty todennäköisenä jo molempien maiden läheisyyden takia Semiittisen kielitieteen päätehtävänä on tietenkin myös ollut hebrean kirjakielen tutkimus. Ennen Yahudaa ei ole kuitenkaan suoritettu ainoatakaan asiallisesti ja kielellisesti tarkkaa vertailua Egyptin ja hebrean välillä — tehtävä on edellyttänyt hebrean ja muiden läheisten seemiläiskielten sekä Egyptin hallitsemista — mutta nyt on sen suorittanut Yahuda, jolla itämaalaisena on ollut tähän tavallista paremmat edellytykset, ja jolla tiedemiehenä on yleiseuroppalainen maine.

On kummastuttavaa, etteivät pentateukin kertomukset (Josefin tarina ja kuvaus Egyptistä lähdöstä), jotka todistavat erittäin läheisestä kanssakäymisestä molempien kansojen välillä eivätkä edes kriitillisen raamatuntutkimuksen terävät analyysitkaan milloinkaan ole antaneet aihetta kysymykseen, miten sitten on yleensä hebrean laita. Tämän kysymyksen on ensimmäisenä lausunut Yahuda, ja hän on siihen myös antanut vastauksen. Hän väittää, että hebrea on egyptiläisessä ympäristössä ja Egyptin pitkälle kehittyneen kirjakielen sekä kansankielen murteiden voimakkaan vaikutuksen alaisuudessa vapaasti, voisi miltei sanoa tarkoituksellisesti muodostettu kieli. Tästä tekee helposti hämmästyttävän johtopäätöksen: hebrea on siis yhden yksilön, Mooseksen, luoma, kuten perinnäistieto on aina väittänyt; hän siis olisi aivan samoin ollut juutalaisen sivistyksen perustaja kuin Homeros kreikkalaisen, Zarathustra iraanilaisen ja eräässä mielessä vielä Dante italialaisen — Yahuda ei tätä suorastaan väitä, mutta sen tueksi voi esittää tosiseikan, että kielen ja ihmiskunnan kehitys käy aina käsikädessä.

Yahudan kirjassa olevista esimerkeistä mainitsemme tässä muutamia hajanaisia:

Josefin tarinassa esiintyvä syömistä merkitsevä hebrealainen metafora „suudella" on kotoisin egyptiläisestä hovikielestä, hebrealainen rahvasta merkitsevä sana „suuri sekoitus" on suoranainen käännös merkitykseltään ja synnyltään täysin vastaavanlaisesta egyptiläisestä lauseparresta. „Maata" käytetään merkitsemään „maailmaa", ja heinäsirkkaparvien peittämä „maan silmä" on auringon nimitys. Edelleen käytetään huuli-sanaa merkitsemään „rantaa" sekä sanoja „luu" ja „jäsen" ihmisruumista kokonaisuudessaan, kertomuksien, sananlaskujen ja puheenparsien alussa usein esiintyvät kaavamaiset

muodot ovat joko suorastaan lainoja taikka mukaelmia Egyptistä. Sanat „tähän päivään asti“, joita koko raamatunkritiikki on pitänyt varmana todistuksena eräitten paikannimien myöhäisestä synnystä, ovat Yahudan mukaan vakiintuneita muotoja Egyptin uskonnollisissa ja profaanisissa muistomerkeissä sekä merkitsevät „ainaiseksi“, „ikuisiksi ajoiksi“. Mooses-nimen on aina ajateltu olevan Egyptiä, mutta vasta Yahudan tulkinta „Niilin lapsi“ poistaa epäluulot samalla kuin se palauttaa prinsessan sanat „sillä minä olen hänet vedestä ottanut“ tämän omaan kieleen eikä hebrealaiseen kantasanaan; „vesi“ ja „Niili“ ovat samaa merkitseviä sanoja Egyptissä sekä myöskin hebreassa.

Yksityisiä sanoja tärkeämmät ovat ne yhtäläisyydet tyylissä, esityksessä ja aatesisällössä, jotka kielellinen vertailu paljastaa. Kertomus Josefista ja Egyptissä oloa taikka faraon toimeenpanemaa maasta poistuvien juutalaisten takaa-ajoa käsittelevät 2. Moos. kirjan osat todistavat siksi täydellistä tietoa maan sosiaalisista ja sivistyksellisistä oloista, hovin seremonioista, tavoista ja seurustelumuodoista, että sellainen on voitu saavuttaa ainoastaan itse maassa ja alituisessa kanssakäymisessä sen asukkaiden kanssa; kaiken lisäksi edellytetään esitetyt asiat lukijoille itsestään selviksi ja tunnetuiksi. Luomiskertomuksesta, paratiisitarinasta ja vedenpaisumuskuvauksesta Yahuda löytää voimakasta egyptiläistä vaikutusta, mutta esittelee samalla terävänäköisesti kaiken sen, mitä on pidettävä babylonialais-akkadilaisena perintönä. Mielenkiintoinen on tässä suhteessa varsinkin luku „Egyptiläiset ainekset vedenpaisumustarinassa“, jossa tekijä esittää, miten vanhaan akkadilaiseen alkutarinaan on sateettomassa, kokonaan Niilin tulvista riippuvassa Egyptissä tullut uusia olennaisia piirteitä. On huomattavaa, että tällöin ovat uusiksi lisäyksiksi tulleet m. m. vedenpaisumuksen alkamisen ja päättymisen ajankohta, mitkä täsmälleen vastaavat Niilin tulvan nousu- ja laskuvaiheita. Luomiskertomuksen oleellisimmat kohdat ovat kotoisin Egyptistä, mutta ovat saaneet ankaran monoteistisen perussävyn. Niinpä esim. jumalan hengen liikkuminen vesien päällä ja valon tuleminen. Sana, jolla 1. Mooseksen kirja alkaa ei Yahudan mukaan merkitse „alussa“ vaan „alkuaikana“, ja se on sananmukainen käännös samaa merkitsevästä egyptiläisestä sanasta.

Frankfurter Zeitung, joka Yahudan kirjaa on käsitellyt, on sitä mieltä, että Yahudan teos pakottaa uudelleen tarkistamaan menneiden sukupolvien työn tulokset ja luopumaan monista tähän saakka totena pidetyistä tutkimustuloksista.

Praana todettu tieteellisesti? Berlinin keisari Wilhelm-Instituutissa puhui tuonnottain biologian professori Warburg hengityksen kemiasta. Hän esitti mielipiteenään, että ilma sisältää eräänlaista käyteainetta, joka on hemiinin kaltaista. Hän väittää löytäneensä sen valon vaikutuksen avulla, ja spektri oli osoittanut yhtäläisyyttä hemiinifermenttien ja ilman välillä. Ennestään on ollut tunnettua, että ilma sisältää, lukuunottamatta happea ja typpeä sekä eräitä jalokaasuja, esim. heliumia, jota tulee mukaan, koska auringonsäteitä on pidettävä uusimman tieteellisen kannan mukaan auringon massasta irtautuneina hiukkasina, vielä muitakin aineita, jotka todennäköisesti ovat hengitykselle yhtä tärkeitä kuin vitamiinit karkeammassa ravinnossa.

J. E. P.

Ruusu-Ristin yhdeksäs vuosikokous.

Kokous pidetään Helsingissä Kulma-koululla, Meritullink. (ent. Konstantinink.) 33, pääsiäisenä maaliskuun 28 — huhtikuun 1 p:nä 1929 seuraavan ohjelman mukaan:

Torstaina maaliskuun 28 p:nä:

Klo 7 i.p. Tervetuliais- ja tutustumiskokous.

Perjantaina maaliskuun 29 p:nä:

Klo 10 a.p. Esoteerinen kokous (kaikki esoteristit)
Klo 12 p. Vuosikokous. Avaus, tervehdyksiä, keskustelua: Temppeli, koulu, temppelirahasto ja lainat, P. E:n työ vastaisuudessa, kesäkurssit, ensi vuosikokous, uusi jäsenmerkki y.m.
Klo 2 i.p. Kahvit.
Klo 2,30 i.p. Vuosikokouksen jatkoa.
Klo 7 i.p. Väinämö-looshin kokous (vihkimyksiä ja koroituksia).

Lauantaina maaliskuun 30 p:nä:

Klo 11 a.p. Suurlooshi (uusi lakikirja y.m. asioita).
Klo 4 i.p. Johtajan esitelmä jäsenille: „Henkinen elämä ja mammona".
Klo 7 i.p. Vuosikokouksen jatkoa: keskustelua, päättäjäiset.

Sunnuntaina maaliskuun 31 p:nä:

Klo 12 p. Vuosijuhla Kansallisteatterissa. Ohjelmassa soittoa, kohtaus oopperasta „Aida", näytelmä „Ikuinen läsnäolo", P. E:n puhe: „Europan ylösnousemus".
Klo 7 i.p. Kansalliskongressi (itsenäisyysjuhla).

Maanantaina huhtikuun 1 p:nä:

Klo 12 p. P. E:n julkinen esitelmä.
Klo 4 i.p. Uusien jäsenten vastaanotto (installatsioni).

Vuosikokoukseen saapuvat jäsenet voivat saada yösijaa ryhmittäin (halvalla) tai yksityisesti Kulma-koululla, jos paikka tilataan ennen t.k. 21 p:ää. Tyyny, lakanat ja peite otettava mukaan.

Kaikki tilaisuudet, lukuunottamatta julkista vuosijuhlaa ja maanantain esitelmää, ovat jäsenille vapaat, mutta vuosikokouksen yhteydessä kannetaan jäseniltä, kuten ennenkin, vapaaehtoinen jäsenmaksu.

Ruusu-Ristin Neuvosto

RUUSU-RISTI
TOTUUDEN ETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

B. Vapaamuurari-osasto.

Inter mille milia vix sunt tres electi.

Mitä H.P.B. sanoo Vapaamuurariudesta.

Poimintoja Isis Unveiled'istä.

(Jatk.)

Mikä oli sitten tuo salaperäinen nimi, tuo mahtava „sana", jonka voimasta niin hyvin hindulaiset kuin kaldealaiset ja egyptiläiset vihityt tekivät ihmeitään? Egyptiläisen Hautaus-rituaalin CXV:ssa luvussa, jonka otsikkona on „Taivaaseen tulemista ..... ja An'in henkien tuntemista selittävä luku" (Heliopolis), Horus sanoo: „Minä tunsin An'in henget. Suuresti loistava ei astu sen yli ..... elleivät jumalat anna minulle SANAA." Toisessa hymnissä huudahtaa kirkastettu sielu: „Tehkää minulle tietä Rustaan. Olen Suuri, puettuna Suureksi. Olen tullut! Olen tullut! Mieluisia ovat minulle Osiriksen kuninkaat. Luon veden (sanan voimalla) ..... Enkö ole nähnyt peitetyt salaisuudet ..... olen antanut auringolle totuuden. Olen kirkas. Minua jumaloidaan puhtauteni tähden" (CXVII.—CXIX. Luvut, jotka kuvaavat menoa Rustaan ja tuloa sieltä). Toisessa paikassa luetaan muumion käärössä seuraavaa: „Olen Suuri Jumala (henki), joka olen itseni kautta olemassa, Hänen Nimensä luoja ..... Tunnen Suuren, täällä olevan Jumalan nimen."

Jeesuksen viholliset ovat syyttäneet häntä ihmeitten tekemisestä ja hänen omat apostolinsakin ovat kertoneet hänen karkoittaneen demooneja LAUSUMATTOMAN NIMEN voimalla. Edelliset uskovat varmasti hänen varastaneen sen Pyhätöstä. „Ja hän ajaa henget sanallaan .... ja parantaa kaikki sairaat" (Matth. XVIII, 16). Kun juutalaisten johtajat kysyivät Pietarilta (Apost. Teot IV, 7): „Millä voimalla taikka kenenkä nimeen te olette tämän tehneet?", vastaa Pietari „Jeesuksen Kristuksen Natsarenuksen nimeen". Mutta tarkoitetaanko tällä Kristuksen nimeä, kuten tulkitsijat tahtovat meille uskotella; vai merkit-

seekö se „sen NIMEN voimalla, joka oli Jeesus Natsarenuksen hallussa", sen vihityn, joka juutalaisten mielestä oli sen vain oppinut, mutta joka sen todella oli saanut vihkimyksessä? Sitäpaitsi huomauttaa hän yhä uudelleen, että kaiken, minkä hän tekee, tekee hän „Hänen Isänsä nimessä", ei omassaan.

Mutta onko kukaan nykyajan muurari koskaan kuullut sitä lausuttavan? Omassa rituaalissaan tunnustavat he, etteivät he sitä ole kuulleet. Puhuja kertoo ritarille, että kaikki ne tunnussanat, joita he edellisissä asteissa ovat saaneet, ovat yhtä monta sen todellisen nimen väärennystä, jonka Jumala kaiversi kolmioon; ja että he sentähden ovat ottaneet „sijaissanan" käytäntöön. Näin tapahtuu siis Sinisissä Loosheissa, missä Mestari, joka kuvaa Kuningas Salomonia, on yhtä mieltä Kuningas Hiramin kanssa siitä, että sana.... on käytettävä Mestarin sanan „sijaissanana", kunnes viisaampi aika tulee ja löytää todellisen sanan. Kuinka moni Vanhempi Diakooni kaikkien niiden tuhansien joukosta, jotka ovat olleet apuna pyrkijän johtamisessa pimeydestä valoon;, kuinka moni Mestari, joka on kuiskannut mystillisen „sanan" Hiram Abiff'in edustajien korvaan, on heitä pidellessään „veljeyden viidellä kosketuksella" edes aavistanut tämän sijaissanan todellisen merkityksen, sanan, jonka hän on „kuiskeena" heille jakanut? Kuinka monet vastavihityt Mestari-Muurarit ovatkaan kuvitelleet sillä olevan jonkun okkultisen yhteyden „luun ytimen" kanssa? Mitä he tietävät siitä salaperäisestä olennosta, jonka jotkut adeptit tuntevat nimellä „kunnioitettu MAH", — tai niistä itämaalaisista, jotka tottelevat häntä, jonka nimi on lyhennettynä ensimmäisessä tavussa niistä kolmesta, jotka muodostavat muurarien „sijaissanan" — MAH'ista, joka elää tänäkin päivänä paikassa, jonka vain vihityt tuntevat ja jonne päästään vain poluttomien erämaiden kautta? Näitä teitä eivät jesuiittojen eivätkä lähetyssaarnaajien jalat ole astuneet, koska niissä väijyy vaarat, jotka kauhistavat rohkeimpiakin tutkijoita. Ja kuitenkin on jo sukupolvien aikana tuo merkityksetön vokaalien ja konsonanttien suhina toistettu vastavihittyjen korviin, ikäänkuin se sisältäisi edes senkään vertaa voimaa, kuin tarvitaan ohdakkeen untuvan puhaltamiseksi pois tieltään. Kuten kristinusko niin on muurariuskin vain ruumis, josta henki aikoja sitten on paennut.

Suom. K A. — J.

Meksikon Rosenkreuziläinen.

(Jatk.)

„Kuolleessa ruumiissa ette tapaa mitään henkistä, herra professori, mutta sairasvuoteen ääressä sitä tapaatte. Ajatelkaa vain, kuinka ihanata on tältä kannalta havaita, kuinka valkoiset verisolut toimivat elimistössä, kuinka ne piirittävät vereen tunkeutuneita pikkuolioita ja tekevät ne vahingottomiksi. Atoomi taas on ihmemaailma pienoiskoossa, jolla kuitenkin on oma älynsä, vaikka se vain on ihmishengen tai kiven osanen. Salatiede tutkii keinoja, joiden avulla päästäisiin hallitsemaan atoomissa asuvaa voimaa, sitä mielen mukaan johtamaan ja käsittelemään. Johdamme luonnonilmiöt takaisin mekaniikkaan, mutta tunnemme tämän tekniikan lait."

Vain Bromm, Schilling, professori Mertin sekä rosenkreuziläinen Rasmussen olivat ottaneet keskusteluun osaa ja isäntä piti jo asiaansa kadotettuna. Hän oli toivonut illasta aivan toista. Hän olisi mielellään suonut, ettei Rasmussenia niin usein olisi keskeytetty tai että hän olisi tarjoutunut esittämään joitakin taikatemppujaan. Useat vanhemmat herrat, joista keskustelu oli tuntunut pitkäveteiseltä, olivat siirtyneet sivuhuoneeseen, ja Bernhard Reimann, nuori Emmerich, Hans von Reichenau olivat yhdessä menneet verannalle ja sytyttäneet siellä savukkeensa.

Elfriede, jonka nuorta perhosmieltä koko keskustelu hyvin vähän oli kiinnittänyt ja joka sitäpaitsi ei kuullut eikä nähnyt muuta kuin nuoren Reimannin, vaatimattomine, ylhäisine ja miellyttävine olemuksineen hengähti keventyneenä päästyään huomaamatta pujahtamaan huoneesta verannalle, jossa ihana tähtitaivas kaareutui hänen ylleen. Täällä saattoi Elfriede ujostelematta hakea serkkunsa seuraa päästäkseen sen kautta tilaisuuteen juttelemaan Reimannin kanssa.

Professori Mertin oli myöskin huomannut, kuinka monet vieraat olivat lähteneet huoneesta, ja keskeytti sentähden yleisen seurustelun sanoilla:

„Hyvät herrat, emmekö lähtisi muutamiksi hetkiksi verannan kautta puutarhaan? Tuolla ulkona on niin ihana ilma ja voisimmehan siellä jatkaa keskusteluamme. Sillä aikaa kattaa taloudenhoitajattareni, rouva Grünfeld, illallispöydän."

Isännän ehdotus otettiin mielihyvällä vastaan. Rosenkreuziläinen astui ensimmäisten joukossa verannalle.

Elfriede oli asettunut Bernhardin ja Hans von Reichenaun väliin ja kuori pöydältä mukaansa tuomaa appelsiiniä, kun hänen isänsä toisten herrojen seuraamana astui hänen luokseen. Hän oli juuri poistamaisillaan muutamia appelsiinin siemeniä kodastaan, kun rosenkreuziläinen lähestyi häntä seuraavin sanoin:

„Ettekö Te, armollinen neiti, antaisi minulle hiukan ihanasta hedelmästänne?"

Elfriede hämmästyi hiukan tästä merkillisestä pyynnöstä, mutta käänsi asian leikiksi vastaten:

„Tietysti, herra konsuli. Kas tässä, olkaa hyvä."

„En minä paljon pyydäkään, vain siemenen."

„Mutta sitähän ei voi syödä", huudahti Elfriede nauraen. „Mitä sillä aijotte tehdä?"

„Sen saatte kohta nähdä."

Tämän keskustelun houkuttelemana olivat melkein kaikki muut

vieraat kokoontuneet rosenkreuziläisen ympärille, joka kysyi Elfriedeltä vapaata, mullalla täytettyä kukkaruukkua osoittaen:

„Onko tämä ruukku vapaa, saanko ottaa sen?"

„Kyllä, herra konsuli, ottakaa vain, mutta älkää vaivautuko siementä istuttamaan, sillä se ei edes tule itämään."

„Ehkäpä minä onnistun paremmin kuin Te, rakas pikku neitiseni. Emmekö koettaisi?"

„Minun puolestani kyllä, herra konsuli".

Rasmussen kääntyi sitten toisten herrojen puoleen:

„Herra professori, toivon, ettette luule minun valmistaneeni tätä multaa tai tehneeni sopimusta tyttärenne kanssa?"

„Ei, ei, herra konsuli, ruukun tunnen, sillä olen itse pannut siihen mullan."

„Pyytäisin nyt herroja olemaan mahdollisimman hiljaa. Mikään kysymys, mikään puhe ei saisi minua häiritä."

Kaikki olivat jännittyneinä kokoontuneet rosenkreuziläisen ympärille, joka oli pistänyt siemenen maahan ja nyt piteli kukkaruukkua molemmin käsin, ikäänkuin aikoen lämmittää sen sisältöä. Äkkiä sulki hän silmänsä ja kuiskasi rukouksen. Sitten ojentautui hän ja piteli siunaten käsiään ruukun yllä, puhaltaen multaan useita kertoja. Kaikki katselivat siihen tuijottaen. Äkkiä rupesi se liikkumaan ikäänkuin sieltä ryömisi esille mato tai koppakuoriainen. Ei, se oli jotain vihreätä, se olikin kasvi, ensin itu, joka aukesi. Neljän minuutin kuluessa oli pieni puu noussut, joka sitten kasvoi niin nopeaan, että suorastaan saattoi nähdä, kuinka se kooltaan lisääntyi millimetrin toisensa jälkeen.

Salaneuvos Schilling hymähti. Ikäänkuin hän tuntisi tuon tempun, tarttui hän pastori Brommin käsivarteen ja vei hänet syrjään.

„Tiedättekö, mitä tuo on, rakas herra pastori?"

„En", vastasi jumaluusoppinut. „Tässä eivät asiat ole oikein. Tuolla ihmisellä on perkeleellisiä voimia."

„Tyhjää", väitti salaneuvos ylenkatseellisena vastaan. „Tuo on aivan luonnollinen asia. Mies osaa hypnotiseerata. Hän on lumonnut meidät näkemään kasvin. Todellisuudessa sitä ei ole ensinkään. Jos minulla nyt olisi valokuvauskone, niin ottaisin siitä kuvan. Silloin näkisitte, ettei koko ruukkua siinä olisikaan."

Sitten kääntyivät he jälleen koetta katsomaan. Rasmussen näytti hiukan uupuneelta, veri oli noussut hänelle kasvoihin. Hän hengitti syvään ja sanoi huoaten:

„Kas niin, neiti. Tämän pikku puun jätän Teille muistoksi. Vahinko, ettei pohjoinen talvi salli sen antaa Teille hedelmiään. Mutta hoitakaa sitä kuitenkin. Tämän kesän yli se kyllä kestää."

Pastori katseli hämmästyneenä salaneuvos Schillingiä. Joukkosuggestio-teoria ei siis pitänytkään paikkaansa, koska Elfriede saattoi pitää kukkaruukun.

Yleinen vaitiolo vallitsi.

Toisten hämmästys läheni kauhua, pelästystä. Toisten kesken taas, joiden teoreettiset korttirakennukset niin äkkiä olivat kaatuneet heidän silmiensä edessä, vallitsi jonkinlainen salainen kauna rosenkreuziläistä kohtaan.

Ainoastaan Elfriede, joka ei sen enempää ajatellut, kuinka äärettömän ihmeellinen itse asiassa rosenkreuziläisen teko oli ollut, tunsi sekoittumatonta iloa lahjasta.

Professori Hans Mertin toipui ensimmäisenä hämmästyksestä. Hän

oli aivan ihastuksissaan, sillä hän oli aivan varma siitä, ettei minkäänlainen petos tai ilveilijätemppu ollut tässä kysymyksessä. Mutta hän oli käytännön mies, kylmäverinen viimeiseen asti Äkkiä muisti hän, että Reimann oli kertonut rosenkreuziläisen Hampurissa muuttaneen lyijyn kullaksi ja rauhallisena kääntyi hän nyt Rasmussenin puoleen sanoilla:

„Herra konsuli, Te olette tehneet minut vakuutetuksi. Minä kumarrun tosiasian edessä. Sallikaa minun vain tehdä yksi kysymys: „Onko kullanteko yhtä yksinkertaista kuin tämä?"

Rasmussen hymähti.

„Se on paljon yksinkertaisempaa. Sen voi jokainen lapsi oppia viidessä minuutissa."

„Tulkaa", jatkoi professori Mertin, pannen kätensä Rasmussenin olalle. „Pöytä on katettu. Tulkaa selittämään meille hiukan alkemiaa."

Kaikki astuivat uudelleen saliin ja istuutuivat loistavasti katetun teepöydän ääreen. Professori Mertin lausui nyt:

„Kas nyt, herra konsuli, alkakaa nyt kertoa, kuinka kultaa valmistetaan. Tahtoisin auttaa valtiota maksamaan sotakulut."

Rasmussen hymähti itsekseen, joi sitten suuren kulauksen teetä ja sanoi kääntyen vieraitten puoleen:

„Hyvät herrat. Saanko vastaukseksi kertoa jutun, jonka vanha ystäväni Franz Hartmann usein kertoi, kun häneltä kysyttiin, kuinka kultaa valmistetaan?"

„Kyllä, kertokaa."

„Eräs oppilas kävi kerran Franz Hartmannin luona. „Mestari, sanoi hän, antakaa minulle viisasten kivi ja opettakaa kullanvalmistamisen taito." Mestari antoi hänelle pienen pussillisen punaista pulveria ja kehoitti ripottamaan sitä kiehuvaan tinaan, joka samassa muuttuisi kullaksi. Vain hyvin vähän pulveria riittäisi tähän. Mutta se oli vain hyvin hitaasti siihen ripoteltava noin kolmen, neljän minuutin aikana ja yhdellä ehdolla. S i n e q u a n o n, toimituksen aikana ei saisi ajatella minkäänlaista rhinocerosta."

„Mitä," kysyi oppilas, „oletteko aivan tosissanne?" „Kyllä aivan tosissani. Tehkää niin." — „Hyvä on, teen sen." Oppilas meni, koetti uudestaan ja yhä uudestaan, mutta ei onnistunut. Hän ei voinut sille mitään, aina ajatteli hän vain tuota onnetonta sarvikuonoa. Vihdoin palasi hän mestarin luo ja moitti häntä sanoen:

„Olette syynä siihen, etten saata valmistaa kultaa. Ellette olisi puhuneet minulle rhinoceroksesta, niin en koskaan olisi tullut tuota eläintä ajatelleeksi."

„Siis, hyvät herrat", sanoi Rasmussen kääntyen professori Mertinin puoleen, „tässä on ohje."

Pastori Bromm sanoi: „Tuopa oli loistosukkeluus."

„Suokaa anteeksi, herra lisentiaatti", jatkoi Rasmussen vakavana. „Se, minkä kerroin ei ollut sukkeluus, vaan vakavaa totuutta. Jos oppilaalla olisi ollut ajatukset niin hallussaan, että hän olisi voinut niistä poistaa muiston mestarin huomautuksesta, niin olisi hänellä myöskin ollut voimaa valmistaa kultaa. Koettakaapa hyvät herrat olla edes muutaman sekunnin ajan mitään ajattelematta, niin huomaatte, ettette siihen kykene. Minä voin sen tehdä ja sentähden kykenen aikaansaamaan ilmiöitä, joita kuitenkin esitän vain poikkeuksina ja korkeammasta käskystä."

Viimeiset sanat olivat tehneet läsnäoleviin syvän vaikutuksen.

Yleinen hiljaisuus vallitsi, eikä kukaan enää uskaltanut puhua Rasmussenille mitään.

Professori Mertin ei laiminlyönyt lausua kiitoksensa rosenkreuziläiselle hauskasta illasta ja pyysi häntä suomaan anteeksi, jos hän itse tai joku muu herroista kysymyksillään tai vastauksillaan oli häntä loukannut.

Rasmussen ja Reimann poistuivat ensimmäisinä seurasta toisten jäädessä vielä vaihtamaan ajatuksia mielenkiintoisen illan johdosta.

(Jatk.)

A. Krum-Heller.
Saks. suom. K. A-I.

Kysymyksiä ja vastauksia.

431 Kys. I. L. 1. Moos. VI: 2:ssa sanotaan: „Niin Jumalan pojat näkivät ihmisten tyttäret kauniiksi ja ottivat emänniksensä kaikesta kuin he valitsivat." Keitä olivat nuo „Jumalan pojat"? Miten lause on ymmärrettävä?

Vast. Yleinen vertauskuvallinen merkitys on seuraava: Jumalan pojat ovat ihmisten korkeammat minät. He „näkivät ihmisten tyttäret kauniiksi" eli ottivat asuntonsa fyysillisiin ihmisruumiisiin Lemurian ja Atlantiksen aikoina. Tämä oli n. s. maanasaputrain inkarnatsioni, josta Salainen Oppi puhuu.

432 Kys. T. K. Minkälainen puu oli se puu, josta Eeva Eedenin paradiisissa hedelmän nautti ja josta synti seurasi? Oliko se tavallinen luonnollinen puu?

Vast. Ei, vaan „hyvän ja pahan tiedon puu." Vertauskuva on seuraava: niinkuin Kristus on „elämän puu", niin jokainen inhimillinen personallisuus on „hyvän ja pahan tiedon puu." Hyvän ja pahan tiedon puun hedelmiä syömällä, s.o. ruumistumalla kerta toisensa perästä tämän maan päälle ihmisen minä kokemuksien koulussa, pahan ja hyvän koulussa, vähitellen viisastuu, niin että hän voi tulla oksaksi siinä viinipuussa, joka on Kristus, ja lopulta kokonaan yhtyä siihen elämänpuuhun, joka on Kristus.

433 Kys. T. K. Onko tämä meidän raamattumme ainoa maailmassa vai onko tällaisia jo ennenkin ollut?

Vast. Juutalaisten vanha testamentti ja kristittyjen uusi testamentti ovat n. s. pyhiä kirjoja. Tämmöisiä pyhiä kirjoja on ollut ja on miltei kaikilla kansoilla. Varsinkin vanhan testamentin pyhät kirjat ovat samanlaisia kuin esim. Indian pyhät veedakirjat, vaikka juutalaisten kostonhaluinen ja julma Jehovah etsii vertaistaan muualla. Uusi testamentti on Jeesuksen uuden elämänymmärryksen, hänen uusien käskyjensä ja hänen avaamansa uuden pyhitystien selostajana pikemmin ainutlaatuinen. Pyhiin kirjoihin luen mielelläni myös suomalaisten esi-isiemme viisauden kokoelmat heidän runoissaan ja sananlaskuissaan, olenpa muutamien sekä oppineiden että oppimattomien kauhuksi nimittänyt Kalevalaa pyhäksi kirjaksi.

RUUSU-RISTI
TOTUUDEN ETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

C. Johtajan osasto.

Alterius non sit qui suus esse potest.

Ruusu-Risti-Kirjasto N:o 34.

Mestarit ja teosofinen liike.

Helsingin esitelmiä tammikuulla 1924.

III.

Kaksi Mestarien opetusta.

Teosofista liikettä edustavat meidän päivinämme, kuten tiedämme, useat eri seurat. Kun Teosofinen Seura ensi kerran jakautui kahtia, tapahtui se epäilemättä Mestarien tahtoa vastaan, sillä heidän alkuperäinen suunnitelmansa oli, että kaikki teosofian harrastajat muodostaisivat yhden ainoan teosofisen seuran, jossa sitten saattoi olla kuinka monta eri mielipidettä ja uskonmuotoa tahansa; siitä oli esimerkkinä Lontoon looshin historia.

Kun nyt siis on olemassa useampia teosofisia ja teosofishenkisiä seuroja, jotka nähtävästi eivät ole osanneet pysyä alkuperäisessä ohjelmassaan, on meillä täysi syy kysyä, kuinka on teosofisen opetuksen laita: onko se pysynyt alkuperäisessä puhtaudessa, onko se kaikissa seuroissa samanhenkinen kuin mad. Blavatskyn aikana, opetetaanko yhä vielä sitä, mitä Mestarit tahtoivat opetettavan?

Tämä kysymys on luonnollinen ja sitäkin tärkeämpi, mikäli näemme, että nämä seurat ovat eri kannalla suurissa kysymyksissä. Mikä se muuten olisi aiheuttanutkaan jakautumisen? Tietysti itse jakautumiset ovat alkuaan aiheutuneet personallisista syistä. On ollut eteviä teosofisia opettajia ja johtajia, jotka ovat koonneet ympärilleen joukon kannattajia, ja kun heitä ei ole seurassa oikein suvaittu, ovat he eronneet ja muodostaneet oman seuransa. Monessa tämmöisessä uudessa yhdistyksessä väitetään, että pyritään takaisin Mestarien alkuperäisiin opetuksiin, joista on vanhemmissa seuroissa luovuttu.

Koko tämä kirjava näytelmä kehoittaa totuudenetsijää

vakavaan arvosteluun ja harkintaan. Missä määrin on perää väitteessä, ettei ole noudatettu alkuperäisiä opetuksia?

Olkoon siis meillekin suotu tutkia, mitä Mestarit alkuaan tahtoivat opettaa. Tämmöinen tutkimus ei ole mahdoton, sillä Mestarit Kuthumi ja Moorja kirjoittivat, kuten tiedämme kirjeitä useille henkilöille, etupäässä mr. Sinnetille, joka niiden nojalla laati teosofiset kirjansa. Näitä kirjeitä on jonkun verran julkaistu Teosofisen Seuran taholta ja v. 1923 julkaistiin Lontoossa kaikki Mestarikirjeet Mr. Sinnetille. Tämä viimemainittu teos (The Mahatma Letters to A. P. Sinnett) on paras lähde sille, joka todella tahtoo tietää, mitä Mestarit alkuaan opettivat.

Yleissilmäys Mestarien opetuksiin näyttää meille, että ne ennen kaikkea tähtäsivät muutamien suurten ennakkoluulojen poistamiseen. Nämä ennakkoluulot pitävät ihmisiä harhassa ja pimeydessä ja estävät henkistä kehitystä.

Ensimäinen ja vaarallisin niistä on ennakkoluulo Jumalasta, josta sitten aiheutuu ennakkoluulo jumalanpalveluksesta, uskosta, kirkosta, seremonioista, pappien tärkeydestä j. n. e.

Taistelu ensimäistä ennakkoluuloa vastaan tähtää siihen, että ihmiset vapautuisivat väärästä uskosta ja samalla omaksuisivat oikean uskon ja käsityksen Jumalasta. Väärä Jumalan usko on siinä, että luullaan Jumalan olevan ihmiskunnan, maailman ja yleensä olemassaolon ulkopuolella. Jumalaa uskotaan suureksi, personalliseksi tai „ylipersonalliseksi“ olennoksi, joka on meidän ulkopuolellamme ja jota meidän tulee palvella ja palvoa, ei ainoastaan siinä luonnollisessa merkityksessä, että noudattaisimme Jumalan tahtoa, vaan vielä semmoisessa merkityksessä, että täytyy olla kirkot, uskonnonmuodot, papit j. n. e. Tästä harhakäsityksestä johtuu suvaitsemattomuus, uskonkiihko, käännyttämisinto ja uskonsota, sillä ihmiset aina luulevat, että heillä on tietoa oikeasta Jumalasta — että Jumala itse on ilmoittanut heille totuuden.

Mestari Kuthumi puhuu eräässä kirjeessään tähän suuntaan: „Melkein suurin osa siitä onnettomuudesta, mikä painaa ihmiskuntaa, on aiheutunut siitä, että uskotaan ulkonaiseen jumalaan, kirkkoon ja jumalanpalvelukseen. Muutamat ihmiset ovat aina käyttäneet tätä uskoa hyväkseen, ja sillä tavalla on syntynyt pappisvalta maailmassa. Tämä on suurimpia ihmiskunnan painajaisia, ja kaukana olkoon meistä, että uudestaan loisimme mitään semmoista. Me tahdomme vapauttaa ihmiskunnan tästä painajaisesta“.

Mestari ei puhu kirjeessään ainoastaan kristinuskosta, vaan tarkoittaa yhtä paljon itä- kuin länsimaalaisia olosuhteita. Hän teroittaa mr. Sinnettin mieleen, että ihmiskunnan pelastus on vain siinä, että ihmiset luopuvat harhakäsityksistään ja ymmärtävät, että Jumala ei ole sanoilla määriteltävissä. Jumalan puolesta ei voi taistella, Jumalaa ei voi lepyttää, Jumalan mieltä ei voi hyvittää. Jumala on suuri, ehdoton, absoluuttinen elämä. Ei voi olla muuta kuin yksi ainoa ihmeellinen elämä, joka on totuus kaiken takana. Jumalasta emme voi mitään varsinaisesti tietää, sillä se, mikä tietää meissä, on myös Jumalasta, emmekä voi asettua sen ulkopuolelle, joka itse on subjektina meissä. Mutta ehdottomasti varmaa suuren jumalallisen elämän suhteen on, että se on kaikkialla. Sen täytyy olla kaikkialla, koska ei ole kuin yksi elämä. Sama elämä on ihmisessäkin, ja sentähden ainoa Jumala, josta voimme päästä syvempään ja yhä syvempään tietoon, on Jumala, joka on meissä. „Sillä“, sanoo Mestari, „maailma on kyllä täynnä jumalia eli henkiolentoja, ja me kyllä uskomme planeettahenkiin ja kaikenlaisiin korkeihin enkeliolentoihin, mutta onko niitä palvottava? Ei suinkaan, sillä ihminen on yhtä korkea kuin korkein ilmennyt jumalolento, koska hänen sisässään elää sama absoluuttinen, ehdoton elämä. Älköön ihminen kumartuko minkään toisen olennon edessä, kumartukoon sydämessään ja hengessään ainoastaan sen Jumalan edessä, joka hänessäkin ilmenee, — ja ainoastaan sitä Jumalaa ihminen etsiköön.“

Tätä sisäistä Jumalaa nimitämme myös Kristukseksi, Logokseksi, ja se yksin voi meidät pelastaa. Ei olisi mitään hyötyä siitä, että ulkonainen Vapahtaja nostaisi meidät pois pahasta ja tietämättömyydestä ja synnin suosta, sillä me juoksisimme siihen takaisin, jollemme itse ole Jumalaa etsineet. Meissä täytyy herätä halu pois pahasta, halu Jumalan luo, joka on meissäkin. Vasta sitten, kun meissä itsessämme on herännyt todellinen ikävä valoon, totuuteen, hyvyyteen, täydellisyyteen, tietoon ja rakkauteen, voi toinen olento — ihminen, Mestari, jumala — olla meille hyödyksi ja auttaa meitä. Emme ole lasten kaltaisia, emme eläinten kannalla. Kun olimme alkeellisia ihmisiä, täytyi olla keskellämme toisia, korkeampia olentoja, jotka houkuttelivat meitä sinne ja tänne, — muuten emme olisi mitään oppineet ymmärtämään. Nyt olemme sitä vastoin oppineet hieman itsekin arvostelemaan. Ei

ihminen enää — ainakaan sivistyneissä olosuhteissa — ole niin tietämätön tai ajattelematon, että häntä voi viekoitella mihin tahansa. Ei ihminen enää ole niin tyhmä. Viime aikoina on ollut monenlaisia yhteiskunnallisia ja eetillisiä liikkeitä maailmassa, jotka ovat herättäneet ihmisiä ajatteleman.

Sentähden on välttämätöntä, että saamme oikean käsityksen Jumalasta. Jumala on täynnä valoa, tietoa, rakkautta, hyvyyttä, Jumala on täydellinen elämä meidän omassa hengessämme. Sitä meidän täytyy ikävöidä, kaivata. Oikea usko Jumalaan ei ole sama kuin harhaluulo, että Jumala on personallinen olento, joka vaatii jotakin meiltä, vaan se on tieto ja käsitys siitä, että Jumala meissä toivoo ja tahtoo, että tulisimme hyviksi, järkeviksi, ihaniksi ja täydellisiksi sieluiksi, niinkuin „Isämme taivaissa on täydellinen.“

Mitä meillä on sanomista tätä teosofisten Mestarien opetusta vastaan? Ei mitään. Meidän täytyy tunnustaa heidän opetuksensa totuus. On totta, että Kristus, Vapahtaja, Isä on meissä, ja että muunlaisesta Jumalasta emme voi mitään tietää. Tämä on uusi evankeliumi meidän ajallamme, vaikka se on ikivanha totuus. Vaikka kaikki suuret Viisaat ovat siihen viitanneet, ja vaikka Jeesus Kristus jo kohta kaksituhatta vuotta sitten puhui siitä selvemmin kuin kukaan ennen häntä ja näytti tietä sisäisen Jumalan luo, — yhä olemme vaeltaneet pimeydessä ja uskoneet ulkonaisiin jumaliin. Teosofisissakin piireissä puhutaan logoksista, esim. meidän aurinkokuntamme kolmiyhteisestä logoksesta, ja kuvataan niitä personallisiksi jumaliksi. Toiselta puolen Jumala eli Vapahtaja meissä ei ole sama kuin meidän personallinen minä-tajuntamme. Suuri Elämä on meissä rajoittunut, ahdistunut, ristiinnaulittu. Personallinen minätajuntamme on eristettynä suuresta Elämästä, se on katsellut itsensä sokeaksi aineen maailman harhoihin. Sentähden sen on pyrittävä takaisin yhteyteen sen suuren tajunnan kanssa, jota nimitämme Isäksi eli hengeksi ja joka on kaikki syliinsä sulkeva tajunta.

Olemme esim. kristikunnassa käyneet verisiä sotia „Jumalan puolesta“, olemme „Jumalan kunniaksi“ piinanneet ja polttaneet ihmisiä ja olemme vieläkin valmiit ankarasti arvostelemaan, tuomitsemaan ja jos mahdollista työssään estämään toisin ajattelevia, mutta siinä juuri on ollut ja on yhä meidän suuri inhimillinen erehdyksemme. Sentähden on tärkeää, että teosofinen liike on uskollinen

tälle Mestarien antamalle evankeliumille, teroittaen ja puhuen siitä Vapahtajasta, joka on meissä. Jos teosofisen liikkeen yhteydessä syntyy uusia kirkkoja, jos siinä tyrkytetään uusia Kristuksia ja maailmanvapahtajia, niin semmoinen on harhaa ja petosta. Kirkollinen liike tuo mukanaan pappeja, piispoja ja seremonioita, siinä taas palvotaan ulkonaista jumalaa ja ihmiset syöstään takaisin tietämättömyyteen, arkuuteen ja epäitsenäisyyteen.

Vaikka olisimme kuinka viisaita, ei meidän tarvitse perustaa mitään kirkkoja ja jumalanpalvelusmuotoja. Kaikki mitä teemme jumalanpalveluksen muodossa, olkoon semmoista, joka tulee itsestään. Kun astumme roomalaiskatoliseen kirkkoon, ihmettelemme menojen kauneutta ja huudahdamme: minkä juhlallisen tunnelman synnyttääkään tämä musiikki ja tämä laulu. Pitäisikö meidän nyt teosofeina ajatella, kuinka pahaa ja huonoa tuo kaikki on? Ei, jos ihmiset tahtovat laululla ja soitolla etsiä elämän sisäistä kauneutta, ei siinä ole mitään moitittavaa, mutta sitä meidän täytyy paheksua, ettei tämä kaikki ole saanut jäädä taiteeksi, vaan on muodostunut viralliseksi laitokseksi. Sillä kauneuden takana, kulissien takana, saattaa olla paljon epäjaloja tunteita ja ajatuksia, epäsopua, itsekkyyttä, vehkeilyä. Nuo papit, jotka esiintyvät, saattavat olla ikävissään, he olisivat ehkä mieluummin nukkuneet kauan aamulla. Heidän on täytynyt oppia näitä ikäviä messuja, joita aina täytyy ihmisille laulaa. Oi, kuinka se kaikki on yksitoikkoista! Entä piispat ja paavit. „Kirkon parasta“ tarkoittaen he ovat pyrkineet valtaan ja rikkauteen, mutta ovat usein käyttäneet suurta vaikutusvaltaansa vääriin, itsekkäisiin tarkoituksiin. Rooman kirkon piti hallita kuninkaita ja kansoja, sillä olihan se Jumalan valtakunta maan päällä.

Tietysti tunnemme ja tunnustamme, että kirkot ovat kaikkialla tehneet paljon hyvää. Seisomme ikäänkuin probleemin edessä. Mutta ymmärrämme myös Mestareita, kun he sydämen tuskassaan sanovat: „Emme tahdo luoda uusia kirkkoja, tahdomme saada ihmiset heräämään ja ymmärtämään asioita.“

Muuan toinen ennakkoluulo, josta Mestarit tahtovat ihmisiä vapauttaa, on usko personalliseen kuolemattomuuteen, hassunkurisine lisäkäsitteineen. Sen vastakohtana on toinen suuri harhausko, ettei muka ole mitään elämää kuoleman jälkeen. Viime vuosisadan loppupuolella maa-

ilma enemmän ja enemmän vapautui kirkollisista dogmeista, tullen samalla enemmän ja enemmän materialistiseksi. Materialistit olivat kylläkin viisaasti huomanneet, että oli mahdotonta löytää tai edes järjellään käsittää maailman ulkopuolella olevaa jumalaa. Ja kun kerran heidän mielestään jumala näyttäytyi harhaksi, ei ollut vaikeata lykätä luotaan kaikki käsitykset hengestä ja sielusta, jota eivät myöskään mistään löytäneet.

Opettaessaan, että Jumala on meidän sisällämme, Mestarit samalla tahtoivat teroittaa, että vaikka me ihmiset elimme henkiolentoina ikuisesti, emme silti olleet personallisesti kuolemattomia. Personallista kuolemattomuutta oli opetettu kirkoissa, varsinkin kristikunnassa. Uskottiin ja opetettiin ja moniaalla ehkä vieläkin uskotaan, että ihminen tämmöisenä, kuin hän on, ja juuri tämä hänen personallinen itsensä ja sielunsa on kuolematon. Tosin ei joka kirkossa uskottu, että hän heti ruumiinsa kuoltua oli taivaassa, vaan uskottiin, niinkuin tässä meidän protestantisessa kirkossa, että ihminen kuoltuaan joutuu hautaan ja saa nukkua tuomiopäivään saakka, jolloin kuuluu pasuuna, niin tärisyttävä, että luut nousevat haudasta.

Onko ihme, että oli materialisteja, jotka ajattelivat, että tämä oli melkein kuin jumalallista komediaa? „Menkää noihin hautoihin ja kaivakaa luut esiin vuosisatojen päästä, mitä silloin löydätte? Ehkä joitakin luukappaleita, jotka eivät ole sattuneet mätänemään, — tai ehkei enää mitään. Mikä sitten nousee ylös tuona tuomiopäivänä?"

Uskovaiset kristityt kyllä sanoivat: „Tämä on salaisuus, jumalallinen mysterio, jota emme osaa selittää", mutta materialistit vastasivat yli olkain: „No, uskokaa pois, mutta me olemme nähneet omilla silmillämme, ettei kuolleista ihmisistä ole mitään jälellä." Sokeata uskoa ei mikään horjauta. Monen protestantin mielestä ihminen kuoltuaan lentää sieluna ikuisiksi ajoiksi jumalan istuimen luo, siellä pyöriäkseen ja tanssiakseen tai saadakseen jonkinlaisen soittokoneen, jota pilven reunalla istuu soittamaan. Ajattelevammat ihmiset sanovat kyllä, etteivät usko semmoiseen tanssiin tai soittoon, mutta että ihminen varmasti elää kuoleman jälkeen. „Ikuisestiko hän sitten elää?" — „Niin, kyllä kai." — Mutta siinä oli pään vaivaa, kun piti miettiä, mikä ihmisessä säilyi ikuisesti. „Säilyvätkö minun kaikki pienet paheeni ja hyveeni?" — „Ei tietystikään paheet, hyveet ehkä, jos niitä on." — „Mutta jos

eivät minun personalliset pienet paheeni säily, mikä se sitten säilyy, kun ei minussa paljon hyvääkään ole?" — „Ei saa niin paljon kysyä ja ajatella, kyllä Jumala tietää, minkälaiseksi Hän muuttaa sinut." — „Hän siis muuttaa minut?" — „Niin tietysti, kun sinusta tulee enkeli, niin sinä olet muuttunut." — „Mutta paljosta saankin sitten luopua, kun minusta enkeli tehdään! Minusta joutaa niin paljon pois, etten tunne enää itseäni, — ei se enkeli enää ole minä."

Kuka tahansa jokapäiväinen ihminen hämmästyisi ajatellessaan semmoista ikuisuutta. Hänen käsityksensä personallisesta elämästä rajoittuu siihen, mitä hän maan päällä on kokenut. Jos ei sitä tai jotakin sen tapaista jatku, — mikä sitten on ikuinen elämä?

Filosofisesti ajattelevan totuudenetsijän mielestä tämmöiset opit ja käsitykset ovat luonnollisesti harhakuvitelmia. Hän ymmärtää muitta mutkitta, että täytyy olla totta, mitä Mestarit opettivat, nim.: ihminen ei ole personallisesti kuolematon. Hän kuolee, mutta silti on olemassa kuolematon elämä. Ja mikä se on? Se on Jumala. Jumala on iankaikkinen elämä, Jumala on yksi, ja ihmisen pitää tulla osalliseksi Jumalan elämästä.

Kuinka semmoinen käy päinsä? Saako ihminen säilyttää pienet pahuutensa ja omituisuutensa? Ei suinkaan, mutta hänen pitää itse kasvattaa itsensä pois pahasta. Ei mikään ulkopuolinen jumala tee häntä enkeliksi, itse hänen pitää kasvattaa itsensä siksi.

Kuolematon elämä on kallis aarre, jota meidän tulee hankkia ja saavuttaa. Se on kyllä meissä, koska se on Jumala meissä, Vapahtaja meissä. Mutta emme sitä tunne, kun emme ole siihen yhtyneet. Niin kauan kuin emme ole yhtä tuon Vapahtajan kanssa, emme elä ikuisesti. Olemme ikäänkuin langettaneet tuomion itsemme yli, meidän täytyy epätäydellisinä, personallisina olentoina kuolla. Ja onnellisinta onkin meille, että saamme kuolla.

Moni ihminen tuntee joskus: oi, kuinka olen väsynyt itseeni ja elämääni, jospa voisin haihtua olemattomiin. Se on oikea ja luonnollinen tunne. Elämä on niin varannut, että saamme kuolla ja haihtua pois, jos emme tahdo kuolemattomuutta. Mutta samalla tuo perin buddhalainen pessimismi on ennustus siitä, että voimme astua sen kynnyksen yli, joka eroittaa personallisen ikävämme siitä todellisesta, loistavasta ja suuresta, mikä ihminen oikeastaan

on. Sillä ihminen — Mestarien oppien mukaan — on ihana ja ihmeellinen olento. Personallisuus on vain heikko heijastus, vain irvikuva siitä todellisesta, inhimillisestä Itsestä, joka on olemassa hengen maailmassa, Jumalan suuressa, ehdottomassa Elämässä. Ihminen on sisimmältä olemukseltaan Jumalan Poika, kuolematon hengen liekki, yhtä Elämän Tulen kanssa.

Sentähden ihminen väsyessään personalliseen itseensä, ojentaa ikävöivän katseensa ja näkymättömän kätensä kohti sitä Vapahtajaa, joka on hänessä, kohti sitä epäitsekästä, loistavaa, kuolematonta olentoa, joka on hänessä ristiinnaulittu. Hänen kuolemattomuutensa on siinä, että hän luopuu alemmasta, personallisesta itsestään ja nousee korkeampaan, todelliseen inhimillisyyteensä.

Sentähden Mestarit myös opettivat: vaikka spiritistinen liike, joka syntyi 19:nnen vuosisadan keskivaiheilla, havainnollisesti ja usein epäämättömästi todistaa, että ihminen on olemassa kuoleman jälkeen, niin sama liike tulee ansaksi, joka kietoo pauloihinsa totuudenetsijätkin, jolleivät he tahdo filosofisesti ajatella. Madame Blavatskya käsitettiin väärin ja hänen vaikuttimiaan epäiltiin, kun hän kirjoitti spiritistisiä teorioja vastaan ja selitti ilmiöitä toisella tavalla kuin silloiset spiritistit. Nykyään on helpompi ymmärtää häntä, ja voimme sanoa, että tieteellinen spiritistinen tutkimus on johtopäätöksissään tullut sangen lähelle niitä teorioja, joita madame Blavatsky esitti teosofisina oppeina teosofisen liikkeen alkuaikoina.

Totuus näet kulkee kultaista keskitietä. Totuus on, että ihmisestä hänen personallinen minänsä eli sielunsa jää olemaan kuoleman jälkeen, mutta haihtuvana ja vain joksikin aikaa. Korkein hänessä, hänen sisäinen Vapahtaja-Itsensä erkanee hänestä kuolemassa. Niin kauan kuin ihminen elää maan päällä, on hän, niinkuin Jeesus Kristus sanoo, lähellä valoa eli vaeltaa valossa: „vaeltakaa, niinkauan kuin teissä valo on.“ Valo on sisäinen Vapahtajamme, mystillinen Kristus, joka on meissä, niin kauan kuin elämme näkyväisessä maailmassa. Näkyväinen on yhtymä hengen ja aineen välillä. Tässä näkyväisessä elämässä voimme etsiä sisäistä Kristusta, yhtyä häneen ja tulla pelastetuiksi, mutta kun kuolema lähestyy, vetäytyy korkeampi Itsemme omaan taivaaseensa, ja personallisuutemme jää henkimaailmaan olemaan semmoisena, kuin se on. Sen kohtalo on ennakolta määrätty. Joudumme en-

sin kärsimyksen paikkaan — ei ikuisiksi ajoiksi — mutta niin pitkäksi aikaa, että ruma ja paha, huono ja itsekäs palaa meistä pois. Meidän pitää puhdistua. Katolinen kirkko on oikeassa opettaessaan kiirastulesta. Mutta kun ihminen on kärsinyt pahan pois itsestään, silloin hänen personallinen minänsä nousee taivaalliseen onneen, saaden elää uudestaan maallisen elämänsä ilman syntiä ja tahraa — semmoisena kuin hän ehkä nuoruuden unelmissaan sitä kuvitteli. Hänen korkeampi minänsä on koko ajan hänen ulkopuolellaan.

Kuoleman jälkeen on totta, että Jumala on meidän ulkopuolellamme, mutta vain kuoleman jälkeen. Sentähden on kuolemanjälkeinen tila vaikeampi kuin maallinen elämä, vaikka se onkin ihmiselle lepoa, onnea ja autuutta. Okkultisesti ja metafyysillisesti katsoen se on alempi tila, koska Jumala on ihmisen ulkopuolella. Sentähden tuleekin hetki, jolloin ihminen taas saa syntyä tähän maailmaan. Ja ennen sitä hetkeä käy toinen, jolloin se, mikä vainajan personallisuudessa oli parasta, puhtainta ja epäitsekkäintä, uudestaan yhtyy korkeampaan minään, Vapahtajaan, Jumalaan. Se hetki on entisen personallisuuden lopullinen kuolema, mutta samalla kajahtaa henkimaailmassa uuden elämän aamukellojen soitto ja käsky kuuluu: „mene alas, ihminen, uudestaan kokemaan, sillä ainoastaan näkyväisessä aineen maailmassa voit tietoisesti yhtyä minuun."

Teosofisesti katsoen on sentähden tämä nykyinen elämä ylen tärkeä. Sen „otollista aikaa" ei pitäisi laimin lyödä, ajatellen, että „kuoleman jälkeen kyllä saa tietää, miten asiat ovat, ja kyllä kai siellä aina pärjää". Totta on, että vainajina „pärjäämme", sillä kuolema tuo eteemme sen, minkä itse itsellemme olemme elämässä valmistaneet, mutta Vapahtajaa emme löydä muualla kuin täällä maan päällä, sillä Vapahtajan löydämme ainoastaan itsestämme. Kuoleman jälkeen saamme kyllä nähdä Mestareita, enkeleitä ja kaikenlaisia olentoja, mutta mitä se meitä auttaa, kun kuitenkin elämme ainoastaan sen hyvän pohjalla, minkä loimme täällä maan päällä? Tässä maallisessa elämässä elämme tosiaankin, niinkuin kirkonusko sanoo, „armon ajassa", vaikkei meitä uhkaakaan ikuinen kärsimys, vaan ainoastaan kuolema eli personallinen häviö (kadotus). Todellinen vaara on siinä, ettei tämä personallisuus löydä jumalallista Vapahtajaansa. Se on ainoa, mikä meitä uhkaa. Me saamme kyllä tulla uudestaan koettamaan,

mutta emme sillä tavalla voi jatkaa rajattomasti, sillä tämä maapallo ei elä ikuisesti; emme voi lukemattomia kertoja syntyä tänne. Sitäpaitsi maapallo ei ole aina samallainen. Olosuhteet täällä muuttuvat — maapallo voi kylmetä, elämä käydä mahdottomaksi. Mihin joudumme, jos emme käytä armon aikaa hyväksemme, niinkauan kuin saamme tänne syntyä, täällä etsiä ja löytää? Ei luonnon suuressa taloudessa ole mielivaltaa. Ei ihmissielu voi tulla äkkiä viskatuksi toiseen tähteen, esim. Siriukseen, niinkuin jotkut haaveilevat. Me ihmiset kuulumme tähän maapalloon. Jälleensyntyminen on suuri tilaisuus, ei mikään ikävä välttämättömyys. Se sisältää suuren lupauksen, se on ainoa keino Jumalan löytämiseen.

Näin teosofiset Mestarit opettivat, ja ne, jotka ovat kulkeneet heidän viitoittamaansa tietä, jotka ovat heidät löytäneet, ovat voineet todeta, että asiat ovat kuolemanjälkeisen elämän suhteen, niinkuin Mestarit ovat selittäneet.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: helmikuun 24 p:nä *Sielullinen ja henkinen magia,* maaliskuun 3 p:nä *Nekromantiikka ja teurgia,* 10 p:nä *Mitä on karma?*

Ruusu-Ristin huhtikuun numero tulee m. m. sisältämään Eino Krohnin kirjoituksen A. V. Petersin käynnistä Helsingissä ja loppuosan J. R. H:n kirjoituksesta „Suomen kansan kohtalo“.

Mr. A. V. Peters, englantilainen selvänäkijä, kävi vierailulla Tampereella ja Viipurissa ja vietettyään vielä viikon Helsingissä palasi Ruotsiin maaliskuun 5 p:nä. Hän oli itse niin tyytyväinen Suomenmatkaansa, että lupasi tulla uudestaan toukokuussa.

Helsingin Ruusu-Ristillä oli kuukausikokouksensa jäsenille maaliskuun 3 p:nä. Olivia Gebhard lauloi Piippa Heliön säestyksellä ja P. E. kertoi, miten hänen suhteensa rahaan oli vuosikymmenien vieriessä kehittynyt, sekä esitti yhteistoimintaa koskevan kysymyksen, johon toivoi jäsenten vastaavan seuraavassa kokouksessa. Kysymys herätti yleistä mieltymystä. Keskustelua oli vielä kesäkursseista ja kansanopistokursseista, ja monet puhujat puolsivat Helsinkiä ensi kesäkurssien paikaksi. Lopuksi Hilda Pihlajamäki kaikkien ratoksi lausui pari Vaasan Jaakon humoreskia.

Viipurin Ruusu-Risti-työssä maanantai, helmikuun 18 p. muodostui huomattavaksi tapaukseksi. Sikäläinen looshi oli tuoksi päiväksi järjestänyt todella arvokkaan juhlan, ja tähän juhlaan samoinkuin edeltävään looshikokoukseen oli Ruusu-Ristin johtaja Pekka Ervast vartavasten saapunut. Sitäpaitsi oli saatu eteviä avustajia kaupungin taiteilijoiden joukosta.

Vieraillessaan looshissa P. E. esitti niitä näkemyksiään, niitä okkultisen maailman tosiseikkoja, jotka olivat olleet virikkeinä Ruusu-Risti-vapaamuurariuden syntymiselle sekä sille „Kadonneen sanan“ ohjelman toteuttamistyöhön, jota parastaikaa Suomessa tehtiin. Ken tässä looshikokouksessa oli läsnä saattoi huomata, miten suuresti ruusu-risti-työ vuoden kuluessa oli edistynyt Viipurissa sekä miten vakava määrätietoinen henki kokouksessa näytti vallitsevan.

Juhla teatteritalolla oli, kuten mainittua, kaikin puolin arvokas tilaisuus. Lauri Saikkolan henkevä viulusoolo, Martti Seilen kaunis laulu — molempia Sulho Ranta etevästi säesti — samoinkuin Elsa Turakaisen vakuuttava Eino Leino-tulkinta, tämä kaikki oli oikeata taidetta, joka ei voinut jättää kuulijoita kylmiksi. Sitten seurasi P. E:n puhe Suomen tulevan onnen ehdosta, puhe, joka mitä voimakkaimmin ilmiloihti sen, mikä yksin saattaa ihmisiä niin yksilöinä kuin kansakuntana tyydyttää, nimittäin ikuiset arvot, totuus ja jumala. Hän osoitti, miten Suomen kansassa ammoisista ajoista lähtien oli ollut näitä korkeimpia pyrkimyksiä ja miten senvuoksi voimme sen tulevaisuudesta paljon odottaa, kunhan se vain oppii erottamaan todellisen epätodellisesta. Yleisö, jota oli kerääntynyt teatterisalin täydeltä, varmastikin saattoi tuntea ikäänkuin sysäyksen sielussaan tätä puhetta kuunnellessaan.

Lopuksi tarjosi Aleksis Kiven Lea-näytelmä sitä hengen ravintoa, jota vain aito nerous kypsyttää. Joka kerta, kun näkee tämän kappaleen näyteltävän, joutuu pakostakin liikutuksen valtaan, niin kuulaan kirkkaat ovat siinä esitetyt runokuvat, niin syvä on Kiven käsitys Natsarealaisen uudesta elämänymmärryksestä, joka on alistumista ja samalla uhrautuvan rakkauden voittokulkua. Rouva Sirkka Miettinen onnistui ilmentää „Leassaan“ elettyä elämää ja muutkin osat — Martti Seilon Sakeus, Eero Elorannan Aram, V. Valeniuksen Joas ja Armas Immosen Ruleen — suoritettiin ansiokkaasti.

Juhlan päätyttyä kiitti Ruusu-Ristin johtaja avustavia taiteilijoita huomauttaen siitä, miten vuosien vieriessä taiteilijat ovat osoittautuneet ihmisiksi, joilla on ollut erikoinen kyky ymmärtää teosofian sanomaa. S. K.

Turun Ruusu-Rististä kirjoitetaan meille: „Talvikuukausien aikana olemme täällä meidän ryhmässämme yksi ja toinen sairastelleet. Kokouksemme olemme kuitenkin säännöllisesti pitäneet. Maanantai-iltoina luemme nykyään P. E:n esitelmiä Tolstoista suurella mielenkiinnolla. Hannula oli täällä helmikuussa ja piti kaksi esitelmää yleisölle ja yhden suljetussa kokouksessa. Kiitollisin mielin olemme jälleen hänen opetuksiaan kuunnelleet.“ A. R.

Lootuskoulu Helsingissä on työskennellyt säännöllisesti Annikki Reijosen johdolla, ja kun P. E. vieraili juhlakokouksessa vuoden alussa, oli hauska katsella ison lapsiparven iloisen vakavaa kynttilämarssia ja nähdä, millä jännityksellä he seurasivat kaikkia esityksiä, keijukaistanssia, elävää kuva-arvoitusta, runoja, satuja y.m.

Jyväskylän lootuskoulu on niinikään syksystä lähtien toiminut säännällisesti Tyyne Jussilan johdolla, joka kirjoittaa meille, että „tämä työ on ihaninta työtä maailmassa“. Hänellä on hartaana apulaisenaan Tekla Stenbäck, ja syyslukukausi, jolloin lapsia oli ollut koulussa noin 30, päättyi iloiseen joulujuhlaan, jossa lapset vierailleville vanhemmille ynnä toisille lapsille tarjosivat voimiensa mukaan teosofishenkistä ohjelmaa. Kevätlukakausi alkoi taas tammikuun loppupuolella.

Webster's Corners'ista Canadassa kirjoittaa J. Myntti meille: „Jouluna meillä ruusuristiläisillä oli kokous Vancouverissa; paljon ei ollut osanottajia, mutta henki oli sitä lämpimämpi. Illaksi kutsuivat minua puhumaan Suomi-seuran joulu-illanviettoon. Puhuin joulun juhlimissyistä ja tärkeydestä. Olikin väkeä runsaanpuoleisesti ja juhla onnistunut."

Kangasniemen lukurenkaasta, jonka perustamisesta puhuimme tammikuun Ruusu-Ristissä, kirjoitetaan meille: „Suurta ei ole lukurenkaamme aikaansaanut, osanotto kokouksiin on ollut kyllä vilkasta ja joissakin henkilöissä on kylvetty siemen alkanut itää. Papisto ja kirkollinen suunta on noussut sotajalalle toimintaamme vastaan. Kirjaston alku meillä on, pienihän se vasta on — vähän yli 40 kirjaa on vasta kirjastossamme. Elämä tällä paikkakunnalla on ollut hyvin raakaa, mutta tänä talvena on ollut havaittavissa muutosta parempaan suuntaan. A. P."

Werner Söderstöm Oy:n kustannuksella on ilmestynyt toht. J. E. Salomaan tutkimus „Idealalismi ja realismi nykyaikaisessa englantilaisessa filosofiassa", jossa tekijä selvittää niitä puhtaasti englantilaisia ominaisuuksia, varmaa todellisuuden aistia ja tosiasiain tajuntaa, käytännöllisyyttä y.m., jotka ovat tehneet Englannista maailman suurimman valloittajan. Hinta 75: —, sid. 85: —.

Merkillinen kirjauutuus odotettavissa:

Pekka Ervastin tässä numerossa painetussa esitelmässä mainitaan Mestarikirjeet, jotka viime vuosisadan 80-luvulla saapuivat A. P. Sinnettille ja jotka julkaistiin painosta Englannissa vuonna 1923. Näitä Mahaatmakirjeitä suomennetaan paraikaa ja tulevat ne ilmestymään kirjana Mystican kustannuksella ehkä jo ensi jouluksi. Teoksen hinta tulee olemaan noin Smk. 150: —.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Ruusu-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Neuvoston puoleen (sihteeri herra Eino Krohn, Helsinki, Konstantinink. 33). Paikallisia ryhmiä on Helsingissä, Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla. Loosheja on Helsingissä, Jyväskylässä, Turussa, Viipurissa, Tampereella, Hämeenlinnassa, Lieksassa, Terijoella, Kouvolassa ja Kuopiossa.

Ruusu-Ristin jäsenluku on kahdeksan toimintavuotensa aikana noussut kahdeksaan sataan. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1929.

25:s vk. Huhtikuu 1929 N:o 4

RUUSU-RISTI

TOTUUDEN ETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—
HYVINKÄÄLLÄ 1929
IRTONUMERO postivap. Smk. 10:—, 50 cent.

RUUSU-RISTI

Totuuden etsijäin aikakauskirja.

Suomen vanhin teosofinen lehti.

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintäin 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeon hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Tietäjän ja **Omantunnon vanhoja vuosikertoja** on saatavissa! Tilataan käteisellä tai postietuannilla **suoraan toimitukselta, os. Pilpala.** Seuraavia vuosikertoja on myytävänä allamainittuihin hintoihin: Omatunto 1906 ja 1907, Tietäjä 1908, 1912 ja 1920 á Smk. 25:—, Tietäjä 1918 à Smk. 50:—, Tietäjä 1911 ja 1914 à Smk. 100:—, Tietäjä 1909 à Smk. 200:—, Tietäjä 1915 à Smk. 250:—, Tietäjä 1917 à Smk. 1,000:—.

25:s vk. HUHTIKUU 1929 N:o 4

RUUSU-RISTI

TOTUUDEN ETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

A. Yleinen osasto.

Veritati nulla praestat religio.

Toimittajalta.

— Olettehan Ruusu-Ristinä täysin itsenäisiä, riippumattomia mistään ulkomaalaisista yhdistyksistä tai järjestöistä?

— Olemme.

— Miksi sitten yhä sanotte kuuluvanne H. P. Blavatskyn alkuunpanemaan teosofiseen liikkeeseen? Ettekö voisi auttaa maailmaa enemmän julistamalla omaa Ruusu-Ristisanomaanne sinään, sekoittamatta siihen kaikenlaisia vieraita ja usein epäilyttäviä teosofisia aineksia? Väitättehän kuitenkin, että teidän sanomanne on sama kuin Kristuksen vuorisaarna.

— Epäilemättä, moraalisesti katsoen. Mutta olen hämmästyksellä lyöty sen johdosta, mitä sanotte H. P. Blavatskysta ja teosofiasta. Mehän kuulumme teosofiseen liikkeeseen, jonka H. P. B. pani alkuun! Miten luulette, että voisimme palvella ihmiskunnan ja totuuden asiaa, jos aloittaisimme työmme kieltämällä totuuden?

— Sehän on pienempi totuus. Olette löytänyt suuremman. Ja suuremman totuuden valossa pienempi näyttää vaikka valheelta. Katsokaa, miten toiset tekevät. Antroposofinen Seura Saksassa, joka kieltämättä sai alkunsa teosofisesta liikkeestä, antaa sangen vähän kunniaa H. P. Blavatskylle. Madame Blavatsky oli etevä mediumi, he sanovat, mutta hän ei tiennyt mitään Kristuksesta; hän oli kokonaan itämaalainen. Tohtori Steiner on omilla tutkimuksillaan paljastanut totuuden kaikista mediumeista riippumatta; sitä nimitetään antroposofiaksi. Niinhän tekin voisitte tehdä. Nimittäisitte oman löytönne vaikkapa kristosofiaksi, jota nimeä jo olette käyttänytkin. Ja onhan toinen esimerkki vielä läheisemmältä ajalta. Maailmanopettaja Krishnamurti, jota Teosofinen Seura sanomattomilla uhrauksilla oli kasvattanut ja valmistanut työhönsä,

on nyt itse löydettyään totuuden heittänyt hiiteen sekä seurat että teosofiat. Oletteko kuullut hänen kertaakaan kiitollisuudella puhuvan teosofiasta ja H. P. Blavatskysta? Päinvastoin: teosofia on häntä aina vieroittanut monilla mutkaisilla opeillaan ja termeillään, kun totuus kuitenkin on niin yksinkertainen!

— Totuus on, kuten sanotte, tässä tapauksessa niin yksinkertainen, että kuta suurempi joku opettaja olisi, sitä vähemmin hän totuutta kieltäisi, s. o. sitä enemmän hän ottaisi kaikkia tosiseikkoja huomioon. Jos Krishnamurti sanoo, että teosofiset termit häntä väsyttävät ja vieroittavat, hän saa laiskurit puolelleen, mutta luuletteko totuuden etsijän mistään väsyvän? Näen Krishnamurtissa nuoren ihmisen, joka on tehnyt erään — kylläkin suuren — henkisen kokemuksen; mutta mitään opettajaa en voi hänessä nähdä, ennenkuin hän on tunnustanut, missä kiitollisuuden velassa hän on teosofiselle liikkeelle ja H. P. Blavatskylle ja missä suhteessa hän ja hänen sanomansa on H. P. B:hen ja teosofiaan. Sillä muuten hänen esiintymisensä opettaisi vain kiittämättömyyttä vanhoja kohtaan ja yllyttäisi nuorten ajattelematonta hävittämisintoa. Poika, joka häpeää äitiänsä, ei vielä ole mies. Mitä taas Rudolf Steineriin tulee, tunnen häntä kohtaan erinomaista kunnioitusta, sillä hän oli mies, joka suoritti suuren työn. Mutta mikäli hän lausui halventavia sanoja H. P. B:stä, sikäli hän — ehkä huomaamattaan — unohti oman asemansa, sillä mikä hänkään olisi ollut ilman H. P. B:n teosofista liikettä? Jos hänellä alusta lähtien oli samat tai suuremmat tiedot kuin H. P. Blavatskyllä, olisi hänen kuitenkin ensin pitänyt tehdä se suunnaton uranuurtajan työ, minkä H. P. B. jo oli valmiiksi suorittanut, ennenkuin kukaan olisi kallistanut korvansa hänen — tohtori Steinerin — sanomalle. Ja sama olisi meidän laitamme. Jos meillä Ruusu-Ristissä sattumalta olisikin omia tietoja erinäisistä elämän ja kuoleman salaisuuksista ja jos lisäksi olisimme löytäneet jotakin, josta ei puhuta toisissa teosofisen liikkeen haarautumissa, miksikä unohtaisimme menneisyytemme ja huutaisimme maailmalle, rintoihimme lyöden: katsokaa meihin, yksin meihin! Eikö teidänkin mielestänne semmoinen ele olisi mauton? Eikö velvollisuutemme yksinkertaisesti ole tunnustaa totuus, s. o. näyttää, mitä olemme löytäneet ja miten olemme sen löytäneet? Te puhuitte suuremmista ja pienemmistä totuuksista. Mutta eihän totuutta voi sillä

tavalla mitata! Totuus on valo. Suurempi valo imee pienemmän itseensä, koska pienempikin on samaa luontoa, — ei se taistele sitä vastaan eikä sitä kiellä. Se kirkastaa pimeyttä enemmän tai toisin sanoen: sama maailma, joka pienessäkin valossa näkyy, näkyy yhä kirkkaammin suuressa. Muuten en oikein ymmärrä puhettanne, että antroposofit tai me ruusuristiläiset olisimme löytäneet suuremman totuuden kuin H. P. Blavatsky?

— Tarkoitan sitä, että H. P. Blavatsky oli katsantokannoiltaan itämaalainen salatieteilijä, ettei hänellä ollut sama käsitys Kristuksesta kuin teillä tai antroposofeilla.

— Niinkö? Antroposofeista en voi vastata; mikäli olen kuullut ja lukenut, on Kristus heidän mielestään aurinkomanvantaran korkein vihitty ja siten sangen lähellä nykyistä Logosta; semmoisesta taas en tiedä H. P. Blavatskyn mitään opettaneen; jääköön kysymys kuitenkin avonaiseksi, koska se koskettelee sangen syviä mysterioita. Mutta meistä ruusuristiläisistä voin vastata; mikäli uskon ja tiedän, on meillä se käsitys Kristuksesta, että Kristus on kosmillinen Jumalan Poika, Isän tajunnassa elävä täydellisen ihmisen eli jumalolennon kuva, joka mystillisenä Kristuksena eli „Kristusprinsiippinä" on kätkettynä joka ihmisen kuolemattomaan henkeen, — ja tämä oli ehdottomasti H. P. Blavatskyn oppi.

— Tuo on kiintoisaa. Onko H. P. Blavatsky oikein painetussa sanassa esittänyt kantansa?

— On joka kirjassaan. Tutkikaa esim. „Teosofian Avainta". Yleensä Blavatskyn kirjoja tunnetaan liian vähän. Viime vuosina on niitä kuitenkin ruvettu entistä enemmän kysymään, varsinkin ulkomailla. H. P. B. nousee vähitellen kunniaansa.

— Mutta eikö hän julkaissut mitään kirjoitusta varta vasten Kristus-kysymyksestä? Se kysymys on länsimaille tärkeistä tärkein, ja luulisihan tietäjä-ihmisen siitä selvästi puhuneen.

— Olette oikeassa. Olen kauvan etsinyt ja näinä päivinä saanut käsiini erään H. P. B:n kirjoituksen evankeliumeista, jonka aion suomentaa ja julkaista Ruusu-Ristissä. Valitettavasti se on vain katkelma; hän ei koskaan kirjoittanut sitä valmiiksi.

— Sehän on joka tapauksessa jännittävää ja tulen mielenkiinnolla odottamaan tulevia Ruusu-Ristin numeroita. Sanokaa, onko hän siinä ratkaissut kysymyksen Jeesuksen suhteesta Kristukseen?

— Ei ole. Hän jättää sen avonaiseksi.

— Mitenkä tarkoitatte?

— Saatte itse nähdä ja lukea. H. P. B. ei ratkaise kysymystä antroposofiseen enemmän kuin Teosofisen Seuran suuntaankaan, s. o. hän ei sano, puhuiko Kristus Jeesus Natsarealaisen vaiko Jeesus Ben Pandiiran kautta, vaan jättää kysymyksen avonaiseksi.

— Mutta miksikä?

— Ehkä hän jätti sen historiallisen tutkimuksen ratkaistavaksi. Ja historiallinen tutkimus — jos ei se kysymystä ole lopullisesti ratkaissut — kulkee suurin askelin kristillisen kirkon, Antroposofisen Seuran ja Ruusu-Ristin ratkaisua kohti, joka, kuten tiedätte, puhuu Jeesus Natsarealaisen puolesta.

— Eikö tämä ollut heikko kohta H. P. Blavatskyn julistuksessa?

— Tai vahva. Hänen tehtävänsä oli teroittaa ero Jeesuksen ja kosmillisen Kristuksen välillä ja siten tehdä ymmärrettäväksi, että Kristus mystillisenä piili joka ihmisessä. Hän ei asettunut kirkon kannalle Jeesus-kysymyksessä (muistakaa: silloin ei puhuttu Besant-Leadbeaterin teosofisesta kannasta), koska hän ei tahtonut kääntää huomiota kysymykseen, joka silloin oli toisarvoinen. Mutta samalla hän kuitenkin viittasi erilaisiin ratkaisumahdollisuuksiin, jotta hän innostaisi sekä tieteellistä että teosofista maailmaa tekemään tarkkoja historiallisia tutkimuksia.

— Niinkö luulette? Entä jos sydämessänne vain tahdotte puolustaa H. P. Blavatskya, joka ehkä oli — tietämätön?

— Tietysti sydämeni puolustaa H. P. B:ta, vaan ei totuuden kustannuksella. Jos minulle todistettaisiin, että H. P. B. kallistui Ben Pandiiran puoleen, silloin vaikenisin. Tai silloin myöntäisin, että H. P. B. siinä kysymyksessä erehtyi. Nyt en voi sitä tehdä, koska hän omilla sanoillaan jättää kysymyksen avonaiseksi. Päinvastoin. Minusta on kuin profetallinen enne se, että hän jätti kirjoituksensa evankeliumeista päättämättä. On kuin hän sillä olisi sanonut: toiset jatkakoot loppuun! Ja toiset ovat jatkaneet. Teosofisen Seuran auktoriteetit lankesivat Ben Pandiiraansaan, tohtori Steiner asettui kirkon kannalle. Koko kysymys jää turhanpäiväiseksi teologiseksi riitakysymykseksi, jonka historiallinen tutkimus yksin ratkaisee, ellemme asetu H. P. B:n ja Ruusu-Ristin käytännölliselle kannalle: on

ensin seurattava Jeesuksen vuorisaarnaa elämässä, sitten kysymys Jeesuksen ja Kristuksen suhteesta tulee itsestään ratkaistuksi. Ja silloin Jeesus Natsarealaisen historiallisuuskin tulee ratkaistuksi teologisena kysymyksenä. Ei ennen. Ennen se on vain historiallinen kysymys. Ja kuka lähtee historiallisia tosiseikkoja ennakkoarveluilla ratkaisemaan? Ehkä muuten voimme jatkaa tätä keskustelua, kun ensin tutustumme H. P. B:n kyseessä olevaan kirjoitukseen.

*

Ruusu-Ristin vuosikokous pääsiäisenä oli kaikin puolin onnistunut: yksimielinen, keskitetty, voimakas. Olen usealta taholta kuullut kiitossanoja sen johdosta, ja ilmituodessani oman vilpittömän iloni kokouksen onnistumisesta lausun samalla sydämellisen kiitokseni kaikille, jotka myötävaikuttivat sen menestykseen.

*

Vuosikokouksessa kysyin, mitenkä aikakauslehtemme tänä vuonna oli miellyttänyt, kertoen samalla, että sillä oli nyt paljon vähemmin tilaajia kuin viime- ja edellisinä vuosina, kun ei nyt oltu lähetetty postiennakkona. Kysymyksen johdosta syntyi innokas keskustelu, jossa kaikki puhujat yksimielisesti tunnustivat Ruusu-Ristin tänä vuonna olevan sisällöltään paremman kuin koskaan ennen ja ihmettelivät, etteivät edes vanhat tilaajat olleet hoksanneet miehissä uudistaa tilauksensa. Mutta kyllähän vielä ennättävät ennen vuoden loppua, vakuutettiin. Ja muuten oli jäsenten nyt tehtävä voitavansa Ruusu-Ristin levittämiseksi. Tuumasta toimeen. Kokouksessa ruvettiin heti keräämään tilauksia lisää, jotka lahjoina oli lähetettävä osaksi määrätyille henkilöille, osaksi kirjastoille ja seuroille toimituksen valinnan mukaan. Siten saatiin heti kokoon satakunta uutta tilausta, joista eräs yksityinen jäsen oli merkinnyt viisikymmentä.

Tästä suuresta ystävyyden osoituksesta ja asianharrastuksesta tunsin itseni sanomattoman innostuneeksi.

Valkea metsä.

Oi valkeutta metsän maaliskuun,
kun kevään kiteet kinoksilla kiiltää!
Oi kuutamoa kummaa illansuun
ja tunnelmia hopeaisen kuun!
Kuin vienosti jo sydänalaa viiltää
keväiset viimat meren ulapalta!
Ne tuovat viestin runon maailmalta
ja kaukomailta Indian ja muun.
Kun valkometsään kevään hämy saa,
niin on kuin sadun suuren maailmaa
sa tarkkaisit, kun katselet sa tuonne.
Oi, kuin on suuri kevään valtakunta,
mi näkee ihmeellistä, suurta unta!
On luonto pyhä kuni Herran huone.

Rafael Ronimus.

Vuosikokouksemme.

Ruusu-Ristin yhdeksäs vuosikokous, jokavuotinen kevätjuhla pidettiin pääsiäisenä 28. 3.—1. 4. Varsinainen kokous alkoi pitkäperjantaina, mutta jo torstai-iltana, jolloin oli tavanmukainen tervetuliais- ja tutustumisillanvietto, oli helsinkiläisillä isännillä ilo nähdä suuri joukko maaseudulta saapuneita veljiä keskuudessaan. Edellinen vuosikokous oli saatu pitää vieraan suojissa, nyt sensijaan voitiin kokoontua omaan temppeliin, jonka henkistä ilmapiiriä oli muutaman kuukauden ajan puhdistettu kuin erikoiskokousta varten, ja joka lisäksi oli Yrjö Eloniemen johdolla kauniisti koristettu. Idässä oli johtajan istuinta kahden puolen valaisemassa pylväille korotetut seitsenhaaraiset kynttiläjalat ja valtava määrä heleitä kukkia ympäröi hänen korokettaan. Seinille antoivat pehmeää kodikkuuttaan vanhat suomalaiset ryijyt, ja kaiken ylle kaareutui pilarien tukemana tummansininen taivasholvi.

Ilta kului vapaasti ohjelmanumeroiden vuorotellessa ja keskinäisessä seurustelussa. Annikki Reijonen esitti alkajaisiksi „tervetuliaissadun", Esteri Weissenberg lausui L. Onervan legendan „Neitsyt Marian lahja" ja kaiken kukkuraksi Hilda Pihlajamäki kertoili Vaasaan Jaakkoon humoristisia pakinoita, joiden taitavana tulkitsijana hän on tunnettu. Musiikkia esittivät naiskuoro Eva Runsténin taidokkaan käden johtamana sekä Juho Savio ja Jorma Partanen, edellinen useaan otteeseen. Lopuksi antoi Tuuli Reijonen yksintanssinäytteen.

Kun varsinainen vuosikokous oli pitkäperjantaina virallisesti avattu, puhui Johtaja kokousajan ja kokouksen merkityksestä sekä luonteesta. Pääsiäistä on kristikunnassa pidetty surun päivänä, pitkänä ja murheellisena, koska silloin muistellaan Vapahtajan kärsimyksiä ristillä. Meillä ei kuitenkaan ole oikeutta katsella tätä historiallista tapausta vain tässä valossa. Emme ole ymmärtäneet mitään, jos arvelemme pitkäperjantain merkinneen surun päivää Jeesukselle. Saattoi olla, että se tuntui hänen personallisuudestaan sellaiselta, mutta se suuri tapahtuma, joka aloitti uuden ajan, ei ole tässä. Kuolemassaan Jeesus Kristus voitti kuoleman ensimmäisenä ihmisistä. Ihminen oli ennen häntä saavuttanut personallisen itsetietoisuuden fyysillisen ruumiin ulkopuolella, mutta se ei vielä ollut kuoleman voittamista. Hän oli ainoastaan saanut kuolemanjälkeisen tajunnan jo eläessään. Jeesus Kristus voitti kuoleman ruumiissaan, — jos häntä olisi voinut katsella selvänäköisesti, olisi nähnyt hänen entistään enemmän elävöityvän. Hänen fyysillisestä ruumiistaan, jossa oli kärsimyksen mahdollisuus, syntyi ihmeellisellä tavalla uusi ruumis, muodostuen eetteriatoomeista ja suuresta osasta fyysillisiä atoomeja sekä irtautuen fyysillisestä ruumiista. Kolmantena päivänä ylösnoustessaan hän eli tässä fyysillis-eetterisessä ruumiissaan, joka on kuolematon ja tuntemiemme fysikaalisten lakien alaisuudesta vapaa. Yhdeltä puoleltaan Golgatan mysterio merkitsi eetteriruumiin spiritualisoimista.

Vuosikokouksemme ensimmäinen päivä on sattunut ajankohdaksi, joka on eetteriruumiin uudelleenluomisen päivä. Kaksi vuotta sitten pääsimme kokouksillamme ensimmäisen seitsensarjan loppuun. Viime vuosikokous, kahdeksas, aloitti uuden seitsenjaon, ja sitä vietettiin uuden fyysillisen luomisen merkeissä. Kaipasimme kokouspaikkoja; Jyväskylä oli jo saanut Ruusu-Risti-Temppelinsä,

mutta Helsingissä ei se vielä tällöin ollut toteutuneena. Nyt meillä on jo fyysillinen ruumiimme, temppelimme, ja kokoonnumme ikäänkuin muodostaaksemme itsellemme eetteriruumista. Eetteriruumis tekee fyysillisestä organismista elävän, se on tämän sääntö ja malli. Tänä vuonna on ollut ja tulee yhä edelleen olemaan työtä, joka on omiaan antamaan säännöllisen ja vakavan elämän fyysilliselle ruumiille, omalle erikoiselle työmuodollemme. Elämme lakien ja sääntöjen aikaa; olemme selvillä muodoista, mutta ne on elävöitettävä kauniilla, viisailla ja hyvillä elämänsäännöillä. Meidän on kaikkien sydämestämme toivottava, että ulkonaiset muotomme kuvastaisivat sisäistä henkeä. Antamalla muille sitä, mikä meissä on hyvää ja kaunista, saamme itsekin henkeä ja elämää. Ja yhdessä työskentelemällä on kaikilla veljillä voimaa.

Johtajan puhetta, josta yllä on toistettu vain hajanaisia lauseita, seurasi tervehdysten vuoro. Näitä tuotiin ympäri maata, Tampereelta, Viipurista, Turusta, Jyväskylästä, Kuopiosta, Lieksasta, Mikkelistä, Kotkasta ja Kouvolasta. Lisäksi useat yksityiset veljet käyttivät puheenvuoroa. Samalla ilmoitettiin Johtajalle, että hänelle on erään helsinkiläisen looshin aloitteesta vuokrattu ja kalustettu huoneisto Kulmakoulun talosta hänen työnsä helpoittamiseksi, ja hänelle luovutettiin asunnon avaimet. Tämän johdosta puhuessaan Johtaja mainitsi jo v. 1918 suunnitelleensa työnsä jakamista kahteen osaan. Suurimman osan vuotta hän tekisi kirjoitustyötä maaseudun rauhassa ja olisi toisen osan vuotta Helsingissä, esitelmöiden ja kokouksissa puhuen. Nyt, kun tämä on tehty mahdolliseksi, hän aikoo sitä yrittää ensi talvesta alkaen. Tällöin tulee Helsingissä suoritettava työ saamaan entistä enemmän hänen huomiotaan osakseen, ja maaseudulla toimivat ryhmät ja looshit, jotka tähän asti ovat olleet verraten etäällä Johtajan personallisesta vaikutuspiiristä, saavat hänet todennäköisesti ensi työkauden kuluessa elävöittäväksi ja innostavaksi vieraakseen.

Kahviloman jälkeen tulivat käsiteltäviksi taloudelliset kysymykset, arkaluontoiset, mutta tärkeät. Alustuksena yksityiskohtaiselle taloudellisen tilanteen selvittelylle Johtaja puhui siitä, miten hänen oma suhtautumisensa raha-asioihin on vuosien vieriessä muuttunut. Jo nuoruudessaan hän huomasi, että taloudellinen kysymys tulee tässä maailmassa muodossa taikka toisessa jokaisen eteen ratkaisua vaatien,

ja hän koetti siitä suoriutua monien muiden totuudenetsijäin tavoin kieltäytymällä rahasta, rukoilemalla jumalaltaan köyhyyttä. Sitten tuli käänne. P. E:n oli otettava vastuulleen Teosofisen Kustannusliikkeen asioita, ja tämä merkitsi uutta suhtautumista rahaan. Ihminen ei saa pelätä rahaa. Jos hän sitä pelkää, ei hän ole sen herra; jos hän sitä rakastaa, hän osaa sitä vallita. Rakkaus ei kuitenkaan merkitse himoa. Mammona on tehtävä hengen palvelijaksi, me emme saa sitä palvella. Elämän viisaasti järjestetyssä koulussa opimme oikeata käytäntöä tässäkin asiassa.

Tämän jälkeen Johtaja siirtyi selostamaan Ruusu-Ristin nykyistä taloudellista asemaa, temppelikysymystä yleensä ja temppelirahaston kartuttamista sekä käyttöä. Rahavaroin, jotka järjestöllä nyt on tarkoitukseen varattuna, ei voi ainakaan toistaiseksi ajatella oman talon rakennuttamista pääkaupunkiin. Nykyisellä tavalla sijoitettuina ne parhaimmalla tavalla palvelevat aatettamme. Kokous ilmaisi tyytyväisyytensä Johtajan ja Neuvoston toimenpiteisiin.

Kesäkurssit herättivät vilkasta mielipiteiden vaihtoa. Viime kesänä olivat Jyväskylän veljet luvanneet järjestää kurssit vastedeskin kaupunkiinsa, mutta talven kuluessa oli Helsingissä kuulunut ääniä, jotka vaativat niitä pääkaupunkiin, joka nyt oli saanut tarvittavan keskuspaikan, oman temppelin. Keskustelussa jyväskyläläiset luonnollisesti puolustivat omaa kaupunkiaan, ja he saivat puoltajikseen helsinkiläisiäkin. Johtaja kallistui Jyväskylän puolelle, koska sinne oli jo muodostunut voimakas henkinen voimapatteri, jota yhä enemmän oli syytä ladata. Voimankäytön kannalta tämä oli edullisinta. Mutta siinä tapauksessa, että olisi kaksi-kolmesataa innokasta sielua, jotka haluaisivat „elää yhden viikon taivaassa“, tehdä keskitettyä ja uutteraa henkistä työtä viikon ajan, voitaisiin kurssit järjestää Helsinkiin. Lopputuloksena oli, että kesäkurssit pidetään tänäkin vuonna ensi elokuun alussa Jyväskylässä.

Lopuksi Johtaja kuvasi uutta jäsenmerkkiä, jonka järjestömme on omaksunut. Me kuulumme H P. B:n alkuunpanemaan teosofiseen liikkeeseen, vaikkakin tarkemmin sanottuna edustamme sen Ruusu-Risti-puolta Jos Teosofisen Seuran merkin piti kuvata yleensä Himalajan looshin tunnusta, on meidän aatteellinen inspiratsionimme lähtöisin europpalaista okkultismia edustavasta Ruusu-Risti-looshista.

Merkkimme on sama kuin Teosofisen Seuran — tosin eräin muutoksin. Niinpä on Salomon sinetin sisällä olevan ankhristin sijalla tasakylkinen risti, jonka keskellä on ruusu, ja AUM-sanan sijassa on INRI.

Seuraavana päivänä, lauantaina, piti Johtaja esitelmän jäsenille. Sen sisältöä, kosmillisia symbooleita ja salatieteellisesti elävöitettyä matematiikkaa on vaikea esittää suppean kokousselostuksen yhteydessä. Eräitä irrallisia kohtia voimme kuitenkin mainita:

Ruusuristiläinen perintätieto kertoo, että meidän on mentävä ulos maailmaan taistelemaan kolmea jättiläistä vastaan ja voitettava ne. Nämä ihmiskunnan viholliset ovat tietämättömyys, sairaus ja köyhyys. Ruusu-Risti-henkeen tekee työtä se, joka koettaa levittää valoa maailmaan, esim. opettaja, joka jakaa todellista tietoa ja kieltäytyy opettamasta sellaista, mikä ei ole totta tai mikä on epävarmaa. Samoin tekee ruusuristiläistyötä se, joka rakkaudesta ihmiskuntaan koettaa lievittää sen kärsimyksiä (esim. lääkäri ja sairaanhoitaja). Ja se, joka taistelee köyhyyttä ja kurjuutta vastaan, tekee tätä samaa työtä, vaikka hän ei tietäisi mitään Ruusu-Rististä.

Nämä kolme „jättiläistä" ovat luonnollisesti objektiivisiä ilmiöitä, mutta ruusuristiläisiksi tullessamme näemme niiden takana piilevän totuuden, huomaamme, että ne eivät ole vain objektiivisiä vaan yöskin meissä itsessämme. Tietämättömyys on ihmisen sielullisessa kolmiossa siinä, missä on tiedon mahdollisuus. Sairaus on ilmiönä fyysillisessä ruumiissa, mutta todellisuutena astraaliruumiissa. Jos esim. kädessämme on vika, emme sitä tuntisi, ellei hermoja myöten kulkisi tieto aivoihin ja minätajuntamme välittäisi sitä astraaliruumiin reaktioksi. Sairaudet ovat usein aiheutuneet astraaliruumiista. Jos synnymme viallisina, on syy siinä. Olemme ajatelleet jotakin sairaalloista, ja vapaudumme nyt siitä sillä, että tämä, kuten kaikki paha, etsiytyy ulos astraaliruumiista ilmetäkseen fyysillisessä ruumiissa. Köyhyys taas on varsinaisesti fyysillisessä ruumiissa. Ulkonainen köyhyys on tulosta sen köyhyydestä. Köyhyys merkitsee sitä, ettemme tahdo toimia, käyttää tahtoamme. Ulkonainen rikkaus ja köyhyys, jotka riippuvat karmallisista syistä, ovat haihtuvia. Jos fyysillisessä ruumiissamme olemme laiskoja, on se köyhyyttä, jos olemme ahkeria, rikkautta. Mitä työn laatuun tulee, niin on tieteellisesti todettu luovan henkisen työn tekijän kuluttavan

tuntuvasti enemmän voimaa kuin ruumiillisen työn suorittajan. Tämä ei luonnollisestikaan vähennä ruumiillisen työn arvoa. Pääasia on köyhyyden voittaminen, mammonan herraksi pääseminen. Jos olemme itsemme voittaneet, ei elämä tee meitä köyhiksi.

Saman päivän iltana jatkettiin looshikokouksien keskeyttämää vuosikokousta, ja neuvottelut koskivat etupäässä Ruusu-Risti-aikakauskirjaamme. Useat veljet käyttivät tällöin puheenvuoroaan ja kevensivät mieltään kaikessa, mikä koski julkaisumme sisältöä ja toimitustapaa, sekä entistä että nykyistä. Yleisenä mielipiteenä oli, että se on viime aikoina huomattavasti parantunut; varsinkin Johtajan osasto ja „Iltapuhteella"-sivut saivat kiitosta osakseen, ja kaikki olivat yksimielisiä lehden levikin lisäämisen välttämättömyydestä. Eräs veli ehdotti, että jokainen läsnäolijoista tilaisi yhden vuosikerran lisää, ja monet lupautuivatkin tämän tekemään. Keskustelun aikana lähetettiin salia kiertämään kaksi keräyslistaa, ja illan kuluessa kerääntyikin tilauksia yli yhdeksänkymmentä. Kun Jukka Kuusisto oli valokuvannut läsnäolijat, päättivät Jussi Pohjanmiehen soitto ja kuoron esitykset illan ohjelman.

Sunnuntaina oli Kansallisteatterissa vuosijuhla, joka aina on kerännyt katsomon täyteen yleisöä. Nytkin olivat pääsyliput huonoimpiakin paikkoja myöten loppuunmyydyt. Arvokkaan ohjelman alussa oli torvisoittoa, jonka jälkeen Bertha Lindberg lausui Eino Leinon Helkavirsistä „Marjatan pojan" — runon, joka osoittaa, miten lähelle ruusuristiläistä elämänkäsitystä runoilija on parhaimmissa tuotteissaan saapunut. Olivia Gebhard, nuori laulajattaremme, joka jatkuvasti osoittaa ilahduttavaa edistymistä, ja Georg Malmstén esittivät kohtauksen Aida-oopperan 3 näytöksestä. Kun trio oli esittänyt Erkki Melartinin uudet sävellykset, Barcarolan ja Meditation, piti Johtaja juhlapuheen aiheenaan „Europan ylösnousemus". Tästä voi puhua kahdessa merkityksessä, riippuen siitä tarkoittaako yhteisöä vaiko yksilöitä. Europa on ollut hajanainen ja eripurainen maanosa tähän asti, mutta viime aikoina on alettu yhä tietoisemmin pyrkiä sen yhtenäistymiseen, Europan yhdysvaltojen ajatus on saanut jalansijaa kaikissa maissa, ja tämä olevien olojen välttämättömyydestä johtunut poliittinen virtaus tähtää maanosamme uudestiluomiseen. Jos asiaa katsellaan yksilöiden kannalta, tulee mieleen aika, jolloin ajattelevia yk-

silöitä yksitellen kutsuttiin toteuttamaan kansainvälisessä elämässä silloin korkeimpina pidettyjä ihanteita: keskiaika. Ihanteet ovat näistä ajoista monessa suhteessa muuttuneet, saaneet toisen sävyn, joskin ehkä puhdistuneetkin, mutta pohjimmiltaan samoina ne nyt taas velvoittavat kaikkia yksilöitä epäitsekkääseen työhön rauhan puolesta, uuden Europan puolesta. Keskiajalla oli ritarilaitoksensa, nyt on luotava Europaan uusi hengen aatelisto.

Lopuksi esittivät Hilda Pihlajamäki ja Jussi Snellman André Dumas'n yksinäytöksisen näytelmän „Ikuinen läheisyys", jonka Jussi Snellman oli alkuperäistä tekstiä noudattaen suomentanut runomittaisena. Vanha äiti murehtii öiseen aikaan maailman sodassa kaatunutta poikaansa palaten muisteloissaan yhä uudelleen tämän nuoruuteen ja lapsuuteen, molempien onnenaikaan. Poika saapuu, luo muutamalla sanalla kuvan taistelutantereen kauhuista, kuolemastaan, ja vakuuttaa nyt olevansa onnellinen! Äiti ei voi ymmärtää, hän epäröi, ei tiedä mitä uskoa, mutta saa lopulta rauhan yksinäisyyden ja epätoivon kalvamaan sydämeensä. Murheelliset saavat lohdutuksen, rakkaus voittaa kuolemankin — siinä tämän hiljaisen, tunnelmakylläisen näytelmän perusajatus.

Maanantaina oli ensin P. E:n yleisöllekin varattu esitelmä „Tarvitsemmeko auktoriteetteja", ja tämän jälkeen installatiotilaisuus, jolloin kuusikymmentä uutta Ruusu-Ristiin hyväksyttyä jäsentä asetettiin tavanmukaisin juhlallisin menoin oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa. Samassa tilaisuudessa, joka varmastikin oli monelle unohtumaton juhlahetki, esitettiin J. Pohjanmiehen kantaatti „Väinämöisen paluu".

Tässä emme ollenkaan ole tehneet selkoa niistä monista suljetuista kokouksista, jotka olivat käyneet vapaamuurarimerkeissä.

Näin oli vuosikokous kallistunut loppuaan kohti. Useimmat maaseudulta saapuneet lähtivät maanantai-iltana kotipuoleensa, jotkut vasta seuraavana päivänä, sikäli kuin kunkin velvollisuudet vaativat. Oli kulunut neljä kokonaista päivää, vähän viidettäkin, mutta ajattomien aatteiden parissa askarreltaessa ne olivat kestäneet vain kotvan, ja mieleen jäi muisto hyvistä, toteutumistaan odottavista päätöksistä, ajatuksen rohkeista vaelluksista henkisten totuuksien mailla ja aavistuksellisista elämän mysterioiden näkemyksistä sekä siitä sopusoinnusta, rauhasta ja sydämellisyydestä, joka koko ajan vallitsi kokouksen kolmensadan osanottajan kesken.

J. E. P.

Suomen kansan kohtalo.

(Jatk.)

Kun nyt siirrymme katselemaan suhdettamme hyvän kouluun, menestyksen ja myötäkäymisen päiviin, niin voimme heti panna merkille, etteivät runoilijammekaan ole siinä suhteessa osanneet laulaa ylistystä kansallemme. Muistanpa kuinka Linnankoski aikanaan kirjoitti tästä asiasta ja sanoi, että tämä kansa on merkillinen kansa silloin, kun ovat vaikeat ajat, halla ja nälkä, mutta että menestyksen ja myötäkäymisen päivinä me emme osaa hillitä itseämme, vaan kateus ja eripuraisuus pääsee vallalle ja että me silloin panemme kaikki piloille, tuhoamme oman onnemme. Ja niinhän se kävi: vapauduttuamme ulkoisesta pakkovallasta, saatuamme tilaisuuden itse määrätä kohtalomme, menetimme me heti itsehillintämme, siveellisen tasapainomme ja uskomme elämän korkeampaan johtoon — meidän uskomme kääntyi aseisiin ja me toimeenpanimme hirmuisen verilöylyn keskuudessamme. Emme osanneet elää menestyksen päivänä, emme kyenneet astumaan suoraa päätä sisälle elämän korkeampaan kouluun, siihen, jossa Viisaus on johtavana leikkitoverinamme.

Nyt kysymme: mitä tämä nykyisyytemme puhuu kansamme muinaisuuden puolesta? Ajattelemme nim. kuin Salomo, ettei ole mitään sellaista uutta auringon alla, joka ei olisi jossain muodossa jo ennenkin ollut olemassa. Niinkuin ihminen niin kansatkin ruumistuvat maan päälle jälleen ja jälleen. On ollut muinaissuomalainen kansa, josta nykyinen kansamme on jälleensyntymä. Ja koska kansamme on osoittautunut kunnolliseksi elämän pienemmässä koulussa, niin varmaan on se ollut siinä suhteessa taitava jo muinaisuudessakin. Eikä meidän tässä suhteessa tarvitse elää vain aavistuksiemme varassa, sillä Kalevalahan edustaa tuon muinaisen kansan viisautta. Ja eikös vaan: Väinämöinen, joka tyypillisimmin edustaa tuon edesmenneen kansan viisautta, hänhän voitokkaana suorittaa tutkintonsa kärsimyksien eli pahan koulussa. Hän käy manaloissa ja tuoneloissa ja nousee niistä voitokkaana. Mutta hän huomaa myös, että pahan lopullinen voitto on saavutettava täällä fyysillisellä tasolla. Täällä hän joutuu tuon merkillisen Vipusen vatsaan, joka Vipunen on kuin viimeinen voitettava pulma pahan mysterioissa. Ja Väinä-

möinen selviytyy siitäkin. Hätäilemättä ja harkiten hän käyttää pienintäkin mahdollisuutta. Ja vaikka Vipusella on aikomus „sulattaa" hänet omaan ruumiiseensa, oman ihanteensa rakennukseen, niin kuitenkin Vipusen on, hiukan hämmästyen, myönnettävä, ettei se käy päinsä, ja niin Väinämöinen astuu voittoisana ulos viimeisestä pahan mysteriosta.

Kalevala tahtoo tällä opettaa, ettei ihminen saa hätäillä tukalimmassakaan tilanteessa, vaan täytyy hänen säilyttää iloinen mielensä ja luottamuksellinen uskonsa ja uurastaa viimeiseen, pienimpäänkin mahdollisuuteen saakka.

Entä sitten tuon muinaisen kansan suhde hyvän kouluun? Aavistamme jo, ettemme me ole silloinkaan osanneet. Ja Kalevala vahvistaa meidän aavistuksemme. Otamme tässä pari kohtaa. Ensiksi Kullervon ja Untamolan väliset suhteet. Oli päästy menestykseen ja hyvinvointiin, mutta takerruttiin turhaan juonitteluun, kateuteen, kostoon ja vihaan, jolloin kaikki tuhoutui.

Vielä surullisempi on Kalevalan kansan ja Väinämöisen lopullinen suhde. Väinämöinen, joka oli täydellisenä voittajana astunut ulos pahan koulusta, hän olisi nyt voinut johtaa kansansa korkeampaan elämänkouluun, olisi voinut tulla sen johtavaksi toveriksi elämän ja ihmisyyden mestarileikissä. Mutta silloinkin epäonnistuttiin. Ei osattu t- peeksi arvostaa ja kuunnella Väinämöisen viisautta. N- tävästi nousi toisia tietäjiä, „käytännöllisempiä", ja k- valitsi heidät johtajikseen. Väinämöinen jäi syrjään. S- mielisenä ja kansaansa rakastaen hän ajatteli: „Kun t- tahdotte olla itsenäisiä, kun te nyt lähdette omin p- ajatte kaikki umpikujaan, kärsimyksiin, niin silloin teissä herää valoisamman päivän toivo, ja kenties te minuakin silloin paremmin ymmärrätte".

Tuo muinainen kansa hajosi. Kun se kerran ol- päässyt ulos pienemmästä koulusta eikä osannut astua hyvän kouluun, niin sen kansallinen elämä kävi merkityksettömäksi — se sai hajota. Yksi osa ajautui tänne Suomen niemelle. Väinämöisen kansa jälleen syntyi karuun, mutt- kauniiseen tuhatjärvien maahan.

Tässäkin seikassa näkyy kohtalon käsi. Sillä kun muinaissuomalainen kansa ei kyennyt tekemään elämäänsä henkisesti hedelmälliseksi, vaikutti se, että se maa, johon me kansana jälleensynnyimme, oli oleva heikosti hedelmällinen. Kuitenkin siinä näkyy kohtalon viisaus. Sillä

itse Väinämöinen saattoi ajatella: „Kun kansani syntyy ja saa elää vaikeissa olosuhteissa, niin on se seikka omiansa herättämään ja vetämään siinä esille entiset hyvät ominaisuudet: ahkeruuden ja kestävyyden ja luottamuksen korkeampaan johtoon.“ Tähän tuli avuksi kansamme muinoinen iloisuus. Muinoisen iloisuutemme karmallinen palkkio saattaa ulkonaisesti näkyä siinä, että vaikka tämä maa on hedelmällisyydeltään karu, on se tuhansine järvineen kuitenkin kaunis. Ympäröivä kauneus luonnossa on omiansa ylläpitämään iloista ja luottamuksellista mieltä vaikeuksien keskellä.

Eikä kohtalon toivo siinä suhteessa pettänytkään. Suomen kansa oppi vaikeina aikoina luottamaan sekä omaan työhönsä että elämän siveelliseen johtoon ja siitä johtuvaan parempaan päivään.

Ja niin me tavallaan astuimme ulos Vipusen vatsasta: tulimme itsenäiseksi kansaksi.

Mutta itsenäistyttyämme me jouduimme omituisella tavalla koetukselle. Me saimme tsaarivallalta erään perinnön: tänne jäi suunnattomat määrät sotavarustuksia. Niitä sanottiin olleen niin paljon, ettei koko Pohjoismaissa yhteensä ollut sellaista määrää. Siinä perinnössä meille tarjoutui viettelys. Oli kuin kiusaaja olisi sanonut: „Tässä näitä nyt on. Nämä edustavat suurta rikkautta ja voimaa. Ettekö haluaisi käyttää hyväksenne? Olisitte tyhmiä, ellette sitä tekisi! Oikeastaanhan te ette ole ennen olleet [...]suudessakaan. Tehän olette olleet aseista riisuttuina. [...]a nyt: nyt kerrankin näyttäkää mihin kykenette!“

Niin puhui kiusaaja. Ja me lankesimme. Me menimme satimeen. Me ikäänkuin huumaannuimme. Me unohdimme routavuosien aikaisen oman, suomalaisen uskomme ja lankesimme tsaarivallan uskoon. Huumauksessamme me unohdimme uskomme siveellisiin voimiin ja heittäydyimme uskomaan aseisiin.

Näin on meillä nyt kaksi uskoa. Ja tuo vieras usko, usko aseisiin, se on osannut asettautua näkösälle, pinnalle, s.o. yleiseen mielipiteeseen. Se tuppautuu määräämään keskustelujen, juhlapuheiden ja kirjoitusten sävyn. Ainakin toistaiseksi. Sensijaan on oma Väinämöis-uskomme jäänyt kuin pinnan alle, sielumme uumeniin. Väinämöinen on taas kuin jotenkin syrjäytetty. Hänen inspirationsa ei ole enää niin julkinen, ei vallitsevaa mielipidettä niin määräävä kuin routavuosina. Hän on sysätty eksoteerisesta

johdosta esoteeriseen johtoon, joten hänen äänensä nykyään kuuluu vain harvoille, niille, joilla on korvat kuulla.

Nyt kysymme: mitä tämä kaikki merkitsee suhteessa Suomen kansan tulevaisuuteen?

Vastaus on luonnollinen. Sillä tulevaisuutemme riippuu siitä, kumpi noista kahdesta uskosta pääsee lopulta määrääväksi. Mihin nämä kumpikin usko taas uskojansa vievät, siitähän historiakin antaa todistuksen. Tsaarivalta uskoi, että se voi toteuttaa ihanteensa sulattamalla armeijoittensa turvissa toiset kansallisuudet ja kielet itseensä, tuohon yhäti paisutettavaan, suureen, pyhään Venäjään. Ja tätä uskoaan se toteutti teossa viimeiseen hetkeen asti. Vieläpä keskellä maailmansodan pyörteitä, kun tsaarivalta tilapäisesti valtasi joitakin Itävallan alueita, muutettiin opetuskieli kouluissa heti venäjän kieleksi. Ja kun sitten tuli aika ja hetki, jolloin kohtalo heitti heille heidän pallonsa takaisin, seurasi siitä, että tsaarivalta, jonka muodosti noin 4 tai 5 miljoonainen hallitseva joukko, osaksi tuhoutui osaksi ajautui maanpakoon — jossa he kenties vähitellen sulautuvat muihin kansoihin. Tsaarivalta sai uskonsa mukaan. Elämä tavallaan sanoi: „Koska te tahdotte, että 'häiritsevät' ainekset ovat 'sulatettavat', niin tapahtukoon teille uskonne mukaan: nyt saatte sekä sortua että sulautua muihin kansoihin".

Ja niin tapahtui.

Siinä näemme historian todistuksen sen uskon seuraamuksista, jonka tsaarivalta muiden muassa oli omaksunut. Usko aseisiin vie uskojansa lopuksi perikatoon.

Sitten historian todistus sen uskon seuraamuksista, jonka Suomen kansa oli routavuosien aikana omaksunut. Suomen kansa uskoi silloin, että kun me vaan itse pysymme totuudessa, niin mikään ulkonainen mahti ei voi meitä tuhota. Se usko vei siihen, että kohtalo riisui meidät omistakin sotajoukoistamme. Ja eräänä päivänä v. 1917 saimme julistautua itsenäiseksi kansaksi.

Tämä on historian todistus niistä kahdesta uskosta, jotka meillä nyt ovat. Ja ajatellessamme kansamme tulevaisuutta voimme ymmärtää, että se riippuu matemaattisen tarkasti siitä, kumman me näistä uskoista valitsemme, kumman me annamme tulla teossa määrääväksi. Sillä usko tulee ratkaisevaksi teon kautta. Otaksukaamme, että usko aseisiin pääsisi määrääväksi meidän teossamme — sanon otaksukaamme, sillä eihän niin tarvitse käydä —,

silloin seuraus on sama meille kuin se oli tsaarivallallekin — ja niinkuin se tulee olemaan jokaiselle, ken ei aseista luovu —: Me kuljemme kansallista onnettomuutta kohti.

Jos taas niin käy — ja toivokaamme niin käyvän —, että me selviydymme aseellisuuden päihtymyksestä ja omaksumme jälleen routavuosien aikaisen uskomme, silloin nousee Suomen kansa sivistystä luovaksi kansaksi.

Tämä on selviö.

Mutta mitä meidän nyt siis on tehtävä? Kysymys on sekä yksilöllinen että kansallinen. Vastaus on: meidän on luovuttava tsaarivallan perinnöstä, uskosta aseisiin. Emme saa palvella kahta herraa. Sitä emme voi. Jos koetamme, alamme kuitenkin vieroksua toista ja suosia toista. Sentähden on meidän tehtävä työtä herättääksemme Suomen kansan nuorisossa ja kaikessa väessä jälleen uskoa elämän siveellisiin voimiin.

Ottakaamme oppia historiasta ja määrätkäämme uskomme sen toivon mukaan mikä meillä kansastamme ja elämästä yleensä on. J. R. H.

Mr. Peters Helsingissä.

Useita vuosia sitten*) saimme tämän lehden palstoilta lukea Ruusu-Ristin toimittajan kiintoisan ja pirteän muistelman englantilaisesta meediumista Mr. Alfred Vout Petersistä, johon hän nuorena oli Tukholmassa tutustunut. Allekirjoittanut ei ainakaan kirjoitusta lukiessaan aavistanut saavansa vielä henkilökohtaisesti oppia tuntemaan tätä merkillistä miestä. Iloisena yllätyksenä tuli joulukuun lopulla tieto siitä, että Mr. P. tämän vuoden alussa saapuisi Ruotsiin ja mielellään tämän matkansa yhteydessä kävisi Suomessakin, jos hänelle voitaisiin täällä järjestää istuntoja. Hänen vanha ystävänsä Ruusu-Ristin johtaja, jolle hän oikeastaan oli kirjoittanut, vastasi heti, että hän oli tervetullut Suomeen ja lupasi huolehtia istuntojen järjestämisestä. Odotimme häntä kuitenkin saapuvaksi vasta helmikuun lopulla, ja oli siis uusi yllätys saadessamme tammikuun 27 p:nä tietää, että hän saapuisi muutaman päivän

*) Kts. Ruusu-Risti, maaliskuu 1922.

kuluttua. Torstaina tammikuun 31 p:nä astuikin Mr. Peters junasta Helsingin asemalla. Tämä ei ollut suinkaan ensimäinen kerta, sillä hän on jo kolme kertaa aikaisemmin käynyt Suomessa, viimeksi v. 1914 vähän ennen suuren maailmansodan puhkeamista.

Mr. Peters on reipas, iloinen ja nuorekas vanha herra, josta ainoastaan harmahtava parta ja muutamat rypyt yrittävät todistaa, että hän on yli kuudenkymmenen ikäinen. Hänen ystävällinen, sydämellinen personallisuutensa herättää heti tuttavallisen tunnelman, tunnelman siitä, että hän on vanha ystävä. Kesken leikkipuheita ja innostunutta seikkailijamieltä tapaa kuitenkin helposti hänen pohjasävynsä, nöyrän, miltei iloisen antautumisen elämänsä tehtävään, psyykillisten kykyjensä käyttämiseen ihmiskunnan palvelukseen.

Spiritistisellä liikkeellä, psyykillisellä, parapsykologisella tutkimuksella on todella ollut suurenmoinen merkitys ihmiskunnan uusimmassa historiassa. Se on yhtenä valtavana renkaana estänyt koneellistumisen aikakautena yleisesti leviävää materialismia kokonaan valtaamasta ihmisten mielet. Spiritistisen samoinkuin teosofisenkin liikkeen vaikutusta havaitsee meidän päivinämme miltei kaikilla tieteen ja kirjallisuuden aloilla. Englannissa on usko henkimaailmaan niin yleinen, että se suorastaan hämmästyttää. Vastikään ilmestyneessä suomenkielisessä teoksessaan „Vanha iloinen Englanti“ Elsa Enäjärvi kertoo tästä havainnosta ja huomauttaa että siellä tuntuu kuuluvan melkeinpä yleissivistykseen ymmärtää sellaisia asioita. Mutta tämä käsityssuunta ei ole levinnyt ainoastaan suureen yleisöön, vaan on ulottanut vaikutustaan tieteellisiin piireihinkin. Kaikkialla Europan yliopistoissa on eteviä tutkijoita ja tiedemiehiä, joiden parapsykologiset, yliaistillisten ilmiöiden tutkimukset ovat johtaneet heidät tunnustamaan toisen, aineellisesta maailmasta riippumattoman henkisen todellisuuden olemassaolon. Onhan tunnettu ranskalainen, professori Richet lausunut sen puolesta puhuvista ilmiöistä, että niitä tukevat todisteet ylittävät monia fysiikkamme vankimpien tosiseikkojen empiiristä todistusvoimaa. Näin on käyttämällä empiiristä, kokemusperäistä tutkimusmenetelmää vähitellen alettu horjuttaa juuri siihen nojautuvaa akateemista materialismia. Tämä ei ole kuitenkaan ollut yhden hetken työtä. Paljon uhrautumista ja väsymätöntä ponnistusta on näiden tulosten

takana. Monta on ollut marttyyria, jotka ovat saaneet syvästi kärsiä näiden totuuksien puolesta, ja varmasti nämä totuudet vaativat vielä lukemattomia uhreja, ennenkuin kaikki epäilijät vaikenevat. Marttyyreja ovat ennenkaikkea olleet meediumit, nuo herkällä organismilla varustetut olennot, jotka ovat välittäneet sanomia toisesta maailmasta. Tieteen nimessä on heitä rääkätty, epäilty ja halveksittu ja vaijeten he ovat usein saaneet kärsiä pilkkaa ja häväistystä. Sellaisena marttyyrina ja esitaistelijana meidän on muistettava myös Mr. Alfred Vout Petersiä.

Mr. Petersin tärkein psyykillinen kyky on psykometrisointi. Hän voi koskettamalla jotakin esinettä kertoa jotakin sen omistajista, kuolleista tai elävistä, päästä ikäänkuin yhteyteen heidän kanssaan. Mutta hän näkee myös esineistä erillään olevia henkiä, jotka ovat saapuneet istuntoon joidenkuiden läsnäolevien tähden. Kun istunto alkaa suljetaan kaikki ovet. Kukaan ei saa senjälkeen astua sisään, eikä yleensä liikkua istuntosalissa, sillä se ei ainoastaan häiritse meediumia, vaan on suorastaan vaarallista. Istunnon alkaessa joutuu liikkeeseen määrätyt magneettiset voimat, virrat, jotka muodostavat ikään kuin ketjun tai köyden, johon jokainen läsnäoleva yhtyy jonkunlaisena elimellisenä osana. Jos nyt joku liikkuu tai astuu sisään istuntosaliin näiden virtojen ollessa käynnissä, vaikuttaa se meediumiin niin kuin veitsen viilto. Mutta se ei vaikuta näin ainoastaan meediumiin. Jos hänellä on joku auttaja avaamassa istuntoa, joka itetietoisesti osaa olla mukana muodostamassa magneettisia virtoja, niinkuin Ruusu-Ristin järjestämissä istunnoissa johtaja, tuntee tämäkin saman tuskan, niinkauan kuin hän itse puhuu, ja vapautuu vasta jätettyään puhevuoron meediumille.

Istunto siis alkaa. Mr. Peters on vaipunut erikoiseen vastaanottavaiseen mielentilaan. Hän ei ole transsissa, vaan täysin tietoinen myös ulkomaailmasta. Mutta samalla on joku toinen aisti hänessä herkistynyt ja herännyt toimintaan. Hän tarttuu johonkin esineeseen pöydältä, joka näyttää antiikkisten tavaroiden myymäläpöydältä, niinkuin hän leikillisesti huomauttaa, koska se on täynnä läsnäolijoiden tuomia muistoesineitä. Hän kertoo nopeasti esineen välittömästä vaikutelmasta. Suomentaminen tuntuu hieman häiritsevän häntä. Hän sanoo voivansa puhua paljon enemmän ja nopeammin englanninkieliselle yleisölle. Usein hän

kuitenkin saattaa keskeyttää kertomuksensa. Joku henkiolento pyrkii niin voimakkaasti esille, että hänen täytyy jättää muut ilmoittaakseen tämän vainajan sanoman. Tämä osoittaa, että Mr. Peters, kuten meediumit yleensä, ei hallitse sitä henkien maailman vaikutusta, jota hän välittää, vaikkakin hän omalla tahdollaan voi määrätä hetket tälle vaikutukselle, avautua ja sulkeutua mielensä mukaan.

Mikä on vainajien sanoma? Useimmiten he tulevat ilmoittamaan ja todistamaan kuolemanjälkeisestä elämästään, mutta he voivat myös antaa jotakin hyviä neuvoja fyysillisessä maailmassa eläville omaisilleen ja ystävilleen, tai tulevat he vain ilmaisemaan kiitollisuuttaan jollekin, jotka menneisyydessä ovat osoittaneet heille hyvyyttä. Mr. Peters kuvaa ensiksi heidän ulkonäköään. Joku saattaa ehkä aluksi epäilevästi hymähtää kuvauksen ylimalkaisuudelle: Nose not large (nenä ei iso), forehead rather high (jokseenkin korkea otsa) j. n. e. P. E. olikin kerran takavuosina huomauttanut hänelle tästä ja kehoittanut häntä mainitsemaan vain jotakin tunnusmerkillistä.

„Mutta asetu nyt minun asemaani", Peters oli vastanut. „Tuossa on joukko henkiolentoja. He ovat tavallisten ihmisten kaltaisia. En voi nähdä, että mikään käsi tai jalka tai vaikkapa vain hammas puuttuisi. Miten kuvaisit näitä ihmisiä? Minunhan täytyy jotakin heistä sanoa. He tahtovat, että minä todistaisin heistä." Tilanne ei todellakaan ole helppo. Mutta voisihan sittenkin olla mahdollista jättää pois kaikki yleiset aina samanlaisina toistuvat henkilökuvaukset. Tottumus lienee kuitenkin toinen luonto. Ja lisäksi, kuvaus ei yleensä rajoitu tähän. Kesken pienehköjä neniä, sangen korkeita otsia ja tummansinisiä tai vaaleanruskeita silmiä saamme äkkiä kuulla hämmästyttävän yksityiskohtaisia huomioita, tarkkoja kertomuksia vainajien elämästä tai niiden henkilöiden elämästä, joille sanoma on tarkoitettu. Mutta lieneekin paikallaan kertoa joitakin esimerkkejä:

Mr. Peters näkee hengen, jota hän kuvaa seuraavasti: „Minä joudun tässä yhteyteen saksalaisen kanssa ja hän tunsi jonkun, joka on tässä kokouksessa. Hän oli noin minun pituiseni, mutta paljon leveämpi ja myöskin lihavampi. Tällä miehellä oli hyvin pyöreä pää. Suuret harmaat silmät. Tukka on lyhyt ja on tullut harmaaksi. Lyhyt leveä nenä. Viikset. Hän käytti silmälaseja lukiessaan. Hän kuoli lyhyen kovan taudin perästä. Hän puhuu

saksaa minulle. Tunteeko joku hänet? Hetkinen. Hän on hyvin taitava työssään. Minusta tuntuu, että tämä nainen tuntee hänet. Tunnetteko?"

Nainen vastaa myöntävästi.

„Hän oli täällä korokkeella. Katsokaa, hänellä oli tällainen tapa istua, niinkuin minä nyt istun (jalat harallaan). Hän istui mielellään syödessään pöydän päässä kulman luona, niin, että saattoi pitää toista jalkaansa suorana pitkin pöytää. Hän tuo seuraavan sanoman: Sinä olet tehnyt parasta olosuhteitten vallitessa. Minä en tahdo, että kadottaisit rohkeuttasi. Maaliskuun lopulla kaikki selvenee."

Nainen myönsi nämä asiat oikeiksi.

„Onko tässä kokouksessa joku, joka puhuu ranskaa? Mr. Peters kysyi. „Tässä on mies, joka puhuu ranskaa. Tahdon kuvata hänet. Hän on 40—50 vuoden vanha. Jokseenkin pitkä, pyöreät kasvot, vaaleat silmät, viikset, vähän lihavampi kuin minä. Hän on hyvin nopea liikkeissään. Ihmettelen hieman, että ranskalainen tulee istuntoon täällä Helsingissä. Tunteeko joku hänet?

„Hänellä on tapana tehdä näin (näyttää liikkeen). Minä tunnen olevani ahtaalla kadulla. Minusta tuntuu kuin pitäisi nousta kolmanteen tai neljänteen kerrokseen korkeaan ranskalaiseen taloon. Tässä mies eli niinkuin jossakin ranskalaisessa pensionaatissa. Siellä tutustuitte häneen?"

Rva W.: „Oliko hän taiteilija?"

Mr. P.: „Kyllä. Hänellä oli tapana väännellä viiksiään näin. Hänellä oli aina hyvin huonot kengät. Olitte hyvin ystävällinen hänelle. Teitte jotakin hänen hyväkseen. Rahalla. Hän tahtoo sanoa, että monta kertaa hänellä ei olisi ollut edes päivällistä, jollette Te olisi auttanut. Kiitos. Hän ei ole unohtanut sitä".

Rouva W. kertoi, että hän oli Pariisissa tuntenut ranskalaisen taiteilijan, johon kaikki tunnusmerkit täysin sopivat, ja jota hän oli auttanut juuri yllämainitulla tavalla.

Mr. Peters kuvaa noin 40 50 ikäistä vainajaa, jonka otsa oli edestä laiha. „Silmät olivat iloiset ja onnelliset. Hän oli nopea, humoristinen, mutta ennenkuin hän kuoli hän kärsi tässä." Mr. Peter osoittaa kädellään. „Hän seisoo aivan teidän luonanne, rouva. Tunnen myös, että hän ennen kuolemaansa oli tajuton, ehkä oli saanut jotakin narkoottista ainetta. Tunnetteko hänet nyt? Hänellä oli tapana tulla ja seistä takananne kädet olkapäillänne. Vainaja kertoo: Vähän aikaa sitten Te katselitte vanhoja esi-

neitä jossakin laatikossa. Te löysitte silloin jotakin, jota hän oli käyttänyt. Ehkä se oli hänen valokuvansa. Tätä ette ajatellut ollenkaan, kun tulitte kokoukseen. Tunnen myös, että Teidän piti kiirehtiä kotoa tänä iltana. Aioitte tulla tänne varhemmin, mutta juuri kun teidän piti lähteä kotoa, oli jotakin, joka esti. Ette voinut löytää hansikasta".

Rouva, joka oli tuntenut kuvatun vainajan, myönsi kuvauksen yksityiskohdat oikeiksi ja samoin, mitä vainaja oli kertonut hänestä.

Rouva G. tunsi erään Mr. Petersin kuvaaman lapsivainajan, joka tapaturmaisesti oli jäänyt auton alle. Mr. Peters kertoi, että lapsi tahtoi antaa hänelle neuvon, tärkeän neuvon. „Rouva on aikonut lähiaikoina matkustaa takaisin Amerikkaan. Hän ei saa sitä tehdä". Todistukseksi kertoo lapsi vielä, mitä kaikkea rouva G. oli sinä päivänä tehnyt, milloin noussut, milloin juonut kahvia, milloin tehnyt työtä. Noin 15 minuuttia yli yhdentoista oli joku tullut hänen huoneeseensa. Kaikki lukuisat yksityiskohdat tässä kuvauksessa, joka tapahtui englanninkielellä, pitivät paikkansa ja mikä oli merkillisintä, rouva G. oli juuri ollut aikeessa matkustaa takaisin Amerikkaan.

Mr. Peters: „Tässä on minulla kihlasormus paperitötterön päässä. Kenen tämä on?" (Eräs herra ilmoittaa, että se on erään henkilön, joka ei ole läsnä).

„Henkilö, joka omistaa tämän sormuksen on sairas. Hän on hyvin hermostunut. Tahtoisin tehdä jotakin näillä sormillani (näyttää). Tämä on levottomuutta, hermostuneisuutta, mutta kun hän on terve, on hän hyvin toimelias. Hän on tehnyt hyvin paljon työtä. Hän ajattelee aina muita ihmisiä. Tämä ei ole ainoastaan fyysillistä, vaan myöskin henkistä sairautta. Tämä hermostuneisuus johtuu vain levottomuudesta toisten ihmisten suhteen. Jos hän voisi jättää huolestuneet ajatuksensa, niin hän tulisi paremmaksi. Tunnen kuin tahtoisin ottaa hänet pois Helsingistä, voidakseni antaa hänelle vaihtelua. Kahden viikon kuluttua tapahtuu muutos parempaan päin. Hänellä on hyvin rakastava ja epäitsekäs luonne. Hän on käytännöllinen. Onko tämä teidän vaimonne?"

Herra: „On."

Mr. P.: „Ymmärrättekö sen, minkä olen kertonut?"

Herra: „Kyllä."

Selitettyään rauhoittavasti, että muutos parempaan päin pian tapahtuu Mr. Peters kysyy herralta:

„Onko Teillä kaksi lasta?“

Herra: „On.“

Mr. P.: „Herttaisia lapsia. Teillä on kuva heistä yhdessä. Eräs vanha rouva kertoo minulle tämän.“

Mr. Peters kuvaa tätä naista, ja herra tuntee hänet vaimonsa äidiksi.

Seuraavassa istunnossa Mr. Peters jatkaa samalle herralle.

„Minulla on hyvin omituiset terveiset tälle herralle, jolla on sairas vaimo. Vaimonne voi paremmin viime yönä. Hän nukkui paremmin, hän nukkui hyvin sikeästi. Hän heräsi noin 1/2 8 tai 8 ja tahtoi juoda. Hän oli hyvin janoinen. Olitte hyvin iloinen siitä tänään. Eräs vanha nainen sanoo minulle tämän. Tämä johtuu siitä, että he ottivat hänet ulos ruumiista viime yönä ja antoivat tälle ruumiille levon. Sanokaa tämän vanhan naisen terveiset. Tämän viikon lopulla, lauantaina ja sunnuntaina vaimonne voi jo istua paremmin. Minun olisi mahdotonta tietää tämä, mutta tämä vanha nainen kertoi.“

„Tässä on pieni nahkakukkaro, jossa on vähäisen rahaa. Kenen tämä on?“

Eräs rouva vastaa.

„Tämä ei ole äskettäinen kuolemantapaus. Tahdon mennä taaksepäin. Tämä on aivan huolestuttavaa minulle. On vaikeata päästä selville tästä jutusta. On kuin sumua ympärillä. Jotakin salaperäistä liittyy tähän. Hetkinen. Tässä ei oikeastaan olisi pitänyt olla kuolemaa. Minusta tuntuu kuin pitäisi mennä jollekin reunalle ja pudota alas siitä. Tässä on jotakin omituisen salaperäistä. Minä olen yksin ja kuitenkin on ollut toisia minun kanssani vähän aikaisemmin. Voitteko ymmärtää tämän?“

„Kyllä.“

„Tämä tulee vähän oudolla tavalla“, Mr. Peters jatkaa, „ja selitän sitä sentähden tällä tavalla. Tämä on nuori mies tai poika. Hän oli minun pituiseni. Hän oli täynnä elämänhalua ja elämänvoimaa. Tässä on vettä tämän yhteydessä. Tämä nuori poika tulee tänne. Voitteko ymmärtää?“

„Kyllä.“

„Nämä asianhaarat saan tämän yhteydessä. Kuljen eteenpäin. Olen ollut pelaamassa tai leikkimässä joidenkuiden kanssa. Jatkan matkaani. Menen näin, peräydyn. Tuperrun. Minä kaadun, putoan. Minusta tuntuu, että

ruumis löydettiin toisesta paikasta kuin mihin hän putosi. Tapahtuiko tämä noin viisi, — kuusi vuotta sitten.

„Ei, se tapahtui viime syksynä elokuussa . .“

„Minä sain siis viisi vuotta viiden kuukauden asemasta. On vaikeata saada aikamääräyksiä, mutta minä sain viiden numeron.“

„Oliko kolme poikaa hänen kanssaan?“

„En tiedä, mutta kolme poikaa nostettiin yhtäaikaa. Kolme kuoli yhtäaikaa.“

„Saan kolme poikaa. Tämä poika koettaa nyt tulla äitinsä luokse. Joko jouluna tai uutena vuotena oli Teillä sytytetty kynttilä poikanne valokuvan edessä. Te puhuitte hänelle. Ei kukaan muu tiennyt siitä kuin Te. Mutta tämä poika tiesi ja hän kiittää Teitä siitä. Kerron toisen asian vielä. Joulun aikana panitte pienen leivospalasen syrjään poikaanne varten. Ei kukaan tiennyt siitäkään, mutta poika tiesi. Kuka auttaa minua tässä? Vanha nainen. Katsokaamme. Vanha nainen. Tuollainen herttainen sielu. Hän ei ole kovin pitkä, pyöreäkasvoinen. Tummanharmaat silmät. Jakaus keskellä tukkaa ja nuttura niskassa. Hänellä on muutamia hampaita poissa. Hän tulee Teitä hyvin lähelle pojan kanssa. Tunnetteko hänet?“

„Se on kai äitini.“

„Äitinne istuu näin (näyttää) ja kun hän puhuu, tekee hän näin (näyttää). Hän sanoo nauraen: — Minä huolehdin pojasta. Nyt ei enää pojan sukkia tarvitse parsia. Ymmärrättekö tämän?“

„Kyllä.“

Rouva myönsi, että hänen poikansa oli hukkunut hämäräperäisellä tavalla. Yhdessä kahden muun toverin kanssa. Ruumiit oli nostettu kauemmaksi tapahtumapaikasta. Rouva oli tehnyt juuri ne rakkauden palvelukset, jotka Mr. Peters oli maininnut. Samoin sopi hänen äitiinsä kuvaus, jonka Mr. Peters antoi naisesta, joka oli pojan kanssa.

Riittäköön nämä muutamat esimerkit osoittamaan, miten Mr. Peters työskentelee. Tieteellinen parapsykologinen tutkimus ehkei vielä tunnustaisi näiden esimerkkien todistavan vainajien olemassaoloa. Kriitillinen tiede yrittää mahdollisimman kauan tulla toimeen mielestään yksinkertaisemmalla selityksellä. Ajatuksen siirtohan on silloin läheisin selitys. Mutta se edellyttäisi, että kyseessä olevat henkilöt juuri ajattelisivat kaikkea sitä, mitä Mr. Peters

heille sitten kertoo. Tämä sattuu kuitenkin hyvin harvoin. Toinen selitys on se, että Mr. Peters herkässä tilassaan joutuu yhteyteen toisten alitajuntojen kanssa ja niistä lukee tietonsa. Siihen voimme väittää, että on sellaisia tapauksia, jolloin ne tiedot, jotka Mr. Peters on vainajasta antanut, eivät lainkaan ole olleet kysyjän tiedossa, vaan ovat vasta myöhemmin tulleet todetuiksi. Tämä tekee henkiteorian muihinkin tapauksiin nähden todennäköiseksi.

Haluaisin vielä mainita muutaman sanan Mr. Petersin suhteesta Suomeen. Häntä on aina suuresti kiinnostanut Suomen sisäinen tehtävä ja kohtalo, jota hän myötätunnolla on seurannut. Ruusu-Ristin johtajan välityksellä hän tutustui jo useita vuosia sitten Kalevalaan, josta hän on esitelmöinytkin Englannissa. Selvästi hän ennen maailmansotaa tunsi Suomen raskaan kohtalon vieraan vallan ikeen alaisena. Kun häneltä v. 1914 kysyttiin, mitä hän näkee Suomen tulevaisuudesta, hän vastasi näkevänsä paljon verta.

Oli hauska kuulla Mr. Petersin kertovan, minkä kevyen, luottavaisen, vaurastuvan tunnelman hän nyt sai pääkaupungistamme ja maastamme verrattuna menneisiin vuosiin.

Eino Krohn.

Iltapuhteella.

„Iltapuhteeksi“ on juuri semmoinen osasto, jota minä olen Ruusu-Rististä kaivannut pitkin aikaa. Onhan tosin silloin tällöin kerrottu joitakin merkkitapauksia, mutta ei lukijain omasta piiristä niin paljon, kuin ehkä moni olisi odottanut. Sitäpaitsi tämmöiset tapaukset ovat monelle hyvinkin mielenkiintoisia ja pysyvät kauan aikaa sielun kalleimpina omaisuuksina. Esim. minun äitini, joka on nyt jo kohta 80:n vanha kertoo lapsuudestaan paljon sellaisia tapauksia, joilla hänen mielestään on elämän suurin merkitys. Ja jos joku rupeaisi väittämään, että Mummu kertoo satuja, niin närkästyisi hän kovin. Samoin oli niitä minun vaimollani, joka nyt on vainaja, hyvin paljon. Hän näki itse sekä unia että valveillaan ollessa näkyjä monenlaisia. Muuten hän oli niin vakuutettu omanlaisesta elämän tulevaisuudesta kuoleman jälkeen, ettei hänellä ollut vähintäkään halua kirkon apuun tai muuhun pappien lohdutukseen kuoleman lähestyessä. Hän m. m. sanoi päästessään sairaalaan ja kun oli asetettu vuoteeseen: „Täältäköhän minun henkeni sitten liitelee avaruuksiin.“ Se oli minusta niin lohdullista vain hänen kannaltaan ajatellen, kun

hän oli niin vakuutettu tuosta kaikesta, että henki liitelee avaruuksiin ja vapautuu maallisesta majastaan. Ja kaikkea hän puhui niin luonnollisella vakuutuksella, kuin totta aina puhutaan. Muuten hän ei mitään aatteita erikoisesti seurannut, hänessä oli kaikki vain luontaistietoa. Mutta niin varma hän oli kaikesta siitä, mikä oli oikein, että esim. kapinan aikana, jolloin poikainkin kaikki toverit ja ystävät menivät punakaartiin ja naapurien muijat kävivät joka päivä haukkumassa siitä, että mitä voittoja työväellä on odotettavissa, kun tuollaisia nuoria miehiä lojuu noin monta yhdessäkin huushollissa, kun toiset taistelevat (olin itse Raumalla enkä päässyt kotiin), — vaimoni oli niin varma punaisten häviöstä, ettei hän millään ehdolla laskenut poikia punakaartiin. Pojat soimasivat äitiään heidän tulevaisuutensa pilaajaksi, mutta hän ei taipunut. Hän kielsi ehdottomasti. Ja pojat taas uskoivat hänen ennakkotietoonsa ja oikeamielisyyteensä, niin etteivät väkisellä lähteneet. Nyt ovat moninkerroin saaneet kiittää äidin ehdotonta päättäväisyyttä ja hyvää neuvoa.

F. K.

Kun minulla on ollut elämässäni useampia n.s. yliaistillisia kokemuksia, kerron niistä aluksi kaksi siinä toivossa, että niistä olisi lukijoille jotain hyötyä.

Nuorukaisijässä oli minulla tapana käydä metsässä mukanani vanha, suusta ladattava haulikko. Eräänä kauniina syysaamuna olin taas menossa metsään, olin silloin noin 14-vuotias, ja seurassani oli noin vuotta nuorempi toveri. Pysähdyimme kujan suulle harvan metsän laitaan ja minä aloin ladata haulikkoani keskustellen toverini kanssa. Kesken lataushomman satuin nostamaan päätäni ja katsoin suoraan eteenpäin, jossa oli ruutikellari noin sadan metrin päässä. Silloin näin ihmeekseni metsässä juoksevan hyvin pienen miehen, jolla oli pitkä harmaa parta, mutta kasvot nuorekkaat ja silmät suuret ja säkenöivät, päässä oli hänellä keltainen patalakki ja koko puku oli keltainen; pikkumies katsoi minuun hyvin tuimasti ja muutaman askelen juostuaan pujahti ruutikellarin taakse, tullen toiselta puolelta näkyviin, juoksi edelleen muutaman askelen ja hävisi olemattomiin, vaikka metsä oli siinä niin harvaa ja puhdistettua, ettei mikään fyysillinen olento olisi voinut sillätavalla hävitä. Juoksimme heti paikalle, mutta emme nähneet yhtään elävää olentoa koko alueella.

Noin 10 vuotta sitten tapahtui minulle eräänä yönä kun päänsäryn vuoksi makasin valveilla ja koetin päästä unen alkuun, että hetkeksi nukahdin ja huomasi kulkevani maantiellä. Tiellä kulki myös muutamia muita ihmisiä. Tajusin heti, että olen poissa ruumiistani ja ajattelin: mutta nytpä minä menen niin varovasti ruumiiseeni, että pysähdyn ensin sänkyni viereen tarkastelemaan omaa ruumista, miltä se näyttää täältä päin katsottuna. Sitten lensinkin suoraan seinän läpi ja jäin seisomaan sänkyni viereen, jossa ruumiini lepäsi.

Näin huoneen ja ruumiini merkillisen harmaana kuin sumun läpi, mutta muodot silti erotin. Ruumiini näytti vähäsen isommalta, se oli kuin jonkinlaista harmaata massaa ja näytti karkealta ja vastenmieliseltä. Seisoin ja katselin sitä, kasvonpiirteeni näin hämärästi, mutta niissä oli kuitenkin minun näköistäni. Äkkiä tunsin kuin joku olisi lähestynyt takaapäin, säikähdin vähäisen ja heti tunsin olevani ruumiissani ja avasin silmäni. Koko kokemus kesti mahdollisesti muutaman minuutin, mutta se tuntui yhtä todelliselta kuin joku päivätajunnan tapahtuma.

A. J. S.

Koska huomasin lukiessani tämän vuoden helmikuun Ruusu-Ristiä, että siinä kerrotaan n.s. kummituksista, tuli mieleeni jo lapsuusajoilla tapahtunut, mutta hyvin mielessä pysynyt tapaus. Olin täyttänyt 13 ikävuottani ja velimies oli noin 28, ja eräs kolmas poika noin 18 vanha. Olimme kolmen eräässä kamarissa, joka oli saunan seinän toisella puolella ja sanottiin saunakamariksi. Velimies luki jotain kirjaa akkunan lähellä, kun lamppu oli akkunalla, ja me kaksi kuuntelimme. Yhtäkkiä hän keskeytti lukunsa, ja kaikki rupesimme pyöräyttelemään päätämme, ja näytti, että jotain tärkeätä on, hetken perästä alkoi kysely, mitä sinä kuulet, mitäs sinä, ja näin ollen veli selittää, että lampaan karitsa poraa navetassa, toinen poika selittää, että joku ajaa ulkona hevosella ja sillä on tumpeli kulkunen hevosen päällä; mutta minun korviini kuuluu hyvin surkealta kuuluva lapsen itku. Näin ollen syntyi vähän väittelyäkin. Hetkisen asiaa harkittuamme kaikki lakkasi kuulumasta. Taas mistään välittämättä sen enempää veli rupesi lukemaan ja me kuuntelemaan. Mutta varsin kauan ei kestänyt, ennenkuin taas rupesimme kuuntelemaan, ja kaikki sanoivat silloin kuulevansa lapsen itkun ja hyvin surkean. Nyt velimies huomautti: „tarkastetaanpa, mistäpäin se kuuluu ja vastaako siihen ilma. Se on luonnollinen, jos siihen ilma vastaa ja jos erottaa mistäpäin se kuuluu." Mutta ei vastannut ilma. Tuupattiin ovi auki, mutta ääni ei isontunut eikä ilma vastannut, eikä erotettu mistäpäin se kuului. Se kuului vain kuin sordiinilla peitetty viulun ääni. Sitten se kolmas poika rupesi kiroilemaan, että mitä sinä meille poraat, — ja silloin ääni lakkasi. Samassa rupesi naapuritalosta kuulumaan toisten nuorten hälinä. Oli kirkas kuutamoinen talvinen sunnuntai-ilta tuossa 9—10 seudussa. Naapuritalon nuoret lähtivät tulemaan meidän luo, ja me päätimme siinä hätähätää, että ei puhuta kellekkään mitään, ennen kuin päästään asiasta selville, mikä se oli. Aloimme heti kuulustella, olisiko joku kulkenut hevosella siellä päin, mutta he eivät olleet nähneet eikä kuulleet. Kahden viikon aikana kuulusteltiin, mutta ei mitään selvää tullut. Ei ollut lampailla karitsoita, eikä paikkakunnalla pikkulapsia. Siihen vakaumukseen me vain sitten jäimme, että on olemassa enempikin kuin se, mitä me näemme näillä silmillämme.

Y. S.

Minulla on 17-vuotias poika, joka on oppinut jotenkin itsekseen, siis ilman opetusta ja ohjausta, mielestäni varmaksi ja koko pitkälle menneeksi pianonsoittajaksi. Soittelee Melartinia, Sibeliusta, Palmgrénia, Merikantoa, Kuulaa y. m. mestarien kappaleita. Tässä ei vielä olisi mitään mainitsemisen arvoista, mutta kun hän on alkanut viime aikoina säveltää myöskin omia kappaleitansa, niin pidän sen jonkinlaisena unitajuntatilan tuloksena (vaikka onkin valveilla), siksi että hänellä ei ole aavistustakaan sävel- ja sointuopista, ei tunne ainoatakaan intervallia, ei edes äänilajin nimeä, eipä edes tiedä tavallisia skaalojakaan. Kuitenkin hän kirjoittaa sävellyksensä paperille asiaankuuluvalla tavalla. Sävelet soivat aina hänen päässään, — ei hän seurustele milloinkaan samanikäistensä kanssa, on mieluimmin yksin ja voi unohtua yksinään ollen tuntikausiksi pianon ääreen. Kun joku sävellys syntyy, niin tapahtuu se ikäänkuin salassa, — ketään ei saa olla koko talossa.

J. E. O.

Ylläolevan johdosta pyydän huomauttaa, että luova taiteellinen toiminta edellyttää tajunnan kohoamista aivojen eetterikerroksiin, jostapäin sen on helpompi ottaa vastaan inspiratsionia sisäisistä maailmoista. Koska tämä tajunnan muutto on perin yksityistä laatua,

ovat monet nerokkaat ihmiset omituisia tavoiltaan varsinkin luomisen hetkellä. P. E.

Kun olin vielä lapsi, oli tapani, varsinkin iltasilla, miettiä kaikenlaisia asioita, joista en kuitenkaan sen enempää ymmärtänyt! M. m. mietin usein, josko toisissa taivaankappaleissa mahtoi asua ihmisiä; millaisia he olivat, y. m. Toisinaan näin yöllä unta, että liitelin avaruudessa, vaikka samalla nukuin. Pelkäsin, enkä uskaltanut puhua mitään siitä, mitä yöllä olin kokenut. Vanhemmaksi tultuani en enää kokenut mitään sellaista; vaan usein elämässäni olen nähnyt n. s. „aavistusunia“ eli tapahtumia, jotka ovat olleet ajassa vielä edessäpäin, mutta ovat tapahtuneet myöhemmin. Yksi uni, jonka näin lapsuuteni päivinä niin selvänä, että vielä nytkin sen selvään muistan, on seuraava. Olin unissani troopillisessa maassa, missä kasvoi suuria palmuja ja outoja kasveja. Luonto oli kaunis, vaan samalla näin matalia savimajoja, ja puiden lehvistä tehtyjä ihmisasuntoja, joiden matalista ovista kömpi esille mustia alkuasukkaita. Yksi villinnäköinen musta nainen, koristettu puiden lehvillä ja hyvin eriskummallisen näköinen, pysähtyi eteeni ja kysyi: tunnetkos minua? Vastasin lyhyesti: en tunne. — Etkö tunne minua? Olen sinä itse, sanoi tuo musta nainen. Nyt, kun olen lukenut jälleensyntymisoppia, ymmärrän, että ehkä näin oman „itseni“ sellaisena, kuin joskus ennen olen ollut.

Seuraava näky (ei uni) on vuodelta 1901. Oleskelin Amerikassa parisen vuotta. Siellä-oloni ajalla sairastui ja kuoli vanha mummoni täällä Suomessa. Kirje tapauksesta oli matkalla luokseni, vaan en ollut sitä vielä ehtinyt saada. Oli ilta, ja olin juuri ehtinyt panna levolle, kun huomasin valontuiketta ovenraosta; ja siinä luulossa, että se oli emäntäni, jolla oli jotain asiaa minulle, en ensin kiinnittänyt siihen mitään huomiota. Samalla valaisi kirkas valo koko huoneen, ja sen keskellä seisoi ihana olento. Katsoin, ja tunsin mummoni sellaisena kuin olin hänet nähnyt eräässä taulussa nuoruutensa päivinä, vaan kuitenkin niin kauniina, kuin ei kenkään täällä maan päällä voi olla. Kädessään hän kantoi valkoisia liljoja, ja hänen pukunsa oli mielestäni hohtavan valkoista ja kullankimmeltävää harsokangasta. Pelkää Jumalaa, ja tapaamme vielä! kuulin hänen sanovan. Valo sammui ja ihana näky haihtui. Parin päivän perästä saapui kirje, joka toi mummoni kuolonsanoman ja hänen viime tervehdyksensä: Pelkää Jumalaa, tapaamme vielä!

Aavistusunista voisin ehkä kertoa seuraavat „sotaunet“, jotka näin ennen joulua 1917. Olin silloin Helsingissä, ja näin seuraavat kolme unta silloin. Oli mielestäni kevät ja suuret jääröykkiöt alkoivat kulkea tuulen mukana merelle päin. Menin alas eteläsatamaan, jossa oli hyvin paljon ihmisiä. Suuri musta laiva, jonka sivuun oli kirjoitettu „Suomenmaa“ tuli hiljaista vauhtia satamaa kohti, vaan jostain syystä se pysähtyi, alkoi kallistella ja lopuksi kaatui. Kuului hirveitä avunhuutoja ihmisiltä, jotka uiskentelivat jäälohkareiden seassa. Samassa näin joukon miehiä ja naisia, käsivarsillaan valkeita lakanoita ja pyyhinliinoja, rientävän avuksi ja ryhtyvän pelastustöihin, ja hetken kuluttua oli ihmiset pelastettu. Toinen uni oli seuraava: Kävelin vanhaan kaupunkiin päin Helsingistä, siksi kunnes tuli metsänraja näkyville. Näin omituista liikehtimistä metsässä ja päätin mennä katsomaan, mitä siellä oli tekeillä. Näin paljon sotaväkeä ja ampuma-aseita ja huomasin, että sotilaitten puku oli erilainen kuin venäläisillä, vihreä takki, lakki ilman lippaa, ja ky-

päräpäisiä sotilaita. Kysymykseeni: mitä ryssät täällä tekee? vastasi yksi sotilaista: emme ole ryssiä. Olemme saksalaista sotaväkeä. Ja kolmas uni, joka viittasi samaan asiaan oli seuraava: Oli kova ukonilma. Synkät pilvet peittivät taivaan, ja salamat sinkoilivat halki avaruuden. Varsinkin auringon ympärille oli kertynyt mustia pilviä, ja salama, kirkkaampi kuin kaikki edelliset, singahti pilvistä ja muodosti taivaanlaelle sanan: Saksanmaa. Kun sitten kapina alkoi ja vapaustaistelumme alkoi, tiesin että sota loppuisi Helsingin valloitukseen, jossa saksalaiset olisivat mukana. Ja niin sitten kävi.

H. L.

Mitä muualla tiedetään.

Salainen Oppi on viime aikoina ollut ulkomaiden teosofisissa piireissä erikoisen huomion esineenä. Suunnan muutos, joka jo H. P. B:n kuoleman jälkeen oli huomattavissa Teosofisen Seuran toiminnassa ja joka viime vuosina on ollut yhä hämmästyttävämpi, sekä lukuisat parannukset ja muutokset, joita seuran johtohenkilöt ovat omalla vastuullaan tehneet H. P. B:n opetuksiin yleensä, ovat pakoittaneet vakavat teosofiset tutkijat vertaamaan H. P. B:n kuoleman jälkeen julkaistuja Salaisen Opin painoksia alkuperäiseen laitokseen, ja vertailujen tulos on ollut kaikkea muuta kuin ilahduttava.

Salainen Oppi ilmestyi ensi kerran Lontoossa v. 1888. Se oli suunniteltu neliosaiseksi, mutta vain kaksi ensimmäistä osaa ilmestyi. Miksi? „Thèosophie“, Ranskan riippumattomien teosofien äänenkannattaja, viittaa H. P. B:n sanoihin alkuperäislaitoksen toisen osan lopussa: „Nämä kaksi osaa ovat vain uranuurtajan työtä, jonka on raivattava itselleen polku melkein koskemattomiin okkultismin aarniometsiin. On tehty ensimmäinen yritys lyödä maahan ja kiskoa juurineen irti taikauskon, ennakkoluulojen ja omahyväisen tietämättömyyden vahingolliset puut, „upasit“, ja näiden kahden osan on siis oltava tutkijalle johdantona kolmanteen ja neljänteen osaan. Niin kauan kuin kaikkien aikojen mielettömyydet eivät ole lakaistut teosofien sielunelämästä, joille nämä nidokset omistetaan, on mahdotonta, että he ymmärtäisivät käytännöllisempiä opetuksia, jotka sisältyvät kolmanteen osaan. Sentähden näiden kahden viimeisen osan julkaisu, jos se kuitenkin joskus tapahtuu, riippuu kokonaan siitä, kuinka teosofit ja mystikot vastaanottavat ensimmäisen ja toisen osan, ja kuitenkin nämä kaksi jälkimmäistä osaa ovat jo melkein valmiit. (ss. 797—798.)

H. P. B. kuoli v. 1891. Kaksi vuotta myöhemmin ilmestyi Lontoossa kolmas tarkastettu painos. Sen julkaisijat lausuvat alkulauseessaan m.m. seuraavaa: „Valmistaessamme tätä painosta, olemme koettaneet oikaista kirjallisen muodon pienempiä yksityiskohtia, koskematta lainkaan tärkeämpiin seikkoihin. Jos H. P. Blavatsky olisi elänyt julkaistakseen uuden painoksen, hän olisi epäilemättä sitä hyvin huomattavasti korjannut ja laajentanut.“ Ja kuitenkin tämä kolmas painos sisältää yli 40,000 muutosta, joista suuri osa kuuluu olevan alkuperäisen tekstin vääristelyä, joten ne, jotka tahtovat tutustua

H. P. B:n opetuksiin, eivät voi siihen täysin luottaa. Vertailu on käynyt mahdolliseksi siten, että „Theosophy Co“:n kustannuksella on aivan äskettäin ilmestynyt valokuvajäljennös Salaisen Opin alkuperäisestä painoksesta vlta 1888, laitos, joka siis on sananmukaisesti yhtäpitävä ensimmäisen kanssa. Tästä on luonnollisesti poissa kolmas osa, joka julkaistiin vasta v. 1897 ja joka ei siis kuulu H. P. B:n julkaisemaan Salaiseen Oppiin.

Tässä yhteydessä voinee esittää otteen kirjeestä, jonka mestari K. H. lähetti elokuussa 1888 eversti Olcottille:

„Olen myöskin havainnut ajatuksenne Salaisesta Opista. Olkaa varma siitä, että mitä hän ei ole saanut tieteellisistä ja muista teoksista, sen me olemme hänelle antaneet tahi johdattaneet hänen mieleensä (suggested): jokainen virhe tai erehdys, jonka hän on muiden teosofien teoksista korjannut ja selittänyt, on minun korjaamani taikka korjattu minun määräykseni mukaisesti. Tämä teos on edellistä arvokkaampi, se on salatieteellisten totuuksien yleiskatsaus, jotka tekevät siitä vakavalle tutkijalle tiedon ja opetuksen lähteen moniksi vuosiksi.“

Me suomalaiset teosofit voimme tutkia H. P. B:n seuraajien toimittamien „korjausten“ laatua vertaamalla toisiinsa v 1906 ilmestynyttä „kolmannen, korjatun“ painoksen mukaan toimitettua Teosofian Avaimen ensimmäistä suomennosta ja tämän toista painosta, joka v. 1925 ilmestyi H. P. B:n alkuperäisen teoksen mukaan tarkistettuna.

Meedio varkautta selvittämässä. Viime vuoden tammikuussa varastettiin Rizzinin suuresta turkisliikkeestä Milanossa huomattava määrä turkiksia. Varastetun tavaran arvo — 2 miljoonaa liiraa — ja kätevyys, jolla työ oli suoritettu, antoi paljon puheenaihetta, ja poliisi teki kaiken voitavansa päästäkseen varkaiden jäljille. Tammikuun 30 pnä ilmoittautui eräs Milanossa tunnettu henkilö asiaa hoitavan komisario Tomatis'in luokse ja ilmoitti voivansa antaa arvokkaita vihjeitä varkaudesta. Tomatis luuli herran antavan hänelle luonnollisella tavalla saatuja tietoja ja hämmästyi siksi suuresti, kun tämä sanoi olevansa spiritistimeedio — tosin vain harrastelija — ja saaneensa automaattisen kirjoituksen avulla hengiltä sanoman, että varkaat olivat kuljettaneet turkikset lähellä Cascina Simonettan esikaupunkia olevaan maalaistaloon ja kätkeneet ne sinne. Komisariosta tuntui henkien sanoma verraten vähän todennäköiseltä, mutta hetken emmittyään hän päätti noudattaa vieraan kehoitusta, ja ajoi meedion ja eräiden poliisimiesten kanssa mainittuun esikaupunkiin.

Kun jo oli tarkastettu useita taloja, osoitti meedio erästä ja sanoi: „Sen täytyy olla tämä, kuvaus, jonka olen saanut, sopii tähän tarkalleen. Minulle on sanottu, että talo on asumaton. Voimme siis ilman muuta mennä sisään. Sisäpuolella on puuraput, jotka vievät eräänlaiseen varastohuoneeseen. Ovi murrettiin ja komeroon johtavat portaat löydettiin heti. „Tässä ovat oljet, joista minulle myös on kerrottu“, sanoi meedio. „Turkikset ovat niiden alla kätkössä!“

Ällistyneet poliisit penkoivat olkia ja huudahtivat: „Täällä on tosiaan jotakin!“ — „Turkiksetko?“ kysyi meedio säteillen. „Ei tunnu siltä“, vastasivat tutkijat. Lyhyesti sanoen: Olkien alle oli kätketty 600 kpl. uusia säkkejä, ei mitään turkiksia. Niissä olevasta osoitteesta kävi selville, että eräs tehdas oli ne osoittanut milanolaiselle liikkeelle, ja että nekin siis olivat varastettua tavaraa. Komisario kuljetutti säkit autoon ja meedio väitti pettyneenä, että henget eivät olleet nähneet oikein. Mutta onhan selvää, että ne olivat huomanneet

varasjoukkueen puuhat, ehkäpä juuri saman — ehkä jonkun toisen. Poliisit olivat vakuutetut meedion hyvästä tahdosta ja olivat taipuvaisia uskomaan että kyseessä oli todellakin metafyysillisiä ilmiöitä.

Ennustuksia Yrjö V:stä. Englannin kuninkaan Yrjö V:n pitkällinen ja vaikea sairaus antaa aihetta muistaa, että hänestä on tuontuostakin laadittu ennustuksia, jotka myöskin koskevat hänen loppuaan. Ennustuksista on osa jo käynyt toteen.

Kuninkaalla ei ollut syntymänsä mukaan minkäänlaisia toiveita valtaistuimesta, koska hänen vanhemmalla veljellään, prinssi Albert Victorilla oli siihen etuoikeus. Sitä suurempaa hämmästystä herätti, kun astrologi Pearce v. 1868 ennusti prinssille, joka ei vielä ollut täyttänyt kolmatta ikävuottaan, että tämä tulisi Englannin kuninkaaksi Yrjö V:n nimellä. Ennustajaa ei kukaan uskonut, sillä prinssin isoäiti Victoria oli silloin vasta 50- ja isä 27-vuotias. Sitäpaitsi oli vanhempi veli elossa. V. 1892 kuolikin prinssi Albert Victor, ja tosiasiallisesti nousi nuorempi veli toukokuun 6 p:nä Yrjö V:n nimisenä valtaistuimelle. Astrologin ennustus oli siis kuitenkin toteutunut.

Valtaistuimelle nousun jälkeisenä vuonna ennustettiin kuninkaasta enemmän. Lontoossa v. 1911 vasta ilmestyneessä Zadkielin almanakassa ennustettiin, että Englanti tulisi kärsimään Yrjön hallitusaikana vaikeita onnettomuuksia maalla ja merellä, ja että kuningas kuolisi äkkiä kuten veljensäkin. Edellinen ennustuksen puoli toteutui maailmansodan aikana, ja jos jälkimmäinenkin puoli pitää paikkansa, ei kuningas kuole pitkälliselle sairasvuoteelleen.

Kirottu kaupunki. Englantilainen kirjailijatar E. Hull on Afrikan matkoillaan käynyt katsomassa Hatshieran ikivanhaa kaupunkia. Kaupungin on sen asujamisto aikoinaan täydellisesti jättänyt, vain eräät papit asustavat entisessä moskeijassa. Asukkaat majailevat teltoissa kaupungin ulkopuolella. Myöskin Kadin palatsi, loistava itämaistyylinen rakennus, on muutamien kilometrien päässä kaupungista. Kadi on kunnialegioonan ritari, älykäs, europpalaisen sivistyksen saanut nykyajan ihminen, mutta hänkään ei tahdo astua jalallaan kaupunkiin. Kysyttäessä, miksi alkuasukkaat olivat hyljänneet kaupungin, heiltä saatiin vain välttteleviä vastauksia. Suurella vaivalla kirjailijatar sai Kadin kanssa keskustellessaan puheen kääntymään tähän suuntaan, ja lopulta Kadi vastenmielisesti myönsi, että kaupunkia väitetään kirotuksi. Siellä ei tosin tavata pahoja henkiä, mutta se, joka pimeän tullen uskaltaa pyrkiä kaupunkiin, saa vastaansa ankaran kivisateen. Kun Kadi useita vuosia sitten yritti lähteä öiselle kävelylle Hatshieran kaduille, täytyi hänen suoranaisten kivikuurojen pakoittamana mahdollisimman nopeasti peräytyä. Kaikki tutkimukset jäivät tuloksettomiksi. Myöskin kokonaisten karavaanien, jotka ovat koettaneet yöpyä hyljätyssä kaupungissa, on ollut pakko tehdä sama merkillinen kokemus, jonka myöskin useat europpalaiset Afrikantutkijat ovat todenneet. Mrs. Hullilla ei luonnollisestikaan ollut rohkeutta omakohtaisesti vakuuttautua väitösten todenperäisyydestä, ja hän piti parempana viettää yönsä Kadin palatsissa.

Harvinainen esimerkki jälleensyntymismuistista kierteli viime vuonna Intian sanomalehdistössä suurta huomiota herättäen. Shadinagarin kylässä Farukhabadin alueella elää brahmiini, pandiitti Ganga Vishnu, jolla on Ramkoli-niminen tytär. Tämä lapsi kertoi jo kolmivuotisena vanhemmilleen elävänsä toista kertaa maan päällä. Hän sanoi aikaisemmin asuneensa Maglabadin kylässä, hän oli ollut naimisissa ja saanut kolme lasta, joista vanhimman nimi oli Sitaram.

Vanhemmat eivät ottaneet lapsen kummallista lörpöttelyä kuuleviin korviinsakaan, mutta kun lapsi varttui, saatiin häneltä kuulla yhä yksityiskohtaisempia tietoja hänen edellisestä elämästään. Lopulta hän pyysi päästä tervehtimään poikiaan. Vaatimustaan tehostaakseen hän oli kolme päivää syömättä ja juomatta ja sanoi haluavansa kuolla, ellei hänen toivomukseensa suostuttaisi.

Isä päätti lopulta epätoivoissaan taipua tytön tahtoon. Hän vuokrasi härkävankkurit ja vei tytön sekä tämän äidin Maglabadiin. Siellä tyttö heti meni erääseen taloon ja osoitti muuatta sen miesasukasta, väittäen sitä pojakseen. Hän väitti myöskin tuntevansa kaksi muuta miestä pojikseen ja ilmoitti näiden vaimojen nimet.

Suuri ihmisjoukko kerääntyi tytön ympärille, joka kertoili edellisen elämänsä yksityiskohdista. Niinpä hän osasi näyttää ne paikat poikiensa taloissa, jotka oli korjattu hänen siellä edellisellä kerralla eläessään, samoin hän kertoi useitten, jo kuolleitten kylän asukkaiden vaiheista. Kyläläiset kyselivät tytöltä siellä sattuneista tapauksista, ja hän vastasi kaikkien ihmeeksi aina oikein. (Mittags-Blatt.)

J. E. P.

Kysymyksiä ja vastauksia.

434. Kys. S. J. Ruusu-Ristin tammik. numerossa 1928 kerrotaan, miten viisaat opettajat opettivat ihmisiä laulamaan. Sanotaan: „jotkut meistä yrittivät siinä enemmän kehittyä, ja he syntyvät ehkä nyt suurina säveltäjinä, neroina. Useimmat ihmiset eivät oppineet „taiteilijoiksi“ laulussaan.“ — Miksi toiset „yrittivät“, toiset eivät oppineet? Olivatko ihmiset jo luomisessa erilaisia, olivatko „jotkut“ jo ennen kokeneet jotakin, koska he heti yrittivät kehittyä ja toiset eivät? Jos kaikki olisivat olleet samanlaisia luotaissa ja heitä samalla tavalla opetettiin, kuinka eivät kaikki olisi yrittäneet kehittyä ja kehittyneet? Jos taas toisille kiusaus olisi ollut voimakkaampi, niin silloinhan se olisi ollut puolueellista.

Vast. Meidän täytyy ajatella asioita käytännöllisesti. Se että olemme lähteneet samanlaisina „luojan kädestä“ merkitsee, että ikuisina jumalallisina henkiolentoina meillä on samat rajattomat mahdollisuudet kehittyä. Tuhansista seikoista ilmenneessä kosmoksessa riippuu, että toiset kehittävät itsessään toisia puolia, toiset toisia. Ikuisuudessa tämä ei merkitse mitään, sillä aikaa on kehittää kaikkia mahdollisia puolia. Päinvastoin ilmennyt elämä kävisi mahdottoman yksitoikkoiseksi, jos kaikki kehittäisivät itsessään samoja ominaisuuksia yhtaikaa yksityiskohdittain. Eihän se olisi mahdollistakaan! Kehityksen koulussa on kaikkia luokkia ja kaikkia aineita yhtaikaa tarjolla. Siinä on elämän rikkaus ja monipuolisuus, joka estää meitä kasvamasta liian yksipuolisiksi. Laulun kyky ei ole vain kurkussa. Se on ennen kaikkea sielumme hienostuneessa tunnekyvyssä. Jokapäiväisessä seurustelussamme olemme vaihtaneet laulun puheeksi. Mutta puheemme on oleva sielumme laulua. Laululla tuomme ilmi sisäisimpiä ja suurimpia tunteitamme, mutta kuinka kertoisimme toisillemme kaikista tuhansista ajatuksistamme, jos ei meillä olisi puheen lahja? Me kuolemme ja synnymme jälleen: onhan meillä tilaisuutta elämän vieriessä oppia kaikkea hyvää, jota rakastamme.

RUUSU-RISTI
TOTUUDEN ETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

C. Johtajan osasto.
Alterius non sit qui suus esse potest.

Ruusu-Risti-Kirjasto N:o 32.

Vesimiehen merkissä.

Helsingin esitelmiä maaliskuulla 1927.

I.

Tulevan vuosisadan veljeyskäsite.

„Tulevan vuosisadan veljeyskäsite“ — kuinka semmoisesta asiasta voi mitään tietää? Tahdonkin heti tunnustaa, että aikamääräys „tulevan vuosisadan“ on otettu „runoilijan vapaudella“. En sano millään varmuudella, että veljeyskäsite tulevalla vuosisadalla on muuttunut semmoiseksi, jommoiseksi sitä kuvittelen, mutta varmuudella otaksun, että tulevalla vuosisadalla veljeyskäsite muuttuu. Toinen kysymys on, kuinka yleensä voi tietää, että veljeyskäsite jollakin tavalla muuttuisi. Sitä väitettä täytyy siis perustella.

Muuan kristitty kirkkoisä on sanonut, että jokainen ihmissielu on luonnostaan kristitty ja että tämä ihmissielun luonnollinen kristillisyys näkyy ihmisen varhaisimmassa lapsuudessa. Ei hän sillä liene tarkoittanut, että ihmissielu luonnostaan uskoisi erilaisiin kirkollisiin ja kristillisiin dogmeihin, vaan pikemmin sitä, että ihmissielun siveellinen asenne maailmaan ja toisiin ihmisiin nähden on sitä, mitä hän nimittää kristityksi, joka taas lähemmin merkitsee, että se voi ymmärtää ja seurata Jeesusta Kristusta.

Me olemme nykyisenä teosofisena aikana lausuneet saman ajatuksen sanoessamme, että ihminen, joka on jälleensyntyvä olento ja viettää aikansa kahden maallisen elämän välillä enimmäkseen taivaassa, nousten korkeimpaan taivaaseen juuri ennen jälleensyntymisensä hetkeä, — että ihminen syntyessään tänne maailmaan, on lapsuudessaan lähempänä näkymätöntä kuin näkyväistä maailmaa, lähem-

pänä sitä paradiisia, jossa hän ennen syntymäänsä on ollut, lähempänä sitä taivastenvaltakuntaa, jossa Isän tahto aina tapahtuu. Jeesus opetti meitä rukoilemaan: „Tapahtukoon Sinun tahtosi maan päällä niinkuin se tapahtuu taivaissa". Isän tahto tapahtuu aina taivaissa, ja meidän tehtävämme on toimia niin, että Isän tahto tapahtuu myös maan päällä. Lapsina kannamme sydämessämme muiston siitä maailmasta, missä Isän tahto välittömästi tapahtuu. Sentähden pienten lasten suusta voi tulla ilmi paljon totuutta. Olisi syytä kuunnella, mitä lapset puhuvat, sillä he ovat niin lähellä taivasta, että tuovat taivaan tuoksun tänne.

Koska nyt kaikki suuret, jumalalliset opettajat, jotka esiintyvät maan päällä, ovat joko täydellisesti tietoisia tai ainakin saavat inspiratsioninsa siitä taivaasta, jossa mekin vietämme aikamme ennen syntymistä, niin he oikeastaan opettavat semmoista, mitä mekin sisimmässä sielussamme jo tiedämme, vaikka päivätajuntamme on sen unhoittanut. Voimme myös sanoa, että he opettavat semmoista, minkä lapset tietävät todeksi. Sentähden Jeesus sanoo: „Antakaa lasten tulla minun luokseni, sillä jos ette ole lasten kaltaisia, ette voi tulla taivastenvaltakuntaan". Jos tutkisimme lasten sielunelämää, tietäisimme paljon taivaanvaltakunnasta.

Tältä kannalta olen tehnyt väitteeni veljeyskäsitteen muuttumisesta. Perustan uskoni ja vakaumukseni siihen, mitä olen nähnyt liikkuvan joidenkuiden lasten ja nuorten ihmisten sieluissa — useinkin heidän huomaamattaan, — sekä niihin tietoihin ja muistoihin, mitä minulla on henkisistä liikehtimisistä taivasmaailmassa. Sieltä päin siis arveluni.

Nyt ymmärrätte, että puhuessani tämmöisestä aiheesta joudun hieman vaikeaan asemaan, sillä minun täytyy jonkun verran kertoa itsestäni. Yleensä pidetään ihmisten kesken semmoista seikkaa uhkarohkeana, turhamaisena ja itserakkaana, mutta lohdutuksena on muuan sana, että kun ihminen on sivuuttanut ensimäisen puolivuosisadan iässään, on hänellä luonnollinen oikeus toisille iloksi kääntää katseensa takaisin omiin muistoihinsa ja kokemuksiinsa. Se ei silloin enää loukkaa kuulijoita, mikä voisi tapahtua, jos ihminen liian nuorena puhuisi itsestään. Minun täytyy sanoa tämä asia, sillä vaikka olen ollut tilaisuudessa jonkun verran tutkimaan lasten elämää, en sitä olisi osannut tehdä, jollei minulla olisi selviä muistoja omasta lapsuudestani.

Monella teistä saattaa olla samanlaisia muistoja omasta lapsuudestanne. Mutta usein on niin, että vasta kun toinen kertoo niistä, huomaa toinenkin, että hänellä on ollut samanlaisia kokemuksia, vaikka ei ole pannut niitä merkille. Paksuna punaisena lankana läpi lapsuuteni ja nuoruuteni kulki kumma tunne, että olin outo vieras tässä näkyväisessä maailmassa. En ymmärtänyt ollenkaan tätä elämää, minusta se oli niin toisenlainen, kuin mitä sen olisi pitänyt olla, niin yllättävä ja odottamaton, että monta kertaa luulin olevani toisenlainen kuin muut. En saanut alussa niin selviä ajatuskuvia asioista, että olisin niistä voinut puhua, ne jäivät vain sielullisiksi tunnelmiksi. Tämän kautta elämä kävi minulle usein vaikeaksi ja raskaaksi. Minulla oli muutamia kummallisia haluja, joita olisin tahtonut täyttää ja toteuttaa; olisin tahtonut soittaa pianoa, puhua italiaa, maalata tauluja ja lentää ilmapallossa yli pilvien. Niistä saatoin kertoa esim. äidilleni, mutta karma ei sallinut, että niitä olisi voitu toteuttaa. Jokainen on varmaan samalla tavalla havainnut, että hänen kauniit ja järkevät halunsa ovat usein olleet karmallisesti mahdottomat toteuttaa. Tämä aiheuttaa tietysti, että lapsen elämä ei ole ainoastaan outoa hänestä, vaan myös surunvoittoista ja painavaa. Tuo sama raskaus kesti minulle läpi aikaisemman nuoruuden, niin että vasta 17-18-vuotiaana ymmärsin, mikä kaipuu siinä oikeastaan piili. Vasta silloin osasin itselleni sanoa, että kaipasin tietoa totuudesta, elämästä, Jumalasta.

Näin osasin sanoa itselleni, mutta ulkonainen elämä, ihmiset ympärillä, tekivät tietämättään pilkkaa tästä sisäisestä halustani. Kuta vanhemmaksi vartuin, sitä uteliaammin alkoivat ihmiset kysellä „miksi aiot elämässä tulla, millä aiot itseäsi elättää“ j.n.e. Nämä kysymykset olivat minulle käsittämättömiä. Älyni oli siinä suhteessa alapuolella toisten älyä, sillä en lainkaan käsittänyt, että minun piti olla olemassa ja elää tämmöisessä ihmismaailmassa sitä varten, että hankkisin „leipää“, „tulisin toimeen“ maailmassa, osaisin „ylläpitää itseäni“ niin kauan aikaa, kuin ruumis kestäisi, — ja sitten kuolisin pois turhaan elettyäni! Eihän elämällä voinut olla semmoista sisältöä, ettei sillä ollut mitään sisältöä! Kuta enemmän ihmiset ahdistivat, sitä enemmän tunsin sieluni sorretuksi. Tuossa iässä, 14-18-vuotiaana, ihminen jo osaa ajatella. Kuinka monta kertaa ajattelinkaan: eikö olisi viisainta lopettaa elämä? Mutta jokin pidätti minua, jokin päähänpisto, että

en olisi voinut tulla tähän elämään, ellei sillä olisi jokin tarkoitus, — ja tästä tarkoituksesta kannatti päästä selville.

Seitsemäntoista vuotiaana tutustuin teosofiaan, ja silloin ajatuselämä tuli valoisammaksi. Tuli sisältöä aivojen askarteluihin, käytin järkeäni pohtiessani teosofisia oppeja. Mutta koko ajan olin tietoinen siitä, etteivät mitkään opit tai järkiselitykset saattaneet sieluani tyydyttää, vaan ainoastaan elämän oman ongelman ratkaisu eli toisin sanoen elävän Jumalan tieto. Minusta tuntui, että maailma pilkkasi tietämättään tätä minun syvintä kaipuutani. Kukaan ei osannut elämänkysymykseen vastata, oli hän pappi tai maallikko. Ei kukaan osannut mitään sanoa, sillä jos hän vetosi johonkin oppiin, raamattuun, kirkkoon tai uskontoon, niin minusta hän samalla aivan kuin pilkkasi Jumalaa. Kuinka ihminen saattoi tuommoisilla ulkonaisilla puheilla vastata kaikista tärkeimpään kysymykseen, — eikö hän siis ollut itse etsinyt? Sielussani napisin: miten on näiden ihmisten laita, jotka ovat eläneet vuosikymmeniä maailmassa? Kuinka he ovat tulleet niin kauan toimeen kysymättä, kuka Jumala on, kysymättä niin voimakkaasti, että olisivat saaneet vastauksen? Minkätähden he ovat tyytyneet järkipäätelmiin ja sokeaan uskoon?

Silloin sain kerran, ollessani yksin huoneessa, ihmeellisen lohdutuksen: kuin sattumalta avaan evankeliumin ja luen Jeesuksen sanat: „Älkää ajatelko, mitä teidän pitää syödä ja juoda ja millä itsenne vaatettaa, sillä näitä asioita ajattelevat pakanat, vaan etsikää te ensin Jumalan valtakuntaa, niin kaikki muu teille annetaan." Silloin sydämessäni jotakin aukesi, kyyneleet vuosivat silmistäni ja heltyen onnesta ajattelin: yksi on siis, joka käsittää tämän sieluni tuskan, joka on etsinyt niinkuin minä ja osaa sanoa: „ole rauhassa, älä epäile, minä ymmärrän sinut." Siinä paikassa minulle selvisi, että juuri se Jeesus Kristus, josta ihmiset niin paljon puhuivat, ajatteli aivan toisella tavalla kuin he: hän tunsi ja ajatteli niinkuin minä. Hänessä oli minulla ystävä. Ei päähäni pälkähtänyt kumartaa häntä Jumalana, vaan oli, kuin olisin ottanut häntä kädestä ja sanonut: „kiitos!".

Tämä merkillinen kokemus pani minut tutkimaan evankeliumia. Mitä Jeesus on puhunut, mitä opettanut, minkälainen hän on ollut ihmisenä? Sieluni kätköön jäi, mitä huomasin Jeesuksen opettavan evankeliumissa, sieluni kätköön jäi niinikään mitä minä tunsin: tuo Kristus, joka

Jeesuksessa eli, se sama Kristus minussakin puhui ja opetti.

Vuonna 1908 — enemmän kuin 15 v. myöhemmin — olin pakoitettu olemaan pitkälläni 10—12 päivää, sillä jalkani oli poikki. Silloin oli minulla erinomainen tilaisuus syventyä itseeni ja asioihin, ja silloin näin ikäänkuin tulevaisuuteen. Näin mielestäni, että tulee jokin opettaja, mestariolento, joka jatkaa Jeesuksen Kristuksen opetuksia, kertoen lisää niistä asioista, jotka jäivät peittoon Jeesuksen sanoissa tai apostoleilta kirjoittamatta muistiin. Hän paljastaa uusissa opetuksissaan luonnollisella ja yksinkertaisella tavalla semmoista, jota minä sielussani tunsin ja tiesin, jota olin kokenut nuoruudessani ja lapsuudessani, — sanalla sanoen semmoista tietoa, jota minulla oli elämästä ja kuolemasta lapsesta lähtien.

Näin tunsin hengessäni ja tulin erinomaisen iloiseksi. Minulle oli onnen ja nautinnon aikaa, saadessani mietiskellä yksin vuoteellani, sillä aavistin, että silloin, kun tuo opettaja tulee, saan olla mukana, s.o. syntyä jälleen maailmaan. Ensin se oli mielestäni hyvin kaukainen aika, Kalki Avataaran aika, josta Salainen Oppi mainitsee, mutta sitten ajattelin, että hän mahdollisesti oli se Valkoisen Veljeskunnan lähettiläs, josta madame Blavatsky puhui Teosofian Avaimessa. Madame Blavatsky itse oli Valkoisen Veljeskunnan lähetti meidän ajallamme, ja XX:nnen vuosisadan loppupuolella tulee uusi opettaja. Maatessani minusta alkoi tuntua yhä todenmukaisemmalta, että näkemäni opettaja oli juuri oleva tämän vuosisadan lähettiläs. Samalla tunsin velvollisuutta itsekin vähän puhua. Sairasvuoteelta noustuani pidin joitakuita esitelmiä tulevaisuudesta, sen uskonnosta, sivistyksestä ja ihmisestä*).

Mainitsen tämän seikan, koska meidän aikanamme erikoisesti puhutaan maailmanopettajasta, joka Teosofisen Seuran julistusten mukaan jo olisi tullutkin. Omasta puolestani olen sillä varovaisella kannalla, johon madame Blavatsky neuvoi meitä sanoessaan v. 1890 tienoissa: „älkää uskoko, että mikään Valkoisen Looshin lähettiläs tulee maailmaan ennenkuin XX:nnen vuosisadan loppupuolella".

Oli miten oli, opettajia on tällä hetkellä paljon maailmassa, sekä suuria että pieniä. Teosofisen Seuran „maail-

*) Esitelmät julkaistiin yhdessä kolmen Mrs. Besantin samaa aihetta koskevan esitelmän kanssa yhteisnimellä „Uuden ajan aamunkoitteessa".

manopettaja“ ei ole ainoa, on useampi, jotka nimittävät itseään mikä Kristukseksi, mikä maailmanopettajaksi. Kaikki ovat omalla tavallaan eteviä, mutta heidän suuruutensa ja merkityksensä ei tule ilmi niistä nimityksistä, joita heille annetaan, tai siitä kunniasta, jota hyväsydämiset ihmiset heille osoittavat, — se ilmenee yksin heidän opetuksestaan. Jos he sanoissaan ja opetuksissaan osaavat paljastaa semmoista, mitä taivasten valtakunnassa nyt jo on tapahtunut tai on tapahtumaisillaan, joka liikkuu lastemme sieluissa ja jota vanhemmat ihmiset paraimpina hetkinään hengessään aavistavat, silloin he ovat todellisia profeettoja. Heidän työnsä ei ole turha, sillä se raivaa tietä onnellisemmalle tulevaisuudelle, koska se nykyhetken toiminnassa on totuudenmukainen.

On olemassa toinenkin tunnusmerkki, josta kaikkia nykyisen ja tulevan ajan tosi profeettoja tunnetaan. He eivät tuo mitään periaatteellisesti uutta, vaan täydentämällä H. P. Blavatskyn teosofista sanomaa jatkavat Kristuksen työtä. Oli heidän suhteensa Jeesuksen y.m. persooniin mikä tahansa, — Kristuksen oppia he eivät kiellä. He seisovat vuorisaarnan pohjalla. Tosi profeetta paljastaa enemmän ja enemmän Kristus-hengen salaisuutta, mutta varsinaista uutta uskontoa hän ei tuo. Hän jatkaa kristinuskon työtä. (Tietysti emme tarkoita kristinuskolla kirkon uskoa). Jeesus Kristus aloitti uuden jakson ihmiskuntamme kehityksessä, hän laski perustuksen, nyt hänen työtään on ymmärrettävä syvemmin ja täydellisemmin eri puolilta, mutta hän itse on ja pysyy kulmakivenä. Ilman häntä kaikki kaatuu. Jollei Jeesus Kristus ole mukana, kaikki kaatuu.

Missä on esim. muhametinuskon voima? Sen voima oli alusta lähtien siinä, että muhamettilaiset pitivät itseään oikeina kristittyinä ja kristityitä kummallisina lahkolaisina, joita nimittivät „monijumalainpalvelijoiksi“. Tämä näkyy vanhoista espanjalaisista kirjoituksista. Kristityt kehittivät dogmin kolmijumalaisuudesta: he käsittivät väärin sanan „persona“, joka merkitsee „naamari“ eikä suinkaan „henkilö“. Kun alussa puhuttiin Jumalan persoonista, tarkoitettiin Jumalan eri kasvoja, naamioita, samoin kuin hinduismissa puhuttiin trimurtista, Jumalan kolmesta kasvoista, jotka olivat Brahmaa, Vishnu ja Shiva. Ajattelemattomat ihmiset muodostivat sitten ainoan Jumalan naamioista kolme eri jumalaa. Muhamettilaiset nousivat jyrkästi tätä kolminaisuutta vastaan, sillä Jumala oli yksi. Sentähden

heidän rukoushuutonsa vielä tänäpäivänä on: Allah, Jumala on yksi.

Voimme siis sanoa, että muhamettilaisuuden voima oli siinä, että se luuli olevansa kristinuskoa. Jeesus Kristus oli heille yksi profeetoista, vaikka Muhamet sitten tuli suuremmaksi seuraajiensa silmissä. Mutta islamin heikkous henkisesti katsoen on siinä, että se vastoin Kristuksen oppia turvautuu miekkaan.

Älkäämme unohtako, että Jeesus Kristus on kulmakivi totuuden ymmärtämiseen. Ken tahansa muu mestariolento tulee, hän on ainoastaan Jeesuksen nöyrä veli ja ystävä, muistuttaen ihmistä Kristuksen opista ja elämänymmärryksestä, sitä enemmän paljastaen ja jatkaen.

Mutta minun piti puhua tulevan vuosisadan veljeyskäsitteestä. Voidakseni siitä jotain sanoa on edelläkäyvästä selvinnyt, että minun on mentävä takaisin omaan lapsuuteeni ja toisten lasten ja nuorten sielunelämään. Silloin muistan heti ja tuon mieleeni erään voimakkaan vaikutelman lapsuudestani ja nuoruudestani. Mikä tässä meidän nykyisessä yhteiskunnassamme ja yhteiselämässämme on kaikista kuvaavin piirre, mikä on se ehdoton ehto, jota ilman ei nykyinen yhteiskuntamme ja yhteiselämämme ollenkaan voisi olla olemassa? Kuvaavin piirre kaikessa meidän yhteiselämässämme on järjestys. Ilman järjestystä ei ole mitään yhteiskuntaa. Jollei kaikki ole tarkasti järjestetty, jollei kaikki käy kellon mukaan, jollei yhteiskunta ole kuin koneisto, jonka eri rattaita voi ihailla ja joka kulkee öljyttynä hyvin, mutta kulkee sittenkin, vaikka se ritisee ja ratisee, — silloin ei ole tätä meidän yhteiskuntaamme. Kaikki olisi kaaosta, ellei olisi tätä järjestystä. Ja niin se epäilemättä olisi, niinkuin me nyt käsitämme yhteiselämää. Jolleivat oppilaat ja opettajat tule kouluun määrätyllä minuutilla, jolleivat virastot ja kaupat ole auki määrätyllä tunnilla, mitä tulee yhteiselämästä? Ei mitään. Sentähden meillä on järjestyksen valvojia, poliiseja ja oikeuslaitoksia, jotka pitävät yllä sisäistä järjestystä, ja sotajoukkoja, jotka huolehtivat ulkonaisesta kansainvälisestä järjestyksestä.

Ajatelkaa ja miettikää nyt omaa lapsuuttanne ja muistelkaa, mitä te tiesitte paradiisista tullessanne tänne. Minä muistan niin varmasti, että aina minun täytyi ihmetellä tätä järjestystä, sillä melkein aina se tuntui epäinhimilliseltä. Kaikilla on kiire, kaikilla tehtävänsä ja velvollisuutensa,

kaikilla huolestunut ja vakava ilme. Sitä ei lapsi ymmärrä. Jos lapsi kyselee jotain omaisiltaan, sediltä ja tädeiltä, sisarilta ja veljiltä, harvoin nämä osaavat olla luonnollisen hyviä ja kärsivällisiä. Heillä ei ole aikaa, heillä on tuhat touhua, heidän täytyy tulla toimeen maan päällä, tehdä työtä otsansa hiessä. Mutta lapsella on selvä muisto ja tieto siitä, että elämä on ihanaa, että elävät olennot osaavat rakastaa ja olla hyviä. Lapsi ei ymmärrä meidän yhteiskuntaamme.

Meillä ei tietysti ole syytä moittia vanhempia enemmän kuin lapsiakaan. Olemme maallisten olojemme orjia ja saatamme korkeintaan kysyä: Pitääkö olojen aina jäädä tämmöisiksi vai voisiko elämä muuttua toisenlaiseksi?

Taivaassa on elämä toista, ja onhan sanottu, että maallinen on oleva taivaallisen kuva.

Minkälainen on lapsen käsitys itsestään ja toisista? Luonnostaan sellainen, että olemme kaikki yhtä perhettä. Veljeys on todellisuus, joka perustuu yhteiseen isä-äitiimme, elämään, ja jota emme vanhempinakaan kiellä, mutta todellisuudessa emme sittenkään osaa olla veljiä. Olemme veljiä emmekä osaa olla veljiä, sillä meillä ei ole siihen — ei halua, ei kykyä, ei aikaa, ei tilaisuutta. Veljeyteen ja yhteenkuuluvaisuuteen kyllä käytännössäkin uskomme, mutta missä määrin ja missä muodossa? Puolueiden ja yhteisten intressien nimessä. Veljeys kuvastuu meille yhdistyneen joukon voimana, lauman älyttömänä yksimielisyytenä, yhtiön itsekkäänä yhteisälynä. Näin käsitämme veljeyden. Meidän pitäisi ryhmittyä, tulla toistemme kaltaisiksi ja kadottaa omaperäisyytemme. Myönnämme myös, että hengen veljeys on voimakkaampi kuin veriveljeys, että on ihmisiä, jotka ajattelevat, tuntevat ja tahtovat samalla tavalla, mutta heidänkin veljeytensä supistuu silloin oman lahkon tai puolueen, luokan tai kansan „ohjelmaan". Hyvä niinkin.

Mutta mitä lapset ja varsinkin nuoret ihmiset tietävät veljeydestä? He tuntevat sisässään, ettei ole veljeyttä se, että joukko ihmisiä on nuoralla köytetty, niin että heidät voi yhdellä kertaa sysätä. Metsässä on paljon puita, ja yhdessä ne muodostavat metsän. Koivumetsässä kaikki puut ovat toistensa kaltaisia, kaikki ovat koivuja. Mutta miten on ihmisten laita? Ovatko ihmiset veljiä silloin, kun ovat sieluissaan toisissaan kiinni kuin sillit tynnyrissä? Eivät. Jokainen nuorukainen tuntee sisässään, että veljeyttä

on silloin, kun kukin yksilö on oma itsensä, kun kaikki kunnioittavat toisiaan, kun jokainen antaa toisen olla semmoinen kuin on, ihaillen häntä hänen omaperäisyydessään ja iloiten kunkin erilaisuudesta. Jokainen ihminen on kuin taideteos, jota voi katsella, arvostella ja rakastaa. Se vain onkin rakkautta, kun rakastamme toisiamme sentähden, että kaikki olemme yksilöitä. Se vasta on veljeyttä.

Ja mitä veljeys merkitsee yhteiskuntaelämän suhteen? Se merkitsee, että meissä voi kehittyä uusi kyky veljeysrakkauteen vasta sitten, kun opimme vapaiksi ja pois siitä läksystä, minkä tässä yhteiskunnassa olemme saaneet oppia, nim. että yksilö on vähempiarvoinen kuin yhteiskunta, valtio. Meidän täytyy oppia tottelemattomiksi vanhoille ihanteille. Meidän täytyy vapautua nöyrästä ennakkoluuloihin alistumisesta, toisten talutusnuorassa kulkemisesta, vallanpitäjäin ja auktoriteettien edessä matelemisesta.

Oma sisäinen tietoisuutemme sanoo: veljeys ei koskaan toteudu maailmassa korkeammassa mitassa, ennenkuin ihmiset kasvavat yksilöiksi, ennenkuin ymmärtävät, että ihminen ei ole pyörä koneessa, vaan kone itse, ennenkuin saavat tietää, että ihmisen tehtävä täällä maan päällä on kukin omalla tavallaan, parhaimman kykynsä mukaan ilmentää Jumalaa, totuuden jumalallista elämää, tuoda totuus maailmaan, niinkuin Jeesus Kristus sanoi itsestään. Sinun tehtäväsi, ihminen, on tuoda totuus maailmaan, kukaan muu ei sitä voi tehdä samalla tavalla kuin sinä. Mitä sinä elämästä tiedät, tuo se elämässäsi esille.

Semmoinen on oleva uusi veljeyskäsite. Ei se ilman muuta voi toteutua, mutta koska se nyt jo elää taivasmaailmassa enkelien ja vainajain mielessä, tulee siitä vuosien vieriessä fyysillisessä maailmassa eläville ihmisille uusi elämänymmärrys, ja vuosisatojen kuluttua tulee yhteiselämä yhteiskunnassa muodostumaan sen mukaan. Koska tämä tapahtuu, emme tiedä. Emmekä tiedä sen muotoa, sillä elämä itse luo uudet muodot, joita se tarvitsee.

Syntyminen on kuolemaa hengelle, joka vetäytyen aineeseen kadottaa jaloimman osansa, ja kuolema on syntymistä, sillä henki syntyy uudestaan kaikkeuteen, vapautuen elämän kahleista.

„Silvio."

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: maaliskuun 17 p:nä *Onnen valtakunta*, 24 p:nä *Mitä on totuus?*, 30 p:nä *Henki ja mammona eli Pythagoraan väittämä*, 31 p:nä *Europan ylösnousemus*, huhtikuun 1 p:nä *Tarvitsemmeko auktoriteetteja?*, 7 p:nä *Palaammeko maan päälle?*, 14 p:nä *Jälleensyntymisen siveellinen tausta*, 21 p:nä *Kansallinen messianismi*.

Ruusu-Ristin vuosikokouksessa pääsiäisenä, johon otti osaa noin kolme sataa jäsentä, kallistui aikakauslehteämme koskevassa keskustelussa yleinen mielipide sen puhujan puolelle, joka ehdotti, että jäsenet-tilaajat koettaisivat kukin hankkia yhden tilaajan lisää, jotta lehtemme saisi suuremman levikin. Toivokaamme, että nekin, jotka eivät olleet vuosikokouksessa läsnä, ottavat tämän ehdotuksen suosiolliseen huomioonsa.

Kesäkursseista päätettiin vuosikokouksessa, että ne tänä vuonna taas pidetään Jyväskylässä ja samoinkuin viime vuonna elokuun alussa (4—11 p:nä).

Vuosikokouksen yhteydessä päättivät ruusuristiläiset nuoret, että hekin alkavat tarmokkaasti toimia. Nyt on perustettu nuorten kerho asianomaisine virkailijoineen, ja siihen voivat liittyä vapaasti kaikki asiaa harrastavat nuoret olematta Ruusu-Ristin jäseniä. Kerho kokoontuu Kulma-koululla, Meritullink. 33, ja lähempiä tietoja antaa neiti Taimi Oksa sunnuntaisin Ruusu-Risti-luentojen jälkeen.

Kouvolan Ruusu-Ristillä oli maaliskuun 23 p:nä muistorikas päivänsä. Ruusu-Ristin Johtaja vihki nimittäin arvokkain vapaamuurarimenoin sikäläisen looshin tarkoitukseensa. Samaksi päiväksi oli myöskin järjestetty Kouvolan Yhteiskoululle julkinen matinea.

Looshikokouksessa tulkitsi Ruusu-Ristin Johtaja lyhyessä, mutta sisältörikkaassa puheessa vapaamuurari-symboleja. Miten voimakas ja luotettava henki Kouvolan ruusuristiläisten keskuudessa vallitsee, saattoi jokainen mukana ollut ilokseen havaita.

Looshikokouksen jälkeen oli yhteinen aamiainen Kouvolan Seurahuoneella ja sieltä lähdettiin Yhteiskoululle, jonne jo oli kerääntynyt paikkakunnan pienuuteen nähden runsaasti yleisöä. Ohjelmassa oli laulua, runonlausuntaa ja viulusoolo. P. E:n esitelmä „Onko tarpeellista etsiä totuutta" muodostui tietysti ohjelman keskeisimmäksi numeroksi. Saimme jälleen todeta, että sillä tavalla puhuu vain ihminen, joka todella on itse etsinyt totuutta ja paljon löytänyt.

Niin kuin jo mainitsin elähyttää voimakas henki Kouvolan ruusuristiläisiä ja sopusointu siellä veljien kesken vallitsee. Kunpa kaikkialla Suomessa Ruusu-Ristityö muodostuisi voimakkaaksi ja sopusointuiseksi. Kunpa me kaikki voisimme rakentaa lujalle perustalle.

K. K.

Ruusu-Risti-katkismus venäjäksi. Pari vuotta sitten käännettiin P. E:n Christosophiassa oleva pieni R.R.-katkismus venäjäksi ja veljien ystävällisellä avustuksella se saatiin painetuksi. Siitä otettiin 1000 kpl. painos. Ja noin 400 kpl. on nyt levitetty Suomeen. Jotta joskus voitaisiin käännöstyötä jatkaa ja siten levittää laajemmalle R.R.-sanomaa, pitäisi R.R.-Katkismuksen painos saada loppumaan. Niitä veljiä, jotka haluaisivat tilata tätä tärkeätä pikku kirjasta, pyydetään kirjoittamaan os. Annikki Reijonen, Helsinki, Meritullinkatu

33 ja lähettämään maksun kirjasta + postimenoista. Sen hinta on Smk. 3: —.

Mr. A. V. Peters lähettää kirjeessä R.-R:n johtajalle lämpimät terveisensä kaikille ystävilleen Suomesssa. Pääsiäisen aikana oli ollut suuret kokoukset Tukholmassa, Göteborgissa, ja Kööpenhaminassa, ja jonkun verran väsyneenä uuttera työntekijä matkusti kotimaahansa huhtikuun alkupuolella palatakseen Suomeen toukokuussa.

Kalevala-juhla vietettiin Jyväskylän Ruusu-Risti-temppelissä maaliskuun 3 pnä. Arvokkaassa ohjelmassa oli orkesterisoittoa, kuorolaulua, soololaulua, esitelmiä ja Kalevalaa kanteleen säestyksellä — kaikki Kalevalan merkeissä kulkien.

Reformatorn, Emilie Finnen toimittama ansiokas lehti, omistettu ruumiin ja sielun terveydelle, on lähettänyt meille syys- ja joulunumeronsa viime vuodelta. Sisällöstä panemme merkille Gutten Soldanin henkevän runosikermän „Sällhetens 8-faldiga Väg, äfven kallad Himmelrikets Port“ (Autuuden 8-kertainen Tie, myös Taivaanvaltakunnan Portiksi sanottu). Lehti ilmestyy 4 kertaa vuodessa ja maksaa vuodelta Smk. 14: —. Toimituksen osoite on Purmo.

Salainen voima, miten saavutetaan selvänäköisyys, kirj Immanuel Salminen, on kirja, joka ilmestyi Amerikassa 1927 ja vastikään on lähetetty meille ilmoitettavaksi. Tekijä on pappina eräässä spiritistikirkossa New-Yorkissa, ja mielihyvällä toteamme, että Yhdysvalloissa on suomenkielellä ilmestynyt näin vakavahenkinen kirja. Nimestä päättäen voisi luulla, että on kysymys alemmanlaatuisesta psyykkisestä harrastuksesta, mutta lukiessa tuntuu, että tekijä kyllä vilpittömästi on tarkoittanut parempaa. Kirjassa on paljon viisaita neuvoja — se perustuukin suuressa määrin englanninkieliseen newthought-kirjallisuuteen, — eikä niin ollen vaikuta tympäisevästi puhe harjoitusten nopeasti aiheuttamasta astraalisten värien, aurojen y.m. näkemisestä. Seikkaperäisiä ohjeita ei anneta, mutta tekijä lupaa semmoisia halukkaille oppilaille. Kirjan hinta on 1 doll. (Smk. 40: —). Seuratkoon tässä muutamia otteita:

„Salatieteen oppilas ei vietä aikaansa turhaan. Hän kehittää aina niitä henkisiä kykyjään, joita hän on oikeutettu kehittämään.

„Salatieteen oppilaan on tarpeellinen tietää, että selvänäköisyys saavutetaan monella eri kehitystavalla, toisinaan hyvinkin lyhyessä ajassa. Toiset saavat kehittää itseään pitkän ajan, ennenkuin mitään saavuttavat. Parhain tulos saavutetaan seuraamalla luonnon prinsiippejä.

„Vilpittömän ja väsymättömän kehitykseen pyrkimisen jälkeen katoaa ennakkoluuloisuus salatieteen oppilaasta, kun hän näkee itse sen uuden elämän, joka on ennen ollut hänelle salattu. Elämän kehityksen johtaja on silloin avannut hänelle sen esiripun, joka ennen eroitti hänet korkeammasta elämästä. Silloin käsittää hän ne kysymykset, jotka ennen olivat salaisuuksia. Uusi elämä on silloin alkanut, kun verho poistuu näkyväisen ja näkymättömän elämän väliltä . . .

„Kohteliaisuus ja hyvät työt ovat salatieteen oppilaan viisauden hedelmiä.

„Salatieteen oppilaan tulee muistaa köyhän lapsia. Niiden joukosta on tullut maailmaan kuuluisimmat totuuden puhujat.

„Salatieteen oppilaan ei tule pitää milloinkaan kiirettä silloin, kun hän lähtee pois Jumalan huoneesta.

„Salatieteen oppilaan tulee muistaa, että epäpuhdas ajatus on ihmisessä ensin vain vieras, vaan myöhemmin ystävä ja viimein hänen Herransa.

„Salatieteen oppilaan tulee aina antaa huoneensa viisasten asumapaikaksi, että hän voisi ihmisille viisautta jakaa, niinkuin annetaan janooville vettä.

„Salatieteen oppilaan tulee muistaa, että hän ei kivillä täytä sitä kaivoa, josta hän on juonut, sillä hän voi joskus uudelleen matkustaa samaa tietä.

„Salatieteen oppilaan tulee muistaa, että ei lupaa kenellekään sitä, mitä ei voi täyttää, että ei siten opettaisi ketään valehtelemaan.

„Salatieteen oppilaan tulee muistaa, että elämän kauneus asuu rakkaudessa. Rakkauden kuva on kaikkein kaunein, mitä ihmisen järki voi kuvitella."

Mysteria on nimeltään ruotsinmaalainen salatieteellinen aikakauslehti, joka on alkanut ilmestyä tämän vuoden alusta. Toimittajana on F. C. W. Wallenkampf ja avustajien joukossa näkyy vanhoja tuttuja nimiä, kuten Tönnes Algren, Georg Ljungström, G. H. Liander y.m. Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa ja maksaa vuodelta ruots. Kr. 5: 60. Toimituksen osoite on Hagagatan 46, Stockholm.

Isä ja tytär on Elsa Hästesko-Heporaudan uuden romaanisarjan „Ursula Keivaara" ensimmäisen vastikään ilmestyneen osan nimenä. Kustantaja on Werner Söderström Osakeyhtiö. Kirjan hinta on Smk. 45: —.

„Tulenkantajat" julkaisee huhtikuun numerossaan tohtori R. N. Coudenhove-Kalergin kirjoittaman artikkelin „Sodan ja rauhan ongelma", jossa tunnettu paneuroppalaisen liiton presidentti, tunnustaen, että „pistimet turvaavat kansallisen varmuuden yhtä hyvin kuin sopimukset", selvästi osoittaa, että „tulevaisuuden turvallisuuden tunnustuksena täytyy olla, ei varusteiden vaan sodan estäminen!" Ja sodan estäminen on mahdollinen ainoastaan taloudellisen varmennuksen kautta. Kun kansat tekevät keskenään tulliliiton, kun Saksa ja Ranska ottavat ensimäisen askeleen tähän suuntaan, silloin on Europan rauha taattu . . . „Tulenkantajat" on hyvin lähellä omaa kantaamme, jos se täten on ehdottomasti rauhan puolella . . .

Teosofi julkaisee huhtikuun numerossaan „Nuoriso ja rauhanaate"-nimisen kirjoituksen maailman nuorison rauhankongressin merkityksestä, joka kongressi kokoontui viime vuonna Eerdessä Hollannissa. Siihen otti osaa 460 nuorisojärjestön edustajaa 31 maasta, kaikista viidestä maanosasta . . . Ilolla toteamme, että yhä useammat työtoverimme nousevat seuraamaan sitä lippua, jota vuosikymmeniä olemme kantaneet.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Ruusu-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Neuvoston puoleen (sihteeri herra Eino Krohn, Helsinki, Konstantinink. 33). Paikallisia ryhmiä on Helsingissä, Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla. Loosheja on Helsingissä, Jyväskylässä, Turussa, Viipurissa, Tampereella, Hämeenlinnassa, Lieksassa, Terijoella, Kouvolassa ja Kuopiossa.

Ruusu-Ristin jäsenluku on kahdeksan toimintavuotensa aikana noussut kahdeksaan sataan. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1929.

25:s vk. Toukokuu 1929 N:o 5

RUUSU-RISTI

TOTUUDEN ETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

A. Yleinen osasto.

B. Vapaamuurari-osasto.

C. Johtajan osasto.

TILAUSHINTA:
1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HYVINKÄÄLLÄ 1929

IRTONUMERO
postivap. Smk. 10:—, 50 cent.

25:s vk. TOUKOKUU 1929 N:o 5

RUUSU-RISTI

TOTUUDEN ETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

A. Yleinen osasto.

Veritati nulla praestat religio.

Toimittajalta.

Äsken Englannista saamassani lähetyksessä oli m. m. painettu ohjelma Mrs. Besantin sunnuntai-esitelmistä Lontoossa ensi kesäkuun aikana. Vilkaisin paperiin ja näin, että T. S:n kuuluisa presidentti tulee puhumaan „kuoleman jälkeisestä elämästä". Samassa tunsin oudon liikutuksen sydämessäni, ja kerronkin koko asiasta juuri tämän sisäisen kokemukseni takia.

Minusta tuntui äkkiä ja voimakkaasti, ikäänkuin olisin voittanut takaisin vanhan ystävän. Aihe „kuolemanjälkeinen elämä" miellytti minua sanomattomasti. Luentojen lähempi sisällys oli seuraava: 1. „En aio kokonaan kuolla" — miten voimme tietää. 2. Välimaailman tosiseikat — menneisyyden hedelmät. 3. Taivasmaailman tosiseikat — tulevaisuuden rakentaminen. 4. Paluu elämän kouluun — edessä odottava rajaton loisto. Ensimäisen esitelmän nimenä oli rosenkreuziläinen lausetapa non omnis moriar.

Puhelin itsekseni: oi rakas Mrs. Besant, nyt Sinä taas opetat asioista, jotka Sinulle okkultistina kuuluvat ja joista Sinulla on kokemusperäisiä tietoja. Olet jättänyt taaksesi politiikat ja maailmanopettaja-puuhat ja lähdet taas kulkemaan teosofian turvallisia polkuja H. P. B:n jäljissä. Tervehdän sinua.

Minut valtasi suuri kunnioitus tätä väsymätöntä ihmiskunnan auttajaa kohtaan, muistellessani, että hän tänä vuonna täyttää 82 ikävuotta.

*

Amerikkalainen „silmänkääntäjä" Harry Houdini, joka kuoli lokakuun 31 p:nä 1926, oli kerrassaan huomattava ihminen. Osastossa „Mitä muualla tiedetään" teh-

dään hänestä tässä numerossa selkoa pitkässä kirjoituksessa. Hän oli kaikesta päättäen sekä teosofi että salatieteilijä, vaikka hän — siinä kohden tavallaan noudattaen H. P. Blavatskyn esimerkkiä — ei sietänyt spiritismiä eikä mediumismia. Houdini oli miltei ottanut elämäntehtäväkseen spiritististen mediumein „paljastamisen" matkimalla tarkasti heidän ilmiöitään omien teknillisten temppujensa avulla ja milloinkaan turvautumatta henkimaailman apuun. Houdini näet uskoi, että vainajain rauhaa ei saanut manauksilla häiritä. Ennen kuolemaansa hän kuitenkin oli sopinut rouvansa kanssa, että jos hän itse kuoltuaan joskus haluaisi antaa tietoja itsestään mediumin välityksellä, piti rouvan uskoa ilmoituksen todenperäisyyteen ainoastaan siinä tapauksessa, että Houdiniksi itseään sanova henki ensin toistaisi heidän salaisen merkkikielensä, jota kukaan sivullinen ei tuntenut.

Viime tammikuun alussa herätti Amerikassa tavatonta huomiota sanomalehdistössä kiertävä uutinen, että kuollut Houdini oli antanut tietoa itsestään mediumin kautta ja että leskirouva Houdini oli vakuutettu sanoman todenperäisyydestä, koska mediumi, pastori Ford, oli osannut toistaa salaisen C o d e' n, joka säilytettiin pankkiholvilokerossa.

Yhtä suurta hämmästystä — ja pilkkanaurua vastustajien leirissä — herätti sitten toinen uutinen, joka ensin oli luettavana New Yorkissa ilmestyvän „The Evening Graphic" lehden palstoilla. Tämä uutinen kertoi, että pastori Ford oli todistajien läsnäollessa tunnustanut eräälle lehden reportterille, että koko henkijuttu oli tuulesta temmattu — hän ei milloinkaan ollut käynyt rouva Houdinin kodissa j. n. e.

Mutta nyt pastori Fordin spiritualistisen kirkon johtokunta tarttui asiaan. Tutkimuksesta kävi selville, että pastori Ford kuuden henkilön seurassa oli käynyt rouva Houdinin kodissa ja pitänyt siellä istunnon sekä että The Evening Graphic'in uutinen oli ilmeinen väärennys. Yhdistyneitten spiritualististen seurain toimikunta New Yorkissa ei vielä tyytynyt tähän ensimmäiseen tutkimukseen, vaan yhdessä Fordin spiritualistisen kirkon johtokunnan kanssa pani toimeen vielä uuden kuulustelun. Tämä pidettiin helmikuun 19 p:nä New Yorkin spiritualistein päämiehen, tohtori John Heissin ollessa puheenjohtajana. Pastori Ford esitti muutamia tunnetuita kaupungin asukkaita, jotka saat-

toivat todistaa, missä hän oli liikkunut siihen aikaan, jolloin hänen väitettiin tehneen tunnustuksensa Graphic'in reportterille. Yksi niistä kolmesta sanomalehtimiehestä, jotka olivat olleet läsnä, kun pastori Ford teki tunnustuksensa, myönsi nyt valalla, ettei hän mainitussa tilaisuudessa ollut nähnyt tätä pastori Fordia. Jännittävän kuulustelun huippukohtana oli, kun pastori Ford esitti sen miehen valallisen todistuksen, joka sadan dollarin maksusta oli näytellyt Fordin osaa huomiota herättäneessä „tunnustuksessa." Koko juttu oli mitä alhaisinta sanomalehtisensatsionia.

Semmoista saattaa tapahtua Amerikassa. Ehkä se tavallaan oli Houdinin kuolemanjälkeistä karmaa, hän kun liian jyrkästi tahtoi eläissään leimata kaikkia mediumeja petkuttajiksi.

*

Suomen Rauhanliiton Keskushallituksen valitsema kymmenhenkinen valiokunta, jonka jäsenet kaikki toimivat opetus- ja kasvatustyössä (6 koulunjohtajaa ja -opettajaa ja 5 yliopistomiestä), jätti viime vuoden lopulla korkeimmille opetusviranomaisille kirjelmän, jossa anottiin, että rauhanaate pääsisi kouluopetuksessa ansaittuun sijaansa. Lehdistössä on kirjelmää monella tavalla arvosteltu, ja Rauhaa Kohti-lehdessä kirjoittaa tämän johdosta toht. Felix Iversen m.m. seuraavaa:

„Surullista on ollut todeta sellaisen kannan ilmenneen, että siveellisiä lakeja tavoitteleva kasvatus vieroittaisi nuorisoa „elämän kylmästä todellisuudesta": Tämä kanta perustuu siihen tosiseikkaan, että maailmassa on paljon epärehellisyyttä, vääryyttä, itsekkyyttä ja pahaa. Mutta tohtiiko kukaan kansamme ja sen nuorison ystävä ottaa edesvastuulleen, että tinkien pahan edessä tehdään poikkeuksia tai rajoituksia elämänsäännöissä: ole rehellinen, ole hyvä, ole puhdas, ole raitis! Kasvatus vaatii, että nämä aatteet pysyvät tahrattomina, niiden pyhyyden tunnustaminen on kansamme onnen ehto. Huomaamattomuudessa lienee sentähden tullut sanotuksi, että olisi väärää juurruttaa nuorisoon se käsitys, että „valtioiden kuten yksilöidenkin väliset ristiriidat voidaan ja tulee ratkaista oikeudenmukaisesti rauhallisin ja asiallisin neuvotteluin". Se tosiasia, että yksilöiden väliset riidat usein päättyvät tappoon, samoinkuin valtioiden väliset sotaan, todistaa, kuinka suuri on pimeyden ja pahan tahdon valta, mutta se ei kumoa yllämainit-

tua lausetta, vaan päinvastoin tekee sen korostamisen kasvatuksessa entistä tärkeämmäksi.

„Mistä sitten lienee johtunut se käsitys, että Rauhanliiton kirjelmän allekirjoittajat, joista on useampia historiantutkijoita, olisivat puoltaneet historian väärentämistä opetuksessa? Ei ainakaan kirjelmästä, jossa puolletaan enemmän tilaa aatteiden, työn ja sivistyksen historialle dynastisen ja sotahistorian kustannuksella, kuitenkin niin, että viimeksi mainittua täydennettäisiin sotien syiden ja seurausten sekä nykyaikaisen sodan luonteen asiallisella esityksellä. Että näin tullaan lähemmäksi totuutta kuin esim. Vänr. Stoolin tarinain kautta lienee kuitenkin kiistelemätöntä.

„Kirjelmän päätarkoituksena on edistää siveellisen luonteen luomista ja todellisuuteen pohjautuvien tietojen opettamista.

„Onko väärää (rikollista!) toivoa, että nuoriso saisi tälläkin alalla todellisuutta vastaavan opetuksen, ja että sitä johdetaan ymmärtämään niitä, jo nyt kansoissa mahtavasti liikkuvia virtauksia, jotka pyrkivät rauhan, valtiollisen itsenäisyyden ja kansallisen vapauden puolustamiseen rauhanomaisin keinoin, oikeanmukaisella ja ymmärtämykseen ja yhteistyöhön tähtäävällä sisä- ja ulkopolitiikalla? Sodan muututtua kavalaksi molemminpuoliseksi täysituhoksi, ei kansojen itsesäilyttämisvaisto enää ilmene sodassa eikä aseellisessa puolustuksessa, vaan rauhantilan lujittamisessa luomalla vahvat oikeus- ja yhteistoimintaelimet. Tämä uusi maailmantila ei ole vielä valmis, mutta se on syntymäisillään, ja hyvä olisi, jos Suomen kansa oivaltaisi kutsumuksen ottaa osaa sen luomiseen. Nykyinen polvi näkyy liian vähän ymmärtävän uudistustyön siveellisiä edellytyksiä. S. Rauhanliiton tässä mainitun kirjelmän tarkoitus on, ettei tuo ymmärtämys puuttuisi kansaltamme nyt nousevan sukupolven vartuttua ohjaamaan kansamme kohtaloita."

*

Lähden mahdollisesti ulkomaille tämän kuukauden lopulla viettääkseni matkoilla muutamia viikkoja, ja koska postia ei lähetetä jälkeeni, pyydän täten, että korrespondenttini ystävällisesti odottavat vastausta kirjeisiinsä vasta sitten, kun olen palannut takaisin kotimaahan.

Elokuun alussa pidetään kesäkurssit Jyväskylässä, ja ilmoittautumiset niihin vastaanottaa R.R.-Toimisto, os. Ruusu-Risti-Temppeli, Jyväskylä.

Auringon vuorella.

Auringon vuorella seisoin,
katselin koillista kohti.
Yö alas laaksoon hukkui.
Taivas ylläni loimusi, hohti,
— alhaalla ihmiset nukkui.

En ollut ihminen,
sammal, en kivi, en puu:
hetkenä autuaana
elämä unena unhoittuu — — —

Väristys onnekas
karkaa sieluni yli,
luonto nyt henkeään vetää,
riemusta paisuu maaemon syli — — —

Taivaan ruskoiset rannat
kultien välkettä valaa.
Ihme!
Ihme, kaikista suurin,
eessä mun silmäini palaa!

— Aurinko! — eilinen, — uusi,
valasi ikuisen täytät!
Aurinko, kimaltokirkkahin!
Aurinko, valoista valtavin!
Elämän ruhtinas, riemullinen,
pyhä aurinko, armollinen,
ihanat kasvosi näytät — — —
— — — — — — — — — —

Tunnen: sieluni, puhdas,
sieluni, syntiä vailla,
siiville nopeille nousee,
kiitää joutsenen lailla
kohti mun rakkauttani — — —

— Aurinko! jumaloimani!
salli mun sylisi valoon
iäksi vaipua, kuolla,
pudota pätsisi paloon,
raueta rakkauteen
iankaikkisesta iankaikkiseen — - —

— — — — — — — — — —

Aurinko, armollinen,
päivän ruhtinas, riemullinen
pyörii korkeammalle:
lämpöä, lempeä, valkeutta valaa
unesta havahtuvalle
maailmalle — — —

J. Sn—.

Evankeliumein esoteerinen luonne.

I.

„. . . Sano meille, milloin nämä tapahtuvat? Ja mikä sinun läsnäolosi ja aikakauden täyttymisen tunnusmerkki on oleva?" kysyivät opetuslapset Mestarilta Öljymäellä.[1])

Vastaus, jonka „surujen mies", Khreestos, antoi koettelemuksessaan, mutta samalla Khristos-voit-

[1]) Matt. XXIV: 3 ja seur. Alleviivatut lauseet ovat ne, jotka on korjattu (engl.) Uudessa Testamentissa, kun äsken v. 1881 tarkistettiin 1611 vuoden käännös, joka on täynnä virheitä, tahallisia ja eitahallisia. Sana „läsnäolo" „tulemuksen" tilalla ja „aikakauden täyt-

toaan[1]) kohti kulkiessaan, on profetallinen ja sangen sisältörikas. Se on todellakin varoitus. Tuo vastaus on toistettava kokonaisuudessaan. Jeesus . . . sanoi heille:

„Katsokaa, ettei kukaan teitä eksytä. Sillä monta tulee minun nimessäni, sanoen: minä olen Kristus; ja he eksyttävät monta. Ja te saatte kuulla sodista . . . mutta loppu ei vielä ole käsissä. Sillä kansa on nouseva kansaa vastaan, ja valtakunta valtakuntaa vastaan; ja on oleva nälänhädät ja maanjäristykset seutu seudulta. Mutta kaikki tämä on synnytystuskien alku . . . Monta väärää profeettaa nousee, ja he eksyttävät monta . . . ja sitten loppu tulee . . . kun näette hävityksen kauhistuksen, josta puhuttiin Danielin kautta . . . Jos silloin joku sanoo teille: katso, täällä on Kristus, tai tuolla, niin älkäät uskoko . . . Jos teille sanotaan: katso, hän on erämaassa, niin älkää menkö sinne; tai: katso hän on sisähuoneissa, niin älkää uskoko. Sillä niinkuin salama lähtee idästä ja näkyy länteen saakka, niin on Ihmisen Pojan läsnäolo oleva" j.ne. j.n.e.

Kaksi asiaa käy päivänselväksi kaikille nyt, kun ylläolevien lauseiden väärä käännös on oikaistu tarkistetussa tekstissä: a) „Kristuksen tuleminen" merkitsee Khristoksen läsnäoloa uudestisyntyneessä maailmassa, eikä suinkaan „Kristus" Jeesuksen todellista ruumiissa tulemista; b) tätä Kristusta ei pidä etsiä erämaasta eikä „sisäisistä kammioista" eikä minkään ihmiskäsin rakennetun temppelin tai kirkon pyhätöstä; sillä — todellinen esoteerinen Vapahtaja — ei ole mikään ihminen, vaan Jumalallinen Prinsiippi jokaisessa ihmisolennossa. Ken pyrkii nostamaan kuolleista Hengen, joka on ristiinnaulittu hänessä hänen omien maallisten intohimojensa kautta ja haudattuna syvälle hänen syntisen lihansa „hautaan"; ken on kylliksi voimakas työntääkseen aineen kiven pois oman sisäisen pyhäkkönsä ovelta, hänessä on ylös-

---

tyminen" „maailman lopun" asemasta ovat nyt muuttaneet koko merkityksen vilpittömimpäinkin kristittyjen silmissä, lukuunottamatta adventistejä. (Raamatun kääntäjät ovat todella ennakkoluulojensa vallassa, jos yhä säilyttävät vanhojen käännösten sanamuodot. Alkutekstissä oleva kreikkalainen sana paruusia merkitsee „läsnäolo" ja synteleia tuu aioonos „aikakauden lopputiliin vieminen" eli „täyttäminen" eli „päättäminen". P. E.)

[1]) Joka ei tahdo punnita ja täysin käsittää, mikä suuri ero merkityksen puolesta on olemassa noiden kahden kreikl alaisen sanan — khreestos ja khristos — välillä, hän ei sokeudessaan koskaan ymmärrä evankeliumein tosi esoteerista merkitystä, s.o. sitä elävää Henkeä, joka on haudattu tekstien karuun kuolleeseen kirjaimeen, huuli-kristillisyyden aito Kuolleen Meren hedelmään.

noussut Kristus.[1]) „Ihmisen Poika“ ei ole orjavaimon — lihan, — vaan totisesti vapaan vaimon — Hengen[2]) — lapsi, ihmisen omien tekojen lapsi ja hänen oman henkisen työnsä hedelmä.

Toiselta puolen eivät kristillisen ajanlaskun alettua Matteuksessa kuvatut edellä käyvät tunnusmerkit ole milloinkaan sopineet mihinkään ajankohtaan niin selvästi ja niin tuntuvasti kuin juuri meidän päiviimme. Koska kansa on noussut kansaa vastaan enemmän kuin tänä aikana? Koska „nälänhädät“ — toinen nimi kurjalle köyhyydelle ja proletariaatin nälkiintyneille joukoille — ovat olleet julmempia, maanjäristykset lukuisampia ja samalla kertaa laajalle ulottuvampia kuin viime vuosina? Tuhatvuotisen valtakunnan odottajat ja lujauskoiset adventistit saarnatkoot saarnaamistaan (lihaantuneen) „Kristuksen läheisestä tulemuksesta“ ja valmistukoot vastaanottamaan „maailman loppua“. Teosofit — ainakin jotkut heistä, jotka ymmärtävät yleisesti odotettujen Avataarien, Messioiden, Sosioshien ja Kristuksien salaisen merkityksen, — tietävät, ettei mikään „maailman loppu“, vaan „aikakauden täyttymys“, s.o. ajanjakson loppu nyt on nopeasti lähestymässä.[3]) Jos lukijamme ovat unohtaneet viime lokakuun Lucifer'issä olleen artikkelin „Ajan merkit“ loppulauseet, lukekoot ne

---

[1]) Sillä te olette elävän Jumalan temppeli („pyhäkkö“, sanoo tarkastettu U. T.). II. Korint. VI: 16.

[2]) Henki eli Pyhä Henki oli naisellinen juutalaisilla niinkuin useimmilla vanhan ajan kansoilla, ja niin se oli varhaisilla kristityilläkin. Gnostikkojen Sophia ja kolmas sefirootti Binah (kabbalistien naissukuinen Jehovah) ovat naisellisia prinsiippejä — „Jumalallinen Henki“ eli Ruakh. Akhath Ruakh Elohim Khiim, „yksi on Hän (naisellinen), elämän Elohimien henki“, sanotaan Sefer Jetzirah'issa.

[3]) Monet huomattavat ajanjaksot päättyvät tämän vuosisadan lopulla. Ensinnäkin Kalijugakauden 5,000 vuotta, sitten samarialaisten (myös kabbalististen) juutalaisten Kalojen yhteydessä olevan miehen Messias-kausi (Ikhthys eli „vesimies“ Dag). Se on historiallinen ajanjakso, ei kovin pitkä, mutta hyvin okkultinen, joka kestää noin 2,155 aurinkovuotta, mutta jolla on tosi merkitys ainoastaan, jos se luetaan kuukuukausissa. Se sattui v. 2410 ja 255 e. Kr. eli silloin kun kevätpäivän tasaus astui Oinaan ja sitten taas Kalojen merkkiin. Kun se muutaman vuoden kuluttua astuu Vesimiehen merkkiin, tulee sielutieteilijöille jonkun verran ylimääräistä työtä, ja suuri muutos tulee tapahtumaan ihmiskunnan psyykkisissä omituisuuksissa.

uudestaan, jolloin he selvästi tulevat näkemään tämän erikoisen ajanjakson tarkoituksen.[1])

Kerran toisensa perästä ovat ihmisystävälliset kristityt raamattunsa kuolleen kirjaimen palvojina tulkinneet varoituksen „vääristä Kristuksista“ ja profeetoista, jotka vievät ihmisiä harhaan, tarkoittavan mystikoita yleensä ja ennen kaikkea teosofeja. Mr. Pemberin äskeinen teos Earth's Earliest Ages (Maapallon varhaimmat ajat) on siitä todistuksena. Yhtäkaikki näyttää päivänselvältä, että noita sanoja Matteuksen y.m. evankeliumeissa tuskin voidaan sovittaa teosofeihin. Sillä nämähän eivät koskaan ole sanoneet, että Kristus on „siellä“ tai „täällä“, erämaassa tai kaupungissa, vielä vähemmin minkään nykyaikaisen kirkon alttarin takaisessa „sisäkammiossa“. Olivat he pakanoita tai kristityitä synnyltään, he kieltäytyvät materialisoimasta ja siten alentamasta puhtainta ja korkeinta olemassa olevaa ihannetta — symboolien symboolia, — nimittäin ihmisen kuolematonta Jumalallista Henkeä, nimitettäköön sitä Horukseksi, Krishnaksi, Buddhaksi tai Kristukseksi. Ei kukaan heistä vielä ole sanonut: „Minä olen Kristus“, sillä länsimailla syntyneet tuntevat itsensä tähän mennessä vain „krestiaaneksi“[2]), vaikka kuinkakin pyrkisivät tullakseen „kristiaaneiksi“ (kristityiksi) Hengessä. Jeesuksen yllä toistetut sanat sopivat kaikista parhaiten niille, jotka suuressa itserakkaudessaan ja ylpeydessään kieltäytyvät voittamasta itselleen oikeuden semmoiseen nimitykseen elämällä ensin „Khreestoksen“[3]) elämää; niille, jotka korskeasti ju-

---

[1]) H. P. B:n artikkeli „Ajan merkit“ puhuu m. m. suggestionin vaaroista uuden ajanjakson alkaessa. Vastuuttomien ilmiöiden aika on ohi, ja ihmiset tulevat väärinkäyttämään psyykkisiä kykyjä, etenkin hypnotismin ja suggestionin voimaa. Paljon rikoksia tullaan tekemään suggestionin avulla, jolloin todellinen syyllinen jää vapaaksi ja hänen syytön välikappaleensa mestataan. Myös kirjallisuus tulee kulkemaan okkultismin merkeissä ja paljon erikoisesti inspiroituja teoksia tullaan julkaisemaan . . . H. P. B:n ennustus oli todella sattuva. P. E.

[2]) Varhaisin kristitty kirjailija, Justinus Marttyyri, nimittää ensimäisessä Apologiassaan (puolustuskirjelmässään) kanssa-uskovaisiaan Kreestityiksi, khreestianoi — ei kristityiksi.

[3]) Toisella vuosisadalla Clemens Alexandrinus perustaa vakavan todistelun paronomasialleen (pienelle sananmuutokselleen, lib. III. cap. XVII, p. 53 et circa), että „kaikki, jotka uskoivat Kreestokseen (s.o. „hyvään ihmiseen“) sekä todellisuudessa että nimeltään ovat krestiaaneja, s.o. hyviä ihmisiä“ (Stromata, lib. II, Higgins'in Anacalypsis). Ja Lactantius sanoo (lib. IV, cap. VII) vain tie-

listautuvat kristityiksi (s.o. kunniaan kohotetuiksi, voidelluiksi) ainoastaan sen nojalla, että heidät on muutaman päivän vanhana kastettu. Voiko kukaan epäillä tämän huomattavan varoituksen lausuneen miehen profeetallista näkemystä — katsellessaan niitä lukuisia „vääriä profeettoja" ja (Kristuksen) vale-apostoleita, joita nyt liikkuu kautta maailman? Nämä ovat lohkoneet ainoan jumalallisen Totuuden katkelmiin ja yksin protestantisessa leirissä murtaneet Ikuisen Totuuden kallion noin puoleen neljättäsataan kappaleeseen, jotka nyt edustavat eriuskoisten lahkojen joukkokuntaa. Jos otaksumme tuon lukumäärän pyöreissä luvuissa olevan 350 ja todistelun vuoksi oletamme, että edes yksi niistä omistaisi likimääräisen totuuden, olisi kuitenkin välttämättä vielä 349 väärässä.[1]) Jokainen näistä väittää omistavansa Kristuksen yksinomaan omassa „sisäkammiossaan", samalla kieltäen hänet kaikilta toisilta, kun taas totuus on, että suuri enemmistö kunkin lahkon seuraajista joka päivä kuolettaa Kristuksen aineen ristinpuulle — vanhojen roomalaisten „häpeäpuulle" — tosiaankin!

Raamatun kuolleen kirjaimen palvonta on vain muuan laji epäjumalanpalvelusta eikä mitään muuta. Perustuksena oleva uskonkappale ei saata olla kaksinaamaisen Januksen muotoinen. „Vanhurskauttaminen" Kristuksen kautta ei saata tapahtua itsekunkin valinnan ja mielijohteen mukaan joko „uskolla" tai „teoilla", ja niin ollen koska Jaakob (II, 25) ja Paavali (Heb. XI, 31) puhuvat ristiin[2]), täytyy toisen niistä olla väärässä. Sen-

---

tämättömyydestä johtuvan, että ihmiset nimittävät itseään kristityiksi kreestittyjen asemasta: qui proper ignorantium errorem cum immutata litera Chrestum solent dicere. (Suomeksi: „jotka tietämättömäin erehdyksestä tavallisesti sanovat Krestus muuttamatta kirjainta." Minulla ei ole käsillä Lactantiuksen alkuteksiä enkä osaa selittää, mitä H. P. B. tarkoittaa tällä otteella. P. E.)

[1]) Englannissa yksin on yli 239 erilaista lahkoa. (Kts. Whitaker'in Almanakkaa.) Vuonna 1883 oli vain 186 erinimistä seurakuntaa, ja nyt ne lisääntyvät jatkuvasti vuosi vuodelta, niin että yksin neljässä vuodessa on syntynyt 53 uutta lahkoa!

[2]) On vain oikein Paavalia kohtaan huomauttaa, että tämä ristiriita varmaan johtuu siitä, että hänen Epistoloitaan on myöhemmin peukaloitu. Paavali oli itse gnostikko, s. o. „Viisauden Poika", ja vihitty todellisiin Khristoksen mysterioihin, vaikkakin hän lienee jyrissyt (tai pantiin näennäisesti niin tekemään) joitakin gnostillisia lahkoja vastaan, joita hänen päivinään oli lukuisia. Mutta hä-

tähden raamattu ei ole „Jumalan Sana", vaan sisältää korkeintaan erehtyväisten ihmisten ja epätäydellisten opettajain sanoja. Mutta esoteerisesti luettuna se sisältää, jollei koko totuutta, ainakin „ei mitään muuta kuin totuutta", minkä tahansa kuvaannollisen peitteen alla. Mutta: quot homines tot sententiae. (Niin monta mieltä kuin miestä.)

„Kristus-prinsiippi", herännyt ja kirkastettu Totuuden Henki, joka on kaikkiallinen ja ikuinen, todellinen Khristos ei voi joutua yhdenkään henkilön yksityisomaisuudeksi, — ei silloinkaan, kun tuo henkilö on suvainnut vaatia itselleen kunnianimen „Kristuksen sijainen" tai toisen tai toisen valtionuskonnon „Pää". „Khreestoksen" ja „Khristoksen" henkiä ei voi rajoittaa mihinkään uskoon tai lahkoon vain sentakia, että kyseessä oleva lahko suvaitsee kohottautua kaikkien toisten uskontojen ja lahkojen yläpuolelle. Nimeä on käytetty niin suvaitsemattomalla ja ahdasmielisellä tavalla, etenkin meidän päivinämme, että kristinusko on nyt ylpeyden uskonto par excellence, kunnianhimon astuinlauta, rikkauden, petoksen ja vallan laiskanvirka, mukava tekopyhyyden peite. Jalo vanha nimitys, joka sai Justinus Marttyyrin sanomaan, että „paljas nimi, joka omistetaan meille rikoksena, leimaa meidät kaikista etevimmiksi",[1]) — se on nyt arvossa alennettu. Lähetyssaarnaaja ylpeilee saadessaan aikaan n.s. kääntymyksen pakanassa, joka tekee kristinuskosta uskontunnustuksen, mutta tuskin koskaan uskonnon; tulolähteen itselleen lähetysrahastosta ja verukkeen, koska Jeesuksen veri on pessyt ne kaikki ennakolta puhtaaksi, jokaiselle pikkurikokselle juoppoudesta ja valheesta varkauteen saakka. Sama lähetyssaarnaaja ei silti epäröisi julkisesti tuomita suurimman pyhimyksen iankaikkiseen kadotukseen ja helvetintuleen, jos vain tuo pyhä mies on jättänyt läpikäymättä hedelmättömän ja mi-

---

nen Kristoksensa ei ollut Jeesus Natsaretilainen eikä mikään elävä ihminen, kuten Mr. Gerald Massey niin taitavasti osoittaa luennossaan Paul, the Gnostie opponent of Peter (Paavali, Pietarin gnostilainen vastustaja), hän oli vihitty, todellinen „Mestarirakentaja" eli adepti, kuten kuvataan Isis Unveiled'issa, II osa, ss. 90—91.

[1]) Osonte ek tuu kateegoruumenuu heemoon onomatos khreesotatoi hyparkhomen. (Ens. Puolustuspuhe).

tättömän vesikasteen muodon asiaankuuluvine huulirukouksineen ja tyhjänpäiväisine juhlamenoineen.

Puhumme tahallamme „huulirukouksista" ja „tyhjästä ritualismista". Harvat maallikko-kristityt edes tuntevat Kristus-sanan tosi merkitystä; ja ne papit, jotka sattumalta sen tuntevat (he ovat näet kasvatetut siihen käsitykseen, että semmoisten asioiden tutkiminen on synnillistä), pitävät tietonsa visusti salassa seurakuntalaisiltaan. He vaativat sokeata, ehdotonta uskoa ja kieltävät kaiken tutkimuksen, koska se juuri on anteeksiantamaton synti, vaikkei mikään, mikä johtaa totuuden tietoon, saata olla muuta kuin pyhä. Sillä mitä on „Jumalallinen Viisaus" eli Gnoosis muuta kuin olennainen todellisuus luonnon esineiden haihtuvien ulkomuotojen takana — ilmenneen LOGOKSEN itse sielu? Minkätähden ne, jotka pyrkivät ainoan ikuisen ja ehdottoman Jumaluuden yhteyteen, vavahtaisivat ajatellessaan tunkeilevansa sen salaisuuksiin — jos kuinkakin kauheihin? Ja miksikä he käyttäisivät nimiä ja sanoja, joiden merkityskin on heille sinetillä suljettu salaisuus — paljas ääni? Senkö tähden, että häikäilemätön, valtaa tavoitteleva laitos nimeltä kirkko on nostanut hälinän joka kerta kun on semmoista yritetty ja aina koettanut tappaa tutkivan hengen nimittämällä sitä „jumalanpilkaksi"? Mutta teosofia, „Jumalallinen Viisaus", ei koskaan ole siitä hälinästä välittänyt, vaan aina seissyt rohkeana mielipiteittensä takana. Epäilijöiden ja uskonkiihkoisten maailma nimittäköön sitä — toiset tyhjäksi ism'iksi, toiset „satanismiksi": milloinkaan he eivät sitä masenna. Teosofeja on sanottu ateisteiksi, kristinuskon vihaajiksi, Jumalan ja jumalien vihamiehiksi. He eivät ole sitä eikä tätä. Sentähden he ovat tänä päivänä päättäneet julkaista selvän esityksen aatteistaan, tunnustaa uskonsa ainakin monoteismiin ja kristinuskoon nähden sekä antaa puolueettoman lukijan arvostella heitä ja heidän herjaajiaan kummankin uskon omien ansioiden nojalla. Totuutta rakastava ihminen ei saata paheksua semmoista rehellistä ja vilpitöntä asiain käsittelyä, eikä häntä häikäise mikään uusi valo, joka asiaa valaisee, vaikka hän muuten hämmästyisi kuinka paljon tahansa. Päinvastoin semmoiset ihmiset ehkä kiittävät Lucifer'iä, jota vastoin ne, joista on sanottu „qui vult decipi decipiatur" (ken tahtoo pettyä, tulkoon petetyksi), pysykööt petettyinä kaikin mokomin!

Tämän lehden toimittajat mielivät tarjota sarjan kirjoituksia „Uuden Testamentin“ kätketystä eli esoteerisesta merkityksestä. Raamattua ei saata enemmän kuin mitään toistakaan suurten maailmanuskontojen kirjaa eristää siitä allegooristen ja vertauskuvallisten kirjoitusten luokasta, jotka historiantakaisista ajoista lähtien ovat, enemmän tai vähemmän peitetyssä muodossa, säilyttäneet Vihkimysmysterioiden salaisia opetuksia. L o g i a'in (nyttemmin evankeliumein) alkuperäiset tekijät tiesivät varmaankin totuuden, vieläpä k o k o totuuden; mutta yhtä varmasti heidän seuraajiensa huolena oli vain uskonkappale ja muoto, jotka johtavat hierarkiseen valtaan, eikä n.s. Kristuksen opetusten henki. Siitä on johtunut asteettainen väärennys. Niinkuin Higgins oikein sanoi, Paavalin ja Justinus Marttyyrin kristologiassa meillä on Vatikaanin esoteerinen uskonto, hienostunut gnostisismi kardinaaleille, karkeampi oppi kansalle. Jälkimäinen — vielä enemmän materialisoituna ja väärennettynä — se vain on meille periytynyt meidän päivinämme.

Ajatus kirjoittaa tämmöinen sarja heräsi meissä lukiessamme lokakuun numerossa julkaisemamme kirjeen otsikolla: „Ovatko Jeesuksen suuhun pannut opetukset ristiriitaisia?“

Yhtäkaikki tämä ei ole mikään yritys missään suhteessa vastaansanoa tai heikentää mitä Mr. Gerald Massey lausui kritiikissään. Oppineen luennoitsijan ja tekijän osoittamat ristiriitaisuudet ovat liian silmiinpistäviä, jotta mikään saarnaaja tai Raamatun puolustaja pystyisi niitä tyhjäksi tekemään; sillä mitä hän sanoi — tosin lyhyemmin ja pontevammin, — on samaa, mitä I s i s U n v e i l e d'issä (II osa, s. 201) sanottiin Josef Pandiran (eli Pantheran) jälkeläisestä talmudilaisen S e f e r T o l d o t J e s h u'n mukaan. Mitä hän uskoo Raamatun ja Uuden Testamentin epäilyttävästä luonteesta n i i d e n n y k y i s e s s ä s a n a m u o d o s s a, on sentähden samaa, mitä tämän kirjoittajakin uskoo. Kun ottaa huomioon äskeisen Raamatun tarkistelun, ja muuten sen monet tuhannet erehdykset, käännösvirheet ja tekstinlisäykset (muutamat tunnustettuina, toiset salattuina), olisi todella sopimatonta vastustajan vetää ketään tilille siitä, että tämä kieltäytyy uskomasta kirkon hyväksymiä tekstejä.

Mutta tämän lehden toimittajat haluavat panna vastalauseensa käsilla olevan kritiikin erään lyhyen lausunnon johdosta. Mr. Gerald Massey kirjoittaa:

„Mitä hyötyä on „Raamatunvalan“ ottamisesta jonkun asian todistukseksi, jos kirja, jolla vannotaan, on kokoelma valheita, jotka jo ovat purkautuneet tai juuri ovat purkautumaisillaan?“

Niin kyvykäs ja oppinut symbologi kuin Mr. G. Massey ei varmaankaan nimittäisi Kuolleitten Kirjaa tai Veedoja tai mitään muuta vanhaa (pyhää) kirjaa „valhekokoelmaksi“[1]). Miksikä hän ei silloin katsele samassa valossa kuin toisia Vanhaa ja vielä suuremmassa mitassa Uutta Testamenttia? Kaikki ne ovat „valekokoelmia“, jos niitä tulkitaan eksoteerisesti kuolleen kirjaimen mukaan sillä lailla kuin vanhat ja ennen kaikkea uudenaikaiset teologiset sanansaivartelijat ovat tehneet. Jokainen näistä kirjoista on vuorostaan palvellut välikappaleena, jonka avulla tunnoton papisto on varmentanut valtansa ja saanut kannatusta kunnianhimoiselle politiikalleen. Kaikki ovat edistäneet taikauskoa, tehneet jumalistaan verenhimoisia ja kaikenkiroavia Moolokkeja ja paholaisia, sekä opettaneet kansoja palvomaan jälkimäisiä pikemmin kuin Totuuden Jumalaa. Mutta vaikka valeoppineiden viekkaasti keksimät uskonkappaleet ja tahalliset väärintulkinnat epäilemättä ovat „jo tyhjiin purkautuneita valheita“, ovat itse tekstit sinään universaalisten totuuksien kultakaivoksia. Mutta uskottomain ja syntisten maailmalle ne joka tapauksessa ovat olleet ja yhä ovat niiden mystillisten kirjainten kaltaisia, joita „ihmiskäden sormet“ piirsivät Belsasarin palatsin seinälle: ne tarvitsevat Danielin, joka osaa niitä lukea ja ymmärtää.

---

[1]) Tuon taitavan egyptologin tutkimien lähteitten tavaton paljous osoittaa hänen päässeen kerrassaan perille Uuden Testamentin salaisesta syntyhistoriasta. Mr. Massey tuntee eron henkisen jumalallisen ja puhtaasti metafyysillisen Khristoksen ja lihallistetun Jeesuksen maallisen tekohenkilön välillä. Hän tietää myös, että kristillinen kaanoni, etenkin evankeliumit, Apostolein teot ja Paavalin kirjeet on tehty gnostillisen viisauden katkelmista, jonka viisauden pohja ja perus on esi-kristillinen ja rakennettu vikkimyksen mysterioille. Teologinen esitystapa ja tekstiin lisätyt kohdat — semmoiset kuin Markuksen XVI luku säkeestä 9 alkaen — ne ne tekevät evankeliumeista „kokoelman (ilkeitä) valheita“ ja viskaavat tahran Khristokselle. Mutta okkultisesti, joka osaa erottaa toisistaan nuo kaksi virtausta (tosi gnostillisen ja valekristillisen) tietää, että lauseet vapaina teologisista „parannuksista“ kuuluvat muinaisaikaiseen viisauteen. Sen tietää myös Mr. Gerald Massey, vaikka hänen näkökantansa poikkeavat omistamme.

Yhtäkaikki Totuus ei ole suvainnut jättäytyä ilman todistajia. Paitsi suuria, pyhien kirjojen vertauskuvakieleen Vihityitä on joukko hiljaisia muinaisajan esoteeristen mysterioiden tutkijoita, hebrean y.m. kuolleiden kielten oppineita tuntijoita, jotka ovat omistaneet elämänsä ratkaistakseen maailmanuskontojen sfinksin arvoituksia. Ja vaikkei näistä tutkijoista yksikään vielä ole päässyt kaikkien niiden „seitsemän avaimen“ perille, jotka avaavat suuren probleemin, ovat he kuitenkin löytäneet kylliksi paljon voidakseen sanoa: on ollut olemassa yleismaailmallinen mysteriokieli, jolla kaikki maailman Pyhät Kirjat kirjoitettiin, Veedoista Ilmestyskirjaan, Kuolleitten Kirjasta Apostolein Tekoihin. Eräs Mysteriopuheen avaimista — luku- ja mittausopillinen avain[1]) — on nyt joka tapauksessa löydetty; todellakin vanha kieli, joka tähän saakka on pysynyt salassa, mutta josta on olemassa runsaasti todistuksia, kuten kieltämättömät matemaattiset näytteet osoittavat. Jos todella Raamattu tyrkytetään ihmisille sen kuolleessa kirjaimellisessa merkityksessä, orientalistein uudenaikaisista löydöistä sekä riippumattomain tutkijain ja kabbalistein ponnistuksista huolimatta, on helppo ennustaa, että Europan ja Amerikan nykyinenkin uusi polvi on sen hylkäävä, samoinkuin kaikki materialistit ja loogikot ovat tehneet. Sillä mitä enemmän tutkitaan vanhoja uskonnollisia tekstejä, sitä selvemmin oivalletaan, että Uudessa Testamentissa pohja ja perus on sama kuin Veedoissa, egyptiläisessä jumalsyntyopissa ja mazdalaisissa allegorioissa. Sovitukset verellä — veriliitot ja veren siirrot jumalista ihmisiin ja ihmisistä uhrina jumalille — soivat ensimäisenä perussäveleenä joka kosmogoniassa ja teogoniassa; sielu, elämä ja veri olivat samanmerkityksisiä sanoja joka kielessä, eritoten juutalaisilla; ja veren antaminen oli elämän antamista. „Moni legenda (maantieteellisesti) toisilleen vieraiden kansojen kesken kertoo, kuinka vastikään luotu ismiskunta sai sielun ja tajunnan jumalluojien verestä. Berosus mainitsee kaldealaisen

[1]) „Avain kielen jälleen löytämiseen, mikäli koskee tekijän yrityksiä, saatiin, kun, kummallista kyllä, havaitttiin, että oli keksitty ja käytetty luvuissa halkaisijan suhde ympyrän kehään“, sanoo eräs geometrikko. „Tämä suhde on 6,561 halkaisijalle ja 20,612 ympyrän kehälle.“ (Kabbalistinen käsikirjoitus.) Jossakin tulevassa Luciferin numerossa tehdään keksijän luvalla yksityiskohtaisemmin selkoa asiasta.

legendan, jonka mukaan uusi ihmisrotu luotiin maan tomusta, johon sekoittui Belus-jumalan irtileikatusta päästä juokseva veri. Tästä syystä, selittää Berosus, ihmiset ovat järjellä varustettuja ja osallisia jumalallisesta tiedosta"[1]) Ja Lenormant on osoittanut (B e g i n n i n g s o f H i s t o r y, s. 52, muist.) orfilaisten sanoneen . . . „että i h m i s e n a i n e e t o n o s a, h ä n e n s i e l u n s a (elämänsä) sai alkunsa Dionysius Zagreuksen verestä, jonka . . . Titaanit repivät palasiksi". Veri „herättää eloon kuolleen" — s.o., metafyysillisesti tulkiten, antaa t i e t o i s e n elämän ja sielun aineen eli maan tomun ihmiselle, jommoinen nykyaikainen materialisti on. Tuon määräyksen „totisesti sanon teille, jollette s y ö ihmisen pojan l i h a a ja j u o h ä n e n v e r t a n s a, ei teillä ole elämää itsessänne j.n.e." mystillistä tarkoitusta ei kukaan käsitä eikä liioin ymmärrä sen todellista o k k u l t i s t a arvoa, jollei hänellä ole hal lussaan joku s e i t s e m ä s t ä a v a i m e s ta, samalla välittäen sangen vähän Pyhästä Pietarista.[2]) Nämä sanat — oli ne sanonut joko Jeesus Natsarealainen tai Jeshua Ben Panthera — ovat V i h i t y n sanoja. Ne on tulkittava k o l m e n avaimen avulla — yksi niistä avaa s i e l u l l i s e n oven, toinen fysiologisen ja kolmas maanpäällisten

---

1) Cory'n A n c F r a g., s. 59 ja seur. Niin selittävät Sankhoniaton ja Hesiodoskin, joiden mukaan ihmiskunta s a i e l o n s a jumalien vuodattamasta verestä. Mutta veri ja s i e l u ovat yhtä (n e f e s h), ja jumalien veri tarkoittaa tässä elähyttävää sielua.

2) Syvältä tutkittuaan egyptiläistä muinaistietoa Mr. G. Massey itse asiassa myöntää näiden s e i t s e m ä n avaimen olemassaolon. Vaikka hän vastustaakin E s o t e r i c B u d d h i s m-kirjan opetuksia — joita hän ikävästi kyllä väärinkäsittää melkein joka suhteessa — hän kirjoittaa (s. 21) luennossaan „Ihmisen seitsemän sielua":

„Tätä ajatusjärjestelmää, tätä esitystapaa, tätä kykyjen seitsenäisyyttä oli opetettu eri puoliltaan Egyptissä ainakin seitsemän tuhatta vuotta sitten, kuten näemme muutamista viittauksista Atumiin (jumalaan, jossa „isyys oli yksilöity i k u i s e n s i e l u n, teosofein s e i t s e m ä n n e n prinsiipin s y n n y t t ä j ä k s i"), jotka tavattiin äsken Sakkaran luona löydetyistä kirjoituksista. Sanon: eri puolilta, sillä M y s t e r i o i d e n g n o o s i s o l i a i n a k i n s e i t s e n k e r t a i n e n l u o n t e e l t a a n — se oli elementaalinen, biologinen, elementaarinen (inhimillinen), tähtimaailmaa, kuuta, aurinkoa koskeva ja henkinen — emmekä m i t e n k ä ä n m u u t e n k u i n o m a a m a l l a k ä s i t y k s e n k o k o j ä r j e s t e l m ä s t ä k y k e n e e r o t t a m a a n t o i s i s t a a n e r i p u o l i a j a m ä ä r i t t e l e m ä ä n m i k ä m i k i n o n, k u n k o e t a m m e s e u r a t a s y m b o o l i s t a s e i t s e n l u k u a n i i d e n m o n i n a i s i s s a l u o n t e e n v a i h e i s s a."

olentojen mysterion, paljastamalla jumalten ja ihmisten erottamattomasti toisiinsa sekoittuneen synnyn ja kehityksen. Mystikoita ovat vilpittömästi hurskaat ja kaikin puolin kunnioitettavatkin kristityt leimanneet antikristuksen palvelijoiksi, sentähden että he ovat paljastaneet muutamia näitä totuuksia yksinomaisena silmämääränään älyperäisen ihmiskunnan pelastaminen materialismin ja pessimismin järjettömyyksistä.

Ensimäinen avain, jota täytyy käyttää, jos haluaa paljastaa Kristuksen mystilliseen nimeen sisältyviä pimeitä salaisuuksia, on se, joka avasi oven alkuperäisten aarialaisten, sabealaisten ja egyptiläisten muinaisiin mysterioihin. Yleismaailmallinen oli se Gnoosis, jonka tilalle kristillinen järjestelmä astui. Se oli kaikua siitä alkuaikaisesta viisaudenuskonnosta, joka kerran oli ollut koko ihmiskunnan perintönä; ja sentähden saattaa todellakin sanoa, että — puuhtaasti metafyysillisesti katsoen — Kristuksen Henki (jumalallinen logos) oli läsnä ihmiskunnasta alusta lähtien. Clemensin Homilioiden (raamatunselitysten) tekijä on oikeassa; Khristoksen mysterio — jota nyt otaksutaan Jeesus Natsarealaisen opettamaksi — „oli yhtä" sen kanssa, mitä alusta saakka oli ilmoitettu „kyllin arvokkaille", kuten toistetaan toisessa luennossa.[1]) Saamme tietää Luukkaan mukaan kirjoitetusta evankeliumista, että „arvokkaat" olivat ne, jotka olivat vihityt Gnoosiksen mysterioihin ja jotka „luettiin kyllin arvokkaiksi" saavuttaakseen „ylösnousemuksen kuolleista" tässä elämässä, . . . „ne, jotka tiesivät, etteivät enää voisi kuolla, koska he olivat enkelien vertaisia Jumalan poikina ja Ylösnousemuksen lapsina." Toisin sanoen, ne olivat minkä tahansa uskonnon suuria adepteja; ja sanat sopivat kaikille niille, jotka olematta Vihityitä, pyrkivät ja onnistuvat — personallisten ponnistusten kautta elämän elämiseksi ja luonnostaan seuraavan henkisen valistuksen saavuttamiseksi — yhdistämään personallisuutensa — „Pojan" — „Isään", yksilölliseen jumalalliseen henkeensä, sisäiseen Jumalaansa. Tätä „ylösnousemusta" eivät kristityt koskaan saata monopolisoida, koska se on jokaisen sielulla ja hengellä varustetun ihmisolennon synnynnäinen henkinen perintöoikeus, mikä tahansa onkaan hänen

[1]) „Gnostic and historic Christianity."

uskontonsa. Semmoinen yksilö on Kristus-ihminen. Toiselta puolen ne, jotka mieluummin ovat tietämättä Kristus (prinsiipistä) heidän sisällään, pakostakin kuolevat uudestasyntymättöminä pakanoina — kasteesta, sakramenteista, huulten rukouksista ja dogmiuskosta huolimatta.

Voidakseen seurata tätä selitystä lukijan täytyy pitää mielessä, mikä todellinen muinaisaikainen merkitys sisältyy noihin kahteen erisanaiseen termiin Khreestos ja Khristos. Edellinen merkitsee varmasti enemmän kuin vain „hyvä, erinomainen ihminen", jota vastoin jälkimäistä ei koskaan käytetty kenestä tahansa elävästä ihmisestä, mutta ainoastaan jokaisesta Vihitystä hänen toisen syntymänsä ja ylösnousemuksensa hetkenä.[1]) Ken löytää Khristoksen itsessään, oivaltaen tämän ainoaksi „tiekseen", hänestä tulee Kristuksen seuraaja ja apostoli, vaikkei häntä koskaan olisi kastettu, vaikkei hän koskaan olisi kristittyä kohdannut ja vielä vähemmin nimittäisi itseään siksi.

H. P. Blavatsky.
(Aikakauskirjasta Lucifer 1887)
Engl. suom. P. E.

[1]) „Tosiaankin, tosiaankin sanon sinulle: jollei ihminen synny uudestaan, ei hän voi nähdä Jumalan valtakuntaa" (Joh. III. 4). Tässä tarkoitetaan syntymistä korkeudesta, henkistä syntymää, joka suoritetaan korkeimmassa ja viimeisessä vihkimyksessä.

Iltapuhteella.

Näky. Olin kihloissa ja menin sulhastani tapaamaan taloon, josta pian oli tuleva yhteinen kotimme. Astuin mäkeä ylös taloon. Jo näkyi keittiön rappu. Tunsin omituista raukeutta, jonka tähden astuessani ummistin silmäni. Silloin näin itseni seisomassa tuossa keittiön rapulla. Kyyneleet vuolaana virtana valuivat alas poskia. Rapun edessä seisoi kärryjen eteen valjastettu hevonen. Kärryissä istui kaksi miestä ja heillä oli jotain valkoista polvillaan. Katsoin tarkemmin. Toinen oli sulhaseni ja pieni, valkea ruumisarkku oli hänen polvillaan. Hän näytti sairaalta ja kalpealta. Avasin silmäni, jolloin näky katosi. Olin niin järkytetty, että istuin tiepuoleen ja itkin. Kesti jonkun aikaa, ennenkuin saavutin tasapainoni ja voin mennä taloon. En kertonut tästä kenellekään.

Muutin sitten uuteen kotiini. Hymyilin usein itsekseni vilkkaalle mielikuvitukselleni, joka oli loihtinut eteeni tuon surkean näyn.

Mutta parin vuoden perästä se toteutui aivan tarkalleen. Lapsemme kuoli muutaman päivän vanhana. Kykenin parahiksi rapulle katsomaan, miten mieheni ajomiehen seurassa lähti viemään pientä ruumista hautaan. Siinä kyynelsilmin katsoessani lähteviä tajusin, että olin nähnyt tuon näyn jo ennen ja sitten muistin, miten ja milloin se oli tapahtunut.

Kuolinvuoteen ääressä. Mieheni oli viimeisillään keuhkotaudissa. Hoidin häntä aivan yksin yöt ja päivät, ollen lopulta aivan nääntynyt. Eräänä yönä sairas sanoi olevansa rauhallisempi ja haluavansa nukkua kenenkään ääressä valvomatta. Menin viereiseen huoneeseen nukkumaan. Olen nukkunut tunnin tai pari, silloin kuulen kaukaa nimeäni huudettavan. Näen pienen valokehän, joka lähenee ja suurenee. Sen keskellä tunnen isäni kasvot. Hän huutaa voimainsa takaa: „Nouse, herää, riennä auttamaan, hän kuolee!" Muistan siinä, että isähän on kuollut kauan sitten ja katson häntä ihmetellen tajuamatta, että minun on toteltava. „Kukahan kuolee", ihmettelen minä unenpöpperössä. Lopulta on isä aivan vieressäni, minä katselen häntä avoimin silmin ja kuulen selvästi korvillani: „Mene auttamaan, hän kuolee!" Nyt tajuan, muistan, miehenihän on kuolemaisillaan. Hänen huoneestaan ei kuulu mitään, riennän sinne. Hän on kuin kuollut, kädet ja jalat kylminä, ei vastaa, ei liikahda. „Hän on kuollut minun nukkuissani", valitan minä hiljaa, „ja minulla olisi ollut vielä niin paljon hänelle sanomista. Emme ole puhuneet mitään kuolemasta, erosta. Olemme muka säälineet toisiamme. Emme ole järjestäneet mitään asioitamme eron varalta." Lankean polvilleni ruumiin ääreen, rukoilen, pyydän koko sieluni voimalla häntä palaamaan luokseni vähäksi aikaa, edes päiväksi, tunniksi, hetkiseksi! Olen aivan tiedoton ympäristöstäni, en enää tunne, että käteni puristaa kylmää kättä ja otsani nojaa kylmään olkapäähän. Olen jossakin kaukana, ajan takaa jotain edessäni pakenevaa, tapaan sen, mittelemme voimia, melkein taistelemme, — — minä voitan —. Tulen tajuihini, tiedän varmaan, että hän palaa, tunnen tahtoni raudan lujaksi: ei mikään koko maailmankaikkiudessa voi minua vastustaa, ei mikään, ei kukaan! Tunnen, että Kuoleman majesteetti seisoo vierelläni, mutta minä tunnen, että olen tällä hetkellä häntä voimallisempi, olen suuri, jumalainen olento, jota kaikkien on toteltava. Sivelen varmalla kädellä kylmiä käsiä, jalkoja, rintaa — kuinka kauan en tiedä — aikaa ei ole. Kohotan päätä, kuuluu korahdus, huokaisu, voihkaisu. Lisää sivelyjä yli koko ruumiin. En ole nähnyt kenenkään näin tekevän, enkä itse tehnyt, teen vaistomaisesti. Rinta alkaa kohoilla, suonet tykkiä, huulet liikkuvat: „Miksi sinä pakotit minut tulemaan takaisin tähän tuskien majaan? Minä olin jo niin kaukana —. Sinä voitit ja toit minut takaisin. Miksi?" — „Rakas, anna anteeksi! Meidän keskeiset asiamme ovat vielä aivan selvittämättä. Ole joku hetki vielä luonani, sitten en enää sinua pidätä!" — „Niin, niin, onhan se niinkin! Mutta anna minun nyt nukkua!" — „Nuku, istun tässä ääressä ja valvon!" Hän nukkuu. Istun hiljaa. Nyt olen taas pieni, heikko, surun murtama nainen, joka istuu rakkaimpansa kuolinvuoteen ääressä. Mikä olin minä äsken? Mistä se suuruuden, voiman ja vallan tunne? Silloin suuri, mahtava, loistava henkiolento — nyt itkevä ihmislapsi. Koetan uudestaan kohottaa sieluni ylös maasta. Mitä? Mikä ääni? Mikä rauhan ja rakkauden tulvahdus! Unohdan taas koko fyysillisen olemukseni ja ympäristöni. Kuulen mitä ihaninta kuorolaulua ja urku-

jen soittoa. Otan osaa tuohon lauluun kiinniolevin huulin ja kuulen, miten oma ääneni suurena ja sointuvana yhtyy toisiin. Laulun sisältö on: „Ei ole kuolemaa, ei surua, ei tuskaa — vain kaikkiallinen, ihana elämä ja sopusointu.“

Kesä-yö vaalenee päiväksi, aurinko nousee. Näen, että sairas herää ja virkan: „Mitä uneksit?“ — „Olin suuressa, juhlallisessa jumalanpalveluksessa.“ — „Niin minäkin.“

Talonväki nousi töihinsä, ei kukaan saanut tietää yöllisistä tapahtumista. Mieheni eli tämän jälkeen kolme vuorokautta, jonka ajan käytimme tarkoin kuolemanjälkeisen elämän tutkisteluun, talous- y. m. asiain järjestelyyn. Muun muassa otin häneltä lupauksen näyttäytyä kuoleman jälkeen, jos se suinkin on mahdollista. Tämän lupauksensa hän täytti kaksi kertaa. Ehken kerron siitä joskus. Kolmen päivän perästä tuli Kuoleman majesteetti toistamiseen. Kuoleva sanoi hymyillen: „Minä siunaan sinua näistä kolmesta päivästä, jotka minulle annoit!“ Ja ilman tuskan kouristusta suljin minä hänen silmänsä ja peittelin lepolaudalle kuin äiti nukahtaneen pienokaisensa puhellen kaikenlaista. Vastavaikutus tuli kyllä jonkun päivän perästä. Heräsin kuin unesta tajuten jääneeni yksin. Olin menehtyä suruun, olin katkera ja kapinallinen. Tämän aallon mentyä ylitseni, tuli sieluuni rauha. L. P.

Jatkan nyt edellisessä R.R:n numerossa alkamaani kuvausten sarjaa psyykkisistä kokemuksistani kahdella esimerkillä, joista ensimäinen on yksi useista samantapaisista, joita minulle sattui noin 10—15 vuotta sitten. Toinen taas kokemus lähivuosilta. Edellinen tapahtui päivää tai paria ennen kuin Suomessa varsinaisesti alkoi kansalaissota.

Tulin yöllä nukkuessani äkkiä tajuihini ja huomasin olevani ulkona ruumiistani. Leijailin ilmassa, pukunani ainoastaan yöpaita. Ympärilläni oli kuin paksu harmaa sumu enkä aluksi erottanut mitään muuta, mutta sitten katsahdin alaspäin ja huomasin siellä ison harmaan rakennuksen epäselvät piirteet. Ajattelin, minäpä menen katsomaan mikä rakennus tuo on. Laskeuduin alas ja tulin jykevälle kaksipuoliselle ovelle. Menin sen ja vielä toisen oven läpi ja tulin pitkään käytävään tai halliin. Pysähdyin siinä ovenpieleen katselemaan, kun ohitseni juuri kulki sairaanhoitajatar valkoinen nauha käsivarressa. Hallissa oli vielä toinenkin sairaanhoitajatar, sekä kaksi miestä, joista toinen kantoi sidottua kättään ja toisella oli pää siteessä. Heistä ei kukaan näyttänyt näkevän minua vaikka mielestäni seisoin hyvin näkyvällä paikalla. Tunsin hyvin kaameaa tunnelmaa ja veren hajua, niin että käännyin pois samaa tietä ovien läpi ja nousin taas ilmaan. Sama autius ja harmaus oli ympärilläni, enkä oikein tietänyt minne olisin lähtenyt. Tuli mieleeni, että paras on päästä takaisin ruumiiseeni, minun täytyy herätä ja niin avasin silmäni vuoteessani.

Toisessa kokemuksessa olin kuin hienommassa ruumiissa edelliseen verraten. Nukkuessani tulin äkkiä tietoiseksi olemassaolostani. Kävelin jotain outoa tietä ja ajattelin, nyt olen taas astraalimaailmassa, mitä nyt oikein tekisin, minun tarvitsisi täällä jotain oppia, mihin nyt lähtisin? Silloin kuulin kuin äänen sanovan, mene suoraan eteenpäin ja niin aloin kävellä tietä, joka samalla vei ylöspäin. Samalla tunsin kuin olisin tullut yhä suurempaan hiljaisuuteen. Sitten näin edessäni korkealla mäellä temppelin tapaisen rakennuksen ja ajattelin, tuonne minun on mentävä, tapahtukoon mitä hyvänsä, vaikka hiljaisuus tuntuikin melkein pelottavalta. Kun koputin temp-

pelin ovelle, aukeni se heti ja huomasin, että tuttuja ihmisiähän täällä onkin, parhaita henkisiä ystäviäni, vaikka joukossa oli myös sellaisia, joita en fyysillisessä maailmassa ole tuntenut. Samassa kun astuin sisälle tapahtui merkillinen seikka. Vasemmalle puolelleni ilmestyi merkillinen peikontapainen olento, se oli minussa tiukasti kiinni ja vähäsen minun näköiseni, aivankuin jonkinlainen irvikuva minusta. Se kuin ilmensi minun heikkoja puoliani eli alempaa sieluani. Tein huomion, että toisillakin oli samantapainen peikko vierellään. Se oli jokaisessa hyvin tiukasti kiinni ja jollakin se oli niin koomillisen näköinen etten voinut olla nauramatta. Sitten meidät käskettiin tulla perimmäiseen huoneeseen ja marssimme sinne kukin peikkomme kanssa. Siellä eräs Suomessa hyvintunnettu hengenmies piti meille luennon, josta en kuitenkaan paljoa muista. Mutta huoneen seinillä oli tauluja tai freskoja, jotka olivat meidän kunkin toiminnastamme syntyneitä. Ne olivat yleensä jossain suhteessa virheellisiä ja opettajamme selitteli kutakin erikseen, millä tavalla ne olivat virheellisiä tai vääriä. Itseni tekemä taulu oli jokseenkin oven päällä. Se oli kyllä aika sievä ja sanottiin jotenkin näin: Ei se virheetön ole, mutta kyllä se juuri noinkin menee. Tarkastelin sitä ja huomasin, että eräässä kohdassa taulua istui hyvin pieni musta kissa. Ymmärsin, ettei kuitenkaan tuota saisi siinä olla, sillä käsitin mitä se merkitsi. Päätin, että taulu on heti muutettava kelvolliseksi ja kun ymmärsin, että peikko vierelläni johtuu myös vääristä ajatuksistani ja tunteistani, ajattelin, kaiken täytyy muuttua oikeaksi ja kauniiksi. Sieppasin taulun alas seinältä ja jotenkin käänsin sitä. Heti kuva muuttui paljon kauniimmaksi ja kissa oli hävinnyt. Samalla oli peikkokin vierelläni muuttunut hyvin siedettävän näköiseksi. Sanottiin: Nyt se kelpaa, ja joukolla lähdimme pois huoneesta. Jätin hyvästi toisille, kun tunsin, että oli aika lähteä fyysilliseen maailmaan. Peikko hävisi ja heräsin.

Tämä astraalimaailman kokemus oli minulle hyvin opettava. Lyhyesti voisin sanoa, että tämän kokemuksen jälkeen näin selvemmin eron ihmisen inhimillisen minän ja alemman itsen välillä, eli manaksen ja sen eläinpuolen välillä joka alempine itsekkäine pyyteineen asustaa persoonallisessa sielussamme.

Niinkuin tiedämme on astraalisia kokemuksia vaikea kuvata fyysillisellä kielellä. Elävästä, loistavasta sielun kokemuksesta tulee kuin yksipuolinen karkea kiinteä kuva. Niinpä tässäkin tapauksessa.

A. J. S.

Telepaattinen uni. Siihen aikaan kun Alexis Kiven patsaskilpailu oli voimassa, näin minä seuraavantapaisen unen: Olin vaeltelevinani hyvin kauniissa puistossa, jossa oli lammikoita ja kauniita pensasmaisia kasveja sekä isompiakin puita. Mutta kaikki nämä kasvit olivat ikäänkuin vahasta valetuita. Mustahuntuinen nainen kulki hiljalleen sileillä ja kauniilla käytävillä, aivan yksinään. Hänen huntunsa peitti koko pään ja kasvot, ettei mitään hänen ulkomuodostaan näkynyt. Ilmassa alkoi kuulua ykstoikkoinen laulu, rytmillinen kuin vanhojen körttiläisten eli Pohjanmaan pietistien. Laulun sävel oli surullisen yksitoikkoinen, mutta kaunis ja muistan siitä ainoastaan ensimäisen värsyn, joka kuului seuraavasti:

„Elon tie on eellä kävijöille raskas ollut ain, ollut ain.
Impi haudoillansa soittaa kanteloa vain, soittaa vain".

Laulu eli virsi oli pitkäkin, mutta valitettavasti en herättyäni muistanut siitä muuta kuin tuon ensimäisen säkeistön. Mutta tuo omituinen kertaaminen jokaisen säkeen perässä tuntui mukavalta ja tutultakin, mutta en vain jaksa muistaa missä olisin sentapaista kuullut. Mutta sitten tuo nuotti oli ihmeen liikuttava. Ketään elävää olentoa ei muuta näkynyt, kuin tuo hunnutettu nainen, mutta laulu kuului suuremman joukon esitykseltä. Ja siinä esiintyi kaikki ne vaikeudet, jotka kohtaavat sentapaista raivaustyöntekijää, kuin Alexis Kivi oli. Sen kokonaisvaikutus lienee ollut hyvin valtaava, sillä herättyäni tunsin mieleni koko lailla haltioituneeksi. Kun sittemmin tuli esille patsaskilpailun tulokset, muistin kaiken tuossa unessa esitetyn symboliikan ja sen vaikutuksen, minkä kilpailijain liikkeelle panemat ajatuskuvat olivat unen kokonaiskuvitelmassa telepatisoineet minulle. Eikä mikään voisi tuon kilpailun kokonaistulosta paremmin kuvata, kuin se kuulemani laulu, jos sen vain muistaisin.

F. K.

Isä Johannes. Onko Isä Johannes koskaan ollut olemassa? Tarkoitan: onko hän elänyt ja — erehtynyt — vai onko hän olemassa vain mielikuvana, joka kerran esiinnyttyään ei ota haihtuakseen, vaan yhäti joistakin pikkuseikoista elpyen hakee todisteita olettamukselle: „Isä Johannes“ on ollut olemassa, on kerran ennenkin elänyt, on tuossa jälleen! — onko — vai eikö? Varjojen leikkiäkö vain, elämästä toiseen?

Kuunnellessani kerran hyvin tarkkaavaisesti erästä henkilöä, hänen puhuessaan tunsin sisäisenä kuiskauksensa: „Isä Johannes, mutta hänhän on Isä Johannes!“ Missä ja milloin Isä Johannes on ollut ja elänyt? Näen selvästi: kappelin puistossa, harmaana sateisena aamuna, jolloin pisarat putoilevat raskaasti poppeleiden ja lehmusten oksilta, seison ikäänkuin rakennuksen toisessa kerroksessa katsellen ikkunasta puistoon, jonka käytävää poistuu vähäinen, hieman kyyhöttävä munkki. Puristan käteni nyrkkiin ja sydämessäni syvästi halveksuen, mutisen pilkallisesti „Isä Johannes“. Tämän oletetun vastineen pehmeä tapa esiintyä, liikuttaa käsiään ja tuo hieman kyyhöttävä asento herättää mielessäni halveksumista. Tämä „Isä Johanneksen“ haamu on loihtinut epäluottamusta — vuosia jo. Mikä houkka on ihminen? Kuinka syvä lieneekin ollut halveksumiseni, jonka muisto yhä tuntuu viriävän esiin — tunnen kesken halveksumistani nöyryyttä — tartun tätä varjoa käteen ja haluan sanoa: „Isä Johannes, olen tehnyt väärin halveksuessani teitä näin määrättömästi, olen oppinut ymmärtämään, kuinka pieniä ja erehtyväisiä me ihmiset olemme Suuren Elämän edessä. Isä Johannes, te olette sittenkin viitannut minulle tien kohti korkeampia arvoja. Tämä Isä Johannes teissä on paljon rakastanut, ja tuntuu kuin katsoisin teihin jälleen kunnioituksella — nähdessäni teidät nyt toisena, kirkastuneempana, kumartuessani hartaudella suutelemaan ojentamaanne Pyhää ristiä.

L. N.

Mitä muualla tiedetään.

Jahve vaiko Jeesus-nimisen Chr. Reventlowin kirjoittaman tutkielman sisältää Gads Danske Magasin'in huhtikuun numero. Koska

se käsittelee mielenkiintoista ja aktualisoitumassa olevaa aihetta, esitämme seuraavassa kirjoituksen pääkohdat.

Kaikista historiallisista tapauksista tuntuu yleensä Juudaksen petos kauheimmalta ja halveksittavimmalta. Raamatun esityksen mukaan hänellä ei ollut mitään motiivia tekoonsa, joten se olisi vielä rumempi, taikka sitten on rahanhimo ollut aiheena. Kertomuksesta käy kuitenkin sen verran ilmi, että hän ei kavaltanut Jeesusta pienen rahasumman takia, vaan että se annettiin hänelle jälkeenpäin. Hänellä on siis ollut toinen peruste tekoonsa Apostolien välinen kateus on mahdollinen muttei todennäköinen, joten on etsittävä parempaa. Juudas liittyi alunpitäen Jeesukseen siksi, että hän näki tässä sen, jonka opetuslapset, kuten he Emmauksen tiellä keskustelivat, odottivat vapahtavan Israelin, juutalaisuuden puhdistajan ja messiaan, joka johtaisi kansansa kunniaan. Vähitellen alkoi Juudaksen mieleen nousta epäilyksiä, sillä Jeesuksen sanat ja esiintyminen sekä yhteenotot fariseusten kanssa viittasivat toiseen suuntaan. Ja moni asia kuului lisäksi niin hämärältä, ettei edes apostoleista moni ymmärtänyt, ja hän alkoi pitää Jeesusta luopiona, juutalaisuuden vihollisena, kuten ylimmäinen pappi ja neuvostokin jälkeenpäin teki. Hän tahtoi poistaa tämän temppelin vaaran, ja ainoa keino oli petos. Jälkeenpäin, kun jo oli liian myöhäistä, hän huomasi erehdyksensä; hän ei ymmärtänyt Jeesusta vieläkään, mutta hän tunsi tämän edustavan jotakin suurempaa aatetta, ja hän syöksyi pois ristin juurelta, heitti rahat ylimmäisen papin jalkoihin ja surmasi itsensä.

Juudaksen motiivit ja teko tulevat ehkä näin tulkittuna ymmärrettävämmiksi antamatta kuitenkaan hänen teolleen oikeutusta. Juudaksella, tällä vanhurskaalla juutalaisella on ollut oikea käsitys, oikea tuntemus siitä, että Jeesuksen oppi sisimmässään ei ollut juutalaisuutta vaan kaiken sen kieltämistä, mikä siinä oli keskeistä, uusi uskonto, joka julisti toista „jumalaa", vaati katkaisemaan kaikki suhteet Jahveen ja tämän kirkkoon.

Muut apostolit eivät tätä täysin ymmärtäneet, ja se, josta myöhemmin tuli kristikunta ja joka järjestäytyi kirkoiksi, on myöskin vain osittain tämän käsittänyt. Protestantismi ehkä vähimmän kaikista.

Toisella vuosisadalla jälkeen Kristuksen eli mies, joka ymmärsi tämän eroavaisuuden ja joka ei vain teoreettisesti teroittanut sitä selvemmin kuin Johanneksen evankeliumin kirjoittaja ja johdonmukaisemmin kuin Paavali, vaan käytännöllisestikin sovellutti käsityksensä mahtavassa, yli Rooman valtakunnan levinneessä järjestössä, joka kuitenkin lopulta sortui: Markion, reformaattori, joka suuruudessa vetää vertoja Paavalille, Augustinukselle ja Lutherille. Hänestä ei ole paljon puhuttu, sillä kirkoilla on todellakin ollut syytä unohtaa hänet. Vasta viime vuosikymmeninä hänen työtään on tutkittu, ja tämän työn huomattavin saavutus on Harnackin „Markion".

Markion syntyi noin v. 100 Pontuksen Sinopen piispan poikana. Hän esiintyi v. 138 Roomassa sikäläisen kristillisen seurakunnan jäsenenä, katkaisi välinsä tähän ja perusti oman kirkon n. v. 145 ja kuoli luultavasti v. 165—70. Hänen oppinsa on saanut vaikutusta gnostilaisuudesta, joka oli levinnyt laajalti 1 vs:n lopussa ja 2 vs:n alussa. Tämä väitti, kuten tunnettua, että Kristuksessa ilmennyt jumala ei ole vieras ihmisen hengelle eikä siitä eroitettu, joskin näin on laita ruumiiseen ja sieluun nähden. Henki on päinvastoin siitä lähtöisin, ja se on vapautettava pimeydestä, jossa se elää alkulähdettään tuntematta. Gnostikoille ja osaksi myös manikealaisille oli syn-

tiinlankeemus maailman vapahduksen alku. Käärme ei ollut kiusaaja vaan valontuoja (Lucifer), joka vapauttaisi ihmiset maailman luojan vallasta, joka todellisuudessa on pahasta.

Myöskin Markionille on olennaista käsitys välttämättömyydestä vapauttaa henki aineesta ja lihasta, ja hän tekee eroituksen maailman luojan, vanhan testamentin jumalan ja tuntemattoman sekä tähän asti vieraan jumalan välillä, joka ensi kerran ilmeni Kristuksessa. Ensimmäisen jumalan, Jahven valtakunta on tästä maailmasta. Hän ei itsessään ole hyvä eikä paha vaan vanhurskas, oikeudenmukaisuudessaan säälimätön ja julma. Hän on olemukseltaan yhtä maailman kanssa. Toinen, Kristuksessa ilmennyt jumaluus on sensijaan olemukseltaan armahtava rakkaus.

Ensimmäisestä jumalasta kertoo Vanha Testamentti, joka sikäli on oikea ja valaiseva. Evankeliumissa julistetaan uutta jumalaa. Mutta silloisten kristillisten seurakuntien pyhänä kirjana oli vanha testamentti, joskin he tämän rinnalla käyttivät erinäisiä kirjoituksia, kuten neljää tunnettua evankeliumia ja Paavalin kirjeitä. Jälkimmäiset on kuitenkin Markionin mukaan turmeltu, muutettu ja muodostettu sikäli, että ne voivat tyydyttää juutalaista käsitystä ja liittyä Vanhaan Testamenttiin, vaikkakin nämä olivat yhteensoveltumattomat.

Siksi Markion muodostaakin — luultavasti galatalaiskirje lähtökohtanaan — evankeliumin, joka sisältää huomattavasti puhdistetun Luukkaan evankeliumin ja kymmenen enemmän tai vähemmän puhdistettua Paavalin kirjettä. Näihin peruskirjoituksiin hän lisäsi n.s. antiteesit, jotka olivat kreikan ja latinankieliset sekä sisälsivät perusteltua arvostelua juutalaiskristillisyydestä ja evankeliumeista. Hän väittää m.m., että profeetat olivat puhuneet maallisesta tulevaisuuden valtakunnasta ja sotaisesta Messias-kuninkaasta, jotavastoin Jeesus ei ollut Daavidin poika, vaan ihmisen poika.

Samaten kuin vanhan testamentin luomiskertomus piti Markion ihmistä luomakunnan kruununa, mutta tätä „kruunua" arvostaessaan hän tulee kokonaan toisenlaiseen tulokseen kuin juutalaiset ja juutalaiskristityt. Hänestä on ihmisen syntyminen säälittävä murhenäytelmä, niin kurja tulos, ettei hyvällä jumalalla ole minkäänlaista osuutta tässä ihmisessä, jonka kaiken lisäksi on alistuttava pahan kiusauksiin ja aikansa elettyään tässä surun ja kauhun maailmassa astuttava luomisen päämiehen eteen, joka ankarana ja säälimättömänä vaatii hyvitystä. Tämä jumala on Jahve. Kristus, rakkauden jumalan ilmennys, on tullut vapauttamaan ihmiset hänen vallastaan.

Juutalaiskristillisyys merkitsi Markionin mukaan Jeesuksen sanoman täydellistä väärennystä. Se oli tästä luopumista ja oli tehnyt sen, mistä Paavalikin oli tullut osalliseksi, mutta josta Jeesus niin selvästi oli varoittanut nimittäin kaatanut uutta viiniä vanhoihin leileihin yrittäessään yhdistää evankeliumin vanhaan testamenttiin. Pitäessään lakia ja evankeliumia yhteytenä ja Jahvea Jeesuksen isänä se oli kieltänyt evankeliumin todellisen ydinaatteen. Se, että Jeesus kuolemallaan sovittaisi jumalan vihan, ei ole hänen todellisen sanomansa vaan karkean israelilaisen ja pakanallisen ajatustavan ilmaisu.

Markion perusti käsityksensä omaa nerokasta uskonnollista intuitiotaan lukuunottamatta erityisesti Paavaliin. Juutalaisseurakuntien antaessa Jeesukselle edeltäjän, Johannes Kastajan, jota ilman ei häntä voitu ajatella, Markion poisti tämän edelläkävijän ja antoi Jeesukselle seuraajan, Paavalin. Tämä eroittaa tosin toisistaan lain ja rakkauden jumalan, mutta eräissä kohdissa hän sekoittaa nämä. Tällai-

set ristiriitaisuudet Markion poistaa, selittäen ne myöhemmin tehdyiksi lisäyksiksi. Markion on siis näin tullut muuttaneeksi evankeliumeja ja Paulusta, mutta hän on näin saanut poistetuksi ristiriidat, jotka estävät saamasta yhtenäisen kuvan Jeesuksesta ja hänen toiminnastaan. Samaan päämäärään on tähdännyt omalla tavallaan raamatunselitystiede tehtävässään onnistumatta.

Paavali ei ole pysynyt juutalaiskristillisten apostolien käsityksessä. Hänen julistamassaan evankeliumissa on voimakas personallinen sävy, samoin on Johanneksen evankeliumin laatija käsitellyt kolmea muuta evankeliumia suvereenisella ylemmyydellä — poistanut ja lisäillyt.

Paavalin työ merkitsi eroa vanhasta, mutta samalla hän epäjohdonmukaisesti pysytti sisäisen yhteyden uuden ja vanhan lain jumalan sekä hänen profeettojensa välillä. Voidakseen tehdä tämän, hänen oli käytettävä useita keinoja, erikoislaatuista käsitystä ihmiskunnan kasvatuksesta, väittelytaitoa synnin ja lain suhteen selvittelyssä ja kirjoitusten allegorista tulkitsemista. Jos nämä keinot hyljätään tai jos niitä ei ymmärretä, voidaan Paavali ymmärtää ankaran dualistisesti ja selittää kaikki se, mikä sotii tätä käsitystä vastaan, tekstiväärennykseksi.

Tämän teki Markion. Uskonnon kannalta katsottuna ei hänen uudistuksensa ollut merkittävämpi kuin se uudistus, jonka Paavali suoritti juutalaisen jumalan vanhojen säädösten alalla, ja joka merkitsi suurta mullistusta juutalaiskristillisessä uskontohistoriassa. Harnack sanookin aivan oikein tässä yhteydessä, että on hämmästyttävää, miten kirkko on voinut pysyä tässä Paavalin puolinaisuudessa. Tämän voi ymmärtää vain vanhan testamentin suuremman auktoriteetin perusteella kristinuskon historiallisen synnyn yhteydessä.

Markionin esiintyminen oli kehityksen luonnollinen seuraus, joka välttämättömästi liittyi pakanakristittyjen paavalilaisuuteen ja jonka voimakkaimmat ainekset näemme Johanneksen evankeliumissa. Markion painosti selvästi maailman ja hengen vastakohtasuhdetta, ja tämä käsitys ilmenee markionilaisuuden eetillisessä puolessa. Markion ei hyljännyt „lakia" sellaisena kuin se on vanhassa testamentissa puhtaasti moraalisena sääntökokoelmana, sillä on luonnollista, ettei kristillisessä seurakunnassa varasteta, sanota väärää todistusta lähimmäisestä j. n. e. Se on vain varsinaisen uskonnollisuuden ulkopuolella, eikä sillä ole mitään suurempaa arvoa. Tässä kysymyksessä Markion on tunkeutunut ytimeen saakka, eikä jäänyt Lutherin lailla puolitiehen. „Jumalan kymmenen käskyn" sisällys ilmaisee, että juutalaisuus oli yhteiskunnallis-kansallinen uskonto. Ne todistavat enemmän yhteiskunnallisesta moraalista kuin varsinaisesta uskonnollisesta tiedosta. Ne sanovat „et saa" useista tapauksista, jotka ovat välttämättömiä yhteiskunnan järjestykselle ja säilymiselle. Valtiota ei liikuta mielenlaatu sellaisenaan. Se ei tutki eikä tuomitse, jos jollakin on halu varastaa, se vaatii vain jättämään tämän tekemättä. Kristus sitävastoin sanoo: „Et saa tahtoa!" Hänelle on mielenlaatu ratkaiseva, ja hän voikin sanoa: „Tässä (s. o. minussa) on enemmän kuin laki ja profeetat."

Markionin käsityksistä maailmoista johtui ankaroita vaatimuksia yksityisille, niille, jotka tahtoivat antautua viettämään henkistä elämää. Lihansyönti ja päihdyttävien juomien nauttiminen oli kielletty. Samoin avioliitto, koska ihmisten oli vapauduttava pyyteistään, ja lisäksi merkitsi uusien yksilöiden synnyttäminen maailmanjumalan

vallan vahvistumista. Mutta koska tätä ei esitetty ihanteena vaan jokaista kirkon jäsentä koskevana vaatimuksena, se ei voinut olla pysyväinen. Kirkko on maailmallinen laitos, ja sen olemassaolo on riippuvainen sen mukautumiskyvystä. Markionin kirkon elämä ja sen seurakunnan kasvu jäi siis kokonaan riippuvaksi uusien jäsenten liittymisestä. Kilpaileva kirkko, joka oli säilyttänyt entisellään käskyn olla hedelmällinen ja lukuisa ja joka ottamalla käytäntöön lasten kasteen sai alituisesti uusia jäseniä, tuli merkityksellisemmäksi, joskaan ei ole sanottu, että suurempi lukumäärä aina merkitsisi ylemmyyttä uskonnollisessa elämässä ja totuuden julistamisessa. Mutta myöskin eräät erikoisopit, joita oli Markionin teorioissa, ehkäisivät liikkeen leviämistä. Tällaisia oli esim. doketismi, jonka mukaan Jeesuksella oli valeruumis, jolta puuttui lihan aineellinen substanssi ilman, että se kuitenkaan oli vapaa inhimillisistä ehdoista, ja joka siis voi toimia, tuntea ja kärsiä.

Markionin merkitystä toimintatarmoisena uskonnollisena ajattelijana lisää myöskin se, että hän haluaa antaa kristillisille seurakunnille uuden raamatun. Tuleva kirkko omaksui ajatuksen toteuttamatta sitä kokonaan. Markion loi auktoriteetin perustuksen yhdestätoista kirjoituksesta (Luukkaan evankeliumista ja kymmenestä Paavalin kirjeestä) ja koetti sille rakentaa kristikunnan. Markion on kristittyjen raamatun luoja.

Hän ei antanut kirkolleen uskonkappaleisiin tiivistettyä oppia. Siihen hän oli liian syvästi uskonnollinen ja liian epäluuloinen kaikkeen filosofiseen dogmatismiin ja hedelmättömään kouluviisauteen nähden. Hänen kirkkonsa yhtenäisyyden ilmaisi hänen kokoamansa raamatun hyväksyminen, maailman luojan ja vanhan testamentin hylkääminen, julistus Kristuksessa ilmenneestä, siihen asti tuntemattomasta jumalasta, ankara askeesi ja Mestarin kunnioitus.

Hänen jälkeensä on Jeesuksen kuva tullut yhä hämärämmäksi, ensin turhista yrityksistä pitää häntä lahkoilijana juutalaisuudessa ja sittemmin siten, että syntyvät kirkot vakiinnuttivat asemaansa omaksumalla joukon vieraita aineksia, jotka liitettiin Jeesuksen lähetystyöhön ja siten saatiin aikaan yleinen ja kansanomainen kultti. Juutalainen rabbinismi ja mytologinen eskatologia, maagillinen itämainen mysteriolaitos, roomalainen lakisaivartelu ja monet muut ainekset muodostivat Jeesuksen sanomaan liittyessään sen, mitä sitten nimitettiin kristinuskoksi.

Tämä kaikki oli tunnusmerkillistä katoliselle kirkolle, ja uskonpuhdistus, joka varsinaisesti oli vain hajaantumisilmiö, skisma, koetti ilmeisesti palautua evankeliumin jumalkäsitykseen, mutta minkä se antoi toisella kädellä, sen se otti pois toisella. Se nimittäin säilytti koko raamatun pyhänä ohjekirjana. Uusi testamentti ei tullut ainoaksi perustaksi itsenäiselle julistukselle uudesta jumalasta, vaan se liitettiin vanhaan loppuluvun tavoin ja siinä asemassa se on tänä päivänä. Ja koska tämä vanha on mieluisinta ja ihmisten maailmallisten ja kansojen kansallisten pyrkimysten mukaista, on se luonnolli sesti normina.

Jos kuitenkin joskus esiintyy suuri uskonnollinen uudistaja kristikunnassa, tulee hän toimimaan Markionin kahden pääperiaatteen mukaan, eristämään vanhan testamentin ja puhdistamaan uuden.

J. E. P.

Houdini, kaikkien aikojen suurin taikuri, hämmästytti aikoinaan koko maailmaa selittämättömillä tempuillaan, joiden salaisuutta

hän ei suostunut kenellekään paljastamaan. Kuolemaansa saakka Houdini vaikeni itsestään ja hänen salaisuutensa on siten jäänyt selvittämättömäksi, kenties kaikiksi ajoiksi. Mutta sanomalehdet sisältävät laajoja kirjoituksia tästä merkillisestä miehestä, jolle on annettu nimi „kaikkien aikojen suurin maagikko".

Tarina kertoo, että Houdini avasi ensimmäisen lukkonsa halutessaan saada käsiinsä keittiökaapissa olevan piirakan. Varmaa on, että jo lapsena hän osoitti erinomaisia akrobaattisia taipumuksia ja hänen kykynsä väännellä ruumistaan oli ihmeellinen. Nämä ominaisuudet auttoivat häntä myöhemmin saavuttamaan maineensa „karkurien kuninkaana". Mitkään kahleet ja vankikopit eivät kyenneet pidättämään Houdinia.

Yhdeksän vuoden vanhana matkusteli Houdini erään sirkusseurueen mukana Wisconsinin valtiossa, esittäen voimistelua ja kaikenlaisia vääntöliikkeitä. Näihin aikoihin kiertelivät Amerikassa Davenportveljet, esittäen merkillisiä spiritistisiä ilmiöitä. Houdini näki heidän esiintyvän ja päätti ryhtyä suorittamaan aivan samanlaisia kokeita. Hän antoi sitoa itsensä köysiin, joista hän vapautti itsensä muutamassa sekunnissa. Coffeyvillen sirkuksessa Kansasin valtiossa hän suoritti ensimmäisen suuren temppunsa. Sheriffi kytki Houdinin käsirautoihin. Pistäen Houdinin molemmat kädet lujiin rautoihin lausui sheriffi: „Näistä ette ikinä pääse irti, ellen minä laske!" Houdini vapautui kuitenkin lyhyessä ajassa kahleista selittämättömällä tavalla.

Vv. 1885—1900 hän esiintyi kaikkialla Yhdysvalloissa, sirkuksissa, museoissa, konserttisaleissa, luentotilaisuuksissa, lääkärien järjestämissä näytännöissä j. n. e. Hänen tekniikkansa tuli yhä täydellisemmäksi ja hän alkoi tehdä yhä vaikeampia temppuja. V. 1900 matkusti hän ensi kerran Europpaan ja Lontoossa hän sai Scotland Yardin ymmälle vapautumalla koko salapoliisikunnan silmien edessä Lontoon poliisiin vankimmista käsiraudoista. Houdini sai heti tämän jälkeen sopimuksen 6 kuukauden esiintymisestä Alhambrassa. Europassa viipyi Houdini noin kuusi vuotta, antaen näytäntöjä kaikissa suurimmissa kaupungeissa. Hän pakeni paristakymmenestä kuuluisimmasta vankilasta ja Kruppin tehtailla vapautti hän 70,000 työläisen silmien edessä itsensä kahleista, jotka olivat varta vasten valmistetut hänen kiinnipitämisekseen tehtaan etevimpien insinöörien johdolla.

V. 1908 luopui Houdini kahleistavapautumistempuistaan ja siirtyi vaarallisemmalle alalle. Hän antoi sulkea itsensä ilmatiiviiseen galvanisoituun arkkuun, joka oli täytetty vedellä. Hän antoi heittää itsensä käsi- ja jalkaraudoissa ja suljettuna raskailla ja vahvoilla lukoilla varustettuun laatikkoon, laivasta tai korkealta sillalta veteen ja minuutin kuluttua nähtiin hänen uivan veden pinnalla, täydellisesti vapautuneena kahleistaan.

Houdinin merkillisimpiä temppuja oli kulkeminen kiinteän seinän läpi. Asiantuntijoiden ja puolueettoman komitean silmien edessä antoi hän pystyttää vankan tiiliseinän, joka ulottui näyttämön takaseinästä katsomoon saakka. Komitea tutki huolellisesti, että seinään ei oltu kätketty mitään salaovia tai laitteita, joiden avulla Houdini saattoi kulkea sen läpi. Kun seinä oli valmis, astui Houdini sen vierelle. Hänen eteensä asetettiin verho, joka ulottui kolmasosaan seinän korkeudesta, ja toiselle puolelle asetettiin samanlainen verho. Houdini heilutti kättänsä verhon yli, huudahtaen: „Täällä olen. Nyt olen poissa!" Samassa silmänräpäyksessä poistettiin verhot, ja Hou-

dinin nähtiin seisovan hymyilevänä seinän toisella puolella. Kukaan ei ole milloinkaan pystynyt selittämään hänen tätä temppuaan, jonka hän suoritti monta kertaa newyorkilaisen yleisön silmien edessä. Yhdysvalloissa on noin 1,500 taikatemppujen tekijää, jotka turhaan yrittävät ratkaista Houdinin ongelmaa.

Yhdysvaltain maagikkojen seuran vuosikokouksessa asetti Houdini pitkän ruo'on kahden tuolin väliin, jotka olivat asetetut noin kolmen jalan päähän toisistaan. Hän pyysi erästä nuorta miestä kulkemaan tuolien välistä. Nuorukainen väitti, että hänen on mahdotonta sitä tehdä pudottamatta ruokoa. „Tehkää niinkuin käsken", lausui Houdini. Mies totteli ja käveli esteen läpi. Läsnäolevien kummastuksella ei ollut rajoja. Houdini hymyili, mutta ei antanut mitään selitystä.

Seuraava temppu muistuttaa hyvin paljon Indian fakiirien kuuluisia silmänkääntötemppuja. Eräänä päivänä saapui Houdinin luo joukko New Yorkin sanomalehtien toimittajia, joille Houdini näytti salaperäisen peukalotemppunsa. Hän tarttui oikealla kädellään vasemman kätensä peukaloon ja yritti tempoa sitä irti. Äkkiä irtautuikin vasemman käden peukalo ensimmäistä niveltä myöten. Houdini piteli peukalon päätä muutamien tuumien päässä tyngästä ja asetti sitten sen paikoilleen nopealla liikkeellä. Sanomalehtimiehet eivät uskoneet silmiään. Luullen Houdinin vasemman käden peukaloa keinotekoiseksi tutkivat he sen huolellisesti. Mutta turhaan, peukalo oli kuin olikin oikeasta luusta ja lihasta ja paikoillaan kiinni.

Muutamia vuosia sitten herätti Houdini New Yorkissa tavatonta huomiota lupaamalla paeta — pelkässä Aatamin puvussa — eräästä laitakaupungin vankilasta ja ilmestyä 15 minuuttia myöhemmin täysissä pukimissa erään keskikaupungin hotellin odotushuoneeseen. Hän piti sanansa, ilmestyen erääseen puhelinkoppiin 16 minuuttia myöhemmin, kun oli ilkialastomana tullut suljetuksi vahvojen telkien taakse vankikomeroon.

Eräs hänen mielitemppujaan oli n. s. kiinalaisesta vesikaapista häviäminen. Sidottuna käsistä ja jaloista hän antoi pistää itsensä vedellä täytettyyn ahtaaseen lasikaappiin, johon hänen ruumiinsa hädin tuskin mahtui. Kaapin kansi ruuvattiin kiinni ja lukitttin kolmella munalukolla. Houdini oli nyt kaapissa päälaellaan, eikä hänellä näyttänyt olevan pienintäkään mahdollisuutta päästä sieltä pois. Kolmekymmentä sekuntia myöhemmin seisoi hän kuitenkin yleisön edessä, vettä valuvana, mutta hymyilevänä ja kädet ja jalat vapaina.

Suurta huomiota herätti aikoinaan myös Houdinin pako Washingtonin vankilan kopista n:o 2, josta pakenemista pidettiin yleensä mahdottomuutena ja jossa m.m. oli ollut säilytettynä presidenti Garfieldin murhaaja.

Elokuun 4 p:nä 1926 haastoi Houdini egyptiläisen fakiirin Rahman Beyn, joka oli saapunut New Yorkiin, kilpailemaan kanssaan. Rahman oli ilmoittanut, että hän voi oleskella veteen upotetussa, lukitussa arkussa kokonaisen tunnin. Mutta jo 19 minuutin kuluttua täytyi Rahman nostaa pinnalle ja päästää ulos arkusta. Houdini antoi myöskin sulkea itsensä arkkuun ja pysytteli veden alla, katselijain kuvaamattomaksi hämmästykseksi — puolitoista tuntia! Tämä on tosiasia, jonka silminnäkijöinä oli suunnaton joukko yleisöä. Mikään petos ei ollut mahdollinen. Kun Rahman selitti, että hän snorittaa ihmeelliset temppunsa yliluonnollisten voimien avulla, selitti Houdini temppunsa aivan yksinkertaisella ja luonnollisella tavalla.

Hän oli hengittänyt hyvin lyhyin vedoin, säästäen siten arkussa ollutta happoa niin paljon kuin mahdollista.

Äskettäin hämmästytti hän Detroitin poliisiviranomaisia merkillisellä vapautumisella. Hän antoi riisua itsensä alasti, kädet kytkettiin selän takaa kiinni teräksisillä käsiraudoilla, nilkkoihin asetettiin tiukat jalkaraudat ja hänet asetettiin umpinaiseen teräskoppiin, jonka ovi suljettiin kaksinkertaisella teräslukolla. Houdini ilmestyi kuitenkin hetken kuluttua kaikkien näkyviin kahleista vapautuneena.

Tämä kuuluisa maagikko ei milloinkaan väittänyt omaavansa mitään yliluonnollisia voimia, vaan ilmoitti hän ruumiillisen ja henkisen harjoittelun kautta saavuttaneensa ihmeelliset taitonsa. Koko elämänsä ajan kävi hän herkeämätöntä taistelua spiritistejä ja muita sellaisia taikurei a vastaan, jotka väittivät suorittavansa temput tuntemattomien ja „yliluonnollisten" voimien avulla. Hän oli erittäin hyvä ystävä tunnetun spiritistin Conan Doylen kanssa, joka puolestaan suuresti ihaili Houdinia, heidän välillään vallitsevista jyrkistä mielipiteiden eroavaisuuksista huolimatta. Houdini kuoli leikkaukseen. Conan Doyle kirjoitti hänen kuolemastaan: „Se on minulle suuri yllätys ja syvä mysterio. Hän oli ehdottomasti raitis, ei tupakoinut ja vietti puhtaampaa elämää kuin olen milloinkaan nähnyt kenenkään ihmisen viettävän. Minä ihailen häntä suuresti, enkä voi ymmärtää, kuinka kuolema saattoi kohdata niin nuorekasta olentoa. Hän kertoi minulle paljon luottamuksellisesti, mutta ei milloinkaan merkillisten suoritustensa salaisuutta. Kuinka hän ne teki, en tiedä. Olimme yhtä mieltä kaikessa muussa, paitsi spiritismissä."

Houdinin oma maailmankatsomus oli varsin omituinen. Eräälle amerikkalaiselle lehdelle myöntämässään haastattelussa selostaa hän suhdettaan kuolemanjälkeiseen elämään ja henkimaailmaan. Hän uskoi, että ihminen elää kuolemansa jälkeen, vieläpä palaa takaisin maan päälle jonkun ajan kuluttua uudessa muodossa. Houdini hyväksyi siis jälleensyntymisopin, mutta hän arveli, että ihmiskuntaa tuskin suurestikaan hyödyttäisi jos verho, joka siltä peittää tämän salaisuuden, poistettaisiin. Hän väitti, että hänen uskonsa jälleensyntymiseen perustui tutkimuksiin, havaintoihin ja, jossakin määrin, myös henkilökohtaiseen kokemukseen. Hän sanoi jo lapsena olleen itsellään kykyjä, joita hän ei mitenkään ollut saanut perintönä eikä kasvatuksen kautta. Ne oli hän hankkinut jossakin aikaisemmassa elämässä. Henget eivät hänen mielestään voineet palata takaisin maan päälle näyttäytyäkseen ihmisille, koska ne olivat tasolla, jolta käsin niiden oli mahdotonta keskustella maan päällä elävien ihmisolentojen kanssa — yhtä mahdotonta kuin nukkuvan ihmisen on keskustella valveilla olevan henkilön kanssa. „En usko", lausui Houdini, „että meissä piilevä hyvä milloinkaan häviää, että suuret tekomme milloinkaan joutuvat olemattomiin tai että me, jos olemme kehittäneet yksilöllisiä ominaisuuksiamme tai tehneet paljon hyvää, haihtuisimme tyhjyyteen saamatta korjata tekojemme hedelmiä."

Houdini kirjoitti eläessään myös joukon alaansa koskevia teoksia. Suurimman kuuluisuuden on saavuttanut hänen teoksensa „A Magician among the Spirits" (Maagikko henkien parissa), jossa hän hyökkäsi ankarasti spiritismiä vastaan. Hän jätti jälkeensä suunnattoman kirjaston, jonka arvo on laskettu puoleksi miljoonaksi dollariksi — noin 20 milj. markaksi — ja jonka hän on lahjoittanut Washingtonin kansallismuseolle. Se sisältää epäilemättä maailman rikkaimman kokoelman magiaa, okkultismia, spiritismiä ja salaisia tieteitä koskevaa kirjallisuutta. (Amerikkalainen „Päivälehti" 29. XII. 1926.)

Kirjeitä toimitukselle.

Kirkko ja mammona.

Joku aika sitten ilmestyi pastori A. E. Jokipiin toimittamana pieni kirjanen nimeltä: „Mitä on Ruusu-Risti?“ Siitä oli jo pieni selostuskin tässä aikakauskirjassamme. Kirjanen oli nähtävästi saanut alkunsa siitä huolestumisesta, jota pappispiireissä näyttiin tuntevan Ruusu-Risti-Seuran johdosta. Ja senvuoksi annettiin nuorelle pastori Jokipiille tehtäväksi tutustua Seuraamme ja aatteeseemme lähemmin ja laatia siitä selostus. Se selostus tuli sitten julkisuuteen mainittuna tutkielmana. Kun kirjassa on puoleen ja toiseen pohdittu ja selostettu johtajamme Ervastin julkaisemia teoksia, tullaan lopuksi seuraaviin lauselmiin:

„Tähän liikkeeseen on kuitenkin liittynyt monia vilpittömiä totuuden etsijö tä. Miten se on mahdollista, tulee hämmästyen kysyneeksi, kun on tutustunut Ruusu-Risti-kirjallisuuteen? Olisiko syynä kristillisen tiedon heikkous ja hataruus, jota seikkaa kirkon taholta ei ole otettu tarpeeksi vakavasti? Moni etsijä ei ole saanut vastausta kysymyksiinsä niistä tunnesaarnoista, joita perin yleisesti nykyään esitetään saarnatuoleistamme ja joiden merkitys useinkin on vain hetkellinen liikutus. Kirkon kristillisen tiedon suuri ja arvokas perintö, joka on syntynyt juuri ihmishengen kilvoituksessa todellisten uskonnollisten elämänkysymysten edessä ja joka osoittaa ihmisälylle, mihin se pystyy, on saanut maata käyttämättä. Siihen eivät ole monet kirkon jäsenet tyytyneet, vaan ovat lähteneet etsimään myös järjelleen eikä vain tunteelleen ravintoa ja selvyyttä.“

Sinäpä sen sanoit, voi huudahtaa tämän selityksen jälkeen, sokeakin kana löytää joskus jyväsen, mutta voisi vielä lisätä: ihminen tarvitsee myös ruumiin ravintoa, ei ainoastaan järjen ja tunteen. Ja tässä ruumiin ravinnon etsimisessä on kirkko kaikkein vähimmin tarjonnut ihmisille neuvoja, päinvastoin se on vain omia palvelijoitaan rientänyt kaikin keinoin tukemaan ja opastamaan — seurakuntansa jäsenten kustannuksella. Minä kerron muutaman esimerkin, joka suinkaan ei ole mikään yksityinen, vaan yksi tuhansien joukosta:

Muutin muutama vuosi sitten väliaikaiseen valtion toimeen eräälle ruotsalaiselle paikkakunnalle. Kun olin Helsingissä kirjoilla ja asunut siellä jo neljättäkymmentä vuotta sekä kuulunut sen luterilaiseen seurakuntaan, en välittänyt muuttaa kirjojani tuohon umpiruotsalaiseen kuntaan. Mutta vuoden perästä sain tältä ruotsalaiselta kunnalta kolmet verokuitit (kunnan, valtion ja papiston), vaikka olin veroni Helsingissä suorittanut. Lukuisien valitusten ja kuulutusten perästä sain takaisin Helsingissä maksetut verot, mutta olin jo siksi kiusaantunut kaikessa tuossa valitteluhommassa, että päätin ainakin kirkosta erota, päästäkseni edes yhdestä kiusankappaleesta rauhaan. Mutta antaapas olla: vähän ajan perästä saan saman laitoksen konttorin kautta jossa palvelin, paikallisen henkikirjoittajan määräyksen, että minun täytyy muuttokirjani toimittaa tänne ruotsalaiselle seurakunnalle ja vielä vaimoni ja alaikäiset lapseni. Tämä oli jo liikaa! Kirjoitin heti paikalliselle papistolle, että jos minä en saa kuulua Helsingin suomalaiseen seurakuntaan, niin pyhkikää heti pois nimeni kaikista kirkollisista ja papistojen kirjoista. Kävin myös itse suullisesti tehostamassa tuota sapiskaani. Mutta sikäläisessä pastorinkans-

liassa silloin läsnä oleva vanha herra, päästi aika valitusvirren, nyt kyllä suomenkielellä ja vetosi meidän kristillisen oppimme kaikkiin sitoviin yhdyssiteisiin ja seurakunnallisiin traditsioneihin, iankaikkisen autuuden toivoihin, pyhän yhteisen seurakunnan uskontunnustuksiin ja veljellisiin kristillisiin ihanteisiin j. n. e.

Kun vanha mies oli saarnansa lopettanut, niin huomautin hänelle, että se sopii hänelle ja hänen edustamalleen kirkolle ja seurakunnille kovasti, ja minä vain toivoisin sydämestäni, että ne seurakunnat ja heidän edustajansa toteuttaisivat näitä oppeja, joita niin hyvin näkyvät tietävän, mutta valitettavasti niin vähän toteuttavan. Me lampaat saamme vain olla keritsemistä varten, mutta ei mitään muuta. Minä puolestani olen kyllä harras uskonnollinen mies, mutta en siedä millään ehdolla sellaista nylkemistä, jota nämät kirkot ja niiden virastot harjoittavat. Asia on muuttunut aivan päinvastaiseksi, kuin mitä uskontomme perustaja on tarkoittanut. Ukko tuli sangen noloksi ja lupasi koettaa asiaa järjestää.

Vähän ajan perästä sain kuitenkin vieraakseni mainitun ruotsalaisen pikkukaupungin poliisilaitoksen ylikonstaapelin ja hän esitti raskaasti huokaillen maksamattoman papiston verokuitin. Sanoin tällä kertaa sen lunastavani, mutta en muuta ja jos herra konstaapeli tietää jonkun keinon, millä voisi pelastua tällaisesta tilanteesta, niin neuvokaa. Ja hän neuvoi, että pitäisi ottaa pari hänen asemassaan olevaa miestä ja lähteä pastorinkansliaan tekemään ilmoituksen kaikesta siitä, mitä nyt on hänelle esitetty: „Että minä en milloinkaan tule käymään teidän kirkossanne, enkä milloinkaan tule muuttamaan kirjojani teidän seurakuntaanne, sillä minä olen saanut ylemmiltä viranomaisilta selityksen, että kaikki tuollainen pakotus on laitonta ja että seuraisi tavattomat rettelöt, jos vielä Helsingissä toimessa olevia lapsia muutettaisiin tänne kirjoille verotukseen nähden, kun he kuitenkin jäisivät asumaan Helsinkiin ja tulonsa siellä tienaisivat.“ Selitin ylikonstaapelille, että olen uteliaisuudesta kerran käynyt täkäläisen seurakunnan kirkossa ja jos tämä sata markkaa riittää nyt niiden tomujen pyyhkimiseksi sieltä pois, niin minä kernaasti sen maksan. Mutta en enempää. Minä saan sielunravintoa muuta tietä paljon vaivattomammasti.

Ajateltakoonpa vielä, että jos minä olisin uskonut sikäläistä henkikirjoittajaa ja heidän virkavaltaansa ja kysymättä neuvoa muilta tietävämmiltä viranomaisilta, määrännyt vaimoni ja kaksi silloin vielä alaikäistä tyttöäni liittymään heille ventovieraaseen ruotsalaiseen seurakuntaan heidän jyrkkää tahtoaan vastaan, niin minkälaisen perheriidan ja sielullisen ristiriidan olisinkaan saattanut tuolla isäntämääräykselläni tuottaa kotiin!

Ja tämän kaiken minä toivoisin herra pastori Jokipiin myös ottavan harrastustensa piiriin ja olen varma, että monet tuhannet hartaat kristityt olisivat minun kanssani samaa mieltä tässä asiassa, että korjaus siihen suuntaan olisi kirkon piirissä tehtävä, että ne, jotka eivät käy kirkossa eivätkä tarvitse näiden palvelijoita, vapautettaisiin myöskin niitä ylläpitämästä ja niille veroja maksamasta. Ja vielä minä pyytäisin huomauttaa, että silloin, kun minä tarvitsen näitä viranomaisia, minä silloin maksan hyvin mielelläni, mitä he pyytävätkin, mutta en väkisellä ja ilman vastaavaa palvelusta heidän puoleltaan.

Vielä voisi tuon pastori Jokipiin kirjasen johdosta, joka on tähdätty meidän aatettamme vastaan, sanoa moniaita syvälle käypiä sanoja siitäkin puolesta, joka koskee sielun ja hengen ravinnon jaka-

mista kirkollisissa piireissä, mutta kun minä en aio enää kääntyä kirkon puoleen uskonnollisia tarpeitani tyydyttääkseni, niin en rupea heitä myös siinä neuvomaan, niin mielelläni kuin muuten soisinkin, että heidän silmänsä kerran aukeisivat. F. K.

Fazenda Penedo.

Arvoisa Toimitus. Olisikohan mahdollista kysellä Ruusu-Ristissä, mitä ruusuristiläiset arvelevat tai ajattelevat tuosta Brasiliaan Fazenda Penedoon siirtymisestä?

Itse olisin sillä kannalla, että, vaikka olenkin 54 vuotta vanha ja sairaaloinen, jos Jumala suo asiani menevän niinkuin ajattelen, niin ehkä vielä lähdenkin. Vaan sehän on karman vallassa pääasiassa.

Mistä pääasiallisesti mahtaa johtua tuommoiset siirtolaperustelut? Mahtaako olla karman määräys vai onkohan ihmisten intoilua? Asiaa mietiskellyt Yrjö Sarin.

Toim. huom. Ruusu-Risti avaa mielellään palstansa tämän kiintoisan asian pohtimiselle ja kesällä saapuneet kirjeet julkaistaan elokuun numerossa.

Kesäkurssit 1929.

Kurssit pidetään, kuten viimekin vuonna Jyväskylän Ruusu-Risti-Temppelissä elokuun 4—11 p:nä, alkaen tervetuliais-illanvietolla sunnuntaina elokuun 4 p:nä. Maanantai-aamuna alkaa työ, jatkuen sunnuntai-iltaan 11 p:nä. Kesäkursseja johtaa kuten ennenkin Ruusu-Ristin johtaja Pekka Ervast. Ohjelmaan kuuluu P. E:n julkinen esitelmäsarja aiheesta: Rikkaus ja köyhyys, terveys ja sairaus, tieto ja tietämättömyys, rakkaus ja kuolema, y.m.

Kurssit ovat avoinna sekä Ruusu-Ristin jäsenille, että muille asianharrastajille. Kurssimaksu on Smk. 100: —, joka suoritetaan kurssien alkaessa. Julkisiin esitelmiin on eri oviraha.

Olisi hyvä, jos asunnoista lausuisivat kursseille tulijat toivomuksensa. Jyväskylä tarjoaa kaupungin tavallisia etuja, joten jokainen voi saada tämän puolen asiasta mielensä mukaan järjestetyksi. Näitä seikkoja koskeviin kyselyihin vastaa R. R.-Toimisto, os. Ruusu-Risti-Temppeli, Jyväskylä.

Ilmoittautuminen kursseille tapahtuu niinikään R.R.-Toimistolle. On hyvä ilmoittautua ajoissa, ainakin elokuun 1 p:ään mennessä.

Tulkaa mukaan!

RUUSU-RISTI
TOTUUDEN ETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

B. Vapaamuurari-osasto.

Inter mille milia vix sunt tres electi.

Meksikon Rosenkreuziläinen.

(Jatk.)

Rouva Reiman halusi rauhoittua kiivastuksestaan rouva Kersteniä kohtaan ja palasi sentähden kotiinsa kiertotietä. Tällä kertaa järjesti hän erikoisella huolella miehensä huoneen, asettipa vielä parhaita makeisia, sokeroituja metsämansikoita, miehensä lempimarjoja pieneen maljaan tuoreen ruusukimpun viereen.

Hän hymyili jo etukäteen voitosta, jonka hän luuli viilpillisyytensä kautta saavansa. Niin, hän tunsi miehensä. Hän juoksisi uudelleen verkkoon nähdessään kuinka hartaasti ja sydämellisesti hän häntä hoivailisi. Miehen rakkaus riippuu kerta kaikkiaan vatsasta, ajatteli hän, sehän on kaikille tuttua. Minkätähden siis juuri hänen miehensä tekisi poikkeuksen, hän, jolla aina oli hyvä ruokahalu ja joka maiskutteli kieltään tuntiessaan hyvän paistin tuoksun. Tämä käyttöohje vaikuttaa usein miehiin aivan hämmästyttävällä tavalla.

Hänen miehensä oli odotettavissa minä hetkenä tahansa. Milloinka hän ylimalkaan tuli kotiin, sitä ei hän tiennyt. Hän ei viime aikoina ollut siitä enää välittänyt. Hehän olivat jo kauan kulkeneet omia teitään. Niin, ehdottomasti oli jotain vierasta heidän välillään, jotain, joka piti heidät loitolla toisistaan.

Rouva Reimannin silmät synkkenivät hänen tyhjyyteen tuijottaessaan ja tätä ajatellessaan.

Silloin ilmestyi rouva Kersten äkkiä hänen sisäisen silmänsä eteen. Tämä oli juuri äsken ikäänkuin huutanut hänelle vasten kasvoja olevansa hänen miehensä sydämen valittu ja nyt tahtoi hän vangita häneltä pojankin.

Tuollainen . . . .

Ajatus jäi kesken. Ovi riistettiin auki ja hänen miehensä seisoi häntä vastassa katsellen hämmästyneenä päästä kantapäähän.

„Läsnäoloni näyttää sinua hyvin vähän ilahduttavan“, alkoi rouva Reimann pilkallisesti nauraen.

„Olen joka tapauksessa hämmästynyt . . .“

Hän keskeytti äkkiä. „Tai onko jotain erikoista tapahtunut“, kysyi hän lyhyeen.

„Mitä olisi tapahtunut? — Ei mitään.“

„Ethän muuten ole käynyt minun huoneessani pitkiin aikoihin — ja vielä näin myöhään.“

Hän ei ensinkään huomannut, millä huolella pöytä oli katettu. Ruusujakaan ei hän näyttänyt huomaavan.

„Puhu vain, — mitä sinulla on asiaa“, kiiruhti hän. „Minun täytyy tänään vielä kirjoittaa muutamia kirjeitä. Joudu siis, ole hyvä.“

Rouva Reimannilla oli nähtävästi hyvin vaikea pysyä rauhallisena.

„Onko sinulla tänään niin kova kiire päästä minusta vapaaksi", sanoi hän ilkeästi. „Muistan ajan, jolloin hait seuraani."

Hän naurahti pakoitetusti.

„Niin, naura sinä vain. Teidän miesten luona elää vanhemmiten aivan syrjässä."

Hämmästyneenä moitteesta, katsahti hän vaimoonsa.

„Mistä olet saanut sellaisia ajatuksia? Ainakaan en minä ole antanut sinulle aihetta tuollaisiin epäilyksiin. Sinulla on kaikkea, mitä haluat, rikkautta ja terve, kunnon poika."

Rouva Reimann huomasi, ettei hänen menetelmänsä onnistunut ja että hänen oli pakko keksiä toinen sotajuoni vaikuttaakseen mieheensä.

„Niin, olet oikeassa", jatkoi hän hetken mietittyään",. „olen kiittämätön. . . . Mutta omistanko sinut kokonaan . . ." Hän voihkaisi hiljaa teeskennellen näin sanoessaan.

„Mutta olen sairas, todella sairas ja sentähden täytyy sinun antaa minulle anteeksi."

Hämmästyneenä kuunteli hänen miehensä.

„Sinäkö olet sairas?"

„Niin, tietysti olen sairas."

„Ovatko hermosi taaskin liiaksi ärtyneet?

„Saattaa niin olla. En nähtävästi oikein kestä suurkaupungin ilmaa, melua, ääntä päivästä toiseen. Öisinkin herään pelästyksestä."

„Matkusta sitten johonkin rauhalliseen paikkaan, missä hermosi taas pääsevät tasapainoon. Lääkärimme kyllä neuvoo sinulle hyvän paikan."

Hän tuijotti eteensä.

„Ei, en lähde. Minun täytyy jäädä Berliinin läheisyyteen."

„No, sitten . ."

„Meillähän on vielä pieni huvilamme Schmargendorfissa. Siellähän voimme asua", sanoi hän keskeyttäen miehensä. „Se on rauhallisessa paikassa niittyjen ja metsien keskellä ja onhan siinä niin ihana puistokin."

„Mitä? . . . . . . Sehän ei käy päinsä", keskeytti mies pöydästä nousten. „Se ei ollenkaan käy päinsä. Tuo pieni huvila on rouva Kerstenin."

„Rouva Kerstenin", toisti hänen vaimonsa näytellen hyvin hämmästynyttä ja lisäsi sitten: „Niin kauan kuin me, sen oikeat omistajat, emme sitä tarvitse."

„Omistajat? Emme ole sen omistajia. Talo on rouva Kerstenin. Hänen miehensä on eläessään ostanut sen minulta."

„Vai niin? Sitä et koskaan ole minulle sanonut!"

„Enkö olisi sitä sanonut? Sinähän tiedät vähimmänkin."

„Onko siis tuo hypoteekkilainakin, josta kerran puhuit, jo maksettu? Sinullahan oli vielä verrattain suuri summa taloon kiinnitettynä?"

„Niin, siitä maksaa hän minulle korkoa."

„Sinun täytyy sanoa irti tuo laina", sanoi rouva Reimann äkkiä kovasti. „Siten pääsemme taas huvilaan käsiksi. Olemme sen velkaa pojallemme."

Hän katseli rouvaansa terävästi. „Onko tuo vakavassa mielessä sanottu? Minäkö sanoisin irti rouva Kerstenin hypoteekin?"

„Niin, tietysti. Miksikä et?"

„Älä sellaista ajattelekaan. Luulen, ettet ole oikein järjissäsi."

„Eikö siinäkään tapauksessa, että vaadin sitä terveyteni nimessä.“

„En siinäkään tapauksessa“

„Rouva Kersten joutuisi häviöön. Ajattele toki, että hän muutti sinne nuorena vaimona ja siellä synnytti hän onnettoman lapsensa. Siellä oppi hänen sokea lapsensa juoksemaan, leikkimään, niin että hän tuntee jokaisen tien, jokaisen polun. Hän löytää jokaiseen kolkkaan talossa. Minä veisin tuolta jo ennestään säälittävältä . . .

Rouva Reimann naurahti sydämettömästi.

. . . maan jalkojen alta, katkaisisin hänen elämänsä, koska hän miehensä kuoleman jälkeen on pienessä puutarhassaan kasvattanut vihanneksia, hedelmiä ja kaikkea sellaista, jota hän tarvitsee elatukseen. Ei, ei, se olisi sydämetöntä, sitä en voi tehdä. Sitäpaitsi olisi se kiittämätöntä hänen miesvainajaansa kohtaan, joka toimi tehtaassani kunnollisena, omantunnontarkkana virkailijana, niin että jo joidenkin vuosien kuluttua saatoin antaa hänelle prokuuran. Sitäpaitsi oli hän sanan parhaimmassa merkityksessä ystäväni. Kuolinvuoteensa ääressä vannoin hänelle aina olevani hänen jälkeenjääneille omaisilleen oikeamielinen neuvonantaja ja tämän lupauksen aijon ehdottomasti pitää. Huomaa se! Sitäpaitsi olen järjestänyt hypoteekkilainan irtisanomattomaksi kumpaisenkin eliniäksi.“

„Mutta hänen täytyy lähteä sieltä pois“, huusi rouva Reimann miehelleen vastaan. „Hänen täytyy. Hän voi pyytää rikasta lankoaan, tuota meksikolaista, tuota Krösusta, josta hän on nostanut niin paljon elämää, ostamaan itselleen talon“, huohotti hän. „Hänellähän kuuluu olevan rahaa kuin heinää. Mutta luonnollisesti, hän . . . kieltäytyy siitä ja sallii vierasten pitää huolta hänen sisarestaan“.

Huomattuaan kauniisti suunnittelemansa sairauden jäävän huomiota herättämättä, osoitti hän nyt vihansa aivan peittelemättä.

„Olen vannonut sen itselleni. Tuon naisen täytyy sieltä pois.“

Reimann katsahti häneen silmät selällään. Hän rupesi epäilemään vaimonsa järkeä.

„Niin, hänen täytyy“, huusi tämä uudelleen. „Tai luuletko sinä, että vielä aion kärsiä salaisia kohtaamisianne?“ Tämä selitti asian ja Reimann ymmärsi, mitä hänen vaimonsa tarkoitti.

„Oletko aivan hullu, aivan pois järjiltäsi“, huudahti hän kiivastuen. Rouva Reimann ei joutunut hämille miehensä vihasta.

„Oi, minä tiedän kaiken. Minua eivät enää juttusi ystävyydestä ja muusta sellaisesta turhasta enää petä. Hän on rakastettusi“, huusi hän. „Hän on sinun rakastajattaresi ja nyt tahtoo hän vielä valloittaa poikani tyttärelleen.“

Silloin ei Reimann enää saattanut hillitä itseään.

Vihasta vavahtaen huusi hän: „Kiellän sinua puhumasta tuollaisessa äänilajissa tästä naisesta, jota kaikki kunnioittavat. Hävetä saisit tuollaista ilkeämielistä epäilystä naisesta, joka jalosydämisesti kieltäytyi omasta onnestaan sinun tähtesi“.

„Haha! Jotta hän sitä lujemmin sitoisi langat selkäni takana“, kiukutteli hän.

„Halvasta halvinta on kiittämättömyys ja . . . valittaisin suuresti, jos minun olisi pakko lukea sinut sellaisten luonteitten joukkoon“ sanoi mies taas rauhallisella, tyynellä tavallaan. „Mutta“, lisäsi hän koroittaen uudelleen äänensä, „varo itseäsi pingoittamasta jousta liian kireään. Se saattaisi katketa — ja sinun tähtesi valittaisin sitä suuresti“.

„Siihenkö nyt on tultu, että uhkaat minua häätämisellä“, huusi

hän, koko ruumiin vapistessa, „tuollaisen . . . tuollaisen tähden . . .“. Äkkiä purskahti hän epätoivoiseen itkuun.

Reimann jätti hänet rauhaan. Hän huomasi vaimonsa ärtyisyyden olevan sairaaloista. Vähän ajan kuluttua sanoi hän sentähden säälien:

„On kai parasta, Auguste, että menet vuoteeseen. Kiihoittuneet hermosi tarvitsevat lepoa“. Nämä sanat lausuessaan talutti hän kiihkeästi itkevän, kaikesta päättäen hysterisen vaimonsa tämän omaan huoneeseen.

Seuraavat päivät kuluivat hitaasti ja yksitoikkoisesti. Oli ikäänkuin yö olisi niellyt tuon illallisen riidan. Kumpainenkaan puoliso ei ottanut asiaa puheeksi. Rouva Auguste Reimann vältti nyt miestään enemmän kuin tähän asti. Häntä kiusasi sisäisesti se, että hän näin oli paljastanut itsensä miehelleen.

Nyt ymmärsi hänen miehensä varmaan, ettei sairaus, vaan mustasukkaisuus, ollut hänen kannustimenaan. Hän tiesi, että hän vihasi Kersteneitä ja tulisi tekemään voitavansa riistääkseen Bernhardin sokealta tytöltä. Sitten käänsi hän uudelleen ajatuksensa rouva Kersteniin.

„Oi, tuota naista!“. Hän seisoi akkunan ääressä ja pureskeli huulensa verille. Hänen sisässään oli synkkä kaaos, joka esti jokaisen paremman ajatuksen nousemasta pinnalle. Poikaansa hän ainakin aikoi estää seurustelemasta Kerstenien kanssa. Mutta kuinka, millä keinoin?

„Hyvä Jumala! Onko siis minun tahtoni äitinä niin heikko, etten voi käyttää sitä hyväkseni“, ajatteli hän.

Taas tunsi hän sen seinän, mikä eroitti hänet pojastaan. Äitipuoli-käsite ei ollut kaiuton, tyhjä sana. Hän etsi siltaa, joka veisi hänet pojan luo. Hänen kasvonsa vääntyivät aina kun hän huomasi jonkun keksimänsä keinon tehottomaksi. Myrskyisä levottomuus vei hänet pois ikkunan äärestä. Äkkiä heräsi hänessä ajatus. Hänen kasvonsa kirkastuivat. Professori Mertinille, poikansa opettajalle, jolla oli tähän suuri vaikutusvalta, tahtoi hän uskoutua. Juuri näinä päivinä, ennen tutkintoa, oli sopiva aika. Hän löytäisi kyllä oikean tavan parantaa poika typerästä kiintymyksestä sokeaa tyttöä kohtaan ja kun nämä kahleet ensiksi olisivat katkotut, hän kyllä olisi äitinsä puolta ja vaatisi isältään hypoteekkilainan irtisanomista.

Niin, tämä oli ainoa pelastuskeino ja tämän avulla saattaisi hän jäähdyttää kostoaan. Tuo typerä henkilö tulisi varmaan hänen luokseen pyytämään anteeksi loukkaustaan. Eikö ollut aivan ennen kuulumatonta, että rouva Kersten meni huoneesta jättäen hänet itsensä seisomaan keskelle lattiaa kuin tuhman hanhen ja vielä huusi jälkeensä, olevansa hänen miehensä valittu. Kuinka mieletöntä olikaan muistuttaa tuo asia hänen mieleensä! Olisihan rouva Kerstenin pitänyt tietää, kuka heistä kahdesta oli voimakkaampi, sillä antaahan raha omistajalleen valtaa.

Hän heilutti niskaansa ja silmissä loisti voitonriemu, katsahtaen jalokivillä koristettua kelloansa huudahti hän:

„Vielä on aikaa. Ellen erehdy, on herra professorin vastaanotto juuri näihin aikoihin.“

Hän teki nopean päätöksen ja soitti palvelijatarta auttamaan pukeutumisessa.

Hän jätti sanan miehelleen ja pojalleen sitä tapausta varten, että he häntä tiedustelisivat palvelijattarelta, että hän oli mennyt ystävättärensä, salaneuvoksetar Wilckensin luo.

Sitten lähti hän kiireesti ja luottavaisesti hymyillen matkalle.

— — — — — —

Lukukausi oli juuri loppumaisillaan, viimeiset tutkinnot olivat edessä ja professori Mertin, joka anfoi usealle oppilaalleen lisätunteja valmistaakseen heitä tutkintoa varten, oli kaksin kerroin rasittunut. Tähän aikaan tekivät kiihoittava liikatyö ja riittämätön yölepo hänet kiihtyneeksi ja huonontuuliseksi. Hänellä oli juuri vastaanottotunti.

Rouva Reimann astui odotushuoneeseen ja istuutui odottavien potilasten joukkoon.

Professori Mertin otti sairaat vastaan numerojärjestyksessä ja rouva Reimann oli viimeinen. Hän mietti itsekseen olisiko parempi esiintyä sairaana ja sen ohella päästä keskustelemaan pojastaan tai olisiko parempi käydä suoraan käsiksi asiaan, joka oli hänet tänne tuonut? Hermostuneena nousi hän kerta toisensa jälkeen paikaltaan, kuljeskeli edes takaisin ja istuutui sitten taas saattamatta tehdä päätöstä. Hänestä odotusaika tuntui loputtomalta.

Viimeinen odottaja oli juuri jättänyt vastaanottohuoneen toisen oven kautta ja professori Mertin astui valkoisessa leikkauspuvussaan odotushuoneeseen sanoen:

„Nyt, armollinen rouva, olkaa hyvä. Te kai olette viimeinen?"

Hän osoitti hänelle tuolin ja jatkoi hyvin virallisella äänellä:

„Kas niin, mikä Teitä vaivaa?"

„Herra professori, ei ole kysymys minusta. Minä tulen poikani tähden."

„Niinkö? Mikä sitten vaivaa nuorta miestä? Ettekö voineet tuoda häntä mukaanne?"

„En, herra professori."

„Kertokaa sitten, mikä häntä vaivaa. Ehkäpä asia järjestyy ilman hänen läsnäoloaan."

„Ei, herra professori. Poikani ei ensinkään ole sairas."

„Mitä sitten tahdotte minusta, armollinen rouva", kysyi hän jonkun verran pahastuneena ja pettyneenä.

„Poikani on oppilaanne, herra professori, Bernhard Reimann."

„Niinkö? Nyt ymmärrän", huudahti professori Mertin. „Olen sangen iloinen saadessani tehdä tuttavuutta kanssanne. Mutta Teidän ei ensinkään tarvitse olla levoton, armollinen rouva, voitte olla aivan huoleton. Poikanne ei tarvitse minun apuani. Hän tulee loistavasti suorittamaan tutkintonsa. Hän on parhaimpia oppilaitani."

„Ei, ei herra professori. Ei ole nyt kysymys tutkinnosta, vaan eräästä, eräästä . . . suhteesta, jonka poikani on solminut."

„Vai niin? Suhteesta?"

Mutta sitten ajatteli hän:

„Mitä se minua liikuttaa?"

Jotain sanoakseen vastasi hän:

„Niin, niin sellaisia ovat nuoret, rouva Reimann. Mutta tuollaiset asiat ovat yleensä ohimeneviä. Nyt hän pian alkaa toimia lääkärinä ja silloin unohtaa hän tyttöletukan."

„Ei, herra professori. Hän on aivan liian syvästi kiintynyt tuohon naiseen. Suokaa anteeksi, mutta tahtoisin selittää Teille asian lähemmin."

Vähäinen uteliaisuus lienee ollut siihen syynä, että professori salli Bernhardin äidin kertoa hänelle asiasta.

Rouva Reimann kertoi sen vanhalle professorille hysteerisen

hermostuneella tavallaan niin laajasti kuin mahdollista. Ensin kertoi hän oman elämäntarinansa, sitten kaikki Kersten'in perheen asiat, niin että professori Mertin jo kolmatta lausetta kuunnellessaan sai kyllikseen eikä luonut kertomukseen huomiota kuin silloin tällöin luullessaan lopun olevan käsissä.

Hän näytti kyllä kärsimättömyyden merkkejä, mutta rouva Reimann ei ensinkään näyttänyt huomaavan, kuinka pitkäveteiseltä asia professorin mielestä tuntui ja että tämä piti sitä kalliin aikansa varastamisena. Professori käytti hyväkseen rouva Reimannin ensimmäistä hengityspaussia keskeyttääkseen hänet.

„Olen pahoillani, armollinen rouva, mutta minun täytyy sanoa, etten missään tapauksessa voi sekaantua oppilaitteni yksityisasioihin. Olen sentähden hyvin pahoillani, etten voi Teitä palvella ja pyydän saada olla syrjässä. Katsokaa, armollinen rouva, kaikki ajatukseni ovat nykyään tutkinnoissa.“

„Niin, herra professori, mutta . . .“

Mertin oli jo kyllästynyt. Hän ei enää tahtonut kuulla mitään, eikä enää antanut rouva Reimannille sananvuoroa.

„Rouva Reimann, mieleni on paha, mutta . . . pyydän . . . pyydän . . .“ Huomatessaan sen vastenmielisyyden, mikä nyt jo aivan selvästi ilmeni professorin kasvoissa, oli rouva Reimannin pakko jättää toimittamatta asiansa.

Lähtiessään huoneesta oli hän punastunut aina otsaan saakka.

— — — — — —

Tällä aikaa oli Bernhard käynyt Elsaa tervehtimässä. Hän tahtoi vielä ennen tutkintoa kertoa päätöksestään lähteä laivalääkärinä Meksikoon. Hän tapasi sokean tytön käsitöineen puutarhassa. Jo kahdenkymmenen askeleen päästä tunsi tämä rakastettunsa tervehdyksen. Hän nosti päätänsä kuunnellen:

„Bernhard . . . . . . Bernhard. Hyvä, että tulit, olen juuri ajatellut sinua.“

„Niinkö, Ilschen? Se mahtoi olla poikkeustapaus?“

„Ei, Bernhard, sinähän tiedät, että aina sinua ajattelen. Istuudu tuohon vierelleni ja kerro eteenpäin. Eilen keskeytit kertoessasi Tlaxcalan senaatista, missä muinaiset meksikolaiset pitivät jonkinlaisia valtiopäiviä. Sano, Bernhard, vieläkö se kaupunki on olemassa? Tuo Meksiko mahtaa todella olla erittäin kaunis maa. Eikö mielesi tekisi pian oppia sitä tuntemaan? Jospa suunnitelmamme joskus toteutuisivat ja pääsisimme sinne lähtemään.“

„Juuri siitä aijoin tänään sinulle kertoa, Ilschen. Lähden sinne jo parin viikon kuluttua.“

„Yksinkö, Bernhard?“

„Niin, yksin, Ilschen.“

„Puhut leikkiä, Bernhard.“

„En mitenkään. Kuule minua.“

Ja nyt alkoi Bernhard kertoa merimatkasta, toiveistaan tutustua siellä kuumien maiden tauteihin, halustaan nähdä Meksikon suuria sairashuoneita j. n. e.

Mutta Ilse tuli yhä surullisemmaksi sillä hän ei voinut ajatella olevansa ilman Bernhardia kokonaisia viikkoja. Äkkiä koetti hän käsivarsillaan ilmassa haroen tarttua Bernhardin käteen.

Bernhard ymmärsi liikkeen ja tuli hänen avukseen. Hän huomasi kyyneleiden nousseen Ilsen silmiin. Tyttö tarttui häneen kouristuksentapaisesti ja sanoi:

„Bernhard, minun Bernhardini, et saa jättää minua yksin. Rakastan sinua."

Bernhard oli aivan ihmeissään Ilsen tunteenpurkauksesta. Syvä myötätunto heräsi hänessä. Hellyyttä täynnänsä nosti hän huulilleen lumivalkoisen käden, jossa siniset verisuonet näkyivät. Harras onnentunne valtasi tytön ja hänen kasvonsa säteilivät otsaan saakka.

„Lapsi kulta. Olenhan aina luonasi, vaikka olisinkin matkojen päässä. Etkö sitä tiedä?"

Hän katseli tytön hehkuvia kasvoja, joilla silmäripset lepäsivät kuin tumma suruharso. Hänen sydämeensä koski. Hän ajatteli Elfrieden ruskeita tähtiä, jotka tuona iltana olivat katsoneet häneen niin lupaavasti. Oi, minkätähden puuttuivat juuri nämä valot Ilsen suloisista kasvoista. Minkätähden olivat hänen tähtensä ijäksi uponneet yön pimeään?

„Ilse rakkain", huudahti hän tuskaisesti. „Menen sinun puolestasi elämän taisteluun. Sinä olet se valkoinen kukka, jonka tähden elän ja kuolen. Jos ei minun ole sallittu tuoda sinulle valoa, kuten olen luvannut, niin ei elämällä ole minulle mitään arvoa", sanoi hän hiljalleen syleillen häntä.

Ilse kumarsi päätään ja ikäänkuin pyhän ilmestyksen johdosta syntyneet kyyneleet, kostuttivat ruusuja hänen sylissään. Bernhard näki, kuinka hänen norsunluunvärinen rintansa nousi ja laski liikutuksesta. Silloin kohotti hän tytön leukaa ja suuteli niitä kosteita helmiä, jotka riippuivat hänen silmäripsissään. Tämä oli heidän ensimmäinen suudelmansa. Puutarhasta kulkeutui heidän luokseen lintujen riemulaulu ja sirkan sirinä. Ilse ei kuullut mitään. Hänen omassa sielussaan kaikui valtava humina, soitto ja laulu, että se peitti kaiken muun. Hänen sydämessään oli rakkaus syttynyt, — kevät oli herännyt.

„Jospa voisit nähdä minut, kuinka onnellinen silloin olisinkaan."

Tuskallinen hymy väreili hänen kasvoillaan.

„Kuka sanoo, etten sinua näe? Näen sinut sielusi kautta, joka minulle puhuu. Äänesi sointu muovailee minussa kuvasi. Äänesi on pehmeä ja joustava ja kuitenkin voimaa täynnänsä. Sen mukaan täytyy sinun ulkomuotosikin olla kovin miellyttävän. Ja — ihmeellistä kyllä — usein näen sinut todella, — nytkin nousee kuvasi aivan selvänä sieluni silmien eteen. Mitenkä se tapahtuu, sitä en itsekään osaa selittää. Se on niin selvä, että saattaisin sen piirustaa, kuten ruusut ja muut kukat. Sano kannatko tänään harmaata pukua?"

„Kyllä. Kuinka on mahdollista, että sen näet?"

„Näen vaalean tukkasi, joka tänään nousee pystyyn tottelemattomina kiharoina."

„Niin, niin."

„Ja suoran, kauniin nenäsi näen."

„Niin, suora se on, eikä taida rumakaan olla."

Äkkiä synkistyi tyttö ja hypähti pelästyneenä pystyyn huudahtaen: „Oi, näen suuren vaaran sinua uhkaavan. Bernhard, pyydän sinua, älä matkusta."

„Toivottavasti ennustat tässä tapauksessa väärin."

Ääni oli hiukan vakava, vaikka hän koettikin kääntää asian leikiksi.

Taaskin huudahti Ilse kovalla äänellä peittäen kasvonsa käsillään:

„En tahdo nähdä mitään. Ei. En tahdo nähdä mitään. Oi, Jumala. Ei vain sitä. Ei sitä".

Hänen koko ruumiinsa vapisi. Hänen kasvonsa vääntyivät ja hengitys kävi läähättäen.

„Oi, kuinka kauheata tamä kaikki on."

Hän oli mahtanut nähdä kauhistuttavan kuvan. Bernhard oli kuulemastaan niin liikutettu, ettei hän voinut puhua mitään. Vaieten otti hän hänet syliinsä ja talutti puutarhaan päin.

Ilta-aurinko paloi taivaalla hehkuvan punaisena. Ilman henkäystäkään ei tuntunut. Sen kultaisessa valossa astuivat nuo kaksi pitkin puutarhan kukkareunaista tietä.

„Ilse! — Rakkain!" Näillä sanoilla katkaisi Bernhard äänettömyyden. „Olemme kahden, enkä tiedä mitä seuraavat päivät tuovat mukanaan. Ehkäpä en saa tilaisuutta puhella yksin kanssasi. Lupaa sentähden minulle eräs asia, Ilschen. Et saa niin antautua näiden mystillisten asioiden valtaan."

Ilse, joka yhä vielä oli näkemänsä näyn valtavan vaikutuksen alaisena, kuunteli.

„En voi tehdä mitään sen puolesta tai sitä vastaan. Ja sitäpaitsi kiitän Jumalaa siitä, että hän antaa yöhöni näitä henkisen näkemyksen hetkiä."

„Hyvä. — Mutta lupaa ainakin, että jos jotain näetkin, niin et ajattele sitä sen enempää."

„Kyllä, sen lupaan."

„Hyvä on. Ja sitten, Ilse, älä unohda, että minä aina ajatuksissani olen luonasi ja usko lujasti siihen, että kun palaan luoksesi teen kaikkeni saadakseni sinut näkemään ja onnistunkin siinä varmasti. Usko siihen, Ilse, niin kuin uskot Jumalaasi. Ja sitten vaadin sinut palkaksi vaimokseni. Tahdon omistaa sen, minkä olen voittanut ja tahdon säilyttää sinut kalleimpana aarteenani elämäni loppuun asti".

„Mutta jos ei se sinulta onnistu", kysyi tyttö hiljaa. „Pyydätkö minut siinäkin tapauksessa vaimoksesi? Minut, sokean?"

Sydän löi niin että rinta oli haljeta tätä kysymystä tehdessä. Syntyi äänettömyys. Mies ajatteli jälleen Elfriedin ruskeita, nauravia silmiä, joissa paloi elävä tuli.

„Miksi et vastaa", kysyi Ilse tuskaisena.

„Koska huomaan epäilystä kysymyksessäsi".

„Ei, en epäile taitoasi, vielä vähemmän tahtoasi, mutta tiedän, että suurimmatkin tutkijat usein ovat turhaan etsineet arvoitusten ratkaisua, kunnes he ovat etsintäänsä kuolleet. Niin voisi sinullekin käydä".

„Helppoa se ei ole", sanoi hän masentuneena Ilsen epäilyksestä.

„Ei, helppoa se ei ole. Siis jään odottamaan, kunnes suuri tehtävä sinulle onnistuu".

„Minä suostuisin jo heti pyyntöösi, mutta mielestäni tuntuu siltä kuin ehkäiseisin omaa tutkimusinnostustani, jos ottaisin palkintoni jo etukäteen. Minua kiihoittaa kaksinkertaisiin ponnistuksiin tieto, että saan haltuuni jalokiven väsymättömien ponnistusteni kautta ja luulen, että olen oikeassa.

„Niin kai oletkin". jatkoi Ilse hieno katkeruuden väre äänessään.

„Rakas, ole järkevä", vastasi Bernhard, jolta ei jäänyt huomaamatta Ilsen äänen väre. „Tiedäthän hyvin, että sinä olet kalleinta, mitä minulla on. Sinun on työni ja elämäni". (Jatk.)

A. Krumm-Heller.
Suom. K. A.—I.

RUUSU-RISTI

TOTUUDEN ETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

C. Johtajan osasto.

Alterius non sit qui suus esse potest.

Ruusu-Risti-Kirjasto N:o 32.

Vesimiehen merkissä.

Helsingin esitelmiä maaliskuulla 1927.

II.

Aikakausien vaihtuessa.

Kaikki tässä näkyväisessä maailmassa muuttuu ja vaihtuu, mutta yksi on aina sama, — ihmishengen kaipuu totuuteen, ihmisen ikävöinti Jumalan tuntoon. Aikakausien vaihtuessa Jumala ei muutu eikä totuus vaihdu, ja ihmisen syvin kaipuu pysyy samana. Mitä sitten ihmisen suhteen vaihtuu? Meidän edellytyksemme ja mahdollisuutemme, meidän kykymme etsiä ja löytää. Se muuttuu, sillä se riippuu ulkonaisista asioista, — me itse personallisina ihmisolentoina olemme ulkonaisia verrattuina sisimpään henkeemme. Kun sanomme, että kaikista suurimman muutoksen oloissamme tällä tähdellä on saanut aikaan Jeesus Kristus, niin emme me tietenkään tarkoita, että hän olisi muuttanut sisintä henkeämme, joka aina on ollut sama ja aina tulee pysymään samana, vaan että hän on muuttanut kokonaan edellytykset, joiden avulla ja välityksellä voimme saavuttaa tyydytystä sisimmälle henkemme kaipuulle. Ne ovat niin suuresti muuttuneet, että saatamme puhua vanhasta ja uudesta liitosta, vieläpä uudesta tavasta etsiä totuutta ja Jumalaa.

Mitä yleensä maallisten olosuhteiden muuttumiseen tulee, on pidettävä mielessä, etteivät mitkään muutokset ja vaihtelut ole sattuman varassa.

Vanhan ajan filosofit ja tietäjät olivat havainnossaan tulleet siihen lopputulokseen, että koko ilmennyt maailma on älyn kannalta katsoen ilmennyttä matematiikkaa, ja kieltämätön tosiasia on, että tämä kosmos on suurenmoisella

tavalla järjestetty, — ja järjestys, se on aina lukuihin perustuvaa. Kaikkea voimme itseasiassa laskea, ja jos tuntisimme kaikki lunnnon ja elämän lait, voisimme laskea ihmisen elämään ja ihmiskunnan historiaan kuuluvia asioita suurella tarkkuudella sekä taaksepäin että eteenpäin, sekä „muistaen" että profetoiden. Tilastotieteilijät näyttävät numeroihin perustuen, että kaikenlaiset ilmiöt elämässämme ovat riippuvaisia sellaisista luonnon seikoista, joita voidaan matemaattisesti määritellä. He sanovat esim. että inhimillisten rikosten, varkauksien ja murhien paljous riippuu viljan hinnasta. Kun vilja on korkeassa hinnassa, tapahtuu enemmän rikoksia, ja kun se on alemmassa hinnassa, tapahtuu niitä vähemmän. Viljan hinta taas riippuu hyvistä ja huonoista sadoista. Mistä taas riippuvat katovuodet? Statistikot ovat huomaavinaan, että esim. Indian suuret katovuodet, joita aina seuraa sekä rikosten runsaus että nälkäkuolema sadoille tuhansille ihmisille, ovat suorastaan tekemisissä aurinkopilkkujen kanssa. Ja koska aurinkopilkut säännöllisesti uudistuvat, uudistuvat samassa tahdissa katovuodet kohtalokkaine seurauksineen ihmisten elämässä. Vanhan ajan nykyään ylönkatsotut astrologit eivät tainneet olla niinkään järjettömiä! Jokainen meistä myöntää, että vuodenaikojen ja vuorokausien vaihtelu on matemaattisesti laskettavissa, koska maapallomme kiertää vuodessa aurinkoa ja vuorokaudessa akseliaan. Mutta tuollaisista laskettavista seikoista riippuu meidän elämämme, sillä meidän on pakko nukkua, pakko valvoa, pakko järjestää elämämme päivän ja yön, kesän ja talven mukaan. Olemme luonnosta riippuvaisia, vain henkemme on ikuisuudesta ja vapaa.

Nyt tahdon kääntää huomionne yhteen tällaiseen aikakautiseen vaihteluun, joka on luonnollisista seikoista riippuvainen, mutta josta kaikki vanhat viisaat ovat sanoneet, että se vaikuttaa suuresti meidän elämäämme täällä maan päällä. Nykyaikaisetkin astrologit sen myöntävät. On olemassa astronominen aikakausi, jonka kuluessa maapallomme pohjoisnapa, ajateltuna suorassa viivassa pitennetyksi, piirtää matkan taivaalla läpi n.s. eläinradan; tätä vanhat kansat nimittivät „suureksi vuodeksi", — roomalaiset sanoivat: annus magnus. Tämä suuri vuosi käsittää melkein 26,000 meidän tavallista vuottamme. Tähtitieteilijät näkyvät laskeneen ajan hiukan eri tavalla ja hiukan epävarmasti. Nykyjään sanotaan, että tämä aika on 25.822 tai 25.828

vuotta, ja kun katselin ranskalaisen astronomivainajan Camille Flammarionin teosta „Kansantajuinen astronomia", oli hän laskenut mainitun ajan 25.765 vuodeksi. Niinkauan kuin oppineet ovat epävarmoja, on täysi syy pitää kiinni vanhasta astrologisesta laskelmasta, jonka mukaan koko eläinrata on kierretty 25920 vuodessa ja jokainen eläinradan merkki kuljettu läpi 2160 vuodessa; tämä merkitsee toisin sanoen, että yhdessä maallisessa vuodessa siirrytään 50 kaarisekuntia ja että yhteen kaariasteeseen kuluu 72 vuotta.

Mikä luonnonilmiö se nyt on, joka saa aikaan tämän suuren eläinratavuoden? Se on n. s. kevätpäivän tasauspisteen muuttuminen. Kevätpäivän tasaus on maaliskuun 21 päivänä, jolloin maapallomme on sellaisessa suhteessa aurinkoon, että päivät ja yöt ovat yhtä pitkät, kello kuudesta kello kuuteen. Sama asia tapahtuu syksyllä, jolloin syyskuun 21 p:nä on syyspäivän tasaus. Tämä tasausilmiö ja samalla vuodenaikojen vaihtelu riippuu siitä, että maapallo aurinkoa kiertäessään ei kulje akseli pystysuorassa vaan kaltevassa asennossa ja että tämä kaltevuus aina pysyy samassa tasossa aurinkoon nähden, siis osaksi aurinkoon päin kääntyneenä (kun meillä pohjoisella pallonpuoliskolla on kesä), osaksi auringosta poispäin kääntyneenä (kun meillä on talvi). Näiden kaikille tuttujen astronomisten ilmiöiden lisäksi tulee nyt n.s. kevätpäivän tasauspisteen siirtyminen. Kevätpäivän tasauspiste on kuten sanottu se kohta taivaalla, johon pohjoisnapamme tähtää joka vuosi maaliskuun 21 p:nä. Tämä piste ei pysy samana vaan siirtyy, ja siirtyminen johtuu siitä, että maapallon akselilla on oma kiertoliikkeensä, jota ei ole sekoitettava vuorokauden vaiheita aikaansaavan maapallon kiertämiseen akselinsa ympäri. Tämä akselin oma liike selviää, jos ajattelemme hyrrää. Samalla kun hyrrä lattialla kiertää akselinsa ympäri, kiertää akseli pisteen ympäri, niin että hyrrän „pohjoisvavan" piirtämä ympyrä ilmassa kasvaa yhä suuremmaksi, kuta enemmän hyrrä väsyy. Meidän maapallomme on niinkuin hyrrä. Se kiertää auringon ympäri, mutta samalla on aivan kuin maapallomme akseli olisi kiinni jossain kiintopisteessä ja kiertäisi itse tuon kiintopisteen ympäri kerran 25,920 vuodessa. Siitä on seurauksena, että eläinrata näennäisesti siirtyy 50 sekuntia vuodessa maaliskuun 21 p:stä maaliskuun 21 p:ään. Sitä tähteä, joka kevätpäivän tasauspäivänä on lähinnä maapal-

lomme pohjoisnavan tähtäyspistettä, nimitämme Pohjantähdeksi. Nykyinen Pohjantähti on kaikille tuttu. Se kuuluu Pieneen Karhuun, ja sen löydämme helpoimmin menemällä Otavan viimeisestä oikeanpuolisesta tähdestä suoraan eteenpäin.

Pohjantähti ei luonnollisesti aina ole sama tähti, ja siitä asiasta meillä on historiallisia todistuksia. On astronomisia tietoja vanhasta Egyptistä, on tähtitieteellisiä taulukkoja Kiinasta ja Indiasta, joiden nojalla varmuudella tiedetään, että esim. 2500 vuotta ennen Kristusta oli Pohjantähtenä aivan toinen tähti kuin nykyjään; tähtitieteilijäin ja arkeologien mukaan Egyptin pyramiidi rakennettiin silloin kun Alfa Draconis oli Pohjantähtenä, koska egyptiläisten tiedonantojen mukaan pyramiidin huippu tähtäsi siihen.

Jos olemme tutkineet nykyaikaista astrologiaa, ymmärrämme ja uskomme, että tämmöiset aikakausien vaihtelut vaikuttavat suuresti elämäämme maan päällä. Vanhat egyptiläiset sanoivat, että maailma on aina taas samanlainen 30,000 vuoden perästä. Tämä oli luonnollisesti eksoteerinen, julkinen ja helposti muistettava luku, mutta esoteerisesti epäilemättä sillä tarkoitettiin „suurta (noin 26000 vuotta kestävää) vuotta", jonka perästä tähtitaivas taas on sama. Silloin, egyptiläiset laskivat, ovat olosuhteet samankaltaisia koska samat tähtivoimat ovat vaikuttamassa. Kaikki vanhat uskoivat siihen, että eläinradalla, näillä suurilla kaukaisilla tähtimaailmoilla oli ihmeellinen vaikutus meidänkin pieneen planeettaamme ja elämään täällä. Kaikki kosmoksessa on yhtä. Tähdet eivät ole ainoastaan aineellisia kappaleita, vaan kosmillisten voimien mahtavien jumalallisten olentojen ulkonaisia verhoja eli ruumiita. Nämä tähti-enkelit ja jumalalliset olennot ne etupäässä vaikuttavat meidän maapallomme elämään ja kohtaloon.

Eläinradassa on kaksitoista merkkiä ja sentähden suuren vuoden, magnus annuksen aikana on 12 pienempää aikakautta, samoinkuin tavallisen vuotemme aikana on 12 kuukautta. Ja niinkuin olosuhteet maanpäällä muuttuvat pienemmässä määrässä joka vuoden aikana, koska talvi on erilainen kuin kesä, joulukuu erilainen kuin kesäkuu, niin ymmärrämme, että suuren vuoden aikana on 12 aikakautta, jotka ovat keskenään erilaisia, — ei niin paljon ulkonaisen luonnon suhteen kuin yhteiskunnallisten ja inhimillisten olojen puolesta.

Vanhat egyptiläiset lisäsivät vielä erään kiintoisan sei-

kan. He sanoivat, että ihmisen henki syntyy kerran maan päälle 3000 (oikeammin 2160) vuoden aikana. Tästä vanhasta egyptiläisestä viisaudesta on periytynyt länsimainen, rosenkreutsiläinen viisautemme, ja esoteerisesti egyptiläinen päätelmä merkitsee, että ihminen syntyy kerran maan päälle kunkin tällaisen aikakauden aikana, siis kevätpäivän tasauspisteen ollessa määrätyssä merkissä eläinradassa, ja koska koko ihminen syntyy, pitää hänellä siis olla kaksi ruumistusta, toinen miehenä ja toinen naisena. Antroposofit, jotka saivat opetuksensa tohtori Steineriltä hänen seuratessaan rosenkreutsiläistä traditsionia, sanoivat nimenomaan, että tuhannen vuoden perästä ihminen syntyy jälleen maan päälle ja sukupuolet vaihtuvat. Tämän voisimme sanoa olevan luonnon määräämän järjestyksen, mutta se ei pidä paikkaansa todellisuudessa, koska ihminen on aikakausien vieriessä kehittynyt yksilölliseksi ja uppiniskaiseksi olennoksi, joka ei sokeasti tottele luontoa, vaan rikkoo sitä vastaan ja etsii pettävää onnea omalla tavallaan. Harva ihmisyksilö jälleensyntyy kiltisti kerran miehenä ja kerran naisena saman merkin aikana, vaan sääntönä melkein on, että ihmisen jälleensyntyminen tapahtuu ihan toisella tavalla. Madame Blavatsky sanoi, että jälleensyntyminen tapahtuu keskimäärin 1500 vuoden perästä, mutta että osa ihmis-sieluja syntyy hyvin pian jälleen ja toiset taas sangen harvoin. Vaihtelu sukupuolesta toiseen ei myöskään tapahdu säännöllisessä tahdissa; ihminen saattaa viipyä 3 tai 7 kertaa samassa sukupuolessa. Sääntönä on pikemmin se, että ihmisellä on määrätty läksynsä opittavana jokaisessa merkissä, tapahtukoon tuo oppiminen yhdessä tai useammassa ruumistuksessa, samassa tai eri sukupuolissa.

Kevätpäivän tasauspiste on nykyään joko Kalojen merkin loppupäässä tai on vastikään siirtynyt Vesimiehen merkkiin. Tasauspiste siirtyy siis päinvastaiseen suuntaan kuin auringon näennäinen kulku eläinradan merkissä joka vuoden aikana. Almanakka kertoo, että maaliskuun 21 p:nä aurinko siirtyy Kaloista Oinaaseen. Tämä tapahtuu joka vuosi sentähden että kierrämme auringon ympäri. Sitä emme saa sekoittaa tasauspisteen siirtymiseen.

Astronomit ovat kaikki yhtämieltä siitä, että tasauspiste on Kalojen ja Vesimiehen rajamailla, mutta täsmällisiä aikamääräyksiä eivät anna.

Flammarion sanoi Astronomiassaan, joka ilmestyi viime vuosisadalla, että tasauspiste „pian“ tulee siirtymään Vesi-

mieheen. Yhdysvaltojen meriobservatoorio on äskettäin ilmoittanut, että tasauspiste on noin 8 á 10 asteen etäisyydellä Vesimiehen rajasta, joten vielä kestäisi noin 6 á 700 vuotta, ennenkuin tasauspiste olisi Vesimiehessä.[1])

Kahden tuhannen vuoden aikana on nyt Kalojen merkki vaikuttanut elämäämme maan päällä. Täydellä syyllä, kuten kohta näemme, voimme sanoa, että juuri Kalojen vaikutusvallan aikana piti Jeesuksen syntyä maailmaan. Silloin vain oli näet mahdollista Kristuselämän ruumistua kokonaan inhimilliseen henkeen; muulloin se ei olisi voinut tapahtua. Sentähden voimme myös lisätä: jos Jeesus tahtoisi itse jatkaa työtään ruumistumalla tänne ja ottamalla uudestaan fyysillisen muodon, ei se voisi tapahtua ennenkuin 24,000 vuoden perästä. Silloin vasta olisi Kalojen merkki taas vallalla, ja silloin Jeesus voisi omassa merkissään jatkaa ja aloittaa samalla uutta. (Tämä on turha fantasia, sillä Jeesus Kristus ei ruumistu uudestaan.)

Miksi nyt tämä Kalojen merkki on niin ihmeellinen? Se on ihmeellinen sen takia, että se on tekemisissä ihmiskunnan sisäisimmän henkielämän kanssa. Kalojen merkkiä hallitsee planeetta Neptunus. Neptunus on veljesrakkauden, mitä syvimmän henkisen rakkauden planeetta. Kalojen merkissä on Neptunus vaikuttavana kiertotähtenä, koska veljesrakkauden kosmillisten voimien vaikutus maan päälle kulkee Neptunuksen enkelin kautta, ja Neptunuksen enkelin omat syvimmät ominaisuudet tulevat ilmi Kalojen merkissä. Tämä on kuten sanottu syvintä ihmisrakkautta ja tietäjät ovat yhtä mieltä siitä, että meidän ihmiskuntamme on tällä tähdellä oppimassa rakkauden läksyä. Meidän syvin perussäveleemme on rakkaus, rakkaus korkeimmassa, ylevimmässä ja syvimmässä muodossa, jommoisena se tulee ilmi Neptunuksen ja Kalojen kautta. Sentähden Jeesus Kristus ilmestyi Kalojen merkissä. Vanhoissa hautakirjoituksissa ja piirustuksissa on Kristusta kuvattu kalaksi ja hänen nimensä Iesous Khristos Theou Hyios Soter, joka merkitsee Jeesus Kristus Jumalan poika, Vapahtaja, lyhennettiin kristikunnan alkuaikoina siten, että otettiin alkukirjaimet: I, Kh, Th, Y ja S, ja saatiin sana: Ikhthys, joka merkitsee „kala". Kristikunta täten tavallaan palvoi kalaa, niinkuin esim. Egyptissä palvottiin

[1]) Myöhemmin tässä samassa esitelmäsarjassa olen lausunut oman mielipiteeni ja todistellut sitä. P. E.

Apis-härkää ja Indiassa lehmää pidettiin pyhänä, silloin kun — niinkuin tieteelliset tutkijat sanovat — kevätpäivän tasauspiste oli Härässä.

Jeesus Kristus pani kuitenkin alulle niin suurenmoisen ja mahtavan mullistuksen maapallon oloissa, että muut merkit, jotka seuraavat 24000 vuoden aikana kaloja, eivät saata muuta kuin painostaa hänen työtään ja tuoda esille eri puolia siitä. Syntyy tietysti suuriakin opettajia maailmaan, mutta kaikki he viittaavat Jeesukseen, kaikkien täytyy perustua häneen. Hänen työnsä on niin laaja okkultisesti katsoen. Jos joku liike on salaisesta maailmasta kotoisin, täytyy sen pohjautua Kristukseen.

Kun nyt olemme siirtymässä Vesimieheen, pyrkii jotain uutta sielunelämästämme näkyviin, joka auttaa meitä paremmin ymmärtämään Kristusta. Jos olisimme osanneet Kalojen ja Neptunuksen vaikutuksen aikana ottaa vastaan Jeesuksen sanoman, olisimme nyt jo eläneet maan päällä ilman sotia, murhia ja väkivaltaa. Olisimme oppineet elämään veljellisesti ja olisimme saaneet apua luonnolta itseltään, mutta kun emme sitä oppineet, on edessämme 24,000 vuotta kestävä taival, jonka aikana olemme tilaisuudessa yrittämään parastamme. Mikään ei tapahdu pakosta, kaikki hyvä on oleva ihmisten puolelta vapaaehtoista.

Vesimiehen merkissä vaikuttaakin planeetta Uranus, joka on yksilöllisen itsenäisyyden, yritteliäisyyden ja aloitteellisuuden planeetta. Tulevan kahdentuhannen vuoden aikana meidän täytyy ottaa vastaan Uranuksen vaikutusta, jotta tulisimme itsenäisiksi, sillä laumaolentoja emme enää saa ihmisinä olla.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: huhtikuun 28 p:nä *Suomen tehtävä*, toukokuun 5 p:nä *Itsekasvatus*, 12 p:nä *Tähtikoulut*, 19 ja 20 p:nä *Vapaus* sekä 26 p:nä *Pienemmät vihkimykset*.

Ruusuristiläisten nuorten kerho Helsingissä piti avajaiskokouksensa toukokuun 17 p:nä klo 7 i.p. Kulmakoululla.

Ruusu-Ristin tähän numeroon päättyy lehtemme ensimäinen puoli vuosi. Seuraava numero ilmestyy elokuussa.

Ruusu-Risti lähetetään tänä vuonna lahjaksi lähes sadalle lukutuvalle ympäri maata; lahjoittajina ovat parhaasta päästä kaksi leh-

temme ystävää, jotka tahtovat pysyä tuntemattomina. Toivokaamme heidän lahjansa aikaansaavan sen, että lukutuvissa lehteä innokkaasti luetaan, että se herättää ajatuksia ja sananvaihtoa ja että lukutuvat itse uudistavat tilauksen vastaisuudessa.

Jotkut lehtemme ystävät ovat niinikään tilanneet Ruusu-Ristin tänä vuonna lahjaksi tuttaville. Jospa nämä, jotka lehden täten saavat ilmaiseksi tuntemattomilta lahjoittajilta, lukisivat sitä ja pitäisivät siitä! Paras kiitos heidän puoleltaan, jos lahja tuottaa heille tänä vuonna iloa, olisi epäilemättä, että he puolestaan tilaisivat lehden jollekin tuttavalleen tai uudistaisivat oman tilauksensa ensi vuodeksi.

Turun Ruusu-Rististä kirjoitetaan meille: „Huhtikuu ou kulunut täällä meillä vielä ikäänkuin vuosikokouksen merkeissä. Kotona olleille on sitä selostettu ja itsekukin meistä mukanaolleista on tietenkin omassa sielussaan kokouksen vaikutelmia sulatellut ja niihin syventynyt. Maanantai-illoin olemme nykyään lukeneet P. E:n esitelmäsarjaa kuolemanjälkeisestä elämästä ja saaneet paljon kiintoisaa ajattelemisen aihetta. Jospa nämäkin esitelmät saataisi pian kirjana leviämään maailmaan, sillä näistä joka ainoaa ihmistä koskevista asioista on sangen vähän tietoa olemassa. A. R."

Jyväskylän Ruusu-Rististä kirjoitetaan meille: „Meillä alkaa olla talvinen uurastus jo lopussaan. T.k. 13 p:nä on viimeinen looshikokous ja samalla vuosikokous. Siihen mennessä loppuu myöskin opiskelu. Ehkä vielä virallisen lopun jälkeen saamme kokoon yhden matinean . . . Yleensä olen talven työn tuloksiin tyytyväinen. J. P."

Mr. A. V. Peters on spiritistiseen lehteen The Two Worlds kirjoittanut lämminhenkisen selostuksen matkastaan Suomessa viime helmikuulla.

Mystica on nyt muuttanut Kauppapalatsiin, Kaisaniemenk. 11, siis aivan kaupungin keskustaan lähelle rautatieasemaa. Ollen täydellinen kirja- ja paperikauppa se pyytää huomauttaa ruusuristiläisille, että he ovat tervetulleita pienillekin ostoksille. Ainahan tarvitaan kyniä, kirjekuoria, paperia y. m. Myöskin kesälukemista hankittaessa on paras pistäytyä Mysticaan, jossa on paitsi kaunokirjallisuutta, suuri valikoima m. m. ulkolaista vapaamuurarikirjallisuutta. Kotimaiset kirjauutuudet aina saatavissa. Ken ei itse ehdi ostoksille, soittakoon puh. 23,125, niin tilaukset toimitetaan kotiin.

Elävätkö kuolleet? nimisessä kirjasessa on Annikki Reijonen kuvannut muutamia A. V. Petersin selvänäkökokeita Helsingissä 1929. Valikoima on hyvin tehty ja kaikki tapaukset ovat omiansa antamaan myöntävän vastauksen otsikkona olevaan kysymykseen. Esitys ei näet rajoitu Mr. Petersin selvänäköiseen kuvaukseen, vaan on tekijä myös hankkinut selostuksen jokaiselta henkilöltä, jolle kuvaus annettiin. Kaikessa vaatimattomuudessaan kirjanen täten on jonkinlainen document humain, jonka arvoa vielä lisäävät Annikki Reijosen pirteät elämäkerralliset tiedot selvänäkijästä itsestään. Kirjasen on julkaissut Yliaistillisten ilmiöiden tutkimusseura (vastikään perustettu) ja sen hinta on Smk. 10:—.

„Herää Suomi" on nimeltään J. E. Kaukomaan vastikään julkaisema kirja, jossa suomalais-kansallinen kysymys esitetään totuudenetsijän näkemyksinä. Sivuja on 136 ja hinta on Smk. 15:—. Saatavana Mysticasta y.m. kirjakaupoista. Sopivaa kesälukemista!

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Ruusu-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Neuvoston puoleen (sihteeri herra Eino Krohn, Helsinki, Konstantinink. 33). Paikallisia ryhmiä on Helsingissä, Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla. Loosheja on Helsingissä, Jyväskylässä, Turussa, Viipurissa, Tampereella, Hämeenlinnassa, Lieksassa, Terijoella, Kouvolassa ja Kuopiossa.

Ruusu-Ristin jäsenluku on kahdeksan toimintavuotensa aikana noussut kahdeksaan sataan. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1929.

25:s vk. Elokokuu 1929 N:o 6

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—
HYVINKÄÄLLÄ 1929
IRTONUMERO postivap. Smk. 10:—, 50 cent.

25:s vk. ELOKUU 1929 N:o 6

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

A. Yleinen osasto.

Veritati nulla praestat religio.

Toimittajalta.

Kun aamulla heräsin, kaikuivat korvissani seuraavat lauseet, jotka unessani olin kuullut:

„Jos ken on minulle hyvä, olen minä hänelle hyvä. Jos ken on minulle paha, olen minä hänelle hyvä. Siten kaikki tulevat hyviksi.

„Jos ken on minulle lempeä, olen minä hänelle lempeä. Jos ken on minulle kova, olen minä hänelle lempeä. Siten kaikki tulevat lempeiksi.

„Jos kohtalo on minulle lempeä, iloitsen ja olen kiitollinen. Jos kohtalo on minulle kova, nöyrryn, alistun ja olen iloinen. Siten kohtalo aina käy hyväksi.“

Mistä olin lukenut nuo Laotsen kaltaiset sanat? Kuka oli ne lausunut? En löytänyt niitä Taotekingista enkä Konfutsen sanoista. Ei Buddhakaan ollut niitä lausunut Dhammapadassa.

Mutta pyhä niiden tuoksu sittenkin oli.

*

En ole koskaan ollut innostunut päiväpolitiikkaan, en sanomalehdistä koskaan seuraa en suuria enkä pieniä poliittisia tapahtumia, ja vaikka olen ymmärtänyt tämän johtuvan puutteellisesta käsityskyvystä, poliittisessa merkityksessä „kovasta päästä“, olen aina myös uskonut, että innostumattomuuteni syy on ainakin osaksi myös etsittävä poliittisen maailmanpuuhan omasta luonteesta. Mieltäni on tympäissyt sisäpolitiikassa se, että se on kuin mikäkin puoluepyyteiden temmellyskenttä, ja ulkopolitiikassa se, että se on yhtämittaista oman maan etujen valvomista toisten maiden ja kansojen kustannuksella, jota vastoin politiikka sinään on silmissäni väikkynyt inhimillisen työskentelyn mitä korkeimpana ja pyhimpänä alana, josta itsek-

käät pyyteet, tavalliset intohimot ja jesuiittamaiset laskelmat ovat kokonaan syrjäytetyt. Päiväpolitiikka on sentähden aina vaikuttanut minuun jonkinlaisena laillisena prostitutsionina. Tällä arvostelullani en ole mielessäni tarkoittanut politikoitsijoita, joiden personalliset vaikuttimet ovat saattaneet olla kuinka yleviä tahansa, vaan itse järjestelmää ja sen suvaitsemia ohjelmia.

Joka tapauksessa olen tuntenut vieraantumusta ja kyvyttömyyttä ja tyytynyt poliittisten ihanteiden näkemiseen ja niiden esoteeriseen toteuttamiseen, kuten äskenkin olen ollut tilaisuudessa selittämään tämän lehden palstoilla. Ihanteihini on aina kuulunut yhteiskunta, jossa elämä olisi rakennettu veljeyden pohjalle, ja maailma, jossa kansat eläisivät vapaina, itsenäisinä, toisiaan tukevina ja ikuisessa rauhassa keskenään. Sentähden kirjoitin jo v. 1906 uudesta tulevasta Suomesta, jossa elämä uhkuisi onnea, ja sentähden olen vuosikymmeniä yhdessä monen monen teosofin kanssa uneksinut Europan Yhdysvalloista, johon esim. C. W. Leadbeater viittasi kirjoituksessaan „Kuudennen juurirodun alkuvaiheet" vuonna 1910 (kts. Tietäjä 1910—1911) ja josta itse puhuin esim. Tietäjässä 1917.

Näin ollen voitte, rakkaat lukijat, kuvitella iloani ja riemuani, kun tänä kesänä sain tarkemmin tutustua poliittisaatteelliseen liikkeeseen, jonka ohjelma tähtää juuri mainitsemieni ihanteiden toteuttamiseen Europan kansainvälisessä elämässä. Tätä liikettä edustaa ja sen ohjelman puolesta työskentelee n s. paneuroppalainen liitto, joka on toiminut vuodesta 1923. Sen perustaja ja johtaja on itävaltalainen tohtori, kreivi Richard Coudenhove-Kalergi. Kuuden toimintavuotensa aikana se on levinnyt useimpiin europpalaisiin maihin, ja monet tunnetut valtiomiehet y.m. kuuluisuudet ovat tunnustaneet kannattavansa sen ohjelmaa; niinpä esim. Briand Ranskassa ja Stresemann Saksassa.

Paneuroppalaisen Liiton (unionin) ohjelma on seuraava:

1. Paneuroppa-liike on joukkoliike, joka nousten puolueiden yläpuolelle tarkoittaa Europan yhdistämistä.

Paneuroppalainen liitto on paneuroppalaisen liikkeen kannattaja.

2. Paneuroppalaisen liiton tarkoituksena on panamerikkalaisen unionin kaltaisen sisarorganisatsionin luominen.

3. Paneuroppa-liikkeen päämääränä on kaikkien sitä tahtovien ja siihen kykenevien europpalaisten valtioiden

yhteenliittyminen poliittis-taloudelliseen valtioliittoon, joka perustuu yhtäläiseen oikeuteen ja rauhaan.

4. Paneuroppaliikkeen yleispoliittinen ohjelma on: ystävällinen yhteistyö Kansojen Liiton kuten muidenkin poliittisten mannermaiden kanssa.

5. Paneuroppalainen liitto pidättyy kaikesta sekaantumisesta sisäpoliittisiin kysymyksiin.

6. Paneuroppalainen liitto jäsenöityy valtioiden mukaan; jokaisella valtiolla on oma itsenäinen komiteansa, joka autonomisesti huolehtii omasta taloudestaan.

Paneuroppalaisen liiton keskustoimisto, joka ylläpitää kaikkien eri valtioissa toimivien liittojen keskinäistä yhteyttä, sijaitsee Wienissä.

7. Paneuroppalaisen liiton merkkinä on punainen risti kultaisella auringolla

Paneuroppalaisen liiton johdossa on tällä hetkellä seuraavat heokilöt:

Kunniapresidenttinä: Aristide Briand, ranskalainen ulkoministeri;

presidenttinä: R. N. Coudenhove-Kalergi (liikkeen perustaja).

Keskusneuvoston jäseninä:

Belgian	puolesta:	A. van de Vyvere, ent. ministeri;
Eestin	„ :	Ch. R. Pusta, lähett., ent. ministeri;
Itävallan	„ :	Ignaz Seipel, kansleri;
Kreikan	„ :	Nicola Politis, lähettiläs;
Liettuan	„ :	J. Pauluks, ent. ministeri;
Puolan	„ :	Aleksander Lednicki, ent. ministeri;
Ranskan	„ :	Louis Loucheur, ministeri;
Saksan	„ :	Paul Loebe, valtiopäiväin puheenj.;
Tshekkoslovakian	„ :	Vàclav Schuster, ent. ministeri;
Unkarin	„ :	Georg von Lukács, ent. ministeri.

Paneuroppa-aatteen ovat tavattoman monet johtavat poliitikot viime vuosina ilmoittaneet hyväksyvänsä. Tahdon mainita yllä olevien lisäksi muutamia nimiä, joilla on kaikua meidänkin maassamme: kreivi Bernstorff, senaattori W. E. Borah, Joseph Caillaux, lordi Robert Cecil, Edouard Herriot, Herbert Hoover (Yhdysvaltojen presidentti), Thomas G. Masaryk, Francesco Nitti, Primo de Rivera, Gustav Stresemann, Albert Thomas, Emile Vandervelde ja suomalainen Hjalmar Procopé. Tunnetuista ei-poliittisista

henkilöistä mainittakoon Ruotsin arkkipiispa N. Söderblom.

Mikä nyt seikkaperäisemmin tarkastettuna on paneuroppalainen ohjelma?

Se on Europan Yhdysvallat, mutta näihin Yhdysvaltoihin kuuluisi ainoastaan n.s. länsi-Europpa, s.o. kaikki valtiot paitsi Venäjän Neuvostotasavallat ja Englanti. Kartalla voidaan vetää suora viiva Petsamosta Konstantinopoliin; sen länsipuolella on Paneuroppa.

Miksi ei Venäjä eikä Englanti? Luonnollisista syistä. Venäjä on ulottanut valtansa ja vaikutuksensa Aasiaan. Venäjä ei hyväksy länsieuroppalaista yhteiskuntamuotoa ja kulttuuria. Venäjä on luomassa uutta euraasialaista kulttuuria. Englannin mahti taas ulottuu Amerikkaan (Canada), Austraaliaan, Afrikkaan ja Aasiaan, pitäen vain ikäänkuin päämajansa Britannian saarilla Europassa; Englannin intressit ovat täten varsinaisesti Europan ulkopuolella.

Paneuroppaan luetaan myös länsivaltojen siirtomaat, joita pääasiallisesti on Afrikassa (Libya, ranskalainen Afrikka, Angola, Kongovaltio, Mozambique, Madagaskar), jonkun verran myös muualla (hollantilainen India, ranskakalainen taka-India, Guyana y.m.).

Coudenhovi-Kalergi jakaa maapallon viiden suuren maailmanvallan kesken:

1. Britannian maailmanvalta;
2. Neuvosto-Venäjän maailmanvalta;
3. Itä-Aasia (Kiina ja Japani);
4. Pan-Amerikka (Yhdysvallat, Mexiko ja Etelä-Amerikka, jotka jo ovat muodostaneet panamerikkalaisen liiton; sen keskustoimisto on Washingtonissa);
5. Pan-Europpa.

Kun Paneuroppa muodostuu, silloin on voima niin tasaisesti jaettu viiden maailmanvallan kesken, että olisi järjetöntä esim. Venäjän ajatella Europan valloittamista; nyt Venäjä saattaa kyllä suunnitella valtansa ulottamista toiseen tai toiseen Europan pikkuvaltioon. Entiset Europan suurvallat ovat näet nykyään vain pikkuvaltioita, joiden yksitellen varmasti käy hyvin huonosti tulevaisuudessa, elleivät ymmärrä liittyä yhteen. Paneuroppa on nykyisten kansallisten pikkuvaltakuntien ainoa pelastus.

Mutta kun Paneuroppa on muodostunut, ei sen tarkoituksena suinkaan ole seistä minkään muun maailmanvallan vihamiehenä. Päinvastoin se tarjoaa kätensä toisille ja

sanoo: liittykäämme yhteen veljelliseen maailmanliittoon, joka tekee kaikki sodat maapallolla mahdottomiksi ja jossa viisi suurta maailmanvaltaa toisiaan tukien ajavat planetaarista politiikkaa!

Nämä näköalat, jotka ennen pysyivät korkeina ihanteina, näyttävät nyt niin helpoilta toteuttaa. Yhden ihmisen poliittinen nero on tehnyt ne jokapäiväisellekin järjelle tajuttaviksi. Aatteet ovat olleet kauan ilmassa, mutta kiteytyivät toht. Coudenhovi-Kalergin mielessä loogillisiksi todellisuuskuviksi.

Ken saksaa osaa lukea, hänelle suositan Coudenhovi-Kalergin kirjan Paneuropa.

*

Toinen kirja, jota suositan meikäläisille luettavaksi ja rakastettavaksi, on Stanley Jones'in Christ on the Indian Road, joka äsken ilmestyi suomeksi nimeltä Intian polkujen Kristus. Siinä ruusuristiläiset näkevät oman elämänymmärryksensä ilmielävänä kuvastuvan amerikkalaisen papin koetellusta ja kirkastuneesta kristinuskosta. Kirjan tekijä on parikymmentä vuotta toiminut protestantisena lähetyssaarnaajana Indiassa, joutunut lähelle Indian kansaa ja tullut vilpittömästi vakuutetuksi siitä, että Indian vanhalle, filosofiseen ajatteluun tottuneelle kansalle ei sovi tarjota länsimaalaista kristillistä kirkonuskoa. Indian täytyy saada vapaasti rakentaa oma kirkkonsa, tulkoon siitä vaikkapa länsimaalaisen kirkon vastakohta. Indialle on annettava ainoastaan Kristuksen persoonallisuus ja hänen oppinsa. Ja sitä India kaipaa, sanoo Mr. Jones, koko sydämestään se kaipaa Jeesuksen syvästi inhimillistä ja samalla jumalallista — jaloa, ymmärtäväistä, anteeksiantavaa, mutta samalla inspiroivaa, uhrauksiin kutsuvaa personallisuutta.

Mr. Jones ymmärtää pitkän kokemuksen ja monien sieluntaistelujen perästä, että kristinusko on Kristuksen seuraamista elämässä ja työssä — ja ainoastaan sitä. Dogmit ja uskonkappaleet, riitakysymykset ja teologiset saivartelut, ne tulevat viimeiselle sijalle, jos ne ollenkaan ovat tarpeen. Ollappa paljon semmoisia kristityitä! Varatkaa, lukijat, itsellenne juhlahetki tutustumalla tähän kirjaan.

*

Julkaisen Eino Krohnin kiintoisan ja sisältörikkaan matkakirjeen kokonaisuudessaan tässä numerossa ja annan

H. P. B:n evankeliumitutkimuksen jatkon alkaa vasta syyskuussa. Siten kesäisen elokuun Ruusu-Risti on sujuva lukea ja älyllinen ponnistus siirtyy syyskuuhun, jolloin kaikki ovat kesän jälkeen virkistyneet.

Keväällä.

Isootko, maa, vai janootko
sun vanhaa unelmaas.
Auringon kultaloimut jo
sun puolees kääntyy taas,
sun kamaraas, sun sydämees
ne säihkyin painuvat,
ne sinkoilevat taas ja ees
kuin sähkövasamat.

Saat kaiken, maa, mit' toivotkin,
säteistä auringon,
ne lentää sinimetsihin
ja nummeen, peltohon,
ne uumeniisi tunkevat
eloa antaen,
ja taivaat kaikki kaikuvat
iloa kantaen.

Myös ihmislapsi havahtuu
sun riemuhusi, maa.
Ja kauan vaientunut suu
se iloon puhkeaa:
se laulaa talven taistoista,
se kevään virttä soi
ja elon uuden vaistoista
nyt sydän karkeloi.

Isootko, maa, vai janootko
sun vanhaa unelmaas.
Auringon kultaloimut jo
sun puolees kääntyy taas
ne uumeniisi tunkevat
eloa antaen,
ja taivaat kaikki kaikuvat
iloa kantaen.

Wäinö Kolkkala.

Lontoon vaikutelmia.

Matkakirje Ruusu-Ristille.

Teosofiset silmälasit.

Vieraalla maalla, vieraiden olosuhteitten vallitessa tulee vastaanottaneeksi niin paljon ensivaikutelmia, etteivät kaikki mahdu yhdellä kertaa päivätajuntaan. Paljon jää alitajuntaan hämäräksi tunnelmaksi, joka vain vähitellen kirkastuu selviksi mielikuviksi. Mutta luonnollista on, että on määrättyjä seikkoja, jotka voimakkaimmin ja selvimmin piirtäytyvät mieleen. Ne ovat riippuvaisia siitä, mitä silmälaseja kukin käyttää, miten hän on sielullisesti viritetty. Tietysti tämä kaikki pitää paikkansa minunkin englantilaisten matkahavaintojeni suhteen, eikä liene ihmeellistä, että katseeni teosofisesti orientoituna tietoisesti ja tietämättä on etsinyt sellaisia seikkoja, jotka ovat olleet tekemisissä tämän aihepiirin ja yleensä henkisten harrastusten kanssa. Pienenä esimerkkinä voin mainita, että silmäni Brittish Museumin kansojen muinaisia tapoja käsittelevästä osastosta heti keksi n. s. suojaavan käden, jonka peukalon, etu- ja keskisormen välillä oli vanha vihkimysvertauskuva, käpy, ja pikkusormen luona käärme sekä että näin Victoria & Albert Museumissa valtavien taideaarteiden joukossa vapaamuurariloosheihin kuuluvia esineitä.

Vanhoja kirkkorakennuksia.

Luonnollista on, että henkisiä seikkoja silmällä pitäen katse ensiksi kohdistuu jonkun maan viralliseen, henkisen

elämän edustajaan, kirkkoon. Englannin kirkko on, kuten tiedämme, protestanttinen, mutta on säilyttänyt paljon enemmän katolilaisia muotomenoja kuin esim. meidän luterilainen kirkkomme. Myöskin kirkkorakennukset ovat kauniimpia ja koristeellisempia kuin meillä, joka tietysti myös seuraa vanhasta historiasta. Lontoossa, varsinkin sen vanhimmassa kaupunginosassa, n. s. Cityssä, on tavaton määrä pieniä kirkkoja eri ajoilta siroteltuina sinne tänne suurten liiketalojen ja pankkien keskelle. En aijo tässä niitä tarkemmin kuvata mutta en voi olla mainitsematta normannilaista St. Bartholomeuksen kirkkoa, koska se on vanhin (1100-luvulta) ja koska se jättää voimakkaimman tunnelman. Toinen kirkkorakennus, joka myöskin kiinnostaa meikäläisen mieltä on Temppeliherrojen vanha pyörökirkko, The Temple, jossa on kuvia heidän juhlatilaisuuksistaan ja huomattavista kuninkaallisista jäsenistään. Lontoossa tuntee historian henkäyksen, eikä ihmettele, että englantilaiset näiden tunnelmarikkaiden muistomerkkien keskellä ovat säilyttäneet kunnioituksen vanhoja muotoja ja traditsioneja kohtaan.

Vapaamielisyys.

Mutta tarkoituksenihan on lähinnä puhua kirkon henkisistä harrastuksista. Sanoakseni heti vilpittömästi vaikutelmani on englantilainen kirkko mielestäni huomattavasti vapaampi ja suvaitsevaisempi kuin meidän. Uskonkappaleet eivät tunnu niin tärkeiltä. Yksilöllinen vapaus on niiden suhteen suuri. Kirkon tehtävänä tuntuu pääasiassa olevan herättää muotomenoillaan hartautta ja saarnata kristillistä moraalia. Täten on myöskin ymmärrettävissä, miten se on voinut säilyttää niin tärkeän aseman myöskin sivistyneiden ja valistuneiden piirissä. Englannissa käyvät kaikki kirkossa. Se tietysti osaksi johtuu englantilaisten yleisestä taipumuksesta seurata vanhoja muotoja, mutta kirkon on täytynyt myöskin oppia oikein suhtautumaan kulttuuriin.

Iloiset papit.

Oxfordissa, Englannin yliopistokaupungissa kävin kuuntelemassa jumalanpalvelusta vanhassa romaanisessa kirkossa. Kauniin messun jälkeen piti pappi lyhyen saarnan.

Hän puhui kevyesti ja hauskasti toisten moraalisen luonteen arvioimisen vaikeudesta. Hän ei käyttänyt meikäläiselle papille ominaista nuottia, vaan ääni oli aivan luonnollinen. Joskus hän vetosi huumorintajuummekin hauskoilla vertauksillaan. Hymyiltiin, mutta tapana on myöskin nauraa kirkossa. Sitä ei suinkaan pidetä syntinä, vaan melkeinpä asiaankuuluvana. Eräälle suomalaiselle papille ehdotettiin, että meilläkin pidettäisiin hauskempia saarnoja, niin että kirkoissa naurettaisiin ja siellä kävisi enemmän väkeä. Suomalainen pappi kauhistui. Englantilaiset papit ovat myöskin yksityisihmisinä vapaita ja iloisia. Erään Suomessa pidetyn kirkollisuskonnollisen kongressin englantilaiset osanottajat valittivat kokousten jäykkyyttä ja juhlallisuutta. Jonakin päivänä he riistäytyivät irti ja kutsuivat erään vapaamielisemmän suomalaisen tuttavansa Kappeliin päivällisille. Siellä he nauroivat, laskivat leikkiä ja melusivat, niin että se herätti koko ravintolayleisön huomiota. — „Ymmärrättehän“, sanoi joku heistä, „kun aamusta iltaan on täytynyt istua juhlallisen vakavana kaikissa kokouksissamme, täytyy saada jotakin vastapainoa“. — Hyvä ja läheinen esimerkki on myöskin Helsingin englantilaisen seurakunnan pappi, joka puhumattakaan urheiluharrastuksistaan on näytellyt, vieläpä julkisesti Kansallisteatterissa.

Kirkko ja teatteri.

Näytelmästä ja kirkosta puhuttaessa olisi kai mainittava, että eräässä Liverpoolin kirkossa juuri aijotaan esittää näytelmä Paavalin elämästä ja että eräs pappi on vastikään laajassa sanomalehtikirjoituksessa puolustanut psykoanalyysiin nojaten eläviä kuvia eräänlaisena varaventtiilinä ja korvauksena kaikelle sille, jota suuret ihmisjoukot eivät jokapäiväisessä elämässään saa kokea.

Uskonkappaleet.

Mitä vapauteen uskonkappaleiden suhteen tulee, muistuu mieleeni erään lontoolaisen kirkon edustalla oleva ilmoitustaulu, jossa sanottiin, että tämä kirkko puolustaa uskoa Jumalaan; uskoa ihmisten henkiseen vapauteen ja tehtävään auttaa toisiaan. Tämä oli metodistikirkko.

Lukevat lontoolaiset.

Lontoossa ei voi liikkua montakaan askelta näkemättä lukemattomia ihmisiä kirjat kädessä lukemassa. Bussien katoilla ja ruokapöytien ääressä, puistoissa ja junissa, vieläpä kaduilla ja maanalaisten rautatieasemien liikkuvilla portailla. Muukalainen ihmettelee tällaista keskityskykyä. Raskainta laatua tämä kirjallisuus ei tietenkään voi olla, mutta se ei ole silti sisällyksetöntä ja aatteetonta. Sen kepeys on kansantajuisessa tyylissä, kertomatavan selkeydessä ja ytimekkyydessä.

Englantilainen tunteellisuus.

Mutta kirjallisuudesta ja yleensä taiteesta uhkuu täällä jokin määrätty englantilaisille ominainen tunteellisuus. Se ei ole saksalaisten kuoleman vakavaa mietiskelyä eikä ranskalaisten säkenöivää terävä-älyisyyttä. Se viihtyy parhaiten perheen englantilaisesta niin tärkeässä piirissä, kodin pyhätössä. Siellä se valtaa lukijat ja kuuntelijat liikuttavan ihmisrakkauden täyttämällä huumorillaan. Sen taiteellinen vaikutus on tehokkain, kun se saa meidät naurahtamaan kesken myötätuntoisten kyynelten. Nauru on välttämätön vapautumiskeino. Varsinkin teattereissa nauretaan paljon, mutta, kuten jo huomautin, on vieläpä kirkollinen puhuja ja pappi onnistumaton, jollei hän saa yleisöään ainakin muutaman kerran nauramaan. Huumori tekee myös lontoolaisen sanomalehden sisällön niin paljon hauskemmaksi ja viehättävämmäksi kuin suomalaisten lehtien kuivakiskoinen statistiikka.

Mystiikka ja kaunokirjallisuus.

Voisi uskoa, että tämä hieman porvarillinen, kodin jokapäiväiseen piiriin suuntautunut kaunokirjallisuus vieroksuisi henkisiin asioihin ja varsinkin mystiikkaan ja salatieteeseen kohdistuvia harrastuksia. Asianlaita on kuitenkin aivan päinvastainen. Romaani-, novelli- ja näytelmäkirjallisuudessa käsitellään tavattoman paljon niin sanoaksemme teosofisia aatteita ja aiheita. Hugh Walpolen laajalle levinneet romaanit esim. todistavat tätä. Mutta luonnollisesti näitä aatteita ja aiheita käsitellään englantilaisten omalaatuisen esitystavan puitteissa. Ne tuodaan elävään, jokapäiväiseen, ennestään tunnettuun elämään ja vaikutta-

vat täten harvinaisen realisella todenperäisyystunteella. Teoriat eivät viihdy Englannissa.

Teatterissa.

Molemmat näytelmät, jotka Lontoossa sain nähdä, koskettelivat teosofista aihepiiriä ja molempia oli näytelty useita kuukausia joka ilta täysille katsomoille. Tämä on kyllä osaksi ymmärrettävissä, jos ensinnäkin ottaa huomioon monimiljoonakaupungin valtavan yleisön ja toiseksi teattereiden pienuuden. Lontoolaiset teatterit ovat kaikki paljon pienemmät kuin meidän oopperamme. Se johtuu siitä, että ne ovat yksityisiä yrityksiä, joita valtio ei avusta. Niitä on kuitenkin hyvin paljon ja niissä käydään ahkerasti. Galleriaan, joka on pilettihintojen johdosta ainoa mahdollinen paikka keskisäädylle (paremmat paikat maksavat sielläkin n. Smk. 70: --) tullaan palttoineen, hattuineen ja sateenvarjoineen. Permanto on varattu mustapukuisille ylhäisöherroille loisteliaihin iltaviittoihin pukeutuneine naisineen.

Pyhä tuli.

Mutta poikkesinpa asiasta. Mainitsemieni näytelmien nimet olivat The sacred flame (Pyhä tuli) ja Mary Rose. Edellisen tekijä on Lontoossa hyvin tunnettu ja arvossa pidetty kirjailija Somerset Maughan. Se kertoo pyhästä tulesta, rakkaudesta, ja miten se ilmenee eri henkilöissä. Keskeiseksi tulee varsinkin äidin rakkaus poikaansa. Poika on tapaturmaisesti loukkaantunut ja tullut täysin kykenemättömäksi, kuolemaan tuomituksi raajarikoksi. Kymmenen vuotta on hän kitunut tuskaista elämää, pysyen pystyssä vain ajatellen nuoren vaimonsa rakkautta. Vaimo on kuitenkin intohimoinen luonne, joka tyydyttämättömänä on tulisesti rakastunut miehensä veljeen. Tämä suhde on jo mennyt niin pitkälle, että hän odottaa lasta. Mieheltään, johon hän on kiintynyt ystävän rakkaudella, hän peittää kaiken, koska tietää, että se merkitsee tämän kuolemaa. Raajarikkoa on jo kymmenen vuotta hoitanut sairaanhoitajatar, joka on syvästi kiintynyt henkisesti kehittyneeseen, kärsivälliseen, tuskiaan peittävään potilaaseensa, mutta tuntee samalla mustasukkaista kaunaa tämän vaimoa kohtaan. Äiti taasen on vaatimaton olento, joka ymmärtää kaikkia. Nuori mies kuolee

äkkiä. Sairaanhoitajatar, joka on löytänyt myrkkyä potilaan lääkelasista, syyttää raivoissaan vaimoa murhasta ilmoittaen samalla tietävänsä odotetusta lapsesta. Juoni tuntuu kärjistyvän. Silloin äiti vaatimattomasti ja hiljaisesti tunnustaa olevansa syyllinen ja kärsivänsä siitä vastuun. Hän oli oivaltanut koko tilanteen, nähnyt, että se johtaisi varmasti hänen sairaan poikansa onnen ja elämän tuhoon, hänen kuolemaansa. Äiti asettui poikansa ja tämän kohtalon väliin ja auttoi tätä lupauksensa mukaan pääsemään pois, jos tuskat tulisivat liian suuriksi. Ehyt ja vaikuttava näytelmä antaa paljon miettimisen aihetta ja meitä lämmittää erikoisesti se, että tekijä on monessa kohdassa esittänyt uskoa jälleensyntymiseen.

Mary Rose.

Sir James Barrier on ennestään tuttu mystillishenkisestä satunäytelmästään Peter Pan. Mary Rose on saman hengen tuote, vaikka sen yliaistillinen tarina kasvaakin jokapäiväisen elämän kotoisesta maaperästä. Joudumme vanhaan, hyljättyyn, tyhjään saliin, jonne on saapunut nuori tuntematon mies kertoen talon keittiössä asuvalle vartijavaimolle, että hän on täällä ennen asunut. Hän muistelee missä huonekalut ovat sijainneet ja etsii ikkunan luota omenapuuta, johon hänellä lapsena oli tapana kiivetä. Kaikki on poissa. Erään huoneen ovea, johon vartija on usein heittänyt pelokkaita syrjäsilmäyksiä, ei hän anna nuorukaisen koskea. Nuori mies jää iltahämärässä yksin tyhjään huoneeseen vaipuen salin avaraan, takkavalkean ääressä sijaitsevaan tuoliin. Äkkiä hän havahtuu. Salaperäinen, lukittu ovi on avautunut raolleen. Hän ryntää sen luo ja avaa sen selkoselälleen. Mitään ei näy. Hän vaipuu jälleen tuoliin, nukahtaa ja — — kokee talon merkillisen tarinan.

Näemme salin sellaisena kuin se on ollut enemmän kuin kaksikymmentä vuotta sitten. Kaunis, varakas, englantilainen koti, jossa asuu miellyttävä herrasväki Morland tyttärensä Mary Rosen kanssa. Saamme nähdä muutamia humoristisia, viehättäviä kohtauksia Mr. ja Mrs. Morlandin sekä perheen vanhan ystävän Mr. Amyn välillä. Sitten ryntää iloinen, viaton Mary Rose vanhempiensa luo kertoen yllättävän uutisen. Hän on rakastunut lapsuuden ystäväänsä meriupseeri Simon Blake'iin. Seu-

raa nuorukaisen koomillinen, puoleksi pelokas puoleksi tuttavallinen kosinta, johon vanhemmat mielihyvin suostuvat. Sitten joudumme äkkiä näistä kotoisista, veikeista kuvista outojen asioiden yhteyteen. Mary Rosen vanhemmat tahtovat, ennenkuin asia pidetään päätettynä, kertoa erään tytärtään koskevan seikan. Simon Blake aluksi pelästyy, mutta kuultuaan kertomuksen hän hämmästyy, huudahtaen kuitenkin seuraavassa tuokiossa: „Eikö muuta?" Hän antaa sitten yläkerrassa odottavalle tytölle merkin, että kaikki on selvää, heidän liittonsa on solmittu.

Kertomus oli seuraava: Mr. ja Mrs. Morland olivat eräänä kesänä Mary Rosen ollessa yhdeksän vuotias matkustaneet hänen kanssaan Hebriidien saarille. Mr Morland oli kalastanut siellä ja sillä välin jättänyt tyttärensä läheiselle, pienelle saarelle, jonka hän hyvin kalastaessaan saattoi nähdä. Sieltä tyttö usein vilkutti isälleen ja iltapäivällä isä nouti hänet kotia. Saaresta kyllä kerrottiin joitakin taikauskoisia juttuja, mutta niistä nämä iloiset ihmiset välittivät sangen vähän. Saarella oli myöskin hyvin merkillinen pitkä nimi: The Island, who likes to be visited (Saari, joka tahtoo, että siellä käydään). Eräänä iltana, kun Mr. Morland meni hakemaan tytärtään, oli tämä kadonnut. Ei ollut mitään mahdollisuuksia veneellä lähteä saaresta, pelättiin siis hukkumista. Useita päiviä toimitettiin tuloksettomia naarauksia. Kaksikymmentä päivää kului. Eräänä iltana Mr. Morland kulki rannalla surren menetettyä lastaan. Hän katseli saarta ja ihmeekseen näki tyttärensä iloisesti vilkuttavan hänelle kädellään. Oliko tämä harhanäky? Kiireesti hän sousi saareen ja Mary Rose tuli ilmielävänä hänen luokseen. Mutta mikä oli merkillisintä, hän ei tiennyt lainkaan olleensa 20 päivää kadoksissa. Vanhemmat eivät uskaltaneet kertoakaan tästä tapahtumasta tytölle, mutta useita vuosia tämän jälkeen huomasivat he, että tyttö aina joskus joutui merkilliseen tilaan, jossa puhui näkymättömien olentojen kanssa muistamatta myöhemmin siitä mitään. Tämä tapahtui silloin, kun hän muisteli saarta.

Seuraavassa näytöksessä olemme saarella. Mary Rose on nuori rouva, jolla on pieni poika. Hän on tahtonut vielä kerran nähdä lapsena ihailemaansa saarta. Yhdessä miehensä kanssa hän on järjestänyt hauskan pick nickaterian erään kallion suojaan. Apunaan tavaroitten kuljetuksessa heillä on skottlant lainen, joka edustaa näytöksen

humoristista puolta. Hän puhuu leveätä murrettaan, eikä uskalla taikauskoisen pelon vallassa istuutua tällä saarella. Selittääkseen pelkoaan skottlantilainen kertoo niistä merkillisistä asioista, joita täällä on tapahtunut. Näytöksessä on mestarillisesti osattu jännittää tunnelmaa hilpeästä huolettomuudesta kammottavaan odotukseen. Varsinkin herkimmän olennon, Mary Rosen, yli laskeutuu yhä tummempi varjo. Häntä puistattaa ja hän heittäytyy kouristuksen tapaisesti miehensä kaulaan. He puhuvat kuolemasta ja erosta. Molemmat päättävät, etteivät he toista kertaa tänne tule. Vihdoin on aika lähteä. Simon Blake ja skottlantilainen keräävät tavaroita veneeseen. Sillä aikaa Mary Rose ottaa jäähyväiset lapsuutensa leikkipaikoilta. Hän istuutuu vanhalle kannolle. Jälleen laskeutuu tumma varjo hänen ylitseen. Alkaa kuulua kaukaista musiikkia. Se lähestyy. Mary Rose joutuu toiseen maailmaan. Musiikki vetää hänet vastustamattomasti puoleensa. Se vie hänet saaren sisäosiin. Tavarat ovat kunnossa. Simon Blake huutaa Mary Rosea tulemaan. Ei kuulu vastausta. Hän kääntyy katsomaan ja nähdessään, että Mary Rose on poissa hän huutaa jälleen. Vastausta ei kuulu. Huutaen hän juoksee saaren sisäosiin. Mutta kauhun vallassa hän tulee takaisin juosten edestakaisin ja tarttuu vihdoin skottlantilaisen käsivarteen ilmaisten koko kammonsa kuiskauksella: „Hän on kadonnut".

Kaksikymmentä vuotta on kulunut. Mr. ja Mrs. Morland ovat tulleet vanhoiksi. He elävät vanhaa totuttua elämäänsä. Kaikki jokapäiväisen elämän pienet yksityiskohdat ja tottumukset pitävät heidät pystyssä. Mary Rosen muisto, hänen salaperäinen katoamisensa, täyttää heidät kuitenkin usein katkeruudella. Mary Rosen poika Harry on täysikasvuinen ja sodassa, hänen miehensä Simon Blake on merillä, mutta saapuu juuri näytöksen iltana kotiin appivanhempiansa tapaamaan. Häntä on odottamassa sähkösanoma, jonka Mrs. Morland ojentaa hänelle vapisevin käsin: „Toivokaamme, ettei se sisällä mitään ikävää". Simon Blake jää mykkänä tuijottamaan eteensä. Sähkösanoma on sisältänyt todella hämmästyttävän tiedon. Mary Rose on tullut takaisin. Hän on matkalla kotiinsa. Nyt tietää Blake hetki sitten nähneensä vaimonsa asemalla, kulkeneensa hänen ohitsensa tuntematta häntä. Hän syöksyy ulos Mary Rosea vastaan. Seuraa omituinen ja järkyttävä kohtaus. Mary Rose, jolle kaksikymmentä vuotta on ollut kuin yksi hetki, juoksee

vanhempiensa luo nuorena ja iloisena. Hänen hämmästyksensä ja kauhunsa on kuvaamaton tavatessaan heidät vanhuksina. Pahaa aavistaen hän ryntää huoneeseen, jossa hänen poikansa Harry, hänen babynsä, on nukkunut.

Nuori mies herää autiossa huoneessa vartijavaimon astuessa sisään. Lyhyessä hetkessä, muutaman minuutin kuluessa on hän kokenut koko tämän kodin merkillisen tarinan, joka on myös hänen omaistensa tarina, sillä Mary Rose on hänen äitinsä. Innokkaana hän kyselee vaimolta äidistään, mutta saa kuulla, että hän on kuollut. Jäätyään vielä hetkeksi yksin saa hän kuitenkin nähdä Mary Rosen. Äiti ilmestyy hänelle. Mary Rose on kulkenut autiossa huoneistossa etsien poikaansa. Nyt he kohtaavat toisensa ja nyt vasta saavuttaa Mary Rose rauhan. Saaren taikamusiikin soidessa hän häipyy.

Olen näin paljon puhunut tästä näytelmästä, sillä se jätti syvän, voimakkaan vaikutuksen. En tiedä mikäli siinä esitetyt tapahtumat ovat okkultisesti mahdollisia, mutta itse kappaleen henki uhkui elävää henkisen totuuden ymmärtämystä. Mestarillisesti oli saatu esille ajan suhteellisuus, koko tuo merkillinen tunnelma, joka sisältyy menneisyyden ohitsekiitävien hetkien tajuamiseen. Herkästi se loihti esille psyykkisen ilmapiirin, jota henkimaailman läheisyys tuntui elähyttävän. Tunnelmaan vaikutti osaltaan myös onnistunut musiikki.

Epämusikaalisia.

Mainitessani onnistuneesta musiikista voidaan ehkä ihmetellen vedota tunnettuun väitteeseen englantilaisten epämusikaalisuudesta. Tarkoitukseni ei todellakaan ole kumota tätä yleistä mielipidettä, sillä onhan minullakin ollut tilaisuus todeta, että se pitää paikkansa. Juuri Mary Rose-esitys esimerkiksi antoi sille tukea. Jo ohjelmassa oli huomautus, joka on mahdollinen vain Englannissa: Yleisöä kehoitetaan kunnioittavimmin olemaan hiljaa alku- ja välisoiton aikana, koska tämä musiikki läheisesti liittyy näytelmän toimintaan ja kehitykseen. Tarvitsisiko sellaista huomauttaa Suomessa? Kaikkein ikävintä oli kuitenkin se, että tästä huolimatta täytyi tuon tuostakin lähettää harmistuneita katseita rauhanhäiritsijöihin, jotka innokkaasti keskustelivat mikä mistäkin asiasta. Eräässä seurassa tapasin tunnetun viulutaiteilijan, Florizel von Reuterin, josta myöhemmin

kerron hiukan enemmän. Hän näytti minulle piakkoin pidettävän konserttinsa ohjelman ja huomautin sen johdosta:

„Tässähän on Bach, Brahms ja Mozartkin edustettuina".

„Niin", sanoi tähän viulutaiteilijan brittiläissyntyinen äiti, „Suomessa poikani varmaankin soittaisi enemmän klassillista musiikkia."

Sitten hän lisäsi nopeasti ohimennen saksaksi, koska seurueessa oli useita englantilaisia:

„Täällähän ei olla musikaalisia."

Mutta tunnustavathan englantilaiset itsekin tämän tosiseikan varsinkin puhuessaan oopperastaan. Ensimäisen oopperan perusti Englantiin viime vuosisadalla eräs saksalainen viulutaiteilija, joka koko elämänsä sai taistella pitääkseen sitä pystyssä. Vihdoin kuningatar Victoria antoi sille kuninkaallisen oopperan arvonimen, mutta siitä huolimatta sen täytyy vielä nytkin kannattaakseen matkustaa paikasta toiseen. Edinburg Skottlannissa on paras paikka. Lontoossa se voi näytellä vain muutaman viikon kesäisin.

Tämä epämusikaalisuus lienee ymmärrettävissä vain ottamalla huomioon englantilaisten yleisen taiteellisen maun, josta edellä puhuimme. Porvarillis-realistinen ja intellektuaalinen huumoriin perustuva tunnepohja ei hevin voi tajuta välittömästi riehuvien, myrskyävien, dionyysisten tunteiden ilmaisua, joka musiikissa saa niin tehokkaan muodon. Siitä syystä ei myöskään sen tapainen kirjallisuus herätä englantilaisissa vastakaikua. Strindberg-esityksethän ovat kerrassaan epäonnistuneet Lontoossa.

Kaksi vaikuttavaa liikettä.

Havaitessaan niin paljon teosofisia ja salatieteellisiä aatteita ilmapiirissä ja kokiessaan kirkon merkillistä vapaamielisyyttä ja suvaitsevaisuutta, tulee pian kysyneeksi syvempiä syitä tähän asioidentilaan. Tietystihän täytyy olla kansan luonteessa jonkunlaista taipumusta tähän suuntaan, vaikkakin se voi tuntua omituiselta tervejärkisen kauppakansan suhteen. Mutta se ei yksinomaan riitä. Emme saa unohtaa, että kaksi huomattavinta henkisemmän maailmankatsomuksen puolesta taistelevaa liikettä, spiritistinen ja teosofinen, ovat saaneet alkunsa anglosaksisessa maailmassa ja sen piirissä ehkä eniten levinneet. Edellisen pian satavuotinen ja jälkimäisen yli viisikymmentävuotinen toiminta ei ole voinut olla jättämättä jälkeä. Se mitä olen lausunut

kaunokirjallisuudesta on osaltaan todistuksena tästä tosiseikasta, mutta epäilen, että tilanne kirkossakin olisi toinen ilman näitä virtauksia, puhumattakaan tieteellisen tutkimuksen uusista, merkittävistä urista. Mutta Englannissa on suuri yleisökin näiden suuntien antaman aatepiirin tartuttama. Lienen ennenkin jo maininnut Elsa Enäjärven havainnoista, joita hän on esittänyt kirjassaan „Vanha, iloinen Englanti". Hän näet kertoo, että oli aivan jokapäiväinen ilmiö mitä erilaisimmissa seuroissa kuulla puhuttavan haamuista, henkiolennoista, vieläpä keijukaisistakin. Skeptikko toisesta maasta tuntee joutuneensa taikauskon luvatulle saarelle, jossa kuuluu miltei yleissivistykseen, että ainakin kerran on nähnyt haamun tai ollut kosketuksissa henkimaailman kanssa. Käyn nyt kertomaan joitakin pieniä kokemuksia, joita minulla näiden kahden liikkeen yhteydessä on täällä ollut.

Spiritistisiä yhtymiä kuin sieniä sateen jälkeen.

Muukalainen, joka saapuu Lontooseen oppiakseen tuntemaan psyykkistä tutkimusta ja spiritististä liikettä, joutuu heti alussa vaikean kysymyksen eteen. Minkä niistä lukemattomista seuroista ja yhtymistä, jotka ilmoittavat järjestävänsä esitelmiä ja henki-istuntoja, olisi valittava ensimäiseksi tutkimuskohteekseen? Pieni luettelo riittää osoittamaan kuinka vaikea tämä kysymys todella on. Suuri Marylebone Spiritualist Association järjestää erilaisia mediumistisia kokeiluja, samoin The Fellowship of the Spirit ja London Spiritualist Alliance sekä The Brittish College of Psychic Science, joka viimeksi mainittu erikoisesti auttaa ylioppilaiden tutkimuksia.. The „W. T. Stead" Borderland Library, jonka on perustanut kuuluisa Titanicin onnettomuudessa hukkunut spiritistinen tutkija William Stead ja jota nyt johtaa hänen tyttärensä Miss Estelle Stead, on huomattava psyykkistä tutkimusta käsittelevä kirjasto Lontoossa. Sekin järjestää mediumistisia kokeita. Sitten on joukko n. s. spiritualistisia kirkkoja, joilla on esitelmien ja jumalanpalveluksien ohella myös istuntoja. Näistä voisi mainita esim. The London Spiritualist Mission, Wimbledon Spiritualist Church, Richmond Spiritualist Church ja Spiritualist Community Services, jonka toimintaan Sir Arthur Conan Doylekin ottaa osaa. Emme kuitenkaan saa unohtaa tässä yhteydessä mainita sen seuran, joka on tehnyt

suurimman tieteellisen työn tällä alalla, Society for Psychical Research, jonka huomattavimpia nykyjään eläviä tukipylväitä lienee Raymond kirjasta kuuluisa Sir Oliver Lodge. Vastikään haastatteli Evening News tämän seuran naissihteeriä, Miss Lucie Klayeta. Hän kertoi oppineensa kokemuksesta, ettei meediumeihin aina ollut luottamista, mutta nykyjään käytettiinkin jonkunlaista sähkökonetta kontrollia varten, joten petos oli mahdoton. Eräs itävaltalainen meediumi oli juuri esittänyt hämmästyttäviä ilmiöitä, joiden laadusta Miss Klaye ei kuitenkaan antanut lähempiä tietoja.

Conan Doylen sohvassa.

Mr. A. V. Peters oli antanut minulle ystävällisen suosituksen Sir Arthur Conan Doylelle, kaikkien poikien salapoliisi-ihanteen luojalle ja tunnetulle henkimaailman todellisuuden puoltajalle. Hän otti minut vastaan kirjakaupassaan, joka sijaitsee hyvin arvokkaalla paikalla vastapäätä ikivanhaa Westminster Abbeyta, Lontoon Notre Damea. Elsa Enäjärvi on kirjassaan verrannut sitä meidän Mysticaamme, ja siellä todella myytiin kaikkea spiritismiä, teosofiaa ja salatiedettä koskevaa kirjallisuutta. Odotellessani Sir Arthuria keskustelin myyjän, nuoren, miellyttävän herran kanssa, joka valitti aineellistumismeediumein puutetta.

„Suomihan on jossain lähellä Islantia?“ hän kysyi, kerrottuani, että olin Suomesta. Selitin hänelle, että se on Ruotsin ja Venäjän välillä.

Conan Doyle astui sisään ja tervehti ystävällisesti. Hän teki leveän, turvallisen, hyväntahtoisen vaikutuksen. Ei muistuttanut lainkaan terävää Sherlock Holmesia.

„Miten voin auttaa teitä?“

Kerroin hänelle tutkivani parapsykologian pohjalla inspiratsioni-ilmiöitä ja olevani kiitollinen joistakin pienistä osviitoista tällä alalla.

„Ehkä voimme paremmin keskustella tuolla alhaalla“, hän sanoi ja vei minut mukanaan alakertaan, psyykkiseen museoonsa. Sen seinät olivat täynnä valokuvia, henkivalokuvia tietysti. Merkillistä oli nähdä jossain istunnossa otettuja kuvia, joihin oli ilmestynyt joukko tunnettuja vainajia. Olipa kuvia, joihin ei ollut lainkaan käytetty valokuvauskonetta, vaan olivat syntyneet meediumin pannessa kätensä valoherkälle paperille. Eräässä nurkassa oli lasikaapissa vahahansikkaat, jotka olivat syntyneet tohtori

Geleyn ja William Crookesin tieteellisen kontrollin alla materialisatsioni-istunnossa. Aineellistunut henkiolento oli pistänyt kätensä vahaliuokseen ja itse häipymällä jättänyt ne jälkeensä ehjinä hansikkaina. Seinällä riippui myöskin pari Nüssleinin taulua. Tästä itsetiedottomasti toimivasta taiteilijasta on aikakauskirjassamme ennen ollut puhetta. En voi kuitenkaan asiantuntemuksen puutteessa lausua mitään niiden taiteellisesta arvosta. Ne olivat kyllä mielestäni astraalisia värisommitelmia mielikuvituksellisine maisemineen.

Sir Arthurin pyynnöstä istuuduin hänen viereensä kapeaan sohvaan, johon töin tuskin molemmat mahduimme.

„Tutkitte taiteellista inspiratsionia. On kyllä totta, että taiteilijat ja runoilijat joskus voivat vainajina harjoittaa meediumin kautta taidettaan. Tässä on esim. Oscar Wilden vainajana kirjoittama käsikirjoitus ja tässä hänen eläessään minulle lähettämänsä kirje. Verratkaa!“

Käsiala näytti todella samantapaiselta, vaikka automaattinen kirjoitus tietysti oli jäykempää.

„Toinen samantapainen esimerkki on Jack London“, hän jatkoi, „mutta eihän tällainen henki-inspiratsioni ole tavallinen.“

„Olenkin pääasiassa koettanut osoittaa, että ihminen henkiolentona, laajempana todellisuutena, pääsee ilmenemään esim. taiteellisessa inspiratsionissa“, huomautin tähän.

„Se pitäisi kyllä voida todistaa. Tahdon auttaa teitä antamalla pari julkaisua.“

Kerroin Conan Doylelle Esikko Koitereen meillä Suomessa unitilassa syntyneestä ihmeellisestä romaanista, Kaksi Todellisuutta, joka häntä erikoisesti kiinnosti.

„On varsin todistavaa“, hän sanoi, „kun ilmenee tosiseikkoja, joita ei ole voinut päivätajuisesti aistimien välityksellä saada. Minulle juuri kerrottiin pojasta, joka oli sairastunut heinäkuumeeseen ja transsissa määräsi, että parannusneuvot oli etsittävä hänelle täysin tuntemattomasta kirjasta, josta ne löydettiinkin.“

Kysyin vielä, oliko Sir Arthur aikonut käydä Suomessakin, mutta hän vastasi, ettei luullut ainakaan tänä vuonna ehtivänsä. Menimme yläkertaan, kirjakauppaan, josta Conan Doyle etsi minulle pari julkaisua. Maksusta ei ollut puhettakaan.

„Well, nyt olen auttanut teitä“, sanoi hän taputtaen ystävällisesti olkapäälle englantilaisten reilun ja hauskan tavan mukaan.

Hyvästelin ja kiittelin.

Tunnetussa lontoolaisessa pilalehdessä, Punchissa, oli pieni ote intialaisesta sanomalehdestä, jossa Sir Arthur Conan Doylea mainitaan novellistiksi ja okulistiksi*). „Hän on todella tehnyt paljon kehittääkseen ihmisten näköä kuoleman jälkeisen elämän suhteen", huomautti spiritistinen lehti Light.

Miss Steadin kirjastossa.

Miss Steadilta sain ystävällisen kutsun saapua hänen luokseen iltapäiväteelle. Pieni ryhmä ihmisiä oli kokoontunut kirjastohuoneeseen, jonka seinillä paitsi lukuisat kirjahyllyt, kaunis William Steadin muotokuva herätti huomiota. Komea, valkotukkainen, mutta silti nuori nainen, Miss Steadin sihteeri, esitti minut emännälle. Muut vieraat olivat meediumi Miss Camble sekä viulutaiteilija Florizel von Reuter ja hänen äitinsä. Teekupin ääressä sukeutui vilkas keskustelu, joka tietysti koski psyykkisiä ilmiöitä.

Sekä Miss Stead, että Mr. Florizel von Reuter olivat kiintoisia personallisuuksia, joilla oli paljon kokemuksia kerrottavana. Miss Steadista jo mainitsin, että hänen isänsä oli monista spiritistisistä kirjoistaan tunnettu William Stead. Viulutaiteilija Florizel von Reuter on hänkin huomattava henkilö tämän tutkimusalan tuntijoille. Hän on kirjoittanut kirjan Psychic Experiences of a Musician (Erään soittoniekan psyykkiset kokemukset) sekä lukuisia kirjoituksia spiritistiseen aikakauskirjaan Light. Mutta hän on huomattava myös omalla alallaan viulutaiteen edustajana. Yksitoistavuotiaana hän antoi ensimmäisen konserttinsa. Sen jälkeen hän on antanut useita tuhansia konsertteja ja säveltänyt joukon teoksia. „Kontinentilla hän on tunnettu nimellä Paganini redivivus, jälleen saapunut Paganini, joka on, niinkuin ne huomaavat, jotka ovat lukeneet hänen psyykkisistä kokemuksistaan, sanallisemmin totta, kuin mitä suuri yleisö aavistaa", sanoo Light. Hän on syntynyt Yhdysvalloissa. Hänen isänsä on saksalainen ja äitinsä skottilainen. Tästä kansainvälisyydestä ehkä johtunee, että hän myös on suuri kieliniekka, esitelmöiden useilla kielillä. Hän kertoi minulle ennen sotaa olleensa kerran Suomessa, mutta aikovansa uudelleen tulla

*) Okulisti=silmätukija.

ensi keväänä. Silloin hän mielellään pitäisi myöskin esitelmän psyykkisistä kokemuksistaan.

Miss Steadilläkin oli joukko paksuja albumeja täynnä hämmästyttäviä henkivalokuvia. Sitten hän näytti meille vahataulun, joka oli täyteen kyhätty tiheätä kirjoitusta.

„Tämä on n. s. Slade-kirjoitusta“, sanoi Mr. v. Reuter, „Slade oli etevin tällaisten kirjoitusten aikaansaaja.“

„Miten se on syntynyt?“ kysyin.

„Vahataulu asetetaan nurin pöydälle tai sitten meediumi pitää sitä toisella kädellään pöydän alla oikean käden levätessä pöydällä, juuri samalla kohdalla. Kun taulu otetaan esille on siihen itsestään syntynyt kirjoitus“, selitti Miss Stead ystävällisesti.

„Tiedän tapauksen“, kertoi Florizel von Reuter, „jolloin eräs sanomalehtimies, joka tätä ilmiötä epäili, toi Sladelle oman vahataulunsa. — En tahdo koskettaa teidän taulujanne, — huudahti tämä, — pankaa se lattialle jalkanne alle ja lähtekää sitten tiehenne. — Sanomalehtimies täytti käskyn ja lähtiessään hänellä oli taulu täynnä kirjoitusta“.

Muistin Madame Blavatskyn samantapaiset ilmiöt, joille aikoinaan oli naurettu. Ne olivat nyt tieteellisesti todistettuja asioita.

Kävin vielä kerran Steadin kirjastossa, eräässä selvänäköistunnossa, mutta se ei vetänyt vertoja niihin Mr. Petersin Suomessa pitämiin istuntoihin, joissa olin ollut läsnä.

Tohtori Annie Besantin esitelmä.

Kaikissa maanalaisten asemien käytävissä oli suuria ilmoituksia Mrs. Besantin kuolemanjälkeistä elämää koskevasta esitelmäsarjasta. Eräänä sunnuntai-iltana olin minäkin matkalla Queen's Hall'iin kuulemaan tätä Teosofisen Seuran vanhaa, arvokasta presidenttiä, sen Grand old ladyä. Sisäänkäytävän edustalla jaettiin kaikenlaisia reklaameja: Mrs. Dorothea Hyamsin uudenaikainen, henkinen, mentaalinen ja magneettinen parannusmenetelmä, miten pysyt nuorena ja hoikkana. Mr. Cambellin esitelmiä ylitieteestä, terveyttä, onnea ja menestystä. Lippujen hinnat eivät olleet aivan halpoja. (Smk. 25: — — 70: —.) Siitä huolimatta oli Queen's Hall, joka on ainakin kolme kertaa niin suuri kuin Kansallisteatteri, melkein täynnä kuulijoita. Näiden joukossa oli varsinkin paljon intialaisia. Koroke, josta Mrs. Besant puhui, oli asetettu pyöreän salin toiseen

päähän, mutta sen takana muodostivat hänen lähimmät seuralaisensa puoliympyrän, ikäänkuin puhujalle voimaa antavan, tukevan magneettisen piirin. Joku siellä istuvista kannettiin kuitenkin tajuttomana pois. Lieneekö hän mennät transiin?

Mrs. Besant todella puhui transistakin ja liikkumisesta toisessa tajunnantilassa. Esitelmän nimi oli Taivasmaailman tosiseikat — tulevaisuuden rakentaminen. Viitaten johonkin Tennysonin lausuntoon taivaasta meissä Mrs. Besant huomautti siitä, miten tämä on kokemukseen perustuva tosiseikka. „Mutta", hän lisäsi, „ihmiset eivät voi itsetietoisesti elää tätä taivaselämää, olla itsetietoisia toisessa maailmassa, jolleivat he ole siihen siveellisessä suhteessa valmistautuneet". Tämä siveellinen valmistautuminen täytyy tapahtua rakkauden ja säälin hengessä. Tässä Mrs. Besant esitti mielipiteensä kasvissyömisen välttämättömyydestä. Koko luomakunta huokaa, myöskin eläimet, niin kauan kuin ihmiset ovat julmia ja tappavat. Tämä huokaus kuuluu selvemmin henkimaailmassa ja ihmiset, jotka voivat kylmästi antaa tappaa eläimiä, eivät sentähden voi puhtaasti nähdä toisilla tasoilla. „Pitäisi tulla selväksi, että jokainen, joka syö lihaa on vastuussa tästä luomakunnan huokauksesta", Mrs. Besant huudahti ja yleisö taputti käsiään. Sitten esitelmöitsijä kertoi oman kokemuksensa siitä miten vanha elämä ja uusi elämä voivat tässä suhteessa joutua ristiriitaan. Hän oli kerran jossain Intiassa kävellyt eräässä puistossa, jossa leikki useita lapsia. Äkkiä hän näki läheisyydessä myrkyllisen käärmeen. Mitä oli tehtävä? Hän ei olisi tahtonut tappaa eläintä, mutta se oli myrkyllinen ja lapset olivat lähellä. Silloin hän teki päätöksensä. Hän otti käärmeen niskasta ja vei sen läheiseen jungelimetsikköön. Mrs. Besant lopetti esitelmänsä sanomalla, että meidän tehtävämme ei ole ainoastaan työskennellä ihmiskunnan, vaan koko maailman henkisen kehityksen puolesta.

Oli liikuttavaa kuulla tätä vanhaa, uskollista, teosofista työntekijää, josta sai niin selvän tunnelman, että hän tahtoo viimeiseen saakka pysyä pystyssä antaakseen aina parastaan. Silti ei voi peittää sitä tosiseikkaa, ettei ikä ole voinut olla jättämättä jälkeä mentaalis-magneettiseen elävyyteen. Puhuja, jonka pienintäkin äänenväreilyä yleisö kerran henkeään pidättäen oli seurannut, ei voinut aina täysin hallita tätä valtavaa yleisöä. Kaikessa tapauksessa

täytyy lausua suuren ihailunsa, kunnioituksensa ja kiitoksensa tästä uupumattomasta auttamistyöstä.

Vegetaariset aatteet saivat kyllä taaskin kaipaamaan puhujalta sotakysymyksen koskettamista, koska sen ymmärtäminen on vielä tärkeämpi moraalisena perustuksena henkisen maailman itsetietoiselle kansalaiselle. Ikäänkuin tehostaen tätä ajatusta oli uloskäytävän edustalla sodan jalaton raajarikko myymässä erään rauhan liikkeen lehteä. Ei enää mitään sotaa —. Sen ensimmäinen sivu oli täynnä niiden uuden parlamentin jäsenten kuvia, jotka vastustavat sotaa.

Kansojen veljeyttä Oberonilla.

Enemmän kuin kaikki puheet ja kirjoitukset luulen sittenkin, että rauhan puolesta vaikuttaa yhä lukuisemmat kansojen yksilöiden ystävyyssuhteet. Kotimatkalla Oberonilla sain nähdä esimerkkejä siitä. Kolmannessa luokassa, jossa matkustin, oli muutamia miellyttäviä englantilaisia turisteja. Eräs keski-ikäinen, hienosti sivistynyt rouva, joka oli ollut lähetyssaarnaajana Malajin saarilla, vanha, hiljainen herra ja kaksi nuorta, iloista ylioppilasta. Kiel'istä otti laiva mukaansa kolmisenkymmentä saksalaista koululasta, jotka tulivat suomalaisine oppaineen maahamme vaihtosopimuksen nojalla. Tämä ajatus, vaihtaa muutamiksi viikoiksi lapsia maiden kesken, herätti suurta ihastusta englantilaisten keskuudessa.

„Sehän on mainio tapa oppia tuntemaan ja pitämään toisistaan", huudahti vanha, hiljainen herra.

Kun sitten havaittiin, että muutamat saksalaiset lapset osasivat sangen hyvin englantia oli ihmetys ja ihastus vielä suurempi. Mikä englantilainen lapsi puhuisi saksaa? Englantilaiset ylioppilaat ryhtyivät kuitenkin pian tähän tehtävään saksalaisten lasten suosiollisella avustuksella. Rouva, joka oli ollut lähetyssaarnaaja, puhui paljon näiden lasten kanssa.

„Teidän kaikkien nuorten täytyy tehdä parhaimpanne, jottei enää tulisi sotaa."

Tämmöisen keskustelun jälkeen sanoi eräs pieni saksalainen tyttö:

„Minä koetan opettaa kaikkia kotona Saksassa rakastamaan Englantia."

Näin voivat kansat tulla veljiksi.

Eino Krohn.

Iltapuhteella.

Unissaan valveilla. Että nukkumistilassa ollessaan voi nähdä fyysillisiä tapahtumia ja sellaisia paikkoja joissa ei koskaan ole käynyt, sekä jälkeenpäin todeta kaikki sellaiseksi kuin on nukkuessaan nähnyt, siitä on minulla muutamia kokemuksia. Kerron nyt ensimmäisen sen luontoisen kokemukseni, joka aikoinaan tuntui minusta hyvin merkilliseltä.

Asuessani K:ssa, joka oli pieni puutavaran lastauspaikka, nukuin eräänä aamupäivänä ja näin unta että menin rantalaiturille. Siellä oli pienenpuoleinen höyrylaiva ja ihmettelin koska se on tullut, kun ei tietääkseni yhtään laivaa pitänyt olla rannassa. Katselin laivan nimeä joka oli Tor, mutta en oikein selvään nähnyt viimeistä kirjainta se näytti vuoroin s:ltä ja r:ltä. Päättelin ei se kuitenkaan voi Tos olla, ei se ole mikään nimi. Sitten menin laivaan, kävelin välikannella, katselin hyttejä ja ajattelin, tuossa on konemestarin hytti, tuosta mennään konehuoneeseen j.n.e. En nähnyt ihmisiä ja tunsin että he ovat lepäämässä kun ovat yön valvoneet, joten en mennyt heitä häiritsemään vaan lähdin pois ja heräsin.

Herättyäni ajattelin, sehän oli merkillisen elävä kokemus, ja kyselin onko nukkuessani tullut yhtään laivaa. Kun kuulin että yksi höyrylaiva, jonka nimestä eivät tietäneet, oli tullut, lähdin heti rantaan katsomaan ja ihmeekseni näin että laivan nimi oli Tor, aivan samanlaisilla kirjaimilla kuin olin unessa nähnyt. Menin laivaan samoin kuin nukkuessani ja totesin että kaikki oli aivan samanlaista kuin olin unessa nähnyt, enkä nytkään nähnyt yhtään ihmistä välikannella, useammat olivat lepäämässä.

Tämäntapaisia ja edellissä numeroissa kertomiani psyykkisiä kokemuksia tapahtui minulle enemmän silloin, kun olin fyysillisesti heikossa kunnossa ja hyvin väsynyt. Mielestäni ne johtuivat siitä että nukkuessani erkani ruumiistani niinpaljon korkeampaa eetteriainetta että minätajunta voi liikkua aivankuin fyysillisessä ruumiissa ja tuoda aivoihin muistin kokemuksistaan.

Tällaiset kokemukset ovat mielestäni vähäpätöisiä niihin henkisiin kokemuksiin ja rajattomiin mahdollisuuksiin verrattuina joita ikuiseen elämään pyrkivällä ihmissielulla voi olla ja jotka eivät johdu esim. fyysillisen ruumiin ja sielun tilapäisistä tiloista, vaan jotka johtuvat sielun henkevöitymisestä, — siitä että ihmisen jumalallinen luonto ja korkeampi elämä saa valtaa sielussa. Ja käsitykseni on että niin kauan kun se ei ole erikoisemmassa määrässä tapahtunut, on parempi ettei ole kykyä herätä itsetietoiseksi, ollessaan nukkumistilassa. Normaalisessa kehityksessä ehkä onkin niin. Tällaiset poikkeustapaukset ovat mielestäni jotenkin luonnottomia ja johtuvat epäsäännöllisistä tiloista tai siitä että ihminen pyrkii personallisesta minästään rakentamaan jotain kuolematonta. Mikä ihmisessä on todella kuolematonta, se ainoastaan voi kuolevaisenkin muuttaa ja sen kasvu personallisessa sielussa vie normaalisen kehityksen tietä myös yliaistillisiin kokemuksiin. Sen mukaan kun kuolevainen pukeutuu kuolemattomaan. A. J. S.

Näky. Rouva A. V. kertoo: Katselin ikkunasta päivällä sattumalta ja näin, kun pitkä harmaapukuinen mies kiiruhti pitkin järven rantaa. Se herätti jotenkin huomiotani ja ajattelin minäpä seuraan katseellani tuota olentoa. Samalla koetin huutaa palvelijatarta luokseni lähet-

tääkseni hänet ottamaan selvää, kuka tai mikä hän on. Kaiken aikaa seurasin miehen menoa ja huomasin kuinka hän kävi käsiksi venheeseen. Samalla välähti silmiini, niinkuin joku poika olisi luistellut siinä lähellä ohuella syksyisellä jäällä. Samassa hävisi mies ja poika silmistäni. — En puhunut miehellenikään mitään näystäni. Mutta parin tunnin kuluttua alkoikin näytelmä uudelleen. Silloin se oli todellista. Pojat olivat luistelleet heikolla jäällä ja yksi heistä oli sortunut jäihin. Väkeä riensi rantaan auttamaan, ja niiden joukossa oli myös tuo ennakolta näkemäni pitkä mies, harmaassa puvussa. Nyt hän todella otti venheen, työnsi sen ohuelle jäälle ja meni pelastamaan vajonnutta poikaa — joka kuitenkin oli ennättänyt kuolla.

J. R. H.

Hevosen näky. Herra J. K. kertoo: Nuorena ollessaan isäni ajoi hevosella, vanhemman naisen ollessa mukanaan rattailla. Äkkiä hevonen pysähtyy maantiellä, eikä pakottamallakaan mene eteenpäin. Silloin nainen astuu alas rattailta, menee ja pistää suitsinrenkaan silmäänsä, katsoo siitä ikäänkuin silmälasin lävitse. Vähän aikaa katseltuaan sanoo nainen isälleni: „Tulehan katsomaan tämän suitsinrenkaan lävitse, niin saat nähdä mikä tiellä on". Isäni menee ja katsoo suitsinrenkaan lävitse ja näkee, maantiellä on suuri kivi, kuin vuoren seinä. Samalla se kuitenkin oli kuin nahkaa, joka olisi vettä täysi. — Vähitellen este siirtyi maantien ojaan, jossa oli vettä, ja sinne se solui olemattomiin. Silloin hevonen jatkoi matkaansa.

J. R. H.

Ihanin kokemukseni sattui minulle elämäni myrskyisimpänä aikana, kun tarpeeksi monta kertaa olin huutanut inhimillisestä sielustani: „Oi miksi ja minkä tähden?"

Tämä sattui silloin, kun Annie Besant antoi julistuksen Krishnamurtin, maailmanopettajan suhteen, helmikuulla 1926.

Meitä oli kaikkiaan kymmenen henkeä kokoontunut „vuorisaarnan tutkimusseuran" nimellä, toiset R.-R.-seuran, toiset Teosofisen seuran jäseniä, toiset ensi kertoja mukana niinkuin minäkin. Olimme keskustelleet ennen kokouksen alkua julistuksen johdosta ja kun kokous alkoi, puheenjohtajamme mainitsi: „Meistä moni voi ajatella, että miksi emme näe Kristusta, vaan tuskin me kestäisimme hänen säteilyään, jos hän tulisi meidän keskellemme." Silloin vielä ajattelin mielessäni: mutta kuka sen on nähnyt ja kuka sen voi todistaa? Samalta istuimelta, jolta puheenjohtaja oli lukenut Teosofian avaimesta, pyysin keskustellessamme puheenvuoroa. Eräs Ruusuristin jäsen istui toisella puolella huonetta. Kun katsoin sinne, huomasin kuinka hänen päänsä taakse oli ilmestynyt risti paljaasta valosta, ja kun katselin sitä kauemmin, kehittyi hänen päänsä ympärille ristin lisäksi säteilevä valo säteiden eli kehän muodossa. Hän kantaa pitkää tukkaa, mutta hänen kasvonsa muuttuivat ihan tummiksi tuon valon keskellä. Se oli ihaninta mitä silmilläni olen katsellut. Kosketin tuolia ja katsoin ympärilleni, näin ja kuulin keskustelun, vaan huomasin, että toiset eivät ilmiötä havainneet. Ensin ajattelin kertoa heille, vaan kun kokouksessa oli minulle tuntemattomia henkilöitä, he voisivat nauraa (kuiskasi kiusaaja), ja minä vaikenin. Sitten vielä tein selkoa itselleni, että olen varmasti normaalitajussani, ja katsellessani ilmiötä kehä haihtui ja risti jäi jälelle. Ruusuristiläinen toverini nousi istumaan suoraan asentoon sivulle ja risti alkoi nousta seinälle ja seisahtui keskelle seinää. Kun sen yksi sakara ulottui taulun reunaan ei taulua näkynyt siltä paikalta, vaan sen kahden puo-

len. Sitten minä vielä painoin sormellani silmiäni ja vaadin, että näyn täytyy olla vielä siinä kun silmäni aukaisen, ennenkuin asiasta kenellekään mainitsen ja ennenkuin olen itse varma. Ja kun katsoin uudestaan, oli risti yhtä kauniina. Sitten puheenjohtaja antoi minulle puheenvuoron, ja koko ajan puhuessani katselin ristiä. Kun istuin, näin jälleen paikan tyhjänä. Vaan minulle se oli totuus ja elämä, minä tiedän ja totuus täyttää sydämeni. A. M. I.

Kultaisia kokemuksia. 1. Juhannusaamu. Palaan karjansaatolta. Nousen Paimenenkujaa, joka kiertelee ohi kivien ja kallioiden, pihlajien alitse, humalistojen sivuitse. Puutarha puineen, pensaineen, perunapeltoineen. Keskellä valkoinen kukkiva ruusu. Pysähyn lumottuna. En ollut sellaista ennen nähnyt. Seison aidan takana kuin Luvatun maan rajalla, kuin Paratiisin portilla, jonne annetaan katsella, mutta jonne pääsy on kielletty. Kuitenkin — sydän tuntee onnea, ääretöntä onnea ja puhtautta, joka valuu silmän kautta sydämeen antaen lapsen aavistaa todellista kauneutta, todellista puhtautta, kokea Jumalaa.

2. Koulun kuusijuhla. Vihreä kuusi, koristeena vain kynttilöitä ja hiukan kultalankaa. Vierellä tyttönen lausumassa vaatimattomalla hartaudella Topeliuksen runoa joulukuusesta: „— — vaahtoisa virta veikkonen ja sisko taivaan tähtönen, puut metsän ystäväni". Sanat menevät suoraan sydämeen, kaikuvat korvissä kaikkina jouluina läpi lapsuuden, halki nuoruuden. Niissä soi taivaan tähtien laulu.

3. Kaiken päivää retkeilyllä Imatralla, Viipurissa, eväänä vain pari pientä voileipää. Illalla meidät vietiin vielä Monrepos-puistoon. Nälkäisinä ja väsyneinä vedimme jalkoja perässämme. Mutta väsymys hävisi, nälkä unohtui ihanassa puistossa kulkiessa. „Ihminen ei elä ainoastaan leivästä."

4. Kansallisteatterissa ensi kerran „Vanha Heidelberg". Prinssi painuu erontuskassa rakastettunsa syliin. Elämäntuska saa nuoren tytön sydämen säälistä sulamaan. Kyyneleet tulvahtavat silmiin.

5. Yksin, kaukana Savon sydänmaalla. Sysimusta pimeys suuren rakennuksen ympärillä. Ihmeellinen rauha, suloisten siipien suojeleva syleily yksinäisen ympärillä.

6. Synnyinpitäjäni kirkon ainoa todellinen „taideteos" on messupuku, johon kuuluu avara, pitkähihainen valkoinen paita, sen päällä musta viitta, jonka keskikohdalla on pään reikä. Viitta kiinnitetään nauhoilla kainaloiden alta. Takana viitalla hopeanvärinen risti, jonka yllä kirjaimet INRI ja edessä rinnan kohdalla kultainen aurinko. Nyt näen „silmällä" — kerran käsitän „sydämellä". S. J.

Mitä muualla tiedetään.

Edouard Schuré, tunnettu teosofishenkinen kirjailija, kuoli huhtikuun 7 p:nä 1929 Parisissa 89:nnellä ikävuodellaan. Hän jätti jälkeensä n. 30 teosta, joissa hän liikkuu runouden, romaanin, teatterin ja taidearvostelun alalla. Varsinkin hänen runollisen näkemyksensä valaisemat tutkimuksensa vanhanajan ja kristinuskon mysterioista ovat saaneet paljon lukijoita ulkopuolelta Ranskankin. Schuré sekä v. 1918 kuollut kirjallija Joséphin Péladan ovat erikoisasemassa vuosi-

sadan kumpaisellekin puolelle lankeavassa kirjallisuuskaudessa, sillä molemmat käsittelivät teoksissaan ihmistä mystillis-okkultisten aatteiden valossa — seikka, joka silloisena naturalistisena aikana oli miltei anakronismi — mutta Péladanin kiihkeä katolisuus ja maagillisten ainesten runsaasti suolaama filosofia on vuosien kuluessa jäänyt varjoon Schurén valoisamman ja korkealentoisemman ihanteellisuuden rinnalla.

Philippe Fréderic Edouard Schuré syntyi 21 p:nä tammikuuta v. 1841 Strassburgissa. Hänen esi-isänsä polveutuivat sekä isän että äidin puolelta Rheinin seuduilta. Edouardin äiti kuoli hänen ollessaan kuudennella ikävuodellaan, ja yhdeksän vuotta myöhemmin kuoli isäkin, joka oli tunnettu lääkäri. Isoisä, prof. Bloechel, Strassburgin lainopillisen tiedekunnan dekaani, tuli pojan holhoojaksi ja jätti hänet historianprofessori Leserin perheeseen kasvatettavaksi. Nuori Schuré harrasti jo varhain runoutta, musiikkia, historiaa ja filosofiaa. Noin 17 v. ikäisenä hän sai ensi kerran käsiinsä Goethen Faustin, ja tämä oli hänelle suoranainen ilmestys. Vuotta myöhemmin hän ilmoittautui isoisänsä toivomusta noudattaen Strassburgin yliopiston lainopilliseen tiedekuntaan, mutta entisille harrastuksilleen uskollisena hän jakoi tarkkaan aikansa lakitieteen ja kirjallisuuden kesken. Hänen huomionsa kohdistui ennenpitkää etenkin Saksan kansanrunouteen, ja täysi-ikäiseksi tultuaan hän teki Saksaan kaksi vuotta kestäneen opintomatkan viipyen tällöin jonkun aikaa Berlinissä, Münchenissä ja Bonnissa. Tältä matkalta palattuaan hän v. 1868 meni naimisiin mühlhausenilaisen kirkkoherran Nesslerin tyttären Mathilden kanssa. Aviopari matkusti Parisiin, ja samana vuonna ilmestyi hänen esikoisteoksensa ja tutkimuksensa Saksan kansanrunouden kehityksestä, „L'histoire du lied, ou la chanson populaire en Allemagne". Jo tässä tutkielmassa näkyi alkeita niiden teosofisten aatteiden, jotka myöhemmin tulivat hänen tuotannossaan määrääviksi.

V. 1865 Schuré kävi Münchenissä oleskellessaan katsomassa Wagnerin „Tristania ja Isoldea". Se vaikutti häneen valtavasti. Hän kirjoitti säveltäjälle haltioituneen kirjeen, johon Wagner vastasi, ja miesten välille syntyi kiinteä ystävyyssuhde. Wagnerin avulla Schuré syventi käsityksiään draamasta sekä siitä suuresta merkityksestä, mikä näytelmien perustana olevilla okkultisilla motiiveilla on. Niinkuin tiedetään, käyttää Wagner useissa musiikkidraamoissaan tämänkaltaisia motiiveja. Ystävyyssuhteen innoituksesta syntyi myöskin kirja „Richard Wagner, son oeuvre et son idée", mikä suuressa määrässä teki vaikeatajuista saksalaista mestaria tunnetuksi Ranskassa. Musiikkidraaman historiaa käsitteli hänen 1876 ilmestynyt tutkimuksensa „Histoire du Drame musical". Siinä hän väittää, ettei draama suinkaan ollut vanhassa Hellaassa kansanjoukkojen huvittaja, vaan että sen avulla havainnollistuttamalla julistettiin syviä esoteerisia totuuksia, ja että tragedian toinen, syvällisempi muoto sekä sen avain oli löydettävissä Eleusiin mysterioista.

Tästä käsityksestä seurasi luonnonmukaisesti halu uudistaa teatteri. Hän kirjoittikin useita näytelmiä, mutta vain „La Roussalka" esitettiin, sekin ainoastaan kerran, maaliskuussa 1902 Parisin Théâtre de l'Oeuvressä . . Tämä ei ole ihme, jos ottaa huomioon näyttämön vaatimukset ja vertaa niitä näytelmiin, joissa allegorisoitumisen vaara on suuri niiden sisällön abstraktisuuden takia. Kaiken lisäksi on sitä „hengen ylhäisöä", jolle Schuré näytelmänsä kirjoitti, vielä valitettavan vähän. Schuré erotti muuten tulevaisuuden teatterissa kolme

päämuotoa. Ensimmäinen oli „kansan teatteri“, joka koettaa herättää kansan alimpien luokkien uinuavan henkisyyden sen parhaimpien vaistojen ja runollisimpien perintätietojen avulla. Toisena oli „taisteleva teatteri“, joka terävällä katseella ja syvällä myötätunnolla tutkii olevia oloja (esimerkkeinä Ibsen, Tolstoi, Hauptmann), ja kolmantena „unelmien l. sielun teatteri“, jonka on historian, legendojen ja symboolien kuvastimesta loihdittava esiin uusi, ihanteellinen ihmiskunta. — Schurén yritys oli monista seikoista johtuen vaikeasti toteutettavissa; Péladanin ja tri Steinerin samansuuntaiset yritykset eivät myöskään liene käytännössä menestyneet.

Saksalais-ranskalaisen sodan puhjetessa v. 1870 Schuré matkusti Italiaan. V. 1872 hän Firenzessä tutustui Margherita Albana Mignaty'in, naiseen, joka mitä syvällisimmin vaikutti hänen elämäntyönsä suuntaan. Rouva Mignatyn salongissa vierailivat Firenzen älymystön ja taiteilijoiden parhaat jäsenet, ja hänestä tuli se opas, joka johti Schurén oman itsensä ja mahdollisuuksiensa tuntemukseen. Tälle harvinaiselle naiselle Schuré on pystyttänyt pysyväisen muistomerkin kirjassaan „Femmes Inspiratrices et Poètes Annonciateurs“ (1909). Schuré sanoo hänestä m.m.: „Häntä minun on kiittäminen vihkimyksestä noihin suuriin totuuksiin, jotka tekivät minulle mahdolliseksi kirjoittaa „Suuret vihityt“. — — Jos saisin käyttää antiikin mysteriokieltä, niin sanoisin, että hän oli eläessään opastajani ja kuoltuaan suojelushenkeni.“

„Suuret vihityt“ (Les grands Initiés) muodostavat Schurén kirjallisen toiminnan keskipisteen. Teoksen johtavana aatteena on, että kaikkina aikoina on ikuinen viisaususkonto esoteerisena oppina esiintynyt kaikissa tärkeimmissä uskontojen perustajien opeissa ja on säilynyt erilaisten symboolien ja myyttien muodossa jälkimaailmalle. Jumalallinen inspiratio ei ole milloinkaan rajoittunut yhteen kansaan, määrättyyn aikaan taikka erikoiseen uskontoon. Tämän aitoteosofisen katsantokannan valossa hän sitten tarkastelee Raman, Krishnan, Hermeksen, Mooseksen, Orfeuksen, Pythagoraan, Platonin ja Jeesuksen vaikutusta ja oppeja. Teos, johon hän käytti runsaasti hyväkseen aikansa tieteen saavutuksia, ilmestyi v. 1889. Tähän mennessä siitä on otettu 60 painosta, se on kokonaisuudessa käännetty kuudelle kielelle sekä osittain suomeksi (Pytagoras 1916 ja Jeesus 1917). „Suurten vihittyjen“ jatkona ilmestyi v. 1898 „Idän pyhäkköjä“ (Sanctuaires d'Orient), jossa hän esittää välimerenmaihin tekemänsä matkan aikana syventyneitä käsityksiään.

Veedauskonnon filosofiaan Schuré tutustui H. P. Blavatskyn teosten avulla. Hänen kristinuskoa käsitteleviin tutkimuksiinsa vaikutti sensijaan huomattavasti tri Steiner. Tämän kirjan „Kristinusko mystillisenä todellisuutena“ Schuré ranskanti „Le Mystère chrétien et les Mystères antiques“ nimisenä. Omat käsityksensä ymmärtämästään kreikkalais-kristillisestä esoteerisesta perintätiedosta Schuré esitti kirjassa „L'évolution divine: du Sphinx au Christ“. (1912). Hän pyrkii siinä esittämään, miten kristuskysymys on koko maallisen kehityksen ja aurinkokuntamme salaisuuksien yhteydessä.

Schuré oli lopuksi kelttiläisen rotuhengen julistaja. Kullakin kansalla on oma kansansielunsa. Jotta se voisi täyttää sille kuuluvan tehtävänsä, täytyy sen tulla täysin tietoiseksi omasta kansansielustaan ja sen täyttämäksi. Kelttiläisyyden aatetta esittää hänen kirjansa „L'Ame celtique et le génie de la France à travers les âges“ (1921). Kelttiläinen rotutietoisuus oli hänessä herännyt jo edellisen

vuosisadan lopulla. Tätä osoittaa hänen ranskalaisia legendoja käsittelevä tutkimuksensa „Les Grandes Légendes de la France" (1891). Edouard S:n vaikutuskausi sattui epäkiitolliseen aikaan: kirkko ja valtio, uskonto ja tiede olivat siihen aikaan mitä jyrkimmät vastakohdat. On luonnollista, että mies, joka yritti intuitionsa avulla yhdistää sielun aavistukselliset näkemykset tieteen kuivaan asiallisuuteen, sai kokea paljon kylmyyttä n.s. asiantuntijoiden taholta. Hän ei kuitenkaan koskaan menettänyt suuren yleisön suosiota, niinkuin hänen teostensa lukuisat painokset osoittavat, ja vaikka ne eivät laadultaan olleetkaan kaikki yhtä täysipainoisia, on hän niillä tehnyt rakastamilleen aatteille palveluksen, jota ei saa väheksyä.

Vesimiehen merkkejä! Berlinissä on perustettu mystillisokkultistinen looshi „Fraternitas Saturni", joka on omaksunut vapaamuurariseremoniat työperustakseen. Se nimittää itseään „Vesimieskauden ensimmäiseksi viralliseksi looshiksi" ja ottaa jäsenikseen sekä miehiä että naisia. Se on syntynyt eräästä pansofia-looshista, jonka Heinrich Tränker perusti v. 1920. Tränker pitää itseään H. Reussin ja tri Kellerin, entisen „Skottilaisen riituksen symboolisen suurlooshin" johtajien seuraajana Saksassa. Veljeskuntaan ovat myöskin liittyneet „Mentaalisten rakennusherrojen järjestön" jäsenet, joka lopetti toimintansa 13 pnä maaliskuuta 1928 oltuaan elossa 11 vuotta.

Yllämainitussa veljeskunnassa on kolme astetta, nim. kokelas-, merkurius- ja aurinkoasteen käsittävä esikartano sekä samoin kolmen asteen veljeskunta, joiden nimitykset pidetään salassa. Veljeskuntaan ei pääse yksikään, joka ei ole ollut viisi vuotta esikartanossa. Naisjäsenet pääsevät ainoastaan esikartanoon, mutta johtajat toivovat voivansa järjestää kohdakkoin erikoisia loosheja naisiakin varten. Looshia, joka samalla on suurlooshi, johtaa kirjakauppias Grosche ja terveyspedagoogi Hans Müller.

Kokelaitten valmistelua varten on olemassa „Esoteerinen tutkimusryhmä", jossa on tarkoituksena harrastaa tieteellistä okkultismia teoreettisesti ja käytännöllisesti. Tutkimusseura julkaisee looshin kanssa yhdessä aikakausjulkaisua „Saturn-Gnosis", jonka mukaan Kalojen aikakaudelle ominaisen rosenkreuzilaisuuden aika on ollut ja mennyt, ja että nyt, Vesimieskauden koittaessa, on okkultistiselle pohjalle perustettava uusi rosenkreuzilaisjärjestö. Yllämainitussa piirissä annetaan paljon arvoa Mestari Therionin (englantilaisen kirjailijan Crowleyn salanimi) kirjoituksille, joita viime aikoina on tuontuostakin käännetty saksaksi. — (Die drei Ringe).

J. P—nen.

Kirjeitä toimitukselle.

Fazenda Penedo.

Toukokuun Ruusu-Ristissä olleen tiedustelun johdosta haluaisin lausua muutamia ajatuksia Brasiliaan menosta.

Ensinnäkin, olen sitä mieltä, että kun ihminen syntyy johonkin maahan ja jonkun kansan keskuuteen, Karman Herrat silloin tarkoittavat, että hänen on uhrattava työnsä ja toimensa sen kansan hyväksi ja liitettävä kohtalonsa sen kansan kohtaloon. Ne, jotka

ovat jotakin suurta saaneet aikaan, ovat useimmiten asian näin käsittäneet, vaikkeivät olisi olleetkaan tietoisia mistään karmasta, esim. Snellman ja monet muut. Emme tietysti kaikki ole Snellmanneja emmekä saa mitään suurta aikaan, mutta j o t a i n saamme varmasti jokainen aikaan, tietämättämme ja tahtomattammekin, jollemme teoillamme, niin ainakin omalla olemuksellamme ja ajatuksillamme. Synnyinmaallamme on mielestäni oikeus ne omistaa.

Vieraaseen maahan muuttamisessa on jotakin väkivaltaista siteiden katkomista. Näiden karmallisten siteiden olemassaolo ilmenee vieraalla maalla usein valtavana koti-ikävänä, mistä runoilijat ovat niin kauniisti laulaneet. Vaikka vieraalla maalla olisi luonto anteliaampi ja kauniimpi, ihmiset parempia ja elämä yltäkylläisempää, niin sittenkin tulee usein mieleen:

„Siell' on kauan jo kukkineet omenapuut,
siell' on siintävät seljät ja salmien suut,
siell' on vihreät metsät ja mäet,
siell' on vilposat illat ja varjokas koi,
siell' on lintujen laulu, mi lehdossa soi,
siell' on kaihoja kukkuvat käet."

Olen kuullut Penedoon lähtevien sanovan, ettei meillä saa olla mitään isänmaata, sillä koko maailma on meidän isänmaamme ja kaikki ihmiset meidän veljiämme. Tähän sanoisin, että meillä ei saakaan olla sellaista isänmaata, jonka puolesta olemme valmiit vahingoittamaan toisia ja pitämään toisia kansoja vihollisinamme, mutta kyllä sellainen isänmaa, joka on ikäänkuin meidän pyhimpien ja jaloimpien tunteittemme kohteena ja jonka luonnossa me voimme nähdä erikoisia kauneusnäkyjä, joita muiden maiden luonto ei kykene meille tarjoamaan.

Tietysti tällaiset tunteet epäilemättä ovat jonkunlaista rajoittuneisuutta ja jos jonkun rakkaus on jo laajentunut koko maailmaa syleileväksi, hän ei tietysti tarvitse enää mitään isänmaata tunteittensa kohteena, mutta älköön kukaan pettäkö itseään ja muita. Monet, jotka luulevat rakastavansa koko maailmaa samalla tavalla, eivät itse asiassa rakastakaan mitään.

Mitkä ovat sitten ne s y y t, jotka ovat saaneet tuon siirtolahomman aikaan? Penedoon aikovat sanovat muuttonsa päävaikuttimena olevan sen, että he siellä saavat noudattaa luonnonmukaista ruokajärjestelmää ja elää lähempänä luontoa. Ruokajärjestelmän takia merien taa muuttamista pitäisin myöskin eräänlaisena vatsansa palvomisena. Eihän ihminen elä syödäkseen, vaan syö elääkseen, ja oman maamme luonnon tarjoamilla ruuilla voimme aivan hyvin elää. Useat ihmiset ovat sen merkillisen harhakäsityksen vallassa, että täällä Suomessa ei muka tulisi toimeen kasvisruualla tai ainakin, että toimeentulo olisi hyvin kallista ja vaivalloista. Tämä on kuitenkin mielestäni sangen suuri erehdys. Kasvisruualla toimeentulo täällä ei ole ollenkaan vaikeaa minkäänlaisissa olosuhteissa, kun vain tyytyy tavalliseen yksinkertaiseen ravintoon, mikä on terveellisintäkin. Tietysti Suomessa on kallista syödä paljon hedelmiä, mutta ilman niitäkin tulee toimeen. Onhan meillä marjoja sitä runsaammin. Nekin ovat auringon kypsyttämiä, jota pidetään hyvin tärkeänä, kuten troopillisten maiden hedelmätkin. — Jos nyt asetutaan sille äärimmäiselle kannalle, ettei tahdota käyttää mitään ani-

maalista ravintoa, käy syöminen vähän hankalammaksi, mutta ei mahdottomaksi edes silloinkaan. Joka lähtee ravintoaan hakemaan vieraista maista, tekee syömisestä elämänsä tärkeimmän kysymyksen. Mitä sitten „lähellä luontoa" elämiseen tulee, niin tietysti se on fyysillisesti terveellistä, mutta taas, elämmekö vain terveyttämme hoitaaksemme? Terveys on tietysti elämän kallein lahja, mutta kyllä nykyinen kulttuurielämä ja olot tarjoavat terveydelle tarpeelliset edellytykset, jos se muutoin on meille suotu lahjana ylhäältä. — Meidän teosofien mielestähän ennen kaikkea henkinen kehitys on elämän päämäärä. Ainainen luonnon parissa eläminen ei liene omansa edistämään henkistä kehitystä. Silloinhan troopillisten maiden asukkaiden pitäisi olla henkisesti korkeimmalla kehitystasolla, mutta asiahan on päinvastoin. Eiköhän jokainen kulttuuri-ihminen ole omalta kohdaltaan huomannut, kuinka kesäinen luonto lumoaa ja vetää puoleensa ajatuskykymmekin. Emme jaksa syventyä mihinkään ajatustyöhön, vaan elämme jonkunlaisessa suloisessa tylsyyden tilassa. Mutta kun syysmyrskyt riistävät luonnon vehreyden, tuuli ulvoo ja sade kohisee ulkona, silloin henkinen tarmomme herää ja voimme syventyä elämän ongelmia pohtimaan. En luulisi, että n. s. luonnontilassa eläminen olisi meille kehityksen kannalta hyödyksi, joskin „ylikultivoitumisellakin" on omat varjopuolensa. Nykyinen monimutkainen sivistyselämä, jossa toimeentulomme useinkin on kovan työn ja tuskan takana, joka tapauksessa lisää parhaiten kokemuksiamme ja tarjoaa henkiselle kehittymisellemme parhaimmat mahdollisuudet.

En erikoisesti ole millään tavalla Brasiliaan muuttamista vastaan. Sehän on aivan yksilöllinen asia. Kullakin on siihet omat syynsä ja vaikuttimensa ja jos vaikuttimet ovat epäitsekkäitä ja jaloja, niin ei silloin ainakaan luo itselleen huonoa karmaa, muodostukootpa vastaiset olosuhteet minkälaisiksi tahansa. Ja kaipa tälläkin siirtolahankkeella on omat tarkoituksensa korkeammaltakin kannalta katsottuna kuin mitä me ihmiset voimme nähdä. Eihän sitä tiedä, minkä uuden sivistyksen kehto Penedostakin voi muodostua.

Sn.

Penedon paratiisi.

Toivo Uuskallion äiti oli kesällä 1925 kuollut, kun jouduin hänen kanssaan juttusille. Äiti oli ollut hänen ylin ymmärtäjänsä. Rakkaan poismeno oli kohottanut hänen mieltään kirkkaampiin maailmoihin ja saanut hänen mietiskelemään rauhaa.

— Vain siellä voi olla todellinen rauha maan päällä, missä palmu kasvaa, sanoi T. U. Palmu on rauhan symbooli. Palmun maahan voi syntyä terveempiin elämäntapoihin perustuva yhteiskunta. Siellä ei lain tarvitse asevelvollisuuden kautta velvoittaa ihmisiä tappamaan ihmisiä. Siellä ei laki saa määrätä rokotuksella myrkyttämään viattomain lasten verta. Siellä ei ihmisten ole pakko tappaa eläimiä. Siellä tullaan toimeen karjattomalla maataloudella. Siellä siis saattaa olla mahdollisuudet rauhaan ihmisten ja ihmisten sekä ihmisten ja eläinten välillä. Sinne voi syntyä paratiisi maan päälle silloin, kun koko Eurooppa on hukkua mädänneiden elämäntapojensa tuhotulvaan.

Mitä on tähän teosofisena totuudenetsijänä sanottava? Lähtisinkö esimerkiksi minä yhdeksi eläjäksi „Penedon tasavaltaan"? Hyväksynkö minä korkeimman totuudennäkemykseni mukaiseksi T. U:n

aatteet ja sen nojalla siis tahdon myös niitä toteuttaa? — Kunnioitan ja ihailen hänen aatteitansa ja sydämestäni toivon hänen Penedossaan onnistuvan, mutta kuitenkin ajattelen hiukan poikkeavasti mitä Brasiliaan siirtymiseen tulee.

Meidän on opittava erottamaan pää- ja sivuasia toisistansa. Vain onnelliset ihmiset luovat onnellisen yhteiskunnan. Mutta onnellinen yhteiskunta ei luo onnellisia ihmisiä. Eivät leuto ilmanala ja karjaton maatalous kykene rauhaa maan päälle tuomaan. Sitä kykenee tuomaan vain rauhallinen, vapautunut mieli. Siinä määrin kuin jollain sellaista on, siinä määrin hän kykenee maailman taikinassa hapatuksena olemaan ja henkensä avulla ainetta elämän ristillä lunastamaan.

Onko siis T. U. yksinomaan aineellisten olojen reformaattori? Tehkäämme oikeutta hänelle ja sanokaamme, että hän on harvinaisen suuressa määrin henkisesti vapautunut sielu, jolla on paljon ihmisille antamista, mutta hänen vahvimpana puolenaan on ulkonaisten asioiden uudesti- arviointi ja -luonti. Sille hän on enimmän osan elämästään omaksunut. Hän ei ole suuri salatieteilijä. Hän ei ole syvimpien syntyjen tutkija. Hän ei ole ihmisten Tiedon Tielle opastaja. Sellainen meillä on Suomessa. Miksemme jäisi kuuntelemaan, mitä hänellä on sanottavaa, hänellä, joka koko elämänsä on uhrannut henkisyydelle: pääasialle?

Henki — pääasia. Aine — sivuasia, tärkeä sivuasia. (Mutta jos nämä kaksi ovat päinvastaisessa järjestyksessä, saattaa käydä kuin eräälle kasvissyöjäveljelle, joka etelästä läksi etsimään paratiisia ja olosuhteiden pakosta joutuikin siellä — kolmasti päivässä syömään lihaa). Tälle tärkeälle sivuasialle on annettava sille tuleva arvonsa, kunnioitettava ja puhdistettava sitä parhaan ymmärryksen mukaisesti. Sillä mikä jumalallinen veistos meidän ruumiimme onkaan. Miksi jaloksi taideteokseksi se on tarkoitettu. Emmekö siis ottaisi niitä ulkonaisia tekijöitä lukuun, jotka auttavat sen jalostamisessa? Emmekö antaisi aikaa sen ajatteluun, miten sitä mahdollisimman terveesti syöttää, juottaa, vaatettaa ja liikuttaa? Sillä kun ruumiilla on helpompi, on sielullakin helpompi, *jos henki on hallitsijana*.

Valtavasti nämä ajatukset tulivat mieleen, kun kesäkuun lopulla katseli tuhansien naisten voimistelevan suurilla kansainvälisillä juhlilla. Mikä voima piileekään terveessä, puhtaassa, sopusointuisessa ruumiissa, mutta miten sanomattoman paljon suurempi voima siinä on silloin, kun voimakastahtoinen henki sitä hallitsee. Ja mitä kaikkea onkaan luoja tarkoittanut *ihmisellä*!

Ja näihin ajatuksiin liittyi yhä uudelleen ja uudelleen. Vielä me teosofit näemme jälleensyntyneen Pythagoraan yhteiskunnan, jossa ovat sopusointuun yhtyneinä hengen viisaus, sielun kauneus ja ruumiin voima. Ja eiköhän se yhteiskunta synnykin Suomeen? Onko sitä silloin lähdettävä Brasiliasta etsimään? Sillä eikö täälläkin voi ruumistaan syöttää, juottaa, vaatettaa ja liikuttaa terveellä tavalla? Eikö täällä oleva henkinen voima saa kumoon niitä lakeja ja asetuksia, jotka pakottavat kunnon kansalaisia toimimaan vasten vakaumustansa ja sitä tietä turmelemaan itseänsä? Minä uskon, että voi. Mutta se vaatii uskallusta, uhria ja ponnistusta. Vaan meissähän on valoa. Sen voimalla me voitamme ja muutamme tätä karua Pohjolaamme paratiisiksemme. Ainakin jonkun kolkan siitä. A. R.

Ruusuristiläisten koe.

Meille ruusuristiläisille on niin paljon opetettu Jeesuksen vuori-

saarnaa, että nyt nähtävästi on katsottu voitavan asettaa koetukselle, olemmeko me lainkaan siihen eläytyneet. On nim. olemassa kirja nimeltä Rakkaus, avioliitto ja sukupuolielämä, jonka moni ruusuristiläinen lienee kevään ja kesän kuluessa lukenut, siis sen jälkeen, kun veli Hannula sitä arvosteli R. R:n tämän vuoden ensi numerossa. Kirja sanotaan olevan „Vihityn Mestarin oppilaan kirjoittama“ ja sisältää mainitun „Mestarin“ opetuksia. Verratkoon kukin tätä vuorisaarnaan ja katsokoon vielä uudestaan, mitä veli H. siitä sanoo.

Kieltämättä siinä on paljon hyvää, mutta merkillinen kompastuskivi on tuo „ylimoraali“. Tosin kirja lupaakin asiat „uudenaikaisen ajattelun valossa“ ja me ihmiset juoksemme niin mielellämme uudemman ja helpomman perässä. Vanha vuorisaarnan ihanne on tinkimätön ja sellaisena vaikeasti saavutettavissa, mutta missä on sanottu, että sen käskyjä olisi lupa kiertää paremmin Himalajalla kuin Amerikassakaan? Tuo „Mestari“ suorastaan neuvoo moniaivoisuuteen. Kannattaa verrata siv. 176—177 saman asian käsittelyyn P. E:n Jeesuksen Salakoulussa siv. 109 ja seur.

Veli H. viittaa tämän „Mestarin“ epäillyttävään arvoon ja siihen antaa aihetta m.m. siv. 204, kun sanotaan: „Harjoittakaa tahtoa rakastaa!“ Kaunista itsekasvatusta, mutta johtuu mieleen, että „sokea sokeata taluttaa.“ Sillä näin menetellään päästäkseen „pysyvään rakkaustajuntaan“ mainitsematta ollenkaan itse rakkauden lähdettä, Kristusta. Hän on kirjan mukaan vain „viimeinen Maailmanopettaja“. Samalla sivulla kehoitetaan myös näin: „Rakastakaa ihmisten tavallisella tavalla!“ Natsarealainen sanoo: „Rakastakaa toisianne sillä rakkaudella, jolla minä teitä rakastin!“

Löytyy vielä monta merkille pantavaa kohtaa, esim. siv. 314 sanotaan: „Dhyan Chohan on Mestariakin suurempi.“ Tällainen olento on lähellä, vaikkapa yhdelle näkymätönnä. Hänen auransa varmaan ympäröi nuo kaikki kolme ja he vain juttelevat melkeinpä joutavia.

Niin, rakkaat kanssalukijani, pidetään silmät auki, „sillä vääriä kristuksia ja vääriä profeettoja nousee“.

L. T.

Esivallasta.

Lutheruksen Vähä-katekismus sanoo: Olkoon jokainen niille vallassaolijoille alamainen, joiden vallan alla hän on. Sillä kaikki esivalta on Jumalalta; ne vallassaolijat, jotka ovat, ne ovat Jumalan asettamia.

Se on kyllä todella hyvä ja oikein, että on vallassaolijoille alamainen, eikä ainoastaan sille hallitsijalle, jonka alamainen on, vaan kaikille.

Mutta ei sekään pitäisi olla rikos, jos on asiasta saanut toisen käsityksen ja tuo mielipiteensä ilmi.

Sillä kuinka tällainen lause voi olla ymmärrettävissä, kun sanotaan: kaikki esivalta on Jumalalta.

Kuinka kaikki esivallat voi olla Jumalalta? Tällaisetkin, jotka ovat niin puolueellisia, etteivät paremmassakaan tahdossa voi sydämmessään tunnustaa ihmiskunnan veljeyttä, eivätkä kaiken kansan parasta eivätkä koko luomakunnan olemassa olon parasta.

Vasta sellainen esivalta voi olla Jumalan elämästä osallisena, joka tunnustaa todellisen, vilpittömän totuuden, eikä ainoastaan tunnusta, vaan myös toteuttaa käytännöllisessä elämässä sen sellaisena,

kuin sen korkeammassa minässään ymmärtää, sillä kyllä jokaisen oma keskus vastaa kysymykseen, mikä on oikein ja väärin.

Yksi pienimmistä.

Vieläkin mustan maagikon kohtalosta.

R.-R:n Johtaja P. E. on kyllä huomauttanut, etteivät Viisaat paljon puhu mustasta magiasta eikä mustista maagikoista ja hän neuvoo, ettei niitä pidä paljon ajatella. Mutta jos nyt on sattunut käymään jollekulle, kuten Lemminkäiselle muinoin, ettei ole tiennyt „vesun vikoja, umpiputken ailuhia", vaan on tietämättömyydessään joutunut märkähattujen mustien paimenien kynsiin ja alkanut „mennä koskia kolisten, myötävirtoja vilisten" kohti tyhjäksi tulemistaan, niin olisi sellaiselle Lemminkäiselle lohdutukseksi Viisaan antama opetus. Sillä kuka tahansa märkähattu paimen kykenee kyllä sydämettömästi pilkkaamaan onnettomia „vihittyjä ja arhatteja" huomaamatta ensinkään oman hattunsa märkyyttä tai silmänsä sokeutta.

J. R. H. kertoo R.-R:ssä v. 1927 mustan maagikon kohtalosta m. m. „Yksilöllinen minuus lähtee häviönsä tielle, henki-itse „ruumistumaan melkein paikalla", s. o. aloittaakseen alusta uudelleen. Ehkä näinollen voitaisi myös sanoa, että mustan maagikon „pelastus" on hänen häviössään, jotta häntä elähyttänyt henki-itse saisi alkaa alusta."

En voi käsittää sitä, että henki-itsen pitäisi „alottaa alusta". Sillä mitä se merkitsisi? Sitä, että se äärettömän pitkä ajanjakso, minkä ihminen on tarvinnut ehtiäkseen mustan maagikon asteelle, olisi kokonaan menetettyä aikaa.

Mielestäni Kalevala kuvaa asiaa viisaammin. Siellä kerrotaan, miten Lemminkäisen äiti heti Lemminkäisen kuolemasta tiedon saatuaan alkaa valmistaa uutta ruumista Lemminkäiselle. Aikaa se vie. Viikon kerrotaan Lemminkäisen nukkuneen. Mikä se viikko olisi? — Tyhjäksi tulemisen kausi, jolloin personallisuus kuolee. Sitä mielestäni kuvaa Kullervon kohtalo. Mutta samaan aikaan, kun Lemminkäisen personallisuus Kullervona elää mustan maagikon elämää maan päällä, Lemminkäisen äiti, henki-itse valmistaa uutta ruumista Lemminkäiselle. (Missä? „Päivyt, Jumalan luoma" tietäisi. Uudella tähdellä, muistan jostain lukeneeni.) Ja kun Lemminkäinen, viikon uinaeltuaan herää, on hän „pikkuista parempi ja entistä ehompi."

Minulla ei ole Kalevalan avainta, joten en tiedä, miten P. E. on selittänyt Lemminkäisen joutumisen märkähatun sokean paimenen kynsiin, hänen kulkemisensa myötävirtaa ja heräämisensä entistä ehompana. En myöskään ole lukenut, onko ja missä teoksessa H. P. B. sanonut, että „henki-itsen on alotettava alusta". Kuinka henki-itse unohtaisi kokemukset ja eikö personallisuuskin voittaisi jotakin tyhjäksi tulemisen kautenaan?

Kiitollinen olisin, jos P. E. selittäisi omaansa ja H. P. B:n kantaa tässä „alusta alkamisessa". — Kyllähän Paavali sanoo, ettei tieto hyödytä, ellei ole rakkautta. Mutta minä väitän, että tieto tekee elämän elämisen arvoiseksi. Lohduttaa se ainakin niitä Lemminkäisiä, joilla vielä on tuoreessa muistissa aika, jolloin oli „jalo jousi olkapäällä, viini nuolia selässä."

Kullervo.

Toim. huom. Joskin monaadi alkaa vaelluksensa uudestaan, alusta, täytyy ajatella, että uusi kehityskierros ottaa huomioon kaiken sen hyvän, minkä monaadi ennen on oppinut. Paha yksin ei ylety monaadiin, mutta hyvä on jättänyt jälkensä, oli jäljet kuinka heikot tahansa. Heikot ne tietysti ovat, koska monaadin inhimillisellä asteella minätajunta ei kestänyt pahan kiusauksissa. Joka tapauksessa vanha kokemussarja jouduttaa ja epäilemättä helpottaa uutta kehityskulkua.

Eräs yritys.

Ruusu-Risti tarvitsee rahaa!

Tämän tunsivat elävästi kesän aikana muutamat veljet, jotka ryhtyivät pohtimaan, millä tavoin sille saada rahoja. Ja niin syntyi seuraava tuuma:

Itse rahaa on jäsenten useasti vaikea hankkia, mutta helpompi ehkä olisi antaa rahaksi muutettua aikaa. Esimerkiksi jonkinlaisen opiston avulla. Tähän toi aiheen Kalliolan settlementti, jossa vuosittain tuhatkunta opiskelijaa saa henkistä ja käytännöllistä opetusta opettajilta, jotka antavat työvoimansa ilmaiseksi. R. R:ssä voitaisiin saada syntymään jotain samantapaista, sillä eroituksella, että opetus opiskelijoille ei olisi ilmaista, vaan maksullista. Silloin saaduista tuloista saatettaisiin R. R:lle antaa puolet, ja puolet tulisi opettajille. Yritystä ei kuitenkaan saataisi kannattamaan, jos opetus perustuisi yksityistuntien pohjalle. — Sen pitää olla ryhmä- eli luokka-opetusta. Kielissä on ajateltu 10-henkistä ryhmää ja tuntimaksuna 10 markkaa.

Aluksi on kolme R. R.-jäsentä lupautunut yritykseen: Bertha Lindberg, Lora Oittinen ja Annikki Reijonen. Ensinmainittu, tunnettu näyttelijä ja näyttämöohjaaja, antaen lausunto- ja plastillisen liikehtimisen tunteja; toinen, maisteri, Helsingin etevimpiä ranskan kielen yksityistuntien antajia, ranskan tunteja; kolmas englannintunteja vasta-alkaville. Saksan kielen opettajaksi on toivossa saada eräs R. R:n venäläisen ryhmän jäsen, joka hallitsee kielen sekä teoreettisesti että käytännöllisesti.

Hyvä olisi, jos opiskelutoimintaan liittyisi myös ruotsi ja eesti ja mahdollisesti myös muita opintohaaroja, jotta eräänlainen kulttuuriopisto sekä R. R:n jäsenille että ulkopuolisille, voitaisiin panna pystyyn.

Opiskelutoiminnasta saatujen varojen sijoituksesta määrättyyn R. R.-tarkoitukseen tekee johtaja ensimäisessä jäsenkokouksessa selkoa. Mutta jotta ensi työvuoden suunnittelijoille yllämainittu opiskeluasia olisi selvillä, tehdään se täten ajoissa tiettäväksi. Syyskuusta lähtien antaa asiasta tarkempia tietoja neiti Bertha Lindberg. Os. Helsinki, Pohjois-Rautatienk. 19 B. puh. 44526.

Lausunta- ja plastiikkatuntien hintaa ei vielä ole voitu tarkemmin määritellä. Mahdollisesti tulee se järjestettäväksi kuukausimaksulla.

Tarkemmin seuraavassa R. R.-numerossa sekä ilmoituksissa päivälehdissä.

Kysymyksiä ja vastauksia.

435 Kys. K. V. Missä järjestyksessä olisi paras lukea teosofista ja ruusuristiläistä kirjallisuutta, jotta parhaiten voisi siihen tutustua, ja mikä kirja olisi paras antaa ensiksi henkilön käteen, joka ei vielä tunne lainkaan teosofista maailmankatsomusta.

Vast. Seuraava järjestys esim. on sopiva: Valoa kohti (P. E.), Nykyinen asema (P. E.), Teosofian avain (H. P. B.), Christosophia (P. E), Jos Kristusta seuraisin (J. R. H.), Vuorisaarna (P. E.), Hiljaisuuden ääni (H. P. B.), — mutta järjestyksiä on monta ja kirjoja paljon. Pieni opas on „Mitä jokaisen tulee tietää teosofiasta" (P. E.)

Uusia kirjoja.

Nykyinen maailmankäsitys.

Otavan kustannuksella on ilmestynyt Turun yliopiston professorin Eino Kailan kirja: „Nykyinen maailmankäsitys". Luin sen kesällä ja iloitsin oppineen koulufilosofin pyrkimyksistä. Kiitollisuuteni osoitukseksi ja haluten tuoda pienen korteni yhteiseen kekoon totuuden etsimisen suurella työvainiolla, yritän nyt tehdä muutamia reunamuistutuksia.

Sopikaamme aluksi siitä, että kaikessa ajattelussa yleensä ja totuuden etsimisessä erittäin täytyy olla joku vallitseva periaate, käytettävä mittapuu. Sellainen on yleensä loogillisuus, johdonmukaisuus, s.o. ei saa lausua ristiriitaisia määritelmiä. Tämän vaatimuksen professori Kaila esittääkin kirjansa alkupuolella. Hän mainitsee, että jos joku väittää jostain esineestä samalla kertaa, että se on viheriäinen, mutta taas, että se on punainen, niin se on kyllä olevinansa ajattelua, mutta todellisuudessa se ei ole ensinkään ajattelua, vaan on mielettömyyttä.

Hyväksymme tämän täydellisesti. Juuri niin on asia. Mutta tämän yleisen mittapuun ohella voi tietenkin käyttää joitakin täydentäviä mittapuita. Niinpä, mikäli ymmärrän, on professori Kaila omaksunut seuraavan mittapuun: kaikki tieteellisen filosofian otaksumat ja päätelmät seisovat tai kaatuvat käytännöllisessä kokemuksessa. Omaksukaamme myös tämä mittapuu. Mutta tähän on heti, ymmärtääkseni, lisättävä: vielä epäselvää totuutta etsiessämme ja määritellessämme on meidän lupa käyttää, ja meidän cnkin käytettävä, jotain jo varhaisemmin havaitsemaamme selviötä mittapuunamme. Juuri näin käytäntöön saatettunahan sitten seisoo tai kaatuu joko meidän varhaisempi totuutemme tai tekeillä oleva uusi määritelmämme. Sillä vanha ja uusi eivät saa jäädä ristiriitaan keskenään. Ja professori Kailan tutkielman alkupuolella esiintyykin tuollainen „varhaisempi" määritelmä: tämä meidän maailmamme on 3-ulottuvainen. Tekijä sanoo voitavan a j a t e l l a, että olisi 4-ulottuvainenkin maailma. Mutta kun tekijä ei käy sellaista maailmaa etsimään, niin saamme jättää sen. Pitäkäämme sensijaan kiinni määritelmästä: tämä maailma on 3-ulottuvainen. Ja tehkäämme tämä määritelmä hedelmälliseksi siten, että käytämme sitäkin mittapuunamme myöhempiä löytöjä tehdessämme ja uusia määritelmiä lausuessamme.

Mutta tällöinpä meidän onkin heti lisättävä: jos professori Kaila olisi pitänyt kiinni tästä hyvin perustelemastaan määritelmästä kaiken aikaa, lausuessaan myöhempiä määritelmiään maailmasta ja sen olemuksesta ja elämästä, niin olisi se voinut koitua mullistavaksi, käänteentekeväksi syyksi koko hänen maailmankäsitykselleen, työlleen ja kirjalleen. Mainitsen pari kohtaa, heikkoutta, joita ei olisi kirjaan jäänyt, jos tekijä olisi käyttänyt 3-ulottuvaisuuden mittapuutaan. — Mutta sitä ennen eräs seikka, jossa tekijä on, vaikka itsetiedottomasti, vienyt mainitun mittapuun melkoisen lähelle käytäntöä. Se tapahtuu silloin, kun hän määrittelee, että tämä maailma ei ole enempää ainetta kuin henkeäkään, vaan on jotain kolmatta. Tekijä siis vetoaa johonkin „kolmanteen". Mutta miksi kieltää „ensimmäinen" ja „toinen"? Kun kerran käsittelemme kolme-ulottuvaista maailmaa, olisi aivan hedelmätöntä ja vailla kaikkea käytännöllistä merkitystä, olettaa, että tämä maailma on 3-ulottuvainen vain jossain filosofis-matemaattis-geometrisessa mielessä, mutta ei käytännöllisessä todellisuudessa. Jos tekijä muistaisi, että hän on saavuttanut 3-ulottuvaisuuden mittapuun, ja käyttäisi sitä tieteellisellä johdonmukaisuudella, olisi hän voinui lausua jokseenkin seuraavan määritelmän: jo pelkkä johdonmukaisuus määrää, että tämän 3 ulottuvaisen maailman olemus on kolmea, että se yhdeltä kannalta katsoen on, sanokaamme, ainetta, toiselta kannalta, sanokaamme, henkeä, mutta kolmannelta kannalta eli ulottuvaisuudelta katsoen vielä jotain kolmatta, nimitettäköön tätä kolmatta millä nimellä tahansa. Ellei taas näin voitaisi sanoa maailman olemuksesta tässä oleellisessa merkityksessä, silloin on meidän filosofis-geometrinen 3-ulottuvaisuus-määritelmämme käytännöllisessä kokemuksessa kaatunut, ja me saamme luopua siitä. Sillä jos me, vaikka ensin olemme hyvin ymmärtäneet, että maailma on 3-ulottuvainen, kuitenkin väitämme, että se olemuksessaan on vain jotain kolmatta, silloin tavallinen ihminen voi huitaista kädellään ulos avaruuteen ja sanoa: ei tässä ole mitään kolmea, se on vain yhtä ainoata massaa. Sillä ei maailma-esinekään ole samalla kertaa „punainen" ja „viheriäinen". Jos professori Kaila sitävastoin olisi pitänyt johdonmukaisesti kiinni 3-ulottuvaisuudesta, lausunut uuden määritelmänsä sen ilmentämässä laillisuudessa, olisi se ollut ensiksikin ankaran tieteellistä, ja toiseksi: hän olisi suoraa päätä ajautunut ihmiskunnan kaikkein viisaimpien filosofien ja tietäjien joukkoon. Sillä he sanovat yhteen ääneen, että tämä (3-ulottuvainen) maailma todella on kolminainen (sekä filosofisesti että oleellisesti): aineen ja hengen takana (jotka tavallaan ovat aina yhdessä) on kolmas, jota he, ilmaistakseen sen jollain äänellisellä merkillä, sanovat ehdottomaksi. Syvimmässään maailma on yhtä (ulottuvaisuutta) ehdotonta, mutta käytännöllisessä ilmennyksessään senlisäksi kahta: henkeä ja ainetta.

Menkäämme nyt eteenpäin.

Professori Kaila ryhtyy siis määrittelemään 3-ulottuvaisuuden maailmaa ja sen elämää ilman 3-ulottuvaisuuden mittapuuta, ilman sen asettamia ehtoja ja sen tarjoamia mahdollisuuksia. Mutta seuraus onkin, että hän yhä raskaammin painuu 3-ulottuvaisuudesta 1-ulottuvaisuuteen, jaksamatta pysytellä edes 2-ulottuvaisuudessa. Niinpä hän määrittelee, että n.s. sielu on motooristen aivojen sisäinen elämä. Mitään sielua ei sellaisenaan (ruumiittomana) ole. Polemisoidessaan erään filosofin ajatuksia vastaan tekijä sanoo m.m.: „On vaikeata vastustaa epäilystä, että tämän teorian kautta vanhasta ‚sielu-oliosta' koetetaan pelastaa, mitä vielä pelastettavissa on". Jos

tekijä olisi täysin tietoisesti muistanut, että hän on ryhtynyt määrittelemään käsitystä 3-ulottuvaisen maailman olemuksesta ja elämästä, silloin hänen olisi täytynyt arvostella myöskin omaa työtään samalla 3-ulottuvaisuudella. Kun nyt siis tulee kysymys „aivoista“, toisin sanoen ihmisestä, niin on muistettava: koska kerran on edessämme se tosiasia, että ihminen on olemassa erityisenä, sangen „täydellisenä“, joskin verrattain tilapäisenä aineellisena oliona, „ruumiina“, niin ei ole tieteellisesti epäjohdonmukaista, vaan päinvastoin johdonmukaista ajatella (pyrkiessäni käytännölliseen kokemukseen), että ihminen on olemassa toisellakin, vaikkapa taas omalla tavallaan tilapäisenäkin erikoisoliona, jopa ruumiinsakin menettäneenä (tai saamattomana) „sieluna“. Ja edelleen: koska maailma yleensä on (vähintään) 3-ulottuvainen, niin on johdonmukaisen välttämätöntä ajatella, että ihminenkin on olemassa (vähintään) vielä jonain kolmantenakin erikoisena oliona; nimitettäköön tätäkin kolmatta taas millä nimellä tahansa. Jos professori Kaila olisi vain tieteellisellä johdonmukaisuudella käyttänyt 3-ulottuvaisuuden mittapuutaan (joka hänellä kaiken aikaa on käyttämättömänä hallussaan), olisi se vähitellen vienyt hänet sekä käytännölliseen kokemukseen, että jälleen sellaisten kokeneiden totuudenetsijäin seuraan kuin m.m. on esim. apostoli Paulus: ihminen on (vähintään) kolminainen olio: ruumis, sielu ja henki. Itsessään, syvimmässään, ihminen on henki, mutta aineellistuneena ihminen on senlisäksi sielu-olento ja ruumis-olento.

Sitten toinen tarkoittamamme kohta. Professori Kaila arvelee, että mitä enemmän tutkija etenee, sitä enemmän hän ei suinkaan kulje ykseyttä kohti, vaan päinvastoin (erittelyn kautta) moninaisuutta kohti. Ensiksikin tämä määritelmä on ristiriidassa sen tekijän oman määritelmän kanssa, että itse maailma (kun vain „etenee“ tarpeeksi syvälle) ei ole edes kahta (moninaisuutta), vaan on erästä kolmatta, siis yhtä. Ja toiseksi: tuo määritelmä (että tutkija kulkee moninaisuutta eikä ykseyttä kohti) on liian hätäinen, 1-ulottuvainen. Miksi elämä tässä suhteessa sisältäisi vain yhden ulottuvaisuuden? Niinpä (tarpeeksi syvälle mennyt) kokemus sanookin näin: mitä enemmän totuudenetsijä etenee, sitä enemmän hän lähenee elämän suurta ykseytttä. Mutta tämähän olisi vain yksi ulottuvaisuus. Sentähden kokenut totuudenetsijä sanoo myös näin: mutta tästä ykseyteen päin kulkemisesta seuraa, että sitä enemmän hän samalla (voittoisten kokemusten kautta) oppii erittelemään elämän erilaisia voimia (ja ulottuvaisuuksia), kulkien siten myös moninaisuutta kohti. Mutta tässäkin olisi vasta kaksi ulottuvaisuutta. Sentähden täytyy olla (vähintäänkin) vielä joku kolmas määritelmä tässäkin asiassa mahdollinen. Siis: kun voittoisa totuudenetsijä etenee, kulkee hän sekä ykseyttä että moninaisuutta kohti, mutta samalla vielä erästä kolmatta kohti; olkoon tuo kolmas taasenkin mikä tahansa. Ja mikä tuo kolmas määritelmä tässä asiassa on, sen minä puolestani jätän joko viisaimpien, tai omien vastaisten kokemusteni määriteltäväksi.

Sensijaan sanoisin lopuksi näin: on onnellista, että ihmisellä on tilaisuus ja mahdollisuus tutkia, etsiä totuutta, ja siten edistää ihmiskunnan sivistyksellisen kehityksen eteenpäin viemistä. Mutta tämä onnemme on mahdollinen täydellistymään suunnattomasti sen seikan kautta, että meillä on samalla ja kaiken aikaa mahdollisuus etsiä Viisauden Mestareita ja oppia Heistä. Sentähden ovatkin kaikkien aikojen uutterimmat ja joustavimmat totuudenetsijät pyrkineet käytännölliseen yhteyteen Heidän, tai paremminkin Hänen kanssaan.

J. R. H.

RUUSU-RISTI
TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

C. Johtajan osasto.
Alterius non sit qui suus esse potest.

Ruusu-Risti-Kirjasto N:o 32.

Vesimiehen merkissä.

Helsingin esitelmiä maaliskuulla 1927.

III.

Milloin vesimieskausi alkaa?

Eräs ystäväni kysyi minulta, eikö voi okkultisesti määritellä, koska Aqvarius- eli Vesimieskausi alkaa, sillä tähtitieteilijät eivät ole tarkkaan määränneet tätä hetkeä. Tähän vastasin, että se epäilemättä voidaan okkultisesti määritellä. Valkoisen veljeskunnan Mestarit ja korkeat vihityt epäilemättä tietävät hetken päivälleen. Mutta vanha sääntö on että Valkoisen veljeskunnan tarkkoja numeroita ei koskaan ilmoiteta siitä yksinkertaisesta syystä, että ulkopuoliset eivät omilla laskuillaan pystyisi niitä kontrolloimaan, joten ne jäisivät kokonaan oman auktoriteettinsa varaan. Mutta viisaiden tietäjien silmämääränä on, että ihmiset oppisivat itse ajattelemaan, itse etsimään ja tutkimaan. Tästä Madame Blavatsky yhtämittaa huomauttaa Salaisessa Opissa puhuessaan aikakausista ja aikamääräyksistä. Opetuslapsille ei kerrota tarkkoja numeroita, annetaan vain viittauksia, jotta he hankkimiensa tietojen nojalla tekisivät itse johtopäätöksiä.

Ystäväni kysymyksen johdosta tekee minun nyt mieleni selittää, miten kyseessä oleva aikamääräys minulle kuvastuu. En tietenkään tiedä tarkkoja numeroita, mutta haluan omien havaintojeni nojalla tehdä joitain johtopäätöksiä.

Ennenkuin mitään osasin laskea tai ymmärtää Vesimiesmerkistä ja suuresta kosmillisesta vuodesta (annus magnus) ja sen eri vaikutuksista maapallomme ihmiskuntaan, olin kyllä tietoinen siitä, että elämme nykyjään ajassa, joka muistuttaa henkisesti aikaa parituhatta vuotta sitten, aikaa, jolloin Jeesus Kristus syntyi maailmaan. Vasta myöhemmin olen ymmärtänyt, miten tämä on selitettävissä astrologisesti.

Suuren vuoden kunakin kuukautena vaikuttaa erikoinen kosmillinen voima ja kussakin Zodiaki- eli Eläinradan merkissä on joku meidän aurinkokuntamme pyhistä planeetoista sinä niin sanoakseni linssinä, joka kokoaa kosmilli set voimat ja lähettää ne aurinkokuntaan. Siten esim. sanotaan, että Vesimiehen merkissä on Saturnus hallitsevana ja salaisesti Uranus, — itse asiassa menneisyydessä Saturnus, vastedes yhä suuremmalla voimalla Uranus. Uranus planeetta on aivankuin se ovi meidän aurinkokunnassamme, joka avautuu Vesimiehen merkissä ja jonka kautta Vesimies-voimat virtaavat meidän 7:ään pyhään planeettaamme, niihin 7:ään planeettahenkeen, jotka ovat Logoksen istuimen ympärillä. Nämä 7 planeettaa ottavat vuorotellen suuremmassa mitassa vastaan mainittuja voimia. Sentähden jaetaan taivaallinen kuukausi 7:ään perioodiin, joita voimme nimittää viikoiksi tai päiviksi. Kutakin perioodia hallitsee määrätty pyhä planeetta eli planeetta-henki, vuorotellen siis Aurinko, Venus, Merkurius, Kuu, Saturnus, Jupiter ja Mars. Koska jokainen taivaallinen kuukausi kestää 2,160 vuotta, niin jokainen planeettapäivä kestää 7 osan eli 309 vuotta. Tämän seikan nojalla minä väitän, että nykyinen aika muistuttaa Kristuksen esiintymisaikaa ja että siis Vesimiehen merkki on äskettäin alkanut.

Ennen Vesimiestä oli taivaallamme Kalojen merkki 2160 vuoden aikana ja Jeesus Kristus esiintyi Kalojen merkin alussa. Minkätähden hän esiintyi Kalojen merkin alussa? Sentähden, että hän edusti yleismaailmallista, kosmillista Logosta, hän itseasiassa oli Logos maan päällä, hän oli vuodatus universaalisesta Logoksesta. Milloinka hänen inkarnatsioninsa siis on täytynyt tapahtua? Sen on täytynyt tapahtua silloin, kun pyhä planeetta Aurinko oli hallitsevana, koska Aurinko ja meidän aurinkologoksemme korkeimmalla, intensiivisimmällä tavalla edustaa kosmillista Logosta. Jeesuksen esiintyminen Kalojen merkissä on täten tapahtunut Kalojen merkin alkupäässä, koska silloin Aurinko hallitsi. Jeesus esiintyi niiden 309 vuoden sisällä, jolloin Aurinko hallitsi. Sen tarkempiin tuloksiin emme ole vielä päässeet. Mistä nyt voimme päättää, onko se tapahtunut meidän ajanlaskumme alussa vaiko varhemmin? Väittäväthän jotkut Jeesuksen syntyneen 105 vuotta e. Kr. Jos Jeesus olisi esiintynyt Auringon hallituskauden alussa, olisi tämä kausi kestänyt Jeesuksen syntymästä 300 vuotta eteenpäin, mikä silloin merkitsisi, että

Kalojen taivaallinen kuukausi loppuisi ja Vesimiehen aika alkaisi vasta vuonna 2160. Miten on asian laita? Onko mitään tosiseikkaa, jonka nojalla tämän kysymyksen voisimme ratkaista? On olemassa eräs okkultinen tosiseikka. Se on, että Jeesus Kristus edusti okkultisessa maailmassa Logosta ja siis pyhää Aurinkoa, ja nyt, kun Kristus on kaiken yläpuolella, Logosta eli Aurinkoa edustaa eräs merkillinen ja hyvin korkea älyolento, jota länsimaisessa okkultismissa on totuttu nimittämään Mikaeliksi. Hän on pääenkeleistä se, joka lohikäärmeen voitti; hän se johtaa „taivaallisia sotajoukkoja", taistelee niiden etunenässä ja vie voiton mustilta voimilta. Mikaelilla on henkimaailmassa suuri tehtävä, ja Mikael on toisin sanoen se pyhä planeettahenki, jota astrologiassa merkitään Auringolla. Mikaelin eli Auringon suhteen tekee mieleni nyt toistaa, mitä mainitsin, silloin kun varsinainen Ruusu-Risti-työmme v. 1920 alkoi ja kun pidin ensimäisen esitelmäsarjan, joka perusteli ruusuristiläistä maailmankatsomustamme, — se seikka nimittäin, että — ei niin pitkiä aikoja sitten Mikael on näkymättömässä maailmassa taas astunut hallitukseen. Tämä on okkultinen tosiseikka, jota en usko monenkaan länsimaalaisen okkultistin kieltävän. Mikaelilla on ohjakset käsissään ja se merkitsee, että henkimaailmassa on ollut sangen suurenmoinen „sota" valkoisten ja mustien välillä, joka on päättynyt valkoisten voittoon. Mikael on voittanut mustat voimat.

Ymmärrämme, mitä tällä sanalla tarkoitetaan, kun ajattelemme ihmiskunnan elämää. Varsinkin länsimailla on pitkin kristillistä aikaa eletty alituisissa vehkeilyissä, vallantavoitteluissa ja väkivallan teoissa. Henkimaailmaan on siten kerääntynyt sanomaton määrä itsekkäitä ajatuksia, koston ja tuskan tunteita, jotka siinä ilmenevät suurena tummana ukkospilvenä. Pahat ajatukset vetävät toisiaan salaperäisellä voimalla puoleensa, siten vahvistuen ja lisääntyen. Ja henkimaailmassa on paljon olentoja, jotka viihtyvät juuri tässä ilkeydessä, on pahoja ihmisolentoja, eläviäkin, mustia ja harmaita maagikoita, jotka käyttävät tuota mustaa pilveä hyväkseen omiin tarkoituksiinsa. Mutta henkimaailmassa syttyy silloin tällöin puhdistava suursiivous, — ja se puhdistus heijastuu tähän ulkonaiseen maailmaan luonnonmullistuksina ja sotina.

Ennenkuin Mikaelin Aurinko-kausi alkaa on johdossa planeettahenki, jota länsimailla nimitetään Rafaeliksi ja jonka kiertotähtenä on Mars. Rafael-Mars on intohimoisesti taisteleva enkeliolento, ja sentähden on noin 300 vuoden ai-

kana henkimaailmassa oikeuden puolesta „sodittu“ vääryyttä vastaan. Valkoiset ja mustat voimat ovat nousseet toisiaan vastaan, ja pelastava rauha saavutettiin vasta, kun Mikael astui näyttämölle. Mikael tuli ja voitti ja ne, jotka osaavat tutkia näitä asioita, tietävät, että Mikael on vastikään astunut näyttämölle.

Kysykäämme nyt uudelleen: Milloin tapahtui Jeesuksen esiintyminen? Aurinko-kauden alussako? Jos se tapahtui Aurinko-kauden alussa, silloin meillä on vielä jälellä muutamia satoja vuosia, ennenkuin Kalojen vaikutus loppuu. Silloin me itse asiassa nyt eläisimme Rafaelin Mars-kautta, joka olisi alkanut vasta viime vuosisadan keskivaiheilla. Mutta nyt okkultisesti tiedämme, että Marsin aikakausi on juuri loppunut ja Mikael astunut näyttämölle. Tämä taas merkitsee, että Kalojen aikakausi on umpeen kulunut ja Vesimieskausi alkanut, sillä Marsin viikko on joka suurkuukaudessa viimeinen, samoinkuin Auringon kausi on suurkuukauden ensimmäinen. Okkultistit, jotka eivät ole saaneet tarkkoja numeroita Mestareilta, sanovat, että Mikael astui hallitukseen vuonna 1880. Tämä luku saattaa olla pätevä, mutta ei ole sanottu, että se on tarkka. Se voi vaihdella muutamia kymmeniä vuosia, ja tahdon mainita toisen vuosiluvun, joka ehkei ole sen pätevämpi, vaikka molemmat lienevät lähellä oikeata vuotta. Tämä toinen vuosiluku on 1898. Näin ollen Mikaelin hallituskausi alkoi ja Vesimiehen merkki astui toimintaan joko 1880 tai 1898. Jälkimmäistä vuosilukua 1898 mielestäni vähän puoltaa se seikka, että itämailla on vanha lasku „mustasta aikakaudesta“ eli Kali Jugasta, jonka sanotaan alkaneen silloin kun Krishna kuoli, toisin sanoen v. 3102 e. Kr. Tämän Kali Jugan aikakauden ensimäinen perioodi on mustin ja vaikein, se on onnetonta aikaa ihmiskunnalle, ja se kestää itämaalaisten laskujen mukaan 5000 vuotta. Madame Blavatsky puhuu näistä asioista Salaisessa Opissa ja mainitsee, että Kali Jugan mustin aika loppuu v. 1898, koska silloin 5000 vuotta on kulunut Krishnan kuolemasta.

On otettava huomioon, että sekä näkymättömässä että näkyväisessä todellisuudessa mikään ei ala eikä lopu „sekunnilleen“, vaan että kaikki kulkee limittäin, koska aina täytyy olla ylimenoa toisesta toiseen eli murrosaika, joka liittää kaksi erilaista väriä yhdeksi. Meillä on joka päivä silmiinpistävä esimerkki tästä luonnonlaista — varsinkin täällä pohjolassa. Päivä ei muutu yöksi samalla hetkellä

kuin aurinko on laskenut taivaanrannan taa, vaan sekä ennen että jälkeen on pitkä hämärä, jolla on oma viehättävä kauneutensa. Sentähden kun sanomme. että Mikaelin aikakausi alkaa vuonna 1898, ei se merkitse, että määrätyllä sekunnilla Rafael-Mars-hengen vaikutus olisi loppunut ja Mikaelin vaikutus alkanut. Päinvastoin Rafael jo loppuaikoina valmisti Mikaelin tuloa. Ylimenoaikana voi itseasiassa huomata molempien vaikutusta. Sentähden tarkka numero merkitsee vain sitä, että Mikael on ottanut ohjakset juuri silloin käsiinsä. Ja koska nyt itämaitten viisaiden mukaan Kali Jugan ensimäinen perioodi loppuu vuonna 1898, olen näkevinäni, että tämä vuosi pitäisi olla Mikaelin hallituskauden alkuvuosi. Silloin Vesimiehen merkki samalla on astunut toimintaan ja Kalojen merkki on kulunut loppuun tuona vuonna 1898.

Nyt voimme kysyä: Koska Kalojen merkin aikana hallitsi Aurinko eli Mikael? Hän hallitsi tietysti Kalojen merkin alkuaikana. Jos Kalojen merkki loppui vuonna 1898, täytyy vähentää 1898 vuotta Kalojen merkin koko iästä, joka on 2160 vuotta, jolloin joudumme vuoteen 262 e.Kr. Mikaelin hallituskausi Kaloissa alkoi siis vuonna 262 e.Kr. ja loppui v. 47 j. Kr. Kristuksen on siis täytynyt esiintyä tämän ajan sisällä: 262 e. Kr. — 47 j. Kr.

Nyt on olemassa sellainen okkultinen laki, että jos joku suuri lähettiläs ilmestyy, täytyy hänen tuloaan valmistaa, vieläpä valmistaa samanlaisten sisäisten okkultisten olosuhteiden vallitessa. Jeesuksen edellä on täytynyt kulkea lähettiläitä, jotka ovat valmistaneet hänen tuloaan. Näitä lähettiläitä olivat Jeesus ben Pandira, joka eli 100 vuotta e. Kr., ja myöhemmin Johannes Kastaja. Okkultistit ovat yhtä mieltä siitä, että suuren lähettilään ilmestymisaika on merkin loppupuolella. Jeesus Kristus on siis ilmestynyt maailmaan Mikael-hallituskauden loppupuolella. Jos edellä mainituista vuosiluvuista valitsemme vuoden 1880, joudumme siihen, että Mikaelin hallituskausi Kaloissa loppui v. 29 j. Kr., samalla kun Jeesus ristiinnaulittiin. Tämän vuoden 1880 puolesta puhuu siis se, että Jeesus ristiinnaulittiin, silloin kun Auringon eli Mikaelin hallituskausi loppui Kaloissa. Mutta jos taas otamme huomioon, että Jeesus ilmestyi kauan aikaa opetuslapsilleen kuolemansa jälkeen ja opetti heitä personallisesti, voimme otaksua, että sekin kaikki tapahtui Mikaelin hallitessa, jolloin siis Mikaelin kausi kesti kauemman aikaa.

Silloin taasen tulemme vuoteen 1898, joka on yhteydessä Kali Jugan kanssa. Joka tapauksessa näyttää varmalta, että Mikaelin aikakausi on taas alkanut ja että siis nyt elämme Vesimiehen merkissä.

Kristillisen historiamme planeettaperioodit ovat siis seuraavat, jos edellytämme, niinkuin mieleni tekisi, että

Kalojen kausi loppui
1898:

Aurinko	262 e. Kr.— 47 j. Kr.
Venus	47 j. Kr.— 356 j. Kr.
Merkurius	356 j. Kr.— 664 j. Kr.
Kuu	664 j. Kr.— 972 j. Kr.
Saturnus	972 j. Kr.—1280 j. Kr.
Jupiter	1280 j. Kr.—1589 j. Kr.
Mars	1589 j. Kr.—1898 j. Kr.

Kummassakin tapauksessa henkevä alkukristillisyyden aika sattui Venuksen hallitessa; kirkon organisoituminen ja dogmien synty Merkuriuksen; kirkon fantastinen vallan tavoittelu ja „pimeä keskiaika“ Kuun ja Saturnuksen; renesanssi, Amerikan löytö, kirjapaino y. m., Jupiterin; uusi aika keksintöineen, valloitusretkineen ja värillisten rotujen sortamisineen Marsin hallitessa.

Muist. Saatuani käsiini H. P. B:n evankeliumitutkielman näin ilokseni ja ihmeekseni, että H. P. B. on samalla kannalla ajanmääräysten suhteen, koska hän sanoo: „kun se muutaman vuoden kuluttua astuu Vesimiehen merkkiin . . .“ Tämän H. P. B. kirjoitti v. 1887. „Muutaman vuoden kuluttua“ tarkoittaa silminnähtävästi v. 1898. (Kts. Ruusu-Risti n:o 5, s. 188, muist.)

Tien varrelta.

Ruusu-Risti-luennot alkanevat Helsingissä syyskuun puolivälissä. Ajasta ilmoitetaan tarkemmin sanomalehdissä.

Kulmakoulu julkaisi keväällä työvuoden päättyessä ensimäisen vuosikertomuksensa 1928—1929. Tämä rehtori Eloniemen lämminhenkinen ja asiallinen selostus, jota somistavat kuvat juhlasalista, juhlasalin yhdestä ikkunamaalauksesta sekä toisen ja kolmannen kerroksen auloista, on varsin sopiva opas vanhemmille heidän suunnitellessaan lastensa koulunkäyntiä.

Suomea kuvaava kaunis ryijy, joka vuosikokouksen aikana riippui seinällä Kulmakoulussa herättäen taiteellisuudellaan katsojain

huomiota, on nyt tehtaan puolesta lahjoitettu Ruusu-Ristin johtajalle. Se oli lähtöisin J. Jalosen Ryijy- ja Mattokutomosta, os. Lappi T.l., ja oli kuvattuna „Suomen Kuvalehdessä“ viime keväänä.

Mrs. Katherine Tingley, „Yleisen Veljeyden ja Teosofisen Seuran“ kuuluisa, Helsingissäkin pari kertaa vieraillut johtaja, paraiten tunnettu Point Loma koulustaan ja siirtolastaan Kaliforniassa, joutui kesän alussa auto-onnettomuuden uhriksi matkalla Parisista Berliniin ja kuoli heinäkuussa Ruotsissa. Testamentissaan hän on määrännyt seuraajakseen monivuotisen työtoverinsa ja auttajansa prof. G. de Puruckerin.

Krishnamurti, innokas moottoripyöräilijä, ajoi yhteen toisen urheilijan kanssa viime keväänä Kaliforniassa ja haavoittui lievästi.

Tuonelan tuville siirtyi tämän vuoden alussa Adolf Sulin ja myöhemmin keväällä Kalle Nyman, molemmat hartaita teosofeja ja ruusuristiläisiä. Molemmat kuuluivat „maan hiljaisiin“, edellinen oli sitä paitsi monen vuoden aikana vaikean tuskaisen taudin vallassa, mutta se mitä he sisässään olivat, loisti ja loistaa yhä sielun maailmassa elävänä toimintana.

Teosofinen Seura pitää n. s. maailmankongressin Chicagon kaupungissa Yhdysvalloissa kuluvan elokuun loppupuolella. Kokouksesta odotetaan paljon ja siihen saapuu osanottajia maailman kaikilta ääriltä. T. S:n presidentti Mrs. Annie Besant tulee olemaan läsnä, samoin seuran varapresidentti Mr. Jinarajadasa rouvineen. Suomesta matkustaa kongressiin Suomen T. S:n ylisihteeri, tohtori John Sonck, joka kokouksen jälkeen lähtee esitelmämatkalle, kiertäen monessa valtiossa.

Kesäkurssit Jyväskylässä ovat parhaillaan käynnissä tätä kirjoittaessamme ja näyttävät sekä osanoton että harrastuksen puolesta entisten veroisilta.

Vanhojen Tietäjän toimitukselle tulleiden kirjoitusten joukosta löytyi seuraava Arvid Järnefeltin kynän tuote, jonka sanat ovat yhtä raikkaat ja nykyhetkelle sopivat tänään kuin parikymmentä vuotta sitten:

Taistella sotamiehenä isänmaansa puolesta on nykyään mahdoton. Mahdoton se on ensiksikin siitä syystä, että maailman suuret valtahallitukset, joiden alla kaikki eri kansat ovat, kokoovat näistä kansoista sotamiehet pois omaan välittömään palvelukseensa ja siroittavat heitä sekasin valtakunnan eri osiin, niin ettei sotaväellä missään olisi ympäristönään kotiseutua, ja kotiseudulla taas ei missään omaa sotaväkeä. Mutta ellei näin tehtäisikään, on taisteleminen isänmaan puolesta nykyään vielä tärkeämmästä syystä mahdoton. Nykyajan valistuneilta ihmisiltä on kadonnut usko aseellisen taistelemisen oikeuteen, olkoonpa vaikka isänmaankin puolustamiseksi. Ja kun tämmöinen usko on horjahtanut, niin ei voi enää syttyä tarpeellinen urhoollisuus. Kaukaa me ihailemme buureja, mutta itse emme ryhdy heidän esimerkkiänsä seuraamaan, ja ainoastaan siksi, että meidän kehityskannallamme ei ole enää sitä vakaumusta, joka kannattaisi horjumatonta sotilas-urhoollisuutta.

Meillä voi olla täysin horjumaton ainoastaan se vakaumus, että aseista päinvastoin on kieltäytyminen. Mutta me emme mitenkään tahtoisi olla buureja huonommat, jotka ovat kehityksessä meitä alemmalla kannalla. Onko se meille mahdollista?

Jokainen näemme, että jollei yksikään meistä menisi sotamieheksi, niin sillä vapauttaisimme ihmiskunnan sen suurimmasta taa-

kasta ja auttaisimme ihmisten veljistymistä maailmaksi. Mutta yksityistä kieltäytyjää uhkaa ankarat rangaistukset. Ja sentähden jokainen meistä ajattelee näin: „Jos kaikki yhtaikaa päättävät olla menemättä sotamiehiksi, niin silloin asia varmaan onnistuu; ja minä suostun siihen vaan sillä ehdolla, että kaikki siihen yhtaikaa ryhtyvät ja ettei se ole vaarallista minulle. Sillä jos yksin kieltäydyn, niin saan osakseni vaan kärsimyksiä."

Niin ei ajatellut ennen atenalainen, joka kaatui Termopylain solassa. Niin eivät ajatelleet ne lukemattomat, jotka unohtaen oman onnensa menivät tiettyä kuolemaa kohden. Sanoiko Sven Tuuva: „minä en ryntää sillalle, elleivät kaikki tule minun mukanani?"

Ja kuitenkin nämä antoivat henkensä vaan oman isänmaansa edestä ja innostajana oli vaan sapelia huiskuttava upseeri. Mutta nyt on koko maailma pelastettava ja nyt on innostajana ikuisen elämän henki, joka antaa ehdottoman varmuuden sinun sydämeesi, että sinä kuulet oikean kutsujan ääntä. Ja sinä sanot: „minä odotan kunnes muutkin kieltäytyvät", ja „minä en näe hyötyä itselleni!"

Kuten näkyy on kyllä nytkin mahdollista antaa henkensä totuuden edestä. Ja kutsumus siihen kuuluu jokaiselle.

Missä te siis olette, te heräävän aamun sankarit, jotka otatte kantaaksenne uuden ajan synnytystuskat! Sillä kipinä vaan puuttuu, että tuli kulona syttyisi.

Arvid Järnefelt.

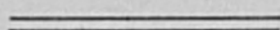

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Ruusu-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Neuvoston puoleen (sihteeri herra Eino Krohn, Helsinki, Konstantinink. 33). Paikallisia ryhmiä on Helsingissä, Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla. Loosheja on Helsingissä, Jyväskylässä, Turussa, Viipurissa, Tampereella, Hämeenlinnassa, Lieksassa, Terijoella, Kouvolassa ja Kuopiossa.

Ruusu-Ristin jäsenluku on kahdeksan toimintavuotensa aikana noussut kahdeksaan sataan. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1929.

25:s vk. Syyskuu 1929 N:o 7

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—
HYVINKÄÄLLÄ 1929
IRTONUMERO postivap. Smk. 10:—, 50 cent.

25:s vk. SYYSKUU 1929 N:o 7

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA
TIETÄJÄ, perust. 1905

A. Yleinen osasto.

Veritati nulla praestat religio.

Toimittajalta.

Toukokuun „Theosophist“ julkaisee vanhan psykomeetrisen lausunnon, jonka eräs rouva Weston Brooklynista antoi maaliskuun 13 p:nä 1878 madame H. P. Blavatskysta. Tohtori Bloede, myös Brooklynista, ojensi hänelle H. P. B:lta saamansa kirjeen, ja pidettyään kirjettä hetken aikaa vasemmassa kädessään rouva Weston kuvasi seuraavaan tapaan kirjeen kirjoittajaa, joka oli hänelle täysin tuntematon:

Ensinnäkin hän sai vaikutelman „vahvasta, tulisesta magnetismista“, joka pani koko hänen elimistönsä väreilemään. Otsan kohdalla tuntui ensimäinen voimakas vaikutus, etenkin keskiviivalla, jonka läpi se „virtasi alas salaman tavalla“, osoittaen yhtä kiihkeätä älyllisten kykyjen toimintaa. Moraaliset kyvyt, joskin hyvin kehittyneet, olivat melkein suhteettoman rauhallisia. Psykometrisoijan erikoiset huomautukset kuuluivat:

„Älylliset kyvyt kaikki eläviä. Temperamentti sangen hieno, äly tasapainon säilyttäjänä.

„Intuitsioni, vertailu, syysuhteen käsittely ja kieli äärettömän toimivia. Erinomainen keskustelija ja kirjoittaja. Ihmeellinen muisti.

„Kiihoittuvaisuus hyvin suuri, korkealaatuinen hermokas temperamentti. Arvosteleva kieliniekka.

„Ihanteellisuus laaja. Hienostuneisuus. Rakkaus kauniiseen luonnossa ja taiteessa.

„Ylevämielisyys laaja. Ylevät, laajat näkökannat asioista. Hyvin ylöspäin pyrkivä. Yleistyttäminen yhtä helppo kuin erikoistuttaminen. Erittelykyky vahva.

„Hyväntahtoisuus antaa mukavan vaikutelman. Toisin ajoin hän saattaa suorittaa ihmeellisiä tekoja, toisin ajoin olla sangen ankara. Hyväntahtoisuus ei ole yleinen;

ei mikään ihmisten yleinen rakastaja, mutta taipuvainen jumaloimaan muutamia ihmisiä.

„Tunnollisuus suuri. Täydellisen oikeamielinen. Pitää oikeutta suuremmassa arvossa kuin jalomielisyyttä. On sangen arvosteleva, epäileväinen monessa tapauksessa. Ei ole yleistä „ihmisrakkautta".

„Toivo näyttää sangen omituiselta. Odottelee odottamatonta. Yrittää saavuttaa ääretöntä. Hänen sankarinsa ovat jumalia.

„Itsekunnioitus riittävän hyvä. Arvostelee itseään. Taipuvainen kuuntelemaan selviä suosikkejaan; toisille hän sanoisi: „mitä hyötyä olisi kysyä teiltä?"

„Levoton kuin aaltoileva meri, mutta säilyttää tyynen ja rohkean ulkomuodon.

„Lujuus suuri. Sangen itsenäinen, liian paljon ollakseen kaikille mieliksi. Ei halua vetää puoleensa kaikkia, mutta tahtoo voittaa puolelleen muutamia. Häneltä puuttuu yleinen naisellinen vetovoima, paitsi joillekuille valituille.

„Eriskummainen moraalinen pää. Vissi määrä henkevyyttä, sitten taasen täydellinen epäilijä. Ei saata luottaa itseensä; olisi välistä valmis heittämään kaiken yli laidan. Tekee kaiken ihanteelliseksi, henkeväksi, runolliseksi.

„Kunnioitus laaja. Näkee Jumalan kaikessa, luonnossa ja ihmisessäkin. Tässäkin taas kahtia jaettu toiminta, mutta todellisen kunnioituksen ohjaama.

„Hyväksymishalu laaja. Moite loukkaa, mutta ei hän sitä pelkää. Hyväksyminen niiden puolelta, joita hän rakastaa, on erittäin mieluisa hänelle, mutta sen täytyy tulla korkealta taholta.

„Rakastaa rikkainta pukua sekä suurellisia ja erikoisia tyylejä. Mutta jos ei sitä voi olla, ei hän välitä koko asiasta yhtään.

„On erinomaisesti isänmaallinen, mutta enemmän periaatteiden kuin maan puolesta. Radikaalinen kiireestä kantapäähän mitä tulee hallitukseen yleensä. On kuitenkin demokratiastaan huolimatta synnynnäinen aristokraatti.

„Pään alemmassa osassa on yleinen täyteläisyys, mutta toiminnassa takapuoli on hyvin voitolla.

„Rakkaus. Ei rakasta lapsia yleensä, mutta rakastaisi kyllä omiaan; sillä kyky ei puutu.

„Ystävyys, enemmän ihanteellinen kuin todellisuuspohjalla oleva. Korkea ystävyyden mittapuu. Päästää

vain harvoja luokseen. Ei ole ystävä kenen kanssa tahansa.

„Altis voimakkaalle aviolliselle rakkaudelle. Uskollisuutta siinä. Taipuvainen idealisoimaan. Tämä kyky on vailla kiihoitusta.

„Vastustuskyky, taistelunhalu terävä ja nopea. Hävittämishalu liian terävä mukavuudelle. Ei kostonhaluinen, mutta hyvin närkästyväinen.

„Vaiteliaisuus suuri. Pitää asioita mielellään salassa.

„Varovaisuus. Ei rakasta viekkautta, mutta on äärettömän varovainen. Tuskissaan, ettei tulisi petetyksi".

Ylläoleva psykomeetrinen lausunto kuvaa mielestäni sattuvasti muutamia piirteitä madame Blavatskyn personallisesta luonteesta. Kuitenkin tekisi mieleni kysyä: onko loppupuoli todella kirjeen avulla saatu psykomeetrinen kuvaus? Luvalla sanoen minusta näyttää, niinkuin tämä olisi n.s. frenologinen luonteenkuvaus. On aivan kuin rouva Weston — tai joku toinen — pitelisi ja käsittelisi madame Blavatskyn päätä ja sen nystyröiden ja mukuloiden nojalla lukisi hänen luonnettaan. Magnetismia koskevat alkusanat tulivat psykometrisoijan suusta, mutta koko pitkä ominaisuuksien luettelo oli frenologista laatua. Ehkä kuitenkin rouva Weston oli samalla etevä frenologi, joka kirjeen nojalla osasi visualisoida H. P. B:n pään . . .

*

Kesäkurssit Jyväskylässä ovat olleet ja menneet ja niitä muistellessani olen sydä nestäni kiitollinen siitä rakkauden ja onnen aurasta, jossa koko ajan sain kylpeä. Tervehdyksiä ja onnentoivotuksia saapui miltei joka päivä kirjeiden, postikorttien, sähkösanomien ja kukkien muodossa. Niihin vastattiin aina eloisilla aploodeilla ja niiden aiheuttama tunnelma oli, että elimme yhteydessä muun maailman kanssa, vaikka nyt istuimmekin alttarin ympärillä, ja että maailma seurasi työtämme odottavin silmin. Ruusu-Ristiä koskeva esitelmäsarja pidettiin niin tärkeänä, että se parin, kolmen ystävän toimesta julkaistaan kirjana jouluksi.

*

Olisin halukas kuulemaan lukijoilta — niiltäkin, joita en personallisesti tapaa, — mitä he pitävät tämän vuoden

Ruusu-Risti-lehdestä. Uusi vuosi on pian kynnyksellä ja päätöksiä on tehtävä sen ohjelman suhteen. Kirjoittakaa minulle pari sanaa opastukseksi ja ohjaukseksi.

Sen uskaltanen jo luvata, että koetan olla nostamatta Ruusu-Ristin tilaushintaa. Lehti on kyllä tänä vuonna tullut minulle tavallista kalliimmaksi, mutta sillä on osoittautunut olevan niin paljon tosi ystäviä, jotka ovat sille auttavan käden ojentaneet, että minulle loppujen lopuksi on koitunut tavallista enemmän iloa ja onnea rakkaan Ruusu-Ristimme kautta ja että toivorikkain ja luottavin silmin katselen tulevaisuuteen.

Evankeliumein esoteerinen luonne.

II.

Sana Khreestos oli olemassa aikoja ennenkuin kristinuskosta mitään oli kuultu. On todettu, että viidennestä vuosisadasta e. Kr. lähtien Herodotos, Aiskhylos y.m. klassilliset kreikkalaiset kirjailijat sitä käyttivät, niin hyvin asioista kuin henkilöistä puhuessaan.

Niinpä Aiskhyloksella (Cho 1,901) luemme Manteymata pythokhreesta' ista, oraakkelilauseista, joita pythialainen jumala antoi (Kreikkalais-englantilainen sanakirja) pythian kautta; ja pythokhreestos on khrao-verbistä johtuneen laatusanan yksikön nominatiivimuoto (Euripides, Ion, 1,218). Tästä alkuperäisestä sanankäytöstä johtuneita myöhempiä merkityksiä on monilukuisia ja erilaisia. Pakanalliset klassikot ilmaisivat useampia käsitteitä teonsanalla khraomai, „kysyä neuvoa oraakkelilta"; sillä se merkitsee myös „kohtalon ajama", oraakkelin tuomitsema, merkityksessä sen määräyksen — eli „Sanan" — pyhänä uhrina; koska khreesteerion ei ole ainoastaan „uhripaikka" vaan myös „oraakkelille tai sen hyväksi tehty uhri".[1]) Khreestees on

---

[1]) Sana khreoon, selittää Herodotos (7;11,7), on se minkä oraakkeli määrää, ja to khreoon, sanoo Plutarkhos (Nic. 14) on „kohtalo", välttämättömyys". Kts. Herod. VII, 215; V, 108; ja Sophokles, Phil., 437.

oraakkelin esittäjä eli selittäjä, „profeetta, ennustaja";[1]) ja khresteerios on oraakkelille kuuluva eli oraakkelin palveluksessa oleva jumala eli „Mestari";[2]) — kirkkoherra Farrarin vastaväitteistä huolimatta.[3])

Kaikki tämä todistaa, että nimitykset Kristus ja kristityt, jotka alkuaan tavailtiin Krestus ja krestityt,[4]) oli suorastaan lainattu pakanain temppelisanastosta ja mer-

---

[1]) Kts. Liddell & Scott'in Kreikkalais-englantilainen sanakirja (tai mitä tahansa kreikkalaista sanakirjaa. P. E.)

[2]) Sanoja voidaan siis käyttää Guru'sta, „opettajasta", ja tsheela'sta, „opetuslapsesta", heidän keskinäisissä suhteissaan.

[3]) Äskeisessä teoksessaan — Kristikunnan alkuajat — kirkkoherra Farrar huomauttaa: „Muutamat ovat arvelleet, että sen pohjalla on muodostettu miellyttävä sanaleikki, kuten . . . Khreestos („suloinen", Ps. XXX, IV, 8) ja Khristos sanojen välille" (I, 158, muist.). Mutta ei siinä ole mitään arvelemista, koska se tosiaan alkoi „sanaleikistä". Kristus-nimeä ei „väärennetty Krestukseksi", kuten oppinut tekijä uskottelee lukijoilleen (s. 19), vaan laatu- ja nimisana Khreestos väärennettiin Kristukseksi ja omistettiin Jeesukselle.

Reunamuistutuksessa koskeva sanaa „krestitty", jommoisena se esiintyy Pietarin ensimäisessä epistolassa (IV, 16), vaikka se myöhemmissä tarkistetuissa käsikirjoituksissa on vaihdettu sanaan kristitty, kirkkoherra Farrar taas huomauttaa: „Ehkä meidän pitäisi lukea tietämättömäin pakanain vääristelemä muoto krestitty." Varmasti meidän pitäisi niin lukea, sillä täytyisihän kaunopuheliaan tekijän muistaa Mestarinsa käsky antaa keisarille, mikä keisarin on. Huolimatta vastenmielisyydestään Mr. Farrar on pakotettu myöntämään, että nimen kristitty ensinnä keksivät ilkkuvat, pilkalliset antiokialaiset, kylläkin jo vuonna 44, mutta ettei se joutunut yleisesti käytettäväksi ennen Neron vainoja. „Tacitus", hän sanoo, „käyttää sanaa „kristitty" miltei anteeksipyytäen. Hyvin tunnettua on, että se U. T:ssa esiintyy vain kolme kertaa ja silloin aina vihamielisessä merkityksessä (Ap. Teot, XI, 26; XXVI, 28 ja IV, 16)." Ei yksin Claudius, vaan kaikki pakanakansat katselivat pelolla ja epäilyksellä kristityitä, joita pilkalla niin nimitettiin, sentähden että he tekivät subjektiivisen prinsiipin eli attribuutin lihalliseksi. Sillä Tacitus, puhuessaan niistä, joita joukot nimittivät „kristityiksi", kuvaa heitä ihmisryhmänä, jota kammottiin heidän hirvittävyyksiensä ja rikoksiensa takia. Eipä kumma, sillä historia toistuu. Epäilemättä on olemassa tuhansia jaloja, vilpittömiä ja kunnollisia kristittyinä syntyneitä miehiä ja naisia nykyään. Mutta meidän on vain tarvis luoda silmäys kristityiksi kääntyneiden „pakanoiden" paheellisuuteen; noiden proselyyttein siveellisyyteen Indiassa, joita lähetyssaarnaajat itse kieltäytyvät ottamasta palvelukseensa, — voidaksemme ymmärtää yhden kaltaisuuden 1800 vuotta sitten kääntyneiden ja nykyisten pakanain välillä, joita „armo on liikuttanut."

[4]) Justinus Marttyyri, Tertullianus, Lactantius, Clemens Alexandrinus y. m. tavailivat sanan tällä tavalla.

kitsivät samoja asioita. Juutalaisten jumala tuli nyt oraakkelin ja toisten jumalain tilalle; yleismäärittely „Krheestos“ muuttui yhden ainoan henkilön erikoisnimeksi; ja vanhasta juuresta muodostui uusia sanoja semmoisia kuin Khreestianoi ja Khreestoduulos („Khreestoksen seuraaja eli palvelija“). Tämän osoittaa juutalainen Filo, joka varmasti oli monoteisti ja joka jo käyttää samaa sanaa monoteistisiin tarkoituksiin. Hän näet puhuu theokhreestoksesta, „Jumalain julistamasta“, ja logia theokhreesta'ista, „Jumalan lausumista sanoista“, — mikä todistaa hänen kirjoittaneen (ensimäisen vuosisadan e. Kr. ja ensimäisen j. Kr. välisellä) ajalla, jolloin ei kristityitä eikä krestityitä tunnettu näillä nimityksillä, vaan jolloin he vielä nimittivät itseään natsareeneiksi. Huomattava ero noiden kahden sanan välillä: khrao, „kysyä neuvoa tai saada vastausta jumalalta eli oraakkelilta“ (khreo on sanan varhempi joonilainen muoto) ja khrio, „hieroa, voidella“ (josta nimitys khristos), ei ole estänyt kirkonmiehiä omaksumasta ja muodostamasta Filon sanasta theokhreestos tuota uutta termiä theokhristos, „Jumalan voitelema“. Siten dogmaattisia tarkoituksia varten mitä yksinkertaisimmalla tavalla kirjain ee muutettiin i-kirjaimeksi, kuten olemme nähneet.

Khreestos-sanan maallinen merkitys esiintyy klassillisessa kreikkalaisessa kirjallisuudessa kauttaaltaan rinnan mysterioissa sille annetun merkityksen kanssa. Demosthenes sanoessaan o o khreeste (330,27) tarkoittaa sillä yksinkertaisesti „sinä kunnon mies“; Plato (Faid. 264 B) sanoo Khreestos ei hoti eegei — „sinä olet oivallinen ajatellessasi . . .“ Mutta temppelien esoteerisessa sanastossa „krestos“[1]) (joka samoin kuin partisiippi khrees-

---

[1]) Kts. Liddell & Scott'in Kreikkalais-englantilaista sanakirjaa. Khreestos on itse asiassa semmoinen, jota oraakkeli tai profeetta yhtä mittaa varoittaa, neuvoo, ohjaa. Mr. G. Massey ei ole oikeassa sanoessaan, että „. . . Krestus eli Khreestos nimen gnostilainen muoto ilmaisee Hyvää Jumalaa, ei hyvää ihmistä alkuperäisesti“, sillä sana tarkoitti juuri tätä, s. o. hyvää, pyhää ihmistä; mutta hän on aivan oikeassa lisätessään, että Khreestianus merkitsee „Suloa ja Valoa“. — „Sana Khreestoi merkityksessä hyvät ihmiset oli kauan ennen ollut käytännössä. Lukuisat kreikkalaiset hautakirjoitukset osoittavat, että vainajaa, sankaria, pyhimystä — s. o. „hyvää“ — nimitettiin Khreestokseksi; ja tästä „hyvän“ merkityksestä Justinus, ensimäinen uskon puolustaja, johtaa kristityn nimen. Tämä yhteyttää sen gnostilaiseen alkuperään ja sii-

teis samaa sääntöä noudattaen ja saman merkityksisenä on johtunut verbistä khraomai, kysyä jumalalta neuvoa) vastaa meidän käyttämäämme nimitystä adepti, myös korkea tsheela eli opetuslapsi. Tässä merkityksessä sitä käyttävät Euripides (Ion, 1320) ja Aiskhylos (I c). Tämä nimitys annettiin niille, joita jumala, oraakkeli tai kuka tahansa korkeampi oli julistanut joksikin, siksi tai täksi. Annettakoon esimerkki.

Pindaroksen (ss. 4—10) käyttämät sanat khreesen dikisteera merkitsevät: „oraakkeli julisti hänet uutisasukkaaksi". Tässä tapauksessa kreikankielen henki myöntää, että sillä tavalla kuuluutettua miestä nimitetään Khreestokseksi. Sentähden tätä termiä käytettiin jokaisesta Opetuslapsesta, jonka joku Mestari oli siksi tunnustanut, ja myös jokaisesta hyvästä ihmisestä. Mutta kreikankieli tarjoaa kummallisia etymologioja. Kristillinen jumaluusoppi on suvainnut päättää, että Khristos-nimi on katsottava johtuneeksi sanasta khrioo, khrisoo, „voidella tuoksuvilla voiteilla tai öljyllä". Mutta tällä sanalla on monta merkitystä. Totta kyllä Homeros sitä käyttää merkityksessä „hieroa ruumista öljyllä kylpemisen perästä" (Iliadi, XXIII, 186; myös Odysseia, IV, 252), niinkuin toisetkin vanhan ajan kirjailijat sitä käyttivät. Kuitenkin sana khristees merkitsee pikemmin valkaisija, valkomaalaaja, jota vastoin sana Khreestees merkitsee pappi ja profeetta, joka nimitys paljon paremmin sopii Jeesukselle kuin „voideltu", koska, kuten Nork evankeliumein auktoriteetilla osoittaa, häntä ei koskaan voideltu, ei kuninkaaksi eikä papiksi. Lyhyesti sanoen koko tämän järjestelmän alla piilee syvä mysterio, jonka, kuten yhä väitän, ainoastaan perinpohjainen pakanallisten mysterioitten tunteminen saattaa paljastaa.[1]) Tär-

---

hen „Hyvään Jumalaan", joka Markionin mukaan ilmoittaa itsensä, s. o. egyptiläisen jumaluusopin Un-Nefer'iin eli Hyvän aukaisijaan." (Agnostic Annual).

[1]) Taasen minun täytyy esittää, mitä Mr. G. Massey sanoo. (Toistan yhtämittaa hänen sanojaan, koska hän on tutkinut tätä ainetta niin perusteellisesti ja niin tunnontarkasti).

„Väitteeni tai pikemmin selitykseni", hän sanoo, „on, että kristillisen nimen tekijä on Egyptin muumio-Kristus, mainittu nimellä Karest, joka kuvasi ihmisen kuolematonta henkeä, sisäistä Kristusta (kuten Paavali sanoo), ruumistunutta jumalallista jälkeläistä, Logosta, Totuuden Sanaa, Egyptin Makheru'a. Ei se alkuaan ollut paljas kuva! Preservoitu muumio oli kenen tahansa kuol

keätä ei ole tässä kohden, mitä varhaiset kirkkoisät vakuuttavat tai kieltävät, sillä heillä oli mielessään määrätty tarkoitusperä, vaan pikemmin, mitä todistuksia meillä on siitä todellisesta merkityksestä, minkä vanhat kansat esikristillisinä aikoina antoivat noille kahdelle sanalle Khreestos ja Khristos, sillä heillä ei ollut mitään tarkoitusta silmämääränään eikä sentähden mitään salattavaa eikä vääristeltävää, joten heidän todistuksensa luonnollisesti on luotettavampi. Tämä todistus on hankittavissa siten, että ensin tutkimme, minkä merkityksen klassikot antoivat näille sanoille ja sitten etsimme niiden oikeata merkitystä mystillisessä vertauskuvakielessä.

Khreestos, kuten jo huomautettiin, on erilaisissa merkityksissä käytetty sana. Se kuvaa sekä Jumaluutta että Ihmistä. Edellisessä merkityksessä sitä käytetään evankeliumeissa, esim. Luuk. VI, 35, jossa se merkitsee „hyvä“ ja „laupias“: khreestos estin epi tuus j.n.e., ja Pietarin ensimäisessä epistolassa (II, 3), jossa sanotaan: „Herra on hyvä“, khreestos ho kyrios. Toiselta puolen Clemens Alexandrinus sanoo sen merkitsevän vain hyvää ihmistä; s. o. „kaikki, jotka uskovat Krestukseen (hyvään ihmiseen) ovat sekä olemukseltaan että nimeltään krestittyjä, s. o. „hyviä ihmisiä“ (Strom., lib. II). Clemensin vaiteliaisuus oli aivan luonnollinen, koska hänen kristillisyytensä, kuten King oikein huomauttaa kirjassaan Gnostics, oli vain oksastus hänen alkuperäisen platonisminsa läheisluontoiseen runkoon. Hän oli Vihitty, uusplatoonikko, ennenkuin hänestä tuli kristitty, joka seikka ei voinut vapauttaa häntä vaitiololupauksestaan, etääntyi hän kuinka kauas tahansa alkuperäisistä katsantokannoistaan. Ja teosofina ja gnostikkona, tietäjänä, Clemensin on täytynyt tietää, että Khristos oli „Tie“, jota vastoin Khreestos oli yksinäinen vaeltaja, joka kulki tuota „Polkua“ lopullista päämäärää kohti, mikä oli Khristos, „TOTUUDEN“ kirkastettu Henki, johon yhtyessään sielu (Poika) tulee yhdeksi (Isä) Hengen kanssa. Että Paavali tämän tiesi, on varma, sillä hänen omat lausuntonsa sen todistavat. Sillä mitä sanat palin oodinoo mekhris uu morfoothee Khristos en

---

lut ruumis, joka oli Karest eli mumifioitu elävien säilytettäväksi; ja yhtämittaa toistettuna tämä tuli kuvanneeksi ylösnousemusta kuolleista (ei kuolleitten).“ Katso selitystä edempänä.

hymiin eli hyväksytyissä käännöksissä „minun jälleen täytyy kivuin synnyttää, kunnes Kristus saa muodon teissä" — mitä ne muuta tarkoittavat kuin „kunnes te löydätte Khristoksen itsessänne ainoana ‚tienänne'", niinkuin me esoteerisesti käännämme? (Kts. Epist. Galatalaisille, IV, 19 ja 20.)

Siten Jeesus, oli hän kotoisin joko Nasaretista tai Lyddasta[1]), kieltämättä oli Khreestos — yhtä varmasti kuin hän ei koskaan eläissään ennen viimeistä koettelemustaan ollut oikeutettu Khristos nimitykseen. Ehkä oli, niinkuin Higgins olettaa, että Jeesuksen ensimäinen nimi kukaties oli khreisos, toinen khreesos ja kolmas khrisos. „Sana khreisos oli käytännössä, ennenkuin kirjain eeta oli kielessä." Mutta Taylor (vastauksessaan Pye Smith'ille, s. 113) mainitaan sanoneen: „Suositteleva nimitys Krestus . . . ei merkinnyt muuta kuin hyvä ihminen."

Tässä taasen joukko vanhan ajan kirjailijoita voidaan esittää todistajiksi siitä, että Khristos (eli pikemmin Khreistos) oli rinnan khreesos-sanan kanssa laatunimi, joka omistettiin pakanoille ennen kristillistä ajanlaskua. Philopatris sanoo: ei tykhoi khreestos kai en ethnesin, s.o. „jos khreestos sattumalta on pakanainkin kesken" j.n.e.

Apologia'nsa kolmannessa luvussa Tertullianus paheksuen ilmoittaa, että sana christianus (kristitty) on johdettu viekkaan tulkinnan kautta[2]); toiselta puolen toht.

---

[1]) Tässä viitataan rabbiinilaiseen traditsioniin babylonilaisessa Gemarassa nimellä Sefer Toledoth Jeshu, jonka mukaan Jeesus oli Pandira-nimisen miehen poika ja eli sata vuotta ennen n. s. kristillistä ajanlaskua, nim. juutalaisen kuninkaan Alexander Jannæuksen ja hänen vaimonsa Salomen hallitessa, joka hallitusaika kesti v:sta 106 v:een 79 e. Kr. Juutalaiset syyttivät Jeesusta siitä, että hän oli oppinut magian taidon Egyptissä ja varastanut Kaikkein Pyhimmästä Lausumattoman Nimen, ja Sanhedriini mestautti hänet Lyddassa. Hänet kivitettiin ja ristiinnaulittiin sitten puuhun pääsiäisaattona. Kertomuksen muistiinpanijoina mainitaan Sota'n ja Sanhedrin'in talmudilaiset tekijät, s. 19, Zechiel'in Kirja. Katso Isis Unveiled, II, s. 201; Arnobius; Eliphas Lévi'n Science des Esprits, ja G. Massey'n luentoa The Historical Jesus and Mythical Christ.

[2]) Kirkkoherra Farrar yrittää parhaansa näyttääkseen, että semmoiset useiden kirkkoisäin tekemät lapsus calami (virheet) johtuivat pelosta ja vastenmielisyydestä. „Ei ole epäilemistä", hän sanoo (kirjassaan The Early days of Christianity), „et-

Jones antaa sen hyvien lähteitten vahvistaman tiedon, että „k h r e e s o s-nimen antoivat Kristukselle gnostikot, vieläpä uskottomatkin“, sekä vakuuttaa meille, että oikean nimen pitäisi olla K h r i s o s — siten toistaen ja kannattaen aikaisten kirkkoisäin „hurskasta petosta“, joka johti koko kristillisen järjestelmän lihallistuttamiseksi[1]). Mutta minä aion näyttää — mikäli heikkojen voimieni ja tietojeni puolesta kykenen, — mikä todellinen merkitys on kaikissa noissa sanoissa piillyt. Khristos eli „Kristus-tila“ oli aina „Mahaatma-tilan“ synonyymi, merkiten ihmisen yhtymistä hänen sisässään olevaan jumalalliseen prinsiippiin. Kuten Paavali sanoo (Efes. III, 14): k a t o i k e e s a i t o n K h r i s t o n d i a t e e s p i s t e o o s e n t a i s k a r d i a i s h y m o o n, „jotta löytäisitte Kristuksen s i s ä i s e s s ä ihmisessänne t i e d o n kautta“ — ei uskon, kuten on käännetty, sillä p i s t i s on „tieto“, kuten edempänä osoitetaan.

Onpa toinenkin ja vielä painavampi todistus, että nimi K h r i s t o s on esikristillinen. Se tavataan erythrealaisen Sibyllan profetiassa, jossa luemme: IEESUUS KHREISTOS THEUU HYIOS SOOTEER STAUROS.

Esoteerisesti luettuna tämä jono merkityksettömiä erillisiä sanoja, joita syrjäinen ei ymmärrä, sisältää todellisen ennustuksen — joka vain ei koske Jeesusta — ja säkeen Vihityn mystillisestä katkismuksesta. Ennustus tarkoittaa Totuuden Hengen (Khristoksen) tuloa maan päälle, jonka tulemisesta — mikä, kuten sanottu, ei ole tekemisessä Jeesuksen kanssa — alkaa Kultainen Aika; säkeistö viittaa siihen, kuinka välttämätöntä on kulkea lihan eli aineen ristiinnaulitsemisen läpi, ennenkuin voi saavuttaa sisäisen (eli subjektiivisen) teofanian eli teopneustian autuaallista tilaa. Esoteerisesti luettuina sanat I e e s u u s K h r e i s-

---

teikö . . . nimi kristitty . . . ollut antiokialaisten keksimä pilkkanimi . . . On selvää, että pyhät kirjoittajat välttivät nimen (kristitty), koska sitä käyttivät heidän vihamiehensä (Tac. A n n. XV, 44). Se tuli tavanomaiseksi vasta sitten, kun kristittyjen hyveet olivat antaneet sille loistetta . . .“ Tämä on sangen laimea puolustus ja köyhä selitys niin etevän ajattelijan kuin kirkkoherra Farrarin antamaksi. Mitä taas siihen tulee, että „kristittyjen hyveet“ olisivat hankkineet l o i s t o a nimelle, niin toivokaamme, ettei tekijä sielunsa silmien edessä nähnyt piispa Cyrillusta Aleksandriasta eikä Eusebiusta eikä murhistaan kuuluisaa keisari Konstantinia eikä Borgia-paaveja eikä Pyhää Inkvisitsionia.

[1]) Toistanut G. Higgins. Kts. I osa, ss. 559—573).

tos Theuu hyios sooteer stauros, jotka sanasta sanaan merkitsevät „Jeesus Kristus, Jumalan Poika, Vapahtaja, Risti", tarjoovat mitä oivallisimman naulakon, johon kristillinen profetia voidaan ripustaa, mutta ne ovat pakanallisia eivätkä kristillisiä.

Jos vaaditaan selitystä nimestä JESUUS KHREISTOS, kuuluu vastaus: tutkikaa mytologiaa, vanhojen n.s. „mielikuvituksia", ja ne suovat teille avaimen. Pohtikaa Apolloa, auringonjumalaa, ja „Parantajaa" ja allegoriaa hänen pojastaan Janus (eli Ion), joka oli hänen pappinaan Delfoissa ja jonka kautta yksin rukoukset saattoivat kohota kuolemattomien jumalien korviin, ja hänen toista poikaansa Asklepios, jota nimitettiin Sooteeriksi eli Vapahtajaksi. Tässä on palanen esoteerista historiaa, jonka vanhat kreikkalaiset runoilijat kirjoittivat vertauskuvallisella korukielellä.

Khriisan (kirjoitetaan nykyään Crisa'n) kaupunki[1]) rakennettiin Kreusan (eli Creusan) muistoksi. (Kreusa oli kuningas Erekhtheyksen tytär ja Januksen eli Ionin äiti Apollon kautta), ja myös Januksen välttämän vaaran muistoksi.[2]) Kerrotaan, että äiti hylkäsi poikansa ja piiloitti hänet luolaan „salataksensa häpeänsä, koska hän neitsyeenä oli synnyttänyt pojan", mutta että Januksen löysi Hermes, joka toi lapsen Delfiin ja kasvatti hänet hänen isänsä pyhäkön ja oraakkelin turvissa; täällä Januksesta Khreesisnimisenä ensin tuli Khreestis (pappi, ennustaja, Vihitty) ja sitten melkeinpä Khreesteerion eli „pyhä uhri"[3]),

---

[1]) Homeroksen päivinä tämä kaupunki, joka kerran oli kuuluisa mysterioistaan, oli Vihkimyksen pesäpaikka, ja Khreestos-sanaa käytettiin kunnianimenä mysterioissa. Kaupunki mainitaan „Khriisan" nimisenä Iliad'issa, II, 520. Toht. Clarke arveli, että sen rauniot löytyisivät nykyisen Krestona'n alta; Krestona on pieni kaupunki eli pikemmin kylä Fokiin maakunnassa lähellä Krissan lahtea. (Kts. E. D. Clarke, 4:s painos, VIII osa, s. 239, „Delphi".)

[2]) Khreetos ja Khreestos sanojen juuri on sama: khraoo, joka merkitsee „kysyä neuvoa oraakkelilta" toisessa merkityksessään, mutta toisessa „pyhitetty", erikseen asetettu, temppelille tai oraakkelille kuuluva, tai oraakkelipalvelukseen antautunut. Toiselta puolen sana khre (khreoo) merkitsee „velvoitus", „sitoumus, velvollisuus" tai „henkilö, joka on lupausten eli sitoumusten alainen".

[3]) Adjektiivia Khreestos käytettiin myös ominaisnimien edellä kohteliaisuutena, kuten Platon Thaeatetuksessa, s. 166 a: Uutos ho Sookratees ho Khreestos, „tässä Sok-

kun hän oli joutua oman äitinsä myrkyttämäksi, joka häntä ei tuntenut, vaan oraakkelin hämärän viittauksen nojalla mustasukkaisuudessaan luuli hänet miehensä pojaksi. Janus ajoi äitiään takaa tappaakseen hänet, aina pyhäkön alttarille saakka, mutta äiti pelastui, kun pythia paljasti molemmille heidän sukulaisuutensa salaisuuden. Tämän niukan pelastuksen muistoksi Creusa, äiti, rakensi Khriisan eli Crisan kaupungin. Semmoinen on allegoria, ja se kuvaa vain vertauskuvallisesti Vihkimyksen koettelemuksia.[1])

Ottamalla täten huomioon, että Janus, aurinkojumala ja Apollon, auringon poika, merkitsee „Vihkijä“ ja „Valon Porttien (eli mysterioiden salaisen viisauden) Aukaisija“; että hän on syntynyt Krisasta (esoteerinen Khriis) ja että hän oli Khreestos, jonka kautta Jumala puhui; että hän vihdoin oli Ion, joonilaisten kantaisä, ja, kuten jotkut sanovat, Asklepioksen, Toisen Apollon pojan, eräs ole-

---

rates on Khreestos“, — ja myöskin liikanimenä, kuten Plutarkhos (Phocion) osoittaa ihmetellessään, miksi niin raaka ja tyhmä mies kuin Phocion nimitettiin liikanimellä Khreestos.

[1]) Janus-tarulla (jos se taru on) on outoja piirteitä, salatieteilijälle sangen puhuvia. Toiset pitävät häntä Kosmoksen henkilöitymänä, toiset Coeluksen (taivaan); sentähden hän on „kaksikasvoinen“ ollen henkenä ja aineena kaksiluontoinen; eikä hän ole ainoastaan „Janus Bifrons“ (kaksiotsainen), vaan myöskin Quadrifrons (nelikasvoinen) — täydellinen neliö, kabbalistisen Jumaluuden vertauskuva. Hänen temppelinsä rakennettiin neljällä yhtäläisellä sivulla, ovi ja kolme akkunaa kullakin sivulla. Mytologiat selittävät sen kuvanneen neljää vuodenaikaa kolmine kuukausineen jokaisessa, ja yhteensä vuoden kahtatoista kuukautta. Vihkimyksen mysterioissa hänestä kuitenkin tuli Päivä- Aurinko ja Yö- Aurinko. Sentähden hänet usein esitetään luku 300 toisessa kädessä ja 65 toisessa eli aurinkovuoden päivien lukumäärä. Itse asiassa Hanok (Kanok ja Enosh Raamatussa) on, kuten kabbalistisella auktoriteetilla voidaan osoittaa, sama henkilö, oli hän sitten Kainin, Setin tai Metusalan poika. Hanok'ina (Fuerstin mukaan) „hän on — astronomisen piirin ja aurinkovuoden — Vihkijä, Opettaja“, Metusalan poikana, jonka sanottiin eläneen 365 vuotta ja joutuneen taivaaseen elävänä, koska hän edusti aurinkoa (eli jumalaa). (Kts. Enokin kirjaa.) Tällä patriarkalla on monta yhteistä piirrettä Januksen kanssa, joka eksoteerisesti on Ion, mutta kabbalistisesti IAO eli Jehovah, „synnytysten herra jumala“, salaperäinen Jod eli Yksi (fallinen, sukupuolta koskeva numero). Sillä Janus eli Ion on myöskin Consivius, a conserendo, koska hän johti synnytyksiä ja siitoksia. Häntä kuvataan vieraanvaraiseksi Saturnusta (Khronos'ta, „aikaa“) kohtaan, ja hän on vuoden eli 365:een jaetun ajan Vihkijä. (Consere re merkitsee siementää, panna kylvöön. P. E.).

muspuoli, — on helppo saada kiinni Ariadne-langan päästä tässä vertauskuvien labyrintissa. Tässä ei kuitenkaan ole tarkoitus osoittaa syrjäpolkuja mytologiassa. Riittää, kun osoitamme, mikä yhteys vallitsee kaukaisen muinaisuuden tarunomaisten henkilöiden ja niiden myöhempien satujen välillä, jotka ovat huomattavissa meidän sivistyskautemme alussa. Asklepios (Esculapius) oli jumalallinen lääkäri, „Parantaja", „Vapahtaja", Sooteer, kuten häntä nimitettiin; sama nimitys annettiin myös Delfin Janukselle; ta IASO, Asklepioksen tytär, oli parantamisen jumalatar, jonka suojeluksessa hänen isänsä temppelissä olivat kaikki vihkimyskokelaat, noviisit eli khreestoi, joita nimitettiin „Iason pojiksi". (Kts. nimeä varten Aristofaneen Plutus, I, 701.)

Jos nyt muistamme, ensinnäkin, että Jeesuksen nimet eri muodoissaan, kuten Iasius, Iasion, Jason ja Iasus, olivat sangen tavallisia vanhassa Kreikassa, etenkin Jasiuksen jälkeläisten (Jasidein) kesken, samaten kuin lukuisat „Iasonin pojat", Mystai ja tulevat Epoptai (vihityt), — miksikä emme lukisi noita Sibyllan Kirjan arvoituksellisia sanoja niiden oikeassa valossa, joka ei ollut missään tekemisissä kristillisen profetian kanssa? Salainen oppi opettaa, että kaksi ensimäistä sanaa Ieesuus Khreistos merkitsevät vain „Iason poika, Khreestos" eli oraakkelijumalan palvelija. Itse asiassa Iaso on joonilaisella murteella Ieso, ja sana Ieesuus vanhassa muodossaan merkitsee vain „Iason eli Ieson poika", „parantaja", s.o. ho Ieesuus (hyios). Ei ole mitään syytä tämmöistä tulkintaa vastaan eikä liioin sitä vastaan, että nimi kirjoitetaan Ieso eikä Iaso, sillä Iaso on attikalainen muoto ja niin ollen väärä, koska nimi on joonilainen. „Ieso", josta „ho Ieesuus" (Iason poika) — huom. genitiivi eikä nominatiivi — on joonilainen eikä voi muuta olla, jos Sibyllan Kirjan ikä otetaan huomioon. Eikä erythrealainen sibylla voinut tavailla sitä toisella tavalla, koska hänen asuinpaikkansa Erythrea oli kaupunki Joniassa (sanasta Ion eli Janus) vastapäätä Khiosta; ja koska joonilainen muoto oli vanhempi attikalaista.

Syrjäytämme tässä tapauksessa nykyään niin kuuluisan sibyllalaisen lauseen mystillisen merkityksen ja tulkitsemme sen ainoastaan sanallisesti: silloin, kaiken sen nojalla mitä on sanottu, tähänasti niin salaperäiset sanat kuu-

luvat: „Iason poika, Khreestos (pappi eli palvelija) nim. Jumalan (Apollon) Pojan (palvelija), Pelastaja (aineen eli lihan) Rististä.[1]) Todellakaan ei ole toivoa siitä, että kristinuskoa koskaan käsitettäisiin, ennenkuin viimeinenkin dogmatismin jäte on siitä poispyyhkäisty ja kuollut kirjain uhrattu ikuiselle Totuuden Hengelle, joka on Horus, joka on Krishna, joka on Buddha yhtä suuressa määrin kuin se on gnostilainen Khristos ja Paavalin tosi Kristus. (Jatk.)

H. P. Blavatsky.
Engl. suom. P. E.

Huom. H. P. B:n nerokas selitys jääköön arvoonsa; nykyiset historialliset tutkijat ovat sitä mieltä, että kyseessä oleva Sibyllan Kirjan lause on kristillisestä kädestä lähtenyt „uskon vahvistus“ ihmeellisen ennustuksen muodossa, siis toisin sanoen luettava katolisen kirkon lukuisain „hurskasten petosten“ joukkoon. Mutta ehkä myöhempi tutkimus tulee päinvastaisiin tuloksiin. P. E.

---

[1]) Stauros tuli ristiksi, ristiinnaulitsemisen välikappaleeksi, paljon myöhemmin, kun sitä ruvettiin käyttämään kristillisenä vertauskuvana ja kreikkalaisen kirjaimen T:n (Tau'n) muotoisena. (Luc. Jud. Voc.) Sen alkuperäinen merkitys oli fallinen, koska se symbolisoi miehellistä ja naisellista elementtiä; se oli kiusauksen suuri käärme, ruumis, joka oli tapettava tai voitettava viisauden lohikäärmeen, gnostikkojen seitsenvokaalisen aurinko-khnoufiksen eli Khristoksen Hengen avulla, — tai toisin sanoen Apollon avulla, joka tappaa Python-käärmeen.

Matkamiehet.

I

Leveän tien kulkijat.

Pitkä on matka ja leveä on tie.
Minnekä taival vie?

Kulki tätä tietämme miljoonat jo.
Sama on yllämme aurinko.

Lempi ja laulu,
viini ja naiset,
viehkeät, raukeat untuvaiset —
tuo oli huoneensa taulu!

Se oli mielessä linnanherran,
herran ja orjan myös. —
Minkä verran, sanokaa, ihmiset, minkä verran
on elo muuttunut laakson yöss'?

II

Kaidan tien kulkijat.

Pelossa Herran ja nuhteessa lain
elimme, kuolimme ain. —

Henki on altis, mut liha on heikko,
tunsimme aamuin ja illoin,
tää oma ruumiimme on iki-peikko
tunnemme nyt kuni silloin.

Hillitse, ihminen, hillitse mieltäs,
hallitse mieltäs ja kieltäs!

Valtias, herra tunnelmien,
tunteiden ole ja unelmien:

Aatoksiesi kuningas
ole ja yksinvaltias!
Jos mieli kulkea tietä tätä,
mielikuvasi armaat jätä!
Tämä on yksinäisin tie,
mutta vain tämä se m ä ä r ä ä n v i e!

III

Nimettömän tien lapset.

Kuin unta vain näkeväiset me
leikimme silmässä kyynele,
kyynele kaihon, lemmen ja vihan —

lapsia olimme ihan.
Emme me tietäneet paljoa me:
vain että me yksin kuljimme,

emme ees nimeä tienneet sen
tien, jota astuimme kaihoten,
kaihoten mitä? Jumalaties!
Lapsia olimme joka mies.

Milloinka keksimme nimen sen
tiemme, jot' astumme kaihoten?

Rafael Ronimus.

Kesäkurssimme.

Motto: Joh. 13. 34.
„Uuden käskyn annan teille,
että rakastatte toinen
toistanne, niinkuin minä
olen rakastanut teitä; että
tekin niin rakastaisitte
toinen toistanne".

Viime vuosikokouksessa tehdyn päätöksen mukaisesti olivat tämän vuoden kesäkurssit, järjestyksessä neljännet, Jyväskylässä viime elokuun 4—11 p:nä. Kaikki kokoukset, yhtä lukuunottamatta, pidettiin Jyväskylän Ruusu-Risti-Temppelissä.

Majoitus ja ruokailu olivat järjestetyt, samoin kuin edellisenäkin vuonna, niin, että asuttiin pääasiassa yksityisper heissä jokseenkin lähellä temppeliä ja aterioitiin erään rva Teräsvaaran kodissa. „Materialistinen" puoli oli siten järjestetty niin hyvin kuin suinkin voi toivoa.

Taas henkisellä puolella oli työsuunnitelma jokseenkin sama kuin edellisenä vuonna.

Musiikkipuolesta huolehtivat samoin kuin viime kesänä veljet Jussi Pohjanmies (urkuharmooni) ja Helvi Leiviskä (piano, säestys).

Kaikista mainituista seikoista johtuen oli kurssien tun-

nelma ehjempi ja tiiviimpi kuin milloinkaan ennen. Täsmälliset ja kiteytyneet muodot ovat arvaamattoman tärkeät. Sunnuntaina 4 p:nä alkoi kauniisti kukilla koristetussa temppelissä tervetuliaisillanvietto.

Kun veljet Leiviskä ja Pohjanmies olivat soittaneet Bachin preludin, seurasi veli Pohjanmiehen tervehdyspuhe:

— Nykyajalle on ominaista alituinen kiire, joka harvoin suo ihmiselle aikaa ajatella elämän tarkoitusta. — — — Kaikilla on tarkoituksensa, vaikkakaan ei ihminen, enemmän kuin ruohonkorsikaan tunne tarkoitustaan. — — Aina siellä täällä herää kuitenkin ihminen, pysähtyy kiireessään ja alkaa etsiä tarkoitustaan. Hän on saanut etsijän polton sydämeensä . . ."

Lopuksi veli Pohjanmies lausui kokoontuneet vieraat tervetulleiksi. Ohjelmassa seurasi sitten musiikkia, Väinö Kolkkalan runo, jonka esitti hänen puolisonsa veli Lyyli Kolkkala, ja veli Bertha Lindbergin esittämä satiiri „Silmänräpäys" Anker-Larsenin uusimmasta teoksesta „Taivaaseen kasvava seurakunta". Väliajalla juotiin Jyväskylän ryhmän tarjoamat kahvit, minkä jälkeen saimme taas kuulla musiikkia. Illanvietto päättyi sitten siihen, että kurssien ja R-R:n Johtaja Pekka Ervast lyhyesti selosti seuraavan viikon työsuunnitelman.

Varsinainen työ alkoi maanantaina 5 p:nä aamulla ja jatkui sitten seuraavaan sunnuntai-iltaan. Työskenneltiin kolmessa erässä: aamulla klo 9—11 keskusteltiin kysymyksistä: Mitkä ovat merkitsevimmät henkiset (tai psyykkiset) kokemukset elämässäsi? Onko R-R mielestäsi hyvä niinkuin se nyt on? Miten saataisiin aatteemme leviämään laajemmalle? Mitä ajattelet P. E:stä?; päivällä klo 13—15 tutkittiin Johanneksen evankeliumia. Käsiteltiin ja selitettiin luvut 6, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 20 ja 21; illalla klo 19—20.30 oli Johtajan esitelmät (paitsi lauantaina ja sunnuntaina).

Kurssien antavin, sytyttävin ja merkillisin puoli oli Johtajan esitelmäsarja „Mitä on Ruusu-Risti?" Aihe oli vanha, mutta sisällys niin erikoinen, että . . . Niin yksityiskohtaisesti oli Johtaja tuskin koskaan puhunut „suurelle yleisölle" Viisauden Mestareista, Jeesuksesta sekä omista ihmeellisistä kokemuksistaan totuudenetsijänä. Tuntui siltä kuin koko kuulijakunta hänen mukanaan olisi noussut korkeampiin maailmoihin ja nähnyt asiat ikuisen Totuuden kirkkaassa valossa. Oli sellainen tuntu, että jotain ennen kuulumatonta, kenties maailmanhistoriallista, on tapahtumassa. Sarjaan kuului viisi esitelmää. Vastauksen luen-

tojen nimenä olevaan kysymykseen antoi luennoitsija yksilön (siis lähinnä omien) kokemustensa pohjalla. Maanantain esitelmässä hän kertoi, miten hän jo nuorena herää pohtimaan elämän „syntyjä syviä", antautuu tähän koko olemuksellaan ja kuinka hän lopulta tulee vakuutetuksi siitä, että elämä on koulu. Tiistain esitelmässä hän kertoi, miten hän löytää useampiakin elämän „kouluja", miten ja miksi hän valitsee Jeesuksen „salakoulun" ja alkaa kulkea valmistavalla tiellä. Keskiviikon esitelmä käsitteli hänen merkillisiä kokemuksiaan sen jälkeen, kun hän vain muutamia vuosia oli käynyt „koulussa": uudestisyntyminen, kokemukset tuonelatiloista, Viisauden Mestarien kohtaaminen j.n.e. Torstain esitelmä oli ehkä kaunein ja liikuttavin — aiheena lyhyesti sanoen: „— — — etten minä eläisi, vaan Kristus minussa". Perjantain esitelmä käsitteli Jobin kärsimyshistoriaa totuudenetsijän näkökulmalta katsottuna: Jumala, s.o. Mestari voi koetella sellaista ihmistä, joka näyttää kelvolliselta pääsemään „opetuslapseksi", sillä siksi ei voi päästä ennen kuin on läpäissyt kokeen — kärsimys on siten etuoikeus, joka suodaan vain parhaimmille.

Lyhyessä selostuksessa on mahdotonta saada ilmi näiden esitelmien henkeä ja viisautta. On toiveita saada k.o. esitelmät kirjana mahdollisesti jo jouluksi.

Yhdeksään kokouksissa olleisiin kysymyksiin vastasi yleensä jokainen vuorollaan. Kerrassaan ihmeelliseltä tuntui ruusuristiläisten elämänkokemusten varasto. Se on kuin kesäinen niitty, täynnä mitä monivärisimpiä ja merkillisimpiä kukkia. Sangen kiintoisia ja innostavia ehdotuksia saatiin kuulla järjestöämme koskevien kysymysten yhteydessä: eräät ilmoittivat perustavansa Helsinkiin järjestön työtä rahallisesti tukemaan kieli-, lausunta- y.m. opiston; useat tekivät ehdotuksia kustannustyön saattamiseksi nykyistä paremmalle kannalle; eräs veli teki ehdotuksen Vuorisaarnan ja eräiden muiden kirjoitusten kääntämiseksi rinnan esim. kuudelle kielelle; olisi oltava maltillisempia kirkosta keskusteltaessa; (edelliseen Johtaja vastasi, että meitä kirkko suuresti kiinnostaa, koska työmme tarkoitus yhdeltä kannalta on, että se ottaisi takaisin Jeesuksen Kristuksen); joidenkin mielestä olisi koetettava saada Johtajan Helsingin esitelmiä radioitua (olisiko hankittava oma lähetysasema?); eräiden mielestä pitäisi koettaa Helsingissä järjestää useampia matineoja „suurelle yleisölle"; eräät ehdottivat jonkinlaisen „neuvontatoimiston" perustamista Joh-

tajan työtaakkaa keventämään. Monta muutakin hyvää ehdotusta tehtiin, jotka kuitenkin tällä kertaa jääkööt mainitsematta.

Raamattutunnit klo 13—15 muodostuivat myös sangen antaviksi. Työ kävi siten, että ensin luettiin päivän läksy ja koetettiin omin päin saada siitä selvää. Kun omat tiedot loppuivat tehtiin kysymyksiä. Lopuksi sitten Johtaja vastasi kysymyksiin ja selitti läksyn omalta kannaltaan. Erikoisen kiintoisa oli sunnuntain raamattutunti, jolloin Johtaja perusteellisesti selitti oman näkemyksensä valossa Jeesuksen fyysillisen ruumiin „kuolemaa“, „taivaallisen ruumiin“ muodostumista ja taivaaseenastumisprosessia y.m.s. päivänpolttavia kysymyksiä.

Lauantaina klo 19—21 oli kysymysilta, jolloin Johtaja vastasi muutamaan kysymykseen.

Sunnuntaina tehtiin veli Otto Keskisen ystävällisestä kutsusta retki hänen kotiinsa Peltoniemeen, joka ennen temppelin valmistumista oli ollut monet vuodet Jyväskylän teosofien ja ruusuristiläisten päämaja. Siellä rakennuksen rappusilla ja nurmikolla istuen pidettiin edellä mainittu kurssien viimeinen raamattutunti.

Kaikissa kokouksissa oli ollut runsaasti musiikkia.

Sunnuntain iltakokous oli perustettu kokonaan improvisation pohjalle. Ohjelmaa tuli runsaasti ja monipuolista. Aluksi veljet Leiviskä ja Pohjanmies esittivät Beethovenin „Kuutamosonaatin“ alkuosan, Schubertin Serenadin ja Bachin E-moll preludin ja fuugan. Sen jälkeen keskusteltiin sitten näiden neljänsien kesäkurssien tunnuslauseesta, joksi keskustelun jälkeen hyväksyttiin otsikossa mainittu. Monista puheenvuoroista mainittakoon veli Pohjanmiehen, joka jyväskyläläisten puolesta kiitti Johtajaa ja vieraspaikkakuntalaisia siitä suuresta avusta, jonka he isäntäväelle olivat henkisen innoituksen muodossa antaneet. Toispaikkakuntalaisten kiitokset lausui isäntäväelle veli Eino Krohn. Kaikkien kursseihin osaaottaneiden puolesta annettiin Johtajalle kiitollisuusadressi ja kimppu ruusuja, joita ojennettaessa laulettiin „Maa on niin kaunis . . .“. Kukkia ja lahjoja saivat vielä tunnolliset ja iloiset soittotaiteilijamme. Ohjelmassa oli vielä runsaasti musiikkia ja lausuntaa. Kurssit päättyivät Johtajan ehdotuksesta laulettuun virteen „Sun haltuus rakas Isäni . . .“.

Haikealta tuntui jättää Jyväskylän ihana temppeli ja ystävällinen isäntäväki. Ohitse olivat nuo autuaalliset hetket,

joita monetkin veljet sattuvasti olivat verranneet taivaselämään.

Tällaisten juhlahetkien jälkeen laatii ihminen kuin testamenttinsa ja varallisuusluettelonsa omista henkisistä arvoistaan. Tapahtuu kaikkien arvojen uudelleen arvioiminen. Mihin pyrin? Mikä on tärkeintä elämässä? Mikä on velvollisuuteni Elämän edessä? Nämä jälkihetket ovat kuin elämää vielä korkeammissa maailmoissa kuin tavalliset taivaat. Ne ovat hetkiä, juhlallisia kuin ne, joita ruumistuva minä kokenee ennen uutta syntymää maan päälle

Kurssiamme oli koko ajan suosinut kaunis sää. Saatoimme sen vuoksi kokousten väliajoilla runsaslukuisina käydä uimassa ja aurinkoa paistattamassa. Työtämme seurasi vakinaisesti 72 henkilöä, joista useita oli järjestömme ulkopuoleltakin.

Kukaan näihin kesäkursseihin osallistunut ei epäile niiden suurta merkitystä, sillä epäilemättä jokainen tunsi siellä saaneensa ylitse vuotavasti voimaa ja uskallusta uusin voimin käydä käsiksi henkiseen työhön.

Jyväskylä oli taaskin osoittautunut erinomaiseksi kesäkurssien paikaksi. Siksipä tuntuukin siltä, kuin alkaisi vähitellen kiteytyä sellainen ajatus, että kesäkurssit aina vietettäisiin siellä, sillä yksistään ulkonaiset edellytykset ovat siellä ehkä paremmat kuin missään muualla. Jyväskylä on jo kuin luonut näille kursseille täydellisen ulkonaisen muodon, joka luonnollisesti arvaamattomasti helpottaa työtä. Olemmehan vpm-työssämme nähneet, mikä tavaton merkitys kiinteillä ja koetelluilla muodoilla on. Siis kesäkurssit vast'edeskin Jyväskylään. U. J. Pore.

Piirteitä Suomen oppikoulujen kehityksestä:

Vanha-, uusi- sekä tulevaisuudenkoulu.

I

Vanhakoulu.

Oppikoulumme on saanut alkunsa katolisen kirkon helmasta. Varhaisimpina aikoina olivat kirkkomme piispat

ja papit luonnollisesti ulkomaalaisia, esim. Hemming piispa englantilainen, mutta vähitellen rupesivat kirkon miehet kasvattamaan alempaa papistoa maan omista miehistä. Sitä varten perustettiin kouluja luostarien ja tuomiokirkkojen yhteyteen. Näiden koulujen oppilaat olivat enimmäkseen talonpoikain ja porvarien lapsia, sillä katoliselta papistoltahan oli kielletty avioliitto ja aatelisto taas ei pitänyt opillista sivistystä siinä arvossa, että olisi lapsilleen sitä yleisemmin hankkinut. Vasta myöhemmin, kun kirkko saavutti maallista valtaa ja rikkautta, alkoi aatelistokin pyrkiä sen palvelukseen.

Alkuopetus saatiin luostarikouluissa. Paitsi lukemista ja kirjoittamista opittiin siellä tavallisesti latinan kieliopin ensi alkeet. Triviaalikouluista ja Turun katedraalikoulusta on sangen vähän tietoja, mutta luultavasti siellä muiden katolisten koulujen tavoin opetettiin grammatiikkaa — keskiajan latinaa, dialektiikkaa — väittelytaitoa, retoriikkaa — kaunopuheisuutta, vähän kirkkomusiikkia ja tähtitieteen alkeita.

Keskiajan loppupuolella on muutamissa maamme kaupungeissa myöskin porvaristoa varten kouluja, joissa opetettiin pääasiassa sisälukua, laskentoa ja kirjoitusta.

Oppilaita sanottiin teineiksi (sanasta diakoni, seurakunnan palvelija) ja olivat he useinkin jo täysi-ikäisiä miehiä. Yleensä he olivat köyhiä, ja sen vuoksi koulun rehtori osoitti heille loma-ajaksi erityisiä pitäjiä, joissa he saivat kerjätä itselleen almuja. Tästä muodostui kuitenkin turmiollinen tapa. Monet teinit kuljeskelivat ryöstäen, juopotellen ja kaikenlaista ilkeyttä harjoittaen ympäri maata, niin että vanhassa virsikirjassakin rukoillaan Jumalaa poistamaan sen pahan. Useampia kertoja kielsi hallitus teinikerjuuta harjoittamasta, mutta vielä viime vuosisadallakin se oli käytännössä. Esim. Elias Lönnrotinkin kerrotaan keränneen itselleen pitäjältä 30 tynnyriä rukiita.

Vaikkakin teinit mellastelivat kerjuumatkoillaan, joita he itse pitivät oikeutettuina verotusretkinä, pidettiin heidät ankarassa kurissa koulussa ollessaan. Patukka eli „klobba“ oli oppilaiden pelätty kasvattaja eikä opettaja muunlaiseen neuvomiseen antautunutkaan. Pelkoa ja vitsapatukkaa pidettiin tepsivimpänä kasvatuskeinona:

„Opin sauna autuas aina,
cosca vidzoill vihdhoillan.
Ei saerasta siit saunasta,

quin cylmäld cylvötellän.
Opin otta, carttain cohta
tavoin taitamattomii.
Että lyöty, siit on hyöty
seora taito ja toimi."

Oppilaat istuivat rehtorin ympärillä pienissä, pimeissä ja epäterveellisissä kouluhuoneissa, selkänojattomilla penkeillä tahi mikä vielä oli tavallisempaa, lattialle kylmyyden vuoksi levitetyillä oljilla. Tämän alhaisen aseman tarkoitus oli totuttaa oppilaita nöyryyteen ja kuuliaisuuteen, niinkuin eräässä vanhassa koululaulussa sanotaankin:

„Kas muinoin oli nöyryys,
kun vielä selkä köyrys',
pahnoissa istuttiin."

Opetuskieli oli latina. Opettajaa oli puhuteltava yksinomaan latinankielellä eivätkä oppilaat saaneet käyttää keskinäisessä seurustelussaankaan muuta kieltä. Opetusmetoodi oli enimmäkseen koneellinen. Luettiin ulkoa latinalaisia muistiinpanoja, muistivärsyjä ja kirjoja. Kirjat olivat tavattoman kalliita, sillä nehän olivat käsinkirjoitettuja. Niinpä esim. piispa Hemming v. 1532 antoi Hauhon kirkolle maatilan eräästä messukirjasta, jonka hinta arvosteltiin sadaksi hopeamarkaksi, nykyisenä rahana olisi summa noin 100,000 markkaa, ja piispa Maunu Tavast vaihtoi erään pyhimyskertomuksen Kintikkalan taloon. Oppikirjojen niukkuus vaikutti sen, että opetuksessa täytyi turvautua pääasiassa sanelemiseen. Oppilaat kertoivat mitä opettaja sanoi tahi kirjoittivat sen muistiin, jos heillä oli kirjoitusneuvot ja taito niiden käyttämiseen. Kirjoitusneuvotkin olivat niin kalliit, etteivät kaikki suinkaan voineet niitä itselleen hankkia, eivätkä oppilaat olleet edes siksi taitavia kirjoituksessa, että olisivat voineet kirjoittaa muistiinpanoja. Koko opetuksen tuli vedota yksinomaisesti muistiin. Opetuksen konemaisuuteen vaikutti luonnollisesti myös vieras opetuskieli. Kouluun tullessa annettin pojalle käteen latinalainen oppikirja, jota hän sai oppia, opettajaa jäljitellen, ilman, että luettua ensinkään selitettiin tai käännettiin äidin kielelle. Tällainen luonnoton menetelmä tietysti suuresti hidastutti edistymistä sekä vaati suhteellisesti pitkän opintoajan.

Kouluopintonsa suoritettuaan useimmat kääntyivät papin uralle. Maamme kouluissa oli oppimäärä kuitenkin hyvin niukka, joten niiden, jotka halusivat kartuttaa tieto-

jansa, oli lähdettävä vieraiden maiden yliopistoihin. Siihen ei tietenkään kaikkien varat riittäneet. Matkustaminen oli hyvin hankalaa,. sillä säännöllistä meriliikennettä ei vielä ollut. Ainoastaan kauppiaiden laivoissa voitiin päästä meren poikki. Järjestettyä postilaitosta, kuten nykyään, ei silloin myöskään ollut välittämässä tietoja kotimaasta, joten koti-ikävän pelkokin esti lähtemästä vieraaseen maahan. Kaikista vaikeuksista huolimatta kuitenkin monet suomalaiset opiskelivat ulkomaiden yliopistoissa. Varsinkin Pariisin yliopisto oli suomalaisten keskuudessa hyvässä maineessa. Tällaiset olivat kouluolomme katolisen ajan loppuessa. Vaikka sivistysolomme olivatkin kehittymättömät keskiaikana, niin oli sittenkin olemassa henkistä yhteyttä suurten sivistysmaiden kanssa. Siksi ne suuret henkiset virtaukset, jotka 1500-luvulla uskonpuhdistuksen kautta suuresti hedelmöittivät henkistä työtä, vaikuttivat myös kouluumme.

Uudet olot näyttivät aluksi vaikuttavan epäedullisesti koululaitokseen. Kuningas Kustaa Vaasa, jonka aikana uskonpuhdistus toimeenpantiin Ruotsissa ja Suomessa, otti kirkon omaisuuden valtiolle. Kirkko ei enään kyennyt avustamaan opinkäyntiä niinkuin ennen. Luostarit hävitettiin ja niiden mukana luostarikoulut, joiden tilalle ei perustettu uusia. Kustaa Vaasa katsoi koulun pääasialliseksi tarkoitukseksi virkamiesten kasvattamisen koulutoimia, verokamaria y.m. valtion tehtäviä varten, joissa laskentoa ja vieraitten kielten taitoa tarvittiin. Näitä aloja varten koulut eivät kuitenkaan riittävästi valmistaneet oppilaitaan. Koulujen hoito oli lisäksi uskottu papeille, jotka luonnollisesti pyrkivät piiriinsä voittamaan etevimmät kyvyt antaen ainoastaan vähemmän lahjakkaitten kääntyä siviiliuralle.

Maamme sivistyksen rauhallisen kehityksen keskeytti n.s. isonvihan aika 1700-luvun alkupuolella. Kaikki järjestys ja säännöllinen meno hävisi. Koulut ja vuonna 1630 perustettu Turun akatemia lopettivat toimintansa. Itäinen osa maatamme joutui Venäjälle, kehittyen tästä lähtien Venäjän olojen mukaisesti.

Isonvihan jälkeen alkoi kuitenkin ripeä toiminnan aika. Vuonna 1724 ilmestyi uusi koulujärjestys, joka tuli olemaan voimassa aina vuoteen 1843. Näiden vuosien välillä toiminutta koulua nimitetään tavallisesti „vanhaksi kouluksi" ja on se monessa suhteessa samanlainen kuin keskiaikainen koulu.

Koulutalo sijaitsi tavallisesti kaupungin keskuksessa, mutta sen komea asema ei estänyt sitä olemasta vanhan ja ränsistyneen. Siinä oli vain yksi huone, porstua oli kylmä, ja sen vieressä oli samoin kylmä kouluvankila „prubba". Mitään eteistä päällysvaatteita varten ei ollut, mutta oppilailla ei ollutkaan päällysvaatteita. Opettaja pani omansa pöydälleen tahi useimmin piti päällään opettaissaan, sillä huone oli vetoinen eikä sisäikkunoita käytetty. Ovi ja suuri takka toimivat ilman vaihtajina. Seinät olivat paperittomat, joskus vesivärillä maalatut. Oppilaiden istuimina olivat höyläämättömät lankkupenkit. Oviseinällä oli patukkakaappi, jossa säilytettiin kaikkien luokkien rangaistusvälineet, patukat. Kouluhuone oli jaettu matalilla väliseinillä neljäksi luokaksi, joista ylin vielä oli jaettu kahtia, rehtorin ja konrehtorin luokkaan.

Lukuvuosi alkoi syyskuun alussa, mutta pitkin lukukautta tuli oppilaita kouluun. Aluksi pidettiin heitä kokelaina, noviiseina ja vasta maaliskuun 12 Gregoriuksen päivänä heidät juhlallisesti otettiin vakinaisiksi oppilaiksi Porin koulun Gregorius-juhlasta kerrotaan seuraavasti: „Nuoret kokelaat eli Gregoriaanit, kuten niitä kutsuttiin, kokoontuivat rehtorin luo, jossa pojat saivat päällensä valkoiset vaatteet, seppeleet päähän ja maalatut sauvat käteen. Näin varustettuina pojat asetettiin riviin ja nyt mentiin juhlallista kulkua kouluun, mutta Gregoriaanien piti jäädä porstuaan. Vanhemmat teinit olivat edeltäkäsin kokoontuneet kouluhuoneeseen. Yksi niistä oli olevinansa piispa täydessä asussansa kasukka päällä, hiippa päässä ja sauva kädessä. Gregoriaanit laskeutuivet nyt polvilleen kynnykselle piispan eteen, joka luki latinalaisen rukouksen. Tämän tempun tehtyä astui piispa syrjälle ja toinen teini, olevinansa rovasti, astui esiin messupaita päällä ja kädessä pieni vasara, jolla hän hiljalleen kolmasti kolkutteli jokaista Gregoriaania päähän, lausuen samalla määrätyt sanat latinan kielellä. Nämä sanat merkitsivät luultavasti aivojen tyhjyyttä ja tylsyyttä sekä keinoja saada nämä puutteet parannetuksi kolmiyhteyden nimessä. Nyt vasta saivat Gregoriaanit astua sisään, mutta vain oven suuhun, sillä aikaa kun rehtori kateederista piti latinaisen puheen, jonka päätyttyä hän asetti kunkin Gregoriaanin määräpaikalleen. Toimitus päättyi kirkossa käynnillä, jonka jälkeen rehtorin luona vietettiin pidot".

Menneiden aikojen ihmiset saivat alkaa päivänsä pal-

jon aikaisemmin kuin nykyään ja varsinkin nouseva nuoriso sai ymmärtää, että „aamuhetki kullan kallis", sillä koulutyö alkoi jo kello 5 aamulla, jolloin kokoonnuttiin kouluun. Ensimäisen luokan oppilaat olivat jo tätä ennen puhdistaneet ja lämmittäneet koulun, sillä vahtimestareita tai muuta palvelusväkeä ei ollut, vaan kuuluivat oppilaille palvelusväen tehtävät. Vasta 19:nnen vuosisadan alkupuoliskolla tavataan kouluissamme palvelusväkeä.

Ensimäisellä aamutunnilla oli laulua, harjoitettiin kirkkoveisuuta, sillä koululaisten tuli avustaa jumalanpalveluksissa. Kello 6 alkoi varsinainen koulutyö. Myöhemmin alkoi koulutyö vasta kello 7 aamulla. Koulutyö kesti 6 tuntia päivässä. Aamulla oltiin tavallisesti kaksi tuntia, 1 aamupäivällä ja 3 iltapäivällä päättyen päivätyö kello 5, keskiviikkoisin ja lauantaisin olivat iltapäivät vapaat. Välitunteja ei pidetty, vaan lukeminen jatkui yhteenmenoon koko sen ajan kun koulussa oltiin.

Sunnuntaina kokoontuivat oppilaat kello 9 aamulla kouluun, josta läksivät kaikki yhdessä kirkkoon, siellä asettuen määräpaikoilleen. Saarnaa oli myös tarkasti seurattava, sillä jumalanpalveluksesta mentiin kouluun saarnatutkintoon.

Niinkuin jo ennen mainittiin oli ruumiillinen kuri miltei ainoa ojennusnuora. Patukka eli „klobba" oli opettajan valtikka. Patukan valmistaminen oli kolmannen luokan oppilaiden velvollisuus. Lauantai-iltapäivä oli koululla lupaa ja silloin patukan tekovuorossa olevat oppilaat menivät varpumetsään. Sitoivat 8 notkeaa koivunvarpua tyvipuolesta yhteen, niin että latvat jäivät vapaiksi. Kaksi sellaista palmikkoa sidottiin keskeltä yhteen ja niin oli kidutusase valmis käytettäväksi joko tyvi tai latvapuolestaan aina asianhaarojen mukaan.

Olisi luullut, että sellainen lauantai-iltapäivän vietto olisi ollut oppilaista vastenmielistä. Mutta päinvastoin. J. W. Snellman kertoo koulumuistelmissaan miten patukkametsässäolo oli oppilaiden hauskimpia huvituksia. Kuritus annettiin tavallisesti käsille. Ensi aikoina ajettuivat ja särkivät patukkaa saaneiden kämmenet monta päivää, mutta lopuksi parkittui nahka kestämään paljokin lyöntiä. Jonkinlainen kurinpito-oikeus oli myöskin ylempien luokkien oppilailla, rehtorilaisilla, ja kohtelivat he usein pienempiään säälimättömällä julmuudella, mutta kantelu oli koulussa ankarasti kielletty.

Vanhalla koululla oli paljon puutteita, jotka kylläkin tulivat aikojen kuluessa selvästi näkyviin. Siinä hallitsivat latina, jumaluusoppi ja patukka hyvässä sovussa ja se oli hyvin ankara ja karkea, mutta sillä oli myöskin ansionsa. Se keskitys ja rajoitus joka siinä vallitsi, teki sen, että mitä siinä annettiin oli perusteellista. Senvuoksi paneekin J. W. Snellman vanhan koulun edelle vertaillessaan sitä v. 1873 silloiseen n.s. uuteen kouluun: „Vanhan koulun suurin puute oli, että äidinkielessä ei annettu opetusta ja luonnontieteet syrjäytettiin, mutta siitä huolimatta jätti vanha koulu sielun avoimeksi hankkimaan tietoja innolla. Tiedon maailma näytti niin suurelta, se oli outo houkutteleva maa; tiesin vielä niin vähän, kaikki oli niin lumoavan uutta. Eikö nykyajan nuorison laita ole samoin? Epäilen sitä. Se on väsynyt ja siivet retkallaan monitietoisuudesta, läksyopista, joka kuolettaa innon eikä elähytä sitä. Koulu ei ole olemassa vastatakseen käytännöllisiä tarpeita. Joka asteella on opetuksen yksinomattain sitä katsominen, että oppilas siitä saa halua ja kykyä tietojansa kartuttamaan".

Mitä sanoisikaan Snellman nykyisistä kouluista yhä lisättyine oppiaineineen ja ennätyksineen! (Jatk.)

Yrjö Eloniemi.

Itapuhteella.

Aavistava tunnelma. Samana sunnuntaina, jolloin torpeedovene S 2 tuhoutui istuin erään hyvän tuttavani, työläisperheen luona. Vanhin nainen oli mielestäni aina ollut jonkunlainen tietäjäluonne. He kysyivät, haluanko kuulla gramofoonin soivan. Vaikken ihaile sitä musiikkia, ja pelkäsin nytkin sen käyvän ylen räikeäksi pienessä huoneessa, suostuin heidän ystävälliseen pyyntöönsä.

Levyjä oli paljon, eikä ensin tietty mikä olisi asetettu koneeseen ja mikä olisi parasta. Silloin sanoi vanhempi nainen:

— Etkö halua kuulla Titanikin uppoamista? Suostuin hänen mielikseen siihen.

Gramofooni alkoi soida ja tuo vanhempi nainen selitti meille tarkasti, ihmeellisellä herkkyydellä laivan matkaa. En ollut kuullut soitettavan ennen Titanik hymniä tällä tavoin.

Nainen istui pallille keskelle permantoa seuraten musiikkia. Hän lausui:

— Nyt on soitto reipasta. Laiva lähtee rannasta. Nyt se tulee murheelliseksi, laiva on vaarassa. Nyt tulee torviin vettä, kuulkaa kuinka ne rämisevät. Enää muutama torvi soi valittaen.

— Nyt on hiljaisuus. He ovat merenpohjassa. Olimme kaikki mukana haaksirikossa. Niin usein kuin olenkin kuullut tuon hymnin, ei se ole tehnyt minuun sellaista vaikutusta. Istuimme kauvan ääneti. Tietysti kesti selvittely kauvemmin kuin mitä tässä esitän. Tämä tapahtui sunnuntai-iltapäivällä.

Seuraavana aamuna tuli korviini tieto onnettomuudesta ja mieleeni muistui luonnollisesti edellisen iltapäivän tunnelma. Mikä saattoi meille siitä viestin samalla kertaa ja juuri tällä tavoin?

Vielä eräs tapaus. Kahtena päivänä oli alituisesti ajatuksissani „Hirsipuumies“ Runar Schildt'in kirjoittama näytelmä. Se askaroitti ajatuksiani niin, etten lopulta voinut muuta ajatella ja aloin ajatella sen kirjoittajaa, hänen mielentilaansa. En tuntenut häntä lainkaan, en ollut nähnyt häntä milloinkaan, en kuullut hänestä henkilökohtaisesti mitään, en koskaan edes ajatellut häntä. En ollut myöskään lukenut hänestä mitään, nähnyt vain näyteltävän tuon kappaleen noin pari vuotta sitten Kansallisteatterissa. En ollut ajatellut kappaletta, koska se ei edes minua miellyttänyt erikoisesti. Mutta noina kahtena mainitseminani päivinä kävi se minulle vaikeaksi. „Kuka on hirsipuumies!“ kuului yhä ääni sisässäni. „Joku on onneton hirsipuumies!“ kuulin yhä. Halusin tehdä jotain. Oli aivan kuin joku olisi huutanut minua luokseen tuon kautta. — Jälestäpäin huomasin sen tapahtuneen juuri päivää ennen ja samana päivänä kuin R. S. lopetti päivänsä. Tuntui ihmeelliseltä, että aivan vieraan henkilön sieluntila vaikutti minuun niin kovin, kuin olisi hän uskonut minulle kaikki tuskansa ennen kuin teki työnsä. Olen ennenkin kokenut tällaista aivan tuntemattomia henkilöitä kohdatessa onnettomuuden. Mikä tuo viestin siitä minulle!

Salaperäinen valoilmiö. Näen usein lähettyvilläni valon. Se on usein seinällä huoneessani ja on useimmiten liikkuva. Se ei ole häikäisevän kirkas, eikä iso, vain jonkunlainen valoisa kohta. Olen nähnyt sen jo noin 15 vuotta. En näe sitä milloinkaan muualla kuin omassa huoneessani, en ainakaan ole kiinnittänyt siihen huomiota muualla. Usein ilmestyy se silloin kun olen yksin ja olen ajatellut, tai tehnyt ajatustyötä paljon. Se ei suinkaan ole epämieluinen, eikä peloittava, päinvastoin tunnen rauhaa silloin ja hyvin selkeätä, kirkasta ajatuskykyä. Olen huomannut, että tuttavani joskus äkkiä tuntevat pelkoa huoneessani. Luulen heidän silloin näkevän tuon valon. Kerran sanoi ompelija, joka oli luonani, äkkiä: „Minä pelkään tässä huoneessa“. Samalla hän katseli levottomana ympärilleen. Emme olleet puhuneet mistään sellaisesta, ainoastaan vaatteista koko ajan. Muistan noin 10 vuotta sitten hyvän ystäväni eräänä iltana sanoneen, että hän näki usein minussa valoisan kohdan, usein hiuksissani. Eräs toinen ystäväni huudahti kerran, että käteni loistaa. Molemmilla kerroilla olin makuulla vuoteessani ja huomiontekijät olivat asuintoverejani. Nyt en ole nähnyt valoa enää seinällä, vaan esiintyy se puoleksi selkäni takana, hyvin kirkkaana, minua aivan lähellä, tahi kiinni minussa. Joskus tuolin nojassa, joskus olkapäilläni, niin että juuri näen sen, mutten kokonaan. Näen sen pienempänä, mutta hohtavampana. Usein kuluu kuitenkin pitkiä aikoja, jolloin en huomaa valoa lähettyvilläni. Olisi mielenkiintoista tietää mitä valo merkitsee ja mikä vaikutus sillä on. A. V.

Mitä muualla tiedetään.

Japanin uskonnot. Japanin kolme pääuskontoa ovat shintoismi, buddhalaisuus ja kristinusko, joista kullakin, varsinkin kahdella ensinmainitulla on runsaasti kannattajia, mutta yleensä japanilaiset osoittavat shintolaisuudelle sille valtionuskontona tulevaa kunnioitusta, esim. avioliittovihkimyksetkin toimitetaan nykyään vielä shintolaisissa temppeleissä. Juutalaisuuden ja islaminuskon kannattajia maassa ei ole.

Shintolaisuudella on viimeisten tilastollisten tietojen mukaan maassa kaikkiaan 112,566 temppeliä, 14,642 pappia ja 10,004,050 kannattajaa. Shintolaisuus on jakaantunut kolmeentoista lahkoon, kun sensijaan buddhalaisuudella on lahkoja 56. Jälkimmäisellä on temppeleitä, pieniä pyhäkköjä lukuunottamatta, 71,317, pappeja tai arvohenkilöitä 54,619 ja uskolaisia taikka kannattajia 50,184,657. Kristillisillä uskonnoilla on Japanissa pappeja, lähetystyöntekijöiä, j.n.e. 2,536, 219,860 kannattajaa ja 1,568 kirkkoa taikka rukoushuonetta. —

(Revue Franco-Nipponne)

„Gallspachin ihmetohtori“, Valentin Zeileis, kiinnittää jatkuvasti suuren yleisön mieltä. Zeileisin omintakeiset parannus- ja diagnostisoimismenetelmät, joihin monet suomalaisetkin ovat tutustuneet, ovat pakottaneet myöskin tieteelliset piirit näihin perehtymään, vaikka tavallisuudesta poikkeavien tosiasioiden tunnustaminen näyttää viivästyvän, kuten tavallista. Niitä, jotka tavallista suuremmalla mielenkiinnolla ja harrastuksella ovat tutkineet Zeileisin parannusmenetelmiä, on Helsingin Yliopiston professori v. Wendt. Saksalaisten lehtien mukaan hän on todennut, että Zeileis käsittelee potilaitaan korkeafrekventtisillä sähkövirroilla, joiden jännitys on yli 200,000 volttia ja frekvenssi 800,000—2,000,000 värähdystä sekunnissa. Hän käyttää edelleen röntgensäteitä, jotka siivilöityvät puolitoista millimetriä paksun aluminiumilevyn lävitse. Tällöin on huomattavaa röntgensäteilyn lyhyt aika, joka on vain viisitoista sekuntia, mutta tätä sädehoitoa annetaan kerran taikka kahdesti päivässä useita viikkoja. Sitäpaitsi käytetään impregnoiduista hiilistä saatua kaarilamppuvaloa. Lopuksi seuraa käsittely radiumin gamma-säteillä, jotka säteilevät radiumipitoisesta korkeafrekvenssielektrodista. Diagnostisoimislaite, josta on myöskin paljon puhuttu, on putki, mikä on täytetty aktiumiemanatiolla, kaasulla, joka muodostuu radioaktiivisesta aktium-nimisestä alkuaineesta. Prof. Wendtinkin mukaan on mahdollista, että tällaisella putkella voidaan suorittaa diagnostisoiminen. Onhan tunnettua, että ihmisruumiilla on oma kapasiteettinsä, jonka huomaa esim. radiokoneiden käsittelyssä. Monet kokeet ovat lisäksi osoittaneet, että kapasiteetti ei ole samanlainen ihmisruumiin kaikissa osissa, vaan jakaantunut shakkilaudan ruutujen tavoin. Jos geisslerputkea kuljettaa pitkin ruumiin pintaa, on putken purkautumisessa huomattavissa alituista vaihtelua. Jonkun sisäelimen sairaus voidaan siis huomattavan varhaisella asteella todeta kapasiteettimuutoksista ja kaasulla täytetyn putken purkautumisilmiöistä.

Värit autosuggestion apuna. „Jos mies tunkeutuu naisen asuntoon murhatakseen tämän, niin hän luopuisi aikeestaan, jos naisella olisi yllään vaalean ruusunpunainen puku.“ Näin väittää prof. Henri Passeh, Couén seuraaja, joka viimeaikoina on kiertänyt Englantia aatteitaan julistaen. Hän on erikoisesti kohdistanut huomionsa vä-

rien avulla suoritettavaan itsesuggestioon ja väittää, että Couén määräämien harjoitusten tehokkuutta voidaan huomattavasti lisätä käyttämällä erilaisia värejä. Tasapainostaan joutunut mieli saadaan jälleen rauhalliseksi seuraavalla tavalla: „Henkilön on ympäröitävä itsensä mikäli mahdollista oranssivärillä, esim. hankkimalla huoneeseensa tämän väriset verhot ja seinäpaperit. Yöpöydälle on asetettava maljakollinen appelsiineja ja keskityttävä näiden tarkasteluun heti aamulla herätessä. Oranssivärin jatkuva vaikutus poistaa henkiset häiriöt". Reumatismin parantamiseen hän neuvoo seuraavaa: „Keskityttäköön joka päivä kolmasti, kymmenen minuutin ajaksi katselemaan vaaleanpunaista paperia." Tätä väriä olisi yleensä käytettävä huoneiden sisustuksessa, mikäli se vain on mahdollista, sillä se helpottaa terveyttä tuottavaa keskitystä, joka ajaa ruumiista ilkeän reumatismin. „Huonoille luonteille on valkoinen väri erittäin merkityksellinen, sillä se antaa heille siivon luonteen ja rehellisyyttä." Pelokkaan, joka haluaa kehittyä sankariksi, on kohdistettava huomionsa purppuranpunaisiin pintoihin, sillä nämä aiheuttavat hänessä ennenpitkää tavatonta rohkeutta. Punainen väri säteilee hyvyyttä ja lempeyttä, ja siksipä on ruusunpunainen väri murhayrityksiä vastaan erittäin suositeltava. (Z. f. O.)

Unikirja kuoleman ennustajana. Joku aika sitten alettiin Saksassa, Lankissa, purkaa taloa, joka oli kuulunut kahdeksan vuotta sitten murhatulle kauppias Reinersille. Mies oli viettänyt erakkoelämää, ja taloon tunkeutuneet murhaajat olivat luulleet tapaavansa runsaita rahakätköjä, mutta he olivat vieneet saaliinaan vain puolitoista markkaa, koska kauppiaan säästökassakirja oli jäänyt jälelle.

Nyt, kun taloa on purettu, on asia uudelleen tullut puheenaiheeksi. Reinersin liike menestyi, mutta hän itse vietti elämäänsä yksinäisyydessä ja piti jonkinlaista tuttavuutta yllä vain erään kirjakauppiaan kanssa, jolta hän tilasi kaikki saatavissa olevat unikirjat. Niitä hän tutkieli öin päivin. Kerran hän jutellessaan mainitsi tietävänsä kuolintapansa; hänet tultaisiin murhaamaan. Tämä nimittäin oli ollut jossakin unikirjassa. Myöhemmin hän vielä kuului sanoneen „Ei enään kestä kauan, ennenkuin minun on kuoltava". Tämänkin hän väitti lukeneensa unikirjasta.

Tosiasia on, että hänet muutaman päivän kuluttua tavattiin murhattuna. Koko asunto oli pengottu läpikotaisin, ovenpielet rikottu, uuni seinästä irtitemmattuna, savutorvet rikottuina, sanalla sanoen kaikki paikat oli tutkittu. Oli tunnettu asia, että Reinersilla oli paljon rahaa, ja yleensä otaksuttiin hänen kätkeneen sen jonnekin. Hän oli kerran vastustanut pankkitilin avaamista ja samalla maininnut, että hänen kultansa ja hopeansa ovat paremmassa säilössä hänen kotonaan kuin missään suurpankissa.

Samana päivänä, jolloin hän viimeistä kertaa tulkitsi unensa unikirjan avulla ja tunsi joutuvansa murhayrityksen uhriksi, hän otti taloonsa puusepän ja lukkosepän sitä varustamaan. Kaikki ovet varustettiin lukoilla ja salvoilla, kaikkialla voitiin työntää ovien eteen raskaita hirsiä, ja rautaketjut kalisivat ja salvat narahtelivat iltaisin, kun hän sulki kotinsa kulkutiet. Tästä huolimatta murhaajien onnistui päästä sisään. Ilmeisesti he iskivät Reinersin tirkistysluukusta tainnoksiin ja räjäyttivät oven auki. Jälkeenpäin tapahtui kaikesta päättäen ankara taistelu hänen ja murtautujien välillä; jälkimmäisistä näytti toinen pahasti haavoittuneen. — (Z. f. O.)

J. P—n e n.

Uusia kirjoja.

Kristillinen siveysoppi.

Valistus on julaissut professori Antti J. Pietilän kirjan: „Kristillinen siveysoppi. Ostin tämän kirjan ja ryhdyin sitä lukemaan vissillä mielenkiinnolla. Sillä olen hartaasti toivonut, että kirkkomme piirissä alkaisivat uudet tuulet puhaltaa. Uusilla tuulilla tarkoitan Jeesuksen opin henkeä, Jeesuksen opin välitöntä huomioonottamista. Sillä olenhan huomannut, että jonkunlainen virkistys on kirkossamme tapahtunut n. s. uskonnon vapauslain voimaan päästyä. Mutta se virkistys on kirkon ulkopuolelta tulleen uudistuksen ansiota; kirkon oli alistuminen siihen uudistukseen. Omasta puolestaan kirkko ei vielä, toistaiseksi — niinkuin toivomme —, ole antanut vastalahjaa kansallemme. Vastalahja olisi siinä, että kirkko vuorostaan uudistaisi itsensä ja lainsäädäntönsä siten, että ottaisi Jeesuksen oman opin, Vuorisaarnan, perustuslaikseen.

Tätä, tai edes vakavaa pyrkimystä tähän suuntaan, olen tähän asti turhaan odottanut. Sentähden oli minulla erikoista mielenkiintoa professori Pietilän uutta kirjaa kohtaan. Kirjan pelkkä nimikin vaikutti siihen suuntaan. Minussa saattoi jo ennakolta herätä kysymys: „jokohan professori Pietilä nyt esittää Kristuksen siveysopin kristillisenä siveysoppina?"

Tässä mielessä siis ryhdyin kirjaa lukemaan. Luin sivun toisensa jälkeen odottavassa mielentilassa. Sillä esitys tuntui aikalailla lupaavalta, jopa toisin paikoin asiallisuutensa vuoksi ilahduttavalta. Saatoin välillä ajatella: „ei ole mahdotonta, vaikka tällainen esitys päättyisi oikein hyvin". — Tosin jotkut merkit viittasivat huonoon suuntaan. Mainitsen niistä tässä pari. Sivulla 9 luen ensin ilokseni näin: „Oikeuskäsitteiden asteelta hyvän ja pahan tietoisuus kehittyy vähitellen eteenpäin yhteiskunnan kehittyessä. Erikoinen merkitys tässä kehityksessä on suurilla lainsäätäjillä, viisailla ja profeetoilla, jotka henkilöinä kohoavat muiden ihmisten yläpuolelle ja näkijän tavoin viitoittavat tietä kohti korkeampia inhimillisiä elämäntiloja. Sellaisia olivat Laotse ja Kongfutse Kiinassa, Mahavira ja Buddha Intiassa, Zarathustra Iraanissa, Pythagoras ja Sokrates Kreikassa sekä vanhempi Cato Roomassa". Mutta sitten tulee tämmöistä: „Kaikkien yläpuolelle kohoavat kuitenkin kansansa ja ihmiskunnan kohottajina Israelin profetat Mooseksesta alkaen aina Johannes Kastajaan asti". Tätä lukiessani tuntuu kuin saisin korvatillikan; jonka saattaa antaa vain ammattimainen oikeaoppinen eikä vapaa totuudenetsijä. Silmiini nousevat rinnan Buddha ja Mooses, edellinen ihmisyyden ja rauhan sanansaattajana, Jeesuksen siveysopin valmistavana tienraivaajana, jälkimäinen m. m. istumassa kivellä kohotetuin käsin, joita kaksi miestä tukevat —, jotta hän tällä taikauskoisen maagillisella tempulla tukisi aseellisia miehiään, hävittääkseen tieltään toisen kansan. Emme voisi ajatellakaan Buddhaa mokomissa hommissa. Sentähden Israelin profeettojen kohottaminen noin vain kaikkien yläpuolelle tuntuu, ei totuuden etsijän eikä tiedemiehen, vaan oikeaoppisen teologin toimenpiteeltä.

Toinen tarkoittamani kohta on sivulla 12, jossa tekijä ensin sanoo, oikein ja asiallisesti, näin: „Sentähden siveellinen vapaus, joka toteuttaa hyvän, on ihmisen käytännöllisen elämän korkein saavutus". Mutta tämän sanottuaan tekijä lisää:

„Täydellisesti se toteutuu vaan hyvän valtakunnassa, jossa kaikki olot vastaavat hyvän vaatimuksia". En voi mitään sille, että tämän luettuani tunnen näin: „eiköhän tekijä tällä vain valmistele maaperää sille 'kristilliselle siveysopille', joka työntää Kristuksen siveysopin käytännöllisesti syrjään?"

Saamme nähdä. Luen edelleen kirjaa pitkät matkat, välillä sen asiallisuudesta iloiten, välillä sen teologisista sumennuksista säikähdellen. Alan jo lähestyä loppua ja minussa pilkistää salainen toivo, että kenties sittenkin vältämme haaksirikon ja pääsemme ehjin nahoin matkan päähän.

Näin tehden tulemme pykälään: „Valtion olemus ja toiminta". Arvaan jo, että jos „Kristillinen siveysoppimme" purjehtii onnellisesti yli tämän ulapan, silloin jotenkin varmasti pääsemme perille. — Toivomme jää kuitenkin toteutumatta. Sillä nytpä nousee nopeasti synkkiä pilviä, ja kaikki pimenee — nimittäin katsottuna Kristuksen siveysopin valossa. Nyt huomaamme lopullisesti, että professori Pietilän „Kristillinen siveysoppi" sisältää sen saman siveysopin, mitä maailman valtakunnat jo toteuttavat. — Professori Pietilä jopa suorastaan polemisoi niitä harvoja kristillisiä liikkeitä vastaan, jotka ovat ottaneet edes jonkun verran huomioon Kristuksen siveysopin, Vuorisaarnan. Tekijä sanoo m. m. näin: „Niin on eräissä kristillisissä lahkoliikkeissä tavallinen valan kieltäminen sekä valtion parhaan, että Jeesuksen tarkoitusten vastainen". — Sodasta puhuessaan professori Pietilä asettuu aivan tavallisen valtiomiehen tai kenraalin kannalle. Hän kyllä myöntää, että „sota on itsessään kristillisen rakkauden jyrkkä vastakohta", mutta sanoo samalla: — „Tähän sisältyy myöskin s o d a n periaatteellinen myöntäminen kansakunnan ja valtion elämänehtojen suojelemiseksi ulkoapäin tulevia häiriöitä vastaan . . . silloin ei kristittykään voi kieltäytyä maata puolustamasta ase kädessä".

Yhdistettyään näin kristillisen siveysopin valtioiden harjoittamaan siveysoppiin ei tekijä voi välttää ajautumasta — niinkuin tällaisissa tapauksissa aina käy — myöskin epäjohdonmukaisuuksiin. Hän sanoo m. m. näin: „On mahdollista, että virkamies virkamiehenä ja kansalainen kansalaisena voi ajautua tilanteeseen, jossa häneltä valtion nimessä vaaditaan tekoja, jotka ovat vastoin Jumalan sanaa ja hyvää omaatuntoa". Tällä lausunnollaan tekijä langettaa tuomion oman itsensä ja kirjansa ylitse. Sillä hänhän „kristillisine siveysoppeineen" kannustaa ihmistä sellaisiin tekoihin, jotka ovat vastoin sekä Jeesuksen käskyjä, että h y v ä ä omaatuntoa.

Sivulla 133 sanotaan: „Sentähden kaikki yritykset sekoittaa valtiota Jumalan valtakuntaan on torjuttava erehdyksinä". Jos professori Pietilä olisi kirjoittanut tämän lausuntonsa myöskin itseään varten, silloin hänen olisi ollut „torjuttava" ennen kaikkea oma „Kristillinen siveysoppinsa", eikä hän olisi sitä sellaisena milloinkaan julkisuuteen päästänyt. Sillä sehän on yritys „sekoittaa valtiota Jumalan valtakuntaan", se on yritys haudata Kristuksen siveysoppi maailman siveysoppiin.

Niin että — palataksemme, kirjoituksemme alkuun — meidän on nyt lopuksi sanottava näin: Professori Pietilän „Kristillinen siveysoppi" on uusi piikkilankaverkko kirkkojemme ympärille — jottei Jeesus Kristus pääsisi sinne sisälle opettamaan Jumalan valtakunnan siveysoppia.

J. R. H.

RUUSU-RISTI
TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

C. Johtajan osasto.

Alterius non sit qui suus esse potest.

Ruusu-Risti-Kirjasto N:o 32.

Vesimiehen merkissä.

Helsingin esitelmiä maaliskuulla 1927.

IV.

Vesimiehen merkissä.

Meidän n.s. kristillinen kulttuurimme on kulkenut Kalojen merkissä ja olemme nyt äskettäin (v. 1898) siirtyneet Vesimiehen merkkiin, jossa tuleva kulttuuri on kulkeva. Kalojen merkissä on syvimmällä ollut johtavana planeettana Neptunus, joka on jumalallis-inhimillisen veljesrakkauden planeetta. Kalojen merkissä Jeesus Kristus eli, toimi ja kuoli, ja koko meidän tähtemme tehtävä, samoinkuin ihmiskuntamme syvä ja taivaallinen päämäärä on rakkauden oppiminen. Jeesus Kristus, joka kerrassaan mullisti ja muutti elämän suhteet tällä planeetalla, sekä näkyväisessä että näkymättömässä maailmassa, tuli luonnollisesti Kalojen merkissä, koska se on eläinradan syvin ja korkein merkki. Viime kuluneen 2000:n vuoden aikana on ihmiskuntaamme erikoisesti vaikuttanut Neptunus-planeetan voima, voisimme sanoa: Jeesuksen Kristuksen henki, mikä käytännöllisessä elämässä on merkinnyt sitä, että meillä ihmisillä on ollut erikoinen mahdollisuus kasvaa veljesrakkaudessa tällä ajalla. Olemmeko käyttäneet tilaisuutta hyväksemme? Mikäli emme ole osanneet sitä tehdä, koska rakkaus tulee luoksemme myös tunteen aalloilla, olemme menneet toiseen äärimmäisyyteen, nim. rikollisuuteen. Se vaikutus, mikä olisi stimuloinut meissä syvimpiä rakkauden tunteita, se on vain hipaissut meitä, kun emme ole osanneet sitä tuntea, herättäen samalla meissä itsekkäitä ja rikollisia intohimoja.

Täytyy tunnustaa, että juuri tässä kristillisessä sivistyksessä, Kalojen merkissä, jossa on ollut niin äärettömän

suuret mahdollisuudet hyvään, on tullut pahaa ja julmaa esille ehkä suuremmassa mitassa kuin muulloin ja muualla. Ei missään uskonnossa ole esiintynyt niin paljon personallista rikollisuutta kuin kristikunnassa viime parin tuhannen vuoden aikana. Kristikunta on aivan eksellोinut siinä suhteessa. Tilastolliset tutkimukset ovat näyttäneet, että esim. buddhalaisessa ja hindulaisessa maailmassa ei ole tehty läheskään niin paljon rikoksia kuin kristittyjen kesken. Onhan koko maapallo elänyt Kalojen merkissä, mutta kristikunta on kääntynyt nimellisesti Jeesuksen Kristuksen puoleen vedoten hänen työhönsä ja vetäen puoleensa Neptunuksen voimaa, ja kykenemättä kulkemaan kaikessa vanhojen kulttuurien edellä se on kompastunut ja jäänyt monessa suhteessa jälelle.

Vesimiehen aikakausi, jota johtavana planeettana hallitsee Uranus, on toisen luontoinen kuin Kalojen. Vesimies on ensimäinen niistä annus magnuksen yhdestätoista jälellä olevasta „suurkuukaudesta", joiden aikana ihmiskunnan tulee oppia yhä uusilta puolilta ymmärtämään ja omaksumaan Jeesuksen Kristuksen pelastustyötä, uuden liiton rakkauden evankeliumia. Uranus-tähden vaikutuksen alla tullaan nyt aluksi kahden tuhannen vuoden aikana määrätyllä uudella tavalla paremmin käsittämään Kristusta. Oireita jo näkyy, sillä tätä uutta on valmistettu useampana satana vuotena, — itse asiassa siitä lähtien, kun Christian Rosenkreuz esiintyi Europassa viidennellätoista vuosisadalla. Christian Rosenkreuz pani alulle salaisen teosofisen liikkeen. Keskiajan pimeyden perästä koitti uusi aika, joka alkoi kulkea okkultisesti rosenkreuziläisen vaikutuksen merkeissä. Sen perästä kun Rosenkreuz Valkoisen Looshin käskystä työskenteli Europassa, pääsi tieteellinen ajattelu vauhtiin täällä. Tieteellinen tutkimustyö on valmistanut meitä uutta aikaa vastaan ottamaan, sillä se on kasvattanut meissä uutta ominaisuutta, ajatusta. Keskiajalla meissä kehittyi tunne. Keskiaika oli pimeä monessa suhteessa, mutta sen uskonnollinen tunne loisti suurella hartaudellaan. Ne ihmiset, jotka ottivat vastaan „Valkoisen Kristuksen", kehittyivät hartaiksi, uskonnollisiksi luonteiksi. Mutta tämä keskiajan valo himmeni vähitellen, kun tieteellinen työ alkoi. Ihmisten järki nousi uppiniskaisena huutamaan totuutta omalla tavallaan. Nyt olemme päässeet ajatuksen ja järjen kehityksessä niin pitkälle, että viime vuosisadalla alkoi varsinainen teosofinen työ. Se, jota ennen oli harrastettu sa-

laisissa seuroissa, tuli nyt julkiseksi viime vuosisadan loppupuolella teosofisen liikkeen kautta. Sillä tavalla tieteellinen tutkimustyö kutsui julkisuuteen sen salaisen, rinnalla kulkevan totuuden etsimisen, jota Christian Rosenkreuz oli pannut alulle.

Kun tahdomme luoda itsellemme käsityksen tulevasta sivistyksestä, joka kulkee Vesimiehen merkissä, täytyy meidän ottaa huomioon kaikki se, mitä olemme oppineet teosofiselta liikkeeltä. Madame Blavatskyn tuoma teosofinen sanoma on meille avain tulevaan aikakauteen.

Järkevä ajatus on nyt jo päässyt etualalle inhimillisessä arvonannossamme, ja se se tulee olemaan uuden sivistyksen ja aikakauden varsinaisena tunnusmerkkinä. Tällä en tarkoita kuivaa, laskevaa, materialistista järkeä, vaan sitä kirkasta älyä, jonka rinnalla kulkee tunnekin voimakkaana mukana, vaikka tämä tunne usein on yllättävä ilmiö, jota sangen vähän vielä saatamme aavistaa.

Minkälainen henkinen ilmapiiri yleensä tulee olemaan tulevassa sivistyksessä, sitä ei ole mahdoton kuvitella. Tekisi mieleni sanoa: se tulee olemaan suurempaa uskoa käytännössä kuin mitä koskaan on löytynyt tässä Kalojen merkissä, vaikka olemmekin kristillisessä sivistyksessä puhuneet uskosta elämän tärkeimpänä ilmiönä. Uusi usko tulee perustumaan järkiperäisiin ja todistettuihin tosiseikkoihin, se on oleva uskoa, joka ei sokeana leijaile tyhjässä, vaan perustuu selviin havantoihin, mutta joka tapauksessa on yksilön uskoa. Jokaisen ihmisen täytyy uskoa, ei usko ole mitään, jollei se ole ihmisessä elävä. Mutta mikä se on oleva tuo usko, joka asettuu yleisenä vaatimuksena kaikille? Se on oleva usko Jumalaan ja ihmisen henkeen.

Tätä väitettä täytyy hieman selittää. Kristillisessä sivistyksessä on juuri muka uskottu Jumalaan ja ihmisen henkeen, -- kuolemattomaan elämään, joka kuoleman jälkeen odottaa ihmistä iankaikkisena autuutena tai kadotuksena. Mutta tämä on ollut teoreettista uskoa, joka verrattain harvoin on vienyt käytännöllisyyteen. Uudessa sivistyksessä tullaan „usko“ käsittämään käytännöllisellä tavalla. Siinä ei tarvitse puhua uskosta Jumalaan niin paljon, sillä kaikki ihmiset ymmärtävät, että täytyy uskoa Jumalaan, s. o. elämän hyvyyteen, järkeen ja lakisiteisyyteen, siihen, että olemassaolo ei ole tyhjää sattumaa, vaan että viisas järjestys, oikeus, hyvyys, kauneus ja rakkaus vallitsee maailmankaikkeudessa. Ei voi tulla kysymykseen aikaansa

seuraavalle ihmiselle tämmöinen meikäläinen epäilys: onko olemassaololla mitään tarkoitusta? — tai: olemassaolo on paljasta peliä! Niin ovat viisaimmat ajattelijat voineet huudahtaa meidän ajallamme, kuten esim. Voltaire Ranskassa, joka ei tiennyt iankaikkisesta elämästä mitään: „mitä se mahtaakaan olla, kun tämä elämä jo on paljasta humbuugia!“ Semmoiseen johtopäätökseen ei voi tuossa uudessa ilmapiirissä tulla, sillä vähitellen kaikenlaisten tieteellisten löytöjen avulla ihmiskunnan ajatus kirkastuu siinä määrin, että se huomaa maailman hyvin järjestetyksi, ei ainoastaan lakisiteiseksi, vaan myös oikeudenmukaiseksi, viisaaksi, kauniiksi.

Ihmissielusta esim. olemme kristillisellä ajalla sanoneet: se on ruumiin vastakohta ja se on pelastettava, jotta se tulisi autuaaksi Jumalan luona. Mutta kaikenlaisten tutkimusten nojalla tullaan uudessa kulttuurissa siihen selvään johtopäätökseen, että ihminen itsessään on sielu, henkiolento, puettu ruumiiseen. Kun nämä tulee tieteelliseksi selviöksi, se vaikuttaa henkiseen ilmapiiriin sillä tavalla, että jokainen uskoo ja ymmärtää, että elämällä on korkeampi tarkoitus. Sentähden Uudessa Testamentissa „usko“ merkitsee uskoa siihen, että ihminen elämän lapsena, Jumalan poikana, ikuisena henkiolentona ilmentää suurta kosmillista elämää ollen siten luojana maailmankaikkeudessa.

Usko on tietoa siitä, että voimme, mitä tahdomme, — meidän täytyy voida, sillä aika ei saa meitä estää, se korkeintaan katkaisee ponnistuksemme hetkeksi. Jos taiteilija, joka ryhtyy maalaamaan suurta taulua, pelkäisi, että jollei hän saa sitä valmiiksi tänään, se ikuisesti jää puolivalmiiksi, ei hän milloinkaan uskaltaisi ryhtyä suureen työhön. Hänen täytyy olla varma siitä, että yötä seuraa päivä, jolloin hän taas jatkaa työtään. Mutta tämä usko kasvaa vielä suuremmaksi, kun meille selvenee, että elämme läpi aikojen. Ihminen voi silloin ottaa päällensä kuinka suuren tehtävän tahansa. Hän suorittaa tässä elämässä sen, minkä ennättää, ja jatkaa toisessa elämässä synnyttyään tänne uudestaan.

Näin näköalat avartuvat. Usko tulee olemaan suurinta uskallusta, suurinta luottamusta, suurinta näkemystä. Kuta enemmän tunnevoimaa ihminen liittää uskoonsa, sitä voimakkaammaksi personallisuudeksi hän tulee. Ja tämän luonnollisen elämänymmärryksen valossa kaikki muut ky-

symykset ratkaistaan. Ei kukaan enää tahdo todistaa, kuinka hullua on elämä, — jokainen pyrkii näyttämään, kuinka kaunis elämä on, kuinka humoristinen tai kuinka vakava ja ylevä.

Muuan tärkeä elämänkysymys uudessa sivistyksessä on pahan probleemi, joka ratkaistaan yhtä luonnollisella kuin käytännöllisellä tavalla. Miten kristikunnassa olemme asettuneet pahan probleemin suhteen? Paha on meitä peloittanut, olemme personoineet sen suureksi, pahaksi kiusaajaolennoksi, joka tahtoo ihmisiä vetää kadotukseen. Olemme aina olleet sotajalalla sitä vastaan, mutta vaikka olemme ymmärtäneet, että pahalla on meihin nähden voimaa ja valtaa juuri sentähden, että meissä itsessämme on pahaa, olemme mieluummin kiertäneet pahan ulkopuolelle ja arvelleet sen voimaa niin hirmuiseksi maailmassa, ettemme kykene sitä voittamaan, ellei ulkopuolinen vapahtaja meitä siitä pelasta. Olemme luokitelleet pahan muotoja ja lajitelleet syntejä ja rikoksia pienemmiksi ja suuremmiksi, ja koska meidän on täytynyt pitää järjestystä maailmassa, olemme laatineet lakeja, jotka näennäisesti hyvin ylläpitävät sitä, vaikka samalla tuon järjestyksen takana suuri tuska ja kärsimys vaikeroi. Sillä kaikkien meidän myös on täytynyt oppia salaamaan mahdollisimman paljon toisilta ja julkisuudelta sitä pahaa, minkä olemme tunteneet itsessämme ja juuri leimanneet pahaksi lakiemme pykälien mukaan. Jokainen meistä on ollut kuin lukittu ovi, jokainen on verhonnut itsensä salaaviin vaatteisiin, ettei kukaan — emme itsekään — saisi aavistaa, mitä pahaa meissä on, jokainen on koettanut näyttää paremmalta kuin on. Tämä on ollut korkeinta saavutustamme tähän saakka, näennäistä sivistystä, järjestystä ja puhtautta. Tietysti on ollut yksilöitä, jotka ovat olleet puhtaita ja hyviä, mutta meidän elämämme näissä yhteiskunnissa semmoisenaan on enemmän tai vähemmän ollut rakennettu ulkokultaisuudelle, pelolle ja häpeälle. Ja kaikki on riippunut siitä, että olemme määrätyllä tavalla asennoituneet pahan probleemiin.

Kun uudessa kulttuurissa tulemme heti alusta uskomaan, että ihminen on iankaikkinen henkiolento ja että koko jumalallinen olemassaolo on oikeudenmukaisesti järjestettynä itsessään hyvä ja pyhä, voimme syystä kysyä: mihin häipyy meidän käsityksemme pahasta? Se häipyy tyhjään. Tulemme silloin näkemään luonnollisena tosiseikkana, että paha asuu meidän mielikuvituksessamme ennen kaikkea.

Sen juuri on omassa ajatuksessamme. Ei jumalallisessa elämässä ole pahaa, siinä vain tapahtuu suurenmoinen elämän muotojen uhrautuminen. Jumalan avarassa, äärettömässä maailmassa vallitsee salaperäinen ilon, onnen ja rakkauden laki.

Paha on saanut alkunsa meistä ihmisistä. Olemme nimittäneet kärsimystä pahaksi, olemme koettaneet tutkia, mistä kärsimys on aiheutunut ja olemme nimittäneet kärsimyksen syytä pahaksi, oli se sitten ulkopuolella meitä tai siveellisesti omassa itsessämme. Tätä pahaa ei käy kieltäminen, se on todellista, mutta se ei ole Jumalassa eikä olemassaolossa sinään, vaan on saanut alkunsa meidän omassa tajunnassamme ja syntynyt omasta tietämättömyydestämme.

Miten uudessa, Uranuksen hallitsemassa ajassa tullaan asettumaan pahaan nähden? Sillä tavalla, että ennakolta ei uskota pahaan, ei uskota pahan vastustamis- ja rankaisemisvälttämättömyyteen. Se on oleva pohjasävelenä uudessa sivistyksessä. Jumalallinen elämä on yksi, koko olemassaolo on sen ilmennyksenä, kaikki ihmiset ilmentävät kukin omalla tavallaan sitä suurta jumalallista elämää, joka itsessään on täydellinen. Emme osaa elämää muuttaa emmekä tehdä sitä paremmaksi. Meidän täytyy nimittää Jumalaa täydelliseksi, ja Jumalan täydellisyys tulee ilmi jumalallisessa kosmoksessa. Jos jokainen ihminen osaisi olla niinkuin kukka kedolla, puu metsässä tai kivi tiellä, silloin jokainen ihminen olisi yhtä täydellinen omassa ilmennyksessään, kuin on puu metsässä, kukka kedolla tai kivi tiellä. Kukkia on tuhansia, ja kukin niistä on kaunis omalla tavallaan, kiviä on tuhansia, ja kullakin niistä on oma muotonsa, — jos me ihmiset osaisimme olla omaa syvintä itseämme, silloin olisi kukin meistäkin täydellinen omalla kohdallaan. Ihmiset tulevat ymmärtämään, että jokainen ihminen syntyessään maailmaan on kuin taideteos, ihmeolento, jumalanpoika. Kun hän saa vapaasti kaivaa esille sielunsa pellosta elämän siihen kätkemän aarteen, silloin hän on täydellinen, — muuta jumalallinen elämä ei häneltä vaadi. Ainoastaan, jos hän kapinoitsee omaa itseään vastaan, kerettiläisenä omantuntonsa edessä tahtoessaan olla muuta kuin mitä on, — ainoastaan silloin hän antaa sijaa pahalle ja tekee syntiä totuuden pyhää henkeä vastaan, joka sanoo hänelle: „ole se, mikä olet, sitä varten olet maailmaan tullut; totuus on sisin olemuksesi; olet

tullut ajattelevaksi ihmiseksi, tunnet olevasi henkiolento; sinun tehtäväsi maailmassa on olla uskollinen totuudelle, s.o. omalle sisimmälle itsellesi“.

Ihminen on yksilö, eikä hänen pidä ennakolta uskoa, että hän on auttamattomasti paha; toisten ei liioin pidä ennakolta uskoa, että hänessä on mitään pahaa, vaan kaikkien tulee uskoa, että syvimmällä joka ihmisessä piilee hyvän lähde, itse jumalallinen elämä. Tulevassa sivistyksessä tullaan ymmärtämään Jeesuksen Kristuksen sanoma veljesrakkaudesta, niin että yksilöt sanovat toisilleen: „hoida uskollisesti omaa leiviskääsi ja anna minun auttaa sinua“. Nykyisessä kristillisessä yhteiskunnassa olemme miltei sotajalalla keskenämme, estäen toisiamme olemasta sitä, mitä sisimmässä haluamme. Ainoastaan voimakkaat luonteet murtavat kahleensa, uskaltaen tulla siksi mitä ovat: jotkut suuret nerot, taiteilijat, tieteen tutkijat, keksijät, ovat jaksaneet olla oma itsensä. Ja meidän täytyy tunnustaa: he ovat vieneet maailmaa eteenpäin. Mitä meistä olisi tullut, jos ei olisi ollut niitä voimakkaita yksilöitä, jotka ovat vähän järkyttäneet maailmaa?

Uudessa aikakaudessa on kuin ilmassa, että ihmisten täytyy uskoa. Nyt emme ole uskaltaneet uskoa, meidän on täytynyt panna usko syrjään, ettemme liiaksi olisi eronneet laumasta. Olemme pelänneet joutuvamme naurun alaisiksi, olemme tahtoneet olla sievässä rivissä, jotta selvästi näkyisi, että olemme kaikki yhtä hyviä ja yhtä huonoja. Tämä on ollut luonnollinen elämäntukemme vanhassa sivistyksessä. Kuinka toista tulee olemaan uudessa! Silloin vaaditaan uskoa, jokainen ihminen, pienikin, tuntee, ettei hänen elämänsä ole minkään arvoinen, ellei hän uskoen itseensä ajattele ja toimi omaperäisesti. Hänen täytyy luoda jotain omasta elämästään.

Nytkin jo merkit viittaavat tähän tulevaisuuteen. Viime vuosisadalla tapahtui naisten vapautuminen. Puolet ihmiskuntaa tuli tietoiseksi siitä, että hekin olivat yksilöitä — ei miesten leikkikaluja tai koristuksia, vaan ihmisiä hekin. Samaten kaikki viime vuosikymmenien suuret yhteiskunnalliset, aatteelliset ja uskonnolliset liikkeet tähtäävät tulevaisuuteen, joka on oleva vapaampi, kauniimpi, korkeampi, jolloin kaikki ihmiset tulevat tietämään ja tuntemaan, että heidän täytyy itsekunkin uskoa Jumalaan voidakseen elää. Ja uskoa Jumalaan on samaa kuin uskoa paraimpaan it-

seensä, sillä Jumalan valtakunta ei ole ulkopuolella meitä, vaan me dän omassa sisässämme.

Sentähden pahan probleemi neuvoo ihmisille: toimikaa jumalanpoikina, niinkuin näette Isän Jumalan toimivan. Miten Jumala toimii? Jumala, s.o. elämä itse menettelee niin, ettei se aseta rajoja meidän vapaudellemme eikä estä meitä tekemästä, mitä haluamme. Saamme vapaasti tehdä pahaakin, vaikkapa murhata toisiamme, — Jumala ei estä. Monet ihmiset kysyivät minulta maailmansodan aikana: „kuinka on mahdollista, etteivät mestarit ja jumalat, joilla on valta käsissään, estä semmoista jumalanpilkkaa, kuin tämä maailmansota on?“ Ja minun täytyi selittää, että viisaat aina täyttävät Jumalan tahdon, koettaen itse elää ja toimia niinkuin Jumala. Ei Jumala estä, jos tahdomme lähteä sotaan toisiamme vastaan. Mitä Jumala tekee? Hän antaa meidän kantaa seuraukset teoistamme. Kun olemme maailman myllänneet ja hävittäneet, saamme alkaa uudestaan alusta — järjestää, nostaa, rakentaa raskaiden verotaakkojen painamina, raaistuneiden ja rikollisten ihmisten ahdistamina. Sillä ihmiset raaistuvat, kun heidän alemmat vaistonsa päästetään irti. Ei sodasta ole mitään siunausta, sota vain kutsuu helvetin voimat luoksemme, — mutta me saamme siihen ryhtyä, Jumala ei nosta sormeaan.

Jumala sanoo pojilleen: „olkaa niinkuin minä, älkää huolehtiko, vaan opettakaa, uskokaa, näyttäkää esimerkkiä; sanoilla varoittakaa, ajatuksilla siunatkaa, mutta antakaa ihmisten tehdä, mitä tahtovat, kunnes heidän mielensä muuttuu“.

Tämä on Jumalan suuri kärsimys, Jumalan ristinkuolema ja ristinpuulla riippuminen. Kristikunnassa sanotaan joskus: Kristus on aina ja yhä ristiinnaulittu. En tiedä, paljonko sitä ymmärretään, mutta se on salainen totuus. Jumala on ristiinnaulittu tässä elämässä ja meissä ihmisissä, kunnes me otamme Hänet alas ristinpuulta. Sentähden tulevassa kulttuurissa lapsesta lähtien opimme kääntämään silmämme hyvään. Kun jokaista ihmistä kasvatetaan uudessa hengessä, kun jokaista pienestä pitäen koetetaan auttaa ja rohkaista hänen uskossaan hyvään, silloin paha häviää ihmismaailmasta. Emme saa pahaa koskaan pois uhkailemalla, rankaisemalla ja tekemällä väkivaltaa pahan vastapainoksi. Ei, pahan poistamme vähitellen ainoastaan sillä tavalla, että opetamme ihmisiä uskomaan

hyvään ja autamme heitä yhteiskuntana heidän pyrkimyksissään.

Ajatelkaamme omaa lapsuuttamme ja nuoruuttamme. Eikö meissä jokaisessa elänyt salainen, ihmeellinen unelma ja toivo, että voisimme jotain hyvää tehdä maailmassa, että meissäkin oli jotain arvokasta, jonka piti tulla esille? Elämä sitten ehkä murskasi unelmamme — haaveemme kärsivät haaksirikon, — mutta onko sanottu, että elämä täällä maan päällä aina on oleva tukahduttamista? Ei, tulevassa kulttuurissa yksilö saa olla oma itsensä toisten häntä auttaessa. Ja minä vakuutan teille: tulee paljon hyvää ilmi ihmisistä, kun koetamme nähdä kaunista kaikkialla, asettumatta epäilevälle tai tuomitsevalle kannalle, vaan odottaen ja uskoen. Kaikki työ tulee kulkemaan yhteistyön ja keskinäisen avunannon merkissä. Jokainen tuntee tarvitsevansa toisten apua, ja kaikki tietävät olevansa veljiä, joiden täytyy pitää toisiansa kädestä kiinni, jos mielivät oikealla tavalla kulkea elämän läpi.

Kysymyksiä ja vastauksia.

436 Kys. K. P. Voiko kehittynyt ihminen tunneruumiissaan kuljettaa fyysillistä esinettä mukanaan kuten kirjan tai jotain muuta?

Vastaus. N.s. apportti-ilmiöt spiritistisissä istunnoissa perustuvat siihen, että vainajat tai luonnonhenget tuovat istuntoon jonkun fyysillisen esineen, esim. tuoreen kukan. Samaten H. P. Blavatsky maagillisella tahdollaan saattoi käskeä pikku palvelijoitaan haltioiden maailmassa suorittamaan kaikenlaisia apportti- y.m. fyysillisiä ilmiöitä. Teoreettisesti katsoen pitäisi siis astraaliruumiissaan liikkuvan salatieteilijänkin voida niin tehdä; en näe siinä mitään mahdotonta. Mutta maagillisesti sangen kehittynyt hänen täytynee olla.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot alkoivat taas syyskuun 15 p:nä Kulmakoululla, Meritullink. 33. Aiheena oli 15 p:nä *Uskonto ja nykyaika* ja 22 p:nä *Ilmennyt Jumala.*

Helsingin Ruusu-Risti-ryhmä piti ensimäisen kokouksensa syyskuun 15 p:nä klo ½ 8 illalla Kulmakoululla. Ohjelman taiteellisen puolen suorittivat Helvi Leiviskä ja Piippa Heliö (duo-soittoa uruilla

ja pianolla) sekä Bertha Lindberg (lausuntaa). Muuten ilta omistettiin keskustelulle, jossa jatkettiin viimekeväisiä diskussioneja yhteistyön merkityksestä ja tarpeellisuudesta. Keväällä saatu sysäys oli muutamien sielussa jo kiteytynyt opistoaatteeksi, josta puhumme erikseen ja jonka opettajat luovuttaisivat puolet tuloista nimelliseen Ruusu-Risti-työhön. Nämä tulot liitettäisiin Päämaja-rahaston nimellä Temppelirahastoon, joka toistaiseksi voisi lainata rahat Kulmakoululle yhdessä muiden Temppelivarojen kanssa. Myöskin puhuttiin tulevaisuuden unelmana jonkinlaisen Ruusu-Risti-parantolan pystyttämisestä; eräs jäsenistämme, rouva Maria Wiik, on etevä luonnonparantaja (vesihoidolla) ja on saanut aikaan huomattavia tuloksia. J. R. Hannula kertoi, kuinka hän viime vuonna kustansi Ruusu-Ristin johtajan esitelmäsarjan „Kiusausten koulussa“ ja kuinka hän tänä vuonna yhdessä erään toisen asianharrastajan kanssa taasen kustantaa toisen samanlaisen kirjan. Hänen esimerkkiään on ryhtynyt noudattamaan pari muutakin ystävää, joten tässä avautui tie välittömään Ruusu-Risti-työhön ainakin vähän varakkaammille jäsenillemme.

Terijoen Ruusu-Risti-ryhmä aloitti työnsä elokuun 25 pnä. Läsnä oli sekä vieraita että jäseniä tässä ensimäisessä kokouksessa. Salomon Rautanen piti tervehdyspuheen, jossa hän selosti Ruusu-Ristin pyrkimyksiä ja periaatteita. Rafael Ronimus piti niinikään puheen, jonka jälkeen seurasi puolentoista tuntia kestävä vilkas keskustelu etenkin kuolemanjälkeisestä elämästä ja jälleensyntymisestä.

Looshityö alkaa kaikkialla syyskuussa. Helsingissä piti Väinämö ensimäisen kokouksensa 15 p:n illalla.

Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa on nimeltään Pekka Ervastin uusi, lokakuussa ilmestyvä kirja. Se käsittää tämän vuotiset Jyväskylän kesäkurssiesitelmät, jotka kurssilaisten mielestä olivat erikoisen huomattavia. Hinta tulee olemaan Smk. 18:—, sid 28: —.

Opistola on nimeltään uusi yritys, joka vastikään on avattu Helsingissä Vuorikadun 9:ssä. Siinä annetaan ryhmäopetusta kielissä, lausunnossa, plastiikassa, kirjanpidossa, pikakirjoituksessa y.m. Opistolan johdossa on näyttelijätär Bertha Lindberg. Koska ryhmissä oppiminen on sekä helppoa että halpahintaista, toivomme uudelle opistolalle suurta yleisömenestystä. Tässä tarjoutuu tilaisuus ruusuristiläisillekin täydentää tietojaan ja taitojaan. Kuuleman mukaan tulee myöhemmin annettavaksi kurssi tähtitieteessäkin.

Kulmakoulu on alkanut uuden työvuotensa. Oppilaita on nyt varsinaisessa ja valmistavassa koulussa yhteensä paljon toista sataa.

Tuonelan tuville muutti elokuussa harras aatteemme kannattaja kapteeni Th. Thomasson, joka heinäkuussa vastikään oli täyttänyt 80 vuotta. Hänen tapaiselleen eloisalle ja idealistiselle sielulle ovat olot toisella puolella sangen kotoisat.

Lokakuun avustuksista Ruusu-Risti-seuralle on taas tehtävä huomautus jäsenillemme. Nämä avustukset ovat määrältään vapaaehtoisia, mutta silti velvoittavia. Neuvosto ei soisi, että kukaan jäsen laiminlöisi etuoikeuttaan tässä suhteessa, vaan muistaisi seuramme työtä pienelläkin, mutta silti tervetulleella avustuksella. Rahat annetaan tai lähetetään suoraan Ruusu-Ristin rahastonhoitajalle, herra Esko Koivistolle, postios. Helsinki, Alppikatu 13 F 25.

Vapaamuurarikelloja myy, kuten ilmoituksesta kansilehdessä näkyy, kultasepänliike T. Louhimo Viipurissa. Hopeisia saadaan 650 markalla ja kultadubleekelloja 785 markalla. Kellot ovat aiotut ainoastaan vapaamuurareille ja tilatessa on paras mainita, mihinkä jär-

jestöön kuuluu. Koska kellot ovat jännittävän näköisiä, ja kuten vakuutetaan hyväkäyntisiä, tulevat epäilemättä vapaamuurariveljet, mikäli ovat aikamääräajän tarpeessa, hankkimaan itselleen näitä kelloja ja ehkä lahjoittamaan niitä ystävä-veljilleen.

Gallspach-hoitoa Helsingissä. Toisessa paikassa lehdessämme puhutaan itävaltalaisesta sähköparantajasta, professori Valentin Zeileisistä, jonka luona monet suomalaisetkin ovat käyneet terveyttä etsimässä ja saamassa. Kesällä 1927 esim. oli toistakymmentä ruusuristiläistäkin yhtaikaa koolla pienessä itävaltalaisessa maalaiskylässä, niiden joukossa Ruusu-Ristin johtaja. Kaikki palasivat tyytyväisinä taitavan ja omituisen „ihmetohtorin“ luota. Fysikaalisesti katsoen hänen hoitonsa ei kuitenkaan ole millään tavalla yliluonnollinen, vaan perin tieteellisten periaatteiden mukainen. Se on huippuunsa kohotettua sähkö- ja helium-säteiden lähettämistä ihmisruumiiseen, siis toisin sanoen valohoitoa Zeileisin koneita on sentähden hänen luvallaan ruvettu käyttämään muuallakin. Niinpä tohtori Frisk Helsingissä on jo jonkun aikaa tarjonnut Zeileis-hoitoa. Ja tänä syksynä on toinen helsinkiläinen lääkäri, tohtori Armas Ruotsalainen, tunnettu sähköhoidostaan jo vanhastaan, saanut itävaltalaiselta professorilta oikeuden käyttää sekä „sähkösutia“ että heliumlamppua. Toht. Ruotsalaisen fysikaalisessa laitoksessa Snellmannin- ja Liisankadun kulmassa Helsingissä voivat täten kaikenlaisia tauteja potevat sairaat saada sähköhoitoa halvalla. Siellä saadaan myös alppiaurinkoa, diatermiahoitoa y.m.

Horoskooppitilauksia ottaa edelleen vastaan herra Adolf Nylund, os. Vaasa. Hintaluettelo pyydettäessä.

Ruusu-Ristin tässäkään numerossa ei ole vapaamuurariosastoa. Koska romaanimme on kesken, tulemme jostakin numerosta jättämään Johtajan osaston pois ottaaksemme sen sijaan pitemmän vpm-osaston.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Ruusu-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Neuvoston puoleen (sihteeri herra Eino Krohn, Helsinki, Konstantinink. 33). Paikallisia ryhmiä on Helsingissä, Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla. Loosheja on Helsingissä, Jyväskylässä, Turussa, Viipurissa, Tampereella, Hämeenlinnassa, Lieksassa, Terijoella, Kouvolassa ja Kuopiossa.

Ruusu-Ristin jäsenluku on kahdeksan toimintavuotensa aikana noussut kahdeksaan sataan. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1929.

25:s vk. Lokakuu 1929 N:o 8

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HYVINKÄÄLLÄ 1929

IRTONUMERO postivap. Smk. 10:—, 50 cent.

25:s vk. LOKAKUU 1929 N:o 8

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

A. Yleinen osasto.

Veritati nulla praestat religio.

Toimittajalta.

„Kireät ovat ajat", valitetaan kaikkialla, „rahaa ei tahdo mistään saada". Totta on, että ei ainoastaan Suomi, vaan koko Europa on tätä nykyään vaikeassa taloudellisessa asemassa. Mistä tämä karma on johtunut? Tietysti siitä, ettemme ole totelleet elämän lakia, vaan omin päin järjestäneet asioita itsekkäitä periaatteita silmälläpitäen. Nykyinen tilanne on jotakuinkin välitön seuraus Versaillesin rauhasta.

Vuonna 1917 kirjoitin Tietäjässä: „Jos nykyinen sota loppuu valkoisten (voimien) voitolla, loppuu se siis joko yleisten vallankumousten merkissä tai veljellisen ja järkiperäisen sopimuksen avulla. Eikä siinä voitossa tule kysymykseen rahallisia korvauksia enemmän kuin maitten anastuksiakaan. Siinä voitossa on pääasia, että valtakunnat päättävät elää keskenään veljellisessä rauhassa ja sisäisesti panevat toimeen kaikkia valkeuden voimien vaatimia uudistuksia (ss. 200—201)."

Samalla tavalla olin ajatellut, puhunut ja viittaamalla kirjoittanut maailmansodan alusta lähtien. Näin niin selvästi, että todellinen rauha tulisi riippumaan siitä, ettei vaadittaisi rahallisia korvauksia „voitetuilta" — olivatpa nämä ketkä tahansa, — koska kaikki olivat yhtä syylliset sotaan. Mutta Versaillesin rauhanteossa ei tämmöisiä näkökohtia ymmärretty eikä edes otettu lukuun. Mustat voimat pääsivät voitolle ja hämmensivät järkiä. Kärsimykset ja kiroukset yhä jatkuivat, ja tänäpäivänä ollaan siinä missä ollaan.

Eikö nyt ole pelastusta? On. Mielenmuutos ja parannus ei koskaan ole liian myöhäinen. Pelastava ajatus on tarjottu kansoille ja heidän johtajilleen, — ja merkit viittaavat siihen, ettei nyt enää ollakaan yhtä sokeita kuin kymmenen vuotta sitten.

Pelastus on Pan-Europa. Nimitettäköön asiaa millä nimellä tahansa, pelastus on siinä, että kansat ja valtiot muodostavat liiton keskenään, lähtevät yhteisvoimin yhteistyöhön valoisamman tulevaisuuden puolesta, luopuen turhasta vallan- ja kunnianhimosta ja todella ymmärtäen, että se mikä kaikkia yhteisesti hyödyttää ei kellekään yksityisesti saata olla vahingoksi. Eiköhän olisi taloudellista apua siitäkin, jos koko Europassa olisi sama, yhteinen raha, vaikka sillä olisi oma nimensä joka maassa?

*

Raha, raha — sitä sanaa monet pelkäävät, joskin se toisille on ylen rakas Varsinkin henkisten asioiden harrastajien kesken on aina ollut tapana kammoksua rahaa ja mieluimmin olla siitä puhumatta. On ajateltu ja tunnettu näin: hengen ja totuuden saamme lahjaksi Jumalalta, — kuinka siis sen yhteydessä voisimme ajatella rahaa? Tämmöinen näkökanta edellyttää, että on jotakin, jota me ihmiset emme saa lahjaksi. Ja mikä se olisi? Tietysti jokapäiväinen leipämme, jota saamme syödä otsamme hiessä.

Totta on, että meidän on tehtävä työtä saadaksemme leipämme. Mutta luommeko leivän? Ei, luonto sen meille suo. Jumala meille leivänkin antaa, vaikka se on kovan työn takana.

Kuinka nyt on hengen ja totuuden tiedon? Saammeko sen lahjaksi ilman muuta? Kaikkea vielä: sekin on kovan työn takana — paljon kovemman. Ellemme etsi Jumalan valtakuntaa, ei sen portti meille avaudu. Ja niin tärkeä on hengen etsintä, että Jeesus kehottaa meitä ensin etsimään Jumalan valtakuntaa. Leipä on niin paljon vähäpätöisempi asia, hän sanoo, että se tulee kuin itsestään sitten.

Mutta juuri sentähden, että henkinen elämä viisaiden ihmisten sanojen mukaan on korkeampi aineellista elämää, juuri sentähden on selvää, että meidän on hyvin suoritettava läksymme aineellisessa elämässä, ennenkuin osaamme astua taivasten valtakuntaan. Jos halveksimme ainetta, lähestymme henkeä ylpeydellä. Jos vihaamme ainetta, emme saata olla pelkäämättä henkeä (Jumalaa). Jos himoitsemme ainetta, lähestymme henkeäkin vaativina, ja silloin henki pakenee. Ainoa pelastus on rakkaudessa. Rakkaus on puhdas ja epäitsekäs, rakkaus vapauttaa. Jos näemme aineessa hengen ilmennyksen, pidämme kätemme puhtaina

ja etsimme henkeä. Silloin henki tulee ja sen mukana aineen kauneus.

Aineen symboolina nykyisissä yhteiskunnissamme on raha. Älkäämme rahaa himoitko, älkäämme sitä halveksiko tai vihatko. Raha on taikavoima, jossa meidän tulee nähdä hengen mahti. Jos eivät kätemme ole puhtaat, vie rahan henki meidät turmioon. Mutta jos lähestymme rahaa rakkaudella, palvelee mammona Jumalaa.

Raha on ankara opettaja. Tietämätön ihminen luulee, että raha on hänen alempaa minäänsä varten. Rahalla hän hankkii itselleen ruumiillisen elämän kaikkia nautintoja. Kun hän siitä lumouksesta on herännyt, on hänen opittava huolellisuutta, täsmällisyyttä, ehdotonta rehellisyyttä raha-asioissa. Kuinka houkuttelevaa on henkisesti vähän heränneelle ihmiselle olla leväperäinen raha-asioissa: hän ei huomaa, että raha on ensimäinen koetuskivi, jonka avulla elämä häntä tutkii. Hän kuuntelee sydämensä ääntä ja pyyhkii monta kyyneltä kärsivien kasvoilta. Se luetaan hänelle ansioksi, mutta varokoon hän myös, ettei hän kevytmielisellä huolimattomuudella saa aikaan tuskia toisille. Vasta sitten kun hän on oppinut läpeensä täsmälliseksi, luotettavaksi ja rehelliseksi, voi hänestä tulla todellinen ihmisten auttaja.

Meidän henkinen elämämme ei ole riippumaton rahasta. Se kulkee rinnan rahan kanssa. Henkinen elämämme on suhteessa luonteeseemme. Raha on luonteemme mittapuu. Kun luonteemme vapautuu rahan orjuudesta, kirkastuu henkinen näkömme. Mutta vasta kun tulemme rahan herroiksi viisaudessa ja tiedossa, on Kristus kuninkaana meidän hengessämme.

*

Taas lähenee vuosi loppuaan. Ruusu-Risti-lehtemme on pian 25 vuotta vanha. Onko se tällä ajalla osannut tyydyttävästi palvella? Saako se iloisin ja reippain mielin elää eteenpäin? Onko se vielä nuori ja elinvoimainen? Saako se vielä kasvaa ja varttua?

Toimittajana kyllä haluaisin vastata myöntävästi, mutta mikä arvostelija toimittaja on? Lukijat — ne ne arvostelun lausuvat.

Evankeliumein esoteerinen luonne.

III.

Kirjassaan Travels (Matkoja) tekijä, tohtori Clarke, kuvaa löytämäänsä pakanallista muistopatsasta.

„Pyhäkössä, alttarin takana, näimme katkonaisia jätteitä marmorisesta kateederista, jonka selkäpuolella tapasimme seuraavan kirjoituksen tarkasti sen muotoisena kuin se tässä toistetaan, koska ei ainoakaan osa siitä ollut vahingoittunut tai hävinnyt, ja tämä on ehkä ainoa tunnettu esimerkki hautakirjoituksesta, joka on tavattu niin huomattavan muotoisessa muistopatsaassa."

Kirjoitus oli seuraava: Khreestos Prootuu Thessalos Larissaios Pelasgiotees Etoon Iee eli „Khreestos, ensimäinen, Tessalonialainen Larissasta, pelasgi, 18 vuotta vanha sankari"; Khreestos ensimäinen (prootuu), miksi?[1]) Sanatarkasti luettuna kirjoituksessa ei ole paljonkaan järkeä; mutta esoteerisesti tulkittuna se on täynnänsä sisältöä. Kuten tohtori Clarke osoittaa, tavataan sana Khreestos melkein kaikkien muinaisten larissalaisten hautakirjoituksissa; mutta sen edellä käy aina henkilönimi. Jos adjektiivi Khreestos olisi ollut nimen perässä, se merkitsisi vain „hyvä mies", kuolemanjälkeinen kohteliaisuudenosoitus vainajalle, jommoisia usein on luettavissa omissa nykyaikaisissa hautapatsaissamme. Mutta kun sana Khreestos on yksinään ja toinen sana „prootuu" sitä seuraa, saa koko inskriptsioni toisen merkityksen, varsinkin kun vainajaa vielä kuvataan „sankariksi". Okkultistin silmissä vainaja oli neofyytti (kokelas), joka oli kuollut 18:na kokelasvuonnaan[2]) ja jolla oli paikkansa ensimäisessä eli korkeimmassa opetuslapsi-luokassa suoritettuaan valmistavat kokeensa „sankarina"; mutta joka oli kuollut ennen viimeistä mysteriota, joka olisi tehnyt hänestä „Khris-

---

[1]) Prootuu on genetiivimuoto. Ehkä se on painovirhe? H. P. B. näkyy ainakin tulkitsevan sitä nominatiivina. P. E.

[2]) Vielä tänäpäivänä Indiassa kokelas kadottaa nimensä ja, kuten vapaamuurariudessa, ikänsä (niinkuin munkit ja nunnatkin vaihtavat etunimensä pukeutuessaan kaapuun tai harsoon), ja alkaa laskea vuotensa siitä päivästä, jolloin hän tsheelaksi hyväksyttynä astuu vihkimysten kiertokulkuun. Niinpä Saulkin oli „vuoden vanha lapsi" ryhtyessään hallitsemaan, vaikka hän oli täysikäinen mies. Kts. I Samuel luku XIII: 1, ja hebrealaisia kääröjä, jotka puhuvat hänen vihkimyksestään Samuelin kautta.

toksen", voidellun, ihmisen, jossa Khristoksen eli Totuuden henki eläisi. Hän ei ollut saapunut „Tien" päähän, vaikka hän sankarillisesti oli voittanut valmistavien teurgisten kokeitten kauhut.

Olemme täysin oikeutetut lukemaan kirjoitusta tällä tavalla kuultuamme, missä paikassa tohtori Clarke löysi sen; tämä oli nimittäin, niinkuin Godfrey Higgins huomauttaa, siinä, „missä minä odottaisin sen löytäväni, Delfoissa IE-Jumalan temppelissä", joka jumala kristityillä tuli Jah'iksi eli Jehovah'iksi, yhdeksi Kristus Jeesuksen kanssa. Se oli Parnassuksen juurella, eräässä gymnasiumissa, „lähellä Kastaalista lähdettä, joka juoksi Crisan raunioiden (luultavasti Crestona nimisen kaupungin) ohi" j. n. e. Ja taasen: „Juostessaan Kastaalisesta lähteestään se (joki) ensin erottaa gymnasiumin rauniot . . . Castron laaksosta", niinkuin luultavasti Delfin vanhasta kaupungistakin, joka oli Apollon suuren oraakkelin tyyssija, Krisan (eli Kreusan) kaupungin, suuren vihkimyskeskuksen paikka ja oraakkelein nimittämäin Khreestosten koti, jossa viimeisen ansiotyön kandidaatit voideltiin pyhällä öljyllä[1]), ennenkuin heidät vaivutettiin neljäkymmentä yhdeksän tuntia kestävään transiin (kuten vielä tänäpäivänä on tapana Idässä), josta he nousivat kirkastettuina adepteina eli Khristoksina.

„Klemensin Recognitiones ilmoittaa, että isä voiteli poikaansa „öljyllä, joka oli otettu Elämän Puun rungosta ja tämän voitelun jälkeen häntä nimitettiin Kristukseksi", — josta kristitty nimi. Tämä taasen on egyptiläistä alkuperää. Horus oli isän voideltu poika. Tapa voidella häntä Elämän Puusta, jota muistopatsaissa kuvataan, on todella hyvin alkeellinen; ja egyptiläisen Horuksen jatkona oli gnostilainen Kristus, joka gnostilaisissa kivissä kuvataan välittävänä yhdyssiteenä Karest'in ja Kristuksen välillä ja myös kaksisukuisena Horuksena." (Kristuksen nimi ja luonto, Gerald Massey).

Mr. G. Massey näkee yhteyden kreikkalaisen Khristoksen eli Kristuksen ja egyptiläisen Karestin, „kuolemattomuuden muumiotyypin" välillä ja todistaa sen san-

---

[1]) Demosthenes, De Corona, 313, selittää, että kreikkalaisten mysterioiden vihkimyskokelaat voideltiin öljyllä. Samoin tapahtuu tänäpäivänä Indiassa, Joogi-mysterioihinkin vihittäessä — jolloin erilaisia öljyjä ja voiteita käytetään.

gen perusteellisesti. Hän aloittaa sanomalla, että egyptinkielellä „Totuuden Sana“ on Ma-Kheru ja että se on Horuksen arvonimi. Siten Horus, kuten hän osoittaa, oli Kristuksen edelläkävijä Totuuden Sanan, Logoksen eli ihmiskunnan jumalallisen luonnon ilmituojan lähettinä. Samassa artikkelissa hän kirjoittaa seuraavasti:

„Gnosiksella oli kolme puolta, tähtitieteellinen, henkinen ja opillinen, ja kaikki kolme voidaan yhtäläistyttää Egyptin Kristukseen. Tähtitieteellisessä tulkinnassa Orionsikermää nimitetään Sahuksi eli muumioksi. Horuksen sielu kuvattiin nousevan kuolleista ja astuvan taivaaseen Orionin tähdissä. Muumiokuva oli „se, joka oli säilytetty, pelastettu“ ja sentähden Vapahtajan, kuolemattomuustyypin henkilökuva. Tätä vainajan muotokuvaa kannettiin, kuten Plutarkhos ja Herodotos kertovat meille, ympäri egyptiläisissä pidoissa, jolloin vieraita pyydettiin sitä katselemaan sekä syömään ja juomaan ja olemaan onnellisia, koska hekin kuollessaan tulivat siksi mitä kuva symbolisoi — nimittäin kuolemattomiksi! Tätä kuolemattomuuden perikuvaa nimitettiin Karestiksi eli Karustiksi, ja se oli egyptiläinen Kristus. Kares merkitsi balsamoida, voidella, tehdä ruumis ikuisen kuvaksi; ja valmiiksi tehtynä sitä nimitettiin Karestiksi; niin että tässä ei ole vain kysymys nimestä toisen asemasta, Karestista Kristuksen asemasta.

„Tämä Karestin kuva käärittiin saumattomaan kudokseen, siis Kristuksen vaatteeseen! Oli side kuinka pitkä tahansa — ja muutamat muumiositeet ovat aukikäärittäessä olleet tuhatkin kyynärää pitkät, — oli se alusta loppuun ilman saumaa . . . Nytpä tämä egyptiläisen Karestin saumaton vaate on sangen puhuva mystillisen Kristuksen perikuva, joka evankeliumeissa tulee historialliseksi saumattoman takin eli khitoonin käyttäjänä; tätä seikkaa ei kreikkalainen eikä hebrealainen sana täydelleen selitä, mutta sen selittää egyptiläinen Ketu (kangas) ja se saumaton vaate eli kääre, joka tehtiin ikuista käyttöä varten ja joka oli muumiolla, Egyptin hautakammioiden kuolemattomuuskuvalla, Kristuksella.

„Lisäksi Jeesuksen kuolema sovitetaan Karestin valmistusta varten annettujen ohjeiden mukaiseksi. Ei ainoatakaan luuta saa rikkoa. Oikea Karest on oleva täydellinen joka jäsenessään. 'Tämä on hän, joka astuu ulos terveenä; jota ihmiset eivät tunne, on hänen nimensä.'

„Evankeliumeissa Jeesus nousee jälleen jokainen jäsen ehjänä, kuten täydellisesti säilytetty Karest todistaakseen muumion fyysillistä ylösnousemista. Mutta alkuperäisessä egyptiläisessä tekstissä muumio muuttuu. Vainaja sanoo: minä olen hengeksi muuttunut. Olen tullut sieluksi. Nousen jumalana. Tämä muuttuminen henkiseksi kuvaksi, Kaksi, on jäänyt pois evankeliumista.

„On erittäin huomattava seikka, että nimi kirjoitettiin latinaksi Chrestus, sillä sen kautta voin todistaa yhteyden egyptiläisen Karestin eli Karustin kanssa, joka oli Kristuksen nimi balsamoituna muumiona, mikä puolestaan oli ylösnousemuksen kuva egyptiläisissä haudoissa, kuolemattomuuden tyyppi, Horuksen vertauskuva, joka nousi ylös ja valmisti polun hautakammiosta niille, jotka olivat hänen opetuslapsiaan eli seuraajiaan. Muuten tämä Karestin eli muumio-Kristuksen perikuva toistuu Rooman katakombeissa. Ei mitään kuvaa, joka esittäisi Jeesuksen oletettua historiallista ylösnousemusta ole tavattu yhdessäkään varhemmassa kristillisessä muistomerkissä. Mutta tämän puuttuvan seikan sijasta tapaamme kohtauksen, joka esittää Latsaruksen kuolleista herättämistä. Tätä kuvataan toistamiseen tyypillisenä ylösnousemuksena, kun kerran ei ole mitään todellista kuvaa! Kohtaus ei ole aivan yhdenmukainen evankeliumin haudasta herättämisen kanssa. Se on puhtaasti egyptiläinen, ja Latsarus on egyptiläinen muumio! Siten Latsarus joka esityksessä on ylösnousemuksen muumiotyyppi; Latsarus on Karest, joka oli egyptiläinen Kristus ja jota gnostilainen taide Rooman katakombeissa kuvataan gnostilaisen Kristuksen muotona, joka ei ollut historiallinen henkilö eikä voinut tulla siksi.

„Lisäksi, koska asia on egyptiläistä alkuperää, on luultavaa, että nimi on johdettu egyptinkielestä. Niin ollen Lats (sama kuin Ras) merkitsee tulla nostetuksi ylös, kun taas aru on muumio nimeltään. Kreikkalaisen s-päätteen kanssa tästä tulee Latsarus. Kun tarua inhimillistytetään, muuttuu Rooman ja Egyptin haudoissa tavattu ylösnousemuksen tyypillinen kuvaus kertomukseksi Latsaruksesta, joka herätettiin kuolleista. Tämä Kristuksen Karest-tyyppi ei katakombeissa rajoitu Latsarukseen.

„Karest-tyypin avulla voidaan sekä Kristuksen että kristittyjen alkuperä etsiä Egyptin vanhoista hautakammioista. Muumio tehtiin Kristuksen kaltaiseksi. Se oli Kristus

nimeltään ja sama kuin kreikkalaisten inskriptsionein Khreestoi. Siten kunnioitetut vainajat, jotka nousivat kuolleista Horus-Makherun, Totuuden Sanan seuraajina, havaitaan kristityiksi, hoi khreestoi, egyptiläisissä muistomerkeissä. Ma-Kheru-nimitys omistetaan aina niille uskollisille, jotka voittavat elämän kruunun ja kantavat sitä siinä juhlatilaisuudessa, jota nimitetään „Tule sinä minun luokseni“ — Horus Vanhurskauttajan kutsu niille, jotka ovat „hänen isänsä Osiriksen siunaamia“ — toisin sanoen hoi khreestoille, kristityille maan päällä.

„Viidenneltä vuosisadalta olevassa Jumalanäidin ja lapsen kuvassa, joka löydettiin St. Valentinuksen kirkkomaalta, on laatikossa eli seimessä makaava vastasyntynyt lapsi myöskin Karest eli muumiotyyppi ja lisäksi vielä sama kuin aurinkotarun jumalallinen lapsi, koska auringon kehä ja päiväntasauksen risti näkyvät lapsen pään takana. Siten historiallisen uskon kristuslapsi on syntynyt ja saa näkyvän alkunsa kuolleen Kristuksen Karest-kuvasta, joka oli ylösnousemuksen muumiotyyppi Egyptissä tuhansia vuosia ennen kristillistä ajanlaskua. Tämä tekee kaksinkertaiseksi todistuksen siitä, että kristittyjen katakombien Kristus oli jäännös Egyptin Karestista.

„Lisäksi Didron osoittaa, että oli olemassa Kristuksen muotokuva, jossa hänen ruumiinsa oli maalattu punaiseksi.[1]) Kansanomainen perintätieto sanoi, että Kristus oli punaverinen. Tätäkin voitanee selittää muumio-Kristuksen jäännöksenä. Alkuperäinen tapa oli tehdä esineistä tabu maalaamalla ne punaisiksi. Kuollut ruumis siveltiin punaisella okralla — sangen alkeellinen tapa valmistaa muumio eli voideltu. Siten Ptah-jumala sanoo Ramses II:lle, että hän on „antanut uuden muodon lihalleen keinotekoisella sinooperilla“. Tätä voitelemista puna-okralla nimittävät maorit Kuraksi; he myös tekivät Karestin eli Kristuksen.

„Näemme muumiokuvan jatkuvan perintönä toistakin linjaa pitkin, kun saamme kuulla, että niihin turmiollisiin kerettiläisyyksiin ja kuolemansynteihin, joista temppeliritareita syytettiin, kuului m. m. jumalaton tapa palvoa muumiota, jolla oli punaiset silmät. Heidän epäjumalan-

---

[1]) Koska hän kabbalistisesti on uusi Aatami, „taivaallinen ihminen“, ja Aatami oli tehty punaisesta mullasta.

kuvansa, Baphomet nimeltään, arvellaan myös olleen muumion . . . Muumio oli aikaisin inhimillinen Kristuskuva.

„En epäile, että vanhat roomalaiset Charistia-nimiset juhlat olivat alkuperältään sukua Karestin ja Eukharistian (ehtoollisen) kanssa, koska niitä vietettiin kuolleiden sukulaisten ja omaisten nimien kunniaksi, joidenka takia he sopivat keskenään ystävällisessä kokoontumisessa kerran vuodessa . . . Tästä meidän siis on etsittävä oleellinen yhtymäkohta egyptiläisen Kristuksen, kristittyjen ja roomalaisten katakombien kesken. Nämä kristilliset mysteriot, joita tietämättömät selittävät selittämättömiksi, voidaan selittää gnostilaisuuden ja mytologian avulla, mutta ei muuten. Eivät ne ole käsittämättömiä inhimilliselle järjelle, niinkuin niiden epäpätevät, joskin korkeasti palkatut selittäjät meidän päivinämme väittävät. Tällähän asiattomat vain lapsellisesti puolustavat omaa avutonta tietämättömyyttään — he kun eivät koskaan ole omanneet gnosista eli mysteriotiedettä, jonka avulla yksin voi näitä asioita selittää niiden luonnollisen alkuperän kanssa sopusoinnussa. Ainoastaan Egyptissä voimme päästä asian perille ja saavuttaa tietoa Kristuksen alkuperästä sekä luonnon että nimen puolesta, huomataksemme lopulta, että Kristus oli muumiotyyppi ja että meidän kristologiamme on muumioitua mytologiaa". (Agnostic Journal.)

Ylläoleva on puhtaasti tieteelliseen todisteluun perustuva tulkinta, mutta ehkä juuri tuon tieteellisyyden takia hieman liian materialistinen, huolimatta siitä, että tekijä on tunnettu spiritisti. Okkultismi sinään tapaa samat mystilliset elementit kristinuskossa kuin muissakin uskonnoissa, vaikka se yhtä päättävästi torjuu sen dogmaattisen ja historiallisen luonteen. On tosiseikka, että nimissä Ieesuus ho khristos (kts. Ap. Teot V, 42, IX, 14; I Korint. III, 17 j.n.e.) artikkeli ho khristos-sanaa määräävänä todistaa tämän olevan paljastaan liikanimen, samaten kuin Fokionista puhuttaessa sanotaan Fookioon ho khreestos (Plutarkhos V). Yhtäkaikki henkilö (Jeesus), joka sillä tavalla puhuteltiin — milloin elikään — oli suuri Vihitty ja „Jumalan Poika".

Sillä — sanomme sen uudestaan — liikanimi Khristos ja samaten ristiinnaulitsemiskertomus johtuvat edelläkäyneistä tapahtumista. Kaikkialla, niin Indiassa kuin Egyptissä, niin Kaldeassa kuin Kreikassa, nämä legendat perustuivat samaan alkuperäiseen perikuvaan: logoksien

vapaaehtoiseen uhraukseen — ja nämä logoi olivat säteitä yhdestä ja ainoasta Logoksesta, joka oli välitön ilmennyt emanatsioni Ainoasta alatisalatusta Äärettömästä ja Tuntemattomasta ja jonka säteet ruumistuivat ihmiskuntaan. He suostuivat lankeamaan aineeseen, ja heitä nimitetään sen nojalla „Langenneiksi". Tämä on eräs noita suuria mysterioita, joita tuskin voi koskettaa aikakauskirja-artikkelissa, mutta joita sangen perusteellisesti tulen huomioimaan erikoisteoksessani Salainen Oppi.

Kun näin paljon on sanottu, voidaan vielä lisätä muutamia seikkoja, jotka koskevat noiden kahden nimen etymologiaa. Koska khristos on kreikassa adjektiivimuoto verbistä khrioo „voidella" voiteella eli salvalla ja on kristillisessä teologiassa saanut lopullisen merkityksen „Voideltu"; ja koska sanskritinkielinen kri, joka on Krishnanimen ensimäinen tavu, merkitsee m.m. „kaataa, voidella, peittää"[1]), voitaisiin Krishnasta yhtä helposti tehdä „voideltu". Kristilliset kielitieteilijät koettavat rajoittaa Krishnanimen merkitystä johtamalla sen sanasta Krish, „musta"; mutta jos vertaillaan toisiinsa Khreestos, Khristos ja Khrisna nimiin sisältyviä sanskritin- ja kreikankielisiä juuria ja jos niiden yhtäläisyyttä tarkemmin analysoidaan, huomataan, että niillä kaikilla on sama alkuperä.[2])

„Bockh'in Kristillisissä Inskriptsioneissa, joita on 1287, ei ole ainoatakaan esimerkkiä siitä, että nimeä varhemmin kuin kolmannella vuosisadalla olisi kirjoitettu muuten kuin Khreest tai Khreist." (The

---

[1]) Siitä johtui opin muisteleminen ja kunnioittaminen mysterioissa. Puhdas monaadi, „jumala"; joka ruumistuu ja tulee khreestokseksi eli ihmiseksi elämänkoettelemuksissaan, johtuu tuon kokeiden sarjan kautta lihan ristiinnaulitsemiseen ja lopulta Khristos-tilaan.

[2]) Mitä paraimmalla auktoriteetilla osoitetaan, että kreikkalainen Khristos on johtunut sanskrit-juuresta ghaarsh, „hieroa", täten: ghaarsh-a-mito, „hieroa", ja ghraash-taa-s, „nyletty, kipeä". Lisäksi: Khris, joka eräässä merkityksessän on kyntää ja uurtaa, merkitsee myös aikaansaada tuskaa, „kiduttaa, piinata", ja ghrsh-taa-s „hierova" — ja kaikki nämä termit ovat suhteessa Khreestos ja Khristos tiloihin. Täytyy kuolla Khreestoksessa, s.o. tappaa persoonallisuutensa ja sen himot, hävittää olemattomiin pieninkin ajatus erillisyydestä omasta „Isästään", ihmisessä piilevästä Jumalallisesta Hengestä; tulla yhdeksi ikuisen jo ehdottoman Elämän ja Valon (Sat) kanssa, ennenkuin voi saavuttaa Khristoksen, uudestisyntyneen ihmisen, henkisesti vapaan ihmisen kirkastettua tilaa.

Name and Nature of the Christ, kirj. G. Massey The Agnostic Journalissa.)

Mutta minkään näiden nimien arvoituksesta ei päästä selville, kuten jotkut orientalistit arvelevat, paljastaan tähtitieteen avulla ja tuntemalla eläinradan merkkejä sukupuolisten symboolien yhteydessä. Sillä samalla kuin Puraanojen tai Biblian mystillisten henkilöiden tai personoitumain tähtisymboolit täyttävät astronomisia tehtäviä, samalla niiden henkiset vastatyypit hallitsevat maailmaa näkymättömästi, mutta sangen tehokkaasti. Ne ovat olemassa abstraktsioneina korkeammalla tasolla, ilmenneinä aatteina astraalisella ja tulevat miehellisiksi, naisellisiksi ja kaksisukuisiksi valloiksi tällä meidän alemmalla tasollamme. Skorpioni, Khreestos-Meshiakina, ja Leijona Khristos-Meshiaana olivat paljon vanhempia kristillistä ajanlaskua vihkimyskokeissa ja -voitoissa mysterioiden kestäessä, sillä Skorpioni oli jälkimäisten vertauskuva, Leijona taas kuvasi totuuden „auringon" kunniakasta voittoa. Allegorian mystillisfilosofisen sisällön käsittää oivallisesti Source of Measures kirjan tekijä, joka kirjoittaa: „Toinen (Khreestos) lähtee alas (Skorpionin) kuiluun (eli ruumistuakseen kohdussa) maailman pelastukseksi; tämä oli Aurinko, joka kadotti kultaiset säteensä ja kruunattiin mustuneilla[1]) (jotka kuvasivat tätä häviötä) orjantappuroina; toinen oli voit-

[1]) Orientalisteja ja teologeja pyydetään lukemaan ja tutkimaan allegoriaa Visvakarmanista, „kaikkitekevästä", veedalaisesta Jumalasta, maailman arkkitehdistä, joka uhrasi itsensä itselleen eli maailmalle, uhrattuaan ensin kaikki maailmat, jotka ovat hän itse, „Sarva Madhassa" (yleisessä uhrissa) — ja pohtimaan sitä. Puraanalaisessa allegoriassa hänen tyttärensä Jooga-siddha, „henkinen tietoisuus", Surjan, auringon puoliso, valittaa hänelle miehensä liian suurta loistoa; ja Visvakarman Takshaka-roolissaan „puunhakkaajana ja puuseppänä" asettaa auringon sorviinsa ja leikkaa pois osan sen loistoa. Tämän jälkeen aurinko näyttää tummien orjantappuroiden kruunaamalta säteiden asemasta ja muuttuu Vikarttanaksi („säteensä kadottaneeksi"). Kaikki nämä nimet ovat termejä, joita kokelaat käyttivät käydessään läpi vihkimyksen kokeita. Hierofanttivihkijä esitti Visvakarmania, isää ja yleistä jumalien (maanpäällisten adeptien) tekijä-seppoa; kokelas taas esitti aurinkoa, Surjaa, jonka tuli tappaa kaikki tuliset intohimonsa ja kantaa orjantappurakruunua ruumista ristiinnaulitessaan, ennenkuin hän saattoi nousta ylös ja syntyä uudestaan uuteen elämään kirkastettuna „Maailmanvalona" — Khristoksena. Ei yksikään orientalisti näy koskaan oivaltaneen tätä ajatusta herättävää analogiaa, vielä vähemmän sitä sovelluttaneen!

toisa Messias, joka kohosi taivaankaaren huipulle ja oli personoitu Juudan heimon leijonana. Molemmissa tapauksissa hänellä oli risti; toisella kertaa nöyryytetyssä tilassaan (sukupuoliyhtymän poikana), toisella kertaa ohjaten sitä luomisen lakina, hänen itsensä ollessa Jehovah" — dogmaattisen kristinuskon tekijäin suunnitelmassa. Sillä niinkuin sama tekijä edelleen näyttää, Johannes, Jeesus, vieläpä Apollonius Tyanalainenkin, olivat vain supistellun auringon historian esittäjiä „erilaisissa tilanteissa ja olosuhteissa".[1]) Selitys, hän sanoo, „on kylläkin yksinkertainen, kun otetaan huomioon, että nimet Jeesus, hebreaksi Jsh, ja Apollonius eli Apollo ovat molemmat taivaalla olevan auringon nimiä, ja että pakostakin toisen historia hänen kulkiessaan merkkien kautta kaikkine kärsimystensä, voittojensa ja ihmeittensä personoimisineen, ei saata olla muuta kuin toisenkin historiaa, kun kerran oli olemassa laajalle levinnyt, yleinen tapa kuvata noita kulkuja personoimalla ne". Se että maallinen kirkko perustettiin Konstantinuksen toimesta ja että hänen säädöksensä m. m. määräsi, „että auringon arvossa pidettävä päivä omistettaisiin kokonaan Jeesus Kristuksen palvonnalle sunnuntaipäivän nimisenä", osoittaa heidän tuossa „maallisessa kirkossaan" hyvin tietäneen, että „allegoria lepäsi tähtitieteellisellä pohjalla", kuten tekijä vakuuttaa. Toiselta puolen se seikka, että sekä Puraanat että Biblia ovat täynnänsä aurinko- ja tähtitieteellisiä vertauskuvia, ei sodi sitä toista tosiseikkaa vastaan, että kaikki semmoiset kirjat näiden kahden lisäksi ovat suljettuja kirjoja oppineille, „joilla on arvovalta". (!) Eikä se koske siihen toiseen totuuteen, että nuo järjestelmät eivät ole kuolevaisen ihmisen tekoa eivätkä alkuperältään ja pohjaltaan hänen keksimiään.

Siten Khristos minkä nimisenä tahansa merkitsee enem-

---

[1]) Source of Measures kirjan tekijä arvelee, että „tämä on omiansa selittämään, miksikä Filostratuksen Apollonius Tyanalaisen Elämäkerta on niin huolellisesti pidetty kätkössä kääntäjiltä ja yleisön lukuhalulta." Ne jotka ovat tutkineet alkutekstiä, ovat olleet pakotetut huomauttamaan, että „joko Apolloniuksen Elämäkerta on otettu Uudesta Testamentista tahi Uuden Testamentin kertomukset Apolloniuksen Elämäkerrasta, sillä niin ilmeisen samanlaisia ovat kertomuksen rakennelman ainekset" (s. 160). — (Suomeksi ilmestyi v. 1914 G. R. S. Meadin kirja „Apollonios Tyanalainen". P. E.)

män kuin Karest, muumio, vieläpä enemmän kuin teologian „voideltu“ ja valittu. Molemmat jälkimäiset sopivat Khreestokselle, surujen ja vaikeuksien miehelle hänen fyysillisessä, älyllisessä ja sielullisessa tilassaan, ja molemmat ovat tekemisissä hebrealaisen Mashiak (josta Messias) tilan kanssa, niinkuin Fuerst ja The Source of Measures kirjan tekijä selittävät sanan johdon ja synnyn.[1]) Khristos on mysterioiden kärsivän Khreestoksen kunnian kruunu, niinkuin se on lopulliseen YHTEYTEEN pyrkijälle, oli hän mitä rotua tai uskoa tahansa. Totuuden Hengen tosi seuraajalle ei näin ollen paljoa merkitse, elikö Jeesus ihmisenä ja Khreestoksena kristityksi nimitetyn ajanlaskun aikana vaiko ennen sitä vai eikö hän koskaan elänyt. Ihmiskunnan puolesta eläneitä ja kuolleita adepteja on ollut monena ja kaikkina aikoina, ja monet olivat vanhalla ajalla ne hyvät ja pyhät ihmiset, jotka kantoivat liika- eli arvonimen Khreestos ennenkuin Jeesus Natsaretilainen tai toisessa tapauksessa Jeesus (eli Jehoshua) Ben Pandira oli syntynyt.[2]) Sentähden olkoon meidän hyvällä syyllä suotu tehdä se johtopäätös, että Jeesus tai Jehoshua — Sokrateen, Fokionin,

---

[1]) Sana shiak on hebreankielessä sama kuin eräs teonsana, joka merkitsee astua alas kuiluun. Substantiivina se on orjantappurapaikka, kuilu. Tämän sanan hifil prinsiippi on Messiak eli kreikkalainen Messias, Kristus, ja merkitsee: hän joka „saattaa menemään alas kuiluun“ (eli helvettiin, dogmatismissa). Esoteerisessa filosofiassa tämä kuiluun alas astuminen on merkitykseltään mitä salaperäisin. Henki „Khristos“ tai pikemmin „Logos“ (lue Logoi) sanotaan „astuvan alas kuiluun“, kun se ruumistuu lihaan ja syntyy ihmisenä. Ryöstettyään Elohimeilta (eli jumalilta) näiden salaisuuden, luovan ja siittävän „elämän tulen“, Valon enkelit syöstään alas kuiluun eli aineen syvyyteen, jota hyvät teologit nimittävät Helvetiksi eli pohjattomaksi kuiluksi. Näin kosmogoniassa ja antropologiassa. Mysterioiden aikana taasen Khreestoksen, kokelaan (ihmisenä) j.n.e. tuli astua alas vihkimyksen ja kokeiden luoliin; ja vihdoin „Siloamin unen“ eli lopullisen transitilan kestäessä paljastettiin uudelle vihitylle olemassaolon viimeiset ja lopulliset salaisuudet. Hades, Sheol, Patala ovat kaikki yhtä. Sama tapahtuu Idässä nykyään, mikä 2000 vuotta sitten tapahtui lännessä Mysterioiden aikana.

[2]) Useat klassikot tämän todistavat. Lukianos, C. 16, sanoo Fookioon ho khreestos ja Fookioon ho epikleen (ledomenos liikanimellä khreestos). Faidroksessa 3. 226 E kirjoitetaan: „tarkoitatte Theodoros Khreestosta“ — Ton khreeston legeis Theodooron. Plutarkhos osoittaa samaa; ja Khreestos, Krestus, on erään puhujan ja Herodes Atticuksen oppilaan ominaisnimenä (kts. sanaa Teoksessa Thesaur. Steph.)

Theodoruksen y.m. Khreestokseksi, s.o. hyväksi ja oivalliseksi" nimitetyn miehen tavalla — oli lempeä ja pyhä Vihitty, joka näytti „Tien" Khristos-tilaan ja itse tuli siksi „tieksi" innokkaitten ihailijainsa sydämissä. Kristityt samoinkuin kaikki „sankarinpalvojat" ovat yrittäneet työntää taustaan kaikki toiset Khreestoi, jotka heistä ovat näyttäneet olevan heidän Ihmis-Jumalansa kilpailijoita. Mutta joskin Mysterioiden ääni on vaiennut pitkinä aikoina Lännessä, joskin Eleusis, Memfis, Antium, Delfi ja Kresa ovat aikoja sitten muuttuneet haudoiksi sille Tieteelle, joka kerran oli yhtä suurenmoinen Lännessä kuin se yhä vielä on Idässä, — valmistetaan niille kuitenkin nykyään seuraajia. Elämme vuotta 1887 ja yhdeksästoista vuosisata lähenee loppuaan. Kahdennellakymmenennellä vuosisadalla on outoja yllätyksiä varastossaan ihmiskuntaa varten, — ja kukaties se tulee olemaan viimeinen sitä nimeä.

H. P. Blavatsky.
Engl. suom. P. E.

Temppelilaulu.

R-R. kesäkursseilla 1929.

Me tulimme sinun kattosi alle, kuin kulkijat, jotka olivat jättäneet arkiaskareensa ja lähteneet pyhiinvaellusretkelle. Tiemme, jotka olivat niin erilaiset ja tulivat niin eritahoilta, yhtyivät sinun holviesi alla.

Toisille olit päätepaikka, uhritemppeli, jonne he toivat ajatuksensa rikkauden, omien kokemustensa suuret antimet.

Toisilla oli vähemmän ja olipa sellaisia, joilla ei ollut muuta kuin köyhä sydämensä, joka oli ihmisten ovilla itkenyt.

Ja he tunsivat, että paikka, jossa seisoivat, oli pyhä maa, ja he riisuivat hengessänsä tomuiset vaeltajakenkänsä ja kävivät sinun holviesi alle.

*

Miten hauraaksi kävikään seinä, miten korkealle kohosikaan katto, sävelten yhä uudelleen ja uudelleen täyttäessä

pyhättösi. Palanen ikuista kauneutta laskeutui luoksemme, avartamaan meidän ahtauttamme, ottamaan siivilleen pienet unelmamme ja herkistämään kovettuneet olentomme Jumalan temppeleiksi.

Ja suuri Rakkaus, joka ikuisesti etsii meitä, kohotti jälleen siunaten kätensä ylitsemme ja sanoi: Rakastakaa toisianne.

*

Ja me siirsimme sieluumme sinun temppelirauhaasi, sellaisena kun se oli kullekin tullut: Kirkkautena toisille, valona toisille, sävelinä ja lauluna toisille.

Ja me kuljimme jälleen pois kukin teillemme. Ulkona oli Pohjolan lyhyt, kirkas kesä ja sisällämme alkua ikuisesta, joka ei koskaan haihdu.

*

Ja Sinun ovesi sulkeutuivat jälkeemme ja ikkunoistasi loisti hyvästijättönä auringonkimallus. L. J.

Piirteitä Suomen oppikoulujen kehityksestä:

Vanha-, uusi- sekä tulevaisuudenkoulu.

II.

Uusikoulu.

Vuonna 1814 asetettiin komisiooni järjestämään yleisiä oppilaitoksia, mutta tämän työt edistyivät hitaasti niinkuin aina komiteain työt. Vasta noin 30 vuoden päästä valmistui uusi koulujärjestys, joka loi monessa suhteessa uutta, jos se myöskin säilytti paljon vanhaa, joka oli aikansa elänyt. Ennen tämän valtion oppilaitosten uudistamista, olivat maassamme yksityiset henkilöt ryhtyneet toteuttamaan yksityisissä oppilaitoksissa niitä uusia kasvatusopillisia aatteita, joita sweitsiläinen Pestalozzi edusti. Näistä ennen muita on mainittava luutnantti Gripenberg, joka v. 1812 perusti Hämeenlinnaan koulun, jonka merkitys oppilaitoksellemme on hyvin suuri. Hän on raivannut tietä

uudelle havaintoon perustuvalle opetusmetoodille ja ensimäisenä järkyttänyt vanhojen kielten asemaa maamme kouluissa perustamalla oppilaitoksensa reaaliaineille. Hän asetti kasvatuspuolen koulussa etualalle vaikuttaen oikeamman käsityksen syntymiseen koulun todellisesta päämäärästä. Reaalikoulujemme ja tyttölyseoiden juuret ovat haettavat Gripenbergin työstä.

Edellämainittu 1843 vuoden uusi koulujärjestys oli ensimäinen erityisesti Suomelle laadittu koulujärjestys. Uutta siinä oli tyttökoulut. Poikakouluissa säilyi edelleen latinan vallitseva asema. Opetuskielenä pysyi kuitenkin edelleen ruotsi, vaikka suomenkielikin ensi kerran mainitaan oppiaineena. Entisten neljän vieraan kielen latinan, kreikan, hebrean ja venäjän lisäksi tuli vielä ranska ja saksa. Siis oli opetettava kahdeksaa eri kieltä, muutenkin oli oppiaineita hyvin runsaasti. — Kaikessa tapauksessa oli poistettu se vääryys että valtio katsoi velvollisuudekseen huolehtia vain poikien kasvatuksesta.

Koululaitoksemme historian merkkitapahtuma on kouluhallinnon muutos. Aina keskiajasta alkaen oli koulun johto ollut kirkon helmassa, mutta vuonna 1869 perustettiin erityinen kouluhallitus.

Vasta vuoden 1872 koululaki jossain määrin muutti entiset kouluolomme, sillä siinä oli jo huomioonotettu uusia kasvatusopillisia periaatteita m.m. ruumiillinen rangaistus virallisesti poistettiin.

Suomalaisen kansallistunteen nousu herätti viime vuosisadan puolivälissä voimakkaan liikkeen, jonka pyrkimyksenä oli saada suomenkieli sivistyksen välittäjäksi ja hankkia maan suomenkieliselle väestölle oikeus korkeampaan sivistykseen. Siihenastinen sivistys oli versonut pääasiallisesti vieraasta maaperästä, imenyt nesteensä läntisestä naapurimaastamme, sen kannattajat olivat viime vuosisadan kuluessa kieleltään ruotsalaistumistaan ruotsalaistuneet. Ruotsinkieli, latinankielen ylivallan kadottua kouluista, oli anastanut sen valtasijan. Mutta uusi aika oli koittanut. Suomenkieli oli lakannut olemasta pelkkänä alhaisena rahvaan kielenä. Äsken löydetty kansallisrunous oli kohottanut sen arvon. Kalevalan ja Kantelettaren ilmestyminen oli herättänyt ääretöntä ihastusta omassa maassa ja pian niiden maine levisi kauas maamme rajojen ulkopuolellekin. Suomenkieli oli tullut samalla tieteellisen tutkimuksen esineeksi.

J. W. Snellmanin vakaumuksena oli, että ainoastaan uusi sukupolvi, joka kasvaisi kansallisen, suomenkielisen sivistyksen vaikutuksen alaisena, kykenisi luomaan kotimaisen, itsenäisen kulttuurin. Nämä aatteet herättivät raikasta vastakaikua, vaikka toiselta puolen ne herättivät suurta mielen karvautta, varsinkin vanhoillisessa ja ylimyksellisessä hallituspiirissä.

Jo 1840-luvulla heräsi kysymys korkeamman opiston perustamisesta Jyyäskylään. Suomenmielisten taholta vaadittiin suomi sen opetuskieleksi. „Joko suomalainen opisto Jyväskylään taikka ei ollenkaan", oli esitaistelijain tinkimätön tunnuslause. Virastojen keskustelujen ja päätösten sekä sunomalehdistön kiistakirjoitusten kiirastulen läpikäytyään kysymys Jyväskylään perustettavasta opistosta sai ratkaisunsa ja Keski-Suomeen perustettiin 1858 opisto, tosin aluksi kaksikielinen. Kun Jyväskylän opistoon pyrkijäin suuri enemmistö oli aivan umpisuomalainen, kävi ilmeiseksi, samalla kun kaksikielisyyden pohjalle rakentaminen huomattiin hyvin hankalaksi, että sen kielenä oli oleva suomi.

Kehitystä ei enään voitu estää, eikä kansassa elävää sivistysharrastusta tukahduttaa. Yksityisten suomenkielisten oppikoulujen perustamiseen maaseutukaupunkeihin ryhdyttiin uhrauksia ja vaivoja säästämättä. Vihdoin hallituskin taipui tyydyttämään suomenkielisen väestön sivistystarpeita ottamalla huostaansa yksityisiä suomalaisia kouluja. Suomenkielisen kansan toivomukset toteutumistaan toteutuivat.

Edellisestä selviää, että yksityiskoulu on kulkenut tienraivaajana uusille kasvatusopillisille periaatteille rakennetulle poikakoululle ja perustanut tyttökoulun. Sen ansioksi on luettava myöskin yhteiskoulun syntyminen maahamme. Helsinkiin perustettiin kaksi uutta yhteiskoulua, pastori Broberg perusti „Läroverket för gossar och flickor" vuonna 1883 ja professori Lucina Hagman „Suomalaisen yhteiskoulun" v. 1886. On ymmärrettävää, että näiden toimintaa seurattiin aluksi epäluuloisesti. Pelättiin, että yhteiskasvatus vaikuttaisi vahingollisesti oppilaisiin, tytöt menettäisivät naisellisuutensa ja pojat naisistuisivat. Sitäpaitsi pelättiin, että tytöt heikompilahjaisina rasittuisivat liikaa. Niinkuin tiedämme ovat tällaiset luulottelut näyttäytyneet vääriksi. Tytöistä on tullut kyllä reippaampia ja rohkeampia, mutta se lienee edullista nykyisessä elämäntaistelussa, jossa ei haaveiluilla eikä liiallisella ujoudella nainenkaan tule toi-

meen. Pojat ovat säilyttäneet poikamaisen reippautensa ja oppineet kohtelemaan tyttöjä tovereina eikä halveksumaan (kanoina) tahi haaveellisesti kunnioittamaan olemattomina enkeleinä. Tyttöjä ei ole myöskään huomattu heikkolahjaisemmiksi poikia, vaikka heidän opiskelutapansa on toinen. Yhteiskoulujen luku on huimasti kasvanut sekä kaupungeissa että maalla ja on se paras koulumuoto taloudellisesti katsottuna köyhässä maassamme. Ilman niitä ei se voimakas sivistyspyrkimys, joka kansassamme on vireillä, voisi tulla tyydytetyksi.

Vuonna 1914 uudistettiin Suomen alkeisoppilaitokset. Koulun 5 alinta luokkaa muodosti siitä lähtien päättyvän oppikurssin ja nimitettiin keskikouluksi niinkuin nykyäänkin. Muutoin venäjänkielelle siinä anastettiin kohtuuton tuntimäärä syrjäyttämällä kokonaan yleiset kasvatus- ja opetusopilliset näkökohdat.

Venäjän vallankumous ja samana vuonna Suomen itsenäiseksi julistautuminen herätti uudelleen toiveet koululaitoksemme perinpohjaisista uudistuksista. Suuresti kuitenkin petyttiin, sillä pääasialliset uudistukset rajoittuivat siihen, että venäjänkieli poistettiin kokonaan lukusuunnitelmasta, jääden muutamiin kouluihin vapaaehtoiseksi aineeksi.

Näin ollen oppikoulumme, osittain koko koululaitoksemme, on lyhyesti sanottuna käynyt läpi seuraavan kehityskulun: vanhassa koulussa latinankieli, teologia ja ruumiillinen rangaistus patukkoineen, uudessa koulussa ensi aikoina ruotsinkieli monine aineineen ja ruumiillinen rangaistus vitsoineen, vuosisadan vaihteessa venäjänkieli karssereineen y.m. pelottimineen ja nyt Suomen itsenäisyyden aikana suomenkieli, kurssiennätykset ja ankara koulukuri muistutuksineen ja mustinekirjoineen.

Tosin koulukomitea on istunut useamman vuoden ja pedagoogit ovat yksi toisensa jälkeen käyneet opintomatkoilla tutustumassa sekä länsi eurooppalaiseen että amerikkalaiseen kouluun. On pohdittu, tutkittu ja kokeiltu. Tulokset ennakkotiedoista päättäen lienevät enemmän muodollista laatua, vaikkakin yleisenä vaatimuksena on, että tähänastisesta yksinomaan älyä ja muistia kehittävästä massakasvatuksesta olisi vapauduttava ja kiinnitettävä huomiota myöskin siveellisesti horjumattoman luonteen ja yksilön kasvatukseen. — — Kuvaavana esimerkkinä, edustavien koulumiehiemme käsityksestä miten vahva personallisuus saadaan syntymään, mainittakoon seuraavaa. Eräs

nykyisen koulukomiteamme jäsen, yliopistomme korkeimman oppiarvon suorittanut kasvattaja, kertoi hyväksyttynä mielipiteenään sen ajatuksen, jonka eräs yliopistomme professori oli esittänyt, että oppilaat ovat kuin rauta alasimella ja opettajat seppiä, jotka kukin vuorollaan, toisistaan välittämättä, ovat velvolliset kaikella tarmollaan takomaan omaa ainettaan oppilaaseen. Oppilaan personallisuus on tulos tästä taonnasta, hän omistaa sen, minkä kykenee alasimen ja moukarin välissä ollessaan omistamaan. Kun tässä valossa nyt katselemme hentoa ihmistainta, niin emme enään ihmettele, että niin monet päättävät koulunsa joko ruumiillisesti turmeltuneina tahi henkisesti täysin alamittaisina, sillä koulussahan tyystin on jätetty huomioonottamatta henkinen, yksilöllinen ihminen. Oikeastaan voisi suorastaan sanoa, että nykyinen koulu ei tunnekaan ihmistä vaan joukkosielut, ymmärryksellä varustetut eläimet. Nousee väkisinkin kysymys millä oikeudella useinkin itsekasvatusta vailla olevat ihmiset ovat valmiit takomaan kanssaihmisensä päähän sellaista taitoa ja moraalia, mitä eivät itsekään kykene, eivätkä pyrikään osaamaan ja toteuttamaan. Mutta eihän toisaalta tarvitse ihmetellä sitä, sillä onhan nykyisen kasvatuksen kuten koko yhteiskuntamme takana yksinomaan Mooseksen laintaulut ankarine kostonjumalineen.

III.

Tulevaisuudenkoulu.

Tulevaisuuden koulun täytyy nousta ihmisten sydämistä eikä yksinomaan aivoista. Kurin ja rangaistusten on jäätävä mahdollisimman vähään ja pidettäköön niitä merkkinä opettajan heikkoudesta. — Jos pidämme lapsia ja nuorisoa kurissa rangaistuksilla, kovemmilla tai lievemmillä tai yleensä keinoilla, jotka perustuvat pelkoon, emme saavuta pysyviä tuloksia, sillä niin pian kuin pelonsyy on poissa unohtuu järjestyskin ja seurauksena on toinen äärimmäisyys, vallattomuus jopa suorastaan ilkivalta. Ottakaamme esimerkki. Sellaiset lapset, joita kasvatetaan kotona hyvin ankarasti, ovat koulussa luokan villeimmät, sillä jos kotona käytetään esim. ruumiillista rangaistusta, jota kouluissa ei enään saa käyttää, ymmärtää lapsi pian, että koulussa saa tehdä mitä tahansa, ilman ruumiillisen rangaistuksen pelkoa. Kun sensijaan lapset, joilla koti on

kotina eikä kasvatuslaitoksena s.o. vanhempien ja lasten suhde on kodissa lämmin ja läheinen, ovat koulussa mallikelpoista ainesta. — Nykyäänhän on kokeiltu kasvatuksessa menestyksellisesti keinoa asettaa kurinpidollisesti vaikeimmat oppilaat jonkinlaisiin luottamustoimiin siten vahvistaakseen heissä olevaa hyvää, jotta se puhkeaisi tekojen kukkaan. Samoin olisi elämän ihanteet pyrittävä esittämään myönteisesti eikä kielteisesti esim. ei puhuttava paljon pahasta vaan hyvästä, ei valheesta vaan totuudesta ja rehellisyydestä j.n.e.

Opettajien itse on jatkuvasti käytävä elämänkoulua, mutta mahdollisimman itsetietoisesti, ja otettava tehtävänsä kutsumuksena sisäisestä pakosta eikä ulkonaisista velvollisuuksista voidakseen suorittaa menestyksellä siunauksellista työtään. Astrologisesti sanottuna opettajien planeettana on oleva Jupiter eikä Merkurius. Heidän tulee olla varttuneemman luokan oppilaina oppilaidensa rinnalla eikä suinkaan erehtymättöminä auktoriteetteinä.

Tällöin astuu silmäimme eteen Jeesus Kristus opetuksineen. Jos pyrimme antamaan hänelle voimiemme ja kykyjemme mukaisen arvon, niin opetus ja kurinpito sulautuu hänen opetuksiinsa. Opettajalla ei ole silloin oikeus antaa mitään muita määräyksiä kuin sellaisia mitä hän itsekin pyrkii kykyjensä mukaan noudattamaan ja samalla opettajan oppilaineen on pyrittävä pitämään Jeesus Kristuksen antamat vuorisaarna-opetukset alati silmäin edessä niin, että ne vähitellen muodostavat oppilaiden oman siveellisen järkähtämättömän tuen. Tämä päämäärä alati silmäin edessä, sovellettuna parhaan mukaan jokapäiväiseen elämään, kehittää ihmisessä rinnan älyä, tunnetta ja tahtoa, jonka kolminaisuuden tulisi olla mahdollisimman tasapuolisen.

Koulun tulisi olla mahdollisimman kodikkaan ja lämminsävyisen, jotta oppilaat siinä todella viihtyisivät. Siinä tulisi olla paljon taidetta maalauksina ja veistoksina, musiikkina ja lauluna sekä kukkivia kasveja.

Jos oppilaat väsyisivät keskellä tuntia syystä tai toisesta on tunti keskeytettävä, esim. laulettava yhteisesti tai mentävä avariin halleihin marssimaan ja sitten taas reippain mielin jatkettava tuntia, sillä tuloksetontahan on työskennellä kyllästyneenä ja väsyneenä.

Kouluissamme ei pitäisi opettajan kuitenkaan esittää ja tyrkyttää mitään omia mielipiteitään, vaikka ne olisivatkin

hänelle itselleen kuinka miellyttäviä ja välttämättömiä tahansa, vaan mahdollisimman puhdas totuus olkoon ihanteemme. Opettajan on opetettava oppilaitaan ajattelemaan, niin että he aikaa myöten kykenevät vapauttamaan itsensä ennakkoluuloista, jotta totuuden kirkas säde pääsisi heidän tajuntaansa valaisemaan.

Tällaisten koulujen ei suinkaan tulisi sijaita maaseudun hiljaisuudessa vaan päinvastoin väestökeskuksissa, joissa yhteiskunnan suonet vilkkaimmin sykkivät, sillä maaseudun luonnonhelmassa kasvaville lapsille puhuu Suuri Elämä välittömästi, kun sen sijaan kaupungeissa hennot ihmistaimet joutuvat liian aikaisin temmatuksi pois todellisesta „lapsimaailmasta".

Mitä Kalevalan opetukseen tulee, olisi kansamme suuren eepoksen voimakkaita kuvauksia jo valmistavilla luokilla suurin piirtein painettava lasten mieliin, jotta he myöhemmin saisivat halun yksityiskohtaisesti niihin tutustumaan. Olen nähnyt lasten hartain mielin katselevan juhlasalimme kauniita kalevalaisia ikkunamaalauksia ja jännityksestä hehkuvin silmin seuraavan opettajan esityksiä Lemminkäisen Tuonelan matkasta, Sammon ryöstöstä, Joukahaisen suohon laulamisesta y.m. ihmeellisistä tapauksista, kehuen jälkeenpäin: „Kyllä oli jännittävää".

Valmistavan koulun asteella ovat lapset samalla mielikuvituksen asteella kuin kansa, joka laulut on laulanut, siksipä he niin hyvin ymmärtävät niitä. Ei ole lapselle mitään ihmeellistä, että eläimet puhuvina kulkevat ihmisten asioilla, että puut ja tiet valittavat osansa kovuutta, että rauta purasee miestä, joka ylpeänä ilman jumalan apua rupeaa venettä veistämään, että veden neidot ja ikitursaat tulevat Väinämöisen soittoa kuulemaan, että itse aurinko Lemminkäisen äidin rukouksista heltyneenä laskeutuu puunoksalle valaisemaan pimeää Tuonelan jokea. Kaikki sellaiset asiat käyvät lapselle mielikuvitusaikana täydestä, mutta keskikouluasteella, jolloin Kalevalaa tavallisesti luetaan, tuntuvat ne, heräävän kriitillisen älyn kannalta, mielikuvituksen järjettömältä leikiltä. — — — Runomitta, vieraat sanat ja runojen koristeellinen muoto haittaavat runojen ymmärtämistä ja tekevät ne vaikeaksi ulkoa oppia, joka konemainen ulkoluku vielä yleisesti on vallalla kouluissa. Niimpä monen monet koulun päätettyään ovat niin tympeytyneet kansamme hengen tuotteisiin, että eivät tunne halua myöhemminkään niihin tutustua ja siten jää-

vät osattomiksi siitä kauneuden pohjattomasta lähteestä, minkä kypsyneemmällä ijällä sieltä löytäisivät.

Surullinen tosiasia on, että ulkomaalaiset ymmärtävät Kalevalan arvon paremmin kuin suurin osa meidän omaa kansaamme ja suuri syy siinä lienee koululaitoksella.

Varsinainen uusi aine tulevaisuuden koulussa lienee astrologia. Meidän maassamme tiedemiehet nyt vielä kohauttavat halveksien olkapäitään sellaiselle taikauskolle eikä suuren yleisönkään uskoa tähdistä ennustamiseen ole Rox Royn ylimalkaiset reklaamitekeleet olleet omiansa herättämään. Mutta ulkomailla kuuluu suuri yleisö ja monet tiedemiehetkin kiinnittäneen suurtakin huomiota käytännölliseen astrologiaan, vaikkakaan eivät ymmärrä sen sisäistä puolta.

Astrologian tärkeimpiä tehtäviä on mielestäni olla kasvatuksen palveluksessa. Miten paljon helpompaa on opettajalla tutustua oppilaansa luonteeseen, jos hän on astrologisesti selvillä kasvattinsa luontaisista taipumuksista. Alaansa innostunut opettaja voi silloin puutarhurin tavoin käsitellä taimiansa, auttaa orastavaa hyvää ja hellävaroen tukahduttaa vikakasvua. Mutta oppilaisiin olisi astrologialla astronomian opetuksen yhteydessä herättävä ja maailmankaikkeuden käsittämistä avartava vaikutus. Tähdet eivät olisi enään elottomia ja kylmiä taivaankappaleita, vaan edustaisivat erilaisia kosmillisia voimia, joiden vaikutuksen alaisia me mikrokosmoksina olemme.

On itsestään selvää, että tällaisessa koulussa opettajien täytyy keskenään toimia sopusointuisesti ja mieluimmin olla saman maailmankatsomuksen läpitunkemia, jotta he oppilaineen muodostaisivat kokonaisuuden samalla edustaen eri sädettä totuudessa.

Voisi vielä lisätä, että Englannissa yleisesti käytetty internati-koulumuoto on monessa suhteessa koulun kannalta katsottuna edullinen, mutta toisaalta sillä tehdään tehottomaksi toinen tärkeä kasvatustekijä nim. koti. Jos koti ei voi lasta helmassaan kasvattaa, on silloin luonnollisempaa vieläpä välttämätöntä, että on koulun valvonnan alainen koti, jossa vanhempien asemasta joku opettaja tahi kasvattaja huoltaa lapsi-perhettä, kuin että lapsi asuisi vieraiden ihmisten luona, missä kotihuolto nykyään usein supistuu yhteisiin ruokailuaikoihin eikä aina siihenkään kouluaikojen erilaisuuden vuoksi.

Uuden koulun niinkuin kaikkien muidenkin hyvien yri-

tysten toteutumisen vaikeimpana esteenä on tällä fyysillisellä tasolla raha. Meidän pääomasta köyhässä maassamme ei tulevaisuuden koulu voi pitkiin aikoihin täydellisesti toteutua. Meillä ei voi vielä syntyä sellaisia suurenmoisia varakkaiden ihmisten tukemia, erityisen aatteen innoittamia oppilaitoksia kuten Englannin St. Christopher School, Saksan Steinerin Walddorfschule tai Ruotsin Tingleyn mukainen Visingsö-koulu. Meillä tarvitsee koulujen turvautua valtiovallan apuun ja se kahlehtii enemmän tai vähemmän toimintaa. Toinen este on meidän suomalaisen luonteemme epäluuloisuus ja hitaus kaikkea uutta kohtaan. Uutta kaivataan, mutta odotetaan siltä jotain niin suurta, jota ei voida käden käänteessä meidän pienissä oloissamme toteuttaa.

Tällaisena näen omalta kohdaltani pääpiirteissään tulevaisuuden koulun. Mutta on huomattava, että se on vasta ihanne, joka aikojen kuluessa toteutetaan. Jokainen meistä kantaa pienen kortensa kekoon, joka nousee nousemistaan: Kristuksen käskyjen pohjalle perustettu kasvatus, jossa opettajat ovat vanhempina oppilaina. Ainoastaan hyvyyden, puhtauden, rehellisyyden, rauhan ja jumalallisen rakkauden hengessä kasvattakaamme pienempiämme ja kaikki muuttuu kuin taikaiskusta. Aluksi voi tuntua työmme näkymättömältä, tulokset päinvastaisilta kuin odotimme, mutta väsyä ei saa, lupaukseen täytyy luottaa, hengen elämän laki ei milloinkaan petä Etsikää ensin Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskauttansa, niin kaikki muu teille annetaan. Koulun hengen muututtua muuttuvat ulkonaiset olosuhteetkin enemmän täydellisyyden ihannetta vastaaviksi.

Y r j ö E l o n i e m i.

Muistathan?

Veli Juho Petäjäniemelle.

Rakas veli.

Kun viimeksi kesäkursseilla tavattiin, lausuit pariinkin otteeseen: „Sinä et vaan muista kirjoittaa!“ Äänessäsi oli hiukan surunvoittoinen sävy, mutta silmäsi säteili vilpittömyyttä ja ystävyyttä. Tunsin silloin itseni syylliseksi lai-

minlyöntiin ja kuin puolustellakseni lupasin: „Koetan tästälähin olla täsmällisempi." — „Jokohan vaan!" sanoit hymyillen.

Kun eilen järjestelin laatikoitani, osui silmiini kauniilla käsialallasi kirjoitettuja kirjeitäsi ja päätin, että ensitilassa koetan Sinua muistaa. Ja nyt huomaan olevani juuri Sinulle kirjoittamassa, rakas veli, mutta sainhan tänään tavallista vakavamman tiedon: Sinä et ole enää tässä maisessa elämässä kirjeitäni vastaanottamassa. Mutta uskon, että niissä taivaissa, joissa nyt raskaan mutta silti onnellisen vaelluksesi jälkeen henkesi elää, Sinä kuulet nöyrän anteeksipyyntöni kaikesta, missä olen ollut välinpitämätön sinua kohtaan ja myös tunnet ystävän kiitollisuuden, jota en ehkä osannut tarpeeksi sinulle osoittaa tässä elämässä. Sallithan muutamin piirroin kuvata itseäsi? Tiedän, ettet Sinä koskaan halunnut asettaa itseäsi etualalle, vaan hiljaisuudessa eläen olit näkymättömänä auttajana.

Luvallasi siis muistelen tässä elettyjä hetkiä. Muistathan, miten me jouduimme kosketuksiin keskenämme; siitähän on suunnilleen 11 vuotta aikaa kulunut! Olin silloin hurmaantunut teosofisiin oppeihin ja hain kosketusta kokeneempien teosofi-veljien joukosta, saadakseni lisää valaistusta. Eräs yhteinen ystävämme esitti kirjeenvaihtoa kanssasi ja sitä tietä alkoi ystävyytemme. Miten monet sisältörikkaat ja valaisevat kirjeet saapuivatkaan Sinulta, miten niissä opastit valitsemaan ja seuraamaan oman sydämen ääntä! Eikä neuvosi kaikuneet turhaan, sillä Ruusu-Ristissä löysimme sen johtotähden, jota kumpikin olemme seuranneet.

Ensimäisen kerran kohtasimme noin vuoden kuluttua kirjeenvaihtomme alkamisesta Sinun kauniissa kodissasi. Sinä olit harvinaisen vieraanvarainen isäntä ja me olimme kuin konsaan vanhat hyvät ystävät, joilla riitti kerrottavaa loppumattomiin. Tietysti Sinun sydämelläsi oli selvittää ja kartoittaa teosofian laajaa valtamerta ja Sinä olit kokenut ja viisastunut perämies, joka tiesit sen väylät ja myös sen vaarat. Luottavasti Sinuun suhtaannuin. Välittömyys ja luottamus ne olivatkin jatkuvasti ystävyytemme merkkinä.

Miten monasti tapasimme toisemme vuosijuhlilla! Mikä sydämellinen ilo olikaan jälleennäkeminen meille! Muistan miten kerran, kun Sinua ei ollut mukana, tuntui kuin jo-

tain olisi puuttunut yhteisestä ilostamme. Viime vuosijuhlaan saavuit päivän tai parin myöhästyneenä ja oli kuin jotain raskasta olisi ollut tulossa, kun Sinua ei näkynyt; mutta kun sitten saavuit, heikkona tosin fyysillisesti, niin Sinun näkemisesi ja henkinen aurasi ihmeellisesti nosti. Ja viimeisen kerran olimme yhdessä Jyväskylän kesäkursseilla. Miten haltioituneena Sinä ensi tapaamisessa sanoit: „Täällä on ollut ennen kuulumattoman ihanaa ja taivaallista!“ Mehän jokainen niissä ollut muistamme ja tiedämme sen ajan taivas-ajaksi. — Niin, Veli rakas, olit fyysillisesti hyvin sairas jo silloin ja huolestuneena kerroit, miten jaksanet alottaa työkautesi. Mutta henkinen säteilysi oli voimakas, etkä Sinä kuolemasta huolehtinut. Monet sisältörikkaat hetket sain seurasssasi kursseilla ollessa viettää. Ja viimeisenä iltana Sinä pidit lähtöpuheesi — en sitä siksi silloin tiennyt! — jossa pohjasävelenä oli uskollisuus ja luottamus Ruusu-Ristisanomalle.

— Niin Veljeni: Sinä olit uskollinen kutsumuksessasi elämäsi loppuun saakka ja me täällä olevat luotamme, että Sinä kerran olet saapa elämän kruunun.

En ole osannut Sinua kiittää niinkuin olisi pitänyt, mutta ota vastaan vilpitön sydämellinen kiitokseni. Tiedänhän, että jatkat Mestarimme johdolla Ruusu-Risti-työtämme ja iloitset jokaisesta rehellisestä yrityksestä totuuden puolesta. Taas tavataan!

Me vielä tänne jääneet lausumme runoilijan kanssa:

„Tuuli se kulkee ja lentävi lehti.
Onnellinen on se, ken laaksohon ehti.
Nuku lehti helmassa laakson.

Päivä kun nousee, niin sammuvi tähti.
Ei se iäks sammu, ken elämästä lähti.
Nuku tähti helmassa päivän.“

Mestarimme Jeesuksen Kristuksen nimeen!

Toivo-veli.

Itapuhteella.

Muutamia tositapauksia. Aikomukseni on kertoa tässä muutamia tositapahtumia siitä, mitenkä henkinen minämme voi seurustella joko sitten meille tunnettujen tahi tuntemattomien henkilöiden kanssa, välimatkasta huolimatta, taikka nähdä näkyjä, jotka toteutuvat sellaisina joko aikaisemmin tahi myöhemmin. Kerron tässä vain omakohtaisia kokemuksiani siinä järjestyksessä kuin olen ne päiväkirjaani merkinnyt, jättämällä kuitenkin pois paikan nimet ja päivämäärät samoinkuin henkilöidenkin nimet.

Olin joutunut tilanteeseen, jolloin koko elämäni näytti olevan tuhoutumaisillaan. Ei näkynyt minkäänlaista pelastuksen mahdollisuutta olevan inhimillisesti katsottuna, aivoni askartelivat kuumeisesti, keksiäkseen jonkin mahdollisuuden vapautua siitä tilanteesta, johon olin joutunut.

Oli kesä ihanimmillaan, oli pohjolan valoisa yö. Kukkien huumaava tuoksu henki sieraimiini avoimesta ikkunasta, jonka ääressä lojuin täysissä pukimissa, katse tähdättynä taivaan sinilakea kohden. Jo näkyy ensimäiset nousevan auringon säteet ja alkaa lintujen laulu kuulua läheisestä koivikosta. Olen hetkeksi unohtanut sen tilanteen jossa olen. Huomioni kiintyy vieressäni seisovaan olentoon, joka oli koskettanut otsaani. Ja nyt kun katsahdan tuota vierelläni seisovaa, aivan kuin ilmassa leijuvaa, mutta kuitenkin minulle täysin tunnettua henkilöä, aion juuri kysyä, miten hän on voinut tulla huoneeseen, koska ovi oli sisäpuolelta kiinnitetty eikä ikkunasta ollut mahdollisuutta tulla ilman minun tai toisten huoneessa olijoiden tietämättä. Mutta ennenkuin ehdin pukea ajatuksiani sanoiksi, laskee hän kätensä suulleni ja lausuu: „Olet vapaa". Kun en heti tajua, että hän todellakin tarkoittaa sitä mitä sanoi, viittaa hän kädellään ovea kohden ja uudistaa äskeisen sanansa lisäten „mene". Samassa hän katoaa näkyvistäni. Hetkeäkään viivyttelemättä noudatin kehoitusta, eikä yksikään elävä olento ollut estämässä matkaani.

Seuraavakin tapaus tapahtui kesällä ja auringon nousun aikoina. Olin ollut tällä paikkakunnalla noin kuukauden ajat. Aikomukseni oli viipyä täällä syksyyn asti. Makasin yksinäni, huoneessa ei ollut ketään toista. Heräsin vähän ennen auringon nousua, avasin ikkunan ja menin uudelleen vuoteeseeni. Unta en kuitenkaan enään tavoittanut, sillä lintujen laulu veti huomioni puoleensa. Siinä lintujen laulua kuunnellessani tunsin kuinka joku kosketti otsaani, nostin katseeni ja näin nuoren naisen seisovan vuoteeni vieressä. Loin kysyvän katseeni naiseen, joka samalla antoi määräyksen, että minun oli heti matkustettava, ilmoittaen myöskin paikan minne minun oli mentävä. Tuo paikka oli kuitenkin minulle aivan tuntematon, eikä sitä olisi mistään hakemistoistakaan löytynyt, sillä se oli vain yksityinen maatila eräässä sisämaan pitäjässä, minkä myöhemmin tulin tietämään. Tottelin nytkin saamaani määräystä. Matkustin asemalle ja ostin lipun ensin lähtevään junaan. Määräasemalle päästyäni poistuin junasta, läksin kävelemään ilman mitään päämäärää, saavuin lähellä olevaan kirkonkylään ja poikkesin hautausmaalle. Täällä hetkisen levättyäni jatkoin matkaani edelleen sisämaahan päin. Kun illan suussa aloin tuntea väsymystä ja janoa, poikkesin tien varrella olevaan taloon ja pyysin saada ostaa maitoa juodakseni. Siinä juotuani kysäsin kuin sivumennen, mikä on sen talon nimi, jonka vie-

raanvaraisuutta minulla on kunnia nauttia. Ihmeekseni emäntä ilmoitti juuri sen nimen, jonne aamulla olin saanut määräyksen matkustaa. Esitin itseni ja kysyin olisiko talossa tilaisuutta saada asuntoa ja ruokaa joksikin aikaa, viipyisin halusta paikkakunnalla ainakin syksyyn asti, jos niin sopisi. Sain myöntävän vastauksen ja jäin taloon. Täällä kohtaamani elämykset eivät kuulu tämän kirjoituksen puitteisiin.

Aatto Kihlavirta.

Mitä muualla tiedetään.

Ajan merkit nimisessä artikkelissaan selosti H. P. B. v. 1887 Luciferin lokakuun numerossa muutosta, mikä vuosi vuodelta oli yleisessä mielipiteessä tapahtunut mystillisten aatteiden eduksi. Kirjoituksen ilmestymisestä on nyt kulunut vasta yli neljäkymmentä vuotta, mutta tämä aika on merkinnyt niiden aatteiden yhtämittaista levenemistä, jotka H. P. B. tiivisti teosofiseen sanomaansa. Maailmansodan jälkeen varsinkin on sivistyselämän syventämisen halu ja kaipuu suurten kysymysten ratkaisemiseen käynyt yhä ilmeisemmäksi. Muodossa tai toisessa sen havaitsee kaikessa henkisessä tuotannossa. Kaunokirjallisuus ehätti viime vuosisadan lopussa ensimmäisenä käyttämään teosofisperäisiä ajatuksia hyväkseen. Kirjailijoiden sellaisten kuin Marion Crawfordin, Marie Corellin, Robert Louis Stevensonin ja Florence Marryattin teoksia luetaan vieläkin innolla, ja Rider Haggard julkaisee vieläkin tuon tuostakin kirjoja, joilla on varma lukijakuntansa. Viime aikoina on tälläkin alalla pyritty syventämään mystillisten aiheiden käsittelyä kiinnittämällä enemmän huomiota niiden valintaan ja ennen kaikkea psykologiseen käsittelyyn, mikä on verraten heikkoa vielä sellaisella kirjailijalla kuin Bulwer-Lyttonilla, Zanonin kuuluisalla tekijällä.

Rinnan kaunokirjallisuuden kanssa on tiede monissa muodoissaan saanut kokea teosofian hedelmöittävää vaikutusta joko suoranaisesti taikka epäsuorasti. Filosofit ja psykologit ovat kääntäneet uudelleen katseensa menneiden aikojen ja kansojen ajatuksiin ja oppeihin. Uusplatonilaisuuden tärkeimmät edustajat, Plotinos ja Jamblichos ovat joutuneet uudelleen arvioitaviksi, itämaiset uskonnot ja filosofiset järjestelmät ovat alituisen tutkimuksen alaisia. Niinpä oli Saksassa muutama vuosi sitten suoranainen Lao-Tse-kuume, Tao-Te-King ilmestyi niin monena laitoksena ja painoksena, että siitä julkisuudessa jo alkoi näkyä paheksuvia lausuntoja. Berlinin lähettyville on äskettäin valmistunut buddhalainen luostari, minne suurkaupungin kuluttavaan elämään väsyneet ja sisäisen keräytymisen tarpeessa olevat voivat aika ajoin vetäytyä mietiskelemään, ja Saksan nykyinen lähettiläs Japanissa tri Solt, on tuonnottain ehdottanut, että Saksan yliopistoihin määrättäisiin mahajana-buddhalaisuuden tutkimusta varten oppituoleja.

Saksalaiset ovat tehneet viime aikoina perusteelliseen tapaansa työtä mystiikan ja salatieteen historiassa tunnettujen suuruuksiensa tutkimuksessa. Jakob Böhmestä ja mestari Eckehart'ista on julkaistu useita elämäkertoja ja uusia painoksia heidän teoksistaan (esim. Will-Erich Peuckert ja Otto Karrer), ja Paracelsus, lääketieteen „grand

old man", on saanut erikoista huomiota osakseen. J. D. Achelis on julkaissut selityksillä varustetun laitoksen hänen Paramirum-teoksestaan (v. 1928, kustantaja Diederichs, Jena), Friedrich Gundolf on kirjoittanut hänestä tutkielman (ilm. v. 1921), Peuckert on laatinut hänestä kansanomaiseen tyyliin teoksen nimeltä „Leben, Künste und Meinungen des vielbeschriebenen Theophrastus Paracelsus von Hohenheim" ja Georg Kolbenheyer on kirjoittanut kolmiosaisen romaanin, „Die Kindheit des Paracelsus" (v. 1923), „Das Gestirn des Paracelsus" (v. 1926), „Das dritte Reich des Paracelsus" (v. 1926), joka on saanut mitä kiittävimpiä arvosteluja. — Tänä syksynä on Saksassa perustettu Paracelsus-seura, jonka tehtävänä tulee olemaan hänen elämäntyönsä tutkiminen.

Lääketieteessä on ollut havaittavissa palautumista materialistisesta mekanismista vitalistisempaan näkemykseen luonnollisesti entiseltä kokemusperäiseltä perustalta lähtien. Hans Much, teosofishenkisenä kirjailijana ja filosofina tunnettu serologi, on saanut äskettäin valmiiksi ensimmäisen osan suunnittelemaansa lääketieteen filosofiaa nimellä „Das Wesen der Heilkunst". Hän ei tyydy määrittelemään lääketiedettä opiksi ruumiin sairauksien parantamisesta, vaan ulottaa tämän koko ihmistä koskevaksi. Terveen elämän ja sairauden väliset suhteet, joita jo Paracelsus tutki, ovat hänelle perustana yksilölliseen analyysiin nojautuville tutkimuksille ja parannusmenetelmille. Much vaatii myös kiinnitettäväksi yhä suurempaa huomiota konstitutsionityyppien määräämiseen.

Eräänlaisena ajanmerkkinä voitaneen pitää myöskin vaatimusta, jonka kansainvälinen psykoanalyyttinen yhdistys on asettanut siihen pyrkiville. Se nimittäin vaatii jokaiselta psykoanalyytikoksi aikovalta n. s. oppianalyysin. Tämä merkitsee sitä, että opiskelijan on alistuttava jonkun vanhemman lääkärin analysoitavaksi päästäkseen täten selville omista piilotajuista komplekseistaan, ennenkuin hän ryhtyy käsittelemään muita. Bernin psykoanalyyttisessä oppilaitoksessa on tähän asti vaadittu vuoden kestävä oppianalyysi, mutta käytännölliset syyt ovat pakottaneet pidentämään sen kaksivuotiseksi. — Tämä „Duodecimin" tiedonanto osoittaa psykoanalyysin olevan vakiintumassa tieteilystä tieteeksi, joka asettaa harjoittajilleen tarpeelliset vaatimukset.

Kveekarilaisuudesta. „Der Türmer"-aikakauskirjan huhtikuun n:o sisältää kirjoituksen kveekarilaisuudesta ja sen mahdollisesta lähetystehtävästä, josta tässä esitämme eräitä otteita.

Kveekarilaisuus ei ole tunnustajiensa käsityksen mukaan kristillinen lahko, vaan uskonto, joka eroaa yhtä oleellisesti kristinuskosta kuin tämä juutalaisuudesta. Kaikista muista uskonnoista se eroaa siinä, että sillä ei ole sitovia uskonkappaleita, eikä se vaadi minkäänlaisten ulkonaisten auktoriteettien tunnustamista. Sillä ei myöskään ole minkäänlaisia seremonioita eikä sakramentillisia toimituksia. Siinä pannaan ennenkaikkea painoa mielenlaadulle ja elämälle. Mitään tavallisesta elämästä eroavaa ja pyhitettyä jumalanpalvelusta kveekarilaisuus ei tunne. Työ ja huvitus ovat yhtä pyhiä kuin hiljainen hartauskin. Kveekarit puhuvat „elämän sakramentista" tarkoittaen tällä, että elämä sellaisenaan on pyhä. Jumalallisen pyhyyden ilmentäjiä ovat kaikki ihmiskunnan suurimmat ja jaloimmat henget, siis myöskin Jeesus Kristus, mutta jokainen ihminen ilmentää omalla tavallaan tätä pyhyyttä. Pyhyyden tuntemukseen ei päästä suinkaan nojautumalla määrättyihin kuvitelmiin jumalasta, joka on meidän ulkopuo

lellamme ja asustaa taivaassa taikka joka olisi läsnä jossakin jumamanpalvelukseen kuuluvissa toimituksissa, vaan kveekari rukoilee Jumalaa, joka on hänen omassa sisimmässään. Uskonnollisista tyypeistä on kveekari ennenkaikkea empirikko. Sokrateella oli „daimonioninsa", joka teki mahdolliseksi kanssakäymisen jumalien ja ihmisten välillä, kveekarilla on sisäinen äänensä, „sisäinen valonsa", joka antaa hänelle todellista tietoa. Psykologiselta kannalta katsottuna tätä „sisäistä valoa" voisi ehkä nimittää siveelliseksi intuitioksi, mutta kveekarit ovat sen olemuksen tulkitsemiskysymyksessä eri mieltä. Eräät pitävät sitä Pyhän Hengen vaikutuksena. Joka tapauksessa sen vaikutus ilmenee siinä, että se antaa ihmiselle uusia siveellisiä päämääriä, joihin samalla sisältyy pyrkimystä toteuttamiseen. Lisättäköön vielä, ettei „sisäistä valoa" pidetä samaa merkitsevänä omantunnon kanssa. Jälkimmäinen on pikemminkin kuin asianajaja, joka toimii määrättyjen lakien mukaan ja joka menneisyyteen nähden toimii syyttävästi („huono omatunto") taikka kohottavasti („hyvä omatunto") sekä tulevaisuuteen nähden ehkäisevästi taikka innoittavasti. Omantunnon toiminta edellyttää ennakolta olevaa siveellistä vakaumusta, joka juuri on „sisäisen valon" antama. — Kveekari antaa tälle joka tapauksessa suuremman auktoriteetin kuin millekään muulle hänen elämäänsä vaikuttavalle voimalle. Jo ennen valistusaikaa asettivat kveekarit „sisäisen valon" inspiration jumalan sanana pidetyn raamatunkin yläpuolelle. Siksi he poistivat keskinäisestä käytännöstään kasteen ja ehtoollisenkin, koska niihin aina sisältyy vaara palautua sille uskonnollisuuden asteelle, josta sen korkeimmassa muodossaan käytetään fetishismin nimeä, mutta myöskin siksi, että niiden käyttö voi siirtää uskonnollisuuden painopisteen pois tärkeimmästä, elämän sakramentista. — Uskonto ei ole kveekarille keino, millä voi saavuttaa ikuisen autuuden, vaan se on tämän elämän ja sen kehityksen palveluksessa. Kveekari ei usko jumalaan, joka vuosituhansia on pelotellut ihmiskuntaa ikuisella helvetillä ja maanitellut taivaalla, jonne ei kuitenkaan lopultakaan päästä omien ansioiden turvin. Kveekarin siveellinen tietoisuus kieltää edelleen kveekaria uskomasta, että ihminen olisi luonnostaan paha taikka että luonnonilmiöt sellaiset kuin äidin rakkaus taikka sukupuolirakkaus olisivat pahoja tahi siveellisesti yhdentekeviä. Päinvastoin hän tuntee niitä kohtaan mitä suurinta kunnioitusta. — Siveelliseen toimintaan kveekari ei tarvitse perusteita palkkion ja rangaistuksen opinkappaleista, sillä tämä on luonnollisemmin selitettävissä ihmisten keskinäisen myötätuntoisuuden avulla. —

Kveekarilaisuus ja kristinusko alkavat Englannissakin tulla käsitteiksi, jotka on pidettävä toisistaan erillään, eikä monella kveekarilla ole mitään sitä vastaan, että heiltä kielletään osanotto Lausannen kirkolliskonferenssiin, koska kveekareita ei voitu pitää kristittyinä, jos otettiin huomioon heidän suhtautumisensa raamatullisiin sakramentteihin. Gandhi, joka kieltää olevansa kristitty, on kveekarien mielestä kelvollinen esikuva, jonka he suorastaan saattaisivat lukea hengenheimolaistensa joukkoon. Kveekarimaailmassa tunnetaan yleensä suurta mielenkiintoa tätä miestä ja hänen oppiaan kohtaan. — Useat kveekarit eivät itsekään pidä aatteitaan uskontona, muuan huomattu saksalainen kveekari määrittelee kveekarilaisuuden „eräänlaiseksi elintavaksi". Mutta kveekarin tuntema kunnioitus elämän pyhyyttä ja „sisäisen valon" käskyjä kohtaan on luonteeltaan uskonnollista, jos on oikea väite, että uskonto pohjimmaltaan on kunnioitusta.

Joka tapauksessa kveekarilaisuus on uskonnoista miehekkäimpiä, ja se on innostanut tunnustajiaan toimimaan todella kristillisessä hengessä. Kveekarit ovat kaikkialla tunnetut innokkaina maailmanrauhan kannattajina, vankeusreformien ajajina ja aikoinaan orjakaupan vastustajina. Maailmansodan jälkeen he kireänä pula-aikana hankkivat ruokavaroja eri maiden lapsille.

Vieläkin Schuréstä. Kustannusliike Mystica Helsingistä ilmoittaa meille, että Edouard Schuré eläessään oli myöntänyt Mysticalle kaikkien teostensa julkaisuoikeuden Suomessa. J. E. P.

Kirjeitä toimitukselle.

Keskellä kiusausten koulua.

Olen tietoinen siitä, mitenkä vaikeaan työhön nyt käyn käsiksi. Ja kuitenkin minun on se tehtävä, koska näen niin selvästi, mihin ollaan menossa. Sallikaa minun mainita pieni kokemukseni kuluneena kesänä. Olin synnyinseuduillani teosofisessa työssä. Muistui mieleeni eräs perhe, jossa sekä miehen että vaimon veli ovat vainajien maailmassa. Minusta tuntui, että nuo vainajat, jotka hyvin tunsin eläessäni ja olivat ikäisiäni, vaikuttivat siihen suuntaan, että minun olisi mentävä kyseessä olevaan perheeseen. Toiselta puolen tiesin, etten käynnilläni voi mitään vaikuttaa. Siitä huolimatta päätin tehdä tuon palveluksen. Mennessäni kuitenkin ajattelin: „Niillä ihmisillä on kuitenkin niin kiire...“, mutta ennenkuin ennätin ajatella, mihin niillä on niin kiire, ennätti sama näkymätön ääni kuiskaamaan: „helvettiin“.

Käynnilläni perheessä en saanut mitään näkyvää aikaan. Kuitenkin jätin lahjaksi pienen kirjan. Poistuessani ajattelin: semmoista se on, ihmiset tahtovat olla „vapaita“, puuhata omissa kiireissään, mutta sitten tulee kuolema, ja silloin on toinen ääni kellossa.

Olkoon tämä sanottu pienenä prologina.

Nyt käännän katseeni siihen työhön, jonka Mestarit panivat alulle ihmikunnan auttamiseksi teosofisessa sanomassa. Kiinnitän huomioni yhteen H. P. B:n julistukseen: älkää sekoittako toisiinsa teosofiaa ja Teosofista Seuraa; sillä ilman teosofiaa Seura on vain „mätänevä hylky“.

Tässä valossa täytyy meidän arvostella sekä omaa työtämme että teosofista liikettä.

Siirrymme Suomeen. Täällä oli nuorukainen, joka jo pienenä koulupoikana oli herättänyt opettajissaan ei vain ihailua vaan suorastaan ihmettelyä ja kummastusta ällistyttävän poikkeuksellisella lahjakkuudellaan; joka synnynnäisen siveellisen luontonsa välttämättömyydessä osasi olla rikkomatta Vuorisaarnan käskyjä; joka ennen 21:stä ikävuottaan oli kokenut Jordanin kasteen — hän, Pekka Ervast, sai noin 33 vuotta sitten hengessään käskyn alkaa teosofisen työn Suomessa; niinkuin näkyy juuri ilmestyneestä kirjasta „Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa“. Silloin P. E. luopui kaikista personallisista pyrkimyksistä ja antautui kokonaan teosofiseen työhön, johon hänellä oli ainutlaatuiset edellytykset (niinkuin näkyy sekä äskenmainitusta kirjasta että teosofisen liikkeen historiasta Suomessa).

Sellainen työ edellyttää yhteistyötä, kannattajajoukkoa. Siksi muodostui Suomen Teosofinen Seura. Mutta pian alkoi Seurassa ilmetä epäilyksiä, hajoitusta. Ja kun P. E. ryhtyi rakentamaan Tuonenkylää, olivat epäilykset jo niin suuret, että T. S. vetäytyi virallisesti aivan syrjään. P. E. sai silloin rakentaa omalla vastuullaan ja yksityisten ystävien avustamana miten ja siten kuin se oli mahdollista. Mutta kun „päämaja" tuli valmiiksi, kävi lopuksi niin, että Seura sai koko päämajan, ja P. E. menetti kaikki Varsinainen teosofinen työntekijä heitettiin taloudelliseen ahdinkoon, tuuliajolle.

Näin olimme menettelyllämme osoittaneet, että meille Seura oli ensimäinen asia, teosofia oli sivuasia. Olimme päistikkaa ajautuneet siihen, mistä H. P. B. oli varoittanut.

Seura ei osannut käyttää päämajaa mihinkään muuhun, vaan muutti sen rahaksi. Päämaja oli Seuralle vain afääri, josta se piti kiinni kynsin hampain. Ja Seura saikin siitä melkoisia pääomia. Siitä huolimatta mainittiin jossain Seuran myöhemmässä vuosijulkaisussa, että „taloudelliset vaikeudet ovat estäneet kiinnittämästä suurempaa huomiota henkiseen työhön." Mikä kohtalon iva! Samaan aikaan P. E. sai jatkaa henkistä työtänsä suoralta kädeltä siitä huolimatta, että hän oli menettänyt kaikki monivuotisten ponnistustensa taloudelliset saavutukset, ja lisäksi taloudellisesti tuuliajolle heitettynä, velkaantunut.

Tällä välin on taloudellinen pula levinnyt vähin kaikkialle. Vuorostamme olemme me teosofit joutuneet kokemaan sitä sekä yksilöinä että yhteisönä. Ja kuinka se muutoin voisi ollakaan. Sillä elämä sanoo: millä mitalla te mittaatte, sillä teille mitataan. Eikä Teosofinen Seura ole vieläkään päässyt varsinaiseen työhönsä. Sillä ei vieläkään ole yhtään varsinaista työntekijää — on vain harrastusta. Ja kuinka se milloinkaan pääsisikään varsinaiseen työhönsä, kun se niin yliolkaisesti heitti varsinaisen työntekijänsä pellolle. Nyt T. S:ssa vain aprikoidaan: ollako vai eikö olla. Pyöritään Krishnamurtin persoonan ympärillä, jossa hötäkässä unhotetaan kaikki, mitä H. P. B. on opettanut, mitä Jeesus Kristus on opettanut, mitä Buddha on opettanut. Nyt ollaan muka suuria — kunnes ei lopulta kukaan tiedä eikä tajua, mistä on kysymys. Kristus on jälleen myyty loistavalla tavalla 30 hopearahasta.

Nyt siirryn Ruusu-Ristiin. Useat meistä ovat olleet mukana ja käyneet läpi sen henkisen ja taloudellisen vararikon, mikä meitä kohtasi Teosofisessa Seurassa. Se kokemus velvoittaa meitä. Me emme nyt voi istua tuppisuina ja antaa asioiden mennä menojaan. Meidän on tehtävä työtä ja selviteltävä tilanne itsellemme. Minä puolestani puhun nyt tässä suuni puhtaaksi. Ensimäinen selviö on tämä: Ruusu-Risti-Seura ilman teosofiaa ei merkitse yhtään mitään, se ei merkitse yhtään mitään ilman Kristusta — enkä tässä puhu mielikuvituksellisista Kristuksista, jotka siellä, täällä huutavat: katso täällä, katso täällä! Se on tuulen pieksentää. On kysymys siitä ainoasta todellisesta Kristuksesta, jonka henki ja oppi on esitetty Vuorisaarnassa. Ei ole muuta tietä Kristuksen luo kuin Kristuksen itsensä viitoittama. Turhat ovat kirkkojen „pelastussuunnitelmat"! Kristusta me tarvitsemme, elävää, luonnollista, sellaista, joka elää ja kärsii meidän kanssamme, opettaa meitä ja auttaa meitä kasvamaan itsensä kaltaiseksi.

Mutta mitä tämä merkitsee Ruusu-Ristissä? Se merkitsee, että me teemme yhteisin voimin työtä Kristuksen opissa, kasvatamme itseämme ja autamme toisiamme. Se ei ole helppoa. Luettuani kirjan „Intian polkujen Kristus", selvisi minulle yksi asia entistä kirk-

kaammin: helpompaa on saada Kristus ymmärretyksi Intiassa kuin Europassa. Ainakin valistunut osa Intiaa on sellaisenaan suorittanut puhdistuksen tien, ja se voi ymmärryksellisesti vastaanottaa Kristuksen. Sensijaan europalaisten pää on täynnä taikauskoa, typeryyttä ja raakuutta, jota se sitten nimittää kristinuskoksi, ja jota valistuneet hindut suorastaan kauhistuvat.

Tehtävämme ei siis ole helppoa. Ja sen onnistuminen on mahdollinen vain täydellisessä luottamuksessa toisiimme ja Kristukseen, Kristuksen omaan oppiin. Käytännössä tämä taas toteutuu siten, että olemme kaikki suoranaisessa, välittömässä yhteistyössä Johtajamme kanssa. Miksi? Siksi, että Pekka Ervast on se, joka itse jo nuoruudessaan on seurannut Kristusta hänen käskyissään, on kokemuksessaan löytänyt hänet, yhtynyt Kristukseen. Ja toiseksi siksi, ettei ole ketään toista, joka olisi sillätavalla kutsuttu ja sillätavalla mahdollinen tekemään työtä kuin hän. Älkäämme peljätkö olevamme liian „kuumia". Muistakaamme sitä Mariaa, joka tuhlasi kalliit voiteensa Jeesuksen jalkoihin. Ihmisen täytyykin oppia olemaan koko olemuksellaan mukana: rakkaudellaan, järjellään, tahdollaan. Muistakaamme myös mikä ero on opetuslapsi Johanneksen ja esim. Juudan välillä.

Ja jälleen eteenpäin. Sillä minun on nyt puhuminen. Olkoon alati silmäimme edessä se kohtalo, mikä meidät yllätti T. S:ssa. Olisi kaikki mennyttä, jos me asettaisimme Ruusu-Risti-Seuran ensimäiselle sijalle ja Pekka Ervastin toiselle. Olisi kuolemaa, jos me muodostaisimme jälleen sellaisen ajatuksen ja elementtaalin, että meidän on jollain tavalla valvottava Seuran ja „omien" tarkoitustemme parasta P. E:tä vastaan. Se merkitsisi samaa, kuin jos me työntäisimme Johtajamme, kapteenimme ulos laivastamme ja hän saisi uiskennella aalloissa miten kykenisi. Ja lopuksi se veisi siihen, mihin se vei T. S:n: Seura alkaisi valvoa rahallisia etujaan P. E:tä vastaan. Me perustaisimme kaikenlaisia rahastoja, Seuran tulevia tarpeita silmälläpitäen, joita ei voitaisi käyttää elävän työntekijän välittömään tukemiseen. Me kukaties tahtoisimme siten rakentaa jonkun mahtavan temppelin tulevaisuudessa, monumenttaalisen! Ja silläaikaa P. E:n työ ehkä loppuisi kesken välittömän kannatuksen puutteessa. Oo, ne sellaiset rahastot olisivat henkisesti kuolleita — niin, ne olisivat vain P. E:n ruumisarkku- ja hautapatsasrahastoja.

Sanon totuuden: ihmiskunta uhraa satumaisia summia sotiin, moninaisiin säästöihin — meillä Suomessa on ainutlaatuinen julkisen kulttuurin työntekijä, luennoitsija, kirjailija, taiteilija, henkinen tietäjä, profeetta Kristuksen opin, hengen ja elämän mukaan, joka on tehnyt yhtämittaa työtä vuosikymmeniä, joka on jättävä kansallemme ja ihmiskunnalle todellisen aarteen, arvaamattoman perinnön . . . ja hän ei elä siinä taloudellisesti vapaassa ja huolettomassa asemassa, jota henkinen työ vaatisi. Toisin pitäisi olla. Olisi suureksi siunaukseksi ihmiskunnalle, jos P. E:llä olisi miljoonia ja miljoonia käytettävänä. Hän osaisi käyttää rahoja siunauksellisesti. Hän on käytännöllisin ihminen, mitä minä olen milloinkaan tavannut.

Senpätähden sanon toisen totuuden: meidän on opittava elämään nykyisyydessä, ei tulevaisuuden haaveissa ja mielikuvituksissa. Jos me siirtelemme taloudelliset velvollisuutemme ja suorituksemme, ratkaisumme ja uhrimme tulevaisuuteen, odotellen „parempaa" aikaa, jonkun ihmeellisen kultasuonen puhkeamista, saamme me silloin vain todeta, että kultasuonen puhjetessa on samalla avautunut „odottamaton" kohtalon kuilu, joka nielee pohjattomaan kitaansa kaiken —

jolloin me „ikäväksemme“, kenties jo hiukan pettyneinä, väsyneinä tai katkeroituneina saamme jäädä jälleen odottamaan sitä „parempaa“ aikaa. Siten meidän varamme eivät milloinkaan joutuisi välittömään, suoranaiseen Ruusu-Risti-työhön, vaan ne joutuisivat tarkoituksiin ja hommiin, jotka joko eivät olisi ollenkaan Ruusu-Risti-työtä, tai korkeintaan olisivat sitä vain nimellisesti. Sentähden: niinkuin meidän henkinen työntekijämme on elävänä keskuudessamme nykyisyydessä, niinkuin hänen henkiset rikkautensa ovat välittömästi vastaanotettavanamme ja käytäntöön pannaksemme, samoin on oleva meidänkin siveelliset ja taloudelliset aarteemme eli antimemme elävinä ja välittömästi uhrattuina hänen käytäntöön pannakseen nykyisyydessä. Meidän täydellinen luottamuksemme panee meidät sanomaan: tässä ovat antimemme, käytä niitä henkilökohtaiseen talouteesi, aivan vapaasti, niinkuin ainakin omia varojasi. Sellaisessa luottamuksessa on nousevan auringon elämää ja voimaa, maakokeen voittoisaa mahtia — se sisältää tajunnan nousua aineen pimeydestä ja mammonan orjuudesta hengen valoon ja vapauteen.

Lopuksi kehoittaisin ystävällistä lukijaa hankkimaan ja lukemaan P. E:n uuden kirjan: „Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa“. Sen kirjan yhteydessä toivon tämänkin kirjoitelman käyvän paremmin ymmärrettäväksi.

Toivon kaikille menestystä läksyjen suorituksessa elämän koulussa.

J. R. H.

Ylläolevan johdosta. Ystäväni J. R. H:n sanat ovat lähteneet hänen tosi veljellisestä ja rakastavasta sydämestään; olen niistä sanomattomasti liikutettu. Pyydän vain väärinkäsitysten välttämiseksi huomauttaa, että ne todella ovat lähteneet hänen hyvästä ja huolehtivasta sydämestään eivätkä ole aiheutuneet minkäänlaisista minun valitteluistani. Olen omasta puolestani kiitollinen karmalle, olen tyytyväinen ja onnellinen. Niinkauan kuin pysyn terveenä ja työkykyisenä, suoriudun mainiosti sitoumuksistani. J. R. H:lla on sydämellään minun velkataakkani, mutta sekään ei paina mieltäni, sillä olen keksinyt seuraavan rohkean ajatuksen: jos en kykene maksamaan velkojani ennen kuolemaani, lunastaa Ruusu-Risti itselleen — esim. käyttämällä Temppelirahaston varoja — kustannusoikeuden koottuihin teoksiini, ja silloin minun ei tarvitse tuskitella kuoleman tuolla puolen, että jätin velvollisuuksiani täyttämättä, sillä se olisi todella tuskaa. Sanoihan Sokrateskin kuollessaan ystävälleen: muista, että olemme Asklepiokselle velkaa kukon! P. E.

Penedosta vieläkin. Elok. R-R:tissä oli 2 kirjoitusta Penedosta. Olin kiitollinen, koska siten valaistiin kiinnostavaa asiaa. Niinpä haluaisin puolestani täydentää Penedo-selvittelyä eräällä huomiollani.

Lähden siitä ennakkoajatuksesta, että Penedo-siirtolalla ei tavotella vain ruumiillista, personallista, katoavaista hyvää, vaan että siihen kannusti halu auttaa ihmisyyden, rauhan, rakkauden valtakunnan ilmentymistä maan päälle. Sillä olin tullut siihen käsitykseen, että siirtolan hommaajat olivat huomanneet, kuinka kaikki pelkkään materialismiin, väkivaltaan ja aseisiin nojautuvat valtakunnat olivat tuomitut jatkuvan tuhon omiksi. Nyt on Penedo perustettu ja me kysymme: tarjoaako siirtola tässä suhteessa uutta, kestävämpää lähtökohtaa?

Olin tilaisuudessa keskustelemaan erään henkilön kanssa, joka oli matkustanut Penedossa, oli osanottavalla kiinnostuksella seurannut Penedon perustamista. Hän mainitsi tällöin, että Penedo on jo

otettu Brasilian perustuslakiin, ja että perustuslaki-sopimuksessa m.m sanotaan, että Suomesta Penedoon muuttavat siirtolaiset ovat vapaita asevelvollisuudesta, mutta heidän Penedossa syntyvät lapsensa ovat asevelvollisia Brasiliassa.

Minun lienee sallittu sanoa, että tuo uutinen tuli minulle yllätyksenä; en ollut sellaista odottanut, joten se vaikutti sangen masentavasti. Huomasin mielessäni kysyväni; Niinkö? Eikö Penedosta aiottu puhtauden, rauhan, ihmisyyden aluetta, sellaista, jossa raikkaasti ja vilpittömästi yritettäisi seurata luonnon ja elämän omia lakeja? Mutta nyt Penedo on jo perustettaessa uhrattu Brasilian valtion aseille.

Reformi menetti täten siveellisen merkityksensä. Sillä jos me penedolaiset sitoudumme Brasilian hallituksen käskystä silpomaan ja tappamaan milloin kolumbialaisia milloin perulaisia tai paraguaylaisia naapureitamme, tai lähetettäviksi Europpaan suurissa maailmansodissa teurastamaan saksalaisia tai englantilaisia, ruotsalaisia tai suomalaisia veljiämme, niin mitä silloin merkitsevät meidän reformimme, tai se, mitä me syömme tai juomme; mitä merkitsee silloin, onko meidän vatsamme täytetty banaaneilla, appelsiineilla ja rusinoilla, kauraryyneillä ja punajuurilla, vai onko se täytetty leivällä ja kalalla, kahvilla ja siankyljyksillä? Se kaikki on niin suunnattoman vähäpätöistä sen asian rinnalla, että me jo siirtolan juhlallisessa perustuslaki-sopimuksessa olemme sitoneet tulevat lapsemme valtioiden järjestämiin ihmisten joukkosurmaamisiin osallisiksi.

Huomaan sanovani: ei, parasta lienee opetella elämään Mestarin viitoittamaa ihmisyyden ihmeellistä elämää noin vaan suoralta kädeltä. Sillä onhan Jumalan valtakunta sisällisesti meissä, joten meidän tehtävämme on astua tämän sisäisen valtakunnan kansalaisiksi Mestarin viitoittamaa tietä.

Iloitsisin, jos saisin jäädä odottamaan tiedonantoa Penedon johtavalta taholta, josta näkyisi, että Penedon tulevia lapsia ei ole perustuslakiin otetussa pykälässä sidottu Brasilian asevelvollisuuteen.

Suurimmalla kunnioituksella

J. R. Hannula.

Uusia kirjoja.

Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa.

Kustannusliike Mystica julkaisee näinä päivinä — tai on jo julaissut — Ruusu-Ristin Johtajan Pekka Ervastin uusimman kirjan: „Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa". Kirja on valmistettu kuluneen kesän Jyväskylän kesäkursseilla pikakirjoitetuista viidestä luennosta, on painettu siistille paperille ja maksaa nid. 18, kans 28 mk.

Olen kuunnellut luennot ja lukenut kirjan painatuksen aikana. Jo kuunnellessani minulle selvisi ja sanoin sekä itselleni että veljilleni: tämä luentosarja on saatava heti kirjana julkaistuksi. Se sisältää sellaista, mitä me nyt välttämättä tarvitsemme. Me tarvitsemme ja se sopii ja kuuluu meille kaikille: ruusuristiläisille ja teosofeille ja antroposofeille, vapaamuurareille, maailmanopettajille ja kristityille,

kaikille, sanommeko me itseämme muhammetilaisiksi, buddhalaisiksi tai hinduiksi, okkultisteiksi tai materialisteiksi, uskovaisiksi tai uskottomiksi.

Omasta puolestani rajoitun tässä vain yhteen kysymykseen, siihen, mikä P. E:n kirjassa on niin ratkaisevaa: kirja on mitä selvin, asiallisin ja voimakkain todistus siihen ajatukseen, että Jeesuksen käskyt, Jeesuksen käytännöllinan oppi, se ei ole epäkäytännöllistä, ei mahdotonta, ei vasta jossain toisissa olosuhteissa toteutettavaa; kirja on voittoisa todistus Jeesuksen käskyjen ainutlaatuisesta käytännöllisyydestä. Tekijä asettaa oman mitä yksilöllisimmän kokemuksensa vaakakuppiin maailman ja kristikunnan epäilyksiä vastaan ja siten kokemusperäisesti osoittaa, että tie elävän Jeesus Kristuksen tietoiseen yhteyteen käy Jeesuksen käskyjen käytännöllisen noudattamisen kautta. On riemullista saada näin elävä todistus Jeesuksen lähimmän opetuslapsen, Johanneksen, sanoille: „Ja siitä me tiedämme hänet tuntevamme, että pidämme hänen käskynsä. Joka sanoo: ,Minä tunnen hänet', eikä pidä hänen käskyjään, se on valehtelija, ja totuus ei ole hänessä". Samoin Jeesuksen sanoilla: „Joka ei ovesta mene sisälle lammashuoneeseen, vaan astuu siihen muualta, se on varas ja rosvo". Ovesta astuu se, joka seuraa Jeesuksen käskyjä. P. E. osoittaa tässä kirjassaan, että jo aivan nuorena Jeesuksen käskyjen seuraaminen vei hänet yhä syvemmälle, vei lopulta siihen ihmeelliseen kokemukseen, jota hän nimittää Jordanin kasteeksi, ja jossa hän tajusi kolme seikkaa: hän tajusi olevansa Jumalan Poika, oli yhtynyt maailmankaikkeuden kosmilliseen Kristukseen, ja siinä kokemuksessa oli Jeesus Kristus ihmeellisellä tavalla mukana. Tämä kokemus, jonka tekijä panee vaakakuppiin Jeesuksen käskyjen puolesta, se on niin syvällisen henkisen uudestisyntymisen kokemus, ettei allekirjoittaneella ole tiedossa sellaista — paitsi tietysti Uudessa Testamentissa kerrottu Jeesuksen kaste Jordanilla. Itse en ole sitä kokemusta kokenut, en ole kuullut sellaisesta kerrottavan, enkä ole kirjallisuudessa sellaisesta lukenut. — Tämän kokemuksen on tekijä aikaisemmin esittänyt kirjassaan „Suuret uskonnot", 1:nen luento, mutta ei niin selvästi omanaan. Mainitsen tämän sentähden, että lukija voisi siten täydentää käsitystään tästä kokemuksesta.

Tekijä kertoo edelleen, kuinka hän pian tuon kokemuksen jälkeen täytti 21 vuotta, ja kuinka hän sitten sai tietoisena astua vainajien maailmaan, helvetteihin ja tuoneloihin, auttamaan siellä kärsiviä sieluja. Samoin, kuinka hän sitten sai käskyn alkaa teosofisen työn Suomessa.

Viimeisessä luennossa tekijä avaa Jobin kirjan kokemuksen avaimella. Se sopiikin erinomaisesti kirjan loppuesitykseksi. Sillä sitenhän meille raotetaan pikkusen ovea Mestareiden Veljeskunnan työhön, ja meille tarjoutuu sopiva tilaisuus tarkastella itseämme Jobin kohtalossa. Tekijä nim. sanoo Jobin edustavan aivan nykyaikaista ihmistä, kunnon miestä, liikemiestä, joka menestyy, joka kunnollisuudellaan herättää tavatonta huomiota ihmisten keskuudessa, ja joka vetää puoleensa myöskin Mestareiden huomion, mutta joka sitten joutuu liian kovalle koetukselle. Kuitenkin Job käy noiden vaikeiden kokemusten läpi, löytää lopuksi Mestarin, Herransa.

J. R. H.

RUUSU-RISTI
TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

C. Johtajan osasto.

Alterius non sit qui suus esse potest.

Ruusu-Risti-Kirjasto N:o 32.

Vesimiehen merkissä.

Helsingin esitelmiä maaliskuulla 1927.

V.

Muutamia analogioja.

Elämme murrosajassa, seisoen kahden tien yhtymäpaikassa, ja saatamme hyvällä syyllä heittää katseemme sekä taaksepäin että eteenpäin, ymmärtäen, mitä on ollut, ja aavistaen, mitä tulee olemaan. Tahdomme hetkeksi kiinnittää huomiomme muutamiin analogioihin eli vastaavaisuuksiin, jotka auttavat meitä tässä menneisyyteen ja tulevaisuuteen katselemisessamme.

Vanhassa Testamentissa profeetta Hesekiel puhuu eräästä näystään. Hän kertoo, kuinka taivaat hänelle avautuivat ja neljä ihmeellistä eläintä, keruubia, näyttäytyi neljässä ilmansuunnassa. Yhdellä oli kotkan kasvot, toisella enkelin, kolmannella härän ja neljännellä leijonan kasvot. Profeetta Hesekiel panee suurta painoa näyilleen. Uudessa Testamentissa Johanneksen Ilmestyskirjassa puhutaan samasta asiasta, sillä Johannes näkee nuo samat peloittavat kasvot. Näyissä on analogiaa. Vanhan egyptiläisen sfinksin kuva on meille myös tuttu. Se esittää merkillistä olentoa, jolla on ihmisen pää, kotkan siivet ja ruumis niinkuin leijonalla tai härällä. Sfinksi on täten tavallinen egyptiläinen kuvapatsas, joka muistuttaa selvästi sekä Hesekielin että Johanneksen näkyä. Ja vielä muuan analogia. Katolinen kirkko on hyväksynyt Uuden Testamentin evankelistoille samat yllämainitut tunnusmerkit. Vanhoissa raamatuissa voi nähdä evankelistat kuvattuina symbolisine merkkeineen. Evankelista Matteuksen merkkinä on lapsen eli enkelin kasvot, evankelista Markuksen vertauskuvana on leijonan pää, evankelista Luukaksen merkkinä on härkä

tai härän pää ja evankelista Johanneksen merkkinä on kotka. Ne ovat arvatenkin tässä evankelistain merkinnässä saatu Johanneksen tai Hesekielin näystä. Mutta se, mikä kiinnittää mielemme, on, että vanha egyptiläinen sfinksi on kokoonpantu samoista symbooleista. Tämä viittaa seikkaan, joka on luonteeltaan yleispätevä, yleisinhimillinen, kosmillinen, eikä koske ainoastaan Raamatun asioita.

Jos piirrämme eläinradan eli zodiakin merkit ympyrään oikeassa järjestyksessä alkaen Oinaasta, saamme tämmöisen kuvion asettamalla vasta alkaneen Vesimies-kauden ylimpään kohtaan eli zenithiin:

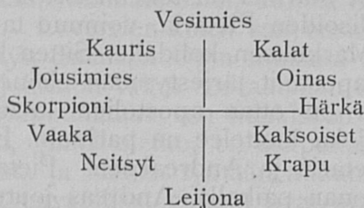

Katsellessamme näitä eläinradan merkkejä, ajatellen sfinksiä ja evankelistoja, muistamme, että evankelista Markuksella oli symboolina leijonan merkki; evankelista Luukaksella oli härän merkki, Johanneksella oli kotkan ja Matteuksella ihmisen merkki. Eläinradassa on sekä leijonan että härän merkki, mutta onko siinä kotka ja ihminen? Astrologeilta saamme silloin kuulla, että Skorpioni on sama kuin kotka. Siis eläinradassa on myös Johanneksen merkki. Mutta eikö siinä ole ihmisen, enkelin merkkiä? Silloin saamme taas astrologeilta kuulla, että ihmisen merkki on Vesimies. Vesimiehen merkki kuvataan aalloilla, mutta alkuaan se on mies, joka kaataa vettä ruukusta. Koska Matteuksella on ihmisen, enkelin kasvot symboolina, joutuu Matteus vesimiehen kohdalle.

Kun katsomme kuviota, näemme, että evankelistat ovat järjestetyt joka ilmansuuntaan, ristin muotoon. Samalla tavalla Hesekielin ja Johanneksen näyissä oli neljä olentoa neljässä ilmansuunnassa, halliten neljää ilmansuuntaa. Johannes ja Hesekiel tahtoivat ilmaista näyillään suurta kosmillista asiaa. Ja analogia asettaa evankelistat samaan neljään ilmansuuntaan.

Nyt voimme hyvällä syyllä kysyä, koska eläinradan

merkkejä on 12, olisiko niillä mitään suhdetta 12:een apostoliin. Luku 12 esiintyy monessa tärkeässä tapauksessa uskonnon historiassa. Apostoleillakin on ehkä jotain tekemistä näiden merkkien kanssa. Matteus ja Johannes ovat jo saaneet paikkansa. Luukas ja Markus eivät tosin olleet apostoleita, mutta Markuksen evankeliumi kertoo vanhojen traditsionien mukaan, mitä apostoli Pietari oli puhunut; Pietari on kertonut ja pitänyt esitelmiä, ja Markus on muistiinpanojensa nojalla kirjoittanut evankeliumin. Alkuperäisiä evankeliumeja meillä ei ole, eivät evankeliumit itsekään väitä olevansa nimikkojensa kirjoittamia: ne ovat laaditut „Matteuksen mukaan", „Markuksen mukaan", j.n.e. Koska nyt Markus on tekemisissä Pietarin kanssa, tavallaan symbolisoiden Pietaria, voimme tauluun merkitä Pietarin nimen Markuksen kohdalle. Sitten katsomme, saisimmeko toiset apostolit järjestymään eläinrataamme. Yksinkertaisin tapa on ottaa apostolien luettelo Luukkaan evankeliumista, joka luettelee ne parittain. Ensin hän mainitsee Simon Pietarin ja Andreaksen. Pietari on jo Markuksen eli Leijonan paikalla, Andreas joutuu seuraavalle eli Neitsyen kohdalle. Sitten Luukas mainitsee Jaakobin ja Johanneksen. Jaakob tulee Vaa'an kohdalle ja Johannes on jo ennestään Skorpionin paikalla. Sitten Luukas mainitsee Filippuksen ja Bartolomeuksen. He joutuvat Jousimiehen ja Kauriin kohdalle. Sitten seuraavat Matteus ja Tuomas. Matteus on jo Vesimiehen kohdalla Tuomas tulee siis Kalojen paikalle. Vihdoin Luukas mainitsee Jakob nuoremman ja Simon Kiivailijan sekä Juudaan, Jaakobin pojan ja Juudas Iskariotin, joka oli viimeinen apostoli. Nämä järjestyvät Oinaan, Härän, Kaksoisten ja Kravun kohdille eläinrataan.

Tämä on itse asiassa huomattava yhteensattuma tai analogia. Jotta näkisimme siinä muuta kuin ulkonaisen yhteensattuman, tahdon huomauttaa eräästä seikasta. Olemme puhuneet siitä, kuinka maapallomme kevättasauspisteen siirtymisen nojalla on vastikään Kalojen merkistä siirtynyt Vesimiehen merkkiin.

Jos heitämme silmäyksen taulukkoon, teemme sen huomion, että Kalojen merkissä on apostoli Tuomas ja Vesimiehen merkissä apostoli ja evankelista Matteus. Tämä antaa meille ajatuksen aihetta, ja meistä tuntuu heti, ettei tässä olekaan kysymyksessä mikään sattuma, vaan viisas osviitta meille ihmisille. Jeesuksen Kristuksen vaikutus

alkoi maailmassa luonnollisesti Kalojen merkin hallitessa, ja jostakin syystä apostoli Tuomas lienee Kalojen merkin edustaja, representantti. Ja kun Jeesuksen Kristuksen vaikutus jatkuu Vesimiehen merkissä, on sen merkin edustajana jostain syystä apostoli ja evankelista Matteus.

Ajatelkaamme sitä kristillistä aikaa, jota on vietetty Kalojen merkissä. Se oli Jeesuksen Kristuksen oma merkki, jossa salaperäinen planeetta Neptunus hallitsi. Neptunus on salaperäinen (kuten okkultistit, toisin sanoen tietäjät, yksimielisesti sanovat), sentähden että Neptunus ei kuulu meidän aurinkokuntaamme. Tietysti astronomimme ovat löytäneet Neptunuksen joitakin aikoja sitten ja iloinneet löydöstään, huomatessaan, kuinka se kiertää meidän aurinkoamme. Leverrier keksi sen ensin v. 1846. Mutta H. P. Blavatskyn Salaisen Opin mukaan se on suurenmoinen vieras, joka on tullut seuraamaan aurinkokuntamme kehitystä ja vaikuttamaan sen henkiseen historiaan. Tämä planeettahenki, jumal'olento, on saapunut kosmokseemme Jeesus Kristusta ja Hänen työtään auttamaan. Neptunuksen välittämät taivaalliset voimat ovat syvä ja korkea rakkaus, jumalallinen rakkaus, joka samalla on kaikista jaloin ja luonnollisin ja voimakkain inhimillinen rakkaus. Emme ole käsittäneet Jeesus Kristusta emmekä rakkauden mysteriota, jos ajattelemme, että jumalallinen rakkaus olisi meille vierasta, meidän luontoamme vastaan tai sen yläpuolella. Olemme kristillisessä kirkossa lohduttautuneet sillä, että Jeesus Kristus on ainoa Jumalan Poika, ainoa, joka sillä tavalla on voinut rakastaa ihmisiä. Ja kuitenkin Jeesus Kristus on esittänyt meille kaikista selvimmin juuri ihmistä. Suuri, jumalallinen, kaikki voittava rakkaus on omassa ihmisyydessämme kaikista syvimmällä. Ja Jeesus Kristuksen työn kautta on se samalla niin luonnollista, että se voi herätä kenessä tahansa.

Vanhalla ajalla, esim. kreikkalaisessa sivistyksessä saattoivat ihmiset olla hyviä ja kauniita omalla tavallaan, mutta olivat samalla kylmiä ja kovia esim. orjia kohtaan. Platon puhuu täysin rauhallisesti orjista; ihannevaltakunnassaan hän antaa orjien suorittaa kaiken ruumiillisen työn. Hän ei ollut käsittänyt inhimillistä veljesrakkautta samalla tavalla kuin Jeesus Kristus sitä meille opetti ja näytti. Nyt luonnollisesti jokainen meistä tuntee sääliä, jos näkee toisen kärsivän; ainakin se luonnostaan herää, jos emme sitä ehdoin tahdoin tukahuta. Mutta lieneekö se ollut yhtä

luonnollista ennen? Tietysti ei sääli koskaan ole ollut ihmisille vierasta, mutta kylläkin harvinaista. Buddha sääli kaikkia kärsiviä, mutta sellaiset kuin hän olivat kehittyneempiä ihmisiä kuin muut. Nyt voi suurin rikoksellinen, joka meidän silmissämme on moraaliton olento, tuntea mitä syvintä auttamisen halua toista olentoa kohtaan, hän voi rakastaa lastaan, vaimoaan, ystäviään.

Olemme vasta tien alkupäässä Kristuksen ymmärtämisessä, mutta hänen työnsä ja Neptunuksen vaikutus on välittömästi tekemisissä ihmisolemuksemme syvimmän ja inhimillisimmän puolen kanssa. Ajatuksissamme ymmärrämme, että rakkaus mullistaisi koko maailman, jos se maan päällä toteutuisi, mutta jos ymmärryksemme mukaan tahdomme elää, silloin tarvitsemme uskoa. Uskon salaisuus astuu eteemme. Ainoastaan uskossa ovat ihmiset voineet omaksua rakkauden, he eivät ole voineet elää uutta veljeselämää muuten kuin uskossa, jokapäiväinen inhimillinen elämä yhteiskunnassa on vielä kaukana veljesrakkauden elämästä, se on päinvastoin taistelua toimeentulon puolesta. Usko on sentähden ollut useimmille heränneille ylivoimaista, miltei yliluonnollista, ja syvimpien kristittyjen on täytynyt tunnustaa, että usko on kuin armonlahja ylhäältä. Jumala herättää uskon. Niin ovat monet teologit ja mystikot selittäneet.

Mikä näin ollen on ollut luonnollisinta ihmiselle, lähinnä jokapäiväistä ihmistä kuluneina parina vuosituhantena? Mikä muu kuin epäusko, epäilys, joka on ajatustamme ja järkeämme kehittänyt! Olemme aivan kuin pakosta eläneet epäilyksen merkissä, sentähden että olemme okkultisesti eläneet uskon ja rakkauden merkissä. Ja niin Kaloja edustaakin Tuomas, joka epäili. Kun Jeesus ilmestyi opetuslapsille, pelkäsi Tuomas näkevänsä harhaa. Jeesus sanoi silloin: „koske minuun, tarkasta haavojani.“ Tuomas pisti sormensa haavaan, ja silloin hänen täytyi uskoa aistimiensa todistukseen. Niiden todistukseen aina uskomme, kun epäilemme. Mutta Jeesus sanoi tuon sanan, joka on kuvannut koko mennyttä kristillistä aikaa: „autuaat ovat ne, jotka uskovat, vaikka eivät näe.“ Siinä on menneiden vuosisatojen psykologinen salaisuus. Sen, joka tahtoo ottaa vastaan Kristuksen syvintä vaikutusta Neptunuksen, Kalojen kosmillisten voimien kautta, sen pitää uskoa.

Katolinen kirkko ymmärsi uskon tärkeyden. Mutta sen usko oli sokea. Se piti salassa kaikki todistuskappaleet,

kuten evankeliumit ja pyhät kirjat. Ne eivät olleet kansan käytettävissä. Ja kansa uskoi, mikäli se uskoi. Sangen harvoin usko nousi todelliseen veljes- ja rakkauselämään, sillä usko on yksilöllinen asia tässä merkityksessä, jota vastoin kirkko ylläpiti joukkouskoa. Viisaasti on asetettu apostoli Tuomas Kaloihin! Ilman häntä, toisin sanoen ilman niitä voimia ihmissielussa, joita hän edustaa, olisimme olleet hukassa. Olisimme vaipuneet sokean uskon täydelliseen pimeyteen, ellei meissä keskiajan lopussa olisi herännyt epäusko, epäilys, vapaa ajatus. Tieteellinen epäilyksen tuuli alkoi puhaltaa sieluihimme, pyörretuuli, joka kiskoi sydämet ja mielet mukaansa ja vähitellen sai joukot ajattelemaan. Olimme itse asiassa kulkeneet harhauskon merkeissä, uskon irvikuvan merkeissä, sentähden että emme osanneet nousta oikeaan uskoon, harvoja yksilöitä lukuunottamatta. Meidän täytyi siis turvata Tuomaan psykologiseen voimaan, epäuskoon.

Vesimiehen merkissä, johon nyt olemme siirtyneet, on planeettahenkenä Uranus, toinen salaperäinen planeetta. Uranus kehittää meissä yksilöllisyyttä, personallista aloitteellisuutta, jotta paremmin valmistuisimme vastaanottamaan veljeselämää uskossa. Itse uskolla on Vesimiehessä toisenlainen luonne, kuin mitä sillä on ollut Kalojen merkissä. Se ei tule perustumaan yliluonnollisiin tai järjettömiin dogmeihin, vaan tieteellisiin havaintoihin, sillä tehtävämme on Uranuksen voimien avulla oppia syvemmin ymmärtämään Kristuksen missionia lähinnä tulevan 2160 vuoden aikana.

Eläinradassamme Vesimiehen merkkiä edustaa apostoli Matteus, jonka mukaan samalla eräs evankeliumi on nimitetty. Matteus evankelistana tulee siis edustamaan Vesimiehen ja Uranuksen aikaa. Mitä ajatuksia tämä seikka tuo mieleemme? Evankelista Matteuksen symbooli on ihminen (lapsen tai enkelin pää). Tämä sinään tuo mieleen ajatuksen, että Matteuksen evankeliumi on lähellä meitä ihmisiä tai meidän inhimillisyyttämme, kertoen meille inhimillisestä elämästä ja antaen meille avaimet käteen inhimillisen elämän ymmärtämiseen. Koska se on lähimmän tulevaisuuden evankeliumi, antanee se siis johdatusta ja opetusta niissä vaikeuksissa, jotka tulevat meitä kohtaamaan Vesimiehen merkissä, tulevassa Uranuksen sivistyksessä. Vesimiehen merkissä astuu semmoinen apostoli heti eteemme, jota samalla pidetään evankelistana. Eikö

tämä ole suora viittaus siihen, että meidän täytyy tutkia kirjoituksia? Tuomaan aikana meillä ei ollut kirjoituksia, katolinen kirkko piti ne salassa, vasta uudella ajalla pyhät kirjat tulivat käsiimme, mutta vielä emme ole osanneet niitä lukea, olemme vasta toipumassa hämmästyksestämme, että saimme ne käsiimme. Toistaiseksi olemme nähneet niistä ainoastaan sen, mitä katolinen kirkko oli opettanut meitä näkemään. Luther oli kasvanut katolisen kirkon helmassa, ei hän ollut niin vapaa ihminen, että olisi kyennyt täysin omaperäisesti arvostelemaan, mitä luki. Mutta Vesimiehen aikakaudella tulemme oikealla tavalla tutkimaan pyhiä kirjoja, ja ensimäisenä ja tärkeimpänä osviittana ja opettajana on oleva evankelista Matteus. Matteuksen evankeliumi on oleva tulevan kulttuurin pyhä kirja. Minkätähden? Sentähden, että siinä evankeliumissa on Jeesuksen vuorisaarna. Vuorisaarnassa on selvin sanoin annettu se uusi elämänymmärrys, joka Uranuksen aikana tulee meille selviämään, se elämänymmärrys, joka sisältyy ja perustuu Jeesuksen uusiin käskyihin. Nämä käskyt tulevat nyt totuuden mittapuuksi, ne tulevat olemaan taikasauvana jokaisen pyhiinvaeltajan kädessä. Niiden valossa totuuden etsijä arvostelee ilmiöitä ja ihmisiä, opettajia ja tietäjiä, ollen täysin selvillä siitä, mikä on mestarimme ja vapahtajamme Kristuksen henki ja opetus ja mikä on „Antikristuksen“ väärä opetus. Hänen ei tarvitse enää elää missään epävarmassa uskossa, hänen järkensä tulee valaistuksi, ja hän tietää vuorisaarnan mittapuu kädessään, missä totuus milloinkin on.

Kuinka tärkeä Matteuksen evankeliumi ja vuorisaarna tuleekaan olemaan! Mikä on näet oleva Vesimieskauden silmiinpistävänä tunnusmerkkinä? Siitä puhuu madame Blavatsky Salaisessa Opissa. Silmiinpistävänä tunnusmerkkinä tulevat olemaan ihmisissä heräävät psyykkiset voimat. Yhä enemmän ja enemmän tulevat ihmiset tietoisiksi salaperäisistä voimista itsessään. Telepatia eli kaukovaikutus tulee jokapäiväiseksi ilmiöksi ystävien kesken. Kuolleiden näkeminen ja mediumistinen seurustelu heidän kanssaan käy verrattain tavalliseksi. Pienet lapset kertovat, miten oli silloin, kun he olivat isoja, ja koska ihmiset ovat kuulleet jälleensyntymisestä, he ymmärtävät lasten kertovan omia muistojaan. Lapset näkevät tonttuja ja keijukaisia, leikkien vanhemmille näkymättömien leikkikumppanien kanssa. Kaikki aatteet ja totuudet, joita teosofinen liike on esittä-

nyt, ovat kuin ilmassa. Ihmiset näkevät unia ja näkyjä henkimaailman elämästä, yliaistillisista asioista, — ja tämä kaikki tulee viemään ihmisiä harhaan, syöksemään heidät erehdyksiin, salakuoppiin, hautoihin, jollei heillä ole mitään, mistä pitävät kiinni, jollei heillä ole semmoista auktoriteettia, joka itsessään ei ole yliluonnollinen. Heillä täytyy olla jokin tähti, johon voivat katsella, jota voivat seurata, jonka valossa ymmärtävät asioita!

Otan esimerkin, miten voi käydä kokeneille sieluille, jotka pyrkivät henkisesti. Etevä, kehittynyt ihminen tekee omituisia kokemuksia, näkee erinomaisia unia ja näkyjä ja sanoo itselleen: „tämä ei ole mitään unta, tämä on todellista elämää, olen elänyt ja toiminut toisessa maailmassa.“ Hän on esim. läpikäynyt ihmeellisen, juhlallisen vihkimyksen mahtavaan veljeskuntaan. Aamulla herätessään hän tuntee olevansa kuin toinen ihminen, sillä onhan hän vihitty salaperäisen veljeskunnan jäseneksi. Ja jos hän esim. kertoo asiasta ystävilleen: „minulla on vallan merkillinen kokemus, mitä tämä on?“ — niin ystävä on altis uskomaan ja sanomaan: „sinä olet tullut vihitykst valkoiseen veljeskuntaan,“ Ihminen itsekin uskoo olevansa Veli — suurella alkukirjaimella — ja alkaa pitää itseään parempana, pyhempänä ihmisenä.

Hänen pelastuksenaan on tämmöisessä tapauksessa ainoastaan Matteuksen evankeliumin realismi ja sen okkultinen vaikutus, joka on siinä, että se vetää kaikki tähän fyysilliseen elämään. Mitä ovat näet todella kokeneen ihmisen kannalta tuommoiset unet ja kokemukset henkimaailmassa? Ne ovat symbooleja, siis korkeintaan ennustuksia. Armonosoituksia ne kyllä ovat ja merkkejä siitä, että pyrkijä voisi lähteä turvassa kulkemaan tietä, joka tietoon veisi, mutta eivät ne ole vielä saavutuksia Vesimiehen ajassa, vaan muistutuksia: „koeta nyt, ihmislapsi, kulkea oikealla tiellä eteenpäin!“ Ja vuorisaarna näyttää heti, minkälainen elämän pitää olla. Tuommoinen kokemus toisella tasolla, henkimaailmassa, ennustaa meille, että jos nöyrinä koetamme elää veljeselämää noudattaen Jeesuksen Kristuksen käskyjä, niin voi vihkimyskin tulla osaksemme. Mutta koska Matteuksen evankeliumi on realismin evankeliumi ja Uranuksen aika syvän todellisuuden aikaa, niin meidän tulee ymmärtää, että unissa nähtyjen asioiden pitää toteutua fyysillisessä maailmassa, ennen kuin ne ovat todellisia. Siis meidän pitää tehdä jumalallisia

kokemuksia ja saavuttaa jumalallista tietoa ja tulla veljiksi valkoiseen veljeskuntaan tässä näkyväisessä maailmassa! En tarkoita mitään juhlallisia tai seremoniallisia vastaanottoja näkyväisessä maailmassa, tarkoitan vain, että se tieto, kokemus, vihkimys, mikä osaksemme pitää tulla, sen pitää tulla tässä meidän päivätajunnassamme. Kaikki mikä tapahtuu näkymättömässä maailmassa, on muistutusta ja ennustusta, se ei ole todellista. Ihmiset ovat alttiit pitämään niitä todellisuuksina, mutta muistakaamme, etteivät ne ole realistisia todellisuuksia, ennenkuin sama ilmiö ensin on toteutunut fyysillisessä maailmassa. Näkyväinen on täynnä ihmeitä. Ihmeet tapahtuvat ensin tässä maailmassa, sitten avautuvat uudet maailmat meille todellisina; ennen sitä ne avautuvat meille vain vertauskuvissa, s. o. astraalisesti, mutta ei henkisesti. Elämme parastaan murrosajassa, jolloin monet psykologisesti kehittyneet ihmiset julistavat astraalisia kokemuksiaan todellisuuksina. Meidän täytyy varoa itseämme umpimähkään niihin uskomasta, ja se sauva, johon meidän täytyy nojautua, on vuorisaarna, Matteuksen realistinen okkultismi.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: syyskuun 29 p:nä *Ihmisen poika*, lokakuun 6 p:nä *Järjen kehitys*, 13 p:nä *Eräs nykyaian profeetta* ja 20 p:nä *Europpalainen mies ja nainen*.

Kysymysillat Helsingissä alkavat piakkoin.

Turusta kirjoitetaan: „Pieni Ruusu-Risti-työmme on täydessä käynnissä. P. E:n esitelmiä luemme nykyään keskiviikkoiltaisin.“

Juho Petäjäniemi, joka siirtyi tuonelan tuville lokakuun 2 p:n vastaisena yönä, oli vanha teosofi, mukana jo 1907, kun Suomen Teosofinen Seura perustettiin. Hän teki hiljaisuudessa työtä, kylväen opettajana monta hyvää siementä oppilaittensa sieluihin, ja sai takavuosina hiljaisuudessa kärsiäkin ympäristön ahdasmielisyyden takia. Hän seurasi kiinteästi teosofisen liikkeen vaiheita maassamme ja muualla ja oli mukana Ruusu-Ristiä perustamassa v. 1920. Kun hänen maalliset jäännöksensä siunattiin haudan lepoon Malmin hautausmaalla sunnuntaina lokakuun 6 p:nä, oli taaja joukko ruusuristiläisiä ystäviä saapunut lauluin ja seppelein kunnioittamaan hänen muistoaan. Monta kaipauksen sanaa lausuttiin, ja hänen lähimmät omaisensa, äiti ja sisar, joista sisar oli saapuvilla, saattoivat todeta, että Juho Petäjäniemi oli ollut rakastettu ja arvossapidetty jäsen Ruusu-Risti-piirissämme. Samaan piiriin hän yhä kuuluu toisellakin puolella, jossa ilo on suuri sekä jälleennäkemisestä että työstä.

Chicagon teosofinen maailmankongressi viime elokuulla oli selonteoista päättäen suurenmoinen ja juhlallinen. Useimmat kysymykset jätettiin T. S:n pääneuvoston ratkaistaviksi Seuran vuosikokouksen aikana joulukuussa Indiassa mutta kongressissa jo päätettiin ettei T. S:n ohjelmapykäliä muuteta. Presidentti Mrs. Annie Besant, joka johti kongressia, ilmoitti, että Seuran pää-äänenkannattaja „The Theosophist“, joka perustamisestaan saakka on toimitettu Adyarissa, tulee ensi vuoden alussa siirrettäväksi Amerikkaan, jossa Mr. Hotchner ja Mrs. Russak-Hotchner ottavat sitä toimittaakseen.

Mr. Benn, englantilainen kirjailija ja suurkustantaja, kävi äsken Helsingissä ja lausui m.m. vakaumuksenaan eräälle haastattajalleen, että tilanne Europassa ei muutu hyväksi, ennenkuin valtakunnat heräten järkiinsä päättävät luopua kaikista korvausvaatimuksista maailmansodan johdosta. Sotavelat on ilman muuta kuitattava.

Eräs juutalainen lakimies, Mr. Schwayder Denverissä, kerrotaan Amerikasta, haluaa, että syyte Jeesusta vastaan ja hänen tuomionsa on otettava uudestaan tutkittavaksi. Hän tekee tämän ehdotuksen uskonveljilleen ja pyytää, että perustetaan juutalainen seura asiaa ajamaan. Hän sanoo olevansa vakuutettu siitä, että häpeä, joka 1900 vuoden aikana on painanut Juudan kansaa, on johtunut tuomiosta Jeesuksen yli. Hän ehdottaa sentähden, että suuri neuvostokokous kutsutaan kokoon Jerusalemiin ja että sen tehtäväksi annetaan puolueettomasti tutkia Jeesuksen koko asiaa. Jos tutkimuksesta selviää, että Jeesus oli viaton, on julkisesti tunnustettava, että esi-isät erehtyivät, ja rukoiltava jumalallista anteeksiantoa. Oli tulos tutkimuksesta mikä tahansa — puolueeton ja oikea on uusi tuomio oleva.

Ruusu-Ristiä arvostellaan. A. N. kirjoittaa Vaasasta: „Mielestäni Ruusu-Risti nyt on hyvin toimitettu lehti. Aikakausilehden on tietysti seurattava ajan ilmiöitä, ja sitä teettekin. Hienolla präntillä painetut osat ovat mielenkiintoisimmat minun mielestäni. Muuten en pidä kaikkien kirjoitusten sisällöstä“.

O. K. kirjoittaa Hämeenlinnasta: „Aiheisiinsa ja niiden käsittelyyn nähden Ruusu-Risti on entisestäänkin kohonnut ja siis aatepitoisuudellaan niin suppealle julkaisulle täysin arvokas. Sanoakseni jotakin lähemmin, toivon sen edelleenkin sisältävän Johtajan osaston esoterisokkultisine sisältöineen ja samansuuntaisia ensi arvon kirjoituksia poimintoina ulkolaisistakin julkaisuista, vapaamuurarienkin alalta — koska Suomessa ei nykyisin ilmesty erityistä v.m.-julkaisua. — Erittäin arvokas on parhaillaan jatkunut H. P. B:n „Evankeliumein esoteerinen luonne“. Hyvin suotava on myös „Mitä muualla tiedetään“ ja „Iltapuhteella“-osastojen jatkuminen — Toimittajan arvovaltaisen sensori-vallan rajoissa. Monivuotisen kokemukseni nojalla asetan välittömästi „rajan takaa“ annetut aitoperäiset ilmoitukset jopa kaiken aivospekulatsion yläpuolelle lainkaan säikähtämättä sellaisia kokemuksia omaamattomain kademielisvivahteisia pelotteluja muka astraalimaailman peikkojen kepposilla — mikä kyllä kehittynyt henki osaa potkia pois, mikäli niitä joukkoon pyrkii. „Ruusu-Ristin“ sisältöön nähden pyydän vielä saada mainita, että — julkaisun laatuun nähden — esim. kirjallisuuskatsaukset olkoot mieluummin suppeita, aina ilmoitettavan teoksen teosofisen aatepitoisuudenkin mukaan, ja että yleisen tietosivistyksen piiriin kuuluvat sekä romaanimaiset ja muut kaunokirjallisuusvivahteiset kirjoitukset ovat vain „parem-

man puutteessa" suotavia — hyvät lainat ja käännökset käyvät niiden edellä".

Tulenkantajain Seura perustettiin Helsingissä syyskuun 29 p:nä. Seura tulee työskentelemään sivistyksellisten päämäärien puolesta ja kansanvaltaisen ajattelutavan lujittamiseksi sekä taistelemaan kaikkea kansallis- ja sotakiihkoa vastaan, koska ne uhkaavat kansalaisten vapautta ja estävät järkiperäisen ja terveen ajattelun valtaanpääsyä. Erikoisesti kohdistuu seuran huomio taiteitten tukemiseen. Niinikään tukee seura niitä pyrkimyksiä, jotka tarkoittavat Europan Yhdysvaltojen muodostamista. Seuran puheenjohtajaksi valittiin hra Erkki Vala, ja sen johtokunnan jäsenten joukossa huomaamme veli J. E. Kaukomaan. Toivotamme onnea uudelle yhdistykselle!

Kuru-laivan haaksirikosta kirjoittaa meille aatetoveri Veikko Palomaa, että se oli joukkokohtalo, jommoista ei ole ennen tapahtunut Suomen vesillä. Omaisten suru on kuvaamaton. Mutta jos muutamatkin omaisiaan surevat olisivat tulleet tietämään jälleensyntymisen tosiasian, olisi heidän surunsa lievempi. Tämä joukkokuolema juontaa kaukaisesta menneisyydestä. Menneisyydessä tehty velka oli aikanaan maksettava luonnossa. Mahdollisesti voisi joku tarkka selvänäkijä ja -kuulija saada tietoonsa, missä ja milloin on tapahtunut se joukkorikos, joka nyt kuitattiin. Kohtaloja valvova laki on ihmisten kannalta katsoen tyly ja säälimätön, mutta sisäisen ymmärryksen kannalta on se ilo ja riemu, koska velka on kuitattu.

Eräs materialistinen sanomalehtimies kirjoitti lehdessään Kurun haaksirikosta, että luonnonvoimat ovat s o k e a t! Voi mies parkaa ja hänen kaltaisiaan! Ehdoton Itse hallitsee luontoa lukemattomien lähettilästensä välityksellä. Nämä lähettiläät eivät milloinkaan erehdy tehtävissään.

Voitaisiin esimerkiksi edellyttää, että Kuru-laivassa hukkuneet olisivat olleet kiivaita katolisia, ja että he olisivat upottaneet mereen noin 130 albigensia, joita hirmuisesti tapettiin miekalla, tulella ja mereen upottamalla. Nämä entiset julmurit olisivat syntyneet Suomeen ja siellä saaneet maksaa velkansa.

Oli miten tahansa, eivät syyttömät kuole vahingollisesti.

Jälleensyntymisen takana on monta esirippua. Niitten takaa voi aikanaan ilmestyä suurrikollisia, ja taas pyhimyksiä.

Toinen joukkosurmavaihtoehto olisi voinut olla Perttulinyön verilöyly 1572 Ranskassa. Siellä on kyllä virtoja, jos ei „vääräoppisia" tahdottu mereen asti viedä.

Jos Kuru-laivassa hukkuneitten jotkut omaiset joutuisivat lukemaan nämä rivit, niin heidän ei tarvitsisi olla pahoillaan siitä, että heidän omaisensa menneisyydessä olisivat olleet katolilaisia, pitäen uskonsa ainoana autuaaksitekevänä. Mitä ihminen uskoo, sen hän pitää pyhänä. Nuo entiset oletetut katolilaiset ovat jo voineet saada kohtalon ojennuksen tai tulevat saamaan. Kohtalon herrat tietävät aikansa.

Niinsanotun kuoleman jälkeen me kaikki kuljemme hyväänpäin.

Gallspach hoitoa Helsingissä-uutiseemme viime numerossa on tullut eräs virhe, jonka haluamme tässä oikaista. Siinä sanotaan, että tohtori Armas Ruotsalainen on saanut tänä syksynä itävaltalaiselta professorilta oikeuden käyttää sekä „sähkösutia", että heliumlamppua. Asianlaita on niin, että prof. Zeileis tosin jo kesäkuussa 1928 lupasi tri R:lle hoitovälineensä ja siis myös oikeuden käyttää niitä. Mutta kun samanlaisia sähköhoitokoneita alettiin viime keväänä

valmistaa myös Berliinissä ja tämä hoitokeino siis oli tullut kaikkien vapaasti käytettäväksi, hankki tri Ruotsalainen hoitokoneensa Berliinistä eikä Erlangenista, missä Zeileisin koneet on valmistettu.

Eräs x-niminen ystävä kirjoittaa meille: „Rakkaat veljet! Pieni omantunnon kysymys: Kuinka voisimmekaan enemmän auttaa, edistää ja tukea Ruusu-Ristityötämme? Emmeköhän siten, että autamme, edistämme ja tuemme johtajamme työtä, hänen, joka on koko liikkeemme alku ja keskus ja loppu? Sillä eikö se, että me kokoamme varoja Ruusu-Ristille tai Temppelirahastoon tai Päämajatilille, merkitse sitä, että me annamme aineellisia mahdollisuuksia hänen henkisen sanomansa leviämiselle?

Tulevana talvena johtajalla on uusia suunnitelmia sekä Helsinkiä että maaseutua varten. Tukekaamme näitä suunnitelmia. Ilman meidän rakkauttamme ne eivät ole mahdollisia. Keksikäämme mahdollisuuksia niiden toteuttamiseksi. Perustakaamme Opistolan tapaisia pikku yrityksiä sinne tänne — joko useamman tai yhden ainoan henkilön alkamina — olkoot ne sitten miten vaatimattomia hyvänsä, olkoot joko älylliseltä tai käytännölliseltä alalta. Jos ne ovat rakkaudessa syntyneitä, niillä on oleva siunausta, niinkuin Opistolallakin alkutaipaleellansa on ollut vallan ihmeteltävässä määrässä.

Ja olkoon tässä toiminnassamme tunnuslauseemme oleva: Valontyö voittoon.

Opistola, jonka työ alkoi lokakuun 1 p:nä, on saanut iloita suuresta kannatuksesta. Oppilaita on lukuisasti ja eräs ystävä on ollut avullinen sekä kalustamisessa että vuokran maksussa. Sunnuntaina t.k. 13 p:nä oli vaatimaton avajaisjuhla, jossa m.m. Ruusu-Ristin johtaja toivotti menestystä uudelle hankkeelle ja vihki sen toimeensa aatteen palvelukseen.

Uusia kirjoja. Werner Söderström O.Y:n kustannuksella on ilmestynyt: Erik Ahlman: Totuudellisuuden probleemi. Huomattu filosofian tutkija on tässä uudessa kirjassaan ottanut tutkimuksensa kohteeksi todellisuus-käsitteen, jonka tehostamisella tai huomiotta jättämisellä voi olla hyvin tuntuvat seuraukset käytännöllisessäkin kulttuurielämässä. Kirjassa on 173 sivua ja maksaa se 35 mk., sid. 50 markkaa.

J. E. Salomaa: Filosofisia tutkielmia. Kirja sisältää tunnetun filosofisen kirjailijan seuraavat kahdeksan, filosofista tietämystä avartavaa tutkimusta: „Filosofian olemuksesta". — „Metafysiikan mahdollisuudesta". — „Pessimismi ja optimismi". — „Mikä on kansallisuus?". — „Karl Lamprechtin historiankäsitys". — „Schopenhauerin metafysiikan synty". — „Emile Meyersonin filosofia". — „Melchior Palàgyin filosofia". Ilmestynyt „Sivistys ja Tiede"-sarjassa. 223 sivua. Hinta 50: —, sid. 60: —.

Aili ja Antti J. Aho: Amerikassa piikana ja keltanokkana. Kuvitettu. 258 sivua. Hinta 50: —, sid. 65: —. Monipuolinen, valaiseva, pirteästi kirjoitettu matkakertomus.

Ruusu-Risti-esitelmän Viipurissa piti maanantaina lokakuun 21 p:nä klo 7 i.p. Ruusu-Ristin johtaja Pekka Ervast. Aiheena oli: Usko Jumalaan. Esitelmä pidettiin Kansakoulujen juhlasalissa, ja huonosta ilmasta huolimatta oli saapunut koko joukon yleisöä.

Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa, Pekka Ervastin uusi kirja, on valmistunut painosta. Sen hinta on Smk. 18: —, sid. 28: —; sivuja 130.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Ruusu-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Neuvoston puoleen (sihteeri herra Eino Krohn, Helsinki, Konstantinink. 33). Paikallisia ryhmiä on Helsingissä, Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla. Loosheja on Helsingissä, Jyväskylässä, Turussa, Viipurissa, Tampereella, Hämeenlinnassa Lieksassa, Terijoella, Kouvolassa ja Kuopiossa.

Ruusu-Ristin jäsenluku on kahdeksan toimintavuotensa aikana noussut kahdeksaan sataan. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1929.

25:s vk. Marraskuu 1929 N:o 9

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

A. Yleinen osasto.

B. Vapaamuurari-osasto.

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:— HYVINKÄÄLLÄ 1929 IRTONUMERO postivap. Smk. 10:—, 50 cent.

25:s vk. MARRASKUU 1929 N:o 9

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

A. Yleinen osasto.

Veritati nulla praestat religio.

Toimittajalta.

Kun ajattelen tätä kohta loppuun kulunutta vuotta ja yleensä koko Ruusu-Risti-aikaa, täyttyy sydämeni kiitollisella ihmettelyllä. Se rakkaus, se apu, se tuki ja turva, joka Ruusu-Risti-taholta sekä yksityisten jäsenten että seuran puolesta on osakseni tullut, on mielestäni satumaista. En tiedä, onko koskaan ketään ihmistä kohtaan osoitettu niin suurta hyvyyttä ja luottamusta.

Koko sielustani soisin, että minäkin kykenisin vastapalveluksiin. Voimani ovat heikot sekä henkisesti että ruumiillisesti. Ajatellessani työn ja tiedon sankareita tunnen, kuinka vähäpätöinen olen. Mutta sanotaanhan, että pieni lapsikin, joka tuntee tien kotikyläänsä, voi ohjata matkustajaa, joka ei sitä tunne.

Se on lohdutukseni. Olen tuon lapsen asemassa. Olen heikko, olen kaikkea muuta kuin täydellinen. Mutta tunnen kotikyläni. Tiedän maailmalla vaeltaessani, mistä tie kulkee kotiin Se ei ole minun ansioni, vaan niiden, jotka minut siellä synnyttivät. Kodin olen saanut lahjaksi.

On vain yksi asia, jota en unohda. Kerran vaelsin pimeydessä. Oli yö, ja taivaalla tuikki vain yksi tähti — toivon tähti. Se oli samalla uskon tähti ja rakkauden tähti. Mutta sen valo oli heikko, ja välistä pimeys oli toivoton. Etsin tietä kotiin, etsin ja etsin, ja päätin, että vaikken tietä löydäkään, tahdon ainakin rakastaa — rakastaa toisia onnettomia, jotka maanpakolaisina pimeässä hapuilivat.

Äkkiä sitten tähti loisti kirkkaalla valolla ja näytti minulle tien. Tie oli jalkaini alla, olin itse tuo tie, vaikken ollut eteenpäin päässyt, kun en suuntaa nähnyt. Riemusta hyräillen riensin eteenpäin, jopa hyppäsinkin ilosta. Tie oli tasainen ja kaunis. Taivaanrannalla valonjuova ennusti päivän koittoa.

Mutta vähitellen ilmaantui esteitä, kiviä, kallioita, kuiluja — synkkiä metsiä ja yksinäisiä erämaita — petoja ja peikkoja. Nyt olin lapsi, pelästynyt ja peloton. Nyt en osannut muuta kuin kiirehtiä toisten luo, näyttää etsiville tietä ja taluttaa heitä jonkun matkaa, kunnes löytävät itsensä ja tiensä. Ja silloin minäkin taas nousin kalliolle tai pääsin jonkun kuilun yli.

Sillä meidän tiemme eivät sittenkään kulje erillään. Jokaisella on oma polkunsa, mutta rakkaus yhdistää ne yhdeksi Tieksi.

*

Jumalantuntemus ei ole luonnollemme vierasta. Totuuden tieto kirkastaa ja vapauttaa järkemme ja tietoon liittyvä jatkuva elämys on koko olemuksemme onnena. Ruumiimmekin kylpee autuuden lauteilla.

Jumalan tuntemukseen pääsee ainoastaan etsijä. Kolkuttajalle avataan. Ja portin avaus on yksilöllinen asia, voisipa sanoa: personallinen salaisuus. Seurat ja koulut, eksoteeriset ja esoteeriset, ovat avuksi ja tueksi, mutta eivät korvaa yksilöllistä työtä, personallista ponnistusta. Lupaukset, annetut korkeammalle itselle, ovat suureksi siunaukseksi, jos ovat nöyrässä mielessä tehdyt, mutta kevytmielisinä voivat olla haitaksi, koska aina panevat etsijän koetukselle.

Täydellisyyden näkeminen ei saa sokaista silmiämme, niin ettemme älyä tien vaikeuksia ja esteitä tai huomaa omaa heikkouttamme. Päinvastoin meidän on nähtävä, kuinka kaukana meistä on päämäärämme, kuinka korkealla täydellisyys, — mutta kuinka varma on joka tapauksessa sen saavuttaminen, koska se ei sittenkään ole ulkopuolella meitä.

Jumalan valtakunta on meissä, — ja meissä on siis myös se Jumala, joka valtakunnassaan on hallitsijana.

*

Ruusu-Risti-lehtemme lähtee nyt piakkoin kymmenennelle taipaleelleen Ruusu Risti-nimisenä, ja teosofisena aikakauskirjana se aloittaa 26:tta vuosikertaansa vuonna 1930. Ensi vuoden kabbalistinen luku on 13 (tai 4) ja lehtemme ikä on 2×13 (tai kabbalistisesti myös 8). Karmanalaisessa maailmassa numerot merkitsevät paljon, sillä kosmos on matemaattisesti järjestetty. Henki yksin on kaiken „taika-

uskon" yläpuolella, mutta missä on henkeä ilman muotoa aineellisessa maailmassa?

Ehkä Ruusu-Ristikin saa luottaa rehellisten pyrkimystensä karmaan ja katsoa tulevaisuuteen toivorikkaana. Mutta ilman jumalallista inspiratsionia toimisi karmakin koneellisen kylmästi. Aina on karman toiminnassa välttämätön se jumalallinen rakkaus, joka herää työhön elävien olentojen sydämessä. Sentähden uskon minäkin Ruusu-Ristin toimittajana siihen rakkauden inspiratsioniin, joka panee lehden lukijat ja ystävät koettamaan parastaan lehden puolesta.

Ruusu-Risti ilmestyy siis vuonna 1930 samanlaisena kuin tänä vuonna samoine osastoineen ja samoine rubriikkeineen. Sisältö pysyy hengeltään samana, ja toivon, että lukijat muistavat „Iltapuhteella" osastoa lähettämällä kertomuksia kokemuksistaan henkimaailman y.m. yliaistillisilta aloilta. „Kirjeitä toimitukselle" otsikon muutan „Vapaaksi sanaksi", koska tahdon painostaa, että lukijat tässä osastossa todella voivat „puhua suunsa puhtaaksi" missä teosofisessa tai teosofiaa lähellä olevassa asiassa tahansa. Toivoni olisi myös, että lukijat vaihtaisivat mielipiteitään eri kysymyksistä useammin kuin tähän saakka. Ulkomailla eivät arvokkaat lehdet pelkää personallistakaan polemiikkia, kunhan äänen sävy on kohtelias ja sanoista näkyy, että kirjoittaja todella rakastaa ja etsii totuutta. Aikakauskirja sillä tavalla voittaa elävyydessä ja vilkkaudessa, ja mistä lukijat enemmän oppivat kuin kohteliaasta ajatusten vaihdosta? Paljaat asialliset eli teoreettiset artikkelit ovat usein liian personattomia herättääkseen suurempaa mielenkiintoa. H. P. Blavatskyn kirjoitustavasta on mielestäni paljon oppimista. Se on aina asiallista, mutta siiti elävän personallista. Hänen tasalleen ei tietysti kukaan nouse olematta yhtä voimakas ja nerokas personallisuus. Ruusu-Risti tulee edelleenkin julkaisemaan hänen säteilevän älykkään kynänsä tuotteita.

Ruusu-Ristin hinta ei nouse. Se on yhä Smk. 50:— koko vuosikerrasta, dollaria 2:— ulkomaille tilattuna. Lehti on tilattava koko vuodeksi, mutta toimituksen kanssa voi kyllä sopia vähittäismaksusta, jos on hankala heti maksaa koko hinta.

Lehden ilmestymisen tämän kokoisena ja sisältöisenä on kuluvana vuonna tehnyt mahdolliseksi se tuntuva apu, minkä monet tilaajat ovat sille suoneet maksamalla vuosikerrastaan Smk. 100:— ja enemmän, ja se avustus, minkä

Jyväskylän looshi antoi sille rahalahjoillaan ja pari ystävää tilaamalla kumpikin kymmenittäin vuosikertoja lahjaksi kirjastoille y.m. Jos sama hyvä karma seuraa Ruusu-Ristiä edelleen, voimme siis toivoa, että se vuonna 1930 pysyy samankokoisena kuin nytkin — tai mahdollisesti kasvaa vielä isommaksi. Joulukuun numeron mukana lähetettävässä sinisessä tilauskortissa otetaan taas huomioon se mahdollisuus, että tilaajat katsovat lehden sadan markan arvoiseksi. Ulkomailla tämä vastaa kolmea tai neljää dollaria kunkin tilaajan jalomielisen arvioinnin mukaan. Tahdon vielä kerran painostaa, että tämä kaikki on runollisen rakkaudeninspiratsionin varassa eikä ketään velvoita. Ruusu-Ristin virallinen hinta on Smk. 50:—, dollaria 2:—.

Postiennakkoa ei lähetetä tilaajille, jonka tähden jokaisen on huolehdittava siitä, että hänen tilauksensa ajoissa uudistuu. Kuten sanottu, seuraa joulukuun numeroa sininen postiosoitus Suomessa asuville tilaajille. Tämän marraskuun numeron mukana jaetaan kaikille tilaajille tavanmukainen tilauslista, jota ainakin ne voivat käyttää, jotka lähettävät toimitukselle useampia tilauksia.

Olkoot valkoiset ja hyvät vallat meille kaikille suopeita!

Evankeliumein esoteerinen luonne.

IV.

Ketään ei voida pitää kristittynä, ellei hän tunnusta, tai ellei otaksuta hänen tunnustavan, uskoa Jeesukseen kasteen kautta ja pelastukseen „Kristuksen veren kautta“. Ollakseen ihmisten silmissä hyvä kristitty täytyy conditio sine qua non'ina (ehdottomasti) osoittaa uskoa kirkon julistamiin dogmeihin ja tunnustaa ne julkisesti; tämän tehtyään on ihminen vapaa viettämään yksityistä ja julkista elämää, joka on vuorisaarnassa ilmituotujen periaatteiden täydellinen vastakohta. Pääasia ja se mikä häneltä vaaditaan on, että hänellä on — tai on olevinaan — sokea usko ja kunnioitus oman kirkkonsa papillisia opetuksia kohtaan.

„Usko on kristinopin avain“, sanoi Chaucer, ja sen puutteesta johtuva rangaistus on niin selvästi kuin sanat

voivat tehdä tuotu esille Markuksen evankeliumin XVI luvun 16 säkeessä: „joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu; mutta joka ei usko, se tulee kadotetuksi".

Kirkkoa häiritsee sangen vähän, että mitä huolellisin näiden sanojen etsintä vanhimmista teksteistä viimeisten vuosisatojen aikana jäi tuloksetta; tai että raamatun äskeinen tarkistelu johdatti ne totuutta etsivät ja totuutta rakastavat oppineet, joiden tehtävänä se oli, siihen yksimieliseen vakaumukseen, ettei mitään semmoista Kristuksen vastaista lausetta ollut olemassa muualla kuin muutamissa myöhemmissä väärennetyissä teksteissä. Hyvät kristityt olivat omaksuneet nuo lohdulliset sanat, ja ne olivat menneet heidän säälivästen sielujen luihin ja ytimiin. Riistää ikuisen kadotuksen toivo kaikilta toisilta kuin heiltä itseltään, näiltä Israelin Jumalan valituilta astioilta, oli samaa kuin riistää heiltä itse elämä. Totuutta rakastavat ja Jumalaa pelkäävät raamatuntarkastajat hätkähtivät; he jättivät väärennetyt lauseet (yksitoista säkeistöä, 9—20) paikoilleen ja tyydyttivät omantuntonsa viivanalaisella, sangen epämääräisellä muistutuksella, joka olisi omiansa koristamaan viekkaimpien jesuiittain tekoa ja tekemään kunniaa heidän diplomaattisille kyvyilleen. Se näet kertoo „uskovaiselle", että:

Kaksi vanhinta kreikkalaista käsikirjoitusta ynnä muutamat toiset auktoriteetit jättävät pois värssyt 9— loppuun. Muutamilla auktoriteeteilla on toisenlainen loppu evankeliumille,[1])

eikä selitä pitemmälle.

Mutta nuo kaksi „vanhinta kreikkalaista käsikirjoitusta" jättivät värsyt pois nolens volens, koska niitä värsyjä ei milloinkaan ole ollut. Ja oppineet ja totuutta rakastavat tarkastajat tietävät tämän paremmin kuin kukaan meistä; kuitenkin tämä häijy valhe lasketaan painosta protestantisen jumaluusopin itse pesäpaikasta, ja annetaan sen jatkuvasti häikäistä tulevien polvien teologian opiskelijain ja siis myös niiden vastaisten seurakuntalaisten silmiä. Ei se voi heitä kumpiakaan pettää, eikä se petä, mutta yhtäkaikki molemmat ovat uskovinaan noiden julmien, jumaluusopillisen saatanan veroisten sanojen väärentämättömyyteen. Ja tämä saatana-Molok on heidän oma äärettömän laupias ja oikeamielinen Jumalansa taivaassa sekä rakkauden ja lem-

[1]) Kts. „Evankeliumi Markuksen mukaan", tarkistettu laitos, painettu Oxfordin ja Cambridgen Yliopistojen toimesta, 1881.

peyden lihaksi tullut symbooli maan päällä — yhdeksi ja samaksi olennoksi sulautuneena!

Todella salaperäiset ovat teidän paradoksimaiset tienne, oi te — Kristuksen kirkot!

En aio tässä toistaa kuluneita todisteluja enkä loogillisesti paljastaa koko teologista järjestelmää; sillä tämän ovat tehneet kerta toisensa perästä ja mitä oivallisimmalla tavalla Englannin ja Amerikan kyvykkäimmät „uskottomat". Mutta lyhyesti saanen toistaa ennustuksen, joka päivänselvänä seurauksena johtuu ihmisten nykyisestä mielentilasta kristikunnassa. Usko raamattuun sanallisesti ja lihaksi tulleeseen Kristukseen ei kestä enää neljännesvuosisataakaan. Kirkot saavat luopua näistä lempidogmeistaan, muuten 20:s vuosisata on näkevä koko kristikunnan kaatuvan ja häviävän ja sen mukana myöskin uskon Khristokseen puhtaana henkenä. Itse nimikin on tullut vastenmieliseksi, ja teologisen kristinuskon täytyy kuolla eikä koskaan enää herätä kuolleista nykyisessä muodossaan. Tämä olisi itsessään kaikista onnellisin ratkaisu, jollei vaarana uhkaisi se luonnollinen reaktsioni, joka varmasti seuraa: piintynyt materialismi on oleva vuosisataisena sokean uskon suorana tuloksena, jollei vanhoja hävinneitä ihanteita korvata toisilla ihanteilla, joiden kimppuun ei saata hyökätä, koska ne ovat yleismaailmallisia ja seisovat ikuisten totuuksien kalliolla eikä inhimillisen mielikuvituksen vierivällä sannalla. Puhtaan aineettomuuden täytyy lopulta astua noiden ihanteiden kauhean antropomorfismin tilalle nykyisten dogmaatikkojemme käsityksissä. Miksikä muuten kristilliset dogmit, jotka täydellisesti vastaavat toisten eksoteeristen ja pakanallisten uskontojen dogmeja, vaativat itselleen etusijan? Kaikkien näiden uskontojen ulkonaiset muodot perustuvat samoihin astronomisiin ja fysiologisiin (eli sukupuoli-) symbooleihin. Astrologisesti katsoen jokaisen uskonnollisen dogmin alkuperä ja pesäpaikka — koko maailmassa — on löydettävissä eläinradan merkeistä ja auringosta. Ja niin kauan kuin vertailevalla symboolitutkimuksella tai millä teologialla tahansa on hallussaan ainoastaan kaksi avainta uskonnollisten dogmien mysterioiden paljastamiseksi — ja nämäkin avaimet vain osaksi käytettävissä, — kuinka rajaviiva voidaan vetää ja kuinka mikään ero voidaan tehdä esim. Krishnan ja Kristuksen uskontojen välillä, joista toinen tarjoaa pelastusta „alkuaikaisen miehellisen esikoisen"

veren kautta ja toinen, paljon nuorempi usko „ainosyntyisen Pojan“ veren kautta?

Tutkikaa Veeda-kirjoja; lukekaa vaikkapa vain suurten orientalisteimme pintapuolisia, usein vääristeltyjä kirjoituksia ja punnitkaa mitä sillä tavalla opitte. Katsokaa, miten brahmiinit, egyptiläiset hierofantit ja kaldealaiset maagikot opettivat tuhansia vuosia ennen meidän ajanlaskuamme, että jumalat itse olivat olleet kuolevaisia (edellisissä syntymissään), ennenkuin he saavuttivat kuolemattomuutensa uhraamalla verensä Korkeimmalle Jumalalleen eli johtajalleen. Kuolleitten Kirja opettaa, että kuolevainen ihminen „yhtyi jumaliin siten, että molempien yhteiseen vereen virtasi yhteinen elämä“. Kuolevaiset antoivat esikoistensa veren uhriksi jumalille. Hinduism kirjassaan, s. 35, professori Monier Williams kääntäen Taitiriija Braahmana'sta kirjoittaa: „Uhrien avulla jumalat saavuttivat taivaan“. Ja Tandja Braahmana'ssa: „Luontokappalten herra antoi itsensä uhriksi jumalien puolesta“ . . . Ja taasen Satàpatha Braahmana'ssa: „Ken tuntien tämän uhraa Purusha-madha- eli mies-esikoisuhrilla, hän tulee kaikeksi.“

Joka kerta kuullessani keskusteltavan veedalaisista jumalanpalvelusmenoista ja nimitettävän niitä „inhoittaviksi ihmisuhriksi“ ja kannibalismiksi (!) tunnen haluavani kysyä: missä ero on? Itse asiassa on kuitenkin olemassa muuan ero. Kristittyjen on pakko omaksua sanasta sanaan Uuden Testamentin vertauskuvallinen (joskin oikein ymmärrettynä sangen filosofinen) ristiinnaulitsemisdraama samoinkuin kertomus Abrahamin ja Isakin uhrista[1]), jota vastoin brahmalaisuus — ainakin filosofisissa kouluissa — opettaa kannattajilleen, että tämä (pakanallinen) „miesesikoisen“ uhri on puhtaasti allegoorinen ja filosofinen vertauskuva. Luettuina kuolleessa kirjaimellisessä merkityksessään neljä evankeliumia ovat vain hiukan muutettuja laitoksia siitä, mitä kirkko nimittää saatanalliseksi kristillisten dogmien (ennakolta) matkimiseksi pakanallisissa uskonnoissa. Materialismi on täysin oikeutettu löytämään

[1]) Kts. The Soldier's Daughter, Lucifer, vol. 1, n:o 6, kirj. pastori T. G. Headley, ja huomaa, kuinka epätoivoisasti tämä tosi kristitty vastustaa „veriuhrien“, „verisovituksen“ y. m. sanallista omaksumista Englannin kirkossa. Vastavaikutus alkaa; tässä toinen ajan merkki.

niistä kaikista saman aistillisen palvonnan ja samat „aurinkotarut".

Pintapuolisesti ja kuolleen kirjaimellisesti analysoituna ja arvosteltuna sekä svastika (hakaristi) että crux ansata (silmukkaristi) ja tavallinen yksinkertainen risti on vain sukupuolisymbooli, kuten professori Jolly (Man before Metals, ss. 189—190) oikein kyllä huomauttaa. Nähdessään, että „pyhän tulen isä (Indiassa) oli nimeltään Tvashtri, s.o. jumalallinen puuseppä, joka teki svastikan ja pramanthan, joiden kahnauksesta syntyi jumalallinen lapsi Agni, latinaksi ignis (tuli); että hänen äitinsä nimenä oli Maaja ja että hänelle itselleen annettiin nimi akta (voideltu eli khristos), sittenkun papit olivat valaneet hänen päänsä yli väkeväisen sooman ja hänen ruumiinsa yli uhrin puhdistamaa voita", — tämän kaiken nähdessään professori on täysin oikeutettu sanomaan:

Läheinen yhtäläisyys, joka on olemassa erinäisten Agnin palvonnan seremoniojen ja erinäisten katolisen uskonnon muotomenojen välillä, voidaan selittää niiden yhteisestä alkuperästä. Agni ollessaan akta eli voideltu muistuttaa Kristusta; Maaja Mariaa, hänen äitiään; ja Tvashtri pyhää Jooseppia, raamatun puuseppää.

Onkohan Toulousen Tiedekunnan professori selittänyt mitään kääntämällä huomion semmoiseen, minkä jokainen voi nähdä? Ei tietenkään. Mutta joskaan hän, tuntematta allegorian esoteeristа merkitystä, ei ole rikastuttanut inhimillistä tietomäärää, on hän toiselta puolen monelta oppilaaltaan riistänyt uskon kristinopin ja sen kirkon „jumalalliseen alkuperään" ja auttanut materialistin lukumäärän kasvamista. Sillä tosiaan ei kukaan, joka kerran on antautunut tuommoisiin vertaileviin tutkimuksiin, saata pitää lännen uskontoa muuna kuin kalpeana ja heikontuneena vanhempien ja jalompien filosofiojen kopiona.

Kaikkien uskontojen — juutalais-kristillisyydenkin — alkuperä on löydettävissä muutamista alkuaikaisista totuuksista, joista ei yhtäkään voida selittää erillään toisista, koska jokainen täydentää toisen jossakin yksityiskohdassa. Ja kaikki ne ovat enemmän tai vähemmän murtuneita säteitä samasta totuuden auringosta, ja niiden alku on etsittävä Viisaus-uskonnon muinaisista muistomerkeistä. Tämän Viisaus-uskonnon valon puutteessa eivät etevimmätkään oppineet saata nähdä muuta kuin sen luurankoja mielikuvituksen naamioiden peittäminä ja personoituihin eläinradan merkkeihin perustuvina.

Paksu allegoriojen ja häikäisykuvien, mielijohteitten ja vertauksien „pimeiden puheitten", filmi peittää siten alkuperäisiä esoteerisiä tekstejä, joista Uusi Testamentti — nykyään tunnetussa muodossaan — sommiteltiin kokoon. Mistä siis on evankeliumi, Jeesus Natsarealaisen elämäkerta, saanut alkunsa? Eikö ole toistamistaan toistettu, etteivät mitkään inhimilliset, kuolevaiset aivot olisi voineet keksiä juutalaisen uskonpuhdistajan elämää, jota seurasi pääkallovuoren kauhea näytelmä? Me sanomme, esoteerisen Itämaisen Koulun auktoriteetilla, että kaikki tämä sai alkunsa gnostilaisilta, mikäli koskee Kristusnimeä ja tähtitieteellis-mystillisiä allegorioja, sekä muinaisten Tanaimien kirjoituksista, mikäli koskee Jeesuksen eli Joshuan kabbalistista yhteyttä raamatun personifikatsionien kanssa. Muuan näistä on Jehovahin mystillinen, esoteerinen nimi — ei profaanisten, omista mysterioistaan tietämättömien juutalaisten nykyinen oikullinen Jumala, jonka vielä tietämättömämmät kristityt ovat omakseen ottaneet, vaan pakanallisen Vihkimyksen kokoonpantu Jehovah. Tämän sangen selvästi todistavat ne erilaisten merkkien glyyfit eli mystilliset yhteenliittymät, jotka tähän päivään saakka ovat säilyneet roomalaiskatolilaisissa hieroglyyfeissä.

Gnostilaiset muistiinpanot sisälsivät ytimen Vihkimysmysterioissa miesmuistiin vietetyistä pääkohtauksista, — vaikka sekin milloin vain se uskottiin pergamentille tai paperille, poikkeuksetta ilmoitettiin puoleksi vertauskuvallisessa muodossa. Mutta muinaisilla Tanaimeilla, noilla Vihityillä, joilta myöhemmät talmudistit saivat kabbalan (sullisen perinnäistiedon) viisauden, oli hallussaan mysteriokielen salaisuudet, ja tällä kielellä evankeliumit kirjoitettiin.[1]) Ainoastaan se, joka hallitsee vanhanajan esoteerisen salakielen — lukujen salaisen merkityksen, joka yhteen aikaan oli kaikkien kansojen yhteisomaisuutta, — ainoastaan hän voi saada täyden todistuksen siitä, kuinka nerokkaasti Vanhan Testamentin puhtaasti egyptiläis-juutalaiset allegoriat ja nimet yhdistettiin pakanallis-kreikkalaisten gnostikkojen, sen ajan kaikista hienostuneempien mystikkojen, nimiin ja allegorioihin. Piispa

[1]) Kolme synoptista evankeliumia osoittavat pakanallisten kreikkalaisten ja juutalaisten symbologiojen yhdistelyä, mutta Ilmestyskirja on kirjoitettu Tanaimien mysteriokielellä, joka oli egyptiläisen kaldealaisen viisauden jätteitä, ja Johanneksen evankeliumi on puhtaasti gnostilainen.

Newton todistaa tämän itse tietämättään, osoittaessaan, että „Barnabas, Paavalin toveri, keksii epistolassaan (IX luku) että Jeesuksen nimi on ristiinnaulittuna luvussa 318", Barnabas näet löytää sen mystillisestä kreikkalaisesta I H T — t a u on ristin salamerkki. Tämän johdosta huomauttaa eräs kabbalisti, joka on kirjoittanut julkaisemattoman käsikirjoituksen Mysteriokielen muodostumisen avaimesta, seuraavaa: „Mutta tämä on vain leikkimistä hebrealaisten j o d, k h i t ja s h i n kirjainten kanssa, sillä siitä on meidän päiviimme saakka periytynyt I H S Kristuksen monogrammina, ja tämä luetaan i e e s h eli 318, koska kirjainten summa on 318 eli luku, joka vastaa Abrahamia ja hänen saatanaansa, Joshuaa ja hänen Amalekiaan . . . sekä myös Jaakobia ja hänen vastustajaansa . . . (Godfrey Higgins mainitsee lähteen luvulle 608) . . . Se on Melkisedekin nimen numero, sillä tämän arvo on 304 ja Melkisedek oli korkeimman Jumalan pappi ilman päivien alkua tai loppua". Melkisedekin ratkaisu ja salaisuus on löydettävissä siitä tosiseikasta, että „muinaisajan panteoneissa ne kaksi kiertotähteä, jotka olivat olleet olemassa ikuisuudesta (a i o o n i s e s t a ikuisuudesta) lähtien ja olivat ikuisia, olivat Aurinko ja Kuu eli Osiris ja Isis, — ja siitä johtui nimitys i l m a n p ä i v i e n a l k u a t a i l o p p u a. 304 kerrottuna kahdella on 608. Niin myös numerot sanassa Seth, joka kuvasi vuotta. On monta auktoriteettia, jotka väittävät, että luku 888 sopii Jeesus Kristuksen nimelle, ja sanotaan, että tämä vastustaa Antikristuksen numeroa 666. . . . Joshua nimen kanta-arvo oli luku 365, aurinkovuoden tunnusmäärä, kun taas Jehovah iloitsi siitä, että hän oli kuuvuoden tunnusluku — ja Jeesus Kristus oli sekä Joshua että Jehovah kristillisessä panteonissa . . ."

Tämä on vain omiansa valaisemaan väitettämme ja todistamaan, että yhdistetyn Jeesus Kristus nimen kristillinen käyttö perustuu kokonaan gnostilaiseen ja itämaalaiseen mystiikkaan. Oli oikein ja luonnollista, että kronikoitsijat semmoiset kuin vihityt gnostikot, jotka olivat vaitioloon lupautuneet, peittäisivät tai p u k i s i v a t vanhimpien ja pyhimpien oppiensa lopullisen merkityksen h a r h a v a a t t e i s i in. Kirkkoisien oikeus peittää koko juttu historialliseksi tehdyn mielikuvituksen kääröön on pikemmin epäiltävä[1]) Gnostilainen kirjuri ja kronikoitsija ei pettänyt

---

[1]) „Kristikunta väittäessään omaavansa jumalallista auktoriteet-

ketään. Jokainen muinaisajan gnosikseen Vihitty — eli hän ennen tai jälkeen kristillistä ajanlaskua — tunsi hyvin „mysteriokielen“ kunkin sanan arvon. Sillä nämä gnostikot — alkuperäisen kristinuskon inspiroijat — olivat „sivistyneimpiä, oppineimpia ja paraiten kristityn nimen arvoisia“, kuten Gibbon sanoo. Eivät he eivätkä heidän nöyremmät seuraajansa olleet vaarassa uskoa omien tekstiensä kuollutta kirjainta. Mutta toisin oli laita niiden, jotka joutuivat nykyään n.s. oikeaoppisen ja historiallisen kristinuskon laatijain uhreiksi. Heidän seuraajansa on kaikki saatu lankeamaan Paavalin nuhtelemain „hupsujen galatalaisten“ erehdyksiin, jotka, kuten hän heille sanoo (Gal. III, 1—5), alkaen hengestä (uskomalla Kristuksen henkeen) „lopettivat uskomalla lihaan“, s.o. ruumiilliseen Kristukseen. Sillä semmoinen on kreikkalaisen lauseen tosi merkitys[1]: „enarksamenoi pneumati nyyn sarki epiteleisthe“. Että Paavali oli gnostikko ja perusti uuden gnosis-lahkon, joka tunnusti, niinkuin kaikki muutkin gnostilaiset lahkot tekivät, „Kristus-Hengen“ olevan olemassa, vaikka sekin nousi vastustajiaan, kilpailevia lahkoja vastaan, — on päivänselvää kaikille paitsi dogmaatikoille ja teologeille. Yhtä selvää on, että Jeesuksen alkuperäiset opetukset — koska tahansa hän lienee elänytkin — voidaan löytää ainoastaan gnostilaisista opeista; ja tämän löydön varalta ovat alusta saakka ryhtyneet laajoihin varovaisuustoimenpiteihin ne väärentäjät, jotka vetämällä Hengen alas aineeseen halvensivat alkuaikaisen Viisaus-uskonnon jalon filosofian. Basilideen teokset yksin — tuon „filosofin, joka oli antautunut jumalallisten asioiden kontemplatsioniin“, kuten Clemens häntä kuvailee — hänen Evankeliumitulkintojensa

---

tia perustuu siihen tietämättömään uskoon, että mystillinen Kristus voisi tulla ja tuli persoonaksi, jota vastoin gnosis todistaa, että ruumiillinen Kristus oli vain yliruumiillisen ihmisen kuvaesitys; tästä johtuu, että historiallinen henkilökuvaus on, ja aina täytyy olla, kohtalokas tapa väärentää ja halventaa henkistä todellisuutta“. (G. Massey, Gnostic and Historic Christianity.)

[1]) Tämä lause merkitsee analysoituna: „Aiotteko te, jotka alussa loitte silmänne Kristus-Henkeen, nyt päättää uskomalla lihalliseen Kristukseen“, tai sitten se ei merkitse mitään. (Suom. käännös sanoo: Te aloititte Hengessä, lihassako nyt päätätte?) Paavalin elinaikainen taistelu Pietaria y.m. vastaan ja hänen oma kertomuksensa Henkisen Kristuksen eikä Jeesus Natsaretilaisen näkemisestä, kuten Ap. Teoissa, todistavat tämän.

24 nidettä — poltettiin kaikki kirkon käskystä, kertoo Eusebius meille (H. E., IV, 7).

Koska nämä Tulkinnot kirjoitettiin ajalla, jolloin meidän nykyisiä evankeliumeja ei vielä ollut olemassa[1]), on tässä hyvä todistus siitä, että se evankeliumi, jonka opit Basilides sai vastaanottaa apostoli Matteukselta ja Glaukukselta, Pietarin opetuslapselta (Clemens Alexandrinus, Stromata, VII, 7, § 106), varmaan suuresti poikkesi nykyisestä Uudesta Testamentista. Eikä näitä oppeja voida arvostella Tertullianuksen jälkeenjättämien vääristeltyjen selontekojen nojalla. Yhtäkaikki sekin vähä, minkä tämä puolueellinen uskonkiihkoja antaa, osoittaa, että gnostilaiset pääopit, omine erikoisine nimineen ja naamioineen, ovat samat kuin idän Salaisen Opin. Sillä puhuessaan Basilideesta, tuosta „hurskaasta, jumalankaltaisesta, teosofisesta filosofista", jommoiseksi Clemens Aleksandrialainen häntä ajatteli, huudahtaa Tertullianus:

Tämän jälkeen Basilides, kerettiläinen, tunki esille.[2]) Hän väitti, että on olemassa Korkein Jumala nimeltä Abraxas, joka loi Järjen (Mahat), jota kreikkalaiset nimittävät Nuusiksi. Tästä emanoi Sana; Sanasta Kaitselmus; Kaitselmuksesta Hyve ja Viisaus; näistä kahdesta taas muodostuivat Hyveet, Hallitukset[3] ja Vallat; ja siitä sitten enkelein lukemattomat syntymiset ja ulosvalunnat. Tosiaan alimpien enkelein joukkoon ja niiden, jotka tekivät tämän maailman, hän asettaa kaikista viimeisimmäksi juutalaisten Jumalan, jonka hän kieltää olevan Jumala itse, vakuuttaen hänen olevan vain yhden enkeleistä.[4]) (Isis Unveiled, II osa.)

Toisen todistuksen siitä, että Matteuksen evankeliumi

---

[1]) Kts. Supernatural Religion, II osa, luku Basilides.

[2]) Isis Unveiled kirjassa kysyttiin, eikö Rooman kirkko tuominnut kerettiläisyydeksi myöskin fryygiläisen piispa Montanuksen katsantokantoja? On kerrassaan erinomaista nähdä, kuinka helposti kirkko rohkaisee toisen kerettiläisen, Tertullianuksen, parjausta toisen kerettiläisen, Basilideen, kustannuksella, kun parjaus sattumalta on edullinen kirkon omalle tarkoitusperälle.

[3]) Eikö Paavali itse puhu taivaallisista hallituksista ja valloista (Efes. III, 10; I, 21) ja tunnusta, että jumalia on monta ja Herroja (Kyrioi) monta? Ja enkeleitä, valtoja (dynameis) ja hallituksia? (Kts. I Kor. VIII, 5; ja Room. VIII, 38.)

[4]) Tertullianus: De praescriptione haereticorum. Kieltämättä johtuu vain huomattavan jesuiittamaisesta, silmänkääntötempun kaltaisesta todistelusta, että Jehovah, joka Kabbalassa on vain Sefirootti, kolmas, vasenpuolinen emanatsionein joukossa (Binah), on korotettu Ainoan ehdottoman Jumalan arvoon. Raamatussakaan hän ei ole kuin yksi Elohimeistä (kts. I Moos., III, 5, 22, jossa „Herra Jumala" ei tee mitään eroa itsensä ja toisten välillä).

tavallisissa kreikkalaisissa teksteissä ei ole alkuperäinen hebreaksi kirjoitettu evankeliumi, antaa niinkin suuri auktoriteetti kuin kirkkoisä Hieronymus. Epäilys, että Kristusprinsiippiä on alusta lähtien tietoisesti ja asteettain historiallisoitu, kasvaa vakaumukseksi, niin pian kuin tutustuu erääseen tunnustukseen, joka tavataan Hieronymuksen Matteus-kommentaarioiden toisessa kirjassa. Siinä näet löydämme todistukset siitä, että koko evankeliumin tilalle on ehdoin tahdoin toimitettu toinen, koska nähtävästi tämä liian innokas kirkkoisä on kirjoittanut uudestaan kaanonissa nyt löytyvän evankeliumin.[1]) Hän sanoo, että neljännen vuosisadan lopulla „heidän autuutensa" piispat Chromatius ja Heliodorus lähettivät hänet Caesareaan nimenomaan vertaamaan kreikkalaista tekstiä (ainoa mikä heillä koskaan oli) alkuperäiseen hebrealaiseen laitokseen, jonka natsareenit säilyttivät kirjastossaan, ja kääntämään sitä. Hän käänsi sen, mutta vastalauseella; sillä kuten hän sanoo, Evankeliumi „toi esille asioita, jotka olivat omiansa — ei rakentamaan, vaan — hävittämään."[2]) Mitä „hävittämään"? Silminnähtävästi sen dogmin, että Jeesus Natsaretilainen ja Khristos ovat yhtä; siis „hävittämään" vastikään suunniteltua uskontoa.[3]) Samassa kirjeessään tuo pyhimys (joka kehotti kääntyneitä tappamaan isiään ja polkemaan sitä rintaa, joka heitä ravitsi, kulkemalla äitiensä ruumiiden yli, jos vanhemmat seisoivat esteenä poikiensa ja Kristuksen välillä) — myöntää, että Matteus ei tahtonut että hänen evankeliuminsa kirjoitettiin avoimesti, siis, että käsikirjoitus oli salainen. Mutta myön-

[1]) Tämä on historiaa. Kuinka pitkälle mentiin tässä, nykyään Uudeksi Testamentiksi tulleiden, alkuperäisten gnostilaisten katkelmien uudestaan kirjoittamisessa ja peukaloimisessa, siitä voidaan saada käsitys lukemalla kirjaa Supernatural Religion, jota, ellen erehdy, ilmestyi ainakin kaksikymmentäkolme painosta. Tekijän antama lähdeluettelo asian tukemiseksi on suorastaan pöyristyttävä. Yksin englantilaisten ja saksalaisten raamatunkriitikkojen lista näyttää loppumattomalta.

[2]) Tärkeimmät yksityisseikat on mainittu Isis Unveiledissä, II osa, ss. 180—183 ja seur. Usko kirkon erehtymättömyyteen on todella umpisokea — kyllä sen muuten olisi pitänyt saada kuolinisku ja — kuolla.

[3]) Kts. Hieronymus: De viris illustribus, luku 3; Olshausen, Neuen Test., s. 32. Matteuksen evankeliumin kreikkalainen teksti on ainoa, jota kirkko on käyttänyt ja joka sillä koskaan on ollut.

täessään myöskin, että tämä evankeliumi „oli kirjoitettu kreikkalaisilla kirjaimilla ja (Matteuksen) omalla kädellä", hän toisessa paikassa puhuu ristiin vakuuttaessaan jälkimaailmalle, että koska Manikeuksen eräs oppilas nimeltä Seleukus oli sitä peukaloinut ja uudestaan kirjoittanut... „kirkko tietysti kieltäytyi sitä kuuntelemasta". (Hieronymus, Kommentaarioita Matteuksen evankeliumiin, II kirja, XII: 13).

Eipä ihme, että Khreestos ja Khristos-sanojen varsinainen merkitys ja molempien suhde Jeesus Natsaretilaiseen, joka nimi on tehty nimestä Joshua Nazari, on nyt tullut kuolleeksi kirjaimeksi kaikille, paitsi ei-kristityille okkultisteille. Sillä ei kabbalisteillakaan ole alkuperäisiä tietoja mihin nojata. Kristityt kädet ovat muovailleet Zoharin ja Kabbalan uudestaan niin ettei niitä enää voi tuntea; ja jollei olisi jälellä kappale kaldealaista Lukujen Kirjaa, ei olisi olemassa mitään muuta kuin väärennettyjä selontekoja. Älkööt veljemme, Englannin ja Ranskan n.s. kristityt kabbalistit, joista monet ovat teosofeja, panko liian jyrkkää vastalausetta; sillä tämä on historiaa (kts. Munk). On yhtä järjetöntä sanoa — kuten muutamat saksalaiset orientalistit ja uudenaikaiset kriitikot yhä tekevät — että kabbala ei koskaan ollut olemassa ennen Moses de Leonia, Espanjan juutalaista, jota on syytetty tämän pseudograafin tekaisijaksi 13:nnella vuosisadalla, kuin väittää, että yksikään niistä kabbalistisista teoksista, jotka nyt ovat meidän hallussamme, olisi yhtä alkuperäinen kuin se oli silloin, kun rabbi Simeon Ben Jokhai uskoi „perintätiedot" pojalleen ja seuraajilleen. Ei yksikään näistä kirjoista ole tahraton, ei yksikään ole säilynyt kristillisten käsien silpoilemisilta. Munk, oman aikansa oppineimpia ja taitavimpia kriitikoita tällä alalla, todistaa sen, samalla kun hän — niinkuin mekin — panee vastalauseensa sitä otaksumaa vastaan, että se muka olisi väärennys Kristuksen jälkeiseltä ajalta, sillä hän sanoo:

„On mielestämme selvää, että tekijällä oli käytettävänään vanhoja asiakirjoja, niiden joukossa joitakin Midrashimejä eli perintätieto- ja raamatullisia esityskokoelmia, joita meillä ei nyt ole."

Jonka jälkeen hän Tholuckin mukaan (l. c. ss. 24 ja 31) lisää:

„Haya Gaon, joka kuoli 1038, on tietääksemme ensi-

mäinen tekijä, joka kehitti teorian Sefirooteista, ja hän antoi heille ne nimet, jotka sitten tapaamme kabbalisteilla (Tellenik, Moses ben Schem Tob di Leon, s. 13, muist. 5); tämä tohtori, joka oli läheisessä kosketuksessa syyrialaisten ja kaldealaisten kristittyjen oppineiden kanssa, oli näiden välityksellä tilaisuudessa tutustumaan muutamiin gnostilaisiin kirjoitelmiin."

Jotka „gnostilaiset kirjoitelmat" ja esoteeriset opit pääsivät pujahtamaan kabbalistisiin teoksiin yhdessä monen uudenaikaisemman lisäyksen kanssa, joita nyt tapaamme Zoharissa, kuten Munk hyvin todistaa. Kabbala on kristillinen nyt eikä juutalainen.

Kun täten mitä toimehikkaimmat kirkkoisät monessa miespolvessa lakkaamatta työskentelivät vanhojen asiakirjojen hävittämiseksi ja valmistelivat uusia lauseita lisättäviksi niihin dokumentteihin, jotka sattumalta olivat jääneet hävittämättä, — ei ole jälellä gnostikoilta, alkuaikaisen viisaus-uskonnon laillisilta jälkiläisiltä, muuta kuin joitakuita harvoja pirstaleita, joita on miltei mahdoton tuntea. Mutta pienikin pirstale oikeata kultaa kimmeltää ikiajoiksi; ja niin vääristeltyjä kuin Tertullianuksen ja Epiphaniuksen jättämät selonteot „kerettiläisten" opeista ovatkin, voi salatieteilijä niistäkin löytää jälkiä noista alkuaikaisista totuuksista, jotka kerran kaikkialla ilmoitettiin Vihkimysmysterioiden aikana. Toisten teosten joukossa ajatusta herättävine allegorioineen on meillä vielä n.s. apokryyfiset evankeliumit ja viimeiseksi löydettynä gnostilaisen kirjallisuuden kalleimpana jätteenä katkelma nimeltä Pistis-Sophia, „Tieto-Viisaus".

Ensi artikkelissani Evankeliumein esoteerisesta luonteesta toivon voivani osoittaa, että ne jotka kääntävät Pistis sanalla „usko" ovat kerrassaan väärässä. Sana „usko" armona tai jonakin, johon on uskottava ajattelematta eli sokealla uskolla, on sana, joka ei ole kristillistä ajanlaskua vanhempi. Ei Paavalikaan koskaan kirjeissään käyttänyt tätä sanaa tässä merkityksessä; ja Paavali oli kuitenkin kieltämättä — Vihitty.

H. P. Blavatsky.
Engl. suom. P. E.

Muist. Artikkelisarja jäi H. P. B:lta kesken; hän ei tämän pitemmälle sitä jatkanut.

Ikuinen.

Ihminen, mieleesi ihanne nosta,
aatteesi rakkaus kalliisti osta,
toisille älä sinä tappioitas kosta,
Ihminen ikuinen.

Elämän tarkoitus lippuusi piirrä,
hulmuva vaate sa soihtuhun siirrä,
loimusi nosta, ja matkahan kiirrä,
Ihminen ikuinen.

Matkasi määrään katseesi kiinnä,
eiköhän ylhäällä avaruus siinnä,
taakse älä katso, etehen riennä,
Ihminen ikuinen.

Nellie Kalm.

Keskustelu.

Keskustelu on sinänsä jotakin pyhää.

Vaikkakin sitä maallisen elämän vaikeuksissa vain valitettavan harvoin käytetään tarkoituksensa mukaisesti, vaikkakin se halvennetaan alempien ja itsekkäiden mielenliikkeiden viemäriksi, väärinkäytetään hävittämis- ja tuhoamistarkoituksiin sekä tehdään kaikenlaisten inhimillisten heikkouksien ilmentämisvälineeksi, niin emme kuitenkaan saisi milloinkaan unohtaa että se sisimmältä olemukseltaan on pyhää.

Ellei se sitä olisi, ei meitäkään vaadittaisi tilille jokaisesta turhasta sanasta, joka suustamme lähtee.

Todellinen ihmiskunnan palvelija kokee keskustelun pyhyyden välittömämmin, kun hän kutsumuksensa nojalla joutuu puheisiin etsivän, kyselevän ihmislapsen kanssa.

Silloin hän suoranaisesti tuntee: Tämä on pyhä ja parantava väline, jonka juuri olen saanut käteeni sillä auttaakseni ja hyödyttääkseni, jos vain kykenen sitä oikein käyttämään.

Jokainen, joka tätä keinoa on käyttänyt ihmiskuntaa auttaakseen, huomaa pian, että sen käsitteleminen on taito, vieläpä vaikea taito.

Väärinkäsitykset, puhuminen toisen kuulematta toista tai kykenemättä puhetoveriaan ymmärtämään kehoittavat alati keskustelemaan huolellisemmin, tunnollisemmin, jotta sen pyhyys kaikki esteet poistaen, valaisten voisi meidän kauttamme vaikuttaa.

Ihmisten tavallisessa, jokapäiväisessä keskustelussa haluaa jokainen puhua siitä, mikä sillä hetkellä on kokonaan vallannut hänen mielensä. Jokainen puhuu itsestään ja vaivoin kuuntelee loppuun saakka, mitä toisella on sanottavanaan.

Keskustelu vaatii kuitenkin kuuntelemisen taitoa, sen tarkkaamista, mikä toisen kautta meille puhuu, sillä vain siten voimme tunkeutua hetken salaisuuteen.

Oikea kuuntelemisen taito syntyy uhrauksesta. Se, joka kykenee uhraamaan oman vähäpätöisen, itsekkään minänsä, vieläpä tietonsa ja e g o n s a liikkeellepanevan voimankin, kykenee johtamaan keskustelua, missä sen mysterio ilmielävänä tulee esiin.

Sielujen neuvoja poistaa ennenkaikkea omat surunsa, vaikeutensa ja hätänsä mielestään, kun kysyjä astuu huoneeseen hänen luokseen. Hän on olemassa vain toisen olemusta, voimaa, kykyjä, käsitystä ja tietoisuutta, toisen uskoa, kärsivällisyyttä ja toivoa varten, olivatpa nämä kuinka vähäisessä määrässä hyvänsä näkyvissä. Hän haluaa vapautua tajunnassaan sympatian ja antipatian vaikutuksesta voidakseen olla täysin oikeudenmukainen.

Hän antaa toisen ensiksi puhua ja rohkaisee tätä tuontuostakin kysymyksillä, kunnes hän selvästi tajuaa vastauksen itsessään kaikuvaan kysymykseen: „Mikä sinua vaivaa? Kuinka voin sinua auttaa?"

Se, mitä hän sitten antaa, on huolellisesti sovellutettu kysyjän tilaan. Nämä lahjat ovat sangen erilaisia, sillä mikään sieluntila ei ole toisen kaltainen. Toinen saa paljon uutta, toinen vain lyhyen asiallisen viittauksen, toiselle voi osoittaa koko sydämensä voiman ja verhota hänet murheessaan äidillis-isälliseen huomaansa, toinen tarvitsee ankaran leikkauksen, jolle vasta voidaan antaa parantavaa, lievittävää voidetta.

Tiedon aloja, joita tällöin koskettelee, älköön valittako

milloinkaan sen mukaan, mikä silloin juuri askarruttaa omia ajatuksia tai yleensä tuntuu mielenkiintoiselta.

Tieto on hankittava, mutta sielujen neuvonnassa se on jälleen uhrattava.

Valinta tehtäköön siis toisen tarpeen, ei omien harrastusten mukaisesti.

Jos näin kokonaan kuuntelee hetken käskyä, ilman omaa ennakkotahtomusta, ilman omia suunnitelmia ja arveluita, jos voi saada itselleen kuvan toisen tilasta ja sitten sydämensä voimalla kääntää tämän peilikuvan, niin että tänä pyhänä hetkenä näkee toisen puhtaan perikuvan sen vääristyneen heijastuksen sijasta, niin Hän, joka aina on läsnä, milloin kaksi tai kolme on Hänen nimessään kokoontunut, valaa parantavaa voimaansa sellaisen tajunnan välityksellä, ja kultaiset säteet ilmaantuvat uhrin mustan ristin takaa...

Ja silloin . . . silloin auttaja menee ja uhraa sen, että hänen kauttaan on jokin saanut tulla entistään valoisammaksi, iloisemmaksi, luottavammaksi, voimakkaammaksi ja tietoisemmaksi.

Ja täynnä kiitollisuutta hän huomaa, kuinka toisessa — ei, hänessä itsessäänkin — jotakin tapahtui, jotakin — — muuttui paremmaksi.

Se, että syrjäyttää sen, mikä askarruttaa omia ajatuksia taikka ehkä suorastaan vaivaa ja ahdistaa, voidakseen olla aivan vapaa toista auttamaan, ei tapahdu turhaan. Jos auttaja, joka ehkä itse kävi sisimmässään taistelua, luo katseen pulmaansa, senjälkeen kun hän siitä oli irroittautunut toista auttaakseen, niin huomaa hän kiitollisin ja kunnioittavin mielin, että Sen voima, joka antoi apua anovalle selvyyttä, soi tätä hänelle itselleenkin.

Nyt hän tietää . . . se on läsnä kaikkialla, missä ikinä sitä palvellaan.

Hän tietää: Vapahtajalle tulee vapahdus!

Ruusu-Ristille E b b a K o c h.

Saksasta suomensi J. E. P.

Ruusu-Risti totuudenetsijäin aikakauskirja.

Tulen ajatelleeksi Ruusu-Risti-aikakauskirjan asemaa ja sen johdosta kynään tarttuneeksi. Aikakauskirjamme, ollen Johtajamme julkaisu, on uurastanut kansamme keskuudessa jo kohta 25 vuotta, ja me saatamme yhä mietiskellä ja kysyä: onko sellainen tarpeellinen? Eikö meillä muutenkin ole yllinkyllin luettavaa? Onhan meillä kirkollisia, on uskonnollisia, filosofisia, tieteellisiä, taiteellisia, on valtiollisia, yhteiskunnallisia, on sodan ja rauhan, murheen ja ilon julkaisuja melkein loppumattomiin. Tarvitaanko siis vielä Ruusu-Ristiä?

Koetan esittää mahdollisimman lyhyesti ne syyt, mitkä totuudenetsijän kannalta tekevät Ruusu-Ristin tarpeelliseksi. Lukiessani nim. mainitsemaani kirjallisuutta, tunnen yhdeltäpuolen ahdistusta siinä ilmenevän tietämättömyyden, typeryyden ja paikallaan vatkaavan saamattomuuden tähden, toiseltapuolen se taas ajaa minut erääseen tunnelmaan, joka sanoiksi puettuna kuuluisi näin: „Etsii, mutta ei soisi löytävänsä". Kysyn silloin: miksi etsitään ja samalla ihan kuin tahallaan kieltäydytään vastaanottamasta sitä, mitä ollaan etsivinään, s. o. totuutta?

Vastaus yleisessä mielessä on tämä: henki ihmisessä vaikuttaa totuuden etsimisen tarpeen, aine sitävastoin löytämisen pelon. Tämä kaksinaisuus lyö leimansa yksinpä filosofiseenkin kirjallisuuteen. Leima näkyy siinä, etteivät filosofimme ole tietävinäänkään sellaisesta moraalin, tiedon, viisauden ja nerouden ilmennyksestä, kuin mikä tarjoutuu H. P. Blavatskyn elämäntyössä ja jälkeensä jättämissä kirjoissa. Sellainen menettely muistuttaa tahallista sokkosilla oloa, jossa ollaan kovasti etsivinään, vaikka asiat selviäisivät monin verroin paremmin, jos silmillä oleva peite poistettaisiin. Pelko saa etsijät, vaikkapa tietämättäänkin, seuraavanlaisen tunnelman valtaan: suurimman nerouden, tiedon ja viisauden huomioonottaminen vaikuttaisi kovin järkyttävästi, mullistavasti, — etsijän olisi seulottava ja järjestettävä elämänymmärryksensä ja maailmankatsomuksensa perinpohjin uudelleen. Sellainen aiheuttaisi luultavasti unettomia öitä, ainakin kovin paljon työtä ja sankarillista tarmoa. Ja sellaiseen on ihminen yleensä liian laiska. Hän mieluummin nuhjaa tietämättömyyden pimeydessä. Hän jotenkin

kuin hätääntyneenä pistää päänsä peitteen alle, kutsuu suuren Aine-Äidin luokseen ja sanoo: peittele sinä minun silmiäni edelleen, anna minun edelleen etsiskellä ja aherrella sinun tummissa ja hämärissä majoissasi! Ja Aine-Äiti on aulis. Peite pysyy paikoillaan. Etsijä etsii tahallisessa, ainakin osittain tahallisessa hämärässä, ajellen varjoja takaa, milloin ihastellen, milloin säikähdellen.

Lapsellisuus on sellaisenaan viehättävää. Se sopii lapsille ja kuuluu lasten leikkeihin. Mutta luonnollisuus häviää, jos aikuiset yrittävät jatkaa lapsellista leikkiä. Luonnottomuutta seuraa aikanaan kurjuus, kärsimys, häviö.

Tämä Aine-Äidin huntu on taipuisa levittäytymään kaikkialle, ja lyö varjonsa myös teosofiseen liikkeeseen. Se varjo näkyy hyvin teosofisen liikkeen myöhemmässä kirjallisuudessa ja lehdistössä. Ollaan taipuvaisia sommitelluihin Blavatskyn suhteen. H. P. B:n opetus, puheet ja tieto tuntuu ehkä liian mullistavalta, järkyttävältä. Sentähden ollaan taipuvaisia painumaan jonkunlaiseen puolteosofiaan. Myöhemmässä teosofisessa kirjallisuudessa on taipumus yhdeltä puolen suitsuttamaan nimellistä hartautta H. P. B:lle, mutta toiselta puolen pyrkimystä vapautumaan H. P. B:n sekä tieteellisistä että siveellisistä opetuksista.

Kaikki tällainen osoittaa taipumusta ajanvieteharrastukseen. Luisutaan ajan mukana. Se on elämän tarkoituksen vastaista. Sillä aika ei ole „viettämistä“ varten, vaan että me sen voittaisimme. Aika taas voitetaan hengessä, tarttumalla kiinni totuuden valoon. Aika päättyessään vie ilmenneen „aineen“ mennessään takaisin, mutta ihmisen „takaisin“ meno on tapahtuva toista tietä, s. o. yhtymällä tajunnassa ja käytännössä henkeen. Sentähden meidän tehtävämme ei ole Viisauden hunnuttaminen, ei Mestareiden opin syrjäyttäminen. Sellaisesta seuraa vain, että hunnutamme omat silmämme, painumme henkiseen pimeyteen, jossa kolhimme ensin toisiamme, sitten itseämme. Hunnut on avattava ja pantava pois. Sillä vain suora totuus meidät pelastaa. Tästä syystä on Ruusu-Risti, totuudenetsijäin aikakauskirja, tarpeellinen, välttämätön. Se edistää teosofista, kristosofista elämänymmärrystä. Se jatkaa alulle pantua työtä, ei yrittämällä syrjäyttää Mestarin suoranaista oppia, ei H. P. B:n, ei Buddhan, ei Kristuksen oppia, vaan suorastaan sulattamalla niitä. Siksi Ruusu-Risti on meille kaikille tarpeellinen.

Ruusu-Risti on kyllä alkuperältään yksilön työtä, mutta

siinä tarjoutuu yhteistyön mahdollisuus. Voimien kokoaminen on välttämätön. Välitöntä yhteistyötä on työ Ruusu-Ristin lukijakunnan ja tilaajien kartuttamiseksi. Kun Ruusu-Ristiä ei nykyään lähetetä etuannilla tilaajille, niin lukijain olisi huolehdittava tilauksensa uudistamisesta — ja uusien tilaajien hankkimisesta. Se on, niinkuin sanottu, suoranaista työtä henkisen valon puolesta pimeyden poistamiseksi. Ajanpitkään ei riitä, että itse mahdollisesti olemme löytäneet valon ja saavuttaneet rauhan, sillä se oli meille mahdollinen vain senkautta, että oli ollut toisia, jotka meidän edellämme olivat löytäneet valon, olivat tehneet ja yhä tekivät työtä valon puolesta. Meidän on opittava tekemään samoin.

Ruusu-Ristin hinnasta y. m. tekee Toimittaja luonnollisesti selvää; olen kuitenkin jo kuullut, että hinta pysyy entisellään, ollen siis vuodessa 50 mk. Mutta eikö tässä taas tarjoudu tilaisuus vapaaehtoiseen avustukseen? Ken tahtoo auttaa työtä, ken tahtoo vaikuttaa siihen suuntaan, että lehti voisi olla monipuolinen ja sisältörikas, hän voi vapaaehtoisesti maksaa enemmän, esim. 100 mk.

Yhteistyön kannustamana J. R. H.

Länsirintamalta ei mitään uutta, — Suomesta myöskö vain vanhaa?

Painan tuon merkillisen kirjan kiinni, suljen silmäni ja kuuntelen vereni kohua. Hurjaan tahtiin se soi ja sykkii siellä sisällä. Se lainehtii, se myrskyää ja myrskyn keskeltä sanoo: Remarque, ihana ihmisveli, joka tuon kaiken olet kokenut etkä vaijennut ole. Sillä sinä et nääntynyt vaikeuksiisi, sinä et turtunut tuskiisi, sinä et jäänyt jaaja-aamen-avuttomuuteen, vaan alennuksestasi nousit, väkevästi ja voimallisesti, alennuksesta, johon sodankirous ihmisen saattaa. Olet noussut ylös, vuorelle, kaiken maailman nähden ja vakuuttavimmalla todistuskappaleella, mitä ihmisellä on, syvästi eletyllä kokemuksella sinä huudat hätähuutosi kaikkiin ilmansuuntiin, pohjoiseen ja etelään, itään ja länteen, korkeuteen ja syvyyteen: — Avatkaamme silmämme, me kadotuksen lapset! Sillä ellemme

kohta sitä tee, me hukumme, me onneton, häviöön tuomittu sukupolvi.

Et parahda tätä huutoasi syyttäen ja tuomiten, et — sillä kenpä voisi viskata ensimäisen kiven, kun kaikki olemme syypäitä onnettomuuteen. Muodossa tai toisessa. Joko tekojen tai ajatusten maailmassa. Sinä vain kerrot, paljastat palan elämää, niin kurjaa, niin intohimoisen eläimellistä — ei, liian vähän — niin saatanallista, niin helvetinkauhuista, että veri on hyytyä suonissa ja järjen kipinä ensin vain änkyttäen saa sanotuksi: — Onko tämä mahdollista? Onko tämä kaikki totta? — On, on, vastaa sisäinen tunto, totta se on, kamalaa, luonnotonta totta, jonka me itse, sinä ja minä, suvaitsemme ja jota me hellimme, paijaamme ja siunaamme siksi, että me emme kerrankin tee täysikäännöstä elämässämme ja sano: — Tästä hetkestä lähtien minä tahdon kuunnella totuuden ääntä enemmän kuin yhteiskunnan vuosisataisen valheen.

Siinä mietteitä, jotka heräsivät tuon merkillisen, ihanan kirjan johdosta. Ja mietteet jatkuivat ja saivat yhä edelleen kysymään:

Minne me joudumme, mitä tulee tapahtumaan, ellemme me täällä Suomessa ja täällä Ruusu-Ristissä ota ajan merkeistä vaaria? Sanon Ruusu-Ristissä, erikoisesti Ruusu-Ristissä, sillä meille kaikille jotka siihen kuulumme, tahtoisin tehdä kysymyksen.

Meillä on keskellämme johtaja, jolle sotaa koskeva vuorisaarnan opetus on kirkas ja selvä, johtaja, joka puhuu ja kirjoittaa siitä melkein jokaisessa puheessansa. Ja kuitenkin mitä me teemme, niin minä kuin muut? (Sillä jollen minä riko teoissani, niin minä rikon hiljaisella hyväksymiselläni.) Vanhaan malliin me menemme sotaväkeen ja kiltisti suoritamme asevelvollisuutemme, s.o. me opettelemme järjestelmällisesti murhaamaan, ryöstämään, pettämään ja valhettelemaan. Ja me liitymme suojeluskuntiin, jos olemme maan kansalaisia, ja teemme sen silloin isänmaanrakkauden nimissä. Tai jos me emme ole maan kansalaisia, me liitymme sittenkin siihen, jotta saisimme Suomen kansalaisoikeuden edut. Ajattelemmeko me tällöin, että kun sotaväessä murhaamaan opettelemiseen on lain kautta pakko, suojeluskunnissa sen teemme omasta, vapaasta tahdostamme.

Entä mitä me vielä teemme? Jollemme aseita siunaisikaan, niinkuin useimmat tämän päivän papit kirkoissa ja

kirjoissaan tekevät, niin me vastalauseita panematta, ehkä hyvinkin hyväksyen, annamme poikamme mennä ammustehtaisiin töihin, tehtaisiin tai konttoreihin, saman tekevä, tai suomme insinööriveljemme valmistavan myrkkykaasuja tulevan sodan pirullisuuksiksi. Tai me sallimme, noin päätä noikaten vain, tyttäremme tanssivan tai ystävämme laulavan rahoja kokoon Lottien juhlissa. Taikka me itse, me olemme — äidillisiä Lottia, paijataksemme ja ruokkiaksemma haavoittuneita, jotta he paremmin ja pontevammin tilaisuuden tullen voisivat halkaista viholliselta kallon.

Tällaisia me olemme, me teosofit, me, joiden ensimäisessä ohjelmapykälässä on veljeys, s o. pyrkimys nähdä ihminen ensinnä eikä toiseen maahan, kansaan tai luokkaan kuuluva jäsen, — kuinka usein viholliseksi kutsuttu. Vai puhunko tässä järjettömyyden pehmeyksiä ja sanonko kovasydämisiä suvaitsemattomuuden sanoja? Neuvokaa minua te viisaammat ja enemmän kokeneet, neuvokaa, onko meidän teosofien ensinnä opittava rauhoittumista omassa itsessämme, opittava tyyneyttä, harkintaa, lempeyttä, suvaitsevaisuutta, veljeyttä, ja sitten vasta kun tätä olemme oppineet, sitten vasta alettava kääntää kasvomme yhteiskuntaa kohden, katsoaksemme, mikä tekomme on sen lakien mukaista tai vastaista? Sitten vastako monien elämien jälkeen, kun olemme jumalallisempia olentoja ja kun maailma on parempi, sitten vastako meillä on siveellinen oikeus tarttua yhteiskunnan ohjausrattaaseen ja sanoa: Seis, muuttakaamme hiukan sinun suuntaasi; ohjatkaamme alus vähän väljemmille vesille?

Ei niin. Sillä vaikka te siten neuvoisitte, te vanhemmat ja viisaammat, minun sisässäni puhuu toinen tahti, ääni, joka sanoo, että neuvonne ei ole totuudesta kotoisin. Sillä meidän sisäisen kehityksemmehän on oltava sopusoinnussa ulkonaisten tekojen kanssa. Sillä jos me sisässämme kasvatamme rauhaa, emme me ulkonaisestikaan, yhteiskunnassa kulkiessamme, voi tehdä niitä tekoja, jotka niin loputtomasti näkymättömään maailmankaikkisuuteen vyöryttävät rauhattomuutta ja näkyväiseen kuolemaa, sairautta, köyhyyttä, rikollisuutta, rappeutuneisuutta, kurjuutta ja mätää, kaikenvivahteista. Jos me sanomme, että meidän itsemme vain on pyrittävä hyviksi, jaloiksi ja rauhallisiksi, vaikka samalla joko suoraan osaaottamalla, aineellisesti tukemalla tai henkisesti hyväksymällä kannatamme

aseellisia yhtymiä, niin me valhettelemme eikä totuus ole meissä.

Katso — Sana tuli lihaksi, Jeesus Kristuksen henki tunkeutui maapallomme ytimeen asti. Mitä tämä merkitsee? Sitä, että tämän Mestarin ilmestymisen jälkeen meidän ei ole kansoitettava vain näkymätöntä maailmaa rauhanajatuksillamme, vaan meidän on myös tässä maailmassa tehtävä niitä tekoja, joihin Mestarimme meitä käski, suhtautuessamme miekkaan, s.o. sotalaitokseen ja sotaan. Eikö siis meidän, jos tätä Mestariamme tahdomme seurata, ole uskallettava tehdä se sama, minkä alkuaikojen kristitytkin tekivät, kieltäytyessään uhraamasta vanhojen jumaliensa alttarille? Eikö meidänkin ensinnä olisi uskallettava seurata natsarealaisen valaisemia Jumalan käskyjä eikä vanhan yhteiskuntajumalan, jota Mooses lakielämässämme edustaa? Eikö meidän, Suomen kansan, olisi nähtävä militaristinen vaaramme siksi suurena, että rohkenisimme omaksua vanhaa, Kalevalaista henkeämme, joka enemmän kuin muut muinaiset kansanhenget piti rauhaa taistelua parempana ja sanan mahtia ehompana miekan melskettä? Olemmehan me kyllä, me Pohjolan katajainen kansa, hidasveristä väkeä, mutta jos sieltä sielumme uumenista, löydämme vanhat syntysanamme ja aikojen ylitse ojennamme mahtavalle muinaisuudelle kätemme, niin emmekö me silloin — Suomen kansa — voisi elää voimaksi ja valoksi kansojen työhön?

Annikki Reijonen.

Uhri.

Aurinkoinen syyskuun aamu saattaa veren kiertämään ja mielen virkeäksi. Retkeilen kaupungin ulkopuolelle, Katariinan puistoon uuden ystäväni, vanhan kirjakauppiaan seurassa. Ihailemme lehtipuiden sopusuhtaisen kauniita muotoja. Tarkkailemme tammien mahtavia, rosopintaisia runkoja sekä paksuja, mutkikkaita ja pahkuraisia oksia. Niiden tumma lehvistö muuttuu jo paikoitellen ruskeaksi. Miten hauraat ovat vahterain kellahtavat tai punertavat värit. Astumme kävelyteitä, joita on puistoon ristiin rastiin rakennettu. Täällä saarnet, täällä taas lehmukset kiinnittävät huomiotamme. Orava pilkistää onton rungon kolosta.

Lakastuneet lehdet kahajavat jalkamme alla. Ja kaiken yllä kaareutuu kirkkaansininen taivaankupu. Valkeat pilvet ajelehtivat verkkaan mereltä päin kantautuvan, yläilmoissa puhaltavan tuulen lietsoessa. Ne näyttävät niin ohueilta nuo hattarat, joiden varjokuvat toisiinsa yhtyvät ja taas erkanevat meren ulapan kuvastimessa.

Ystäväni pysähtyy tervehtimään nuorta, solakkaa naista, joka nokkelasti työskentelee maalaustelineiden ääressä.

Minäkin jään tarkkaamaan tekeillä olevaa kuvaa. Se esittää puistoaihetta ja syystunnelmaa, minkä taiteilija on ilmentänyt viehkein värisoinnuin. Miten on hän tuossa maisemassa havainnut paljon sellaista kauneutta, jota minun silmäni eivät ole siinä huomanneet. Miten kuulas on taivas. Syksyisen maiseman vaalean hauraat värit ovat varjokohdissa läpinäkyvät. Niin, juuri nuo siintävän maiseman ohuet, heikot varjot kiinnostavat katsojaa. Kuvassa on sielua, joka ilmenee väreissä, viivoissa.

Tarkkaan taiteilijaa, nuorta herkkää naista.

Miten läpikuultavan vaalea on ihonsa. Miten valkeat ovat nuo pehmeät suortuvansa.

Nyt luo hän katseensa ylöspäin. Mikä sisäinen lämpö, mikä melkein ylimaallinen alttius hohtaakaan näissä harmaansinisissä silmissä. Tarkkaako hän maisemaa vai onko tuo katse jonkun salatun sielunliikkeen ilmaus? Elääkö meissä ihmisissä tajuttomana jokin tutkimaton?

Barokkityyliin rakennetun valkean linnan taitse lähestyy ryhmäämme nuorenpuoleinen pariskunta. Vanhemmat taluttavat tytärtä, joka näyttää noin kymmenvuotiaalta. Tuo nuori rouva on yhdennäköisyydestä päättäen tämän taiteilijan sisar. Ryhtinsä ei ole vain niin sorea kuin sisaren. Silmien ilmekin on toinen, mutta samat herkät kädet ovat kummallakin.

Tarkkaan rotevaa miestä, joka jäykkyydessään on samalla ikäänkuin alistuva. Voimakkaasti tarttuu hän käteeni.

Pikkutytössä on jotakin lapsille outoa pidättyväisyyttä.

Miksi muistelen yht'äkkiä tässä seisoessani ystäväni minulle lausumaa totuutta, että ihmissielujen välisissä, todella puhtaassa sympatiassa ikuinen on läsnä? Mielikuvitukseniko vain saa minut näiden tapaamiemme ihmisten yhteydessä ajattelemaan jotakin meissä ihmisissä ilmenemään pyrkivää, rakkauteen ja uhrautumiseen tähtäävää ylipersoonallista todellisuutta?

Hyvästelemme ja astun taas edelleen ystäväni seurassa.

Joudumme jo puiston ulkopuolelle. Tuolla kauppapuutarhassa loistavat monet syksyn voimakasväriset kukat. Katselemme kirkasvesistä puroa, joka puiston takana olevalta Lasnamäeltä hyppelehtien ja solisten kiiruhtaa merta kohti. Kas vaan! Tuossa puro katoaa hietakivikuoren alle. Tuolta kauempaa se jo taas pulpahtaa maanpinnalle. Miten ihana näköala onkaan täältä mäeltä merelle ja tuonne kaupunkiin päin. Ulappa säilyy tyvenenä, mutta kappaleen päässä rannasta hohtaa vyöryväin maininkien hopeanvalkea nauha.

Kuin omissa mietteissään ystäväni puhelee: „Vastakohtaisuuksista nousee näkijä yhdistämisvoimansa perusteella uuteen synteettiseen näkemykseen. Hänen voimansa on siirtyvä, vaihtuva. Se on kuin kahden asian välikohdalla väilyvä. Meri nähtynä rannalta, ranta mereltä.“ Astumme jo merenrantatietä. Näen miten lokit päistikkaa syöksyvät saalista tavoittamaan. Ne ovat ihmissielujen kaltaisia nuo merelliset linnut.

Toverini taas puhelee: „Ihmiskohtaloiden arvoitus on minun mielikuvituksessani aina läsnä. Se pyrkii, tuo minun mielikuvitukseni verrattain ulkoisista ja tilapäisistä seikoista lähtien ikäänkuin syventymään ja eläytymään kohtaamieni ihmisten sisäisimpään puoleen. Tällöin minulta maan melu unohtuu. Joudun tarkkaajana ja kuuntelijana satunnaisten epäsointujen havaitsemisesta huomioimaan sielunliikutusten vertauskuvina suurta sopusointua ja kaikkeutta kokonaisuudessaan. Luulen, että tällöin kuoleman ajatus minua rohkaisee. Kun milloin syvennyn luontoon, silloin luonnon kauneuksien ja sen hävityksen hirmujen sekoitus herättää minussa jonkinlaista hurmaa, jota ilman ei voi tajuta eikä kuvitella tämän maailman näytelmää. Sydän tuntee, että sen tulee kuolla ja ettei se sittekään voi kuolla — ettei se voi lakata elämästä.“

Astumme edelleen merenrannan mukaisesti mutkistuvaa tietä, jonka toisella puolella rantatörmä on aika jyrkkä ja korkea. Kuulen miten meren rinta maininkeina kohisten nousee ja taas laskee.

Ystäväni puhelee puolittain itsekseen: „Nuo tapaamamme ihmiset ovat kohtalon satuttamat. Tuo kunnon mies ja tuo kaunis taiteilija rakastivat toisiaan. He tahtoivat odottaa, kunnes vanhempi sisar ja sotilas, joka oli hänet kihlannut ensin ehtisivät toteuttaa tulevaisuuden suunnitelmansa. Sota syttyi. Sulhanen kaatui. Kihlattu morsian odotti lasta ja hän

pyrki pois elämästä huumaavan myrkyn avulla. Silloin tuo tapaamamme kunnon mies ja tuo äskeinen kaunis taiteilija yhteisesti päättivät luopua omasta onnestaan, jos sisar vain palaisi elämään. Kun lupaus oli annettu, tapahtui ihme. Kuoleman kanssa kamppaillut sielu palasi elämään. Tuo kohtaamamme mies lupasi tukea ja auttaa aviomiehenä onnetonta. Hän meni naimisiin isänmaan puolesta kaatuneen sankarin lesken kanssa. Taas tapahtui ikäänkuin ihme. Aviopuolisot rakastavat toisiaan. Mies rakastaa pikku tytärtään kuin omaa lastaan. Taiteilija-sisaresta on tullut etevä taiteilija sekä oma taideteoksensa."

Astumme vaieten edelleen. Yhä kohisee maininki. Pilvien varjot vaeltavat meren aavoilla. Rantapuiston hauraat värit hohtavat syyskuun kirkkaassa valaistuksessa.

Ajattelen astuissani: „Tuskien tie päättyy haudan pimeään hiljaisuuteen. Siihen hohtaa kirkastuksen valo."

Esikko Koitere.

Mitä muualla tiedetään.

Kansainvälisen Vapaamuurariliigan neljäs kongressi pidettiin viime syyskuussa Amsterdamissa. Liiga, joka on perustettu maailmansodan jälkeen, hyväksyy jäsenikseen ainoastaan miesvapaamuurareita, näitäkin tosin eräin rajoituksin, ja sen tarkoituksena on, kuten eräiden muidenkin samansuuntaisten liittojen, saada aikaan yhteisymmärrystä ja yhteistyön mahdollisuuksia vapaamuurariudessa. Kokouksessa, johon otti osaa yli 250 vapaamuuraria Europan eri maista, totesivat osanottajat yksimielisesti vapaamuurariuden oleellisimmaksi tehtäväksi rauhanaatteen edistämisen ja nuorison kasvatuksen tässä hengessä. Näitä yleisiä periaatteita pohdittiin sitten yksityiskohtaisemmin työryhmissä, jolloin m.m. vapaamuurarien keskeinen lastenvaihto sai runsaasti kannatusta. Käytännöllistä rauhantyötä varten valittu ryhmä ehdotti valittavaksi komitean pedagogista rauhantyötä varten. Tämän tehtävänä olisi m. m. tutkia koulukirjoja, varsinkin historian opetuksessa käytettyjä, ja saada aikaan, että niistä poistettaisiin yltiöisänmaalliset tai toisia kansallisuuksia loukkaavat kohdat ja että sivistykselliset kysymykset olisi saatava etualalle. Tätä varten olisi järjestettävä yhteistoiminnan mahdollisuuksia opettajina toimiville vapaamuurareille, perustettava keskustoimisto, joka antaisi ylläolevissa seikoissa tietoja. Edelleen kuuluisi komitean tehtäviin laatia muutosehdotuksia, jotka tekisivät opetustyön tässä hengessä mahdolliseksi sekä esittää teoksia, jotka tässä suhteessa ovat valaisevia. Myöskin olisi saatava aikaan kansainvälinen pedagogikongressi sekä vapaamuurareille että järjestöihin kuulumattomille. — Amsterdamin kongressi hyväksyi yksimielisesti ylläolevat ponnet vastaisen toiminnan suuntaviivoiksi.

Maailmanrauhan postimerkki. Amerikassa on perustettu yhdistys, joka pyrkii vaikuttamaan siihen suuntaan, että postimerkit asetettaisiin maailmanrauhan aatteen palvelukseen.

Tämä luullaan voitavan saavuttaa siten, että jokaisessa maassa pannaan liikkeeseen rauhanpostimerkkejä, jotka ovat saman hintaisia kuin muutkin postimerkit ja voidaan käyttää näiden rinnalla. Ostava yleisö voi vapaasti päättää, kumpia merkkejä se haluaa käyttää. Jos osoittautuisi, että suurin osa käyttää rauhanmerkkejä, olisi tätä seuran perustajan mielestä pidettävä eräänlaisena kansanäänestyksenä maailmanrauhan hyväksi.

Rauhanmerkeissä tulisi olemaan tarkoituksenmukainen kuva ja kirjoitus „Pax per legem", s.o. „rauha lain avulla".

Ne, joita asia kiinnostaa, voivat saada sitä käsitteleviä lentokirjasia osoitteella J. H. Gaukstert, Hoofdweg 20, Amsterdam (Holland).

Vapaamuurarius Puolassa. Varsovalainen lehti „Kurier Poznanski" on tuonnottain tiennyt kertoa, että Puolan sisäasiainministeriö on päättänyt sulkea puolalaisen vapaamuurariyhdistyksen Varsovassa sekä sen looshit Wilnossa, Lowiczissa, Lublinissa, Rzeszowissa, Kattowitsissa, Cholmissa ja Gostyninissa. Edelleen on viranomaisille annettu määräys lakkauttaa vapaamuurariviikkolehti „Mysl". Toimenpiteen syytä ei tunneta. — „Die drei Ringe".

Fraternitas Saturni. Täydentääksemme Ruusu-Ristin elokuun n:ossa ollutta lyhyttä selostusta uudesta saksalaisesta Fraternitas Saturnijärjestöstä, esitämme siitä tässä eräitä lisätietoja järjestön julkaisun ja virallisen äänenkannattajan „Saturn Gnosiksen" perusteella.

Muutamia vuosia sitten pantiin Saksassa alulle pansofinen liike, joka ilmoitti tarkoitukseen tuoda vanhoja rosenkreutsiläisiä aatteita uuteen Vesimies-kauteen. Sisäisten erimielisyyksien takia tämä „Valoa etsivien veljien pansofinen looshi" hajoitettiin, ja sen sijalle perustettiin uusi, „Fraternitas Saturni". Sen henkisenä johtajana on englantilainen kirjailija Crowley, joka käyttää nimeä Mestari Therion ja jota eräät piirit pitävät Vesimies-kauden henkisenä johtajana ja Valkoisen Veljeskunnan lähettiläänä. Hänen kirjallinen toimintansa alkoi v. 1905, ja hän on julkaissut useita kirjoitelmia filosofian, mystiikan, magian, kabbalan ja astrologian alalta, m. m. kommentaarit H. P. B:n „Hiljaisuuden ääneen".

Kalojen aikakaudella oli henkisenä lakina käsky: „Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi". Sen oleellisena tuntomerkkinä oli sääli kärsiviä kohtaan. Sääli merkitsee kuitenkin heikkoutta, ja se liittyy usein itsekkyyteen. Sääli riistää ihmiseltä kyvyn auttaa positiivisesti ja vahvistaa toista hänen väärässä käsityksessään kärsimyksestään. Säälittömyys ei kuitenkaan merkitse tunteettomuutta. „Kanssatuntemisesta" (mitfühlen) syntyy tieto karman vaikutuksesta ja saa ihmisen toimimaan tietoisesti lakien mukaan. Vesimieskaudelle, jolloin kova, järkähtämättömän kylmä Saturnus on hallitsevana planeettana, on siis henkisenä tunnuslauseena „säälitön rakkaus". Koska kuitenkin rakkaus ja tahto ovat yhtä, voidaan myöskin sanoa: „Tee mitä tahdot, siinä koko laki". Tähän lisätään kuitenkin, ettei se merkitse „tee mitä tahdot", koska todellinen tahto meissä, Kantin moraalinen laki, ei ole missään tekemisissä eksoteerisen ruumiin tahdon kanssa. — Järjestössä pyritään, niinkuin sen nimikin osoittaa, Saturnus-planeetan vaikutuspiiriin, ja sen ihanteena tuntuu olevan eräänlainen saturnisessa yksinäisyydessä elävä yli-ihminen. On luonnollista, että järjestössä käytetään runsaasti magiaa, vieläpä muodossa, joka ruusu-

ristiläisen elämänkäsityksen valossa ei ole aivan puhdasta. Järjestön siveelliset periaatteet eivät käy riittävästi ilmi sen ohjelmakirjoituksista, ilmeisesti siinä ovat etualalla erilaiset käytännölliset salatieteet, joiden tutkiminen tapahtuu aitosaksalaisella perinpohjaisuudella. — Järjestön looshikuri on harvinaisen ankara: looshin mestarilla on m. m. oikeus määrätä jäseniä tarpeen vaatiessa määräajan kestävään askeesiin. Lyhin „klausuuri" kestää ykdeksän päivää, pisin, „munkinklausuuri" 180 päivää. Määräykset ulotetaan jokapäiväisen elämän pienimpiinkin seikkoihin.

Yleisvaikutus, jonka järjestöstä saa, ei ole edullinen. Kylmyys, joka siitä uhoaa ja ylenmääräinen magian harrastaminen sijoittavat sen niiden lukuisten enemmän tahi vähemmän hämäräperäisten järjestöjen rinnalle, joita nykyinen alussaan oleva vesimieskausi niin runsaasti on ehtinyt synnyttää ja joiden toiminta ei aina ole siunauksellista.

J. E. P.

Kirjeitä toimitukselle.

Mustasta magiasta vieläkin.

Ruusu-Ristissä on jatkunut keskustelua mustasta magiasta. Esitän tässä jonkun havainnon. — On tunnettua ja tunnustettua, että Suomen kansan keskuudessa on vanhaa magiaa. Tapasin kerran erään ihmisolennon, joka huomasi kärsineensä jotain taloudellista vääryyttä erään toisen ihmisen puolelta. Nyt tämä taloudellista vääryyttä kärsinyt olento oli sangen tietoinen ja itsekseen treenautunut maagikko. Hän antautui näkymättömään kostoon kaikella treenatulla voimallaan. Seuraus oli, että tuo toinen, taloudellista vääryyttä tehnyt ihminen, ennen pitkää yhtäkkiä kuoli. Ja toinen, tuo maagikko piti tekoaan huomattavana aikaansaannoksena. Hän oli yhä kuolemantuomion määräperäinen puolustaja, kannattaen sitä ajatusta, että myöskin yhteiskunnallisessa oikeudenkäynnissä olisi kuolemantuomio saatava käytäntöön. Hän oli itse siveellisesti moitteeton, mallikelpoinen ihminen yhteiskunnassa, mutta sisässään oli mukana ihmisten murhaamisessa. Siis melkoisen pitkälle mennyttä mustaa magiaa.

Tahtoisimmeko nyt jotenkin filosofoida edellisen johdosta? Jos tahdomme, niin luulisinpa voitavan sanoa: mikään Jumala ei voi pakoittaa tuota ihmistä katumuksen, puhdistuksen, nöyryyden ja rakkauden tielle. Sillä jos sellainen olisi mahdollista, niin silloinhan ihminen olisikin vain automaatti, edesvastuuton kone. Sentähden, kun ihminen on vastuullinen olento, on hänen vapaaehtoisesti astuttava elämän tielle — muussa tapauksessa hän jatkaa mustaa kulkuaan kohti asteettaista ja lopullista häviötään.

J. R. H.

Kesälomalla.

Kun suuri sävelmestari ja runoilija Chopin valtiollisten olojen vuoksi oli pakotettu olemaan poissa isänmaastaan Puolasta, kerrotaan hänen pitäneen aina Puolan multaa povellaan, oleskelipa hän missä maassa tahansa. Niin rakas oli hänelle isänmaan multa. Ja kun hän

kuoltuaan haudattiin Pariisiin, määräsi hän ainakin sydämensä vietäväksi Puolaan ja muun ruumiinsa mukaan maljallisen Puolan multaa. Tällainen isänmaansa rakkaus liikuttaa jo ketä tahansa, mutta enimmän sitä, joka — niinkuin minäkin — on saanut vastikään palasen isänmaataan omakseen ja siihen jalansijan. Tulin vastikään sellaiselta maalta taas tänne valtion siirtolaan, pahantekijäin maanpäälliseen helvettiin. Kun täällä vähänaikaa taas oleilee, niin kesäloma tuollaisella omalla maalla muistuu kuin ihana uni. Sitä soisi usein näkevänsä ja uneksivansa. Mutta vasta ensikesänä se taas uudistuu. — Lintujen laulu, käkien kukunta, moniääninen sävelpauhu neitseellisessä saloseudun helmassa, se on musiikkia, jota tahtoisi aina kuulla. Sillä siihen ei väsy, niinkuin grammofooniin ja radioon. Sitä säestivät vielä usein tyttöjeni laulut, jotka nekin pyrkivät vain ensipäivinä viihtymään semmoisissa tunnelmissa ja säkeissä, kuin: „Suomen valta", „Honkain keskellä", „Sinisen järven rannalla", „Kesäpäivä Kangasalla" ja monissa muissa kansanlauluissa, joissa oman kodin onni tulee esille ja lauletaan sydämen kyllyydestä. Laulut semmoiset kuin: „Se pelto on pieni ja tupanen kuin pienen linnun pesä" j.n.e., ne tulkitsevat täydelleen ne tunteet, joita mielessä liikkuu sellaisella uudisviljelijällä ja korven raivaajalla kuin minä ja minun lapsenikin osaksi. Tuo maalaistunnelma se selittää maalaisen hermojen vahvuuden ja sen tosiseikan, että hän voi unohtaa raskaankin huolen ja murheen vähässä ajassa. Elämän tuska ei paina häntä samaten kuin kaupunkilaista. Eikä elämä yleensä ilmene hänelle tuskana ja taakkana, niinkuin kaupunkilaiselle. Elämä erämaassa on riemukulkua ja ponnistusta eteenpäin. Jokainen luonnon ilmennys kertoo kehityksestä ja jalostuksesta oman yksilöllisen pyrintönsä hyväksi. Kärpäsen siipirakenne, sirkan laululaitteet, kukkasen väriloisto ja vieläpä ohdakkeen siemenen mainio lentoliito yli järven, puhuu siitä viisaudesta, joka kaiken takana toimii. Tein nimittäin sen uuden huomion, että karripörrin siemen liitäessään yli järven, harvoin putosi sinne, vaan leijaili yli veden ja rannalle päästyään laskeutui heti siihen. Sitävastoin pajun oksa aina taipuu vetistä maata vastaan ja varsinkin vesisuonen kohdalla. Nämä ovat luonnon viisauden merkkejä, joita erämaassa tapaa yhä useampia. Niinpä sorsaperhe uteliaana tuli lähemmäksi sitä rantaa, jossa majailimme ja jossa keitimme ja tulta pidimme. Näki kyllä, että ne tahtovat tutustua uusiin tulokkaisiin, ovatko nämä ystäviä vai vihollisia. Ja kun niitä ei peloteltu, tulivat aina lähempää kurkistelemaan. Niin tekee jokainen erämaan olio. Ihmistä se tahtoo tutkia, mutta ihminen useinkin esiintyy julmurina. Pahimpana petona petojen joukossa. Kun sorsa esim. saa olla rauhassa ja pesiä rauhassa, tulee se kesyksi. Niinpä meillä siellä maalla Jalasjärvellä oli sorsanpesä navetan nurkan luona. Siinä kulki vesioja ja oli muuten vesinen maa, josta otettiin vettä myös lehmille. Siihen oli pieni sorsaperhe asettunut suojaan petolinnuilta — luultavasti. Ja siinä se sitten kulki laumansa kanssa kuin lastihöyry, joka vetää perässään joukkoa pienempiä proomuja. Se meni edellä ja poikaset jonossa perässä kuin harmahtavat hiirikerät. Tuollainen näky nostattaa aina mieltä sen puoleen, jonka suojeluksessa nämä kaikki käyvät ja joka ei salli ainoankaan niistä pudota maahan ilman, ettei hän sitä tietäisi. Kun näkee, että luonnossa joka ainoalla neulasellakin on oma tehtävänsä ja oma tarkoituksensa, niin ymmärtää elämää.

Tällaista tarkoituksenmukaista tehtävää näkee erämaassa joka

puolella. Olisiko sitten ihmisen oma tehtävä arvotonta ja pessimististä murheen laakson kahlaamista? Ei, tuhatkertaa ei! Se on samallaiseksi riemukuluksi tarkoitettu kuin muukin luonnon elämä. — Näimme myös muurahaisten muuttokauden, jossa kansainvaelluksen vaisto esiintyi. Eräänä päivänä sellainen ilmiö näkyi kaikkialla ja illalla oli meillä hauska yllätys. Muurahaiset olivat vaeltaneet meidän telttamme pohjalla oleviin heiniin ja sammaliin. Sinne olivat siirtäneet munansa ja kaikki koko „huushollinsa". Ja erään vaatekappaleen kulmauksessa oli kokonainen kasa muurahaisen munia. Ne meidän kuitenkin täytyi hävittää, sillä muurahaiset olivat epämiellyttäviä vieraita. Vaan olisipa meillä ollut kultakaloja astiassa, niin kyllä muurahaiset olisivat niiden ruuasta huolen pitäneet. Meillä oli avara teltta, laitettu 25:stä jauho- ja suolasäkistä. Siinä oli laudoista lattia ja metrin korkeudelle seiniäkin. Ylinnä oli telttavaate, joka suojeli sateen kastelemasta asukkaita. Illalla levitimme heiniä ja sammalia permannolle ja vuodevaatteet niiden päälle. Siinä maittoi uni mainiosti. Enpä ole ikinä vielä nauttinut unesta niin koko sanan täydessä merkityksessä kuin täällä. Ottamatta lukuun kuitenkaan lapsena ottamaani unta samallaisissa oloissa kotonani, jossa makasin ulkosuojissa kesällä. Kun uudisraivaajan työ iltasella päättyi ja aurinko laski mailleen, niin silloin minäkin hiivin telttani suojiin ja laskin väsyneen ruumiini sammalpetille. Ja unta ei useinkaan tarvinnut odotella ja tuskailla, kun sitä ei tule. Se tuli itsestään ja huomaamatta. Aamulla loisti aurinko tavallisesti ylhäällä taivaalla, kun heräsimme. Nyt luulisi joku, että eikö sääsket vaivanneet? Siihen vastaan, että hyvä flit-ruisku ja Elannon rohdoskaupasta ostettu flitti tekivät heti lopun kaikesta sääsken laulusta. Tarvitsi vain jonkun kerran suihkauttaa sitä teltan sisään, niin laulu loppui. Näin täytyi tehdä sekä surmaa että suosiota olosuhteiden mukaan. Ei aina auta asettuminen altruistin kannalle, vaan täytyy joskus asettua „pahaa vastaan".

F. K.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: lokakuun 27 p:nä *Kristinuskon alkuperä*, marraskuun 3 p:nä *Kun Kristus tulee luoksemme* ja 10 p:nä *Ystävien Seura*.

Ruusu-Risti-kysymysillat alkoivat Helsingissä lauantaina marraskuun 2 p:nä. Ne jatkuvat säännöllisesti lauantaisin klo 8 illalla ja pidetään Kulmakoululla, Meritullink. 33. Ruusu-Ristin johtaja vastaa kirjallisiin kysymyksiin.

Ruotsinkielisiä Ruusu-Risti-luentoja on myös alettu pitää Helsingissä. Ensimäisen esitelmän piti Pekka Ervast lauantaina marraskuun 9 p:nä klo 6,15 ip. Bragen huoneustossa, Bulevardink. 7. Aiheena oli *Praktisk religion*. Esitelmät jatkuvat säännöllisesti lauantaisin samassa paikassa.

Tampereen Ruusu-Ristin puheenjohtaja kirjoittaa: „Tampereen Ruusu-Risti-ryhmä lähettää kunnioitetulle johtajallensa sydämellisimmän tervehdyksensä; ryhmä aloitti uuden toimintakautensa syyskuun

viimeisenä sunnuntaina, valiten puheenjohtajaksi Matilda Ahosen, osoite Pispala 70; varalle Siiri Sutisen; rahastonhoitajaksi ynnä sihteeriksi Väinö Lehtosen, osoite Hatanpään alue. Pantiin alulle rahasto nimellä „Tampereen Ruusu-Risti-ryhmän Temppelirahasto", jota kartutetaan m.m. kerran kuussa kokoontuvalla ompelu-illalla. Kuukauden viimeisenä sunnuntaina pidetään varsinainen ohjelmakokous, johon myöskin ulkopuolella olevat ovat tervetulleita. Ei ole rakkaus työhön sammunut Tampereen jäsenissä, joskin olojen pakosta toiminta toistaiseksi onkin rajoitettua. Ruusu-Risti-terveiseni kaikille totuuteen pyrkijöille!"

Jyväskylästä kirjoitetaan meille, että säännöllinen lootustyö taas on alkanut Tyyne Jussilan johdolla. Ensimäisenä sunnuntaina — lokakuun 13 p:nä — oli lapsia koolla 20, mutta nyt lasten lukumäärä on noussut 30:een. Ohjelma on seuraava: lapsentajuisesti opetetaan lapsille Jeesuksen käskyt ja selitetään ne Ruusu-Risti-hengessä. Samalla otetaan kokouksessa pohdittu hyve kokeeksi, jota jokainen koettaa seuraavan viikon ajalla muistaa ja voimiensa mukaan toteuttaa. Onnistumisensa ja lankeemuksensa kertovat sitten seuraavalla tunnilla kaikki toisillensa. Lapset esittävät myös kullekin kohdalle sopivia kertomuksia tai runoja. Välillä on soittoa ja laulua. Tunti aina alkaa kynttiläseremonialla ja mantralla.

Tri John Sonck — kertoo lokakuun „Teosofi" — joka oli Suomen Teosofisen Seuran edustajana kansainvälisen T. S:n maailmankongressissa Chicagossa, kävi sen jälkeen luennoimassa useissa Amerikan kaupungeissa herättääksensä siellä asuvissa suomalaisissa mielenkiintoa teosofisiin aatteisiin.

Chicagon teosofisessa kongressissa keskusteltiin m.m. vapaan katolisen kirkon suhteesta Teosofiseen Seuraan ja oltiin yleensä sitä mieltä, että kirkon toiminta on pidettävä tarkasti erillään seuran työstä eikä käytettävä looshihuoneita kirkon jumalanpalveluksiin, jottei syntyisi väärinkäsityksiä yleisössä. Kokouksessa läsnäolevat piispat ja papit yhtyivät täydellisesti tähän näkökantaan. Kun mrs. Besantilta tiedusteltiin Krishnamurtin suhdetta vapaaseen katoliseen kirkkoon, vastasi hän m.m., ettei hän tiennyt, oliko Krishnamurti tietoinen Kristuksen opetuksista, jotka koskivat sanottua kirkkoa taikka uutta alarotua. Hän huomautti myöskin siitä, ettei Krishnamurti ollut kaikkitietävä, kertoo „Teosofi".

Ruusu-Ristin toimitukselle on saapunut kirjeitä, joissa kiitetään lehtemme nykyistä vuosikertaa ja muuten yhdytään viime numerossa julkaistuihin arvosteluihin.

Panacean käyttäjille huomautetaan, että he ilmoituksia tehdessään aina ystävällisesti muistaisivat mainita järjestysnumeronsa.

Ruusu-Ristin tämän numeron mukana jaetaan ensi vuoden tilauslista kaikille tilaajille.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

B. Vapaamuurari-osasto.

Inter mille milia vix sunt tres electi.

Egyptiläinen vihitty.

Myriadeja vuosia on kulunut siitä kuin egyptiläiset pappiskuninkaat kävelivät Theben pylväskäytävissä. Aikoja ennen Atlantiksen vajoamista ja paljon ennen Kristuksen syntymää oli Egypti suurten totuuksien maa. Suuren Valkoisen Veljeskunnan käsi oli ojennettuna Niilin valtakuntaa kohden ja vanhojen pyramiidien käytävät kaikuivat vihittyjen laulusta. Silloin faaraot, puoleksi ihmisinä ja puoleksi jumalina, hallitsivat Egyptiä. Sittemmin faaraot huononivat ja heidän valtansa väheni. Ainoastaan aikaisemmat faaraot luemme nyt pappiskuninkaitten joukkoon.

Koeta kuvitella suurta Luksorin salia pylväineen, jotka kannattivat lujasta graniitista tehtyjä torneja ja jonka jokaiseen pylvääseen oli kirjoitettu kertomuksia jumalista. Salin toisessa päässä istui Niilin faarao juhlapuvussaan. Hänen ympärillään olivat hänen neuvonantajansa, joiden päämies oli temppelin pappi. Se oli suuremmoinen näky: jättiläiskokoinen hän oli, niinkuin myöhemmät atlantilaiset, puettuna kultaan ja loistaviin jalokiviin. Hänen päässään oli muinaisen eteläisen ja pohjoisen valtakunnan kruunu. Hänen otsallaan oli vihityn kiemurainen käärme, — käärme, joka nostettiin erämaassa, niin että jokainen, joka katsoi siihen, saisi elää. Ja tuo nukkuva käärmevoima ihmisessä, joka pää alaspäin kiemurteli elämän puussa, toi hänet pois paratiisista, mutta sitten taas nousi ristille, tuli kristityksi vertauskuvaksi.

Faarao oli Skorpion vihitty ja käärme on muuttunut Skorpiovoima, jota yksilön kohottamiseksi työtä tehdessään nimitetään kundaliniksi. Tämä käärme oli vihkimyksen merkki. Se merkitsi, että hänen sisässään oleva käärme oli noussut, sillä todellinen faarao oli yhtä hyvin jumalallinen pappi, kuin ihmisten hallitsija. Siellä hän istui kuutiomuotoisen alttarin tapaisella valtaistuimellaan ja osoitti hallitsevansa fyysillisen ruumiin neljää elementtiä, — elävien

ja kuolleiden tuomarina, hän, joka kaikesta voimastaan ja loistostaan huolimatta ja huolimatta maailman suurimman valtakunnan arvosta, kumartui ääneti ja hartaasti rukoillen jumalten tahdon edessä. Kädessään hän piti Niilin kolminkertaista valtikkaa, — ruoskaa, paimenen koukkusauvaa ja Anubispäistä keppiä. Nämä olivat hänen työnsä vertauskuvat. Ne edustivat niitä voimia, joita hän hallitsi. Ruoskalla hän oli alistanut fyysillisen ruumiinsa, paimenen koukkusauvan avulla hän oli eetteriruumiinsa hallitsija; Anubispäisellä kepillä hän hallitsi ajatustaan ja sai hallita toisia, koska hän ennen kaikkea itse noudatti lakeja. Mutta hänen juhlapukunsa ohella, hänen rintaansa kuvatun kuoriaisen ja valtaistuimen yläpuolella olevan kaikki-näkevän silmän ohella ei egyptiläisellä pappiskuninkaalla ollut vihkimyksen vertauskuvana mitään niin arvokasta ja pyhää kuin kolmikulmainen esiliina. Vanhojen egyptiläisten esiliina sisälsi saman vertauskuvan kuin nykypäivien muurarien esiliina. Se kuvasi ruumiiden puhdistumista, kun alempien intohimojen, Skorpion asuinsija, oli peitetty puhdistuksen valkealla karitsanvuodalla. Tämä hänen puhdistuksensa yksinkertainen tunnusmerkki, vaikka sitä kantoivatkin monet muut, arvossa ja kunniassa häntä alemmat, mutta henkisessä puhtaudessa yhdenvertaiset, oli kaikkein arvokkainta, mitä egyptiläisellä pappiskuninkaalla oli. Sellainen oli tämä viisaan kansan viisas kuningas, jonka puhtauden ja vallan vertauskuvat olivat merkityt näkyville vihkimyksen kielellä. Ja juuri näiden pappiskuninkaiden kautta jumaluus työskenteli, sillä he olivat Melkisedekin lähettiläitä. He muodostelivat opin, jota turmeltuneisuuskaan ei ole lopullisesti kyennyt hävittämään ja jonka me tunnemme kuninkaiden jumalallisena oikeutena, jumalallisena, koska jumala saattoi vaikuttaa heidän kauttaan heidän korkean kehityksensä vuoksi. Itsetietoisia välikappaleita he olivat suuremman voiman käytettävinä, tahtoen tehdä heidän työtään joiden kanssa he sointuivat yhteen viisautensa ja totuutensa takia.

Mutta, niinkuin kaikkialla, tuli tässäkin kansassa aika, jolloin itsekkyys valtasi sekä kuninkaiden että kansan sydämet. Vähitellen Valkoisen Veljeskunnan käsi, joka oli muinaista Egyptiä ravinnut, vetäytyi takaisin. Vähitellen pimeyden voimat muuttivat entisen loiston mureneviksi raunioiksi ja kerran voimakkaat kuninkaat unohdettiin. Mahtavat vedenpaisumukset kohtasivat maapallon ja Suuri Val

koinen Veljeskunta johdatti valitut ihmiset luvattuun maahan. Egypti, kerran toivon ja loiston maa, rapautui tomuksi.

Faaraoiden suuret temppelit ovat nyt raunioina ja Isiksen temppelit murenevina hiekkakivinä. Mutta missä ovat pappiskuninkaat, jotka sen loiston aikana siellä työskentelivät? He ovat yhä meidän kanssamme, sillä ne, jotka olivat ennen johtajia, ovat vieläkin johtajia, jos ovat pysyneet tiellä. Vaikka heillä ei enää ole kuninkaallista valtaansa, eikä papillista pukuaan, niin vieläkin pappiskuninkaat jaloudellaan, hengenvoimallaan ja lapsen vilpittömyydellään, jotka ominaisuudet juuri tekivät heidät suuriksi vaikuttavat maailmassa. Vaikka he eivät enää kannakaan näkyväisiä vallan merkkejä, ovat he nyt, yhtä hyvin kuin ennenkin pappiskuninkaita, sillä heillä on vieläkin todelliset arvonmerkkinsä. Tieto ja rakkaus ovat muuttaneet entisen kiemuraisen käärmeen ristiksi, se joka silloin jakoi runsaita lahjojaan, tekee nytkin rakkaudentöitä. Vaikka he eivät enää kannakaan itsehillinnän kolminaista valtikkaa, niin he kuitenkin osoittavat tätä hallintaa päivittäisessä elämässään. Vaikka alttaritulet Karnakin temppelissä aikoja sitten ovat sammuneet, niin palaa totuuden tuli heidän sisällään ja yhä he polvistuvat sen eteen, niinkuin Egyptin loiston aikoina. Vaikka papit eivät enää olekaan heidän neuvonantajiaan, eivätkä heidän maansa viisaat enää anna neuvojaan valtion asioissa, eivät he kuitenkaan ole milloinkaan yksin, sillä papit valkeissa vaatteissa ja neuvonantajat sinisissä kulkevat yhä heidän vierellään, kuiskaten tarvittaessa voiman ja rohkeuden sanoja.

Oletko tavannut ihmistä, sellaista, joka ei ota itseään huomioon ja jota tunsit rakastavasi? Oletko tavannut viehättävää ihmistä, jota, huolimatta hänen viehätysvoimastaan, vihasit? Oletko tavannut oppineita ihmisiä, jotka joko olivat houkkioita, tai tekivät sellaisen vaikutuksen ja taas toisia, jotka tiesivät vähän, mutta joiden tunsit olevan viisaita? Sellaisia ovat ne arvomerkit, joita ei mikään voi hävittää. Joko kantaen kruunua tai ilman sitä, he olivat kuninkaita — eivätkä pöyhkeileviä narreja. Kuitenkin he ovat kuninkaita ja tulevat ikuisesti olemaan sellaisia. He eivät osoita arvoaan etevämmyydellään ja mahtavuudellaan, vaan niiden sielunominaisuuksien kautta, jotka heistä säteilevät. Elämän ja vaikutinten puhtaus säteilee heistä, jotka muinoin kantoivat vihityn esiliinaa, sillä vaikka kolmikulmainen esiliina, johon oli piirretty käärme, on aikoja

sitten lahonnut, niin tämän vertauskuvan henkinen vastapuoli on kuitenkin huomattavissa heidän jokapäiväisen elämänsä kirkkaudessa, näin hälventäen kaikki epäilykset siitä, että niinkuin he silloin olivat pappiskuninkaita, niin he ovat nytkin. Joka askeleella elämässä me tapaamme heitä -- korkeissa asemissa ja yhteiskunnan kurjimpien joukossa. Mutta missä tahansa heitä tavanneekin, ovat he kuitenkin jumalten puhetorvia ja lupauksena kaikille, jotka odottavat. Kuninkaita he ovat, eivät maallisia, vaan taivasten kuninkaita. Oma Mestarimmekin liittyy niihin, jotka palvelivat ja kuitenkin Hän oli todellinen kuningas, vaikka Hänen ainoa kruununsa olikin orjantappuroista tehty.

Yhä jatkuvat vihkimykset Gizen pyramiidissa ja vihityt saavat arvonmerkkinsä. Sisässään palavan pyhän tulen edessä hän antaa lupauksensa ja oman korkeamman itsensä alttarille hän asettaa kruununsa ja valtikkansa, juhlavaatteensa ja jalokivensä, vihansa ja pelkonsa, pyhittäen elämänsä niinkuin pappiskuningas ja vannoen palvelevansa ainoastaan korkeampaa itseään, jumalaa sisässään. Hänen juhlavaatteensa on hänen sieluruumiinsa, hänen kruununaan hänen elämänsä ja elämän tiellä on hänet kruunattu. Vielä kerran hämyiset tornit ja tehdasuunit hänen ympärillään muuttuvat entisiksi loistaviksi temppelin pilareiksi ja ammattilaisen työkalut kädessä ja kasvot rehellisen työn tahraamina on hän yhtä hyvin kuningas kuin silloin, kun kaksinkertaisen Niilin valtakunnan kruunu laskettiin hänen otsalleen ja temppelin pappi julisti hänet Jumalan arvoiseksi.

Manly P. Hall.

Suom. I. L.

Meksikon Rosenkreuziläinen.

(Jatk.)

Hän veti tytön luokseen ja sinetöi uudelleen tämän hiljaisen valansa pitkällä, kuumalla suudelmalla.

Samassa astui rouva Kersten nopeasti heidän luokseen sivukäytävää pitkin. Hän oli nähnyt heidät matkan päästä ja aikoi nyt tulla kutsumaan heidät lehtimajaan, missä illallinen oli katettu. Hänen otsansa oli rypyssä ja silmät katselivat pelästyneinä lasta. Sitten kääntyi hänen katseensa melkein uhaten Bernhardiin päin. Hän aikoi puhua, mutta ei löytänyt sanoja. Vihdoin purkautui hänen sydämensä katkeriin, vakaviin sanoihin:

„Bernhard. Tulkaa. Minulla on kanssanne puhumista“.

Sanomatta enää sanaakaan tarttui hän Ilseä käteen ja vei hänet talon vieressä olevalle penkille.

„Odota tässä, kunnes palaan“, sanoi hän.

Tultuaan Bernhardin kanssa huoneeseen, sulki hän ensin avonaisen ikkunan, jotta ei sanaakaan siitä, mitä hänellä oli nuorukaiselle sanottavaa, kuuluisi ulos.

„Niin, Bernhard“, alkoi hän tuskaisella äänellä, „valitettavasti on se tapahtunut, mitä aavistin“.

Bernhard, joka ei tuntenut tehneensä mitään väärää, kysyi: „Suokaa anteeksi, rouva Kersten. Olen aivan hämmästynyt, sillä en todellakaan tiedä . . .

„ . . . jättäkää kaikki puolustukset“, keskeytti hän. „Olette käyttäneet väärin luottamustani saattaessanne lapseni pois järjiltään. Täytyyhän teidän myöntää käyttäytyneenne tunnottomasti, kun petollisen käytöksenne kautta teette jo ennestään onnettoman tytön vieläkin onnettomammaksi. Tiedättehän yhtä hyvin kuin minäkin, ettei avioliitosta voi olla kysymystäkään.“

Bernhard aikoi vastata tähän jotakin, mutta rouva Kersten esti häntä siitä.

„Eikä siinä kylläksi, että äitinne loukkasi minua alhaisilla syytöksillä, vaan Tekin loukkaatte minua. Minun tyttäreni ei ole Teidän leikkikalunne“, sanoi hän katkerasti. „Olen pahoillani, että minä nyt juuri tutkintonne edellisenä iltana ja ennen lähtöänne olen pakoitettu kieltämään Teiltä taloni.“

Bernhard oli kalvennut huuliaan myöten.

„Kunniani tähden täytyy minun se tehdä“, jatkoi hän, „sillä yksinäisenä naisena täytyy minun välttää epäilyksiä jo lapsenikin tähden. Tiedätte kyllä, että naisen kunnia on kuin peili. Henkäyskin jo sen himmentää.“

Kiihkoisaan katsoi hän nuoren miehen pelästyneisiin kasvoihin. Mykkä tuska paloi hänen silmissään.

„Rouva Kersten, pyydän, sallikaa minun lausua vain yksi sana.“

„Puhukaa.“

„Toivon, etten ole ajatuksissanne niin langennut, ettette enään usko sanojani.“

Rouva Kerstenin vaietessa, jatkoi hän:

„Olette vain nähnyt, rakas rouva Kersten, että syleilin ja suutelin Ilseä. Tämä leimaa minut silmissänne kevytmieliseksi ihmiseksi. Jos tämä olisi tapahtunut aistillisessa mielessä, olisitte oikeassa. Mutta valitan suuresti, että ette kuullut edelläkäypää keskusteluamme. Luulen että siinä tapauksessa olisitte kohdelleet minua lempeämmin. Pidän itseäni tästä päivästä lähtien Ilsen kihlattuna. En koskaan tule menemään naimisiin kenenkään muun kuin Ilsen kanssa, tapahtukoon mitä tahansa.“

Rouva Kersten aikoi keskeyttää, mutta hän jatkoi lujasti:

„Mikään valta maailmassa ei saata minua tästä estää. Vain yhden asian olen Ilselle luvannut, sen, etten pyydä häntä vaimokseni, ennenkuin minun on onnistunut antaa hänelle näkönsä jälleen.“

„Lapsi raukka“, sanoi rouva Kersten katkerasti hymyillen, „siinä tapauksessa ei hän koskaan tule menemään naimisiin.“

„Kyllä, rouva Kersten“, vastasi Bernhard luottavaisena, „aion tutkia tätä tapausta ja toivon, että veljenne Meksikosta tulee minua auttamaan tässä suhteessa.“

Rouva Kerstenin kasvoille levisi epäuskoinen hymy, kun hän vakavalla äänellä jatkoi:

„Minulla ei luonnollisesti ole mitään tahtoanne vastaan väittämistä, kuitenkin vaadin sitä yhtä, että tästä lähtien ette Ilseä tapaa. Mitä taas kihlaukseen tulee, niin lienette siitä kanssani yhtä mieltä, että se on jäätävä salaiseksi. Ei kukaan, kuuletteko Bernhard, ei kukaan, saa siitä tietää mitään. Joka tapauksessa olette Te vapaa ja niin jättäkäämme tämä asia tulevaisuuden varaan. Toivon, että arvostelette oikein suhtautumiseni tähän asiaan ja että eroamme ystävinä."

Näin sanoen ojensi hän nuorukaiselle kätensä ja jatkoi: „En todella voi enkä saa toisin toimia. Minun täytyy tuottaa tyttärelleni syvää tuskaa, mutta minun täytyy myöskin pitää Teidän parastanne silmällä. Sillä teidän elämänne ei ole sitä varten, että sitoisitte sen sokeaan tyttöön. Elätte nyt vielä taivaita tavoittavassa nuoruudessa. Kun ensin kypsytte ja opitte eroittamaan todellisen rakkauden myötätunnosta, ja silloin huomaatte, ettette ole mieltänne muuttaneet, niin otan teidät vastaan rakkaana poikanani."

Näin sanoen ojensi hän uudelleen ikäänkuin anteeksi pyytäen nuorukaiselle kätensä, johon tämä juhlallisesti tarttui.

„Kiitän Teitä siitä suuresta, jalosta päätöksestä, jonka nyt minulle ilmoititte. En voi enkä saa lausua mitään sitä vastaan. Vakuutan ainoastaan, että Ilse aina tulee olemaan elämäni kannustimena, kunnes päämääräni olen saavuttanut. Ja nyt kai sallitte, rouva Kersten, että lausun Teille, samoin kuin Ilsellekin hyvästit. Teen sen luultavasti pitkäksi aikaa, koska meidät ensin eroittaa matkani ja sitten Teidän toivomuksenne."

Hän kumarsi ja suuteli kunnioittavasti rouva Kerstenin työn kovettamaa kättä. Sitten astui hän ulos puutarhaan lausuakseen Ilselle jäähyväiset. Mutta mitä tämä oli? . . . Penkki oli tyhjä. Hän meni tuttuun lehtimajaan. Mutta ei tyttöä löytynyt sieltäkään. Sitten meni hän lehtikujaan. Missään ei Ilseä näkynyt.

Rouva Kersten lähestyi. Hänkin etsi tyttöä turhaan. He kutsuivat häntä nimeltä. Talon ulkopuoleltakin etsittiin häntä. Viimein kiiruhtivat jotkut naapuritkin avuksi. Kaikki huudot olivat kuitenkin turhia.

Rouva Kersten oli aivan suunniltaan. Missä saattoi lapsi piillä? Varmasti oli hän lähtenyt yksin liikkeelle, astunut väärälle tielle ja sokeana eksynyt.

„Mutta — oi Jumala — ei kai hän liene mennyt sillalle", ajatteli hän. „Siinä tapauksessa on hän syöksynyt veteen, hukkunut."

„Menkää sillalle, sillalle. Minun lapseni on syöksynyt veteen", huusi rouva Kerten niin kovasti, että se kuului laajalle.

Bernhard, jonka otsalla tuskanhiki nousi, syöksyi eteenpäin. Pian oli hän ennättänyt sillalle. Katse — hyppäys ja, kun rouva Kersten valittaen saapui luo, piti hän jo Ilseä voimakkailla käsivarsilllaan ja ui hänen kanssaan läheiselle rannalle. Ilse oli todella selvänäköisen kohtauksen vallassa noussut paikaltaan ikäänkuin unessa ja astunut sillalle johtavalle tielle. Harha-askel oli saattanut hänet syöksymään veteen. Bernhard oli, Jumalan kiitos, saapunut paikalle oikeaan aikaan.

— — — — — —

Rouva Reimann, joka turhaan oli toivonut professori Mertinin vaikuttavan poikaan, palasi kotiin entistä synkemmällä mielellä. Hän

oli saavuttanut juuri päinvastaisen. Jos hänen poikansa nyt saisi matkasta tietää, tulisivat äidin ja pojan välit niin kireäksi, ettei mikään valta maailmassa niitä enää selvittäisi. Tilanne voisi tulla vieläkin pahemmaksi, jos poika nyt onnistuisi tutkinnossaan. Silloin olisi hän tohtori Reimannina tullut itsenäiseksi. Harvoin hän näinä päivinä olikaan kotona. Siellä täällä alkoi vasta loppunut sota uudelleen kyteä, eivätkä suunnitellut ihanteet vähimmänkään vaativien mielestä näyttäneet täyttyvän. Bernhardkin oli unelmoinut oikeamielisestä kansojen liitosta.

„En saata äänettömänä katsella, kuinka kaikkialla vielä kuohuu ja palaa bolshevismin yhä levitessä" sanoi hän. Tällä syyllä syöksyi hän aina ulos.

Hänessä itsessään oli palo, joka pakahdutti sydäntä, ajatteli rouva Reimann. Mutta kukaan ei siitä välittäisi. Jokainen kulki yksin omaa tietään.

Sisäistä vihaa täynnä taisteli hän kyyneleitä vastaan. Raivoissaan polki hän jalalla pehmeää lattiamattoa. Mistä johtui, ettei kukaan, ei edes hänen miehensä, ymmärtänyt häntä, ei edes tahtonut häntä ymmärtää vaan aina moitiskeli häntä. Mistä johtui, että hänen mielestään oli aivan yhdentekevää, mikä poikaa veti tuon sokean tytön puoleen, ja että hän kehui ja kiitti sitä, mitä hän itse, äitinä, piti vaarallisena ja sopimattomana. Rouva Reimann ei ensinkään ajatellut aikojen vakavuutta, — sitä, että jokaisen kodin yläpuolella vielä leijaili Damokleksen miekka, joka milloin tahansa saattoi tehdä lopun tulevaisuudensuunnitelmista ja kaikenlaisista erimielisyyksistä perheen keskuudessa. Hän oli niin tuon intohimoisen vihansa vallassa, että kaikki muu tuntui vähäpätöiseltä, ajan suuret tapahtumatkin häipyivät hänen mielestään.

Samassa avautui ovi ja Bernhard astui kuolonkalpeana kynnyksen yli kykenemättömänä lausumaan sanaakaan. Hän tunsi vielä käsivarrellaan kuolemaan asti säikähtäneen taakkansa painon. Vielä muutama hetki ja Ilse olisi ainaiseksi jättänyt tämän maailman.

Hän ei huomannut, kuinka äiti rakastava hymy huulillaan astui hänen luokseen, eikä kuullut tämän levottomia kysymyksiä. Hän näki ainoastaan Ilsen vahankalpeat kasvot, joiden ympärillä pitkät, vettävuotavat hiukset mustina käärmeinä kiersivät.

„Mikä sinun on Bernhard, olet aivan kauhean näköinen. Sinähän olet kuumeessa. Pelkäätkö tutkintoa? Sehän ei ole tarpeellista.

Tultuaan luo huomasi hän Bernhardin aivan märäksi.

„Mitä on tapahtunut", huusi hän.

„Ilselle tapahtui onnettomuus. Olen kantanut hänet vedestä", vastasi poika suunniltaan ollen.

Äidin tuijottaessa häneen pelästyneenä tapahtuman johdosta jatkoi hän:

„Tohtori ei vielä tiedä, jääkö hän elämään, sillä hän lepää aivan kuin kuolleena ja hengittää tuskin. Oi Jumala, ja minun täytyy ehkä lähteä pois, enkä enää saa nähdä häntä."

Näitä sanoja lausuessaan vierivät kyyneleet hänen silmistään ja hän vaipui voimattomana tuolille.

Ensi kertaa näki rouva Reimann poikansa itkevän lapsuusvuosien jälkeen ja se tapahtui tuon sokean tytön tähden. Hänen omasta mielestään tulisi kuitenkin jokaisen järkevän ihmisen iloita, jos maailmaan jäisi yksi vähemmän tuollaisia onnettomuudenuhria.

Hän ei ymmärtänyt poikaansa. Vasta nyt käsitti hän, kuinka lu-

jalle Kerstenien verkot olivat kiertyneet. Hän piti kevennyksenä, että kohtalo täten tuli hänelle avuksi.

Hän saattoi tuskin peittää iloaan sanoessaan:

„Kuinka tuo saattaa sinua noin liikuttaa? Rouva Kersten pääsisi taakastaan, jos Ilse kuolisi."

Oliko tuo hänen äitinsä, joka puhui noin rakkaudettomasti, ilman minkäänlaista tunnetta? Ei, hän ymmärsi sen vasta nyt. Noin saattoi vain vieras ihminen, äitipuoli puhua. Eikö hän siis ollenkaan ymmärtänyt, että Ilse kuului hänen elämäänsä? Että hän Ilsen kautta aikoi tulla mestariksi, — mieheksi, josta koko maailma puhui? Ja nyt sanoi hän hänelle nuo kauheat sanat.

Kauhuissaan hypähti hän pystyyn.

„Äiti", pääsi häneltä hammasten välistä. „Ellet sinä olisi äitini, sanoisin: Voi sellaista tunteen raakuutta!"

Sitten syöksyi hän huoneesta sanomatta enää sanaakaan. Hän kuuli vain äitinsä kaamean naurun. Sanat jäivät häneltä kuulematta.

— — — — — —

Bernhardille koittivat nyt vaikeat viikot. Hän oli saanut professori Mertiniltä aiheen tutkielmaansa, joka hänen oli laadittava tohtoriarvoaan varten. Oli selvää, että professori antoi kandidaatille, jota erikoisesti kiinnosti silmätautioppi, tehtävän juuri tältä alalta, tarkemmin sanottuna silmäpeilihavainnoista keskikorvan märkimisen yhteydessä.

Bernhard kävi työhönsä käsiksi suurella innolla. Hän tahtoi suoriutua siitä parhaalla mahdollisella arvosanalla — — —

Hän oli jättänyt tutkielmansa professorille ja ilmoittautunut tutkintoon.

Tutkintopäivät lähestyivät ja koittivat. Vaatimukset olivat ankarat, mutta Bernhard sivuutti onnellisesti salakarit.

Hänen oli poistuttava rehtorin virkahuoneesta hetkeksi, jotta tutkijat saivat keskenään vaihtaa mielipiteitään tutkittavasta. Bernhard mitteli kärsimättömänä pitkää käytävää, kunnes ylivahtimestari vihdoin tuli häntä noutamaan.

Oli selvää, että Bernhard iloitsi kuullessaan tutkijalautakunnan puheenjohtajalta saaneensa arvosanakseen „summa cum laude". Hän puristi kiitollisena professori Mertinin kättä ja kiiruhti viemään omaisilleen iloista sanomaa.

Kotona häntä odotti kukkurapäinen juhlapöytä, alku juhlallisuuksiin ja sukulaisten sekä tuttavien vierailuihin, jotka luonnollisesti olivat tämän tärkeän tapahtuman seurauksia.

Nuori Reimann aloitti nyt muutamien päivien kuluttua välttämättömät vieraskäyntinsä, joihin hänen oli ilmoittauduttava hyväksyttynä lääkärinä.

Ensimmäiseksi hän meni opettajansa, professori Mertinin luokse. Elfriede tuli häntä jo ovella vastaan, ojensi kätensä ja huudahti:

„Vihdoinkin saan teidät taas nähdä? Luulin teidän matkustaneen!"

Bernhard tuli hämilleen tytön äänessä soivasta ilosta.

„Kuulin, että halusitte tavata isää, mutta hän on luojankiitos vielä poissa. Onnittelen muuten cum lauden johdosta. iloitsen siitä kanssanne. Istukaa toki! Teidän täytyy myöntää minulle puolisen tuntia ajastanne."

„Ei mikään ole minulle sen mieluisampaa", vastasi Bernhard ja katsoi hymyillen puhujan innosta hehkuviin kasvoihin ja ilakoiviin, ruskeisiin silmiin, jotka tähän asti olivat säilyneet kaikelta surulta.

Auringonsäteet leikkivät hänen tukallaan ja vaaleansininen, kevyt puku, joka taipuisasti verhosi hänen ruumistaan, antoi aavistuksen nupullaan olevasta kukkeudesta. Bernhardille tuli kuuma. Johtuiko se keskipäivän helteestä vaiko viinistä? Hän ei sitä tiennyt.

„Oletteko todellakin kaivannut minua?“ kysyi hän hiljaa, jotakin sanoakseen.

„Tietenkin olen“, myönsi Elfriede avomielisesti. „Olihan ilta, jolloin Rasmussen teki ihmeitä, niin mieluisa.“

„Ahaa — siksikö, te ajattelitte vain tätä rosenkreuziläistä?“ kysyi Bernhard ärsytellen.

„Ei, en ole voinut unohtaa teitä.“

„En todella tiedä mistä tällainen ansio minulle tulee“, vastasi Bernhard sydän jyskyttäen.

„Pitääkö sitten kaikki ansaita?“

„Kyllä — oikeastaan!“

„Ah, jättäkää tuo filosofointinne!“ vastasi Elfriede nyrpeissään, „voidaanhan antaa ja ottaa kysymättä, onko se myöskin ansaittu.“

Bernhard nauroi huvitettuna. „Hän on kuin kirjava perhonen, jonka auringonpaisteessa hohtavia siipiä ihailee“, tuumi hän itsekseen.

„Te ette kai tänä aikana ole kaivannut minua“, kysyi Elfriede uhitellen.

„Olenhan toki, olen usein ajatellut teidän silmiänne“, vastasi Bernhard äänessään alakuloinen sointu, joka oli kummallisessa ristiriidassa hänen aurinkoiseen ilmeeseensä.

Veri syöksähti Elfrieden ohimoihin. Samassa astui professori Mertin huoneeseen.

„Ahaa, herra tohtori Reimann! Aiotte siis pois maasta. Meksikonmatkanne on loistava ajatus, tuokaapa meillekin tullessanne pari intiaania.“

Elfrieden kasvoille lehahti säikähdys. Hän loi Reimanniin tuskallisen kysyvän katseen.

„Se on minulle opintomatka, josta myöhemmin koituu paljon hyötyä. Olen vain tullut lausumaan teille, herra professori, sydämellisimmät kiitokseni kaikesta mitä olen teiltä luennoillanne saanut, ja toivon, että voin myöhemmin tointani harjoittaessani kääntyä puoleenne.

„Teidän täytyy tulla pian takaisin! Teidän täytyy!“ huudahti Elfriede, niin että isä katsahti häneen kummissaan.

Tyttö käänsi päänsä poispäin. Bernhard ei saanut nähdä hänen silmiinsä pulpahtaneita kyyneliä.

Protessorin kasvoille tuli vakava ilme. Hänelle seivisi, että hänen tyttärensä oli rakastunut nuoreen Reimanniin. Hän siveli harmaata partaansa ja kääntyi sitten Bernhardin puoleen.

„Voitte olla varma, että pidän teidät aina muistissani.“

„Minä ennenkaikkea!“ huudahti Elfriede kesken puhetta.

Professori Mertin tuli hämilleen ja katsoi kummastellen tyttäreensä.

„Sehän on selvää! Onhan herra Reimann yhteinen ystävämme!“

„Kiitän teitä, herra professori, kunniasta, jota aina tulen pitämään oikeassa arvossa“, sanoi Reimann kumartaen.

„Tiedän sen. Mutta lapset! Istumme tässä kuivin suin. Elfriede, pyydäpä rouva Grünfeldiä järjestämään meille lounaan ja pullon portviiniä. Onhan teillä vielä aikaa, hyvä Reimann?“

„Vielä hetkinen, jos sallitte“, vastasi Bernhard silmäten kelloaan.

Elfriede oli noussut täyttääkseen isänsä pyynnön. Hän oli sisimmässään iloinen, että Reimann vielä jäi joksikin aikaa.

„Häntä minä rakastan, juuri häntä", tuumi hän poistuessaan. Hän ei epäillyt saavansa vastarakkautta. Olivathan kaikki hänen toiveensa tähän asti toteutuneet. Miksi ei tämäkin? Isällä ei ollut mitään Reimannia vastaan. Olihan tämä rikas ja hyvästä perheestä. Hänen oli siitä saatava selko tänään, jo tänään. Eikö hän ollut romaaneistakin lukenut ensi silmäyksen sytyttämästä rakkaudesta ja pikaisesta kihlauksesta? Miksi ei tässäkin voisi niin käydä? Kun vaan Reimann ei olisi niin arka — hän saisi olla vähän tuttavallisempi! Pitäisihän hänen jo huomata vähemmästäkin.

Rouva Grünfeld tuli vaivalloisesti häntä vastaan. Häntä oli jo pitkän aikaa vaivannut nivelreumatismi.

„Teidän pitäisi huolehtia erittäin hyvästä lounaasta portviinin kera, kolmelle hengelle, käskee isä sanoa, ja pian sittenkin!"

„Vai niin? Hän kai pyytää sitä?"

„No niin!" Elfriede eli ainaisessa epäsovussa rouva Grünfeldin kanssa, jolla aina oli hänessä jotakin moittimisen aihetta, ikäänkuin hän olisi ollut kapalolapsi, vaikka hän oikeastaan oli jo kihlautumaisillaan.

Rouva Grünfeld oli pian kattanut pöydän vilpoiselle parvekkeelle — kylmiä leikkeleitä, paistia, munia ja sardelleja — kaikkea tätähän talossa oli. Portviinipullo oli jääsangossa jäähtymässä. Elfriede, joka oli käväissyt puutarhassa, toi kimpullisen ihanatuoksuisia, punaisia ruusuja pöydälle. Yhden niistä hän oli kiinnittänyt tukkansa somisteeksi.

Hän kiiruhti odottavien luo.

„Hyvät herrat! Saanko pyytää — juhlimme nyt uutta tohtoria". Elfriede tarttui isänsä käsivarteen ja iski veitikkamaisesti silmää Bernhardille.

Ruoka ja viini maistui Bernhardista sitäkin maukkaammalle, kun hän oli aamusta alkaen syönyt vain vähän ja kurkkukin oli tullut kuumuudesta kuivaksi.

Voimakas viini kirvoitti pian hänen kielensä. Elfriede tuntui hänestä suorastaan lumoavalta. Hän katsoi arkailematta tytön ihaniin silmiin, jotka säteilivät onnesta.

„Eikö totta isä! Sinullehan tuottaa suurinta onnea tehdä minut onnelliseksi?" virkahti tyttö äkkiä ilman aihetta.

„Luonnollisesti! Toivon kuitenkin samaa sinustakin!" vastasi isä naurahtaen.

Tytön nuori veri kuohahteli yhä kiihkeämpänä suonissa ja hänen mielikuvitustaan askarruttivat alati hänen lukemansa lemmenseikkailut.

„Varmastikin täyttää teidän herra isänne jokaisen toiveenne, sikäli kuin se on hänelle mahdollista, sillä eihän jokaisella ole niin kaunista, viehättävää tytärtä", vastasi Bernhard kohdistaen hehkuvat silmänsä tyttöön. Tämä lehahti punaiseksi kuin ruusunsa.

„Hän rakastaa minua!„ riemuitsi hän itsekseen, „hän rakastaa minua!"

Mertin kuunteli. Nuorukaisen äänensävyssä oli jotakin outoa, joka tuntui arveluttavalta.

„Haluaisinpa tietää, minkä toiveen saisin täyttää!" sanoi hän sitten kääntäen katseensa Elfriedeen.

Tyttö etsi apua Bernhardin silmistä. Kun tämä vaikeni, virkkoi hän naivin uhmaavasti:

„Eikö sinun päähäsi pälkähdä, etten ole enää lapsi, ja että nuoren tytön onneen kuuluu muutakin kuin kauniita vaatteita, konsertteja ja kylläinen vatsa? Onhan muitakin asioita, jotka ovat jokapäiväisten nautintojen ulkopuolella!"

Professori kuunteli hämmästyneenä tyttärensä syytöstä. Hänen silmänsä aukenivat. Ei, niin ei voinut lapsi puhua. Se oli rakastettua kaipaavan hillittömän sydämen parkaisu. Ja kuitenkin se todisti enemmän itsepintaisesta uhmasta kuin kypsyneestä naisesta. Hän tunsi kipeästi sen, ettei tytöllä ollut äitiä, joka olisi osannut ohjata heräävän sielun pyrkimykset oikealle tielle.

Hän koetti lohduttautua ajattelemalla: „Onhan hän vielä keskenkasvuinen tyttöletukka."

„Tyttö, mikä sinua tänään vaivaa? En ymmärrä sinua", sanoi hän oudoksuen. „Luulen, ettei tämä hetki ole sopiva sellaisiin puheisiin ja toivomuksiin."

„Juuri nyt", väitti Elfriede. „Huomennahan se on myöhäistä, eikö totta, herra Reimann?"

Puhuteltu säpsähti. Hän tuskin tiesi, mitä tyttö kysyi. Hän oli siksi hämmästynyt, että hän olisi minkälaiseen mielettömyyteen hyvänsä vastannut myöntävästi.

„Niin tietysti — tietysti! Niin", soperteli Bernhard, jonka pää tuli yhä painavammaksi. „Huomenna se on jo myöhäistä. Armollinen neiti on täysin oikeassa!" Luoja yksin tiesi, mikä oikeastaan oli myöhäistä ja miksi.

Elfriede liikahti levottomana tuolillaan.

„Ja tekin istutte ja odotatte, että tähdet tipahtaisivat taivaasta! Ja että minun on annettava jokainen sana teidän suuhunne!" huudahti hän hermostuneesti.

Ovikello kuului soivan, ja pian toi sisäkkö professorille kortin.

„Suokaa anteeksi, herra Reimann, vain hetkinen", sanoi hän kortin luettuaan ja poistui salonkiin, missä häntä odotti vanhahko herra.

„Luojan kiitos", ajatteli Elfriede, „vihdoinkin kahden!" Hän tuskin itsekään tiesi miten suoriutua tästä omituisesta tilanteesta.

„Mitä sitten toivotte, neiti", kysyi Reimann istuutuen tämän viereen.

„Ettekö sitä tiedä?" Hänen silmänsä osoittivat tavatonta hämmästystä, kun Bernhard hymyili.

„Mistä minä sen voin tietää? En, en osaa lukea ajatuksia."

„Ettekö ole sydäntenkään tuntija?" pilkkasi Elfriede.

„Kuinka niin?"

„Silloin — silloin teidän toki pitäisi minua ymmärtää", kuiskasi tyttö heikolla äänellä.

Bernhard taivuttautui tytön puoleen, niin että tämän tukassa hehkuvan ruusun tuoksu tulvehti voimakkaana hänen sieraimiinsa.

„Enkö sitten voi täyttää toivomuksianne?" intti Bernhard jotakin sanoakseen.

„Kyllä — vain te sen voitte tehdä."

Elfriede katsoi häneen suurilla, tummilla silmillään rukoilevasti, kiihkeästi.

Asia alkoi valjeta Bernhardille. Ei ollut aikaa miettimiseen. Äkkiä hänessä kuohahti kiihkeä halu, veri aaltoili kuumana kautta ruumiin . . . hän ei tiennyt miten se tapahtui.

Elfrieden silmissä oli jotakin lumoavaa, joka häivytti hänestä pois tietoisuuden. Vaistomaisesti, aivan kuin toinen, vieras henki hänessä olisi toiminut, hän äkkiä kietoi käsivartensa tytön hennon vartalon ympäri, riuhtaisi hänet puoleensa ja suuteli intohimoisesti, miltei tiedottomasti, hänen silmiään.

Elfrieden ominaisuutena oli aina ollut antautua tunteittensa vietäväksi. Hän ei ollut milloinkaan oppinut hillitsemään sielunliikkeitään. Hänetkin näytti vallanneen sama kuume kuin Bernhardin. Hän tarttui Bernhardin päähän ja painoi hänen huulilleen polttavan suudelman.

Silloin ovi aukeni. Professori Mertin pysähtyi kuin naulittuna kynnykselle ja katseli edessään olevaa näkyä.

Elfrieden oli pitänyt kuulla isänsä askeleet. Hän kääntyi tämän puoleen pelottomasti ja sanoi katsannoltaan puoliksi hämmentyneenä puoleksi onnellisena:

„Isä! — — Isä! — — — Me rakastamme toisiamme! — — — Olemme kihlautaneet!“

„Oletko hullu?“

Maailma pyöri Bernhardin silmissä. Häntä huimasi. Mitä hän saattoi tehdä? Vastustaako Elfriedeä? Tunnustaa professorille, ettei hän rakastanut tämän tytärtä? Että tämä suudelma oli vain hetkellinen, tiedoton mielijohde? — — Pitihän hänen jotakin sanoa. Anteeksipyyntökö! Hän ei löytänyt sanoja. Jokin tuntui kuristavan hänen kurkkuaan.

Asia tuntui professoristakin kiusalliselta. Mutta mitä tehdä! Hän ei tahtonut jatkaa alkamaansa sävyyn — olihan toki vasta tohtoriksi tullut Reimann loistava avioliittotarjokas Hän tulkitsi lopulta Reimannin kiihtymyksen johtuvaksi tämän kiintymyksestä hänen tyttäreensä ja sanoi sitten lyhyesti:

„No lapset, kylläpä se kävi nopeasti! Mutta luulen, että olisi ollut parempi ensin kysyä minun mieltäni, ja niinpä voi kihlaus, jota tyttäreni niin mielellään näyttää toivovan, odottaa jonkun aikaa. Palatkaamme asiaan uudelleen, kun olette palannut Meksikosta, herra Reimann. Toistaiseksi asia saa jäädä meidän kolmen keskeiseksi.“

Bernhard tunsi selvenevänsä. Vähitellen hänelle selvisi tyhmyys, jonka hän oli tehnyt, ja että hän oli nyt kaksissa salakihloissa.

Niin, missään tapauksessa ei kukaan saanut sitä tietää, ei ainakaan Ilse, hänen Ilsensä! Hänen todellisen morsiamensa kuva oli juuri nousemassa hänen sielunsa silmien eteen, kun professori jatkoi.

„Tiedänhän, että olette kunnon mies, Reimann. Ja jos te todella rakastatte tytärtäni ja Elfriede Teitä, niin minulla ei ole mitään sitä vastaan.“

Bernhard oli yhä poissa tasapainosta ja sai vain tankatuksi:

„Kiitos, kiitos, herra professori.“

Sitten hän otti hattunsa, sanoi hyvästit molemmille ja poistui.

A. Krumm-Heller
Suom. J. E. P.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Ruusu-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Neuvoston puoleen (sihteeri herra Eino Krohn, Helsinki, Konstantinink. 33). Paikallisia ryhmiä on Helsingissä, Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla. Loosheja on Helsingissä, Jyväskylässä, Turussa, Viipurissa, Tampereella, Hämeenlinnassa Lieksassa, Terijoella, Kouvolassa ja Kuopiossa.

Ruusu-Ristin jäsenluku on kahdeksan toimintavuotensa aikana noussut kahdeksaan sataan. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1929.

25:s vk. Joulukuu 1929 N:o 10

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

A. Yleinen osasto.

B. Vapaamuurari-osasto.

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HYVINKÄÄLLÄ 1929

IRTONUMERO postivap. Smk. 10:—, 50 cent.

25:s vk. JOULUKUU 1929 N:o 10

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

A. Yleinen osasto.

Veritati nulla praestat religio.

Ruusu-Risti 1930.

Ruusu-Risti, totuudenetsijäin aikakauskirja, ilmestyy vuonna 1930 samankokoisena ja samansisältöisenä kuin tähänkin saakka, käsittäen siis kymmenen numeroa ja ainakin 320 tekstisivua. Hinta pysyy samana kuin ennen, ollen Smk. 50: — Suomessa asuville tilaajille ja 2 dollaria eli Smk. 80: — ulkomaille tilattuna. Toimitus ottaa kuitenkin vastaan vapaaehtoisia avustuksia esim. korkeampien tilausmaksujen muodossa, ja käytetään ne, kuten tänäkin vuonna, sisällön rikastuttamiseksi ja lehden laajentamiseksi. „Kysymyksiä ja vastauksia“ osastossa on m. m. aikomus ensi vuonna julkaista referaatteja Helsingin kysymysiltojen kiintoisemmista kysymyksistä.

Ruusu-Ristin levikin suhteen toimituksella ei ole mitään utuisia unelmia. Lehtemme on kaksikymmentäviisi vuotta vanha, mutta suuri yleisö ei ole vielä kiinnittänyt siihen huomiota. Se ei ole tunnettu eikä kuuluisa — mikä itsessään on hyvä sekin. Sen sijaan sillä on todellisia ystäviä. Sen ympärille on kasvanut luja ja luotettava kannattajapiiri. Se on huutajan ääni korvessa, se kutsuu maailman monia luokseen, mutta sen ääntä kuuntelevat vain valitut.

Ruusu-Risti ei olekaan arkojen sielujen lehti eikä ennakkoluuloisten eikä ylen „suruttomien“. Rohkeat totuudenetsijät sitä rakastavat.

Ruusu-Risti tilataan postin kautta, asiamiehiltä tai suoraan toimitukselta, os. Hyvinkää, Pilpala. Käyttäkää sinistä postiosoitusta, joka jaetaan tämän numeron mukana Suomessa. Etuantia ei lähetetä.

Toimitus.

Toimittajalta.

Joulu lähestyy, juhla Jumalan Pojan, Valon ja Sanan. Joulu on muistojuhla rauhan ja rakkauden kunniaksi, mutta kuka on Jumalan Poika, jonka muistoksi se vietetään?

Jumalan Poika on Isän tajunnassa piilevä täydellisyyskuva eli: Isä ilmenneenä elävänä täydellisyytenä, s.o. taivaallisena ihmisenä eli maailmankaikkeuden harmoniana.

Entä Isä? Kuka hän on? Isä on ensimäinen, universaalinen, vielä ilmenemätön Sana eli Logos, joka „on Jumalassa ja on Jumala." Isä on meidän kannaltamme yhtä Absoluutin, s.o. ehdottoman, äärettömän, iankaikkisen elämän eli todellisuuden kanssa, vaikka Isä metafyysillisesti katsoen on Ilmenemättömässä ikuisesti elävä ilmenemisen mahdollisuus.

Mikä sitten on Absoluutti? Se on ainoa todella Olevainen, jonka salaisuutta ei kukaan kykene ratkaisemaan, mutta joka on välttämätön filosofinen ja loogillinen edellytys ilmenneen olemassaolon ymmärtämiseen. Absoluutti on pimeys, jossa Logos valona loistaa, äänettömyys, jossa Logos sanana kaikuu, kaaos, josta Logos kosmoksena ilmestyy, äärettömyys, jossa Logos lukuna leikkii.[1])

Eikö tämä kaikki ole spekulatsionia? Eihän näistä asioista voi mitään tietää? Ne ovat vallan abstraktisia ja yläpuolella meidän tajuntapiiriämme. Onko niiden ymmärmärtämisestä mitään hyötyäkään?

On. Eikä meidän tarvitse pysähtyä niiden ymmärtämiseen, vaan meidän on ne tietäminen. Sitä vapahtajammekin tahtoi meille opettaa.

Jeesusko?

Niin. Syvin metafysiikka on korkeinta käytäntöä. Isää emme voi tuntea, ellei Poika häntä meille ilmoita, mutta kun Isän näemme, silloin tiedämme ehdottoman Jumalan olevan

„Puhtaat sydämestä saavat nähdä Jumalan." Heillä on jo Poika. Poikaa sanotaan myös kosmilliseksi ja mystilliseksi Kristukseksi ja Pojan on meille ilmoittanut Jeesus Kristus. Kun Jeesusta seuraamme, tulee luoksemme Poika

---

[1]) Äärettömyyttä kuvataan ympyrällä eli nollalla. Kreikkalainen sana l o g o s merkitsee: sana, järki (valo), luku, laki, järjestys. Huomaa, kuinka sukulaiskaikuisia logoksen kanssa ovat suomalaiset sanat luku ja laki.

eli Kristus. Mutta kuinka löydämme Jeesuksen? Hänet löydämme, kun „Jumala meitä kutsuu", s. o. kun olemme totuudenetsijöitä koko sielustamme ja koko mieleltämme. Etsimme totuutta kaikkialta, myös maailman kaikista uskonnoista. Siten joudumme lopulta evankeliumein Jeesuksen luo, joka sanoo meille: seuraa minua. Kun hänen käskyjänsä noudattaen seuraamme häntä ajatuksissa, sanoissa ja teoissa, silloin täytymme totuuden Pyhällä Hengellä ja Jeesus Kristus elävänä, iankaikkisena vapahtajana tulee meidän luoksemme ja me heräämme tietoisuuteen Jumalan Pojasta, joka mystillisenä Kristuksena on itsessämme.

Tämä kuulostaa syrjäisen mielestä kokonaiselta teolo giselta järjestelmältä, mutta se ei ole teologiaa, vaan teosofiaa, s.o. kokemukseen perustuvaa tietoa.

Ainoastaan Poika voi meidät vapahtaa, ja ainoastaan Pyhä Henki voi meille Pojan paljastaa. Mutta Pyhä Henki ei laskeudu meihin, ellemme „etsi Jumalan valtakuntaa (totuuden tietoa) ja hänen vanhurskauttaan (rakkauden elämää)" ennen kaikkea muuta maailmassa.

*

Jeesus Natsarealainen ilmoittaa meille Jumalan Pojan. Siis Jeesus Natsarealaisen on täytynyt olla olemassa? Mutta on paljon tutkijoita, jotka selittävät, ettei semmoista ihmistä koskaan ole elänytkään, ettei hänestä ole mitään historiallisia todistuksia; sanovat hänet tarunomaiseksi olennoksi, jopa suorastaan myytiksi, jonka legendamainen elämänkertomus kuvaa auringon kulkua taivaalla. Onpa toisia tutkijoita, mystikoita, teosofeja, salatieteilijöitä, jotka väittävät, että evankeliumit esittävät kunkin ihmisyksilön korkeamman henkisen kehityksen vihkimysdraamaa; vaikkei Jeesusta olisi ollut olemassakaan, he sanovat, ovat evankeliumit silti tosia, koska kuvaavat ikuisia psykologisia tosiseikkoja.

Tämä väite on epäilemättä tosi, ja se lohduttaa järkevää, älykästä totuudenetsijää. Mutta jos totuudenetsijä on enemmän sielua ja henkeä kuin paljasta älyä, silloin hän ei tyydy kaavoihin, vaan tahtoo tietää, eikö evankeliumein yksityiskohtia myöten elävästi ja inhimillisesti kuvaama Jeesus Natsarealainen olekaan historiallinen henkilö: sillä jos hän ei ole elävä todellisuus, kehenkä sitten on luotta-

minen? Missä on se, joka elämällään ja olemuksellaan todistaa, että „vihkimysdraaman kaavakkeet“ ovat oikeita? Ja kun Jeesus Kristus on näyttäytynyt totuuden etsijälle ja Poika on ottanut asuntonsa hänen henkeensä, mistä silloin johtuu, että hän näkee maapallon ja ihmiskunnan elämän sielullisesti, s.o. toistaiseksi ainakin näkymättömässä maailmassa, muuttuneen noin 1900 vuotta sitten? Jeesus Kristus on henkisesti elävä todellisuus, joka ei suinkaan riipu fyysillisestä olomuodosta, mutta minkä tähden maapallon aura alkoi erikoisesti loistaa juuri siihen aikaan, jolloin uskotaan Jeesuksen eläneen, ellei Jeesus Kristus koskaan olisi ruumiillisesti elänyt?

Totuudenetsijä, joka on tullut näin pitkälle, hän on sisässään vakuutettu siitä, että Jeesus Kristus eli maanpäällisenä, historiallisena henkilönä yhdeksäntoista vuosisataa sitten, vaikka koko oppinut tai oppimaton maailma sitä muuten epäilisi. Hän yksin, Jeesus, sanoi tulleensa „syntisiä pelastamaan“, Bhagavad-Giitakin sanoo Krishnan (Logoksen) syntyvän maailmaan „hyvien suojelemiseksi ja pahojen hävittämiseksi“. Hän, joka mitä inhimillisimmällä tavalla näytti, mitä rakkaus on, hän eikö olisi elänyt?

*

Mitä todella sanoo historia?

Marraskuun puolivälissä ilmestyi kirjakauppaan tohtori Alf Ahlbergin kirja Har Jesus levat och vad kunna vi veta om honom? (Onko Jeesus elänyt ja mitä voimme hänestä tietää?) Se on hyvä opas maallikoille, puolueettomasti ja sujuvasti kirjoitettu. Tekijä ei ole teologi, vaan tunnettu filosofinen kirjailija Ruotsissa. Vaikka hänenkin mielestään historialliset todistuskappaleet — evankeliumeja lukuunottamatta — ovat niukat, ei silti ole mitään pätevää syytä epäillä Jeesuksen historiallisuutta.

Tahdon tässä mainita profaanisen historian todistukset ja suomennan otteet tohtori Ahlbergin mukaan.

Noin v. 100 j. Kr. julkaisi roomalainen historioitsija Publius Cornelius Tacitus n.s. Annaalinsa, joissa hän kuvaa Rooman valtakunnan vaiheita keisari Augustuksen kuolemasta (14 j. Kr.) keisari Neron hallituksen loppuun. Annaaleinsa viidennessätoista kirjassa hän kertoo siitä vainosta, joka Rooman palon (64 j. Kr.) jälkeen kohtasi kristityitä. Kuten tiedämme, Neroa itseään epäiltiin

palon aiheuttajaksi. Mainittu kohta Tacituksen Annaaleissa kuuluu seuraavasti:

„Torjuakseen epäilyksiä Nero antoi syyttää ja mitä julmimmalla tavalla mestautti niitä ilkitöistään yleisesti vihattuja ihmisiä, joita nimitettiin kristiaaneiksi (toisen lukutavan mukaan krestiaaneiksi). Tämän nimen aiheuttajan, Kristuksen, oli Tiberiuksen hallitessa prokuraattori Pontius Pilatus rangaissut kuolemalla. Mutta turmiollinen taikausko, hetkeksi tukahutettu, puhkesi taas esille, ei ainoastaan Judeassa, jossa oli tämän pahan alkulähde, vaan myös Roomassa, jonne kaikki, mikä herättää häpeän ja kauhun tunnetta, kerääntyy ja kohoaa maineeseen. Sentähden hätyytettiin ensin ne, jotka tunnustivat, mutta sitten näiden ilmiannosta monen monta, joita ei suorastaan julistettu syypäiksi murhapolttoon, mutta tuomittiin ihmiskunnan vihollisina. Kuolemassakin tehtiin heistä pilkkaa, heidät käärittiin eläinnahkoihin ja jätettiin koirille raadeltaviksi, tai heidät ristiinnaulittiin tai käytettiin soihtuina yöllisessä valaistuksessa. Nero oli avannut puutarhansa ja antoi sirkusnäytäntöjä, jolloin hän itse ajuriksi puettuna sekaantui väkijoukkoon. Seurauksena tästä oli, että nämä rikolliset ihmiset, jotka ansaitsivat mitä kovinta rangaistusta, herättivät sääliä."

Kymmenkunta vuotta myöhemmin toinen historioitsija, Suetonius, kirjoitti keisari Klaudiuksesta (41—54 j. Kr.) seuraavaa:

„Kun juutalaiset Krestuksen yllyttäminä alituisesti panivat toimeen levottomuuksia, karkoitti hän heidät Roomasta".

Flavius Josefus, syntyään juutalainen, kolmas historioitsija, joka puhuu Kristuksesta, kirjoitti historialliset teoksensa jo ensimäisen vuosisadan loppupuolella. „Juutalaisissa antikviteeteissään" hänellä on seuraava kohta, joka koskee Jeesusta:

„Tähän aikaan esiintyi Jeesus, viisas mies, jos nyt edes on sallittu nimittää häntä ihmiseksi. Sillä hän suoritti ihmeellisiä tekoja, oli opettajana niille ihmisille, jotka ilolla liittyivät totuuteen, ja voitti puolelleen monta juutalaista, vieläpä monta pakanaakin. Tämä oli Kristus. Ja vaikka Pilatus meidän etevimpien miestemme ilmiannosta oli antanut ristiinnaulita hänet, eivät ne, jotka alusta olivat häntä rakastaneet, hylänneet häntä. Hän näyttäytyi nimittäin heille taas elävänä kolmantena päivänä, niinkuin jumalalliset profeetat olivat ennustaneet hänestä tämän ynnä monta muuta

ihmeellistä seikkaa. Ja tähän päivään saakka elävät yhä kristityt, niinkuin heitä hänen jälkeensä on nimitetty."

*

Niin Flavius Josefus meille säilyneissä kristittyjen tekemissä kopioissa. Historian tutkijat pitävät tätä kohtaa kopioijain tekemänä lisäyksenä, siis tekstin väärennyksenä. Nyt on kuitenkin huomattava — seikka, jota tohtori Ahlberg ei näy tunteneen omaa kirjaansa kirjoittaessaan, — että Flavius Josefuksen juutalaisten sotaa ja Jerusalemin valloitusta kuvaavasta teoksesta on olemassa eräitä slaavilaisia toisintoja, jotka keskiajalla on käännetty venäjäksi. Vasta tällä vuosisadalla on näihin käännetty huomiota ja ruvettu niitä tarkemmin tutkimaan. Kolme oppinutta miestä omisti niille elämänsä harrastuksen, ja viimeinen niistä, professori Robert Eisler, on vastikään julkaissut laajan tutkimuksen tästä „Slaavilaisesta Josefuksesta" ja tullut siihen hyvin todistettuun loppupäätökseen, että Flavius Josefus kyllä on kirjoittanut kristinuskon synnystä, vaikkei täysin „Antikviteeteistä" tunnetulla tavalla. Slaavilaisten tekstien nojalla professori Eislerin on onnistunut rekonstruoida se teksti, jonka Josefus itse alkuaan kirjoitti omia maamiehiään varten aramean kielellä ja josta hän roomalaisia varten käännätti kreikaksi ainoastaan pienen otteen, jota sitten taas kristityt kopioitsijat myöhemmin „parantelivat." Flavius Josefuksen oma alkuteksti kuuluu professori Eislerin mukaan seuraavasti:

„Siihen aikaan esiintyi mies, jos lainkaan on sopivaa nimittää häntä ihmiseksi. Hänen luontonsa ja ulkomuotonsa olivat inhimilliset, mutta hänen esiintymisensä oli enemmän kuin ihmisen: hän suoritti hämmästyttäviä ihmetekoja. Mutta taas, kun ajattelen hänen jokapäiväistä luontoaan, en tahtoisi sanoa häntä enkeliksikään (jumalalliseksi lähettilääksi).

„Ja mitä hän saikaan aikaan toisen tai toisen näkymättömän voiman kautta, sen kaiken hän aikaansai sanalla ja käskyllä. Toiset sanoivat hänestä: Ensimäinen Lainlaatijamme (Mooses) on noussut kuolleista ja esittänyt paljon parannuksia ja taitoja. Toiset ajattelivat, että hän oli Jumalan lähettämä. Kuitenkin hän monessa kohdin asettui Lakia vastaan, eikä noudattanut sabattia vanhan tavan mukaan.

„Mutta toisaalta hän ei tehnyt mitään häpeällistä; eikä hän (työskennellyt) kättensä avulla, vaan hankki (tai val-

misti) kaikki sanalla (? tai Sanan, s. o. „Shemin“ eli voimasanan avulla).

„Ja paljon kansaa häntä seurasi ja kuunteli hänen opetustaan. Ja monet sielut innostuivat, olettaen että hänen kauttaan juutalaiset heimot voisivat vapautua roomalaisten käsistä.

„Nytpä oli hänen tapanaan enimmäkseen oleskella Öljymäellä vastapäätä kaupunkia. Ja siellä hän myös jakeli parannuksiaan kansalle. Ja sinne kokoontui hänen kanssaan noin sataviisikymmentä kannattajaa ja paljon muuta kansaa. Mutta kun he näkivät hänen voimansa, että hän sai aikaan sanallaan kaikki mitä hän tahtoi, ja kun he ilmaisivat hänelle haluavansa, että hän astuisi kaupunkiin ja antaisi roomalaisten joukkojen ja Pilatuksen menettää päänsä ja hallitsisi meitä, niin hän ei pilkannut meitä.

„Ja kun sitten asiasta kerrottiin juutalaisille johtajille, kokoontuivat nämä ylipapin luo ja sanoivat: „Me olemme voimattomat ja liian heikot vastustaaksemme roomalaisia. Mutta koska, jousi on jännitetty, tahdomme mennä kertomaan Pilatukselle mitä olemme kuulleet, ja siten olemme turvassa; niin että hän ei saa kuulla asiasta toisilta ja meiltä riistetään omaisuutemme ja meidät itse mestataan ja lapsemme hajoitetaan ympäri maailmaa.“ Ja he menivät ja kertoivat Pilatukselle.

„Niin tämä lähetti ja löi maahan monta kansanjoukosta. Ja hän pidätti tuon ihmeidentekijän; ja asetettuaan oikeustutkinnon häntä tutkimaan, hän julisti tuomionsa: hän on rikollinen, vallankumouksellinen, valtaistuimen tavoittelija.

„Ja he (roomalaiset) ristiinnaulitsivat hänet vastoin isiltä perittyä tapaa.“

Slaavilaisella Josefuksella on myös seuraava kiintoisa kuvaus Jeesuksen ulkomuodosta:

„Hän oli yksinkertaisen näköinen mies, iältään kypsä, tummaihoinen, lyhytkasvuinen, kolme kyynärpäätä korkea, kumaraselkäinen, kasvot pitkät, nenä pitkänlainen, kulmakarvat yhteenkasvaneet, niin että ne, jotka katsoivat häneen, saattoivat pelästyä, harva tukka, keskeltä jaettu Nazirien tapaan, ja kypsymätön parta.“

*

Täten saanemme pitää historiallisesti todistettuna, että Jeesus Kristus todella on ollut olemassa. Samalla on myös tullut todistetuksi, että hän eli ajanlaskumme alussa eikä

sata vuotta aikaisemmin, kuten jotkut ovat otaksuneet. Jeesus Kristus oli toisin sanoen toinen henkilö kuin juutalaisten Talmudissa ja keskiaikaisissa Toldoth Jeshu nimisissä kertomuksissa mainittu Jehoshua ben Pandira, joka eli noin sata vuotta e. Kr. Madame Blavatsky, ehkä yksin Mestari-kirjeenvaihtajatkin, jättivät kysymyksen avonaiseksi. He tahtoivat ennen kaikkea painostaa Kristus-prinsiipin, s.o. kosmillisen ja mystillisen Jumalan Pojan, todellisuutta, koska tämä oli kristikunnalta jäänyt vallan unohduksiin.

Mutta nyt kun teologisissakin piireissä on alettu ymmärtää mystillistä Kristusta, s.o. „Kristusta meissä," kuten Paavali sanoo, nyt on aika tullut, että tarvitsemme historiallista varmuutta Jeesuksenkin henkilöllisyyden suhteen.

*

Viisaat vallat ohjaavat ihmiskunnan kohtaloita, ja iloisin mielin voivat totuuden etsijät kaikkialla vastaanottaa sitä suurta valon juhlaa, jota nimitetään jouluksi ja joka vietetään sen Jumalan kunniaksi, joka ei katso itseään alentavan, että hän syntyy Poikana ihmisen sydämessä.

Haasteli Yli-Jumala.

Haasteli Yli-Jumala
Kerran keskellä suvea

Kielellänsä kirkkahalla,
Suullansa ylen sulolla

Mietteitä mitattomia,
aurinko-ajatuksia

Paisteessa pyhäisen päivän,
aamun puhtaan alkaessa.

*

Poika nurmella makasi,
Silmät ui sinessä päivän.

Lauloi Luoja luomakunnan,
Kuiskasi kukan terästä:

*

— *Minä yksin oon elämä,*
Minä kaiken oon takana!

— *Syntymätön synnyttäjä,*
Valon syynä oon valossa!

— *Liekin Herra hehkuvainen,*
Olen alku auringolle!

— *Öistä ylin, ensimmäinen,*
Pisin ikuinen pimevs!

*

— *Kipunat tuleni tuiman,*
Hetken säihkyvät säkenet!

Mitä mielitte minusta,
Henkijästänne halaatte?

Miksi, ihmiset, minulle
Asetatte alttareita?

Miksi kirkkoja kyhäätte,
Pyhätöitä pystytätte?

*

— *En oo kiitoksen kipeä,*
Imarruksiin innostunut.

En suvaitse suosikkeja,
Kysy en kumarrustanne.

Lauhkene en laulustanne,
Soitostanne en somene.

*

— *Kaikki kalliit on minulle,*
Omani joka olento:

Toukka mullassa matava,
Peto raain raatelija,

Taikka puhtahin pyhimys,
Aatoksissaan aina hurskas,

Rosvo, ryöväri katala,
Kiivas kieltäjä jumalan,

Pilkkaaja, piruja tävsi,
Harmiton hyväntekijä;

*

— *Kaikki luotani lähetin,*
Herätin mun hengelläni
Kiertämään kodittomina,
Harhailemaan harhan teillä.

*

Maassa suin matelemahan,
Jaloin hyppimään kedolla,
Uimaan virroissa, vesissä,
Pimeydessä piilemähän,
Kitumaan kivien alla,
Tukehtumaan turpehessa,
Ilmoissa iloitsemahan,
Ailakoimaan autereessa.

*

— *Panin kaikki pyörimähän,*
Pyrkimään pois minusta,
Etsimään olematonta,
Pyytämään pysymätöntä,
Kunnes nousevat unesta,
Havahtuvat harhastansa,
Kasvavat minun kaltaiseksi,
Muuttuvat mun muotoiseksi,
Juuttuen jumalahansa,
Luiittuen luojahansa.

*

— *Kuuli poika kumman virren,*
Taiusi pyhän tarinan.

*

— *Jatkoi Herra heinän päästä*
Murtehella muurahaisen:

*

— *Siis jos, ihminen, sinulla*
Halu harras, on vakava,
Muistamaan mua — murheetonta —
Kiihkotonta — kiittämähän,

Ollos toimessa totinen
Päivätyössä päättäväinen.
Palvo mua paikallasi,
Huokaa hengessä minulle.
— Vaan jos mielistyt minuhun
Elämääsikin enemmän,
Rakastat rajattomasti
Ylinnä yksin minua:

*

— Muista ensin murheellista,
Kurjinta sun kumppalias,
Ollos hyvä hyljätylle,
Maanpakohon painetulle.
— Sure syyllisen suruja,
Kanna kuormaa kunnottoman,
Ole vangitun varana,
Yksinäisen ystävänä.

*

Madon jos polulla poljet,
— Poljet poloista minua;
Verkon vesiin jos virität,
— Mulle ansoja asetat;
Linnun ampunet likeltäs,
— Osaat siipehen omaani;
Vuodatat elävän verta,
— hakkaat haavoja minuhun;
— Piinaat jotain pienempääsi,
— runtelet mun ruumistani.

*

— Kohisee palava koski
iki-virttä viisauteni;
Karjuu peto, korven pelko,
Voimaani mun, voitollisen;
Laulaa merten laajat rinnat
Kauneutta mun, kaikkivallan;

Puhuu vuoret puolestansa
Pyhyyttäni pyörryttävää;
Tarinoivat yössä tähdet
Rajatonta rakkauttani.

*

Kerran syöksyvi syliini,
Uppoo kaikki uumeniini,
Vaipuvi vapautehensa,
Aamulliseen alkuhunsa.
Sinne mahtuu suuret, pienet,
Sinne kaikkeus katoopi,
Päiväni tään päättyessä.
Illan yöhön yhtyessä,
Hämärien hukkuessa
Piilohon iki-pimeyden.

*

— *Näinpä lauloi luonnon Herra,*
Hyrisi hyvä Jumala.
Kuunteli kukat suviset,
Seisoi heinät hiiskumatta.
Aamu oli aivan tyyni,
Pilvetön, totinen taivas.
Koski kaukainen kohisi,
Poika henkeään pidätti — — —

Jussi Snellman.

Eräs Mestarikirje.

Ote kirjeestä, jonka K. H. kirjoitti Humelle. Sain sen lukeakseni vuoden 1882 loppupuolella. A. P. Sinnett.

Onko teitä koskaan hämmästyttänyt, — ja nyt länsimaisen tieteen ja oman minänne kannalta, joka jo on käsittänyt pääasiat kaikissa totuudenilmennyksissä, valmistukaa pilkkaamaan tätä harhaanjohtavaa mielipidettä, — olet-

teko koskaan aavistanut, että kaikkiallisella yhtä hyvin kuin rajoitetulla inhimillisellä järjellä voisi olla kaksi olemuspuolta, tai kaksinainen voima — toinen vapaasti toimiva ja itsetietoinen ja toinen tahdoton ja itsetiedoton eli mekaaninen voima? Monien vaikeiden teististen ja anti teististen pulmien ratkaisemiseksi on näiden molempien voimien olemassaolo filosofinen välttämättömyys. Ensiksimainitun eli vapaasti toimivan ja itsetietoisen olemuspuolen mahdollinen olemassaolo suhteessa rajattomaan järkeen jää, huolimatta kaikkien elävässä maailmassa olevien minä-olentojen vakuutuksista, vain hypoteesiksi, jotavastoin rajallinen järki on tieteellinen ja todistettu tosiasia. Korkein planeettahenki tietää ensiksi mainitusta yhtä vähän kuin me ja olettamus jää siksi vielä Nirvaanassakin, koska se vain on johtopäätöksellinen mahdollisuus niin hyvin siellä kuin täällä.

Ajatelkaa ihmisjärkeä ja sen suhdetta ruumiiseen. Ihmisellä on kahdet fyysilliset aivot; isot aivot kaksine puoliskoineen pään otsapuolella, vapaasti toimivien hermojen lähde, sekä pikkuaivot, jotka sijaitsevat pääkallon takaosassa, tahdottomien hermojen lähde. Nämä hermot ovat niitä itsetiedottomia ja mekaanisia voimia, joiden avulla järki toimii. Kuinka heikosti ja epämääräisesti ihminen hallinneekin tahdotonta olemuspuoltansa, kuten verenkiertoa, sydämenlyöntiä ja hengitystä, varsinkin unen aikana, — niin kuitenkin, kuinka kovin paljon voimakkaampana, kuinka paljon vaikutusvaltaisempana hän ilmeneekään sokean molekulaarisen liikkeen mestarina ja hallitsijana, l a k i e n, jotka hänen ruumistaan ohjaavat (todistuksia tästä ovat adeptin, vieläpä tavallisen jooginkin ilmiölliset voimat) — kuin se, jota t a h d o t t e nimittää Jumalaksi, osoittautuu suhteessaan luonnon muuttumattomiin lakeihin. Päinvastoin kuin rajallinen, niin „rajaton järki", jota nyt nimitämme siksi vain sopimuksen mukaan, sillä me nimitämme sitä äärettömäksi v o i m a k s i, — tuo nähtäväksi vain pikkuaivojensa toiminnat suurten aivojen olemassaolon ollessa vain mahdollisuutena, kuten edellä esitettiin johtopäätöksellisenä olettamuksena ja johdettuna kabbalistisesta teoriasta (täsmällinen kaikissa muissa kohden), että makrokosmos on mikrokosmoksen prototyyppi, alkumuoto. Mikäli m e tiedämme, — nykyajan tiede luo tähän hyvin vähän huomiota, — mikäli korkeimmat planeettahenget ovat vakuuttaneet, (jotka, muistakaa se hyvin, ovat samassa suhteessa kos-

moksentakaiseen maailmaan, nimittäin joka tunkeaa läpi kosmillisen aineen primitiivisen verhon, kuin me siihen, mitä on tämän karkean fyysillisen maailmamme verhon takana) — ääretön järki ei ilmennä heille sen enemmän kuin meillekään muuta kuin luonnon ikuisen ja kaikkiallisen suonen säännöllisen, itsetiedottoman tykinnän, joka tuntuu kautta myriaadien maailmoiden, meidän aurinkokuntamme primitiivisen verhon sisä- ja ulkopuolella. Tämän — me tiedämme. Että tämä pitää paikkansa niin sisällä kuin äärimmäiseen rajaan, kosmillisen verhon reunoihin asti — sen me tiedämme personallisen kokemuksen perustalla. Niistä tiedoista taas, joita olemme saaneet yläpuolella tapahtuvista asioista, on meidän kiittäminen planeettahenkiä ja siunattua Herraamme Buddhaa. Tätä tietysti voidaan pitää toiskätisenä tietona. On niitä, jotka mieluummin kuin myöntyvät ilmeisten tosiasioiden edessä, pitävät planeetta-jumaliakin „erehtyvinä" ruumiittomina filosofeina, ellei kokonaan valehtelijoina. Olkoon niin. Jokainen on oman viisautensa mestari — sanoo tibettiläinen lauseparsi, ja hänen on siis valta joko kunnioittaa tai häväistä orjaansa. Kuitenkin jatkan niiden hyödyksi, jotka mahdollisesti omaksuvat selitykseni tästä probleemista ja ymmärtävät ratkaisun luonteen.

Äärettömän järjen tahdottoman voiman erikoisominaisuus on, jota voimaa muuten ei kukaan edes voisi ajatellakaan nimittää Jumalaksi, — ikuisesti kehittää subjektiivista ainetta objektiivisiksi atoomeiksi, (muistakaa olkaa hyvä, että näitä kahta adjektiiviä käytetään ainoastaan suhteellisessa merkityksessä) eli toisin sanoen kosmillista ainetta myöhemmin muodoksi kehitettäväksi. Ja juuri tämä sama mekaaninen tahdoton voima jonka näemme niin kiihkeänä toimimassa kaikissa kiinteissä luonnon laeissa, — se se on, joka hallitsee ja ohjaa sitä, mitä nimitetään maailmankaikkeudeksi eli kosmokseksi. On joitakin nykyaikaisia filosofeja, jotka luulevat liikunnosta voivansa päättää luojan olemassaolon. Me sanomme ja vakuutamme, että tämä liikunto, — kaikkiallinen ikuinen liikunto, joka ei koskaan lakkaa, ei koskaan hidastu, ei myöskään kiiruhda vauhtiaan ei edes pralaajojen aikoina eli „Brahman öinä", vaan jatkaa liikkeelle pannun myllyn lailla, huolimatta siitä, onko sillä jauhettavaa tai ei (sillä pralaaja merkitsee jokaisen muodon ajallista häviötä, vaan ei suinkaan kosmillisen aineen häviötä, sillä se on ikuista) — me sanomme, että

tämä loppumaton liikunto on ainoa ikuinen ja luomaton jumaluus, jota kykenemme käsittämään.

Jumalan pitäminen älyllisenä henkenä ja samalla uskominen hänen ehdottomaan aineettomuuteensa on uskomista olemattomaan, ehdottomaan ei-olentoon, tyhjyyteen. Jumalan pitäminen olentona, minä-olentona, ja hänen älynsä asettaminen vakan alle jostakin salaperäisestä syystä, on mitä täydellisintä hölynpölyä. Hänen varustamisensa älyllä asettamalla hänet samalla vasten kasvoja sokean karkean pahan kanssa, on hänen pitämistänsä paholaisena — mitä roistomaisimpana jumalana. Olento, kuinka jättiläismäinen tahansa, varustettuna pituudella, leveydellä ja vahvuudella, on ehdottomasti Mooseksen jumala. Ei-olento tai vain prinsiippi-käsite vie teidät taas suoraan buddhalaiseen ateismiin tai primitiiviseen vedantalaiseen a k o s m i s m i i n. Sitä mikä on yläpuolella ja ulkopuolella muodon ja olemisen maailmoiden, maailmoissa ja piireissä niiden kaikista henkisimmissä tiloissa (ja ehkäpä teette meille palveluksen ja kerrotte missä tämä ulko- ja yläpuoli on, koska maailmankaikkeus on ääretön ja rajaton) on aivan turha kenenkään etsiä, koska ei edes planeettahengilläkään ole siitä minkäänlaista tietoa ja käsitystä. Elleivät suurimmat adeptimme ja Boodhisattvamme koskaan ole tunkeutuneet yläpuolelle meidän aurinkojärjestelmäämme, — ja tämä ajatus näyttää erinomaisesti soveltuvan teidän edeltäpäin omaksumaanne teistiseen teoriaan, kunnioitettu veljeni, — niin he kuitenkin tietävät toisten tämänkaltaisten aurinkojärjestelmien olemassaolosta yhtä matemaatisella varmuudella, kuin länsimaalaiset tähtientutkijat tuntevat näkymättömien tähtien olemassaolon, joita tähtiä he eivät koskaan saata lähestyä tai tutkia. Mutta mitä on maailmojen ja järjestelmien sisäpuolella, ei äärettömyyden tuolla puolen — (merkillinen lausetapa), vaan pikemmin äärettömyyden tälläpuolen puhtaimmassa ja käsittämättömimmässä aineettomuuden tilassa, sitä ei kukaan koskaan voi tietää eikä koskaan siitä kertoa, ja siksi se on olematonta maailman kaikkeuteen nähden. Voitte vapaasti asettaa tähän ikuiseen v a c u u m'iin, tyhjyyteen, jumaluutenne älylliset tai itsetahtoiset voimat, jos sellaisen asiantilan voitte käsittää.

Sillä välin voimme sanoa, että liikunto hallitsee luonnon lakeja ja että se hallitsee niitä koneellisen sysäyksen lailla, joka on annettu juoksevalle vedelle, ja siis ohjaa niitä joko suoraa linjaa pitkin tai pitkin satoja muita uo-

mia, joita tielle voi sattua — luonnollisia uria tai ihmiskäden tekemiä keinotekoisia kanavia pitkin. Ja me väitämme, että missä on elämää ja olemusta kuinka henkevöityneessä muodossa tahansa, siellä ei ole tilaa siveelliselle hallinnalle, vielä paljon vähemmän siveelliselle hallitsijalle, olennolle, jolla ei ole muotoa, eikä myöskään tilavuutta. Totisesti, jos valo loistaa pimeydessä ja pimeys ei sitä käsitä, riippuu tämä siitä, että semmoinen on luonnon laki, mutta kuinka paljon kuvaavampaa ja merkitystä täynnä olevaa onkaan s e n, j o k a t i e t ä ä sanoa, että valo vieläkin vähemmän ymmärtää pimeyttä, ei edes sitä tunne, sillä valo ajaa sen pois kaikkialta, minne se tunkeutuu ja hävittää sen silmänräpäyksessä. Puhdas ja samalla vapaatahtoinen henki on mahdottomuus vapaaehtoiselle järjelle. Elimistön tulos ei saata olla olemassa riippumatta elimellisistä aivoista ja tyhjästä tehdyt elimelliset aivot ovat vieläkin suurempi harhakuva. Jos kysytte minulta: „Mistä tulevat sitten muuttumattomat lait?. — laithan eivät voi itseään luoda" — silloin kysyn vuorostani teiltä: ja mistä niiden luuloteltu luoja? Luoja ei saata luoda tai tehdä itseään. Jolleivät aivot voineet itseään luoda, sillä se todistaisi, että aivot toimisivat ennen olemassaoloaan, niin kuinka voisi äly, elimellisten aivojen tulos, toimia ennenkuin niiden luoja oli tehty?

Kaikki tämä muistuttaa väittelyä etevämmyydestä. Jos meidän oppimme liian paljon iskevät teidän teoriojanne vastaan, niin voimme aivan helposti jättää asian ja puhua jostain muusta. Tutkikaa nepalilaisten Swabhavikain, Intian tärkeimmän buddhalaisen filosofisen koulun lakeja ja oppeja, niin huomaatte, että ne ovat maailman kaikista oppineimpia, samoinkuin tieteellisesti loogillisimpia väittelijöitä. Heidän plastillinen, näkymätön, ikuinen, kaikkialla läsnäoleva ja itsetiedoton Swabhavat'insa on voima eli liikunto ikuisesti synnyttämässä sähköään, joka on elämää.

Niin, on olemassa voima, yhtä rajaton kuin ajatus, yhtä voimakas kuin pohjaton tahto, yhtä hieno kuin elämän olemus, niin käsittämättömän peloittava hajoittavassa voimassaan, joka saattaisi järkyttää maailmankaikkeuden keskustaansa asti, jos sitä vain käytettäisiin vipuna, — mutta tämä voima ei ole J u m a l a, koska on olemassa ihmisiä, jotka ovat oppineet salaisuuden, millä alistaa se tahtonsa alle tarvittaessa. Katsokaa ympärillenne ja tarkastakaa elämän myriadeja ilmennysmuotoja, niin äärettömän moni-

naisia, — elämän, liikunnon, vaihtelun ilmennyksiä. Mikä ne aiheutti? Mistä tyhjentymättömästä lähteestä ne saivat alkunsa, minkä toiminnan välityksellä? Näkymättömyydestä ja subjektiivisuudesta ne ovat astuneet pienelle näkyväiselle ja objektiiviselle näyttämöllemme. Akaashan lapsia ne ovat, eetteristä tulleita konkreettisia kehitysmuotoja, ja voima toi ne aistittaviksi ja voima ne aikanaan poistaa ihmisten näkyvistä. Minkätähden puutarhassanne tuo oikealla puolella oleva kasvi sai oman muotonsa ja tuo tuolla vasemmalla kokonaan toisen? Eivätkö ne ole voiman erilaisen toiminnanmuodon tuloksia, erilaisia vuorosuhteita? Jos kautta maailman olisi olemassa vain yksi yhdenkaltainen toiminta, niin vallitseisi täydellinen samankaltaisuus muotojen, värien, laatujen ja ominaisuuksien kesken kaikissa luonnonvaltakunnissa. Liikunnosta siitä johtuvine ristiriitoineen, neutralisatsioneineen, tasapainoineen, vuorosuhteineen aiheutuu vallitseva ääretön erimuotoisuus. Te puhutte älyllisestä ja hyvästä (tämä ominaisuus on verrattain onnettomasti valittu) isästä, maailmankaikkeuden ja ihmisen siveellisestä johtajasta ja hallitsijasta. Meidän ympärillämme vallitsee määrätty asioiden tila, jota nimitämme luonnolliseksi, normaaliseksi. Tämän vallitessa ei mitään saata tapahtua, joka kohoaa yläpuolelle jokapäiväisen kokemuksemme, „Jumalan muuttumattomien lakien". Mutta otaksukaa, että muutamme tämän tilan, emmekä välitä hänestä, jonka tahtomatta ei hiuskarvaakaan päästämme voi pudota, kuten länsimailla sanotaan. Ilmavirta tulee luokseni lähellä olevasta järvestä, ja sormet puoleksi jäätyneinä kirjoitan teille nyt tätä kirjettä. Minä muutan sähköisillä, magneettis oodisilla yhdistelmillä tai muilla vaikutuksilla sen virran, joka nyt sormiani kangistaa, lämpimämmäksi. Olen tehnyt tyhjäksi kaikkivaltiaan tarkoituksen ja oman tahtoni kautta poistanut hänet valtaistuimelta. Minä voin tämän tehdä ja jos en tahdo, että luonto synnyttää ihmeellisiä ja liian näkyviä ilmiöitä, saatan luontoa-näkevän, luontoonvaikuttavan itseni omassa itsessäni äkkiä avautumaan, tekemään uusia havaintoja ja tuntemaan uusia tunteita ollen siten oma luojani ja hallitsijani.

Mutta luuletteko olevanne oikeassa sanoessanne että „lait syntyvät"? Muuttumattomat lait eivät voi syntyä, koska ne ovat ikuisia ja luomattomia, ikuisuudessa alkuunpantuja, eikä Jumala itsekään, jos sellaista olisi, voisi koskaan niitä seisauttaa. Milloinka minä olen sanonut, että

nämä lait olisivat satunnaisia sinänsä? Minä tarkoitin niiden sokeita vuorosuhteita, en koskaan lakeja tai paremmin lakia, — koska tunnustamme vain yhden lain maailmankaikkeudessa, harmonian lain, täydellisen tasapainon. Sentähden on lievimmin sanoen merkillistä, että mies, jonka loogillinen ajattelu on niin herkkä kuin teidän ja joka niin hienosti käsittää aatteiden arvon yleensä ja sanojen arvon erikoisesti, — että mies, joka on niin täsmällinen kuin te, tuhlaa sanoja puhuakseen „kaikki-viisaasta, voimakkaasta ja rakkautta täynnä olevasta Jumalasta.“ Minä en ensinkään pane vastalausettani teismiänne vastaan, kuten näytätte luulevan, tai uskoanne vastaan johonkin, mihinkä tahansa abstraktiseen ihanteeseen, mutta en voi olla kysymättä, kuinka tiedätte, että Jumalanne on kaikkiviisas, kaikkivoipa ja rakastava, kun kaikki mitä on luonnossa, niin fyysillisessä kuin siveellisessä, osoittaa, että sellainen olento, jos häntä ollenkaan on olemassa, on ominaisuuksiltaan aivan päinvastainen kuin miksi häntä ku vaatte? Merkillinen harha, ja harha, joka näyttää valtaavan koko älyllisen ajattelunne.

Se vaikeasti selitettävä tosiasia, että „älyttömät voimat saattavat synnyttää korkea-älyisiä olentoja, sellaisia kuin itse olemme“, ratkaistaan syykkelien, ajanjaksojen ikuisen etenemisen, progressionin sekä kehitysprosessin kautta, joka edetessään ikuisesti täydentää työtään. Koska ette usko syykkeleihin, on teidän turha oppia sellaista, joka teille, rakas veljeni, vain synnättäisi uuden verukkeen taistellaksenne tätä teoriaa vastaan ja siitä väitelläksenne ad infinitum. Minä en myöskään ole syyllinen siihen harhaopetukseen, josta minua syytetään, hengen ja aineen suhteen. Väite, että aine ja henki olisivat kokonaan erillisiä ja molemmat ikuisia, ei varmasti koskaan olisi pälkähtänyt päähäni, kuinka vähän niistä tuntenenkaan, sillä yksi kaikkein alkuperäisimmistä okkultismin perusopeista on, että ne kaksi ovat yhtä ja ovat erillisiä ainoastaan ilmennyksissään ja ainoastaan aistinmaailman rajoitettujen käsitysten kannalta. Siis kaukana siitä, että meidän oppimme osoittaisivat „filosofisen laajuuden puutetta“, osoittavat ne luonnossa olevan vain yhden prinsiipin, — henki-aineen, eli aine-hengen, kolmannen ollessa äärimmäinen absoluutti eli näiden kahden kvintessenssi, — jos minun tässä kohden sallitaan käyttää harhaan viepää lausetapaa — kohoten yläpuolelle „Jumalien“ ja planeettahenkienkin näön ja

henkisen havaintokyvyn. Vedantalaiset filosofit sanovat, että tämä kolmas prinsiippi on ainoa todellisuus, kaikki muu on Maajaa, harhaa, sillä ei koskaan henki-aineen eli purushan ja prakritin proteusmaisia ilmennyksiä ole tutkittu muussa kuin aistimien ajallisten petosten valossa. Isiksenkin tuskin viitoitetussa filosofiassa on tämä aate selvästi esitetty. Kiu-te'n kirjassa nimitetään henkeä aineen äärimmäiseksi sublimatsioniksi, jalostamiseksi, ja ainetta hengen kiteytymiseksi, kristallisoitumaksi. Eikä sen parempaa kuvausta tähän tarvitakaan, kuin se ilmiö, minkä aikaansaavat jää, vesi ja höyry sekä viimeksimainitun lopullinen haihtuminen, tai sama ilmiö vastakkaiseksi käännettynä peräkkäisinä ilmennyksinä, jolloin puhutaan hengen laskeutumisesta synnyttämisiin eli aineeseen. Tämän kolminaisuuden sulautumisen ykseydeksi, — oppi, joka on yhtä vanha kuin ajatusten maailma — käsittivät jotkut aikaisemmat kristityt, jotka sen saivat Aleksandrian koulukunnista ja muunsivat sen isäksi eli synnyttäväksi hengeksi; — pojaksi eli aineeksi, ihmiseksi, — sekä pyhäksi hengeksi, aineettomaksi olemukseksi, tasasivuisen kolmion kärjeksi, aatteeksi, jonka vielä tänä päivänä havaitsemme Egyptin pyramiideissä. Taaskin siis on huomattu, että kokonaan käsitätte väärin tarkoitukseni aina kun lyhyyden vuoksi käytän länsimaiden kansojen tavallisia lauseparsia. Mutta minä puolestani haluaisin huomauttaa, että teidän käsityksenne aineesta ajallisena allotropisena hengen muotona, vuolten siitä kuin kivihiili timantista, on yhtä epäfilosofinen kuin epätieteellinenkin niin itämaalaiselta kuin länsimaalaiselta kannalta, sillä kivihiili on vain eräs aineen ylijäämän muoto, jota vastoin aine sinänsä on häviämätöntä ja kuten väitän, samanikäinen hengen kanssa, sen hengen, jonka tunnemme ja voimme käsittää. Jos purushalta (hengeltä) riistetään prakriti, ei se kykene itseään ilmentämään, siis lakkaa olemasta, tulee tyhjäksi. Ilman henkeä tai voimaa, ei edes sekään, jota tiede nimittää „ei-eläväksi" aineeksi, n.s. kivennäisainekset, jotka kasvia elättävät, koskaan olisi voinut saada muotoa. Jokaisen ainemolekyylin ja atoomin olemassaolossa on hetki, jolloin syystä tai toisesta viimeinen hengen tai voiman tai elämän (kutsukaa sitä millä nimellä tahansa) kipinä vedetään pois, ja siinä samassa hetkessä, nopeammassa kuin ajatuksen salamaniskun, atoomi tai molekyyli tai molekyylien yhdistelmä on lakkautettu palatakseen intrakosmillisen aineen

ikuiseen puhtauteen. Se vedetään äiti-lähteeseen yhtä nopeasti kuin elohopeahiukkanen keskusmassaan. Aine, voima ja liikunto ovat fyysillisen objektiivisen luonnon kolminaisuus, samoin kuin henki-aineen kolminainen ykseys on henkisen eli subjektiivisen luonnon kolminaisuus. Liikunto on ikuinen, koska henki on ikuinen. Mutta mikään liikunnon muoto ei saata syntyä muuten kuin aineen yhteydessä.

Ja nyt merkilliseen olettamukseenne, ettei paha synnistä ja kärsimyksestä muodostuneine laahuksineen olisi aineen tulosta, vaan kuuluisi maailmankaikkeuden siveellisen ohjaajan viisaaseen suunnitelmaan. Tämä aate, joka saattaa näyttää käsitettävältä treenatun tuhoisan kristillisen harhanäkönne kannalta — sillä ovathan „Herran tiet tutkimattomat“ — on ehdottomasti mahdoton minun kannaltani. Pitääkö minun uudelleen huomauttaa, että parhaimmat adeptit ovat vuosituhansien aikana etsineet kautta maailmankaikkeuden, löytämättä mistään vähintäkään jälkeä sellaisesta Macchiavellin-tapaisesta suunnittelijasta — mutta sensijaan kaikkialla saman muuttumattoman, tutkimattoman lain. Teidän on sentähden annettava minulle anteeksi, jos todellakaan en voi tuhlata aikaani puhuakseni tällaisista lapsellisista asioista. Eivät suinkaan „Herran tiet“, vaan joidenkin määrättyjen ihmisten, jotka ovat äärimmäisen älykkäitä kaikessa muussa, paitsi jossain määrätyssä mieliaatteessaan, ovat minulle tuiki käsittämättömiä.

Kuten sanotte tämän „ei tarvitse tehdä minkäänlaista eroavaisuutta välillämme“ — henkilökohtaisesti. Mutta se synnyttää koko eroavaisuuksien maailman, jos te sanotte haluavanne oppia ja pyydätte minua opettamaan. Sillä elämäni kautta en totta tosiaan tiedä, kuinka koskaan osaisin teille opettaa mitä tiedän, jos te lakkaamatta ja a p r i o r i sanotte vastaan sitä, minkä tiedän kaiken tietoni aakkosiksi, kallioksi, jolle okkultisen maailmankaikkeuden salaisuudet niin tällä kuin tuolla puolen verhon ovat kootut. Rakas veljeni, joko me tiedämme jotain, tai emme tiedä mitään. Mitä hyötyä on oppimisestanne ensiksi mainitussa tapauksessa, koska luulette itse tietävänne enemmän? Toisessa tapauksessa, miksikä kadottaisitta aikaanne? Teidän mielestänne ei merkitse mitään, ovatko nämä lait älyllisen itsetietoisen Jumalan tahdonilmauksia, kuten te väitätte, vai ovatko älyttömän, itsetiedottoman „Jumalan“ olemuspuolia, kuten minä puolestani väitän. Minä sanon,

tämä merkitsee kaikki — ja koska te vakavasti ajattelette, että nämä peruskysymykset (hengestä ja aineesta, Jumalasta ja ei Jumalasta) ovat „yleisesti hyväksytysti meidän molempien yläpuolella" — toisin sanoen, etten minä, eivätkä suurimmat adeptimmekaan voi tietää, enemmän kuin te, mitä silloin on maan päällä sellaista, jota voisi teille opettaa? Tiedätte, että jos haluatte lukea, on teidän ensin opittava tuntemaan kirjaimet, — nyt te tahdotte tietää tapausten kulusta ennen ja jälkeen pralaajojen, jokaisesta tapahtumasta tällä pallolla uutta syykkeliä aloitettaessa, nimittäin mysteriosta, josta annetaan tietää vasta eräässä viimeisistä vihkimyksistä, kuten mr. Sinnettille kerrottiin, — sillä planeettahenkiä koskeva kirjeeni hänelle oli vallan satunnainen, johtuen eräästä hänen kysymyksestään. Ja nyt varmaan sanotte, että minä kartan itse pääkysymystä. Olen puhunut rinnastetuista asioista, mutta en ole selittänyt teille kaikkea, josta haluatte tietää ja josta olette pyytäneet minua teille puhumaan. Minä „väistän", kuten aina teen! Suokaa anteeksi, että väitän vastaan, mutta sitä en tee. On tuhansia kysymyksiä, joihin ei minun koskaan sallittaisi vastata, ja olisi juuri „väistämistä", jos vastaisin teille toisin kuin teen. Sanon suoraan, että olette kykenemätön oppimaan, sillä teidän mielenne on liian täynnä, ei ole kolkkaakaan tyhjänä, josta ei entinen asukas nousisi taistelemaan ja ajamaan pois uutta tulokasta. Sentähden en väistä, annan teille vain aikaa miettimään ja tekemään johtopäätöksiä ja oppimaan hyvin sen, mikä teille jo on annettu, ennenkuin tartutte johonkin uuteen. Voiman maailma on okkultismin maailma, ja se on ainoa, minne korkein vihitty menee tutkimaan olemisen salaisuuksia. Sentähden ei kukaan muu kuin sellainen vihitty voi tietää mitään sen salaisuuksista. Gurunsa ohjaamana tsheela ensin löytää tämän maailman, sitten sen lakeja; sitten niiden keskipakoista kehitystä aineen maailmaan päin. Täydelliseksi adeptiksi tuleminen kysyy monta vuotta, mutta lopuksi hänestä tulee mestari. Salaiset asiat ovat tulleet ilmeisiksi. ja mysteriot ja ihmeet ovat iäksi kaikonneet hänen silmistään. Hän tietää kuinka voimaa on siihen tai tähän suuntaan johdettava — määrättyjen tuloksien aikaansaamiseksi. Salaiset kemialliset, sähköiset tai oodiset ominaisuudet kasveissa, ruohoissa, juurissa, kivennäisissä, eläimellisissä kudoksissa ovat hänelle yhtä tuttuja kuin lintujenne höyhenet teille. Mikään eetterivärähtelyjen muutos ei

jää häneltä huomaamatta. Hän sovittaa tietoaan ja katso, ihme tapahtuu. Ja hän joka lähti matkalle se ajatus mielessään, että ihme on mahdoton, on nyt suorastaan ihmeitten tekijä, jota hullut palvovat puolijumalana ja jota vielä suuremmat hullut pitävät petkuttajana. Ja osoittaakseni teille, kuinka täsmällinen salainen tiede on, sallikaa minun huomauttaa, että ne keinot, joita käytämme ovat esitetyt lakikirjassa, joka on yhtä vanha kuin maailma pienimpiä sivuseikkojaan myöten, mutta jokaisen meistä on alettava alusta, eikä lopusta. Meidän lakimme ovat muuttumattomia, samoin kuin luonnonkin lait ja ihminen ja ikuisuus ne tunsi, ennenkuin tuo pöyhkeilevä riitakukko, uudenaikainen tiede oli haudottukaan. Ellen ole selittänyt teille työtapoja, tai alkanut väärästä päästä, olen ainakin osoittanut teille, että perustamme filosofiamme kokemukseen ja johtopäätöksiin, tai ehkäpä haluatte kysellä ja väittää vastaan tätäkin tosiasiaa, kuten kaikkia muita. Oppikaa ensin meidän lakimme ja harjoitelkaa käsitteitämme, rakas veli. Hallitkaa tahdottomia voimianne ja kehittäkää oikeaan suuntaan tahtonne, niin teistä tulee opettaja sensijaan, että nyt olette oppilas. En kieltäydy opettamasta mitä minulla on oikeus opettaa. Mutta minun täytyi tutkia viisitoista vuotta, ennenkuin tulin syykkelien teorioihin, ja minun oli ensin opittava yksinkertaisempia asioita. Mutta tehkäämme mitä voimme ja tapahtukoon mitä tahansa, olen siitä varma, ettei meidän enää tarvitse väitellä asioista, sillä väitteleminen on yhtä hyödytöntä kuin kiusallista.

Engl. suom. K. A.—I.

Joulumietelmiä.

Ihmisen olemuksessa on kaksi minää, joita on nimitetty alemmaksi ja ylemmäksi. Näinollen voidaan puhua myös kahdesta syntymisestä, ruumiillisesta ja henkisestä. Ruumiillisessa syntymässä ihminen laskeutuu hengen maailmasta ruumiin maailmaan — josta hän palautuu takaisin hengen maailmaan kuoleman, tuonelan ja taivaan kautta. Se on „luonnollinen" meno. Mutta kuoleman myönteisenä puolena on henkinen syntyminen. Sentähden häviää kuo-

leman mahti samassa määrässä kuin ihminen läpikäy henkisen syntymän ja elää siinä.

Rinnastakaamme vähän näitä kahta syntymää ja niistä johtuvaa elämää.

Tänne ruumiilliseen maailmaan me emme pääse muutoin kuin ruumiillisella syntymällä. Samalla me astumme sisälle erikoisesti suojattuun kohtaan, s. o. perheeseen, kotiin, jonka äiti ja isä ovat muodostaneet. Kodissa me kasvamme ja meiltä aletaan vaatia mukautuvaisuutta kodin henkeen, äidin ja isän opetukseen ja kasvatukseen. Lapsen kannalta on tärkeätä ottaa huomioon kodin henki ja mukautua siihen. Ei hänen sovi ruveta isännöimään vanhempiensa, sisariensa ja veljiensä suhteen. Puhun nyt luonnollisuuden rajoissa.

Mutta kaikesta huolimatta häviää aikanaan kodin turva. Nuoret ihmiset koettavat korvata tämän siten, että vuorostaan menevät naimisiin, muodostavat kodin, saavat lapsia, j.n.e. Mutta tämäkään uudelleen järjestely, niin merkityksellinen kuin se onkin, ei sellaisenaan ole riittävä. Sisimmässään ihminen samalla itsekin kaipaa henkensä isää, henkensä kotia ja suojaa. Eikä siihenkään kotiin ole muuta pääsyä kuin henkinen syntyminen. Syntymässä taas täytyy olla vanhemmat. Syvimmässään nämä vanhemmat ovat kyllä Mestari, Jumala sellaisenaan. Mutta jumal-vanhemmat täytyvät kasvaa myös ihmisessä itsessään. Ne ovat tunne ja äly. Tunne puhdistuu sekä elämän kärsimyksissä että puhtauden ja pyhyyden kaipuussa. Siten se muuttuu jälleen neitseelliseksi. Puhtauden ja totuuden kaipuussaan käy ihminen sielullisesti raskaaksi Jumalan Pyhästä Hengestä. Se on sielullinen Neitsyt Maaria. Vähitellen äly puolestaan omaksuu sydämen kaipuun, tullen siten sen suojelijaksi, maalliseksi isäksi, käytännölliseksi järjestelijäksi. Aikanaan vie tämä sisäiseen syntymiseen, henkiseen kokemukseen; jonka kokemuksen syvyys ja voimakkuus on suhteessa ihmisen henkiseen kehitykseen, työhön ja ponnistukseen.

Mitä seuraa sitten? Onko nyt kaikki saavutettu? Kaukana siitä. Nyt alkaa uusi elämä, uudet tehtävät, uudet vaikeudet, uudet mahdollisuudet. Mikä näissä uusissa olosuhteissa ihmisen puolelta on tärkeä? Sama mikä lapselle kodissa; mukautuminen kodin henkeen. Ei lapselle ja hänen onnelleen ole ensisijassa tärkeätä osata tieteellisen selvästi todistaa, että äiti ja isä ovat hänen äitinsä ja isänsä,

vaan tärkeätä on se, että hän mukautuu äidin ja isän opetukseen, kodin henkeen ja järjestykseen. Samoin ei henkisessä uudestisyntymisessä ole ensisijassa tärkeätä osata tieteellisesti selvitellä millä tavalla Jumala on meidän Isämme ja millä tavalla me olemme Hänen lapsiaan, poikiaan, vaan ensisijassa on tärkeätä mukautua Isän henkeen, totuuden ja rakkauden Pyhään Henkeen. Ellemme uudestisyntymisessämme kuuntele ja mukaudu ja kasvata itseämme totuuden Pyhään Henkeen, niin häviää meistä sisäinen lapseus, sisäinen rauha, ilo ja onni, mutta jos jatkuvasti Jumalan Pyhään Henkeen mukaannumme, niin meissä myös jatkuvasti asuu lapseus, henkinen rauha, ilo ja onni.

Mikä sitten on tämä Pyhän Hengen vaatimus? Voimme sanoa: se on Jumalan elävä ääni ja tahto meissä, meidän omassatunnossamme, sydämessämme. Mutta lisättävä on, että „tämän maailman ruhtinaan“ ääni myös puhuu meissä sisäisesti. Ja uudestisyntymisen yhteydessä se ei niinkään esiinny irstaisuuden helposti tunnettavana henkenä, vaan „valkeuden enkelinä“. Mikä siis on koetinnauha? missä erotuomari? Erotuomarina ja mittapuuna on vuosimiljoonien kokemus. Missä tämä kokemus säilytetään? Valkoisessa Veljeskunnassa. Mutta se esiintyy myös julkisena historiallisten Mestareiden käskyissä ja neuvoissa. Ellemme niistä välitä, merkitsee se, että me ylönkatsomme ihmiskunnan viisaimpien vuosimiljoonien ponnistelujen, työn ja kokemusten tulokset. Korkeampi paha pääsee mestariksemme silloin, kun me sivuutamme totuuden Pyhän Hengen syrjäyttämällä Valkoisen Veljeskunnan julkisen opetuksen, ennen kaikkea Jeesuksen opin Vuorisaarnan. Korkeampi paha saa meidät vähäksymään vuosimiljoonien kokemusta, saa meidät luottamaan personalliseen tietoomme, kypsyneisyyteemme, erinomaisuuteemme, vihkiytyneisyyteemme, me alleviivaamme ja lujitamme personallisuuttamme sensijaan, että sen pitäisi hävitä, hajota — jotta se jälleenrakentuisi Kristuksessa.

Tästä korkeammasta pahasta ovat viisaat meitä ihmisiä varoittaneet: „Älkää alleviivatko omaa tietäväisyyttänne, turhamaisuuttanne, loukkaantuvaisuuttanne. Se vie kuolemaan. Sensijaan alleviivatkaa tietämättömyyttänne totuuden Pyhässä Hengessä“. Mitenkä sen tekisimme? Ei vain toitottamalla tietämättömyyttämme, vaan iloitsemalla siitä, että meillä on tilaisuus henkisesti opiskella ja palvella Tietä-

mättömyytemme ja heikkoutemme me parhaiten alleviivaamme siten, että alinomaan kasvatamme itseämme nöyryyteen ja palvelevaisuuteen Pyhän Hengen mukaan. Niinkuin muinoin Sookrates. Hän alinomaan alleviivasi tietämättömyyttään teossa, s.o. hän jatkuvasti jakoi tietonsa ja taitonsa kanssaihmistensä henkiseksi hyväksi. Hän itse pysyi siten nöyränä, lapsenmielisenä. Sentähden opettaa viisaus, vuosimiljoonien kokemus, yhä selvemmin: „Älkää tavoitelko maallista rikkautta, määräysvaltaa tai kunniaa. Se vie eristykseen. Asettakaa maallinen rikkaus, älynne kyvyt ja sielunne voimat Pyhän Hengen, Mestarin työn palvelukseen. Pitäkää kiinni lapsesta itsessänne, vilpittömästä nöyryydestä, luottamuksesta Mestariin, Isään, Jumalaan". Jokaisen ihmisen on opittava sanomaan: „Mene pois saatana", pois omahyväisyys, ja on opittava yhtymään enkelten lauluun: „Kunnia olkoon Jumalalle korkeudessa (eikä minulle täällä alhaalla) ja maan päällä rauha (anteeksiantamus veljien kesken maan päällisessä elämässä), ja ihmisille hyvä tahto (iloinen oppivaisuus ja nöyrä palvelevaisuus totuuden ja rakkauden Pyhässä Hengessä)!"

J. R. H.

Itapuhteella.

Ennakkonäkemys. Siitä on kulunut lähes kolmetoista vuotta. Eräänä talvipäivänä kertoi meille, meitä oli useita kuulijoita, erittäin vakava ja arvossapidetty taiteilijarouva, joka oli opettajana eräässä pääkaupungin opistossa, seuraavan näköilmiön:

„Kun minä eilen tulin opistolta kotiini, tuli kotiportaissa vastaani ruumissaattue. Iso joukko ihmisiä juhlapuvuissa, joista toiset kantoivat ruumisarkkua. Eräässä porraskäänteessä olin saattueen tiellä, jol loin siirryin sivummalle ja samalla katselin tarkemmin arkunkantajia. Silloin tunsin toisen jälkimäisistä kantajista. Hän oli eräs nuori tunnettu näyttelijä. Asuntooni tultuani kysyin kotiväeltä, kuka tästä talosta on kuollut kun ruumista vietiin? He ihmettelivät ja vastasivat etteivät he ole kuulleet kenenkään kuolleen. Tiedustelin kaikilta talon asukkailta ja aina sain saman vastauksen: ei ole tästä talosta ketään kuollut. Olin vallan hämmästynyt ja ihmeissäni, enkä ole vieläkään näkemälleni selvitystä saanut." — Näin kertoi tämä rouva.

Mutta selvitys tuli.

Noin kolmen kuukauden kuluttua kuoli tämän rouvan mies ja pari viikkoa sen jälkeen se nuori näyttelijä, jonka rouva tunsi ruumisarkun kantajien joukossa.

Tämä rouva, joka tosin oli vakava ja herkkä tunneihminen, ei

minun tietääkseni ollut erikoisesti kiintynyt tämänluontoisiin kysymyksiin, eikä paljon tutustunut teosofiaankaan. Mutta tämäkin tositapaus todistaa, että ihmiset yleensä ovat suurempia näkijöitä ja tietäjiä kuin he tavallisesti osaavat uskoakaan.

Aapo P.

Parannusta ja opetusta unitilassa. Eräänä iltana käydessäni levolle tunsin monenmoista pahoinvointia. Liikaponnistuksista rasittuneena tunsin kipua sydänalassani. Selkääni pakotti pahasti, samoin oikean jalan issiasta. Tunsin myös kipua kaulassani. Sydämmeni löi epäsäännöllisesti ja ankarasta väsymyksestä huolimatta oli minun vaikea saada unta.

Nukuin kuitenkin viimein. Unitilassa jouduin sitten vanhaan sintyneeseen taloon, joka sijaitsi jyrkän kallion pengermällä. Talon länsipuolella oli syvä rotko, vaan etelän puolella rakennusta oli kalliopengermällä hyvin hoidettuja kasvipenkkejä. Talossa sisällä tapasin ruskean tietäjän. Istuimme vastakkain pöydän äärellä tietäjän syvälle näkevästi katsellessa minua. Luettelipa vaivani kaikki minulta mitään kysymättä. Hyväilevällä koskettelulla paransi hän vaivan kaulastani, sydämmestäni, selästäni ja jalastani. Tämän jälestä menin ulos ja syljin tavattoman runsaasti kurkustani erittyvää sitkeätä limaa alas talon vierellä olevaan rotkoon.

Palattuani taloon takaisin vei tietäjä minut toiseen huoneeseen katsomaan miten hän antoi opetusta pienelle oppilasryhmälle, jotka kaikki olivat aikuisia ihmisiä. Oppilaat seisoivat rivissä kaksi rinnakkain hyvin hämärässä huoneessa. Tietäjä alkoi laulaa ja ryhmä alkoi liikkua eteenpäin laulun tahdissa. Mutta hetken perästä joukossa tahti särkyi. Oppilaista muistan erikoisemmin yhden parin joista toinen nimeltään vanha-aika jäykkäpiirteinen ja ennakkoluulosen näköinen, toinen nimeltään uusiaika oli vilkas intoileva neitonen ja nämä ne eivät kestäneet tahdissa. Vanha-aika tyrkkäsi uuden ajan viereltään syrjään ja tämä meni nurkkaan katkerasti itkemään. Tietäjä toi hänet tyynnytellen takaisin paikalleen ja jatkoi tasaisessa tempossa kulkevaa lauluaan. Vaan jopa kimmahti vanha-aika vuorostaan joukosta syrjään ja meni nurkkaan synkkänä murjottamaan. Tietäjä ymmärtäväisesti tyynnytellen toi hänet jälleen paikalleen jatkaen taasen lauluaan ja joukko alkoi tasaisessa tempossa verkkaista kulkua eteenpäin. Viimein sai tietäjä koko joukon kulkemaan laulunsa tahdissa tästä hämärästä huoneesta hyvin valaistuun huoneeseen. Minäkin olin hyvilläni sen onnistumisesta.

Herättyäni unestani ja muistaessani noita kahta mainitsemaani oppilasta, joiden oli niin vaikeata oppia kulkemaan rinnakkain valoa kohden johduin heti ajattelemaan itseni ja äitini välistä suhdetta, joka on samanlainen. Minä rohkenen ilman ennakkoluuloja tutkia kaikkea ja olen ehkä liian innokas puhumaan löydöistäni toisille. Äitini sitävastoin oikeaoppisena laestadiolaisena näkisi mielellään minun Ruusuristini y.m. saman suuntaiset kirjani palavan ja surkuttelee, kun minä menetän rahaani mokomiin harhaoppisiin kirjoihin, enkä tyydy samaan oikeaan uskoon hänen kanssansa.

Oi, miten monesti olemmekin toisiamme loukanneet osaamatta tyyninä kulkea rinnakkain! Ymmärsin heti että minua unessa tahdottiin kehoittaa rauhallisemmin ja rakastavammin suhtautumaan oikeaoppiseen äitiini.

Joku ehkä voi sanoa, se oli vain unta. Mutta minä tunsin herättyäni koko olemuksessani miellyttävän hyvinvoinnin. Aina muulloin

sellaisen liikarasituksen ja pahoinvoinnin jälkeen olen aamuisin tuntenut ruumiini jäykäksi ja raskaaksi. Tapauksesta on noin vuosi kulunut mutta vielä saan nauttia tuon parannuksen siunausta.

S. O.

Mitä muualla tiedetään.

Sodan ja rauhan aatteet kouluissa. Rauhanaatteen ajajat ovat aina nähneet sen merkityksen, mikä kasvatustyöllä on yleisen mielipiteen muokkauksessa ja he ovat varsinkin viime vuosina, maailmansodan katkerien kokemusten jälkeen entistä enemmän kohdistaneet huomionsa kouluolojen järjestämiseen pitäen silmällä suvaitsevaisuuden ja kansojenvälisen rauhan aatetta. — V. 1922 tehtiin Genévessä pidetyssä siveellisen kasvatustyön kongressissa ehdotus kaikille maille yhteisestä historian oppikirjasta, mutta aloite oli luonnollisista syistä johtuen tulokseton. Englantilaisen positivistin F. J. Gouldin ehdotus kilpailun järjestämisestä parhaasta yleisen historian oppikirjasta ei myöskään saanut vastakaikua. Kveekarit ovat, kuten tunnettu, poistaneet sodat kouluopetuksesta, ja ranskalaisissa kansakouluissa on historian opetus yleensä ollut ehdolla poistettavaksi. Samalla on kuitenkin esitetty sijalle kurssia Kansainliiton toiminnasta ja tuloksista, mutta tätäkin suunnitelmaa on toteutettu vain osittain Euroopan suurvalloissa.

Rauhanaatetta palvelemaan on perustettu yhä useampia seuroja ja yhdistyksiä. Muutama vuosi sitten oli erään englantilaisen lehden mukaan noin 225 rauhanyhdistystä kouluissa ja niiden ulkopuolella. Viime vuodelle oleva pasifistinen kirjallisuusluettelo mainitsee kaksi tai kolme kertaa näin monta julkaisua, jotka edustavat suvaitsevaisuus- ja rauhanaatetta. Amerikassa on muodostunut suuripiirteisin yritys, World federation of education associations, jonka vaikutusta on tuntenut Euroopassakin, mutta toistaiseksi ovat keskuksina ollut Genéve (La paix par l'école) ja Pariisi (Coopération intellectuelle de la Ligue des Nations, Dotation Carnégie pour la paix universelle). Pedagoginen mielenkiinto kansainliittoa kohtaan on nykyään suurin Englannissa. Esitelmöitsijöitä kiertää ympäri maata, selostuksia ja elokuvaesityksiä liiton työstä annetaan tuontuostakin.

Edellämainittu Carnegierahaston europalainen kokous on vv. 1921—1928 pannut toimeen tutkimuksia sodanjälkeisten koulukirjojen laadusta (Enquéte sur les livres scolaires d'aprés guerre, I. II), samoin kaksi kirkkojenvälistä yhtymää (World's alliance for promoting international friendship through the Churches, Universal christian conference on life and work), joihin nojautuen siis voi saada parhaimman käsityksen kysymyksestä.

Yhdysvalloissa, missä yleinen mielipide maailmansodan kestäessä muuttui ympärysvalloille edulliseksi, on tämä säilynyt Versaillesin rauhan jälkeenkin. Kirjoissa esitetään sotaan syylliseksi „sotahullut„ saksalaiset, jotka neljäkymmentä vuotta olivat valmistelleet „sotaa, jonka oli heille hankittava enemmän maata, keski-Euroopan yliher-

ruuden ja maailmankaupan kontrollin". Epäonnistumisen jälkeen saksalaiset „eivät kadu syntiään vaan harmittelevat epäonnistumistaan."

Englannissa on historian opetus ollut tähän saakka heikkoa. Statistiikan mukaan sai v. 1911 vain 4% 15-vuotisista oppilaista yleensä jonkinlaista opetusta historiassa, ja vielä 1923 käytetyissä koulukirjoissa päättyi esitys v:een 1900. On luonnollista että maassa, mikä vuosisatoja on elänyt omaa eristäytynyttä elämäänsä, omat sisäiset asiat myöskin ovat tärkeimmät historianopetuksessa. Maailmansotaa koskevissa esityksissään koulukirjat ovat harvinaisen hienotunteisia. Oli kyseessä „taistelu kahden kulttuurihävityksen, lain ja pakon, vapauden ja sorron välillä" (Ramsey Muir 1924); maailmansodassa oli kyseessä „heikon oikeus voimakasta kohtaan, niin, kaikki mikä tekee elämän elämisen arvoiseksi" (Yoxall).

Saksalaiset ovat vanhastaan keskittäneet koulukirjoissa huomion ulkonaisien voimien mittelyihin idässä, etelässä ja lännessä eri hallitsijasukujen aikana. Vapaus- ja itsenäisyystaistelu esitetään kaiken huippuna. Ranskalaiset vetoavat mieluummin kansainvälistä merkitystä saavuttaneisiin aatteellisiin alotteihinsa, etenkin suureen vallankumoukseen. Poliittisesti voidaan olla erimieltä, kumman kansan kehitys on ollut suunnaltaan militaristisempaa, Saksan vaiko Ranskan. Pedagogisesti on kieltämätön tosiseikka, että edellinen tässä kohdassa on syyllisempi, ja tätä ovatkin vastustajat käyttäneet hyväkseen. V. 1919, Hohenzollernien väistyttyä vallasta, on tässäkin suhteessa tapahtunut muutoksia. Sosialistisella taholla kokeiltiin aluksi opetuksen keskittämisellä arkipäiväisen elämän, ammatin, joukkojen ja kansainvälisen proletariaatin elämään, mutta se kurssikirjatyyppi, mikä kuohuntavuosien jälkeen on muodostunut, on sekoitus poliittisista ja sivistyksellisistä aineksista, kansallisista ja kansainvälisistä näkökohdista. Tämän historianopetuksen laajennuksen on vaikuttanut myös ranskan- ja englanninkielen tuntemus, mikä Saksassa on ollut yleisempää kuin Saksan tuntemus Länsi-Euroopassa. Historiallisia tapahtumia esitettäessä ollaan yleensä varovaisia, usein tyydytään ainoastaan esittämään tosiasiat ilman johtopäätöksiä. Tuomioita lausuttaessa jaetaan vastuu: toisaalta Versaillesin luonnoton rauha, toisaalta Wilhelm II:n dilettanttipolitiikka. Äärimmäistä kantaa edustavia luonnollisesti on esim. Kumsteller, joka kehoittaa poliittiseen ja sivistykselliseen kostoon ketään vihollista erikoisesti tarkoittamatta, mutta Schnabel on katkeran ja selvän itsekritiikin miehiä: „Johtajilta ja kansalta puuttui sitä voimakasta poliittista kuria, mikä voi olla vain pitkän perättäisten sukupolvien yhtenäisen historian tuloksena".

Ranskassa on historianopetuksessa tapahtunut vastaavanlaisia muutoksia. Puolueiden voimasuhteet ovat aina kuvastuneet kouluopetuksessakin, ja tästä johtuen on siinä arvosteltu suhteita ulkomaihin, etenkin Saksaan, eri aikoina eri tavoin. Sotakiihko oli voimakkain maailmansodan edellisinä vuosina, mutta viime aikoina pasifistinen vastavaikutus selvästi havaittavissa. Kansalliskiihkoinen propaganda on selvin koulujen alimmilla ja keskiasteilla. Saksa on „väijyvä jättiläinen, jonka hengitys on kalmanhajua" (Fourier). Korkeammalla asteella puhutaan realistisemmin saksalaisen „halusta hävittää taiteen mestariteoksia" j.n.e. On kuitenkin huomattava, että tämänkaltaiset esitykset on äskettäin (1924—28) korvattu asiallisemmilla, joskin tiedot entisestä vastustajasta vielä ovat hajanaisia.

Belgian koulukirjat huokuvat vielä katkeruutta sodanaikaisten kärsimysten johdosta. Sosialistisella taholla on yritetty aikaansaada

vastaavanlaista uudistusta kuin Ranskassakin (v. 1926), mutta se on toteutettu vain eräissä yksityistapauksissa.

Itävallan historia oli Habsburgien aikana kouluissa dynastinen. Mullistuksen jälkeen siinä on tapahtunut perusteellisia muutoksia. Keskikoulujen ja kimnaasien oppisuunnitelmassa v:lta 1928 esitetään, että oppilaat on saatettava tietoisiksi Itävallan valtion historian „suuruudesta ja arvokkuudesta", mutta tämän tietoisuuden on esiinnyttävä velvollisuuksien noudattamisessa omaa kansaa kohtaan, eikä se saa „liittyä vähäisimpäänkään toisten kansakuntien halveksuntaan". Sen on kehitettävä „sekä ihmistä että saksalaista". („Svensk Tidskrift")

Teosofinen liike Hollannissa. Viime syyskuun alusta on Hollannissa alkanut ilmestyä uusi teosofinen lehti De Theosoof, jonka tarkoituksena on levittää madame Blavatskyn alkuperäistä teosofiaa julkaisemalla hänen kirjoituksiaan käännöksinä. Lehti ilmoittaa samalla julkaisevansa H. P. B:n oppilaiden W. Q. Judgen ja Damodar K. Mavalankarin artikkeleita. Ohjelmastaan tämä 16-sivuinen kuukausijulkaisu mainitsee m.m.: „Yrityksen ainoana päämääränä on esittää Hollannin yleisölle puhtaan teosofian todellisia opetuksia ja antaa niiden säteillä omaa valoaan. Teosofian nimellä kulkee vääriä ja materialistisia aatteita; siksi katsommekin velvollisuudeksemme esittää tämän sivistyneen maan yleisölle niitä alkuperäisopetuksia, jotka ovat lähtöisin teosofiaksi nimitetyn ikuisen viisaususkonnon alkuperäisestä herätteestä". J. E. P.

Kirjeitä toimitukselle.

Oikeutta „pakanoille".

On ihmeteltävää, että meidän „valistuneena" aikakautenamme vielä puhutaan „pakanoista".

Kun avaa latinaisen sanakirjan ja katsoo pagus, paganus-sanoja, niin ne ovat suomeksi kyliä ja maalaiskansaa koskevia. Paganus on maamies, talonpoika. Vanhan Rooman talonpojat olivat köyhiä ja asuivat kurjissa maakuopissa. Heidän hökkelikuntiaan kutsuttiin paguksi, koska asunnot olivat toisissaan kiinni, se on yhteenliitetyt.

Näitä talonpoikia halveksittiin sitäkin enemmän, koska heidän ei tarvinnut olla sotapalveluksessa, ainakaan keisarien aikana. Kreikankielessä ei ole mitään halventavaa vastaavissa kansakäsitteissä. Kreikan kansa-nimet olivat etnos, deemos ja laos. Etnos oli kansa yleensä, deemos oli valtion asioissa määräävä kansa, juutalaiskansan nimi oli laos.

Takavuosina sain kerran lainata erään yliopiston professorin kirjan, jonka otsikkoa en enää muista. Kirja oli saksankielinen. Luin sitä ahmimalla. Kirja käsitteli n.s. pakanoiden uskonnollisia aatteita. Eurooppalaisia ja amerikkalaisia tiedemiehiä oli tullut „pimeimpään" Afrikkaan, ensin oppimaan välttävästikin alkuasukkaitten kieltä.

Sitä jotakuinkin opittuaan he rupesivat tutkimaan mustien uskonnollisia käsitteitä. Kun tutkijat näkivät mustien polvistuvan kivimöhkäleen eteen, niin he kysyivät, miksi nämä niin tekivät. Mustat vas-

tasivat: „Emme ole niin typeriä, että kivimöhkälettä pitäisimme henkiolentona, mutta koska ihmisen tekee mieli myös nähdä jotakin, vaikka ala-arvoistakin, niin me näin teemme.“

Tutkijat olivat siksi rehellisiä, että sanoivat heidän kirkoissaankin o evan kuvia, vaikka kauniimpia Afrikan sydämessä olevia. Sitten tekivät mustat täydellisen tunnustuksensa. He sanoivat: „Me olemme tulleet suuresta hengestä maan päälle oppimaan sen läksyn, minkä täällä muutamissa vuosissa opimme. Kuoleman jälkeen me taas menemme suureen henkeen, kunnes olemme käyneet kaikki jälleensyntymät loppuun.“ Veikko Palomaa.

S. H. T.

Ollaksemme tilaisuudessa tekemään aatteellista propagandaa laajemman yleisön keskuudessa ja saadaksemme sen huomion entistä suuremmassa määrässä käännettyä ikuisuusarvojen etsimiseen, olen, luottaen siihen kokemukseen, mikä aikaisempina vuosina saatiin lentolehtisten levittämisellä yleisölle, rohjennut Kirjakauppa Mysticalle ehdottaa, että taasen kiinnitettäisiin yleisön huomio näihin asioihin ja tehtäisiin samalla Johtajamme kirjoja tunnetuksi.

Ehdotukseni varteenottaen on Mystica nyt pannut alulle tämän toimenpiteen ja painattaa ensiksi Elian kirjoituksen „Ihminen, miksi itket?“ Toivon looshien ja jäsenten sitä levittävän mahdollisimman runsaasti. Asianharrastajat voivat menetellä esim. siten, että ottavat loosheillensa esim. 500 kpl., myyvät sitä ja antavat sittemmin jonkun tytön tai pojan jakaa sitä ilmaiseksi jollakin sopivalla paikalla kylässänsä tai kaupungissansa. Myöskin yksityiset jäsenet voivat ostaa sitä varojensa mukaan 10—50 kpl. myydäksensä ja lahjoittaaksensa sitä tuttavillensa ja sellaisille henkilöille, joiden arvelevat sen lukevan. Tätä työtä voi jokainen tehdä, sillä ainakin yhden lentolehtisen kannattaa jokaisen lahjoittaa, ellei hän halua sitä myydä.

Näistä lentolehtisistä jäävän ylijäämän avulla toivotaan voivan painattaa Johtajamme julkaisemattomia esitelmiä ja niistä tulleilla ylijäämillä seuraavia sen mukaan kun sitä karttuu. Näistä lentolehtisistä pidetään erityistä tiliä ja käytetään kertyneet varat mainittuun tarkoitukseen. Tässä ei veljien tarvitse suuria uhrata. Ostamalla lentolehti viikossa voi köyhinkin tehdä osaltaan siunattua työtä. Looshit voivat, kuten edellä sanoin, jakaa niitä ehkäpä ilmaiseksikin. Looshien järjestämissä juhlakokouksissa on hyvä tilaisuus niitä levittää.

Lehtiset maksavat:	ostettaessa	vähint.	500	kpl.	Smk.	200: —
	„	„	100	„	„	70: —
	„	„	10	„	„	8: —
	„	„	1	„	„	1: —

Toivon veljien tarmolla käyvän lehtisten levittäjiksi ja oivaltaen sen monipuolisen tarkoituksen, joka tällä tavoin saavutetaan, muistutan siitä kehoituksesta, jonka Hiljaisuuden Äänessä viisaat antavat: „Jollet voi olla aurinko, niin ole nöyrä kiertotähti. Niin, jos olet estetty säteilemästä niinkuin keskipäivän aurinko ikipuhtauden lumipeitteiselle vaaralle, niin valitse, oi oppilas, jokin halvempi toimi. Osota tie — vaikkapa hämärästikin ja joukon huomaamatta — niinkuin iltatähti niille, jotka pimeässä vaeltavat. Älä anna päivänpolt-

teen kuivata yhtäkään kyyneltä, ennenkuin sinä olet pyyhkinyt sen pois kärsivän silmästä."

Lehtiset voi tilata joko allekirjoittaneelta, osoite Mystica, Helsinki, Kauppapalatsi tai Mysticasta. Uusista suunnitteluista antaa allekirjoittanut lähempiä tietoja pyydettäessä. Myöskin otan vastaan uusia ehdotuksia. Vastaukset ja tiedustelut tehtäköön ainoastaan kirjeellisesti allekirjoittaneelle. Muulla tavoin tehdyistä ehdotuksista sovittakoon Mysticassa sen omistajan kanssa.

Toivon veljien kunkin erikseen ottavan asian sydämelleen tervehdin veljellisesti Alku Taju.

Kysymyksiä ja vastauksia.

437 Kys. K. N. S. Jos kaikkein uskontojen alkuperä on jumalallinen ja kaikki vievät samaan päämäärään, niinkuin teosofia opettaa, niin miksi sitten on järjestetty käännyttämistyötä toisesta uskonnosta toiseen?

Vastaus. Käännyttämistyön panevat tietysti toimeen ne, jotka uskovat, että heidän oma uskontonsa on ainoa tai ainakin korkein totuus, eivätkä suinkaan ne, jotka ajattelevat, että kaikki uskonnot ovat hyviä. Mutta kun muistamme, kuinka vähän tosi uskovaisia on maailmassa ja kuinka paljon on niitä, jotka eivät välitä korkeammista asioista ainakaan siinä muodossa kuin mitä heille heidän omassa uskonnossaan tarjotaan, saatamme ehkä myöntää, että käännyttämistyöstä sittenkin voi olla hyötyä, kun se on vilpitöntä ja epäitsekästä. Moni n. s. kristitty voi saada herätyksensä kuullessaan Buddhasta ja buddhanopista tai vanhasta indialaisesta Vedanta-filosofiasta, — puhumattakaan siitä, että Kristus voi tuoda lopullisen rauhan monen hindulaisen sielulle. Tietysti länsimaalaiselle ei sovi tarjota buddhalaista taikauskoa, vaan Buddhan omaa oppia, niinkuin ei itämaalainenkaan saa tyydytystä kristillisen kirkon taikauskoisista dogmeista, vaan ainoastaan Kristuksesta itsestään ja hänen opistaan.

438 Kys. K. N. S. Miksi Paavali, joka ei ollut Jeesuksen oppilas, valittiin käännytystoimeen? Miksi Jeesuksen opetuslapset kohta Mestarinsa poistuttua katoovat koko historian näyttämöltä? Pietarin nimeä vielä mainitaan vähän Ap. Teoissa, mutta muita tuskin nimeksikään.

Vastaus. Paavali kääntymyksessään tuli ylösnousseen Jeesuksen oppilaaksi ja sai Mestarilta itseltään apostoolisen tehtävänsä, jonka vanhat opetuslapset vahvistivat. Vaikkei kanoonisissa kirjoissa puhuta kuin ohimennen toisista apostoleista, on niistä kyllä ollut tietoja apokryyfisissä kirjoituksissa ja legendoissa. Oli olemassa Pietarin, Paavalin, Johanneksen, Andreaksen, Filippuksen, Tuomaan, Matteuksen, ja Barnabaan Teot, vaikka kaikki käsikirjoitukset eivät ole säilyneet meidän päiviimme; useat olivat gnostilaista alkuperää. Kirkko hyväksyi lopullisesti vain „Apostolein Teot", jotka sen mielestä olivat historiallisesti pätevimmät.

439 Kys. K. N. S. Miten on ymmärrettävä se seikka, minkä teosofia opettaa, että ihminen tarvitsee pitkiä ajanjaksoja muuttuaksensa

ja kääntyäksensä, jopa useampia elinkausiakin, mutta Paavalin sanotaan muuttuneen ja kääntyneen yhdessä hetkessä Damaskon tiellä? Samaa kerrotaan monista muista esim. Filippin vangin vartijasta perheineen ja Lydiasta perheineen, sekä 3000 sielun kääntymisestä yhtenä päivänä? Tämä heidän kääntymisensä ei kait ollut mitään löysää tai epävarmaa, koska he kohta olivat mahdollisia kastettaviksi ja seurakuntaan liitettäviksi?

Vastaus. Paavali oli etsinyt totuutta koko elämänsä iän, sentähden hänen kääntymisensä oli vain loppusaavutus, vaikka se täkeässä kohdassa mullisti koko hänen entisen käsityskantansa; kehotan kysyjää tutkimaan kirjaa „Paavali ja hänen kristinuskonsa". Samaa meidän on ajateltava toisistakin kääntyneistä: heidän kääntymisensä, oli se sitten syvempi tai kevyempi, oli samalla tulos heidän totuudenetsimisestään. Harva ihminen on saavuttanut niin paljon yhdellä kertaa kuin Paavali, mutta harva on elämiensä vieriessä niin paljon ponnistanut.

440 Kys. S. A. J. Onko Jeesus tai Te itse koskaan käynyt läpi mustan maagikon astetta? En voi ymmärtää miten toinen onnistuu ja toinen epäonnistuu, mistä toiset saavat voimaa seisomaan siinä, missä toiset lankeavat.

Vastaus. Atlantiksella kaikki lankesimme mustaan syntiin, ei yhdellä kertaa, vaan miljoonien vuosien kuluessa. Älynsä puolesta vähemmän kehittyneet eivät osanneet mennä pahaan yhtä syvälle kuin älykkäämmät. Toista taas oli vanhempien sielujen, esim. Jeesuksen, joissa korkeampi järki jo oli hereillä: he saattoivat voittaa pahan kiusaukset. Kokemuksen koulu on meidän suuri opettajamme, mutta kun olemme saavuttaneet inhimillis-siveellisen asteen, kyvyn erottaa hyvän pahasta ja moraalisen vastuun tunteen, silloin meidän ei tarvitse enää „kaikkea kokea", vaan voimme ottaa oppia toistemmekin kokemuksista. Alkuperäinen „syntiinlankeemuksemme" Lemurialla ja Atlantiksella tapahtui juuri sentähden, ettemme vielä tunteneet itseämme siveellisesti vastuunalaisiksi, vaan olimme kuin lapset tai perhoset. Alemman älyn kehittyessä kehittyi sitten myös ilkeys, häijyys, julmuus, kun annoimme mustien maagikkojen liiaksi houkutella ja vietellä itseämme. Ketä nuo muualta tulleet mustat olivat, se on toinen historia.

441 Kys. „Neitsyt" Viikko sitten kävelin ajatuksissani rantakatua. Noin kolme metriä vasemmalla tuli vastaani keskinkertaisesti puettu tuntematon mies. Katsahdin siihen, se tervehti hattuaan nostamalla ja samassa kävi koko ruumiini lävitse aivan sääriin saakka hirveä kauhun väristys, että olin vähällä jähmettyä. Mistä tällainen aiheutui?

Vastaus. Hyvä ihminen läsnäolollaan elävöittää ja voimistuttaa sitä hyvää, mikä minussa on, paha sitä, mikä minussa on pahaa. Mutta hyvä tai paha ei vaikuta mitään, ellei minussa ole sille vastakaikua. Henkiseen pyrkijään tämä psykologinen laki vaikuttaa seuraavasti: hänen sielunsa nousee taivaaseen kohdatessaan henkisesti kehittyneen olennon, esim. mestarin; mutta hänen sielunsa kauhistuu ja jähmettyy nähdessään elävän olennon, joka on sen pahan palveluksessa, josta sielu on vapautumaisillaan, — semmoisen olennon, kuin on esim. mustan magian harjoittaja tai jonkun paheellisen epäjumalan palvoja.

RUUSU-RISTI
TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

B. Vapaamuurari-osasto.

Inter mille milia vix sunt tres electi.

Hindulaisista mysterioista.

I.

Tiedot Hindostanin brahmiinivihkimyksestä ovat vanhimpia, mitä meille siltä alalta on periytynyt ja voimme niitä pitää kaikkien seuraavien vihkimysmuotojen kehtona. Niitä vietettiin suurissa luolissa, joiden raunioista, kuten Salsetten, Elephantan ja joidenkin muiden, voimme saada hämärän käsityksen vanhojen intialaisten looshien laajuudesta ja suuruudesta. Vieläkin vanhempia raunioita, kuin vastamainitut, on tavattu monilukuisina kautta Hindostanin ja Kashmirin. Nämä pyhätöt ovat olleet joko ristinmuotoisia, neliömäisiä tai soikeita, kuvaten maan neljää elementtiä, tulta, vettä, ilmaa ja maata, joskus taas pitkulaisen pyöreitä, kuvaten maailman munaa, joka vanhoissa uskontojärjestelmissä oli maailman kaikkeuden vertauskuva.

Näiden kalliotemppelien rakennustyö on ollut yhtä suurenmoinen, kuin Egyptin pyramiidien. Vasaran ja taltan avulla on luolat jaettu moneen eri huoneeseen. Katto oli Elephantassa tasainen, mutta Salsettessa kannatti kaarikattoa paksut pilaririvit. Seinät olivat peitetyt jättiläismäisillä miesten ja naisten kuvilla ja koristetut uskonnollisilla vertauskuvilla. Katossa, joka ennen luultavasti oli peitetty kullalla ja asuurinvärillä, leijaili ikäänkuin pilvissä mielikuvituksen lapsia, d e v a t a s suurissa joukoissa, ja pitkin katonrajaa oli korkokuvina veistetty suurella taidolla elefantin, hevosen ja leijonan kuvia.

Vihkimysluolat olivat valaistut lukemattomilla lampuilla. Idässä, lännessä ja etelässä oli varattu istuimia hierofanteille tai mysterioiden selittäjille, Brahman, Vishnun ja Shivan edustajille. Brahma oli hindulaisten korkein jumala, Vishnu ja Shiva taas hänen ominaisuuksiensa ilmentäjiä. „Kun aurinko nousee idässä, on hän Brahma. Kun hän

nousee keskitaivaalle etelässä, on hän Shiva ja kun hän laskee länteen, on hän Vishnu." Huomaamme heti yhtäläisyyden pääupseerien paikkojen kanssa muurarilooshissa, samoinkuin näiden suhteet nousevaan aurinkoon, keskipäivän aurinkoon ja laskevaan aurinkoon.

Elephantan uudelleen rakennettu maanalainen temppeli sijaitsee pienellä saarella Bombayn satamassa. Saaren nimi on Gharipori, joka sanskritin mukaan merkitsee „puhdistuksen kaupunki", itämaiden tutkijoitten selitysten mukaan taas „luolien kaupunki". Portugalilaiset nimittivät luolaa Elephantaksi sen äärettömän suuren, mustasta kivestä karkeasti hakatun elefantinkuvan mukaan, joka ennen oli lähellä satamaa.

Saari on vain noin kolmisen penikulmaa ympärimitaten. Sillä kohoaa kaksi suurta kallioista vuorta ja niiden välillä on laakso, missä hindulaiset viljelevät riisiä. Kun vieras astuu maahan, lehahtaa häntä vastaan kuuma tuoksu maasta, jota peittää palaneet ruohot ja lehdet, hieno lemu harvoista pensaikoista ja silloin tällöin ihana pienen valkoisen jasmiinin levittämä huumaava tuoksu. Palmut ja mahtavat tamarindit makeanhappamine hedelmineen edustavat suurempikokoista kasvullisuutta. Astutaan sitten pitkin kapeata polkua, joka kiertää kallioiden keskellä, pensaiden ja alavan metsän välissä yli vuorenharjan, jota peittää c a c t u saita. Sen alla avautuu temppelin suuri pääsisäänkäytävä ja molemmat sivukäytävät. Suuret, kiinteästä kalliosta hakatut pylväät kannattavat matalaa kattoa. Niiden päädyt ovat niin ihmeellisesti veistetyt, että ne muodostavat ikäänkuin patjoja, jotka puristuvat raskaan vuoren painosta. Päätemppelin muodostaa äärettömän suuri halli, 50 kyynärää pitkä, neliömäinen, taitavasti porfyyrikalliosta hakattu. Siitä johdutaan lukuisiin pienempiin luolasaleihin, jotka muodostavat 220 jalkaa pitkän ja 150 jalkaa leveän luolatemppelirakennuksen.

Päivänvalo tulvii sisään etupuolelta ja myöskin taitavien järjestelyjen kautta sivuilta, taittuu sitten mahtavia pylväitä vastaan ja haihtuu vihdoin hehkuvaan hämärään. Täällä on 18 jalkaa korkea jumalankuva veistetty seinään niin voimakkaassa reliefissä, että se melkein on irrallisena. Vaikkakin tämä kuva nyt on suuresti vahingoittunut, tekee se katsojaan niin majesteetillisen vaikutuksen, että hän ikäänkuin tuntee olevansa korkeampien olentojen läheisyydessä.

Takaseinällä, suoraan vastapäätä sisäänkäytävää on kolme mahtavaa veistokuvaa, temppelin tärkeimmät kuvat. Keskeisin käsittää kolme jumalallista päätä, Brahman, Vishnun ja Shivan yhdistettyinä yhdeksi. Brahman kuva on esitetty täydellisine kasvoineen, molemmat toiset profiilissa. Kukin pää on tiaran huippuun asti 12 jalkaa korkea, siihen lisättynä 6 jalan korkuinen jalusta. Kuvat ovat veistetyt niin syvälle kallioon, että ne ovat melkein irrallaan siitä ja lievästi eteenpäin kumartuneiden kasvojen ilme on täynnä pidätettyä voimaa ja arvokkuutta. Brahm, käsittämätön ja ääretön jumaluus, kaiken alkuperusta, herää juuri moninaiseen olemassaoloonsa ja sallii itseään katseltavan ensimmäisessä käsitettävässä muodossaan.

Tässä kolminaisuudessa esittää Vishnu tietysti evolutsionin aatetta, sitä menetelmää, jonka kautta sisäinen henki pyrkii ulospäin luomaan aistittavien muotojen maailman, samalla tavalla kuin ihminen heräten unesta lähettää ajatuksensa valoon ja määrättyyn olemassaoloon. Shiva esittää involutsionia, jossa ajatus ja aistittava maailmankaikkeus taas vedetään takaisin hiljaisuuteen. Brahma taas esittää tilaa, missä ei ole evolutsionia, eikä involutsionia, mutta kuitenkin molempia, — itse-olemassaoloa, joka vasta nyt, suhteensa kautta Vishnuun ja Shivaan nousee ajatuksen alueille.

Kussakin kuvassa on käsi kohotettuna ylöspäin leväten kaulaa vastaan. Vishnu pitää kädessään lotuskukkaa, synnyttämisen vertauskuvaa, Brahma kurpitsaa hedelmöittymisen kuvaa, Shiva taas kobraa, „hyvää käärmettä“, jonka purema tuottaa varman häviön. Shivalla on myöskin kolmas silmä, maailman kaikkeuden sisäisen näkemisen silmä, joka avautuu ihmisessä vasta kun hän on käsittänyt involutsionin. Kalliossa olevista merkeistä on syytä arvella, että syvennys, mihin tämä jumalkuva oli veistetty, oli ollut verhon peitossa, joka vedettiin syrjään ainoastaan suurissa juhlatilaisuuksissa.

„Kuinka monta hindulaista sukupolvea, kuinka monta vaihtelevaa rotua onkaan polvistunut maahan tämän, sinun Trimurtisi kolminkertaisen jumalkuvasi edessä, oi Elephanta? Kuinka monta vuosisataa onkaan kulunut heikkojen ihmiskäsien veistäessä kalliorintaasi tämän temppelikaupungin jättiläissuurine kivineen? Kuka sen tietää?“

Se kiihko, millä portugalilaiset sotilaat kävivät käsiksi tähän „saatanan rakennukseen“, se viha, millä he hävitti-

vät kaikki seinäkirjoitukset ja tekivät hajoittamistyötään, niin että tuskin kivi jäi toisen päälle, on syynä siihen, että tämän intialaisen suuren luolatemppelin ikä on jäänyt muinaistutkijoille arvoitukseksi, todelliseksi eripuraisuuden omenaksi. Kukaan heistä ei saata sen ikää määritellä edes lähimainkaan. Brahmiinit sitävastoin sanovat sen olevan noin 37,400 vuoden ikäisen.

Näyttää siltä kuin tuhannet työmiehet eri aikoina olisivat siellä työskennelleet seuraten kukin omia mielijohteitaan ja tehden työtä oman mielensä mukaan. Yhdenmukaisuus puuttuu täydellisesti pylvästen jalustojen mittasuhteissa, pilasterien järjestelyssä, tyyleissä ja päätyjen suhteissa. Tämän tähden on syytä luoda huomiota brahmiinien selityksiin. He kertovat, että Pandun pojat olivat alkaneet temppelin rakentamisen „suuren sodan“ jälkeen, josta Mahabaratassa puhutaan. Heidän kuoltuaan annettiin käsky, että jokaisen uskovaisen tuli jatkaa työtä itsenäisesti ja oman mielensä mukaan. Kolmen vuosisadan kuluessa syntyi täten temppeli. Ken vain halusi, toi taltttansa ja teki työtä. Kuninkaallistenkin sukujen jäsenet, jopa kuninkaatkin, ottivat henkilökohtaisesti osaa työhön.

Kun mietiskelemme tämän työn ääretöntä laajuutta, sitä työntekijöiden lukua, joka oli ottanut työhön osaa, kun ajattelemme kuinka ihmeellisiä olentoja on kuvattu, kun muistamme, ettei tämä rakennus ole kohonnut perustasta kuten muut, vaan tuuma tuumalta hakattu kovaan kallioon, niin huomaamme todella seisovamme ihmeen edessä, muuraritehtävän, joka samalla on ollut operatiivinen, vertauskuvallinen ja spekulatiivinen.

Brahmiinit pitävät niin ikään hyvin pyhinä ihmeellisiä kalliokaiverruksia Salsettessa, lähellä Bombayta. Korkeat pylväät ja kaarikatto vaikuttavat, että se ulkoapäin näyttää paljon suuremmoisemmalta kuin Elephanta, mutta se ei ole läheskään niin rikas veistokuvista ja korkoveistokuvista kuin viimeksimainittu.

Salsettesta huomaa heti, että se on ollut kallioon hakattu kaupunki, jossa on ollut tilaa monelle tuhannelle asukkaalle. Suurin temppelisali oli epäilemättä jumalanpalveluksen pääpaikka, pienempi, samalla korkeudella oleva oli tarkoitettu deevojen palveluspaikaksi. Yksityiset asuinsijat olivat hyvin erilaisia niin hyvin suuruudeltaan kuin mukavuudeltaan riippuen nähtävästi eri yhteiskunta-asteissa. Vielä luultavampaa on, että nuo asuinsijat olivat määrätyt brah-

miineille ja heidän opetuslapsilleen aikana, jolloin Intia oli taiteen ja tieteen kehto ja Europan kansat vielä elivät pimeydessä ja tietämättömyydessä.

L. Turner Lindsey.

Suom. K. A.—I.

Meksikon Rosenkreuziläinen.

(Jatk.)

Kadulla hän olisi voinut juosta kaikki vastaantulijat kumoon. Hän ei nähnyt mitään ympärillään. Kun hän oli päässyt kotiin, palautui tapaus uudelleen hänen mieleensä, ja nyt se jo alkoi tuntua naurettavalta. Yhtäkaikki hän ei voinut käsittää, miksi hän oli voinut sillä tavalla unohtaa itsensä. Rakastiko hän sittenkin Elfrideä? Ei! Mahdotonta! Hän rakasti vain Ilseä. Tämä ihana, viaton, hento ihmistaimi, joka siihen asti oli aina ollut hänelle kaikki kaikessa, sai yliotteen hänen sydämessään. Mutta kuinka hän pääsi vapaaksi ansasta, johon hän itse kevytmielisesti oli mennyt?

Oli onni, että hän oli jo päässyt tutkinnoistaan. Nyt ne olisivat olleet vaikeita suorittaa. Hän eli mielikuvituksessaan vielä kerran kohtauksensa Ilsen ja Elfrieden sekä näiden vanhempien kanssa. Muutamia päiviä sitten hän oli pyytänyt Ilsen kättä, ja tänään hänelle tuotti päänvaivaa hänen opettajansa ja tulevan appensa alttius. Bernhard tunsi olevansa miltei moniavioinen — olihan hänellä todellisuudessa kaksi morsianta.

Miettien ja ajatellen hän seisoi kirjoituspöytänsä ääressä ja siveli ohimoitaan. Äkkiä kuului ovelta naputus ja palvelustyttö ojensi hänelle kirjeen.

Hän ei tuntenut käsialaa. Kuoressa oli pienelle paperiarkille kirjoitettuna:

„Rakas Bernhard!

Isän on tänä iltana mentävä kokoukseen. Rouva Grünfeldkin on kaupungilla. Tule puoli yhdeksältä, olen aivan yksin. Tuhannen suudelmaa! Morsiamesi Elfriede.“

„Morsian — mitä hullua! Ei tule kysymykseenkään! En enää astu jalallanikaan siihen taloon!“ olivat Bernhardin ensimmäiset ajatukset, ja hän viskasi vihaisesti kirjeen pöydälle. Sitten hän kuitenkin malttoi mielensä ja ajatteli:

„Ei — — on sentään parasta, että menen sinne. Saanhan tilaisuuden selvittää asian kahdenkesken. Niin, sanon hänelle kertakaikkiaan, etten rakasta häntä, etten voi häntä rakastaa, ja että sydämeni kuuluu Ilselle!“

Iltapäivä tuntui hänestä loputtoman pitkältä. Hän ei nauttinut päivällistä eikä aamiaista kotona vaan kierteli ympäri eläintarhaa, ja pitkästä kävelymatkasta uupuneena hän määräaikana astui Mertinien taloon.

Elfriede otti hänet vastaan todella hurmaavassa asussa. Hän oli pukeutunut vaaleanpunaiseen silkkipukuun, jonka viekoitteleva leik-

kaus ilmaisi yhä tehostetummin hänen viehättävän ruumiinsa muodot. Huoneen täytti aisteja hämmentävä sireenin tuoksu.

Kun Bernhard saapui, lehahtivat hänen poskensa ruusunhohtoisiksi. Hän astui tulijaa vastaan, painautui tämän puoleen ja hehkuvat, liekehtivät suudelmat saivat Bernhardin heti unohtamaan vakaat päätöksensä. Hän oli kuin lintu, jonka käärme oli lumonnut katseellaan.

Elfriede toi juomia ja ennenkuin Bernhard aavistikaan, oli alkoholi hänet voittanut.

Keskikaton kruunun neljä ylintä lamppua lähettivät valkoista valoa, alin punaista. Elfriede oli pian sammuttanut valkean valon, molempien tulenpunainen aistihuuma tuli yhä palavammaksi, ja sitten tapahtui, mitä tapahtuman piti.

— — — — —

Elfriede oli nyt peruuttamattomasti hänen.

Bernhard ei ollut tiennyt aikaisemmin, miten hänelle oli käynyt, — nyt, kun hän oli nauttinut maallista rakkautta, tuntui hänen tekonsa sitä räikeämmältä, sitä kamalammalta, sitä kaduttavammalta. He olivat molemmat eroottisen lumouksen edesvastuuttomia uhreja. Hänen mieleensä nousi vastenmielisyys tätä nuorta tyttöä kohtaan, joka ei kuitenkaan näyttänyt kärsivän samoista syistä, vaan vaati yhä uusia ja entistään polttavampia suudelmia.

Inho itseään, tyttöä ja koko tilannetta kohtaan valtasi lopulta Bernhardin, ja hän riistäytyi Eifrieden syleilystä sekä syöksyi hyvästelemättä ulkoilmaan.

Oli melkein puoliyö, kun hän taas saapui huoneeseensa. Matkalla jo olivat hänen tekonsa seuraukset nousseet uhkaavina kuvina hänen mielikuvitukseensa. Vaikkakin hän tunsi toimineensa vieraan, pirullisen vaikutuksen alaisena, ei hän voinut vapautua katumuksestaan.

„Mihinkähän Elfriede ryhtyy?" oli kysymys, joka tuontuostakin tuli hänen mieleensä. „Luultavastikaan hän ei paljasta isälleen asioiden todellista laitaa, vaan kenties uskottelee tälle minun vietelleen hänet tai vielä pahempaakin. — Mitä professori Mertin tekisikään? Vaatisi ainakin minua ottamaan Elfrieden vaimokseni."

Sitten hän näki sielussaan kaiken sen, mitä tästä tulisi säälittävän Ilse raukan osalle, näki, kuinka tämän sydän murtuisi. Hän luuli jo kuulevansa äitien oikeutetut nuhteet ja näkevänsä isänsä vihan hänen uskottoman kevytmielisyytensä takia.

Sisäinen ääni kuiskasi silloin hänelle, että hän oli ehkä vaarantanut koko tulevaisuutensa. Jos hän nyt voisi rakastaa Elfriedeä, niin ehkä kaikki selviäisi avioliitolla. Mutta tämä ei ollut mahdollista. Hän tunsi voittamatonta vastenmielisyyttä tätä aistillista tyttöä kohtaan. Hän ei tiennyt minne paeta epätoivoissaan ja katumuksessaan. Ainoa toivo oli vielä pikainen Meksikon matka. Nyt ei ollut muuta mahdollista kuin rauhoittuminen.

Hän alkoi riisuutua mennäkseen levolle, kun hänen silmiinsä osui yöpöydälle asetettu Rasmussenin kirje. Hän tiesi heti, mistä siinä oli kysymys. Siinä oli vastaus hänen viimeiseen kirjeeseensä, eräänlainen mestarin opetuskirje oppilaalleen. Sen sisällys oli seuraava:

Parahin tri Reimann!

Olin sangen iloinen kuullessani Teidän suoriutuneen loistavasti tutkinnostanne, ja onnittelen Teitä uudesta arvonimestänne toivot-

taen samalla kaikkea onnea ja menestystä vastaiselle toiminnallenne. Suotakoon Teidän tulla oikeaksi samarialaiseksi kärsivää ihmiskuntaa kohtaan, apostoliksi, joka täynnä palavaa intoa suorittaa jalon tehtävänsä.

Tästä kuitenkin enemmän seuraavassa kirjeessä. Nyt haluan vastata vapaamuurariutta käsitteleviin kysymyksiinne, ja lausun jo nyt Teidät tervetulleeksi tämän järjestön jäsenyyteen.

Tiedätte, että olen vapaamuurari. Olen sitä täydestä vakaumuksestani. Vapaamuurariuden kanssa on tultava yhdeksi, jotta sitä oppii rakastamaan ja arvostamaan. Teidän itsenne on pyrittävä looshiin, sillä me vapaamuurarit emme milloinkaan kuuluta maailmalle olemassaoloamme. Emme ole niinkuin muut yhdistykset, jotka tyrkyttävät kutsujaan asiaankuulumattomille. Emme kehoita liittymään joukkoomme. Mistä siis johtuu, että aatteemme siitä huolimatta vetää niin monia puoleensa? Salaperäisyyskö siinä houkuttelee? Muista yhdistyksistä tiedetään etukäteen niiden toiminnan sisällys ja tarkoitus, vapaamuurariudesta ei julkisuudessa edes tiedetä, merkitseekö se jotakin määrättyä toimintaa itse elämässä, vai onko se vain salaperäisiä voimia tutkivien seura. Teette oikein kysyessänne, kuinka voi liittyä järjestöön, jonka tarkoituksesta, sisällyksestä ja merkityksestä ei mitään tiedä.

Sanon Teille, mikäli se on mahdollista, mitä mapaamuurarius on ja merkitsee. Se ei ennenkaikkea ole muuta kuin korkeampaan ja täydellisempään tähtäävä elämänkoulu, joka vaatii sielullista ja henkistä kehitystä todelliseksi mieheksi, kokonaista ja eheää personallisuutta. Koko sielultaan ja kaikilta tahdonvoimiltaan on oltava vapaamuurari, antamatta minkään johdattaa itseään harhaan. Ihmiset, jotka parjaavat vapaamuurariutta, eivät milloinkaan ole hyviä ihmisiä. He ovat useimmiten sellaisia, jotka on eroitettu tai joilta on evätty pääsy järjestöön. Varokaa näitä ihmisiä. He ovat joko uskonnollisia fanaatikkoja, joilla on huono omatunto, tai niitä, joilla on menneisyydessään joku musta tahra.

Ihmistyö täällä elämässä on vain puolinaista, ja toimintamme vapaamuurarina tulee myöskin pysymään vain pyrkimyksenä täydellisyyteen, mutta samalla ulottuen kauas maallisen olemassaolomme tuolle puolelle.

Vapaamuurarijärjestössä leimataan jokainen yksilö renkaaksi ketjuun, jolla on tärkeitä, koko ihmiskuntaa koskevia tarkoitusperiä täytettävänään. Jos tämä edellytys pitää paikkansa, tulee teidänkin pyrkimyksenne päästä järjestön jäsenyyteen saamaan perustelunsa. Teidän on vaikutettava ja toimittava itse puolestanne ja vuodatettava muihin ihmisiin tätä luomisvoimaa, jotta hekin oppisivat todellisen elämisentaidon.

Tämä henkinen toiminta on vapaamuurariudessa pääasia, ei veljien taholta osaksemme tuleva avuliaisuus ruumiillisen hyvinvointimme jatkumiseksi. Se, joka etsii luotamme yksinomaan tällaista tukea, pysyköön meistä kaukana, jotta hän säästyisi monilta pettymyksiltä. Todellinen vapaamuurari tahtoo olla vain tukipylväs yhteisessä rakennuksessa ja kannattaa sitä voimiensa mukaan.

Oma voima, sellaisena kuin se tässä omakohtaisessa työssä esiintyy, on siis pääasia samaten kuin omien kykyjen kehittäminen. Tässä mielessä on vapaamuurarius tarkoitettu ihmiskunnan temppelin rakentajien vapaaksi kouluksi.

Te huomautatte kirjeessänne, että tällainen vapaamuurariuden

toiminta sisältää hyökkäyksen useita uskonnollisluontoisia asioita vastaan, taistelun kirkollisuutta ja jumaluusoppia vastaan. No — miten asiaa katselee.

Älköön kuitenkaan kiellettäkö, ettei se, joka haluaa täyttää moraalisesti suuria tehtäviä, saa eri tahoilta vastustusta osakseen. Missä höylätään, siellä on lastujakin. Tämä yhteenotto kuuluu kuitenkin kaikkeen elämään, sillä elämä itsessään on taistelua jaloimmassa mielessä, taistelua, johon liittyy voimakas teko ja viisaus. Niin, meidän on taisteltava monenlaista vanhentunutta, jäykistynyttä, luutunutta vastaan, ja siihen tarvitaan rohkeutta. Mutta elämä ei ole vain taistelua, vaan se on myöskin yhtä rakkauden kanssa. Vain taisteleva rakkaus voittaa vastustelevan, ei milloinkaan raaka väkivalta. Taistelu ja rakkaus ovat pyrkimystemme päätekijät, ja vain ne antavat pohjimmaisen perustan itsehillinnälle ja jalostumiselle. Se, joka ei tätä rakkautta hoivaa ja alati toteuta, ei ole oikea vapaamuurari, ei mikään elämäntaituri sanan jaloimmassa merkityksessä, sellainen, joka haluaa edistää ihmiskunnan yhteiskunnallista asemaa ja onnea edistyksen puitteissa. Myöhemmin opitte oikein arvostamaan ajatusta työskentelevän rakkauden koko kantavuudesta erikoisessa yhteistyön muodossa. Miten siinä menettelemme, se on järjestömme salaisuus. Tässä suhteessa on vapaamuurariudella salaisuutensa, niinkuin jokaisella perheellä on omat sisäiset asiansa, joita ei paljasteta ulkopuolisten nähtäviksi. Looshimmekin ovat sellaisia perheitä ja edellyttävät jäsentemme sydämellistä ystävyyttä keskinäisessä suljetussa piirissään. Koska tässä ovat kyseessä sisäiset asiat, ei vielä mikään niinsanottu salaisuuksien kavallus ole paljastanut ulkopuolisille näiden tapojen syvempää merkitystä eikä heikentänyt niiden sielullista vaikutusta järjestön jäseniin.

Kirjeessänne viittaatte Leo Taxilin kirjaan. Tämä mies oli omien tunnustustensakin mukaan huijari, joka tavoitteli paavillista suosiota sekä varallisuutta.

Vapaamuurarius oli tosin varhaisempina vuosinaan liittyneenä mystiikkaan, mutta se on, kuten katolinen kirkkokin, kadottanut tämän mystillisen tiedon avaimen. Yhtäkaikki ovat eleusilaiset mysteriot löydettävissä kätkettyinä järjestömme symboliikasta. Palaan tähän vielä myöhemmin.

Sen opetusmenetelmiin ja käsitystapoihin nähden on olemassa keskuudessamme eri suuntia, niinkuin rakennustaiteessakin on erilaisia tyylejä. Mutta rakennustyyliemme sisäinen olemus paljastuu vain vilpittömille ja hyvämaineisille miehille, jotka katse avoinna käyvät käsiksi elämäntehtäviinsä.

Mitä taas uskonnolliseen taikka maailmankatsomuskysymykseen tulee, niin voin ilmoittaa, että saksalaisessa vapaamuurariudessa on kaksi pääsuuntaa, nimittäin kristillinen ja niinsanottu humanitäärinen. Kristillisissä loosheissa on ihanteena kiinteä suhde Jeesuksen persoonaan, sellaisena kuin se ilmenee raamatun saduissa ja kertomuksissa, kun taas „humanitääriset“ asettavat etusijalle yleisinhimillisen hyvän.

Näihin liittyy vielä kolmas, salatieteellisten looshien suunta. Nämä kokoontuvat vain poikkeuksellisesti, siis sangen harvoin. Lopuksi on olemassa uskonnollisesti täydellisesti tunnustuksettomien suunta, jota tavataan etupäässä romaanisissa valtioissa. Se, ettei tämä suunta ole yhtynyt humanitääreihin, johtuu siitä, että jälkimmäiset, ainakin vielä joku aika sitten, säilyttivät teistisen perustansa, uskonsa

kaikkivaltiaaseen, kaikki luoneeseen jumalaan. Nykyään niissä vallitsee täydellinen valistuskirjallisuuden henki. Nykyään alati lisääntyvät todistukset tuonpuoleisen elämän todellisuudesta ovat esiintyneet heihin vaikuttamatta, kun taas herkemmin tunteville on jo aikoja sitten selvinnyt, että aikansa eläneillä kirkollisilla opinkappaleilla ja menneitten vuosisatojen teologisilla oppilauseilla on ollut sentään jonkinlainen perusta.

Mitä taas tulee sosiaaliseen kysymykseen, jota koskettelitte kirjeessänne, niin sanoo eräs ranskalainen runoilija: „On olemassa järjestys, joka on kaikkein paras. Se ei ole nykyään vallitseva, vaan se on järjestys, jonka tulisi olla koko ihmiskunnan siunaukseksi ja onneksi“. Yhteiskunta tuntee vaistomaisesti tarpeensa. Muurarin velvollisuus on nyt toteuttaa tämä järjestys, antaa se ihmiskunnalle. Se voi syntyä vain silloin, kun jokainen ihminen opastetaan itsekasvatukseen, niinkuin vapaamuurariudessa tehdään, ja näin saavutetut tulokset siirretään kaikkien yhteiseksi hyödyksi. Vapaamuurarius on ainoa laitos, jossa yksimielisyys, onni ja rakkaus vallitsevat. Vapaamuurariuden henkinen temppelinrakennustyö tähtää yhdeltä puoleltaan yksilöllisen jumaltajunnan kehittämiseen, jotta jokaisesta jäsenestä tulisi ihmiskunnan suuren temppelin rakennuskivi. Jos mielenlaatu, joka vapaamuurariudessa vallitsee, leviäisi kaikkialle, niin ihmiskunta olisi onnellinen ja sosiaalinen probleemi ratkaistu. Vapaamuurarius ei ole mikään erikoinen uskonto, vaan se on uskonto sellaisenaan, tai sanoisimmeko paremmin uskonnollisuutta. Se ei ole mikään filosofinen järjestelmä, vaan itse filosofia. Koko sen vertauskuvasto viittaa aina sisäiseen ihmiseen, ei niinkuin uskonnolliset järjestelmät, jotka etsivät jumalaa vain ihmisten ulkopuolelta kaukaisista pilvistä.

Saksalainen vapaamuurari Bischoff sanoo: „Otettakoon huomioon, ettei looshikasvatus koske abstraktista ihmiskuntaa, joka ei ole missään suhteessa yksilön ominaisuuksiin, vaan konkreettista, sellaisena kuin se ilmenee erillisessä personallisuudessa, ja siinä se voidaan parhaiten saattaa kehittymään. Konkreettinen ainoastaan on tässä todellista, hyvää. Kaiken jumalallisen on kehityttävä sellaisesta kuin se on olemassa yksilöllisessä erikoisuudessaan, jos on kyseessä todellisen ihmiskunnan kehittäminen.“

Vapaamuurarien salaisuuksia koskevaan kysymykseenne minun on tunnustettava, että sillä todella on salaisuuksia. Annan tästä esimerkin. Tiedätte, että kaikki salaiset seurat tarvitsevat tunnussanoja: Kavaltajat voivat hyvinkin ilmaista sellaiset sanat, mutta tällä ei oleellinen salaisuus suinkaan ole paljastettu, sillä se on sanojen oikeassa lausumisessa, niiden omalaatuisessa korostuksessa, ja tätä ei milloinkaan voida paljastaa ja oppia, sillä lausuminen on täysin yksilöllistä, ja jokaisen muurarin täytyy itse se löytää ja selvittää. Sellaisten sanojen maagillinen voima on suunnattoman suuri. Äänet voivat saada aikaan aineellisia ilmiöitä, kuten fysiikka osoittaa. Jos siroitellaan hienoa hiekkaa lasilevylle ja tämä saatetaan jousenvedolla värähtelemään, syntyvät n.s. Kladnyn sointikuviot. Ne todistavat, että kutakin säveltä vastaa määrätty, aineellisesti ilmaistava kuvio. Tietänette myös, että jos soitatte viululla määrätyn sävelen, niin toinen samassa huoneessa oleva soitin, esim. piano, antaa saman äänen. Äänen mekaaninen vaikutus rytmiin yhdistyneenä voi nousta suorastaan rajattomiin vaikutuksiin. Jos sotilasosasto kulkee pont-

toonisiltaa, täytyy tahti sekoittaa, sillä muutoin silta luhistuisi kiihtyneitten heilahtelujen voimasta.

Kaikki tämä todistaa siitä vielä vähän tunnetusta ja suurenmoisesta äänen ja rytmin voimasta, joka myöskin tekee mainitsemani vapaamuurariuden salasanat merkityksellisiksi. Mutta ihmisen, joka niitä käyttää, täytyy olla puhdas, siksi valitaankin pyrkijöistä vain kelvollisimmat.

Niinkuin jo sanoin, ei tämänkaltaisia salaisuuksia enää sanottavasti viljellä vapaamuurariudessa. On muutamia poikkeuksia, joihin tekin toivottavasti kuulutte, ja jotka omistautuvat tähän hiljaiseen tutkisteluun ja siten tulevat ihmiskunnan opastajiksi.

Koska Goethe kykeni kirjoittamaan Faustinsa, Mozart Taikahuilunsa ja Wagner Nibelungensormuksensa, täytyi heidän olla „vihittyjä". Heillä oli tietoa näistä voimista, joilla on vapaamuurariudessakin osuutensa. Mutta ne tulevat aina säilymään harvojen käsissä, jotka niiden avulla voivat nousta aavistamattomiin korkeuksiin ja erikoiseen vaikutusvaltaan.

Kysymykseenne järjestömme poliittisesta toiminnasta vastaan esittämällä otteen erään johtavan saksalaisen mestarin selostuksesta:

„On kuulunut ääniä, jotka ovat varoittaneet omaksumasta välinpitämätöntä suhtautumista poliittisiin tapahtumiin, ja meidän on väitetty olevan täydellisesti takapajulla, koska pidätymme esittämästä poliittista uskontunnustusta ja ottamasta osaa poliittiseen elämään. Tällöin sekoitetaan ilmeisesti kaksi asiaa, nimittäin vapaamuurarilooshit yhdistyksinä ja niiden yksityiset jäsenet yksilöinä. On itsestään selvää, etteivät poliittiset tapahtumat jää yksityisiltä vapaamuurareilta huomaamatta sen enempää kuin muiltakaan ihmisiltä, jotka eivät suorastaan ole typeriä. Yhtä ilmeistä on, että looshien yksityisillä jäsenillä, samoin kuin minkä muun epäpoliittisen yhdistyksen jäsenillä tahansa, esim. lauluseuran taikka tieteellisen yhdistyksen, on poliittinen mielipiteensä, kuuluu ehkä myöskin johonkin puolueeseen ja harjoittaa poliittista toimintaa. Looshille tämä on yhdentekevää, kunhan tämän jäsenen eetilliset käsitykset eivät ole ristiriidassa järjestömme periaatteiden kanssa. Jos näin kuitenkin sattuisi, ei tästä ole vastuussa hänen poliittinen suuntansa, vaan hänen luonteensa.

Emme voi tunnustaa, että siveellisyys on jonkun puolueen yksityisomaisuutta, vaan ymmärrämme asian niin, että jokainen ihminen voi olla, ja hänen tulee olla siveellinen olento poliittisesta vakaumuksestaan huolimatta.

Tästä johtuu, että politiikka on täydelleen työalueemme ulkopuolella, ja torjumme jyrkästi yritykset saattaa se tähän keinotekoisesti. Se ei voisi tapahtua ilman vahinkoa varsinaiselle tarkoitukselle, ja poliittinen harrastus tulisi aina olemaan oleellisesti vieras aines, joka häiritsee taikka ehkäisee eetillisten tehtäviemme täyttämistä. Monien romaanisten maiden vapaamuurarius, joka valitettavasti on harhaantunut siveellisistä päämääristään ja joutunut poliittisen elämän vanaveteen, on tästä peloittava esimerkki. Se on lakannut olemasta vapaamuurariutta siinä merkityksessä, jonka me sille annamme, olkoonpa, että se onkin säilyttänyt ulkonaiset muotonsa.

Vaikkakin siis eristämme looshityömme kaikesta poliittisesta harrastelusta, ei luonnollisesti mikään ehkäise jäseniämme ottamasta tuttavallisessa seurustelussaan puheeksi poliittisiakin asioita. Poliit-

tisten riitakysymysten pohtiminen olkoon kuitenkin kaukana kokoushuoneistamme, samaten kuin emme myöskään suvaitse piirissämme dogmaattisia ja tunnustuksellisia riitaisuuksia."

Näette siis tästä, että vapaamuurariuden suhde dogmatiikkaan, kirkollisuuteen ja esivaltaan, ei ole suinkaan vaarallista laatua. Seuralla on jo sellaisenaan, ottamatta lukuun mystillisiä seikkoja, niin ihanteellisia ja kauniita päämääriä, että kaikkien puhtaitten ja hyvien ihmisten tulisi siihen liittyä. Eihän tarvitse omistautua mystillisille piireille, ellei halua. Seura ei ennenkaikkea halua muuta kuin jaloa ihmisyyttä. Siksipä, vaikkakaan ketään ei saa houkutella liittymään vastaan Teidän suoraan kysymykseenne: Kyllä, tulkaa järjestöön! Te voitte siellä tulla ihmiseksi, jollainen haluatte olla, ja looshin veljet ovat tässä Teidän tukenanne.

Teilläkin on omat virheenne, koska kukaan ihminen ei ole täydellinen. Mutta jos Teillä on luja tahto tulla jaloksi ihmiseksi, loydätte veljistänne auttajat.

Painakaa mieleenne tämä kaunis kehoitus:

„Pyri aina kokonaisuuteen,
Ja ellet itse voi tulla kokonaiseksi.
Liity palvelevana renkaana kokonaisuuteen."

Teidän Rasmussen R. C.

Niinkuin kaikki Rasmussenin kirjeet, niin antoi tämäkin Reimannille paljon ajattelemisen aihetta, ja elleivät edelliset tapahtumat olisi vieneet hänen sielunrauhaansa, eivät nämä rivit olisi laskeneet häntä rauhaan.

A. Krumm-Heller
Suom. J. E. P.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: marraskuun 17 p:nä *Mennoniitit ja kveekarit,* 24 p:nä *Europpalaisia näköaloja* ja joulukuun 1 p:nä *Europpalaisen pulman ratkaisu.*

Ruusu-Risti-kysymysillat ovat jatkuneet lauantaisin Kulmakoululla, Meritullink. 33. Alkavat kello 7,30 i. p.

Ruotsinkieliset esitelmät ovat niinikään säännöllisesti jatkuneet lauantaisin kello 6,30 i. p. Aiheena oli marraskuun 16 p:nä *Den sanna lyckan,* 23 p:nä *Vägen till Gud* ja 30 p:nä *Jesu lära.*

Marraskuun 17 p:nä vietti Helsingin Ruusu-Risti muistojuhlan teosofisen liikkeen syntymäpäivän johdosta. H. P. Blavatskyn kuva oli Kulmakoulun juhlasalissa kateederin yläpuolella ja hänen muistokseen piti P. E. puheen ja vastasi muutamiin kysymyksiin. Erkki Melartin oli säveltänyt melodraaman, käyttäen Eino Leinon kertomusta Väinämöisestä kirjassa „Alla kasvon kaikkivallan", ja melodraaman esittivät Hilda Pihlajamäki ja säveltäjä. Väinö Lahti soitti pianolla Beethovenia.

Helsingin looshit panevat vuorotellen toimeen julkisia iltamia. Vega ja Jousimies ovat kumpikin pitäneet onnistuneita illanviettoja monipuolisine ja tunnelmarikkaine ohjelmineen.

Helsingin Ruusu-Risti-ryhmä piti jäsenille varatun kuukausi-

kokouksen joulukuun 1 p:nä ja muodosti siitä samalla iloisen „pikku joulun“ vieton.

Turun Ruusu-Rististä kirjoitetaan: „Marraskuun keskivaiheilla oli Rikhard Hannula meitä tervehtimässä. Silloin pidimme kokouksia viitenä päivänä perättäin. Hannula piti viisi esitelmää. Viimeisenä iltana luettiin P. E:n esitelmä kosmillisesta Kristuksesta. Kuulijoita ei ollut paljon, mutta ne, jotka olivat, saivat monta hyvää opetusta.“

Jyväskylästä kirjoittaa Aksel Stenbäck: „Kolme viikkoa sitten (marraskuun alkupäivinä) aloitin lukupiirin. Vielä ei ole osanottajia ollut kuin viisi, mutta useampia on tulossa. Tutkimme „Teosofian avainta“, niin että vähäsen luetaan, mutta etupäässä keskustellaan luetun johdosta . . . Työ on täällä muuten käynyt hyvässä sopusoinnussa looshissa“.

Viipurin Ruusu-Rististä kirjoitetaan: „Toiminta on mennyt oloihin nähden hyvin eteenpäin. Joka pyhä on ollut esitelmä erilaisista aiheista. Esitelmiä ovat pitäneet B. Juutilainen, F. Montonen, S. Gleisner, B. Montonen ja V. Kämäräinen“.

Oulun Ruusu-Rististä kirjoitetaan: „Nyt olemme saaneet vuokrata Naisliitolta huoneen ja koetamme saada asianharrastajia mukaan. Luemme P. E:n esitelmiä ja keskustelemme, toistaiseksi joka toinen sunnuntai kello 13. Tämä toimintamme on niin hiljaista, kun olemme niin kaukana toisista Ruusu-Risti-keskuksista!“

Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa kirjan johdosta on tekijä vastaanottanut useita myötätuntoisia kirjeitä. Eräässä kirjeessä sanotaan: „Haluaisin kiittää Sinua tuon ihanan kirjan edestä, jonka taasen olemme saaneet. Lukiessani sitä tunnen kuin tulisin lähemmäksi Mestari Jeesusta; on kuin viitoitettu tie näkyisi tai niinkuin Sinä ojentaisit kätesi ja sanoisit: kulkekaamme tuonne. Niin, kamppailut ovat kovat, mutta apuakin on annettu ja turvallista on kulkea valon voimien suojeluksessa, vaikka lankeemuksia tuleekin.“ Toisessa kirjeessä sanotaan: „Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa tulivat Sinun uutena lahjanasi, tekisi mieleni sanoa testamenttinasi meille. Se on lahja koko Suomen kansalle, vaikka se kukaties on niinkuin sellainen muuttolintu, joka välistä eksyy Pohjolaan, kun vielä hanget on maassa eikä luonto ole mitään vastaanottoa sille vielä varannut. Mutta kesä tulee kerran. Meillä on nyt tämä kirja olemassa ja monethan sitä jo nytkin kysyvät, tulevaisuudessa ehkä suuretkin joukot“.

Vapaa Sana, lehtemme uusi osasto, joka tammikuusta lähtien astuu „Kirjeitä toimitukselle“ osaston tilalle, on nyt jo saanut osakseen huomiota lukijaimme puolelta. Meille on lähetetty useampia kiintoisia kirjoituksia, jotka julkaisemme mikäli mahdollista jo tammikuussa.

Kulmakoulun järjestyssäännöt niminen broshyyri on painettu koulun johtokunnan toimesta. Siinä tehdään ensin selkoa koulun periaatteista ja sitten seuraavat 70 pykälää käsittävät säännöt, jotka on tarkoitettu oppilaidenkin luettavaksi ja joihin aina voidaan viitata järjestystä ylläpidettäessä.

Sininen postiosoitus ensi vuoden tilausta varten jaetaan tämän numeron mukana Suomessa asuville tilaajille.

Ruusu-Risti tilattuna vuodelle 1930 tai kirja, joka tekee selvää Ruusu-Ristin elämänkatsomuksesta, on sopiva joululahja ystävälle, jolle tahtoisi antaa jotakin hyvää.

Ruusu-Ristiläiset!

Kansamme kaipaa henkistä valistusta ja totuuden tietoa.

Monet nälkäiset sielut riemuitsisivat kiitollisuudesta, jos he saisivat tietoa teosofian ja Ruusu-Ristin sanomasta.

Monet ovat liian köyhät ostaakseen itse kirjoja.

Heitä varten pitäisi olla Ruusu-Risti-kirjastoja ympäri maata.

Suuremmissa kaupungeissa voisi olla useampia pieniä kirjastoja.

Helsingissä niitä saisi olla joka puolella kaupunkia.

Eivätkö Ruusu-Ristiläiset tahdo tässä olla auttajina?

Eivätkö he voisi näitä lainakirjastoja perustaa ja hoitaa?

Mystica tarjoaa *tätä tarkoitusta varten* seuraavia kustannustuotteitaan viidenkymmenen prosentin (50 %) alennuksella.

Tämä tarjous kestää joulukuun loppuun.

Käyttäkää tilaisuutta palvellaksenne kansaa!

MYSTICA

Helsinki — Kaisaniemenkatu 5

Puh. 23125

Kirjaluettelo.

	Nid.	Sid.
Abhedaananda: Miksi itämaalaiset ovat kasvissyöjiä	5: —	
Blavatsky: Kirkko ja vapaamuurarius	7: —	
Buch: Himojen tulet	15: —	25: —
„ 1,500 vuotta elämästäni	15: —	25: —
Ervast: Ajatusten ja käden parantava voima	12: —	
„ Alempi ja ylempi jooga	20: —	
„ Blavatskysta sananen	9: —	
„ Christosophia	15: —	25: —
„ Itsemurha	4: —	
„ Jos mestareita seuraisimme	5: —	
„ Jälleensyntymismuisti	10: —	
„ Jumalan valtakunnan salaisuudet	4: —	
„ Kadonnut sana, vapaamuur.	20: —	
„ Mitä on kuolema	25: —	35: —
„ Nykyinen asema	10: —	
„ Temppeliherrain unelma	7: —	
„ Paavali ja hänen kristinuskonsa	25: —	35: —
„ Uudestisyntyvä Suomi	20: —	
„ Ihminen miksikä itket	1: —	
Garver: Kolmannen asteen veli	35: —	45: —
Hannula: Jos Kristusta seuraisin	12: —	
„ Tietopuolinen ja käytännöll. uskonto	3: —	
„ Tulijärvi	20: —	
Hartmann, F.: Magian salakouluja	5: —	
„ Seikkailu rosenkreuziläisten luona	15: —	
Heindel: Rosenkreuziläinen maailmankatsomus, 3 osaa à 25: —	75: —	100: —
Kaukomainen: Huonetaulukot 60°—66°	22: —	

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1929

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

Toimittaja
PEKKA ERVAST

Kuudeskolmatta vuosikerta 1930

Hyvinkäällä 1931
Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö

SISÄLLYSLUETTELO:

26:s vk. Tammikuu 1930 N:o 1

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: ¹/₁ vk. Smk. 50:—, doll. 2:—
HYVINKÄÄLLÄ 1929
IRTONUMERO postivap. Smk. 10:—, 50 cent.

26:s vk. TAMMIKUU 1930 N:o 1

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

A. Yleinen osasto.

Veritati nulla praestat religio.

Toimittajalta.

Uusi vuosi on alkanut, aurinko on vuotuisella kiertomatkallaan käynyt manalassa ja alkanut taas nousta maan pinnalle kohotakseen lopulta taivaan korkeuksiin — kuten vanhan ajan kansat tällä puolen päiväntasaajaa kuvasivat tapahtumia luonnossa. Onnentoivotuksia on risteillyt kaikkiin ilmansuuntiin ja ihmiset ovat reipastunein mielin astuneet uuden vuoden kynnyksen yli toivoen kukin tavallaan parempaa ja kultaisempaa aikaa. Mitä elämä olisikaan ilman vaihtelua ja odottamattomia sattumia? Täytyyhän ihmissydämen olla tilaisuudessa aina toivoa parempaa — kunnes se löytää jumalallisen rauhan, joka on kaiken vaihtelun yläpuolella!

Niin Ruusu-Ristikin nyt toivottaa ystävilleen ja lukijoilleen onnellista uutta vuotta: tuokoon v. 1930 jokaiselle mitä hänen sydämensä hartaimmin toivoo. Ruusu-Ristin onnentoivotus on mahdollisimman monipuolinen. Ihmiset ovat erilaisia. Kaikki ajattelevat ihmiset käyvät kiusausten koulua. Toinen on keskellä maakoetta, toinen on tulikokeen kimpussa, kolmas purjehtii vesikokeen ulapalla sataman haussa ja neljäs etsii tukikohtaa ilmakokeessaan. Saakoon jokainen mitä hän kaipaa ja tarvitsee Ruusu-Risti toivottaa maakokeen suorittajalle rikkautta, menestystä ja sitä jaloa, auttavaista sydäntä, jota ilman hän ei kykene koet taan suorittamaan. Tulikokeen taistelijalle Ruusu-Risti toivottaa sitä sankarimieltä, sitä puhtautta ja uskollisuutta. joka tunteiden tuskissa on ainoana auttajana. Ken taas vesikokeen aallokoissa uiskentelee, hänelle Ruusu Risti toivottaa sitä sisäistä näkemystä, joka auttaa häntä löytämään totuuden uskonnollisten ja filosofisten aateskelujen yläpuolelta. Entä mitä Ruusu-Risti toivottaa rohkealle ilmapurjehtijalle elämän kiusauksissa? Hänelle se kuiskaa: kun

maa vajoo jalkojesi alta, kun avaruuden pimeys sulkee sinut syliinsä, kun tunnet olevasi yksin, hyljätty ja turvaton, muista, oi veli, että luopuessasi itsestäsi ja elämästäsi, saavutat Elämän ja Itsesi kaikkialla.

Ja voisimmehan yhdessäkin toivoa jotain! Voisimme toivoa, että Europan kansat heräisivät unestaan ja näkisivät liittoutuneen, yksimielisen, yhdistyneen Europan päivän koittavan. Voisimme toivoa, että kristikunta lakkaisi pitämästä omaa vapahtajaansa epäkäytännöllisenä haaveilijana, jonka käskyjä on mahdoton toteuttaa; voisimme toivoa, että kristikunta alkaisi toden teolla ymmärtää, että elämä rakkaudessa, totuudessa ja veljeydessä on kaikista käytännöllisin ratkaisu, mitä on tarjottu olemassaolon tuhansille ongelmoille. Jollei kristikunta sitä tee, ennättää ehkä „pakanallinen“ India edelle. Voisimme myös toivoa, että ihmiskunta kokonaisuudessaan entistä selvemmin oivaltaisi, mikä jumalallinen seikkailu elämä tällä tähdellä on ja kuinka tärkeätä sentähden olisi, että jokainen ihmisyksilö pysähtyisi ajattelemaan ja kysymään, minkä osan elämä on hänelle uskonut suurenmoisessa näytelmässään. Vieläkin voisimme toivoa, että oma Suomen kansamme vilpittömästi ja rehellisesti tunnustaisi totuuden yhteiskunnallisen elämänsä joka käänteessä eikä antaisi väärän ylpeyden tai itsepetoksen estää itseään toimeenpanemasta niitä muutoksia laeissa ja olosuhteissa, joita elämä siltä odottaa. Jokainen kansa seisoo historian tuomioistuimen edessä. Historian tuomarin silmä näkee vain totuuden. Huudot ja saarnat, vakuutukset ja valat eivät merkitse mitään. Ei kelpaa muu kuin yksinkertainen ja tosi vastaus kysymykseen: mitä olit ja mitä teit? Voisimme sentähden toivoa, että Suomen kansa vastaisi historian kysymykseen: laadin lakeja ja noudatin niitä; en laatinut lakeja, joita en aikonut noudattaa.

*

Olen vastaanottanut syntymäpäiväkseni, jouluksi ja uudeksi vuodeksi niin paljon onnentoivotuksia, sähkösanomia, kirjeitä, kortteja, runoja, lahjoja, että minun taasen oli turvauduttava tähän vanhaan keinoon kiittää julkisesti Ruusu-Ristissä kaikkia ystäviä, jotka minua ovat muistaneet. Tähän kiitokseen sisällytän nekin monet ystävät, jotka yksin ajatuksillaan tervehtivät „johtajaa“ tai „P. E:tä“ tai „Pekkaa“. Ruusut ja liljat ympäröivät minua joulukuun 26

p:nä sekä näkymättömässä että näkyväisessä maailmassa. Ah, kuinka suloista on saada rakkautta osakseen; kun se tulee lahjana, jota ei tiedä ansainneensa . . . Niinhän rakkaus ja hyvyys aina tulevatkin.

Kulmakoululla oli syntymäpäiväkahvit ja siinä juhlassa puhuttiin niin paljon kaunista ja annettiin niin auttavia lahjoja, että huuleni mykistyivät. Sydämen kyllyydestä suu puhuu, mutta kun sydän on tulvillaan kiitosta, täytyy suun puhua jostain muusta. Sentähden minäkin loppupuheessani pyysin vain lisää rakkautta ja hyvyyttä, kestävyyttä ja uskollisuutta ruusuristiläisten puolelta.

*

Tämä tammikuun numero ilmestyy verrattain myöhään — kuten tavallisesti — siinä toivossa, että tilauksia mahdollisimman lukuisasti ehtisi saapua ennen ensimäisen numeron ilmestymistä.

Suuren tilan tekstistä ottaa tällä kertaa uusi osasto „Vapaa sana". Olen kuitenkin miltei varma siitä, että lukijat mielihyväkseen tutustuvat tämän osaston moniin kirjoituksiin.

*

Siis vielä kerran: kaikkea, kaikkea hyvää vuodelle 1930!

Mesmer, Cagliostro ja St. Germain.

Friedrich Anton Mesmer. Kuuluisa lääkäri, joka uudestaan keksi ihmisen magneettisen nesteen ja sovitti sitä käytäntöön; sitä nimitettiin animaaliseksi magnetismiksi ja sittemmin mesmerismiksi. Hän oli syntynyt Schwabenissa 1734 ja kuoli 1815. Hän oli vihitty jäsen kahdessa Veljeskunnassa: Fratres Lucis nimisessä ja Lukshoorin (eli Luxorin) Veljeskunnassa, tai jälkimäisen egyptiläisessä haarassa. „Luxorin" Neuvosto valitsi hänet — „Suuren Veljeskunnan" käskystä — toimimaan XVIII:lla vuosisadalla heidän tavanmukaisena edelläkävijänään, jommoinen lähetetään joka vuosisadan viimeisellä neljänneksellä valistamaan okkultisessa tiedossa pientä osaa länsimaiden kansoista. St. Germain oli tapahtumain kulun yli-

valvojana tässä tapauksessa, ja myöhemmin Cagliostro lähetettiin avuksi, mutta koska tämä teki joukon enemmän tai vähemmän kohtalokkaita erehdyksiä, hänet kutsuttiin takaisin. Näitä kolmea miestä pidettiin ensin petkuttajina, mutta nyt on Mesmerin maine jo puhdistunut. Kahden toisen kunnia kirkastetaan ensi vuosisadalla (XX:lla). Mesmer perusti v. 1783 „Yleisen Harmonia Järjestön“, jossa nimellisesti opetettiin ainoastaan animaalista magnetismia, mutta joka todellisuudessa selitti Hippokrateen oppeja, vanhojen Asklepieiojen, terveystemppeleiden, menettelytapoja y. m. salaisia tieteitä.

Cagliostro. Kuuluisa adepti, jonka todellisen nimen (hänen vihamiehensä) sanovat olleen Josef Balsamo. Hän oli kotoisin Palermosta ja opiskeli jonkun salaperäisen muukalaisen johdolla, josta sangen vähäsen on saatu varmuudella selville. Hänen luultu historiansa on liian tunnettu kaivatakseen toistamista, ja hänen todellista historiaansa ei koskaan ole kerrottu. Hänen kohtalonsa oli sama kuin jokaisen inhimillisen olennon, joka todistaa tietävänsä enemmän kuin muut kanssaluodut; hänet „kivitettiin kuoliaaksi“ vainojen, valheiden ja hävyttömien syytösten kautta, ja kuitenkin hän oli korkeimpien ja mahtavimpien ystävä ja neuvonantaja joka maassa missä hän liikkui. Lopulta hänet tutkittiin ja tuomittiin kerettiläisenä Roomassa, ja sanottiin, että hän kuoli ollessaan vangittuna valtion vankilassa. Hänen loppunsa ei kuitenkaan ollut täysin ansaitsematon, koska hän muutamissa suhteissa oli ollut uskoton lupauksilleen, oli langennut puhtauden tilastaan ja antanut valtaa kunnianhimolle ja itsekkyydelle.

Kreivi de St. Germain. Uudenaikaiset kirjailijat pitävät häntä arvoituksellisena henkilönä. Preussin kuninkaan Fredrik II:n oli tapana sanoa hänestä, ettei kukaan koskaan ollut saanut selville, mikä hän oli miehiään. Lukuisat ovat hänen „elämäkertansa“, ja toinen on toista rajumpi. Muutamat kunnioittivat häntä ruumistuneena jumalana, toiset pitivät häntä viekkaan älykkäänä elsassilaisena juutalaisena. Yksi seikka on varma: kreivi de St. Germainilla — oli hänen oikea isännimensä mikä tahansa — oli täysi oikeus nimeensä ja arvoonsa, sillä hän oli italialaisessa Tyrolissa ostanut maatilan nimeltä San Germano ja arvonimestään hän oli suorittanut maksun paaville. Hän oli tavattoman kaunis, ja kieltämättä hän oli suunnattomasti oppinut ja omasi laajat kielelliset kyvyt, sillä hän puhui eng-

lantia, italiaa, ranskaa, espanjaa, portugalia, saksaa, venäjää, ruotsia, tanskaa ja monta slaavilaista ja itämaalaista kieltä yhtä helposti kun synnynnäinen kansalainen ainakin. Hän oli erinomaisen varakas, ei koskaan ottanut vastaan penniäkään keltään — itse asiassa hän ei vastaanottanut keltään lasia vettäkään, eikä taittanut leipää kenenkään kanssa — vaan lahjoitti kaikille ystävilleen, Europan kuninkaallisille perheillekin mitä ruhtinaallisimpia ja kallisarvoisimpia jalokiviä. Hänen musikaalinen taitavuutensa oli ihmeellinen; hän soitti jokaista instrumenttiä, mutta mieluimmin viulua. „St. Germain kilpaili itse Paganinin kanssa", sanoi hänestä muuan kahdeksankymmenvuotias belgialainen v. 1835 kuultuaan „genualaista mestaria". „Ylösnoussut St. Germain soittaa viulua italialaisen luurangon haahmossa", huudahti muuan liettualainen parooni, joka oli kuullut molempien soittavan.

Hän ei koskaan väittänyt omaavansa henkisiä kykyjä, mutta todisti olevansa oikeutettu semmoista väittämään. Hänen tapansa oli vaipua kuolontransiin, joka kesti herkeämättä kolmestakymmenestä seitsemästä neljäänkymmeneen yhdeksään tuntiin, ja tiesi sitten kaiken mitä hänen piti tietää, todistaen tämän tosiseikan ennustamalla tulevia ja tekemättä koskaan mitään erehdystä. Hänpä se profetoi tulevaisuudesta kuningas Louis XV:lle ja samaten kuningas Louis XVI:lle sekä onnettomalle Marie Antoinettelle. Monta todistajaa eli vielä tämän vuosisadan ensimäisellä neljänneksellä, jotka saattoivat todistaa hänen ihmeellisestä muististaan; hän saattoi lukea lehden aamulla ja vaikka tuskin oli siihen katsahtanut osasi toistaa sisällön sanasta sanaan päiviä myöhemmin; hän osasi kirjoittaa molemmilla käsillään yhtaikaa, oikealla kädellään hän kirjoitti runon, vasemmalla mitä tärkeimmän diplomaattisen kirjoituksen. Hän luki sinetöityjä kirjeitä' niihin koskematta ja niiden vielä ollessa tuojien käsissä. Hän oli suurin adepti metallien muunnoksissa, tehden kultaa ja mitä ihmeellisimpiä timantteja, ja sanoi oppineensa taidon Indiassa muutamilta Brahmaaneilta, jotka opettivat hänelle, miten puhdas hiili keinotekoisesti kristallisoidaan („elähytetään"). Niinkuin veljemme Kenneth Mackenzie sanoo: „Vuonna 1780 vieraillessaan Ranskan lähetin luona Haagissa hän löi vasaralla palasiksi tekemänsä oivallisen timantin, jonka kaksoiskappaleen, myöskin omaa tekoa, hän vastikään oli myynyt jalokivikauppiaalle 5500 louisd'orista." Hän oli kreivi

Orloffin uskottu ystävä Wienissä v. 1772 ja oli auttanut ja pelastanut tämän Pietarissa v. 1762, kun Orloff oli sekaantunut sen ajan kuuluisiin poliittisiin salaliittoihin; hän tuli myös Preussin Fredrik Suuren läheiseksi ystäväksi. Tietysti hänellä oli lukuisia vihamiehiä, eikä niin ollen sovi ihmetellä, jos kaikki hänestä keksityt huhut nyttemmin pidetään hänen omina tunnustuksinaan: esim., että hän oli yli viisi sataa vuotta vanha; tai että hän sanoi olevansa personallinen tuttava „Vapahtajan ja hänen kahdentoista apostolinsa kanssa ja että hän oli nuhdellut Pietaria tämän äkkipikaisesta luonteesta"; — jälkimäinen väite on muuten vähän ristiriitainen ajan puolesta edellisen kanssa, jos hän todella oli väittänyt olevansa ainoastaan viisi sataa vuotta vanha. Jos hän sanoi „syntyneensä Kaldeassa" ja väitti „tuntevansa egyptiläisten maagikkojen ja viisaiden salaisuudet", hän ehkä puhui totta silti väittämättä mitään yliluonnollista. On olemassa Vihityitä, eikä edes korkeimpia, jotka ovat tilaisuudessa muistamaan enemmän kuin yhtä entistä elämäänsä. Mutta meillä on hyvää syytä tietääksemme, ettei St. Germain koskaan voinut väittää olleensa Vapahtajan „personallinen tuttava". Olipahan miten vain, kreivi St. Germain oli varmasti suurin itämaalainen adepti, minkä Europa on nähnyt viimeisten vuosisatojen kuluessa. Mutta Europa ei häntä tuntenut. Kukaties jotkut tulevat tuntemaan hänet ensi tulevan hirmuvallan aikana, joka tullessaan on kohtaava koko Europan eikä ainoastaan yhtä maata.

H. P. Blavatsky.

(The Theosophical Glossary'sta suom. P.E.)

Dionysos ja Apollon.

Satu.

Kaukana etelässä sinisen meren rantamalla istui kerran, muinaisina aikoina, nuori vaeltaja. Hän katseli kimaltelevaa merta. Meri oli niin ihmeellisen tyyni. Rauhallisina lepäsivät meren sylissä mahtavat rantakalliot ja autuaallisessa levossa oli muukin luonto. Vuolaana virtana laskeu-

tui elämän voima auringosta. Nuoresta vaeltajasta tuntui sillä hetkellä kuin Elämän Isä olisi ottanut kaiken syliinsä, kuin olisi kaikki ollut vain suurta rakkautta ja harmoniaa. Suuri rakkaus kosketti hänen sydäntään ja päätään ja sillä hetkellä oli hänen olemuksensa liikkumattomassa tasapainossa. Sillä hetkellä tapahtui se ihmeellinen asia: korkeampi maailma aukeni ja korkeat veljet tulivat hänen luokseen. Siinä olivat muitten muassa loistava Apollo lyyryineen ja säteilevä Dionysos. Itse Elämän Herra tarttui hänen käteensä, katsoi lempeästi silmiin ja virkkoi: lapseni, paina muistiisi mitä nyt tunnet, mitä näet ja kuulet. Mene sitten kauas karuun kylmään pohjolaan, sinne missä kylmät tuulet puhaltavat ja missä ihmisillä on vilu. Vie heille viesti auringosta, kerro heille ikuisesta viisaudesta, ikuisesta elämästä ja ikuisesta kauneudesta. Mutta ole varuillasi, lapseni, ettet kadota yhteyttäsi meihin, sillä silloin sydämesi jäätyy.

Näin sanoi Elämän Herra ja siunasi nuorta vaeltajaa. Silloin virittivät Dionysos ja Apollo ihanan soittonsa. Suloisena, onnentäyteisenä lauloi Dionysoksen huilu ja taivaallisin soinnuin sitä säesti Apollon lyyra. Ihmeellinen maailma viisautta ja kauneutta avautui nuoren vaeltajan silmäin eteen. Sävelet kantoivat hänen sielunsa korkeuksiin — „kirkkaudesta kirkkauteen“. „Vaikka elämä on varjon ja valon, taistelun ja levon, yön ja päivän ikuista taistelua, on se pohjaltaan ikuista onnea ja sanomatonta autuutta“, kertoivat sävelet.

Vaeltaja heräsi uuteen päivään kaukana pohjolassa ja hän muisti ihmeellisen kokemuksensa. Ei hän muistanut sitä selvästi, ei hän muistanut Dionysosta eikä Apolloa nimiltä, eikä hän muistanut Elämän Herran sanoja, mutta hiljaisina hetkinä hän kuuli sielussaan Dionysoksen ja Apollon ihmeellisen soiton ja aina kun hän sen kuuli, valtasi hänet palava halu tehdä jotain. Hän ei tiennyt mitä piti tehdä, hän tunsi vain rakastavansa kaikkea, eikä silloin tuntunut tuuli kylmältä — ei silloin palellut.

Sitten kerran hän löysi soittimen jossa olivat kielet kuten Apollon lyyrassa. Soitin oli kannel. Vaeltaja viritti soittimen kuten lyyran, mutta hän ei löytänyt kuin yhden soinnun joka muistutti lyyran soittoa. Sitten hän löysi soittimen jonka ääni toi mieleen Dionysoksen huilun. Ei hän muistanut Dionysoksen huilua eikä Apollon lyyraa, mutta ne elivät ihanteina hänen sielussaan ja kaikkia soittimia ja

niiden synnyttämiä säveleitä hän vertasi sisäisiin ihanteihinsa.

Sitten hän yritti sovitella molempia löytämiään soittimia yhteen, sillä hän ei tiennyt kumpaa hän enemmän rakasti. Mutta kun hän vertasi aikaansaannostaan ihanteihinsa, tunsi hän pettyneensä. Soittimet olivat vain kurjia irvikuvia ja sävelet jääpuikkojen helinää ja syystuulen vinkunaa.

Epätoivoisena etsi vaeltaja soittimiaan ja pettymys seurasi pettymystä.

Näin kuluivat vuodet.

Näinä vuosina alkoi vaeltajan sydän jäätyä, sillä hän oli unohtamaisillaan sisäiset säveleensä. Elämän Herra ei kuitenkaan ollut unohtanut lupaustaan. Kun vaeltajan sydän oli jäätymäisillään umpeen, kosketti Elämän Herra sitä lämpimällä katseellaan. Silloin käsitti vaeltaja, että hänen oli *itsensä* tultava Dionysoksen ja Apollon soittimeksi. Hän alkoi jälleen kuunnella sisäisiä säveleitään ja hänessä varmistui tieto siitä, että hänen oli löydettävä itsensä, hänen oli löydettävä yhteys sisäisen elämän kanssa. Jos hän sen löytäisi, löytäisi hän myöskin ulkonaiset keinot.

Nyt alkoi uusi ponnistus.

Kaikella tarmollaan keskitti vaeltaja katseensa sisäiseen maailmaansa. Joskus hän saattoi kuin kaikuna kuulla kehoittavat sanat: „Vie heille viesti auringosta, kerro heille ikuisesta viisaudesta, ikuisesta elämästä ja ikuisesta kauneudesta. Mutta ole varuillasi lapseni ettet kadota yhteyttäsi meihin, sillä silloin sydämesi jäätyy!"

Oi, niin monasti on vaeltajan sydän ollut jäätymäisillään, kylmä katse on kohdannut kylmää katsetta, kylmä kädenote kylmää kädenotetta. Jos sydän olisi pysynyt lämpöisenä, olisi niin paljon toisin.

Mutta Elämän Herran katse ei koskaan kylmene, eikä hänen kärsivällisyytensä koskaan väsy. Oikealla hetkellä hän sulattaa sydämestä jään ja silloin soivat jälleen Dionysoksen ja Apollon sävelet rohkaisevina, voimaa antavina, kehoittavina.

J. Pohjanmies.

Kristillisen elämänymmärryksen rappeutuminen.

Ehkä hyvinkin laajoissa piireissä vallitsee edelleen se käsitys, että n.s. kristinusko ja se elämänymmärrys, jota Jeesus Kristus edustaa, ovat yhtenäiset, muodostaen samanlaatuisen kokonaisuuden. Toiselta puolen lisääntyy päivä päivältä myös niiden ihmisten luku, jotka joko hämärämmin aavistavat tai selvemmin ymmärtävät, että asia voi olla toisinkin, s.o. Kristuksen elämänymmärrys ja n.s. kristinusko voivat olla eri asioita.

Ensin kysymme siis mikä on Jeesuksen elämänymmärrys? Siitä saamme käsityksen lukemalla Uutta Testamenttia ennakkoluulottomasti ja kokemuksen valossa. Panemme tässä yhteydessä merkille kolme seikkaa, 1:ksi: Jeesus on totuudenetsijänä löytänyt totuuden syvemmässä ja korkeammassa olevaisuudessaan kuin kukaan muu ennen häntä. 2:ksi: Jeesus elää ja toimii löytämänsä totuuden mukaisesti julkisesti ihmisten keskuudessa, todistaen siten löytönsä käytännöllisen todellisuuden, antaen esikuvan löytämänsä elämän laadusta. 3:ksi: Jeesus järjestää ohjeet ja neuvot ja käskyt, joita seuraamalla muut totuudenetsijät voivat omaksua saman elämänymmärryksen ja kasvattaa itseään siinä.

Näin on edessämme Jeesuksen oma asema.

Nyt katsomme asiaa Jeesuksen seuraajain kannalta. Tällöin on ensimäinen kysymys: millä perusteilla me lukeudumme Kristuksen seuraajiksi?

Tähän tärkeään kysymykseen saamme erilaisia vastauksia. Suomen Evankelis-Lutherilainen kirkko vastaa Krislinopissaan näin: „Meidät on pyhässä kasteessa otettu Jumalan lapsiksi ja Jeesuksen Kristuksen opetuslapsiksi. Sentähden meitä sanotaan kristityiksi". Perusteena on siis kaste Saisimme luultavasti hiukan erilaisia vastauksia toisilta kirkoilta ja yhdistyksiltä. Mutta riittäköön nyt tämä. Annamme sensijaan sananvuoron itselleen Jeesukselle, ja Jeesuksen lähimmälle seuraajalle, Johannekselle.

Jeesus itse vastaa kysymykseemme näin: „Siitä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, että teillä on rakkaus keskenänne". Johannes taas lähimpänä ja siis oleellisimpana kristittynä, vastaa näin: „Ja siitä me tiedämme hänet tuntevamme, että pidämme hänen käskynsä". Vie-

läpä Johannes torjuu muut tuntomerkit ja tähdentää tämän kristityn oleellisen tuntomerkinkin sanomalla: „Joka sanoo: „Minä tunnen hänet“, eikä pidä hänen käskyjään, se on valehtelija, ja totuus ei ole hänessä“. Ja Johannes samaistaa kristillisyytensä lopullisesti Jeesuksen kristillisyyteen sanomalla: „Joka sanoo hänessä pysyvänsä, on velvollinen itsekin vaeltamaan niin kuin hän vaelsi“.

Tämä alkuperäisimmän ja pätevimmän kristityn kanta on vailla kaikkea hämäräperäisyyttä, se on selvä, yksinkertainen ja tervejärkinen.

Mutta miksikä eivät kaikki kristityt ole asettuneet samalle terveelle kannalle? . . .

Luisuminen tapahtui asteettain ja vähitellen — ollaksemme käyttämättä suuria sanoja. Tätä luisumista emme ryhdy seuraamaan ulkonaisen historian kannalta, seuraamme sitä sensijaan sisäiseltä eli sieluelämän kannalta. Sielullisessa luisumisessa huomaamme kolme astetta eli pysähdyspaikkaa. Tämä perustuu olemuksemme kolminaisuuteen: äly, tunne, tahto. Sekä Jeesuksen että Johanneksen sielullinen asenne on tämä: totuudenetsijöinä he ovat vapauttaneet, tai totuuden seuraaminen ja edelleen etsiminen on vapauttanut heidän älynsä, tunteensa ja tahtonsa kokonaan „tämän maailman ruhtinaan“ seuraamisesta, alistuen sensijaan kaikella älynsä, tunteensa ja tahtonsa voimalla seuraamaan sitä Isää, joka elää heidän sekä oman henkensä että maailmankaikkeuden taivaissa. He elivät, niinkuin sanotaan, uskossa. Mutta se usko ei ollut sokeata. Se oli elävää elämää, sitä elämää, jossa oli koko heidän älynsä, tunteensa ja tahtonsa elämä ja voima toimivina mukana.

Kristillisen elämänymmärryksen luisuminen tapahtui myöhemmin, ja se tapahtui seuraavassa sielullisessa järjestyksessä: ensin herpaantui ja jätettiin pois tahto, sitten tunne ja viimeksi äly. Se alkoi näin: usko, joka ensin oli elävää Jeesuksen neuvojen seuraamista, muuttui ihmettelyksi. Kristityt alkoivat ihmettelemään Jeesuksen erinomaisuutta Mutta ihmettelyssä kului aika, ja usko sai vierasta väritystä. Alettiin puhua jotenkin näin: „Oo, Jeesus, sinä suuri ja ihmeellinen olento! Sinä rakastit meitä, sinä osasit elää ja kuolla“. Mutta siinä ihmetellessä unohtuivat yhä enemmän Jeesuksen neuvot ja niiden noudattaminen. Usko sai sentähden edelleen himmentävää väriä. Alettiin kysyä: „Mutta minkätähden sinä oikeastaan kuolit?“ Ja

pian tuli vastaus: „Oo, meidän tähtemme!" — Se oli löytö, „vapauttava" keksintö. Nyt alkoi uusi kristinoppi: „Emmehän me, syntiset ja kurjat, voi seurata sinun neuvojasi! Mahdotonta! Me vain uskomme" . . .

Näin jäi tahto pois, jäi pois henkinen voima. Uskon yhdistävä side varsinaisesti katkesi kun se putosi tahdosta ihmettelyn kautta tunteeseen. Kristillistä uskonelämää alettiin nyt elää vain tunteissa ja liikutuksissa.

Näin tuli mahdolliseksi panna alulle hämäräperäinen salakähmäisyys, kaikenlaisine liikutuksineen, johon ennen pitkää liittyivät sukupuoliset tunteet, johtuen sairaalloiseen hermostuneisuuteen. Syntyi, toisin sanoen, eroottis-hysteerinen mystisismi. Kristillisyyden tunnusmerkkinä ei enää ollut Jeesuksen neuvojen terve seuraaminen, niin kuin alussa, vaan sisäiset liikutukset ja tunteet. Noita liikutuksia alettiin suorastaan tavoitella. Ne olivat muka elävän kristillisyyden tunnusmerkkejä.

Mutta eri henkilöillä saattoi olla erilaiset liikutukset. Niistä alettiin keskustella. Silloin tuli myös tärkeäksi tietää, mitkä liikutukset ovat oikean uskon seuraamuksia eli hedelmiä. Syntyi oppinutta tai vähemmin oppinutta hysteeris-mystillistä kristinoppia. Alettiin laatia dogmeja, uskonkappaleita ja tunnustuksia, toinen toistaan monimutkaisempia, tai vähemmin mutkallisia. Näin luotiin aineksia, joista kirkko myöhemmin muodosti täydellisen Jumalan pelastussuunnitelman.

Tätä tehden uskovaiset kiihtyivät kiihtymistään, puolustellessaan omien liikutustensa oikealaatuisuutta. Ryhmityttiin erilaisten kiihkoilijain, hysteerikkojen, ympärille. Alkoi voimien mittely — ei tietenkään enää Jeesuksen käskyjen seuraamisessa. Koetettiin voimalla ja väellä ja oppineisuudella puolustaa omien liikutusten pohjalta muodostuvia oppeja, mutta sensijaan kumota toisten esittämiä oppeja. Niin sukeutuivat väittelyt ja äänestykset, joissa enemmistö määräsi mikä oppi on oikea. Mutta kun vähemmistö siitä huolimatta saattoi pysyä omalla kannallaan, ja kun se seikka oli omiansa häiritsemään enemmistön oikeita liikutuksia ja tunteita, niin johdatti tämä hermoärsytys enemmistön suorastaan väkivallan tielle.

Näin tipahti uskon tukipiste — oikeastaan enää vain hermoärsytyksen tukipiste — tunteesta älyyn. Tunteetkin herpaantuivat ja jäivät pois. Sillä kun oli raahattava toisinajattelevia vankiloihin, kidutuskammioihin ja roviolle, tai

kun oli tartuttava aseisiin ja käytävä sotaa heitä vastaan, niin eivät silloin tunteet ja liikutukset olleet paikallaan. Ne olisivat olleet vain heikkoutta.

Mutta äly meni pian samaa tietä. Sillä kun opit ja tunnustukset oli tehty ilman Jeesuksen käskyjen seuraamisessa saatua kokemusta, kun ne oli tehty tunneliikutusten pohjalta, niin ne muodostuivat sokeiksi, vastakkaisiksi puhtaalle järjelle. Ainoastaan persoonallinen, pimeä, taisteleva äly saattoi enää olla mukana — ei tutkiakseen Jeesuksen käskyjä, vaan taistellakseen. Ja niin jätettiin järkikin pois kristillisestä maailmankatsomuksesta. Kristitty ei enää saanut ajatella uskonsa asioita. Oli tultu täydelliseen takaperoon. Kun uskon arvo ja voima alkuaan oli siinä, että syvennyttiin Jeesuksen käskyihin ja seurattiin niitä, niin sensijaan uskon arvo ja voima oli nyt siinä, että sokeasti uskottiin ja pidettiin tosina ja autuaaksi tekevinä niitä oppeja ja tunnustuksia ja seremonioita, jotka nyt muodostivat muka kristinopin. Niinpä jälleensyntymisoppi kirottiin v. 553. Jeesuksesta sensijaan tehtiin ulkonainen teurastusuhri, Jumalan ja ihmisten välinen sijaissovittaja. Ihmisen autuuden eli onnen ehtoina ei enää pidetty Vuorisaarnassa esitettyjen ehtojen, neuvojen ja käskyjen seuraamista — niinkuin ensimäinen kristitty, opetuslapsi Johannes ja jotkut muut olivat opettaneet —, vaan sokeata uskoa ulkonaiseen sijaissovittajaan, sakramentteihin, muotomenoihin ja muihin kirkkojen tekemiin oppeihin.

Tämä on kristillisen elämänymmärryksen rappeutumisen historia sieluelämän kannalta ja kokemuksen valossa katsottuna. On muodostunut sellainen n.s kristillinen maailmankatsomus, joka on sitonut meidän järkemme tunteemme ja tahtomme sokean uskon, sairaalloisen hermoärsytyksen ja väkivallan siteisiin, tanssiaksemme „tämän maailman ruhtinaan" pillien mukaan, muodostaen siten elämämme kuolemantanssiksi. Tanssimme laatu eli kristillisyytemme hedelmät näkyvät Euroopan nykyisessä tilassa.

J. R. H.

Säveltäjäystävälleni.

J. Pohjanmiehelle omistettu.

Sointuihin kammitsoit sinä helkkyvihin, mitä lauloin
sulle ma illansuun lumoissa toukokuun.
Kiuruni laulamaan sait sinä korkeaan tahtiin,
sointumaan soreammin salmien suloiset suut.
Leppien liukuvat varjot kalvoa vasten
sait sinä elämään kuin akordit soittimien.
Lemmenlaulujen kaiunkin ulapan äärilt'
toit sinä korviini kuin kanteleet tuulien.
Nuorten lempiväin huulien suudelman soinnun
sidoit sa sävelihin, rytmeihin ikuisihin.
Illan hartaudesta sa koraalin loit ja
kuiskeesta rukouksen hymnin niin hiljaisen.
Noin sinä, ystävä, nostit mun sieluni taivaisiin asti,
siks ole siunattu, sa, sointujen sitoja suur!

Rafael Ronimus.

„Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa."

Pekka Ervastin äskettäin painosta ilmestynyt kirja Ruusu-Ristin Syntysanat Suomessa on mestariteos. Tekisi mieleni sanoa, että kirja on kaiken arvostelun yläpuolella. Se on niin merkillinen, että sitä ei ollenkaan sivullisen kannattaisi vähääkään arvostella. En totisesti yritäkään. Se mitä kirjasta sanon, on pelkkää ihmettelyä. Siinä kirjassa on suunnattoman henkisen aarteen kokoelma. Joka sitä kirjaa tarkkuudella lukee, hänen ei tarvitse pelätä mitään. Kirjan sisällys on sielun ruokaa. Kirjan joka rivillä hehkuu Jeesuksen rakkaus.

Jos yksinkertaiset, mutta rehelliset ihmiset saavat tämän kirjan käteensä ja tarkkuudella sitä lukevat, niin heistä katoaa kaikenlainen pelko, mitä kuolemanjälkeiseen elämään tulee, ja he saavat horjumattoman rauhan. On selvää, että kovin raa'at vainajat saavat kärsiä kamalo-

kassa. Mutta kun he ovat puhdistuneet, niin heille avautuu deevakhaaninen taivas, josta heidän on vielä tultava lukemattomia kertoja maan päälle, mutta joka syntyminen tuo verrattoman pyhyysasteen. Sitä tietä ovat pyhät mestarit vaeltaneet jo pitkälle. He tulevatkin esikoisina Ehdottoman Isän käsittämättömään valtakuntaan.

Siunaus olkoon niin valaisevan kirjan tekijälle.

Veikko Palomaa.

Iltapuhteella.

Raudun taistelua ennustava näky. Syksyllä ennen vapaussotaa olin toimessani likellä Rautua. Sinne oli kotoani noin 15 kilometriä ja Venäjän rajalle 10 kilometriä. Jo syksyllä oli siellä levotonta, mutta sodan syttyminen omassa maassa ja oman kansan kesken tuntui minusta aivan mahdottomalta. Olin jollakin tavoin saanut päähäni, että Suomi säästyy näkemästä sodan kauhuja. Olin aina valmis vastustamaan jokaista, joka puhui lähestyvästä kapinasta ja venäläisten tulosta Suomeen. Nauroin ystävilleni, jotka tahtoivat minua pois sieltä rajan luota. — Mutta sitten tapahtui jotain, joka sai minut vakuutetuksi siitä, että sota tulee ja Raudussa taistellaan.

Oli syyskuu ennen kapinaa, maa oli sula, yöt pimeät. Kävin nukkumaan kuten tavallisesti. Nukun aina rauhallisesti, enkä liikahda heräämättä, — mutta, kun nyt yöllä tulen tajuihini — seison sängyssä. Olen paljon pitempi kuin tavallisesti ja ruumiini loistaa oudolla valolla valaisten koko huoneen. Katseltuani hämmästyksissäni ympärilleni jään tuijottamaan akkunaan. Ulkona ei olekaan enää pimeä, taivas on vaaleankeltainen, alempana punerva. Taivaalla liikkuu jotain, terästän katsettani. Suuria, harmaita jättiläishaamuja, kuin pilvenlohkareita, nousee Venäjän puoleiselta taivaanrannalta ja harppivat Rautuun päin. Sieltä nousee samanlaisia ja ne iskevät vastatusten. Tulipalloja lentää, ne putoavat maahan, josta syöksyy ylös savua ja tulta. Akkunaani näkyvä Venäjän puoleinen taivaanranta punastuu tulipalojen hehkusta. Tulesta näyttää nousevan yhä uusia ja uusia olentoja, sekä harmaita että loistavan kirkkaita. Oli kaameata katsella tuota jättiläisten taistelua. He ottivat käteensä noita tulipalloja ja heittivät niillä toisiaan, joka paikka suitsi tulta. Suuri, loistava henkiolento seisoi kylämme kohdalla ja työnteli taistelevia syrjään. Osa niistä painui Venäjälle, vaan toiset jäivät taistelemaan Raudun kohdalle. Akkunani ei ollut Rautuun päin, mutta ihme kyllä, näin sinnekin ja keskitaivaalle katon läpi. — Olin nähnyt tarpeekseni, peitin käsilläni kasvoni; kyyneleet alkoivat vuotaa —. Ruumiini tuntui pienenevän, eikä se enää valaissutkaan. Taivaanranta oli vaalea, siellä ei näkynyt mitään, huoneeni oli pilkkopimeä ja minä seisoin itkien ja vapisten sängyssäni pidellen seinästä kiinni. Tunsin olevani pienen pieni avuton ihmislapsi. Tein tulen, katsoin kelloa, se oli neljä. En enää nukkunut, olin liiaksi järky-

tetty. Sota tulee, tiesin nyt, vaikka ei tähän meidän kylään, sillä se suuri henkiolento suojeli tätä. Mutta se oli pieni lohdutus, jos joku kyläpahanen säästyisi, vaan suurin osa isänmaata näkisi kaikki sodan kauhut. — Olin monta päivää hyvin alakuloinen, mutta en kertonut kenellekään näystäni. Seuraavalla viikolla menin kyläilemään erääseen taloon, joka oli korkealla mäellä. Talon rapulta oli kaunis näköala yli Raudun ja näkyipä Venäjänkin puoli. Tällainen laaja näköala on harvinainen Karjalan kannaksella ja saadakseni tilaisuuksia nauttia tästä ihanuudesta, kävin usein talossa. Niinpä nytkin seisoin rapulla ja katselin Rautuun. Tulin aivan liikutetuksi muistellessani näkyäni. Talon vanha 80 vuotias emäntä tuli hakemaan minua sisään, mutta nähdessään minut ajatuksissani seisomassa, jäi hänkin katselemaan maisemaa. Hänkin näytti liikutetulta. Lopulta tarttui hän käteeni, vei yksinäiseen kamariin ja alkoi kuiskaten kertoa: „Älkää luulko minun hourivan, vaikka olenkin näin vanha. Minulle näytettiin, että tänne tulee kohta sota. Menin viime viikolla eräänä aamuna kello 4 ulos. Pääsin tuohon rapulle, mutta lyyhistyin siihen. Koko Raudun ja Venäjän puoleinen taivas oli kuin tulen vallassa. Kaksi sotajoukkoa näytti taistelevan keskenään. Koko Rautu oli tulimerenä. Lopuksi ne haamut menivät pohjoiseen päin. En tiedä kuinka kauan sitä katselin, mutta lopulta olin vilun kangistama ja tuskin pääsin tupaan, jossa nousin pankolle lämmittelemään. Tuo hirmuinen näky näkyi vielä tuvan akkunasta ja minun piti peittää kasvoni. Ajattelin herättää koko perheen, mutta oli sääli heitä säikytellä ja jos näky olisi ennättänyt hävitä, olisi minun sanottu vanhuuttani hourivan. En ole kertonut tästä kenellekään muille kuin nyt teille. Uskotteko te tämän?“ Kerroin omasta näystäni ja huomasimme, että se oli ollut sama aika kummallakin. Me syleilimme toisiamme tuskan vallassa. Hän sanoi nähneensä ennenkin yhtä ja toista ja lupasi kertoa ensi kerralla. Mutta sitä ensikertaa ei tullutkaan, sillä parin viikon perästä hän kuoli. — Sota tuli, Raudussa taisteltiin. Näin kotini vintin akkunasta Raudun juuri sellaisena tulimerenä kuin näyssäkin. Mutta, — suuri ihme — meidän kylämme säilyi tuossa Venäjän rajan, Laatokan ja Raudun kolkkauksessa kuin „ihmeen kautta“. Kirjoitin näkyni heti muistikirjaani ja samoin emännän kertomuksen. Siitä olen sen kopioinut tähän.

V. T.

Kummallinen „Tarot“. Minun isoäidilläni oli ennen tapana, kun olin lapsena, ottaa iso virsikirjansa ja joka päivä lukea sieltä „peukalon alta“ jonkun värsyn, jonka piti sitten kuvastaa päivän mielialaa. Oliko sitten iloa tai ikävää, niin päivän värsy sen kertoi ja selitti. Ensinnä katsottiin oikean peukalon alta, mitä siellä sanotaan ja sitten vastaukseksi tai jatkoksi vasemman. Ja aina hän selitti kaiken sopivan hyvin.

Niinpä minäkin tuonaan, kun elämä tuntui oikein ikävältä ja painostavalta, otin Juhani Ahon kirjan: „Muistatko“ ja avasin etsiäkseni vastausta sille sielun selittämättömälle ikävälle, joka varsinkin rakkaan vainajani jälkeen on silloin tällöin laskeutunut ylleni kuin satojen tonnien ilmakehän paino. Olen nimittäin Aho-vainajan tunnelmissa mainitussa kirjassa löytänyt suurelta osalta omat sieluni sisimmät askartelut. Niinpä nytkin ajattelin saada vajota hetkeksi samoihin muisteloihin, kun hänkin. Ja mitä avautui? Avautui sivulta 193 oikean peukalon alta seuraavaa:

„En voi jäädä enää tänne, missä kaikki liiaksi muistuttaa sinua — joka olit täällä ollut, vaikket ollutkaan ollut — niinkuin muistutti tuonnoin, tänne haudaltasi palattuani, ennenkuin taas tulit takaisin. Tulet jokapaikasta kummitellen vastaani, et enää toivottuna haaveena, vaan menetetyn aaveena. En kuule enää ääntäsi, vaan äänen katoavan kaiun. Ei kukaan enää voi asettua siihen, missä sinä olit. On autiota, sisällötöntä, on käynyt kulo, ei pala enää aarnituli kätketyn aarteen yllä. Käväisit pesässä, hylkäsit sen, pyrähdit pois eikä kukaan toinen ole ottanut sitä haltuunsa. Ei ole täällä sijaa enää entiselle kaipuullekaan, veit senkin viihdytykseni mennessäsi, otit senkin, ja omasihan olikin. Ei ole siitäkään enää, tarkoituksettomasta, toivottomasta, itseänsä jäytävästä ikävästä. Minun täytyy siis täältä pois, autiosta ja tyhjästä talosta, itse aution ja tyhjän.

Minne, en tiedä. Jonnekin toisaanne kuin mistä tulin."

Näin toi Aho mielialojaan julki, ja nämät sopivat kuin minua varten tehdyt. Mutta mitä sitten oli vasemman peukalon alla?

Siinä luki seuraavaa:

„On, nyt, niinkuin olisin kautta elämäni valmistellut ja pyhitellyt ne kaikki kuin häälahjaksi, tervetuliaisiksi uuteen kotiin: iloisimmat ja ihanimmat ja onnellisimmat elämykseni kaikesta, mitä minulla siihensaakka oli ollut.

Äitivanha on aavistanut aherrusteni salaisen tarkoituksen, arvannut tarmoni ja työiloni syyn, sen herkkään korvaan on kai kuulunut jännittyneen työjousen hermonvärinä, ja hän sanoo istuessamme viikon viimeisenä iltana uuden aitan kynnyksellä, minulla kädessä sen avain, jonka minä, viilattuani sen lehden ja sitä pajan jäleltä sirosteltuani, olin pudottanut hänen helmaansa, sanoo: — „Olisi jo aika ripustaaksesi aittasi avain nuorikon vyölle." — „Ei ole vielä sattunut sopivaa." — „Pitäisi katsoaksesi, olisi jo aika tuodaksesi." — „Olettehan täällä te, äiti." — „Pian minusta aika jättää" — ja hän alkaa taas esitellä omia ajatelmiaan. — „Kun eivät minun kelvanne, etsinet itse," huokaa kun vaikenen. — „Mistäpä minä heitä?" — „Menet juhlille, siellä heitä karkeloinee kassapäitä sinullekin" — „Jollei joskus lentäisi lintu räystään alle minun liikkumattanikin?" — „Ei tule sekään lintu liikkumatta." — „Tuleehan tiainen ja pääsky, heräänpäivänä kesäisenä ja siinä se sirittää."

Näin jatkuu kertomus ja vuoropuhelu kirjailijan äidin kanssa. Ja mikä yhtäläisyys! Minullakin on Äitivanhus, joka on monta kertaa sanonut: „Mitäs siinä suret kuollutta! Ei kuollutta saa murehtia . . . Sitä parempi, mitä pikemmin saa pois mielestään."

Ja minullakin on uuden talon teko ja ehkä uusi aittakin tulee — ja aitan avaimet! . . . Mutta mies vain on liian vanha. Tosin vain fyysillisesti, mutta sielu ja henki aina nuoret. Ja mieli — niin, se on uutisraivaajan . . . Ja kaikkine henkineen, sieluineen ja ruumiineen — kaikkineen toiminnan tien kävijä! Siinä ei ole aikaa lannistua!

Kummallinen vain tämä kertomuksen kiertokulku! Se käy ympäri kuin „TAROT" ja kertoo sekä menneitä että tulevia, kuin mikäkin ennuspeli — ja mikä kummallisinta: suureksi osaksi oikein!

Saapa sitten nähdä, heräänkö minäkään — niin paljon pienempi kirjailija kuin Aho — minäkään päivänä kesäisenä, jolloin pääskynen sirittäisi räystään alla.

Niinhän sitä sanotaan, ettei suurta kirjailijaa synny ilman inspiroijaa . . . Jospa nyt edes pientäkään! F. K.

Mitä muualla tiedetään.

Uusi maailmankuva. Pitkien ajanjaksojen kuluessa ovat ihmiset nähneet ympärillään saman maailman, samat maat ja taivaat, mutta heidän käsityksensä siitä ovat tuontuostakin muuttuneet. Vanhan kreikkalaisen maailmankäsityksen työnsi tieltään ptolemaiolainen käsitys, ja tämä vuorostaan sai väistyä uudella ajalla kopernikanisen maailmankuvan tieltä, jonka mukaan maa ja planeetat kiertävät auringon ympärillä. Vuosisatojen kuluessa ovat tiedemiehet täydentäneet matematiikallaan tätä järjestelmää. Heillä oli trigonometrisiin laskuihinsa käytettävänään yksi ainoa todella tunnettu suure, nimittäin maapallon ympärysmitta, 40,000 km ja vastaavasti maapallon halkaisijan pituus, 12700 km. Tähdet kärkipisteinä tunnettujen kulmien avulla piirrettyjen kolmioiden sivut ja siis myöskin etäisyydet voivat ainoastaan silloin olla oikeat, jos valon radat ovat, niinkuin on otaksuttu, ehdottomasti suoraviivaiset. Ja nyt on Einstein todistanut valon suoraviivaisen kulun näköharhaksi ja tosiasioita vastaamattomaksi. — Einsteinin tutkimusten tulosten ja omien tutkimustensa nojalla on saksalainen astronomi Neupert tehnyt äärimmäiset johtopäätökset, jotka hän on esittänyt kirjoituksissaan „Unser Himmelsflug", „Kampf gegen das kopernikanische Weltbild" ja „Umwälzung". Niissä hän joutuu hylkäämään käsityksen siitä, että maapallo olisi pinnaltaan asuttu ja väittää, että todellisuudessa elämää voi esiintyä vain pallon s i s ä p i n n a l l a. Seuraavassa teemme lyhyesti selkoa hänen ajatuksistaan.

Kosmogonia todistaa, että mikään elämä ei voi menestyä pallon ulkopinnalla hävittävien radioaktiivisten säteilyiden takia. Kehitys osoittaa, että kaikki elämä aina jää „sisäpuolelle". Kosmoksessakin voi olla elämää vain kosmillisten pallojen sisällä, se voi syntyä vain planeettojen sisältäkäsin, ja me saamme näinollen kokonaan toisenlaisen kuvan „planeettapalloista". Maankin on oltava siis ontto pallo, jonka sisällä, koveralla pinnalla on elämää. Tämän suunnattoman maailmanmunan kuorella siis elämme, sen sisältö on meidän näennäinen avaruutemme, äärettömyys!

Maailma on vain näköhäiriö, jättiläismäinen maailmanavaruus on o emassa vain mielikuvituksessamme. Ikuisista ajoista asti on ollut olemassa vain „maaemo", jonka helmassa koko „maailma" sijaitsee. Maan kuori sulkee sisäänsä kosmillisen maailmanmunan, jonka itua ja tytärtä me ihailemme „taivaana". Tämän jättiläismäisen pallon sisällä, jonka halkaisija on 12700 km., leijailee vapaasti tähtipallo. Ontto aurinkopallo, kuu ja planeetat kiertävät päivittäin tähtipallon kanssa, tosin eri nopeuksin.

Kaikki kasvaa sisästäkäsin imemällä itseensä hienoa ainetta (atoomeja), myöskin maan kuori kasvaa eikä kutistu kokoon, niinkuin yleensä luullaan.

Atlantin valtameri ei aikaisempina aikoina ollut olemassa, mantereet olivat toistensa yhteydessä, niinkuin nähdään rannikkomuodostumistakin. Maan kuori pysyy koossa kiinnevoiman vaikutuksesta, painovoima vetää kaiken maan pinnalle, vesivaaka on kaikkialla vaakasuorassa. Taivas, ilma on yläpuolellamme kuten ennenkin, mutta horisontti kaareutuu ylöspäin eikä alaspäin. Tämänlaatuisen maan kuoren taipumisen kuuluu amerikkalainen astronomi Morrow osoittaneen toteen Floridan kanaaleihin nähden.

Päämme päällä on kaikkialla keskipallo, taivas, joka on se, mitä me nimitämme „avaruudeksi". Se, minkä me näemme mustana, on näkymätön pallo, ja mitkä me näemme tähtinä, ne ovat radioaktiviset kasautumat. Tästä johtuu nimitys „kiintotähdet". Suurempien etäisyyksien takia kiertävät planeetat avaruuden hitaammin kuin tämä tähtikuori, mistä johtuu erehdyttävä käsitys itäisistä „radoista".

Tähänastiset teoriat ovat antaneet syntyä sumumaisia, suunnattoman suuria aurinkoja, jotka räjähdyttyään muodostivat planeettapalloja; nämä taas palajavat äärettömien aikojen kuluttua takaisin aurinkoon. Neupertin teoria ilmoittaa antavansa rauhallisen organisen kuvan maailman kehityksestä. Jokainen planeetta on sellaisenaan maailmanjärjestelmä, kosmoksen kuva. Se muodostaa sisäänsä taivaansa, planeettansa, aurinkonsa ja kuorelle kehkeytyvän elämänsä. Sen olennot eivät tunne mitään ulkomaailmaa, ne tuntevat vain sisäisen maailman, sen planeetat vuorostaan ovat sinänsä maailmoita, joihin sisältyy aurinko ja tähdet — tällä tavalla yhä pienempiä muotoja kohti. Lopulta syntyy pienoismaailma, alkusolu. Kosmillisesti katsottuna on kaikki järjestetty luojansa kuvan mukaan.

Kopernikanisen maailmankatsomuksen mukaan me olemme tyhjää tyhjyydessä, jäähtynyt maapallo on syöksyvä takaisin aurinkoon ja sokeasti kehittynyt elämä on suurista kulttuurisaavutuksistaan huolimatta ollut täysin tarpeetonta. Neupertin teoria antaa merkitystä kaikille ihmiskunnan saavutuksille, voimat liittyvät läheisesti toisiinsa, maailma on ainaisesti kestävä ikiliikkuja. Ihmiskunta saa oikean arvonsa, se joutuu voimien, ajattelun ja kohtalon kosmilliseen polttopisteeseen. Myöskin uskonnolliselta näkökannalta on Neupertin teoria tyydyttävämpi. Maailma tulee Jumalan elimistöksi, jonka hän keskuksesta on luonut itsensä ympärille, niinkuin ihmissielu luo ruumiinsa ympärilleen.

Neupert lähtee kehitysopista ja sanoo: „Maailmalle ei suinkaan ole tärkeintä suhteellisesti vähäpätöisten ainesosien liikunto, niinkuin astronomit arvelevat, tällä ihmeellisellä lainmukaisuudella ei ole maailmankulussa minkäänlaista osuutta. Maailman tarkoitus on yksinomaan elämän kehityksessä planeettojen sisäpuolella, siis koko maailmanorganismin kehittymisessä. Niin äärettömän pitkien spiraaleissa tapahtuvien kiertokulkujen merkitys on siinä, että voitetaan aikaa tällaisille muodostuksille, ennenkuin ne saapuvat maan pinnalle, missä sitten seuraa aineellisen kehityksen ja olemassaolon päätös. Maailma ei merkitse mitään palloleikkiä, vaan elävän elimistön kehittymistä kosmillisessa pallomuodossa, — maailma on „olento", ajatteleva olento, vapaa soluolento."

Tässä ikuisessa elimistössä on „maa" kuolevainen, mutta „taivas" rakentaa aina uutta. Kasvua sisästäkäsin, hajautumista ulkopuolella ja virtaamista takaisin sisään alkulähteeseen — siinä maailman kiertokulku.

Logiikka vaatii, että planeetat kasvavat saaden ainesta avaruusaineesta. Niiden radat laajenevat, spiraalit saavuttavat aioonien kuluttua maan, planeetta avautuu vähitellen ja laskeutuu levynä maan päälle. Lopulta sitä ympäröivät vallit kaatuvat, uudet olennot poistuvat tästä paratiisistaan ja kansoittavat aikaisemmille roduille kuuluneet alueet.

Planeetatkin, myöskin aurinko ja kuu, ovat siis onttoja palloja, joiden sisässä on elämää ja joiden olosuhteet ovat samankaltaiset kuin maassakin. Ulkopinnalla, missä vallitsee elektronisäteilyä, ei

milloinkaan voi olla elämää, niinkuin tiedetään Marsistakin. Ne, jotka suunnittelevat avaruuden valloittamista raketti- y.m. aluksilla, eivät milloinkaan tapaisi planeetoilla elollisia olentoja eikä elämismahdollisuuksia. Myöskin on yhteys optillisin keinoin mahdottomuus. Se, mihin me jo tänä päivänä kykenemme, on tajuton yhteys ajatuksellista tietä. Kerran saapunee aika, jolloin kuun olennot, meitä korkeammat rodut, saapuvat planeetallaan luoksemme, kun se kiinnittyy uutena maanosana maankuorellemme, niinkuin ehkä miljoonia vuosia sitten aikaisemmista planeetoista saapuneet mustat, punaiset, keltaiset ja viimeisimpinä valkoiset rodut ovat tehneet. Kuka ei silloin ajattelisi legendaa „Noakin arkista“, mikä juuri oli planeettari, joka vajosi mereen täynnä kaikenlaisia eläimiä ja ihmisiä? Kuka ei ajattelisi suurta vedenpaisumusta, elementtien valtavaa raivoa ja asukkaiden tuskaisaa pakenemista?

Neupertin teoria on kaikesta yllättävyydestään huolimatta varsin omintakeinen ja tarjoaa niille, joita kosmilliset mietiskelyt kiinnostavat, terveellistä ajatusvoimistelua. Yllämainitut lentokirjaset on saatavissa viiden saksanmarkan hinnasta, ilmoittaa Zentralblatt für Okkultismus, jonka mukaan Neupertin ajatuksia olemme selostaneet.

„Yleinen veljeys“ hajoamistilassa? Niinkuin sanomalehdet joku aika sitten kertoivat, kuoli mrs. Tingley, „Yleisen veljeyden“ ja sen keskuksen, Point Loman johtaja, äskettäin auto-onnettomuuden uhrina. Tästä näyttää seuranneen vaikeita erimielisyyksiä tämän teosofisen liikkeen haarautuman sisäisissä piireissä, niin vaikeita, että on arveltu niiden uhkaavan seuran säilymistäkin. Seuraavassa esitämme otteita kuvauksesta, jonka on antanut muuan Point Loman siirtolan radsha joga-koulussa ollut ja sen elämään perehtynyt ruotsalainen.

Mrs. Tingley oli piirissään ehdoton yksinvaltias. Hän ei milloinkaan ilmoittanut mielipiteittensä ja käsitystensä perusteita. Niinpä on jäänyt ainaiseksi mysterioksi hänen mielenkiintonsa Ruotsia ja ruotsalaisia kohtaan. Oli aika, jolloin näitä eli siirtolassa nelisenkymmentä henkeä, ja monen vuoden aikana oli radsha joga-koulun kahdestasadasta oppilaasta kymmenen prosenttia eli kaksikymmentä ruotsalaisperäisiä. Koulussa vieraileville järjestetyissä tilaisuuksissa oli ruotsalaisilla oppilailla erikoisasema esiintyjien joukossa.

Mrs. Tingleyn järjestelytaito on aina saanut tunnustusta osakseen. Tämän lisäksi hän oli erikoisen taitava kaikissa regissöörin tehtävissä. Se Point Loma, jonka satunnaiset vierailijat saivat nähdä, erosi huomattavasti arkipäiväisestä siirtolasta, varsinkin siitä, jonka koulun nuoret oppilaat saivat oppia tuntemaan. Jotta tämä puoli pysyisikin salassa, oli mrs. Tingley valmis käyttämään todellisia Potemkinin kulisseja, vieläpä tarkkaan vartioimaan kaikkien oppilaittensa puuhia siinä määrin, että kaikki oppilaitten ja näiden vanhempien väliset kirjeetkin sensuroitiin ja tarpeen vaatiessa muitta mutkitta pidätettiin.

Radsha joga-koulu otti huomaansa pieniä lapsiakin, ja vasta kahdenkymmenen vuoden ikäisinä he olivat kelvolliset suorittamaan eräänlaisen tutkinnon, jonka jollain tavalla piti vastata ylioppilastutkintoa. Opiskeluun ei sanottavasti paketettu, eikä tutkinnollakaan ollut suurta merkitystä — pääasia oli mrs. Tingleyn ohjelman mukaan oppilaan yksilöllisten kykyjen tarkkaileminen ja oikeaan suuntaan kehittäminen. Asianlaita oli kuitenkin päinvastoin. Ruumiillisesti ja sielullisesti saivat oppilaat ottaa ylleen univormun, jonka johtajatar heille oli suunnitellut, ilman että otettiin vähimmässäkään

määrässä huomioon kansallisia erikoisominaisuuksia taikka personallisia taipumuksia. Pojat ja tytöt elivät ankarasti toisistaan eristettyinä, lapsilla ei ollut tilaisuutta seurustella muiden täysikasvuisten kuin opettajiensa kanssa, eivätkä he päässeet milloinkaan koulun ulkopuolelle ilman silmälläpitoa. Opetus oli kaikilla aloilla järjestetty ihannoivaan suuntaan, todellinen elämä pysyi heille aina vieraana. Tästä oli seurauksena, että he olivat kerran laitoksen jättäessään aivan avuttomia muussa maailmassa. Mrs. Tingleyn suunnitelmiin ei kuulunutkaan, että he olisivat jääneet maailmalle. Hän otti mahdollisimman pian selvää jokaiselle täysikasvuiselle sopivasta aviopuolisosta, pani äkkiä toimeen häät ja antoi nuoren parin käytettäväksi siirtolan alueelta majan. Oli luonnollista, että nämä sitten jatkoivat elämäänsä alaikäisten lasten tavoin. Yhtä luonnollisena pidettiin sitä, että koulun jättänyt äkkiä sai tietää mrs. Tingleyn valinneen hänelle elämänkumppanin, ja että hänen paluutaan siirtolaan toivottiin.

Koulussa vallitsi täydellinen sotilaskuri. Pojat herätettiin aamuisin puoli kuudelta torvisignaaleilla, ja samaan aikaan ajettiin suureen koulurakennukseen majoitetut tytöt gonggongin lyönneillä. Päivä kului sitten tarkkaan ennakolta määrätyn kaavan mukaan, jolloin aiheiden vaihto ilmoitettiin torvella ja gonggongilla. Varsinainen koulutyö vei vain muutamia tunteja iltapäivällä, loppu ajasta, lukuunottamatta sitä, mikä kului aterioihin ja asukkaiden itsensä suorittamaan huoneiden siivoamiseen, käytettiin erilaisiin harjoituksiin, retkeilyihin ja leikkeihin Tällä elämällä oli epäilemättä mieluisatkin puolensa, mutta nuoret oppilaat kiinnittivät enemmän huomiota vastakkaisiin puoliin. Suurimpana syynä tähän oli ankara kuri ja mrs. Tingleyn erikoisesti suosima „rapport“-systeemi, „kieliminen“ sekä erikoisella taidolla keksityt ja sovellutetut rangaistukset.

Mrs. Tingley tuli kerran koulupoikien asuntoon ja huomasi kaikkien asukkaiden seisovan kunkin tuolillaan ympäri huonetta liikuttamatta jäsentäkään tai tervehtimättä häntä. Hän kuuluu hämmästyneen, sillä moista johdonmukaisuutta hän tuskin oli odottanut määrätessään eräistä rikkomuksista rangaistukseksi sen, että rikollinen sai seisoa liikkumattomana yhden tunnin taikka useampiakin. Vaarallisempiakin rangaistusmuotoja oli käytännössä; rikollinen voi joutua seisomaan puutarhaan kahden kaktuksen väliin, jolloin hän liikahtaessaan varmasti sai tuta ihossaan polttavat piikit. Tämän rinnalla oli helppo rangaistus se, että sai kirjoittaa esimerkiksi tuhannen kertaa määrätyn lauseen. Toisinaan tapahtui, että kokonaisilta huonekunnilta syytä ilmoittamatta kiellettiin kaikenlainen keskustelu. Kerran kiellettiin eräitä poikia — vuoden ajaksi — aukaisemasta suutaan muulloin kuin opettajan kysymyksiin vastatessaan. Toverit pitivät huolta, että kiellon kiertäminen ilmoitettiin ja tuotti rangaistuksen.

Mrs. Tingley pelkäsi tavattomasti ilkeämielisten ihmisten hyökkäyksiä siirtolaa ja hänen omaa personaansa kohtaan, ja hänen makuuhuoneensa oli siksi sähköjohtojen avulla yhteydessä lukemattomien muiden huoneiden kanssa, mistä nopeasti sai apua tarpeen vaatiessa. Tällainen pelko lienee ollut syynä siihenkin, että koulun ruokailuhuoneessa oli yötä päivää vartija, joka vaati jokaiselta sisään tulijalta määrätyn tunnussanan. Kuuluu tapahtuneen, että mrs. Tingleyltä itseltään kerran evättiin pääsy, koska hän oli tämän unohtanut.

Tällaiset tosiasiat monien muiden yhteydessä osoittavat, että Point Loma oli talo, joka oli rakennettu hiekalle. — (Vecko-journalen).

J. E. P.

Vapaa sana.

Uudenvuoden tervehdys Ruusu-Ristille. Joulukiireiden aikana sukelsi uudelleen ja uudelleen ajatuksiin kuva Ruusu-Risti-lehdestä, aivan niinkuin se olisi ollut joku ihminen, jonka suhteen ehkä aina ei ole tullut oikein menetelleeksi. Johtajamme ja Ruusu-Risti-lehden välityksellä olemme saaneet niin paljon, koko ruusuristiläisen elämänymmärryksemme, jonka valossa elämän tuska ja ristiriita tulee ymmärrettäväksi. Vieläpä se on opastanut meitä tapaamaan ruusuja elämän ristin mustassa rungossa.

Tämä tietoisuus on meitä yhtä ja toista yllyttänyt lähettämään Sinut ystäviemme luo, tuomaan heillekin selvyyttä elämän ongelmissa. Pelolla olen usein ajatellut kohtaloasi, ehkä olet jätetty kokonaan sivulle jonnekin loukkoon, olethan vieras talossa, vaitelias ja suljettu. Ehkäpä pelkäävät Sinua uusien aatteiden tuojana. Olemme olleet arkoja ehkäpä laiskoja, ettemme ole tulleet mukaasi auttamaan alussa. Tunnemmehan Sinut: Miten tietosi ovat ikivanhoja ja opetuksesi sisältörikkaita.

Alkaneena vuotena, kun toivotan Sinulle onnea ja menestystä, toivon samalla että joka paikkaan minne joutunetkin, Sinut otetaan ennakkoluulottomasti vastaan ja kuunnellaan mitä Sinulla on sanottavaa. Ja vielä toivon että jokainen Sinun nykyinen ystäväsi ottaa Sinut aivan kuin omakseen, auttaen eteenpäin, luopuen omasta arkuudestaan ja laiskuudestaan. Y s t ä v ä.

Arvoisa Ruusu-Ristin toimittaja. Allekirjoittanut pyytää kunnioittavimmin lausua Teille, Pekka Ervast, vastahuomautuksia Ruusu-Ristin viime numerossa olleen Annikki Reijosen kirjoituksen johdosta Länsirintamalta j.n.e. Kirjoituksessaan hän rauhan jaloa aatetta ajaessaan hyökkää ankarasti puolustuslaitoksemme kimppuun, moittien nuorukaisia, jotka menevät asevelvollisuuttaan suorittamaan, moittien suojeluskuntalaisia, ja siinä sivussa saavat Lotatkin hänen huitaisussaan osansa.

Kotikommunistit ja heidän rajantakaiset mahtavat tukijansa varmaankin riemuissaan huudahtaisivat: halleluja, vaikka heidän ilonsa johtuu toisesta syystä ja toisessa mielessä kuin arv. kirjoittajan.

En ole sotilas enkä suojeluskuntalainen mutta sekä järkeni että sydämeni sanoo, ja sen täytyy sanoa jollekin toisellekin teosofismieliselle, että semmoiset kun olot nyt ovat maailmassa ja itärajamme takana on meille niin vaarallinen militaristinen maa, meidän puolustuslaitoksemme kokonaisuudessaan on välttämätön. Yksinkertaisesti, sen täytyy olla toistaiseksi olemassa, elämisen vaisto sanoo niin. Minä pyytäisin saada kysyä Annikki Reijoselta, jos sotalaitoksemme nyt riisuttaisiin aseista ja suojeluskunnat hajotettaisiin, millä lailla meidän suomalaisten tulisi ottaa vastaan idästä tänne vyöryviä aseellisia joukkoja komissaareineen ja kaikkine paheineen. Siitä Annikki Reijonen saa olla varma, että joitakin viikkoja puolustuslaitoksen ha-

joittamisen jälkeen täällä olisi niin sietämätön elämä murhineen ja kaikkine kamaluuksineen. Ei silloin Annikki Reijonen, enempää kuin muutkaan julkisuudessa saisi hiiskua mitään rauhan aatteesta ja veljeydestä, sillä silloin ei täällä niinkuin nyt Neuvosto-Venäjällä suvaita julkista sanan- ja ajatuksen vapautta.

Asianlaita on niin, että puolustuslaitos on, niinkuin sen nimi sanoo, maamme puolustusta varten, ja sen turvissa me nyt kuitenkin elämme henkistä ja aineellista elämäämme.

Kirjoituksessaan Annikki Reijonen kysyy, puhuuko hän järjettömyyden pehmeyksiä ja sanooko hän kovasydämisiä suvaitsemattomuuden sanoja? Minä vastaan empimättä, että kyllä hän niin tekee. Kaunis idea ja elämän kova todellisuus eivät aina lyö yhteen. Kouraantuntuvalla tavalla opettaa meille sitä nykyinen väkijuomain kieltolakimme. Parikymmentä vuotta sitten eduskunta sen hyväksyi, lähtien siitä aatteesta, että ihmiset vapautetaan alkoholin kirouksesta, ja kansa kokonaisuudessaan olisi raitis. Mutta vaikka tämä laki on ollut käytännössä 10 vuotta, niin mikä on tulos! Kaikkea muuta kuin raitis kansa, ja siivo, kaunis elämä! Väkijuomakurjuus on, valtiomahdin vastaanponnisteluista huolimatta, surkea. Vankiloita ei ole voitu, niinkuin kuviteltiin, vähentää, vaan päinvastoin täytyy rakentaa uusia, sillä vankien lukumäärä on nyt noin 8000, ollen ennen sotaa noin 3000. Kutakin 100,000 asukasta kohti tulee Suomessa 230 vankia, kun se Ruotsissa on 30, ja niin väkirikkaassa maassa kuin Englanti, vain 20. Yleinen mielipide jo osaksi voimakkaasti tuomitsee kieltolain, häluten sijalle toisenlaisen väkijuomalainsäädännön.

Mistä johtuu kieltolain epäonnistuminen? Se säädettiin ja pantiin voimaan liian idealistisessa mielessä, ottamatta huomioon realiteetin. Kansa todellisuudessa ei ollut kypsä ehdottomalle raittiudelle, ja vuosituhansien himoa ja tapaa ei yhtäkkisellä radikaalisella keinolla voida juurruttaa pois Olen tässä hiukan hypännyt pois varsinaisesta aiheestani, mutta viitaten kieltolakiin, tahdoin vain sanoa rauhan aatteesta ja sotalaitosten poistamisesta, että siitä ei tule mitään ennenkuin aika on kypsä ja kansat siihen valmistuneet.

Arv. Toimittaja. Jätän Teidän valtaanne julaista tai selostaa kirjettäni, jos se sen ansaitsee. Sisäinen pakko on pannut minut vastaamaan, sillä en ole voinut niin vain sulattaa Annikki Reijosen kirjoitusta, ja uskon, että moni teosofikin asettuu siinä kriitilliselle kannalle.

Kunnioittavin tervehdyksin
Väinö Linnala.

Vähän vastinetta Annikki Reijoselle. Olen lukenut viime vuoden Ruusu-Rististä N:o 9 Annikki Reijosen kirjoittaman kirjoituksen: Länsirintamalta ei mitään uutta — Suomesta myöskö vain vanhaa.

Useimmiksi viikoiksi on ajatukseni keskittynyt tämän kirjoituksen sisältöön, jossa suojeluskuntalaisten ja lottien pyrkimyksistä sanotaan: He opettelevat vapaaehtoisesti, järjestelmällisesti murhaamaan, ryöstämään ja valhettelemaan ja sitten äidilliset lotat näitä murhamiehiä paijaten ja ruokkien vaalivat uudelleen verttymään, jotta olisivat taas pontevampia vihollisclta kallon halkaisemaan.

Olen rintamalla nähnyt suunnattomasti sodan aiheuttamaa kurjuutta, mutta, samalla olen siellä nähnyt myöskin kansalaistemme sydämissä uhkuvaa rakkautta ja kaiken alttiiksi antavaa uhrimieltä, että tekee suorastaan kipeää sydämelle lukea niin yksipuolinen kuvaus kansamme itsesäilytysvaiston ilmauksista ja sen pyrkimyksistä

itsenäisenä, vapaana kansana saada täyttää oma elämäntehtävänsä. Tätä en sano siksi, että olisin sodan ihailija, kaukana siitä, sillä vilpittömällä mielellä maan suojeluskuntaväkikin sanoo sydämensä hiljaisuudessa: Jumala armahtakoon kansaamme sodasta. Siksipä olenkin näinä päivinä koettanut vakaumustani tarkistaa, sillä näinkö alhaisten päämäärien tarkoitukseen minäkin onneton ihminen olisin lähes 10 vuotta vähäpätöisiä voimiani uhrannut! — Tätä kirjoitusta kirjoittaakseni en ole saanut valtakirjaa Suojeluskuntajärjestöltä, enempää kuin Lotta-Svärd järjestöltäkään, joten kirjoituksen sisällöstä olen minä vain yksin vastuussa.

Niin Annikki Reijonen, uskallan 10 työvuoden perästä väittää, että tosi lotta ja tosi suojeluskuntalainen on ollut ja on yhä vieläkin toisenlaisen hengen innoittama kuin edellinen kuvaus osoittaa. Väitätte heidän valhettelevan, ja totuus ei ole heissä, jos näitten asioitten hyväksi toimii, mutta luottanette sentään siihen, että vaikkakin olen veljistä vähäpätöisempiä, pyrkimykseni on kumminkin päästä hyväksi, jaloksi ihmiseksi, ja samoihin päämääriin minun kanssani niin monet suojeluskuntalaiset ja lotat pyrkivät — joskin heidän tiensä on erilainen, sillä he ymmärtävät elämän kutsumuksensa, elämän velvollisuutensa toisin kuin ruusuristiläiset. Luuletteko, ettei meidän harmaapukuisten rinnoissa ole tuhannet ristiriitaiset kysymykset heränneet, ennenkuin olemme päällemme pukeneet tämän velvollisuuksien, uhrimieltä kysyvän harmaan puvun!

Totisesti meidänkin rinnoissamme palaa kaipauksen tuli tosi veljeyteen, tosi vapauteen, tosi tasa-arvoisuuteen, joskin käytännöllinen elämä on meille todeksi näyttänyt — vielä meidän täytyy ulkonaisillakin, lujilla otteilla hallita kansamme sieluun valutettua ja kansamme sielusta noussutta mustaa hirviötä joka uhkaa saada kansamme sisäisen kehityksen huliganismin ja vallattomuuden valtaan. Olisiko tämä musta hirviö hallittava pelkillä hengen aseilla? Sitä suojeluskuntaväki on toivonut ja toivoo yhä vieläkin, mutta ei kait heille luettane rikokseksi, vaikkakaan he eivät vielä tässä kehityksessään ole saavuttaneetkaan sitä astetta, jolloin ihminen ratkaisee kysymyksen: onko pahaa vastustettava vai ei. He näkevät asiat semmoisena, mimmoisena ihmisen tahto esiintyy käytännössä. Jos siis ihmisen tahto esiintyy pahana ja rikoksellisena, niin silloin myöskin toiminta tähtää rikoksellisuuteen, ja siksipä he eivät voikkaan toimettomina kuunnella miten tämän mustan hirviön palvelijat aseinaan käyttävät Jumalan pilkkaamista, kotien tehtävän ala-arvioimista, isänmaa-käsitteen halveksimista, Jeesuksen Kristuksen nimen ja elämän työn häpäisemistä — josta minun kynäni vaietkoon.

Nämä kansamme sisäiset vaarat tajuten me harmaapukuiset olemme muodostaneet liiton, kuollaksemmekin, jos karman herrat niin tahtovat, puolustaaksemme kansamme pyhättöjä, kansamme sielun temppeleitä, joissa annetaan arvo ja kunnioitus uskonnolle, kodille ja isänmaalle.

Siksipä mieleni vieläkin valtaa harras nöyryyden tunne muistellessani sitä hetkeä, jolloin kirkon alttarin ääressä vannoin lotta-valan:

Minä lupaan kunniasanallani että rehellisesti ja omantunnontarkasti avustan suojeluskuntaa sen puolustaessa uskontoa, kotia ja isänmaata. — Olen varma, että useammankin lotan rinnasta kuin minun, nousi nöyrä pyyntö korkeuteen — Jumalani, tee minustakin vähäpätöisestä yksilöstä kelvollinen kansani suojelija, opeta minua oikein ymmärtämään kansani sielun ja hengen tarpeita ja neuvo minulle oi-

kea toimintamuoto, jotta kansaani oikein palvelisin. Ja kokemuksestani olenkin havainnut suurin piirtein katsottuna suojeluskuntahengen pyrkivän tähän suuntaan. Ei suojeluskuntalaiset ja lotat unelmoi maita mantereita valloittaa, ei ihmiskuntaa orjuuttaa, ei omille Suomen kansan jäsenille tuhoa, tuskaa ja kuolemaa tuottaa. Niin omituiselta kuin kuuluneekin sanoessani, juuri rakkaudesta he ovat kivääriinkin tarttuneet, rakkaudesta tähän maahan ja kansaan suojellaksensa kansamme turvallisuutta, jotta sille rauhallinen maallinen etsikkoaika pitenisi herätäksoen henkisestä unitilastaan ja kuunnellakseen kalevalaisen kotikuusen kuiskehia joka kutsuu meitä kaikkia Suomen kansalaisia valon ja valkeuden valtojen palvelukseen. Me harmaapukuiset olemme kaikki selvästi tietoisia siitä, että jos maailman suuret tapahtumat johtavat meidät kaikista rauhan unelmistamme huolimatta järjestämään suojelusmuurin kansamme suojaksi, niin silloin juuri meidän rintoihimme ensiksi murhaavat kuulat tähdätään, mutta tästä tietoisuudesta huolimatta keskuudessamme käy voimakas kehitysprosessi: rakastakaamme lähimmäistämme ja siunatkaamme niitä jotka meitäkin vastustavat, mutta olkaamme uskolliset niille päämäärille joitten puolesta olemme kuolemaankin vihkiytyneet.

En tahdo olla tieteni viisastelija, mutta, ottihan Jeesuskin ruoskan käteensä ja ajoi ulos temppelistä sen häpäisijät. Onko sitten niin väärin jos kansa koettaessaan kaikki muut keinot — ottaa myöskin ruoskan käteensä ja ajaa ulos sen sielun temppelien ja pyhättöjen häpäisijät?

Jos teille rakkaat ruusu-risti-veljet elämän velvollisuudet ovat kirkkaimmiksi kirkastuneet, niin miksipä ette menisi vaikkapa suojeluskuntalaisten ja lottien juhliin laulamaan, soittamaan ja puhumaan. Silloinhan olisi tilaisuus jakaa hengen aarteita vähemmän kehittyneille veljille ja yrittää kohottaa myöskin kuulijakuntaansa siihen ilmapiiriin josta itse sisäistä voimaa ammentaa.

Mitä merkitystä on hyvyydellä, hyveillä ja rakkaudella, jos emme jaksa jakaa niitä niillekin, jotka meitä mahdollisesti vastustavat, sillä eihän terveet tarvitse parantamista, vaan sairaat.

L y d i a O t a v a.

Eräs keskustelukysymys. Helsingin Ruusu-Risti-ryhmän viettäessä pikkujouluaan, pohdittiin tässä tilaisuudessa m.m. seuraavanlaatuista kysymystä: mikä on syynä siihen, että R.-R:n jäsenluku vielä on perin vähäinen, vaikka Johtajamme jo vuosikymmeniä on esitelmöinyt ja selvittänyt hyvin valaisevasti ruusuristiläistä maailmankatsomusta? Poikettiinpa ihmettelemään, että P. E. ei nykyään puhu omista kokemuksistaan, vaan sellaisista asioista, joita voi „kirjoistakin“ oppia.

Yllämainittu keskustelukysymys ei oikeastaan kaipaisi vastauksia, mutta koska mainitussa tilaisuudessa julkituotiin sellaisiakin selityksiä, joista ilmenee, että vastaaja ei oikein käsitä syytä jäsenluvun pienuuteen, en voi asiaa vaieten sivuuttaa.

Varsinainen kysymys siis oli: Mikä on syynä R.-R:n jäsenjoukon vähälukuisuuteen? Ruusu-Ristin jäsenluku on suhteellisesti verraten pieni, mutta onko ruusuristiläisesti ajattelevien joukko vähäinen? Ei. P. E:n monivuotinen esitelmätyö on tuottanut arvaamattomia tuloksia. Hänen opetuksiaan ovat kuunnelleet suuret joukot. Monet ovat käyneet esitelmissä jonkin aikaa, mutta sitten syystä tai toisesta poisjääneet. Yleisin syy poisjäämisiin on „henkinen laiskuus“, kuten eräs veli vastauksessaan sattuvasti huomautti. Poisjääneitten mieliin

on kuitenkin jäänyt yhtä ja toista. Se vaikuttaa jatkuvasti heidän jokapäiväisessä elämässään. He ajattelevat, kuten mekin, mutta eivät halua liittyä virallisesti seuraan, vaan säilyttävät itsenäisyytensä. Tämä itsenäisyyden säilyttämisasia on kuitenkin kaksiteräinen miekka. Jos olemme rehellisiä sisimmässämme, tunnustamme, ettei se ole itsenäisyyttä, vaan se on puutetta. Jokainen yksilöihminen tajuaa, että aatteen eteenpäin meno riippuu juuri siitä, että hän julkisesti kannattaa seuraa. Avustaa sitä sekä rahallisesti että ajatuksellisesti. Jos kaikki ihmiset olisivat itsenäisyyden säilyttämishaluisia, niin sivistysriennot ja hyvää tarkoittavat seurat eivät syntyisi, vaan kukin kantaisi hengen tultaan salassa. Yksimielisyys on ensi ehto aatteen menestykselliseen leviämiseen. Mitä suurempi joukko on yksimielinen, sitä voitokkaampi on heidän henkinen sotaretkensä ihmisten sydämiin. — Sama on asianlaita R.R:n jäsenluvun pienuudessa. Siihen ei vaikuta maailmankatsomus, vaan ihmisten henkinen epärehellisyys. He eivät halua tunnustaa, mitä sisimmässään ajattelevat. He ovat tyytyväisiä, kun ovat itse saaneet välähdyksen. He eivät murehdi muista.

Ennenkuin P. E. alkoi esitelmöidä, oli kirkon helvettioppi yleisesti uskottu ja pelätty. Nyt, kun katsahdamme ihmismieliin Johtajamme kolmikymmenvuotisen esitelmätyön jälkeen, uskovat siihen vain jotkut enemmän tai vähemmän ahtaasti totuuksia ymmärtävät ihmiset. — Voimme edelleen väittää, että P. E:n ansiosta kuolemaoppi on saanut aivan uuden valaistuksen. Kuolema ei merkitse ihmisille enää loppua, vaan elämän jatkoa. Johtajamme Kristusmysterioesitelmät ovat ainutlaatuisia. Ne eivät ole tavallisin mitoin mitattavissa. Ne ovat olleet niin syvällekäypiä ja selviä, että jokainen myöntää niiden suuren arvon. Tässä taannoin esitelmöi P. E. Kansantalossa Kristuksen toisesta tulemisesta. Suuri sali lehtereineen oli tupaten täynnä väkeä. Osuvasti ja valituin sanoin selvitti Johtajamme ihmisille, että Kristus ei synny enää maailmaan, vaan meihin. Monet maailmanlopun uskojat huahtivat. Näkivät uusia näköaloja. Sen taaskin aikaansai P. E. — Johtajamme vaikutus Suomen kirjallisuuteen on eittämättömästi verraten suuri. Runoilijoita, näyttelijöitä ja kirjailijoita on usein hartaina kuulijoina P. E:n esitelmissä. Säveltaiteen edustajia on ollut aina P. E:n elämäntyötä lähellä. He kaikki ovat varmaan jotain ammentaneet itselleen. Tuovat saamansa muodossa tai toisessa julkisuuteen. — Jokainen muistaa Johtajamme viisaan suhtautumisen Krishnamurti-asiaan. P. E. seurasi totuuttaan ja ja ilmitoi julkisesti epäilyksensä koko hommasta. Hän oli taaskin ollut oikeassa. Sen voimme jo todeta.

Nämä edelläolleet esimerkit ovat vain rippeitä P. E:n jättiläistyössä. Emme todellakaan voi väittää, etteikö hänen työllään olisi ollut tuloksia. Ihmisiä vaivaa vain yhä „henkinen laiskuus".

Keskustelukysymyksen yhteydessä ihmetteli eräs veli, kuten alussa mainitsin, että nykyään saadaan esitelmissä kuulla niin paljon „kirjaviisautta". En ymmärrä, mitä asianomainen veli tarkoittaa P. E:n kirjaviisausesitelmillä. En toki rohkene ajatella, että puhuja uskoisi johtajamme lukevan ulkoa jonkin salatieteellisen teoksen ja sitten esitelmässään latelevan kirjan näkökantoja. Se olisi verraten hullunkurista. Johtajamme on luova ihminen. Hän ei jäljittele, vaan kulkee omia teitään. — Selitys asiaan on kuitenkin tarpeen. Meidän tulee huomioon ottaa, miten P. E. käsittelee aihetta, jonka voimme mahdollisesti kirjoja selailemalla saada selville. Hän ei suinkaan

esitä meille kirjaa kaavamaisesti, sanatarkasti. Muutamin sanoin hän lausuu meille paksujen kirjojen ydinajatukset. Se on taito, jota eivät kaikki omaa. Senjälkeen hän alkaa valaista asiaa omien henkisten silmiensä valossa. Hän on jo viikon varrella ennen sunnuntaiesitelmää tietäjäkatsein älynnyt jotain uutta, josta kirja ei hiisku sanaakaan. Sen hän ilmituo esitelmässään. Hän ei painosta, mikä on uutta, vaan jokainen saa itse sen keksiä. Kenellä on korvat, hän kuulkoon. Omakohtaisesti olen suuresti oppinut niistäkin esitelmistä, joitten aihe on ollut kirjaoppinut. Johtajamme henkinen valonheittäjä on paljastanut uusia näkökohtia vanhojen lisäksi.

Monesti supistaan: Miksi P. E. jauhaa aina vain samoja asioita? Ei mitään uutta, vaan vanhaa aina vain. Kuiskailijat ovat varmaan totuuden täyttämiä. He eivät kaipaa enää mitään. Heidän täydellisyystunteensa on kuitenkin selvin todiste, miten suuresti he vielä tarvitsevat apua, miten paljon heiltä vielä puuttuu.

P. E. käyttää aina erilaisia värejä kuvaillessaan vanhoja asioita. Hän aukoo aina uusia uria. Perin harvoille nähtävästi välähtelee uutuus tutuissa seikoissa, joita johtajamme kertoilee esitelmissään.

J. K. S.

Eläinrata. Koska viimeisessä R.R:ssä oli kehoitus kirjoittamaan R.R:iin vaikka polemiikkiakin jostain asiasta, niin ajattelin, että minä aloitan ei vähemmän kuin itsensä johtajan kanssa. Asia koskee lokakuun R. R:n Vesimies kirjoitusta. Olen jonkun aikaa koettanut sommitella astrologiaa vapaamuurariuteen ja sen työhön ihmiskunnan hyväksi. En ennemmin ollut löytänyt oikeaa lähtökohtaa tähän tutkimuksiini, vaan te kun julkaisitte R. R:ssä olleen kirjoituksen Vesimies, annoitte mietiskelyihini ratkaisun. Kuten tunnettua, kulkee Aurinko hitaasti radallaan, viipyen yhdessä Eläinradan merkissä 2,160 vuotta. Siirros tapahtuu päinvastaisessa järjestyksessä kuin muuten, aurinko kulkee siis Oinaasta Kaloihin eikä Oinaasta Härkään j. n. e. Vaan Johtaja on pannut eläinradankin kiertämään päinvastoin kuin se horoskoopeissa esiintyy ja todellisesti tapahtuu.

Johtajan asetelma:

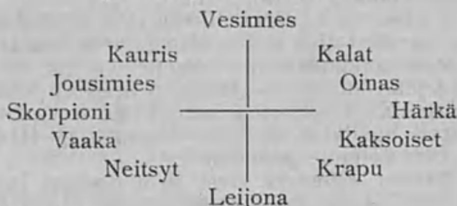

Asettaisin näin:

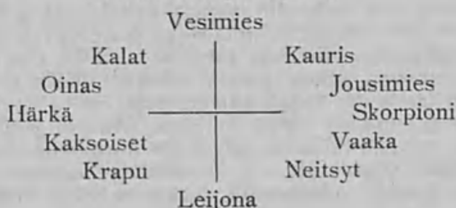

Tätä myös tukee Kabbalan 22 kirjain Thau, joka kaikkein syvimmin kuvastaa vapaamuurarijärjestöä. Näin osottaen sain samalla ratkaisun mietiskelyyni vapaamuurariuden — tulevaisuuteen katsoen. Yleensä on tiettyä, että oppipojan merkki on Härkä ja sen planeetta Venus. Ne ovat nousussa eli 1 huoneessa, nousu kun vastaa ruumista, tässä tapauksessa vapaamuurarien ilmenemistapaa. Tämä viittaa siihen, että järjestö on saanut uuden sysäyksen, sen kadonnut sana on löytynyt ja ihmiskuntaan leviää oppipojan siveyskäsitteet yleisesti. Uskonnollinen elämä elpyy. Ammattilaisen merkki taasen on Skorpioni, jota hallitsee Mars, kuvaten yhtymistä, kuoleman takaisten asiain tutkimista, psyykillisten voi nien leviämistä ja yleensä tietoisuutta astraalimaailmassa. Mestarimuurarin merkki on Leijona, jota hallitsee Aurinko. Se on 4:nnessä huoneessa ja kuvaa tietä suuriin vihkimyksiin. Ihmisiin leviää totuuteen pyrkimyksen kaipuu. Tulee olemaan ihmisiä, jotka uskaltavat katsoa kuolemaa silmiin ja osaavat hengessä kuolla kohottamalla Isis jumalan huntua. Samalla se viittaa siihen, että tämä tie on oikea, joka vie mestarin luokse; tämä on vielä välitöntäkin yhtymistä mestareihin; ihmiskunta tulee saamaan voimakasta apua sieltä, koska Vesimies ja Leijona ovat voimakkaat merkit. Johannes M.

Veljet ja Temppelirahasto. On eräs tapa, jonka avulla jokainen voi Ruusu-Risti-hengessä palvella ihmiskuntaa ja sen henkistä kehitystä, nim. auttamalla niitä, jotka jo kykenevät tekemään suoranaista henkistä työtä, ostamalla heidän kirjoittamiaan kirjoja, tilaamalla R.-R-lehteä, avustamalla temppelirahastoa y.m. Tässä avautuu tilaisuus jossa voimme olla mukana auttamassa, mutta siinä avautuu samalla jotain muutakin; pieni kuilu, jonka yli ei jokainen osaakaan hypätä, sillä syvyys tuntuu vetävän niin ihmeellisellä tavalla puoleensa ja miellyttävä raukeus valtaa jäsenemme, joten emme jaksakaan hypätä ylitse, vaikka kyllä tahtoisimme, vaan jäämme ihmetellen kysymään: mitä nyt on tehtävä? Tässä tulee eteemme aivan huomaamattamme maakokeen kiusaus, jota emme kaikki osaakaan voittaa, sillä meillä on astraaliruumiissamme pieni itsekäs syylääntapainen kovettuma, joka ei ole vielä sulanut ja joka estää meitä täysin oikeassa valossa katselemasta tilannetta. Meillä on temppelirahasto, jonka kartuttamiseen ainoastaan pienempi osa jäsenistä ottaa osaa, suurimman osan ollessa liian köyhä tai ehkä välinpitämätön koko asiasta. Kun luulottelemme itsellemme, ettemme kykene 50 p. tai markkaa päivässä luovuttamaan temppelirahastoon, niin tämä osoittaa, että elämme jonkinlaisessa satumaisessa harhassa, sillä joka päivä heitämme markan sinne ja markan tänne, aivan huolettomasti ja olemme kaikkea muuta kuin köyhiä, kun oma personallisuutemme on kysymyksessä. Mutta kuka on sanonut, ettei henkisien arvojen tukemisesta olisi meille itsellemme mitään hyötyä, jos hyödyn kannalta katselemme asiaa? Juuri me itse personallisina olentoina saamme vastaanottaa sadon siitä, mitä olemme kylväneet, vaikkei se tulekaan meille elokuvien muodossa. Aivan niin kuin jesuiitat aikoinaan sanoivat: „Kun raha kirstuhun kilahtaa, niin sielu taivaaseen vilahtaa“, samoin tässäkin tapauksessa, mutta sillä eroituksella, että tämä sielu sattuu olemaan me itse, sillä kun epäitsekkäästi luovutamme markan jaloon tarkoitukseen, koituu siitä meille itsellemme salaperäinen siunaus, jonka saamme vastaan ottaa aivan huomaamattamme, tavalla tai toisella, ponnistellessamme eteenpäin elämän kaidalla tiellä. Pieninkin epäitsekäs ja jalo teko, kohottaa meitä lähemmäksi hengen maailmoja.

Toivon veljien ottavan nämä yksinkertaiset ajatukset huomioon, sekä katsovan, etteivät heitä kiviä sille tielle, jota aikovat kulkea.

Yrjö Nieminen.

Kiitos Veli Hannulalle! Kun en tiedä Veli Hannulan osotetta, niin pyydän tämän kautta lausua sydämmellisen kiitokseni Sinulle siitä kirjoituksesta: „Keskellä kiusausten koulua", joka oli julaistuna lokakuun Ruusu-Ristissä! Minä tunsin, että tämä kirjoitus oli lähtenyt samasta sydämen ahdistuksesta, joka minua on kouristanut jo vuosikymmenen. Olen nimittäin ensimäisiä niistä harvoista teosofeista, jotka liittyivät tähän aatteeseen ja Pekan ympärille, kun hän alkoi tässä maassa teosofista aatetta kylvää. Mutta vaikka meidän joukkomme niiltä ajoilta on vähäinen ja harvoin tapaa enää niitä sen aikaisia veteraanikasvoja, niin kuitenkin silloin, kun se joskus tapahtuu, herää mielessä ihanat ja suloiset muistot. Kuinka paljon onkaan sillä välillä tapahtunut sellaista, jonka soisi jääneen tapahtumatta! Maailman sota toi mukanaan hyökyaallon, jota seurasi tässäkin maassa sellaiset anastusaatteet, kuin yhteiskunnallistuttaminen, kommuniseeraaminen, tasanjako ja besorkaaminen. Näiden aatteiden varjossa tehtiin sellaista kuin Raittiuden Ystävien omaisuuden anastaminen, Työväen Sanomalehti osakeyhtiön anastaminen, eräiden kauppayhtiöiden anastaminen ja Teosofisen Seuran omaisuuden anastaminen. Kun minullakin on osakekirjoja näiltä ajoilta, jolloin innostuksella käytiin näitä ihanteellisia asioita ajamaan ja nämät osakekirjat on saanut hiljaisuudessa makuleerata ja nähdä omien penninkiensä valuvan hiekkaan toisten kaivaessa niitä esille, niin ei voi olla katkeruudella asioita muistelematta. Ainoa sen aikuinen liikeyritys, jossa olin innolla mukana, on Elanto jälellä. Mutta senkin kohtalossa on tuhannet muutokset myllertäneet ja parhaillaan lienee käymässä liike, joka tarkoittaa niiden vähäisten penninkien „yhteiskunnallistuttamista", jotka pakkosäästöinä on sen kassaan koottu monelta köyhältäkin osuuden omistajalta. Näin meillä käytännössä aate muodostuu materialiseksi ja lopulta löytää omistajansa, joka ei ole kylvänyt, mutta niittää kuitenkin. Niinkuin Spengler sanoo: kaikki kangistuu kaavoihinsa; kristinusko kangistuu kaavoihinsa ja dogmeihinsa, sivistys sivilisatioituu ja sosialismi materialisoituu j. n. e. Ja minä olen myös vakuutettu siitä, sillä nämät asiat täytyy uskoa, kun on kouraantuntuvia todistuksia. Niinpä meidän oma aatteemme — niinkuin Sinä rakas ystävä kirjoitit — on T. S:ssa voinut luisua siihen, että „taloudelliset vaikeudet ovat estäneet kiinnittämästä suurempaa huomiota henkiseen työhön".

Se on todellakin kohtalokasta!

Me rakennamme kirkkoja yhä uusia ja uusia. Helsinkiinkin pitäisi tulla niitä vielä monia lisää, vaikka entisissä taitaa olla kyllin tyhjiä sijoja. Ja vähän ajan perästä me saamme verosetelin, johon sisältyy pakko-ottomääräys: jos et suorita, tulee poliisi hakemaan. Niin on minulle käynyt tällä vieraalla paikkakunnalla asuessani, vaikka en ole täkäläistä kirkkoa käyttänyt ensinkään. Ja kun kiiltävänappisen saa vieraakseen uskonnollista tiliä tehtäessä, niin silloin vasta tuntee perusteellisemmin, mistä nyt on kysymys! Kun asia on niin pitkälle materialisoitunut, että olisi tuhansia markkoja säästänyt, jos olisi aikoinaan ymmärtänyt erota kirkosta, ja vieläpä säästynyt tuollaisilta ikävyyksiltäkin, niin panee se ajattelemaan asiaa. Mutta sekin on pikemmin sanottu kuin tehty. Erota yhtäkkiä kirkosta ja vanhoista ihanista lapsuuden muistoistaan, on sekin raskas

teko. On sentään niin monta elämänsä ihaninta hetkeä istunut kirkossa ja suloiseen, lapselliseen hurmioonsa vaipuneena unohtanut elämän huolet ja tuskat, suggeroitunut taivaallisiin unelmiin, jotka sitten ovat muodostuneet sielun sisäisiksi aarteiksi, niin niistä ei niin vain hevillä tahtoisi luopua. Nämä muistot ovat kalliita! Totuuden etsijä löytää niin paljon joka paikasta kaunista ja ihanaa. Mutta meidän täytyy huutaa maailmalle niin kovasti, että sen raskainkin materialistisoitunut kirkon mies kuulee: „Älkää riistäkö meiltä ihania muistojamme lyömällä niistä rahaa!"

Samoin meidän vanhojen veteraanien täytyy sanoa teosofisille vallanpitäjille: „. . ." niin, minä puhun vain Sinun sanoillasi Veli hyvä! Joka kerta on lausuttu, mitäpä siitä vatkataan!

Eikö meillä siis olisi aika vielä korjata kaikkea sitä, mitä on tapahtunut? Mitä me tuijotamme silmämme sokeiksi aatteisiin ja tunnuslauseisiin! Emmekö voisi käytännössä korjata kaikkea, mikä on aatteessa kaunista ja ihanaa? Eikö meillä ole jälellä vielä yhdestoista hetki, että voisimme sopia riitaveljemme kanssa ennen auringon laskua? . . Jos meillä todella mitään „riitaveljeä" onkaan! Onko kaikki vain kuviteltua ja olematonta sekä „valtataistelua", niinkuin niin monessa muussakin seurassa? . . Täytyykö nyt jättää jälkimaailmalle se käsitys Suomenkin teosofisesta liikkeestä, että valtapyyteet senkin veivät samaan turmioon, mihin kaikki muutkin aatteelliset liikkeet ovat vajonneet! Sitä minä en ainakaan tahtoisi. Vaan mielessäni väikkyy vain aina ne meidän ihanteelliset lapsuuden aikamme Suomen teosofisessa liikkeessä, jolloin olimme, kuin lapset hyvän Isän ympärillä ja ahmimme niitä elämän sanoja, joita johtajamme P. E. meille opetti. Silloin ajattelimme vain sitä, mitä Mestarimme sanoi Martalle: „Paljon sinä huolehdit ja murehdit, mutta yksi on tarpeellinen; Maria on hyvän osan valinnut, jota häneltä ei pidä otettaman pois!"

Mutta nyt kysytään: voiko löytää mitään hyvää osaa materialisoituneesta liikkeestä? Voiko henkisesti tyhjä säkki pysyä pystyssä? Sillä meillä ei Suomessa ole todellakaan muuta kuin yksi mies, joka tätä säkkiä voi pitää pystyssä. Ja se on Pekka Ervast. Mitä sitten ontuisimme kahden puolen, miksemme kävele kaikin vapaasti ja rampautumattomina! Vai kysytäänkö meiltäkin lopulta: „Eikö kymmenen varpusta myydä kahteenkymmeneen hopeapenninkiin, missä ne yhdeksän ovat?"

Muistuu aina mieleeni „Paimenen pyhä." Köyhä, orpo paimenpoika lähtee pyhäaamulla karjansa kanssa laitumille, kun toiset lähtevät kirkkoon tai jäävät nukkumaan. Mutta hän saa kirkon syntymään metsänkin keskuuteen ja laulaa: „Nyt metsä kirkkoni olla saa, voi sielläkin palvella Jumalaa, mun urkuni kauniisti soikaa; kauniisti soikaa.

„Otan kirjani kontistain, sen äitivainaalta muistoks' sain, hän on jo tallella siellä, tallella siellä".

Tämmöinen mieli syntyy ihmiselle vasta silloin, kun hän tulee köyhäksi, kärsimysten koulussa runnellaan kaikki oma hyvyys, itserakkaus, vallanhimo ja maailman mieli. Tulee sijaan ajatus:

Rakkaus on ainoa voima maailmassa, joka voi jotakin rakentaa.

Kiitos Veli sanoistasi! F. K.

Kokemuksia lasten parissa. Sanotaan että kasvattaja oppii ohjatessaan toisia. Lapsia esim., jotka ovat annetut meidän hoivaamme, jotka luottavat ja etsivät tukea meiltä, meidän on ohjattava melkeinpä

joka askeleella. Silloin on tavallisin kokemus se, että kasvattajan persoonallinen äly ottaa vallan kasvattinsa yli, se se määrää ja suunnittelee kuinka ja miksi lapsen kehitys on muodostuva. Tämä on niin luonnollista ja se käy niin huomaamatta, ellei kasvattaja ole tarkkana itsensä suhteen. Sillä onko meidän persoonallisella puolellamme koskaan oikeudellista valtaa kenenkään yli? Ei, se on korkeammalla osallamme ja ainoastaan sillä; persoonallisuutemme tulisi aina olla palvelevan asemassa. Tämän nurinkurisen herruuden pakon alaisina lapset tuskittelevat ja huokaavat, tietämättä itse syytä siihen ja tämän vallan hallitessa meissä me juuri luomme eniten karmaa maailmassa. Välistä nousee itse luonto vastarintaan ja näyttää meille mihin umpikujaan semmoisella kasvatuksella saatamme lapsemme. Meidän tulisi antaa suurin ja korkein luottamuksemme itse elämän johtaville voimille ja koettaa vaistota niiden tarkoitukeen hoivattaviemme suhteen ja tutkia mitä mahdollisuuksia lapset tuovat mukanaan. Silloin meidän kasvatustapamme lähtisi aivan toisen näkymättömän todellisuuden pohjalta ja me saisimme käytännössä todeta, olemmeko itse niitä todellisia „uskovaisia“ ja „uskollisia“, joita tämmäiseen toisen todellisuuden pohjalta lähtevään toimeen tarvitaan.

Voidaan kysyä, eikö tällainen persoonaton suhtautuminen itse asiassa veisi jonkinlaiseen passiivisuuteen kasvattajan puolelta ja kurittomuuteen lapsien puolelta, mutta muistakaamme vaan, että jos kasvattajassa vallitsee rakkaus lapsia kohtaan on se aina toimelias ja silloin se aina löytää oikeat keinot tarvittaessa.

Isoäiti.

Kristus ja kansallishaltiat. Kristuksen suhteesta ihmiskuntaan ja kansakuntiin sekä eri uskontoihin ja sivistyksiin on olemassa paljon harhauttavia käsityksiä Kristuksesta puhuttaessa tarkoitamme nyt sitä kosmillista Kristusta, jonka Jeesus Natsarealainen saattoi aivan täydellisesti ihmiskunnan ja maapallon sisäiseen olemukseen.

Yleensä on kristikunnassa ja ehkä hieman Kristuksen oppia seuraavissa salaseuroissakin sellaista harhaluuloa, että Kristus suosisi enemmän n.s. kristikuntaa, kuin yleensä muita uskontoja ja maailmankatsomuksia. En tietenkään tarkoita etteikö esim. totuuden etsijä ja opetuslapseksi pyrkijä nyt oivaltaisi paremmin Kristuksen avaamaa uutta tietä, jos hän on edellisessä ruumistuksessaan jo seurannut Kristuksen oppia, kuin sellainen ihminen, joka ei ole Kristuksen opista ennen mitään kuullut Mutta me olemme helposti taipuvaisia luulemaan, että n.s. kristinusko ja se kansa, jonka keskuudessa Jeesus Natsarealainen eli ja vaikutti, sekä se sivistys, joka on versonut ensimmäisenä Kristuksen opin ilmapiirissä eli n s. länsimainensivistys, olisivat jollain tavoin etuoikeutetussa asemassa Kristukseen ja hänen suureen sanomaansa. Näin ei suinkaan ole mielestämme asianlaita. Jos näin olisi, niin ei Kristus olisi kosmillinen, vaan kansallinen tai jotain erityistä sivistystä alkuun saattanut Mestari.

Kristikunta ja länsimainen sivistys on kyllä versonut siinä ilmapiirissä, jolloin Kristuksen henki on ollut maapallon korkeampana minänä, mutta se ei merkitse sitä, että nykyinen sivistys, joka on jo siirtymässä pois, olisi jossain erikoisasemassa. Kristus on kaikkia yhtä lähellä, kuulukoon ihminen ja kansa mihin sivistykseen tahansa Tässä merkityksessä ei meillä tosiaan ole muuta, kuin „yksi lammashuone ja yksi paimen.“ Kristus sulkee yhtä läheisesti syliinsä kaikki maanpiirin kansat. On kerrassaan harhaluulo, että muka länsimainen sivistys, joka nyt kamppailee kuolinkamppailuaan, olisi suhteessaan

Kristukseen läheisempi, kuin esim. nekään uudet sivistykset, jotka nousevat tämän haaksirikkoutuneen länsimaisen sivistyksen sijalle. Emme sano, että länsimaisen sivistyksen hyvät hedelmät tuhoutuvat, mutta se kuona, jota siinä on paljon, tuhoutuu nykyisen murroskauden kiirastulessa. Se ylimyksellinen luokkarajoihin nojautuva henki, joka siinä vallitsee saapi m.m. väistyä kansallistuntoon heränneiden ihmisten veljeyden tieltä. Muodot vaihtuvat, sillä muuten kehitys pysähtyisi ja sehän on mahdotonta. Uudet ihanat kansalliset kulttuurit nousevat „Vesimiesmerkin" vaikutuksesta omintakeisuudellaan rikastuttamaan yhäti ylenevää inhimillistä kehitystä. Yksi näistä on Euroopassa oleva suomalais-kalevalainen sivistys, joka kaikessa nojaa oman kansallishenkensä rikkaisiin sivistysarvoihin. Lienee sanomattakin selvä, että tämäkin sivistys saapi henkiset mittapuunsa niistä perusteista, jotka Kristus on ihmiskunnassa eläväksi saattanut, sillä mikään muu ei nyt enään tulevaisuudessa kestä.

Jos jostain erikoisasemasta Kristuksen sanomalle voidaan puhua, niin uudet nousevat kansalliset kulttuurit ovat siinä suhteessa etuoikeutetussa asemassa, että niiden aika on edessäpäin. Niiden kautta voikin Kristuksen henki paljon kirkkaammin ja paljon tehokkaammin vaikuttaa, kuin konsanaan aikansa eläneen länsimaisen sivistyksen kautta. Länsimainen sivistys ei ottanutkaan ajastaan vaarin, se olisi voinut paljon paremmin ilmentää Kristuksen henkeä, kuin mitä se on sitä ilmentänyt. Olkaamme me nyt viisaampia ja kokeneempia ja ymmärtäkäämme, että nyt Kristuksen henki vaikuttaa tehokkaimmin kansallishenkien elävöittämissä inhimillisissä riennoissa ja sivistyspyrkimyksissä. Ne, jotka nyt haihattelevat kansainvälisyyttä ennen kansallisia pyrkimyksiä, ennen kuin kansakunnat ovat omien kansallisten mielialojensa elävöittävässä hengessä saattaneet omat sisäiset asiansa veljelliseen sopuun, ne tavoittelevat „Kalojenmerkin" ominaisuuksia, jotka ovat siirtymässä pois vuorostaan. Kristus auttaa nyt ihmiskuntaa kansallishenkien ja kansakuntin kansallisten pyrkimysten kautta omintakeisuutta suosivan Vesimieskauden mukaisesti. Nyt koetetaan tätä tietä saada ihmiskuntaa yhteiseen rauhantyöhön ja kansainvälisyyden suurten ja vaikeiden velvoitusten ymmärtämiseen.

Kalevalan „Syntyjen syvien" avulla kirkastettu ja elävöitetty sivistys voi aivan yhtä kirkkaasti ilmentää Kristuksen henkeä ja kasvaa sen yhteydessä, kuin mikä muu uskonto ja siveysjärjestelmä tahansa. Jeesus Kristus on nyt yhtä hyvin suomalainen kuin juutalainenkin. Kuka osaa hänen sanomaansa enimmin soveltaa käytäntöön ja sen mukaisesti kansakunnan elämää ohjata, se on suurin kansakuntien joukossa. Muoto saapi olla kansallinen, kunhan vain siinä vaikuttaa vuorisaarnan henki, sillä kansallinen muoto ja tavat ovat aina läheisempiä, kuin jokin muukalainen lainatavara, ja näin elämä tulee kansallista tietä pitkin helpommaksi järjestää niiden uusien periaatteiden mukaisesti, joiden käytäntöön ottamisesta kansakuntienkin elämä ja menestys tu ee riippumaan. Siis kansalliset luomisvoimat on nyt saatava Kristuksen viinimäen työntekijäin avuksi. Nouskoon paljon tällaisia työmiehiä suomalais-kalevalaisen kansallishengen rikkaiden arvojen turvin Suomen heimoja nostamaan Kristuksen työhön „Vesimiehenmerkissä." Siinä Pohjolan valo.

J. E. Kaukomaa.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

C. Johtajan osasto.

Alterius non sit qui suus esse potest.

Ruusu-Risti-Kirjasto N:o 36.

Pari päivänkysymystä.

Helsingin esitelmiä syksyllä 1926.

I.

Mitä hyödyttää meitä tämä teosofia?

Ylläolevaan kysymykseen „mitä hyödyttää meitä tämä teosofia“ vastaa jokainen, joka on teosofiseen elämänymmärrykseen syventynyt ja sitä vuosikausia tutkinut sen verran kuin hänellä on ollut tilaisuutta: „minua hyödyttää teosofinen tutkimus henkisesti paljon.“ Aineellisesta hyödystä ei ole kysymys. Aineellinen maailma kulkee omia latujaan, ja siinä maailmassa menestymme sikäli kuin ponnistamme ja teemme työtä. Teosofian yhteydessä on kysymys henkisestä elämästä, ja henkisen elämän suhteen olemme liian usein tyytyneet ajattelemaan, että pitäisi hyötyä ilman työtä, pitäisi päästä eteenpäin Jumalan avulla ilman omia ponnistuksia. Mutta kun olemme vuosikausia tutkineet teosofiaa, olemme saaneet kokea, että siinäkin elämässä pitää paikkansa sama vanha laki työstä ja ponnistuksesta. Mikäli ihminen tekee työtä ja ponnistaa, s.o. tässä suhteessa kasvattaa itseään, sikäli hän etenee. Ilman työtä ei henkisessä elämässä mitään saavuteta.

Näin kokenut teosofi rientää vastaamaan ja ihmettelee, kun syrjäiset yhä hokevat: „mutta mitä hyötyä on alituisesta tutkimisesta? Eikö voi uskoa Jumalaan ja olla hyvä ihminen ilman niin paljon ajattelemista?“ Tosiaankin: syrjäiset, jotka näin sanovat, eivät ole valmistuneet teosofiaa vastaan ottamaan. Teosofinen sanoma on niitä varten, jotka tahtovat ajatella, jotka eivät osaa muuta kuin ajatella.

Kysymys teosofian hyödystä tulee ratkaistuksi yksilökohtaisesti jokaisen omassa elämässä ja kokemuksessa. Emme voi sanoa yksilöille muuta kuin: „tutkikaa, silloin

näette, mitä löydätte, silloin kirkastuu teille vastaus kysymykseen. Jos sanomme teosofian olevan hyödyksi myös aineellisessa elämässä, ei tämäkään teitä vakuuta, ennenkuin itse tahdotte sitä omassa elämässänne kokea."

Tarkoituksemme ei kuitenkaan nyt ole puhua teosofian henkilökohtaisesta hyödystä, vaan siitä, missä määrin ja millä tavalla tämä teosofia hyödyttää meitä yhteiskunnallisessa ja valtiollisessa elämässämme. Onko teosofinen liike laajalti katsoen tehnyt mitään ihmiskunnan hyväksi, onko se auttanut yhteiskuntaamme, onko se osannut tehdä elämää kauniimmaksi ja onnellisemmaksi maan päällä?

Sitä varten tahdomme ensin muistuttaa mieleemme, mikä se sanoma oli, jonka madame Blavatsky teosofian ensimäisenä suurena opettajana toi maailmaan ja joka alkoi kaikua vuodesta 1875 lähtien, — mikä oli se sanoma? Se oli vanha, mutta unohtunut sanoma ihmisten ja kansojen veljeydestä. Tämä se oli teosofian ihmeellinen sanoma. Kaikki ihmiset ovat veljiä, siis ovat kaikki yhteiskunnat, kansat, valtiot myös veljiä. Ei ole mitään muuta totuutta olemassa tämän näkyväisen, fyysillisen elämän suhteen. Veljeydestä oli puhuttu kirkoissa — kuuluihan se kristinuskoon, — filosofit olivat sitä pohtineet, sosialistit sitä perustelleet, mutta kuitenkin se oli unohtunut. Sitä ei oltu käsitetty tosiasiaksi, se oli kaunis unelma, — ihanne, joka kuka ties toteutuisi silloin, kun Kristus uudestaan tulisi maan päälle, mutta varmasti ei ennen. Kansat kuin yksilöt ovat sitä, mitä ovat. Kaikki ovat pakotetut taistelemaan olemassaolostaan. Mitä elämästä tulisi maan päällä, jollei jokainen taistelisi luontoa ja olevia oloja vastaan menestyäkseen? Jollemme taistele, kuolemme nälkään.

Elämä on raskasta. Tiedemiehet, jotka olivat luontoa ja yleensä näkyväistä maailmaa tutkineet, olivat joutuneet siihen, että elävät olennot yleensä ja ihmiset erittäinkin olivat pahasta, kaikki kuin sotajalalla keskenään. Puhe veljeydestä sai siirtyä haaveitten maailmaan. Todellisuus oli viha ja kamppailu.

Ja keskelle tätä maailmaa tuli madame Blavatsky Johanneksen tapaan huutamaan: „Ihmiset, herätkää ymmärtämään ja näkemään, että kaikki olette veljiä! Herätkää näkemään, että veljeys on luonnon tosiasia, ei mielikuvituksen luoma ihanne. Elämä on itse sillä tavalla rakennettu. Te olette onnettomia, hermostuneita ja sairaita sentähden ettette huomaa elämän totuutta, vaan tahdotte elää

pimeydessä. Te tahdotte mieluummin uskotella, että ihmiset ja kansat ovat vihamiehiä keskenään, että jokainen on valmis hyökkäämään toisensa kimppuun. Te olette unohtaneet, mikä ihminen on. Olette heittäneet romukoppaan todellisen käsityksen ihmisestä. Olette unohtaneet, että ihminen on jumalallinen olento ja että ihmisten veljeys perustuu siihen, että ovat henkiolentoina yhtä Jumalassa, saman Isän lapsia, ja lapsia siinä merkityksessä, että olette yhtä Isän kanssa. Joskin näissä ulkonaisissa olosuhteissa maan päällä olette jakautuneet kansoihin, heimoihin, yhteiskuntiin, sukupuoliin, on tämä sitä varten, että oppisitte näkemään totuuden, joka nostaa teidät eroavaisuuksien yläpuolelle. Eroavaisuudet ovat ohimeneviä harhoja. Totuus on se, että olette hengessä yhtä toistenne kanssa. Teistä itsestänne riippuu, minkälainen on oleva elämä maan päällä. Teidän tulee muuttua totuuden tietäjiksi ja totuuden eläjiksi, silloin voitte muuttaa olot maan päällä paradiisillisiksi. Eivät ne muutu, jos ulkoapäin niitä muutatte; ne muuttuvat siten, että itse heräätte tietoon siitä, ketä olette ja millä tavalla teidän tulee elää maan päällä."

Tämä oli mad. Blavatskyn sanoman sisältö lyhykäisyydessään. Kun nyt 50 vuotta myöhemmin katselemme osaksi sitä seikkaa, että mad. Blavatsky rupesi tätä elämänymmärrystä julistamaan, osaksi tämän elämänymmärryksen vaiheita teosofisen liikkeen historiassa, silloin näemme siinä paljon enemmän, kuin mitä fyysillisille silmille ensi aluksi näkyi. Mad. Blavatsky ei ollut vain vanha venäläinen nainen, joka esiintyi ensin Amerikassa, sitten Indiassa ja Europassa, eikä hänen esiintymisensä johtunut „sattumasta" tai hänen omasta kunnian- eli vallanhimostaan. Kun teosofisen liikkeen henkeen perehtyneinä ja asiasta tietoisina katselemme tapahtumaa 50 vuotta sitten, näemme siinä kosmillisten voimien purkautumista. Ensinnäkin oli totta, ettei mad. Blavatsky ollut teosofista elämänymmärrystä itse keksinyt: hänet oli lähetetty sitä julistamaan. Hänen puheensa mestareista, vanhemmista veljistä, Valkoisesta Looshista, Salaisesta Veljeskunnasta, oli tosi. Hän oli Veljeskunnan lähettämä. Sentähden hän saattoi kärsiä, mitä kärsi, kestää, mitä kesti. Sentähden hän saattoi tulla yksin maailmaan totuutta julistamaan, ja tämä oli todella miltei toivoton teko silloisen materialismin, dogmatismin ja spiritismin sokaisemassa maailmassa. Mutta hä-

nellä oli takanaan ne Veljet, joiden lähettiläs hän oli, ja sentähden ei mikään lannistanut hänen uskoaan ja rohkeuttaan.

Mutta me näemme tuossa tapahtumassa vielä enemmän. Ei viisaiden adeptien veljeskunta yksin omalla vastuullaan lähettänyt mad. Blavatskya maailmaan. Meillä on väärä käsitys Valkoisesta Looshista, jos luulemme, että se valvoessaan ihmiskunnan henkistä elämää yksin päättää, millä tavalla milloinkin on autettava ihmiskuntaa. Ei se ole itsevaltainen hallitus eikä sen „pääministeri" ole vastuuton yksinvaltias. Koko maailmankaikkeus on suuri yhtenäinen kosmos, ja sentähden tämänkin maapallon Valkoinen Veljeskunta ottaa vastaan milloin vaikutelmia ja inspiratsioneja, milloin käskyjä muualta. Se on yhteydessä ennen kaikkea aurinkokuntamme aurinkokeskuksen kanssa. Valkoinen Veljeskunta tehdessään päätöksiä ottaa vastaan tietonsa auringon kuninkaalliselta neuvostolta, sillä aurinko fyysillisesti edustaa niitä jumalallisia kuninkaita, niitä pääenkeleitä, jotka pitävät siunaavan kätensä kaikkien planeettojen yli ja näyttävät kiertotähtiensä keskusloosheille, mitä milloinkin on tapahtuva. Eikä meidän aurinkokuntamme ole yksin maailmassa, satojen sisarkuntien kanssa se kiertää ja tottelee jotakin korkeampaa keskusaurinkoa, jota voimme nimittää Siriukseksi, — ja ottaa vastaan siltä neuvoja ja käskyjä. Ja mitä on Siriuksen takana, emme tiedä.

Sentähden myöskin ymmärrämme, etteivät Valkoisen Veljeskunnan jäsenet ehdottomasti aina ole yhtä mieltä jonkun tehtävän yksityiskohdista. Niinpä kerrotaan, että Mestarit Moorja ja Kuthumi olivat alussa ainoat, jotka katsoivat ajan tulleen jo viime vuosisadalla ja ottivat vastuulleen teosofisen liikkeen alkuunpanemisen. Useat toiset olivat sitä mieltä, että työn alkaminen oli lykättävä kahdenteenkymmenenteen vuosisataan. Tietysti erimielisyyksiä meikäläisten ihmisten tapaan ei tule kysymykseen. Moorja ja Kuthumi ryhtyivät työhön, toiset Mestarit jäivät odottavalle kannalle, valmiina auttamaan, jos tilaisuus sattuisi. Niinpä siis kosmillinen henkinen vuodatus, joka Siriuksesta tuli aurinkoomme, lähti auringosta Valkoisen Looshin kautta maapalloon. Vuodatus, joka alkoi korkealla henkisessä maailmassa, saavutti maapallon ensin henkisessä muodossa, korkealla näkymättömässä maailmassa, ja laskeutui sitten vähitellen alas. Voimme kuvitella sitä manna-

sateeksi. Taivaallinen manna laskeutuu näkymättömän maailman läpi, kunnes se tulee maan päälle. Tänne se ei pääse semmoisena, kuin sen pitää tulla, jollei ole ihminen, joka uhrautuu astiaksi vastaanottamaan taivaallista mannaa ja välittämään sen pääsyä ihmiskuntaan ja näkyväiseen maailmaan. Valkoinen Veljeskunta otti mannan auringosta vastaan ja valitsi mad. Blavatskyn inhimilliseksi Graalin maljaksi. Taivaallinen mannasade tuli tähän näkyväiseen maailmaan paljon parjatun mad. Blavatskyn välityksellä. Ja kun mad. Blavatsky kerran oli laskenut perustuksen, antaen taivaallisen vuodatuksen virrata ulos ihmisten kesken älyttävässä ajatusmuodossa taivaallisena pelastussanomana, silloin avautui tie myös tuolle taivaalliselle mannasateelle, niin että se saattoi lähestyä maapalloa enemmän ja enemmän näkyväisesti.

Sentähden nyt, 50 vuotta mad. Blavatskyn esiintymisen jälkeen, tämä henkinen vuodatus ei esiinny ainoastaan totuuden pyhän hengen inspiroivana voimana ihmisten kesken, vaan saavuttaa myös luonnon, tullen sen keskelle ikäänkuin uutena luonnonvoimana. Niinpä tänä vuonna 1926 kevättasauspäivästä lähtien on taivaallinen vuodatus nähtävästi alkanut vaikuttaa luonnossa. Auringosta päin on tullut meidän maapallomme fyysilliseen ilmakehään erikoinen sähkövaikutus. Käytän tämmöistä sanaa, sillä en tiedä, millä nimellä voisi nimittää sitä eetterivoimaa, mikä nyt on tullut auringosta. Erikoisella voimalla ja väellä on tullut jotakin uutta meidän planeettamme ilmakehään. Tämä uusi stimuloiva aines, nämä uudet vibratsionit eli värähtelyt vaikuttavat nyt maapallomme luonnollisiin oloihin sillä tavalla, että suuri levottomuus vallitsee pallon fyysillisessä elämässä. Maanjäristyksiä, pieniä, jos ei suuria, on yhtämittaa, ja yhtämittaa on kaikenlaisia onnettomuuksia. Ilma on täynnä outoa, levottomuutta aikaansaavaa sähköä, ja sanotaan, että tämä levottomuus luonnossa yhä kiihtyy parin vuoden aikana, joten se on huipussaan v. 1928. Sen perästä luonto alkaa tasaantua ja tottua uuteen voimavuodatukseen.

Jotta paremmin ymmärtäisimme nämä asiat, on meidän välttämätöntä kääntää silmämme taaksepäin ja kysyä, ottiko maailma vastaan mad. Blavatskyn sanoman eli teosofisen elämänymmärryksen. Mitä meidän täytyy vastata tähän kysymykseen? Muistuupa heti mieleemme tärkeä seikka. Mad. Blavatsky kokosi ympärilleen joukon ihmi-

siä, joille hän sanoi: „Te muodostatte Teosofisen Seuran, te levitätte mestarien sanomaa.“ Kuinka nyt kävi Teosofisen Seuran? Se ei kauan mad. Blavatskyn kuoleman jälkeen pysynyt ehjänä. Jo alettiin riidellä siitä, kuka T.S:aa johtaisi, mikä mestarien sanoma oli, — jakauduttiin puolueisiin, syntyi uusia seuroja. Kaikki seurat, jotka ovat syntyneet teosofisen liikkeen vaikutuksesta ja sen sisällä, kannattavat ja levittävät mestarien sanomaa, mutta eri tavalla. Kun eivät kaikki uskollisesti ja itsetietoisesti pitäneet kiinni mestarien alkuperäisestä sanomasta, ruvettiin riitelemään Judgen, Besantin y.m. teosofiasta, niinkuin kristinuskon alkuaikoina riideltiin Paavalin, Pietarin y.m. kristinuskosta. Täten ihmisten mieli itse teosofisessa liikkeessä kääntyi puoleksi syrjäseikkoihin, ja meidän täytynee tunnustaa, ettei sekään joukko, joka uskollisesti oli ollut mad. Blavatskyn ympärillä, osannut ehjästi ottaa vastaan mestarien sanomaa. Oliko tuo sanoma liian ylevä ja vaatiko se liian suurta epäitsekkyyttä ihmisten puolelta?

Ja kun kysymme: ottiko maailma vastaan sanoman ihmisiä ja kansoja velvoittavasta, keskinäisestä veljeydestä, täytyy meidän sanoa: hämmästys oli alussa suuri, ihmettely suuri, mutta vähitellen maailman mieli kääntyi takaisin tuttuihin jokapäiväisiin asioihin, niihin, jotka täällä maan päällä ihmisten mielestä ovat suuria ja tärkeitä. Tämän elämän todellisuus, sen tosiseikat asettuivat tielle ja piiloittivat periaatteet näkyvistä. Ihmisten tehtävä olisi katsoa tosiseikkojen yli totuuteen, periaatteisiin. Ihminen ei ole ihminen, jos hän unohtaa periaatteet tosiseikkojen edessä. „Tosiseikat“ ovat ohimeneviä harhakuvia, jotka asettuvat silmiemme eteen, jottemme totuutta näkisi. Kaikki tosiseikat ovat relatiivisia; aina, kun tosiseikka asettuu totuuden tielle, täytyy meidän ihmisinä ajatella se puhki. Ei se ole tullut eteemme muuta kuin sitä varten, että ratkaisisimme sfinksin arvoituksen. Esim. onnettomuus avioliitossa astuu eteemme ilkkuvana sfinksinä, kysyen: „Osaatko ratkaista arvoitukseni vai rupeatko huutamaan ja valittamaan?“ Kun muistamme olevamme ihmisiä, s.o. ikuisia henkiolentoja, joita suuri jumalallinen elämä läpäisee, mitä merkitsee maailmankaikkeudessa silloin, että meidän avioliittomme onni on romahtanut? Kiittäkäämme Jumalaa ja sanokaamme: „Minä ratkaisen arvoituksen. Ihmisenä olen olemassa sitä varten, että oppisin palvelemaan ja auttamaan. Missä on minulla suurempi tilaisuus auttaa

ja palvella kuin tässä omassa avioliitossani, missä vihamies on minuun sidottu: hän, joka on minulle kuin vihamies, on samalla minun ystäväni, sillä hän asettaa minut kovaan kouluun". Pitäähän meidän olla kovassa koulussa, ennenkuin nöyrrymme ihmisiksi, jotka tahtovat palvella Jumalaa. Jos olemme enkeleitä eli Kristus-olentoja, jotka eivät osaa muuta kuin rakastaa, emme tarvitse mitään onnettomuuksia. Mutta elämä kasvattaa meitä siten, että se tarjoaa vuoroin onnea, vuoroin onnettomuutta, aina kysyen: „Miten menettelet, kuinka viisas sinä jo olet?"

Ihminen on kutsuttu ratkaisemaan tosiseikkoja sfinkseinä ja näkemään totuuden, joka kohoaa niiden kaikkien yläpuolelle. Ja kun ihminen näkee elämän totuuden, silloin hän näkee veljeyden.

Ottivatko siis kansat vastaan teosofisen sanoman? Eivät kaikki yksilötkään, vielä vähemmän kansat. Mad. Blavatsky kirjoitti aikakauskirjassaan Lucifer toukokuussa 1889, seuraavat kohtalokkaat sanat: „Jos teosofia pääsee taistelussa voitolle, jos sen kaikki käsittävä filosofia iskee juurensa syvälle ihmisten mieliin ja sydämiin, jos sen oppi jälleensyntymisestä ja karmasta, toisin sanoen toiminnasta ja vastuunalaisuudesta, saa tyyssijan uusien sukupolvien elämässä, silloin tosiaan ilon ja riemun päivät koittavat kaikille, jotka nyt kärsivät ja ovat hyljätyitä. Sillä tosi teosofia on altruismia (ihmisystävyyttä) ja sitä emme kyllin usein voi todistaa. Se on veljellistä rakkautta, keskinäistä avunantoa, horjumatonta antaumusta totuudelle. Jos ihmiset kerran ymmärtävät, että näissä yksin todellinen onni on tavattavissa, eikä koskaan rikkaudessa, omistamisessa ja missään itsekkäässä tyydytyksessä, silloin pimeät pilvet poistuvat, ja uusi ihmiskunta syntyy maan päälle. Silloin todellinen kultainen aika alkaa . . . Mutta jollei, silloin myrsky syttyy ja meidän kehuttu länsimainen sivistyksemme ja valistuksemme vajoo semmoiseen kauhun mereen, ettei historia vielä ole sen kaltaista nähnyt."

Maailma ei osannut ottaa vastaan mestarien sanomaa, ja sentähden viime vuosikymmenien historia oli täynnä koettelemuksia: kapitalistinen buurisota Afrikassa, belgialaisten julmuudet Kongossa, Venäjän ja Japanin sota, jossa itä ja länsi mittasivat voimiaan, ja lopuksi maailmansota, joka syöksi 10 miljoonaa ihmistä äkilliseen kuolemaan ja teki vielä useammat raajarikoiksi, hävitti sivis-

tyksen tuotteita tuhansien miljoonien arvosta ja teki eläväin elämän vielä raskaammaksi, kuin mitä se ennen oli ollut. Maailmansodan jälkeen syttyi monenlaisia vallankumouksia, jotka nousivat huippuunsa Venäjällä. Siellä pääsi valtaan kommunismi, joka totuudenmukaisesti arvosteltuna oli, kuten voisimme teosofisesti sanoa, „mustien voimien“ vaikutusta. Vallankumoukset, jotka sanoissaan tavoittelevat kansan ja yksilöiden onnea, veljeyttä, tasaarvoisuutta, mutta toimeenpannaan teoissa verellä ja miekalla, ne hukkuvat vereen, sillä miekalla ja tulella ei voi rakentaa veljeyttä maan päälle: veljeyden tilalle astuu viha ja vaino, vapauden tilalle sota ja pelko, tasa-arvoisuuden tilalle mitä hirmuisin sorto. Vallankumous on mustien voimien auttama vihan purkaus, kun hyvyyden ja rakkauden voimat on ylenkatseellisesti työnnetty syrjään. Ainoa vallankumous, joka on välttämätön ja jota Valkoinen Looshi odottaa kuin aamunkoittoa, on se, joka tapahtuu ihmisten sydämessä, yksilöiden mielessä. Se on ainoa, joka pysyy ja saa hyvää aikaan. Tietysti Venäjällä, niinkuin muissakin maissa, joissa vallankumouksia tapahtuu, olot vähitellen tasaantuvat ja palautuvat entiselleen, mutta vasta käytyään läpi miltei ylivoimaisen kiirastulen.

Näin historia viimeisten vuosikymmenien aikana on näyttänyt meille, että mad. Blavatskyn ennustukset toteutuivat, kun emme osanneet ottaa vastaan teosofista sanomaa. Onko maailma siis nyt hukassa? Ei suinkaan, sitä ei tarvitse ajatella. Lankeemuksesta voidaan nousta, pimeydestä astua valoon. Se mikä ei tapahtunut viime vuosisadalla, voi toteutua nyt. Luonto on kyllä levoton ja samaten ihmisten elämä. Sotia on noussut ja uusia voi syntyä, entistä julmempia. Semmoinen mahdollisuus on tarjona, mutta kuitenkin paljon on vältettävissä, jos vielä osaamme ottaa vastaan teosofisen sanoman ja ymmärtää elämän oikein. Eikä ole välttämätöntä, että heti suuret joukot ymmärtäisivät sanoman, sitä ei voi toivoa, mutta jos on edes 50 vanhurskasta, kuten sanotaan Vanhassa Testamentissa, jokaisessa kaupungissa, silloin he jo voivat suolana, hapatuksena vaikuttaa, että ihmiskunta pelastuu.

Helsingin kysymysilloissa.

I.

Kysymys. Pekka Ervastin teoksessa „Suuret Uskonnot", siv. 166 mainitaan: „En Sofista valunut kolminaisuus on tajunta, joka katselee itseään. Se on ensimmäinen suuri minä, joka herää ja sanoo: minä, ja sitten katselee itseään: minä olen tämä, ja samalla lisää: minä en ole se".

Kysytään, minkälainen on absoluutin suhde tähän minätajuntaan? Eikö absoluutti itse katselekaan itseään? Ja edelleen, eikö absoluutti sellaisenaan otakaan osaa esim. luomisprosessiin?

Ja kun sitten samassa teoksessa, siv. 167, sanotaan: Kabbalassa kolminaisuuden kolme (a) jumalpersonaa nimitetään nimillä Kether, kruunu, Khokhmah, viisaus, ja Binah, järki, niin onko käsitettävä, että En Sofista lähtenyt kolminaisuus ei olekaan yhtenäinen subjekti, vaan että se jakautuu kolmeen persoonaan?

Vastaus. Nämä kysymykset koskettelevat maailmankaikkeuden kaikista syvimpiä mysterioita ja kun niitä on otettu kirjassa „Suuret Uskonnot" vähän puheeksi, on selvää, että siitä puhuminen on ollut sangen vaillinaista ja sangen haparoivaa. Yksi asia on kuitenkin meidän järjellemme peräti selvä, ja se on se, että täytyy olla jokin sellainen prinsiippi maailmankaikkeudessa ja olemisessa, sellainen totuus, jokin sellainen ainoa oleminen, joka ei todellakaan ole yhtään tekemisissä koko tämän ilmenneen maailmankaikkeuden kanssa.

Jos vähän ajattelemme, huomaamme, että täytyy olla jokin, joka on kaiken yläpuolella, muuten kaikki olisi yhtä ainoata kaaosta.

Monissa uskonnoissa, kun ei kovin filosofisesti ole asiaa pohdittu, on tyydytty siihen ratkaisuun, että luoja on maailman yläpuolella. Kuitenkin on myös uskonnoissa aina lisätty, että maailma on hyvin lähellä Jumalaa.

Meillä opetetaan kouluissa, että Jumala on transcendenttinen ja immanenttinen olento. Mutta kuitenkaan emme saa esille yhdysviivaa maailman ja Jumalan välillä. Tämä on teologien puolelta oikea väite. Siinä on vain se heikko kohta, että tahdottiin tehdä Jumalasta persoonallinen Jumala, joka istuu korkeuksissa.

Meidän järkemme ei uskalla rajoittaa sitä jumaluutta, joka on ainoa todellisuus kaikessa. Emme voi muuta ymmärtää, kuin että se on absoluuttinen elämä, itse ehdoton, johon kaikki on uppoutunut, joka ei mihinkään ole sidottu, vaan joka on kaikista riippumaton ja josta emme mitään voi tietää. Näin meidän täytyy järkevästi filosofoida, mutta käytännöllisesti se on samaa kuin mihin teologit pyrkivät, että Jumala on maailman ulkopuolella. Mutta nyt on meidän helpompi ymmärtää, että jumalallinen elämä on kaikkialla, se on ehdoton elämä jokaikisessa paikassa, mutta koskematon ja ulkopuolinen. Ja sentähden on kaikista syvimmät filosofiat, vedantafilosofia, kabbala y.m. sanoneet, että koska on ilmennys olemassa, täytyy absoluuttisessa olemisessa piillä ihmeellinen ilmennyksen mahdollisuus, salaperäinen mysterio, joka on n.s. Logos, kaikkiallinen, universaalinen Logos. Tämä ei ole meidän aurinkokuntamme Logos, vaan se, joka käsittää kaiken ilmennyksen ja nimitetään syvimmässä evankeliumissa, nim. Johanneksen evankeliumissa, Filo Judaeuksen mukaan, Sanaksi, Logokseksi. Sanotaan, että „Logos oli Jumalan luona ja Jumala oli se Sana." Tässä on hyvin päättävästi lausuttu tuo ih-

meellinen totuus: Logos on Jumala, se on myös Sana. Ilmenemisen ihmeellisyys, joka piilee absoluutissa, joka saa maailmoja aikaan koko kosmoksessa, vaikka näitä maailmoja olisi kuinka paljon tahansa, — tämä järki, lausuttu laki, sana, joka ilmenee, se on kyllä yhtä Jumalan kanssa, mutta ei kuitenkaan ole itse Jumala. Käsittäkäämme nyt tämä asia niin hyvin kuin voimme.

Ja tämä Logos, joka iankaikkisesti on olemassa jumaluudessa, tämä on kolmiyhteinen. Se on ensin Isä, isäntajunta ja samalla aineen mahdollisuus, tajunta ja aine. Voisi nimittää sitä ensimmäistä Logosta ei ainoastaan Isäksi, vaan Isä-Äidiksi. Niin vedantafilosofia sanoo, ja madame Blavatsky Salaisessa Opissa viittaa siihen, että ilmennyksessä on kaksi puolta: henki ja aine. Se on ensimmäinen ilmenemätön Logos, Isä ja Äiti. Se on hengen ensimmäinen tajunta ja aineellisen ilmenemisvoiman alku, joskin ilmenemättömänä, mutta toisessa Logoksessa sitten ilmenneenä, eli Isä-Äiti ilmenneenä Poikana. Tämä merkitsee, että toisessa Logoksessa on kuva täydellisestä ilmennyksestä, joka on Poika. Se on Isän tajunnassa elävä täydellinen maailman ihanne. Ja se on sinään jo ilmennyt. Henkiaine on jakautunut, aate aineena ilmennyt. Tuo ihannekuva on jo ainetta, koska se on ilmennyttä muotoa tajunnassa. Se on tietysti niinkuin ei-muotoa meidän kannalta, kun puhumme maailmankaikkeudesta. Me emme saata käsittää muuta kuin oman aurinkokuntamme salaisuuden, jota mainitaan nimellä Adam Kadmon, taivaallinen ihminen eli Makroprosopos, Jumalan kasvot. Isä-Äiti, joka ilmenee toisena Logoksena, ilmenee täydellisenä taivaallisena ihmisenä ja se on Isän tajunnassa piilevä Poika, täydellisen ihmisen kuva. Ja sitten kolmas Logos on Pyhähenki, joka järkenä ja voimana alkaa toteuttaa Poika-kuvaa ja luo maailman.

Kun on kysymyksessä näin mahdottoman korkeita asioita, on selvää, ettemme voi käsittää lopullisia salaisuuksia. Emme pääse välittömästi maailmankaikkeuden universaalisen Logoksen luo. Kun Kristus meissä herää, on se kyllä Poika meissä, kaikkeuden toinen persoona, mutta oman aurinkokuntamme rajoittamana. Siinä se on meidän Kristus. Mutta se on yhtä olemukseltaan kaikkeuden kanssa, eikä siinä ole muuta eroa kuin se, joka riippuu siitä, että meidän tajuntamme ei kestä mitään korkeampaa.

Ihmispsykologian kannalta sanoisimme, että kun Logos herää absoluutissa, on niinkuin minätajunta heräisi ja katselisi täydellisyysihannetta ja koettaisi luoda, tuomitsisi ja hylkäisi ja sanoisi: ei tämä suinkaan tyhjennä minun ihannettani.

Jos kysymme suurilta taiteilijoilta: oletteko osanneet täydellisesti tuoda esille, mitä olette nähneet, niin kaikki vastaavat, etteivät ole osanneet. Yhdellä hetkellä luulee osaavansa, mutta jonkun ajan kuluttua sanoo: ei, täytyy yrittää uudella tavalla, täytyy saada enemmän lauletuksi, maalatuksi ja veistetyksi, jos mieli saada esille mitä kuulee ja näkee. Olisi todella pientä, jos asettuisi istumaan tyynylle ja sanoisi: „korkeampaa ei ole, kuin mitä nyt sain esille ja mitä minussa oli!" Kuoleman jälkeen ainakin huomaa, että jos kokonaan sai esille, mitä itsessä oli, riippui se vain siitä, että itsessä oli niin vähän.

Voimme ehkä ymmärtää, minkälainen on Logos.

Nämä ovat muuten sellaisia asioita, että jokaisen täytyy niitä miettiä ja saada ne selväksi itsellensä.

Omasta puolestani en osaa antautua mihinkään spekulatsioniin

eikä minua koskaan ole huvittanut järkeillä. Olen aina tahtonut tietää, kuinka asia on. Ja luulen, että se on tervettä, sillä aateskelussa tulee kyllä akadeemiseksi filosofiksi, mutta se on alemman minän hommaa. On aina muistettava, että aateskelu on aivojen voimistelua ja hyvä on voimistella, jotteivät aivot happanisi, ja ihminen pysyy nöyränä, jos aina muistaa, että asia ehkei ole niinkuin hän on sen ajatellut, ja sentähden aina etsii totuutta, antaa elämän opettaa, kasvattaa ja kurittaa, kunnes pääsee näkemään, kuinka asia on. Mutta silloin, kun asian näkee ja tajuaa ja tietää, että se on niin, silloin on äärettömän ihanaa asettaa järki totuuden palvelukseen.

Kysymys. Miten fyysillisen ruumiin „permanenttinen atoomi" toimii? Miten se on tekemisissä ihmisen persoonallisuuden kanssa? Eikö se yhdeltä kannalta ole persoonallisuuden kannattaja? Onko se puhtaasti „fyysillinen" vai fyysillisen tason eetteripuolen atoomi? Missä kohdin ruumista se sijaitsee?

Vastaus. Permanenttinen atoomi, niin, sehän on nimitys ja kyllä sitä voi puolustaa. Sillä on olemassa yksi voimapiste, jota minä yhtä mielelläni nimittäisin „karmalliseksi atoomiksi", joka kulkee ihmisen mukana elämästä elämään ottaen aina asuinsijansa ihmisen sydämeen. Mutta karmallinen atoomi on jumalallinen ja luonnon lahja ihmiselle. Se ei ole hänen omansa, eikä ihminen voi sanoa, että se kuuluisi hänelle itselle ihmisenä, ennenkuin hän on sen avulla rakentanut itselleen taivaallisen, kuolemattoman ruumiin. Silloin vasta hän on lunastanut itselleen sen atoomin, jonka Jumala on hänelle antanut lahjaksi.

Karmallinen atoomi väreilee kaikilla tavoilla, joilla personallisuus väreilee elämien aikoina. Se on itsessään korkeata eetteriä ja sen ympärille rakentuu kunkin elämän karmallis-fyysillinen ruumis, joka osaa väreillä kukin määrätyssä skaalassa. Yhdessä elämässä ei ilman muuta kaikkia skaaloja opita, mutta joka personallisuus kehittää jotain väreilylajia. Lopulta ihminen lunastaa karmallisen atoomin itselleen. Silloin hän on rakentanut kuolemattoman ruumiin. Sen työn suoritti esim. Jeesus. Ja silloin voitaneen sanoa, että atoomi on hänen omansa, ja silloin hän sen avulla voi ilmestyä missä muodossa tahansa. Siihen on kätketty koko fyysillisen tason voimat ja salaisuudet. Permanenttinen atoomi —, jotkut käyttävät sellaista nimitystä, mutta jos luulevat, että se on ihmisen oma, niin tämä on ajatus, jonka kanssa minä en ole yhtä mieltä.

Kysymys. Olen kuullut moitittavan Z. Topeliusta siitä, että hän ihannoi sotaa teoksissaan. Olen itse tullut päinvastoin käsitykseen, että hän oli rauhanaatteen palvelija. Mitenkä todellisuudessa on?

Vastaus. Kyllä minäkin sanoisin, niinkuin tämä kysyjä, että Topelius todellisuudessa oli rauhanaatteen palvelija. Hän uskoi rauhaan ja ajatteli, että se on ihmiskunnan onnellinen tila. Mutta hän oli myöskin sillä kannalla, että rauha on mahdoton vielä, että ihmiset ja kansat ovat vielä niin alhaisella kehitysasteella, etteivät kykene elämään rauhassa. Topelius oli nähnyt historiasta, että sotia on aina ollut ja uskoi, että niitä ehkä aina tulee olemaan. Hän uskoi sodassa olevan paljon kaunistakin: kuinka miehet ovatkaan saaneet kunnostautua sodissa! Hänen aikanansa saattoi vielä ajatella sellaista, mutta ei nyt enää saata sellaista kuvitellakaan. Jos kuuntelee, mitä nykyaikaiset sotamiehet sanovat, niin ymmärtää, että sota ei ole enää sellaista, jollaiseksi runoilija sitä kuvitteli. Sodassa tullaan vain hulluiksi. Sota on pelkkää järjettömyyttä, eikä mikään

kunnian kenttä enää meidän aikanamme. Eikä nyt enää voi sillä tavalla ihailla sotaa.

Tämä ei merkitse, etteikö sotia vielä voisi tulla. Sotia voi syttyä ja niihin aina tarvitaan suurta ponnistusta ihmisten puolelta. Sota on säälimätön ja hirveä kurittaja.

Topelius oli niin herttainen ja sydämellinen ihminen, ettei hän olisi tahtonut tehdä pahaa kenellekään. Hän on yksi niistä voimista toisella puolella, jotka tekevät työtä rauhanaatteen edestä maailmassa.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu Risti-luentojen aiheena on ollut: joulukuun 8 p:nä *Paratiisi kutsuu*, 15 p:nä *Kuoleman tuolla puolen*, 22 p:nä *Tuonela ja taivas*, 26 p:nä *Pyhä Stefanos*, 29 p:nä *Taivas*, tammikuun 5 p:nä *Tietäjät itäiseltä maalta*, 6 p:nä (matineassa Kansantalolla) *Elämä ja kuolema*, 12 p:nä *Bodhisattva, Buddha ja Kristus* ja 19 p:nä *Saatanan elämänvaiheet*.

Ruusu-Risti-kysymysillat jatkuvat säännöllisesti lauantaisin klo 7,30 i.p. Kulmakoululla, Meritullink. 33.

Ruusu-Risti-matinea Kansantalolla loppiaisena oli koonnut monisatalukuisen yleisön, joka kiinnostuneena seurasi ohjelman suoritusta. Väino Lahti soitti Bachia, Hilda Pihlajamäki esitti Väinö Lahden säestämänä melodraaman „Elämänpuun alla", säveltänyt Oskar Merikanto, Olivia Gebhard lauloi Helvi Leiviskän säestämänä Margaretan jalokiviaarian oopperasta Faust, säveltänyt Gounod, ja Pekka Ervast piti puheen,

Ruotsinkieliset esitelmät päättyivät joulukuun 14 p:nä. Aiheena 7 p:nä oli F a d e r V å r ja 14 p:nä K r i s t u s, G u d s S o n. On lausuttu toivomuksia, että esitelmät alkaisivat uudelleen kevätlukukauden kuluessa.

Ruusu-Ristin kymmenes vuosikokous pidetään tänä vuonna pääsiäisenä, siis huhtikuun 17—22 p:n välisenä aikana. Tarkempi ohjelma myöhemmin. Ehdotukset ja keskusteluaiheet, joita vuosikokouksessa tahdotaan esittää, on lähetettävä ajoissa Kansalliselle Neuvostolle sen sihteerin osoitteella (Eino Krohn, Helsinki, Maneesink. 2 a C).

Helsingissä jouluna. Allekirjoittanut vietti joulua osaksi Helsingissä. Olin kahdessa Johtajamme kysymysillassa ja kolmessa julkisessa luennossa. Tämän lisäksi olin yhdessä looshikokouksessa ja Tapaninpäivänä Johtajamme syntymäpäiväjuhlassa. Viisikymmentä ja neljä vuotta on nyt Johtajamme selän takana. Mutta juhliessamme me ajattelemme samalla niitä vuosia, jotka ovat edessäpäin. Kulmakoululla oli katettu pitkät kahvipöydät ynnä puheitten kanssa. Useat veljet ilmaisivat puheissaan uskollisuutensa, kiitollisuutensa ja yhteenkuuluvaisuutensa siinä työssä, johon me Johtajamme johdolla olemme Ruusu-Ristissä kutsutut. Alussa ja puheiden välillä oli laulua. Lopuksi puhui Jobtajamme. Tälläkertaa hän painosti mukanaolon tärkeyttä siinä yhteistyön muodossa, mikä tapahtuu hänen julkisissa luennoissaan ja kysymysilloissaan. Ruusuristiläiselle kuuluu kuin asiaan olla niissä mukana. Sillä Johtajamme julkiset luennot ovat esoteerista opetusta. Mitä kiinteämmin me ruusuristiläiset olem-

me luennoissa mukana, sitä enemmän Johtajammekin osaa luennoissaan antaa. Sensijaan heikko osanotto vaikuttaisi mykistyttävästi. Tähän suuntaan kävi Johtajamme puhe. Omasta puolestani lisäisin, että Johtajamme luennot ovat samalla kertaa eksoteerisia ja esoteerisia. Luennoissa on menty jumalallisiin syvyyksiin ja korkeuksiin, mutta niiden sisältö on puettu tajuttavaksi inhimillisyyden tasolla. Näissäkin julkisissa luennoissa, joissa nyt olin mukana ja joissa käsiteltiin kuolemantakaisia asioita, näissä oli maailmankaikkeus ja sen elämä edessämme kuin avoin kirja, säteillen elämää ja valoa. Palautui jälleen elävänä mieleeni H. P. Blavatskyn ennustus: „Kun kaikki menee pimeäksi eikä enää tiedetä mitä teosofia on, kääntäkää silloin katseenne Pohjolaan, sillä valo tulee Suomesta". Tämä ennustus sisältää tavallaan Blavatskyn testamentin ihmiskunnalle. Ja tullen niin arvokkaalta taholta, kuin Salaisen Veljeskunnan suurelta lähetiltä, on se ollut omiansa jo omalla arvokkaisuudellaan velvoittamaan ja kääntämään huomiotani puoleensa. Monivuotinen mukanaoloni ja askarteluni onkin vähitellen muuttunut selviöksi: Madame Blavatskyn ennustuksen suhteen meidän on turhaa enää mitään odottaa. Turhaa on sen suhteen enää mitään odottaa enempää kotimaasta kuin yleensä Europasta, Amerikasta tai Aasiasta. Sensijaan meitä tarvitaan työhön. Ja sentähden meitä kutsutaan yhteistyöhön sen valon merkissä, joka meille jo on kirkastunut. Tässä suhteessa on huomattava eräs tärkeä seikka: henkinen valo ei voi valaista väkisin. Henkisessä valossa on jokaisen puolestaan tehtävä kovasti työtä, etsittävä ja kolkutettava. Eli niinkuin Mestari on sanonut, totuudenetsijältä vaaditaan uskollisuutta loppuun asti.

Siis toistan vielä: turhaa meidän on enää mitään odotella. Sensijaan Ruusu-Ristin yhteistyö puolestaan odottaa ja kutsuu meitä. Ja julkiset luennot ja kysymysillat on se yhteistyön muoto, jossa me koottuna valona kuljemme sekä kukin oman kohtalomme ja sielumme erämaassa että maailman ja ihmiskunnan yhteisessä pimeydessä. Eikä turvanamme ja lähtökohtanamme tällöin ole sokea usko johonkin ennustukseen, vaikka kuinkakin arvovaltaiseen, vaan selvä ymmärrys ja tieto siitä, että Johtajamme johtama yhteistyö rakentuu historiallisten Mestareiden käskyissä ja neuvoissa, ennen kaikkea Jeesuksen Kristuksen Vuorisaarnan opetuksessa lasketulle pohjalle ja perustukselle. Sillä ilman tätä on kaikki oppi, tieto ja valo vain pimeyttä. Niinkuin Vuorisaarnassa sanotaan: „Menkää pois minun luotani te, jotka ette ole lakiani noudattaneet". J. R. H.

Hämeenlinnan Ruusu-Risti-ryhmällä oli joulukuun 9 pnä, jolloin oli ryhmäkokouksemme, suuri ilo saada rakkaaksi vieraakseen Ruusu-Ristin johtaja Pekka Ervast. Kokous muodostui virkistäväksi ja kauan mieliinpainuvaksi tilaisuudeksi. Johtaja puhui meille ja vastasi myös tyhjentävästi pariin ryhmän jäsenten puolelta tehtyyn kysymykseen. Monin tavoin illan kuluessa ja keskustelussa kävi ilmi jäsenten ja johtajan välinen hyvä suhde, yhteisymmärrys ja sopusointu. Looshityöhön saimme ohjeita ja kaikinpuolista järjestelyä, joten johtajan käynnillä oli paikkakuntamme ruusuristityöhön nähden koko sen laajuudessaan tärkeä merkitys. Toivomme vain veljille muilla paikkakunnilla samanlaisia johtajan vierailuja työn kaikinpuoliseksi menestykseksi ja hyödyksi.

Hämeenlinnan ryhmä on kokoontunut joka maanantai-ilta syksyn ensimäisessä kokouksessa puheenjohtajansa Hilja Emanuelsonin vel-

jille tekemän uuden työsuunnitelmaehdotuksen mukaisesti, ollen meillä Uuden Testamentin lukua ja selitystä, lukua Pythagoraan työstä, johtajan esitelmäin lukua ja lisäksi on kukin ryhmän jäsen valinnut r.-r.- tai teosofisesta kirjallisuudesta teoksia, joiden johdolla on sitouduttu talven kuluessa pitämään esitelmiä tai selostuksia kokouksissamme. Näin on työohjelma rikas ja monipuolinen ja koetamme sitä kukin voimainsa mukaan toteuttaa.

Kokousten onnistumisille on suuresta merkityksestä ollut se, että emme ole kärsineet huonepulasta, sillä kaikki kokoukset on saatu pitää ryhmämme puheenjohtajan kauniissa ja tilavassa kodissa, jonne jokainen jäsen on tuntenut olevansa tervetullut kuin omaan kotiinsa.

Kuopion Ruusu-Rististä kirjoitetaan: Kuluneen syksyn kuluessa koetimme tehdä syyskylvöä. Syyskuun alussa kokosi Aino Heiskanen huomattavan joukon tuttaviaan, joiden sitten oli määrä kokoontua joka torstai-ilta. Niissä kokouksissa luettiin P. E:n Jyväskylässä pitämät esitelmät, yksi kerrallaan, ja keskusteltiin. Lokakuulla oli täällä myöskin veli J. R. Hannula ja puhui kolmena iltana. Sitten ne kuulijat vähitellen haihtuivat. Odotamme nyt miten se kylvömme jaksaa talven alla ruveta itämään ja orastamaan.

Sitten ruvettiin taas entiseen tapaan pitämään kokouksia joka toinen sunnuntai kello 12. Niissä ei ole osanottajia paljon, mutta ne vähät ovat sitä innokkaampia ja tyytyväisempiä. Kunpa edes kaikki R. R:n jäsenet ymmärtäisivät kokouksissa käynnin okkultista merkitystä, eivätkä eroittautuisi pois yhteisestä työstä. H. K:n.

Ruusu-Risti tuottaa iloa. Kaukaisesta Karjalasta kirjoitetaan meille: „Samalla käytän tilaisuutta kiittääkseni niistä ihanista hetkistä, joita Ruusu-Risti tuo tullessaan! Pikku poikanikin tulee aina silmät loistaen postista silloin, kun hän saa ojentaa äidille Ruusu-Ristin. Tiedän kyllä, että ette kiitosta kaipaa. Henkenne työskentelee korkeammilla tasoilla, mutta omasta puolestani minun täytyy Teitä kiittää niin paljosta hyvästä!

Usein olette Ruusu-Ristissä kysyneet, josko sen sisältö tyydyttää lukijakuntaa. Mekö, alhaalla kulkijat, määräisimme suunnan „Tähystäjälle“, joka kulkee „tiellä“ ja jonka katse taivasta hipoo! Me emme siihen pysty. Kuunnelkaamme vaieten, niin Ikuinen meitä lähestyy! — — —

Muuten olen ilokseni ja ihmeekseni nähnyt, että teosofialle vieraissa piireissäkin on katse kiinnitetty Vuorisaarnaan. Maalaisliiton henkinen johtaja, kirjailija Alkio puhuu siitä Kansan Kuvalehden joulukirjoituksessaan. Ja Ruotsin pedagoogit ovat vaatineet katekismuksen opetuksen tilalle Vuorisaarnaa. Kaikki tämä tuntuu niin iloiselta ja näyttää meille r.-r:läisille, kuinka hyvä „Tähystäjä“ meillä on, ja kuinka Mestarit ovat Johtajamme työn takana. He antakoot voimaa ja terveyttä tämänkin Uuden vuoden työlle!“

Ruusu-Ristin syntysanat. Eräs ystävä kirjoittaa P. E:lle: Olin ajatellut kirjoittaa pari sanaa kirjasi johdosta, mutta kun luin mitä Hannula jo oli siitä sanonut, näin hänen sanoneen omat ajatukseni julki.

Sanon kuitenkin, että Jyväskylässä hämmästyin kovasti, kun kerroit „suurelle yleisölle“ sellaista noin suoraan ensimäisessä persoonassa. Olin oppinut „lukemaan rivien välistä“ tuon ja ajattelin, ettei niistä kai puhutakaan julkisesti, — jotta kuulijat saavat oppia uskomaan „omin voimin“.

Nyt tuo kirja kertoo maailmalle samaa kuin Uusi testamentti ja on siis sillä alalla toinen kirja maailman kirjallisuudessa (minun tietääkseni). Niin ei osaa puhua kukaan toinen teosofinen kirjoittaja, vaikka kyllä puhuvat „joogasta".

Siis ihmeellinen asia ja ihmeellinen kirja, tuo Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa.

Arvoisat lukijat, suosikaa niitä liikkeitä, jotka Ruusu-Ristissä ilmoittavat.

Arvoisat tilaajat, osoitteiden muutoksista y. m. pyydetään heti ilmoittamaan Ruusu-Ristin toimitukselle, os. Hyvinkää, Pilpala, sillä suurta huolta omistetaan osoitteille ja postitukselle.

Vapaa sana.

Jatkoa.

Tärkeitä periaatteellisia kysymyksiä. Kun monet ovat minulta kysyneet, tietäessään, että olen vanginvartija, jotakin vankilaoloista, niin tahdon kertoa tässä aivan kaiken kuullen ja nähden jotakin aivan tärkeätä vankilaoloista. Mutta niinkuin kaikissa vanhoissa kirjoissa, joissa tahdotaan vedota lukijan arvostelukykyyn ja joku tärkeä asia saada lukijan mieleen painumaan, kerrotaan se allegorisena kuvauksena ja saa lukija itse tehdä johtopäätöksen. Niin minäkin kerron vain itse tapahtumat ja jätän lukijan päätettäväksi itse asiasta.

No niin:

Olin Helsingin lääninvankilassa vartijana, kun eräänä päivänä lähetettiin raastuvalle 11 vangin kanssa. Näistä oli 9 poikaa, yksi aikuinen nainen ja yksi mies. Pojat olivat kaikki nuoria, useimmat kasvatuslaitoksesta päässeitä ja muodostaneet varasjoukkueen sekä alkaneet oikein „Mustan käden" tavoin tehdä rikoksia kaupungissa. Monella heistä oli toistakymmentä varkautta, jotka he olivat poliisikuulusteluissa tunnustaneet ja vielä ilmoittaneet rikostoverinsakin, joten kaikki „koplan" pojat joutuivat kiinni. Pojilla oli kasvatuslaitoksessa ollut sellainen kasvatussuunta, että johtaja noudatti sitä kristillistä sääntöä, että „ei ainoastaan seitsemän kertaa, vaan seitsemänkymmentä kertaa seitsemän, on veljelleen annettava anteeksi, joka rikkoo häntä vastaan". He olivat oppineet saamaan paljon anteeksi, mutta sanomaan kuitenkin kaikki oikein pahatkin tekonsa. Heillä oli nytkin se usko, että kun he tunnustavat kaikki ja selittävät oikein rikoksensa, niin he saavat paljon anteeksi ja pääsevät ehdollisella tuomiolla kun ovat kaikki „ensikertalaisia". Mutta nyt sattui-

kin asiassa toinen käänne. Kasvatuslaitoksen johtaja oli kuullut entisten kasvattiensa olevan joukolla kiinniotissa ja oli lähettänyt jollekin kasvatustarkastajalle kirjelmän, että tämä tulisi seuraamaan asiain menoa ja tekemään, jos mahdollista, jotakin poikain hyväksi. Hän tuli poikien luo ja pyysi tavata nimeltä mainittua, koska tämä pitäisi olla parhain heistä ja käyttäytynyt ennen aina hyvin. Kun hän kuulusteli poikaa ja kuuli, että yksin hänelläkin oli toistakymmentä varkautta ja vielä törkeitä sisäänmurtoja, niin hän huudahti kauhistuneena: „Kun paraskin on tuommoinen, niin mitä sitten voin tehdä heidän hyväkseen!“ Ja hän käveli pois masentuneena. Poika alkoi itkeä.

Sitten käskettiin eräs pojista sisään, joka tosin ei ollut kasvatuslaitoksen kasvatteja, mutta saman ikäinen ja liittynyt koplaan viimeisinä. Hänellä oli polkupyörävarkaus, mutta myös tunnusti tehneensä sen ja uskoi saavansa ehdollisen tuomion. Mutta kun hän tuli ulos oikeussalista rupesi hän itkemään ja toiset kysyivät yhtaikaa: „mitäs sait?“ „Vuosi ja kaksi kuukautta“, sanoi poika itkien Nyt seurasi kumma juttu poikien parissa. Jokainen, kun heistä kutsuttiin sisään oikeussaliin, alkoi siellä itkeä ja selittivät, ettei he ole mitään tehneetkään. Poliisi on pelottelemalla heitä saanut heidät tunnustamaan rikoksia, joita he eivät ole tehneet. Ovat luvanneet, että jos kertoo kaikki, saa anteeksi, niinkun kasvatuslaitoksellakin ja ehdollisen tuomion. Mutta nythän ei saakaan anteeksi; saa vuosia istua linnassa. Ja pojat itkivät järjestään. Nyt hermostui oikeuden puheenjohtaja miltei tolkuttomaksi. Mutta mitään selvää hän silti ei saanut, asia hämmentyi yhä enemmän. Hän huusi jo meille vartijoillekin, että te annatte niiden puhella keskenään siellä, mutta hänelle selitettiin, että on 11 vankia ja vain 4 säilytyskoppia ja niistäkin nainen yksin vie jo yhden kopin, miten sitten erottaa pojat ettei he pääse yhteen ja puhelemaan? Eikä siinä tarvinnut suuria sanoja; pojat ymmärsivät toisiaan puolestakin sanasta, jotka ohuitten lautaseinien läpi kuuluivat kyllä.

Nyt kysytään: mikä menettely on parempi ja millä perusteilla? Onko kasvatusmenetelmissä jotakin korjattavaa; onko oikeusistuimissa; onko lain käytössä; onko rankaisujärjestelmässä y. m.? Ja lopuksi: eikö olisi löydettävä yksi ja yhteinen menetelmä, jota sitten kaikki kasvattajat noudattaisivat? F. K.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Ruusu-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Neuvoston puoleen (sihteeri herra Eino Krohn, Helsinki, Konstantinink. 33). Paikallisia ryhmiä on Helsingissä, Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla. Loosheja on Helsingissä, Jyväskylässä, Turussa, Viipurissa, Tampereella, Hämeenlinnassa Lieksassa, Terijoella, Kouvolassa ja Kuopiossa.

Ruusu-Ristin jäsenluku on kahdeksan toimintavuotensa aikana noussut kahdeksaan sataan. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1930.

26:s vk. Helmikuu 1930 N:o 2

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HYVINKÄÄLLÄ 1930

IRTONUMERO postivap. Smk. 10:—, 50 cent.

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijäin aikakauskirja.

Suomen vanhin teosofinen lehti.

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintäin 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50: —, ulkomailla doll. 2: —. Yksityisnumeon hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10: — tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Tietäjän ja **Omantunnon vanhoja vuosikertoja** on saatavissa! Tilataan käteisellä tai postietuannilla **suoraan toimitukselta, os. Pilpala.** Seuraavia vuosikertoja on myytävänä allamainittuihin hintoihin: Omatunto 1906 ja 1907, Tietäjä 1908, 1912 ja 1920 á Smk. 25: —, Tietäjä 1918 à Smk. 50: —, Tietäjä 1911 ja 1914 à Smk. 100: —, Tietäjä 1909 à Smk. 200: —, Tietäjä 1915 à Smk. 250: —, Tietäjä 1917 à Smk. 1,000: —.

26:s vk. HELMIKUU 1930 N:o 2

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

A. Yleinen osasto.

Veritati nulla praestat religio.

Toimittajalta.

On kysytty minulta, mikä oma suhteeni on armeijaan, suojeluskuntaan, lottiin j.n.e., olenko niiden kannattaja vaiko niiden vastustaja. Ruusu-Risti on antanut tilaa molemmanlaatuisille mielipiteille, niinkuin on luonnollista lehden, joka edustaa Ruusu-Ristiä, totuudenetsijäin seuraa. Vaikka luullakseni oma kantani on lukijoille vanhastaan tuttu, ei liene vahingoksi, jos sen kerran vielä esitän.

Periaatteellisesti olen sen ihanteen kannattaja, jonka tiedän Kristuksen veljeskunnan työohjelmaksi. Uskon siis „tuhatvuotiseen valtakuntaan", siihen rauhan ja rakkauden yhteiselämään maan päällä, joka tulee, kun me ihmiset olemme siihen valmistuneet. Läheisempänä „poliittisena" päämääränä uskon Europan Yhdysvaltoihin, jotka toteutuvat kohta, kun kristityt kansat huomaavat häpeälliseksi ja itselleen ylen vaaralliseksi ja vahingolliseksi kantaa miekkaa toisiaan vastaan. Olen, kuten olen ennen sanonut, reaalipoliitikko enkä usko, että onnen tuhatvuotinen valtakunta on toteutettavissa väkivaltaisilla vallankumouksilla, tulella ja miekalla, vaan ainoastaan Ruusu-Ristin eli teosofian merkeissä tapahtuvalla sivistys- ja valistustyöllä. Kun ihmisten sydämet puhdistuvat, silloin murhaajain puukot pistetään tuppeen, varkaiden yölliset askeleet lakkaavat hiipimästä ja juomarein huudot hiljenevät.

Reaalipoliitikkona uskon ainoastaan valistustyöhön ja semmoisten lakien laadintaan, jotka ottavat huomioon olevia oloja eivätkä räikeästi sorra yksilöiden vapautta. Yleinen asevelvollisuuslaki esim. vaatii ehdottomasti pykälän, joka vapauttaa asetta kantamasta ja osaa ottamasta n.s. puolustustyöhön semmoisen nuorukaisen, joka omantunnon vakaumuksesta ei hyväksy miekkaan tarttumista. Ei niitä

kieltäytyjiä koskaan ole niin paljon, että valtion kannattaisi heitä rääkätä tai rangaista.

Reaalipoliitikkona teen myös aina — vaistomaisesti — eroa aatteen ja ihmisten välillä. Jos itseltäni odotan, että seuraan Kristusta kykyjeni mukaan, ei minulla ole mitään oikeutta odottaa tai vaatia sitä toisilta. Olenhan Kristuksen seuraajana ihmisten rakastaja ja palvelija; olen kutsuttu heitä auttamaan, mikäli se on minulle mahdollista. Heidän ihanteensa voi olla toinen kuin minun, ja jos näen, että he ovat vilpittömiä vakaumuksessaan, iloitsen ja rakastan enkä sekaannu heidän asioihinsa. Teen vain omaa työtäni siinä tiedossa, että Viisaus etsii heitäkin lapsikseen. Sanon „Viisaus", sillä heidän oma viisautensa on epäilemättä paras heille ja maailmalle tällä hetkellä.

Ihmiset ovat minulle yksilöitä, heidän aatteensa ja viisautensa jäävät kokonaan arvosteluni ulkopuolelle, silloin kun he tarvitsevat apua. Muistuu mieleeni räikeä esimerkki omasta nuoruudestani.

Oli kevättalvi 1897. Tuskin puoli vuotta oli kulunut „kasteesta", josta kerron kirjassa „Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa"; voin kerskaamatta sanoa, että elin sydämessäni ja päässäni niin lähellä Kristustajuntaa kuin koskaan on ollut minulle mahdollista. Silloin tuli eräänä päivänä luokseni ystäväni J. N. kertoakseen minulle surunsa ja huolensa, tuskansa ja toiveensa.

Tämä J. N. oli teosofisia ystäviäni, — eihän minulla muita ystäviä ollutkaan. Hän oli köyhän kodin lapsena joutunut maailmalle 12-vuotiaana ja siitä lähtien ansainnut leipänsä kovalla ruumiillisella työllä. Hänessä paloi sammumaton tiedonhalu. Itse hän oli oppinut kirjoittamaan ja oltuaan päivän raskaassa työssä hän yöllä lueskeli, tutki, laski ja kirjoitti. Hän oli 19 vuotta vanha, kun häneen tutustuin, ja paitsi kielissä ja korkeammassa matematiikassa hänellä oli erinomaiset koulutiedot — historiassa luonnollisesti laajemmat kuin tavallisella ylioppilaalla. Hän oli miltei luonnottoman laiha, mutta koko hänen olemuksensa säihkyi tulta ja voimaa. Hänen temperamentinsa oli pessimistinen, vaikka hän totuudenetsijänä kallistui teosofiaan ja tolstoilaisuuteen.

„Vereni on täynnä anarkismia", oli hänen tapansa sanoa, „ja usein ajattelen, että jos minulla olisi pommeja, räjäyttäisin tämänkin bulevardikadun ilmaan."

Uskoin hänen synkkyyteensä, mutta iloitsin samalla,

että seurustelu meidän kanssamme nähtävästi vaikutti häneen rauhoittavasti. Kerran kun hän oli erikoisen mustalla mielellä, ehdotimme hänelle, että hän lähtisi maalle erään tolstoilaisen kirjailijan luo ja viipyisi siellä jonkun aikaa pelto- ja metsätöissä. Hän tuli hyvilleen ehdotuksesta ja laittautui matkaan varustettuna minun suosituskirjeelläni. Hän se nyt odottamatta ilmestyi luokseni, kertoen terveisiä maalta, jossa oli viettänyt rauhassa useampia kuukausia. Hän oli entistä reippaamman, mutta samalla hieman huolestuneen näköinen.

„Mitenkä nyt on asiat?“ kysyin.

„Muuten hyvin“, hän vastasi, „mutta minullla pyörii päässäni tuuma, jota en pysty täyttämään, ellen saa apua. Tulin nyt kysymään sinulta, tahtoisitko ja voisitko minua auttaa. Kysymys on rahasta, mutta se on samalla periaatteellinen kysymys.“

„Annahan kuulla.“

„Kuten tiedät, taistelevat kreikkalaiset paraikaa isänmaansa ja vapautensa puolesta turkkilaisia vastaan. He ottavat mielellään vastaan vapaaehtoisia armeijaansa — ja minun tekee mieleni lähteä heitä auttamaan. Sitä varten tarvitsen matkarahaa kaksisataa markkaa. Voitko lainata ne minulle?“

Olin koko lailla hämmästynyt, mutta ystäväni katseesta näin, että hänen sielunsa oli kovasti kamppaillut. Kun en heti virkkanut mitään, kiirehti J. N. sanomaan:

„Ehkä pyyntöni loukkaa sinun periaatteitasi samalla tavalla kuin hänen, jonka luota tulin. Ymmärrän sen, mutta en voi mitään sisäiseen haluuni.“

„Ei, ei“, kiirehdin vastaamaan, „tahdon palvella sinua sillä tavalla kuin sinulle on hyvä, mutta kerro vähän enemmän itsestäsi, että ymmärtäisin paremmin.“

J. N. kertoi:

„Olen ajatellut nyt kuukausimääriä todellista uhrautuvaa elämää, semmoista kuin siellä maallakin olen nähnyt silmieni edessä. Se on minulle korkea totuus ja ihailen niitä ihmisiä, jotka luopuvat yhteiskunnallisesta asemastaan, rikkaudestaan tai lupaavasta tulevaisuudestaan palvellakseen ihmiskunnan asiaa. Tekisin samoin, jos minulla olisi mistä luopua. Mutta mistä minä luovun? Köyhyydestänikö? Kovasta ruumiillisesta työstäni? Sorronalaisesta asemastani? Eihän minulla ole mistä luopua! Ei elämä voi minulle olla sen raskaampi kuin se on. Ei mi-

nulla ole mitään antaa — ei ihmiskunnalle, ei Jumalalle. Sydämeni vuotaa verta alituiseen. Nyt minusta tuntuu, että jos sotilaana niittäisin edes vähän kunniaa, olisi minulla jo jotain luovuttamisen arvoista. Ja ennen kaikkea minusta tuntuu, että tämä ikuinen janoni oikeuteen, tämä ikuinen vihani elämän vääryyttä vastaan ei voi sammua muuhun kuin vereen. Kun näen veren vuotavan, omani ja toisten, silloin uskon lauhtuvani."

Minua vapisutti, mutta sydämessäni ihailin ja rakastin tuota nuorukaista, joka rajuista ja tulisista intohimoistaan huolimatta ei koskaan itse olisi alentunut mitään väärää tekemään. Sotahan sentään oli koko maailman hyväksymä siveellinen toimenpide.

„Ymmärrän sinua", vastasin, „ja tahdon auttaa. Nyt on vain kysymys rahoista. Kassani ei ole kehuttava, kuten tiedät. Vaikea minun myös on lainata rahaa . . . Mutta . . ."

Ja samalla keksin keinon.

Onnellisena J. N. läksi Kreikkaan, otti osaa vapaussotaan, saavutti kunniaa, sai sodan loputtua kruununprinssin omasta kädestä matkarahat kotiin ja palasi Suomeen kesällä toisena miehenä, iloisena, tyytyväisenä, reippaana. Hän julkaisi lehdissä muistelmiaan sodasta ja havaintojaan matkoiltaan ja hävisi sitten kotiseudulleen Pohjanmaalle.

Tolstoilainen ystävämme sanoi minulle kerran tavatessamme samana keväänä puoleksi nuhdellen: „Kuinka sinä Buddhan oppilaana annoit J. N:n mennä sotaan?"

Niinhän se oli. Punastuin enkä keksinyt mitä vastata. Kummasti myös hiveli arvonimi „Buddhan oppilas."

Periaatetta vastaan olin kai rikkonut, — jos minulla yleensä muita periaatteita oli kuin rakkaus ihmisiin. Omatunto ei soimannut ja sydän sanoi, että olin tehnyt parastani.

En tiedä, voiko toinen ottaa oppia muistelmastani. Kerroin sen kuvaavana esimerkkinä nuoruuden aikuisesta reaalipolitiikastani, enkä osaa sanoa, olenko vieläkään sen viisaammaksi käynyt. Ehkä yhä menettelisin samalla tavalla . . .

*

Olin ajatellut tammikuun Ruusu-Ristissä pakinoida vähän kirjoista, mutta monet kiireeni estivät. Nytkin supistun suosittelemaan muutamia teoksia, joihin olen saanut tutustua.

Ensinnä mainitsen Jussi Snellmanin runokokoel-

man Ristimiekka, joka ilmestyi jouluksi. Onhan J. S. vanhastaan tuttu runoilija ja etenkin runojen suomentaja, mutta tämä oli kuitenkin hänen debyyttinsä kirjailijana. Ja todella se oli kuin nuoren runoilijan debyytti. Muoto oli ehyt, valmis, tasainen, semmoinen kuin vanhalla runoilijalla, mutta sisältö uhkuu nuorukaisen elämän- ja totuudenjanoa. Temperamenttiä tulvillaan ovat J. S:n runot, ja runoilija kääntää intohimoisen katseensa milloin ylempään, milloin alempaan minäänsä. Eräs runo on minulle personallisesti kallis: „Etsijä", joka Erkki Melartinin säveltämänä esitettiin viisikymmenvuotispäivänäni.

Memoaarikirjallisuudesta tahdon erikoisesti huomauttaa kolmesta teoksesta, joiden lukeminen on tuottant minulle sanomatonta nautintoa. Toinen on Arvid Järnefeltin Vanhempieni romaani, II osa. Toinen on Alma Söderhjelmin muistelmateos Min värld. Kolmas on Mahatma Gandhin muistiinpanot Mina experiment med sanningen. Mainitsen nämä kolme yhtaikaa, sillä ne ihastuttavat suoruudellaan, totuuden rakkaudellaan ja suvaitsevalla ihmisymmärtämyksellään. Mieleen painuvat Gandhin sanat: suurin läksy, minkä olen elämässä oppinut, on kompromissi eli sovitteleminen.

Indian satumaahan vie myös amerikkalaisen sanomalehtinaisen Katherine Mayon kuuluisaksi tullut kirja Moder Indien, joka ilmestyi ruotsinnettuna jouluksi. Se ei kuitenkaan avaa meille satujen, vaan räikeän todellisuuden Indiaa. Kauhuksemme saamme lukea naisten sorretusta asemasta ja uskomattomista kärsimyksistä, jotka aiheutuvat n. s. lapsiavioliitoista ja siitä, että pienet tytöt voivat joutua aikamiesten, jopa vanhojenkin vaimoiksi, jäädäkseen sitten leskien surulliseen asemaan. Kauhuksemme saamme niinikään lukea kastittomien (paarioiden) surkuteltavasta asemasta; heitä on Indiassa kuusikymmentä miljoonaa ja he rukoilevat, ettei Englanti heitä hylkäisi; Englanti on nostanut heidät ihmisten asemaan, mutta jos India tulee aivan itsenäiseksi, joutuvat he taas brahmaanien, pappiskastin, julman sorron alaisiksi. Teosofisen Seuran taholla on moitittu K. Mayon kirjaa yksipuoliseksi ja liioidelluksi, mutta vaikka se sitäkin olisi, ei savua ilman tulta. Tekijä muuten perustaa tosiseikkansa virallisiin asiapapereihin, tilastotietoihin, ensi kädessä kuulemiinsa ja näkemiinsä Mielestäni siitä joka tapauksessa huokuu syvä myötätunto Indian kansaa kohtaan. Emme

saa unohtaa, että Mestarit ja H. P. B. erikoisesti puhuivat lapsiavioliittoja vastaan ja että Mrs. Besant on seurannut heidän jäljissään. Viime vuosina onkin parannuksia saatu aikaan. Gandhi on samaten surrut lapsiavioliittoja ja kastittomien asemaa. Emme liioin saa unohtaa, että H. S. Olcott perusti koulun toisensa perästä paarioiden lapsia varten. Nämä Olcott panchama schools yhä vielä tekevät siunattua työtään.

Amerikkalainen matkakirjailija W. B. Seabrook julkaisi viime vuonna kirjan The Magic Island (Taikojen saari), joka kohta ilmestyi myös ranskaksi, saksaksi ja ruotsiksi, koska se herätti suurta huomiota alkukielellään. Tekijä kertoo Haitin neekereistä, heidän uskomuksistaan ja taioistaan. Hän ei ole ylpeä länsimaalainen, joka yliolkaisesti katselee „raakalaiskansojen“ taikauskoa, vaan totuutta etsivä ihmisveli, joka kunnioituksella lähestyy ihmisiä ja heidän jumaliaan. Hän pääseekin neekerein ystäväksi, saa olla mukana heidän salaisissa uskonnollisissa juhlamenoissaan (pelätyissä vudu-seremonioissakin) ja tulee siihen vakaumukseen, että paljon on taivaan ja maan välillä, josta filosofiamme ei ole uneksinut. Hän ei enää epäile henkimaailmaa ja ihmisen salaisia kykyjä oltuaan läsnä neekerein mysterioissa.

Tuntemattomaan ja kiinnostavaan maahan vie meidät niinikään herttua Larson kirjallaan Mongoliet och mitt liv bland mongolerna. Hän joka on viettänyt siellä kymmeniä vuosia aina viimeisiin aikoihin saakka, kuvaa Mongoliaa miltei paradiisiksi ja mongooleja luonnollisiksi, raikkaiksi, onnellisiksi ja vieraanvaraisiksi paradiisin asukkaiksi. He tiesivät niin vähän maailmansodasta ja sen vaiheista, että kun tekijä v. 1921 tapasi erään ruhtinaan sisämaassa ja kysyi häneltä jotain maailmansodan yhteydessä, ruhtinas vastasi, ettei hän ollut kuullut mitään semmoisesta sodasta. „Minultako nyt vasta saatte tietää maailmansodasta!“ huudahti herttua Larson. „No, mikä kiire minulla oli siitä ennen tietää?“ vastasi ruhtinas rauhallisesti. Herttua Larson oli m.m. hyvä ystävä „elävän Buddhan“ kanssa, joka tämän vuosisadan alussa valittiin Mongolian keisariksi. Hän viihtyi niin hyvin uudessa kotimaassaan ja tuli niin hyväksi ystäväksi kaikkien kanssa, että muuan ruhtinas kohotti herttuan arvoon tämän Ruotsista kotoisin olevan talonpojan pojan, joka alkuaan lähti Kiinaan englantilaisen bibliaseuran palveluksessa ollen.

*

Tammikuun Ruusu-Ristissä oli Vapaan Sanan osastossa kirjoitus, joka m.m. koski minun esitelmiäni. Kirjoitus aiheutui eräästä keskustelukokouksesta, jossa m.m. muuan puhuja oli ihmetellyt, että esitelmissä nykyään saadaan kuulla niin paljon „kirjaviisautta". Tämän johdosta kirjoittaja sanoo, ettei hän ymmärrä, mitä asianomainen veli tarkoittaa P. E:n kirjaviisausesitelmillä. Hän kuitenkin antaa siihen selityksen, joka semmoisena tietysti on oikea. Tulin yhtäkaikki ajatelleeksi, että alkuperäinen ihmettelijä ehkä tarkoitti sitä, että viime syksynä paljon puhuin erilaisista kristillisistä lahkoista, kveekareista, mennoniiteistä y.m., sekä paneuroppa-aatteen esitaistelijasta, itävaltalaisesta tohtorista, kreivi Coudenhove-Kalergista y.m., joista kaikista asioista tietenkin saattaa lukea kirjoista. Olin kuitenkin uskonut, että kuulijani mielihyvällä seurasivat esityksiä, joissa tein selkoa ihmisten meikäläismallisista pyrkimyksistä menneinä aikoina ja omien ihanteittemme voitoista nykyajalla. Eihän ole sanottu, että jokainen kirjojen tutkija olisi löytänyt juuri samoja tosiseikkoja kuin minä.

Kyllä sitten taas tuli vuoro „yliluonnollisten" asioiden luennoissani. Siirryttiin tuoneloihin ja taivaisiin ja olin tilaisuudessa kertomaan uusista näkemyksistäni. Mutta pelkään, että kadottaisimme jalansijan maan päältä, jos aina liikkuisimme „ilman pitkillä pihoilla", joista verrattain harvoilla sentään on omakohtaisia kokemuksia.

Naarada bhakti suutras.

Naarada oli indialainen viisas, joka eli kahdennellatoista vuosisadalla. Hänen bhaktisuutransa eli hartaussäkeensä ovat ihmeen kaunista ylistyslaulua jumalalliselle rakkaudelle. P. E.

1. Nyt lähdemme esittämään oppia bhaktista.
2. Bhaktilla tarkoitamme kiihkeätä rakkautta Jumalaan.
3. Rakkaus Jumalaan on kuolemattomain ravinnon kaltainen.
4. Sillä se tekee ihmisen täydelliseksi, kuolemattomaksi ja tyytyväiseksi.
5. Jumalaa rakastavalla ihmisellä ei ole puutteita eikä suruja. Hän ei vihaa eikä iloitse eikä pyri innolla minkäänlaisiin omiin päämääriin.

6. Sillä rakkauden kautta hän siirtyy hurmioon; ja rakkauden kautta hän saavuttaa rauhan ja on aina onnellinen hengessä.

7. Rakkaus Jumalaan ei ole itsekäs intohimo; pikemmin se on itsekieltämistä.

8. Sillä se merkitsee maailmasta ja uskonmenoista luopumista.

9. Se myös merkitsee antautumista kokonaan Jumalalle ja pidättymistä tekemästä mitään, mikä on Hänen tahdolleen vastaista.

10. Antaa itsensä kokonaan Jumalalle on lakata etsimästä muuta turvaa.

11. Ja kieltäytyä tekemästä, mitä on Hänen tahtoaan vastaan, on tehdä ainoastaan sitä, mikä on mieluista Hänelle maailmassa ja uskonmenoissa.

12. Noudattakaa kirjoituksia senkin jälkeen, kun uskonne on saanut varman pohjan.

13. Muuten on vaara, että lankeat takaisin.

14. Seuratkaa maailmaa samalla tavalla; syökää ja juokaa niin kauan kuin olette lihassa.

15. Erilaiset ovat rakkauden tunnusmerkit, niin kuin niitä koulukunnissa määritellään.

16. Iloa palvonnassa on rakkauden tunnusmerkki, sanoo Vjaasa.

17. Iloa pyhästä historiasta on rakkauden tunnusmerkki, sanoo Garga.

18. Kunhan nämä vain eivät estä iloa Itsestä, joka ennen muita on rakkauden merkki, sanoo Saandilja.

19. Mutta Naaradan mukaan rakkauden tunnusmerkki on kaikkien tekojen pyhittäminen Jumalalle ja tuskan tuntemus, kun Hänen läsnäolonsa unohtuu.

20. On esimerkkejä semmoisesta rakkaudesta.

21. Semmoinen oli Brindaavanin paimentyttöjen rakkaus (Krishnaan).

22. Ei voida väittää, että he rakkaudessaan koskaan olisivat unohtaneet Hänen suuruutensa.

23. Muutenhan se olisi ollut maallisten rakastajain luvatonta intohimoa.

24. Luvattomassa rakkaudessa ei olla onnellisia toisten onnesta.

25. Rakkaus on parempi palvelua; se on parempi tietoa; se on parempi mietiskelyäkin.

26. Sillä rakkaus on oma palkintonsa.

27. Ja Jumala vihaa ylpeätä ja rakastaa köyhää.
28. Jotkut sanovat, että tieto yksin on rakkauden keinona.
29. Toiset sanovat tiedosta ja rakkaudesta, että molemmat riippuvat toisistaan.
30. Mutta Naarada väittää, että rakkaus itse on sekä keinona että päämääränä.
31. Tämä selvästi näkyy meidän tiedostamme asioista — sanokaamme esim. linnasta tai juhla-ateriasta.
32. Ette te tietämällä linnasta saata miellyttää kuningasta; ettekä te tietämällä ateriasta saata tyydyttää nälkäänne.
33. Sentähden rakkaus on paras tie pelastukseen.
34. Mutta erilaiset, kuten opettajat laulavat, ovat rakkauteen johtavat polut.
35. Kieltäytyminen nautinnoista ja kiintymyksistä on yksi.
36. Lakkaamaton palvonta on toinen.
37. Laulaa ylistystä Herralle ja kuulla häntä kiitettävän ihmisten kesken on kolmas.
38. Mutta ensimäinen kaikista on suurten suopeus; tai säkene itse Herran armosta.
39. Suurten seura on vaikea löytää ja vaikea saavuttaa, mutta se ei koskaan petä hedelmänsä puolesta.
40. Ainoastaan Jumalan armolla se on löydettävissä.
41. Sillä Jumalasta ovat jumalalliset ihmiset.
42. Niin pyrkikää ja pyrkikää armoon.
43. Välttäkää kaikin mokomin pahojen seuraa.
44. Sillä tämä synnyttää teissä vain himoa ja suuttumusta, pettymystä ja unhotusta, järjettömyyttä ja kuolemaa.
45. Nämä kasvavat pahojen seurassa yhtä nopeasti kuin aallon väräilystä paisuu vuoksi.
46. Kuka on ihminen, joka vapautuu maailman viettelyksestä? Hän se on, joka pakenee pahoja ja etsii viisaita ja on itsetön.
47. Joka rakastaa yksinäisyyttä ja katkaisee maailman siteet; joka on kahleeton (s.o. vapaa Satvan, Radshasin ja Tamasin orjuudesta) ja luopuu kaikesta mitä hän omistaa.
48. Se ihminen, joka ensin jättää tekojensa hedelmät ja sitten itse teot — ja niin ollen on jättänyt taakseen pahan ja hyvän;
49. Se ihminen, joka jättää taakseen pyhät kirjoituksetkin ja rakastaa ja rakastaa lakkaamatta —

50. Hän se itsensä pelastaa; hän pelastaa toisiakin.

51. Rakkaus on kuvaamaton.

52. Se on ikäänkuin mykkä mies olisi maistanut herkullista ruokaa.

53. Sitä ei voisi ilmaista kuin harvoille valituille.

54. Sillä rakkaus on kokemus puhdas ja itsetön, hieno, katkeamaton ja alati laajeneva.

55. Ihminen, joka kerran on rakkautta kokenut, näkee yksin sitä, kuulee yksin sitä ja puhuu yksin siitä, sillä hän aina ajattelee vain sitä.

56. Mutta rakkautta voidaan määritellä kolmella eri tavalla, riippuen ihmisen kolminaisesta luonnosta (satva, radshas, tamas) tai palvojain kolmijaosta (s.o. ne, jotka surevat, ne, jotka etsivät tietoa, ja ne, joilla on erikoinen päämäärä, vrt. Bhag. Gita VII, 16).

57. Näistä ensimäinen johtaa suurempaan hyvään kuin toinen; ja toinen suurempaan kuin kolmas.

58. Rakkaus on helpoin tie.

59. Sillä se on oma todistuksensa eikä kaipaa muuta todistusta.

60. Sillä se tosiaan on rauhaa ja autuutta.

61. Ei maailmankaan kadottaminen tarvitse herättää mitään levottomuutta lupautuneessa, koska hän on luovuttanut kaikkensa — niin taivaallisen kuin maallisen.

62. Yhtäkaikki ei kenenkään pidä kääntyä pois toimeliaasta elämästä, vaikka hän kehittää rakkautensa täydelliseksi; mutta hänen pitää oppia luovuttamaan hedelmät niistä teoista, joita hän jatkuvasti suorittaa.

63. Älkää ollenkaan kuunnelko puheita naisista ja rikkaudesta ja uskottomista.

64. Älkää olko vaateliaita älkääkä ylpeitä.

65. Luovuttakaa kaikki tekonne Hänelle; ja Hänen asiassaan purkakaa vihanne ja halunne ja ylpeytenne.

66. Viljelkää rakkautta ja rakkautta yksin — rakkautta, joka nousee yli kolmen muodon (nim. rakastajan, rakkauden ja rakastetun) ja joka pyrkii ilmenemään yhtämittaisessa palveluksessa ja uupumattomassa uskossa.

67. Ne lupautuneet ovat parhaat, joilla on vain yksi ainoa rakkauden kohde.

68. He aina keskustelevat toistensa kanssa rakkaudestaan murtunein äänin, kyyneltynein silmin ja väräjävin ruumiin. Puhdistetut ovat semmoisten ihmisten perheet ja puhdistettu on heidän maansa.

69. He tekevät pyhät paikat pyhemmiksi, vanhurskaat teot vanhurskaammiksi ja pyhät kirjat pyhemmiksi.

70. Sillä he ovat Hänen Henkensä täyttämät.

71. Heidän rakkaudestaan heidän esi-isäinsä henget iloitsevat, jumalat tanssivat ja maapallo tuntee itsensä turvalliseksi.

72. Heidän kesken ei ole mitään eroavaisuutta kastissa tai kulttuurissa, kauneudessa tai arvossa, rikkaudessa tai ammatissa.

73. Sillä he ovat kaikki hänen omansa.

74. Älkää koskaan järkeilkö Jumalasta.

75. Sillä väittely on loputon ja turha.

76. Lukekaa hartauskirjoja ja tehkää niinkuin ne käskevät.

77. Älkää kuluttako hetkeäkään turhaan toivoaksenne aikaa, jolloin tulisitte vapaiksi nautinnosta tai tuskasta, himosta tai halusta.

78. Viljelkää hyveitä — ei-väkivaltaa ja totuutta; puhtautta, myötätuntoa ja uskoa.

79. Ja palvokaa Jumalaa kaikkina aikoina koko sydämellänne ja koko mielellänne.

80. Ylistäkää Häntä sydämessänne, ja Hän pian ilmoittaa Itsensä teille ja te saatte tuntea Hänen läsnäolonsa.

81. Sillä korkein on rakkaus; korkein on rakkaus Jumalaan, joka on Ikuinen Totuus.

82. Yksitoista eri puolta voi teidän rakkaudellanne olla. Te rakastatte Hänen suuruuttaan tai Hänen kauneuttaan. Te rakastatte palvoa Häntä tai mietiskellä Häntä tai palvella Häntä. Väliin rakastatte Häntä ystävän sydämellä, väliin lapsen sydämellä ja väliin aviovaimon. Ja rakkaudessanne tahdotte antautua Hänelle tai olla yhtä Hänen kanssaan tai tuntea, ettette voi elää ilman Häntä.

83. Laverrelkoot ihmiset mitä tahansa, tämä on niiden pelkäämätön ja yksimielinen katsantokanta — — niiden, jotka ovat opettaneet rakkauden oppia: Kumaara, Vjaasa, Suka, Saandilja, Garga, Vishnu, Kaundinja, Seesha, Uddhava, Aruni, Bali, Hanumaan, Vibhishana y. m.

84. Ken uskoo tähän Naaradan evankeliumiin ja luottaa siihen, hän täyttyy rakkaudella. Hän voittaa sydämensä kalliimman Rakkauden — niin juuri, sydämensä kalliimman Rakkauden.

Indialaisen kustannusliikkeen Ganesh & Co., Madräs, toimittamasta englantilaisesta käännöksestä suom. P. E.

Ottaja ja antaja.

Ottajia ja antajia on maailma täynnä ja juuri he ovat tärkeitä tekijöitä yhteiskunnassa. He ovat ikäänkuin kaksi napaa, joidenka ympärillä kaikki kiertää.

Mitä ottajan ja antajan keskinäiseen suhteeseen tulee, niin on yleensä se mielipide vallalla, että ottajan asema on nöyryyttävämpi kuin antajan. Tämä käsitys johtuu ilmeisesti omistusoikeudesta ja omistusoikeuden miltei jo sananparreksi vakiintuneesta pyhyydestä. Me tiedämme kumminkin, että kaikki omistaminen lakkaa kuolemassa: kukaan ei voi viedä mukanaan rajan tuolle puolelle edes äyriäkään. Maallisen tavaran omistaminen ja omistusoikeus siihen ovat siis vain suhteellisia ja epämääräisiä. Mitään ehdotonta ja rajatonta omistamista ja omistusoikeutta ei ole lainkaan olemassa. Mutta on esitetty sellaisiakin mielipiteitä ja väitteitä, ettei meillä ihmisillä olisi edes suhteellistakaan oikeutta omistaa eli kutsua omaksemme mitään luonnon antimia, vaan että meillä olisi niihin vain rajoitettu käyttöoikeus ja että niiden varsinainen omistusoikeus kuuluisi ainoastaan elämälle, luonnolle, Jumalalle. Ja tältä näkökannalta katsottuna muuttuu ottajan nöyryyttävä asema suotuisammaksi, sillä hän saa, kas, tarvitessaan jotain luonnon tavaraa antajalta, joka tekee vain velvollisuutensa, vain sen, mikä hänelle sillä hetkellä luonnonperäisellä oikeudella kuuluu, eikä armeliaisuudesta: se tavara kuuluu siis silloin hänelle, eikä antajalle, edellyttäen tietenkin, ettei antaja itse sitä sillä hetkellä yhtä kipeästi tarvitse. Jos antaja sitä juuri silloin myös tarvitsee, ei hän tietenkään näin ollen voikaan esiintyä antajana, ja mitään suhdetta antajan ja ottajan välillä ei silloin tietysti voi syntyäkään. Mutta siitä ei ole nyt puhe.

Mutta toisin on laita, mitä henkisten antimien ja arvojen omistusoikeuteen tulee, joita voimme ottaa mukaamme myös rajan tuolle puolen, kuolemankin maille. Omistusoikeus niihin on jatkuvaa laatua, eikä kukaan voi sitä meiltä riistää. Todella rikas on siis vain se, joka on osannut koota näitä aarteita itselleen, köyhä taas se, jolta puuttuvat nämä aarteet, jotka antaessakin vain karttumistaan karttuvat. Kootkaamme siis niitä!

Rafael Ronimus.

Viisas ei aarteita kasaa. Mitä enemmän hän toisille

tuhlaa, sitä enemmän hänellä itsellään on. Mitä enemmän hän muille antaa, sitä rikkaammaksi hän tulee.

Lao-Tse.

Valon välähdyksiä pimeydessä.

Penkoessani kerran pöytälaatikkoni pohjia, osui käteeni nippu vanhoja käsikirjoituksia, jotka olivat kotoisin nuoruusvuosiltani. Minussa heräsi utelias halu silmäillä mitä silloin olin ajatellut, mitä tuntenut. Olinko siitä ajasta kehittynyt ja mitä uutta on ajatuselämääni tullut. Kokonaisuuden kannalta on joskus hyvä silmäillä taaksepäin.

Minulla oli nuoruudessani ajanjakso, jollainen varmaan on joka ihmisellä, jolloin jotain uutta, tai niinkuin nyt ymmärrän, jotain vanhaa heräsi tajuntaan ja etsi muotoa ilmentyäkseen. Sellainen aika minulla alkoi siinä seitsentoistavuotiaana, ja jatkui vielä vuosina, jolloin olin täyttänyt kaksikymmentä kolme vuotta. Tämä aika oli minulla kauneuden tajun heräämistä. Ja niinkuin nyt käsitän: totuudentajun heräämistä.

On erittäin vakuuttavaa ja terveellistä tarkastella joskus sitä elämänsä kohtaa, jolloin on seisonut omilla jaloillaan ja huomioinnut elämää omintakeisesti. Nuoruudessahan näkyy totuus ja ihanteet kirkkaina ja ennakkoluulottomina. Nuoruusvuosina on ihminen oma itsensä. Nuoruusvuosina on ihminen puhdas itsekkyydestä ja sanotaan: „Autuaat ovat puhdassydämiset, sillä he saavat nähdä Jumalan“.

Minullakin oli siis tuollainen kirkas aika, sittemmin se peittyi elämän moniin valheisiin, kunnes taas miehuusajalla tuli (ruusuristiläisen elämänymmärryksen avulla) jälleen näkyviin.

Näinä kirkkaina vuosina oli minulla tapana kiteyttää kaikki tärkeimmät tapahtumat ja kokemukset aforismeiksi. Hämmästykseksenі nyt näen, että ihminen on pohjaltaan aina sama, ja että Totuus on myöskin pohjaltaan sama. Näen nyt, jolloin Ruusu-Ristiläinen elämänymmärrys on tullut vakaumuksekseni, että ennenkin olen ollut ruusuristiläinen, ja että siinä on Totuus, koska se on ollut omakohtainen tietoni silloin, kun sitä en ollut saanut „tartuntana“ mistään ulkoapäin.

Mutta annan nuorukaisen puhua.

Vuonna 1915, 1916, 1917:

„Jos aijot elämässäsi jotain suurta ja kaunista tehdä, vedä itsesi varjoon."

„Ellet ole varma omasta hyvyydestäsi, älä tuomitse toista."

„Älä nurise vaikka ylitsesi kulkeekin murheen pilvi, eikö elämä ole riemun ja murheen vaihtelua."

„Tutki elämää ja opi sitä ymmärtämään."

„Voitko olla ojentamatta auttavaa kättäsi kuullessasi ympärilläsi äänettömiä avunhuutoja ja nähdessäsi henkistä kurjuutta."

„Pyhitä elämäsi. Muista, että jokainen elämäsi hetki on kuin helmi, joka elettyäsi ikuisuuteen vaipuu. Itsestäsi riippuu, kuinka kauniina ne löydät, vaipuessasi itse helmiesi jälkeen."

„Eläminen ei ole helppoa, jos otat o i k e i n elääksesi."

„Ponnistele. Ponnistele sitä kiihkeämmin mitä enemmän kohtaat tielläsi vaikeuksia ja olet viimein pääsevä voitolle."

„Yksinäisyydessä löydät Oman Jumalasi."

„Ole kiitollinen kaikesta."

„Älä kahlehdi työtäsi kaavoihin, vaan toimi vapaasti, jos se suinkin on mahdollista."

„Älä kadota malttiasi ellet heti saa mitä toivot ja odotat".

„Mihin vaihtaisin nämä yksin viettämäni helmikimalteiset iltahetkeni? Kun keinutuolissani istun, ja tuossa edessäni on pöytä täynnä mietteitä, joita tässä itsekseni selvittelen; kun illan kajo kurkistaa akkunasta viekoitellen mielikuvituksen mukaansa ja ympärillä on rauha — — ihmeellinen rauha. Mihinkö vaihtaisin? En mihinkään. Mitä kaipaisin? En mitään. Oi jospa aina voisin olla yhtä tyytyväinen!"

„Ellei päämäärä johon pyrit, ole edessäsi kyllin selvä, selvitä se ensi tilassa, muuten on ponnistelusi turhaa."

„Sinä pyysit rikkautta, rukoilit kunniaa; kun sinä molempia sait, sano minulle: mitä sinulla on?"

„Älä ketään halveksi, kaikki elämässä ovat Sinun arvoisiasi."

„Pyri nousemaan tehtäväsi yläpuolelle, mutta tunne aina olevasi sen alapuolella."

„Ei kenenkään rehellisesti tehtyä työtä saa pitää vähäarvoisena."

„Pikkuseikat väistykööt suurempain tieltä."

„Kasvata tahtoasi. Olet näkevä mahdottomuuksien muuttuvan mahdollisuuksiksi."

„Mitä yksinkertaisempi olet, sen onnellisempi ja tyytyväisempi olet."

„Varo, ihminen! Peljättävä on saatana, jonka tielläsi kohtaat. Tuhat kertaa peljättävämpi on kuitenkin se saatana, joka oman sydämesi syvyyksissä asuskelee."

„Suojele ihanteitasi kuin henkeäsi! Kun ihanteet hukkuvat, vievät ne muassaan kaiken sen mikä ihmisessä on jaloa, puhdasta ja kaunista."

„Ihanteitta elävä ihminen elää ainaisessa yksitoikkoisessa arkipäiväisyydessä: elämää ilman sisältöä."

„Elämä ei ole heikkoja eikä masentuneita varten. Vain kestävät ja lujalla elämänuskolla varustetut saavuttavat päämääränsä. Hanki itsellesi elämänusko."

„Halpaa on helpolla saatu onni, ja hyvinvointi, taisteluitta saavutettu, ala-arvoista."

„On suuri onni osata mukautua olosuhteisiin."

„Onni ei kaikille ole Onni samassa merkityksessä."

„Niinkuin kosken kuohu kiven sileäksi hioo, samoin tuska sielun särmät kuluttaa."

„Oikea, todellinen rakkaus on jotain sellaista, jota ei järjen lyhyellä mittapuulla mitata. Rakkaus on kuolemattomien sielujen koskaan kuolematon sukulaisuus ja on sukulaisuus sellainen, joka ei tunne ihmisten asettamia rajoja eikä ihmisten asettamia arvoja."

„Jos sinulle on annettu onni tuntea syvän, puhtaan ja epäitsekkään rakkauden loimo rinnassasi, pidä se taivaan korkeista lahjoista korkeimpana lahjana, vaikkapa se murskaisikin maallisen elämäsi onnen. Kerran, ellet jo täällä, niin ainakin kuoleman porttein tuolla puolen, olet siitä lahjasta iloitseva."

„Järki ei hyväksy unelmia. Siitä huolimatta on järki vain tajuamattoman vähäinen osa unelmista, jotka kuolemattomina ikuisten aikojen halki kestävät, järjen jäädessä mustaan multaan maatumaan."

„Ei valoa ellei varjoa. Ei hyvyyttä ellei syntiä."

„Olla olevinansa jotain, edellyttää naurettavaa turhamielisyyttä, lyhyesti: luonnetta joka ei mitään ole. Olla todella jotain, tietää neroutta joka itsensä peittää, itsensä uhraa, rakastaa ja kärsii."

„Kuihtuminen on puolen kuolemaa, puolen elämää on

rauha, puolen taitoa on tyyneys, puolen tuskaa rakkaus. Tunne tuska, tunnet parhaimman ystäväsi. Tunne kaipaus, näet tulevien aikojen tulitornin kutsuvan valon. Tunne köyhyys, tunnet suojelevan veljesi, jonka vakava katse pelastaa sinut vajoamasta turhamaisuuksien liejuun. Tunne rakkaus, tunnet Elämän Mestarin kuluttavan tulen, joka sielusi syvyyksistä elävää kultaa hakee. Niinpä: tunne tuskaa, kaipaa, ole köyhä, kärsi, rakasta ja anna sielusi kulua. Se on Mestarin tarkoitus, että olisit kirkas ja puhdas tulevien aikojen täydellisyydessä."

„Ei ole suuri taito puhua totta toiselle, vaikeampi on olla itselle aina rehellinen."

„Joka vakaumuksistaan tinkiä tahtoo, painakoon päänsä alas. Hän ei ole arvollinen miehen nimeä kantamaan."

„Nosta pääsi alakuloinen, synkkä mies. Jumala on kasvun antanut, katso, toiveittesi tuhkasta nousee elinvoimainen taimi."

Älä pelkää, et ole hetkeäkään yksin."

„Toisille tuottamasi ilo antaa suuremman koron kuin luuletkaan."

„Olet onnellinen saadessasi rakkautta – monin verroin onnellisempi saadessasi rakastaa."

„Kaikki se kulta, jonka vastoinkäymisissä kadotamme, ei ole omistamisen arvoista."

„Elämä on lyhyt. Siksi on erinomaisen tärkeätä muistaa velvollisuutemme kutsumuksessamme. Vielä tärkeämpi on muistaa velvollisuutemme ihmisenä. Vielä kerran sanon: elämä on lyhyt."

„Kun olet hyvä jollekin, osoita sitä hyvyyttäsi harkitusti. Sanotaan, ettei hyvyyttä voi koskaan jakaa liikaa. On kuitenkin viisasta valita ja löytää oikea tapa, jolla sitä eri ihmisille osoitetaan."

„Elämä on lyhyt. Kuka tietää, näkevätkö silmäni koskaan n. s. parempia aikoja. Vetoan ajan henkeen ja kaiken kehitykseen. Minun on uhrattava kaikki ja tehtävä kaikki mitä voin sen työn hyväksi, joka on kutsumukseni, ja sen asian eteen, joka on aatteeni."

„Vain itsensä voittanut voi olla rauhantekijä."

J. Pohjanmies.

Kristillisen elämänymmärryksen puhdistus.

Tammikuun Ruusu-Ristissä puhuin kristillisen elämänymmärryksen rappeutumisesta. Nyt olisi puhuttava sen puhdistamisesta.

Puhdistamisen tarpeen ovat historian kuluessa monet ihmiset oivaltaneet. Sitähän todistaa m.m. lutherilaisen kirkon synty. Mutta puhdistamisessa ei ole kuitenkaan pyritty edellisessä mainitsemaamme Johanneksen selvään kantaan, s.o. Mestarin käskyjen seuraamiseen. Sentähden puhdistus jäikin pinnalliseksi, muodostuen vain eräänlaiseksi ajatuksen vapautumiseksi vallitsevasta eroottis-hysteerisestä mystisismistä. Uskonpuhdistuksessa heitettiin, niinkuin oikein on sanottu, lapsi pesuveden mukana. Niinpä lutherilainen kirkko onkin yksi niitä kirkkoja, joka perusteellisemmin on luopunut Jeesuksen antamien neuvojen ja käskyjen käytännöllisestä seuraamisesta.

Mutta me jätämme nyt kirkot. Käännymme sensijaan teosofiseen sanomaan, Ruusu-Risti-elämänymmärrykseen. Tehtävämme on täilöin kaksinainen: 1:ksi syventyä totuuteen ja 2:ksi vapautua sokeista ja valheellisista opeista ja uskontunnustuksista; kulkeaksemme siten Kristuksen luo. Ensimäinen ehto on n.s. mielenmuutos. Sokeudessa elävä kristillinen mieli on tämä: epäillään Vuorisaarnan käytännöllistä mahdollisuutta, luotetaan sensijaan kirkon tekemiin oppeihin. Sellainen mieli on väärinpäin kääntynyt. Mielenmuutos on näin ollen siinä, että ihminen alkaa ymmärtää ja luottaa Mestariin, Jeesuksen käytännölliseen oppiin, mutta alkaa sensijaan epäillä kirkon oppeja. Mikäli ihminen puolestaan tekee työtä ja ponnistaa tähän mielen muutoksen suuntaan, sikäli hänessä alkaa ja jatkuu älyllis-tunteellis-tahtoperäinen puhdistus. Puhdistus käy — ainakin valmistavasti — päinvastaisessa järjestyksessä kuin rappeutuminen. Siis järki vapautetaan ensiksi. Ei tietenkään siten kuin lutherilaisuus sen „vapautti“, vaan siten, että ihmisessä herää epäilys sellaista kristillisyyttä kohtaan, joka nojautuu aseihin, pakoon ja väkivaltaan. Totuudenetsijä ajattelee itsekseen: „Ei kai se liene Kristuksen oppia, joka ‚siunaa' aseita, joka nojautuu väkivaltaan?“

Tällainen epäilys — joka samalla on luottamusta Mestariin — vie vähitellen varmuuteen. Ihminen vapautuu,

järjellisen ymmärtämyksensä nojalla, väkivalta-kristillisyyden kahleista. Sillä totuus vapauttaa, niinkuin Jeesus on sanonut. Totuus vapauttaa, jotta ihminen voisi käyttää vapautunutta järkeään Jeesuksen käskyjen mietiskelemiseen ja ymmärtämiseen.

Rinnan järjellisen vapautumisen kanssa tapahtuu tunteiden puhdistuminen ja vapautuminen. Sekin alkaa epäilyksestä. Epäillen kysyy ihminen: „Siinäkö siis on minun kristillisyyteni, että minut on kastettu, että minä uskon eli pidän tosina kirkon laatimia uskontunnustuksia, ulkonaista sijaissovitusoppia tai muuta, ja olen osallinen sakramenteissa? Eivätkö minun kätteni teot mitään merkitse?“ Kysymyksen vakavuudesta riippuu, saako ihminen tunteensa ja kätensä vapautumaan niistä siteistä, joihin tunneliikutuksellinen, sokea usko ja oppi ne on kahlehtinut. Jos vapautuminen edes jossain määrin onnistuu, liittyy tähän myös tahdon vapautuminen. Puhdistuksen tiellä kulkija epäillen kysyy: „Onko ihminen siis auttamattomasti voimaton ja heikko hyvässä, sellainen raukka, jonka on mahdoton seurata Kristusta hänen kulkemallaan ja Vuorisaarnassa viitoittamallaan tiellä?“

Jos kysymys taas on tarpeeksi vakava ja kestävä, avautuu kysyjälle Johanneksen määritelmä: „Joka sanoo hänessä pysyvänsä, on velvollinen itsekin vaeltamaan niin, kuin hän vaelsi.“ Asia on tällöin kysyjälle selvä. Siinä selviössä vapautuvat ihmisen tahdon syvälliset voimat käytettäväksi palvelukseen Kristuksen seuraamisessa. Ensin alkeellisemmin, sittemmin täydellisemmin.

Näin siis tapahtuu todellinen ja elävä „uskonpuhdistus“ valmistavassa asteessa. Ihminen syntyy — osaksi vertauskuvallisesti puhuen — vedestä ja Hengestä lapseksi taivasten valtakuntaan. Vedestä syntymistä tällöin ja tässä asteessa on se, että ihminen älyltään, tunteeltaan ja tahdoltaan puhdistuu, peseytyy ja vapautuu niistä väkivaltaisuuden, sokean uskon ja heikkousopin kahleista, joihin n.s. kristilliset kirkot ovat ihmisiä kasvattaneet. Hengestä syntyminen tässä taas on siinä, että ihminen astuu vapautuneine voimineen sisälle totuuden elävään valoon, ja alkaa siinä elää ja toimia.

Seuratkaamme vähän tätä tapausta, tätä vihkiytymistä, tätä lapseksi tulemista taivasten valtakuntaan. On selvää, ettei ole kyseessä joku muotomenollinen kaste tai muu seremonia — jotka puhtaimmillaankin ovat vain todelli-

suuden vertauskuvia —, vaan kyseessä on sisäinen tapahtuma. Kenties ymmärrämme asiaa paremmin rinnastamalla sen tavalliseen lapsen syntymään. Lapsihan tuo siunauksen tullessaan, ja sentähden vanhemmat iloitsevat lapsen syntymästä. Vieläpä niin, että kutsutaan ystäviä koolle juhlimaan ja vastaanottamaan uutta, toisista olosuhteista palaavaa eli jälleensyntyvää matkalaista. Hänelle annetaan nimi ja hänet toivotetaan tervetulleeksi kotiin ja ihmiskuntaan. Ikävä vaan, että rappeutuneiden uskontojen piireissä lapsi samalla joutuu ensimäisen väkivallan ja sokean uskon kohteeksi siten, että hänet samalla liitetään eli seremoniallisesti vastaanotetaan johonkin seurakuntaan. Henkisesti puhdistuneessa uskonnossa — enempää kuin alkuseurakunnassakaan — ei sellaista tapahdu. Lasta sensijaan kasvatetaan ymmärtämään elämää, ja vasta myöhemmin lapsi pyrkii, omasta vapaasta tahdostaan, johonkin seurakuntaan.

Mutta sellaisenaan ruumiillisen lapsen syntymä on vertauskuva henkisestä syntymisestä. Henkisessäkin syntymisessä on riemu ja ilo. Sanoohan Jeesus jossain, että taivaissa on suuri ilo, kun joku ihminen kääntyy totuuden tielle. Samoin Jeesuksen synnyttyä enkelit ja taivaalliset työntekijät riemuitsevat ja laulavat nuo kolme lausetta: „Kunnia olkoon Jumalalle korkeuksissa, ja maan päällä rauha, ja ihmisille hyvä tahto". Olettakaamme nyt, että vaikka evankeliumissa kerrotut tapaukset ovat täydellisesti tapahtuneet historiallisen Jeesuksen syntymässä ja myöhemmissä kokemuksissa, niin kuitenkin ne jatkuvasti kertautuvat ihmisten pienemmissä ja suuremmissa kokemuksissa. Kun siis Kristus ihmisessä syntyy, niin ihminen itse on hengessään mukana tässä enkelten laulussa. Laulu sisältää ihmisen puolelta jonkunlaisen lupauksen, sanoisimmeko vihkimyksen. Ihmisen tajunta on hetkeksi tai pidemmäksi ajaksi kohotettu henkiseen tilaan, totuuden valoon, jolloin hän sisässään lupaa jotain elämälle. Lupauksia on tässä kolme, vastaten olemuksemme kolmea puolta: älyä, tunnetta ja tahtoa. Ensimäinen vihkiytymislupaus: „Kunnia Jumalalle korkeuksissa", koskee älyä. Sisäisen kokemuksen hetkenä ihminen selvästi ja hyväksyen ymmärtää, että kunnia ja valta kuuluu sille Isälle, joka asuu ihmisen hengessä ja maailmankaikkeudessa, ja että kaikki väkivalta ja pakkokeinot ovat vääriä, että väärin on tavotella kunniaa, väärin on pyrkiä valtaan toisten ihmisten ylitse. Ihmisen

osana on tyytyä elämään valon lapsena maan päällä, veljenä veljien seassa.

Toinen lause: „Ja maan päällä rauha“ koskee tällöin tunne-elämän kohottamista ja alistamista Jumalalle. Sielua kohottavassa kokemuksessa ihminen ymmärtää, että rauha tunne-elämässä on tärkeämpää kuin hermoärsytykselliset liikutukset, kuin sokea usko ulkonaiseen sijaissovittajaan ja seremoniallisiin muotomenoihin, ja että tunteiden rauha on saavutettava suhtauttamalla kättensä teot oikealla tavalla elämään.

Kolmas lause: „Ja ihmisille hyvä tahto“, koskee olemuksemme syvintä puolta, tahtoa. Mieltä kohottavassa kokemuksessa oppilas ymmärtää, miksi ihmiset ovat heikkoja Kristuksen seuraamisessa, mutta sensijaan voimakkaita alemman maailman ja oman personallisen keskihakuisuutensa seuraamisessa ja tulevien kärsimystensä luomisessa. Heikkouden perussyy on siinä, että ihmiset eivät tahdo tai eivät uskalla olla tahdoltaan hyviä, vaan sensijaan alistuvat tahtomaan kostoa, oikeutta, hyvitystä. Tämä on koko kristikunnan henkisen heikkouden ja siitä johtuvan kurjuuden syy. Sensijaan keskipakoisuuden luova voima Kristuksen seuraamisessa piilee ja avautuu siinä, että ihminen kieltäytyy tahtomasta mitään muuta kuin hyvää, ja että hän myös tahtoo hyvää, aina ja jatkuvasti.

Tämä yksilöissä tapahtuva kokemus on jatkuvaa Kristuksen tulemista ihmiskuntaan. Yksilöissä ja yksilöiden kautta se vaikuttaa elävää „uskonpuhdistusta“. Kun valhe ja rappeutuneet uskonnot ovat sitoneet ihmisen älyn ihannoidulle väkivallalle ja kunnian- ja vallanhimolle, tunteet salakähmäisyyden hermoärsytykselle ja sokealle uskolle, tahdon oikeuksien, koston jo hyvityksen pyyteille, niin sensijaan totuus, totuuteen syventyminen ja sen seuraaminen, tekee ihmisen jälleen vapaaksi. Vapautunutta tahtoaan, tunnettaan ja järkeään tarvitsee ihminen Kristusta seuratessaan.

Jos lopuksi ajattelemme uuden, henkisesti puhdistetun uskonnon muodostumista, Jeesuksen Kristuksen johtaman seurakunnan luomista, niin on se mahdollista vain sikäli, kuin on ylläesitetyssä mielessä uudestisyntyneitä ihmisiä.

J. R. H.

Ole luonani, Herra!

Ole luonani, Herra, mun yksinäisenä iltanani, kun sydämeni yksin valvoo! Täytä Sinä sen yksinäisyyden malja ja anna mun rinnassani tuntea Sun rakkautesi rajattomuutta!

Anna Sun rakkautesi raikua äänessäni ja vaijetessani levätä! Anna Sun rakkautesi sydämeni kautta virrata kaikkeen, mitä ikinä yritän ja teen!

Älä poistu luotani, Herra! Älä jätä minua yksin, sill' on jo yö! On kolkko ja pimeä erämaan polku ja risukoiden halki se vie . . .

Ollos uskossa luja, mun sydämein! — Päivä on kerrankin koittava! Lupauksen siemen, kätketty maahan syvään, mustahan multaan, on oraana nouseva ylös! Sen unelma kuin umpu on avaava sydämensä auringon valolle! Ja silloin sen hiljaisuus löytävi laulunsa säveleet! . . .

Päivä se autuas alkaa, jona taakkasi raskain on mieltäsi keventävä lahja ja kärsimyksesi kaikki vain polkuasi kirkastaa! . . .

Anna mun rauhassa istua Sun sanojasi kuuntelemassa hiljaisuuteni sisimmässä! Äläkä käännä kasvojasi pois mun sydämeni pimeistä salaisuuksista, — vaan polta ne tulessasi, kunnes ne ilmiliekkinä loimuavat! . . .

Lopetan lauluni ja huudan Sinulle:

— Tule noutamaan minut toiselle rannalle!

Rabindranath Tagore.
(Suom. G. S.)

Jumalritari.

Rannaton aava ulappa,
Pimeys synkkä kaikkialla,
Aallot turmaa uhkuvina,
Ei lepoa, rauhaa taivaan alla —
Ihmissielut synkkinä, toivottomina
Toden merkkiä etsivät,
Pahe-hiidet ilkkuen

Hapuilijoille tietä näyttävät,
Elämäänsä kiroten.
Ihmisjoukot vaeltavat.

*

Häipyy hiisien surmaleikki,
Kajastaa pilke auringosta,
Poistuu sokeuden seitti —
Ihmisrinnat vapautuvat ahdingosta.

*

Aaltoja kyntää ylväästi
Taivaiden lähetin pursi.
Jumalritari voitokkaasti
Paheiden voiman mursi.

*

Silmät näkee vain
Elon pyhän lain,
Sielu kaipaa totuuteen,
Pyhään iki-korkeuteen.

*

Uljaasti voittaen elon harhat,
Kantaen rinnassaan kaikkien karmat —
Ajattomuuden viisas on hän nyt,
Kaiken karmansa on hän elänyt.

*

Ihmiskaravaani vyöryy avattua uomaa,
Tienviitoittaja unohdetaan.
Vain harvat profeetan huomaa,
Vasta kuoltuaan hänet tunnustetaan.

26. 12. 29. *J. K. S.*

Iltapuhteella.

Että henkimaailmasta voidaan seurata tapahtumia ja asioita täällä alhaalla, osoittaa myös osaltaan seuraava kokemukseni.

Toukokuun 29 päivän aamulla varhain 1928 heräsin jonkunlaisen kolahduksen ja humauksen välisen, ei kuvattavissani olevan, merkillisen äänen vaikutuksesta yksinäisessä huoneessani, hiljaisuuden minua ympäröidessä. Jouduin puolivalveille ja tunsin selvästi nykäisyn olkapäässäni, sekä kuulin selvästi 4 vuotta sitten kuolleen miesvainajani sisaren, E. S:n äänen sanovan minulle sanat: „Nelma, älä nuku nyt, nouse ylös rukoilemaan, sinua kohtaa kohta suuret vaikeudet". Ja avattuani silmäni näin myös aivan selvästi tuon kälyni, E. S:n tutut piirteet oveni pihtipieleen nojautuneena, josta asennostaan hän vielä sanomattoman ylhäisen ja hienon hienon ilmavassa olemuksessaan minulle toisti: „Koita nyt rukoilla". Ja sitten hän häipyi pois jonnekin ylöspäin. — Samana päivänä vietiin minua kuulusteltavaksi alkaneeseen, pitkäaikaiseen oikeusjuttuun, joka vasta suurien ponnistusten ja kärsimysten jälkeen selvisi voitokseni.

Nelma S.

Mitä muualla tiedetään.

Vapaamuurariuden vastustajia. Muutamia vuosia sitten yllättivät eräät Oxfordin ylioppilaat, joukossa muuan nykyään erittäin hyvin tunnettu parlamentin jäsen, yliopiston looshin vartijan, sitoivat hänet ja mellastivat temppelin ovien ulkopuolella. Looshin mestari käski avata ovet. Kiusalliseksi hämmästykseksen ylioppilaat näkivät läsnäolijoiden joukossa useita Oxfordin professorikunnan huomattavimpia personallisuuksia, ja väkivaltaisen rynnäkön tuloksena oli vain yliopiston hyväntekeväisyysrahaston varojen äkillinen lisääntyminen.

Viime joulukuun 11 p:nä tunkeutuivat ylioppilaat Bukarestin vapaamuurariIooshin rakennukseen. Rynnäkön johtajat esittäytyivät etsiviksi poliiseiksi, pääsivät sisään ja tunkeutuivat istuntosaliin saakka, missä parhaillaan pidettiin kokousta.

Molemmat ylioppilaat komensivat revolverein uhaten läsnäolijoita nostamaan kätensä, ja säikähtyneet vapaamuurarit noudattivat kehoitusta muitta mutkitta. Silloin tulivat muut ylioppilaat saliin ja alkoivat hävittää looshikalustoa, ja tällöin tuhoutui myöskin „Suur-orientti"-looshin arkisto. Erään läsnäolijoista onnistui päästä pakoon, ja hän hälyytti puhelimitse paikalle poliiseja, jotka heti vangitsivat eräitä mellastelijoita. Nämä ilmoittivat saaneensa aiheen yrityksensä Ludendorffin häväistyskirjoituksista vapaamuurariutta vastaan.

Katolinen kirkko on aina ollut tunnettu vihamielisyydestään vapaamuurariutta kohtaan. Niinpä on paavi puolalaisille pyhiinvaeltajille viime vuoden lopulla pitämässään puheessaan kiivaillut Puolan vapaamuurareita vastaan, joita hän nimitti helvetin voimiksi. Pius XI sanoi m. m.: „On oltava varuillaan, sillä on paljon kavaluutta ja vaaroja. Kaiken hyvän viholliset, joita Herra nimitti helvetin voi-

miksi, lisääntyvät myöskin Puolassa. Vapaamuurarien lahko, joka koettaa kaikkialla levittää turmiollista vaikutustaan uskonnolliseen ja yhteiskunnalliseen elämään, ei ole luopunut Puolasta ja koettaa ulottaa vaikutustaan teidänkin keskuuteenne uskon, uskonnon ja terveen kausalaiselämän kalliin perinnön turmioksi. Nämä aarteet on säilytettävä loukkaamattomina". Paavi päätti puheensa kehoittaen liittymään yhteen, jotteivät helvetin voimat liiaksi pääsisi levittäytymään. On rukoiltava, koska inhimilliset voimat eivät riitä näitä vihollisia vastaan taisteltaessa.

Paavin puhe lienee osaltaan johtunut siitä, että Puolan vapaamuurarit vastustavat uskonnonopetuksen järjestämistä kouluihin ja muitakin konkordaatin määräyksiä.

Vanha ennustus. Max Heindel, amerikalaisen rosenkreutsiläisseuran perustaja ja johtaja, julkaisi „Rays from the Rose Cross"-aikakausikirjassa v. 1917 seuraavan kirjoitelman:

Puoli vuosisataa ennen Amerikan löytöä „Äiti Shipton", yorkshireläinen näkijä, ennusti tuntemattoman maan keksimisestä, missä kultaa on yllin kyllin. Hän näki meidän päiviemme automobiilit ja raitiovaunut sekä niiden aiheuttamat lukuisat tapaturmat, puhelimen ja lennättimen, sukeltajat, vedenalaiset veneet, ilmalaivat ja suuret rautalaivat, jotka ovat tehneet puualukset tarpeettomiksi. Hän näki suuret poliittiset mullistukset maailmassa, varsinkin Ranskassa, tämän liiton Englannin kanssa ja tällä hetkellä vielä niin riitaisten anglosaksisten rotujen sulautumisen toisiinsa. Hän katseli juutalaisten vapautumista entisestä sorrosta ja heidän nousuaan huomattaviin asemiin. Hän näki tiedon ennenkuulumattoman leviämisen alhaisimpienkin säätyjen keskuuteen ja päätti näkemystensä sarjan ennustamalla suurista maanpinnan muutoksista, missä vanhoja maita tulee häviämään ja uusia maita ilmestymään, ja maailman lopusta, minkä hän ilmoitti tapahtuvaksi v. 1991.

Viimeksimainittu ennustus saa arvattavastikin useimmat meistä pudistamaan päätämme epäillen, mutta jos ajattelemme hieman asiaa, niin ajatus ei ehkä näytä niin etsityltä. Me tiedämme, että menneisyydessä on tapahtunut maanpinnan mullistuksia, ja maanjäristykset sekä tulivuorien purkaukset osoittavat, että maanalaiset toiminnot eivät suinkaan vielä ole tauonneet. Tämän kirjoittaja on nähnyt useiden vuosien aikana suuria maanalaisia onkaloita täynnä öljyä ja kaasua, joiden kulkusuunta yleensä on Mainesta poikki Amerikan mantereen lounaiseen päin ja etelä-Kalifornian alapuolelta tyyneen valtamereen. Niiden räjähtäminen tekisi maahan suuren repeämän. Samanaikaisesti hän näkee rakenteilla olevan alkutyypin, mikä osoittaa, millaiseksi maan pinta tulee muodostumaan paikoissa, missä maanmullistus tai sellaisten sarja on rikkonut Amerikan mantereen ja sitä rajoittavan valtameren muodon.

On ehkä uhkarohkeata määritellä aika, jolloin maan uudelleenmuotoutuminen alkaa, mutta ajatusaineeseen muovailtu alkutyyppi eli kaava, joka esittää Suuren Arkkitehdin ja Hänen rakentajiensa luovaa ajatusta, näyttää olevan niin lähellä valmistumistaan, että edistymisestä päättäen, minkä kirjoittaja on pannut merkille niiden vuosien kuluessa, jolloin hän on tarkastellut sen valmistamista, voi sanoa mullistusten alkavan tämän vuosisadan puolivälissä (1950) ellei ennemminkin. Ei ole lainkaan mahdotonta, että 1991 myöskin tapahtuisi mullistus sellainen, että vanha tietäjä saattoi pitää sitä maailman loppuna. Mutta tämän kirjoittaja on myös saattanut arvioida

ajan liian aikaiseksi sanoessaan mullistusten tapahtuvan tämän vuosisadan puolivälissä. Ne saattavat lykkääntyä sen loppuunkin — aika vain voi sen ratkaista — mutta varmaa on, että jo vuosisatoja on valmisteltu suurta muutosta, minkä suunnitelma nyt on lähellä valmistumistaan näkymättömässä maailmassa. Voimme siksi odottaa pian näkevämme äiti Shiptonin tätä koskevan ennustuksen täyttyvän, niinkuin muutkin hänen sanansa ovat käyneet toteen.

Liitämme tähän mainitsemamme ennustuksen, niin että lukijat itse voivat muodostaa mielipiteensä. (Suomennos on mahdollisimman sanatarkka käännös knittelimitalla kirjoitetuista säkeistä).

Ajoneuvot kulkevat hevositta,
ja tapaturmat täyttävät maailman kärsimyksillä;
Lontoossa on oleva kukkaiskukkula
ja sen keskellä piispanistuin;
ympäri maailman lentävät ajatukset
silmänräpäyksessä;
vesi tekee kummia ihmeitä,
miten omituista: se on kuitenkin totta:
Maailma on oleva ylösalaisin,
ja kultaa löydetään puiden juurista;
ihminen ratsastaa läpi kukkuloiden
ilman hevosta ja ilman aasia;
ihmiset veden alla kävelevät,
ratsastavat, nukkuvat, puhuvat;
ihmisiä nähdään ilmassa,
valkeassa, mustassa ja vihreässä.

Suuri mies tulee ja menee!
Rauta uiskentelee vedessä
yhtä helposti kuin puinen alus,
ja kultaa löydetään maasta,
jota ei nyt tunneta.
Tuli ja vesi tekevät enemmänkin ihmeitä,
Englanti ottaa vihdoinkin vastaan juutalaisen.
Juutalainen, jota halveksittiin,
tulee syntymään kristitystä;
Englannissa rakennetaan lasitalo,
mutta voi!
Työtä seuraa sota
Pakanan ja Turkin maassa,
ja raivoisassa taistelussa
valtiot koettavat tuhota toisensa;
mutta kun Pohjoisen on jaettava Etelä,
Kotka rakentaa pesänsä Leijonan kitaan;
veroja verenvuodatuksesta ja sodasta
tulee jokaisen ovelle;
kolme kertaa suloinen Ranska
joutuu veriseen tanssiin;
ennenkuin sen kansa on vapaa,
on se näkevä kolme tyrannimaista hallitsijaa —
se on näkevä kolme hallitsijaa peräkkäin,
näistä on jokainen eri hallitsijasukua;
sitten seuraa pahin taistelu,

Englanti ja Ranska ovat kuin yksi maa;
sen jälkeen kietoutuu brittiläinen oliivi
avioliitossa saksalaisen viiniköynnöksen kanssa;
ihmiset kulkevat virtojen ylitse ja alitse;
kaikki Englannin maata kyntävät pojat
nähdään kirjat käsissä;
niin tullaan hankkimaan oppia,
köyhä tulee saamaan paljon viisautta;
vesi tulee virtaamaan, missä vilja kasvaa,
vilja kasvaa, missä vesi virtaa;
taloja on alhaisissa laaksoissa
rakeiden ja lumen peittäminä;
sitten tulee maailmanloppu
yhdeksäntoistasataa ja yhdeksänkymmentäyksi.

J. E. P.

Vapaa sana.

Veli Annikki Reijosen artikkelin johdosta. Ruusuristin marraskuun numerossa heräsi minussa vanha muisto, kuinka kerran tunsin voimakasta halua kirjoittaa Ruusuristiin suunnilleen samassa hengessä. Lausun Veli Annikki Reijoselle omani ja muutamien muiden kiitokset kirjoituksesta.

Olen vuosien kuluessa tullut huomaamaan, kuinka pimeydessä vaeltavia veikkoja me ruusuristiläisetkin olemme totuuden ymmärtämisessä, puhumattakaan nyt käytännöstä. Usealle koko totuuden etsiminen supistuu jälleensyntymis- ja karma-opin hyväksymiseen niissä rajoitetuissa puitteissa, joissa kukin ne ymmärtää, ja totuuden etsiminen supistuu myös jonkinlaisiin sokeihin uskomuksiin, eikä todelliseen omakohtaiseen tutkimukseen.

Vuorisaarnan käskyjen suhteen monet ovat vielä siinä käsityksessä, etteivät ne kuulu nykyajan ihmiselle, vaan joskus kaukaisen tulevaisuuden ihmiskunnalle. Nykyajan ihmiselle kuuluu m.m. vielä sotiminen. Tässä suhteessa jokainen pitäköön uskomuksensa, siksi kun oppii syvällisemmin teosofiaa ymmärtämään. Mutta asialla on toinenkin puoli. Jos Ruusu-Risti-seurassa on paljon sellaisia jäseniä, jotka noin totuutta tulkitsevat, he samalla vaikuttavat pimittävänä voimana, vastustaen sitä totuuden valoa, jota meille ja ihmiskunnalle nyt koetetaan antaa.

Mielestäni olisi tässä suhteessa jokaisen vanhan ja uuden jäsenen tarkistettava kantansa Vuorisaarnaan, ettei julistaisi teosofiana sellaista, joka on totuudelle vastakkaista. Jos ei Vuorisaarnan suhteen osaa ottaa itselleen selvää kantaa, joutuu hoippumaan sinne tänne mielipiteissään ja seuran suhteen ei tiedä ollako vai ei olla. Selvä kannan määrääminen on itselle ja seuralle eduksi. Ja jokaisen teosofin, joka on jaksanut hyväksyä jälleensyntymis- ja karma-opin, luulisi voivan tehdä oikean ratkaisun, kunhan vaan voi sielussaan voittaa Maaran jalokivien loiston ja nöyränä tunnustaa: noin on totuus ja Jumalallinen viisaus, siinä on minulle totuuden mittapuu, vaikka olenkin näin kaukana sen ehdottomasta täyttämisestä.

Ihmisen, joka jaksaa kieltäytyä tarttumasta aseihin itseään puo-

lustaakseen, on täytynyt saavuttaa hyvin korkea rohkeuden aste ja silloin ehkä näyttää sotasankarin puku henkisen köyhyyden todistukselta.

Uusi sankari-ihanne on tietysti vielä usealle ruusuristiläisellekin vaikeaa käytännössä toteuttaa. Mutta kun se Ruusu-Risti-seurassa on yksi suuri päämäärä, johon totuus meitä johtaa, on luonnollista, että sen myös edes sanoilla tunnustamme.

Tunnustamme, että Vuorisaarnan käskyt kuuluvat meille ja kaikille ihmisille, koska niihin sisältyy yksilöjen ja ihmiskunnan pelastuksen tie. Silloin mekin osaltamme autamme totuuden valon ja uuden onnellisemman aikakauden ilmentymistä.

A. J. S.

Väsähtyneille kujien kulmilla. Ystäväiset, olin tullut kiertokoulua alottamaan maamme syrjäiseen pitäjään syksyllä 1898; kirkkoherra opasti koulutaloon. Oli kysyttävä polkua, ja poikkesimme asuntoon, jossa oli keski-ikäinen syväsilmäinen hengen taisteluja näköjään käynyt nainen kotona. Hän nousi äsken itketyin silmin, vastasi tervehdykseemme ja otti tuolin nojolle valmiiksi pannun ison mankeloidun liinan, ja pyyhki huolellisesti minun jalkani, kun siinä seisoin komean kirkkoherran vieressä. Olin mykkä; kirkkoherra äännähti hm! ja kysyi polkua. Naisen piirteet kuvastivat jaloa sielua ja ne vapauttivat minut harmista luulla skandaalia kohtaani tarkoitetun; kätkin kohtauksen sydämmeeni kysymysmerkkinä. Kun, kauvan jälkeenpäin, rankkasateessa ojaa kaivoin ja mieliaineeni ongelmoita pohtien onnesta äännähdin: niin, Suomi on siis Pyhämaa! kuulin äänen sanovan: „siksipä sinun jalkasi pyyhittiin." Itkin ilosta, ja päätin että koen hartaammin pyrkiä tapojen puhtauteen. Tunsin myös että olen velkaa sanoa tästä Suomen kansalle, sillä eihän voinut olla, että yksin minun tähteni olisi tahrattu mankeloitu liina.

Ystäväiset! keskellänne seisoo Jota ette tunne — Valonmestari. Ottakaa raamattu tutkiaksenne, sillä mitäpä auttaa, jos se on kodissa vain lampunkorokkeena. Lukekaa Jees. 41 l. 25 v. ja koko seuraava luku niin voinette ymmärtää, että kysymys on Suomesta. Verratkaa tilaston numeroita. Viitisentoista vuotta sitten oli Yhdysvaltain sos. puolueessa 12000 suomalaista, kolmesta Skandinaavian maasta yhteensä 3006 Canadan komm. puolueessa taannoin kaikista maista yhteen 2000, suom. 3000. Mitäkö tämä todistaa? Alaltaan se on varsin vahva todiste siitä, että tämä kansa etsii, ja etsivä kerran löytää. Jeesus sääli heitä eikä tuominnut: voi raskaita ja imettäväisiä, sillä suuri viha ja vaino pitää oleman sen kansanaineksen päällä. — Heidän totuuden rakkautensa on lapsi, joka ei ole vielä ehkä syntynyt, on kuitenkin heissä, heidän olemuksessaan. He vaativat siedettävämpiä olosuhteita, he ovat oikeassa siinä. Mitä tekee hallitus? Se tekee kuin hallitus, joka näkee ajajain luvun ja vauhdin teillä lisääntyvän, vaan ei ota suoristaakseen ja leventääkseen teitä. Seuraavat turmat, tuoden kustannuksia, riitoja ja pahempaa pulaa. Miksi emme väsy kokeilemaan vihalla, kun sen hedelmän mukana on aina katajanlude, joka tärvää maun, vihan pihinä, joka ottaa pois turvallisuuden tunteen; pahaa korjataan pahalla ja saadaan lisää pahaa. Totuudenrakkauden Soihtu on sytytetty Suomenniemelle, eikö Se ole kyllin arvokas, että Sen valossa kannattaisi vaeltaa? Suomen rehellinen teosofiväki, onko A. Besant arvokkaampi totuutta, että häntä on myötätunnon vuoksi seurattava, silloinkin, kun hän leikkii sokkoa? (Ilm. 3 l. 14—22 v.). Eikö Krishnamurtin historia ole Thyatiran historia (Ilm.

2 l. 18—29 v.); se julistettiin pääkaupungiksi, ja julistus peruutettiin, sillä oli tehty erehdys. Kun menemme kalaan Meren taakse ja vakkamme pysyy tyhjänä, palatkaamme Meren tykö; erehdyksen tunnustaminen on rehellisyyden ilmaus.

Arvoisat raamatun tutkijat, voinette ymmärtää, miksi jälleensyntymisen tosiasia oli peitetty Russelilta (ent. Hesekieliltä). Jos hänen olisi annettu sanoa koko totuus, ette olisi uskaltaneet lähteä ahtaan kirkon piiristä häntä seuraamaan. Sanoihan Jeesus, että Hänenkin täytyi jättää paljon sanomatta, kun seuraajansa eivät vielä voineet ottaa vastaan. Käsitätte symbooleja, miksi ette ylösnousemisessa näkisi verhottua jälleensyntymisen aatetta! Sitä ilman emme kuitenkaan voi selittää elämänarvoitusta. Lukekaa psalmi 87 vanhasta, tai ensimäisestä uudesta käännöksestä. (Myöhemmästä on tämä valaiseva luku pyyhitty pois panemalla tilalle englantilainen kyhäys). Kun Tyrolainen syntyy Jumalan kaupungissa, niin hän eli sitä enner Tyrossa (Saksassa), muuten ei hän voisi olla Tyrolainen. Kun etevä Saksanteknikko ruumistuu Suomen kansaan (Jes. 23 l. 18 v.), niin huonossakin (esim. sota-alan) tarkoituksessa koulutettu, kehitetty kyky alkaa palvella Jumalan huoneen hyväksi siinä uudestisyntyneessä Suomessa, jonka kansalaisedellytykset ovat sanellut psalmissa 15. Hesekiel antoi teille sysäyksen pois loppuaan suitsevan kynttilän hämärästä, nyt kutsuu meitä Valonmestari Jeesuksen rakkautta syvemmin ymmärtämään. Pyytäkäämme uudistua tässä rakkaudessa; kirkko ei pyytänyt, siksi pakeni siitä henki pois.

Suomen herännyt väki! Jeesuksen Vuorisaarnan oppi on portti elämään, siitä löydämme ohjeet tielle elämän, puhtauteen, sydämmen tyhjentämiseen pahasta, että voisimme tuntea Jumalan tulleen sinne hallitsemaan. Valtioviisaat ovat tarvinneet kaikenlaisen väen kerittäväkseen, ja uskonnollisten mukavuudeksi he ovat puhkoneet omia porttejaan „elämään"; on aukkoja varkaita, ryöväreitä, jos murhaajiakin varten. Ne ovat koolleen ajanmukaisia; saa olla ryöstösaalista jos murha-asettakin mukana. Itse mammonakristuksen kirkko on hyljännyt Jeesuksen elämän portin epäkäytännöllisenä, koskapa siinä ei ole mitään tarkoitukseen mukavaa heille, jotka pukevat autuuden kuin näytelmäkaavun ja hihkuvat tuollaista pauhinalla poismenevää taivasonnea. (Piet. ep.)

Saa yllyttää ja haukkia muita aseisiin, toisin ajattelevia pieksäämään, „palkollisia hosumaan", kuten Jeesus sanoi. Kenties joskus saavat kestää raskaan, tukautetun tuskan huokauksen, joka pahana aavistuksena tunkee povesta. Oi sokeutta ja paatumusta! tieteellisyyttä, valtioviisautta, „lunastetun" tunnetta, joka estää tuntemasta kipua, kun Herra lyö ojentaaksensa, eikä siten voi herättää omien sarvien ja hampaiden tasaustyöhön. Ystäväiset, karttakaa sovitteluja tuollaisen kristillisyyden kanssa! Aika on ovella, josta Jes. sanoo: (15 l. 7 v.) ne kansat, joita Moab (y. m.) on varustanut, viedään „pajuojan" ylitse, tuon ojan, minkä valekristillisyys on luonut Jumalan ja ihmisten välille; yhtä hävettävä vetelehtimisen merkki elämän kentällä kuin pellollakin.

Moab, tuo yhtä ketterä viina-, opiumi- ja ase, kuin raamattuporvarikin, on selkärunko sille pakanoituneelle liikemaailman ainekselle (1 Mos. 10 l. Magog, luokkahengen kanta-isä, Gog, muuan aikamme prinssi, joka „asuu"=saa moraalisen ravintonsa luokkahengen maaperästä — Magogin maalla, Hesek. 38—9 l., Dan. 25 l. 25 v.), jota Jes. kutsuu Portiksi, ja Jeesus lisää: „helvetin porttein" ei saa sitä

voittaa, kun kokoomus uudistuu valtakunnan 1,000 päiväisyyden täyttyessä, ja välillä näyttää voimiaan „Vähäsarvi" Elam, joka on ammentanut elämänviisautensa päästä, jonka omistaja ei välitä yhdenkään naisen rakkaudesta (seurakunnan uskonnosta) — palvelee vain sotatekniikkaa. Dan. 11 l. Ihmiskunnan vertauskuvana on silloin kaksi merta, vanha maailma, ja uusi, valtakunnan väki, jota maininpit vielä väräyttelevät sitäkin.

Neljäs peto (Dan. 7 l.) on „löytänyt" hypnoottisen „tyyneyden", ja sen loppu meitä liikuttaa, sillä sen kuolinmaja on Ihanaisen maan lähellä, se tarkoittaa, sen järki herää tunnetta tajuamaan. Tämän heräymyksen odotustuskassa Jaakob huudahti-Leniniä Danina siunatessaan: „Herra, minä odotan Sinun pelastustasi!" (1 Mos. 49 l. 17—18 v.) — Johannes näki (Ilm. 21 l. 1 v.) uuden ihmiskunnan, jota ei verrata mereen; se oli löytänyt Kaikkiallisuuden Isän, ja siksi sillä oli lepo.

Lakatkaamme rukoilemasta itsellemme vetelehtimisen edellytyksiä; niille, joille olemme vastenmielisiä, pyytäkäämme hengen ravintoa, ja itsellemme intoa voittaa itsekkyytemme, joka meidät tekee mahdottomiksi toisillemme, sillä itsekkyyden riisumisessa on erimielisyyden, „pyhän kansan hajoituksen" loppu.

Rakkaudella pieni veljenne
M. Myrtti.

Surujen opetuksia. Elämä tuo meille suruja, uusia ja uusia. Kuinka paljon saakaan ihminen itkeä ja kärsiä, kuinka monissa myrskyissä ja kylmissä vihan vimmoissa kamppailla, sisäisesti katsoen, ennenkuin hän oppii edes säilyttämään tasapainonsa kaikissa tilanteissa. Varsinkin tunneherkkä ihminen vuodattaa kyyneleitä paljon suruissaan eikä tunne saavansa mistään lohdutusta, kunnes kokemus opettaa, että kyllä elämä antaa ihmisen itkeä ja surra niin kauan kun vaan jaksaa, ei se nosta sitä hänen hartioiltaan. Mutta lopulta ihminen huomaa, että tässähän ei ole mitään järkeä, ja siksi kysyy hän vihdoin: ehkä tällä onkin joku määrätty tarkoitus, joka sisältää opetuksen, ja mitä pikemmin nousen tästä ja opin tuntemaan tuon tarkoituksen, sitä parempi. Siinä onkin toinen puoli, oma opittavansa, sillä samat voimat, joihin sisältyy häviön mahdollisuus, sisältävät suuren lupauksen, kun opimme niitä tuntemaan ja hallitsemaan, ja ohjaavat ihmisen niille lähteille, jotka kumpuavat iankaikkiseen elämään". Tämä on vain yksi elämänkoulun opetusaineista, mutta syvällekäyvät ja perinpohjaiset ovat sen kokemukset.

Surullaan ihminen kuitenkin aivankuin vetoo suurempiin veljiinsä, ja he taas elävät juuri ihmiskuntaa varten sitä auttaakseen ja lohduttaakseen, kun kaikki ilo on kadonnut ihmisiltä. Niinkuin Väinämöinen on sanonut: „Taas minua tarvitaan uuen päivän päästäjäksi, uuen kuun kulettajaksi", ja Jeesus: „Autuaat ovat murheelliset, sillä heitä tullaan lohduttamaan".

Ennen tämmöisiä sielullisia kokemuksiaan ihminen voi älyllisesti ratkaista itselleen esim. kysymyksen taivaallisesta autuudesta ja päättää mielessään, että siitä on luovuttava, jos sellainen tielle sattuisi, jo täällä eläessäni, jotta kulkisi „suurten askeleissa". Mutta jos sellainen tapahtuma tulee hänen eteensä elävässä elämässä, saattaa hän aivan tyynesti oman autuutensa ikkunasta katsella toisten kärsimyksiä, puuttumatta mihinkään, ja vasta sitten kun hän on kulkenut noiden tuskallisten kokemusten läpi, on hänen sielunsa avautunut (joku on voinut päinvastoin katkeroitua kokonaan) ottamaan itse vastaan

lohdutusta ja näkemään veljensäkin surun. Silloin puhkee yllämainittu päätös rakkaudesta ihmisiin heti tekoihin, ja hän luonnostaan näyttää heti teossa, että ei etsinyt omaa taivastaan. Jos hän tämän kokemuksen kokonaisuudessaan suorittaa, saapuu hän tätä tietä lopulta „toiselle rannalle", niinkuin Hiljaisuuden Äänessä sanotaan.

A. S.

Vastausta vastaajille. Olen sanomattomasti iloinen siitä, että johtaja on antanut luvan Ruusu-Ristin palstoilla kosketella arkaa sotakysymystä, ja myös sanomattoman kiitollinen niille kahdelle veljelle, jotka kirjoitukseni johdosta ovat kynään tarttuneet. Liikuttava oli heidän kirjoitelmansa jalo murheen sävy. Ja siitä huolimatta on minun ehken edelleenkin pahoitettava heidän mieltään oman totuudennäkemyksen pohjalta puhutuista sanoista.

Kouluaikaisesta raamatunhistoriasta muistuu mieleen eräs kuva, hirveä kuva, jonka edessä seitsenvuotiaan lapsensielu jähmettyneenä värisi, — Abraham uhraamassa poikaansa Iisakkia polttoroviolla. Isku vain ja isän kädessä välkehtivä puukko olisi tehnyt tehtävänsä. — Kuinka Jumala v o i Abrahamin käskeä tekemään jotain niin kamalaa? kyseli lapsi. — Koetellakseen hänen rakkauttansa, kuului vanhemman vastaus. Tätä ei lapsi tajunnut. Jumalako käski isän tappamaan poikansa? Mahdotonta! Mutta kun nuo selittivät sen sillä lailla? Sittenkään se ei voinut, s e e i v o i n u t o l l a n i i n.

Näin kapinoi lapsi t u n t e i s s a n s a. Mutta aikaihminen oppi a j a t t e l e m a a n. Teosofi vasitenkin. Ja hän pääsi tähän: — Ei se ollut Jumala, joka Abrahamia murhaan vaati, vaan se oli Abrahamin k ä s i t y s Jumalasta, Abrahamin puutteellinen kyky ymmärtää jumalallista rakkautta.

Siis:

Sota on rikos Jumalaa, lähimmäistä ja ihmistä itseään kohtaan, rikos siksi, että se perustuu murhaan ja tuo tullessaan valhetta, petosta ja epäsiveellisyyttä. Ja siksi kaikki laitokset ja järjestöt, jotka muodossa tai toisessa kannattavat aseellisuutta ihmishengen riistämiseksi, ovat rikoksellisia — jumalallisen lain kannalta, sillä suuret jumalanpojat, selvimmin Jeesus Kristus, ovat halki aikojen kehottaneet ihmisiä rakentavaan, eivätkä hävittävään työhön; he ovat sanoneet: — Älä tapa, vaan rakasta rauhassa vihollisiasi!

Inhimillinen laki puhuu kyllä toista kieltä, salliessaan sotamurhan. Mutta onneksi alkaa ihmiskunta tässäkin suhteessa saada silmiään auki, alkaa nähdä, että suurten jumalanpoikain sanat on tarkoitettu toteutettaviksi eikä kuunneltaviksi ja että niiden mukaan eläminen on ainoata oikeata tosikäytännöllisyyttä.

Eivät nämä jumalanpojat ole kuitenkaan kuvitelleet, että koko ihmiskunta olisi yhtä aikaa saanut silmänsä auki, voittanut vihansa ja laskenut aseensa. Ei, he puhuivat yksilöille, ja heränneet yksilöt yhä uusille yksilöille. Eri kansoissa ja eri puolilla palloa. Näin oli hapatus vähitellen kulkeva yhä laajemmalle, kunnes kerta — pallomme kehitys oli oleva lopussa ja kristushenki lunastanut ainevallan meissä ja meidän kauttamme.

Eikö siis rakkaudesta voi sotia? Voi — sokeasta rakkaudesta, ei näkevästä. Sillä Jumalantahto ei vaadi meitä nostamaan aseellista kättä veljeämme vastaan. Sen tekee vain oma ontuva käsityksemme siitä.

Vaan ehkä ei venäläinen olekaan veljemme? Ehkä käsky vihollisen rakastamisesta annettiinkin kaikille muille kansoille, vaan ei

Suomen. Ja jos vielä annettiinkin, niin ei kait tätä historian kautta varten.

Ei! Menkäämme kerrankin asian ytimeen ja uskaltakaamme tunnustaa: — Jos tahdon olla kristitty, niin en miekkaa kannata. En muodossa enkä toisessa. Mitenkä muuan suuri runoilija tässä tekikään? Kun maailmankuulu Tagore matkusti Japanissa ja muutamat hänen ihailijoistaan veivät hänet jollekin maansa merkkipaikalle, jossa oli taisteltu kansallinen vapaustaistelu, pyytäen häntä kirjoittamaan ylistysrunon tapauksen muistolle, niin Tagore tarttui kynään ja nopeasti kirjoitti säkeet:

He vihasivat, he taistelivat, he kuolivat,
Häpeästä peitti maa ruoholla heidän verensä.

Niin voi näkevä rakkaus puhua.

Annikki Reijonen.

Kysymyksiä ja vastauksia.

442 Kys. K. N. S. Miten on karman valossa ymmärrettävä Psalttarin 37 ja 73 luku, joissa puhutaan jumalattomain hyvästä, vaikka lyhyestä, onnesta ja menestyksestä, sekä hurskasten huonosta onnesta ja menestyksestä? Olisivatko jumalattomat edellisissä elämissänsä olleet hurskaita ja siten ansainneet hyvää onnea ja olisivatko hurskaat edellisissä elämissänsä olleet jumalattomia ja siten saavuttaneet onnettomuutta?

Miten on ymmärrettävä neljäs käsky, jonka täyttäjille niinikään luvataan hyvä ajallinen onni ja pitkä ikä?

Miksi Jeesus vuorisaarnassaan on jättänyt tämän käskyn mainitsematta?

Mitä muutoin ymmärretään vanhempain kunnioittamisella? Olisiko sellaisiakin vanhempia erityisemmin kunnioitettava, jotka eivät ole sitä ansainneet? Eikö kunnia aina kuulu sille, jollekka se ansiosta tulee?

Olisiko muuten tämän käskyn parhainkaan täyttäminen aina tuottava luvattua onnea? Ja jos onni siitä riippuisi, niin eihän se sitten karman työtä olisi? Vai eikö muut seikat karmaa tekisi kuin tämä?

Vastaus. Joka ruumistus tarjoaa ihmiselle onnen ja menestyksen mahdollisuudet, kun hän työskentelee niiden puolesta. „Jumalaton" ei voi niitä säilyttää, koska hänen oma luonteensa ei ole niiden tasalla. „Hurskaat" taas eivät pyri omaan onneen ja menestykseen, he pyrkivät kasvattamaan itseään ja elämään Jumalan tahdon mukaisesti, — sentähden he ottavat päällensä ja nopeammin maksaakseen vanhan huonon karmansa; siitä heidän näennäinen huono menestyksensä ja onnettomuutensa. Vanhan juutalaisen n. s. neljännen käskyn täyttäminen on epäilemättä yhtenä ehtona maalliselle menestymiselle. Jeesus ei ole sitä teroittanut, mutta ei sitä kieltänytkään, koska hänellä ei ollut silmämääränä maallinen menestys, vaan Jumalan valtakunnan perustaminen maan päälle. Vanhemmat ihmiset asettuvat usein ymmärtämättömyydessään nuorten vihamiehiksi ja vastustajiksi, kun nämä tahtovat seurata Kristusta; silloin

on nuorten ennemmin toteltava omantunnon ääntä kuin vanhempain valitusta, jolloin kunnia tulee sille, jolle se kuuluu. Onni on karmallisenakin tulos omasta työstämme, ja ikuinen onnikin on saavutettavissa vain ponnistuksilla ja pyrkimyksillä — eikä uskomalla, että toinen meidät taivaaseen työntää.

423 Kys. S. H. Minun psykoskoopissani sanotaan m. m.: „jaspis, smaragdi ja sardioni ovat ne jalokivet, jotka teitä paraiten kaunistavat ja jalostavat". Tarkoitetaanko näillä fyysillisiä jalokiviä vai mitä? Olisiko jotain hyötyä niiden käyttämisestä?

Vastaus. Kaikki näkyväisessä ja näkymättömässä luonnossa on vuorovaikutuksessa keskenään. Sielullisilla ominaisuuksilla on vastineensa, kiteytymänsä, luonnossa. Niinpä fyysilliset jalokivet edustavat määrättyjä psykologisia ja moraalisia kykyjä ja taipumuksia. Ken korrespondensejä tuntee, voi edukseen käyttää luonnon tuotteita esim. kantamalla sopivia jalokiviä, mutta ei hengen elämä semmoisista riipu. Hengen elämä kohoaa niiden yläpuolelle. Kristuksen seuraajalle on yhdentekevä, onko hänen sormissaan jalokiviä vai ei.

424 Kys. S. J. Ovatko Valkoiset Veljet iältään vanhempia kuin maapallon muu ihmiskunta vai mitä merkitsee „vanha" sana, joka Kalevalassa on omistettu Väinämöiselle ja teosofisessa kirjallisuudessa Valkoisille Veljille, m. m. H. P. B:lle („vanha rouva")? Olen luullut ymmärtäneeni kirjallisuudesta, etteivät he ole niitä opettajia, jotka toiselta tähdeltä tulivat „nuorta ihmiskuntaa" opettamaan.

Vastaus. Muualta tulleet suurtietäjät perustivat sen Salaisen Valkoisen Veljeskunnan, jonka jäseniä sittemmin on saatu ihmiskunnasta. Ne mestarit, jotka ovat ihmisistä siksi kohonneet, ovat vanhempia ja kokeneempia sieluja siinä mielessä, että he maapallon kuukaudessa varhemmin syntyivät eläimistä ihmisiksi. Kuitenkin heidän mestariksitulonsa on kokonaan riippunut heidän omista ponnistuksistaan. Kuuluvathan Buddha ja Jeesus heidän joukkoonsa. Aika ei merkitse paljoakaan, merkitystä on vain tahdollamme ja pyrkimyksellämme. Kosmillismystillinen Kristus tulee niille, jotka häntä etsivät ja kaipaavat.

425 Kys. S. J. Onko „mustan maagikon" kohtalo „etappi" tiellä? Ovatko Valkoiset Veljet kaukaisessa menneisyydessä käyneet senkin kokemussarjan läpi? On mahdoton ymmärtää, että toinen sortuu siinä, mistä toinen selviytyy voittajana, ellei edellytä, että toinen on todella vanhempi ja siitä syystä viisaampi ja kokeneempi.

Vastaus. Mustan maagikon kohtalo ei ole välttämätön, mutta kyllä mustan magian tunteminen ja mustien maagikkojen ymmärtäminen. Jos esim. maassa on vääriä rahoja paljon liikkeellä, täytyy jokaisen niitä tuntea, mutta ei hänen silti tarvitse langeta kiusaukseen niitä käyttää! Päinvastoin niiden tunteminen on tarpeen, jotta voisi niitä välttää. Rehellinen ihminen niitä luonnostaan kammoo.

426 Kys. S. J. Onko joku sivuuttanut kokematta ihmisen ensimmäisen vihkimyksen, josta kerrotaan Kalevalan 14:ssa runossa? Jos on, niin kuka?

Vastaus. Kalevalan 14:ssa runossa kerrotaan niistä ansiotöistä, joita tulee suorittaa, ennenkuin voi viettää häänsä Pohjolan immen kanssa. Häät kuvaavat vihkimystä, ansiotyöt puhdistuksen tietä. Lemminkäinen ei onnistunut ansiotöiden suorittamisessa, Ilmarinen sitä vastoin onnistui. Ei kukaan voi tulla vihityksi, ellei hän ole kulkenut puhdistuksen tietä. Olen asioita koettanut kuvata kirjassa „Kalevalan avain."

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

B. Vapaamuurari-osasto.

Inter mille milia vix sunt tres electi.

Hindulaisista mysterioista.

II.

Itse mysteriot olivat jaetut neljään asteeseen. Pyrkijä aloitti jo varhain, kahdeksan vuoden ikäisenä. Ensimmäisessä asteessa käsitti seremonia, kuten nykyään ranskalaisessa riituksessa poikalapsen liittymisessä järjestöön, vain pukemisen liinaiseen vaippaan, pyhän zennarin kiinnittämisen vyölle ja yhdeksän kertaa kierretyn, kolminkertaisen nuoran panemisen kaulaan. Uhrit, sytytysseremoniat ja määrätyt puheet seurasivat näitä muotomenoja. Kokelas annettiin sitten brahmiinin hoitoon, joka häntä opetti ja valmisti paastojen ja muun puhdistuksen kautta eteenpäin pyrkimistä varten. Jos hänen arveltiin päässeen vaadittulle kehitysasteelle sai hän kahdenkymmenen vuotiaana pyrkiä toiseen asteeseen. Samoin kuin nykyaikaisessa ammattilaisasteessa tuli hänen nyt kääntää huomionsa tieteisiin, varsinkin astronomian tutkimiseen, joka siihen aikaan oli sama kuin astrologia. Jos hänen oppimääränsä oli tyydyttävä, vietiin hänet hämärään luolaan, missä hänelle luettiin a p o r r h e t a. Senjälkeen täytyi hänen vannoa osoittavansa ehdotonta kuuliaisuutta ylemmille, pitävänsä ruumiinsa ehdottoman puhtaana ja olevansa ehdottomasti vaiti. Sitten ripoteltiin vettä hänen päänsä päälle, sandaalit tai kengät riisuttiin jalasta, jonka jälkeen hänen tuli kiertää looshi kolmasti auringon mukaan. — Tämän jälkeen luettiin asiaan kuuluvia lukuja, joiden päätyttyä kokelas kuljetettiin seitsemän luolasarjan kautta äärimmäiseen pimeyteen. Tällä aikaa jäljiteltiin Mahadevin valituksia, suuren jumalattaren kaihoa Shivan häviämisen johdosta, samoin kuin muualla kuvattiin Isiksen valituksia Osiriksen katoamisen tähden. Kokelas kuuli melua, huutoa, ulinaa, surullista valitusta. Äkkiä kuului hämmästyttävä räjähdys, salamaniskut leimusivat hänen silmissään

ja sitten taas äkkiä pimeys ja hiljaisuus levisivät hänen ympärilleen. Siinä havaitsi hän kaikenlaisia aavemaisia haamuja, jotka kuvasivat jumalien syntymää ja muita mysterioita. Näistä kauhuista laskettiin kokelas taas odottamatta säteilevään valoon. Täällä levisivät ihanat tuoksut, kukat loistivat ja jalokivet säihkyivät. Tämä tila esitti hindulaisten paratiisia, kaiken maallisen ihanuuden saavutettua huippukohtaa ja sen tarkoituksena oli täydentää oppilaan uudestisyntymisen kuvaus. Hän puettiin nyt valkoiseen pukuun ja tiaraan. Merkillinen risti piirrettiin hänen otsaansa ja taaksepäin käännetty kulmamitta eli tau-risti hänen rinnalleen. Sitten opetettiin hänelle ihmeelliset merkit, kädenotteet ja tunnukset sekä järjestön luvut. Hänet vyötettiin salaisella vyöllä, sai käteensä mustan kiven, rinnalleen taikoja tekevän jalokiven sekä käärmekiven, joka suojeli häntä myrkkyjä vastaan. Lopuksi annettiin hänelle pyhä sana, joka viittasi Trimurtin luovaan, ylläpitävään ja hävittävään voimaan. Tähän päättyi toisen asteen vihkimys.

Kolmannen asteen harjoitukset käsittivät täydellisen eristymisen metsässä, jolloin kontemplatsionia vaadittiin velvollisuutena ja jossa uhri samoin kuin kieltäymys tulivat jokapäiväisiksi muotomenoiksi. — Neljännessä asteessa brahmiini merkillisten seremoniojen kautta „yhdistettiin jumaluuteen ja hänelle taattiin pääsy tulevaisuudessa siunattujen joukkoon".

Nykyaikaisten muurarien on pakko myöntää omien menojensa yhtäläisyys näiden vihkimysmysterioiden kanssa ja samalla siis, että he niistä ovat saaneet perintöä. Huomatkaa pyrkijän valmistuminen, zennarin ja ankkuriköyden yhdenmukaisuus, jalkineiden riisumisseremonia, kiertomatkat, toisen asteen tehtävät, mystillinen kuolema j. n. e. Eräässä seremoniassa piti pyrkijän astua kolme askelta suorakulmassa, täsmälleen kuten nykyaikaisessa seremoniassa. Intialainen epätoivon merkki on kuvista päättäen aivan sama kuin se, mitä nykyään käytetään Ranskassa.

Huomaamme myöskin viittauksen tikapuiden seitsemään puolaan. Ne kuvasivat hindulaisen maailmankaikkeuden seitsemää tilaa. Alin oli maa, toinen uudestisyntymisen maailma, kolmas taivas, neljäs tai keskimäinen väliaste alempien ja ylempien maailmoiden välillä, viides syntymien maailma, johon sielut syntyvät uudestaan, kuudes siunattujen asuinsija, seitsemäs, eli korkein olintila, totuu-

den piiri, Brahman asuinsija, Brahman, joka oli itsessään henkisen auringon muurarivertauskuva.

Brahmiinien mysteriot muistuttavat nykyaikaisista itämaalaisista salaseuroista lähimmin „Dervishien matkoja". Heidän järjestönsä jakautuu neljään pylvääseen eli asteeseen. Ensimmäinen askel kuvaa nöyryyttä ja arvellaan sen viittaavan kirjoitettuun lakiin. Toisella tiellä saa oppilas henkistä voimaa. Kolmas aste on tiedon aste ja tässä asteessa arvellaan pyrkijän tulevan inspiroiduksi. Neljäs johtaa hänet aina jumaluuteen asti. Hänestä tulee itsestään jumaluuden osa ja hän näkee jumalan kaikessa. — Voitettuaan ensimmäisen ja toisen asteen annetaan oppilaalle C a l i p h i n eli Kunnia-Mestarin arvo. Dervishien mystillisellä kielellä selitetään, että „ihmisen täytyy kuolla, ennenkun hän voi syntyä". — Vihitty kantaa pientä, verellä pirskoitettua marmorikuutiota. Ennen vastaanottoa vaaditaan vuoden koeaika, jolloin oppilaan koettelemiseksi jaetaan hänelle väärien salaisuuksien tietoja. Vihkimyksessä riistetään häneltä kaikki metalliesineet, vieläpä pukukin. Lampaan villasta punottu nuora pannaan hänen kaulaansa ja vyö hänen lantioilleen. Hänet talutetaan neliömäisen huoneen keskustaan, jossa hänet esitetään orjana. Hänet asetetaan istumaan käsivarret ristissä rinnalla suurelle kivelle, ruumis eteenpäin nojaten, oikeat varpaat ojennettuina vasemman jalan yli. Tässä asennossa tulee hänen tehdä juhlallinen kuuliaisuudenvala.

On vielä huomattava, kuinka buddhalaisuuden nousu kuudennella vuosisadalla e. Kr. vaikutti pyhien rakennusten tyyliin ja tapoihin. Luolatemppeleitä, samanlaisia kuin vanhat brahmiinitemppelit rikkaine maalauksineen, kuvanveistoksineen ja kirjoituksineen, tavattiin kautta koko Keski-Intian, Ajantassa, Elliorassa, Kanarissa, Karlissa, Nasikissa j.n.e., mutta varsinainen buddhalainen pyhätön muoto oli massiivinen muurarikumpu, jota sanskritinkielellä nimitettiin s t u p a s ja afganistaninkielellä t o p i e s tai c h a i t y a s. Nämä olivat luultavasti samanlaisia kuin muutkin keinotekoiset kummut, joita ympäri maailman tavataan rakennettuina tasaisille seuduille, n. s. „vuoret", joista niin usein puhutaan ja jotka olivat kuvauksia tarunomaisesta, salaperäisestä Merun vuoresta tai Sumerusta.

Vaikkakin nämä kummut rakenteeltaan ja pyhäinmenotarpeiltaan olivat olemassa ennen Buddhan tuloa, vaikutti hänen uskonnollinen järjestelmänsä niihin voimakkaasti. Hänen seuraajansa jakautuivat kolmeen palvojaluokkaan.

Ensimmäiset s t u p a s olivat pyhitetyt korkeimmalle, näkymättömälle jumaluudelle, taivaalliselle Buddhalle. Näissä temppeleissä ei ollut aarteita eikä pyhäinjäännöksiä. Niissä arveltiin jumalallisen hengen asuvan valona ja tämä kuvattiin esittämällä kaksi silmää kullekin neljälle sivulle, joko jalustalle tai rakennuksen huipulle. — „Adi-Buddhaa ei koskaan nähdä, hän on valo". Sentähden olivat silmät tai tuli ainoat vertauskuvat, millä saatettiin kuvata kaikkinäkevää, ilmentää ilmentämätöntä. Niiden lukemattomien nimitysten joukossa, joita on Buddhalle annettu, kuvaa tätä ominaisuutta „kaikkiallisesti säteilevä aurinko", „avaruuden alueiden suuri valo", „liekki", ja „silmä", „maailman silmä".

Toiset olivat pyhitetyt kuolevaiselle Buddhalle. Nämä sisälsivät kaikki todellisen tai arvellun Buddhan pyhäinjäännöksen suljettuna arkkuun tai rasiaan. Kerrotaan, että suuren opettajan ruumis poltettiin metalliseen uurnaan suljettuna äärettömän suurella santelipuisella roviolla seitsemän päivää kestävien ruumiinpoltto- ja valitusseremoniojen aikana. Tuhka jaettiin sitten kahdeksaan osaan ja vietiin uurnassa yhtä moneen paikkaan, missä suuria s t u p a s rakennettiin niiden päälle. Polttorovion puuhiili suljettiin yhdeksänteen uurnaan ja malja, jolla pyhäin jäännökset mitattiin, suljettiin vielä kymmenenteen.

Myöhempiä hautakumpuja rakennettiin muistomerkeiksi paikoille, jotka olivat tulleet kuuluisiksi tai pyhiksi jonkun Suuren Opettajan käynnin tai työn kautta tai jonkun hänen suuren seuraajansa hautamerkiksi tai vieläpä jonkun pyhäinjäännöksen peittämiseksi.

M a h a w a n s o kertoo meille Ceylonin suuren hautakummun rakentamisesta ja pystyttämisestä ja nämät seremoniat ovat hyvin mielenkiintoisia meille, koska ne muistuttavat nykyaikaista kulmakiven laskemis-seremoniaa.

Perustan muodosti joukko pyöreitä kiviä, jotka elefantit olivat astuneet maahan. Näiden päälle pantiin kerroksittain hienoa savea, soraa, sementtiä, rautalaattoja, hyvänhajuisia tuoksuaineita, steatiittia, tavallista kiveä, pronssilaattoja, jotka olivat kiilloitetut pienien punaisten kokospähkinöiden maidossa kostutetulla kumilla, hopealaattoja, sementoidut sesamumöljyllä sekoitetulla vermillonilla.

„Kunnioitetut ystävät", julisti Maharaja. „Huomenna tahdon laskea suuren s h a i t y a n peruskiven, jotta kaikki veljeskunnat siellä saattaisivat kokoontua. Sallikaa kaiken

kansani tuoda uhreja ja kukkakiehkuroita Buddhalle.“ — Paikalle vievät tiet olivat juhlallisesti koristetut, kun kuningas määrä-ajalla ministeriensä saattamana, armeijansa, soittokuntien kerjäläismunkkijoukkojen ja kaiken kansan seuraamana saapui paikalle. Ensin uhrasi hän sata ja kahdeksan pukua, jotka asetettiin arvioidun rakennuspaikan keskelle ja neljälle sivulle. Sitten uhrasi hän kukkia kulkien kolmasti paikan ympäri seisahtuen keskustaan, jonka jälkeen hän hyvin kiilloitetulla ja kullalla kirjaillulla hopeaharpilla piirsi ympyrän alimmalle kivikerrokselle. Sitten asetti hän keskelle kahdeksan kulta- ja kahdeksan hopeamaljaa ja niiden ympäri kahdeksan kulta- ja kahdeksan hopealaattaa. Kunkin laatan ympärille pani hän sata ja kahdeksan palasta kangasta ja taas niiden ympärille sata ja kahdeksan savesta tehtyä maljaa. Tämän tehtyään nosti kuningas itäisimmän laatan, asettaen sen taas tuoksuvaan, pyhälle paikalle uhratuista jasmiineista tehtyyn sementtimuotoon. Samalla tavalla menettelivät seitsemän valtioministeriä muitten laattojen suhteen. Uusien uhritoimitusten jälkeen vetäytyi kuningas pohjoisimpaan kolkkaan, jossa hän polvistui kunnioittavasti jumalanpalvelukseen. Pyhät miehet lauloivat tällä aikaa ilohymniä, jota Buddha oli laulanut valaistuksensa hetkellä.

Kautta lukemattomain elämäin olen tuskassa etsinyt suurta luojaa.
Nyt olen sinut löytänyt, oi sinä Suuri Arkkitehti.
Nyt saa sieluni jättää tämän synnin majan.
Vapaana sen raunioista kohoaa henkeni ylistykseen.
Olen vapaa syntymien kahleista.
Olen kaikkien himojen voittaja.

Rumpujen rämistessä astuivat sitten kivityömiehet paikoilleen. Kuningas kysyi arkkitehdiltä: „Minkä muotoiseksi aijot rakentaa tämän chaityan?“ — Arkkitehti otti vähän vettä kämmenelleen, kaasi sen sitten vedellä täytettyyn kultamaljaan ja osoitti puolipallon muotoista kuplaa, joka hetkeksi näyttäytyi vedenpinnalla ja vastasi: „Tämän muotoiseksi rakennan sen.“

Kun rakennus sitten oli valmis ja sen kaikista pyhin oli koristettu ja valaistu tuoksuvaa öljyä palavilla lampuilla, niin saapui kuningas täysikuun iltana topielle kantaen päänsä päällä kultaista pyhäinjäännösastiaa. Hän saapui tänne kulkueessa, jonka etupäässä astui valtion juhlallisesti

koristettu elefantti. Kuninkaan vaunuja ympäröi maljoja, kukkakoreja, soihtuja ja lippuja kantava kansa. Elefantteja, hevosia ja vaunuja seurasi kulkueessa korvia lamauttavan melun kuuluessa ja kaikenlaisen soiton kaikuessa. Saavuttuaan t o p i e l l e, otti hallitsija pyhäinjäännökset vartioilta ja suurilla juhlallisuuksilla asetti hän ne kirstuun. Hän nosti koko arkun päänsä päälle, kiersi paikan kolme kertaa munkkien seisoessa vartioina sen ympärillä. Itäpuolelta nousi hän kummulle, laskeutui sieltä pyhättöön asettaen kirstun kultaiselle alttarille. Kansa seisoi ympärillä kädet kohotettuina jumalanpalvelukseen. Kuningas toimitti taas uhreja. Pyhätön ovi suljettiin lukkoon määrättyjen seremoniojen kestäessä. Sitten kantoi kansa tuhansia uhreja kummulle.

Lopuksi piirsi kuningas kultaisella auralla, jota veti kaksi mahtavaa elefanttia c h a i t y a-alueen rajat. Niiden sisäpuolella olevan alueen pyhittivät munkit uhreilla ja muilla säädetyillä toimituksilla. Loppuseremonia oli sama kuin kulmakiveä laskettaessa toimitettu jumalanpalvelusmeno.

Buddhalaisten kolminaisuus käsittää Buddhan henkenä tai jumalallisena älynä, Dharman aineena tai konkreettisena luontona ja Sanghan suhteen näiden kahden välillä tai maailmankaikkeuden. Uskonnolliset opetukset jaettiin kolmeen luokkaan. Ensimmäiset „uskonnollinen järjestelmä“ opetettiin „kuulijoille“, seurakunnan alimmalle luokalle. „Aforismit“ tai „uskon periaatteet“ opetettiin „kehittyneille älyolennoille“, jotka käsittivät munkkien keskiluokan. Kolmannet, „korkein laki“ tai „yli-inhimilliset uskon periaatteet“ jaettiin ainoastaan „todellisille älyolennoille“, seurakunnan korkeimmalle luokalle. Näitä kolmea opinkappalten luokkaa nimitettiin yhteisellä nimellä „kolmeksi aarteeksi“ tai „kolmeksi edistymisen tieksi.“ Eroitettuina nimitettiin niitä alimmaksi, keskimäiseksi ja korkeimmaksi edistymisen tieksi.

Lopuksi huomautamme, että Intian mysteriot olivat laaja ja suuri vertauskuvallinen opetusjärjestelmä. Verhot, jotka peittivät heidän filosofiansa, mystilliset allegoriat ja muodot olivat niin pettäviä, niin läpitunkemattomia ulkopuoliselle, että ne johtivat heidät pimeyteen ja harhaan, josta oli vaikea löytää ainoatakaan käsitettä, jolla olisi ollut yhtäläisyyttä alkuperäisen totuuden kanssa, jota vastoin taas näiden samojen verhojen alta, samasta filoso-

fiasta levisi vihittyjen mieleen loppumattomia puhtaan, elävän valon säteitä. — — Missään menneisyyden kulttuurimaassa, ei edes faraoiden Egyptissä saatettu subjektiivista ihannetta ilmentää objektiivisena vertauskuvana niin graafillisesti, niin etevästi, niin taiteeellisesti ja syvästi, kuin Intiassa.

L. Turner Lindsey.
Suom. K. A.—I.

Meksikon Rosenkreuziläinen.

(Jatk.)

Elfriede säteili onnesta, vaikkakaan hänen hiljainen kihlattunsa, niinkuin hän Bernhardia nimitti, ei ollut antanut itsestään elonmerkkiä muutamaan viikkoon. Ehkäpä tämä oli luonnostaankin niin vaitelias, kuten kaikki suuret luonteet — ja kuuluisuus hänestä varmasti vielä tulee, sen oli isäkin sanonut, ja tämä tiesi aina mitä sanoi. Mutta se, ettei hän saanut puhua kihlauksesta kenellekään, ei edes serkulleen Hansille eikä rouva Grünfeldille, se ei häntä miellyttänyt. Hän mietti kuinka käännyttää isä puolelleen. Hans muutoin kuvitteli olevansa ainoa kosija, koska oli tehnyt sensuuntaisia viittauksia.

Ei — hän halusi päästä Reimannin vaimoksi. Hän oli professorin tytär ja professori piti hänenkin miehestään tulla, ei mikään maalaisjunkkari Hansin tapaan. Häntä nauratti jo ajatuskin, että hän tulisi käyskentelemään jollakin jumalanhylkäämällä maatilalla, menemään hameet hartioille vyötettyinä navettoihin ja puuhailemaan keittiössä ja kellareissa!

„Ei Hans, minusta ei milloinkaan tule karjapiikaa! Minä olen Bernhardin morsian!" pääsi häneltä ääneen. „Tuulet sen kuulkoot, että minä olen hänen morsiamensa!"

Puutarhaportti narahti, ja Hans, jonka kanssa hän äsken ajatuksissaan oli seurustellut, tuli joutuisasti häntä kohden.

„Sinähän juokset kuin hevosesi olisivat pillastuneet!" huudahti Elfriede nauraen. Hans von Reichenau seisoi samassa hänen vieressään kasvot hehkuen. Kohdistaen mustat silmänsä tyttöön hän kysyi lyhyesti:

„Onko totta se, mitä äsken lausuit ääneen, ennenkuin tulin puutarhaan?"

Elfriede etääntyi säikähtyen ja katsoi puhujaan silmät suurina. Tuollaisena hän ei vielä milloinkaan ollut nähnyt serkkuaan. Tämä tuntui hänestä aivan vieraalta läähättäessään tuossa hänen edessään ja tuijottaessaan häneen lakkaamatta synkäntutkivilla silmillään.

„Enhän voi tietää, ovatko hevosesi pillastuneet", vastasi Elfriede pakotetusti naurahtaen.

„Joutavia!" sähähti Hans. „Kysyin, onko totta, että sinä olet Reimannin morsian?"

Elfriede tunsi sydämensä iskevän yhä rajummin.

„Oletko sitten kuullut sellaista?“ hän kysyi.
„Nopeasti“, ahdisti Hans. „Sano totuus!“
„Ja vaikka niin olisikin, niin mitä se sinuun koskee?“ vastasi tyttö uhmaten.
„Kyllä, aika lailla. Äitisi lupasi kuolinvuoteellaan meidät toisillemme, silloin kun sinä vielä olit kapalossasi. Me kuulumme yhteen Elfriede, eikä kukaan vieras saa tulla meitä eroittamaan!“
Tytön vastustushalu yhä lisääntyi. Hän nauroi pojan sukkeluudelle, niinkuin hän sitä nimitti.
„Sinä naurat — mutta se on sittenkin totta. Kysy isältäsi, hän sen on minullekin sanonut.“
Elfriede tuli vakavaksi. „Isänikö sinulle? Minulle hän ei ole puhunut sanaakaan? Vain sinulle?“
„Koska vielä olet ollut liiaksi lapsellinen.“
„Sitten olette molemmat tehneet suuren erehdyksen, jonka te ja etenkin sinä nyt saatte sovittaa. Minä olen Bernhard Reimanin morsian. Isäni suostui siihen, että häämme vietetään hänen palattuaan Meksikosta. — Kas niin! Tyydy siihen!“
„Mutta minä en tyydy siihen!“ huudahti Hans. „Isäsi on ensin itse se sanottava minulle. Minun on saatava selvyyttä!“
„Muuten voisit ennen kaikkea muuta kysyä minulta, haluanko sinut, tunnenko mitään mielenkiintoa sinua kohtaan. Pidän tietysti sinusta serkkunani ja ystävänäni, mutta miehenäni — ei milloinkaan, sellaisena et tule kysymykseenkään!“
Hans tuijotti tyttöön hämmästyneenä. Oliko tämä se villikissa, jonka hän oli halunnut kesyttää? Oliko tämä oikukas Elfriede? Tyttö näytti kokonaan muuttuneen. Hetken kuluttua hän kysyi käheästi:
„Onko tämä viimeinen sanasi, Elfriede?“
Ihmeellistä, miten tämä kysymys koski tyttöön. Hän katsoi puhujan ohitse puutarhaan. Kukkivan omenapuun lehvistön alla suhahti orava pitkin runkoa, niin että lehdet kahisivat, ja punarintasatakielet hyppelivät oksalta oksalle iloisessa lemmenkarkelossaan. Aurinko oli painautumassa taivaanrantaa kohden ja valoi kaiken ylle kultaista hohdettaan.
Tytön itsepintaisesti vaietessa Hans uudisti kysymyksensä:
„Elfriede, kuule mitä sanon, onko se sinun viimeinen sanasi?“
Kun vastausta ei kuulunut, jatkoi hän puhettaan:
„Oletko unohtanut lapsuusaikamme leikit, jolloin olimme olevinamme mies ja vaimo? Näen sinut vieläkin nuorena äitinä nukkeasi hyväilemässä, mikä täytti jo pojansydämeni oudolla kunnioituksella sinua kohtaan. Ja vähitellen juurtui rakkaus yhä syvemmälle sydämeeni, niin etten voi enkä halua elää ilman sinua. Sinä tiedät, että olen sangen rikas. Hoivaan sinua kuin kuninkaan lasta. Asetan kaikkeni sinun jalkoihisi. Sinä tunnet vanhempieni avarat, suuret ritaritilat, joiden ainoa perillinen minä olen. Ne ovat kaikki sinun, vain sinua varten. — Siksi olen opetellut maanviljelystäkin, ja olen siitä suuresti iloinnut. Olen yhtä varma, että sinäkin, joka niin rakastat luontoa, siihen pian mieltyisit.“
Tyttö katsahti Hansiin silmissään ihmettelyä.
„Minua hämmästyttää, että vasta tänään puhut minulle rakkaudestasi.“
„Onko sen sanominen kaikkein tärkein? Etkö sitten ole huomannut, miten rakas olet minulle?“

„En voi, Hans! Olen Reimannin morsian."

Hans von Reichenau naurahti katkerasti. „Tämähän on mieletöntä Elfriede!"

„Ei, puhun vakavissani," voihkasi Elfriede.

Kuului askeleita. Molempien katseet suuntautuivat portille. Professori Mertin palasi opetustoimistaan.

„Noo lapset."

Kun molemmat vaikenivat katsahti hän heihin tarkemmin. „Mikä teitä vaivaa? Oletteko taas riidelleet?" naurahti hän.

„Eno — minä — minä —" Hans änkytti ja pyyhki hikeä otsaltaan. Mertin katsoi sisarenpoikaansa hämmästyneenä.

„Mikä sinulla on, poika?"

„Ah niin — niin — aivan oikein — parhaat onnitteluni!" sai Hans von Reichenau sanotuksi.

„Onnittelusi? Mistä? Syntymäpäivänihän on ollut jo aikoja sitten. Tiedäthän sen."

„Elfrieden kihlauksesta!" huudahti Hans.

„Elfrieden kihlauksen johdosta? Oletteko hupsuja! — — — Ja sinä sitten uskot siihen?"

„Hän on itse sanonut olevansa Reimannin morsian."

„Niin, sen olen sanonut," vahvisti tyttö uhmaten, „vai oletko jo unohtanut, että esittäydyimme sinulle kihlautuneina? Äskettäin vain esitit vaatimuksenasi, että liittomme oli pidettävä salassa. Mene ja tiedä sitten, minkä vuoksi!"

Professori Mertin naurahti.

„Aivan niin — aivan oikein — tämä tapahtui päivänä, jolloin Reimann kävi luonamme jäähyväiskäynnillään, ja jolloin hän myöntyi humalapäissään kaikkeen, mitä vain ehdoitit. Niin niin, silloin ilmoitit sinä minulle kihlauksestanne — eikä hän — enkä minä luonnollisestikaan ottanut sitä vakavalta kannalta. Uskon, ettei Reimann enää tiedä mitään koko asiasta."

„Tämä on inhoittavasti sinun puoleltasi, isä, suorastaan inhottavasti tehty," huudahti tyttö kiihtyen. „Asia on vakava ja pysyy sellaisena. Otan miehekseni Reimannin enkä ketään muuta, sillä hyvä!"

„Olepa nyt vihdoinkin rauhallinen ja kuuntele," jatkoi isä puhettaan. „Minulla on sinulle vielä kerrottavana Reimannin kihlaukseen liittyvä pieni jälkinäytös. Äskettäin kävi nimittäin luonani Reimannin äiti pyytäen minua vaikuttamaan poikaansa, jotta tämä jättäisi erään nuoren tytön rauhaan, koska tämä on sokea. Tytön sokeuden takia hän antautui silmälääkäriksikin voidakseen nimittäin parantaa tämän. Luonnollisesti sanoin hänen äidilleen, etteivät ylioppilaitten yksityisasiat liikuttaneet minua, sikäli kuin ne eivät vahingoittaneet ylioppilaskunnan mainetta ja arvoa. Jokaisella ylioppilaallahan on oma kultansa. Minulla olisi paljon työtä, jos mukautuisin jokaisen äidin vaatimuksia noudattamaan. Sen vain voin luvata hänelle, etten puhu mitään hänen käynnistään. Nyt, kun huomaan, että pikku Elfriede yhäti pitää kiinni päähänpistostaan, minun pitänee kertoa tästä kilpailijattaresta, ja toivon sen auttavan."

Elfriede oli kuunnellut lisääntyvällä kiihkolla. Isän sanoja ei voinut epäillä. Hänen poskensa alkoivat punottaa häpeästä — häntä oli petetty — Reimann siis löi laimin hänet sokean tyttönsä takia. Nyt hän tiesi syyn. Hän päätti yhtäkaikki pysyä oikeuksissaan viimeiseen saakka.

„Mitäpä tuosta, jos nuorella miehellä, joka lisäksi on ylioppilas,

on rakastettunsa, se ei minua liikuta. Mutta nyt, kun minä olen hänen morsiamensa, hän varmasti jättää moiset hullutukset," sanoi hän yrittäen lohduttaa itseään.

Hans naurahti suuttumustaan hilliten. Sitten hän kuitenkin sanoi näyttävänsä huutia sille, joka yrittää siepata häneltä hänen serkkunsa. Ei, jokaisen oli näytettävä korttinsa, muuten tapahtuu onnettomuus — ja nyt oli Elfriede pelannut vilpillisesti. Hän oli yksin juhlinut ennenaikaista kihlaustaan, sillä Reimann ei suinkaan ollut tullut tuona aamuna täysin selvänä heidän luokseen. Hän oli itse tavannut hänet ensimmäisinä aamunhetkinä, he olivat juhlineet erojaisia muiden toverien kanssa, ja jo silloin Reimann oli nauttinut viiniä enemmän kuin yhden lasin ja myöhemmin lisää Mertinien luona. „Tietysti jokainen nuori mies viettää silloin kanssasi kihlajaisia, jos sinä juokset hänen syliinsä. Kas niin, serkkukulta, paiskaa kättä ja unohdetaan kihlausilveilysi. Tule, ole kerrankin järkevä."

Hansin suostuttelu näytti saavan Elfrieden toisiin ajatuksiin, hän oli jo tarjoamaisillaan kätensä, kun uhma vielä kerran syttyi hänessä.

„Ei!" huudahti hän ja tempasi kätensä takaisin. „Tahdon ensin tietää missä asemassa olen ja mitä tekemistä tuolla sokealla on asian yhteydessä."

„No hyvä, minä odotan," vastasi Hans huoahtaen helpotuksesta, sillä nyt hänellä oli jälleen toivoa.

„Ja äitini määräyksestä haluan myös kuulla."

Mertin alkoi kuunnella. Mitä? Oliko Hans puhunut jotakin? Hän katsoi tähän kysyvästi.

„Olen kertonut siitä Elfriedelle, koska luulin hänen sen tietävän," vastasi Hans.

„Se, mitä häneltä kuulit," sanoi isä "on äitisi toivomus, koska hän rakasti teitä molempia, kun olitte pieniä. Sinä olit kolmivuotias hänen kuolleessaan. Päätin kuitenkin antaa sinun itse valita elämänkumppanisi, ja siksi vaikenin tästä. Olisin puhunut tästä vain siinä tapauksessa, että valintasi olisi osunut Hansiin. En kuitenkaan hyväksy kihlaustasi Reimannin kanssa. Perusteluni kyllä tunnet."

„Joka tapauksessa täytyy minun pyytää, ettet vastusta minua, vaikka pitäisinkin itseäni Reimannin morsiamena siihen asti, kunnes olen saanut selvyyden tuosta sokeasta tytöstä. Käyn rouva Reimannin luona keskustelemassa asiasta."

„Tee se minun puolestani, sehän on kuitenkin sivuseikka. Pääasiaa et kuitenkaan näy haluavan ymmärtää, nimittäin että Reimannin itsensä on kaikkien muodollisuuksien mukaisesti pyydettävä minulta sinun kättäsi, ellei hän sitä ennen ole valinnut jotakin toista; silloin vasta voi kihlaus tulla kysymykseen."

Elfriede ymmärsi isän olevan oikeassa, ja tämä suututti häntä Hansin takia, joka oli ollut koko ajan mukana.

„Se on minulle yhdentekevää", sanoi hän kuitenkin. „Mutta maalaista minä en nai!" Hän juoksi kyyneliään pidättäen pois.

„Anna hänen raivota itsensä tyhjiin, Hans! Hänhän on vielä naivi tytönheilakka. Kun ensimmäinen myrsky tyyntyy, palaa hän varmasti sinun luoksesi. Sydämensä sopukassa hän kuitenkin sentään rakastaa sinua. Pettyisin pahasti, ellei näin olisi, enkä halua sitä uskoa. Mutta jotakin sinun täytyy minulle luvata, Hans. Jos kuitenkin kävisi toisin kuin toivomme, niin kestä miehekkäästi se, mitä ei voi muuttaa, ja ole aina minun rakas poikaseni."

Mertin ojensi hänelle kätensä, johon Hans sydämellisesti tarttui. „Kiitos, eno rakas! Toivottavasti kaikki vielä kääntyy parhain päin."

Hans von Reichenau poistui Mertineiltä.

A. Krumm-Heller.
Saks. suom. J. E. P.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: tammikuun 26 p:nä *Onko pahoja henkiä olemassa?*, helmikuun 2 p:nä *„Ikuinen taistelu"*, 9 p:nä *Voittaako valo?* ja 16 p:nä *Kristus ja Antikristus.*

Helsingin kysymysillat ovat säännöllisesti jatkuneet.

Helsingin Ruusu-Risti-ryhmän kokouksessa helmikuun 9 p:nä keskusteltiin innokkaasti P. E:n alustamasta kysymyksestä propagandatyöstä. Harvoin on saanut olla läsnä niin opettavaisessa ja hyvin suoritetussa keskustelussa. Ohjelmassa oli sitä paitsi Helvi Leiviskän soittoa, Bertha Lindbergin lausuntaa ja naistrion laulua.

Jyväskylän Ruusu-Ristissä vieraili R. R:n johtajn tammikuun 27 ja 28 p:nä. Oli kaksi julkista esitelmää aiheista *Näkyväinen ja näkymätön maailma* sekä *Elämä ja kuolema;* oli myös looshikokous ja ryhmäkokous kysymyksineen ja vastauksineen; kaikissa oli paljon musiikkia ja laulua, oli kerran lausuntoakin. Jyväskylän Ruusu-Risti on tunnettu henkisen elämänsä virkeydestä ja rikkaudesta, ja johtaja vietti kaksi onnellista päivää sen ilmapiirissä, kiitollisena myös jyväskyläläisten ystävällisyydestä ja vieraanvaraisuudesta.

Maarianpäiväksi on R. R:n johtajaa pyydetty Turkuun ja ennen sitä hän käynee Lieksassa.

Amerikan kaukaisesta lännestä kirjoittaa J. M.: „Kovin ovat ihmiset yleensä kiintyneet aineelliseen elämän huoleen, mutta kun ovat tarpeeksi syvälle vajonneet, kai tulee aika ajatella hengenkin tarpeita. Onhan niitä sentään aina joku. Suomalainen asutus yltyleensä täällä on työväestöä, jotka ovat organisoituneet joko kommunistipuolueeseen tai „Industrial Workers of World" järjestöön ja omanneet niissä materialistisen maailmankatsomukseen. Heidän heikko puolensa on siinä, että he eivät itse ajattele, vaan ottavat valmiiksi leivotun annoksen ja uskollisesti pureksivat sitä. Senpätähden synnytti Teidän arvostelunne bolshevismista (Radiossa kuulemanne puhe) R. Ristisvastaista kahinaa „Hän on porvarein asialla" sanottiin. Heillä on yleensä se käsitys, että työväen luokka on uuden sivistyksen luoja. Minun ajatukseni on, että työväen luokka (väkivaltaan uskova) jouduttaa ja syventää vain nykyistä turmioon menevää sivistystä. Teidän rauhallisella ja tasapuolisella esiintymisellänne on sentään aina hyvä vaikutus ja on sitä helppo puolustaa."

Eräs ystävä lähetti joulukuun 26 p:nä seuraavan jäljennöksen Kalevalasta Ruusu-Ristin johtajalle hänen syntymäpäivänsä johdosta:

„Kumman tässä ensin kiitän,
Isännänkö vai emännän?
Ainap' entiset urohot
Ensin kiittivät isännän,

Ku on suolta suojan saanut,
Ko'in korvesta kokenut."

„Tupa on tehty tesmällensä.
Suoja pantu paikallensa".

„Jopa vaan tämän isännän
Saaessa tätä tupoa
Mont' on tukka tuulta nähnyt.
Hivus säätä hirveätä."

„Usein hyvä isäntä
Ennen muien nousematta
Nousnut on nuotiotulelta".

„Isännän esinnä kiitin."

The Theosophist, Teosofisen Seuran virallinen äänenkannattaja, on nyt siirretty Amerikkaan. Mr. Hotchner ja Mrs. Russak-Hotchner sitä toimittavat Californiassa tämän vuoden alusta ja toivotaan, että se täten julkaisumuodoltaan ja -tavaltaan ajanmukaisemmaksi tullessaan saavuttaa laajemman levikin; sen vakituisiin avustajiin kuuluvat tietysti Annie Besant, C. W. Leadbeater, C. Jinarajadasa, G. Arundale y. m. Mutta tämän kansainvälisen lehden ohella ilmestyy myös Adyarissa tohtori Besantin oma, muodoltaan vähän pienempi äänenkannattaja The Adyar Theosophist.

Matti Tuuliainen, teosofipiireissä arvossa pidetty astrologi ja ihmisenä rakastettu, siirtyi äkkiä tuonelan tuville helmikuun alussa. Monta vuotta hän oli erakkona asunut omin käsin rakentamassaan mökissä Kaukolassa, käyden vain silloin tällöin Helsingissä vanhoja ystäviään tervehtimässä. Hän tuli teosofiksi jo kaksikymmentä vuotta sitten nuorena ylioppilaana ja innostui etenkin Buddhanoppia tutkimaan sekä mazdaznan-ruokajärjestelmää seuraamaan. Hän oli harras mietiskelijä ja tunki syvälle tähtimaailman mysterioihin, sanoi esim. tuntevansa planeettain vaikutukset omassa olemuksessaan. Hän oli niitä harvoja ihmisiä, jotka todella okkultisestikin pyrkivät, ja hänen länsimaalainen ruumiinsa ei kestänyt pyrkimystä seuraavaa painostusta. Rauha olkoon hänen tomulleen! Niin pian kuin hänen henkensä virkoo toisella puolella, se saa jatkaa sitä tutkimis- ja auttamistyötä, joka oli tullut sille kalliiksi.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Ruusu-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Neuvoston puoleen (sihteeri herra Eino Krohn, Helsinki, Konstantinink. 33). Paikallisia ryhmiä on Helsingissä, Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla. Loosheja on Helsingissä, Jyväskylässä, Turussa, Viipurissa, Tampereella, Hämeenlinnassa, Lieksassa, Terijoella, Kouvolassa ja Kuopiossa.

Ruusu-Ristin jäsenluku on kahdeksan toimintavuotensa aikana noussut kahdeksaan sataan. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1930.

26:s vk. Maaliskuu 1930 N:o 3

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HYVINKÄÄLLÄ 1930

IRTONUMERO postivap. Smk. 10:—, 50 cent.

26:s vk. MAALISKUU 1930 N:o 3

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

A. Yleinen osasto.

Veritati nulla praestat religio.

Toimittajalta.

„Mitä hyötyä on tästä teosofisesta liikkeestä? Tekeekö se teidät paremmiksi ihmisiksi?“ kysyi kerran muuan väsynyt sielu, ja hänelle vastattiin paatoksella: „Olisi todella ikävä, jos ei teosofia tekisi meitä paremmiksi.“

Se on totta, mutta teosofiakin pysähtyy puolitiehen, ellei teosofi oivalla, mitä on teosofian takana. Teosofia on elämänymmärrystä, filosofiaa, tutkimusta, mutta se on neitseellinen ja hedelmätön, ellei Jumalan elävä henki hedelmöitä sen viisautta. Teosofia on neitsyt Sophia, josta gnostikot puhuivat, ja neitsyt Sophian elämäntehtävä on synnyttää Kristus.

Kristus on teosofian takana, ja vasta kun teosofi löytää Kristuksen, on hän löytänyt elämän ja tulee todella „paremmaksi.“

Älkäämme kuitenkaan unohtako, että inhimillisellä paremmuudella on ainakin kolme olemuspuolta: älyä koskeva, tahtoa koskeva, tunnetta koskeva.

On hyvin tärkeätä, että tulemme ensinnäkin älyn puolesta paremmiksi. On kääntyneitä uskovaisia kristittyjen kesken, jotka ovat erittäin ahdasmielisiä ja sentähden ennakkoluuloissaan tuomitsevaisia, häijyjä, jopa julmiakin. He eivät sitä tahtoisi, mutta kun heidän filosofinen älynsä liikkuu vain muutamissa järjettömissä uskonkappaleissa, niin minkä he sille mahtavat? He eivät ole sielussaan tunteneet totuudenetsijän tuskia eivätkä kamppailleet hänen älynkamppailuaan.

Kasvaa ja tulla paremmaksi ihmiseksi älynsä puolesta voi ainoastaan se, joka koko mielellään etsii totuutta. Tämä on teosofista tutkimusta, sillä etsijä koettaa mikäli mahdollista tutustua kaikkiin maailman uskontoihin ja filoso-

fioihin yhtä hartaasti kuin nykyajan luonnontieteellisiin saavutuksiin. Tuloksena hänen tutkimuksestaan on filosofinen saavutus, joka vapauttaa hänen järkensä ahdasmielisyydestä, pikkumaisuudesta ja itsevanhurskaudesta. Hänestä tulee teosofi, jonka elämänkatsomus on avara, suvaitsevainen ja veljellinen. Hänen järkensä on kirkastunut ja hänen älyllinen personallisuutensa on miellyttävän sivistynyt. Hän on todella ikäänkuin kihloissa neitsyt Sophian kanssa ja hänen puheensa voi olla viisautta täynnä.

Mutta jos hän tähän pysähtyy, on hän jäänyt kehityksessään seisahdukseen niinkuin voimistelija, joka nostaa jalkansa juoksutahdissa, mutta ei liiku paikaltaan. Totuudenetsijä on kulkenut tien, joka vapautti hänen järkensä, mutta vielä hän ei ole itse totuutta nähnyt. Hän ei aavista, kuka koko ajan on ollut tien takana — niin, itse tienä. Hän ei älyä, että uskontojen ja filosofiojen ja tieteiden tehtävä on viedä hänet Kristuksen luo, sen Kristuksen luo, joka sanoi: „Minä olen tie, totuus ja elämä."

Mutta jos hän on valpas ja nöyrä totuudenetsijä, joka lakkaamatta rukoilee totuuden pyhää henkeä ja sydämessään tuntee, ettei hän jaksa olla olemassa ilman elävän Jumalan tietoa, silloin hän tietämättään kolkuttaa portille ja silloin hänelle avataan. Ja Kristus astuu hänen eteensä.

Tämä on paremmuuden toinen jakso, joka koskee tahtoa, sen puhdistamista ja vapauttamista synnin ja pahan orjuudesta. Siihen ei totuudenetsijä voi astua, jollei hänessä tapahdu tai on tapahtunut mielenmuutos. Hänen täytyy kulkea sen kokemuksen läpi, jota Jeesus nimittää kääntymykseksi.

Kääntymys on moraalinen asia, ja kristinuskossa puhutaan yhtämittaa kääntymyksestä. Kaikki lahkot ja kirkot käännyttävät ihmisiä. Mutta kääntymys on harvoin tepsivä tai pysyvä. Se on kuin huumaus, joka kestää kuukauden tai pari, mutta sitten kääntynyt lankeaa takaisin entisiin tapoihinsa. Mistä tämä johtuu? Osaksi siitä, että kääntyneen järki ei ole valaistu, koska hän ei ole ollut todellinen totuudenetsijä, osaksi siitä, että hän ei ole saanut käsiinsä sitä vaeltajasauvaa, jonka Jeesus on käskyissään antanut.

Kun Kristus tulee totuudenetsijän eteen, tuo hän tullessaan vuorisaarnan käskyt. Totuudenetsijän mielenmuutos ja kääntymys on siinä, että hän ottaa vastaan Jeesus Kristuksen, uskoo ja luottaa Häneen. Hän uskoo

käskyihin ja noudattaa niitä. Ja tässä uudessa elämässä hän saa alituiseen apua elävältä Jumalalta, Kristukselta ja Hänen Isältään.

Moraalinen totuus on mahdoton ilman Kristusta. Jos ei vilpitön totuudenetsijä löydä Häntä päivätajunnassaan, vetäytyy hän erakoksi viidakkoon löytääkseen vapahtajansa henkimaailmasta. Mutta tämä ei ole enää välttämätöntä. Kun Pietari aikoinaan tahtoi paeta Rooman melskeestä, tuli Kristus häntä vastaan via Appialla. „Quo vadis, Domine?" kysyi Pietari hämmästyneenä. „Roomaan, jota sinä pakenet", vastasi Herra. Ja häpeissään Pietari kääntyi ja palasi syntiseen kaupunkiin.

Uusi moraalinen totuus on rakkaus ja palvelus. Ketä erakko palvelee? Ketä hän rakastaa?

Jumalaa, jota ei näe, ei voi rakastaa, ellei rakasta veljiä, joita näkee.

Mutta kun totuudenetsijä rakastaessaan ja palvellessaan etenee totuuden elämässä, silloin hän myös saa tietää, mitä on rakastaa Jumalaa. Silloin avautuu hänelle paremmuuden kolmas jakso eli tunne-elämän herkistyminen siihen mittaan, että uudet aistit puhkeavat ja kosmoksen salaisuudet paljastuvat etsijän ihastuneelle katseelle.

Tämä on psyykkisyys eli sielun okkultinen herääminen ja hienostuminen, joka tapahtuu vaaratta, kun moraalinen kasvu on käynyt edellä. Toisin sanoen: taivaalliset kyvyt puhkeavat rakkaudesta, palvelevasta rakkaudesta. Silloin on Kristus niidenkin takana.

Ilman Kristusta ei ole turvaa missään, mutta Kristuksen kanssa ei ole hätää missään.

Kun teosofia vie meidät Kristuksen luo, tulemme kaikin puolin „paremmiksi", nim. entistä itseämme. Paremmuus ei koske arvosteluna toisia. Totuudenetsijä itse tuntee päinvastoin niinkuin Paavali, että hän vain on ensimäinen syntisistä.

Pahan alkuperä.

I.

Pahan probleemia voi ainoastaan silloin filosofisessa mielessä lähestyä, jos kysymys pohjustetaan muinaisintialaiseen määritelmään. Vain vanha viisaus yksin ratkaisee

kaikkiallisen pahan tyydyttävällä tavalla. Se liittää Kosmoksen synnyn ja elämän kehityksen yhteen alkusyisen, ilmenneen Y k s e y d e n kanssa, Ykseyden, joka pirstoutuu moninaisuudeksi eli muodon suureksi harhaksi. Y k s i a i n e k s i s e n muututtua eriaineksisiksi on vastakohtia luonnollisesti muodostunut: se, mitä P a h a k s i sanomme sai silloin syntynsä ja istuu siitä asti hallitusistuimella ylinnä täällä „kyynelten laaksossa".

Materialistinen lännen filosofia (filosofia väärältä nimeltään) ei ole ollut hyötymättä tästä mahtavasta metafyysillisestä perusopista. Vieläpä kaikkinainen, fyysillistä maailmaa koskeva tiedekin, etupäässä kemia, on viime aikoina kääntänyt huomiotaan yllämainittuun seikkaan ja ponnistelee näyttääkseen eittämättömillä selviöillä toteen alkusyisen aineen sama-aineksisuuden. Mutta nyt astuu näyttämölle materialistinen pessimismi, oppi, joka ei ole filosofiaa eikä tiedettä; vaan ainoastaan tarkoituksetonta sanasotkua. Pessimismi viimeisessä kehitysasteessaan aikoo etuilla vanhan Intian ajattelutavalla, luovuttuaan panteismista ja naituaan materialismin. Mutta ateisti-pessimisti ei pääsekään leijailemaan korkeammalle kuin darvinistien maalliseen yksiaineksiseen plasmaan. Hänelle u l t i m a T h u l e on vain maata ja ainetta, eikä hän p r i m a m a t e r i a n takana näe muuta kuin autiuden aavuutta, olemattomuuden tyhjyyttä. Jotkut pessimisteistä pyrkivät pukemaan aatteensa runollisesti valkaistujen hautojen tai Meksikon ruumiitten mukaan, ruumiitten, joitten kamalia huulia ja poskia punamaali paksulti peittää. Aineen mätä tungeikse valhe-elämänaamion läpi, huolimatta päinvastaisista pyrkimyksistä.

Materialismi hallitsee nykyään intialaista ajattelua ja mielikuvituselämää. Eräässä uudessa, tohtori Mainländerin tätä aihetta käsittelevässä teoksessa, P e s s i m i s m i j a e d i s t y s, saadaan kuulla, että Intian panteismi ja Saksan pessimismi ovat yhä ja että se on sama-aineksisuuden hajautumista eriaineksiseksi, yksilajisuuden muuttumista monilajisuudeksi — josta tuloksena on tämä onneton maailmankaikkeus. Näin puhuu mainittu teos:

Tämä (muuttuminen) juuri on se alkuerehdys, e n s i m ä i n e n s y n t i, jonka koko luomakunnan nyt on sovitettava kovilla kärsimyksillä; ja tämä s y n t i se on, joka sinkautettuaan kaiken elävän olemassaoloon, syöksi sen samaa tietä kurjuuteen ja pahan pohjattomiin kuiluihin, joista pelastuminen on vain yhdellä tavoin mahdollista, nim. lopettamalla oleminen itse.

Tällainen itäisen ajattelutavan tulkinta, johon sisältyy elämän kurjuudesta vapautuminen „lopettamalla itse oleminen“ — liekö tällä olemisella sitten tarkoitettu koko Kosmosta vaiko vain yksilöllistä elämää — on kauhea väärinkäsitys. Idän panteisti, jonka filosofia opettaa häntä tekemään eron Olemisen eli Essen ja ehdollisen olemassa-olon välillä, tuskin taipuisi niin mielettömään vaihtoehtoon. Hän tietää voivansa lopettaa vain muodon, muta ei olemista itseään — ja senkin ainoastaan tällä maallisen harhan tasolla. Niin, todellakin hän tietää, että tappamalla itsessään Tanhan (tyydyttämättömän halun olla olemassa eli „tahdon elää“) — hän vähitellen välttyy jälleensyntymisen kirouksesta ja ehdollisesta olemassa-olosta. Mutta hän tietää myöskin, että hän ei voi tappaa taikka „lopettaa“ edes omaa pikku elämäänsä, paitsi personallisuuttaan, mikä loppujen lopuksi on vain puvun muuttoa. Ja uskomalla vain Yhteen Todellisuuteen, joka on ikuista Olentoa, „syytöntä Syytä“, mistä hän on muotojen maailmaan kaikonnut, hän todellakin pitää sen tilapäisiä ja jatkuvia ilmennyksiä Mayan (vaihtelunalaisen eli harhan) muodossa kaikkein suurimpana pahana; mutta samalla kertaa yhtä pakollisena luonnonprosessina kuin syntymisen tuskatkin ovat. Se on ainoa keino päästä rajoitetusta, ehdollisesta ja tuskallisesta olemassa-olosta ikuiseen elämään, elikkä tuohon absoluuttiseen „olentoon“, joka niin graafillisen tarkasti on ilmaistu sanskritinkielisellä sanalla sat.

Hindun tai buddhalaisen panteistin „pessimismi“ on metafyysillistä, salaista ja filosofista. Se ajatus, että aine ja sen proteusmaiset ilmennykset ovat kaikkiallisen pahan ja tuskan syntyjä ja syitä, on hyvin vanha, vaikka Gautama Buddha olikin ensimäinen, joka antoi sille lopullisen määrittelynsä. Mutta Intian suuri reformaattori ei varmaankaan koskaan aikonut siitä tehdä käsiripaa, mihin nykyaikainen pessimisti voisi tarttua, tai naulapuuta materialistille, johon tämä voisi ripustaa vääristellyt ja turmellut oppinsa!

Se filosofi-viisas, joka Ihmiskunnalle uhrautui, elämällä sen hyväksi, voidakseen pelastaa sen, opettamalla ihmisiä näkemään aineen aistittavassa olomuodossa vain kurjuutta, ei koskaan syvällisenä ajattelijana aikonut tarjota palkintoa kenellekään itsemurhasta. Hänen päämääränään oli pelastaa ihmiskunta liiallisesta

aineeseen kiintymyksestä, joka suurimpana itsekkyyden syynä on yleisen tuskan ja kärsimyksen synnyttäjä. Omalla elämällään Buddha jätti meille esimerkin urhoollisuudestaan – elämää on elettävä eikä paettava sitä. Hänen oppinsa mukaan paha on sisäisesti läsnäolevaa, mutta ei aineessa, joka on ikuinen, vaan sen luomissa harhoissa, koska aineen vaihdoksien ja muutoksien kautta syntyy elämä — sillä nämä vaihdokset ovat ehdonalaisia, ja sellainen elämä on lyhytaikaista. Samalla kaikki tuo paha osoittautuu sellaiseksi, jota ei voi kiertää, vaan joka on suorastaan välttämätöntä. Sillä jos tahdomme eroittaa hyvän pahasta ja valon pimeydestä ja samalla ymmärtää edellistä, niin voimme sen tehdä vain näiden kahden välisten vastakohtain avulla. Kun Buddhan filosofia tällä harhatasolla näyttää kirjaimellisessa merkityksessään vain asioiden varjopuolta, sen sijaan sen esoterismi, sen salainen sielu, vetää verhon syrjään ja avaa arhatille kaikki Ikuisen Elämän ihanuudet Kaikessa Tietoisuuden ja Olemisen sama-aineksisuudessa. Epäilemättä toinen mielettömyys materialistisen tieteen, vieläpä nykyisen idealismin silmissä, ja kuitenkin se on tosiasia viisaalle ja esoteeriselle panteistille.

Kuitenkin kaikitenkin, sillä perusajatuksella, että paha on siinnyt ja syntynyt yksiaineksisen materian yhä monimutkaistuneemmista yhdistelmistä, materian, joka muovautuu muodoksi ja erilaistuu enemmän ja enemmän muodon tullessa fyysillisesti täydellisemmäksi, on esoteerinen puolensa, mikä koskaan ei ole nykyiselle pessimistille paljastunut. Kuitenkin se kirjaimellisessa merkityksessään tuli jokaisen syvämietteisen muinaiskansan ajattelun aiheeksi. Yksinpä Intiassakin yllämainitun määritelmän alkuperäinen perusajatus joutui lahkolaisuuden rumentamaksi ja johti suorastaan Hatha Yogan muotomenoihin ja pelkkiin dogmaattisiin sääntöihin vastoin filosofista vedantalaista Raja Yogaa. Pakanallinen ja kristittyjen eksoteerinen ajattelutapa, vieläpä keskiajan munkkiasketismikin ovat parastaan panneet alkujaan jalon aatteen typistämiseksi ja sen orjuuttamiseksi ahtaan lahkolaismielen puitteisiin. Väärä käsityskanta aineesta on saattanut kristityt alusta lähtien samaistuttamaan naisen sekä Pahan ja Aineen, — huolimatta roomalaiskatolisen kirkon neitsytpalvonnasta.

Mutta viimeisin Saksan pessimistien tekemä sovitelma

väärinymmärretystä intialaisesta määritelmästä, on ylen omituinen ja aika odottamaton, kuten nähdä saamme. Analogian rakentaminen syvän metafysiikan ja Darwinin fyysillisen kehitysteorian välillä tuntuu jo itsessään toivottomalta yritykseltä. Sitäkin enemmän, koska luonnollisen valinnan teoria ei saarnaa mitään käsitettävää olemisen poisnyhtämistä, vaan päinvastoin jatkuvaa ja alatienenevää elämän kehitystä. Kuitenkin saksalaisen sukkeluuden on onnistunut tieteellisten paradoksiensa ja viisastelujensa avulla saada se näyttämään filosofiselta totuudelta. Vanha, intialainen oppikaan ei ole välttynyt oikeudenkäynnin vaaroilta nykypäiväin pessimismin parissa. Sen teorian onnellinen keksijä, että pahan alkuperä on kotoisin amoeban alkulimasta, jonka siitoksen vuoksi oli jakauduttava, ja siten kadotettava selvä yksiaineksisuutensa, on uudessa teoksessaan vedonnut muinaisarjalaiseen määritelmään. Ylistäen sen filosofiaa ja vanhan ajattelutavan viisautta, hän antaa tietää, että sitä olisi pidettävä „syvimpänä totuutena, minkä vanhat viisaat olivat etukäteen ajatelleet ja ryöstäneet nykypäiväin ajattelulla.“!!

Tästä siis seuraa, että hindulaisen ja buddhalaisen filosofin syvästi uskonnollinen panteismi ja pessimistisen materialistin haihtuvat päähänpistot on pantu yhdelle hyllylle ja samaistettu „uudenaikaisen ajattelun“ avulla. Laskelmista on poistettu se silloittamaton kuilu, joka on näiden kahden välillä. Se seikka näyttää merkitsevän sangen vähäisen, että panteistin, joka ei katso ilmennyttä kosmosta todellisuudeksi, on pidettävä omaa olemassaoloaan vain harhojen sarjana. Kun hän senvuoksi puhuu keinoista, joilla ulkokohtaisen elämän kärsimyksiä voi kiertää, ovat hänen näkemyksensä näistä kärsimyksistä ja hänen vaikuttimensa olemassaolon lopettamisesta tykkänään toiset kuin pessimistisen materialistin. Niin hyvin tuska kuin surukin ovat harhoja hänelle, johtuen kiintymyksestä tähän elämään ja tietämättömyydestä. Sen vuoksi hän pyrkii ikuiseen, vaihtumattomaan elämään ja ehdottomaan nirvaaniseen tietoisuuteen; sitä vastoin eurooppalainen pessimisti, pitäen todellisuuksina elämän „pahuuksia“, pyrkii — mikäli hänellä on aikaa pyrkiä muuhun kuin niin sanottuihin maallisiin todellisuuksiin — „olemista“ hävittämään, kuten hän sanoo. Filosofilla on olemassa vain yksi todellinen elämä, nirvaaninen autuus, mikä tila ei poikkea ainoastaan asteeltaan, vaan myös laadultaan kaikista tie-

toisuuden tasoista ilmenneessä kaikkeudessa. Pessimisti sanoo „Nirvaanaa“ taikauskoksi ja selittää sen „elämän lakkaamiseksi“, elämän, joka hänelle alkaa ja loppuu maan päällä. Henkisissä pyrkimyksissään edellinen taas ei tahdo tietää edes jakamattomasta, yksiaineksisesta ykkösestä, josta nyt saksalainen tekee sellaisen pääpykälän. Hän tuntee tuon ykkösen ikuisen ja alatielävän alkusyyn ja uskoo vain siihen, koska Yksi on luomaton tai pikemminkin — kehitykseen astumaton. Siksi kaikki hänen yrityksensä ovat siihen suunnatut, että hän mahdollisimman pian jälleen yhtyisi esi-alku-tilaansa ja palaisi siihen pitkän pyhiinvaellusmatkansa perästä, jonka hän on tehnyt haihtuvain harha-elämäin kautta, elämäin, joita epätodelliset, aistihavainnoista nousevat aivohoureet hallitsevat. Sellaista panteismia saattaa ainoastaan personalliseen sallimukseen uskoja sanoa pessimistiseksi —, ainoastaan se, joka omalla sokealla, epäfilosofisella uskollaan vastustaa sen kielteistä kantaa kaikkeen „luotuun“ nähden — s. o., ehdonalaiseen ja rajoitettuun. Itäinen ajattelu ei hätäile pahan eroittamisesta jokaisesta elämän peruslaista ja ilmennyksestä eikä kerro jokaista ilmennysmäärää hyvinkin usein kuvitellun pahan ykkösillä: Idän panteisti yksinkertaisesti alistuu välttämättömään ja koettaa pyyhkäistä pois elämänsä polulta niin monta „alastuloa aineeseen“ kuin suinkin saattaa, yrittäen olla luomatta uusia karmallisia syitä. Buddhalainen filosofi tietää, että jokaisen ihmisolennon elämäsarja kestää — ellei hän „keinotekoisesti“ joudu Nirvaanaan („ryntää väkivaltaisesti jumalan valtakuntaan“, kabbalistisessa mielessä), — vertauskuvallisesti ne neljäkymmentäyhdeksän päivää, jotka Gautama Buddha vietti Boodhi-puun alla. Ja hindulainen viisas vuorostaan tietää, että hänen on sytytettävä ensimäinen ja sammutettava neljäskymmenesyhdeksäs tuli[1]) ennenkuin hän saavuttaa

[1]) Tämä on esoteerinen oppi ja tavallinen lukija ei saa paljoakaan siitä irti. Mutta teosofi, joka on lukenut Esoteerisen Buddhismin, voi arvioida, mitä tuo 7×7 noissa neljässäkymmenessäyhdeksässä „päivässä“ merkitsee ja mitä nuo neljäkymmentäyhdeksän „tulta“ ovat. Hän ymmärtää, että esoteerisesti tämä allegoria tarkoittaa seitsemää perättäistä juurirotua seitsemine alarotuineen. Jokainen monaadi on syntynyt ensimäisessä ja saavuttaa vapautuksensa viimeisessä, seitsemännessä, juurirodussa. Ainoastaan „Buddha“ on näyttänyt sen saavuttavan yhdessä ainoassa elämässä.

lopullisen vapautuksensa. Tästä tietoisina sekä viisas että filosofi kärsivällisesti odottavat luonnollista vapautuksen hetkeä; jotavastoin heidän onneton jäljittelijänsä, europpalainen pessimisti, on aina hetas, sekä saarnaamaan, että tekemään itsemurhan. Olemassa-olon lohikäärmeen lukemattomista päistä mitään tietämättä, hän ei kykene tuntemaan sitä samaa filosofista halveksuntaa itse elämää kohtaan, mitä hän kuolemaa kohtaan tuntee, eikä kelpaa siten itämaisen veljensä viisasta esimerkkiä seuraamaan.

Siten filosofinen panteismi poikkeaa hyvin suuresti nykypäiväin pessimismistä. Edellinen perustuu olemisen mysterion täsmälliseen ymmärtämiseen; jälkimäinen on oikeastaan vain uusi pahan järjestelmä, jonka epäterve mielikuvitus on liittänyt entisiin yhteiskunnallisen pahan paljouksiin. Terveen totuuden mukaan se ei ole mitään filosofiaa, vaan suorastaan elämän ja olemassa-olon systemaattista herjaamista; vatsavaivaisen tai parantumattoman luulosairaan sapenpurkauksia. Mikään vertailu ei koskaan näiden kahden ajattelutavan välillä voi tulla kysymykseen.

(Jatk.) H. P. Blavatsky.

Valkea valo.

Valo valkea, ikiliekki,
ihmisrintojen Elämä,
tulen taivaisen kipinä,
sammu maasta et ikinä:
palat sieluissa ihmislasten,
loistat otsalla vanhurskasten,
silmissä näkijäin säihkyt,
rantehilla rakastavain.
Valo valkea kipinä
Ikiliekki Elämän suuren.

Tuli taivainen ihana,
ikisielujen sinetti,
loista tähtemme valona,

valaise pallomme pimeä
aivojamme uudistaen,
lisäellen suitsuketta
sydänhiilien palohon,
ett' ois' liekki laajeneva
veljiksi kansat siunaamassa!
Valo, valkea kipinä,
Ikiliekki Elämän suuren.

Nellie Kalm.

Uskonpuhdistuksen vaikeudet.

Olemme kahdessa edellisessä kirjoituksessa puhuneet kristillisestä elämänymmärryksestä, sen rappeutumisesta ja sen puhdistamisesta. Nyt olisi puhuttava jatkuvasta elämisen taidosta henkisen uudestisyntymisen jälkeen. Sillä niinkuin ihmisen on ruumiillisena lapsena kasvaminen lapsesta nuorukaiseksi ja aikuiseksi, samoin on hänen henkisessäkin elämässään kasvaminen.

Seuraamme jälleen Johanneksen, tuon alkuperäisimmän kristityn, määritelmiä. Hänhän sanoo kirjoittavansa lapsukaisille, nuorukaisille ja aikuisille. Siinä on siis taas kolme astetta. Mutta tullakseen yhdestä asteesta toiseen, on ihmisen samalla suoritettava joku ansiotyö, on voitettava joku alemman maailman mahti ja alistettava se henkiseen elämään. Mikä siis on totuudenetsijän ansiotyö tullakseen lapsesta nuorukaiseksi? Ansiotyö sisältyy Johanneksen sanoihin: „Minä kirjoitan teille, nuorukaiset, sillä te olette voittaneet paholaisen."

Tämä paholainen on samalla sekä ihmisen oma astraalinen minuus että astraaliset henkivallat. Paholaisessa on vähintään kaksi astetta, alempi ja ylempi. Alemman muodostavat paheet ja ylemmän voivat muodostaa hyveet. Paheet ovat tulleet jonkun verran voitetuiksi ennen uudestisyntymistä, mutta sitten tulevat hyveet voitettavaksi. Hyveet muodostuvat kiusauksiksi eli paholaiseksi siten, että ihminen mielessään pysähtyy omaan hyvyyteensä, henkisiin saavutuksiinsa ja kokemuksiinsa. Hänen oma erin-

omaisuutensa käy hänelle perin tärkeäksi. Hän on silloin estetty kiinnittämästä koko huomiotaan Kristukseen, Hänen seuraamiseensa ja siitä johtuvaan työhönsä ja tehtäväänsä. Hän on pysähtynyt jonkunlaiseen oman itsensä ihailuun. Hän ei jaksa kieltää ja voittaa omaa itseään, jotta elämän sisin tahto tapahtuisi hänessä ja hänen työssään.

Tällöin ihminen ei ole voittanut paholaista, vaan paholainen on tavallaan voittanut hänet, ja ihmisestä sukeutuu väärä profeetta, jonkunlainen anttikristus. Hän ei tule käytännössä vahvistaneeksi enkelten joululaulun kolminkertaista lupausta, vaan joutuu ne lupaukset peruuttamaan. Hän oli uudestisyntymisensä kokemuksessa luvannut: „Kunnia olkoon Jumalalle korkeuksissa", mutta nyt hän alkaakin vastaanottaa jumalallista kunnioitusta itselleen. Tätä peruutuskokemusta esitetään Uudessa Testamentissa siten, että kiusaaja esiintyy Jeesukselle niinikään kolmessa asteessa. Mutta Jeesus oivalsi heti mistä oli kysymys, ja kieltäytyi suoralta kädeltä. Täten Jeesus käytännöllisessä kokemuksessa vahvisti enkelten lauluun sisältyvän kolminkertaisen lupauksen. Niin täytyy vähitellen tapahtua kaikkien totuudenetsijäin henkisessä kehityksessä. Mutta paljon tapahtuu myös epäonnistumia. Ihminen takertuu itseensä. Hän herättää huomiota ja johdattaa ihmisiä, mutta ei Kristuksen luo. Hän sivuuttaa Valkoisen Veljeskunnan Mestarin. Mestarin käytännöllinen oppi ei häntä miellytä, vaan pikemminkin se häntä jotenkin hermostuttaa, ärsyttää. Jeesuksen oppi, Vuorisaarna, on hänelle joko liian syvää tai liian matalaa, joko liian vanhanaikaista tai liian uudenaikaista.

Näin pääsee taas rappeutuminen alkamaan. Tunnusmerkkinä ei enää ole Johanneksen selvä kanta: „Siitä me tiedämme hänet tuntevamme, että pidämme hänen käskynsä", vaan aletaan jälleen luisua hämäräperäiseen mystisismiin. Kuka alkaa puhua henkisestä „yljästään", kuka „morsiamestaan", kuka „rakkaastaan", jonka hän on löytänyt, ja jota erinomaista onnea ja aarretta hän muillekin suosittelee!

Sekä Jeesus että Johannes, ja Paavalikin, puhuvat voimakasta kieltä tuollaista eksytystä vastaan. Johannes sanoo: „Ja niinkuin te olette kuulleet, että anttikristus tulee, niin onkin nyt monta anttikristusta ilmaantunut . . . Meistä he ovat lähteneet, mutta meikäläisiä he eivät olleet, sillä jos olisivat olleet meikäläisiä, niin he olisivat pysyneet

meidän kanssamme. Mutta heissä oli tuleva ilmi, että kaikki eivät ole meikäläisiä."

Kuinka tuoreelta tämä Johanneksen puhe vaikuttaa! Niinkuin se olisi puhuttu pari viikkoa sitten. Tänäänkin se sattuu naulan kantaan. Paavali puolestaan täydentää tätä sanomalla: „Älkää antako kenenkään vietellä itseänne millään tavalla. Sillä se päivä ei tule, ennenkuin luopumus tapahtuu ja laittomuuden ihminen ilmestyy, tuo kadotuksen lapsi, tuo vastustelija, joka korottaa itsensä yli kaiken jota jumalaksi tai jumaloitavaksi nimitetään."

Jos tätä Paavalin lausetta katsomme ensin yksilön kannalta, niin on selvää, ettei ihminen pääse kyseessä olevaan „päivään" ei pääse selvyyteen suhteestaan Kristukseen, ennenkuin hän löytää omassa itsessään tuon kadotuksen lapsen, ja voittaa sen. Jos taas otamme asian ihmiskunnan kannalta kokonaisuudessaan, niin ymmärrämme, et temme pääse sokeasta uskostamme, emme militarismistamme ja materialismistamme, ennenkuin alamme selvästi nähdä ja ymmärtää, että kaiken sellaisen takana, sen johtavana voimana, on paholainen, anttikristus, tuo kadotuksen lapsi, jonka johdossa kaikki kulkee kärsimystä ja kadotustaan kohti. Kun ihmiset vihdoin tämän älyävät, silloin he vastaanottavat Jeesuksen opin ja tekevät mahdolliseksi sen, josta Paavali sanoo: „Silloin ilmestyy tuo laiton, jonka Herra Jeesus on tappava suunsa hengähdyksellä ja tulemuksensa ilmestyksellä."

Europa ja ihmiskunta elää keskellä tuskiaan. Tuskissaan ihmiset odottavat „sitä miestä", sankaria, joka heidät pelastaisi. Ja he saavat „niitä miehiä", toivottuja ja kaivattuja, maallisia tai „taivaallisia", jotka asettuvat heidän jumaloiduiksi auttajikseen, mutta joidenka johdossa ihmiskunta kulkee vain kohti suurempaa hämminkiä, tuskaa ja kärsimystä. Sillä noilta sankareilta puuttuu yksi, kaikkein tärkein: itse elämän lain kunnioittaminen, Jeesuksen opin seuraaminen ja sen opettaminen. Sentähden kaikki tuo sankarillinen puuha ja sen puuhaajat sortuvat näihin Jeesuksen sanoihin: „Menkää pois minun luotani te, jotka ette ole lakiani noudattaneet."

Tämä laillisuus on ratkaiseva kohta. Ei tulla henkiseksi nuorukaiseksi sanomalla: „Olkoon jokainen oma itsensä!" Sellainen neuvo johdattaa täydelliseen kaaokseen. Ei liioin riitä sanoa: „Kulkekoon jokainen omaa tietänsä, ilman auktoriteettia!" Sillä on olemassa yksi aukto-

riteetti: totuus, laki, elämän tahto, rakkaus, se, joka nimenomaan Jeesuksen käskyissä on puettu inhimillisen kielen sanoiksi. Nuorukaiseksi tulee se ihminen, joka kamppailee itsensä vapaaksi siten, ettei mikään saa häntä estää seuraamasta Kristuksen lakia.

Huomaammeko nyt, mitä todellinen uskonpuhdistus edellyttää, mitä todelliselta uskonpuhdistajalta vaaditaan? Häntä ei mikään mahti, ei näkyväinen eikä näkymätön, eivät uskonnot eivätkä kirkot, eivät ystävät tai viholliset, ei isä tai äiti, ei veljet tai sisaret, ei mies tai vaimo voi estää Kristuksen lakia kunnioittamasta, sen mukaan mietiskelemästä ja toimimasta. Senpätähden nuorukaisella onkin vielä edessään omat vaikeutensa. Saanemme puhua niistä seuraavalla kerralla. J. R. H.

Hänen kauhunsa syy.

— Mikä teitä vaivaa? kysyi tohtori Krafft osanottavasti jo toistamiseen yhä vain vaikenevalta potilaaltaan, pienenläntältä, lihavahkolta, vanhemmanpuoleiselta mieheltä, joka jo kauan hänen edessään oli itsepintaisesti ja ikäänkuin häveten vaiennut, väännellen ja käännellen lakkiaan paksuilla, kömpelöillä sormillaan. — Puhukaa vain rohkeasti suunne puhtaaksi, ei meillä ole tässä kuulijoita! kehoitti hän lopuksi.

Nyt avasi mies vihdoin jäykän suunsa ja puhui hiljaa:
— Minua vaivaa kummallinen pelko ja kauhu, herra tohtori.

— Ja mitä te sitten pelkäätte, hyvä mies?

— Niin, ettäkö mitä pelkään? Minä pelkään kaikkia teräsaseita, viikatteita, sirppejä, puukkoja, tikareita, niin, kaikenlaisia aseita minä pelkään ja jahka vain näen sellaisia taikka tartun niihin, tunnen äkkiä pistoksen sydänalassani. Jo poikana niin tunsin . . Tuo on minun tautini ja vaikea vaivani, herra tohtori. Eikö siitä millään keinoin voisi vapautua, sillä se on minulle suureksi haitaksi askareissani . . ?

Tohtori Krafft mietti luoden tutkivasti terävän katseensa omituiseen potilaaseensa. Virkkoi sitten:

— Tahdon koettaa tehdä minkä voin tässä tapauksessa,

joka on varsin harvinainen laadultaan. Voisimme ehkä käyttää hypnotismia, jos ei teillä ole mitään sitä vastaan?

— Ei minulla ole mitään sitä vastaan, vakuutti potilas yks'kantaan, — kunhan se vain auttaisi ja parantaisi minut tuosta selittämättömästä taudistani, sen tuottamasta yhtä selittämättömästä kauhuntunteestani, sillä minä kärsin siitä suuresti, valitti mies.

Ja tohtori otti esille suurehkon lasipallon ja kehoitti potilastaan tuijottamaan siihen. Ja, ei aikaakaan, niin vaipui mies, joka ilmeisesti oli hyvin altis ja herkkä hypnotismin vaikutukselle, horrostilaan.

— Kas niin! hymähti tohtori, — otetaanpas nyt selvä tautisi synnystä ja syistä! Kerro minulle, missä olet ja mitä näet! käski hän nyt nukkuvaa.

Ja nukkuva puhui verkkaan ja vakuuttavasti: — Olen muhkeassa kalustetussa kammiossa, jolla on ikäänkuin kirkollinen leima. Huoneessa on puolihämärä . . Vain valkea liedessä loimuaa . . Minä odotan jotakin . . Ja, kas, nyt astuukin kammioon loistavasti puettu nuori herra, jolla on ihmeen kauniit kasvot, mutta kasvojen ilme on petomaisen julma ja ilkeä . . Hän on puettu puolittain kuin ylimys ja puolittain kuin korkea kirkonmies . . Minä ojennan hänelle kirjoittamani tekeleen jostakin hyvin tärkeästä hengellisestä asiasta . . Herrani lukee sen lieden ääressä ja hänen lukiessaan huomaan kauhukseni, kuinka hänen kauniit, mutta julmat kasvonsa melkein tuntemattomaksi vääntyvät. Kirjoitukseni on ilmeisesti herättänyt hänen suuren suuttumuksensa . . Tuntuu, kuin lukisin minä kuolemantuomioni hänen kauheilta kasvoiltaan . . Ah! . .

Nyt keskeytti nukkuva selostuksensa ja vasta tohtorin toistetusta kehotuksesta jatkoi hän taas, mutta ilmeisesti hyvin vastenmielisesti kuvaustaan.

— Luettuaan kirjoitelmani syöksyy hän vihasta sähisten kimppuuni, tempaisee kultakahvaisen tikarin vyöstään ja upottaa sen sydänalaani, karjuen: „Tällä tekeleelläsi olet sinä häväissyt minut, isäni, pyhän paavin, kirkon ja itsesikin, kurja, ja tämän rikoksesi voit sinä vain kuolemalla sovittaa.“ Sortuessani permannolle ehdin vain panna merkille, että tikarin kahvassa veriruskeana hohtaa vaakuna, härkä tai härän pää. En jaksa enää . . Olen jo . . vainaja, huokasi nukkuva, parahti ja kaatui selälleen tohtorin leposohvalle, jolla tohtori hänet pian taas elvytti.

— Olenko minä nukkunut, herra tohtori? ihmetteli hän nyt.

— Kyllä hiukan, ystäväni. Ja myös olette puhunut minulle outoja asioita. Ja nyt voin teille virkkaa kauhunne syyn.

— Todellakin! Tehkää se, herra tohtori! innostui mies. — Mistä se johtuu, sanokaa se Herran nimessä!

— Se johtuu siitä, puhui tohtori Krafft, — että teidät kerran kauan sitten on pistetty tikarilla kuoliaaksi. Ja se isku osui juuri sydänalaanne. Siitä tuo pistos siinä ja tuo vaistomainen kauhunne teräsaseisiin.

— Ja kuka minut surmasi, kerroinko senkin, herra tohtori?

— Ette ihan, mutta saatan hyvin arvata, kuka se kaunis peto ihmishahmossa oli. Tikarin kahvassa sanoitte hohtaneen vaakunan, veriruskean härän, ja kuvauksestanne muuten päättelen, ettei murhaajanne voinut olla kukaan muu kuin tuo rikoksistaan kuulu paavi Aleksanterin lempipoika, kaunis, mutta julma Cesare Borgia, jonka kirjurina te nähtävästi joskus olette ollut, sillä kaikki kiertää, kaikki virtaa, nähkääs, elämässä, eikä ole mitään uutta alla auringon. Häntä ei nähtävästi miellyttänyt joku teidän laatimanne paimenkirje jollekin vaikutusvaltaiselle henkilölle, jolle te ilmeisesti jo olitte antanut osan siitä. Siksi surmasi hän teidät kylmällä kädellä, kuten hänen tapansa oli. Ja nyt kun te tunnette vaivanne syyn, voitte te varmasti voittaa sen ja vapautua siitä. Se on, nähkääs, tietämättömyytemme tautimme syystä mikä meidät tappaa.

— Toivon voivani, herra tohtori. — Tunnenkin itseni ikäänkuin paremmaksi. Jumala teitä siunatkoon, herra tohtori!

— Kiitos! Sitä tarvitsemme me itsekukin elämässä. Herran huomaan! hyvästeli tohtori Krafft avaten oven uudelle potilaalle.

Ja mies poistui, ripeästi ja hilpeästi astuen kuin aivan nuori mies, joka ei vielä milloinkaan eläessään ollut säikkynyt, ei terästä eikä tulta.

Rafael Ronimus.

Kaksi tuomaria.

Akseli Tolan moraliteetti.

Nelisen vuotta sitten esitettiin Ruusu-Ristin matineassa Kansallisteatterissa kirjailija Akseli Tolan raamatunaiheinen legendanäytelmä Pyhän miehen kukka. Kappaleen henkilötyypit olivat varmoin vedoin hahmotellut ja sulavat repliikit elämänviisauksineen olivat osuvia sekä kauniskielisiä. Näytelmän draamallinen tekotapa osoitti tekijän huomattavaa lahjakkuutta ja juonen kärjistyminen loppuaan kohti oli suoritettu uskottavasti. Jo silloin oli havaittavissa, että kappaleen kirjoittajassa oli merkittävä draamallinen kyky.

Tänä vuonna, tammikuun lopussa, oli Koiton näyttämöllä Akseli Tolan „Kahden tuomarin" ensi-ilta. Aihepiiri tässäkin näytelmässä on raamatullinen. Tekijä nimittää kappalettaan moraliteetiksi. Nimitys on oikein valittu ja siltä perustalta lähdettyä avautuu katsojalle nykyaikainen maailma monine ristiriitoineen, verhottuna raamatun henkilöihin ja senaikaiseen elämään.

Näytelmän tapahtuma-aika on juutalaisten Baabelin vankeuden ensi vuodet. Tekijän käden johdattamina tutustumme juutalaisten valitsemiin lainlaatijoihin. Ensi näytöksessä selviää, että tuomarit eivät noudatakkaan lakia, vaan julistavat tuomionsa saamiensa lahjuksien suuruuden mukaan. Esiripun kohotessa näemme juutalaisten päämiehen kodin esipihan. Kansaa on keräytynyt tuomiota kuuntelemaan. On tapahtunut varkaus. Tuomio annetaan, mutta — tuomarit ovat vapauttaneet syylliset. Yleistä napinaa.

Tuomiokohtauksessa on monta mainiota vuorolausetta. Pyhyyteen ja hurskauteen kääriytyneinä sanoissaan ja liikkeissään vetoavat tuomarit Jumalaan, kansan ihmetellessä loppupäätöstä. Totuudenetsijä kappaleessa, jos niin saanen sanoa, on Daniel eli Beltsassar. Hän on huomannut lainjulistajien petolliset vehkeilyt ja väärät tuomiot. Tuomiokohtauksen jälkeen hän rohkenee ihmetellä tuomareitten loppupäätöstä. Lainlaatijien, Naatanin ja Tuubalin, ja Danielin kesken syntyy kiistaa. Seuraava kohtaus on kaunis ja rehellisyyttä säteilevä. Näyttämölle astuu kaunis Susanna, Joojakimin vaimo palvelijattarineen. Riita loppuu. Kaikkien huomio keskittyy Susannaan. Lempeys loistaa hänen silmistään ja hänen sanansa ovat rauhaa ja siunausta tuottavat. Nyt ilmenee tekopyhien tuomareitten toinen pahe. He ovat monesti sanoneet: Älä himoitse toisen vaimoa. He lähestyvät Susannaa himokkain ilmein, ja heidän sanoihinsa kätkeytyy palavaa intohimoa Joojakimin puolisoon. Älykkäästi keksityt vuorolauseet värittävät kohtausta ja paljastavat hienovaraisesti lainlaatijoiden luonteiden yöpuolta.

Susanna poistuu. Hän on matkalla esipihan ulkopuolella olevaan puutarhalampeen kylpemään. Kaikki poistuvat. Tämän jälkeen seuraa ensi näytöksen vaikuttavin ja yleistotuudessaan mieliä sykähdyttävä kohtaus. Toinen tuomari, Naatan, hiipii kissamaisin askelin kohti puutarhaan, kylpylammikkoon johtavaa porttia. Hän kiiruhtaa portista ulos. Jonkin ajan kuluttua ilmestyy toinenkin tuomari Tuubal. Hän tähyilee sinne ja hänenkin askeleensa päätyvät puutarhaportille. Mutta äkkiä hän huomaa Naatanin tirkistelevän pensaikosta kylpevää Susannaa. Tuubal huudahtaa. Säikähtynyt ilme kasvoillaan rientää Naatan pois piilopaikastaan. Seuraa lennokasta repliikkien vaihtoa. Kumpikaan ei tahdo tunnustaa myöhäisen käyntinsä tarkoi-

tusta. Loppujen lopuksi, hauskojen, elämänviisautta paistavien vuoropuheitten jälkeen, he päättävät jakaa keskenään Susannan rakkauden. Senjälkeen alkavat he toisilleen sättiä omia aviopuolisoitaan. Tuomarit ihmettelivät, miten he ovat hairahtaneetkaan ottaessaan sellaiset „keruubit" ja „seraafit" kerran omikseen. Viisasta ja jokaisen aviopuolison sydämeen käypää elämän filosofiaa. Naatan ja Tuubal ovat kadottaneet ensi rakkauden aikaiset sulotunnelmat. He elävät avioliiton arkisessa harmaudessa. Varsinkin tämä kohtaus on hyvin oikeaanosuttua avioliitto-psykologian ratkomista. — Heidän keskustellessaan yllättää tuomarit Daniel. Sukkeluutta sädehtivällä tavalla on tekijä Danielin ja Tuubalin vuorolauseisiin valanut huumorin kultaa.

Toisen näytöksen tapahtumapaikka on puutarhassa, Susannan kylpylammikon luona. Tuomarit ovat puutarhassa. He ovat päättäneet ottaa ratkaisevan askeleen. Viinin avulla lainlaatijat vaimentavat omantuntonsa ja nostattavat hekumallisia ajatuksia mieleensä. He poistuvat. Susanna saapuu palvelijattarineen. Hän alkaa riisuutua. Häntä ei auteta. Susanna katsahtaa palvelijattariinsa. He selittävät vihdoin, että ovat kuulleet kuiskailtavan Susannan pettävän miestään. He eivät halua palvella syntistä. Susanna kiivastuu ja ajaa heidät pois. Nyt luovivat paikalle tuomarit. Heillä on viinin aiheuttama puna poskissaan ja himokas kiilto silmissään. Susanna säikähtää. Hän aikoo poistua, mutta Naatan estää sen. Naatan kehoittaa Susannaa kuvittelemaan häntä ja Tuubalia palvelijattarikseen. Tapaus alkaa tuntua arveluttavalta. Viime hetkessä ilmestyvät palvelijattaret ja Susanna pelastuu. Silloin keksivät tuomarit inhoittavan valheen. He väittävät sattumoisin tulleensa puutarhaan ja nähneensä Susannan erään vieraan miehen kanssa. Kansaa alkaa virrata puutarhaan hälyn johdattamana. Susanna on umpikujassa. Hän ei voi puolustaa itseään. Hänet tuomitaan aviorikkojana — kuolemaan. Tuomarit ovat taaskin mustin keinoin pelastuneet. Naatan rohkenee otaksua, että mies oli Daniel.

Kolmas näytös. Tapahtumapaikkana on jälleen Joojakimin talon esipiha. Yleinen suru. Susanna on viety kivitettäväksi. Tuomarien mielenmasennus on pelkkää ulkokultaisuutta. Naatan löytää, polvistellessaan rukoilun merkiksi, helmen esipihalta. Nopeasti hän sieppaa sen ja nielaisee vatsaansa. Tuubal oli myös huomannut kalliin kiven, mutta Naatan oli häntä nopeampi. He alkavat riidellä, kenelle helmi kuuluu. Naatan vastaa Tuubalin sanoihin pidellen vatsaansa: „Sinne meni, ota, jos saat."

Saapuu lähetti, joka ilmoittaa, ettei kansa kivittänytkään Susannaa, vaan vapautti hänet, koska hän on syytön. Tuomarit eivät usko lähetin sanoja, mutta lähestyvän kansanjoukon kohu todistaa heille sanojen vakavuuden. Kappaleen moraliteettinen lopputulos viettää riemuhetkiään. Pahuus ei voita, vaan hyvyys. Viimeisen näytöksen viimeiset kohtaukset ovat moraalisuudessaan korkeata luokkaa. Ei auta enää valheilmeet ja puheet. Vain totuus kestää tilitystulen raatelun. Tuomarit huomaavat olevansa tuomittujen tilassa. He ovat joutuneet valheittensa muodostamaan pakkopaitaan. Daniel kumoaa syytöksen, että hän olisi ollut Susannan kanssa puutarhassa. Siihen aikaan hän oli vieraana kuningas Nebukatnesarin hovissa. Kansa valitsee Danielin tuomitsemaan tuomareita. Naatan oli väittänyt, että hän ja Tuubal olivat nähneet Susannan tuntemattoman miehen kanssa „erään" puun alla. He mainitsivat kumpikin erinimisen puun Danie-

lin heitä yksitellen kuulustellessa. Tuomarien väärä syytös on kumottu. Totuus on voittanut Tuomarit eivät voi enää keksiä takateitä. Tuubal vaipuu polvilleen Danielin eteen, pyytäen armoa, mutta Naatan päättää kuolla miehekkäästi, että hänestä edes jäisi hyvä muisto „aikakirjoihin". Seuraa kappaleen huvittavimpia kohtia. Naatanin ja Tuubalin aviopuolisot alkavat puuttua asiaan. Kumpikin puolustaa omaa miestään. Vuoropuheissa paljastuu naispsykologian yksipuolisuutta ja oman „elättäjän" suurenmoiseksi maalailua. Naatanin vaimo on oikea naarastiikeri. Naatan pienenee mitättömäksi hiukkaseksi vaimonsa Mirjamin edessä. Loppujen lopuksi on Naatan pyörtyvinään, sitä ennen vannottuaan mieluimmin haluavansa kuolla kuin jäädä Mirjamin huostaan. Mirjam luulee Naatanin kuolleen, ja naarastiikeri muuttuu hyväntahtoiseksi. Hän syleilee miestään ja väittää Naatanin häntä rakastaneen. Silloin Naatan on heräävinään ja tiuskaisee: „Älä valehtele!"

Seuraa Susannan ja Danielin tuomio tuomareille. He noudattavat tuomiossaan lakia: „Antakaa anteeksi, että teillekin anteeksi annettaisiin". Hyvyys on voittanut pahuuden, tunnustaen sen veljekseen. Kaunis ja sopusuhtainen päätetapahtuma tälle opettavaiselle ainutlaatuiselle moraliteetille. J. K. S.

Iltapuhteella.

Mestarin huomiossa. Noin 7 vuotta sitten, kun asuimme Kurikassa, tapahtui minulle Mestari Kuthumin erinomainen suopeus.

Makuulle mennessäni ajattelin kiinteästi Mestari Kuthumia. Asiä, jota halusin havainnollisesti tietää, oli se, miten atomit liittyvät toisiinsa.

Kun sitten nukuin, näin ihmeitä. Sielun silmillä näin, miten atomeja laskettiin toistensa viereen erinomaisen hyvässä järjestyksessä, kuten tiilejä. En nähnyt tuon mestarityön suorittajaa.

Herättyäni olin ihmetystä ja kiitollisuutta täynnä.

V e i k k o P a l o m a a.

Omituinen kokemus. Viime elokuun 9 päivänä (luku 9 on minulla onnen luku), illalla myöhään puuhailin suletavan akkunani kanssa ja ajattelin tällöin myös pientä, valkoista hämähäkkiäni, joka aina oli käynyt minua tervehtimässä siinä akkunassa aikaisemmin, jopa tullen aina vuoteellenikin asti toisinaan. Mietin siinä nyt, että minne se mahtoikaan olla joutunut ja että jokohan sen minun ystäväni pitää kohta kuolla, sekä että mahtaako sillä olla sitten enään elämää, henkeä, sielua? Sulkiessani sitten akkunan katsoin tarkasti, että siinä ei missään ollut yhtään ainoata hämähäkinverkkoa, vaan kaikki oli oikein siistiä ja puhdasta akkunassani, ja niin menin nukkumaan. Noin keskiyön aikana heräsin puolivalveille jonkunlaisen kummallisen kolahduksen vaikutuksesta. Vuoteeni oli oveen päin, niin että en asennossani olisi voinutkaan edes nähdä akkunaani, mutta avattuani vähän silmiäni huomasin huoneessa olevan pimeähkön. Ja kuulin tällöin äänen vuoteeni yläpuolella lausuvan selvään minulle: „Nyt se valkoinen hämähäkki kutoo juuri isoa verkkoa sinun akkunaasi, alimmaiseen, suureen ruutuun." Ajattelin vähän aikaa

tuota sanontaa, mutta kun tunsin itseni niin kovin väsyneeksi ja raukeaksi, painoin vaan silmäni kiinni ja nukuin uudelleen. Mutta suuri oli minun hämmästykseni, kun herättyäni ja riennettyäni akkunaani avaamaan aamulla, näin siinä ensimmäiseksi suuren, uuden hämähäkinverkon alimmaisessa akkunaruudussa. — Oliko siis sillä minun ystävälläni, valkoisella hämähäkillä sielu?

N. S.

Kotoisessa koulussa. Se tapahtui viime keväännä. Olin jo useita vuosia hartaasti pyrkinyt seuraamaan Jeesusta koettamalla täyttää Hänen viisi käskyään, ja olimpa toisinaan sangen onnellinen, kun huomasin jotain mielestäni myönteisiä saavutuksia. Niin, mutta toisinaan otti eläin vallan ja heitti alas syvyyteen, josta sitte sai koettaa minkä jaksoi kompuroida takaisin päästäkseen edes entiseen mielentilaan.

Tämä uudestaan kulkeminen tietä, jonka on jo ennen astunut, on tuskallista, — tuskallista aina epätoivoon asti ja kuitenkin tulisi lankeemus olla askeleena nousemiseen. Minulla on tässä asuntoni ympärillä pieni puutarha, jonka olen verkko-aidalla eristänyt karjan laitumesta. Mutta kaksi puun tainta, yksi luumu- ja yksi omenapuu olivat liian etäällä toisista ja jäivät sentähden aidan ulkopuolelle, ne olivat vasta nuoria kuusi- seitsemän jalkaa pitkiä; omenapuu oli juurestaan asti kaksihaarainen; luumupuu oli kerran joutua tuhon omaksi, kun hevonen kietasi perässään vetävän köyden sen ympärille ja kiskoi sillä kuoren taimen juurelta melkein ympärinsä pois, — pieni sorko kuorta jäi ja siitä osasta sai puu elon nesteen maasta. Minä hoitelin niitä hellästi ja koetin suojata vastaisilta tuhoilta, ja ne kasvoivatkin oiva mehevästi.

Niin, se oli viime keväännä kuten jo sanoin, kun minä eräänä aamuna tulin ulos makuusuojastani. Kotoinen taivas oli synkässä pilvessä, ennusti myrskyä — ja tulihan se. Tuli niin äkkiä, etten ehtinyt varata. Jouduin sen riepoteltavaksi; aloin vastustaa pahaa, puollustin „luonnollisia“ oikeuksiani, ja — viha nousi haudastaan, jonne luulin sen jo iäksi peittäneeni. Myrsky teki kamalaa jälkeä, vastavaikutus oli syvä ja tuskallinen, enkä voinut koko päivänä rauhoittua. Seuraava aamu oli selkeän näköinen; tein aamutyöni, laskin lehmät laitumelle ja menin syömään.

Tultuani jälleen ulos näin kauhukseni, että lehmät olivat vallan raivossa puskemassa minun kumpaakin elättipuutani. Huusin ja juoksin hätään; — myöhäistä! Kumpainenkin puu makasi maassa pitkänään. Kaikki minun vaivannäköni oli turhaan rauennut. Tarkastin ensin luumupuuta; se oli poikki tuosta entisestä vikapaikasta, ainoastaan pieni sorko tuoretta kuorta piti sitä kiinni kannossaan. Menin omenapuun luo, laskeuduin polvilleni tarkastamaan sen murtumia, toinen haara oli kokonaan irti, ja toista piti kannossa samaten kuin luumupuutakin vaan kapea kuoren siru. Olin masennuksissa. Heitin katseeni lehmiin, — viha nousi taasen ylös, sillä en ollut ehtinyt sitä uudestaan haudata. — Jospa minä nyt saisin teidät kiinni niin kyllä vitsoisin teidät vallan muodottomiksi, eikö teillä onnettomilla nyt ollut muuta puskemista? Silloin kuulin äänen itsessäni, joka ei ollut kuitenkaan kotoisin omasta olemuksestani, vakavan ja melkein ankaran, mutta syvää sääliä ja rakkautta huokuvan; se oli tuttu ääni, olin sen ennenkin kuullut ja olin tehnyt sen johtopäätöksen että se on Mestarin ääni. Ja mitä hän sanoi? „Laskithan sinä eilen aamulla eläimesi irti minun puutarhaani.“ — Sydämestäni kohosi äänekäs par-

kaisu, en noussut, enkä halunnutkaan nousta ylös jaloilleni; siinä tein syvän katumuksen, päätin vakavasti vangita eläimen itsessäni, kitkeä vihan juuret, ettei ne uudestaan vesoisi missään muodossa. Olenko onnistunut? En täydellisesti; mutta on sentään lohdullista että tunnen vähitellen pääseväni voitolle, ja jokainen voitto on saavutettava taukoamattomalla taistelulla, ja mitäpä merkitsisikään voitto, ellei se olisi tuskalla ostettu.

Sidoin puuntaimet ja päällystin vahalla ja ne alkoivat jälleen elää, ja ovat nyt vehmaan näköiset. Jospa olisi asia samoin Mestarin puutarhassa. J. M.

Ihmishengen matkalla-oloako? Veljeni, Etelä-Suomessa Mäntsälässä, kerran tilapäisen sairauden sattuessa, alkoi oikein perinpohjin tutkia Tolstoin kirjoituksia- ja oppia ja hän oli hyvin ihastunut niihin, sanoen löytäneensä vasta Tolstoista elämän ja autuuden itselleen. Mutta asuen maaseudulla, jonne postikin tuli vain harvoin, ei hän sanonut sattuneensa tietämään mitään edes oppi-isänsä Tolstoin äkillisestä sairastumisesta Venäjällä, lähellä Moskovaa. Mutta tämä suuri kirjailija ilmaantui hänelle itse, veljeni ollessa puoli-unessa; hän kertoi Tolstoin tulleen kuin jostakin ylhäältä päin ja laskeutuneen hänen vuoteensa viereen äärettömän ilmavana ja verrattain kirkkaana haamuolentona, hänen erottaessaan kuitenkin selvästi Tolstoin piirteet ja sen ihmeellisen syvän, levollisen katseen, jolla hän oli veljeäni katsellut hetken aikaa, poistuen sitten yht'äkkiä taasen kuin jonnekin ylös kohoten. Veljeni sanoi nousseensa vuoteeltaan ja merkinneensä ajan ja kellonmäärän muistiinsa. Hänen hämmästyksensä oli ollut suuri, kun hän sitten sanomalehdistä sanoi lukeneensa tuon suuren maailman nerokkaan kirjailijan ja hänenkin oppi-isänsä kuolleen juuri sillä hetkellä kaukana Venäjällä.

Ja sen ilmestyksen jälkeen sanoi veljeni päässeensä kuin lähemmäksi Tolstoita.

N. S.

Mitä muualla tiedetään.

Jeesuksen elämää koskevia kirjallisia tietoja on tavattu Kiinassa parikymmentä vuotta sitten. Kuangsin maakunnan Lungfushan taolaistemppelistä löydettiin kerran kirja, jonka nimi on „Sukupolvien pyhimysten yleinen peili". Se jakaantuu 396 lukuun ja sisältää myöskin eräitä kuvia ja tekstin selityksiä. Teos on julkaistu keisari Kangshiin aikoina, joka nousi Kiinan valtaistuimelle v. 1662. Kirjassa annetaan tietoja kaikkien sukupolvien pyhimyksistä, jumalallisista olennoista, joita luetellaan suuri joukko, m.m. Buddha, Mohammed, Kongfutse ja Jeesus. Varsinkin viimeksimainittua koskevat tiedot ovat erikoisia.

Luku, jossa kerrotaan Jeesuksesta, on havainnollistutettu Jeesuksen, Marian ja luultavasti myös Elisabetin ja Johannes Kastajan kuvilla. Toisen naisen nimenä on „Lännen Heikkavirran Nainen" ja toinen miehistä Pateliie. Kertomuksen sisältö on seuraavanlainen:

„Erään talven aikana tulivat tibetiläiset kuin varkaat maahan. Mayen tuotti heille suuren tappion. Heidän kanssaan kaukaisesta

lännestä tulleet miehet sanoivat Mayenille, että he olivat olleet matkalla kolme vuotta ja kulkeneet sinä aikana 97,000 liitä (n. 48,000 km), ennenkuin he olivat saapuneet Tibetin rajoille.

Siellä lännen valtakunnassa oli s veä neitsyt nimeltä Maria. Singuvuonna eli Han-keisarin Jyenshyn ensimmäisenä hallitusvuonna ilmestyi hänelle taivaallinen henki Gabriel (kiinaksi Kiapeiveioi), ilmoittaen kunnioittaen, että taivaan Herra oli määrännyt ja valinnut hänet äidiksi. Sen jälkeen hän tulikin raskaaksi. Synnytettyään lapsen Maria kääri sen tavallisiin vaatteisiin, asettaen sen seimeen. Taivaalliset henget lauloivat ja soittivat ilmassa.

Kun oli kulunut neljäkymmentä päivää, äiti vei lapsensa temppeliin, uhratakseen hänen puolestaan. Hän vei lapsen pyhän mestarin eteen. Silloin annettiin lapsen nimeksi Jeesus.

Kun lapsi oli kaksitoistavuotias, seurasi hän äitiänsä pyhäkköön. Paluumatkallaan kotiin he eksyivät toistensa seurasta. Kolmen päivän ja yön etsinnän jälkeen he tapasivat toisensa pyhäkössä. Äiti näki Jeesuksen istuvan korkealla tuolilla keskustellen viisasten kanssa taivaan Herran opista ja asioista. Nähtyään äitinsä hän tuli iloiseksi ja lähti hänen kanssaan kotiinsa palvellen ja kunnioittaen äitiänsä hurskaudella.

Täytettyään kolmekymmentä vuotta Jeesus jätti äitinsä ja opettajansa lähtien kulkemaan kautta Juudean maan. Siellä hän vaelsi ristiin rastiin, saarnaten oppiaan ihmisten parannuksesta. Hän teki varsin monilukuisia ihmetöitä. Maan virkamiehet ja ylimykset olivat hänelle erittäin ylpeitä ja pahoja. Nähtyään joukkojen pitävän Jeesuksesta, he alkoivat kadehtia häntä, jopa neuvotellen, miten voisivat hänet surmata.

Kahdentoista opetuslapsen joukossa oli sitten eräs nimeltä Juudas. Hän oli aina rahanahne. Tuntien maassa vallallaolevan mielipiteen Jeesuksesta, hän vei rahasta Jeesuksen eräänä synkkänä yönä vihollisten joukkoon. Nämä sitoivat hänet ja kuljettivat hänet Hannaan luo (kiinaksi Janashi). Pilatuksen virkatalon pihamaalla he riisuivat Jeesukselta vaatteet, sitoivat hänet erääseen kivipylvääseen ja löivät häntä 5,400 kertaa. Koko hänen ruumiinsa oli täynnä haavoja. Mutta hän oli niinkuin lammas. Hän ei kenenkään kanssa väitellyt.

Sitten nuo pahat ihmiset kiersivät vielä orjantappuroista seppeleen ja asettivat sen Jeesuksen päähän. He vaatettivat hänet vanhalla purppuravaatteella. Hänen edessään he pilkalla kumartelivat kuin kuninkaalle. Sitten he tekivät hänelle raskaan ristin ja asettivat sen hänen hartioilleen, hänen kannettavakseen. Se oli raskas kannettava, sentähden Jeesus vaipuikin maahan uupuneena, voimatta sitä kantaa. Sen jälkeen hänet naulittiin ristille käsistään ja jaloistaan. Kun häntä janotti, annettiin hänelle etikkaa juotavaksi. Kun hän kuoli ristillä, taivas mustui ja maa tärisi. Kalliot iskivät toisiaan ja murenivat.

Kuollessaan Jeesus oli 33-vuotias. Kolmantena päivänä kuolemastansa hän virkosi eloon. Hänen ruumiinsa oli harvinaisessa määrässä kirkas ja kaunis. Ensiksi hän kävi äitinsä luona muuttaakseen hänen surunsa iloksi. Neljänkymmenen päivän kuluttua, kun hän oli aikeissa lähteä ylös taivaisiin, seisoivat hänen edessään hänen valituimmat oppilapsensa, sata ja kaksikymmentä henkeä. Kasvoista kasvoihin ollessaan heidän edessään Jeesus sanoi heille: „Menkää kaikkeen maailmaan opettamaan ihmisiä, ja kastakaa heidät pyhällä vedellä, jotta he puhdistuisivat synneistään, jotta heidät vas-

taanotetfaisiin seurakuntaan.“ Tämän käskyn annettuaan hän läksi taivaalliseen valtakuntaan seurassaan joukko pyhiä. Kymmenen päivää myöhemmin tulivat taivaalliset henget maahan noutamaan ylös Jeesuksen äitiä. Hänen äitinsä asetettiin yli kaikkien yhdeksän arvoasteen, jotta hänestä tulisi taivaan ja maan hallitsijatar sekä ihmiskunnan välittäjätär. Opetuslasten joukko hajaantui sitten kaikkialle opettamaan ja herättämään ihmisiä“.

Kertomuksesta on arveltu, että sen alkuperä olisi nestorialainen, tai että kuvauksen loppuosassa oleva viittaus Marian taivaaseenastumisesta todistaisi sen olevan kotoisin roomalaiskatolisista lähteistä. On myös otaksuttu, että kertomuksen alkulähteet ovat Tibetissä, sillä uskotaan sikäläisissä kirjastoissa olevan kristinuskoa koskevia tietoja. Huomiota ansaitsee viittaus, että Mayen olisi tavannut Tibetissä kaukaisilta mailta tulleita henkilöitä, jotka olivat kulkeneet 97,000 liitä ja viipyneet matkallaan 3 vuotta. Ehkäpä nämä kenraali Mayenin tapaamat miehet olivat Rooman valtakunnasta Tibetiin tulleita lähetystyöntekijöitä, joko varsinaisia saarnamiehiä taikka kauppa-asioilla kulkevia kristityitä. — Mayen oli aikoinaan Kiinan suurin sotapäällikkö, joka taisteli sekä sisäaasialaisia hunneja, että etelän villejä sekarotuisia vastaan. Hän kuoli v. 48 j. Kr., joten on mahdollista, että viestit Jeesuksesta jo olisivat niihin aikoihin entäneet Kiinaan asti, varsinkin kun tiedetään, että kauppatiet eivät suinkaan olleet huonoja niihin aikoihin Kertomuksessa oleva esitys enkeli Gabrielin ilmestymisestä Marialle on oikea. Jeesus syntyi todellakin Hankeisarin Jyenshyn ensimmäisenä hallitusvuonna. Mainitulla keisarilla oli myös nimi Pingtil, Rauhan Keisari. Hän kuoli v. 6 j. Kr., ja Kiina oli ennen ja jälkeen hänen hallituskautensa varsin rauhattomassa tilassa. Keisarin myrkytti eräs vallananastaja.

Lopuksi on huomattava se seikka, että kirjassa on Jeesus-nimen jälkeen asetettu symbolisia merkkejä, jotka taolaisuudessa merkitsevät korkeinta jumaluutta ja pyhyyttä. — (Erland Sihvonen „Kirkko ja Kansa“-lehdessä).

Ennustuksia Europan tulevaisuudesta. Jatkaaksemme vielä helmikuun numerossa antamaamme ennustusten luetteloa, esitämme tässä eräitä näkemyksiä Europan valtioiden tulevaisuudesta, jotka on antanut muuan saksalainen rouva Jordan. Niillä on arvoa ainakin sikäli, että ne osoittavat, missä määrin kansalliset ennakkoluulot ja intohimot vaikuttavat selvänäköisten henkilöiden näkemyksiin ja tulkintoihin.

Stresemannista mainitsi rva Jordan lokakuun 5 pnä 1929:

„Stresemannin kuolema on Saksalle hyväksi. Stresemann on kyllä toiminut parhaimman käsityksensä mukaisesti, mutta hänen toimintansa oli väärää. Se, minkä Stresemannin epämääräinen politiikka on turmellut, on hänen seuraajalleen varoituksena. Tämä välttää Stresemannin virheet.

Kuolema on monta kertaa kulkenut Hindenburgin sivuitse, mutta häntä suojellaan korkeammalta taholta, koska se oikea mies ei vielä ole ilmestynyt, joka voi tulla hänen sijaansa. Hindenburg ei ole oikea mies johtamaan, koska hän on liian heikko. Kerran hän sammuu kuin kynttilä, joka puhalletaan sammuksiin, mutta hänellä on vielä aikaa.

Me (s. o. saksalaiset) tarvitsemme rautaisen nyrkin. Se kyllä tulee! Jos olisimme parempia diplomaatteja, tarttuisimme Amerikan käteen, sillä mieliala on siellä tullut saksalaisystävälliseksi.

Englanti etääntyisi mielellään Ranskasta, ellei se sitä tarvitsisi. Intiasta koituu taasen Englannille onnettomuutta, se minun on yhä uudelleen toistettava. Tämä tulee tapahtumaan kolmekymmenluvun lopussa. Meksikossa näen paljon levottomuutta.

Ihmettelen, että vielä suhtaudumme kärsivällisesti Puolaan. Tämä maa kaivaa omaa hautaansa. Se tapahtuu 30-luvun loppupuolella. Ensiksi tulevat erimielisyydet Venäjän kanssa; niistä Puola aluksi selviytyy hyvin. Me tulemme olemaan Venäjän kanssa liitossa, ja Puolalle maksetaan korkoineen sen synnit. Puola jaetaan uudelleen. Näin, että me saamme menettämämme itäiset maakunnat. Danzigissa, joka kärsii Puolan alaisuudessa, kerääntyy niin paljon polttoainetta, että se vapautuu heti, kun sellainen valtio kuin Venäjä esiintyy uhkaavasti Puolaa kohtaan.

Saamme myöskin osan entisistä siirtomaistamme.

Venäjälle tulee tsaari noin v. 1935—36. Se on ensimmäinen tasavalloista, josta jälleen tulee monarkia. Reunavaltioista joutuu osa Venäjän haltuun. Juutalaisuus kärsii Venäjällä suuren tappion, kun talonpoika siellä herää".

Marraskuun 4 pnä 1929 kertoi eräs toinen näkijätär, rva Karlilt, seuraavaa:

V:een 1936 mennessä muuttuvat olot Puolassa. Myöskin Venäjällä tapahtuu ratkaiseva käänne. Bolshevismia kestää vielä noin 8 vuotta, sitten se loppuu.

Marraskuun 12 pnä kertoi sama henkilö m.m.:

Näen Itävallan yhdistyvän jälleen Saksan kanssa ja täten menestyvän. Sitä ennen siellä ovat olosuhteet kauhistuttavat, liike-elämä on lamassa, ja oppineiden sekä ylioppilaiden keskuudessa näen levottomuuksia. Kun olemme liittyneet Itävaltaan, saamme sotia ulkonaisia vihollisia vastaan.

Italiassa näen olevan erimielisyyksiä Mussolinin ja kirkon välillä, koska edellinen puuttuu jälkimmäisen lainsäädäntöön. Tästä johtuu kapinoitakin. Kommunismi saa Italiassa jalansijaa, mutta sen aika ei ole pitkä. Jo kaksi vuotta sitten olen sanonut, että Mussolini murhataan. Myöskin kuninkuus häviää Italiasta. Etelä-Tyroli ei pysy sen vallanalaisuudessa.

Ranskassa näen ikäviä vaiheita, hallituspulia, valtiomiesten vaihtamista ja murhia. Me emme maksa Ranskalle kaikkea mitä se vaatii, vapaudumme korvausmaksuista.

Puolassa näen verisiä taisteluita puolalais-venäläisellä rajalla. Puola ei säilytä asemaansa. Puolan riistämät maakunnat Länsi-Preussi, Posen ja Ylä-Schlesia tulevat taasen liitettäviksi Saksaan. Vasta monien, monien vuosien jälkeen Puola tulee vielä kerran itsenäiseksi; useita sotia on sitä ennen.

Venäjälle näin tulevan kehnon taloudellisen tilanteen ja nälänhätää. Lavantaudin kaltainen sairaus, joka vaikuttaa kurkussa ja alaruumiissa, vie paljon ihmisiä hautaan. Sitten esiintyy mies, joka suoriutuu neuvostohallituksesta ja saa aikaan suuria muutoksia. Tämän miehen ensimmäisestä esiintymisestä kuluu kymmenen vuotta, ennenkuin kaikki on jälleen kunnossa. Tämä mies ei ole monarkki, ennemminkin eräänlainen diktaattori. Hänen esiintymisensä aikana Venäjä ei vielä ole kypsä kuningaskunnaksi. — Suuri taloudellinen kurjuus alkaa Venäjällä kahden vuoden kuluessa, ja vaikuttaa yhä suuremmassa määrässä olevien olojen muuttumiseen. Venäjä saa kokea vielä monta onnettomuutta, mutta sitten siitä tulee kukoistava

valtakunta. 30-luvun lopulla näen Venäjän alueen pienenevän. Sitä ennen on Intiassa kapinoita, ja se irtautuu Englannista. Suunnilleen samaan aikaan tapahtuu Puolan onnettomuus. Venäjällä pannaan toimeen suuret juutalaisvainot, Saksassakin sellainen ilmenee, mutta ei yhtä pian. Juutalaisia ahdistellaan kaikkialla maailmassa. Palestiinassa perustetaan paljon uudisasutuksia, koska paljon juutalaisia muuttaa sinne. — (Z. f. O.) J. E. P.

Vapaa sana.

Rehellisyys näyttää tyystin häviävän maan päältä. Vanhaan hyvään aikaan oli voimassa puheenparsi, joka kuului: Sanasta miestä, sarvesta härkää. Siihen aikaan luotettiin toisen ihmisen sanaan. Rehellisyys oli pyhä.

Meidän aikakautenamme on asianlaita jyrkästi päinvastainen. Kavallukset, ryöstöt, varkaudet ja murhat ovat jokapäiväisiä ilmiöitä. Ehkä elämme jo „mustassa aikakaudessa".

*

Vanhastaan on jo tunnettua, että asianomaista henkilöä ei uskota, vaan todistajia. Voisin kertoa monta tapausta tältä alalta. Käräjäsalissa ei uskota asianomaista päähenkilöä, vaan sivullisia, joita sanotaan todistajiksi, vaikka päähenkilö on kertonut todistajiksi manutetuille koko asian.

Helsingin eräässä esikaupungissa asuessani olin usein pulassa, kun joskus sain Amerikasta arvokirjeen. Kun menin asianomaiseen pankkiin ja näytin ilmoituslipun, kysyttiin, olisinko asianomainen henkilö. Vastasin olevani, koska minulla oli ilmoituslippu näytettävänä. Nainen kysyi, olisiko minulla todistajia. Vastasin, että niitä olisi useitakin, mutta koska he olivat työssä, ei heille olisi annettu lomaa sellaisen asian tähden.

Nainen kysyi, mistä olisin Amerikasta saamassa rahaa. Koska olin saamassa kahdesta paikasta rahaa, mutta koska tulin sanoneeksi toisen paikan ensin, sanoi nainen: „Ette Te ole oikea omistaja." Silloin sanoin, että olin saamassa Brooklinistakin rahaa. Nyt sanoi nainen: „Kyllä Te nyt saatte rahanne".

Naisen epäluulon kestäessä tuumasin jo mennä katukäytävältä hakemaan kaksi „hampparia", jotka olisivat mielellään tulleet „todistamaan" yhdestä markasta kumpikin.

Joku lukija voi närkästyä luettuaan nämä rivit, koska hän tottumuksesta tietää, kuinka kauniin naamarin peitossa epärehellisyys versoaa.

Aito „kunnialliset" ihmiset voivat varjoon päästyään tehdä mitä tahansa. Veikko Palomaa.

Rikollisuuden syyt. Meidän kansamme huokailee suuren rikollisuuden taakan alla ja mietitään keinoja miettimistään, mitenkä sen alta päästäisiin. Vankilan asukasluku kasvaa kasvamistaan ja huliganismi leviää maaseuduille leviämistään. Mutta minusta näyttää entisenä vankila-palvelijana, että me vielä emme tarpeeksi ole sittenkään tutkineet rikollisuuden syitä ja perehtyneet niiden alkuperään.

Meidän täytyy nimittäin ottaa asia aivan realistiselta kannalta. Liika tolstoilaisuus ei auta niin alhaisella kehitysasteella olevan aineksen hillitsemisessä, kuin meidän kansanaineksemme on, vaan sitä täytyy opettaa aivan niinkuin varsaa opetetaan rekeä vetämään ja kissaa ja koiraa opetetaan olemaan varastamatta ja itse ottamatta. Näiden kaikkien kanssa täytyy käyttää joskus vähän piiskaakin, vieläpä isän kädellä, ennenkuin niistä tulee kunnon palvelijoita ihmiselle. Alhaisella kehitysasteella olevan ihmisen kanssa on aivan samalla tavalla. Sillä kun katselemme pahantekijää, joka on rangaistu siitä, että hän käyttää väärin oikeuksiaan ihmisten joukossa, niin helposti huomaa, että se on aivan lähellä eläinkuntaa oleva sielu. Ja sellaiseen olentoon ei pysty muu, kuin kova kuri tai yleensä joku kuri. Mutta meillä on liiaksi luotettu siihen, että hyvä kohtelu vaikuttaa hyvää. Siinä ei ole aina perää. Sillä hemmoteltu eläin ei palvele ihmistä, eikä hemmoteltu ihmislapsi kasva kykeneväksi yhteiskunnan jäseneksi.

Nyt voisitte ihmetellä, kuinka ruusu-ristiläinen vanha teosofi puhuu tällä tavalla. Ja se onkin kyllä ihmettä minulle itsellenikin, sillä minä olen ollut myös kiivas sen kannan kannattaja, joka puolustaa: hyvä kohtelu kasvattaa aina hyvää. Mutta tullut aivan käytännöllisistä syistä huomaamaan, että se vaikuttaa vain muutamissa kasvateissa hyvää. Mutta sillä edellytyksellä, että perintöaines on kasvatissa hyvä. Minulla on ollut 10 lasta ja 8 niistä olen kasvattanut aikuisiksi. Mutta joka ainoaa on täytynyt eri metoodin mukaan kasvattaa, eikä kellekään ole sopinut sama kohtelu. Toisia on täytynyt kurittaa isän kädellä ja toisista on huomannut, että mitään ankaraa kuritusta ei lapsi kaipaa, vaan kova kuri voisi pilata koko kasvatuksen. Kuinka voisi ajatella, että hyvää ja kilttiä lasta voisi ruveta viisas isä ankarasti kohtelemaan, ettei hän menettäisi lapsensa luottamusta ja rakkautta kokonaan! Mutta aivan yhtä mahdoton on saada huonoilla taipumuksilla varustetusta lapsesta hyvää ilman kuria. Nyt on vain väärinkäsitys siinä, että nämät huonot lapset ovat alkaneet vedota kasvattavan yhteiskunnan humaniteettiin ja vaatia kaikille samallaista hyvää kasvatusta, kuin hyvätkin lapset saavat. Tämä vaatimus on tullut yleiseksi huonojen ainesten kesken ja muodostunut n.s. vasemmiston vaatimukseksi. Yhteiskunta onkin tätä kuullut liian pitkälle ja joutunut katastrofiin. Degeneroituva aines on alkanut saada ylivallan yhteiskunnan hyvää tarkoittavasta kurinpidosta. Ja nyt on meidän yhteiskuntamme tienhaarassa.

Jos sitten katsomme asiaa teosofiselta kannalta, niin on se seuraavanlainen:

Jokaisen solun elämässä täytyy ponnistaa, jokaisen lihaksen täytyy ponnistaa, ennenkuin se mitään saavuttaa. Jokaisen oppilaan täytyy ponnistaa pyrkiäkseen tietoon; jokaisen alemmalta asteelta nousevan pyrkijän täytyy nousta aste asteelta, työn ja toiminnan kautta. Siis ponnistaa. Jokaisen sielullisesti jalostuvan ihmisen täytyy ankarasti harjoittaa tunne-elämäänsä ja ponnistella sen kehittämiseksi parempaan suuntaan. — Elämä on siis paljasta ponnistusta ja treenausta yhä ylöspäin. Mutta nyt kieltäytyvät kansan rappeutuneimmat ainekset kaikesta ponnistuksesta ja treenauksesta. He sanovat, että tuo kaikki ponnistus on turhaa. Mitäpä meidän tarvitsee ponnistella, pidetään meistä muutenkin huolta.

Mutta nyt käy yhteiskunnan huollon niin, että tuo joukko, joka heittää lossiksi kaiken ponnistuksen, alkaa tulla taakaksi niille, jotka

ponnistelevat ja siis kaiken kehityksen jarruksi. Mitenkä yhteiskunta nyt tekee? F. K.

Muistelma. On kaunis elokuun ilta. Kiipeän Kolin vaaralle. Suurenmoinen on se näköala, joka siellä avautuu silmieni eteen. Siinä on sellaista kauneutta, jota en kykene täydellisesti käsittämään. Tuntuu siltä, etten koskaan kyllästyisi siihen. Tahtoisin mielelläni aivankuin sulautua tuohon niin käsittämättömään ihanuuteen.

Tällaista, jotakin aivan erikoista tunnetta, saan kokea Kolilla nyt, kuten niin usein ennenkin. Tällä kerralla kumminkin vielä suuremmassa määrässä.

Jään yöksi vaaralle, huvilaan. Aamulla herättyäni menen kahvipöytään. Kuinka erikoisen ihailtavia ovat siellä ihmiset mielestäni. Heissä huomaan näkeväni jumalan kuvan. Aivan liikuttavalta tuntuu minusta se kauneus, joka kuvastuu heidän silmistään. Helmenä kaikessa tuossa ihanuudessa on eräs nuori ihminen. Hänen kanssaan puhumme kauniilla, sanattomalla kielellä.

Rupean laskeutumaan alas vaaralta. Mikä suurenmoinen tunnelma täyttääkään minut alas laskeutuessani! Se valtaa olentoni kokonaan. Tunnen olevani täynnä sellaista riemua ja onnea, jota en kykene sanoin kuvaamaan. Joudun aivan haltiotilaan.

Tällaista pyhää tunnelmaa saan nauttia vain hetkisen. Mutta se hetki on niin äärettömän ihana.

Olen vain tomun lapsi, joka elän täällä aineellisuuden laaksossa, synnin orjana.

Ja kumminkin annetaan minun tuntea esimakua tällaisesta ylimaallisesta autuudesta.

Mistähän syystä, mitä varten? Näin kysyn itseltäni.

Varmaankin suuri, jumalallinen rakkaus tahtoo minua tukea ja ohjata, näyttää minulle taivaallista valoa, etten aivan auttamattomasti uupuisi maailman synkkään yöhön. Tällä tavoin autetaan minua korkeammista maailmoista kulkemaan ikuiseen elämään johtavaa tietä.

Minun annetaan tuntea esimakua siitä, „kuinka ihanat on asuinsijasi, Sä herrain herra suuri". J. V. S.

Kun hiljakkoin luin lehdestä, että itävaltalaiset lääkärit aikovat puuttua siellä toimivan, erilaisia säteilyhoitoja käyttävän „ihmetohtori" Zeileis'in asioihin, selittämällä että hän ei osaa määritellä taudin laatua ja että hän käyttää samaa parannustapaa kaikkiin tauteihin, tulin ajatelleeksi paria seikkaa, jotka voivat tuntua vähän rohkeilta tämmöiseltä asioihin perehtymättömältä, mutta sanon heti, että nämä ovat vain huomioita, joita kaiketi jokaisella on oikeus tehdä, joka ei tahdo vähäksyä jo saavutettujen tuloksien arvoa.

Ensiksi täytyy silloin kysyä, onko se tieteenhaara (lääketiede) päässyt vielä muuta kuin ihmisen fyysillisen ruumiin tuntemiseen, joka on ehkä yksi kahdestoista osa ihmisen kokoonpanosta, tuntevatko he (lääkärit) silloin kaikki (tällä en tahdo ollenkaan halventaa sille uhrattua työtä ja saavutuksia, se työ ei ole suinkaan vielä loppuunsuoritettu, päinvastoin, kaikki kunnioitus sille), jotta uskaltavat puuttua jonkun toisen toimintaan, joka ehkä tuntee ihmisen kokoonpanon useammalta kuin yhdeltä puolelta ja sen vuoksi käyttää sekä toisellaista diagnostiikkaa että parannusmenetelmää, ja eikö sen joka on keksinyt uusia tapoja ja menetelmiä pitäisi tuoda lisävalaistusta kysymyksessä olevalle tieteenhaaralle eikä päinvastoin?

Toiseksi tahdon eräällä esimerkillä valaista tarkoitustani. Nyt

tiedämme, että kaikki korkeammalla tasolla syntyneet aatteet, keksinnöt y.m. pyrkivät kristallisoitumaan jopa voivat ihan kadottaa alkuperäisen merkityksensä ja tehonsa tullessaan fyysillisiksi tai tälle tasolle. Niinpä on voinut käydä toisten parannusaineitten ja menetelmienkin. Otan esimerkiksi keuhkotaudissa yleisesti käytetyn kalanmaksaöljyn, josta en tiedä onko kukaan siitä saanut suoranaista apua, koskapa yleisesti kaikki kuolevat siihen tautiin. Kuitenkin se ehkä on sisältänyt syvääkin asiain tuntemusta, se keksintö on ehkä vain „aineellistunut"; sen varsinainen keksijä on voinut käyttää sitä toisessa alkuperäisemmässä muodossa ja saanut tuloksia aikaan tietäen, että taudin juuret ulottuvat sisäiseenkin ruumiiseen ja täten suoranaisesti vaikuttanut taudin varsinaiseen aiheuttajaan. Nyt jos tahtoisi saada tuloksia aikaan, täytyisi osata muuttaa parannustapa myöskin sielulliselle alalle ja vaikuttaa tauteihin niiden omalla tasolla, joka puoli nykyisessä hoitotavassa jää aivan koskemattomaksi. Siinähän juuri vanhat suomalaiset tietäjät olivat niin eteviä.

Tältä kannalta asioita katsottaessa ei ole ollenkaan syytä ihmetellä itävaltalaisen „ihmetohtorin" erilaista suhtautumista ja käsittelytapaa tauteihin nähden.

Itse en tämmöisiin kykenisi; minun täytyy tyytyä vain toteamaan seurauksia hengen liikunnoista, joista voi toisinaan saada väläyksen.

A. S.

Älkäämme olko sokkosilla, vaan uskaltakaame katsoa totuutta silmiin. Olen nuori ruusuristiläinen, mutta sisäinen pakko panee minutkin kirjoittamaan Annikki R:sen Länsirintamalta . . . . ja sen vastineiden johdosta.

Ymmärtäkäämme A. R:sen kirjoitus! Eihän hän hyökkää puolustuslaitoksemme kimppuun, eikä moiti nuorukaisia, jotka menevät asevelvollisuutta suorittamaan. Hänhän sanoo: „Ellemme me täällä Ruusu-Ristissä, erikoisesti R-R-ssä j.n.e." Siis meitä ruusuristiläisiä hän ravistaa ja sanon, että sen me ansaitsemme. Meitähän voidaan käsitellä jo vähän toisin. Me tunnustamme kaikkien ihmisten veljeyden, ja etsimme sitä ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää meissä veljeyden henkeä. Ja kuitenkin — — me olemme useat juuri Annikki R:sen kuvaamia: „jollemme riko teoissamme, rikomme hiljaisella hyväksymisellämme". Tutkikaamme itseämme Jeesuksen käskyjen valossa, joka samalla on R-R:n valo maailmalle. Siinä valossa näkyy pieninkin tomuhiukkanen, jos olemme rehellisiä totuuden etsijöitä. „Kaikki muu katoaa, vaan minun sanani pysyy", sanoo Herra. Ja „siitä minä tunnen teidät opetuslapsikseni, että pidätte minun käskyni". Kumpa me edes tunnustaisimme hänen käskynsä! Jeesus tuli näyttämään meille sen tien, hän tuli tieksi ja kutsuu meitä kaikkia siihen valoon. Johtajamme valaisee meille sitä tietä yhä uudelleen ja uudelleen — uupumatta, entä me? Me kenties sivuutamme johtajamme opetukset suurella kunnioituksella, mutta jo samalla hetkellä voi jokin Veli saada ryöpyn päällensä, joka omalla tavallaan tuo samaa totuutta julki Menkäämme itseemme! — Me vaan tuudittaudumme omiin vaillinaisiin totuuksiimme, emmekä lopulta tiedä miten niistä selviytyä. Toisin sanoen: leikimme sokkosta. Näin me teemme, emmekä vyötä itseämme ainoalla luvallisella aseella: totuuden miekalla ja pistä sitä omaan sydämeemme, niin tämäkin kohta — tämä arka kohta, että vihollinen on niin kovin lähellä, sekin selvenisi meille. Valoon meitä kutsutaan Ruusu-Ristin kautta, näkemään itse totuutta. Kun syvennymme

siihen, niin näemme mitä hengen elämä on, ja mitä se vaatii meiltä. Se vaatii ainoastaan rakkauden töitä. Rakkauteen ei mahdu ei pelko, ei mitkään väärät keinot. Jos toisin olisi, tunnustakaamme silloin, että „tarkoitus pyhittää keinot". Ei. — Rakkaus käyttää vain puhtaita keinoja, eikä tunne mitään pelkoa. Todellisella valoon pyrkijällä, todellisella totuuden etsijällä on ainoastaan „Jumala linnamme, varustus vahva aivan. Hän asehemme kilpemme on". Luottakaamme Jumalaan!

Johtajamme suuressa hyvyydessään ja rakkaudessaan odottaa meitä, että valistuisimme ja valmistuisimme. Niinhän Kristuskin odottaa. Yksitellen meitä kutsutaan siihen valoon, Veli Väinö Linnala, muodostaaksemme sitten kansan ja niin aika kypsyy. Ja Veli Lyydia Otava. Minullakin on 7 „Lotta" vuotta takanani (menneisyydessä), mutta minä siunaan niitä vuosia — se oli minulle kokemuksen koulu, suuri opettaja ja sanon nyt, että kirkkahampi täällä on taivas, ja sitä taivasta kannattaa tavoitella. Veljeydellä F. E. V.

Annikki Reijoselle pyydän Johtajan välityksellä, kun en tiedä osotetta, ilmoittaa, että myötätuntoni on hänen puolellaan. Näin veljellisesti sanottuna olemme kai tehneet virheen, kun olemme menneet „karhua vitsalla lyömään". Militarismin karhua tarkoitan. Mutta kun emme „sodi" edes tätäkään karhua vastaan, niin täytynee kai meidän pyytää anteeksi tältä ja selostaa hieman, miten vitsa sattui aivan kuin vahingossa lipsahtamaan kontion arkaan turkkiin. Sanomme ensiksikin, että sydämemme oli ja on niin täysi, ettemme jaksaneet olla puhumatta ajatuksiamme sanoiksi, vaikka hyvin tiedämme, että s a n o j a ei vielä tarvita. Riittää kun a j a t u k s i s s a ajamme rauhan asiaa. Sillä ajatukset ovat todempia kuin t e o t. Sillä teot johtuvat ajatuksista ja tekoa ei voi olla ilman ajatusta. Tiedämme myös, että ajatuksemme pukeutuvat elävään muotoon ja lukeutuvat saman kaltaistensa joukkoon vahvistuen aina voimassaan kuta enemmän saman kaltaisia ajatusmuotoja tasollaan liikkuu. Näin ollen ei meidän tarvitse militarismin karhuakaan hosua. Ei töissä, ei sanoissa, ei kirjoituksissa. Antaa sen maata rauhassa tai saalistaa mielensä mukaan Pysymme poissa sen tieltä.

Me ajattelemme vain!

Ajattelemme, kuinka ihana asia rauha maan päällä sentään on. Ajattelemme, että emme löydä mitään myönteisiä puolia militarismin karhussa, joita ei voitaisi rauhan kentilläkin toteuttaa. Voimistelussa ja urheilussa näemme miehisen kunnon ja itsekurin kasvattajan. Ja naisellista laupeuden työtä ja auttavaa kättä tarvittaisiin leskien ja orpojen luona. Tuhannet sotaorvot odottavat likeisempää rakkautta ja ymmärtämystä, kuin mitä heidän osakseen lastenkodeissa tulee. Ei siinä tarvita harmaata takkia y k s i l ö k a s v a t u s t a lapsille annettaissa. Ei tarvita, voi mikä jumalan pilkka, herran huoneissa valoja vannoa. Yksikin rakkaudella täytetty lapsen elämä on Herrallemme suurempi ja pyhempi kuin vala.

Me ajattelemme edelleen, että „jos ei herra kaupunkia varjele, niin vartijat valvovat turhaan".

Parhaat poikamme muuttuvat vain uhreiksi sodan kaikki nielevän Molokin kitaan, voimatta torjua kynnen mustuaisen vertaa vaaraa, jonka sanotaan meitä uhkaavan idässä. Kauhistutaan niitä äitejä, jotka muinoisina aikoina viskasivat lapsiaan tulen kuumennetun Molokin kitaan. Onko kaikki äidit nytkään sen parempia. Tarkoitan, ne äidit, jotka ihailevat lapsessaan „sotapoikaa".

Ellemme ole liitossa voimakkaamman kanssa, eivät varamme ja väkemme riitä puolustamaan itsenäisyyttämme. Ja mikä on tämän liiton korvaus? Se jota pelkäämme, menetetty itsenäisyytemme. Taloudellisesti ja valtiollisesti joudumme sen mahtavan holhottavaksi, joka meille hädän aikana avun antaisi. Miksi siis uhrata puolen miljaardia aineellista hyvää ja kuittaamattomia henkisiä arvoja alttarilla, jonka uhrisavu painuu maata kohti uhaten tukahduttaa uhraajansa. Voi mitä saastaa yhden vuoden ja kolmen kuukauden palvelusaika riitti keräämään eräänkin sotapojan muistikirjaan. Tunsin tuon puhdasluonteisen, hiljaisen, vaatimattoman pojan, koska hän sattui olemaan sukulaiseni, ennen sotaväkeen menoaan. „Väestä" päästyä oli hän kuin toinen mies. Ylpeyden perkele, kersantin haamussa, oli mennyt häneen ja hänen yöpäivystysvuorolla täytetty muistikirjansa sisältö ei menisi rivoimpaankaan ranskalaiseen roskalehteen. Siellä on prosaa jos runoakin, jota lukiessa tulen palavat ennen aavistamattomat eroottiset himot karkaavat pyhimyksenkin kimppuun kuin valtava kahleistaan vapautunut Kymi.

Me ajattelemme, ettei ulkoisista vihollisista ole meille niinkään suurta vaaraa kuin sisäisistä. Kansalliseen perikatoon johtaa 8:nnen osan koko valtion menoarviosta nielevä sotalaitoksemme.

Kurjuus, puute ja köyhyys aiheuttavat kommunismia, aiheuttavat syntyväisyyden alenemista ja kansamme fyysillistä rappeutumista. Niitä, jotka eivät halua osallistua tähän kansamme hävittämistyöhön kohdellaan kuten murhaajia telkeämällä vankilaan, kuten A. Pekurinenkin. Ei siinä auta vaikka Europan valistuneimmat miehet lähettävät joukkoadresseja, tuomiota yhä vain kovennetaan. „Sillä parempi on, että yksi kuolee kuin, että koko kansa häviää". Näin kai ajattelevat valtiomiehemme ja politikkomme.

Jos edes rajoituttaisiin vapaaehtoisuuden periaatteella, pidettäisiin suojeluskuntaa herran puolustusväkenä, niin sama tarkoitus olisi saavutettu ja varoja säästetty.

Ajattelemme, että vaikkapa vain ne, jotka eivät tahdo aseellisena palvella, annettaisiin palvelusajaksi metsähallituksen käytettäväksi metsiä ja soita ojittamaan, niin siinäkin olisi jo jotain oikeutta. Oikeudeksi ei voi nimittää vankilaan telkeämistä. Ja uhmaa se on, kun tuomiota kovennetaan silloin, kun vaan europpalainen mielipide pyytää armoa, vaikka se olisi oikeutettu sitä vaatimaankin.

Toinen vaara on kommunismin. Sitä voitaisiin torjua käyttämällä supistetun puolustuslaitoksen takia säästyneitä varoja mahdollisimman monen maattoman kiinnittämiseksi maahan. Ei suurien velkataakkojen rasittamiksi velkaorjiksi, vaan heti täyteen omistukseen ja omaksi hyödyksi tulevaan työhön. Maaomistus, velaton, se se on joka on parhain lääke kommunismia vastaan. Niin kauan kun ei ole mitään tasaamista itsellä, niin kauan voi mies vaatia tasajakoa. Muuten, kenellä on turva ja onnellinen koti, ajattelee kahdesti, ennenkuin sitä rupeaa tasaamaan toisten kanssa.

Kirkon ja valtion avioliitossa me näemme valheen. Se avioliitto ei ainakaan ole „solmittu taivaassa". Kirkko siunaa aseet ja vannottaa sotilaat. Voiko olla suurempaa valhetta kuin se, että Kristuksen palvelijaksi itseään nimittävä siunaa miekkaa. Hedelmistään heidät tunnette, se, joka on sanonut „joka miekkaan tarttuu se miekkaan hukkuu", ei myöskään ole tarkoittanut sillä muuta kuin, että miekasta on pysyttävä erossa. Vaikka se tapahtuisi ruumiinkin

kustannuksella, saakoon keisari sen mikä sille kuuluu, ruumiin, sen voi väkivalta viedä, mutta Kristuksen seuraaja ei ole enää siinä mukana. Hänen henkensä kuuluu Jumalalle, totuudelle. Jos kirkon papit eivät olisi palkkapaimenia, eivät he tukisi valtion väkivaltaa. Mutta heidän ruumiinsa s. o. aineellinen hyvinvointinsa, on valtion tukema vastavaroisuuden perusteella. Valtio tukenansa he voivat riistää, nämä paimenet, köyhältä lampaalta viimeisenkin laitumen. Mitä siitä jos lammas nääntyykin nälkään, kyllä Jumala omansa korjaa, hengen. Pois siis tämä valheellinen ja väärä avioliitto, joka panee kirkonpalvelijat vastoin parempaa tietoansa toimimaan mestarin käskyä vastaan.

Ei tarvitse pelätä, että kirkko, s.o. henkinen elämä, siitä erosta kärsii. Tosin palkkapaimenet ja sudet lampaitten vaatteissa häviävät, mutta silloin lampaat käyvät lihavammaksi.

Silloin vasta kun väkiteolla ei astu kirkon ovesta sisälle siunattavaksi että vannotettavaksi, silloin vasta oikean hengen elämä astuu kirkkoon, ja niistä tulee niitä pyhiä paikkoja, joissa rauhan aate kasvaa ja vahvistuu, joista lähetetään voimakkaita rauhan ajatuksia ulos avaruuteen muuttamaan väkivallan rauhan töiksi ja kansalaiset maailmankansalaisiksi.

Ja kun rauha tulee maan päälle, silloin istuttaa jokainen oman hedelmäpuunsa ja ravitsee itsensä sen sadolla tarvitsematta kärkkyillä naapurin puuta. Sillä silloin kaikilla on ja kenellä ei ole sille annetaan, kunnes oma puu alkaa hedelmää tuottaa.

Niin veli Reijonen, olemme tainneet molemmat karhua vitsalla ropsasta. Ei liene meillä muuta keinoa kuin paeta sydämemme linnoitukseen pakoon — sillä emme mitään näy voittavan karhua vastaan taistelemalla. Se pitää semmoista porua, arka kun on hengestään. Meidän täytyy opettaa tuo karhu syömään ja elämään hunajalla. Ehkäpä se tämän ravinnon avulla „hengistyy“ ja muuttaa pahat tapansa hyviksi, siitä voi tulla, kuten karhun pojasta, joka ei ole lihaa saanut maistaa, hauska leikkikumppani lapsille. S.o. urheilujärjestö jonkunlaisine univormuineen ja niin poispäin.

Me, niin, me sanomme kuten Galilei „se pyörii sittenkin“, emme voi mitään sille ettemme tällä asteella näe karhusta mitään kaunista. Raatelevainen se on ja löyhkä siitä käy.

Mutta ajattelemme tuota penikkakarhua, hunajaa syövää ja lasten kanssa leikkivää. W a l l i e d.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

C. Johtajan osasto.

Alterius non sit qui suus esse potest.

Ruusu-Risti-Kirjasto N:o 36.

Pari päivänkysymystä.

Helsingin esitelmiä syksyllä 1926.

II.

Pelastaako Kristus toisella tulemisellaan maailman?

Kysymys Kristuksen toisesta tulemisesta on tullut miltei päivänkysymykseksi, koska monet, monet ihmiset meidän aikanamme odottavat Kristuksen pikaista tuloa. Adventistein y.m. lahkolaisten kesken on tämä usko vallalla. Teosofisen liikkeen piirissä on sama usko saanut jalansijan; on olemassa Idän Tähden yhtymä, joka on saanut alkunsa teosofisesta maailmasta ja odottaa, että Kristus tulee uudestaan.

Onhan uskottu ja väitetty silloin tällöin kristillisen historiamme aikana, että Kristus kohta tulee, — eikä tietääkseni Kristus vielä ole tullut, — ja nyt taas meidän aikanamme häntä odotetaan. Onkohan nyt enemmän aihetta tähän uskoon kuin ennen? Muistakaamme, että suuri henkinen vuodatus, taivaallinen mannasade, sai alkunsa noin 50 vuotta sitten, tullen auringon kautta Valkoisen Veljeskunnan välityksellä meidän maapalloomme.

Tämä henkinen vuodatus vaikuttaa ihmisiin heidän tietämättään sillä tavalla, että he rupeavat m.m. ajattelemaan Kristuksen toista tulemista. Jokainen ihminen, joka on vähänkään herkkä, on voinut huomata tai tulee huomaamaan, kuinka näkymättömästä maailmasta päin, salaisesta avaruudesta päin, vaikuttaa häneen kuin jumalallinen voima, joka sanoo hänelle: Jumala lähestyy maailmaa, elämä on vakavampi, todellisempi kuin ennen; sinä et saisi enää jäädä henkisesti nukkumaan, sinun täytyisi herätä ajattelemaan

elämää ja uskomaan, että on olemassa Jumala ja henkimaailma.

Ja lähellä on silloin ajatus: Kristus tulee pian, hän osaa neuvoa ja muuttaa koko maailman, hän ratkaisee kaikki kysymykset, hän näyttää tietä, hän kaikki parantaa. Odottakaamme siis rauhassa.

Kuinka on asian laita meidän kannaltamme? Jos käsitämme Kristuksella erikoista henkilöä, esim. Jeesus Kristusta, joka ennen on esiintynyt maan päällä, silloin meidän täytyy tähän kysymykseen vastata kieltävästi ja sanoa: Kristus ei tule. Sillä tavalla ei Kristus tule, sillä mikä on asioiden ja tapahtumien logiikka? Se on siinä, että kun vuodatus korkeuksista päin tulee alas maailmaan, silloin sen ensimäisenä kokoojana, ikäänkuin linssinä, aurinkolasina täytyy olla henkisesti kehittynyt ihminen. Ei henkinen vuodatus, joka tulee ylhäältä päin, voisi ihmiskuntaan vaikuttaa, ellei se saisi personallista muotoa, ellei se pukeutuisi inhimillisiin ajatuksiin jonkun ihmisen suun kautta; ellei se heti alussa saisi inhimillisen aseen ja käyttövälineen, jäisi se leijailemaan yläilmoihin. Siihen se jäisi odottamaan ensimäistä tulkitsijaansa, mutta niin hartaasti ja epämääräisesti eivät korkeimmat olennot toimi. Kun ylhäisistä maailmoista lähtee suuri inspiratsioni maapallon auraan, on luonnollista, että maapallon johtavat henget ottavat sen vastaan ja välittävät sen tuloa ihmiskuntaan. Niinpä kaksi Valkoisen Looshin mestaria lähetti maailmaan lähettilään, joka toi ilmi vuodatuksen hengen ja sisällön. Tämä lähettiläs oli, niinkuin tiedämme, madame Blavatsky, joka ei suinkaan niittänyt mitään kunniaa ihmiskunnan puolelta, eikä suinkaan ihmisten silmissä ollut vapahtajaolento. Kuitenkin hän pukiessaan taivaallisen inspiratsionin sanoiksi oli se lähettiläs, se „Kristus“, joka tuli, tai paremmin sanoen: hän edusti Kristusta, jolloin emme tietenkään Kristuksella tarkoita yksinomaan Jeesus Kristusta, vaan sitä Jumalan Pojan kosmillista tajuntaa, sitä suurta maailmansielun tajuntaa, joka meissä ihmisissä ilmenee mystillisenä Kristuksena. Tämä ihmeellinen maailmansielu eli kosmillinen tajunta on aikojen aamusta lähtien ollut ihmiskuntamme takana sen sisimpänä yhteishenkenä. Tämä kosmillinen tajunta on lakkaamatta pyrkinyt ihmisiä lähemmä ja lähemmä ja sai täydellisimmän personallisen ilmauksen Jeesuksessa Kristuksessa. Ei Buddha, ei Zoroaster, ei Konfutse, ei Mooses, ei Orpheus, ei Väinämöinen, ei Pythagoras tai muut van-

han maailman vapahtajaolennot osanneet tuoda kosmillista Kristusta niin lähelle meidän inhimillistä tajuntaamme kuin Jeesus Natsarealainen. Hän oli ensimäinen vapahtajista, hän oli ensimäinen, joka toi Jumalan Pojan, ja samalla Isän, niin lähelle meitä ihmisiä, että saatamme aavistaen ymmärtää ja nähdä hengessämme, mikä on se ääretön rakkaus, viisaus ja tieto, joka ottaa asuntonsa meihinkin, kun tulemme täydellisiksi. Jeesuksen työ merkitsee: nyt on ihmisille avoinna selvemmin kuin ennen kehityksen henkinen tie. Jokaisen ihmisen on uppouduttava Kristustajuntaan, jokaisen täytyy ottaa vastaan kosmillinen Kristus hengessään, jokaisessa ihmisessä täytyy mystillisen Kristuksen herätä eloon. Se on yksilön pelastus ja Jeesuksen Kristuksen esiintymisen jälkeen pelastus on lähempänä meitä kuin ennen, sillä pelastuksen tie on tullut läpeensä inhimilliseksi.

Kaikki ihmiskunnan profeetat, apostolit ja suuret henget, jotka Jeesuksen Kristuksen jälkeen esiintyvät maailmassa, voivat viitata Jeesukseen Kristukseen jatkamalla hänen työtään. Heidän työnsä on tärkeä ja tarpeellinen, sillä me ihmiset unohdamme aina, mikä on tuo kosmillinen Kristus, joka on meidän pelastuksemme, jollemme saa kuulla siitä uudestaan ja uudestaan, jollei esiinny tulisieluja, jotka muistuttavat meitä siitä.

Niinpä maailma oli vajonnut toiselta puolelta materialismiin ja toiselta puolelta dogmatismiin, kun madame Blavatsky puhui tästä ja sanoi: „Muistakaa, Kristus on prinsiippi teidän sisässänne" — semmoinen oli hänen sanontatapansa — " sitä prinsiippiä on etsittävä, se on tuleva ihmisessä eläväksi. Mitä hyödyttää, onko Jeesus Natsarealainen ollut vai ei, jollemme ota Kristusta vastaan omassa sydämessämme? Jokainen ihminen on kutsuttu tulemaan täydelliseksi, ja jokaisen ihmisen on tehtävä työtä, jotta hän voisi hengessään ottaa Kristuksen vastaan, — sillä ilman omaa työtä, valppautta ja valvomista ei Kristus tule."

Tämä oli madame Blavatskyn teosofinen sanoma, ja teosofia, se muistutti meitä kosmillisesta ja mystillisestä Kristuksesta.

Nyt ymmärrämme: koska madame Blavatsky oli se personallisuus, joka toi meille takaisin kosmillisen Kristuksen, ei meidän tarvitse odottaa uutta lähettilästä, uutta vapahtajaa. Voimme täydellä syyllä sanoa: vapahtaja tuli emmekä ottaneeet häntä vastaan. Ei meidän tarvitse hä-

vetä näitä sanojamme. Ei madame Blavatsky ollut täydellinen olento, eikä hän tahtonut esiintyä hyveissä malli-ihmisenä, mutta hän kuului maailman auttajien ja vapahtajien joukkoon sentähden, että hän uhrasi itsensä ja elämänsä ihmiskunnan hyväksi. Hän etsi nuoresta saakka totuutta, kulkien vaeltajana, seikkailijana maasta maahan, aina etsien niitä ihmisiä, jotka elivät yhteydessä mystillisen Kris tuksen kanssa, niitä viisaita, joilla oli tietoa elämän ja kuoleman salaisuuksista. Ja hän löysi, sillä hän etsi, kolkutti väsymättä. Kenenkään meistä ei tarvitse hävetä, jos sanomme hänen olleen niitä olentoja, joiden nimet historiassa mainitaan vapahtajaolentojen niminä. Sillä vaikka maailma pilkkasi ja vielä pilkkaa, tulee aika, jolloin hänelle myönnetään hänelle kuuluva asema ja paikka ihmiskunnan historiassa. Tämä ei ole hänen jumaloimistaan, ainoastaan sen seikan tunnustamista, että hän kuului ihmiskunnan hyväntekijöiden joukkoon. Toista hänen kaltaistaan ei tällä hetkellä tarvitse odottaa.

Mutta mitä voimme odottaa? Voimme odottaa kosmillisen vuodatuksen seurauksena, että yksilöt alkavat suuremmassa määrin kuin ennen tuntea, että ovat yhteydessä Kristuksen kanssa ja että Kristus vaikuttaa heihin. Monet yksilöt tulevat uskomaan olevansa Kristus, ja joukot tulevat heistä sanomaan: „kas tuossa on Kristus — ja tuossa“. Maltillisemmat ja viisaammat ihmiset tulevat ilmaisemaan uskonsa seuraavin sanoin: „tuon kautta puhuu Kristus, tuon kautta kuuluu Jumalan Pojan ääni.“ He eivät sano: „tuo on Kristus,“ vaan: „tuon kautta puhuu Kristus.“

Tämän voimme nyt jo huomata teosofisen Idän Tähden liikkeen suhteen. Kymmenen vuotta sitten sanottiin, että Idän Tähden pää, Krishnamurti, on opetuslapsi, johon Kristus tulee ruumistumaan, ja Kristuksella tarkoitettiin määrättyä henkilöä. Nyt on luovuttu tuosta väitteestä, — se on huomattu vääräksi ja liian vaativaksi. Tänä vuonna on sanottu: Krishnamurti tulee olemaan Kristuksen puhetorvi. Se on maltillisesti sanottu, enemmän ei pidä väittää. Nyt — radiokeksinnön aikana — maailman korva voi nousta hörölle ja maailma voi kuunnella ja sanoa: „niinkö, Kristusko puhuu hänen kauttaan?“

Koska nyt tulee esiintymään useita ihmisiä, jotka puhuvat Kristuksen nimessä, niin mistä tiedämme kenen kautta Kristus todella puhuu?

Onko meillä totuuden mittapuuta, arvostelun välinettä,

jolla voimme mitata ja arvostella hänen sanojaan? On, emme ole jätetyt pimeään. Meillä on valmiit totuuden mittapuut, ja ne mittapuut ovat ensinnäkin se sanoma, mikä annettiin tämän vuodatuksen alussa, tämän suuren henkisen inspiratsionin tullessa maailmaan, toisin sanoen siis madame Blavatskyn teosofinen sanoma. Jos huomaamme, että jokin n. s. Kristus tai Kristuksen inspiroima henkilö opettaa semmoista, joka ei ole sopusoinnussa madame Blavatskyn s.o. mestarein eli Valkoisen Looshin alussa antaman filosofisen ja metafyysillisen sanoman kanssa, tiedämme hänen oppinsa vääräksi. Toinen on eetillinen mittapuu, johon madame Blavatsky aina myös viittaa, nim. kaikkien suurten vapahtajien ja niistä erikoisesti Jeesuksen Kristuksen siveyssäännöt. Voimme lyhyesti sanoa: Jesuksen Kristuksen vuorisaarna, johon madame Blavatsky kirjoituksissaan viittaa, on toinen totuuden mittapuu. Ainoastaan se, mikä käy vuorisaarnan henkeen ja on yhtä sen kanssa, kestää totuuden tulessa; muu moraali on alempaa ja ohimenevää, jota emme tarvitse enää. Nämä ovat totuuden mittapuut, enempää emme tarvitse: mestarien filosofinen sanoma metafyysillisenä mittapuuna ja vuorisaarna eetillisenä mittapuuna; niiden valossa voimme kaikkia „Kristus-opetuksia“ arvostella.

Tulemme nyt varsinaiseen kysymykseen: pelastaako Kristus toisella tulemisellaan maailman? Tiedämme, mitä tällä Kristuksen tulemisella tarkoitetaan. Kristus tuli mestarien sanomassa 50 v. sitten ja tulee yhä kaikkien niiden ihmisten välityksellä, jotka ottavat vastaan Kristuksen inspiratsionia.

Kun teemme tuon kysymyksemme, edellytämme, että maailmassa jotain on hullusti, — ainakin, että elämme erikoisen kriitillisessä ajassa: tämä aikamme jännittää meitä ihmissieluina enemmän kuin tavallinen aika. Hindulaiset sanovat, että v. 1898 helmikuussa loppui ensimäinen kalijugan eli mustan aikakauden perioodi, joka oli kestänyt 5000 vuotta. Sen perästä on ihmiskunta joutunut murroskauteen, joka ensin tuntui tunteissa ja ajatuksissa ja vihdoin johti maailmansotaan. Sota käänsi melkein nurin koko maailman, ja nyt levottomuus on saavuttanut luonnonkin.

Olisimme voineet välttää maailmansodan y.m., jos olisimme omaksuneet teosofisen sanoman, mutta kun emme sitä osanneet tehdä, jouduimme karman pakosta noihin kamaliin seikkailuihin, jotka tekevät tilanteen tällä hetkellä maapallolla sangen kriitilliseksi.

Katsokaamme, minkälainen maailman tilanne nykyään on. Olemme käyneet läpi mitä hirmuisimman sodan, ja kuitenkin maailman suurvallat pelkäävät uutta aseellista kamppailua. Aina siitä lähtien, kun maailmansota loppui ja n.s. rauha tehtiin, ovat valtiomiehet yhtämittaa olleet pelon vallassa. Sota on itsessään järjetöntä, tavallisen, ajattelevan ihmisen kannalta on aivan järjetöntä ajatella ja valmistaa uutta sotaa, mutta kuitenkin se mahdollisuutena häämöittää monelle ihmiselle. Puhumattakaan siitä, että vaara voi uhata kristittyjä kansoja heidän omassa piirissään, aletaan yhä selvemmin tajuta, että vaara voi uhata koko länsimaista sivistystä yleensä Idän taholta. Tämä on n.s. keltainen vaara — ja miksikä emme lisäisi: musta vaara. Se on noussut entistä voimakkaammaksi kummitukseksi kristittyjen ja länsimaalaisten mieleen. Me länsimaalaiset olemme tehneet siksi paljon pahaa toisille roduille, siksi ylimielisesti, kylmästi ja sydämettömästi käyttäytyneet niitä kohtaan, siksi paljon pahaa niille opettaneet, että aavistamme siitä tulevan jotakin kostoa. Jollemme ole voimakkaita ja yksimielisiä, jollemme seiso yhtenä miehenä nykyajan kulttuurin puolesta, niin Itä nousee, ja Itään liittyy musta Etelä. Ja mitä silloin kaikesta tulee?

Katsokaa, kuinka Itä on levoton: Kiinassa on vallankumouksia, Indiassa on aina levotonta, sillä, kuten englantilaiset valtiomiehet sanovat, Indiassa on 40 milj. ihmistä, jotka eivät koskaan tiedä, mitä on olla ilman nälkää. He syövät joka päivä, mutta eivät koskaan saa syödä kyllikseen. Ajatelkaa, mitä merkitsee, että 40 milj. ihmistä yksin Indiassa elää aina nälässä! Emme tosiaankaan ihmettele, että Idän kansat ovat levottomia, ajattelevat kostoa ja huutavat: „pois maasta nuo kristityt, jotka ovat kuin piruja!"

Ja jos käännämme katseemme nykyaikaisten valtakuntien sisäiseen tilaan, on sekin kaikkea muuta kuin ihanteellinen. Kaikkialla Europassa pelätään vallankumousvaaraa. Venäjällä bolshevismi on näyttänyt tietä ja monet vähemmän ajattelevat joukot Europan kansojen keskuudessa huutavat: Venäjän bolshevismi on jotain suurta! Bolshevistinen vallankumous on heistä äärettömän houkutteleva, sillä eiväthän suuret joukot tiedä, mitä bolshevismi on saanut aikaan. Jos porvarit kertovat miten asiat ovat, nauravat joukot, eivätkä usko, sillä itse eivät ole tilaisuudessa näkemään Nyt tietenkin alkaa Venäjällä asiat olla

paremmin, ja sitähän meidän täytyy toivoa koko sydämestämme. Mutta se ei ole bolshevismin, vaan ihmissydämen ja elämän ansio. Epäilemättä se hirmuinen kärsimys, minkä läpi Venäjän kansa on kulkenut, kantaa vielä hyvää hedelmää, joista koituu onnea koko ihmiskunnalle.

Sillä välin on kuitenkin yhteiskunnissamme yhä ratkaisematta se vanha probleemi, joka ei jätä ihmisiä rauhaan, ennenkuin se tulee tavalla tai toisella ratkaistuksi, probleemi aineen ja hengen välisestä suhteesta eli kysymys, mikä on mammona ja mikä on mammonan tarkoitus, tuo kysymys, joka pukeutuu räikeimpään muotoonsa rikkaiden ylellisyydessä ja köyhien kurjuudessa. Se kysymys nousee meidänkin mieleemme.

Kun tällä tavalla tunnemme olevamme erikoisessa tilanteessa, vaikeassa ja kriitillisessä asemassa, niin mikä voi meidät pelastaa? Meidän täytyisi osata ratkaista nuo kysymykset! Kuinka voimme välttää sotia kristittyjen keskken, kuinka voimme välttää Idän uhkaavaa vaaraa ja kuinka voimme ratkaista mammonan vaikean probleemin? Tuleeko Kristus sen ratkaisemaan?

Ja me sanomme: Kristus on jo ratkaissut kaikki pulmat, — ne on ratkaistu meidän aikanamme mestarien suuressa teosofisessa sanomassa. Kuunnelkaamme ja tarkastakaamme, mikä on arvoitusten ratkaisu teosofiselta kannalta.

Ruusu-Ristin kymmenes vuosikokous.

Kokous pidetään Helsingissä Ruusu-Risti-Temppelissä Kulma-koulussa, Meritullink. 33, pääsiäisenä huhtikuun 17—21 p:nä 1930 seuraavan ohjelman mukaan:

Torstaina huhtikuun 17 p:nä:

Klo 8 i.p. Tervetuliais- ja tutustumiskokous (R. R. jäsenille).

Perjantaina huhtikuun 18 p:nä:

Klo 10 a.p. V u o s i k o k o u s. Avaus, tervehdykset, keskustelua: Kymmenvuotisjuhla, kesäkurssit, jäsenmaksut, aikakauslehti y.m. (R.R:n jäsenille).

Klo 1 i.p. Kahvit.
Klo 1,30 i.p. Vuosikokouksen jatkoa.
Klo 7 i.p. Väinämö-looshi (kaikki vpm.: t.)

Lauantaina huhtikuun 19 p:nä:

Klo 11 a.p. Suurlooshi (julistuksia, kysymyksiä, vaaleja, koroituksia).
Klo 7 i.p. Vuosikokouksen jatkoa: keskustelua, päättäjäiset.

Sunnuntaina huhtikuun 20 p:nä:

Klo 12 p. Vuosijuhla Kansallisteatterissa (soittoa, laulua, lausuntoa, esitelmä, näytelmä).
Klo 6 i.p. Kansalliskongressi (kaikki vpm.: t.)

Maanantaina huhtikuun 21 p:nä:

Klo 9,30 a.p. Esoteristien kokous.
Klo 12 p. P. E:n julkinen esitelmä.
Klo 4 i.p. Uusien jäsenten vastaanotto (installatsioni).
Klo 7 i.p. Väinämö-looshi 3°.

Maaseutujäsenet, jotka aikovat saapua vuosikokoukseen, voivat tiedusteluillaan yösijan y. m. suhteen kääntyä kirjeellisesti R. R. Hallituksen sihteerin herra Eino Krohnin puoleen, os. Maneesink. 2 a C. Tyyny, lakanat ja peite on otettava mukaan.

Kaikki tilaisuudet, lukuunottamatta vuosijuhlaa Kansallisteatterissa ja P. E:n julkista esitelmää, ovat jäsenille vapaat, mutta vuosikokouksen yhteydessä kannetaan jäseniltä, kuten ennenkin, vapaaehtoinen jäsenmaksu.

Lausumme hartaana toivomuksena, että maaseutujäsenet mieslukuisesti saapuisivat. Vuosikokoukset ovat osoittautuneet opettaviksi ja innostaviksi juhlatilaisuuksiksi.

Ruusu-Ristin Hallitus.

Helsingin kysymysilloissa.

II

Kysymys. Miten kuolemanjälkeisessä elämässä ihmissielut seurustelevat keskenään? Miten he esim. puhuvat vieraskielisten kanssa ja miten he tämän puhetavan oppivat? Onko se harjoituksen takana, vai onko se heti kuoleman jälkeen selviö ilman muuta?

Vastaus. Kuoleman jälkeen joutuessamme tuonelaan emme osaa puhua vieraskielisten kanssa. Elämässä alemmalla astraalitasolla jokainen puhuu sitä kieltä, mitä hän osaa. Suomalaiset puhuvat suomea, ruotsalaiset ruotsia j.n.e. Se, joka puhuu monia kieliä, tulee toimeen useampien kanssa. Mahdollisuudet joutua tekemisiin vieraskielisten kanssa ovat muuten verrattain pienet. Tietysti on eduksi, että osaa useampia kieliä. Mutta onhan autettavia sillä kielellä, minkä taitaa, ettei tarvitse pelätä työn puutetta.

Toinen asia on, että kun vainaja nousee korkeammalle tasolle, kun hän siirtyy „kuusta aurinkoon", silloin häneltä jää kaikki tavallinen puhuminen, — sensijaan ajatukset ja tunteet puhuvat omaa välitöntä kieltään kuvissa, väreissä ja sävelissä.

Tämä on „puheen" positiivinen puoli. Mutta sillä on negatiivinen puoli ja se on kuunteleminen. Meidän täytyy oppia kuuntelemaan, jotta voisimme havaita toisten ajatuksia ja tunteita välittömästi. Tätä taivaallista puhetapaa ei erityisesti opeteta. Kukin oppii sitä itse niin hyvin kuin taitaa. Sillä se on ikäänkuin tavallisen puhekyvyn kadottamista. Vainaja tulee kuin pieneksi lapseksi, joka ei osaa puhua ollenkaan. Herätessään taivaassa pienenä lapsena hän osaa vain ajatella ja kuunnella Ja silloin lunnnollisesti ei mikään kieli enää tee mitään haittaa. Ymmärrämme yhtä hyvin kiinan kieltä kuin omaa äidinkieltämme.

Mutta olkoon sulkumerkkien välillä sanottu, että piirimme on verrattain rajoitettu. Ei taivaassa joudu aiheetta tekemisiin kiinalaisten y.m. kanssa. Ihminen on aina rajoitettu olento; siksi, kunnes hän kasvaa rajoista täysin vapaaksi.

Kysymys. Onko parjauksella kasvattavaa vaikutusta, vai miten on selitettävissä sen suuri leveneminen ainakin meillä Suomessa?

Vastaus. En ole tässä suhteessa taipuvainen uskomaan, että asiat muualla olisivat sen kummempia kuin Suomessakaan.

Madame Blavatsky huomautti, että nyt ei enää tikarilla murhata, niinkuin ennen, mutta nykyään parjauksella riistetään henki toiselta. Ja sillä tavalla voi sanoa, että madame Blavatsky itse tapettiin. Hän olisi epäilemättä elänyt vuosisadan loppuun, niinkuin oli määrä, mutta hänet täytyi ottaa pois varhemmin sentähden, että maailma oli parjauksella hänet tappanut.

Ei suinkaan Jeesusta olisi voitu laillisesti mestata, ellei se olisi tapahtunut väärien syytöksien ja parjauksen nojalla. Muutamat ylipapit tahtoivat, että Jeesus oli tapettava, mutta eivät virallisessa asemassa ollen ja järjestetyssä yhteiskunnassa voineet ilman muuta vaatia, että hänet oli kuolemaan tuomittava. Ei Pontius Pilatus olisi suostunut mestauttamaan ihmistä, joka hänen mielestään oli viaton, elleivät papit olisi panneet toimeen huhuja, jotka yllyttivät kansaa huutamaan, että Jeesus oli ristiinnaulittava. Mitä se oli muuta kuin parjausta, tuo kaikki? Ei ollut syytöksissä mitään totta. Ja Pontius Pilatukselle on luettava ansioksi, että hän pani vastaan niin kauvan

kuin osasi. „En minä löydä tässä miehessä mitään vikaa“. Ja hän oli korkein tuomari.

Niin, en minä tiedä, mitä kasvattavaa merkitystä parjauksella on. Minusta se on vain rikos. Eikä rikos kasvata. Mitä minä siitä kasvan, että tapan tai teen jotain muuta pahaa toiselle ihmiselle? Tietysti saan kärsiä ja lopulta ehkä viisastun, mutta verrattain turha koulu se on ihmiselle. Entä se ihminen, jota parjataan: kasvaako hän? Ehkä vähän. Ja se on koko asian kasvattava momentti, jos tavallinen syntinen ihminen vähän itse kasvaa siitä. Jos hän tuntee olevansa viaton hän kasvaa siveellisesti voimakkaaksi tullessaan parjatuksi.

Itse asiassa olemme kuin turhanpäiväisiä kaisloja, jos parjaus meidät kaataa. Voisi miltei sanoa, että olemme panettelun ja epäluulon tarpeessa, jos sellainen meitä järkyttää. Jos taas toiselta puolen emme ole aivan syyttömiä itse, vaan jos on panettelussa vähän totta, niin voimme olla kiitollisia ja iloisia. Onhan se aivankuin maailma osoittaisi meille kunniaa. Kunnia tulee joko moitteen tai kiitoksen muodossa. Jos aloitetaan kiitoksella, tulee moite perästä. Ja jos aletaan epäluulolla, tulee kiitos perässä. Ei ketään yksinomaan kiitetä tai moitita. Jokaisen osalle tulee kumpaakin. Kuta enemmän edistymme kehityksessä, sitä enemmän meitä kiitetään ja moititaan. Olemme lapsia, jos odotamme, että maailma vain palvoisi meitä ja suitsuttaisi meille. Mutta olemme yhtä lapsellisia, jos luulemme, että maailma jää siihen, että se antaa meille vain moitetta. Meidän osaksemme tulee molempia.

Tietysti ei tarvitse tulla kaikkea esille joka elämässä. Voi olla ihmisen kohtalo semmoinen jossain ruumistuksessa, että häntä aina vain moititaan. Se on kova kohtalo, mutta se on karmaa sekin. Toiselta puolen voi ihmisellä joskus olla sellainenkin elämä, ettei hänestä ole voitu sanoa muuta kuin hyvää. Joku yksinkertainen ihminen on elänyt esimerkkinä maailmassa. Hän on aina ollut kuin kynttilä toisten edessä, valona ja viittana kaikille, — niin nöyrä ja syrjään pakeneva, ettei kukaan ole voinut ajatella häntä muuten kuin kiittäen. Sellaisella ihmisellä ei itsellään ole mitään vaatimuksia elämän suhteen, kaikki hänestä on aina paikallaan ja oivallista. Harvinainen kohtalo!

Riippuuhan moite ja kiitos jonkunverran nykyisestäkin personallisuudestamme, sillä olemmehan vapaita ihmisiä. Jos päästämme pedon itsessämme valloille, silloin on luonnollista, että meidän osaksemme tulee enemmän moitetta kuin kiitosta. Jos taas olemme vapaina olentoina sellaisia, että kasvatamme ja hillitsemme itseämme, teemme ahkerasti työtä ja olemme hyviä elämässä, niin kiitos vähitellen tulee osaksemme, mikäli sille arvoa panemme, ja kaunis nykyisyytemme voittaa pahankin karman.

Kysymys. Sydän on aurinko, sanotaan. Miten löydämme itsestämme planeetat y.m. tähtikuviot?

Vastaus. Tämä on n.s. astrologinen kysymys. Ja astrologi voi siihen hyvin vastata. Olenhan minäkin niin paljon astrologiaa lukenut, että muistan, että ihmisen ruumis jaetaan eläinradan mukaan, niin että päätä vastaa Oinas, Härkä kaulaa, Kaksoiset olkapäitä ja käsiä, Krapu rintaa, Leijona sydäntä, Neitsyt munuaisia, Vaaka lonkkaa, Skorpioni sukuelimiä, Jousimies reisiä, Kauris polvia, Vesimies sääriä ja Kalat jalkoja.

Jokaista merkkiä hallitsee planeetta, Leijonaa esim. hallitsee Aurinko, Härkää Venus. Siis sydäntä vastaa aurinko, kurkkua Venus. Laulajan täytyy täten olla hyvissä väleissä Venuksen kanssa!

Jos tutkitte astrologiaa, saatte tästä parhaiten selvän.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: helmikuun 23 p:nä *Kenen avulla — oman itsemmekö?*, maaliskuun 2 p:nä *Antikristus* ja 9 p:nä *Miten Kristus auttaa?*

Helsingin kysymysillat ovat jatkuneet lauantaisin.

Lieksan Ruusu-Ristissä vieraili R.R:n johtaja R.R:n Hallituksen sihteerin kanssa maaliskuun 3 ja 4 p:nä. Edellisen päivän iltana oli julkinen esitelmä Edistysseurojen talossa. Esitelmää, jonka aiheena oli Teosofia ja Ruusu-Risti, oli saapunut kuuntelemaan runsaslukuinen yleisö sekä läheltä että kaukaa. Hartaana, henkeään vetämättä seurasi kuulijakunta esitystä, tuottaen täten suurta iloa ja tyydytystä puhujalle. Seuraavana päivänä oli kaksi tuntia kestävä kysymyskokous R.R:n jäsenille ja looshikokous R.R.-vapamuurareille. Lieksan ruusuristiläiset voivat olla onnellisia siitä henkisestä herätystyöstä, minkä ovat paikkakunnallaan suorittaneet. Jatkakoot.

Kouvolassa ja Lahdessa tulee R.R:n johtaja käymään t.k. 16 ja 17 p:nä ja Maarianpäivänä Turussa.

Veikko Palomaa täytti helmikuun 28 p:nä 65 vuotta. Ruusu-Risti toivottaa teosofi-vanhukselle kaikkea hyvää ja ennen kaikkea, että ystävät muistaisivat häntä maallisilla antimilla, sillä iäkäs ja sairaaloinen filosofimme ja kirjailijamme elää sangen puutteellisissa ja vaikeissa olosuhteissa. Veikko Palomaan osoite on Jurva, Peltola.

„Taivas on varustettu koko maailmalle.“ Eräs ystävä kirjoittaa: Koko maailma kulkee pelastustaan kohti, jäi minulle viime sunnuntaisesta P.E:n arvokkaasta esitelmästä lohdullisena selviönä mielessäni kaikumaan. Ja muistin myös niin elävästi erään kuolevan, vanhan miehen viimeiset sanat, ylläolevat. Tämä mies oli vanhoja herännäisiä, niinsanottu uskovainen, ja makasi tällöin kuolinvuoteeltaan. Eräs vanha uskonsisar oli tuotu häntä hoitamaan. He olivat tuon „Annin“ kanssa aikoinaan olleet läheiset, tehneet syntiä, katuneet, kärsineet ja nousseet. Nyt eivät muut kuin tuo „uskovainen Anni“ kelvanneet kuolevalle sairaalle häntä vaalimaan tuon suuren hetken saapuessa. Hänen vaimonsa siinä itkusilmin hätäili, että jaksaako nyt hänen rakas miehensä uskoa tarpeeksi paljon päästäksensä taivaaseen. Silloin kuoleva raotti katseensa auki, viittasi luoksensa uskonsisarensa „Annin“, tarttui hänen käteensä ja sanoi: „Taivas on varustettu koko maailmalle, saatikka sitten minulle ja Annille, me pääsemme samaan paikkaan, hyvään paikkaan, ja kaikki pääsee lopulta.“ Näin sanottuaan hän sulki silmänsä ja henki vapautui ruumiista.

N. S.

Krishnamurti filminäyttelijäksi. Viime aikoina on sanomalehdistössä kierrellyt uutinen, että Krishnamurti, joka viimeksi on oleskellut Roomassa, on lopullisesti päättänyt luopua tähänastisesta työstään ja antautua elokuva-alalle. Hänen sanotaan tehneen sopimuk-

sen Hollywoodin kanssa, ja hän kuuluu esiintyvän erään äänifilmin pääosassa. Tryipura, Bengalin maharadja ja Krishnamurtin ystävä, kuuluu vahvistavan tämän tiedon. Asiassa lienee toivottavasti vain sen verran perää, että Krishnamurti aikoo tehdä propagandaa elämänfilosofiastaan äänielokuvan välityksellä.

Helmikuun Ruusu-Ristissä olleiden kysymysten ja vastausten johdosta kirjoittaa S. J.: Kiitos R.-R:issä olleista vastauksista kysymyksiini. Se selitys, että nyt mestariuden saavuttaneet ovat vanhempia, nosti raskaan kiven kuormastani. Kyllä alempi järkikin myöntää, että on pyrittävä ja ponnisteltava, mutta että ajallakin on merkitystä. En tietenkään ymmärrä Ilmarisen onnistumista todeksi. Kalevala kertoo, että hän oli seppo syntyissään. Yöllä syntyi ja päivällä pajasen laati. Minun mielestäni se osoittaa, että Ilmarinenkin oli vanha ja kokenut. Onnistuihan Lemminkäinenkin toisella saarella. „Puu on ensin pahantiedon, sitten hyväntiedon ja lopuksi elämän puu." Se on minusta järkevää, että ensin saamme täydellisen tiedon pahasta ja sitten hyvästä, ja kumpaisenkin lunastaminen on alemman itsen surma. Meidän „nuori ihmiskuntamme" lunastaa tietoaan pahasta. Ei se tietenkään hauskaa ole alemmalle itselle. Tietysti huudamme, mutta sittenkin elämä on siedettävää, kun ymmärtää, että siinä on oikeudenmukaisuutta.

Eräs ystävä kirjoittaa meille Amerikasta: Täällä vuosien vieriessä olen nähnyt monta tapausta, kun suomalainen yksinäinen mies on kuollut ja hänellä ei ole ollut läheisiä omaisia, hänen omaisuutensa on hutiloitu niin ja näin ja sitten loppu — pieni erä — on annettu Countille.

Olen tuollaisia nähdessäni ajatellut: noilla ei ole ollut ketään rakasta ystävää, joille olisivat tehneet „testamentin". Kun saamme teosofisen asiamme viritetyksi niin laajaksi kansalaisten tietoisuuteen, — niin ymmärtämys myöskin taloudellisella puolen laajentuu varojen hoitamiseen, kehitystason kohotessa. J. B.

Ruusu-Risti-Kansanopisto. Vanha amerikkalainen ystävämme, nimimerkki Amer. J. B, kirjoittaa meille seuraavaa: „Joku aika sitten tulin ajatelleeksi, että eikö olisi viisasta olla olemassa Ruusu-Ristin Kansanopistorahasto, sillä siihen voitaisiin saada lahjoituksia sellaisiltakin teosofismielisiltä veljiltä, jotka eivät kuulu mihinkään paikalliseen teosofiseen looshiin. Täällä Amerikassa voisi tulevaisuudessa löytyä sellaisiakin, jotka jälkisäädöksissään voisivat muistaa R.-R.-Kansanopistorahastoa pienillä ja isommillakin rahaerillä. Kulmakoulu saattaa kouluna edustaa kansanopistoasiaa, mutta Kulmakoululla on paikallinen leima eikä herätä sitä huomiota sivullepäin kuin nimi Ruusu-Risti-Kansanopisto voisi tehdä. Jos olisi R.R.-Kansanopistorahasto olemassa, niin voitaisiin sen varoja pientä korkoa vastaan lainata Temppelirahastoon tai mihin tahansa R.R.-Neuvosto katsoisi tarpeelliseksi käyttää rahoja, siksi kunnes R.R.-Kansanopistoon omakohtaisesti rahat tarvittaisiin. Minulta ovat jotkut kyselleet, mihin määrin on edistytty Kansanopisto-asiassa, — olen vain vastannut, että asia on ennallaan, pienellä alulla." Olemme iloiset ja kiitolliset tämän kirjeen johdosta ja riennämme vastaamaan, että Temppelirahastomme pääsilmämääränä on Kansanopistotuuman toteuttaminen; Kulmakoulu on kuin etappi tässä toteuttamisessa ja sentähden on Temppelirahaston varoja lainattu Kulmakoululle korkoa vastaan, mutta tulevat aikoinaan vapaiksi käytettäviksi varsinaisen Kansanopiston perustamista varten.

Ruusu-Ristin kirjasto, Kulmakoululla 1:ssä kerroksessa, on avoinna sunnuntaisin luennon jälkeen 1 tunnin ajan. Käyttö-oikeus jäsenillä ja ulkopuolisilla.

Tampereen Ruusu-Rististä kirjoittaa meille ystävämme M. A.: R.-R.-veljemme, kirjailija Hannula vieraili luonamme helmikuun 16, 17 ja 18 pnä, pitäen kolme esitelmää aineesta: „Ruumiittemme rakentaminen", sekä sunnuntai-iltana vastaten kysymyksiin. Perusteellista työtä tekee veli Hannula luentojensa avulla; tekisi aivan mieli sanoa, että hänen työnsä on ainutlaatuista. Tilaisuuksissa mukana olleet olivat jokainen iloisia vierailusta ja toivovat, että veli Hannula vielä kauan aikaa saisi vaeltaa Mestarinsa asioilla.

Jyväskylän Ruusu-Rististä kirjoittaa ystävämme J. P.: Olemme eläneet onnellista ja sopusointuista työkautta looshissamme ja ryhmässämme. Kolmannen asteen työ kiinnostaa ja innostaa. Olemme tietoisia päämäärästämme ja yritämme olla ahkeria.

Kalevalapäivänä oli kalevalajuhla. Väkeä oli kohtalaisesti. Esitelmiä kuulemassa on myöskin ollut aika hyvin kuulijoita. Niitä on hauska lukea ja niistä pidetään paljon. Emme ole, kun saamme esitelmät tänne, helsinkiläisiä paljon huonommassa asemassa, paitsi ettemme saa niitä kuulla P. E:n eloisan esityksen virittäminä.

Ensi pyhänä on meillä ilo saada Veli Hannula vieraaksemme. Hänellä on kaksi esitelmää sekä puhe opiskelulooshissa.

Johtajan käynti antoi voimakkaan sysäyksen pyrkimyksillemme. Monet kerrat olemme siitä kiitollisin mielin keskustelleet.

„Astarten uhri." Tohtori Aapeli Saarisalon viime teos „Astarten Uhri", kirjoittaa meille ystävämme Rafael Ronimus, on perin kiintoisa kirja sekä erikoistuntijoille, orientalisteille, että maallikoillekin. Se on myös hyvin nerokas ja viisas kirja, täynnä okkultista viisautta, jota ei joka kirjasta ammennetakaan. Teoksessa esitetään väitteitä sellaisia, joita tekijä on voinut koota vain hyvin harvinaisista, vanhoista kirjoista ja seinäkirjoituksista, joita muinaiset viisaat ja tietäjät ovat merkinneet muistiin jälkimaailmalle, joka ne kumminkin on unhoittanut taikka kadottanut avaimen niiden tekstin oikeaan ymmärtämiseen. Tohtori Saarisalon teos on täynnä tällaista salaista viisautta sille, jolla on silmät nähdä ja korvat kuulla. Ne kohdat, jotka koskettelevat Astartea itseään, ovat kaikkein kiintoisimmat. Muutamia viisaita, salaperäisiä sanoja, jotka tekijä on pannut itse Astarten suuhun, tahdomme tässä nyt tutkia.

„Ihmiset hallitsevat maata ja merta, tulta ja taivasta, mutta itseänsä he eivät voi hallita eivätkä kukistaa minua, sillä he eivät keksi minun salaisuuttani", vakuuttaa Astarte Nannalle, kuninkaantyttärelle tämän unitilassa ollen. Ja mikä on se Astarten salaisuus, jota ihmiset eivät keksi, kysymme? Tämä Astarten „salaisuus" on jo keksitty, viisaat, paljon kokeneet ihmiset ja veljemme ovat sen jo ammoin keksineet, mutta heidän lapsensa ja jälkeläisensä eivät luota tuohon keksintöön. Ja niin uskovat ihmiset vielä tänäkin päivänä, että suurin autuus ja onni on Astarten palvonnassa, aistillisen rakkauden hurmassa. Mutta totuus on aivan päinvastainen: suurin autuus, tyyni onni ja rauha on kätketty juuri tämän „astartisen" hurman voittamiseen, niin vakuuttavat aikojen viisaat. Ja, kas tuossa on koko Astarten salaisuus! Mutta ihmiset eivät usko, että asian laita on niin ja sen vuoksi ruhtinoi Astarte yhä vain voiton hymy huulillaan kautta aikakausien. Ja totisesti on vielä käyvä pitkät ajat niinkuin Astarte Nannalle, kuninkaantyttärelle ennustaa: „Kuluu nel-

jäkymmentä kertaa neljäkymmentä vuotta ja ihmiset ovat neljä kertaa viisaampia ja neljäkymmentä kertaa enemmän minun vallassani kuin ennen. Ja jotkut naiset, sinun kaltaisesi, oi, kuninkaantytär, avaavat suunsa minua vastaan (kuten Madame Blavatsky!), mutta yksikään mies ei uskalla avata suutansa minua vastaan heidän keskellänsä. Minun turvanani ovat miesten väkevät kaikkina aikoina".

Kumminkin kaikitenkin on ylpeä Astarte erehtynyt väitteessään, sillä se aika on jo tullut, jolloin miehetkin ovat uskaltaneet avata suunsa häntä vastaan ja, joskaan se suu ei huuda toreilla ja turuilla kaiken kansan kuullen, käydään jo monen mietiskelijän ja ajattelijan hiljaisessa kammiossa ankaraa sotaa ja kaksintaistelua kera Astarten, ylpeän ja mahtavan, ja monta iskua on jo tähdätty ja annettu hänen sydänalaansa, jonka salaisuus on jo paljastunut sille, jolla on silmät nähdä ja korvat kuulla. Ja se taistelu jatkuu yhä.

Valkea kyyhky.

Sieluni linnahan valkea kyyhky
laatios lauhkea pesä!
Soittele elämän pyhimmän sävel,
sieluuni loihtien kesä!

Laulele ikuinen ikävä, pyhä
linnani kaarien alla!
Muistuta kuinka on mullasta maan, mun
määräni korkeammalla!

Viestinä tuorrehen tuoksuvan lehden
Noalle kuljetit kerran.
Lennätä mullekin lempeä lehti
tarhasta taivahan Herran!

Kiihdytä lentohon suurehen kanssas
pimeiden pilvien yli!
Näyttele kuinka on ihana, rikas
Isämme ääretön syli!

Siellä mun sieluni intohon sais se
kaunein mi ompi ja pyhin,
oppisin kaikkia rakastamaan ja
kaikille tekisin hyvin.

Sikstus Oksa.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Ruusu-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Neuvoston puoleen (sihteeri herra Eino Krohn, Helsinki, Konstantinink. 33). Paikallisia ryhmiä on Helsingissä, Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla. Loosheja on Helsingissä, Jyväskylässä, Turussa, Viipurissa, Tampereella, Hämeenlinnassa, Lieksassa, Terijoella, Kouvolassa ja Kuopiossa.

Ruusu-Ristin jäsenluku on kahdeksan toimintavuotensa aikana noussut kahdeksaan sataan. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1930.

26:s vk. Huhtikuu 1930 N:o 4

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HYVINKÄÄLLÄ 1930

IRTONUMERO postivap. Smk. 10:—, 50 cent.

26:s vk. HUHTIKUU 1930 N:o 4

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

A. Yleinen osasto.

Veritati nulla praestat religio.

Toimittajalta.

„Mitä uskotte näistä nykyajan kauheuksista, uskonvainoista naapurimaassa y.m.“ kysyi äsken minulta eräs kirjeenvaihtaja. „Uskotteko, että sittenkin olemme menossa kohti sitä aikaa, jota raamatussa nimitetään tuhatvuotiseksi valtakunnaksi, ja että jumalattomuus sitten loppuu?“

Koko ihmiskunnan historia, vastaan tähän, on tuhatvuotisen valtakunnan valmistusta, sillä n.s. millennium on inhimillisen yhteiskehityksen lopputulos. Elämme nyt maan päällä viidennen juurirodun aikakautta ja tuhatvuotinen valtakunta toteutuu seitsemännen juurirodun aikana, jolloin kansat ja yksilöt uudestaan elävät paratiisin autuudessa ja rauhassa kaikkien elävien olentojen kanssa.

Mutta jo kuudennen juurirodun aikana veljeys tulee näkymään maallisissa oloissa ja yhteiskunta-elämässä. Sota tulee mahdottomaksi ja yhteisvoimin tehdään yhteistyötä.

Ja ennen sitä — pian jo — koettaa ihmiskunta jaloimpien yksilöittensä johtamana valmistua uutta aikaa vastaanottamaan. Pimein aika on ohi ja Vesimies-ajan aamu koittaa taivaanrannalla. Sentähden vastustavat voimat tekevät parastaan, jottei valo voittaisi. Elämme murrosaikaa — kuten monasti ennenkin, — mutta kohtalokkaampaa ja suurempia lupaavaa.

Totuudenetsijäin ei tarvitse tulla levottomiksi eikä kadottaa tasapainoaan.

Ranskan suuri vallankumous 18:nnella vuosisadalla on uudistunut Venäjällä meidän päivinämme, ja kaikki tapahtuu nyt suuremmassa mittakaavassa. Kuten silloin on nytkin rääkätty ja murhattu sivistyneistöä ja aatelistoa. Kuten silloin on nytkin vainottu kirkkoa, uskontoa ja uskovaisia. Kuten silloin on nytkin Jumala asetettu viralta, Kristus

kielletty ja materialistinen alempi järki korotettu taivaan ja maan ainoaksi hallitsijaksi. Kuten silloin on tämä nytkin merkinnyt johdon luovuttamista väkivallan, julmuuden ja tyranniuden paholaisille.

Mutta kuten silloin tämä nytkin on vain ohimenevää ilmiötä. Se kestää kauemmin, se koskee kipeämmin, mutta kuoleman se kantaa kohdussaan. Vaikka otaksuisimme, että Venäjällä nyt ovat jälleensyntyneet jotkut atlantilaiset mustat maagikot tai että he ovat näkymättöminä johtajina kulissien takana, mitä he aikaa voittaen voivat Mikaelin valkoisiin joukkoihin, jotka itsensä voittaneina jo ovat maailman voittaneet?

Ja onhan jokaisella mitalilla toinenkin puolensa. Jos musta ja nurja puoli aluksi näkyy, tulee lopulta kirkaskin puoli näkyviin. Ei ole sitä tuskaa maan päällä, josta ei mitään kaunista syntyisi. Soitto on suruista tehty, murehista muovaeltu, hymy on kyynelten tytär ja kärsimys on onnen isä.

Venäjän kansan sielussa elää sanomaton hyvyyden ja rakkauden kaipuu. Olemme tottuneet arvostellen katselemaan venäläisen kansallisluonteen heikkoja puolia emmekä aina muista, mitä kultaa senkin pohjalla piilee. Ei Venäjän kansa olisi synnyttänyt semmoisia psykologeja kuin Tolstoi, Dostojeffski ja Vladimir Solovjeff — puhumattakaan H. P. Blavatskysta, — ellei sen sielussa olisi vielä mittaamattomia syvyyksiä ja korkeuksia. Sentähden sen nykyinen kiirastuli, joka länsimaalaisten mielestä tuntuu suorastaan helvetiltä, on sittenkin vain tietä taivasten portille — sekä sille itselleen, että koko Europalle. Emme osaa sanoa, mikä siitä muodollisesti syntyy. Mutta henkisesti kirkastuu kaikkien meidän käsityksemme elämän pyhyydestä, yksilön loukkaamattomuudesta ja vapaudesta sekä yhteisön velvollisuuksista. Tämän ja seuraavien vuosisatojen ajalla luokka- ja kansallisuuskäsitteet suuresti muuttuvat. Luokat ja kansat tulevat olemaan — ensin ihmisten käsityksissä, myöhemmin todellisuudessa — luonnollisia työyhtymiä, joilla kaikilla on sama suuri päämäärä: kansojen, luokkien, perheiden ja yksilöiden onni Europan Yhdysvalloissa.

Näky.

Yht'äkkiä minulle avattiin
portit johonkin.
Sain todeksi tuntea kaiken sen,
mist' ennen vain uneksin.

Näin leikkikumppanin kuollehen
mua tulevan vastahan
puvuin pitkin ja lumivalkoisin.
Näin katseen kirkkaimman,

mitä koskaan nähdä maailmass' voi,
mitä tuskin aavistaa.
Minun täytyi peittää silmäni
valotulvaa polttavaa.

Ja höpsäkkä Kalle kierturi,
jonka pelille naurettiin,
jolle salassa lantin mä lahjoitin,
hän soitti, soitteli niin . . .

Kas tulipas tuolla kuin tulikin
Mari palmunoksineen,
jonka uskossa oli hän veisaillut
ain' hetkeensä viimeiseen.

Ja Ralle ystävä uskollinen
juoks' häntäänsä heiluttain.
Ihan oli se niinkuin ennenkin,
uus' turkki päällä vain.

Ju mun lauluni kaikki kauneimmat,
mi syntymättä jäi,
ne rytmein uusin ja sinisin
meren rannalla tanssivan näin.

*

Yyt'äkkiä aukeni taivaan maa,
vuos' pilvet purppuraa.
Näin Neitsyt Maarian istuvan
pien' poikanen polvellaan.

Oli maailman täyttänyt hiljaisuus,
kaikk' lankesi polvilleen.
Minä jäin vain siihen seisomaan
niin orpona yksikseen.

Vain huilun ääni jossain soi . . .
minä harmain vaattehin
kovin apeella miellä aprikoin,
mihin piiloisin.

Mutt' samassa tunsin ihmehen:
laps' kättänsä ojentain
nous' sylistä Neitsyt Maarian
mun luokseni taapertain.

„Kuka sinä oot?" piipersi poikanen.
„Kuka sinä oot? Sanohan."
Siihen Maarian kuulin kuiskaavan
sanan ihmeen ihanan.

Minut valtasi outo liikutus,
jota koetin pidättää.
Mutt' samassa aivan hyrskähdin
minä ääneen itkemään.

Näin Maaria äidin hymyyvän
niin silmin siunaavin:
„Ota vastaan Kristuslapsonen,
ota mielin uudistuvin."

Käsin tyhjin, aroin ja nälkäisin,
yhä nyyhkien,
minä puristin rintaani vasten
sen pienen Jeesuksen.

Ja samassa puhkesi soimahan
urut äänin valtavin . . .
Sateenkaaren tunsin laskeuvan
pään ympäri kummankin.

Sep.

Pahan alkuperä.

II.

Tietenkin pahan ja surun siemenet olivat kaikkein aikaisimmat tulokset ja seuraukset ilmenneen maailmankaikkeuden eriaineksisuudesta. Kuitenkin — ne ovat vain vastakohtain lain synnyttämää harhaa, joka, kuten yllä on kuvattu, on luonnon peruslakeja. Ei hyvä eikä paha olisi olemassa, elleivät ne olisi olemassa sen valon vuoksi, jota ne kumpikin taholtaan toisiinsa heijastavat.

Koska on huomattu Olemisen, muodossaan missä tahansa, maailman luomisesta lähtien tarjoavan näitä vastakohtia ja pahan vallitsevan kaikkeudessa minuuden eli itsekkyyden nojalla, on Idän rikas vertauskuvasto viitannut olemassaoloon luonnon erehdyksen sovittajana; ja ihmissielua (psykhe) pidettiin tästä lähtien tiedottoman Ylisielun syntipukkina ja uhrina. Mutta se ei synnyttänytkään Pessimismiä, vaan Viisauden. Tietämättömyys yksinänsä on aulis astumaan marttyyriksi, mutta tieto on luonnollisen pessimismin herra. Vähitellen ja perinnöllisyysprosessin eli atavismin kautta viimemainittu tuli ihmisen luontaiseksi ominaisuudeksi. Se on alati meissä läsnä, miten hiljainen ja uinuva sen ääni alussa onkaan. Iloisina nuoruusvuosinammekin, ollessamme pursuavia elonvoimia täynnä, jokainen meistä on taipuvainen syyttämään elämää, kun surun ensi tuskat tuntuvat, kun pettymys pistää tai mustat pilvet ilmestyvät taivaanrantaan; on valmis tuntemaan elämän taakaksensa, useinpa myös kiroamaan olemassaoloaan. Tämä on merkkinä meidän veressämme piilevästä pessimismistä, mutta samalla se on tietämättömyyden maininkeja. Ihmiskunnan ja samalla myös kärsimyksen enentyessä, kärsimyksen, joka on luon-

nollinen tulos sitä synnyttävien yksikköjen lisäytymisestä — suru ja tuska tiivistyvät. Me elämme synkän epätoivon ilmakehässä, mutta näin siksi, että silmämme ovat pinttyneesti maassa kiinni, sen kaikissa fyysillisissä ja karkeasti aineellisissa ilmennyksissä. Jos ihminen sen sijaan, edetessään elon matkallansa, katseleisi — ei taivasta kohden, mikä on vain puheenparsi — vaan itseensä ja ottaisi tarkastelukohdaksensa sisäisen ihmisen, niin hän piankin pääsisi harhan kiemuroivan käärmeen pahoista pauloista. Silloin kehdosta hautaan asti hänen elämänsä olisi vaikeimmissakin vaiheissa siedettävissä ja elämisen arvoista.

Pessimismi — kaikkialla piilevän pahan kroonillinen epäluulonilmaus — on luonnoltaan siten kaksinainen, tuottaen kahdenlaisia hedelmiä. Se on fyysillisen ihmisen luonnollinen tunnusmerkki, koituen kiroukseksi vain tietämättömälle. Henkiselle ihmiselle se on sula lahja; ja sitäkin enemmän, kun se saa hänet kääntymään oikealle polulle ja löytämään toisen yhtä pätevän perustotuuden; nim. että kaikki, ollessaan muuttuvaista tässä maailmassa, on vain valmistavaa laatua. Se on kuin halkeama maallisen elämän paksussa vankilamuurissa, jonka kautta valonsäde kulkee, saapuen sinne ikuisesta kodista, mikä sisäisiä aistejamme valaisten kertoo savimajan vangille olemuksemme alkuperästä ja sen kaksinaisesta mysteriosta. Samalla se on äänetön todistus ihmisessä piilevästä tietäjästä, joka tietoja saamatta tietää, että on olemassa toinen ja parempi elämä, kun kerran maallisten elämäin kirot on lävitse käyty.

Tämä selitys pahan probleemista ja alkuperästä, joka luonteeltaan on, kuten sanottu, täysin yliaistillista laatua, ei ole missään tekemisissä fyysillisten lakien kanssa. Sen kuuluessa kokonaan ihmisen henkiseen puoleen, on siihen pintapuolisesti puuttuminen paljon vaarallisempaa kuin siitä tietämättömäksi jääminen. Sillä sen ollessa Gautama Buddhan siveysopin perustana ja sen joutuessa nykypäiväin materialistiporoporvarien käsiin, voi näiden kahden „pessimistisen" ajattelujärjestelmän toisiinsa sekoittaminen johtaa vain henkiseen itsemurhaan, ellei vieläkin pahempaan.

Idän viisaus opettaa. että hengen on kuljettava jälleensyntymän ja elämän tulikokeen lävitse ja käytävä ainekasteen kautta, ennenkuin sen osaksi tulee kokemusta ja tietoa. Vain tämän jälkeen se saavuttaa sielukasteensa eli

itsetietoisuutensa ja voi kokemuksinensa palata alkuperäiseen jumaltilaansa, päätyen vihdoin kaikkitietoon. Toisin sanoen, ainoastaan Karman hedelmistön avulla se saattaa päästä yksiaineksisen periaineen alkuperäiseen tilaan, sillä Karma yksinänsä voi synnyttää ehdottoman jumaltietoisuuden, joka on ehdottomasti Kaikesta ainoastaan asteen verran alempana.

Myös raamatun sanan mukaan pahan on pitänyt olla olemassa ennen Aadamia ja Eevaa, jotka tämän vuoksi ovat syyttömiä alkuperäiseen syntiin. Ellei ennen heitä olisi mitään syntiä ollut olemassa, ei myös Eedenissä olisi ollut kiusauksen käärmettä eikä hyvän ja pahan tiedon puuta. Mikä tuolle omenapuulle oli luonteenomaista, näkyy siitä säkeistöstä, missä aviopari oli hedelmää maistanut: „Heidän molempain silmät avautuivat, ja he tiesivät moniaita ja paljon sen lisäksi, että he alasti olivat". Siten liian suuren ainetiedon on osoitettu olevan pahasta peruisin.

Mutta niin se vain on, ja meidän velvollisuutemme on tutkia ja taistella tätä uutta, turmiokasta teoriaa vastaan. Tähän asti pidettiin pessimismiä filosofian ja metafysiikan alueille kuuluvana, eikä se esittänyt mitään vaatimuksia puhtaasti fyysillisten tieteiden, kuten esim. darvinismin, alueille tunkeutumisesta. Kehitysteoria on nykyään miltei kaikkialle levinnyt, eikä liene koulua (paitsi pyhä- ja lähetyskoulut), jossa sitä ei enemmän tai vähemmän alkuperäisestä ohjelmastaan muunnettuna opetettaisi. Toisekseen, ei ole olemassa toista niin paljon väärinkäytettyä oppia kuin kehitysoppi on, jonka varjolla olisi enemmän etuiltu, etenkin sovelluttamalla sen peruslakeja mitä moninaisimpiin abstraktisimpiin probleemeihin, jotka nousevat ihmisolemuksen syvistä uumenista. Sinne, minne psykologia, vieläpä filosofia „pelkää astuvansa", sinne syöksee materialistisen biologian moukari pintapuolisine analogioineen ja ennakkoluuloineen. Ja mikä pahinta, näyttämällä ihmisen olevan vain korkeammanlaatuisen eläimen, se väittää tämän tosiseikan eittämättömästi kuuluvan kehitystieteen alaan. Ja näiltä alueilta ei paradokseja tule vain satamalla, niitä tulvii tulvimalla. Koska ihminen on „kaikkien kappalten mitta", on ihminen sen vuoksi mitattu ja analysoitu eläimellä. Muuan saksalainen materialisti väittää henkisen ja sielullisen kehityksen olevan fysiologian ja biologian laillista omaisuutta; yksin alkio- ja eläinopin kye-

tessä ratkaisemaan ihmisessä piilevää tietoisuutta ja hänen sielunsa alkulähdettä.[1]) Toinen pitää itsemurhaa oikeutettuna, vetoamalla eläimiin, jotka elämään väsyessään päättävät nälällä päivänsä.[2])

Huolimatta runsaista ja loistavista paradokseistansa on pessimismillä kuitenkin muuan heikko kohta — siltä nim. puuttuu kaikki todellinen ja tarpeellinen perusta olemassaololleen. Sen seuraajilla ei ole mitään elinvoimaista pääajatusta, joka majakkatulen tavoin saisi heitä ohjaamaan purtensa elämän karikon keskitse — todellisen tai luulotellun, — jonka he niin runsaskätisesti itse ovat tielleen nostaneet, herjaamalla elämää ja olemassa-oloa. He luottivate dustajiinsa siinä kaikki, mitä he saattoivat tehdä —, edustajiin, jotka sangen sukkelasti, joskaan ei hyödyllisesti käyttivät koko aikansa pannakseen elämän lukemattomat pahat suurten, saksalaisten ajattelijain, kuten Schopenhauerin ja Hartmannin metafyysillisten lauseitten painoksi, aivan samalla tavalla kuin pikku pojat pistävät kirjavia häntiä isompien tovereittensa leijoihin ja riemuiten katselevat niiden ilmaan sinkoutumista. Mutta nyt ohjelma muuttuu. Pessimistit ovat löytäneet jotain lujempaa ja arvovaltaisempaa, joskaan ei filosofisempaa, kuin Schopenhauerin leijat, mihin valitusvirtensä ja voivotuksensa viskata. Se päivä, jona he tämän filosofin mielipiteihin yhtyivät, filosofin, joka todisti kaikkiallisen T a h d o n maailmanpahan aiheuttajaksi, on painunut mailleen, koskaan enää takaisin tullaksensa. Eivätkä he sen tyytyväisempiä ole von Hartmannin hämärään „Tajuttomaan". Ahkerasti he ovat haeskelleet enemmän heimoltavaa ja vähemmän metafyysillistä maaperää, mille rakentaa pessimistinen f i l o s o f i a n s a, ja he ovat saavuttaneet menestystä, löytäessään fyysillisen kehityksen peruslaeista Kaikkiallisen kärsimyksen syyn. Pahaa ei enää yhdistetä epämääräiseen ja hämärään harhakuvaan, jonka nimi on „Tahto", vaan selvään ja silminnähtävään tosiseikkaan. Tästä lähtien kehitysopinpuoltaja hinaa pessimistiä perässään.

Heidän edustajansa perusväite on tämän kirjoitelman johdannossa. Universumi ja kaikki, mikä sisältyy siihen, oli seurauksena „Ykseyden pirstoutumisesta M o n i n a i s u u d e k s i". Tämä intialaisen ajatelman verrattain hä-

---

1) Haeckel.
2) Leo Bach.

märä tulkinta ei tarkoita, kuten jo olen näyttänyt, pessimistin mielestä ainoastaan Ykseyttä, vedantalaista Parabrahmaa, muuten en tietenkään olisi käyttänyt sanaa „pirstoutunut". Ei sillä liioin ole paljoakaan tekemistä Mulaprakritin eli Parabrahmanin „Hunnun" kanssa; eipä edes ensimäisen ilmenneen periaineen kanssa, paitsi johdannaisittain, niin kuin tohtori Mainländerin tulkinnasta käy selville, vaan pääasiassa maallisen protoplasman eli alkuliman kanssa. Henki eli jumaluus on tässä tykkänään syrjäytetty; nähtävästi siksi, että kokonaisuus osoittautuisi „fyysillisen tieteen lailliseksi hallintoalueeksi".

Lyhyesti, tämän vanhan kunnioitettavan määritelmän on väitetty perustuvan ja saavan puolustuksensa siitä teoriasta, että „muutamasta, ehken yhdestä ainoasta hyvin yksinkertaisluontoisesta muodosta" (Darwin) ovat „kaikki erilaiset, nykyjään elävät eläimet ja kasvit sekä kaikki muut koskaan maan päällä eläneet lajit" vähitellen kehittyneet. Tämä tieteen selviö se kuuluma on, joka puolustaa ja todistaa oikeaksi hindulaisen, filosofisen opin. Ja mikä tämä selviö on? Se on seuraava: Tiede opettaa, että se muodonvaihdossarja, jonka läpi siemenen on kuljettava — siemenen, josta kasvaa puu, tulee muna tai kehittyy eläin, — ei missään tapauksessa käsitä muuta kuin tuon siemenkudoksen siirtymisen yksiaineksisesta eriaineksiseksi eli sekamuotoiseksi. Tämä siis on se tieteellinen totuus, joka kehitysopin näkökannoilla todentaa intialaisen määritelmän, samaistuttaa molemmat ja siten korottaa muinaista viisautta, tunnustamalla sen nykyisen, materialistisen ajattelutavan arvoiseksi.

Tätä filosofista määritelmää ei yksilöllinen kasvu ja erilajien kehitys ainoastaan vahvista, selittää meidän pessimistimme; mutta ne todistavat sen sekä yleispiirtein että yksityiskohtaisesti oikeaksi. Sen on osoitettu pitävän paikkansa sekä itse kaikkeuden että meidän planettamme kehitykseen ja kasvuun nähden. Lyhyesti, orgaanisen maailman kasvu ja kehitys ja sen kaikki ilmiöt ovat olemassa vain muinaisen viisauden todistamiseksi. Yleispiirteisimmästä yksityiskohtaisimpaan asti on elimellinen maailma havaittu olevan sen saman lain alainen, jonka mukaan luonnon työskentelymuodot aina menevät ja ykseys muuttuu moneudeksi „elämänkehityksen peruspykälänä." Vieläpä kansojen, yhteiskunnallisen elämän, yleisten laitosten kehitys, kielten, taiteitten ja tieteitten edistys — kaikki seuraa

kohtalokkaasti ja järkähtämättä sitä kaikkisyleilevää lakia, jonka mukaan „ykseys pirstoutuu moninaisuudeksi ja yksiaineksinen vaihtuu eriaineksiseksi".

Mutta seuratessaan Intian viisautta tekijämme puhuu omalla tavallaan liioitellusti tästä peruslaista ja vääristelee sitä. Hän ulottaa sen aina ihmiskunnan historiaa vallitsevaan kohtaloon asti. Ja hän panee tämän kohtalon alistumaan intialaisen käsitteen oikeaperäisyydelle ja samalla todistamaan siitä.

Hän väittää ihmiskunnan kokonaisuudessansa yhä enemmän ja enemmän luisuvan pois alkuperäisestä, terveestä ja sopusointuisesta ykseydestään, ja hän väittää näin tapahtuvan aina siinä määrin kuin ihmiskunta kehittyessään kulkee eteenpäin ja jakautuu osasiltansa, — joista jokaisesta jakautuneesta tulee kokonaisuuden itsenäinen osa Yhteiskuntatalouden, yhteiskunnallisten suhteiden ja yksilöllisyyden monimutkaisuus johtaa elämänvoimain ja tunne-energian vähenemiseen ja sen jakautumattoman yhteyden häviämiseen, jota ilman mikään sisäinen sopusointu ei ole mahdollinen. Tuon sopusoinnun uupuminen synnyttää suurta, henkistä kurjuutta aiheuttavaa ristiriitaa. Pahalla on juurensa elämänkehityksen syvimmässä luonnossa ja sen monissa mutkissa. Jokainen sen edistysaskel on samalla askel siihen sisältyvän energian hajautumista kohden ja vie tyhjään passiivisuuteen. Sellainen on hänen mielestään jokaisen elämän edistymismuodon suoranainen tulos; koska kehitys eli edistys on yksiaineksisen muuttumista eriaineksiseksi, kokonaisuuden hajautumista moninaisuudeksi j.n.e. Tämä kauhea laki on kaikkiallinen ja liittyy koko luomistoon, rajattoman pienestä aina ihmiseen asti, sillä, kuten hän sanoo, se on luonnon peruslaki. (Jatk.)

H. P. Blavatsky.

Jatkuvia vaikeuksia uskonpuhdistuksessa.

Olemme kolmessa edellisessä kirjoituksessa puhuneet kristillisen elämänymmärryksen rappeutumisesta, puhdistamisesta ja puhdistamisen vaikeuksista. Nyt yritämme edelleen syventää käsitteitämme tässä asiassa.

Annamme heti puheenvuoron Johannekselle. Hän jatkaa: „Minä olen kirjoittanut teille, isät, sillä te olette oppineet tuntemaan hänet, joka alusta on ollut“.

Tässä ei luonnollisesti ole kyseessä ruumiittemme isät, eivätkä sellaisinaan edes n.s. kirkko-isät, rippi-isät, tai muut sellaiset. Eivät kaikki tuollaiset isät ole edes nuorukaisia, paholaisen voittajia, ja tokkopa edes lapsia, jotka ovat „oppineet tuntemaan Isän“.

Tullakseen nuorukaisesta isäksi on ihmisen edelleen täytynyt suorittaa joku ansiotyö, voittaa yksi tai useampia elämän salaperäisiä mahteja. Niinpä Johannes määritteleekin isiä sanomalla, että ne ovat oppineet tuntemaan hänet, joka alusta on ollut. Näinollen on isien täytynyt tuntea ja voittaa samalla tai sitä ennen kaikki se, mikä ei ole alusta ollut. Mikä siis on alusta ollut? Sanomme: Jumala, hyvä, ikuinen elämä. Myöhemmin on tullut paha, paholainen, kärsimykset, kuolema ja helvetit. Kun siis ihminen nuorukaiseksi tullakseen on voittanut paholaisen, on hänen nyt, tullakseen isäksi, voitettava paholaisen aikaansaannokset, pahan valtakunta: kärsimykset ja helvetit, pakollinen kuolema ja pakollinen jälleensyntyminen.

Mitä siis tiedämme kärsimyksestä ja helvetistä, pakollisesta kuolemasta ja jälleensyntymästä? Lukemalla teosofis-ruusuristiläistä kirjallisuutta ja sen ohella mietiskelemällä, voimme aluksi saada tietopuolisen käsityksen näistä asioista. Kuolema on jatkuva tapahtuma, jossa ihmisen on pakko kulkea Jumalan luo. Kulku on oppimista, puhdistumista ja työtä. Ensimäisenä on läksy: oppia tajuamaan elämän järkähtämätön lakiperäisyys, syyn- ja seurauksen laki, karma. Opetus ei ole vain älyllistä, teoreettista, vaan se käy läpi olemuksen, luiden ja ytimien. Vainaja joutuu manalassa ja tuoneloissa läpikäymään ja kokemaan itsekkyytensä, aistillisuutensa ja erehdyksiensä seuraukset. Hänen on pakko puhdistua huonoista tavoistaan ja tottumuksistaan, kunnian ja vallanhimostaan. Hänen on pakko lopuksi nöyrtyen ja kiitollisena tunnustaa, että elämä on lakiperäinen ja oikeamielinen.

Puhdistuttuaan saavuttaa vainaja tilapäisen levon ja rauhan. Hän ymmärtää, että Jumala ei ole luonut ruumiillisen toimeentulon kiirettä ja hoppua, levottomuutta ja kärsimystä. Kaikki se on syntynyt siksi, että ihmiset elämässään ja toiminnassaan eivät ole pitäneet tärkeänä noudattaa elämän lakia, Mestarin neuvoja, vaan ovat luisuneet

laittomuuteen. Laittomuus on aiheuttanut rauhattomuuden ja maailmallisen kiireen, jossa ihminen kuormittaa itsensä niin paljoilla olemassaolon huolilla, että hän jo senkin tähden luulee olevansa estetty totuutta etsimästä. Mutta vainajana hän pakosta kulkee laittomuudesta laillisuuteen, kärsien ja tuskallisesti, saavuttaen lopulta rauhan. Rauha ei ole kuitenkaan laiskottelua varten, vaan oppimista ja työtä varten. Vainaja saa koettaa oppia ja viedä jonkunlaiseen päätökseen ne maanpäälliset aikomuksensa, jotka olivat edes jossain määrin lakiperäisiä.

Tätä puhdistuksen, oppimisen ja teon tietä vainaja kulkee Jumalan luo, yhtyen Korkeampaan Minään. Hän joutuu siis, vaikka vaan pakosta, tekemisiin sen kanssa, mikä alusta on ollut. Alussa on ollut Korkeampi Minä, hyvä, Jumala. Myöhemmin on muodostunut alempi minä, paha ja paholainen, helvetit ja kärsimykset.

Seuraava kysymys on: kuinka saadaan jälleen poistetuksi paha, kärsimykset, kuolema ja helvetit? Sillä vaikkakin ihminen kuolemassa kulkee Jumalan luo, niin se ei riitä, se ei sellaisenaan ole todellinen saavutus. Minkätähden? Sentähden, että kulku ei ole ollut vapaaehtoinen, vaan pakol inen. Näinollen asian ratkaisu piileekin siinä, että on olemassa uudestaan yrittämisen mahdollisuus. Ihminen syntyy jälleen ruumiilliseen elämään. Sekin on pakko. Jälleensyntyminen on pakko siihen asti, kunnes ihminen maan päällä ja vapaaehtoisesti on etsinyt elävää Jumalaa ja yhtynyt kuolemattomaan itseensä, hyvään. - Sentähden ihmiselle ei riitä pelkkä tieto kuolemasta, karmasta ja jälleensyntymästä. Pahan ja kuoleman salaisuus on ratkaistava, sen mahti voitettava vapaaehtoisessa pyrkimyksessä maan päällä. Totuudenetsijöinä meidän on sovitettava karmamme, lunastettava kohtalomme. Se tapahtuu etsiessämme totuutta, seuratessamme Kristusta.

Katsokaamme asiaa edelleen tältä käytännöllisen sovitustyön kannalta. Sillä kaikkihan me totuudenetsijöinä olemme kutsutut osallisiksi suureen sovitustyöhön. Kaikilla on kärsimyksiä, toisilla ehkä vähemmän, toisilla enemmän. Tärkeämpi ero on kuitenkin siinä, että toiset eivät tahtoisi kärsiä, kun taas toiset kärsivät vapaaehtoisesti. Vapaaehtoisesti kärsivät ne, jotka rakastuvat, jotka elävät henkistä elämää, auttavat ja palvelevat.

Mutta myös paholainen on ihmiskunnan elämässä edelleen mukana ansojaan virittämässä. Sovitustyön kannalta

ensimäinen ansa on siinä, että ihminen väsyy, alkaa puolustautua kärsimyksiä vastaan. Tähän suuntaan kulkiessaan ihminen vähitellen vihastuu, katkeroituu, suuttuu. Sitä tietä pääsee hänessä kuolema voitolle. Sillä viha on rakkauden vastakohta. Viha tappaa, hävittää, kun rakkaus sensijaan luo ja rakentaa. Jos siis viha saa vallata ihmisen mielen ja sydämen, niin sitä tietä kuolema jäytää hänen ruumiinsakin.

Suuttumus on siis ensimäinen ansa kärsimyksien keskellä. Jo senkintähden on Jeesuksen ensimäinen käsky: älä suutu. Älä suutu missään tapauksessa. Ei kannata suuttua. Ole uuttera ja rauhallinen ja karkoita pois suuttumus. Opi pitämään kiitollisuus ja ilo ja rakkaus mielessäsi ja sydämessäsi keskellä vaikeuksia ja kärsimyksiäkin. Sellainen on jo sovitustyötä, työtä yhdessä Kristuksen kanssa.

Toinen sovitustyön ansa on siinä, että totuudenetsijä keskellä kärsimyksiään kääntyy etsimään iloa ja unohdusta aistimia huumaavassa maailman menossa. Hän kallistaa korvansa epäpuhtaille ajatuksille ja puheille, pilkalle ja parjauksille. Sellaista on yllinkyllin tarjolla. Onhan esim. Blavatskysta kirjoitettu kokonaisia häväistyskirjoja. Yksinpä Jeesusta yritettiin leimata syömäriksi ja juomariksi ja huonojen ihmisten seuralaiseksi. Jeesus itse huomauttaa miten ihmiset häntä arvostelevat: „Katso, mikä syömäri ja viininjuoja hän on, mikä publikaanien ja syntisten ystävä!"

Yksin tästäkin syystä on Jeesuksen toinen käsky: älä ole ajatuksissasikaan epäpuhdas. Älä missään tapauksessa etsi lohdutusta maailmasta ja aistillisuudesta. Kieltäydy kuuntelemasta jaarituksia, parjauksia tai pilkkapuheita. Sellainen vaikuttaa aina alentavasti ja hukuttaa harrastajansa kuoleman kuohuihin. Opi tuntemaan puu hedelmistään. Oppiaksesi tuntemaan ketä tahansa opettajaa, lue hänen kirjojaan, kuuntele hänen puheitaan, opetuksiaan. Rinnasta heidän opetuksiaan ensisijassa Vuorisaarnan opetuksiin. Näin opit löytämään ilon ja lohdutuksen totuudesta, totuuden Pyhästä Hengestä.

Riittäköön nyt tässä yhteydessä näiden kahden ansan eritteleminen. Lisättäköön kuitenkin, että nuo kaksi ansaa johdattavat toisiin ansoihin: sokeaan uskoon, pahan vastustamiseen ja väkivaltaan. Sillä yksi askel puoleen tai toiseen, hyvään tai pahaan, johdattaa puolestaan seuraavalle astuimelle. Sensijaan huomattakoon, että näiden kah-

denkin käskyn noudattaminen aiheuttaa sen, että ihmisen personallisuudessa kasvaa Josef ja Maria, hyvyys ja puhtaus, joka antaa suojaa Kristukselle. Sillä onhan selvää, että ihminen personallisuudessaan antaa suojaa Kristukselle samassa määrässä kuin hän itse noudattaa Kristuksen käskyjä. Kristus puolestaan opettaa personallisuuttaan. Näin alempi minä ja Korkeampi Minä puoltavat toisiaan.

Käännämme lopuksi ajatuksemme vielä uskonpuhdistukseen. Alammehan ymmärtää, kuinka paljon uskonpuhdistajalta vaaditaan. Ainakin hänen on täytynyt lapsen tavalla löytää Isä, on täytynyt nuorukaisen lailla voittaa paholainen, isien lailla paholaisen valtakunta: helvetit, tuonelat ja kuolema. Hänen on täytynyt oppia palvelemaan keskellä manaloita, kärsimyksiä ja vaikeuksia, palvelemaan järkähtämättömässä viisaudessa, totuudessa ja rakkaudessa. Sentähden ei ole läheskään jokamiehen asia ryhtyä uskonpuhdistajaksi, uuden uskonnon luojaksi. Mutta toiselta puolen: vaikka keskuudessamme olisi kummoinen sankari tahansa, joka olisi ei vain voittanut paholaisen, helvetit ja kuoleman, vaan myöskin sulattanut itseensä Jumalan Pojan, taivaat ja taivasten taivaat, niin — mitäpä hänkään voisi, jos hän olisi yksin?! Yhteistyö on välttämätön. Lopetamme sentähden Jeesuksen sanoilla: „Vaeltakaa niinkauan kuin valo teillä on, ettei pimeä teitä yllättäisi". Ymmärtäkäämme tämä itsekukin omalla paikallamme niin, että valo saisi johdattaa meidän työtämme muodostumaan avuksi Mestarille, itsellemme ja ihmiskunnalle.

J. R. H.

Voiman tie.

Yksi on tie, joka nopeimmin vie täydellisyyteen, ja se on v o i m a n tie. Tätä tietä käyvät vain harvat, sillä voiman miehiä on vähän taipaleella elämän. Tätä tietä on nimitetty myös „maagikkojen tieksi", sillä maagikot olivat ja ovat kaikki miehiä v o i m a n. Heikot eivät kykene kulkemaan tätä tietä. Siksi onkin heillä oma tiensä, joka myös aikanaan vie määränpäähän, mutta verkkaan ja hitaasti. Voiman tie sitä vastoin on oikotie. Ne, jotka kulkevat sitä, astuvat pois „kehästä" ja vapautuvat näin

vähitellen Karmastakin ja sen laista. He ovat todellisesti vapaita.

Ja mikä on voiman miesten oppi maailmalle? Näin sanovat he: Heikot uskovat sen päivän kerran koittavan, jolloin hyvät menevät paratiisiin ja pahat heitetään helvettiin. Me tiedämme, että tulee aika, jolloin monet heräävät, astuvat valvetilaan, ja tulevat erotetuiksi nukkuvista, kuten herrat orjista. Me tiedämme, ettei löydy pahaa ja hyvää, vaan ainoastaan väärää ja oikeaa. Heikot uskovat, että ruumiin ylhäällä-olo yön aikana on sitä varten, että ihmiset voisivat silloin toimittaa rukouksiaan. Me tiedämme, että valvominen merkitsee kuolemattoman Minän heräämistä ja että ruumiin unettomuus on luonnollinen seuraus siitä. Heikot uskovat, että ruumista on laiminlyötävä ja halveksittava, koska se on syntinen. Me tiedämme, ettei syntiä ole, että ruumis on alku, josta meidän on aloitettava ja että me olemme astuneet alas maan päälle muuttamaan sitä hengeksi. Heikot uskovat, että ruumiin kanssa pitäisi vetäytyä yksinäisyyteen puhdistamaan henkeä. Me tiedämme, että hengen on ensin mentävä yksinäisyyteen kirkastaakseen ruumiin.

Näin opettavat he, voiman miehet, niille, joilla on korvat kuulla ja silmät nähdä, mutta vähän on heillä kuulijoita maailmassa, sillä heikkouden tie on helppo ja mieluisa käydä. Mutta vain näennäisesti, sillä suurinta tyydytystä tuottaa voiman tie kulkijalleen: hänestä on kerran tuleva taivaan ja maailman herra, henkinen valtaherra, jolta ei mitään puutu, luonnon herra, joksi jokainen ihminen on luotu ja ai'ottu, joskin hän on herruutensa ja kuninkuutensa unhottanut ja astunut orjan tielle. Herää, ihminen, nouse ja ota taas valtakuntasi ja kuninkuutesi vastaan!

Rafael Ronimus.

Rukous.

On totuttu rukoukseksi sanomaan sitä, että hät'hätää latelee ulkomuistista jonkun oppimansa rukouksen tai ehkä jonkun tuskan tai puutteen kohdattua pyytää apua Jumalalta. Totuudenetsijän elämässä on rukous vähän toista.

Rukous on hengen elämän hengitystä, se tulee joka-

hetkiseksi tarpeeksi aivan kuin keuhkoilla hengittäminen fyysilliselle ruumiille. Rukouksessa lähenemme Taivaitten Herraa, ollaksemme yhtä Hänen tajuntansa kanssa. Lähenemme Häntä, ollaksemme osallisia Hänen suuresta rakkaudestaan, jotta voisimme rakastaa ihmisiä kuten Hän niitä rakastaa, ja että voisimme Hänen voimansa kanavina mennä tekemään työtämme kaikesta ympäröivästä hälinästä, arvosteluista ja väärinymmärryksestä huolimatta. Rukous ei ole päämäärä, mutta se on keino päämäärän saavuttamiseen. Se, joka tekopyhyydestä rukoilee, tulee koneelliseksi, pintapuoliseksi, tyhjäksi ja pikkumaiseksi.

Rukous on siis yhtymistä Pojan kautta Isään. Jeesus Kristus sanoi: „Minä ja Isä olemme yhtä". Tällainen sisäinen yhteys aineen ja hengen, ihmisen pojan ja Jumalan pojan välillä, on rukousta. Tämä rukous on voimaa yksilön, perheen, kansan ja koko ihmiskunnan kehityksessä.

Miten pääsemme tähän yhteyteen? Se ei ole hetken työtä. Se on pitkällisen, väsymättömän harjoituksen takana. Se kysyy ihmisen koko tahtoa ja tarmoa.

Tahdon koettaa nyt lyhyesti, pienen kokemukseni perusteella ja rakkaan Johtajamme neuvojen mukaan selittää, miten pyritään tähän rukouselämään, joka on a ja o, jos tahdomme totuudenetsijöinä kehittyä sisäisessä elämässämme päämäärään.

Ensiksikin on etsittävä kodissaan rauhallinen paikka, missä aivan häiriytymättä voi olla. Tämä ei aina ole helppoa pienessä kodissa, jossa on iso perhe hälisemässä. Hyvä, vakava tahto ja neuvokkuus antaa kuitenkin siihen mahdollisuuden. Tällainen pyhäkkö kodissa tuo koko kotiin rauhaa ja voimaa. Tällainen mietiskelykammio on kuin pyhä alttari, josta kaikki vieraat ajatukset, suggestiot ovat poissa. Sinne vähitellen rukous luo auran, jossa kuuluu vain se hiljainen ääni, joka sydämelle puhuu.

On myös hyvä, jos varaat jonkun määrätyn ajan vuorokaudesta, jonka pyhität näin seurusteluun yksin Jumalasi kanssa. Tämän ei luulisi olevan kellenkään vaikean asian. Varmasti on se sisäinen haluttomuutesi, jos et löydä tällaista aikaa vuorokauden 24:stä tunnista, vaikka sinulla olisi kuinka paljon muita toimia. Paras aika mielestäni on aamun ensimmäiset hetket. Jokainen kodissaan tietää perheenjäsentensä ylösnousuajan. Ota sinä ja hiivi yhtä tai edes puolta tuntia sitä ennen vuoteeltasi pyhäkköösi. Uhraa unestasi se hetkinen. Usko, että saat päivän toimiisi

paljon enemmän voimaa, kuin tämän tunnin nukkumisella, vaikka tuntisitkin itsesi sangen väsyneeksi ylösnousuhetkelläsi. Silloin on sinulla häiriytymätön rauha ympärilläsi. Aamun suloista valoista rauhaa ovat paenneet pimeyden peikot; valon henget silloin työtään tekevät ja niin sinunkin henkesi kohoaa kilpaa auringon kanssa maailman kaikkeuden kauneuksiin. On kuin ottaisit aamupuhdistuksen jumalallisen rakkauden meressä.

Jotta voisit kokonaan antautua rukoukseen, mietiskelyyn, on sinun tahdollasi hallittava ruumiisi. On ruumiskin hermoineen soinnutettava rukouksen hengen kanssa samaan perussäveleeseen. Ehkä on paras asettua sopivan korkuiselle puutuolille tai penkille istumaan selkä aivan suorana nojaamatta mihinkään, jalat rinnakkain lattiassa, polvet yhdessä ja kädet polvien päällä lepäämässä. Paina silmäsi kiinni ja keskitä sisäinen katseesi keskelle otsaa, niinkuin Hiljaisuuden äänessä sanotaan: „Saata kaikki aistimesi sulautumaan yhdeksi aistimeksi, jos tahdot olla turvassa viholliselta. Ainoastaan tuon aistimen kautta, joka kätkeytyy aivojesi sopukkaan, voi sielusi hämärille silmille avautua jyrkkä polku, joka vie Mestarin luo." Asetu tähän siis hartaana ja hiljaisena niinkuin ainakin Korkeimman eteen.

Jotta ruumiisi puhdistuisi likaantuneista aineista, hiilihaposta y. m., on sinun otettava hitaasti syviä henkäyksiä sisään, ulos ja aina välillä hiukan pidätettävä. Tätä tehdessä on käskettävä mielikuvituksen elonaineen rauhoittumaan. On juotava henkäyksiensä kanssa praanaa, elämän voimaa, rauhaa ja puhtautta.

Keskitä nyt koko tarmollasti ajatus siihen, että Jumalan poika Kristus syntyy sinuun, kasvaa ja kirkastuu sinussa. „Vaijenna ajatuksesi ja kiinnitä koko huomiosi Mestariisi, jota et vielä näe, mutta jonka tunnet", sanotaan Hiljaisuuden äänessä. Hän yhdistää sinut Isään, kaikkialliseen tajuntaan. Olet silloin yhtä Isän kanssa Pojan kautta.

Nyt ota mietiskelläksesi se, mitä tahdot Isälle sanoa ja mihin pyydät ylhäältä valoa. Epäitsekkään keskittymisen taito on välttämätön rukoilijalle. Jos ihminen hosuu ajatuksineen sinne ja tänne, ei Jumala ikuisten täsmällisten lakiensa tähden voi ottaa vastaan rukousta, eli toisin sanoen: meissä ei voi aueta se kanava, jota myöten Luojan valonsäteet pääsisivät meidän valoksemme. Jos et yhdellä ja kahdella mietiskelyllä saa asiaa selväksi, ota se uudelleen

ja uudelleen väsymättä, vaikkapa kuukausia, vuosia, edellyttäin, ettet mitään itsekkäitä asioita mietiskele. Varmasti aikanaan saat nähdä ihanan valon ja tulet sinäkin Jumalan valon säteeksi ympäristöllesi, Jumalan kunniaksi.

Kun siis näin olet määrätyn ajan käyttänyt mietiskelyyn, jonkun asian, esim. Jeesuksen antaman jonkun käskyn oikeinkäsittämiseen, niin lausu sitten siunauksesi itsesi, omiesi, kansasi, kaikkien ihmisten ja koko maailman kaikkeuden yli. Tämä on esirukousta. Lausu niitä ja Isä kuulee sinua. Älä unohda vihamiehiäsi! Muista mitä on kirjoitettu: „Kallistakoon sielusi korvansa jokaiselle hätähuudolle, niinkuin lootuskukka paljastaa kupunsa aamuaurinkoa juodakseen. Älä anna päivänpoltteen kuivata yhtäkään tuskankyyneltä, ennenkuin sinä olet pyyhkinyt sen pois kärsivän silmästä, vaan pudotkoon jokainen polttava ihmiskyynel sydämeesi ja jääköön sinne; älä koskaan pudista sitä pois, ennenkuin kärsimys, joka sen aiheutti, on poistettu."

Lopeta mietiskelysi lausumalla: rauha olkoon kaikille olennoille!

Näin kun otat hetken päivittäin mietiskelyä varten, muuttuu lopulta elämäsi kokonaan rukouselämäksi, elämäksi Korkeammassa minässämme. Silmämme on silloin aina suunnattu ikuiseen. Oikein sattuvana vertauksena tähän, kerron pienen kertomuksen nuoresta taiteilijasta, joka antoi konserttia suuressa kaupungissa. Suosionosoitukset konsertin loputtua olivat korvia huumaavia, hyvähuudot raikuivat, kukkasia sateli hänen ympärilleen, mutta näytti siltä ettei nuori mestari nähnyt, ei kuullut tuosta mitään. Hänen katseensa oli kuin naulittuna kiintynyt yhteen ainoaan mieheen koko suuressa salissa. Hän aivan silmiään räpäyttämättä tutki jokaista ilmettä tämän miehen kasvoissa. Mies oli hänen opettajansa. Pieninkin hyväksymisen merkki häneltä oli suurempiarvoinen kuin koko tuon suuren joukon riemu ja mielipide.

Rukous on kaikkina historian aikoina suunnattomasti vaikeuttanut sekä yksityisten että kansojen tunne ja ajatus elämään. En tarkoita nyt yksin pyytämisrukousta, vaan yksinkertaista, yhtenäistä kehityskeinoa mietiskelyn avulla. Suuresta uskonnonperustajasta Zarathustrasta kerrotaan, että hän nuorena, 19-vuotiaana meni suuren viisauden Mestarin luo ja kysyi mitä hänen tulisi tehdä saavuttaakseen samanlaisen tiedon. Vastaus oli: heittäydy joka aamu pol-

villesi ja rukoile tunnin ajan, niin löydät itsessäsi tiedon lähteen.

Viisas Buddha sanoo: Jos ihminen pitää itseään kalliina, valvokoon tarkasti itseään. Ainakin yhden yövartion aikana kolmesta tulisi viisaan olla valveillaan, s.o. mietiskelyyn syventyneenä.

Ja meidän kallis Mestarimme Jeesus Kristus sanoo: valvokaa ja rukoilkaa! Rukoilkaa lakkaamatta! Ja monessa paikassa Raamatussa luemme, kuinka Hän meni vuorelle yksinäisyyteen ja rukoili. Hän rukoili vielä ristinpuulla riippuessaan ihanimman esirukouken, mitä ikinä kukaan on rukoillut: Isä anna heille anteeksi, sillä he eivät tiedä, mitä he tekevät! T. J.

Elämän Vapahtaja.

Kaikki kammovat kuolemaa —
Kalmaa — elämän Vapahtajaa.
Turmana elon mailla.
Tuhoojana sääliä vailla.

Olet rikas tai köyhä.
Nero tai mieleltäsi löyhä.
Kuitenkaan — ei auta mikään.
Kun kuolo pyrkii sisään.

Ihminen! Kaipuu maallinen
Ei ole koskaan ikuinen.
Silloin — kuolossa kaiken kadotat.
Edessä itsesi vasta havahdat.

Kuin kaste
mi' peittää maan.
On kuolo
etsijälle taivaan.

J. K. S.

Iltapuhteella.

Oliko tämä suuren tietäjän opetus? Unitilassa mietin mustan maagikon kohtaloa ja näin samassa edessäni H. P. B:n. En ole koskaan häntä nähnyt fyysillisesti mutta tiesin hänet kuitenkin tuoksi suureksi tietäjäksi. Kysyin häneltä onko mahdollista että mustalta maagikolta tuhoutuessaan häviää kaikki matkansa kokemukset, ettei hän voi niistä luoda enää yhtään muistikuvaa.

Tietäjä antoi minun heti itse kokea sen. Sieluni ympäröi heti kauhea pimeys enkä voinut luoda pienintäkään mielikuvaa. Muisto kaikista oli häipynyt minulta tuohon kamalaan pimeyteen.

En omistanut mitään muuta kuin hirveän tietoisuuden siitä, että olin kokonaan epäonnistunut. Tuo tietoisuus yksin tuossa syvässä pimeydessä oli niin kauh:a, että huusin: en voi kestää tätä. Vapauduin heti tuosta kaameasta tilasta ja samassa olin täysin valveilla.

S. O.

Pimeässä saaressa. Minä näin, että me ihmiset olimme joutuneet pimeään saareen jonka keskustan tummat vuoret täyttivät. Vuoressa oli musta aukko kuin ammollaan odottava kita ja sinne johti alaspäin viettävä tie. Tie tulvillaan vaelsi ihmisiä vuoren pimeään uumeneen mustan ritarin luolan suulla kiihoittaessa heitä. Tie oli ensin tilava ja loivasti viettävä, mutta mitä edemmäksi vuoren uumenissa ehdittiin sitä tukalammaksi kulku muuttui. Aluksi elähytti kaikkia toivo saavuttaa vuoren uumenista aineellisen elämän kaikkea hyvää. Mutta kulku kiihtyi yhä kiihkeämmäksi kilpailuksi, voimakkaiden raa'asti tyrkkiessä heikompia tieltään. Kuului voihketta ja valitusta. Heilui aseita. Lopulta joutui kaikki surkeassa kaaoksessa kurjaan umpikujaan, jossa kaikki valtasi synkkä epätoivo. Näin louhuille lysähtyneitä uupuneita sotilaita jotka eivät enää aseisiinsa turvanneet ja kuulin jonkun heistä sanovan: kurjaakin kurjempaa on elämä tänlainen mutta ainoa mahdollinen. Olin ennen toisia joutunut tuohon kamalaan pohjukkaan. Olin jo voittanut epätoivoni ja huomannut käytävän joka johti jyrkästi ylöspäin. Kiipesin innolla ylöspäin horjumaton varmuus sisimmässäni, että käytävä jota ponnistelin ylöspäin vie valoon ja vapauteen. Henkinen katseeni näki käytävän yläpään, josta pimentoon valo heikosti kajasti. Näin myöskin saaren päivänpuoleisella rannalla valkoisen purren odottamassa niitä, jotka uumenista ylös pyrkivät saattaakseen heitä valonmaahan. Pursi purjeineen hohti aamun purppurassa ja ihana autuas ikävä täytti mieleni päästä sen ihanien purjeiden turviin. S. O.

On puhuttu siitä, että Karman tarkoituksena olisi kasvattaa ihmistä, eikä vain sokeasti toimia; tätä tulkintaa valaisee seuraava kertomus, jonka pikkutyttönä ollessani minulle kertoi eräs vanha maalaismummo. Näin hän kertoi: „Ollessani nuori, asui naapurissani isäntämies, joka vihasi minua ja vannoi kostavansa minulle hyljätyn rakkautensa vuoksi. Tiesin hänen myöskin täyttävän uhkauksensa. Ja koska olin joutunut naimisiin seuraavaan naapuriin, ei minulla ollut tilaisuutta etsiä turvaa muualta. Hädässäni aloin palavasti rukoilla Jumalaa, että Kristus pelastaisi sieluni, ettei sitä kadotettaisi ruumiini kuolemassa. Näin kului toista vuotta alituisessa jännityksessä. Mieheni oli usein pitkillä matkoilla. Sitten eräänä iltana, ollessani yksin avarassa pirtissämme, imettäen esikoistani, astui mainittu naapurini isäntä sisälle kirves kädessään ja kuolettava viha silmissään. Puris-

tin esikoistani vasten rintaani ja annoin sieluni Herran haltuun. Mies koroitti kirveensä lyödäkseen, mutta siitä lensikin terä pois ja hän itse seisoi oven suussa kuin naulattuna paikalleen. Hetken kuluttua huomasin olevani jälleen yksin. Sydämessäni kuulin äänen sanovan: „Koska olit antanut sielusi Kristuksen huomaan, säästettiin myöskin ruumiisi ja yhä säästetään". Näin kuluivat vuodet, joina tämä vaimo rukoili vihamiehensä puolesta, kunnes vihamiehen aika oli astua kuolemaan. Hän tunnusti vähän ennen kuolemaansa, että murhailtana hänestä tuntui aivankuin tulinen silmä olisi katsonut hänen lävitseen ja sentähden kirveestäkin lensi terä; sekä kiitti Jumalaa, joka oli estänyt hänen kamalan aikomuksensa." M. A.

Ensimäinen tosiuneni. Se oli tällainen: Olen presidentin linnassa, jossa on paljon vieraita. Mutta en voi yhtyä muihin — näen heidät vain lasioven takaa — koska minulla ei ole juhlapukua. Kuitenkin, koska minua kovasti haluttaa joukkoon, tahdon saada sellaisen ja lähden vaeltamaan etsien sitä huoneesta huoneeseen. Löydänkin kauniin puvun. Ja vaikka tiedän, että se on toisen, pukeudun siihen, mennäkseni muiden joukkoon. Mutta en pääsekään. Näen vain miten lasioven lävitse eräs tunnettu suomalainen merkkihenkilö pudistaa minulle surullisen myötätuntoisesti päätään. Samassa tulee presidentin tytär luokseni, katsoo pitkään, mutta puhuttelee ystävällisesti. Kysyn häneltä, haluaisiko hän tulla auttamaan minua muuttotavarain kantamisessa, mutta hän ei lupaa, vaan viittoo minua kanssaan ulos. Linnanportaita nousee joukko uusia vieraita sisään. Etumaisena eräs viipurilainen, jota aijon tervehtiä, mutta hän ryntää kylmästi ohitseni.

Siinä uni. Kerroin sen nauraen seuraavana aamuna työpaikallani toisia hauskuttaakseni — oli kolkko, syksysateinen päivä — mutta mielessä päättelin, mahtoiko koskaan käydä toteen, että elämässäni presidentin linnaan joutuisin.

Kului vuosi. Minua kehoitetaan hakemaan muuatta stipendiä, joka oikeuttaa ilmaiseen opiskeluun kahdeksi vuodeksi erääseen Amerikan suurimpaan yliopistoon, matkojen myös ollessa vapaat. Tarjous on ulkonaisesti edullinen, mutta sisimpäni sanoo, ettei stipendi sittenkään ole minua varten. Päätän kuitenkin ryhtyä asiaan. Komiteaan, joka jäseniä valitsee, kuuluu m.m. myös presidentin rouva. Esitän komitealle paperini, mutta he eivät pidä valitsemiani opiskeluaineita sopivina. Minun on pakko valita uudet ja sitä varten etukäteen opiskella Helsingissä. Mutta oloani en tunne oikein kotoiseksi, — on kuin kulkisin vieraissa vaatteissa. Sitten tuleekin intriigejä, ja minut syrjäytetään. Tästä pahoillaan vanhempani kehoittavat minua menemään presidentin rouvan puheille. Saan kutsun saapua linnaan, jonne menenkin neuvoja pyytämään. Rouva on ystävällinen, mutta ei sano voivansa tehdä mitään päätösvaltaista, koska on komiteassa vain kunniajäsen. (Unissa tytär.) Niin valitaan sijalleni toinen — eräs viipurilainen, sen tunnetun merkkihenkilön toimesta, joka astraalitasolla surullisen myötätuntoisena katseli minuun.

Tämä oli ensimäinen tosiuneni, jonka olen elämässäni merkillepannut. Se sai minut koko lailla pohtimaan salattuja asioita, antaen samalla opetuksen, ettei koskaan pitäisi — vieraan vaatteissa liikkua.
A. R.

„Ylhäältä" voitanee siis vaikuttaa tänne alas. Kun V. H. V. vainajan välityksellä miehelleni tullut horoskooppi osoitti hänen poislähtönsä täältä tapahtuvan 1916 ja niin oli tapahtunutkin, oli yksi

pojistani silloin 5:den vanha. Ja aivan vakuutettu olin siitä, että tämä poikani ei ollut silloin edes kotosallakaan, kun erittäin musikaalinen mieheni, vähää ennen kuolemaansa, yhden ainoan kerran harjoitti orkesterinsa kanssa omaa säveltämäänsä viulukappaletta, jota kaunista luomaa ne orkesterin jäsenet eivät ennättäneet oppia, eikä myöskään vastaavia nuotteja enää löydetty mieheni papereista. Muutimme sitten pian pois siltä paikkakunnaltakin. Mutta noin vuosi tästä kaikesta, oli tämä edellämainittu poikani aivan itsekseen oppinut kauniisti ja soinnukkaasti urkuharmoonilla soittamaan ja kerran hän sanoi minulle, että unessa hänelle opetetaan kaikenlaisia, ihmeellisiä säveleitä. Ja hämmästyneenä jäin kerran luokkani ovelle seisomaan, missä tämä poikani urkuharmonin ääressä mieheni asentoakin muistuttaen, pää ylöspäin kääntyneenä, yksikseen soitti aivan erehtymättömästi tuota ihanaa, soinnukasta, mutta moniosaista mieheni sävelteosta. Kuunneltuani tuokion, menin hiljaa, itkusilmin hänen luokseen, silloin hän aivankuin heräsi jostakin lumouksesta, oli hetken kovin miettivän näköinen, mutta koettaessaan sitten uudelleen soittaa sitä samaa ei hän enään osannutkaan, eikä koskaan sen jälkeen, vaikka hän onkin verrattain hyvä soittamaan nytkin. N. S.

Mitä muualla tiedetään.

Maailman uskonnot nykyään. „The Outline of the World To-day" julkaisun mukaan jakaantuu maailman väkiluku eri uskontojen mukaan suurin piirtein seuraavasti:

Protestantteja 172 miljoonaa, roomalais-katolisia 273 milj. ja kreikkalaiskatolisia 120 milj. eli yhteensä kristittyjä 565 miljoonaa. Konfutselaisia n. 301 milj., islaminuskoisia 222 milj., hinduja 201 milj., buddhalaisia 138 milj., animisteja 158 milj., shintoisteja 25 milj., juutalaisia 12 milj., muita 15 milj., eli kaikkia yhteensä 1,646 miljoonaa.

Yhdysvaltojen uskonnolliset lahkot. Charles W. Fergusonin mukaan on Yhdysvalloissa 216 uskonnollista lahkoa Näissä huomataan yhdeksäntoista erilaista metodismin muotoa, kahdeksantoista baptistista, yhdeksän presbyterianista lahkoa ja kaksikymmentäkaksi luterilaisen kirkon haarautumaa; mennoniitoilla on seitsemäntoista lahkoa, ja kreikkalaisoikeaoppinen kirkko esiintyy seitsemässä muodossa. Ottamatta lukuun näitä tärkeimpiä kirkkoja, joiden lisäksi vielä on mainittava roomalais-katolisten ja juutalaisten seurakunnat, tavataan vielä sata pienempää lahkoa, joiden nimet ja uskontunnustukset ovat keskitason amerikkalaisille tuntemattomia. Useata näistä ovat kuitenkin laajalti levinneet ja muutamilla on kannattajia kahteen miljoonaan saakka, jonka takia Ferguson saattaakin sanoa: „Me emme suinkaan elä epäuskon aikakautta, me elämme päinvastoin aikaa, jolloin uskon voima on ennenkuulumattoman suuri. Meitä ei voida pitää uskonnottomana kansana; me olemme uskonnollisia siihen määrään saakka, että esitämme uskonnon irvikuvan."

Salaperäinen pohjolan mies. „Le Voile d' Isis" aikakauskirjan numerossa, joka kokonaan on omistettu kuluvaa vuotta käsitteleville ennustuksille, on muiden muassa erään tanskalaisen tri J.-I. Kronstromin

kirjoitus „maailman suuresta draamasta". Koska se on sikäli mielenkiintoinen, että siinä vastoin tavallisuutta puhutaan Europan pohjoisistakin maista, esitämme tässä suomennettuna kirjoituksen loppuosan:

„Pohjolan mies! „Kalenterissani" olen maininnut tämän huomattavan personallisuuden, joka on sekä ylevä että salaperäinen. Hän kiinnittää tutkijoiden huomiota yhä enemmän, hän askarruttaa monien mieltä ja ajatuksia. Hän siis elää ja työskentelee. Miksi hän ei esiinny julkisuudessa? . . . Siksi, että hän haluaa tehdä työtään hiljaisuudessa. Kaikki, mikä on suurta, ilmestyy ilman hälyä. Pohjolan vaikutukset säteilevät maailmaan alati yhä enemmän. Nostradamus ei ole aiheetta puhunut „Pohjolan kotkasta, joka kantaa punaista ja valkoista" — Tanskan värejä. Idän tähti laskee . . . Mutta yhä korkeammalta taivaalta tuikkii Pohjantähti. Me muistamme „aurinkoristin", muinaisten pohjanmiesten pyhän merkin. Huomatkaa! Siitä virtaa valtava valo kohtalokkaalle luvulle 13, joka on vuosiluvun 1930 numeroiden summa. Luku 13 on Saturnus-Kronoksen, valtaistuimellaan turmiollisine viikatteineen istuvan hallitsijan symboli. Mutta hänen takanaan näemme RUUSU-RISTIN Ritarin — pyhän ja mystillisen Ruusun, joka parantaa ja joka kuvaa uutta elämää — kaikkea sitä, mikä puhkeaa kukkaan, kun suuri elonleikkuu on tapahtunut.

Pohjolan mies tekee työtään itse päättäen tavan ja keinot — ja tämä mies ei tule työskentelemään turhaan. Sanoohan profeetta Jesajakin: „Mutta minä herätän hänet pohjoisesta, ja hän tulee —" (Jesaja, 41: 25) . . . „Katso asiat ennen ennustetut, ovat toteen käyneet, ja minä ilmoitan teille uusia asioita; ja ennenkuin ne ovat tapahtuneetkaan, minä annan teidän niistä kuulla." (42: 9)."

Miksi temppeliherrojen ritarikunta hajoitettiin? Filip kauniin käskykirje ilmoitti syyksi epäjumalanpalveluksen, jumalattomuuden ja sodomian; historioitsijat, jotka tätä toimenpidettä ja sen murheellisia seurauksia ovat meidän aikanamme tutkineet, ovat yleensä tuominneet Filipin teon, mutta sen vaikuttimet ja oikeudenkäynnissä ilmoitetut syytökset ovat saaneet osakseen huomiota, joka yleensä on riippunut tutkijain personallisista ennakkoluuloista. Tunnettua on, että syytökset laadittiin valmiiksi ennen oikeudenkäynnin alkua, ja niiden ainoana perusteena lienee ollut ritarikunnasta ajettujen ilmiannot, luopioiden, jotka olivat joutuneet vankeuteen tekemiensä rikosten takia. Temppeliherroja kidutettiin julmasti, jotta he olisivat myöntäneet syytösten todenperäisyyden, tunnustajille luvattiin armahdus ja suojelusta. Carcassonnessa kuulluista kuudesta todistajasta kaksi, Gaucarand de Montpez ja Raymond Rubey puhuivat epäjumalasta, joka oli „bafometin muotoinen". Tutkittavilta koetettiin siis kiristää tietoja epäjumalan laadusta, mutta kuvaavaa on, että heidän kuvauksensa vaihtelivat keskenään suuresti. Epäjumala oli yksi-, kaksi- tai kolmikasvoinen pää taikka myöskin muodoltaan ihmisen tai nelijalkaisen hirviön näköinen. Toiset sanoivat sillä olevan suuren parran, toiset kuvailivat sitä lapsen näköiseksi. Saint-Denysin kronikka sanoi sen olevan vanhan, balsamoidun vuodan. Toiset puhuivat reliikkiarkusta, jossa oli pääkallo, toisten mukaan siinä oli kypärä. Järjestölle vieraat todistajat vakuuttivat ritarien palvovan vasikkaa, toisten mukaan epäjumalana oli kissa. Näin vastakkaisten todistusten takia syytös näytti niin järjettömältä, että inkvisiittorit

eivät enää vaatineetkaan tunnustuksia tässä asiassa kiduttamiltaan ritareilta. Epäjumalakysymys siirtyi pian taka-alalle.

Sana „bafomet“ on jäänyt ratkaisematta meidän päiviimme asti. Tutkijat eivät ole siitä päässeet yksimielisyyteen. Se merkitsi yksinkertaisesti epäjumalaa, ja varsin hyvin tiedettiin, ettei se ollut ominainen pelkästään temppeliherroille. Tiedemiehet ovat, kuten sanottu, esittäneet useita teorioja sanan synnystä, mutta lähinnä totuutta lienee Sylvestre de Sacyn olettamus. Hänen käsittääkseen temppeliherrojen ja heidän syyttäjiensä mielessä sana Baffumet liittyi jotenkin Mahometin nimeen; du Cangen sanakirjan mukaan useat keskiajan kronikoitsijat käyttivät muotoa Bafumaria sanojen Mahomeria, Mafumaria, Machomaria asemasta, jotka kaikki merkitsivät moskeijaa, mohammediuuskoisten kulttiin aiottua pyhäkköä: Raymond d' Agiles käyttää itse Mohamedista nimeä Bahumet; Mafumaria (ja siis myös Bafumaria) voi hyvin merkitä Mohammedin kuvaa. Tästä ei kuitenkaan johdu, että musulmanit olisivat palvoneet profeettaansa, mutta länsimaalaiset valloittajat olettivat arvostellen islaminuskoisten kulttia omien kristillisten käsitystensä mukaisesti, että moskeijat olivat pyhitetyt Mohammedille, ja että niissä palvottiin hänen kuvaansa. Lopuksi on huomattava, että vielä tänä päivänä Portugalian kielessä Mohammedin nimi on Mafoma.

Tutkijat ovat keränneet runsaasti mitaleja, patsaita, kirkollisia veistoksia, jotka on luettu kuuluneiksi temppeliherroille, ja joista on tahdottu etsiä todistuksia Bafometin palvonnalle taikka sodomian harjoittamiselle, mutta tämänsuuntaiset ponnistukset ovat osoittautuneet keinotekoisiksi. Useat kerätyistä muistomerkeistä ovat osoittautuneet polveutuvansa temppeliherroja aikaisemmilta kausilta, toiset taas niinkin myöhäiseltä ajalta kuin 1700-luvulta. — Loiseleur olettaa temppeliherrojen epäjumalanpalvonnan tosiasiaksi, ja tutkimuksissaan hän lähentää heidät satanistisiin lahkoihin, jotka edellisenä vuosisatana myrkyttivät Europan henkistä ilmapiiriä, mutta tämän todistaakseen hänen on nojauduttava temppeliherroilta kiristettyihin tunnustuksiin. Mutta minkä arvoisia nämä tunnustukset ovat?

Asiantuntijat, jotka ovat erikoisesti tutkineet länsi-Europan temppeliritareita, vakuuttavat, että nämä olivat viattomia, mutta että sensijaan idän temppeliherrat olivat syyllisiä. Joutuessaan kosketuksiin sarasiinien kanssa he veltostuivat, pervertoituivat, etääntyivät sääntöjen noudattamisesta ja aiheuttivat ritarikunnan häviön.

Ne, jotka ovat tutkineet idän temppeliherroja, ovat aivan päinvastaisella kannalla. He väittävät, että turmion syy on etsittävä Europan temppeliherroista, jotka veltostuivat toimettomuutensa, ylellisyytensä ja rikkauksiensa takia sekä olivat alttiimpia kerettiläisille vaikutuksille kuin sotaisemmat idän ritarit.

Michaud, ristiretkien historian tuntija, yhdistää molemmat näkökohdat sovinnollisesti. Hän selittää, että on mahdotonta löytää oikeudenkäyntiin saakka mitään idän taikka lännen kronikoista, joka antaisi aihetta epäillä heitä syyllisiksi rikoksiin, joista heitä syytettiin.

On tärkeä tosiasia esitettävänä niitä vastaan, jotka kaikesta huolimatta myöntävät ritarien syyllisyyden: heitä ei tuominnut kirkko.

Inkvisitsioni oli jo edellisellä vuosisadalla alkanut kerettiläisyyttä vastustavan toimintansa; epäluulon varjokin riitti kuolemantuomiolle. Mutta Viennen kirkolliskokouksessa, jossa asiasta neuvoteltiin, kaikki läsnäolevat kirkon johtomiehet — neljää lukuunottamatta — esittivät mielipiteenään, että temppeliherrojen oli annettava puolustautua ja

että heidän puolustelunsa oli otettava huomioon. Paavi ei tuominnut järjestöä, vaan lakkautti sen salaisessa konsistorissa. Bulla, joka tämän ilmoitti katoliselle maailmalle, julkaistiin vasta päivänä, jolloin kirkolliskokous ilmoitti päätöksensä. Clemens V ilmoitti lakkauttaneensa järjestön vain väliaikaisesti eikä lopullisesti. Miksi hän ei antanut temppeliherrojen puolustautua kirkolliskokouksen edessä tämän mielipiteestä huolimatta? Miksi hän lakkautti järjestön salaisessa konsistorissa?

Heikko Clemens V oli alituisen painostuksen alaisena. Hän oli Filip kauniin määrättävissä, ja pysyäkseen „keisarin ystävänä" hän lakkautti järjestön väliaikaisesti tekosyynä sitä vastaan lausutut syytökset ja siis sen tarpeettomuus Pyhän Maan puolustuksessa. Sen enempää huolehtimatta ritareista hän jätti heidät täten Filipin käsiin, vaikka hän tiesikin varsin hyvin, mikä heitä odotti. Hän ilmoitti koko Europalle, että ritarikunnan suurmestari Molay ennen pidättämistään oli lähimpien alaistensa sekä erilaisten kirkollisten virkailijoiden ja maallikkojen läsnäollessa myöntänyt syytökset tosiksi. Tämä on kyynillinen valhe, sillä elokuun 24 pnä 1307 Clemens kirjoitti Filipille ja ilmoitti pitävänsä syytöksiä uskomattomina ja mahdottomina, ja että Molay sekä järjestön johtohenkilöt olivat kiivaasti vastustaneet näitä parjauksia vaatien tutkimuksia toimeenpantaviksi ja luvaten alistua kaikkein ankarimpiin rangaistuksiin, siinä tapauksessa että heidät havattaisiin syyllisiksi. Selvää siis on, että jos temppeliherroja olisi todellakin epäilty, niin kirkko olisi pitänyt huolen heidän tuomitsemisestaan. Koska näin ei ollut, ei heidän oikeaoppisuuttaan vähimmässäkään määrässä epäilty.

Oikeudenkäynti oli Filip kauniin asia. Hän oli antanut määräyksen kiristää ensin tunnustuksia; näiden mukaan tuomitseminen jäi inkvisitsionin huoleksi. Syyttäjät, joilla oli hallussaan albigenseja vastaan käytyjen oikeusjuttujen käsikirjat, syyttivät temppeliherroja samoista rikoksista ja pakottivat tunnustuksiin. Ne, jotka tunnustivat ja vakuuttivat syytökset oikeiksi, päästettiin vapauteen palkittuina. Toisia pakotettiin. Monia historioitsijoita on johtanut harhaan kaava, joka vakuutti, että temppeliherrojen tunnustukset saatiin ilman väkivallan käyttöä. Kyselykaavake päättyi kaikesta huolimatta aina sanoihin: „Syytetty vannoo tehneensä tunnustuksen ilman väkivaltaa ja ilman vankeuden taikka kidutuksen pelkoa". Niinpä kuulustelukaavakkeessa lokakuun 24 p:ltä 1307, joka sisälsi Jacques de Molayn tunnustuksen, olivat ylläolevat sanat, mutta Anjoun arkiiveistä löydetty, tammikuussa 1308 päivätty kirje osoittaa, että Molay'tä ei vain ollut kidutettu, vaan että hänen nahkansa oli nyletty selästä, reisistä ja vatsasta. Ritari Aimeri de Villars sanoo: „En tunne itseäni kyllin voimakkaaksi kestääkseni tulta; tunnustaisin tehneeni kaikki mahdolliset rikokset ennen kuin kuolisin tuolla tavalla; voisin vaikka tunnustaa surmanneeni Herramme Jeesuksen Kristuksen, jos sitä minulta vaadittaisiin". Muuten kaikki ritarit, jotka kidutusten pakottamina tulivat tehneeksi tunnustuksia, peruuttivat ne heti joutuessaan tuomarien eteen, joita he luulivat puolueettomiksi. — Jos järjestössä olisi ollut kerettiläisiä, olisi ollut odotettavissa, että nämä olisivat olleet valmiit kuolemaan aatteittensa marttyyreinä. Yksi ainoa paatunut olisi riittänyt Filipille ja Clemensille todisteeksi, mutta tätä tapausta ei löytynyt. Kaikki ne ritarit, jotka kulkivat polttoroviolle, olivat toisenlaisia marttyyrejä: he olivat miehiä, jotka kidutuksin oli saatu tunnustamaan, jotka olivat nämä myöhemmin peruuttaneet, ja jotka nyt pitivät kuolemaa sitä

häpeää parempana, että he olisivat pysyneet kiristetyissä tunnustuksissa. — Temppeliherrojen järjestö oli viaton, uhrit olivat marttyyreitä. Syyllisiä olivat Clemens V ja ennenkaikkea Filip kaunis, hänen pahahenkensä Guillaume de Nogaret ja hänen rippi-isänsä, dominikaani Guillaume Humbert.

Järjestön hävitys oli ennakolta suunniteltu, paavi oli tahdoton välikappale kuninkaan käsissä, joka esim. saattoi omin päin määrätä mieleisiään henkilöitä kirkollisiin virkoihin. Oikeudenkäynnin laadusta vielä esimerkki: Elokuun 17 p:nä 1309 suurmestari ja järjestön johtohenkilöt myönsivät syyllisyytensä; elokuun 12 p:nä, eli siis viisi päivää ennen kuulustelua, paavin bullat jo ilmoittivat kuulustelujen tulokset. Kun marraskuussa Molay sai kuulla tunnustuks-n, joka hänen väitettiin antaneen, hän jyrkästi vastusti tuota valhetta.

Filip vaati Clemensiltä tuomiota kuuden vuoden ajan, mutta tämä ei aluksi ollut halukas. Silloin tapahtui odottamatonta. Filip aloittt oikeudenkäynnin Bonifacius VIII:nnen muistoa vastaan. Esitettiin mitä raaimpia syytöksiä, ja oikeudenkäyntiä kesti lähes vuoden ajan. Clemens V ei tiennyt kuinka selviytyä pulasta, hänen oli joko häväistävä Pyhä istuin tuomitsemalla Bonifacius kerettiläiseksi taikka myönnyttävä Filipin toivomaan tuomioon. Hän antoi tuomionsa, ja Filip luopui käräjöimisestään.

Kuningas vihasi järjestöä. Mistä tämä johtui, sitä ei vieläkään tiedetä. On sanottu, että temppeliherrat olivat kuningaskunnalle vaarallisia. Kuitenkin heitä oli liian vähän ja liian hajallaan, jotta heistä olisi ollut vakavaa vaaraa maalle. Muuten: kun heitä käytiin vangitsemaan, yksikään ei tehnyt vastarintaa. On myös esitetty syyksi Filipin ahneus: hän halusi saada haltuunsa temppeliritarien omaisuuden. Näiden rikkauksia on kuitenkin suuresti liioiteltu. 1244 heillä oli koko kristikunnassa yhdeksäntuhatta tilusta. Cistersiensit olivat heitä paljon rikkaampia, mutta näitä kuningas ei häirinnyt. Temppeliherrojen arkuista löydettiin vähän rahaa, heidän omaisuutensa oli enimmäkseen kiinteimistöjä ja irtaimistoa. — Kuninkaan ja ritariston suhde oli aikaisemmin ollut hyvä. Kun huhuttiin Bonifaciuksen aseistavan temppeliritarit taistellakseen Filipiä vastaan, nämä asettuivat kuninkaan puolelle; v. 1304 kuningas vahvisti kaikki heidän etuoikeutensa ja tunnusti lämpimin sanoin heidän ansionsa. Joka tapauksessa on asiassa salainen puolensa. Se ei ole uskonnollista laatua, vaan poliittista, yhteiskunnallinen päämäärä, päinvastainen kuin kuninkaan ja paavin ja jota he eivät uskaltaneet ilmaista paljastamatta omaa päämääräänsä. — On epäilty, että temppeliherrat vastustivat kuninkaan ja siis kapetingien imperialistisia pyrkimyksiä, ehkä siksi, että heidän aikomuksenaan oli muodostaa oma paavista ja kuninkaasta riippumaton valtionsa. — (Patrice Genty aikakauskirjassa „Le Voile d' Isis", tammikuu, 1930). J. E P.

Vapaa sana.

Ruusu-Ristille kirje Penedo-ta. Lähetämme tervehdyksemme tä ltä etelästä. Olettehan te, rakkaat ystävät, niitä saaneetkin monenlaisia ja eri teitä luoksenne kulkeutuneita meistäkin ja elämäs-

tämme. Ajan aallokko ajelee lastuja sinne tänne taistelun tuoksinasta.

Siitä kaikesta mitä olette kuulleet, on joku ruusuristi-veli saanut aihetta pyytää meiltä selostusta erääseen huhuun. Se kertoo meidän tehneen jonkunlaisen turvallisuussopimuksen Brasilian valtion kanssa, minkä sopimuksen nojalla olisimme vapaat asevelvollisuudesta itse mutta lapsemme olisivat siihen sidotut.

Tällaista sopimusta emme ole tehneet enempää kuin muunkaanlaista, mikä koskisi rauhantakeitamme täällä. Katsomme yleensä itsemme mahdottomiksi tuonlaatuisten sopimusten tekoon. Emme löydä niille mitään turvallisuusmerkitystä. Rauhamme takeet perustamme hengellisen elämämme piiriin, johon sodan aseet eivät ulotu. Kristus on rauhamme Ruhtinas ja pelastajamme sodan kauhuista. Hänen valtakuntaansa pakenemme vaaran hetkinä ja tunnemme itsemme turvatuiksi. Sinne viittaa pyhä totuuden sana ja johtaa rukouksen tie uskon kautta. Tätä kulkemaan ja totuuden sanaa tutkimaan opastamme lapsemmekin. Jos Jumala suo uskon heillekin, niin hekin löytävät rauhan Kristuksessa, eivätkä tule olemaan asevelvollisia millekään maailman vallalle, tulivatpa sitten asumaan missä tahansa maan ääressä.

Rauha ei ole ihmisten keskeisten sopimusten tulos, se on kunkin ihmisyksilön ja Jumalan välinen asia. Turhaan seurat säännöissään kieltävät jäseniensä osanoton sotaan. Turhaan tekevät rauhaakaipaavat ryhmäkunnat rauhansopimuksia aseellisten valtioiden kanssa. Turhaan laaditaan valtioissa asetuksia rauhantakeiksi. Ne eivät kestä. Sota rikkoo ne, se on rikkonut niitä jo niin kauan, että tulisi uskoa niiden tehottomuus.

Sota on taloudellisten tavottelujen luoma julma paha, jonka ihmiset tahtomattaan yhä vieläkin näkevät välttämättömäksi. Eikä tästä vapauta heitä muu kuin elämän usko, usko kuolemantuottamuksen tehottomuuteen ja palaaminen laillisuuteen.

Jos nyt esim. meillä täällä olisi tehty sopimus asevapaudesta valtion kanssa, niin mitä sanoisi siitä täkäläinen kansa maan joutuessa mahdollisesti sotatilaan? On varmaa, että kansa, kantaessaan sodan veristä taakkaa, ei soisi meille tuota erikoisvapautta, vaan, jos olisi humaaninen, vaatisi asetuksen kumoamista, taikka toisessa tapauksessa hyökkäisi suin päin asutuksellemme. Tällaista on ihmisluonto. Jos valtio sitten, meitä puolustaakseen sopimuksen täyttämiseksi, lähettäisi sotilaita tuottamaan kuolemaa rauhanhäiritsijäin piirissä, niin sen hallitus olisi pian kin uhattu, eikä jälellä olisi muuta kuin alistuminen sodan verisiin vaatimuksiin, ellei niistä ole vapauduttu muutoin, kuin tuon inhimillisen asiakirjan perusteella.

Toisin on laita, jos rauhansopimus on sisäinen, Jumalan edessä tehty ja siinä ihmisminä saanut kuolemansa. Tällöin ihminen voi olla rauhassa sodankin keskellä, ottamatta siihen osaa. Ken tähän on päässyt, hän on rauhan lapsi. Tällaisia yksilöitä on. Heidänlaisistaan kokoonpantuja ryhmäkuntia lienee vaikea löytää.

Monilla meillä on hyvä olla täällä, kuten muuallakin. Teemme työtä uskoen menestykseen. Monia ihmeellisiä kokemuksia Jumalan johdosta olemme saaneet osaksemme.

Monet ovat pettyneet ja palanneet takaisin. Opiksi heille lie matka ollut. Onni ei perustu aineellisten olotilojen laatuun. Onni on sisäistä rauhanvaltakunnan jäsenyyttä. Tähän pyrkikäämme, te siellä ja me täällä. Kutsu on yhteinen.

Rakkain terveisin T o i v o U u s k a l l i o.

Sunnuntaina klo 12. Joka sunnuntai helsinkiläiset lukevat lehdistään, että P. E:n luennot alkavat klo 12 päivällä. Moni luentoja harrastava rientää silloin Kulmakoululle. Eräs seikka herättää ehkä silloin ensikertalaisten huomiota. Ehkäpä R-R-jäsentenkin. Jos olemme ajoissa, ennen kello 12:sta, luennolla, ihmettelemme, miten harva vasta on saapunut. P. E:n astuessa sisään luentosaliin tasan klo 12 on se vielä melkein tyhjä. Vasta hetken kuluttua, alkusoiton jo luotua rauhaisan ja viihtyisän tunnelman, alkavat ruusuristiläiset saapua, aikaansaaden turhaa liikehtimistä ja hälinää alkusoiton aikana, jolloin kaiken pitäisi olla hiljaista. Uskon, että tämä ihmetyttää monta luennossa kävijää ja vasta liittynyttä jäsentä, jotka ehkä odottavat meikäläisiltä täsmällisyyttä ja tahdikkuutta, — mutta eivät vielä tunne tapojamme.

Miksikä olemme näin saamattomia ja mukavuutta rakastavia, että meillä ei ole kärsivällisyyttä odottaa tuota neljännestuntia, joka kuluu jälkeen kello 12 luennon varsinaiseen alkamiseen? Luulen, että tämä aika ei ole varattu myöhästyneille, vaan että kukin saisi aikaa rauhoittumiseen ja valmistuakseen luentoa varten. Uskon, että häiritsemme esiintymisellämme soittajia, jotka tahtoisivat syventyä tehtäväänsä. Me emme näy viihtyvän tuota neljännestuntia omassa seurassamme, emmekä ajattele muita, jotka tahtoisivat kuunnella musiikkia. P. E:n, jonka tulisi ehkä astua luentosaliin viimeisenä, saa tulla melkein tyhjään saliin. Hänellä on kärsivällisyyttä odottaa meitä, usein melkein puolituntia. Sitä kauemmin hän odottaa, mitä myöhemmin me suvaitsemme saapua. Me, jotka rohkenemme sanoa oppineemme aakkoset. Olisi siis jo aika oppia tavaamaan — ehkä joskus oppisimme lukemaan. Olemme varmaan jokainen jo lapsina saaneet kuulla vanhemmilta, että esitysten aikana, varsinkin soitannollisten, ei saisi astua sisään mihinkään tilaisuuteen. Olemme tämän unohtaneet, tai opetamme sen korkeintaan lapsillemme, pitäen itseämme kyllin vanhoina määrättyihin vapautuksiin. Usea ehkä puolustaa itseään, niinkuin ihmiset yleensä tekevät, että sunnuntai on ainoa päivä, jolloin saamme olla vapaana aamulla. Silloinhan meidän täytyy saada loikoa kauemmin ja syödä aamiainen juuri siihen aikaan, jolloin tulisi rientää luonnolle. Sitten riennämme kovalla kiireellä keriten vielä „ajoissa“ luennolle. Mutta eikö tämä ole kaikki turhaa puolustelua? Eikö kaikkea voi järjestää, kun vaan on hyvää tahtoa ja rakkautta kaikkeen. Onhan meillä kesällä vapaat sunnuntait, jolloin melkein saamme pitkästyä joutilaisuuteen. Talvi on työn aika, silloin heitämme pois velttouden. Kun muistelemme kaikkia niitä suuria olentoja, jotka ovat kaikkensa uhranneet ja tehneet työtä totuuden puolesta, sen puolesta, joka on ollut heille kaikki kaikessa, — koska he ovat levänneet? Koska on heidän sunnuntainsa ollut? Enkä tiedä kumpaa he aina elävät? Ikuista sunnuntaita vai ikuista arkea? Miksi emme kunnioita luennoitsijaa ja sitä nimittämätöntä, josta hän tahtoo meille kertoa, jota hän rakastaa ja kunnioittaa yli kaiken, että saapuisimme ajoissa luennolle, jotta voisimme avata sydämemme kuulemaan? Sillä se, josta saamme kuulla, ei koskaan vanhene. Se on aina aakkosta ja silti syvintä syvyyttä. Se vain syvenee kunkin korvissa, aina yksilön mukaan. Se joka uskoo kaiken kuulleensa luulen, että hän ei ole vielä mitään kuullut. Koettakaamme yhdessä ponnistaa täsmällisyyteen ja tarmoon, sillä eikö yhteisellä ponnistuksella ole oma merkityksensä? Siksi koettakaamme saapua ajoissa luennolle, ei pakolla, vaan ymmärtämyksellä. Ehkä

silloin koettaessamme avata sydämemme kuulemaan ja vastaanottavaiseksi, ehkä silloin, musiikin sävelten soidessa, kuulemme Suuren Ystävämme hiljaisen kuiskauksen: „missä kaksi tai kolme teitä on kokoontunut minun nimeeni, siellä olen minä heidän kanssaan."

H. K.

Vastausta vastauksien vastaajalle. Kun lukee Annikki Reijosen viime vuoden Ruusu-Risti-lehden 9 ja tämän vuoden 2 numerossa olevia sotakysymystä koskettelevia kirjoitelmia, niin johtuu elävästi mieleen jonkun katolisen kirkkoisän oikeaoppiset ja uskonkiihkoiset saarnat, joissa jätetään huomioonottamatta se mahdollisuus, että muut voisivat tietää totuudesta enemmän kuin mitä mahtuu kirkon hyväksymiin opin kaavoihin. Annikki Reijonen jättää huomioonottamatta sen seikan, että muut voivat katsella asiaa aivan toiselta näkökohdalta ja olla kuitenkin yhtä lähellä totuutta kuin hänkin. Kun vilpittöminä totuudenetsijöinä katselemme asiaa, niin näemme yhtä ja toista, jota ei ole niiden puitteitten sisällä, joista A. R. katselee maailmankaikkeutta. Meidän tulee aivan vapaasti ja ennakkoluulottomasti suhtautua aseisiinkin. Mestarimme Jeesuksen jäljissä kulkien me noudatamme myöskin hänen käskyjänsä ehdottomasti, niitä millään tavalla kiertelemättä. Nyt kun me elämme täällä inhimillisessä yhteiskunnassa, niin eteemme tulee usein hyvin kriitillisiä kohtia, jolloin meidän on pidettävä silmät auki, jotta voisimme suoriutua niistä rikkomatta Mestarimme käskyjä.

Ottakaamme yksi esimerkki. On sota. Meillä on koti, isä, äiti, veljet ja siskot, tai vaimo ja lapsia, ja me olemme ainoat, jotka voimme torjua murhamiehen kotimme ovelta. Mutta teosofina emme tartu aseisiin. Mitä meidän on tehtävä? Jäämmekö rauhallisina katselemaan, kun yksi veljemme, joka on meille aivan vieras, tulee ja katkaisee kurkun kaikilta niiltä, jotka ovat meille rakkaita sekä tyynesti odotamme, kunnes tulee meidän oma vuoromme. Tämäkö olisi sitä rohkeutta ja sankarillisuutta, jota nimimerkki A. J. S. ihailee tämän vuoden R-R:tin helmikuun numeron vapaassa sanassa? Meidän täytyy sanoa ei. Tätä ei suinkaan Mestarimme meiltä odota. Tällaisesssa tapauksessa me tartumme miekkaan ja torjumme vainoojan oveltamme. Ei missään vihamielessä, vaan me tunnemme sydämessämme tekevämme oikein. Teemme sen ylevässä uhrautuvassa rakkaudessa, ei suinkaan sokeassa, vaan rakkaudessa, joka yhdistää meidät Kristukseen. Me aivan tietoisesti otamme hartioillemme sen karman, mikä mahdollisesti seuraa tekoamme, ja sisäinen ääni sanoo, että olemme tehneet velvollisuutemme. Kun vanhan ajan kreikkalaiset taistelivat Termopylain vuorisolassa kotiensa onnen puolesta, niin eivät he suinkaan tehneet sitä vihasta, vaan rakkaudesta, joka on ikuista ja joka tekee ihmisestä jumalan. Eikä mitään sellaista jumalaa tai jumalallista lakia ole, joka tuomitsisi heidän tekonsa vääräksi. Mestari katsoo ihmisen sydämeen eikä hänen tekoihinsa. Jos ihminen tuntee sydämessään aivan vilpittömästi, että hänen tekonsa ovat puhtaat sekä vapaat kaikesta itsekkyydestä, niin vaikka hän olisikin todellisuuden kannalta väärässä, ei se estä hänen kulkuansa kohti hengen maailmoja. Sillä maailmankaikkeuden laki ei ole sokea, vaan se ottaa huomioon kaikki ne jalot ponnistukset, jotka ovat sopusoinnussa elämän la n kanssa.

Jos me haluamme taistella rauhanaatteen puolesta, on meidän tehtävä se sillä tavalla, ettemme tuomitse toisin ajattelevia, vaan meidän tulee rakastaa siitä huolimatta heitä. Tietysti jokainen kun-

non ihminen toivoo, että tulisi aika, jolloin Suomikin voisi laskea aseensa ja uhrata kaikki pyrkimyksensä elämän todellisten arvojen saavuttamiseksi. Tie siihen kyllä jo häämöittää. Tämä tie on Europan yhdysvallat.

Kun A. R. lopuksi vetää esille Tagoren, niin minua todellakin hämmästyttää, että suuri runoilija on voinut lausua niin äärimmäisen sokean yksipuolisia sanoja.

Minusta A. R:lla olisi paljon oppimista tämän vuoden R-R:tin helmikuun numeron „Toimittajalta" osastosta.

Yrjö Nieminen.

„Se kivi jonka rakentajat hyljäsivät . . ." Useamman kerran jo ennenkin on Ruusu-Ristin palstoilla sukeltautunut esiin kysymys: Onko Kristuksen oppi ollenkaan käytännöllistä elämää varten, s.o. onko mahdollista elää vuorisaarnan käskyjen hengessä? Ja kuitenkin koko Ruusu-Risti-liikkeen tarkoitusperä todistaa maailmalle, että Jeesus Kristuksen siveysoppi on, ei ainoastaan mahdollinen toteuttaa, vaan ainoa tie, jonka mukaan voidaan onnellistuttaa ihmiskunta. Miksi niin? Siksi, että siinä asetetaan ehdoton hyvyys — totuus kaiken lähtökohdaksi. Samaten on R.-R.-liikkeen Johtajan koko kirjallinen ja esitelmätyö painettu tätä samaa taustaa vasten, — niin nyt kuitenkin taasen, tämän vuoden ensi numerossa ovat jotkut suojeluskunta- ja Lotta-aatetta ihailevat henkilöt, saaden aihetta Annikki Reijosen herätyshuudosta, asettaneet tuon saman asian uudestaan kyseenalaiseksi. On siis kai suotava, että sitä asiaa pohditaan siksi kunnes sen kaikki käsittävät.

Ihmisyhteiskunnat ja valtiot voivat rakentua kahdelle periaatteelle: Ehdottomalle hyvälle ja ehdottomalle väkivallalle. Näiden kahden äärimmäisyyden välille täytyy jokaisen yksilönkin asettua. Ehdoton väkivalta, eli kuten sitä ymmärrettävämmin voi kutsua: väkevämmän oikeus, perustuu eläinolemukseen ihmisessä, ja on sillä toiminnan kannustajana himoluonto. Ehdoton hyvä perustuu ihmisen korkeampaan puoleen, enkeliin ihmisessä ja on sen toiminnan kannustajana kaikkiallinen elämän laki ja toimintamuotona uhrautuva rakkaus. Väkevämmän oikeuden kehittynein toimintamuoto yhteiskunnallisessa ja valtiollisessa elämässämme on diktatuuri. Ehdoton hyvä ilmenneikse pyrkimyksenä elämään korkeimman siveysopin mukaan mitä ihmiselle on ilmoitettu, ja sellainen on Jeesus Kristuksen siveysoppi. Kummassakin äärimmäisyydessä on verrattain vähän ihmisiä, sitä vastoin on tuo välimatka sankasti kansoitettu. Yleisenä huomiona voi nähdä, että ihmiset, vaikka luottavatkin väkevämmän oikeuteen, aina koettavat tuon väkivaltansa verhota hyvän verholla. Tarkoitus pyhittää keinot, ja noita pyhitettyjä keinoja eivät ihmiset käytä muka itsensä tähden, he ovat aina hyvän asialla ja hyvää suojellakseen he käyttävät niitä. Tämä onkin ihmisten tekopyhyyden perusta. Tästä voi tehdä myöskin erään toisen huomion, ja se on: Ratsastamalla toisen ratsulla ihmiset tunnustavat ja tuomitsevat vaistomaisesti oman ratsunsa kelvottomuuden. Harvoin, jos koskaan, he suoraan tunnustavat, että käyttävät väkevämmän oikeutta oman hyödyn tähden, etenkin puolueet ja muut sellaiset järjestöt, vaikka perustuvat suoraan väkivaltaan, sanovat olevansa kansan, isänmaan ja työväen luokan y m.s. asialla. Ja vielä on meillä eräs, ja ehkä tärkein huomio, nimittäin: Jäsenet jotka liittyvät noihin periaatteeltaan väkivaltaisiin järjestöihin, omaavat samallaisen maailman katsomuksen. Samallaiset linnut lentävät samassa parvessa.

Kysykäämme nyt: Kelpaako Kristuksen oppi yhteiskunnallisen ja valtiollisen elämän perustaksi? Jos kysymys koskee nykyisiä yhteiskuntia ja valtioita semmoisenaan, on lyhyt ja jyrkkä vastaus: Ei. Kristus ja Belial eivät sovi yhteen. „Vanhaan happameen leiliin ei sovi panna nuorta viiniä, viini vuotaa maahan ja leili turmeltuu . . " „Hengen itse ja aineen itse eivät voi koskaan sopia, toisen tai toisen täytyy väistyä . . ." „Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa". — Mutta entäs kehitys? — „Ettekö voisi mennä suojeluskunta- ja lottajuhliin puhumaan, laulamaan ja soittamaan?" — Mikään järjestö järjestönä ei voi kehittyä, ne ovat luodut määrättyä tarkoitusta varten, määrätyllä ohjelmalla, jonka ne joko toteuttavat tai jättävät toteuttamatta kangistuen kaavoihinsa. Ne jäsenet, jotka omaavat siveellistä voimaa, erkaantuvat pois ja useinkin perustavat uuden yhtymän, jonka ohjelma paremmin vastaa ajan henkeä. Kristus ei puhunut järjestöille tai valtiolaitoksille, hän puhui niille ihmisille yksilöinä, jotka tulivat häntä kuulemaan. Totuutta ei agiteerata, totuutta etsitään. Opettaja ei etsi oppilaita, vaan oppilaat etsivät opettajaa. Kannettu vesi ei kaivossa pysy.

Jos mieli ottaa Kristuksen siveysoppi yhteiskuntaelämän perustaksi, on luotava uusi, sille perustuva yhteiskunta, ja se syntyy siten, että ne ihmisyksilöt, joissa Kristus on saanut muodon, kuten Paavali sanoo, muodostavat seurakunnan, johon Kristus-henki voi vuodattautua. „Etsikää ensin Jumalan valtakunta, ja kaikki muu seuraa itsestään".

Mutta nyt kysynee ehkä moni: No eikö suojeluskunta- ja lotta-aatteessa siis olekaan mitään hyvää? — Luultavasti, ehkä paljonkin, ja se mitä siinä on hyvää, se säilyy. Hyvä on häviämätöntä. Epäitsekäs uhraus jää, vaikka järjestö sen ympäriltä kaatuisikin. On vaan ymmärrettävä mikä on e p ä i t s e k ä s t ä u h r a u s t a. Jos uhraus edistää toisten ihmisten tuhoa, ei se silloin ole epäitsekästä. Lottaliikkeellä on erinomaisen kiitollinen työ-ala sitoa ja hoitaa niitä haavoja, jotka suojeluskunta sisällissodan aikana löi. Etsiä käsiin kaikki lesket ja orvot voitettujen puolelta ja koettaa tavalla tai toisella korvata heille kärsimänsä vääryys.

Me saamme Isältä anteeksi vaan sen verran kuin me annamme anteeksi niille, jotka meitä vastaan rikkovat. Suomella tuskin on pahaa karmaa Venäjään nähden, ja muutenkin on suur-hulluutta lievemmin sanoen ajatella, että neljä-miljoonainen kansa voisi suojella itsensä aseilla sataneljäkymmenmiljoonaista kansaa vastaan. Omaan heimoon nähden voi sitä vastoin olla karmallista velkaa. „Sovi nopeasti riitaveljesi kanssa, niin kauvan kuin olet vielä tiellä hänen kanssansa."

R. R. johtaja on monasti huomauttanut, että Suomen suuruus ei ole aseissa, vaan on saavutettava seuraamalla Henki-johtajiamme. Suojelus-muuri Suomen ympärille on luotava veljeydestä kaikkein ihmisten kanssa. Jos Suomella on pahaa karmaa ei mitkään suojeluskunnat voi sitä suojella velkojalta. Luonto etsii tasapainoa, eikä se ennen tyydy, ennenkuin se sen löytää. „Joka miekkaan tarttuu, se miekkaan hukkuu." Ainoastaan laupeutta tekemällä tämä velka lyhenee. Suomen kansa on nyt juuri tienhaarassa. Kohtalo on sille lähettänyt johtajan, joka voi sen pelastaa. Mutta Häntä on kuunneltava ja seurattava. „Hän on valmis. Hän odottaa Ikuisen jalkojen juuressa, — Tunnetteko Hänet? — Onko Suomen kansa valmis? . . . Oi kansani! Laskeos aseesi, paljasta pääsi ja kurota kätesi. „Valon kan-

san tahtoo Äiti luoda." Tullos kutsumuksesi arvoiseksi koko ihmiskunnan onneksi.

Websters Corners B. C., Canada. Veljenne John Myntti.

Veli Wallied'ille haluaisin vielä sanoa jotain hänen kirjoituksensa johdosta, josta lämpimästi kiitän samoinkuin muista vastineista, joita on ollut R-R:n palstoilla tai tullut luokseni yksityistietä.

Veli Wallied painostaa mielestäni sitä rauhanaatteellista työmuotoa, jota tehdään ajatusmaailman avulla. Siitähän kaikki lähtee, mutta tarvitaanhan myös ulkoinen maailma apuna, jossa ajatukset kiteytyvät teoiksi. Lause: „Ja sana tuli lihaksi" on minulle tullut hyvin rakkaaksi. Se lause ilmentää, miten luova toiminta halkoo maailmankaikkisuuden. Ensin oli jumalallinen ajatus, joka kajahtaen kaaoksessa laskeutui alemmaksi äänen, sanan, muodossa ja tunkihe lopulta lihan, s. o. tekojen ja näkyväisyyden maailmaan. Jeesus Kristus, Jumala ja ihminen, oli ensimäinen, jossa sana oli täydellisimmin tullut lihaksi ja joka siksi sulki sisäänsä kaiken, — tunsi kaiken, tiesi kaiken, teki kaiken ja joka siksi tuli meille ymmärrettävistä ymmärrettävimmäksi, läheisistä läheisimmäksi, rakkaista rakkaimmaksi. Tämä ystävä sanoi: — Jos rakastatte minua, niin te t e e t t e, mitä minä käsken.

Lopuksi pieni episoodi.

Noin vuosi sitten jouduin pitämään puheen eräässä rauhanaatteellisessa juhlassa. Painostin puheessani erityisesti ajatuksellista rauhantyötä, sivuuttaen miltei kokonaan toiminnan maailman, — tahdoin näet esiintyä teosofisen ajatuksen levittäjänä. Mutta merkillistä kyllä; valmistaessani puhetta ennen kokoukseen menoa ja kokouksessa koko ajan sen kestäessä, tunsin itseni sangen vaivaantuneeksi ja melkeinpä, ettei omatuntoni syyttänyt minua. Yleisökään ei puhetta ottanut lämmöllä vastaan. Missä vika? kyselin itseltäni. Äkkiä välähti selvyys: Ei todellakaan riitä, että me vain a j a t t e l e m m e Kristuksen rauhan mukaisesti, meidän on p u h u t t a v a ja t o i m i t t a v a siten myöskin. Vaikka kaikki tosin a l k a a ajattelusta.

Ja sieluun tuli rauha. A. R.

Ruusu-Ristin jäsenten huomioon!

Kaikkia Ruusu-Ristin jäseniä, jotka eivät henkilökohtaisesti olleet mukana vuosikokouksessa, pyydetään lähettämään vuosikokouksen aikana suoritettavan (ja myös maaliskuun) avustuksensa suoraan Ruusu-Ristin rahastonhoitajalle, herra E s k o K o i v i s t o l l e, os. Helsinki, Alppikatu 13 F.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

B. Vapaamuurari-osasto.

Inter mille milia vix sunt tres electi.

Tähtimerkit.

Oinas.

Tähti-taivasta tarkastaessa huomaa kevätpäivän-tasauksen merkitsevän vuoden alkua. Kulkiessaan päiväntasaajan ohi aurinko silloin jättää sisäiset piirit ja nousten nopeasti antaa heräämiskäskyn maan alla uinuville voimille. Siitä on kaksituhatta vuotta kun kevätpäivän tasauspiste putosi Oinaan tähtimerkkiin. Se antaa siis nimensä ensimäiselle ekliptikan kahdestatoista ympyrän piiristä, vedettynä auringon vuotuisen, silminnähtävän kulun mukaan. Tämä 30^0 alkusegmentti on pyhitetty Oinaalle, vaikka päiväntasauskohtien eteneminen todellisesti satuttaa sen Kalojen tähtimerkkiin. Auringon vaikutus planeettaamme riippuu maanakselin enemmästä tai vähemmästä kallistumisesta. Oinaalle ominainen vaikutus on siis yhteydessä maanakselin pystysuoruuden kanssa eikä kiintotähtien, jotka viimemainitut ennenmuinoin määräsivät auringon paikan sinä hetkenä jolloin sen tehtävä oli sopusoinnussa Oinaan tehtävän kanssa.

Oinas hyökkää odottamatta vastustajansa kimppuun, kooten kaikki voimansa yhteen ainoaan rynnäkköön, jota se sitten ei halua jatkaa. Tässä kohden on Härkä, eläinradan toinen merkki, vastakohtainen Oinaalle.

Se merkitsee siis yrittävää innostusta, joka panee alkuun työn, mutta jolta puuttuu kestävyyttä sitä jatkamaan. Siltä puuttuu myös halua taistelemaan uusiutuvia esteitä vastaan, vieläpä turvaamaan organismin säännöllistä toimintaa.

Vihityt vertaavat Oinasta J.: pylvääseen, joka on punainen ja viittaa kaiken alkuunpanemisen edeltäkäyvään elämäntuleen. Myöhemmin näemme mitä eläinradan merkkejä B.: pylväs edustaa, joiden mukaan se on musta, valkoinen, viheriä tai sininen.

Tarkastaessamme Oinasta huomaamme että muinaisajan kansat tekivät siitä tulen merkin kevät-auringon vuoksi joka sulattaa nopeasti lumen ja loihtii esiin ennenaikaisesti puhjenneen vihannuuden. Voima joka kehittää kasvien oraat vaikuttaa samalla eläinkuntaan kiihoittaen siinä siittävää himoa. Hermetistit näkivät näissä vuotuisissa elämänpuhkeamisissa suuren mystillisen näytelmän toistumisen, elon-prinsiipin ikuisen uudistumisen. Talvipäiväntasauksessa syntynyt jumala ottaa keväällä haltuunsa maan hallitén syksyyn asti, jolloin hän sortuu, kuolee ja sitten nousee uudestaan elävien iloksi.

Näin jaettu voima tiivistyy kaikessa mikä syntyy. Alkemistit kutsuvat sitä Rikiksi, se on substanssi, jonka tehtävänä on palamalla ylläpitää elämän-tulta jokaisessa eläinyksilössä, kasvissa ja kivessä. (Tämän mukaan edustaa ihmisyksilö jumalallista ruumista, maa-planeettaa).

Yleinen elon-prinsiipin jälleensyntymis-mysterio tapahtuu luonnossa fysiologien mielestä hyvin mystillisesti, mutta mystikoista häiritsevän jokapäiväisesti. He näkevät kolmiyhteisen Luojan kuvan tasakylkisessä kolmiossa. Hermetistit taas antoivat tämän saman vertauskuvan tulelle, joka herättää henkiin koko luonnon. Heidän mukaansa tämä valaiseva Tuli vuotaa jatkuvasti yhdestä ainoasta kaikkialla läsnäolevasta valokeskuksesta jota kuvataan pisteellä ympyrän sisässä tahi kolmion keskellä olevalla silmällä. Se on Isä, elämää-vuotava ja elämää-säteilevä keskus. Säteileminen vastaa Poikaa ja valon kasvaessa sen kehitytty järkenä, henkisenä sivistyksenä on se Pyhä-Henki. Varsinaisesti toimiva on Poika: se vapautuu Isästä työskennelläkseen ruumistumalla. Se on kaikessa joka elää kuten evankelista Johannes sanoo. Pojan luonteenominaisuuden, ruumistumisen merkki on Risti, s.o. passiivinen hedelmällisyys: vaakasuora viiva, aktiivinen toiminta: pystysuoraviiva, sitä voi myös sanoa laskeutuvaksi (involutioni) tahi nousevaksi (evolutioni). Joka tapauksessa merkitsee risti muokkaavaa toimintaa. Yhdistettynä Tulen kolmioon muodostaa se Rikin merkin: jolloin se tarkoittaa sitä sisäistä tulta, joka ensin siemenessä suorittaa heräämisen ja sitten muodostaa yksilön.

Yksilöitynyt Tuli (Poika) lähtee universaalisesta Tulesta (Isä). Se saa kevätauringon toimimaan silloin kun Oinaan sarvilla varustettu jumala Ammon-Ra ilmoittaa elinvoi-

mille että talven ajaksi keskeytyneet työt alkavat uudestaan sen omassa merkissä joka on v o i m a ja t a r m o.

Aries-Oinas palauttaa mieleen Ares-Mars'in. Olosuhteiden sopusointuisessa seitsenjaossa kuvaa Mars toimivaa kiihkoa — nuoruudelle ominainen malttamattomuus ei säästä elinvoimia! Se on myös syntyvälle yksilölle luontaista itsekkyyttä sen vaatiessa itselleen personallisuutta ja puhdasta ympäristöstä eristettyä aluetta, jonka turvissa se voi rauhassa kehittyä. Ollen elämän puolesta taistelemisen jumala, Mars vetää julmuudella puoleensa, mutta tähtitieteellisesti kiinnitettynä Oinaaseen se johtaa ainoastaan fysiologista kasvua ja hävittää rakentamista varten. Kaldealaiset näkivät taivaisessa Oinaassa E n m e s c h a r a n, hedelmällisyyden jumalan, ilmenemisen. Muuten oli lammas heidän mielestään karjalaumoja suojelevan G i r o n -jumalan eläin. Nämä jumala-olennot vastaavat E a b a n i a, voimakasta, karvaista satyyria, joka on viisaan Gilgameen uskollinen seuralainen. Gilgames hallitsee Ouroukia, seitsemän muurin kaupunkia, joka tarkoittaa itsetietoisen yksilöllisyyden asumusta. Älykäs sankari Gilgames suorittaa korkeat tehtävänsä Eabanin avulla, joka on esikuva eläimellisestä rohkeudesta ja sukuvietin voimasta. Ensin voitokkaasti taistellessaan taivaalta laskeutunutta Härkää vastaan, uupuu satyyri, veltostuu ja näyttää vajoavan maan sisään. Gilgames itkee nuoruutensa ystävää ja lähtee vaaralliselle retkelle, kulkien itse kuolemanvirran yli. (Auringon kulku talvisten merkkien kautta). Tultuaan takaisin Ouroukiin, muistaa Gilgames Eabanin ja antaa hänen nousta ylös maan alta. Tämä näyttää vastaavan Oinaan keväistä nousua.

Astrologian mukaan suosii Oinas äkillisiä, kiivaita hyökkäyksiä, jotka heittävät nurin hämmästyneen vihollisen. Ei mikään vuoden päivä voi siis paremmin sopia musertavaksi hyökkäyspäiväksi kuin 21 p. maalisk., jonka saksalaiset v. 1918 siksi valitsivat. Heillä oli sitten hallussaan yksi kuukausi, jolloin olisivat voineet täydellisesti murtaa länsirintaman; se olisi pitänyt tapahtua ennen auringon saapumista Härän merkkiin, sillä silloin siirtyy voittava puoli puollustavaan asentoon. Siis maailmansodan tapaukset näyttävät kehittyvän sopusoinnussa eläinradan symboliikan kanssa. Kun planeetan tarkoitusperät ovat vaarassa, luulevatko taivaankappaleet olevansa pakoitetut välittämään?

Härkä.

Siemenen, joka Oinaan tulen alaisena on alkanut kehittyä, tulee kestää peräkkäiset maa-, ilma-, vesi- ja tulikokeet. Tällöin on Härän asuntona maa ja sen tehtävänä on uupumatta kiertää aurinkoa, valmistuakseen viljavuuteen. Toisin sanoen: Härän työ on Sonnin työtä ja se on yhteydessä maan kanssa neljän elementin kautta.

<table>
<tr><td></td><td colspan="3" align="center">Pyhän Johanneksen kotka</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td align="center">Ilma</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Pyhän Mateuksen enkeli</td><td>Vesi</td><td align="center">+</td><td>Tuli</td><td>Pyhän Markuksen leijona</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td align="center">Maa</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td colspan="3" align="center">Pyhän Luukkaan Härkä.</td><td></td></tr>
</table>

Kun luomisvoima aina kuuluu eläinradan ensimmäisen merkin tehtävään eikä toisen, on Härän pakko luopua rajusta innostaan Oinaan hyödyksi heti kun kevätaurinko on kulkenut päiväntasaajan yli siinä tähtisikermässä, joka on antanut nimensä eläinradan toiselle merkille. Päiväntasauskohtien eteneminen määrää lopullisen kuohitsemisen joka ennenmuinoin oli vuotuinen. Mithra-palvonnasta säilyneiden tietojen mukaan oli tämä Skorpion tehtävä. Tämä viimemainittu tähtimerkki on nim. sotajalalla Härän kanssa, joka saa voimansa keväisestä auringosta, kun taas Skorpio esittää auringon häviämistä astraaliseutujen pimeyksiin. Kuusi kuukautta kestävän manalaseutujen läpikulun aikana on luonto hedelmätöin, sillä sen hedelmöittäjä on tehty miehuuttomaksi. Se syksyinen uhri-eläin, joka on talven ajaksi tehty kykenemättömäksi, mutta keväällä saa voimansa takaisin, on Oinas. Kaldealaisten Gilgamés-epoksessa laskeutuu taivaallinen Härkä maanpäälle kostamaan Istarin puolesta. Tämä fysiologisen-elämän jumalatar on vihityn Gilgameen ylenkatsoma. Kauhea eläin, jonka hengityskin jo tappaa, esittää aineellisuutta, joka myrkyttää ympäristön; ja tuo ahnas tyranni on voitettava. Vastustaessaan Istarin (aistillisuuden) viekoitusta Gilgamés (ylempi minä) ja seuralaisensa Eabani (hillitty alempi minä) pitävät vireillä jatkuvaa taistelua hyökkäävää Härkää vastaan, kunnes sen lopullisesti voittavat. Tämä voitto vie hengen Eabani satyyrilta, joka edustaa niitä voimia, joita Oinaskin kuvaa.

Härän maalliset jäännökset, äärettömän suuret sarvet, ovat viedyt valkoisessa kiviarkussa Ouroukiin. Ne sisäl-

tävät balsamia, joka antaa parantamisvoimaa istar-eläimen voittaja-viisaalle.

Tämä kaikki tapahtuu meissä itsessämme elämisenhalun vaikutuksesta. Äsken elämään puhjennut (Oinas) hedelmällinen siemen ottaa ravintonsa maan äidillisestä helmasta. Jos se tahtoo elää, täytyy sen juurtumalla tehdä sopimus auringon ja aineen kanssa. Tästä lähtien hallitsee Härälle antautunutta, muovailun-alaista oliota, himoelämä joka vastaa yksilön itsesäilymisvaistoa. Tämä vaisto yhdistää rakentavia elinvoimia, kartuttaen muodostuvia soluja ja kooten niitä tehtäviä varten.

Maakoe vastaa vapaam. vihkimyksessä eläinradan toista merkkiä, joka on mainen kun ensimmäinen taas on tulinen. Pyrkijä ottaa alotteen (Oinas) laatien pyrkijä-anomuksensa, senjälkeen kärsii hän perinnäistapojen mukaan vankeutta maanalaisessa onkalossa, jossa hänen, eristettynä kaikesta ulkopuolisesta maailmasta, on ryhdyttävä muovailemaan hänessä asuvia voimia. Tunkeutumalla tahtonsa salaisimpaan sopukkaan tulee hänen ottaa selvä, mitä hän kohtalonsa ohjaajana tahtoo. Tämä vastaa kokelaan testamenttia, ja se tarkoittaa, että hengen täytyy syventyä, juurtua ennenkuin se herää. Meidän personallisuutemme ei synny ilmasta, sillä täytyy olla vankka perusta ennen kasvamistaan. Ruumiillisesti saamme ympäristöltä kaikki ne rakennusaineet, joita alkuunpanija-luojamme (J.) tarvitsee työssään.[1]) Eläinkunta antaa meille organismin, jonka alistamme palvelijaksemme, näin muutamme maallisen henkiseksi ja tulemme suuren Isiksen lapsiksi, hänen, jonka ainoa toivo on saada vihkiä meitä mysterioihinsa.

Tämä jumalatar vastaa Cybele'a, Rhea'a, efesolaista Artemista, Ceresta ja Proserpinea, myös Istaria ja Venusta. Näiden viimemainittujen nimien takana palveltiin ennenmuinoin „kaikkien elävien äitiä". Afrodite on se viettelijä, joka saa meidät rakastamaan elämää. Hän viekoittelee hengen yhdistymään aineeseen pakoittaakseen sen sitä muokkaamaan.

Vihitty ei näe hänessä sitä moitteenalaista Eevaa, joka antoi omenan Aatamille tämän ei vielä ollessa puettu nahkahameeseen. Jos meidän aineellistumisessamme on jotain lankeamista, tietää vihitty sen olevan hengen välttämätöntä myöntymistä pyhän tehtävän hyväksi. Me olemme kaikki

[1]) Meillä B ; suom. muist.

ruumistuksia Sanasta ja voidaksemme ruumistua tulee meidän alistua maakokeeseen, joka on ensimmäinen puhdistus entisten olemassa-olojemme vuoksi. Nämä olemassaolot häipyvät siinä kaiken uudistuksen yössä sellaisilta, jotka tahtovat syntyä uudestaan ollakseen mukana maailmankaikkeuden Suuren Temppelin rakentamisessa.

Oswald Wirth.

Suom. J. B.

Meksikon Rosenkreuziläinen.

(Jatk.)

Viikkoja oli vierähtänyt.

Bernhardin lähtö tuli yhä lähemmäksi.

Viimeistä edellisenä iltana hän oli vakavasti päättänyt mennä entisen opettajansa, professori Mertinin luokse ja samalla lopullisesti selittää Elfriedelle, ettei tämän tarvinnut kiinnittää mitään toiveita häneen.

Hän oli mennyt tällaisissa päätöksissä Mertineille mutta ei tavannut isää ja tytärtä kahdenkesken, vaan eräitten professorien ja rouvien seurassa.

Elfriede näytti olevan jotenkin hämillään; hänelle oli varmastikin tapahtunut jotakin erikoista, taikka sitten hän suunnitteli jotain mielessään.

Bernhard ei kuitenkaan voinut kysellä eikä myöskään antaa mitään selitystä vierailunsa päätarkoituksesta. Hän oli jo ehtinyt muutaman kerran vihjailla, ettei Elfriedellä ja hänen isällään ollut syytä odottaa hänestä mitään erikoisempaa, mutta aina tuli jotakin muuta väliin, ja lopulta hänen täytyi sanoa hyvästit, koska hän kauemmin viipyessään olisi tehnyt itsensä naurettavaksi.

Ojentaessaan kätensä Elfriedelle antoi tämä hänelle salavihkaa kirjelipun. Hän olisi mieluimmin ollut ottamatta, mutta hän ei myöskään voinut paljastaa Elfriedeä seurueen silmien edessä. Hän työnsi kirjeen lukematta taskuunsa päättäen samalla jättäytyä myöhemminkin tietämättömäksi sen sisällöstä.

Kun hän oli tullut kotiinsa, painosti häntä kiusallisesti tunto siitä, ettei hän ollut selvittänyt asioitaan Mertinien kanssa, ja tämä ajatus piti häntä pitkän aikaa valveilla. Hän oli kuitenkin iloinen siitä, että velvollisuus kutsui hänet matkalle, sillä kahden päivän kuluttua hänen oli oltava Santanderissa.

— — — —

Matka kävi halki Ranskan. Häneen tekivät masentavan vaikutuksen hajalle ammutut kaupungit, jotka kauhea sota oli tuhonnut. Ilahduttavampia ja rauhanomaisempia kuvia tarjosivat hänelle maisemat, joita hän sai nähdä, kun juna kulki Pyreneitten vuoristoseutujen kautta.

Santanderiin tultuaan hän viipymättä meni suuren höyrylaiva-

yhtiön konttoriin. Hänet otettiin erittäin ystävällisesti vastaan, ja ylilääkäri, tri Ortiz-Rivas ilmoitti hänelle hänen velvollisuutensa laivassa, esitti hänet virkatovereilleen ja neuvoi hänet laivalääkärin huoneeseen, josta nyt oli tuleva hänen työmaansa.

Bernhard katseli nyt tarkkaan uutta ympäristöään, pukeutui meriupseerin virkapukuunsa ja pysähtyi peilin eteen katselemaan hahmoaan. Hän silitti käsillään rinnuksiaan, silittääkseen takkinsa sileäksi mutta huomasi jättäneensä lompakkonsa siviilipukunsa taskuun. Etsiessään sitä hän tunsi saavansa jotakin sormiinsa.

„Mitä ihmettä? Tosiaankin, tämähän on kirje, jonka Elfriede painoi erotessamme kouraani. Mitenkä sen niin unohdin?"

Hän repäisi nyt kuoren auki ja luki paperille kirjoitetut muutamat rivit. Ne saivat hänet kalpenemaan, sillä ne viittasivat heidän viimeiseen yhdessäoloonsa, joka ilmeisesti oli ollut kohtalokas. „Sinun on otettava minut vaimoksesi ehdottomasti, niin pian kuin mahdollista, sillä muutoin ihmiset huomaavat." Bernhard oli kuin kivettynyt ja tuijotti herkeämättä näihin sanoihin.

Laiva voi lähteä millä hetkellä hyvänsä. Kirjoittamiseen ei enää ollut aikaa.

Hän ajatteli kauhuissaan, minkä vaikutuksen hänen tekonsa saisi aikaan hänen omaisiinsa ja tuttaviinsa.

Huomattuaan, ettei hän voinut sillä hetkellä tehdä mitään asian hyväksi, hän päätti jäädä odottamaan järjestääkseen asiansa kotiin palattuaan.

Oli mitä oli, Elfriedeä hän ei kuitenkaan ottaisi vaimokseen. Hänelle voitaisiin määrätä suuret elätyskustannukset, mutta kukaan ei voisi häntä pakoittaa avioliittoon. Mutta se häväistys.

Hänen mielessään pyöri kuvitteluja siitä, mitä tämä tapaus vaikuttaisi hänen vastaiseen uraansa. Eikö professori Mertinistä tulisi hänen pahin vihollisensa lääkärintoimenkin harjoittamisessa? Ja mitenkä suhtautuisivat tähän hänen vanhempansa, rouva Kersten ja etenkin Ilse?

Varsinkin viimeksimainitun ajatteleminen tuotti hänelle tuskaa. Hän ei todellakaan voinut tehdä muuta kuin odottaa. Tapahtuman takia ei tätä matkaa voinut pilata.

Hän ei voinut tuntea katumusta tekonsa johdosta. Hänessä ei yksikään ääni soimannut häntä Elfrieden viettelemisestä. Hän tunsi pikemminkin itsensä vietellyksi. Miksi luonto oli antanut hänelle tämän salakavalan sukupuolivietin suomatta hänelle samalla kertaa välinettä sen vastustamiseen?

Virkatehtävät eivät antaneet hänelle aikaa synkkiin mietteisiin. Velvollisuus kutsui häntä tarkastamaan välikannen ja toisen luokan matkustajat ylilääkärin hoitaessa miehistön ja ensiluokan matkustajat.

Höyrylaiva, El Cid nimeltään, oli jo muutaman päivämatkan päässä Santanderista. Tri Reimann opetteli innokkaasti espanjankielen alkeita, sillä hän tuli potilaittensa kanssa huononlaisesti toimeen. Helpoitukseksi hänelle kuitenkin oli, että ylilääkäri oli opiskellut joitakin lukukausia Saksassa ja puhui jokseenkin ymmärrettävää saksaa.

Aina sininen, pilvetön taivas soi matkustajille ja palveluksestaan vapaalle palveluskunnalle usein tilaisuuden huvituksiin. Bernhard istui kuitenkin mieluummin komentosillalta löytämässään sopessa ajatuksiinsa vaipuneena. Milloin hän ei ollut hengessää Ilsen luona, keskusteli hän ajatuksissaan Rasmussenin kanssa ja puristi kätensä

nyrkkiin, kun hänen mieleensä sattui tunkeutumaan Efrieden kuva. Hän kirjoitti päiväkirjaa, minkä hän palattuaan aikoi näyttää Ilselle. Siinä hän kuvaili matkaansa pieniä yksityisseikkoja myöten, lentokalatkin, jotka tuontuostakin seurailivat laivaa sen kahden puolen liidellen.

Suurimpia vaikeuksia tuotti tri Reimannille puutteellinen kielitaito, mutta onneksi oli matkustajiston terveydentila oivallisen sään ansiosta mitä parhain. Välikannellakin, jonne aina hiipii monenlaisia taudinituja, vallitsi rauha.

Vihdoinkin maata.

Höyrylaiva lähestyi Cuban saarta.

Tavarain purkaus ja lastaus Havannassa vei usean päivän, ja Bernhardilla oli kylliksi tilaisuuksia ihailla Antillien pääkaupunkia. Ennen kaikkea häntä hämmästytti katujen ja aukioitten odottamaton siisteys, joka espanjalais-amerikkalaisen sodan jälkeen vielä oli lisääntynyt.

Komeat istutukset, palatsit, suuret tupakka- ja sokerivarastot, kaikki huokuivat puhtautta. Myöskin asujamisto vastasi tätä ulkonaista vaikutusta, ainakin kaupungin sisäosissa. Rakennustapa ja talojen sisustus vaikutti Bernhardiin kummastuttavalta. Mattoja ei tunnettu; lattia oli laskettu shakkilaudan tapaan mustanvalkoisilla marmoriruuduilla. Hyvinvoivat naiset istuivat kiikkutuoleissa leyhytellen viuhkaansa ja katsellen nuorimpien lastensa leikkiä. Kaupungin keskiosan kadut olivat epämiellyttävän kapeita ja pimeitä, mutta sitä miellyttävämpiä olivat sitten uuden kaupunginosan europalaismalliset kadut.

Suurin osa matkustajia, enimmäkseen espanjalaisia, poistui Havannassa. Bernhardin käsiteltäväksi jäi vain kaksi potilasta, muuan nuori ranskalainen ja eräs madridilainen matkailija, joihin oli kumpaiseenkin osunut Amorin myrkytetty nuoli. Molemmat olivat kuitenkin parantumassa.

Täältä suuntautui matka Progresoon, Yucatanin niemimaan satamakaupunkiin. Täälläkin Bernhardilla oli tilaisuus käydä maissa tutustumassa paikan luontoon ja ihmisiin. Näin hän aikoi tehdä Vera-Cruzissakin ja täältä pistäytyä katsomassa Meksikon pääkaupunkia, tulevaa vaikutuspaikkaansa, mutta hänen aikeensa esti ylilääkäri, joka halusi itse käydä tervehtimässä sukulaisiaan. Nuoremman lääkärin oli siis jäätävä alukselle. Näin kävi myöskin Tampicossa, missä hänellä oli täysi työ johtaessaan laivan desinfektioimista ja rokottaessaan välikannenmatkustajia. Tämä oli hänelle katkera pettymys. Mieli murheissaan hän näki laivan höyrytessä Europaan päin kaipaamansa Meksikon rannan vähitellen häipyvän taivaanrannan taakse.

Entä mitä sillävälin tapahtui kotimaassa?

Elfriede oli päättänyt, niinkuin näimme, ottaa selkoa Bernhardin ja Ilsen suhteesta. Tästä saattoi epäilemättä rouva Reimann parhaiten antaa tietoja.

Sanottu ja tehty. Hän meni Reimannien asuntoon ja antoi sisäkölle käyntikorttinsa pyytäen tätä erikoisesti jättämään sen alon rouvalle, jottei se joutuisi herra Reimanille.

Rouva Reimann ei muistanut milloinkaan kuulleensa Elfriede Mertinin nimeä.

„Kysykää toki, mitä hän tahtoo!“ sähähti hän palvelijattarelleen. „Teidän on aina otettava selkoa ihmisten toivomuksista. Nykyäänhän on suorastaan hukkua avunpyytäjien tulvaan.“

„Suokaa anteeksi, armollinen rouva, mutta hän ei näytä sellaiselta. Hän on erittäin hienosti puettu nuori nainen. Hän näyttää sangen viehättävältä.“

„Mitä joutavia, viehättävältä! Olet maalta etkä tunne kaupunkilaiskerjäläisiä.“

Tyttö poistui. Muutamien minuuttien kuluttua hän palasi ilmoittaen, että nuori nainen halusi keskustella rouvan kanssa jostakin tärkeästä asiasta. Hän on professori Mertinin tytär.

Rouva Reimann säikähti iloisesti ja oli vähällä pudottaa lattialle käsille ottamansa paketin.

„Kas, kun en tullut tuota ajatelleeksi! Aivan oikein — Mertinhän oli poikani opettajia! Kutsukaa hänet salonkiin!“

Hän loi pikaisen silmäyksen peiliin, koska hän halusi aina esiintyä edukseen vieraita vastaanottaessaan.

„Hyvää päivää.“

„Nimeni on Elfriede Mertin,“ olivat tytön ensimmäiset sanat hänen astuessaan huoneeseen.

Rouva Reimann hämmästyi suloudesta tytön, joka tervehdyksen jälkeen ilmeisesti oli hämillään. Hän yritti kuitenkin poistaa tämän tunteen sanomalla:

„En tiennyt, että teidän herra isällänne on niin kaunis, suuri tytär.“

Elfriede hymyili.

„Ja miten voin teitä auttaa?“ kysyi rouva Reimann.

„Tulen, armollinen rouva, asiassa, joka on — haluaisin sanoa — sangen kiusallinen,“ sai Elfriede tykyttävin sydämin sanotuksi.

Kummallista — hän tuskin rohkeni katsoa naiseen, joka oli Bernhardin äiti. Hänestä tuntui, niinkuin hänen ei tarvitsisi sanoa mitään — ikäänkuin nämä silmät voisivat lukea kaikki hänen ajatuksensa läpitunkevalla katseellaan. Hänet valtasi väkisinkin epävarmuuden epämiellyttävä tunne.

„Niin, ja — ?“ kysyi rouva Reimann hymyillen rohkaisevasti.

„Onko Bernhard — anteeksi — aioin sanoa, teidän herra poikanne, puhunut teille mitään kihlauksestaan?“ sai Elfriede vihdoin puserretuksi huuliltaan.

Rouva Reimannin silmät osoittivat hänen hämmästystään. Hänen kasvonsa jäykistyivät.

„Kuinka? hänen — kihlauksestaan — sokeanko kanssa? Mistä tiedätte . . . ?“

„ . . . Ei, minun knnssani!“ huudahti Elfriede vilkastuen.

Nyt hän kertoi rouva Reimannille kihlaustarinansa ja sen, ettei hänen isänsä ollut siihen suostuvainen, ennenkuin Bernhard oli kaikkia muodollisuuksia noudattaen pyytänyt hänen kättään. Hän halusi myöskin kuulla enemmän suhteesta, joka oli Bernhardin ja tuon sokean tytön välillä.

Ei kulunut tuntiakaan, kun Elfriede jo tiesi enemmänkin kuin mitä oli tarpeen. Se, mitä hän kuuli, oli rouvan sairaaloisesti kiihtyneen mielenkuvituksen vääristelemää ja korostamaa. Tämä oli myös esittänyt Elfriedelle toivomuksen, että hän menisi itse sokean tytön luokse ja esittäisi itsensä Bernhardin morsiamena. Silloin toki tuo

tytönhupakko jättäisi haaveensa. Rouva Reimann antoi samalla Elfriedelle rouva Kerstenin osoitteen.

Tämä poistui otettuaan sydämelliset jäähyväiset. (Jatk.)

A. Krumm-Heller.
Saks. suom. J. E. P.

Kysymyksiä ja vastauksia.

447. Kysymys I. L. Mikä salatieteellinen merkitys on Hesekiel 37: 1—15? Ensimäisessä säkeistössä sanotaan: „Herran käsi tuli minun päälleni ja vei minut ulos Herran hengessä ja käski minut alas keskelle laaksoa ja tämä oli täynnä luita". Herran käskyä noudattaen Hesekiel kokosi nämät luut. Hän sanoo edelleen: „Ja minun ennustaessani syntyi hyminä, ja katso mikä kohina, luut yhtyivät, luu yhdistyi luuhunsa. Ja minä näin ja katso, niiden päälle tuli suonet ja liha kasvoi ja nahka vetäytyi sen yli päällimmäiseksi, mutta ei henkeä ollut niissä." Kymmenennessä säkeistössä Hesekiel sanoo: „Ja minä ennustin niinkuin hän minun käski ja henki tuli heihin ja he tulivat eläviksi ja seisoivat jaloillansa, sangen suuri joukko."

Vastaus. Hesekiel oli vanhan liiton tietäjä, joka lankesi loveen ja näki näkyjä. Ne olivat alussa ankaran nuhdesaarnaajan näkyjä, mutta loppuiällä hän näki lohduttavia näkyjä Juudan kansan tulevaisuudesta. Hän oli ennen ennustanut Jerusalemin häviötä, mutta nyt hän näki, kuinka kaikkialle hajaantuneet juutalaiset lopulta jälleensyntyisivät omaan maahansa oman kansallishaltiansa tietoisessa johdossa. Voimme myös käyttäen vertauskuvallista avainta sanoa: Israelin lapset, s.o. kaikki „tiellä kulkijat", jotka ovat hajaantuneina ympäri aikoja ja kansoja, tulevat kerran muodostamaan maan päällä uuden Jerusalemin, s.o. oikeamielisen, veljellisen ja onnellisen maallisen „Jumalan valtakunnan".

448 Kys. P. S. Oliko Jeesuksen tappaminen hyödyksi henkiselle kehitykselle vai tuottiko se enemmän kirousta? Olihan Jeesus kohtalonsa Herra ja karman laista vapaa?

Vastaus. Jeesus oli karmasta vapaa ja meni vapaaehtoisesti kuolemaan. Hän ei vastustanut pahaa, vaan antoi tietämättömien ja ymmärtämättömien ihmisten tappaa itsensä. Pahan vastustamattomuus oli uuden elämänymmärryksen, uuden liiton ydinnäkemys, ja Jeesus täten johdonmukaisuudessaan antoi meille jumalallisen esimerkin. Mutta hänen kuolemallaan oli paljon suurempi merkitys ihmiskunnalle, koska hän kuollessaan voitti kuoleman. Hänen kuolemaansa seurasi ylösnousemus, — ja niinkuin Paavali sanoo: mitä koko meidän julistuksemme olisi, ellei Kristus olisi ylösnoussut?

449 Kys. S. J. Kuka oli „Siniviitta viian eukko", joka tuli Kullervoa vastaan, kun hän oli menossa Untamon kylään kostoretkelle?

Vastaus. Lönnrot selittää oikein sanoessaan, että se oli Tapion, metsän väkeä, h a l t i a.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: maaliskuun 16 pnä *Rakkaus*, 23 p:nä *Rakastakaa toisianne*, 30 p:nä *Tulevaisuuden Jumala*, huhtikuun 6 p:nä *Teosofisen liikkeen vaiheet*, ja 13 p:nä *Kristus ja teosofinen liike*.

Helsingin kysymysillat ovat olleet lauantaisin Kulmakoulussa, paitsi pääsiäisenä Ruusu-Ristin vuosikokouksen aikana.

Ruusu-Ristin vuosikokouksesta pääsiäisenä tulee selostus lehtemme toukokuun numeroon.

Kouvolan Ruusu-Risti toimeenpani maaliskuun 16 p:nä onnistuneen iltaman, johon R.R:n johtaja oli kutsuttu puhumaan aiheesta: Tie itsensä voittamiseen ja johon oli kokoontunut ilahduttavan paljon kuulijoita. Julkisen tilaisuuden jälkeen oli Kymi-looshin kokous.

Lahden Ruusu-Risti järjesti maaliskuun 17 p:nä „Ruusu-Risti-illan", jonka ohjelmassa kuorolaulun ja soiton ohella oli R.R:n johtajan esitelmä aiheesta Ruusu-Risti. „Lahden Sanomat" kirjoitti 18 p:nä: „Esitelmää, joka pidettiin pirteästi ja asiallisesti, oli kerääntynyt kuulemaan runsas yleisöjoukko, joka oli tyytyväinen näkemäänsä ja kuulemaansa."

Turun Ruusu-Ristissä vieraili R.R:n johtaja maaliskuun 24 ja 25 p:nä. Molempina päivinä oli julkinen esitelmä vanhan Akademian juhlasalissa; aiheina olivat: Teosofia ja Ruusu-Risti sekä Kuoleman tuolla puolen. Kuulijoita oli sali täynnä. Juhlatunnelmaan vaikutti kohottavasti säveltäjä J. Pohjanmiehen soitto. Veli J. P oli vartavasten saapunut Jyväskylästä. Maarianpäivänä oli esitelmän jälkeen kysymyskokous jäseniä ja ystäviä varten ja illalla Marjatta-looshin kokous.

Ruusu-Ristin johtaja lausuu sydämelliset kiitoksensa kaikille R.R:n paikallisryhmille, joissa hänen on ollut onni vierailla tänä vuonna. Kauniilla ajatuksilla ja ahkeralla työllä veljet ovat kylväneet, ja sitten johtaja sai tulla satoa niittämään. Kyllä totuuden jano nyt on elävänä monen ihmisen sielussa, eikä ole turha ollut teosofinen työmme ja ponnistelumme Suomessa.

Kajaanin Ruusu-Rististä kirjoittaa meille ystävämme E. L.: „Meitä on nyt täällä kokonaista neljä jäsentä! Kokoonnumme meillä joka tiistai, luemme ja keskustelemme. Olemme lukeneet kirjoja „Jeesuksen salakoulu" ja „Enkelein lankeemus" ja viime vuoden Ruusu-Ristiä. Hannula kävi täällä kerran tänä talvena. Piti kaksi esitelmää aiheesta „Ihminen ja hänen ruumiinsa". Oli harvinaisen paljon yleisöä — enemmän kuin koskaan ennen. Sunnuntai-iltana oli meillä pieni kokous, jossa Hannula vastasi kysymyksiin. Täällä on eräs vanha teosofi, joka omistaa elokuvateatterin, jossa Hannula puhuu. Tämän rouvan luona olimme sitten sunnuntai-iltana, jolloin Hannula vastasi kysymyksiin. Minusta oli niin hauskaa, että Hannula sai niin paljon yleisöä kuu telemaan. Kyllä täällä on paljon ajattelevia ihmisiä".

Lieksan Ruusu-Rististä kirjoittaa ystävämme L. T.: „Asiamme eteenpäin meneminen näyttää todellakin saaneen vauhtia täällä Johtajan käynnin jälkeen. Aivan poikkeuksetta kaikki kiittävät puhetta ja puhujaa, ja uusia harrastajia on ilmaantunut joukkoomme noin 7—8 henkeä, jotka lähivuosina tulevat olemaan ainakin R.R:n tilaajia,

mutta jäseniäkin. Tilaajia niistä jo moni onkin. Heistä useita oli ryhmäkokouksessamme eilen. On hyvin ilahduttavaa tehdä tämmöisiä löytöjä, tutustua asiaa harrastaviin, vakavamielisiin ihmisiin".

Annikki Uimosen taiteen ihailijoilla oli ilo pitkästä aikaa kuulla häntä omassa konsertissa Kulmakoulussa 8 p:nä huhtikuuta. Hyvällä maulla valittu ohjelmisto tulkittiin mestarillisesti. Laulajattaren tumma ääni sopeutui erinomaisesti valittuihin laulunumeroihin. Alkuohjelmassa oli aarioita m.m. Bizet'n Carmenista. Ne saivat osakseen asiaankuuluvan tulisen tulkinnan. Kansanlauluryhmästä painui mieleen varsinkin „Provencelainen kansanlaulu". Kilpis-sarjasta onnistui laulajatar parhaiten „Hyökyaalto"-nimisen voimakastunnelmaisen laulun tulkinnassa. Loppunumeroina saatiin kuulla Melartinia. Säveltäjän „Odottava" ja „Sirkan häämatka" lauloi Annikki Uimonen herkästi. Viimeksimainitut pari laulua olivat illan parhaimpia suorituksia. Ylimääräisenä saatiin kuulla muuan Kotilaisen säveltämä laulu. Runsaasti kuulijoita. Suosionosoituksia. Kukkia. Milloinhan on taas tilaisuus kuulla Annikki Uimosta vaativammissa tehtävissä? Konsertin antajaa säesti nti Piippa Heliö taitavasti ja tahdikkaasti, kuten hänen tapansa on.

Olivia Gebhardin konsertti. Yliopiston juhlasalissa t.k. 14 pnä oli houkutellut suuren joukon ihastuneita kuulijoita. Tämä nuori meikäläinen laulajatar, jonka dramaattinen temperamentti antaa hänen esiintyä edukseen varsinkin ooppera-aarioissa, sai iloita konserttiiltanaan menestyksestä, jonka hän hyvin oli ansainnut.

Uutta kirjallisuutta. Werner Söderström Osakeyhtiön kustannuksella on ilmestynyt: Elsa Hästesko-Heporauta: „Sinä", kertomus nuoren äidin kiintymyksestä pienokaiseensa, hänen ruusuisista tulevaisuusunelmistaan ja hänen pohjattomasta surustaan sen menettämisen johdosta. Hinta Smk. 15: —.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Ruusu-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, värihin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Neuvoston puoleen (sihteeri herra Eino Krohn, Helsinki, Konstantinink. 33). Paikallisia ryhmiä on Helsingissä, Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla. Loosheja on Helsingissä, Jyväskylässä, Turussa, Viipurissa, Tampereella, Hämeenlinnassa, Lieksassa, Terijoella, Kouvolassa ja Kuopiossa.

Ruusu-Ristin jäsenluku on kahdeksan toimintavuotensa aikana noussut kahdeksaan sataan. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun ensimäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1930.

26:s vk. Toukokuu 1930 N:o 5

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:— HYVINKÄÄLLÄ 1930 IRTONUMERO postivap. Smk. 10:—, 50 cent.

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijäin aikakauskirja.

Suomen vanhin teosofinen lehti.

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintäin 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeon hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Tietäjän ja **Omantunnon vanhoja vuosikertoja** on saatavissa! Tilataan käteisellä tai postietuannilla **suoraan toimitukselta, os. Pilpala.** Seuraavia vuosikertoja on myytävänä allamainittuihin hintoihin: Omatunto 1906 ja 1907, Tietäjä 1908, 1912 ja 1920 á Smk. 25:—, Tietäjä 1918 à Smk. 50:—, Tietäjä 1911 ja 1914 à Smk. 100:—, Tietäjä 1909 à Smk. 200:—, Tietäjä 1915 à Smk. 250:—, Tietäjä 1917 à Smk. 1,000:—.

Yksinkertaisin ja helpoin tapa tehdä Ruusu-Risti-työtä, on avustaa

TEMPPELIRAHASTOA.

R.-R:n jäsenet saavat tätä tarkoitusta varten erikoisia säästölippaita, joiden sisällys tilitetään tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuun 1 p:nä. Myöskin tilapäisiä lahjoituksia otetaan kiitollisuudella vastaan. Lähemmin Temppelirahaston hoitajilta: Yrjö V. Rimppi, Helsinki, Vuorikatu 18 F ja Woldemar Thesleff, H:ki, Maneesink. 2 a C.

26:s vk. TOUKOKUU 1930 N:o 5

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

A. Yleinen osasto.

Veritati nulla praestat religio.

Toimittajalta.

Yhdeksän vuotta on kulunut siitä, kun Ruusu-Risti-seuran ensimäisenä toimintavuotena lähetimme maailman kaikille teosofeille kiertokirjeen, jossa ehdotettiin perustettavaksi liitto kaikkien eri teosofisten seurojen välillä. Kiertokirje oli englanninkielinen, mutta julkaistiin suomennettuna Ruusu-Ristin elokuun numerossa 1921. Lukijat ehkä suvaitsevat, että painatan tähän uudestaan mainitun kirjeen loppupuolen.

Milloinka tulee maailmaan rauha? kysyy kiertokirje ja jatkaa: „Ei ennenkuin me, jotka edustamme yleistä veljeyttä, taaskin pidämme toisiamme veljinä. Ei ennenkuin me unohdamme kaikki riitamme ja erimielisyytemme, ei ennenkuin annamme toisillemme anteeksi toistemme synnit. Kuinka voitte ajatellakaan, että ulkonainen ihmiskunta pääsisi rauhaan, ennenkuin totuudenetsijöitä yhdistää veljellisen rakkauden yhteinen side? Arvostelette itsenne liian pieniksi totuudenetsijöinä, jos arvelette, ettei mitään merkitse, mitä te yksilönä ajattelette tai tunnette. Se merkitsee paljon. Se merkitsee äärettömän paljon, sillä totuuden etsijät ovat ajattelun johtajia, ovat ihmisten johtajia. Ja eikö Kristus ole ennustanut ajan tulevan, jolloin sävyisät perivät maan? Ja keitä ovat nuo sävyisät, jos eivät ole totuudenetsijöitä, nimittäkööt he sitten itseään teosofeiksi, okkultisteiksi tai antroposofeiksi.

„Totuudenetsijäin perheestä on nouseva tuon suuren orvon, ihmiskunnan johtajat.

„Kansainvälinen veljeys on vielä syntymättä, ja meidän on laskettava kansojen liiton henkinen perusta. Meidän on ratkaisu löydettävä, meidän on lausuttava ensimmäinen rauhan ja hyväntahdon sanoma.

„Vuosia sitten olisimme voineet ajatella, että Teosofinen

Seura taas avaisi ovensa kaikille, jotka sen olivat jättäneet ja että se kutsuisi heidät palaamaan yhtenä miehenä. Niin olisi voinut käydä vuosia sitten, mutta nyt ymmärrämme, ettei T. S:n ovet koskaan olekaan olleet suljettuina, mutta että T. S:n jäsenet, siinä toimivat yhtä hyvin kuin siitä eronneet, eivät katselleet sen tarkoitusperiä ja tehtäviä samalla laajakantoisella silmällä kuin H. P. B. ja H. S. O. Ja siis on keksittävä uusi keino eronneiden ainesten yhdistämiseksi, suuren Teosofisen Liikkeen eronneiden jäsenten jälleen yhdistämiseksi.

„Uusi ratkaisu on keksittävä ylitsevuotavan ilon tunteessa. Sillä eikö meidän tulisi kiitollisina siitä iloita, että alkuperäinen teosofinen liike on tullut niin rikkaaksi, niin monipuoliseksi ilmennyksissään? Ei ole valitettavaa, että niin monta seuraa on lähtenyt alkuperäisestä juuresta, päinvastoin on se alkuperäisen sysäyksen henkisen voiman ja laajalle ulottuvien tarkoitusperien paras todistus. Meidän on iloittava kaikesta hajaannuksesta, eroamisesta ja uudelleen luomisesta. Emme koskaan palaa vanhoihin olosuhteisiin!

„Tarvitsemme vain nyt uuden siteen, uuden veljeskunnan, uuden ulkonaisen järjestön tätä mahtavaa alkuperäistä sysäystä tukemaan, joka sysäys viime aikoina on jonkun verran pimitetty, mutta ei koskaan ole muuttanut muotoa.

„Me tarvitsemme — emme uutta seuraa vanhojen lisäksi, vaan — nykyisten seurojen muodostamaa uutta liittoa, yhteistä lavaa, jolla kaikki voisimme tavata.

„Muodostakaamme siis teosofisten ja samanhenkisten seurojen Yleinen Liitto tai Yhtymä kansainvälisine aikakauskirjoineen sekä säännöllisesti uudistuvine maailmankongresseineen.

„Keskinäinen voittomme tästä olisi suuri ja olisi maailmankin voitto. Keskinäinen epäsopumme päättyisi, sillä itsestään selvää on, etteivät yhteiseen järjestöön kuuluvat sisarseurat enää toisiaan solvaisi. He kunnioittaisivat, auttaisivat ja kannattaisivat toisiaan ja maailma tulisi henkisesti rikkaammaksi, sillä olisi silloin vain yksi suuri yhdistetty rintama ajan materialismia vastassa. Eri seurojen ei silti tulisi jättää omat määrätyt työsuuntansa. He jatkaisivat kuten tähän asti, yhä syventäen sisäisiä tutkimuksiaan, yhä laajentaen ja rikastuttaen ulkonaisia aikaansaannoksiaan. Mutta he eivät enää katsoisi karsain silmin toisiaan, he näkisivät ja tuntisivat luontaisen, sisäisen veljeytensä.

„Onko tämä ehdotus järkeä vailla vai onko se viisas ja tarkoituksenmukainen.

„Jos se on järjetön, jääköön se pohtimatta.

„Mutta jos ei se ole vailla järkeä, niin lienee suunnitelma tosi ja hyvä. Älkää sanoko sitä epäkäytännölliseksi. Jos se on totuuden pohjalla, niin ei merkitse mitään, onko se käytännöllinen tai epäkäytännöllinen. Totuus on aina epäkäytännöllinen, ennenkun se pannaan käytäntöön. Jos siis suunnitelma on tosi, on se toteutettava.

„Ja meidän on se toteutettava.

„Esitän, että tämä asia otettaisiin keskusteltavaksi Teosofisessa Kongressissa Parisissa heinäkuun 23—26 päivinä tänä vuonna, ja myöskin että siitä keskusteltaisiin kaikissa maailman T. S. loosheissa. Ja esitän, että suunnitelma otettaisiin käsittelyn alaiseksi jokaisessa teosofisessa, antroposofisessa, mystillisessä, ruusuristiläisessä, okkultisessa y. m. seuroissa, joka saa siitä tiedon. Lähetän tämän kirjelmän niin monen osoitteen mukaan kuin minulle on mahdollista ja pyydän vakavasti teosofisten aikakauskirjojen toimittajia painattamaan sen omiin lehtiinsä kukin omalla kielellään.

„Minusta näyttää, kuin voisi Kansainvälinen Liitto muodostua niinpian kuin alkuperäinen teosofinen seura, T. S. Adyarissa, sitä asianmukaisesti esittäisi. Kaikkien seurojen edustajat voitaisiin kutsua sen Liiton ohjesääntöjä, asetuksia ja muita sääntöjä laatimaan."

*

Ne, jotka lukivat Ruusu-Ristiä 1921, tietävät, että kiertokirje sai verrattain vähän myötätuntoa osakseen. Jotkut teosofismieliset seurat, jotkut Teosofisen Seuran looshit ja yksityisjäsenet, pari T. S:n ylisihteeriä riensivät vastaamaan, että iloitsivat ehdotuksesta, mutta teosofiset pääjärjestöt, Teosofinen Seura, Yleinen Veljeys ja Antroposofinen Seura eivät siitä välittäneet. Tohtori Steinerin Antroposofinen Seura ei vastannut sanaakaan, Mrs. Tingleyn Yleinen Veljeys lähetti minulle kimpun broshyyreja todistaakseen, miksi se ei voinut olla tekemisissä T. S:n kanssa, ja Mrs. Besantin Teosofinen Seura ei kongressissaan Parisissa ottanut asiasta keskustellakseen.

Mutta nyt alkavat ajat muuttua.

Yleisen Veljeyden johtaja Mrs. Katherine Tingley kuoli viime kesänä, ja seuraajakseen hän oli nimittänyt tohtori

de Puruckerin. Tämä seuraaja muutti Yleisen Veljeyden nimen taas Teosofiseksi Seuraksi, ja nyt saapuu Point Lomasta, Calif., tieto, että tohtori Gottfried de Purucker on julkisesti kehottanut kaikkien teosofisten seurojen jäseniä unohtamaan menneitä erimielisyyksiä ja liittämään voimansa yhteen sovussa ja harmoniassa. Julkisessa esitelmässä, jonka hän äsken piti Point Loman Rauhan Temppelissä, toht. de Purucker lausui:

„Astuttuani virkaani viime heinäkuussa annoin sanani — noudattaen tässä suuren edeltäjäni, Katherine Tingleyn, sydämen toivomusta, että työskentelisin yhteyden ja sopusoinnun aikaansaamiseksi ihmisten kesken ja erittäin kaikkien teosofi-veljien kesken, olivat heidän seuransa ja katsantokantansa mitkä tahansa. Tiedän mitä minulla on ja mitä voin antaa niille, jotka minua uskovat — Viisauden ja Säälin Mestarein muinainen viisaus; mutta etsin yhteyden ja sopusoinnun kohtia, en eron ja epäsoinnun. Sen seuran nimessä, jonka päänä minulla on suuri kunnia olla, tarjoan hyvän toveruuden ja veljellisen tunteen kättä jokaisen toisen, missä tahansa toimivan, teosofisen seuran jäsenille — ja tämä eleeni lähtee vilpittömästä ystävyydestä ja hyvästä tahdosta.

„Alan jo saada sangen tervetulleita ja rohkaisevia vastauksia. Toivon, että pian valmistuu suunnitelmia, joiden tarkoituksena on yhdistää kaikki teosofiset seurat tai ainakin useimmat niistä, jaloimmat ja paraimmat, yhtenäiseksi veljeskunnaksi, joka tekee yhteistä ylevää työtämme ihmiskunnan hyväksi . . .

„Peruslakimme on kyllin avara tyydyttääkseen ketä tahansa milloin tahansa. Jäsenyyden ainoa ehto on yleisen veljeyden periaatteen hyväksyminen; ja ne, jotka kuuluvat Teosofiseen Seuraan — ja ne ovat kunniallisia miehiä ja naisia — voivat kertoa teille, että minä tulin opettamaan vanhaa Viisaus-Uskontoa niin hyvin kuin osaan; että valo ei ole häipynyt maailmasta, vaan annetaan kaikille, jotka tulevat meidän temppeliovellemme (ei tämän rakennuksen, vaan esoteerisen viisauden temppelin) ja kolkuttavat oikealla tavalla. Kolkuttakaa, niin teille avataan; anokaa, niin teille annetaan hyvä mitta, runsaasti ja ilman ehtoja."

Ruusu-Ristissä, sen uskon, toivotamme parhainta menestystä tohtori de Puruckerin aloitteelle. Mutta uteliaat olemme näkemään, johtaako se tosiekoihin. Sen jälkeen

kun oma aloitteemme yhdeksän vuotta sitten meni paperikoriin, on jokainen seura sisäisesti kehittynyt ja näyttänyt, mitä se tavoittelee. Adyarin Teosofisessa Seurassa on tuottanut paljon hämmennystä ja hajaannusta Krishnamurtin oppi, ettei mitään seuroja ole tarpeen. Ehkä nyt vanhemmat T. S:n jäsenet huomaavat, mikä suuri merkitys olisi varsinaiselle teosofiselle työlle, jos maailman kaikki teosofiset seurat liittyisivät yhteen.

Omasta puolestani uskon, että ainoa mahdollinen keino on muodostaa semmoinen seurojen keskeinen liitto, jota ehdotin Parisin kongressille vuonna 1921 ja jonka näkyväisenä edustajana olisi kansainvälinen toimisto (esim. Sveitsissä), kansainvälinen uutislehti ja kansainväliset juhlakokoukset.

*

Huhtikuu kului Helsingin Ruusu-Ristissä vuosikokouksen merkeissä, ensin juhlavalmisteluissa ja sitten itse kokouksessa. Ja kun pääsiäinen tuli, saapui maaseudulta paljon ruusuristiläisiä, joiden seurassa juhlapäivät taas kuluivat kuin ihanassa unessa.

Kokouksen vietosta kertoo toinen kynä tässä Ruusu-Ristin numerossa. Minun tekee vain mieleni lausua omana yleisenä vaikutelmanani, että tunsin itseni sanomattoman onnelliseksi ja kiitolliseksi, onnelliseksi siitä rakkaudesta, joka tulvi kohtaani ystävien puolelta, ja kiitolliseksi siitä avusta, jonka Mestarin siunaus meille antoi.

Vuosi vuodelta näen selvemmin, kuinka oikea ja hyvä Ruusu-Ristimme perustuslaki on. Joka kokouksessa keskustelemme ekonoomisistakin asioista, mutta kaikki käy sopusoinnun ja yhteisymmärryksen merkeissä eikä mitään aikaa kulu turhaan. Onhan koko taloutemme perustettu vapaaehtoisuuden ja täydellisen keskinäisen luottamuksen pohjalle!

Askeisessä vuosikokouksessa taloudenhoitajamme puhui eräästä tosiseikasta, josta minä en aikaisemmin tullut huomauttaneeksi, nim. siitä, että suuri osa jäsenistämme eivät suorita jäsenmaksuja — ei ainakaan säännöllisesti, jos ollenkaan. Tämä nähtävästi johtuu väärinkäsityksestä. „Vapaaehtoinen jäsenmaksu" ei edellytä, ettei mitään maksuja olisi, vaan että maksu on suuruudeltaan vapaaehtoinen. Jäsenavustukset kootaan kolme kertaa vuodessa, mutta tietysti taloudenhoitajan kanssa voi sopia harvemmin tai useammin tapahtuvasta maksusta, jos asianomaiselle jäse-

nelle paremmin niin sopii. Kenenkään ei tarvitse arkailla avustuksensa pienuutta; henkisessä liikkeessä on jokaisen hyvä tahto tärkeänä tekijänä. Mutta veljellisen yhteistyön vuoksi on suotava, että jokainen jäsen edes ilmoittaa taloudenhoitajalle tilapäisestä kykenemättömyydestään suorittaa mitään avustusta. Kenenkään ei tarvitse pelätä, että hänet pyyhittäisiin pois jäsenluettelosta sen nojalla, että hän sattuneesta syystä ei ole tilaisuudessa jonakin aikana suorittamaan mitään maksuja. Hyvä vain on kaikkien selvästi käsittää, että meidänkin Ruusu-Risti-työmme, niin henkinen kuin se onkin, on tässä aineen maailmassa suuresti riippuvainen ruusuristiläisten rahallisista avustuksista.

Ruusu-Ristin taloudenhoitaja on herra Esko Koivisto, os. Helsinki, Alppikatu 13 F.

Samaan äänilajiin kuin taloudenhoitaja puhui myös Temppelirahaston hoitaja, herra Yrjö Rimppi vuosikertomuksessaan. Temppelirahaston säännöllisiä ja uskollisia avustajia on vain 75, vaikka monet ovat lupautuneet. Tässäkin olisi toivottava, että uskollisten avustajien lukumäärä kasvaisi 100 % nyt alkaneen toimintavuoden aikana. Ei ole kysymys siitä, että voisi paljon antaa, vaan siitä, että avunanto tapahtuu rytmillisesti, säännöllisessä tahdissa. Lesken ropo painaa vaa'assa paljon. Temppelirahasto on muuten suurenmoinen ruusuristiläinen saavutus. Kolmen toimintavuotensa aikana se on kasvanut puoleen miljoonaan. Alussa uneksimme kyllä, että sen verran saisimme säännöllisesti kokoon joka vuosi, mutta unelma, joka toistaiseksi on jäänyt toteuttamatta, voi vielä toteutua — ja paljon uljaampana, — kunhan tässä kaikki ehtivät mukaan. Temppelirahasto ottaa myös vastaan tilapäisiä lahjoja keltä vain, ja on se niitä vuosittain saanutkin. Temppelirahaston ensimäisenä tehtävänä on oman talon ja temppelin pystyttäminen Helsinkiin, ja on tämä tarkoitus toistaiseksi toteutunut siten, että Kulmakoulu sisusti rukoussalinsa Ruusu-Ristiä silmälläpitäen, jonka tähden Temppelirahaston varat on korkoa vastaan lainattu Kulmakoululle.

Kolmas — tavallaan ekonoominen — kysymys, joka herätettiin vuosikokouksessa ja sai huomiota osakseen, oli jonkun minun kirjani kääntäminen vieraalle kielelle, esim. englanniksi, jotta muu maailmakin tulisi osalliseksi Ruusu-Risti-sanomasta. Ehdotettiin käännettäväksi „Vuorisaarna“ ja „Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa“ ja arveltiin, että Ruusu-Ristin tarjoama teosofinen elämänymmärrys voisi

saada ehkä paljonkin kannattajia esim. Indiassa, jossa nykyään on alettu kaivata Kristusta, hänen oppiansa ja persoonaansa ilman kirkollisia lisäyksiä ja dogmeja. Indialaisia voisi erikoisesti viehättää se, että Ruusu-Risti — vastoin kristillisiä kirkkoja — omaksuu sekä jälleensyntymisen että karman opit. Myöhemmin on vielä pohdittu Gandhia käsittelevän kirjasen „Jos Mestareita seuraisimme" saattaminen englannin kielelle.

Asetuin ensin hengessäni hieman epäilevälle kannalle, sillä käsitystäni hämmensi se, että oli kysymys omista kirjoistani, jotka eivät mielestäni vastanneet mitään suuren maailman vaatimuksia. Olin aina ajatellut, että silloin kun Ruusu-Risti kotimaassamme loistaa niin suurella valolla, että se näkyy rajojen yli, silloin tulevat ulkomaalaiset itsestään katsomaan ja tutkimaan, mikä se niin oudolla valolla loistaa. Ja silloin he itse tahtovat, että kirjammekin käännetään vieraille kielille.

Mutta onhan mahdollista, ettei semmoinen aika pian tule — jos koskaan. Ja vaikka se tulisikin, kuka takaa, että ulkomaalaiset näkevät valon ja tulevat uteliaiksi? Minkätähden itse asiassa kaikki viisaat ovat pyytäneet ja käskeneet, että heidän oppilaansa levittäisivät sanomaa, — eivätkä odottaisi, että se itsestään leviäisi?

Epäröintini ja epäilykseni johtuivat vain heikosta uskostani!

Eihän tässä ollut kysymys minun sanomastani! Ruusu-Ristin sanoma oli H. P. Blavatskyn alkuperäinen teosofia ja hänen painostamansa Matteuksen evankeliumin vuorisaarna. Ruusu-Ristin sanoma oli Jeesuksen Kristuksen elämänoppi, jonka Mestarein julistama teosofia taas kohotti oikeaan arvoonsa. Pois siis kaikki personallinen epäröinti!

Nyt olenkin tullut seuraavaan päätökseen: suoritettuani ensin ne kirjalliset työt, jotka tänä kesänä minua odottavat, ryhdyn Vuorisaarna-kirjan kääntämiseen englannin kielelle ja kirjoitan itse englanniksi uudestaan jonkun toisen teokseni.

Riittäköön nyt tähän voimia ja aikaa! Jos ei kesä riitä, täytyy syksyä ottaa avukseen.

*

Kesäkurssit pidetään tänä vuonna taas elokuun alussa Jyväskylässä. Ilmoittautumiset ottaa vastaan R.-R.-Toimisto, os. Ruusu-Risti-Temppeli, Jyväskylä.

*

Ruusu-Risti-seurassa käytetään usein sanaa „veli" naisjäsenistäkin puhuttaessa. Monen mielestä tämä on omiansa painostamaan kaikkien jäsenten veljeyttä ja yhdenvertaisuutta – ja sitä käytetään muutamissa piireissä ulkomaillakin, — mutta toisia on, joita sama tapa loukkaa. Minulle on huomautettu, että se alentaa naisen ja naisellisuuden arvoa.

Ehdotan sentähden, että kysymys otetaan keskustelun alaiseksi lehtemme Vapaassa Sanassa, ja pyydän, että lukijat kirjoittavat mielipiteensä siitä. Onko veljeyden nimessä oikein ja kaunista, että naisiakin nimitetään veljiksi?

*

Helsingissä käydessäni on tapanani, mikäli mahdollista, ottaa halukkaita vastaan puheilleni. Monet kokoukset tekevät useimmiten senkin ajan lyhyeksi, jonka täten voin omistaa toisille.

Mutta kotonani maalla on sääntönä, etten ota ketään vastaan. Kotona teen työtä.

Pahan alkuperä.

III.

Niinpä juuri tämän fyysillisen luonnon yksipuolisen ymmärtämisen takia, jonka saksalainen kirjailija omaksuu ilman ainuttakaan ajatusta sen henkiseen ja sielulliseen puoleen, hänen koulukuntansa on tuomittu varmasti epäonnistumaan. Ei ole kysymys siitä, voiko tätä erilaistumisen lakia onnettomine seurauksineen sovittaa eläinlajien, vieläpä ihmisenkin kasvuun ja kehitykseen; vaan yksinkertaisesti siitä, onko se todellakin y l e i n e n peruslaki, koska sitä pessimistisessä koulussa on pidettävä koko uuden teorian pääasiallisena tukipylväänä. Me tahdomme tietää, käsittääkö tämä kehityksen pääpykälä edistys- ja kasvuprosessin kokonaisuudessansa; ja tietenkin myös, kuuluuko se fyysillisen tieteen alueille vai eikö. Jos se ei ole „mitään muuta kuin yksiaineksisen tilan muuttumista eriaineksiseksi", kuten Mainländer sanoo, silloin jää todistettavaksi, että tämä prosessi „synnyttää niiden kudosten ja elinten monimutkaisen yhdistelmän, mikä muodostaa ja tekee täydelliseksi täysin kehittyneen eläimen ja kasvin."

Kuten jo muutamat Pessimism and Progress-kirjan arvostelijat ovat huomauttaneet, saksalainen pessimisti ei sitä hetkeäkään epäile. Hänen luulottelemansa löytö ja hänen opetuksensa „ovat kokonaan sen hänen varmuutensa varassa, että kehitys ja organisatsionin monimutkaisen prosessin peruslaki edustavat vain yhtä asiaa: ykseyden muuttumista moninaisuudeksi“. Tästä johtuu koko prosessin yhtäläistyttäminen liukenemisen ja lahoamisen sekä kaiken voiman ja energian heikkenemisen kanssa. Mainländer osuisi analogioissaan oikeaan, jos tä män erilaistumisen lain, mikä koskee yksiaineksisen muuttumista moniaineksiseksi, olisi todella edustettava elämänkehityksen peruslakia. Mutta sensuuntainen ajatus on aivan erehdyttävä — sekä metafyysillisesti että fyysillisesti. Kehitys ei etene suoraviivaisesti, enemmän kuin mikään muukaan luonnonilmiö; vaan se kulkee kierteisesti, kierroksittain niinkuin kaikki muukin. Kiemurakäärmeet purevat pyrstöänsä, kuten Ikuisuuden käärmekin tekee. Ja tässä kohdassa intialainen määritelmä, joka on sama kuin Salaisen Opin opetus, saa selvän vahvistuksen luonnontieteiltä ja etenkin biologialta.

Saman saa lukea erään nimettömän venäläisen kirjailijan ja arvostelijan „Tieteellisistä kirjeistä“:

Erillisten yksilöiden kehityksessä, ihmeellisen maailman kehityksessä, kaikkeuden kehityksessä, samoin kuin oman planettamme kehityksessä ja eteenpäinmenossa — lyhyesti, missä ikinä monipuolista kehitystoimintaa tapahtuu, sieltä löydämme vastakkaisilmiön ykseyden muuttumiselle moninaisuudeksi ja yksiaineksisen eriaineksiseksi — nimittäin moninaisuuden kehittymisen ykseydeksi ja eriaineksisen yksiaineksiseksi. Sanotun moninaisen kehitysprosessin tarkka havainnointi on näyttänyt, että siinä tapahtuva ilmiö ei olekaan yksistään osasten eriämistä, vaan myöskin niiden keskistä toisiinsa imeytymistä . . . Osan soluja sulautuessa toisiin soluihin ja yhtyessä samaksi kokonaisuudeksi näiden kanssa, muodostaen lihassäikeitä ja lihaskudoksia, toinen osa kiteytyy luu- ja hermokudoksiksi, j.n.e., j.n.e. Sama tapahtuu myös kasvimuodostumissa . . .

Tässä kohden aineellisessa luonnossa toistuu se laki, joka on vaikuttava tekijä sielullisessa ja henkisessä kehityksessä: molemmat laskeutuvat alemma vain uudelleen noustaksensa ja sulautuakseen lähtökohtaansa. Yksiaineksinen muodostumisaines eli elementti, osasiin jakautuneena, on vähitellen muuttunut eriaineksiseksi; senjälkeen, sulattaessaan nämä osaset sopusuhtaiseksi kokonaisuudeksi, se alkaa vastakkaisen pro-

sessin eli aineesta nousemisen ja palaa yhtä asteettaisesti alkuperäiseen tai alkusyiseen tilaansa.

Eikä pessimismi löydä puhtaasta materialismistäkään parempaa tukea, viimemainitun tähän asti vivahtaessa selvään optimistiseen väriin. Sen pääpuolustajat eivät koskaan ole epäröineet „Jumalan kunnian ja kaikkien hänen töittensä“ teologisen palvonnan naljailemista. Büchner heittää herjan panteistiin, joka „mielettömässä“ maailmassa näkee Ehdottoman ilmennyksen. Mutta sittenkin materialistit yleensä myöntävät hyvän pitävän pahaa tasapainossa, ehkäpä puskurin lailla, työkkien jokaista „taikauskoista“ yritystä, jossa parempaa ratkaisua odotetaan ja toivotaan. Heidän näköpiirinsä ahtauden ja henkisen horisonttinsa rajoittuneisuuden takia, he eivät vielä huomaa mitään toivottomuuden syytä, kaiken käydessä vanhaa väyläänsä. Mutta panteistiset pessimistit eivät koskaan ole lakanneet painostamasta, että itsetajuisen olemassaolon toivottomuus on ainoa oikea ilmaus jumalankieltämistä. Tämä ajatus on suora selviö, tai sen pitäisi olla sellainen. Jos „tässä elämässä vain toivoa onpi“, niin totisesti elämäntragedia on ilman raison d'êtreä, ja draaman jatko on yhtä hupsu kuin hyödytön.

Se seikka, että muutamat ateistiset kirjailijat ovat omaksuneet pessimismin päätelmiä, on huomattava päivän tapahtuma ja uusi ajanmerkki. Se kuvaa sitä turhanpäiväistä totuutta, että nykyisen, kielteisellä kannalla olevan tieteen synnyttämää tyhjyyttä ei voi eikä koskaan voida täyttää niillä kylmillä toiveilla, joita optimisteille tarjotaan ainoina autuaaksitekevinä oppeina. Comten „Ihmiskunnan innostus“ on siksi tyhjänaikainen asia, koska ihmisrotu tuhoutuu „silloin kun aurinkotulet tykkänään sammuvat,“ — jos ne todella sammuvat määräaikana — luonnontieteelle mieliksi ollakseen. Jos kaikki nykyinen tuska ja kärsimys sekä raju olemassa-olon taistelu kaikkine kauheuksineen on aikojen kuluessa vain turhan takia ollut olemassa, jos Ihminen on pelkkä tämän päivän lapsi, sokeain voimain lelu, miksipä silloin koko narripeliä pitkittää? „Aineen, voiman ja lain loputon jauhatus“ saa ihmismiljoonat vilisten vaipumaan ikuiseen unhoon, jättämättä viimein muistintapaistakaan mistään menneestä silloin, kun kaikki palaa takaisin siihen tulisumumereen, mistä se oli ilmoille ylennyt. Mainen elämä ei itsessään ole mikään

päämäärä. Se on synkkyyden ja sumun saartama. Silloin ei oudolta tunnu, että sokaistun sielun kieltäjä pitää Schopenhauerin pessimismiä Straussin ja hänen seuraajainsa perusteetonta optimismia parempana, joka optimismi heidän opetustensa valossa muistuttaa nuoren aasin eläimellistä sielukkuutta hyvän ohdakeaterian jälkeen.

Yksi seikka sittenkin on selvä: on ehdottomasti välttämätöntä saadå jokin ratkaisu, joka optimistisessa mielessä käsittää olemassaolon tosiseikat. Nykyinen yhteiskunta on yhä enemmän ja enemmän kyynillisyyden ja elämäninhon läpitunkema. Tämä on tulosta sulasta tietämättömyydestä Karman lain toimintaan ja sielun kehitykseen nähden. Erehdyttävään suuntaan menneestä uskollisuudesta mekaanisia ja sangen valheellisia kehitysteorioja kohtaan johtuu, että pessimismi on päässyt niin asiaankuulumattomaan arvoon. Jos kerta perusta, millä suuri Laki lepää, on tajuttu — ja mikäpä filosofia tarjoaisikaan parempaa perustaa tämän tajuamiseen ja lopulliseen ratkaisuun kuin suurten intialaisten viisaitten esoteerinen oppi? — silloin ei jää mitään mahdollista lähtö- tai tukikohtaa äskeisille, schopenhauerilaisen ajatusjärjestelmän korjauksille tai niille metafyysillisille rikkiviisauksille, joita „Suuren Tuntemattoman filosofi" rakentelee. T i e t o i s e n olemassa-olon järjellisyys voi todistautua vain alkuaikojen — nyt esoteeristä — filosofiaa tutkimalla. Ja se sanoo: „ei ole olemassa kuolemaa eikä elämää, sillä molemmat ovat harhaa; o l e m i n e n on ainoa todellisuus". Tämän paradoksin on tuhansia vuosia myöhemmin lausunut eräs suurimpia filosofeja, joita koskaan on elänyt. „Elämä on kuolemaa", sanoi Claude Bernard. Elimistö elää, koskaa sen osaset alati kuolevat. Voimakkaimman eloonjääminen perustuu tähän yksinkertaiseen tosiseikkaan. Ylemmän kokonaisuuden elämä vaatii aina alemman kuolemaa, osasten kuoleman ollessa sen alaisia ja riippuvaisia siitä. Ja koska elämä on kuolemaa, niin kuolemakin on elämää ja koko suuri elämien ympyrä muodostaa vain Y h d e n O l e m a s s a-o l o n — j o n k a p a h i n p ä i v ä o n m e i d ä n p l a n e t a l l a m m e.

Joka T i e t ä ä, käyttää tietonsa parhaimmiten. Sillä jokaiseen sieluun koittaa valo, jos Tieto on kerta sen harhan ja tietämättömyyden pauloista vapautunut; ja lopulta hän on totuudessa j a k a i k e n T i e t o i s u u d e s s a huudahtava suurelle harhalle:

M u r t u n u t s u n t a l o s i o n p i j a t a i t t u n u t s e n s e l k ä p i i s i.

Harha on sen muovaillut!
Turvassa lähden -- vapauttani kohden.
H. P. Blavatsky.
Engl. suom. A. R. ja P. E.

H. P. Blavatsky ja Ruusu-Risti.

Valkoisen lootuskukan, toukokuun 8 p:n johdosta.

1.

Olemme taas kesän kynnyksellä. Suuri Luonto-äiti avaa lämpimän sylinsä meille talven pimeässä eläneille ja me riemuiten jo suunnittelemme tulevan suven suomia iloja. Mutta samalla johtuu mieleen jo eletyt kesät: miten paljon etukäteen niistä iloitsimme ja miten vähiin sittenkin hupeni odotuksemme! Saimmehan kylläkin ihanaa aurinkoa, ilmaa ja vettä, mutta sittenkin joku jäi meissä jotain vaille. Tarvinneeko kysyäkään, mitä vaille olemme jääneet? Eikö se ole tuo salainen ja sisäinen kaipuumme Isään, jota ilman ei kesämmekään tunnu saavan oikeaa sisältöään.

Mutta ehkä meillä on jokaisella kuva kesäisestä sunnuntai-aamusta lapsuutemme päiviltä, jolloin sisäisesti ja ulkonaisesti kaikki sulautui merkillisen sopusointuiseksi. Ehkä aamun rauha ja tyyneys, lintujen kirkas viserrys tai kaukaa kajahtavan aamukellon kumea sointu toi sieluumme jonkin kuvan alkukodistamme. Sellainen iäisyys-tuokio varmaan oli kauneinta, mitä kaipasimme . . . Olemme kasvaneet, ehkä vähän viisastuneet, käyneet vanhoiksi, mutta yhä pysyy saavuttamattomana jossain lapsuudessamme vaistoamamme sunnuntai-tunnelma. Tuota sisässämme soivaa hiljaista ja kutsuvaa ääntä yhä kaipaamme, aina etsimme. Milloin ja mistä sen kohtaamme?

2.

Olemme itsekukin eläneet teosofeina kevätajan, jolloin tuo siunattu siemen on poveemme kylvetty ja olemme myös eläneet sen kesän, jolloin vilja kasvaa sekä odottaneet sen tuleentumista. Eikö siinäkin ole samaa vastaavaisuutta kuin entisissä kesä-toivomuksissamme? Ulkonaisesti olemme ainakin iloinneet ja älymme on saanut niittää

kokemusta, mutta aina on vaan jokin sisässämme jäänyt täyttymystään vaille? Henkemme on itkenyt ikäväänsä. Ruusua ja Ristiä se on kaivannut ja odottanut, aavistaen niissä olevan kaikkien vuodenaikojen parhaimman olemuksen ja mehun.

3.

Anna anteeksi, rakas äiti Blavatsky, jos tohdin sinusta nähdä sitä, minkä sisäisesti vaistoan sinussa olevan Ruusua ja Ristiä! En ole mahdollinen sinun mysterioitasi ratkaisemaan, tahtoisin vain osaltani tehdä sinulle hiukkasen oikeutta, sinulle, joka tunnet Ruusun ja Ristin salaisuudet. Luottaen sanoihisi: „Se joka tekee parhaimpansa, tekee kaiken sen, mitä häneltä voidaan pyytää“ — uskallan siis alkaa.

4.

Kun madame Blavatsky Valkoisen Veljeskunnan lähettiläänä saapui jättiläistyöhönsä, seisoi silloinen maailma tienhaarassa: joko se vaipuu kokonaan raakaan materialismiin tai sokeaan uskoon. Jos joku Itämailla syntynyt adepti olisi tullut ja huutanut maailmalle: „Havahtukaa ja katsokaa, mihin olette menossa!“, niin hänen sanansa eivät olisi saaneet mitään vastakaikua. Mutta tarvittiin länsimaalaista vihittyä, joka tunsi Länsimaiden mentaliteetin, ajatuselämän ja joka siis tunsi keinot vanhojen ja silti uusien henkisten totuuksien levittämiselle. Olihan kaikkina vuosisatoina elänyt Vihittyjä, jotka tallettivat salaista jumal'tietoa ja ilman sitähän ei ihmiskunta olisi voinut vähääkään edistyä. Keskiajan kirkon helmoissahan mysterioihin vihityt rosenkreuziläisetkin vaikuttivat ja useammat heistä lienevät noutaneet tietonsa kaukaa Itämailta, joissa aina on henkisyys kukoistanut ja säilynyt. Mutta uutta ja entistä voimakkaampaa valoa ihmiskunta oli madame Blavatskyn saapuessa vailla. Entinen mysterioluli oli melkein sammumaisillaan ja sen sytyttäjäksi oli madame Blavatsky kutsuttu.

Europassa syntyneenä hän siis jo lapsuudestaan asti tiesi ja tunsi länsimaalaisella tavalla, mutta V a l o n t u o j a k s i määrättynä häntä veti vastustamattomalla voimalla Itämaat, kuten rosenkreuzilaisia, aavistaen, että siellä hänen sisäinen kaipuunsa saisi tyydytyksensä. Tiedämme, miten hän yksinkertaisesti hävisi moniksi vuosiksi, eivät edes hänen lähimmät omaisensa tienneet hänestä. Missä

kaikissa maissa hän niinä vuosina liikkui, mitä opetuksia hän saikaan ja mitä äärettömiä ponnistuksia valon löytämiseksi hän tekikään — tuota kaikkea on vaikea tarkoin kuvailla tai tarkoin käsittää. Voimme vain osapuilleen aavistella ja vasta hänen jättiläistyötään suorittaessaan, heikosti käsittää hänen Mestari-suuruuttaan.

Hänen työnsähän tiedetään: Hän se oli alkuna ikivanhalle teosofian julistamiselle, ja tämän aatteen ympärille muodostui sitten Teosofinen Seura. Muistamme hyvin, miten äärettömän painon hän pani sanalle T e o s o f i a. Itseään Teosofista Seuraa hän piti vain siinä määrin tarpeellisena, kuin se osasi ilmentää jumalallista viisautta s.o. teosofiaa. Muussa tapauksessa olisi seura vain karhea kuori, pois hylättävä. Vanha rosenkreuziläinen henki oli tässäkin madame Blavatskyn oppaana, sillä hehän, vaikka muodollisesti kuuluivatkin kirkkoon, pitivät totuuden- t u l e n löytämistä ainoana ehtona ja päämääränä, hyljäten kuolettavat muodot.

Myöskin tiedämme, miten Teosofisen Seuran kävi madame Blavatskyn henkisillä silmillä katsottuna: siitä tuli todellakin kuori eikä vakiintuva pyrstötähti. Se v a l o, jota hän oli tullut tuomaan, ei onnistunut tunkeutumaan Teosofiseen Seuraan. Oudot voimat, joita vastaan hän uudestaan ja yhä uudestaan koroitti äänensä, saivat jalansijan varsinkin hänen kuolemansa jälkeen, s.o. psyykkisten kykyjen kehittäminen, eikä muistettu, että „etsikää ensin Jumalan valtakunta ja kaikki muu teille annetaan lisäksi". Hän oli Mestari ja hänen ääntään ei kuultu. Turhaan hän varoitti: „Ne, jotka erkanevat meidän Mahatmoistamme, jotka ovat e l ä v i ä ihmisiä, mennäkseen Saptarishejä — Tähtirishejä[1]) — kohden, eivät ole teosofeja".

Mutta hänen lähetystönsä ei painunut unhoon. Se ääretön nerous ja viisaus, mitä hänen kirjansa ja kirjoitelmansa sisältävät sekä niiden tarjooma ajatuselämä on säilyvä niille tuleville polville, joiden sisäinen silmä ja korva on avautunut näkemään ja kuulemaan. Mutta valittaen täytyy kysyä: Miten paljon hänellä olisi ollut annettavana, jos hänen sanomansa olisi osattu ottaa vastaan oikealla tavalla? Mutta kaikki suuret Valontuojathan ovat saaneet kärsiä saman kohtalon.

---

[1]) Muinaisen Indian seitsemän suurta rishiä eli tietäjää, vastaten Otavaa taivaalla.

5.

Madame Blavatskyä on totuttu pitämään itämaalaisena maagikkona ja ensi näkemältä niin helposti saattaa luulla, sillä hänhän yhtenään vetoaa Idän viisaiden oppeihin ja salaisuuksiin. Mutta asian ymmärtää helposti jo historial liseltakin kannalta: Jos madame Blavatsky olisi painostanut ensi esiintymisestään saakka n.s. Kristus-prinsiippiä ja Jeesus Kristuksen elämäntyötä kaikista painavimpana tekijänä henkiselle kehitykselle, olisi varmaan hänen suuri valaistustyönsä nostanut sekä silloisen tieteellisen että kirkollisen maailman vuorenvankkana häntä itseään vastaan, sillä toinen puoli maailmaa oli karkean materialismin lumoissa ja sille kristinuskon perustajan totuudet olivat pelkkää ilmaa ja taas sokeasti dogmeihinsa kangistunut kirkko olisi pitänyt jumalanpilkkana jonkun karmaa ja jälleensyntymistä opettavan henkilön todistuksia ihmisessä piilevästä Kristus-prinsiipistä. Madame Blavatskyn oli siis heti alussa annettava ankara isku sekä tiedettä että sokeaa uskoa vastaan. Tiedämme, että karmanlaki, jälleensyntyminen, oppi Mestareista ja ihmisten veljeys, yhteinen jumalallinen alkuperämme olivat samalla kertaa sekä iskuna että parantavana lääkkeenä. Saada ajatuselämä sinä aikana suunnatuksi henkisille raiteille — siinä oli jättiläistyö, jonka madame Blavatsky loistavasti suoritti. Sen jälјethän me jokainen huomaamme ja näemme. Mestariolennon sen täytyi olla, joka siihen pystyi!

Tämä oli ulkonaista puhdistustyötä, minkä täytyy käydä aina ennen sisäistä. Mutta jos seuraa hänen esoteerisia opetuksiaan, niin näyttää kuin olisi Buddha häntä lähempänä kuin kristikunnan Mestari, Jeesus Kristus. Siinäkin sisäisellä intuitsioni-silmällä ymmärtää syyn: madame Blavatsky edelleen tahtoi painostaa Itämaiden vanhaa ja kirkasta henkisyyttä vastakohdaksi europpalaiselle ajattelulle. Hän ikäänkuin tahtoo sanoa: „Teidän on länsimaalaisina ollen läpikäytävä koko itämaalainen, kasvattava ajatustapa, ennenkuin voitte oikealla tavalla ja oikeasta päästä lähteä seuraamaan kristikunnan Mestaria, jota olette mahdollisesti luulleet seuranneenne, mutta jonka opit olette joko vääristelleet tai ette ole ollenkaan niitä seuranneet. Itse minä olen Buddhaa seuraten löytänyt etsimiseni esineen: Kristuksen."

Tämähän on, tällainen kehitystapa, niin madame Bla-

vatskyssa kuin yksilöissä, selvää ja vanhaa Ruusun ja Ristin sulautumista s.o. ruusuristiläisyyttä. Filosofian, tieteen ja uskonnon synteesinä, yhtymänä, on tosi tieto: Kristusvalo. Kristuksen Vuorisaarnan käskyt ovatkin filosofiaa, tiedettä ja uskontoa, ja madame Blavatsky vetoaakin yhtenään niihin, samoinkuin apostoli Paavalin, tuon suuren Vihityn, todistuksiin: Kristus meissä.

Jos vielä haluaisi hakea madame Blavatskyn ja ruusuristiläisyyden sisäisen yhteyden Jeesus Kristuksen hengessä, on se ihmisten keskinäinen veljeys, veljesrakkaus, joka on meidän taivaallinen perintömme. Uhrautuminen kaikkien puolesta, milloin ja missä tahansa on suurin eetillisistä arvoista. Madame Blavatsky sanookin eräässä kirjeessään: „ - — ja minä olen aivan yhtä valmis kuin ruusuristiläisten pelikaani ruokkimaan sydänverelläni 'seitsemää valittua'" ja jatkaa: „Kun minä olen kuollut ja jättänyt tämän ruumiini, te tulette tietämään koko totuuden. Te tulette tietämään silloin, etten minä ole koskaan, en koskaan pettänyt ketään, mutta minun on täytynyt usein sallia heidän itsensä pettyvän, sillä minulla ei ollut oikeutta sekaantua heidän karmaansa."

Madame Blavatsky ruusuristiläisenä s.o. Kristuksen seuraajana antaa erään äärettömän syvällisen neuvon: Seuratkaa eläviä Mestareita, aivan kuten Jeesus Kristus sanoi: „Seuraa minua", ja toisessa paikassa: „Minä olen tie, totuus ja elämä." Uskollisuus Mestariaan kohtaan oli järkkymätön kaikissa vaiheissaan madame Blavatskylla.

Ja kun sen pidämme ojennusnuoranamme, on meillä toivoa, että mahdollisesti tuleva tai sitä seuraavat kesät antavat sen, jota vaille olemme vielä tähän asti jääneet: Kristuksen meihin. T. H.

„Mitä te arvelette Krishnamurtista?"

Minulle tehdään useasti kysymys: „Mitä te arvelette Krishnamurtista?" Vastaukseni on ollut — riippuen tilanteesta — joko suppeampi tai perusteellisempi. Ja koska olen neljässä kirjoituksessa puhunut kristillisen elämänym-

märryksen rappeutumisesta ja puhdistamisesta ja puhdistustyön vaikeuksista, niin asian täydennykseksi sopinee puhua vielä tästäkin asiasta.

Mikäli ymmärrän Krishnamurtia, on hän läpikäynyt erään arvokkaan kokemuksen. Tätä kokemusta hän määrittelee sanomalla, että hän on sisäisesti itsestään löytänyt „rakkaan“, löytänyt totuuden. Tämä löytö johdatti hänet huomaamaan, että kaikki se poliittinen ja kirkollinen puuha, jolla hänen kasvattajansa, Teosofisen Seuran nykyiset johtajat, hänet pienestä pitäin ympäröivät, oli tässä kaikkein tärkeimmässä asiassa, s.o. „rakkaan“ eli totuuden löytämisessä, ei vain tarpeetonta, vaan suorastaan haitallista.

Tämä huomio puolestaan johti Krishnamurtin seuraavanlaiseen päätelmään: „Ei saa olla muuta auktoriteettia kuin oma itsensä, oma päämääränsä, oma kokemuksensa. Kaikki uskonnot ja kirkot ja auktoriteetit ovat vain haittana totuuden löytämisessä. Sentähden: ole oma itsesi, harkitse päämääräsi, ja kulje kokemustesi kautta päämääräsi kohti. Vain tämä on tärkeätä. Mikään muu ei ole tärkeätä“.

Tällaista Krishnamurti nyt puhuu. Oman suhteeni tähän lausuisin aluksi näin: Määrätyssä rajoituksessa ja yhdeltä kannalta katsoen tunnen jonkunlaista iloa, melkeinpä kiitollisuutta tämän Krishnamurtin puheen johdosta. Sillä kuinka paljon minäkin olen itsenäisyyden velvoitusta ainakin itselleni teroittanut! Se on ollut erittäin tärkeä puoli työssäni ja itsekasvatuksessani. Ja kuinka painokkaasti H. P. Blavatsky ja suuret Mestarit ovat sanoneet: „Jokaisen on omalta kohdaltaan etsittävä ja kolkutettava, on kuljettava tiensä totuuden tietoon, on ratkaistava elämän ja kuoleman arvoitus. Toinen ei voi tätä tehdä toisen puolesta. Ulkonainen sijaissovittaja ei voi ihmistä pelastaa, ei kuljettaa häntä kuin nukkea elämän ahtaan portin lävitse. Jokaisen on kohdaltaan työnsä tehtävä, on kasvaminen siihen täydellisyyteen, mikä on meidän kaikkien henkisellä Isällämme.“

Näin ovat viisaat puhuneet. Mutta heidän puheensa unohdetaan yhtenään. Niinpä sekä T.S:n että Krishnamurtin kohtalona oli, että ennen kaikkea T. S:n johtajat saivat huomautuksen tästä unohtuneesta totuudesta.

Mutta iloittuani tästä ja annettuani asialle tällaisen tunnustuksen, tunnen syvemmällä jälleen surua. Sillä näen ja ymmärrän, että Krishnamurtin „uskonpuhdistuksessa“ tuli jälleen heitetyksi lapsi pesuveden mukana. Senpätähden

käyn nyt lähemmin perustelemaan tätä kaksipuolista tunnettani, iloani ja suruani.

On muistettava, että T. S:ssa sekä luovuttiin historiallisen Mestarin opetuksesta että luisuttiin sokeaan auktoriteettiin. Niinpä - välittämättä Blavatskyn eläessään lausumista varoituksista — tehtiin „maailmanopettajasta" ja hänen pikaisesta tulemisestaan sokea, uhkaava uskonkappale. Muistettava on, että siinä julistuksessa, jossa m.m. nimitettiin seitsemän „apostolia", siinä leimattiin suorastaan petturi-Juudaiksi kaikki ne, jotka eivät ilman muuta tuota julistusta uskoneet, vaan asettuivat epäilevälle kannalle. Toiseksi: samoin vastoin kaikkia Blavatskyn varoituksia sekoitettiin teosofia politiikkaan ja sotaan. Iso-Britannia taisteli muka Valkoisen Veljeskunnan puolesta. Ken ei tätä uskonut ja sen mukaan toiminut, hänet niinikään leimattiin kavaltajaksi. Tämän ohella perustettiin n.s. vapaamielinen katoolinen kirkko, tukemaan ja auttamaan tulevan „maailmanopettajan" työtä.

Kaikilla näillä julistuksilla ja teoilla luovuttiin alkuperäisestä teosofiasta, luovuttiin Blavatskystä, luovuttiin historiallisesta Mestarista. Niiden tilalle tuli politiikka ja sokea auktoriteettius; jolla kaikella kuormitettiin seuran jäsenten ajatuselämää, ja ympäröitiin Krishnamurtia koko hänen nuoruutensa ajan.

Kaiken tämän jälkeen Krishnamurti läpikävi erään sisäisen kokemuksen. On niinkuin hänelle olisi sanottu: „Etkö ollenkaan huomaa, mitä teatteria sinulla pelataan? Aiotko ilman muuta alistua kaikkeen tuohon? Aiotko olla kuin nukke, jota näytellään? Tai kuin grammofooni, joka toistat ja huudat sitä, mitä sinut pannaan huutamaan? Etkö ymmärrä, että olet vastuunalainen olento? Ajattele niinollon asioita ja tilannetta, ja opi olemaan oma itsesi, elävä ihminen, vastuunalainen olento!"

Jotain tällaista selvisi Krishnamurtin sisäiselle tajunnalle. Ja hänen kunniakseen on sanottava, että hän älysi vaaran. Ainakin jollain tavalla. Seuraukset tästä olivat kohtalokkaat T. S:n myöhemmälle auktoriteetille. Sillä Krishnamurti heitti suoralta kädeltä romukoppaan Iso-Britannian kristus-edustuksen, heitti sekä entiset että itseään varten perustetut kirkot, seremonioineen kaikkineen, ja kielsi sekä nimitetyt että nimittämättömät „apostolinsa"! Ja kun tilannetta yritettiin pelastaa jonkunlaisen „maailmanäidin" esiin-

työntämisellä, niin Krishnamurti torjui jyrkästi tämänkin yrityksen.

Tästä Krishnamurtin reilusta edesottamisesta tunsin eräänlaista iloa, melkeinpä kiitollisuuta. Sillä saihan siinä sokea auktoriteettius jonkunlaisen tuomion. Samalla se muodostui osittaiseksi tunnustukseksi Blavatskylle. Samoin Ruusu-Ristin johtajalle, Pekka Ervastille. Sillä hänhän — toimien silloin Suomen T. S:n ylisihteerinä — oli alunperin jyrkästi kielteisellä kannalla kyseessäoleviin julistuksiin ja edesottamisiin, ennustaen m.m., että juuri näiden tekojensa tähden T.S:n on vielä astuttava Canossaan. Tämän „kerettiläisyytensä" tähdenkin Pekka Ervastin työ T. S:ssa tehtiin mahdottomaksi.

Minulla oli siis syytä iloita myös sen osittaisen hyvityksen johdosta — sanon sen vieläkin —, mikä Krishnamurtin ansiosta välillisesti koitui H. P. Blavatskylle ja Ruusu-Ristin johtajalle Pekka Ervastille.

Nyt siirryn perustelemaan edellämainittua suruani. Mutta sitä ennen on tehtävä eräs välikysymys, josta en mene heti sanomaan, onko se otettava tragikoomilliselta vai jol tain muulta kannalta. Se on kysymys juuri tuosta petturi-Juudaasta; sellaisena kuin se esiintyy T. S:n auktoriteettiuden ja Krishnamurtin välisessä suhteessa. Sillä — niinkuin jo edellä sanottiin — siinä julistuksessa, jossa „maailmanopettaja" ja hänen „apostolinsa" lopullisesti, kaiken maailman edessä, määrättiin, siinä samalla selitettiin, että Juudaksia ovat kaikki ne, jotka epäilevät julistuksessa esitettyjä asioita. Mutta kuinkas kävi? Juudas-pohjalta katsoen kävi perin kummallisesti. Ensiksi: Krishnamurti puolestaan ei vain „epäillyt", vaan hän jyrkästi kielsi julistuksessa nimitetyt „apostolinsa". Siis itsestään „maailmanopettajasta" tuli ensimäinen petturi! Se on logiikan järkkymätön tulos. Ja toiseksi: Juudaiksi näkyvät kiertyvän myös julistuksen alkuperäiset laatijat ja julkaisijat ja siinä nimitetyt „apostolit". Sillä „maailmanopettaja" on mahdollisimman jyrkästi kieltänyt kirkot ja seremoniat, mutta siitä huolimatta „apostolit" ylläpitävät perustamaansa kirkkoa, toimivat siinä piispoina ja pappeina ja seremoniamestareina!

Jos mikään, niin tämä on tragikomediaa. Jo tästä:kin syystä edellämainittu iloni ei voi olla kovin syvällistä laatua. Päinvastoin: syvemmällä tunnen surua. Siihen on toisiakin syitä, joita nyt käyn esittelemään. Ne syyt saa-

vat lähtökohtansa siitä, että Krishnamurti ei kyennyt astumaan kuin yhden askeleen, vaikka hänen olisi ollut astuttava vähintään kaksi. Hän ei kyennyt eroittamaan kahta auktoriteettia, sokeata ja näkevää, väärää ja oikeata. Sentähden hän jäi omalla tavallaan — niinkuin Absalom muinoin — tukastaan roikkumaan maan ja taivaan välille. Hän oli — käytyään läpi mainitsemamme kokemuksen — kuin säikähtänyt sitä sokean auktoriteetin paljoutta, johon hänet oli nuorena kasvatettu, ja sentähden hän nyt, osaamatta ajatella asiaa syvällisemmin, heitti menemään kaiken auktoriteetin. Siinä meni — kirkkojen ja T. S:n auktoriteetin ohella — myös Blavatsky ja alkuperäinen teosofia, meni Valkoinen Veljeskunta, Buddha ja Jeesus Kristus...

Mutta kaiken tämän kaatamisen ohella jäi yksi auktoriteetti kaatamatta. Vieläpä se tuli koroitetuksi kaikkein korkeimmaksi. Se auktoriteetti huutaa nyt: „Jokainen ihminen olkoon — kaikessa tietämättömyydessään — oma auktoriteettinsa!" Se Kalevalan suuri tammi, oma persoonallisuus, joka estää kuun kumottamasta ja päivän paistamasta, estää todellisen auktoriteetin esille pääsemästä, se jäi kuitenkin kaatumatta. Se tuli nyt — niinkuin sanottu — korkeimmaksi auktoriteetiksi.

Näinollen emme voi olla vielä erikoisesti kiinnittämättä huomiotamme elämän todelliseen auktoriteettiin. Oleellisesti se on itse elämän totuus, elämän järkkymätön laki, se, josta ei kukaan voi — niinkuin Jeesus sanoo — piirtoakaan siirtää tai rahtuakaan muuttaa. Mutta ihmiskunnan johtavia eli palvelevia auktoriteetteja ovat myös ne olennot, jotka totuuden tietävät. Sellainen on Valkoinen Veljeskunta, sen suuret lähetit, historian Mestarit. Sentähden käännymme nyt, kaikesta huolimatta, noiden alinomaan epäiltyjen ja „viraltapantujen" auktoriteettien puoleen. Ensiksi Blavatskyn puoleen. Hänhän sanoo „Teosofian Avaimessa", että jos vaikka sellainenkin henkilö, jolla on „vilpittömät aikeet ja etevät sielunominaisuudet, lannistumaton tarmo ja kestävyys", yrittää kulkea kohti salatiedettä ja adeptiutta yksinään, ilman Mestarin neuvoa ja johtoa, niin tuskin yksi 10000:sta onnistuisi, vaan he joutuisivat joko „itsetiedottomaan m u s t a a n magiaan tai aivan avuttomimpaan mediumisuuteen".

Käännymme sitten Jeesuksen Kristuksen puoleen. Kun eräs päämies kysyi häneltä: „Mitä minun on tehtävä periäkseni iankaikkisen elämän?" niin Jeesus heti kääntää

hänen huomionsa historialliseen Mestariin, sanoen: „Käskyt sinä tiedät: 'Älä tee aviorikosta', 'Älä tapa', 'Älä todista väärin', 'Kunnioita isääsi ja äitiäsi'". Ei Mestari sano umpimähkään: „Ole oma itsesi, oma auktoriteettisi!" Sillä emmehän aineellisessakaan elämässä voi olla itsenäisiä ja vapaita, ellemme ole täyttäneet siinä vallitsevia ehtoja. Sama on — ja vielä ankarammin — laita henkisessä elämässä. Päästäkseen itsenäiseksi ja sitten eteenpäin, täytyy ihmisen osata täyttää historiallisen Mestarin antamat siveelliset käskyt. Muutoin vapaus on vain vallattomuutta. Niinhän päämieskin vastaa Jeesukselle: „Tätä kaikkea olen noudattanut nuoruudestani asti." Vasta tämän jälkeen Jeesus neuvoo ja huomauttaa, mitä päämieheltä vielä puuttuu, ollakseen edes entisyydestään vapaa, ollakseen edes siltä kannalta täydellinen, ja että hän sitten voisi opiskella ja jatkaa elämänsä kulkua elävän Mestarin välittömällä johdolla. Tämän ehdon kuultuaan päämies puolestaan tuli murheelliseksi. Nähtävästi hänkin sentään halusi olla „oma itsensä", „oma auktoriteettinsa".

Sananen vielä Krishnamurtista. Lieventävänä asianhaarana on otettava huomioon, että häntä ei ole milloinkaan opetettu tuntemaan ja seuraamaan Vuorisaarnaa, Jeesuksen oppia. Eikä liioin Buddhankaan käskyjä. Krishnamurtia on pienestä pitäen kasvatettu ihan toisia periaatteita noudattamalla. Blavatskya ja hänen oppiaan ei Krishnamurti liioin ole oppinut kunnioittamaan. Hänen kasvatuksensa on ollut kummallisella tavalla „suojeltua".

Mutta vaikka otammekin kaiken tämän huomioon lieventävänä asianhaarana, niin se lievennys sopii vain silloin, kun ajattelemme Krishnamurtia ihmisenä, veljenä veljien joukossa, emmekä opettajana. Ihmisenä Krishnamurti kuuluu — niinkuin kaikki ihmiset — meidän elämämme kokonaisuuteen, ja meidän myötätuntomme kuuluu hänelle. Mutta julkinen opetus on julkisen arvostelun alainen. Hedelmistä puu tunnetaan. Ja opettajan hedelmä on hänen opetuksensa. Niinpä Krishnamurtin oma opetus paljastaa sen totuuden, että hän ei vielä ole varsinainen opettaja. Opettajaksi hänet on keinotekoisesti koroitettu. Sentähden on toivottavaa, että Krishnamurti itse vielä huomaa tämän — ja alkaa etsiä todellista auktoriteettia, s. o. Mestaria, Kristusta, Isää.

J. R. H.

Kukkaseppel.

Vuosijuhlilta 1930.

Sydämeni vaikenee — — —

Muistojen kukat tuoksuvat niinkuin lehdokki yöllä kesäisessä metsässä. Arkoina ja pyhinä ja kuitenkin niin läheisinä, että niiden kosketus on kuin hyväily.

Sinisiä kukkia on paljon. Hartaus on nostattanut ne ihmisten sydämistä. Ne kohoutuvat ylevinä, kuroittaen terälehtiään kuin siipiä korkeuteen. Niiden kanssa ovat yksinäiset sielut nousseet taivaan portille.

Sävelten kukat ovat ihmeellisiä, monivivahteisia kuin Elämä itse. Ne kertovat Sävelten puutarhasta avaruuden mittaamattomilla lakeuksilla. Jokaisen ihmisen sydämeen on sieltä lähetetty sävelkukkanen, mutta vain armoitetut ovat ne löytäneet ja omikseen tunteneet. Ja kukkaseppeleiksi ne kiertyvät vain siellä, missä Suuren Mestarin askeleet ovat pyhittäneet maan.

Mikä paljous onkaan punertavia kukkia! Rakkauden säteily on herättänyt ne henkiin, yhdistämään kaikkia meitä, synnyttämään juhlaa keskelle arkisen mailman, tuoksuamaan siellä, missä ihmiset ojentavat kättä toisilleen katkeamattomaksi ketjuksi yli maan piirin.

Ja kaiken yläpuolella seisoi yksinäinen Kristuskuva symbolina Hänestä, joka näkymättömänä seisoi heidän keskellään, jotka olivat uskaltaneet kuiskata: Tulkoon Sinun valtakuntasi maan päälle. Ihme oli tapahtunut: sydämet olivat uu-

destisyntyneet Hänen kosketuksestaan ja astuneet tielle. — — —

Päät kumartuivat — Siunaus laskeutui niiden ylle ja pääsiäishymni helisi: Kristus on ylösnoussut. L. J.

Ruusu-Ristin kymmenes vuosikokous.

Torstai-iltana, huhtikuun 17 p:nä, oli tutustumisillanvietto. Kulmakoulun juhlasali oli somistettu taiteellisen taidokkaasti kukkasin, havuköynnöksin. Itään Johtajan istuimen taakse oli asetettu Eemil Halosen Kristus-patsas. Salin koristelutyötä oli johtanut Eemil Halonen apunaan monet muut. Kiitos heille!

Illanvietto aloitettiin pianonsoitolla. Helvi Leiviskä soitti kauniisti Sibeliuksen säveltämän romanssin. Sven Krohn piti ajatusrikkaan tervehdyspuheen. Muutamia palasia hänen aatoksistaan: „Meidän yhdessäolomme tarkoitus on voimakas kehittyminen elämän ikuisuuskysymyksiin. Tahdomme saada sydämellemme virvoitusta, sielullemme uusia, hedelmöittäviä ajatuksia ja totuuden näkemyksiä. Hengellemme niitä herätteitä, jotka nostavat meidät ylipersoonalliseen todellisuuteen, viisaudesta ja rakkaudesta lähtevän tahdon yhteyteen. Tulkoon tästä vuosikokouksesta voima sieluumme, joka tukee meitä myöhäisemmissä taisteluissa, joka neuvoo ja opastaa meitä ja herättää meissä kaipuun todellisen itsemme luo."

Ruusu-Ristin kuoro osoittautui huomattavasti edistyneensä. Eva Runsténin tarmokkuus kuoronjohtajana pilkistää esiin näistä kuoron taiteellisesti antoisista esityksistä. Kuoro lauloi useita lauluja. Lopuksi saatiin kuulla Faltinin kaunis „Älä itke äitini".

Bertha Lindberg esitti draamallisen kohtauksen „Peilivankilassa". Hänen mimiikkinsä ja plastiikkansa värittivät „Peilivankilan" draamakohtauksen voimakastuntuiseksi. Monologi tuotti kuulijoille nautintorikkaan hetken. Hilja Kettunen piti lennokkaan puheen. Trio: Ola Forsell, Vilho Heliö ja Helvi Leiviskä soittivat pari kappaletta. Yrjö Rimppi näppäili ilmoille säveliä kansallissoittimestamme kanteleesta. Ohjelman väliajalla tarjosivat Helsingin looshit juhlavieraille kahvit. Rattoisaa seurustelua. Iloisia jälleennäkemisiä. Henkevää vuosikokouksen alkajaistunnelmaa.

Perjantaina klo 10 a.p. alkoi juhlallisesti varsinainen vuosikokous. Helvi Leiviskä ja Jussi Pohjanmies esittivät pianolla ja harmoonilla erään Bachin aarian. Pekka Ervast piti avajaispuheen. Muutamia katkelmia hänen puheestaan: „Jumala on rakentanut temppelin — luonnon . . . Jokaisen ihmisen sydän, koti ovat hänen temppelinsä. Jokapäiväisten velvollisuuksien toimeenpano on jumalanpalvelusta . . . Elämässä ei ole arkista hetkeä, jos elämme Kristushengessä . . . Olemme nyt joutuneet kolmanteen prinsiippiin. Vuosikokouksemme on toimiva astraaliruumiin merkeissä. Astraaliruumis on se, joka

synnyttää aatteita, ajatuksia . . . Taiteen kauneus, tieteellisten tutkimusten todenmukaisuus ja uskonnollinen hartaus avaavat meille ikkunoita makrokosmokseen. Muotoina ovat kauneus, totuus, rakkaus välttämättömät astraaliruumiin kehityksessä . . . Vuosikokouksemme on käyvä veljesrakkauden, nöyryyden, kauneuden merkeissä. Kauneus on avain astraaliseen käyttövälineeseen elämässä". Väinö Lahden soitettua pianolla Bachin C-duuri toccatan, avasi P.E. vuosikokouksen sanoen: „Avaan vuosikokouksemme sen Valkoisen Veljeskunnan lähetin nimessä, jonka kuolema ja ylösnousemus tapahtui pääsiäisenä."

Seurasi lukuisten tervehdyksien vuoro. J. R. Hannula mainitsi tervehdyspuheessaan: „vuosikokoukset ovat kuin joulunkaltaisia kiintokohtia elämässämme." Maaseuturyhmät olivat edustajiensa kautta runsaslukuisesti edustettuina. Turun, Tampereen, Hämeenlinnan, Viipurin, Lieksan, Lahden, Jyväskylän, Terijoen, Kuopion ja Kymin looshin ryhmät esittivät terveisensä.

Aino Ristonmaa Turusta sanoi m.m.: „Olemme suuresti kiitollisia Johtajallemme hänen vierailunsa johdosta Turussa". Samaten puhuja lausui kiitoksensa J. R. Hannulalle, uutteralle Ruusu-Ristityöntekijälle. Lahden, Lieksan edustajat yhtyivät Aino Ristonmaan kiitosmainintoihin. Kaikki muutkin maaseuturyhmät lausuivat kiitoksensa Johtajalle menneestä työkaudesta. Eritoten ovat toispaikkakuntalaiset riemuissaan saadessaan niin pikaisesti — heti seuraavana sunnuntaina — lukea P. E:n pitämiä sunnuntailuentoja. Kaikki maaseuturyhmät työskentelevät uutterasti. „Vastuksia on, mutta ne voitetaan", kuten eräs toispaikkakunnan edustaja sanoi tervehdyspuheessaan. Helsingin ryhmän tervehdykset maaseutulaisille esitti Hilda Pihlajamäki. Useat veljet käyttivät puheenvuoroja. Heidän sanansa olivat täynnä pyhää kunnioitusta sitä aatetta kohtaan, jonka olemme omaksuneet. Kaikki olivat yksimielisiä, että se on tulevaisuuden uskonto. Eräs helsinkiläinen jäsen kertoi Ruusu-Risti-Nuorten ryhmästä. Se perustettiin viime keväänä Helsingissä. Nuorten ryhmän tunnus on: Aateluus velvoittaa. Henkinen aateluutemme velvoittaa meidät astumaan järkkymättömästi eteenpäin kohti kirkastusta. Helsingin Ruusu-Risti-Nuorten kaltaisia ryhmiä on varmasti jonkin ajan kuluttua kaikissa ruusu-risti-keskuksissa.

Eino Krohn esitti henkevästi kirjoitetun sihteerin vuosikertomuksen. Muutamia hänen lausumiaan ajatuksia: „Koska ensi syksynä, marraskuun 14 p:nä, täyttää järjestömme kymmenen vuotta, on meillä syytä tavallista kiinteämmin tutkia työmme tuloksia, toimintamme menneisyyttä, nykyisyyttä ja aavistellen tulevaisuutta . . . Meidän on osattava keskittää työmme, tiedettävä oma asemamme siinä ja avustettava niiden ihmisten työtä, jotka voivat osoittaa meille päämääräämme johtavan tien . . . Meidän täytyy tunnustaa, että Ruusu-Risti-työssä vallitsee elävä henki . . . Looshityö, joka on nyt itsenäisenä Ruusu-Risti-työn muotona alkanut toimia, kasvattaa veljiä Kristus-elämään. Kouluyritys tuo osansa maamme lasten henkisen elämän harrastukseen. Opistola toimii työn taloudellisena tukena . . . Meiltä, jotka kuulumme Ruusu-Ristiin, vaaditaan uskollisuutta totuuden ja rakkauden elävää henkeä kohtaan . . . Vastuksista emme saa lannistua, sillä niitä on aina henkisessä työssä. Ne muodostavat oman oleellisen osansa työssämme. Sen osan, jonka parhaiten ilmaisemme nimellä — elämän koulu."

Seurasi kahviväliaika, jonka jälkeen siirryttiin keskustelukysy-

myksiin. Rahastonhoitaja Esko Koivisto esitti tilikertomuksen. Sukeutui keskustelukysymys aiheesta: Olisiko suotavaa, että jäsenemme maksaisivat säännöllisen jäsenmaksunsa? Maksun suuruuteen nähden olisi ehkä tarpeellista jokin alin jäsenmaksuraja? Tämä keskustelukysymysajatus oli saanut alkunsa siitä, että eräs hämeenlinnalainen jäsenemme oli ehdottanut maksujen säännöllistyttämistä. Hän piti 30:n markan suuruista vuotuista jäsenmaksua alimpana jäsenmaksurajana. Järjestyneelle kannalle asetettu maksusuoritus onkin tarpeellista, koska vain 1/4 jäsenistämme tuo kortensa yhteiseen raha-arkkuun. Useat veljet lausuivat mielipiteensä asiasta. Toispaikkakuntalaiset kannattivat ehdotusta. He pitivät tosin vapaata jäsenmaksumuotoa parhaimpana maksutapana. Se on kuitenkin velvoittavampi kuin pakollinen maksu. Helsingin ryhmästä yhtyivät puhujat maaseutulaisiin kannattaen alimpana maksurajana 30 markkaa, jotta veljet tietäisivät, miten paljon ainakin olisi suotavaa kultakin saada. Veli Eino Krohn ehdotti: „Kukin ryhmä valitsee jäsenen, joka kerää rahaerät ja lähettää ne Esko Koivistolle. Helsingin ryhmän jäsenmaksujen kannon helpoittamiseksi olisi se jaettava lahkoihin, joissa kussakin olisi oma rahastajansa. Kannatan vapaaehtoista jäsenmaksua, jonka jokainen pitää velvollisuutenaan maksaa". Veli Yrjö Rimppi piti syynä jäsenmaksuvähyyteen hakemuskaavakkeen sanamuotoa: lupaudun „voimieni mukaan" avustamaan Ruusu-Ristiä taloudellisesti. „Siihen olisi lisättävä sulkumerkeissä — ainakin 30 markalla. Jos joku eroaa seurasta, vapautuu hän taloudellisista velvollisuuksistaan Ruusu-Ristiä kohtaan." Keskustelussa lausutut mielipiteet olivat kaikki myönteisiä kysymyksessä tehtyihin ehdotuksiin. Hallitus ryhtyy toimenpiteisiin vuosikokouksen jälkeen asian eteenpäinviemiseksi. Tulokset neuvotteluista ilmoitetaan heti kaikille ryhmille.

Seurasi seuraava keskustelukysymys: Ruusu-Risti-aikakauslehti. Johtaja mainitsi, että lehden monipuolinen painoasu on herättänyt yleisesti mieltymystä. Tilaajamäärä ei kuitenkaan ole lisääntynyt. Menot vain ovat suurentuneet. Johtajalla on herännyt lehden suhteen periaatteellinen kysymys: Onko Ruusu-Risti-lehti vain meikäläisiä varten, vai olisiko syytä ulottaa sitä propagandatyöhön? Olisiko aihetta muuttaa lehden sisältöä siihen suuntaan, että se kääntyisi suuren yleisön puoleen? Kysymys herätti vilkasta keskustelua. Toiset pitivät Ruusu-Risti-lehteä nykyasussaan tarkoitustaanvastaavana. Toiset arvelivat, että olisi aika perustaa Ruusu-Risti-aikakauskirjan ohelle lehti, joka kääntyisi suuren yleisön puoleen. Lopputulokseksi saatiin, että tyydymme mielihyvin sisältörikkaaseen Ruusu-Risti-lehteemme. Tulevaisuudessa voidaan mahdollisesti perustaa toinenkin lehti.

Kesäkurssit päätettiin pitää Jyväskylässä elokuun alkuviikolla.

Koska Ruusu-Risti täyttää marraskuun 14 p:nä 1930 kymmenen vuotta, juhlitaan sitä silloin kaikkialla Ruusu-Risti-keskuksissa. Helsingissä pidetään 10-vuotisjuhla mainittuna aikana.

Kuoro lauloi parikin kertaa. Helvi Leiviskä ja J. Pohjanmies soittivat.

Kokoukseen saapui sähkösanoma Gösta Stenmanilta, jossa hän tervehti Johtajaa ja vuosikokousta. Toisiakin sähkösanomia saapui.

Illalla oli klo 19 vapaamuurarikokous juhlallisine menoineen. Ruusu-Risti-kansliaan oli järjestetty irtojäsenille kokous, joka alkoi klo 20. Ohjelmassa oli soittoa, laulua, lausuntaa. Annikki Reijonen alusti kysymyksen: Mitä Ruusu-Risti on minulle? Veljet ottivat in-

nokkaasti osaa keskusteluun. Ydinajatukseksi muodostui: Ruusu-Risti on kuin sauva, joka tukee etsijää hänen vaeltaessaan kohti kirkkautta.

Lauantaina oli klo 11 a.p. suurlooshi, jossa olivat vain ylimmät vapaamuurarit. Illalla klo 18 alkoivat virallisen vuosikokouksen lopettajaiset. Jussi Pohjanmies soitti alkusoiton, jonka jälkeen P. E. esitti temppelirahaston tilikertomuksen. Se osoitti, että kassan varat yhteenlaskettuna hipovat jo puolta miljoonaa. Varoja kuitenkin tarvitaan, koska alku aina hankalaa. Olisi tarpeellista, että jokainen hakkisi itselleen temppelirahastolippaan. Vähäisinkin anti kartuttaa järjestömme vaurastumista. Aineen maailmassa on rahalla valta-asema. Mitä enemmän ymmärrämme sitä, sitä vähemmän suhtaudumme välinpitämättömästi temppelirahastoon.

Tämän illan osaksi tuli varsin mielenkiintoinen pohdinnan aihe. Bertha Lindberg alusti keskustelun, joka kohdistui P. E:n kirjojen kääntämiseen englanninkielelle. Hän katsoi ajan tulleen, jolloin Ruusu-Risti-sanomaa on levitettävä kirjojen avulla suureen maailmaan. J. R. Hannula kannatti ehdotusta. Hän mainitsi pari kirjaa, jotka hänen mielestään olisivat sopivimmat: „Vuorisaarna" ja „Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa".

Käännöstyön lupautui suorittamaan Johtaja itse. Hän mainitsi mielipiteenään asiasta: tuntuu hieman omituiselta lähteä ulkomaille. Eräs veli puheessaan antoi vastauksen Johtajan epäilevään suhtautumiseen: kukaan ei ole profeetta omalla maallaan. Kirja-asian eteenpäinviemiseksi valittiin komitea, johon kuuluvat Rakel Ervasti, Ida Heliö, Annikki Reijonen, Bertha Lindberg ja Eino Krohn.

Heinäkuussa 1931 on teosofisen liikkeen perustajan H. P. Blavatskyn syntymästä kulunut sata vuotta. Toukokuussa 1931 julkaistaan Ruusu-Risti-lehti erikoisena H. P. B:n muistonumerona. Eräs veli ehdotti, että olisi syytä tämän lisäksi suomentaa jokin hänen kirjansa tai julkaista erikoinen H. P. Blavatskyn elämäkerta.

Kuoro lauloi. Johtaja painosti laulun ja soiton suurimenestyksellisyyttä. Se on suurenmoista R.-R.-työtä, sanoi P. E. Jokainen vuosikokouksessa läsnäollut yhtyi varmasti Johtajan mielipiteeseen. Musiikki onkin ollut tässä vuosikokouksessa ansiokkaalla tavalla edustettuna. Virallinen vuosikokous päättyi lauluun „Sun haltuus, rakas Isäni . . ."

Sunnuntaina, ensimäisenä pääsiäispäivänä klo 12 p. oli Kansallisteatterissa tavanmukainen Ruusu-Risti-Matinea. Orkesteri esitti alkusoiton Massenet'n oopperasta „Phedra". Bertha Lindberg lausui Maksim Gorkin „Sinihaukan laulun". Oopperalaulaja Oiva Soini lauloi muhkeasti Rannan „Pyramiidilaulun", Madetojan „Kaihoni" ja Merikannon „Merellä". Häntä säesti Piippa Heliö. Väinö Lahti soitti loisteliaasti pianolla Chopinin „Nocturnen" ja „Barcarolen". Tämän jälkeen piti Pekka Ervast esitelmän aiheesta: „Yksilön ylösnousemus". Esitelmän sisältö oli pääpiirteissään seuraavanlainen. „Lapsina opimme: ihmisellä on ylösnousemus edessään viimeisenä tuomiopäivänä. Vanhempina aloimme suhtautua epäilevästi tuohon uskoon. Tiesimmehän, että ihmisruumis mätänee kuoleman jälkeen ja haihtuu. Mikä voi hänestä nousta ylös? . . . Myöhemmin kohtasimme ehkä opin, joka on saanut yhä enemmän jalansijaa: jälleensyntymisuskon. Yksilön ylösnousemus on jälleensyntyminen. Meistä syntyy jälleen oma jumalallinen henkemme. Itämailla sanottiin: „Se, mikä meistä syntyy jälleen on — karmamme. Jokainen elämän muoto on jonkin edelläkäyneen syyn seuraus. Ihmisen nykyinen elämä ja asema ovat men-

neen tulos. Vanhan itämaalaisen käsityksen mukaan elämä on ikuista kiertokulkua. Itämaalaiset pitävät ulkonaista elämää melko arvottomana. Itämaalaisen filosofin pyrinnön päämäärä on vapautuminen jälleensyntymien ketjusta. Ihmisten on pyrittävä — Nirvaanaan. Itämaalainen filosofi vetäytyy erämaihin voittaakseen fyysillisen ruumiinsa halut ja himot . . . Jeesus Kristus antaa arvoa myös ulkonaiselle elämälle. Meidän on rakastettava elämän ilmennysmuotoja. Hän ymmärtää meitä ihmisinä. Hän sanoo: Nouse! Ota vuoteesi ja käy. Me länsimaalaiset pyrimme hienostamaan ulkonaisen elämän muotoja . . . Ihmisen korkein päämäärä on tuoda Jumalan valtakunta maan päälle . . . Viisaat opettavat: elämä on kaita tie, joka vie — Jumalan valtakuntaan. On tapahtuva sekä ruumiin että sielun ylösnousemus . . . Kaitaa tietä kuvataan ruusuristisymboolilla. Ristin tiellä on meidän opittava hengittämään henkisesti. Auramme muuttuu kuin ruusuksi, joka ottaa vastaan taivaallista valoa. Elämä muuttuu jumalanpalvelukseksi. Ruusun tie vie ruumiimme ylösnousemukseen. Se on rukouksen tie. Rukoilen: Jeesus Kristus! Tee minut osalliseksi ylösnousemuksestasi . . . Me olemme valmiit ihmeeseen, kun emme osaa enää tehdä syntiä. Silloin alkaa iankaikkinen elämä."

Lopuksi esitettiin Lauri Haarlan kirjoittama yksinäytöksinen draama „Nuorten tuomio". Näytelmän tapahtumapaikka on jossain kaukana Pohjolassa — Lapissa. Juoni on omalaatuinen. Ristin nimisellä naisella on kaksi poikaa Sulo ja Kauno. Heidän matala torppansa on rikkaan Otto Enarssonin talon liepeillä. Sulo on mielistynyt Enarssonin tyttäreen Estheriin. Lopuksi selviää, että he ovat sisar ja veli. Saulon äiti Ristin oli aikonut parittaa heidät kostoksi Otto Enarssonille, joka ei tahtonut hyväksyä Sauloa pojakseen. Nuoret tuomitsevat vanhempiensa rikoksen. He lähtivät muille maille veljenä ja sisarena palaamatta milloinkaan takaisin . . . Hilda Pihlajamäki esitti Ristinin osan. Hänen tulkintansa oli taidetta, jollaista harvoin saa nähdä. Hän hahmoitteli meille Ristinin inhimilliseksi — sääliäherättäväksi. Pienimmätkin sielulliset vivahteet hän toi ilmi Ristinin tunnekamppailuista. Todella merkittävä suoritus! Muita henkilöitä esittivät Aapo Pihlajamäki Otto Enarssonina, Tyyne Juntto Estherinä ja Jussi Snellman Saulona. Ristin toista poikaa Kaunoa näytteli mainiosti Ilmari Unho. Bertha Lindberg oli sivuosassa — sinisenä akkana.

Matineassa oli runsaasti yleisöä sekä omia että vieraita.

Illalla klo 18 alkoi vapaamuurarien kansalliskongressi. Monipuolinen, syvämietteinen ohjelmisto kohotti suuresti juhlatunnelmaa. Eritoten Piippa Heliön sielukkaasti tulkitsemat lausuntanumerot, Akseli Tolan kaunissanaisesti, sisältörikkaasti kirjoittama runopukuinen „Pythagooralaisten aamuhartaus" ja Väinö Lahden mestarillinen soitto virittivät pyhän hartauden, jonka tulkiksi muodostui P. E:n puhe.

Maanantaina, toisena pääsiäispäivänä oli klo 9.30 a.p. esoteerinen kokous. Sen tunnelmapitoisuus, voima, oli pyhien tuulahdusten henkäilyjä. Klo 12 oli P. E:n tavanmukainen julkinen esitelmä. Klo 16 oli uusien jäsenten vastaanottotilaisuus. Johtajan puhe, soitot ja laulut tekivät tästäkin vaikuttavan juhlahetken.

Kymmenes vuosikertomuksemme, aloiterikas ja henkisesti antoisa yhdessäolonhetki on päättynyt. Into ja lannistumaton, aatteellinen rohkeus ovat olleet sen kannustavia voimia. Laajakantoisia suunnitelmia on pohdittu, joiden toteutuminen ei häämöitä unikuvina, vaan

aamuauringon voimaauhkuvina säteinä. Olemme tuloksellisesti työskennelleet temppelissämme, jonka peruskivenä on ihmishengen ikuisesti jaloin osa — inhimillisyys. Ensi vuonna, kun jälleen kokoonnumme, on vuosikokouksemme H. P. B:n muistolle pyhitetty.

J. K. S.

Mitä muualla tiedetään.

Vainajat työmiehinä — sellaista mahdollisuutta tuskin kukaan on kuvitellut, ja kuitenkin kertoo amerikkalainen tutkija W. B. Seabrook tällaisen uskomuksen olevan yleisen Haitissa. Haiti on vielä tänä päivänä maa, missä noituus ja taikauskoiset käsitykset liittyvät mitä läheisimmin uskontoon. Tässä neekeritasavallassa on virallisena uskontona roomalaiskatolisuus, mutta kansa on muodostanut siitä ja Afrikasta tuomistaan vanhoista uskomuksista n s. voodoo-uskonnon, joka on mitä omituisin yhdistelmä naivia uskonnollisuutta ja primitiivistä magiaa. Tämän rinnalla siellä harjoitetaan nekromantiaa samaan tapaan kuin Europassa muutama vuosisata sitten ja tähän kuuluu sekin, mistä lyhyesti teemme selkoa Seabrookin mukaan. Hänen onnistui päästä itse voodoo-mysterioihinkin, ja havainnot, jotka hän on esittänyt matkakirjassaan "The Magic Island", tuntuvat asiallisilta.

Haitissa on käytännössä nimitys, z o m b i e, jolla ei ole muissa kielissä vastinetta. Se merkitsee vainajaa, mutta ei hänen luutonta ja lihatonta haamuaan eikä henkilöä, joka Latsaruksen tavoin on noussut haudastaan. „Zombie" on hengetön ihmisruumis, kuollut, mutta otettu haudasta ja saatu noituudella elävän ihmisen kaltaiseksi — se on kuollut ruumis, joka kävelee ja toimii koneellisesti, aivan kuin se olisi elossa. Ihmiset jotka pystyvät tämän tekemään, menevät äsken umpeenluodulle haudalle, kaivavat ylös ruumiin, ennenkuin se on ehtinyt mädätä, "galvanisoivat" sen liikkumaan ja ottavat sen palvelijaksi tai orjaksi suorittaakseen sen avulla jonkun rikoksen tai — niinkuin useammin sanotaan tapahtuvan — tekemään työtä tiluksille. Sille annetaan kaikkein raskaimmat työt, ja sitä lyödään kuin mykkää eläintä, jos se väsyy.

Kirjan tekijä oli joutunut keskustelemaan erään neekerin kanssa näistä asioista ja luonnollisesti piti tällaisia ajatuksia taikauskona. Tämä puolustautui vedoten jokapäiväisen elämän tapoihin:

„Mistä luulette johtuvan, että köyhinkin talonpoika hautaa kuolleensa, mikäli mahdollista, muurattuihin hautoihin?

Miksi he hautaavat ne niin usein omiin puutarhoihinsa lähelle porttia?

Miksi näette niin usein hautoja vilkasliikkeisen tien tai usein käytetyn polun vieressä?

Tämä kaikki johtuu siitä, että me koetamme antaa onnettomille vainajaraukoille niin paljon suojelusta kuin suinkin voimme.

Ei, hyvä ystävä, ei, ei. On liian monta todistettua tapausta. Tälläkin hetkellä niitä on kuutamossa työskentelemässä, vähemmän kuin kahden tunninratsastusmatkan päässä minun tiluksiltani. Me tiedämme, että näin on laita, mutta emme puutu asiaan, niin kauan kuin meidän omia vainajiamme ei ole häiritty. Aivan kaupunkien liepeilläkin niitä on työssä."

Neekeri, Constant Polynice, kertoi sitten tapauksen, joka valaisee uskomusta.

Keväällä 1918 oli hyvä sokerisato, ja kansaa virtasi vuorilta suurin joukoin Haitin-Amerikan sokeriyhtiön istutuksille työhön. Mukaan tuli myöskin mustaihoinen työnjohtaja Ti Joseph kiskoen perässään kurjannäköisiä olentoja, jotka kulkivat kuin humalassa. Kun hän toi ne luetteloitaviksi, ne seisoivat tuijottaen eteensä kuin karjalauma eivätkä vastanneet puhutteluihin. Joseph selitti niiden olevan tietämätöntä kansaa Morne-au-Diablen rinteiltä eivätkä siis ymmärtäneet tasangolla puhuttua kreolia. Lisäksi ne olivat säikähtyneitä suuren tehtaan savusta ja jyskeestä, mutta hänen alaisinaan ne kyllä tekisivät työtä. Sitä parempi, mitä kauemmaksi tehtaista heidät lähetettäisiin. — Nämä olivat juuri „zombies", jotka Joseph ja hänen vaimonsa Croyance olivat kaivaneet haudoistaan, ja jos sattumalta joku niiden sukulaisista sattuisi tuntemaan omaisiaan niiden joukosta, tulisi siitä ikävä juttu, — sen Joseph tiesi.

Uudet työläiset joutuivatkin syrjäisille seuduille työhön Josephin ja Croyancen vartioidessa. Joka ilta, kun nautittiin ruokaa päivätyön päälle, Croyance pani kaksi pataa tulelle, sillä "zombies" eivät saneet milloinkaan nauttia suolaista taikka muuten maustettua ruokaa.

Kun tuli suuria kirkollisia juhlia ja työväestö sai kolmen päivän loman, Ti Joseph lähti Croix de Bouquetiin huvittelemaan ja jätti vaimonsa vartioimaan työläisiä. Tämä alkoi sääliä ihmisparkoja, jotka lakkaamatta saavat raataa pelloilla ilman minkäänlaista lepoa, ja hänkin päätti lähteä kaupunkiin katselemaan juhlia, varsinkin kun oli todennäköistä, että Morne-au-Diablen ihmiset olivat menneet kotipuoleensa laskiaisjuhlille eivätkä siis tunteneet omaisiaan Josephin työläisissä.

Croyance herätti yhdeksän työläistään unesta, joka tuskin eros' heidän valvetilastaan ja lähti kohden kaupunkia. Siellä oli kirkon edustalla torilla katoksia, joita arkipäivisin käytettiin myyntipaikkoina, mutta jotka nyt tarjosivat suojaa auringonpaisteelta juhlivalle kansalle. Sellaisen varjoon Croyance jätti holhokkinsa.

Kun iltapäivä tuli, kulkivat kaupustelijat vasuineen myyden makeisia, hedelmiä ja muita ruokatarpeita. Croyance nautti myös näistä hyvyyksistä, mutta taasen hänen kävi sääli vainajaparkoja, ja hän osti niille makeisia, koska nämä eivät olleet suolattomuutensa takia vaarallisia.

Leipuri oli käyttänyt pistache-pähkinöitään suolavedessä, ja sen maun tuntiessaan „zombies" päästivät suuren huudon ja alkoivat juosta kohden vuoristoa.

Ei kukaan uskaltanut niitä pysähdyttää, sillä ne olivat vainajia, ja ne itse tiesivät ja kansa tiesi niiden olevan kuolleita ja niin ne hävisivät metsän peittoon.

Kun ne hämärissä saapuivat pitkässä rivissä kulkien lähemmäs kotiseutuaan kenenkään elävän niitä johdattamatta, niin kylän väki, joka myöskin oli juhlimassa torilla, näki niiden saapuvan ja tunsi niiden joukossa omia isiään, veljiään, vaimojaan ja tyttäriään, jotka he olivat kuukausia sitten haudanneet.

Useimmat heistä tiesivät heti totuuden, nimittäin, että nämä olivat „zombies", jotka oli kaivettu haudoistaan, mutta toiset luulivat ihmeen tapahtuneen juhlapäivänä ja riensivät avosylin niitä vastaan.

Mutta „zombies" riensivät torin halki tuntematta isää taikka vai-

moa taikka äitiä, ja kun he kääntyivät vasemmalle, hautausmaalle vievälle polulle, vaimo, joka tunsi tyttärensä vainajien joukossa, heittäytyi kirkaisten tämän eteen ja pyysi jäämään, mutta joukko kulki hänen ylitseen erehtymättömällä varmuudella kohden hautausmaata. Jokainen pysähtyi oman hautansa ääreen, alkoi kaivaa kiviä ja maata pyrkien takaisin entiseen olopaikkaansa, ja niin pian kuin niiden kylmät kädet koskettivat niiden oman haudan multaa, ne kaatuivat maahan mätänevinä raatoina.

Kaivettuaan samana yönä kaikki vainajansa takaisin maahan niiden omaiset lähettivät miehen vuoristoon, joka palasi seuraavana päivänä mukanaan Ti Josephin nimi ja häneltä varastettu paita, jota hän oli pitänyt lähimpänä ihoaan.

He kokosivat hopearahaa ja teettivät turmiollisen „ouangan", taian Ti Josephin pään menoksi. Ja sen varalta, että „ouanga" toimisi hitaasti taikka menettäisi voimansa Josephin vastataikojen takia, he lähettivät miehiä, jotka kärsivällisesti väijyivät Josephia ja eräänä yönä katkaisivat hänen kaulansa machetella . . .

Seabrook sai itsekin nähdä näitä kuuluisia „zombies". Hän kertoo tapauksesta:

„Minun ensimmäinen vaikutelmani näistä kolmesta oletetusta „zombies"sta oli, että niissä oli jotakin luonnotonta ja kummallista. Ne olivat kuin eläimet, kuin automaatit. En voinut nähdä hyvin niiden kasvoja, jotka olivat taivutetut maahan päin. Polynice kosketti yhtä niistä olkapäälle. Tottelevaisesti kuin eläin se hitaasti suoristautui, ja se, mitä silloin näin, vaikutti ennen kuulemani kanssa kuin halvaus. Pahimmat olivat silmät. Se ei ollut minun mielikuvitustani. Ne olivat todellakin kuin kuolleen silmät, eivät sokeat, mutta tuijottavat, näkemättömät, ilman kiinteää polttopistettä. Kasvojen takana ei ollut mitään. Ne eivät ainoastaan näyttäneet ilmeettömiltä, vaan myöskin kykenemättömiltä ilmehtimiseen. — —

Toinnuin hämmingistäni. Tartuin yhden käteen; se oli kova, kiinteä ja inhimillinen. Pitäen sitä sanoin: „Bonjour, compere." „Zombie" tuijotti vastaamatta, ja näiden juhtien käyttäjä tuli synkkänä paikalle sähähtäen: „Neekerien asiat eivät ole valkoisia varten." Minä olin kuitenkin nähnyt tarpeeksi. Olin samassa ymmärtävinäni, että „zombies" olivatkin tavallisia idiootteja, jotka oli pakotettu työhön sokeripelloille. —"

Sittemmin kirjan tekijälle näytettiin Haitin tasavallan rikoslaista eräs pykälä, joka viittaa samaan asiaan:

„Artikkeli 249. Murhayrityksenä pidettäköön myöskin sellaisten aineiden käyttö jotakin henkilöä kohtaan, jotka eivät aiheuta suoranaista kuolemaa, mutta synnyttävät pitempi- taikka lyhyempiaikaisen letargisen tajuttomuustilan. Jos henkilö on haudattu tällaiseen tilaan jouduttuaan, on teko pidettävä harkittuna murhana olipa siitä mitkä seuraukset hyvänsä."

J. E. P.

Vapaa sana.

Ulos maailmaan Ruusu-Risti-sanoma. Meillä on Ruusu-Risti, jota rakastamme, sillä se on antanut totuudennäkemyksen, joka on tehnyt askelemme varmemmiksi, mielemme iloisemmiksi ja sydämemme onnellisemmiksi. Mutta jos me rakastamme tätä totuudennäkemystämme, me tahdomme, että se leviää meistä muihin. Jos me rakastamme Ruusu-Ristiämme, me emme tahdo sitä kitsaana säilyttää vain itsellämme. Sillä mitä hyötyä on talenteista, jotka tyhmän tavoin kätkemme maahan tai saiturin lailla ruostutamme itsellämme? Elävään elämään on aarteemme saatava, kasvamaan korkoa ja koronkorkoa, kymmen-, satakertaisesti.

Eikä vain Suomeen ole Ruusu-Risti-sanomamme pysähdyttävä. Sen on levittävä laajemmalle. Koko maailmaan. Sillä se työ, mitä johtajamme Ruusu-Ristissä tekee, on ulkonaisen kristinoppimme uskonpuhdistusta. Kristuksen kirkasta sanomaa, jonka on määrä uudistaa maailma.

Ja me pieni Pohjolan kansa olemme armollliseksi katsottu tätä sanomaa Pekka Ervastin uraa-uurtavan jättiläistyön johdosta maailmalle välittämään. Me itse olemme kyllä pieniä ja heikkoja ja huonoja, mutta se sanoma, jota johtajamme opettaa, on suuri ja pyhä. S e puhukoon, s e julistakoon siitä taivaanvaltakunnasta, jonka joskus on toteuduttava meissä ja muissa, silloin kuin Kristuksen käskyjen mukaan tahdotaan elää, eikä yksin uskoa niihin.

Onko siis ihme, jos tämänkeväisessä vuosikokouksessamme tuli voimakkaasti ilmi ajatus, että Pekka Ervastin kirjoja on saatava suuren maailman kielille, ensiksi ehken englanniksi? Veli Bertha Lindberg otti kokouksessa asian esille, josta syntyi vilkas keskustelu. Tämän tulos oli komitea, jonka tehtäväksi jätettiin asian edistäminen. Jäseniksi siihen tulivat Bertha Lindberg, Rakel Ervasti, Ida Heliö, Eino Krohn ja allekirjoittanut. Sen tehtävänä on käännösasiain käytännöllinen järjestely, tarkoitukseen toivottavain lahjoitusten vastaanotto, kustantajan huolehtiminen j.n.e. Ensi syksynä P. E. aikoo ryhtyä kääntämään ja uudelleen muovaamaan jotain pääteostansa englanninkieliseen asuun.

Tämän kirjoituksen tarkoituksena on sen vuoksi rakkaudella sulkea asia veljien sydämelle, jonka loppuponneksi liitän erään P.E:n sunnuntailuennon sanat: „Jos me tahdomme jatkaa mestarien työtä, on meidän annettava sanomamme levitä koko maailmalle, sillä kaikki ovat kutsutut, vaikka harvat valitut."

Annikki Reijonen.

Aseet. Vapaa sana-osastossa on sukeutunut kiintoisa keskustelu sotakysymyksestä. Ajatuksia on lausuttu puoleen ja toiseen. Jotkut ovat henkilökohtaisesti omaksuneet Buddhan ja Jeesuksen Kristuksen kannan. Toiset taas arvelevat, ettei sellainen kanta sovi meille, ei se ole käytännöllisesti tehokas, vieläpä ettei Mestari meiltä sellaista odota. Lausutaan myös, että tie rauhaan käy Europan Yhdysvaltojen kautta. Ja kun se tässä mielessä lausutaan, sisältää se silloin sen toisen ajatuksen, että siihen asti yksilön on täytettävä velvollisuutensa aseissa.

Mutta edellyttävätkö Europan Yhdysvallat mitään? Esim. uhria? Sotilasvaltojen olemassaolo ainakin edellyttää suurta uhria, uhria sekä rahassa että ihmisveressä. Mutta syntyvätkö Europan

Yhdysvallat ilman omaa, erikoista uhriaan? Syntyvätkö ne vain kuin jonain sivutuotteena, kunhan me vain uskollisesti uhraudumme aseille?

Kas tässä on Europan Yhdysvaltojen syntymisen ydin. Ja eiköhän ole selvää, että laji synnyttää lajiaan. Mitä enemmän siis uhraamme aseille, asevelvollisuuteen ja sotavarustuksiin, sitä varmemmin ja sitä suurempia ja verisempiä sotia saamme. Jos taas tahdomme olla osallisena rauhan valtakunnan muodostamisessa, täytyy meidän ehdottomasti osata antaa toisenlainen uhri. Se uhri on kaksinainen — niinkuin sodankin uhri — teoreettinen ja käytännöllinen. Teoreettiseksi nimitän sitä, kun teemme älyllistä valistustyötä aseettomuuden puolesta. Käytännölliseksi nimitämme sitä, kun tosiaan omaksumme Mestarin kannan, luovumme aseista ja olemme valmiit vastaanottamaan siitä johtuvan marttyriuden.

Nyt meille selviää tärkeä seikka: Europan Yhdysvallat eivät synny ennenkuin on riittävä määrä tällaista uhria. Tyhjästä ei synny mitään, ja laji synnyttää lajiaan. Europaa ei voida pelastaa eli siirtää yhdysvalta-tilaan — enempää kuin Sodomaa ja Gomorraa aikanaan — ellei ole riittävää määrää „hurskaita", aseettomia, marttyriuteen kypsyneitä ihmisiä.

Miten siis voisimme auttaa itseämme aseettomuuteen? On alettava oikeasta päästä. Jos me aina takerrumme „ryöväriin", „murhaajaan", tai „hulluun koiraan", joka hyökkää lastemme ja turvattomien ihmisten päälle, niin me emme pääse mihinkään. Sillä sota ei ole „hullun koiran" hyökkäämistä, vaan se on sitä, että Europan sivistyneet valtiot varustautuvat vuosikausia, vieläpä rukoillen kirkoissaan „Jumalaa" avukseen, ja sitten tietoisesti ja harkitusti, katkaisten diplomaattiset välinsä, toimeenpanevat aseellisen temmellyksen. Ja aikansa temmellettyään aloitetaan diplomaattiset suhteet uudelleen, j. n. e. Kun siis yksilöinä haluamme määrätä suhteemme aseihin, niin on meidän aloitettava tästä. Meidän on ensin selvitettävä suhteemme sivistyneiden kansojen harkitusti järjestettyihin verinäytelmiin. Jos siinä ensin teemme välimme selväksi, jos sanomme lopullisesti ja suoraan: en tahdo olla millään tavalla mukana valtioiden järjestämissä ja kirkkojen „siunaamissa" sodissa, niin — silloin meille vähitellen selviää suhteemme „hulluun koiraan" ja muuhun sellaiseen.

Elämä on aina uhria, kysymys on nyt vain siitä, kumman uhrin me itsellemme omaksumme. J. R. H.

Vähäsen sankariudesta. Ruusu-Ristin viime numeron vapaasana antoi minulle aihetta ajatella, mikä on korkeinta sankariutta ja miten sellaiseen tullaan.

Ajattelen näin: Jos olemme yhtä mieltä siitä, että Jeesus Kristus ilmensi korkeimman sankariuden, kelpaa Hän siis meille esikuvaksi ja johtotähdeksi. Mutta meidän personallinen minämme kykenee ilmentämään tällaista korkeaa sankariutta ainoastaan sen mukaan kuin Kristushenki on vallannut meidät. Kristushengen käsitän olevan totuuden tietoa ja rakkauden voimaa hengen puhtaassa valossa. Se on aina samaa, eikä se muutu personallisen elämän erilaisissa kohtaloissa, niin että Kristus meissä jossain erikoistapauksessa hyväksyisi myös tappamisen.

Uskon, että jos ihminen jaksaa pitää Jeesuksen sankariuden ja Vuorisaarnan käskyt elämänsä oppaina, niin hän hyvin nopeasti kasvaa esikuvansa kaltaiseksi, samalla vapautuen itsekkyyden voimien

vallasta ja oppii oikealla tavalla suhtautumaan kaikkiin kohtalon tuomiin tilanteihin.

Mutta jos olemme vielä siinä tilassa, että kiinnitämme enemmän huomiota meitä ulkopuolelta uhkaaviin vaaroihin, ajattelemme kaikenlaisia mahdollisuuksia, että esim. toinen kansa voi hyökätä maahamme, murhamies ja varas voi milloin tahansa uhata henkeämme ja omaisuuttamme. On tietysti luonnollista, että tunnemme halua varustautua kaiken varalta.

Jos taas emme kiinnitä huomiotamme ulkopuolelta, ihmisten kautta uhkaaviin vaaroihin, vaan jos veljesrakkauden henki täyttää sielumme, niin vaaratkin pienenevät ja häipyvät, tunnemme elävämme korkeimman voiman suojeluksessa ja kaameimpienkin tilanteiden uhatessa meille tulee kuin itsestään oikea menettelytapa. Ei meidän silloin ollenkaan tarvitse etukäteen harkita miten menettelisimme, jos murhamies uhkaisi perhettämme, kun todella uskomme aina olevamme korkeimman suojeluksessa. Silloin korkein sankarius saa muodon meissä.

Me, jotka uskomme totuuden ja rakkauden lopulliseen voittoon, emme voi äkkiä muuttaa yleistä mielipidettä, joka vielä luottaa enemmän aseelliseen itsepuolustukseen kuin veljesrakkauden voimaan. Mutta meitä ruusuristiläisiä on kutsuttu ilmentämään tätä korkeinta sankari-ihannetta. Sitä ruumiillistuttamaan. Näyttämään esimerkillä, missä löytyy pelastus siitä kaaoksesta, johon itsekkyyden voimat uhkaavat syöstä ihmiskunnan.

Kaikki ovat kutsutut tätä uutta sankari-ihannetta toteuttamaan, mutta tuskin kutsua voi ottaa vastaan, ennenkuin on elämän edessä niin nöyrtynyt ja tyhjentynyt vanhasta kaamasta omassa sielussaan, ettei ole muuta turvaa ja lohdutusta kuin Kristuksessa. Tällainen kokemus on kuin portti elämän kaidalle tielle, jonka päässä loistaa Kristuksen täydellisyys.

En osaa tästä asiasta kirjoittaa niinkuin sisässäni tunnen, vaikka nykyinen käsityskantani onkin pitkän totuuden etsimisen ja muutamien kokemusten tulos.

Totuudenetsijän matkalla on monta kilometripylvästä ja totuuden näkemys kirkastuu sen mukaan kuin tiellä etenemme, mutta kukaan ei estä meitä jäämästä tukemaan itseämme johonkin, matkan varrella olevaan kilometripylvääseen. Minulle on nyt paras tuki Kristus, jonka olen löytänyt teosofian avulla ja vasta sen löydettyäni sain rauhan sielulleni, vaikka vielä onkin pitkä matka Hänen täydellisyyteensä.

Olen jo usean kerran saanut huomata, että Johtajan helmikuun numerossa olevaa kirjoitusta käytetään puolustuksena aseellisen toiminnan tarpeellisuudesta. Minä puolestani toivon, että koetettaisiin syventyä miettimään, mitä hän sillä todella tarkoittaa.

Minulle sattui pari vuotta sitten, että alaikäinen poikani halusi välttämättä päästä suojeluskuntaan. Harkittuani asiaa, joka aluksi tuntui vähän vastenmieliseltä, kirjoitin hänelle lupatodistuksen. Ja nyt on meillä kivääri nurkassa. Kivääri ja minä tunnemme toisiamme kohtaan nöyrää suvaitsevaisuutta, vaikka meillä ei olekkaan yhteisiä harrastuksia. Kivääri kuuluu vanhaan aikaan, minä uuteen.

Meitä ruusuristiläisiä kehotetaan nyt avaamaan sydämemme uuden ajan hengelle, Kristukselle, ja jos sen osaamme tehdä, silloin jokainen näemme, kuinka totuus vapauttaa ja rakkaus tekee kuole-

mattomaksi. Silloin hengen valossa näemme tämänkin kysymyksen jokainen samalla tavalla. Veljeydellä A. J. S.

Annikki Reijosen „Länsirintamalta —" on pyhästä innoituksesta ja sisäisestä pakosta pulpahtanut herätyshuuto varsinkin R-R.-veljille, elämässään ja toiminnassaan toteuttamaan mestarin opetuksia.

Niin — kaikkihan me inhoamme sotaa ja ymmärrämme sen kauhut ja onnettomuudet. Ymmärtäkäämme myös, että maan puolustuslaitokset ovat välttämättömiä laitoksia, joihin kuuluminen on pakollista, jos haluamme edelleen elää järjestetyssä yhteiskunnassa. Kansamme ei muutoin kantaisi tällaista raskasta veroitusta, ellei se tuntisi sitä välttämättömäksi. Suojeluskuntiin liitytään myös epäitsekkäässä tarkoituksessa juuri rauhan rakkaudesta. Ei se ole miekkaan tarttumista, — ei sodan eikä valloitushalun vuoksi. Miekkaan tarttumista on, kun hyökätään toisen kansan kimppuun joko rangaistuksen, valloitushalun taikka näennäisten etujen varjolla, mutta Suomessa ei sellaista ajatella. Mitähän seuraisi, jos esim. yhdeksi kuukaudeksi siirtäisimme sotalaitokset, suojeluskunnat, poliisit, tulli- ja vankienvartijat pois maasta? Uskon, että täällä silloin vallitsisi hävityksen kaaos ja hurjat intohimot temmeltäisi. Eiköhän kehityksen kulku osoita kuitenkin järjestykseen palautumista, ja kaaoksesta sopusoinnun luomista.

„Älkää vastustako pahaa."

Pahan vastustamista on tietämättömyyden poistaminen, asuntojen rakentaminen talven pakkasia ja petoeläimiä vastaan, suojelutoimet ruttoja ja tauteja vastaan, y.m. y.m. loppumattomiin . . . Jos rupeamme erittelemään, — emme löydä rajaa.

Jos sotalaitokset ja suojeluskunnat lottineen ovat hyvästä, tukekaamme niitä, jos ne ovat pahasta, emme saa niitä vastustaa, vaan antaa kaikkien olla elonkorjuun saakka, ja kun meidän tulee kaikkia rakastaa ja tehdä hyvää vihollisillemmekin, ja tunnustaa ihmisten veljeys, sisältyvät siihen myös suojeluskuntalaiset lottineen yhtähyvin kuin rajantakaiset.

Me olemme R-R-seuran jäseninä jokainen omalla kehitysasteellamme ja pyrimme kykyjemme ja voimiemme mukaan sitä täydellisyys-ihannetta kohti, mikä tajuntaamme mahtuu, etsien ikuiseen elämään vievää tietä. Opetuslapselle, jolle tie on avautunut, ovat vuorisaarnan opetukset jokapäiväinen elämän leipä. Hän ei enään erittele, ei arvostele, ei näe pahaa, vaan näkee rajattoman elämän ikuisen sykinnän kaikkialla ja rakastaa löytämäänsä ihannetta kaikissa. Me muut elämme päivästä toiseen ja olemme tärkeitä kukin paikallamme ja nöyrästi taapustamme eteenpäin — kunnes tie avautuu.

Emil.

Penedo. Kiitän Toivo Uuskallioa sydämellisen lämpimästä kirjeestä, siitä, joka julaistiin huhtik. Ruusu-Ristissä. Keskustellen asiat selvenevät, sanotaan. Niinpä poistukoon „päiväjärjestyksestä" Penedoon siirtyneiden suomalaisten ja heidän lastensa suhde Brasilian asevelvollisuuteen.

Mutta nyt minulla on uusi kysymys. Jos saan sen esittää, niin on se seuraavanlainen: Luettuani Toivo Uuskallion kirjeen ja hiukan selviteltyäni ajatuksiani, huomasin, että olin kadottanut näköpiiristäni sen syyn, mikä tekisi siirtymisemme pois Suomesta, esim. Brasiliaan, asialliseksi. En näe enää henkistä enkä taloudellista syytä. Sillä Brasiliassakin, samoin kuin Europassa, saamme lunastaa kansalaisuutemme rauhan valtakuntaan sittenkin vain suoraviivaisina yk-

silöinä, esim. kieltäytymällä menemästä sotaan tai sotaväkeen, ja vastaanottamalla kieltäytymisestämme johtuvan marttyriuden. Ja taas aineelliselta kannalta katsoen Toivo Uuskallio sanoo: „Onni ei perustu aineellisten olotilojen laatuun". Nytpä olisin saattanut olettaa, että Penedoa perustettaessa saatettiin ajatella myöskin toisenlaisten „aineellisten olotilojen laatua" paremman onnellisemman elämän edellytyksenä. Kun nyt ei näin ole, ja kun henkiset vaikeudet ovat samat siellä kuin täällä, niin — mikä näinollen jää asialliseksi perusteeksi siirtymisellemme pois Suomesta?

Tämä kysymys ei merkitse, etteikö ihminen saisi siirtyä mihin tahansa, esim. luopua tästä n.s. tuhansien järvien maasta. Tarkoitan vain, ettemme ainakaan totuudenetsijöinä voisi tehdä noinkin merkitseviä siirtoja umpimähkään, s.o. ilman selvää, järjellisesti ymmärrettävää syytä ja tarkoitusta.

Veljellisin tervehdyksin J. R. Hannula.

Kuinka yksinkertaisia ihmisiä osataan peloittaa „iankaikkisella tulella". Kun avaa klassillisen kreikkalaisen sanakirjan, niin siellä luetaan, kreikaksi kääntäen, ihmisen elämänikä. Neos ap aioonos on nuori iältään. Ton aioona teleytan merkitsee ihmisen tavallista kuolemaa.

Makros aioon on iso aika, tai oikeammin ajattomuus. Mikros aioon on pieni eli lyhyt aika, maanpäälliseen elämään kuuluva.

Kirkolliset puhuvat iankaikkisesta tulesta, tietämättä, että koko „tuli" on vertauskuva, koska tuli maan päällä on kaikkein paras puhdistaja. Kuinka paljon tämän valheopin tähden lieneekään, erittäinkin naisia, joutunut hourujenhuoneisiin! Olisi vain tarvinnut sanoa iänkaikkinen, ja olisi pysytty kreikkalaisen tekstin kannalla, ja kaikki olisi ollut hyvin.

Veikko Palomaa

Kesäkurssit 1930.

Kurssit pidetään Jyväskylän Ruusu-Risti-temppelissä elokuun 3—10 p:nä, alkaen tervetuliais-illanvietolla sunnuntaina elokuun 3 p:nä. Maanantai-aamuna alkaa työ, jatkuen sunnuntai-iltaan 10 p:nä. Kesäkursseja johtaa Ruusu-Ristin johtaja Pekka Ervast. Ohjelmaan kuuluu P. E:n julkinen esitelmäsarja aheesta: Vanhan ajan mysteriot ja tulevaisuuden totuuden temppeli, silmällä pitäen Kalevalaa ja tulevaa Suomen Ruusu-Ristiä.

Kurssit ovat avoinna sekä Ruusu-Ristin jäsenille että muille vakaville asianharrastajille. Kurssimaksu on Smk. 100:—, ja suoritetaan kurssin alkaessa. Julkisiin esitelmiin on eri oviraha.

Asunto- ja ruokailuilmoitukset toivotaan tehtävän heinäkuun 20 p:ään mennessä. Koululle varattavaan vapaa-asuntoon aikovat pyydetään ottamaan tyynyt ja peitteet mukaan (patja on „talon" puolesta).

Tiedoitukset ja ilmoitukset on lähetettävä osoitteella: Ruusu-Risti-temppeli, Kauppak. 5, Jyväskylä.

Tervetuloa!

RUUSU-RISTI
TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

C. Johtajan osasto.

Alterius non sit qui suus esse potest.

Ruusu-Risti-Kirjasto N:o 36.

Pari päivänkysymystä.

Helsingin esitelmiä syksyllä 1926.

III.

Kansojen veljeys.

Kaksi on nykyajan kriitillistä kysymystä: kysymys kansojen veljeydestä ja kysymys yksilöiden onnesta yhteiskunnassa; niistä emme pääse, jos emme osaa niitä ratkaista oikealla tavalla. Mutta jos osaamme ratkaista ne tehtävät, jotka kohtalo on eteemme asettanut, silloin pelastumme uhkaavista vaikeuksista, ulkonaisista sodista ja sisäisistä vallankumouksista, ja saamme alkaa uutta elämää.

Minkätähden nykyajan kristityt valtiot Europassa ja Amerikassa pelkäävät uusien sotien syttyvän keskenään, minkätähden ajattelevat tulevaisuutta epävarmuudella? Ja jos eivät ajattele keskinäisiä sotia, miksi pelkäävät, että valkoisia uhkaa keltainen vaara, koska Idän kansat ovat tulleet levottomiksi huomatessaan, miten pintapuolinen länsimainen kulttuuri on?

Toiselta puolen nämä samat kansat tuntevat sisässään syvempiä ääniä, jotka velvoittavat sovintoon; tuntevat, että heidän pitäisi ojentaa kättä toisilleen, tehdä liitto ja ryhtyä aivan uudenlaiseen yhteiselämään. He tuntevat omassatunnossaan, ettei ole ollut kristillistä alati sotia ja varustaa sotia, vaan että pitäisi vähentää varustuksia, seisovia armeijoja, sotalaivastoja ja järjettömiä jokapäiväisiä menoja. Olemme iloksemme nähneet, että on muodostettu n.s. kansainliitto, jonka neuvosto istuu yhtämittaa päättämässä asioita. On realipolitikoita, jotka ajattelevat, ettei kansainliitto paljoakaan merkitse: siellä neuvostossa ukot keskustelevat ja päättävät, mutta todellisuudessa kansat varustau-

tuvat uusiin sotiin. Sitä suuremmalla hämmästyksellä täytyy todeta, että pieni Tanska on kulkenut edellä aseistariisuutumisessa, ja jos suuret valtakunnat uskaltaisivat kulkea perässä, tulisi aika, jolloin ei niin paljon aseita tarvittaisi.

Joka tapauksessa kansainliitto on ilahduttava yritys. Toinen kysymys on, voiko se saada aikaan pysyväistä rauhaa Europan valtakuntien kesken. Kun teemme tämän kysymyksen vakavassa hengessä, täytyy tunnustaa, ettei vielä ole takeita siitä, että asiat todellisuudessa voisivat muodostua semmoisiksi, kuin kansainliitto nyt keskusteluissaan ja tuumailuissaan päättelee. Minkätähden? Sentähden, että tämmöisessä poliittisessa hommassa on puoli, jota ei ole osattu ottaa huomioon.

Minkälaisten ehtojen vallitessa ihmisyksilöt ovat ystäviä keskenään? Toinen tapaus on, että yksilöillä on sama aineellinen pyrkimys, sama ekonominen etu ihanteena; toisiaan tukemalla he voivat paremmin saavuttaa ihanteensa, mutta kun päämääräiin on päästy, ei ole tarkoitusta enää ystävyydellä ja veljeydellä.

Toinen tapaus taas perustuu yhteiseen henkiseen pyrkimykseen. Historiasta näemme, että jos ihmisiä on liittänyt toisiinsa yhteinen henkinen ihanne, isänmaanrakkaus tai maailmankatsomus eli uskonto, silloin heidän veljeytensä ja ystävyytensä on ollut luja ja kestävä, ja he ovat olleet valmiit kuolemaan toistensa puolesta.

Kuinka lienee kansojen suhteen? Kansat ovat joukko yksilöitä, kansojen sieluelämä on muodostunut yksilöiden sieluelämästä. Millä tavalla siis kansat voivat olla ystäviä keskenään? Silloin täytyy sanoa: He voivat tehdä liiton tilapäisesti, jos heillä on yhteinen itsekäs päämäärä: kun pidämme toistemme puolta, voitamme rikkautta ja valtaa! Mutta nämä ystävät alkavat pian epäillä toisiaan. Emme ole historiasta huomanneet, että valtakuntien kesken olisi pysynyt jokin liitto kauan: kun tarkoitus on saavutettu, kun sota on voitettu, silloin tehdään uusia liittoja vaikkapa entisten vihollisten kanssa, riippuen siitä, mikä on milloinkin „edullisinta“.

Mutta eikö kansojen ja valtioiden kesken voisi syntyä liitto, joka olisi pysyvä? Voisi, siinä tapauksessa, että heillä olisi yhteinen henkinen pohja, sama ihanne, uskonto, elämänymmärrys. Mutta niinhän on kristityillä! Eivätkö siis kristityt kansat voi olla veljiä keskenään, kun kerran

heillä on yhteinen elämänymmärrys? Mitä meidän täytyy tähän sanoa? Meidän täytyy sanoa: kristityillä kansoilla ei ole sittenkään yhteinen ihanne. Meidän täytyy suruksemme tunnustaa, että kristinusko on jakautunut kirkkokuntiin, jotka ovat aikojen kuluessa olleet sangen vihamielisiä keskenään, eri kannalla tärkeissä kysymyksissä: roomalaiskatoliseen, kreikkalaiskatoliseen, protestanttiseen y.m. Muistakaamme julmia uskonsotia! Ei ole tähän saakka ollut mitään yhteistä kristillistä pohjaa, päinvastoin! Protestantit ovat nauraneet roomalaiskatolilaisille ja pitäneet heitä kuvien kumartajina, taikauskoisina pyhimysten palvojina. Ja katolilaiset ajattelevat: „nuo protestantit ovat poikenneet oikean kirkon helmasta, sentähden heillä ei ole mitään sydämen uskoa, he vaivaavat päätään vain.“ Näin ollen elämänymmärrys, jonka pitäisi liittää ihmiset ja kansat toisiinsa, on juuri heidät toisistaan eroittanut. Ja sentähden oma järkemme ja kokemuksemme todistaa meille, ettei ole ajateltavissa todellista liittoa n.s. kristittyjen kansojen kesken, ennenkuin he saavuttavat yhteisen ymmärryksen uskonnollisissa asioissa. On välttämätöntä, että he heräävät tuntemaan veljeyttä toistensa kanssa uskonnollisissa asioissa, ennenkuin voivat ajatella mitään pysyvää poliittista liittoa keskenään.

Viime vuonna (1925) oli Tukholmassa merkillinen kokous, jollaista ei ole ollut vuoden 325 jälkeen, jolloin Nikean kirkolliskokouksessa päätettiin, että kristinusko oli oleva valtionuskonto. Tukholmassa kokoontui pappeja ja piispoja, edustavia henkilöitä kaikista kristillisistä uskonlahkoista, ja yhteisissä juhlissa ja neuvotteluissa he koettivat ymmärtää toisiaan. Roomalaiskatolinen kirkko yksin ei lähettänyt edustajaa. Paavi ei vielä osannut tunnustaa, että toiset kirkot olisivat kristillisiä. Mutta kai sekin aika vielä koittaa

Yhteiset juhlahetket eivät kuitenkaan vielä luo pysyväistä ja horjumatonta yhteisymmärrystä. Tähän tarvitaan yhteinen pohja uskonnollisissa ydinkysymyksissä. Ja mistä se saadaan? Ei mistään muusta kuin totuudesta. „Totuus on kaikkia uskontoja korkeampi“. Kristillisten kirkkojen täytyy luopua omista tulkinnoistaan ja lähteistä etsiä, mitä kristinusko todella on. Mitä Jeesus opetti? Mikä on Kristuksen siveysoppi, mikä hänen metafysiikkansa?

Tässä etsinnässä toteutuu vanha sana: tyhjästä ei synny mitään. Ei kristinuskokaan ole tyhjästä tullut. Kristinusko

pohjautuu vanhoihin uskontoihin, „uusi liitto“ on seuraus „vanhasta“. Ei voi kristinuskoa ymmärtää, ellei tunne entisiä (ja myöhempiä) uskontoja. Kristuksen luo pääsee kokonaan vasta sitten, kun on istunut toisten vapahtajien jalkojen juuressa.

Sentähden kristittyjen kansojen yhteisymmärrys voi syntyä ainoastaan tuloksena siitä, että kristityt sydämellisellä myötätunnolla ymmärtävät „pakanoita“ ja kunnioittavat heidän uskontojaan. Mutta semmoinenkin päivä voi koittaa. Se koittaa silloin, kun ihmiset ja kansat alkavat ymmärtää teosofista sanomaa, H. P. Blavatskyn sanomaa, sillä hän juuri teroitti: ensimäinen ehto, jotta veljeys ihmisten ja kansojen kesken voisi toteutua, on, että aletaan tutkia toisten uskonnollisia elämänkatsomuksia. Ei voida mitään veljeyttä saada aikaan, jos jokainen vetäytyy oman vanhurskautensa vaippaan luullen, että Jumala yksin hänelle on ilmoittanut kaiken, jota vastoin toisten täytyy kulkea harhassa, kunnes tulevat hänen luo kuuntelemaan hänen sanojaan. Madame Blavatsky sanoi: „Lännen täytyy tutkia Idän uskontoja, sillä jos se vain syventyy omaan itseensä, se jää aina vieraaksi Idän veljille. Mutta kun Länsi tutkii Itää ja Itä Länttä, silloin syntyy yhteisymmärrys.“

Madame Blavatsky viittasi siihen Valkoiseen Veljeskuntaan, jossa kaikkien uskontojen perustajat ja suurimmat apostolit toimivat sopusoinnussa keskenään. He ovat nousseet epäsointujen yläpuolelle, sillä he ovat jättäneet tietämättömyyden harhat ja varjot. Valkoisen Veljeskunnan Mestarit ovat niitä sankariolentoja, jotka totuuden ovat nähneet, jotka ovat Jumalaa oppineet tuntemaan kasvoista kasvoihin ja jotka ovat oppineet ratkaisemaan elämän ja kuoleman probleemin. He ovat päässeet siihen, mihin ihmiset yleensä, suuret joukot eivät vielä ole päässeet, eivätkä pääse, elleivät kuuntele auttajien ja vapahtajien ääntä. Mutta jos kansojen pitää liittyä veljiksi keskenään, silloin heidän pitää uskonnollisesti lähestyä toisiaan, ja tämä on mahdollinen sen kautta, että kaikissa kansoissa nousee ihmisiä, jotka tutkivat uskon asioita ja tunkevat niiden ytimeen. On välttämätöntä, että kirkoissa herää nöyryys elämän edessä, nöyrä mieli totuuden edessä: on välttämätöntä, että syntyy yksilöitä, jotka omassa uskonnossaan kulkevat niin syvälle kuin voivat tutustuen samalla kaikkiin toisiin uskontoihin. He kohoavat totuuden näkemiseen, he ymmärtävät Jumalaa ja jumalallista elämää. He näke-

vät, että jumalallinen henki, maailmansielu, sanottakoon sitä Kristukseksi, Logokseksi, Allahiksi, Brahmaksi, Jehovaksi, Taoksi tai millä nimellä tahansa, on ainoastaan yksi. Yksi todellisuus ainoastaan on olemassa. Apostoli Paavali sanoi: „Jumala, jota te kunnioitatte tuntemattomana, sen minä teille ilmoitan." Paavali tiesi, mikä maailmansielu on: se henkinen pyrkimys joka kannattaa kaikkia luomakuntia, se ihmeellinen, salainen tajunta eli omatunto, joka pyrkii heräämään yksilöissä ja kansoissa ja liittämään ne toisiinsa, — se jumalallinen elämä, joka aikojen aamusta saakka on ollut yksi: ei ole monta Jumalaa, ei monta salaisuutta, on ainoastaan yksi. Kaikki kansat ovat sitä tavoitelleet, kaikki ihmiset ovat aina kurottaneet kätensä kohti tuota yhteistä valoa, jota eri tahoilta yrittävät lähestyä.

Kun on näitä yksilöitä maan suolana joka kansassa, silloin kansat voivat ojentaa veljeskättä toisilleen ja tehdä liittoja keskenään. Silloin todella kansojen kesken poliittisetkin liitot tulevat mahdolliseksi, sillä silloin he ymmärtävät sen tärkeän seikan, että jos kansat liittyvät veljesliittoon, jos eri uskonnot ojentavat veljeskättä toisilleen, ei tämä merkitse, että kansan tai uskonnon pitäisi luopua omasta yksilöllisyydestään. Nyt vielä, jos liitto solmitaan kansojen kesken, pitää mukautua muotoihin, ja kuta pienempi kansa on, sitä enemmän se saa kieltää ja unohtaa itsensä, sillä suurempi kansa sanelee ehtoja, joiden nojalla ollaan liitossa. Semmoiset poliittiset liitot eivät ole luonnollisia, ne eivät ole ystävyysliittoja. Ystävyys syntyy ainoastaan silloin, kun jokainen on oma itsensä. Kansojen ja valtioiden täytyy tuntea, että ovat vapaasti sitä, mitä elämä on tarkoittanut heidän olevan. Eivät kaikki kansat ole samanlaisia, eivät kaikki voi kehittää itsessään samoja ominaisuuksia ja hyveitä. Ei kaikki mikä näyttää pahalta toisesta kansasta, ole pahaa toiselle. Yhteisymmärryksessä täytyy jokaisen saada olla oma itsensä, jokaisen kansan ymmärtää itsensä yksilölliseksi, silloin voivat olla todellisessa veljesliitossa keskenään.

Tämä poliittinen veljeys kansojen ja valtakuntien kesken syntyy itsestään silloin, kun he ymmärtävät toisiaan henkisesti ja lähestyvät toisiaan uskonnollisesti. Olisikohan näin ollen paras, että syntyisi uusi maailmanuskonto, joka voittaisi ja valloittaisi kaikki maailman kansat? Semmoiseen kysymykseen täytyy vastata: ei voida keinotekoisesti luoda uskontoa. Maailmanusko ehkä syntyy niin, että yk-

silöt ja kansat, jotka ovat eri uskontoa, vähitellen lähestyvät toisiaan, omaksuvat toistensa hyviä puolia ja säilyttävät yhteisesti parhaimman.

Maailmanuskonto ei voi olla muu kuin se ikuinen uskonto, jota nimitetään teosofiaksi eli jumalalliseksi viisaudeksi ja josta kaikki uskonnot ovat lähteneet. Mutta sitä eivät kaikki kansat ja yksilöt voi yht'äkkiä omaksua; keinotekoisesti ei voida saada aikaan uutta uskoa. Kaikki, mikä onluonnollista, kasvaa itsestään. Ei kannettu vesi pysy kaivossa, todellinen kaivo on se, johon vesi tulee jostakin lähteestä maan sisällä.

Ehtona kansojen tulevalle veljeydelle on myös, että henkinen elämä yleensä — ei yksin uskonnollinen, vaan sekin, joka ilmenee järjen, tunteen, mielikuvituksen avulla y.m. — eri kansoissa lähenee toinen toisensa ilmaisumuotoja. Tätä tietä on jo sangen pitkälle kuljettu. Taide ja kaunokirjallisuus alkaa jo olla kansojen henkistä yhteisomai suutta. Säveliä ihaillaan yhtä vilpittömästi, oli ne suomalaisia tai saksalaisia. Italialainen Rafael, hollantilainen Rembrandt herättävät tauluillaan saman ihailun katsojassa, oli tämä englantilainen tai ruotsalainen. Samaten Japanin ja Indian taide ja kirjallisuus voittaa yhä enemmän suosiota länsimailla. Kauneus, oli se kotoisin mistä kansasta tahansa, muistuttaa meitä Jumalasta, tekee meidät veljiksi; kauneus sävelissä antaa meidän tuntea, että olemme veljiä, koska yhdessä voimme iloita. Tieteen alalla ei olla vielä yhtä pitkällä. Yliopistot eri maissa kyllä antavat ar voa toisilleen, mutta on tieteen haaroja, jotka eivät saavuta samaa täydellistä kunnioitusta joka paikassa, esim. historiallinen tutkimus. Historiallinen tiede, joka tutkii kan sojen elämän vaiheita, ei ole täysin kansainvälinen. Joka maassa tutkitaan oman maan historiaa oman maan kan nalta, omien ennakkoluulojen valossa, uskomalla että „mei dän maamme ja kansamme on urhoollisesti ponnistanut ja vaikeiden olojen kautta päässyt eteenpäin". Pelkään pa hoin, että kouluissa opetetaan omasta maasta ja sen kehi tyksestä vähän toisella tavalla kuin vieraassa maassa. Vaikka historian pitäisi olla puolueeton, se on tullut väritetyksi, sitä on katsottu kuin silmälasien kautta.

Tässä suhteessa kaivataan uutta. Kaivataan kosmopo liittista yliopistoa, joka katsoisi asioita ihmiskunnan ja kult tuurin kannalta, suosimatta mitään kansaa erikoisesti. Ei ole kukaan vielä perustanut semmoista yliopistoa, mutta

voimme odottaa ja toivoa, että yliopistot vielä tekevät liiton keskenään ja mahdollisesti sitten perustavat suuren keskusyliopiston. Tämänkin täytyy tapahtua itsestään, ei keinotekoisesti. Yliopistojen täytyy lähestyä toisiaan ja sitten heräymyksessä nähdä, mitä on tehtävä.

Nämä ajatukset eivät ole tuulesta temmattuja, ne ovat pikemmin ilmassa. Englannissa on Mr. Branford kirjoittanut kirjan, jossa hän puhuu yliopistojen liittymisestä toisiinsa; Ranskassa professori Jean Izoulet odottaa aikaa, jolloin kirkot tekisivät liiton keskenään kristikunnassa. Teosofisella taholla on niinikään mrs. Besant puhunut maailman yliopiston perustamisesta.[1])

---

[1]) Pitäessäni tätä esitelmäsarjaa en tuntenut vielä paneuropalaista liikettä, jonka tarkoituksena on perustaa poliittinenkin liitto Europan valtakuntien kesken. P. E:n huomautus 1930.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: huhtikuun 20 p:nä *Yksilön ylösnousemus,* 21 p:nä *Kristus kolkuttaa,* 27 p:nä *Ketä varten on teosofian sanoma?,* toukokuun 4 p:nä *Eksoteerinen ja esoteerinen teosofia,* 11 p:nä *Esoteerinen teosofia* ja 18 p:nä *Jumalan rakkaus.* Luennot jatkuvat yhä sunnuntaisin ja viimeinen luento tänä keväänä on kesäkuun 1 p:nä.

Helsingin kysymysi'lat jatkuvat niinikään toukokuun loppuun saakka.

Ruusu-Ristin kirjasto Helsingissä on kesäkuukausina avoinna keskiviikkoisin klo 19,30—20,30 Kulmakoulun 1:ssä kerroksessa.

Rauhan liiton kuukausikokouksessa Helsingissä huhtikuun 27 p:nä puhui Ruusu-Ristin johtaja aineesta Pan-Europa.

Sällskapet för psykisk forskning'in kuukausikokouksessa toukokuun 11 p:nä puhui Ruusu-Ristin johtaja aineesta Andevärlden.

Suomen paneuroppalainen liitto. Huhtikuun 2 p:nä illalla pidettiin Säätytalossa Suomen Pan-europpalaisen liiton perustava kokous. Osanottajien joukossa oli useita julkisen elämän merkkihenkilöitä. Kokouksen avasi yrityksen alkuunpanija ulkoministeri Procopé. Avauspuheessaan hän mainitsi Pan-europpalaisen liikkeen pyrkimyksissä olevan kaksi valtasuuntaa: yleispoliittinen ja taloudellinen. Jälkimäiseen pannaan pääpaino. Taloudellinen yhteisymmärrys on lähtökohta. Päämääränä on tulli-liiton aikaansaaminen. Ministeri Procopé piti poliittista suuntaa yhtä tärkeänä. Kansojen yhteenkuuluvaisuuden tunnon heräämys olisi omiaan lähentämään valtioita toisiinsa. Edelleen voitaisiin ajatella, että Europan valtojen yhteisöllä

olisi keskuspaikka eli neuvosto jossakin Europan suuremmassa pääkaupungissa. Tämän liikkeen ohjelmana ei ole kansallisten eroavaisuuksien poistaminen. Tämä yleiseuroppalainen liike ei ole vihamielinen muita maanosia kohtaan. Sen pyrkimys on turvata rauha ja häiritsemätön kehitys Europan kansoille.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin tohtori Paavo Virkkunen. Sihteerinä toimi lähetystöneuvos Hugo Valvanne. Toimittaja Jarno Pennanen esitelmöitsi. Hän selvitteli liiton tarkoitusperää ja järjestysmuotoa. Lopuksi hän ehdotti perustettavaksi Suomeen Paneuroppalaisen yhdistyksen, joka yhtyisi Pan-Europpa-liittoon, jonka kotipaikkana on Wien. Esitelmän johdosta sukeutui keskustelu. Kaikki puhujat olivat myötämielisiä yritykselle. Kokous päätti yksimielisesti perustaa Suomen Pan-europpalaisen liiton. Tämän jälkeen tarkastettiin liiton sääntöehdotus, joka oli painettuna jaettu kokouksen osanottajille. Tehtiin useita muutoksia sääntöihin, joiden tarkistaminen jätettiin liiton valittavan hallituksen tehtäväksi.

Liiton väliaikaiseen hallitukseen valittiin puheenjohtajaksi ulkoministeri Procopé, varapuheenjohtajiksi tohtorit Georg Schauman ja Paavo Virkkunen, sihteeriksi toimittaja Jarno Pennanen. Sähkösanoma lähetettiin kreivi Coudenhove-Kalergille, Pan-europpalaisen liiton puheenjohtajalle, ja liiton kunniapuheenjohtajalle, Ranskan ulkoministerille A. Briandille.

Suurimerkityksellinen hanke on pantu alulle nyt Suomessakin. Jos se saa yleistä kannatusta, välttyy Europpa uudelta maailmanpalolta. Pan-Europpa-aate on selvin todiste, että ensi kipunat vuorisaarnan pyhistä opetuksista ovat alkaneet tuloksellisesti sinkoilla ihmiskuntaan. J. K. S.

Uudet Ruusu-Risti-jäsenmerkit maksavat rintaneulana tai kelluttimena hopeasta Smk. 30:—. Kultaiset eri tilauksesta. Saadaan Esko Koivistolta, Helsinki, Alppikatu 13 F 21.

Täytekynä löydetty R.-R-vuosikokouksen aikana. Saa periä Esko Koivistolta.

Ruusu-Ris in vuosikokouksessa otetut valokuvat ovat nyt saatavissa joko Mysticasta tai Jukka Kuusiston taidevalokuvaamosta, os. Unionink. 45, Helsinki. Niiden hinta on Smk. 12: — kpl. Toinen on yleinen kuva, toinen looshikuva, joka myydään vain looshijäsenille.

Kuopion Ruusu-Ristissä R.R:n johtaja vieraili toukokuun 19 ja 20 p:nä. Hänen seurassaan olivat taiteilijat Jussi Pohjanmies ja Helvi Leiviskä.

Lieksan Ruusu-Rististä kirjoittaa ystävämme T. H. m.m.: Täällä on alkanut puhaltaa jo virkeämpi tuuli, sillä kokouksissamme on alkanut käydä uusia ihmisiä ja innostuneita lisäksi. P. E:n käynti merkitsi paljon. Olemmehan pitäneet jo monien vuosien aikana kokouksia, mutta ulkopuolisia emme ole saaneet mukaan ja se on jollain tavoin painanut mieliä, että onko todellakaan mitään merkitystä tällaisella työllä. Mutta nyt olemme pitäneet monena sunnuntaina perättäin ryhmäkokouksia ja olemme saaneet syntymään innostavaa auraa ja uskoa työn jatkumiseen. Olemme järjestäneet ohjelman siten, että täsmälleen klo 12 alamme laululla, sitten seuraa joko raamatun lukemista tai Valoa tielle tai jotain muuta ja sitten P. E:n esitelmä. Laulua harrastamme paljon, sillä „laulu vastaa kahta lukua". Lopuksi on keskustelua.

Canadasta kirjoittaa meille eräs äsken sinne muuttanut ystävämme W. S.: „Elämä on paljon ankarampaa täällä kuin rakkaassa

kotimaassa. Kielen taitamattomuus on suuri este alussa ja monta muuta seikkaa. Kun tulin tähän maahan, tunsin kuin ylitsepääsemätön kuilu olisi avautunut eteeni, sairastuin seuraavana päivänä ja sairaus kesti toista kuukautta. Sitten oli työttömyyttä pitkä aika. Täällä on ollut vaikea talvi työtätekevälle kansalle, täällä on köyhyyttä, kurjuutta ja likaisuutta. Eipä ihme, jos täällä tyttäremme ja poikamme sortuvat! Paljon suomalaisia ilomielin palajaisi kotimaahan, mutta taloudellisesti eivät kykene lähtemään. Saamme tuntea, että olemme vaan siirtolaisia. Se kotimaan kaipuu on jokaisen rinnassa niin suuri. Koettavat sitä tukahduttaa jollakin tavalla, mutta sortuvat. Henkisiä harrastuksia täällä ei ole suomalaisten keskuudessa (ainoastaan kirkko). En tiedä, onko maan henki lamauttanut vaiko taloudelliset asiat, kun en ole jaksanut kohota arkipäiväisiä asioita ylemmäksi. Kyllä joka päivä muistan ja tunnen, ettei ole alettu päivä taas oikealla tavalla — rauha on pois sisältäni. Kaipaan Johtajan esitelmätilaisuuksia ja sitä siunattua henkeä, jonka sai mukaansa kokouksesta, — tunsi kauan jälkeenkinpäin olevansa toisessa maailmassa, täällä ei ole ketään tuttuakaan, jonka kanssa voisin keskustella, yksin vain olen."

Uutta kirjallisuutta. Mystican kustannuksella ilmestyi äsken 64 sivua käsittävän kirjanen E g y p t i n m y s t e r i o t. Se on Hermestä kuvaava osa kuuluisan rankalaisen kirjailijan ja mystikon E d o u a r d S c h u r é n enimmin tunnetusta ja luetusta, useille kielille käännetystä teoksesta L e s G r a n d s I n i t i é s (Suuret Vihityt), josta ennen on suomeksi ilmestynyt Jeesusta ja Pythagorasta koskevat osat. Hinta on Smk. 13: —.

Ruotsin Teosofinen Seura aikoo rakentaa itselleen oman päämajan ja on tähän mennessä sitä varten saanut kokoon osakkeita myymällä noin pari sataa tuhatta Suomen markkaa, kertoo Teosofisk Tidskrift.

Nobelin rauhanpalkinnon ovat muutamat Englannin parlamentin jäsenet ehdottaneet annettavaksi tohtori Annie Besantille.

Ruusu-Ristin johtaja pyytää kohteliaimmin huomauttaa kirjeenvaihtajilleen, ettei hän kesän aikana kirjallisten töittensä takia ole tilaisuudessa heti vastaamaan kirjeisiin. Kärsivällinen vastauksen odotus luetaan ansioksi kirjeen kirjoittajalle. Jos asia on ehdottomasti kiireellinen, on paras kuoreen merkitä „kiireellinen".

Pianetto, säveltäjä J. Pohjanmiehen kauan odotettu uusi keksintö, on nyt valmistunut. Tämä on pienikokoinen, 5-oktaavinen piano, joka erinomaisesti sopii harjoittelijoille ja opiskelijoille ja jonka kaunis kellon tapainen ääni tekee sen oivalliseksi koti- ja perheinstrumentiksi. Sen klaviatuuri on sama kuin tavallisen pianon ja sen edut ovat m.m. seuraavat: pianetto on kevyt, käsin kannettava, se ei joudu koskaan epävireeseen ja sen hinta on satumaisen halpa verrattuna tavalliseen pianoon. Mikä erinomainen soittokone laulajille ja kuorojen jäsenille heidän kotona harjoitellessaan! Mikä erinomainen kotisoitin kaikille, jotka etsivät elämäänsä kauneutta! Toivomme pianetto-koneelle kaikkea menestystä sen lähtiessä maailmalle ja maita, mantereita kiertämään. Tämän uuden soittokoneen hinta on kaksituhatta viisisataa markkaa (Smk 2,500:—) — toisin sanoen noin puolet siitä, mitä tavallinen piano maksaa yksin tullissa. Pianetto tilataan suoraan tekijältä (säveltäjä J. Pohjanmies, Jyväskylä), mutta kohdakkoin myös soitinkaupoista ja Helsinkiin järjestettävältä Ruusu-Risti-asiamieheltä.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Ruusu-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Neuvoston puoleen (sihteeri herra Eino Krohn, Helsinki, Konstantinink. 33). Paikallisia ryhmiä on Helsingissä, Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla. Loosheja on Helsingissä, Jyväskylässä, Turussa, Viipurissa, Tampereella, Hämeenlinnassa, Lieksassa, Terijoella, Kouvolassa ja Kuopiossa.

Ruusu-Ristin jäsenluku on yhdeksän toimintavuotensa aikana noussut noin yhdeksäänsataan. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1930.

26:s vk. Elokuu 1930 N:o 6

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—
HYVINKÄÄLLÄ 1930
IRTONUMERO postivap. Smk. 10:—, 50 cent.

26:s vk. ELOKUU 1930 N:o 6

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

A. Yleinen osasto.

Veritati nulla praestat religio.

Toimittajalta.

Elokuun 12 p:nä (31. VII vanhaa lukua) ensi vuonna on kulunut 100 vuotta H. P. Blavatskyn syntymästä. Ruusu-Risti päätti jo vuosikokouksessaan huhtikuun alussa, että vuosi 1931 omistetaan H. P. B:n muistolle. Nyt on saapunut luokseni Point Loman Teosofisen Seuran jäsenlehti The Theosophical Forum kesäkuun 15 p:ltä, jossa seuran johtaja tohtori G. de Purucker ilmoittaa että elokuun 11 p:nä — koska se on sunnuntai — ensi vuonna pidetään Point Lomassa juhlakokous H. P. Blavatskyn muistoksi. Siihen kokoukseen kutsuu toht. de Purucker edustajia kaikista maailman teosofisista seuroista, olivat ne minkä nimisiä tahansa. Hän toivoo, että kokous samalla olisi suuri veljistymiskokous, jossa kaikennimiset teosofit voisivat tunnustaa kuuluvansa samaan rintamaan, H. P. B:n alkuunpanemaan teosofiseen liikkeeseen.

Meillä Ruusu-Ristissä ei ole muuta kuin hyvää sanottavana semmoisesta yritteestä, ja vaikka me itse lienemme liian kaukana, voidaksemme Suomesta käsin tulla edustetuksi, löytyy ehkä Amerikassa joku meikäläinen, joka voi kokoukseen lähteä. Kokoukselle toivotamme kaikkea menestystä, mutta samalla olemme uteliaat näkemään, mitkä kaikki teosofiset y.m. seurat tulevat kutsua noudattamaan.

On joka tapauksessa ollut lohdullista nähdä, että toht. de Puruckerin lähentelemisyritys, josta kerroin viime Ruusu-Ristissä, on herättänyt vastakaikua Adyarinkin Teosofisen Seuran piireissä. En ole vielä nähnyt mitään lausuntoa itse Presidentin taholta, mutta Yhdysvaltojen T. S:n ylisihteeri Mr. Rogers ja Canadan T. S:n ylisihteeri Mr. Smythe ovat molemmat julkituoneet ilonsa ja hyväksymisensä. Samoin on tehnyt eräs vaikutusvaltainen T. S:n jäsen Amerikassa, Mrs. Marie Russak-Hotchner, joka tä-

män vuoden alusta toimittaa Mrs. Besantin kansainvälistä aikakauskirjaa The Theosophist. Hän sanoo nimenomaan, ettei hän koskaan ole käsittänyt teosofisten seurojen riitaa siitä, mikä on oikea seura, s.o. millä on alkuperäiset paperit ja diploomit j.n.e.; hänen mielestään „se henkinen perustuskirja, joka riippuu Suuren Valkoisen Looshin seinällä, on ainoa, joka meitä kaikkia velvoittaa".

Adyarin Teosofinen Seura läpikäy nykyään kriisin, jonka on aiheuttanut Krishnamurtin nuorekas kannanote opillisissa kysymyksissä ja Besant-Leadbeaterin häntä koskevien ennustusten täydellinen romahdus. Muistuu melkein mieleen H. P. Blavatskyn sanat Constance Wachtmeisterille: tulee vielä niin vaikea aika Europassa ja koko maailmassa, että teosofitkin tuntevat maan horjuvan jalkojensa alla... Ehkemme kuitenkaan vielä ole siinä. Ehkä tässä vielä on valmistusaikaa...

Joka tapauksessa olisi suotavaa, että maailman kaikki teosofit ja teosofismieliset henkilöt ottaisivat toisiaan kädestä ja seisoisivat kultaisena ketjuna rauhan nimessä ja rauhan puolesta ympäri maapallon.

*

Auttamisessa on magiaa — samassa määrin kuin siinä on rakkautta.

Ihmiset pyytävät ja saavat apua toisiltaan — sangen ajattelemattomasti usein, varsinkin mitä rahoihin tulee. Semmoinen apu onkin vain kuin pankkivelan ottamista ja antamista — se on maksettava aikoinaan samalla mitalla ja verrattain pienellä korolla.

Mutta toista on, kun apu annetaan rakkaudesta. Silloin apu ei sido, vaan velvoittaa.

Mihin se velvoittaa?

Kuinka rakkauden herra Kristus sanoi, kun hän antoi apua?

„Mene, äläkä enää tee syntiä!"

Rukoilla apua korkeammilta olennoilta, kehittyneemmiltä ihmisiltä on todella velvoittavaa.

*

„Mitä toimittaja ajattelee nykyajan tapahtumista meillä Suomessa, s.o. lapualaisliikkeestä?" on kysytty minulta.

En sekaannu päiväpolitiikkaan, mutta en tunne mitään levottomuutta tulevaisuuden suhteen. Kuten eräs rosen-

kreutsiläinen Veljeni äsken sanoi: „kaikki on hyvin. Korkeammat voimat on Suomen politiikankin takana. Ei ole hätää. Kuljetaan varmoin askelin kohti suurta ja loistavaa tulevaisuutta."

Juhannuksen yönä.

Ma lasna etsin juhannuksen aikaan,
kun vaipuu sielu ihmeelliseen taikaan,
henkiä laaksosta ja mäen alta,
vaaroilta, rannoilta ja kaikkialta,
tuolt' uhrikuusten, lampien myös luota,
joill' ovat uhrannehet isät ammoin
niin hartain mielin, vaan myös pyhin kammoin.
Nyt muistellessain etsintääni tuota,
kun valkeat taas paahtaa kantta taivaan,
ja hanurit ja helkavirret soi,
ja lemmen ikävöivät vienoon vaivaan
maan tyttäret ja pojat kilvan, oi,
niin mielisin ma lapsi olla taas,
jok' uskoo henkiin taivaassa ja maass'!

Oi, tyyntyneet, te taatot nurmen alla,
teill' oli kaukokatse, Väinön usko,
jonk' kera kävitte te Tuonelalla,
ennenkuin sammui teiltä päivän rusko!
Suuressa elitte te hurmiossa,
ja yössä näitte niinkuin auringossa,
ja n ä i t t e henkiä jo päällä maan,
vaan lapsenne, m e jäimme kaipaamaan.
Mit' oomme rikkonehet raukat me,
me, myöhäsyntynehet tämän ajan,
kun emme näe, niinkuin näitte te,
tuon yli k y n n y k s e n, tuon yli r a j a n!

Vaan kumminkin, kun näen lammen tuon,
mi sadunhohteisena yössä päilyy,
ja taivaan kirkkauksiin katseen luon,
ma tunnen, että yhä vielä säilyy,
ett' täällä vielä elää syömen alla
jotakin lapsesta ja herkkää tuota,
mi löytää henkiä tään maankin luota,
min hengen heteitä on pannut halla.
Ma tunnen, oi, ettei se alkuvoima,
jok' Ylimmäisimmän on aateloima,
hukkunut iäks meiltä siihen mereen,
minn' Atlantis upposi, kun syy sai vereen. —

Sa lapsi minussa, sa herkkämieli,
sa kaukonäkijä, sa kaunokieli,
nyt sulta rukoilen ja pyydän tätä,
kun päivä ikuisuuttaan unelmoi:
oi, älä mua milloinkaan sa jätä,
vaan nosta, pyhitä ja aateloi,
ett' yhä lähempänä hengen maailmaa
ma liikkuisin ja kohti Korkeimpaa!

Rafael Ronimus.

Theophrastus Paracelsus.

Lääkäri ja filosofi.

(1493–1541).

On kaunis, aurinkoinen kesäkuun päivä. Olen viehättävässä Salzburgissa Itävallan ja Baijerin rajamailla. Ypöyksinäni istun P. Sebastianin vanhassa kalmistossa keskellä kaupunkia. Ympärillä kuhisee kaupungin kiireinen elämä, mutta täällä vallitsee suloinen rauha. Kirkonvartijan vaimo päästi minut tänne ja lukitsi matalan rautaportin jäljestäni. Tämä on näet italialaistyylinen camposanto, neliönmuotoinen, suljettu hautausmaa, jota kaikilta sivuilta ympäröi

matala, katollinen holvikäytävä pilareineen ja lukuisine hautamuistomerkkeineen. Tämä käytävä on avoin vain hautausmaan puolelle, mutta ulospäin sulkee sen umpinainen seinä joka paikassa.

Olen tullut tänne viettääkseni hetken kuuluisan lääkärin ja filosofin Theophrastus Paracelsuksen haudalla.

Harhailin täällä aluksi jonkin aikaa tutkistellen kalmiston lukuisia, vanhoja muistomerkkejä ja niiden kuvakieltä. Sitten löysinkin etsimäni Paracelsuksen muistomerkin. Se sijaitsee P. Philippus Neriuksen kappelissa, joka aivan välittömästi liittyy tämän hautausmaan yhteydessä olevaan P. Sebastianin kirkkoon.

Tuossa olivat siis saaneet leposijansa tämän merkillisen miehen maalliset jäännökset. Syvällä kunnioituksella vietin siinä hiljaisen hetken. Olin kiitollinen kohtalolle, että se oli johdattanut tieni tänne.

Tutkistelin muistomerkin pitkiä latinankielisiä kirjoituksia. Tutkistelin siinä olevaa muotokuvaa ja vanhaa vaakunakilpeä alimpana sekä sen alla lauselmaa:

Pax vivis requies aeterna sepultis.

(Rauha eläville, ikuinen rauha jääköön haudatuille.)

— — —

Niin, ikuinen rauha jääköön haudatuille . . . Tämä lause kaikui korvissani, kun sitten Paracelsuksen haudalta, ummehtuneesta kappelista poistuttuani istuin aurinkoisen kirkkomaan penkillä ja vaivuin muistelemaan tämän ihmisen merkillistä elämänkulkua ja tavallisuudesta poikkeavaa elämäntyötä.

Ketäpä lieneekään jo eläessään koetettu parjata ja kaikin tavoin halventaa enemmän kuin juuri Paracelsusta. Ja ketäpä lienee kuoleman jälkeenkin ja vieläpä kautta vuosisatojen mustattu enemmän kuin juuri samaa Paracelsusta.

Mistäkö syystä?

Siitä syystä, että Theophrastus Paracelsus oli aikalaisiansa monin verroin korkeammalla henkisesti. Että hän oli suuri henki, jonka tehtävänä oli uuden valon ja viisauden tuominen ihmiskunnalle. Että hän omaa tietänsä kulkien rohkeni suorittaa tehtävänsä ehkäpä monasti tavalla, mikä oli outoa ja tavallisuudesta poikkeavaa sekä hänen aikalaisillensa että myöhemmillekin sukupolville.

Paracelsus oli suuri lääkäri ja filosofi. Kummallakin alalla hänen merkityksensä on käänteentekevä, vaikka on

kestänyt kauan, ennenkuin tämä on oikein ymmärretty. Meidän tulee muistaa, että koko lääketiede siihen aikaan, — 1400-luvulla ja 1500-luvun alkupuolella — jolloin Paracelsus eli, kulki vielä vanhan- ja keskiajan merkeissä. Ei ollut olemassa itsenäistä tutkimusta eikä itsenäistä ajattelua. Tyydyttiin vain selittämään ja todistamaan sitä, mitä vanhan ajan lääkärikuuluisuudet Galenus ja Hippokrates sekä myöhemmin arabialainen lääkäri ja filosofi Avicenna (980—1037) olivat aikoinaan opettaneet. Siinä kaikki. Samaa, mitä Luther teologian alalla on suorittanut, on Paracelsus tehnyt lääketieteen alalla, rohkeasti ja pelottomasti. Sentähden häntä nykyisin aletaankin yhä enemmän käsittää uudenaikaisen lääketieteen isäksi, vaikka sangen paljon on vielä vastustajiakin tässä suhteessa.

Paracelsuksesta on aikojen kuluessa paljon kirjoitettu. Muistuu mieleeni, mitä tunnettu Paracelsuksen elämäkerran kirjoittaja, tri Mikael Benedict Lessing lausuu hänen merkityksestään:

„Hänen pyrkimyksiensä tarkoituksena oli todistaa filosofian jumalallinen alkuperä ja kohottaa lääketiede mielipiteiden latteudesta tieteellisyyteen, kohottaa se pelkästä pintapuolisesta ja yksipuolisesta organismin olemuksen käsittämisestä korkeampaan ja yleispätevämpään, johdattaa itse lääkärit niiden tavallisen käsityöläismäisen toiminnan rajoitetusta piiristä kirkkaampaan näkemykseen ja taitoon. Tämä on se tarkoitusperä, joka ilmenee hänen kirjoissaan. Ja vaikkakin hänen rohkeat pyrkimyksensä onnistuivat vain osittain, jää kuitenkin aina hänen ansiokseen, että hän aikana, jolloin useimmat oppineet olivat kietoutuneet alemman ymmärryspiirin kahleisiin, saavutti korkeamman kannan, että hän uutena Prometheuksena heitti vanhaan tuhatvuotiseen yöhön kirkkaan, sytyttävän valon, ja yksinäisenä ihmisenä herkulesmaisella voimalla perustuksiaan myöten tuhosi tyhmyyden lujan linnan, jota tuhannet tuhannen vuoden aikana olivat rakentaneet."

Millainen oli Theophrastus Paracelsuksen maallinen vaellus?

Sangen merkillinen ja suuresti poikkeava ilmiselämän tavallisesta kulusta hänen asemassaan olevalla henkilöllä.

— — —

Theophrastus von Hohenheim eli Paracelsus syntyi jouluk. 14 p:nä 1493 Sveitsissä Maria-Einsiedeln-nimisessä pyhiinvaelluspaikassa, Zürichin läheisyydessä.

Hänen isänsä, Wilhelm Bombast von Hohenheim, polveutui vanhasta ja kuuluisasta schwabilaisesta Bombasten suvusta. Isä oli Johanniittien ritarikunnan suurmestarin Georg Bombast von Hohenheimin läheinen sukulainen. Paracelsuksen isä asettui lääkäriksi Maria-Einsiedeln-paikkakunnalle ja meni naimisiin 1492 luostarin sairaalan ylihoitajattaren kanssa. Tästä avioliitosta syntyi yksi ainoa lapsi: Paracelsus.

Paracelsuksen isä, jolla oli mitä suurin vaikutus hänen kasvatukseensa, näyttää olleen sangen vakavaluontoinen ja hiljainen ihminen. Lääkäritoimintansa ohella oli tämä suuresti kiintynyt luonnontieteiden tutkimiseen. Jo varhaisessa lapsuudessa Paracelsus kadotti äitinsä.

Paracelsuksen isä siirtyi v. 1502 kaupunginlääkäriksi Kärntiin, Villachin kaupunkiin. Täällä hän kuolikin arvossapidettynä lääkärinä ja kansalaisena toimittuaan siellä 32 vuotta. Nuoruutensa aikana Paracelsus sai opetusta isältänsä, joka hänelle antoi myös ensimmäiset tiedot alkemiassa, haavalääketieteessä ja sisätautiopissa. Myöhemmin hän opiskeli useiden luostarioppineiden luona, erinäisten piispojen opastamana eri paikoissa.

16-vuotiaana isä lähetti hänet Baselin yliopistoon. Kuitenkin on hyvin todennäköistä, että Paracelsus, jolle lääkärien silloinen viisaus jo aikaisin oli kauhistus, ei harjoittanut oikeastaan mitään säännöllisiä akateemisia opintoja. Tämä luonnollisesti selitettiin myöhemmin suureksi pahaksi hänelle, joka kulki omia teitänsä.

Myöhemmin Paracelsus joutui opiskelemaan erinäisten kuuluisien kemistien luona eri paikoissa.

Sen jälkeen Paracelsus vielä nuorukaisvuosinaan teki laajoja matkoja. Kerrotaan hänen vaeltaneen läpi Saksan, Italian, Espanjan, Ranskan ja Englannin sekä aikansa muiden alkemistien tavoin käyneen myös Erzgebirgessä ja Ruotsissa. Haavalääkärinä sanotaan hänen olleen mukana sotaretkillä Alankomaissa, Tanskassa, Neapelissa ja muissa paikoissa.

Kaikkialla näiden matkojen aikana Paracelsus koetti rikastuttaa tietojansa luonnosta ja ihmisistä, taudeista ja niiden hoidosta kaikin mahdollisin tavoin. Hän ei ottanut oppia ainoastaan yliopistojen, lääkärien ja laboranttien opetuksista, vaan myöskin koetti hyötyä siinä suhteessa seurustelusta kaivostyöläisten, parturien, talonpoikien, vanhojen vaimojen, paimenien, juutalaisten, mustalaisten, vieläpä

pyövelienkin ja muiden senkaltaisten ihmisten kanssa. Niinpä nähtiinkin hänet hyvin usein ajurien ja hevosmiesten seurassa maantiellä sekä ravintoloissa. Tämä tietenkin vaikutti, että hänen vastustajainsa turhantarkka vähä-älyisyys ja ahdasmielisyys ei kyennyt tällaista arvostamaan yleismaailmalliselta kannalta. Senpätähden Paracelsusta siitä mitä katkerimmin soimattiin.

Palvellen Tanskan armeijassa Paracelsus oli mukana Tukholman piirityksessä. Täältä käsin hän kävi Skandinavian vuorikaivoksissa. Myöhemmin hän matkasi erään tatarilaisen ruhtinaan kera läpi Venäjän Moskovaan ja sieltä Konstantinooppeliin.

Kymmenvuotisten vaellusten jälkeen Paracelsus palasi 32 vuoden ikäisenä takaisin Länsi-Saksaan, missä hän useiden onnistuneiden parantamisiensa takia saavutti pian suuren maineen lääkärinä.

— — —

V. 1526 Paracelsus asettui asumaan Strassburgiin ja seuraavana vuonna Baseliin, minne kaupunginneuvosto oli kutsunut hänet kaupunginlääkäriksi ja nimittänyt samalla fysiikan, medisiinan ja kirurgian professoriksi sikäläiseen yliopistoon. Hänen luentonsa eivät olleet mitään Galenuksen, Hippokrateen tahi Avicennan — kaikki vanhan ajan lääketieteellisiä kuuluisuuksia — selittelyjä, mihin useimmat lääketieteen professorit siihen aikaan rajoittuivat. Päinvastoin se, mitä Paracelsus opetti, oli hänen omiin kokemuksiinsa perustuvaa, omaa tiedettään.

Tavaton uudistus oli myös se, että Paracelsus piti luentonsa saksan kielellä, vieläpä aikana, jolloin monet häpesivät saksalaista nimeänsä ja väänsivät sen latinankieliseksi. Hänen vastustajansa selittivät hänet tieteen petturiksi, kun hän ei esittänyt sitä kunnianarvoisessa, latinankielisessä asussa, vaan „ajurien, torikauppiaiden ja piikojen kielellä". Paracelsus oli siis ensimmäinen, joka saksalaisessa yliopistossa opetti saksankielellä. Opetustansa Paracelsus antoi sekä tietopuolisesti että käytännöllisesti, uhraten siihen suuresti aikaa ja vaivaa.

Kaupunginlääkärin viran hoitajana Paracelsus teki Baselin maistraatille ehdotuksen, että apteekit olisi asetettava tarkastuksen alaisiksi. Tämä kohdisti luonnollisesti apteekkarien vihan häneen. Samaten myöskin lääkärit, muut professorit sekä etuoikeutetut nurkkamestarit omasta puolestansa vastustivat Paracelsuksen virassa pysymistä muka

siitä syystä, että hänen virkaan nimittämisensä oli tapahtunut heidän tietämättään. Eikähän sitäpaitsi voitu muka tietää, mistä hän oikeastaan tuli ja tokko hän oli edes todellinen tohtorikaan. Eihän hän myöskään kantanut lää kärien tavanmukaista pukua, erikoista lakkia ja kauhtanaa, vaan esiintyi luennoidessaankin tavallisessa laboratoriopuvussansa.

Vastustus Paracelsuksen uutta oppia ja häntä itseänsä kohtaan tuli kaikilta tahoilta ja oli sangen kiivas. Häntä solvattiin mitä rumimmalla tavalla. Oli luonnollista, että tämä teki Paracelsuksenkin kiivassanaiseksi vastustajiansa kohtaan.

Ehkäpä Paracelsus olisi voittanutkin kaikki häneen kohdistetut kieroudet ja vainoamiset, ellei olisi sattunut eräs kiusallinen oikeusjuttu. Paracelsus oli parantanut siellä erään arvossapidetyn tuomioherran tuskallisesta taudista, mutta tämä oli suorittanut hänelle vain kymmenennen osan hoitopalkkiosta. Tästä syntyi oikeusjuttu. Tuomarit ratkaisivat asian tietysti mahtavan tuomioherran eduksi. Suuttuneena tällaisesta vääryydestä Paracelsus julkaisi kiukkuiseen sävyyn laaditun lentolehtisen, missä hän ankarasti moitti tuomareita. Tämä nostatti huippuunsa Paracelsuksen vainoamisen. Tuomarien solvaisemisesta annettiin määräys hänen vangitsemisekseen. Saatuaan hyvissä ajoin varoituksen Paracelsus pakeni Baselista eräänä yönä kesällä 1528.

— — —

Nyt Paracelsus aloitti uudestaan kulkurielämänsä ja eleli nyt miehuusvuosinaankin yhtä epävakaisesti kuin nuorukaisiällään. Usein pitkät ajat hän vietti vaelluksillansa kylissä ja hevosmiesten majataloissa. Näillä matkoilla liittyi häneen lukuisia oppilaita, kuten näyttää vähemmin tiedonhalusta kuin itsekkäistä syistä. Muutamat näistä olivat Paracelsuksen luona alituisina seuralaisina, koska he luulivat hänen omaavan jonkin „universaali-parannuskeinon“ tahi „viisasten kiven“ ja tahtoivat oppia häneltä hänen luulotellut salaiset taitonsa. Tunnetuin heistä oli Johannes Oporinus, joka enemmän kuin kolme vuotta seurasi Paracelsusta kirjurina hänen kirjallisissa töissään ja yleensä apulaisena. Sama Oporinus tuli myöhemmin kreikankielen professoriksi ja kirjanpainajaksi Baseliin. Paracelsusta koskevien n. s. „tiedonantojensa“ kautta Oporinus edisti suuresti Paracelsuksen häväisemistä, kertoen

hänestä suurella kovuudella ja kiittämättömyydellä. Tämä tapahtui todennäköisesti siitä syystä, että Oporinus oli pettynyt toiveissansa saada Paracelsukselta tietoonsa „universaali-parannusaineen“ valmistuksen. Vaikuttamassa siihen on ollut luultavasti sekin, että kun Paracelsus havaitsi Oporinuksen omanvoitonpyyteiset tarkoitukset, hän loitonsi hänet läheisyydestänsä. Vasta Paracelsuksen kuoleman jälkeen Oporinus osoitti häntä kohtaan suurta kunnioitusta sekä katui aikaisempaa menettelyään. Paracelsus tajusi kyllä hyvin oppilaittensa valheellisuuden ja on siitä maininnutkin teoksissaan.

Paracelsuksen viettäessä kulkurielämää on vaikeaa saada tarkalleen selville hänen eri oleskelupaikkojansa aikamääriltään. Baselista hän ensiksi vaelsi Elsassiin. Ensiksi hän oleskeli Kolmarissa harjoittaen siellä laajaa lääkärintointa ja tullen uudenaikaisena lääkärinä kunnioitetuksi. Vuosien 1529 ja 1530 aikana hän näkyy harhailleen paljon. Nürnbergissä Paracelsus sai kaupungin maistraatilta luvan painattaa kirjoituksensa. Tuskin oli painatus päässyt alkuun, kun Leipzigin Lääketieteellisen tiedekunnan painostuksesta tämä painatuslupa peruutettiin. Tästä Nürnbergin kiellosta johtuukin suureksi osaksi, että niin vähän Paracelsuksen kirjoituksista voi ilmestyä painosta hänen elinaikanansa.

Kateelliset lääkärit leimasivat Paracelsuksen usein kehuskelijaksi ja puoskariksi. Mutta lukuisat onnistuneet hoidot vakiinnuttivat hänen maineensa aikalaisiansa korkeammalla olevana lääkärinä.

On luonnollista, että sellaisissa oloissa Paracelsuksen usein täytyi taistella puutetta vastaan. Kun hän esiintyi huonoissa vaatteissa, ei se ollut hänelle eduksi ei turhamaisten potilaiden yhtä vähän kuin lääkärienkään silmissä.

Noina vuosina tapaammekin Paracelsuksen alati vaeltamassa, niin esim. Münchenissä, Regensburgissa, Innsbruckissa ja Meranissa. Mutta pitkäksi aikaa ei hän löytänyt rauhaa samalla paikkakunnalla. Sentähden hän menikin v. 1531 alussa takaisin Sveitsiin. Kesällä 1535 Paracelsus kävi jo siihen aikaan kuuluisassa Pfefferin kylpypaikassa. V. 1536 tapaamme Paracelsuksen Augsburgissa. Sitten Krumaussa Mährissä, sitten Wienissä, missä hän näkyy saaneen runsaita palkkioita hoidoistaan ja olipa myöskin kuningas Ferdinand kutsuttanut hänet kaksi kertaa puheilleen.

Tämän jälkeen Paracelsus meni Unkariin ja sieltä Kärntiin, joutuen v. 1537 Villachiin, missä hän oli elänyt lapsuudenaikansa. Isäänsä ei hän kumminkaan enää tavannut siellä elossa.

Villachin jälkeen oli St. Veit Kärntissä Paracelsuksen asuinpaikkana. Täällä hän työskenteli ahkerasti kirjallisissa töissä sekä toimi sen ohella hyvin suosittuna käytännöllisenä lääkärinä.

Mutta ei Kärntissäkään Paracelsus pysynyt pitkää aikaa. Hän läksi taas vaeltamaan ja nyt parempiin taloudellisiin oloihin päästyään taas hevosella ratsastaen ja kuljettaen tärkeimmät esineensä mukanaan satulasäkissä. Vaikka hän olikin rauhaa rakastava mies, kantoi hän aina vyöllään miekkaa, ainakin viimeisinä elinvuosinaan. Tämän kahvana oli ontto pallo. Tämä pallo oli irti kierrettävä, sen sisällä hän säilytti kuuluisat lääkepillerinsä, jotka olivat hänen kallisarvoisimmat ja tehokkaimmat lääkkeensä.

Vuosina 1539—1540 Paracelsus matkaili taas kaupungista kaupunkiin, kun hänet kutsuttiin ylhäisten herrojen ja rikkaiden porvarien tautivuoteen ääreen. Niin joutui hän v. 1541 lopuksi Salzburgiin. Tänne hänet todennäköisesti oli kutsunut Salzburgin arkkipiispa, missä virassa silloin oli tieteellisesti sivistynyt ruhtinas Ernst, Reinin linnakreivi ja Baijerin herttua. Hän oli astrologian ja luonnontieteiden suosija.

Salzburgissa vihdoinkin Paracelsus sai nauttia monivuotisten töittensä, suurien vaivalloisuuksiensa sekä laajalti levinneen maineensa hedelmiä. Ei ollut kuitenkaan suotu pitkäksi aikaa hänelle täällä ajateltu rauha. Paracelsus näet kuoli jo syysk. 24 p:nä 1541 lyhyen sairastamisen jälkeen ja vasta 48 vuoden ikäisenä, kolme päivää sen jälkeen kuin hän oli tehnyt testamenttinsa. Hänet haudattiin sitten oman määräyksensä mukaisesti P. Sebastianin kirkkomaahan köyhien kaupunginosassa. Mutta kerrotaan Salzburgin arkkipiispan määränneen, että kuuluisa lääkäri ja oppinut oli haudattava tavallista juhlallisemmin.

Kun P. Sebastianin kirkkoa v. 1752 korjailtiin uuteen kuntoon, kaivettiin Paracelsuksen luut esiin ja sijoitettiin kirkossa siihen paikkaan, missä nyt hänen muistomerkkinsä seisoo.

Paracelsus määräsi testamentissaan — lukuunottamatta muutamia säädöksiä sukulaisille ja ystäville — koko omaisuutensa köyhille. Se tosin ei ollut suuri. Hänen jättä-

mänsä „kirjasto" esim. ei käsittänyt mitään muuta kuin yhden Biblian vertailusanastoineen, Uuden testamentin, Hieronymuksen laatimat evankelioiden selitykset, yhden ainoan lääketieteellisen kirjan sekä joukon hänen omia käsikirjoituksiansa.

— — —

Yhä vieläkin ollaan epätietoisia Paracelsuksen kuolinsyystä.

On otaksuttu, että hänellä olisi ollut pahanlaatuinen kasvain maksassa tahi sappirakossa. Toiset taas luulevat, että pitkälliset työskentelyt laboratoriossa olisivat heikontaneet hänen terveyttään. Uusimmat tutkimukset viittaavat siihen, että Paracelsus olisi tullut murhatuksi, kuten jo hänen aikalaisensa väittivät. Väitetään, että eräissä vieraskutsuissa hänelle vihamielisten lääkärien palvelijat olisivat hyökänneet salaa hänen kimppuunsa ja aiheuttaneet hänen kuolemansa. Joko oli häntä lyöty päähän kuolettavasti tai viskattu hänet alas joltakin korkealta paikalta, mikä väkivalta muutaman päivän kuluttua oli Paracelsukselle kuolemaksi.

— — —

Ei ole mahdollista ryhtyä tässä yksityiskohtaisemmin selvittelemään Paracelsusta ihmisenä, lääkärinä ja filosofina.

Paracelsuksen opetukset ja filosofiset käsitykset elävät yhä edelleenkin hänen teoksissaan ja ovat siis tarjona niille, jotka voivat niitä oikein ymmärtää. Miten vähän Paracelsus jättikään maallista omaisuutta, niin on kuitenkin se testamentti, jonka hän kirjoituksissaan jätti jälkimaailmalle, sitä rikkaampi ja katoamattomampi. Ainakin muutamat laajat nidokset tunnustamme nykyisin Paracelsuksen oikeiksi, alkuperäisiksi teoksiksi. Aikaisemmin on selitetty Paracelsuksen kirjoittaneen satamäärin teoksia filosofiasta ja lääketieteestä y. m., mutta se ei ole totuudenmukaista. Eihän se olisi myöskään mahdollista, kun ajattelee, miten levoton Paracelsuksen koko elämänvaellus oli.

Paracelsus itse kirjoitti vain hyvin vähän, mutta hän saneli oppilaillensa sen, mitä tahtoi kirjoittaa. Suurin osa hänen kirjoituksistaan on sentähden jäänyt jälkimaailmalle hänen oppilaittensa laatimina käsikirjoituksina. Vain muutamat hänen teoksistaan tulivat painetuiksi hänen eläessään. Hänen muut teoksensa julkaistiin vasta hänen kuolemansa jälkeen suurella vaivalla.

Johann Huser, kölniläinen henkilääkäri, ryhtyi Kölnin

arkkipiispan kehoituksesta tutkimaan löydettyjä käsikirjoituksia. Suurella vaivalla hän kokosi kaikki Paracelsuksen käsikirjoitukset, mitkä vain saattoi löytää, samoin myös hänen oppilaittensa käsikirjoitukset. Hän järjesti ne ja julkaisi koottuina teoksina Baselissa vuosina 1589-1590. Se sisältää varsinaista lääketiedettä runsain määrin, lääketieteen filosofiaa, luonnontieteen eri aloja, alkemiaa, okkultista filosofiaa, astrologiaa j. n. e.

Nämä on kirjoitettu suurimmaksi osaksi vanhanaikaisella saksankielellä, osaksi latinaksi. Siitä syystä ne ovat nykyajan ihmiselle vaikeasti luettavia. Paracelsuksen teokset on sentähden muutettu nykyisen saksankielen mukaisiksi, jotta ne tulisivat nykyajan ihmisten helpommin käytettäviksi. Siten ne ovat meikäläisenkin luettavissa.

— — —

Nykyaika on koettanut ryhtyä korjaamaan niitä erehdyksiä, joita Theoprastus Paracelsusta kohtaan sekä hänen aikanaan, että vuosisatojen kuluessa hänen kuoltuaankin on tehty. Häntä on soimattu ja mustattu kaikin tavoin, kun ei ole jaksettu ymmärtää sitä henkistä valoa, mitä hän on koettanut jakaa ihmiskunnalle.

Münchenissä näet on äskettäin perustettu suuri Paracelsus-seura, jonka perustajina on kuuluisia lääketieteellisiä oppineita yli koko Saksanmaan. Tämän seuran aloitteesta juuri on julkaistu Paracelsuksen teoksia nykyaikaisessa asussa ja kaikin tavoin koetettu edistää Paracelsustutkimusta.

Näiden oppineiden mielestä Paracelsuksella on vielä paljon sanomista meidän ajallemme. Vasta nyt vuosisatojen kuluttua hän oikeastaan pääsee täysin tunkeutumaan oman kansansa tietoisuuteen.

Kirjelmässä, jossa kehoitetaan liittymään Paracelsusseuraan, lausutaan hänestä mitä ylistelevimpiä sanoja ja vihdoinkin tunnustetaan hänen erikoislaatuinen merkityksensä.

Näin lausuvat nykyajan lääkärikuuluisuudet Paracelsuksesta. Tälle hengen suurmiehelle aikojen kuluessa tehdyt vääryydet ovat korjautumassa. Teosofisissa piireissä hänen merkityksensä on jo ammoin ymmärretty ja Paracelsukselle omistettu syvää kunnioitusta. Toivokaamme, että nykyaika tulee yhä selvemmin käsittämään sen suuren valon, minkä tuominen ihmiskunnalle oli Paracelsuksen tehtävänä.

Armas Ruotsalainen.

Matematiikan sielu.

I.

Ruusu-Ristissä julaistusta Johtajamme luentosarjasta „Vesimiehen merkissä“ saimme perusteellisesti kuulla, kuinka ihmiskuntamme elämä on siirtynyt Kaloista Vesimieheen. Samalla päättyi Mars-planeetan valtakausi, ja Vesimies alkoi Aurinko-planeetan valtakaudella.

Jo tästäkin syystä ihmiskunnan johtava tunnussana on muuttuva. Jos tunnussana ennen kuului: „Elämä on taistelua“, tulee se uudessa valtakaudessa yhä selvemmin kuulumaan: „Elämä on koulua, kasvatusta“. Kehitystä ei enää edistetä pakkokeinoilla, vaan elämä on ymmärrettävä kouluksi, jossa kehitys menee eteenpäin itsekasvatuksen, opetuksen ja valistustyön avulla.

Tällöin seuraa kysymys: mistä saamme ohjeet ja periaatteet opetus- ja kasvatustyöllemme?

Onko meidän ruvettava niitäkin itse keksimään? Tai saammeko ne jonkun Pestalozzin tai Rousseaun kasvatusopista? Vai onko ihmiskunnan korkein johto huolehtinut siitä, että meillä on tarjolla parhaat ja luotettavimmat ohjeet?

Tähän vastaamme: kasvatustyön yleiset ja yksityiskohtaiset neuvot ja periaatteet ovat annetut historiallisten Mestareiden neuvoissa ja käskyissä, ennen kaikkea Vuorisaarnassa. Vika ei ole siinä, etteikö kaitselmus olisi tarjonnut kasvattavaa apuaan, vaan vika on siinä, etteivät ihmiskunta ja sen kasvattajat ole kaitselmuksen neuvoista välittäneet. Neuvot on sivuutettu ja on pyritty laatimaan omia, muka käytännöllisempiä neuvoja.

Vähitellen — kurjuuden lisääntyessä — alkanemme kuitenkin oivaltaa, että siinä määrässä kuin me olemme sivuuttaneet tai mestaroineet Mestaria, siinä määrässä me olemme olleet epäkäytännöllisiä, vieneet itsemme ja kansamme romahduksiin ja kärsimyksiin. Sentähden kaitselmuskin työskentelee yhä uusissa vuodatuksissa. Sellainen oli teosofinen sanoma. Alussa se kiinnitti huomiotamme vanhoihin uskontoihin, koettaen siten vapauttaa Länsimaita liian personalliseksi ja itsekkääksi menneestä Jumala-käsitteestä. Teosofia puhui personattomasta, kaikkiallisesta jumaluudesta, aalajasta, hengestä. Myöhemmin tämä vuodatus voimistui ja uusiintui; niinkuin saamme lukea tammik.

Ruusu-Ristissä Johtajamme luennosta: „Mitä hyödyttää meitä tämä teosofia?“ Tämän vuodatuksen käytännöllis-kasvatuksellinen puoli ilmenee siinä, että Ruusu-Ristissä oleellisesti ja perustavasti kiinnitetään huomiotamme Jeesuksen Kristuksen antamaan kasvatusoppiin. Niinhän meillä nyt onkin Vuorisaarna Johtajamme alkukielestä suomentamana ja selittämänä ja käskyissään uudelleen järjestämänä.

Samalla me katselemme tätä Jeesuksen Kristuksen kasvatusoppia historiallisen kehityksen valossa. Asia käy siten paremmin ymmärrettäväksi. Niinpä aiomme nyt kiinnittää huomiotamme pythagoralaiseen kouluun. Tämän teemme senkin tähden, että Mysterioiden suljetut aarteet tulevat suuressa määrin paljastetuiksi teosofiassa. Niinpä Pythagoraankin koulu on avannut ovensa teosofisessa sanomassa. Koettaessamme ymmärtää teosofiaa, on kuin samalla pyrkisimme Pythagoraan kouluun — osataksemme sitten paremmin ymmärtää Jeesusta Kristusta ja hänen oppiaan.

Pythagoraan koulussa oli matematiikka ja musiikki tärkeänä oppiaineena. Mutta tämä opiskelu kohtasi oppilasta vasta esoteristiksi tultuaan. Ensin oli hänen luonnettaan tutkittava ja kasvatettava. Niinkuin muistamme, tapahtui tämä aluksi siten, että pyrkijä pantiin yksinäiseen koppiin ratkaisemaan vaikeata kuviota. — Niin oli silloin, mutta tähän „koppiin“ me nyt teosofeina joudumme siten, että meidän on omakohtaisesti mietittävä ja päästävä sisälle teosofiaan, on siten ratkaistava teosofisen elämänymmärryksen pulma eli „kuvio“. Siinä pulmassa me nyt, niinkuin muinoinkin, paljastamme oman luonteemme. Sillä ollessamme tottuneina kaavamaisuuteen, sokeaan uskoon tai tunnustukseen, ulkonaiseen sijaissovittajaan y.m., emme ole tottuneet älyllis-siveellisiin ponnistuksiin, joten meidän on vaikea ymmärtää elämää kouluna. Me alamme moitiskella teosofiaa liian „mutkikkaaksi“, Mestarin oppia liian vaikeaksi, tai joko vanhettuneeksi tai vasta tulevaisuuteen kuuluvaksi. Me olemme liian itsekeskeisiä, joten meiltä puuttuu itsearvostelun kultainen taito. Ja ilman itsearvostelua ihminen ei pääse sisälle elämän kouluun. Jos sensijaan osoitamme omaavamme itsekritiikkiä ja kunnioitusta ja vakavaa halua itsekasvatukseen, silloin sekä pythagoralaisen koulun portit että teosofisen elämänymmärryksen salvat avautuvat meille.

Itsekritiikki vuorostaan tekee ihmisestä opiskelevan

kuuntelijan. Kuuntelemisen taito onkin toinen välttämätön ominaisuus. Täytyy osata kuunnella sekä Mestaria että vieläpä tietämättömienkin ihmisten puheita. Sillä tietämättömänkin ihmisen puhe voi joskus sisältää jonkun viisauden. Siksi täytyy kuunnella ja keskustellen pyrkiä selvyyteen. Sitä tietä kuljemme Mestarin löytämistä kohti. Jos sensijaan olemme aina valmiit nujertamaan toisen ihmisen ajatukset ja vaatimaan sokeata uskoa, silloin me myös aina joudumme väittämään Mestaria vastaan. Ryövärit ja Kristus ovat silloin rinnan ristiinnaulittuina meidän sielumme Golgatalla. Jos ristiinnaulitsemme toisen, naulitsemme samalla toisenkin. Jos sensijaan osaamme kuunnella toista, opimme samalla toistakin kuuntelemaan.

Itsekritiikki ja kuuntelemisen ja siihen liittyvä kuuliaisuuden taito tekee ihmisestä esoteristin. Esoteristina oli pythagoralaisella sitten matematiikka tärkeänä oppiaineena. Eikä tämä ollut vain siksi, että matematiikan harjoittelu kehittää älyä, vaan myös siksi, että matematiikassa esiintyy elämän lakiperäisyys niin järkähtämättömän velvoittavana. Pienimmätkin virheet laskennossa täytyy korjata, jos tahtoo saada esim. kirjanpidon päätökseen. Mutta niinhän on laita karman alaisessa ihmiselämässäkin, ihmisen elämänkirjojen viemisessä ja päättämisessä. Jokainen turha sanakin on siinä tilitettävä. Sokeat, tunnustukselliset uskonnot ovat tämän totuuden vain hukuttaneet omien tunnustuksiensa, oppiensa ja virsiensä paljouteen.

Matematiikassa panemme aluksi merkille pari yleistä seikkaa. Ensiksi: luvut ja numerot eivät ole arvoltaan sitä ja tätä, niiden sisältö ei muutteleikse meidän „uskomme" mukaiseksi, vaan ne ovat arvoltaan täsmällisiä ja meidän „uskomme" on järjestäydyttävä niiden mukaan. Toiseksi: tunnettujen lukujen avulla etsitään tuntemattomia lukuja ja määrätään niiden arvo. — Lukujen täsmällisyyttä vastaa elämässä kokemusperäinen varmuus jostakin Mestarin lausumasta elämän totuudesta, esim. tällaisista: „Joka itsensä ylentää, hänet alennetaan", „Millä mitalla te mittaatte, sillä teille mitataan", „Mitä ette tahtoisi itsellenne tehtävän, sitä älkää tehkö muille" ja „Mitä te tahtoisitte itsellenne tehtävän, sitä te tehkää muille". Ellei ihminen ole päässyt, tai ellei hän halua päästä, käytännölliseen varmuuteen mistään Mestarin lausumasta elämän totuudesta, niin häneltä puuttuu, tai hän kieltää ensimmäisen ehdon matematiikan esoterismiin. — Taas mahdollisuutta etsiä tuntematonta

lukua tunnetun avulla vastaa: kyky ajatella omaksutuista totuuksista johdonmukaisesti johtuvia seurauksia; joten ei tarvitse olla niinkuin se „vaivainen, joka kaikki kokee". Ajatteleva ja totuuteen pyrkivä ihminen voi ottaa oppia toisenkin kokemuksesta.

Sitten tulevat neljä tavallista laskutapaa: yhteenlasku, vähennys, kerto ja jako. Tavallisissa kouluissa me harjoittelemme laskentoa vain itsemme ulkopuolella, älyllisesti. Siinä ei ole mukana meidän moraalinen luontomme. Sentähden — kaikesta matemaattisesta etevyydestämme huolimatta — meidän oma mikrokosmoksemme saattaa olla melkoisessa hämmennyksessä. On aivan toista, kun matematiikka muuttuu meissä eläväksi. Silloin me muutumme ikäänkuin tauluksi, jossa Mestari, elämän suuri Matemaatikko, toimittaa laskentoa.

Ryhtykäämme nyt yhteenlaskuun. Sitä ennen täytyy meillä olla mitä laskea yhteen, s. o. numeroita ja lukuja. Mainitsimme jo, että niitä ovat Mestarin lausumat elämän totuudet. Huomatkaamme kuitenkin, että tavallinenkin elämä sisältää jonkunlaista matematiikkaa. Siis yhteenlaskuakin. Se sisältyy yhdistettyyn vaikutukseen eli tehoon. Esim. maanviljelyksessä, teollisuudessa, seremoniallisessa kirkonmenossa tai teatterissa koetetaan viisaasti yhdistää erilaisia vaikutuksia, jotta vaikutus eli teho tulisi mahdollisimman suureksi. Juuri tuo yhdistetty teho edustaa yhteenlaskun summaa. Samalla tämä toiminta kasvattaa työskentelijöissä itsessään eräänlaisia numeroita. Niitä ovat ne kyvyt, lahjat ja hyveet, jotka toimijoissa kehittyvät, etenkin jos he koettavat pitää silmällä tehostuksen jalostavaa vaikutusta.

Mutta ilman henkistä elämää ja Mestarin seuraamista eivät näin kehittyvät „numerot", kyvyt, lahjat ja hyveet, tyhjennä ihmistä syvällisesti, eikä liioin saa aikaan täydellistä sumeerausta. Siten hänen elämänsäkään ei saavuta täyttä tehoaan. Hän itse huomaa kärsivänsä heikkoutta ja hajanaisuutta. Mikä olisi tällöin tärkeätä? Tärkeätä olisi, että ihminen etsisi ja löytäisi sellaisen työn, elämäntehtävän, harrastuksen, että se sekä vaatisi kaikkia hänen älyllisiä ja siveellisiä voimiaan ja kykyjään, että samalla vaikuttaisi puhdistavasti, jalostavasti, herätellen samalla syvimpiä siveellisiä voimia hänessä.

Tästä huomaamme, kuinka tärkeätä on, että ihmisellä on sellainen tehtävä, työ ja harrastus, että hän tuntee ole-

vansa omalla, oikealla paikallaan, saattaen vuodattaa työhönsä ja harrastukseensa empimättä kaiken älyllisen ja siveellisen voimansa, kykynsä ja tehonsa. Sellainen vaikuttaa sumeeraavasti, rakentaa sisäisesti ehjän, rauhallisen ja voimakkaan luonteen, kokonaisuuden.

Tätä yhteenlaskettua summaa ihmisessä voimme nimittää erikoisella nimelläkin. Se on sisäisin ihmisyys. Kun yhteenlaskua oikein suoritetaan, silloin syvin ihmisyys, s. o. totuus, rakkaus ja hyvyys on aina määräävänä seikkana. Ei mikään etu, kyky, lahja tai „hyve" saa sortaa ihmisyyttä, ei asettua johtavaan asemaan, vaan määräävänä täytyy olla ihmisyys, Korkeampi Minä, Mestarin sana, työ ja neuvo. Kyvyt ja lahjat ja hyveet ja oppineisuus ja taituruus kaikkinensa täytyvät olla alistettuina ihmisyyden kaunistukseksi, lisätäkseen samalla ihmisen käytännöllistä arvoa ja tehoa.

Tämä on esoteerista yhteenlaskua. Korkeampi Minä, Kristus meissä, sulkee itseensä, alemman minän kaikkinensa alati puhdistuvassa ja kasvavassa tilassa.

Kuitenkin tätä yhteenlaskun painopistettä on osattava katsella ja seurata kahteen suuntaan, sisäänpäin ja ulospäin. Tämä sentähden, että myöskin toiset ihmiset esoteristin ympärillä ovat numeroita, arvoja ja lukuja, muodostaen yhteensä suuremman yhteenlaskettavan luvun. Tätä yhteenlaskun summaa voimme nimittää myös Kristukseksi, mutta silloin kosmilliseksi. Ihmiset ovat mystillisiä lukuja kosmillisessa Kristuksessa. Sentähden me kaikki olemme veljiä. Esoteristi lupautuu suorittamaan elämän suurta yhteenlaskua tunnustaessaan ihmisten yhteenkuuluvaisuuden, yleisen veljeyden.

Mutta tämä kaksipuolinen yhteenlasku on suoritettava keskellä käytännöllistä elämää. Sentähden esoteristin laskutaito joutuu syvällisemmälle koetukselle vähennys-, kerto- ja jakolaskussa. Niistä puhumme seuraavalla kerralla.

J. R. H.

Iltapuhteella.

Anttoiniina Potschoski. Riihimäen vankiasemalla istui yksinäisessä lautakopissa ihmeen ihana nainen, verrattain nuori, tumma, etelämaalaiselta näyttävä. Ilma ahtaassa huonepahasessa oli tympäi-

sevän raskas ja tukahuttavan pilaantunut, mutta sen unohdin kiinnittäessäni katseeni tuohon kauniiseen, kalpeaan naiseen, joka tuuheakiharaista päätään käsiinsä nojaten siinä olkivuoteella istui viisaan näköisillä silmillään tuijottaen synkkänä eteensä auringon säteiden leikitellessä tomuhiukkasien kanssa hänen ympärillään tuossa kolkossa ympäristössä. Vasta vähän ajan päästä huomasin hänen päällään olevan viirukkaisen, karkean vankipuvun. Mutta, kas, miten hyvästi se sopikaan hänen notkean hoikalle vartalolleen, näyttipä miltei kauniilta tuo ruma puku tämän naisen ympärillä. Vihdoinkin käänsi hän väsyneen, äärettömästi kärsineennäköisen, surumielisen katseensa minuun.

— Onpa sentään hyvä, että näkee vielä ihmisen, — sanoi hän.

— Ette ole ensinkään suomalainen, sanoin, vaikka puhutte selvästi suomea.

— En ole, vastasi tuo nainen, olen syntyisin puolalainen, ja samassa asteli hän jo joustavasti, ojensi kätensä ja sanoi nimensä: Anttoiniina Potschoski.

— Ja nyt minäkin olen taas täällä, huokasi hän sanomattoman masentuneella äänellä.

— Niin kertokaa, kertokaa, hyvä puolalaisneitonen, miten olette sattuneet joutumaan tänne?

— Niin „sattuneet", voi te olette ymmärtäväinen ihminen, teille voinkin kertoa kaiken, ehkä se minua vähän lohduttaisi, sanoi Anttoiniina, jolla nimellä hän pyysi minun itseään kutsumaan nyt.

Vilkkaasti hän kertoi sitten, käsillään toisinaan liikehtien ja katse kaukana, kaukana kulloinkin kerrottavassa seudussa, avomielisesti, herttaisesti ja peittelemättä elämänsä vaiheet.

Hän oli syntynyt Varsovassa, jota kaupunkia hän vieläkin piti maailman kaikkein kauneimpana, kuten ennen lapsuudessakin, leikkiessänsä sen tuuheiden poppelipuiden varjossa. Ja siellä koulua käydessään oli hän puolalaispojan kanssa, rohkean, ylevämielisen Pjotrin mukana Varsovan ympäristöjä kierrellyt ja pilvilinnoja rakennellut uskollisen ystävänsä keralla. Mutta, ah, sitten olikin kaikki käynyt toisin. Kohtalon käsi oli ollut niin äärettömän säälimätön ja kova. — Pjotr oli kuollut. — Anttoiniina itse oli hänen sairasvuoteensa ääressä valvonut, rukoillut ja tuskasta väännellyt. Ei mikään ollut auttanut. Mikä on määrätty, sen täytyy tapahtua, oli Pjotr vaan hänelle lohdutukseksi sanonut, hiljaa huokaissut, ja puhunut sitten jotakin käsittämätöntä tähdistä ja siellä tapaamisesta. Mutta Anttoiniina ei jaksanut käsittää, hän oli ollut kuin jotenkin paljoa alemmalla tasolla kuin hänen hyvä, ainoa Pjotrinsa pois, kauas siirtyessään. Kovasti oli sitten Anttoiniina ruvennut epäilemään tokko Jumala ensinkään olisi mikään rakkaus, kun tällainen vääryys hänelle tapahtui.

Pian sitten tämän jälkeen olivat Anttoiniinan vanhemmat muuttaneet Moskovaan, missä hän oli saanut kouluaan jatkaa. Mutta sitten oli äitinsä kuollut, koulunkäynti keskeytynyt ja nuori, vilkas Anttoiniina oli joutunut erään upseerin morsiamena Suomeen ja niin ihmeen yksin Helsinkiin, kun upseeri oli täällä taistelussa kaatunut.

Mutta olikohan tuo upseeri ollut alhaisella asteella oleva sielu, joka kuoltuaan kenties oli tilaisuudessa vaikuttamaan ihmeen alentavasti tunteelliseen, herkkään Anttoiniinaan, ja oliko se suhde, mikä heillä oli ollut, myöskin osaltaan ollut omiaan vaikuttamaan sen vaikutuksen mahdollisuuteen. Mutta Anttoiniina sanoi usein sen jäl-

keen tunteneensa kuin olisi häntä jostakin henkimaailmasta vietelty ja kehoitettu moneen alhaiseen, ja m.m. unissa oli upseeri selvästi käskenyt häntä etsimään unohdusta alkoholista, kortinpeluusta y.m.

Nopeasti sanoi hän sitten kulkeneensa alaspäin, ja eräänä kolkkona talvi-iltana syytettiin häntä jo juopumuksesta, tappelusta, siveettömästä elämästä ja vieläpä varkaudestakin. Hän joutui vankilaan, tuli takaisin Helsinkiin, joutui sinne uudelleen ja takaisin sekä sanoi tällöin menevänsä kolmatta kertaa vankilaan. Itkusilmin hän kertoi tekevänsä kaiken kuin unissaan. Ja varastaessaankin ei hän ole ollut edes rahan tarpeessa, onhan hän saanut miehiltä ilmankin, hän kaunis puolalaisverinen. Hän on kuullut vaan viettelyksen, kehoituksen jostakin läheltään ja on kuin tahtomattaan tehnyt rikoksen. Kerran, kertoi hän, oli hän oikein naimisissakin, suomalaisen työmiehen kanssa, pari kuukautta, oli oikein vihittykin vieläpä kirkossa, mutta hän erosi pian ja hurjasteli etsien hetkien unhoitusta.

Näin kertoi vaiheistaan rehellisesti Anttoiniina Potschoski, lisäten vähän väliä sanat — ja nyt minä olen täällä taasen, ja jo kolmatta kertaa

Ja tarttuen käteeni, katsoen minuun tarkasti noilla syvillä, kauniilla silmillään, kysyi Anttoiniina: — sanokaa, oi sanokaa minulle miksikä en minä mitään, en mitään voi sille, että kaikki menee näin alas? sanokaa, onko tähdissä määrätty minun juotavakseni surun ja tuskan malja loppuun näin kauhean alennuksen kautta, olenko kenties jotenkin edellisissä vaiheissani tämän näin itselleni valmistanut, vai ovatko ehkä omaiseni, läheiseni edellisiltä ajoilta tähän vaikuttaneet, vai mikä kirous se on, joka minua näin vaivaa? — Ja sanokaa, oi sanokaa: onko tällaisessa tapauksessa itsemurha oikeutettua, kun tuntee itse, ettei kuitenkaan voi nousta?

— Niin, osaanko lohduttaa, osaanko selvittää, sanoin, ehkä vähän, ja yhtä ainakin osaan, ja samassa ratkesimme molemmat valtaviin kyyneliin ja oliko ehkä siitä ollut osaltaan hiukan helpoitusta, sillä vähän ajan perästä me puhelimme Karman laeista ja jälleensyntymisistä ja Anttoiniina Potschoskilla silmät ilostuivat, posket hehkuivat ajatuksen siirtyessä toisiin kärsiviin. Paljon piti Anttoiniina Tolstoista, puhuen mielenkiinnolla m.m. siitä mitenkä tuo suuri kirjailija ymmärsi sentään hyvin Kristuksen sanat vankien luona käymisestä, ja kuinka Tolstoin sydän oli ollut pakahtua säälistä ja osanotosta hänen Europan vankiloissa käydessään ja huomatessaan kanssaihmistensä kärsimykset. Oi, sairaaloita, sairaaloita pitäisi näille ihmisille perustaa, oli Tolstoi huudahtanut, ja tätä kertaili nyt Anttoiniina ajatellen, ei itseään, vaan toisia kovaosaisia.

Nähdessäni sitten myöhemmin Anttoiniinan, näytti hän erittäin virkeältä ja elämänhaluiselta.

— Nyt näen minä unissa usein ylevän, hyvän ystäväni Pjotrini, oikean lemmittyni, rakastettuni ja hän vaikuttaa minussa niin, niin äärettömän paljon hyvää ja kaunista, oi elämä on sentään ihanaa ja sisältörikasta ja se on kuin aaltoilua vaan, nousua ja laskua ja taas nousua, — näin sanoi minulle viimeisen kerran tavatessa kaunis Anttoiniina Potschoski.

N. S.

Mitä muualla tiedetään.

Tilastotiedettä vapaamuurariudesta. Eräiden laskelmien mukaan nousi miesvapaamuurarien lukumäärä t. v. alussa 4,500,000 henkeen. Lukumäärä, joka ei ole ehdottomasti paikkansapitävä, jakaantuu eri maanosien kesken seuraavasti:

Eurooppa 675,000, Aasia 7,000, Afrikka 4,500, Pohjois-Amerikka 3,300,000, Etelä-Amerikka 81,000, Keski-Amerikka 32,000, Australia ja Oseania 193,500. — Ranskalaiseen yhteisvapaamuurariuteen lasketaan kuuluvan n. 20,000 jäsentä.

Spiritistinen yliopisto pitäisi tämän vuoden kuluessa perustettaman Chicagoon. Hanke sai alkunsa amerikkalaisissa spiritistipiireissä viime vuoden lopussa; niiden aikomuksena on myöskin rahoittaa yritys ja kutsua opettajiksi tieteellisen okkultismin eri haarojen edustajia. Omintakeinen yritys on kuuleman mukaan antanut aihetta vastaliikkeeseen. Heti, kun aate ilmoitettiin julkisesti, merkittiin teollisuudenharjoittajien piireissä huomattava rahasumma tämän yrityksen vastustamiseksi kirjoituksin ja esitelmin.

Rikoksellisten kohtalonpäivät. Parisin rikospsykologinen seura on lähettänyt tuomioistuimille, rangaistuslaitoksille ja eräille muille kyseeseen tuleville virastoille kiertokirjeen, jonka sisällys ansaitsee huomiota myöskin ammattipiirien ulkopuolella. Saksassa, Ranskassa ja Amerikassa viime aikoina suoritetut tutkimukset, ovat vieneet siihen hämmästyttävään tulokseen, että totunnaisrikolliset suorittavat tekonsa päivinä, joita tiede nimittää periodisiksi päiviksi.

Tuonnottain kuollut saksalainen tutkija W. Fliess esitti monien vuosien tutkimusten tuloksina väitteen, että jokaisen ihmisen, miehen ja naisen, elämässä voidaan osoittaa vallitsevan jaksottaisuuslain. Miehillä nämä määräaikaiset vaihtelut esiintyvät pääasiallisesti sielullisesti, useimmiten masentumistiloina, haluttomuutena, työkyvyn heikkenemisenä. Nämä vaihtelut tapahtuvat tavallisesti kahdenkymmenenkolmen päivän kuluttua.

Näiden määräpäivien tutkiminen totunnaisten rikollisten elämässä on osoittanut, että rikokset lankesivat hämmästyttävällä lainmukaisuudella sellaisille päiville, ja siksi oli luonnollista koettaa löytää molempien ilmiöiden sisäinen yhteys. Rikospsykologinen seura on nyt ottanut tehtäväkseen tutkia kysymystä perusteellisesti ja ratkaista oikeudenkäyntiasiakirjojen ja rangaistuslaitosten päiväkirjojen nojalla, onko oikein otaksua, että periodisten päivien sieluntila on suotuisa totunnaisten pahantekijöiden rikoksille.

„Sukupolvi ilman uskontoa“ on sisältönä puheessa, jonka eräs Mr. C. M. E. Joad piti Canbridgen kansallisen ylioppilasliiton kokouksessa joku aika sitten, ja josta esitämme eräitä otteita Review of Reviews'in mukaan:

„Nyt on kypsymässä sukupolvi, joka kaikissa suhteissa on ilman uskontoa. Nuoret eivät usko, he eivät halua uskoa, ja itse tämä asiakin on heille kiusallinen. He ovat osoittaneet uskonnon keksityksi jutuksi, mutta heidän on vielä selvitettävä suhteensa niihin tarpeisiin, jotka ovat luoneet uskonnon. He ovat hävittäneet Victorian ajan maailmankäsityksen ja sen mukana jumalansakin: nyt heidän on täytettävä se, mikä on jäänyt tyhjäksi.

Vakavahenkinen agnostisismi on ajan päätunnusmerkkejä. Nykyajan nuoret kärsivät käyttämättömästä vakavuudesta. Mikä auttaa heitä vapautumaan siitä? Heidän ensimmäinen tarpeensa on tuntea,

että maailmankaikkeudella on merkityksensä, ja että heidän elämänsä ei ole merkityksellinen vain heille itselleen, vaan jollekin, joka on heitä korkeampi. Mystiikan täytyy tulla rodun yhteiseksi perinnöksi oltuaan ennen sen onnellisimpien lasten ainoalaatuinen etuoikeus."

Mr. Joad arvosteli ankarasti papistoa: „He puuhailevat tarpeettomia kirkon palaessa. He ovat syventyneet riitaisuuksiinsa teknillisistä asioista, jotka eivät kiinnosta maallikkoa. Ajat ovat ilmeisesti vaikeat, mutta kun levottoman maailman hämmentyneet kansalaiset etsivät opastusta, heitä kestitään riitaisuuksilla ja tarpeettomalla sanahelinällä."

„Perinnäisessä muodossaan kristinusko ei voi saavuttaa entistä vaikutusvaltaansa. Tieteellä ei ole mitään vaikutusta uskonnon henkisiin totuuksiin, mutta kristinuskon henkiset totuudet on kiedottu vanhentuneisiin dogmeihin. — Jos vallitsevat pyrkimykset jatkuvat, on todennäköistä, että tiede antaa armoniskun organisoidulle kristinuskolle seuraavan satavuotiskauden kuluessa."

Conan Doyle kuollut. Lontoosta sähkötetään 7. VII., että sinne saapuneen tiedon mukaan sir Arthur Conan Doy e on kuollut. — Conan Doyle syntyi Edinburghissa v. 1859. Opiskeltuaan kotikaupunkinsa ja Saksan yliopistoissa hän suoritti Edinburghissa lääketieteelliset tutkintonsa ja valmistui lääkäriksi v. 1885. Hän toimi jonkun aikaa lääkärinä Southseassa sekä julkaisi samalla eräitä lääketieteellisiä tutkimuksia, mutta myöskin jännitys- ja kauhukertomuksia, mistä hän sai huomattavasti vaikutteita tämän kirjallisuuslajin luojalta, Edgar Allan Poelta. Eräiltä merimatkoilta hän joutui Afrikkaan ja otti kenttälääkärinä osaa buurisotaan. Saavutettuaan v. 1891 suuren yleisön suosion ympäri maailman tunnetuilla Sherlock Holmes-kertomuksillaan ja julkaistuaan v. 1900 buurisotaa sekä pari vuotta myöhemmin Etelä-Afrikan sotaa ja sen syitä käsitteleviä teoksia, korotettiin hänet aatelisarvoon. — Maailmansodan aikana Conan Doyle asettui monien muiden anglosaksisen älymystön edustajien lailla liittoutuneiden puolelle ja teki propagandaa näiden hyväksi. Hän oleskeli itsekin rintamalla ja kirjoitti tästä ajasta 6-osaisen teoksen.

Verraten varhain Doyle oli harrastanut spiritismiä, mutta menetettyään maailmansodassa poikansa hän antautui yksinomaan psyykkisten asioiden tutkimiseen. Tältä alalta hän kirjoitti useita teoksia; viimeisin niistä oli „Spiritismin historia". Hänen yrityksistään valokuvata luonnonhenkiä ja tätä käsittelevästä kirjasta „The Coming of Fairies" olemme aikaisemmin kertoneet Ruusu-Ristissä. — Viimeisinä vuosinaan Conan Doyle teki pitkiä luentomatkoja Afrikkaa ja Amerikkaa myöten, ja hänen käyntinsä Skandinavian maissa antoi siellä uutta virikettä psyykkisille tutkimuksille.

Kirja ihmiskunnan auttajista. Äskettäin on ilmestynyt ranskalaisen Maurice Magren kirjoittama teos „Magiciens et illuminés"[1]), jota selostamme tässä lyhyesti. Niinkuin kirjan nimikin osoittaa, on tekijä käsitellyt ihmiskunnan auttajia, okkultismin ja mystillisten suuntien edustajia, ja hän on rajoittunut esittämään niitä, joita suuret joukkoliikkeet eivät ole tehneet tunnetuiksi, vaan joiden vaiheet ja elämäntehtävä useassa tapauksessa jäävät arvoituksellisiksi. Jo historiallisten lähteiden epäluotettavaisuuden ja vähälukuisuuden takia tehtävä ei ole ollut helpoimpia, mutta tekijää on työssään opastanut

[1]) Paris, Bibliotheque Charpentier, 302 s., 12 fr.

vakaumus, että „kaikkialla, missä legendan kukat nousevat, siellä on myös totuuden luja maakamara". Kirjailija itse on omaksunut uskonnon, joka ei ole Euroopan vallitsevimpia — hän on näet buddhanuskoinen — ja siksi hänellä on ollut tavallista suuremmat edellytykset käsitellä ymmärtämyksellä sellaisia historian laiminlyömiä olentoja kuin Christian Rosenkreuzia, Saint-Germainia, Cagliostroa ja H. P. Blavatskyä. Hän on osannut nähdä kuvaamissaan henkilöissä Idän viisauden lähettejä, jotka ovat tehneet työnsä huolimatta kaikista vastuksista, joista suurimpia ovat olleet heidän omat heikkoutensa. Kuvaillessaan tehtäviä, joita nämä lähettiläät ovat koettaneet täyttää, hän samalla on varannut karakteristiikassaan tilaa kunkin epätäydellisyyksille ja heikkouksille ja painostanut heidän inhimillisyyttään, mikä valitettavan usein unohdetaan „epätäydellisistä mestareista" puhuttaessa. Magren katse ei ehkä aina tunkeudu tarpeeksi syvälle, mutta tämän korvaa se rakkaus, millä hän suhtautuu esittämiinsä salaisen lähetystyön marttyyreihin.

Ensimmäisenä Magre käsittelee Apollonius Tyanalaista Philostratukseen ja Meadin tutkimuksiin nojautuen. Se ei tarjoa sanottavasti uutta suomalaisille teosofeille, joilla on ollut omalla kielellään tilaisuus perehtyä Meadin erinomaiseen tutkielmaan. Sitä mielenkiintoisempi on verraten laaja kuvaus albigensivainoista. Kirjailija luo pikaisen yleissilmäyksen mystillishenkisiin lahkoihin, ja vallitsevan uskonnon vastaisiin aatteisiin, jotka 1100—1200 luvulla levisivät etelä- ja keski-Ranskaan, ja jotka useassa tapauksessa palautuivat itämaille; näistä johtui Innocentius III:n toimeenpanema ristiretki kerettiläisiä vastaan, ja se hävitti ikiajoiksi sekä Languedocin korkean sivistyksen että todelliseen uskonnollisuuteen tähtäävät pyrkimykset katolisen kirkon etujen hyväksi. Jälkimaailmalle ei ole säilynyt ainoatakaan kirjallista todistuskappaletta „kataarien" salaperäisestä uskonnosta. Luku on kirjan parhain. Magre esittää edelleen katsauksen rosenkreuziläisyyden syntyyn, tutkii temppeliherrojen maailmaamullistavia suunnitelmia ja heidän järjestönsä tuhon, kuvailee yhtä suurella ymmärtämyksellä parisilaista kirjakauppiasta Nicolas Flamelia, joka hiljaisuudessa ratkaisi viisauksen arvoituksen kuin Cagliostroa, joka vuosisadoiksi maineensa menetettyään lopulta päätyi paavin vankina San Leon linnaan. Viimeisenä hän antaa kuvauksen H. P. Blavatskysta, jossa hän näkee „välittömimmän meidän aikanamme tunnetuista Idän sanansaattajista". Hän kertoo H. P. B:n personallisista virheistä, jotka niin runsaasti ovat antaneet ainehistoa parjaamishaluiselle maailmalle, mutta hän ei unohda tehostaa niitä H. P. B:n ominaisuuksia, joiden ansiosta hän sai suuren ja vaikean tehtävän suorittaakseen: polttavaa tiedonhalua ja epäitsekästä luottamusta opettajiinsa. Mestareista ja teosofisen liikkeen synnystä kirjoittaessaan Magre m.m. lausuu seuraavat sanat, joista sellaisenaan voi olla eri mieltä tai jotka vasta lähemmin tutkittuina vastaavat todellisuutta: „Voidaan nähdä heidän voimattomuutensa pahaan nähden, heidän ponnistustensa hyödyttömyys säilyttää se, mikä on saatu aikaan. Voidaan nähdä, että he ovat usein käyttäneet lapsellisia keinoja suurten suunnitelmien toteuttamiseen. Näin oli asianlaita teosofista liikettä luotaessa. Se olisi saattanut herättää siveellisen vallankumouksen, jollaista ei ennen olisi nähty. Siitä olisi voinut syntyä niin palava veljeyden liesi, että sen liekin ympärille olisivat sovussa yhtyneet rodut ja uskonnot. Mutta sen pohjana oli erehdys. Sen lähtökohta, propagandakeinona käytettynä, perustui erehdykseen. Valtavaa lii-

kettä ei voitu luoda ilmiöiden ja ihmeitten avulla, vaikkakin niiden takana oli opin luotettava pääoma. Tämä merkitsi länsimaisen parahiston väärinarvioimista. Se olisi pitänyt voittaa aatteella, niin harvalukuinen kuin se olikin. Vaikkakaan sillä ei ollut todellista henkisyyttä, se sentään pyysi muuta kuin ihmeellisellä tavalla lähetettyjä kirjeitä ja katosta putoavia kasteesta vielä kosteita ruusuja. Idän filosofia tuotiin fakiiritempuin, hallusinatioin. Sanoma menetti siinä suuruuttaan, ja tietämättömät ja epäilevät ihmiset käyttivät tätä hyväkseen saattaakseen sen huonoon huutoon. — — Kun „Salainen Oppi" ilmestyi, se tuli liian myöhään. Tavattomat vihan vyöryt, jotka nousevat uusien totuuksien julistajia vastaan, olivat haudanneet alleen työn tekijöineen. Panettelu oli kiinnittänyt petkuttajan etiketin H. P. Blavatskyn nimeen — vilpittömimpään ja epäitsekkäimpään niistä, jotka omistivat elämänsä hengelle."

Magre näkee myös, mikä on ollut teosofian kohtalo H. P. B:n kuoleman jälkeen: hänen seuraajansa ovat poikenneet alkuperäisistä opetuksista niitä tulkitessaan.

Magren teos on niitä, joiden henki vaikuttaa lukijaan nostavasti ja innostavasti. Siksi sitä voi suositella luettavaksi niille, jotka selvässä, lyhyessä ja tyylillisesti kauniissa muodossa haluavat oppia jotakin mainitsemistani aatteista ja henkilöistä. J. E. P.

Vapaa sana.

Luottamus. Sana luottamus sisältää ajatusrikkaan käsitteen. Tämä johtuu siitä, että ihmisellä, voidakseen ollenkaan elää, täytyy olla luottamusta — mihin? Huomaan, että tässä tarjoutuisi erikoisen houkutteleva tilaisuus filosofointiin. Pitäisi olla luottamusta . . . no niin, sanon lyhyesti: elämään. Elämään pitäisi olla uskoa ja luottamusta.

Mutta käytännöllisesti katsoen luottamuskin alkaa vähästä. Pieni lapsi luottaa äitiinsä. Jumala — ja täydellisyyden saavuttanut ihminen — luottaa kaikkeen: „antaa aurinkonsa nousta niin pahain yli kuin hyväinkin ja antaa sataa niin oikea- kuin vääränielisillekin".

Täydellisyyden saavuttaneita ihmisiä lienee toistaiseksi kuitenkin vain muutamia. Yleensä me ihmiset heilumme jossain pienimmän ja täydellisimmän luottamuksen välimailla. Kuka luottaa mihinkin. Melkeinpä vain vaistojensa ohjaamana.

Vähitellen kuitenkin alkaa filosofointi. Siihen kannustavat toistuvat ja lisääntyvät ristiriidat. Silmät avautuvat näkemään ristiriidan teorian ja käytännön välillä.

Teoriassa ihminen voi sanoa ja luulla luottavansa vaikkapa Jumalaan, Kristukseen, mutta käytännössä se osoittautuukin vain nimelliseksi, ja luottamus annetaan toisille voimille, sivusta tai takaalta tulleille. Ottakaamme esimerkki. Joka sanoo luottavansa Mestariin. Se tapahtuu juhlallisen innoituksen hetkenä. Niinkuin Pietarille ja kaikille niille toisille opetuslapsille: „Vaikka minun pitäisi kuolla sinun kanssasi, en sittenkään kiellä sinua". Mutta innoituksen jälkeen tulee käytännöllisen elämän asettama koe. Ja muistakaamme, että Mestari on tällöin opetuslasten keskellä elävä

ihminen, heidän veljensä. Kokeen tultua: „kaikki opetuslapset jättivät hänet ja pakenivat". Menivät mikä minnekin, kukin „omillensa".

Nyt saattaisi joku sanoa: „Niin, se oli silloin. Opetuslapsetkaan eivät silloin vielä täysin tunteneet Kristusta. Mutta nykyajan kristityt, kristillinen kirkko ja sen kunnioitettavat johtajat, niin, ennen kaikkea sen johtajat, he kyllä tuntevat Kristuksen ja luottavat Häneen".

Annetaanpas olla. Eiköhän vaan nykyaikainenkin kristillinen luottamus ole, korkeimmillaankin ja jatkuvasti, joko sen opetuslapsen kerskausta, joka oli, koetuksen tullessa, valmis kolmasti kieltämään Mestarinsa, tai sen, joka kavalsi hänet, tai sen, joka oli valmis vetämään miekkansa ja sivaltamaan korvat viholliselta. Kuitenkin sillä tärkeällä eroituksella, että opetuslapset pian katuivat, muuttivat mielensä ja menettelytapansa, kun kirkko sensijaan on tehnyt luopumuksestaan uskonnon. Jatkuvasti kirkon, sen johtajien, piispojen ja pappien luottamus on pettänyt — välittämättä vähääkään kukon laulusta — kuullessaan Mestarin käskevän: „Pistä miekkasi takaisin tuppeen".

Miekka on tavallaan, vaikkapa nurinpäinen, tiedon ja vallan vertauskuva. Mutta ei minkä tiedon tahansa. Valta kuuluu lopulta vain totuuden tietäjälle. Sillä totuus on itsessään valtaa. Ei vain valtaa kaiken valheen ylitse, vaan valtaa itse totuuden elämässä. Vielä eivät kirkot ja kirkon kristillisyys tiedä totuutta. He eivät suorastaan välitä totuudesta, eivät totuuden vallasta eivätkä totuuden tietäjistä. He luottavat enemmän eläimellisen karkeaan „torahampaaseen" kuin totuuteen. Harvat yksilöt ovat suorittaneet ilmakokeensa.

Sama lienee yleensä laita toisissakin kokeissa. Ottakaamme vain ensimäinen eli maakoe. Raha. Ihmiset käyttävät rahaa „toimeentuloonsa". Mutta me käytämme sitä myös sen puolesta, johon luotamme. Ja tässähän, jos missään, n ä y t t ä ä luottamus Kristukseen olevan suuri. Sillä suuria summia on käytetty kirkkojen puolesta. Mutta nämä kirkkojen puolesta käytetyt rahat ovat vain nimellisesti tulleet Kristuksen asian, opin ja sanoman hyväksi. Eikä ole tietoakaan — ei ainakaan kirkkojen johtajilla — milloin kirkkojen luottamus omaan Mestariinsa on oleva niin suuri, että he alistuvat noudattamaan Mestarin käskyjä; voidakseen senjälkeen alistaa rahankin palvelemaan Mestarin asiaa. Ehkä se ei tapahdu, ennenkuin kirkotkin johtajineen ovat saaneet kyllikseen kokea, että sisältyy jäävväämätön totuus Mestarin sanoihin: „Sillä kaikki, jotka miekkaan tarttuvat, ne miekkaan hukkuvat."

Siihen asti elämä käy yhä epävarmemmaksi ja tuskallisemmaksi. Epävarmuutta ja tuskaa jatkuu siihen asti, kunnes syntyy se „luomaton sikiö", Kristus meissä, ja saa vallan ja johdon käytännöllisessä elämässämme. Siihen asti kristillinen „vakavuus" on sitä laatua, että sen takana todellinen Kristus ja luottamus häneen pysyy mysteriona. Eikä sellaisen „vakavuuden" keskellä totuus ja totuuden tietäjä, sellainen kuin H. P. Blavatsky, herätä luottamusta. Niinpä Blavatskyn pääteos, „Salainen Oppi", jäi kesken. Hän sanoi sitä olevan neljä osaa, mutta hän julkaisi vain kaksi. Ei ollut riittävää luottamusta. Ja niin Blavatsky „kutsuttiin takaisin". Jos Teosofinen Seura myöhemmin lienee saanut sekä luottamusta että rahojakin, niin muistettava on, että T:n S:n suhde Blavatskyyn ja hänen opetukseensa on nopeasti muodostunut samanlaiseksi kuin kirkkojen suhde Kristukseen ja hänen opetukseensa.

Mutta kaikesta huolimatta totuus — jatkuvasti ristille naulittunakin — on valmis palkitsemaan pienimmänkin luottamuksen lupauksella: „Tänään olet minun kanssani olèva paratiisissa". Paratiisi, onni, on lopultakin vain luottamuksessa totuuteen. Siksipä totuus puolestaan tekeekin aina työtään. Se koettaa herättää luottamusta itseensä. Ja niin totuus kuitenkin vähitellen saa vaikutusalaa. Yksilöissä.

Tässä suhteessa on meillä täällä Suomessa kumma esimerkki. Täällähän on ollut jo ennen viimeistä vuosisadan vaihdetta ihminen, kohtalon puolelta varustettuna mitä loistavimmilla neron lahjoilla, kuin itseoikeutettu yliopistollisen sivistyksen kunniakkaimpiin mahdollisuuksiin, mutta joka — luopui kaikesta. Hän sensijaan vastaanotti totuuden itsensä tarjoaman vaikean uranuurtajan tehtävän henkisessä elämässä. Se oli luottamusta. Luottamusta totuuteen. Ja se luottamus on tarttunut useaan ihmiseen. Se elää jo monessa. Niinkuin tietysti on ollut kaitselmuksen tarkoituskin. Sillä ilman monissa heräävää luottamusta ei hänkään, Ruusu-Ristin Johtaja, olisi aikaansaanut kaikkea sitä mitä hän jo on saanut aikaan. Ennen kaikkea on saatu aikaan se mahdollisuus, että hän on voinut jatkaa työtään jo lähes 40 vuotta. Sillä vaikka hänen opetuksensa, luentonsa ja kirjallinen työnsä on ollut alusta saakka ja kiinteästi sillä siveellisellä pohjalla, mikä Vuorisaarnassa ilmenee, niin siitä huolimatta hän sittenkin vielä elää ja toimii — ikäänkuin totuuden itsensä asettamana esimerkkinä, valaisevana ja vakavana vastalauseena sille kirkolliselle, teologiselle, materialistiselle ja militaristiselle käsitykselle, että ihminen ei voi nykyisissä oloissa seurata Kristusta, Vuorisaarnan neuvoja, käskyjä ja opetuksia.

Mutta toiselta puolen: kenties tämä on toistaiseksi ollut mahdollista vain täällä Pohjolassa, tämän ikivanhan tietäjäkansan keskuudessa. Ehkä vain täällä, Suomessa, on ollut mahdollinen maaperä tällaiselle työlle. — Kuulee epäilijän joskus kysyvän: „Mitä te ruusuristiläiset sitten teette, kun johtajanne esim. kuolee?" Vastaan tähän nyt: tuollainen epäilys osoittaa, ettei olla selvillä asioista. Sillä elämän tahto ja tarkoitus on, että totuus, valo, tulee olemaan pysyväisesti ihmisten keskuudessa. Meidän ihmisten on vain koetettava ja osattava järjestäytyä totuuden valon uudestisynnyttävään vaikutukseen. Jos siinä onnistumme, tulee ruumistunut valo olemaan pysyväisesti mukanamme maisessa elämässämme. Tätä seikkaa ajatellessani uskallan toivoa, ettemme ole vielä Suomessakaan kuluttaneet tai saaneet esille kaikkia mahdollisuuksia. Toivottavasti luottamus vieläkin lisääntyy ja kasvaa. Kenties vielä herää voimia ja kykyjä, talentteja, jotka haluavat joutua kasvamaan korkoa Ruusu-Risti-työssä. Toisia, jotka ovat älyn ja hengen talentteja, toisia, joiden kohtalona on hallita rahaa. Ehkä herää pankkiireja, raharuhtinaita, leskentalentteja niin henkisesti janoisia, kirkasälyisiä, niin lapsellisen-aikuisesti totuuteen luottavia, että he luottamuksellaan tekevät taloudellisesti mahdolliseksi Ruusu-Risti-työn sellaisena, ja nimenomaan sellaisena kuin Johtajamme haluaa sen tehdä. Siis rahan talentti palvelemassa — eikä hallitsemassa — täydessä luottamuksessa.

Sillä ellei ole täydellistä luottamusta totuuteen, ellei totuus, henki, totuuden tieto ja totuuden tietäjä saa määrätä ja johtaa, niin aikanaan kaikki meidän rakennelmamme, sekä yksityiset että yleiset, hyljätään. Ne elävät kuolleina — jos elävät — kunnes aikanaan romahtavat romuksi. Mutta päinvastaisessa tapauksessa — yhä kauniimpi päivä koittaa.

Olisinkohan nyt puhunut ainoastaan innoituksen varassa? Jos olen, niin lukija suonee anteeksi. Mutta jos puhe on asiallista ja järkevää, jos se perustuu kokemukseen, omaan ja muiden, niin silloinhan innoituskin on paikallaan. J. R. H.

Henkisestä hyvästä. Jos elämässään tahtoo noudattaa totuutta ja oikeutta joka suhteessa, saa valmistua taisteluun, ei näkyvillä vaan näkymättömillä aseilla. Jos haluaa olla tinkimätön periaatteissaan ja saada aikaan jotakin sellaista, jota ehkä „yleinen mielipide" ei hyväksy eikä käsitä, saa vastuksia kohdata yhtenään ja ne voivat toisinaan esiintyä ylipääsemättömän korkeina.

Pitääkö meidän silloin pysähtyä ja kenties pettyneinä palata takaisin? Ei suinkaan! Eteenpäin vaan, vaikka sydäntä kuinka kirveleisi ja ihmisten väärien arvostelujen ja syytösten pätsi kuinka polttavalta tuntuisi! Perään ei saa antaa eikä puolitiehen jäädä, voittoa ei saavuteta, ellei loppuun asti kestetä.

Saavutetulla voitolla, jos se on vaivattomasti ja ikäänkuin ansaitsemattomasti saatu, ei ole läheskään samaa arvoa kuin minkä kovilla ponnistuksilla hankittu tulos tuottaa. Kun on itsestään jotakin saanut uhrata, kärsimysten tai vaikkapa aineellisten menestystenkin muodossa, vasta silloin käy pyrkimys päämäärän saavuttamiseksi eläväksi ja rakkaaksi. Silloin alkaa innokkaampi taistelu tuon asian puolesta.

Tässä voi kuitenkin eräs vaara vaania hyvin lähellä: itsekkäät pyyteet Sen vuoksi on tarpeellista tehdä vakavasti itselleen kysymys: ajammeko asiaamme puhtain asein ja epäitsekkäästi, ettei siihen liity jotain hyödyn saantia itsellemme? Jos epäitsekkäästi taistelemme, silloin voimme odottaa toivottua tulosta, henkemme avartuu ja puhdistuu sekä vielä ympäristökin voi saada siunausta.

Ei ole kuitenkaan aina varmaa, että silmämme saavat nähdä kylvömme tuloksia, mutta se on varma, että kylvetty hyvä siemen on j o s k u s itävä. Siinä tietoisuudessa me saamme silmämme ummistaa tälle elämälle ja tyytyä silloin kun tulosta ei näy ainoastaan sen vakuutuksen antamaan rauhaan, että hukkaan ei koskaan henkistä hyvää tehdä.

Siunattu sinä taivainen, määrittelemätön tunne, joka on kätketty kärsimykseen ja teet sen siedettäväksi! I. M:n.

Sotakysymyksen käytännöllinen ratkaisu. Koska sodan- ja rauhankysymys on tullut mitä vaativimmin ihmiskunnan ajattelevien yksilöiden harrastusten kohteeksi ja koska se onkin mielestämme nykyajan kaikkein keskeisin ja suurimerkityksellisin asia, niin koetamme seuraavassa vähän valaista tämän kysymyksen käytännöllistä puolta. Yleensä on ihmiskunta nyt jo sillä kehitysasteella, että se on suurin piirtein katsoen hylkäävällä kannalla väkivaltaisten keinojen käyttämiseen nähden. Mutta käytännössä usein selitetään sota välttämättömäksi. Teoriassa väkivaltaiset keinot hyljätään, mutta käytännässä ne selitetään toistaiseksi välttämättömiksi.

Tämä asiain tila on sitten saanut aikaan mitä voimakkaimman rauhan liikkeen. Rauhan tilaa kaipaavat ihmiset ovat liittyneet liitoiksi ja ryhtyneet taisteluun rauhan puolesta ja tästä on seurannut myös toinen liike, joka hyväksyen rauhan periaatteessa vastustaa aseistuksen lopettamista käytännössä väittäen, että jos ihmiskunnan nykyisessä tilanteessa heitettäisiin valtiovallan taholta miekat pois, niin siitä olisi seuraus, että väkivallan välineitä alettaisiin käyttää niissä piireissä, jotka tuhoaisivat kaiken inhimillisen sivistyksen. Ja

siitähän onkin jo vakavia oireita, sillä onhan jo kokonaisia kansoja mitä kurjimp'en ja mielivaltaisten olojen kahleissa.

Nämä kaksi katsantokantaa ovat tämänkin lehden palstoilla törmänneet vastakkain. Kun on näitä kirjoituksia lukenut, niin on tullut ajatelleeksi, molemmat heistä ovat yhtä oikeassa, molemmat suunnat pyrkivät samaan päämäärään, ainoastaan menettelytavat ovat erilaiset. Mutta samalla olemme tehneet sen huomion, että ne katsantotavat, joita on ilmennyt näissä kirjoituksissa ja varsinkin siinä, joka keskustelun aloitti, ovat johtaneet rauhan kysymyksen edesauttamisen aivan toisarvoiseen asiaan. Yleensäkin on nykyaikana n.s. rauhantyöntekijäin taholta viety rauhan asiaa mielestämme väärään suuntaan, niin hyvää kuin sillä lieneekin tarkoitettu. Rauhan puolesta on näissä piireissä alettu voimakas taistelu sotaa vastaan. Olimme kerran kuulemassa esitelmää, jonka piti Suomen rauhanliiton puolesta kirjailija Hagar Ohlsson ja siinä esityksessä kiivailtiin erityisesti taistelun tarpeellisuudesta rauhan puolesta ja jopa suorastaan vastustettiin esim. uskonnoissa teroitettujen siveellisten keinojen käyttämistä rauhan työssä, muka siksi, että ne tyynnyttävät ja nukuttavat aktiivisen rauhan työn. Ankara taistelu sotaa vastaan oli sen esityksen voimakas sisältö, taisteluaseina hän kai tarkoitti käytettäväksi ajatuksia ja sanoja, mutta siitähän ei olekaan kovin pitkä matka enään nyrkkiin y.m. taisteluvälineisiin. Näin pitkällä ollaan jo tiellä, jota rohkenemme sanoa vääräksi. Eikö suola ole silloin tullut mauttomaksi, kun nekin kiihoittavat taisteluun, jotka rauhan työtä ovat tekevinään? Myönnän kyllä, että tässä lehdessä olleissa kirjoi uksissa ei ole rauhan puolesta taistelevat näin pitkällä, mutta periaate onkin tässä mielestämme tärkeämpi.

Rauhan asia on saatettu teoreettisesti toisarvoiseen suuntaan, kun on edellä esitetyllä tavalla sitä koetettu aktiivisena liikkeenä muka viedä käytäntöön. Siitä on siten tullut lisää taistelun aiheita, kuten tämänkin lehden kirjoituksista on, joskin verrattain peitetysti, näkynyt.

Mikä on sitten rauhan asian käytännöllinen ratkaisu? Nyt sanomme kerta kaikkiaan, että on parasta pysyä niissä puitteissa, joita ovat suuret viisaat Mestarit meille antaneet. He ovat eri puolilla maapalloa mitä eri kehityskannalla oleville ihmisille antaneet tässäkin kysymysten kysymyksessä aivan käytännöllisiä neuvoja, ja niistä lopuksi muutama sana. Me voisimme omasta Kalevalastamme löytää miten paljon tahansa näitä rauhan työn ohjeita, mutta tällä kerralla jätämme ne ja koskettelemme niitä ohjeita, joita kristikunnan Mestari Kristus on meille teroittanut käytännöllisinä, siis aktiivisina, keinoina rauhan edistämiseksi ihmisten keskuudessa.

„Etsikää ensin Jumalan valtakuntaa, niin nämä kaikki teille annetaan". Eikö tämäkin lauselma meille opeta: kääntäkää huomionne pois pahasta ja pyrkikää rauhaan, veljeyteen ja sopusointuun. Unohtakaa taistelumieli niinkin hyvän asian kuin rauhan puolesta, sillä ei taivaan valtakunnassa taistella. Tehkää rauhan työtä rakentavassa mielessä, sillä se on oikeaa rauhan työtä kaikille ihmisille, hänellekin, joka kantaa „asetakkia". Ajatelkaamme, puhukaamme ja toimikaamme rauhallisesti edesauttaen vaikeissakin tilanteissa rauhaa ja sopusointua, sillä silloin autamme rauhaa maan päälle. Vaikka kiväärit ja kanuunat ympärillämme paukkuisivat, silloinkin me voimme tehdä aktiivista rauhan työtä, jos ei muuten niin ainakin ajatuksilla s.o. rukoilemalla taivaan valtakunnan puolesta.

Jos me rauhan ja sodan asiassa rauhan puolesta taistelemme,

niin on se jotakin saman tapaista, kuin auttaisimme sairasta miestä puhdistaen hänen pukuaan ja paikkaisimme hänen repaleista mekkoaan. Ei se kovinkaan paljon auttaisi hänen parantumistaan, tai se olisi ainakin toisarvoista työtä hänen parantumisekseen.

„Älkää olko pahaa vastaan." Siinä on asian ydin. Paha voitetaan vain hyvällä. Ei saisi edes inhota pahaa, vaan olisi aina nähtävä hyvä joka asiassa, sillä siten me vahvistamme hyvää ja sehän on elämän tarkoitus. Sattuvan esimerkin kerrotaan Kristuksen antaneen tässäkin asiassa opetuslapsilleen, kun he matkallaan tapasivat mätänemistilassa olevan koiran raadon, ja opetuslapset inhoten pakenivat sen luota, jolloin Kristus sanoi: „Katsokaa mitenkä ihanat hampaat sillä on, ne ovat aivankuin jalokivet".

Käytännöllisen rauhan työn ydin on siis siinä, että me käännämme huomiomme pois sotakysymyksestä ja alamme tehdä työtä rauhan, veljeyden ja sopusoinnun puolesta. Yhtävähän kuin kieltolakiakaan saadaan käytäntöön ilman valistavaa raittiustyötä, niin yhtävähän edistyy rauhan kallis asia ilman rakentavaa rauhan työtä näiden Kristuksen käytännöllisten neuvojen mukaan. Tässä käytännöllisessä rauhantyössä on sijaa molemmille ihmisryhmille, jotka ovat eri mieltä teoreettisista keinoista, sillä käytännölliset keinot on Kristus antanut, vaikka niitä kyllä vielä sokeudessamme usein haaveina pidämme.

Kun me taistelemme sotaa vastaan ja sota-asioita vastaan, niin se on negatiivista eli kielteistä työtä, siis kehityksen vastaista, sillä kehitys suosii vain positiivista eli myönteistä työtä. Tehkäämme senvuoksi rauhan puolesta rakentavaa työtä, niin voimakkaasti, niin aktiivisesti, että sodan vastustaminenkin meiltä unohtuisi. Liittykäämme „käsikäteen" työmiehiksi niiden ihanteiden toteuttamiseksi, joista on ollut puhetta. Kun tämä rauhan tekijäin työ on näin rauhallisin rakentavin keinoin valloittanut ihmisten mielet, niin „kaikki tämä teille annetaan". S.o. sotakysymyksestäkin on silloin päästy, sillä sellaisessa taivaan valtakunnan mielialoissa kyllä sitten sydämen riemulla taotaan miekoista auroja.

Minkälainen tulisi olla rauhantekijän mieliala? Mitenkä Kristus sanoikaan, kun sotamiehet lähestyivät miekoin tuhoamaan hänen ruumiinsa sodan molokille. Ei suinkaan hän halveksinut heitä, kuten nyt kehoitetaan tekemään niitä kohtaan, jotka sattuvat kantamaan asetakkia, ei suinkaan, sillä hekin ovat meidän veljiämme ja usein suuremmassa määrin ansaitsevat rauhan työntekijän nimen kuin konsanaan rauhan puolesta taistelijat. Molempien joukossa on yhtä hyviä ihmisiä ja he ovat rauhantekijöitä sikäli kuin he asettuvat samanlaiseen mielentilaan kuin Kristuskin viimehetkellä ristin puulla esimerkillään osoitti, sillä juuri siinä hetkessä sotakysymys lopullisesti ratkaistiin. Mitä teki Kristus, kun hän näki sotamiesten lähestyvän? Hän rukoili sydämmensä koko lämmöllä ja rakkaudella Isältä heille anteeksiantamusta: „Isä anna heille anteeksi, sillä eivät he tiedä mitä he tekevät."

J. E. Kaukomaa.

Pan-Europa — onko siinä Europan pelastus? Pan-Europa-unelma Europan Yhdysvalloista näyttää yhä enemmän voittavan alaa. Se ei enää ole vain unelma joka kenties joskus voisi olla mahdollinen, vaan myöskin ajatus, jonka toteuttamiseksi on yhä enemmän alettu uhrata käytännöllistä työtä. Kuten tiedämme on Pan-Europan tarkoituksena luoda Europan, toisilleen useinkin hyvin kriitillisten valtioiden kesken sanoisinko jonkunlainen liitto Amerikan Yhdys-

valtain tapaan. Pääasiassa siksi, että silloin olisi sotiin mahdollisuus pienempi. Tämä ei tietenkään ole ainoa syy, mutta ydinsyy kylläkin. Myöskin kulttuurin kannalta ovat sen kannattajat asiaa ajatelleet. Rauhan vallitessa on kulttuurilla paremmat kehitysmahdollisuudet. Ja kun nyt Europa tavallaan olisi kuin yksi valtio, silloin eri kulttuurimuotojen olisi helpompi tutustua toisiinsa ja yhdessä luoda yhtenäinen Europan sivistys.

Kun ajattelemme tätä liittoa, ehkä sanomme sitä nyt vielä liitoksi, tulee mieleemme läpi Europan historian tunnettu eri maiden hallitsijain pyrkimys luoda Europaan yksi maailmanvalta. Muistamme Aleksanteri Suuren ja Napoleonin. Mutta he yrittivät sotien avulla luoda sitä — ja se kävi kuten sodan luomuksille aina käy. Ehkä nyt Pan-Europa-ajatuksella on paremmat edellytykset muodostua todellisuudeksi — sehän ei ole tekevä työtään sotimalla, vaan rauhan ja inhimillisyyden nimessä. Meillä on näin ollen paljon kaunista odotettavana Pan-Europalta. Mutta myöskin on edessä oleva vaikea pulma.

Oletamme nyt, että Pan-Europa aikojen kuluttua todella syntyisi. Silloin tietenkin kaikenlaiset puolueet liittyisivät yhteen kaltaistensa puolueiden kanssa eri maista. Kapitaalia omaavat luokat yhteen ja työläispiirit yhteen. Pan-Europa-ajatus, yhtenäisyys, rikkoisi kapitalistien kesken vallinneet erimielisyydet, samoin työläispiirien. Olisi yksi suuri valtio — yksi kansa tavallaan ja siinä toisiaan vastassa kaksi eri puoluetta, suuri Europan kapitalistijoukko ja työläisjoukko. Ehkä kaikki ratkeaisi kummallekin puolelle tyydytykseksi. Mutta voisihan käydä toisinkin. Ja jälkimäisen mahdollisuuden seuraukset, ne varmaan rikkoisivat kaikki entiset ennätykset sekasorrosta. Mutta ehkä ei niin käy. Toivokaamme, että kansat ensin sopivat sisäiset ristiriitansa ennenkuin yhtyvät tuohon liittoon.

Amerikan Yhdysvallat on yhdysvaltajärjestelmällään noussut taloudellisesti ennenkuulumattomaan hyvinvointiin. Ehkä se osaltaan on houkutellut kannattajia Pan-Europa liikkeelle. Mutta ennenkuin Amerikan Yhdysvaltain kaltainen taloudellinen tila on mahdollista, on Europan eri kielisten ja eri kulttuuritasolla olevien kansojen saavutettava yksimielisyys. Ja tätä varten olisi Pan-Europa yhdistysten tehtävä voimakasta valistustyötä, tehden kaikille piireille selväksi miksi on sopu ja toistensa ymmärtäminen tarpeen. Pan-Europa ajatus ei vielä ole tarpeeksi keskitetty ja muovattu. Se ei vielä ole saavuttanut sitä voimaa, joka uusille aatteille antaa mieliä nostavan ja innostavan tunnun. Se ei vielä ole tarpeeksi suuripiirteinen, eikä tarpeeksi yksityiskohtainen. Mutta se on vielä alussa. Me emme voi sanoa, mitä se vielä saa aikaan. Kansojen tulisi poistaa itsestään turhat epäluulot, mutta olla myöskin tarpeeksi varovaisia.

Silloin varmaan se täyttäisi kansojen ja yksilöiden ikuisen unelman inhimillisyydestä. Mutta kaikki se saavutetaan vasta silloin kuin yksilöiden ihanteisiin vedoten henkinen kulttuuri kaikille Europan kansoille yhtäläistyy rauhan ja ihimillisyyden korkeassa aatteessa.

O. S. Q.

Onko veljeyden nimessä oikein ja kaunista, että naisiakin nimitetään veljiksi? Sanotaan, että sanonnassa on taikaa. Sanotaan myöskin, että sanat ovat peittämistä varten.

Tiedämmehän jokainen, että jonkinlainen nimitys on välttämätön ilmenneessä elämässä. Kautta aikojen on käytetty erilaatuisia nimityksiä. Tänään on nimikysymys päivän tärkeimpiä. Huomenna

jo etsitään uutta. Näistä nimiharrastuksista useinkin saamme avaimen, mikä auttaa arvioimaan jonkun määrätyn liikkeen vaikuttimia sekä sen ajanhenkeä. Sallittakoon minun vetää esille muutamia nimiä, joista olen kunnian saanut osallistua ja jotka ovat vertauskuvia keinoista kulloinkin kaivattuun päämaaliin. Olen eräänä ajankohtana kantanut nimeä „kansatar". Saman liikkeen vakiinnuttua tuli minusta „toveri". Olen saanut kirjeitä omistuksella „Herra" N. N. Olen totellut arvoa „Neiti". Samoin sanontaa „Rouva". Kaikkia samassa yhteiskunnallisessa asemassa ollessani. Mainintaa „sisar" olen kuunnellut siinä uskonnollisessa liikkeessä, johon tunsin vetäymystä. Kummallista oli vain se, ettei yksikään näistä nimistä avannut sieluni ovea. Aina pysyi se suljettuna, kaipaavana. Pastorin lausuessa nuo kauniit sanansa seurakunnalle: „Rakkaat veljet ja sisaret Kristuksessa Jeesuksessa", nuhtelin itseäni ja sain omantunnonvaivoja, koska nimitys „sisar" kuului korvissani taisteluvaatimukselta. En voinut käsittää minkätähden olin „sisar" tasa-arvoisessa seurakunnassa. Ymmärsinhän jo käsittää kokemuksesta naisen tehtävän maailman taloudessa, mutta pitikö sen välttämättä olla esillä hartaudenharjoituksissakin. Miksi uskonto ei voi nostaa naista Hengen tasolle? Täta tietämättäni kaipasin.

Vuonna 1924 tulin Helsinkiin vuosikokoukseen. Ensimmäinen tilaisuuteni oli esoteerinen. Muistan kaikki saamani vaikutteet tästä kokouksesta aivan tuoreesti. Johtajalle avataan ovi. Hän astuu sisään huoneeseen. Iloisena, vakavana Johtaja astelee korokkeelle. Hetken hiljaisuus. Sielussani rukous: Herra, olen pienimpiäsi; armahda minua? Johtaja avaa suunsa, lausuu: „Veljet". Imin itseeni tuon „veljet" kuin janoinen maa kastepisarat. Siinä oli vapautus. Ei minkäänlaista taisteluvaatimusta. Nainen nostettuna Hengen tasolle. Nyt sen olin kokenut.

Ja monena vaikeana hetkenä on tämä „veljet" ollut sauvana, johon nojaten useinkin itkien olen kulkenut.

Ja eikö tämä „veljet" taikansa avulla erota sinua hiljaisuuteen, keskittymiseen, voidakseen astua eteenpäin Tiellä, jota ei kulje mies eikä nainen, vaan totuuden etsijä, veli.

„Veli". Pyydän mainita, että minusta veli-nimitys on niin kaunis kaikille. Kuullessani ensikertaa itseäni kutsuttavan veli-nimellä. teki se minuun niin syvän vaikutuksen, aivan kuin olisin saanut tervehdyksen jostain korkeammilta tasoilta. Veli-nimitys on myöskin velvoittava, ja sitten: emmekö ole kaikki ihmisiä Ruusu-Ristissä eikä naisia ja miehiä? En tahdo pitkästi tästä puhua, uskon, että ymmärretään tästäkin ajatukseni. M. M.

„Veli kulta veikkoseni, kaunis kasvin kumppalini."

Johtajan kehoituksesta tarjoan nähtäväksi seuraavat ajatukset.

„Pyhä veli, rakas veli, paras veli, hyvä veli" y.m.s. ovat nimityksiä henkilölle jonka kanssa on saavutettu jonkinlainen sisäinen sopusointu, toverillinen suhde tai keskinäinen luottamus.

Jokapäiväisessä kansainvälisessä kulttuurielämässä ollaan tyttöjä ja poikia, neitiä ja herroja ja naisia ja miehiä, mutta kuka tahtoo alleviivata itseään sukupuoliolennoksi silloin kun ollaan tekemisessä henkisten liikkeiden kanssa, jossa etsitään omaa ikuista aineetonta itseä.

Eikö ihminen liity R. R:seuraan korkeamman minän pakottamana; minän, joka vaatii pääsyä personalliseen päivätajuntaan; — vaatimus, joka ilmenee hengen janona, ikuisen elämän toivona, rakkauden ja onnen kaihoisana kaipauksena y. m.

Ja sitä mukaa kun tuo jumalainen itse laskeutuu tietoisesti ihmisen tahtoon, ajatukseen ja elämään, huomaa hän olevansa asujana ruumiissaan, kuten isännöitsijä talossa, ohjaaja vaunussa y. m. s. Jos tämä ruumis karman määräyksestä on sitä tai tätä, mitä sillä asialla on tekemistä sen jumalaisen kaikkeuden kipinän kanssa, joka tahtoo ilmentää itseään aineenkin tasolle.

Ihmisen personallisuus on kuin viisari vaa'assa osoittamassa mitä me „painamme"; t. s. millä kohtaa pyramiidin kiertoportaita kuljemme.

Kuka loukkaantuu, hän ilmentää itseään, mutta kenen olemus värähtää luihin ja ytimiin kun kajahtaa „veli" tai „veljet" — kunnioittaen nöyränä kuuntelee mitä neutriset henget puhuvat. E—L.

Alussa oli Sana. Olen usein ihmetellen pysähtynyt Johanneksen Evankeliumin alkusanojen eteen ja vaipunut syviin mietteisiin: „Alussa oli Sana"? Mitä se tietää, mitä tuo tarkoittaa: Alussa oli Sana? Eihän Logoksella, Sanalla ole alkua, eikä loppua, ajattelin. Eihän „alusta" tai „lopusta" sovi puhua Logoksen yhteydessä. Tuossa mahtanee piileä joku erehdys, joku käännösvirhe tai joku väärennys, epäilin minä. Ja aina kun tuo evankeliumin kohta muistui mieleeni, kapinoin minä ajatuksillani sitä vastaan. Se ei koskaan tyydyttänyt minua. Minä hain sille aina toista, syvempää sisällystä. Ja eräänä päivänä sain kuin sainkin minä paremman tiedon tuosta mystillisestä kohdasta.

Sain käsiini erään vanhan kirjan, jota halulla rupesin tutkimaan, sillä se sisälsi syvää, okkultista viisautta, ja siitä vanhasta kirjasta sain minä tyydyttävän vastauksen alituisesti toistuvaan kysymykseeni: Mitä tarkoittaa tuo „alussa oli Sana?" Joku jo ammoin kuollut vanhempi veli selitti muutamalla sen sivulla, että „alussa oli Sana" oli ilmeisesti käännösvirhe, sillä alkutekstin „bereschit" merkitsi „pään olemusta, pääoliota ja Tajuntaa!" Ja nyt kirkastui minulle tuo hämärä kohta. Tajunta oli Sana! Kas siinä oli järkeä, siinä! Sana oli Tajunta, ja Tajunta oli Sana. Se selvitti minulle kaikki.

Laajenna, ihminen, tajuntaasi ja sinä olet Logoksen lailla kerran luova vielä maailmoita ja johtava niitä! Mikä ihmeellinen, päätä huimaava ajatus ja päämäärä ihmiselle luonnon herralle, joka on unohtanut herruutensa! Ja miten on ihmisen laajennettava tajuntaansa? Siten, että hän voittaa eläimen itsessään ja muuntaa nuo eläimelliset voimansa henkisiksi voimiksi, jotka voittavat kerran kaksintaistelussa kuolemankin. Ihminen, olkoon sinun voittoisa tunnuslauseesi joka päivä, joka hetki: Tajunta on Sana!

Rafael Ronimus.

RUUSU-RISTI
TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

B. Vapaamuurari-osasto.

Inter mille milia vix sunt tres electi.

Ihmisen symbooli.

Motto:

Ty i människans ande ha tingen sin lag:
när med renare öga hon skapelsen ser, skall
ur renare eter en klarare dag genom blånande rymderna sänka sig ner — — — —
Victor Rydberg.

Vapaamuurariudessa puhutaan siitä miten sen looshi muotomenoineen ja kokoonpanonsa puolesta on vertaus kuva ihmisestä. Tutkijat voivat löytää yksityiskohtaisiakin analogioja ja vastaavaisuuksia tässä suhteessa, mutta näihin en tahdo tässä yhteydessä syventyä siitäkin syystä, että ne kuuluvat suljetumman piirin tutkimusaiheisiin, piiriin, joka käytännössä tuntee kaikki nämä muodot ja menot. On kuitenkin eräs kysymys, joka mielestäni on perustavaa laatua, joka olisi selvitettävä, ennenkuin voimme ymmärtää mitään yksityiskohtia. Minusta melkein tuntuu, että jollei se kysymys ole selvästi kirkastunut meille, kaikki yksityiskohtaiset selitykset ovat vailla elimellistä pohjaa ja yhteyttä, ovat enemmän tai vähemmän harmaata teoriaa. Tämä on kysymys siitä, miten yleensä voimme suhtautua ulkonaisiin, ilmenneisiin muotoihin vertauskuvina, symbooleina jostakin henkisestä metafyysillisestä totuudesta. Onko vertauskuvallisuus elävään kokemukseen perustuva todellisuus, vaiko vain ymmärryksen yhtäläisyyksien havaitsemista eri ilmiöiden välillä.

Muistamme nuo Goethen kuuluisat sanat: „Alles vergängliche ist nur ein Gleichnis — Kaikki katoavainen on vain vertauskuvaa". Vertauskuvaa jostakin katoamattomasta todellisuusarvosta, ei mistään toisesta katoavaisesta ilmiöstä. Eri ilmiöiden välillä voimme kyllä havaita yhtäläisyyksiä ja vastaavaisuuksia, analogioja, mutta niiden vertauskuvallisuus ei ole siinä, se on jonkun yhteisen niissä piilevän henkisen todellisuuden, hieman erilaisessa heijas-

tamisessa. Näin olen ymmärtänyt Goethen sanoja ja näin ollen emme voi sanoa, että vapaamuurarilooshi olisi vertauskuva siitä ilmiöstä, jota nimitämme ihmiseksi ja joka itse on vain vertauskuvaa, vaan symbooli siitä todellisesta ihmisestä, joka ei vielä ole tullut näkyväiseksi, vaan piilee henkisenä todellisuutena, siemenenä ilmiön takana. Kuka on tämä ihminen? Häntä on myöskin nimitetty mystilliseksi ja kosmilliseksi Kristukseksi, Jumalan täydellisyysajatukseksi ihmisestä.

Mutta miten tämä tulee meille kokemusperäiseksi todellisuudeksi? Miten voimme kokea sitä mitä Goethe oli kokenut kirjoittaessaan Faustiaan ja esim. edellä mainittuja sanoja, kokea vertauskuvallisuutta tosiasiana? Voisi ehkä sanoa, että saatamme kulkea kahta tietä saavuttaaksemme tämän päämäärän, esteettistaiteellista ja eetillismoraalista, mutta todellisuudessa nämä tiet ovat myös yhtä ja kulkevat rinnan. Jotta tämä tulisi selväksi, syventykäämme muutamiin rinnakkaisilmiöihin, tutkikaamme vapaamuurarilooshin analoogisina ilmiöinä taideteosta, luontoa ja ihmisruumista.

Taideteoksessa näemme kuvattuna kappaleen sielunelämää, siinä on ilmaistu erilaisia tunteita ja kokemuksia, eetillisiä ja esteettisiä ristiriitoja, epäsointuja, ylipäänsä kaikkea sitä kirjavaa ajatus- ja tunne-elämää, joka muodostaa sielumme. Taideteos ei ole, niinkuin jotkut voivat uskoa luonnon jäljittelyä s.o. jonkunlaista valokuvauksellista luonnon muotojen kuvaamista. Silloinhan, mainitaksemme vain yhden esimerkin, olisi elävän ihmisruumiin mukaan valettu patsas todellinen kuvanveistos. Mutta taideteos ei ole myöskään joidenkin sielullisten ilmiöiden pelkkää reproduktiota, heijastusta ja esitystä, ei ainoastaan erilaisiin muotoihin pukeutunutta mimiikkaa, ilmehtimistä. Taideteoksessa on saavutettu erilaisten sielullisten ristiriitojen ja pyrkimysten ratkaisu, joka ilmenee meille kauneutena ja harmoniana. Miten on tämä taideteoksen kauneus ja harmonia syntynyt, olkoon että se esittäisi kuinka realistisesti rumia ja järkyttäviä asioita tahansa? Tämä ratkaisu ei ole mikään järkilaskelma, vaan se on luovan hengen, mystillisen Kristuksen, elävän täydellisyysajatuksen työtä innoitetun taiteilijan välityksellä. Sen hengen täyttämänä taiteilija joutuu katsomaan kaikkea surua ja tuskaa samoin kuin riemua ja iloa, kaikkia sielunsa ristiriitoja ikäänkuin ulkoapäin sub specie aeternitatis, ikuisuuden

näkökulmalta, ja ne muodostuvat siten vertauskuviksi elämän hengen, mystillisen Kristuksen toiminnasta ja niin syntyy kaunis ja harmooninen taideteos. Taideteos on siten sikäli kuin se on kaunis mystillisen Kristuksen, todellisen ihmisen vertauskuva. Tämä on selitys ja tutkimuksen tulos, jota en tässä yhteydessä voi tarkemmin esittää ja perustella, mutta johon toivon voivani palata erikoisessa taiteellista innoitusta koskevassa kirjoitelmassa.

Huomautin edellä, ettei taideteosta saa ymmärtää luonnon valokuvauksellisena jäljennöksenä. Ja kuitenkin, taiteellinen luominen on luonnon jäljittelyä. Etevä mystikko ja filosofi Carl du Prel on sanonut, että taiteilija jäljittelee luonnon luomismenetelmää. Taiteilijankin luoma kauneus ja sopusointu on orgaanista, elimellistä. Taideteos kasvaa niinkuin ihana kukka luonnon maaperästä siinä piilevien voimien vaikutuksesta ja siemenessä asuvien ajatusmuotojen mukaisesti. Taiteilijalla onkin taipumusta katsella luontoa aivan erikoisin silmin. Hänen suhtautumistaan luontoon nimitetään usein luonnon mystiikaksi. Mutta jokainen herkkä ihminen on voinut kokea merkillistä innoitusta, luonnon kauneuden ja sen suuremmoisten ilmiöiden edessä. Ihana iltarusko, aukea meren ulappa, sininen taivas, tuikkivat tähdet kohottavat meidät mietiskelyyn, tajunnan tilaan, jossa itse tunnemme olevamme pieniä mitättömiä ilmiöitä. Sulaudumme noihin suuriin luonnon ilmiöihin. Mutta samalla katselemme niitäkin, niinkuin kaikkia ilmenneitä muotoja ulkoapäin vain vertauskuvina siitä vapauteen pyrkivästä suuresta elämästä, jota tällaisina hetkinä koemme. Näin olemme luonnon orgaaniseen kokonaisuuteen sulautuneina, sen välttämättömyydestä syntyneen harmonian innoittamina kokeneet Kristus-prinsiippiä, jonka valossa näemme luonnonkin suurena vertauskuvana, myös ihmisen sielussa ilmenevästä elämästä. Mieleeni muistuu tässä, miten kansallisrunoilijamme J. L. Runeberg ymmärsi ehtoollisen näin luonnossa elävän Kristuksen kannalta. Hän sanoi, että aina syödessämme, juodessamme ja hengittäessämme nautimme ehtoollista, sillä Kristus on siinä kaikessa.

Ihmisruumiskin on osa luontoa, ja se onkin luonnon täydellisimpiä tuotteita. Ymmärrettävää siis on, että mystillinen ja kosmillinen Kristus on painanut siihen selvimmän leimansa. Jos edellä olemme pääasiallisesti esteettistaiteellista tietä kulkien kokeneet vertauskuvallisuutta, niin

ihmisruumis kirkastaa meille jotakin siveellisten kamppailujemme poluilla. Salatiede opettaa, että ruumis on vanhempi muoto kuin sielumme, joka siis voi siitä ottaa oppia. Siveellisesti pyrkiessämme havaitsemme, että seuratessamme ruumiimme neuvoja saamme kokea mystillistä Kristusta eetillisenä todellisuutena. Ihmisruumis on siten hengen temppeli, vertauskuva, selvä ja kirkas, täydellisin ihmisen mitasta.

Vapaamuurarilooshia katselemme ehkä toisin silmin, kun ymmärrämme näin luontoa, taideteosta ja ihmisruumista. Vapaamuurarilooshia voidaan sitäkin katsoa taideteokseksi, jonka ovat luoneet ne Valkoisen Veljeskunnan vihityt, jotka tämän liikkeen ovat panneet alulle. Se jos mikään on silloin mystillisen Kristuksen hengestä syntynyt taideteos. Se on ehkä verrattavissa lähinnä sävellykseen, jonka nuo Mestarit ovat luoneet, ja niiden, jotka looshissa toimivat on määrä kehittyä esittäviksi taiteilijoiksi oppiakseen soittamaan tuota sävellystä. Samoin kuin tavallinen taideteos saattoi olla vertauskuva mystillisestä Kristuksesta, todellisesta ihmisestä niin myöskin looshi on tällainen ihmisen symbooli. Me tulemme siitä tietoisiksi, kun opimme oikein esittämään sen muotoja ja vastaanottavasti kuuntelemaan ja katselemaan sitä. Mutta niinkuin luonto se elimellisenä, orgaanisena kokonaisuutena vaillinaisestikin kuvattuna herättää kaipaustamme Jumalaan. Voihan epätäydellisestikin esitetty soittokappale antaa aavistuksen Mestarin sävellyksen kauneudesta.

Looshia voidaan myöskin, niinkuin ihmisruumista, ymmärtää Hengen Temppelinä, jossa käymme koulua, ja jonka ääntä meidän on opittava kuuntelemaan. Me voimme myöskin käyttää tätä temppeliä väärin, pitää sitä markkinapaikkana. Ruumiin tavoin se keskittää meidän voimiamme ja on ase, maagillinen välikappale, joka myöskin voidaan suunnata väärin. Tästähän on kyllä esimerkkejä vapaamuurariuden historiassa, mutta vielä useampia, lukemattomia, aina toistuvia esimerkkejä on ihmisruumiin pyhäkön häpäisemisestä. Se, kuten looshi on kuitenkin pidettävä puhtaana, jotta se aina kirkkaasti heijastaisi hengen totuutta, jotta me aina näkisimme, mistä se on vertauskuva.

Tämä viimeinen väitteeni on nyt huomattava. Esteettinen taiteellinen innoitus ja hurmio, jossa voimme joutua Kristus-hengen kanssa kosketukseen ja sen valossa nähdä

kaikkien muotojen vertauskuvallisuuden, on siis läheisessä suhteessa eetilliseen, siveelliseen pyrkimykseemme ja kehitykseemme. Rinnan siveellisten kamppailujemme ja saavutustemme kanssa kirkastuvat meille vertauskuvat ja symboolit luonnossa, taiteessa ja vapaamuurarilooshissa. Näin selvenevät meille vähitellen yksityiskohdat. Suurin osa, mitä näemme, on vielä hämärää tarkoituksettomuutta, mutta valoja on siellä täällä alkanut syttyä. Joku kohtalon isku elämän koulussa, joku uhraus, joku siveellinen voitto on terästänyt katseemme ja kulkiessamme luonnon keskellä puhuvat meille sen erilaiset ilmiöt tai ainakin muutamat niistä nyt selvempää kieltä ja me näemme niiden vertauskuvallisuuden. Ja vaikka emme osaisikaan vielä ymmärtää muurahaisten kieltä, jonka H. P. B. mainitsee Hiljaisuuden Äänessä yhtenä vihkimyksen tien saavutuksena, niin paljastuu meille ehkä äkkiä selvästi ja kirkkaasti jonkun pienen vaatimattoman terälehtensä aukaisevan kukkasen merkitys ja tarkoitus.

Eino Krohn.

Meksikon Rosenkreuziläinen.

(Jatk.)

„El Cid" kulki kohti Europan rantoja.

Oltiin toukokuun lopussa. Kesäkuun kymmenentenä oli Bernhardin määrä saapua kotimaansa kamaralle. Syyskuun puolivälissä oli Rasmussen luvannut palata Tattra-Lomnitzista, ja Bernhard iloitsi jo etukäteen siitä että sai opiskella salatieteiden alkeita itsensä mestarin opastuksella. Hän oli tilannut koko joukon kirjoja ja toivoi ne tapaavansa kotonaan.

Silloin piti myös Ilsen parantamisen alkaa. Hän oli puhunut tästä muutamia kertoja rosenkreuziläisen kanssa, mutta ei ollut vielä saanut lopullista vastausta.

Oli jo saavuttu Biskajan lahteen. Meri ei nyt ollut yhtä rauhallinen kuin menomatkalla. Laiva oli keikkunut aika lailla aallokossa, mutta matkustajat eivät yleensä olleet ensikertalaisia ja antoivat laivalääkäreille vähän työtä.

Espanjalais-meksikolaisen laivayhtiön tapana oli jo ennen sotaa ollut pitää laivassa matkustajille erojaisjuhlat. Kapteeni tarjosi toisena päivänä juhla-aterian matkustajilleen, ja seuraavana päivänä kutsuivat nämä vuorostaan kapteenin kunniavieraakseen. Juhliminen, jota ei laivassa suinkaan halveksittu, kohosi tällöin huippuunsa.

Bernhard oli luvannut tanssia eräitten naisten kanssa. Oltiin vielä pöydän ääressä. Kapteeni oli kohottanut lasinsa ja päätti juuri puheensa:

„Ja nyt hyvät naiset ja herrat, pyydän teitä yhtymään kanssani kolminkertaiseen — — —"

Hän ei päässyt loppuun, sillä ankara jymähdys vavisutti koko laivan runkoa.

Kimakat naisäänet kaikuivat ylinnä. Ulkoa kuului joku huutavan: „Kattila on räjähtänyt!"

Naisten ja lasten tuskanhuudot olivat kuvaamattomia; syntyi kauhea hämminki. Kaikki tahtoivat kiiruimman kaupalla päästä salista, ja koko ihmisjoukko syöksyi suinpäin oviaukolle. Eräs äiti näytti kokonaan menettäneen harkitsemiskykynsä, sillä hän tarttui hämmentynyt ilme silmissään kolmivuotiaaseen lapseensa ja sinkosi sen pyöreästä ikkunasta mereen.

Onnettomuus vaati, että tuolit, joita huoneessa oli paljon, lisäksi kasaantuivat oviaukkoihin, kun niitä sinne tänne viskeltiin, ja tämä vain kiihdytti ihmisten ponnistelua. Nyt jo jaeltiin nyrkiniskuja oikealle ja vasemmalle. Naiset tarrautuivat miehiin, repivät näiden yltä vaatteet, ja kapteenin ääni, joka kehoitti mielenmalttiin ja rauhallisuuteen, kaikui kuuroille korville. Ruokasalin pää- ja sivuovet olivat tukossa. Kuolleita ja henkitoreissaan makaavia oli vaipunut maahan, ja yhäti juoksentelivat ihmiset sydäntäsärkevästi valitellen poispääsyä etsien.

Kapteenin oli välttämättömästi päästävä kannelle. Bernhard ja hän koettivat päästä laipiossa olevasta valoaukosta kannelle. Nuori lääkäri kiipesi pöydälle, iski ruudun rikki ja heilauttihe pois huoneesta. Hän ojensi kapteenille kätensä ja veti tämän perässään.

Kannella vallitsi tavaton sekaannus.

Kapteeni jakeli revolveri kädessä käskyjä laivamiehilleen veneiden laskua johtaen. Espanjalainen miehistö oli saman kauhun vallassa kuin matkustajatkin; jokainen ajatteli vain itsensä pelastamista. Eräät matkustajat, jotka apua anoen kääntyivät heidän puoleensa, työnnettiin raa'asti syrjään. Mitään ei ollut enää pelastettavissa. Kaksi venhettä oli matkustajien ajattelemattomuuden takia pudonnut veteen ja ajautunut pois.

Nyt nähtiin, ettei onnettomuus ollutkaan johtunut kattiloräjähdyksestä, vaan ajelehtivasta miinasta, joka oli osunut laivan keulapuoleen. Suuresta, ammottavasta aukosta virtasi nyt vesi kammottavalla voimalla laivan sisäosiin.

Rautainen jättiläisruho alkoi jo vähitellen vajota. Veneitä ei saatu enää vesille. Cidillä vallitsi rajaton sekasorto. Raivoisa taistelu pelastusvenheistä ei ollut vieläkään tauonnut, vaikka oli yhdestoista hetki käsissä. Kolmestatuhannesta matkustajasta oli korkeintaan kuusikymmentä pelastettu, sillä vain kaksi täyteen lastattua pelastusvenhettä pyrki hiljaisella vauhdilla pois uppoavan laivan pyörteistä. Kolmas kaatui täydessä lastissa kumoon, koska taistelu ei silläkään ollut laannut. Ainoa, joka vielä alistuneena odotti kohtaloaan, oli espanjalainen kapteeni, joka kädet ristissä seisoi komentosillalla. Bernhard nojasi kalmankalpeana kaiteeseen ja tuijotti kauhistunein katsein viimeisen etääntyvän pelastusvenheen jälkeen. Hän ei ollut ottanut osaa hirvittävään taisteluun, sillä sen tuloksettomuus oli ollut siksi ilmeinen.

Yhä vielä liehui entisen suuruuden ja ihanuuden merkkinä Meksikon lippu mastossa. Kaikki muu, ihmiset, eläimet, rikkaus, turhamaisuus, ylellisyys, oli jo painunut märkään hautaansa.

Taasen vallitsi hiljaisuus . . . Meressä ui vielä kolme ihmistä,

kapteeni, Bernhard ja eräs stevardi. He olivat viimeisissä hetkissä hypänneet uppoavasta laivasta.

Neljäntenä päivänä onnettomuuden jälkeen tuli kaksi venhettä pieneen espanjalaiseen satamaan, toinen klo 11 aamulla, toinen klo kahdeksan tienoissa illalla. Eräät matkustajat olivat kuolleet matkalla, ja heidät oli heitetty mereen. Kolmestatuhannesta matkustajasta oli pelastunut vain neljäkymmentäkahdeksan. Ensimmäisinä julkaisivat tietoja kamalasta onnettomuudesta Madridin sanomalehdet, ja muutamien tuntien kuluttua oli tieto siitä levinnyt yli koko maailman.

Wolffin toimisto oli ilmoittanut Berlinin sanomalehdissä, että matkustajia oli pelastunut neljäkymmentäkahdeksan, mutta että vielä oli ehkä odotettavissa kolmas venhe, jossa myös toivottiin olevan tri Reimannin, joka oli ollut onnettomassa aluksessa laivalääkärinä. Seuraavana päivänä oikaistiin uutista arvelulla, että tri Reimann todennäköisesti sittenkin oli hukkunut.

Bernhardin isään vaikutti viimeinen tieto järisyttävästi. Hän ei voinut sitä uskoa, hän ei voinut käsittää, että hänen lapsensa, hänen toivorikas poikansa, joka vielä muutamia viikkoja sitten oli terveenä seisonut hänen edessään, voisi tuottaa hänelle tällaista murhetta. Hän saapui kotiinsa sielullisesti ja ruumiillisesti murtuneena. Rouva Reimanniinkin tieto vaikutti järkyttävästi. (Jatk.)

A. Krumm-Heller.
Saks. suom. J. E. P.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena oli toukokuun 25 p:nä *Suvaitsevaisuus,* 29 p:nä *Henkimaailma* ja kesäkuun 1 p:nä *Totuuden sanoma,* joka oli kevään viimeinen luento. Koska esitelmäkausi jälleen alkaa, ei ole vielä määrätty.

Helsingin kysymysillat loppuivat toukokuun 31 p:nä, ja epätietoista on, toimeenpannaanko niitä enää; ensi työkautena ei ainakaan tule olemaan kysymysiltoja säännöllisesti.

Otto E. Heiskanen, Kuopion Ruusu-Ristin harras jäsen, muutti majaa helluntaimaanantaina. Kuolema tuli äkkiä ja odottamatta, sillä O. H. oli parantunut häntä muutamia vuosia sitten vaivanneesta vaikeasta taudista. Silloin pelättiin hänen kuolevan, mutta pyhä karma antoi hänelle vielä „armonaikaa", ja sitä O. H. käytti oikealla tavalla hyväkseen tulemalla innokkaaksi teosofiksi. Jälkeenjääneiden omaisten ja ystäväin rakkaat ajatukset ympäröivät häntä tuonelassa.

Kulmakoulu Helsingissä julkaisi toisen vuosikertomuksensa toukokuun lopulla. Oppilaita oli silloin 62 ja valmistavassa koulussa 46, yhteensä 108, mikä puolestaan todistaa, että koulu on tarpeen vaatima. Koulun johtajat mainitsevat kertomuksessaan, että toinen työvuosi oli „monenlaisten koettelemusten ja kokemuksien vuosi", mutta koska se nyt on onnellisesti päättynyt, saatamme toivoa, että vanhan koetellun säännön mukaan ajat ja olot tulevat vastedes helpommiksi, koska toinen vuosi yleensä kaikissa hankkeissa on vaikein ja kriitillisin. Kulmakoulu taistelee taloudellisia vaikeuksia vastaan, mutta niiden helpottamiseksi on saatu lupaa järjestää arpajaiset, jotka par-

haillaan ovat käynnissä. Toivokaamme, että näistä on erittäin hyvät tulokset.

Kulmakoulun arpajaisissa maksavat arvat viisi markkaa (Smk. 5: —). Ne ovat pika-arpoja ja voitot jaetaan heti, mutta kaikki voittajat ottavat sitä paitsi osaa lopulliseen arvontaan, jossa korkein voitto on satatuhatta.

Canadasta kirjoitetaan meille: „Kesäkuun 29 p:nä oli meillä ruusuristiläisillä kokous Vancouverissa. Vietimme ajan vapaassa, mutta kylläkin rakentavassa keskustelussa Ruusu-Ristin merkeissä. Iloitsimme siitä R. R.-lehden tuomasta uutisesta, että vuosikokous oli päättänyt toimittaa englannin kielelle joitakin Johtajan teoksia. Niiden kautta aukeaa meille tie R. R.-työhön englanninkielisen yleisön keskuudessa. J. M.“

Muistokirjoitus eräälle vainajalle oli nimeltään seuraava pätkä, jonka Helsingfors Morgonblad julkaisi palstoillaan jouluun 28 pnä 1843: Viimevuoden (1842) joulupäivänä haudattiin Marian pitäjässä erään köyhän torpparin seitsenvuotias tytär. Yhdentekevää mikä oli hänen nimensä! Suurista ja mainehikkaista miehistä kirjoitellaan elämäkertoja, sallittakoon meidän sanoa muutamia sanoja tästä pienestä tytöstä, joka omalla tavallaan myös ilmensi erään säteen hengen ikuisesta valosta ja kauneudesta.

Hänen mielihuvejansa olivat laulu ja kirkossakäynti. Laulut olivat tavallisesti hänen sepittämiään ja kirkko niiden tavallinen aihe. Eritoten riutuvan elämänsä viime kuukausina runoili ja lauloi hän paljon. Kyykkyasennossa lattialla, huojuen polviensa varassa saneli hän mielteitään, jolloin hän itse, toisten sitä hämmästellen kuunnellessa, piti perin luonnollisena, että hän runoili ja lauloi. Siten syntyi myös seuraavanlainen runollinen purkaus, ehkä ainoa, joka on merkitty muistiin. Hän oli toistanut omalaatuisen kaihomielisesti viimeisiä säepareja:

Kyll' mä tiedän
Kuhung' mä viedään:
Kirkon puoleen,
Kuin mä kuolen.
Kellot soivat,
Jos ne voivat.
Jollei ne voi . . .
Niin ei ne soi.

Kirkkoon oli hänellä usein tapana seurata erästä lapsirakasta talonpoikaa naapurista, jolla oli aina tilaa hänelle kärryissään. Kun hänen pitkällinen sairautensa ei sallinut hänen käyttää hyväkseen talonpojan ystävällisyyttä, niin sairaan lohdutukseksi lupasi talonpoika ainakin seuraavana jouluaamuna viedä hänet kirkkoon, vaikka miten. — Joulupäivä tuli. Talonpoika piti sanansa ja vei hänet sinne, mutta viimeisen kerran — ruumisarkussaan leväten . . . Vanhemmilla ei ollut varaa maksaa kellojensoittoa.

Uusia teoksia odotettavissa. P. E:ltä on painossa kirja nimeltä: „Ken auttaa meitä kuolemassa?“ ja toinen on valmiina painettavaksi: „Kristuksen tutkimaton rikkaus.“

Uusia kirjoja Werner Söderströmin kustannuksella: „Tasapainotaiteilija“, kirj. Toivo Kuisma. Kulkuriromaanin muotoon puettu satiiri nykyhetken elämästä ja ihmisistä, jossa kuolemanjälkeisiäkin kuvataan. Hinta 25: —. — R. N. Coudenhove-Kalergin kuuluisa kirja „Paneurooppa“ on nyt ilmestynyt suomeksikin. Hinta 35: —, sid. 45: —.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Ruusu-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Neuvoston puoleen (sihteeri herra Eino Krohn, Helsinki, Konstantinink. 33). Paikallisia ryhmiä on Helsingissä, Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla. Loosheja on Helsingissä, Jyväskylässä, Turussa, Viipurissa, Tampereella, Hämeenlinnassa, Lieksassa, Terijoella, Kouvolassa ja Kuopiossa.

Ruusu-Ristin jäsenluku on yhdeksän toimintavuotensa aikana noussut noin yhdeksäänsataan. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1930.

26:s vk. Syyskuu 1930 N:o 7

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HYVINKÄÄLLÄ 1930

IRTONUMERO postivap. Smk. 10:—, 50 cent.

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijäin aikakauskirja.

Suomen vanhin teosofinen lehti.

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintäin 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija P e k k a E r v a s t i l l e, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeon hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Tietäjän ja **Omantunnon vanhoja vuosikertoja** on saatavissa! Tilataan käteisellä tai postietuannilla **suoraan toimitukselta, os. Pilpala.** Seuraavia vuosikertoja on myytävänä allamainittuihin hintoihin: Omatunto 1906 ja 1907, Tietäjä 1908, 1912 ja 1920 á Smk. 25:—, Tietäjä 1918 à Smk. 50:—, Tietäjä 1911 ja 1914 à Smk. 100:—, Tietäjä 1909 à Smk. 200:—, Tietäjä 1915 à Smk. 250:—, Tietäjä 1917 à Smk. 1,000:—.

Yksinkertaisin ja helpoin tapa tehdä Ruusu-Risti-työtä, on avustaa

TEMPPELIRAHASTOA.

R.-R:n jäsenet saavat tätä tarkoitusta varten erikoisia säästölippaita, joiden sisällys tilitetään tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuun 1 p:nä. Myöskin tilapäisiä lahjoituksia otetaan kiitollisuudella vastaan. Lähemmin Temppelirahaston hoitajilta: Yrjö V. Rimppi, Helsinki, Vuorikatu 18 F ja Woldemar Thesleff, H:ki, Maneesink. 2 a C.

26:s vk. SYYSKUU 1930 N:o 7

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

A. Yleinen osasto.

Veritati nulla praestat religio.

Toimittajalta.

Jyväskylän kesäkursseilla elokuun 3—10 p:nä saimme taasen kokea, että missä totuudenetsijöitä kokoontuu vilpittömässä, vaatimattomassa ja veljellisessä hengessä, siellä Kristuksen läsnäolon henki on heidän keskellään.

Tunsimme olevamme kuin yhtä perhettä, jossa kaikki jäsenet ovat toisilleen yhtä kalliit. Jos heidän mielipiteensä jostain kysymyksestä olivat erilaisia, ei rakkaus siitä vähentynyt, vaan kunnioitus kasvoi ja syventyi, ja kaikki pysähdyimme täynnä hartautta sen jumalallisen valon eteen, mikä Jeesuksen persoonan kautta loisti kosmillisesta Kristuksesta.

Varmaan olivat sillä tavalla ensimäiset kristityt koolla Jeesuksen ristiinnaulitsemisen jälkeen. Varmaan heitä elähytti sama yhteenkuuluvaisuuden henki. Ja varmaan heidän työnsä sitten maailman hyväksi alkoi, kun pyhän hengen tuli oli laskeutunut heidän sydämiinsä.

*

Teosofisen Seuran (päämaja: Adyar) Europpalaisen Liiton kymmenes kongressi pidettiin Genèvessä kesäkuun loppupäivinä. Kokousta johti T. S:n presidentti Mrs. Annie Besant, ja läsnä olivat m.m. Mr. C. W. Leadbeater, Mr. C. Jinarajadasa, toht. J. J. van der Leeuw, Mrs. M. R. Hotchner (Kaliforniasta). Mikä meitä tässä kongressissa erikoisesti kiinnostaa, on se huomattava ja kauniita lupauksia sisältävä päätös, joka siinä tehtiin toht. G. de Puruckerin, Teosofisen Seuran (päämaja: Point Loma) johtajan veljellisen tervehdyksen, ehdotuksen ja kutsun johdosta. Tämän tervehdyksen esitti sekä Mrs. Hotchner Kaliforniasta – kuten viime numerossa kerrottiin — että toht.

Lars Eek Ruotsista, joka oli toht. de Puruckerin erikoisesti valtuuttama ja lähettämä edustaja.

Tohtori Eek otettiin vastaan mitä ystävällisimmin, ja Europpalaisen Liiton valitsema komitea, johon kuuluivat, paitsi toht. Eek, Mrs. M. R. Hotchner, Mrs. M. Jackson, M. Charles Blech ja Mr. Peter Freeman, tuli neuvotellessaan seuraaviin johtopäätöksiin kokouksessaan kesäkuun 28 p:nä:

1. Teosofiaa — joka ei ole riippuvainen personallisista katsantokannoista, olkoot nämä kuinka arvossa pidettyjä tahansa — ei koskaan saa rajoittaa tämmöisiin personallisiin mielipiteihin, vaan mitä suurimman vapauden täytyy vallita sekä totuutta etsittäessä että sille ilmaisumuotoja tavoiteltaessa, ja tälle pohjalle on rakennettava molemminpuolinen yhteistyö.

2. On tehtävä luettelo kaikista tunnetuista teosofisista seuroista y.m. yhdistyksistä, joilla on samansuuntaiset tarkoitusperät ja ihanteet.

3. Mitä pikimmin on sopivalla paikalla ja ajalla pidettävä kokous keskinäistä ajatustenvaihtoa varten veljellisen yhteistyön edistämiseksi, johon kokoukseen saapuu kolme virallista edustajaa kustakin tunnetusta teosofisesta seurasta. (Tohtori Eek ehdotti ajaksi toukokuuta 1931 ja paikaksi joko Genèveä, Pariisia, Lontoota tai Berliiniä.)

4. Yhteinen julkinen lausunto tapahtuu niin pian kuin mahdollista tästä asiasta ja sitä koskevista sopimuksista.

5. Kaikkia teosofisia seuroja kehotetaan tästä alkaen veljellisesti lähettämään tervehdyksiä tuovia ja viemiä edustajia kaikkiin kokouksiin loosheissa, kansallisseuroissa, liitoissa, kansallisissa ja kansainvälisissä kongresseissa, missä vain tätä katsotaan sopivaksi.

6. Missä vain käy päinsä, on yhteisesti juhlittava semmoisia päiviä kuin „Valkoisen Lootuskukan päivä", jolloin vietetään „suurempaan valoon" astuneitten teosofisten työntekijäin muistoa. (Toht. Eek ehdotti, että erikoisesti sopiva päivä tämmöiseen yhteiseen muistojuhlaan olisi Madame Blavatskyn syntymän satavuotispäivä heinäkuun 31 vanhaa lukua eli elokuun 11 p:nä uutta lukua vuonna 1931.)

7. Tohtori Besantin tervehdyspuhe, toht. Eekin vastaus Europpalaiselle Liitolle ja kopio toht. Besantin vastauksesta toht. Puruckerille Point Lomassa on painettava ja yhdessä komitean pöytäkirjan kanssa lähetettävä kaikille teosofisille seuroille.

Pöytäkirjan allekirjoittajina ovat Lars Eek ja Peter Freeman.

On todella uusia tuulahduksia ilmassa. Teosofinen maailma on silminnähtävästi ottanut askeleen eteenpäin kehityksessä siitä lähtien, kun Ruusu-Ristin taholta tehtiin suvaitsevaisuus- ja veljeys-ehdotus Parisin kongressille v. 1921. Emme saata olla toivomatta iloisia yllätyksiä tulevaisuuden suhteen.

*

Eräs Ruusu-Ristin harras jäsen kirjoittaa minulle seuraavaa:

„Jäsenlukumme lisääntyminen ei luullakseni olisi haitaksi. Jos esim. jokainen jäsen ensi tulevana työkautena koettaisi hankkia yhden uuden sopivan jäsenen tai vaikkapa useampia, lähenisimme 2000. Monijäsenisellä seuralla on suurempia taloudellisia mahdollisuuksia Ruusu-Risti-teosofian levittämiseksi. Kuta enemmän jäseniä, sitä laajempi kosketus toisten ihmisten kanssa. Tietysti ymmärrän, ettei jäsenten paljous, vaan niiden laatu, on määräävänä tekijänä, mutta onhan jokainen „hankkija" tilaisuudessa ottamaan selvää pyrkijän sopivaisuudesta.

„Ruotsinkielistä maaperää pitäisi viljellä, sillä surulla me harvat ruotsia puhuvat näemme, kuinka veljemme jäävät osattomiksi R.-R.-teosofian syvästä opista. Muuan keino olisi julkaista selvä ja yksinkertainen ruotsinkielinen (ehkä myös suomenkielinen) käsikirja, josta vasta-alkajat ja perehtyneemmätkin saisivat selväpiirteisen kokonaiskuvan R.R.-teosofiasta. Kirjan pitäisi esittää teosofian historia (sen eri vaiheissa Madame Blavatskyn jälkeen) ynnä teosofian opit ja niiden todistelu. Selvästi olisi osoitettava, mitä tietä pitkin voi päästä varmuuteen. Sillä olennaisintahan on auttaa toinen toistaan varmuuteen ja yksilölliseen elämään.

„Kirja arvatenkin leviäisi myös Ruotsissa. . . Onhan kutsu „takaisin Blavatskyyn" kuulunut sielläkin jo useampana vuotena.

„En tässä yhteydessä malta olla toistamatta, mitä Ruotsin Teosofisen Seuran ent. ylisihteeri Erik Cronwall kirjoitti Suomessa käynnistään joitakuita vuosia sitten (puhuessaan Ruusu-Ristin kirjeestä Parisin kansainväliselle teosofiselle kongressille 1921):

Tuntuu siltä, että Suomen teosofit ovat lähempänä todellisen veljeyden — sen, joka ei käsitä vain läheisiä ystäviä ja aatetovereita,

vaan ennen kaikkea niitäkin, joilla on toisenlaiset käsitykset teosofiasta — toteuttamista kuin toiset. Onpa meidänkin jäsentemme kesken ilmaistu halua yhteisymmärrykseen toisten teosofisten suuntien kanssa.

Vanhassa mystillisessä ennustuksessa on lausuttu, että kerran on valo tuleva Pohjolasta. Meistä itsestämme yksin riippuu, onko sadusta tuleva tosi.

„Toinen keino R.R.-teosofian levittämiseksi olisi julkaista vaihtelevasisältöinen aikakauskirja, jonka teksti olisi kaksikielinen ja siten voisi tyydyttää ruotsia puhuvien henkisiä tarpeita. Se voittaisi tilaajia arvatenkin Ruotsissakin ja voitaisiin aluksi julkaista 4 á 6 kertaa vuodessa.

„Ruusu-Risti-lehti pysyisi ennallaan ja olisi yksinomaan jäsenlehti ja tehtäisiin yhä syväsisältöisemmäksi.

„Olisihan myös ajateltavissa, jos ruotsinmaalaisia Blavatsky-teosofeja liittyisi Ruusu-Ristiin, että julkaistaisiin pohjoismainen teosofinen aikakauskirja, jonka teksti olisi ruotsin- tai ehkä vielä paremmin, ruotsin-, norjan- ja tanskankielinen.“

Mitä te, ystävät, näistä ehdotuksista ajattelette?

*

Muutamat ystäväni tahtovat, että menisin joksikin aikaa ulkomaille terveyttäni hoitamaan, koska minua tänä vuonna on vaivannut tuntuva heikkous. Jos niin kävisi, että lähtisin matkalle, ilmestyy Ruusu-Ristin ensi numero lokakuun loppupuolella tai ehkäpä vasta marraskuussa lokamarraskuun kaksoisnumerona.

Tunturi.

Luon katseeni korkeille tuntureille,
joita Auringon syli on lämmittänyt
ja tuulet paljaiksi lakaisseet,
vuostuhannet värittäneet
ja pilvien pisarat piiskanneet:
Niissä on lujuus,
yksinäisyyden jylhyys ja arvokkuus;
he koroittavat huippunsa korkeuteen
kohti lakien sinimerta

ja yön tähtien hiljaisuutta.
He puhuvat korpien äänetöntä kieltä
muotojensa mahtavuudella,
he herättävät rauhan ja turvan tunteen,
pyhän templin hartauden,
He kaikkivallan todistavat Olevaksi,
joka oli heidät rakentanut
ja herättänyt eloon.

Missä pieni rako on syntynyt
kallion kylkeen,
siinä kukkii kukkanen kesällä
kaunis kuin sinisilmä,
pehmyt kuin linnun untu
ja orpo kuin ihmislapsi.
Ja kukkanen hymyilee päivälle,
se tuoksuu tuulelle
ja nukkuu syksyn suudelmaan.
Mutta ihmisen nousu kalliolle on raskas,
sillä hän syntyi laaksossa
ja tunturin kylki kohoo jyrkkänä.
Hän etsii sittenkin tietä sinne,
vaikka kaartain ja kiertäin,
löytääkseen tukea askeleilleen,
ettei horjuisi.
Hän kulkee ja kompastuu,
nousee ja ponnistaa:
Häntä kutsuu korkeuden vapaus,
ja huippujen uudet näköalat
odottavat häntä.
Hän kuulee sisäisen äänen:
älä hellitä, älä uuvu, matkamies,
nouse, vaikka jaksaisit vain metrin päivässä,
sillä ylhäällä on matkasi pää,
ikirauha tunturin laella.

Nellie Kalm.

Matematiikan sielu.

II.

Siirrymme nyt vähennyslaskuun. Vähennyslaskussa on kaksi lukua, vähentäjä ja vähennettävä. Vähentäjää merkitään merkillä — (minus), vähennettävää merkillä + (plus).

Ihmistä pakoittaa vähennyslaskuun se huomio, että kun hän on tunnustanut yleisen veljeyden, on tunnustanut „kärkimiehekseen" ihmisyyden, Mestarin, niin hän oppii huomaamaan, että kaikki ei ole kultaa mikä kiiltää, että kaikki tiet eivät vie Roomaan. Hän huomaa, että sekä hänessä itsessään että elämässä yleensä on kahdenlaisia voimia, toiset minus-luontoisia, hävittäviä, toiset plus-luontoisia, rakentavia. Esoteristina hän huomaa sen käytännöllisesti siten, että minus-luvut kaivautuvat esille kärsimyksinä, plus-luvut riemuna, autuutena. Sen johdosta hän terävöittää siveellistä katsettaan ja huomaa, kuinka muutamien lukujen eteen kuin luonnostaan kuuluu —, vaikkakin ne omasta puolestaan esiintyvät meluavan lupaavina. Toisiin taas kuin luonnostaan kuuluu +, vaikkakin ne esiintyvät vaatimattomina.

Nyt on tarjolla se kiusaus, että esoteristi liittyy niihin, jotka väkivaltaisesti koettavat hävittää minukset. Jos hän sensijaan osaa pitää ihmisyyden, s. o. Mestarin, kärkimiehenä, silloin hän eroittelee minukset yhteen riviin, vasemmalle puolelle, plussit toiseen riviin, oikealle puolelle. Sitten olisi laskettava kumpikin rivi yhteen ja minuksien summa vähennettävä plussien summasta. — Mutta jospa minuksien summa olisi suurempi plussien summaa? — Silloin jälelle jäisi pelkkää minusta. Sentähden vähennyslaskun suoritus tapahtuu siten, että minukset saadaan vähenemään ja plussit lisääntymään. Tässä voimme eroittaa ainakin kolme astetta: 1:ksi: kieltäytyminen luomasta uusia minuksia tai lisäämästä entisten voimaa, 2:ksi: vanhojen minuksien muuttaminen plusseiksi ja 3:ksi: uusien plussien luominen.

Ensimäinen toimenpide on jonkunlaista asketismia: „älä anna kielteisten voimien johtaa työtäsi". Sitten tulee toinen neuvo: „täytä hyvin velvollisuutesi". Nim. oikeat, ihmisyyden kanssa sopusoinnussa olevat velvollisuutesi. Sillä laiminlyödyt velvollisuudet esiintyvät myös minuk-

sina. Kolmas neuvo koskee uusien plussien muodostamista. Silloin on kyseessä uusien velvollisuuksien päällensä ottaminen. Sillä onhan vaara, että tarjoutuva uusi velvollisuus on jo alunperin minusluontoinen. Sentähden esoteristin on tarkoin punnittava, neuvoteltava sisäisimmän Jumalansa ja Mestarinsa kanssa, ennenkuin hän uutta velvollisuutta päällensä ottaa. Velvollisuudet on pyrittävä ottamaan kuin Mestarin kädestä. Niinpä Mestarit ovatkin aina sanoneet oppilailleen: „älkää ottako mitään uutta maallista velvollisuutta päällenne". Sillä minusluontoiset tehtävät, huolimatta suuresta houkuttelevaisuudestaan, luovat vain kärsimyksiä.

Olisi hyvä, jos ihminen huolellisesti suorittaisi vähennyslaskua. Sillä jos on minuksia jälellä kertolaskuun ryhdyttäessä, niin nekin kertaantuvat. Ja niin vaikeuksien ja kärsimyksien aihe vain suurenee.

Mikä siis on elämän kertolasku? Se on ihmisten — ja myöskin ryhmien ja kansojen — välillä tapahtuva yhteistoiminta. Yhteistoimintaa on kahta lajia. Meidän on elettävä pakosta yhdessä, tai me etsimme vapaaehtoista yhteistoimintaa. Eikä Mestarikaan saisi mitään aikaan, elleivät ihmiset, sanoisimmeko esoteristit, liittyisi yhteistyöhön hänen kanssaan. Yhteistyössä ihmisten voimat kertaantuvat, joten tehokkuus suurenee. Ottakaamme minus-luontoinen esimerkki. N. s. kristityt kansat ryhtyivät suorittamaan kertolaskua. Sitä varten jakaannuttiin kahteen lukuun, keskusvaltoihin ja ympärysvaltoihin. Yhteenlaskun eli mobilisoimisen avulla koetettiin saada nuo kaksi kerrottavaa lukua mahdollisimman suuriksi. Sitten ryhdyttiin suoraa päätä kertolaskuun, ilman että ollenkaan toimitettiin vähennyslaskua. Tai jos vähennyslaskua toimitettiin, niin toimitettiin se kielteisesti siten, että poistettiin kaikki terveen järjen ääni ja Mestarin neuvo. Kumpikin luku oli pelkkää minusta, sillä kumpikin ajatteli ja tahtoi toistensa tuhoa.

Mutta niinpä kertolaskun tulos olikin hirmuinen minus. En tiedä, ovatko kansat ja niiden finanssi- ja tilastomiehet kyenneet määräämään sen minuksen suuruutta. Umpimähkään sitä yritettiin sälyttää alakynteen joutuneen kannettavaksi. Tämä homma samalla osoittaa, että yliopistollisesti sivistyneellä Europalla ei vielä ole harmaata aavistusta sielullisesta matematiikasta. Pahankuristen poikaviikarien tavalla ne vain leikkivät elämän lakiperäisillä

arvoilla, luullen voivansa menetellä miten vain, tarvitsematta välittää vähääkään elämän koulun todellisesta Mestarista — kunnes suunnattomasti paisuvat kärsimykset kenties jotain vaikuttavat. Siihen mennessä on Mestarilla — niinkuin muinoin Sodomassa — vain pieniä voimia käytettävänään. Mutta heidänkin keskuudessaan uhkaa kertolasku useasti epäonnistua. Ei ole riittävän suurta laskutaitoa. Puuttuu itsekritiikkiä, luottamusta Mestariin ja toisiinsa. — Kuitenkin on eräs pelastava keino, joka vaikkapa se kuuluisi korkeampaan matematiikkaan, voidaan kertolaskussa vetää esille. Juuri kertolaskussa se ainakin on saatava esille, sillä muutoin emme voi oikealla tavalla siirtyä jakolaskuun. Se keino on anteeksiantamus ja halu korjata erehdyksiä. Ellemme esoteristeina tähän pysty, silloin meidät työnnetään takaisin vähennys- ja yhteenlaskuun. Sentähden anteeksiantaminen ja halu erehdyksien korjaamiseen käy yhä välttämättömämmäksi — alkaen perheestä ja leviten kaikkialle.

Siirtykäämme jakolaskuun. Siinäkin on kaksi lukua, jakaja ja jaettava. Kohtalon järjestellessä laskuharjoituksia joutuu ihminen vuoroon jakajaksi ja jaettavaksi. Elleivät ihmiset kertolaskussa ole päässeet anteeksiantoon ja erehdyksiensa korjaamisen tuntoon, niin muodostuu jakolasku jälleen kielteiseksi: „silmä silmästä ja hammas hampaasta". Jaetaan vain oikeutta ja kostoa. Niinkuin tapahtui maailmansodassa, Europan suuressa kertolaskussa. Jakaja jakaa kostoa ja kiristystä. Jaettavana oleva saa tyytyä olemaan avuttomassa kiristyksessään. Samaa jakotapaa suuri osa yksilöitäkin vielä noudattaa.

Aikanaan kohtalon pyörä kääntyy, jolloin jakaja vuorostaan joutuu jaettavan paikalle. Matematiikan laki vaatii ja valvoo, että entinen jakaja vuorostaan saa olla yhtä ahtaalla ja kiristettynä, kuin miten hän aikanaan jakoi, kiristi ja ahdisti.

Eikö tästä vuorottaisesta kiristämisestä sitten milloinkaan tule loppua? Se riippuu ihmisestä itsestään. Siihen elämä aina tarjoaa tilaisuutta. Nytkin, ihmisen ollessa kiristettynä. Kiristettynä ihminen on alttiimpi vetoamaan anteeksiantoon — vaikkakin kielteisessä mielessä. Hän on alttiimpi huudahtamaan: „Oi miksi elämä on näin julmaa! Miksi ei ole enemmän rakkautta? Oh, eikö elämässä ole ollenkaan anteeksiantoa?!" Ja onhan parempi, että ihminen ahdistuksessaan vetoaa armahtavaisuuteen, kuin että hän kovet-

tuisi ja katkeroituisi. Kokemansa osanotto on omiansa herättämään kiitollisuutta ilmisessä. Mutta huomattava on, että hänen laskutaitonsa joutuu uudelleen koetukselle, kun hän jälleen joutuu jakajan paikalle. Kun ihmisellä jälleen on mahti kädessään, niin elämän Matemaatikko katselee silloin, miten hän menettelee. Jos hän nytkin muistaa, että elämässä saisi olla enemmän rakkautta, anteeksiantoa, ymmärtämystä, ja jos hän silloin antaa ymmärtämyksen ja anteeksiannon ja sovitustahdon näkyä teossaan, niin silloinhan hän on osoittanut osaavansa olla myönteisenä mukana elämän suuressa jakolaskussa.

Täten matematiikka johtaa musiikkiin, tai se on itse sisimmässään musiikkia, s.o. sopusointua.

Nyt ei ole vaikea ymmärtää, miksi matematiikka ja musiikki olivat niin tärkeinä oppiaineina Pythagoraan esoterisille oppilaille. Se oli siksi, että elämä on sopusointua, ja että ihmisten on opittava järjestämään elämänsä ja työnsä elämässä itsessään olevan sopusoinnun mukaan.

Vain siten voi ihminen muuttua rakentavaksi työntekijäksi Mestarin maailmassa. J. R. H.

Ristin symbooli ja grafologia.

Pythagoraasta muistaakseni jossain kirjassa kerrotaan, että hän nuorukaisena, kulkiessaan Kreikan maita ja miettiessään elämän arvoitusta, joutui eräänä yönä istumaan sypressilehtoisen temppelin eteen. Katsellessaan temppelin kolmikärkistä päätyä, hänelle äkkiä välähdyksenä selvisi ihmisen kolmijakoinen minä. Fyysillisestä luonnosta saatu kuva muodostui hänelle avaimeksi ihmisen arvoitukseen.

Samalla lailla voivat meidän mietiskelevälle minällemme aistimaailmasta saadut kuvat puhua.

Kuvitelkaamme esim. että seisomme kaislikossa järven rannalla. Edessämme kohoaa korkea puu. Taustalla näkyy vastakkainen ranta. Aurinko on menemässä mailleen.

Mitähän tämä kuva voi puhua meille? Esimerkiksi sitä, että havaitsemme elävinä ympärillämme neljä elementtiä, maan, veden, ilman, tulen, — kiinteän, kivisen maan, nestemäisen, vellovan veden, kaasumaisen ilman ja

eetterisen, palavan auringon. Mutta me näemme myös ristin symboolin edessämme. Vastakkainen ranta muodostaa sen vaakasuoran, horisonttaaliviivan. Edessä ylenevä honka sen kohtisuoran, vertikaaliviivan. Tällöin muistuu mieleen ruusu-risti. Risti kuvaa kuolemaa, ruusu, ympyrä, aurinko hengenvertauskuvana elämää. Tai risti edustaa ajallisuutta, personallisuutta, ympyrä katoamattomuutta, ikuisuutta.

Auringosta saamme lisäksi toisenkin ajatteen. Aurinko on tulta, maan sisässä on tulta. Maan tuli puhuu himojen tulesta, helvetin tulesta, — alemmasta luonnostamme. Tällöin joudumme elementit laskemaan järjestyksessä maa, tuli, vesi ja ilma.

Paljon pohdittavaa! Risti ja ympyrä — salatieteen pohja — joita mietiskelemällä sanottiin pyramiidioppilaan saavan selville kaikkeuden salaisuudet. Sama lienee laita nykyäänkin. Mutta vaikka näiden asioiden syvempi pohtiminen kuuluu kehittyneemmille sieluille, voi vasta-alkajakin salatieteilyn alalta jotain tukikohtaa siitä itselleen saada.

Ensiksi lienee syytä eroittaa toisistaan s a l a t i e d e, joka ihmisen henkeä hiomalla pyrkii salaisten maailmojen tietoon, ja s a l a t i e t e i l y, johon kuuluvat kaikenlaiset älylliset hanastelut näkymättömän maailman aakkosten selville saamiseksi. Näihin voisimme lukea grafologiankin eli tieteen tutkia luonnetta käsialasta. Tämänkin tieteen haaran syvemmäksi ymmärtämiseksi on ristin symbooli merkittävä avain, joka mahtavana taustana paljastaa meille elämän erinäisiä liikuntoja.

Ristin yläosalle kuuluu liikesuunta, ylös, alaosalle alas, kolmannelle haaralle oikea, neljännelle vasen. Tai ilmansuuntien mukaan, pohjoinen, etelä, itä ja länsi. Nämä liikesuunnat eivät liene pienimerkityksellisiä. Ajatelkaamme edessämme maagikkoa taikasauva kädessään luomisen liikkeitä tekemässä. Ja ajatelkaamme, mitä muinaisissa mysterioissa merkitsi idän aurinkoon herääminen.

Miten nyt grafologia saattaa tähän liittyä?

Ensinnäkin on pidettävä mielessä, että kirjoitusta katsellessamme voimme siinä nähdä ristin eri liikuntasuunnat — liikkeen ylös, alas, oikealle ja vasemmalle, ylöspäisten liikuntaviivojen kuvatessa älyelämää, ihanteita, luovaa tahtoa, alaspäisten alempaa luontoamme, eroottisuutta, suuttumuksellisuutta j. n. e. Vaakasuorana kulkeva kirjoitus merkitsee ensinnäkin käytännöllisyyttä, arkielämää,

ajatusten toteutumistahtoa. Samalla se myös täydentää pyörivän vellovaa aaltoliikettä, tunneluontoamme. Mitä pyöreämpi, aaltomaisempi käsiala on, sitä enemmän tunteet puhuvat. Mitä enemmän kirjoitus pysyy keskiviivan tasossa, sitä käytännöllisempi, arkisempi ihminen on. Mitä enemmän on kaartoja alaspäin, sitä enemmän alemmat voimat myllertävät. Mitä enemmän on ylähuiskauksia, sitä ihanteellisempaa, fantastisempaa, — höyrypäisempää luonteenlaatua se esittää.

Sitten eräs tärkeä havainto, – kirjoituksen liikesuunta on yhteydessä sielun liikuntojen kanssa.

Muistan, kuinka valtavan vaikutuksen minuun teki ensi kertaa nähdessäni Leadbeaterin kirjasta „Thoughtforms" ihmisen värillisiä ajatuskuvioita. Siellä oli esim. ruskeanpunainen kuva omanvoitonpyyntisestä ajatuksesta kankistuvine lonkeroineen. Hämmästyin — nuo samat lonkerot kuvastivat myös käsialassa omaa etua katsovaa luonnetta. Siis määrätty sielunominaisuus synnytti määrättyyn suuntaan käyvän liikkeen sekä sielussa että paperilla.

Alakuloisen ihmisen auran liikkeiden näytettiin kirjassa kaartuvan alaspäin. Käsialassa taasen vastaava sielunpiirre sai kirjoituksen laskemaan, t:n viivat vaipumaan alaspäin. Ja päinvastoin — auran kaarrot näyttivät nousevan ylös, kun ihminen oli iloinen, terve ja toivorikas. Samoin kuin fyysillisesti hänen liikkeensä ja eleilynsä pyrkivät iloisessa mielentilassa kohoutumaan. Kirjoituksessa rivien suunta, t:n viivat, i:n ja ä:n pilkut.

Erikoisesti riemastutti nähdä pari muuta kuviota — keskittyneessä mietiskelyssä olevan ihmisen ajatuskuvio ja ystäväänsä tapaamista odottelevan ajatusmuoto. Edellinen oli nuolen muotoinen, kirkas, keltainen, tiivis ja teräväreunainen. Käsialassa kirjoituksen yläosassa olevan terävän tähdentäessä samaa, s. o. terävä-älyisyyttä. Jälkimäinen taas oli ihmeen kaunisvärinen, kaaren muotoinen. Käsialassa samoin kuin aurassa kaarevuuden merkitessä rakastettavuutta ja sydämellisyyttä. Kaari — osaa ympyrää — rakkautta.

Voimme rajoittua näihin auran ja kirjoituksen liikkeiden vertailuihin ja ajatella lopuksi pari pientä seikkaa.

Kerran miettiessäni, miksi esim. ison m:n loppuun piirretty koukero oli merkitykseltään negatiivistä, mutta alkukoukero positiivistä, kuvaten perusteellisuutta, tuli äkkiä selvyys. Edellinen koukero kulkee liikunnoltaan vas-

tapäivään, jälkimäinen myötäpäivään, s. o. auringon, hengen suuntaan. Siinä selitys, joka kätkenee paljon.

Toinen kuvaava pikku-piirre merkkikielen puheelle oli tämä.

Taaksepäin jäävä t:n viiva tähdentää negatiivisia ominaisuuksia — kateutta, ennakkoluuloja, arkailua. Jotavastoin eteenpäin viittaava ennakkoluulottomuutta, uranuurtajamieltä, myös äärimmäisissä tapauksissa tekoa ennen harkintaa. Sama laita myös muissa kirjaimissa. Kun esim. isoissa kirjaimissa (B, E, H) koukerot pullistuvat taaksepäin, merkitsee tämä vanhoillisuutta, jos eteen-, oikeaanpäin, reformatoorisuutta, viivojen pääpainon ollessa perusviivasta oikealla kädellä, Idän, auringonnousun, tulevaisuuden puolella. Edellisessä tapauksessa pääpainon ollessa auringon laskussa, muinaisuudessa.

Yleensä käsialoja tutkiessa oppii yhä enemmän ja enemmän huomiota kiinnittämään siihen, miten suuressa määrin sopusuhtaisesti sielun kolminaisvoimat niissä ovat edustettuna. Tunne, järki ja tahto. Oppii havaitsemaan, kuinka sopusuhtaisuus on voimaa, kuinka vasta silloin tahto, tunne ja järki merkitsevät jotain, jos ovat harmoonisessa yhteydessä toistensa kanssa. Liian paljon yhtä, merkitsee liian vähän toista, kolmatta. Kolmikko ontuu ja ihmisen sielu sen mukaan. Mutta jos kokonaisuus on mahdollisimman ehjä, silloin sielu on maailmassa voima ja kolkuttelee ehken vihkimysportteja.

A. R.

Kesäkurssit.

Motto: Ei taistellen, vaan voittaen.

Ruusu-Ristin kesäkurssit olivat Jyväskylässä elok. 3—10 päivinä. Ne vietettiin entiseen tapaan kauniissa temppelissä Johtajamme Pekka Ervastin johdolla. Musiikista huolehtivat säveltäjät Jussi Pohjanmies ja Helmi Leiviskä. He tekivät sen taasenkin sekä taidolla että alttiudella. Osanottajiakin oli entisen verran, noin 70 varsinaista ja jonkun verran tilapäisiä. P. E:n julkisia luentoja oli 5 iltana. Yhtenä iltana oli julkinen kysymyskokous. Sähkösanomia ja kirjeitä saapui useita.

Mutta paljon Ruusu-Ristin jäseniä ja aikakauskirjamme lukijoita oli myös saapumatta, niitäkin, jotka varmaankin olivat aikoneet tulla. Siksipä koetan esittää kuin jonkinlaisen tervehdyksen näiltä kurs-

seilta. Teen sen sekä Johtajamme kehoituksesta että sydämeni halustakin. Kuitenkin minun on turvauduttava jonkunlaisiin tunnelmamuistelmiin. Sillä mennä kertomaan 8 vuorokautisen konsentration kuluessa esiintynyt hengen rikkaus — siihen en pysty.

Aamulla klo 9—11 oli kokous, jossa jokainen vuorollaan lausui ajatuksensa nykyisestä tilanteesta Suomessa: politiikastamme, kommunismista, lapuanliikkeestä ja nuorison harrastuksista. Jokaisen oli lausuttava oma kantansa, niinkuin hän itse ajattelee omantuntonsa ja Kristuksen edessä. Niinpä emme pyrkineet tähtäämään toistemme lausuntoja vastaan, vaan jokainen koetti olla vilpitön esittäessään omaa ajatustaan. Niin saattoi tulla rauhallisesti esille erilaisia kokemuksia ja näkökantoja. Näkyi, etteivät nämä ihmiset olleet kulkeneet sokeassa puolueuskossa, vaan olivat olleet ajattelevia, vastuunalaisuuttansa huomioonottavia olentoja.

Ensiksi esitän ajatuksia itsenäisen Suomen politiikasta. Totuudenetsijälle ei siinä ole ollut kovinkaan paljon ilon aihetta. Sillä kansamme on jakautunut puolueisiin, joissa elämä muodostuu joutavaksi juonitteluksi. Takerrutaan puoluepyyteisiin eikä jakseta asettua kokonaisuuden kannalle. Tämä kokonaisuuden kannalle asettuminen kuitenkin olisi jokaisen valtiomiehen ensimäinen ehto ja edellytys. Puoluejuonitteluun antaa myös erikoista tukea meidän epäonnistunut vaalilakimme. Sillä se lähtee siitä onnettomasta ajatuksesta, että ei ole ensinkään mahdollista käydä vaaleihin yhtenäisenä kansana, vaan edellytetään, että me vaaleihin ryhtyessämme olemme pirstoutuneet puolueisiin. Tuollainen vaalilaki on omiansa vaikeuttamaan eheytymistämme. Ja kuitenkin pitäisi olla päinvastoin. Vaalilaki — niinkuin kaikki lait — pitäisi olla sellainen, että se paremmin auttaisi tajuamaan kansan kokonaisuutta, olisi apuna eheyteen ja yhteishyvään pyrittäessä Kun näin ei ole, kun nykyinen vaalilaki päinvastoin on omiansa avustamaan puolueitsekkyyttä, niin me kysymme: mihin tämä lopulta vie?

Paremmin ymmärtääksenne tätä, on meidän nyt siirryttävä seuraavaan asiaan: kommunismiin. Tarkoitamme sitä ilmiötä, joka nieli Venäjän tsaarivallan ja sitä seuranneen vallankumouksen, muuttaen elämän Venäjällä, ei suinkaan paratiisiksi, vaan suorastaan sen vastakohdaksi. Sillä sellaista tyranniutta tämä nykyinen maailma tuskin on ennen nähnyt. Näyttää niinkuin sen tarkoituksena olisi ihmiskunnan sieluelämän myrkyttäminen· Kun tuo hyökyaalto yrittää vyöryä muihinkin maihin, ja kun vuoden 1918 tapaukset jättivät Suomeenkin otollisen maaperän katkeruuden ja vihan kylvölle, niin on vaara, että kommunismin turmeleva hyökyaalto pääsee täällä yhä enemmän leviämään. Ja kun muu kansanaines on viehättynyt itsekkääseen puoluepeliin, johon terveimpänä kansanaineksena pidetty maanviljelysväestökin on yritetty saada innostumaan, niin ei ole jäänyt riittävää normaalista sulkua kommunismin levenemiselle. Sillä vehkeily ja puoluejuonittelu yhtäällä ja kommunismi toisaalla ovat saman asian kaksi puolta. Jälkimäinen on edellisen lapsi. Ja lapsi saa ravinnon äidiltään.

Missä näin ollen on pelastus? Pelastus on suoruudessa, rehellisyydessä, totuudessa. Mutta vanha suomalainen suoruus ja rehellisyys on politiikassa hautautunut juonittelun, itsekkyyden, vihan ja katkeruuden vyöryihin. Se elää vain syvällä kansamme sydämmessä Sentähden on ylemmältä henkiseltä taholta, josta koetetaan auttaa tätä kansaa, pantu alkuun herättävä sysäys: e n e m m ä n t o t u u t t a, e n e m m ä n v i l p i t t ö m y y t t ä, s u o r u u t t a, r e h e l l i s y y t t ä.

Tämä ylhäältä päin annettu inspiratio puhkesi sinä ilmiönä, joka nyt tunnetaan Lapuan liikkeenä. Se alkoi liikehtiä kömpelösti, kuin jonkunlainen suomalainen karhu. Mutta oleellisuutena on voimakas rehellisyydan vaatimus. Sentähden sen esiintyminen oli kauhistus sekä puolueille että kommunismille. Mutta Lapuan liike ei saa muodostua sodaksi, verenvuodatukseksi. Jonkunlaiset karhuneleet tuollaisessa kansanliikkeessä voidaan antaa anteeksi, mutta pysyttäköön erossa sudesta ja ketusta. Lapuanliike on alkuaan moraalinen voima, ja tätä omaa olemustaan se älköön pettäkö.

Siirrymme nyt nuorisokysymykseen. Nuorisossamme ilmenee kenties suurempaa älykkyyttä, paremman kaipuuta ja toimintahalua kuin ennen. Mutta ilmenee myös suurempaa halua remuamiseen ja aistillisuuden vallattomuuteen. Osaltaan tähän vaikuttaa edellä esitetty poliittinen turmelus, osaltaan ihanteitten käytännöllinen vääristyminen. Silmiinpistävimpänä ilmiönä tässä on raittiusliikkeen kiertyminen kieltolakiliikkeeksi. Se ulkokullaisuus, valhe, pilkka ja raakuus, mikä nyt esiintyy kieltolain ympärillä, se vaikuttaa kovin turmiollisesti nuorisoon. Lausuttiin myös, ja useasti, että nuorisolta puuttuu oikeita johtajia, oikeata sankari-ihannetta. Nuoret olisivat herkkiä hyvälle — joskin myös pahalle — kunhan he näkisivät oikean sankarin keskuudessaan. Tässä mielessä muistamme Jeesuksen sanat: voi sitä, joka turmelee yhdenkin näistä pienistä.

Tässä yhteydessä ajattelemme myös koulun ja kirkon antamaa elämänkatsomusta. Onko nyt kirkkomme antama käsitys totuuden mukainen? Ellei, niin se ei kelpaa nuorisomme kasvattajaksi. Ja kun älykkäimmät ja uutterimmat nuoremme — niinkuin iäkkäämmätkin — näkevät selvästi kirkkojemme oppien onttouden, paikkansapitämättömyyden, näkevät ennen kaikkea selvän eron kirkon opin ja Kristuksen opin välillä, niin on kirkko — tuomittu. Kirkkomme — ei vain Suomessa, vaan muuallakin — lähestyy nopeasti kohtaloaan. Sekin saa eteensä vakavan totuusvaatimuksen. Kirkkojen on vapaudutettava nykyisestä teologiastaan ja siveysopistaan; jotka ovat sen omaa tekoa. Teologiakseen sen on omaksuttava vanhat totuudet: jälleensyntyminen ja karma. Se on itämaiden tallentama totuuden tieto elämän lakiperäisyydestä. Siveysopikseen on kirkkojen otettava Jeesuksen Kristuksen siveysoppi, Vuorisaarna. Kirkolla ei ole muuta vaihtoehtoa.

Tästä onkin sopiva siirtyä toiseen kokoukseemme, joka oli päivittäin klo 1—3. Keskustelumme pohjana oli Paavalin kirje Efesolaisille. Paavali, joka itsekin on nykyään jo mestari sangen korkea, valkoiseen veljeskuntaan kuuluva, on kiintoisa olento. Kun Jeesus joutui ristiinnaulituksi, eikä niinollen ollut tilaisuudessa organisoimaan alkamaansa työtä, joutui tämä puoli Jeesuksen työstä Paavalin osalle. Hän oli sekä älykäs että oppinut. Hän kykeni myös sisäisesti vastaanottamaan Kristuksen niin voimakkaasti, että hän kenties enemmän kuin toiset apostolit kykeni vapautumaan ulkonaisista muotomenoista, esim. meidän lapsikastettamme vastaavasta ympärileikkauksesta. — Paavalissa ei vielä näy se jumalallinen majesteettius, joka näkyy Jeesuksessa — ja ehkä jo Buddhassakin —, mutta hän on sensijaan henkisen ponnistelun, uskonnollisen ahkeruuden ja toimeliaisuuden perikuva. Hänen uskonsa ei ole vain teoretisoimista, ei jonkun asian umpimähkäistä totenapitämistä, vaan ainaista ponnistelua. Alituiseen hän on liikkeessä, milloin merellä milloin maalla, milloin nälkäisenä ja sairaana, vankilassa tai vapaana; kuolemankin

uhalla hän aina on toimessa, auttamassa ja opettamassa. Oikea sankari siis. Kirkot eivät vaan ole ymmärtäneet Paavalia, niinkuin ne eivät ole ymmärtäneet Jeesustakaan. Tai ei ole tahdottu ymmärtää. Sillä ei ole tahdottu seurata Jeesusta — niinkuin Paavali seurasi.

Näistä asioista puhuttiin P. E:n julkisissa luennoissa myöskin. Mutta kun ne tulevat julaistavaksi kirjana, niin jätän ne nyt. Sensijaan siirryn jonkunlaiseen loppu- tai yleiskuvaukseen.

Olimme yksimielisiä siitä, että nämä kesäkurssit ovat meille välttämättömät. Ne ovat luonteeltaan ja merkitykseltään toisenlaiset kuin vuosikokouksemme Helsingissä. Vuosikokouksissa on juhlallisuutta ja taiteellista loistoa, näissä taas kotoista, alkuseurakunnallista yhdessäolon tuntua. Molemmissa on itse pääasian yhteisyys: totuuden valon keskeisyys.

Kun elokuussa ensi vuonna on kulunut 100 vuotta Blavatskyn syntymästä, ja kun teosofisissa seuroissa on herännyt lähentymisen tarve, ja ovat aikeessa toimeenpanna yhteisiä juhlia mainittuna päivänä suurissa maailman keskuksissa, joihin Johtajammekin mahdollisesti kutsutaan, niin joutui kyseenalaiseksi, voidaanko ensi kesänä kesäkursseja järjestää. Tästä me keskustelimme. Iloitsimme teosofisten seurojen lähentymisestä. Sillä olihan Johtajamme jo v. 1921 tehnyt samaisen aloitteen. Siitä aloitteesta ei nykyisen aloitteen yhteydessä ole kylläkään mainittu. Ehkä aloitteemme ei ole lainkaan tullut tohtori de Puruckerin tietoon. Nyt se kyllä on hänelle lähetetty. Ja asian vakavuuden oivaltaen sekin aloite otettanee huomioon jatkuvissa neuvotteluissa. Toivomme parasta tälle teosofiselle liitto-hankkeelle. Mutta emme liioin olisi halunneet luopua kesäkursseista. Neuvottelimme kaikin puolin, kunnes tulimme kuin kohtalon johtamina siihen selviöön, että voimmehan järjestää kesäkurssit kuukautta aikaisemmin. Asia oli selvä. Ensi kesäkurssit vietetään Jyväskylässä heinäkuun alussa v. 1931. Ne vietetään Blavatskyn merkeissä. Koetetaan syventyä hänen esittämäänsä maailmankatsomukseen. Julkinen luentosarjakin palvelee samaa tarkoitusta.

Lopuksi: miksi me niin kaipaamme näitä kesäkursseja? Siksi, että ne ovat meille välttämätöntä ruokaa. Ihminen ei elä vain leivästä. Kyllähän me saamme jonkunlaista sielunruokaa yleisestäkin elämästä. Sellaista on m.m. kunnia, maineemme tahrattomuus. Personallisen minän kannalta katsoen kunnia on hienointa jälkiruokaa, mitä „tämä maailma" voi antaa. Mutta totuudenetsijäksi tultuaan ihminen ei elä vielä tästäkään. Hänelle käy välttämättömäksi siirtyä toiseen „ruokajärjestykseen". Tämä jo siitäkin syystä, että mikäli ihmisestä tulee totuudenetsijä, teosofi, ruusuristiläinen, sikäli maailmanpuolelta tuleva kunnioitus heikkenee. Melkeinpä maailma joutuu katumaan, että on tullut antaneeksi kunnioitusta „tuollaiselle". Niinhän Jeesuskin sanoo, että te joudutte maailman ja sen synagogien, kirkkojen, hylkäämiksi. Eikä ihminen jaksa, ellei hän saa jonkunlaista korviketta. Sellaista tarjoavat kesäkurssimme omalla erikoisuudellaan. Keskitetty viikon yhdessäolo, keskinäinen myötätunto ja toistemme ymmärtäminen — se on ravintoa. Siihen liittyy varsinainen hengen ruoka keskusteluina; jonka vie huipistukseensa Johtajamme täydentävät selitykset, vastaukset ja luennot. Niitä kuunnellessamme me ymmärrämme: „kun satakieli laulaa, niin muut linnut vaikenevat". Mutta ymmärrämme myös, että kun muutkin linnut panevat parastaan, niin se kannustaa Mestarilaulajankin yhä kauniimpaan lauluun.

Yhdessäolollamme on yleisempikin merkitys. Sillä emmehän työskentele vain itseämme varten. Me tunnemme sangen voimakkaasti yhteenkuuluvaisuutemme ja vastuunalaisuutemme kansalaisina kansamme keskuudessa. Meidän sankari-ihanteemme ei ole erakko, vaan ihminen, sellainen, joka on koko olemuksellaan mukana elämässä. Niinkuin aikanaan esim. juuri Paavali. Me vain haluamme sijoittaa voimamme parhaimmalla tavalla, luotettavimpaan „pankkiin", s.o. henkisen Tiedon, jumalallisen Viisauden käytettäväksi. Meille on alkanut käydä ymmärrettäväksi Johtajamme kertomus siitä, kuinka kansallishaltiamme v. 1917 kääntyi P. E:n puoleen ehdottaen, ikäänkuin viimeisenä hätäkeinona, että jos edes kaikki teosofit yksimielisesti liittyisivät veljeysaatteen, väkivallattomuuden ympärille ja pysyisivät siinä, niin he muodostaisivat sellaisen avun, että Suomen kansa voisi kulkea edessäolevan vaikeuden lävitse ilman onnettomuutta. Mutta tämä Väinämöisen aie ei silläkertaa onnistunut. Johtajamme tuli tavallaan asetetuksi „eläkkeelle". „Epäkäytännölliseksi" leimattuna hänet syrjäytettiin muka „käytännöllisempien" voimien tieltä. Seuraus oli tuhoisa. Kansamme jäi ilman henkistä apua. Puhkesi verinen murhenäytelmä.

Muisto tästä herättää meissä yhä elävämpää vastuunalaisuuden tuntoa. Emme haluaisi kansamme jälleen kokevan sitä Sodoman ja Gomorran hävitystä, jonka se koki v. 1918. Siksi me koetamme kasvattaa itsessämme yhä suurempaa luottamusta Mestariin, totuuteen, rakkauteen. Osallemme tulleessa työssämme me tarvitsemme sekä hengen ja sielun että ruumiin voimia. Kun olemme luottamuksessa kestäviä, yksimielisiä ja palvelevia, niin me annamme Mestarille aarteen. Ja vain Hän kykenee sitä käyttämään täydellisimmällä teholla kansamme kasvatukseksi ja johdatukseksi.

Kaikille lukijoille Kesäkurssien parhaimmat terveiset. Näkemiin ja kuulemiin ensi vuonna. J. R. H.

Iltapuhteella.

Kummia kokemuksia. Seitsemän vuotta sitten päätin hengessäni ruveta tutkimaan elämää ja sen alkua. Olin raskaan materian kiinnittämä, mutta elämän huolia vailla oleva „suruton" ihminen, vaan tahdon lujuus oli suuri. Rupesin manaamaan eli ensin huulin höpisemään H. P. Blavatskyn nimeä, kuultuani siitä J. B:ltä, jonka naapurina olin.

Tullessani kotiin eräänä iltana lausuin ajatuksissani taasen hänen nimensä. Pyysin hänen apuaan. Katsahdin taivaalle. Näin kirkkaan valon länsi-etelästä. Tiesin, ettei ollut kuun aika, ja oli pilvinen ilma. Tästä pelästyin, vaikka siihen asti olin toivonut jotain näkeväni. Tunsin voimani loppuvan. Kuume nousi ruumiissa. Puhumatta mitään vaimolleni menin nukkumaan. Oltuani jonkun aikaa sohvalla tunsin, miten vesi alkoi valua pitkin ruumistani. Sitten jouduin kuin horrokseen. Tämä oli kauheinta, mitä olen kokenut. Minun piti vaeltaa yksin kuolon virran yl . Se oli kaita polku. Ei ollut yhtään ystävää, johonka turvata. Rukoilin Jeesusta avuksi, vaan tiesin, että hänkin on yksin kulkenut siitä. Vaan tie oli kas-

vanut puita ja okaita aivan täyteen. En saanut sauvaa, johon olisin nojannut. Ainoa, johon luotin, oli tieto, että toisetkin ovat siitä kulkeneet. Sitten tuli vesi vastaan. Se oli kaikkein pahinta, kun ei voinut hengittää ollenkaan. Sitä piisasi pitkältä, aina vain alaspäin läpi kauhean suuren meren. Päästyäni sen läpi ei minusta huolittukaan sinne. Ajattelin: helvetti ehkä oli täysi. Takaisin tulo kesti vaan silmänräpäyksen, vaan sitten alkoi työ. Ainoastaan sormen ensimmäisiä jäseniä voin aluksi liikuttaa. Siitä alkoi hierominen. En ymmärrä, miten minun käteni tuli yht'äkkiä sitten niin lieväksi, että tuntui kuin niissä ei olisi ollut luita ollenkaan. Niillä voin hieroa itseni joka paikasta, selästäkin. Otti noin 2 tuntia, ennenkuin voin ruveta itseäni liikuttamaan. Kokonaan sitä tilaa kesti noin 8 tuntia. Aamulla nousin ylös enkä puhunut kellekkään mitään. Tiesin, etteivät ymmärrä minua. Sitten alkoi velan makso eli tekemieni töitten tarkkailu. Kesti noin yksi ja puoli kuukautta, ennenkuin se oli käyty lävitse. Olin kerran 9 vuoden vanhana mennyt sen läpi, mutta se kesti silloin ainoastaan jonkun tunnin. Vaan tällä välin oli kerääntynyt paljon syitä, joista piti vastata ja ymmärtää millä ne sovittaa. Ajattelin: kuinka helppo onkaan uskovaisten, jotka saavat anteeksi yhdellä kertaa kaikki. Minä en saanut mitään anteeksi Kaikkein lujimmin painosti eläinkunta. Joittenkin mielestä se rikos olisi ollut mitätön, jonka olin tehnyt niitä kohtaan vielä lapsuusiässä ollessani. Ja mitä vähemmin kasvatuksellista oppia ihminen on saanut, sen lujemmin hänen karmansa painaa, sillä eläimet eivät voi rukoilla, että „isä, anna heille anteeksi, sillä eivät he tiedä, mitä he tekevät." Kun käskettiin kävelemään, piti lähteä heti. Jos minuutin myöhästyi, ei enää päässyt mihinkään. Jos käskettiin ottamaan kylpy, piti ottaa heti. Jos käskettiin pumpata vettä, piti tehdä heti, ja aina pumppu meni epäkuntoon; piti korjata. Toiletti tukkiintui: piti avata; ja se muisti mennä tukkoon usein, eikä se ennen ikänä sitä tehnyt. Jos suuttui, niin kaikki hajosi käsiin. Piti nöyrtyä suutelemaan maata. Ei saanut panna nenää kippuraan, vaikka kouri ihmisulostintakin. Suuhun toki ei tarvinnut pistää muuta kuin ruokaöljyä 2 viikon aikana. Suolakylpyjä piti ottaa toisinaan 3 kertaa päivässä. Paino laski 10 kiloa ensimmäisenä viikkona. Puhua ei saanut muuta kuin mitä kysyttiin. Lääkäriin ei saanut mennä, se sanottiin heti, ja se piti uskoa kerralla. Kävellä piti toisinaan 15 kilometriä päivässä. Kahden viikon päästä sain tulkin omasta pojastani, vaan jos hän oli näkyvistä poissa, niin ei saanut puhua mitään muuta kuin vastata kysymyksiin. Jos rikoin sitä, niin kaikki luulivat minua hulluksi. Minä itse tiesin sen.

Vaan kärsittyäni rikokseni alkoi aurinko paistaa. Ei minkäänlainen yliopiston luentosali opettajineen vastaa sitä, mitä minä sain osakseni tehdessäni työtä omassa sopessani, istuessani pöydällä ja neuloessani. Olen nimittäin räätäli ammatiltani. Minulle vaihtui opettaja joka päivä. Vartija oli aina sama. En nähnyt mitään, vaan tunsin, sillä rukoilin, ettei minun silmiäni vielä avattaisi, koska pelkäsin nähdä mitään, jota en olisi kumminkaan ymmärtänyt. Olin lukenut paljon kirjoja, vaan en ollut niitä ymmärtänyt. Mutta tässä tilassa ollessani muistin kaikki lukemani ja kuulemani, sillä joka tunti minun nykyisistä ja entisistä elämistäni mentiin siinä läpi. Muistin, miten minua johdettiin silloin, kun olin niin pitkä, että pääni oli puitten latvain tasalla. Ja keskellä päätä oli niinkuin torni, joka otti äänen vastaan, joka kuului ylhäältä. Itse en silloinkaan osannut

tehdä muuta kuin mitä käskettiin. Tulin myös tietämään, että olen joskus ollut ennenkin tällä puolen Atlannin. Siinä on nyt Lake Superior, maailman suurin suolaton järvi. Kyllä sieltä joskus löytyy todistukset minun kirjoitukseeni. Me elämme ajassa, jolloin luonnon täytyy avata todistuksensa, sillä kansan pimitys on niin täydellinen. Sensuuri on jokaisella. Ensin lyödään. Jos ei se auta, sitten käytetään rahaa, joka tepsii. Nostetaan kunniaan.

Yhtenä aamupäivänä minulta kysyttiin, josko haluan puhua entisen rippi-isäni kanssa. Tiesin hänen kuolleen joku aika sitten. Lupasin. Vaan minä sain hänestä vastuksen. Hän häiritsi minua valituksillaan aina. Tunsin, kuinka kyynel silmissä kertoi ei päässeensä toivottuun taivaaseen eikä saavansa Suomessa missään paikassa rauhaa; kaikkialla vain tapellaan. Punikit, joita hän luuli pirun paistiksi lähetettävän, eivät olekkaan missään uunissa kärvennettävänä, vaan kaivavat vallihautoja vieläkin ja karkaavat häntäkin. Sanoi johtaneensa herännäisyysliikkeen harhaan maallisen elämänsä loppupäässä. Sentähden joutui niin monta kertaa toistamaansa helvettiin. Minua hän kierti noin 2 viikkoa. Hän jäi minusta Ironmountain'iin noin 90 mailia täältä. Hän sai tyttöruumiin, jonka isä on Belgian ja Skotlantin kansallissekoitusta ja äiti on ainakin 4 polvesta täällä syntynyt sekoittuen moneen kansallisuuteen. Kummallista oli, kun hän kutsui minua isäkseen. Olen nähnyt hänet yhden kerran syntymisensä jälkeen, ja se varmensi minulle, etten ole erehtynyt siinä.

Ehkä lopetan tämän tuherruksen. En ole ryhtynyt tähän omasta aloitteesta, vaan sisäisen äänen painostuksesta. Kuten huomaatte käsialastani, en ole saanut mitään koulusivistystä. Jouduin lapsena elättämään itseäni paimenpoikana; sitten menin räätälin oppiin, vaan toivon toisten helpompaa. G. H.

Vapaa sana.

Kristinusko. Madame Blavatsky sanoo „Salaisessa Opissa“ (siv. 628): „kaikki ulkonaiset uskonnot ovat vääristyneitä jäljennöksiä esoteerisesta opista“. Totuudenetsijöinä, ruusuristiläisinä täytyy meidän tunnustaa, että nämät sanat sopivat nykypäivien kristinuskoon, nim. kirkolliseen kristinoppiin paremmin kuin mihinkään muuhun maailmanuskontoon. „Vääristynyt jäljennös“, suorastaan irvikuva siitä mitä sen pitäisi olla, on nykypäivien kristinusko.

Suuri on kristinuskoon kastettujen lukumäärä, noin 1/3 osa maapallon asukasluvusta, eli siis noin 500 miljoonaa ihmistä, ja kuitenkaan ei vielä tähän mennessä ole olemassa ainoatakaan valtiota, ei ainoatakaan kansaa, joka seuraisi Jeesuksen, kristinuskon perustajan, opetuksia edes siinä suhteessa, ettei se kävisi sotia, että sen tunnussanana olisi: „rauha maassa, ihmisille hyvä tahto“, ja kuitenkin on kulunut jo kohta 2000 vuotta siitä, kun Jeesus vuorisaarnassaan antoi selvän käskynsä: „Rakastakaa vihollisianne, siunatkaa niitä, jotka teitä sadattelevat, tehkää hyvää niille, jotka teitä vihaavat ja rukoilkaa niiden edestä, jotka teitä vainoavat“. (Matt. 5:43).

Mutta Jeesuksen käskyt ja opetukset ovat aikojen kuluessa unoh-

detut ja tuomitut epäkäytännöllisiksi, mahdottomiksi, tarpeettomiksi, eihän niitä jokapäiväiseen elämäämme voi sovelluttaa. Eivät edes teoloogit luota Korkeampaan Johtoon, hädän hetkellä turvaudutaan aseisiin. Jokaisella kristityllä kansalla on sotalaitoksensa, mitä lujempi se on, sitä varmemmin on kansan onni ja menestys turvattu, niin ajatellaan aivan yleisesti kristikunnassa. Kun sota syttyy, rukoillaan Jeesusta saattamaan sotajoukot voittoon kukistamaan viholliset. Vähätpä siitä, että Jeesus on sanonut ikuiset sanansa: „Joka miekkaan tarttuu, se miekkaan hukkuu", ne unohdetaan, eiväthän ne sovellu enää nykyajan ihmisille, ne sanat kuuluvat muinaisuuteen. Ihmekö, että tällainen käsitys Jeesuksen opetuksista on aivan yleinen nykyään, sillä opetetaanhan vielä tänäpäivänä koulussa lapsille ja kirkoissa aikuisille Mooseksen käskyjä, opetetaanhan ihmistä vaatimalla vaatimaan oikeutta itselleen ja muille, unohdetaan rakkaus ja anteeksianto, unohdetaan, että olemme kaikki veljiä keskenämme saman Taivaallisen Isän lapsia, unohdetaan, että alkuperämme on sama, että Korkeammassa Minässämme olemme kaikki yhtä ja että henkiolentoina voimme hengessä yhtyä Isän rakkauteen, Kristukseen. Unohdetaan, ettemme ulkonaista Vapahtajaa tarvitse, joka syntimme kuolemallaan on sovittanut, vaan että ainoa Vapahtajamme ja Lunastajamme on meidän omassa hengessämme ja että yksin sieltä sitä on etsittävä, sillä yksin sieltä sen voimme löytää. Kun hengessämme kohoamme Jumalan rakkauteen, kun Jumalan rakkaus, Kristus, meissä herää, tajuamme, että olemme syntyneet tänne fyysilliselle tasolle toteuttaaksemme täällä Isän tahdon, joka on veljesrakkaus. Ensimäinen ja ainoa ihminen, joka Taivaallisen Isän tahdon on täydellisesti täyttänyt fyysillisellä tasolla, Jeesus Natsarealainen, on antanut meille suuren lahjan, viisi ihmeellistä käskyänsä; kun ne otamme ojennusnuoraksemme, kulmakiveksemme, voimme luottamuksella rakentaa, voimme turvallisin mielin kulkea eteenpäin kehityksen tiellä, kunnes saavutamme sen täydellisyyden, sen päämäärän, johon me Taivaallisen Isämme lapsina olemme kutsutut pyrkimään.

Kristikansa on tämän kulmakiven hyljännyt, nämät käskyt syrjäyttänyt, ja niin suuri pimeys, tietämättömyys ja välinpitämättömyys vallitsee, ettei edes huomata, että kulmakivi puuttuu, että kaikki on väärälle perustalle rakennettu, että täydellinen uskonpuhdistus olisi aivan välttämätön. Vain muutamat harvat sen ovat huomanneet, muutamat harvat, joiden henki on isonnut ja janonnut totuutta yli kaiken, jotka ovat uupumatta etsineet, anoneet ja kolkuttaneet, kunnes ovat Tien löytäneet, sille astuneet ja alkaneet elämässään toteuttaa Jeesuksen käskyjä.

Jokainen, joka Jeesuksen käskyjen viitoittamalla tiellä kulkee, ottaa osaa siihen suureen rakennustyöhön, jota näkymättömään eetteriin ovat vuosituhansien vieriessä rakentaneet ihmiskunnan jalot auttajat, suurten uskontojen perustajat. Siinä rakennustyössä yhtyvät kaikki maailman eri uskonnot ihanaksi sopusoinnuksi, valtavaksi kokonaisuudeksi ja veljesrakkaudessa, S:. M:. A:.n kunniaksi. Hänen kehityssuunnitelmansa mukaan rakennetaan ikuisuutta varten, rakennetaan ihmiskunnan täydellistyttämiseksi.

Totuudenetsijöinä, Ruusu-Ristivapaamuurareina olemme kutsutut tähän suureen rakennustyöhön. Antaukaamme siihen sydämemme koko voimalla, innolla ja lämmöllä! Jos vaikutteemme pysyvät puh-

taina ja epäitsekkäinä ja jos henkemme aina nöyränä alistuu Isän tahtoon, aina muistaen Jeesuksen sanat: „Isä, ei niinkuin minä tahdon, vaan niinkuin Sinä tahdot. Sinun tahtosi tapahtukoon!“ niin on Jumala siunaava työmme, „sinapin siemenestä on kasvava suuri puu“ ja pian on koittava aika, jolloin kristinusko ei enää ole vain „vääristynyt jäljennös“, irvikuva, vaan jolloin se jälleen loistaa alkuperäisessä kirkkaudessaan ja uusi Betlehemin tähti, uusi viisihaarainen tähti, — säteillen: hyvyyttä, puhtautta, totuutta, rauhaa ja rakkautta, syttyy hengen taivaalle osoittaen koko maailmalle paikkaa, jossa elää se onnellinen maa ja kansa, jossa kristinusko uudestisyntynyt on. Siinä maassa hallitsee rauha ja rakkaus, eikä siellä ole olemassa enää sotalaitoksia eikä vankiloita, sillä sen kansan yksilöt ovat löytäneet valon ja totuuden, ovat kylväneet sydämiensä pyhään peltoon viisi kultaista jyvää: Jeesuksen viisi käskyä — ja se kylvö kantaa kultaisen sadon.

Suokoon Korkein, että se onnellinen maa, se edeltäkävijä maa olisi Suomi, vanhojen tietäjien maa, kaunis Kalevan kansa. S. J.

Kun käännämme katseemme, vähänkin epäilevässä mielessä, ympäröivässä elämässämme vallitseviin epäkohtiin, suurenevat ne ja lisääntyvät niin, että emme lopulta näe muuta kuin paljaita epäkohtia ja moitittavia asioita, ja siinä tuomitsevassa hengessä saavat jumalat, ihmiset ja maailmat tuomionsa. Mutta koska jo ammoin olemme omaksuneet vain uskon tien, miksi pitää sitten elämän olla tämmöistä taistelua, vai onko siinä ehkä uusi vastakohtien pari, joiden tulee yhtyä yhdeksi, niinkuin esim. köyhyys ja rikkaus oltuaan ensin milloin sitä milloin tätä eri elämissämme lopulta tulevat kuitenkin yhtymään? Ei, tässä on kysymys toisellaisesta vastakohtien parista, uskosta ja epäuskosta, joka on ollut meissä yhtä ja jonka ennemmin tai myöhemmin on tehtävä täydellinen pesäero. Usko ja epäusko eivät enää sovi saman katon alle. Askel askeleelta on annettava valta toiselle tai toiselle. Se ei ole hetken työ. Epäuskoisessa mielessä ei Jumala milloinkaan asu; epäilijöinä leimaamme itsemme kaiken hyvän „vastustajiksi“, kunnes taas saamme kiinni luottamuksesta ja uskosta. Uudelleen ja uudelleen on meidän vallattava jalansija epäuskon maaperältä ja voitettava uskonelämä, ja vasta sellaista ihmistä voi todellisessa mielessä sanoa uskovaiseksi, joka on erottanut nämä kaksi valtaa itsessään. A. S.

Älkää riidelkö tiellä. Muistamme sanat raamatusta, kun Josefin veljet lähtivät isänsä luo Egyptistä. Rauhaan ja ystävyyteen Josef heitä kehoitti.

„Älkää riidelkö tiellä“, sopii ohjeeksi ihmisille meidänkin aikanamme. Ohjeeksi kansoille heidän kulkiessaan uutta onnellista yhteiskuntaa kohti, ihmisille heidän ponnistaessaan lähemmäksi täydellisyyttä. Olla sovussa matkalla, sillä riita hidastuttaa etenemistä, ja saavuttaa päämäärä rauhan ja yksimielisyyden vallitessa. Eikö se ole yrittämisen arvoista?

Mutta sopu ja rauha ovat mysterioita nekin. Sen tajuaa vasta silloin, kun ihminen avaa sydämensä ovet veljeydelle ja antaa oman sydämensä puhdistua ristiriidoista rakkauden ja uhrautumisen tulessa.

Sopusointu on vasta silloin mahdollinen. Älkäämme siis riidelkö tiellä. O. S. Q.

Meksikon Rosenkreuziläinen.

(Jatk.)

„On hämmästyttävää", sanoivat ihmiset keskenään nähdessään Reimannin, „kuinka suru saattaa murtaa ihmisen ruumiillisetkin voimat. Vanha Reimann on muutamassa päivässä tullut harmaapääksi. Häntä tuskin voi tuntea, kun hän hoiperteli kotiinsa sulkeutuakseen siellä huoneeseensa. Hän tahtoi olla yksin, hän ei voinut eikä halunnut kuulla lohdutusta. Tavaton tuska, joka niin äkkiä oli tullut hänen rintaansa raastamaan, oli tehnyt hänet ihmisaraksi".

Niinkuin aina tällaisissa tapauksissa, sukelsi tuontuostakin toivo epätoivon raskaan taakan alta. Tuntui houkuttelevalta ja lohdulliselta ajatella, että sittenkin olisi kyseessä vain erehdys.

„Entäpä, jos Bernhard sittenkin palaisi!"

Päiviä oli kulunut. Reimann ei ollut ottanut ketään vastaan. Eräänä iltapäivänä hän päätti puoliksi vielä tuskansa huumaamana mennä tervehtimään Kerstenejä.

Tavattoman kylmää talvea oli vihdoinkin seurannut kevät. Mantelipuut aukaisivat taas valkoiset kukkansa. Ensimmäinen neitseellinen vihreys peitti pensaitten oksia. Puutarhoista ja pelloista nousi tuores maan tuoksu. Berlinin vilkasliikkeisimmillä kaduilla myytiin orvokkeja ja kirjavia kevätesikkoja. Parvekkeille istutettiin ensimmäiset kukat laatikkoihin ja ruukkuihin.

Reimann näki päämääräänsä lähestyessään rouva Kerstenin ahertavan puutarhassaan. Hän möyhensi sarkojaan, painoi vispilänvarrella kuohkeaan multaan kuoppia ja peitti niihin pavun pavulta. Kumarassa kyykkiminen oli alkanut väsyttää hänen selkäänsä; hän oikaisihe tuontuostakin ja heikosti huoahtaen hieroi käsiään lonkkaansa.

Herra Reimann seisoi vielä aidan ulkopuolella, kun hän kuuli sokean Ilsen kärsimättömästi kysyvän:

„Äiti, oletko jo pian valmis?"

„Haluatko jotakin, lapsi?" kysyi rouva Kersten työtään keskeyttämättä.

„Hyvää päivää!" keskeytti Reimann molemmat.

Rouva Kersten pyörähtihe ympäri.

„Hyvää päivää, herra Reimann!"

Molempien ääni kuului alakuloiselta.

„Mitä sanotte onnettomuudesta?" aikoi Reimann jatkaa, kun rouva Kersten kehoitti häntä vaikenemaan laskemalla etusormensa suulleen ja elein ilmaisi, ettei Ilse tiennyt vielä mitään Bernhardin kuolemasta. Äiti ei ollut saanut rohkeutta esittää lapselleen jobinsanomaa.

„Pikku Ilse, menepä keittiöön ja pane kahvi kiehumaan, jotta herra Reimann saa kupin kahvia."

Vasta, kun sokea oli kadonnut, voi rouva Kersten lausua valittelunsa onnettomuuden johdosta, joka oli kohdannut heitä molempia.

Hänen mielestään oli nyt tarpeetonta salata Bernhardin suhdetta Ilseen. Hän kertoi Reimannille, kuinka hän oli yllättänyt tämän pojan, ja Bernhardin isä, jolla poikansa eläessä olisi ollut paljon suhdetta vastaan, voi nyt ainoastaan vakuuttaa, ettei hänellä olisi ollut mitään Ilsen ja Bernhardin avioliittoa vastaan.

Molemmat päättivät nyt ilmoittaa sokearaukalle onnettomuuden sanoman.

He istuutuivat sitten pian kahvipöytään, ja rouva Kersten sanoi tuokion kuluttua:

„Ilse, sinun täytyy olla rohkea, herra Reimannilla on sinulle ikävä uutinen. Ajattelepa, Bernhardia on kohdannut ikävä onnettomuus, hän voi kuollakin."

Sokea ei ollut vastannut sanaakaan, hän tuli kalmankalpeaksi ja näytti pyörtyvän. Reimann oli hypähtämäisillään apuun, kun rouva Reimann muisti samanlaista sattuneen ennenkin ja rauhoitti häntä sanomalla:

„Antakaa olla, hän tulee parhaiten entiselleen itsekseen ollen."

Silloin vääntyivät Ilsen kasvot tuskalliseen ilmeeseen, ja hän alkoi puhua kuin unessa:

„Hyvä Jumala! Millainen hämminki! Millainen pelästys! Kaikki ihmiset huutavat apua! Jokainen haluaa pelastaa itsensä ja raivaa tieltään toverinsa! Hyvä Jumala! Tuollahan on Bernhardkin! Hän ui vielä! Hän pääsee puupölkylle! Oi, nyt hän on turvassa! Pieni alus korjasi hänet!

Minä näen hänet, hänen rakkaat, tällä hetkellä huolestuneet piirteensä. Ja nyt, Bernhard, miten hymyiletkään ja kuiskaat: „Ilse" . . . Bernhard, etkö näe, että yössämme loistaa tähtiä? Lemmentähtiä. Ne johtavat meidät yhteen, niin ettemme milloinkaan enää eroa. Kuuletko, Bernhard? En jätä sinua, minä olen sinun . . . Tahdon kantaa ilot ja surut kerallasi . . ." — tyttö värisi koko ruumiiltaan.

Hänen kasvonsa kirkastuivat vähitellen iloiseksi hymyksi.

Sitten hän vaikeni. Hän näytti nukkuvan.

Herra Reimann ei tiennyt, mitä sanoa tästä tunteenilmaisusta.

Rouva Kersten sensijaan tunsi tyttärensä salaperäisen olemuksen ja kertoi herra Reimannille, että tämä sai äkkinäisestä järkytyksestä usein tällaisia kohtauksia, jolloin hänessä ilmeni selvänäköisyyttä, ja jolloin hän kuvaili menneisyyden ja tulevaisuuden tapahtumia.

„Niin, minä olen kuullut sellaisista mediumistisista henkilöistä", sanoi Reimann, „ja voin myöskin käsittää ilmiön mahdolliseksi. Sitä vain en ymmärrä, että Ilse näkee nyt sen, mikä on jo muutamien viikkojen päässä ajassa takanapäin."

„Olette oikeassa, sitä en ole tullut ajatelleeksi", vastasi rouva Kersten, „mutta kysynpä häneltä itseltään. Kuunnelkaa, hän vastaa!"

Rouva Kersten tarttui Ilseä kädestä ja puhutteli tätä: „Ilse . . . Ilse . . . kuuletko?"

„Kyllä . . . kuulen", vastasi tämä hiljaisella, etäisellä kuiskauksella ja jatkoi sitten:

„Kaikki elämäntapahtumat painavat merkkinsä astraalivaloon ja etenevät rajattomiin niinkuin aallot tyvenen järven, joka putoavasta kivestä on joutunut väreilemään.

Nyt on henkeni tässä tilassa äärettömästi nopealiikkeisempi ja siirtyy tapahtumahetkeen. — Näetkös äiti, menneisyys, nykyisyys ja tulevaisuus eli aika ja paikka ovat katoavan olemassaolon käsitteitä eivätkä ole olemassa meidän henkeämme varten. Siksi me mediumit ja vielä paremmin eno Rasmussen, rosenkreuziläinen, voimme tutkia menneisyyttä ja lukea tulevaisuutta kuin avointa kirjaa."

Tyttö oli tullut huomattavan kalpeaksi, ja rouva Kersten pelkäsi, ettei häntä enää saataisi hereille. Hän katsoi tyttöään huolissaan ja huudahti sitten ääni jännityksestä vapisten:

„Ilse! . . . Ilse, tule tajuihisi! Ilse, pikku rakkaani, vastaa minulle!"

Ilse aukaisi vihdoin kuin puoliunessa silmänsä ja siveli hiljaa otsaansa.

„Äiti! Äiti! Miksi kutsuit minua? Olin Bernhardin luona."

Pian hän heräsi unitilastaankin. Hän katseli ihmetellen ympärilleen ikäänkuin tottuakseen ympäristöönsä.

Sitten hän äkkiä huudahti kiihkeästi:

„Teidän ei tarvitse enää kertoa mitään. Äiti! Rakas äiti, minä olen nähnyt hänet! Hän on pelastettu. Nyt hän on minun. Välillämme ei ole enää mitään estettä."

„Kuulitte sen nyt, herra Reimann. Ilse on sanonut, että Bernhard on pelastettu, ja te voitte uskoa siihen."

* *

Ilse oli ollut viime aikoina sairaana.

Oli jo kulunut kolme kuukautta siitä, kun Bernhard hävisi. Kalpeana kuin valkoinen ruusu lepäsi nuori tyttö usein tuntikausia mukavassa nojatuolissa, jonka herra Reimann aikoinaan oli lahjoittanut Ilsen sairaalle isälle. Tässä tuolissa istuen oli tämä rintatautinen mies eräänä kevätpäivänä huokaissut viimeisen kerran. Nyt se oli Ilsen sairassijana. Se oli ihanan aurinkoisen sään takia tuotu ulkoilmaan. Tuuli leyhytteli keveästi hänen olkapäilleen ja ohimolleen valahtaneita hiuskiehkuroita. Hänen valkeat kätensä lepäsivät toimettomina sylissä. Häntä olisi voinut luulla madonnaksi, joka maailman unohtaen oli tuudittautunut omiin ihaniin ajatuksiinsa.

Rouva Kersten oli mennyt kaupungille asioille. Vuokralaiset, joita yhäti kallis aika ahdisteli, saattoivat tuontuostakin hänet pulaan vuokrien suorituksissa.

Kevyt hymy vilahti Ilsen kasvoilla. Silloin tällöin liikkuivat hänen huulensa kuin hiljaisessa yksinpuhelussa. Hän ristitsi kätensä ja rukoili ääneensä:

„Taivaallinen Isä, Sinä, jota kaikki ihmiset ylistävät, katso sydämeni ahdinkoa! Varjele häntä vaaroissa, suojele häntä sairaudesta, tuskista ja kuolemasta!

Jumala, Sinä, joka tähtiä johdat, miten kaukana olenkaan yöni pimeydessä! Kaukana kättesi töistä, jotka ovat ihmeitten ihme.

En voi enkä saakaan tuomita, ja kieltäydyn mielelläni valosta, kunhan vain suot minulle ystäväni! — — —"

Hän ei ehtinyt edemmäksi. Keskellä rukoustaan hän kuuli äkkiä nopeita askeleita.

„Kuka siellä on?" huudahti hän tuolistaan huolestuneena, koska hän ei tuntenut tulijaa äidikseen. Askeleet lähenivät. Hän kutsui hädissään palvelustyttöä.

„Antakaa olla, neiti", kuului ääni sanovan aivan hänen vierestään. „Äitini ei ole täällä. Haluatte puhutella häntä?"

„En, vaan tytärtä, Ilse-neitiä."

„Se on nimeni", sanoi Ilse rauhoittuen. „Ja mitä haluatte minusta? Kuka olette? Valitettavasti en voi teitä nähdä. Olen sokea. Mutta äänestänne kuulen, että olette nuori, ehkäpä minun ikäiseni."

Elfriede Mertin oli kuvitellut kilpailijattarensa toisenlaiseksi. Kummallinen liikuttuneisuus tunkeutui hänen mieleensä ja sai hänen silmänsä kostumaan, kun hän näki edessään Ilsen hennon vaaleat, plastilliset piirteet. Tämä tuntui hänestä miltei ylimaalliselta istuessaan siinä hänen edessään mustassa, yksinkertaisessa puvussaan ja läpikuultavat kädet valkoisten liljojen lailla sylissään. Hä-

nestä tuntui, niinkuin hänen pitäisi hyväillä ja lohdutella sokeaa sen tuskan vuoksi, jonka hän tälle aikoi tuottaa. Ilsen suuret, loistottomat silmät herättivät hänessä syvää sääliä. Eivätkö ne olleet kuin himmeät, hiomattomat timantit? Kuinka ne loistavatkaan, jos niihin joskus tulee näkemisen ihana kyky!

Hänen ajatuksiinsa syöksähti äkkiä Bernhardin kuva. Hän näki hengessään, kuinka tämä tavoitteli tuon ylimaallisen, vaalean tytön suosiota, kuinka hän hyväillen silitti näitä kultaisia kiharoita. Mustasukkaisuuden käärme sukelsi esiin ja vaimensi hänen sydämensä parhaimmat ailahdukset. Hän ei enää nähnyt Ilsessä onnetonta ihmistä, vaan kilpailijattarensa, joka sokeudestaan huolimatta oli hänelle vaarallinen.

„Valitan, että minun täytyy sanoa teille epämieluista", alkoi hän katsoen Ilsen ohitse kukkasarkaan. Hän ei uskaltanut sanoa sokealle suoraan, että Bernhard oli kerran kuulunut hänelle.

„Puhukaa vain, neiti. Mikä olikaan nimenne?"

Elfriede vastasi sanojaan ylpeästi korostaen:

„Aivan oikein, unohdin esittää itseni. Olen Elfriede Mertin, professori Mertinin tytär ja herra Bernhard Reimannin entinen morsian."

Ilse säpsähti. Hän oli kuullut vain yhden nimen. „Bernhard Reimannin morsian!"

„Mitä te olitte?" huudahti hän säikähtyneenä.

„Kuulettehan sentään; olin Bernhard Reimannin morsian."

„Morsian? — — Bernhard — — Bernhard" tapaili Ilse hämmentyen. Kylmä hiki kihosi hänen ohimolleen. „Se ei ole totta, se on valhe! Sanokaa minulle, että valehtelette", huusi Ilse ja yritti päästä ylös tuolistaan. Hänen heikot hermonsa eivät kuitenkaan kestäneet tällaista iskua. Hän vaipui melkein tajuttomana takaisin tuoliinsa.

Kun Elfriede näki, minkä vaikutuksen hänen sanansa olivat tehneet, pyrki hän kiiruimman kaupalla pakoon välttääkseen mahdollisia tilintekoja.

Hän työnsi puutarhaportin auki ja kohtasi rouva Kerstenin, joka juuri palasi kaupungilta. Hän katsoi hämmästyen vieraan kiihtyneisiin kasvoihin.

„Mitä haluatte?" ehti hän pahaa aavistaen kysyä.

„En mitään!" huudahti Elfriede jouduttaen askeleitaan.

Silloin kuului puutarhassa tuskanhuuto.

„Äiti! Äiti!"

Elfrieden valtasi säikähdys. Hän työnsi rouva Kerstenin syrjään, syöksyi kadulle, hypähti ohitse hiljaa ajavaan autoon ja ilmoitti käheällä äänellä kuljettajalle osoitteensa.

(Jatk.)

A. Krumm-Heller.
Saks. suom. J. E. P.

RUUSU-RISTI
TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

C. Johtajan osasto.

Alterius non sit qui suus esse potest.

Ruusu-Risti-Kirjasto N:o 36.

Pari päivänkysymystä.

Helsingin esitelmiä syksyllä 1926.

IV.

Rahan taika.

Toinen tärkeä nykyajan kysymys on n.s. yhteiskunnallinen pulma. On politikoita, jotka sanovat, että tämä pulma on ajallemme uhkaava vaara, koska on kysymys yhteiskuntaluokkien suhteesta toisiinsa ja n.s. bolshevismin vaara uhkaa joka taholta, jollei niin paljon pohjoismaissa, niin sitä enemmän muualla Europassa. Käytännöllisesti katsoen on kysymys siitä, miksi yhteiskunnassa olosuhteet ovat yksilöille erilaisia: toinen viettää aikansa rikkaudessa ja ylellisyydessä, toinen on pakotettu elämään kurjuudessa. Kysymyksellä on monta vivahdusta, mutta tavallisesti se kärjistyy tähän.

Jos ajattelen omaa nuoruuttani, henkistä ilmapiiriä viime vuosisadan 90-luvulla, muistan elävästi, kuinka koko elämänkatsomus meillä nuorilla totuudenetsijöillä keskittyi kysymykseen yhteiskunnasta: mikä yhteiskunta on ja minkälainen sen pitäisi olla, — miten pitäisi maallisen hyvän olla järjestetty ja jaettu? Meitä erikoisesti loukkasi se, että voi olla ylellisyyttä ja kurjuutta rinnatusten; järkeä, omaatuntoa vaivasi, että saattoi olla ihmisiä, jotka kärsivät nälkää, perheitä, jotka asuivat kellarihuoneissa kärsien vilua ja nälkää, työnhakijoita, jotka kulkivat ympäri avuttomina kerjäläisinä. Meistä tuntui käsittämättömältä, että yhteiskunta antoi anteeksi itselleen semmoista. Koko kysymys oli meille omantunnonkysymys. Kuinka ihmiset ollenkaan jaksoivat elää yhteiskunnassa, jossa ei vallinnut täydellinen tasa-arvoisuus? Tietysti silloin samalla uskoimme, että yhteiskunta oli parannettavissa, että ulkonaisilla

keinoilla, s.o. laeilla ja säädöksillä, saattoi yhteiskuntaa muuttaa. Meistä oli selvää, että samoin kuin kasvi viihtyi sateessa ja auringossa, mutta kuoli, jos se kaivettiin kokonaan maahan, samoin ihmisten elämä riippui ulkonaisista olosuhteista. Niinkuin sosialistiset kirjailijat sanoivat: jos muutetaan yhteiskuntaluokkien olosuhteet, silloin ihmiset itse tulevat paremmiksi. Sentähden meistä tuntui, että täytyi olla keinoja, millä yhteiskunta voitaisiin muuttaa toisenlaiseksi ja köyhyyttä ja rikkautta tasoittaa maailmassa. Periaate, jonka pohjalle ratkaisu oli tapahtuva, oli meistä päivänselvä. Täytyi järjestää olot semmoisiksi, että kaikilla terveillä ihmisyksilöillä oli samat mahdollisuudet tehdä työtä ja päästä eteenpäin maailmassa. Tämä merkitsi, että kaikkien lasten piti saada sama pohjakasvatus ja kaikkien nuorten aloittaa elämäntaistelunsa ilman pääomia. Täten ei kellään olisi enempää, kuin mitä hän itse olisi hankkinut tai ansainnut.

Merkillistä kyllä, nämä aatteet eivät nykyään tunnu niinkään vierailta. Edellinen, pohjakoulua koskeva, on miltei toteutumassa meidän päivinämme, ja mitä toiseen tulee, se ehkä odottaa aikaansa sekin.

Periaate oli meillä nuorilla selvä, mutta miten se oli toteutettavissa? Päähämme ei pälkähtänytkään semmoinen ajatus kuin vallankumous. Vallankumous oli kauhistuttava ja aina onnistumaton keino. Sydämissämme asui rakkaus, ei viha. Sentähden emme nähneet lopullisesti muuta keinoa kuin luokkien ja yksilöiden valistaminen: ihmisten järki ja ymmärrys oli valaistava, heidän hyvä tahtonsa herätettävä. Siinä huomasimme olevamme yhtä mieltä teosofian kanssa, joka tahtoi muuttaa ihmisiä ensin ja sitten ulkonaisia oloja. Madame Blavatsky neuvoi kirjassaan „Teosofian avain“: kaikille ihmisille, niin rikkaille kuin köyhille, oli opetettava teosofian neljä suurta totuutta: kaikkiyhteisyys ja syyperäisyys, ihmiskunnan vastuunyhteys, jälleensyntyminen ja karman laki. Jos ihmiset saavat tietää niistä, he pääsevät kuin painajaisesta, heidän silmänsä aukenevat katselemaan elämää laajemmalta näkökannalta: ihminen on jälleensyntyvä olento, toimiva, pyrkivä, erehtyvä, mutta vastuunalainen teoistaan, niittäen mitä on kylvänyt, mutta tilaisuudessa korjaamaan erehdyksensä ja aina kehittymään elämän oikeudenmukaisessa koulussa, johon sai palata uudestaan ja uudestaan.

Nuo suuret totuudet auttavat ihmisiä ymmärtämään,

että mikään Jumala ei muuta olosuhteita maan päällä. Ihmiset ovat asetetut tänne kuin kouluun, ja koska he ovat jälleensyntyviä olentoja, jotka niittävät mitä kylvävät, täytyy heidän oppia kylvämään hyvää, jotta voisivat niittää hyvää. Ihmisten täytyy itse muuttaa yhteiskunnallisia olosuhteita, oppien askel askeleelta rakentamaan jumalanvaltakuntaa maan päällä. Teosofisten aatteiden levittäminen oli näin ollen tärkein yhteiskunnallinen työ, eikä sovi liiaksi ihmetellä, että puolestani päätin ryhtyä siihen työhön täällä Suomessa, jossa ei vielä tiedetty mitään karmasta ja jälleensyntymisestä enempää kuin teosofiasta yleensä.

Enemmän kuin kolme vuosikymmentä on vierähtänyt nuoruuteni päivistä ja nyt on yhteiskunnallinen kysymys saanut mielestäni hiukan toisenlaisen luonteen. Olemme eläneet läpi maailmansodan ja sitä seuranneiden vaikeuksien ja kauhujen, ja on aivan kuin me ihmiset nyt osaisimme asettua objektiivisemmalle, rauhallisemmalle, kylmemmälle kannalle kysymyksen suhteen. Kokemukset maailmansodan aikana ja sen jälkeen ovat olleet niin tärisyttäviä, ettei ihmisen sydän enää ole samalla tavalla täynnä uskoa ihmisiin kuin ennen. Ihmiset eivät näy olevan aivan semmoisia, kuin olimme nuoruudessamme kuvitelleet. Maailmansota ja vallankumoukset paljastivat ihmisissä puolia, jotka olivat hämmästyttäviä. Meistä nuorista oli kyllä aikoinaan tuntunut, että ne ihmiset, jotka elivät helpommissa ja paremmissa olosuhteissa maan päällä, olivat kylmiä, uneliaita ja välinpitämättömiä, mutta samalla uskoimme, että toiset ihmiset, sorretut ja köyhät, olivat täynnä pyhää intoa, vapauden toivoa ja hyvää tahtoa. Emme koskaan olisi uskoneet, että he olisivat voineet käyttää vääriä keinoja, murhaa ja hävitystä, aatteensa edistämiseksi. Päinvastoin: yhteiskunnallinen kysymys kasvoi päivä päivältä selvemmäksi kaikille, — eihän Europpa enää kaivannut verisiä vallankumouksia. Meillä Suomessa oli kaunis esimerkki siitä, miten voidaan saada hyvää aikaan ilman vallankumousta: v. 1905 oli suurlakko, jolloin rauhallista tietä saatiin parannuksia aikaan. Omasta puolestani olin ihastunut ajatukseen, että Suomen kansa voisi näyttää tietä muulle Europalle. Maailmansota se vasta käänsi toiveet nurin. Ja kun sitten meilläkin tapahtui vallankumous, n.s. vapaussota, jolloin veljet tarttuivat aseisiin toisiaan vastaan, kuten kaukaisina aikoina, jolloin ei mitään yhteistunnetta ollut olemassa, silloin hämmästyin ja luulen, että

moni muukin hämmästyi. Petoeläin pääsi valloille, ryöväriltä kirposi kahleet, ja n.s. ihminen sai vapaasti näyttää, mitä hänen kulttuurinaamionsa taa oli piiloitettu.

Tämä kaikki teki ajattelevat ihmiset kylmiksi. Meistä tuntui, että joukot olivat vielä kovin kehittymättömiä ja lähellä eläintä, eivät he paljoakaan ymmärtäneet aatteita, oikeutta, vapautta, hyvää tahtoa. Yhteiskunnallinen kysymys sai kummallisen luonteen, kun arvostellen katseli nykyajan elämää, sitä elämää, jota nuoret ja vanhat suurissa joukoin viettävät sekä meillä että muualla: mitä nämä ihmiset oikeastaan kaipasivat, oliko heillä jokin yhteiskunnallinen pulma ratkaistavana? Ainakin se pulma on hyvin käytännöllistä laatua, sillä mihin koko yhteiskunnallinen kysymys kärjistyy meidän aikanamme? Se kärjistyy miltei yksinomaan kysymykseen rahasta. Sekä „paremmat“ että „huonommat“ ihmiset ajattelevat samalla tapaa: miten voisin saada rahaa? Jos rahaa olisi kyllin kullakin ihmisellä, silloin olisi koko yhteiskunnallinen pulma ratkaistu!

Muistuu mieleeni, kuinka sanottiin ennen minun nuoruudessani, kun esiintyi sosialisteja, jotka puhuivat päättömiä sanoja siitä yhteiskunnallisesta vääryydestä, jota porvarit harjoittivat; herrat nyökäyttivät päitään ja sanoivat: „man måste köpa de där skrikhalsarna — täytyy ostaa nuo kiljukurkut; kun huutaja saa muutamia kymmeniä tuhansia, menevät hänen aatteensa hiiteen ja hän on täysi porvari“. Kuinka minua silloin loukkasi, kun tällä tavalla puhuttiin miehestä, joka oli vakuutettu aatteistaan! En tahtonut kuullakaan, kun kerrottiin esimerkkejä. Silloin olin nuori, mutta nyt minusta tuntuu, että jos katselemme jokaista silmiin ja kysymme: mikä on sinulle tärkein taloudellinen kysymys tässä yhteiskunnassa, niin sekä „hyvät“ että „huonot“ vastaavat: kun olisi rahaa, ei olisi mitään yhteiskunnallista kysymystä, vaan tämä maapallo olisi erinomainen yrttitarha.

Yhteiskunnan huonoimmat elementit ovat valmiit ryöväyksin ja väkivaltaisin keinoin hankkimaan itselleen rahaa, mutta sen paraimmat toivovat juuri sitä yhteistä pohjasivistystä ja kaikille vapaita, tasa-arvoisia työmahdollisuuksia, joista mekin nuorina uneksimme.

Todellisuus taas on kehittynyt siihen suuntaan, että nykyisissä yhteiskunnissa n.s. alaluokka on päässyt parempaan taloudelliseen asemaan, sillä on parempia palkkoja ja enemmän rahaa käytettävänä, — mikä on ilahduttava

asia. Kuulin äsken, että amerikkalainen miljardööri ja teosofi, Henry Ford, on järjestänyt työmiehilleen kaksi sunnuntaita viikossa, vaikka palkka pysyy entisellään. Sekin on ilahduttavaa, sillä suotavaa olisi, että jokainen ihminen saisi kokea mitä on aineellisesti huoleton elämä, jotta elämä olisi tilaisuudessa kysymään häneltä: mitä henkisiä harrastuksia sinulla on?

Ihminen ei elä ainoastaan ruoasta. Mutta ei taloudellinenkaan kysymys muutu aatteelliseksi elämänkysymykseksi, ennenkuin lakkaamme elämästä petoeläiminä ja ryöväreinä. Paljon saa sydämemme vielä puhdistua ja pehmittyä, ennenkuin vapaudumme siitä eläimestä, jonka ulkonaisen hahmon jo miljoonia vuosia sitten olemme jättäneet. Mutta yhtäkaikki olemme tulleet siihen kohtaan ihmiskuntana, että elämä kysyy meiltä: Ettekö vähitellen tahtoisi elää maan päällä niinkuin ihmisten pitäisi? Ettekö vähitellen voisi tuntea nöyryyttä elämän edessä? Ettekö voisi tuntea, että olette veljiä keskenänne ja että teillä on velvollisuuksia toisianne kohtaan? Ettekö tahtoisi järkevästi järjestää olosuhteet niin, että kaikilla olisi mahdollisuutta työhön, kasvatukseen ja inhimilliseen elämään maan päällä?

Kun saamme tämän evankeliumin hyvästä tahdosta leviämään ihmiskuntaan, silloin tulee oikea taloudellinen kysymys ihmisten eteen, se kysymys, joka samalla on varsinainen kysymys rahasta ja rahan taiasta.

Monet kokeneet sanovat: jos rahaa on ihmisellä paljon, hän joutuu sen orjaksi, hän tulee kovaksi ja sydämettömäksi, epäveljelliseksi, tyrannimaiseksi, kylmäksi. Rahalla on tärisyttävä vaikutus ihmissieluun.

Mikä raha sitten on? Rahaa ei ollut silloin, kun ihmiset elivät perheittäin, niin että jokainen perhe tuli toimeen omalla maatilkullaan, mutta raha syntyi, kun jokainen ei voinut saada kaikkia tarpeita omalla työllään, vaan toista lajia tavaraa vähemmän, toista enemmän kuin toinen: silloin piti vaihtaa. Vaihtokauppa oli ensimäinen kaupan muoto, mutta kävi hankalaksi, kun ei aina sattunut haluttua vaihtotavaraa olemaan käsillä. Silloin otettiin esim. suomalaisten kesken kaupan välittäjäksi oravannahka, jota oli helppo vaihtaa, ja sitä sanottiin rahaksi. Myöhemmin otettiin yleisesti käytäntöön itämailla keksitty metalliraha. Ja kun metalliraha oli päässyt oikeuksiinsa, silloin rahakin nousi omaan arvoonsa ja valtaansa.

Mikä näet tuli rahan asemaksi maailmassa? Rahasta tuli kaiken sen alku, ehto ja väline, jota nimitämme kulttuuriksi. Ilman rahaa ei ole mikään mahdollinen maan päällä, ei sivistys, ei tiede, ei taide. Raha on välttämätön elämällemme, jos tahdomme olla kulttuuri-ihmisiä ja viedä sivistystä eteenpäin. Kulttuurilla on sekä sisäisiä että ulkonaisia arvoja. Taidetta ei olisi, ellei olisi ulkonaisia arvoja. Ihminen saisi vain ihailla kaunista auringonlaskua luonnossa — ja kuinka moni sitä tekisi? — ellei taiteilijasielu haluaisi näyttää ja todistaa sen kauneutta, kuvaamalla sitä, niinkuin hän sen näkee. Tätä kaikkea varten on raha välttämätön, sillä kuinka taiteilija muuten tulisi toimeen tai voisi valvoa oikeuksiaan? Voisihan ajatella, että jokin perhe elättäisi taiteilijan, mutta missä sellainen perhe olisi?

Raha on merkillinen kappale. Se on vertauskuva kulttuurin vallasta, ja samalla siinä piilee maagillinen taikavoima, koska se voi koventaa ja kylmentää ihmisen sydäntä, mutta myös pehmentää sitä ja herättää suuria riemun ja kiitollisuuden tunteita. Mikä raha oikeastaan on? Jos ajatellaan rahaa sen sisäisessä merkityksessä, silloin raha on kultaa. Kaikki muut metallit ja paperit ovat kullan symbooleja. Joissakin valtioissa on ollut n.s. hopeakanta, mutta hopea on kuun väri, se ei ole todellista auringonvaloa, kuten kulta on. Hopea on kalpea kuin yö, kullassa on taikavoimaa, sen kaikki ihmiset ymmärtävät itsestään. Kulta on todellinen raha, todellinen arvonmittari, todellinen vallan symbooli. Sentähden vaistomaisesti tiedämme: kultaa pitää olla. Jos ei ihmisellä ole kultaa, ei hän tunne itseään hyvinvoivaksi, vielä vähemmin rikkaaksi, hän ei tunne turvallista omistamisen tunnetta, mutta jos hänellä on edes yksi kultaraha kätkössä, on siinä kuin taikavoima. Ja missä on se kansa, joka ei pitäisi kultaa pankkinsa holvissa vertauskuvana kansan taloudellisesta hyvinvoinnista? Voimmepa lisätä: raha-asiat eivät maassa ole luonnollisella kannalla, ellei kultaa ole liikkeessä: kullan pitää osoittaa, että veri virtaa kansan suonissa. Luonnollisissa tilanteissa kulta on piilossa ainoastaan silloin, kun valtakunnat kieltäen itsensä sanovat: „roskaa on tämä elämä, nyt kuolkaamme“, silloin kulta itsestään häviää.

Mitä nyt kulttuuri-ihmisen on opittava rahan suhteen? Hänen tulee irtautua sen orjuudesta ja yhä enemmän ja enemmän alistaa raha oman valtansa alle. Rahasta on tuleva kulttuuri-ihmisen ja kulttuurin palvelija yksinomaan.

Raha on väline, ei päämäärä. Miten ihminen saavuttaa tämän vapautumisen rahan ja toisin sanoen rikkauden vallasta? Muistamalla karmaa ja jälleensyntymistä. Niinkauan kuin emme ole luoneet tätä maata paratiisiksi, pitää karma huolen siitä, että kussakin elämässä niitämme, mitä ennen olemme kylväneet, ollen samalla tilaisuudessa oppimaan uuden läksyn. Jos köyhyys aina meitä ahdistaa, on se karmamme: oppikaamme köyhyyden läksy. Jos rikkaus tulee luoksemme, kuuluu sekin karmaamme: älkäämme siis langetko rikkauden kiusauksiin. Ajatellen itseämme jälleensyntyviksi yksilöiksi, jotka esiinnymme maan päällä milloin minkälaisina personallisuuksina, saavutamme mielen tyyneyden, jota kohtalon iskut eivät hevillä horjuta.

Tässä nyt joudummekin rahakysymyksen eli taloudellisyhteiskunnallisen pulman korkeimpaan asteeseen, jossa elävöittyvät ne kaksi vastakohtaa, joita Jeesus Kristus nimittää kahdeksi vastakkaiseksi valtakunnaksi: Jumalan ja mammonan.

Raha eli kulta on näet mammonan symbooli eli vertauskuva, mammona ilmielävänä näkyväisessä maailmassa. Jeesus Kristus sanoo: „Te ette voi palvella kahta herraa, ette Jumalaa ja mammonaa, sillä jos te toista rakastatte, niin te vihaatte ja halveksitte ennenpitkää toista". Nykyajan ihmisinä jäämme ensin kuin kysymysmerkeiksi, ihmettelemään: jos raha mammonan vertauskuvana edustaa sitä valtakuntaa, joka on ristiriidassa jumalanvaltakunnan kanssa, niin minkä konfliktin eteen joudumme? Voimmeko olla jumalanvaltakunnassa ainoastaan silloin, kun kiellämme mammonan ja sen vertauskuvan, kullan?

Mutta kun sitten katselemme itseämme ja toisia, huomaamme, ettemme me ihmiset sentään ole sieluttomia olentoja, jotka tahtoisimme ainoastaan rahaa. Näemme päinvastoin selvästi, että vaikka ihmiset pääsisivät onnellisiin olosuhteisiin, he sittenkin jäisivät ikävän valtaan, sillä jokainen ihminen tuntee sisässään: tämän elämän täytyy olla muuta vielä, siinä täytyy olla korkeampi ja syvempi tarkoitus. Mammonaa saadessaan ihminen itsestään kaipaa jumalanvaltakuntaa, Jumalaa. Samalla tavalla kuin hänen alempi minänsä kaipaa rahaa, hänen yksilöllisyytensä kaipaa Jumalaa: miten voisin päästä tietoon siitä, onko elämässä muuta kuin raha ja kaikki mitä se edustaa? Kuinka voisin päästä Jumalan tuntoon?

Sentähden asia ei ole toivoton. Vaikka vähitellen jär-

jestämme ja saamme kulttuuriyhteiskuntia sellaisiksi, että veljeys niissä vallitsee, että rikkaat ovat valmiit auttamaan ja antamaan ja että kurjuutta ei ole, niin sittenkin ihmiset kaipaavat korkeampaa, he tahtovat tietää, onko ikuista elämää ja autuutta olemassa Jumalassa.

Kun oikeamieliset ja vanhurskaat ihmiset ovat joutuneet tämän kysymyksen eteen, silloin he ovat sen ratkaisseet Buddhan ja Jeesuksen, Fransiskus Assisilaisen ja Leo Tolstoin tavalla näin: ken tahtoo palvella Jumalaa, hän ei saa olla tekemisissä mammonan kanssa. He ovat kerrassaan luopuneet kullasta ja eläneet vapaaehtoisessa köyhyydessä. Heidän esimerkkiään eivät joukot kykene seuraamaan, mutta silloin tällöin on joku, joka heittää koko personallisen elämänsä voidakseen kokonaan antautua Jumalalle. Semmoiselle herkälle sielulle on hyvä nähdä edelläkävijäinsä jalo esimerkki!

Katsokaamme, kuinka Fransiskus meni naimisiin „rouva köyhyyden“ kanssa.

Mitä muualla tiedetään.

Muinaissuomalainen uskonto elpymässä. Sanomalehtitietojen mukaan vahvisti Viron ulkoasiainministeri heinäkuun 21 p:nä uuden uskonnollisen yhdyskunnan säännöt, jonka nimenä on „Taaran usku“. Tämä yritys merkitsee muinaissuomalaisten uskonnollisten käsitysten kotiuttamista nykyaikaan, sillä Taara-nimitys vastaa Suomen muinaisen uskonnon Ukkoa.

Mainittua uskontoa on harjoitettu Virossa jo useita vuosia, ja sen kannattajien ilmoitetaan panneen toimeen omien menojensa mukaisesti erilaisia juhlia, kuten häitä, kastetoimituksia, hautajaisia j. n. e. Uskontomuodon uusija on puolustusministeriön teknillisten joukkojen tarkastaja, majuri Utuste vaimonsa, kirjailijatar Utusten avustamana, ja heidän kerrotaan saaneen kannattajikseen useita tunnetuita henkilöitä. Heidän tunnuslauseenaan on: „Uskon huomisen päivän paremmaksi kuin tämän päivän.“ Liikkeen perusajatuksena on oppi kehittyvästä jumaluudesta.

Tähän mennessä Taaran usko on saanut useita satoja kannattajia. Sen ylimpänä johtona on „Taaran viisaiden neuvosto“, jossa ovat vanhimmat jäsenet, ja joka myöskin on laatinut tuonnottain hyväksytyt säännöt. (H. S.)

Mitä selvänäkijä ennusti. Kuluneen kesän aikana on Helsingin raastuvanoikeudessa selvitetty Neuvosto-Venäjän Helsingissä olevan kauppavaltuuskunnan entistä valtuutettua Erzinkiania vastaan nostettua väärennyssyytöstä. Todistajana on tällöin kuulusteltu m. m. erästä helsinkiläistä rouvaa, joka oikeuden istunnossa ilmoitti ole-

vansa selvänäkijä. Hän kertoi, että Schalin, 25,000 punnan lainaaja, oli keväällä 1929 kutsunut hänet luokseen ja ilmoittanut tekeillä olevan suuren liikeasian sekä samalla pyytänyt häntä tutustumaan siihen. Todistaja oli sen tehnyt ja ilmoittanut Schalinille, että kysymyksessä oli iso summa rahaa ja paljon kummallisia miehiä ja että Schalinille tulisi vain ikävyyksiä ja harmia, jos hän ryhtyisi yritykseen. Saman vuoden joko kesä- tai heinäkuussa Schalin oli kutsunut todistajan uudelleen luokseen ja samalla tavalla pyytänyt häntä „katsomaan asiaa". Kun todistaja sitten oli käsityksenään ilmoittanut, että asiasta koituisi Schalinille pelkkiä riitoja, tämä oli tuonut viereisestä huoneesta pitkän paperin, johon oli kirjoitettu m. m. luku 5,200,000 ja pyytänyt todistajaa sitä lukemaan väittäen samalla hänen „nähneen" väärin. Oikeusistunnossa todistaja tunsi vekselin samaksi, jota Schalin oli hänelle aikaisemmin näyttänyt.

Kyseessä oli todella „kummallisia miehiä", ja liikeyritys tuotti, niinkuin tiedetään, „ikävyyksiä ja harmia".

Lento-onnettomuudet ja astrologiset aspektit. Muuan amerikkalainen astrologi kertoo tarkanneensa sanomalehdissä ilmestyvien tyypillisten uutisten jaksottaisuutta ja panneensa tällöin merkille, että lento-onnettomuudet tapahtuivat yleensä silloin, kun aurinko ja kuu olivat neliöaspektissa, yhtymässä tai vastakkaisaspektissa, ja hän esittää väitteensä tueksi seuraavat esimerkit:

Marraskuun 4 p:nä 1928 kuoli Rio de Janeirossa neljätoista ihmistä lentokoneen murskaantuessa. Aurinko Skorpionissa ja neliöaspektissa Leijonassa olevaan kuuhun; Mars paralleliaspektissa kuuhun.

Tammikuun 11 p:nä 1929 kuoli Middletownissa, Pa., seitsemän henkeä lentokoneen murskaantumisessa. Aurinko yhtymässä kuuhun; Mars paralleliaspektissa kuuhun.

Maaliskuun 18 p:nä 1929 lentokoneonnettomuus Newarkissa, N. J., neljätoista kuollutta. Aurinko Kaloissa ja neliöaspektissa Kaksosissa olevaan kuuhun; Mars vastakkaisaspektissa Saturnukseen ja paralleliaspektissa kuuhun.

Syyskuun 3 p:nä 1929 lento-onnettomuus New-Mexixossa, kahdeksan kuollutta. Aurinko yhtymässä kuuhun; Mars paralleliaspektissa Uranukseen ja Merkuriukseen; Kuu paralleliaspektissa Neptunukseen.

Tammikuun 1 p:nä 1930 onnettomuus Venicessa, Calif., kymmenen kuollut lentokoneiden yhteentörmäyksessä. Aurinko eroamassa yhtymäaspektistaan kuuhun.

Tammikuun 7 p:nä 1930 kuoli neljä henkeä Abu Sueirissa, Egyptissä, lentokoneiden yhteentörmäyksessä. Aurinko Kauriissa ja neliöaspektissa Oinaassa olevaan kuuhun.

Tammikuun 19 p:nä 1930: kuusitoista kuollutta lentokoneen murskaantuessa Oceansidessa, Kaliforniassa. Kuu lähestymässä neliöaspektia aurinkoon; kuu vastakkaisuusaspektissa Uranukseen; Jupiter neliöaspektissa Neptunukseen. (The Rosicrucian Magazine).

Olisi mielenkiintoista tietää, ovatko suomalaiset astrologit tutkineet täällä liiankin usein toistuvia lento-onnettomuuksia, ja mihin tuloksiin he ovat päässeet.

Eurooppalainen nainen Tibetissä. Ranskalainen rva Alexandra David-Neel on H. P. B:n jälkeen ehkä ensimmäinen eurooppalainen nainen, joka on käynyt Tibetissä, ja jolla nyt on kerrottavana paljon länsimaalaisista ihmeellisiä asioita. Parin viime vuoden aikana hän

on julkaissut kolme matkojaan käsittelevää kirjaa, jotka ovat herättäneet toinen toistaan suurempaa huomiota: „Voyage d'une Parisienne à Lhassa", „Mystiques et Magiciens du Thibet" ja „Initiations Lamaïques". Tutkimusmatkailijatar on epäilemättä saanut nähdä paljon sellaista, mistä länsimaalaiset yleensä jäävät osattomiksi, mutta vaikka hän ei olisikaan saanut sen syvällisempää opetusta, on hänen yksityiskohtaisilla kertomuksillaan ilmeisesti merkitystä ja kiinnostavuutta.

Seuraavassa selostamme toisen käden tietojen mukaan eräitä niistä saavutuksista, joita hän matkoillaan sai todeta tibetiläisjoogeilla olevan, samoja, joista länsimaisen mystiikan historiassa on vastaavia esimerkkejä, joskin niitä täällä pidetään erityisinä Jumalan armolahjoina, eikä itsekohtaisen pyrkimyksen tuloksina. Tällaisia ovat ajan ja paikan selvänäköisyys, samanaikainen esiintyminen kahdessa tai useammassa paikassa, joko eetteriruumiin lähettämisellä taikka heijastamalla oman tietoisen „kuvansa", maajaaviruupan, haluamaansa paikkaan. Näihin kuuluvat myöskin n. s. levitatio-ilmiö, mistä seuraavassa enemmän; samoin se, mistä rva David-Neel käyttää nimitystä „tumo", ruumiin lämmön keinotekoinen lisääminen siinä määrässä, että askeetti voi elää alastomana lumen ja jään keskellä, ja joka saadaan aikaan osaksi itsesuggestiolla, osaksi keskittymällä plexus solarikseen. Erittäin omituisia voimia on niiden käytettävissä, joilla on nimenä „lung-gom-pa". Kirjailijatar itse määrittelee tämän seuraavasti:

„Lung-gom"in yleisnimityksellä tibetiläiset tarkoittavat lukuisia menettelytapoja, joilla on erilaisia päämääriä, toiset henkisiä, toiset aineellisia, ja jotka liittävät hengitysharjoituksiin sielun voimien keskittymisen. „Lung-gom"-nimitys sovellutetaan kuitenkin erikoisesti harjoituksiin, joiden tarkoituksena on antaa niitä suorittavalle epätavallinen keveys ja nopeus. Lung-gom-pa on atleetti, joka kykenee tavattomalla nopeudella kulkemaan pitkiä matkoja nauttimatta ravintoa tai levähtämättä.

Tibetiläiset puhuvat näistä paljon, ja lukuisissa vanhoissa traditioissa kerrotaan esimerkkejä matkoista, jotka on suoritettu jalkaisin ja epätavallisella nopeudella.

Milarespa mainitsee itse päässeensä harjoitustensa jälkeen niin pitkälle, että hän kykeni kulkemaan muutamassa päivässä matkan, joka ennen oli vaatinut häneltä toista kuukautta.

Niiden tietojen lisäksi, joita olen koonnut tämän päämäärän saavuttamiseen käytetyistä metodeista, minulla on ollut tilaisuus nähdä muutama lung-gom-pa.

Ensimmäisen kerran kohtasin tällaisen pohjois-Tibetin ruohoaavikolla.

Muuanna iltapäivänä, kun ratsastimme hiljalleen laajaa ylänköä, huomasin etäällä meistä, hieman vasemmalla, pienen mustan täplän, jonka kiikarini ilmaisi ihmiseksi. Olin hämmästynyt. Tällaiset tapaamiset eivät ole tavallisia tässä seudussa; kymmeneen päivään emme olleet nähneet ainoatakaan ihmisolentoa. Sitäpaitsi eivät ihmiset seikkaile näissä äärettömissä erämaissa jalkaisin ja yksinään . . .

Kun jatkoin tarkasteluani kiikarillani, huomasin hänen käyntinsä kummalliseksi ja hänen lähestymisensä oudostuttavan nopeaksi . . .

Ihminen jatkoi lähestymistään ja hänen kulkunsa nopeus kävi yhä ilmeisemmäksi . . .

Hän oli saapunut lyhyen matkan päähän meistä. Voin selvästi

erottaa hänen järkähtämättömät kasvonpiirteensä ja hänen silmänsä, jotka olivat auki ja näyttivät tuijottavan kiinteästi johonkin kohtaan, joka oli ylhäällä, tyhjässä avaruudessa. Laama ei juossut. Hän tuntui joka askeleella kohoutuvan maasta ja etenevän ponnahduksilla, ikäänkuin hänessä olisi ollut pallon kimmoisuus . . . . Hänen vasen kätensä piti kiinni vaitan poimusta ja oli puoliksi kankaan peitossa. Hänen oikea kätensä piti purbaa (rituaalista tikaria). Käydessään hän liikutti kevyesti oikeaa käsivarttaan antaen rytmiä askeleilleen, ikäänkuin purba, jonka kärki oli varsin etäällä maasta, olisi todellisuudessa ollut sen kanssa kosketuksissa ja hän itse olisi nojannut siihen kuin sauvaan.

Palvelijani olivat laskeutuneet ratsailta ja painoivat kasvonsa maahan laaman kulkiessa ohitsemme, mutta tämä jatkoi matkaansa näyttämättä huomaavan läsnäoloamme . . . (Jatk.) J. E. P.

Temppelilaulu II.

R.-R. kesäkursseilla 1930.

Me tulimme jälleen —.

Vuosi oli kulkenut ovesi ohitse ja koskettanut sitä. Emme sitä kosketusta huomanneet, sillä ilomme oli suuri, kun olimme täällä jälleen. Kulunut vuosi oli meille lyhyt kuin eilinen päivä.

Kaikki, mikä tuolla ulkona muodosti maailmamme, vetäytyi jälleen loitommalle ja mieliimme astui Sinun sunnuntai-rauhasi.

Astui sävelin ja sanoin. Kohotti portit ja viitoitti sydämemme tiet. Avasi silmämme näkemään.

Isänmaa oli ympärillämme, sen ääni kajahti korviimme. Me tunsimme, että perustuksesi seisoo sen kamaralla, ja että se katsoi meihin ja odotti. Köyhänä ja väärinymmärrettynä. Pyytäen meiltä parhaintamme, työtämme ja rakkauttamme.

Ja me häpesimme, että olimme niin vähän kyenneet antamaan. Ja tunsimme voimakkaasti, että tahtoisimme korjata, auttaa, uudestisyntyä tämän maan keralla, rakentaa siellä, missä on rikkirevittyä, ymmärtää siellä, missä tuomitaan. Rauhaarakentaen — —

Ja niin soluivat nuo seitsemän päivää temppelissäsi ohitsemme herättäen, muodostellen, rakentaen meitä, karistaen verhot silmistämme, avaten korvamme kuuleviksi ja antaen sydämeemme jälleen aavistuksen siitä, että kyllin monen tienviitan ohi kuljettuamme, saisimme tulla polulle, jolla ei muuta enää olisi, kuin Mestarin jalanjäljet.

Ja kun viimeinen päivä oli iltaan kulunut, me kuljimme pois ja viimeinen säveleesi jäi soimaan sydämiimme. Siunaten — L. J.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen alkamispäivää ei vielä voida määrätä, mutta pääkaupungin sanomalehdissä ilmoitetaan aikanaan niiden alkamisesta.

Panacea-tilaukset on toistaiseksi paras lähettää insinööri Carl Jahn'ille, os. Helsinki, Freesenk. 2 B. Säännölliset kuukausi-ilmoitukset sopii sitä vastoin edelleen lähettää P. E:lle.

Opistolalla, joka ensimmäisen toimintavuotensa aikana on tehnyt arvokkaita kokemuksia, on tilaisuudessa nyt sekä huomattavasti laajentamaan työohjelmaansa, että syventämään ja kiinteyttämään opetusmenetelmäänsä. Työ tulee tästälähin pääasiallisesti tapahtumaan aivan määrättyjen kurssien puitteissa, josta uskotaan olevan suurta käytännöllistä hyötyä opiskelijoille. Kielikurssit tulevat olemaan 3-jaksoiset tutkintoineen ja oikeuttaen todistukseen. Lausunta ja plastiikka käsittävät 2 kurssia, jotka oikeuttavat kolmanteen eli näyttämölliseen kurssiin. 15-tuntisia pikakursseja kielissä järjestetään matkustavaisille. Hauska uutuus on kieliopisto pikkulapsille, joissa pienokaiset leikin muodossa saavat perehtyä johonkin kieleen. Alku tehdään ranskan kielellä. Kursseja järjestetään kotiarkitehtuurissa, grafologiassa, pikakirjoituksessa ja kirjanpidossa. Ylioppilaskursseja ja keskikoulukursseja järjestetään, samoin keskikoulukursseja eri aineissa. Ensimmäisenä aineena tulee olemaan matematiikka. Kielikursseja on molemmilla kotimaisilla ja kaikilla ulkolaisilla kielillä, myös portugalin kielellä. Vakavalla työllä toivoo Opistola saavuttavansa yhä laajempien piirien luottamuksen sekä R.-R.-jäsenten että muitten kansalaisten taholta. Kurssitoiminta alkaa 15 p. syyskuuta. Syyskuusta siirtyy Opistola avarampaan huoneustoon, Kaisaniemenkatu 13. B. 49. Kanslia tulee pidettäväksi auki maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin kello 18—19. Puolivälistä syyskuuta tulee rouva Alli Halonen toimimaan laitoksen sihteerinä.

Kursseja grafologiassa, alkaen syyskuun 15 p:nä, annetaan Opistolassa, Kaisaniemenkatu 13. B. 10 tunnin kurssi 100: — mk. Tarkempia tietoja kansliasta, auki maanant., keskiv. ja torst. Puh. 36.418.

Annikki Reijonen.

Krishnamurti on eräässä puheessaan lausunut seuraavat huomattavat sanat: „Olen täysin selvillä Teosofisessa Seurassa minun suhtautumiseeni nähden vallitsevasta hämmingistä, ja luonnollisesti niin on, koska minä en tahdo suhtautumisessani käydä kompromissiin teidän johtajienne kanssa eivätkä teidän johtajanne ole minun myötäni.“ (Teosofi).

Toht. G. de Purucker, Point-Loma T. S:n johtaja, kirjoittaa yksityiskirjeessä eräälle Ruusu-Ristin jäsenelle m. m. seuraavaa: „Kun tulen Suomeen, minkä toivon tapahtuvan vuonna 1931, on minulle oleva rajaton ilo tavata sekä teitä että Mr. Pekka Ervastia.“

Näinä päivinä ilmestyy kauppaan kaksi uutta kirjaa Pekka Ervastilta: *Ken auttaa meitä kuolemassa?* ja *Kristuksen tutkimaton rikkaus.* Edellisen hinta on Smk. 20: —, sid. 30: —, jälkimäisen 15:—, sid. 25: —.

Rauhanpäiviä vietettiin Lahdessa, Päijänteen vesien eteläpäässä, samoihin aikoihin kuin niiden pohjoisessa päässä, Jyväskylässä, pidettiin Ruusu-Risti-kesäkurssit. Lahden Kansanopistossa kokoontui näet Suomen Rauhanliitto 10:een vuosikokoukseensa ja samalla pidettiin Pohjoismaiden Opettajain Rauhanliiton 4:s opintokurssi ja kokous. Osanottajia oli kotimaisia 80 ja ulkomaalaisia 76. Kurssien johtajana oli prof. A. Grotenfelt. Käytännöllistä työtä johti tohtori F. Iversen rouvineen.

Suomen Teosofisen Seuran edustajana Genèven kongressissa oli ylisihteeri toht. J. Sonck.

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Ruusu-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Neuvoston puoleen (sihteeri herra Eino Krohn, Helsinki, Konstantinink. 33). Paikallisia ryhmiä on Helsingissä, Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla. Loosheja on Helsingissä, Jyväskylässä, Turussa, Viipurissa, Tampereella, Hämeenlinnassa, Lieksassa, Terijoella, Kouvolassa ja Kuopiossa.

Ruusu-Ristin jäsenluku on yhdeksän toimintavuotensa aikana noussut noin yhdeksäänsataan. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1930.

26:s vk. Lokakuu 1930 N:o 8

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HYVINKÄÄLLÄ 1930

IRTONUMERO postivap. Smk. 10.—, 50 cent.

26:s vk. LOKAKUU 1930 N:o 8

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

A. Yleinen osasto.

Veritati nulla praestat religio.

Toimittajalta.

Puhelin äskettäin toisen minäni kanssa.

— Miten on asiat? kysyin. — Näytät olevan allapäin, pahoilla mielin?

— Onhan syytä. Tulen vanhaksi, kuolema odottaa ja minä kysyn itseltäni, olenko turhaan elänyt.

— Eikö tuommoinen kysymys ole turha?

— Ei, sillä en löydä pienintäkään lohdutusta siitä ajatuksesta, jota jotkut saarnaavat, että jokainen ihminen käy täällä maan päällä ankaraa koulua, että hänen tekojensa ainoa merkitys on siinä, että ne seurauksineen kasvattavat häntä itseään. Semmoinen näkökanta on minusta liian metafyysillinen ja liian paljon keskitetty omaan minään. Minä soisin, että elämä olisi luonnollisempi ja että tekommekin jotain merkitsisivät. Tahtoisin, että tekoni olisivat hyödyksi ja iloksi toisille ihmisille ja että saisin aikaan jotakin, joka olisi ihmiskunnalle avuksi. Tahtoisin voida auttaa toisia — ei vain salaperäisen metafyysillisellä tavalla itseäni.

— Olet siis kunnianhimoinen?

— En tiedä, onko se kunnianhimoa, mutta tunnen, että kaipuu, joka elähyttää minua, on jalo ja tosi.

— Se on kuitenkin personallinen. Etkö muista, mitä Bhagavad Gita sanoo: „Sinun ei tarvitse huolehtia muusta kuin toiminnasta sinään — ei koskaan toiminnan hedelmästä; älköön sentähden toiminnan hedelmä olko vaikuttimenasi . . .“

— Muistan tuon. Mutta muistan myös, että Bhagavad Gita selvin sanoin opettaa meitä tekemään työtä maailman ja ihmiskunnan hyväksi. Ei mielestäni minunkaan kaipuuni ole itsekkäästi personallinen. Pyydänkö mitään it-

selleni? Välistä minut valtaa niin suuri väsymys: mitä hyötyä on ihmisille kaikista voimanponnistuksistani?

— Tuo epäilys osoittaa sittenkin, ettet ole vapaa personallisista motiiveista. Et ole vielä pelastunut. Mutta Buddhakin epäröi. Sano minulle: onko alakuloisuutesi estänyt sinua työtä tekemästä ja ponnistamasta?

— Eihän toki. Koetan aina suorittaa velvollisuuteni viimeiseen asti.

-- Sepä hyvä. Tuulesi ja tunnelmasi eivät siis ole sinulle haitaksi. Mutta varo, ettet antaudu niihin nauttiaksesi. Itsesääli on harhoista suurin. Muuten tahdon lohduttaa sinua; meidän inhimillisillä teoillamme on merkitystä sinään; me viemme maailmaa eteenpäin; mutta meitä täytyy elähyttää usko — usko, että toimintamme on siunaukseksi, vaikka emme mitään hedelmiä siitä näkisi. Hedelmät eivät ole meitä varten, vaan kuuluvat niille, jotka tulevat meidän perästämme. Se on rakkauden salaisuus.

*

Ylläoleva keskustelu tapahtui toisen minän heikkona kiittämättömyyden hetkenä. Toinen minä hymyili koko ajan. Ei siis lukijankaan ole otettava asiaa vakavalta kannalta.

Mutta arvoitukseksi jää, miksi se kirjoitettiin tähän painettuun sanaan.

*

Onkin parempaa sanottavaa. Ensi vuonna tulee Ruusu-Ristiin uusi osasto entisten lisäksi. Uuden osaston nimenä on „Pyrkijän päiväkirjasta". Siinä kerrotaan mietiskelyä, itsekasvatusta y.m. askeesia harjoittaneiden havainnoista, kokemuksista, näyistä ja mietteistä heidän omien muistoonpanojensa mukaan. Onnistuneena tämmöinen osasto voi tulla arvokkaaksi lisäksi meidän kirjallisuudessamme. Katolisella kirkolla on ollut pyhimyksensä, ja jotkut heistä ovat jättäneet jälkeensä huomattavia muistiinpanoja, kuten ruotsalainen pyhä Birgitta „ilmestyksissään". Mutta protestanttinen kirkko on köyhä pyrkijöistä. Swedenborg on harvinainen poikkeus, niinkuin myös hänen Diarium spirituale'nsa. Saa nähdä, mitä me Suomessa saamme aikaan.

Sokeri pohjassa. Molemmat T.S:T, Adyar ja Point Loma, ovat päättäneet yhdessä julkaista ensi vuonna H. P. Blavatskyn kaikki kootut teokset suurena muistopainoksena.

Vihkimys.

Europpalaisissa kielissä käytetty latinalainen sana initiatio johtuu samasta juuresta kuin initia, joka merkitsee minkä tahansa tieteen ensimäisiä perusteita eli alkeita. Vanhimpia menettelytapoja on initsiatsioni eli vihkimys, kun pyrkijä päästettiin pyhiin mysterioihin, joita temppelien hierofantit ja oppineet papit opettivat. Tätä tapaa käytettin kaikissa vanhoissa kansallisuskonnoissa. Europasta se hävisi, samalla kun viimeinen pakanallinen temppeli kaatui. Nykyään on jälellä vain yksi laji vihkimystä yleisön tiedossa, nim. vihkimys vapaamuurarimenoihin. Vapaamuurariudella ei kuitenkaan enää ole mitään salaisuuksia annettavana tai salattavana. Muinaisina onnen päivinä mysteriot — suurimpien kreikkalaisten ja roomalaisten filosofien mukaan — olivat kaikista juhlallisuuksista pyhimmät ja siunausta tuottavimmat ja edistivät suuresti hyvettä ja kuntoa. Mysteriot esittivät kulkua kuolevaisesta elämästä rajalliseen kuolemaan sekä ruumiista vapautuneen hengen ja sielun kokemuksia subjektiivisuuden maailmassa. Koska salaisuus on kadonnut, läpikäy kokelas meidän päivinämme erinäisiä merkityksettömiä seremonioja ja vihitään Hiram Abiffin, „lesken pojan“, aurinko-allegoriaan.

Jokaisella kansalla oli eksoteerinen ja esoteerinen uskontonsa, toinen joukoille, toinen oppineille ja valituille. Hindulaisilla esim. oli kolme vihkimysastetta erilaisine alasteineen. Egyptiläisillä oli myös kolme valmistavaa astetta, joita personoitiin Mysterioissa „kolmena tulen vartijana“. Kiinalaisilla oli ylen vanha Kolminaisuus-seuransa; ja tibettiläisillä on yhä tänä päivänä „kolminkertainen askeleensa,“ jota Veda-kirjoissa symbolisoitiin Vishnun kolmella askeleella. Kaikkialla muinaisuus osoittaa rajatonta kunnioitusta kolminaisuutta ja kolmiota kohtaan — joka on ensimäinen mittausopillinen kuvio. Vanhoilla babylonialaisilla oli kolme vihkimysastetta, jotka veivät pappeuteen (joka silloin oli esoteerista tietoa); juutalaiset kabbalistit ja mystikot lainasivat ne kaldealaisilta, ja kristillinen kirkko juutalaisilta. Rabbi Simeon ben Jokhai sanoo: „On Kaksi Yhden kanssa yhdessä; sentähden ne ovat Kolme, ja jos ovat Kolme, ovat Yksi“.

H. P. Blavatsky.

(Art. „Initiation“ ja „Three Degrees“ Theosophical Glossary'sta Suom. P. E.)

Mietelmiä kesäkurssien jälkeen.

„Syyskuun Ruusu-Ristissä“ koetin selostaa kesäkurssejamme. Muutamia mietelmiä tahtoisin vielä lisätä.

Politiikasta ensin sananen. Omasta puolestani olen pysynyt kokonaan erossa politiikasta. Miksikä? Siksi, että politiikassa ei toistaiseksi ole yhteishyvä ja rehellisyys kaikki kaikessa. Sentähden on minulle ollut välttämätöntä seurata Mestarin ohjetta: „Uusi viini on pantava uusiin leileihin.“ Uusi leili — politiikan kannalta katsoen — on Mestarin kuningaskunnan politiikka. Tässä politiikassa haluan kylläkin olla mukana. Se on minulle henkinen välttämättömyys. Samalla voin sen tehdä täydellä antaumuksella, sillä siinä ei harjoiteta minkäänlaista juonittelua, kaksimielisyyttä, ei pöyhkeilyä eikä keinojen pyhittämistä. Tarkoitus ei pyhitä keinoja tai välikappaleita Mestarin kuningaskunnan politiikassa. Eikä siinä harrasteta sellaista muoto- tai pykäläkulttuuria, joka kahlehtisi elävän hengen, viisauden ja totuuden. Henki, elävä totuus, merkitsee enemmän kuin komeimmatkaan muodot, enemmän kuin ihmisten mieliteoriat, kuin tietämättömien enemmistöjen tai vähemmistöjen pykälät, tai heidän harjoittamansa pykälien tulkinta. Vain Mestari tuntee todellisen Lain, elävän ja vapauttavan. Sillä Mestari itse elää sormenpäitään myöden Laissa. Vuorisaarna on Mestarin kuningaskunnan perustuslaki. Muut kuningaskunnan lait eivät saa olla ristiriidassa perustuslain kanssa, vaan ne ovat, ne täytyvät olla, keskenään sopusoinnussa.

Tämä Mestarin kuningaskunta ei ole vain unelmaa, ei jokin epäkäytännöllinen haave, vaan se on jo täydessä toimessa. Jokaista ihmistä kutsutaan siihen. Kysymys on vain siitä, onko meissä kylliksi „miestä“, kylliksi sankariutta astuaksemme siihen. Rohkaiskoon itse kutakin pyrkimyksissään tieto siitä, että yhdenkin ihmisen siirtyminen Mestarin kuningaskuntaan jouduttaa ihmiskunnan pelastusta, edistää sen kulkua täydellistymisen tiellä. Jokainen voi aluksi lisätä kuningaskunnan väkilukua yhdellä ykkösellä, omalla itsellään. Tässä asiassa — tärkeimmässä — ihmiset viivyttelevät. Heillä onkin tapana sanoa: „Jos kaikki sen tekisivät, niin kyllähän minäkin.“ Siten he vetävät huntua lujemmin silmilleen. He aliarvioivat oman yksilöllisyytensä arvon. Eivätkä he päästä tajuntaansa selvää tietoa siitä, etteivät he tarvitsisi olla

yksinään Mestarinkaan kuningaskunnassa. Toisinaan heitä vaivaa se masentava ajatus, että Mestarin kuningaskunnan kansalaiset ovat muka epäitsenäisiä olentoja. He eivät ota ymmärtääkseen, että jokainen kansalainen Mestarin kuningaskunnassa on itsenäinen olento, kuningas olento, täysin tietoinen vastuunalaisuudestaan. Hän on samalla kertaa palvelija ja kuningas-hallitsija. Sillä hän on kokonainen. Nöyrin ja uutterin ja voimakkain palvelija on samassa mitassa kuningas.

Ymmärrämme niinollen, että mitä useampia ihmisiä siirtyisi, ei johonkin toiseen maanosaan, puolueeseen tai valtioon, vaan Mestarin kuningaskuntaan, sitä suuremmaksi muodostuisi Mestarin käytettävänä oleva voima, ja sitä suuremmaksi avuksi nuo yksilöt niinollen olisivat sekä omalle kansalleen että koko ihmiskunnalle. Sillä muistettava on, että maailman valtiot ovat aina Sodoman ja Gomorran asemassa, jotka sortuvat — ellei niissä ole riittävästi maan suolaa, Mestarin kuningaskunnan kansalaisia.

Tältä kannalta katsoen yritän nyt sanoa jonkun sanan myös tavallisesta Suomen politiikasta. Tätä tehdäkseni minun on pukeutuminen asteettaisuuden vaippaan. Elämä etenee asteettaisen kehityksen kautta. Mutta suunta ja kompassi täytyy olla alusta alkaen oikea, ja uskollisuutta vaaditaan niin vähässä kuin paljossakin.

Alamme siis tunnustamalla, että Suomen kansa on sangen yksilöllistä, yksilöllisen arvonsa tuntevaa ja ajattelevaa kansaa. Sitä ei voi noin vain sulloa mihin tahansa. Niinpä Suomen kansa ymmärtää periaatteessa, ettei ihanneyhdyskuntaa, kommunia, sellaista, jota apostolit yrittivät toteuttaa alkuseurakunnassa, ettei sitä aikaansaada pakkokeinoilla, ei väkivaltaisella kollektivisoinnilla. Periaatteessa Suomen kansa ymmärtää, että ihanneyhdyskunta saavutetaan vähitellen, se muodostuu vain siten, että ihmiset siveellisesti kasvavat ja vapaaehtoisesti asettavat elämänsä veljelliselle pohjalle. Mutta siitä huolimatta Suomi nyt yrittää pakolla kollektivisoida kansalaisiaan eräissä hyveen asteissa, esim. raittiudessa, eikä haluaisi ottaa kokemuksestaan ymmärtääkseen, että sellainen on epäviisasta. Kieltolaki, paitsi että se väkivaltakeinona on vastoin Mestarin kuningaskunnan perustuslakia, on myös vastoin kansamme sielullista luonnetta. Suomalainen on luonteeltaan ajatteleva ja sisukas. Häntä ei voi orjan lailla pakoittaa, vaan hänen kanssaan täytyy neuvotella.

Samoin Suomi nyt yrittää — muita matkien ja vastoin omaa periaatteellista luontoaan — tehdä kaikki poikansa umpimähkään sotasankareiksi. Tätä se yrittää tehdä välittämättä siitäkään, omaavatko läheskään kaikki poikamme minkäänlaisia edellytyksiä aseelliseen sankariuteen. Ajatelkaamme, että poikiemme joukossa on jo synnynnäisesti niin rakentuneita yksilöitä, että kaikki aseellinen toiminta on, ei vain heidän perusluontoaan, vaan myöskin jo heidän päivätietoista ymmärrystään vastaan. Kun heidät väkisin sullotaan kasarmeihin ja ajetaan taistelukentille, niin muodostuu tuo hyvää tarkoittava homma vain heidän sekä sielulliseksi että ruumiilliseksi surmaamisekseen. Sellainen on jo sotilassankariuden omankin luonteen kannalta suorastaan inhoittavaa teurastusta.

Tässä suhteessa suojeluskunta muodostaa kehityksessä yhden asteen parempaan päin. Suojeluskuntaan ei sullota ihmisiä väkisin. Siellä ovat vain ne, joiden luonteessa on edellytyksiä sotilaalliseen sankariuteen, ja jotka siten luulevat parhaiten uhrautuvansa kansansa ja ihmiskunnan hyväksi.

Näinollen otettaisiin huomattava askel parempaan päin, jos asevelvollisuuslaki kumottaisiin, vakinainen armeija lakkautettaisiin, ja vain vapaaehtoinen suojeluskunta, joko suojeluskunnan nimellä tai jollain muulla nimellä, jäisi jälelle. Myös tavallista poliisikuntaa voitaisiin silloin jonkun verran lisätä.

Itseasiassa tällaisen uudelleen järjestelyn välttämättömyys sisältyy Suomen kansan sekä periaatteelliseen luontoon, että sen parempaan tulevaisuuteen. Huomaankin joskus mietiskelyissäni sanovani: „kaksi vaikutuksiltaan turmiollisinta laillistettua laittomuutta ovat meillä kieltolaki ja asevelvollisuuslaki". Muistakaamme aina, että keskuudessamme eläneet korkeimmat ihmiset, Buddha ja Jeesus Kristus ja heidän oppilaansa ja seuraajansa kaikkina aikoina, ovat olleet aseettomia. Heitä muistaen ja kunnioittaen pidättykäämme raittiustyössämmekin vaihettamasta valistustyön kynttiläämme pamppuun ja surma-aseihin. Samoin Buddhaa ja Jeesusta Kristusta muistaen ja kunnioittaen älkäämme halveksuko niitä nuorukaisiamme, joidenka luonteessa ei ole edellytyksiä aseellisten urotekojen suorittamiseen.

Vapaaehtoinen suojeluskunta voisi toistaiseksi olla. Sillä eihän kansalta kokonaisuudessaan voi vaatia liian jyrkkää

uskoa rakkauden Jumalaan, Jeesuksen Kristuksen Isään. Nähtävästi useimpien niidenkin, ellei kaikkien, jotka nyt jo ovat kansalaisina Mestarin kuningaskunnassa, on aikanaan ollut kuljettava sotasankarin tietä, raskaan synnintunnon, itsesyytöksen, rauhattomuuden ja katumuksentekijän tietä — ennenkuin he ovat nöyrtyen alistuneet muuttamaan miekkansa ristiksi ruumiinsa temppeliin, ja ovat lähteneet vaeltamaan Ristin ja Ruusun Tietä.

Nyt siirrymme seurakuntakysymykseen. Kuulen joskus pappien sanovan: „Menkääpä puhumaan kuolinvuoteella makaavalle ihmiselle jälleensyntymisestä ja karmasta ja Vuorisaarnan seuraamisesta, niin olette näkevä, mitä saatte aikaan. Olette ehkä huomaava, että kuoleva kaipaa lohdutusta, ja että sitä hän saa ainoastaan turvautumalla sijaissovittajaan, Kristuksen vereen". Niin kyllä, vastaan, myöhäistä on kuolinvuoteella ruveta ihmisiä opettamaan — kun sitä ei ole ennen tehty. Mutta lapset! Lapsi on tavallaan kuin „tyhjä taulu", herkkä ja vastaanottavainen. Mitä hänelle opetetaan, se painuu sydämeen ja istuu lujassa — huolimatta ensikädessä siitäkään, mitä ne opit ovat, ovatko ne totta, vai ovatko ne vain hurskaita valheita. Mennäpä esim. kääntämään muhamettilaista tai buddhalaista kristillisten kirkkojen oppeihin, tai mennä heitä kuolinvuoteella lohduttamaan sijaissovittajalla ja Kristuksen verellä! Ei siitäkään mitään tule. Muhamettilainen ja buddhalainen kuolevat parhaiten turvautumalla niihin käsityksiin Jumalasta, joihin heidät on lapsina kasvatettu; joka ei merkitse, etteikö heidänkin uskomuksissaan olisi „hurskaita valheita". Tai menepä kääntämään vanhaa katolilaista lutherilaisuuteen? Tai vanhaa lutherilaista katolilaisuuteen? Tai jompaa kumpaa alkukristillisyyteen, Kristuksen siveysopin omaksumiseen? — Vaikea on ihmisen vanhempana vapautua siitä, mitä hänelle lapsena on opetettu. Etenkin — vapautua juuri uskonnollisista valheista. Vain harvat sielut — menneiden elämiensä ponnistusten perusteella — ovat siksi herkkiä mietiskelyissään, siksi vakavia elävän totuuden tajuamisessaan, että he voivat uudestisyntyä sydämessään ja siten murtautua ulos niistä taikauskoksi muodostuneista seremonioista, opeista ja uskomuksista, joihin heidät lapsina on kasvatettu. Huomaamme, kuinka apostolit saivat ponnistella vapautuakseen juutalaisuuden uskomuksista. Heidän oli vaikeata vapautua esim. silloisesta, meidän nykyistä lapsikastettamme vastaavasta ympärileikkauksesta

puhumattakaan senaikuisesta papistosta, joka oli kerrassaan kykenemätön vapautumaan „pyhien“ muodollisuuksien verkosta, joille Mestari sai turhaan esitellä totuuksia.

Mutta siitä huolimatta on elämän itsensä sisältämä Laki järkkymätön. Yhtä vähän kuin voisimme päätöksillämme muuttaa tämän maapallon kulkua toiseen suuntaan, yhtä vähän, tai vieläkin vähemmin, voisimme äänestyksillämme ja päätöksillämme muuttaa elämän itsensä sisältämää lakiperäisyyttä. Sentähden on totta nyt niinkuin Jeesuksen päivinä, että vain totuus, totuuteen alistuminen ja osallistuminen, meidät vapaiksi tekee. Ei auta, vaikka kirkkojemme opit, uskontunnustukset ja jumalanpalvelusmenot olisivat miten hienostetut ja tunnelmalliset, vaikka papit saarnaisivat miten kauniisti ja liikuttavasti, ja vaikka kouluissamme lisättäisi uskonnonpetuksen tunteja miten paljon tahansa, ei auta — ellei se kaikki ole totta. Kun ne eivät ole totta, on seurauksena vain pyhitetty itsekkyys, sekasorto ja raakuus.

Tunnen niinkuin lukija olisi halukas huudahtamaan: „Ei kait Europan raakuus ole kirkkojen syy!“ Vastaan: karkealla sijaissovitusopillaan, joka sellaisena ei ole totta, kirkko teki Kristuksen siveysopin käytännöllisesti tehottomaksi. Tämän tehon syrjäytyessä oli Europa jo kuin tuomittu raakuuteen. Valhe kulkee raakuuden edellä. Ja niinkuin sijaissovitusoppi ja kirkon siveysoppi tekivät Kristuksen siveysopin tehottomaksi, niin myöskin kirkkojen opit kuolemasta ja ruumiinylösnousemuksesta, niin kirkkojen „jumaluussuunnitelma“ kokonaisuudessaan, on pahasti virheellinen.

Nämä seikat selvisivät minullekin jo vuosia sitten. Sentähden olen tässäkin asiassa — niinkuin politiikassakin — jättänyt vanhan leilin: olen luopunut kirkosta. Suomen kansalaisena kuulun sivilirekisteriin. Iloitsen sivilirekisterin olemassaolosta sentähden, että totuudenetsijänä minulla nyt on vapaat kädet järjestää seurakuntasuhteeni. Ja taas teosofian alkuperäinen tunnus: „Ei mikään uskonto ole totuutta korkeampi“, on erinomainen lähtökohta seurakunta-asialle. Kas totuutta ei voi omaksua umpimähkään, vaan sitä täytyy oppia ymmärtämään.

Taas tuntuu, niinkuin lukija haluaisi kysyä: „Kuka sen lopultakaan tietää, mikä on totuus?“ Vastaan: totuuden tietoon voi päästä ja totuutta oppii ymmärtämään — vain elämällä totuutta. Lukija halunee edelleen tiedustaa: „Miten

pääsisi totuuden elämisen alkuun edes?" Saanen vastata: mietiskelemällä Mestarin kuningaskunnan perustuslakia, Vuorisaarnaa, seuraamalla sen neuvoja ja käskyjä itsekasvatuksessaan ja toiminnassaan, vain siten ihminen oppii ymmärtämään ja tietämään, mikä elämän totuus on. Siten jatkaen tulee aika, jolloin itse totuuden Pyhä Henki painaa sinettinsä ihmiseen. Siitä sinetistähän Paavalikin puhuu. Se on sisäinen, elävä yhteys Kristuksen, Mestarin kanssa. Ainakin silloin, ellei ennen, käy totuudenetsijälle selviöksi, että ihminen on henkinen, siveellisesti vastuunalainen olento, jonka tarkoituksena on kasvaa — kasvattaa itseään — jumalalliseen täydellisyyteen.

Toinen saavutus Mestarin neuvoja seuratessa on se, että ihmiselle käy vähitellen selviöksi nuo vanhat tietopuoliset totuudet: jälleensyntyminen ja karma. Ruumiin ylösnousemus tapahtuu aina, kun ruumiillinen lapsi syntyy maailmaan.

Mutta nyt, ehättääkseni ennen lukijan tekemiä uusia kysymyksiä, riennän lisäämään, ettei jälleensyntymisestä ja karmasta saa tehdä sokeasti totenapidettävää uskonkappaletta. Sentähden ensimäinen asia on Vuorisaarnan siveellisten neuvojen seuraaminen. Siinä on portti Mestarin kuningaskuntaan. Jälleensyntymisoppiin sopii suhtautua kunnioituksella ja odotuksella. Se on oikea asenne. Joka on vähässä uskollinen, hänet pannaan paljon haltijaksi.

Niin että minun nähdäkseni seurakunta on jo järjestetty. Ruusu-Risti-Veljeskunta on avannut ovensa Suomessa. Se ei yritä matkia Europan kirkkoja, vaan se yrittää rakentaa ja rakentua Mestarin kuningaskunnan hengen ja lakien mukaan. Sen teologiana on nuo vanhat totuudet: jälleensyntyminen ja karma, ja sen siveysoppina on Jeesuksen Vuorisaarna.

Kesäkursseilla keskusteltiin seurakuntakysymyksen yhteydessä siitä, että me emme yritä toteuttaa veljeyttä si ten, että umpimähkään pantaisiin tasan rahat ja tavarat. Mutta sensijaan voisi jokainen kohdaltaan ottaa harkitakseen, minkä hän pitäisi sinä ruumiillisten elinehtojen alimpana rajana, jonka alapuolella ei kenenkään veljen seurakunnassa tarvitsisi elää.

J. R. H.

Iltapuhteella.

Eräitä kokemuksia kuolemantakaisesta elämästä. Kun sain tiedon isäni kuolemasta, ei se tullut odottamatta, sillä olin joitakin viikkoja aikaisemmin käynyt hänen luonaan ja olimme silloin lausuneet viimeiset jäähyväiset tässä elämässä.

Mutta kuitenkin saadessani kuolonsanoman tuntui kuin olisin menettänyt jotain äärettömän kallista. Tyhjyyden ja kaipauksen tunteet valtasivat sieluni, eikä teosofinen tietoni kuolemantakaisesta elämästä pystynyt täysin niistä vapauttamaan.

Seisoessani isäni avoimen haudan ääressä en paljoa kuunnellut papin sanoja vaan elin enemmän omissa aatoksissani ja silloin sain kokea ihanan hetken. Tunsin kuinka sielussani tuli valo kirkkaammaksi ja tajusin tuulahduksen kuolemattomuuden mailta. Tunsin isäni kuolemattoman hengen puhuvan itselleni sanattomia sanoja. Hän oli olemassa vapautuneena maisesta muodostaan. Tunsin sen tilan elämän itsessäni, jossa ei kuolema erota ystäviä toisistaan, vaan jossa me elämme mitä todellisinta elämää valossa ja rakkaudessa. Vapauduin kaipauksen tunteesta sillä tunsin ikuisen elämän olemassaolon niin todellisena.

Olen senjälkeen ollut useamman kerran isäni kanssa kosketuksessa, unessa sekä valvetilassa. Unessa meillä on ollut ihania yhdessäolon hetkiä ja hän pyysi etteivät jälkeenjääneet ikävöitsisi häntä ja kehoitti pyrkimään henkiseen elämään ja lähemmäksi Jumalaa.

Kerron erään tapaamisemme joka sattui noin 1 1/2 kk. isäni kuoleman jälkeen. Olin kylmettynyt ja saanut vaikean nuhan ja yskän. Useampana yönä voin ainoastaan nimeksi nukkua vaikean yskän vuoksi. Silloin eräänä yönä maatessani valveilla tunsin isäni olevan lähelläni ja voin keskustella hänen kanssaan. Hän puhui ensin jotain asioita ja sitten kysyin häneltä, mitä ottaisin lääkkeeksi yskääni. Hän vastasi: syö katajanmarjoja, tai juo katajanmarjateetä. Tähän loppuikin keskustelumme, kun huomaamattani jäin hetkeksi ajattelemaan hänen vastaustaan. Seuraavana päivänä menin metsään hakemaan katajan marjoja mutta en löytänyt kuin puolikypsiä ja ajattelin eisuinkaan näistä mitään apua tule, mutta söin niitä sentään jonkunverran iltapäivällä ja ihmeekseni sinäpäivänä vapauduin yskästä ja nuhasta ja seuraavan yön nukuin hyvin.

Kuulin myöhemmin että katajanmarjatee on vanha yskän lääke, vaikka en minä ollut sattunut siitä ennen kuulemaan.

Erään toisen kerran kun makasin yöllä valveilla, silmät kiinni, näin isäni lähestyvän ja pysähtyvän sänkyni viereen seisomaan. Keskustelimme vähäsen ja hän oli niin todellisen elävä että ajattelin, kyllä minun nyt täytyy hänet nähdä oikein avoimin silmin, kun huonekin oli puolipimeä. Avasin silmäni ja vähäsen petyin, kun en kuitenkaan nähnyt häntä.

Meille maan lapsille on elämän ja kuoleman mysterio hyvin ihmeellinen ja yleensä vähän me niistä ymmärrämme. Mutta me totuudenetsijät olemme sentään siinä onnellisessa asemassa, että uupumaton työskentely oikealla tavalla vie meitä vaarattomasti vähitellen myös kokemusperäiseen tietoon, vaikka se ehkä useammalta vaatii vuosikymmenien tutkimus- ja itsekasvatustyön.

Kokemuksesta olen tullut näkemään, että paras on olla toivomatta itselleen mitään yliaistillisia kokemuksia, puhumattakaan yrittämisestä, sillä siinä on omat aivan arvaamattomat vaaransa. Kokemuksia kyllä tulee, silloin kun niiden aika on tulla. A. J. S.

Mitä muualla tiedetään.

Eurooppalainen nainen Tibetissä. (Jatk.)

Toinen lung-gom-pa, jonka näin, ei antanut minulle tilaisuutta tarkata häntä matkan kuluessa.

Kuljimme metsässä . . . Aivan äkkiä, muutaman polun mutkassa, Yugden ja minä, jotka kuljimme jalkaisin pienen karavaanimme etunenässä, näimme alastoman miehen, jonka ruumiin ympärille oli kiedottu rautaketjuja.

Hän istui kalliolla ja oli ilmeisesti niin syventynyt ajatuksiinsa, ettei huomannut tuloamme . . . Hän käänsi päätään, näki meidät, nousi yhdellä ponnahduksella ja nopeammin kuin metsäkauris heittäytyi tiheikköön, minne hän hävisi. Muutaman hetken kuulimme kettujen kalinan nopeasti heikkenevää ääntä, jonka jälkeen kaikki oli hiljaa.

„Se on lung-gom-pa, sanoi minulle Yugden. Olen nähnyt kerran aikaisemminkin tuollaisen. He kantavat kahleita tehdäkseen ruumiinsa painavammaksi, sillä lung-gomin harjoitus on tehnyt heidän ruumiinsa niin kevyeksi, että heillä on vaarana jäädä liitelemään ilmaan."

Kirjailijatar lisää:

„Tibetiläisten kertoman mukaan se, joka vuosikausia harrastaa tämänlaatuista harjoitusta, voi asettua tähkälle sen vartta taivuttamatta tai kupille, joka on täynnä ohranjyviä, varisuttamatta niistä ainoatakaan. Päämäärä, mihin tällä pyritään, on levitatio."

„Kulkija ei saa puhua eikä ajatella mitään eikä myöskään katsella ympärilleen. Hänen täytyy kohdistaa katseensa yhteen ainoaan, etäiseen paikkaan, eikä hän saa sallia minkään häiritä tätä keskittymistään.

Kun transsitila on saavutettu, niin normaalitajunta, vaikkakin suuri osa siitä on vaimennettu, on riittävän aktiivinen saadakseen kulkijan väistämään esteet, joita hänen tiellään saattaa olla, ja pitämään hänet alkuperäisessä suunnassaan. Tämä tapahtuu kuitenkin koneellisesti, ilman transsissaolijan ajatustoimintaa."

Rva David-Neel mainitsee toisessa paikassa, että lung-gom-pa yöllä kulkiessaan tuijottaa tähteen.

On luonnollista, että tällainen keskittyminen vaatii ei vain ajatuksen kohdistamista määrättyyn asiaan, vaan koko tajunnan keskittämistä yhteen ainoaan „keskukseen", yhteen ainoaan pisteeseen. Piste, johon mietiskelijän tajunta tällaisessa tapauksessa on keskittynyt, sijaitsee paikassa, mikä vastaa jotakin ruumiin voimakeskusta; tämän voimakkuus intensiivistyy silloin muiden kustannuksella.

Yhtenä tibetiläisten harjoituksena onkin kyky siirtää tajuntansa eri ruumiinosiin. Rva David-Neel kertoo tästä seuraavaa:

„Me tunnemme tajuntamme olevan sydämessämme" — (me

länsimaalaiset pikemminkin aivoissamme) —. „Käsivartemme näyttävät meistä ruumiimme lisäkkeiltä, ajatuksissamme pidämme jalkojämme „etäisinä" esineinä, muualla sijaitsevan „subjektin" „objektina". Oppilas koettaa siis saada „tajuntasubjektin" siirtymään tavanmukaisesta olinpaikastaan esimerkiksi käteensä. Hänen täytyy sitten „tuntea", kuinka jollakin esineellä on muotonaan viisi sormea ja kämmen, jotka ovat pitkän kiinnikkeen (käsivarren) päässä, joka liittää sen liikkuvaan ainemassaan (ruumiiseen).

Hänen täytyy kokea sellainen vaikutelma, jonka saattaisimme tuntea, jos silmämme, sen sijaan, että ne sijaitsevat päässämme, olisivatkin kädessämme, ja että tämä käsi, jolla on silmät ja tajunta, nousisi ja laskeutuisi käden päässä ollen tutkiakseen päätä ja ruumista, kun me tavallisesti luomme silmämme käteemme halutessamme sitä tarkastella."

Edempänä kirjailijatar lisää:

„Jättäen syrjään korkeammanlaatuiset tulokset, joihin päästään harjoittelemalla tajunnan siirtämistä eri ruumiinosiin, mainitsen vielä, että tässä ruumiinosassa tapahtuu huomattava lämmön lisääntyminen, tai että ainakin saa tämän tuntemuksen . . .; useammin kuin kerran, kun olen maannut teltassa lumen keskellä, se on lämmittänyt jalkani ja tuottanut hyvän unen. Tämä harjoittelu vaatii vähäisessäkin määrässä suoritettuna ponnistusta, joka tekee sen erittäin väsyttäväksi."

Tässä yhteydessä voi lyhyesti mainita ne voimavirrat, joilla on tärkeä sija käytännöllisessä intialaisessa salatieteessä. Joogasysteemit erottavat näitä erilaisia, riippuen siitä, missä osassa ruumista ne vaikuttavat. Niinpä on „praanan" nimitys annettu voimavirralle, joka ulottuu nenän päästä sydämeen, „sumanan" nimi sille, joka kulkee sydämestä plexus solarikseen, „apanan" nimi sille, joka käy plexus solariksesta jalkoihin, „udanan" nimitys sille, joka käsittää pään yläosan ja „kurman" nimi sille, jonka alueena on otsa ja päälaki. Jokainen näistä virtauksista vastaa yhtä tai useampaa erikoista, tarkoin määrättyä sisäistä toimintaa[1]).

Palataksemme levitatioilmiöön, josta yllä on ollut puhe, voimme todeta, että lung-gom-pan keskityksessä tajunta on keskittynyt praanan ja udanan vaiheille, vaikka painopiste onkin jälkimmäisellä, koska katse on suunnattu ylöspäin kaukaisuuteen. Patandshalin jooga-aforismeissä onkin lause, missä sanotaan: „Udanaa hallitsemalla joogi ei voi vajota veteen, ja hän voi kävellä orjantappuroilla." Seuraava aforismi on yhtä sisällysrikas: „Samanaa hallitsemalla tulee liekkien ympäröimäksi." Tibetiläinen saa siis aikaan „tumon", joka edellä on mainittu, keskittymällä plexus solarikseen ja levitatiokyvyn keskittymällä udanaan. Tämän voi panna merkille länsimaisistakin mystikoista, jotka aloittaessaan rukouksensa tai mietiskelynsä, joiden tarkoituksena on saattaa heidät ekstaasille välttämättömään keskitystilaan, ovat polvillaan jonkun Jeesusta tai Neitsyttä esittävän kuvan tai mielikuvan edessä, kuvan, joka tukee heidän ajatustaan. Koko heidän tajuntansa keskittyy tällöin udanaan päin, heidän katseensa on kohotettu kuvaan tai vain taivasta kohden, ja heidän tietämättään saavutettu udanan hallitseminen saa aikaan maasta kohoutumisen. — Rva David-Neel esittää lukuisia muitakin

---

[1]) Patandshalin jooga-aforismit ovat suomennettuina ilmestyneet Ruusu-Ristissä v. 1920.

esimerkkejä, jotka tutkittuina rinnan Patandshalin jooga-aforismien ja länsimaisten mystikkojen elämäkertojen yhteydessä antavat jälkimmäisiin selventävää valaistusta.

On luonnollista, että nämä kyvyt eivät sellaisinaan ole suositeltavia. Patandshali sanoo niistä: „Joudutetut saavutukset ovat esteenä samadhille“ ja Surendranath Dasgupta määrittelee joogatutkimuksessaan selvästi, että näillä „voimilla“ ei saa olla muuta merkitystä kuin määrätä joogin saavutusten asteet, osoittaa hänelle, että hän on oikealla tiellä, vahvistaa häntä uskossaan lopulliseen onnistumiseen, „ilman tätä aatteellista näkökantaa ne ovat avuttomat“. Myöskin roomalaiskatolinen kirkko on määrännyt ekstaasikysymyksessä kriterioksi, että sen, joka niitä kokee, tulee niistä saada hyveiden ja nöyryyden lisääntymistä. Tämä sopii koetinkiveksi kaikille „kyvyille“. Se, että joku on selvänäkijä, ei suinkaan merkitse, että hän on tietäjä, eikä ihmeidentekokyky edellytä suorittajaltaan pyhimysastetta. (Le Voile d' Isis).

Mistä teosofit keskustelevat? Ranskalainen „Théosophie“ julkaisee viime elokuun numerossaan käännöksenä otteen eräästä W. Q. Judgen kirjoituksesta, joka ensi kerran julkaistiin „Theosophy“-lehden huhtikuun n:ossa 1896. Koska se käsittelee asiaa, joka aina on hyvä pitää mielessä, lainaamme tähän mainitun kohdan:

Kun kaksi tai kolme taikka useampiakin teosofeja tapaa toisensa yhteiskunnallisessa elämässä, mistä heidän pitää keskustella, ellei heidän keskuudessaan ole aatteelle välinpitämättömiä vieraita? Voitaisiin sanoa, ettei heidän tarvitse puhua toisin kuin muiden ihmisten, mutta näin ei asianlaita saisi olla. Maailmassa on yleensä tavallista, että keskustelu johdetaan merkityksettömiin aiheisiin, jotka liittyvät useinkin määrättyihin henkilöihin ja usein tekevät heille vääryyttä, taikka sitten päivän tapahtumista, joita pohditaan johtamatta niitä pysyviin ja olennaisiin periaatteisiin. Monet ihmiset puhuvat puhuakseen, niinkuin toiset lukevat lukeakseen tuloksista välittämättä. Ne, jotka tietävät, että „yksi ainoa sana voi hävittää kokonaisen kaupungin tahi siirtää leijonan hengen kuolleeseen kettuun“, kuitenkin kiinnittävät enemmän huomiota puheeseensa. Ilman tätäkin kysymyksen puolta on ilmeistä, että ihmisille, jotka väittävät olevansa kiinnostuneita teosofiasta, yhdessäolo siitä keskustelematta merkitsee ajan ja tilaisuuden hukkaa. Lörpöttely ei edistä ihmiskunnan kehittymistä, ja se nostattaa mieleen vain yhden ajatuksen, sen, että moiset keskustelut vivahtavat typeryyteen. Edelleen: mikä estää keskustelun olemasta samalla kertaa sekä mielenkiintoinen että opettava. Kuka hyvänsä voi seurassa johtaa sitä tähän suuntaan. Ei kenelläkään ole oikeutta puolustella sillä verukkeella, että „toiset“ tahtoivat lörpötellä tai puhella puvuista, kilpailuista taikka muista senkaltaisista asioista; koska muutamat sanat tai —, mikä on vielä tärkeämpää — omaksuttu sielullinen asenne olisi pian johtanut keskustelun halutulle maaperälle. Mutta tässäkin täytyy välttää liioittelua. On olemassa oikea ja väärä hetki milloin keskustella kilpailuista, puvuista, ravinnosta j. n. e., eikä sellaisilla keskusteluilla ole hyötyä kuin rajoitetussa määrässä. Toisenlaisia asioita on pohdittava, kun tutkimustovereilla on tilaisuus tavata toisensa. Heidän ei ainakaan pitäisi milloinkaan erota keskustelematta jostakin ylevästä ja innoittavasta aiheesta, joka auttaa heitä työssään ja tutkimuksissaan. Tekemällä tästä käyttäytymissäännön voi varmasti synnyttää paljon suoranaista hyvää ja välttää paljon suoranaista pahaa.

Vapaamuurariuden siveellisistä periaatteista ei yleensä olla tietämättömiä. Pääpiirteissään ne ovat samat ympäri maailman, jos kohta ne vaihtelevatkin yksityiskohdissaan eri järjestöissä ajankohtien, kansallisten ja uskonnollisten näkökohtien mukaan. Äskettäin on belgialainen lehti „La Pensée" julkaissut ne siveelliset periaatteet, jotka sikäläiset miesvapaamuurarit ovat omaksuneet. Periaatteet, jotka luonnollisesti eivät esitä järjestön virallista ohjelmaa, vaan siinä vallitsevia pyrkimyksiä, julkaistiin eräiden vapaamuurarijuhlallisuuksien yhteydessä.

Periaatteet ovat seuraavat:

Puhu totuutta, harjoita oikeudenmukaisuutta, ole ajatuksissasi suora.

Kohtele ihmisiä niin kuin tahtoisit heidän kohtelevan itseäsi.

Rakasta lähimmäisiäsi.

Älä tee mitään pahaa, tee hyvää sen itsensä takia.

Todellinen usko riippuu hyvistä tavoista ja hyveen harjoittamisesta.

Rakasta hyviä, sääli heikkoja ja väistä ilkeitä ihmisiä, mutta ketään älä vihaa.

Puhu hillitysti mahtavien kanssa, varovaisesti vertaistesi kanssa, vilpittömästi ystäviesi kanssa, sävyisästi alaistesi kanssa, hellästi köyhien kanssa.

Kuuntele aina omantuntosi ääntä, sillä se on sinun tuomarisi, ja ihmisten anna puhua.

Älä imartele veljiäsi, se olisi petosta; jos lähimmäisesi sinua imartelee, ole varuillasi, ettei hän sinua turmele.

Karta riitaisuuksia, vältä loukkauksia, ja aina kuuntele järjen ääntä.

Jos häpeät säätyäsi, niin on se ylpeyttä; muista, ettei ihmisen asema voi antaa hänelle kunniaa eikä nöyryytystä, vaan se tapa, millä siihen suhtaudut.

Lue, ja ammenna oppia kirjallisuudesta, tarkkaile ja seuraa, punnitse ja työskentele; tee kaikki yhteisen hyvän nimeen; samalla työskentelet omaksi menestykseksesi.

Älä arvostele kevytmielisesti ihmisten tekoja, kiitä vähän ja vielä vähemmän moiti. Muista, että sinun on tutkittava sydämiä ja koeteltava tarkoitusperiä, jotta oikein osaat arvostella ihmisiä.

Kunnioita naisia; älä milloinkaan käytä väärin heidän heikkouttaan, ja uhraa mieluummin oma elämäsi kuin että heitä häväiset.

Iloitse, jos tulet isäksi. Pidä mielessäsi lähetystyösi tärkeys. Ole lapsellesi uskollinen suojelija. Toimi niin, että se pelkää sinua kymmenenteen ikävuoteensa saakka, rakastaa kahdenteenkymmenenteen ikävuoteensa ja kunnioittaa kuolemaansa saakka. Kymmenenteen ikävuoteen saakka ole hänen herransa, kahdenteenkymmenenteen hänen isänsä ja kuolemaan saakka hänen ystävänsä. Koeta saada hänet omaksumaan ennemmin hyviä periaatteita kuin hyviä elintapoja. Tee hänestä ennemmin kunniallinen kuin taitava ihminen.

De Molay-järjestö. Viime maaliskuun 24 p:nä oli kulunut yksitoista vuotta siitä, kun perustettiin De Molay-järjestö kasvattamaan 16—20 vuoden ikäisiä nuorukaisia kunnon kansalaisiksi. Tämän amerikkalaisen järjestön suursihteeristön tilasto osoittaa, että näiden yhdentoista vuoden kuluessa lähes 500,000 nuorta miestä on järjestön alttarien ääressä velvoitettu elämään puhdasta elämää. Tämä suuri siveellisten periaatteiden mukaan toimiva armeija tulee varmasti vaikuttamaan voimakkaana tekijänä Amerikan kansan kehityshistoriassa.

Frank S. Land, järjestön perustaja ja henkinen johtaja, oli alusta alkaen päättänyt teroittaa jäsenille tietoa, että kunnon miehen ainoa todellinen tunnusmerkki on hänen suhtautumisensa elämän varjopuoliin. Järjestön opetusten mukaan on se mies moraalisesti heikko, olipa hän ruumiillisesti kuinka voimakas tahansa, joka antaa johdattaa itsensä kiusauksiin tai toivottomuuteen, joka veltolla toiminnalla luulee tekevänsä itsensä mielenkiintoiseksi, ja jolla yleensä ei ole rohkeutta. Järjestön opetusten mukaan osoittautuu todellinen voima nuorissa miehissä siinä, että he pitävät kunnia-asianaan viettää puhdasta elämää, harjoittaa uskonnollista toimintaa, osoittaa rohkeutta kaikissa elämän tilanteissa, ja että he tietävät olevansa maailmalle suuremmassa velassa kuin maailma heille.

Nykyään on suunnitteilla kymmenen miljoonan dollarin suuruisen järjestön rahaston perustaminen. Järjestö on toimintakautenaan kyennyt rahoittamaan oman toimintansa niin hyvin, että rahaston perustaminen voitiin päättää; sitä tullaan käyttämään järjestön periaatteiden levittämiseen sekä yleensä toiminnan tukemiseen. Rahasto toivotaan saatavan kootuksi kymmenen vuoden kuluessa, ja järjestö on uskonut propagandan komitean huoleksi, johon kuuluu 2,000 jäsentä. Kukin näistä työskentelee omassa piirissään.

De Molay-järjestö on ainoa suuri nuorten miesten ja poikien luonteenkasvatusta harrastava järjestö, jonka ei vielä ole kertaakaan tarvinnut pyytää suurelta yleisöltä toiminnalleen kannatusta. Yhdentoista vuoden aikana ovat järjestön jäsenet pitäneet yllä omia paikallisia kapitulejaan sekä keskuselintä, joka on johtanut koko liikettä. Järjestön nopea kasvu ja toiminta-alan laajentuminen ovat nyt saavuttaneet asteen, joka ei enää vastaa taloudellisia olosuhteita. Jos järjestö tahtoo seurata kehittymismahdollisuuksia, on päästävä siihen asemaan, että taloudelliset vaikeudet eivät ole esteenä.

Järjestöä johtaa miesvapaamuurareista koottu hallitus, jonka nimenä on Suuri Neuvosto. Se perustettiin maaliskuussa 1921, kun huomattiin järjestön leviävän kaikkiin Amerikan valtioihin, vieläpä muihinkin maihin. Suuren Neuvoston jäsenet johtavat kukin liikettä määrätyssä valtiossa tai maassa. Nykyään on kapituleja jo yli 1,300 kaupungissa. (Die drei Ringe.)

J. E. P.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

B. Vapaamuurari-osasto.

Inter mille milia vix sunt tres electi.

Meksikon Rosenkreuziläinen.

(Jatk.)

Reimann istui jo varhaisena aamuna konttorissaan ja laski, — laski. Epävakaiset taloudelliset olot olivat aiheuttaneet valtavan mullistuksen hänen tehtaassaan, koska hänen kutomonsa ei saanut riittävästi raaka-aineita. Myöskin oli suuri joukko hänen työläisiään sekä myyjiään muuttanut maasta korkeiden verojen takia.

Hän laski kynän syrjään. Hänen ajatuksensa eivät tahtoneet tänään seurata numeroita, jotka olivat hänen edessään. Ainoan pojan menetys oli tehnyt häneen liian järisyttävän vaikutuksen.

Silloin aukaistiin ovet varovaisesti ja vanha konttoripalvelija Friedrich, joka oli tehtaan palveluksessa harmaantunut, astui sisään. Hän toi joukon kirjeitä, jotka hän hyvää huomenta toivottaen laski isäntänsä pöydälle.

„Tässä on eräitä kirjeitä ja sisäänkirjoitettavaa postiin vietäväksi ja tällä maksuosoituksella noudatte pankista kuusituhatta markkaa", sanoi Reimann.

Friedrich lähti asioille ja isäntä silmäili saamaansa postia. Neljätoista asiakasta peruutti tilauksensa. Viisi tavaranhankkijaa ilmoitti olevansa kykenemätön toimittamaan raaka-aineksia viimeksi voimassaolleeseen hintaan. Hinnat olivat nousseet viisinkertaiseksi. Toiset jouduttivat hankintaa, ja eräät uudet asiakkaat tilasivat niin ja niin paljon.

Reimannin päätä pyörrytti. „Ellen saa raakatavaraa, täytyy minun sulkea liikkeeni", ajatteli hän.

Hänen entinen kirjanpitäjänsä ja nykyinen prokuristinsa astui sisään.

Kello oli täsmälleen yhdeksän. Ukko tuli ja meni aina lyönnilleen. Kaiken, pienimmätkin seikat, hän teki kellon mukaan.

Hänen jälkeensä saapui joitakin nuoria naisia, jotka menivät huoneisiinsa ja nuori sydäntautinen kirjeenvaihtaja.

Eräät vanhemmat työläiset puhuivat Reimannille kalliinajanlisäyksistä heidän palkkoihinsa. Tämä syventyi uudelleen laskelmiinsa. Silloin tuli vanha kirjanpitäjä jälleen hänen huoneeseensa tuoden kirjan hänen eteensä. Hän osoitti tiliasemaa ja sanoi:

„Jos tällä tavalla mennään tänä vuonna eteenpäin, niin saamme panna ovemme lukkoon! Ja muut — lakkauttavat maksujaan! Ja meidän pitäisi vielä kirjoittaa heille kiitoskirjeitä! Heitä täytyy pitää aisoissa, uhata vaikka oikeudenkäynnillä. Te olette liian hyväntahtoinen, herra Reimann, ja annatte kaikki anteeksi. Te unohdatte, että laiskat asiakkaat käyttävät tätä hyväkseen lakkauttaakseen maksunsa puhtaasta ylimielisyydestä!"

Reimannin kasvot synkistyivät.

„Ei saa sanoa kaikkia asiakkaita, joita sodanjälkeinen pulakausi estää täyttämästä sitomuksiaan, muitta mutkitta laiskoiksi".

Hän ajatteli itseään ja omaa asemaansa.

„Täytyy osata mukautua aikaan ja ottaa asiat sellaisina kuin ne ovat. Ylimenokausi on sotaakin pahempi. Valitteluilla ja riitelyillä ei saada voittoa."

„Luonnollisesti ei ole minun asiani antaa teille neuvoja", myönsi prokuristi harmistuneena. „Varjelkoon! Halusin vain varoittaa teitä ajoissa suuresta armeliaisuudestanne. Tehkää aivan mielenne mukaan — luonnollisesti!"

Hän paukautti kirjan kiinni ja meni paikalleen.

Reimann laski. Numerot kasvoivat ja nousivat hänen päähänsä. Summat, jotka hänen vielä oli selvitettävä kuukauden viimeiseen päivään mennessä jos mieli säilyttää luottonsa, nousivat satoihintuhansiin.

„Ei Lüders sentään ole aivan väärässä!" tuumi hän. „Hän tuli vain väärään aikaan, kesken tärkeimpiä laskujani." Olihan hän jo tarpeeksi velassa. Tuossa olivat hypoteekkivekselit, jotka joka hetki katkeroittivat hänen elämänsä. Ei, näin ei saanut jatkua! Hän siveli mietteissään viime aikoina tuntuvasti harmaantunutta tukkaansa.

Hän pohti ja tuumieli.

Rahaa hänen oli saatava, mutta mistä ja miten? Eikö hänen liikkeensä ollut kaiken epäilyksen yläpuolella? Jos hän oli rehellinen itselleen, oli hänen myönnettävä, että hän oli lähes kymmenen vuotta saanut taistella, koska hän oli ollut aina kyllin hyväuskoinen ottaakseen osaa ystäviensä vekseleihin, joita he eivät milloinkaan lunastaneet. Hän oli takauksiin menettänyt jo kokonaisen omaisuuden. Tätä ei luonnollisesti kukaan tiennyt, ei edes hänen vaimonsa. Hän voi pitää päänsä ylpeästi pystyssä. Kaikki tiesivät, että hän, jos kukaan, oli kunnianmies kiireestä kantapäähän. Ihmiset olivat narreja, irtisanoessaan juuri nyt hypoteekkilainansa! Tällaisena aikana, jolloin rahalla ei ollut mitään arvoa. Mitä tehdä? Hänen mieleensä tuli vanha kirjanpitäjä, jonka esityksen hän äsken oli keskeyttänyt. Hetkisen mietittyään hän painoi sähkönappulaa. Ovelta kuului pian nenä-ääni kysyvän:

„Mitä haluatte, herra Reimann?"

„Herra Lüders!" Hetkisen kuluttua tuli vanha kirjanpitäjä uudelleen.

„Kutsuitte minua?"

„Kyllä. Istuutukaa."

„Olen ajatellut sitä, mitä äsken minulle sanoitte. Ette ole niinkään väärässä. Meidän on hankittava rahaa, se on selvää. Käräjöimiseen ei tällaisena aikana maksa vaivaa ryhtyä. Tiedättehän, että laiha sopu on parempi kuin lihava riita."

„Niin, se on totta", myönsi Lüders työntäen silmälasit otsalleen.

„On parasta sopia ihmisten kanssa, mikäli se käy päinsä", arveli Reimann, „ja kirjoittaa velkojillemme, että me olosuhteiden perusteella mielellämme suostumme osamaksuun ja pyydämme saada vastauksen ehdotukseemme kolmen päivän kuluessa. Mitä siitä sanotte?"

„Niin, — — miksi emme voisi", sanoi Lüders miettien. „Parempi olisi kuitenkin, jos puhuisimme vain puolesta määrästä emmekä osamaksuista."

Syntyi hiljaisuus. Molemmat ajattelivat. Kuului vain seinäkellon tikitys ja kirjoituskoneitten naksutusta viereisestä huoneesta, missä neitoset istuivat.

„Kuinkahan olisi" alkoi Lüders, „jos kävisimme käsiksi toisenlaisiin asioihin?"

Reimann kuunteli uteliaana.

„Emme voi jättää tehdastamme seisomaan. Tilatkaamme koneita, ja asia on selvä. — Koska armeijakin on nyt palautettu sotakannalta, on työttömiä miehiä ja naisia yllinkyllin. He voisivat jälleen ryhtyä entisiin toimiinsa.

„Nähkääs, herra Reimann", jatkoi Lüders ehdotustaan. „Rahtilaivojen puute tulee vielä jatkumaan jonkun aikaa. Vedenalaiset venheemme upottivat vuosikausia suuria höyrylaivoja. Mutta ellemme voi saada puuvillaa, niin miksi emme koettaisi turvetta ja nokkosen kuituja. Olen nähnyt Dahlemin kasvitieteellisessä puutarhassa pidetyssä näyttelyssä näistä valmistettuja kudontatuotteita, ja ne ovat suorastaan suurenmoisia."

Reimann antoi ehdotuksen vaikuttaa itseensä. Hetkisen kuluttua hän virkkoi:

„Lüders, asia ei ole hullumpi. Ajattelin sitä jo kerran. Mutta on otettava huomioon, että yritykseen tarvitaan erikois- ja ammattitietoja, ja useimmiten saa maksaa suuret oppirahat."

Molemmat olivat taasen vaiti. Sitten esitti Reimann lopputuloksensa:

„Emme voi tehdä mitään, en löydä mitään keinoa."

„Jaa, jos haluatte, niin voimme jo tänään suorittaa valmistavia toimenpiteitä; kuta pikemmin, sitä parempi meille", tuumi Lüders.

„Niin, kyllä minun puolestani. Mutta tässä on kaksi vastakkaista seikkaa, tilaukset ja koneet. Onko meidän ensin hankittava koneet vai hankittavako uusia tilauksia? Nähkääs, meidän olisi vanhoille asiakkaillemme ilmoitettava suunnitelmistamme sekä tiedusteltava, haluavatko he ottaa pumpulikankaan asemesta vastikekangasta. Nyt voisimme ehkä ostaa halvallakin koneita, jotka ovat kotoisin toimintansa lopettaneista tehtaista."

„Niin arvelen minäkin, herra Reimann. Meidän ei tarvitse heti ostaa uusia koneita, tulemme toimeen vanhoillakin, ja työläisiä, jotka ovat ennen olleet samankaltaisissa töissä, on kylliksi. Odottakaapa — luulen voivani käyttää hyväksemme erästä suhdetta, — on näet kyseessä tuttavuus erään aikaisemmin tällä alalla toimineen tehtailijan kanssa."

„Hyvä, tehkää mitä voitte", sanoi Reimann. — „Vielä yksi juttu, hyvä Lüders. Tämä koskee tulevaisuutta. Ja vaikka voisin ansaita miljoonia, niin on kuitenkin tällä hetkellä . . ."

Reimann solmiutui sanoissaan ja katsoi samalla Lüdersiä jännittynein kasvojenilmein.

„Ymmärrän! Asema on tällä hetkellä vakava", myönsi Lüders. „Niin, meidän on kai koetettava hankkia rahaa ennen koneita."

Taasen keskeytti keskustelun vaitiolo, jolloin molemmat tuijottivat eteensä mietteissään. Äkkiä Lüders kysäsi.

„Paljonko sitten tarvitsemme rahaa, herra Reimann?"

Sanaakaan sanomatta Reimann työnsi hänen eteensä kaksi irtisanottua hypoteekkikirjaa, jotka hän otti salalokerostaan.

Lüders laski lasit silmilleen ja tuijotti asiakirjoihin.

„Hitto soikoon!" huudahti hän lukiessaan. „Tämäpä jotakin! Sataneljäkymmentätuhatta ja satakaksikymmentätuhatta, se on yhteensä kaksisataakuusikymmentätuhatta markkaa, tosiaankin kaunis summa!"

„Pienempi on taloani vastaan, suurempi kolmas kiinnitys tehdastani vastaan“, sanoi Reimann otsaansa rypistäen.

Lüders mietti.

„No niin, mitenkähän olisi liiketoverin laita?“

„Liiketoverin?“ toisti Reimann hämmästyen.

„Niin, miksikä ei? Luulen, että sellaisen voisimme heti saada tehtaaseemme. Nykyään on paljon ihmisiä, jotka eivät tiedä, mitä tehdä sotavoitoillaan. — Ehkäpä hiljainen osakas, joka sijoittaisi 300,000 markkaa 8 % korolla? Halvemmalla emme nykyään saa rahaa.“

„Kahdeksan prosenttia!“ hämmästyi Reimann. „Mutta ajatelkaahan toki!“

„Halvemmalla emme voi saada“, toisti Lüders. „Ja lopultakin — mitä sitten on kahdeksan prosenttia, jos voimme laskea hyväksemme kaksisataa prosenttia?“

„Käytätte suuria sanoja“? sanoi Reimann.

„Miksi en? Näette kyllä, että olen oikeassa.“

Reimann ajatteli itsekseen.

„Mitä teemme?“ kysyi Lüders, jolla ei suinkaan ollut mitään lisäansiota vastaan, minkä hän aikoi samalla itselleen hankkia.

Reimann suostui lopulta huokaisten. Tähän asti hän oli ollut liikkeensä ainoa omistaja ja sitä hoitaessaan harmaantunut, ja nyt vielä pitäisi tulla vieraan siihen osalliseksi? Se ei tuntunut miellyttävältä, ja se herätti hänessä monenlaisia ajatuksia.

Entäpä jos kaikki kävisi hullusti? Jos kuitenkin saataisiin ulkomailta halpaa puuvillaa? Mitä silloin tapahtuisi?

Silloin hän ei ainoastaan olisi hankkinut kalliita koneita, vaan myöskin punonut itselleen kolmestasadastatuhannesta markasta ja kahdeksan prosentin korosta köyden mihin hirttäytyä . .

Hänen huuliltaan nousi taas huokaus.

„Se tuntunee teistä ankaralta? Vai kuinka?“ kysyi Lüders, joka Reimannin kasvoista näki tekemänsä ehdoituksen vastenmielisyyden. „Muuten ei yhtiötoverin tarvitse olla mukana elinikäänsä. Asetamme määräajan.“

„Se on totta. Minun on tehtävä, mitä asianhaarat vaativat.“

Hän nousi seisomaan, katsoi kelloa ja sanoi työntäessään yksityiskirjeen taskuunsa:

„Tehkää nyt oma osuutenne asiassa, hyvä Lüders. Suostun kaikkeen“.

Lüders meni paikalleen. Hänen kasvoistaan ei yksikään voinut päätellä, miten tärkeä keskustelu hänellä oli ollut isäntänsä kanssa.

Sillävälin käveli tehtailija väsyneenä kotiinsa.

Hän pysähtyi äkkiä maanalaisen rautatien luo ja jäi tuumimaan, mennäkö yksin tein tervehtimään vanhaa ystäväänsä Bergmannia, joka asui Schmargendorfissa. Voisihan käydä, että tämä, jonka hän ennestään tunsi kunnon mieheksi, auttaisi häntä kiinnityslaina-asiassa. Sitten hän myöskin voisi käydä katsomassa rouva Kersteniä ja ottaa selkoa pikku Ilsen voinnista. Sairaan tilassa oli kuulemma tapahtunut käänne huonompaan päin, mikä oli hänet sitonut vuoteen omaksi. Vaikkakin hänen vaimonsa oli häneltä salannut onnettomuustapauksen, jossa Bernhardin kerrotaan pelastaneen Ilsen, niin oli herra Reimann kuitenkin aina selvillä siitä, mitä Kersteneillä kulloinkin tapahtui.

Aluksi oli Reimann luottanut Ilsen selvänäköisyyskykyihin. Päiviä ja viikkoja kului kuitenkin ilman että onnettomuuden uhriksi

joutuneesta pojasta kuului pienintäkään elonmerkkiä. Onnettomuuksien ankarasti murjomalle isälle ei jäänyt muuta kuin tyytyä kohtaloonsa niin hyvin kuin taisi. Hänen kotonaan oli Bernhardin häviämisen jälkeen perhe-elämä tullut entistään kylmemmäksi. Puolisot tuskin puhuttelivat toisiaan. Reimann koetti, mikäli mahdollista, suunnata ajatuksensa liikeasioihin, jottei sydänsuru olisi saanut hänessä liiaksi valtaa. Hän tunsi yhäti vetäymystä Kersteneihin. Nyt häntä sitoi näihin ihmisiin yhteinen suru.

„Olikohan kohtalon sormi havaittavissa siinäkin, että tämä nainen, joka olisi voinut tulla hänen vaimokseen jos olisi kuunnellut sydämensä ääntä, nyt oli sokean tyttären äiti ja hän kadonneen pojan isä?"

Hän meni päättäväisesti päämääräänsä, mutta hän ei vielä ollut varma etsiäkö Schmargendorfissa ensin ystävänsä Bergmann vai pistäytyäkö ensin Kersteneillä. Hänen askeleensa ohjautuivat itsestään rouva Kerstenin luo.

Hän näki jo talon edessään. Se oli puutarhassaan täydelleen köynnöskasvien peitossa. Avoimesta ikkunasta kuului ulos pianonsoittoa.

Reimann jäi seisomaan kuunnellakseen. Soittajatar esitti ihmeen hyvin Schubertin unelmia. Niissä kaikui kaipausta, rakkaudenhaaveilua.

Hän aikoi jäädä rappujen kaidepuuhun nojaten kuuntelemaan, kun rouva Kersten astui ikkunaan sulkeakseen sen. Hän huomasi tulleensa tunnetuksi ja tervehti.

„Herra Reimann!" kuului huudahtus, ja Ilse keskeytti musiikkinsa.

Hän oli ainoa, joka ei vielä ollut heittänyt kaikkea toivoa . . . Hänellekin tuli sentään toisinaan hetkiä, jolloin hän epäili, että Bernhard olisi hyvinkin voinut antaa itsestään elonmerkkejä, jos hän kerran oli hengissä. Niin, hänellä oli hetkiä, jolloin hän suri tätä kuolleena.

Reimann asteli sisään. Rouva Kersten otti hänet sydämellisesti vastaan.

„Miten hauskaa, että taasen käytte meitäkin katsomassa. Ilse ja minä keskustelimme koko eilispäivän Bernhardista, ja hän väittää yhäti poikanne elävän ja lähettävän aivan pian sanoman. Myöskin Unkarissa asuva veljeni on Ilsen kanssa yhtä mieltä. Hän kirjoitti minulle pitkän kirjeen täynnä lohdunsanoja ja vakuutti, että Bernhard varmasti saapuu. En ole tätä kirjettä näyttänyt Ilselle, sillä en halua vahvistaa hänen toivoaan, jos se kuitenkin pettäisi lopulta."

„Niin, rakas ystävätär", jatkoi Reimann, „onnettomuus tulee harvoin yksin. Niin on minullekin käynyt viime aikoina."

„Kuinka niin, mitenkä?" kysyi rouva Kersten ihmeissään. „Onko vaimonne sairas?"

„Ei, siitä ei nyt ole kysymys. Liikeasiani ovat viime aikoina sujuneet huonosti."

„Niinkö?"

Rouva Kersten muisti, ettei hän vielä ollut maksanut Reimannille viimeisiä korkojaan. Hän katsoi kysyvästi miehensä työnantajaan.

„Menevätköhän hänen liikeasiansa niin huonosti? Onko hän tosiaankin pulassa, vai tuliko hän ainoastaan minua kehoittamaan?"

Hänen suora luontonsa pakoitti hänet kysymään:

„Tulitteko viimeisten korkojen takia?"

Reimann tunsi tehneensä suuren virheen ja katsoi rouvaan hämmästyneenä.

„Minäkö — korkojen takia? Enhän toki — todellakaan en! Jos niitä kävisin hakemassa, tulisin viimeiksi teidän luoksenne! En tullut etsimään rahaa, vaan lohdutusta. Aina kun olen menettänyt kaiken toivoni Bernhardin paluusta, vaikuttaa Ilsen läheisyys minuun rauhoittavasti. Minun tarvitsee vain kuulla lapsen äänen, kun jo tunnen poikani sielun. Siksi tulin tänään luoksenne."

Rouva Kersten ei ollut kuitenkaan vielä voinut unohtaa edelläkäyneen liikeasiakeskustelun vaikutusta ja luuli huomaavansa Reimanin sanoissa vain eräänlaisen anteeksipyynnön. Hän halusi kuulla lisää Reimannin liikeasioista ja kysäsi siksi:

„Tehtaanne kärsii varmaan raaka-aineitten puutetta? Ja taloudellinen tilanne on saattanut monet asiakkaanne maksuvaikeuksiin?"

Reimann hämmästyi kysymyksestä. Hän tunsi itsensä epävarmaksi. Oliko hänen liikkeensä asemasta jo liikkeellä huhuja? Tämä päähänpisto vaivasi häntä ilkeästi. Siksi hän kysyikin haluttomasti:

„Mistä voitte näin päätellä, rouva Kersten?"

Puhuteltu ymmärsi heti osuneensa oikeaan.

Tehtaanomistaja mietti silmänräpäyksen. Rehellisellä tunnustuksella hän ehkä voi kumota mahdolliset puheet ja tarpeettomat juorut, ja siksi hän kertoikin avoimesti nykyisestä asemastaan, keskustelustaan prokuristi Lüdersin kanssa ja aikomuksestaan etsiä itselleen liiketoveri, joka voisi antaa hänen tehtaalleen uuden suunnan

Rouva Kersten oli kuunnellut tarkkaavaisesti mutta kuvitteli tilanteen todellista huonommaksi sekä lupasi suorittaa korot. Reimann puolustautui uudelleen:

„Ei, rouva Kersten! En todellakaan tarvitse tätä vähäpätöistä summaa! Teidänkään portaittenne ohitse ei taloudellinen siirtymäkausi suinkaan ole mennyt jälkiä jättämättä Teilläkin on vuokralaisia, jotka ovat muuttaneet muuanne taikka suorastaan maasta ja siksi tahdon mieluimmin odottaa."

Reimann oli lausunut viimeiset sanansa miltei pyytäen. Hän oli saanut taas entisen rauhallisuutensa.

„Kiitos, herra Reimann! Mutta minulla on todellakin rahasumma kotonani. Olisin suorastaan kiitollinen, jos viitsisitte ottaa sen mukaanne. Osoitatte sillä ystävällisyyttänne ja samalla säästätte minulta pankissakäynnin. Tiedättehän — tyttäreni takia minun on vaikea poistua kotoani."

Hän otti rautaisesta lippaasta, jota hän säilytti kirjoituspöydässään, rahat ja antoi ne Reimannille.

„Aivan niinkuin haluatte. Jos voin tehdä mieliksenne, niin otan ne mukaani."

Hän työnsi rahat taskuunsa ja sanoi sitten:

„Minun on kuitenkin nyt lähdettävä. Työhalua minulla ei ole kylläkään tänään."

„Jääkää toki hetkiseksi luoksemme", vaati rouva Kersten. „Ilse saa soittaa teille jotakin. Hän soittaa viime aikoina niin ihmeellisiä improvisatioita, suorastaan taivaallisia melodioita."

Rouva Kersten huomasi, että Reimannilla oli päällystakkinsa vielä yllään, ja hän pyysi tätä riisumaan sen.

Reimann vilkasi kelloonsa.

„Vain puolituntinen, jos niin haluatte."

„Tottahan toki!"

Hän otti päällystakkinsa yltään. Rouva Kersten tarjosi hänelle nahkatuolin ja istuutui häntä vastapäätä. Hänen silmänsä harhailivat ympäri huonetta, jonka yksinkertainen mukavuus miellytti häntä suuresti. Sitten hänen katseensa jäi rouva Kersteniin. Tahtomattaankin hän vertasi tätä omaan vaimoonsa.

„Niin — tuo olisi tosiaan sopinut hänelle paremmin — suoraluonteinen ja rehellinen kun oli lukuunottamatta yhtä ainoaa valhetta, jota hän ei milloinkaan antanut rouva Kerstenille anteeksi, — koska hän oli sen takia tullut onnettomaksi. Kuinka tämä nainen saattoikaan hänelle uskotella olevansa pahasti keuhkotautinen, vaikka näin ei suinkaan ollut laita". Hän ei tiennyt, että hänen entinen rakastettunsakin oli tästä valheesta kärsinyt.

Reimann tunsi äkkiä, että hän rakasti yhä rouva Kersteniä. Hänellä ei ollut rohkeutta tunnustaa sitä tälle. Hänen täytyi kuitenkin sanoa jotakin.

„Kertokaa minulle, rouva Kersten, kuinka vietätte täällä päivänne. Kertokaa, mistä keskustelette Ilsen kanssa. Muuten, kuinka tämä lapsi nyt voi?"

Rouva Kersten taivutti päänsä alas ja hänen silmiinsä ilmestyi sumuharso.

Reimann huomasi nyt hänen kärsivän. Kenenkä takia? Oliko Ilse vakavasti sairaana? Vai mikä oli hänen silmistään näkyvän tuskan syy?

Molemmat havahtuivat kuullessaan ovelta kahinaa ja haparointia. Ilse siellä astui empien yli kynnyksen.

„Ah siellähän sinä olet! Minun ei olisi pitänyt jättää sinua niin pitkäksi aikaa yksin. Hyvä, että tulit", sanoi rouva Kersten nousten ja vieden tyttärensä istumaan viereiseen tuoliin. Reimann tuijotti tytön vahankalpeisiin kasvoihin, joissa silmiä ympäröivät tummat varjot. Oliko tämä lapsi, jota hän eräänä päivänä vertasi puutarhan punaiseen ruusuun? Tyttö, joka sairaudestaan huolimatta saattoi niin iloisesti nauraa? Mistä oli ilmestynyt tuo karkea juonne hänen suunsa ympärille? Oliko hänen sielunsa herääminen, pyrkimys valoon ja aurinkoon, niin voimakas, että hänen ruumiinsa hento kuori oli siitä murtua? Vai oliko tässä jokin uusi sairaus? Samako, joka oli tytön isällä ollut? Hän nousi ja tarttui tämän kapeaan, pehmeään käteen.

„Älkää suuttuko, rakas lapsi, jos häiritsen rauhaanne", sanoi hän myötätunnolla. „Tulin vain tiedustamaan teidän ja teidän rakkaan äitinne vointia."

Hetkisen mietittyään Ilse vastasi:

„Minun on hyvä olla, minua ei vaivaa mikään."

Reimannia kummastutti, ettei Ilse tänään kysynyt mitään Bernhardista, mitä hän sentään olisi odottanut.

Rouva Kersteniä ihmetytti sama asia. Äkkiä hän muisti kohtauksensa Elfriede Mertinin kanssa, ja hän ehätti sanoa ennen Ilsen kysymystä:

„Niin, herra Reimann, mitä meidän pitikään kysyä. Bernhardhan kuuluu olleen kihloissa erään professorin tyttären kanssa?"

„Mitä sanottekaan! En ole kuullut mitään sellaista. Kihlausko? Minun poikani? Varmaankin minun vaimoni päähänpistoja".

Rouva Kersten näki kyynelten tunkeutuvan Ilsen silmiin ja että keskustelu koski häneen.

„Minäkin luulen sen olevan vain turhaa puhetta", vastasi hän, „on parasta, että jätämme asian".

„Seis", sanoi Reimann, „mikä tytön nimi on?"

„Elfriede Mertin", vastasi nyt ääni vapisten Ilse. „Elfriede Mertin, professori Mertinin tytär."

Reimann nousi seisomaan, otti käsille päällystakkinsa ja veti sen taskusta sanomalehden. Hänen katseensa lipui yli ilmoituspalstojen.

„Niin, tässähän on sama nimi. Lukekaapa!"

Siinä oli mustalla valkoiselle:

„Vihitty: Elfriede Mertin ja Hans von Reichenau." (Jatk.)

A. Krumm-Heller.
Saks. suom. J. E. P.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot alkoivat syyskuun 28 p:nä vanhassa paikassa, Kulmakoulussa, Meritullink. 33, jolloin ensimäisen esitelmän aiheena oli *Missä on kansamme pelastus?* Juhlasali oli täynnä hartaita kuulijoita. Toinen luento lokakuun 5 p:nä käsitteli aihetta *Kirkon syntysanat.*

Helsingin Ruusu-Risti-ryhmä piti ensimäisen kuukausikokouksensa syyskuun 21 p:nä.

Ruusu-Risti-looshit ovat kaikkialla alkaneet toimintansa.

Ruusu-Risti-Nuoret Helsingissä ovat vuokranneet itselleen tilavan klubihuoneen Mikonkadun 2:ssa, jossa pitävät kerhokokouksiaan ja viettävät vapaita iltojaan.

Opistolan työ on täydessä käynnissä. Se on nyt muuttanut uuteen huoneustoonsa, Kaisaniemenk. 13.

Kulmakoulun toiminta alkoi säännönmukaisesti syyskuun 1 p:nä.

Ruusu-Ristin johtajan ulkomaanmatka on siirtynyt marraskuuhun. Sentähden ilmestyy tämä lokakuun numero omalla ajallaan, mutta mahdollisesti ensi numero on marras-joulukuun kaksoisnumero, ilmestyen marraskuun loppupuolella.

Painosta ovat ilmestyneet P. E:n kaksi uutta kirjaa: *Kuka auttaa meitä kuolemassa?* ja *Kristuksen tutkimaton rikkaus.* Ennen joulua ilmestyy kolmas kirja *Tähtikoulut,* joka kertoo ihmisen henkisestä kehityksestä.

Uusia kirjoja. Mystica on julkaissut Pekka Ervastin uuden kirjan: „Kuka auttaa meitä kuolemassa?" Sisällys: I Usko ja kuolema, II Luonto ja ihmistahto kuoleman valtakunnassa, III Kuoleman kulttuuria, IV Vainajien auttajat, V Kristus ja kuolema, VI Kristuksessa kuoleminen ja VII Ruusu-Risti ja kuolema.

Kirja sisältää kiintoisia asioita, sellaisia, joita ei teosofisessakaan kirjallisuudessa ole aikaisemmin esitetty. Etenkin tätä P. E:n kirjaa lukiessa — joka enimmäkseen liikkuu kuoleman tuolla puolen — tulee kuin jonkunlaisella haikeudella ajatelleeksi sitä suurta yleisöä, jonka uskonnollinen kasvatus on ollut miltei yksinomaan sokeata uskoa, umpimähkäistä totenapitämistä, ja jonka ajatus- ja tahtoelämä on senvuoksi jäänyt viljelemättömäksi henkisissä asioissa. Niinollen tällainen kirja on pakostakin uudisraivaajan välttämätöntä työtä. Kirjan ja sen tekijän on vedottava lukijan siveelliseen tahtoon. Lukijalta kaiken aikaa ikäänkuin kysytään: tahdotko päästä tietämättömyy-

destäsi, sokeasta uskostasi ja ristiriidoistasi? Tahdotko? Tämän tunsin selvästi kirjaa lukiessani. Ja koska ilman tahtoa, ilman tahtomista, ei pääse mihinkään henkisessä elämässä ja sen vaikeuksissa, niin sentähden iloitsen ja olen kiitollinen tekijälle, joka on kyennyt tällaisen kirjan synnyttämään. J. R. H.

Heimopäivät. Suomalaisuuden liiton sukukansaosaston aloitteista toimeenpannaan vuotuiset heimopäivät lokakuun kolmantena lauantaina ja sunnuntaina Suomessa, Eestissä ja Unkarissa. Tänä vuonna siis lokak. 18 ja 19 p:nä. Toivottavasti tämäkin työ valmistaa maaperää suuremmalle veljeydelle, sanokaamme Europan Yhdysvaltojen toteutumiselle.

Teosofin sisältörikkaassa syyskuun numerossa on A. A. Astalalta kirjoitus „Suunnan selvittelyä", joka todistaa, että Suomenkin T. S:ssa nyt puhaltavat raikkaammat tuulet, ulkomailta tulleina. Kirjoittaja jakaa teosofit kahteen ryhmään — niihin, jotka seuraavat auktoriteetteja ja muodostavat koulukuntia (Blavatskyn, Besantin, Leadbeaterin, Steinerin, Ervastin), ja niihin, jotka eivät luota ilmestyksiin, vaan omaan järkeensä ja „pyrkivät kirvoittamaan jumalviisautta, ihmisen sisäistä valoa omista sisäisistä lähteistä". Nämä viimemainitut lienevät saaneet herätyksensä Krishnamurtilta. Tämä on kaikki hyvin, ja jos nuo mainitut koulukunnat kaikki mahtuisivat Teosofiseen Seuraan, olisi sekin kaunista. Semmoinen ehdotus tehtiin Suomesta päin T. S:n keskushallitukselle Adyarissa Steiner-kriisin aikana, mutta lienee silloin ollut ennenaikainen. Kuitenkin vanha teosofi kaipaa sekä A. A. Astalan että ulkomaalaisista uudenaikaisista älykkään heränneistä arvosteluista erästä seikkaa, sitä nim., että kirjoittajat kysyisivät omantunnontarkasti — itseltään ja toisilta, — mitä varten Teosofinen Seura — vai sanoisimmeko: teosofinen liike — alkuaan perustettiin. Sitäkö varten, että olisi olemassa täysin puolueeton ja suvaitsevainen lava, jolta kaikki saisivat vapaasti julistaa omaa viisauttaan? Vai sitäkö varten, että mainitulta lavalta kuuluisi ihmiskunnan Viisaimpien ääni? Edellisessä tapauksessa T. S. epäilemättä olisi viisaampi jäseniään, koska se asettuisi hiljaisen kuuntelijan asemaan. Mutta jälkimäisessä tapauksessa sekä seura että seuran jäsenet asettuisivat Korkeamman palvelukseen: julistamaan sitä totuutta, jonka ihmiskunnan viisaimmat yksilöt ovat saavuttaneet. Mistähän olisi maailmalle suurempaa hyötyä ja mikähän lienee ollut teosofisen liikkeen alkuunpanijain tarkoitus?

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Ruusu-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Neuvoston puoleen (sihteeri herra Eino Krohn, Helsinki, Konstantinink. 33). Paikallisia ryhmiä on Helsingissä, Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla. Loosheja on Helsingissä, Jyväskylässä, Turussa, Viipurissa, Tampereella, Hämeenlinnassa, Lieksassa, Terijoella, Kouvolassa ja Kuopiossa.

Ruusu-Ristin jäsenluku on yhdeksän toimintavuotensa aikana noussut noin yhdeksäänsataan. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1930.

26:s vk. Marras-Jouluk. 1930 N:o 9—10

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

TILAUSHINTA: 1/1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HYVINKÄÄLLÄ 1930

IRTONUMERO postivap. Smk. 10.—, 50 cent.

RUUSU-RISTI

Totuudenetsijäin aikakauskirja.

Suomen vanhin teosofinen lehti.

RUUSU-RISTI ilmestyy 10 kertaa vuodessa, sisältäen vähintäin 320 tekstisivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y.m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, ulkomailla doll. 2:—. Yksityisnumeon hinta on postivapaasti lähetettynä Smk. 10:— tai 50 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Tietäjän ja **Omantunnon vanhoja vuosikertoja** on saatavissa! Tilataan käteisellä tai postietuannilla **suoraan toimitukselta, os. Pilpala.** Seuraavia vuosikertoja on myytävänä allamainittuihin hintoihin: Omatunto 1906 ja 1907, Tietäjä 1908, 1912 ja 1920 á Smk. 25:—, Tietäjä 1918 à Smk. 50:—, Tietäjä 1911 ja 1914 à Smk. 100:—, Tietäjä 1909 à Smk. 200:—, Tietäjä 1915 à Smk. 250:—, Tietäjä 1917 à Smk. 1,000:—.

26:s vk. MARRAS—JOULUKUU 1930 N:o 9—10

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, perust. 1905

A. Yleinen osasto.

Veritati nulla praestat religio.

Ruusu-Risti 1931.

Ruusu-Ristin, teosofisen aikakauskirjamme, totuudenetsijäin lehden 27:s vuosikerta!

Rientäkää, ystävät, tilaamaan!

Ruusu-Risti on se mikä se on! Ja sinä se pysyy. Ei se moitteista pahene eikä kiitoksista parane. Ei toimitus tahdo sitä kehuskella eikä se osaa tehdä siitä reklaamia. Sen ystävät tuntevat sen omakseen. Sen ystävät sitä kannattavat, tukevat ja auttavat. Sen ystäväpiiri kasvaa.

Rakastakaamme Ruusu-Ristiä!

Ruusu-Ristin tilaushinta on Smk. 50: —, ulkomaille dollaria 2: — eli Smk. 80: — koko vuosikerralta. Kymmenen numeroa ilmestyy, sisältäen vähintäin 320 tekstisivua. Mutta vaikka virallinen tilaushinta on Smk. 50: —, ottaa toimitus kiitollisuudella vastaan Smk. 100: — tahi kuinka paljon tahansa, sillä nämä vapaaehtoiset korkeammat maksut ovat tehneet toimitukselle mahdolliseksi julkaista Ruusu-Risti kookkaampana ja sisältörikkaampana viimeisinä vuosina. Oli aikoinaan puhetta tilaushinnan korottamisesta, mutta kun siitä ei tullut mitään, on joidenkuiden ystäväin lämmin käsi ollut Ruusu-Ristille sanomattomaksi siunaukseksi.

Ruusu-Ristin tämän kaksoisnumeron mukana jaetaan sekä tavanmukainen tilauslista että sininen postiosoituskortti, jolla Ruusu-Ristiä voidaan tilata. Älkää unohtako Ruusu-Ristiä jouluna. Parempi on tilata ajoissa. Tilatkaa postista tai asiamiehiltä tai suoraan toimitukselta, os. Hyvinkää, Pilpala, käyttämällä sinistä postiosoitusta.

Toimittajalta.

— Nyt sinun on taas kirjoitettava jotain joulusta, sanoi ääni sisässäni.

Tosiaankin. Joulu lähestyy. Ruusu-Risti ilmestyy tosin marraskuussa, mutta onhan se marras-joulukuun kaksoisnumero. Siis joulu on ovella.

Me ihmiset kasvamme tapojemme orjiksi, teemme elämästämme näytelmän, — ja elämä itse saa pitää huolen siitä, että se karmallisessa järkkymättömyydessään muodostuu jumalalliseksi komediaksi.

Montako kertaa lienenkään — vanhaa hyvää tapaa noudattaen — kirjoittanut joulusta näin joulukuun numerossa? Ehkä kymmeniä kertoja. Onhan tämä lehtemme 26:s vuosikerta.

Riittäköön siis.

Tällä kertaa en kirjoita sanaakaan erikoisesti joulusta. Toivotan vain kaikille lukijoilleni lämpöä, ruokaa, lahjoja, valoa ja rauhaa! Sitä kaikesta sydämestäni toivotan.

Ja sitten vielä lausun toivomukseni: älkää unohtako Ruusu-Ristiä! Tavatkaamme tammikuussa!

*

Jotkut lukijat ainakin muistanevat, että neljätoista vuotta sitten käytiin tässä aikakauskirjassa vilkasta sananvaihtoa Teosofisen Seuran eli liikkeen tehtävästä. Polemiikki alkoi kirjoituksella „Mihin suuntaan?", jonka oli lähettänyt „Ääni maaseudulta". Kaikki mystiikka ja okkultismi oli tämän kirjoittajan mielestä turha, jos Teosofinen Seura tahtoi olla hyödyksi maailmassa, oli sen ensimäisen ja varsinaisen ohjelmapykälänsä nimessä antauduttava kokonaan palvelemaan yleisen veljeyden aatetta ja tultava käytännölliseksi, yhteiskunnalliseksi liikkeeksi, joka koko voimallaan ottaisi osaa nykyajan sosiaalipoliittiseen elämään, sitä elähdyttäen ja inspiroiden. „Ääni maaseudulta" sai älykkäitä kannattajia. Mutta kannattajia sain minäkin, joka omissa kirjoituksissani edustin vastakkaista kantaa. Koetin selittää, että veljeyspykälä oli vain ehto — conditio sine qua non, — joka avasi seuran jäsenyyden sille, joka tahtoi, tavalla tai toisella, ottaa osaa seuran työhön; ja seuran työ ja tehtävä oli ilmaistu toisessa ja kolmannessa ohjelmapykälässä. Käytin huomiota herättävää nimeä „pas-

siivinen" ja „negatiivinen" ensimäisestä pykälästä, mutta selitin niiden tarkoittavan, että veljeys oli toteutettava seuran omassa piirissä — ja todella aktiivisesti toteutettava. Yhteiskuntaa emme osanneet muuttaa, mutta itse meidän oli teosofeina näytettävä esimerkkiä veljesrakkaudessa. Eihän tehtävämme ollut luoda ihmiskunnan yleistä veljeyttä maailmaan, tehtävämme oli vain olla yleisen veljeyden ytimenä.

No niin. Syy, miksi tämä polemiikki muistui mieleeni, oli, että silmiini sattui seuraavat sanat, jotka H. P. Blavatsky kerran lausui Judge'lle ja jotka Judge julkaisi v. 1891 muistosanoissaan H. P. B:lle:

„Emme tee työtä vain sitä varten, että ihmiset sanoisivat itseään teosofeiksi, vaan sitä varten, että harrastamamme opit vaikuttaisivat hapatuksen tavoin tämän vuosisadan koko tajuntaan. Ja tämän voi saada aikaan vain pieni, vakava joukko työskentelijöitä, jotka eivät työskentele inhimillisen palkinnon eikä maallisen tunnustuksen toivossa, vaan joita elähyttää ja ylläpitää usko siihen yleiseen veljeyteen, josta Mestarimme ovat osana, ja jotka sentähden lakkaamatta ja uskollisesti tekevät työtä itse ymmärtääkseen ja toisten arvosteltavaksi esittääkseen niitä elämän ja velvollisuuden oppeja, jotka ovat periytyneet meille aikojen aamusta. Älkää horjuko, niinkauan kuin jotkut hartaat sielut ponnistelevat pitääkseen ydintä elossa. Teitä ei käsketty perustamaan ja toteuttamaan yleistä veljeyttä, vaan olemaan sen ytimenä, sillä vasta kun ydin on muodostunut voivat syntyä ne lisämuodostumat, jotka tulevina vuosina — olkoot nämä kuinka kaukaisia tahansa — päättyvät sen elimistön muodostumiseen, mikä meillä on nyt mielessämme."

Jos edellä olevat sanat olisin julkaissut 1916, olisi ehkä asia ollut ratkaistu — ainakin niiden mielestä, joille H. P. B:llä oli auktoriteettia. Sillä vaikka „sattumalta" edustinkin H. P. B:n kantaa, tuntui useiden mielestä, että siitä poikkesin, kun käytin nimityksiä „negatiivinen" ja „passiivinen". Ainoastaan ne, joiden mielestä kantani oli järkevä ja luonnollinen, yhtyivät siihen ja seurasivat minua. Ja tämä on muuten H. P. B:nkin mielestä ainoa teosofisesti oikea menettelytapa.

H. P. B:n edellä toistetut sanat ovat samalla profetia, jota kannattaa pohtia.

*

Eräs ystäväni sanoi minulle äskettäin: — Kirjoita taas jotakin Krishnamurtista!

En liene todella pitkään aikaan kirjoittanut mitään tästä nuoresta kuuluisuudesta. Se johtuu siitä, että olen odottavalla kannalla. Hänen asenteensa on toiselta puolen raitis ja terve, toiselta kokemattomuutta todistava. En tahdo vielä häntä arvostella. Toivon ja odotan. Hän tulee joko peruuttamaan monet lausuntonsa tai kaatamaan Teosofisen Seuran. Jälkimäisessä tapauksessa hän itsekin hukkuu teosofisen liikkeen aaltoihin. Mutta toivon hänen paljon vielä viisastuvan.

Tämän sanon senkin uhalla, että lukijani päätä ravistaen mutisevat itsekseen: mutta kuinka viisas tuo P. E. sitten luulee olevansakaan?

En tunne omaa viisauttani, mutta tunnen erään heikkouteni. Ihailen älykkyyttä. Nautin sanomattomasti, kun joku älykkäästi kapinoi. Nimittäin joku, joka ei luule olevansa viisas eikä esiinny millään auktoriteetilla, vaan jonka järki vilpittömästi nousee kapinaan tapoja ja järjestelmiä vastaan.

Jos viisas kapinoi, täytyy hänen asettaa tilalle jotain ehdottomasti korkeampaa. Buddha ja Kristus nousivat olevia lakipykäliä vastaan, mutta ei lakia hävittääkseen, vaan sitä täyttääkseen. Heillä oli suurempi tieto laista kuin heidän aikalaisillaan. Viisas ei kapinoikaan, hän antaa vain suuremman valonsa loistaa.

Mutta vähätietoinenkin ihminen saa kapinoida, kun se on hänen järkensä vilpitön ilmaus. Hän saa silloin asettua kysymysmerkiksi, ja hänen kapinansa on hänelle askel eteenpäin kehityksen, toisin sanoen itsensä löytämisen tiellä.

Julkaisen tässä otteen eräästä äsken saamastani kapinallisesta kirjeestä. Julkaisen sen takia, että ensi vuonna alkaa, kuten viime numerossa mainitsin, uusi osasto Ruusu-Ristissä, jossa esoteristit kertovat kokemuksistaan. Esoteristit ovat totuudenetsijöitä, jotka kasvattamalla itseään järjestelmällisesti pyrkivät henkiseen valaistukseen. Alkuaskel esoteristin tiellä sisältää aina myös n.s. mietiskelyharjoituksia. Ensi vuonna saamme kuulla positiivisista tuloksista, nyt annan seuraavan kirjeen kertoa niistä negatiivisista johtopäätöksistä, joihin nuori harjoittelija on tullut. Näin hän kirjoittaa:

Olen lopettanut harjoitukset nähdäkseni, ovatko ne mi-

nulle sisäinen välttämättömyys vaiko vain velvollisuus, jonka olen ottanut päälleni uskossa, että se on minulle nopein tie eteenpäin.

Kukaties se ei sittenkään ole minun tieni.

En pidä „velvollisuuden“ tunnusta henkisten pyrkimysten yhteydessä. Niitten jos minkä on oltava spontaanisia, ipso facto-luonteisia. — No niin, ja minun aamuharjoitukseni eivät suinkaan aina olleet spontaanisia. Ne tuntuivat liiankin usein „velvollisuudelta“, jonka suorittamiseen ei oikeastaan olisi aikaa, mutta kun on kerran ottanut jotakin tehdäkseen säännöllisesti, niin pitäisihän sitä. Ja kun ei sitten kuitenkaan ehtinyt taikka jaksanut, niin kulki koko päivän ympäri levottomana ja häpeissään kuin sanansa syönyt konna. Ei — totisesti en pidä sellaisesta „pyrkimyksestä“! Sehän hämmentää ihmisen koko elämän ja pilaa hänen luonnolliset välinsä Jumalaan ja ihmisiin!

Ei niin, ettei minulla olisi halua aloittaa päiviäni Elämän kasvojen edessä ja käyttää niitä Hänen tahtonsa mukaisesti, onhan sellainen pyrkimys minulle aivan luontainen, mutta en ymmärrä, että minun sitä varten olisi istuttava jossain määrätyssä asennossa, joka lisäksi on mahdollisimman vähän ajatuksia inspiroiva (voin helpommin mietiskellä kadulla kulkiessanikin!) Eikö olisi paljon luonnollisempaa, „grasiöösimpää“ noustuaan kävellä yksinkertaisesti ikkunaan, katsoa maailmaan, jossa miljoonat häärivät ja jonne itsekin pian pujahtaa muurahaisena mukaan, muistuttaa mieleensä korkein inhimillinen ihanne, minkä kulloinkin pystyy tajuamaan, painaa se mieleensä päivän varalta ja — jos on aikaa ja inspiratiota — miettiä hetkisen sitä kysymystä, mikä milloinkin on aktuelli. Tämähän voisi sitäpaitsi tapahtua yhtä hyvin työhön kävellessänikin. Niinhän olen koko ikäni mietiskellyt.

Tällaisiin harjoituksiin ei sekoittuisi ulkonaisen „velvollisuuden“ sivumakua, vaan ne pysyisivät puhtaana osoittaen kuin ilmapuntari juuri henkisen „paineen“ todellista määrää.

*

Kirjoitan paraikaa „Vuorisaarna“ kirjaani englanniksi. Toivon saavani käsikirjoituksen valmiiksi marraskuun aikana.

Marraskuun 15 ja 16 p:nä on kymmenvuotisjuhlamme Helsingissä. Niiden jälkeen matkustan joksikin aikaa ulkomaille.

Kuta vanhemmaksi käyn, sitä hartaammin soisin, että kykenisin johonkin. Tämä „johonkin" ei ole mitään epämääräistä, vaan kasvaa vuosi vuodelta selvemmäksi tajunnalleni. Päämääräni pitkin matkaa on tietysti ollut tehdä teosofista työtä. Mutta se päämäärä on vuosien vieriessä kirkastunut. Näen yhä selvemmin mielestäni, mitä ihmiskunta kaipaa. Ja vaikken ajattele itsestäni, että omalla työlläni osaisin ihmiskunnan kaipuuta tyydyttää, tiedän kuitenkin, mikä ja kuka sitä kaipuuta voi tyydyttää. Oman työni suhteen rukoilen vain, että se voisi valmistaa tietä tulevalle. Tuleva ei ole ihminen eikä vapahtaja, se on suuri tapahtuma. Ihmisiä — hyviäkin — on, vapahtaja — Kristus — on, tuleva tapahtuma on kuin suuri elämänpyörä näkymättömissä, joka jo pyörii ja lähestymistään lähestyy.

Mikä tämä tapahtuma on?

Se on uusi uskonpuhdistus, suuri reformatsioni kristikunnan kaikissa kirkoissa. Sanon „kristikunnan", sentähden että olen länsimaalainen. Itämailla tämä uskonpuhdistus on myös jo käynnissä.

Mutta kristikunta kaipaa kipeästi reformatsionia. Sen kirkot ovat unohtaneet Jeesuksen sanoman taivastenvaltakunnasta. Sen papit ovat tulleet virkamiehiksi, jotka eivät edes aavista, mikä apostoolinen ja profetallinen tehtävä heille oli aiottu.

Minä olen tästä tietoinen, ja tämä tieto painaa minut välistä maahan, kun tunnen vähäpätöisyyteni ja mitättömyyteni. Toisena hetkenä se minua rohkaisee ja saa minut päättämään, että koetan tehdä mitä voin. Tottapahan myöhemmin toteutuu Jumalan tahto niin maan päällä kuin taivaissa.

Tämänsyksyinen luentosarjani koskeekin kirkkoa. Koetan esittää ja selittää, mitä kirkko on, mitä se voisi ja mitä sen tulisi olla. Lopullisesti en voi vedota muuhun kuin omaan sisäiseen tietooni, mutta etsin tietysti tukea Uudesta Testamentista ja historiasta.

Olen kuin huutavan ääni korvessa. Mutta samalla uskon tietäväni, mitä Se tahtoo, jolle työlläni koetan tietä valmistaa.

Ruusu-Risti on täten renkaana merkillisessä työssä. Sekä seuramme että tämä aikakauslehtemme.

Itse sitä ihmettelen, kun katselen suurta tehtävää. Mitä me olemme, että semmoisessa saisimme olla mukana?

Mutta Mestari tietää — ja aika näyttää. Tapahtukoon hänen tahtonsa ja olkoon hänen rauhansa meidän kaikkien kanssa nyt ja aina.

Oliko Cagliostro „puoskari”?

Pois lähettää loukattu hyvittämättä, kuin suuri sortaja liekin ja loukattu kuin pieni, on alhaista, ilkeää, inhoittavaa, — saastuttaa, saisi vallastaan kuninkaan suistaa. Smollett.

Cagliostron nimen mainitseminen vaikuttaa kahdella tavalla. Toisaalta sukeltautuu merkillisiä tapahtumasarjoja muinaisuuden hämärästä esiin; toisaalta liian realistisen aikamme lapsissa Aleksanterin, Cagliostron kreivin nimi, aiheuttaa ihmettelyä, ellei suorastaan halveksuntaa. Ihmiset eivät voi käsittää, että tämä „hurmaaja ja taikuri“ (sanoo „puoskari“) koskaan saattoi sillä tavoin aikalaisiinsa vaikuttaa kuin hän vaikutti. Tämä antaa avaimen Joseph Balsamon nimellä tunnetun sisilialaisen myöhemmin niittämään maineeseen, joka erään häneen uskovan vapaamuurariveljen sai sanomaan, että (prinssi Bismarckin ja joidenkuiden teosofien tavalla) „Cagliostrosta voidaan mainiosti sanoa hänen olevan Euroopan parjatuin ja vihatuin mies“. Kuitenkin huolimatta yleisestä tavasta sälyttää hänen harteilleen häpeällisiä nimityksiä, ei kukaan saisi unohtaa, että Schiller ja Goethe kuuluivat hänen lämpimiin ihailijoihinsa ja kuolemaansa saakka myös sellaisina pysyivät. Matkustaessaan Sisiliassa Goethe uhrasi paljon aikaa ja vaivaa tietojen saamiseen „Guiseppe Balsamosta“ tämän oletetussa syntymämaassa; ja näiden muistiinpanojen nojalla Faustin tekijä kirjoitti näytelmänsä „Suur-kophta“.

Carlylestä johtuu, minkätähden tämä ihmeellinen mies Englannissa saavutti niin vähäisen kunniaa. Aikansa pelottomin ja totuuttarakastavin historioitsija — se, joka inhosi vääryyttä, otti se sitten minkä muodon tahansa — on kunniallisen ja mainehikkaan nimensä i m p r i m a t u r'illa leimannut ja siten pyhittänyt historian vääryyksistä epäoikeudenmukaisimman. Ja tämä johtui vilpillisistä tiedoista, joita viime aikoihin asti on versonut erään ihmisluokan taholta, josta hän yhtä vähän välitti kuin vihaamas-

taan totuudettomuudesta, nimittäin jesuiitoista, s.o. lihaantuneesta valheesta.

Guiseppe Balsamon todellinen nimi merkitsee kabbalistisiä menetelmiä käyttäen „Hän, joka on lähetetty", tai „Annettu", myöskin „Auringon herra", osottaen, ettei sellainen nimi ollut isiltä peritty. Kuten Kenneth R. A. Mackenzie, T.S:n jäsen, näyttää, viime vuosisadan loppupuolella tuli erinäisten teosofisten professorien piirissä tavaksi muuttaa itämaiseen muotoon jokainen salaisten veljeskuntien niille oppilailleen antama nimi, joiden määrä oli työskennellä maailman hyväksi. Ketkä lienevätkin Cagliostron vanhemmat olleet, ei heidän nimensä ainakaan „Balsamo" ollut. Niin paljon kuitenkin on varmaa. Sitäpaitsi, kuten kaikki tietävät hänen nuoruudessaan eläneen oletetun Altotas nimisen miehen, suuren hermeettisen, itämaisen viisaan tai toisin sanoen Adeptin kanssa, ei ole vaikea omaksua vanhaa perinnäiskäsitystä siitä, että viime mainittu oli se henkilö, joka antoi hänelle hänen symbolistisen nimensä. Mutta mikä vielä suuremmalla varmuudella tiedetään on se aivan tavaton arvonanto, jonka hänelle aikansa tieteellisimmät ja kunnioitetuimmat miehet soivat. Ranskassa näemme Cagliostron — sitä ennen palveltuaan Pinton, Maltan Ritarikunnan Suurmestarin uskottuna ystävänä ja apulaiskemistinä — tulevan prinssi, kardinaali de Rohanin ystäväksi ja suojatiksi. Eräs jalosukuinen sisilialainen prinssi kunnioitti häntä tukemisellaan ja ystävyydellänsä, samaten kuin monet muut aatelissukuiset. „Onko silloin mahdollista" Mackenzie asiaankuuluvasti kysyy, „että näin puoleensa vetävä mies olisi voinut olla se valhepetturi, joksi hänen vihollisensa häntä koettivat leimata?"

Hänen elämänhuoliensa pääsyynä oli avioliitto Lorenza Felicianin kanssa, jota jesuiitat käyttivät aseenansa; ja kahtena pienempänä: harvinaisen suuri hyväsydämisyys ja se sokea luottamus, jonka hän ystävilleen antoi, ystäville, joista jotkut tulivat hänen pettäjiksensä, katkerimmiksi vihollisikseen. Ei kumpikaan rikoksista, joista häntä väärin on syytetty, voinut hänen kunniaansa ja jälkeenpäin voittamaansa mainetta hävittää; kaikki johtui vain hänen heikkoudestaan arvottomaan naiseen; sekä muutamien luonnon salaisuuksien omistamisesta, joita hän ei kirkolle voinut paljastaa. Ollen syntyjään sisilialainen, Cagliostro luonnollisesti oli peräisin roomalaiskatolisesta suvusta — nimestä ei väliä — ja sai kasvatuksensa „Castig-

lionen hyvän veljeskunnan" munkeilta, kuten hänen elämäkertansa kirjoittajat kuvaavat; siten tämän rakkaan elämän tähden hänen oli ulkonaisesti uskottava ja kunnioitettava kirkkoa, jonka perinnäistapoihin aina on kuulunut „se, joka ei ole puolestamme, on meitä vastaan" ja lisäksi vihollisen umpussaan tuhoaminen. Ja kuitenkin juuri tämän takia, Cagliostroa vielä tänäänkin syytetään jesuiittain urkkijanaolosta; ja tätä tekevät vapaamuurarit, joiden kaikkein viimeiseksi pitäisi sellaisia syytöksiä heittää oppinutta veljeä vastaan, jota Vatikaani vielä enemmän vainosi hänen vapaamuurariutensa kuin salatieteensä takia. Jos niin olisi ollut, halventaisivatko nämä samaiset jesuiitat vielä tänäkin päivänä hänen nimeään? Jos hän olisi palvellut heitä, eikö hän olisi osottautunut heidän tarkoituksiaan vastaavaksi, koska siksi sietämättömän älykäs ja lahjakas mies ei olisi saattanut hämätä ja olla tottelematta niiden käskyjä, joita hän olisi palvellut. Mutta sen sijaan, mitä näemmekään? Cagliostron syytettynä aikansa ovelimmaksi ja maineikkaimmaksi petturiksi ja puoskariksi; samoin Ranskassa olevaan, Clermontin jesuiittakapituliin kuuluvaksi; Roomassa pappispukua käyttäneeksi (muka todistuksena jesuiittajäsenyydestänsä). Kuitenkin tätä „ovelaa petturia" kuulustellaan ja hänet tuomitaan — samaisten jesuiittain tahdosta — häpeälliseen kuolemaan, mikä myöhemmin vasta vaihdettiin elinkautiseksi vankeudeksi erään salaperäisen ja vaikutuksellisen välikohtauksen vuoksi, joka paavin osalle koitui!

Eikö olisi armeliaampaa ja totuudenmukaisempaa sanoa, että se oli hänen yhteytensä Idän salatieteen kanssa ja monien salaisuuksien tunteminen — muuten kuolettavia Rooman kirkolle, — joka Cagliostrolle ensin aiheutti jesuiittain vainon ja lopulta kirkon kovuuden? Ja hänen oma rehellisyytensä se oli joka sokaisi hänen silmänsä pitämiensä henkilöiden vioilta ja sai hänet luottamaan markiisi Agliaton ja Ottavio Nikastron tapaisiin roistoihin? Tästä ovat peruisin petos- ja kavallussyytökset, joita nyt häneen tuhlataan. Ja näiden myöhemmin, valtavista huijauksistaan ja murhasta, mestattujen arvohenkilöiden synnit ne ovat, jotka nyt pannaan Cagliostron niskoille. Ja kuitenkin on tunnettu, että hän ja hänen vaimonsa (v. 1770) molemmat jäivät puutteeseen, kun Agliato karkasi heidän rahojensa kanssa, jotta heidän oli kerjäten kuljettava Piemontin ja Genuan kautta. Kenneth Mackenzie on mainiosti to-

distanut, ettei Cagliostro koskaan ole sekoittunut valtiolliseen vehkeilyyn — jesuiittatoimintatavan ytimeen. „Varmasti tämä ominaisuus oli tuntematonta niille, jotka kateellisina ovat vartioineet vallankumouksen alkuarkistoja, eikä todellisuudessa mitään pohjaa ole siinä, että hän olisi esiintynyt vallankumouksellisten mielipiteitten puolustajana". Hän oli yksinkertaisesti vain salatieteilijä ja vapaamuurari, ja sellaisena antoivat ne hänen kärsiä, jotka vääryyksiinsä vielä lisäsivät loukkauksia ja koettivat ensiksi hänet lopettaa elinkautisella vankeudella ja sen jälkeen levittivät huhua, että hän oli työskennellyt heidän häpeällisenä kätyrinään. Pirulliselta juoneltaan tämä keksintö oli täysin alkuunpanijoittensa veroinen.

Cagliostron elämäkerroissa on paljon jälkiä siitä, että hän on opettanut Idän oppeja ihmisten prinsiipeistä, ihmisessä asuvasta „Jumalasta" — t o i m i v a n a mahdollisuutena („Korkeampana Itsenä") — ja jokaisessa elollisessa oliossa ja jokaisessa atomissa — p i i l e v ä n ä mahdollisuutena, ja sitä, että hän palveli erään Veljeskunnan Mestareita, hän ei t a h t o n u t mainita, koska hän e i v o i n u t. Hänen kirjeensä uudelle, mystilliselle, joskin aika sekalaiselle veljeskunnalle, filaleeteille (heidän looshilleen) on tästä todisteena. Filaleetit, kuten kaikki vapaamuurarit tietävät, oli riitus, joka perustettiin 1773 Pariisissa; martinismiin pohjautuvassa, „Yhdistyneet ystävät" nimisessä loosissa[1]) ja jonka jäsenet erikoisesti opiskelivat salaisia tieteitä. Emälooshi oli filosofinen ja t e o s o f i n e n looshi, ja sen vuoksi Cagliostro oli oikeassa, halutessaan puhdistaa sen jälkeläisen, filaleettien looshin. Näin selittää Kuninkaallinen Vapaamuurari-tietokirja asiaa:

„Helmikuun 15:ntenä päivänä 1785 perusti filaleettien looshi juhlakokouksessaan erään veljeskunnan Pariisiin; läsnä olivat Lavalette de Langes, kuninkaallinen rahastonhoitaja; Tassin, pankkiiri; eräs upseeri kuninkaallisesta sotajoukosta . . . Monet prinssit (venäläiset, itävaltalaiset ynnä muut, kirkkoisät, neuvosmiehet, aateliset, rahamiehet, asianajajat, paroonit, teosofit, tuomarit, everstit, magian professorit, insinöörit, kirjalliset henkilöt, tohtorit, kauppiaat, postimestarit, herttuat, lähettiläät, lääkärit, kieltenopettajat,

---

[1]) Martinistit olivat mystikkoja ja teosofeja, jotka väittivät omaavansa salaisuuden olla yhteydessä ylimaallisiin piireihin kuuluvien henkien (elementti- ja planeettahenkien) kanssa. Jotkut heistä olivat käytännöllisiä salatieteilijöitä.

veronkantajat, ja varsinkin kaksi lontoolaista nimeä — Boosie, kauppias ja Lontoon Brooks — muodostivat yhdessä tämän kokouksen, joihin vielä voidaan lisätä kreivi de Cagliostro ja Mesmer, „magnetismiopin keksijä", kuten Thory häntä kuvaa (Acta Latomorum II nide, siv. 95). Tosiaan mainio miesparvi maailmaa paikoilleen panemaan, jollaista Ranska ei vielä koskaan siihen saakka tai sen jälkeen ole nähnyt."

Looshin huoleksi tuli, että Cagliostro, joka ensiksi oli lupautunut sen vastuulleen ottamaan, veti tarjouksensa takaisin, koska „kokous" ei tahtonut omaksua egyptiläisen riituksen muotoa eivätkä f i l a l e e t i t myöskään suostuneet arkistoaan liekkein uhriksi antamaan, mitkä olivat hänen e h d o t t o m a t ehtonsa. On kumma, että veli K. R. H. Mackenzie ja muut vapaamuurarit pitivät hänen vastaustaan „jesuiittalähteistä" peruisin olevana. Koko kirjoitustyy lihän on itämaalainen, eikä kukaan eurooppalainen vapaamuurari — kaikkein vähimmin jesuiitta — kirjoittaisi sillä tavoin. Näin kuuluu vastaus:

„Todellinen Vapaamuurariuden tuntematon Suurmestari on kiinnittänyt huomionsa filaleetteihin — — — Liikutettuna heidän vilpittömistä toiveistaan hän suvaitsee nostaa kätensä heidän ylleen ja suostuu antamaan valonsäteen heidän temppelinsä pimeään. Tuntemattoman Suurmestarin toivomus on t o d i s t a a h e i l l e y h d e n J u m a l a n o l e m a s s a - o l o a — heidän uskonsa perustaa; i h m i s e n s y n t y p e r ä i s t ä a r v o a; h ä n e n v o i m a a n s a j a k o h t a l o a n s a — — — Teoista ja tosiseikoista ja aistien todistuksesta he saavat oppia tuntemaan J u m a l a n, I h m i s e n ja n ä i t ä v ä l i t t ä v ä t h e n k i s e t o l e m u s p u o l e t (p r i n s i i p i t); joista t o d e l l i n e n vapaamuurarius selittää symboolit ja osottaa oikean tien. Hyväksykööt filaleetit tämän oikean vapaamuurariuden opit, alistukoot sen ylijohtajan määräyksiin ja ottakoot sen säännökset vastaan. Mutta ennen kaikkea puhdistettakoon Pyhäkkö. Annettakoon filaleettien tietää, että valo voi laskeutua vain (tietoon pohjautuvan) Uskon, ei Epäilyksen Temppeliin. Antakoot siis liekkien niellä kaikki arkistojensa turhat töryt; sillä vain Turmion tornin raunioille voidaan Totuuden Torni pystyttää."

Eräitten salatieteilijöitten salaisessa sanastossa „Isä, Poika ja Enkelit" esittävät fyysillisen, astraalishenkisen

I h m i s e n yhteissymboolia[1]). Johan G. Gichtel (XVII:nnen vuosisadan lopulta), Boehmen palava ihailija, näkijä, josta St Martin kertoo, että hän oli n a i m i s i s s a „taivaallisen Sophian", Jumalallisen Viisauden kanssa — sai meidät tätä sanontatapaa käyttämään. Sen vuoksi on helppo huomata, mitä Cagliostro filaleettien „aistien todistukseen" vetoamalla tarkoitti sanoilla „Jumala, ihminen ja välittävät Henkiset olemuspuolet", jotka sijaitsevat Jumalan (Atman) ja Ihmisen (Egon) välillä. Eikä ole vaikeampi ymmärtää hänen todellista tarkoitustaan, hänen moittiessaan veljiä näin kuuluvassa erokirjeessä: „Olemme ojentaneet teille totuuden; te olette ylenkatsoneet sitä. Me olemme ojentaneet sitä sen itsensä vuoksi, ja te olette kieltäneet sen m u o t o j e n r a k a s t a m i s e n t ä h d e n — — —. Voitteko ylentää mielenne Jumalan(ne) puoleen ja i t s e n n e t i e t o o n vain sihteerienne ja kokoustenne avulla? j.n.e.[2])

Monet ovat ne mielettömät ja kokonaan vastakkaiset väitteet niin kutsutusta Joseph Balsamosta, kreivi de Cagliostrosta, väitteet, joista useimmat ovat sijansa saaneet Alexander Dumas'n E r ä ä n l ä ä k ä r i n m u i s t e l m i i n ja niihin mitä moninaisimpiin totuuden ja tosiseikkain muunnelmiin, jotka ovat Dumas v a n h e m m a n romaaneille tunnusomaisia. Mutta vaikka maailman hallussa on mitä sekalaisin ja vaihtelevin tietovarasto tämän merkillisen miehen elämästä sen enimmältä osalta, ei kuitenkaan ole olemassa mitään varmaa tietoa hänen viimeisistä vuosikymmenistään ja hänen kuolemastansa, paitsi legendaa hänen kuolemastaan inkvisition vankeudessa. Tosiaan, jotkut katkelmat kylläkin, jotka italialainen oppinut, Giovanni Sforza äskettäin on julkaissut Lorenzo Prospero Bottinin, Luccan tasavallan Rooman lähettilään, yksityi-

---

[1]) Katsokaa Boehmen K o l m e p r i n s i i p p i ä ja L u o n n o n S e i t s e m ä n M u o t o a ja verratkaa keskenään niiden salatieteellistä merkitystä, vakuuttautuaksenne.

[2]) Beswickin vastuulle jäävä väite, että Cagliostro olisi kreivi Grabionkan nimellä ollut tekemisissä „Yhdistyneitten Ystävien" nimisen looshin kanssa, ei ole toteen näytetty. Oli kyllä olemassa siihen aikaan Ranskassa sen niminen puolalainen kreivi, eräs mystikko, madame de Krüdnerin kirjeissä mainittu (kirjeissä, jotka ovat tämän kirjoittajan perheen hallussa) ja joka mystikko kuului, kuten Beswick sanoo, yhdessä Mesmerin ja kreivi St Germainin kanssa filaleettien looshiin. Missä ovat Lavalette de Langes'n käsikirjoitukset ja asiapaperit, jotka hän kuolemansa jälkeen tarkoitti annettavaksi filosofiselle, skottilaiselle riitukselle? Kadonneetko?

sestä kirjeenvaihdosta viime vuosisadan lopulta, ovat jonkun verran tätä aukkoa täyttäneet. Tämä Pietro Calandrinin, mainitun tasavallan suurkanslerin, kanssa suoritettu kirjeenvaihto alkaa vuonna 1784, mutta todella kiintoisa tiedonanto on vasta vuoden 1789 heinäkuun 6:nnelta päivältä, ja sittenkään emme saa paljoa tietää.

Se puhuu „kuuluisasta kreivi de Cagliostrosta, joka äskettäin Turinin kautta on Trientistä saapunut Roomaan. Ihmiset sanovat hänen olevan sisilialaisen syntyjään ja erikoisen varakkaan, mutta kukaan ei tiedä, mistä varat. Hänellä on suosituskirje Trientin piispalta Albanille — —. Hänen tähänastinen elämänjuoksunsa samoin kuin hänen yksityinen ja julkinen yhteiskunta-asemansa on yläpuolella kaiken moitteen. Monet etsivät puheille pääsyä hänen luokseen, kuullakseen hänen omasta suustaan vahvistuksen kaikelle kerrotulle." Toisesta kirjeestä saamme kuulla, että Rooma oli osoittautunut Cagliostrolle maaperältään epäkiitolliseksi. Hänellä oli aikomus asettua Neapeliin asumaan, mutta aietta ei voitu toteuttaa. Vatikaanin arvovallat, jotka tähän saakka olivat olleet kreiviä häiritsemättä, tarttuivat nyt kovakouraisesti häneen. Eräässä tammikuun toiselta päivältä 1790 olevassa kirjeessä, juuri vuosi Cagliostron Roomaan saapumisen jälkeen, väitetään, että: „Viime sunnuntaina oli Vatikaanin neuvostossa salaista ja erikoislaatuista väittelyä. Sen (neuvoston) muodosti valtiosihteeri sekä Antonelli, Pillotta ja Campanelli ja sihteerinä Monsignor Figgerenti. Tämän salaisen neuvostokokouksen syy jäi tuntemattomaksi, mutta yleinen huhu väittää sen kutsutun koolle kreivi de Cagliostron, hänen vaimonsa ja erään kapusiinimunkin, Fra Guiseppe Maurijion lauvantain ja sunnuntain välisenä yönä tupahtuneen vangitsemisen johdosta. Kreivi on teljetty St Angelon linnaan, kreivitär St Apollonian luostariin ja munkki Aracelin vankilaan. Munkkia, joka kutsuu itseään „Isä Swizzeroksi" on pidetty kuuluisan maagikon liittolaisena. Niiden rikosten joukkoon, josta häntä syytetään, sisältyy erään tuntemattoman kirjailijan kirjoittaman, julkisesti poltettavaksi tuomitun kirjan levittäminen, kirjan, nimeltä „Kolme sisarusta", jonka tarkoituksena on määrätyn kolmen jalosukuisen h ö y h e n t ä m i n e n."

Helppo on arvata tämän erikoisen väärän tulkinnan oikea merkitys. Teos käsitteli alkemiaa; „kolmen sisaruksen" symboolisesti tähdentäessä kolmea „prinsiippiä" nii-

den kaksinaisessa merkityksessä. Salaisen kemian alalla ne „höyhentävät" sitä kolminkertaista ainesta, jota metallien muuntamismenetelmässä käytetään; henkisellä alalla taasen ne kuvaavat ihmisessä piilevän kolmen „alemman" persoonallisen „prinsiipin" höyhentämistä, — selitys, joka jokaisen teosofin on pakko ymmärtää.

Cagliostron oikeudenkäynti kesti pitkän aikaa. Maaliskuun 17:nneltä päivältä olevassa kirjeessä Bottini kertoo Luccassa olevalle kirjeenvaihtotoverilleen, että kuulu „velho" lopultakin on ilmestynyt pyhän inkvisition eteen. Tämän toimintahitauden aiheutti todellisuudessa se, että inkvisitio, huolimatta kaikesta kekseliäisyydestään ei voinut löytää mitään painavaa todistusta Cagliostron rikollisuudesta. Kuitenkin hänet tuomittiin huhtikuun seitsemäntenä päivänä 1791 kuolemaan, syytettynä useista eri rikoksista, joista huomattavimmat olivat hänen vapaamuurariutensa ja „Illuminaatteihin" kuulumisensa sekä „taikuriutensa", laittomiin tutkimuksiin osallistumisensa; myöskin häntä syytettiin pyhän Uskon pilkkaamisesta, yhteiskunnan vahingoittamisesta, tuntemattomalla tavalla suurten rahapaljouksien omistamisesta ja toisten kiihottamisesta samaan, huolimatta heidän sukupuolestaan, iästään ja yhteiskunnallisesta asemastaan. Lyhyesti näemme onnettoman salatieteilijän tuomitun häpeälliseen kuolemaan teoista, jollaisia useampi kuin yksi vapaamuurarien suurmestari, samaten kuin sadat tuhannet mystiikkaa harrastavat kabbalistit ja vapaamuurarit näinä aikoina yleisesti tekevät. Tämän tuomion jälkeen „pääkerettiläisen" asiapaperit, ulkolaisista hoveista ja seuroista saadut diploomit, vapaamuurari-arvomerkit ja perhekalleudet poltettiin juhlallisesti yleisten pyövelien toimesta Piazza della Minervalla, suurten ihmisjoukkojen edessä. Ensiksi tuhottiin hänen kirjansa ja työvälineensä, joiden joukossa oli egyptiläistä vapaamuurariutta käsittelevä käsikirjoitus, joka ei enää voi palvella häväistyn miehen puolesta olevana todistuksena. Ja nyt tämä tuomittu salatieteilijä piti annettaman maallisen oikeuden eteen, kun tapahtuikin jotain salaperäistä.

Eräs muukalainen, jota ei ennen eikä jälkeen oltu Vatikaanissa nähty, ilmestyi sinne ja pyysi päästä paavin yksityispuheille, lähettämällä hänelle pääsihteerin mukana erään sanan nimensä sijasta. Hänet otettiin heti vastaan, mutta hän viipyi vain hetken paavin luona. Tuskin hän

oli poistunut, kun hänen pyhyytensä antoi määräyksen, että kreivin kuolemantuomio oli vaihdettava elinkautiseksi, St. Leon linnassa suoritettavaksi vankeudeksi ja että koko asia oli kaikessa hiljaisuudessa pantava toimeksi. Swizzero munkki tuomittiin kymmenvuotiseen vankeuteen; ja kreivitär Cagliostro päästettiin vapaaksi, joutuakseen uudestaan kerettiläisyydestä syytettynä erään luostarin telkien taakse.

Mutta mikä oli St Leon linna? Nyt se sijaitsee Toscanan rajoilla, mutta oli silloin kirkkovaltiossa, Urbinon herttuakunnassa. Se on rakennettu suunnattoman korkealle, joka puoleltaan melkein äkkijyrkälle kalliolle; jotta noihin aikoihin olisi „linnaan“ päässyt, täytyi nousta eräänlaiseen avokoppaan, joka köysillä ja hammasrattailla hinattiin ylös. Mitä rikolliseen tuli, pantiin hänet erikoiseen arkkuun, jonka vanginvartiat vetivät „tuulen nopeudella“ ylös. Huhtikuun 23:ntena päivänä 1792 Guiseppe Balsamo — jos niin voimme häntä nimittää — nousi rikollisten arkussa taivasta kohden, tuomittuna elämäniäkseen elävään hautaan. Guiseppe Balsamo on Battinin kirjevaihdossa mainittu viimeisen kerran maaliskuun 10:ntenä päivänä 1792. Lähettiläs puhuu eräästä Cagliostron vankilansa joutoaikoina tekemästä ihmeestä. Pitkä, ruosteinen rautanaula muuttui vangin käsissä ilman minkään työvälineen apua kolmisärmiseksi, kuin hienoimmasta teräksestä tehdyksi hohtavan sileäksi ja teräväksi tikariksi. Vanhaksi rautanaulaksi se tunnettiin vain kannastaan, jonka vanki oli kädensijaksi jättänyt. Valtiosihteeri määräsi, että se oli otettava Cagliostrolta pois ja tuotava Roomaan sekä että vartiointia oli kaksinkertaistutettava.

Ja lopuksi „aasin“ viimeinen potku kuolevaan tai kuolleeseen leijonaan. Luiggi Angiolini, toskanalainen diplomaatti kirjoittaa seuraavaa: „Vihdoinkin samainen Cagliostro, joka niin monen sai uskomaan, että hän oli ollut Julius Caesarin aikalainen ja joka saavutti sellaisen maineen ja niin paljon ystäviä, kuoli halvaukseen elokuun 26:ntena päivänä 1795. Semironi hautautti hänet erääseen linnan alapuolella olevaan puuvajaan, mistä talonpojat varastelivat kruunun omaisuutta. Sukkela pappi laski aivan oikein, että mies, joka eläessään oli inspiroinut maailmaa aivan taikauskoisella pelolla, kuoltuaankin saisi ihmiset samalla tavoin inspiroiduksi ja siten pitäisi varkaat loitolla“.

Mutta vielä — eräs kysymys! Kuoliko ja haudattiinko

Cagliostro todellakin St Leoon? Ja jos niin, minkä takia Roomassa St Angelon linnan vartiat viattomalle matkailijalle näyttävät pientä, neliskolkkaista komeroa, jossa Cagliostron sanotaan olleen vankina ja „kuolleen“? Miksi sellaista epävarmuutta tai — petosta ja sellaista legendojen ristiriitaisuutta? Sitten on olemassa vapaamuurareita, jotka näihin päiviin saakka ovat Italiassa kertoneet kummia juttuja. Jotkut sanoivat, että Cagliostro pakeni selittämättömällä tavalla ajallisesta vankeudestaan ja siten pakotti vanginvartiansa levittämään huhuja kuolemastaan ja hautaamisestaan. Toiset väittävät, että hän ei ainoastaan karannut, vaan kiitos Elämän Eliksiirin vieläkin elää vaikkakin yli kaksi kertaa seitsenkymmenvuotiaana!

„Miksei hän“, Bottini kysyy „jos hänellä todellakin oli hallussaan voimat, jotka hän omaavansa väitti, olisi yksinkertaisesti hävinnyt vartioittensa käsistä ja siten kokonaan välttänyt häpeällisen rangaistuksensa?“

Olemme kuulleet puhuttavan toisesta vangista, suuremmasta kuin Cagliostro koskaan väitti olevansa. Siitäkin vangista sanottiin pilkallisesti: „Hän pelasti muita, itseään hän ei voi pelastaa . . . astukoon nyt alas ristiltä, ja me uskomme . . .“

Kuinkahan kauan armeliaat ihmiset mahtavatkaan niin verrattomalla välinpitämättömyydellä tehdä elossa olevista elämäkertoja ja vainajiin nähden tärvellä heidän maineensa usein vain ihmisten joutavanpäiväisen ja kokonaan vääristellyn juoruilun takia, ihmisten, jotka tavallisesti ovat ennakkoluulojensa orjia!

Niin kauan, on pakko luulla, kun he jäävät tietämättömiksi Karman Laista ja sen rautaisesta oikeudesta.

H. P. B.

Engl. suom. A. R.

Ekstaasi.

— Mua kauneutesi pyhä pyörryttää,
ma vapisen, ma itken onnekkaana.
Koin liian kauan yötä synkeää;
sen alhosta nyt nousen autuaana.

— Oi Elämä, kuink' armahtaa näin voit
mua, joka tunnen kaikki lankeemukset?
Sun kirkkauteesi sokean mun toit,
jok' ammoin kuljin kaikki harhan ukset.

— Oi ikävöityni sa itse oot,
näin viime hetkellä sa tiesit tulla!
Nyt maat ja taivaat vaikka hukkukoot,
nyt kaiken, kaiken tyydytys on mulla.

— Ja jos mun määräät yöhön uudestaan,
sun löysinhän: oon valmis vaipumaan.

J. Sn—

Pyhän Hengen temppeli.

I.

Temppelin rakentaminen.

Tutustuessamme erilaisiin uskontoihin, huomaamme niiden uskomuksissa erään yhtymäkohdan: on vain yksi oikea uskonto.

Huomatessamme näin yleisen ja yhteisen opin, joudumme luonnollisesti ajattelemaan: joku totuus mahtaa piillä tämän uskomuksen takana.

Tämä on ensimäinen ajatuksemme. Toinen on kysymys: missähän lienee tuo ainoa oikea uskonto?

Tämän kysymyksen tehtyämme rientävät monet uskonnot luoksemme selittäen: „Me juuri olemme tuo ainoa oikea uskonto."

Olemme itseasiassa joutuneet tienristeykseen, koetukselle. Ja me saatamme erehtyä. Useammalla tavalla. Me saatamme ajatella: „Uskonnot, jotka palvovat samaa mestaria, tai ainakin samaa Jumalaa, ne kiistelevät keskenään valta-asemasta ja uskomuksiensa opeista, opettaen eri tavalla, mutta siitä huolimatta ne jokainen väittävät olevansa ainoa oikea uskonto. Sehän on asiallisesti mahdottomuus, typeryys!" Noin saattaa ihminen ajatella — ja kääntää

selkänsä kaikelle uskonnolle. Tai me lankeamme toisella tavalla. Me sokeasti uskomme ja tunnustamme jonkun uskonnon ainoaksi oikeaksi, kuuluttaen kaikki toiset umpimähkään vääriksi.

Mutta on kolmaskin tapa: ryhdymme miettimään, harkitsemaan, etsimään selvyyttä. Kenenkä tällöin ottaisimme oppaaksemme, erotuomariksemme? Jonkun kirkolliskokouksenko? Vai äänestäisimmekö asiasta?

Tulisiko siten totuus esille? Ei ensinkään. On vain yksi opas: kokemus, viisaus, s.o. Mestari. Kysykäämme Häneltä. Jeesus sanoo: „Tulee aika ja on jo, jolloin totiset rukoilijat rukoilevat Isää hengessä ja totuudessa". Tai: „Kun rukoilet, mene kamariisi ja suljettuasi ovesi rukoile Isääsi, joka on salassa."

Ainoa oikea uskonto on aluksi sisäpuolella. Se on sellaisenaan tekemisissä ihmisen korkeamman Minän kanssa. Siinä uskonnossa opettaa itse totuuden Pyhä Henki. Sen uskonnon muodostavat täydelliset ihmiset, s.o. Valkoisen Veljeskunnan mestarit. Portti siihen uskontoon on se „ahdas portti", joka on ihmisen alemman- ja ylemmän minän välillä. Se portti on ihmisen sydämessä. Sille portille kolkuttaa Mestari, ainoan uskonnon ylimäinen pappi. Tälle sydämensä ahtaalle portille täytyy ihminenkin puolestaan oppia kolkuttamaan. Ja myös avaamaan. Neuvot tulevat sisästä päin. Ne ovat myös annetut julkisiksi historiallisten Mestareiden siveellisissä käskyissä. Täydellisimmin Jeesuksen opissa — jota kristilliset kirkot eivät ole ottaneet vastaan. Jos kirkko olisi pitänyt ovensa avoinna Mestarille, niin se olisi voinut tulla oikeaksi uskonnoksi. Mutta niin ei ole käynyt. Toistaiseksi. Vielä ei puhtaan järjen valo ole päässyt uskonnoissa valaisemaan, ei totuuden Pyhä Henki opettamaan.

Tästä syystä ei ainoalla oikealla uskonnolla vielä ole ollut ulkonaista, käsin tehtyä temppeliä. Se on saanut työskennellä luonnon tekemässä temppelissä. Tämä temppeli on ensisijassa ihmisen elävä ruumis. Mestarin ruumis on kokonaan pyhitetty Jumalan huoneeksi. Jokainen ihminen on kutsuttu toteuttamaan saman asian omassa ruumiissaan. Tätä menoa on ihmiskunnan elämä kokonaisuudessaan muuttuva hengen temppeliksi.

Ymmärtääksemme elävän temppelin rakentamista, on Viisaus aikanaan asettanut m.m. kuningas Salomon ver-

tauskuvallisen temppelin silmäimme eteen. Sentähden koetamme tässä hiukan tarkastella

Vertauskuvallisen temppelin rakentamista. Kuningas Salomon temppelin rakentamisessa huomaamme kolme kehityskautta. 1): louhitaan kiviä louhikossa ja kaadetaan sedripuita Libanonissa. 2): louhitut kivet hakataan ja kaadetut sedripuut veistetään tarkkojen mittojen mukaan. 3): valmiiksi hakatut kivet ja veistetyt puut asetetaan paikoilleen rakenteilla olevassa temppelissä — täydellisen hiljaisuuden vallitessa, jolloin ei yhtään rauta-aseen kalsketta saa rakennuksella kuulua. Neljäntenä työkautena voimme vielä pitää temppelin kultaamista ja kaunistamista.

Ensimäisellä työkaudella seuraamme siis kivien louhintaa ja sedripuiden kaatoa.

Tämän työn edellytyksenä luonnollisesti on, että täytyy ensin olla mistä louhii ja kaataa, siis vuorta ja metsää. Tämäkin vuori ja metsä kuvaavat omalla tavallaan ihmiskunnan sielullisen kehityksen tilaa. Ihmiskunta kokonaisuudessaan muodostaa alemmassa maailmassa kuin yhden suuren kallion, massan, tai yhden suuren ihmisen, nimitettäköön sitä tässä vaikka Aatamiksi. Tämän joukko-Aatamin ruuansulatuksen eli vatsan muodostaa yhteiskunnan talouselämä sinään. Sydämen ja verenkierron muodostaa tiede, taide ja uskonto. Pään, aivot ja hermoston muodostaa hallitus ja virastot.

Tässä suuren yhteiskunta-Aatamin ruumiissa ovat yksityiset ihmiset melkeinpä kuin soluja vain. Tai kuin yhtä massaa suuressa vuoressa. Samoin me ihmiset „humisemme" eli ajattelemme yleisen mielipiteen ja yleisten tapojen mukaan. Niinkuin humisee metsä. Johon huminaan yksityiset puut hukkuvat.

Sitten me vähitellen tulemme louhituiksi irti tuosta suuresta vuoresta, ihmismassasta, ja me huomaamme olevamme irrallisia kiviä, jotka seisomme yksilöllisinä olentoina yhteiskunnassa. Samoin me tulemme kaadetuiksi jaloina sedripuina Libanonin metsikössä. Se tapahtuu huomatessamme olevamme ajattelevia ja vastuunalaisia olentoja, jotka emme enää voi ajatella ja toimia yhteiskunta-Aatamin tiliin.

Juuri täten ihmiset tulevat puina kaadetuiksi ja tulevat louhituiksi irrallisiksi kiviksi.

Mutta tästä seuraa myös, että tuollainen ihminen tuntee itsensä sangen yksinäiseksi ja heikoksi. Toista oli silloin,

kun hän ilman muuta omaksui yleisen mielipiteen, sen ajatukset ja tavat. Kun esim. suuressa armeijassa rynnättiin. Siinä oli mahtia, suuruutta ja voimaa! Mutta nyt: yksinäinen, heikko, syrjäytynyt olento.

Silloin tulee kiusaaja: „Mitähän jos asettuisit takaisin kallioon, asettuisit paikoillesi yleisen mielipiteen ja yleisten tapojen humisevaan metsään?" Ja ihminen innostuu: „Silloinpa saisin taas tuntea yhteisyyden valtavaa voimaa!" Hän yrittää, koettaa asettua takaisin kallioon, personattomaan värittömyyteen; koettaa asetella itseään metsän puuksi, hukuttautua yleisen mielipiteen humuun.

Mutta sellainen sopeutuminen ei lopultakaan onnistu. Sillä hän on kerta kaikkiaan louhittu erikoiseksi kiveksi, personallisuudeksi. Samoin koettaessaan asetella itseään jälleen puuksi metsään seisomaan, ei hän kuitenkaan saa ravintoa „maasta", sillä puu on juuresta poikki. Hän lopulta melkein nauraa itselleen. Hän tuntee näyttelevänsä irrallista, luonnotonta osaa. Ja niin tulee vähitellen välttämättömäksi

T o i s e n t y ö k a u d e n alkaminen, s. o. valmiiksi hakatun kiven ja valmiiksi veistetyn puun kuljettaminen Jumalan huoneen rakennusaineeksi.

Mutta viisaus ei kuljeta ihmistä väkisin. Hänen on pyrittävä tarjoutumaan, tai kuin saamaan palkkaa ensimäisen työkautensa aherruksesta. Puhuuhan Jeesus palkasta, joka tulee Isältä.

Tämä palkka on uusi elämä, syvällisesti valaistunut elämänymmärrys. Hän vastaanottaa sen, ja ymmärtää elämän uudella tavalla. Mutta millä tavalla? Sillä tavalla, sanokaamme, että hän osaa ratkaista tuon vaikean kysymyksen: mitenkä ihminen voisi olla samalla kertaa yksilö, itsenäisesti ajatteleva ja siveellisesti vastuullinen, ja kuitenkin samalla yhtä koko ihmiskunnan kanssa? Vastaus selviää vähitellen. Ei hänen tarvitse tuntea ja toteuttaa yhteisyyttään siten, että hän alistuisi eli „uhrautuisi" olemaan yhtä ihmismassaa. Päinvastoin. Hän on yksilö. Hänen on vastattava kaikista teoistaan. Siltä kannalta hän on irrallinen. Mutta hänen ykseytensä toteutuu siten, että hän a j a t t e l e e ja t a h t o o h y v ä ä k a i k i l l e i h m i s i l l e. Hyväntahtoisuudellaan hän jälleen yhtyy koko ihmiskuntaan. Silloin hän alkaa jälleen tuntea elämää ja voimaa.

Tässäpä onkin hänen palkkansa. Hän osaa ajatella

hyvää, jaksaa unohtaa itsensä ja ajattelee enemmän ihmiskunnan henkistä hyvää. Kuitenkin on huomattava, että vaikka jotkut ovat suorittaneet tämän siirtymisen nopeasti — johtuen edellisten elämiensä ennätyksistä —, niin kuitenkin se meille nuoremmille totuudenetsijöille voi muodostua pitempiaikaiseksi ylimenotilaksi. Ylimenotila muodostuu siten, että aineellisuus pääsee määräämään henkisyyttä, hyväntahtoisuutta. Varomattomuudessaan ja innostuksessaan ihminen voi unohtaa sen, että aineellisuus olisi alistettava hengen kuuliaisuuteen.

Tai jos hänen karmanaan on ollut työskennellä yhteiskunta-Aatamin verenkiertosoluna, s. o. sivistyksen alalla, niin hänen ylimenokautensa pitenee sentähden, että hän tulee panneeksi liian suuren painon ulkonaiselle sivistykselle ja oppineisuudelle. Tai hän tulee panneeksi liian suuren painon uskonnon omalle järjestyneisyydelle ja muotomenoille. Samoin valtiolle hallintona, jättäen syrjään hengen valon.

Tässä ylimenossaan tulee ihminen lopuksi kuitenkin siihen selviöön, että maailman valtakunnat, uskonnot ja sivistykset sortuvat, yksi toisensa jälkeen. Eivätkä ihmisetkään tule entistä onnellisemmiksi. Sentähden hän kiinnittää entistä suurempaa huomiota välittömään Mestarin johtoon. Ja juuri tämä seikka vaikuttaa sen, että hänen tarkoilla mitoilla hakattu kivensä, ja samoin puunsa, tulevat kuljetetuiksi temppelin rakennukselle. Ja niin alkaa

Kolmas työkausi. Hän on toisen kerran mennyt ja nostanut palkkansa temppelin rakentajalta, tai rahastonhoitajalta. Luonnollisesti se palkka taasenkin on syvempi elämänymmärrys. Ja taito uhrautua sille. Hän ymmärtää ensiksikin, että aineellinen köyhyys ja rikkaus ovat vain vertauskuvia sisäisestä, henkisestä köyhyydestä ja rikkaudesta. Vaikka siis ihmiset olisivat aineellisesti kuinkakin rikkaita ja hyvinvoipia, saattaa heidän elämänsä sittenkin muodostua kurjaksi, kun he eivät ole henkisesti rikkaita. Sentähden temppelinrakentaja vapauttaa itsensä aineellisen rikkauden ja köyhyyden lumoista. Hän asettaa ne kuin astinlaudakseen.

Samoin hän ymmärtää, että todellinen tieto ja sivistys edellyttää sydämen sivistystä. Sivistynyt ja valistunut on vasta se ihminen, joka on sydämestään sivistynyt ja valistunut. Sentähden, jos hän oppineena levittäisi vain tietopuolista valistusta, jos hän tutkijana paljastaisi luonnon

salaisia voimia, niin mitä se hyödyttäisi, jos se kaikki kuitenkin käytettäisiin itsekkyyden ja hävityksen palvelukseen? Ilman sydämen sivistystä ulkonainen tieto aiheuttaa vain entistä snurempaa tuhoa ja kurjuutta.

Sama on uskonnon laita. Ei riitä, tai mitä se hyödyttää, jos ihmiset saadaan liittymään johonkin uskontoon, pitämään tosina sen muotomenoja, seremonioita ja oppeja? Uskonnon tehtävänä on seurata Mestaria, auttaa ihmisiä ymmärtämään elävää elämää, Jumalaa ja omaa itseään. Sentähden elävä uskonto on oleva tieteellinen, samoinkuin elävä tiedekin on todellisesti uskonnollinen. Ne on oleva kuin kaksi kerubia Salomon temppelissä; jotka levittävät siipensä niin, että toisen kerubin siipi koskettaa yhtä seinää, toisen toista seinää, kun taas keskellä temppeliä koskettaa siipi siipeä. Niin on oleva yhdessä elävä uskonto ja tiede.

Ja entä politiikka? Elävä politiikka alkaa itsensä valloittamisesta, voittamisesta ja hallitsemisesta. Todellinen hallitustaito on siinä, kun ihminen saa niin vallan oman itsensä yli, että hän aina osaa totella ikuista Lakia, Jumalaa, Isän tahtoa. Silloin hänen palkkansa tulee hänen Isältään. Sellainen kivi ja sellainen puu asettuvat paikoilleen ja vaikuttavat hiljaisuudessa, ilman melua ja mahtailua. Se toimii ilman rauta-aseen kalsketta, ilman alemman älyn haavoittavaa terävyyttä, ilman väkivaltaista kovuutta.

Ja lopuksi: se on tämä sielun nöyryys, kuninkaallinen hyväntahtoisuus, joka vähitellen kultaa, koristaa ja kaunistaa Salomon temppelin, sen elävän Jumalan huoneen, joka ensisijassa on ihmisen elävä ruumis, on elävä ihminen itse.

J. R. H.

Suuret metsät . . .

Silloin minä elin suurissa metsissä.

Siellä oli syvää ja hiljaista, ja myöskin minun sielussani oli syvää ja hiljaista, sillä suurissa metsissä asui silloin Rauha. Se lepäsi pehmeällä sammalmättäällä öisin, päivisin se keinutteli itseään hiljalleen humisevien puitten oksilla.

Se oli silloin kun minä vielä elin suurissa metsissä.

Nyt lienee silläkin väräjävää levottomuutta — en tiedä, sillä siitä on jo kauan kun minä vaelsin sieltä pois ja etsin itselleni uudet uskonnot ja tavat ja kielet. Kenties on siitä kulunut jo iäisyys — en tiedä, sillä minulla on nyt uudet uskonnot ja tavat, uudet kielet ja uusi ajanlaskukin.

Sitäpaitsi on minun sieluni monta kertaa vanhempi kuin minun ruumiini. Olen elänyt sen jälkeen tuhansia vuosia, vaikka ruumiini on täyttänyt vasta neljännesvuosisadan.

Sieluni lienee liian vanha nuoreen ruumiiseeni — en tiedä, sillä minä en kykene enää erottamaan sielua ruumiista, enkä hyvää pahasta.

Silloin kun vaelsin pois suurista hiljaisista metsistä olivat sieluni ja ruumiini saman ikäiset.

Minä vaelsin suurista hiljaisista metsistä pois aavikoille, jotka olivat monta kertaa suuremmat ja levottomammat kuin suuret ja hiljaiset metsät ja niitten maailma ja elämä.

Niin tulin minä aavikoille, joitten uskontoja, tapoja ja kieliä en vielä ymmärtänyt.

Nyt minä ymmärrän niitä liiankin hyvin. T. K

Opistola.

Tämä kirjoitus varmasti kiinnittää jokaisen mieltä. P. E

Ruusu-Risti-seura on olemassa johtajamme henkisen työn tukemiseksi, mutta koska meille nykyisessä kulttuurissamme on asetettu ratkaistavaksemme mammonan probleemi ei luonnollisesti mikään henkinenkään työ voi menestyä ilman rahakysymyksen onnellista ratkaisua. Näin ollen on luonnollista, että johtajammekin työ voi onnistua siinä määrin kuin seurassamme tuo probleemi kyetään ratkaisemaan myönteiseen suuntaan. Muutamia henkilöitä askarrutti ja kiinnosti tämä kysymys ja he ajattelivat: antakaamme tukeamme työn muodossa, koska emme voi antaa sitä rahassa ja toivokaamme siunausta ponnistuksillemme, ja niin syntyi Opistola. Vastaus tuli heti, siunausta he saivat odottamattoman suuressa määrässä. Muistakaamme esim. sitä suurenmoista lahjoitusta, jonka turvissa Opis-

tola niin huolettomasti on voinut kehitellä tulevaisuussuunnitelmiaan. Mutta samalla kun tämä siunaus oli niin selvänä merkkinä siitä, että perustajat olivat osuneet oikeaan ponnistuksissaan, antoi se heille ikäänkuin viittauksen siitä, ettei Opistola ehkä ollutkaan tarkoitettu jäämään pelkäksi rahanhankkimislaitokseksi, ehkäpä sillä kerran tulisi olemaan mahdollisuus suoranaisemminkin palvella johtajan työtä ja suunnitelmia.

Luonnollista on, että tällainen tulevaisuusperspektiivi asetti paljon suuremmat vaatimukset koko yritykselle, ja siksipä täytyi Opistolassa työskentelevien tehdä itselleen täysin selväksi, mitä he Opistolasta aikoivat tehdä ja millä keinoin.

Ensiksikin: on pyrkimyksemme toimia niin, että ainakin muutamat haarat laitoksen työohjelmasta voisivat tulevaisuudessa tulla nauttimaan valtion tukea; toiseksi: on pyrkimyksemme saada kouluhallituksen hyväksyminen todistuksillemme. Kiinnitämme erikoista huomiota kielikursseihimme. Helsingissä on suuri määrä kieliopistoja, joista ei yksikään nauti valtion avustusta eikä liioin kouluhallituksen hyväksymistä todistuksineen. Siksipä täytyykin Opistolan 3-jaksoisten kielikurssien ohjelman, joiden opetus, samalla kun se on elävää ja käytännöllistä, ottaa tarkoin huomioon teorian taidon, olla niin varman ja kiinteän, että se tuloksillaan täydellisesti poikkeaa reklaamitavarasta, ja siten kiinnittää viranomaisten huomion puoleensa. Probleemi ei suinkaan ole helppo, sillä paitsi itse opetuksen pätevyyttä, vaaditaan valtioavun saantiin ja kouluhallituksen hyväksymiseen tarkoin määritelty minimioppilasmäärä kutakin aineryhmää kohti. Luonnollista on myös, että tällaisen päämäärän saavuttaminen käy mahdolliseksi ainoastaan pätevän opettajakunnan avulla. Ja tähän kysymykseen onkin kiinnitetty tarkkaa huomiota. Opettajakuntaan kuuluu tällä kertaa 14 henkeä.

Pikkulasten kieliopisto on myöskin erikoisen rakkautemme ja huolenpitomme esineenä. Ranskankielinen ryhmä on nyt toiminut syksystä asti ja joulun jälkeen aloittaa saksan- ja ruotsinkielinen. Tulevaisuudessa liitetään ainakin vielä englanninkielinen osasto ohjelmaamme. Uskomme tämän työhaaran tulevan erikoisen tärkeäksi ja merkitykselliseksi, sillä eihän ole kysymyksessä tässä yksistään lasten kielitaidon kehittäminen, joskin sekin on tärkeä, vaan vähintäin yhtä paljon heidän kauneudenaistinsa,

musikaalisen korvansa, sydämensä ja rakkaudentunteensa herättäminen. Tänä lyhyenä aikana onkin jo saatu paljon aikaan tuossa lapsiryhmässä, jonka jäsenet vaihtelevat 5 ja 8 ikävuoden välillä. Lasten, nuorkea herkkyys yhtyneenä innostukseen kaikkea uutta kohtaan on odottamattoman paljon kehittänyt heidän kielitaitoaan, mutta samalla on syntynyt läheinen lämmin henkinen suhde sekä lasten kesken että opettajien välillä. Jussi Pohjanmieheltä on nyt päätetty ostaa kaunissointuinen „pianetto", joten opetukseen voidaan liittää laulu, plastilliset harjoitukset ja musiikin alkeisopetus. Tämän menetelmän luoja ja kehittäjä on Larissa Oittinen, Opistolan ranskankielen opettaja ja lämmin lasten ystävä. Ja koska on tahdottu välttää kaikkea epävarmuutta ja hapuilua, lapsillehan on vain paras kyllin hyvää, on aloitettu ranskankielisellä ryhmällä, antaaksemme toisille opettajille ensin tilaisuuden rouva Oittisen johdolla täysin perehtyä tähän uuteen menetelmään. Muita aineita on Opistolassa: Kirjanpito, pikakirjoitus, grafologia, matematiikka, kodinsisustus, johon kuuluu myös pukeutumistaito y.m. Sitäpaitsi järjestetään molemmilla kielillä sekä ylioppilas- että keskikoulukursseja y.m. Lausunta, puhetekniikka ja näyttämöplastiikkakurssin suorittaneet tulevat olemaan tilaisuudessa liittymään n.k. näyttämöluokkaan, josta voi kehittyä R-R-näytelmäseura, mutta voi tämä tietysti toteutua vasta sitten kun tarpeellinen määrä R-R-jäseniä osallistuu kursseihin. Kieliopetusta annetaan seuraavissa kielissä: suomi, ruotsi, eesti, saksa, ranska, englanti, venäjä, portugali, espanja ja latina. Kaikki opettajat ovat ehdottomasti täysin päteviä ja innostuneita tehtäviinsä ja kurssihinnat erittäin kohtuulliset. Kuitenkin, jos mieli saada Opistolasta mahdollisimman pian sellainen elin, että se omalta pieneltä osaltaan (maailman silti tarvitsematta tuntea sen todellista kaukaisempaa päämäärää) pystyisi toimimaan johtajan työn tukena ja välittäjänä maailmalle, on se kaikkien seuramme jäsenten rakkauden ja avun tarpeessa. Yleensähän on niin tässä maailmassa, että pystymme auttamaan sikäli kun itse saamme apua. Emme pyydä tätä apua varojen muodossa, emme suoranaisesti työnkään muodossa. On eräs muoto, joka on ehdottomasti tehokas ja ehdottomasti jokaiselle mahdollinen. Opistola on tänä syksynä uhrannut 5000 Smk. sanomalehti-ilmoituksiin, joka uhraus on ollut aivan välttämätön. Jokaisella R-R-jäsenellä on tuttuja ja suusanallinen mai-

nostus on ehkä vielä vaikuttavampi kuin sanomalehdistön. Jokainen seuran jäsen on tilaisuudessa ainakin pari kertaa viikossa mainitsemaan jotain Opistolasta ja sen kursseista tuttavilleen ja työtovereilleen. Sekään ei tee mitään, jollei satu olemaan sellaisia tuttuja, jotka itse opiskelisivat, heillä vuorostaan voi olla joku tuttu, joka joskus tarvitsee jotain opetusta. Muistakaamme, että jokainen maininta vähentää Opistolan ilmoituskustannuksia ja säästää siten varoja johtajamme työtä varten. Jokaisella on siis tilaisuus näin ollen kartuttamaan näitä varoja.

Ei ole myöskään vaikeata keksiä syytä mainintaan, sillä Opistolan ohjelma on niin monipuolinen ettei sille löydy vastinetta ei kotimaassa eikä ulkomailla. Useat kurssit esim. grafologian kurssit, jotka kiinnostanevat erikoisesti R. R:läisiä, samoin kuin kodin sisustuskurssit y.m. eivät löydy ainoankaan opiston ohjelmassa. Lasten kieliopisto ja sen menetelmät ovat myöskin aivan ainutlaatuiset ja mielenkiintoiset, eikä niille tiettävästi löydy missään vastinetta. Aikaisemmin emme ole tahtoneet vedota seuran jäseniin, koska halusimme ensin itse olla varmat siitä onko Opistola mainostuksen arvoinen, nyt olemme siitä vakuutetut ja olemme katsoneet velvollisuudeksemme selostaa laitoksen suuntaviivoja.

Ensimäisen toimintavuotensa aikana nautti Opistolassa opetusta noin 125 henkeä. Tänä syksynä katsoimme tarpeelliseksi muuttaa kaksi huonetta käsittävästä huoneustostamme laajempaan, joka käsittää kolme huonetta, mutta olimme heti pakoitetut vuokraamaan Kulmakoululta kaksi luokkahuonetta avuksi. Esimerkkinä siitä kannatuksesta mikä ruotsalaiseltakin taholta on tullut Opistolan osaksi mainittakoon ruotsalaiset keskikoulukurssit, johon kirjoittautui 37 henkeä. Mitä erilaisimmat piirit ovat luottamuksella kääntyneet Opistolan puoleen. Sekä kieli- että muihin kursseihin ottaa osaa kansakoulun käyneistä aina filosofian tohtorin arvon saaneisiin henkilöihin asti. Tämä Opistolan nykyisyydestä, jonka toivomme saavamme mahdollisimman kiinteäksi ja käytännölliseksi, jotta tähän näkyvämpään ja käytännöllisempään puoleen kerran voisi yhtyä henkinen puoli, P. E:n oma opetus. Silloin meillä olisi olemassa laitos, jossa ihmisolemuksen kaikki puolet olisivat kehityksen alaisina: ruumis, sielu ja henki: Teosofinen elämänopisto. B. L.

Kaksi grafologista kirjaa.

Grafologian tutkijalle on toisaalta ylen hyödyllistä harjoittaa yksinään tutkimuksiaan ja toisista riippumatta tehdä etsiskelyjään ja — löytöjään, mutta toisaalta taasen on aivan välttämätöntä verrata näitä toisten tutkimusten tuloksiin. Mikä riemu saattaakaan silloin syntyä kun huomaa tämän alan vainioilla aivan toisistaan riippumatta päästäneen samoihin tuloksiin ja sellaisiin, jotka yhä enemmän ja enemmän hipovat salatun tiedon aloja.

Käsilläni on kuusi eri saksalaista grafologista teosta, ilmestyneitä parin viime vuoden kuluessa, näytteinä siitä, kuinka tällä alalla on eteenpäin päästy. Haluaisin näistä mainita etenkin kaksi: Anja ja Georg Mendelssonin „Der Mensch in der Handschrift", josta jo kolmas painos on ilmestynyt, ja Robert Scherman'in „Die Schrift lügt nicht". Edellinen on kiintoisa siitä, että se on siskosten kirjoittama, joista sisar on intuitiivinen, veli loogillinen grafologi. Täten he mainiolla tavalla täydentävät toisiaan, koska intuitioon perustuva ihminen pääsee kyvyillään syvemmälle salattuun kuin pelkkiin loogillisiin aistihavantoihin pohjautuva. Loogikon etuihin taas kuuluu, että hän sitoo havaintonsa käytännön maailmaan paremmin kuin intuition omaaja, siten yhtyen aisteihin nojautuvaan tieteellisyyteen, joka nykypäivän ihmiselle tahtoo olla ainoa todistettavuuden mittapuu.

Sisarusparin kirja on meikäläiselle miellyttävä lukea siinä vallitsevan teosofisen ajattelutavan takia. Varovaisella, mutta sittenkin selvästi havaittavalla tavalla siinä monissa kohdin esitetään asiat teosofisin termein. Todiste siitä, miten maailma alkaa sulattaa suuria totuuksia — teoriassa ainakin.

Anja Mendelsson on siis intuitiivinen havaitsija. Hänelle käsialan piirrot eivät enää ole kuolleita kirjaimia, vaan eläviä olentoja, jotka, hänen alkaessa tarkastaa niitä, saavat rytmiä, alkavat liikkua ja muodostavat iloisia tai surullisia näytelmiään. Lyhyesti — kirjoitus on hänelle symboliikkaa. Ja näkökyky jonkinlaista mediumismia, toiselle tasolle ulottuvaa. Jokaisen tutkinnon jälkeen hän tuntee itsensä väsyneeksi.

Ja veli tukee häntä löydöillään. Veli tutkii vanhain ja villikansain kirjoituksia, saaden sieltä erinäisiä sielullisia lakeja esille, esimerkiksi erään jukogiiriläistytön merkkikielin koivunkylkeen piirtämästä rakkauskirjeestä. Alkeellisin kuvioin tyttö esittää kaipuutaan entiseen rakastettuunsa, suhteensa uuteen asemaansa kodissaan ja sydäntuskiansa. Tietämättä sielullisista laeista, on tyttö asettanut kaipuunsa, unelmansa, henkisemmät ajatuksensa kuvattavansa yläosaan, maallisemmat mielteet sen aliosaan, tulevaisuudensuunnitelmat oikealle, menneet muistot vasemmalle, täten joutuen siihen, mihin grafologiassakin viime aikoina on tultu: ristiin, jonka yläosa siis kuvaa ihmisen henkisempää päiväpuolta — aurinko keskitaivaalla, — oikea, idänpuoli tulevaisuuden aamua, alimmainen alitajunnan pimeää yöpuolta, vasen menneisyyden iltaa, johon aurinko on laskenut.

Erikoisesti näyttää Anja Mendelsson ottaneen kirjoituksen aliosassa olevan, laajan alitajuntapuolen tutkittavakseen, joutuen siinä erotiikan ja sukupuolisuuden alalle. Löydöt ovat hämmästyttäviä, saaden tukea Freudin psykoanalyyttiseltä koululta, joka eritoten pai-

nostaa sukupuoliprobleemeja ihmiskunnan suurimpina kärsimyksien aiheuttajina.

Sitten Schermann!

Hän on intuitiivinen grafologi kiireestä kantapäähän, kutsuen itseään psykografologiksi ja saaden miltei petersmäisen psykometrisesti seikkoja selville. Käsialasta hän ihmeellisellä vaistollaan lukee tragedioja tai komedioja, ihmisten salattuja mietteitä ja aivoituksia, heidän kohtalojaan, sairauksiaan ja uinuvia taipumuksiaan, täten joutuen lukemattomien ihmisten ystäväksi, varottajaksi, neuvojaksi ja auttajaksi. Samoin tiedemies-, lääkäri-, sanomalehtimies- ja okkultistimaailman kokeilujen kohteeksi, joka hänen lausunnoistaan tunnustaa ainakin 80 % oikeiksi.

Mutta ei vain käsialasta Schermann lue luonnetta. Nähdessään tuntemattoman ihmisen, hän osaa heti jäljentää hänen käsialansa ja siitä tulkita hänen kohtaloaan. Pieni esimerkki. Astuessaan jonkun lääkärituttavansa kanssa ravintolaan, jossa heidän on tapana tehdä kokeilujaan, hän näkee parin pöydän päässä erään herran ja rouvan, josta jälkimäisestä hän virkkaa: „Tuon kanssa joudut tänä iltana lähempiin tekemisiin. Tapahtuu onnettomuus". Niin kävikin. Nainen sairastuu äkkiä. Lääkärituttava kiiruhtaa apuun. Nainen kuolee. Schermannilta kysyttäessä, mistä hän tämän tiesi, hän selittää ravintolaan tullessaan nähneensä naisen yläpuolella tämän käsialan ja siitä lukeneensa onnettomuuden.

Tai toinen. Schermann on pitämässä grafologista esitelmää Zürichissä, ottaen samalla käsialanäytteitä vastaan. Eräälle paperilapulle on kirjoitettu kahta erilaista käsialaa, muutamia rivejä kumpaakin, joista Schermannin tuomio kuuluu: „Olette paenneet vaimonne luota sen naisen kanssa, jonka käsialaa tähän on myöskin kirjoitettu. Neuvon teitä palaamaan vaimonne luokse, sillä uusi toverinne tulee puristamaan teistä mehun niinkuin sitruunasta ja sitten hyödyttömänä hylkäämään.". Samassa eräs pari salissa päästää huudon. Kaikki katsovat heihin. Joku huudahtaa kuohuksissa: „Tunnen herran. Hän ei ensi kertaa karkaa vaimonsa luota."

Schermannin kirja ei ole tieteellinen. Hän ei pyrikään siihen. Hän vain kertoo, kuvaa, jättäen tutkimukset ja todistelut tiedemiehille. Mutta sitä elävämpi ja hauskempi on „Die Handschrift lügt nicht", joka on ruotsiksikin käännetty.

Yleensä todistaa viimeaikainen grafologinen kirjallisuus tämän tutkimusalan olevan yhä enemmän nousemassa pelkän ajanvietteen tasolta vakavaksi tieteenhaaraksi, jonka tehtävänä on tutkia sielun salaisuuksia. Suuri yleisökin alkaa kiinnittää tähän yhä enemmän huomiotansa ja saada siten aavistusta sen olennon syvyyksistä ja korkeuksista, jonka nimi on ihminen. Ja silloinhan grafologiakin saattaa olla sauvana tiellä. A. R.

Iltapuhteella.

Ajatuksen ja käden parantava voima. Luin äskettäin vuosien kuluttua uudelleen P. E:n kirjoittaman edellämainitun mielenkiintoisen kirjan. Ja samalla tulin ajatelleeksi niitä pieniä parantamisyrityksiä joita olen joskus tilapäisesti tullut harjoittaneeksi. Mieleeni

muistuu tapauksia, jolloin yrityksestäni on ollut huomattavaa apua, mutta samoin muistan tapauksia, jolloin ei ole ollut erikoisempaa tulosta.

Tästä olen johtunut tekemään eräitä havainnoita, joista muutama sana.

Kun sielun ja hengen voimilla parantamisessa ovat vaikuttamassa sellaiset voimat joita me tavalliset ihmiset yleensä vähän tunnemme ja ymmärrämme, on usko menettelytapoihin, joita joku viisas ihminen on antanut, tärkeä tekijä parantamisyrityksessä. Samoin sellaiset ominaisuudet kuin auttamishalu, sääli ja rakkaus antavat kuin perustuksen yritykselle. On sanottu: rakkaus on suurin kaikista ja uskon, että jos parantajassa on sellainen rakkauden voima, joka saattaa hänet unohtamaan oman personallisuutensa, voi se viedä sangen ihmeellisiin tuloksiin. Omat kokemukseni ovat tässä suhteessa vähäiset, mutta olen kuitenkin kokenut, että meillä on sangen suuri vaikutusvoima toisiimme, ja voima on sen mukaan suurempi kuin meistä lähtevät myötätuntoiset värähtelyt ovat voimakkaampia. Ajatuksen ja käden parantava voima meissä on kuin todistus olemuksessamme piilevistä valtavista hengen voimista.

Parantamisyrityksissä ovat tietysti monet seikat parantajassa ja parannettavassa hyvin vaikuttavia tekijöitä. Mutta tärkeimmäksi asetan parantajan henkisen tilan. Niin paljon kuin parantajan kautta voi ilmentyä hänen korkeampi minänsä, jossa rakkaus on kuin perussävelenä, yhtä paljon se ylivoimallaan hallitsee muita vaikutuksia.

Lapsuudestani muistan, kun usein olin hyvin sairas, kuinka isäni suurella rakkaudella koetti auttaa minua ja kuinka sain huojennusta tuskiini ja uutta voimaa, kun hän silitti päätäni ja puhui rauhoittavasti. Se oli kuin parasta lääkettä.

Kerron pari tapausta, joissa itse jouduin huomaamattani parantajaksi, enkä silloin vähääkään muistanut parantamisen teoreettisia seikkoja.

Pikkupoikaani vaivasi usein ankara päänsärky ja olin koettanut häntä parantaa joskus kirjoista lukemieni ohjeiden mukaan, siinä kuitenkaan erikoisemmin onnistumatta. Mutta kerran kotiin tullessani kuulin hänen taas sairaana valittavan. Silloin valtasi minut suuri säälin ja rakkauden tunne. Tunsin kuinka olisin valmis antamaan henkeni, jos vain voisin hänet vapauttaa kärsimyksestä. Tunsin kuinka sieluni voima kasvoi, ja kun olin ainoastaan muutaman kerran sivellyt hänen päätään, nousi hän aivan terveenä ylös. Olin vähäsen itsekin yllätettynä tapauksesta, mutta ymmärsin samalla, etten se ollut minä joka paransi. Olin ainoastaan korkeamman käyttöväline, vaikka se vaikutti minuunkin niin, että laskiessani käteni hänen päänsä päälle tiesin: nyt hän paranee.

Toinen tapaus sattui joitakin vuosia sitten, kun äitini oli vaikeasti sairaana toisessa kaupungissa. Minua kutsuttiin häntä tapaamaan mahdollisimman pian ja luultavasti viimeisen kerran tässä elämässä. Lähdin heti matkalle ja perille tultuani näin: nyt on äidille tullut lähdön aika tästä elämästä. Silloin täytti minut suuri kaipauksen ja rakkauden tunne. Lankesin äitini kaulaan, hyväillen hänen kuihtunutta muotoaan ja samalla tunsin kuin olisi itsestäni virrannut voimaa häneen. Siitä hetkestä alkoi äitini toipua. Hän ei ollut voinut enää puhua, mutta vielä samana iltana hän puhui ääneen ja sanoi minusta tulleen merkillisen parantavan voiman.

Mitättömäksi tuntee itsensä tällaisten tapausten sattuessa. Tuntee

olevansa vielä kaukana jumalallisen ihm'sen täydellisyydestä. Mutta samalla on saanut kokea, että ihmisessä on voimia, jotka tavallisissa oloissa ovat uinuvina, mutta joskus tulevaisuudessa ehkä puhkeavat kukkaansa.

Kun ajattelen tällaisia kokemuksiani, ymmärrän Jesuksen sanat: Jos teillä olisi usko kuin sinapin siemen, voisitte vuoria siirtää. Ja huomaan tällaisen uskon saavuttamisen olevan välittömässä yhteydessä sen tien kulkemisen kanssa, joka meille on annettu uudessa liitossa. Mutta se on kaita tie, sen vuoksi ihmeparannuksetkin ovat harvinaisia. A. J. S.

Mitä muualla tiedetään.

Gnostilaisuudesta. Ranskalainen „Le Voile d'Isis" on äskettäin julkaissut erikoisnumeron, joka käsittelee yksinomaan gnostilaisuutta. Seuraavassa eräitä erillisiä huomioita, jotka nähdäksemme eivät ole aivan merkityksettömiä:

„On tullut suorastaan lauseparreksi väite, että gnostikot ovat keksineet oppinsa voidakseen selittää pahan synnyn, yhteiskunnalliset vastakohdat ja muut toisarvoiset asiat, joihin nykyään kiinnitetään liian paljon huomiota. Jokainen tahtoo arvostella itsensä mukaan, ja niinpä gnostikotkin ovat jälkimaailmalta saaneet aivan uudenaikaiset harrastukset.

Nämä kysymykset ovat vain sangen etäisessä suhteessa esoteeriseen perinnäistietoon. Gnostikot eivät ole — ainakaan alkuaikoina — tuoneet tätä oppia uudessa muodossa, vaan he ovat täydentäneet sen esityksellään lunastuksesta, minkä heidän käsityksensä mukaan suoritti Kristus Jeesus.

Lunastuksen tutkiminen luonnollisesti tuo mukanaan kysymyksen syntiinlankeemuksesta ja siis myöskin pahan alusta, mutta uudelleen täytyy toistaa, että gnostisismi ei suinkaan ole pahan syntyä pohtineitten filosofien taikka moralistien aikaansaannos. Gnostisismi on esoteerisen perinnäistiedon esitys silmälläpitäen lunastusta. Koko gnoosiksen keskuksena on Vapahtava Sana, joka on saattanut meidät löytämään Kadotetun Sanan, joka on yksi ristin mysterion aspekteista. Jälleenlöydetyn Sanan (INRI) sisältö ei ole sama kuin Kadotetun Sanan (IEVE). Tässä syy siihen, ettei profeettojen ja evankelistojen välillä ole täydellistä vastaavaisuutta."

„Gnostisismi ei esiinny niinkään huonossa seurassa. Josef puuseppä ja Johannes kastaja olivat esseenejä. Mutta onko totta, että gnostisismi vaatii askeesia? Ofiitit ja heidän jälkeensä kataarit olivat askeetteja sen vastavaikutuksen johdosta, jonka aiheutti valegnostikkojen häpeämättömyys. Alkuperäiset gnostikot eivät milloinkaan pitäneet askeesia muuna kuin keinona, joka oli toisille hyvä, toisille paha. He vaativat luonnollisesti enemmän pneumaatikoilta kuin muilta ihmisiltä.

Basilides näki elämässä koettelemusten sarjan, piti kärsimyksiä puhdistuskeinona ja neuvoi ottamaan vastaan ne, jotka kaitselmus meille lähettää niitä erikoisesti etsimättä. Hän ei suositellut eikä vastustanut askeesia: kieltäymykset, pidättymiset, ruumiin kidutukset

saattoivat olla hyviä niille, jotka osasivat niitä käyttää oikein, mutta ne saattoivat tuottaa myöskin aivan vastakkaisia tuloksia.

On ilmeistä, että aineesta vapauteen pyrkivän täytyy katkaista kahleet, jotka hänet sitovat näkyväiseen maailmaan. Ja vasta silloin, kun olemme kokonaan vapaat, voimme siihen palata ja työskennellä sen lunastuksen hyväksi, koska se ei enää meitä hallitse. Tähän on ainoana keinona se, että luovumme omistamisvaistostamme, kaikesta, vieläpä ja ennenkaikkea itsestämme, niin ettei meillä ole mitään itseämme varten erikoisesti. Tämä on hengellinen köyhyys. Tavat, millä tähän päästään, ovat erilaiset ihmisistä riippuen.

Aineen ja pahan vallasta vapautuminen ei edellytä pahan jumalan olemassaoloa. Gnostikot eivät ole dualisteja — tai käyttääksemme vastaavampaa nimitystä: diteistejä. Manes, jota ennenkaikkea syytettiin diteismistä, näki pahan prinsiipissä, Lusiferissa, langenneen älyn, aineeseen liittyneen järjen. Saatana on aineen henki, mutta ainoa jumala on Valon Jumala; Varjojen Herra on vain kaiken sen johtaja, mikä on Jumalaa vastustavaa, mutta se ei itse ole jumala. Kaikista ponnistuksistaan huolimatta sen on lopulta alistuttava. Valon valtakunta on ainoa ja todellinen, ainoa ikuinen valtakunta, ainoa, jonka profeettana Manes piti itseään.

Gnostikoita on syytetty panteismista ja diteismistä ymmärtämättä sitä, että näitä kahta ei voida sovittaa yhteen."

Hengessään pienet, köyhät ja alhaiset ovat juuri paneumatikkoja eikä psykikkoja. Tietoon johtavia teitä on useita, mutta tätä Tietoa ei voi saavuttaa ennenkuin on löytänyt lapsen yksinkertaisuuden.

Ei ole olemassa kahta kristinuskoa, kahta opetusta, joista toinen on omistettu psykikoille ja toinen pneumatikoille, vaan useita asteita samassa kristinuskon opetuksessa. Ihmiset ovat sielullisilta lahjoiltaan eriasteisia. Ihmishenget ovat jaetut kolmeen luokkaan: Lintuihin, Ihmisiin (jotka taas jakautuvat neljään kastiin) ja Konniin. Ja jos jotkut julistavat älyllistä tasa-arvoisuutta, johtuu tämä heidän vihastaan niitä kohtaan, jotka ovat heidät sivuuttaneet ja halusta vetää kaikki heidän omalle tasolleen.

Gnostikoita ei voida tästä syyttää. Samoin oli laita kristinuskon alkuaikoina, kuten aleksandrialaisten kirkkoisien lausunnot todistavat. Sensijaan tekivät tämän markioniitit.

Cerinthos ei ollut gnostikko sen enempää kuin hänen oppilaansa ja näiden seuraajat ebioniitit ja elkesaiitit. Cerinthoksen opilla on gnoosiksen kanssa vain eräitä harvoja yhtymäkohtia ja sensijaan useita pääerovaisuuksia. Gnostikot tunnustavat Jeesuksen vapahtavaksi sanaksi, luvatuksi Messiaaksi, joka vapahti meidät Hyvän Sanomansa opetuksella, kärsi ja kuoli syntiemme takia ja tämän jälkeen nousi kuolleista.

Cerinthos kieltäytyi näkemästä Jeesuksessa messiasta. Hänestä Jeesus oli ihminen, joka nousi jumaluutta kohden korkeammalle kuin kukaan muu ennen häntä, vastaanotti itseensä korkean olennon, joka kasteessa laskeutui häneen kyyhkysen muodossa. Hän kuoli ja on taas nouseva kuolleista.

Cerinthoksen tarkoituksena oli liittää yhteen kiihkeät juutalaiskristityt, jotka tahtoivat säilyttää koko juutalaisuuden.

Samoin teki Marcion, hänen opettajansa Cerdon, hänen oppilaansa Apelle, eivätkä he olleet gnostikkoja.

On tullut tavaksi liittää gnostikkojen nimen varaan mitä erilaisimpia lahkoja, joista toiset saattoivat olla toisilleen vihimielisiäkin. Nykyään tätä erehdystä koetetaan välttää."

J. E. P.

Vapaa sana.

Rakkaat Jyväskylän ruusu-ristiläiset, en tiedä, miten kiitokseni julkitoisin teille siitä viikosta, jonka siellä sain olla! Olin kumman kuollut sinne tullessani, — elämäni kaunis unelma oli särkynyt, tulin siksi jonkun verran alakuloisena, rikkirevityin sieluin, tuskallisten kokemusten raatelemin sydämin, tulin hiukan nukkuvana, tulin vain ilman aikojaan, — en lohtua saamaan, sillä sitä en etsinyt, en herätystä saamaan, sillä sitä en unessani ymmärtänyt kaivata, tulinpahan vain apein mielin ja kylmänä, — ja — miten toisin palasin! Olin jälleen herännyt, ilo oli iloa taas, riemu riemulle tuntui! Eheyttä, sopusointua henkeen, rauhaa sydämeen valoi ihana temppelinne.

Mikä riemunrikkaus, mikä autuudenylistys, mikä ilonrunsaus tulvehti vastaani temppelistänne! Teidän Ruusu-Risti Temppelistänne! Kaikki se ilo, minkä te olette tunteneet temppeliä rakentaessanne sinne astuessanne pyhään rukoukseen vaipuneena, kaikki se siunaus mitä olette Jumalalta anoneet temppelillenne, kaikki se kiitos mikä taivaisiin on noussut sydämistänne kaiken hyvän Antajalle, se tulvehti vastaani kuin kirkkaan aamuauringon riemukas säteily. Ja mun sieluni kylpi tuon säteilyn loisteessa ja mun sydämeni täyttyi samalla kiitoksella ja samalla ihanalla rauhalla. Päivä päivältä tulin yhä onnellisemmaksi, tunsin sydämeni yhä riemullisemmaksi, tulin terveemmäksi, rikkirevitty sieluni parani, viimeinenkin epäsointu ja tuska haihtui ja taivaallinen riemu täytti minut ja kaiken olevaisen ympärilläni.

Ja entä tuo sisämaan lempeä luonto! Se teki minuun aivan sanoin kuvaamattoman vaikutuksen. Se rauhoitti ja antoi uskoa ja luottamusta. Poissa oli meren intohimoinen, voimakas kuohu ja pärskyntä, sen kylmät, luotaan työntävät ja kuitenkin taas hurmaavasti luokseen kutsuvat paljaat rantakalliot. Meren nuoruuden ja riehakkuuden sijalla oli kypsyneen sielun lempeä anteeksiantavaisuus ja ymmärtämys ja samalla niin ääretön tinkimättömyys Todella tahtoisin sanoa, että tuo luonto siellä jollain tavalla muistuttaa ja tahtoo esille tuoda tämänvuotisen tunnuslauseemme

Ei taistella, vaan voittaa!

Ylevää jylhää kauneutta kaikkialla.

Tahtoisin virittää lauluni kiitokseksi ja ylistykseksi teille te rakastavat sielut, sillä teissä näin sitä uskollisuutta, sitä hartautta, sitä antautuvaa ruusu-risti henkeä ja mieltä, jota niin usein kaipaa nähdäkseen. Tahtoisin teitä kiittää sydämeni koko lämmöllä, mutta tunnen, että sanat eivät riitä ja siksi nostan katseeni kohti korkeutta ja hiljaa rukoilen:

Oi, anna tämän uskollisuuden kasvaa, anna tämän työn, Sinun kunniaksesi aletun, menestyä ja nousta Sinun taivaisiin korkeuksiisi suo Sinä korkein siunauksesi näille uskollisille veljille.

Korppoossa, elok. 20 p:nä 1930. M. J.

Pyhä hetki. (Omistettu Pekka Ervastille). Pyhä, pyhä, pyhä on liekki Elämän hengen; sillä sen synty on syvä ja pyhä! Pyhä, pyhä, pyhä on rakkaus kaiken, sillä elämä itse sen antoi! Pyhä, pyhä, pyhä on yhteys ihmisen tuon; sillä henki on jo yhtynyt Kristukseen! Pyhä, pyhä, pyhä on hetki elomme tään, sillä kulkumme kulkee onnen tarhaan!

Pyhä, pyhä, pyhä on planeetta tää, missä kansat on suotu toimintaan! Pyhä, pyhä, pyhä on käsite veljeyden; missä yhdymme yhdessä kaikkeuteen! Pyhä, pyhä, pyhä on avaruus ääretön; missä tähdet on luotu tuikintaan! Pyhä, pyhä, pyhä on kiertomme kulku; missä sitten lienee määränpää? A. P.

Rakkaat terveiseni Ruusu Ristille ja sen rakastetulle Johtajalle täältä kaukaisesta lännestä! Hengessäni tunnen sisäistä iloa siitä, että Suomessa on valomajakka, joka heittää valoansa kaikkeuden ikuisesta lähteestä. Siunattu olkoon Ruusu-Ristin työ!

Noin vuosi on kulunut siitä, kun erkanin Suomen rannoilta, tyhjänäkö? Ei suinkaan, sillä toinhan tullessani muiston siitä, että olin yhden viikon viettänyt taivaissa, silloin kun sain kunnian olla Ruusu-Ristin kesäkursseilla Jyväskylässä. Jälkeenpäin vasta ymmärsin, kuinka arvokasta oli se opetus, jota sain siellä osakseni. Olen tehnyt sisimmässäni pyhän päätöksen, että olen muuttava alemmat metallit puhtaaksi kullaksi. Minä tahdon entistä väkevämmin tehdä työtä saattaakseni itseni sopusointuun sen suuren ikuisen elämän kanssa, jossa me elämme, olemme ja liikumme. Teosofinen työ suomalaisten keskuudessa on ollut enimmäkseen heikkoa. Ollaan kaikki oltu vähän niinkuin sanoisin nukuksissa. Toivottavasti tästä sairaudesta pian selvitään. Suuret hajoittavat voimat työskentelevät voimakkaasti eri kansalaispiirien tajunnoissa, tuntuu niinkuin elettäisiin „eristäytymisen aikakaudessa“ odotellessa uuden aamun sarastusta.

A. P.

Kesäkurssien johdosta. Olin joku aika sitten eräässä majatalossa yötä. Illalla ennen maatamenoani lueskelin Ruusu-Ristiäni ja sängyssä vielä mietiskelin lukemiseni johdosta. Aamulla ylös noustuani ja puettuani, otin vielä Ruusu-Ristin käteeni, kun ei illalla tilaamaani aamukahvia oltu tuotu. Aloin katsella Kesäkursseja syyskuun numerosta. Siinä lueskellessani muistelin, kuinka tänä kesänä 40 vuotta sitten Posti- ja Matkustaja-höyrylaivalla ollessani sain kaksi kertaa viikossa Jyväsjärveltä ihailla kaunista Jyväskylää. Luettuani jonkun aikaa, tuli vastaani lause, jossa sanotaan: „tämä ylhäältä päin annettu inspiratio puhkesi sinä ilmiönä, joka nyt tunnetaan Lapuan liikkeenä“.

Olen saanut niin tarpeekseni ja nähnyt tarpeekseni Lapuan liikkeen nuoleskelemista Länsi-Uusimaa-lehdestä ja Uusi Aurasta, Iltalehdestä ja New-Yorkin Uutisista, etten voi enää sietää sitä Ruusu-Ristissä.

Minun puolestani joutavat kommunistit vaikka hornan tuuttiin, ja olenkin joutunut monesti vakavaan väittelyyn sellaisten kanssa, jotka ennen puolustelivat kommunismia. Mutta ei tuommoisestakaan terrorista, kuin tänä kesänä on ollut, ole mihinkään.

Tämäkös on sitä ylhäältä päin annettua inspiratiota? Kyllä minä panen vastalauseen moista inspiratiota vastaan ja pyydän lausua hartaan toivomukseni, että pois politiikka minun Ruusu-Rististäni.

J. G. L.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

B. Vapaamuurari-osasto.

Inter mille milia vix sunt tres electi.

Meksikon Rosenkreuziläinen.

(Jatk.)

Samalla aikaa kun vanha Reimann jälleen poistui Kerstenien asumuksesta, muutti vastavihitty aviopari hienosti sisustettuun huoneustoonsa Kurfürstendammin ja Knesebeckstrassen kulmataloon. Nämä olivat Hans von Reichenau ja hänen puolisonsa.

Elfriede säteili onnea. Hän oli nyt Hans-serkkunsa puoliso, ja tämä ei ollut hääyönä shampanjan onnellistuttamassa tilassaan huomannut mitään Elfrieden harha-askeleen seurauksia.

Kun Bernhard kuukausia sitten oli lähtenyt pitkälle matkalleen välittämättä Elfriedestä, oli tämä saanut viettää monta huolentäyteistä, epätoivoista yötä. Useasti hän oli hiipinyt Eläintarhaan pimeän tullen sekä aikonut hukuttautua Spreen kanaviin, mutta itsesäilytysvietti oli ollut voimakkaampi, ja joka kerta hän oli masentuneena palannut kotiinsa. Apteekista hän oli saanut hankituksi itselleen arsenikkiakin. Hän oli kirjoittanut jäähyväiskirjeen isälleen ja tunnustanut tälle kaiken. Joka kerta petti hänen rohkeutensa. Kenelle hän voi uskoa polttavan salaisuutensa? Eräänä päivänä hän halusi tyhjentää sydämensä eräälle tädilleen, toisena mennä lääkäriin. Lopulta hän oli rouva Grünfeldin vaatimuksesta, jonka oli täytynyt huomata, että jotakin oli hullusti, tunnustanut tälle kaiken mutta pyytänyt samalla polvillaan rukoillen, pitämään sen ehdottomasti omana salaisuutenaan.

Rouva Grünfeld oli sitä mieltä, ettei yksikään ihminen huomaisi mitään, jos Elfriede ja Bernhard menisivät naimisiin heti jälkimmäisen palattua. Silloin tuli äkkiä tieto merionnettomuudesta ja Bernhardin kuolemasta. Rouva Grünfeld tapasi tuona aamuna Elfrieden masentuneena ja kyynelehtivänä. Tämä ei itkenyt Bernhardia, jota hän ei milloinkaan ollut rakastanut, vaan epätoivoista tilaansa, mihin hän itse oli itsensä kevytmielisyydessään ajanut.

Rouva Grünfeld koki lohduttaa tyttöä äidillisesti ja selitti olevan kaksi mahdollisuutta: hän voi ensiksikin kertoa Hans serkulleen kaiken ja pyytää tätä ottamaan hänet siitä huolimatta vaimokseen, ja toiseksi Elfriede voi mennä erään kätilön luokse apua anomaan . . .

Elfriede hylkäsi ensimmäisen vaihtoehdon. Hans von Reichenau olisi liian ylpeä huoliakseen hänestä sen jälkeen ja kertoisi vielä asian hänen isälleen ja koko maailmalle.

Tyttö päätti etsiä naisen, jonka osoitteen rouva Grünfeld oli hänelle antanut. Sitten hän oli useita päiviä maannut vuoteessaan ankarassa kuumeessa, antamatta isänsä taikka kenenkään vieraan lääkärin tutkia itseään. Hän ei olisikaan voinut tehdä muuta, sillä jokainen lääkäri olisi heti huomannut hänen tehneen rikoksen itävää elämää vastaan.

Parannuttuaan hän osasi taitavasti lähennellä Hans von Reichenauta, ja tänään — viekas nainen oli voittanut — hän oli tämän vaimo!

* * *

Ajurinrattaat pysähtyivät Reimannin asunnon eteen. Niistä nousi työpukuinen mies ja pysähtyi vaununovelle auttaakseen vanhaa herraa kadulle.

„Kiitos, monet kiitokset! Tulkaa huomenna tehtaaseeni! Tässä on korttini. Ellen satu olemaan siellä, ilmoittautukaa prokuristilleni, herra Lüdersille, niin saatte häneltä palkkionne. Ilmoitan tästä hänelle heti puhelimitse."

„Kiitoksia, herra, kiitoksia!"

Avatessaan Reimannille ulko-oven hän kysyi, tarvitseeko tämä apua rappuja kulkiessaan.

„Otan hissin. Voin jo muuten paremmin. Kiitos!"

Nuori mies nosti hattuaan, toivotti parantumista ja poistui.

Rouva Kerstenin luona käytyään Reimann oli tavannut myöskin ystävänsä Bergmannin ja saanut lohdutusta tukalaan asemaansa. Tuntia myöhemmin hän oli kotimatkalla ja ajoi tällöin kaupunkiradalla Charlottenburgin asemalle. Asemalta poistuessaan hän näki Friedrichstrasselle kokoontuneen paljon ihmisiä, jotka kiivaasti keskustelivat sosialisoimisesta ja lakkoliikkeistä. Nuori kommunisti piti innostuneesti puhetta kaivosten yhteiskunnallistuttamisesta ja vaati, että hallituksen oli erotettava kaikki virkamiehet ja insinöörit. Samassa hengenvedossa hän puhui myöskin maatilusten jaosta ja maanviljelyksen luovutuksesta työläisten käsiin. Reimann kuunteli puhetta ilman mielenkiintoa, mutta hän havahtui, kun puhuja mainitsi kutomatehtaatkin. Hämmästyksekseen hän nyt huomasi kiihoittajan olevan hänen omia työläisiään.

Mieskin oli huomannut isäntänsä ja häveten alkoi puhua kapitalisteja puolustellen. Lähellä seisovat työläiset hämmästyivät aluksi, mutta alkoivat sitten esittää äänekkäitä vastalauseitaan. Tämä ei antanut häiritä itseään, vaan jatkoi puhettaan, kunnes äkkiä joku vieressä seisovista miehistä sinkahutti hänen päähänsä kalikan. Tämä oli kuin merkki yleiseen mellakkaan. Samassa lähestyivät muualta saapuneet meluavat joukot ja näiden jälkeen ryhmä Reinhardtin rykmentin sotilaita. Eräs sotilas heitti käsigranaatin joukkoon, joka samassa joutui silmittömän pakokauhun valtaan. Reimann joutui ihmispyörteeseen ja kaatui. Muuan nuori mies nosti hänet ja vei syrjään, ja Kantstrassella he tapasivat ajurin, joka otti heidät kuljetettavakseen.

Hissin pysähtyessä Reimannin asunnon kohdalle kuuli tämä ulos asti palvelustytön kanssa riitelevän vaimonsa äänen.

Hän astui yli kynnyksen, riisui hitaasti päällystakkinsa ja meni sitten ruokailuhuoneeseen.

Hän lysähti istumaan ja sulki silmänsä kuin uupunut, tuntematta kuitenkaan tarvetta nukkua. Hän ei voinut ajatella, niin huumautunut hän oli tapahtumista. Palvelustyttö tuli ja laski höyryävän kulhon katetulle pöydälle. Heti tämän jälkeen tuli hänen vaimonsakin. Palvelustyttö poistui taas itkettynein silmin. Reimann näki mitä hänen ympärillään tapahtui, mutta hän ei sitä sanottavasti tajunnut. Vasta kun hänen vaimonsa huudahti hänelle tavallista kovempaan, harmistuneena miehensä myöhästymisestä, aukaisi tämä silmänsä ja tuijotti puhujaan hajamielisenä.

Nyt vasta tämä säikähti.

„Mikä sinua vaivaa? Näytät niin kummalliselta. Onko jotakin tapahtunut?"

* * *

Reimann oli useissa lehdissä ilmoittanut haluavansa liiketoveria. Prokuristi Lüders odotti kärsimättömästi herraansa. Eräs Gerach oli ilmoittanut haluavansa ryhtyä osakkaaksi, mutta ei vielä ollut käynyt neuvottelemassa. Lüdersillä oli edessään sopimuspaperit valmiina allekirjoitettaviksi, mutta vaikka hän olikin ne laatinut, ei hän halunnut ottaa lopullisia sopimuksia omalle vastuulleen.

Reimannin tehdashuoneen edustalle pysähtyi auto. Siitä nousi solakka, hieno herra, jolla oli yllään arvokkaat turkit, ja kysyi eräältä työläiseltä tehtaan konttoria.

„Tästä suoraan, sitten oikealla puolella olevia rappuja ylös", vastasi puhuteltu.

Herra jäi kuitenkin seisomaan avoimelle ovelle ja silmäili koneita. Hän astui kiinnostuneena lähemmäksi ja kyseli yhdeltä ja toiselta työläiseltä eri koneiden tarkoitusta, työvoiman säästöä ja muuta asiaankuuluvaa. Sitten hän kierteli ympäri huonetta ja tutki sen juurta jaksain. Koneet tuntuivat hänestä liian vanhoilta, eivätkä työläisetkään olleet erikoisemmin kurin alaisia. Huoneessa ei näkynyt myöskään työnjohtajaa.

Päätään pudistaen hän nousi kuluneita rappuja. Nukkuivatko täällä kaikki? Hän ei kuullut minkäänlaista huminaa taikka kalketta, joka olisi osoittanut työtä tehtävän. Sitäpaitsi oli hämärää ja pilaantuneen öljyn katku takertui hänen kurkkutorveensa. Gerachin täytyi yskäistä muutaman kerran.

„Kuka siellä on?" huusi karkea ääni pimeydestä.

„Miksei täällä ole valoa? Täällä voi taittaa kätensä ja säärensä!"

„Ette te vielä mitään ole taittanut, koska vielä kykenette tuolla lailla puhumaan."

„Jättäkää tuollaiset puheenne ja sanokaa, missä on herra Reimannin konttorin ovi."

„Seisotte sen edessä."

Hän kuuli oven kolahtavan kiinni ja poistuvien askeleitten kaikua. Kauppaneuvos Gerach ojensi kätensä eteenpäin ja sai käteensä ovenkahvan. Hän koputti. Hetkisen kuluttua ovi aukaistiin. Päivänvalo häikäisi aluksi hänen silmiänsä.

„Mitä haluatte, hyvä herra?" kysyi nuori, kalpea mies nenä-äänellään.

„Tässä korttini. Ilmoittakaa minut herra johtajalle."

„Kyllä, herra."

„Sanokaapas nuori mies, onko täällä tavallista, että vain asiaa-ymmärtävät löytävät ovet? Täällähän ei näe kättään pidemmälle."

„Ei herra, tavallisesti siellä on valoa, mutta tänään on sähkövirta katkaistu joidenkin johtovikojen takia. Siksi ei suurin osa työläisiämme voi olla työssä, koska koneet käyvät sähköllä."

„Vai niin – vai niin!" Herra Gerachin kasvot kirkastuivat hänen kuullessaan tämän selityksen. Heti tämän jälkeen kuultiin rapuista varovaisia askeleita. Avainta kierrettiin lukossa, ja Reimann astui päällystakkiinsa kääriytyneenä huoneeseen.

Kirjeenvaihtaja poistui.

Gerach kumarsi jäykästi ja kysyi:

„Onko minulla kunnia puhutella herra tehtailija Reimannia?"
„Kyllä, se olen minä. Missä asiassa tulette?"
„Näin, että haluatte liikkeeseenne osakasta."
„Aivan niin, aivan oikein. Saanko pyytää teitä huoneeseeni?"
Reimann aukaisi konttorin oven ja opasti vieraansa sisään. Huoneesta tuulahti vastaan kuuma ilma, ja riisuessaan päällystakkiansa hän huomautti:
„Teille tulee varmastikin liian lämmin ollaksenne. Ettekö mieluummin halua riisua takkianne?"
Gerach noudatti kehoitusta.
„On harmillista pitää tehtaassaan kouluttamattomia voimia. He eivät osaa edes lämmittää. Suonette siksi anteeksi."
„Tottahan toki!" vastasi Gerach hymyillen ja lisäsi sitten: „Tapanani on aina ollut ottaa tarkoin selkoa eri asianhaaroista, ennenkuin otan jonkun palvelukseeni taikka teen muita sopimuksia."
Reimann katsoi miestä suoraan silmiin.
„Ettekä ole milloinkaan saanut katua valintaanne?"
„En milloinkaan."
„Siinä tapauksessa te olette niitä, joita sanotaan onnenpojiksi. Minulla on sama tapa, mutta minun on sanottava, että minua on usein petetty."
Reimann painoi nappia ja sanoi sisään astuvalle kirjeenvaihtajalle:
„Sanokaa herra Lüdersille, että hänen on tultava tänne kirjoineen."
Kauppaneuvos tiedusteli edelleen liikkeen asemaa, ja Lüders astui sisään laskien pöydälle pinkan raskaita kirjoja. Kun Reimann oli esittänyt herrat toisilleen, laski Lüders päällikkönsä eteen kirjat sekä laajan tilauskirjan.
„Minun ei tarvinne huomauttaa", alkoi Reimann, „että molemmin puolin noudatetaan mitä ankarinta vaiteliaisuutta, vaikkakaan välillemme ei syntyisi sopimusta."
„Se on luonnollista. Liikemiesten kesken tätä tuskin tarvitsee huomauttaa", vastasi Gerach nousten seisaalle ja tutustuen pääkirjan sisältöön. Hän selaili sitä lehti lehdeltä, ja Lüders, joka seisoi vieressä, selitti hänen huomiotaan herättäneet kohdat. Lüders ei voinut havaita pienintäkään liikutuksen värettä miehen kasvoissa. Tämä oli sen laatuisia ihmisiä, joita hän vertasi salalokeroon, joka sulkee kaikki sisäänsä ilmaisematta mitään ulospäin. Reimann katseli vieressä toimitusta sekavin tuntein.
Mitä hyödyttävät tilaukset, jos kerran puuttuu raaka-ainetta! Ja korkeat hinnat ylittävät sitäpaitsi kaiken voiton. Tähän mennessä hän ei vielä ollut saanut mainittavaa ylijäämää. Tässä eivät auttaneet vanhat koneetkaan, jotka hän aikoja sitten oli hankkinut. Hän ymmärsi, että Lüders oli tässä laskenut väärin ja houkutteli häntä yhä uusiin yrityksiin. Nyt hänelle selvisi, että vain osakas, joka voi sijoittaa huomattavan suuren summan yritykseen, saattoi hänet pelastaa. Hän katsoi yli lasiensa kauppaneuvokseen. Tämä ei häntä miellyttänyt, mutta hän tunsi verensä kuohahtavan ajatellessaan seurauksia, jotka tulisivat, ellei hänen onnistuisi saada tarvitsemaansa yhtiötoveria.
Gerach painoi kirjan kiinni aivan kuin henkilö, joka haluaa sanoa: „Asia on minulle aivan merkityksetön."
Miesten katseet kohtasivat toisensa.
„Niin, herra Reimann", sanoi kauppaneuvos. „Se on kaikki sie-

vää ja selvää. Mutta asia on silmissäni saanut uuden vivahduksen. Se on minusta vielä liian nuori, ei vielä kylliksi koeteltu".

„Kuinka niin?" kysyi Reimann. „Asiahan puhuu itse puolestaan. Katsokaapa näitä tilauksia. Yksistään purjekangasta satoihintuhansiin, ja tässä — herra Lüders, tuokaahan tänne rahtikirjat!"

Lüders poistui ja palasi kädessään pieni paketti.

„Tässä näette, herra kauppaneuvos, summat, jotka tähän mennessä on maksettu raaka-aineesta. Ja nyt odotan taasen kuitu-, kivennäisöljy- ja paperilähetystä, samoin nahkaa, mikä on kalleinta kaikista. Niinkuin sanottu: tilauksia ei meiltä puutu".

Gerach mietti hetken. Sitten hän kysäsi:

„Ja paljonko pääomaa luulisitte tarvitsevanne?"

„No, se riippuu siitä, missä määrässä me nyt ja vastedes haluamme toimittaa tilauksia".

„Aivan oikein. Sanokaamme siis kolmesataaviisikymmentätuhatta markkaa. Ja paljonko korkoja?"

„Niin, se riippuu oikeastaan jaosta. Jos annatte rahat minulle ilman sitä, niin saatte luonnollisesti vastaavat korot. Jos sensijaan olette osakkaana, niin sisältyy korkojen suoritus jo tähän. Mutta jos vain lainaisitte minulle rahat, sanokaamme vaikka kahdeksi vuodeksi, niin suorittaisin teille puolet enemmän korkoina."

„Hyvä. Sanon siis: Lainaan teille pääoman enkä tule osakkaaksi. Mitä takuita sitten voisitte minulle antaa? Ymmärrättehän —? Entä paljonko tehtaassa on kiinnityksiä?"

„Sataneljäkymmentätuhatta markkaa", vastasi Reimann.

„Koskeeko tämä koneitakin?"

„Ei, ne on hankittu myöhemmin eivätkä kuulu tehtaaseen. Varsinaisesti olen harjoittanut kutomateollisuutta."

Gerach oli sytyttänyt havannasikarin ja puhalteli nyt hienoa savua sieraimistaan. Sitten hän sanoi mietittyään:

„Olette myöskin talonomistaja, niinkuin minulle kirjoititte?"

„Kyllä. Asun läntisessä kaupunginosassa."

Hetken vielä puhuttuaan puoleen ja toiseen Gerach nousi ja sanoi pukeutuessaan turkiksiinsa:

„Ilmoitan teille päätöksestä seuraavan kolmen päivän kuluessa."

Reimann ja Lüders katsahtivat toisiinsa ikäänkuin lukeakseen kasvoista toistensa mielipiteen Gerachista.

Molemmat olivat yhtä mieltä siitä, ettei kauppaneuvos tullut kysymykseen. Kun Reimann ei puhunut mitään, antoi Lüders harminsa purkautua.

„Näin heti kohta, mikä hän oli miehiään. Menee ja tutkii ensin läpikotaisin leivän ennenkuin sivelee sille voin. Mokomaa en minä ottaisi! Jos vain joutuis'mme korkojen suorituksessa pulaan, niin tuo kyllä kuristaisi meidät henkihieveriin. Ilmoituksemme johdosta on ilmoittautunut pari muutakin".

Lüders veti taskustaan kaksi kirjettä ja näytti ne Reimannille.

„Kas tässä! Eräs herra Schröder — kummallista, kirjeen päiväys on aikaisempi kuin meidän ilmoituksemme — ja tässä eräs rouva talonomistaja Schmeckel. Naiselle kirjoitin ja kutsuin hänet tänne kello viiden ja kuuden välillä. Herra Schröderiä pyysin saapumaan jo yhden ja kahden vaiheilla."

Reimann kimmahti tuolistaan.

„Mitä? Oletteko kutsunut tuon rouvan? Se vielä puuttuu. En halua joutua hysteeristen naisten hallittavaksi, jotka panevat kaiken

ylösalaisin! Ei tule kysymykseenkään! Naiset kelvatkoot taloudenhoitoon ja kevyeeseen konetyöhön, mutta johtoasemaan ei nainen totisesti kelpaa! Jos hän tyytyisi ainoastaan ansioonsa, niin se ehkä kävisi päinsä, mutta luonnollisesti hän sekaantuu joka asiaan. Ei! Tuollaisesta olen saanut tarpeekseni."

Lüders peräytyi.

„Hyvä, soitan heti rouvalle, että hänen on tarpeetonta tulla. Se riittänee."

Lüders poistui. Reimann jäi selailemaan saapuneita kirjeitä. Eräitä tilauksia oli tullut, sitten myöskin valituskirjeitä sen johdosta, ettei tilauksia oltu suoritettu ja uhkauksia peruuttaa tilaukset, ellei lähetys tapahtunut vähintäin viikon kuluessa. Sitten noita iänikuisia karhuamiskirjeitä maksamattomien laskujen johdosta. Reimannin veri nousi päähän mieliharmista.

Alhaalla olivat vanhat käyttökelvottomat koneet, joiden käyttöhihnat murtuivat kuin tulitikut ja joiden ruuvit olivat öljyn puutteesta ruostuneet. Edellisen päivän iltana hän oli ollut katsomassa, kuinka vain äärimmäistä varovaisuutta noudattaen kaksi niistä saatiin toimimaan. Ja kuitenkin ne olivat muutama kuukausi sitten käyneet moitteettomasti. Tuhannet työläiset olivat menneet Ranskaan ja Belgiaan rakentamaan uudelleen sodan hävittämiä kyliä ja kaupunkeja, ja tämän johdosta olivat palkat nousseet viikottain. Hänen oli mukauduttava vaatimuksiin, muutoin hän olisi saanut jäädä yksin harmittelemaan tyhjään tehtaaseen.

Kaiken lisäksi halusi hallitus luovutettavaksi kolmekymmentä prosenttia yksityisomaisuudesta sotakorvausten maksuun, ja seuraavan kuun puoliväliin piti ensimmäisen erän olla suoritettu.

Hänen ystävänsä, jolle hän oli kirjoittanut kiinnitysvelkansa johdosta vastasi ystävällisesti mutta huomautti, ettei odotusajan pidentäminen enää tullut kysymykseen. Samalla hän neuvoi Reimannia tekemään konkurssi-ilmoituksensa.

Reimann vaipui synkkiin mietteisiinsä. Näytti tuiki mahdottomalta selviytyä tilanteesta. Yhtenä keinona tosin vielä oli se, että hän luovuttaisi tehtaansa velkojilleen ja ryhtyisi toisten palvelukseen. Eihän hänellä enää ollut poikaansakaan, joka olisi antanut hänelle intoa yrittää pysytellä omin neuvoin pystyssä.

Hänen ajatuksensa keskeytti oven aukeneminen.

Lüders tuli huoneeseen ja esitti herra Schröderin notaariksi.

„Notaariko", tuumi Reimann. „Tuo tulee varmaan velkojieni puolesta. Nyt on pidettävä pää kylmänä".

Notaari Schröder oli ruumiikas, pieni herra, jonka kasvot loistivat sulaa hyväntahtoisuutta.

„Herra Reimann, tulen neuvottelemaan kanssanne eräästä asiasta", olivat hänen ensimmäiset sanansa.

Hän otti kaikessa rauhassa sikarikotelonsa taskustaan ja tarjosi näitä Reimannille.

„Kiitos, herra notaari. Olen juuri äsken polttanut."

„Mikä vahinko, ne ovat kunnon hollantilaisia."

Hän pyöritteli sikaria sormissaan, sytytti sen sitten ja alkoi savua puhallellen puhua:

„Sanon teille kiertelemättä, herra Reimann, mikä asia minut tänne on tuonut. Otaksutte varmaan, että tulen velkojienne asioissa? En! Tuon teille liiketoverin. Eräs monivuotinen ystävä, joka parastaikaa on ulkomailla, on valtuuttanut minut neuvottelemaan kanssanne.

Koomillista! Hän ei anna mitään tarkempia ohjeita, vaan yksinkertaisesti ilmoittaa, että sijoittaisin liikkeeseenne neljäsataatuhatta markkaa. Tähän liittyisi sitten viiden prosentin korko — kaikki erään naisen hyväksi.

Saan joka päivä tehtäviä suorittaakseni, mutta minulle ei milloinkaan ole sattunut näin lyhytsanaista asiakasta. Mutta eihän se käy niin yksinkertaisesti päinsä, minun täytyy ensin ilmoittaa hänelle tilanteesta ja kaikista tarvittavista asianhaaroista. Mies ei halunne noin vain ostaa sikaa säkissä. Tuonnottain kirjoitti minulle eräskin henkilö samalla tavalla. Minä pysyttelin määräyksissä, ja kuitenkin sain jälkeenpäin kuulla moitteita, etten ollut tarpeeksi ottanut asiasta selkoa."

„Niin, herra notaari", vastasi Reimann. „Olen aivan samaa mieltä. Ottakaa ensin selkoa liikkeeni tilasta. Annan teille empimättä haluamanne tiedot. Voitte olla varma siitä, että vanhemmiltani perimäni tehdas on vuosien kuluessa saanut luotettavan ja kestävän perustan. Ei ole myöskään epäiltävä sitä, että tehdas voidaan jälleen tilausten lisääntyessä nostaa entiselle asteelleen. Nykyään on minulla, niinkuin monilla muillakin, paljon vaikeuksia." Reimann ojensi notaarille hypoteekkivelkakirjat ja pyysi Lüdersiä noutamaan tiliasemaluonnoksen, jotta vieras saisi mahdollisimman selvän käsityksen.

Notaari Schröder korjasi silmälasejaan ja tutki kotvan papereita Reimannin ja Lüdersin odottaessa äänetі tutkimuksen tulosta. Lopulta vieras työnsi paperit syrjään ja sanoi Reimannille:

„Minulla on monivuotiset kokemukset tällaisissa asioissa. Sikäli kuin huomaan, olette juuri käännekohdassa. Jos teidän tehtaanne myydään, voitte tyydyttää ainoastaan osan velkojistanne, kun taas neljälläsadallatuhannella markalla voitte saada liikkeenne hyvään kuntoon. Minun puolestani on asia siis ratkaistu. Huomenna laadin sopimuksen, ja pyydän teitä saapumaan toimistooni neljän aikaan iltapuolella. Siihen mennessä saan työnantajani valtakirjan ja saan tietää naisen nimen."

Notaari puristi miesten kättä ja poistui.

Lüders katsahti päällikköönsä muistaen edellisen keskustelun ja sanoi hymyillen:

„Kas vain! Kuitenkin nainen."

Reimann ei enää ollut tapahtumien tasalla ja hän vastasikin tähän hajamielisesti:

„Tuli mitä tuli, minä menen kotiini. Jos jotakin erikoista tapahtuu, soittakaa sinne."

Tuskin Reimann oli saapunut kotiinsa, kun tehtaasta tuli puhelinsoitto.

„Lüderskö? — — Mitä hän sitten tahtoo? — — Niinkö? Sehän on mahdotonta. — — No, sanokaa rouva Kerstenille, että tulen heti. Kuulkaapa! Sanokaa, onko hänellä tyttärensä mukanaan? — — Yksinkö? Kiitos — — Tulen siis heti sinne."

Herra Reimann sieppasi uudelleen hattunsa ja palasi tehtaaseensa, missä rouva Kersten oli häntä odottamassa.

„No rouva Kersten! Te täällä? Onko tapahtunut jotakin erikoista?"

Rouva Kersten kaivoi käsilaukustaan esiin kirjeen.

Reiman katsoi häneen hämmästyen. Äkkiä hänen päähänsä iski ajatus. Hän tarttui rouva Kersteniä kädestä:

„Onko teillä tietoja Bernhardista?"

Rouva Kersten ei näyttänyt odottaneen kysymystä ja vastasi levollisesti:

„Ei. Nyt on kyseessä toinen asia. Kas tuossa! Lukekaa itse!"

Reimann levitti kirjeen auki ja luki sen puoliääneen. Se oli rouva Kerstenin veljeltä, konsuli Rasmusseniltä, joka pyysi sisartaan menemään notaari Schröderin luokse, koska tämä oli saanut tehtäväkseen laatia Reimannin tehdasta koskevan sopimuksen. Se oli laadittava rouva Kerstenin nimeen.

Reimann ei vielä ollut lopettanut lukuaan.

„En käsitä sitä lainkaan, herra Reimann", keskeytti hänet rouva Kersten. „Mainitsin tosin eräässä kirjeessäni veljelleni, että te ette ollut tyytyväinen nykyiseen tilanteeseen, mutta tämä ei ole minun syytäni. Tulin siis pyytämään anteeksi, jos olen tehnyt vääryyttä kertomalla salaisuuksia." Rouva Kersten näytti todellakin olevansa pahoillaan.

„Hyvä ystävätär! Älkää surko. Minua päinvastoin ilahduttaa että niin teitte. Ajatelkaa, äsken täällä kävi notaari Schröder, ja me pääsimme tässä asiassa yksimielisyyteen. Minä tarvitsin liiketoveria, ja olen iloinen saadessani sen teistä. Nyt voin jälleen iloisena ryhtyä töihini."

„Katsokaa, mitä veljeni sanoo. Minun pitäisi mennä asianajajan luokse saamaan neuvoja, luetuttamaan joitakin pykälöitä tämän takia. Minä en välitä mokomasta. Jätän koko asian teidän huostaanne. Ajatelkaa kuitenkin ensin itseänne!"

Reimann ojensi kätensä rouva Kerstenille sanoen:

„Kiitos tästä jalomielisyydestänne! Niin, huomenna siis tapaamme toisemme notaarin luona."

* * *

Bernhard oli hypännyt kapteenin ja stevardin kanssa mereen. Hän koetti voimakkain vedoin uiden poistua uppoavan laivan kurimuksesta, mutta pian hänen voimansa alkoivat vähetä. Hän huusi turhaan veneessäolijoille. Nämä onnettomat kamppailivat yhä keskenään, koska sellaiselle määrälle ei riittänyt tilaa. Koko joukon tuho oli lähellä, elleivät kaikki toimineet yhteisvoimin toistensa pelastukseksi. Hyljätyn valtasi kammottava pelko. Hän näki laivan aaltojen hyökkäyksestä sortuvan meren syvyyteen kumealla kohinalla. Enempää hän ei voinut katsella. Hän vajoutui jo kerran pinnan alle, mutta nousi taasen pinnalle. Hän jännittihe uuteen voimanponnistukseen ja näki vihdoin lähellään ajelehtimassa kumoon kaatuneen pelastusveneen. Vihdoin, monien hukkaan menneiden yritysten jälkeen hän pääsi kölille ja heittäytyi siihen pitkäkseen poikkiteloin. Hän makasi siinä puoliksi tajuttomana. Jonkun aikaa siten oltuaan hän kohottautui ja asettui hajareisin veneen harjalle. Hän silmäili nyt ympärilleen — vain taivasta ja vettä! Mitään ei näkynyt ennen niin mahtavasta aluksesta, eikä ketään onnettomuustovereita ollut näkösällä. Hänen ajatuksensa viivähtivät hetkisen Ilsessä ja isässä, siirtyivät sitten urhoolliseen kapteeniin, joka velvollisuudelleen uskollisena oli viimeisenä syöksynyt uppoavasta laivasta meren nieltäväksi. Nuorekas elämänhalu ja entinen rohkeus alkoivat kuitenkin jälleen palata, ja ne saivat hänet miettimään keinoja kuinka pelastautua ajelehtimasta aavalla merellä. Voiko hän antaa merkkejä ohikulkevalle laivalle, jos sellainen sattumalta ajaisi onnettomuuspaikan lähetty-

viltä? — Aurinko oli jo tehnyt laskuaan. Hetkisen se heilui taivaanrannan yläpuolella hohtavanpunaisena, mutta häipyi vihdoin kuvaimineen ulapan äärimmäisen viivan taakse, jättäen hyljätyn ihmisen kohtalonsa ja pimeän yön huomaan.

Ulkonaisten, tarkkaavaisuutta puoleensa vetävien ilmiöiden hävitessä muistuttivat nyt nälkä ja etenkin ankara jano olemassaolostaan. Yö kului hiljaisessa tuskassa. Toisinaan Bernhard huusi ääneen apua, mutta samassa hän huomasi sen tarkoituksettomuuden. Aamu koitti, meri välkehti nousevan auringon väreilevässä kullassa. Toivo heräsi uudelleen, kun hän kaukana näki höyrylaivan savun. Ympärillä uiskenteli laivanjätteitä. Hän onki käsiinsä lankunpalan, kiinnitti siihen paitansa ja heilutti sitä niin korkealla kuin taisi. Savujuova etääntyi kuitenkin ja häipyi lopulta näkymättömiin. Tästä huolimatta Bernhard jatkoi hätälippunsa heiluttamista, ikäänkuin se olisi ollut viimeinen ja ainoa pelastuskeino.

Toisen kerran hänen huomionsa kiintyi pisteeseen, joka näkyi liikkuvan pitkin merta. Mikähän se oli? Laiva se ei ollut, koska minkäänlaista savua ei noussut. Piste läheni kuin valas, mutta sekään ei se voinut olla. Hän heilutti yhtäkaikki epätoivoissaan lippuaan. Ihmeellistä, piste suureni suurenemistaan, ja hämmästykseksen hän näki sen olevan vedenalaisen veneen. Sen miehistö oli huomannut hätämerkin ja suunnannut kulkunsa ajelehtivaa pelastamaan. Pian olivat reippaat amerikkalaiset merisotilaat nostaneet hänet alukseen, ja hän vaipui aurinkoiselle kannelle lopen uupuneena kestämistään ponnistuksista. Vedenalainen jatkoi matkaansa päämääränään Marseille. Ei kestänyt kauan, ennenkuin se kohtasi matkallaan portugalilaisen höyrylaivan, joka kulki Lissabonista Kapkaupunkiin. Reimann siirrettiin vedenalaisesta tähän, ja kapteenin hytissä hän sai rauhassa toipua onnettomuuden seurauksista. Hän vaipui miltei kohta uupuneen tajuttomaan uneen, mistä hän heräsi vasta seuraavana päivänä. Hän tunsi tulevansa toimeen ilman apua ja lähti ulos jaloittelemaan. Hän kohtasi rakastettavan kapteenin ja kiitti tätä ystävällisestä kohtelusta sekä käyskenteli pitkin laivaa nauttien taas auringosta ja raikkaasta meri-ilmasta. Kapteeni sai nyt kuulla tarkan selostuksen haaksirikosta ja selitti sitten kertojalle, että tämä ei voinut poistua laivasta ennenkuin vasta Kap-kaupungissa. Edellisenä päivänä tämä olisi käynyt päinsä Kap-Verden saarilla, mutta Bernhard oli silloin vielä ollut liian heikko. Bernhard sanoi mielellään jäävänsä laivaan ja antavansa palveluksiaan milloin vain tarvitaan.

Laiva lähestyi brittiläistä Kap-siirtolaa, joka ylpeänä nousi laakiovuoren pohjoisrinteeltä. Bernhard katseli innostuen elämää, joka oli tässä satamassa suuresti tavallisuudesta poikkeavaa. Hän halusi kuitenkin pian päästä kotiin. Seuraavana päivänä oli erään hollantilaisen laivan määrä palata Europpaan, Vlissingeniin, ja Bernhard ryhtyi neuvotteluihin kapteenin kanssa. Hän kertoi tälle onnettomuutensa, esitti paperinsa, jotka onneksi olivat säilyneet hänen takkinsa taskussa ja pääsikin yhden matkan laivalääkäriksi. Tämän jälkeen hän lähti kaupungille ja istuutui lähellä rantaa olevaan kahvilaan kuluttaakseen aikaansa ylistetyn konstantiaviinin ääressä.

Tämä oli kuitenkin hänen onnettomuudekseen. Reimann jätti yön tullen kahvilan aikoen odottaa aamua rantalaiturilla käyskennellen, mutta silloin hän sai todeta oikeaksi Schillerin sanat: „Kohtalon voimien kanssa ei voi solmia ikuista liittoa“. Häntä vastaan

tuli tiellä useita juopuneita matruuseja, jotka alkoivat hieroa riitaa. Bernhard asettui päättäväisesti puolustautumaan. Miehet olivat kuitenkin ajanmittaan ylivoimaisia. Äkkiä hän tunsi viiltävää tuskaa selässään. Joku matruuseista oli puukottanut häntä. Hän vaipui tajuttomana katukivitykselle. Vastustajat hyökkäsivät nyt kuin hyeenat hänen kimppuunsa ja ryöstivät hänet hävitäkseen sitten saaliineen.

Kun Bernhard jälleen aukaisi silmänsä, oli hän sairaalassa, minne armeliaat ihmiset olivat hänet kadulta toimittaneet. Puukonisku oli tehnyt ammottavan haavan hänen selkäänsä ja vahingoittanut samalla toista keuhkoakin. Vaarallisen tartunnan takia, jonka hän sai kaiken lisäksi, edistyi parantuminen hitaasti, ja kesti kuukausia, ennenkuin Bernhard jälleen pääsi yrittämään kotimatkalle. Sairaalan ylilääkäri kirjoitti hänelle todistuksen siitä, että hän oli saksalainen lääkäri, joka oli haaksirikon johdosta menettänyt paperinsa, ja näiden avulla Bernhard pääsi jälleen lääkäriksi erääseen hollantilaiseen matkustajalaivaan, jonka matkan päämäärä oli Rotterdam.

Tri Reimann saapui ajoissa laivaansa ja omaksui uuden toimensa. Laiva nosti ankkurinsa ja aloitti europanmatkansa. Kahdenkymmenenseitsemän meluisan päivän kuluttua laiva laski ankkurinsa Rotterdamin satamaan.

Reimann halusi päästä mahdollisimman pian kotimaahansa. Heti Rotterdamiin tultuaan hän hankki itselleen matkalipun Arnhemiin ja sieltä Weseliin. Vihdoinkin hän taas sai astua kotoiselle kamaralle ja kuulla omaa äidinkieltään puhuttavan. — Nyt hän lähetti isälleenkin sähkösanoman ilmoittaen paluustaan.

— — —

Muutamia päiviä sen jälkeen, kun Reimann oli käynyt notaarin luona, poistui hän kevein mielin konttoristaan. Hän oli juuri tulemasta tehtaan portista kadulle, kun sähkösanomapoika tuli häntä vastaan jättäen hänelle sanoman.

„Noo, se nyt vielä puuttuu“, murisi hän lähetille. „Menen nyt kotiin. Viekää se konttoriin.“

„Kuinka vain haluatte, herra Reimann“, vastasi poika.

„Mistä se tulee?“ kysyi Reimann uteliaana ja otti sähkösanoman kuitenkin vastaan.

Mitä — kuinka? Hänen keppinsä putosi, hän siveli hämmentyen ohimoitaan ikäänkuin vakuuttautuakseen siitä, että oli täydessä tajussaan. Yhä uudelleen hän luki sanoman muutamat sanat: „Tulen tänä iltana — Bernhard.“

Sitten hän otti keppinsä, huusi paikalle auton ja ajoi kotiin. Ajatukset raivosivat sekaisin hänen päässään. Oliko todella mahdollista, että hänen poikansa oli pelastunut haaksirikosta? Oliko Ilse sittenkin ollut oikeassa? Kotiin saavuttuaan hän jo ovella huusi vaimoaan ja ojensi tälle sähkösanoman. Tämä katsoi häneen sanomattomasti hämmästyen, ja nyt taas monien vuosien jälkeen tapahtui, että rouva Reimann suuteli miestään ilokyyneleitä itkien. Illallinen oli jo valmiina pöydässä, mutta kukapa siihen olisi voinut käydä käsiksi! Reimann ei voinut pysyä sisällä. Hän syöksyi ulos — minne? Rouva Kersteninkö luo? — Niin, sinne hänen piti mennä, ilmoittamaan tälle ja Ilselle ilosanoman. Nytkään ei auto ollut kyllin nopea. Hän oli suunniltaan kärsimättömyydestä.

Vihdoinkin auto pysähtyi rouva Kerstenin puutarhamajan eteen. Reimann työnsi portin auki, ja talon emäntä, joka oli jo ikkunasta nähnyt vieraan tulevan, riensi tätä vastaan. Iloissaan hän kertoi vel-

jensä Rasmussenin saapuneen Tatrasta ja viivähtävän nyt hänen luonaan.

„Minullakin on teille iloinen yllätys, rouva Kersten", sanoi Reimann, „mutta tulkaa, sanon sen Ilsen läsnäollessa."

He astuivat sisään. Reimann tervehti Rasmussenia ystävällisesti ja sanoi sitten:

„Ajatelkaa, tänään sain sähkösanoman — — —"

„Teidän poikanne on palannut", puuttui meksikolainen rauhallisesti puheeseen. „Tiedän sen, ja olen sen jo sanonut sukulaisilleni."

Reimann katseli hämmästyen rosenkreutsiläistä. „Mistähän tuo sen saattoi tietää?" oli hänen kysyvän katseensa sisällys.

Hänelle ei annettu aikaa ajatella. Rouva Kersten ja Ilse puristivat hänen kättään ja onnittelivat häntä hänen poikansa paluun johdosta.

Sitten katsahti Reimann kelloonsa ja sanoi:

„On aika mennä asemalle. Tuletteko mukaan, rouva Kersten?"

Tämä suostui mielellään ja jätti siksi aikaa Ilsen veljensä huomaan.

Auto kulki taas Reimannin asuntoa kohti, tällä kerralla noutamaan rouva Reimannia. Vaikka hän olikin hämmästynyt entisen kilpailijattarensa läsnäolosta, ei hän voinut sanoa mitään loukkaavaa, siinä määrin hän iloitsi poikansa pelastuksesta. He menivät asemalle, ja yhteinen iloinen tunnelma pyyhki pois kaikki entiset riitaisuudet naisten väliltä. Liikutettuina ja iloisina he ojensivat toisilleen kätensä, ja vilkkaasti keskustellen kaikki kolme odottivat kuolleeksi luulleen palaamista.

— — —

D-juna kulki halki saksalaisten seutujen. Ilolla Bernhard katseli vaunonsa ikkunasta kaikkialla näkyvää uuden ahkeruuden ja uurastuksen heräämistä saksalaisten veljiensä keskuudessa. Olivatko spartakistiset aatteet jo haihtuneet, olivatko joukot jo tulleet järkeviksi? Olivatko ne oppineet ymmärtämään, että vain työ tekee onnelliseksi ja varjelee perikadosta? Siltä ainakin näytti, ja tämä varmuus sai hänen sydämensä yhä kiivaammin sykkimään.

Osnabrück—Hannover—Berlin. Bernhard oli kotona.

Hän hypähti reippaasti junasta isänsä syliin. Hän tervehti sydämellisesti äitiään ja pusersi yhä uudelleen rouva Kerstenin kättä. Vanha Reimann siveli poikansa vaaleita kiharoita ja piti tätä syleilyssään, ikäänkuin hän tahtoisi pitää tämän aina luonaan. Bernhard kehoitti vihdoin lähtöön.

Hänen mukanaan tuli vihdoinkin taas onni ja rauha Reimannien perheeseen.

(Jatk.)

A. Krumm-Heller.
Saks. suom. J. E. P.

RUUSU-RISTI

TOTUUDENETSIJÄIN AIKAKAUSKIRJA

C. Johtajan osasto.

Alterius non sit qui suus esse potest.

Ruusu-Risti-Kirjasto N:o 36.

Pari päivänkysymystä.

Helsingin esitelmiä syksyllä 1926.

V.

Pyhä Fransiskus ja mammona.

Enemmän kuin seitsemän vuosisataa sitten vaelsi kerran eräs pohjoisitalialainen nuorukainen pyhiinvaellusmatkalle Roomaan. Olihan silloin roomalaisessa kirkossa, niinkuin nytkin vielä, tapana, että ihmiset tultuaan „kääntymykseen" tekevät vaellusretken johonkin pyhään paikkaan. Niin tämäkin nuorukainen tahtoi nähdä sitä kaupunkia, jossa pyhä Pietari ja pyhä Paavali olivat kärsineet marttyyrikuoleman.

Katsellessaan kaupunkia ja sen kirkkoja ja ajatellessaan, kuinka pieni ja mitätön hän oli ihmisenä täällä maan päällä, hän meni istumaan Pyhän Pietarin kirkon eteen niiden kerjäläisten joukkoon, jotka siellä istuivat, ja sanoi: „Näiden joukkoon minä kuulun, tässä tahdon olla." Hänen ystävänsä olivat silloin pakotetut sanomaan hänelle: „Mutta muista, veli Giovanni, sinähän olet pyhiinvaellusretkellä, sinun pitää palata kotiin takaisin." He saivatkin hänet lähtemään takaisin Assisiin, josta hän oli kotoisin.

Tämä nuorukainen oli meille kaikille tuttu Giovanni Bernardone, jota sitten nimitettiin Fransiskus Assisilaiseksi. Hän oli syntynyt v. 1182. Hänen isänsä oli rikas kauppias, ja Giovanni oli pienestä pitäen tottunut, kuten voisimme sanoa, yläluokkalaiselämään, käymään hyvin puettuna, syömään hyvin, ja pitämään luonnollisena, että oli rikas ja kaunis ja että hänen ympärilleen kokoontuivat toiset nuorukaiset, odottaen häneltä kaikkea hyvää. Hän oli ensimäinen missä nuoret iloitsivat, sillä hän saattoi rahoillaan kustantaa kemuja ja pitoja ja näyttää tietä toisille huveissa ja nautinnoissa.

Mutta samalla kun Giovanni nautti ruumiillisen elämän yltäkylläisestä hyvyydestä, samalla hän aina oli kuin ulkopuolella itseään, katsellen itseään ja toisia ja ajatellen: „mitähän tämä elämä oikeastaan on? Tällä tavalla minä ja toverini nyt elämme, mutta onhan täällä maailmassa ihmisiä, jotka eivät yhtään saa näin nauttia elämästä.“ Ja joskus hän ajatteli vielä näin: „tyhjäähän tämä olemassaolo oikeastaan on: jollei olisi näitä iloja ja nautintoja, ei se olisi mitään, sentähden täytyy olla iloinen kaikissa tilanteissa.“

Mutta äkkiä hän sairastui v. 1207 ja sai maata kauan, silloin tuo toinen minä hänessä, joka oli katsellut elämää kuin alta kulmin, se rupesi nyt puhumaan; toi hänen eteensä kaikenlaisia kuvia kokemistansa iloista ja nautinnoista, vaan paljon muutakin. Oli nähtävästi ihmisiä, jotka alituisesti saivat elää kurjuudessa ja sairaudessa. Giovannista tuntui silloin, että elämä ei todella ollut minkään arvoinen, jos ei sillä itsestään ollut muuta sisältöä sekä nautintojen että kärsimysten takana; jos ei ollut mitään korkeampaa elämää, — Jumalaa, jota ihminen voi palvella, — silloin olemassaolo tosiaankin oli toivoton. Olihan hänelle pienestä pitäen kerrottu kodissa Jumalasta, olihan hän kirkossa messuja kuullut, oli puhunut pappien kanssa, oli hänelle opetettu, että oli olemassa taivaallinen elämä, joka alkoi ihmiselle kuoleman jälkeen, ja että siihen oli pyrittävä; sillä jos ihminen tyytyi ainoastaan tähän näkyväiseen, hän kulki kohti kadotustaan. Tämän kaiken hän oli kuullut, mutta ei hän ollut sitä niin ymmärtänyt eikä ajatellut kuin nyt sairaana. Nyt hänelle selvisi, että todellinen elämä olikin se henkielämä, jota ihminen saattoi elää ikuisesti kuoleman jälkeen, jos hän oli oikein valinnut, ja silloin se elämä oli aloitettava täällä maan päällä. Eihän ihminen voinut kuoleman jälkeen olla Jumalan luona ja ylistää häntä, ellei hän ollut sitä maallisessakin vaelluksessaan tehnyt.

Giovannissa tapahtui heräymys, uudestisyntyminen. Hän ajatteli: „minun täytyy elämässäni palvella Jumalaa, sitä minä tahdon tehdä.“ Ja kun hän parani sairaudestaan, teki hän pyhiinvaellusmatkan Roomaan: se oli kuin pantti siitä, että hän tahtoi alkaa uutta elämään. Roomassa hän tunsi, että kerjäläiset, jotka istuivat kirkon portailla, olivat ratkaisseet elämän arvoitusta paremmin kuin muut, sillä he eivät mitään omistaneet, he olivat ilman maallisia huolia, he saattoivat ajatella ainoastaan Jumalaa. Vielä Giovannilla

ei ollut kaikki selvänä, hän vain aavisti, että köyhyys oli ihanaa, ja hän olisi tahtonut jäädä kerjäläisten joukkoon, mutta seurasi kuitenkin ystäviään Assisiin.

Paluumatkallaan Assisiin ajatteli hän yhtämittaa Jumalaa, ja kerran, kun hän istui mietiskelyissään, näki hän tiellä tulevan vastaan, kyttyräselkäisen ja kurjan näköisen naisen. Silloin, kertoo legenda, kuiskasi perkele Giovannin korvaan: „tuommoiseksi kyttyräselkäiseksi kurjaksi sinäkin tulet, jos aiot palvella Jumalaa sillä tavalla, että luovut kaikesta maallisesta hyvästä.“ Giovanni säikähti sydämessään, mutta samalla oli kuin Jumalan ääni olisi kuiskannut: „etkö tiedä, että jos tahdot oppia minua palvelemaan ja tulla minua lähelle, et saa pelätä mitään kärsimyksiä? Päinvastoin sinun tulee niitä rakastaa.“ Silloin Giovanni ymmärsi, ettei tässä ulkonaisessa elämässä voinut sattua mitään, jota ihminen ei kykenisi ilolla kantamaan.

Lähestyessään kotiaan hän ajatteli sitä pulmaa, että niin monet ihmiset kärsivät sairaudestaan. Samalla tuli tiellä vastaan spitaalinen sairas, jota kaikkien ihmisten oli tapana paeta. Kun Giovanni näki hänet, valtasi hänet sanomaton sääli ja rakkaus, ja hän meni spitaalisen luokse, sulki hänet syliinsä, suuteli suulle ja sanoi: „minun rakas veljeni!“ Ja legenda kertoo, että samalla kun hän tämän teki, spitaalinen hävisi näkymättömiin, sillä se oli vain enkeli, joka oli lähetetty Giovannia koettelemaan. Mutta vaikka se olisi tällä kertaa ollut enkeli, tiedämme kyllä, että Giovanni Fransiskuksena auttoi paljon spitaalisia.

Kotiin saavuttuaan Giovanni ensi työkseen meni kirkkoon rukoilemaan, ja kun hän katsoi ylöspäin ristiinnaulitun Vapahtajan kuvaa, tuli tuo kuva yhtäkkiä eläväksi ja puhui: „jos tahdot minua palvella ja olla minun veljeni pitää sinun parantaa tätäkin minun huonettani, joka on raunioihin sortumassa.“ Se oli kuin ilmoitus Giovannille, hän tiesi heti mitä tehdä. Hänellä oli suuri perintöomaisuus, joka oli hänen omansa ja jonka yli hänen isällään ei ollut määräämisvaltaa. Tämän omaisuutensa hän muutti kullaksi, jota tuli kokonainen säkillinen: sitten hän meni kirkon papin luo ja sanoi: „ota tämä kulta, että voit rakentaa uudestaan tämän San Damianon kirkon.“ Mutta pappi pelästyi tietäessään, että Giovannin isä oli rikas ja mahtava kauppias, ja sanoi: „en uskalla ottaa näitä rahoja.“ Silloin Giovanni otti pussinsa itse ja jakoi köyhille kaikki. Hänen isänsä nuhteli häntä sanoen: „miten sinä noin huonosti olet

menetellyt? Väärin, väärin teit, poikaseni." Mutta Giovanni sanoi: „sitten minä otan vaatteenikin päältäni, ettei minulla mitään olisi, vaan että voisin mennä alastomana Vapahjajani luo." Hän teki niin — ja hänen isänsä kirosi hänet.

Mutta Giovanni ei voinut muuttaa mieltään. Hän oli ymmärtänyt, miten hänen tuli elää, millä tavalla hänen oli ratkaistava elämänongelma. Hän meni ja pyysi toisen vanhan miehen olemaan hänen isänsä ja rippi-isänsä ja pyysi palvella häntä. Siten hän samalla uskoi voivansa välttää isänsä kirouksen. Siitä hetkestä Giovannista tuli Jumalan „pieni köyhä", il poverello, ja hän otti nimekseen Francesco.

Hän alkoi auttaa köyhiä ja sairaita, palvellen heitä ja lohduttaen heitä sanoillaan. Hän rupesi myös puhumaan ja saarnaamaan, milloin väkeä kokoontui häntä kuulemaan. Hänen maineensa levisi: rikas nuorukainen, jonka kaikki tunsivat, oli tehnyt itsestään kerjäläismunkin! — siksi ihmiset halusivat kuulla ja nähdä häntä. Hän puhui heille lempeästi ja kauniin sanoin, kuinka ihmisten pitäisi luopua kaikista haluista ja himoista, omistamisenkin halusta, elääkseen köyhyydessä ja onnessa ja antautuakseen Jumalalle. Ennen pitkää oli joitakuita, jotka kallistivat korvansa hänen sanoilleen ja tarkkasivat hänen elämäänsä ja huomasivat, että nuoressa miehessä oli tapahtunut merkillinen muutos.

Oli rikas nuorukainen, Bernardo, joka katseli syrjästä arvostellen Francescoa. Hän oli sivistynyt ja oppinut, terävästi ja kriitillisesti ajatteleva, mutta siitä huolimatta hän tunsi sydämessään vetäymystä „pieneen köyhään" ja ajatteli: „minun täytyy panna hänet koetukselle minkälainen hän oikeastaan on." Hän meni kerran Francescon luo ja sanoi: „etkö tahtoisi tulla tänä iltana minun luokseni ja olla yötä luonani?" Francesco kiitti ja läksi Bernardon luo. Bernardo syötti ja juotti, ja Francesco iloisena söi ja joi. Kun tuli iltamyöhä, Bernardo sanoi: „nyt menemme nukkumaan". Hän oli asettanut niin, että Francesco sai nukkua hänen huoneessaan. Heti, kun he tulivat makuuhuoneeseen, meni Francesco vuoteeseen, joka oli hänelle laitettu, ja nukahti — ainakin näytti siltä. Mutta Bernardo ajatteli: „nyt minä olen hereillä ja tarkastan häntä, nukkuuko hän, niinkuin muut ihmiset, koko yön tuossa mukavassa sängyssä. Munkkienhan on tapana joskus yölläkin rukoilla." Bernardo heittäytyi pitkälleen ja rupesi kuorsaamaan, ollen nukkuvinaan,

mutta katseli silmän raosta Francescoa. Ei ollut pitkää aikaa kulunut, ennenkuin Francesco nousi vuoteesta, lankesi polvilleen ja alkoi rukoilla hiljaa, kyynelten vuotaessa hänen silmistään. Sitten hän istui vuoteensa laidalle ja sanoi itsekseen: „minun Jumalani, minun Jumalani“ ja niin hän istui, toistaessaan samat sanat autuaallisessa ekstaasissa läpi koko yön. Bernardo heltyi sydämessään ja ajatteli: „hän on todellinen Jumalan ihminen, ei hän ole mikään teeskentelijä.“ Aamulla Bernardo oli heräävinään — hän ei ollut uskaltanut häiritä Francescoa yöllä, — meni Francescon luo ja sanoi: „Francesco, minun veljeni anna minun seurata sinua, ota minut oppilaaksesi, minäkin tahdon palvella Jumalaa.“ Francesco vastasi. „hyvä on, olen iloinen, mutta meidän täytyy kysyä Jumalalta, mitä Hän tahtoo sinun suhteesi. Menkäämme kirkkoon ensimäiseen messuun, ja kun olemme messun kuulleet, menkäämme papin luo ja sanokaamme hänelle, että hän avaisi kolme kertaa pyhän sanan ja sanoisi, mitkä lauseet tulevat hänen silmiensä eteen. (Tällä tavalla uskovaisten on ollut tapana tehdä katolisessa kirkossa.) Niissä Jumalan sanoissa on Jumalan tahto ilmaistu, niistä näemme, mitä Hän tahtoo sinun suhteesi.“ He tekivät niin, menivät messuun ja rukoilivat, — ja Francesco rukoili koko sydämestään, että Jumala antaisi merkin Bernardolle. Sitten he menivät papin luo ja pyysivät, että tämä avaisi raamatun kolme kertaa. Hän suostui pyyntöön, tuo hyvä pappi, ja kolme lausetta tuli Uudesta Testamentista. Ensimäinen oli Jeesuksen sana nuorukaiselle: „mene ja myy kaikki, mitä sinulla on ja anna köyhille ja seuraa minua.“ Ja toiset lauseet olivat saman suuntaisia.

Nyt olivat Francesco ja Bernardo saaneet selvän viittauksen Jumalalta, miten Bernardon oli tehtävä. Bernardo oli ylen onnellinen, myi kaikki, mitä hänellä oli, ja toi kultapussinsa ja yhdessä Francescon kanssa antoi kaikki ei ainoastaan köyhille, vaan myös luostareille, sairaspaikkoihin y. m.

Bernardo oli Francescon ensimmäinen seuraaja, mutta pian liittyi Francescoon toisiakin, ja v. 1208 perustettiin munkkikunta. Se oli syntynyt täten itsestään, mutta Francesco meni pari vuotta myöhemmin Roomaan puhumaan paavin kanssa. Innocentius III oli paavina ja Francesco kertoi hänelle, että he olivat perustaneet veljeskunnan ja pyysi paavin siunausta. Innocentius III antoi siunauksen.

Huomaamme tästä, kun historiaa jälkeenpäin tutkimme, kuinka viisas Rooman kirkko aina on ollut. Roomalaisessa kirkossa ei ole oikeastaan ollut lahkoja, sillä lahkolaisuus on välttynyt sillä tavalla, että kun on syntynyt uusi uskonnollisen elämän suunta, paavi on sen hyväksynyt. Tämä seikka, että hyväksyminen voitiin saada paavilta, vaikutti aina, ettei kukaan tahtonut perustaa turhanpäiväisiä lahkoja. Uuden seuran eli järjestön perustaminen tuli kysymykseen ainoastaan silloin, kun joku harras etsijä oli tehnyt henkisiä kokemuksia ja saanut seuraajia. Ne, jotka esiintyivät opettajina, olivat puhtaita ja pyhiä ihmisiä, ja paavi antoi mielellään siunauksensa heidän työlleen. Siten he tulivat sidotuiksi kirkkoon, eikä kirkko välittänyt siitä, että olivat vähän erilailla ajatelleet eri opinkappaleista. Fransiskaanit esim., joksi Francescon seuraajia nimitettiin, ihailivat erikoisesti Neitsyt Mariaa ja ylistivät hänen pyhyyttään. He kiinnittivät huomiota siihen, että Jeesuksen äiti oli neitsyt, joten synnyttäminen oli tapahtunut puhtaalla, taivaallisella tavalla. Vasta paljon myöhemmin on siitä tullut Rooman kirkon opinkappale. Vaikka fransiskaanit tätä painostivat, ei se herättänyt mitään paheksumista, sillä kaikki tahtoivat heitä ymmärtää.

Francescolle oli koko uskonnollinen elämä niin pyhää, kaikki kirkonmenotkin olivat hänelle niin ihmeellisiä, että hän monta kertaa teroitti seuraajilleen, mikä suuri kunnioitus ja rakkaus heillä piti olla kirkonpalvelijoita ja pappeja kohtaan. „Älkäämme nähkö mitään syntiä papeissa“, hän sanoi. „Vaikka pappi olisi kurja ja syntinen, ja toiset osoittaisivat häntä sormillaan, niin me fransiskaanit kuitenkin kumarramme hänen edessään, sillä hänellä on etuoikeus jakaa sakramentteja.“ Sakramentti oli Francescolle korkea asia; hän oli suuri ritualisti, mutta ei silti ahdasmielinen. Jos köyhä, kurja ihminen tuli hänen luokseen apua pyytämään, hän saattoi myydä ainoan kirjansa voidakseen auttaa tarvitsevaa. Muut munkit saattoivat moittia häntä, sanoen: „sinä olet liian ajattelematon.“ Kerrankin, kun hän oli eräälle köyhälle leskelle antanut raamattunsa ja veljet olivat häntä nuhdelleet, vastasi hän iloisesti: „mutta tuo leski on lahjoittanut meille paljon enemmän, kaksi poikaansa, jotka kuuluvat munkkikuntaan.“

Fransiskus on ennen kaikkea tunnettu ja rakastettu erinomaisen nöyryytensä ja vilpittömyytensä tähden. Jos

kukaan ihminen on ollut nöyrä, on se ollut Fransiskus. Hänessä ei ollut mitään itsekkyyttä, ei teeskentelyä. Toiset veljet saivat näyissään nähdä, mikä ihmeellinen olento hän oli. Kerran muuankin veli näyssään nousi taivaaseen ja katseli enkelien istuimia. Yksi istuin oli tyhjä, ja kun hän kysyi syytä siihen, vastasivat enkelit, että se oli erään korkean enkelin istuin, joka aikojen aamulla lankesi, mutta „nyt se on varattu eräälle pienelle, köyhälle Jumalan ihmiselle, Fransiskukselle.

Kerran liittyi nuori poikanen munkkikuntaan. Hän tunsi sanomatonta rakkautta Fransiskusta kohtaan. Hän oli kuullut, että Fransiskus meni öisin ulos rukoilemaan, ja ajatteli: „minun täytyy seurata isä Fransiskusta kaikessa, minä tahdon mennä katsomaan, mihin hän menee yöllä.“ Poika nukkui yhdessä Fransiskuksen kanssa. Eräänä iltana sitoi poika oman nuoransa Fransiskuksen vuoteen nuoraan ajatellen, että hän herää, kun Fransiskus vetää nuorasta. Mutta Fransiskus huomasi, mitä poika oli tehnyt, aukaisi solmun ja läksi ulos. Poika heräsi pian ja näki, että pyhä isä oli poistunut. Hän säikähti ja riensi ulos. Oli pieni kappeli puiden luona: poika meni sinne ja näki, että Fransiskus oli polvillaan rukoilemassa, ja kuuli hänen keskustelevan jonkun kanssa. Tarkemmin katsoessaan huomasi poika suuren valon ja näki, että Vapahtaja ja jotkut profeetat, kuten Elias, Mooses ja Johannes, sekä useita enkeleitä oli Fransiskuksen ympärillä ja keskusteli hänen kanssaan. Pieni poika lankesi polvilleen ja kaatui maahan. Kun Fransiskus palasi mietiskelymatkaltaan takaisin, näki hän pojan tajuttomana, nosti hänet syliinsä ja kantoi sisälle. Poika heräsi samalla ja sanoi: „Oi, pyhä isä, keskustelitko sinä Vapahtajan kanssa?“ Fransiskus vastasi: „keskustelin, mutta rakas poikani, älä puhu tästä kellekään. Lupaa se minulle pyhästi.“ Ja poika lupasi, ettei kerro, ennenkuin Fransiskus on kuollut.

Sillä tavalla Fransiskus itse salasi omia saavutuksiaan. Hän ei puhunut mitään, hän oli nöyrä jokapäiväisessä elämässä. Kerran heidän vaeltaessaan oli Fransiskus niin väsynyt, että istui aasin selässä, vaikka tavallisesti muuten käveli. Hänen vieressään kulki veli Leone, joka oli rikkaasta kodista ja ylhäisestä suvusta. Leone myös väsyi vähän, sillä oli kuuma kesäpäivä, ja ajatteli itsekseen: „tietäisivätpä minun sukulaiseni, minkälaista elämää minä vietän: nytkin tässä kävellä tallustelen.“ Tuli kuin pirun lä-

hettämänä tuommoinen ylpeä ajatus. Heti, kun hän oli noin ajatellut, Fransiskus hyppäsi alas aasin selästä ja sanoi: „tule, veli Leone, kuinka minä olen niin ajattelematon ja tyhmä: sinä olet ylhäisestä suvusta, minä vain tavallinen ihminen, istu sinä aasin selkään.“ Silloin Leone lankesi polvilleen Fransiskuksen eteen ja sanoi: suo anteeksi, rakas isä, minä ajattelin pahasti.“

Sama veli Leone oli Fransiskuksen kaikista rakkaimpia seuraajia. Usein kulkivat he yhdessä. Kerran Fransiskus sanoi hänelle: „sinun pitää kirjoittaa muistiin, mitä nyt sanon. Mikä on kaikista suurin onni? Veli Leone, kirjoita ylös tämä: jos saamme kuulla, että monet, monet ihmiset kääntyvät pois turhasta elämästä, niin suuresti iloitsemme sydämessämme, mutta ei se ole vielä korkein onni. Mutta mikä on korkein onni? Jos saamme kuulla, että kuninkaat ja korkeimmat herrat ovat kääntyneet Jumalan luo, tahtovat olla kaikkien palvelijoita, niin meidän sydämemme riemastuu ja olemme iloisia, mutta tämä ei ole korkein onni, veli Leone. Mutta mikä sitten on korkein onni? Kirjoita tämä muistiin, veli Leone. Korkein onni ei ole sekään, kun teemme ihmeitä, parannamme sairaita käsien päälle panemisella, herätämme kuolleita, jotka ylistävät Jumalaa taivaassa. Tämäkään ei ole korkein onni, kirjoita se muistiin. Mutta mikä sitten on korkein onni? Oi, veli Leone, minä tahdon sanoa sinulle, mikä on korkein onni. Kuvittele, että kuljemme, niinkuin nytkin, talvisena päivänä paljasjaloin, kylmästä väristen, nälästä väsyneinä, toivoen pääsevämme pian määräpaikkaamme, siihen luostariin, jossa on veljiä; kuvittele sitten, että saavumme sinne nälkään nääntymäisillämme, kuumeen meitä uhatessa, kolkutamme määrätyt kerrat ovea, jolloin lopulta tulee joku veli oven taa ja kysyy: „ketä te olette?“ ja sanomme: „olemme Fransiskus ja Leone, väsyneinä ja nälkiintyneinä“; kuvittele sitten, että luostariveli sanoo: „kuinka te tulette valehtelemaan, kaikki veljet ovat kotona, menkää muuanne, en avaa ovea“; kolkutamme uudestaan ja taas tulee sama veli ja sanoo vihaisesti: „menkää pois täältä“; kolmannen kerran kolkutamme ja veli sanoo: „ettekö tiedä, että ette pääse tänne: tuossa on spitalisten sairaala, menkää sinne“; kuvittele, veli Leone, että ovenvartijaveli vastaa meille näin; — jos silloin kiitämme Jumalaa siitä, että hän sanoi meille totuuden, koska olemme kaikista kurjempia ihmisiä maan päällä, joille spitaalisten sai-

raala on liian hyvä, niin se on kaikista korkein onni. Oi, veli Leone, kirjoita tämä muistiin.“

Emme ihmettele, että Fransiskuksen seuraajat häntä rakastivat, että kaikki myönsivät, että oli kuin uusi vapahtaja olisi lähetetty Europpaan, sillä hän paransi sairaita, hänen läheisyydessään tapahtui ihmeitä, kuulleessaan hänen sanojaan ihmiset sieluissaan puhdistuivat. Hänen sydämensä oli yhtä ainoaa rakkautta, kaikesta hän kiitti, kaikesta hän iloitsi. Koko luonto oli hänelle ainoa ilon aihe. Itse hän oli soitannollinen, laulua hän rakasti. Ajatellessamme, että pyhä Fransiskus otti laudanpalan kumpaankin käteensä, oli soittavinaan niillä ja samalla lauloi ylistystä auringolle ja luonnolle, emme tiedä liikutuksellemme rajaa. Kansanjoukot kuuntelivat häntä, kun hän lauloi ja puhui, linnut tottelivat häntä. Legendat ovat usein todellisempia kuin historia.

Kun hän kerran ekstaasissa rukoili, ilmestyi korkea enkeli hänelle ja iski häneen Jeesuksen Kristuksen stigmat, s.o. ristiinnaulitun haavat. Tämä on joskus muulloinkin tapahtunut katolisen kirkon historiassa. Fransiskus ei tahtonut haavojaan näyttää, hän peitti ne, mutta hänen kuolinvuoteellaan kaikki näkivät mikä armo oli tullut hänen osakseen Vapahtajan puolelta.

Hän sairastui verrattain nuorena ja oli kuollessaan melkein sokea, sillä hän oli itkenyt niin paljon. Hän iloitsi itkemällä, niinkuin suuret viisaat tekevät. Sairastuessaan keväällä v. 1228 hän kysyi lääkäriltä: „Kuinka kauan sinä luulet, että voin vielä elää?“ Kun lääkäri vastasi: „Muutamia kuukausia enää“, niin Fransiskus sanoi: „Niin on minulle ilmoitettu.“ Hän kuoli Assisissa piispan talossa lokakuun 3 päivänä 1228. Siellä hänen viimeiset sanansa olivat: „Tervetuloa, sisar kuolema!“

Paavi Innocentius III oli vain suullisesti vahvistanut fransiskaanimunkkikunnan, mutta myöhemmin paavi Honorius III vahvisti sen eräässä bullassa, julistaen koko kristikunnalle: „Tämä fransiskaaniveljeskunta on oikea munkkikunta, jota Jumala, Vapahtaja ja paavi siunaavat.“ Tämän munkkikunnan vaiheista olisi paljonkin kerrottavana, mutta emme kiinnitä siihen huomiota. Muistakaamme vain, että Suomessakin on ollut „harmaita veljiä“, kuten heitä pukunsa mukaan nimitettiin. Viipurissa ja Kööka-rissa m.m. oli heillä luostarit. Emme usko, että fransiskaanit olisivat olleet aatteelleen ja alkuperäiselle perusta-

jalleen sen uskollisempia kuin toisetkaan omilleen, sillä tiedämme, kuinka munkkikunnat degeneroituivat ja poikkesivat perustajiensa tarkoituksesta, mutta alkuaikoina fransiskaanit vaikuttivat paljon hyvää. He olivat köyhiä ja yksinkertaisia ja noudattivat Fransiskuksen neuvoa, joka oli merkitty järjestön sääntöihin: „Älkää ottako koskaan rahaa, älkää olko missään tekemisissä rahan kanssa; olkaa köyhiä."

Mutta vaikka fransiskaanit myönsivät tämän, heräsi pian toisenlaisiakin ajatuksia. Oli veli Elia, Fransiskuksen hyvä ystävä, joka tuumi, että piti olla pyhässä elämässä tilaa tieteellisellekin tutkimukselle ja ajattelulle. Siten syntyi jo Fransiskuksen eläessä kysymys, pitikö luopua kaikesta, eikö ollut muuta arvokasta ihmiselämässä kuin ehdoton köyhyys? Veli Elia tuli oppositsionin johtajaksi. Hän keskusteli pitkälle Fransiskuksen kanssa, joka ei osannut sanoa muuta kuin: „Voi olla niin". Ja puhuttuaan Jumalan kanssa Fransiskus lisäsi: „Veli Elia saa olla johtajana, minä en osaa lakeja laatia".

Fransiskaaniliikkeeseen kuuluikin paljon yliopistomiehiä 1200-luvulla Italiassa. Johannes Duns Scotus oli myös fransiskaanimunkki, joka erikoisen terävällä tavalla puolusti kristinuskoa teoreettisesti. Hän on ikäänkuin uuden ajan vapaamielisten ihmisten kirkkoisä, sillä hän uskoi tahdon vapauteen, jotavastoin toinen keskiajan suuri teologi, Thomas Aqvinolainen, ei uskonut vapaaseen tahtoon, vaan predestinatsioniin, eli että kaikki on edeltäpäin määrätty.

Fransiskuksen ja hänen liikkeensä historia on meille täten sekin selvä esimerkki siitä taloudellisen elämän kaksinaispulmasta, josta emme pääse, niinkauan kuin me ihmiset olemme eri kehitysasteilla. Fransiskus itse oli niitä hengen suurmiehiä, jotka osaavat rehellisesti hylätä mammonan kokonaan. Monet hänen seuraajansa osasivat tehdä samoin — ja aina on ihmisyksilöitä, jotka moraalisesti kokonaan kuuluvat Jumalan valtakuntaan.

Mutta suurin osa sivistynyttä ihmiskuntaa saattaa korkeintaan nousta veli Elian tasalle ja ymmärtää, että mammona on asetettava kulttuurin palvelukseen siten vähitellen edistääkseen taivasten valtakunnan asiaa. Tämä on moraalisesti katsoen kiertotie, pitkä ja vaivalloinen, mutta koska se useimmille on ainoa mahdollinen, on lohdutuksemme siinä, että sekin varmasti elämien vieriessä johtaa

päämäärään, kun ihminen irtautuessaan rahan taikavoimasta itsensä suhteen koettaa käyttää sitä paraimman palveluksessa, minkä hän totuudeksi näkee.

Kysymyksiä ja vastauksia.

450 Kys. T. K. Mikä on sellainen synti, joka on Raamatun mukaan „syntiä pyhää henkeä vastaan", jota ei saa anteeksi tässä eikä tulevassa maailmassa?

Vast. Syntejä yleensä voimme antaa toisillemme anteeksi. Jeesus neuvoo meitä antamaan anteeksi niille, jotka meitä vastaan rikkovat. Silloin Isäkin antaa meille anteeksi, ettemme tee kaikkea sitä hyvää, mitä ennen syntymistämme olemme haltion hetkenä luvanneet. Mutta mikä on anteeksiantamaton synti? Se on synti, jota teemme itseämme vastaan, sillä me olemme pyhän hengen temppeleitä. Pyhä henki on totuuden henki ja elämän luova voima. Jos rikomme sitä vastaan, minkä tiedämme totuudeksi, menetellen vasten parempaa tietoamme, tai jos käytämme väärin omaa luovaa voimaamme, esim. sukupuolivoimaamme (kuten yleensä ihmisinä teemme), rikomme pyhää henkeä vastaan, ja se on anteeksiantamatonta. Mitä tämä merkitsee? Tämä merkitsee, että tekojemme karma ei ole vältettävissä. Emme saata paeta tekojemme seurauksia. Ei kukaan voi antaa meille niitä anteeksi, koska olemme rikkoneet itseämme vastaan. Niiden karma eli seuraus meitä odottaa tässä tai tulevassa ruumistuksessamme. Kuoleman jälkeen kaikki puhdistumme, mutta se on toinen asia.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: lokakuun 12 p:nä *Monet ovat kutsutut*, 19 p:nä *Harvat ovat valitut*, 26 p:nä *Jumalan valtakunta kirkkona*, marraskuun 2 p:nä *Kirkon tehtävät*, 9 p:nä *Syntien anteeksisaanti ja kuolema* sekä 16 p:nä *Kirkko mysteriolaitoksena*. Luennot ovat nyttemmin keskeytyneet R.-R:n Johtajan ulkomaanmatkan takia.

Helsingin Ruusu-Risti-ryhmän lokakuun kokouksessa oli laulun, soiton ja lausunnon ohella vilkas keskustelu jälleensyntymismuistoista.

Ruusu-Ristin tämä numero, joka kaksoisnumerona käsittää sekä marras- että joulukuun, on kuluvan vuoden viimeinen numero. Ensi numero ilmestyy tammikuussa ja lähetetään kaikille, jotka tilaavat Ruusu-Ristin ensi vuodeksi. Tämän numeron mukana jaetaan sekä tavanmukainen tilauslista että sininen postiosoituslomake.

Turun Ruusu-Risti alkoi työnsä syyskuussa ja pitää säännölliset

viikkokokouksensa perjantaisin, joissa aina on vieraita mukana esitelmiä kuuntelemassa.

Vaasassa on muodostettu Ruusu-Risti-lukupiiri, ja sen johtaja kirjoittaa meille: „Olemme lukeneet kirjaa „Jumala ja onni" ja jatkamme „Ruusu-Ristin syntysanoilla". On hyvin hauskaa kokoontua, meitä on ollut neljä tähän asti, ja ensi kerralla tulee kaksi ruusuristiläistä ja luultavasti pari muutakin lisää. J. B."

Ruusu-Ristin jäseniksi pyrkijöiden on käännyttävä joko suoraan tai sen ryhmän välityksellä, jonka jäseniksi he liittyvät, Ruusu-Ristin hallituksen varapuheenjohtajan rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28.

Kesäkiertueelta. Istun Turengin majatalossa lokak. 2 päivänä. Aamulla lähdin Saarenmaasta, jossa vierähti aikaa lähes kuukausi. Sitä kun pitää muuttaa muotonsa syksyn kevään. Lähtiessäni virkkoi Ruusu-Ristin Toimittaja: „Sinä et ole pitkään aikaan kirjoittanut mitään matkoistasi Tien varrelle". Tämän kuullessani minä leimahdin hajamielisen näköiseksi. Tämä varmaankin johtui siitä, että matkani kesällä olivat niin heitteleviä, milloin olin lounaisimmassa Laitilassa, milloin koillisimmassa Kuhmoniemessä. Helluntaina odottelin veli Iivari Korkeeta matkatoverikseni. Se oli jotain uutta. Sillä tämä oli ensimäinen kerta, jolloin sain toverin mukaani. Ennätin odottelemaan molemmat pyhät Urjalan majatalossa. Mutta kohtalo korvasi odotukseni siten, että sain nähdä elokuvan „Kuningasten kuningas". Ja ihan Urjalassa. Sitten me lähdettiin pyörillä. Kuormitettuina. Toisinaan minusta tuntui, että vaikka olimmekin ensikertaa näin yhdessä matkalla, niin ensikertaa se ei sittenkään ollut. Siinä tunnelmassa oli jotain perin tuttua, ennen elettyä. Kuljimme yhdessä noin pari viikkoa. Samoilimme Punkalaitumen, Huittisten ja lähipaikkojen jäykkää seutua. Ilma oli lämmin ja ihana. Sentähden jouduimme vakavaan keskusteluun siitä, olisiko kuljettava pitkissä housuissa vaiko polvihousuissa. Ja niin siinä kävi, että polvihousut joutuivat häviölle. Sanoimme: menkööt! Senkin polvihousut . . . Mutta Kiikan asemalla tuli stop. Juhannus oli lähellä. Veli Iivarin oli oltava silloin kotona. Minun mieleni paloi Ouluun. Ja niin joimme juhlallisen veljelliset erojaiskahvit. Mieliala oli haikea. Lohduttauduimme sillä, että kesäkursseilla tavataan. Ja niin veli Iivari lähti painelemaan syntymäseutunsa Kyröskosken kautta Varkauteen, minä taas Kiikoisten ja Kauvatsan kautta Ouluun. Oulussa oli punainen mökki pienen järven rannalla, ja sauna oli vieläkin rannemmalla... Terveisiä sitten vaan koko Oulujoen vesistöltä! Siinä oli Kuhokset, Kestilät, Säräisniemet, Vaalat, Kontiomäet, Paltamot, Sotkamot ja viimein tuo ihmeen mystillinen Kuhmoniemi. Kuhmoniemen matkan tein bussissa. Kun sitä veivaa pyörällä kesät kaiket, niin on joskus mukava huristaa autolla. Se on kuin vastalause pyörämiehen puolelta kaikkia kilometripylväitä vastaan, seisokoot ne sitten joko tasaisella maalla tai myötä- tai vastamäessä. Sitä ei ole tuntevinaankaan noita tien vieressä törröttäviä pylväitä. On vaan kuin ihmettelevinään ja kysyvinään: „Mitähän joukkoa ne nuokin mahtavat olla?" Nim. ne kilometripylväät Muututtuaan jälleen pyöräilijäksi on kuitenkin sanovinaan: „Arvoisat pylväät, ymmärrättehän leikin?" On hymyilevinään ja tuttavallisesti lisäävinään: „Sehän oli vain leikkiä!" Pylväät ovat ymmärtävinään. Ne niiaavat arvollisesti, hymyilevät ja ikäänkuin huomauttavat: „No mitäs turhia . . . Herra on hyvä vaan." Pyöräilijäkin on kumartavinaan ja niin ovat hyvät välit entisellään.

Pylväät vielä ikäänkuin pyytävät anteeksi, etteivät vähälukuisuutensa vuoksi voi muodostaa oikeata kunniakujaa arvolliselle herralle, vaan seisovat vain yhdellä puolen tietä. Minä puolestani olen ymmärtävinäni tämän oikein hyvin. Kiitän vaan suuresta kohteliaisuudesta. Eivätkä pylväät ole pahoillaan, vaikka minä sitten Sotkamossa astun junaan ja lähden kohti Lieksaa. Päinvastoin vilkuttavat ne minulle entistä tiheämmin vaunun ikkunan takana. Nyt ne kuuluvat huutavan: „Herra on hyvä ja pitää silmänsä auki Maanselän kohdalla!" Ja tosiaan: mikä ihana luonnonrotko poikki Maanselän! Kapeassa rotkossa on 5 km. pitkä, ison joen levyinen järvi. Sen kummastakin päästä virtaa puro, toinen kohti Oulun vesistöä, toinen kohti Saimaata. Juna kulkee pitkin järven reunaa. Molemmin puolin, etenkin linnan puolella, maalauksellisen ihanat tunturit. Kuulin erään matkustajan huudahtavan: „— kaunein paikka Suomessa!"

Anteeksi, minä olen jo kaukana Pielisjärven Mahosaaressa. Siellä sitä oli paljon tarinoita. Mutta nyt ei ennätetä. Täytyy mennä Kolille. Sinne älkää menkö aamupäivällä! On mentävä illalla, sellaisen päivän illalla, jolloin on ollut kiltti ja ahkera. Ahkeralle siellä palkka maksetaan. Ja juuri ennen auringon laskua. Niin nyt niinkuin Paavalinkin päivinä. Sen neuvon annan kokemuksesta. Sillä Kolilta palatessani kilometripylväät vaikenivat. Ne olivat alakuloisia. Kuulin heidän selkäni takana hypisevän: „— että hänen pitikin mennä aamupäivällä!" Se ei ollut ilkkumista. Se oli osanottoa. Sillä pylväät tiesivät, että jos „herra" olisi palannut Kolilta iltahämyssä, niin he olisivat voineet ilosta karkeloida. Niin että nyt olemme jälleen hivenen viisaampia. Sentähden onkin sopiva sanoa: hyvää yötä!

J. R. H.

Kristuksen tutkimaton rikkaus, kirjoittaa eräs ystävä, on tekijän salatieteellisen työn tuloksena ainutlaatuinen lahja maailmalle. Se vastaa tyhjentävästi ihmiskunnan elinkysymykseen, siihen kysymykseen, jonka Jeesus teki Pietarille: Kenen ihmiset sanovat minun, Ihmisen Pojan, olevan? Math. 16: 13. Aika on tullut, että Kristuksen tutkimatonta rikkautta sen todellisessa hengessä julistetaan ihmisille, mutta meillä on niin vähän aikaa ja halua sitä julistusta kuunnella.

Mieleeni tulee Mabel Collinsin kuvaus ihmisistä, jotka suuren, matalan, mutaisen järven rannalla etsivät jotain mudasta. Joku luulee löytäneensä ja toiset hyökkäävät sitä häneltä riistämään, mutta pian käy heille selväksi, ettei se mitään ollutkaan. „Katsokaa aamuruskoa", heille neuvotaan, „se valaisee noita tummia kukkuloita tuolla, vaan ei teistä kukaan koskaan katso sinne päin. Katso, ihminen, aamuruskoa! Nousevan auringon säteet antavat sinulle apua ja voimaa". — Kristus, maailman Vapahtaja, on tämä nouseva aurinko. Hänessä on elämä.

Onnellista ja rauhallista joulua

kaikille Ruusu-Ristin lukijoille ja ystäville!

Rakkaat lukijat, tavataanko tammikuussa?

YSTÄVÄT,

kyllä voimme tehdä propagandaa aatteemme puolesta!

Kyllä voimme hankkia uusia tilaajia Ruusu-Ristille.

Ainakin yhden uuden tilaajan voi jokainen ystävä hankkia.

Jospa Ruusu-Ristin tuhat tilaajaa ensi vuonna kasvaisivat kahdeksi tuhanneksi.

Joululahjanakin Ruusu-Risti on hyvä. Jos eivät sen kaikki kirjoitukset miellytä jokaista, on joukossa semmoisiakin, jotka miellyttävät.

Onnellista, onnellista uutta vuotta!
Onnea meille kaikille!

RUUSU-RISTI-JÄRJESTÖ

Ruusu-Risti perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenet ovat irto-, ryhmä- ja looshijäseniä. Irtojäseneksi pyrkijä kääntyy suoraan, ryhmäjäseneksi pyrkijä paikallisryhmän välityksellä Ruusu-Ristin Hallituksen varapuheenjohtajan, rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Helsinki, Mariank. 28. Paikallisia ryhmiä on Helsingissä, Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa, Lieksassa, Terijoella ja Hämeenlinnassa.

Looshityö on järjestetty vapaamuuraripohjalle ja looshijäseneksi saattaa Ruusu-Ristin jäsen pyrkiä asianomaisilla suosituksilla. Loosheja on Helsingissä, Jyväskylässä, Turussa, Viipurissa, Tampereella, Hämeenlinnassa, Lieksassa, Terijoella, Kouvolassa ja Kuopiossa.

Ruusu-Ristin jäsenluku on yhdeksän toimintavuotensa aikana noussut noin yhdeksäänsataan. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Hyvinkää, Pilpala.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat määrältään vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalis- ja lokakuun kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään keväällä, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö, 1930.